
SLOVENSKI

PRAVOPIŠ

Spominu

OTONA ŽUPANČIČA

SLOVENSKI P R A V O P I S

Izdala

SLOVENSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI IN UMETNOSTI

LJUBLJANA
1950

Novo izdajo sta priredila
INSTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK
in
ZAVOD ZA KULTURO SLOVENSKEGA JEZIKÁ
po prvi izdaji
BREZNIK-RAMOVŠ: SLOVENSKI PRAVOPIS 1935

Uredniški odbor

F. Ramovš, O. Zupančič
A. Bajec, R. Kolarič, M. Rupel, M. Šmalc, J. Šolar

Pri odtiskih je sodeloval tudi J. Moder

Rokopis za tiskarno sta izdelala
P. Ramovš in N. Jesse

Navodila za uporabo

Slovenski pravopis (okr. SP) obsega pravila in slovar. Splošna slovníška pravila so v uvodu le toliko upoštevana, kolikor zadevajo pravopis, le pregibanje domačih in tujih lastnih imen je obdelano obširneje, ker tega poglavja naše slovnice ne obravnavajo. Domača krajevna imena so iz slovarja popolnoma izločena, ker bi ob zadostnem upoštevanju le-teh slovar še bolj narastel in ker je v načrtu poseben pravopisni slovar domačih krajevnih imen z vsem gradivom.

Slovar obsega v glavnem besedišče sodobne knjižne slovenščine. V njem ni različnih lokalizmov (krajevnih posebnosti) pa tudi ne čisto strokovnih izrazov; vendar smo v tem pogledu vzeli rajši preveč ko premalo. Če torej kake besede v SP ni, še ni rečeno, da ni dovoljena ali da je slaba. Nje raba pa mora biti upravičena po pomenski potrebi.

V slovarju besede niso razvrščene mehanično po abecedi, marveč smiselno po pomenskih skupinah in sorodstvu izvedbe; če torej kake besede ne dobiš med iztočnicami, jo išči pod iztočnico sorodne besede! Za tako razvrstitev se je uredniški odbor odločil zato, da iz pomenskih skupin lahko vsakdo jasneje razbere pomen različnih obrazil, da lahko pregleda že rabljene izvedenke in si lažje išče sveta o njih uporabnosti, kadar ustvarja morebitne nove pomenske odtenke. Te prednosti odtehtajo čas, ki bi ga kdo zamudil z iskanjem besede, če je ne najde med iztočnicami v abecednem redu.

Besede, zlasti tujke, so v slovarju le skopó razložene, ker razlaganje ni naloga SP. Strokovni izrazi so velikokrat zaznamovani samo s kratico stroke. Pač pa so pri splošno rabljenih tujkah navadno dodani slovenski pomeni, da izmed njih lahko izbiramo.

Če je beseda sprejeta v SP, še ni nič rečeno o njeni jezikovni vrednosti (ali je beseda domača, izposojena, tuja, potrebna, nepotrebna, ljudska, papirnata ipd.). V nekaterih primerih spačenosti ali nepotrebnosti so besede zaznamovane s +, kar pomeni, da za knjižno rabo beseda ni dovoljena, ali pa z *, kar pomeni, da se ji v skrbnem jeziku ogibljimo. Ta bi bil v tem presojanju ostrejši, ta milejši, a življenje jezika gre svojo pot in se za take sodbe ne meni.

Frazeologíjo, pomenske odtenke obrazil in oblik, zlasti pa izvor in pomenski obseg besed naznačuje SP le redko, ker to ni njegova naloga; upošteva ta vprašanja večinoma v zvezi z napačnim pisanjem.

V slovarju so vse besede (razen tujih imen) že tudi v pravopisni obliki poudarjene. Ti poudarki niso sestavni del pravopisne podobe, marveč segajo že v pravorečje, zato jih v pisanju lahko zmeraj opustiš (gl. tudi § 63); tu so zapisani zato, da ni treba povsod posebej zapisovati izgovora. Zaradi tehničnih ovir *ü* in *ö* in včasih *ø* v zapisih izgovora niso poudarjeni; v domačih besedah je pri *ø* v takih primerih mesto poudarka razvidno že iz pravopisne oblike; v tujih imenih pa velja pravilo: če v zapisu izgovora nima poudarka noben drug samoglasnik, potem je treba poudariti *ü* ali *ö*, n. pr. [böklin, bürger]; v drugih primerih sta *ü* ali *ö* nepoudarjena, n. pr. [kürt, brünó]. Poudarki so zapisani v taki poenostavljeni obliki, kakor jih zapisujemo v vsakdanji knjižni rabi, kadar jih uporabljamo; tako sta pravopisna in pravorečna oblika strnjeni v enotno podobo. (O poudarku gl. tudi § 80).

*

Z navadnim pokončnim tiskom so natisnjene besede in izrazi, ki sodijo pod polkrepko iztočnico; z ležečim tiskom pa vse razlage od slovnških krajšav do pomenskih objasnitev.

Med izvedenkami iz iste besede stoji samo vejica, kadar so izvedénke oblikovno in pomensko zelo blizu druga drugi; podpičje pa označuje večjo pomensko ali oblikovno oddaljenost ali pa loči za zgleđ navedene primere od novih izvedenk.

Enačaja (=) označuje pomensko enakost in stoji med izpeljankami z različnimi obrazili in istim pomenom ali pa med tujim in ustreznim slovenskim izrazom.

Vijuga (~) pomeni, da je treba na sprednjo osnovo dodati pripisano obrazilo ali sestavni del besede.

Dvopičje (:) za besedo pomeni, da sledijo zgledi za uporabo ali pomensko ponazoritev.

V okroglih oklepajih () so pisane včasih dodatne besede in pojasnila.

V óglatih oklepajih [] je podan izgovor za celo besedo, posebno pri tujih imenih, drugod (koder je potrebno) le za zlog ali glas. Tuja imena so zapisana le v približnem izgovoru, naslonjenem na naš glasovni sestav, ker jih samo v taki obliki moremo vključiti v švoj govor; kdor tuji jezik zna, si bo tudi s tem vedel pomagati. Izgovor polglasnika v obrazilu osnovne besede ni posebej zazna-

movan, kadar ga beseda v pregibnih oblikah izpahuje. Za izreko gl. še §§ 78—81.

Pri pregibnih besednih vrstah so zaznamovane tudi oblike, kolikor imajo posebnosti v pravopisu, pravorečju ali slovnici.

Pri samostalnikih je s črkami *m ž s* (moški, ženski, srednji) zaznamovan spol, roditeljsko obrazilo z vezajem (-a, -i, -e ipd.).

Pridevniki so zapisani v nedoločni obliki, tudi taki, ki se dejansko rabijo le v določni obliki (n. pr. hišni, binškošni itd.). Stopnjevanje je navedeno le tedaj, kadar je v obliki kaj posebnega; isto velja za izpeljane prislove.

Premični poudarki dvojnici so navedeni le z obrazili, in sicer za sr. sp. ednine in včasih tudi za imen. množine v m. in ž. spolu, n. pr.: *grenák in grenék grenká -ó í -é* ipd.

Glagoli so v osnovni nedoločniški obliki, poleg nje je z vezajem in obrazilom sedanjška oblika v 1. os.; dodani so tudi deležniki, velelnik in glagolnik, kadar je pri njih kaj posebnega. Pri zloženih glagolih je za nedoločnikom včasih opomba *gl. (nezloženi glagol)*; to pomeni, da je treba tam iskati oblike in poudarke.

Med dvojnici (dubletami), bodi oblikovnimi, bodi pravopisnimi, je včasih veznik *in*, včasih *ali*; to pomeni, da sta obe obliki enakovredni. Včasih pa je vmes veznik *tudi*, kar pomeni, da se druga oblika redkeje rabi.

Kratice v slovarju

afr. — afriški	fiziol. — fiziologija	kr. — krajeven
agron. — agronomija	fon. — fonetika	kr. i. — krajevno ime
alp. — alpinistika	fot. — fotografija	krat. — kratica
amer. — ameriški	franc. — francoski	l. — lasten, leto
anat. — anatomija	geogr. — geografija	lat. — latinski
angl. — angleški	geol. — geologija	l. i. — lastno ime
arh. — arhitektura	geom. — geometrija	lit. — literatura
arheol. — arheologija	germ. — germanski	liturg. — liturgija
astr. — astronomija	gl. — glej	loč. — ločilen
avg. — avgust	glag. — glagol	lov. — lovski
avstr. — avstrijski	glas. — glasba	m — moškega spola
bajesl. — bajeslovje	glav. — glaven	m. — meseca
belg. — belgijski	gled. — gledališče	mak. — makedonski
biol. — biologija	gosp. — gospodarstvo	manjš. — manjšal-
bot. — botanika	gram. — gramatika	nica
cerkv. — cerkven	grš. — grški	mat. — matematika
č. — čas	hrv. — hrvatski	med. — medicina
češ. — češki	hum. — humorističen	medm. — medmet
daj. — dajalnik	i. — ime	mednar. — med-
dcl — deciliter	imen. — imenovalnik	naroden
dec. — december	ind. — industrija	mest. — mestnik
del. — deležnik	indoevr. — indo-	meteorol. — meteoro-
din — dinar	evropski	logija
diplom. — diplo-	inž. — inženir	min(er). — mineralo-
macija	ipd. — in podobno	gija
dol. — določna oblika,	iron. — ironija	mit. — mitologija
določilo	ital. — italijanski	mn. — množina
dov. — dovršnik	itd. — in tako dalje	množ. — množilen
dr. — doktor	izg. — izgovôri	nač. — način
dv. — dvojina	jan. — januar	nagl. — naglašen
dvozl. — dvozložen	jun. — junij	nam. — namesto
edn. — ednina	juž. — južen	nar. — naroden
egipt. — egiptovski	kaz. — kazalen	naravosl. — naravo-
elektr. — elektrika	kem. — kemija	slovje
elektroteh. — elektro-	kg — kilogram	nasl. — naslonka
tehnika	klas. — klasičen	naspr. — nasprotno
enozl. -- enozložen	knjigovod. — knjigo-	nav. — navadno
fil(oz). -- filozofija,	vodstvo	ned. -- nedoločèn
filozof, filozofski	kol. — količinski	nedol. -- nedoločnik
filol. — filologija	kor. — koroški	nedov. -- nedovršnik
fiz. -- fizika	koz. — kozmetika	nem. — nemški

nenagl. — nenaglašen
 nepop. — nepopoln
 nepoud. — nepoudarjen
 nepr. — nepravi
 nepreh. — neprehoden
 neskl. — nesklonljiv
 nik. — nikalnica
 nizoz. — nizozemski
 norv. — norveški
 nov. — november
 n. pr. — na primer
 obl. — oblika
 odv. — odvisnik, odvisen
 ok. — okoli
 okr. — okrajšano, okrajšava
 okult. — okultizem
 opt. — optika
 orod. — orodnik
 os. — oseba, oseben
 os. i. — osebno ime
 os. priim. — osebni priimek
 os. z. — osebni zaimek
 otr. (g.) — otroški (govor)
 ozir. — oziralen
 perz. — perzijski
 pis. — pisatelj
 poet. — poetika
 polit. — politika
 portug. — portugalski
 pos. — posebno
 poud. — poudarjen
 povr. — povraten
 pr. — pravo
 pred. — prednji
 predl. — predlog
 predm. — predmet
 predp. — predpona
 preds. — predsednik
 preh. — prehoden

pren(es). — preneseno
 pres. — presežnik
 prid. — pridevnik
 prih. — prihodnjik
 priim. — priimek
 prim. — primernik
 prip. — pripona
 prisl. — prislov
 pritrđ. — pritrđilnica, pritrđilen
 prot. — protiven
 psihol. — psihologija
 rastl. — rastlinstvo
 rep. — republika
 revol. — revolucija
 rim. — rimski
 rod. — rodilnik
 rodb. — rodbinski
 rud. — rudarstvo
 rus. — ruski
 s — srednjega spola
 sam(ost). — samostalnik
 samogl. — samoglasnik
 sed. — sedanjik
 sept. — september
 sev. — severen
 sk. — skupen
 sk. i. — skupno ime
 sklad. — skladatelj
 sl. — sledeč
 slov. — slovenski
 slovan. — slovanski
 slovn. — slovnica
 soc. — sociologija
 sogl. — soglasnik
 sovj. — sovjetski
 sp. — spol
 spl. — splošen
 srb. — srbski
 st. — stavek
 stegipt. — staroegiptovski
 stenogr. — stenografija

stgerm. — staro-germanski
 strgrš. — starogrški
 strim. — starorimski
 stol. — stoletje
 str. — stran
 sv. — svet (-a -o)
 svoj. — svojilen
 šp. — šport
 špan. — španski
 šte. — števnik, število
 švic. — švicarski
 teh(n). — tehnika
 teol. — teologija
 tisk. — tiskarstvo
 t. j. — to je
 tož. — tožilnik
 trg. — trgovinstvo
 tur. — turški
 um(etn). — umetnost
 vel. — velelnik, velelen
 vez. — veznik
 voj. — vojska
 vpr(aš). — vprašalnica, vprašalen
 vrst. — vrstilen
 z. — zaimek
 zač. — začetek
 zaničlj. — zaničljiv
 zemlj. — zemljepis
 zgod. — zgodovina(r)
 zool. — zoologija
 zv. — zvalnik
 ž. — ženskega spola
 žel. — želelen
 + nedovoljeno za knjižni jezik
 * pogojno dovoljeno za knjižni jezik
 ~ ponovitev besedne osnove pred :
 = pomenska enakost

O rabi velikih in malih črk

Samo vélike črke uporabljamo v slovesno natisnjenih napisih, 1
lepakih, oglasih, naslovih in spomenikih. Z roko pa pišemo dandanes
samó velike črke le v kraticah, ki z začetnimi črkami zaznamujejo
ime ali naslów: *FLRJ, LRS, MLO, LŠM, KLO, AFŽ* ipd. Drugače
rabimo velike črke le posamič kot začetnice.

Z véliko začetnico se pišejo: 1. prve besede v stavku, 2. lastna 2
imena oseb, živali in stvari, 3. izrazi spoštovanja.

I. Prve besede v stavku

Prve besede v novem stavku za piko, vprašajem, klicajem 3
in dvopičjem v premem govoru pišemo z veliko začetnico.

Pri navajanju del s celotnim naslovom so nam s piko ločene
enote okrajšani samostojni stavki in jih začenjamo z veliko črko:
*Slovenska slovnica. Sestavil uredniški odbor. Odobrilo Ministrstvo za
prosveto LRS. Založila Državna založba Slovenije. V Ljubljani 1947.*

Pomni. Za vrstilnimi števniki, pisanimi s številkami in piko,
pišemo v naslovih in v začetku stavka z malo začetnico: 4. *šolska
naloga*, 5. *člen ustave*, 3. *pregledana izdaja*. Za številkami ali črkami,
ki prislovno (*prvič, drugič, tretjič* itd.) zaznamujejo točke v razvrstitvi,
pišemo z malo, kadar so to le deli stavka pri naštevanju (n. pr.
naštevaje v § 2), z véliko začetnico pa, če zaradi preglednosti
postavljamo ta znamenja pred naslove (n. pr. v čitankah) ali pred
samostojne odstavke (gl. začetke v §§ 5 do 14).

Kadar vprašaj ali klicaj stojita v stavku namesto vejice, nada-
ljujejo za njima z malo črko: *Kaj? da bi mene kdo takole žalil! —
Lej! tórej je bledó njih cvétje vélo. Al' jézero, ki na njegà pokrájini
stojiš, ni, Črtomir! podóba tvója?*

Za dvopičjem pišemo z veliko začetnico le navedene celotne
stavke: *Vzdihoval sem v teh žalostnih dneh in neki gospod mi je rekel:
„Manj besed, gospodje, in več dela!“* (Cankar) Če je premi govor
pretrgan sredi stavka, nadaljujejo z malo začetnico: *„Saj veš,“ začne
Šmrekar, „da te nisem še nikdar napak učil.“* (Jurčič)

II. Lastna imena

- 4 Lastna imena nam zaznamujejo določene posamezne osebe, živali, kraje ali stvari: *Jože, Anton, Franc, Marija, Prešeren, Tito, Župančič — Šarec, Luca, Volkun, Maróga — Litostroj, Ljubljana, Triglav, Sava, Slovenija, Jugoslavija, Mesec, Zemlja, Sonce, Venera* (planeti) — *Partizan* (društvo), *Galeb* (ladja).

Imena, ki ne zaznamujejo posameznih oseb, živali ali stvari, ampak njih vrsto, so občna imena in se pišejo z malo začetnico: *delavec, pesnik, kmet, kovač, lončar — konj, sérec, volk, dimka, čada, belka — časopis, vestnik, obzornik, novice, glasnik, zvon, mladika, klasje, mesto, gora, list, društvo, zveza* itd. Če so lastna imena vzeta iz občnih imen za poznamenovanje posameznih določenih oseb, živali, krajev ali stvari, jih pišemo z veliko začetnico: *Dimka, Čada, Murček, Volk*. Zato tudi pomensko ločimo: *Prebiram novice* in *Prebiram Novice*, kjer imam v prvem primeru v mislih novice v kakem listu, v drugem primeru pa list z imenom *Novice*.

1. Osebna imena

- 5 a) Osebe imajo danes navadno po dve imeni: osebno in rodbinsko, ime in priimek. Obe sta pravi lastni imeni in se pišeta z veliko začetnico: *Francè Prešeren, Ivan Cankar, Oton Župančič, Blaž Kocen, Slavko Osterc* itd.
- 6 b) Včasih si kdo nadene izmišljeno ime (psevdonim): *Tito, Spérans, Dómen, Zamejski, Gorazd, Koséski, Planinski, Podlimbarski, Aleksandrov, Pavle Sedmák, Prézihov Voranc* itd. Tudi taka imena so prava lastna imena in jih pišemo z veliko začetnico.
- 7 c) Osebnim imenom dodajamo včasih prilastke; kot stalni pridevek so sestavni del lastnega imena in se pišejo z veliko začetnico: *Dušan Silni, Filip Makedonski, Aleksander Veliki, Ivan Grozni, Ljudevít Posavski, Ludovik Sveti, Friderik Rdečebrađec, Friderik s Praznim žepom* itd. Prilastki, ki jih imajo imena po krajih ali drugih značilnostih, se pišejo z veliko črko, n. pr. *Janez Evangelíst, Janez Krstnik, Janez Zlatousti, Janez Nepomúk, Janez od Križa, Janez Svetokriški* itd.; *Francíšek Saléški, Franc Ksavér* itd. Sem spadajo tudi plemiški prilastki: *dr. Janez Bleiweis pl. Trsteniški, Luštn Andrej vitez Ravnodólski, Globočnik Anton pl. Sorodolski*.

Z malo začetnico pa pišemo take prilastke, ki niso lastna imena, marveč le označitev poklica, časti, svetosti ipd.: *doktor (dr.), profesor (prof.), magíster (mg.), inženír (inž.), arhitekt (arh.), plemeniti (pl.), oče (o.), páter (p.), sveti (sv.), gospá (ga.), gospod (g.), tovariš, tovarišica*

(tov.) itd.; dr. Francè Prešeren, prof. Ivan Prijatelj, arh. Josip Plečnik, o. Stanislav Škrabec, p. Hipolit, sv. Pavel, ga. Curie [küri], tov. Kajuh. Tako pišemo tudi razločevalne dodatke, kakor mlajši (ml.), starejši (st.) ali s tujko júnior (jun.), sénior (sen.): Pltnij st., Pltnij ml., Dumas oče, Dumas sin.

č) Pri imenih za veroslovna in poosebljena bitja moramo ločiti prava lastna imena posameznih bitij, kakor: *Júpiter, Vénera, Héfajst, Héra, Merkúr, Mars, Apólon, Minérova, Dónar, Vesna, Perun, Svétovit, Živa, Buda, Alah, Jáhve, Bog, Beseda, Duh* itd., od občnih imen, ki zaznamujejo le vrsto bitij: *bog, duh, bogovi, polbogovi, duhovi, vile, heroji, rojenice, sojenice, vedomec, řovodni mož, morska deklica, deseti brat, desetnica* itd. Pri poosebitvi postanejo občna imena stvari prava osebna imena: *oče Hrast, mati Bukev, zlatolaska Breza; Poezija, Sreća, Delo, Dobrota, Resnica, Slehernik, Smrt, Mámon, Luč, Mleko, Kruh, Zastonj* ipd. 8

d) Prava lastna imena so tudi tista, ki označujejo osebe po narodnosti, državljanstvu ali kraju; zato jih pišemo z veliko začetnico: *Slovenec, Slovenka, Slovenci; Rus, Rusinja, Rusi; Jugoslovan, Jugoslovanka, Jugoslovani; Primorci, Goričanke, Tržčan; Korošice, Ziljáni, Podjúnec* itd. Z malo pa pišemo občna imena: *hribovci, meščanke, vaščán, dolinci, planinec, gorjánci* itd. 9

e) Za pisavo začetnice v tujih osebnih imenih veljajo ista pravila kakor za domača imena: *Homér, Sófoklej, Evripides, Ojdíp, Horác, Julij Cézar, William Shakespeare, Lev Tolstoj, Maksim Gorki, Vladislav Reymont, Jean Jacques Rousseau, Ada Negri, Johann Wolfgang Goethe, Röntgen, Ohm, Volta, Dvořák, Giuseppe Verdi, Adam Mickiewicz* itd. 10

f) Imena, ki pomenijo pripadnike raznih gibanj, nazorov, listov, društev, strank, oseb, redov itd., so občna imena in jih pišemo z malo začetnico: *ilirec, romantič, starostovéneč, realíst, liberálec, materialíst, naturalíst, demokrát, komunist, socialist, muslimán, kristján, zvónovec, vájevec, ébéličar, národovec, jútrovec, triglaván, zarján, daníčar, marksíst, héglovec, kántovec, hitlerjáneč, luteráneč, jezuit, frančiškán, benedikélinec, usmáljenka, metélkovec, máhničevec, cankarjáneč* itd. 11

g) V naslovih uporabljamo redno občna imena in jih pišemo z malo začetnico: *maršál, general, komisár, ministér, nadzornik, predsednik, rektor, sekretár, tajnik, ravnatelj, poslanec, tovariš, tovarišica, gospod, gospá* itd. To velja tudi za tuje in zgodovinske naslove in časti: *faraon, mikado, cesar, car, carica, kralj, papež, sultan, šah* itd. Gl. tudi § 24. 12

h) Kadar osebno ime zaznamuje predmet in ne več določene osebe, postane občno ime in se piše z malo začetnico: *Volta — volt,* 13

Ampère — amper, Röntgen — röntgen (aparát), Ford — ford (vrsta avtomobila), Ohm — ohm; Furlánka — furlánka (vrsta sekiric), Tolminec — tolminec (vrsta noža), liter vipavca, háložana, bizéljca, bordójca, šampánjca, júrček (goba), máribortan (vlak).

- 14 i) Svojlilne pridevniké od osebnih lastnih imen na *-ov -ova -ovo (-ev -eva -evo)* ali *-in -ina -ino* pišemo z véliko začétnico: *Vódnikov, Čopov, Župantčeva sedemdesetletnica, Breznikova slovnica, Škrabčev pravopis; Titova Jugoslaviija, Sedmákov roman, Gorazdove pesmi, Spéransova knjiga; Jupitrove strele, Merkúrjevo znamenje, Mártovo polje, Minérvino svetišče, Marijina podoba, Jéričin nastop, Néžikina igra, Julijina podoba; Mámonov krohoi, Primórcéva žilavost, Tržáčanova iznajdljivost, Korošcéva dobrodušnost, Ziljankina narodná noša; Lutrov nauk, Heglova filozofija, Masarykovi utenci, Shakespearove tragedije.*

Sem gredó tudi samostalniško rabljeni pridevniki in iz njih narejene izvedenke, ki pomenijo godove in praznike, n. pr. *Jurjevo, Gregórjevo, Martinovo, Dúhovo* itd.

Pri sestavljenih osebnih imenih se izogibamo pridevnikom in si pomagamo z roditeljskim: *življenje Janeza Trdina, novi roman Juša Kozaka, predavanja Ivana Prijatelja.*

Iz osebnih imen, ki so že sama na sebi pridevniki, ne moremo delati novih pridevniških oblik; to velja predvsem za imena v §§ 6 in 7. V teh primerih uporabljamo roditeljski: *pesmi Koseskega, roman Podlimbarskega, vlada Ivana Groznega, vojne Filipa Makedonskega, pridige Janeza Svetokriškega, izbor Svetokriškega* itd. Prav tako uporabljamo le roditeljski, kadar stavimo pred ime še naslov: *govor maršala Tita, Poezije doktorja Prešerna, predavanja profesorja Prijatelja, razprave očeta Škrabca.*

Pri tujih osebnih imenih na *-ov* in *-ev*: *Aleksandrov, Čehov, Turgenjev, Gončarov* itd. uporabljamo roditeljski kakor Rusi, od koder je teh imen največ: *pesmi Aleksandrova, novele Čehova, spisi Turgenjeva, dela Gončarova* itd. Gl. tudi §§ 27, 7 in 30č.

Pridevniki osebnih imen, ki niso svojlilni, se pišejo z malo začétnico: *čánkarski, cankarjánski, máhničevski, héglovski, kántovski, shakespeareški, voltairski, lúrski ali lútrovski, júpitrski, sálomonski, drakónski, marksističen, ziljánski* itd. Gl. § 11.

2. Krajevna imena

- 15 a) Krajevna lastna imena zaznamujejo določene posamezne kraje, vode, gore, pokrajine, celine, zvezde, svetovja in jih pišemo z veliko začétnico: *Vrba, Laško, Celje, Savinja, Drava, Jadran, Triglav, Pohorje, Slovenija, Koroško, Jugoslaviija, Evropa, Danica, Zemlja, Souce,*

Gostosevci itd. Imena, ki zaznamujejo le vrsto kraja, so občna krajevna imena in jih pišemo z malo začetnico: *vas, trg, mesto, potok, reka, voda, jezero, log, dolina, gora, planina, hrib, morje, vrh, dol, ravan* itd. Če dobi kraj ime iz takega občnega imena, postane to ime lastno ime in se piše z veliko začetnico: *Potok, Planina, Dol, Dolina, Gora, Hrib, Log, Gorica, Polje, Selo* itd.

b) Kadar je krajevno lastno ime sestavljeno, pišemo začetno besedo z veliko, če je sestavni del naslova, druge pa pišemo z veliko, če so lastna, z malo črko, če so občna imena ali določilni prilastki; to velja zlasti za uradne naslove držav: *Federativna ljudska republika Jugoslavija, Ljudska republika Slovenija, Zveza svetov socialističnih republik, Združene države Amerike* ipd. 16

Če stoji občno ime kot prilastek pred krajevnim lastnim imenom, se piše z malo, lastno ime pa z veliko: *mesto Ptuj, kopališče Bled, otok Krk, polotok Istra, pristanišče Trst, najvišji vrh Triglav, gora Krim, reka Mura, potok Črna, zahodna Evropa, severna Nemčija*.

c) Kadar je krajevno ime sestavljeno iz določilnega pridevnika in občnega krajevnega imena, tedaj pišemo pridevnik z veliko, samostalnik pa z malo začetnico: *Krunjska gora, Višnja gora, Šmarna gora, Šenturška gora, Sveta gora, Žalostna gora, Kamna gorica, Sinja gorica, Notranje gorice, Slovenske gorice, Bela cerkev, Nova cerkev, Stara cerkev, Zlato polje, Babno polje, Velo polje, Pusto polje, Loški potok, Volčji potok, Krvavi potok, Beli potok, Težka voda, Gornji grad, Stari grad, Mali grad, Dolenja vas, Srednja vas, Zdenska vas, Rádohova vas, Štepanja vas, Sinča ves, Dobrla ves, Bela peč, Mirna peč, Vranja peč, Novo mesto, Stari trg, Nadánje selo, Staro selo, Opátje selo, Četéna ravan, Mártinj vrh, Črni vrh, Mrzli vrh, Sinji vrh, Zidani most, Ravni dol, Hudi log, Zali log, Mrzla draga, Suhi plaz, Črna prst* itd. 17

Sem štejemo tudi imena ulic, cest, jezer, planot, morij, dolin, planin in ledin: *Gosposka ulica, Gosposvetska cesta, Tržaška cesta, Dravsko polje, Mursko polje, Ziljska dolina, Poljanska dolina, Kanalska dolina, Tržaški zaliv, Reški zaliv, Postojnska jama, Cerkniško jezero, Jadransko morje, Kamniške planine, Balkanski polotok* itd.

Tako pišemo tudi zemljepisna imena zunaj naše domovine, kadar jih slovenimo: *Zlati rog, Zelezna vrata* (pri Ršavi), *Skalne gore* (vzhodna vrsta Kordiljer), *Sinje gore* (v Avstraliji), *Zeleni rt, Rdeče morje, Vzhodno morje, Belo morje, Ledeno morje, Bodensko jezero, Michiyansko jezero, Veliki ocean, Indijski ocean, Daljni vzhod, Sudetsko gorstvo, Češko sredogorje, Francosko sredogorje, Hanaško višavje, Erdeljsko višavje, Apeninski polotok; Veliki voz, Rimska cesta* (ozvezdji) itd.

- 18 ě) Če so imena sestavljena iz treh ali več besed, se pišejo lastna imena z veliko, občna imena pa z malo črko: *Dunajsko Novo mesto*, *Bohinjska Srednja vas*, *Sv. Jurij v Slovenskih goricah*, *Dinarski obmorski Kras*, *Južne apneniške Alpe*, *Severno Ledeno morje* (Ledeno morje je lastno ime), *Rtič dobre nade* ipd.

Pomni. Tujih lastnih imen navadno ne slovenimo, marveč jih pišemo v tujih oblikah: *Sierra Nevada* (slov. Snežno pogorje), *Rio Grande* (slov. Velika reka), *Buenos Aires* (slov. Dobre sape). Gl. § 29.

- 19 d) Če je krajevno ime sestavljeno iz določilnega pridevnika in takega samostalnika, ki je ali se čuti kot lastno ime, se pišeta pridevnik in samostalnik z veliko začetnico: *Bohinjska Bistrica*, *Ilirska Bistrica*, *Slovénska Bistrica*, *Kámníška Bistrica*, *Koróška Béla*, *Škofja Lóka*, *Stara Lóka*, *Némška Lóka*, *Bánja Lóka*, *Némški Gradec*, *Slovénj Gradec*, *Polhov Gradec*, *Múrška Sóbota*, *Rímske Toplice*, *Želézna Kapla*, *Nova Štífta*, *Stara Vrhnika*, *Dolénj Logatec*, *Dolénj Lázi*, *Gorenja Dobráva*, *Gorenja Tópla réber*, *Dólnj Suhadòl*, *Dólnja Léndava*, *Górnje Otáve*, *Spódnj Brnik*, *Spódnj Šentjábóski dol*, *Spódnje Koséze*, *Zgórnj Kášelj*, *Zgórnja Nova vás*, *Srédnj Lipovec*, *Srédnje Bítnje*, *Srédnj Globodòl*, *Mála Ligójna*, *Mála Nédelja*, *Vélike Bloke*, *Vélike Lašte* ipd.

Tako pišemo tudi imena tujih krajev, kolikor imajo slovensko obliko: *Spodnja Avstrija*, *Mala Azija*, *Zahodna Azija*, *Prednja Indija*, *Velika Britanija*, *Visoke Tatre*, *Visoke Ture*, *Mali Karpati*, *Beli Gozdni Karpati*, *Tržaški Kras*, *Dinarski Kras*, *Osrednje Alpe*, *Avstralske Alpe*, *Moravska Ostrava*, *Poljska Ostrava*, *Nova Fundlandija*, *Nova Zelandija*, *Severna Amerika*, *Južna Amerika*, *Južna Afrika* itd.

- 20 e) V krajevnih imenih po svetnikih je pridevnik *sveti* sestavni del lastnega imena in se piše z veliko začetnico; ohranjen je v dveh oblikah: v domači *sveti*, *sveta* (okrajšano *Sv.*) ali v tuji *šent* (okrajšano *Št.*); uporabljati ju je treba tako, kakor ju ljudstvo govori: *Št. Vid* je nad Ljubljano, pri Stični itd., *Sv. Vid* nad Cerknico; *Sv. Bolžen* v Hálozah, *Sv. Danijel*, *Sv. Mohor*, *Sv. Jakob*, *Sv. Peter*, *Sv. Marjeta* niže Ptuja itd.; *Št. Ilj*, *Št. Jernej*, *Št. Janž*.

Pridevek *šent* se je včasih strnil z imenom in ga ne ločimo od njega: *Štanjel*, *Števerjan*, *Štandrež*, *Šenčur*, *Šenklavž*, *Šempeter*, *Šmarna gora*, *Šmóhor*, *Šmarca*, *Šmarjeta*, *Šempas*, *Šembid*, *Šmártin* itd.

- 21 f) Pridevniki iz krajevnih lastnih imen se pišejo z malo začetnico: *ljubljski*, *mariborski*, *jugoslovanski*, *slovenski*, *blejski*, *triglavski*, *bohinjski*, *pohorski*, *prekmurski*, *savinjski*, *dravski*, *murski* itd.

V sestavljenih krajevnih imenih se pridevnik in samostalnik strneta v eno besedo: *škofjelóški*, *starolóški*, *kranjskogórski*, *slovenskogóriški*, *zgornjeavstríjski*, *velikobritánski*, *novozelánski*, *šmarnogórski*,

belopéški, črnovrški, loškopotóški, dobrlovéški, gornjegrájski, šentvíški, šentjernéjski, svetolóvrenski, svetodúški. Mnoga sestavljena imena imajo pridevnik ali samo iz pridevnika ali samo iz samostalnika: *višnjánski, bistriški, lóški, sóboški* (Murska Sobota), *nédeljski* itd.

3. Stvarna imena

a) Stvarna lastna imena so naslovi listov, knjig, društev, podjetij itd. Pišemo jih z veliko začetnico, pri sestavljenih imenih prvo besedo z veliko, naslednje pa le, če so lastna imena: *Novice, Klusje, Zvon, Mladina, Polet, Ljudska pravica, Slovenski poročevalec, Delavska enotnost, Casopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino; Samogovori, Hlapci, Sosedov sin, Deseti brat, Čez plan, Sto ugank, Na klanecu, Bela krizantema, Borba na tujih tleh, Od Kotelj do Belih vod, Letopis Akademije znanosti in umetnosti, Slovenski biografski leksikon; Muzejsko društvo, Slavistično društvo, Ljudska mladina Slovenije, Društvo slovenskih književnikov, Narodna galerija; Litolstroj, Gostinstvo, Gradis, Slovenski knjižni zavod, Državna založba Slovenije* itd. 22

Pomni. Pri nekaterih sestavljenih imenih je v rabi pisava z veliko črko v obeh sestavnih delih: *Kranjska Čbelica, Slovenska Matica in Matica Slovenska, Ljubljanski Zvon, Slovenski Narod.*

b) Imena za urade, uprave, čase, dneve, mesece, letne čase itd. so nam občna imena, kadar splošno govorimo o njih: *ministrstvo, zadruga, sindikat, narodna skupščina, vlada, krajevni ljudski odbor, brigada, univerza, fakulteta, visoka šola, ponedeljek, sobota, januar, maj, avgúst, pomlad, zima, pust, post, tepežni dan, sredozimci, binkošti, cvetna nedelja, božič, sv. veter, svetnica, velika noč, sv. trije kralji, šmáren (véliki, mali, postni* itd.), *dan dela, dan zmage* itd. Če rabimo katero takih imen kot določeni naslov, postane lastno ime in ga pišemo z veliko, n. pr.: *Ministrstvo za prosveto v Ljubljani, Rektorat univerze v Ljubljani, Zvezna skupščina v Beogradu, Filozofska fakulteta v Ljubljani, Krajevni ljudski odbor v Zagorju* itd. 23

Prav tako štejemo med občna imena izraze, s katerimi označujemo dogodke, stvaritve, dela, gibanja itd.: *narodnoosvobodilna vojska, francoska revolucija, oktobrska revolucija, sedemletna vojska, pariški mir, potsdamski dogovor, moskovska konferenca, opera, roman, ep, sonet, balada, evangelijski, sv. pismo, čitanka, slovnica, slovenstvo, partizanstvo, luteranstvo, leninizem, marksizem* itd. Če postane taka beseda naslov določene knjige, je lastno ime in se piše z veliko začetnico: *Japljevo Sv. pismo, Breznikova Slovenska slovnica; Aškercéve Balade in romance* je nekaj drugega kakor *Aškercéve balade in romance; slovenski pravopis* je uzakonjen v *Slovenskem pravopisu.*

III. Spoštovanje

- 24 V znamenje spoštovanja se pišejo z veliko začetnico:
1. osebni in svojilni zaimki v pismih: *Vi, Vas, Vam, Ti, Tebe, Te, Vaš, Tvoj*; toda: *záte, náte, póte, préde* itd.;
 2. občna imena, kadar se nanašajo na določenega dostojanstvenika ali ustanovo, pa ime izpustimo ali ga okrajšamo: *množice so navdušeno pozdravljale Maršala* (namesto: *maršala Tita*). *Ves narod je razumel pomen Fronte* (namesto: *Osvobodilne fronte*). *Pozdravljam Vašo Ekscelenco* (naslov za poslanike tujih držav).

O domačih lastnih imenih

- 25 Domača lastna imena pogosto nimajo knjižne oblike, marveč se v izgovoru, pisavi in rabi ravna po krajevnem narečju. Zato imamo za isto osnovo včasih več oblik: *Poljáne — Póljane, Rádede* (pri Zidanem mostu) — *Ráteče* (pri Kranjski gori) — *Reléte* (pri Škofji Loki), *Séjanci* (pri Ormožu) — *Sévnica* (ob Savi), *Prévc — Préac — Prelec, Misja — Mísel, Premfl — Premrù — Premròv* itd. Pri pregibanju in rabi lastnih imen moramo upoštevati krajevno ljudsko osnovo (*Misja, rod. Misja, Premruja* itd.).

- 26 A. Domača krajevna imena so moškega, ženskega ali srednjega spola v ednini ali množini: *Bléd, Bóhinj, Máriaor, Rádgona, Búkovica, Lókev, Célje, Pólje, Lásko, Krško, Sélo, Brdo; Želézniiki, Beltinci, Kótlje, Bráslovče, Domžále, Séla, Břda, Sélca*. Marsikdaj pisava krajevnih imen še ni ustaljena in določena; tako bi morali pisati *Drámlja* (pri Celju), *iz Dramlje, v Dramljo, v Dramlji* (ne: *Dramlje Dramelj*) ipd.

Pri pisavi in rabi krajevnih imen moramo paziti:

1. ali je množinsko ali edninsko, zlasti pri imenih na *-e*:
 - a) *Brézice, iz Bréžic, v Brézicah; Bégunje, iz Bégunj, v Bégunjah; Poljáne, iz Polján, v Poljánah* (nad Skofjo Loko); *Póljane, s Póljan, na Póljanah* (pri St. Vidu); *Domžále, iz Domžál, v Domžálah; Lášte, iz Lášč, v Láščah; Rúše, iz Rúš, v Rúšah; Boróvlje, iz Boróvelj, v Boróvljah; Cerkljè, iz Cerkèlj ali iz Cerklján, v Cerkljáh; Górije, iz Górij ali iz Gorján, v Górijah;*

- b) *Zagórije, iz Zagórja, v Zagórju* (ob Savi); *Célje, iz Célja, v Célju; Dobrépolje, v Dobrépolju, iz Dobrépolja; Gradišče, z Gradišča, na Gradišču; Šmárje, iz Šmárja, v Šmárju; Mozirje, iz Mozirja, v Mozirju; Dóvje, z Dóvjega, na Dóvjem; Kózje, iz Kózjega, v Kózjem; Grosúplje, z Grosúpljega, na Grosúpljem; Želímlje, iz Želímljega, v Želímljem; Trébnje, iz Trébnjega, v Trébnjem; Orlje* (pri Ljubljani), *z Orljega, na Orljem* (ne: *na Orljah*);

2. ali se sklanja kot samostalni^k ali kot pridevnik:
a) *Bitnje*, iz *Bitnja*, v *Bitnju*; *Trnje*, iz *Trnja*, v *Trnju*; *Préserje*, iz *Préserja*, v *Préserju*; *Šmártin*, iz *Šmártina*, v *Šmártinu*, ne: *Šmártno*, iz *Šmártnega*, v *Šmártnem*; b) *Krško*, iz *Krškega*, v *Krškem*; *Lásko*, iz *Láškega*, v *Láškem*; *Trebélno*, s *Trebélnega*, na *Trebélnem*; *Trnóvo*, iz *Trnóvega*, v *Trnóvem*; *Náklo*, iz *Náklega*, v *Náklem*;

3. ali je moškega, ženskega ali srednjega spola, zlasti pri množinskih imenih: *Sélca* [-*uc-*], *Sélc*, v *Sélcih* (ne: *Sélce*, v *Sélcáh*); *Séla*, iz *Sél*, v *Sélih* (ne: v *Sélah*); *Nováki*, iz *Novákov*, v *Nováke*, v *Novákíh*; *Cájnarji* (ne: *Cajnarje*), od *-jev*, k *-jem*, pri *-jih* ipd.;

4. da imajo vzhodnoslovenska in belokranjska množinska imena na *-ci* rodilnik na *-ec*, ne na *-cev*: *Béllinci*, iz *Béllinec*, v *Béllincih*; *Brátonci*, iz *Brátonec*, v *Brátoncih*; *Ivánjkovci*, iz *Ivánjkovec*, v *Ivánjkovcih*; *Bojánci*, iz *Bojánc*, v *Bojáncih*; *Vučákovci*, iz *Vučakovec* itd.;

5. s katerim predlogom se vežejo na vprašanja *kje?* *kam?* in *od kod?* n. pr. v *Ptuju*, v *Ptuj*, iz *Ptúja*; v *Sóhoti*, v *Sóboto*, iz *Sóbote*; v *Célju*, v *Célje*, iz *Célja*; v *Bučetóvcih*, v *Bučetóvce*, iz *Bučetóvec*; na *Vrhnikí*, na *Vrhniko*, z *Vrhniko*; na *Jesenícáh*, na *Jesenice*, z *Jesenic*; na *Blédu*, na *Bled*, z *Bléda*; pri *Sv. Lénartu*, k *Sv. Lénartu*, od *Sv. Lénarta*; pri *Sv. Bárbari*, k *Sv. Bárbari*, od *Sv. Bárbare* (v *Halozáh*), toda pred *šent* zmeraj v in iz: v *Št. Vidu*, v *Št. Vid*, iz *Št. Vida*; pri, k in od se uporabljajo tedaj, kadar imamo v mislih osebe, ne kraja; zato govori ljudstvo tudi: pri *Hruškarjih*, k *Hruškarjem*, od *Hruškarjev*; pri *Cájnarijih*, k *Cájnarijem*, od *Cájnarijev* (Sv. Vid n. Cerknico). Kdaj se uporabljata v in iz, kdaj na in z, je treba vedeti za vsak kraj posebej. Pri imenih držav in pokrajin uporabljamo v in iz, če so ž. sp.: v *Sloveniji*, v *Srbijo*, iz *Česke*, iz *Poljske* itd.; pred imeni sr. sp. na *-sko* pa na in s (z): na *Slovenskem*, na *Koroško*, s *Českega*, z *Ruskega* itd.

B. Osebna imena rabimo večinoma samo v ednini, za moški in ženski spol, le redko (zaničljivo) tudi v srednjem spolu. Pregibljemo jih po zgledu občnih imen; v imenovalniku srečujemo obrazila, ki so za občna imena nenavadna, zato pomni: 27

1. moška imena in priimke na *-a* pregibljemo navadno po moški sklanjatvi, dovoljena pa so tudi obrazila ženskih samostalnikov na *-a*; svojilni pridevnik pa delamo samó z moškim obrazilom *-ov* ali *-ev*: *Miha*, *Miha* (ali *Miše*), *Mihu* (ali *Mihí*), *Mihov -a -o*; *Lúka -a (-e)*, *Lúkov*; *Jáka -a (-e)*, *Jákov*; *Jóža -a (-e)*, *Jóžev*; *Détela -a (-e)*, *Dételov*; *Trdína -a (-e)*, *Trdínov*; *Andréjka -a (-e)*, *Andréjkov*; *Brátina -a (-e)*, *Brátinov*; *Legiša -a (-e)*, *Legišev*; *Gólja -a (-e)*, *Góljev*; *Misja -a (-e)*, *Misjev*; *Gódina -a (-e)*, *-ov*;

2. moška imena in priimki na *-e* se večinoma sklanjajo po zgladu *oče očeta*: *Józe Józeta Józetov -a -o*, *Tóne -ta Tónetov -a -o*, *Francé -éta Francétov -a -o*; *Črnè -éta Črnétov -a -o*; *Belè -éta Belétov*, *Petrè -éta Petrétov*, *Jakšè -éta Jakšétov*, *Čudè -éta Čudétov*, *Kompáre -ta Kompáretov*; za imena iz tujih jezikov gl. § 34, b: *Kétte*, *Kétteja*, pri večzložnih *Jénšterle -la Jénšterlov*, *Kémperle -la Kémperlov* ipd.

3. osebna imena in priimki na *-o* moškega spola se pregibljejo kakor samostalniki m. sp. brez obrazila: *Mirko Mirka Mirkov -a -o*, *Marko -ka Markov -a -o*, *Tilo -ta Titov -a -o*, *Jenko -ka Jenkov -a -o*, *Borko -ka Borkov -a -o*, *Cvetko -ka Cvetkov -a -o*, *Murko -ka Murkov -a -o*, *Jesénko -ka Jesénkov -a -o* itd., ne pa *Mirkota -otov* itd.

4. moška imena na *-i* in *-u* (iz *-l* ali *-el*) v imenovalniku se pregibljejo z moškimi obrazili in veznim *-j-*: *Edi Edija Edijev -a -o*, *Rudi -ija Rudijev -a -o*, *Šorli -ija Šorlijev -a -o*, *Tónkli -ija Tónklijev -a -o*, *Híti -ija Hítijev -a -o*, *Máli -ija Málijev -a -o*, *Mináti -ija Minátijev -a -o*, *Kósi -ija Kósijev -a -o*, *Šávli -ija Šávlijev -a -o*; *Premru Premrúja Premrújev -a -o*, *Stegù Stegùja Stegùjev*, *Smrdu Smrdúja Smrdújev* itd.

5. imena s polglasnikom v obrazilu se pregibljejo kakor občna imena: *Lúkec Lúkca Lúkčev -a -o*, *Skrábec Skrábca Skrábčev -a -o*, *Lévec Léveca Lévečev -a -o*, *Léskovec -veca Léskovečev -a -o*, *Józek Józka Józkov -a -o*, *Fránček -čka Fránčekov -a -o*; *Fúntek Fúntka Fúntkov -a -o*, *Bézek -žka Bézekov -a -o*, *Gábrštek -ščka Gábrščekov -a -o*, *Slómsek Slómška Slómškov -a -o*; *Francèk -ckà Francékòv -a -o*; *Fráncelj Fránclja Fráncelj -clja Brécljev -a -o*, *Véncelj -clja Véncelj -clja Brécljev -a -o*, *Štrékelj -klja Štrékljev -a -o*, *Prégelj -glja Prégljev -a -o*, *Krágelj -glja Krágljev -a -o*; *Grúden -dna Grúdnov -a -o*, *Líčen -čna Látnov -a -o* ipd.; *Kóder -dra Kódrov -a -o*, *Viher -hra Vihrov -a -o*; o imenih na *-er* gl. tudi § 36, b.

Pri nekaterih imenih na *-elj* se je udomačila tudi daljša oblika na *-eljna*: *Fránceljna*, *Vénceljna* ipd. Če soglasniška skupina zahteva, se polglasnik ne izpahuje: *Pavlek Pavleka Pavlekov*, *Grmek Grmeka Grmekov* ipd. Za samoglasniškim *-r-* ne pišemo polglasnika: *Gabrc -a Gabrčev*, *Móskrc -a Móskrčev -a -o* itd. Narečnih posebnosti v teh obrazilih knjižni jezik ne upošteva, zato ne pišemo *Slómseka*, *Fránčeka*, *Túneka*.

6. Domača imena na *-ic -ik -in* (namesto *-ec -ek -en* s polglasnikom) pišemo in govorimo v knjižnem jeziku v odvisnih sklonih in izvedenkah z *-ic*: *Dimic -ica Dimičev*, *Verbic -ica Verbičev*, *Vidic -ica Vidičev*, *Knific -ica Knifičev -a -o*, *Modic -ica Modičev*, *Gerbic -ica Gerbičev*, *Krivic -ica Krivičev*, *Škófic -ica Škofičev*, *Šivic -ica Šivičev*,

Jagodica Jagodičev, Štepic -ica Štepičev, Grablovec -ica Grablovičev, Milic -ica Miličev, Bukovic -ica Bukovičev, Jugovic -ica Jugovičev ipd.; *Lipušček -ika Lipuščekov, Lévtik -ika Lévtikov, Medvéšček -ščika Medvéščikov -a -o, Búcik -ika Búcikov -a -o, Májhin -ina Májhinov -a -o* itd. Vendar se je pri nekaterih oblikah uveljavila pisava in raba brez -i-: *Ipavica Ipavčev, Lájovic -vca Lájovčev, Sájovic -vca Sájovčev -a -o, Kúlavica Kúlavčev, Léskovic -vca Léskovčev, Primic -mca Primčev, Kastelic -lca Kastélčev.*

7. domača pridevna imena (največ izmišljena) na -ov ali -ev, na -ski -ški -ški sklanjamo kot pridevnike: *Andréjčkov Jože, Andréjčkovega Jožeta; Čéstnikov -ovega, Gorjánčev -evega, Krátmanov -ovega, Matájev -evega, Prézihov Voranc, Prézihovega Voranca; Gorski Gorskega, Frankolski -skega, Gosteški -škega, Koseski -skega, Podlimbarski -ega, Malográjski -skega, Briški -škega, Rogáčki -škega, Rački -škega* ipd. Če je ime na -ov posneto po ruskih imenih, ga sklanjamo samostalniško (gl. § 30 č): *Aleksandrovič -ova, Fedorovič -ova, Prostanovič -ova, Krutorogovič -ova, Doksovič -ova, Kališnikovič -ova, Olčev -eva, Nehljudovič -ova, Romanovič -ova, Nikolajev -eva*; prav tako seveda, če je ime po pomenu samostalnik: *Spitignjev -eva, Vojanovič -ova* itd.

8. pri pregibanju imen in priimekov za ženske osebe se ravnamo po tehle pravilih:

a) če ima ime ali priimek žensko obliko na -a, se pregiblje kakor enaka občna imena, svojilni pridevnik pa dela z -in -ina -ino: *Lucija -tje, Lucijin -a -o; Katarina -tne, Katarinin -a -o; Ivánka -ke, Ivánkin -a -o; Kobílca -ce -ci, Kobílčin -a -o; Kravánja -nje, Kravánjin -a -o* itd.; če je poleg imena tudi priimek ženskega spola, sklanjamo oba: *Ivánka Kobilca, od Ivánke Kobilce, proti Ivánki Kobilci, z Ivánko Kobilco, o Mártji Štúpici, za Mártjo Štúpico* itd.;

b) če je moški priimek poleg imena, se sklanja le ime, priimek pa ostane nespremenjen: *Júlije Primic, od Ivánke Kleméntič, proti Léi Fatúr, berem Zofko Kveder, pri Ilki Vaštè beremo, o Minki Govekar piše* itd.; ali pa: *Julije Primčeve* itd.;

c) če rabimo moški priimek brez imena, tedaj jasnost navadno že v imenovalniku zahteva priimek z obrazilom -ova: *Primčeva, Kvédrova, Jerájeva, Búlovčeva, Vaštétova, Pajkova, Fatúrjeva* itd.; v odvisnih sklonih pa v takih primerih moramo uporabljati to obliko: *od Búlovčeve, pri Vaštétovi, Črnéjevo je uničilo taborišče, z Govékarjevo, proti Pajkovi* itd.; tako navadno tudi pri priimkih z žensko obliko: *Kobilčeva, o Kobilčevi sodi* itd.;

č) nekatera tuja imena z nenavadno obliko se ne sklanjajo: *Fides, Cármen, Lili, Nives, Dóldres* ipd.

O tujih lastnih imenih

28 Tuja lastna imena pišemo v slovenščini na dva načina: v tuji ali domači obliki. V vsakem primeru pa jih pregiblujemo po slovenskih pravilih z domačimi obrazili. V splošni rabi jih bolj prilagajamo domači pisavi (fonetična pisava), v strokovni (znanstveni) rabi pa ostajamo bliže prvotni podobi.

29 1. V domači obliki pišemo:

a) imena držav, pokrajin in narodov: *Rusija, Češko, Poljsko, Bolgarija, Ogrsko* ali *Madžarsko, Avstrija, Bavarsko, Nemčija* ali *Nemško, Tirolsko, Švica, Belgija, Nizozemsko* ali *Holandsko, Anglija, Angleško, Irsko, Norveško, Skandinavija, Italija, Španija* ali *stara Hispanija, Galija, Francija* ali *Francosko, Alzacija, Burgundija, Kitajsko* ali *Kina, Indija, Egipt, Brazilija, Čile, Mehika, Ognjena zemlja, Estonci, Baski, Buri, Hobentóti, Cúlu, Búšmani* itd.;

b) občne pojme v lastnih imenih in s tem bolj ali manj tudi pridevnike, kakor: *morje (Sredozemsko, Severno Ledeno, Rumeno, Belo, Rdeče, Črno, Mrtvo, Kaspijsko, Jonsko, Egejsko, Béringovo* itd.), *jezero (Bódensko, Blatno, Ládoško, Ženóvsko, Lemansko, Cúriško, Gardsko, Komsko, Tanganjiško, Huronsko, Čadsko, Viktorijino, Genezareško, Mičigensko* ali *Michigansko, Vierwaldstáttsko* ipd.), *zaliv (Biskajski, Génovski, Mehiški, Kadiški, Bengalski, Hudsonov, Tárantski, Siamski, Perzijski, Bótnijski* itd.), *otoki (Alandski, Frizijski, Pontinski, Liparski, Kanarski, Sundski, Normanski, Novosibirski, Japonski, Falklandovi* itd.), *prelivi, prekopi in ožine (Otrantski, Rokavski, Korziški, Mesinski, Mozambiški, Súeški, Pánamski, Severni kanal, Kanal sv. Jurija, Burgundski, Renski* itd.), *gorovja (Tevtoburški les, Turinški les, Črni les, Češko rudogorje, Švicarska visoka planota, Švabsko-bavarska visoka planota, Podolska plošča, Jablonov hrbet, Stanovojski hrbet, Verhojansko gorovje, Mehiško višavje* itd.), *nižavja (Panonsko, Sibirsko, Sarmatsko), puščave (Libijska, Arabska, Nubijska, Velika Viktorijina)* itd.;

c) nekatera lastna imena za reke, gorovja in kraje: *Donava, Visla, Loba, Odra, Aniža, Adiža, Tisa, Ren, Temza, Rodan (Rhóne), Pad, Tiberá* in večino izvenevropskih: *Nil, Kongo, Jórdan, Evfrat, Tigris, Ganges, Orinóko, Amazonka, Misisipi, Misuri* itd.; *Alpe, Abruci, Pireneji, Beskidi, Karpati, Vogezi, Kordiljére, Kavkáz, Himalaja* itd.; *Dunaj, Solnograd, Dunajsko Novo mesto, Budimpešta, Pariz, Lurd, Lizbona, Kórdova, Rim, Pádova, Benetke, Neapelj, Turin, Florenca, London, Draždani -nov (Dresden), Gdansk, Lipsko -eya (Leipzig), Bujana, Atene Aten, Carigrad (Konstantinopol, Istanbul, Bizánc), Smirna, Damásk* ipd.

V splošni jezikovni rabi ne smemo prisiljeno sloveniti imen, kakor *Frankobrod*, *Inomost*, *Monakovo* ipd.; rabimo tujo obliko *Frankfurt*, *Innsbruck*, *München*.

2. Slovanska lastna imena se ravnaajo po naslednjih pravilih: 30

a) nekatera bolj znana lastna imena pišemo po slovenskem izgovoru: *Praga* (č. Praha), *Varšava* (polj. Warszawa), *Čenstohova* (polj. Częstochowa) ipd.;

b) cirilico prepisujemo v latinico; za srbske cirilske črke jemljemo ustrezna znamenja iz hrvatskega pravopisa: *Karadžić*, *Čačak*, *Šabac*, *Đakovica* ali *Djakovica*, *Đorđević* ali *Djordjević* itd.; pri prepisovanju bolgarske cirilice opuščamo nemi ъ na koncu besed: *Plodiv*, *Vazov*, *Pleven*, *Belogradčik*, *Gerov*, *Elin-Pelin* itd.; iz ruske cirilice prepisujemo tiste znake, ki jih naš jezik v latinici nima, z najbližjimi ustreznimi črkami: *Saltikov-Ščedrin*, *Černišev*, *Černiševski* (v ruščini *y* = *ы* *Saltykov-Ščedrin*, *Černyšev* itd.), pač pa večkrat pišemo *Krylov*; mehčanja ne pišemo zmeraj: *Lenin*, *Lermontov*, *Leskov*, *Balмонт*, *Belinski*, *Arhangelsk*, toda: *Turgenjev*, *Gogolj*, *Koljcov*, *Kulj-bakin*, *Dalj* ipd.; zev zapiramo z *j*: *Gribojedov*, *Andrejev*, *Dostojevski*, *Buslajev* (rusko: *-oe-*, *-ee-*, *-ae-*) ipd.; obrazila prilagajamo domačim: *-ij* v *-i*, *-skij* v *-ski*, *-yj* v *-i*: *Gorki*, *Belinski*, *Budenni* [budjóni]; *Čehov*, *Gončarov* itd.; tudi izgovor imen močno približujemo domačemu;

c) z latinico pisana imena obdrže izvorni pravopis in izgovor: *Mickiewicz* [mickjévič], *Przybyszewski* [pšibišéuski], *Kossak-Szczucka* [kósak-ščúcka], *Rzeszów* [žéšuu], *Słowacki Juljusz* [swovácki júljuš], *Głowacki* [gwovácki]. *Oświęcim* [osvjéncim], *Zdzisław Dębicki* [zdziśwau dembicki], *Dąbrowska Marja* [dombróuska]; namesto poljskega *z* pišemo *ž*: *Żeromski*, *Łódź* [wúdz] itd.; *Smichov*, *Litoměřice* [-mjéržice], *Šafarik* [-ržik], *Čech Svatoopluk*, *Macha*, *Dobrovský*, *Čelakovský*, *Palacký*, *Božena Němcova* ipd.;

č) slovanska lastna imena sklanjamo po zgledu slovenskih: *Puškin* -a -u -om, *Puškinov* -a -o; *Karadžić* -a -u -em, *Karadžičev* -a -o; *Stenkiewicz* [sjenkjévič] -a -u -em, *Sienkiewiczzev* -a -o; *Šamac Šamca*, *Kragujevac* -vca, *kragujevski* -a -o; imena na -oj (*Tolstoj*, *Trubeckoj*) in na -ov -ev (*Čehov*, *Gribojedov*, *Turgenjev*) sklanjamo kakor prave samostalnike: *Tolstoj* -u, *Čehova*, *Turgenjeva* itd.; češka imena na -cký (*Vrhlický*) in -ský (*Dobrovský*), poljska na -cki (*Krasički*) in -ski (*Krasiński*), ruska na -ski (*Musorgski*) sklanjamo kakor slovensko ime *Koseski* -ega: *Palackega* -emu, *Dobrovskega* -emu, *Krasičkega* -emu, *Krasiškega* -emu, *Belinskega* -emu; pri takih imenih rabimo roditeljski namesto svojilnega pridevnika: *načrti Palackega*, *slovnica Dobrovskega*, *dela Krasičkega*, *kritika Belinskega*, *romani Aksakova*, itd.. gl. § 14. Tako

pišemo in pregibljemo tudi naslove in zložena imena, n. pr.: *Literaturna gazeta piše, v Literaturni gazeti beremo; Jasnaja Pol'ana je znana vsemu svetu, v Jásni Poljani je živel in delal Tolstoj*; če bi pregibanje preveč oddaljilo ime od izvirne oblike, ostane ime nesklonljivo, n. pr.: *Nóvoje vrémja prinaša, iz Nóvoje vrémja povzemamo*.

31 3. Staroklasična (grška in latinska) imena pišemo v slovenski obliki, sklanjamo pa jih po osnovi v grškem ali latinskem jeziku.

Pri tem so se uveljavila naslednja pravila:

a) če imajo v vseh sklonih isto osnovo kakor v imenovalniku, jih sklanjamo po zgledu slovenskih primerov: *Korint -a -u, korintski -a -o*; *Troja -e -i, trojanski -a -o*; *Tebe Teb -am, tebanski -a -o*; *Delfi -fov -om, delfski -a -o*; *Antigona -e -i, Antigoin -a -o*; *Medéja -e -i, Medéjin -a -o*; *Levktra -ter -trom* s mn., *levktrski*;

b) če imajo v odvisnih sklonih drugačno osnovo kakor v imenovalniku, pridržimo v odvisnih sklonih tujo osnovo: *Ksénofon -onta, Ksénofontov -a -o*; *Anákreon -onta, Anákreonov -a -o*; *As Ajanta -u, Ajantov -a -o*; *Káto Kátona -u, Kálonov -a -o*; *Sapfo Sapfe -i, Sapfin -a -o*; *Argo Arge -i* itd.;

c) pri splošno znanih imenih odpahujemo tuja obrazila tudi v imenovalniku: *Ahil* (lat. Achilles, gr. Achilleus) *Ahila -u, Ahilov -a -o*; *Odiséj* (gr. Odýsseus) *-éja -u, Odiséjev -a -o*; *Sókrat* (gr. Sokrátes) *-a -u, Sókratov -a -o*; *Dámoklej -a -u, Dámoklejev -a -o*; *Leónida* (gr. Leonídas) *-de* in *-da, Leónidov -a -o*; *Horác -a* ali *Horácij -a* (lat. Horatius), *Ovid -a* ali *Ovidij -a* (lat. Ovidius), *Vergil -a* ali *Vergilij -a* itd.

Pri nekaterih imenih rabimo v imenovalniku tujo ali domačo osnovo in obrazilo: *Ártemis* ali *Artémida, Pálas* ali *Pálada, Céres* ali *Cérera -e -rin, Vénus* ali *Vénera -e -rin, Cicero* ali *Ciceron -a -onov, Périkles* ali *Périklej, Temistokles* ali *Temistoklei, Evrípides* ali *Evrípid -ida Evrípidov -a -o, Tácit* ali *Tácitus Tácita Tácitov -a -o* itd.

Pri imenih, ki se rabijo redko ali samo strokovno, ostane imenovalnik v izvirni obliki: *Perdikas* (gr. Perdíkkas) *-ke* in *-ka, Perdikov -a -o*; *Láhes Lahéta -u, Lahétov -a -o*; *Anáksarhos -ha, Anáksarhov -a -o, Anaksimenes -na* itd.

Moška imena na *-a* sklanjamo kakor slov. moška imena na *-a*: *Matiija, Luka: Numa -e* ali *-a, -i* ali *-u, Númov -a -o*; *Leónida -e* ali *-a, -i* ali *-u, Leónidov -a -o* itd.

32 4. Romanska, germanska, angleška lastna imena in imena iz tistih jezikov, ki uporabljajo latinico, pišemo v imenovalniku v nespremenjeni obliki, izgovarjamo pa po približnem izgovoru tistega jezika.

Skloniska in pridevniška obrazila dodajamo tujim oblikam v glavnem po slovenskih glasoslovnih zakonih; ta obrazila pišemo tako, kakor zahteva tuja pisna podoba, izgovarjamo pa tako, kakor zahteva fonetična zveza. n. pr.: *Barrès -èsa, Barrèsov -a -o* [barès -a. barèsoù -ova -o], toda *Dumas -asa, Dumasov -a -o* [dümá -aja, dümájeù -eva -o]; *Descartes -tesa, Descartesov -a -o* [dekárt -ta, dekártou -ova]; *Faguet -eta, Faguetov -a* [fagè -éja, fagéjeù -eva] ipd. Pri francoskih imenih na samoglasnik + nemi -t se po načelu vezave izgovarja tudi [fagè -éta, fagétoù -ova]. *Bizetove* [bizétove] *opere, Milletove* [mijétove] *slike, Meilletovo* [mejétovo] *pravilo, Carnotovo* [karnótovo] *zdravljenje* itd.

Povsod opuščamo člen. kolikor ni sestavni del imena. kakor n. pr. v imenih: *Le Havre* [ləávr], *La Rochelle* [larošèl], *Lesage* ali *Le Sage* [ləsáž]. *Leconte de Lisle* [ləkontdélil].

Krajevna imena so splošno moškega spola in se ne ravnaajo po tujem jeziku; tako so n. pr. *Marseille, Lille, La Rochelle* [marséj. líl, larošèl] v francoščini ž. sp., pri nas pa moškega: *iz Marseilla, v Lillu, pred La Rochellom* [marséja. lílu, larošèlom]; ženskega spola so le imena na -a: *Ancona* [-kó-], *Foggia* [fódža]. *Pescara* [-ká-]. *Bologna* [-ónj-]. *Barcelona* [-celó-], *Sevilla* [-ílja-], *Zaragoza* [saragósa], *Jena, Fulda, Upsala, Nagykánizsa* [nodžkaníža] ipd.

Pri tujih imenih se za mehкими soglasniki -o- v obrazilih ne spreminja v -e- razen za -j-: *Lesageov* [ləsážou]. *Boccacciov* [bokáčou]. *Coleridgeov* [kólridžou]. *Vidal de la Blacheov* [vidàl də la blášou] ipd.

A. Nemi -e na koncu imen:

a) odpahujemo pred obrazili. ki se začenjajo s samoglasnikom in pred obrazilom -ski: *Morse Morsa, Morsov -a -o* [mòrs -a, mòrsoù -ova -o], *Carlyle -la, Carlylov -a -o* [karlájl -a. karlájlou]. *Taine Taina, Tainov -a -o* [tèn -a, tènou -ova -o]. *Lamartine -na, Lamartinov -a -o* [lamartín -a, -tínou -ova -o]. *Brunetièra, Brunetièrov -a -o* [brüntjêr -a, -jêrou -ova -o]. *Lemaitre -tra, Lemaitrov -a -o* [ləmêtr -a. ləmêtrou -ova -o] itd.; — *Marseille -eilla, marsejski -a -o* [marséj -a. marséjski] *Lille -lla, lílski -a -o* [lílski]. *Dieppe -ppa, diepski* [djèp -a. djèpski]. *Carcassonne -na, carcassonski -a -o* [karkasòn -óna, karkasónski -a -o]. *Compiègne -gna, compiènjski -a -o* [kompjènj -a, kompjènjski -a -o]. *Newcastle -tla, newcastelski -a -o* [njukásəl -sla, njukásəlski -a -o]. *Molière -èra, molièrski -a -o* [moljêr -a, -èrski]. *Louvre -vra, louvrski -a -o* [lúvr -a, lúvrski]. *Lenôtre -tra, lenótrski -a -o* [lənótr -a, lənótrski], *lemaitrski slog* [ləmêtrski]. *Doumergue -ga -gov* [dumèrg -a -ou] itd.;

b) pišemo, če odloča o izreki spred stoječega soglasnika: *Laplace -cea, Laplaceov -a -o* [laplás -a, laplásou -ova -o], *Wallace -cea,*

Wallaceov -a -o [wólis -a, wólisou -ova -o], *Coleridge -gea, Coleridgeov -a -o* [kólridž -a -ou], *Lesage -gea, Lesageov -a -o* [lasáž -a -ou] ipd.;

c) pišemo v samoglasniški skupini: *Poe Poeja, Poejev -a -o* [pó pója, pójev -eva -o], *Andrée -éeja, -éejev -a -o* [landré -ja, -jev -eva, -o], *Coppée -éeja, Coppéejev -a -o* [kopé -ja, -jev -jeva -o], *Mérimée -éeja, Mériméejev -a -o* [merimé -ja, -jev -jeva -o], *Bourdaloue -oueja, -ouejev -a -o* [burdalú -ja, -jev -jeva -o], *Defoe Defoeja, Defoejev -a -o* [defó -ja, defójev -eva -o], *Crusoe -oeja, Crusoejev -a -o* [krúso -ja, -jev], *Mackenzie -zieja, -ziejev* [mekènzi -ja, -jev].

34 B. Imena na nepoudarjeni samoglasnik.

a) Imena, ki se končujejo na nepoudarjeni *-a* v pismu in izgovoru, se pregibljejo po zgledu slovenskih imen na *-a*, ženskih in moških: *Ortega m -ga* ali *-ge, -gu* ali *-gi* itd., *Ortegov -a -o* [ortéga -ga -ge, -gou]; *Ancona -e ž, anconski -a -o* [ankón-]; *Foggia -gie ž* [fódža -e], *Bologna -e ž, bolonjski -a -o* [ónj-], *Upsala -le ž, upsalski -a -o, Jena -e ž, jénski -a -o, Fulda -e ž, fúldski -a -o; Barcelona -e ž, barcelonski -a -o, Valencia -e ž, valencijski -a -o, Sevilla -e ž, seviljski* itd.

b) Kadar se tuje lastno ime končuje v pismu in govoru na nepoudarjeni *-e* (-ä, -ö) ali *-i* (-y), pišemo pred samoglasnikom v obrazilu *-j-*: *Goethe -theja, Goethejev -a -o; Fichte -ja, Fichtejev -a -o; Heine -eja, Heinejev -a -o* [hájne -ja, -jev -jeva -o]; *Croce Croceja, Crocejev* [króče -ja, jev]; *Dante -ja, -jev; Gödölö -öja, gödölöjski; Sätälä -äja, -äjev; Hardy -yja, -yjev; Galsworthy -yja, -yjev* [gálsvorski -ija, -ijej]; *Percy -yja, -yjev -a -o; Manzoni -nija -jev* [mandzóni -ija -ijej]; *Machiavelli -ija, -ijev* [makjavéli -ija, -ijej]; *Marconi -ija, -ijev* [markóni -ja, -jev], *Bari -ija, barijski* [bár-], *Coventry -yja, coventryjski* [kòventri -ija, -ijski], *Pötöffi -ija, -ijev, Viipuri -ija, viipurijski* itd.

Romanska občna in rojstna imena na *-e* se sklanjajo po slov. moških primerih: *breve breva, konklave konklava, cicerone -ona* [čičeróne -óna], *San Michele -ela* [san mikéle -éla], *Giuseppe -eppa* [džuzépe -épa]; tako včasih tudi večložna lastna imena: *Pordenone -ona* [pordenóne -óna], *Belvedere -era* [belvedêre -êra] ipd.

Ce se samoglasniška skupina piše na koncu z *-i* ali *-y*, ne pišemo *-j-*: *Broadway -waya, broadwayski* [brôdwej -weja, -wejski], *Macaulay -aya, Macaulayev -a -o* [mekóli -ija, -ijej] itd. To pravilo velja tudi za primer poudarka na končni samoglasniški skupini: *Cambrai -aia, cambraiski -a -o* [kambrê -brêja, kambrêjski], *Barbey -eya, Barbeyev -a -o* [barbé -éja, -éjev], *Bloy Bloya, Bloyev -a -o* [blwá -ája].

c) Imena, ki se končujejo na nepoudarjeni *-o*, so moškega spola; v odvisnih sklonih odpahujejo tnje obrazilo *-o* in prevzemajo slovenska obrazila: *Tasso Tassa, Tassov -a -o* [tás-], *Caruso -sa, Carusov*

-a -o [karúz-], *Palermo -ma, palermški* [palêrm-], *Cattaneo -nea, catta-nejski, Oviedo -da, oviedski* [ovjéd-], *Santiago -ga, santiaški -a -o* [santjág-], *Ebro -ra, ebrski* [ébr-], *Unamuno -na, -nov, Portimão -mãa, portimãski* [portimãno -a, portimãnski], *Chamisso -sa, Chamissov, Oslo -la* itd.

C. Imena na poudarjeni samoglasnik.

35

Imena, ki se v tuji obliki končujejo na poudarjeni samoglasnik v pismu in govoru, dobivajo -j- pred slovenskim obrazilom: *Zola Zolaja, Zolajev -a -o* [zolás -ája, -ájeu], *Hérédia -aja, -ajev* [erediá -ája, -ájeu], *Boileau -eauja, Boileaujev -a -o* [bwaló -ója, -ójeu], *Hugo -oja, -ojev* [ügó -ója, -ójeu], *Loti -ija, Lotijev -a -o* [lotí -ija, -ijeu]. *Barthou -ouja, -oujev* [bartú -úja, -újeu], *Vigny -yja, -yjev -a -o* [vinjí -ija, -ijeu], *Montesquieu -ieuja, Montesquieujev* [monteskjé -éja, -éjeu], *Malarmé -éja, -éjev* [malarmé -éja, -éjeu], *Nancy -yja, -yjski* [nansí, -íja -íjski], *Richelieu -ieuja -ieujski* [rišeljé -ja -éjski], *Curie -ieja, -iejev* [küri -íja, -íjeu], *Pau Pauja, paujski* [pó pója, pójski] itd.

Francoske nosniške samoglasnike približujemo naši izreki z *n* ali *m* za samoglasnikom; zato jih na koncu besed pred slovenskimi obrazili med samoglasnikoma tudi jasno izgovarjamo: *Buffon -a, Bufonov -a -o* [büfón -óna, büfónou], *Rostand -anda, Rostandov* [rostán -ána, -áno], *Coulomb -omba, Coulombov -a -o* [kulón -óna, kulónou], *Du Camp -pa, Du Campov -a -o* [dükán -a, dükánou], *Lebrun -una, Lebrunov -a -o* [ləbrèn -na, -nou], *Fromentin -a, -ov* [fromantèn -a, -nou] itd.

Č. Imena na soglasnik.

36

a) Če se ime končuje na -er, -en ali -el, včasih -e- izpada kakor polglasnik ə; pri tem se pravopis ravna po slovenskih pravilih o zvočnikih *r, n, l*: *Hannover -vra, hannovrski; Luter -tra, Lutrov -a -o, lútrski -a -o, lútrovec -vca*, toda: *luteránec -nca, luteránski -a -o, luteránstvo -a*; *Gloucester -tra, gloucestrski* [glöstər -tra, -trski], *Manchester -tra, manchestrski -a -o* [mèncəstər -tra, -trski]; *Schaffhausen -sna, schaffhausenski -a -o* [šafháuʒən -zna, -zənski], *šafhauznerica -e* (vrsta ur); *Beethoven -vna, Beethovnov -a -o, beethovenski -a -o* [betóvən -óvna, -óvno], *-vənski*; *Baden -dna, bádenski -a -o*; *Gelsenkirchen -chna, gelsenkirchenski -a -o* [gelzenkírħən -hna, -hənski], *Saarbrücken -ckna, saarbrückenski -a -o* [sarbrükən -kna, -kənski]; *Básel -sla, báselski* [bázəl -zla, -zəlski]; *Dehmel -mla, Dehmlov -a -o, dehmelški -a -o* [déməl -mla, -mlo], *-məlski*; *Schlegel -gla, Schleglov -a -o* [šlégəl -gla, -glo], *Hegel -gla, Heglov -a -o, héglovski -a -o, héglovec, héglovstvo -a*, toda: *hegeljanski -a -o, hegeljánec -nca, hegeljánstvo -a*.

V nekaterih drugih takih imenih pa nam je *-e-* pravi *e* kakor v domačih imenih *Sever -ja*, *Prijatelj -telja*, *Podkóren -rena* ipd.: *Wagner -ja*, *Wagnerjev -a -o*, *wagnerski -a -o*, *wagnerjánec -nca*; *Herder -ja*, *Herderjev -a -o*, *herderski -a -o*; *Schiller -ja*, *Schillerjev -a -o*, *schillerski -a -o* [šiler-]; *Keller -ja*, *Kellerjev -a -o*; *Bürger -ja*, *-jev*; *Ibsen -sena*, *Ibsenov -a -o*, *ibsenški -a -o*, *ibsenovka -e* (drama po Ibsenovem vzoru); *St. Gallen -lena*, *sanktgallenski -a -o*; *Essen -sena*, *essenski -a -o*; *Engel -gela*, *Engelov -a -o* ipd.

b) Imena na *-er* [-er] dobivajo v odvisnih sklonih *-j-*: *Grillparzer -ja -jev*, *Büchner -ja -jev*, *Rosegger -erja -jev*, *Triér -ja triérski*, *Chaucer -ja -jev* [čósær -ja -jeu], *Bulwer -ja -jev* [bùlwær -ja -jeu]. *Pasteur -ja -jev* [pastêr -ja -jeu]; ne vrivamo pa *-j-*, če za *-r-* odpada nemi *-e-*: *Shakespeare -eara*, *-earov* [šekspír -ra -rou], *Molière -èra -èrov* [moljêr -a -ou]. *Voltaire -aira -airov* [voltêr -a -ou] itd.

Po tem se ravnajo tudi udomačena imena, kakor: *Burger -ja -jev*, *Kunaver -ja -jev*, *Kraigher -ja -jev*, *Kramer -ja -jev*, *Layer -ja -jev*, *Šifrer -ja -jev*, *Mencinger -ja -jev*, *Grafenauer -ja -jev*, *Cigler -ja -jev*, *Miler -ja -jev*, *Perger -ja -jev* itd. Toda: *Veber -bra -brov*, *Vider -dra -drov*, *Wéster -tra -trov*, *Béster -tra -trov*, *Magister -tra -trov* ipd.

c) Imena, ki se končujejo v osnovi na *-k -g -h -s -z -c*, zlasti na *-burg*, *-berg*, *-bourg* (čeprav je *-g* nem), *-burgh*, *-borg*, *-ach*, *-ing(en)* ipd., tvorijo pridevnik po slovenskih glasovnih zakonih z mehčanjem: *Hamburg — hamburški*, *Augsburg — augsburški*, *Nürnberg — nürnberški*, *Cherbourg — cherbourski* [šerbúr — šerbúrški]. *Edinburgh — edinburški*, *Göteborg — göteborgski*, *Freisingen — freisinški* [frájzingen, frájzinški]. *Tübingen — tübinški*, *Urach — uraški*, *Haag — haški* [hág, háški]. *York — yorški* [jór̥k — jorški], *Chicago — chicaški* [čikágo — čikáški]. *Atos — átoški*, *Ars — árški*, *Burgos — burgoški*, *Lübeck — lübeški*, *Narvik — nárviški*, *Suez — sueški*, *Nizza [nica] — niški*, *Toulouse — toulouški* [tulúz — tulúški], *Toblach — tōblaški*, *Bregenz [brégenç] — bregenski*, *Linz [linc] — linški*, *Greenwich — greenwiški* [gr̥nič — gr̥niški]. *Limoges — limoški* [limóž — limóški]. *Liège — liěški* [ljěž — ljěški]. *Avranche — avranški* [avránš — avránški], *Casablanca — casablanski* [kasablánka — ánški] itd.

č) Pri imenih, ki se v pisavi končujejo na *-s*, pišemo v pridevniku na *-ski* en sam *s*: *Calais — calaiski* [kalé — éjski], *Nantes — nanteski* [nant — nántski], *Davos — davoski* (tudi *давóski*), *Ems — emski*, *Worms — wormski*, *Poitiers — poitierski* [pwatjé — éjski], *Tours — tourski* [túr — túrski], *Troyes — troyeski* [trwá — trwájski] itd.

d) Pri imenih na nemi soglasnik se pridevniško obrazilo *-ski* mehanično pripisuje ne glede na navidezno nemogočo so-

glasniško skupino, ker odloča izgovor: *Bordeaux* — *bordeauxski* [bordó — ójski], *Montreux* — *montreuxski* [montré — montréalski], *Chamonix* — *chamonixski* [šamoní — íjski], *Lisieux* — *lisieuxski* [lizjé — lizjéjski] ipd. Nekatero bolj znane pridevnike pišemo kar fonetično: *versájski*, *marséjski* ipd.; gl. še § 33.

D. Sestavljena imena.

Iz dveh ali več besed sestavljena tuja imena čutimo kot en pojem in jih pregiblujemo samo v zadnjem sestavnem delu: *Campo* [kám-] *Formio*, iz *Campo Formia*, v *Campo Formiu*, *campo-formijski*; *Monte Carlo* [mónte kárlo], iz *Monte Carla*, v *Monte Carlu*, *montecarlški*; *Mont Blanc*, z *Mont Blanca*, na *Mont Blancu*, *monblanški* [mónblán -ána -ánu, -ánški]; *Aix-les-Bains*, v *Aix-les-Bainsu*, *aixles-bainski* [ekslebèn -énu, -énski]; *Sainte-Beuve*, *Sainte-Beuva*, *Sainte-Beuvov -a -o*, *saintbeuvski* [séntbév -va, -voj, -uški]; *Sully-Prudhomme* -*homma*, *Sully-Prudhomov -a o*, *sullyprudhomski* [sulí prúdóm -oma, -omski]; *Leconte de Lisle*, *Leconte de Lista*, *Leconte de Listov -a -o*, *lecontedelistski* [ləkont də líl -a, ləkónt də líloʷ -ova, ləkóntdélílski]; *Pic d'Aneto*, *Pic d'Aneta*, *picdanetski* [pikdanéto -ta, -étski]; *Sierra Nevada*, *Sierra Nevada*, *sierranevadski* [sjeraneváda -e, -ádski]; *Jerez de la Frontera -re*, *jerezdelafronterski* [hèresdelafrontèra -re, -èrski]; *Rio de Janeiro -ra*, *riodejaneirski* [riodehanéjro -ra, -éjrski]; *Buenos Aires*, iz *Buenos Airesa*, v *Buenos Airesu*, *buenosaireški* [bwénosájres -a -ški]; *Menendez* [-es] *Pidal*, o *Menendez Pidalu*, *Menendez Pidalova slovnica*; *Vera Cruz*, iz *Vera Cruza*, v *Vera Cruzu* [krus-], *veracruški*; *New Orleans*, iz *New Orleansa*, *neworleanski* [njuorlínz -za, -nški]; *San Francisco*, iz *San Francisca*, *sanfranciški* [san fransísko -ka, -síški]; *New York*, iz *New Yorka*, *newyorški* [njujórk -ka, -jórski]; *Salt Lake City*, iz *Salt Lake Cityja*, *sallakecityski* [soltleksíti -ija, -ijski] itd.

37

E. Imenom rek, ki so ženskega spola, pa se končujejo na nemi -e ali na soglasnik, že v imenovalniku dodajamo slovensko obrazilo -a: *Seina -e -i*, *seinski -a -o* [sèna -e -i, sènski], *Loira -e*, *loirski* [lwára -e, lwárski], *Garonna -e*, *garonski* [garóna -e, -ònski], *Marna -e*, *marnski* [már-], *Mosella -e*, *moselski* [mozèla -e, -zèlski], *Saóna -e*, *saónski* [sóna -e, sónski], *Somma -e*, *somski* [sóma -e, somski], *Wesera -e*, *weserski* [vèzera -e, -ski], *Tauberá -e*, *erski*, *Saála -e*, *saalski* [sál-], *Mulda -e*, *muldski*; *Warta -le*, *wartski* itd.

38

Imena rek moškega spola se ravnajo po pravilih za druga krajevna imena: *Ebro Ebra*, *ebrski -a -o*, *Tajo -ja*, *tajski* [táho -ha, tájski], *Guadalquivir -a*, *guadalquivirski* [gwadálkivir -a, -irski] itd.

39 F. Imen časnikov, ustanov ipd. navadno ne sklanjamo, kadar jih uporabljamo v tuji obliki: *Humanité* [ümanité] piše, v *Humanité* beremo, urednik *Ce-soir* [səswár], član *Académie Française* [akademí fransêz], v *Académie Française*, profesor na *Collège de France* [kolêž də fráns], igrajo v *Comédie Française* [komeđí fransêz], na *Trinity College* v *Oxfordu* [tríniti kôlidž]; pač pa sklanjamo *Sorbonne* kot domače ime *Sorbóna -e* (pariška univerza).

Tudi nekatera druga, našemu glasovnemu ustroju posebno tuja imena, rabimo brez sklanje: *Karlsruhe*, v *Karlsruhe*, iz *Karlsruhe* [-rúe], *Spaa*, iz *Spaa*, v *Spaa*, pri *Lago Maggiore*, iz *Santa Fé* itd.

40 G. Tuja imena ženskih oseb pišemo po splošnih pravilih za tuja imena, pregiblujemo jih pa kakor domača ženska imena. V imenovalniku jih pišemo po tujem jeziku, vendar nam je n. pr. obrazilo *-e* (*Charlotte*, *Beatrice*, *Inge* ipd.) enakovredno našemu ženskemu obrazilu *-a*, kakor ga včasih tudi pišemo; po tem zgledu se ravnao tudi v odvisnih sklonih: *Charlotte*, poleg *Charlotta -te -ti*, *Charlottin -a -o* [šarlôt -óta -e -i, -in], *Beatrice -ce -ci*, *Beatricin -a -o* [beatríče -če -či, -čin], *Inge -ge -gi*, *Ingin*. Tako sklanjamo tudi germanska imena, ki se končujejo na soglasnik: *Sigrid Sigríde -di, -dín* [Sígriđ -e -i, -in], *Ruth Ruthe -i*, *Ruthin* [rút], v domači obliki *Ruta -e* ipd.

Priimke tujih ženskih oseb sklanjamo kakor domača ženska imena z obrazilom *-ova* v odvisnih sklonih: *gospá Curie*, *gospé Curie -jeve*, *gospé Curiejevi*, *gospó Curiejevo* ali *Curie*, pri *gospé Curiejevi*, z *gospó Curiejevo* [küri -jeve itd.]; *Madame de Staël*, *Madame de Staělove*, z *Madame de Staělovo* [madám də stál -stálove itd.]; *Mme. Sévigné*, *Mme. Sévignéjeve* [madám sevinjé -éjeve]; *Ada Negri*, *Ade Negrijeve* [négri]; *Grazia Deledda*, *Grazie Deledde* [grácija deléda]; *Sigrid Undset*, *Sigríde Undsetove* [úndset]; *Selma Lagerlöf*, *Selme Lagerlöfove*; *Ricarda Huch*, *Ricarde Huchove* [rikárda húh]; *Clara Viebig*, *Clare Viebigove* [klára fibig]; *Handel-Mazzetti*, *Handel-Mazzettijeve* [handelmacéti], *Droste-Hülshof*, *Droste-Hülshofove*, *Sarah Bernhardt*, *Sarah Bernhardtove* [sará bernár -árove]. Tako sklanjamo tudi imena Slovenk s tujim imenom, n. pr.: *Lili Novy*, *Lili Novyjeve* itd. V rabi je tudi *gospé Curie*, *Ade Negri*, *Sigríde Undset*, *Ricarde Huch* itd.

41 5. Imena iz izvenevropskih jezikov, ki se ne pišejo z latinico in jih omikani narodi pišejo vsak s svojim pravopisom, pišemo tudi mi fonetično po približnem izgovoru in jih prégiblujemo po zgledu drugih tujih lastnih imen: *Peking Pekinga*, *pekinški -a -o*; *Nanking -a*, *nankinški*; *Delhi -ija*, *delhijski -a -o*; *Singapur -a*, *singapurski -a -o*; *Kalkuta -e*, *kalkútski -a -o*; *Gandi -ija*, *Gandijev -a -o*; *Pandit Nehru*,

*Pandita Nehruja, Nehrujev -a -o; Kambodža -e, kambodžski -a -o; Jokohama -me, jokohamski -a -o; Hirošima -e, hirošimski -a -o; Kilimandžaro -ra, kilimandžarski -a -o; Adis Abeba, Adis Abebe, adisabebski -a -o; Tientsin -a, tientsinski -a -o; Jangtsekiang -a, jangtsekianski -a -o; Timbaktu -tuja, timbuktujski -a -o; Mozambik -a, mozambiški -a -o itd. Imena, ki so jih kolonizatorji prinesli iz Evrope, pišemo seveda v evropski obliki: *Stanleyville* (ob Kongu) -illa, *stanleyvilski* [stenlivil -a, -ski]; *Capetown -a, capetownski -a -o* [kèptaun -a, -aunski]; *Cooktown -a, cooktownski* v Avstraliji [kúktaun]; *Charleston -a* v Avstraliji [čárlston -tona] ipd.*

O pisavi in rabi tujk

Tujke pišemo v slovenščini na dva načina:

42

1. v tuji obliki, če so omejene le na ozek krog strokovnjakov ali družbe; v takem primeru se pregibljejo samostalniki po zgledu tujih lastnih imen: *genre -ra* [žánr -a], *dreadnought -a* [drédnot -a] m, *hausse* [ós] ž, *baisse* [bês] ž, *cercle -la* [sêrkl -la] m, *cicerone -na* [čičerone -na] m, *fait accompli* [fetakomplí], *cross-country -yja* [kros-kántri -ija] m, *foul -la* [fául -la] m, *leader -rja* [lídér -rja] m, *lawn-tennis -sa* [lón-ténis -sa] m, *menu -uja* [mènu' -úja] m, *rendez-vous -sa* [randevú -úja] m, *adagio* [adádžo], *capriccioso* [kapričózo], *à propos* [apropó], *all right* [olrájt] ipd. Takih besed je zmeraj manj, ker se udomačijo in dobivajo domačo obliko; tako nam je bila beseda *meeting* [míting] še pred 10 leti redka tujka, zdaj je splošno znan izraz, zato jo pišemo po domači izgovarjavi *míling -a*; pogosto že tudi *kros* namesto *cross-country*, *ósa* nam, *hausse*, *žánr*, *žánrski* itd.

2. po domači izgovarjavi, če so v splošni rabi. V takem primeru si jezik tujko v izgovarjavi in pisavi prilagodi, pri čemer pa ni dosleden, ker sprejema tujke iz različnih virov.

Besede, ki se v izvirnem jeziku končujejo na nemi *-e*, dobijo v slovenščini večinoma *-a*: *šárža -e* (charge), *aféra -e* (affaire), *brošúra -e* (brochure), *renesánsa -e* (renaissance) ali *renesáncia -e* (po nemškem *Renessanz*), *anónsa -e* (annonce), *antánta -e* (entente), *ankéta -e* (enquête), *matinéja -e* (matinée), *reportáža -e* (reportage m) itd.

Tujke, ki se v izgovarjavi končujejo na samoglasnik, zlasti poudarjen samoglasnik, se ravna po pravilih za lastna imena: *abonmá -ája* m (abonnement), *angažmá -ája* m (engagement), *aranžmá -ája* m (arrangement), *buké -éja* m (bouquet), *renomé -éja* m (renommée), *komité -éja* m, *témpo -a* m, *bréve -a* m, *finále -a* m ipd.

Tujke, ki se končujejo na soglasnik, so nam povečini moškega spola in jih tako tudi pregiblujemo: *budžét -ta* m (budget), *bulvár -rja* m (boulevard), *rezervoár -rja* m (reservoir), *budoár -rja* m (boudoir), *refrén -a* m (refrain), *sufflér -rja* m (souffleur), *šofer -rja* m (chauffeur), *repórter -rja* m (reporter), *resór -ra* m (ressort), *ansámbel -bla* m (ensemble), *róstitbif -a* m (roastbeef), *kónjak -a* m (cognac) itd.

43 Pri tujkah iz latinščine in grščine moramo paziti zlasti na tele posebnosti:

1. Samoglasniške skupine *-ia- -io- -ie- -ii- -ea-* ipd. pišemo brez vmesnega *-j-*, če besedo čutimo kot tujko, z vmesnim *-j-* pa, če jo čutimo kot domačo; zato pišemo: *dialéktični materializem, sociálen, denunciánt, diagonála, diagrá, diagnóstico, bibliotéka, biológ, oriént, diéta, higiena, avdiéna, variírati, oleánder* itd., toda *milijón, milijárda, misijónár, špijón, orhidéja, epopéja*, vedno pa pripono *-ija*: *kemija, materija, asociácija, denunciácija* itd.;

latinski *æ* pišemo z navadnim *e*: *prezidént, sekuláren, prefiks* ipd.

2. Latinske in grške tujke pišemo fonetično po slovenski izgovarjavi; *x* pišemo *ks*: *tekstílen, máksimum, fikstrati, seksuálen* ipd.;

latinski *c* pišemo po izgovarjavi *k* ali *c*: *koncépt, konkúrz, cirkulírati, kústos, fáktum, koncesija, koncil*; *s c* pišemo tudi latinski *-ti* pred samoglasnikom: *iniciálka, ákcija, tradícija* ipd.; po grški izgovarjavi pišemo *peripetija, hrestomatija* ipd., vendar pa *demokrácija*; pri nekaterih grških tujkah sta v rabi obe obliki, grška *s k* in ustrezna latinska *s c*: *kikló, in cikló, askétika in ascétika* ipd.;

kadar se latinski ali grški *s* izgovarja zveneče, ga pišemo kot *z*: *filozofija, múzika, iluzija, fiziologija, cezúra, precízen, pénzum, kúrz, kózmós, kónzul, cenzúra, konzonánt* ipd.;

sp in *st* govorimo in pišemo v tujkah, kakor: *konstelácija, inspi-rácija, konstrúkcija, instruktíven, instrúkcija* (= navodilo), *specífíten, spektrum, spekulácija* (v filozofiji), *restrikcija, instánca, restitúcija, restavrirati, stacionáren* ipd.; v udomačenih izposojenkah pa pišemo in govorimo *st* in *šp*: *studént, špijón, špekulánt, štacúna, špecerija, špirit, štípéndija, inštitút, inštrúktor, inštrúkcija* (dijaška) ipd.;

dvojne soglasnike pišemo z enojnim: *iluminácija, apikácija, aberácija, apelácija, komunikácija, asanácija, komistija, asésor, léror, konéks, anulírati, adénda, abreviatúra* ipd.

3. Nekatero grške in latinske tujke ohranijo prvotno obliko pripone vseskozi: *kózmós -osa* m, *stádion -ona* m, *pásus -usa* m, *máksimum -uma* m, *specímen -mena* m, *kórpús -usa* m, *kódeks kódeksa* m ipd.; druge pa so v rabi brez prvotnih pripone: *konkúrz -a* m, *instru-*

mént -énta m, sediment -énta m; absolutizem -izma m, vokalizem -zma m itd.; tretje spreminjajo pripono po naših jezikovnih zakonih: *légija -e ž (legio), ákcija -e ž (actio), pórcija -e ž (portio), vértija -e ž (versio), deklarácija -e ž (declaratio), obligácija -e ž (obligatio)* itd.; latinska pripona *-ilas -itális* ž se je spremenila po francosko-nemških vzorcih v *-itéta -e ž (frc. -ité, nem. -ität): avloritéta -e ž (auctóritas -itátis), integritéta -e ž (intégritas), dignitéta -e ž (dignitas), kapacitéta -e ž (capáctas)*; po pridevnikih so nekatere udomačene s pripono *-ost -ostli ž: nervóznost -i ž (nervósitas), sterílност -i ž (sterilitas), aktivnost -i ž (activitas)* ipd.

Grški samostalniki na *-is* ž so zamenjali to pripono z *-a: kríza -e ž (krísis), báza -e ž (básis), analíza -e ž (análysis), dóza -e ž (dósis), diagnóza -e ž (diagnósis), hipnóza* ipd.; novejšje besede s pripono *-is* so moškega sp. in jih sklanjamo kakor tujke na *-us* ali *-os: apicitis -a m, bronhítis -a m, sifílis -isa m* ipd.

Nekateri samostalniki imajo v osnovni obliki tujo pripono, v odvisnih sklonih pa jo lahko zamenjujejo z domačimi obrazili: *mínimum mínima* ali *mínimuma, mínimu* ali *mínimumu, individuuum individua* ali *individuuma, óbolos* ali *óbolus, óbola* ali *óbolosa* ali *óbolusa, cingulum -ula m*; v množini imajo nekateri samostalniki na *-um* še latinsko obliko na *-a: áktiva, máksima, slávika, pásiva* ipd., so srednjega spola in se rabijo ponajveč v strokovnem jeziku; samostalniki z obrazilom *-ia* so v takih primerih prevzeli domače žensko obrazilo *-ije: generálíje -ij, materiálíje -ij, mobilije -ij* ipd.

Pridevniki so latinsko pripono *-icus -ica* [-ikus -ika] zamenjali z domačo pripono *-ičen -ična -ično: lógičen -čna -o, akadémičen -čna -o, láičen -čna -o, téhničen -čna -o* ipd.; vzporedno so se pri nekaterih besedah razvili pridevniki s pripono *-ski (-ški): filozófski -a -o, akadémski -a -o, láiški -a -o, téhniški -a -o* itd.

Glagoli so posplošili romansko-germansko pripono *-trati -tram: ignorítrati -am, defílítrati -am, konfiscírati -am, rekognoscírati -am* itd. Ti glagoli so v isti obliki po vidu dovršni in nedovršni.

O rabi nekaterih pripon

1. *-alec, -ilec, -alka, -ilka*. Samostalniki, ki zaznamujejo delujoče osebe, se pišejo s pripono *-alec -alea, -ilec -ilca* za moški spol, *-alka -alke, -ilka -ilke* za ženski spol, izgovarjata pa se *-le-* in *-lk-* kot *-úč-, -úk-* v ljudskih, kot *-lc-, -lk-* pa v knjižnih besedah: *brálec -álca, brálka -e, poslušálec -álca, poslušálka -e, morílec -lca, morílka -e*

[-uc-, -uk-]; *letálec -álica, letáлка -e, slušáľka -e, snažáľlec -áľca, snažáľka -e* [-lc-, -lk-]; pri mnogih besedah je obojni izgovor, kakor je komu beseda domača ali umetna.

2. -avec, -ivec, -avka, -ivka pa pišemo:

a) kadar so taki samostalniki izvedeni iz še živih glagolskih pridevnikov na -v: *baháv -áva -o — báhavec -avca, báhavka -e; dremáv -áva -o — dremávec -vca, dremávka -e; jécav -a -o — jécavec -vca, jécavka -e; hírav -a -o — híravec -vca, híravka -e; lažnív -a -o — lažnivec -vca, lažnivka -e* itd.;

b) če stoji v zlogu pred pripono -l- ali -lj-: *voltvec -vca, voltvka -e; deltvec -vca, deltvka -e; selivec -vca, selivka -e; ponavljávec -vca, ponavljávká -e; sestavljávec -vca, sestavljávká -e* itd.

45 3. a) -ica je manjšalna pripona za ženske samostalnike na -a in -ev: *kráva — krávica, lipa — lípica, góra — gorica, žena — ženica, britev — britvica, cérkev — cérkvica, bréskev — bréskvica* itd.

b) -ca je manjšalna pripona za samostalnike ženskega spola na soglasnik: *klóp -í — klópca -e, stvár -í — stvárcá -e, živál -í — živálca -e, lúč -í — lúčca -e, brv -í — brvca -e, postrv -í — postrvca -e, sókrvca -e, dúri — dúrce* itd.; v rod. mn. se ti samostalniki končujejo na -ic: *klópic, stváric, živálic, lúčic, brvic, dúric*. V nekaterih takih primerih se je poleg -ca uveljavila tudi pripona -ica: *vrvca in vrvica -e*.

46 4. -ce je manjšalna pripona za samostalnike srednjega spola: *ogledálo — ogledáľce [-áľc-], kládivo — kládívce, koló — koléscce, deklé — dekléľce*; v množini -ca: *vráta — vrátca, kóla — kólca [-lc-]*; če se osnova končuje na dva soglasnika in drugi ni *v, m, n, l* ali *r*, pišemo -ece in govorimo [-ace]: *mesto — méstece, gnézdo — gnézdece, ústa — ústeca, srcé — sréce, jájce — jájéce* itd.; če je drugi soglasnik *m, n, l* ali *v*, pišemo in govorimo polglasnik pred temi glasovi: *pismo — pisemce [-əmce], ókno — ókence [-ənce], stéblo — stébelce, véšlo — véselce [-əľce], poséstvo — poséstevece, drústvo — drúštevece [-əuce]*; če je drugi soglasnik *r*, postane le-ta samoglasen: *rébro — rébrca, jádro — jádrce* itd.

47 5. -in -ina -ino nam rabi za tvorbo svojilnih pridevnikov pri ženskih osebah: *žéna — ženin -a -o, nevésta — nevéstin -a -o, máti — máterin -a -o, soséda — sosédin -a -o, Ančka — Ančkin -a -o* itd. Moški samostalniki na -a imajo ta pridevnik na -ov, gl. § 27, 1.

Za živali ženskega spola ne rabimo te pripone, marveč najrajši -ji -ja -je: *kráva — krávji -a -e, kóza — kózji -a -e, miš — mišji -a -e, lástovica — lástovičji -a -e, žába — žábjí -a -e, ríba — ríbjí -a -e, múha — múšji -a -e* itd.

Za stvari delamo pridevnike od ženskih samostalnikov z obrazilom *-en* [ən] *-na -no*: *cvetlica — cvetličén -čna -o*, *hiša — hišén -šna -o*, *zveza — zvézén -zna -o*, *držáva — držáven -vna -o*, *vóda — vóden -dna -o*, *knjiga — knjižen -žna -o*, *róka — róčen -čna -o* itd., ali pa opisujemo: *žep pri suknji* (ne *súknjin*), *krma ladje* ali *pri ladji* (ne *ládjina*), *vrh goré* (ne *górin vrh*) ipd.

Vendar se je v nekaterih primerih tudi pri stvareh uveljavila oblika na *-in -ina -ino*, zlasti pri samostalnikih na *-ka -na -ha*: *púškino kopilo*, *šivánkino uho*, *stránkin odbor*, *soséskin pašnik*, *mátkine solzé*, *lúnin svit*, *limónin sok*, *violtnin glas*, *júhin dodatek* ipd.

6. *-ov -ova -ovo* ali *-ev -eva -evo* nam rabi: a) za tvorbo svojilnih pridevnikov pri moških osebah in živalih, pri rastlinah pa ne glede na spol: *brát — brátov -a -o*, *sin — sinov -a -o*, *kózel — kózlov -a -o*, *bik — bikov -a -o*, *petélin — peteltnov -a -o*, *rák — rákov -a -o*, *smréka — smrékov -a -o*, *bezèg — bezgón -a -o*, *jéšen — jesénov -a -o*, *bréza — brézov -a -o*, *lipa — lipov -a -o*, *stríc — stričev -a -o*, *kónj — kónjev -a -o*, *pólž — pólžev -a -o* itd.;

b) v znanstvenem izrazoslovju (kemija, matematika, snovna imena, slovnica ipd.): *bákróve spojine*, *žélézov sulfát*, *ogljíkova kislina*, *vodíkov sulfid*, *metílov alkohól*, *žvéplov dioksid*, *krógov obòd*, *ulómkova érta*, *trikótnikova vištna*, *sinusova érta*, *žámetov klobuk*, *átlasor blésk*, *kožúhov rokáv*, *osébkova beséda*, *povédkovo določilo* itd.

Od samostalnikov moškega in srednjega spola za stvari navadno ne delamo pridevnikov s to pripono, marveč z drugimi, ali pa opisujemo z roditeljskim in predlogi: *lega gradíča* (ne *gradíteva*), *udarci bíča* ali *z bíčem*, *udarci kládíva* ali *s kládívom*, *modrtna neba* ali *nebésna modrtna*, *bístrost očesa* ali *očésna bístrost*, *bolezen v ušesu* ali *ušésna bolezen* itd.

Vendar so se udomačile nekatere oblike z *-ov* ali *-ev*: *sódovo dno*, *nóževa konica*, *križev pot*, *krúhova sredica*, *pétkova juha*, *márčev prah*, *súščev sneg*, *svečánov mraz*, *aprilov dež*, *majev cvet*, *mlájeva setev*, *stírovi štrúklji* ipd.

Nekateri samostalniki imajo pridevnike s pripono *-oven -ovna -ovno*: *blagóvni promet*, *dežévno vreme*, *časovna stiska*, *jezikóvna napáka*, *glasóvna moč*, *slógovna posebnost*, *zlógovna meja* itd.

7. *-ski -ska -sko* pomeni občjo svojilnost ali pripadnost ne glede na spol, *-ov -ova -ovo* in *-in -ina -ino* pomenita pa svojilnost ali pripadnost k posameznim predmetom moškega ali ženskega spola: *délavski -a -o* (ne glede na to, ali pripada delavcem ali delavkam — *délavčev, délavkin*), *partizánski -a -o*, *meščánski -a -o*,

kónjski -a -o, človeški -a -o, vojáški -a -o, slovénski -a -o, rúški -a -o, ógrski -a -o, kvicarski -a -o, italijánski -a -o, némški -a -o, evrópski -a -o, azijski -a -o, angléški -a -o, norvéški -a -o itd.

Pač pa nadomeščajo pridevniki na -ski -ska -sko svojilni pridevnik pri krajevnih lastnih imenih: ljubljánski -a -o, máriborski -a -o, céljski -a -o, novoméški -a -o, kránjski -a -o, goriški -a -o, trzáški -a -o, postójski -a -o, lóški -a -o (od Lóž in Lóka), potóški -a -o, zagórski -a -o, trbóveljski -a -o, jeseniški -a -o; sávski -a -o, drávski -a -o, múrski -a -o, savinjski -a -o, kókriški -a -o; triglávski -a -o, krimski -a -o, kúmski -a -o, póhórski -a -o, slovenskogoriški -a -o, kráški -a -o, snežniški -a -o itd. Zato moramo paziti, da tega obrazila ne posplošimo tudi na taka imena, ki nosijo ime po določeni osebi, in moramo rabiti obrazilo -ov: Hudsonov zaliv, Baffinova zemlja, Beringovo morje, Falklandovi otoki itd. Pač pa slovenimo z njimi plemiške naslove: pl. Trsteniški (Trstenik), pl. Sorodólski, vojvoda norfolški (ne: od Norfolk), tan glamiški, tan cawdorski ipd.

O razzlogovanju

50 1. Nezložene besede delimo na zloge tako, da jemljemo k naslednjemu zlogu:

a) soglasnik med samoglasnikoma: *de-la-ti, ma-te-rin, ve-se-li-ti, je-zi-ká-je, ó-dr-ček, vé-tr-ni-ca, so-dar, so-di-ti, ku-pec, ta-tič, le-pa, ve-li-kost, o-če-tov, de-lam, že-nem, ve-li-kih* itd.;

b) soglasniško skupino, ki more začenjati besedo: *ti-ska-ti, mi-sli-ti, ra-skav, de-kla, ju-tro, do-bro, pi-ška-vost, me-zgá-ti, i-skri-ti, pá-zdu-ha, je-klé-na, vo-zlá-ti, po-le-tje, vzdi-gne, pra-zne* itd.;

c) tisti del soglasniške skupine, ki more začenjati besedo: *ov-ca, pol-nost, slov-stvo, slo-ven-ski, slo-van-stvo, son-ce, moj-ster, moj-str-ski, ljud-stvo, skuš-njav-ci, bol-ha, siv-kast, rdeč-kast, suh-ljat* itd.

Če se meje med osnovo in obrazilom, ki se začenja s soglasnikom, zavedamo, navadno delimo po sestavnih delih: *s kost-jó* (dasi tja), *mor-je* (dasi rjav), *mast-na* (dasi tna-lo), *ust-je* (dasi tja), *les-na* (dasi sneg), *trd-no* (dasi dno), *z miš-mi, lep-ši, po-let-je, vzdig-ne* itd.;

č) znaka *lj* in *nj* sta enotna, zato ju nikoli ne delimo, tudi tedaj ne, kadar sodi *j* k obrazilu: *po-lje, ko-ljem, vo-lja, zna-nje, ža-njem, pe-te-li-nji, s so-ljó, z ži-va-ljo, z dla-njó, s stra-njo*.

51 2. V zloženih besedah delimo predpone od osnove, če se sestave zavedamo: *ob-zid-je, raz-ši-ri-ti, pred-la-ga-ti, o-do-bri-ti, po-zna-ti, od-gno-'i, brez-vest-nost, ne-dolž-nost, po-gor-je, raz-pre-del-ni-ca, ob-raz-*

lo-ži-ti, pa-no-ga, pra-vzor, o-dre-ti, od-re-ši-ti, ob-re-za-ti, o-brež-je; pod-ro-bi-ti in pod-re-za-ti je treba ločiti od *po-dro-bi-ti in po-dre-za-ti* itd. Kadar se zložitve ne zavedamo, delimo po pravilih za nezložene besede: *o-braz, ra-zu-me-ti, o-blak, o-ble-či, o-ble-ka, ra-zum* itd.

O pisavi sestavljenih besed

Besede so sestavljene na dva načina: ali se spajajo v eno besedo navadno z enim poudarkom — spojênke — ali pa ohrani vsaka besedna vrsta svojo obliko in svoj naglas — sklôpi. Spojenke se pišejo skupaj, sklopi pa narazen. Meja med spojenkami in sklopi je večkrat nedoločena in različna, zato tndi omahovanje v pisavi. Pravopis podaja neko objektivno merilo, ne izključuje pa drugačne pisave, če se kdaj avtor hoče s tem pomensko jasneje izraziti.

1. Samostalniki

Skupaj pišemo: *vinógrad, hudoúrník, póлноé, zahvalibógca* (ko-bilica), *nebódigatréba* (negoden človek), *neprídiprav* (porednež), *káži-pot, kázimed* (neka rastlina), *kláivítez, črvójédina, volkodlák, samoúk, Gostosévci, tíhotápec, krívogléd, klečeplázec, kolovóz, vinotók, vodomét, srakopèr, kolóvrat, neprídiprav* itd. 53

Narazen pišemo: *velika nóč, móž beséda, móž véter, žal beséda, fíga móž, mójster skáza, čebéla délavka, možicelj vstajáč, naróbe svét, pôl mš pôl tíè, po póli brát, po póli séstra* itd.

Sem sodijo tudi imena, kakor: *žarki alfa, kót béta, motorji Diesel, žarnice Philipps, baterije Zmaj* ipd. (poleg *Dieslovi motorji, Philippsove žarnice* itd.).

2. Pridevniki

Skupaj pišemo: *golorók, sladkosnéden, sladkovóden, bojažéljen, častilákomen, novoléten, petstoléten, velikonóčen, zlatopóljski, škofjelóški* (od Škofja Loka) in tako od sestavljenih lastnih imen, gl. § 21! Dalje pišemo skupaj: *južnoslovánski* (južni Slovani), *narodnopolítíčen* (narodna politika), *literárnozgodovínski* (literarna zgodovina), *narodnogospodárski* (narodno gospodarstvo), *narodnoosvobodílen* (narodna osvoboditev), *poljudnoznánstven* (poljudno znanstvo); tako pišemo tudi označitve za barve, ki so prave spojenke z določilno besedo v prvem in z osnovo v drugem delu: *svellóstv, temností, živórdèč, krvávodèč, škrlátnordèč, temnórumèn, rjávorumèn, bledómóder* itd. 54

Narazen pa pišemo zveze, kjer je prva beseda načinovni prislov: *kričeče rdeča barva, čudno spačen obraz, rajsko lepa ptica, nedóljno vprašujoč pogled, kapljivo tekóče teló, splóšno veljávna pravíla, smértno neváрно, črno lisaste perúti, bélo obróbljen, pristljeno duhovít* itd.

3. Zaimki

1. Skupaj pišemo:

55 a) enozložne predloge z naslonskimi tožilniškimi oblikami osebnih zaimkov in povratno-osebnega zaimka:

čez: *čezme čezte čezse čezenj čeznjo čeznje čeznju*
 med: *médme médte médse médenj médnjo médnje médnju*
 na: *náme náte náse nánj nánjo nánje nánju*
 nad: *nádmé nádte nádse nádénj nádno nádnje nádnu*
 ob: *óbme óbte óbse óbenj óbnjo óbnje óbnju*
 po: *póme póte pónj pónjo pónje pónju*
 pod: *pódme pódte pódse pódenj pódno pódnje pódnu*
 pred: *prédme prédte prédse prédénj prédno prédnje prédnu*
 skoz: *skózme skózte skózenj skóznjo skóznje skóznju*
 v: *váme váte váse vánj vánjo vánje vánju*
 za: *záme záte záse zánj zánjo zánje zánju*

b) zaimenske spojenke, kakor: *mársikdo, mársikaj, mársikateri, mársikak, vsákdo, vsaktéri, vsakdánji, vsaksébi* (= narazen), *vsakoléten, vsèkakor, vsèkdar, vseéno, vseskózi, vsepovsód, vsevprék, vsemogóčen in vsegamogóčen, vsevéden in vsegavéden, vseviden in vsegaviden, vsesplóšen, vseóbtèn, málokdo, málokaj, málokateri, kólikaj, kólikaj, táčas* = tedaj, *takisto, tókraj, tóstran, ónkraj, ónstran, óndan, óndód, óndód* ipd.

Pomni. Kadar dobi v kaki zvezi sestavni del svoj pravi pomen, pišemo narazen: *Málo s čim je zadovoljen. Vsák sébi streže.*

2. Narazen pišemo:

a) enozložne predloge z enozložnimi orodniškimi osebnimi zaimki: *pod njó, za njó, pred njó, nad njó*;

b) sklope, kakor: *kdór si bódi, kár si bódi, kár módi, kár se dá* (= kólikor mogoče), *kdó vé káj, kdó vé kóliko, kdó vé kakó, kdó vé kdáj, kdó vé kjé (kám), nič kaj, nič kóliko* (= veliko), *za káj, za nič*: Ali je to *za káj* ali ni *za nič*? Kadar ima zveza *za nič* pomen *slab*, se piše skupaj: to je *zanič* (slabo); *zanič* vino (slabo), *zanič* igra (slabó) ipd.

4. Števniki

A. Kadar pišemo števnike s črkami, pišemo:

56

1. skupaj vse vrste števnikov od 11—99: *enaajst, devetnajst, enaindvajset, petindvajset, štiriintrideset, triinpetdeset, šestinsedemdeset, devetindevedeset*;

dvaindvajseti, oseminštirideseti, šestinšestdesetega leta, petinštiridesetega, enainosemdeseti;

šestintridesetkrat, devetindevedesetkrat; dvainsedemdesetič, petindvajsetikrat, triintridesetikrat itd.;

2. narazen zmeraj *sto, tisoč, milijon: dve sto, tri tisoč, pet milijonov; štiri sto dvajset, šest tisoč pet sto trinšestdeset*;

stóti, tisoči, pet stóti, sto tisoča knjiga, sto prvi, dve sto drugi, tri tisoč pet sto peti, tisoč devet sto oseminštiridesetega leta;

stókrat, pet stokrat, sto trikrat, tisočkrat, tisoč sto petkrat, stótikrat, tisočikrat, osem stótikrat, devet tisočikrat, sedem sto dvajsetkrat, enajst tisoč pet sto štiriinštiridesetkrat itd.

Pomni. Pri denarnem poslovanju se vsi števniki pišejo skupaj.

B. Števnike, posebno sestavljene, pišemo največkrat s številkami. Pri takem pisanju veljajo tale pravila: 57

1. Glavne števnike pišemo zmeraj v vseh sklonih brez pike pri številki: *Čez 15 minut je nameril 38° vročine. Pri 75 letih je bil še kar korenjak. Z 20 leti je šel od doma. Plačuje po 5 %.*

2. Kadar je števnik značka kake stvari, uporabljamo glavni števnik v imenovalniku: *Avtomobil 2411 se je ustavil pred hišo. S tramvajem 23 se je pripeljal v mesto. Z odlokom 345 je bil nastavljen. Pred sobo 89 so zarožljali ključi.*

3. Vrstilne števnike pišemo s piko za številko; uporabljamo jih zmeraj, kadar s števnikom pred samostalnikom določamo vrstni red: *29. XI. 1945. leta je bila razglašena Jugoslavija za federativno ljudsko republiko; 12. sedež v XV. vrsti; na 55. strani IV. zvezka beremo v 3. opombi spodaj.*

4. Kadar stoji števnik za samostalnikom, rabimo glavne ali vrstilne števnike in jih torej pišemo brez pike ali z njo: *Poglej zv. XI (ali XI.), stran 123 (ali 123.), opomba 4 (ali 4.); z letom 1945 se začenja nova doba naše zgodovine; v členih 6—8 govori ustava o ljudski oblasti; leta (l.) 1939 (ali 1939.) se je vnel svetovni požar.*

5. Če pri naštevanju ponavljalne števnike na *-ič (provič, drugič, tretjič)* pišemo s številkami, stavimo za njimi piko.

6. Kadar naznanjamo uro s številko, tedaj stavimo h glavnemu števniku zgoraj mali h: *ob 8h, ob 10h, ob 12h* itd. = *ob osmih, ob*

desetih, ob dvanajstih itd. — ali pa uporabljamo vrstilne števnike pred samostalnikom ura: ob 8. uri, ob 12. uri, ob 20. uri itd. — nadalje: ob 8.15, 9.30, 10.45 = ob četrt na devet, ob pol desetih, ob tri četrt na enajst ipd.

7. Kadar je v zloženkah prvi del številka, drugi pa s črkami pisana beseda, stavimo mednju vezaj, n. pr.: 25-letnica, 83-letni starček, 250-letni jubilej, 14-mesečno zdravljenje, 24-dnevni dopust, 40-urni delavnik, 500-dinarski bankovec, 25-milimétrski trak, 16-litrška posoda ipd.

5. Prislovi

58 Skupaj pišemo: bržčas, bržda, bržkone, čedalje = čezdalje = čimdalje, čimbolj (kar najbolj), čimprej (kar najprej) = čimbrž, kájpak, kajné, kájpada, kajnéda, málone, málodane, málokje, málokod, málokda, moráda, morebiti, nemára, prějkone, právkar, právzaprav, rávnokar, réšda, sevé, sevéda, skórajda, tólikodane (= skoraj), tjavódn, tjavendán, vétidel, véšda (seveda) ipd.; nadrobnejša navodila išči v slováru;

zloženke prislovov z nikalnico *ne*, kakor: nedálež, nedávno, nemálo, nenádoma, nenéhoma, neprenéhoma, neprevídoma, nerédko, nerédkokrat, nevedé, nevédoma, nevidoma, nevšéč.

Narazen pa pišemo: okóli in okóli, bôlj in bôlj, gór in dól, tjà in sém, sém ter tjà, vèč ali mánj, prěj ali slěj, náprěj in naprěj, málo po málo, krátko in málo, málo in dósti ne, málo vèč, málo prěj, málo mánj, zdàj pa zdàj, nóč in dán, dán na dán, takó rekóč, takó zván, rávno takó, rávno tám, práv tód, práv tám, práv kój, že še, že že ipd.

6. Predložne zveze

59 S predlogi so zloženi samostalniki, pridevniki, glagoli in nepregibne besede. Pri pregibnih zloženkah je pisava večinoma že trdna, pri nepregibnih pa včasih omahuje, kakor je čut za sestavine bolj ali manj živ; to se menja po pomenskih premikih celo pri isti besedi; gl. slovar odzad, skrája, zanaprej itd.

Skupaj pišemo: ézintéz (popolnoma), docéla, dočista, dodóbra, dokàj, doklēj, doklèr in døkler, domála, dopóldan, dopóldne, doslēj, dosihmál, dosegamál, dosorēj, dotehmál, dotistihmál, dotlēj, dovòlj hkráti

izcéla in scéla, izétista in sčista = sčistoma, izhúda in shúda, izláhka in zláhka, izlépa in zlépa, izmed, iznad, iznenáda, iznóva in znóva, izpod, izpred, izprva in sprva, izléžka in sléžka, izvetíns (= večinoma), izven, izza

kčási = takoj, kljub, kmálu, kvéčjemu, kvišku — medlém

nádálje, nadvšè, naenkrát, naglás, nagódoma, nahítroma, nakàr, nakljúb, nakrát, nakrižem, nakvišku, naláhko, nalášt, namésto, nanágloma, naokóli, naokróg, nápak, napósled, napósodo, napošèv, napóti bití komu (v napoto), napréj, napróđaj, napróti, narahlo, narávnost, nárazen, naréd, narédkoma, naróbe, naskriváj, naskrtvoma, nasplòh, naspòl, naspróti, natánko, natésnoma, natihoma, nató (= pòtlej), navdán, navdilj, navdòl, navzdòl, navkréber, navzkriž, navpik, navprék, navrh, navsezádnje, navsezgóđaj, napošèv, navšèv, navzdólž, navzgòr, navzlic, navznóter, navzóci, navzpréd, navzvèn, nazádnje, naznák, napóti komu (v napóto)

obénem, obkléj, obkoréj, obsoréj = osoréj, obtoréj = otoréj, opólnoči, opóldne, — oddávna, odkàr, odkléj, odsihdób, odsihmál, odslej, odllej, odvèč, odondób

poblže, pocéni, počásti, počémú, počéz, podnévi, podólgoma, pogódu, pogósto, pojútri, pojútrišnjem, pokáj (= zakaj, čemú), pokónci, pokráj, poláhko, pomládi (= spomládi), ponájveč, ponekód, ponevédoma, ponóti, popóldan, popóldne, popréd, poprèj, poprék, porédko, posihmál, posthdób, poslèj, pošèv, potehmál, potèm, potemlákem, potihoma, pòtlej, povečini, povprék, povrh, povrhoma, povšè, povšem, povšèč(i), pozimi, pózlu, — predláni, predlánskimi, predsínócnjim, predlém, predvèrajsnjim, predvsèm

scéla, sčásoma, sčista, shúda, skónca, skrája, skrátka, spároma, spomládi, spótoma, spríto, spróti, sprva, stéžka

vbógajme, védsih = védsi = čásih = čási, vdrúgič, vprvíč, vtrétjič, vkljub, vkréber, vkúp, vnapréj, vnóvič, vóbèe, vprav, vprék, vpríto, vréd, všèv, vtèm, vznák

začása (= zgodaj), zadósti, zagóda, zájtra, zakáj, zamán, zanalášt, zanapréj, zapóred, zapovrstjó, zarána, zarés, zastónj, zastrán, zatégadelj, zatèm, zatórej, zavóljo, — zbógom, zdáleč, zdávna, zdóla, zdóla (biti), zgóraj, zgráda = zgrádo, zjutraj, zláhka, zlépa = zlepo, zmérom in zméraj, znótraj, znova, zvečér, zvečine, zviškoma, zviška, zvrhoma.

Narazen pišemo: do čistega, do dóbrega, do kód, do kóder, do málega, do sém, do tjá, do tód, do sitega, do zdáj, do krája = do kónca (= čisto, popolnoma)

iz naváde, iz gláve znati

kljub temu, k letu

na ves glas, na hitro, na náglo, na skrivnem, na pòl, na tésno, na tésnem, na tihem, na videz, na máh, na móč, na nóvo, na gósto, na splóšno, na zúnaj, na pámet, na izúst, na dólgo in na široko kaj pripovedovati, na čisto spisati, na súho priti, na rédko (saditi, priti)

ob krátkem kaj povedati, ob svójem delati, od kdáj, od někdaj, od tám, od tedáj, od zdáj, od sprédaj, od zdáj, od zgóraj, od znótraj, od večeraj, od láni, od létos, od dánés, od dáleč, od blizu, od krája (= od začetka), od kónca do krája (= skoz in skoz), od nekód

po dolgem, po krívem, po navádi, po pravici, po resnici, po sili, po prstih, po stráni gledati, po čém je blago, po nesréči, po oprávkih, po pólnoci, po vsém tem, po večjem, pred krátkim, pred nedávnim, pred kóncem, pod kráj, pod večer, pod nóč, pri kraju, pri tej prčici, pri vsém tem

rázen téga

skóz in skóz, skóz bôlj, skóz več, skózi mánj, slěj ko prěj, s póti, s póta, s časom

v prvo, v drúgo, v trétje, v kráju biti, v kráj dati, v strán stopiti, v nič devati koga

z dóma iti, za čas (= za malo časa), za gotóvo, za málo se zdeti, zaradi téga, za trádno (vedeti) itd.

7. Vezniki

60 Skupaj pišemo: akorávnó, bódisi, čepráv, čerávnó, četúdi, dási, dasipráv, dasirávnó, dasitúdi, medtém, nájsi, nató, niti, poté, zakáj, zatégadelj, zatórej.

Narazen pišemo: nè le — ámpak túdi, ne samó — ámpak (témveč, márveč) tudi, čim več — tem bolje, čim bolj — tem mánj, čim bliže — tem húje, mánj ko, bôlj ko, dálj ko, bŕž ko, medtem ko, hitro ko, vtem ko.

8. Členki

61 Skupaj pišemo: tále, tákle, tístile, túle, támle, sedájle, prějle, šelè, vendarle, takóle, tjále, sémle, tákšenle itd.; dli, jéli? kájti, ánti, niti, kákti; le-tá, le-óni gl. § 74, 5.

Narazen pišemo: jè li rès? véš li? kdór si bodi, kár si bódi, kjér si bodi, kámor si bódi, kákor si bódi, kóder si bódi, gorjé si ga človeku ipd.

Členek koli pišemo skupaj ali narazen: kdorkoli, karkoli, kjer-koli, kamorkoli, kakršenkoli, katerikoli ali kdor koli, kar koli, kjer koli, koder koli, kamor koli, kakršen koli itd.

O rabi naglasnih znamenj

62 V navadni pisavi nam rabi troje naglasnih znamenj:

ostrivec na vseh dolгих naglašénih zlogih, razen na širokem e in o: sedi, sédi, dá, sáma, samá, móra (ili), kósec, (on) nósi,

(ona) *vózi, suši; roké, na róke, nogé, na nóge, pomlád, na pómlad, prodája, napródaj.*

^ *strešica* samo na širokih dolgih poudarjenih *e* in *o*: *védi, léži, žéli, kósec, govóri, móra (ga tlači), nósi, vózi, prósi, tóči;*

` *krativec* samo na kratkih poudarjenih zlogih: *míš, vèč, dà, šèl, otrók, kúp, brát, kònj, sedèl, Francè.*

V navadni pisavi rabimo naglasna znamenja le tedaj, kadar hočemo na poudarek ali izgovor samoglasnika posebej opozoriti. Taki primeri so: 63

1. v krajših oblikah 3. os. mn. in v sed. deležniku na *-é*, n. pr.: *ležé, strmé, trpé, nesó, mrjó, rekó, tró; gredé, stojé, kupujé;*

2. v rod. mn., n. pr.: *kónj, vóz, otrók, kóz, rók, nóg; vodá, gorá, desák, ovác, žená* ipd.; v takih primerih je napačno pisati strešico;

3. pomenski razloček v poudarku ali izgovoru samoglasnika pri sicer enaki besedi: *dá — dà — da, sédi — sedi, sédel — sedèl, svét — svět, védi — vědi, nósi — nōsi, hiti — hīti, govori — govōri, móti — mōti, molči — mólči, učí — úči, bódi pameten — ne bódi se z volom, pretéče dére voda — voda pretéče, veliki ljudje — véliki ljudje;*

4. kadar hočemo posebej zaznamovati ritem (v pesmi) ali za-
briniti napačno poudarjanje: *Skríta nobéna bílá ní zvézd ti nebá poe-
zije, slédnji je bíl ti domâč jézik omíkan, učén.* (Prešeren) *V mladosti
vèndar trdníše so mreže, toda: Mladost, vèndâr po tvoji tèmni
zarji. Tèmnâ je noč in stresa grom oblake.* (Prešeren) *Oči so iskale,
našlé so, ne dom, vse več: domovino.* (Župančič) *Vodâ nam kolesa,
mehove nam žene.* (Župančič)

5. besede, ki se večkrat napačno poudarjajo, kakor: *pázduha, váruh, svétovati, vérujem, várujem, molédujem* ipd., in manj znane besede, zlasti narečne: *mežek — mežká, rúdina, samótežnice, koruzinje, křćenica, kolník, répišče, dételjišče, pozvačín, ór — orí* ipd.

Ločila

Modulacijo glasu in presledke, s katerimi v govoru vežemo in ločimo pomenske enote, zaznamujemo v pisavi z ločili. Nekatera teh imajo objektivno logično vrednost in so potrebna za lažje in zanesljivo razumevanje pisanega jezika, zato so določena po pravopisnih pravilih. Včasih pa pisatelj z ločili izraža osebno ali čustveno razgibanost; taka ločila so osebna in zanje ni splošno veljavnih pravil. 64

Pika

65 Piko (.) stavimo:

1. na koncu prostega ali zloženega pripovednega stavka: *Dol-gost življenja našega je kratka. Zemlja zelenino dviga, nad teboj jo v loke boči.*

2. pri navajanju del za posameznimi enotami naslova; n. pr.: *Rusko-slovenski slovar. Sestavił dr. Janko Pretnar. Slovenski knjižni zavod v Ljubljani.*

Na naslovnih straneh in pri slovesnih napisih v tisku iz tehnično estetskih vzrokov ne stavimo pik. Prav tako ne za tiskanimi naslovi v knjigi in časopisu; pač pa jo navadno postavljamo v pisavi z roko.

3. za kraticami: *4. t. m.* (četrtega tega meseca), *l. 1848* (leta 1848); *zv. II, str. 240* (zvezek II, stran 240), *čl. 5 ustave.*

4. za vrstilnimi števniki, gl. § 57.

Brez pike se pišejo kratice za denar, mere, uteži, kemične prvine in take kratice, ki se pišejo z velikimi začetnicami: *din* (dinar), *m* (meter), *km* (kilometer), *l* (liter), *hl* (hektoliter), *g* (gram), *kg* (kilogram), *dkg* (dekagram), *S* (žveplo), *Fe* (železo), *H₂O* (voda); *LRS* (Ljudska republika Slovenija), *FLRJ* (Federativna ljudska republika Jugoslavija) ipd.

S tremi pikami (...) zaznamujemo nedokončano misel ali čustvo: *Grobovi tulijo... Tja bomo našli pot... Beži... vse beži... O, kaj bo z vami, vi mejniki štirje, Celovec, Maribor, Gorica, Trst?...*

Vprašaj

66 Vprašaj (?) stavimo:

1. za samostojnimi vprašalnici: *Kje? Kdo? Kdaj? Kakó? Čemú? A? Kam, misel? — Tu? Preko morja? In ni ti mejá? — Povej mi, kodrolašek moj, doklej?*

2. za neodvisnimi vprašalnimi stavki: *Veš, poet, svoj dolg? Nimaš nič besed? Kaj zagrinjaš se v molk? Kaj me ne vidiš, sin? Ah, mladost ti moja, kam ušla si, kje si? Kaj pojete pomlad? Kaj vriskate prostost? Kaj si? Fantóm? Izrodek domišljije?*

Na koncu odvisnih vprašalnih stavkov stoji ločilo, kakor ga terja glavni stavek: *Prevzetnost in napuh ne vesta, kako se kruh služi. Povpraševala sva ga, ali je videl našo mater. Ne vem, zakaj je tako žalosten. Ne sprašuj, kaj smeš, česa ne! Zakaj me vprašuješ, kaj mi je?*

Klicaj

Klicaj (!) stavimo:

67

1. za samostojnimi medmeti, vzkliki in zvalniki: *Hej! Joj, prejoj! Fej! Nikdar! — O, skaženo vino! O, vi počeni vrči! Strune brez našega glasú! Zvite strune brez glasú! Prazni, počeni vrči! Vino zavrélica! — Moj Mate, jó, moj Mate! — Hámburk, Hámburk! klíče ji zvon... Krasná si, bistra hči planin! — Jože! Tine!*

2. na koncu neodvisnih velelnih, vzklicnih ali želelnih stavkov: *Le ne úči pevcev peti! Glej, poslušaj, ti se úči — jaz sem pred teboj na sveti! O, sonce jè! Jè, ker ga v globini duše tútimo! Kuj me, živoljenje, kuj! Živoljenje naj bode ti delaven dan! Naj tuje zemlja in nebo, kar danes pobratími pojó!*

Na koncu odvisnih velelnih, vzklicnih ali želelnih stavkov stoji tako ločilo, kakor ga terja glavni stavek: *Naróčil nam je, da bódimo oprezni. Saj sem mu rekel, naj ne nosi orožja s seboj. Svetoval mu je, naj mu nekaž časa ne hodi pred oči. Ali ti je res ukazal, da pojdi iz hiše? Ali ti nisem rekla, da ne nóri po vrtu? Terjaj ga, naj takoj plača! Piši mu, naj se oglasi!*

Vejica

Z vejico (,) ločimo:

I. besede in posamezne stavčne člene:

68

1. zvalnike, poudarjene medmete, samostojne trdilnice in nikalnice od celotnega stavka: *Oče, od medu mi dajte sat prelep! Pojdi, moj sinko, na pot! Naprej, zastava slave! Joj, kam bi del! Ostrigli, oh, so mi peruti! Ne, iega ne dam! Dà, tako je! Pàč, še ena rešitev je. Nikár, ne bo dobro. Sevéda, tega ne tajim.*

2. pristavek (apozicijo) od besede, katero pojasnjuje, če stoji za njó: *Pri Prešernu, največjem slovenskem pesniku, so se učili vsi kasnejši pesniški rodovi. Od mene, svojega prijatelja, tega vendar ne pričakuješ. V nedeljo, 9. maja, bo obletnica osvoboditve.*

Dokumentarno se v datumu piše vejica: *V Ljubljani, (dne) 7. aprila 1948 ali Ljubljana, (dne) 7. aprila 1948.*

3. istovrstne prirejene stavčne člene brez veznika:

a) kadar naštevamo stvari, lastnosti ali določila: *Polje, vinógrad, gora, morje, ruda, kupčija tebe redé. Iglica gre skozi oplén, blazino, soro in os. Bila je močna, bistra, oblasna ženska. Naši ljudje pa so padali v Krškem, v Dragi, v Dachauu, v Celju, na Rabu. Oglásali so se ptiči tukaj, tamkaj, vsepovsod.*

Ne stavimo pa vejice, če so taki stavčni členi zvezani z vezalnimi vezniki *in, pa, ter, ali, ne — ne, niti — niti, tako — kakor:*

*Svinčena toča in dež krvav in solz potok in blisk in grom. Oče pa mati še živita. Stopi ven ali noter! Ni ga ne (niti) tukaj ne (niti) tam. Stana je bila (tako) včeraj kakor danes. — Pred kakor in kot = ko ne stavimo vejice, če ne vezeta popolnih stavkov (gl. § 69, 3), n. pr.: *Skrbel je zanj kakor pravi oče. Rdeč ko kri. Sedaj vem toliko kakor prej. Sinoči je pela ko slavček ljubó.* To velja le za primerjalni kakor, kot (ko), ne pa za dopustnega (gl. § 70, 4c).*

Ne stavimo vejice med prilastke ali prislove, če niso prirejeni, marveč so povezani s samostalnikom v enoto ali med seboj odvisni; taki členi se ne dadó vezati z veznikom *in*, n. pr.: *lepa velika noč, poučni kemični poskusi, najlepše pomladansko cvetje, sami naši stari vojni tovariši, hud politični boj, pod ljubo domačo streho; tam daleč nekje za gorami, natančno ob sedmih zjutraj, ni tako strašno hudó* ipd.

b) kadar ponavljamo iste besede ali cele izraze, n. pr.: *O, bratje, bratje, prišel je dan. O vi, vi z našim pismom, vi z našo besedo možje — kam, kam ste pahnili sebe in nas? A danes, danes... kako je nam? Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi strelci.*

Ne stavimo pa vejice med take izraze, kadar s ponovitvijo le stopnjujemo: *zday zday bo tu, koj koj pridi, brž brž, zelo zelo rad, hudó hudó pogrešam, kmalu kmalu bi me bil, hitro hitro béži, veliko veliko imam povedati* ipd.

c) kadar izpostavljamó stavčni člen, ki ga v stavku nadomešča zaimek ali prislov: *Sin, tá ti bo šele zagodel. V Parizu, tam se je ustavil dalj časa. V mojih mladih letih, takrat (tedaj) je bilo vse drugače. Povprašam ga, nevernika.*

69 II. posamezne stavke:

1. v priredjih, če niso zvezani z *in*, *pa* (vezalnim), *ter*, ali (ločilnim): *Voda gine, pada, sahne. Na nebu zvezde sevajo, na vasi fantje pevajo, pojó glasno, pojó lepó, pri srcu pa jim je hudó. Dobra kritika ne podira samo, ampak (témveč) tudi zida. Oči imajo, a (pa) ne vidijo, ušesa imajo, toda ne slišijo. Od nekdanj lepé so Ljubljanke slovele, al' lepše od Urške biló ni nobene. Vse ima, vendar ni zadovoljen.*

Ne stoji pa vejica, če so stavki zvezani z *in*, *pa* (vezalnim), *ter*, ali (ločilnim): *Pozval nato krdela sem in prišla so krumeč. Za blagoslov sem roke vzpel ter kliknil sem krepkó. Povsodi se maham kot čvrst korenjak pa delam pa baham pa pijem tobak. Ali delaj ali pójdi! Al' srce mi drugo ustvari al' počakaj, da to biš v prsih neha.*

Pred *in*, *pa*, *ter* stoji vejica, če jo zahteva spred. stoječi stavek: *Sava nastane iz dveh rek: iz Save Dolinke, ki izvira blizu Ráteč, in Save Bohinjke, ki prihaja iz Savice. Gospodar pokaže hlapcu smreko, ki naj*

jo poseka, pa odide domov. Velik je razloček med zakoni, ki vladajo naše svobodne sile, in zakoni, ki vladajo naše telesne sile. 69

Vsi drugi priredni vezniki terjajo vejico.

2. v podredjih: a) odvisnike od glavnih stavkov: *Povej mi, s kom hodiš, in povem ti, kdo si. Kjer hodi, mu je s trnjem pot posula. Ak' pa naklonijo nam smrt bogovi, manj strašna noč je v črne zemlje krili, ko so pod svetlim soncem sužni dnovi!*

b) odvisnike iste stopnje med seboj, če niso zvezani z in, pa (vezalnimi), ter: *In vedela sva, kje kosi mladijo, kje drozdi, kod divji mož hodi, kje vite se skrivajo v gozdi.*

Ne stavimo vejice, če so odvisniki iste stopnje zvezani z in, pa (vezalnimi), ter: *Samo te vem, da pred obličje nje ne smem in da ni mesta vrh zemlje, kjer bi pozabil to gorje.*

c) odvisnike različnih stopenj med seboj: *Ne vedel bi, kako se v strup prebrača vse, kar srce si sladkega obeta. Milo se mu je storilo, ko je premišljeval, kako ga ima rada, kako skrbi zanj, kako mu streže, kadar je doma. Cesarična je bila žalostna, ko ji nihče ni mogel razložiti, kdo je vitez, ki je zbil jabolko, in kam je zginil.*

3. Vsi podredni vezniki terjajo vejico. Tudi kakor zahteva vejico v popolnem odvisniku: *Povedal je, kakor je slišal. Padel je, kakor je dolg in širok. Bolje govori, kakor piše.*

4. Kadar si v zloženem stavku sledita dva veznika, stavimo vejico po logični zvezi: *Votlina je suha in, ker je ne doseže nobena sapica, tudi topla. Medveda je priklenil k skladanici in, ko je spet prišel divji mož, sta se sprijela. Živé naj vsi naródi, ki hrepené dočakat' dan, da, koder sonce hodi, prepír iz sveta bo pregnan. Le piši materi, da, če ne bo denarja do sobote, ne boš več stanoval pri nas. Skusili ste, da, kdor se iz prvega prenagli, se kmalu upeha. Le oštevaj me, zakaj, če si huda, te imam še najrajši.*

5. V nekaterih zvezah pa so, zlasti v začetku stavka, sestavljeni vezniki dobili pomen enotnih izrazov, ki jih pišemo danes brez vejice: *In če pogledamo v človeško dušo, je stvar ista (ne: In, če...) Še prej ko (= preden) se je zasvitela zarja, je zadonel glas od nekod. In pred ko (= preden) preteče let' in dan, do matere pride list poslan (Prešeren še piše: In pred, ko...). Al ak' ne znebiš se srčnih ran, nazaj spet pridi tež let' in dan. Taki sestavljeni vezniki so še: in vendar, precej ko, brž ko, potem ko, vtem ko, medtem ko, namesto da, češ da, kaj da, res da, kako da, in če = pa če v pomenu čeprav.*

III. vrinjene, vmesne in okrajšane stavke od celotnega stavka: 70

1. pred vrinjenimi stavki in za njimi, n. pr.: *Daleč, ne vem kje, se je oglasil žvižg ptička. „Poglejte,“ mi pravi Tevža, „tistole skalo*

70 *tam spredaj!*" Č'mu bo nam, vprašam, prazno pogorišče? Jurko, ne bodi len, je pobral kost in jim namlatil rebra.

Glagolske izraze, kakor kaj vem kje, kdo ve kaj, ni da bi ipd., občutimo kot prislove in ne pišemo vejice: *Kdo ve kdaj se je že naselil. O knjigi ni da bi govoril.*

2. pred različnimi vmesnimi dostavki in za njimi, če natančneje določajo, omejujejo, popravljajo, razlagajo, poudarjajo, kakor: *Za vas vse, tudi življenje. O knjigi, ali bolje brošuri, ni vredno govoriti. Regionalizem, t. j. čut za krajevne posebnosti, je v literaturi spet oživel. Meščane, posebno (zlasti, predvsem) izobražence, so ostro nadzirali. Prešeren je bil, kakor znano, po poklicu odvetnik.*

Vejico stavimo tudi pred besedami: *kakor, n. pr., in sicer ipd.,* kadar uvajajo naštevanje.

3. nedoločnik, kadar nadomešča razširjeni odvisni prilastkovni stavek z *da* (*da bi, ne da bi*): *Imel je resno voljo, povrniti storjeno škodo. Nikdar več se mu ne bodo povrnilo želje, po Dunaju razsajati.*

Ne ločimo pa z vejico nedoločnika, kadar v stavku nadomešča osebek ali dopolnilo, n. pr.: *Po toči zvoniti je prepozno. Električne žice se dotikati je smrtno nevarno. Ni se mu ljubilo vsak dan navsezgodaj hoditi na goro. Branil mu je hoditi čez travnik. Prijatelji so bili pripravljani zanj se žrtvovati.*

4. okrajšane stavke, in sicer a) deležniške, b) priredne in c) podredne:

a) kadar ima deležnik poleg sebe kako prislovno ali predmetno dopolnilo in nadomešča odvisnik: *Prijazno meketáje vrh skale, sta kozi vabili k sebi ovce. In glej, mladenek (pesniško) cvetni zbor, slavnilo pesem prepevaje, srebrne strune prebiraje, privre čez prag na beli dvor. Želčé jim lahko noč, so se poslovili. Prišedši mimo okna, je Martinek zagledal Kvasa. „Vidiš, kako te prav uči,“ je dostavila žena, stopivši v izbo. Pregledala je vse, začenši v kleti pa vse do podstrešja. Slednjič ga je zavrnil, rekoč: „Kaj pa to tebi mar!“ Sklep, sprejet na zadnji seji, je treba na novo pretresti. Užaljen zaradi neuspeha, ni prišel k slovesnosti (romanizem). Čudno se opotekajoč, je hodil po sobi.*

Ne ločimo pa deležnikov z vejico, če so prilastki ali prosti prislovi: *Preteči prej oblak na polja ulije dež krotak. Opotekaje se je hodil po sobi.*

b) okrajšana priredja: *Danes človek, jutri črna zemlja. Meni luč, tebi ključ. Oba bova dala, nekaj ti, nekaj jaz. Rad ima družbo, a še rajši lepo knjigo. Vsi so krivi, tudi on. Ne dela doma, marveč v tovarni. Če velja to zanj, kaj šele zate. Bil je nekoliko neroden, nekoliko nemaren. Saj ni le neumen, ampak tudi hudoben. Slike mi niso bile po-*

sebno všeč, zakaj, ako bi bil kdaj obožen, bi mi bilo ob njih še teže pri sreč. Nisem oster, da bi vas žalil, marveč, ker bi rad kaj naredil iz vas. Nekaj pa vam obljubim, namreč, da kmalu pridem spet.

c) okrajšana podredja: Čeprav že v letih, še zmeraj kaj dela. Dastravno zdrav in močan, bi le posedal in lenaril. Plačal bom, kadar ti. Kolikor bo dal on, toliko jaz. Pomeniva se prijateljski, če ne, zbežim takoj. Sosedje so hodili k nam, pa ne zato, ker je bila naša hiša lepša, ampak zato, ker je babica znala toliko lepega povedati. Kakor siromašen, je bil vendarle po svoje bogat. Toda: Zdrav je kakor riba v vodi (gl. § 68, 3 a).

Podpičje

Podpičje (;) loči posamezne stavke krepkeje kakor vejica, 71 a šibkeje kakor pika. Stavimo ga:

1. med prirednimi neodvisnimi stavki, ki pa so miselno vendarle celota, n. pr.: *Dokler je človek mlad in krepak, je ves svet njegov; kamar položi trudno glavo, tam je doma; vse mu je prijazno, vse mu vrata odpira in srce. Molek je trkal in trkal; naposled so se vrata odprla in na pragu se je prikazala ženska pri kakih štiridesetih. Hódi le dalje, bilá bi nama luknja pretesná; poišči si lepšega prostora! Nekoliko dni sta se dobro imela; bil jima je kratek čas.*

2. v daljših stavkih, zlasti v protivnih, vzročnih ali sklepalnih priredjih, n. pr.: *Stara slovenščina le imej svoje pravice; naši zato ne jemljimo njenih! Ali bi sprejel tudi moj odgovor, ne vem; vem pa, da ga nisem utegnil pisati.*

3. v mnogočlenski periodi loči miselne odstavke: *To srce ustvarjeno je za ljubezen, a vdano sprejme, kar mu čas odmeri; sedaj v sovraštvo hip ga kliče jezen; le malo naj počije v lepi veri: da je človeštvo vse ena družina, da vse narode en sam up preveva; da blagoslovljena mi domovina v svobodi dela, sanja in prepeva; da je na tleh nasilja in napuha objest; laž, rop, krivica in prevara na brzdi; da pravica ni več gluha, poštenje po temnicah se ne stara; da ni poniglavost povsod na vrhu, da se ne mora klanjati ji čednost; da je malik trinoštva, znotraj trhel, na zunaj zgubil ves blesket, vso vrednost.*

V krajši periodi loči prorek od poreka: *Ko izgublja jeseni priroda svojo lepoto, mineva cvetica za cvetico in pada list za listom; tedaj se začno zbirati po ledinah in zvonikih ptičja krdela.*

Dvopičje

Dvopičje (:) stavimo, kadar hočemo opozoriti na kako besedo 72 ali stavek. Pišemo ga:

1. pred naštevanjem posameznih stvari ali točk v odstavku, n. pr.: *Treba je bilo še sto reči: pištalke iz vrbe, strelice za lok, opisati pastirsko palico, da je bila modrasasto lisasta. Imel je tri sinove: Dimitrija, Vasilija in Ivana.*

2. po pripravljajočih stavkih, kadar je izrek, ki se napoveduje, zvezan z njim brez veznika, n. pr.: *Vprašam vas: ali veste, kaj je skrb? Ptič na veji se ti smeje: jaz sem pred teboj na sveti! In kot bila je bela njena roka, spoznal sem jo — ime ji je: Bolest. Glej to drevo: za usodo nič ne vpraša, a večno se bori za svoj namen... Narod vas bo preskušal kakor vrče lončar: ne zvoniš mi, ne poješ, nisi mi ognja prestál, v peči, vrč, si počil — proč med črepinje, črep!*

3. po napovednem stavku pred premim ali dobesednim govorom: *Ženska je vprašala: „Kaj bi radi?“ — Neznanec je vprašal: „Je oče doma?“ Ženska je odvrnila: „Ne, mislim pa, da kmalu pride. Kar noter stopite!“ V takem primeru pišemo za dvopičjem z veliko začetnico (gl. § 3).*

4. sredi mnogočlenske periode, da se loči prorek od poreka: *Ko bi se sklicali narodi pred sodni stol, naj se izkažejo, kako so gospodarili z izročeniimi talenti; kako se je vsak po svoje udeležil vesoljne človeške omike: bi se smel mali slovenski narod brez strahu pokazati med drugimi z drobno knjigo, kateri se pravi: Prešernove poezije.*

Pomišljaj

73 Pomišljaj (—) nam rabi:

1. da loči vrinjeni stavek (apozicijo) od celotnega stavka: *S prijateljem — tudi jaz imam prijatelje — sva šla počasi po drevoredu. Komaj je zatisnil oči — človek bi mislil, da je minila le minuta — se je zbudil in dan je bil. Neki francoski literat — bogvedi kako je ime nesrečnežu! — je iznašel besedo impresionizem.*

2. da močnejše poudarja nasprotje: *Rastel sem in dorastel — spoznanja ni bilo. Nisem videla — ampak pravijo. Jezik lepo govori — prazno je tvoje srce. Smej se krivici, pljuj ji v obraz — krivica ostane! Pa da je sam berač nad berači — skorje kruha mi ne bo odrekel! Imeli smo jih — dali smo jih vam. Živeti — umreti je usoda naša. Glej, rojstvo — smrt, en pomišljaj je vmes.*

3. kadar hočemo kako besedo ali misel posebej poudariti: *Prijatelj — to je beseda vseh besed. Skrb — to je vse trpljenje življenja. Hej oblaki preko polja — kam? Pisana procesija vas je — kdo bi vas preštel, kdo bi vam vedel imena? Srce, željno lepote, oko, nepokvarjeno ter za lepoto sprejemljivo — to je vse, česar je treba človeku, da spozna umetnost ter jo uživa.*

4. da izrečeni misli dodaja razlago z okrajšano primero, elip-tičnim stavkom: *Imeli smo ljudi — v poljani cvet, imeli smo jih — vrhu gore hrast. Čez goro — svetel konj — je planil zarje val.*

5. da nakaže neizrečeno misel: *Takoj tiho, če ne —! Ali mislite, da sem —? Ti si izmed listih —. Tisti večer —. Bratu bi povedala, pa —.* V takih primerih nam rabijo včasih tudi tri pike (...).

Včasih stavimo namesto pomišljaja tudi vejico, zlasti v pri-merih pod 1.

Vezaj

Vezaj (-) stavimo:

1. na koncu vrste, kadar razzlogujemo besedo (gl. § 50);

2. med dve različni besedi, ki pa sta stvarno ali preneseno tesno povezani: *proga Ljubljana-Trst, Samac-Sarajevo; Wolf-Pleteršnikov slovar; slovensko-ruski slovar, rusko-slovenski slovar; volk-glad; pesem-molitev prevrača se v kletev, spi car-ponos; prezirljivo-ponosno je šel mimo, trpko-žalosten, žolto-rdeč, črno-belo ipd.;*

3. za členkom *le*, če je pred kazalnim zaimkom ali prislovom: *le-tá, le-tó, le-tega, le-temu, le-té, le-óni, le-óna, le-óno, le-ónega, le-ónemu, le-ónim; le-sém, le-tam, le-tu ipd.;*

toda: *tale, tole, tile, tehle, tegale, ónile, ónale, ónole, ónimle, takle, takóle, tamle, tule, sedajle, todle, šele, vendarle, prejle; jeli, jelite, toda ku-li;*

4. med sestavna dela zloženka, če je prvi del značka (številka ali črka), drugi pa s črkami pisana beseda, n. pr.: *25-letnica, 40-dnevni post, 24-urna seja, 35-minutna zamuda, 48-kilométrska proga, 12-krátna premoč.* Gl. § 57, 7. *D-dur* [dé dúr], *g-mol* [gé mól], *á-jevski, b-jevski* [béjejski] *znak, í-jevske osnove, r-ov* [érov] *znak* itd.

Narekovaj

Narekovaj („“) nam rabi:

1. da zaznamuje premi ali dobesedni govor: *In sto in sto glasov grmi: „Rešitelj Jefte naj živi!“ Čul sem vdovice jok: „Moj Mate, jó, moj Mate!“ — „Kaj se me dotikaš?“ je vzkliknil Jernej. — „Ne brani se, Jernej, ne brani se pravici!“ je rekel mladi sodnik. — „Hlapec vaš,“ odgovori sodnik, „ni ubiti.“* V takih primerih stavimo drugi narekovaj zmeraj za ločilom.

2. da posebej označujemo posamezne besede ali stavke kot naslove ali jim dajemo prav določen pomen: *„Partizanka“ je priplula zgodaj zjutraj v luko. „Preporodovci“ so se zbrali sredi gozda. Divji petelin jame „skrtati“, potem „poči“ in „prevrže“ in nazadnje „zabrusi“,*

pravijo lovci. Z geslom „v slogi je moč“ so šli v boj. Od „Čaše opojnosti“ do „Zimzelena pod snegom“ je dolg razvoj.

Kadar je treba med besedami v narekovajih navajati kake druge besede z narekovajem, tedaj uporabljamo apostrofne narekovaje (, '): Janez pripoveduje: „Bil sem za pričo; sodnik me je vprašal: ‚Kaj veš o tatvini pri sosеду?‘ Povedal sem po pravici: ‚Videl sem samo pete.‘“ — Levstik piše: „Cegnarju se njegov ‚Pegam in Lambergar‘ ni posrečil.“ „Čuješ živ-živ? To je ‚živio‘ — zdaj je starešina mladi napil.“

Včasih pri razgovoru dveh oseb označujejo pisatelji besede prvega z enojnim, besede drugega pa z dvojnimi narekovajem: „Pa ne bo jih nazaj več?“ — „„Ne, to so vse tebi pustili, kar ti si jim trosil pozimi, so zdaj ti vrnili.““

Nekateri pisatelji uvajajo premi govor s pomišljajem namesto z narekovajem, zlasti pri dvogovorih.

Opuščaj

- 76 Opuščaj (') je v knjižni rabi jezika pravzaprav nepotreben, ker ne smemo opuščati samoglasnikov; rabi pa nam, da z njim zapisujemo ljudski govor; zlasti pogosto ga srečujemo pri starejših pesnikih, v narodni pesmi in v pregovorih: *Da b' úka žéja me iz tvój'ga svéta speljála ne bilà, golj'ftva káca! Kak' bi b'la rdéca in cveteca. Spredaj šilce, zadaj vi'ce, v sredi usta, kamen krusta.*

Kratice

- 77 Nekatero besede v pisavi redno zaznamujemo z določenimi črkami ali znaki, a jih beremo, kakor da so popolnoma izpisane: *m* [méter], *l* [litér], *kg* [kilográmm, kíla], *km* [kilométer], *q* [cènt], *m²* [kvadrátni méter], *itd.* [in táko dálje]. To so kratice.

Pri mednarodnih in domačih splošno rabljenih kraticah se moramo določenih znamenj držati do pike natančno, da ne nastane zmeda; tako moramo n. pr. ločiti *l* = *litér* od *l.* = *leta*, *g* = *gram* od *g.* = *gospod* ipd. Kadar si kratice na novo prikrajamo, moramo gledati na to, da bo pomen čim laže razviden, gotovo pa ob prvi uporabi razložen in določen. Pri branju redno uporabljamo celotno besedo, ki jo kratica zaznamuje, ne samo zapisanih črk, n. pr. *2 km* [dvá kilométra], *3 dcl* [tri décilitre, déci], *5. t. m.* [pétega téga méseca]; včasih se sliši [dín, í tə də] namesto [dinárjev, in takó dálje], a to so izjemni primeri.

Novejši čas so se okrajšave močno razširile v nekaterih znanstvenih panogah, zlasti kemija si je s svojimi formulami ustvarila mednarodna znamenja za sporazumevanje o kemičnih snoveh. Teh kratic pri branju ne razrešujemo v njih vsakdanji pomen, marveč jih črkujemo, pri čemer si imena črk včasih prilagajamo, n. pr.: H_2O [há dvé ó], ne [vôda]; $NaCl$ [èn á cé èl], ne [kúhinjska sòu], a tudi ne [nácl]; $CaCO_3$ [cé á cé ó tri], ne [apné nec ali cáco]. Seveda uporabljamo take formule samo v strokovnem jeziku.

V hitrem tempu sodobnega življenja je tak način okrajševanja prišel tudi v vsakdanjo rabo. Uporabljamo ga zlasti pri navajanju sestavljenih in zmeraj enakih naslovov (del, držav, upravnih enot, organizacij, listov itd.). Nekatere so si iz sestavnih delov ustvarile novo ime z enotnim poudarkom, n. pr.: *Napróza* = nabavna in prodajna zadruga, *Benelúks* = Belgija, Nizozemska (*Neederland*), *Lúksemburg*; *Únrra*, *Únrrino blago* ipd. Druge okrajšave so ostale pri črkovnih značkah, kar je razvidno iz vélikih črk. Te beremo ali s celotnim pravim imenom (tako zmeraj pri časopisih, delih, starejših ustanovah) ali pa jih črkujemo kot prave formule: *LZ* [Ljubljánski Zvón], *SBL* [Slovénski biográfski léksikon], *SNP* [Slovénske národne pésmi], *ČZN* [Časopís za zgodovíno in narodopisje], *ZDHV* [Znánsstveno drúštvo za humanístične véde]; takih primerov nikoli ne črkujemo; *FLRJ* [Federatívna ljúdska repúblika Jugoslavija] ali pa [fə lə rə jə]; *KPS* [Komunístična pártija Slovénije] ali pa [ká pé èš] itd. Včasih kaka črkovna značka izjemno vodi v novo besedno izgovarjavo, n. pr.: *KLO* pogosto izgovarjajo [kló] namesto [ká èl ó].

Zaradi takega ustroja kratice v pisavi nikoli ne dobivajo kakih obrazil. V stavku jih pa smemo uporabljati le tako, kakor zahteva celotna beseda ali naslov, ne da bi jih kar mehanično lepili na druge besede. Tako pomeni *m*: *1 m* [méter], *2 m* [métra], *3 m* [mètre], *5 m* [métrov], *pri 10 m* [métrih], *k 6 m* [métróm] itd. Pišemo zmeraj enako, beremo pa po stavčni zvezi. Kadar pa črkovne značke črkujemo, ostanejo seveda zmeraj nepregibne. Pišemo in govorimo torej: *V LZ* [Ljubljánském Zvónu] *beremo. Življenjepís je iz SBL* [Slovénskega biográfskega léksikona]. *Od MLO* [méstnega ljúdskega odbóra ali èm èl ó] *je prišlo. Politika ZDA* [Zdrúženih držav Amérike ali zé dé á] *je nasprotna ZSSR* [Zvézi svétov socialístičnih repúblik ali zé èš èš èr]. *Pri VS* [Várnostnem svétu] *v OZN* [Organizácii zdrúženih národov ali ó zé èn] *so razpravljali. Naloge AFŽ* [Antifašístične frónte žená ali á fé žé] *so bile določene na I. kongresu* (ne: AFŽ-a, AFŽ-eja, AFŽa ipd.).

S kraticami tudi ne moremo delati zloženek in izvedenk; zato ne moremo pisati, n. pr.: *m-drva* namesto *métrska drva*, *l-steklenica* za *lútrska steklenica*, *LZ-ov urednik* namesto *urednik LZ*; tako pišemo redno le: *vlada FLRJ*, *organi LRS*, *seja CK*, *pisarna KLO*, *organizacija LSM*, *odbor AFŽ* in beremo po zgornjih pravilih, ne pa: *FLRJ vlada*, *AFŽ odbor*, *AFŽ-odbor*, *KLO-pisarna* ipd.

Navodila za zborna izreko

78 Zborna ali knjižna izreka velja za govor pred javnostjo: šola, gledališče, radio, predavanja, góvori, recitacije, vsako branje naglas, petje, film, gramofonske reprodukcije itd., tam je skrbno paziti na pravilno izreko. Nekaj drugega je pogovorni (konverzacijski) jezik, vsakdanji govor in pogovor knjižno izobraženih ljudi. Pogovorni jezik sproti nastaja in se stalno razvija, zanj še ni povsem določenih pravil. Značilne pa so zanj manj izrazita artikulacija nasploh in vse tiste glasovne spremembe, ki jih povzroča neskrbna govorica, tako predvsem nastajanje nejasnih samoglasnikov (redukcija), n. pr. [réku, téku, šù, hòtu] itd.; sem štejemo tudi kratko obliko nedoločnika brez končnega *-i*, ki ima pri nekaterih glagolskih skupinah tudi posebno poudarjevalno obliko, n. pr. [hòdit, pròsit, kupovàt]. Na odru se pogovorni jezik uporablja tako kakor narečje, namreč le tedaj, kadar to zahteva posebna situacija dejanja in vloga oseb.

79 Samoglasniki v zbornem govoru so ali poudarjeni ali nepoudarjeni. Poudarjeni samoglasniki so ali dolgi ali kratki, edino polglasnik *a*, pisan s črko *e*, je vedno kratek. Nepoudarjeni samoglasniki so vedno kratki.

Pri poudarjenih samoglasnikih pa je razlikovati poleg dolžine ali kračine še kakovost; ta je pri *e* in *o* izredno izrazita; tako ima knjižni jezik široka *ê* in *ô* (*têta*, *têpem*; *nôga*, *bôsti*) in ozka *é* in *ó* (*gréh*, *dêlati*; *hója*, *grmóvje*). Široke samoglasnike označujemo s strešico *^*, ozke z ostrivcem *´*.

Kratko poudarjeni samoglasniki so vsi odprti, široki; označujemo jih s krativcem *`* (*pogrèb*, *stròr`*); le *e* in *o* sta v posebnih legah tudi ozka.

Nepoudarjeni samoglasniki so prav tako povečini široki; na njihovo kakovost ni treba posebej paziti; zato jih tudi posebej ne označujemo, čeprav so v različnih glasovnih legah in v zlogih pred poudarkom nekaj ožji.

Samoglasniki knjižne izreke so torej:

poudarjeni				nepoudarjeni		
dolgi		kratki				
í	ú	ì	ù	i	u	
é	ó	è	ò	e	ə	o
ê	ô	ë	ö			
á		à		a		

Nekaj zgledov: *lípa, lép, téta, máti, róka, móst, múha;*
sít, iměj, rogrèb, brát pəs, rovdł, kòł, napùh;
mésiti, sekira, tépec, vozník, váruh.

V slovenskih narečjih takó navadno krajšanje kratkih samoglasnikov v polglasnik ə ali pa celó njih popolno opuščanje v knjižni izreki ni dopustno, ne: [sət, dəd, krəh; skíra, várh]. Prav tako ni dopustna dialektična barvna sprememba kratkih samoglasnikov [pròu, túkej, kuvác]. Povsod se kratki samoglasnik, poudarjen ali nepoudarjen, izgovarja z jasno lastno barvo: *sít, dèd, krùh; sekira, váruh; práv, túkaj, kovác.*

Kratko poudarjena *e* in *o* sta zožena, in sicer *e* pred istozložnim *j*, *o* pred istozložnim *y*: [iměj, kòu, stòu, nõu] za pisano *imej, kol, stol, nov*. Ta ožina pri zapisu izgovora v slovarju ni zaznamovana.

Za polglasnik ə nimamo posebne črke, pišemo ga z *e*; paziti pa je na to, da ga ne izgovarjamo kot *e*, torej ne [meglà, pès, kúpec, sròuːek], marveč [mæg'la, pəs, kúpəc, spóuzək]; v končniških zlogih spoznaš polglasnik po tem, da ga rodilnik moškega samostalnika ali ženska oblika pridevnika (ali pa deležnika) nimata: *kupca, spolzka*. V izgovoru je polglasnik označen s črko ə.

O poudarku v zbornem govoru veljajo tale pravila:

80

1. rastoča in padajoča intonacija nista ukazani kot pravilo, ker ju mnogo narečij ne loči več in bi bila torej taka zahteva za splošno rabo neizvedljiva; kdor pa ju loči iz domačega govora, ju bo seveda uporabljal tudi v zbornem govoru;

2. v nekaterih primerih — zlasti pri *i*, *u* in *r* (samoglasnem) — se kračina le malo loči od dolžine; v takih primerih je praviloma zapisana dolžina (ostrivec), da zapis ne bi zapeljal v moderno vokalno redukcijo, n. pr.: *podpís, poklic, napùšt* ipd.;

3. pri besedah z dvema poudarkoma ločimo v glavnem tri skupine: a) kadar je stranski poudarek na prvem zlogu izrazito dolg in stalen, ga zaznamujemo z ostrivcem: *pólmésec, právir, bógvé, živórdèè*; b) kadar je v mladih sestavljenkah prvi sestavni del

izgovorjen izrazito, je ta stranski poudarek zapisan s krativcem: *náduřen, náduřitelj, pòdpredsédnik, prèdtékma*; c) kadar je stranski poudarek (pred glavnim ali za njim) odvisen predvsem od pomenske zveze (emfaze) ali stavčnega ritma, ni posebej zaznamovan: *najvèč, najmànj, najbòljši, nezadovòljen, neverjéten, nemogóče* (emfatično: *nàjvèč, nàjmànj, nàjbòljši, nèzadovòljen, nèverjéten, nèmogóče*).

81 Pisani *l* podaja dva glasova: navadni *l* pred samoglasniki, kratki *ɫ* pred soglasniki in na koncu zloga (besede): *klobúk, mólk, pepél* [móɫk, pepéɫ]; kadar se tudi v ti drugi legi govori [-l-], je to v oglatem oklepaju posebej označeno (razen pri oblikah, ki so iz slovnice znane, n. pr.: *skál, žívtl; žívaltl*).

Pisani *v* se govori na koncu zloga (besede) kot *ɥ* [óɥca, práɥ, čřɥ, vřɥca]; tudi v tujkah: [áɥto, arhíɥ]; pred samoglasniki in pred *r* ga izgovarjamo kot ustničnozobni *v*: *vítl, védetl, vdítl, vès* [vəs], *vóz; vréti, vráta, vřt*; prav tako še v primerih: *z vrvjó, s krvjó, pod brvjó, postřvo*; pred istozložnim *l* izreka omahuje med *v* in *ɥ*; pred istozložnim soglasnikom se *v* izgovarja ali kot *ɥ* ali kot *u*, kar je odvisno od zveze *v* govoru; pisano *vdán* govorimo [wdán ali udán]. To velja tudi za predpono *u-* in za predpono in predlog *v*; gl. v slovarju.

Pisana *lj* in *nj* govorimo razločno v obeh sestavnih delih: *ljúb, kónja*; na koncu zloga (besede) se drugi del ne izgovori, prvi del (*l, n*) pa je bolj izrazito artikuliran, mehak in jasen glas (*bòl, kón*, za pisano *bolj, konj*).

V pisavi ne razlikujemo med soglasniškim in samoglasniškim *r*; začetni nepoudarjeni soglasniški *r* pred soglasnikom se more v govorni zvezi spremeniti v samoglasniškega in tedaj ga v oglatem oklepaju označujemo z [ər], n. pr. [rděč] poleg [ərđěč].

Izglasni zveneči soglasniki zgubljajo v svojem končnem delu zven; *mráz, léd, hríb, bóg* si prizadevaj govoriti s končnim *-z, -d, -b, -g* in po naravi sami postanejo ti glasovi na pol zveneči.

Izgovor soglasniških skupin ni posebej zaznamovan, ker je naravno dan, n. pr. [rasřirjen, rascépljen, ljúcki] za pisano *razširjen, razcepljen, ljudski* itd.

82 Izgovor tujih imen je približan slovenskemu glasovnemu sestavu; tuji glasovi *ü, ö, w* so privzeti, saj so znani tudi mnogim našim narečjem.

SLOVAR

A

a 1. *kol ime črke in note v glas. m neskl.*: mali a, z velikim A, od a do ž; vseh a ni zadel, skladba se začne z a; — 2. *medm. se loči z vejico*: A, čudovito! Aaa, to se priležal A, kaj šel! — 3. *vpraš. samostojna se loči z vejico*: A, to je rekel? Kaj si rekel, a? *kadar nadomešča ali, ne stavimo vejice*: A takó? A nisem rekel? A jè? A ni? — 4. *prot. vez. z vejico*: Govori tako, a dela drugače — 5. *a-mol, A-dur glas.*

Aachen -ena [áhen -a] *m kr. i. nem. mesta, áachenski* -a -o: ~i mir

Ábadon -a *m os. i., angel pokončevalec, Ábadonov* -a -o, *ábadonski* -a -o; *Mencingerjev Ábadon*

abalienácija -e *ž pr. otujitev, prenos pravic na drugo osebo; abalienacijski* -a -o

abbé [abé] -ja *m franc. naslov za duhovnika; abbé Dobrovský*

Abdéra -e *ž, Abderit* -a *m*; *abderit* -a *m omejen človek; abderitski* -a -o *omejen; abderitstvo* -a *s omejenost*

abdicerati -am *odpovedati se prestolu, vladi; abdikácija* -e *ž odpoved; abdikacijski* -a -o: ~a listina, ~o pismo

abdómen -mena *m trebuh; abdomenálna* -lna -o [-áln-] *trebušen*

Ábdul Hámid *Ábdul Hámida m os. tur. i., Ábdul Hámidov* -a -o

abecéda -e *ž*: po abecédi urediti, klicati, napisati; *abecéden* -dna -o: ~o kazalo, ~i seznam; *abecédar* -ja *m, abecédarica* -e *ž, abecédarski* -a -o, *abecédarstvo*

-a *s*; *abecédnik* -a *m, abecédnica* -e *ž, abecédniški* -a -o; *abecedováti* -újem, *abecedovánje* -a *s, abecednikováti* -újem, *abecednikovánje* -a *s*

Ábel -a *m os. i. (+Ábelna); Ábelov* -a -o (+Ábelnov -a -o)

aberácija -e *ž opt., astr. odklón; aberacijski* -a -o *odklónski*

Abesinija -e *ž, abesinski* -a -o, *Abesíнец* -nca *m, Abesínka* -e *ž*

abituriènt -ènta *m, abiturièntka* -e *ž, abiturièntski* -a -o

áblativ -a [-iy -iva] *m lat. ime sklona; áblativen* -vna -o: ~a zveza, áblativne oblike

abnormálen -lna -o [-áln-] *poseben, nepravilen, nenavaden, bolán (duševno); abnormálno razvit; abnormálnost* -i *ž*

abnórmen -mna -o *nenavaden, nepravilen*: ~o število, ~i talent; *abnórmno velik, ~o nadarjen; abnórmnost* -i *ž, abnormitéta* -e *ž*

abolírati -am *odpraviti, razveljaviti, zatreti; abolitíven* -vna -o: ~i zakon, ~a uredba, ~a moč; *abolícija* -e *ž odprava, razveljavitev, ukinitév; abolicíjski* -a -o = *abolitiven* -vna -o *odpraven, razveljavitven, ukinitven*

abonirati -am *se na kaj naročiti se na kaj, zagotoviti si s plačilom ali z naplačilom, da...; aboníran* -a -o: ~i sedež oddan, naročen, najet, *naprej plačan s.*; ~a večerja *naročena, najeta, naprej plačana v.*; *abonènt* -ènta *m odjemalec, naročnik, predplačnik; abonmá* -ája *m: gledališki ~; abonmájski* -a -o: ~a predstava

abórtus

abórtus -a m *splāv, izpovitek med.*; abortírati -am *splaviti, izpoviti, naprej spraviti*; abortíven -vna -o *splavilen*; abortívum -uma m *splavilo*

ábota -e ž, áboten -tna -o, ábotnež -a m, ábotnica -e ž, ábotnost -i ž

Ábraham -a m os. i.: ~a videti = 50 let doživeti; Ábrahamov -a -o: ~ sin, potomec = Žid, judovskega rodu; ~a starost 50 let; Ábraham a Santa Clara, Ábrahama a Santa Clara: pridige Ábrahama a Santa Clara (+Ábrahamove a Santa Clara pridige)

abreviatúra -e ž *okrajšava, kratica*
Abrúci -ov m mn., abručski -a -o: vojvoda abručski

abrupten -tna -o *odlomljen, odtrgan, brez zveze, nepripravljen, nenaden*; govoriti, igrati kaj ex abrupto *brez priprave*

abscés -a m *ognójek, gnojávicá, mesto, kjer se zbira gnoj*; abscésen -sna -o

abscísá -e ž *mat.*, abscísen -sna -o
absénca -e ž *odsotnost, nenavzočnost, neudeležba*; absénčen -čna -o; absentírati -am se *oditi, ili proč, ne ili zraven, ne se udeležiti*

absínt -a m *pelinkovec*; absíntski -a -o

absolúcija -e ž *liturg. odveza, odpuščanje, obrazec za odvezo*; absolúcijski -a -o: ~i obred, ~a moč

absolúten -tna -o *neomejèn, brez-pogojen, neodvisen, sam na sebi, popoln*: ~a večina *nádpolovična večina*; absolútno *prisl. nujno, čisto, popolnoma, vseskozi, brez-pogojno*; absolútnost -i ž

absolutízem -zma m *samovláda, nikomur odgovorno ravnanje, ukrepanje*; absolutist -a m sa-

movladar, pripadnik absolutizma; absolutističen -čna -o

absolutórij -a m *razrešnica, odpust, odpústnica*: predlagati, dati komu ~ *razrešiti odbor (s priznanjem, da je dolžnost opravil)*

absolvírati -am *zvršiti, dovršiti, dokončati, predelati (snov), rešiti (vlogo), opraviti*; absolvént -énta m, absolvéntka -e ž *kdor je absolvirál*

absorbírati -am *kem., fiz. vsrkati, vpijati, vsesati, používali*: ~ svetlobo, ~ tekočino, ~ plin; poklic, urad, strast *ipd.* absorbira koga *zavzema*; absórcija -e ž *vsrkavanje, vpijanje, vsesavanje, použítje, vpoj*

abstinéncia -e ž *vzdržnost*: ~ od alkohola *treznost*, ~ od mesa *vegetariánstvo*, ~ od spolnosti *ipd.*; abstínénčen -čna -o *vzdržnoslen*: ~o gibanje, ~a politika

abstinírati -am se *vzdržati se*: ~ od alkohola, pijače, mesa, ~ od političnega dela *ob strani se držati*; abstínént -énta m, abstínéntka -e ž, abstínéntski -a -o, abstínéntovski -a -o

abstrahírati -am kaj od česa *fil. odmisлити, odmišljati, posploševati*; ~ od česa *ne upoštevati, ne računati s čim, ne gledati, ne se ozirati na kaj*; abstrákcija -e ž *fil. odmišljanje splošnih pojmov od posameznih (naspr. konkretnost)*; abstrákten -tna -o *fil. odmišljen, splošen, pojmoven (naspr. konkreten)*; *mat. neimenovan*: ~o število; *obče*: splošen, nejasen, neživ, brez podlage, v zraku; abstráktност -i ž; abstráktum -a m, mn. abstráкта -ákt s *slovn. miselne besede (naspr. konkretna)*

absúrden -dna -o *nesmiseln*; prignati kaj ad absurdum *pokazati nesmiselnost česa*; absúrdnost -i ž *nesmiselnost*

abulija -e ž *fil.* brezvoljnost; duševna bolezen, ko je človek brez volje

abúzus -a m zloraba, kriva raba

accelerando [áčelerándo] *prisl. glas.* čedalje hitreje (igrati, peti)

acetilén -a m vrsta ogljikovega vodika; acetilénski -a -o: ~a luč; acetilénka -e ž

adagio [adáđžo] *prisl. glas.* počasi (peti, igrati); kot naslov ali del skladbe m neskl.: od adagio, v Adagio, s svojim Adagio

Adam -a m os. ime, Adamov -a -o: ~o jabolko na vratu vidni ščitasti hrustanci pri odraslem moškem; ~a obleka nagóta; ~i potomci ljudje; ~ sin slaboten, zmolljiv človek

Adámič -a m os. i., Adámičev -a -o

adaptirati -am prilagoditi, privedi, pripraviti, prenoviti, privaditi, uravnati; adaptácija -e ž *priréjanje, prilagajanje, prenovitev*; adaptacijski -a -o: ~i stroški

adekváten -tna -o čemu skladen s čim, ujemajoč se s čim, enak čemu; adekvátno se izraža izraža se ustrezno ali skladno; adekvátност -i ž skladnost, ujemanje

adhezija -e ž *fiz.* sprijemnost, upor, *med.* zraslina, strnitev, zraslost; adheziven -vna -o: ~i proces zrašćanja; adherénten -tna -o sprijel, zlepljen, zrasel, zrašćen

ad hoc [adhók] *lat.* nalašč za to, za ta namen

ádjektiv -a [-ij -iva] m pridevnik; ádjektiven -vna -o pridevniški

adjúnt -a m pristav; adjúntovski -a -o pristavski, adjúntovstvo -a s

adjutánt -a m priložnik, adjutántski -a -o priložniški: ~o mesto; adjutantúra -e ž

adlátus -a m pomočnik, namestnik, sluga

administrácija -e ž uprava, upravníštvo; administracijski -a -o upraven: ~i urad, ~o osebjé; administrativen -vna -o; administrátor -ja m upravnika, oskrbnik, upravitelj; administrátorica -e ž upravnica, oskrbnica, upraviteljica; administrátorski -a -o upravníški, upraviteljski, oskrbníški; administrátorstvo -a s upravníštvo, upraviteljstvo, oskrbníštvo; administrátorka -e ž upravnica, oskrbnica, upraviteljica

admirál [-ál] -a m, admirálski -a -o [-áls-]: ~i čin, ~a obleka, ladja; admirálen -lna -o [-áln-]: ~i štab; admirálstvo -a s funkcija admirála; admiralitéta -e ž najvišji urad bojnega brodomja, zbor admirálov; admiralitéten -tna -o; kóntraadmirál -a m, viceadmirál -a m [-ál]

adoptirati -am posinoviti, pohčérili, posvojiti, za svojega vzeti; adoptíran -a -o, adoptíven -vna -o posinovljen, pohčérjena; adopcija -e ž = adoptácija -e ž posvojitev, posinovljenje; adopcijski -a -o = adoptacijski -a -o; adoptánt -a m kdor koga posvoji, adoptíranec -nca m, adoptíranka -e ž kogar kdo posvoji

adorirati -am liturg. častiti, moliti; adorácija -e ž češćenje, adoracijski -a -o: ~i dan, ~a ura, pobožnost; adorátor -ja m, adorátorica -e ž kdor adorira, častilec, častilka; adorátorski -a -o

adrésa -e ž naslov, spomenica; adresirati -am nasloviti kaj na koga (komu), adresén -sna -o: ~a listina; adresát -a m naslovljenec, adresár -ja m zbirka naslovov

Adrija -e ž, adrijánski -a -o: ~e ribe, Adrijánsko morje Jádran

adút

adút -a m pri kartah barva, ki jemlje vse, spl. za vse uspešno sredstvo, za vse sposoben človek
advènt -ènta m, v advèntu, advènten -tna -o: ~i čas (pred božičem), ~a nedelja
adventizem -zma m verska ločina; **adventist** -a m, adventistka -e ž pripadnik (-ica) adventizma; **adventističen** -čna -o
advèrb -a m prislov, adverbialen -lna -o [-ln-] prisloven
adverzativ -vna -o protiven: ~i veznik, ~o priredje
advokát -a m odvetnik, advokátinja -e ž odvetnica, advokátka -e ž, advokátkin -a -o, advokátski -a -o odvetniški, advokátúra -e ž odvetništvo
aero-v sestavi: **áerodróm** -a m letališče; **áerodinámika** -e ž, **áeromehánika** -e ž, **áerostátika** -e ž veda o preiskovanju plinov; **áeroklúb** -a m; **áerofotografija** -e ž fotografski posnetek iz zraka; **áerolínija** -e ž zračna proga; **áerónávtika** -e ž zrakoplovstvo, **áerónávtičen** -čna -o zrakoploven, **áerónávt** -a m zrakoplovec, **áerónávtski** -a -o zrakoplovski; **áeroplán** -a m letalo, **áeroplánski** -a -o; **áerohidroplán** -a m vodno letalo, **áeroskop** -a m, **áerostát** -a m priprava za raziskovanje zraka; **áeroterapija** -e ž
afèkt -a m čustvo, strast; **afektiv** -ívna -o čustven, **strasten**; **afektivnost** -i ž čustvenost, **strastnost**; **afektácija** -e ž nenaravno, prisiljeno vedénje (govorjenje), **spakovanje**; **afektíran** -a -o nenaraven, spačen, narejen, prisiljen, izumetničen; **afektíranost** -i ž
afèra -e ž dogodek, zadeva, spor, pravda, dogodivščina
afèréza -e ž slovn. opuščanje začetnega zloga: Tone nam. Antón

Afgánistan -a m, afgánistanski -a -o; **Afgánec** -nca m, **Afgánka** -e ž, **afgánski** -a -o, **afgánščina** -e ž
aficírati -am zadeti, ganiti, napasti (bolezen); **aficíran** -a -o prizadet, napaden, bolezensko spremljen; **afékcija** -e ž napad
afinitéta -e ž sorodnost
afirmácija -e ž trditev, utrditev, **zatrđitev**, **potrđitev**; **afirmírati** -am, ~ se uveljaviti se; **afirmatív** -vna -o trdilen, **pritrđilen**, **odobrujoč**: ~i stavek, odgovor, govor, članek
afíšírati -am nabiti, nabijati, lepiti, izobesiti, izobešati, objavljati; + **afíšíranje** -a s, + **afíša** -e ž naznanilo, objava, lepak
aforizem -zma m izrek, resnica v jedrnati, kratki obliki, **domislica**; **aforístičen** -čna -o kar ima obliko **aforizma**; **aforíst** -a m kdor **aforístično** govori ali piše ali pa se z **aforizmi** ukvarja; **aforístičnost** -i ž jedrnatost sloga
Áfrika -e ž, **Osrednja** ~, **Južna** ~; **áfriški** -a -o; **Afríčan** -ána m ali **Afríkánec** -nca m, **Afríčanka** -e ž ali **Afríkánka** -e ž; **afríčánski** -a -o ali **afríkánski** -a -o
afrikáta -e ž zlití glas (c, č, č, dz, dž ipd.); **afrikáten** -tna -o
afrónt -a m: **afrónt** proti oblasti **nasprotovanje**, **žalitev**
ága m áge -i -o pri -i z -o; **ágin** -a -o; **Céngiç** ága, **Smáil** ága, **rod. Céngiç** áge, **Smáil** áge **úd.**; **Céngiçagin** -a -o, **Smáilágin** -a -o; **smrt Smáil** áge **Céngiça**; **agínica** -e ž: **Hásan** agínica, **Hásan** agínice, **Hásanagíníçin** -a -o
Agamémnon -a m os. i. **Homerjevega junaka**, **Agamémnonov** -a -o, **agamémnonski** -a -o
agáva -e ž **bot.**: stoletna agáva

agénde agénd ž mn. poslovanje, delo, zapisnik, dnevnik
 ágens -a m gibaló, činitelj, duša česa (pri delu), vodilo, med. učinkujoča snov ali sila
 agént-čnta m, agéntka -e ž opravnik, posrednik, zastopnik, polnik, navijač, hujskač, plačanec; agéntski -a -o; agencija -e ž posredovalnica, zastopstvo, poročevalni urad; agentúra -e ž; agencijski -a -o; agencije -ij ž mn. med. kemično delujoče snovi, kemikalije
 agilen -lna -o [-íln-] gibčen, prožen, delaven; agilnost -i ž prožnost, delavnost, gibčnost
 agirati -am delati kretnje, mahati z rokami med govorjenjem; ákcija -e ž kretnja z roko
 agitirati -am za koga ali za kaj razgibavati, delati na, vplivati na, naganjati ipd.; agitiranje -a s; agitacija -e ž med. nemirnost, premetavanje, naganjanje; agitacijski -a -o: ~i govor, shod; agitátor -ja m, agitátorica -e ž, agitátorski -a -o: ~i nastop, ~a beseda
 aglomerát -a m sprimek; aglomerácija -e ž sprijemanje, kopičenje lave in kamenja
 aglIntinácija -e ž sprijemanje staníc, lepljenje sufiksov na oblike; aglutinirati -am povzročiti zlepitev, zlepile se; aglutinirajóč -a -e: ~i jeziki
 agnoscírati -am ugotoviti istovetnost, prepoznati
 agógika -e ž glas., agógičen -čna -o
 agonija -e ž smrtni boj, umiranje, pojemanje; agoníjski -a -o, agoníálen -lna -o [-íln-]: ~i stádij bolezní smrtno stanje
 agráren -rna -o poljedelski, zemljiški: ~a reforma; agronomija -e ž veda o poljedelstvu, agronom -a m strokovnjak za poljedelstvo,

agronómka -e ž; agronomíčen -čna -o, agronomíski -a -o; agrárec -rca m pripadnik kmetske politike; agrárski -a -o
 agregát -a m skupek, mat. mnogočlenski izraz, vsola, min. skupek več snovi v celoto; agregáten -tna -o, agregácija -e ž
 agresiven -vna -o napadalen; agresívnost -i ž napadalnost; agresíja -e ž napad; agrésor -ja m napadalec
 Agrípa -a in -e m os. i. rimskih cesarjev, Agrípov -a -o, Agrípina -e ž os. i., Agripínin -a -o
 Ahácclj -clja m os. i., Ahácljev -a -o, ahácljski -a -o [-cálj-]
 Ahácij -a m os. i., Ahácijev -a -o; Ahác -a m, Ahácov -a -o in Aháčev; Ahè [-ac] Ahèa m os. in kr. i. (vrh pri Turjaku); Ahčèv -éva -o; Ahácič -a m os. priim., Ahéin -a m os. priim.
 Ahája -e ž, Ahájec -jca m, ahájski -a -o
 Ahasver -a m večni popotnik, Ahasverov -a -o: ~ članek; áhasverski -a -o: ~i značaj, ~a narava
 ahát -a m vrsta dragulja, aháten -tna -o
 Áheron -ta m mit. i., áherontski -a -o
 Ahíl -a m os. i. grškega junaka, Ahílov -a -o: ~a peta; ahílski -a -o: ~a zamerljivost; ahílsko občutljiv [povsod -il-]
 aitiologíja -e ž proučevanje vzrokov; aitiolóški -a -o: ~a pravljica, gl. tudi etiologíja
 áj ájva ájta ájmo ájte medm.
 Ájas Ajánta m os. i. grš. junaka, Ajántov -a -o, ajántski -a -o
 ájbiš -a m slez, ájbišev -a -o slezov: ~ cvet, čaj; ajbiševína -e ž slezovina
 ájd ájda m pogan, mn. ájdi in ájdje, ájdinja -e ž poganka,

ájda

ájdivski -a -o *poganski*, ájdovstvo -a s *poganstvo*
ájda -e ž, ájdov -a -o: ~ cvet, med; ájdovec -vca m *ájdiv kruh*; ájdovica -e ž *ájdiva slama*
Ájshil -a m *os. i. grškega tragika*; Ájshilov -a -o: ~e tragedije, ~ nazor, ~a trilogija, ~a Orestíja; ájshilski -a -o: ~a resnost, ~i vzor, ~i slog, ájshilsko vzvišen [*povsod: -il-*]
akácija -e ž, akácijev -a -o: ~ les
akademija -e ž: 1. Slovenska akademija znanosti in umetnosti; biti v akademiji, iti v akademijo, iz akademije; akademijski -a -o: ~i odbor, slovar, ~a hiša; 2. *visoke šole*: glasbena, trgovska ~; biti na akademiji, iti na akademijo in z nje; akademijski -a -o: ~a predavalnica, ~a učilnica; 3. *priređitve*: biti pri akademiji, iti k akademiji in od nje *ali* biti na akademiji, iti na akademijo in z nje; akademiin -a -o: ~ spored, uspeh, ~a točka; akadémik -a m, akadémičarka -e ž; akadémičen -čna -o = akadémski -a -o; Académia operosórum = Akademija operózov, v Akademiji operózov
akataléktičen -čna -o *polnoštevilen*: ~i verz
akcént -énta m *poudarek*, naglas; akcénstki -a -o *poudaren*, naglasen: ~a znamenja; akcentuirati -am *poudariti*, *poudarjati*, akcentuiranje -a s *naglaševanje*, *poudarjanje*; akcentuácija -e ž *naglaševanje*, *poudarjanje*; akcentuacijski -a -o *naglaševalen*, *poudarjalen*; akcentologija -e ž *nauk o poudarku*, akcentológ -a m, akcentolóški -a -o
akceptírati -am *sprejeti*, akceptácija -e ž *sprejetje*, *sprejem*

akcidénca -e ž *prigodek*, *nebistvena*, *stranska lastnost*; akcidénčen -čna -o in akcidentálen -lna -o *prigoden*, *nebitven*, *slučajen*, *stranski*; akcidénčnost -i ž in akcidentálnost -i ž *nebitvenost*, *prigodnost* [-ln-]
ákcija -e ž *délnica*, *ácijski* -a -o *délniški*: ~a družba; akcionár -ja m *délničar*; akcionárski -a -o *délničarski*: ~a nagrada
ákcija -e ž *delo*, *delovanje*, *podjetnost*: ~ za bólnico, mladinsko progó; stopiti v ákcijo *začeli z delom*, *delati*; ácijski -a -o *deloven*: ~i odbor, radij, ~o področje; *gl. tudi* *agirati*
aklamírati -am *koga ploskati komu*, s *ploskanjem priznavati*, *pritrjevati*, *častiti*, *soglasno voliti*; aklamácija -e ž *ploskanje*, *pritrjevanje*, *priznanje*; biti izvoljen per acclamationem = *soglasno*, s *ploskanjem*, z *velikom*
aklimatizírati -am se *prtvaditi*, *prilagoditi se novemu podnebj*, *okolju*, *razmeram*; aklimatizácija -e ž *prilagajanje*, *prilagoditev*, *privajanje*
ako *vez*. [*nasl.*], akorávno, akotúdi, akopráv, +akopram
akomodírati -am (se) *prtvaditi*, *prilagoditi*, *prilagajati*, *privajati (se)*, *naravnati*; akomodácija -e ž *prilagoditev*, *privajanje*, *naravnava*, *med. prilagodljivost ošesne leče*
akontácija -e ž *naplačilo*, *predjem*, *plačilo na račun*; akontacijski -a -o
akórd -a m *glas*, *sozvoč*; *soe. dogovor*, *pogodba*: delati na ~ *bili plačan od kosa*, *od storjenega dela*; akórden -dna -o *od kosa plačan*, *pogodben*: ~o delo; akordánt -a m *kdor odda delo na akord* (*delodajalec*); akordér -ja m *kdor dela na akord* (*dela-*

vec); akordêrstvo -a s, akordêrski -a -o
akreditirati -am *pooblastiti, poveriti*; akreditiran -a -o *pooblastčen, opolnomočen*; ~i poslanik; akreditiven -vna -o *poverilen, pooblastilen*; ~a pisma *poverilnica*
akribija -e *ž natančnost, skrbnost*
akrobácija -e *ž (telovadna) spretnost*; akrobát -a m; akrobátски -a -o
Akrópola -e *ž l. i. atenskega zgornjega mesta, zlasti gradu s svelišči in gledališči*; akrópolski -a -o [-ls-]; v *pren. pomenu*: grad, umetnostno središče se piše z malo: ljubljanska akrópola
akróstih -a m *pesniški ukras (posvetilo z začetnimi ali končnimi črkami verzov)*
Aksákov -a m *os. i. ruskega slovanofila*; ostrina Aksákova, duh Aksákova; aksákovska svobodoljubnost, aksákovsko svobodoljuben
aksiologija -e *ž veda o vrednotah*, aksiológ -a m, aksiolóški -a -o
aksióm -a m *razvidno načelo, resnica*; aksiómски -a -o; aksiomátika -e *ž nauk o aksiómih, aksiómски sostav*; aksiomátičen -čna -o *kar je aksiómsko trdno*; aksiomátik -a m
ákt -a m *dejanje*: zgodovinski ~, zadnji ~; ~ v drami, na odru; um. kip, podoba, model *golega telesu*; pr. *uradni spis, listina*; v *tem pomenu nav. v mn.* m ákti -ov; ad acta (*okr. a. a.*) lat. med spise, l. j. gre med stare spise, stvar je zaključena
aktér -ja m, aktérka -e *ž igralec, igralca*; aktêrski -a -o *igralski, nenaraven, zlagan, hlinjen*; aktêrstvo -a s *glumaštvo, zlaganost, hlinjenost*
aktiv -a m *slovn. [áktij -iva] tvorni glagolski način*; soc. [ak-

tij -iva] *delovna skupina*; *slovn.* áktiven -vna -o: ~i način, ~a oblika; soc. áktiven -vna -o v službi, delaven, podjeten, priden, prizadeven; áktivnost -i *ž delavnost, podjetnost, pridnost, prizadevnost*; áktivizirati -am *podžigati, podžgati, navduševati, buditi k delu*; áktivizácija -e *ž in áktiviziranje -a s podžiganje, navduševanje*; áktivist -a m, áktivistka -e *ž kdor áktivizira*; áktivizem -zma m *življenjski nazor dejavnosti (naspr. trpnosti, vdanosti)*; áktivističen -čna -o, áktivistovski -a -o: ~i zbor, tečaj; áktivirati -am v delo, v službo sprejeti
áktiva -iv s mn. *trg.* -om -a v -ih z -i (+ áktivam, v áktivah, z áktivami); áktiva -e *ž áktivna vojska*
áktuálen -álna -o [-áln-] *sodoben, času primeren, živ, boleč, pereč, nujen*; áktuálnost -i *ž važnost, sodobnost, nujnost, živost, pomembnost, potreba*; áktualizirati -am *sprožili, načeti, oživiti*: ~ vprašanje, zadevo; áktualizácija -e *ž oživitev, sprožitev zadeve, vprašanja*
áktuár -ja m, áktuárka -e *ž pisarniški uradnik, računar rentabilnosti v zavarovalnicah*; áktuárски -a -o: ~o mesto
akumulátor -ja m, akumulátorski -a -o: ~a črpalka; akumulácija -e *ž nabiranje, zbiranje, kopičenje*; akumulácijski -a -o *zbiralen, nabiralen*: ~i urad, ~a pisarna; akumulirati -am *zbirati, zbrati, kopčiti, nakopčiti*
akústika -e *ž nauk o zvoku, zvokoslovje*; akústičen -čna -o *slušen, zvočen, posluhu ugoden*: ~a zagnava, ~a dvorana; akústik -a m *kdor se z akustiko ukvarja, zvokoslovec*

akút

akút -a m *ostrivec* (naglasno znamenje), akútov -a -o: ~o znamenje; akútíratí -am zaznamovati z ostrivcem, akútíran -a -o *rastoče poudarjen*

akúten -tna -o *nujen, silen, pereč, kud, nagel, hiter, oster*: ~o vprašanje, ~o vnetje slepiča, ~a zastrupitev; akútnost -i ž *nujnost, silnost, ostrina, naglica*

ákuzatív -a [-i-ú -i-va] m *tožilnik, četrti sklon*; ákuzatívén -vna -o *tožilniški*: ~a *zveza*

akvárél [-él] -a m *slika z vodnimi barvami*; akvárélen -lna -o [-éln-]: ~a *slika, ~i portret*; akvárelíst -a m, akvárelístka -e ž *akvárij* -a m *posoda z vodo za hranjenje živali ali rastlin v sobi*; akvárijski -a -o (+ akváričen -čna -o)

Akviléja -e ž *kr. i. Ogléj*; akvíléjski -a -o *ogléjski*

akvíríratí -am *pridobivati, pridobiti, nabirati*; akvízicija -e ž *pridobitev, prirastek, nabiranje*; akvízítér -ja m *zbiratelj, nabiralec naročnikov, odjemalcev*; akvízítérski -a -o: ~i *uspeh, ~a sposobnost, ~o delo*

+à *la slovenimo*: burke à *la Nestroy burke, kakor (kakršne) so Nestroyeve*; burke *Nestroyevoga kova, Nestroyeve vrste ipd.*; tragedija à *la Shakespeare shakespeareška tragedija*; drama à *la Ibsen tbsenovka ipd.*

alabáster -stra m, alabástrski -a -o, alabástrn -a -o: ~a *vaza*

Álaríh -a m *os. i., Álaríhov* -a -o

alárm -a m *prepláh, klic k orožju, k pazljivosti, pripravljenosti*, + *vzbuna*; alármánten -tna -o *razburljivo, vznemirljivo*; alármén -mna -o: ~ *stanje*; alármíratí -am *pokoncí spravítí, prepláshítí, vznemírítí, razburítí*; alármíran -a -o *sklicán, pripravljén, opozorjen*

Alaródi -ov m *mn. skupno ime za stara plemena na južnem Kavkazu*; alaródski -a -o: ~i *jezikí*; alaródsčina -e ž

Alasia da Sommaripa m *os. i. [alázija da somaripa]*, Alasija da Sommaripa, Alasiju da Sommaripa, z Alasijem da Sommaripa; Alasijev -a -o: ~ *slovar ali slovar Alasija da Sommaripa* [povsod: *alázi*]

álba -e [-lb-] ž *liturg. dolgo belo mašno oblačilo*, álben -bna -o [-lb-]: ~e *čipke*

Albánija -e ž *kr. i.*, Albánc -nca m, + *Albanéz* -a m, Albánka -e ž, albánski -a -o, albánsčina -e ž [povsod: *alb-*]

Álbert -a m *os. i.*, Álbértov -a -o (*Vójteh, Vójtehov*), Álbérta -e ž, Álbértin -a -o, Álbértina -e ž [povsod: *alb-*]

Álbi -ja m *kr. i. mesta v juž. Franciji*, Álbižán -ána m, Álbižánka -e ž, álbižánski -a -o: ~a *vojska*; álbižán -ána m *pripadnik verske ločine* [povsod: *alb-*]

Albín -a [*alb-*, + *álbín -a*] m *os. i.*, Albínov -a -o; Bine -eta m, Bínetov -a -o; Albína -e ž *os. i.*, Bínca -e ž *os. i.*, Bínčin -a -o

álbum -a m *knjiga s slikami ali s praznimi listi (za vpisovanje spominskih besed in podpisov)*; álbumski -a -o: ~i *verzí* [povsod: *alb-*]

Alcíbiád -a m *os. i.*, Alcibiádov -a -o; Alcibiáda -e ž *pesnik* *o Alcibiadu*; *tudi* Alkibiád

alegorija -e ž *prilika, podoba*; alegóričen -čna -o, alegóričnost -i ž; alegórika -e ž *način izražanja s prilikami*; alegorizírati -am *v alegoriji kaj povedati, izraziti*; alegorizácija -e ž

Aleksánder -dra m *os. i.*, Aleksándrov -a -o; Aleksánder Vélíki; Aleksándra -e ž, Aleksándrin -a -o; Aleksandrija -e ž *kr. i.*

mesta v Egiptu, Aleksandríneec -nca m, Aleksandrínka -e ž, aleksandrínski -a -o: ~i rokopis, ~a filozofija, šola; aleksandríneec -nca m *dvanajstérec, franc. verz z 12 zlogi*

Aleksándrov -a m pesniško ime Josipa Murna; pesmi ~a

alelúja 1. *vzklík veselja*; 2. aleluja -e ž voščiti veselo alelujo veliko noč; 3. ~ -e ž *velikonotna jed*: mati postavi na mizo skledo alelúje; 4. *kot naslov*

Aleluja m *neskl.*: Händlov ~ Alemán -a m, alemánski -a -o, alemánščina -e ž, Alemánija -e ž

Alembert, D' -a [dalambér -béra] m franc. mat. in filozof; D'Alembertov -a -o [dalambéroy]

Alénka -e ž, Aléncica -e ž, Lénka -e ž, Lénčica -e ž; Alénkin -a -o, Lénkin -a -o

Alèš Aléša m os. i., Aléšev -a -o: ~a repa; Aléksija -e ž, Aléksijin -a -o

Aléšovec -vca m os. i., Aléšovčev -a -o; aléšovčevski -a -o

Aleúti -ov m mn. otočje ob Ameriki, aleútski -a -o

álfa m neskl.: od álfa do ómega; mali álfa, kót álfa, v kotu álfa, z álfa se začne alfabet, žarki álfa (+ álfa žarki) [-lf-]

alfabét -a m: grški ~, hebrejski ~; po alfabétu; alfabétičen -čna -o abeceden: ~i seznam, ~a ureditev; alfabétski -a -o [povsod: alf-]

Alfieri [-fiér-] -ija m os. i. ital. pesnika, Alfierijev -a -o

Álfonz -a m os. i., Álfonz Kastilski; Álfonzov -a -o

álga [álg-] -e ž

álgebra [álg-] -e ž, algebrájski -a -o

ali [nasl. in áli] 1. vez. a) loč. (brez vejice): prinèsi vina ali piva; jaz ali ti, eden mora iti; ali delaj ali pojdi! b) protivni

(z vejice): veliko sem videl, ali kaj takega še ne; saj je res, ali vse nič ne pomaga; 2. *prisl. a) vpraš.*: ali je res? ali veš, ali je doma? vprašuje, ali pojdem domov ali ostanem v mestu; b) *poudarni*: áli bo gledal! áli sem gal! áli nas je bilo!

aliánsa -e ž zveza: »Sveta aliánsa«; aliánsen -sna -o *zvezen* aliás *prisl. drugače, po domače* álibi m *nav. neskl. ali pa -ija »drugod«*: dokazal je svoj álibi *da ni bil na kraju dejanja ob določenem času*; z álibi ali z álibijem se je hitro opral

aliírati -am zavezati, zvezati; aliíran -a -o zavezan, zvezan (po pogodbi): ~i narodi; aliíranec -nca m zaveznik

aliménti -ov m mn. stroški za vzdrževanje, vzdrževalnina; alimentácija -e ž vzdrževanje, plačevanje preživnine; alimentacijski -a -o prehramben, vzdrževalen, preživninski; alimentáren -rna -o prehramben: ~a bolelost povzročena po prehrani

alínea -nee ž nova vrsta, odstavek: s to alíneo, od te alínee

aliterácija -e ž pesniška figura, aliteracijski -a -o: ~i ukras

Alkáios Alkáia m os. i. gršč. pesnika; alkáiski -a -o: ~a kitica, ~i verz [povsod: alk-]

alkáliij -a m, alkálen -lna -o in alkáličen -čna -o lugov, lužen: ~e tvorbe, spojine, snovi; alkálijski -a -o: ~i učinek, ~e kovine; alkaloidi -ov m mn. [povsod: alk-]

alkimíja -e ž, alkimíst -a m, alkimístičen -čna -o [povsod: alk-]

alkohól [alkohól] -a m, alkoholén -lna -o [-óln-]: ~a pijača, industrija; alkohólik -a m kdor je vdan pijáci; alkohóličén -čna -o: ~a pijača, alkoholízem -zma m, alkoholizírati -am

allegretto

allegretto [alegréto] ital. prisl. glas. zmerno, nekoliko živahno: ~ igrati, peti; kot naslov ali del skladbe m neskl.: začenja se z allegretto, v Allegretto, od allegretto dalje

allegro [alégro] ital. prisl. glas. hitro, živahno, veselo: ~ igrati, peti; kot naslov ali del skladbe m neskl.: značilnosti v Allegro, od allegro naprej, skladba se konča z allegro

almanáh -a m koledar, letopis, almanáhovec -vca m sotrudnik, sodelavec almanáha; almanáhovski -a -o [povsod: alm-]

áloa áloe ž, áloi áloo, rod. mn.

áloj; áloin -a -o: ~ cvet; ljudsko álója -e ž, álójin -a -o

alódij -a m svobodno posestvo, alodiálen. -lna -o [-ln-]: ~o imetje, ~a državica

àlógičen -čna -o nelógičen, nedosleden; àlógičnost -i ž

Alózij -a m os. i., Alózijev -a -o;

Alózija -e ž, Alózijin -a -o;

alózijski -a -o; Lóž -a m, Lóžov -a -o, Lóžze -ta m, Lóžetov -a -o;

Lóžek -zka m, Lóžkov -a -o;

Alozijevišče -a s dijaški zavod, alozijeviški -a -o, alozijeviščnik -a m

alokúcija -e ž nagovor

alpáka -e [alp-] ž zool. vrsta lame, volne in blaga; kem. vrsta zlitine iz bakra, niklja, cina in cinka; blago iz alpáke ali blago alpáka (+ alpáka blago); alpákasto srebro. alpákastega srebrá, + alpáka srebró, + alpáka srebrá

Alpe Alp [álpe álp] ž mn., álpški -a -o: ~i svet, ~a flora, ~o podnebje; alpinski -a -o planinski, gorski, alpinec -nca m planinec, gorski vojak; alpinizem -zma m veda o planinstvu, alpinistika -e ž planinstvo, praktično uveljavljanje alpinizma; alpi-

nističen -čna -o, alpinist -a m, alpinistka -e ž kdor se s planinstvom ukvarja [povsod: alp-]

ált -a [ált-] m, áltovski -a -o: ~i solo, ~a melodija; altist -a m, altistka -e ž ali altistinja -e ž

alterácija -e [alt-] ž sprememba, menjava (glasu, utripanja); alterírati -am spremeniti, menjati (glas)

alternatíva -e [alt-] ž izbira med dvema možnostima; alternativen -vna -o: ~a odločitev; postaviti vprašanje alternativno

altruizem -zma [all-] m nesebičnost (naspr. egotzem), altruističen -čna -o nesebičen, altruist -a m nesebičnež, človekoljub; altruistovski -a -o

aluminij -a m, alumínijev -a -o: ~i silikati, ~ oksid; alumínijast -a -o: ~a posoda, ~a kovina, snov; aluminotermíja -e ž, aluminotermičen -čna -o; aluminosilikát -a m, alumosilícijski -a -o

alúvij -a m najmlajša geološka plast, naplavina; aluviálen -lna -o [-áln-]: ~a tla

aluzíja -e ž namig, namigavanje; aludírati -am namigniti, namigavati

Alzácija -e [alz-] ž, Alzáčan -a m, Alzáčanka -e ž, alzáški -a -o

Alžír -a [alz-] m, Alžírec -rca m, Alžírka -e ž, alžírski -a -o

Amadís -a m junak srednjeveških viteških romanov; Amadísov -a -o, amadísovski -a -o

amalgám -a [-alg-] m, amalgámški -a -o: ~a plomba; amalgamírati -am, amalgamíran -a -o, amalgamíranje -a s

Amálija -e ž os. i., Amálijin -a -o; Málka -e ž, Málkin -a -o [-álk-]

amandmá -ája m dopolnilni, spreminjevalni predlog; amandmájski -a -o: ~i osnutek

amatêr -ja *m*, amatêrka -e *ž* *kdor se nepoklicno (iz ljubezni) ukvarja s čim*; amatêrski -a -o, amatêrstvo -a *s* (*v umetnosti, športu, fotografiji*)

Amazónka -e *ž* *grško bajeslovno bitje, amazónka -e ž bojevita, huda ženska*; amazónski -a -o *bojevit, hud, oster*

Amazónka -e *ž* *l. i. reke, amazónski -a -o*; amazonít -a *m* *amazoníski kamen*

ambaláža -e *ž* *zavoj, zavitek, zavijanje*; ambalážen -žna -o *zavijalen, pošiljalen*: *~i stroški*

ambasáda -e *ž* *poslaništvo, ambasáden -dna -o*; ambasádor -ja *m* *poslanik, ambasádorski -a -o poslaniški*

ambícija -e *ž* *častiljubnost, častihlepije, prizadevnost*; ambiciózen -zna -o *častihlepen, prizadeven, stremljiv*; ambicióznost -i *ž* *častihlepnost*

ámbra -e *ž* *dišéca morska smola*
Ambrózij -a *m* *os. i.*, Ambrózijev -a -o; Ambrózija -e *ž*, Ambrózijin -a -o; ambrozijánski -a -o: *~i obred, ~o petje*; Ambróz -a *m*, Ambróžev -a -o

ambrózija -e *ž* *bajeslovna božanska jed, ambrózijski -a -o*

ambulánca -e *ž* *pošta na vlakcu, ambulánčen -čna -o*: *~i voz poštni voz pri vlakcu*

ambulánta -e *ž* *kraj za prvo zdravniško pomoč, vojna bolnišnica, voz za prevažanje bolnikov in ranjencev*; ambulánten -tna -o *hodet, premakljiv, selilen*; *~o zdravljenje zdravljenje v ambulato-riju*; ambulatorij -a *m* *zavod za zdravljenje neležéčih bolnikov, ambulatorijski -a -o*

ameliorácija -e *ž* *izboljšanje, amelioracijski -a -o izboljševalen, ameliorirati -am izboljšati, izboljševati*

ámen *m* *neskl.*: njegov amen je bil odločen, končal je z običajnim amen, brez amen ni molitve, ne pridem do amen; ámen = *konec*: tako bo pa ámen besedi

amenoréja -e *ž* *med.*

Amérika -e *ž*, Južna *~*, Severna *~*; Američán -ána *m*, Amerikánec -nca *m*, Američánka -e *ž*, Amerikánka -e *ž*; amèriški -a -o, júžnoamèriški -a -o, sévernoamèriški -a -o; amerikánski -a -o; amerikanízem -zma *m* *ameriška jezikovna posebnost, duh praktičnosti in pridobitnosti*; amerikanizácija -e *ž* *ustvarjanje enolne ameriške kulture, mehanizacija življenja*

ametíst -a *m* *dragi kamen, ametístov -a -o, ametísten -tna -o*
amfibija -e *ž* *dvoživka, amfibijski -a -o*: *~o letalo (za kopno in morje)*

amfibráh -a *m* *metrična stopica (∪ — ∪), amfibráhičen -čna -o*
amfiteáter -tra *m* *polkrožen prostor s stopničasto se dviga; očimi sedeži*; amfiteátrski -a -o, amfiteatrálen -lna -o [*-áln-*] *kar ima obliko amfiteátra*

ámfora -e *ž* *antični vrč z dvema ročema*

amid -a *m* *kem.*, amidoogljikova kislina, amidobencól -a *m*

Amiens -a [*amjén -a*] *m* *kr. i. franc. mesta, amienski [amjén-ski] -a -o, Peter Amienski, Petra Amienskega os. i.*

amnestíja -e *ž* *pomilostitev, amnestíjski -a -o pomilostitven*: *~i odlok*; amnestirati -am *pomilostiti, amnestiranec -nca m pomiloščenec, amnestiranka -e ž pomiloščenka*

amnezija -e *ž* *izguba spomina*
amónij -a *m*, amónijev -a -o: *~ bikarbonát; amóniak -a m*

Amor

Amor -ja *m* rimski bog ljubezni, Ámorjev -a -o: ~ kip; ámor-ski -a -o Ámorju podoben; ámor -ja *m* ljubezen, amorét -a *m* um. okrasni kipi krilatih dečkov
ámorálen -lna -o brez morale, brez čuta za pravno; ámorálnost -i ž, ámoralíst -a *m*, ámorálnož -a *m* [povsod -in-]
amórien -fna -o brezličen, brez-obličen, brez lastne podobe, ne-izrazit; amórnost -i ž
amortizácija -e ž odplačevanje, poravnavanje dolga; amortizacijski -a -o: ~i stroški; amortizirati -am odplačevati, poravnovati dolg
ámpak vez.: ne óče, ~ máti; nisi pomágal, ~ nagájal; ne samó (lè) neúmen, ~ tudi hudóben; ne tú, ~ tám
Ampère Ampèra [ampér -a] *m* franc. fizik, Ampèrov -a -o: ~ zakon, ~o pravilo; amper -a [ampér -a] *m* (okr. A) enota za jakost električnega toka; ampèrski -a -o: ~a ura; amper-méter -tra *m*
amplificírati -am razširiti, ampli-fikácija -e ž razširitev
ámplion -a *m* zvočnik
amplitúda -e ž valovna dolžina
ampúla -e ž med. hruškasta ste-kleničica za zdravila, razširjeni del vollega organa
amputírati -am odrezati, odstraniti: ~ ud, kos ozemlja; ampu-tácija -e ž, amputacijski -a -o: ~ nož, štrclj, ~a politika
Ámsterdam -a *m* kr. i. mesta, ámsterdamski -a -o
amulét -a *m* vražni obesek v obrambo proti zlim silam, nesrečam, boleznim ipd.; amulén-tna -o: ~i obesek, ~a sve-tinjica
Ámundsen -a *m* raziskovalec polarnih krajev, Ámundsenov -a -o: ~a pot v Antárktiko; ámundsenki -a -o: ~i značaj

ámúzičen -čna -o, ~čnost -i ž
Ána -e ž os. i, Ánim -a -o; Ánica -e ž, Áničin -a -o; Ánčka -e ž, Ánčkin -a -o; Ánka -e ž, Ánkin -a -o
anabaptíst -a *m* prekrščevalce, anabaptizem -zma *m* prekršče-valstvo, anabaptístovski -a -o prekrščevalski
Anábazis ali Anábaza -e ž naslov grških popisov bojnih pohodov: Ksenofóntova ~, ~ Aleksan-dra Vélikega
anáfora -e ž ponavljanje iste besede (pesniška figura); anafórien -čna -o ali anáforski -a -o: ~o govorjenje
anahorét -a *m* puščavnik, anahorétski -a -o puščavniški
anahronízem -zma *m* časovna ne-skladnost; anahronístičen -čna -o
anokolút -a *m* nedoslednost v stavčni zvezi; anokolútski -a -o: ~i stavek
Anákreon Anákreonta *m* os. i.; Anákreontov -a -o: ~a poezija; anakreóntski -a -o = anakreón-tičen -čna -o: ~a poezija; ana-kreóntik -a *m* kdor Anákreonta posnema in anakreóntsko ali ana-kreóntično pesni; anakreóntika -e ž vrsta poezije v slogu Anákreonta; anakreóntiški -a -o: ~i nastop
anakrúza -e ž predtakt v glasbi in poeziji, prvi nepoudarjeni zlog v verzu s padajočim ritmom
Anakságora -a in -e *m* os. i. grš. filozofa, Anakságorov -a -o
Anaksimánder -dra *m* os. i. grš. filozofa, Anaksimándrov -a -o
analfabét -a *m* nepismen človek, neizobraženec; analfabétski -a -o: ~i tečaj; analfabétstvo -a s nepismenost, analfabizem -zma *m* [povsod: -lf-]
análi -ov *m* mn. letopis, analíst -a *m* letopisec, analístičen -čna -o: ~i spis, slog

analíza -e ž *razčlenjevanje, razčlenitev, razkrajanje, razkrojitev, razstavljanje*: slovnična, kemična, matematična, filozofska ~; analitičen -čna -o: ~a geometrija, funkcija, psihologija; analitik -a m, analizirati -am, analiziranje -a s, analizator -ja m: optični ~, analizatorski -a -o

analogija -e ž *skladnost, ujemanje, podobnost, nalika, istovrstnost, enakost, izenačevanje*; analógen -gna -o = analógičen -čna -o *skladen, podoben, istovrsten, enak*

Ánam -a m l. i., ánamski -a -o: ~a obala, ~o podnebje, *toda*: Ánamske Kordiljêre; Anamit -a m *prebivalec Anama*, anamitski -a -o, anamitščina -e ž

anamnéza -e ž *zbirka podatkov o bolniku, navedbe o nastanku bolezni*; anamnéstičen -čna -o: ~i podatki

ánanas -a m *južnoameriški sad. vrsta jabolk*; ánanasov -a -o: ~ okus, vonj

anapést -a m *stopica* (∪∪—), anapéstovski -a -o *ali* anapéstski -a -o

anarhíja -e ž *brezvladje, nered, brezpravnost*; anárhičen -čna -o, anarhizem -zma m *nazor, ki ne priznava nobene oblasti*; anarhist -a m *prevrátnež, anarhističen* -čna -o

anastátičen -čna -o: ~i snimek

Anastázij -a m os. i., Anastázijev -a -o, Anastázija -e ž, Anastázijin -a -o

anátema -e ž *prekletstvo*: izreči anátemo nad kom = *koga slovesno prekleti, izobčiti iz verskega občestva* = anatematizirati -am

anatomíja -e ž *razudovanje, raztelesenje, razčlenitev, razudba, veda ali knjiga o ustroju telesa*; anatomíjski -a -o; anatomíčen

-čna -o = *anatómski* -a -o: ~a ugotovitev, metoda; *anatóm* -a m; *anatimizirati* -am

Ancóna -e [*ankóna -e*] ž *kr. i. ital. mesta*, ankónski -a -o, Ankónec -nca m, Ankónka -e ž

Andalúzija -e ž, Andalúzijec -jca m, Andalúzijka -e ž, andalúzijski -a -o

andánte *prisl. glas. počasi (igrati, peti), kot naslov ali del skladbe m neskl.: pri Andánte, od andánte naprej*; andantíno *prisl. glas. zmerno počasi, kot naslov ali del skladbe m neskl.:* v njegovem Andantíno, začne se z andantíno

Andechs-Merán -a [*ándeks-*] m l. i., andechs-meránski -a -o, Andechs-Meránci -ev m mn.

Ándersen -sena [*ándersen*] m os. i. *danskega pisatelja*, Ándersenov -a -o: ~e pravljice; ándersenovski -a -o

Ándersen-Néxó -ója m os. i. *danskega pisatelja*; Ándersen-Néxójev -a -o [*ándersøn nékse-*]

Ándi -ov m mn. l. i. *južnoam. pogorja*, andezít -a m rud.

Andóra -e ž *kr. i.*, andórski -a -o

Andrée -ééja [*andré -éja*] m os. i., Andréjejev -a -o: ~ dnevnik, ~a ekspedicija, árktična odkritja; Andréjejeva ElektriKa

Andrèj -éja m os. i., Andréjejev -a -o; Andréjevo -ega s (30. nov.): od Andréjevega sèm; Andréjec -jca m, Andréjčev -a -o; Andréjček -čka m, Andréjčkov -a -o; Andréjče -ta m, Andréjčetov -a -o; Andráž -a m, Andrážev -a -o; Andréjevec -vca m, Andréjevčev -a -o; Andréja -e ž, Andréjin -a -o; Andréjevka -e ž

Andréjčkov Jóže m *pis. ime*, spisi Andréjčkovega Józeta (+ spisi Andrejčkova)

Andréjev

Andréjev Leoníd *m ruski pisatelj*, drame Leonída Andréjeva, Leonídu Andréjevu
Andréjka -a in -e *m os. i.*, Andréjkov -a -o: ~i spisi (+ Andréjkin)
Andrióli -ija *m os. i.*, Andriólijev -a -o: ~i prevodi
Andrómaha -e ž *os. i.*, Andrómahin -a -o: ~o slovo od Hektorja
anekdóta -e ž *zgodbica*; anekdotičen -čna -o = anekdotíski -a -o: ~i čut, ~o pripovedovanje; anekdotén -tna -o
aneksíja -e ž *politična priključitev, prilastitev ozemlja*; aneksijski -a -o: ~i zakon, ~a politika; anektírati -am *priključiti, priklopiti, prilastiti si ozemlje*; anektíranec -nca *m*, anektíranca -e ž
anemija -e ž *malokrvnost*, anémíčen -čna -o *malokrven*
anemométer -tra *m vetromer*, anemométrski -a -o
aneroíd -a *m tlakomer brez živega srebra*
anestezíja -e ž *brežčutnost, omrtvitčenje*; anestezírati -am *omrtvitčiti*; anestíziran -a -o *omrtvitčen* -ena, anestezíjski -a -o, anestétičen -čna -o *omrtvitčen* -čna -o, anestétikon -a *m*, *mn.* anestétika -tik *s*
angazírati -am *koga v službo sprejeti, vzeti, najeti koga*; ~ se *v službo stopiti, zavezati se*; angazmá -ja *m pogodba za službo, najetje, obveza*
ánger [-el] -a *m*, ángelov -a -o: ~o češčenje; ángelski -a -o [-els]: ~a milina, čistost, ~o petje; Ángelski grad; ángelc -a *m*, ángelček -čka *m*, ángelčkov -a -o [-elč-]; Ángelček -čka *m*, Ángelčkov urednik
Angéla -e ž *os. i.*, Angélin -a -o; Angélica -e ž, Angéličin -a -o

Angelico, Fra [fra *andžélíko*] Fra Angelica [-ka] *m l. i. it. slikarja*, Fra Angelicov -a -o
angína -e ž, angínózen -zna -o: ~e težave
Anglész -a *m*, Anglészinja -e ž, Anglészev -a -o, Anglészínjin -a -o, anglészki -a -o, anglészčina -e ž; Anglészko -ega *s*: na -em, z -ega; Anglija -e ž: v -i, iz -e
anglikánec -nca *m*, anglikánski -a -o, anglikánka -e ž, anglikánstvo -a *s angleška cerkev*
anglist -a *m*, anglistka -e ž *kdor se ukvarja z anglistiko*; anglistika -e ž *veda, ki proučuje angleški jezik in slovstvo*; anglističen -čna -o; anglicízem -zma *m posebnost angleštine*
anglo- *v sestavi*: anglofil [-il] -a *m*, ~filski -a -o [-ls-] anglofób -a *m*, ~fóbski -a -o, anglomán -a *m*, anglománski -a -o, Anglosás -a *m*, anglosáski -a -o in anglosaksónski -a -o, anglosásčina -e ž; angloamériški -a -o *severnoameriški (naspr. latinski Ameriki)*; anglo-ameriški -a -o: ~i sporazum (*med Anglijo in Ameriko*), ~a pogodba; Angloameričán -ána *m*
Angóra -e ž *kr. i.*, angórski -a -o: ~a koza, mačka, ~i kunec, angórka -e ž (+ angóra koza)
anhidríd -a *m*
anhidríť -a *m*, anhidrítov -a -o: ~ kristal; anhidrítški -a -o
anilín -a *m*, anilínski -a -o: ~e barve
animáličén -čna -o *živalski*, animáličnost -i ž *živalskost*
animírati -am *spodbujati, spodbuditi, navduševati, navdušiti, razživiti koga za kaj, vneti*; animírán -a -o: ~a družba, bil je ves ~ *razvnet*; animízem -zma *m vera v dušo kot počelo sveta*, animístičen -čna -o, animíst -a *m*

animózen -zna -o *sovražen, hud, nevoljen*; animóznost -i ž *ne-naklonjenost, sovražnost*

Ánkara -e ž *kr. i., ánkarski -a -o*

ankéta -e ž *poizvedovanje, zbiranje podatkov*; ankéten -tna -o: ~tni odbor, ~a metoda

anóda -e ž, anóden -dna -o

anomalija -e ž *izjemnost, posebnost*; anomálen -álna -o [-áln-] *izjemen, poseben*

anonímen -mna -o *brezimen, neimenovan, nepodpisan*; anonímnost -i ž *brezimnost*, anoním -a m, anonímka -e ž, anonímnik -a m, anonímnica -e ž

*anónsa -e ž *oglas, naznanilo*;

*anónsen -sna -o *oglasen, naznanilen*; ~i urad (+anónčen); *anonsirati -am *oglašati, oglašiti, naznaniti, naznanjati*

anorgáničen -čna -o *in anorgánski -a -o*

anormálen -álna -o [-áln-] *poseben, nenavaden, čudaški, nenormálen*; anormálnost -i ž

ansámbel [-bəl] -bla m *igralska družina, pevski zbor, godbeniki*; ansámbeški -a -o [-bəl-]: ~i izlet, nastop, ~a povezanost, ~o prizadevanje

Ánt -a m l. i., mn. *Anti in Ántje* Ántov; ántski -a -o

antagonízem -zma m *nasprotovanje, nasprotje, tekmovalje; med. nasprotno delovanje dveh mišic, zdravil*; antagonist -a m *nasprotnik, tekmeč*; antagonístka -e ž, antagonístičen -čna -o

antánta -e ž *sporazum, zveza*; antánten -tna -o

Antárktika -e ž *območje južnega tečaja*, antárktičen -čna -o

anténa -e ž, anténski -a -o

ánti *prisl. menda, pač, saj*: ~ veš *anti-ima v zloženkah časih stranški poudarek in pomeni proti*: antifašist -a m, antidemokratičen -čna -o, antikrist -a m *hu-*

doben človek, antinacíst -a m, antidinástičen -čna -o, antikomunízem -zma m, antikomunístičen -čna -o, antirežimski -a -o, antinikotínist -a m, anti-alkoholízem -zma m, antifemínist -a m, antiimperialístičen -čna -o *ild.*

antibárbarus -usa m *jezikovni svetovalec v boju proti spačenkam*; Tomínškov *Antibárbarus*

anticipírati -am *naprej, prej narediti, vzeti*; anticipácija -e ž *antifóna -e ž liturg. pripev*, antifónski -a -o: ~i napev, ~o besedilo; antifonírati -am *naprej peti pri koralu*, antifonátor -ja m *kdor antifonira*, antifonárija -a m *zbirka liturgičnih napevov*

Antígona -e ž *os. i. Ojdtipove hčerke, naslov drame*; Antígonin -a -o: ~a *krivda*, antígonski -a -o: ~i *problem*

antíka -e ž *grško-rimski stari vek*; antičen -čna -o *kar je iz antike*, antičnosť -i ž

antikvár -ja m *prodajalec starih knjig, starinar*; antikvariát -a m *zaloga in prodajalna starih knjig*; antikvárični -čna -o *iz antikvariata*; dobi se *antikvárično* = v antikvariátu; antikva -e ž *vrsta črk*

Antílje -ilj ž *mn. ameriško otočje*, antílski -a -o

antilópa -e ž *zool.*, antilópin -a -o, antilópji -a -e

antimón -a m *kemična prvina*, antimónov -a -o: ~ spoj, oksíd; antimónski -a -o: ~i *cvet*, sijajnik = *antimonít -a m*

Antiohija -e ž *kr. i. mesta v stari Siriji*, antiohijski -a -o, Antiohíjec -jca m, Antiohijka -e ž

antipátija -e ž *zoprnost, mržnja, odpor, nasprotje*; antipátičen -čna -o *zoprn, odvraten*

antipód -a m *prebivalec na nasprotni poltuli Zemlje*; *nasprotnik*

antisemit

antisemit -a m nasprotnik Židov, antisemitski -a -o, antisemitizem -zma m

antisépsa -e ž boj proti prisadu, gnitju, okužbi; antiséptičen -čna -o proliprisáden, protikužen: ~i ukrep, ~a sredstva; antiséptikum -a m, mn. antiséptika -séptik s protikužila, razkužila

antitéza -e ž nasprotje, antitétičen -čna -o nasproten: ~a figura, pesnitev, ~o izražanje; antitétik -a m kdor pogosto rabi antitézo, kdor antitétično = v antitézah misli, govori

antitoksín -a m strupu nasprotni strup

antologíja -e ž izbor, cvetnik (pesmi, črtic, del): antologija iz Zupanciča, Cankarja; antolóški -a -o, antológ -a m

Antón [+ánton] m os. i., Antónov -a -o; Ánte -ja m (+Ánteta), Ántejev -a -o; Tóne -ta m, Tónetov -a -o; Tónček -čka m, Tónčkov -a -o; Antónija -e ž, Antónijin -a -o; Tóna -e ž, Tónin -a -o; Tónine pesmi (Levstik); Tónčka -e ž, Tónčkin -a -o; sv. Antón puščávník, sv. Antón Padovánski, Maríja Antoinetta [antwanéta] -e

antracén -a m kem., antracénov -a -o; antracít -a m, antracítov -a -o in antracítски -a -o

antropo- v sestavi: antropocéntričen -čna -o s človekom kot središčem; antropofág -a m ljudožerec, antropofagíja -e ž ljudožerstvo; antropofób -a m kdor se ljudi boji, antropofobíja -e ž strah pred ljudmi; antropogeografíja -e ž geografitja s posebnim ozirom na človeka; antropomorfizem -zma m počlovečevanje, prenašanje človeških lastnosti na druga bitja; antropomórfičen -čna -o, antropomorfizirati -am;

antropozofíja -e ž človekoslovna filozofíja; antropobiologíja -e ž, antropobiolóški -a -o

antropologíja -e ž človekoslovje, človekoznanstvo, veda o človeškem načinu življenja in duševnem ustroju; antropológičen -čna -o človekoznanški, antropológ -a m, antropológinja -e ž kdor se z antropologijo ukvarja; antropolóški -a -o človekoznanški, človekoslovski

Antwêrpen [antwérpən] -pna m kr. i. mesta, antwerpenski -a -o: ~a luka [antwérpən-]

anuitéta -e ž letni znesek (obrok) po dogovoru, letnina; anuitéten -tna -o

anulirati -am uničiti, razveljaviti; anulácija -e ž razveljavitev, anulácijski -a -o razveljavitven

Anžú ali Anjou -úja m kr. i. franc. mesta, anžújski -a -o, Anžújec -jca m, Anžújka -e ž; anžuvínka -e ž vrsta trte

aoríst -a m, aorístov -a -o: ~ po men, ~a oblika

aórta -e ž glavna telesna utripálnica, žila odvodnica; aórten -tna -o

apanáza -e ž, apanážen -žna -o aparát -a m priprava, stroj, pristroj, mreža, organizácija: foto-gráfски, fizikálni, stránkin ~; aparatúra -e ž sestav več aparátov, ustroj

apartmá -ja m stanovanje z več sobami, apartmájski -a -o

apatíja -e ž brezčutje, otopelost, nezanimanje, brezbriznost; apátičen -čna -o brezčuten, top; apátik -a m

apél [-él] -a m klic, poziv; apelirati -am (na koga) klicati, pozivati, vabiti koga; apelácija -e ž priziv, prizivno sodišče, apelácijski -a -o: ~o sodišče

Apél -a m os. i., Apélov -a -o
apéndiks -a m *privesek, dodatek, med. slepič; apendicitis* -a m *vnelje slepiča*

Apeníni -ov m mn., apenínski -a

-o, Apenínski polotok *Italija*

apercipirati -am *razbirati zaznave, dojemati, spoznavati; apercépcija* -e ž *dojemanje, spoznavanje; apercépcijski* -a -o *doznaven, spoznaven, razbiralen: ~a spsobnost*

apetit -a m *tek, slast, okus, poželenje, skomine; apétiten* -tna -o *slasten, okusen, zapeljiv, mikaven, vabljiv*

aplanirati -am *zravnati s čim, poravnati*

aplavirati -am (čemu, kaj) *ploskati, pritrjevati, odobravati;*

aplávz -a m *ploskanje, pritrjevanje, odobravanje s ploskanjem*

aplicirati -am *uporabiti, izpeljati, prilagoditi, pomeriti po: ~ pravilo, zakon, besede; med. ~ ovitek; aplikácija* -e ž *uporaba, prilagoditev, izpeljava, nameštanje ovitka; aplikácijski* -a -o: ~o delo

apnár -ja m, apnaríca -e ž *kdor ápno žgè ali prodaja; apnárski* -a -o; **apnáríti** -im *apno žgati, z njim trgovati; apnárjenje* -a s; **apnaríja** -e ž, **apnárstvo** -a s

apnèti -im *nepreh.:* žile **apnèti**, **apnèl** -éla -o: *po-, zapnèle žile; po-, zapnèlost* -i ž: ~ žil = *poapnènje* -a s

ápniti -im *preh. v apno žgati, z apnom obdelovati (travnik, kožo); ápníl* -a -o, **poápnjen** -a -o, **apnítev** -tve ž *ali ápnjenje* -a s (*travnikov*); **apnováti** -újem *z ápnom gnojiti*

ápnó -a s, **ápnat** -a -o *od ápna umazan, vsebujóč apno, apnovít* -a -o; **ápnast** -a -o *ápnu podoben, od apna umazan; apnén* -a -o: ~ kamen = *apnénc* -nca

m ali apnénik -a m; **apnéna** *jama* = *apníca* -e ž, **apnéna** *zemlja* = *apnéncia* -e ž *ali apnéncia* -e ž; **apnéna** *voda* = *apnájca* -e ž, **apnéna** *prst; apnéńčev* -a -o, **apnéńčast** -a -o; **apnéńca** -e ž *pet za žganje apna, apnéńčar* -ja m *kdor apnéńico kuri; apníšče* -a s

apodíktičen -čna -o *neovržen, trden, nujen, neizpodbiten, odločen* -čna; **apodíktično** *trditi kaj z vso golovostjo in odločnostjo, kakor da je trditev neizpodbitna, nujna; apodíktičnost* -i ž; **apodíktik** -a m

Apokalípsa -e ž *Skrivno razodetje sv. Janeza, svetopisemska knjiga; apokalíptičen* -čna -o *skrivnosten, nejasen, preroški, strahoten, grozen: apokalíptični jezdecí*

apókopa -e ž *slovn. izpuščanje končnega samoglasnika (n. pr. v verzu), apokopírati* -am *odrezati, izpustiti*

apokrífen -fna -o *podtaknjen, nepristen; apokríf* -a m *apokrífen spis, zlasti posnemanje svetopisemskih knjig; apokrífnost* -i ž

apologíja -e ž *obramba, obrambni spis ali govor, zagovor, utemeljitev, opravičenje; Platonova Apologíja Sokrata; apológét* -a m *branilec, zagovornik, kdor se ukvarja z apológétiko; apológétika* -e ž *obrambni sistem kot nauk, zlasti proti napadom na krščanstvo; apológétičen* -čna -o *obramben, utemeljevalen, zagovoren*

Apólón -a m l. i., Apólónov -a -o; **apolíníčen** -čna -o: ~a *lepota; apolíníčen* *človek = skladen, umrjen, harmóníčen človek*

Apolónija -e ž os. i., Apolónijin -a -o; **Polóna** -e ž, **Polónin** -a -o; **Polónica** -e ž, **Polóníčin** -a -o

apopleksija

apopleksija -e ž kap -i, božje -ga; apopléktičen -čna -o
aposiopéza -e ž zamolk (pesniška figura)
apostazija -e ž odpad, apostazirati -am odpasti; apostát -a m odpadnik; Júlíjan Apostát -a -a ali Apóstata -a in -e m
aposterioren -rna -o izkustven, kar zvem a posterióri = od nazvad, od učinka na vzrok, od posameznega na splošno; aposteriornost -i ž
apóstol -a m, apóstolov -a -o, apóstolski -a -o [-ls-]: ~a vera, cerkev, služba, vloga misijonarjev, gorečnost meri na to, kar je za vse apóstole značilno; apóstólstvo -a [-ls-] s, apóstólát -a m; apóstelj -na m ljudska oblika, apósteljski -a -o
apostroóf -a m opuščaj; apóstrofa -e ž nagovor, ogovor (pesniška figura); apostrofirati -am nagovoriti koga, obrniti se na koga
apotéka -e ž lekarna; apotékar -ja m lekarnar, apotékarica -e ž; apotécarski -a -o lekarnarski
apoteóza -e ž oboževanje, pobožanstvilev
apozicija -e ž gram. dostavek, pristavek; apozicijski -a -o = apozicionálen -lna -o [-dn-]: ~i stavek, ~a raba
apretúra -e ž oddelek za raztegovanje in gladenje blaga
april [-il] -a m mali traven, apríla = v aprilu, aprílov -a -o: ~ sneg, aprilovo vreme je bilo suho; aprílski -a -o: sredi poletja, pa je čisto aprílsko vreme; aprílska šala
aprioren -rna -o fil. kar je dokazano iz splošnih načel, zakonov ali vzrokov brez neposrednega ozira na izkustvo; samovoljen, neutemeljen: ~a trditvev, ~o dokazovanje; apriornost -i ž; apriorizem -zma m zavračanje

izkustva, samovoljno odmišljanje, umisel brez stvarne podlage; apriorističen -čna -o kdor ali kar se nagiblje k apriorizmu
aprobirati -am potrditi, odobriti; aprobácija -e ž odobritev, potrdilo; aprobacijski -a -o odobritven, potrdilen, odobrilen: ~a listina, ~i odlök
aprosimativen -vna -o približen; aproksimativnost -i ž približnost
aprovizácija -e ž preskrba z živilji, prehrana; aprovizacijski -a -o prekramben: ~i urad, odbor
ápsida -e ž zaključeni polkrožni prostor okrog velikega oltarja, ápsiden -dna -o
ár ára m mera 100 m², okr. a
ára -e ž nadáv, zaarati -am zagotoviti si kaj z áro
Arábija -e ž kr. i., arábski -a -o, Arábec -bca m, Arábka -e ž; arábec -bca m konj arabske pasme; arabéska -e ž okrasek v arabskem slogu, arábščina -e ž
Aragónija -e ž kr. i. pokrajine, aragónski -a -o, Aragónec -nca m, Aragónka -e ž
Araméjec -jca m, Araméjka -e ž, araméjski -a -o, araméjščina -e ž
aranžirati -am urediti, prirediti; aranžér -ja m prireditelj, reditelj; aranžmá -ája m ureditev, pogodba, dogovor, poravnava
arbitráža -e ž razsodništvo, razsodba, izravnava denarnih vrednot; arbitrážen -žna -o; árbitr -tra m razsodnik
arborikultúra -e ž gojitev drevja, drevjereja
arborín -a m tekočina za škropljenje drevja
Ardéni -nov m mn. pogorje na Francoskem; v Ardénih; ardénski -a -o
aréna -e ž torišče, prizorišče v cirku

areopág -a m najvišje (atensko) sodišče, areopáski -a -o

aretírati -am ustavili, prijeli, zapreli; aretácija -e ž prijelje, zapiranje; aretíranec -nca m, -nka -e ž kdor je prijel; arestánt -ánta m jetnik; arèst arèsta m zapor

Arezzo -a [aréco -a] m kr. i., aretínski -a -o, Aretíneec -nca m

Argentina -e ž kr. i. južnoamer. države, Argentíneec -nca m, Argentínka -e ž, argentínski -a -o

Árgo ž Árge -i -o v -í z. -o ime ladje v bajki o Argondulík, Argonávt -a m, argonávtski -a -o; tako tudi zgod. časopis Árgo; urednik Árge, članek v Árgi

argón -a m kem. prvina

Argóni -ov m mn. (Argonnes) pogorje v sev. Franciji; argónski -a -o

Árgos -osa m l. i. starih grš. mest; Argólida -e ž grš. pokrajina

argument -énta m dokaz, argumentírati -am dokazovali, utemeljevati; argumentácija -e ž dokazovanje, utemeljevanje; argumentacijski -a -o dokazen, dokazilen: ~i postopek

arháičen -čna -o staroveški, pradeden, prvoten; arhaizem -zma m slovn. starinski, zastarel izraz; arhaizírati -am posnemati staro (v jeziku, umetnosti); arhaističen -čna -o po starem posnet, starinski

Arhángelsk -a m kr. i. rus. mesta, arhángelski -a -o, Arhángelec -lca m, Arhángelka -e ž [povsod: -el-]

arheologija -e ž starinoslovje, arheológičen -čna -o, arheolóski -a -o starinoslovski, arheológ -a m starinoslovec

arhi -v sestavi nad-, višji, prvi: arhiépiskop -a m pravoslavni nadškof, arhimandrit -a m samostanski predstojnik na vzho-

du, arhidiákon -a m prvi diakon, nadzornik, arhiprézbiter -ja m prvi v družbi duhovnikov

Arhiméd -a m grš. matematik, Arhimédov -a -o: ~ zakon; arhimédski -a -o

arhitektúra -e ž stavbarstvo, umetnost stavbarstva; arhitékten -tna -o: ~o risanje; arhitékt -a m, arhitékta -e ž stavbar, -ica, arhitéktovski arhitétski -a -o stavbarski: ~o zborovanje; arhitektónika -e ž veda o stavbarstvu, arhitektónika Prešernovih pesmi; arhitektónski -a -o kar je v skladu z arhitektóniko: ~a lepota

arhív -íva [-íj -íva] m zbirka listin, prostor za shrambo listin; arhívski -a -o: ~i prostor, ~a omara, dvorana, ~o poslopje, ~i študij (v arhivu); arhiválíje -líj ž mn. listine, ki se hranijo v arhivu; arhiválen -lna -o [-ln-]: ~a razprava (oprta na arhiválíje), ~i študij; arhivár -ja m, arhivárka -e ž kdor upravlja arhiv, arhivárski -a -o

Ariádna -e ž l. i., Ariádnin -a -o: Ariádnina nit

Árij -a m os. i., Árijev -a -o: ~ nauk, arijánec -nca m pripadnik Árijev, arijánski -a -o: ~i nauk, razkol, ~a ločina; ariánizem -zma m

árija -e ž pesem, spev; árijski -a -o: ~i vložek, napev; ariózen -zna -o peven

Árijec -jca m l. i. za pripadnike indoevropskih jezikov nasproti semitskim; Árijka -e ž, árijski -a -o: ~o pleme

Ariósto -sta m os. i. ital. pesnika, Arióstov -a -o: ~ Orlando furioso; arióstovski -a -o

Aristárh -a m os. i. aleksandrijskega slovníčarja in učitelja; prenes. strog sodnik in kritik;

Aristíd

- Aristárhov -a -o: ~e opombe k Homerju
- Aristíd -a m os. i. grš. državnik, Aristídov -a -o, aristídski -a -o: ~o pošten
- Aristófan -a m grš. komediograf, Aristófanov -a -o: ~a satira, komedija; aristófanski -a -o: ~a šala, ~o grob, jedek, duhovit
- aristokrát -a m plemič, plemenitaš; aristokrátnja -e ž plemkinja; aristokrátski -a -o, aristokrátičen -čna -o plemiški, plemenitaški; aristokracija -e ž plemstvo, plemenitaštvo, vlada plemstva; aristokracijski -a -o plemski, aristokratizem -zma m domišljava oholost in prezir ljudstva
- Aristótel [-el] -a m, Aristótelov -a -o: ~ nauk, ~a filozofija, šola; aristótelski -a -o [-ls-]: ~a filozofija, šola; aristotelizem -zma m
- aritmética -e ž, aritmétičen -čna -o: ~i račun, ~o zaporedje; aritmétik -a m, aritmétikarica -e ž
- aritmija -e ž med. nepravilno utripanje srca; aritmičen -čna -o
- arkáda -e ž obokan hodnik, med. žilna ~; arkáden -dna -o
- Arko -ka (+Arkota) m os. i.; Arkov -a -o (+Arkotov -a -o)
- Árktika -e ž območje okoli severnega tečaja; árktičen -čna -o: ~a raziskavanja, ekspedicija
- Árberg -a m kr. i., árberški -a -o: ~i predor, ~a železnica
- Arles -a [ári -a] m kr. i. franc. mesta ob Rodanu; Arležán -ána m, Arležánka -e ž, arležánski -a -o
- armáda -e ž vojaštvo, vojska, armáden -dna -o
- armatúra -e ž okrepitev, varovalna naprava; armirati -am, ar-
- míranje -a s, armíran -a -o: ~i beton z železom ojačeni beton
- Arnávt -a m, arnávtski -a -o
- árnika -e ž zdravilna rastlina in zdravilo; árnikov -a -o: ~ cvet, ovitek
- Árno -na m l. i. reke v Italiji
- arogánca -e ž predrznost, ošabnost; arogánten -tna -o predrzen, ošaben, arogántnost -i ž
- aróma -e ž vonj, duh; aromátičen -čna -o lepo dišeti
- arondíratí -am zaokrožiti; arondácija -e ž
- Artaksérks -a m t. i. perz. kraljev, Artaksérksov -a -o
- Ártemis in Artémida -e ž l. i. antične boginje, Artémidin -a -o
- artérija -e ž žila utripalnice; artérijski -a -o: ~a stena; artériálen -lna -o [-ln-] = arteriozen -zna -o: ~a kri kri iz arterij, s kisikom; arterializácija -e ž presnova venozne krvi v arterialno
- artérioskleróza -e ž poapnjenje, poapnétlost žil, artériosklerótičen -čna -o, artériosklerótik -a m, artériosklerótnja -e ž
- artičóka -e ž bot.
- artíkel [-át] -kla m slovn. člen; trg. artíkel -kla m predmet, blago; trgóvski artíkel
- artikulírati -am izrekati, izgovarjati, izreči; artikulácija -e ž izreka, izgovor; artikulácijski -a -o: ~a napaka, ~o mesto kakkega glasu
- artilerija -e ž topništvo, artileríjski -a -o topniški: ~i oddelek, ~a vojašnica; artileríst -a m topničar, artilerístovski -a -o topničarski: ~a uniforma
- artíst -a m umetnik, cirkuški glumac, umetnjakar; artístičen -čna -o izumetničen, umetnosten, glumaški; artízem -zma m izumetničenost, lárpurlartízem -zma m (l'art pour l'art) = lárpurlár-

tovstvo -a s nazor, da je umetnost sama sebi namen; lárpur-lartístičen -čna -o

arzenál [-ál] -a m orožnica, orožarna, lovarna za orožje; arzená-len -lna -o [-áln-]

arzeník -a m, arzeníkov -a -o: ~ prah mišnica; arzén -a m, arzénov -a -o: ~ kršec, ~e spojine, ~i hlapi; arzénast -a -o: ~a kislina; arzenát -a m: svinčeni ~

ás ása m starorimska utež in novec; karta z eno piko in najmočnejšo vrednostjo: srčni ~, pikov ~; šp. sposoben človek: to ti je ás! glas. za pol tona nižji glas od a: As-dur, as-mól

asanácija -e ž zdravitev, izboljšanje razmer

ascendénca -e ž sorodstvo po prednikih, ascendént -énta m prednik, ascendénten -tna -o: ~i znak

asépsa -e ž brezkužnost, brezprísádnost; aséptičen -čna -o: ~a vročina (nekužna); aséptika -e ž način razkuževanja, varovanje pred okužitvijo

asésor -ja m prisednik

asfált -a m zemeljska smola, asfálten -tna -o: ~i tlak; asfaltirati -am z zemeljsko smolo zalivati cesto, tlakovali; asfaltíran -a -o, asfaltíranje -a s [povsod: -alt-]

asimetrija -e ž nesomernost, asimetričen -čna -o nesomeren

asimilirati -am prilíčiti, prienáciti, prilagoditi, použiti, presnoviti, predelati; asimilácija -e ž prilikovanje, prilagajanje, prilagodi-lev, presnova, predelava; asimilacijski -a -o: ~i produkt, proces, pojav

asimptóta -e ž mat. vrsta érte

asindetón -a m brezvezje (stavna figura), asindétičen -čna -o brezvezen

Asirija -e ž, Asírec -rca m, Asirka -e ž, asírski -a -o

asisténca -e ž navzočnost, pomoč; asisténčen -čna -o: ~o osebjé; asistirati -am zraven biti, pomagati, ob strani stati komu; asistént -énta m, asisténtka -e ž kdor asistira, asisténtski -a -o: ~a služba, ~o mesto

askéza -e ž vaja v kreposti, ostróst, vzdržnost, zatajevanje, boj volje s strastmi; askét -a m, askétka -e ž kdor askezo goji, npravno močan, ob sebe oster, strog človek; askétski -a -o: ~i obraz, ~a volja, ~o življenje, ~o živeti; askétika in ascetika -e ž nauk, pouk, knjiga o askézi; askétičen -čna -o: ~i nauk, ~o slovstvo

asociácija -e ž druženje, vezanje; asociacijski -a -o: ~i zakoni; asociirati -am družiti, vezati (sorodne pojme in predstave); asociatívén -vna -o: ~i človek, duh kdor je nagnjen k asociaciji

asociálen -lna -o [-ln-] nesocialen, sebičen, netovariški, brez túta za skupnost, asociálnost -i ž [-ln-]

asonánca -e ž glasovna figura (ponavljanje istega samoglasnika): španska ~; asonančen -čna -o

aspékt -a m videz, podoba, vidik, slovn. vid (glagolski)

aspirín -a m vrsta zdravila, aspirínov -a -o: ~ okus

aspirirati -am pridihniti (glas), gledati, klepeti po čem, upati, čakati na kaj, potegovati se za kaj; aspiráta -e ž pridihnen, aspiríran glas (ph, th, kh); aspirácija -e ž slovn. pridih, spl. gnanje, lov, prizadeva, gledanje za čim, čakanje, upanje na kaj, potegovanje za kaj; aspiracijski -a -o; aspiránt -a m, aspirántka -e ž kdor se za kaj poteguje, aspirántski -a -o, aspirántúra -e ž aspirantsko mesto; aspirátor -ja m električni sesalec

Assemáni

Assemáni -ija m os. i., Assemáni-jev evangelistár

Assisi Assisija [asízi -ja] m kr. i. mesta, Asízijec -jca m, asiški -a -o, sv. Francíšek Asiški

astenija -e ž *nemót, šibkost, ošibelosť, brezmočnosť*; asténičen -čna -o *brez moči*, asténik -a m *človek šibke postave*

asterisk -a m *zvezdica (v knjiži, sredi verza)*

ástma -e ž *naduha, ležka, kratka sapa*; astmátičen -čna -o *nadušljivo, nadušen*; astmátik -a m *nadušljivec*, astmátinja -e ž *nadušljivka*

ástra -e ž *bot. vrtna cvetlica*; ástrin -a -o: ~ *cvet*

Ástrahan -a m *kraj ob Kaspijskem morju*; Ástrahanec -nca m, Ástrahanka -e ž, ástrahanski -a -o; ástrahan -a m *vrsta volne in blaga*, ástrahanka -e ž *pokrivalo iz ovčje kožuhovine*

astro -v sestavi: astronomija -e ž *zvezdoslovje*, astronóm -a m *zvezdoslovec*, astronómski -a -o *zvezdosloven*, astronómičen -čna -o *zvezdosloven*; astrologija -e ž *zvezdarstvo, razbiranje in napovedovanje prihodnosti iz zvezd*, astrológ -a m *zvezdar*, astrolóški -a -o *zvezdarski*; astrofizika -e ž *nauk o fizikalnem ustroju zvezd*; astroskóp -a m *dalnogled za zvezde*, astroskopija -e ž *opazovanje zvezd z daljnogledom*; astrostátika -e ž *nauk o gibanju zvezd*

Áškerc [áškerc] Áškerca m os. i. pesnika, Áškercčev -a -o

*atakíratí -am *koga napasti*, *átaka -e ž *napad*; bolezenska ~

Atanázij -a m os. i., Atanázijev -a -o, atanazijanski -a -o: ~a *veroižpoved*; atanazijánc -nca m *pripadnik Atanázija*; Ataná-zija -e ž os. i.

atašé -éja m *dodeljenec, prosvetni, vojaški, trgovinski strokovnjak*, *dodeljen diplomatskemu uradu*; atašéjev -a -o, atašéjski -a -o: ~a *služba*

atavízem -zma m *dédnosť, dédovanje značilnosti davnih prednikov*; atavističen -čna -o

ateízem -zma m *brezboštvo, brezbožje*; ateíst -a m *brezbožnik, bogolajec*; ateističen -čna -o *brezbožen*

ateljé -éja m *delavnica*: umetniški, fotografski, modni ~; ateljéjski -a -o: ~a *oprava*

Aténa -e ž os. i. *grš. boginje modrosti*; Aténin -a -o; Atenéj -a m *Atenino svetišče, rimska visoka šola*

Aténe -én ž *mn. kr. i. mesta*, v Aténah; Aténc -nca m, Aténka -e ž, aténski -a -o

atentát -a m *napad*, atentátor -ja m *napadalec*

atést -a m *pismeno potrdilo, pričevalo*

Átika -e ž *kr. i. za grško deželo*, átiški -a -o, Atičan -ána m, Atičánka -e ž

Átila -a in -e m os. i. *hunskega poglavarja*, Átilov -a -o: ~ *po-hod*; átilski -a -o [-ils-]: ~o *ropanje*

atipičen -čna -o *nenavaden, neobičajen*

Atlantida -e ž *pravljíčni pogreznjeni del sveta*

átlas -a in atlánt -a m *zemljevid, zemljevidna knjiga*: atlasov in atlántov -a -o: ~ *naslov*, ~e *platnice*; Átlas -ánta in Atlánt -a m os. i. *mil. velikana*, átlas in atlánt -a m *človeška postava kot podpornik pri stavbi*; Atlántov -a -o: ~a *moč*; atlántski -a -o: ~a *moč*; Atlántik -a m = Atlántski ocean; Atlántska karta ž *politična listina (dogovor)*

Átlas -a m *pogorje v sev. Afriki, átlaski -a -o; atlas -a m vrsta svetlega blaga, atlasen -sna -o: ~i blesk, atlasast -a -o atlasu podoben*

atlétika -e ž *vrsta telesnih vaj: lahka, težka ~; atlét -a m kdor goji allétiko, močan in okreten človek; atlétski -a -o: ~a panna vaj, moč, postava*

atmosfêra -e ž *ozračje, zračni tlak, prenes. okolje; atmosfêrski -a -o, atmosfêričen -čna -o*

atóm -a m, **atómski** -a -o: ~a energija; atomízem -zma m *veda, atomíst -a m, atomístka -e ž kdor se z atomizmom ukvarja*

atonálen -álna -o [-áln-] *glas. brez določene tonovnega načina, breztonovski, atonálnost -i ž*

Átos -a m *Sveta gora, pogorje na polotoku Halkidiki, na Átosu, z Átosa; átoški -a -o: ~i rokokpis, samostan, ~a knjižnica*

+atrákcija -e ž *privlačnost, vaba, zanimivost*

atribút -a m *slovn. prilastek, spl. lastnost, svojstvo, znak; atribúten -tna -o in atributíven -vna -o prilasten, prilastkoven: ~a raba besede*

átrij -a m *rimska veža*

atrofija -e ž *med. suhotina, atrofírati -am sušiti se: ud atrofira; atrofíčen -čna -o: ~i ud*

Áuersperg -a m *l. i. turjaških graščakov, grad Turjak; Áuerspergov -a -o*

Áugsburg -a m *kr. i. mesta, iz Augsburga, v Áugsburgu; áugsburški -a -o: ~a veroizpoved, Augsburgžan -ána m, Augsburgžánka -e ž*

avántgárda -e ž *prednja četa, straža, izbrana četa, prva vrsta; avántgardíst -a m, avántgardístka -e ž prvoboritelj, prvoboriteljica, vodnik, vodnica; avántgárden -dna*

-o *vodilen: ~a vloga delavstva; avántgardístičen -čna -o*

avantúra -e ž *pustolovščina, avanturíst -a m, avanturístka -e ž pustolovec, ~ovka, avanturístičen -čna -o pustolovski: ~i roman*

avanzírati -am *napredovati (v službi), avanzíranje -a s napredovanje, avanzmá -ja m*

Avár -a m *Óber Óbra m, avárski -a -o óbrski -a -o*

avdícija -e ž *preluška (v gledališču)*

avdiénca -e ž *sprejem pri velikasih: biti v avdiénci pri kom = biti sprejet pri kom; iti v avdiénco h komu = obiskati koga, iti na razgovor, posvet, iti poročat, po navodila ipd.; dati, dovoliti komu avdiénco = sprejeti koga (na razgovor, obisk ipd.); avdiénčen -čna -o: ~a ura, dvorana, ~i čas, prostor*

avdítor -ja m *vojaški sodnik, avdítorski -a -o: ~o mesto; avdítorij -a m poslušalstvo, dvorana s poslušalci*

ávemarija -e ž: *ávemarijo zvoní, ob ávemariji, pred ávemarijo bom doma; áve m neskl.: večerni ~, pred ~ bodi doma, po ~ ne hodi ven*

averzija -e ž *odpor, zoprnost: *imam, *čutim averzijo do česa = upira se mi kaj*

Ávgij -a m, **Ávgijev** -a -o: ~ *hlev avgmént -čnta m slovn. vrsta obrazil, avgmétski -a -o: ~i zlog; avgmentatív -íva [-íy -íva] m povečevalec; obrazila, ki besedam pomen večajo (naspr. deminutív), večalna beseda*

avgúr -a m *napovedovalec usode iz plitčjega leta, starorimski vedež, svečenik; avgúrski -a -o, avgúrov -a -o*

avgúst -a m *veliki srpan, avgústa ali v avgústu; avgústov -a -o:*

Avguštín

~o vreme je bilo suho; avgústovski -a -o: v oktobru smo, pa je še kar avgústovsko vreme; Avgúst -a m os. i. *rimskega cesarja*, Avgústov -a -o: ~a doba; Avgústa -e ž os. i.

Avguštín -a m os. i., Avguštinov -a -o, avguštinški -a -o: ~i slog, ~a misel; avguštinec -nca m vrsta redovnikov: bosonogi avguštinec Pohlín; avguštinški -a -o: ~i red, samostan; avguštinízem -zma m fil. smer platonsko-avguštinških vplivov

aviácija -e ž letalstvo (v praksi), aviácijski -a -o: ~a pisarna, pot, ~i urad; aviátika -e ž letalstvo (veda), aviatičen -čna -o: ~a šola, knjiga, najdba, ~i strokovnjak; avión -a m letalo, aviónski -a -o: ~i ustroj, deli, motor; aviátik -a m letalec

Avignon -a [avinjón -a] m mesto v juž. Franciji; Avignónec -nca m, avignónski -a -o

avitaminóza -e ž bolezen zaradi pomanjkanja vitaminov

avízo -a m -u -o -u z -om ali avíza -e ž -i -o -i z -o naznanilo, sporočilo, opozorilo (prometno); avizírati -am naznaniti, sporočiti, opozoriti

ávla -e ž velika in arhitektonsko lepa veža, uporabna tudi za prireditve; slavnostna dvorana po visokih šolah

Avrélíj -a m os. i., Avrélijev -a -o; Avrélija -e ž os. i.

avreóla -e ž žar, sij, svetniški sij (pri podobah in kipih), žarni venec, slava, sijaj, obstrét

avskultácija -e ž med. prisluškovanje zvoku, osluškovanje organa; avskultírati -am med. osluškovati organ, prisluškovati; avskultatóričen -čna -o: ~o do-gnanje; avskultátor -ja m osluškovalec, avskultátorski -a -o avskultánt -a m sodni pripravnik

Avstrálij-a -e ž, Avstrálec -álca m, Avstrálka -e ž [-álc -álc-], avstrálski -a -o [-álc-]

Avstrija -e ž kr. i., Avstrijec -jca m, Avstrijka -e ž, avstrijski -a -o; Avstro-Ógrsko -ega s, na -em, avstro-ógrski -a -o: ~a monarhija; avstrijakánt -a m pripadnik avstrijske miselnosti in državnosti, avstrijakántski -a -o

ávša -e ž, ávšast -a -o

avtarkíja -e ž samozadostno gospodarstvo; avtárkičen -čna -o gosp. neodvisen: ~a država

avtítičen -čna -o verodostojen, pristen; avtítičnost -i ž verodostojnost, pristnost

ávto -a m ávtu -o v -u z -om, ávtén -tna -o: ávtni promet, davek, stroški, ~a proga, cesta, ~o olje, podjetje; avtogaráža -e ž klonica za avto, avtostráda -e ž, avtoindustrija -e ž, + avto-olje, + avtopodjetje, + avtopromet; avtomobil [-íl] -a m, avtomobilski -a -o [-ls-]: ~i promet, deli, ~a voznja, proga, industrija, klonica, ~o podjetje, olje; avtomobilízem -zma m, avtomobilíst -a m, avtomobilístičen -čna -o, avtomobilístvo -a [-ls-] s; ávtobus -a m, ávtobusen -sna -o: ~i voz, promet, ~a postaja, proga, zveza, ~o podjetje; avtotáksi -ja m, avtotáksen -sna -o

avtobiografíja -e ž lastni življenjepís, avtobiográf -a m, avtobiográfski -a -o, avtobiográfčen -čna -o: ~i roman, spis

avtodafé -éja m sodba nad krivoverci pred inkvizicijskim sodiščem

avtodidákt -a m samouk, avtodidáktičen -čna -o

avtogén -a -o: ~o várjenje

avtográf -a m = avtográf -a m lastnoročna pisava; avtográfski -a -o: ~i posnetek

avtohtón -a m prvotni prebivalec, domorodec; avtohtón -a -o ali avtohtónski -a -o samonikel, prvolen, med. samorašč; avtohtónost -i ž prvotnost, samoniklost

avtokefálen -álna -o [-dln-] samostojen, samosvoj: ~a cerkev; avtokefálnost -i ž samostojnost, neodvisnost

avtokrát -a m samovladar, samodržec; avtokracija -e ž samovlada, samovolja; avtokratičen -čna -o; avtokrátski -a -o: ~i način vladanja, vladar, ~a narava, vlada

avtomát -a m: prodajni ~ po postajah; prenes. nesamostojen človek; avtomátski -a -o ali avtomatičen -čna -o samogiben, samodejen: ~i stroj, ~a ključavnica; avtomatičnost -i ž mehaničnost, nesamostojnost; avtomatija -e ž med.

avtonomija -e ž polit. samouprava, fil.samozakonje; avtonómen -mna -o: ~a oblast; avtonómno spoznanje = samosvoje, samostojno spoznanje, avtonomist -a m

avtopsija -e ž ogled na lastne oči; avtóptičen -čna -o lastnoóčen -čna -o: ~o dognanje

ávtor -ja m, ávtorica -e ž kdor je kaj naredil, je ávtor svojemu delu; ávtorski -a -o: ~i zakon, ~a pravica; ávtorstvo -a s; avtorizirati -am pooblastiti koga; avtoriziran prevod = prevod z avtorjevim ali založnikovim pooblastilom; avtorizacija -e ž

pooblastilo; avtorizacijski -a -o: ~a listina

avtoritéta -e ž veljava, oblast, moč, ugled, veljak; avtoritativen -vna -o z veliko močjo, veljavo, ugledom: ~a izjava, sodba, oseba, odločba; včasih tudi oblasten, samovoljen; avtoritativnost -i ž; avtoritáren -rna -o nasilen, avtoritárnost -i ž nasilnost, samovoljnost

avtosugestija -e ž sugeriranje sebi; avtosugestiven -vna -o, avtosugestivnost -i ž

avtotipija -e ž vrsta jedkanja

azbést -a m, azbéstén -tna -o: ~a mrežica

ázbuka -e ž abecéda, cerkvenoslovanska abeceda; ázbučen -čna -o Azerbájdžan -a m sovj. rep., azerbájdžanski -a -o

Ázija -e ž, Ázijec -jca m, Ázijka -e ž; ázijski -a -o; zanihljivo: aziát -a m, aziátski -a -o; Mala Azija Male Azije ž, Osrednja Azija -e -e ž, maloázijski -a -o, osrednjeázijski -a -o

azil [-il] -a m zavetišče, azilski -a -o [-ils-]: ~o pravo

Azóri -ov m mn. otočje v Atlantiku, azórski -a -o

Azóvsko morje -ega -a s

azúr -ja m nebesna modrina, modro nebo, jasnina, sinjtna; azúren -rna -o

Ažbè -éta m os. i., Ažbétov -a -o: ~a slikarska šola

áziža -e ž nadáv, tudi ážio -ia m ážiu ážio pri ážiu z ážiom; ážiotáza -e ž (borzna igra)

B

b [bə in bé] m neskl. ime črke v abecedi: véliki in mali b, z vélikim B [bé] začni; glas v glasovni lestvici: B-dur, b-mol

bába -e ž, bábica -e ž, bábištvo -a s, bábiški -a -o, babičeváti -újem, bábička -e ž, bábičast -a -o, bábišče -a s, bábin -a -o,

Bábenberžan

- bábina -e ž, bábница -e ž, babšë -éta s, babúza -e ž, babúra -e ž, bábji -a -e, bábjak -a m, babjevëren -rna -o, babjevêrstvo -a s
- Bábenberžan** -a m, bábenberški -a -o
- Bábilon** -a m, babilónski -a -o: ~a zmešnjava, ~i stolp, Babilónca -nca m, Babilónka -e ž, Babilónsko -ega s = Babilónija -e ž
- bácek** -cka m, bácka -e ž
- Bách** -a [báh-] m, Báchov -a -o: Báchovi huzárji; Johann Sebastian Bach *skladatelj*, Báchove fuge, báchovski -a -o
- bacil** [-il] -a m *bolezenska klica*, bacilonósec -sca m *kliconósec*, bacilonóska -e ž *kliconóska*
- bacniti** bálnem, bálni in bacni -íte! bálnil -a -o in -il -íla -o [nepoud. bac- in bac-], bálnjen -a -o; becáti -ám [bac-], becál -ála -o, becánje -a s; becníti -něm [bac-] = bálnem (*koga z ного*)
- Báčka** -e ž, v -i, báški -a -o: ~a pšenica
- Báden** Bádna m *kr. i.*, bádenski -a -o [-dæn-]; Bádensko -ega s, na ~em
- Badjúra** -a in -e m *os. i.*, Badjúrov -a -o: ~i vodniki
- Badoglio** [badóljo] -glia m *os. i.*, Badógliev -a -o, badóljevéc -vca m, badóljevski -a -o
- Baffin** -a [bэфin] m *os. i. angl. pomorščaka*, Baffinov -a -o: ~ zaliv, ~o otočje
- bagatela** -e ž *malenkost, malost*, bagatélen -lna -o [-ln-], bagatelizirati -na *maliti, malotiti*; bagateliziranje -a s
- Bágdad** -a m, bágdadski -a -o: ~a železnica, ~i kalif
- báger** -gra m *škrlat*, bagrén -a -o, bágre -a m *škrlatna barva*, bagríti -ím, bágri -íte! bagríl -a -o, bagrénje -a s
- báger** -gra m *tehnična priprava za izkopavanje*, bagráti -ám, bagráj -ájte! bagrál -ála -o, bagránje -a s
- báhati** -am in baháti -ám se s čim, báhaj -te se in bahàj -ájte se! báhal -a -o in bahál -ála -o, báhanje in bahánje -a s; baháč -a m, baháški -a -o, baháštvo -a s, bahàv -áva -o, báhavec -vca m, báhaven -vna -o, báhavka -e ž = bahúlja -e ž, bahàt -áta -o, bahátost -i ž
- bahljáti** -ám *plapolati (ogenj)*, bahljáj -ájte! bahljál -ála -o, bahljánje -a s
- baisse** ali baissa -e [bés, bésa -e] ž *padanje cen na borzi*
- bajáco** -a m *vrhnja preobleka pri delu ali vojnji, ljudsko pajác* -a m ali žaba
- bájalica** -e ž = bájanica -e ž *šiba za iskanje podtalne vode*
- bájati** -am, bájanje -a s 1. *basni praviti*, 2. *prerokovati*, 3. *čarati*: rojaki onstran Mure mislijo, da znajo bajati; bájén -jna -o *kakor v bajki*, bájeven -vna -o *čaroven*, bajevít -a -o, bájec -jca m; bájka -e ž
- bajè** *prisł. kakor pravijo, menda*
- bajeslówje** -a s, bajeslóven -vna -o, bajeslóvec -vca m, bajeslówski -a -o
- bajonét** -a m, bajonéten -tna -o: ~i ročaj, napad, ~a nožnica
- bájta** -e ž, bájtar -ja m, bájtarica -e ž, bájterski -a -o, bájtarstvo -a s, bájtica -e ž, bájten -tna -o: ~a streha
- bakalavreát** -a m *prva stopnja akademskih časti*
- bakanálie** -lij ž *mn. Bakhova slavnost, prenes. razuzdano popivanje*, bakántinja -e ž *ženska v Bakhovem spremstvu, razuzdana ženska*, bakántski -a -o = bakanálen -lna -o [-áln-]

Bákar -kra *m* *kr. i.*, bákarski -a -o: ~a vodíca

báker -kra *m*, bákrav -a -o: ~e rude, bakrén -a ☉: ~ kotel, ~a doba, bakrenica -e *ž* *neka tekočina*, bakrenina -e *ž*, bakrénec -nca *m*, bakríti -ím, bakril -a -o, bakrénje -a *s*, bákrast -a -o, bakrár -ja *m*, bakrárnica -e *ž*, bakrárstvo -a *s*, bakrorèz -éza *m*, bakrorèzec -zca *m*, bakroréstvo -a *s*, bakrorézen -zna -o, bakrotísk -a *m*, bakrovít -a -o

Bákhus **Bákha** *m*, **Bákhov** -a -o, **bákhovski** -a -o

bákla -e *ž*, bakláč -a *m* = baklonósec -sca *m*, bakláda -e *ž*, bakláti -ám *močno goreti*: luč baklá, bakláj -ájtel! baklál -ála -o, baklánje -a *s*

bákrastordèč -éča -e

bákšiš -a *m* *napitnina*

baktèrija -e *ž*, *nav. mn.* baktèrije *gliva cepljivka*, baktèrijski -a -o, bakteriálen -lna -o, bakteriológ -a *m*, bakteriolóški -a -o: ~i zavod, bakteriologija -e *ž*

Bakúnin -a *m* *os. i. rus. revolucio-*
narja, bakúninski -a -o: ~i nazori, Bakúninov -a -o

bála -e *ž* 1. *nevestina oprava*: bálo vozijo, 2. bála platna, slame, papirja; balíšče -a *s*

baláda -e *ž*, baláden -dna -o: ~a pesnitev

balánsa -e *ž* *vzvod, ravnotežje*, *nihalo*, balánsen -sna -o, balansírati -am *v ravnotežju držati, omahovati, opotekati se*, balansíranje -a *s*

balást -a *m* *obtéza, napota, breme*: biti za ~, znebiti se ~a

baldahin -a [-ld-] *m* *nebo nad posteljami, nad prestoli, nad monštranco pri procesiji*

báldrijan -a *m* *kozlik*, báldrijanov -a -o: ~ čaj, ~o olje, ~e kapljice [-ld-]

Baleári -ov *m* *mn.*, Baleárih, baleárski -a -o

balét -a *m*, baléten -tna -o: ~i mojster, ~a prireditelj, balétká -e *ž*, balétski -a -o

balín -a *m*, balínati -am, balíná-nje -a *s*, balínar -ja *m*, balínec -nca *m*, balíncati -am, balínca-nje -a *s*, balínar -ja *m*, balíníšče -a *s*, balínski -a -o: ~e krogle, balínček -čka *m*

balistika -e *ž* *nauk o lučanju in streljanju*, balístičen -čna -o

balíž -a *m* *bala, nevestina oprava*

Balkán -a [-alk-] *m* *kr. i. poloto-*

ka in gorovja, Balkánec -nca *m*, Balkánka -e *ž*, balkánski -a -o, Balkánski polotok, balkanizirani -am, balkanizácija -e *ž*, balkaniáda -e *ž* *športne prireditve balkanskih narodov*, balkanízmi -ov *m* *mn. vsem balkanskim narodom skupne posebnosti*, balkanologija -e *ž* = balkanoslójve -a *s*, balkanológ -a *m* = balkanoslóvec -vca *m*, balkanolóški -a -o = balkanoslóvski -a -o [*povsod: -lk-*]

balkón -a *m*, balkónski -a -o: ~a dvorana [*povsod: -alk-*]

balneologija -e *ž* *proučevanje zdravilnih vod*, balneológ -a *m*, balneolóški -a -o, balneoterapija -e *ž* *zdravljenje s kopelmi, zlasti po zdraviliščih*, balneoterapijski -a -o [*povsod: -aln-*]

balón -a *m* 1. *zrakoplov*, 2. *velika steklenica*, balónski -a -o: ~a svila, balónček -čka *m*

Bált -a *m*, báltski -a -o: ~i jeziki, Báltsko morje = Báltik -a *m*, báltiški -a -o: ~a obala, bálto-slovánski -a -o: ~i prajezik [*povsod: ball-*]

bálta -e [-áut-] *ž* *sekira*, báltica -e [-áut-] *ž*

Báltazar -ja [-ál-] *m* *os. i.* = Bóltežar -ja [-ól-] *m* *os. i.*

Baltimore

Baltimore [báltimor] *m kr. i.*, Báltimora, v Báltimoru, báltimorski -a -o
báltora -e [-áú-] *ž 1. vrata pri svinjaku nad koritom, 2. hlata na báltoro*
Balúdžistan -a *m kr. i. pokrajine*, baludžistánski -a -o, Balúdž -a *m, mn.*, Balúdži -ev *eden narodov v Baludžistanu*, Baludžánka -e *ž*, baludžánski -a -o, balúdži -ja *m jezik Baludžev*, balúdžijski -a -o
balustráda -e *ž ograja*, balustráden -dna -o
Balzac [balzák] -a *m*, Balzacov [balzákou] -a -o, balzacovski [-ákou-] -a -o: *~i humor, ~a korektura*
bálgam -a *m se rabi kot mazilo*, hladilo, bálzamov -a -o: *~ vonj, zrak, balzamirati -am, balzamiranje -a s [povsod: -iz-]*
bámbus -a *m*, bámbusov -a -o: *~a palica, trstika*
bán -a *m*, báníski -a -o, banovina -e *ž*, banovínski -a -o, báníca -e *ž*, pòdbán -a *m*
banálem -lna -o *vsakdanji, obrabljen, plehek*, banálnost -i *ž [povsod: -áln-]*
banána -e *ž rastlina in njen sadež*, banánov -a -o: *~ list, cvet, banánin -a -o: ~ okus*
Banát -a *m kr. i.*, banátski in banáški -a -o, Banáčan -a *m*, Banáčanka -e *ž*
banávz -a *m mojster skaza*, banávzičen -čna -o *rokodelski (zaničljivo), omejen*
bánda -e *ž 1. četa, drhal, tropa: rokovnjaška ~, 2. skupnost godcev: železničarska banda = godba; bandít -a m ropar, razbojnik, bandítski -a -o, bandítstvo -a s*
bandáža -e *ž obveza*, bandážén -žna -o: *~a tkanina, bandažíst -a m izdelovalec obvez, banda-*

žirati -am obvezati, bandažiranje -a s
bandêro -a *s*, bandêrski -a -o: *~a podobna, ~o blago, bandêrce -a s*
bánja -e *ž posoda*, báníca -e *ž*, báníka -e *ž*, báníčen -čna -o: *~a doga, ~o uho*
bánka -e *ž denarni zavod*, báníčen -čna -o: *~i uradnik, báníčnik -a m, báníčniški -a -o, báníkír -ja m, bánírski -a -o, báníkoven -vna -o, báníkarstvo -a s, báníkovec -vca m: izdelava báníkovec, podoba na báníkovec*
bankét -a *m 1. slavnostni obed, 2. obkrajek, hodnik ob robu ceste ali mostu; bankéten -tna -o: ~i nagovor, bankétirati -am, banketiranje -a s*
bankrót -a *m*, bankróten -tna -o, bankrótnik -a *m = bankrotêr -ja m, bankrotêrski -a -o, bankrotírati -am, bankrotiranje -a s*
Bántu *m neskl. »Črna Afrika«*: plemena Bántu, črnici Bántu, bántujski -a -o: *~a plemena, ~i črnici, ~i jeziki*
baptíst -a *m član neke verske ločine; baptístèrij -a m krstílnica (včasih posebna stavba), krstílni kamen*
bár -a *m nočno zabavišče*, bárski -a -o: *~a družba, ~o ozračje, razpoloženje*
bár -a *m rastlina*, bárovec -vca *m kaša iz bara*
Bár -a *m kr. i. mesta v črnogorskem primorju*, bárski -a -o: *~a luka*
barába -e *ž*, barábica -e *ž*, barábski -a -o, barábstvo -a *s*, barabíja -e *ž*, barabón -a *m*, barabónstvo -a *s*, barabín -a *m*
Báraga -a *in -e m*, Báragov -a -o
baráka -e *ž lesenjača*, barákar -ja *m*, barákarica -e *ž*, barákarski -a -o

baratáti -ám = barantáti -ám, baratáj -ájte! baratál -ála -o, baratánje -a s, baratíja -e ž, barantáj -ájte! barantál -ála -o, barantánje -a s, barantíja -e ž, barantác -a m, barantálec -lca [-auc-] m

*bárati -am vprašati

baráza -e ž zaježitev, zapora, barážen -žna -o: ~i ogenj

barbár -a m, barbárski -a -o, barbárstvo -a s, barbarízem -zma m, barbarizírati -am, barbarizíranje -a s, barbarizácija -e ž

Bárbara -e ž os. i., Bárbarin -a -o, Bárba -e ž, Bárbin -a -o, Bárbka -e ž, Bárbkin -a -o, Bárbika -e ž, Bárbikin -a -o; bárbara -e ž fil. vrsta sklepanja

Barbarósa -a in -e m os. i. Rdečebredec, Barbarósov -a -o

Bárbo -a m os. i. (+ Barbota), Bárbov -a -o: ~a politika. ~roman, v mn. neskl. grofje Bárbo, pri Bárbovih (+ Bárbi -ov -om -e -ih -i)

Barbusse Barbussa m os. i. franc. pisatelj, Barbussov -a -o [povod: barbüs-]

Barcelóna -e ž kr. i., barcelónski -a -o

bárd -a m, bárdski -a -o: ~e pesmi, bárdov -a -o

barétká -e ž vrsta pokrivala

bárhant -a m, bárhantast -a -o = bárhantov -a -o: ~o perilo

Bári -ja m kr. i. mesta, bárijski -a -o: ~a luka

bariéra -e ž pregraja, ovira

barígla -e ž, baríglast -a -o, baríglíca -e ž

bárij -a m, bárijev -a -o: ~ hidroksid, ~a kaša

barikáda -e ž ulična zagrada, barikáden -dna -o, barikádfrati -am baríl [-íl] -a m, barílec -lca [-íl-] m, barílček -čka [-ílč-] m = barílce -a [-l-] s

barít -a m barijeva spojina, barítov -a -o: ~a voda

báriton -a m vrsta pevskega glasu, báritonski -a -o: ~i glas, baritoníst -a m

bárje -a s in barjè -à s: Ljubljansko bárje s, bárski -a -o: ~a prst, barján -ána m, barjánski -a -o, bárjevec -vca m

bárka -e ž, bárkin -a -o, bárkar -ja m, bárčica -e ž, barkáča -e ž, barkása -e ž

barkaróla -e ž pesem beneških gondoljerov (čolnarjev) in ribičev

Bárnaba -a in -e m in ž os. i., Bárnabov -a -o za moškega, Bárnabin -a -o za žensko

barók -a m vrsta umetnostnega sloga, baróčen -čna -o: ~i slog

baróka -e ž lasulja, barókar -ja m lasuljar, barókarica -e ž lasuljarica

barométer -tra m, barométrski -a -o

barón -a m, barónica -e ž, barónski -a -o: ~i stan, barónstvo -a s, baronét -a m, baroníja -e ž; + baronésa -e ž

Bártel -tla m os. i., Bártlov -a -o: ~ slovar, Bártel-Janežičev slovar

Bártol -a m os. i., Bártolov -a -o, Bártol-Nadlišek Márica, Bártol-Nadliškove Marice itd.

bárva -e ž, rod. mn. bárv, bárven -vna -o, bárvnost -i ž = bárvenost -i [-vən-] ž, bárvnik -a m, barvilo -a s, barvílen -lna -o [-íl-], barvít -a -o, barvítost -i ž kolorit, bárvast -a -o

bárvati -am, bárvanje -a s, bárvar -ja m, bárvarica -e ž, bárvarski -a -o, bárvarstvo -a s

barvo- v sestavi: barvotísk -a m, barvoslójve -a s, barvoslóven -vna -o: ~a razprava, barvoslóvec -vca m, barvoslóvski -a -o

baržún -a m žamet, baržúnast -a -o: ~a obleka, baržúnov -a -o

bás

bás -a m *nizki pevski glas, basov*
-a -o: ~a melodija, basist -a
m, basistovski -a -o: ~i gla-
sovi, basovski -a -o: ~i gla-
sovi, ključ

Básar -ja m os. i., Básarjev -a -o:
~a knjiga

***básati** *bášem nabijati (puško),
(na)llačiti (pipo, žep, prostor),
nadevati (klobaso), treati (vrečo,
koš), polniti*

básen -sni ž, z básnijo, básnica
-e ž, básenski -a -o: ~i svet,
básna -e ž *marnja*: prazne
básne *prazne marnje*, básniti
-im, básnik -a m, basnopísec
-sca m, basnopísje -a s

Básk -a m *ud naroda v Pirenejih*,
báskovski -a -o, báskovščina -e ž
basreljéf [bareljéf] -a m *plosko
izdolbena podoba, ploski relief*,
basreljéfén [bareljéfan] -fna -o

bastárd -a m *mešanec, križanec*,
bastardírati -am *križati različne
vrste*, bastardácija -e ž *križanje*,
mešanje, mešanost, bastárden
-dna -o: ~a kri

bastíja -e ž *utrdba*, Bastílja -e ž
nekoč ječa v Parizu

basúlja -e ž *svinja*, basúljec -ljca
m *prašič*

***báš** *prisł. prav, ravno*: ~ danes,
~ ko bi glave ne imel

bát -a m = bèt [bat] betà m
bátec -tca m in betèc [batèc]
-tca m, bátov -a -o: ~ sunek
(v fiziki, tehniki), bátast -a -o:
~ zamašek

báta -e ž *vata*, batírati -am, ba-
tíranje -a s, batíranka -e ž *ba-
tírana gaza, spodnje krilo*

bataljón -a m, bataljónski -a -o

bateríja -e ž: topniška ~, aku-
mulátorska ~, žepna ~, bate-
ríjski -a -o: ~i sprejemnik

bátí bojím se koga (+pred kom),
bój -te se! bojèč -èča -e, bo-
jéčnost -i ž, bál -a -o; bojím se,

da bo jutri dež = *najbrž bo
dež*; bojím se, da jutri ne bo
dežja = *najbrž ga ne bo*; bo-
jázen -zni ž *strah*

bátina -e ž 1. *palica*, 2. *udarec*
s *palico*, bátinati -am, bátina-
nje -a s, batináš -a m

batíst -a m *vrsta platna*, batístov
-a -o, batísten -tna -o: ~ ro-
bec, batístast -a -o: ~o perilo

Batúm -a m kr. i., batúmski -a -o:
~a luka

Baudelaire [bodtér] Baudelaira
m, Baudelairov -a -o, baude-
lairski -a -o

Baudouín de Courtenay [bodwén
da kurtané] m os. i. *poljskega
jezikoslovca in slavista*, Bau-
douin de Courtenaya [-néja],
Baudouin de Courtenayev -a -o
[-néjey -eva -o]: ~i zapisi re-
zijanščine, ~o gradivo

Báumgarten -gartna m os. i.,
Báumgartnov -a -o

Bavárec -rca m, Bavárka -e ž,
bavárski -a -o, bavárščina -e ž,
Bavársko -ega s

bavbáv -a m (+bav-bav)

Bávci in Bávci -ide ž, Bávci-
din -a -o

*báviti bavim se *ukvarjati se*,
bávil -a -o, *bávljenje -a s

bávkti -am in -čem, bávkniti
-nem; pes, lisjak bávka; báv-
kanje -a s

báza -e ž *osnova, podloga, podlaga*;
bázen -zna -o, bázičen -čna -o,
bazírati -am, bazíranje -a s

bazált -a m, bazáltov -a -o: ~i
skladi, bazálten -tna -o [-alt-]

bazár -ja m *tržišče*, bazárski -a -o:
Bazárska parábola (Aškerc)

bázedovka -e ž *bolezen, kakor jo
je opisal Básedov*

Bázel [-al] -zla m kr. i. *mesta*,
v Bázlu, bázelski -a -o: ~i
koncil [-zal-]

bazén -a m *vodnjak, ribnjak, ko-
tel, kotlina*, bazénski -a -o

Bazilij -a m os. i., Bazilijev -a -o, bazilijanski -a -o: ~i obred, bazilijanec -nca m
bazilika -e ž *bosiljek (rastlina)*, bazilikov -a -o *bosiljkov*
bazilika -e ž *vrsta cerkve*, bazilikalen -lna -o [-*dln-*]: ~i slog, ~a stavba, baziliški -a -o: ~i slog
bazilisk -a m *neke vrste kuščar*, baziliskov -a -o: ~ pogled
baža -e ž *vrsta*: enake baže, vsake baže
Bčela -e ž *list*, Bčelin -a -o: ~ urednik *ali* urednik Bčele
beatificirati -am *razglasiti za blaženega*, beatifikacija -e ž, beatifikacijski -a -o: ~i obred
Beatrice ž [beatrice] *ital. ime*, 2. Beatrice, 3. Beatrici, 4. Beatrice, 5. pri Beatrici, 6. z Beatrice, Beatricin -a -o [beatricin]
Beaumarchais [bomaršé] Beaumarchaisa [bomaršéja] m, Beaumarchaisov [-šéjeu] -a -o, Beaumarchaisovski [-šéjeuski] -a -o
béba -e ž, bébec -bca m: za bébca koga imeti; bébiti -im: bébiti koga, (z)bébljen -a -o; bébast -a -o = bébav -a -o, bébavost -i ž; bébček -čka m
bebljati -ám [báb-] *nerazumljivo govoriti*, bebljaj, bebljaj -ájte! bebljal -ála -o, bebljánje -a s
becáti -ám *gl. bacniti*
bèč [bèč] -à m *vrsta sodov, kotanja, kjer se nabira voda iz tal*, beček -čka m
becáti in bécati -ím: otrok, ovca, jelen bečí, bekáti -ám *in* hékati -am, bekánje -a *in* bekánje -a s, békniti -nem
béda -e ž, béden -dna -o, bédnost -i ž, bédnosten -tna -o: ~i fond, bédnež -a m, bédnik -a m
bedák -a m, bedáški -a -o, bedáštvo -a s, bédast -a -o, *bedastóča -e ž *neumnost*, beda-

ríja -e ž *neumnost*, bedáriti -im *neumnost delati, govoriti*
bedénc -nca m, bedénčast -a -o *med.*
Bedének -nka m os. i., Bedénkov -a -o: ~ Révček Andrejček
bedènj -dnjà [badanj] *in* bédenj [bèdanj] m -dnja
bedéti -ím, bedì -íte! bedèč -éča -e, bedènje -a s, bedénji -a -e: ~i dan *vigilija liturg.*, bedljív -íva -o: ~o spanje, bedljívost -i ž, bedéčnost -i ž [povsod: bad-]; +bdéti, +bdénje
bédro -a s, *mn.* 1. 4. bédra *in* bédra, 2. béder, 3. bédrom, 5. bédrih, 6. z bédri, *mn. tudi* bédresa -és s *hum.*, bédrcé -a s, bédrn -a -o, bédrnat -a -o, bédrník -a m, bédrnica -e ž
Beduín -a m *Arabec*, beduín -a m *puščavski pastir*, beduínski -a -o
Beethóven [betóvan] -vna m, Beethóvnov -a -o, beethóvenski -a -o [-vən-]
bég -a m *plemič pri Turkih*, bégov -a -o, bégovstvo -a s, Husein bég, Huseín béga, Huseinbégov -a -o
bég -a m: v bég pognati, na bégu, bégoma *prisl.*; begóten -tna -o, bézen -žna -o, béžnost -i ž; bégati -am, béganje -a s, bégav -a -o, bégavec -vca m, béganec -nca m
begánica -e ž [bæg-] *butara (na cvetno nedeljo)*
begónija -e ž, begónijev -a -o: ~ cvet
begún -a m, begúneč -nca m, begúnka -e ž, begúnski -a -o, begúnstvo -a s
béka -e ž, békov -a -o: ~e trte, šibe
beketáti -ám *in* -éčem *meketáti*: ovce, koze beketájajo *ali* bekéčejo, beketáj -ájte! beketál -ála -o, beketánje -a s, bekèt -éta m

bél

bél [béu] béla -o, bolj bél (+ be-
léjši). bélec -lca [b'čuca] *m*.
bélka -e [-čy-] *ž* = bélsa -e
[-čy-] *ž*. bélkast -a -o [-ey-].
béla obleka. béla kovina. béla
nedelja. Béla hiša *vladna palača*
predsednika ZDA, Bélo morje,
béla -e *ž* *bela bolezen, bledica*,
belica -e *ž*, beličnost -i *ž* *albi-*
nizem, beličnik -a *m*, beličnica
-e *ž*, beličen-čna -o, belína -e *ž*,
belóta -e *ž*

Béla -a *in* -e *m os. i.*, Bélov -a -o
beladóna -e *ž* *bot.*, beladónin -a
-o: ~ strup, učinek

Béla krájina Béle krájiné *ž*, *tudi*
Belokránjsko -ega *s*, Béli Krá-
njec Bélega Kránjca *m*, *tudi*
Belokránjec -njca *m*, Belokra-
njica -e *ž*, belokránjski -a -o

Belár -ja *m os. i.*, Belárjev -a -o:
~ potresni aparat, ~e skladbe

Béla Rúsiya Béle Rúsiye *ž*, Belo-
rús -a *m*, belorúski -a -o, belo-
rúščina -e *ž*

Belè Beléta *m*, Belétov -a -o, Be-
léška -e *ž*

Bélec -lca [-elc- *in* -eyc-] *m os. i.*,
Bélčev -a -o, Bévc -a *m os. i.*,
Bévčev -a -o

beléti -im (*postajati bel*): lasje
mu belijo *in* belé, belèl -éla -o,
belénje -a *s*, (po)belèl -éla -o:
~a glava, pobelélost -i *ž*

beletríja -e *ž* *leposlovje*, beletríst
-a *m* *leposlovec*, beletrístika -e
ž, beletrístičen -čna -o

beléžiti -im *zapisati, zapisovati*,
beléžnica -e *ž*, beléžničen -čna
-o: ~i list, ~a cena, beléžka
-e *ž*, beléžnik -a *m* *notar*, be-
léžniški -a -o: ~i urad

Bélgija -e *ž*, Bélgijec -jca *m*,
Bélgijka -e *ž*, bélgijski -a -o
[povsod: -lg-]

Béliál [-al] -a *m*, Béliálov -a -o
belílo -a *s*, belílen -lna -o, be-
lílnica -e *ž* [povsod: -ln-]

Belínski -ega *m os. i. začetnika*
ruske književne kritike: Belín-
skega kritike

béliti -im (se), béli -itel **bélil** -fla
-o, béljen -a -o, béljenje -a *s*,
bélež -a *m*, bélja -e *ž*, beljáva
-e *ž*, beljavina -e *ž*, belivec -vca
m; glavo si béliti (+ glavo si
ubijati); belína -e *ž*

belják -a *m*. beljakovína -e *ž*,
beljakovínski -a -o, beljakovín-
nast -a -o: ~e snovi

Belják -a *m* *kr. i.*, Beljáčan -a *m*,
Beljáčanka -e *ž*, beljáški -a -o

Bellevue Bellevueja [belvú -ja]
m, *gl. tudi* Belvedere

belo -v *sestavi*: belokóžen -žna -o,
belolàs -lása -o, beloláska -e *ž*,
beloglàv -áva -o, beloglávček
-čka *m*, belolíčen -čna -o, belo-
ròk -ròka -o, bélorumèn -éna
-o, bélosiv -síva -o, bélomóder
-dra -o, beložólt -a -o [-žóyt-],
belouška -e *ž*, belouškin -a -o

beločnica -e *ž*, beločničen -čna -o
Belosténc -énca *m os. i.*, Belo-
sténcév -a -o: ~ slovar

beluš -a *m*, belušev -a -o: ~a
juha

Belvedère -éra *m ime gradov in*
stavb z lepim razgledom, helve-
dèrski -a -o

bencín -a *m*, bencínski -a -o, ben-
cól [-ól] -a *m*

Benedíkt -a *m os. i.*, benediktínec
-nca *m*, benediktínski -a -o

benefica -e *ž* *predstava v prid ka-*
kega igralca, benefična predstava
beneficij -a *m* *nadarbina, dohodek*,
beneficiát -a *m*, beneficiátov -a
-o, beneficiáten -tna -o: ~i do-
hodki *dohodki iz beneficija*

Benétke Benétk *ž mn.*, benéški
-a -o, Benečan -ána *m*, Bene-
čanka -e *ž*, benečánski -a -o,
Benečija -e *ž*, Beneško -ega *s*
benevoléncia -e *ž* *naklonjenost, do-*
brohotnost, benevolénten -tna -o

- Bengálíja** -e ž *kr. i.*, **Bengálec** -lca *m.*, **Bengálka** -e ž, **bengálski** -o -o: **Bengálski zaliv**, **bengálski tiger**; **bengáličen** -čna -o: ~i = **bengálski ogenj** [*povsod: -al-*]
- Benghasi** [*bengázi*] -ija *m kr. i.*, **benghásijski** -a -o
- benígen** -gna -o: ~ človek = *dobričina*, ~i tumor, ~a bula = *nedolžna bula*
- Beócija** -e ž *in* **Beótija** -e ž, **beótski** -a -o
- Béograd** -a *m kr. i.*, **Béograjčan** -a *m.*, **Béograjčanka** -e ž, **béograjski** -a -o
- béra** -e ž: **béra besedi**; **bernjáč** -a *m.* **bernjáti** -ám: s svojo malho **bernjáti** po vaseh (*Jurčit*), **bernjäj** -ájte! **bernjäl** -ála -o, **bernjánje** -a *s.*, **bernjáva** -e ž, **bernjávs** -a *m*
- beráč** -a *m.*, **beráčica** -e ž, **beráčija** -e ž, **beráški** -a -o, **berášstvo** -a *s.*, **beráčiti** -im, **beráčenje** -a *s*
- Béranger** -era [*beranzé -žéja*] *m francoski pesnik*, **Bérangerov** -a -o [*-žéjeu -eva -o*]
- Bercé** -éta *m os. i.*, **Bercétov** -a -o
- Berdjájev** -a *m.*, **spisi Berdjájeva**, **berdjájevski** -a -o: ~i nazori
- Bérgen** -a *m kr. i. norv. in nizoz. mesta*
- bérgla** -e ž: o(b) *ali* po **bérglah** hoditi, z **bérglami** hoditi, **bérglica** -e ž, **bérglast** -a -o
- Bergsón** -a *m os. i. franc. filozofa*, **Bergsónov** -a -o: ~a filozofija, **šola, bergsónski** -a -o: ~i nazori
- beríl** -a *m mineral*, **berílov** -a -o, **berilij** -a *m kovina*, **berílijev** -a -o: ~a spojina
- berilo** -a *s* 1. **branje**, 2. **knjiga za branje**, **berivo** -a *s snov, ki se bere*, **berílen** -lna -o [*-lín-*]: ~i sestavek
- Béringovo morje** -ega -a *s*
berívka -e ž *vrsta solate*
- Berkeley** [*bérkli*] **Berkeleya** [*-lija*] *m os. i.*, **Berkeleyev** -a -o [*-lijeu -eva -o*]
- Berlín** -a *m kr. i.*, **berlínski** -a -o, **Berlínčan** -a *m.*, **Berlínčanka** -e ž
- Berlioz** [*berlióz*] -a *m os. i. franc. skladatelj*, **Berliózov** -a -o
- Bernárd** -a *m os. i.*, **Bernárdov** -a -o, **Bernárda** -e ž *ali* **Bernárdka** -e ž *os. i.*, **Bernárd(k)in** -a -o; **bernardínec** -nca *m.*, **bernardínski** -a -o, **Máli in Véliki Sv. Bernárd prelaza v Alpah**
- Bernardin de Saint Pierre** [*bernardén dá sén pjér*] **Bernardin de Saint Pierra** *m os. i.*, **Bernardin de Saint Pierrov** -a -o
- Beromünster** -stra *m kr. i.*, **beromünstrski** -a -o [*beromün-*]
- bérsa** -e ž *plesnoba na vinu*, **bérsiti** -im *se pokvariti se (vino)*, **bérsati** -am *se*, **bérsast** -a -o, **bérsnat** -a -o
- Berthelot** -a [*bertaló -ója in -óta*] *m os. i. franc. kemika*, **Berthelotov** -a -o [*bertalójeu -eva in bertalótoju -ova*]: ~a bomba, ~o načelo največjega dela, ~ kalorimeter
- bés** -a *m*: **bés te lópil** **bés te plén-taj!** **bésen** -sna -o: **Bésni Roland**, **bésnost** -i ž, **bésnež** -a *m.*, **besnív** -íva -o: ~ človek = **besnják** -a *m.*, **besnétí** -ím, **besní** -íte! **besněč** -éča -e, **besněl** -éla -o, **pobesněli** človek, **besnénje** -a *s.*, **Dostojevskega roman Bési**
- beséda** -e ž, *rod. mn.* **besedi in beséd**, **besédica** -e ž, **beséden** -dna -o: ~ človek = *zgotoren človek*, ~a zveza, ~a igra; **besédnik** -a *m.*, **Besédnik** -a *m Janžečev list*, **besédnica** -e ž
- béseda** -e ž *čitalniška prireditel z gojitvijo slavenske besede: govori, recitacije, petje, zabava, ples* **besedílo** -a *s.*, **besedíšče** -a *s.*, **besednják** -a *m.*, **besednjákar** -ja *m.*, **besednjákarski** -a -o

beséditi

beséditi -im, besedováti -ujem, besedovánje -a s, besedičiti -im, besedičenje -a s, besedičen -čna -o, besedljiv -iva -o, besedljivec -vca m
besedo -v sestavi: besedoslovje -a s nauk o besedah, besedosloven -vna -o, besedoslovec -vca m, besedoslovski -a -o, besedotvórnje -a s, besedotvóren -rna -o, besedotvórec -rca m
Beskídi -ov m mn. kr. i.
běstija -e ž živina, bestiálen -lna -o [-áln-] živinski, bestiálnost -i ž živinstvo (vse le za moralno oznako človeka)
běstija -e ž kletvica: ti běstija ti! bêt -à [bêt -à] = bát -a m: danes z betóm, jutri s psóm, gl. bát
béta m neskl. ime druge grške črke, rabi se zlasti v mat.: mali béta, pri béta, v kotu béta, sínus béta, žarki béta, železo béta
Betetto [betéto] -étta m os. i., Betéttov -a -o: ~ nastop, bas, glas, ~a igra, šola; betéttovski -a -o: ~i nastop, ~o petje
bétev -tve ž = bétva -e ž, bétvica -e ž, bétviti -im
bétež -éža m = béteg -éga m, betéžen -žna -o, betéžnost -i ž, betéžnik -a m, betéžnica -e ž
betica -e [batíca] ž 1. kol, 2. glava: betica stori pravico; dati komu po betíci; betíčen -čna -o svoje-glav, betíčna -e ž = betíčnica -e ž bučika, betíčnik -a m, betíčast -a -o [povsod: bêt-]
betón -a m, betónski -a -o: ~i zid, betonírati -am, betoníranje -a s, želézobeton, armírani betón ojačeni beton
bétva -e ž steblo, veja, bilka, malenkost; gl. bétev
Beuron [bójron] -a m kr. i., béuronski -a -o: ~a umetnostna šola
bèv medm.: ni rekel ne bèv ne mèv

Bévk -a m os. i., Bévkov -a -o: ~ jezik, ~i spisi
bévkati -am in -čem, bévkanje -a s, bévskati -am, bévskanje -a s, bévsniti -nem (o psih, lisicah)
bezáti -ám, bezáj -ájte! bezál -ála -o, bezánje -a s, bezálo -a s [povsod: bəz-], bezálnik -a m [bazápnik]
bezèg [bəzəg] -zgà m, bezgóv -a -o: ~o cvetje, ~ izgovor, bezgovína -e ž [povsod: bəzɡ-]
Bézenšek -ška m os. i., Bézenškov -a -o: ~a stenografija
bezgáti -ám, bezgāj -ájte! bezgál -ála -o, bezgánje -a s, bezgáti pipo, cevko; bezgálica -e ž = bezgálnica -e [-ápn-] ž [povsod: bəzɡ-]
bezgávka -e ž, mn. bezgávke; bezgetúlja -e ž, bezgávčen -čna -o: ~ vrat, vrat je ves ~; bezgáv-kast -a -o, bezgavkovína -e ž [povsod: bəzɡ-]
Bezjáak -a m hrv. prebivalec med Dravo in Savo, bezjáški -a -o, bezják -a m tepec
bezljáti -ám, bezljāj -ájte! bezljál -ála -o, bezljánje -a s, krave bezljájó, bezljáv -áva -o, bezljávec -vca m, bezljávka -e ž, bezljív -íva -o [povsod: bəz-]
beznica -e ž, bezníčen -čna -o: ~a družba, bezníški -a -o
bežáti -ím, béži -te in ítel bežé, bežèč -éča -e, béžal -ála -o, bežánje -a s
Béžek [béžak] Bézka m os. i., Béz-kov -a -o: ~o uredništvo, vzgojeslovje
bi-lat. (dvo-) v sestavi: bíduum -a m dvoedevje, biénij -a m dvoletje, bienálen -lna -o [-ln-] dvoleten, bikarbonát -a m ogljikov dvokis, bikarbóna -e ž: soda ~
Bianchi -ija [bjánki -ija] m: kolesa ~i; Bianchijev -a -o; Bian-

chíni in Biankíni -ija *m os. i. v Dalmaciji*, Bianchínijev -a -o
 bíba -e ž: bíba leze; bíbin -a -o
 bíbavica -e ž *plima in oseka*, bíbavičen -čna -o

bíblija -e ž *sv. pismo*, bíblijski -a -o, bíbličen -čna -o, bíblicíst -a *m*, bíblicístika -e ž, bíblicístičen -čna -o, Dalmatinova Bíblija

bíbliofil -a *m knjigoljub, zbiralec knjižnih redkosti*, bíbliofilski -a -o, bíbliofilstvo -a *s [povsod: -fil-]*

bíbliografija -e ž 1. *popisovanje, 2. seznam knjig*, bíbliograf -a *m*, bíbliografíski -a -o, bíbliografíčen -čna -o: ~i list, ~i inštitut, ~a metoda

bíbliotéka -e ž *knjižnica*, bíbliotéčen -čna -o: ~a polica, bíbliotekár -ja *m*, bíbliotekárka -e ž, bíbliotekárski -a -o

bícikel [-kəl] -kla *m kolo*, bícikelski -a -o, bíciklist -a *m kolesar*, bíciklístka -e ž, bíciklístovski -a -o: ~a zveza, bíciklístika -e ž *kolesarjenje*, bíciklístičen -čna -o: ~a tekma, ~o predavanje

bíč bíča *m*, bíčev -a -o, bíčevnik -a *m* = bíčnik -a *m*, bíčati -am, bíčanje -a *s*, bíčar -ja *m*, bíčarski -a -o: ~a sekta; bíčkar -ja *m vrsta praživali*

bíček -čka *m*, *sk. i.* bíčevje -a *s* = bíčeje -a *s*, bíčkast -a -o 1. *bíčku podoben*, 2. *iz bíčka*, bíčevja, bíčnat -a -o 1. *poln bíčevja*: ~ travnik, ~o seno, 2. *iz bíčevja*: ~a košara

bídermajer -ja *m (ime po Nemcu Biedermeierju) človek predmaréne dobe (1815–1848), neoporečen, a malce omejen meščan*, bídermájerski slog (*v likovni umetnosti med romantiko in realizmom*)

bífé -ja *m (+ buffet) točilnica*
 bíftek -a *m dušeni goveji zrezek*

bífurkácija -e ž *viličenje, razcep*, bifurkácijski -a -o

bíga -e ž *vrsta peciva: izánska* ~
 bigámija -e ž *dvoženstvo*, bigamíst -a *m*

bíglica -e ž 1. *iver*, 2. *žveplenka*

Bíhač -a *m kr. i.*, bíhaški -a -o
 bik bika *m*, bíkec -kca *m* = bíček -čka *m*, bíkast -a -o, bíkov -a -o, bíkovka -e ž, bíkovina -e ž, bíkobórec -rca *m*, bíkobórba -e ž, bíkobórski -a -o

bíkonkávén -vna -o, bíkonkávénost -i ž

bíkonvéksen -sna -o, bíkonvéksnost -i ž

bíl [bil] bíli ž, bílka -e [-il-] ž, bílast -a -o, bílnat -a -o [-il-], bílje -a *s*

bílabiál -a *m dvoustnični glas*, bílabiálen -lna -o [*povsod: -ál-*]

bílanca -e ž *računski zaključek*, bílánčen -čna -o: ~a nagrada, bílancírati -am *delati bilanco*, bílancíranje -a *s*, bílančínina -e ž; *toda balansa gl. tam*

bílaterálen -lna -o [-ln-] *dvostranski, obojestranski*: ~i izgovor, ~a pogodba, ~a somernost, bílaterálnost -i [-áln-] ž

Bílc -a [-il-] *m os. i.*, Bílčev -a -o: ~e pesmi, ~o slovarsko gradivo

bílijón -a *m milijon milijonov*, bílijónski -a -o

*bílja -e ž *vigilija, mn.* bílje bílj *mrtvaško opravilo*

bíljárd -a *m*, bíljárdén -dna -o: ~a miza, tekma; bíljárdnica -e ž, bíljárdski -a -o: ~a palica; bíljárdírati -am, bíljárdíranje -a *s*, bíljárdíst -a *m*, bíljárdístovski -a -o: ~a družba

bíljétêr -ja *m*, bíljétêrka -e ž bílo -a *s utrip žile*

bílokácija -e ž, bílokácijski -a -o
 bíltên -a *m sporočilo, objava, razglas*: zdravniški ~

bináren

bináren -rna -o dvojen: ~i zvezdi, ~e spojine

bingljáti -ám, bingljáj -ájte! bingljáje, bingljajóč -a -e, bingljál -ála -o, bingljánje -a s

Bínički -ega m os. i.: Biničkega zbor, Biničkega prva srbska opera

binkošti bínkošti ž mn. -im -i -ih -mi, bínkošten -tna -o: ~i praznik, bínkoštnica -e ž

binókel -kla m dvoočnik, binokuláren -rna -o

binóm -a m dvočlenik, binómen -mna -o = binómski -a -o: ~i koeficient

bio- v sestavi pomeni zvezo z življenjem: biocéntričen -čna -o kdor je usmerjen k življenju kot središču, biogén -a -o, biogénéza -e ž, biogénétski -a -o: ~i zakon, biografija -e ž življenjepis, biográf -a m, biográfski -a -o: Biográfski leksikon; biogeografija -e ž veda o zemljepisni razširjenosti živih bitij, biogeográfski -a -o, biokemíja -e ž, biokémik -a m, biokémíčen -čna -o; biologija -e ž življenjeslovje, biológ -a m, biolóški -a -o, biológíčen -čna -o, biometrija -e ž matematično-statistično preiskovanje živih bitij, biométríčen -čna -o, biosféra -e ž območje živih bitij, bioskóp -a m, biotéhnik -a -e ž tehnika življenja, biotéhničen -čna -o

bipoláren -rna -o dvopolen, bipolá:nost -i ž dvopolnost

bíra -e ž vrsta: vino dobre bíre, blago je ene bíre, človek Ivaničeve bíre (Kersnik)

birét -a m duhovniško pokrivalo, primerjaj barétka

biríč -íča m, biríški -a -o, biríštvo -a s

bírma -e ž, bírmati -am, bírmajóč -a -e, bírmal -a -o, bírman -a -o, bírmanje -a s, bírmanec

-nca m, bírmanka -e ž, bírmanski -a -o, bírmoválec -álca [-áyc-] m, bírmoválen -lna -o [-ln-]: ~i obred; bírmski -a -o: ~i boter, ~a ura

Birma -e ž indijska pokrajina, Bírmánc -nca m, Bírmánka -e ž, bírmánski -a -o

Birmingham [bármíngem] -a m kr. i. mesta v Angliji, bírmíngamski -a -o

bíró -ja m pisarna, urad, bírokrát -a m pretirano vesten uradnik,

bírokracíja -e ž = bírokrátstvo -a s = bírokratizem -zma m ozkosrétno uradništvo, ozkosrétno uradniško poslovanje, bírokrátski -a -o = bírokrátíčen -čna -o

bisága -e ž, tudi mn. biságe, biságast -a -o, biságar -ja m

bíser -a m, bíserček -čka m, bíseren -rna -o, bísernica -e ž, bísernína -e ž, bísernják -a m, bísernat -a -o, bíserast -a -o, bíserje -a s, bísernik -a m

Bískájski zaliv -ega -a m bískvít -a m piškót, prepečenec, bískviten -tna -o: ~o testo

Bismarck -a [bísmark-] m os. i., Bismarckov -a -o

bísmut -a m, bísmutov -a -o, bísmutín -a m míneral, bísmutít -a m míneral

bíster -stra -o: ~ um, ~ vid = bístre -a m, bístrína -e ž, bístrost -i ž

bístrica -e ž, zlasti pogosto v krajevnih imenih Bístrica: Bohínska Bístrica, Kámníška ~, Ilírška ~, Slovénska ~ itd.; prídevník delamo večinoma le od Bístrica brez določila: bístriški -a -o, Bístričan -a m, Bístričan-ka -e ž

bístrít -ím, bístri -íte! bístríl -a -o, bístrénje -a s, bístrílo -a s, bístrílen -lna -o [-ílén -ítla -o]

bístro- v sestavi: bístrogláv -áva -o, bístroglèd -éda -o, bístro-

- míseln -a -o [-səm-], bistroök -óka -o, bistroúmen -mna -o, bistroúmje -a s, bistroúmnost -i ž, bistrovîden -dna -o, bistrovîdnost -i ž *itd.*
- bístvo -a s, bístven -a -o, bístvenost -i ž [povsod: -stvən-]
- bít -i ž, bítén -tna -o, bítnost -i ž, bítek -tka m: tukaj mi ni bitka
- bíti sem [səm] si jè, svà stà stà, smò stè sò, bódi bóditel bóm in bódem, bóš in bódeš, bó in bóde, bóva in bódeva, bósta bóta in bódeta, bómo in bódemo, bóste bóte in bódete, bódo in bójo; bodóč -a -e: v bodóče, bodóčnost -i ž *prihodnost*, bívši -a -e; bíl [biy] bíla -ò in -ó, mn. -i in -í -è in -é -à; bi: bi ne = ne bi; ne biti: bíti ali ne bíti — to je zdaj vprašanje; nisem [-səm] nísi ni, nísva nísta, nísmo níste níso, ne bóm, nísem bíl; bívati -am, bívajóč -a -e; *napačno*: *bíva od dne do dne ožji (*prav: je, se ózi*); bívanje -a s, bivalšče -a s
- bíti bíjem, v pomenu *tolči ima navadno naglasno znamenje*: žila mu je močno bíla, srce mu je bilo, plat zvona bíti, bij -tel bíl bíla -o, (na)bít -a -o, bítje -a s: bítje žile = bílo -a s *pulz*, bítek -tka m *udarec*
- Bitínija -e ž, bitínijski -a -o, Bitíнец -nca m, Bitínka -e ž, bitínski -a -o
- bítje -a s, *rod. mn.* bítij
- bítka -e ž, *rod. mn.* bítk, bítva -e ž, *rod. mn.* bítev [-əy]
- bitúmen -mena m *zemeljska smola*, bitúmenski -a -o: ~i omàz zidu, bituminózen -zna -o
- bivák -a m *prenočevanje pod milim nebom*, bivakíratí -am *šotoriti*, bivakíranje -a s
- bívol [-vol] -a m, bívolica -e ž, bívolov -a -o, bívolški -a -o, bívolji -a -e: ~e meso
- Bizánc -nca m, Bizantíнец -nca m, Bizantínka -e ž, bizántski -a -o = bizantínski -a -o, bizantínizem -zma m *klečeplazna podložnost, hlapčevstvo*
- bizáren -rna -o *čuden, nenavaden*, bizárnost -i ž
- Bizéljsko -ega s, na Bizéljskem, Bizeljánec -nca m, Bizeljánka -e ž, bizéljski -a -o, bizéljčan -a m = bizéljec -ljca m *vino z Bizeljskega*
- Bizet -a [bizé -éja ali -éta] m *os. ime franc. skladatelja*, Bizetov -a -o [bizéjə ali bizétoy]
- bízón -a m *ameriški zober (tur)*
- *bížú -ja m *dragulj, dragotina*; *bížuterija -e ž *draguljarstvo*
- Bjórnsón Bjórnstjerne m *os. i. norveškega pripovednika in dramatika*, Bjórnsóna Bjórnstjerneja m, Bjórnsónov -a -o, bjórnsónski -a -o [poudarek na bjór-]
- blág -a -o, blázji -a -e, *prisl.* bláže, blagóst -i ž
- blagájna -e ž, blagájnica -e ž, blagájničen -čna -o: ~i izkaz, blagájnik -a m, blagájniški -a -o, blagájničarka -e ž
- blagínja -e ž (+*blagostanje*)
- blagó -á s, v blágu plačati, blagóven -vna -o: ~a knjiga, ~a borza, blagóvit -a -o, blagóvitost -i ž, blagóznánstvo -a s
- blago -v *sestavi*: blagódejen -jna -o, blagódejnost -i ž, blagódišèč -éča -e, blagódušen -šna -o, blagódušnost -i ž, blagódušje -a s, blagóglásen -šna -o, blagóglásje -a s, blagóglásnost -i ž, blagóhóten -tna -o, blagóhótnost -i ž, blagónráven -vna -o, blagóróden -dna -o, blagóródnost -i ž, blagóródje -a s, blagópokójen -jna -o, blagósfèen -čna -o, blagósrèčnost -i ž, + blagóstánje -a s *blaginja*, blagóvest -i ž, blagóvéstnik -a m, blagóvóljen -ljna -o, blagóvóljnost -i ž, blagózvó-

blágor

čen -čna -o, blagozvóčnost -i ž, blagodát -i ž
blágor -gra *m* *blaginja*: za blágor očetnjave naj puška govori (*Jenko*), osem blagrov, blágor vam! blágor si ga tistemul blagrováti -újem, blagrúj -tel blagrovál -ála -o, blagrovánje -a *s*
blagoslòv -óva *m*, blagoslòven -vna -o: ~a pesem; blagoslovíti -ím, blagoslòvi -íte! blagoslòvil -íla -o, blagoslovjèn -éna -o, blagoslovitev -tve ž, blagoslovljènc -nca *m*, blagoslovitelj -a *m*, blagoslovílo -a *s*, blagoslovílen -lna -o [*-ln-*], blagosláv-ljati -am, blagoslavljjajóč -a -e, blagoslávljanje -a *s*
blagovóliti -vólim, blagovóli -íte! blagovólil -íla -o; blagovóljen -ljna -o, blagovóljnost -i ž
***blamírati** -am (*o*)*smešiti*, (*o*)*sramotiti koga*, *blamíranje -a *s*, *blamáža -e ž *osramotitev*
blankét -a *m* *neizpolnjena tiskovina, golica*
blánkverz -a *m* *peterostopni jamb-ski verz*, v blánkverzijh
blasfemija -e ž *bogokletstvo*, blasfémíčen -čna -o *bogokleten*
bláto -a *s*, bláten -tna -o, blátnat -a -o, blátnik -a -m, blátnost -i ž, blátarica -e ž *ščet za blato*, blátiti -im, (*o*)bláten -tena -o, blátenje -a *s*
blázen -zna -o, bláznež -a *m*, bláznica -e ž 1. *blazna ženska*, 2. *bolnišnica za blazne*, bláznik -a *m*, bláznost -i ž, blaznéti -im, blázni -íte! blaznèl -éla -o, blaznénje -a *s*; blázniiti -im koga *močiti, mešati*: da bi nas bláznil, bláznenje -a *s*, blázniív -íva -o, blázniívec -vca *m*, blázniívka -e ž, blázniívost -i ž
blázina -e ž: hrastove blazine, blázinaš -a -o, blázínica -e ž, blázinják -a *m* *zofa*, blázíniti

-im, blázínjenje -a *s*, blázínski -a -o: ~a preobleka
***blázíran** -a -o *top*, *brezčuten*, *blázíranec -nca *m*, *blázíran-ka -e ž, *blázíranost -i ž
Bláz -a *m* *os. í.*, Blázèv -a -o: ~ žegen; Blázè -éta *m*: Blázè in Néžica, Blázétov -a -o, Blázèk -žka *m*
blázíti -ím, bláži -íte! blázil -a -o, blážen -a -o, bláženost -i ž, bláženstvo -a *s*, bláženec -nca *m*, blázíteľ -a *m*, blázíteľjica -e ž, blázilo -a *s*, blázílen -lna -o [*-ln-*], blázíľnost -i [*-ln-*] ž
blebetáti -ám in -éčem, blebetáj -ájte in blebéči -tel blebetajóč -a -e, blebetál -ála -o, blebetánje -a *s*, blebèt -éta *m*, blebetáv -áva -o, blebetávec -vca *m*, blebetávka -e ž, blebetávost -i ž, blebetúlja -e ž, blebètec -tca *m*
bléd -a -ó in blédo, *prisł.* blédó, *mn.* blédi -é in blédi -e, bolj bléd; blédéti -ím, blédèl -éla -o, blédénje -a *s*; bléditi -ím, blédil -a -o, blédénje -a *s*, blédíca -e ž, blédíčen -čna -o, blédíčnost -i ž, blédíkast -a -o
Bléd *m* *kr. í.*, z Bléda, na Blédu, Bléjèc -jca *m*, Bléjka -e ž, bléj-ski -a -o: Bléjsko jezero, bléj-ski letovíščarji
bledo -v *sestaví*: bledolíčen -čna -o, bledolíčnost -i ž, bledolíčni-ca -e ž, bledolíčnik -a *m*, bledómóder -dra -o, bledórédč -éča -e, bledórúmen -éna -o, bledósínji -a -e, bledósiív -íva -o, bledózelèn -éna -o
Bléiweis -a [*bláivajs-*] *m* *os. í.*, Bléiweisov -a -o: ~e Novice, ~a doba, bléiweisovski -a -o: ~a politika; bléiweisovec -vca *m*
blékniti -nem in blékniti -nem, blékní -te in blékní -te! bléknil -a -o in blékníl -a -o
bléjati -am in -em, bléjal -a -o, bléjanje -a *s*

blésk -a *m*, blesketáti -ám *in* -éčem se, blesketajóče (se) oči, blesketàl -ála -o, blesketánje -a *s*, bleskèt -éta *m*

***blestéti** -ím *bleštati*, blésti -íte! blestèč -éča -e, blestèl -éla -o, *blesténje -a *s*

blésti blédem: bolnik bléde *ali* bolníku se bléde, bledóč -a -e, blédel blédla -o, bledénje -a *s* **bleščáti** -ím (+bliščati), blešči se mi, bleščèč -éča -e, bléščal -ála -o, bleščánje -a *s*, bleščáva -e *ž*, bleščica -e *ž*: z bleščicami in žebli obito jermenje; bléščiti -im: sonce me bléšči

blísk -a *m*: hiter kakor blisk, bliskovít -a -o, po blískovo mu sablja gre, blískoma *prisl.*, blískati -am *nepreh.*: z očmi blíska, blískal -a -o, blískati se: zlato se blíska, blískalo *in* blískalo se je, blískanje -a *s*, bliskav -a -o: ~e oči, ~a posoda; blískavica -e *ž*; blískniti -nem

blišč -a *m*, bliščív -íva -o, bliščóba -e *ž*

blítva -e *ž* *bot. vrsta špináčnic* (**mangold*)

bliz *prisl. menda, pač, že*: na doto ti bliz ne bo treba gledati (*Tavčar*), ti bom bliz (= *že*) pokazal, bliz se ti sanja

blizu 1. *prisl. zaznamuje prostor, čas in način*: od blizu se vidi, od blizu in dálec so prišli, kónec léta je blizu, *primernik*: blíže, 2. *predl. z rod.*: blizu vasi, blizu polnoči

bližati -am, bližanje -a *s*, bližáva -e *ž*, bližina -e *ž*

bližji -a -e *prim. k malo rabljenemu osnovniku blízek -zka -o*: Tone mi je bližji sosed kakor Janez, najbližji sosed pa mi je Marko, *prisl. bliže*

bližnji -a -e *danes po pomenu osnovnik s pomenom tega, kar*

je blizu: bližnji in daljni sorodniki, bližnji in daljni sosede; izmed bližnjih sorodnikov mi je Tone bližji kakor Janez, a najbližji mi je daljni sorodnik Pavle; *pres. najbližnji -a -e navadno ne rabimo, prisl. od te oblike je*: blizu, (naj-)bliže *gl. tam*

blíznjik -a *m*, blíznjica -e *ž*: po blíznjicah hoditi

bljúšč -a *m* *koren zoper bodljaje v križu*, bljúščec -ščeca *m* [-čac-]

bljuváti bljúvam *in* bljújem, bljuváj -ájte *in* bljúj -tel bljuvál -a -o, bljuvánje -a *s*, bljúvek -vka *m*, bljúven -vna -o: ~i prašek

bloc: en bloc [*anblòk*] *kaj sprejeti v celoti, vse skupaj, počez*

blódi *in* blódi *blódim*, blódi -tel *in* blódi -itel blodèč -éča -e, blódil -a -o *in* blódil -íla -o, blódenje *in* blójenje *ali* blojénje *in* blodénje -a *s*, blóden -dna -o *in* blóden -dna -o, blodnomíseln -a -o [-míseln-], blodnomíselje -a [-sólj-] *s*, blódnja -e *ž*, blodnjáva -e *ž*, blodnják -a *m* *labirint*

blók -a *m* 1. *skupina*: ~ hiš, ~ (listkov) *zvežček*; 2. *zapora, ograja*: ni mogel čez blók, prijeli so ga na blóku, stranke so v blóku, blókovnica -e *ž* *prijavnica med dvema železniškima postajama*, blokírati -am *zapreti kako lukó, mesto, gozd, hrib*, blokíranje -a *s*, blokáda -e *ž* *zapora*

+blónd *neskl. plavolas*, +blóndínec -nca *m* *plavolasec*, +blóndínka -e *ž* *plavolaska*

blúf -a *m* *spretno beganje, varanje*, blufírati -am, bluffíranje -a *s* **blúza** -e *ž* *jopica, jopič*: vojaška blúza, blúzica -e *ž*, blúzen -zna -o: ~i gumbi, našivi

bóa

bóa ž, 2. bóe, 3. bói, 4. bóo, 5. na bói, 6. z bóo, *rod. dv. in mn. bój* 1. *udav*, 2. *damski ovratnik iz kozuhovine*, bóin -a -o: ~a glava

bób bóba *m*, bóbov -a -o: ~ cvet, ~a slama, bóbast -a -o, bobèk -bka *in* bóbek -bka *m*, bobóvec -vca *m*, bobovíca -e ž = bobovína -e ž = bobóvka -e ž: z bobóvko za kom pokaditi; bobíšče -a *s* = bobovíšče -a *s*, bobovnják -a *m* *rastlina*

bóben -bna *m*: na bóben býti, na bóben priti, bóbenček -čka *m*, bóbenski -a -o, bóbníč -a *m*, bóbnati -am, bóbnanje -a *s*, bóbnar -ja *m*, bóbnarski -a -o, bóbenčkati -am, bóbenčkanje -a *s* [-bən-] *iron. za topovski ogenj na bojištu (Trommelfeuer)*

bóber -bra *m*, bobrovína -e ž, bóbrovec -vca *m*

bobíka -e ž *pilula*

bobijáti -ám: voda bobljá, kadar vrè, bobljál -ála -o, bobljánje -a *s* *oddaljeno grmenje, nerazločno donenje, govorjenje*

bobnéti -ím, bobněč -ěča -e: ~e fraze, besede, bobněl -éla -o, bobněnje -a *s*

Boccaccio *m os. i. ital. pisatelja*, Boccaccia -u -a pri -u z -om [bókáto -ta -tu -čom]; Boccacciov -a -o [bókátou -ova], boccacciovski -a -o

Böcklin -a [böklin -a] *m os. i. švic. slikarja*, Böcklinov -a -o, böcklinski -a -o: ~a pokrajina, ~e ciprese

bòč bóča *m* *bokáta gora, gorovje*, bóčen -čna -o, bočina -e ž, bóčnat -a -o, bóčki *prisl.*

bóčiti -im (se): deska, čelo, trebuh, bula se bóči, bóčenje -a *s*

bodálo -a *s*, bodálce -a [-d-] *s*

bódeati -am: trava bóda (= bóde) izpod krtin, bódeck -cka *m popek, brst*

bódec -dca *m* 1. *bodica*: ježevi bódcí, 2. *iglice pri drevju*, 3. *na stavki ptičjega perja*, 4. *bodljaj*: *s tremi smrtnimi bódcí*

Bódensko jezero -ega -a *s l. i.*

bóder -dra -o, bodriti -ím, bódri -íte! bodril -a -o, bodrénje -a *s* *izpodbujanje*, bodrílo -a *s* *izpodbuda*

bódež -a *m* *nož za prebadanje, bodénje*

bodíca -e ž, bodícati -am, bodícanje -a *s*, bodíčevje -a *s* = bodíče -a *s*

bódi(si) *vez.*: bódi(si) bogát ali ubog; samostalnik se rabi bodí(si) sam, bodí(si) *s* predlogom

bodljáti -ám, bodljáj -ájtel bodljál -ála -o 1. *vbode delati*, 2. *nabirati*, bodljánje -a *s*, bodljáj -a *m*, *mn.* bodljáji: prsni ~, bodlják -a *m*, bodljíka -e ž, bodljíkov -a -o, bodljíkovje -a *s*, bódelj -dlja *m* *bodec*: ježevi bódlji; bodílj -a *m* *pljučnica*, bodljív -íva -o: ~ vol, ~a odeja smreke, bodljívec -vca *m*, bodljívka -e ž

bodóčnost -i ž *prihodnost*

bóg *m* (kot vrsta *bilij*, *poosebljeno Bog, gl. § 8*) bogá bógu *in* bogú bogá pri bógu z bógom, bogóvi bogóv -om -e -ih -i; z**bo**gom; *v prisl. zvezah se piše skupaj*: bógvé, bógvédi: ~ kdo je, ~ koliko, ~ káj ne zna, ~ kje hodi, ~ kdaj pride. ~ kakó *itd.*; bóg ga védi, bóg si ga védi: ~ kákšen je. ~ kdo bo. ~ kako živi, ~ káj ni vreden; védi si ga ~; sám ~ védi, kaj bo iz tega; bógpomagaj: če človeka denar obsede, je tudi bógpomagaj (= *hudo*); zabóga (*vzklik*), bógame (bóme, bómeda); vbógajme dati, prositi; bil je sam bógnasváruj (= *hudít*); bogabojč -éča -e, bogabojčén -čna -o, bogabojčénost -i ž

bogàt -áta -o *se veže z rod. ali orod.*: bogàt zlatá, bogàt slav-nih dél *ali* bogàt z zlátom, bogàt z denárjem (+na zlatu, na denarju), *napatno v pomenu*: +bogáta žetev, +hogáta rosa *obilna žetev, rosa*; bogatáš -a *m*, bogatáški -a -o, bogatáštvó -a *s*, bogátej -a *m* = bogátec -tca *m* = bogatin -a *m* = bogatíнец -nca *m*, bogatínka -e *ž*, bogatínski -a -o, bogástvo -a *s*
bogatéti -ím, bogatèl -éla -o, bogaténje -a *s*; bogatítí -ím, bogatí -íte! bogatíl -a -o, (o)-bogatèn (-čèn) -èna -o
bogátí -am = ubógati -am, bogáj -te! bógal -a -o, bóganje -a *s*
Bógdan -a *m os. i.*, Bógdanov -a -o, Bógdanček -čka *m*, Bógdančekov -a -o
Bógek -gka *m* = Bógec -gca *m* (*v otroškem govoru*) *gl. § 8*, bógek = bógec (*na podobí*): *v kotu je visel star bogec, bógvov -a -o: ~ kotíček*
Bógenšperk -a *m kr. i.*, na Bógenšperku, bógenšperški -a -o
boginja -e *ž*, bóžica -e *ž* (*v pesmí*), boginjin -a -o: ~o darilo
bógme, bóme *medm.*, bógmej -a *m*
bogo- *v sestavi*: bogobójen -jna -o, bogobórec -rca *m*, bogočástje -a *s*, bogohválen -lna -o, bogoiskátelj -a *m*, bogokléten -tna -o, bogomíseln -a -o [*mi-seln-*], bogoljúb -úba -o, bogoljúben -bna -o, bogomíl [*-íl*] -a -o, bogomíl -a *m*, *nav. mn.* bogomíli -ov *m*, bogomílski -a -o [*-ls-*]: ~a sekta; Bógomil -a *m*, Bógo -a *m*, Bogomíla -e *ž*; bogomóder -dra -o, bogoslóven -vna -o, bogoslóvec -vca *m*, bogoslóveje -a *s*, bogoslóvnica -e *ž*, bogoslúžen -žna -o, bogoslúžje -a *s*, bogoskrúnstvo -a *s*; bogoználec -nca *m*, bogoznáanstvo -a *s itd.*

bogomólja -e *ž*, bogomóljec -ljca *m pobožnjak*, bogomóljka -e *ž*, bogomóljen -ljna -o: ~ menih
bogotáj -a *m kdor Boga taji*, bogotájec -jca *m*, bogotájstvo -a *s*
bogovátí -újem *vedeževati*, bógovec -vca *m vedež, protestantski duhovnik*: Pregljev roman Bógovec Jernej, bogúlja -e *ž vedeževalka*; bógovščina -e *ž malik*
bógstvo -a *s* = bóštvo -a *s* = božánstvo -a *s*
bohém -a *m našarjen, a zanemarjen človek (umetnik, dijak)*, bohémski -a -o
Bohinj -ínja *m kr. i.*, bohínjski -a -o: Bohínjska dolina, Bohínjsko jezero, Bohínjec -njca *m*, Bohínjka -e *ž*, Šava Bohínjka -e -e *ž*, bohínjka -e *ž boksit*
Bohinjec -njca *m os. i.*, Bohínjčev -a -o: ~i spisi
Bóhorič -a *m*, Bóhoričev -a -o: ~ črkopis, ~a slovnica; bohoríčica -e *ž*
bohotátí -ám *hitro, bohotno rasti*, bohotáj -ájt! bohotál -ála -o, bohotánje -a *s*; bohotéti -ím, bohoténje -a *s*, bohótiti -im se: cvetje se je bohótilo, bohóta -e *ž*, bohóten -tna -o, bohótnost -i *ž*: ~ lás, ~ domíšljije
Boileau -eauja *m franc. kritik*, Boileaujev -a -o, boileaujevski -a -o [*porod: 'bwaló -ja, ~jeju, ~jeuski*]
bòj bója *m*, *v bóju in v bóju*, bójen -jna -o: ~i krik; bojevit -a -o, bojevitost -i *ž*, bojník -a *m*, bojníca -e *ž*, bojnína -e *ž bojní davek*, bojíšče -a *s* (+bojno polje), bojevátí -újem (se), bojevál -ála -o, (do)bojeván -a -o, bojevánje -a *s*, bojeválec -lca [*-áju-*] *m*, bojeválen -álna -o [*-ál-*], bojévnik -a *m*, bojév-nica -e *ž*, bojéven -vna -o, bojevínna -e *ž bojní davek*, bojažéljen -ljna -o, bojažéljnost -i *ž*

bója

+bója -e ž *bárva*

bója -e ž *plavajoča priprava, na katero se vežejo zasidrane ladje*

bojázén -zni ž, bojazljiv -íva -o, bojazljívec -vca m, bojazljívka -e ž, bojazljivost -i ž

bojkót -óta m, bojkotírati -am *zavračati, ogibati se česa*, bojkotíránje -a s

bójlér -ja m *električni, plinski ipd. grelec (kotel) za vodo*

bòk bóka m, v bóku in bóku, v bókih, bóčen -čna -o: ~a stena; bóčnica -e ž: kost bóčnica; bókast -a -o, bokät -áta -o, bokátost -i ž, bokovít -a -o, bó-koma *prisil.*

Bóka Kótorska -e -e ž, bókeljski -a -o: ~a luka, ~i zaliv [-kälj-]

bokál [-áú] -a [-la] m: ~ vina

bókati -am, bókanje -a s, bokálnica -e [-áú-] ž *kopársko oródié*

bòks -a m *vrsta usnja*, čevlji iz bóksa = bóksasti čevlji

bòks -a m, bóksar -ja m, bóksarski -a -o: ~ match; bóksati -am, bóksal -a -o, bóksanje -a s

boksít -a m *bohinja*, boksítén -tna -o: ~i rudnik, ~a ruda = boksítov -a -o: ~ rudnik

*ból [-ól] -i ž *bolečina*: srčna ~

bolán in bólen [-län], bólna [-ou-], bolnó in bólno [-ou-], bolj bolán, bólna mati, bólni otroci (*bolána, boláni), bolán za smrt, bolán na smrt; bolán na srcu, na jetrih (*bolan ud*), bolán za sušico, za vročinsko boleznijo (*bolezen*); bolník -a [-ou-] m, bolníca -e [-ou-] ž, bolníčin -a -o [-ou-], bolníški -a -o [-ou-], bolníšnica -e [-ou-] ž, bolníšničen -čna -o [-ou-]

boléháti -am, bolehájóč -a -e, boléhál -a -o, boléhanje -a s, boléham na srcu, na jetrih (*kraj bolezni*), boleham za sušico, za jetiko (*bolezen*)

boléhav -a -o, boléhavost -i ž, boléhavec -vca m, boléhavka -e ž, boléhen in boléhen -hna -o, boléhnost in boléhnost -i ž

bolén -a m *rečna riba roparica*; bolénov -a -o: ~o meso, ~i zobje

Bóleslav -a m *os. i.*, Bóleslavov -a -o

bolést -i ž *bolečina, bolezén*, boléstén -tna -o, boléstnost -i ž

boléti -ím, (z)bóli -íte! bolèč -éča -e, bólel -éla -o, bolečina -e ž, boléčinski -a -o

bolézen -zní ž, z boléznijo, bolézenski -a -o [-zän-], boleznív -íva -o, boleznoslójve -a s: *zunanje in notranje ~; boleznoslóvski -a -o: ~a anatomija*

Bólfenk -a m *os. i.*, Sv. Bólfenk pri Središču, Bólfenčan -a m, bólfénški -a -o [*povsod: -lf-*]

Bolgár -a m, Bolgárka -e ž, bolgárski -a -o, Bolgársko -ega s, z Bolgárskega, na Bolgárskem, Bolgárija -e ž, iz Bolgárije, v Bolgáriji, bolgárščina -e ž [*povsod: bolg-*]

bólha -e in -é [*bou-*] ž, mn. bólhe in bolhé, bólh in bolhá, bólham in bolhàm, bolhät -áta -o, bolhäv -áva -o, bólšji -a -e, bolšják -a m, bolšínjek -njka m [*povsod: bou-*]

Bolívijska -e ž *kr. i.*, Bolívijski -a -o

Bòlj primernik *k prisl. zeló*; z bolj opisujejo primernik in z najbolj presežnik pridevniki in ustrezni prislovi: 1. *ki pomenijo barve*: bòlj bel, bòlj črno; 2. *ki so po obliki deležniki*: bòlj pekoč, vroče, učen, znan, gnilo; 3. *ki imajo samo določno obliko*: bòlj divji, moški, pravi, bòlj levo, desno; 4. *mnogi pridevniki in njih prislovi na -én* (bòlj lesén, vodén), -a n (bòlj jézen), -a v (bòlj zdräv), -a st (bòlj lí-

- sast, bòlj rásasto), -at (bòlj kosmàt, bòlj bahàt) *itd.*; *prisl.* bòlj loči od *prisl.* bòlje: bòlj delaj! (*koliko?*) — bòlje delaj! (*kako?*); bòlj in bòlj, vse bòlj, zmeraj bòlj, vedno bòlj
- boljár** -ja *m* *plemič*, boljárski -a -o, boljárstvo -a *s*
- boljšati** -am, boljšanje -a *s*, boljšava -e *ž*
- boljševik** -a *m*, boljševiški -a -o, boljševištvó -a *s* = boljševizem -zma *m*, boljševizírati -am, boljševizíranje -a *s*
- bólnica** -e *ž* *bolnišnica*, bólniški -a -o, bólničen -čna -o, bólničar -ja *m*, bólničarka -e *ž*, bólničarski -a -o [*povsod: -ól-*]
- Bolóna** -e *ž*, Bolónjec -njca *m*, Bolónjka -e *ž*, bolónjski -a -o [*povsod: bolónj-*]
- +bolováti -újem *bolehati*, bolan *biti*, +bolovánje -a *s* *boléhanje*, *bolezén*, *bolezénski dopust*
- bolščáti** -ím, bólšči -íte! bolščéč -éča -e, bólščál -ála -o, bolščánje -a *s*; na bolščéče oči nastávlja kukála (*Štritar*), oči mu bolščé iz glave, bolščáj -a *m* [*povsod: boųšt-*]
- bómba** -e *ž*, bómben -bna -o: ~i napad, lijak, bómbnik -a *m*, bómbniški -a -o: ~o letalo, bombardírati -am, bombardíranje -a *s* = bombardmá -ja *m*
- bombást** -a *m* *nabuhlost*, bombástičen -čna -o *nabuhel*, *našopírjen*, *nabrekel*
- Bómbay** -a *m*, bómbayski -a -o
- bómbáz** -a *m*, bómbázev -a -o, bómbázast -a -o, bómbázevec -vca *m*, bómbázevína -e *ž*
- bón** -a *m* *vrednostni papír*, bónski -a -o: ~a vrednost
- Bonapárte** -ja *m*, Bonapártejev -a -o, bonapártski -a -o, bonapartist -a *m*
- Bonaventúra** -a *in* -e *m* *os. i.*, Bonaventúrov -a -o, Bóno -a *m*, Bónov -a -o, Bóna -e *ž*, Bónin -a -o
- bonbón** -a *m*, bonbónček -čka *m*, bonboniéra -e *ž*
- Bónclaj** -clja *m* *os. i.*, Bóncljev -a -o: ~a predavanja
- bónec** -nca *m* *budistični menih*, *duhovnik*; *zaničlj. višji funkcionar stranke*: nacistični bónci
- Bonifácij** -a *m* *os. i.*, Bonifác -a *m*, Bonifácijev -a -o, Bonifácov -a -o
- bonifikácija** -e *ž* *odškodnina*, *poročilo*, bonifikacijski -a -o: ~i dohodek, strošek, bonificírati -am, bonificíranje -a *s*
- bonitéta** -e *ž* *ugodnost*, *korist*, bonitéten -tna -o
- Bonómo** -a *m* *os. i.*, Bonómov -a -o: ~i nazóri
- bontón** -a *m* *lepo vedenje*, bontónski -a -o: ~a pravila
- ***bonvivant** [*bonviván*] -a *m* *dobroživéc*
- bór** -a *m* *kem. prvina*, bórov -a -o: ~ klorid, ~a kislina; bó-raks -a *m*, bó-raksov -a -o; bó-rvazelin -a *m* *med*.
- bòr** bóra *m* *drevo*, boróv -a -o *in* bórov -a -o, boróvec -vca *m*, boróvčev -a -o: ~a veja, boróvje -a *s*, borovina -e *ž*
- bòr** bóra *m* *denar*: niti bóra nimam; bórež -a *m*
- bórba** -e *ž* *boj*, bórben -a -o [*-bən-*], bórbenost -i [*-bən-*] *ž*, bórec -rca *m*, bórcévski -a -o, bóрка -e *ž*: partizánska bóрка; Bórba -e *ž* (*časnik*), Bórbin -a -o: ~ urednik
- Bordeaux** [*bordó*] *m*, Bordeaux [*-ója*], bordeauxski -a -o [*-ójski* -a -o], bordójec -jca *m* *vrsta vina*: naročil si je ~a
- bordél** -a *m*, bordélski -a -o [*-él-*]
- bordúra** -e *ž*, bordúren -rna -o: ~i okras (*v obliki pasu*), bordírati -am, bordíranje -a *s*

bóre

- bóre** *prisl.*: ~ málo, ~ siromak;
bóren -rna -o: ~ z denarjem,
bórnost -i ž ubožnost
- Borghese** -eja *m ital. os. i.*, Borghesejev -a -o [*povsod: borgéz-*], borgéski -a -o
- bórgis** -a *m stopnja tiskarskih črk*
- boriti** -ím se, bóri -íte se! borèč -éča -e se, boríl -a -o, borjé-nje -a s, borljív -íva -o, borljí-vost -i ž, borílén -lna -o [*-íl-*], borílница -e ž [*-íl-*], borílski -a -o [*-íls-*]: ~a umetnost, borílec -lca [*-íl-*] *m*, borílka -e [*-ílk-*] ž
- Bórneo** *m*, z Bórnea, na Bórneu, bórnejski -a -o: ~i uporniki
- borovnica** -e ž, borovníčev -a -o, borovníčevac -vca *m*, borovníčevje -a s = borovníčje -a s, borovníčar -ja *m*, borovníčast -a -o
- Bórštnik** -a *m os. i.*, Bórštnikov -a -o: ~a igra, Bórštnik Zofíja ž *os. i.*, Bórštnik Zofíje *ali* Bórštnikove Zofíje, Bórštnikovi Zofíji *itd.*, nastop Bórštnikove
- bórza** -e ž, na bózi, bózren -zna -o: bózrni tečaj, senzal, ~i papírji; borzijánc -nea *m*, borzijánka -e ž, borzijánski -a -o; črna bórza -e -e ž, črnoborzijánc -nea *m*, črnoborzijánka -e ž, črnoborzijánski -a -o
- bós** bósa -o -i *in* -ó -í -é, bosják -a *m*, bosúlja -e ž, bosítí -ím: ~ konja *snemati mu podkev*, bosóta -e ž, bosátí -ám *hum. in zaničlj.* bos okoli hoditi, bosàj -ájte! bosàl -ála -o, bosánje -a s, bosác -a *m*, bosáča -e ž
- Bósna** -e ž, Bošnják -a *m*, Bosánec -nea *m*, Bošnjákinja -e ž, Bosánka -e ž, Bosánček -čka *m*, bósenki -a -o [*-sən-*]
- boso** -v *sestavi*: bosonòg -nóga -o, bosopèt -péta -o, bosopétec -tca *m*, bosopétiti -ím
- bôsti** bódem, bôdi -íte! bodèč -éča -e, bódél bôdla -o *in* bôl [*bòu*] bóla -o, (pre)bodèn -éna -o, bodénje -a s
- Boštján** -a *m (po domače)*, svetníško ime: Sebastiján -a *m*, Boštè -éta *m os. i.*
- bóštvo** -a s *gl.* bógstvo
- botánika** -e ž *rastlinoslovje*, botá-nik -a *m*, botániški -a -o, botáničarka -e ž, botáničen -čna -o: ~i vrt, botanizírati -am, botanizíránje -a s
- bóter** -tra *m*, bótrov -a -o, bótrc -a *m*, bótrček -čka *m*, bótra -e ž, bótrin -a -o, bótrica -e ž, bótričin -a -o, bótričen -čna -o: ~a nedelja, bótrski -a -o, bótrstvo -a s, bótrovski -a -o: ~a gostíja, botrína -e ž: v botrini smo si; botrínja -e ž, *tudi mn.* botrínje -ínj, botrínstvo -a s; botrovátí -újem, botrovánje -a s
- Bonrges** [*búrž*] *m franc. kr. i.*, Bourgesa [*búrža*], v Bourgesu [*búržu*], bourški -a -o
- bóvla** -e ž (*angl. bowle*): bréskova ~ *vrsta pijače*
- božánski** -a -o (+ božestven), božánstvo -a s (+ božestvo)
- bóžati** -am, božajóč -a -e, bóžal -a -o, bóžanje -a s
- bóžič** (*v dvoumnih primerih tudi Bóžič*) božíča *m*, o božíču, bôžič -íča *m pani, ki ga na sv. večer polože na ognjišče*, božiček -čka *m otr. govor*: ~ bo prišel, božičen -čna -o: ~i dan, božičnica -e ž, božičevátí -újem, božičúj -te! božičevál -ála -o, božičevánje -a s
- Bóžidar** -ja *m*, Bóžidarjev -a -o, Bóžo -a *m* (+ Bóžota)
- božjást** -i ž, božjástén -tna -o, božjástnik -a *m*, božjástnica -e ž
- bóžje** -ega s *božjást*: ~ ga meče
- bóžji** -a -e: ves bóžji dan, Sin bóžji, Mati bóžja, bóžja Porod-

nica, bôžja hiša, za pet ran bôžjih, bôžji grôb, bôžja pot, božjepóten -tna -o, božjepótnik -a m, božjepótnica -e ž

bráda ž, 2. bradé *in* bráde, 3. 5. brádi, 4. bradó *in* brádo, 6. z bradó *in* brádo, *mn.* 1. 4. bradé *in* bráde, 2. brád, 3. bradá*m in* brádam, 5. pri bradá*h in* bráda*h*, 6. z bradámi *in* brádam*i*; brádica -e *in* brádica -e ž, brádáč -a m, brádàt -áta -o, brádátost -i ž, brádovec -vca m, bradovína -e ž

Bradáška -a *in* -e m *os. i.*, Bradáškov -a -o: ~i spisi, ~e slike

bradávica -e ž, bradávičen -čna -o, bradávičast -a -o, bradávičnat -a -o, bradávičica -e ž, bradávičnik -a m *rastlina*, bradávičnjak -a m *rastlina*

brádelj -dlja m *brádljina brada*: mesarica (sekira) ima prednji *in* zadnji brádelj; brádlja -e ž *široka sekira za tesanje*, brádljin -a -o

brádlje -e ž *telovadno orodje*, brádljin -a -o: ~a blazina

*bragése -és ž *mn. klate*

brahiálen -lna -o: ~a sila, brahiálnost -i ž [*povsod*: -á*ln*-]

brahiketálen -lna -o [-á*ln*-]: glava je ~a

brájda -e ž, brájdén -dna -o: ~i koli, brájdica -e ž

Brájlova pisava -e -e ž

brák -a m *pasja pasma*, brakáda -e ž, brakírati -am

brálec -lca m, brálčev -a -o, brálka -e ž, bráلكin -a -o, bráلكi -a -o: ~e zahteve [*povsod*: -a*u*-]

brálen -lna -o [-á*ln*-]: ~o društvo, brálnica -e [-á*ln*-] ž

Bráma -a *in* -e m, Brámov -a -o: ~ svečenik = bramán -a m, bramánski -a -o; bramín -a m, bramánski -a -o, bramanízem -zma m

Bramánte -ja m, Bramántejev -a -o

brámbla -e ž, brámblen -bna -o, brámbovec -vca m, brámbovski -a -o, brámbovstvo -a s

brámor -ja m, *mn.* brámorji (*bezgavke*), bramoràv -áva -o: junec je bramoràv

brán -í ž *obramba*: v brán se postaviti

hrána -e *in* -é ž, bránin -a -o: ~ zob = zob od bráne (pri bráni) = braník -a m, bránica -e ž, branáč -a m; branáti -ám, branàj -ájte! branàl -ála -o, (po)braná*n* -a -o, branánje -a s (*delo in orodje*), branálec -lca [-a*u*-] m, branálka -e [-a*u*-] ž

brandy [brèndi] -ja m *vrsta žganja*

bránica -e ž *prepona (diafragma)*, bráničen -čna -o

braník -a m: na braníku stati

braníti bránim, bráni -íte! branèč -éča -e, bránil -íla -o, bránjenje -a s, branílec -lca [-i*u*- *in* -i*l*-] m, branítelj -a m, braníteljica -e ž, braníteljstvo -a s, branilo -a s, branílen -lna -o [-i*u*-], bránjenec -nca m, bránjenka -e ž

bránjevec -vca m, bránjevka -e ž, bránjevski -a -o, bránjar -ja m, bránjarica -e ž, bránjarija -e ž

+bránša -e ž *panoga, stroka*

brášno -a s *živež za na pot, popotnica*

brát bráta m, *mn.* bráti *in* brátje -ov -om -e -ih -i, brátec -tca m, brátovski -a -o = brátski -a -o, brátovstvo -a s = brátstvo -a s, brátovščina -e ž, brátiti -im se, brátenje -a s, bratič -íča m *bratranec*, bratična -e ž *sestrična*, bratoljúbje -a s, bratomòr -ôra m, bratomóren -rna -o

brátí bèrem, bèri -íte! beróč -a -e, (pre)brávši, brál -a -o, (o)brán -a -o, bránje -a s (*delo in stvar*),

Brátina

+ bráti levíte komu = kózje molitvice brati, oštevati koga

Brátina -a in -e m os. i., Brátinov -a -o

Brátislava -e ž, v Brátislavi, brátislavski -a -o

brátranec -nca m, brátranček -čka m, bratrána -e ž, brátranka -e ž

brávec -vca m oven, brávka -e ž ovca, brávski -a -o, bravína -e ž, bravínski -a -o

bravúra -e ž pogum, hrabrost, spretnost

brázda -e ž, brázdica -e ž, brazdät -áta -o, brázdast -a -o, brázditi -im *brazde delati*, brázdenje -a s

brazdáti -ám, brazdáti z rokami po vodi, brazdäj -ájte! brazdäjóc -a -e, brazdäl -ála -o, brazdánje -a s, brazdác -a m

brazgotína -e ž, brazgotínast -a -o

Brazílija -e ž, v Brazílijo -ji, brazílski -a -o [-il-], Brazílec -lca [-il-] m, Brazílka -e [-il-] ž in Brazílijánc -nca m, Brazílijánka -e ž, brazílijánski -a -o

brbati -am in -bljem, brbanje -a s

brbljati -ám, brbljaj -ájte! brbljajóc -a -e, brbljal -ála -o, brbljánje -a s, brbljav -áva -o, brbljavec -vca m, brbljavost -i ž, brbljiv -íva -o, brbljivec -vca m, bbljla -e ž

brbónc -nca m, brbónčica -e ž: tipálne ~e, gl. tudi pod brbúnc

brbót -óta m, brbotáti -ám, brbotáj -ájte! brbotäl -ála -o, brbotánje -a s, brbotálec -lca [-aj-] m = zaničlj. brbotálo -a s

brbra -e ž, brbráti -ám, brbräj -ájte! brbräl -ála -o, brbránje -a s, brbrast -a -o, brbräv -áva -o, brbrávec -vca m, brbrávost -i ž, brbrác -a m = zaničlj. brbrálo -a s

brbúnc -nca m *mozoljec na obrazu*, brbúnček -čka m, brbúnek -nka m, brbúnkati -am *posne-*

mati brbotanje vode, oponašati glasove pri mehurkanju vode

brc -a m, brca -e ž, brcati -am, brcanje -a s, brcniti -nem, brcnívši -a -e

brdek brdka -o in brdèk -dkà -ó = brhek -hka -o in brhèk -hkà -ó, brdkost in brhkost ali brdkóst in brhkóst -i ž

brdo -a s, brdje -a s, brdast -a -o, brdovit -a -o = brdät -áta -o, brdce -a s

Bréclj -clja m os. i., Brécljev -a -o

bréča -e ž: eruptívne bréče in grohi *geol.*, bréčen -čna -o: bréčni grohi

brég -á in bréga m, na brégu, za brégom, brégova, brégóvi -óv -om, brégé in brégóve, v brégéh in v brégóvih, z brégóvi; brégar -ja m, brégest -a -o, brégät -áta -o, brégóvit -a -o, brégóvje -a s, bréžen -žna -o: ~a sapa (*veter z brega*); bréžiček -čka m, bréžina -e ž *obrežje*, bréžúljek -ljka m

bréj -a -e: ~a kráva, bréjost -i ž, bréjiti -ím *nepreh.*, bréjénje -a s, bréjati -am *preh.*, bréjanje -a s

brême -ména s, brémence -a s, bremenílen -lna -o [-il-], breménski -a -o, bremeniti -ím koga = *obremenjevati*, bremenjénje -a s

Brémen -a m *kr. i. nemške luke*, bréménski -a -o: ~a luka, Brémerháven -vna m [-háfan -fn-]

bréncelj -clja in -celjna [-calj-] m, Alešovčev list Bréncelj

bréncati -ím, brénci -íte! bréncèč -éča -e, bréncäl -ála -o, bréncánje -a s, bréncäv -áva -o, bréncáva -e ž, bréncálo -a s

brénkati -am, brénkanje -a s, brénkác -a m, brénketáti -ám in -éčem, brénketájé, brénketäl -ála -o, brénketánje -a s,

tudi brenkotáti -ám in -óčem *itd.*;
brenkljáti -ám, brenkljáje, bren-
kljál -ála -o, brenkljánje -a s,
brenkljáč -a m; brénkniti -nem,
brènk brénka m, brénkelj -klja
m *bat pri zvonu*

Brénnér -ja m *kr. i. alpskega pre-
laza*, brénnerski -a -o: ~i pre-
dor, prelaz, ~a železnica, cesta
[*povsod: bréner-*]

brénta -e, ž, bréntica -e ž, bren-
táč -a m = bréntar -ja m

Brentáno -a m, Brentánov -a -o:
~i spisi

Brescia [bréša -e] ž *kr.
i. ital. mesta*, Brescian -a, -i m
[bréšan -ána, -i], Brescianka -e
[šánka] ž, brescianski -a -o
[bréšánski]

bréskev [-əu] -kve ž, bréskvica
-e ž, bréskov -a -o: ~ cvet, ~a
koščica

brést -a m, brestič -íča m, bréstov
-a -o, brestovína -e ž, bréstje
-a s = bréstovje -a s

brésti brédem, brédi -íte! brédel
brédla -o, brédénje -a s

Bretánja -e ž, Bretónec -nca m,
Bretónka -e ž, bretónski -a -o
bréva bréva m *kratka papeška
listina*

brevír -ja m, brevírski -a -o: ~e
moltive, brevírjev -a -o: ~e
platnice

brez *predl. z rod.*: brez kónca in
krája, brez skrbi, brez njéga,
brez njé (+ brez njega)

brez- *se v zloženkah prav veže le
s predmetnimi samostalniki, ne
pa z izvedenkami iz glagolov ali
s pridevniki, li se zlagajo z ne-*:
brez glave — brezgláv -áva -o,
brez zób — brezzób -zóba -o,
brez répa — brezrèp -répa -o,
brez úpa — brezúpen, brez srca
— brezstčen *itd.*; *tu je zveza
z ne- nemogoča; ponekod imamo
zloženke z brez- in z ne-, prve
iz samostalnika, druge iz glagola*

*ali pridevnika, z večjo ali manj-
šo pomensko ločitvijo*: kdor je
brez úma, je brezúmen — kdor
pa ne ume, je neúmen; kdor
je brez pameti, je brezpáme-
ten — kdor se ne spameti, je
nespámeten; kar je brez kon-
ca, je brezkončno — kar pa se
ne skonča, je neskončno; kdor
je brez okusa, je brezokúsen
— kar se okusiti ne dá (se
okusu upira), je neokusno;
kdor je brez skrbi, je brez-
skrben — kdor ne skrbi pri
delu, dela neskrbno; kdor je
brez vere, je brezvérec — kdor
česa ne veruje, je nevéren (ne-
véрни Tomaž ni bil brezvérec!)
itd.; *včasih sta mogoči obe obliki
v približno enakem pomenu*: kar
je brez koristi, je brezkorístno
— kar ne koristi, je nekorist-
no; kdor je brez čuta, je brez-
čúten — kdor ne čuti, je ne-
čúten; kdor je brez brige, je
brezbrižen — kdor se ne briga,
je nebrížen; kdor je brez sramú,
je brezsrámen — kdor se
ne sramuje, je nesrámen; *pri
pridevnikih in izglagolnih samo-
stalnkih je brez- največkrat
nemogoč, zmeraj pa slab, nam-
esto njega rabimo nikalnico
ne-*: nezméren, neslišen, nepo-
mémben, neobčúten, neodpó-
ren, neodlóčen, nezavéden, ne-
zavésten, nepostáven, nesmrten,
nevéden, nezavíden, neznačá-
jen, nepovéden *itd.*, *ne pa*: brez-
slíšen, brezpomémben, brezob-
čúten *itd.*; *v nekaterih primerih
bi po tem pravilu lahko delali
zloženke z brez- in samostalni-
kom ali pa z ne- in ustreznim
pridevnikom v enakem pomenu;
v takih primerih so se zadnji
čas uveljavile zloženke z ne-
proti zloženkam z brez-: red
(brezréden) — reden, neréden;*

bréza

pókoj (brezpokójen) — pokójen, nepokójen; število (brezštevilen) — številen, neštevilen, smóter (brezsmótrn) — smótrn, nesmótrn; strást (brezstrásten) — strásten, nestrásten; tákt (breztákten) — tákten, netákten; tvár (breztváren) — tváren, netváren *itd.*

bréza -e ž, brézov -a -o, brézast -a -o: ~o gledati, bréjze -a s, brézovec -vca m, brézovka -e ž, brézovje -a s, brézovina -e ž

brezaprén -a -o: ~i zid
brezbárvén -vna -o, brezbarvnost -i ž

brezbóžen -žna -o, brezbožnež -a m = brezbožnik -a m, brezbožnica -e ž, brezbožnost -i ž, brezbožniški -a -o, brezboštvo -a s

brezbréžen -žna -o: ~a voda, brezbrežnost -i ž

brezbrížen -žna -o, brezbrížnost -i ž, brezbríznež -a m

brezcvéten -tna -o, brezcvétnica -e ž

brezčásten -tna -o, brezčástnost -i ž
brezčúten -tna -o, brezčútnost -i ž, brezčútnjež -a m

+ **brez da**: dobil sem, brez da bi prosil = *ne da bi bil prošil ali čeprav nisem prosil*

brezdánji -a -e, brezdánjost -i ž
brezdéln -lna -o [-eln-], brezdélica -e ž, brezdélje -a s, brezdélnost -i [-eln-] ž, brezdélnjež -a [-eln-] m = brezdélnik -a [-eln-] m

brezdímen -mna -o: ~i smodnik, brezdímnost -i ž

brezdómen -mna -o, brezdómeč -mca m, brezdómka -e ž, brezdómki -a -o, brezdómček -čka m; brezdomovínski -a -o

brezdúšen -šna -o, brezdúšnik -a m, brezdúšnica -e ž, brezdúšnost -i ž

brézen -zna m mesec marec, brézov -a -o marčev: ~ sneg

brezglášen -sna -o, brezglásje -a s, brezglásnost -i ž

brezgláv -áva -o, brezglávost -i ž, brezglávec -vca m, brezgláven -vna -o

brezgréšen -šna -o, brezgréšnost -i ž

brezhíben -bna -o, brezhíbnost -i ž
brezhlácnik -a m = brezhláčnež -a m

brezidéjen -jna -o, brezidéjnost -i ž

brezímén -mna -o *in* brezímén -a -o, brezímnost -i ž *in* brezíménost -i ž, brezímnik -a m = brezímnež -a m

brezizgléden -dna -o, brezizglédnost -i ž

brezizhóden -dna -o, brezizhódnost -i ž

brezizrázen -zna -o, brezizráznost -i ž

brezklášen -sna -o: ~o žito

brezkompromíšen -sna -o, brezkompromísnost -i ž, brezkompromísnjež -a m

brezkónčen -čna -o, brezkónčnost -i ž

brezkóžen -žna -o, brezkóžnost -i ž

brezkrájen -jna -o, brezkrájnost -i ž

brezkríl [-il] -íla -o, brezkrílec -lca [-lc-] m, brezkrílen -lna -o [-ln-]: ~o letalo

brezkríven -vna -o, brezkrívnost -i ž
brezlésén -sna -o: ~i papir, brezlésénost -i ž

brezličén -čna -o, brezličje -a s, brezličnost -i ž, brezlik -a -o

brezmádežen -žna -o, brezmádežnost -i ž

brezméjen -jna -o, brezméjnost -i ž

brezmésén -sna -o: ~i dan

brezmíseln -a -o [-sáln-], brezmiselnost -i [-sáln-] ž, ločì od nesmiselnost (gl. tam)

- brezmôčen -čna -o, brezmôčnost -i ž
- breznačêlen -lna -o, breznačêlnost -i ž, breznačêlnež -a m [*povsod: -êln-*]
- +brez nadaljnjega takoj, brez pomisleka, brez obotavljanja
- breznaglâsen -sna -o enklitičen, breznaglâsnica -e ž enklitika
- bréznati -am se: v bréznu se mačke bréznajo, bréznanje -a s, bréznik -a m mesec marec
- Bréznik -a m os. i., Bréznikov -a -o: ~a slovnica, Bréznik-Ramóvšev pravopis
- bréžno -a s, mn. brézna -zen [-zæn], brezdánji -a -e
- brezobrêsten -stna -o, brezobrêstnost -i ž
- brezobzír -rna -o, brezobzírnost -i ž
- brezokúsen -sna -o kar je brez okusa, brezokúsnost -i ž
- brezoseben -bna -o: ~a raba glagolov
- Brézovački Tít, Títa Brézovačkega m, drama Títa Brézovačkega
- brezpámeten -tna -o, brezpámetnik -a m, brezpámetnost -i ž
- brezpéten -tna -o, brezpétnik -a m opanek, copata
- brezpláčen -čna -o: ~i dopust, brezpláčnost -i ž
- brezplóden -dna -o, ~plódnost -i ž
- brezpogójen -jna -o, brezpogójnost -i ž
- brezpôseln -a -o, brezpôselnost -i ž [*povsod: -sæln-*]
- brezprávén -vna -o, brezprávnost -i ž, brezprávje -a s
- brezpredméten -tna -o, ~tnost -i ž
- brezpriméren -rna -o: ~o krivičen, brezprimérnost -i ž; loči od neprimeren, neprimernost
- brezrazréden -dna -o: ~a družba, brezrazrédnost -i ž
- brezrébrn -a -o
- brezrép -épa -o
- brezrók -óka -o, brezrokáveč -vca m = brezrokávník -a m
- brezskrbén -bna -o, brezskrbnost -i ž, brezskrbnež -a m
- brezsmótrn -a -o
- brezstrásten -tna -o, brezstrátnost -i ž, brezstrástje -a s
- brezštévilen -lna -o [-iln-]
- breztelésen -sna -o, ~ésnost -i ž
- brezúh -úha -o, brezúšec -šca m, brezúšnost -i ž = brezúhost -i ž
- brezúmen -mna -o, brezúmnost -i ž, brezúrnež -a m, brezúmnik -a m, brezúmnica -e ž
- brezúpen -pna -o, brezúpnost -i ž, brezúpnež -a m
- brezuspéšen -šna -o, brezuspéšnost -i ž
- brezvérski -a -o, brezvérec -rca m, brezvérnež -a m, brezvérnost -i ž, brezvérstvo -a s
- brezvésten -stna -o, brezvéstnež -a m = brezvéstnik -a m, brezvéstnica -e ž, brezvéstnost -i ž
- brezvétrje -a s, brezvétrn -a -o
- brezvézje -a s asindeton, brezvézen -zna -o asindétičen
- brezvládje -a s
- brezvoljen -ljna -o, brezvoljnost -i ž, brezvoljnež -a m
- brezžób -zóba -o, ~zóbst -i ž
- brezžráčen -čna -o, ~žráčnost -i ž
- brezžíčen -čna -o
- brežina -e ž, brežúljek -ljka m, gl. breg
- brglez -a m
- brhèk gl. brdek
- bridek -dka -o, bridkóst -i ž, bridkóstén -stna -o
- briga -e ž skrb, pazljivost; *brigati -am (se): brigam se za kaj skrbím za kaj, méním se za kaj; me nič ne briga mi nič ni mar; gl. tudi brižen
- brigáda -e ž, brigáden -dna -o, brigadír -ja m
- brikét -a m stisnjeni premog, briketírati -am, briketíranje -a s

briljánt

briljánt -a *m* *brušen diamant*,
briljántov -a -o: ~ prah,
briljánten -tna -o *sijajen, bleščet*,
briljírati -am *svetiti se kot dia-*
mant, odlikovati se, briljíranje
-a *s*

brín brína *m*, brínov -a -o: ~
grm, brínovec -vca *m*, brínovka
-e *ž*, brínovina -e *ž*, brínje -a *s*

Bríndisi [-izi] Bríndisija *m*, v
Bríndisiju, bríndiški -a -o

* **brinétka** -e *ž* *ženska rjavkastih*
las, rjavoláska

Brióni -ov *m mn.*, na Briónih,
briónski -a -o: Briónski otoki
brísati -išem, brišóč -a -e, bri-
sanje -a *s*, brísáč -a *m*, brísáča
-e *ž* = brísávka -e *ž* = brísolja
-e *ž*

briskírati -am *zadirati se nad kom,*
nahruliti koga, prezreti, preztrati

Británija -e *ž*, Británc -nca *m*,
Británka -e *ž*, británski -a -o =
brítski -a -o

brítí brijem, brij -te! bril -íla -o,
(o)brít -a -o, brítje -a *s*, brítev
-tve *ž in* brítva -e *ž*, z brítvijo
in z brítvo, brítven -a -o [-van-],
brítvica -e *ž*

brívec -vca *m*, brívčev -a -o, brív-
ka -e *ž*, brívski -a -o, brívnic -
e *ž*, brívniški -a -o: ~i prostori

brizgálka -e *ž*, brizgálen -lna -o:
~o orodje, brizgálna -e *ž*, briz-
gálnica -e *ž* [povsod: -al-], brizg-
lja -e *ž*, brizgalica -e *ž*

brizgati -am, brizgajóč -a -e,
brizgal -a -o, brizganje -a *s*,
brizgálec -lca [-lc-] *m* (*oseba*),
brizganec -nca *m* (*pijáča*)

brizgljái -ám, brizgljáj -ájte!
brizgljajóč -a -e, brizgljál -ála
-o, brizgljánje -a *s*

brížen -zna -o *skrben, vesten*;
bríznost -i *ž* *skrbnost, vestnost*;
brízljiv -a -o, brízljívnost -i *ž*;
gl. tudi briga

Brízínski spomeniki *gl. Freisingen*

brk -a *m*, *mn.* brki -ov *in* brke
brk *ž*, brklje -kelj [-kəlj] *ž mn.*
= brki *zaničlj.*, brčice -ic *ž mn.*
= brkice -ic *ž mn.*, brkáč -a *m*,
brkást -a -o, brkát -áta -o

brkati -am, brkajóč -a -e, brkal
-a -o, brkanje -a *s*

brklja -e *ž* *roka, noga, brki v za-*
ničlj. pomenu: kam pa moliš te
brklje? brklja me boli

brkljáti -ám, brkljáj -ájte! brk-
ljáje, brkljál -ála -o, brkljánje
-a *s*, brkljarija -e *ž*, brkljáča -e
ž, brkljást -a -o, brkljät -áta -o,
brkljež -a *m*

brléti -ím: luč brlí, brlèč -éča -e,
brlèl -éla -o, brlénje -a *s*, brlív-
ka -e *ž*

brljái -ám, brljáj -ájte! brljál
-ála -o, brljánje -a *s*; kaj brljá
tod? *stiče, išče*

brljáv -áva -o, brljávost -i *ž*, br-
ljávec -vca *m*, brljávka -e *ž*,
brljávski -a -o

brljúzga -e *ž*, brljúzgati -am, br-
ljúžgal -a -o, brljúžganje -a *s*:
otròk po blátu brljúzga *in*
brljúzgáti -ám, brljúzgáj -ájte!
brljúzgal -ála -o, brljúzganje
-a *s*; brljúzgniti -nem, brljúzgn-
nil -a -o

brlòg -óga *m*, brlógar -ja *m*:
médved brlógar

brnéti -ím, brní -íte! brnèč -éča
-e, brnèl -éla -o, brnènje -a *s*

brnja -e *ž in* brnje -a *s* *črna*
zemlja, mn. brnje brnj ž nesna-
ga na životu

brnja -e *ž* *capa, cunja, brnjav -a*
-o, brnjavec -vca *m*

Brno -a *s*, brński -a -o, Brnján
-ána *m*, Brnjánka -e *ž*, brnján-
ski -a -o

Broadway [bródwej] Broadwaya
m, na Broadwaju, broadwayski
-a -o

bród -a *m*, na bródu *in* bródu,
mn. brodóvi -óv -óvom itd. po-
leg bródi -ov -om itd.; brodóv-

je -a s, brodár -ja m, brodárski -a -o, brodáríti -im, brodárjenje -a s, brodárstvo -a s, brodarína -e ž
bródítí bródim, bródi -íte! bródił -íla -o; *tuđi s stalnim poudarkom* bród-; brodník -a m, brodníški -a -o, brodnína -e ž, brodolòm -òma m, brodolómec -mca m
brokát -a m z zlatom in s srebrom *pretkana svila*, brokáten -tna -o: ~ plašček
bróm -a m *kemična prvina*, brómov -a -o: ~a kislina, bromát -a m, bromíd -a m
bròn bróna m, brónast -a -o: ~a doba, bronén -a -o: ~a posoda, brónec -nca m, brončén -a -o, brónsa -e ž, bronsírati -am, bronsíranje -a s
brónhij -ija m in brónhus -a m *med.*, bronhiálen -lna -o [-aln-]: ~i katar, bronhítis -a m
bróša -e ž in bróška -e ž *naprsna zaponka*
brošírati -am *sešili, mehko vezati*, brošíranje -a s, brošúra -e ž *sešitek*, brošúrica -e ž
bróvning -a m, bróvningov -a -o
brózga -e ž, brózgati -am, brózgaj -te! brózgal -a -o, brózganje -a s
brškatí -am, brškáje, brškanje -a s, brskljáti -ám *malo pobrskati*, brskljáj -ájte! brskljál -ála -o, brskljánje -a s, bršniti -nem
bršt -a m, brstič -íča m, brštje -a s, bršten -tna -o, brštít -a -o = brstén -a -o = brščén -a -o = brstnát -áta -o; brštéti -im, brštèč -éča -e, brštèl -éla -o, bršténje -a s, brštíti -im (se): grm brstí, kóza ga brstí
bršč -a m, dívji bršč, bršček -ščka m, brščíka -e ž
bršlján -a m in bršlín -a m, bršljánov -a -o, bršljánovec -vca m, bršlínov -a -o, bršlínovec -vca m

brtávš -a m: brtávš kruha odre-zati, brtávšati -am, brtávšniti -nem, brtávšnjen -a -o
brtvílo -a s *tesnilo*, brtvílen -lna -o [-il-], brtvíti -im
brúc -a m, brúcov -a -o, brúcovski -a -o: ~i večer
brúhati -am, brúhanje -a s, brúh-niti -nem, (iz)brúhnjen -a -o
brúndati -am, brundajóč -a -e, brúndal -a -o, brúndanje -a s
Brunetière -ra [brúnətjér -a] m *os. i.*, Brunetièrov -a -o [-jèrou -ova -o], brunetièrski -a -o
brúno -a s, brúnovje -a s, brúnast -a -o, brúnce -a s
Brúno -a m *os. i.*, z Brúnom
brús -a m, brúsen -šna -o: ~i kamen, brusílo -a s, brusílnica -e [-il-] ž, brusína -e ž, brusíti -im, brusíl -a -o in -íla -o, brúšen -a -o, brúšenje -a s, brusník -a m, brusníca -e ž, brusáč -a m, brusáški -a -o, brusárnica -e ž, brusárstvo -a s
Brúselj -slja m, brúseljski -a -o [-səl-j-]: ~e čipke
brúsnica -e ž *roslina*
brutálen -lna -o [-al-] *surov*, brutálnost -i [-al-] ž
***brúto neskl.:** *bruto težá = *kosmata težá, kosmati dohodki, kosmati denar; nasprotje* *néto čista težá, čisti dohodki; bruto *obrazec kem., med., fiziolog.*
Brútus in Brút Brúta m *os. i.*, Brútov -a -o: ~a zarota
brv -í ž, brvca -e ž in brvíca -e ž, brven -vna -o: ~o bruno
brž brža -o, hitréjši -a -e (+brži), *prisl.* bržo brže; brži vlak bržovlak, bržec -zca m *ime hroščem*
bržda -e ž, brždati -am, brždanje -a s, brždít -a -o
brzėti -im, brzi -íte! brzèl -éla -o, brzénje -a s, brzica -e ž, brzína -e ž, brzínómèr -éra m

brzo-

brzo- v sestavi: brzójäv -áva *m*, brzójävén -vna -o: ~i drog, brzójäviti -im, brzójävljenje -a *s*, brzójävka -e *ž*; brzópís -ísa *m*, brzópísec -sca *m*, brzópíska -e *ž*, brzópísen -sna -o, brzópísje -a *s*; brzostrélen -lna -o: ~o orožje, brzostrélka -e *ž*, brzostrélski -a -o, brzostrélec -lca *m* [*povsod: -el-*], brzotísk -a *m*, brzotísen -sna -o, brzovózen -zna -o: ~o blago, brzovvlak -a *m*; brzoturnír -ja *m*, brzoturnírski -a -o

brž prisl. (hitro): brž pojdi, bržkone, bržda, bržčas (*menda*), najbrž: najbrž nikogar ni našel; brž ko (*hitro ko, kakor hitro*): brž ko bo mogoče; ne zamenjaj z brže prisl. prim. k brzo: brž (*koj, hitro, brez odlašanja*) zine — brže (*hitreje*) stopi

bržóla -e ž prazena in dušena govedina, tudi mn. bržóle bržól [-ól] ž, bržólen -lna -o [-ln-]: ~a omaka

búba -e ž, búbin -a -o: ~ za predek

búc medm. v otroškem govoru pomeni bodenje, búcek -cka m popek, brst, poganjek, búcelj -clja m konec prsta, búcika -e ž: šopek z buciko pripeti, búcati -am zbadati, búcanje -a s, búckati -am, búcniti -nem

búča -e ž, búčen -čna -o: ~o olje, búčka -e ž, búčnica -e ž, búčast -a -o, búček -čka *m* = búčman -a *m*, búčevina *in* -ína -e ž

bučáti -ím, búči -íte! bučč -éča -e, búčal -ála -o, bučánje -a s, búčen -čna -o: ~ smeh

Búda -a in -e m, Búdiv -a -o: ~o svetišče, búdivem -zma *m*, búdist -a *m*, búdističen -čna -o

budálo -a s, budálast -a -o, budálost -i ž, budáliti -im

búdati -am: ~ strgane cunje = brez uspeha šivati, t. j. bosti in prebadati, a cunje ne drže v boda; búdati v knjige, papirje tístati, bosti v kaj; búdanje -a *s*

búden -dna -o, bolj búden ali búdnejši; prisl. búdno: ~ paziti; búdnost -i ž, búdnica -e ž

Búdimpešta -e ž, budimpeštanski -a -o

budíti -ím, búdi -íte! budfl -a -o, (z)bujèn -êna -o, bujênje -a s, budítelj -a m = budílec -lca [-ij-] m, budílo -a s, budíлка -e ž: ura budíлка [-il-], budílnik -a [-ln-] m budílo na uri

Búdjejovice (Budějovice) -ic ž mn., iz Búdjejovic, v Búdjejovicah, búdjejoviško pivo

búdla -e ž nadev, budláti -ám nadevati, budlajóč -a -e, budláj -ájte! budlál -ála -o, budlánje -a s

budoár -ja m damska soba

budzét -a m proračun, budžéten -tna -o: ~a razprava

Buénos Áires m, iz Buénos Áiresa, v Buénos Áiresu, buenosáireski -a -o

búhati -am: veter búha, buhajóč -a -e, búhal -a -o, búhanje -a s, búhnutí -nem, búhnil -a -o

búhtelj -na m

búhtéti -ím = buhtáti -ám: ogenj, plamen buhtí = buhtá, búhtiti -ím (búkniti), plamen búhtí (búkne)

bújen -jna -o bohóten: ~a rast

Búkarešta -e ž, v Búkarešti, búkareštanski -a -o ali búkareški -a -o: ~i mir; Búkareščán -ána *m*, Búkareščánka -e ž

búkati -am se: svinje se búkajo, búkanje -a *s*

* **búké -ja m šopek**

búkev -kve ž, búkovje -a s, búkvica -e ž, búkov -a -o: ~ les, ~a drvà, búkovina -e ž

bukóličén -čna -o, **bukólik** -a *m*
pesnik pastirskih pesmi, **bukó-**
lika -e *ž* **bukolična** *poezija*
Búkovac **Vláho**, **Vláha** **Búkovca**,
Búkovčeve *slike*
búkve -kev [-kaj] *ž mn. knjiga*,
búkvice -vic *ž mn. knjižica*, **bú-**
kovski -a -o: ~i *jezik (ki živi*
samo v knjigah = latinščina);
bukvárna -e *ž*, **bukvárnica** -e *ž*,
bukvárničen -čna -o, **bukvár-**
niški -a -o, **bukvárnar** -ja *m*,
bukvárski -a -o
búla -e *ž ulje*, **búlast** -a -o, **bulät**
-áta -o
búla -e *ž listina*
búldog -a *m pasja pasma* [-ld-]
buldožer -a *m stroj, ki rije zem-*
ljo, **buldožerov** -a -o [-ld-]
búlití -im: *živina búli (muka)*,
búлил -a -o, **búljenje** -a *s*, **búlec**
-lea [-ul-] *m vol: búlec búli*
búljití -im: ~ oči = *oči izbuh-*
niti, napeti; **búljenje** -a *s*: ~
oči; **buljiti se** *prav rabi le s*
predmetom oči; **búljiti** *v noč*
= strmeti v noč
bulletin [büllén] -a *m gl. biltén*
bulvár -a *m velika cesta z drevo-*
redi v mestu, **bulvárski** -a -o
Búnjavec -vca *m, mn. Búnjevci*
-ev, búnjevski -a -o
búnka -e *ž*, **búnkast** -a -o, **bún-**
čica -e *ž*, **búnkati** -am, **bún-**
kanje -a *s*
búnker -ja *m*
Búnšen -a *m, Búnšenov gorilnik*
Búr -a *m, Búrsko* -ega *s*, **búrski**
-a -o: ~a *vojna*
Burbón -a *m, burbónski* -a -o
bureau *gl. biró*
búrén -rna -o, **búrnejši**, **búrník**
-a *m, búrnost* -i *ž*
Búrgar -ja *m os. i., Búrgarjev* -a -o
Bürger -ja *m os. i. nem. pesnika*,
Bürgerjev -a -o: ~a *Lenora*
burgúndec -dca *m vrsta vinske*
trte in vina, **burgúndski** -a -o

búriti -im, **búrjenje** -a *s*, **búriti**
se (o vremenu): ves dan se búri
búrja -e *ž*, **búrjast** -a -o = **búr-**
jav -a -o, **búrjavec** -vca *m bur-*
jast, burjav človek, **burjevést-**
nik -a *m* 1. *ptič, ki oznanja vihar*,
 2. *znanilec prekratnih dogodkov*
Búrja -a *in* -e *m os. i.*, **Búrjev** -a -o
búrka -e *ž: búrke* *uganjati, búr-*
kast -a -o, **búrkav** -a -o: ~
človek = búrkež -a *m*
búrkati -am (*vodo*), **búrkal** -a -o,
búrkanje -a *s*, **burkljati** -ám:
voda burkljá iz posode, **burk-**
ljäl -ála -o, **burkljánje** -a *s*
búrkelj -klja *m vodni mehur*, **búr-**
keljc -a *m*
burkláti -ám *nerodno hoditi*, **bur-**
kláj -ájte! **burkläl** -ála -o, **bur-**
klánje -a *s*, **búrkla** -e *ž neróda*
búrkel -kel [-kel] *ž mn.*, **búrklast**
-a -o, **búrklež** -a *m*
burlésken -kna -o *burkast*
búrník -a *m leseno zatikalo pri*
vratih
búrnaus -a *m beduinski plašč*
búrovž -a *m kravji zvonec, astr.*
velíki voz (ljudsko)
Búrow -a *m os. i.*, **búrovi** *obkladki*
buržoazija -e *ž zaničlj. meščanski*
srednji stan, **buržoá** -ja *m, bur-*
žoázen -zna -o, **buržúj** -a *m*,
buržújstvo -a *s*, **buržújski** -a -o
busóla -e *ž kompas*
búšiti -im, **búška** -e *ž*, **búškast** -a
-o, **búškati** -am (*se*), **búškanje**
-a *s*, **búš(k)niti** -nem: *ogenj je*
búš(k)nil iz peči
bútara -e *ž*, **bútarica** -e *ž*
bútati -am, **bútanje** -a *s*, **bútiti**
-im = **bútniti** -nem
bútec -tca *m, bútelj* -na *m, bú-*
teljnast -a -o, **bútast** -a -o
butéljka -e *ž*, **butélja** -e *ž stekle-*
nica za vino, **butéljski** -a -o:
 ~o *vino*, **butéljčen** -čna -o
butica -e *ž gl. betica*
buzakljúnski -a -o = **buzarónski**
-a -o

búzdovan

búzdovan -a m

Byron [bájron] -a m, Byronov -a -o, byronski -a -o: ~i slog, byronízem -zma m [povsod: báj-]

bzikati -am in -čem, bzikaj -te in bzličí -tel bzikanje -a s, bzíkniti -nem, bzíklja -e ž = bzíkalica -e ž

C

c [cə in cé] 1. ime trke in note m neskl.: mali c, od c naprej, s c začni; 2. v glas.: c-mol, C-dur, v C-duru, s c-molom, c-ključ -ca manjš. prip. za osnove ž sp. na -i: stvár -í — stvárcá -e, živál -i — živálca -e [—díc-], lúč -i — lúčca -e, dúri -i — dúrce dúric íld.; v rod. mn. stváric, živálic, lúčic; gl. § 45

Cáf Cáfa m os. i., Cáfov -a -o: ~o slovarsko delo

cájna -e ž locánja, cájnica -e ž Calais -a [kalé -éja] m kr. i., calaiski -a -o [kaléjski]; Pas de Calais Pas de Calaisa [pad-kalé -éja] = Calaiska ožina

Calderon de la Barca [kalderón dela bárka] m os. i., Calderóna de la Barca; Calderónov -a -o: ~e drame, calderónski -a -o: ~e drame

Cambrai -a [kambré -éja] m kr. i., v Cambraiu [kambréju], cambraiski -a -o [kambréjski]

Cambridge -gea [kémbridž -a] m kr. i., cambriški -a -o [kémbriški]

cámelj -mlja m kembelj, bat pri zvonu

Camoês. -a [kamúinš -a] m os. i. portugalskega pesnika, Camoêsov -a -o [kamúinšov -ova -ovo]: ~a pesnitev

Campo Formio [kampofórmio] m kr. i. ital. mesta, iz Campo Formia, v Campo Formiu, campoformijski -a -o: ~i mir

cándra -e ž, cándrav -a -o, cándravec -vca m, cándrati -am, cándravost -i ž

cánja -e ž, cánjek cánjka m

Cánkar -ja m os. i., Cánkarev -a -o: ~ slog, ~a dela; cánkarski -a -o: ~i slog; cankarjánec -nca m posnemovalec Cankarja, cankarjanski -a -o, cankarjánstvo -a s, cánkarevec -vca m vojak Cankarjeve brigade

Canossa [kanósa] -ósse ž kr. i. ital. mesta: pot v Canosso, doživeti Canosso poraz, ponižanje, posebno v političnih bojih

capa -e ž, cápica -e ž, cápje -a s, cápav -a -o, cápavec -vca m, cápast -a -o, cápár -ja m kdor cape zbira; capín -a m, capínka -e ž, capínast -a -o, capínski -a -o; capánder -dra m, cápež -a m, capándra -e ž; capándrati -am trgati, raztrgati

Capablanca [kapablánka] m os. i. šahista, od Capablancá in -ce [-ka -ke], Capablancov -a -o: ~a poteza (+Capablancin)

capáti -ám, capāj -ájtel capál -ála -o, capánje -a s: po blatu capati (otroci); capljáti -ám, capljāj -ájtel capljál -ála -o, capljánje -a s

Capri -ija [kápri -ija] m kr. i., cáprijski -a -o

cár -ja m, cárjev -a -o, cárski -a -o, cárstvo -a s; cáríca -e ž, cáríčin -a -o; caríčna -e ž, cárjevíč -a m, carjevina -e ž; cárjevátí -jújem, carjevál -ála -o, carjevánje -a s; carízem -zma m, caríst -a m, carístičen -čna -o = carístovski -a -o

Carcassonne -onna [karkasón -óna] m kr. i. franc. mesta, carcasson-

- ski -a -o [karkasónski -a -o], Carcassonec -nca *m*, Carcassonka -e *ž* [karkasóneec -nca -nka]
- Cardacci -ija [kardúci -ija] *m os. i. ital. pesnika*, Carduccijev -a -o [kardúccijev -eva -o]: ~i verzji; carduccijevski -a -o
- Cáribrod -a *m*, cáribrodski -a -o
- Cárigrad -a *m*, cárigrajski -a -o, Cárigrajčan -a *m*, Cárigrajčan -ka -e *ž*
- carína -e *ž*, carínski -a -o; carinar -ja *m*, carinarica -e *ž*, carinarski -a -o; carinárnica -e *ž*, carinárniški -a -o
- caríniti -im, carinjenje -a *s*, carinítev -tve *ž*
- Carinthia [kartintija] -ije *ž ime koroškega časopisa*, Carinthijin -a -o: ~ urednik
- Carlyle -la [karlájl -la] *m os. i. angl. zgodovinarja*, Carlylov -a -o: ~a zgodovina
- Carmen [kármen] *ž neskl. os. i., znano zlasti po operi s tem naslovom*: od Carmen, h Carmen, pri Carmen, s Carmen; *prid. se ogiblremo*: glasba v (operi) Carmen, smrt Carmen je pretresljiva
- Carnegie -gieja [karnigi -ija] *m os. i. amer. mecena*, Carnegiejev -a -o: ~a ustanova
- Carniola -le [karniola -le] *ž l. i. zgod. časopisa v Ljubljani*, Carniolin -a -o: ~ urednik, ~c razprave
- Carrara -re [karára -re] *ž kr. i. ital. mesta*; karárski -a -o: ~i marmor = marmor iz Carrare
- Carrière -ra [karjér -ra] *m os. i. franc. slikarja*, Carrièreov -a -o: ~o Materinstvo
- Cartesius [kartézij] ali Kartézij *m os. i. franc. filozofa Descartesa* [dekárta] v lat. obliki, v drugih sklonih: Kartézija -u *itd.*, Kartézijev -a -o, kartézijski -a -o ali kartezijski -a -o: ~i stavek, način
- Caruso -sa [karúzo -za] *m os. i. tenorista*, Carusov -a -o: ~ glas, ~o petje, carusovski -a -o: ~i glas [povsod: karúz-]
- Casablanca -ce [kasablánka -ke] *ž kr. i. luke v Maroku*, casablánski -a -o: ~a luka
- Castiglione -eja [kastiljóna -eja] *m os. i. ital. književnika in diplomata*, Castiglionejev -a -o: ~a dvorska uglajenost
- Cavour -ja [kavúr -ja] *m os. i. ital. državnika*, Cavourjev -a -o -ce *manjš. pripona za samostalnike sr. sp.*: ogledálo — ogledálce [-álce], kládivo — kládívce, koló — koléce, deklé — deklétece; v mn. -ca: vráta — vrátca, kóla — kólca [-ólč-]; *te se osnova končuje na dva sogl. in drugi ni m, n, l, v ali r, pítemo -ece [-æce]*: mésto — méstece, gnézdo — gnéздеce, sréc — srécece, jájce — jájcece; *te je drugi sogl. m, n, l ali v, pítemo -e- in govorimo polglasnik [-ə-] pred temi glasovi*: písmo — písemce [-æmce], ókno — ókenec [-ænce], stéblo — stébelce [-ælce], véšlo — véšlece [-ælce], poséstvo — posestevce [-æuce]; *te je drugi sogl. r, postane samogl.*: rébro — rébrce, jádro — jádrce
- cebáti -ám [povsod: cæb-], cebáj -ájte! cebál -ála -o, cebánje -a *s*; cebniti -nem, cebni -ite! cebnil -ila -o, cebnjèn -èna -o ali pa: cábniti -nem; gl. be-cáti in bacniti
- cécelj -clja *m jeziček (úvula)*
- Cecílija -e *ž os. i., Cecílijin -a -o, cecilijánski -a -o*: ~o petje, cecilijánec -nca *m pripadnik cecilijánskega petja*, cecilijánstvo -a *s*; Cílka -e *ž*, Cílkin -a -o [-lk-]

cécniti

cécniti -nem: voz je cécnil čez prag; **cécati** -am, **cécanje** -a s
cedika -e ž *gumi*, **cedikov** -a -o
gumijev, **cedikast** -a -o *gumijast*,
gumast
cedilo -a s, **cedilce** -a [-ilc-] s,
cedilček -čka [-iuč- in -ilč-] m;
cedilen -ilna -o [-iln-]: ~a
 mrežica, ~a priprava; **cedilnik**
 -a [-iln- in -iyn-] m = **cedilo**
cedirati -am *odstopiti*, *predati ko-*
mu kaj; **cesija** -e ž *odstop*, *pre-*
daja; **cesijski** -a -o: ~a listina;
cesionár -árja m *prevzemnik*,
cedent -enta m *odstopnik*
cedíti -ím, **cédi** -ítel **cedé**, **cedèč**
 -éča -e, (o)cejèn -èna -o, cejë-
 nje -a s, **cedíl** -íla -o; **cedílen**
 -lna -o [-iyn- in -iln-] kar se
cedíti dá ali se ceđí: ~a smola;
cedílec -lca [-iyc- in -ilc-] m,
cedílka -e [-iuk- in -ilk-] ž, **ce-**
dílnica -e [-iln-] ž; **cedíti** se
cédra -e ž, *rod. mn. céder*, **cédrov**
 -a -o: ~ les = *cedrovina* -e ž,
cédrovje -a s
Cédron -a m l. i. *potoka v Pale-*
stini, **cédrónski** -a -o
cefedráti -ám, **cefedrāj** -ájtel **ce-**
fedrál -ála -o, (s)cefedrán -a -o,
 cefedránje -a s *delo in izdelek*,
cefedráč -a m, **cefédra** -e ž
capa [povsod: *čaj*]
cefráti -ám: ~ volno, perje, blago;
 cefrāj -ájtel **cefrál** -ála -o,
 (s)cefrán -a -o, cefránje -a s
delo in izdelek, **cefrálec** -lca
 [-áyc-] m, **cefrálka** -e [-áuk-] ž
 [povsod: *čaj*]
Cégnar -ja m, **Cégnarjev** -a -o:
 ~i prevodi
céh in **cèh** **céha** m, **céhovski** -a
 -o: ~i mojster; **céhmešter** -štra
 ali **céhmošter** -štra m *cerkveni*
ključar; **céhovstvo** -a s
cékar -ja m, **cékarček** -čka m,
cékarški -a -o
cekín -a m, **cekínček** -čka m, **ce-**
kínast -a -o: ~a barva, juha;

cekínski -a -o: ~o zlato, ~a
 vrednost, podoba
cél [céu] -a -o *predstavlja celoto*,
neokrnjenost in polnost stvari:
 miza je iz célega (*iz enega kosa*,
ne zbila iz več kosov), **cél hleb**
 (*še nerazrezan*), **céla suknja** (*še*
ne raztrgana), **célo število** (*ne*
ulomljeno); **hodil je cél dan** in
célo noč, za **cél razred vas je**,
 za **célo skledo žgancev bi sne-**
del; v **célo**, na **célo** je **gazil**,
 na **célem** je počila steklenica,
 na **célem** se je **zlagal**, po **célem**
 je **gazil**; to ti je **cél modrijan**;
pogosto lahko rabimo cél -a -o
ali vès vsà vsè, kakor imamo
bolj pred očmi vsoto delov ali
celoto stvari: **ves dan** — **cél**
dan, **ves čas** — **cel čas**, **vsa**
vas — **cela vas**, **vse mesto** —
celo mesto ipd.; v *dv. in mn.*
tudi celá -í, celí -é: **obá sta še**
celá, **obé sta še celí**, **vsi so še**
celí, **vse so celé**, **rane so celé**,
toda vrata so céla
celebrírati -am *opravljati, opraviti*
slovesni obred; **celebránt** -a m
kdor celebrira, **celebríranje** -a
 s in **celebrácija** -e ž *slovesno*
izvrševanje obreda
célec -lca [-yc-] m *žrebec, nepre-*
gažen sneg, nepoškodovan pih =
celák -a m *žrebec*; **célešnji** -a
 -e *neprizadet*
Celestín -a m *os. i.*, **Celestínov**
 -a -o: ~a pisma iz Rusije
Celestina -a in -e m *os. i.*, **Cele-**
stínov -a -o: ~a matematična
 terminologija; **Celestína** -e ž
os. i., **Celestínin** -a -o
celéti -í le v 3. *os.*, *nepreh.*: rana
celí, **roké celíjo** = *se céli -ijo*;
celèč -éča -e, **celèl** -éla -o, **ce-**
lènje -a s
celibát -a m *samski stan*, **celibát-**
ski -a -o, **celibáten** -tna -o, **ce-**
libatêr -ja m *samec*, **celibatêrski**
 -a -o, **celibatêrstvo** -a s

célica -e ž, céliččen -čna -o: eno-
célična bitja

celína -e ž: evropska ~, ~o ora-
ti; celinski -a -o: ~a zapora;
celínec -nca *m neprehojen sneg*

céliiti -im *preh.*: ~ rano, želodec,
pljuča; (za)celjjen -a -o, célje-
nje -a *s*; céliiti se: rana se lepo
céli; celítev -tve ž; celílo -a *s*
sredstvo, ki céli; celílen -lna -o
[-ln-]: ~o zélišče, ~a maža;
celílnost -i [-ln-] ž *celilna moč,*
sposobnost; celívec -vca *m*, ce-
lívka -e ž, ranocélnik -a *m*
[-éln-] *ranar*

celó *poudarni prisl.*: celó meso je
imel, celó ljubezniv zna biti,
celó on je teh misli, celó pet
mi jih je dal, celó uči se, celó
danes je bil tu, celó nikjer ga
ni, celó nič ne zna, že celó ne,
celó pred vrati (kaj šele za
njimi); *včasih se za načinovni*
prisl. rabi tudi céloma = docela,
čisto, popolnoma

celo- *v sestavi*: celodnéven -vna
-o; *celokúpen -pna -o = *celó-*
ten, v celoti, *celokúpnost -i ž
celotnost, vse skupaj; celoléten
-tna -o, celomésečen -čna -o;
celozémnik -a *m zemlják*

celofán -a *m vrsta prozornega pa-*
pirja, celofánski -a -o: ~i ovoj
célost -i ž, célosten -tna -o: ~o
gledanje na kaj; celovit -a -o,
celovítost -i ž

celóta -e ž, celóten -tna -o, celót-
nost -i ž

celuláren -rna -o *céliččen*: ~a
teorija

celuloíd -a *m*, celuloíden -dna -o:
~i ovratnik, ~i ročaj

celulóza -e ž *staničnina*, celulózen
-zna -o: ~a kaša

Célzij -a *m, okr. C*: 0° C, 100° C
= nič stopinj, sto stopinj Cél-
zija; *po latiniziranem os. i. šved-*
skega astronoma Celsiusa [cél-
ziusa], ki je postavil decimalno

lestvico za toplotno merjenje;
Célsiusov -a -o: ~a raziskava-
nja, ~o življenje; Célzijev -a
-o: ~a lestvica, stopinja *itd.*
[*povsod: célz-*]

cemènt -ènta *m*, na cemèntu in
-èntu; cemènten -tna -o: ~i
steber, ~a zmes, vreča; cemen-
tárna -e ž; cemèntar -ja *m*, ce-
mentnína -e ž; cementírati -am
s cemèntom prevleči, gl. tudi
cimentírati

cempèr -éra *m* = cepèr -éra *m*
košček, troha, nič

céna -e ž, *prisl. pocéni, v céno,*
v slepo ali pusto céno prodajati;
+ za vsako cenó po vsi
sili; cenén -a -o = cén -a -o,
cenéjši -a -e; *prisl. cenó, cené-*
je; cénost -i ž, cenljív -íva -o,
cenik -a *m*, cenovnik -a *m*, ce-
nóven -vna -o, cenovniški -a -o

Céne Cènetá *m ljudsko os. i. iz*
Vincéncij; Cènetov -a -o

céniti -im, céni -te! cénil -íla -o,
cenílec -ílca [-íyc- in -ílc-] *m*,
cenílka -e [-íyk- in -ílk-] ž,
cenílo -a *s*, cenílen -lna -o
[-íln-]; cénjen -a -o, cénjenje
-a *s*, cenítev -tve ž, cenítven
-a -o [-tván-]: ~i odbor, cenítelj
-telja *m*, ceníteljica -e ž,
ceníteljski -a -o: ~i sestanek

ceníti -ím *nasprotje dražiti, cenó*
nižati, zbijati: kaj mi blago
ceníš! céni -íte! ceníl -a -o;
ceníti -ím se: blago se cení;
cenjenje -a *s nižanje cen, pocé-*
nítev -tve ž

ceníti -nem *po malem puščati*: sod
tudi céne ne

cènt cénta *m, okr. q*: blaga na
cén-te, stari cènt (56 kg), novi
cènt (100 kg); pocén-ten -tna -o
kar tehta ali je odmerjeno za
težo 1 q: ~i zaboji, sodi; cènt
cénta *m stóti del dolarja*; cen-
tim -a *m* = centézim -a *m stóti*

centáver

del denarne enóte; centezimálen -lna -o [-ln-]: ~a tehtnica
centáver -vra *m* grški bajeslovni konj s človeškim oprsjem in glavno: boj s centávri; centávvrski -a -o: ~i kip, ~a podoba
cénter -tra *m* središče, sredina: možganski ~, upravni ~, céntrski -a -o: ~a pisarna; céntrum -uma *m* središče, sredina; centumáš -a *m* sredinec, centumáški -a -o: ~a politika; centrirati -am kolo, valjar teh. poiskali natančno središče (n. pr. kolešu, valjarju), centriranje -a *s*, centriranost -i *ž*, céntričen -čna -o
centi -v sestavi: centiméter -tra *m*, okr. cm, centimétrski -a -o; centigrám -a *m*, okr. cg, centigrámski -a -o; centilíter -tra *m*, okr. cl, centilítrski -a -o
centrála -e *ž*: električna ~, na in v centráli; centrálin -a -o: ~ davek, ~e naprave
centrálen -lna -o [-ln-] osrednji, ~a kurjava, naprava; centrálnost -i [-ln-] *ž*, centralizem -zma *m*, centralističen -čna -o, centralíst -a *m*, centralizirati -am, centralizácija -e *ž*, centralizácijski -a -o: ~i postopek
centri -v sestavi: centrifúga -e *ž*, centrifugálen -lna -o, centrifugalnost -i *ž*; centripotálen -lna -o, ~tálnost -i *ž* [povsod: -ln-]
centúrija -e *ž* četa 100 mož, stolnija; centúrij -a *m* stolnik, centúrijski -a -o
cenzúra -e *ž*, cenzúren -rna -o: ~rni urad, postopek; cenzor -ja *m*, cenzorica -e *ž*, cenzorski -a -o: ~i izvod; cenzurírati -am, cenzurírán -a -o: ~i izvod, cenzuriranje -a *s*
cép -í *ž* cépi cép po cépi s cepjó, mn. cepí cepí cepém cepí o cepéh s cepmí in cép -a *m* -u, mn. cepóvi cépov in cepóv, tož. cepé

in cepóve; cépov -a -o: ~ ročnik; cépec -pca *m*, cépčev -a -o: ~a betica; cepič -íča *m*, cepíka -e *ž*, cepník -a *m*, cepovišče -a *s*
cépati -am, cépanje -a *s*; cépniti -nem, cépnil -a -o in -íla -o
cépek -pka -o = cepljiv -íva -o kar se dá cepiti ali se rado cepi, cépkost -i *ž* = cepljivost -i *ž*
cepétáti [povsod: cepet-] -ám, cepetáj -ájtel cepetál -ála -o, cepetánje -a *s*, cepèt -éta *m*; cepêtec -tca *m*, cepetín -a *m*, cepetinka -e *ž*, cepetljív -íva -o
**cepidláčiti* -im *dlako* cépiti, **cep*idláčenje -a *s* *dlako*cepstvo, **cep*idláčen -čna -o *dlako*cépski
cepílec -ílca [-ílc- in -íyc-] *m*, cepílčev -a -o [-ílc- in -íyc-]; cepílka -e [-ílk- in -íyk-] *ž*, cepílkin -a -o [-ílk- in -íyk-], cepílski -a -o [-íls-]: ~i posvet, ~a praksa; cepítelj -a *m*, cepíteljev -a -o, cepíteljica -e *ž*, cepíteljicín -a -o, cepíteljski -a -o: ~i posvet, ~a praksa
cepílo -a *s* orodje, cepílen -lna -o [-íln-]: ~i nož, ~a sekira, priprava; cepílnik -a [-íyn- in -íln-] *m* nož, cepílnica -e [-íyn- in -íln-] *ž* sekira, [-íln-] prostor: ~ granita
cepín -a *m*, cepínov -a -o: ~a konica
cepítev -tve *ž*, cepítven -a -o [-ítvæn-]: ~a navodila, ~i način
cépiti -im: ~ drva, drevje, koga zoper kaj; cépil -íla -o, cépljen -a -o, cépljenec -nca *m*, cépljenka -e *ž*, cépljenje -a *s*; cépanka -e *ž*, cépanica -e *ž*
cepívo -a *s* snov, serum; cepíven -vna -o: ~i vosek, serum
cer céra *m*, ceróv -a -o, ceróvec -vca *m*, cerovína -e *ž*, ceróvje -a *s*
Cerasollo -olla [čerazólo -la] *m* os. i. ital. stavbarja v Ljubljani; Cerasóllov -a -o

Cêrber -a m *bajeslovni stražar pri vhodu v podzemlje, strog varuh*;
Cêrberov -a -o, *cêrberski* -a -o
cercle -la [sérkəl -kla] m *krožek, ožja družba*

ceremonija -e ž *obred, zunanje formalnosti iron.*; *ceremoniálen* -lna -o [-ln-], *ceremoniél* -a m *predpis o zunanostih kakega obreda, dejanja*; *dvorni* ~, *sprejemni* ~, ~ *promócije*; *ceremoniár* -ja m *ali ceremoniêr* -ja m *kdor obrede vodi*; *dvorni* ~; *ceremoniôzen* -zna -o

Cêres in Cêra -e ž *bajesl. l. i.*,

Cêrerin -a -o: ~i *darovi*
cêrkev -kve ž, *pod cêrkvijo, mn. cêrkve* -kev [-kəv] *itd. in cêrkve* -cervá -ám -é -áh -ámi; *Cerkev kot ime ustanove*; *cêrkvén* -a -o: ~i *svet, zid, ključar*; *cêrkóven* -vna -o: ~ *človek kdor rad hodi v cerkev*; *cêrkóvnik* -a m, *cêrkóvnica* -e ž, *cêrkóvniški* -a -o; *cêrkvéne* -nca m; *cêrkvica* -e ž, *cêrkvenica* -e ž; *cêrkvénopráven* -vna -o, *cêrkvénozbórski* -a -o, *cêrkvénonabóžen* -žna -o

cernirati -am *obkoliti, zajeti*; *cerniranje* -a s *obkoljevanje, zapiranje, obkolitev*; *cerníran* -a -o, *cerníranec* -nca m *obkoljenec*
certifikát -a m *spričevalo, potrdilo, izkaz*; *certifikáten* -tna -o

Cervantes -a [servántes -a] m *Miguel de [migél de] ~ m os. i. špan. romanopisca, Cervantesov* -a -o: ~ *Don Kihot*

cêsar -árja m, *cesárjev* -a -o, *cesárjevič* -a m, *cesarica* -e ž, *cesaričin* -a -o, *cesarična* -e ž; *cesárski* -a -o, *cesárstvo* -a s, *cesaróst* -i ž; *cesarováti* *cesarújem, cesarovál* -ála -o, *cesarovánje* -a s

césta -e ž, *mn. céste* *cést itd. ali cesté* -á -ám -é -áh -ámi; *césten* -tna -o: ~i *prah, odbor*;

céstnica -e ž; *céstar* -ja m = *céstnik* -a m *kdor je zmeraj na cesti, oskrbnik ceste, voznik*; *céstarica* -e ž, *céstarjev* -a -o, *céstarski* -a -o: ~a *služba, ~o delo*; *cestišče* -a s, *cestnína* -e ž *cestni davek, cestnínski* -a -o: ~e *dajatve*; *cestnínar* -ja m, *cestnínarica* -e ž, *cestnínarski* -a -o

cév *ceví* ž, *céven* -vna -o: ~i *povezki bot.*; *cévnat* -a -o, *cévat* -a -o; *cévka* -e ž, *cévkast* -a -o; *cevnjak* -a m, *cévnik* -a m, *cévje* -ja s, *cevočje* -ja s

Cézanne -anna [sezán -ána] m *os. i. franc. slikarja, Cézannov* -a -o: ~a *razstava, šola*; *cézanski* -a -o: ~a *tehnika [sezán-]*

Cézar -ja m *os. i.*, *Cézarjev* -a -o; *cézarski* -a -o: ~i *značaj, nastop*; *cézarji* -jev m *mn. vrsta vladarjev*: v *dobi cézarjev*

cézij -a m *kem. prvina*

cezúra -e ž *zareza, odmor sredi stopice*; *cezúren* -rna -o

Champagne -gne -gni [šampánj -nje -nji] ž *i. franc. pokrajine, champanjski* -a -o [šampánjski -a -o]; *šampánjec* -njca *vrsta vina, šampánjski* -a -o: ~a *steklenica, cena*

chartizem -zila m *angleško delavsko gibanje v prvi polovici 19. stol.*; *chartíst* -a m, *chartístičen* -čna -o [povsod: čart-]

Chénier -era [šénjé -éja] m *os. i. franc. pesnika, Chénierov* -a -o [šénjéjev -eva -o]

Chicago -ga [čikágo -ga] m *kr. i. mesta, chikaški* -a -o [čikáški -a -o]

cián *ciána* m, *ciánov* -a -o: ~ *vodik*; *ciánski* -a -o: ~e *spojine*; *ciankálij* -a m, *ciankálijev* -a -o; *cianid* -a m, *cianóza* -e ž *modrikavost kože, cianótičen* -čna -o *česar se je lobila cianóza*

cibórij

cibórij -a m, cibórijski -a -o: ~i pokrov, plašček, ~a noga; cibórijast -a -o

Cicero in Ciceron -ona m os. i. lat, *govornika*, Ciceronov -a -o: ~i govor, slog; cicerónski -a -o: ~i govor, slog; ciceroniánek -nea m, ciceroniánski -a -o; cicerónščina -e ž *uglajen jezik*

cicero -ra m *vrsta črk in tiskarska mera*

cicerone -na [čičeróne -na] m *vodnik za tužce, da kaže in razlaga znamenitosti*

Cigalè -éta m os. i., Cigalétov -a -o: ~i slovar, ~a nlica

Cigàn -ána m, Cigánov -a -o, Cigánka -e ž, Cigánkin -a -o, cigánski -a -o *kadar označujemo narodno pripadnost*

cigàn -ána m, cigánka -e ž, cigánček -čka m, cigánski -a -o, cigánija -e ž, cigánstvo -a s, cigánščina -e ž, cigániti -im, cigánjenje -a s; *kadar označujemo način življenja, orodje, sadno vrsto ipd., tedaj pišemo z malo*

cigára -e ž *smotka*, cigáren -rna -o: ~i tobak, vonj; cigárarica -e ž *delavka v tobačni tovarni*; cigárarski -a -o, cigárnica -e ž *sprava za cigare*

cigaréta -e ž *svaljčica*, cigaréten -tna -o: ~i papirček, tobak; cigarétnica -e ž *doza za cigarete*

cijáziti -im, cijázenje -a s

cik cika m, cikov -a -o; cika -e ž, cikin -a -o, ciklja -e ž; cikast -a -o = cikljast -a -o — *vse o govedu z belo progjo po hrbtu*

cikati -am po čem in na kaj *dobivati okus po čem, meriti, leteti, namigovati na kaj*; vino cika na jesih, to cika name; cikanje -a s *kisanje (vina)*, namigavanje; cikniti -nem: vino je ciknilo *se je skisalo*, ~ na koga *namigniti na koga ali kaj*

cikcák *prisl.*: stezà se vije ~, hoditi ~ *sem in tja, v ovinkih, v okljukih, v ključih, križem kražem*, cikcákast -a -o

ciklámen -mna m, ciklámnov -a -o: ~ duh, ~a barva; ciklámnast -a -o: ~ duh, ~a barva; cikláma -e ž, ciklámov -a -o; Kersnikov Ciklámen, ciklámenska [-mən-] *povest narejena po Ciklamnu*

cikloída -e ž *vrsta krivulje*, cikloíden -dna -o

ciklón -a m *vihar, zračni vrtinec*; ciklónski -a -o

ciklonizírati -am, cikloniziranje -a s *način razkuževanja*

Ciklop -a m *bajeslovni velikan*, Ciklopov -a -o; ciklop -a m *velikan sploh*, ciklopški -a -o, gl. kiklop

ciklostíl [-íl] -a m *vrsta razmnoževanja, stroj*; razmnožiti na ~; ciklostílski -a -o [-ls-]: ~i papir, ~a barva, matrica; ciklostílrati -am, ciklostílrán -a -o: ~ letak; ciklostílranje -a s

cíklus -usa in cíkel -kla m *vrsta, venec, zbirka*: ~ pesmi, iz cíklusa ali iz cikla

cikórija -e ž, cikórijski -a -o: ~a škatla, cikórijist -a -o: ~a snov

Cílenšek -ška m os. i., Cílenškov -a -o: ~i botanični spisi

cilínder -dra m *valj, vrsta pokri-vala*; cilíndrski -a -o, cilíndričen -čna -o, cilíndrast -a -o

cilj cilja m: dospeti do ~a *konca, kraja (zlasti v šp.)*; +doseči ~ namen, smoter; +ciljati -am meriti

Cimabue -ueja [čimabúe -úeja] m os. i. ital. slikarja, Cimabúejev -a -o

cimbale -bal ž mn.

cimbora -e ž = cibora -e ž

cimentírati -am: ~ mero *uradno preskusiti, overiti, potrditi*; ci-

- mentiran -a -o: ~ liter, ~e uteži; cimentiranje -a s; cimentiranje -rna -o: ~i urad mero-sodni urad
- cimet -a m, cimetov -a -o: ~ duh, cimetovec -vca m
- cimiti -im in cimiti -im se kaliti, odganjati; cima -e ž kal, brst, pogánjek; címanje -a s, címast -a -o, címnat -a -o, címavica -e ž
- Cimperman -a m os. i., Cimpermanov -a -o: ~e pesmi; címperski -a -o: ~i verzi
- cín cína m kositer, címast -a -o: ~a posoda, cínar -ja m, cíni -im, cíenje -a s, cíjav -a -o, cíjavica -e ž poledica
- Cíncar -ja m l. i., Cíncarjev -a -o, cíncarski -a -o
- cínca -am, cíncariti -im, cíncanje -a s, cíncav -áva -o, cíncavec -vca m, cíncavka -e ž, cíncavski -a -o
- cíngljáti -ám, cíngljáj -ájtel cíngljál -ála -o, cíngljánje -a s; cíngelj -glja m zvonček, cíngeljček -čka m, cíngelj -a m [-galj-]
- cíngulum -ula m pas pri duhovniški in redovniški obleki; mn. cínguli -lov -lom -le -lih s -li
- cínik -a m človek, ki prezira družbene konvencije; cíničen -čna -o, cínižen -zma m
- cínk cínka m, cínkov -a -o: ~ okis; cínkast -a -o: ~a posoda; cínkovnat -a -o; cínkárna -e ž, cínkárniški -a -o: ~i delavec
- cínk cínka m maščobna sraga na juhi, cínkast -a -o: ~a juha
- cínóber -bra m, cínobrski -a -o, cínobrov -a -o: ~a barva, cínobrast -a -o
- cípa -e ž, cípar -ja m lovec na cípe, cípnica -e ž uta za cíparje, píšťalka za klícanje cíp; cípárski -a -o; preneseni pomen: cípa -e ž vlačuga, cípica -e ž
- cípati -am in cípljem: žila cípa, tudi: težko, nerodno hoditi; cíp cípa m bitje, utripanje žile; cípen -pna -o, cíplja -e ž žila utripalnica, cípomér -éra m
- Cíper -pra m, cíprski -a -o
- cíprésa -e ž, cíprésov -a -o: ~ nasad, les, duh; cíprésen -sna -o: ~sni venec, okras; cípresovina -e ž, cíprésast -a -o
- Cir gl. Kiros
- círca prisl., okr. ca. [círka] nekako, približno, okoli
- círculus vitiosus [cirkulus vició-zus] m zmotni kolobar, zatarani krog: ni mogel iz tega circulusa vitiosusa, v tem circulusu vitiosusu, zašel je v take circuluse vitiosuse
- Círíl -a m os. i., Círilov -a -o; Círila -e ž, Círilin -a -o; Círíl-Metódova družba, Círíl-Metódove družbe, círil-metódijski -a -o: ~a misel
- círilica -e ž, círilski -a -o [-ls-]: ~o pismo; círilíčen -čna -o
- církonij -a m kem. prvina
- církulár -ja m okrožnica, krožna žaga; cíkulárka -e ž krožna žaga; cíkulándum -uma m okrožnica; cíkuláren -rna -o: ~o obvestilo, žaganje
- círklíratí -am krožiti, cíkulíránje -a s, cíkulácija -e ž: ~ krvi, denarja; cíkulácijski -a -o
- církufléks -a m, cíркуfléksen -sna -o: ~sni poudarek, ~a intonácija, ~o znamenje; církumfléktírati -am, církumfléktíránje -a -o, církumfléktírání -a s
- církus -a m, cíркуški -a -o: ~i igralec, ~a arena; církusen -sna -o
- cís císa m glas.: od císa naprej, s císom začni; císov -a -o: ~o znamenje; Cís-dur, císmol
- císta -e ž vodena bula, cístokóp -a m priprava za preiskavo mehurja

cisterciján

cisterciján -a m = cistercijánc
 -nca m, cistercijánski -a -o
 cistérna -e ž vodnjak, posoda za
 nafto; cistérnski -a -o
 citadela -e ž mestna utrdba
 citát -a m navedek; citirati -am
 navesti, navajati besede koga
 drugega ali koga klicati, pozvati
 predse; citiran -a -o: na citi-
 ranem mestu, okr. n. c. m. ali
 l. c. = loco citato ali n. n. m. =
 na navedenem mestu; citiranje
 -a s navajanje, citácija -e ž, ci-
 tacijski -a -o; citatomanija -e
 ž nagnjenje k obilnemu citiranju,
 citatomán -a m; citatograf -a
 m kdor piše in uporablja pri pi-
 sanju veliko citatov, citatograf-
 ski -a -o
 citoplázma -e ž prátvorivo, ki ob-
 daja jedro celice
 citre cíter [-ər] ž mn., cítrice -ic
 ž mn.: igrati na ~, umetnik na
 citre; citrar -ja m, citrarica
 -e ž, citraš -a m, citrašica -e ž,
 citrarski -a -o; citraški -a -o;
 citrati -am, citranje -a s
 citróna -e ž, citrónov -a -o: ~
 grm, cvet, ~a kislina; citrónin
 -a -o: ~ sok; citrónast -a -o:
 ~a barva, ~ okus, citrónar -ja
 m, citrónovec -vca m, citrónček
 -čka m metulj
 civil [-il] -a m: biti v ~u ne v
 uniformi, vojaški službi; civilen
 -lna -o [-ln-], civilíst -a m
 civilístovski -a -o
 civilizírati -am olíkati, obrusiti;
 civilizíran -a -o: ~ narod; civi-
 lizácija -e ž olíka, izobrazba;
 civilizacijski -a -o: ~i pogoj,
 ~a sredstva
 ciza -e ž vrsta samotéznega vozič-
 ka = cízovnik -a m, tudi sesék
 seská = cícek -čka m = cízek
 -zka m; cízast -a -o: sesku po-
 doben, cízati -am cízo vleči
 cizelírati -am vrezovati drobne
 okraske, cizelíran -a -o, cizelí-

ranje -a s; cizelêr -ja m vre-
 zovalec, cizelêrski -a -o
 clearing gl. klíring
 Cleveland -a [klívlend-] m kr. i.
 amer. mesta, clevelandski -a -o:
 ~i Slovenci, ~i park s Cankar-
 jevim spomenikom
 Cluny -yja [klüni -tja] m kr. i.
 franc. mesta, clunyski -a -o
 [klüntj-]: ~i samostan, vpliv
 cmáriti -im, cmárjenje -a s
 cméra -e ž, cmérav -a -o, cméra-
 vec -vca m, cméravka -e ž, cmé-
 ravost -i in cmerávost -i ž; cmé-
 riti -im se, cmérjenje -a s
 cmévati -am, cmévcati -am: pes
 cmévka kadar narahlo cvili;
 cmévanje -a s, cmévkanje -a s,
 cmévec -vca m, cméva -e ž,
 cmévek -vka m
 cmíhati -am se, cmíhanje -a s,
 cmíhavec -vca m, cmíhavka -e
 ž, cmíhavski -a -o
 cmíziti -im se po sili jokati samo
 z glasom, brez solz; cmízenje -a
 s, cmíz -a m, cmízec -zca m
 cmök emóka m, cmökast -a -o,
 cmökät -áta -o, cmökáč -a m,
 cmökálec -álca [-yc-] m, cmö-
 kávs -a m, cmökávzar -ja m:
 Cmökávzar in Ušperna
 cmökáti -ám, cmökáj -ájte! cmö-
 kál -ála -o, cmökánje -a s;
 cmokotáti -ám, cmokotáj -ájte!
 cmokotál -ála -o, cmokotánje
 -a s; cmokníti cmóknem, cmök-
 ni -íte! cmöknil -íla -o, cmök-
 njen -a -o ali povsod cmök-
 cmírk cmírka m, cmírkatí -am,
 cmírkanje -a s, cmírkniti -nem
 oponášanje glasu pri požíranju
 vode
 cmúliti -im: jazbeci in zajci cmú-
 lijo; cmúljenje -a s
 Cobenzl -zla [kobéncí -cla] m kor.
 rodb. i., Cobéznov -a -o
 Codelli Codellíja [kodéli -i'a] m
 rodb. i., Codéllíjev -a -o: ~

grad; Kodéljevo -evega s, grad na Kodéljevem

còf còfa m: pri laseh, pri obleki, prtovih, zastavah, zavesah, trakovih *ital. čop, obések, šop*; còfàt -áta -o; còfast -a -o

cókla -e ž, mn. cókle cókél [-kal]; cókelski -a -o [-kals-]: ~i podplat, sékanec; cóklica -e ž, cóklast -a -o, cóklar -ja m, cóklarica -e ž, cókarski -a -o; cokoláti -ám, cokolāj -ájte! cokolàl -ála -o, cokolánje -a s, cokolarija -e ž, (+ cokolj-)

cóla -e ž dolžinska mera, palec; eólski -a -o [-ls-]: ~a deska = cóló debela deska, po cólí (debel) = pocólski -a -o; cólárica -e ž cóló debela deska, dogá

Colbert -a [kolbér -a] m os. i. franc. državnik, Colbertov -a -o [kolbérou -ova -o]

Coleridge -gea [kólridž -dža] m os. i. angl. pesnika, Coleridgeov -a -o [kólridžou -ova -o]

Collège de France [koléž də fráns] m neskl. ime najvišjega znanstvenega zavoda v Parizu: laboratorij na Collège de France, od Collège de France do Sorbone je blizu, nad Collège de France je Panthéon

Coloma -ma in -me [kolóma -a -e] m os. i. španskega romanopisca, Colomov -a -o: ~e Malenkosti

Combes -besa [kómb -ba] m os. i. franc. politika, Combesov -a -o [kómbou -ova -o]

Comédie-Française [komeđi franséz] ž neskl. ime najodličnejšega franc. gled.: v Comédie-Française se goji vzorni izgovor franc. knjižnega jezika; od Comédie-Française se učé izgovora vsi drugi; proti Comédie-Française včasih nastopajo mlajše skupine

Como Coma [kómo -ma] m kr. i.

ital. mesta, cósmski -a -o: Comsko ali Cósmsko jezero

Compiègne -ègna [kompjénj -ja] m kr. i. franc. mesta; compiènj-ski -a -o [kompjénjski]: Compíènj-ski gozd

Comte Auguste [kónt ogüst] m os. i. franc. filozofa, Comta, Comtov -a -o [kónta, kóntou -ova -o]

cóna -e ž pas, vmesna pokrajina, cona A, cona B; cónski -a -o: ~a uprava

Condorcet -a [kondorsé -séja ali -séta] m os. i. franc. enciklopedista, Condorcetov -a -o [kondorséjeu -eva -o ali kondorsétou -ova -o]: ~a zamisel Instituta

cónta -e ž vlačuga, ničvredna ženska; cóntast -a -o

Cook Cooka (James) [kúk džémz] m os. i. angl. pomorščaka in raziskovalca; Cookov -a -o [kúkou -ova -o]: Cookovo otočje v srednji Polineziji

Cooper -pera [kúper -pəra] m os. i. amer. romanopisca; Cooperov -a -o [kúperou -ova -o]: ~ roman Stezosledec

copáta -e ž, copáten -tna -o: ~a zaponka, ~i gumb; copátar -ja m, copátarica -e ž, copátast -a -o, copátarstvo -a s, copát -a m copót -óta m, copótec -tca m, copotáti -ám in copóčem, copotáj -ájte! copotál -ála -o, copotánje -a s, copotálo -a s, copotín -a m

Coppée François [kopé franswá] m os. i. franc. književnika, Coppéeja, Coppéejev Forgeron [kopéjeu foržón] je vplival na Stritarja

*cóprati -am čarati, *cópranje -a s čaranje, *cóper -pra m čar; cóper-cóper hudi čar; *coprníja -e ž čarovnija, *cóprnica -e ž čarovnica, *cóprnik -a m čarov-

Corneille

- nik, copriján -a m, *cópričin
-a -o čarovničín, *cópričnikov -a
-o čarovnikov, *cópriški -a -o
čarovniški
- Corneille -eilla [kornéj -éja] m
os. i. franc. klas. dramatika, Cor-
neillov -ova -o: ~e tragedije
[kornéjey -eva -o]; corneillov-
ski -a -o: ~a tragedija
- Cornu -uja [kornü -üja] m os. i.
franc. fizika, Cornujev -a -o:
~a prizma, spirala
- Coronini -ija [koronini -ija] m
os. i., Coroninijev -a -o
- corpus delicti [kórpús deliktí] m
hudodelsko orožje ali orodje, sle-
dovi in žrtev hudodelstva, hudo-
delski predmet, hudodelska sled:
brez tega corpora delicti bi ga
ne bili zasledili, s tem corpu-
som delicti se je ujel, ti corpusi
delicti ga obremenjujejo, pre-
več je corpusov delicti
- Correggio -gia [korédžo -dža] m
os. i. ital. slikarja, Correggiov
-a -o [korédžou -ova -o]
- Costa [kósta] -a in -e m os. i.,
Costov [kó-] -a -o
- Costarica gl. Kostarika
- +cóta -e ž cunja, +cótast -a -o
raztrgan, +cotáti -ám kosmatáti
pri košnji, trgati obleko, cotáj
-ájtlet cotál -ála -o, cotánje -a s,
+cótár -ja m, +cótárica -e ž
raztrganec -nka, +cótav -a -o,
+cótavec -vca m, +cótavka -e ž
- Coulomb -omba [kulón -óna] m
os. i. franc. fizika, Coulombov
-a -o [kulónou -ova -o]: ~ za-
kon; coulomb -a [kulón -óna] m
enota za pretok elektronov
- Courbet -a [kurbé -éja in -éta]
m. os. i. franc. slikarja, Courbe-
tov -a -o [kurbéjey -eva -o in
kurbétou -ova -o]
- Coventry -yja [kòventri -ija] m
kr. i. angl. mesta, coventryjski
-a -o [kòventrijski]; koventri-
- rati -am iron. z bombardiranjem
do tal porušiti, koventriranje
-a s
- credo [krédo] m neskl. verujem,
vera, del maše, molitev, prepri-
čanje: od glórije do crédo, ne
znaš credo, od njegovega crédo
je ostalo bore malo
- crescendo [krešéndó] prisl. glas.
naraščajoče, zmeraj močnejše: z
lepim crescendo dosegaš uspeh,
mojster v crescendo
- crét -a m vrsta grmovja, crétje -a
s, crétovje -a s
- créti crém crèš crè crèva -ta -mo
-te -jo in cró, cróč -a -e, cri
críte! cvrl -řla -o, cvřt -a -o,
cvřtjè -à in cvřtje ^{na} s, crènje
-a s, cvřtnjáč -a m, cvřtník -a
m, cvřtník -a m, cvřtník -a m, cvřt-
Creusot -a [krözó -ója in -óta] m
kr. i. franc. metalurškega sre-
dišča, creusotski -a -o [krözój-
ski in -ótski -a -o]; ~e tovarne,
jeklarne
- crkati -am, crka -e ž, crkanje -a s,
crkávati -am, crkávanje -a s,
crkavica -e ž, crkovina -e ž;
crkniti -nem, crknjen -a -o,
crknjenec -nca m, crknjenka -e
ž, crknetina -e ž, crklina -e ž
- Cróbat -a [króbat -a] m os. i.,
Cróbatov -a -o: ~a pisarna
- Croce -ceja [króče -eja] m os. i.
ital. filozofa, Crócejev -a -o
- Cromwell [krómvel] -a m os. i.
angl. državnik, Crómwellov -a
-o, crómwellski -a -o
- cross-country -yja [kròs kántri
-ija] m šp. tek čez drn. in strn
- Crusoe Crusoeja [krúso -oja] m
os. i. Robinzona Crusoeja, Crú-
sоеjev -a -o
- cúcati -am, cúcanje -a s, cúcelj
-clja m, cucálo -a s, cúc -a m;
cucljáti -ám, cucljáj -ájtlet cucl-
ljál -ála -o, cucljánje -a s
- cucorámo prisl. štiporamo (nesti)

cúkati -am, cúkanje -a s, cúkniti -nem koga za lase, cúkniti ga (s) *piti vino ali žganje*

cúker cúkra *m sladkor*, cúkrov -a -o *sladkoren -rpa -o*: ~ trs, cukrén -a -o *sladkoren*: ~a voda, pesa, ~ kruh; cúkrast -a -o, cúkrnat -a -o *sladkornat*, cúkrc -a *m* = cúkrček -čka *m sladkorček*; cukrár -ja *m*, cukrárna -e *ž*, cukrárnica -e *ž*, cukrárstvo -a *s*, cukrárski -a -o, cukrarija -e *ž* *sladničarna*; cúkrovka -e *ž* *sladkorna bolezen, sladosečnost*

cúla -e *ž*, *mn.* cúle *cúl* [*cúl*]; cúlica -e *ž*

cúnja -e *ž*, cúnjica -e *ž*, cúnjav -a -o, cúnjavec -vca *m*, cúnjavka -e *ž*, cúnjar -ja *m*, cúnjarica -e *ž*, cúnjarski -a -o, cúnjast -a -o, cunjáriti -im, cunjárjenje -a *s*, cunjarija -e *ž*

cúrek cúrka *m*, cúrkoma *prisl.*; curéti -ím, curénje -a *s*; curljáti -ám, curljál -ála -o, curljánje -a *s*, cúrniti -nem

Curie Pierre [*kürti pjér*] *m os. i. franc. fizika*, Pierra Curieja, Curiejev -a -o [*kürija -tjey -eva -o*]: ~i zakoni, ~a ustanova; Curie Marie [*kürti mari*] *ž os. i. fizikarke*, Curiejeve, gospé Curie(jevi), za Marijo Curie(jevo); odkritja gospe Curie(jeve); oba Curieja, obeh Curiejev, obema Curiejema; Curieji -jev -jem: vsi Curieji so nenavadno nadarjeni; curie -ieja [*kürti -tja*] *m merska enota za množino radioaktivnega plina*

curriculum vitae [*kurikulum vite*] *m curriculumum ali curricula vitae popis življenja, potek življenja*
cúzati -am, cúzanje -a *s*, cúzek -zka *m*; cuzéti -ím, cuzéč -éča -e, cuzél -éla -o, cuzénje -a *s*, cúzlja -e *ž*, cuzljáti -ám, cuz-

ljáj -ájtel cuzljál -ála -o, cuzljánje -a *s*, cuzljávec -vca *m*, cuzljávka -e *ž*, *gl. tudi* cízati

cvèk cvéka *m*, pri cvéku, cvèkast -a -o, cvekät -áta -o: stelja je ~a *polna cvekov*; cvékec -kca *m ali* cvekèc -kcá *m*, cvéčič -iča *m*, cvekèk cvekeká [*cvekók -kaká*] *m*

Cvèk Cvéka *m os. i.*, Cvèkov -a -o: ~e skladbe

cvéliti -im: ne cvéli matere *ne múči, ne žalosti, ne sili v jok*

cvènk cvénka *m*, cvénkati -am, cvénkanje -a *s*; cvenketáti -ám, cvenketáj -ájtel cvenketál -ála -o, cvenketánje -a *s*, cvenkèt -éta *m*, cvénkniti cvénknem

cvesti [*povsod: cva-*], cvetèm -èš -è -éva -émo -éte -éjo *ali* cvetó, cvetóč -a -e, cveti -ítel cvetél -tlà -ò *in* cvèl cvelà -ò [*cvə̀y cvə̀lá -lə*], (raz)cvèl -là -lò: razcvelà jablana, razcvelò drevje; *gl. tudi* cveteti

cvét -a *in* -ú *m*, *mn.* cvéti cvétov -om *itd. ali* cvetóvi -óv -óvom *itd.*; cvéten -tna -o: ~tni prah, listi; cveten *in* cvetán -tná -ó: travnik je ves cvetán -tèn, cvetná nedelja; cvétnat -a -o, cvetít -a -o, cvétast -a -o; cvétek -tka *m*, cvétká -e *ž*, cvétnik -a *m*, cvetnják -a *m*, cvétje -a *s*, cvétjiče -a *s*, cvetóvje -a *s*
cvetáča -e *ž*, cvetáčen -čna -o: ~a juha

cvetéti [*povsod: cve-*] cvetim -iš -í -íva -íta -ímo -íte -íjo *ali* cveté, cvetèč -éča -e, cvetél -éla -o, (raz)cveten -éna -o, cveténje -a *s* *cvetje*; *gl. tudi* cvesti

cvetlica -e *ž in* cvetica -e *ž*, cvetličén -čna -o: ~čni med, duh; cvetličnat -a -o: travnik je ~; cvetličnik -a *m* *cvetlični vrt*, cvetličnják -a *m*, cvetličár -ja *m*, cvetličarica -e *ž*, cvetličarski

cvičáti

-a -o, cvetličárna -e ž, cvetličarja -e ž, cvetličarstvo -a s, cvetličje -a s, cvetličica -e ž
cvičáti -ím, cvičal -ála -o, cvičanje -a s, cvič -a m, cvičkati -am, cvíkati -am, cviketáti -ám in -kéčem, cvikèt -éta m, cvíka -e ž, cviketánje -a s
 cvíček -čka m, cvíčkast -a -o, cvíčkar -ja m, cvíčkarski -a -o, cvíčkati -am, cvíckanje -a s
 cvíliti -im, cvílil -la -o, cvíljenje -a s in cvíljenje -a s, cvílež -a m, cvílja -e ž, cvíljati -am; cvílimóžek -žka m
cvrčáti -ím, cvrči -íte! cvrčé, cvrčéč -éča -e, cvrčal -ála -o, cvrčanje -a s, cvrček -čka in cvrček -čká m, cvrčkati -am, cvrketáti -ám in -káčem, cvrkútati -am, cvrkútanje -a s
 cvrétí gl. créti

cvrkati -am: mast v ponvi cvrka, težki vozovi cvrkajo; cvrkni -knem: sveča cvrkne, koga za uho cvrkni, list cvrkne zaradi suše; cvrka -e ž *zaušnica*; cvrkalo -a s, cvrk -a m: čevlji na cvrk (*če škripljejo*)

cvrliti -im: vročina listje cvrli; cvrliti -im se; listje se cvrli; cvrlina -e ž *kar je scovljeno*; cvrljávka -e ž

Cyrano de Bergerac Cyrano de Bergeraca [*siranó da beržarák, siranó da beržaráka*] m os. i. franc. književnika in naslov Rostandove [*rostánove*] drame; Cyrano -oja [*siranó -ója*] m, Cyranojev -a -o, cyranojski -a -o [*siranó-*]

Czartoryski -skega [*čartoriski*] m os. i. poljske družine: delovanje Czartoryskih, ~ski so imeli zveze z južnimi Slovani

Č

č [č̌a ali č̌e] m neskl. črka: mali č, véliki Č; od a do č

čáčka -e ž, čáčkast -a -o: ~a pisa, čáčkati -am = čečkáti -ám, čáčkar -ja m, čáčkarica -e ž

čád -a m dim, mré, saje: v hiši je čád od peči; čáda -e ž ime za kravo, čadè -éta m = čádež -a m ime za vola, čádast -a -o poln čada

čaj -a m: rúski, kamilični, lípov, bezgón ~, čajen -jna -o: ~a žlička, ~o máso; čajnik -a m, čajnica -e ž škalla, v kateri se čaj hrani; čajanka -e ž, čajevac -vca m; čajev -a -o: ~i nasadi, ~ grm

čajati -am čakati: čaj me! čajte me! čaj no, čaj!

Čajkóvski -ega m l. i., pri Čajkóvskem, skladbe Čajkóvskega

čáka -e ž vojaško pokrivalo

čákati -am, čakajóč -a -e, čakáje,

čákal -a -o in čakála -o, čakánje in čakánje -a s; čakam koga, česa, na koga, na kaj; čakaljšče -a s lov.; čakálec -lca [*-álec-*] m, čakálnica -e [*-ln-*] ž, čakalica -e ž: pajek na čakalici

čákavec -vca m, čakavski -a -o, čakavština -e ž

Čákovec -vca m kr. i., v Čákovcu, Čákovčan -a m, Čákovčanka -e ž, čakovski -a -o: ~i sejem

čaláren in čeláren -rna -o čuden, neroden, skrivnosten, čalárnost -i ž

čámpelj -plja m: puranov ~ ali smrkelj

čánkar -ja m spolna bolezen: okužen s čánkarjem

čáplja -e ž, čápljevec -vca m

čápljati -ám po vodi čofotati, čápljaj -ájte! čápljal -ála -o, čápljánje -a s; čápljáríti -im

čár -a m, čarati -am, čaraj -tel
 čarajóč -a -e, čáral -a -o, čáranje -a s; čaróben -bna -o:
 čaróbní vrč, čaróven -vna -o:
 ~a pijáča, čaróvnica -e ž, čaróvník -a m, čaróvníštvo -a s, čaróvníški -a -o
čárdaš -a m *madžarski ples*, čárdaški -a -o: ~a princesa
čáro- v *sestavi*: čaroděj -a m čarovník, čarodějka -e ž, čarodéjen -jna -o, čarodéjstvo -a s
čársija -e ž *tržište, balkanski bogataški svet*, čársijski -a -o
čas čása m, ni čas za to (*priméren*), ni časa za to (*manjka*); za krátek čas, za málo čása, pred málo časom, vsák čas bo tú; *dólg čas [dóug čas]* mi je, od *dólgega čása* ne vé kaj počéti; ta čas = *okr. t. č.*: t. č. tajnik; za čas = za málo čása; svój čas, o svójem času v *po-menu nekót*; s časom: s časom boš še za ministra (*Stritar*); *skupaj se piše*: kčási = *takoj*, počási, včási, včásih, tačas = *takrat*, začása = *zgodaj*, sčasoma; *nimam časa *ne utegnem*; časén -sna -o: časna sreča, časnost -i ž; časoven -vna -o [*časóven* in *časóven*]: ~a vrsta, časovnost -i ž
časár -ja m *kdor čas prodaja, se potepa; počasně, mečkáč*
časník -a m, časniški -a -o: ~o poročilo, časnikar -ja m, časnikarjev -a -o: ~o delo, časnikarica -e ž, časnikaričin -a -o, časnikarski -a -o: ~o delo, časnikarstvo -a s, časnikáríti -im *biti časnikar*, časnikárjenje -a s
časoméř -a m, časoméřje -a s = časoméřstvo -a s, časoméřen -rna -o: ~i kot, časoméřec -rca m, časoméřilec -lca [-lc-] m *kdor čas meri (pri športu)*
časopís -a m, časopísje -a s, časopísen -sna -o: ~a agencija

část -í ž: proti části reči, v část biti, v části (častéh) imeti koga, s častjó obsípati kóga, částen -tna -o: ~a straža, částnost -i ž, častljív -íva -o, + čast imam = čast mi je: čast mi je sporočiti
části- v *sestavi*: častihlépen -pna -o, častihlépje -a s, častihlépnost -i ž; častilákomen -mna -o, častilákomnost -i ž; častiljúben -bna -o, častiljúbe -a s; častivréden -dna -o; častizéljen -ljna -o, častizéljnost -i ž
častít -a -o: ~ starček; častítljív -a -o, častítljívost -i ž; častítost -i ž
 + **častítati** -am *gl.* čestítati
častítí -ím, části -íte! častěč -éča -e, častíl -a -o, častčén -ěna -o, častčénje -a s; v *cerkvenem jeziku* čestčén -ěna -o, čestčénje -a s, čestčénamaríja -e ž; častílec -lca [-ly-] m, častílka -e [-ly-] ž, častítelj -a m, častítev -tve ž
částník -a m, částnica -e ž, částniški -a -o: ~i naméřtník
čása -e ž, čásiča -e ž, čášast -a -o: ~ cvet, čášen -šna -o: ~i listi
čávelj -víja m, čáveljc -a [-vájic-] m, čávljar -ja m *kdor čávlje kuje*, čávljén -a -o
če vez. v *resničnem (realnem) in mogočem (potencialnem) pogojnem stavku*: če bo dež, ne pojdem; če bi iskal, bi našel; v *neresničnem (irealnem) pogojnem stavku*: v *odvisnih vprašalnih stavkih*: poglej, če (ali) je prišel
čebéla -e ž [*čab-*]: ~ delavka -e -e ž, ~ zidarica; čebélica -e ž, čebélen -lna -o [-ln-], čebélji -a -e in čebélin -a -o, čebelnják -a [-ln-] m, čebélast -a -o; Kránjska Čbélíca, čbéličarji -ev m *mn. sodelarci Kr. Čbelice*, čbéličarski -a -o
čebelár -ja m, čebelaríca -e ž, čebelárski -a -o: ~o društvo,

čebèr

čebelárstvo -a s, čebeláriti -im, čebelárjenje -a s, čebelárna -e ž [povsod: čab-]

čebèr [čabèr] m -brà -brù -bèr -brù -bròm, *dv.* čebra -óv -omà -à -ih (-éh) -omà, *mn.* čebri -óv -òm -è -ih (-éh) -í; čebrič -brca m, čebrič -íča m, čebriček -čka m, čebrov -óva -o: ~o dno

čebljáti -ám [čab- in čeb-], čeb-ljáj -ájtel čebljáje, čebljajóč -a -e, čebljál -ála -o, čebljanje -a s; čebljáč -a m, čebljáv -áva -o, čebljavec -ávca m, čebljáv-ka -e ž

čebnrjáti -ám [čeb-] = čebljáti

čebúla -e ž, čebúlov -a -o, čebú-len -lna -o [-úln-]: ~a omaka, čebúlovec -vca m, čebúleček -čeka [-úle-] m, čebúlečkov -a -o [-úle-], čebúlar -ja m, čebúlarstvo -a s, čebúlica -e ž, čebúlnik -a [-úln-] m, čebúlast -a -o: ~a streha stolpa

čéča -e ž *deklica, puntka iz cunj*

čéčkáti -ám [čéčkáti], čéčkáj -ájtel čéčkajóč -a -e, čéčkál -ála -o, (na)čéčkán -a -o, čéčkánje -a s, čéčkáč -a m, čéčkarija -e ž

Cedád -a m *kr. i.*, cedádski -a -o: ~i. *rokopis*

čedálje *prisl.*: ~ bolj, več, manj

čéden -dna -o: ~a oblika, čéd-nost -i ž, čédnosten -tna -o: ~o življenje

čéditi -im, (o)čéjejen -a -o, čéjenje -a s *in čédenje -a s*

čédra -e ž *kratka lesena pipa*;

čédrn -a -o: ~i *pokrovček*; čéd-rast -a -o *čedri podoben*: ~o *izrezljan*

Čéh -a -i m *l. i. naroda*, Čéhinja -e ž, čéški -a -o: ~i *sladkor*, Česka kočá (nad Jezerskim), Česko -ega s, na Česko iti, čé-ščina -e ž

čéhelj -hlja m = čéšelj -šlja m

čehljáti -ám (se), čehljáj -ájtel čehljal -ála -o, čehljánje -a s

Čehoslovák -a m *državljan* česko-slovaške republike, Čehoslová-ško -ega s, *kratica* CSR

Čéhov -a m *os. i. ruskega pisa-telja, črtice* Čéhova

čék -a m *nakaznica za denar, če-kóven* -vna -o: ~i *urad, račun*, ~a *knjiga*

čekàn -ána m = čékelj -klja m

čeketáti -ám *in* -čém = čekljáti -ám: *srake* čeketájó, *kraljič* čekljá, čeketáj -ájtel čeketál -ála -o, čeketánje -a s = čékèt -éta m; čekljáj -ájtel čekljal -ála -o, čekljánje -a s

čeláda -e ž, čeládar -ja m, čelá-dast -a -o, čeláden -dna -o: ~i *jermen*

Čelakovský [čelakóuski] -ega m *os. i. češkega pesnika, spisi* Čelakovskega

čeláren -rna -o *gl.* čaláren

čeléšnik -a m = čeléšnjak -a m

čéliti -im *delati čelo, gladko pri-sekati ali prirezati*: čéliti snóp

čeljúst -i ž, čeljústen -tna -o, čeljústnica -e ž *kost*, čeljústnik -a m, čeljústniti -em, čeljústáti -ám, čeljústáč -a m, čeljústáčka -e ž, čeljústálo -a s, čeljústáv -áva -o

čélo -a s, *mn.* čéla čél [čél], čélen -lna -o [-ln-]: ~i *list, ~a stran*; čélnik -a m, čélnica -e ž [-ln-], čelák -a m *človek ali žival s ši-rokim čelom*, čelät -áta -o *kdor ima veliko čelo*

čélo -a m *glasbilo, violoncello ali violontčelo*, čelist -a m, čelistka -e ž

čem [čém] čèš čè, čevà -è -tà -è, čemò -tè -jò, *rabi se pred-vsem nepoudarjeno*: kaj čem s tebjó, kaj če zdáj

čémér -era m *širok pas*

čémér -a [čém-] m *strup, gnoj, žolč, bridkost, nadloga*; čéméren -rna -o, čémérnik -a m, čémér-nost -i ž, čémériti -im *se in*

čemeriti -im se *gnojiti se, jeziti se*, čemerljiv -iva -o, čemerika -e *ž bot.*, čemerikav -a -o, čemerikavec -vca m; *povsod tudi osnova čmer-*

čeméti -im [*čém-*]: räk čemí pod korenino, čemèč -éča -e, čemèl -éla -o, čeménje -a s

čemú? počemú? *izraža namen*: čemú mi bo? počemú mi bo? čemú si prišel ne še ti budít? čemú si naredil? *ne zamenjúj z zakaj (vzrok)*: zakaj se smêješ?

čénča -e *ž klepelav človek, klepèl, navadno mn.* čénče: to so prázne čénče, čénčarija -e *ž*; čénčati -ám, čénčaj -ájte! čénčál -ála -o, čénčánje -a s; čénčast -a -o, čénčáv -áva -o, čénčávost -i *ž*

čèp čèpa m: pri čèpu, s čèpom zamašiti, pijan kakor čèp; čèpec in čèpec -pca m, čèpek in čèpek -pka m = čèpèk -pkà m, čèpnik -a m *sveder za izdiranje zamaškov (čèpov)*, čèpár -ja m *izdelovalec čèpov*, čèpar -ja m *sveder za vrtanje čèpov*

čèpériti -im se, čèpéri -te se! čèpéril -a -o, čèpérjenje -a s

čèpéti -im, čèpi -íte! čèpé, čèpèč -éča -e, čèpèl -éla -o, čèpénje -a s

čèpica -e *ž*, čèpičar -ja m, čèpičarski -a -o

čèpráv *vez. za dopustne odvisnike*: naredil je, čèpráv pozna tvojo voljo (= *proli volji*); loči od čèprav: naredil je, čèprav (= *dobro*) pozna tvojo voljo (= *po volji*)

čér -í *ž*, čéri pri čéri za čerjó, čerí -ém, na čeréh, za čermí, čeróven -vna -o = čerén -a -o, čeróvje -a s

čéravno *vez. za dopustne odvisnike, treba ločiti od čè ravno*: pridem, čéravno želiš drugače — pridem, čè ravno (*že*) želiš tako

čésa *z. v vezani besedi pogosto* česà, *†ne morem si česa ne morem si kàj*

česáti česém, čési -íte! česál -ála -o, (po)česán -a -o, česánje -a s, česálec -lca [*-aj-*] m, česálka -e [*-aj-*] *ž*, česálo -a s, česálnik -a [*-aj-*] m, česelj -šlja m

čésen -sna m, čésnov -a -o: ~a glava, ~o olje, čésnovka -e *ž* česmín in česmín -a m, česmínje in česmínje -a s, česmínov in česmínov -a -o: ~a šiba, česmínovec in česmínovec -vca m

česnáti -ám *neumnosti govoriti*, česnáj -ájte! česnàl -ála -o, česnánje -a s, česnáč -a m, česnàlo -a s

česníti -nem. *úd. ali*: česníti česnem, česni -íte! česnil -ála -o, česnjen -a -o

čestítati -am, čestítanje -a s, čestítka -e *ž*, čestítati komu za kaj (za god, za obletnico), *tudi na čem*: na zdravju, na uspehu (*+častítka, +častítati*)

čéstó *prisl.*, čéstokrat, *prim.* češče *češ prisl.*, *za čè š se vejica ne piše*: menijo, češ zdaj je vse končano; vsi berači k meni hodijo, češ da imam vsega dosti; prijatelji so svétovali opreznost, češ da ni vse res

česárek -rka m

česčèn *gl.* častiti

česčénamarija -e *ž*: ~o zmoliti, pet česčénamarij zmoliti; *danes zdravamarija; gl.* častiti

česerika -e *ž med.*

česljíka -e *ž bot.*, česljíkov -a -o, česljíkovina -e *ž*

česmín *gl.* česmín

česnja -e *ž*, česnje -a -o: ~ les, česnjevec -vca m, česnjevka -e *ž zool.*, česnjevina -e *ž*

česplja -e *ž*, čespljar -ja m, čespljári -im *trgovati s čespljami*, čespljáti -ám *prazne besede govoriti*, čespljál -ála -o, čespljál-

češulja

nje -a s; češpljev -a -o: ~a koščica, češpljevec -vca m, češpljevina -e ž, tudi češpa -e ž, češpov -a -o, češpovina -e ž, češpovec -vca m

češulja -e ž: ~ češenj, češuljast -a -o, češuljica -e ž, češuljati -am *češulje od vej trgati*

četa -e ž, četica -e ž, četen -tna -o: ~i rōji, četnik -a m, četovōdja -e ali -a m

četrt -i ž: zadnja ~ vōla, vsako ~ ure, z mestno ~jo, pri treh ~ih vina; četrt m *neskl.*: vsak ~ ure, vsakega ~ leta, z vsakim ~, pri vsakem ~ vina za služi; ob ~ na dve, ob tri ~ na pet; četrtin -tna -o: ~i LO, ~a pisarna, četrtliten -tna -o, četrtljetje -a s, četrtlétnik -a m, četrtúren -rna -o

četrti -a -o *vrst. štev.*, četrtič *prisl.* = četrtikrat, četrték -tka m in četrték -tkà m, četrtkov -a -o, četrtina -e ž, četrtínski -a -o, četrtinka -e ž, četrtínjak -a m sod, četrtica -e ž, četrtnják -a m *kdor ima četrti del zemlje*, četrtolétnik -a m *kdor je v četrtém letniku*

četúdi *vez. čeprav, keravno (v dopustnih stavkih), loči od če tudi*: tako bo, četúdi ti nisi zadovoljen (*proti tvoji volji*), toda: tako bo, če tudi (= *še*) ti soglašaj (*s tvojo voljo*)

četvér -a -o *ločilni štev.*; rabi se: 1. *pridevno, kadar hočemo poudariti različnost vrst ali skupin, ne glede na število posameznih stvari*: četveri delavci bodo potrebni; težaki, vozniki, zidarji in tesarji; 2. *samosstaln kot nepregiben izraz količine, kadar napoveduje število in različnost stvari*: četvero delavcev je postopalo okoli hiše; 3. *kadar štejemo množinske samostalnike*: četvera vrata ali četvero vrat,

četveri čevlji ali četvero čevljev = *štirje pari čevljev (ne: štirje čevlji)*; 4. *za označevanje v stalne skupine povezanih stvari*: četvére stranice kvadrata so enake; sesalci imajo četvéro nog, zato jim pravimo četveronōzci; 5. *pred abstraktnimi in skupnimi imeni za izražanje mnogoterosti*: četvéra krivica je v tem napadu; četvero vin je postavil na mizo; 6. *kot samostojni izraz količine*: prerezal je jabolko na četvéro; četvéro je gnal, dvoje prodal

četvér -i ž: v četvér so ga raztrgali Tataři, v četvér se voziti; četvériti -im, četvérjenje -a s, četvérček -čka m, *nav. mn.* četvérčki in četvōrčki, četvérica -e ž: ~ ljudi, četvérka -e ž, četvéren -rna -o: ~a nit, četvérnica -e ž, četvérník -a m

četvéro- *v sestavi*: četveroglásen -sna -o, četverokóten -tna -o, četverolísten -stna -o, četveronōg -nōga -o: ~a žival, četveronōžec -žca m, četveronōžen -žna -o: ~a žival; četverospěv -ěva m, četverovprěžen -žna -o, četverovprěga -e ž; *večina sestavljenk možnih tudi s štiri*: štirinogāt -áta -o, štiriglasno *idd.*

četvōrka -e ž *ples*

čévelj -vlja m, čéveljc -veljca [-vōlj-] m, čéveljček [-vōlj-] -čka m, čévljev -a -o: ~a kapica; čévljár -ja m, čévljárček -čka m, čévljáríca -e ž *čévljárjeva žena*, čévljáríca -e ž *krpa za brisanje čévljev*, čévljárski -a -o: ~o orodje, čévljáríti -im, čévljárjenje -a s, čévljárstvo -a s, čévljárna -e ž

čez *predl. s tož. kaže*: 1. *kraj*: čez cesto priti = *na drugo stran ceste*; čez gozd leti ptica, skozi gozd gre popotnik; 2. *čas*: čez malo časa, čez noč; 3. *m e -*

ro : žalost je bila čez moč; čez silo; 4. *pomeni proti*: čez čast komu kaj reči; čuditi se (+čez kaj) čemu, nad čim; tožiti (+čez kaj, koga) nad čim
čéz *prisl.*: čéz priti, sem že čéz, tam čéz je lepó, čéz péti, vzeti delo na čéz; počéz, čézinčéz *popolnoma*, +čéz dati posestvo *prepusliti sinu, prepisati na sina*
čez - *v sestavi*: čezdalje *čed dalje*, čezméren -rna -o, čezpolovičen -čna -o; čezúren -rna -o
čézána -e ž, čézánast -a -o
číba -e ž *kokoš*, číbka -e ž
čibuk -a *m turška pipa*
Čič Čiča *m*, Čička -e ž, Čičarija -e ž, čičarijski -a -o, čičarski -a -o *in* čičevski -a -o
čičati -am *otročje*, čičaj -te! čičal -a -o, čičanje -a *s*, čičkati -am, čičkanje -a *s*
čičkati -am *se gízdati se*
čifut -a *m žid, goljuš, oderuh*; čifutski -a -o: ~i ptič (*Zupančič*), ~e metode trgovanja, čifutarja -e ž *zaničljivo*
čigar *svoj. ozir. z. za moške osebe*: gospodar, čigar hišo vidiš...; *toda*: gospodinja, katere kruh ješ; oreh, *katerega* sad uživaš; čigar sí bodi, čigáver [*-var*] = čigar; +čij -a -e: to je ona gospa, (+čija) *katere* hči je umrla; sedel sem pod *hramom*, (+čije) *katerega* veje so se sušile; kupoval sem pri *trgovcih*, (+čijih) *katerih* blago vsi hvalijo
čigáv -a -o, +čigávosten -tna -o: ~i pridevnik = *svojljni prid.*
čik -a *m ogorek cigare ali cigarete*; čikati -am, čikanje -a *s*, čikar -ja *m*, čikarica -e ž, čikarski -a -o
čil [*čil*] -a -o, čilost -i ž
Číle Číla *m*, v Čílu; čílski [*-il-*] -a -o: ~ solíter; Čílénc -nca *m*, Čílénka -e ž, čílénski -a -o

čim... tèm: čim dalje... tem bólje; čim bliže... tem húje; čim več... tem bólje; čim bòlj so sinovi doraščali, tem mánj je bilo dela; čim prèj prideš, tem bólje; *toda skupaj*: čimbòlj = *kar najbòlj*: car je skušal Poljsko čimbòlj zenačiti z ostalo državo; čimbřž = čimprèj hitro: čimprèj pridi; čimdalje = *čed dalje*; +čim se *privadimo kraju* = *brž ko se privadimo kraju*; čimbòljši -a -e *kar najbòljši*, čimprèjšnji -a -e *kar najhitrejši*
+čín -a *m dejanje*: +junaški čini naših dedov = *junaška dejanja naših dedov*; +činiti -im = *delati*, +činjenica -e ž = *dejstvo*, +činóvnik -a *m* = *uradnik*, čínitelj -a *m faktor*
čín -a *m stopnja*: predsednik *vrhovnega sodišča* ima ~ *ministra*
činčila -a *ali* -e *m zool.*: zajec činčila
činéle činél [*-él*] ž *mn. glas.*: *na* -bijati *s činélami*
činíti -ím *in* číniti -im *z rešetom žilo čistiti*, činjenje -a *s*
čipke čipk ž *mn.*, čipkast -a -o, čipkar -ja *m*, čipkarica -e ž, čipkarski -a -o: ~a *zadruga*
čír -a *m*, čírav -a -o, číravost -i ž, číravica -e ž
čírečáre ž *mn.*: *te čírečáre, te čudne kljuke!* (*Aškerc*), téh čírečár, tem čírečáram
číríček -čka *m*, číríček -čka *m*: že číríček *prepeva*
číslo -a *s število, spoštovanje, rožni venec*, v číslih imeti = číslati -am, číslan -a -o: ~i *gospód (v naslovu)*, číslanje -a *s*, číslanec -nca *m*, číslanost -i ž
číst -a -o *in* čistó: na čísto *prepisati*, v čísto *pomèsti*, toča je *polje* v čísto *potolkla*, čístéjši -a -e, *prisl. čistéje, poudarni*

čistiti

prisl. čisto: ~ sam, ~ preplašena, ~ srečen, ~ nič; *loči*: stal je ~ pred novimi vrati *od*: stal je pred ~ novimi vrati; dočista = do čistega; *določna oblika* čisti -a -o: ~i dobiček = *neto dobiček, čista teža = *neto teža, čistost -i ž, čistóča in čistóča -e ž, čistína -e ž
čistiti -im, čistěč -ěča -e, (o)čiščen -a -o, čiščenje -a s, čišča -e ž; čistilo -a s, čistilica -lna -o [-il-], čistilnica -e [-il-] ž, čistilec -lca [-il-] m, čistilka -e [-il-] ž
čisto -v sestavi: čistoglásen -sna -o, čistokrven -vna -o: ~a pasma, čistopís -a m
čitati -am *bráti bērem*, čítan -a -o, čítanje -a s, čítanka -e ž, čítankin -a -o: ~e platnice, čítankar -ja m, čitljiv -iva -o: ~a pisava, čitljivost -i ž, čítalen -lna -o [-ál-]: ~o društvo, ~a soba, čítalnica -e ž, čítalniški -a -o: ~a soba, ~i sluga, ~a dóba, čítalničar -ja m [*po-vsod*: -ln-]; čítatelj -a m, čítateljica -e ž, čítateljski -a -o: ~i krog, čítateljstvo -a s, + čitek -tka -o *čilljiv*
čivčiv medm.
čivkati -am, čivkajóč -a -e, čivkal -a -o, čivkanje -a s; čivkljáti -ám *nalahno čivkati*, čivkljáj -ájtel! čivkljál -ála -o, čivkljáj -nje -a s; čivkniti -nem
čížek -žka m *zool.*
čížem -žma m = čížma -e ž, čížmice čížmic ž *mn.*, čížemček -čka [-əm-] m, čížemski -a -o [-žəm-]
člán -a m *ud.*, článcia -e ž, článski -a -o: ~a izkaznica, článstvo -a s, članárina -e ž = *udnina*, članáriški -a -o
článek -nka m, článkar -ja m, článkarjev -a -o, článkarica -e ž, článkaričin -a -o, článkarski -a -o, článkarstvo -a s, člán-

čič -a m; člankáriti -im, člankáril -a -o, člankárjenje -a s
člén -a m, člénast -a -o: ~e noge, člénar -ja m, *mn.* člénarji, čléniti -im, člénil -a -o, člénjenje -a s; člénovit -a -o: ~a obala, člénovitost -i ž, členonóžec -žca m
človek človeka m, *dv.* človeka ljudi človekoma človeka pri ljudéh (*in* človekih) s človekoma, *mn.* ljudjé ljudi ljudém ljudi pri ljudéh z ljudmi; človeče -eta s *zaničlj.*, človeček -čka m, človečjak -a m, človečen -čna -o, človečnost -i ž, človečiti -im: Prometej je človečil ljudi; človekov -a -o: človekov sin, človeški -a -o: ~o bitje, človeštvo -a s, človečanski -a -o, človečanstvo -a s
človeko -v sestavi: človekoljúb -a m, človekoljúbec -bca m, človekoljúben -bna -o, človekoljúbje -a s, človekoljubnost -i ž, ~znanstvo -a s *antropologija*
čmérén -rna -o *gl.* čemer-čmrjlj -a m, čmrjljev -a -o
čobódra -e ž, čobodrátí -ám, čobodráj -ájtel! čobodrál -ála -o, čobodranje -a s, čobódrast -a -o
čof medm., čofátí -ám: kaj čofáš po vodi? čofáj -ájtel! čofál -ála -o, čofánje -a s; čofniti čofnem *in* čofnem, čofnil -a -o *in* -ila -o, čofòt -òta m, čofotátí -ám: race čofotájó, čofotájóč -a -e, čofotál -ála -o, čofotánje -a s
čóha -e ž *sršasto oblačilo*, čóhati -am: krava se ob deblu čóha, konja čóhati, čóhanje -a s; čoháló -a s = čohálnik -a [-áy-] m, čohljájti -ám *nalahno praskati*, čohljáj -ájtel! čohljál -ála -o, čohljánje -a s
čók čóka m *hlod*, čókast -a -o, čokát -áta -o, čokátost -i ž
čokoláda -e ž, čokoládar -ja m, čokoláden -dna -o: ~a torta, čokoládast -a -o

čóln -a m, mn. čólni -ov -om -e -ih -i; čólnov -a -o: ~o dnò; čólnast -a -o, čólnič -íča m, čólníčast -a -o: ~a kost, čólníček -čka m, čólnek -nka m, čólnár -ja m, čólnárjev -a -o: ~a žena, čólnárski -a -o: ~i drog, čólnína -e ž, čólnárna -e ž [povsod: -ou-]

čóp -očpa m, čópa -e ž, čópast -a -o: ~a kura, čópàt -áta -o, čópka -e ž, čópèk -pkà m, čópič -a m, čópiček -čka m, čópičar -ja m, (streha) čopníca -e ž

čopljáti -ám, čopljáj -ájte! čopljál -ála -o, čopljánje -a s: po vodi čopljati

čórav -a -o *bebast*, čóravac -vca m *počasnež*, čóravost -i ž

čórbha -e ž *neužitna tekočina, slaba juha, gošča*, čórbast -a -o

črčáti -im, črčal -ála -o, črčánje -a s: kobilice črčijo

črčkáti -ám *čelkáti*

čréda -e ž, čréden -dna -o: ~i žvonec, ~a žival; črédnik -a m, črédnica -e ž *črednikova žena*, črédniški -a -o: ~a plača, ~o življenje; čréditi -im *urejati, razvrščati*, čréditi -im se *vrstili se*, črédenje -a s, črédoma *prisl.*

črémsa -e ž *bot.*, črémsov -a -o: ~a vejica, *tudi*: črénsa -e ž, črénsov -a -o

črép -a m = črépa -e ž, črepína -e ž, črepínja -e ž; črépati -am *in* -ljem 1. *zajemati*, 2. *srebat*, črépanje -a s

čréslo -a s, čréslen -a -o: ~a kislina, čréslenica -e ž, čréslovína -e ž; čréslati -am *čreslo lupiti*, čréslanje -a s, čréslar -ja m = *strojar*

čréta -e ž *močvirnat svet*, čretína -e ž, črétje -a s *ruševje*, čretén -a -o

črevó črevésa s, mn. čréva črév črévom v črévih s črévi, črévje -a s = črevésje -a s, črévce -a

s, kurja črévca *bot.*; črevésen -sna -o: ~i katar, črevésce -a s

črha -e ž *kratek glas*, črhñiti -nem: ñiti črhñil ñi

čriček -čka *gl.* čiriček

črka -e ž, črkica -e ž, črkoven -vna -o, črkár -ja m, črkarski -a -o: ~a právda; črkováti -újem, črkúj -te! črkováje, črkováł -ála -o, črkovánje -a s; črkoválen -lna -o [-ál-]: ~a metoda branja; črkovína -e ž; črkopís -a m, črkolívec -vca m *in* črkolívár -ja m, črkolívnica -e ž, črkorcéz -zca m, črkoréznic -e ž, (črko)stávec -vca m, (črko)stáven -vna -o, (črko)stávnica -e ž, črkostávski -a -o, črkovnják -a m *del stavnega stroja*

črljen -ěna -o *rdeč*, črljénc -nca m *rdečica*: črljénc -e oblije; črljenéti -ím *rdeči*; črljénka -e ž *drevo*; črljenína -e ž

črm -a m *prisad*, črmast -a -o: ~a pika

črmlják -a m *rumenják*, *tudi* črmnják -a m

črn -a -o *in* -ó, mn. črni -e *in* črni -ě; *dol.* črni -ega; *bòlj.* črn, *prisl.* črno *in* črnó; črni -ega m *vrag, hudič*; črna -e ž *ime črne krave ali koze*; črn -í ž *ěrnóta*; črně -ěta m *črn vol, priimek Črně -ěta m*

Črna góra -e -e ž *kr. i.*, v Črni góri, črnogórski -a -o: ~i knez, Črnogórec -rca m, Črnogórka -e ž

črnáv -áva -o: je črnáv po čělu od udarca, črnávka -e ž; črnáv-kast -a -o

črñec -nca m, črñček -čka m, črñski -a -o, črñka -e ž *zamorka ali črna žival samica*, črñkast -a -o, črñklja -e ž *črna kobila, krava*, črñkljast -a -o *nekoliko črn*; črñko -a m *vrانع*

črněti -im, črněł črněla -o, črně-njě -a s, (po)črněli zidovi, ~e

črnica

barve; črniti -im, (o)črnjen -a -o, črnklja -e ž črna kobila, črnivec -vca m denunciant, črnilo -a s, črnilec -lca [-il-] m bot., črnilen -lna -o [-il-]: ~i (= tintni) svinčnik, črnilnik -a [-il-] m

črnica -e ž, črničje -a s, črničast -a -o, črničnica -e ž bot.

črnika -e ž, črnikast -a -o

črnina -e ž črna barva, blago, obleka, črno (rdeče) vino

črnjav -áva -o, črnjava -e ž kar je črno

črno- v sestavi: črno-bél [-béu] -a -o, črnobrad -áda -o, črnobrádec -dca m, črnogláv -áva -o, črnoglavéc -vca m, črnoglavka -e ž, črnogled -éda -o, črnoglédec -dca m, črnokljún -úna -o, črnokóžen -žna -o, črnokril [-kril] -sla -o, črnokriléc -lca [-il-] m, črnolàs -ása -o, črnolásec -sca m, črnoláska -e ž, črnook -óka -o, črno-rumèn -èna -o, črnošólec -lca [-ól-] m, črnovójnik -a m, ~vójniški -a -o; črnoborzijáncé gl. borza

črnôba -e ž črnina, črnógelj -glja m črn človek, črnôta -e ž črnina

črnúh -a m, črnúha -e ž bot.

črpati -am, črpáje, črpajóč -a -e, črpanje -a s, črpálo -a s, črpálka -e [-ál-] ž, črpališče -a s kjer se voda črpa

črta -e ž, črtast -a -o, črtica -e ž, * črtež -a m = načrt, črtnik -a m svinčnik; črtati -am, črtan -a -o, črtanje -a s, črtanec -nca m črtani podložek za pisanje; črtka -e ž, črtkati -am, črtkanje -a s, črtkast -a -o; črtálo -a s = črtílo -a s = ravnilo, črtálo -a s pri plugu, črtálen -lna -o [-ál-]: ~o orodje, črtálnik -a [-tál-] m

črtiti -im in črtíti -im, črtěč -ěča -e, črtíl -a -o in -íla -o, črtenje in črtěnje -a s, črtílec -lca [-il-]

m moški, ki črti; črtílka -e [-il-] ž ženska, ki črti; črt -a m, mn. črti -ov mil.

Črtomir -a m l. i., Črtomirov -a -o: ~ meč, črtomirski -a -o: ~o dejanje

črv [čru] črva m, mn. črvi -ov -om -e itd. in črvjé in -í črvón črvóm črvè o črvéh s črvmí; črvec črvca [čruca] m, črvič -íča m, črviček -čka m; črvičiti -im: črviči me po trebuhu, črvičenje -a s; črvavéti -im črviv postajati, 3. os. mn. črvavíjo in črvavé, črvavél -éla -o, črvavénje -a s; črvív -íva -o: ~ les, črvívec -vca m črviv sad, črvívek -vka m, črvívost -i ž; črvíviti -im se: sadje se črvívi; črvína -e ž

črvo- v sestavi: črvojèd -jéda -o: ~a miza, črvojéden -dna -o = črviv: ~i tramovi, črvojédina -e ž, črvojédinast -a -o: ~ sad

* čtívo -a s = berilo

čúd -a m začudenje, čudapóln -a -o [-óu-] čudovit, pretúden, čudák -a m, čudákinja -e ž, čudáštvo -a s, čúden -dna -o: ~o lép, ~o résen, ~o opójen, ~o samóten, ~o míren; čúdež -a m, čúdežen -žna -o: ~a zgodba, čúdežnik -a m, čúdežnost -i ž, čúdo -a (redko: čudésa) s: za čúdo tiho, čez čúdo lepó, pri-slovno: čúdo (in: čúda) ljúdi je bíló, čúdo lépa nóč, čúda vèlik človek; ni čúdo, da je zbólél (+ ni čuda), čudovít -a -o, čudovítost -i ž

čúd -i ž naravna lastnost, naráv

čúdití in čúdití -im se komu, čemu ali nad čim, čuděč -ěča -e se, čudé se, čúdil -a -o in -íla -o se, (za)čúden -a -o, čuděnje in čúdenje -a s

čúdo- v sestavi: čudodélec -lca m, čudodélka -e ž, čudodélen -lna -o, čudodélnost -i ž, čudodélnik

-a *m*, čudodélnica -e *ž*, čudodélnstvo -a *s* [*povsod: -él-*]
čúk -a *m* *zool.*, čúkec -kca *m*,
 čúkati -am: čúk čúka
čuméti -ím *gl.* čeméti
čúmtna -e *ž*, čúmtnatén -tna -o:
 ~a vráta
čurimúri -ja *m*, čurimúrček -čka *m*
čústvo -a *s*, čústven -a -o [*-stvan-*],
 čústvenost -i [*-vən-*] *ž*, čústvo-
 váti -újem, čústvúj -te! čústvu-
 jóč -a -e, čústvovál -ála -o, ču-
 stvovánje -a *s*
čút -a *m*, čúten -tna -o: ~a pred-
 stava, čútnica -e *ž* *živec*, čútnost
 -i *ž*; čútilo -a *s* *organ za čut*,
 čútilen -lna -o [*-il-*]; čútíti čú-
 tím, čutèč -éča -e, čúti -íte! čú-
 til -íla -o, (ob)čúten -a -o, ču-
 ténje -a *s*; čútljív -íva -o: ~
 človek, čútljívost -i *ž*
čútara -e *ž*, čútarica -e *ž*
čúti čújem, čujèč -éča -e, čúl
 [čùy = èù] čúla -o, čujèčnost
 -i *ž*, čúti nad kom, čim; čúti
 na kaj *paziti*

čúvati -am kaj, nad čim; čúvati
 se koga, česa (+ pred kom),
 čuvajóč -a -e, čúval -a -o, (o)čú-
 van -a -o, čúvanje -a *s*, čúva-
 nec -nca *m*; čuváj -a *m*, čuváj-
 ka -e *ž*, čuvájski -a -o, čuváj-
 nica -e *ž*; čuvár -ja *m*, čuva-
 ríca -e *ž*, čuvárski -a -o: ~o
 plačilo, čuválnica -e [*-ál-*] *ž*
čvekáti -ám, čvekáj -ájte! čve-
 káje, čvekajóč -a -e, čvekál -ála
 -o, čvekánje -a *s*; čvekáč -a *m*
 = čvekálo -a *s*, čvekáv -áva -o,
 čvekávost -i *ž*
čvrléti -ím, čvrlèč -éča -e, čvrlèl
 -éla -o, čvrlènje -a *s*: ptice so
 veselo čvrléle
čvrst čvrsta -o *in -ó*, *mn.* čvrstí *in*
 čvrstí, *dol.* čvrstí -ega, čvrstéjši
 -a -e, *prisl.* čvrstó; čvrsták -a *m*
krepak mož, čvrstost -i *ž* = čvr-
 stóča -e *ž* = čvrstóta -e *ž*; čvr-
 stíti -ím, čvrstèč -éča -e, čvrstí
 -íte! čvrstíl -a -o, (pri)čvrstèčn
 -éna -o, čvrsténje -a *s*
čvřž čvřža *m* *grča v lesu, v deski*

D

d [dà ali dé] *m* *neskl.* 1. *ime glasu in érke*: mali d, véliki D, od d naprej, začni z d [dé]; 2. *glas.*: D-dur, d-mol, struna d, zapoj D; 3. *rimska štev.* D = 500
dà *pritrđilni prisl.*: dà, tako je bilo rečeno; takó, dà, je bilo rečeno; tako je bilo rečeno, dà
da *vez. nasl.*; 1. *podredni vez.*: glavno je, da si zdrav; vem, da ne more; misel, da bo rešen; zdrži, da pride pomoč; s tem, da laže, nič ne doseže; gre, ne da bi pozdravil; govori, ko (kot, kakor) da bi rožice sadil; mraz, da škriplje; da imam (bi imel), bi dal; zidaj, samo da moreš; vesel sem, da si prišel; zato smo, da delamo; — 2. *v okr.*

vpraš. stavku: kaj da ne pòje več? (= kaj je to, da ...); ču-
 dim se, kako da ga ni (= kako je to, da ...); sama ni vedela, kaj da je boljše, da gre ali ne; vprašuje, kdo da bi bil za tako delo (*kaj je tákó, da ...*, *kdo je ták, da ...*). *Kadar da pomen-
 skó ni utemeljen s takim okrajšanim stavkom, ga ne sme-
 mo rabiti*: ko sem videl, kdo je tam (+ kdo da je tam); ne ve, kje tiči (+ kje da tiči). *Pomen-
 ski razložek je vtasih zelo očitén*: povedal je, kako je zažgal (*način*); povedal je, kako da je zažgal (*vzrok in nagibi*). — 3. *v vel. in žel. stavku pred naj lahko izpuščamo da*: pravi, (da)

dác

naj pridem; želi, (da) naj se uči; *pač pa ga stavimo včasih pred vel.:* rečem ti, da mófči! ne slišiš, da pojdi? — 4. *stavimo ga tudi pred li v odv. vpr.:* ne vem, da li misli resno; pogledal je, da li je prišel

dác dáca *m*, dáčen -čna -o, dáča -e ž; dácar -ja *m*, dácarski -a -o, dacarija -e ž, dacarijski -a -o

Dachau [dáhau] -a *m* *kr. i. nem. mesta:* iz Dachaua, v Dachauu, za Dachauom; dáchauski -a -o: ~o taborišče; dáhavec -vca *m* jetnik *v dachauskem taborišču*

dáda *m* neskl. literarna in umetnosna smer; dadaizem -zma *m*, dadaíst -a *m*, dadaístka -e ž, dadaístičen -čna -o

Dágestan -a *m* *rep. ZSSR ob Kaspijskem morju*; Dágestanec -nca *m*, Dágestanka -e ž, dágestanski -a -o

dahníti *in* dáhniti dáhnem, dahní -íte! *in* dáhni -te! dahníl -íla -o *in* dáhníl -a -o, dáhnjen -a -o; dahlína -e ž: ~ na steklu [nepoud. povsod dah- ali dah-]

dajáti dájem -eš *in* dájem -eš -è -éva -éta -êmo -ête -êjo *in* dajó; dajajóč -a -e *in* dajóč -a -e, dajàj -ájte! *in* dájaj -te! dajál -a -o, dájánje -a *s*; dájátev -tve ž, dájátven -a -o [-tvæn-]; dájálen -lna -o [-ln-] dájálnik -a [-ln-] *m* *dativ*; dájálec -lca [-yc-] *m*, dájálka -e [-yk-] ž, dájálski -a -o [-ysk-]

Dájno -ka *m* *os. i.* Dájnovc -a -o: ~ črkopis, ~a slovnica (+Dajnkota, +Dajnkotov); dájnovec -vca *m*, dájničica -e ž, dájničar -ja *m* pripadnik dájničice, dájničarski -a -o

Dakár -ja *m* *kr. i. franc. luke in utrdb v Maroku*, dakárski -a -o

Dákija -e ž *rimska provinca ob Črnem morju*; dákijski -a -o; Dákoromún -a *m* Romún, dáko-

romúnski -a -o, dákoromúnščina -e ž

dáktil [-il] -a *m* (— ∪ ∪), dáktíl-ski -a -o [-ils-]: ~i verz, ~a stopica

daktílográf -a *m* strojepisec, dáktílográfka -e ž, dáktílográfski -a -o, dáktílografírati -am písati *na stroj (s strojem)*, dáktílografíran -a -o, dáktílografíja -e ž

daktíloskóp -a *m*, dáktíloskopíja -e ž, dáktíloskóp-ski -a -o, dáktíloskopírati -am koga *napravili prsne odtise*

dáleč *prisl.:* ~ biti, iti, vreči, imeti (v šolo, domov); 100 m ~, kako ~? puška ~ nese, ~ od, ~ do, ~ tam, narazen, góri, po svetu, nazaj; od dáleč: ~ videti, spoznati, slišati, pozdraviti; na dáleč: ~ videti, slišati; nedaleč odtod; še daleč ne = še od daleč ne = še zdaleč ne = še malo ne; daleč najboljši, največji, najlepši *ítd. s pres.;* *gl. tudi* dálje, dálj; — *daleč smemo v dobesednem in prenesenem pomenu rabiti tedaj, kadar imamo v mislih razdaljo, ne pa kakršno koli stopnjo mere; zato lahko rečemo:* daleč je zasel, padel *ípd., ne pa:* daleč je propadel = hudo, zelo...; veliko, mnogo (+daleč) nad 40 let

+ **dáleko** *prisl. slovenimo:* 1. *gl. daljno- v sestavi;* 2. *v zvezi s prim. mnogo, veliko:* ~ boljši, rabnejši, pridnejši, lepši, večji; 3. *v zvezi s pres. dáleč:* ~ najboljši, najslabši, največji *ítd.*

dálíja -e ž *bot. georgina*

Dalíla -e ž *os. i. filistejske lepoticice, znane po Sámsonovi ljubezni;* Dalílin -a -o

dálj *prisl. prim. od dáleč in dolgo, gl. dálje*

dálja -e ž: na tako dáljo iti, se vidi na vso dáljo; dáljava -e ž.

- daljina -e ž; daljica -e ž *vrsta črte geom.*, daljški -a -o
- dálje** *prisl. 1. prim. od daleč in dolgo; v krajevnem pomenu tudi dälj*: dälje *ali* dälj ga vržem ko ti; dáleč imaš, a jaz imam še dälje *ali* dälj; *v časovnem pomenu tudi dljè*: čim dälje (dälj, dljè) delaš, tem bolje; čim dälje (dälj, dljè) časa; *2. naprej*: in tako dälje = itd.; pojdem dälje, ne zna dälje; *v tem pomenu ga ne moreta nadomeščati dälj in dljè*; do tod je hodil sám, dalje pa skupaj; do slej sem delal jaz, dälje boš delal ti
- däljen** -ljna -o *kar je daleč*: däljne planine, däljni kraji, däljni časi, däljni spomini, däljno sorodstvo, däljni vzrok, däljna misel, däljna pot, iz däljnega se spominjati
- däljnji** -a -e *kar sledi naprej, dälje, zato tudi nadaljnji*: däljnja preiskava je dognala, (na)däljnji dogodki, (na)däljnji spored; nadaljnji svatje so bili däljni nevestini sorodniki in najbližji ženinovi sosedje
- daljno**- *v sestavi (+ daleko)*: daljnogled -éda *m*, daljnogleden -dna -o; daljnosežen -žna -o, daljnosežnost -i ž; daljnostrelen -lna -o [-ln-]: ~o orožje; daljnoviden -dna -o, daljnovidnost -i ž; daljnovod -óda *m*
- däljši** -a -e *prim. od dolg*: je däljši ko ti, najdäljši dan; däljšati -am, däljšanje -a *s*, däljšáva -e ž
- Dalmácija** -e ž *kr. i.*: iz ~e, v ~o, v ~i; Dalmatíнец -nea *m*, Dalmatínka -e ž, dalmatínski -a -o; dalmatíнец -nea *m* *vino iz Dalmacije [povsod. -lm-]*
- dalmatíka** -e [-lm-] ž *liturgična obleka*

- Dálmatin** -a [-lm-] *m os. i.*, Dálmatinov -a -o: ~a Biblija, ~ prevod biblije; dälmatínovec -vca *m*
- Dalton** -tona [dólton -tona] *m os. i. angl. kemika in fizika*; Daltonov -a -o; daltonízem -zma *m* *slepota za barve*
- dáma** -e ž *gospa, igra*; dámski -a -o: ~i gambít, salón
- Damascén** -a *m os. i.*, Damascénov -a -o
- Damásk** -a *m kr. i. mesta v Siriji*, iz ~a, v ~u; Damaščân -ána *m*, Damaščánka -e ž, damaščánski -a -o; damaščánka -e ž *vrsta mečev*; damascén -a *m vrsta trte*, damást -a *m vrsta blaga*, damástov -a -o = iz *damásta*
- Damiján** -a *m os. i.*, Damijánov -a -o; Dómen Dómna *m*, Dómnov -a -o
- Dámoklej** -a *m os. i.*, *dvorjan siccilskega tirana Dionizija*; Dámoklejev -a -o: ~ meč
- dán** *m 2. in 3. dné 4. dán 5. pri dné 6. z dném in*: dnéva dnévu dán pri dnévu z dnévom, *Źv.* dnéva dní dnévoma dní *in* dnéva v dnévih *in* v dnéh z dnévoma *in* z dnéma, *mn.* dnévi dní dném *in* dnévom dní *in* dnéve v dnéh *in* v dnévih z dnémi *in* z dnévi; podnévi, za dné, tjavendán, tjavdán = navdán *navdílj*; dan na dan, dan za dném, dneva v dan, tega dné, dne 25. dec.; prej ta dan, danes ta dan, svoj živi dan = *vse živiljenje*, njéga dni = *nekoč*, na stare dni = *na starost*, óndan = *nedavno*
- dán** -í ž = dánje -a *s davek*; dánjko -ka *m* = dánjščak -a *m desetine prost kmet*, dánjski -a -o
- Danájec** -jca *m pesniško ime za starega Grka*, danájski -a -o; Danájca -e ž *mit. os. i.*; Danáj

dandy

-a *m* *mit. os. i. kralja*, danaide -id *ž mn. hčere Danaja*; danaidski -a -o: ~o delo prazno delo, ~i sod nikoli poln
dandy -yja [dèndi -ija] *m* *gospóšček, mlad gizdalin, ki odloča o modi v kaki dobi*; dandyjevski -a -o [dèndi-], dandizem -zma [dèndi-] *m*
dánes [-nəs] *prisl.*, danášnji -a -e; dándanes *prisl.*, dándanášnji -a -e; dánes téden, dánes léto; dánes ponóči = *nocój*, dánes zjutraj = *dávi*, dánes zvečer = *drévi*
danica -e *ž zvezda, astr.* Danica -e *ž = Venera*; Dánica Ilirska -e -e *ž naslov Gajevega lista*, daničar -ja *m somišljenik Dánice Ilirske*, daničarski -a -o; Zgódnja Danica -e -e *ž naslov Jeranovega lista*, Daničin -a -o: ~ urednik, ~a poezija; daničar -ja *m somišljenik Zgodnje Danice*, daničarski -a -o: ~i nazori; Dána -e *ž os. i.* Dánin -a -o; Dánica -e *ž os. i.*, Dáničin -a -o
Dánijel -a *m os. i.*, Dánijelov -a -o; Danílo -a *m*, Danílov -a -o; Štánjel *m kr. i.*, iz Štánjela, v Štánjelu, štánjelski -a -o, Štánjenci -cev *m*, Štánjelke -elk *ž [povsod: -el-]*
daniti daní se, danílo se je = *svitali se*
dánka -e *ž trevo in klobasa*, dánkin -a -o: ~a razširina
Dánska -e *ž: v Dánski*, iz Dánske; Dánsko -ega *s: z Dánskega*, na Dánskem; dánski -a -o. Dáneč -nca *m*, Dánka -e *ž*, dánščina -e *ž*
Dánte -teja *m os. i. ital. pesnika*, Dántejev -a -o, dántejevski -a -o; dantologija -e *ž*, dantológ -a *m*, dantolóški -a -o
dár *m* darú dárú dár pri dárú z dárom, daróva -óv -óvoma, da-

róvi -óv -óvom; *tož. mn. tudi* darí: darí opravít' bog'nji (*Prešeren*); imeti dar besede, v dar dati; dárek -rka *m*; dároma *prisl. kot dar*

darávnó *gl.* dasirávnó

Dardanéle -nél *ž mn.*, dardanél-ski -a -o [-éls-]: ~i promet, ~a uprava; Dardanélska ožina -e -e *ž kr. i.*

darílo -a *s*, darílen -lna -o [-lín-]: ~i predmet, ~a cena; darílice -a [-íl-] *s*; darílec -lca [-léc -yc-] *m* = darítelj -a *m*, darílica -e [-iy-] *ž* = daríteljica -e *ž*; darílnik -a [-íl-] *m* *oltar*, daríščé -a *s kraj darítve*; daríti -ím koga, darítev -tve *ž*, darítven -a -o [-tvén-], darljív -íva -o, darljívost -i *ž*, darežljív -íva -o, darežljívost -i *ž*

darováti -újem, darujóč -a -e, daróvål -ála -o, daróvån -a -o, daróvånje -a *s*; daroválec -álca [-yc-] *m* = daróvník -a *m*, daróváлка -e [-yk-] *ž* = daróvníca -e *ž*; daróválnik -a [-ln-] *m*, daróválnica -e [-ln-] *ž*, daróvalíščé -a *s*; daróvníca -e *ž* *darilna listina*; *daróvíti -a -o *nadarjen, bister*, *daróvístost -i *ž nadarjenost, bistrost*

Darwin [dárwin] -a *m os. i.*, Dárwinov -a -o: ~ nauk, darwínski -a -o, darwínzem -zma *m*, darwíníst -a *m*, darwínístičen -čna -o

dasirávnó = dasitúdi, darávnó, dasípráv *dopustni vez.*

dátelj dáteljna [-télj-] *m*, dáteljnov -a -o: ~a palma

dáti, dám dáš dá, dáva dásta, dámo dáste dájo *in* dájó *in* dadó; dál -a -o, dán -a -o; *3. os. edn. nav. z ostr.* dá; dáj dájte! dáno -ega *s: iz dánega* sklepati na neznáno; dati koga učít, delat; dati kaj delat, šivat; dam híšo postavítí (*ukážem*), dam príne-

sti vina, je dal sklicati vse moške, dal mi je razumeti, daj vedeti; mrtvih ni dal pokopati, ni ga dal poklicati, hčeri ni dala spati materina ljubezen, úči svoje dete in ne daj mu praznovati (*Dalmatin*), ne dajò mu ziniti; *nedoločniški osebek je izražen kot dajalniški predmet h glag. dati*: odposlancem (ne) dá oditi = (ne) dá, da bi odposlanci odšli; *varovati se moramo dvoumnosti*: dal je vaščanom razglasiti = a) ukazal je vaščanom, naj razglasé in b) ukazal je, naj vaščanom razglase; *glagol pustiti smemo v takih zvezah rabiti le tedaj, kadar hočemo posebej poudariti samo dopustitev, ne pa povzročitelje (po nem. lassen)*: sam sicer ni dal gasiti, pa je vsaj pustil (gasiti); *napačno*: *te pusti pozdraviti = te je dal pozdraviti, je dal napraviti; *prav*: pústi peti mojga slavca, *ker izraža samo dopustitev; v zvezi z nedoločnikom pogosto trpna oblika s se; têbi se ne dam tepsti, zakaj se ne daš ostríči?* — se dá in se ne dá *prisl. pomen (je mogoče in ni mogoče)*: se ne dá nič napraviti, se dá govoriti, se ne dá povedati *ipd.*; kar se dá *prisl. poudarka*: kar se dá lepo = kar najlepše, čim lepše, kar se dá velik kos, hitim kar se dá; daj, dájta, dajte! *pogosto kot pozivalnica in se loči z vejico od glagola*: daj, povej že! dajte, nikar ne nagajajte! dájta, dájta, kdo vaju bo poslušal! *dati odpor upreti se, po robu se postaviti, ustaviti se komu

dátiv -a [-iú -iva] m dajalnik, dátiven -vna -o

dátum -a m: današnji ~, z večrajšnjim dátumom = ... dnem;

dáta dát s mn. *podalki*: naša ~ niso zanesljiva; datírati -am *zapisati dan, mesec in leto*, datíran -a -o: pismo je ~ o z ...; datíranje -a s

Daudet -a [*do-dé-éja-éta*] m os. i. *franc. pisatelj*, Daudetov -a -o [*do-déjey -eva, do-détoy -ova*]

dávek -vka m, dávčen -čna -o; dávkár -ja m, dávkarica -e ž, dávkarski -a -o, dávkarija -e ž, dávščina -e ž; dávkoplačeválec -lca [-uc-] m, dávkoplačeválka -e [-uk-] ž

dáven -vna -o: dávni časi, dávna leta; dávnína -e ž, dávnost -i ž; dávno *prisl.*: to je bilo že dávno, dávno je tega; zdávnaj, oddávnaj

dávi *prisl. danes zjutraj*, dávišnji -a -e: ~ e mleko

Dávid -a m os. i. *izraelskega kralja*, Dávidov -a -o: ~ i psalmi **dáviti** -im; kašelj me dávi; ~ se: pes se dávi s kostjó; dávljenje -a s, dávítev -tve ž; dávíca -e ž, dávíčen -čna -o

de- *lat. (od- raz-) v sestavi z glagoli in njih izpeljankami*: defašistizírati, deindustrializírati, demilitarizírati, denacificírati, delimitácija -e ž *razmejitve*; deducírati, dedúkcija -e ž *izpeljava*

debáta -e ž *pretres, obravnava, razprava*; debáten -tna -o: ~ i večer, ~ a snov, ~ o pismo *stegnogr.*; debatírati -am *razpravljati, pretresati, obravnavati*; debátêr -ja m, debátêrka -e ž, začeti debato. sprožiti debato, poseči v debato = *razgovor, pretres*; dati, staviti kaj v debato (+ na debato) = *sprožiti razgovor, razpravo o čem, obravnavo, pretres česa*

dêbel -éla -o: na debélo prodajati; *dol. oblika debéli* -a -o: ~ i četrtek; debélec -lca [-uc-]

debeléti

- m*, debélka -e [-*uk*-] *ž*, debelják -a *m*, debelúh -a *m*, debelúška -e *ž*, debelúhar -ja *m*, debelúharica -e *ž*, debelúšen -šna -o, debelúšnost -i *ž*; debelúšast -a -o, debelún -a *m*, debelúnec -nca *m*; debelína -e *ž* debelóst -i *ž*; debeláča -e *ž* *koruza*; različna imena za *debelo sadje*: debelíca -e *ž*, debelinka -e *ž*
- debeléti** -ím *rediti se*, debelèl -éla -o, odebelélost -i *ž*, debelènje -a *s*
- debelíti** -ím: ~ živino, ~ števila *mat.*, ~ se; debéli -íte! debelèč -čča -e, odebeljèu -èna -o, debeljènje -a *s*
- debelo** -v *sestavi*: debelogláv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~glávski -a -o, ~glávost -i *ž*; debeloglèd -éda -o, ~glèdost -i *ž*; debelokljùn -úna -o, ~kljúnast -a -o, ~kljúnec -nca *m*, ~kljúnski -a -o; debelokósten -stna -o, ~kóstnost -i *ž*; debelokóžen -žna -o, ~kóžnost -i *ž*, ~kóžec -žca *m*; debelolíčen -čna -o, ~líčnost -i *ž*, ~líčnik -a *m*, ~líčnica -e *ž*, ~líčnež -a *m*; debelolísten -stna -o, ~lístnica -e *ž*; debelonòg -óga -o, ~nòžec -žca *m*; debelonòs -nósa -o, ~nósec -sca *m* ~nóska -e *ž*; debelòòk -óka -o; debelòùh -úha -o, ~úšnost -i *ž*; debelovráten -tna -o, ~vrátnik -a *m*, ~vrátnež -a *m*; debelòžílrat -a -o [-*íln*-]
- debèr** -brí [*dəbər dəbrí*] *ž* *soteska*, nad *debrjó*
- débet** -a *m* *dolg v knjigovodstvu*; débeten -tna -o: ~a vknjižba = debítiranje -a *s* (*na levi strani konta*); débitor -ja *m* *dolžnik*
- dèblo** -a *s*, *mn.* *dèbla* *dèbel* [-*bəl*]; débélce -a [-*bəl*-] *s* *dèbeln* -a -o [-*bəl*-]; *dèblät* -áta -o, *dèblast* -a -o, *deblovína* -e *ž*
- deblokíratí** -am *odgraditi, odpreti*; deblokíranje -a *s*
- debut** -a [*debi-ija*] *m* *prvi nastop*, debítíratí -am *prvič nastopiti, začeti*, debítánt -a *m*, debítántka -e *ž*
- déca** -e *ž*, *déčji* -a -e: ~i *dom*; *déčica* -e *ž*
- decèmber** -bra *m* *grúden*, *decèmbrski* -a -o; *dekabríst* -a *m* *zarolnik, upornik (pri decembrski vstaji l. 1825 v Rusiji)*
- decemvir** -a *m* *rimski oblastnik*; *decemvirát* -a *m* *desetórica vladajočih*
- decénij** -a *m* *desetletje*
- decénten** -tna -o *spodoben, dostojen*; *decéntnost* -i *ž*, *decénca* -e *ž* *spodobnost, dostojnost*
- decentralízíratí** -am, *decentralizácija* -e *ž*, *decentralizácijski* -a -o, *decentralíst* -a *m*, *decentralístičen* -čna -o
- deci** -v *sestavi*: *decilíter* -tra *m* = dl; *déci* *m* *neskl.*: pri enem *deci*, z enim *deci*, dva *deci*, tri *deci*, pri petih *deci*; *deciméter* -tra *m* = dm, *decimétrski* -a -o; *decigrám* -a *m* = dg, *decigrámski* -a -o
- decídíratí** -am *odločiti, odločati*; *decídíran* -a -o *odločen* -èna: ~ *odgovor*
- décíma** -e *ž* *vrsta kilitic*, *décimski* -a -o: ~e *rime*, ~a *mera*; *décimen* -mna -o *glas.*: ~a *pasaza na violi*
- decimálen** -lna -o [-*ln*-] *desetinski*: ~i *sistem*; *decimálka* -e [-*lk*-] *ž*; *decimíratí* -am *zdesetkati*, *decimíranje* -a *s*
- decízíven** -vna -o *odločilen, odločujoč*; *decízívnost* -i *ž*
- decrecendo** [*dekreséndó*] *prisl. glas.*: iz *decrecendo* v *crecendo*
- déček** *déčka* *m*, *déski* -a -o: ~i *zbor*, *dečák* -a *m*, *dečáški* -a -o; *déčec* -čca *m*, *dečárec* -rca *m*, *dečárski* -a -o, *dečáríja* -e *ž*;

déčko -ka *m* (+ déčkota); déčla -e *ž*, déčlica -e *ž*, déčelski -a -o [-čəl-], déčelstvo -a *s* [-čəls-]
 dèd [dèd] déda *m*; *mn.* dédje *in* dédi, dédov; dédec -dca *m*, dédek -dka *m*, déděček -čka *m*, dédej -a *m*; dédov -a -o, dédji -a -e, *prisl.* po dédje, po dédovo: ~ hodi
 dedícírati -am *posvetili*, dedikácija -e *ž* *posvetilev*, dedikácijski -a -o: ~i *izvod* (knjige) *posvetilni*, *podartilni izvod*
 dédovatl -ujem, (po)dédovan -a -o, dédovanje -a *s*; déden -dna -o; dédič -a *m*, dédična -e *ž*, dédiški -a -o; dédina -e *ž*, dédiščina -e *ž*, dédinski -a -o, dédiščinski -a -o; dédinja -e *ž* *dédična*
 deducírati -am *izvajati*, *izvesti*, *sklepali iz srlošnega na posamezno*; dedúkcija -e *ž*, deduktiven -vna -o: ~a *metoda*
 defékt -a *m* *hiba*, *napaka*; defékten -tna -o, deféktnost -i *ž*
 defenziva -e *ž* *obramba*, defenziven -vna -o: ~i *boji*, defenzivnost -i *ž*
 defetizem -zma *m* *malodušnost*, defetíst -a *m* *malodušnež*, *obupanec*; defetističen -čna -o *malodušen*, *obupan*, *razkrojevalen*
 déficit -a *m* *primanjkljaj*, defíciten -tna -o
 defilé -éja *m* *slavnostni sprevod pred kom*, *mimohòd*; defilirati -am, defiliranje -a *s*
 definírati -am *opredeliti*, defínicija -e *ž* *opredelitev*; defínitiven -vna -o *ustaljen*, *stalen*, *končen*; defínitivnost -i *ž*; defínitor -ja *m* *redovna služba*, defínitorski -a -o: ~e *dolžnosti*
 deflácija -e *ž* *upad*, *zmanjšanje demarnega obtoka*, deflacíjski -a -o
 deformírati -am *preoblikovati*, *popačiti*, *skaziti obliko*; deformácija -e *ž*, deformativen -vna -o

defravdíratí -am *ponevériti*, defravdánt -a *m* *kdor poneveri*, defravdántski -a -o *ponevérski*, defravdácija -e *ž* *poneverba*
 degátí -ám, degāj -ájte! degàl -ála -o, degánje -a *s*; dégniti -nem, dégnjen -a -o
 degenerírati -am *izroditi se*, degenerácija -e *ž* *izroditev*, *izrod*, *izrajanje*; degenerácijski -a -o *izroden*: ~i *znaki*; degeneríránje -a *s* *izrajanje*; degenerírán -a -o *izrojèn*, degeneríránec -nca *m* *izrodek*, *izrojenec*; degeneríranka -e *ž* *izrojénka*, degeneríránost -i *ž* *izrojenost*, *popačenost*
 degradírati -am *koga vzeti komu službeno stopnjo*, *ponížati ga v službi*; degradácija -e *ž* *ponižanje*
 *degustírati -am *v slabo voljo spraviti*, *vznejevoljiti*; *pokvariti užitek*
 Dehmel Dehmila [déməl -mla] *m* *os. i. nem. pesnika*, Dehmlov -a -o: ~ *vpliv*, déhmelski -a -o
 dehtéti -ím [dəh-], dehtěč -éča -e, dehti -íte! dehtěl -éla -o, dehtěnje -a *s*, dehtív -íva -o, dehtívost -i *ž* [*povsod: dəh-*]
 deizem -zma [dei-] *m* *fil. nazor*, deíst -a *m*, deístičen -čna -o
 dejálen -lna -o [-jn-] *in* dejáven -vna -o, dejálnost -i [-jn-] *in* dejávnost -i *ž*, dejálnosten -tna -o [-jn-] *in* dejávnoten -tna -o
 dejánje -a *s*: *v besedi in* dejánju; dejánski -a -o, dejánstvo -a *s*; dejánstven -a -o [-tvən-], dejánstvenost -i [-stvən-] *ž*, dejánskost -i *ž*
 dejáti 1. *déjem* -eš *déjejo in* *dejó*, *děj* *dějte!* *dejóč* -a -e, *dejál* -a -o, *deján* -a -o *delati*, *praviti*; — 2. *dém* *děš* *dé*, *děj* *dějte!* *z nedol.*: *děj* *ga vzdigniti ali kot prisl. pozivalnica*: *děj*, *prími ga!* *děl* *déla* -o: *nič mu ne dé*, *nič*

déjstvo

- mu ni délo; — 3. dénem -eš dénejo, déni -ite! děl déla -o: kam bi děl, (za)dét -a -o
- déjstvo** -a s *dejanje, faktum*; déjstven -a -o [-tvan-]; *udéjstviti -im *izvesti, uresničiti, ostvariti, uveljaviti*; *udejstvovati -újem *izvajati, ostvarjati, uveljavljati*; *~ se *delovati, uveljavljati se*; +dejstvovati -újem *delovati*: naslikani prizor dejstvuje neposredno na nas (*Aškerc*)
- dekabrist** -a m *gl. december*
- dekáda** -e ž *desetka, dekádičen* -čna -o *desetinski*: ~i način štetja, ~i sistem
- dekadénca** -e ž *umetnostna smer, dekadénčen* -čna -o, *dekadént* -énta m, *dekadéntski* -a -o, *dekadéntstvo* -a s
- dekagrám** -a m, *okr. dkg = 10 g, tudi déka* -e ž: tri déke moke; *dekagrámski* -a -o
- dekalóg** -a m *deset zapovedi*
- dekán** -a m, *dekanóv* -a -o, *dekánski* -a -o: ~a čast; *dekanát* -a m *urad, dekanátski* -a -o; *dekaníja* -e ž *področje dekana, dekaníjski* -a -o: ~i urad, ~a pisarna, ~e mejé
- dékla** -e ž, *déklin* -a -o: ~a plača, ~o delo; *dékelski* -a -o [-kəls-]: ~e plače; *dekláriti* -im, *deklóvati* -újem, *deklóvanje* -a s
- deklamírati** -am, *deklamácija* -e ž, *deklamiranje* -a s, *deklamácijski* -a -o: ~i večer; *deklamátor* -ja m, *deklamátorica* -e ž, *deklamátorski* -a -o: ~e vaje, *deklamátóričen* -čna -o; *deklamóvanka* -e ž *pesem, ki jo kdo deklamira*
- deklarírati** -am *razglasiti, izjaviti*; *deklarácija* -e ž *razglas, izjava*; *deklarácijski* -a -o, *deklarátor* -ja m, *deklarátorski* -a -o, *deklarátiven* -vna -o: stori tu pa tam kaj ~ega
- deklasírati** -am *za razred nižje postaviti, ponižati, deklasiranec* -nca m *zavrženec, ponižani, deklasiranka* -e ž
- deklè** -éta s in ž, *deklétce* -a s, *mn. deklétca* -tec [-təc]
- déklíca** -e ž, *déklíčin* -a -o, *deklíčji* -a -e, *deklíčica* -e ž, *deklíški* -a -o; *deklíč* -íča m, *deklíčev* -a -o, *deklíštvo* -a s, *deklíčiti* -im, *deklíčevati* -újem; *deklíčar* -ja m, *deklíčnik* -a m
- deklína** -e ž, *deklínica* -e ž, *deklínji* -a -e, *deklínski* -a -o, *deklínstvo* -a s
- deklinírati** -am *lovn. sklanjati, astr. in fiz. odkloniti se, odklanjati se*; *deklínacija* -e ž *lovn. sklanjatev, sklanja, astr. in fiz. odklón, odklanjanje*; *deklínácijski* -a -o *lovn. sklanjatven, astr. in fiz. odklónski*: ~i kot; *deklíniranje* -a s *lovn. sklanjanje, sklanja, astr. in fiz. odklón*
- dekoltté** -éja m, *dekolttírati* -am *razgaliti vrat in prsi, globoko izrezati obleko na vratu*; *dekolttíranost* -i ž [*povsod: -ll-*]
- dekoncentrírati** -am *razredčiti, zrušiti koncentracijo*; *dekoncentrácija* -e ž, *dekoncentrácijski* -a -o
- dekorírati** -am *krasiti, okrasiti*; *dekorácija* -e ž (*delo in izdelek*) *krašenje, okras, okrasitev*; *dekorativen* -vna -o *okrasen* -sna, *dekorácijski* -a -o: ~o risanje, slikanje; *dekoratér* -ja m, *dekoratérka* -e ž, *dekoratérski* -a -o
- dekrét** -a m *odlok, dekretírati* -am *dati in dajati odlok, poslati, pošiljati*; *dekretiranje* -a s
- dél** -a [*déy* in *dél*] m, *délček* -čka [-lč-] m, *délen* -lna -o [-ln-]; *déloma prisl.* = *délno prisl.*: ~ sposoben; *déloma* — *déloma* = *nekaj* — *nekaj, nekoliko, nekoliko; vejico stavimo kakor med isto- vrstne stavčne člene brez vezni-*

- ka*: deloma bukov, deloma hrastov les; deloma tu, deloma drugod; deloma seka, deloma žaga *ipd.*; véčidel [-*del*] *prisl. povečini, većinoma*
- Delacroix** -oixa [*dəlakruvá -ája*] *m os. i. franc. slikarja, Delacroixov -a -o [dəlakruvájeu -eva -o]: ~e barve*
- Delaroche** -cha [*dəlaroš -a*] *m os. i. franc. slikarja, Delarocheov -a -o [dəlarošəu -ova -o]*
- dělati** -am, dělán -a -o: na róko ~; dělánje -a *s*; delati na kaj: dela na to, da bi prišel do oblasti (+ na tem); dela pri slovarju (+ na slovarju); delati na róko, na stroj (= *kako?*); dělati z rokó, z glavó, z nogó, s strojem (= *s čim?*); noč se déla, dan se déla, krasta se déla, k dežju se déla; déla se bolan, lep, priden *ali* déla se bolnega, lepega, pridnega
- dělavec** -vca *m*, dělávčev -a -o; dělávka -e *ž*, dělávkin -a -o; dělávski -a -o, dělávstvo -a *s*
- dělaven** -vna -o: ~ človek (*ki rad dela, priden*), ~i dan; dělavnost -i *ž*, dělavnica *in* delávnica -e *ž*, dělavnik -a *m*, dělávniški -a -o
- Delavigne** -gna [*dəlavinj -a*] *m os. i. franc. pesnika in dramatika, Delavignov -a -o [dəlavinjəu -eva -o]*
- delegirati** -am koga *pooblastiti, poslati koga kot zastopnika*; delegát -a *m* zastopnik, odposlanec; delegátka -a *m*, delegática, odposlanka; delegácija -e *ž* zastopstvo, odposlanstvo; delegacijski -a -o, delegátski -a -o
- délež** -a *m*, déležek -žka *m*, déležen -žna -o: ~a vrednost = vrednost deleža; deléžen -žna -o: ~ biti česa; deléžnost -i *ž*, deléžnik -a *m*, deléžnica -e *ž*, deléžniški -a -o; deléžiti -im (se), deléženje -a *s*
- Délfi** -ov *m mn. kr. i. mesta v Grčiji, délfski -a -o: ~o preročišče [-lʃ-]*
- delfín** -a *m*, delfínski -a -o, delfínov -a -o: ~o meso [-lʃ-]
- Délhi** -ija *m kr. i. v Indiji, v Délhiju, délhijski -a -o [-lh-]*
- delikáten** -tna -o *občutljiv, nežen, rahločuten, rahel, kočljiv: ~a afera kočljiva zadeva, ~a stvarca nežna; delikátnost -i ž*
- delikatésa** -e *ž* sladkarija, poslastek, poslastica, okusna jed: trgovina z ~ami; delikátésen -sna -o
- delíkt** -a *m* pregrešek, hudodelstvo, kaznivo dejanje; delíkvěnt-ěnta *m* kdor stori delíkt, delíkvěntski -a -o
- delírij** -a *m*, delíríjski -a -o, delíránt -a *m*, delíránten -tna -o, delírirati -am; delíríum trémens *m*, delíríum tremensa, v delíríum trémensu
- delítí** -ím, delěč -ěča -e, dělì -íte! delíl -a -o, deljěn -ěna -o, deljěnje -a *s*; 10 deljěno z 2 je 5; delílen -lna -o [-ln- in -jn-], delílnost -i *ž* [-ln- in -jn-]; deljěnek -nca *m*; delívec -vca *m*, delívka -e *ž*, delívski -a -o, delítelj -a *m*, delíteljica -e *ž*, delíteljski -a -o; delítev -tve *ž*, delítven -tvena -o [-tvan-], deljív -íva -o, deljívost -i *ž*; delítí s kom kruh, delo, zaslužek; +delítí s kom mnenje, usodo, srečo v pomenu bití s kom istega mnenja, iste usode, sreče
- Della Bella Della Bella in Della Belle** [*delaběla -le*] *m os. i. ital. in hrv. jezikoslovca, Della Bellov -a -o: ~ slovar*
- délnica** -e [-ln-] *ž*, délničen -čna -o: ~čni odrezek; délniški -a -o: ~i kapitál, ~a družba; délničar -ja *m*, délničarka -e *ž*, délničarski -a -o [*povsod: -ln-*]
- délo** -a *s, mn. déla dél [dél]; delo za kaj (+ na čem): ~ za slovar*

delo-

(+ na slovarju); ~ za izboljšanje (+ na izboljšanju); délce -a [-lc-] s: prvo njegovo ~

delo- v sestavi: delodajalec -lca [-uc-] m, delodajalka -e [-uk-] ž; +delokróg -a m pristojnost, torišče, področje; delomržen -zna -o, delomržnost -i ž, delomržnež -a m, delomržnja -e ž; delopúst -a m, delopústen -tna -o; delovódja -a in -e m, delovóden -dna -o, delovódkinja -e ž, delovódski -a -o: ~i tečaj, delovódstvo -a s, delovódstven -a -o [-tvæn-]; *delozmóžen -žna -o dela zmóžen, zmóžen za delo, delozmóžnost -i ž, *delazéljen -ljna -o dela željen, delazélnost -i ž = željnost dela

delováti -újem, delujóč -óča -e, delováł -ála -o, delováenje -a s

déloven -vna -o: ~i čas = čas dela, ~a norma, ura, ~o vodstvo = vodstvo dela; délovnik -a m nártl dela; loči dobro od délaven, délavnik!

deložirati -am pognati iz stanovanja, izseliti koga, na cesto postaviti; deložácija -e ž, deložiranec -nca m, deložiranka -e ž

délta -e ž 1. ustje reke; 2. kot ime grč. érke m neskl.: véliki délta, v kotu délta, od délta naprej, z délta; déltast -a -o; deltoíð -a m geom., deltoíden -dna -o [povsod: -lt-]

demagogija -e ž zavajanje ljudstva, slepljenje ljudi; demagóg -a m, demagóginja -e ž, demagógičen -čna -o, demagóški -a -o, demagóštvo -a s

démant -a m biser, démanten -tna -o biseren: ~i jubilej; démantov -a -o: ~ sijaj; démantovec -vca m; gl. tudi diamánt -a m

demantirati -am preklicati, oporeči kaj, zanikati; demánti -ija m preklíc, zanikanje

demarkácija -e ž razmejitev, demarkácijski -a -o: ~a črta

demárša -e ž korak, ukrep; napraviti demaršo diplom. = napraviti korak, posredovati za določen namen

demaskirati -am razkrinka(va)ti, demaskiranje -a s razkrinka(va)nje, demaskiranec -nca m, demaskiranka -e ž razkrinkanec, razkrinkanka

deméncija -e ž med. slaboumnost

Démetra -e ž os. i. grč. boginje rodovitnosti in poljedelstva, Démetrin -a -o

demilitarizirati -am vzeli vojaški značaj in moč: ~ Nemčijo; demilitarizácija -e ž

déminutiv -a m manjšalni izraz, déminutiven -vna -o, déminutivnost -i ž, déminutivum -a m, mn. déminutiva -tiv s

demisija -e ž odstop, umik: podati demisijo = odstopiti, umakniti se, odložiti (čas, mesto, odgovornost ipd.); demisionirati -am odstopiti, umakniti se; demisíjski -a -o odstopitven

demobilizirati -am, demobilizácija -e ž, demobilizácijski -a -o, demobiliziranec -nca m

demografija -e ž popis ljudi, demografski -a -o

demokracija -e ž vlada ljudstva, demokrátichen -čna -o, demokrátichnost -i ž; demokrát -áta m, demokrátka -e ž, demokrát-ski -a -o, demokrátstvo -a s

Demókrit -a m os. i. grč. misteca, Demókritov -a -o

demolirati -am razbiti, rušiti, uničevati, do tal podreti, porušiti; demoliranje -a s

démon -a m bog v splošnem, duh, zli duh; démonski -a -o in démon-ski -a -o božanski, skrivnosten, iz neznanih dušnih globin; demonízem -zma m, démonstvo -a s

demonstrativen -vna -o *kazalen*: ~i zaimek, ~o dejanje; demonstrativnost -i ž *kazalnost*, demonstrativa -iv s *mn. slovn. kazalne besede*

demonstrirati -am *nazorno pokazati*: ~ voljo (z množičnim nastopom), ~ pravilo (s poskusi); demonstriranje -a s *dokazovanje, množično nastopanje*; demonstracija -e ž *množični nastop*, demonstrant -ánta *m*, demonstrantka -e ž, demonstrantski -a -o, demonstracijski -a -o: ~i nastop

demontirati -am *podirati, podreti, razdeliti, narazen vzeti (stroj)*; demontáža -e ž, demontážen -žna -o: ~i načrt

demoralizirati -am, demoralizujóč -a -e; demoralizácija -e ž, demoraliziran -a -o

Demósten -a *m os. i.*, Demóstenov -a -o, demóstenski -a -o

denacionalizirati -am *raznaroditi*, denacionalizácija -e ž *raznarodovanje, raznaroditev*

denár -ja *m*, denáren -rna -o: ~i pas, denárce -cev *m mn.*, denárček -čka *m*; denárnica -e ž, denárničen -čna -o; denárnost -i ž; denárstvo -a *s*, denárstven -tvena -o [*-tvən-*]; denárništvo -a *s*, denárničar -ja *m*

denaturalizirati -am *vzeti državljanske pravice*, denaturalizácija -e ž

denaturirati -am *spremeniti naravo, pokvariti, napraviti neužitno*; denaturiran -a -o: ~i špirit

dendrit -a *m kamen z rastlinsko podobo, med. razvejan živec*

dendrologija -e ž *ž nauk o drevju, drevoslovje*; dendrológ -a *m*, dendrolóški -a -o

dentál -a *m slovn. zobnik (t d n)*, dentálen -lna -o *zobniški*, dentálnost -i ž; +dentál -a *m (ri-ba) zobalec zool. [povsod: -ál-]*

dentíst -a *m zobár*, dentístka -e ž, dentístičen -čna -o, dentístovski -a -o

denuncírati -am *ováditi, ovájati*, denunciácija -e ž *ovadba*, denunciiranje -a *s ovajanje*, denunciánt -ánta *m ovaduh*, denunciántka -e ž *ovaduška*, denunciántski -a -o *ovaduški*

***departmá** -ája *m oddelek, okraj, dežela*; *departmájski -a -o *okrajen, deželen*

***depéša** -e ž *brzojavka*, *depéšen -šna -o *brzojaven*: ~o sporočilo; *depeširati -am *brzojaviti*, *depeširanje -a *s brzojavljenje*

+**deplásran** -a -o *ne na pravem mestu, zgrešen, neumesten*; +deplasmá -ája *m neumestnost*

deponénten -tna -o *slovn.*: ~i glagol, deponéntnik -a *m glagol s trpno obliko in tvornim pomenom*

deponírati -am *položiti, shraniti, založiti (za koga)*; depozit -a *m zaloga vrednotnic, listin*; depozíten -tna -o: ~i urad, ~a listina; deponétn -étna *m kdor deponira*; depot -ta [*depó -óla*] *in depó -ója m pológ, skladišče, zaloga*; depóten -tna -o

depopulácija -e ž *izumiranje, krčenje prebivalstva*; depopulacijski -a -o: ~i znaki v Franciji

deportírati -am *odpeljati, odvažati v pregnanstvo*; deportiranje -a *s*, deportácija -e ž, deportacijski -a -o: ~i ukaz; deportíranec -nca *m izgnanec*, deportíranka -e ž *izgnanka*

+**depravírati** -am *popačiti, pokvariti, skaziti*; +depravácija -e ž *pokvarjenost, skazenost (predvsem нравna), izprijenost*

depresija -e ž 1. *med. potrlost, pobotost*; 2. *zemlj. kraj, ležeč nize od morske gladine*; 3. *višina pod obzorjem*; 4. *nizek zračni tlak*; 5. *gospodarski pritisk navzdol*;

deprimirati

depresijski -a -o, depresiven -vna -o
deprimirati -am *potreti, pollačiti, duševno zbiti, pobiti*; deprimiran -a -o, deprimiranec -nca m
deputacija -e ž *odposlanstvo, deputacijski* -a -o; deputát -a m *delež, odposlanec, pooblaščenec*; deputáten -tna -o: ~a zemlja (*ki jo dobi viničar v obdelovane zase*)
déra -e ž *podlè za sušenje (n. pr. prosa, koruze, žita)*
deráč -a m, dérec -rca m, dérež -a m *kdor dére ali kdor se dére*
+deranzirati -am *motiti, nadlegovati, razdreti, zmesiti*; +deranzmá -ája m *motenje, nadlega*
derávica -e ž: ~o ima, kogar zgaga dere
derečina -e ž, derečica -e ž *kraj, kjer voda dere*
deréze deréz mn. ž, derézen -zna -o: ~i jermen, ~i zobje
derivácija -e ž *izpeljava*, derivát -a m *kem.*: alkoholovi ~i; derivatívén -vna -o, derivácijski -a -o: ~i produkt; derivirati -am
dermatologija -e ž *med. nauk o kožnih boleznih*, dermatológ -a m, dermatolóški -a -o
dêrviš -a m *muslimanski menih*, dêrvišev -a -o, dêrviški -a -o, dêrvištvo -a s
dès dèsa m *glas. za pol tona nižji glas od d*: pri dèsu si pogrešil
Descartes -a [dekárt -a] m *os. i. franc. filozofa in matematika*; Descartesov -a -o [dekártov -ova -o]: ~ stavek: descartovski -a -o [dekártovski]: ~i duh; gl. Cartesius — Kartézij
descendénca -e ž *izvor, potomstvo*; descendénčen -čna -o: ~a teorija; descendéntén -tna -o
desért -a m *posladek po obedu*; desértén -tna -o: ~i nožiček, ~o pecivo, sadje, vino

desét desètih *glav. štev.*; desét tísoč; *v sestavi*: desétkrat, desétkraten -tna -o, desétkratnost -i ž; desetléten -tna -o, desetlétje -a s; deséttisočica -e ž, deséto-dstóten -tna -o; desétdnéven -vna -o, desetdnévnica -e ž; desetvédrn -a -o; desétiti -im, desetica -e ž, desetičén -čna -o; desétká -e ž, desétkati -am, desetkováti -újem; deséták -a m; desétnik -a m, desétnica -e ž, desétniški -a -o
desetér -a -o *loč. štev. (rabo gl. pod četvér)*; desetéren -rna -o, desetérnost -i ž; desetérec -rca m, desetérica -e ž; desetero- *v sestavi*: deseterocvéten -tna -o; deseterokóten -tna -o, deseterokótnik -a m; deseteronòg -nóga -o, deseteronóžec -žca m; deseterozlózén -žna -o, deseterozlóznost -i ž; deseterobój -hója m, deseterobójén -jna -o, deseterobójec -jca m; deseterozrn -a -o; deseterodnéven -vna -o, deseterodnévje -a s, deseterovísten -tna -o
desèti -a -o *vrst. štev.*; desètič, desètikrat, desetína -e ž, desetínski -a -o, desetíniti -im, desetínjenje -a s, desetínováti -újem, desetínovánje -a s, desetínstvo -a s, desetínka -e ž, desetínar -ja m, desetínec -nca m, desetolétén -tna -o, desetovísten -tna -o
designirati -am *določiti, označiti*; designíran -a -o, designíranje -a s
deskà deskè deskì [dæs-] ž, mn. deské dèsk *in* desák deskám; deščica -e [dæs-] ž, deščičén -čna -o [dæs-]: ~a tla = parket; deščén -a -o [dæs-]: ~a streha; deščilnica -e [dæsčij-] ž *rezilo za kalanje dog*, deščíti dáščím kálati doge, dáščenje -a s

deskriptíven -vna -o *opisen*, deskriptívnost -i *ž opisnost*
désni -a -o, **desníca** -e *ž*, **desníčen** -čna -o, **desníčar** -ja *m*, **desníčarski** -a -o, **desníčarstvo** -a *s*
 * **desperátén** -tna -o *obupen*, *brezupen*; * **desperádo** -a *m* = * *desperátén človek*, *obupanec*
despót -a *m samovladar*, *nasilnik*, *samodržec*; **despótski** -a -o, **despótizem** -zma *m*, **despótičen** -čna -o, **despotovína** -e *ž*, **déspoj** -na -e *ž*
destilácija -e *ž* *prekap*, *prehláp*; **destilacijski** -a -o: *~i proces*; **destilát** -a *m prekapína*, *po destilaciji dobljena snov*; **destilirati** -am *prekapati*, *prehlapati*; **destilirán** -a -o, **destiliránje** -a *s*; **destilatér** -ja *m*, **destilatérski** -a -o, **destilátor** -ja *m*, **destilatórski** -a -o
destinácija -e *ž* *namemba*, *usoda*
destruktíven -vna -o *razdiralen*, *destruktívnost* -i *ž* *razdiralnost*, *destrúkcija* -e *ž* *razdiranje*, *destrúktor* -ja *m* *razdiralec*, *destrúktórski* -a -o *razdiralski*
desifrirati -am *razbrati tajna znamenja*
 * **detájł** -a *m posameznost*, *nadrobnost*, *del*; * **detájlen** -lna -o [-ln-] *nadrobén*, *delén*, *posamezen*; * **detajlírati** -am *nadrobno razložiti*, *navajati*; * **detajliran** -a -o: *~ račun*; * **detajliranje** -a *s*
déte **déteta** *s*, **détece** -a *s*, **détečji** -a -e, **détečen** -čna -o, **detínji** -a -e, **detínski** -a -o; **detínstvo** -a *s*; *v sestavi* **deto-**: **detoljúb** -a *m*, **detomòr** -óra *m*, **detomorílka** -e [-lk-] *ž*, **detomorílec** -lca [-lc-] *m*, **detomorílski** -a -o [-lsk-]
detektív -a [-iy-íva] *m tajni policist*, **detektívka** -e *ž*, **detektívski** -a -o: *~i romau*
detéktor -ja *m vrsta radijskih sprejemnikov*, **detéktórski** -a -o

détel **détla** [détaj détla] *m zool.*, **détlov** -a -o, **détlast** -a -o
Détela -a *in* -e *m os. i.*, **Dételov** -a -o: *~i spisi*
dételja -e *ž*, **dételjen** -ljna -o: *~i cvet*, *~o seme*; **dételjica** -e *ž*, **dételjišče** -a *s njiva*, *kjer je rasla detelja*
determinirati -am *naprej določiti*, *odločiti*; **determinácija** -e *ž* *določitev naprej*; **determinizem** -zma *m fil. nauk*, *da je vse naprej določeno*, *torej ni svobodne volje*; **determiníst** -a *m*, **determinístka** -e *ž* *pripadnik (-ica) determinizma*; **determinističen** -čna -o; **determinánta** -e *ž* *mat.*
détí *gl. dejáti*
detonácija -e *ž* *močan pok*, *zvok pri eksploziji*; **detonacijski** -a -o
detronizirati -am *vreči s prestola*, **detronizácija** -e *ž*
Deuteronómium -nómija *in* -nómiuma *m* 5. *Mojzesova knjiga v sv. pismu*
déva -e *ž*, **devíca** -e *ž*, **Devíca Marija** -e -e *ž os. i.*; **devíčen** -čna -o, **devíčji** -a -e, **devíški** -a -o, **devíčin** -a -o; **devíštvo** -a *s*, **devíčnik** -a *m*; **devójka** -e *ž*, **devójčica** -e *ž*, **devójski** -a -o
devalvácija -e *ž* *razvrednotenje*, *znižanje vrednosti*; **devalvirati** -am *razvrednotiti*
 + **devastírati** -am *opustošiti*, + **devastácija** -e *ž* *opustošenje*
dévati **dévam** *in* **dévľjem** *nedovršenik od dejáti*, **déti**; **deváje**, **devájóč** -a -e, **devánje** -a *s*
devét **devétih** -im *glav. štev.*, **devética** -e *ž*, **devétka** -e *ž*, **devétsto**, **devét tisoč**, **devetlétén** -tna -o, **devetdnéven** -vna -o, **devetdnévnica** -e *ž*; **devétkrat**, **devétkratén** -tna -o; **devétdeset**, **devétindevétdeset**, **devétdesetkrat**, **devétdesetkratén** -tna -o; **devetdesetlétén** -tna -o, **devetdesetlétnica** -e *ž*; **devétnajst**,

devetér

devétnajstkrat, devétnajstkra-
ten -tna -o *ali* devetnájst *itd.*
devetnajstléten -tna -o, devet-
najstlétnik -a *m*; devétkati -am
otročka igra, devétkanje -a *s*
devetér -a -o *loč. štev.*, devetéren
-rna -o, devetérika -e *ž*; *v se-*
stavi devetero-: ~kóten -tna -o,
~kótnik -a *m*, ~gúb -úba -o;
devetdesetér -a -o, devetdese-
téren -rna -o; devetnajstér -a
-o, devetnajstéren -rna -o; de-
vetnajstérka -e *ž*
devéti -a -o *vrst. štev.*: ~a de-
žela; devetina -e *ž*, devetinka
-e *ž*; devétič, devétikrat; devét-
deseti -a -o, devetdesetina -e *ž*,
devetdesetinka -e *ž*, devétde-
setič, devétdesetikrat; devét-
najsti *ali* -nájsti -a -o, devet-
najstina -e *ž*, devetnajstinka -e
ž, devétnajstič *ali* -nájstič, de-
vétnajstikrat *ali* -nájstikrat, de-
vétindevetdesetina -e *ž*
devetkátí -ám *čvekati*; devetkác
-a *m* = devetkáló -a *s*, devet-
kéla -e *ž* *kdor vsevprek govori*
devíza -e *ž* *geslo, menica s tujo*
valuto; devízen -zna -o
devocionálie -nájlij *ž mn. nabožni*
predmeti; devocionálen -lna -o
[-ln-]
devónski -a -o *geol.*: ~a tvorba
devóten -tna -o *vdan, kleteplazen,*
pobožen, pobožnjaški; devótnost
-i *ž vdanost, pobožnjaštvo*
*dezavuirati -am *preklicati, na laž*
postaviti, izneveriti se; *dezavu-
má -ja *m* *preklic*
dezertírati -am *pobegniti (od vo-*
jakov), dezertér -ja *m (vojaški)*
begun, dezertérski -a -o
deziderátum -a *m želja, zaželena*
stvar; *v mn. dezideráta* -át *s*
dezinficírati -am *razkužiti, razku-*
ževati; dezinfékcija -e *ž* *razku-*
žitev, razkuževanje; dezinfekcij-
ski -a -o *razkuževalec*; dezinfék-
tor -ja *m* *razkuževalec (človek*

ali priprava, stroj), dezinféktó-
rica -e *ž* *razkuževalka (človek)*,
dezinféktorski -a -o *razkuževal-*
ski; dezinficiens -a *m* *razkužilo*,
dezinficiénten -tna -o *razkužilen*
dezinsékcija -e *ž* *uničenje mrčesa*;
dezinsékcijski -a -o
*dezinteresírati -am *se ne se za-*
nímati, ne se meniti za kaj;
*dezinteresíran -a -o *brez za-*
nímanja; *dezinteresmá -ja *m*
nezanimanje
*dezoláten -tna -o *brezupen, ob-*
upen: ~e *razmere, položaj je* ~
dezorganizírati -am *razkrojiti, raz-*
krajati; dezorganizíran -a -o.
dezorganizácija -e *ž*, dezorgani-
zátor -ja *m*, dezorganizátorica
-e *ž*, dezorganizátorski -a -o
dezorientírati -am *se zgubiti smer,*
zmesiti se; dezorientíran -a -o
zmeden, zgubljen, nepoučen; dez-
orientíranost -i *ž nepoučenost,*
zmedenost; dezorientácija -e *ž*
dež [povsod: *dəž-*] dežjà dežjù *m*,
dežen -žna -o: ~i *plašč*, ~i
oblaki, ~a *doba*, dežjèv -éva
-o: ~ *veter*, ~a *mávrica*; dežèk
-žkà *m*; dežník -a *m*, dežníkov
-a -o: ~ *količ*, ~a *palica, klju-*
ka; dežníca -e *ž*, dežníčen -čna
-o: ~a *plehkost*, ~i *okus*; de-
žemér -a *m*, dežemérski -a -o:
~a *postaja, naprava*; *ne stoj*
na dežjù; *ne hòdi v takem dež-*
jù; *ne hòdi po dežjù*; dežévje
-a *s*; dežéven -vna -o: ~ *dan*,
~i *oblaki*, ~o *vreme*; dežévn-
nik -a *m*, dežévnica -e *ž*
deža -e *ž*, dežen -žna -o: ~i *po-*
krov; dežica -e *ž*, dežast -a -o
dežela -e *ž*, *mn. dežèle dežel* [-él]
in deželá upravna enota, pokra-
jina v nasprotju z mestom: de-
žela Kranjska *nima léps'ga kra-*
ja; *grem na deželo* = *iz mesta*
na kméte; *sem bil na deželi* =

na kmetih; prihajam z dežele
= s kmetov

deželski -a -o [-éls-]: ~i pridelki
= kmečki; deželjen -lna -o
[-éln-]: ~i zbor, ~i poslanec,
~a vlada; deželjān -āna m, de-
željānka -e ž, deželjānski -a -o,
deželjānstvo -a s; deželnozbór-
ski -a -o: ~e volitve; deželno-
znānstvo -a s, ~znānski -a -o
dežítí -im [povsod: dāž-], deže-
vāti -újem, deževāl -āla -o, de-
ževānje -a s

Děžman -a m os. i., Děžmanov -a
-o, děžmanski -a -o: ~i duh

dežúren -rna -o: ~a služba, ~i
uradnik; dežúrni -ega m kdor
je (tisti dan) na vrsti za službo;
imeti dežúrno (namreč službo)

diabáz -a m vulkanska kamenina

diabétes -a m med. sladkorna bo-
lezen, cukrovka; diabétičen -čna
-o: ~i znaki, ~a hrana; dia-
bétik -a m kdor ima diabétes

diabóličen -čna -o hudičev, zloben;
diabólik -a m, diabólfzem -zma
m, diabólika -e ž

diadém -a m natelek, diadémski
-a -o

diáfán -a -o prosojen: ~i papir;
diáfānost -i ž prosojnost

diagnóza -e ž spoznava in oznaka
bolezni: ~o ugotoviti, napraviti,
narediti = diagnosticirati -am;
diagnóstika -e ž nauk o dolo-
čanju bolezni, diagnóstik -a m:
dober, slab ~; diagnóstičen
-čna -o: ~a postaja

diagonála -e ž prekólnica, diago-
nālen -lna -o [-ln-]

diagrām -a m naris, ponazoritev
s črto; diagrāmski -a -o

diákon -a m, diakonísa -e ž; diá-
konski -a -o: ~a služba, ~i
red; diakonát -a m red pred
mašniškim posvečenjem; diako-
nātski -a -o: ~i obred

diakrítičen -čna -o razločevalen:

~o znamenje pri zapisovanju
glasovnih odtenkov

dialékt -a m narečje; dialékten
-tna -o in dialéktičen -čna -o:
~ naglas, izgovor; dialektolo-
gija -e ž nauk o narečjih, dia-
lektológ -a m, dialektolóški -a -o

dialéktika -e ž nauk o mišljenju,
govorniška umetnost, zgovornost,
znanstvena metoda ostro oprede-
ljenih pojmov, metoda spoznava-
nja razvojnih pojavov v naravi
kot rezultata nasprotij in odno-
sov; dialéktičen -čna -o mišljenj-
ski, govorniški: ~i materializem
nauk o splošnih zakonih razvoja
v naravi, človeški družbi in miš-
ljenju; dialéktik -a m mislec,
govornik, debater: oster ~

diálog -a m dvogovor: pisan v dia-
lógu; dialógičen -čna -o: ~a
oblika spisa

diamánt -a m gl. démant; črni
diamant = premog

diámeter -tra m premer, diame-
trālen -lna -o [-ln-]: ~o na-
sprotje, ~o nasproten; diame-
trālnost -i [-ln-] ž

Diána -e ž grška boginja, Diānin
-a -o

diapozitív -a m fotografski posne-
tek na steklu (za projekcije)

diaréja -e ž griža, driska

diárij -a m dnevnik, vrsta poslov-
nih knjig; diárijski -a -o

diaskóp -a m projekcijski stroj,
diaskópski -a -o

diáspora -e ž razsejanost po krajih:
Slovenci v diáspori = raztreseni
po svetu

diastāza -e ž kem. vrsta fermentov;
diastātičen -čna -o

diatónika -e ž glas. tónovska lestvica
z naravno razdelitvijo tonov in
pollonov, diatóničen -čna -o

Dickens -a [dikens -a] m os. i.
angl. romanopisca; Dickensov -a
-o [dikensov -ova -o]

didaktičen

didaktičen -čna -o *poúčen, po načelih didáktike*: ~o pesništvo; didáktika -e ž *nauk o poučevanju*; didáktik -a m *kdor se z didáktiko ukvarja*; didáktičnost -i ž *poúčnost*

Diderot -a [*didró -ója in -óta*] m os. i., Diderotov -a -o [*didró-jeu -eva -o in didrótoju -ova -o*]
Dido Didóné ž, Didónin -a -o, didónski -a -o

diecéza -e ž *škofija*, diecezanski -a -o *škofijski*

Dieppe Dieppa [*djèp -a*] m kr. i. *franc. luke*; diepski -a -o
dieréza -e ž *rázloka, premolk med dvema stopicama*

Diesel Diesla [*dízal dizla*] m os. i., Dieslov -a -o [*dizloju -ova -o*]: ~ *motór = dizel -zla* m

diéta -e ž 1. *bolniška hrana*, 2. *dnevniina*; diéten -tna -o in diétičen -čna -o in dietétičen -čna -o: ~a *prehrana*; diétik -a m *človek, ki se drži diéte*; dietétika -e ž *nauk o zdravem življenju*

***difamirati** -am *jemati dobro ime, črniti, blatiti, grditi, obrekovati, opravljati, raznašati*; ***difamacija** -e ž *blatenje, obrekovanje*

diferéncia -e ž *ražloček*, diferénčen -čna -o; diferencirati -am *ločiti, razločiti*, diferenciran -a -o *ražločen*, diferenciranje -a s; diferencíál -a m *mat., tehn.*; diferenciálen -lna -o [*-ln-*] *ražločevalen, dopolnilen*: ~i *izpit, ~e enačbe*; diferenciacija -e ž: *napraviti* ~o

diferirati -am *ločiti se, biti naražen, ne soglašati*

difrákcija -e ž *fiz. lomljenje žarkov, uklon*

diferija -e ž *dávica*, diftéričen -čna -o: ~a *epidemija*

diftóng -a m *dvoglasnik*, diftóngičen -čna -o *dvoglasniški*, diftongizácija -e ž *sprememba v dvoglasnik*, diftongizirati -am se

spremeniti se v dvoglasnik, diftongiziranje -a s

digáma m *neskl. ime glasu in črke v stari grščini*: nekdanjega digáma že stara klasična grščina ne piše več; oblika z digáma nam ni ohranjena

digitális -a m *bot. naprsteč, petoprstnik*; digitálisov -a -o: ~i *listi so zdravilni*

***dignitéta** -e ž *dostojanstvo, častljivost*; ***dignitár** -ja m *dostojanstvenik, visok funkcionar*

digresija -e ž *zastranitev, odmik*

dih diha m, dihati -am, diháje, dihajóč -a -e. dihal -a -o, dihanje -a s; dihljati -ám, dihljal -ála -o, dihljaj -a m; dihniti -nem, dihnjen -a -o

dihálo -a s, diháлке -áلك [-lk-] ž *mn.*, dihálnik -a [-ln-] m, dihálen -lna -o [-ln-]: ~a *tehnika*, ~i *organ*

dihtéti -ím *močno sopsti, gnati se za čim*, dihté, dihtél -éla -o, dihténje -a s; dihtív -a -o *poželjiv, hrepenéč*; dihtívost -i ž

dihúr -ja m, dihúrjev -a -o: ~a *koža*, dihúrski -a -o: ~i *tat, smrad*

diják -a m, dijakov -a -o, dijakinja -e ž, dijáček -čka m, dijáški -a -o; dijakováti -újem, dijakováł -ála -o, dijakovánje -a s, dijáčiti -im, dijáčenje -a s; dijáštvo -a s

dika -e ž, dičen -čna -o: ~i *junaki*; dičiti -im *krasiti*; dičiti -im se *ponášati se, hvaliti se*

dikcija -e ž *izgovorjava, izražanje, govor*; dikcijski -a -o: ~a *hiba*

dikcionár -ja m *besednjak, slovar*; dikcionárski -a -o *slovarski*

diktirati -am *narekovati, zapovedati, zapovedovati*; diktát -a m *narék, samovlada*; diktiranje -a s *narekovanje*; diktátor -ja m *samovoljni vladar*, diktátorica -e ž, diktátorski -a -o: ~e *metode*.

- ~i nastop; diktatúra -e ž *samovlada, samovoljna vlada*; diktatorstvo -a s; diktafón -a m *avtomatični zapisovalec nareka*, diktafónski -a -o: ~a priprava za narek in snemanje nareka
- diléma -e ž *izbira med dvema izključujočima se možnostima* (ali — ali *brez vejice*); dilemátičen -čna -o in dilémski -a -o *ločilen*
- diletánt in diletánt -ánta m, diletántka -e ž *samouk, nestrokovnjak, kdor se s čim ukvarja iz veselja, ne po poklicu*; diletántski -a -o, diletántizem -zma m, diletántstvo -a s
- dilúvij -a m *geol. ledéna doba*, diluviálen -lna -o [-ln-] *ledenodoben*
- díma díma m, díma -e ž = díмка -e ž *krava temne, dimaste barve*; dímen -mna -o, dímnat -a -o, dímast -a -o; dímnica -e ž, dímnik -a m, dímnichen -čna -o: ~a cev, dímniški -a -o; dímnikar -ja m, dímnikarica -e ž, dímnikarski -a -o, dímnikarstvo -a s
- dimezija -e ž *obseg, razsežnost, mera*; dimezionálen -lna -o [-ln-]: dvodimezionálen, tro-dimezionálen = *dvorazsežen, trorazsežen*; dimezionírati -am, dimezioníranje -a s
- Dímitz -a [dímíc -a] m os. i., Dímitzov -a -o: ~a zgodovina
- dímlje dímelj [-málj] ž mn., dímeljski -a -o [-málj-]: ~i zgib; dímljice -íc ž mn.
- dínámika -e ž *nauk o gibanju teles, o silah*; dinámičen -čna -o: ~i značaj, dinámičnost -i ž, dinámik -a m *človek z dinamičnim značajem*, dinamízem -zma m *fil. smer*; dínamo -a m *stroj za proizvodnjo električnega toka*, dináma -e ž, dinámski -a -o
- dínamít -a m *vrsta razstreliva*, dinamíten -tna -o
- dínar -ja m, okr. din: 5 din (+Din); dinarski -a -o: ~i dan, ~a vrednost
- Dínára -e ž *pogorje v Dalmaciji*; dinárski -a -o: ~o pleme
- dínást -a m *vladar*, dinástija -e ž *vladarska hiša*, dinástičen -čna -o, dinástičnost -i ž
- díné -ja m *slavnostni obed, večerja*
- dínja -e ž *melona*, dínjin -a -o: ~e pečké
- Diógen -a m os. i. *grš. filozofa*, Diógenov -a -o, diógenski -a -o
- Diokleciján -a m os. i., Dioklecijánov -a -o: ~a palača v Splitu
- dioksid -a m kem.: dušikov ~
- Dioníz -a m os. i. *grš. božanstva*; Dionízov -a -o: ~ kult. dionízičen -čna -o in dionízijski -a -o *neumirjen, nemiren, strasten, duševno razrvan* (*nasprotje*: apolíničen): ~a narava; *kot svetniško ime*: Dionízij -a m, Dionízijev -a -o; Dionízija -e ž, Dionízijin -a -o
- dioptriya -e ž *optiška merska enota*; dioptrijski -a -o
- díple dípel [-pəl] mn. ž *mehóvi*; díplati -am *igrati na mehove*; díplár -ja m in dípláš -a m
- díplóma -e ž *listina, spričevalo o doseženi časti, opravljenem izpitu, usposobljenosti ipd.*; díplómen -mna -o: ~i obrazec; díplómski -a -o: ~i izpit; díplomírati -am, díplomíran -a -o: ~i zdravnik, odvetnik, inženir, ~a babica
- díplomát -a m, díplomátka -e ž, díplomátski -a -o: ~i zbor; díplomacija -e ž; díplomátičen -čna -o; díplomátika -e ž *proučevanje zgodovinskih listin*
- dír díra m, dírjati -am, dírjaje, dírjajóč -óča -e, dírjanje -a s; dírjáč -a m; dírjálec -lca [-lc-] m, dírjálen -lna -o [-ln-]: ~i konj; dírjihati -am (*Jurčit*); dírjástiti -im *težko, nerodno dírjati*

dirati

+ **dirati** -am = *dotikati se*; + diranje -a s *vtikanje v kaj, dotikanje česa*; + dirniti -nem *ganiti, zadeti, dotakniti se česa*: njegova usoda ga je močno +dirnila *ganila*; to ga je neprijetno +dirnilo *zadelo*

direkcija -e ž *ravnateljstvo, vodstvo*: železniška ~; *direkcijski* -a -o: ~a *pisarna*

diréktan -tna -o *neposreden*; *diréktnost* -i ž *neposrednost*

direktiva -e ž *smernica, navodilo, napolek*

diréktor -ja m *ravnatelj, diréktorjev* -a -o *ravnateljev, diréktorica* -e ž *ravnateljica, diréktoričin* -a -o *ravnateljčin*; *diréktorski* -a -o *ravnateljski, diréktorstvo* -a s = *direktorát* -a m *ravnateljstvo*; *diréktórij* -a m *upravni odbor, cerkv. knjiga z liturgičnimi navodili*

diréndáj -a m

dirigrátirati -am *ravnati, voditi*; *dirigriranje* -a s, *dirigént* -énta m, *dirigéntka* -e ž, *dirigéntski* -a -o

dirimírati -am *odločiti v primeru enakega števila glasov*

dirkáti -am, *dirkáje, dirkajóč* -a -e, *dirkanje* -a s; *dirék* -rka m, *dirka* -e ž; *dirkáč* -a m, *dirkálec* -lca [-lc-] m, *dirkálen* -lna -o [-ln-]: ~i *konj*; *dirkalíšče* -a s, *dirkalíščen* -ščna -o

dís *disa* m *glas. pol tona viš*; *i. glas od d*: z *dísom* začni, pri *dísu* nehaj! v *dís-mólu*

disciplína -e ž *pravila, red, ostrost, panoga*: vojaška, šolska, cerkvena ~; *akustika* je ~ *fizike*; *disciplínski* -a -o: ~a *pravila, ~i red, ~o zasledovanje*; *disciplináren* -rna -o: ~a *preiskava*; *disciplinírati* -am *v red spraviti, urediti, ustrahovati* (*tudi s kaznijo*); *disciplinírán* -a -o *reden, urejen, poslušen, ustrahovan*: ~

razred, ~a družba, ~o članstvo; *discipliníránost* -i ž *disertácija* -e ž *znanstvena razprava, disertácijski* -a -o *disfúnkcija* -e ž *spremenjena funkcija*

***disgustírati** -am *vznejevoljiti, v slabo voljo spraviti koga, vzeti veselje do česa*; **disgustírán* -a -o *ozlovoljen, vznejevoljen, slabe volje, zagrenjen*

disharmonija -e ž *nesoglasje, neubranost*; *disharmoničen* -čna -o *disidént* -énta m *odpadnik, divjak (neorganiziranec)*; *disidéntski* -a -o: ~i *glasovi*

disimilácija -e ž *slovn. (nasprotje asimilácii) razlikovanje*; *disimilácijski* -a -o: ~i *pojavi, disimilírati* -am se

disjúnkcija -e ž *ločilnost, sodbe in sklepi z ali - ali*; *disjunktíven* -vna -o *ločilen*

disk -a m: *metanje diska, metalca diska*

diskalceát -a m *bosonogi redovnik*; *diskalceátski* -a -o: ~i *red*

***diskreditírati** -am *koga komu vzeli, jemati zaupanje*; **diskreditírán* -a -o *brez zaupanja, brez ugleda*; **diskreditíránje* -a s, **diskreditíránost* -i ž

***diskrepánca** -e ž *nesoglasje, nasprotje, neskladnost*; **diskrepánten* -tna -o *neskladen*

diskréten -tna -o *molčeč, diskretnost* -i ž *obzirnost, diskrecija* -e ž

diskriminácija -e ž *razločevanje*; **diskúrz** -a m *govor, fil. sklepanje*; **diskurzíven** -vna -o: ~o *spoznavanje po sklepanju*; ~a *obravnava v obliki razgovora*

diskusija -e ž *obravnavanje, obravnava, diskusijski* -a -o: ~i *večer, ~a snov*; **diskutírati** -am *obravnovati*; **diskutánt** -ánta m *obravnavalec, razpravljavec*

diskvalificírati -am (se) *onesposobiti (se), onemogočiti (se)*; *dis-*

kvalificiran -a -o, diskvalifikacija -e ž, diskvalifikacijski -a -o
 disolúcija -e ž *razkroj, razpad*
 disonanca -e ž *razglasje, nesoglasje, neubranost*; disonančen -čna -o
 disparáten -tna -o *nezdružljivo, čisto drugačen, različen*; disparátnost -i ž
 + dispécer -ja *m razpečeválec, razpošiljavec*, + dispécerski -a -o *razpečeválski, razpošiljávski*
 dispénza -e ž *cerkv. spregled, odveza, oprostitev kake obveznosti*; dispenzirati -am *spregledati, odvezati*; dispenzátor -ja *m*
 disponirati -am *razpolagati s čim, razvrščati kaj, urejati*; disponēt -ēnta *m*
 dispozicija -e ž, dispozicijski -a -o: ~i *fond*; dispozicionālen -lna -o [-ln-]
 disputirati -am *razpravljati, doganjati z razlogi in ugovori*; dispút -a *m* ali *disputácija* -e ž *razprava z dokazi in ugovori*, *disputacijski* -a -o: ~i *način*, ~a *obramba*, ~o *napadanje*; *znamenita Raffaellova slika Disputa* -e ž
 distanca -e ž *razdalja*: *varovati *distanco ne dati do sebe*; *distancirati* -am *določiti razdaljo teh.*; **distancirati* -am *pustiti pri tekmovanju za seboj, zadaj*; *distančen* -čna -o
 distihon -ona ali *distih* -a *m zveza heksámetra in pentámetra*
 *distingvirati -am *razločiti*, **distingviran* -a -o *izbran, odličen, imeniten*; **distingviranost* -i ž; *distinkcija* -e ž *odlika, odlikovanje*
 distribúcija -e ž *razdelitev, razdeljevanje*; *distribucijski* -a -o *razdelitven*, *distribútor* -ja *m razdeljevalec*, *distribútiven* -vna -o *razdelilen*: ~i *števniki*
 dišáti -ím, *dišèc* -éča -e, *dišal* -ála -o; *dišáva* -e ž; *dišávar* -ja *m,*

dišávarica -e ž, *dišávarinar* -ja *m*, *dišávarinarica* -e ž *kdor ima trgovino z dišavami*; *dišáven* -vna -o, *dišávski* -a -o: *Dišávski otoki*; *dišávarnica* -e ž *prodajalna za dišave*
 ditirámb -a *m* *pretirana hvala, slavospev*; *ditirámbski* -a -o ali *ditirámbičen* -čna -o
 **diurníst* -a *m* *dnevničar*, **diurnístka* -e ž *dnevničarka*; **diurnístovski* -a -o *dnevničarski*
 diván -a *m* *blazinjak*
 divergiráti -am *iti narazen*, *divergéncia* -e ž *raznosmernost, razloček*; *divergénčen* -čna -o; *divergénčen* -tna -o
 diverzija -e ž *nezakonito, uporno delovanje, nasprotovanje, vojskovanje*; *diverzijski* -a -o: ~a *organizacija*, ~i *voditelj*, ~o *dejanje*; *diverzánt* -a *m*, *diverzántstvo* -a *s*, *diverzántski* -a -o
 dividénd -ēnda *m* *število, ki ga delimo, deljenec*; *dividénda* -e ž *delež od letnega dobička*, *dividénden* -dna -o; *dividírati* -am
 + *díviti* -im *se čuditi se*; + *dívljenje* -a *s čudenje*; + *divóta* -e ž *čudovitost, čudo*; + *díven* -vna -o *čudovit, prelep*
 divizija -e ž *oddelek, večja skupina*; *divizijski* -a -o: ~o *pooveljstvo*, *divizionár* -ja *m* *poveljnik divizije*
 divízor -ja *m* *delivec*, *divízorski* -a -o
 divjáčina -e ž *meso divjádi in tudi divjád* -i ž; *divjáden* -dna -o, *divjázen* -zni ž
 divják -a *m* *neukročena žival, necepljeno drevo, neomikan človek*; *divjákinja* -e ž, *divjáček* -čka *m*, *divjáški* -a -o, *divjástvo* -a *s*, *divjáka* -e ž *drobnica* = *necepljena hruška, češnja*; *divjálo* -a *s zaničlj. divják*
 divjáti -ám, *divjāj* -ájte! *divjajóč* -óča -e, *divjájje*, *divjál* -ála

dívji

-o, divjánje -a s; divjálec -lca [-ȳc-] m, divjálka -e [-ȳk-] ž divji -a -e, bolj dívji; divjína -e ž, divjáva -e ž, divjôta -e ž; divjóst -i ž; divjica -e ž, divjast -a -o *plašen, bojeť*

dizenterija -e ž *gríža*

dláka -e ž, dláčica -e ž, dláčen -čna -o, dlákav -a -o, dlakovít -a -o, dlákast -a -o, dlákar -ja m, dlakavína -e ž, dláčnica -e ž, dláčje -a s

dlako- v sestavi: dlakocépec -pca m, ~cépski -a -o, ~cépen -pna -o, ~cépstvo -a s; dlakójeden -dna -o: ~i mrčes

dlán -í ž, na dláni, z dlanjó; mn. dlaní dlaní dlaném dlaní po dlanéh z dlanmí; dlánski -a -o

dlèsk *medm.*, dlèskniti -nem = dlèsniti -nem = dlèščiti -im; dlèsk dlèska m, dlèskati -am, dlèskanje -a s; dleskèt -éta m, dleskäv-áva-o, dleskävéc -vca m, dleskävka -e ž, dleskävski -a -o dlèсна -e ž, *nav. mn.* dlèсне dlèsen [-sən]; zobje so vsajeni v dlèсне, (+dlesno s)

dlétiti -im, dlétenje -a s; dlétvati -am, dlétvanje -a s; dlétnik -a m dléto -a s, dléten -tna -o, dlétast -a -o; dlétece -a s; dletilo -a s

dljè *prim. prisl. časa gl.* dalje

dnéven -vna -o, *prisl.* dnévno: dnévna luč, dnévno delo (*v nasprotju z nóčen*); dnéven -vna -o *v pomenu vsakdanji, na dan*: ~i zaslužek, ~o delo, ~a hrana; dneвно *prisl. v pomenu na dan, vsak dan*: ~ zasluži, porabi, izdela toliko...

dnévnica -e ž = dnevnína -e ž = dnévščina -e ž; dnévničar -ja m = dnevnínar -ja m, dnévničarka -e ž = dnevnínarica -e ž, dnévničarski -a -o

dnévnik -a m, dnévniški -a -o

dnína -e ž *delo in zaslužek enega dne*; dnínski -a -o, dninar -ja m, dnínarica -e ž, dnínarski -a -o, dníniti -im

Dnjéper -pra m, dnjéprski -a -o; Dnjeprostròj -òja m, dnjeprostròjski -a -o

Dnjéster -stra m, dnjéstrski -a -o dnò dnà s, dnù dnò na dnù z dnòm, *dv.* dni dnóv dnòma dni na dnéh z dnòma, *mn.* dnà dnóv in dán dnòm dnà pri dnéh z dni; -dánji -a -e: brezdánji -a -e, nadánji -a -e; dånce -a s *manjš.*; dána -e ž *doga za dno*; dånka -e ž *debelo drevo, ker je na dnu trevesja; krajevna imena Dáne in Dánje*; dnén -a -o *tudi dnóv -a -o*: ~a doga, ~a debelina; dnjáča -e ž = dníka -e ž *na dnu ležeč svet*; dníčen -čna -o: ~i les, ~i svet, travnik; dníšce -a s; dniti -im, dníl -íla -o, dnênje -a s; za dnòm *prisl. = spodaj, pri tleh*; dnò *predl. z rod.*: dno potoka je ležala velika riba

do *prisl. nekako, okoli, skoraj*: do sedem ur hodá, do tri dinarje na uro

do *predl. z rod. 1. narazen pišemo prislovne zveze, kadar sestavna dela ohranila pomen in obliko zase*: do konca, do kraja, do pike, do dna, do volje, do zadnjega, do živega, do grdega, do golega, do čistega, do dôbrega, do sitega, do malega, do tja, do sèm, do kdaj, do tedaj, do zdaj, do takrat, do lani, do davi, do letos, do danes, do kòd, do kòder, do tód *itd.* — 2. *skupaj pišemo, kadar čut za sestavine ni več živ*: doklèj, doslèj, doklèr in dôkler, dokàj in dôkaj, dosihdòb, dosihmál, dosegamál, dovòlj, dosíta, dôdòbra, dočíta, domála, docéla, dotehmál, dopòldne — 3. do

tega mi je (+na tem): do zdravja, do dela, do življenja nam je; hoditi od kraja do kraja = *od enega konca do drugega, hoditi iz kraja v kraj*

do- v sestavi z glagoli in njih izvedenkami pomeni: 1. *dovršilev in konec dejanja*: dobojevati, dodelati, dogoreti, dotrpeti, dokončati, dovršiti itd.; 2. *dosego določene stopnje*: dokopati se do ..., dohiteti, doiti, doseči itd.; 3. *odajanje*: doliti, določiti, dosuti, dostaviti, dodajati, dopisati itd. — *z imeni se veže le v redkih primerih*: dobeseden, dokolenke, doléten, dopenáče, doprsen, dosmrten (*v slovarju so le take zloženke, ki so ustvarile novo družino izvedenk ali imajo kake oblikovne posebnosti*)

dób -a m, dóbec -bca m, dóbov -a -o; dobovina -e ž, dóbje -a s, dóbovje -a s

dóba -e ž: do te dóbe, po ti dóbi, dosihdób

dobáviti -im, dobavítelj -a m, dobavíteljica -e ž, dobavíteljski -a -o; dobávljati -am, dobávljanje -a s; dobáva -e ž, dobáven -vna -o: ~i stroški; dobavljáč -a m, dobávník -a m, dobávníca -e ž

dóber dóbra -o, bóljši -a -e; dóbro blago, ~a ura, ~o uro hodá. ~ dan, ~o srečo! dober kup = *poceni*, v dobro pisati komu; ~o delo, na ~em glasu biti, ~o ime, imeti kaj na dóbrem; ~a duša, ~ človek, ~a volja, ~ biti komu, ~i so si, dober se delati komu = *dobrikati se*; +dober stati (biti) komu = *pórok, za poróka biti komu, jámčiti za koga*; — *dol. oblika* dóbri -a -o: moj ~i znanec, ~i prijatelj; *v ljudski rabi večinoma*

primernik: boljše vino prinesi, boljši klobuk vzemi! — *prisl.* dóbro, bólje, najbólje: dóbro dela, boljje napiši! dóbro star, dóbro dolgo let, dodóbra = *čisto, popolnoma, do dóbrega*: ~ se spočiti, ~ vse poznam

dobeséden -dna -o, *prisl.* dobesédno od *besede do besede, natančno po besedah (za način), do besede vse = do pike, do trke vse (za mero izérpnosti in natančnosti)*: ~ prepis, ~ prevod, ~o povedati, ~o navesti kaj; dobesédnost -i ž

dobiček -čka m, dobičkar -ja m, dobičkaríja -e ž, dobičkaríti -im, dobičkarski -a -o; dobičkazéljen -ljna -o = *željen dobička*, dobičkazélnost -i ž = *pohlep po dobičku*; dobičkónósen -sna -o *donósen*, dobičkónósnost -i ž *donósnost*

dobíti -ím -íš -í, 3. os. mn. dobíjo *in* dobé *poleg* dobóm -óš -ó -óva -ósta -ómo -óste -ódo; dóbi -íte! *ali* dobódi -te! dóbil *in* dobíl -íla -o *in* dóbilo; dobívši, dobíljèn -êna -o; dobítev -tve ž, dobítje -a s, dobít -i ž; dobítek -tka m; dobíten -tna -o; dobítelj -telja m, dobíteljski -a -o, dobíteljica -e ž, dobítník -a m, dobítница -e ž, dobítníški -a -o; dobílec -lca [-lc-] m, dobílka -e [-lk-] ž, dobljív -íva -o, dobljívost -i ž

dobívati -am: ~ ugled, težo, zaupanje (~ +na ugledu, teži, zaupanju *ipd.*); dobívanje -a s, dobíválec -lca [-lc-] m, dobíválka -e [-lk-] ž, dobívátelj -a m, dobíváteljica -e ž, dobíváteljski -a -o

dobráva -e ž, dobrávec -vca m, dobrávka -e ž, dobrávski -a -o

dobrci -èv mn. m *óšpice, špičke*; dobrčáv -áva -o

dobrėti

dobrėti -ím, **dobrěl** -éla -o *dobro déti*: zrak mi tu dobrí
dobříka -e *ž bot.* = **dobříkovina**
-e *ž* = **dobrolétina** -e *ž* = **dobrovíta** -e *ž hudíka*
dobříkati -am se (komu), **dobříkanje** -a s, **dobříkav** -a -o, **dobříkavec** -vca m, **dobříkavka** -e *ž*, **dobříkavski** -a -o, **dobříkáč** -a m
Dobrila -a in -e m os. i., **Dobrílov** -a -o
dobřína -e *ž*, **dobřínski** -a -o; **dobříčina** -e *ž in m* = **dobříčnik** -a m *dobrodúšnež*
dobro- v *sestaví*: **dobrodéjen** -jna -o, *~dénost* -i *ž*; **dobrodélen** -lna -o, *~délnost* -i *ž*, *~délnik* -a m, *~délnica* -e *ž* [*povsod: -ln-*]; **dobrodóšel** -šla -o, *~dóšlica* -e *ž*; **dobrodúšen** -šna -o, *~dúšnež* -a m, *~dúšnost* -i *ž*; **dobrohóten** -tna -o, *~hótnost* -i *ž*, *~hótněž* -a m; **dobromíseln** -a -o, *~míselnost* -i *ž* [*-səln-*]; **dobropís** -ísa m; **dobrosřčen** -čna -o, *~sřčnost* -i *ž*, *~sřčnež* -a m; **dobrovóljen** -ljna -o, *~vóljnost* -i *ž*, *~vóljček* -čka m, *~vóljnež* -a m; **dobrovóljiti** -ím se; **dobrožéljen** -ljna -o, *~žéljnost* -i *ž*, **dobrožívec** -vca m, *~žívka* -e *ž*, *~žíven* -vna -o, *~žívnost* -i *ž*
+ **dobro-** v *pomenu prasto-*: + **dobrovóljec** -ljca m, + **dobrovóljka** -e *ž*, + **dobrovóljstvo** -a s, + **dobrovóljski** -a -o *prostovóljec, prostovóljka, prostovóljstvo, prostovóljski*
+ **dobrobít** -i *ž* = *blaginja, blágor*
dobróst -i *ž*, **dobrósten** -tna -o
dobróta -e *ž*, **dobróten** -tna -o, **dobrótnost** -i *ž*, **dobrótnik** -a m, **dobrótnica** -e *ž*, **dobrótniški** -a -o; **dobrótljiv** -a -o in **dobrotljiv** -íva -o, **dobrotljivost** -i *ž*
dobřšen -šna -o *precěj velik, precějšen*

docela prisl. čisto, prav, popolnoma
docént -énta m *univerzitétni učitelj*, **docéntski** -a -o, **docentúra** -e *ž*, **docítrati** -am, **docítranje** -a s
dočákati -am česa: **visoke starosti** ~; **dočakováti** -újem: ~ **boljših časov, dočakovál** -álá -o, **dočakovánje** -a s
* **dočím vez.**, *časovno: medtem ko, vtem ko; protivno: a, ali, pa*
dočíta prisl. popolnoma, do kraja
dođájati -am, **dođájanje** -a s
dođáti -ám gl. dáti; **dođátek** -tka m, **dođáten** -tna -o
dodejáti **dođenem gl. dođéti**
dodekádika -e *ž*, **dodekádičen** -čna -o: ~i *sistem dvanajestinski sistem; dodekaéder* -dra m *min. dvanajesterec, dodekaédri* -a -o: ~í *lik, kristal; dodekagón* -a m *dvanajesterokot; Dodekanéc* -a m, **dodekanéški** -a -o
dođélati -am, **dođeláva** -e *ž*, **dođelávati** -am, **dođelávanje** -a s; **dodelováti** -újem, **dodelovánje** -a s
dodelíti -ím, **dođéli** -íte! **dođélil** -íla -o, **dođelívši**, **dođeljén** -éna -o, **dođelítev** -tve *ž*; **dodelívec** -vca m, **dodelívka** -e *ž*, **dodelívski** -a -o, **dodelíšen** -lna -o [*-ln-*]
dodeljeváti -újem, **dodeljevál** -ála -o, **dodeljevánje** -a s; **dodeljeválec** -lca [*-lc-*] m, **dodeljeválka** -e [*-lk-*] *ž*, **dodeljeválski** -a -o [*-lšk-*]
dođéti in dodejáti **dođenem, dođéni** -íte! **dođèl** -éla -o, **dođévek** -vka m
dođévati -am, **dođévanje** -a s
dođobra prisl. do dóbrega, čisto, popolnoma, docela
dóga -e *ž za sode, dógar* -ja m *kdor doge dela, dóžica* -e *ž*, **dóžen** -žna -o: ~a *šírina, dožina* -e *ž*; **dóga** -e *ž vrsta psov, dógin* -a -o: ~a *glava*

dogájati -am se, dogájanje -a s, dogajaljšče -a s

doglédati -am gl. gledati; dogléd -éda m: biti na ~u; doglédén -dna -o: v ~em času

dógma -e ž, mn. dógme dógem [-gam] nedokazana trditev, opredeljena verska resnica; dógemski -a -o [-gam-]: ~a zgodovina; dogmátika -e ž nauk o dogmah; dogmátičen -čna -o postavljen kakor dogma, brez dokazovanja: ~a trditev; dogmátik -a m kdor se ukvarja z dogmatiko, kdor postavlja dogmatične trditve; dogmatízem -zma m nekritično mišljenje, ki se opira na dogme ali na nedokazane trditve

dognáti dožénem gl. gnati; dogòn -óna m; dognán -a -o: ~ človek, ~a resnica; dognánje -a s; dogánjati -am, dogánjanje -a s, doganjív -íva -o: ~ duh; doganjívost -i ž

dogodíti -ím se gl. godíti; dogódil -íla dogódilo in -ílo; dogodívši se; dogódek -dka m, dogódba -e ž, dogodívščina -e ž, dogodljáj -a m

dogotávljati -am, dogotávljanje -a s, dogotavljáč -a m, dogotavljávec -vca m, dogotavljávska -e ž, dogotavljávski -a -o

dogotovíti -ím, dogotóvi -íte! dogotóvil -íla -o, dogotovívši, dogotovljén -éna -o, dogotovítev -tve ž, dogotovítelj -a m, dogotovíteljica -e ž, dogotovíteljski -a -o

dogovárjati -am (se), dogovárjanje -a s, dogovarjálec -íca [-uc-] m, dogovarjálka -e [-uk-] ž, dogovarjálski -a -o [-usk-]

dogovoríti -ím gl. govoríti; dogovorjénost -i ž, dogóvor -a m, dogovóren -rna -o: ~o s kom delati; dogovoríti -ím se

dohájati -am, dohájanje -a s, dohajáč -a m, dohajáški -á -o

dohitéti -ím gl. hitéti; dohitévati -am, dohitévanje -a s

dohòd -óda m, dohóden -dna -o: ~a vrata; dohódnost -i ž

dohódek -dka m, dohodnína -e ž, dohodnínski -a -o: ~i davek; dohodarina -e ž, dohodárstvo -a s, dohodárstven -a -o [-tvàn-], dohodárski -a -o; dohodár -ja m rentnik

doíti doídem in dójdem, doídi in dójdi! doídite in dójdite! došél -šlá -ò in -ó in došel -šla -o, dôšlec -leca [-læc-] m

dôjem -jma m vtisk, občutek, zaznava; dojmljív -íva -o

dojémati -am in -jémjlem, dojémaj -te! in dojémli -te! dojémanje -a s; dojemálec -íca [-lc-] m, dojemálka -e [-lk-] ž, dojémjliv -a -o in dojémjliv -íva -o, dojémjlvost -i in dojémjlvost -i ž, dojemálski -a -o [-lsk-]

dojéti dojamem -eš -e, dojémi ali dojmi, dojemíte ali dojmíte! dojél -a -o, dojévši, dojét -a -o, dojétje -a s, dojéten -tna -o

dojiti -ím, dôji dojíte! dojíl -a -o, dojénje -a s, dojítev -tve ž, dôjen -jna -o: ~a doba, mati; dojílja -e ž, dojnica -e ž, dojniški -a -o, dojništvo -a s; dojénc -nca m, dojénček -čka m, dojénka -e ž, dojénški -a -o; dôjka -e ž, dojílnik -a [-iyn-] m = dojíllica -e ž [-iyn-] = dojnják -a m posoda za mleko

+dôjmíti -ím se koga = pretresti, ganiti, zadeli koga: sosedova nesreča se je globoko +dojmila vaščanov je pretresla, ganila, zadelá vaščane; te besede so se ga milo +dojmile so ga ganile

dojúžnik -a m málica

dók -a m: ládijski dók

dokāj

dokāj in **dokaj** *prisl.*, dokājkrat *prisl. pogosto*, dokājšnji -a -e in dokājšnji -a -e

dokápati -am, dokápalo je; dokápniti -nem: dokápniti še dve kaplji!

dokázati in -áti dokážem *gl.* kazati, dokázan -a -o; dokáz -áza *m dejanje in uspeh*; dokázen -zna -o: ~i postopek, ~a moč, ~o pismo; dokazljiv -iva -o, dokazljivost -i ž, dokáznica -e ž; dokazilo -a *s*, dokazilen -lna -o [-ln-]: ~o gradivo

dokazováti -újem, dokazováł -ála -o, dokazovánje -a *s*, dokazoválec -álca [-lc-] *m*, dokazováłka -e [-lk-] ž; dokazováłski -a -o [-lšk-], dokazován -lna -o [-ln-]: ~i postopek

dokládati -am, dokládánje -a *s*, dokláda -e ž, dokládek -dka *m*, dokládén -dna -o

doklēj *vpr. prisl. kako dolgo? kako daleč? do kdaj?*

doklēr in **dokler** *ozir. časovni prisl.*

1. *v pomenu kakor dolgo se veže z nedovršniki*: ~prosi, ~dela, ~spi, ~piše; 2. *dokler ne v pomenu tako dolgo, da ...*, dotlej, da ... *se veže z dovršniki*: ~ne pridem, ~ne ustrelim; išče, dokler ne najde; tekel je, dokler se ni sesedel; držal bo, dokler ne umrje; ne dam, dokler ne plačaš; ni spregovoril, dokler ni Janez odšel; *včasih nam ni pred očmi začetek dejanja v odvisniku, marveč bolj stanje po začetku*; *v takih primerih rabimo tudi nedovršnik*: ni miru, dokler vse ne spi; vse je lepo, dokler njega ni; podira, dokler ne leži vse na tleh

dokolénka -e ž, *nav. v mn.* dokolénke -lénk *nogavice*, * *gamáše* = dokolénice -ic *mn.* ž; dokolénski -a -o: ~i škorenj

dokončáti -ám *gl.* končáti, dokončán -a -o; dokônčén -čna -o, dokônčnost -i ž

dokončeváti -újem, dokončevánje -a *s*, dokončevál -ála -o, dokončeválec -lca [-lc-] *m*, dokončeválka -e [-lk-] ž, dokončeváłski -a -o [-lšk-]; *tudi* dokončávati -am, dokončávánje -a *s*

dokopáti dokópljem *gl.* kopáti: dokopáli so do srede njive, dokopáli so *dokončáli so kopanje*, dokopáli so še precēj travnika, dokopál se je do visoke časti; dokopávati -am, dokopávánje -a *s*; dokopováti -újem, dokopovánje -a *s*

dokorēj *vpraš. prisl. časa = doklēj? do katere ure?*

dóktor -ja *m*, *okr. dr.*: dr. Prešėren, Poezije dr. [dóktorja] Frančeta Prešėrna; dóktor -ja *m zdravnik*, dóktorica -e ž *zdravnica*; dóktorjev -a -o, dókatoričín -a -o, dóktorski -a -o; dóktorát -a *m čast, skušnja za doktorsko čast*: delati ~, pred ~om; doktoránd -a *m kdor je pred doktorátom*; doktorirati -am *pripravljati se za doktorát, delati skušnje za dosego dóktorske časti*

doktrína -e ž *nauk, miselni sestav*; doktrináren -rna -o *kdor preveč poudarja nauk, teorijo*, »knjižno modrost«; doktrinárec -rca *m*, doktrinár -ja *m*; doktrinárnost -i ž

dokumènt -ènta *m pismena priča, listina, dokaz*; dokumènten -tna -o: ~i papir; dokumentácija -e ž, dokumentáren -rna -o, dokumentárnost -i ž, dokumentirati -am, dokumentíranje -a *s*, dokumentíran -a -o, dokumentíranost -i ž

dokupíti dokúpim *gl.* kupíti, dokúp -a *m*, dokupováti -újem, dokupovánje -a *s*, dokupávati

-ávam, dokupávanje -a s; dokupoválec -lca [-lc-] m, dokupováka -e [-lk-] ž, dokupovál-ski -a -o [-lšk-]

dól [dól] *prisl. na vprašanje kam?:* gör in dól, pójdí dól!

dól [dól] dóla m, v dólú in dólú; dólec dólca [dólac dólca] m. dól-ski -a -o [-ús-]; dólíč -íča m, dólíca -e ž; dólár -ja m, dóláríca -e ž, dólár-ski -a -o; dólján -ána m, dóljánka -e ž, dólján-ski -a -o

dólar -ja m *amer. denarna enota;* dólár-ski -a -o: ~a valuta, vrednost

dólbstí dólbec [povsod: dólbc-]. dólbi -íte! dólbel dólbla -o (+dólbil -a -o); dólbenje -a s; dólbec -bca m *kdor dolbe*; dólbník -a m *delavec in orodje*; dól-bílo -a s *orodje = dolbáč* -a m. dólbnják -a m *nož za dolbenje*; dólb -a m: kladni dólbi pri stopi; dólbína -e ž, dólbínski -a -o, dólbílen -lna -o [-ln-]

dolénji -a -e, dolénjec -njca m, dolénjka -e ž, dolénjski -a -o; dólnji -a -e [-ln-]; *v rabi zlasti pri kr. imenih kot razločevalni pridevnik:* Dolénja vas; *v os. imenih:* Dolénc, Dolénc *ipd.*; Dolénjsko -ega s: z Dolénjskega, na ~em, na ~o; Dolénjec -njca m, Dolénjka -e ž

doléten -tna -o *polnoleten*; dolét-nost -i ž

dólg -á [dólug -á] m, mn. dólgóvi -óv -óvom, dólgóve in dólgé, pri dólgóvih in v dólghé, z dólgóvi; dól-g delati, v dólgóve lesti, na dólgu biti (imeti), na ~ jemati, na ~ dati; dól-gováti -újem, dól-govánje -a s [povsod: dólug-] *gl. tudi dolžán* dól-g -a -o in dól-gó [-úg-], *dv. tudi dól-gá, dól-gi, v mn. tudi dól-gí -é; prim. dálj-ski -a -e, prisl. dál-lje, dálj, dljè; po dól-gem, na*

dólgo, čez dólgo; dólgo hodíš (*časovno*), dól-gó režeš (*natinovno*)

dól-gčas -a m: od dól-gčasa ga bo konec; *tudi:* dól-g čas, dól-gega časa; dól-gočásen -sna -o, dól-gočásnost -i ž, dól-gočásnež -a m, dól-gočásje -a s; dól-gočásiti -im (se), dól-gočásenje -a s, dól-gočásovati -ujem, dól-gočásovanje -a s [povsod: dólug-]

dól-gín -a m *dól-g človek*, dól-gínka -e ž, dól-gínski -a -o [povsod: dólug-]

dólgo- [dólugo-] *v sestavi:* ~brád -áda -o, ~brádec -dca m; dól-gógláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž; dól-godlák -áka -o, ~dlákec -kca m; dól-gójezíčen -čna -o, ~jezíčnež -a m; dól-góhlaš -áča -e, ~hláčnik -a m, ~hláčnež -a m; dól-gókljùn -úna -o; dól-gókrák -áka -o; dól-gókríl [-íl] -íla -o, ~krílec -lca [-lc-] m; dól-gólás -ása -o, ~láscec -sca m, ~láska -e ž; dól-góletén -tna -o; dól-góličen -čna -o, ~líčnik -a m, ~líčnica -e ž; dól-gónòg -óga -o, ~nóžec -žca m, ~nóžen -žna -o; dól-gónòs -ósa -o, ~nós -ósa m, ~nósec -sca m, ~nóska -e ž; dól-gópèt -éta -o, ~pétec -tca m; ~pétka -e ž, ~pétnik -a m, ~pétost -i ž; dól-gópíst -a -o, ~písten -tna -o, ~pístnež -a m, ~pístnik -a m; dól-górèp -épa -o, ~répec -pca m, ~répka -e ž, ~répen -pna -o, ~répnica -e ž *vrsta hruške*; dól-górès -ésa -o; dól-górócén -čna -o, ~róčnost -i ž; dól-góròk -óka -o, ~rókec -kca m; dól-góròg -óga -o, ~rózec -žca m *hrošč*; dól-gósúk-njež -a m; dól-gótrájen -jna -o, ~trájnost -i ž; dól-gótrípen -pna -o, ~trípnost -i ž; dól-góuh -úha -o, ~úh -úha m ~úšec -šca m; dól-góvézen -znu

dolgóst

-o, ~véznost -i ž, ~véznež -a m; dolgovrät -áta -o, ~vrätnež -a m; dolgozlóžen -žna -o, ~zlóžnost -i ž
dolgóst -i ž, **dolgósten** -tna -o [povsod: doug-]
dóli prisl. na vprašanje kje?: tam dóli, tu dóli
dolihokefálen -lna -o [-ln-] *dolgo-gláv, dolihokefálnost* -i ž *dolgo-glávost, dolihokefalija* -e ž; **doli-hokrán** -a -o *z dolgo lobanjo, dolihokranija* -e ž
dolína -e ž, **dolínica** -e ž, **dolínski** -a -o, **dolínast** -a -o, **dolíneč** -nca m, **dolíńka** -e ž, **dolíńar** -ja m, **dolíńarica** -e ž, **dolíńar-ski** -a -o; **dolíńje** -a s
dolíti -ijem, **dolíj** -íjtel **dolíť** -a -o, **dolítek** -tka m; **dolíť** -a m, **dolíven** -vna -o, **dolívek** -vka m, **dolívka** -e ž *posoda za dolivanje*
dolívati -am, **dolívanje** -a s, **dolíváč** -a m *posoda, doliválec* -lca [-lc-] m, **dolíválka** -e [-lk-] ž, **dolíválski** -a -o [-lšk-], **dolíválen** -lna -o [-ln-], **dolíválńik** -a [-ln-] m
dolóčati -am, **dolóčanje** -a s; **dolóčeváti** -újem, **dolóčevál** -ála -o, **dolóčevánje** -a s, **dolóčeválen** -lna -o [-ln-], **dolóčeválec** -lca [-le-] m, **dolóčeválka** -e [-lk-] ž, **dolóčeválski** -a -o [-lšk-]
dolóčiti **dolóčim**, **dolóči** -íte! **dolóčil** -íla -o, **dolóčen** -a -o *kar se je določilo, dolóčenost* -i ž *stanje po določitvi; dolóčen* -čna -o *kar se določiti dá ali kar določa, dolóčnost* -i ž *lastnost, dolóčitev* -tve ž *dejanje in učinek, dolóčba* -e ž, **dolóček** -čka m; **dolóčilo** -a s, **dolóčilén** -lna -o [-ln-], **dolóčilńost** -i [-ln-] ž, **dolóčljiv** -íva -o *kar se določiti dá, dolóčljivost* -i ž; **dolóčńik** -a m *indikativ, dolóčńiški* -a -o *indikativen*

dolomit -a m, **dolomítski** -a -o, **dolomítov** -a -o
dolžán in dólžen -žna -o, *mn. tudi* -í -é; **dolžńik** -a m, **dolžńica** -e ž, **dolžńiški** -a -o [povsod: douž-]
dolžina -e ž, **dolžínski** -a -o: ~a *mera; dólž* -í ž: *v dolž meri ...*, *v dolž in šir* [povsod: douž-]
dolžiti -ím, **dolžěč** -ěča -e, **dólži** -íte! **dolžil** -a -o, **dolžěn** -ěna -o, **dolžěnje** -a s, **dolžívec** -vca m, **dolžívka** -e ž [povsod: douž-]
dolžńóst -i ž, **dolžńósten** -tna -o: ~i izvod [povsod: douž-]
dóm **dóma** m **dómu** **dóm** *pri dómu in dómu za dómom, dv. dóma in domóva* -óv -óvoma, *mn. domóvi* -óv -óvom, *dv. domóvi in doméh nad domóvi; z dóma iti (kam?)*, *zdóma biti (kje?)*, *zdómar* -ja m; *domá prisl. (kje?)*, *domóv prisl. (kam?)*; **dománji** -a -e, **dómen** -mna -o; **dómek** -mka m; **domár** -ja m: *za ~a biti = domáriti -im za váruha biti; domíšce* -a s, **domíščarica** -e ž *hči, ki deduje dom*
domáč -áča -e, *prisl. domáče in po domáče*: ~ *govorí; domáči* -ih m *mn.; domáčín* -a m, **domáčinka** -e ž, **domáčínski** -a -o, **domáčinstvo** -a s; **domáčija** -e ž, **domáčijski** -a -o; **domáčen** -čna -o, **domáčnost** -i ž; **domáčiti** -im, **domáčenje** -a s, **domáčeváti** -újem, **domáčevánje** -a s **domála prisl. skoraj, do málega doména** -e ž *področje: moja ~*
doméniti -ménim se s kom o čem, **doméni** -te in -íte *sel doménil* -a -o in -íla -o, **doménjen** -a -o, **doméńek** -ńka m, **domémba** -e ž, **domenítev** -tve ž
domicil -a m *bivaljšče, domicílski* -a -o [povsod: -íl-]
dómina -e ž *igra in igrača: dobiti ~o zmagati v igri; dóminati* -am in ~ se, **dóminanje** -a s

dominij -a *m* *posest, gospostvo*;
dominijski -a -o

Domínik -a *m* *os. i.*, Domínikov
-a -o; dominikánc -nca *m*, do-
minikánski -a -o: ~i red

domínion -a *m* *samoupravna drža-
va v britanskem imperiju*; domi-
nionski -a -o

dominirati -am *vladati, biti nad*
...; dominánten -tna -o *prevla-
dujoč*, dominátnost -i *ž*, domi-
nánta -e *ž glas.*; dominácija -e
ž gospostvanje, gospostvo

dómino -a *m širok maškeradni
plašč, maska*

Dom in svet *m list*, iz Doma in
sveta, v Domu in svetu, Dom-
insvéto -a -o, dominsvéto -a -o,
dominsvéto -vca *m*

domísliti -im, domísljen -a -o, do-
míslék -sleka [-slék-] *m*; do-
míseln [-səu] -sli *ž*, domíseln-
selna -o, domíselnost -i [-səln-]
ž; domíslíca -e *ž*, domíslíčen-
čna -o, domíslíčnost -i *ž*; domí-
sliti *si in se*

domísljati -am, ~ *si in se*, do-
mísljanje -a *s*; domísljāv -áva
-o, domísljāvost -i *ž*, domísljā-
vec -vca *m*, domísljāvka -e *ž*,
domísljāva -e *ž*; domísljevāti
-újem, ~ *si in se*, domísljevā-
nje -a *s*

domísljija -e *ž*, domísljív -íva -o,
domísljívost -i *ž*, domísljívéc
-vca *m*, domísljívka -e *ž*, do-
mísljijski -a -o

domnévati -am, domnévanje -a *s*,
domnéva -e *ž*, domnéven -vna
-o, domnévnost -i *ž*

domo -v *sestavi*: domobránec -nca
m, ~bránski -a -o, ~bránstvo
-a *s*; domoljúb -a *m*, ~ljúbén
-bna -o, ~ljúbnost -i *ž*, ~ljúbje
-a *s*; domoródec -dca *m*, ~ró-
den -dna -o, ~ródnost -i *ž*; do-
motóžen -žna -o, ~tóžje -a *s*,
~tóžnost -i *ž*; domoznánstvo
-a *s*, ~znánski -a -o

domováti -újem, domovánje -a *s*,
domovalíšče -a *s*, domoválec
-lca [-úč-] *m*, domováлка -e
[-úk-] *ž*, domoválski -a -o
[-úšk-]; domóven -vna -o, do-
móvje -a *s*, domóvnica -e *ž*,
domóvnik -a *m*, domóvniški -a -o

domovina -e *ž*, domovínski -a -o,
domovínstvo -a *s*, domovínec
-nca *m*, domovínka -e *ž*; domo-
vinoznánstvo -a *s*, domovino-
znánski -a -o

Dón -a *m l. i. reke*, dónski -a -o:
~i kozaki, roman Tihi Don

donášati -am, donášanje -a *s*; do-
našálec -lca [-áú-] *m*, donášál-
ka -e [-áú-] *ž*; donášáč -a *m*

doněsti -em *gl. něsti*; donesèn
-ěna -o, doněsek -ska *m*

doněti doním, dóni -íte! doněč
-ěča -e, doněl in dónel -éla -o,
doněnje -a *s*; dón -a *m glas*,
doněčnost -i *ž*

Don Juan Don Juana [*donhuan*]
m špan. os. i., Don Juanov -a -o,
donjuánski -a -o, donjuánščina
-e *ž*, donjuánstvo -a *s*

Don Kihót Don Kihóta *m špan.*
os. i., Don Kihótov -a -o: ~e
pustolóvščine; donkihótski -a
-o: ~i boj, donkihótščina -e *ž*

donosíti donósím *gl. nosíti*, do-
nóšen -a -o; donós -ósa *m*, do-
nóšen -sna -o, donósnost -i *ž*;
donóšenček -čka *m*, donóšenka
-e *ž*; donosíteľ -a *m*, donosíte-
ljica -e *ž*, donosíteľjski -a -o;
donosílec -lca [-lc-] *m*, dono-
síľka -e [-lk-] *ž*, donosíľski -a -o
[-lšk-]

*dopásti dopádem (se) *ugajati*,
všet biti, pogódu ali po volji biti;
*dopaděnje -a *s* (+ dopada-
jěnje -a *s*) *veselje, užitek, ugod-
je*; *dopáden -dna -o, *dopad-
ljív -íva -o *všet, pogódu, pri-
kúpen*; *dopadljívost -i *ž*; *do-
pádati -am (se), *dopádanje -a *s*

dopisati

dopisati *in* dopisáti dopišem *gl.* pisati; dopís -isa *m*, dopísen -sna -o: ~a knjiga; dopísniča -e *ž*, dopísnik -a *m*, dopísniški -a -o, dopísje -a *s*, dopísek -ska *m*
dopisováti -újem, dopisovánje -a *s*, dopisoválec -lca [-lc-] *m*, dopisováčka -e [-lk-] *ž*, dopisoválski -a -o [-lšk-]
doplačáti *in* doplačáti -pláčam *gl.* plačati, doplačílo -a *s*, doplačílen -lna -o [-ln-], doplačník -a *m*, dopláča -e *ž*
doplačeváti -újem, doplačevánje -a *s*, doplačeválec -lca [-lc-] *m*, doplačeváčka -e [-lk-] *ž*, doplačeválski -a -o [-lšk-]
dopóldan dopóldne *in* dopóldnéva [-ud-] *m*: ves dopóldan, od dopóldne *ali* dopóldnéva; dopóldne -éva *s*: vse dopóldne, od dopóldnéva do večera; *na vprašanje kdaj? je prisl.*: dopóldne: ~ ne hôdil dopóldánji -a -e, dopóldánski -a -o, dopóldnéven -vna -o [-oɥd-]
dopolníti -pólnim [povsod: -oɥn-], dopólni -íte! dopólnil -íla -o, dopólnívši, dopólnjen -a -o, dopólnjénje -a *s*, dopólnitev -tve *ž*, dopólnílo -a *s*, dopólnílen -lna -o [-íln-], dopólnítven -a -o [-tvæn-]
dopolnjeváti -újem [povsod: -oɥn-] dopólnjevánje -a *s*, dopólnjeválec -lca [-lc-] *m*, dopólnjeváčka -e [-lk-] *ž*, dopólnjeválski -a -o [-lšk-]
dopovédati dopovém *gl.* povédati; dopóved -i *ž*, dopóveden -dna -o, dopóvednost -i *ž*, dopóveden -dna -o = dopovedljív -íva -o, dopóvednost -i *ž* = dopovedljívost -i *ž*, dopovédek -dka *m*, dopovédkov -a -o
dopovedováti -újem, dopovedovánje -a *s*, dopovedoválec -lca [-lc-] *m*, dopovedováčka -e [-lk-] *ž*, dopovedoválski -a -o [-lšk-]

dopréči doprèžem, doprézi -tel doprégel -gla -o, dopréga -e *ž*, dopréžen -žna -o
doprinèsti -em, doprinòs -òsa *m*, doprinášati -am, doprinášanje -a *s*, doprinašálec -lca [-lc-] *m*, doprinašálka -e [-lk-] *ž*
dopršén -sna -o: ~a podoba, dopršje -a *s*
dopustíti -ím *gl.* pustíti, dopuščen -èna -o, dopuščenje -a *s*, dopuščenost -i *ž*; dopúst -a *m*, dopústen -tna -o, dopústnost -i *ž*, dopústnik -a *m*, dopústnica -e *ž* *oseba in listina*; dopustljív -íva -o, dopustljivost -i *ž*; dopustílo -a *s*, dopustílen -lna -o [-ln-], dopustítev -tve *ž*; dopúščati -am, dopúščenje -a *s*
dorásti dorástem, dorástel -tla -o *in* dorásel -sla -o: + dorástel *ali* dorásel čému = *biti kos čemu*; dorášen -a -o; dorášen = dorásel = dorástel les; doráslost -i *ž* = dorášenost -i *ž*; dorástek -tka *m*; doráščati -am, doráščanje -a *s*
dórski -a -o: ~i slog, ~o narečje; Dóris Dóride *ali* Dórida -e *ž* *kr. i. stare grške pokrajine*; Dórec -rca *m*
doséči doséžem, *gl.* seči, doségel -gla -o, doséžen -a -o, doséženost -i *ž*, doséžen -žna -o, doséžnost -i *ž*; doséž doséga *m*, doséžek -žka *m*, doséga -e *ž*
dosedánji -a -e, dosedánjost -i *ž*; dosedájšnji -a -e
dosegamál [-màɥ] *prisl.* *doslej* doségati -am *in* dosézati -am, doséganje *in* dosézanje -a *s*, doségljív -íva -o, dosegljívost -i *ž*, dosegljáj -a *m*
doselíti dosélim (se) *gl.* selíti, doséljen -a -o, doséljenec -nca *m*, doséljenka -e *ž*, doséljenski -a -o, doselítev -tve *ž*, doselítven -a -o [-tvæn-], dosélec -lca [-lc-] *m*

doseljvátí -újem, doseljvél -ála -o, doseljvánje -a s, doseljvález -lca [-lc-] m, doseljválka -e [-lk-] ž, doseljválen -lna -o [-ln-]: ~a politika

dosihdób *prisl.*, dosihmál [-máú] *prisl.* *doslej*

doskakátí doskakčem, doskakátí -am *in* doskakíljem = doskakovátí -újem, doskakovánje -a s, doskakoválec -lca [-lc-] m, doskakováka -e [-lk-] ž, doskakoválen -lna -o [-ln-]

doskočítí doskočím *gl.* skočítí, doskók -óka m, doskókoma *prisl.*, doskóčen -čna -o, doskóčnost -i ž, doskočljiv -íva -o, doskočljivost -i ž, doskočíšče -a s

doslédem -dna -o, doslédnejši -a -e; doslédnost -i ž, doslédnež -a m; *prisl.* doslédno, doslédneje *doslēj* *prisl.*, doslējšnji -a -e

***doslóven** -vna -o *dobeséden*, *po besédi*; ***doslóvnost** -i ž *dobesédnost*

doslúžítí -im *gl.* služítí, doslúžen -a -o, doslúženost -i ž, doslúženec -nca m, doslúženka -e ž; doslúžen -žna -o, doslúžnost -i ž, doslúžba -e ž, doslúžitev -tve ž **dosmrten** -tna -o: ~o zavarovanje (+*dožoljenjsko*), dosmrtní -na -e ž

dosorėj *prisl.* *do edaj*

dospétí dospém *gl.* spétí, dospél -éla -o, dospélost -i ž; dospévati -am, dospévanje -a s

dostájati -am *in* -jem: ~ se česa = *zadevati kaj*; kar se mene dostaja, kar se dela dostaja; dostájati se koga = *spodobiti se komu*

dostátí 1. dostojím -íš, dostój -te! dostál -a -o *vzdržati*, *vztrajati*: kateri do konca dostojí; *spodobiti se*: dostojí mi; 2. dostánem, dostáni -íte! dostál -ála -o *prestatí*, *dovrétí*, *zadoslovati*; + *dostáti* *kazen* = *prestati*, *odslúžiti* *kazen*

dostávítí -im, dostávil -a -o, dostáviljen -a -o; dostáva -e ž, dostávek -vka m, dostavljív -íva -o, dostavljivost -i ž, dostáven -vna -o, dostávnost -i ž, dostavnína -e ž; dostávljati -am, dostávljanje *in* dostavljánje -a s, dostavljávec -vca m, dostavljávka -e ž, dostavljávski -a -o

dósti *prisl.*: ~ ljudi, kruha; od ~ strani, na ~ krajih, z ~ stvarmi; ~ dober, ~ blízu, ~ natánčno, ~ nad sto, ~ kupúje, ~ piše; **dóstikrat** *prisl.*: ~ govóri, ~ ne zna; **dóstikraten** -tna -o: ~ gost, ~a pošta

dostójen -jna -o, dostójnost -i ž, dostójánstvo -a s, dostójánstven -a -o [-tván-], dostójánstvenik -a [-tván-] m, dostójánstvenica -e [-tván-] ž

Dostojévski -skega m *os. i. rus. pisatelja*, romani Dostojévskega, (+Dostojévskijevi romani)

dostóp dostópa m, dostópen -pna -o, dostópnost -i ž

dóšlec dóšleca [-šlac-] m *gl.* doiti **dostétí** dostéjem *gl.* štétí; doštét -a -o; doštétje -a s, doštéva -e ž, doštévek -vka m, doštéven -vna -o, doštévnost -i ž, doštévati -am, doštévanje -a s, doštéválnica -e [-ln-] ž

dóta -e ž, dotácija -e ž *odmerjeni znesek*, dotacíjski -a -o: ~i znesek, ~a vsota; dotírati -am *đajati* (*letno*) *podpora*, dotíránje -a s **dotaknítí** dotáknem se, dotakní -íte se! *in* -tákní -te! dotaknuil -íla -o *in* -tákní -a -o, dotáknjen -a -o, dotáknjenost -i ž, dotaknívši -e ž, dotakljiv -íva -o, dotakljivost -i ž [*nepoud. povsod*: -tak- *in* -tak-]; *gl.* *tuđí* dotíkati

dotéči dotéčem *gl.* téči: 1. ~ koga *dohíteti*, 2. dotéči kam *priteči*, 3. vino dotéče = *počeče*; doték

dotedánji

-éka *m*, dotêklost -i *ž*, dotêkati -am, dotêkanje -a *s*
dotedánji -a -e *k* *prisl.* do tedaj
dotehdôb *prisl.* = dotehmâl [-mâu]
prisl. do zdaj, doslej
⁺**dotičnik** -a *m* = *tisti*; ⁺dotičen -čna -o = *tisti*: ~i, ki je pozabil dežnik = *tisti*..., ~o osebo dobro poznamo = *tisto*...; ⁺dotičnik je bil tujec = *tisti* je bil tujec; *slov. pomen in rabo tega korena gl. pod dotikati se*
dotikati -am *in* dotičem se, dotikanje -a *s*, dotikálen -lna -o [-ln-], dotikálo -a *s*, dotikalnica -e [-ln-] *ž*, dotikalíšče -a *s*, dotikalíščen -ščna -o: ~a razdalja *geom.*; dotik -a *m*, dotika -e *ž*, dotičen -čna -o: ~a ploskev dveh likov; dotičnost -i *ž*, dotikljaj -a *m*
dotistihmâl [-mâu] *prisl. do takrat*
dotlêj *prisl.*, dotlêjšnji -a -e
dotočiti dotóčim *gl.* točiti, dotóčen -a -o; dotók -óka *m*, dotóčen -čna -o: ~a cev, dotóčitev -tve *ž*, dotóčnica -e *ž*; dotákati -am, dotákanje -a *s*
dotúkajšnji -a -e *k* *prisl.* do túkaj
doučen -čna -o: ~o pismo
douméti doumém, doumi -íte! doumel *in* doumèl -éla -o; doum -a *m*, doumen -mna -o, doumnost -i *ž*, doumljiv -íva -o, doumljivost -i *ž*; doumíti -im (se), doumljen -a -o, doumljenost -i *ž*, doumítev -tve *ž*
dovájati -am, dovájanje -a *s*, dovájalec -lca [-lc-] *m*, dovájalka -e [-lk-] *ž*, dovájálen -lna -o [-ln-], dovájálnost -i [-ln-] *ž*
dovázati -am, dovážanje -a *s*, dovozíti dovozím *gl.* voziti, dovožen -a -o, dovoženost -i *ž*; dovoz dovoza *m*, dovožen -zna -o, dovožnost -i *ž*, dovoznik -a *m*, dovoznica -e *ž* oseba, dovoznica -e *ž* listina, dovožen -zna -o, dovozniški -a -o, dovožnja -e *ž*

dovêsti dovêdem *gl.* vêsti, dovêl dovêla -o *in* dovêdel dovêdla -o, dovedèn -êna -o, dovedênost -í *ž*
dovodíti dovódim *gl.* vodíti, dovòd dovóda *m*, dovóden -dna -o, dovódnost -i *ž*, dovódnica -e *ž*, dovódnik -a *m*
dovolíti -vólim *gl.* volíti; dovoljen -a -o, dovoljenost -i *ž*, dovoljênje -a *s*, dovolítev -tve *ž*, dovolilo -a *s*, dovolílen -lna -o [-ln-], dovolílnica -e [-ln-] *ž*, dovoljeváti -újem, dovoljevánje -a *s*; dovoljeválec -lca [-lc-] *m*, dovoljeválka -e [-lk-] *ž*
dovòlj *prisl.* dôsti, dovóljen -ljna -o, dovóljnost -i *ž*
dovršíti -ím, dovrši -íte! dovršil -íla -o, dovršen -êna -o, dovršênost -i *ž*; dovršen -šna -o, dovršnost -i *ž*, dovršítev -tve *ž*; dovršnik -a *m*, dovršniški -a -o; dovršilo -a *s*, dovršílen -lna -o [-ln-]; dovrševáti -újem, dovrševánje -a *s*, dovrševálka -e [-lk-] *ž*, dovrševálec -lca [-lc-] *m*, dovrševálski -a -o [-lšk-], dovrševálen -lna -o [-ln-]
dovtíp -a *m* šala, dovtípen -pna -o šaljiv, dovtípnost -i *ž* šaljivost, dovtípež -a *m* šaljivec
dovzéten -tna -o, dovzétnost -i *ž*
dóza -e *ž*: ~ za cigarete; *med.* mera v zdravilstvu: zdravílna ~, ~ strúpa; dozírati -am spravljati zdravila v doze, odmérili, odlehtati; doziranje -a *s*
dozdévati -am se, dozdévanje -a *s*, dozdéva -e *ž*, dozdévan -vna -o, dozdévnost -i *ž*, dozdévek -vka *m*
dozídati -am, dozídava -e *ž*, dozídek -dka *m*, dozídanost -i *ž*; dozídávati -am, dozídanje -a *s*
doznáti -ám *gl.* znáti *zvedeti*, doznánje -a *s*
dozoréti -ím, dozòri -íte! dozòrel -éla -o: ~ mož, ~a pšenica; dozorélost -i *ž*; dozorévati -am, dozorévanje -a *s*

dozoríti -ím (se), dozôri -íte! do-
zôril -íla -o, dozorjên -êna -o:
sv. Jakob žito dozorí (je dozó-
ril), vročina ga je dozoríla; pre-
hitro dozorjêno zrno je drobno;
dozorjênost -i ž, dozorilo -a s,
dozorítev -tve ž

dóž dóža m: beneški dóži; dóžev
-a -o: ~a palača; dóževski -a
-o: ~a čast

dožéti dožánjem, doznjì -íte! in
dožánji -íte! dožèl -éla -o, do-
žét -a -o, dožétje -a s, dožétev
-tve ž, dožétek -tka m; dožet-
vína -e ž = dožétnica -e ž *praz-
novanje žetve*, dožetnják -a m,
dožínjati -am: ravno dožínjamo
doživéti -ím, dožívi -íte! doživél
-éla -o, doživélost -i ž, doživét
-a -o, doživétje -a s: veselo ~,
~ 60 let, zavarovánje za ~;
doživétost -i ž; dožítí -íjem, do-
žítje -a s, dožítek -tka m; do-
življati -am, doživljanje -a s,
doživljáj -a m

Dráč -a m *kr. i. mesta*, dráški -a
-o: ~a luka

dráč -a m *plevel*, dráčnat -a -o;
dráče -a s

drág -a -o in dragó, *dv. drága -i
in dragá -í, mn. drági -e in
dragí -é; drážji -a -e; prisl.
dragó, dráže*

drága -e ž 1. *struga, kolanja, ozka
dolina*, Drága pri Bégunjah na
Gorénjskem; 2. *železen drog za
vrtanje v kamen*; drágast -a -o:
~ svet = *kolanjast*; drážica -e
ž, dražévka -e ž, dražínast -a -o,
drážnat -a -o; drážiti -im *drage
delati*

drádec -gca m, drágica -e ž, dra-
gínja -e ž, dragínjski -a -o; dra-
góta -e ž, dragóst -i ž, dragó-
ten -tna -o; dragína -e ž, dra-
gotína -e ž, dragotínar -ja m,
dragotínarica -e ž, dragotinár-
nica -e ž, dragotinárstvo -a s,

dragotínje -a s; dragúlj -a m,
dragúljar -ja m; Drágotin -a
m os. i.

drago- *v sestavi*: dragocén -a -o,
dragocénost -i ž; dragoléten -tna
-o, dragolétnik -a m *veržnik*;
dragoljub -a m, dragoljúbec -bca
m; dragovóljen -ljna -o
dragónc -nca m, dragónski -a -o
dráhma -e ž, mn. dráhme -hem
[-həm], dráhemski -a -o [-həm-]
drájna -e ž, drájnatí -am, dráj-
nanje -a s

Drákon -a m os. i. *atenskega po-
stavodajalca*, Drákonov -a -o;
drakónski -a -o *oster, trd, krut*:
~e odredbe, ~i ukrepi

dráma -e ž, drámski -a -o: ~o
gledališče, ~i igralci, ~a upri-
zoritev; dramátski -a -o = dra-
mátičen -čna -o: ~o slovstvo,
dramátičnost -i ž, dramátika
-e ž *vrsta pesništva*; dramátik -a
m *kdor piše drame*; dramatizí-
rati -am, dramtizácija -e ž,
dramatizíranje -a s; dramátúrg
-a m, dramátúrški -a -o, drama-
turgíja -e ž

dramiti drámim, drámi -íte! drá-
mil -íla -o, drámljenje -a s,
drámílo -a s, drámílen -lna -o
[-ln-], drámílec -lca [-lc-] m,
drámílka -e [-lk-] ž, drámílski
-a -o [-lšk-]

drápati -am in drápljem, drápaj
-tel in dráplji -tel drápanje
-a s, drápalec -lca [-lc-] m;
drápavica -e ž (*bolezen*), dráp-
niti -nem, drápnjen -a -o

drapírati -am *v gubé nabrati, za-
streti*; drapíranje -a s, drape-
rija -e ž *zastor, zavesa*; drape-
ríjski -a -o: ~a scena

drásati -am *razvezati, raztrgati, raz-
parati*; dráska -e ž *praska na
koži, razporek*; dráskav -a -o;
drásniti -nem

drástičen -čna -o *nazoren, izrazil*,
oster, grob; drástičnost -i ž

drástiti

drástiti -im, drástenje -a s, drástnik -a m *kujskač*

* drát dratú in dráta m *žica, dv. dratóva, mn. dratóvi -óv; drátén -a -o žičen: ~o sito, drátast -a -o žičast*

dráv dráva m *prisad*

Dráva -e ž l. i. *reke in vrste cigaret; drávski -a -o: ~i breg, ~i most; cigareta Dráva: 5 (cigaret) Dráva, kadim (cigarette) Dráva, (cigarette) Dráva so močné, z (s cigaretami) Dráva mi postrezil!*

dražiti -im, draži -íte! dražèč -éča -e, dražil -ila -o, draženje -a s, (z)dražba -e ž, dražbar -ja m, dražbarica -e ž, dražbarski -a -o; dražilo -a s, dražilen -lna -o [-ln-], dražilnost -i [-ln-] ž; draživ -a -o, draživec -vca m, draživka -e ž, draživski -a -o; dražljiv -íva -o, dražljivost -i ž; dražljivec -vca m, dražljívka -e ž, dražljáj -a m, dražljájski -a -o; dražest -i ž, dražesten -tna -o

dražiti -ím, draži -íte! dražèč -éča -e, dražil -a -o, draženje -a s, dražba -e ž, dražben -bena -o [-bən-], dražilec -lca [-lc-] m, dražilka -e [-lk-] ž, dražilski -a -o [-lsk-]

drča -e ž, drčati -ím, drči -íte! drčé, drčèč -éča -e, drčal -ála -o, drčanje -a s, drčar -ja m, drčarica -e ž, drčarski -a -o

drdra -e ž, drdrati -ám, drdrāj -ájte! drdrāl -ála -o, drdránje -a s; drdrálo -a s, drdráč -a m; drdrāv -áva -o, drdrávec -vca m, drdrávka -e ž, drdrávski -a -o

dreadnought -a [drédnot] m *velika bojna ladja*

drégati in drézati -am, dréganje -a s, drégavt -a m; drégniti -nem, drégnjen -a -o, drég -a m = dregljáj -a m

dremáti in drémati, drémam in drémljem, drémaj -ájte! in drémlji -íte! drémal -ála -o, dremánje -a s; dremāv -áva -o, dremávec -vca m, dremávka -e ž, dremávica -e ž, dremávost -i ž; dremák -a m, drémar -ja m, drémarica -e ž, drémavt -a m, dremávs -a m, dremálo -a s; drémež -a m; dremljáti -ám, dremljánje -a s, dremljāv -áva -o, dremljávec -vca m, dremljávka -e ž, dremljiv -íva -o, dremljivost -i ž; dremôta -e ž, dremôten -tna -o, dremôtnost -i ž, dremôtec -tca m; dremúh -a m, dremúša -e ž, dremúhati -am, dremúhanje -a s

drem dréna m, drénov -a -o: ~ grm; drénovec -vca m, drénovka -e ž, drenovína -e ž, drenováča -e ž = drenjáča -e ž, drenúlja -e ž, drénovje -a s
drenáza -e ž, drenážen -žna -o, drenážirati -am = drenirati -am, drenážiranje -a s = dreniranje -a s; drén -a m *med. odvajalo, izsuševalo*

+ drénj drénja m, v drénju *gneča, prerivanje; +drénjati -am se gnesti se, prerivati se, tlačiti se; +drénjanje -a s prerivanje, gneča, stiskanje*

drés -a m *športna obleka*
drésen -sna m *ime rastlin, vrsta cvetov: ajda gre v drésen*

dresirati -am *vaditi, úriti (živati); úrjenje; dresiranje -a s, dresír -ja m, dresírski -a -o*

dréta -e ž *čevljarska posmoljena nit; vleči ~o smréati*

dréti dèrem, dri dríte! in dèri -íte! deróč -óča -e, derèč -éča -e: ~a voda, z derèčimi valovi (Prešeren); drl [drŭ] díla -o, (o)drt -rta -o; drtje -a in drtjè -à s, drénje -a s; dréti dèrem se, ne dèri se! ne deríte se! —

deráč -a m, dérec -rca m: konjedérec -rca m; dérež -a m, derúh -a m
dreváča -e ž *vrsta sekir* = drevenica -e ž = drevnica -e ž = drevnjáča -e ž
drevák -a m *iz debla iztesan čoln*
drevárítí -im *držati za drevo (pri oranju)*, drevárjenje -a s, drevár -ja m, drevarica -e ž
drevenéti -ím, drevenèl -éla -o, drevenènje -a s, drevenélost -i ž; drevénc -nca m
drevénka -e ž *mérnik, žitna mera*
drevi prisl. danes zveter, drévišnji -a -e
drevítí -ím, drevèč -éča -e, drévi -íte! drevíl -a -o: pes drévi divjačino, vihar drévi valove, pred seboj drévi Bošnjake, nesreča drévi človeka; ~ se: oblaki so se drevíli, *gl. drvítí*
drevó drevésa s, dréve -a s *in drevésce* -a s *in drevéšček* -ščka m; drevčén -sna -o, drévnat -a -o, drevén -a -o, dréven -vna -o, drevésast -a -o; drevésnica -e ž, drévje -a s, drevnína -e ž, drévjiče -a s, drevésničar -ja m
drevoréd -éda m *nasad*, drevorédén -dna -o
drežnjátí -ám v koga *siliti v koga, vmešavati se v govorjenje*; drežnjálo -a s *siten človek, sitnež*; drežnja -e ž; drežátí -ím na kaj *prežati na kaj*, drežálec -lca [-lc-] m, dréznik -a m
drgájsati -am, drgájsanje -a s
drgál [-áú] -i ž, *nav. mn. drgáli* -áli *tonzila, mandelj*; drgávica -e ž *vnetje mandljevo*; drgálke -áik [-áú-] ž *mn.*
drgati -am, drganje -a s, drgálo -a s, drgálnik -a [-áú-] m (*orodje*), drgálen -lna -o [-ln-], drgáč -a m *oseba*
drgetátí -tám *in drgéčem*, drgetàj -ájte! drgetáje, drgetàl -ála -o,

drgetánje -a s, drgèt -éta m, drgètec -tca m; drgetàv -áva -o, drgetávec -vca m, drgetávka -e ž, drgetávski -a -o, drgetálo -a s
drgnítí -nem, drgnjenje -a s
drhál [-áú in -ál] -i ž
drhtéti -ím, drhtí -íte! drhté, drhtèč -éča -e, drhtèl -éla -o, drhtènje -a s; drhtàv -áva -o, drhtávica -e ž, drhtávec -vca m
dričati -am (se), dričanje -a s, driča -e ž = dričálnica -e [-ln-] ž; dričkati -am se *otr.*
dril [-íl] -a m *brezdušno, mehanično vájenje, úrjenje, učenje*
driska *in drísta* -e ž, drískav -a -o *in drístav* -a -o, drískavica *in drístavica* -e ž, drískavec *in drístavec* -vca m, drískavka *in drístavka* -e ž; drískati *in drístati* -am; drístljáti -ám, drístljàj -ájte! drístljàl -ála -o, drístljánje -a s, drístljàv -áva -o, drístljávec -vca m, drístljávka -e ž
dristítí -ím *klistirati*, drísti -íte! drístíl -a -o; drístlja -e ž, drístílo -a s, drístílen -lna -o [-ln-]
dřkati -am (se) *drsati se*, dřkanje -a s; dřka -e ž, dřkalica -e *nav. mn. dřkalice* -lic ž *drsálice*, drkálnica -e [-ln-] ž *drsálnica*, drkálšče -a s, dřkavec -vca m, dřkavka -e ž, dřkavski -a -o; drkljáti -ám, drkljáj -ájte! drkljál -ála -o, drkljánje -a s, dřkníti -nem, dřk -a m
dřkelj -klja m *krepelo*
drmásítí -ím, drmásstenje -a s, drmásšca -e ž
drmati -am *in drmljem*, drmanje -a s, drma -e ž
drn -a m *trata, ruša*: čez drn *in strn*; drnàt -áta -o, drnàten -tna -o, drnovít -a -o, drnàst -a -o, drnína -e ž, drnínast -a -o, drnje -a s = drnovje -a s; drncati -am = drnováti -újem,

drnjóhati

- drnár -ja *m* = drnorézec -zca
m kdor drn reže
- drnjóhati -am *smrčati*, drnjóh-
nje -a *s*
- drnoselj -slja *m vrsta sadja*
- drób -a *in* dróbú *m*, v dróbu *in*
dróbu; drobén -a -o: ~e klo-
base; dróbje *in* drobóvje -a *s*,
drobovína -e *ž*
- dróbčen -cena -o [-cən-], dróbčken
-a -o [-kən-] ali dróbčkan -a -o
- dróbec -bca *m*, dróbčec -čeca
[-čac-] *m*, dróbelj -blja *m*, dro-
bič -íca *m*, dróběž -a *m*, drob-
ljánec -nca *m*, drobľjánček -čka
m, drobľjánčast -a -o
- dróbén -bna -o *in* drobèn -bnà -ó
in drobán dróbna -ó; *dol. oblika*
dróbni -a -o; *prisl.* drobnó,
drobnéje; na dróbno prodajati,
raztrgati; drobnóst -í *ž*, drobn-
nína -e *ž*, drobnóta -e *ž*
- drobír -ja *m*, drobíren -rna -o,
drobíriti -im (se); drobírje -a *s*,
drobirjast -a -o
- drobíti -ím, dróbi -íte! (z)drob-
ljèn -éna -o, drobé, drobčč -éča
-e, drobíl -a -o, drobľjénje -a *s*,
drobítev -tve *ž*; drobílec -lca
[-tvc- *in* -ílc-] *m* = drobáč -a *m*
kdor drobi, stroj za drobľénje;
drobívec -vca *m košček, drobec*:
~ kruha; drobívka -e *ž vrsta*
jabolk; drobílen -lna -o [-ln-],
drobilnica -e [-yn-] *ž vrsta se-*
kire, drobľjiv -íva -o, drobľj-
vost -i *ž*
- drobíž -a *m*, drobížiti -im, drobí-
ženje -a *s*, drobížen -žna -o,
drobížnica -e *ž*, drobížek -žka
m šibak otrok
- drobnéti -ím *drobán postajati, drob-*
nó hoditi; drobnèl -éla -o, drobn-
nénje -a *s*; drobentéti -ím, drobn-
entèl -éla -o, drobenténje -a
[-bən-] *s*
- drobnica -e *ž skupno ime za ovce*
in kozé, dróbniški -a -o; drobn-
nica -e *ž necepljena hruška ali*
- česnja in njun sad*, drobníčen
-čna -o: ~ sad, ~a veja
- drobník -a *m kamen*
- drobnják -a *m bot.*, drobnjákov
-a -o: ~a potica
- drobnjáva -e *ž*, drobnjaríja -e *ž*
- drobno- *v sestavi*: drobnoblagó-
ven -vna -o, drobnocvéten -tna
-o; drobnogláv -áva -o, ~glá-
vec -vca *m*; drobnoglèd -éda *m*,
~gléden -dna -o; drobnolíčen
-čna -o, drobnolíst -a -o, ~lí-
sten -tna -o; drobnomèr -méra
m, ~mèren -rna -o; drobnoòk
-óka -o; drobnopeščen -a -o;
drobnoròk -róka -o; drobnoslí-
kár -ja *m*, ~slikárstvo -a *s*;
drobnozín -a -o
- drobtína -e *ž*, drobtínovka -e *ž*
juha iz drobtin (+drobtínova);
drobtínje -a *s*, drobtíniti -im,
drobtínjenje -a *s*, drobtínčiti
-im, drobtínčenje -a *s*, drobtín-
čar -ja *m kdor drobtínči*,
drobtínčarski -a -o, drobtínčar-
stvo -a *s*; drobtínica -e *ž*, Slom-
škove Drobtínice *mn. ž*, drobt-
tínčar -ja *m kdor se zadovolji*
z drobtínicami, sodelavec Drobt-
tinic; drobtínčarstvo -a *s naspr.*
velikopoteznosti
- dročíti -im, droččkati -am, droč-
niti -nem, droččnik -a *m možnar*
- drog -a *in* -á *m*, *mn. drogóvi -óv*,
po drogóvih in po drogéh, z
drogóvi *in* drogmi: telovadni ~;
drogáti -am, drogánje -a *s*,
drogniti -nem; drozati -am, dró-
zanje -a *s*; drožiti -ím, droži
-íte! drožil -a -o, drožénje -a *s*
- drogeríja -e *ž*, drogeríjski -a -o,
drogist -a *m*, drogeríst -a *m*
- drók -a *m tolkač*, drokálnik -a
[-yn-] *m*, drókati -am, dróka-
nje -a *s*, drókniti -nem; *gl. tudi*
dročíti
- dromedár -ja *m*, dromedárjev -a
-o, dromedárski -a -o

dróplja -e ž, *rod. mn.* drópelj [-pəlj], dróplji -a -e *in* drópljin -a -o, drópeljski -a -o [-pəlj-]
 dróžg *in* dróžd -a m, dróžgov *in* dróždov -a -o
 dróžgati -am, dróžganje -a s, dróžga -e ž, dróžgalica -e ž, dróžgalnik -a [-ʏn-] m, droz-gálo -a s
 droží ž *mn.* droží -ém -í -éh -mí drožjé ž *mn.* -á -ám -é -àh -ámi, drožén -a -o, drožénka -e ž, drožjár -já m *kdor drožjé prodaja*, drožnát -áta -o, drožast -a -o
 drpáliti -im *hitro, neugnano delati, sem in tja hoditi*; drpáljenje -a s, drpálast -a -o, drpálež -a m
 drsati -am (se), drsáje, drsanje -a s, drsa -e ž: drsa -u poje = *podrsáva z ного*; drsálo -a s, drsálka -e [-lk-] ž, drsálca -e ž, drsálnica -e [-ln-] ž; drsálec -lca [-lc-] m, drsác -a m
 drséti -ím, drsí -íte! drsél -éla -o, drséc -éca -e, drsénje -a s, drsén -snà -ó, drsnost -i ž
 drskati -am, drskanje -a s, drskétátí -ám, drskétánje -a s, drskèt -éta m, drskniti -nem = drsniti -nem, drskáč -a m *zool.*, drska-nica -e ž
 drstítí -ím se, drsté se, drsti -íte se! drstíl -a -o, drsténje -a s, drstítev -tve ž, drstílo -a s, drstníca -e ž, drstílnica -e [-ln-] ž: umetna ~
 drúg -a *in* -á m: biti komu za ~a na svatbi; *mn.* drugóvi -óv; drúgov -a -o: ~a skrb; družica -e ž, družičin -a -o: ~a obleka; drugovátí -újem komu na svatbi, v delu; drugovánje -a s
 drúg -a -o *nedol. z.*: drug veter vleče, ves drug je, nobeden drug ne pojde z mano, kdo drug, kaka druga, kaj drugega; drug drugemu pomagata, drug drugega vlečeta, drug za drugim odhajajo; *v takih zvezah lahko*

stoji tudi eden drugega itd.; drugo (eno) k drugemu = *po-vprečno, počez*
 drugácen -čna -o; *prim.* drugáč-nejši -a -e; *pres.* vse drugácen -čna -o *ali* ves drugácen, vsa drugáčna, vse drugáčno; drugáčnost -í ž; *prisl.* drugáče: ni tako, drugáče je; tako govori, drugáče dela; mólci, drugáče (*sicer*) boš tepen
 drugám *prisl. na vprašanje kam?*: grem drugám
 drúgi -a -o *vrst. štev. ima samo določno obliko*: ti si, prvi, kdo je drugi? drugi ne pojde z mano, samo prvi; drugéc -gca m *drugi čebelni roj*
 drúgič *prisl.*, vdrúgič = v drúgo = drugíkrat *prisl.*, drúgi krát, drúge krátí; drugokrátén -tna -o, drugokráténost -i ž; drugóč *prisl.*
 drugjé *prisl. na vprašanje kje?*: živi drugjé
 drugo-*v sestavi*: drugojezičen -čna -o, ~jezičenost -i ž; drugópis -ísa m, ~písen -sna -o; drugoróden -dna -o, ~ródénost -i ž; drugorojéneec -ncea m; drugostránski -a -o, ~stránstvo -a s; drugospólen -lna -o [-ln-], ~spólnost -i [-ln-] ž; drugošólec -lca [-lc-] m, ~šólka -e [-lk-] ž, ~šólski -a -o [-lšk-]; drugovéréc -rca m, ~vérka -e ž, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s; drugovršten -tna -o
 drugód *prisl. na vprašanje kod?*: povsód drugód, od drugód pri-ti, nekod drugód je
 drugóten -tna -o, drugótnost -i ž *druid -a m keltski duhovnik, dru-ídski -a -o*
 drúščina -e ž: dobra ~, prijetna ~, ~o delati komu, biti komu za ~o, drúščinski -a -o
 drúštvo -a s, drúštven -a -o [-tvən-], drúštenik -a m, drú-

drůžba

- štvěnica -e ž, družtvenína -e ž [*povsod: -tvæn-*]; družtvováti -újem, družtvoval -ála -o, družtvovánjé -a s; družtevece -a [*-tav-*] s
- drůžba** -e ž, mn. družbe družb; družbica -e ž; družben -a -o, družbenost -i ž, družbenik -a m, družbenica -e ž, družbeniški -a -o [*povsod: -bæn-*]; družáben -bna -o, družábnot -i ž, družábničnik -a m, družábničnica -e ž, družábništvo -a s, družábniški -a -o; družboslůvje -a s *sociologija*, družboslůven -vna -o *sociološki*, družboslůvec -vca m, družboslůvski -a -o
- drůže -ta m in s, drůžec -žca m, drůžej -a m
- drůžina -e ž, družínski -a -o; družinica -e ž, družínčád -i ž
- drůžiti** -im (se), drůži -íte! drůžil -íla -o, drůženje -a s, drůžilo -a s, drůžílen -lna -o [*-ln-*], družílnik -a [*-ln-*] m; drůžen -žna -o, drůžnot -i ž; drůžljiv -íva -o, drůžljivost -i ž; družníčnik -a m, družníčnica -e ž, družníčski -a -o
- drvã** dív drvóm drvã pri drvéh z drvmí s mn.; drvár -ja m, drvárski -a -o, drváriti -im, drvárenje -a s, drvárstvo -a s, drvárija -e ž, drvárnica -e ž, drvářica -e ž *sekira* = drvãča -e ž = drvnjáča -e ž; drvíšče -a s = drvníčnik -a m = drvnjáčnik -a m, drvůšec -šca m
- drvén -a -o, drvénec -nca m, drveněti -ím, drveněti -íte! drveněti -éla -o, drveněti -a s; drvénčica -e ž *mera za žito*, mernik = drevěnka -e ž
- drvétí** -ím, drví -íte! drvèl -éla -o, drvénje -a s; srna drví mimo, drvèl je naravnost v pogubo, ne drvíte v prepad!
- drvíti** -ím koga *podíli*, ~ se, drvíti -íte! drvèč -éča -e, drvénje -a s; *gl. tuđi* drevítí
- drvo-** v sestavi: drvojèd -jéda m, drvojédec -dca m, drvojédka -e ž; drvosèk -séka m = drvůšec -šca m
- držati** -am: ~ obroče *drgnúti lubje proč, beliti*; držanje -a s
- držen** -zna -o (+držek), držnot -i ž (+držkost); držniti -nem si, držnež -a m, drzovít -a -o, drzovítost -i ž
- držáti** -ím, drží -íte! držèč -éča -e, držé = držáje, držal -ála -o, (za)držán -a -o, držánje -a s, drža -e ž; držáti besedo, red, ukaz, koga za besedo; na drží; +držati na kaj *dati na kaj*: ~ na čast, obleko, nase; +držati za *imeti za*: ~ poštenjaka, norca, pametnega; +držati = *imeti*: ~ zalogo, avto, psa, pomočnika (*pač pa lahko v pomenu zadrževati, ne oddajati*: zalogo drží je ne prodaja); +držati *voditi*: ~ gostilno, trgovino, dobro ~ pisarno, urad; +držati govor, šolo, predavanje *ipd. imeti ali pa*: *govoriti, učiti, predavati ipd.*; držáj -a m, držálo -a s, držálce -a [*-lc-*] s
- držáva** -e ž, držáven -vna -o: ~ a tiskarna, Državna založba; držávica -e ž
- državlján** -ána m, državljánka -e ž, državljánski -a -o, državljánstvo -a s
- držávník** -a m, državniški -a -o, državničnica -e ž, državništvo -a s
- državo-** in državno- v sestavi: državnopráven -vna -o, ~právnost -i ž; državnozobórski -a -o: ~e volítve, ~o zasedanje; držávotvóren -rna -o, ~tvórnost -i ž; državoslůven -vna -o, ~slůvje -a s, ~slůvec -vca m, ~slůvski -a -o; državoznánski -a -o, državoznánsstvo -a s, ~znánstven -a -o [*-tvæn-*]

duál [-ál] -a *m dvojina*, duálen -lna -o [-ln-] *dvojinski*
dualizem -zma *m*, dualističen -čna -o, dualist -a *m*
dubléta -e *ž dvojica (beseda), dvojnik (duplikat), drugi izvod*
Dúbrovnik -a *m kr. i.*, iz Dúbrovnika, dúbrovniški -a -o, Dúbrovčan -a *m*, Dúbrovčanka -e *ž*
dúcat -a *m dvanaajstérica*
dúda -e *ž, nav. mn. dúde dúd pištali na mehove; dúdati -am, dúdanje -a s, dudáš -a m*
dúdla -e *ž vrsta pištalke, cucelj; dúdlati -am, dúdlanje -a s*
duél -a [-él] *m dvo boj, duelfrati -am se dvo bojevati se, duelfranje -a s dvo bojevanje*
duét -a *m dvopev, duéten -tna -o: ~i vložek, ~i solo, ~a skladba*
dúh *duhá m, tož. dúh = vonj in duhá v pomenu: duša, značaj, misel, oseba, življenjsko počelo: ima duh po žganju, noč temna tare duhá; ima hud duh po česnu, ima posvetnega duhá; mn. duhóvi -óv; vinski ~i, véliki ~i; duh nove družbe, podpirati svobodnega duha mladine, ustvariti novega duha v vojski, greh zoper duha časa, slovestvo razodeva duha nove dobe, greši zoper duha slovensčine, pesem kaže čudnega duha; duh božji, sv. Duh, Dúhovo -ega s = binkošti: o Dúhovem; duhóven -vna -o: ~i svét, ~e vede, ~o opravilo, ~i poklic*
dúhati -am, dúhanje -a *s, duhálo -a s, duhálen -lna -o [-ln-], dúhnutí -nem: veter dúhne*
duhomóren -rna -o, ~mórnost -i *ž*
duhovín -a *m hudič, demon; duhovína -e ž strah, prikazen; duhovínski -a -o*
duhovít -a -o, duhovítost -i *ž, duhovíerti -im, duhovíčenje -a s, duhovítež -a m*

duhóvni -ega m = duhóvnik -a *m* = duhóven -vna *m*; duhóvniški -a -o, duhóvnost -i *ž*; duhóvščina -e *ž*, duhóvništvo -a *s*, duhóvstvo -a *s*, duhóvski -a -o; duhovníja -e *ž*, duhovníjski -a -o; duhovníca -e *ž*
duhtéti -ím = dehtéti -ím, duhtèč -éča -e, duhtèl -éla -o, duhtènje -a *s*
dúktus -a *m potèz, med. vòd*
dúlec -lca [-lč-] *m*, dúlček -čka [-lč-] *m*, dúlčast -a -o [-lč-]; dúlo -a *s klobúčna štula, dúliti -im delati dúlo, dúliti -im se: kruh se dúli, deska se dúli = se veži*
dúma -e *ž nekoč ruski državni zbor, vrsta pesmi*
Dumas -a [dúma -ája] *m os. i. franc. pisatelja, Dumasov -a -o [dúmajey -eva -o], Dumas oče - Dumas sin*
dúmping -a *m prodaja blaga pod proizvodno ceno*
Dúnaj -a *m kr. i.*, z Dúnaja, na ~u, dúnajski -a -o, Dúnajčan -a *m*, Dúnajčanka -e *ž*
dúpa -e *ž volilna, dúpati -am tolči na kaj vollega*
duplikát -a *m dvojník, dvojnica: delati v ~u ali in dúplo; duplikátor -ja m, duplirati -am podvojití, dupliranje -a s*
dúplja -e *ž volilna, dúpljica -e ž, dúplje -a s, dupljén -a -o: ~e čebele, dúpljast -a -o, dúpelj -plja -e votel, dúpeljnik -a [-pélj-] m kdor prebiva v dúplji; dupljenica -e ž votlo drevo*
dúplo -a *s, mn. dúpla -pel [-pél]; dúpelce -a [-pél-] s, dúplast -a -o, duplina -e ž, duplínast -a -o, dúplar -ja m golob*
dúr -a *m glas: v dúru, v A-dúru, iz C-dúra; dúrov ali dúrovski -a -o: ~a lestvica, ~i načim*
dúri *mn. ž dúri dúrim dúri pri dúrih z dúrimi; dúrece ž mn.*

dúša

dúric dúrcam dúrce pri dúrcah z dúrcami; dúrnica -e ž: vrata so imela dvoje dúrnice
dúša -e ž, dúšen -šna -o: ~a paša; dúšica -e ž: ~ moja, *bot.* máterina ~; dúšati -am se, dúšanje -a s, dúšavec -vca m, dúšavka -e ž, dúšavski -a -o; dúšéven -vna -o, dúšévnost -i ž; dúšeslójve -a s, dúšeslóven -vna -o, dúšeslóvec -vca m, dúšeslóvski -a -o, dúšeslóvka -e ž
dúšek -ška m 1. *sapa*: ~ mi jemlje, zapira; na ~ izpiti, v ~ u požreti; 2. *odprtina*: sod nima ~a, ~a dati komu ali čemu; dúškati -am, dúškanje -a s
dúšik -a m, dúšikov -a -o: ~a kislina, spojina; dúšičnat -a -o: ~a gnojila
dúšiti -ím, dúšèc -éča -e, dúši -íte! dúšen -éna -o: ~o meso, dúšenje -a s; dúšica -e ž *naduha*, dúšilnik -a [-ln-] m, dúšilen -lna -o [-ln-], dúšljiv -iva -o, dúšljivost -i ž; dúšív -a -o, dúšívec -vca m, dúšívka -e ž, dúšívski -a -o, dúšník -a m, dúšnják -a m, dúšnica -e ž
duumvír -a m *eden dveh vladajočih mož*, duumvírski -a -o, duumvírát -a m *vlada dveh mož*
dvá m dvé ž *in s glav. štev.*, dvéh, dvéma, dvá -é, ob dvéh = ob 2^h, z dvéma; za dva dve *stoji odnosni sam. v dv.*: pred dvema letoma (+dvemi leti), pred dvema dnevoma (+dvemi dnevi); tá dvá, téh dvéh; tista dvá, tístih dvéh; dvákrat, dvákratén -tna -o, dvákraténost -i ž; dvá tisoč dvé sto, dvé sto tisoč, dvá milijona
dvájset -ih *glav. štev.*: ob dvájsetih = ob 20^h, ~ móž, ~ žená, ~ vrát; ènaindvájset, dváindvájset, trindvájset...; ob štiriindvájsetih = ob 24^h; dvájsetkrat, dvájsetkratén -tna -o; dvájsetdné-

ven -vna -o, dvájsetdnévnica -e ž; dvájsetléten -tna -o, dvájsetlétnica -e ž, dvájsetlétnik -a m; 25-létnica = petindvájsetlétnica -e ž, petindvájsetkrat, petindvájsetkratén -tna -o
dvájsetér -a -o, dvájsetéren -rna -o; dvájsetérica -e ž, dvájsetórica -e ž
dvájseti -a -o: ~i (20.) maj, ~ega maja, ob ~i (20.) uri; štiriindvájseti -a -o: ob ~i (24.) uri; dvájsetič, dvájsetikrát, devetindvájsetič
dvájsetíca -e ž, dvájsetičén -čna -o; dvájseták -a m; dvájsetka -e ž
dvájsetína -e ž, dvájsetínka -e ž *mera*, dvájsetínski -a -o; petindvájsetína -e ž, petindvájsetínka -e ž, štiriindvájsetínski -a -o
dvánajst *in* -ájst -ih: ob dvanajstih = ob 12^h; dvánajstkrat *in* -ájst, dvánajstkratén -tna -o *in* -ájst; dvanajstléten -tna -o, dvanajstlétnica -e ž, dvanájstnik -a m *med.*
dvanajstér -a -o, dvanajstéren -rna -o, dvanajstérica -e ž, dvanajstérka -e ž, dvanajstérec -rca m *verz in dodekaeder*, dvanajstórica -e ž; dvanajstéro -v *sestavi*: ~gúben -bna -o; ~kóten -tna -o, ~kótnik -a m; ~nóžen -žna -o
dvánajsti -a -o: ob 12. uri = ob dvánajsti uri = ob 12^h; 12. t. m. = dvánajstega tega meseca; dvánajstič, dvánajstikrát; *po vsod tudi* dvanájst-
dvanajstíca -e ž, dvanájstjka -e ž
dvanajstína -e ž, dvanajstínka -e ž, dvanajstínski -a -o
dve -v *sestavi poleg dvo- gl.* dvo-dvér -í ž *gl. dúri*
dvígati -am *vzdigovati*, (+dvigovati), dviganje -a s, dvigálo -a s, dvigálen -lna -o [-ln-], dvigálnik -a [-ln-] m, dvigác -a m

dvígníti -nem vzdígníti, dvígnjen -a -o, dvígnjenost -i ž, dvíg -a m vzdíg, dvígljaj -a m vzdígljaj
 dvo- v sestavi: dvobárven -vna -o, ~bárvnost -i ž; dvocéven -vna -o, ~cévka -e ž; dvočlénik -a m binom, ~člénski -a -o; dvo-délen -lna -o [-ln-], ~délnost -i [-ln-] ž; dvodnéven -vna -o, ~dnévnica -e ž; dvodómen -mna -o: ~a rastlina bot., ~i parlament, ~dómnica -e ž bot.; dvo-fúnten -tna -o, ~fúntnica -e ž sveča, ~fúntnik -a m; dvo-gláv -áva -o, ~glávost -i ž, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž; dvo-glásen -sna -o, ~glásnost -i ž, ~glásje -a s, ~glásnik -a m diftong, ~glásniški -a -o; dvo-jezičen -čna -o, ~jezičnost -i ž, ~jezičnik -a m, ~jezičnica -e ž; dvokaličen -čna -o, ~kaličnica -e ž bot., ~kaličnost -i ž; dvogóvor -a m; dvokólnica -e [-ln-] ž; dvokóten -tna -o; dvo-krák -áka -o; dvokrílen -lna -o [-ln-], ~krílnik -a [-ln-] m te-talo, ~krílec -lca [-lc-] m zool.; dvo- in dveléten -tna -o, ~létnik -a m, ~létnica -e ž; dvolík -a -o, dvolíčen -čna -o, ~ličnost -i ž, ~ličnež -a m, ~ličnik -a m, ~ličnica -e ž; dvolisten -tna -o, ~lístnica -e ž bot.; dvomése-čen -čna -o, ~mésečník -a m; dvomíseln -a -o [-aln-], ~mí-selnost -i [-aln-] ž, dvo- in dve-nóčen -čna -o; dvonòg -óga -o, ~nóžec -žca m; ~nóžen -žna -o, ~nóžnost -i ž; dvoòk -óka -o; dvopárkljar -ja m; dvopíče -a s; dvorámen -mna -o: ~i vzvod; dvorazréden -dna -o: ~a šola, ~razrédnica -e ž; dvo-rézen -žna -o, ~réznost -i ž; dvoròb -óba -o; dvoròčen -čna -o: ~o igrati, ~a igra, ~ròč-nost -i ž; ~ròk -óka -o; dvoròg -óga -o; dvospólen -lna -o,

~spólnost -i ž, ~spólnik -a m [povsod: -ln-]; dvostáven -vna -o, ~stávnost -i ž; dvostrán -ána -o, ~stránost -i ž, ~strán-ski -a -o, ~stránstvo -a s; dvo-stíh -a m = dvostíšje -a s dístíh; dvostròk -óka -o; dvoùh -úha -o, ~úšec -šca m; dvoúm -a -o, ~úmje -a s, ~úmen -mna -o, ~úmnost -i ž, ~úmnež -a m; dvo- in dveúren -rna -o; dvo-vládje -a s duumvirat; dvo-vpré-žen -žna -o, ~vpréžnost -i ž; dvo-vrh -vríha -o, ~vríšen -šna -o, ~vríšnost -i ž; dvovrísten -tna -o, ~vrístnost -i ž, ~vríst -a -o; dvovrístičen -čna -o; dvo-zložén -žna -o, ~zložénost -i ž; dvo-znáčen -čna -o, ~znáčnost -i ž; dvo-zòb -óba -o; dvožénstvo -a s; dvožívka -e ž zool., dvožíven -vna -o, ~žívnost -i ž
 dvój -a -e: dvójji podplati ali dvóje podplatov, dvójji čevlji ali dvóje čevljev, dvója vrata ali dvóje vrat, dvóje nazíranje; na dvóje, v dvóje iti
 dvojáča -e ž vrsta denarja
 dvójba -e ž dvom: brez dvójbe; dvójben -bena -o [-bən-]
 dvójček -čka m, dvójčica -e ž; dvójčič -a m, dvójek -jka m
 dvójen -jna -o: ~i podplat, ~a vrata, ~a okna; dvójnost -i ž, dvójnat -a -o; dvojník -a m (oseba), dvójnik -a m duplikát, dvójnica -e ž dubleta
 dvojica -e ž, dvojičen -čna -o, dvojjina -e ž, dvojjínski -a -o; dvójka -e ž, dvojjínák -a m dvo-rezni plug
 dvojjíti -ím, dvójji -íte! dvojjíl -a -o, (po)dvojjèn -èna -o, dvojjénje -a s, dvojjílec -lca [-lc-] m, dvo-jílka -e [-lk-] ž, dvojjlív -íva -o, dvojjlívost -i ž
 dvómíti in -íti dvómim, dvómi -íte! dvómèč -éča -e, dvómil -íla -o; dvómíti o čem (+v kaj,

dvòr

+nad čim); dvòm dvóma *m*,
dvóm̄ba -e ž, dvóm̄ljenje -a *s*,
dvómen -mna -o, dvóm̄nost -i ž,
dvoml̄jivec -vca *m*, dvoml̄jívka
-e ž, dvoml̄jívski -a -o, dvom-
l̄jív -íva -o, dvoml̄jívost -i ž
dvòr dvóra *m*, na dvóru *in* dvóru;
dvòrec -rca *m*, dvóren -rna -o,
dvórski -a -o
dvorána -e ž: vhod v ~o, okna
v ~i
dvoríšče -a *s*, dvoríščen -ščna -o:
~i vhod, razgled, ~a stran

dvóriti -im, dvóri -íte! dvóril -a
-o, dvórjenje -a *s*
dvorj̄an -ána *m*, dvorj̄anka -e ž,
dvorj̄anski -a -o, dvorj̄ánik -a
m, dvorj̄ánica -e ž, dvorj̄ániški
-a -o, dvórnik -a *m*, dvórnica -e
ž, dvórníški -a -o, pridvórník
-a *m*, pridvórnica -e ž, pridvór-
níški -a -o
džámija -e ž *turška molilnica*, džá-
mijski -a -o
džáur -a *m nevernik*
džúngla -e ž, džúngelski -a -o
[gól-]: ~a pokrajina

E

e *m neskl.* 1. črka: mali e, véliki
E, 2. glas v glasovni lestvici:
e-mol, E-dur, 3. medm. è kaže
nevoljo: è, pusti me! è za ustav-
ljanje konj
ében -a *m bot.*, ébenov -a -o, ébe-
novc -vca *m*, ebenovína -e ž
ebonít -a *m*, eboníten -tna -o
ebulioskóp -a *m fiz.*, kem.
èden *edn.* 1. éden — èn *m* èno *s*,
2. énega, 3. énemu, 4. énega —
èn èno, 5. pri énem, 6. z énim;
èna -e -i -o pri -i z -o; *mn.* èni
ène èna, ènih... *se rabi le pri*
množinskih samostalnikih: Imel
je dvoje čevljev, èni so bili še
čisto novi. Èna vrata so držala
na hodnik, èna na stopnice, èna
pa na verando. Preštel sem vi-
lice in opazil, da ène manjkajo.
— Éden *rabimo le samostalno*,
èn èna -o *pa pridevno kot pravi*
števnik, če je poudarjen: Èn cvet
ne naredi pomladi. Èna se tebi
je želja spolnila. Grob se za
grobom vrsti, èden med njimi
še ni bilke zelene rodil. — *Na-*
mesto prvi -e — drugi -e lahko
uporabljamo tudi: éden, ení, ené:
Oba sta kriva: eden, ker je
dražil, drugi, ker je udaril.

Eni so dejali, da je siromak,
drugi, da je skopuh. Ení so
zbežali v gozd, ení pa so se
postavili v bran. — *Če èn èna*
-o ni poudarjen, rabimo namesto
njega nedoločne zaimke ali pa
ga popolnoma opustimo, ker že
ednina pove število: Dal mu je
dinar (+en dinar). Za tisočak
(+za en tisočak) se že nekaj
dobi. Recimo kako (+eno) pa-
metno. Vsaka pesem je le ne-
kaj časa (+en čas) lepa. Vče-
raj je bila pri nas neka (+ena)
ženska. Napačna pa je tudi ra-
ba *nedol. zaimka neki namesto*
štev.: Napletel je zvezo z ne-
kim izmed njih (*prav*: z enim
izmed njih *ali*: z nekom); *v se-*
stavi: ènaindvájset, ènaintríde-
set; ènaindvájseti -a -o, èna-
intrídeseti -a -o
éden édena *m raj*, édenski -a -o
edícija -e ž *izdaja knjig, vrednost-*
nih papirjev; edicijski -a -o
edíkt -a *m razglas, odredba, odlok*,
ukaz, edikten -tna -o
edín -a -o: ~i sín, edíneec -nca *m*,
edínček -čka *m*, edínica -e ž,
edínka -e ž, edínost -i ž, edín-
stvo -a *s*, edínstven -a -o [-stòv-],

edínstvenost -i [*-stven-*] ž, edínščina -e ž *samola, revščina*, edíniti -im, (z)edínjen -a -o, edínjenje -a s

edino- *v sestavi*: edínokrat *prisl.*, edínole *prisl.*, edínorójen *in* edínorójen -éna -o, edínorójenec -nca *m*, ~énka -e ž; *toda*: edino móžen, edino zveličáven

Édip -a *m*, Édipov -a -o: ~ *kompleks*, *gl. tudi* Ojdíp

ednína -e ž, ednínski -a -o: ~ *i samostalnik singulare tantum*

Édvard -a *m*, Édvardov -a -o, Édi-ja *m* (+Édita), Édijev -a -o (+Éditov)

efékt -a *m* učinek, vtis, uspek, posledica; *mn.* efékti -ov *vrednostni papirji*; efékten -tna -o: ~ *a borza*, ~ *a reklama*; efektíven -vna -o *resničen, dejanski*: efektívna službena leta; efektívirati -am *izvršili*, efektíviranje -a s

efeméren -rna -o *enodneven, kratkoživ, bežen*; efemerida -e ž *1. muha enodnevnica*, *2. mn. efemeride -id ž preglednica za preračunavanje pozicij nebesnih teles*

Éfez -a *m* *kr. i.*, éfeški -a -o, Efežán -ána *m*, Efežánka -e ž

Efiált -a *m* *l. i.*, Efiáltov -a -o, efiáltski -a -o, efiáltstvo -a s [*povsod -u-*]

Egéjsko morje s Egéjskega morja, egéjska kultura

egída -e ž *ščit, zaščita*

Egídij -a *m* *os. i.*, Egídijev -a -o

Egípt -a *m* *kr. i.*, egíptovski -a -o: ~ *a očesna bolezen = trahóm*, Egipčan -ána *m*, Egipčánka -e ž, egipčánski -a -o

égo *m* *neskl. lat. os. z.* »jaz«: *pozna samo svoj égo*; egoíst -a *m* *sebičen človek*, *sebičnež*, egoístka -e ž *sebičnica*, egoístem -zma *m* *sebičnost*, egoístičen -čna -o, egocéntričen -čna -o *kdor postavlja sebe vsemu za središče, samoljuben*

èh *medm. izraža nevoljo*: èh, pusti me! eh, kaj šel!

èha *medm. za ustavljanje živine*

èj *medm.* *1. èh*: èj, vrag, pa že blodi kdo tod okoli, *2. izraža začudenje*: èj, èj, kako lepo!

ekcéem -a *m* *lišaj, izpuščaj*

*ekípa -e ž *za določen namen sestavljeno moštvo, posadka, družba*: *igralska ekipa igralska družina šp.*

eklatánten -tna -o *bleščeč, jasen, očiten*: ~ *primer*, ~ *a zmaga*

ekléktik -a *m* *fil. kdor izbira nauke po svojem okusu, eklekticizem* -zma *m* *izbiranje naukov, eklektičen* -čna -o: ~ *i duh*

ekliptika -e ž *pot Sonca, Zemlje*; eklíptičen -čna -o, eklíptíški -a -o: ~ *o soredje*

ékloga -e ž *pastirska pesem*

ekonóm -a *m* *gospodar, ekonómski* -a -o: ~ *i tečaj*, ~ *a odgovornost*; ekonomíja -e ž *gospodarstvo, posestvo, ekonomíjski* -a -o: ~ *a uprava*, ~ *i stroški*; ekonómičen -čna -o *gospodaren*: ~ *o ravnanje, ekonomát* -a *m*

ekrazít -a *m*, ekrazíten -tna -o

eksákten -tna -o *natančen*: ~ *e znanosti (matematika, fizika itd.)*, eksáktnost -i ž *natančnost*

eksaltírán -a -o *prenapel, eksaltácija* -e ž *povišanje, povzdiga, draženje, razdražitev*

eksámen -mena *m* *izkušnja, izpit*; eksaminírati -am *izpraševati*, eksaminánd -a *m* *izpraševanec*, eksaminátor -ja *m* *izpraševalec*, eksaminátorski -a -o

eksárh -a *m* *1. v bizantinskem cesarstvu državni namestnik*, *2. pravoslavni nadškof*; eksarháat -a *m*

ekscelénca -e ž *previšeni (v naslovih), vzvišenost, visokost*

ekscéntričen -čna -o *izven središča, izsreden, prenapet, čudaški*; ekscéntričnost -i ž

ekscérpt

ekscérpt -a *m* *izpisek*, ekscérpten -tna -o, ekscerpírati -am, ekscerpíranje -a *s*, ekscérptor -ja *m*, ekscérptorski -a -o

ekscés -a *m* *pretiravanje*, nezmer-nost, *izgred*, ekscesíven -vna -o

eksegéza -e *ž* *razlaga*, *tolmačenje*, eksegét -a *m* *tolmač*, *razlagalec*, eksegétičen -čna -o, eksegétski -a -o, eksegízírati -am, eksegíziranje -a *s*

eksekúcija -e *ž* *izvršitev sodbe*, eksekucijski -a -o, eksekútor -ja *m* *kdor izvršuje sodne ali davčne odločbe*, eksekútorski -a -o, eksekutíva -e *ž* *izvršna prava*, *izvršni odbor*, *izvršna oblast*, eksekutíven -vna -o

eksêmpel [-əl] -pla *m* *primer (za zgled)*, eksemplificírati -am *n* *z gledih pokazati*, eksemplifiká-cija -e *ž* *pojasnilo z zgledi*

eksemplár -a *m* *izvod*, *primerek*, eksempláričen -čna -o *drugim v zgleđ*

ekscerírati -am *vaditi se v vojaških spretnostih*, eksercíren -rna -o: *~a* *pravila*, eksercírije -cij *ž mn. vaje*, *nav. duhovne vaje*

ekshibít -a *m* *vloga*, *vložíšte*, ekshibíten -tna -o: *~a* *knjiga*, ekshibírati -am *izročiti*, *vložiti*, *vpi-sati v vložno knjigo*, ekshibícija -e *ž*, ekshibicijski -a -o

ekshumírati -am *truplo izkopati*, ekshumíranje -a *s*, ekshumácija -e *ž* *izkop*, ekshumacijski -a -o

eksíl [-íl] -a *m* *izgon*, *pregnanstvo*; eksulánt -a *m* *pregnanec*

eksisténca -e *ž* *bivanje*, *obstane-k*, eksisténčen -čna -o: *~i* *mini-mum*, eksistírati -am *biti*, *živeti*, eksistenciálen -lna -o [-ln-], eksistencializem -zma *m* *fil.smer*, eksistencialíst -a *m*, eksistencialístičen -čna -o

ekskluzíven -vna -o *sam zase*, *izključen*, ekskluzívnost -i *ž*

ekskomunicírati -am *izobčiti*, ekskomunikácija -e *ž* *izobčenje*, ekskomunikacijski -a -o

ekskretóren -rna -o *izločevalen*: *~a* *žleza (n. pr. pankreas)*

ekskúrz -a *m* *govor o postranskih rečeh*, *skok v stran*; ekskúrzija -e *ž* *izlet*, ekskúrzíjski -a -o: *~i* *vlak*

ekslíbris -a *m* *lastniško znamenje za knjige*

éksodus -a *m* *odhod*, *izstop*; Éksodus -a *m* *druga Mojzesova knjiga v sv. pismu stare zaveze*

eksogén -a -o *kar je zunaj nastalo, povzročeno, kar zunaj deluje*

ekSORCIZEM -zma *m* *zarotovanje*, *izganjanje hudiča*; ekSORCISTÁT -a *m* *eden štirih nižjih redov*, ekSORCÍST -a *m*

ekSÓTIKUM -a *m* *iz tujih dežel pri-neseno*, ekSÓTIČEN -čna -o *nena-vaden*, *tuj*: *~* *vrt*

ekspanzija -e *ž* *širjenje*, ekspanzíjski -a -o: *~a* *politika*, ekspanzíven -vna -o *kar se širi*, *razsežen*, ekspanzívno-st -i *ž*

ekSPATRIÍRATI -am *izgnati iz domo-vine*, *odzvzeti državljanstvo*, ekSPATRIÁCIJA -e *ž*, ekSPATRIACIJSKI -a -o: *~i* *odlok*

ekSPEDÍRATI -am *poslati*, *odpraviti*; ekSPEDICÍJA -e *ž* *odprava*, *odpošiljalnica*: *~* *blaga*, *~* *na se-verni tečaj*, *v ~i* *je 5 uradnic*; ekSPEDICIJSKI -a -o; ekSPEDÍT -a *m* *urad*, *od koder se kaj pošilja*; ekSPEDITÍVEN -vna -o *uren*, *ro-čen*, *spreten*; ekSPEDÍTOR -ja *m*, ekSPEDÍTORICA -e *ž*, ekSPEDÍTOR-SKI -a -o

* ekSPÉKTORÁCIJA -e *ž* *izpršitev*, *ju-načenje*, *ustenje*, *poslavljanje*, *ba-hanje*; *med. odkašljanje*, *izbruh*, ekSPÉKTORÍRATI -am *izkašljati*, *iz-bljuvati*, ekSPÉKTORANS -a *m* *sred-stvo za lažje izkašljevanje*

ekSPERÍMENT -énta *m* *poizkus*, ekSPERÍMENTÁLEN -lna -o [-ln-] *po-*

izkusen: ~a fizika, fonetika; eksperimentirati -am delati *poizkuse*, eksperimentátor -ja *m*, eksperimentátorica -e *ž*
 ekspért -a *m* *izvedenec*, eksperten -tna -o: ~a komisija, ~o poročilo, ekspertiza -e *ž* *izvédenško poročilo, mnenje*
 ekspirácija -e *ž* *izdihavanje*, ekspiracijski -a -o, ekspirij -a *m* *izdih*, ekspirativen -vna -o
 eksplicirati -am *razviti (-jati), razložiti (-lagati), pojasniti (-njevati)*; eksplikácija -e *ž*, eksplikacijski -a -o
 *eksploatirati -am *izkoriščati*, *eksploatácija -e *ž*, *eksploatacijski -a -o: ~i načrt (za rudnike)
 eksplođirati -am *razpočiti se*, eksplozija -e *ž*, eksplozijski -a -o; eksploziven -vna -o *razpočen, kar se rado razpoči*: ~a snov; eksplozivnost -i *ž*, eksploziv [-ij] -a *m* *razpočna snov*
 ekponirati -am *izpostaviti, osvetliti (pri fotografiranju)*, ekponiran -a -o: ~ položaj, človek; ekponènt -ènta *m* *pooblaščen zastopnik, poverjenik, mat. vz množitelj, korenilec*, ekponènten -tna -o: ~a enačba, ~a funkcija; ekspozicija -e *ž* *osnutek, zasnova, razstava, osvetlitev (pri fotografiranju)*, ekspozitúra -e *ž* *izpostava, podružnica*, ekspozit -a *m* *podružnični duhovnik*
 ekspórt -a *m* *izvoz*, ekspórtten -tna -o: ~a akademija, ~o podjetje, ekspórtirati -am, ekspórtèr -ja *m* *izvoznik*
 ekspozé -ja *m* *obrazložitev, spomenica*
 eksprés -a *m* *najhitrejši brzovlak*; eksprés *prisl. hitro, naglo*; eksprésen -sna -o: ~sni vlak, ~o pismo
 ekspresija -e *ž* *izraz*, ekspresijski -a -o, ekspresiven -vna -o *izrazen, izrazil*, ekspresionizem

-zma *m* *izrazna umetnost*, ekspresionist -a *m*, ekspresionističen -čna -o: ~a umetnost
 *ekspropriirati -am *razlastiti*, *ekspropriácija -e *ž* *razlastitev*, *ekspropriacijski -a -o *razlastitven*
 *ekspulzija -e *ž* *izgon*, ekspulziven -vna -o *med. [povsod: -lz]*
 *ekstabilirati -am *izbrisati iz zemljiške knjige*, *ekstabilácija -e *ž* *izbris*
 ekstáza -e *ž* *zanos, zamaknjenje*; ekstátičen -čna -o *zamaknjen, zanesen*, ekstátik -a *m* *zaneselec, zamaknjenec*
 ekstemporirati -am *nepripravljeno govoriti*
 ekstenziven -vna -o *razežen*: ~o poljedelstvo, ekstenzivnost -i *ž*, ekstenzija -e *ž* *natega za zlomljen ud*
 ekstèren -rna -o *zunanj*, ekstermist -a *m* 1. *učenec šole, ki ne stanuje v internatu*, 2. *zdravnik za zunanje bolezni*, eksternistka -e *ž*, eksternát -a *m*
 +eksterièr -a *m* *zunanjost*, videz eksteritoriálen -lna -o [-ln-] *ne podložen oblasti države, kjer biva*, eksteritoriálnost -i [-ln-] *ž*
 ekstirpirati -am *z operacijo odstraniti, izluščiti, iztrebiti, izrvati, izkoreniniti*, ekstirpácija -e *ž*
 ekstrahirati -am *izvleči*, ekstrákt -a *m* *izvleček, sok*, ekstrákcija -e *ž*, ekstrákten -tna -o
 *ekstravagáncia -e *ž* *posebnost, čudástvo*; *ekstravagánten -tna -o *ekstrém -a m skrajnost*, ekstrém -mna -o *skrajen*, ekstremitéta -e *ž* *okončina, nav. mn. ekstremitéte*, ekstremitèzem -zma *m*, ekstremit -a *m* *skrajnež, prenapetež*
 eksudát -a *m* *med.*, eksudácija -e *ž*
 ekuménski -a -o *vesoljni*: ~i zbor
 Ekvádor -ja *m* *kr. i. republike v Južni Ameriki*, ekvadórski -a -o
 ekvátor -ja *m* *ravnik, polutnik*, ekvátorski -a -o, ekvatoriálen

ekvinókcij

-lna -o [-in-]: Ekvatoriálna Afrika
 ekvinókcij -a m *enakonožje*, opera
 Ekvinókcij, ekvinóckijski -a -o
 = ekvinokciálnen -lna -o [-in-]:
 ~i viharji
 ekvipaža -e ž *lukszuzni voz, vprega*
 (voz in konji)
 ekvivalent -ěnta m *enaka vred-*
nost, ekvivalenten -tna -o, ekvi-
valénca -e ž
 elaborát -a m *izdelek*
 *elám -a m *zanos, polet*
 elástika -e ž, elástičen -čna -o
prožen, gibčen, elástičnost -i ž =
 elasticitěta -e ž *prožnost, gibč-*
nost, gibkost
 Elbrús -a m kr. i. *gore v Kavkazu*
 eldorádo -a m »zlata«, *obljubljena*
dežela, eldorádski -a -o
 elegán -a m *zalo oblečen moški*,
 elegánten -tna -o, elegánca -e ž
 elegija -e ž *otožna, mila pesem*,
 elégičen -čna -o: ~a pesem,
 elegijski -a -o: ~a vsebina;
 elégik -a m *pesnik elegij*
 Eléktra -e ž l. i., *hči Agamemnona*
 in Klitajmnestre, Eléktrin -a -o
 eléktrika -e ž (*pojavn*), eléktričen
 -čna -o: ~a železnica = elek-
 trična -e ž, eléktričar -ja m,
 eléktričnost -i ž (*lastnost*), elek-
 trenina -e ž (*množina*), eléktriti-
 -im: ~ ebonitno palico, elék-
 trenje -a ž; elektrizirati -am:
 žica elektrizira; elektrizíren
 -rna -o: ~i aparat; elektrárna
 -e ž, elektrárnski -a -o [-ens-];
 elektrificirati -am, elektrifiká-
 cija -e ž, elektrifikácijski -a -o
 elektro- v sestavi: elektrofor -a m;
 elektrodinámika -e ž, ~diná-
 mičen -čna -o; elektrokemija -e
 ž, ~kémičen -čna -o; elektro-
 inženír -ja m; elektrolít -a m,
 elektrolíza -e ž, elektromagne-
 tizem -zma m, ~magnéten -tna
 -o: ~o polje; elektrométer -tra
 m; elektromotór -ja m; elektro-

skóp -a m, ~skópski -a -o;
 elektrostátika -e ž, elektrotéh-
 nik -a m, ~téhnik -e ž, ~téh-
 ničen -čna -o: ~i inštitut; elek-
 troterapija -e ž
 elektróda -e ž, elektróden -dna -o
 elektrón -a m, elektrónski -a -o,
 elektrónika -e ž *nauk o elektro-*
nih, elektrónka -e ž
 eleměnt -ěnta m *prvina, osnova*,
sestavni del sploh, eleměntáren
 -rna -o *prvoten, osnoven, počē-*
ten, naraven: ~a resnica, ~o
 znanje, ~e sile
 elevácija -e ž *dvig(anje)*, eleváci-
 ski -a -o: ~i kot, elevátor -ja
 m *dvigalo*
 Elévzis -ide ž in Elévzida -e ž
 kr. i., elévzijski -a -o, Elévzij
 -a m
 Elija -a in -e m os. i., Elíjev -a
 -o: ~ ogenj, voz
 eliksír -ja m *sok, napoj, zdravilna*
pijača
 eliminirati -am *izločiti*, eliminá-
 cija -e ž, eliminácijski -a -o:
 ~i postopek
 elípsa -e ž *pakrog*, elípsen -sna -o:
 ~a os, ~o središče, ~i tir ka-
 kega telesa, elíptičen -čna -o
pakrožen, nepopoln: ~i stavek,
 elipsoíd -a m *pakrožno telo*, elip-
 soíden -dna -o
 Elís -ide ž in Elída -e ž kr. i.
 elíta -e ž *izbrana družba*, élíten
 -tna -o: ~i ples, ~a družba
 Elizaběta -e ž os. i., Elizabětin -a
 -o, Líza -e ž, Lízín -a -o, Lízi-
 ka -e ž, Lízíkin -a -o, Běta -e ž,
 Bětin -a -o, Bětká -e ž, Bětkin
 -a -o; elizabetínski -a -o: ~a
 doba
 elízij -a m *bajeslovni raj pri Grkih*,
 elízijjski -a -o; Elizéjska paláča
sedež franc. predsednika repu-
blike
 elizija -e ž *izpuk glasu slovn.*
 elongácija -e ž »podaljšanje«, *kol-*
na razdalja planeta od Sonca

elúvij -a m geol. izplavina, izpranina

emájl -a m posteklina, lošč, emajlirati -am postekliti, položiti, emajliran -a -o postekljen, pološčen

emanácija -e ž izžarevanje, iztekanje, emanacijski -a -o: ~i proces, emanirati -am, emanativen -vna -o

emancipácija -e ž osamosvojitve, emancipacijski -a -o: ~o gibanje, emancipirati -am se osamosvojiti se, emancipiranka -e ž, emancipiranost -i ž

embaláza -e ž 1. zavoj, omot, posoda; 2. stroški za zavoj in zlaganje

embárgo -a m pridržanje, ustavitelj ladij in blaga v pristanišču

emblém -a m znamenje, podoba

embolija -e ž zaneseno začepljenje v žilah, zlasti po krvnem sesedku

émbrio -ia m z émbriom zarodek, plod, embrionalen -lna -o [-ln-]: ~o stanje. ~i znak

émentalec -lca [-lc-] m vrsta sira, émentalski -a -o [-lsc-]: ~i sir

emfáza -e ž zanos, pretiravanje, poudarjanje, emfatičen -čna -o: ~i izraz

emfizém -a m med., emfizematičen -čna -o: ~a pljuča nakipla pljuča

emigrácija -e ž izseljevanje, izseljenci, emigracijski -a -o: ~o gibanje; emigrant -a m izseljenec, emigrantski -a -o; emigrirati -am

eminénca -e ž prevzvišeni (naslov), prevzvišenost, eminenten -tna -o vzvišen, odličen, izreden

emír -a m knez (arabsko)

emisár -ja m poslanec, oglednik emisija -e ž izdaja bankovcev in drugih vrednostnih papirjev, emisijski -a -o: ~i kurz; emitirati -am izdati vrednostne papirje, emitent -enta m

emócija -e ž éustvena razgibanost, vznemirjenost, emocionalen -lna -o [-ln-]

Emóna -e ž kr. i., v Emóni, Emónec -nca m, Emónka -e ž, emónski -a -o

empír -a m klasicistični slog napoleonske dobe: pohištvo v ~u; empirski -a -o: ~a oprava

empiréj -a m mit. ognjeno nebo, deveta nebesa

empirija -e ž izkustvo, empiričen -čna -o izkustven, empirik -a m; empirizem -zma m nazor, ki mu je izkustvo edini vir spoznanja; empirist -a m pristaš empirizma

emulzija -e [-lz-] ž kem., emulgirati -am [-lg-] napraviti emulzijo

enáčiti -im, (z)enáčen -a -o, enáčenje -a s, enáčba -e ž, enáčben -a -o [-bən-], enáčaj -a m, enáček -čka m, enáčica -e ž

enájst, enajstér -a -o, enajstéren -rna -o, enajstérec -rca m, enajsti -a -o, enajstica -e ž, enajstič, enajstina -e ž, enajstkrat, enajstkrateen -tna -o, enajstléten -tna -o

enák -a -o, enákost -i ž, enákšen -šna -o, enákšnost -i ž

enako- v sestavi: enakobarven -vna -o, enakočuten -tna -o, enakokrak -áka -o, enakoličen -čna -o, enakoméren -rna -o, enakomérnost -i ž, enakomiseln -a -o [-səln-], enakomiselnost -i [-səln-] ž, enakomóčen -čna -o, enakonočje -a s, enakopráven -vna -o, enakoprávnost -i ž, enakorámen -mna -o: ~i vzvod, ~a tehtnica, enakostráničen -čna -o, enakovréden -dna -o, ~vrédnost -i ž, ~vrísten -stna -o

enciján -a m, encijánov -a -o enciklika -e ž papeževa okrožnica enciklopedija -e ž pregledno delo iz vseh znanosti, enciklopedičen -čna -o, enciklopedijski -a -o;

encím

enciklopedist -a m, enciklopéd -a m
 encim -a m ferment
 endemija -e ž bolezen, ki je udomačena v kakem kraju, nasprotje: epidemija; endemičen -čna -o: ~a golša
 endivija -e ž, endivijin -a -o: ~o seme
 endokrín -a -o kar se nanaša na notranje izločanje: ~e žleze, endokrinologija -e ž nauk o žlezah z notranjim izločanjem
 Enéj -a m os. i., Enejev -a -o, enéjski -a -o, Eneida -e ž
 energija -e ž sila, krepkost; energijski -a -o; enérgičen -čna -o krepak, odločen; energétika -e ž nauk o energiji, energétski -a -o
 enica -e ž mat., ênka -e ž številka 1
 enjambement -a [anžambmá -ája] m prestop stavka iz verza v verz
 enkláva -e ž v državnem ozemlju obkoljeni del tuje države
 enklítika -e ž naslonka, enklítičen -čna -o: ~a raba, enkliza -e ž naslonitev slovn.
 ênkrat in enkràt prisl. mere: ênkrat sem že bil vaš bébec, ali drugo pot ne bom več; ênkrat ni nobênkrat; še enkrat več (toliko) dvakrat več (toliko); kot prisl. časa +enkrat nekoč, nekôdaj, kdaj; +enkrat je živel..., +enkrat bo že konec; +za enkràt za sedaj; ênkraten in -kràten -tna -o množ. štev.
 eno- v sestavi: enobáren [-van] -vna -o; enobóžec -žca m, ~bóštvo -a s; enocéven -vna -o: ~a puška = enocévka -e ž; enočlénik -a m monom, ~člénski -a -o; enodêbeln -a -o [-báln-]; enodnéven -vna -o, ~dnévnic -e ž; enodómen -mna -o: ~a rastlina; enoglásen -sna -o, enoglásnost -i ž; enoimén -a -o; enojámbořen -rna -o, ~jám-

bornica -e ž; enokalíčen -čna -o, ~kalfícna -e ž; enokolésen -sna -o; enokràk -áka -o; enoléten -tna -o; enolíčen -čna -o, ~líčnost -i ž; enolisten -tna -o; enomésečen -čna -o; enomíseln -a -o [-sáln-], ~míselnost -i [-sáln-] ž; enonadstrópen -pna -o; enonòg -óga -o, ~nóžen -žna -o, ~nóžec -žca m; enoòk -óka -o; enoósen -sna -o (z eno osjó); enopláten -tna -o; enoplóden -dna -o; enorámen -mna -o; enorazréden -dna -o: ~a šola, enorazrédnica -e ž; enoréžen -žna -o; enorôčen -čna -o: ~o igranje; enoróden -dna -o; enoròg -óga -o; enoròk -óka -o; enostêbeln -a -o [-báln-]; enostránski -a -o, ~stránost -i ž; enostremén -a -o; enotíren -rna -o: ~a progá; enovéseln -a -o [-sáln-]; enovpréžen -žna -o, ~vpréžnik -a m; enovrísten -stna -o; enozlòžen -žna -o: ~a beseda, ~zlóžnica -e ž; enozòb -óba -o, enozrñ -a -o: ~a pira; enozvóčen -čna -o; enožénstvo -a s monogámija
 enój -a -e loč. štev. enotér; enójen -jna -o množilni štev.: ~i podplati, enójnost -i ž, enójka -e ž
 enórmen -mna -o velikanski, sílen; enórmmnost -i ž
 enostáven -vna -o nesestavljen, izba je opravljena zelo enostávnó preprostó; to ti +enostávnó prepovem, se je +enostávnó uprl, se +enostávnó ne zmeni kratko in malo
 enóta -e ž, enóten -tna -o, enót-nost -i ž, enótnosten -tna -o: ~o gibanje
 enotér -a -o loč. štev. = enój -a -e, enotéren -rna -o, enotérnost -i ž
 enovít -a -o: sončna svetloba ni enovita, enovitost -i ž
 enterítis -a m črevesno vnetje
 enteroklíner -ja m črevesna kopel

***éntlati** -am **koncáti** -ám, **koncljáti** -ám, *na omético šivati*, ***éntlanje** -a s **koncánje**, **koncljánje**
entomologija -e ž **žužkoslovje**, **entomológ** -a m, **entomolóški** -a -o
entuziázem -zma m **navdušenje**, **entuziást** -a m *kdor se za kaj navdušuje*, **entuziástičen** -čna -o
Éol -a m l. i. **grški bog vetrov**, **Éolova harfa**
eozinofiln -lna -o [-ln-]: ~e celice **med**.
epicénter -tra m (*potresno*) **središče**, **epicénterski** -a -o
epidemija -e ž **nalezljiva bolezen**, **epidemičen** -čna -o, **epidemiologija** -e ž
epifanija -e ž **razglašenje Gospodovo** (6. jan.), **Epifánij** -a m os. i., **Epifánija** -e ž os. i.
epifiza -e ž **česerika med**.
epigón -a m **potomec**, **posnemovalec v umetnosti**, **epigónski** -a -o: ~a **lirika**, **epigónstvo** -a s
epigráf -a m **napis**, **epigráfika** -e ž **nauk o starih napisih**, **epigráfik** -a m *kdor se ukvarja s starimi napisih*, **epigráfski** -a -o
epigrám -a m **pesniški napis**, **puščica**; **epigrámski** -a -o, **epigramátik** -a m, **epigramátičen** -čna -o
Epikúr -a m l. i., **Epikúrov** -a -o, **epikuréjcec** -jca m **pristaš Epikúrovega nauka**, **epikuréjski** -a -o, **epikuréjstvo** -a s
epilepsija -e ž **božjast**, **epiléptik** -a m **božjastnik**, **epiléptičen** -čna -o **božjasten**
epilóg -a m **sklepna beseda**
Epir -a m kr. i., **Epírec** -rca m, **epírski** -a -o
epískop -a m **pravoslavni škof**; **episkopálen** -lna -o [-ln-]; **episkopát** -a m **škofovstvo**, **zbor škofov**
episkóp -a m **aparát za projiciranje neprozornih predmetov**, **epidia-skóp** -a m

epístola -e ž **pesniška poslanica**, **epistolár** -ja m **zbirka nedelj-skih mašnik listov**
epitáf -a m **nagrobnik z napisom**
epitélij -a m, **epitélijski** -a -o: ~e celice, **epitéliálen** -lna -o [-ln-]: ~e celice
epíteton -ona m **pridevek**, **epíteton órnans**, **epíteton órnansa** **ukrasni pridevek**, **mn. epíteton órnansi** -ov m **ali epíteta ornántia s neskl.**
epizóda -e ž **vstavka**, **vmesno dejanje**, **epizóden** -dna -o = **epizódičen** -čna -o **postranski**, **vmesen**
epóha -e ž (**velika**) **doba**, **razdobje**, **epohálen** -lna -o [-ln-]
epoléta -e ž **naramnik**
épos -a in **ép** -a m, **épski** -a -o: ~i **verz**, ~a **širina**, **epopéja** -e ž **junaški epos**, **épika** -e ž **pripovedništvo**, **épičen** -čna -o, **épič** -a m **pripovednik**
epruvéta -e ž **preiskovalna steklenka (fiz.)**
éra -e ž **doba**, **vek**
erár -ja m **državna blagajna**, **erá-ričen** -čna -o: ~o **blago**
Eráto -e ž **muza ljubezenskega pesništva**, **Erátin** -a -o
Eratósten -a m os. i. **starogrškega zemljepisca**
Erazem Róttérdamski m os. i., **Erazma Róttérdamskega**
Erdéljsko -ega s, **erdéljski** -a -o: **Erdéljsko višavje**
eremít -a m **puščavnik**, **eremítski** -a -o **puščavniški**, **eremítáza** -e ž **puščavniška naselbina**
êrg -a m **fiz. enota dela**
Erinije **Erinij** ž **mn. starogrš. boginje maštevanja**
Éris **Eride** ž **boginja prepira**, **Éridin** -a -o: ~o **jabolko**
Eritréja -e ž **kr. i.**, **eritréjski** -a -o **eritrocít** -a m **rdeče krvno telesce**
Ernest -a m, **Ernestov** -a -o
Éros -a m **grš. bog ljubezni**, **éros** -a m **ljubezen**, **erótika** -e ž, **eró-**

erozija

tik -a m, erótičen -čna -o lju-
 bezenski, erótičnost -i ž
 erozija -e ž delovanje vode, ledu
 in vetra na zemeljsko površino,
 erodirati -am, eroziven -vna -o
 *erudícija -e ž izobrazba, *erudi-
 tiven -vna -o izobrazben, poučen
 eruírati -am izslediti, eruíranje -a s
 erúpcija -e ž izbruh, eruptíven
 -vna -o: ~o kamenje, erupcij-
 ski -a -o: ~a faza
 ës -a m glas.: Es-dúr Es-dúra, es-
 mól es-móla
 eséj -a m poskus, vrsta razprave,
 esejst -a m, esejstka -e ž,
 eséjski -a -o: ~i način pisanja,
 esejstičen -čna -o: ~o pisanje,
 esejstika -e ž
 esénca -e ž bistvo, esenciálen -lna
 -o [-ln-] bistven
 ësësovec -vca m, ësësovski -a -o:
 ~o divjanje
 eshatologija -e ž nauk o posled-
 njih rečeh, eshatolóški -a -o
 eskádra -e ž oddelek vojnega bro-
 dovja, letal, eskadrilja -e ž
 eskadrón -a m oddelek konjenice
 Èskim -a m l. i. naroda, Èskimka
 -e ž, Èskimski -a -o
 eskómpť -a m popust, eskómpťen-
 tna -o: ~a banka, eskómpťi-
 rati -am
 eskórta -e ž (vojaško) spremstvo,
 straža; eskortírati -am, eskort-
 tiranje -a s
 esperáento -ta m mednarodni umet-
 ni jezik, esperáentski -a -o, espe-
 rantist -a m
 Essen -a m kr. i. mesta v Porenju,
 essenski -a -o [povsod: ésen-]
 estét -a m, estétski -a -o, estétika
 -e ž, estétičen -čna -o; esteti-
 zírati -am, estetiziranje -a s
 Estónska -e ž kr. i., Estónc -nca
 m, Estónka -e ž, estónski -a -o,
 estónščina -e ž
 estráda -e ž podstenje, oder
 *ešófirati -am se razgrevati se,
 razburjati se

+etablírati -am (se) urediti, usta-
 noviti (se)
 etamín -a m vrsta tkanine, eta-
 mínski -a -o
 etápa -e ž presledek, odmor, po-
 čitek, stopnja, etápen -pna -o:
 ~o poveljstvo
 etatizírati -am sprejeti v proračun,
 podržaviti, etatizem -zma m dr-
 žavni socializem, etatist -a m
 pristaš etatizma
 +etáža -e ž nadstropje, +etážen
 -žna -o nadstropen: ~a kurja-
 va; +etažera -e ž knjižna polica,
 stojalo s policami
 éter étra m, étrski -a -o: ~i va-
 lovi, etéričen -čna -o: ~a olja,
 eterizírati -am uporabljati eter
 *eternizírati -am ovekovečiti, vleči
 v nedogled
 étika -e ž pravoslovje, étičen -čna
 -o: ~o dejanje, étik -a m učitelj
 etike, étos -a m pravnost
 etikéta -e ž 1. listek z napisom,
 nalepka, 2. običaj, strogi pred-
 pisi za vedenje; etiketírati -am
 oblepiti z etiketami
 etimológ -a m kdor razlaga izvor
 besed, etimologija -e ž, etimol-
 óški -a -o = etimológičen -čna
 -o: ~i slovar, etimologizírati
 -am, etimologiziranje -a s
 etiologija -e ž nauk o vzrokih
 (zlasti pri boleznih), etiolóški
 -a -o: ~o zdravljenje; gl. aitiol-
 ogija
 Étna -e ž kr. i. gore na Siciliji
 étničen -čna -o narodnost; etno-
 gráf -a m narodopisec, etno-
 grafija -e ž narodopisje, etno-
 gráfichen -čna -o, etnográfski -a
 -o narodopisen; etnológ -a m
 narodoslovec, etnologija -e ž na-
 rodoslovje, etnolóški -a -o
 Etrúrija -e ž, Etrúrec -rca m,
 etrúrski -a -o, Etrúrski -ov m
 ime naroda, etrúrski -a -o, Etru-
 ščan -ána m, Etruščánka -e ž,
 etruščánski -a -o, etruščina -e ž

etúda -e ž glasbena vaja
 *etuí -ja m tok, tulec
 Éva -e ž os. i., Évin -a -o: ~a hči
 evakuácija -e ž izpraznitev, od-
 stranitev, evakuacijski -a -o,
 evakuírati -am
 evalvácija -e ž določitev vrednosti,
 evalvírati -am
 evangélij -a m, evangéljski -a -o,
 evangelist -a m, evangelistov-
 ski -a -o, evangeličan -ána m,
 evangeličanski -a -o, evange-
 listár -ja m knjiga z nedelj-
 skimi evangeliiji
 evaporácija -e ž izpartvanje, eva-
 poracijski -a -o: ~i postopek,
 evaporírati -am, evaporíranje
 -a s
 Evbója -e ž kr. i. grš. otoka, ev-
 bójski -a -o: Evbójsko morje
 *eventuálen -lna -o [-ln-] more-
 biten, *eventuálnost -i [-ln-] ž
 morebitnost, +eventuálen -lna -o
 Éverest -a m kr. i. najvišje gore
 v Himalaji
 evfemízem -zma m milejši izraz
 namesto ostrega, evfemístičen
 -čna -o
 evfoníja -e ž blagglasje, ubranost,
 evfóničen -čna -o
 Évfrat -a m kr. i. reke v Prednji
 Aziji
 Évgen -a m os. i., Évgenov -a -o
 evgénika -e ž nauk o fizičnem iz-
 bolšanju ljudi in živali, rasna
 higiena, evgénik -a m kdor se

ukvarja z evgeniko, evgénichen
 -čna -o
 evharístija -e ž, evharístičen
 -čna -o
 evidénca -e ž razvid: imeti v ~i;
 evidénčen -tna -o razviden, evi-
 dénčen -čna -o kar je v razvidu,
 očiten
 evkalíptus -a m bot., evkalíptusov
 -a -o: ~i bonboni
 Evklíd -a m l. i. grš. učeniaka,
 začetnika geometrije, Evklídiv
 -a -o: ~ zakon
 Evmeníde Evmeníd ž mn. boginje
 maštevanya
 evnúh -a m skopljenec, varuh žen
 v Orientu, evnúški -a -o
 evolúcija -e ž razvoj, evolucijski
 -a -o, evolucionízem -zma m,
 evolucionist -a m, evolucioní-
 stičen -čna -o; evoluirati -am
 Evrázija -e ž skupno ime za Ev-
 ropo in Azijo kot eno celino,
 Evrázijec -jca m, evrázijski -a -o
 Evridika -e ž Orfejeva žena, Evri-
 dikin -a -o
 Evrípíd in Evrípides -da m os. i.
 grš. dramatika, Evrípídiv -a -o
 Evrópa -e ž, Evropéjcec -jca m,
 Evropéjka -e ž, evrópski -a -o,
 evropeízirati -am, evropeizácija
 -e ž; Indoevropéjcec -jca m, indo-
 evrópski -a -o
 Ezóp -a m, Ezópov -a -o
 ezotéričen -čna -o skrivnosten, kar
 je samo za izbrance

F

f [éj] m neskl. 1. ime črke: véliki
 F, z malim f, do f sem napisal;
 2. ime glasu in note v glas.: F-
 dúr, f-mól, zapoj f, začni pri f!
 Fábíj -a m starorimski državnik,
 Fábíjcec -jca m član Fábíjevega
 rodu, fábíjcec -jca m somišlje-
 nik Fábíjev; Fábíján -a m os. i.
 fábrica -e ž tovarna, fáabriški -a -o

tovarniški, fáabričan -a m, fáabri-
 čanka -e ž tovarniški delavec
 (-vka), fabrikánt -a m tovarnar,
 fabrikát -a m tovarniški izdelek,
 fabricírati -am izdelovati, izde-
 lati, pejorativno: na debelo, na
 hitrico in površno izdelovati; fa-
 bricíranje -a s, fabrikácija -e ž
 izdelovanje, fabrikacijski -a -o

fábula

fábula -e ž *lit. basen, zgodba pesnitve, spl. izmišljena zgodba; fabulírati* -am *pripovedovati, plesti zgodbo; fabulíst* -a m *kdor fabulíra, fabulístka* -e ž, *fabulístika* -e ž
fading -a [*féding* -a] m *oslabljena intenzivnost pri sprejemanju radijskih valov, premolk, oslabitev, pojemanje*
Faer oeri Faer oerov [*feréri* -ov] mn. m, *dansko otočje, Faerski otoki* [*férski*] (+Faeroerski otoki); Faeri [*féri*] -ov m mn. *prebivalci tega otočja, faerski* -a -o [*férski*], *faersčina* -e [*fér-*] ž *jezik teh prebivalcev*
Fáeton -a m l. i. grš. *mit., Fáetonov* -a -o, *fáetonski* -a -o [*fa-e-*]
fafljáci -ám, *fafljáj -ájtel* fafljál -ála -o, *fafljájne* -a s: *voda, plamen* fafljá
fagót -a m *glasbilo, fagótski* -a -o: ~i *solo; fagotíst* -a m
Faguet -a [*fagè* -éja in -éta] m, *franc. lit. zgodovinar; Faguetov* -a -o [*fagéjeu* -eva in *fagétou* -ova]: ~i *nazori, faguetovski* -a -o: ~a *kritika*
fajánsa -e ž
***fájfa** -e ž *piva, *fájfen* -fna -o *pipen*: ~i *tobak, ~a cev; *fájfica* -e ž *pipica, fajfúr* -ja m *vrsta pipe, fajfar* -ja m *kdor pipe dela, pipar*
fákcija -e ž *opozicijska struja, stranka; fakciózen* -zna -o *rovarski, strankarski, hujskaški; fakcióznost* -i ž
fakín -a m *težák, postopač, potepuh, nesramnež; fakínski* -a -o, *fakínáza* -e ž
fakír -ja m *orientalski asket in čarovnik; fakírski* -a -o, *fakírstvo* -a s
faksímile -a m *posnetek*: ~ *podpisa, rokopisa; faksimilirati* -am *posneti*: ~ *podpis, rokopolis; faksimiliranje* -a s

fákt -a m *ali fáktum* -a m *dejanje, resnica, dejstvo; mn. fákta fákt* s in *fákti* -ov m; *fáktičen* -čna -o *dejanski*
fáktor -ja m *činitelj, delovodja, opravnik, mat. množitelj in množeneč; fáktorski* -a -o, *fáktorstvo* -a s
fáktótum -a m *desna roka, duša, za vse pripraven*: on je ~ v *odboru, v hiši, pri delu*
fáktúra -e ž *račun, fáktúren* -rna -o: ~i *seznam; fakturírati* -am, *fakturiranje* -a s, *fakturíst* -a m, *fakturístka* -e ž
fakultáiven -vna -o [*ult-*] *prost, po izbiri, neobvezen; fakultáivnost* -i [*ult-*] ž
fakultéta -e [*ult-*] ž *oddelek vseučiliških študij: filozofska ~, medicinska ~; pooblastilo: imeti ~o; fakultéten* -tna -o: ~a *izobrazba, ~i urad*
falánga -e ž *bojni red, bojna vrsta; falangíst* -a m *španski desničarski bojevnik, falangístičen* -čna -o
+falírati -am *propasti, +falíran* -a -o *propadel*: ~i *študent, falíten* -tna -o, *falítnost* -i ž
***falót** -a m *nagajivec, navihanec, slepar, hudobnež; *falótski* -a -o *nagajiv, navihan, sleparski, hudoben, +falotaríja* -e ž *sleparíja, nagajanje*
falzét -a [*lz-*] m: *peti s falzétom; falzéten* -tna -o [*lz-*]: ~i *glas*
***falzificírati** -am *ponarediti, popačiti; *falzificiranje* -a s *ponarejanje, pačenje; *falzifikát* -a m *ponarejeno, ponaredek; *falzifikátor* -ja m *ponarejevalec, *falzifikátorski* -a -o *ponarejevalski* [*povsod: lz-*]
***famílíja** -e ž *družina, rodbina; *familiáren* -rna -o *družinski, domač; *familiárno* *prisl. zaupno, domače, neprisiljeno*: ~ *občevati; *familiárnost* -i ž *zaupnost, neprisiljenost, domačnost*

+famózen -zna -o glasovit, znamenit, slovít; +famóznost -i ž glasovitost, znamenitost, slovítost
fanátik -a m strasten, slep privrženec, fanátičen -čna -o, fanatízem -zma m, fanatizírati -am, fanatizírán -a -o, fanatizíránje -a s
fanfára -e ž kratka učinkovita skladba za začetek slovesnosti, pihalo za izvajanje take skladbe; fanfaríst -a m kdor pri fanfari sodeluje
fant fánta m, mn. fántje -ov, fántovski -a -o, fántič -íča m in fántič -a m, fántè -éta m, fántek -tka m in fántèk -tka m, fántovstvo -a s, fántovščina -e ž, fántin -a m, fántovati -ujem in fántováti -újem, fántovanje -a in fántovánje -a s, fántalín -a m, fántalínski -a -o, fántalínstvo -a s
fantazija -e ž domišljija, fantazíjski -a -o domišljíjski; fantást -a m sanjač, zanesenjak; fantástičen -čna -o umišljen, neresničen, čudovit; fantazírati -am v domišljiji si predstavljati, sanjari, blesti; fantázma -e ž prikazen, dozdevek, sanjarija; fantazmagoríja -e ž blodnja, blodna prikazen
fantóm -a m prikazen, slepilo
fára -e ž župnija, fáren -rna -o župnijski, faràn -ána m župljan, faránka -e ž župljánka, fár -ja m župnik, zaničlj. duhovnik; *fárovč -a m župnišče, *fárovški -a -o župniški
Faraday -a [fáradej -eja] m os. i angl. fizika in kemika, Faradayev -a -o [fáradejev -eva -o]; fárad -a m enota za merjenje električne kapacitete; faradizírati -am, faradizácija -e ž
fáraon -a m naslov egipsovskih vladarjev; fáraonov -o, fáraonski -a -o

farizéj -a m privrženec stare judovske stranke, hinavec; farizéjski -a -o, farizéjstvo -a s kihnastvo
fárma -e ž amer. kmetíja, fármski -a -o: ~o obdelovanje; fármar -ja m, fármarica -e ž, fármerski -a -o
farmacija -e ž nauk o pripravljanju zdravil, lekarna, zdravilstvo; farmacévti -a m zdravilar, farmacévtka -e ž zdravilarica, farmacévtski -a -o zdravilarski, farmacijski -a -o zdravilstven
farmakologija -e ž nauk o zdravilih, zdraviloslovje, zdraviloznanstvo; farmakológ -a m, farmakolóški -a -o zdravilosloven, zdraviloslovski; farmakoterapija -e ž zdravljenje z zdravili; farmakognozija -e ž nauk o spoznavanju drog, farmakopéja -e ž lekarniška knjiga
fársa -e ž burka, gluma
fasáda -e ž ospredje, načelje, sprednja stran, pročelje; fasáden -dna -o: ~i vhod
fascikel [-kəl] -kla m sveženj, zavoj listin; fascikelski -a -o [-kəls-]: ~í znak, ~a značka; fascikulírati -am (po)vezati v svežnje
fascinírati -am očarati, omamiti, prevzeti; fascinátor -ja m kdor očara, omami; fascinátorski -a -o
fasijsa -e ž napoved, fasijski -a -o
 *fasóna -e ž oblika, kraj; *fasonírati -am dati obliko, kraj čemu
 +fašírati -am sesekljati, +fašíran -a -o sesekljan: ~o meso
fašízem -zma m, fašíst -a m, fašístka -e ž, fašístičen -čna -o. fašístovski -a -o, fašístizírati -am pofašístiti, fašístizácija -e ž, defašístizírati -am razfašístiti, defašístizácija -e ž
fatálen -lna -o [-ln-] usoden, nesrečen; fatalízem -zma m vera

fáta morgána

v usodo, fatalističen -čna -o, fatalíst -a m; fátum -a m usoda
fáta morgána fáte morgáne ž
 zračna optična prevara, slepilo, privid; fatamorgánski -a -o

Fáust -a m os. i., glavni junak
 drame z istim naslovom, tip išočega, nemirnega duha; Fáustov
 -a -o: ~o iskanje resnice; fáu-
 stovski -a -o, fáustičen -čna -o,
 fáustovstvo -a s

Fávn -a m os. i. starorim. mit.,
 zaščitnik čred; fávn -a m obče
 ime za sátire, fávnovski -a -o:
 ~i tip; fávna -e ž živalstvo ka-
 kega kraja

favorizirati -am koga dajati komu
 prednost, koga podpirati, komu
 pomagati naprej; favoriziranje
 -a s, favorít -a m miljenec, ljub-
 ljenc, izvoljenec, prvenec; favo-
 rítinja -e ž = favorítka -e ž,
 favoríten -tna -o

fáza -e ž lunina mena, razvojna
 stopnja, smer, v kateri deluje
 orodje pri obdelavi gradiva; fá-
 zen -zna -o; trofázen -zna -o:
 ~a žica, ~i tok

fazán -a m zool., fazánka -e ž,
 fazánov -a -o, fazánji -a -e,
 fazánski -a -o, fazanoréja -e ž

Feák -a m l. i. na pol božanskega
 naroda, feáški -a -o brezskrben
febrílen -lna -o [-ln-] vročinski,
 febrílnost -i [-ln-] ž

fébruár -ja m svečan, fébruarski
 -a -o

Fébus -a in Féba m Apolon, Fé-
 busov in Fébov -a -o

federácija -e ž zveza, federacijski
 -a -o, federatívnen -vna -o, fe-
 derativnost -i ž, federálen -lna
 -o [-ln-]; federírati -am; fede-
 ralizem -zma m, federalističen
 -čna -o, federalíst -a m, fede-
 ralistka -e ž, federalizírati -am

fegetátí -ám in fegečem migetati,
 fegetáj -ájtel fegetál -ála -o,

fegetánje -a s; fégec -gca m
 klopotcu podobno vreteno

fèj in fùj medm. gnusa; fèj te
 bodil fej, tak značaj!

Feliciján -a m os. i.

Féliks -a m os. i. Srečko, Féle,
 Félče -ta m; Féliksov -a -o,
 Félčetov -a -o [-lč-]

*feljtón -a m podlistek, *feljto-
 níst -a m podlistkar, *feljtonist-
 ka -e ž podlistkarica, *feljto-
 nístičen -čna -o podlistkarski,
 *feljtonízem -zma m podlistkar-
 stvo, *feljtonístika -e ž

fémínium -inuma in -ina m be-
 seda ženskega spola slovn.: iz
 ~a smo dobili neutrum; mn.
 fémínina -nin s: vsa ~a, pri
 ~ih; fémínínski -a -o: ~i sa-
 mostalniki; fémínílen -lna -o
 [-ln-] med.: ~i znak; fémíní-
 zem -zma m boj za žensko ena-
 kopravnost, fémínístika -e ž, fe-
 mínístičen -čna -o, fémínizácija
 -e ž

Fenicija -e ž kr. i., feníški -a -o,
 Feničan -ána m, Feničanka -e ž,
 feničánski -a -o, feničánščina -e ž
féniks -a m bajestovni ptič, feni-
 ksov -a -o; Prešeren: fénis

fenomén -a m pojav, nenavadna
 prikazen, *fenomenálen -lna -o
 [-ln-] čudovit, sijajen, nenavaden,
 grozen; fenomenalízem -zma m
 fil. smer; fenomenologija -e ž,
 fenomenológ -a m, fenomenol-
 óški -a -o

Férdinand -a m os. i., Férdo -a
 m, Nánde -ta m os. i.; Ferdi-
 nándov -a -o, Férdo -a -o;
 Nándetov -a -o; Ferdinánda -e ž
féredža -e ž ogrinjalo, ki si z njim
 muslimanke zakrivajo obraz

*feriálen -lna -o [-ln-] počitniški,
 *férije -rij ž mn. počitnice

fërman -a m (turško) odlok, ukaz
ferment -énta m kvasina, snov, ki
 sproži kemične preosnove; fer-
 mentácija -e ž kvašenje

fés -a m
festivál [-ál] -a m *slavnostna prireditev, svečanost*: glasbeni ~; **festiválen** -lna -o [-ln-]
fetiš -a m *predmet, ki mu pripisuje kdo čarovno silo, malik*; **fetišizem** -zma m *vera v fetiše*, **fetišist** -a m, **fetišistka** -e ž, **fetišističen** -čna -o
fétus -a m *zarodek sesalcev, embrio, človeški plod*; **fétusen** -sna -o, **fetálen** -lna -o [-ln-]
févd -a m, **fevdálen** -lna -o [-ln-], **févdén** -dna -o, **fevdalízem** -zma m, **févdnik** -a m, **févdniški** -a -o
 * **fiásko** -a m *neuspeh, polom*: doživel je hud fiásko, s tem fiáskom je nehal, takega fiáška še ni doživel
fibula -e ž *sponka*
ficek -cka m *nekdaj najmanjša denarna enota*: tudi ~a nimam čisto nič; **fičnik** -a m
fidejkomis -a m *rodbinsko posestvo, ki se ne sme prodati*; **fidejkomisen** -sna -o
Fídija ali Fídias, *rod. Fídija ali -e m l. i. gršč. kiparja*; **Fidijev** -a -o, **fidijski** -a -o
figa -e ž *smokva*: ~o napraviti, ~o držati; **figov** -a -o: ~o pero; **figovec** -vca m *drevo, strahopetec, neznačajnejš, figovka* -e ž, **figovski** -a -o, **figovstvo** -a s; **figa mož**, **figa moža** m *kdor ne drži besede*, **figar** -ja m, **figarski** -a -o, **figarstvo** -a s
figúra -e ž: *pesniška ~, jezikovna ~, šahovska ~*; **figurálen** -lna -o [-ln-]: ~o petje; **figurirati** -am *predstavljati, biti samo figura*; **figuránt** -a m *kdor figurira*; **figurást** -a -o *smešen, šaljiv*: ~ človek, otrok, maček
fijákar -ja m *voz in voznik*, **fijárkarjev** -a -o, **fijárkarski** -a -o; **fijákati** -am, **fijákanje** -a s, **fijákáriti** -im, **fijákárjenje** -a s

fikcija -e ž *izmislica, izmišljaj, izmišljenina*; **fiktiven** -vna -o *varav, izmišljen, umišljen, navidezen*; **fiktívnost** -i ž *izmišljenost, namišljenost*; **gl. fingirati**
fiksírati -am *določiti, utrditi*: ~ dan, uro, ~ v spominu, ~ koga = *nepremično gledati, meriti koga*; **foto. ~ sliko**; **fiksen** -sna -o *trden, stalen, nepremičen*; **fiksativ** [-tív] -a m *foto.*
filantróp -a m *človekoljub*, **filantropija** -e ž *človekoljubje*, **filantropski** -a -o, ~ **trópičen** -čna -o
filateliја -e ž *zbiranje znamk*, **filatelist** -a m, **filatelistka** -e ž, **filatelističen** -čna -o
filharmonija -e [-lh] ž, **filharmóničen** -čna -o: ~i orkester, **filharmónik** -a m [*povsod -lh*]
 * **filiála** -e ž *in* * **filiálka** -e [-lk] ž *podružnica*; * **filiálen** -lna -o [-ln-] *podružničen*
filigrán -a m *drobno (zlatarsko) delo*, **filigránski** -a -o
Fílíp -a m *os. i.*, **Filipov** -a -o; **Lípe** -eta m, **Lípetov** -a -o; **Filipini** -ov m *mn. otočje*, **filipinski** -a -o; **Filipi** -ov m *mn. kr. i.*: **bitka pri Filípih**; **fílipika** -e ž *oster napadalni govor*
filíster -tra m *omejen, malomeščanski, ozkosrčen človek*; **filistrski** -a -o, **filistrstvo** -a s; **tudi filistéjtec** -jca m, **filistéjski** -a -o, **filistéjstvo** -a s
film -a m, **filmski** -a -o, **filmat** -am, **filmanje** -a s [-lm-]
filológ -a m *jezikoslovec*, **filologija** -e ž *jezikoslovje*, **filolóški** -a -o, **filológičen** -čna -o *jezikosloven, jezikoslovski*; **filológinja** -e ž *jezikoslovska*, **filologizirati** -am, **filologiziranje** -a s
filoméla -e ž *slavček*, **filomélski** -a -o [-ls-]
filozóf -a m *modrijan, modroslovec, študent filozofije*; **filozófinja** -e ž, **filozófska** -e ž, **filozófski** -a s

filtrirati

- o modroslovski, modrosloven; filozofija -e ž modroslovje, filozofičen -čna -o; filozofirati -am, filozofiranje -a s
- filtrirati** -am *precediti, precejati*, filtriranje -a s *precejanje*, filter -tra m *cedilo, mreža*, filtrski -a -o, filtrát -a m [*povsod: -lt-*]
- * **fin** -a -o *tenek (nos, sluh, okus, čut, blago, prst, črta), dober (uho, oko, okus, roka, delavec), droben (prah, pesek, poteza), rahel (čut, kruh, prst), živ (prah, pesek, moka, trnje), olikan (vedenje, nastop, govor, človek), plemenit (čut, okus, znataj, pogled, človek, obraz, čutenje, mišljenje), umetelen (vezenina, tkanina, slikarija) — tako vse povedni tujki je treba v vsakem primeru posebej določiti pravi pomen; * finésa -e ž nežnost, rahlost, tancina, odlika, plemenitost*
- finále** -la m: *glas*. v finálu povzema začetni motiv; *prenes.* s padcem Stalingrada preide boj v finále; *šp.* v finálu za evropsko prvenstvo; finalist -a m *športnik v finálu*; finalen -lna -o [*-ln-*] *slovn. nameren (stavek), šp. zaključen, sklepen; finalnost -i* [*-ln-*] ž *smotrnost, namernost*
- finánc** -ánc ž *mn. denarstvo, denarno gospodarstvo*; fináncen -čna -o, fináncnik -a m; fináncar -ja m, fináncarski -a -o; finánsirati -am, finánsiranje -a s, + *finánsjé -jéja m denarnik*
- fin de siècle**, fin de siècle [*fendá-sjékl -a*] m *dekadéncia, umetn. smer ob koncu 19. stol.*
- finjírat** -am *hlíniti, izmisliti*; finjíran -a -o *izmišljen, klinjen, ponarejen, zlagan, fiktiven* -vna -o; finjíranje -a s *hlinjenje, gl. tudi fikcija*
- Fínska** -e ž *kr. i.*, v Fínski, iz Fínske; Fínsko -ega s, na Fínskem, s Fínskega; Fínc -nca m, fínski -a -o, fínsčina -e ž
- fínta** -e ž *zvijača, prevara*
- fírkelj** -klja in -keljna [*-kálj-*] m *bokal*; + fírkeljč -a [*-kálj-*] m *četrt*, fírkeljček -čka m, fírkeljčkar -ja m *četrtinčkar*
- fírma** -e ž *ime (podjetja), podpis, trgovsko ime*
- fírnež** -a m: *duh po fírnežu, cena* ~a, s ~em *prevleči*
- fís** -a m *ime note in glasu glas*: s físom, pri físu; físov -a -o
- fískus** -a m *državno premoženje, državna blagajna*; fískálen -lna -o [*-ln-*] *proračunski*: ~o leto
- fístula** -e ž: *zobna* ~ šola
- físúra** -e ž *med. poka, pokljina kosti*
- fízika** -e ž, fízikálen -lna -o [*-ln-*], *naravosloven, fízičen* -čna -o *naraven, telesen*, fízík -a m *kdor se s fíziko ukvarja, zdravnik*: slavni ~, mestni ~; fízíčarka -e ž; fízikát -a m: *mestni* ~; fízíški -a -o
- fíziognómija** -e ž *zunanjí izraz*, fíziognómika -e ž *proučevanje fíziognómije*; fíziognómíčen -čna -o, fíziognóm -a m, fíziognóm-ski -a -o
- fíziokrát** -a m, fíziokrát-ski -a -o in fíziokrátíčen -čna -o, fíziokratízem -zma m *gosp.*
- fíziológija** -e ž *naravosl.*, fíziológ -a m, fíziológ-ski -a -o, fíziológíčen -čna -o
- fízkultúra** -e ž (*iz*: fízična kultura ~a *telesna vzgoja, šport, telovadba*), fízkultúren -rna -o *telesnovzgojen, športen*; fízkultúrník -a m, fízkultúrnica -e ž, fízkultúrníški -a -o; + *fískultúra*
- fížól** [*-óu*] -óla m, fížólóv -a -o: ~a juha; fížólček -čka [*-óuč-*] m; fížólóvec -vca m, fížólár -ja m, fížólóvka -e ž, fížólárica -e ž *natič*, *preklja za fížól*, fížólóvina -e ž *fížólóva slama*, fížólka

-e [-óyk-] ž in fizičica -e ž vrsta fizičola; fizičkat -am se [-lk-] in fiziččkati -am se [-lč-] igrati se s fizičlovimi zrni, fizičkanje -a s in fiziččkanje -a s [-ólk- in -ólč-]

fjórd -a m, fjórdski -a -o
flafolíti -ím, flafóli -íte! flafolíl -a -o; flafotáti -tám in -fócem, flafotàj -ájte! flafotàl -ála -o, flafotánje -a s, flafot -óta m mahanje s perutmi, flafóta -e ž perut

flagelánt -a m bičar, flagelántski -a -o, flagelántstvo -a s bičarstvo, verska sekta v dobi od 13. do 15. stoletja

Flámsko -ega s kr. i., s Flámskega, na Flámskem, Flámeč -mca m, Flámka -e ž, flámski -a -o, flámščina -e ž

fláncat -a m cvrtnik, zmédenec

Flándrija -e ž, v Flándriji, iz Flándrije; Flándrsko -ega s, na Flándrskem, s Flándrskega; flándrski -a -o, Flándér -dra m flanelá -e ž vrsta blaga, flanelást -a -o, flanelén -lna -o [-ln-]

Flaubert -a [flóbér -a] m os. i. franc. pisatelj, Flaubertov -a -o [flóbéroj -ova -o], flaubertovski -a -o [flóbérojski -a -o]

flávta -e ž, flávten -tna -o, flavtíst -a m, flavtístka -e ž, fláv-tica -e ž

flégma -e ž hladnokrvnost, hladnokrvnež; flegmátičen -čna -o, flegmátik -a m hladnokrvnež

flegmóna -e ž med. prisad, vezivna vnetina

fleksija -e ž slovn. pregibanje, fleksijski -a -o, fleksiven -vna -o, flektírati -am, flektíranje -a s: ~ imen in glagolov

fléten -tna -o ljubek, čeden, srčkan; flétkan -a -o, flétnost -i ž, fletnoba -e ž prijetnost

flík medm. izraža visok glas in hitrost premikanja, flíkniti -nem

z bičem ali s tanko šibo mahnuti, šiniti, skočiti, pasti (v šohi); flíkati -am, flíkanje -a s

+flíka -e ž krpa, +flíkati -am krpati, +flikarija -e ž krparija, +flíkanje -a s krpanje, +flíkast -a -o zakrpan, pisan, neenoten; +flíkáč -a m krpač

flírt -a m dvorjenje, ljubimkanje; flírtati -am, flírtanje -a s

flóbert -a m vrsta puške, flóbertovka -e ž

flóra -e ž rastlinstvo kakega kraja; Flóra -e ž starorim. boginja cvetja in rastlinstva; florilégij -a m cvetnik, izbor najboljših spisov, čitanka; *florirati -am cvesti, uspevati, odlikovati se, *florírati -e ž

Florénca -e ž kr. i. ital. mesta, Florentinec -nca m, Florentínka -e ž, florentínski -a -o, florentínščina -e ž

Floriján -ána m os. i. Cvetko, cerkev sv. Florijána, pri Sv. Florijánu (kraj), šentflorijánski -a -o: dolina ~a

+flós -a m splav, +flósar -ja m splavar, +flósarica -e ž splavarica, +flósarski -a -o splavarski, +flosáriti -im splavariti, +flósati -am (les) plaviti (les), +flósarstvo -a s splavarstvo

*flóskula -e ž besedno lepotičje, lepa, a prazna beseda

+flóta -e ž ladjevje, brodovje; +flóten -tna -o brodoven, flotílja -e ž majhno brodovje

flúid -a m in flúidum -a m nevidna snov, po kateri naj bi se pretakala energija; flúiden -dna -o fiz., kem.

fluktuirati -am valovati, fluktuiranje -a s, fluktuácija -e ž valovanje, naraščanje in pojemanje flúndra -e ž cunjá, vlačuga = flénča -e ž

flúor -a m kem. prvina, flúorov -a -o, fluorescirati -am svelli-

fototáti

kati se, fluorescíranje -a s, fluorescénca -e ž, fluorescén-tna -o

fototáti -ám in fofóčem (o velikih ptičih), fofotáj -ájtél fofotál -ála -o, fofotánje -a s

Fókida -e ž in Fókis Fókide ž kr. i., fókíski -a -o, Fókijec -jca m, Fókijka -e ž

fókus -a m fiz. gorišče, med. bolezensko kotišče, léglo; fokálen -lna -o [-ln-] kar izhaja iz gorišča ali kotišča: ~a osvetlitev, infekcija

*fólc -a [-uč-] m vinjek, zakrivljen nož

fólij -a m list; fólio samo enkrat pregánjena póla, in fólio okr. in f^o = foliánt -a m knjiga iz tukih póla; foliírati -am, interfoliírati -am liste vstavljati

folíkel -kla m med. mešček, folíkli -ov mn. m mešički, mozoljčki

folklóra -e ž narodopisje, folklóren -rna -o narodopisen, folklórnost -i ž, folkloríst -a m, folklorístika -e ž, folklorístika -e ž, folklorístičen -čna -o [povsod: -lk-]

fónd -a m sklad: rezervni ~

foném -a m zvočna enota, foném-ski -a -o

fonétika -e ž nauk o glasovih, fonétičen -čna -o, fonétik -a ž

fono- v sestavi: fonologíja -e ž, ~lóški -a -o, ~lóg -a m; fonografíja -e ž, ~gráf -a m (priprava), ~gráf-ski -a -o

Fórd -a m os. i. amer. velepodjetnika, Fórdov -a -o; fórd -a m avtomobil iz Fórdovih tovarn: voziti se s fórdom, fórdov -a -o: ~e prednosti; fórdizem -zma m gospodarska in socialnopolitična načela

forénzičen -čna -o sodni, sodnijski: ~a psihologíja, ~i primer

fóрма -e ž oblika, šp. biti v fórmi v polni moči; formálen -lna

-o [-ln-] (+formélen -lna -o) oblikoven, zunanji, izrécen, določen; formálnost -i [-ln-] ž vnanja oblika, zunanost, predpis; formalizem -zma m pretiravanje v zunanji obliki; formalíst -a m, formalístičen -čna -o

formát -a m knjižna oblika, razsežnost, velikost: človek velikega ~a

formírati -am oblikovati, tvoriti, formíranje -a s, formácija -e ž, formacijski -a -o

fórmula -e ž obrazec, besedilo; formulár -ja m vzorec, golica; formulárski -a -o; formulírati -am oblikovati, izraziti, dati obliko temu; formulíranje -a s, formulácija -e ž izraz, izražanje, oblikovanje; formulacijski -a -o

+forsírati -am tístati, vsiljevati, prenapenjati, +forsíranje -a s tístanje, vsiljevanje, prenapenjanje

*fórt -a m utrdba

fórté prisl. glas. glasnó, močnó: še enkrat od fórté naprej, začne se s fórté; fortissimo prisl. glas. zelo močno

Fortunát -a m os. i., Fortunátov -a -o

fórum -a m javni trg pri starih Rimljanih (Forum Romanum), sodišče, pristojno mesto, pristojna oblast: to ni pravi ~

fósfór -a m kem. prvina, fósforov -a -o, fósforen -rna -o; fosforescírati -am, fosforescíránje -a s, fosforescénca -e ž, fosforescén-ten -tna -o; fosfát -a m, fosfát-ten -tna -o

fosílen -lna -o [-ln-] iz zemlje izkopen, predpotopen, starodaven; fosílije -ij ž mn. izkapanine iz pradavnih časov, okamenine

fotoélj -a m naslanjač, fotéljski -a -o

foto- v sestavi: fotoamatér -ja m, ~amatérski -a -o, ~amatérstvo -a s; fotoaparát -a m, ~apara-

túra -e ž, fotokemija -e ž, ~kemičen -čna -o; fotomehánika -e ž, ~meháničen -čna -o; fotometrija -e ž, ~méter -tra m, ~métrski -a -o; fotomontáža -e ž, ~montážen -žna -o; fotopapír -ja m; fotorekláma -e ž, ~reklámen -mna -o; fotoreportáža -e ž, ~repórter -ja m, ~repórterski -a -o, ~reportážev -žna -o; fototéhnik -e ž, ~téhničen -čna -o; fototerapija -e ž; fototipija -e ž

fotográf -a m, **fotográfínja** -e ž, **fotográfíski** -a -o, **fotografíja** -e ž *slika in delo*, **fotografíjski** -a -o *kar zadeva sliko*: ~i format, okvir; **fotográfíčen -čna -o *kar zadeva delo*: ~a plošča, luč, temnica, tekočina; **fotografírati** -am, **fotografíranje** -a s**

fráča -e ž, **fráčar** -ja m, *gl.* práča

fráčkáti -ám *in* **fréčkáti** -ám *tratiti, trošiti, razsipati*; **fráčkáj** -ájte! **fráčkál** -ála -o, **fráčkánje** -a s, **fráčkáč** -a m

fragmènt -ènta *m odlomek, drobec, zlomek*; **fragmentáren** -rna -o *odlomkoven, nedokončan*; **fragmentárnost** -i ž

frák -a m *vrsta suknje*, **frákar** -ja m *gizdalin*, **frákarski** -a -o *gizdalinski*, **frákarstvo** -a s *gizdalinstvo*, **frakaríja** -e ž

frákcija -e ž *odlomek, del kake skupnosti*; **frakcioníst** -a m *kdor cepi, lomí skupnost*; **frakcionístičen** -čna -o; **frakcionírati** -am *med.*

frákelj -klja *in* -keljna [-kəlj-] m, **frákeljc** -a m, **frákeljček** -čka [-kəlj-] m

fraktúra -e ž *pisave*: *gotska* ~; *med. prelom*: ~ *kosti*; **fraktúren** -rna -o

framasón -a m *prostozidar*, **framasónski** -a -o, **framasónstvo** -a s, **framasoneríja** -e ž *prostozidarstvo*; *tudi masón itd.*

Franc **Fránca** s **Fráncem** m *os. i.*, **Fráncov** -a -o; **Francè** -éta m, **Francétov** -a -o; **Fráncelj** -clja *in* -celjna [-cəlj-] m, **Fráncelj** -a -o *in* **Fránceljnov** -a -o [-cəlj-]; **Fráncíšek** -ška m, **Fráncíškov** -a -o; **fráncíškán** -a m (+*fráncíškánar* -ja m); **fráncíškánski** -a -o; **Fránci** -íja m (+*ita*), **Fráncijev** -a -o (+*Fráncitov*); **Frán** -ána m, **Fránov** -a -o; **Fránjo** -a m, **Fránjev** -a -o; **Fráncèk** -ckà m, **Fráncóv** -óva -o

Fránca *in* **Fránica** -e ž, **Fráncin** *in* **Fráničin** -a -o; **Fránciška** -e ž, **Fráncíškin** -a -o; **Fráncka** -e ž, **Fránckin** -a -o; **Fánika** -e ž, **Fánikin** -a -o; **Fáni** ž *neskl.*: od **Fáni**, k **Fáni**, pri **Fáni**, s **Fáni**; **Fánči** ž *neskl.*: od ~, pri ~, s ~; **Fánin** -a -o, **Fánčin** -a -o

France **Fránca** [**fráns** -a] m *os. i. franc. pisatelja*, **Fránceov** -a -o [**fránsou** -ova -o]: ~ *jezik, ~a dela*

Fráncija -e ž: *iz* ~e, *v* ~i; **Fráncóz** -a m, **Fráncózinja** -e ž, **fráncóski** -a -o, **Fráncósko** -ega s: *na* ~em; **fráncóščina** -e ž, **fráncóz** -a m *orodje, ključ za odvijanje vijakov*; **fráncózováti** -újem *vpletati francoske besede v slovenščino*; **fráncózovánje** -a s

Fránk -a m *l. i.*, **fránkovski** -a -o; **fránkofíl** -a m, ~*fílka* -e ž, ~*fílski* -a -o, ~*fílstvo* -a s [*povsod*: -il-]; **fránkofób** -a m, ~*fóbški* -a -o, ~*fóbstvo* -a s

fránk -a m *denarna enota*: *tečaj* ~a (+*fránkov tečaj*), *plačati v fránkih*

fránkiráti -am *plačati poštnino, nalepiti znamko*, **fránkíranje** -a s, **fránko** -a m, **fránko prisl. brez poštnine, prevoznine**

+**fránža** -e ž *vlakno, resica, resa kot okras pri blagu*; +*iti v frán-*

frapírati

že razpadati, trgati se, iti v nič;
+fránžati -am (se) *trgati (se) v nitke, nitkati se*, +fránžanje -a s *razpadanje v nitke, nitkanje*;
+fránžast -a -o *nitkast, razcapan, prenes. okrašen*
+frapírati -am *iznenaditi, prese- netiti*; +frapánten -tna -o *pre- senetljiv, nenavaden*
fráta -e ž *gozdna poseka, črt, láz, goličava*; fratáti -ám *vse od kraja sekati v gozdu, fratāj -ájte!*
fratál -ála -o, fratánje -a s, fratje -a s, fratovje -a s
fráter -tra m *samostanski brat*, frátrski -a -o, frátrstvo -a s, frátrček -čka m; fraternizirati -am *bratiti se, fraterniziranje -a s bratenje*
fráza -e ž *rečenica, puhla, prazna beseda, puhlica*; frázast -a -o *puhel, leporeten*; frazeologija -e ž *nauk o rečenicah, frazeolóski -a -o*; ~i *slovar*; frazêr -ja m *kdor veliko govori, pa malo pove, kvasác*; frazêrski -a -o, frazêr- stvo -a s *besedičenje, pletenice- nje*; frazáriti -im *puhličiti, kva- siliti*; frazárjenje -a s
frécati -am in frékati -am, frécanje in frékanje -a s, fréciti in fré- niti -nem, frécnen -a -o
fréčati -im, fréči -íte! frécal -ála -o, frécanje -a s, fréčalo -a s, fréča -e ž
fréček -čka m *mótek, ki je nanj navit sukanec*
fregáta -e ž *bojna ladja, fregáten -tna -o*; ~i *poveljnik*
Freisingen -a [frájzingen -a] m *kr. i. nem. mesta, freisingenski in -inški -a -o [frájzin-]; staro ime Frisingen [frizingen] -a m ali poslovenjeno Brižinj -a m, brižinski -a -o*; ~i *škofje, Bri- žinski spomeniki*
frekvéncia -e ž *obisk, zasedba, fiz. število obratov, ponavljanje*; fre- kventirati -am *obiskovati, fre-*

kventácija -e ž *obisk, obiskova- nje, udeleževanje*; frekventácij- ski -a -o: ~o *spričevalo, fre- kventánt -a m obiskovalec*; fre- kvénten -tna -o *pogosten, fre- kventatívnen -vna -o slovn. po- navljalen*: ~i *glagoli, števniki*; frekventatívnost -i ž
frenétičen -čna -o *buren, viharen, navdušen*; frenezlija -e ž
frenologíja -e ž *nauk o obliki lo- banje in možganov v razmerju do duševnih lastnosti, frenológic- en -čna -o, frenológ -a m, fre- nolóški -a -o*; frenoskopíja -e ž
fréska -e ž *podoba, slikana na presni omét*
frfljáti -ám, frfljāj -ájte! frfljal -ála -o, frfljánje -a s, frflja -e ž *kdor frfljā, frfljāč -a m, frfljast -a -o*
frfoléti -im, frfolèl -éla -o, frfo- lénje -a s, frfolič -íča m, frfo- lévati -am, frfolévanje -a s
frfotáti -ám in -fóčem, frfotāj -ájte in frfóči -tel frfotál -ála -o, frfotánje -a s, frfot -óta m, frfotálo -a s, frfotáč -a m, frfot- niti -nem
frfráti -ám, frfrāj -ájte! frfrál -ála -o, frfránje -a s, frfrálo -a s, frfira -e ž, frfrast -a -o, frfráv -áva -o, frfrávec -vca m, frfrávka -e ž, frfrávski -a -o
frfrúriti -im, frfrúra -e ž, frfrúlja -e ž
Friderik -a m *os. i. Miroslav, Mir- ko*; Friderika -e ž *os. i. Miro- slava, Mirka*
frigidén -dna -o *mrzel človek, mrzlak*; frigidnost -i ž *spolna hladnost, brezčutnost, mrzlaštvo*
frikatívén -vna -o *slovn.*: ~i *gla- sovi priporniki, frikátiva -e ž pripornik*
+frišen -šna -o *presen, surov, hla- den, bister, oster, nov, opran, spočil, močan, okreten, hiter, ze-*

- lèn, hladen (zrak, vreme), čvrst, čil, isker, bister ipd.
- frivolèn -lna -o [-ln-] lahkomišljen, nespošlljiv, nesramen, objesten; frivolnost -i [-ln-] ž, frivolnež -a [-ln-] m
- frizêr -ja m, frizêrka -e ž, frizêrski -a -o: ~i salon, frizirati -am, friziranje -a s, frizúra -e ž, frizúren -rna -o
- +frizidêr -ja m hladilnik, +frizidêrski -a -o hladilniški
- frkavec -vca m, frkolín -a m, frkolínček -čka m, frkóčen -čna -o, frkolàs -lása -o, frklja -e ž, frkolínski -a -o, frkúlja -e ž, frkòt -òta m, frkotíti -ím, fúčiti -im; frkati -am, frkniti -nem
- frléti -ím, frlí -íte! frlèl -éla -o, frlénje -a s; frlíti -im, frljenje -a s, frljäv -áva -o, frljávec -vca m, frljávka -e ž
- frníkola -e ž kroglica za igračo, frníkolati -am se in frníkati -am se, frníkolanje -a s in frníkante -a s, gl. tudi nika
- frónda -e ž odpor, nezadovoljstvo, frondêr -ja m nezadovoljnež, rovar, hujskač; frondêrstvo -a s rovarjenje
- frónta -e ž pročelje poslopja, bojna črta, strnjena vrsta trdno povezane organizacije: OF = Osvoobodilna fronta; frontálen -lna -o [-ln-]: ~i napad, frónten -tna -o; fróntovec -vca m, frontáš -a m, fróntar -ja m, fróntovski -a -o
- frotírati -am tretí, drgniti; frotíranje -a s utiranje, frotírka -e ž vrsta brisač
- frúla -e ž piščalka, frúliti -im, frúljenje -a s, frúlba -e [-lb-] ž, frúlar -ja m, frúlež -a m
- ftiziológ -a m izvédenec za tuberkulozo, ftiziológija -e ž véda o tuberkulozi, ftiziológičen -čna -o, ftiziolóški -a -o
- fúcati -am, fúcanje -a s igra z metanjem denarja; fúckati -am, fúckanje -a s
- fudlátí -ám vihravo govoriti, ravnati, fudláj -ájte! fudlál -ála -o, fudlánje -a s
- fúflja -e ž, fufljác -a m, fufljáte -ám, fufljáj -ájte! fufljál -ála -o, fufljánje -a s
- fúga -e ž glas. vrsta skladb, fugáten -tna -o, fugíran -a -o: ~i slog; fugáto -a m glas. po načinu fuge
- fúksija -e ž vrsta okrasnih cvetic; fúksiin -a -o: ~ cvet, ~a barva
- fulminánten -tna -o sijajen, blešéč, vžigajoč (govor)
- fundamènt -ènta m podlaga, temelj; fundamentálen -lna -o [-ln-] osnoven, temeljen; fundamentálka -e [-lk-] ž osnovna véda teól.; fundírati -am utemeljiti, ustanoviti; fundácija -e ž ustanova, gradbeni način polaganja temeljev; fundátor -ja m ustanovnik, fundátorica -e ž ustanoviteljica, fundátorski -a -o ustanovniški, ustanoviteljski
- fungírati -am opravljati funkcijo, zastopati kaj; fungíranje -a s
- fúncija -e ž delovanje, opravilo; funkcijski -a -o, funkcionalén -lna -o [-ln-], funkcionalnost -i [-ln-] ž, funkcionár -ja m, funkciónarka -e ž, funkcionárski -a -o, funkcionirati -am, funkcioniranje -a s
- fúnt fúnta m utežna mera, fúnten -tna -o, fúntnik -a m, fúntnica -e ž fúnt težka sveta, tehtnica na funle
- fúrež -a m, fúrovž -a m koline
- furgón -a m tovorni voz za priljago pri osebnem vlaku, mrliški voz
- fúrija -e ž burjast človek; neučakanost, naglica, razburjenost; fúrijast -a -o
- Furlanĵja -e ž: v ~i, v ~o, iz ~e; Furlánsko -ega s: s ~ega,

fúrman

na ~em; furlánski -a -o, furlánščina -e ž, Furlán -ána m, Furlánka -e ž; furlánka -e ž *sekirica za obsekovanje drevja*
 +fúrman -a m *voznik, vozár*;
 +fúrmanski -a -o *vozniški*, +fúrati -am *voziti, vozariti*; +fúranje -a s *vozarjenje*
 furnír -ja m *oplatica, oplat*; furnírski -a -o *oplaten -tna -o*, furnírati -am *platiiti, oplatiiti*, fur-

níranje -a s *platenje, oplatiitev*
 futúr -a m *in* futúrum -a m *prihodnjik*; futúren -rna -o: ~a *oblika*; futurízem -zma m *umetniška smer*, futurístičen -čna -o, futuríst -a m, futurístka -e ž
 fužija -e ž *strnitev, združitev*; fuzionírati -am, fuzioníranje -a s
 fužina -e ž, fužinski -a -o, fužinar -ja m, fužinarica -e ž, fužinarski -a -o, fužinarstvo -a s

G

g [gə in gé] m *neskl.* 1. *ime črke*: mali g, véliki G; 2. *kralica za gram*; 3. [gé] *glas v glasovni lestvici*: g-mol, G-dur

Gábelsberger -ja m *os. i.*, Gábelsbergerjeva *stenografija*

gáber -bra m, gábrje -a s, gábrov -a -o: ~ les, gábrovje -a s, gábrovec -vca m, gábrovina -e ž; gábrce -a m, gábrček -čka m, gábrič -íča m, gábrica -e ž, gábrína -e ž, gábrast -a -o: ~ zid; gábrščica -e ž *neko jabolko*

gábez -a m, gábezov -a -o: ~ čaj
 gábež -a m *gnus*, gábežljiv -íva -o, gábežljivost -i ž

gábíti -im: ne gábi mi jedi! ~ se: ta jed se mi gábi; gabljiv -íva -o, gáben -bna -o

Gábrijel -a m, Gábrijelov -a -o, Gabrijéla -e ž, Gabrijélin -a -o
 gábro -a m *kamenina geol.*

gáča -e ž, *nav. mn.* gáče; gáčast -a -o = gáčnat -a -o *rogovilast*; gáčnik -a m *trak pri spodnjih hlačah*

gád gáda m, gádast -a -o, gádov -a -o = gádji -a -e: gádova mast, Gádova peč, gádja zaléga; gádovec -vca m, gádina -e ž; gadolás -lása -o

gága -e ž *raca*, gágati -am, gáganje -a s, gagljáti -ám: gos

(kokoš) gagljá, gagljál -ála -o, gagljánje -a s; gáginiti -nem *črhnuti, poginiti*

gáj -a m, gájec -jca m, gajevína -e ž, gájiti -im *dati rasti, gojiti*, gájenje -a s, gájnik -a m *gojitelj, logar*

Gáj -a m *l. i.*, *lat.* Caius; Ljudevit Gáj, gájica -e ž, gájičen -čna -o
 gájati -am *se goditi se*: kako se ti gája? gájanje -a s

gájba -e ž (+kajba) *kletka*, gájbica -e ž

gájda -e ž *duda*, gajdáš -a m
 gájsnati -am *drgniti*: hlače gájsnati, gájsnanje -a s; gájsnati *se smukati se*: kaj se gájsnaš tod okoli?

gákati -am *in* gáčem *gágati*
 gála ž *neskl. dvorna, praznična obleka, oprava*: oblekel se je v gála, v gála je prišel; *tudi kot prid. neskl.*: gála predstava, gála ples, gála uniforma

Galaksíja -e ž *astr. Rimska cesta*, galáktičen -čna -o: ~o *osvetje galaktóza -e ž mlečni sladkor*; galalít -a m *trda umetna snov iz mleka*; galalíten -tna -o: ~i gumbi; galaktít -a m *vrsta rudnine*, galaktítov -a -o

galán -a m *galanten ljubimec*, galánten -tna -o *vljuden, viteški*,

udvorljiv - galántnost -i ž; galanterija -e ž 1. *vljudnost, udvorljivost*, 2. *drobno blago*: trgovina z galanterijo; galanterijski -a -o galéb -a m, galébov -a -o, galébj -a -e

Gálec -lca [-lc-] m, Gáljia -e ž, gálski -a -o [-lsk-]

galéja -e ž *bojna ladja v srednjem veku*, na galéji; *tudi*: galéra -e ž; galeót -a m = galijót -a m *suzenj (veslač)* na galeji, *psovka*

galeníť -a m *svintev sijajnik*

galerija -e ž 1. *ozek, dolg hodnik, na eno stran odprt; mostovž, 2. stebriščna dvorana, 3. najvišji prostor v gledališču, 4. občinstvo s tega prostora, 5. umetniška zbirka (muzej)*; Národna galerija, galerijski -a -o: ~i sedež **gáljica** -e ž, gáljčen -čna -o: ~a barva, voda, gáljčiti -im z *galico škropiti*

Galicija -e ž *kr. i. dežele*, galíški -a -o: ~i Žid, Galiciján -a m, Galicijánka -e ž

galiczem -zma m *franc. jezikovna posebnost*

gáljij -a m *kem. prvina*

Galiléja -e ž *kr. i.*, Galiléjec -jca m, Galiléjka -e ž, galiléjski -a -o

Galiléo Galiléi m *os. i., rod. Galiléo Galiléija, Galiléo Galiléijev -a -o*

Galípoli -lija m *kr. i. polotoka in mesta ob Dardanélah*, galípolški -a -o [-lsk-]

gáljiti -im (se) *razgaljati (se)*, gáljenje -a s

galóna -e ž *angl. volla mera (4,54 l)*

galóp -ópa m *skok*, v galópu, galopírati -am v skoku jahati, dirjati, *skokoma jezdit*

galóša -e ž, *nav. mn. galóše galóš galún -a m, galúnov -a -o: ~ prah. ~a raztopina, galúnovec -vca m kamen, galúnovica -e ž galunova voda*

Galváni -ja m *prirodoslovec in anatom*, galvánski -a -o, galvánizem -zma m, galvanizírati -am, galvaniziranje -a s; galvanizácija -e ž, galvanizácijski -a -o; galvanografija -e ž, galvano-kávstika -e ž, galvanokávster -tra m, galvanométer -tra m, galvanoplástika -e ž, galvanoplástičen -čna -o, galvanoskop -a m; galvanotipija -e ž [*povsod: -alv-*]

gáma m *neskl. ime grške trke*: kót gáma, žarki gáma; *γ* *ena tisočinka mg*

Gáma: Vasco [*vásko*] da ~ m *špan. i., rod. Vasco da Gáme in Gáma, Vasco da Gámov -a -o* *gamáša -e ž *dokolenka, golenica, ovojka, ogležnjica*

gambít -a m *vrsta šahovske otvoritve*: dámski ~; gambíten -tna -o: ~i kmet

gámbovec -vca m *vrsta jabolka*, gámbovček -čka m

gáms gámsa m, gámsov -a -o: ~a brada (+gámsport -a)

Gandhi -ja [*gándi*] m *l. i. indijskega narodnega voditelja*, Gandhijev -a -o: ~a smrt

Gánges -a m *kr. i., indijska reka*, gángeski -a -o

gánglij -a m, gánglijski -a -o, *med. gánglion -a m živčni voz, gánglijski -a -o*

gangréna -e ž *med., gangrenózen -zna -o*

gángster -ja m, gángsterski -a -o, gángsterstvo -a s

Ganiméd -a m *Zevsov točaj*

ganiti gánem, gáni in gani -íte! gánil in ganil -ila -o, gánjen -a -o, gánjenje -a s, gánjenost -i ž = gínjenost -i ž (+ganótje), ganljív -íva -o, ganljívost -i ž [*npovod. povsod gan- in gan-*]

*gára -e ž *ogoljen madež, ogoljena zaplata, mrha (kobila), ime ovce*,

garancija

*gárast -a -o *raskav*, *gárati -am *ogolili*: ~ prašiča, krava steber gára = *držne se ob stebri*, *gárati se: živina se gára, *gáriti -im (se); garáti -ám, garáj -ájte! garál -ála -o, (z)garán -a -o, garánje -a s, garáč -a m
garancija -e ž *porošstvo, jamstvo*, garantírati -am *porok biti, jamčiti*, garancijski -a -o: ~o pismo, garánt -a m, garánten -ina -o: ~o pismo
garáza -e ž, garážen -žna -o: ~a vrata
gárda -e ž *telesna straža, izbrani vojaki*, gárden -dna -o: ~a konjenica, gardíst -a m, gardírati -am *nadzorovati dekleta po zavodih, na plesu*, gárdedáma -e ž *nadzornica nad dekleti*
garderóba -e ž *prostor za odlaganje obleke, obleka*; garderóben -bna -o: ~i listek, garderobêr -ja m, garderobêrka -e ž
gardína -e ž *zastor pri oknu, zagrinjalo, zavesa*
Gárdsko jézero -ega -a s *kr. i.*, ob Gárdskem jézeru, h Gárdskemu jézeru
gáre gár ž *mn. ročni voz na dveh kolesih*; gárice gáric ž *mn.*
gárje gárij ž *mn.*, gárjam gárje v gárjah v gárjami; gárjast -a -o, gárjav -a -o: ~a ovca; gárjavec -vca m, gárjavka -e ž, gárjavica -e ž, gárjavost -i ž
gármónd -a m *stopnja tiskanih črk*, v gármóndu tiskati; staviti borigis na gármónd
garnírati -am *opremiti, obložiti*, garníranje -a s, garnitúra -e ž *oprema, obložba, priklada, premena*; garnitúren -rna -o: ~i kos pohištva, ~i stol
garnizija -e ž *posádka, tudi garnizón* -a m, garnizijski -a -o: ~a bolnica, garniziónski -a -o: ~i dežurni častnik
Garóna -e ž *kr. i. reke v Franciji*

garsonjêra -e ž *samsko stanovanje*, garsonjêrski -a -o: ~o stanovanje; garsonjêrec -rca m, garsonjêrka -e ž
gasílec -lca [-uc- in -lc-] m, gasílski -a -o [-il-]: ~i dom, ~o društvo; gasílo -a s, gasílen -lna -o [-ln-]: ~a priprava, ~o orodje; gasílnik -a [-ln-] m, gasílnica -e [-ln-] ž
gasíti -ím, gasí -íte! gasil -a -o, gasên -èna -o: ~o apno; gasênje -a s, gasítev -tve ž
Gaskónja -e ž *kr. i. franc. pokrajine*, Gaskónjec -njca m, Gaskónjka -e ž, gaskónjski -a -o
gásniti -nem *nepreh.*: luči gásnejo; gasnóč -a -e
gástričen -čna -o *kar se nanaša na želodec, želodčen*, gastrítis -a m *želodčno vnetje*, gastrologíja -e ž *nauk o želodcu*, gastronóm -a m *kdor pozna in cení dobro jed*, dobrojedec, gastronomija -e ž *višja kuharija*
gáščerica -e ž, gáščerícín -a -o
Gášper -ja m *os. i.*, Gášperjev -a -o, gášper -ja m = gášperček -čka m *železna petica ali štedilnik*
gátiti -ím *mašiti, (za)jeziti*: v grlu se mi gáti, (na)gáčen -a -o, gátenje -a s; gát -a m *jez*
gauleiter -ja [gáulajter -ja] m, gauleiterski -a -o [gáulajterski]
gavóta -e ž *vrsta plesa*
gávran -a m *krokar*
Gay-Lussac [gelúsák] Gay-Lussaca m *os. i.*, Gay-Lussacov -a -o [gelúsákoŋ]: ~ zakon, stolp
gáz -í ž, gázi gáz na gázi nad gázjó, *dv. gázi gazi gazéma gázi* o gazéh nad gazéma, *mn. gázi gazi gazém gazi* o gazéh nad gazmi
gáza -e ž *med. mrežasta tkanina*
gázda -a in -e m *gospodar*, gázdarica -e ž *gospodarica*

gazéla -e ž 1. srni podobna žival, 2. oblika lirske pesmi, gazélji -a -e: ~i skok, gazélin -a -o: ~i rogovi, gazélski -a -o [-lšk-]; ~a oblika pesmi, gazélica -e ž

gáziti -im, gázi -íte! gázil -ila -o, (iz)gážen -a -o, gáženje -a s, gáznja -e ž, gáža -e ž sled, ki jo pušča divjačina v snegu

gazolín -a m kem.

gazométer -tra m plinomer, plino-hram, gazométrski -a -o

***gáža** -e ž plača, *gažist -a m namешčenec s stalno plačo

Géa -e ž os. i. grš. boginje zemlje, Géin -a -o

géjša -e ž japonska plesalka in pevkica, géjšin -a -o

géjzir -a m geol., géjzirski -a -o

gél [gél] -a m neka koloidna snov

geminácija -e ž podvojitve, geminírati -am podvojiti

gén -a m dedna zasnova

genealóg -a m rodopisec, rodoslovec, genealogíja -e ž rodopis, rodoslovje, genealóški -a -o rodopisen, rodosloven

generácija -e ž rod, zarod, pokolenje, naraščaj, generacijski -a -o, generativen -vna -o; generírati -am; genêričen -čna -o: ~i pojem (vrstni)

generál -a m, generálca -e ž generalova žena, generálov -a -o (osebno), generálski -a -o (na splošno): ~i čin; generalisim -a -o vrhovni general; generálen -lna -o (+generélen) splošen: ~i ravnatelj, štab; generálka -e ž zadnja skušnja pred nastopom, zemljevid, generalizírati -am posplošiti, posploševati, generaliziranje -a s, generalizácija -e ž, generálštab -a m, generálštaben -bna -o, generálmajor -ja m [povsod: -al-]

generátor -ja m stroj, ki daje električni tok; stroj, ki proizvaja

gorilni plin ipd., generátorski -a -o

generózen -zna -o velikodušen, plemenit, generóznost -i ž velikodušnost

genéza -e ž postanek, razvoj, Géneza -e ž prva Mojzesova knjiga v sv. pismu stare zaveze, stvarjenje sveta, genétika -e ž nauk o nastanku živalskih in rastlinskih vrst, genétičen -čna -o

génij -a m veleum, geniálen -lna -o [-ln-], geniálnost -i [-ln-] ž

genitálen -lna -o [-ln-]: ~a zleza; genitálije -tálj ž mn. plodila, rodila

génitiv [-ij] -a m rodilnik, génitiven -vna -o: ~a oblika

Génova -e [génova] ž kr. i. mesta v Italiji, génovski -a -o: ~o pristanišče, Genovežan -ána m, Genovežanka -e ž

genre [žánr] gena genru [žánra -u] m 1. vrsta, slog, 2. slika iz življenja; genrski -a -o [žánrski]: ~a slika; ali pa: žánr -a -u m, žánrski -a -o

gentleman [džéntlmen] -a m človek s pravo izobrazbo in odličnim vedenjem, poštenjak, vrl mož, gentlemanški -a -o [džéntlmenški]: ~o vedenje, gentlemanstvo -a [džéntlmenstvo] s

geocéntričen -čna -o: ~i sostav

geodét -a m zemljemerec, geodétski -a -o: ~i oddelek, geodezija -e ž zemljemerstvo

geofizika -e ž nauk o fizikalnih lastnostih Zemlje, geofizičen -čna -o

geográf -a m zemljepisec, geografíja -e ž zemljepis, geográfski -a -o = geográfíčen -čna -o

geoid -a m ime za geometrični lik Zemlje, geoiden -dna -o

geológ -a m kdor se ukvarja z geologijo, geologíja -e ž nauk o zemeljski skorji in njenem postanku, geolóški -a -o = geológíčen -čna -o: ~a doba

geométer

geométer -tra *m* zemljemerec, merjevec, geométrijski -a -o; geometrija -e *ž* nauk o likih, geometrijski -a -o: ~a knjiga, geometričen -čna -o: ~i lik
 geomorfologija -e *ž* nauk o oblikah zemeljske površine in njih spremembah, geomorfološki -a -o = geomorfológičen -čna -o
 geopolitika -e *ž* nauk o zemljepisnih pogojih politike, geopolitičen -čna -o
 George [žórz] *m* franc. os. i., Georzea [žórzá], Georgeov -a -o [žórzoy -ova -o]
 George Lloyd [džórdž lójd] *m* angl. os. i., Georzea Lloyd [džórdža lójda], Lloyd Georgeov -a -o [lójd džórdžoy -ova -o]
 georgína -e *ž* dalija bot., georgínin -a -o
 geostátika -e *ž* nauk o ravnotežju trdnih teles, nauk o ohranitvi donosnosti zemlje, geostátičen -čna -o
 gépelj -na *m* vitel, gépeljski -a -o
 geránija -e *ž* bot., geránijin -a -o
 Germán -a *m*, Germánka -e *ž*, Germánija -e *ž*, germánstvo -a *s*, germánški -a -o: ~i jeziki; germánščina -e *ž*; germanizem -zma *m*, germanizírati -am, germaniziranje -a *s*, germanizácija -e *ž*; germaníst -a *m*, germanístika -e *ž*, germanístičen -čna -o; germanofíl -a *m*, ~fílški -a -o; germanofób -a *m*, ~fóbski -a -o
 germánij -a *m* kem. prvina
 gerónt -a *m* član sveta starih v Sparti, geróntski -a -o, geruzija -e *ž* svet starešin v Sparti, geruzijski -a -o
 gerúndij -a *m*, gerúndijski -a -o
 gerundív [-íy] -a *m*, gerundíven -vna -o: ~a raba
 géslo -a *s*, mn. gésla gésel [-səl], géselski -a -o [-səl-]: ~i slog
 géssta -e *ž* kretnja, gestikulírati -am, gestikulíranje -a *s*, gesti-

kulácija -e *ž* kretanje ob govorjenju
 gestápo -pa *m*, gestáповec -vca *m*, gestáповka -e *ž*, gestáповski -a -o
 géto -ta *m* židovska mestna četrt
 gib -a *m*, gíben -bna -o: ~i živec, gíbnost -i *ž*, gíbek -bka -o: ~o telo; gíbkost -i *ž*, gíbec -bca *m*, gíbčen -čna -o, gíbčnost -i *ž*, gíbljaj in gíbljáj -a *m*, gíbljív -íva -o: ~ prst, gíbljívost -i *ž*
 gíbáti in gíbati, gíbljem in -am (se), gíblji -te in gíбай -ájte!
 gíбайоč -a -e, gíbal -ála -o, gíbánje -a in gíbanje -a *s*, gíbánica -e *ž*, nav. mn. gíbánice -ic, gíbaló -a *s*, gíbalén -lna -o [-ln-]: ~a sila; gíbalnica -e [-ln-] *ž*
 Gíbraltar -ja *m* kr. i., gíbraltarski -a -o: Gíbraltarska ožina [-lt-]
 gígánt -a *m* velikán, gígántski -a -o: ~a prikazen
 giljotína -e *ž* priprava za obglavljanje, giljotínirati -am, giljotíniranje -a *s*
 gímnástika -e *ž* telovadba, gímnástičen -čna -o: ~e vaje; gímnást -a *m* telovadec
 gímnázija -e *ž*, gímnazijec -jca *m*, gímnazíjka -e *ž*, gímnazíjski -a -o: ~o poslopje
 gínekológ -a *m* zdravnik za ženske bolezni, gínekologíja -e *ž* nauk o ženskih boleznih in njih zdravljenju, gínekolóški -a -o
 gíniti -nem: od žeje ~, ~ za čim; gínjen -a -o, gínjenje -a *s*, gínjenost -i *ž* (+ganótje), gínljív -íva -o: ~ prizor, gínljívost -i *ž*; gínévati -am, gínévanje -a *s*
 *gíps -a *m* mavec
 gírlánda -e *ž* cvetna kita
 gís -a *m* glas.: gís-mol
 gízdati -am (se) pretírano gospósko se vesti, gízda -e *ž*, gízdávanje -áva -o, gízdáven -vna -o, gízdalín -a *m* = gízdávec -vca *m*, gízdalínka -e *ž*, gízdávnost -i *ž*

glacé rokavice [glasé] vrsta rokavic, v glacé rokavicah
glaciálen -lna -o [-ln-] ledeniški, iz dobe ledenikov: ~a doba
glád -ú in gláda m, od gládú (gláda) umreti; gláden -dna -o: ~o leto; gládúh -a m, gládež -a m: ~ in stradež
gládek -dka -o, glájši -a -e in gládkéjši -a -e, prisl. gládkó in gládko, gláje in gládkéje, gládkost -i ž
gládež -a m 1. orodje za glájenje, 2. ime več rastlin, gládník -a m gládilna kost
gladiátor -ja m borilec, gladiátorjev -a -o, gladiátorski -a -o: ~e igre
gládilo -a s orodje za glájenje, gládilce -a [-lc-] s, gládilka -e [-lk-] ž čevljarska deska, gládilen -lna -o [-ln-]: ~o jeklo; gládilnica -e [-ln-] ž 1. stroj za glájenje, 2. prostor za tako delo; gládilnik -a [-ij-] m
gládina -e ž: morska gládina, gládinski -a -o
gladióla -e ž bot., gladiólin -a -o: ~ cvet
gláditi -im, gláděč -ěča -e, gládil -a -o in -ila -o, (u)glájen -ěna -o in (u)glájen -a -o, glájenje in gládenje -a s, glája -e ž politura
gládováti -újem, gládovál -ála -o, gládovánje -a s
gládóven -vna -o: ~a stavka; gládóvnik -a m 1. kdor ni nikdar sit, 2. plevelka bot., gládóvnost -i ž
Gladstone [glédston] m os. i. angl. državnik, Gladstona, Gladstonov -a -o
glágol -a m, glágolski -a -o: ~e oblike; glágolnik -a m; glágolniški -a -o [povsod: -ol-]
glágolica -e ž, glágolíški -a -o = glágolski -a -o [-lšk-]: ~i rokopisi; glágoljš -a m, glágoljšáki -a -o, glágoljšástvo -a s

glás -a in glású m, glásu glás v glásu z glásom, dv. glása in glásóva glásóv glásóvoma glása in glásóva pri glásóvih z glásóvoma, mn. glási in glásóvi glásóv glásóvom glásóve pri glásóvih z glásóvi; naglás = glasnó: naglás govoriti, na ves glás vpiti, na glásu biti, hiša je na glásu; + glásom predl.: + glásom zadnjih uradnih poročil = po zadnjih uradnih poročilih, + glásom uradnega ukaza = po uradnem ukazu, z uradnim ukazom; glásek -ska m, glásóven -vna -o: ~i organ, glásóvnica -e ž; gláska -e ž nota
glásba -e ž, glásben -a -o: ~a šola; glásbenik -a [-bən-] m, glásbilo -a s, glásbílen -lna -o [-ln-]
glásen in glásèn [-sən] in glásán, glásna in -à, glásno in -ó, -í -é, glásnéjši -a -e, prisl. glasnó, glásnéje; glásník -a m, glásníkov -a -o, glásníški -a -o, Slovénški Glásnik, Glásnikov -a -o: ~ urednik; glásniški -a -o: ~o urejanje, glásnikovec -vca m
glásilo -a s 1. glasovni organ, 2. časopis, časnik: glásilo KP, glásilen -lna -o [-ln-], glásilka -e [-lk-] ž
glásiti -ím, glási -íte! glásěč -ěča -e, glásil -a -o, (u)glásěn -ěna -o, glásěnje -a s
glaskováti -újem, glaskovál -ála -o, glaskovánje -a s, glaskoválen -lna -o [-ln-]: ~a metoda bránja
glasov -v sestavi: glasomér -éra m, glasoslóvje -a s, glasoslóven -vna -o: ~i pojav, glasotvóren -rna -o, glasotvórnica -e ž, + glasovír -ja m klavir
glasováti -újem, glasovál -ála -o, glasovánje -a s, glasoválec -lca [-ávc-] m, glasováлка -e [-ávk-] ž; glasoválen -lna -o [-ln-]

glasovít

glasovít -a -o, glasovitost -i ž
Gláuberjeva sol, -e -í ž
gláva -e in glavé ž, na glávo dati, iz gláve znati; glávica -e ž: dobro glávico imeti, glavica -e ž: zélnata, lanéna, žebljevà ~
glaváč -a m, glaváča -e ž, glaváček -čka m, glaváčica -e ž, glaváčevski -a -o: ~a betíca
glavàn -ána m, glavána -e ž, glavánja -e ž
glavár -ja m, glavaráca -e ž, glavarána -e ž, glaváriti -im, glavárski -a -o, glavárstvo -a s
glavát -áta -o: ~o zelje, glavática -e ž zool., glavátost -i ž
glávén -vna -o: ~a bolezen, ~o mesto, +glavna vrata *vélíka vrata*, +glavni oltar *vélíki oltar*, +glavna skupščina *vélíka skupščina*
glavič -íča m, glavíčar -ja m *kdor dela glavice za bucike*, glavíčarica -e ž *bucika*, glavíčast -a -o, glavíčiti -im: bucike ~, mak se glavíči
glavína -e ž, glavínec -nca m bot., glavínski -a -o
glavkóm -a m *očesna mrena*
glavkonít -a m *mineral*
glávnica -e ž *kapital*, glávničar -ja m *kdor dá glavnico*, glávniški -a -o
glavníčnica -e ž bot.; glavnína -e ž *jedro, večina*: ~ vojske, gláv-nja -e ž *živ ogorek*, glavnjáč -a m bot.; glávnat -a -o: ~a solata, ~o zelje
glavník -a m, glavníkov -a -o: ~i zobje, glavníkar -ja m *kdor dela glavnike*, glavníkarski -a -o: ~a pila; glavníkarstvo -a s
glavo -v *sestavi*: glavoból [-ól] -óla m, glavonóžec -žca m zool., glavoprsje -a s zool., glavosèk -éka m
 *glazúra -e ž *lošč*, *glazírati -am *loščiti*, *glazíran -a -o *pološčen*, *glazíranje -a s *loščenje*

gléd -í ž *smer*: v to gled, v ne-dogled
gledálec -lea [-áyc-] m, gledálka -e [-áyk-] ž, gledálski -a -o [-lšk-]: ~i prostor, gledálo -a s *čutilo za vid*, gledálen -lna -o [-ln-]: ~i živec
gledališče -a s, gledališčen -ščna -o: ~a igra, gledališki -a -o: Gledališki list, ~a predstava
glédati -am, gléj -te! in glédi -te! lèj -te *medm.*, gledájóč -a -e, gledáje na kaj; glédé česa, (ne) glédé na kaj, glédanje -a s, glédkati -am *v otroškem govoru*
gledišče -a s: s tega gledišča
glén -a m *sluz, madež, blato, obloga na jeziku*; glénav -a -o: ~a ovca, glénast -a -o: ~a voda, ~a zemlja, ~ jezik; glénavica -e ž
gléna -e ž *sipa, mivka*, glénovec -vca m *iz glene nastali kamen*
gléženj -nja m, gléženjski -a -o [-žanj-]: ~i sklep *med*.
glicerín -a m, glicerínski -a -o
glikemíja -e ž *preveč sladkorja v krvi (med.)*
glikogén -a m *živalski škrob*
glína -e ž, glínje -a s, glínov -a -o *iz gline*, glínovec -vca m, glínovina -e ž *glinasta tla*, glínast -a -o, glínén -a -o, glínénica -e ž, glínénína -e ž, glínàt -áta -o = glínovàt -áta -o = glínovít -a -o *kar vsebuje glino*, glínica -e in glínica -e ž, glíníšče -a s
glíóm -a m *oteklina v možganih*
gliptotéka -e ž *zbirka graviranih kamnov in kinarskih del*
glísta -e ž, glístin -a -o: ~a jajčeca; glístav -a -o: ~ otrok = glístavec -vca m, glístavka -e ž, glístávka -e ž, *nav. mn.*: glístávke -ávst *zdravilo zoper gliste*, glístavost -i ž, glístast -a -o; glístnica -e ž bot., glístnik -a m bot., glístovnica -e ž bot. *

glíva -e ž, glívica -e ž, glívar -ja
m zool., glívica -e ž zool., glí-
vičen -čna -o: ~a bolezen

glóba -e ž: plačati glóbo, globíti
-ím koga naložiti komu globo

globáča -e ž globel, brezno, globá-
čast -a -o

globálen -lna -o [-ln-] kar se 'na-
naša na vso površino, pregleden:
~a metoda branja

globátí -am in -bljem: voda gló-
ba, glóbanje -a s

globél [-béu] globéli ž, globélica
-e ž, globélnik [-béu] -a m

globína -e ž, globínski -a -o: ~i
relief, ~o tiskanje; globinomér
-méra m

globíti -ím poglabljati, glóbi -íte!
globíl -a -o, globljénje -a s

globòk -òka -o, glóblji -a -e =
globóčji -a -e = globokéjši -a
-e, prisl. globòko, glóblje ali
globóče ali globokéje, dol. glo-
bóki -ega; globòk rabimo v slov.
le tedaj, kadar se nanaša res ali
preneseno na mero, drugače ne:
globòk prepad, globòka voda,
globòko morje, globòki krož-
nik; globòk pogled, globòka mi-
sel, globòko ponižanje, ne pa:
+globòko v gozdu daleč v gozdu,
+globòka temà gosta, trda tema,
+v najgloblji zimi v najtrši zimi,
+povem ti globoko zaupno čisto
zaupno, +globoko razočaran sil-
no razočaran, +globoko prepri-
čan trdno prepričan; globočina
-e ž, globočáva -e ž, globokóst
-i ž, globočnina -e ž, gl. tudi
globína

globoko- v sestavi: globokočúten
-tna -o, globokómíseln -a -o
[-sáln-], globokómíselnost -i
[-sáln-] ž, globokoséžen -žna -o,
globokoumen -mna -o, globoko-
úmje -a s, globokoumnost -i ž
glóbus -a m zemeljska krogla,
glóbusen -sna -o: ~o stojalo

glódati in glodáti glódam in -jem,
glódaj -te! in gloj -te! glódal
-a -o in glódal -ála -o, glódanje
in -ánje -a s; glodáv -áva -o
kdor rad glóda, glodávec -vca m,
glodávka -e ž, glodávski -a -o

glòg glóga m, glógov -a -o: ~ les,
~ belin, ~a palica; glógovec
-vca m glógov grm, glógovina -e
ž in glogovina -e ž, glógovka
-e ž glógova šiba

gloksínija -e ž neka cvetlica

glóríja -e ž slava, veličastvo: glò-
rijo komu peti = slaviti koga

glorióla -e ž svetniški sij, obstret:
z gloriólo koga obdati

glósa -e ž opomba, pripisek; po-
sebna vrsta lirske pesmi; glosí-
rati -am, glosátor -ja m, glosár
-ja m slovar, besednjak, glosá-
ričen -čna -o

glúh -a -o in gluhó, dol. glúhi
-a -o, kdor ne slíši, kar je neob-
čutiljivo: gluhi prsti; glúhost in
glúhóst -i ž, gluhóba -e ž, glú-
šec -šca m, glušica -e ž = glú-
ška -e ž

gluho- v sestavi: gluhoném -a -o,
gluhonémec -mca m, gluhoném-
ka -e ž, gluhonémost -i ž, glu-
honémnica -e ž

glukóza -e ž grozdni sladkor, glu-
kózen -zna -o

glúma -e ž šala, norčija, glúmec
-mca m, glúmski -a -o, glumáč
-a m, glumáčica -e ž, glumáštvó
-a s, glúmíti -im, glúmljenje -a s

glúmpec -pca m = gúmpec -pca m
glúp -a -o, glúpec -pca m, glú-
post -i ž

glušéti -ím gluH postajati, glušél
-éla -o, glušénje -a s

glušíti -ím sluh jemati, gluši -íte!
glušèc -èča -e, glušíl -a -o, glu-
šénje -a s, glušílec -lca [-lc-]
m, glušílen -lna -o [-ln-]: ~e
naprave

gmôta

gmôta -e ž *tvar, materija*, gmôten -tna -o *tvaren*
gnájs -a m *kristalinski skrilavec*, gl. *tudi rúla*
gnáti žênem, žêni ženíte! gnâl -ála -o, gnánje -a s
gnéca -e ž
gnêsti gnêtem, gnêti -íte! gnetóč -a -e, gnétel gnêtla -o, (u)gnétati -am, gnétanje -a s, gnétec -tca m, gnéten -tna -o *kar se dá gnesti*, gnefílo -a s
gnèv gnéva m, gnéviti -im se, gnéven -vna -o
gnézdo -a s, gnézdece -deca [-dæc-] s, gnézđiti -im, gnézdenje -a s, gnézđast -a -o
gnida -e ž, gnídica -e ž, gnídast -a -o, gnídav -a -o, gnídavec -vca m, gnídavka -e ž, gnídavski -a -o
gníti gnijem, gnijóč -a -e, gníl -a -o; (na)gnít -a -o, gnítje -a s; gnílád -i ž, gnílôba -e ž, gnílôben -bna -o, gnílec -lca [-ty-] m 1. *november*, 2. *neke vrste hrast*, 3. *vrsta rdečega skrilavca*; gnílina -e ž *kar je segnilo*
gnját -i ž, gnjátén -tna -o, gnjátnica -e ž
gnjáviti -im, gnjávljenje -a s, gnjávêž -a m
gnjécati -am *počasi in okorno se vesti*, gnjécalo -a s *okoren človek*, gnjéc -a m *cmok*; *majhen, debelúšen otrók*, gnjécav -a -o = gnjécast -a -o: ~ kruh
gnócati -am: kaj se gnócaš (*obotavljaš*)? gnócanje -a s, gnócalo -a s *počasnež*
gnój -a in -á m, na gnóju, zmesni gnój, gnoják -a m *topla greda*, gnójén -jna -o in gnoján -jèn -jnâ -ó: tur je ~, prst je ves ~, gnójni koš, gnójni voz; gnójnica -e ž *lekočina*, gnojnica -e ž *gnojíšče*, ográd, gnójničast -a -o: ~a zemlja; gnójničen -čna -o:

-a jama; gnojíšče -a s, gnojáv -áva -o, gnojávica -e ž, gnójast -a -o, gnójnat -a -o
gnójiti -ím, gnóji -íte! gnojêč -éca -e, gnójil -a -o, (po)gnójèn -éna -o, gnojênje -a s, gnojítev -tve ž, gnojilo -a s, gnojílen -lna -o [-ln-], gnojívo -a s, gnojíven -vna -o, gnojác -a m, gnojár -ja m, gnojáriti -im
gnóma -e ž *izrek*, gnómik -a m *kdor piše gnome*, gnómíčen -čna -o = gnómiski -a -o
gnómon -a m *kazalec na sončni uri*, gnomónika -e ž *nauk o sončnih urah*
gnóstik -a m *kdor globoko, zlasti versko spoznava*, gnóstíčen -čna -o, gnosticízem -zma m *versko gibanje v časih zgodnjega kršćanstva*
gnú -ja m *južnoafriška antilopa*
gnús -a m, gnúšen -sna -o, gnúsnik -a m, gnúsница -e ž, gnúsnost -i ž; gnúsôba -e ž, gnúsôben -bna -o, gnúsôbnost -i ž, gnúsôta -e ž, gnúsa -e ž: ti gnúsa gnúsasta!
gnústiti -im, (o)gnúšen -a -o, gnúšenje -a s
Góa -e ž *kr. i. portugalske kolonije v Prednji Indiji*, Goanézijec -jca m, goanêški -a -o
góba -e ž, góbov -a -o: ~a juha; góbovec -vca m *zool., bot.*, góbovica -e ž *gobova juha*, góbovka -e ž *neka hruška*, góbji -a -e: ~a omaka = góbova omaka, góbica -e ž, góbíšče -a s, gobàn -ána m, góbar -ja m, góbarica -e ž, góbarski -a -o: ~o orodje; góbast -a -o, góbav -a -o: ~ les; góbavost -i ž, gobavéti -ím, gobavèl -éla -o
góbec -bca m, góbček -čka m, gobcáti -ám *neumno govoríti*, góbčast -a -o: ~ pes, góbčnica -e ž *živalska ustnica*, *slinavka*, góbčkati -am se *poljubljati se*

gobelín -a m vrsta stenske preproge, gobelínski -a -o: ~a slika
gobezdáti -ám, gobezdaj -ájte!
 gobezdál -ála -o, gobezdánje -a s;
 gobezdalo -a s, gobezdúlja -e ž,
 gobezdáv -áva -o, gobezdávost -i ž

Góbi ž neskl. puščava v osrednji Aziji, navadno v zvezi puščáva Góbi; iz puščave Góbi, bližati se puščavi Góbi, iti v puščavo Góbi, v puščavi Góbi, med puščavo Góbi in Tibetom

Gobineau (gobinó) Gobineauja (gobinója) m os. i. franc. pisatelja in diplomata

gód -a in -ú m praznik: cerkveni godóvi, danes je moj gód; *prislovno*: zagóda (zarana) priti, zgóday, sad je pogódu, pogódu komu storiti; góden ali góden -dna -o in godán ali godén -dná -ó: ptiči so ~i, ~ za ženitev; gódnost -i ž; gódoval -a -o: kdaj si gódoval imaš god? godóven -vna -o: ~i dan, ~o darilo, godóvnik -a m, godóvnica -e ž, godovnják -a m, godovnjáča -e ž, godovná -à s, godováti godújem, godováł -ála -o, godovánje -a s

godálo -a s, godálen -lna -o [-ln-]: ~i kvartet

gódba -e ž, *rod. mn.* gódb, gódben -a -o ~o društvo, gódbenik -a m, gódbenica -e ž [*povsod*: -bən-]

gódec -dca m, gódecv -a -o, gódecvski -a -o: ~a pesem, godčeváti -újem *po godčevsko se vesti*

godíti -ím (se), godèč -éča -e, gódi -íte! godíl -a -o, godénje -a s, godítev -tve ž: ~lanú

gódlja -e ž, gódljast -a -o: ~o vino, godljáti -ám *mrmrati, brbrati*, godljáj -ájte! godljajóč -a -e, godljáje, godljál -ála -o, godljánje -a s

godnèti -ím, godnè -íte! godnèł -éla -o, godnénje -a s: lan hitro

godní; godniti -ím (se), gódni -íte! godníl -a -o, godnénje -a s; godnjáti -ám, godnjáj -ájte! godnjál -ála -o, godnjánje -a s

godráti -ám: puran godrá, godráj -ájte! godrál -ála -o, godránje -a s

godrnjáti -ám, godrnjáje, godrnjáj -ájte! godrnjál -ála -o, godrnjánje -a s, godrnjác -a m, godrnjalo -a s, godrnjálást -a -o; godrnjáv -áva -o, godrnjávéc -vca m, godrnjávka -e ž, godrnjávš -a m, godrnjávšati -am, godrnjávšanje -a s

Goethe -ja m, Goethejev -a -o: ~a pesem, goethejevski -a -o: ~i slog [*povsod*: göte-]

+**góflja** -e ž *velika usta, gobezdač, širokoustnež*, +gofljáti -ám = gobezdati, ustiti se, +gofljánje -a s = *ustenje, gobezdanje*, +gofljác -a m = *širokoustnež, gobezdač*

gognjáti -ám *skozi nos govoriti*, gognjajóč -a -e, gognjál -ála -o, gognjánje -a s, gognjáleč -lca [-áj-] m, gognjálka -e [-áj-] ž; *gl. tudi* hohnjati

gogotáti -ám: gosi gogotájo, gogotal -ála -o, gogotánje -a s, gogót -óta m

gojíti -ím, gojé, gojèč -éča -e, góji -íte! gojíl -a -o, gojèn -éna -o, gojénje -a s, gojèneg -nca m, gojèncev -a -o, gojénka -e ž, gojénkin -a -o, gojítelj -a m, gojíteljica -e ž, gojítev -tve ž, gojílen -lna -o [-ln-]: ~a vrsta rastlin; gojišče -a s: ~ baktèrij, gojiščén -ščna -o: ~a preiskava

gójzer -ja m, *nav. mn.* gójzerji -ev = gójzerice -ic ž *mn.*

gól [gól] -a m *šp. vrata, zadetek pri nogometu, hokeju ipd.*, gólman -a [-ól-] m *vratar*

gòl

gòl [gòu] gòla -o, -i -e in goló, -í -é; *dol. obl. gòli -a -o:* do gòlega sleči; *prim. bolj gòl gòla -o;* golóta -e ž, golóten -tna -o, golótnost -i ž
gól [gòu] -í ž, golóvje -a s *obsekan les*
goláčina -e ž 1. *dlaka živali, kadar se goli,* 2. *mesta brez zrna na koruznem storžu*
golázen -zni ž, golázenski -a -o [-zən-]: ~a nadloga
góláž -a m jed
gólcat -a -o [gòucat]: golo gólcato cigánce
gólcati -am (se) 1. *glasno gollati tekočine,* 2. *kolcati se;* gólcanje -a s, golčáj -a m *požirek [povsod: gòu-]*
golčáti -ím, gólči -íte! golčèč -éča -e, gólčal -ála -o, golčánje -a s, gólč -a m [povsod: gòu-]
goldínar -ja m *prvotno zlatnik, pozneje dvokronski srebrnik,* goldínarski -a -o [povsod: gold-]
gólec -lca [-òu-] m 1. *golobradec,* 2. *ptič, ki še nima perja,* 3. *žitni plod,* 4. *gol hrib,* na gólec (na gladko) obrušen
golén -éna -o *nezrel:* ~e hruške, golénc -nca m *nezrel sadež*
golén -a -o: ~o zrno, t. j. *pšenično, rženo (ne: ječmenovo, orseno),* ~ kruh (iz pšenice in rži), golenína -e ž *golozrnje*
golén -i ž, golénji -a -e, golenják -a m *oklep za na kolena (pri nogometu, hokeju),* golenica -e ž *golenja kost, gorenji del škornjev,* goleničen -čna -o, golénka -e ž *nogavica brez stopala*
goléti -ím, góli -íte! golèl -éla -o, (o)gòlel -éla -o, (o)golélost -i ž, golénje -a s
gólež -a m *gola, neporasla gora*
gólf -a m *športna igra s kroglo,* golfišče -a s [povsod: -lf-]
Gólgota -e [-lg-] ž l. i., z Gólgo-te, na Gólgotu, na Gólgoti

Gólia -lja in -lje m *os. priim.,* Góljev -a -o: ~a drama, pesem;
Gólja -a in -e m *os. priim.,* Góljev -a -o m
golíca -e ž: 1. *gola strmina, kjer so gozd posekali,* 2. *neizpolnjena tiskovina,* 3. *drevesce brez listja in vej,* 4. *tifus,* 5. *vrsta pšenice brez res;* golič -íča m 1. *negoden ptič,* 2. *golobradec,* 3. *gola gora,* 4. *goli ječmen;* goličáva -e ž = golárna -e ž *gola zemlja, ravnina,* goličavarica -e ž *plavnika;* goličiti -im se *postajati gol (o gozdovih),* goličeváti -újem *trebiti gozd,* goličevál -ála -o, goličevánje -a s
golída -e ž, golídica -e ž, golíden -dna -o: ~i rep
Gólijat -a m *os. i.,* Gólijatov -a -o
golína -e ž *kar je golo,* golínar -ja m *prebivalec na golini*
golíti gólim, góli -íte! góliil -íla -o, góljen -a -o, góljenje -a s, gólítev -tve ž, góljáva -e ž; gólinik -a [-íu-] m *krznarsko strgalo*
goljuf -úfa m, goljufáti -ám, góljufáj -ájte! góljufál -ála -o, góljufán -a -o, góljufánje -a s, góljufíja -e ž, góljufén -fna -o, góljufnost -i ž, góljufív -íva -o, góljufívec -vca m, góljufívka -e ž, góljufívost -i ž
gólk -a [gòuk-] m *govor: boljši molk kakor golk;* gólkati -am *ali -čem [-òu-] gruliti*
golo- v sestavi: golobräd -áda -o, ~brádec -dca m, golobúčen -čna -o, ~búčnik -a m *zaničlj.,* gologláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, golokràk -áka -o, golokríl [-íl-] -íla -o, golo-míšiti -im, golomràz -áza -o: ~a zima, golomrázica -e ž *mraz brez snega,* ~mráziti -im; golonòg -óga -o, golorépec -pca m, ~répka -e ž, goloròk -óka -o, golosèk -éka m, golosemén

-a -o, ~seménka -e ž, goloúst -ústa -o, golovrát -áta -o
golób -a m, golóbček -čka m = golóbec -bca m, golóbčkatí -am se, golóbčkanje -a s, golobíca -e ž = golobíčka -e ž = golobíčica -e ž, golóbar -ja m, golóbarica -e ž, golóbarjev -a -o, golóbarski -a -o, golóbarstvo -a s, golóbji -a -e: ~a pečenka, golóbast -a -o, golobína -e ž, golobnják -a m
golovec -vca m *gol hrib*, golovíca -e ž *suha veja*, golovína -e ž *neka trta*
gólšniti -nem, gólšati -am *kašlja-ti*, gólšanje -a s [*povsod: -ou-*]
gólša -e ž, gólšav -ava -o, gólšavost -i ž, gólšavec -vca m, gólšec -šca m *bot.*, gólšar -ja m, gólšavka -e ž, gólšišče -a s, gólšavína -e ž *meso golše*, gólšast -a -o, gólšen -šna -o: ~i žlezi [*povsod: -ou-*]
gólt -a m, gólta -e ž *žrelo, požeruh*, mn. gólte *angina*, góltec -tca m, gólten -tna -o: ~a stena; góltnež -a m *požeruh*, góltnik -a m *mehkonebnik slovn.*, gólt-niti -nem, góltnost -i ž *požrešnost*, góltàn -ána m, góltánc -nca m, góltati -am, góltanje -a s, góltáč -a m *kđor golta*, góltáj -a m *požirek*, góltálo -a s *brezno*, góltáv -áva -o, góltávec -vca m, góltávost -i ž, góltávka -e ž *bot.* [*povsod: goup-*]
golžún -a [-ou-] m 1. *kurja golša*, 2. *neka rastlina*
gomázen -zna -o: mravelj, ljudi je vse gomazno; gomázen -zni ž *gomazeč mrčes*
gomazéti -im *gl. gomezéti* -im
gomezéti -im, gomezì -íte! gomezèč -éča -e, gomezèl -éla -o, gomezènje -a s, gomezíce -íc ž *mn. 1. kurja poll, 2. mehurčki v kipeči tekočini*, gomezljáti -ám, gomezljáj -ájte! gomezljál -ála

-o, gomezljánje -a s, gomezljiv -íva -o [*povsod: gomaz-*]
gomila -e ž, gomílast -a -o, gomílica -e ž, gomílje -a s; gomí-liti -im, gomíljenje -a s, gomí-ljati -am se: gore se gomíljajo, gomíloma *prisl.*
gomizljáti -ám: mravljinci gomizljájo, gomizljiv -íva -o: ~o vino (*ki se peni*), *gl. tudi gomezéti*
gomóla -e ž *skrilasta glina*
gomoléti -im *gomezeti*, gomóli -íte! gomoléč -éča -e: ~a svetloba, gomólèl -éla -o, gomólènje -a s, gomólívka -e ž *bot. neka trava*
gomólj -mólja m, gomólja -e ž: ~ sira; gomóljast -a -o, gomóljèc -ljca m, gomóljica -e ž, gomóljècast -a -o; gomóljčear -ja m 1. *neke vrste pes*, 2. *neke vrste hrošč*; gomóljka -e ž, gomóljiti -im se: mleko se gomóljí; gomóljènje -a s, gomólj-nica -e ž, gomóljávka -e ž *strupeni kukmak*, gomóljnat -a -o: ~ nos; gomóljnost -i ž *tvorba gomóljastih vozlov med.*
Gomóra -e ž *kr. i. svetopisemskega mesta ob Mrtvem morju*
gòn góna m: plodilni ~; gónski -a -o: ~o bitje
gonáda -e ž *zaplodna žleza*
gónbola -e ž *ozek, dolg beneški čoln*, gondoljèr -a m, gondoljè-ra -e ž, gondoljèrski -a -o: ~a pesem
gondráti -ám *godrnjati*, gondràj -ájte! gondràl -ála -o, gondránje -a s, góndra -e ž *godrnjava ženska*, gondrač -a m, gondrálo -a s *godrnjav človek*, gondràv -áva -o: ~ človek
góng -a m: udariti na ~
goniométer -tra m *kolomer*, goniométrski -a -o, goniometrija -e ž, goniometrijski -a -o
goniti gónim, gòni -íte! gónil -íla -o, gónjen -a -o, gónjenje -a s:

gónja

goniti živino, divjáčino, koló, cisterno in vodó, motor, stroj, pesem, svojo (misel), ~ se o živini, gonič -iča m, gonilo -a s, gonílen -lna -o [-ln-]: ~a sila; gonílec -lca [-lc-] m, gonítev -tve ž

gónja -e ž, gonjác -a m, gonjácška -e ž, gonjáški -a -o, gonjáj -a m

gonôba -e ž uničenje

gonokókus -a in gonokók -a m bakterija, povzročitelj kapavice, gonokókusen -sna -o: ~i bacil

gonoréja -e ž kapavica, gonoréjski -a -o, gonoroíčen -čna -o

gôr prisl. na vprašanje kam?: prídi gôr! hodi gôr in dôl

góra ž góre -i -o itd. v edn., dv. in mn. ali: edn. goré góri goró (na goro) na góri za goró, mn. goré gorá gorám goré na goráh za gorámi; goróvje -a s, górski -a -o: ~o jezero, ~e bukve; gôrsto -a s, gôrščina -e ž 1. gorski kraj, 2. gorsko pravo, gorska davščina; gôrast -a -o kakor gora: ~ slon, človek; gorát -áta -o: ~a dežela, gorátost -i ž; górec -rca m *prebivalec na gori, gorjân*

Gorčakóv -a m os. i., okrožnica Gorčakóva (rod. sam.)

gorčica -e ž, gorčícen -čna -o: ~o zrno; gorčičast -a -o

górdijski -a -o: ~i voz

górek -rka -o -ega -emu itd. in gorák gorèk [-èk] gôrka gorkó -í -é, gôrki -ega, gorkéjši, gorkéje prisl., na górkem biti; gorkóta -e ž, gorkóten -tna -o

góren-rna -o: ~o pravo, górník -a m pred l. 1848 graščínski zaupnik za vinograde, gorník -a m neki ptič, górna -e ž gorna davščina, gornica -e ž 1. gorno posestvo, 2. gorni davek; gorníčnik -a m kmet, ki je od svoje gorice plačeval davek

gorénji -a -e = górnji -a -e, górnjica -e ž gornja izba, gornják -a m 1. gorjanec, 2. gornji, se-verní veter; gorénjec -njca m: gorénjec piha, z gorénjcem se je pripeljal, Gorénjec -njca m, Gorénjka -e ž, gorénjski -a -o: ~i fantje, Gorénjsko -ega s: z ~ega, na ~o, na ~em; Gorénjska -e ž

goréti -im, góri -íte! gorèc -éča -e, górel -éla -o, gorénje -a s, gorečica -e ž *notranja vrotina, zgaga*, goréčnež -a m, goréčnica -e ž *pelargonija bot.*, goréčnik -a m, goréčnost -i ž, gorívo -a s, gorljív -íva -o, gorljívost -i ž, gorílNIK -a [-ln-] m, gorílec -lca [-lyc- in -ilyc-] m, goríšče -a s

Gorgóna -e ž grško *bajeslovno bitje*

gorgonzóla m neskl. vrsta sira

góri prisl. na vprašanje kje? tam góri za tretjo goro

goríca -e ž, goriški -a -o, goričân -ána m *prebivalec na gori, gorici*; goričânc -nca m *vinogradnik, viničar*; goričanka -e ž, goričânski -a -o, goričar -ja m; Goríca -e ž kr. i., goriški -a -o, Goričân -ána m, Goričânka -e ž

goríla -e ž, gorílji -a -e

gorjáča -e ž, gorjáčar -ja m, gorjáčarski -a -o

gorjân -ána m *prebivalec gord* = gorjânc -nca m, gorjânka -e ž, gorjânski -a -o

Gorjânci -cev m mn. kr. i., z -ev, -em, na -e, -ih, za -i; gorjânski -a -o: ~i medved, Gorjân -ána m, Gorjânc -e ž

gorjé s *nepopolni sam.* 2. -á 4. -é 6. z -ém, gorjé! medm.

gorjúp -a -o: ~a jed, ~o maslo, ~ komu biti; gorjúpost -i ž

gorjúša -e ž *bedra, kratka pipica, imenovana po kraju Gorjuše, kjer jih izdelujejo*

Górki Maksim *m os. i. rus. pri-povednika*, Górkega, Górkemu, črtice Máksima Górkega

goro- *v sestavi*: gotogránščica -e ž *neka trta*, goropís -ísa *m oro-grafija*, goropísec -sca *m*, goropísen -sna -o, goropísje -a *s*, gorostásen -sna -o = *orjaški, velikanski*

górščnik -a *m zool.*

górši *in gorji* (-a -e) *prim. slabši, hújši, záljši, lépši*: ona je górši od tebe; góršati -am (se) *slabši, záljši postajati*: zdravje se mu górša, deklé vidno górša; górsanje -a *s*

gós -i ž, 3., 5. gósi, gosák -a *m*, góska -e ž, gosár -ja *m*, gósjí -a -e: v ~em redu, ~e pero, gosják -a *m*, gosínjak -a *m*; gosjenóg -óga *m neka trta*

gosénica -e ž, goséničar -ja *m*, goséničarka -e ž, goséničav -a -o *poln gosenic*, goséničen -čna -o, goséničjí -a -e: ~i mešički, goséničnik -a *m*

gósli -i ž *mn.*, z góslimi; góslice góslic ž *mn.*, góslati -am, góslanje -a *s*, goslác -a *m*, goslár -ja *m*, gosláriti -im, góseln -a -o [-səl-] = góselski -a -o [-səl-], góselnik -a [-səl-] *m tok za gosli*

gospá ž, -é -é -ó pri -é z -ó, *dv. -é -é -éma -é pri -éh -éma, mn. -é -á -ém -é -éh -émi*; gospénjí -a -e; gospá zdravníca, gospá profésorica, gospá odvétnica, gospá dóktorica (*poklic*), *toda*: gospá zdravnikova *itd.* = *žena zdrávnikova, doktorjeva*

+gospica -e ž *gospodična*; gospica -e ž *neki metulj, kačji pastir*

gospód -a *m, mn.* gospódje gospódov; gospódek -dka *m*, gospódič -a *m*, gospódov -a -o. gospodováti -újem nad kom *ali komu*, gospodujóč -a -e, gospodováł -ála -o, gospodovánje -a *s*; gospodoválen -lna -o [-ln-],

gospodoválnost -i [-ln-] ž, gospodoválec -lca [-uc-] *m*, gospodoválski -a -o [-alsk-]

gospóda -e ž, gospóski -a -o, bolj gospóski, gospóska -e ž *oblast*, gospóstvo -a *s*, gospóstva žéljen, gospostvažéljnost -i ž, gospóščina -e ž

gospodár -ja *m*, gospodaríca -e ž, gospodarén -rna -o: ~a žena, gopodárnost -i ž, gopodárstvo -a *s*, gopodárstven -a -o [-stván-], gopodárski -a -o: ~a fakulteta; gopodáriti -im, gopodaréč -éca -e, gopodárjenje -a *s*

gospodična -e ž, gopodičnin -a -o, gopodičnica -e ž *bot.*

gopodínja -e ž, gopodínjin -a -o, gopodínjiti -im, gopodínjenje -a *s*, gopodínjstvo -a *s*, gopodínjski -a -o: ~o delo

gospójnica -e ž: vélika, mála gopójnica = *véliki, máli šmaren*

gospóšček -ščka *m kdor se gopodíči, gosposkega dela, nastopáč*

góst -a -o *in -ó -í -é*, góstéjši -a -e, góstéje *prisl.*, na góstó posejati, pogóstó *večkrat, često, pogóstoma*, góstóta -e ž, góstlját -áta -o *nekoliko gost*: ~a omaka

góst gósta *m, mn. tudi*: góstje, góstov, v gósti iti, v góstéh biti, z góstmi; góstoljúben -bna -o, góstoljúbnost -i ž, góstoljúbje -a *s*

gostáč -a *m*, gostáčka -e ž, gostáčkin -a -o, gostáški -a -o, gostáčšina -e ž, gostáštvo -a *s*, góstja -e ž *gostáčka*

gósti gódem, gódi -te! gódel -dla -o, gódenje -a *s*, gódba -e ž, gódež -a *m*

gostilna -e ž, 2. *mn.* gostiln, gostilnica -e ž, gostilníški -a -o, gostilničar -ja *m*, gostilničarka -e ž, gostilničarstvo -a *s*, go-

góstinja

stílničarski -a -o: ~o društvo [povsod: -ln-]
góstinja -e ž = góstja -e ž ženska, ki gostuje
gostínski -a -o kar pripada gostom: ~a soba, ~a zveza, ~i koga počastiti; gostínstvo -a s
gostíti -ím pogostiti koga, gósti -íte! gostèč -éča -e, gostíl -a -o, (po)goščèn -éna -o, goščénje -a s, gostítev -tve ž, góstba -e ž, gostíja -e ž, gostíšče -a s, gostítelj -a m, gostíteljica -e ž
gostíti -ím gosto naredíli, gósti -íte! gostèč -éča -e, gostíl -a -o, (z)goščèn -éna -o, goščénje -a s, gostílo -a s, gostítev -tve ž
gosto- v sestavi: gostobeséden -dna -o, gostobesédnost -i ž, gostokrven -vna -o, gostolàs -ása -o, gostolíst -lístá -o = gostolisten -tna -o, gostonòg -nóga m zool., **gostolétí** -ím, gostíli -íte! gostílèč -éča -e, gostílèl -éla -o, gostílénje -a s, gostílévatí -am, gostílévek -vka m
gostovátí -újem, gostíjóč -a -e, gostívál -ála -o, gostívánje -a s, gostívánjski -a -o
góšča -e ž, gostíčáv -i ž, gostíčáva -e ž, gostíčávje -a s, gostíčávka -e ž bot., gostíčávski -a -o, gostíčar -ja m, gostíčarski -a -o
Gót -a m, mn. tudi Gótuje Góto, gótski -a -o: ~i jezik = gótsčina -e ž, gótica -e ž gótsko pismo, gótika -e ž umetnostni slog = gótski slog
gotòv -óva -o: zmage gotov biti, zmaga je gotóva, gotòv denar, gotovína -e ž, gotovínski -a -o: ~i stroški, gotóvost -i ž; *napačno je*: + gotov sem z delom = dodelal, naredil sem, + gotov sem s pisanjem = spisal sem, + sukinja je gotova = sukinja je narejena, dodelana, + gotov sem za na pot = pripravljen

sem, + gotove zapreke = neke zapreke, + gotovi ljudje = nekateri ljudje, + do gotove mere = do neke meje, nekoliko; prisl. gotóvo: ~ pridem, za ~ vem, dogodek na ~ postaviti
govédo -a s: dvoje, troje govéd, mn. govéda -éd; govéd -i ž (sk. i.), govéji -a -e: ~i jezik, ~e meso, govédina -e ž, govédar -ja m, govédarica -e ž, govédarski -a -o, govédarstvo -a s, govédast -a -o, govéjek -a m, govedoréja -e ž
góvno -a s, govónáč -a m zool. = govnobíbec -bca m zool., govónáčka -e ž zool.
góvor -a m, govóren -rna -o: ~e vaje, govórica -e ž, govórkíti -ím, govóricénje -a s
govóriló -a s, mn. govóрила -íl [-íl]: ~i organi, govórilnica -e [-ln-] ž
govórití -ím, govóri -íte! govóréč -éča -e, govóril -íla -o in govóriló, govórijèn -éna -o, govórijénje -a s; govórití o čem, ~ zoper koga ali kaj, čez koga, ~ po francósko ali francóski (+po francoski)
govórljív -íva -o, govórljívost -i ž
govórník -a m, govórnica -e ž, govórníški -a -o, govórníštvo -a s; govórec -rca m
govóruń -a m zaničlj., govóruństvo -a s
gózd gózda m, v gózdu, mn. gózdoví; gózdje -a s sk. i.; gózdèn -dna -o: ~i čuvaj; gozdár -ja m, gozdárski -a -o: ~a šola; gozdárstvo -a s, gozdáriti -ím, gozdárjenje -a s; gozdíč -íča m, gozdíček -čka m, gózdek -dka m; gózdnat -a -o: ~a pokrajina, gózdnatost -i ž; gozdítí -ím pogózdovati, gózdí -íte! gózdèč -éča -e, gozdíl -a -o, gozdénje -a s, gozdítev -tve ž

gozdíti -ím zagózdó zabijati, gôzdi -íte! gozdíl -a -o, toda: zagózdíl -íla -o in zagózdilo -i -e, gozdênje -a s (+gvozdz-)

gôž -a m zool.

gôž -í ž usnjena vez ali trta, ki spaja dele raznega orodja, n. pr. cepec z ročnikom; gôžica -e ž, gožnik -a m okrogla zarezna na koncu ročnika, okoli katere se suče kobilica z gožjó in cepcem, gôžva -e ž trta, vitra, gôžvica -e ž

grábiti -ím, grabèč -éča -e, grábil -íla -o, (po)grábljen -a -o, grábljenje -a s, grábež -a m, grábežnica -e ž, grabežljiv -íva -o, grabežljivec -vca m, grabežljivka -e ž, grabežljivost -i ž, grabílec -lca [-lc-] m, grabljiv -íva -o, grabljivost -i ž, grabúlja -e ž

grabljáti -ám, grabljáj -ájte! grabljál -ála -o, grabljanje -a s, grabljáč -a m, grabljíca -e ž, grabljavec -vca m

gráblje grabélj [-bəlj] ž mn., grábljice -íc ž mn., grábeljnik -a [-bəlj-] m, grábljišče -a s

grácija -e ž milina, Grácije -cij ž mn. starorimske boginje lepote in máline, graciózen -zna -o, gracióznost -i ž

*gracílen -lna -o [-ln-] tenak, vitek, nežen, *gracílno -i [-ln-] ž

grád -a in -ú m, mn. gradóvi, ljubljánski grád (hríb), ljubljánski grád (postopje), grem na Grád (= Ljubljánski grad), staroslovensko svetišče na Ptujskem gradu; grájski -a -o, gradíč -íča m, gradíček -čka m, gradíšče -a s, gradíščnik -a m

+grád -a m stopnja, část, čin, vrsta, red, graduácija -e ž delitev na stopnje, graduálen -lna -o [-ln-] (+graduálen) postopen, po stopnjah; graduále -a m stop-

niški spev liturg.; gradácija -e ž stopnjevanje

gradánica -e ž bodičast pasji ogrlják, gradáničen -čna -o

grádba -e ž, grádben -a -o: ~o podjetje, grádbenik -a m, grádbenica -e ž, grádbenost -i ž [povsod: -ban-], gl. graditi

Grádec -dca m kr. i., Grádčan -a m, Grádčanka -e ž, gráški -a -o, grácarica -e ž Grazer Tagespost, Némški Grádec, Pólhov Grádec, Slovénj Grádec, iz -ega -dca, v -em -dca

grádelj -dlja m vrsta platna

gráden -dna m hrast črepinjak

gradíti -ím, grádi -íte! gradèč -éča -e, gradíl -a -o, (z)grajèn -èna -o, grajénje -a s, grádnja -e ž, grádba -e ž, gradbíšče -a s, gradíšče -a s (+gradílišče), gradívo -a s, gradíven -vna -o, gradítelj -a m, gradíteljica -e ž, gradíteljski -a -o, gradíteljstvo -a s

gradník -a m 1. kdor plot dela, 2. graščak (Prešeren)

gráfika -e ž risalna, pisalna in tiskarska umetnost, gráfičen -čna -o: ~a šola, ~o podjetje; gráfik -a m risarski umetnik, tiskar, gráfiški -a -o: ~i sindikat; gráfičar -ja m, gráfičarka -e ž

grafít -a m, grafíten -tna -o, grafítov -a -o: ~a kislina

grafológ -a m kdor iz pisave razbira pisalčev znataj, grafologíja -e ž, grafolóški -a -o: ~a analiza, ugotovitev

gráh gráha m, gráhov -a -o: ~a juha = gráhovka -e ž, gráhov -vec -vca m, gráhovica -e ž, gráhovišče -a s, gráhovina in grahovína -e ž, gráhast -a -o: ~a kura = gráhka -e ž

gráhor -a m, gráhorka -e ž, gráhornica -e ž

grája

grája -e ž, grájati -am, grája se mi kaj = *gnusi se mi*, grájalec -lca [-le-] m, grájalen -lna -o [-ln-], grájanje -a s, grájäv -áva -o

Grákha, brata Tiberij in Gaj, Tibérij Grákhus, Tibérija Grákha
Grál [-ál] -a m *čudežna posoda*: pripovedka o ~u, vitezi sv. ~a

grám -a m, *kratica g*, grámski -a -o: ~a tehtnica, ~a molékula
gramátika -e ž *slovnica*, gramátičen -čna -o: ~o pravilo; gramatikálen -lna -o [-ln-], gramátik -a m *slovníčar*

gramofón -a m, gramofónski -a -o: ~a plošča

gramóz -óza in grámoz -a m *grušč*, gramózen -zna -o: ~a tla, jama, gramóznica -e ž

grámpa -e ž 1. *sesedeč*: oljna, vinska ~, 2. *raskavost*; grámpast -a -o, grámpav -a -o; gram-páča -e ž *krastača*

grán -a m *stara lekarniška utež*
granát -a m, granátov -a -o in granáten -tna -o: ~o jabolko, granátnorděč -ěča -e, granátov -vca m *bot.*, granatoéder -dra m

granáta -e ž, granáten -tna -o
+ **grandiôzen** -zna -o *veličasten*, + **grandiôznost** -i ž *veličastnost*
gráničar -ja m, gráničarski -a -o: ~a kočá

granít -a m, graníten -tna -o, granítast -a -o

granulírati -am *zněti -im*, granulíranje -a s, granulácija -e ž, granulít -a m, granulóm -a m *med.*, granuláren -rna -o

grápav -e ž, grápica -e ž, grápav -a -o, grápast -a -o, grápar -ja m, gráparica -e ž, gráparski -a -o

graptolít -a m *okamnela praživalca*
+ **grasírati** -am *razsajati (bolezni)*, + **grasíranje** -a s *razsajanje*

graščák -a m, graščákinja -e ž, graščína -e ž, graščínski -a -o
grášek -ška m

gráševec -vca m *kamenina*
gráševína -e ž *vinska trta rizling*
grášica -e ž *grahor, grahorka*; grášičen -čna -o: ~a moka; grášičnjak -a m *kruh iz grašice*

+ **gratifikácija** -e ž *priboljšek, nagrada*

grátis *prisl. zastonj*: ~ dobiti, * **grátis eksemplár** = *zastonjski, brezplačni izvod*

* **gratulírati** -am *čestitali, voščili komu*, * **gratulíranje** -a s, * **gratulácija** -e ž *voščilo*, * **gratulácijski** -a -o: ~o darilo; * **gratulánt** -a m *voščilec*, * **gratulántka** -e ž *voščilka*

gravámen -a m *obdolžitev, očitek*, mn. gravámina -in s

gravírati -am *vrezati, vrezovati*, gravér -ja m *vrezovalec*, gravérka -e ž, gravúra -e ž *vrez*, heliogravúra -e ž

grávis -a m *krativec (poudarek)*
gravitírati -am *težiti*, gravitíranje -a s, gravitácija -e ž *težnost*, gravitácijski -a -o: ~i zakon

grazioso [graciózo] *prisl. glas. ljubko; kol sam. m neskl.*

grb -a m: državni ~; grboslóvec -vca m, grboslóven -vna -o, grboslóvje -a s

grba -e ž, grbav -a -o, grbavec -vca m, grbavka -e ž, grbavost -i ž; grbec -bca m, grbica -e ž, grbíti -im, grbljenje -a s, grbati -am, grbanje -a s, grbast -a -o, grbavéti -im, grbavénje -a s

grbánec -nca m, grbánčiti -im, grbánčenje -a s, grbánčast -a -o
grčca -e ž, grčav -a -o: ~a palica; grčavka -e ž, grčavína -e ž, grčavost -i ž, grčast -a -o: ~a pot; grčiti -im se: *breza se grčiči dela grče, žile*

grčáti -im: pes grči, medved grči, grči -íte! grčěč -ěča -e, grčal -ála -o, grčánje -a s

grđ -a -o in -ó -í -é: ~ obraz; če ne gre zlepo, pa zgrdo ali zgrda; grši -a -e, prisl. grdó: ~ zate, gíje; grdávš -a m, grdún -a m, grdín -a m, grdina -e ž, grdež -a m, grdóba -e ž, grdobija -e ž, grdobiján -a m, grdobíčiti -im zmalíčiti; grdo-v sestavi: grdogléd -ěda -o, grdoglédén -dna -o, grdoglédéc -dca m, grdoglédost -i ž = grdoglédnost -i ž

grđíti -im, grđi -íte! grđěč -ěča -e, grđíl -a -o, (o)grđén -ěna -o, grđenje -a s, grđílen -lna -o [-ln-], grđílnica -e [-ln-] ž pam-řet, grđílec -lca [-lc-] m

grěba -e ž kos, gruda, kepa: grě-ba surovega masla

grěbati -am: sneg grěbati, grě-banje -a s, grěbálo -a s

grěbén -a m, grěbénást -a -o, grě-béniti -im, grěbénjenje -a s, grěbénati -am, grěbénanje -a s, grěbénar -ja m, grěbénálo -a s, grěbénec -nca m, grěbénček -čka m bot., grěbénčiti -im: ~ nos

grěbeníca -e ž bot., grěbeníčar -ja m, grěbeníčiti -im: ~ trte, grěbeníčenje -a s

grěblja -e ž, grěbljica -e ž, grěb-ljáti -ám z grěbljo čistiti

grěbstí grěbem, grěbi -íte! grě-bóč -a -e, grěbel grěbla -o, (za)-grěbén -ěna -o, grěbénje -a s
grécíst -a m kdor se ukvarja z grěčino, grecizírati -am pogrčiti, grecizem -zma m starogrška je-zikovna posebnost

gréd -í ž: kure gredo na gréd, grédnica -e ž, grédje -a s

grěda -e ž 1. gred, 2. tram(ovje), 3. vrtna greda, topla greda; gre-díca -e ž na vrtu, grědica -e ž

majhna gred, grěden -dna -o: ~a krivina; grědast -a -o

grědašáj -a m: iztrěbiti iz volne smeti in ~

grědelj -dlja m pri plugu ipd., grědeljnica -e ž [-dělj-]

Greenwich [grtnič] -a m kr. i. mesta pri Londonu, greenwich-ski [grtniški] -a -o: ~a zvez-darna

Grěgor -órja in -órja m os. i., na Gregórjevo, Gregórij -a m, gregorijánski -a -o: ~i koledar, koral; Grěgec -gca m, Grěgčev -a -o, Gróga -a in -e m, Grógov -a -o; Grógec -gca m

grěh -a m, grěhek -hka m in grě-šek -ška m, grěhóta -e ž, grě-hóten -tna -o, grěšen -šna -o, grěšnik -a m, grěšnica -e ž, grěšnost -i ž; grěšiti -im, grěši -íte! grěšíl -a -o, (z)grěšén -ěna -o, grěšenje -a s, grěšljiv -iva -o

grém in grém, íti, edn. 2. grěš in grěš, 3. grě in grě; dv. 1. grěva in grěva in grěvâ, 2., 3. grěsta in grěsta in grěstâ; mn. 1. grěmo in grěmo in grémò, 2. grěste in grěste in grěstè, 3. grědò in grědò in grějo in grějo; stara rečénica: kar léze ino grěde; gré za kaj (+ gre se za kaj), grědóč -a -e, grědé, šěl šlà -ò in -ó

grémij -a m okrilje, društvo, zbor, grémijski -a -o, grémíalen -lna -o [-ln-]: ~a šola

grén -í ž: vino je v gréni, gré-níca -e ž bot., grénik -a m bot.

grenadíř -ja m, grenadířski -a -o

grenák in greněk [grenæk] gren-kâ -ó -í -é ali grěnek -nka -o, grěнки -ega: ~a sol; grěnkast -asta -o = grenkljât -áta -o, grěnkóba -e ž, grěnkóben -bna -o, grěnkóbnost -i ž, grěnkóst -i ž, grěnkóten -tna -o, grěnkóta -e ž

grévec

grévec -nca *m*, grenčica -e *ž*,
grenčina -e *ž*
grenéti -ím *imeti, dobivati grenek*
okus, grèni -íte! grenèč -éča -e,
grenèl -éla -o, grenènje -a *s*;
greníti -ím *delati kaj grenko*,
grèni -íte! grenèč -éča -e, gre-
níl -a -o, (za)grenjèn -èna -o
in (za)grenèl -éla -o, grenjènje
-a *s*, grenítev -tve *ž*, grenílec
-lca [-iý-] *m*, grenjáva -e *ž*
grenko- *v sestavi: grenkokóžen*
-žna -o: ~i orehi; grenkoslád
-áda *m bot.* = grenkosládki
razhudnik, grenkosládek -dka
-o, grenkosólzen -zna -o [-sóýz-]
grenkúlja -e *ž bot.*, grenkúljica
-e *ž bot.*
Grenoble [grenóbl] Grenobla, gre-
nóbelski -a -o, Grenóbelčan -a
m, Grenóbelčanka -e *ž* [povsod:
grenóbal-]
+grés -a *m zdrob*, +grésov -a -o
zdróbov: ~a juha
grešiti -ím *gl. greh*
gréti gréjem, gréj -te! grejóč -a
-e, grèl -éla -o, (se)grét -a -o,
grétje -a *s*, grétev -tve *ž*, gré-
lec -lca [-éý-] *m*
gréz -í *ž mastno blato, močvirje*;
grézast -a -o = grézen -zna -o
močviren = gréznat -a -o, gréz-
nica -e *ž*, grézničen -čna -o:
~a jama; grezetína -e *ž*, grézo-
vica -e *ž bot.*, grezovina -e *ž*
močvirna, blatna lla, grezúlja -e
ž bot.
greziti -ím *spuščati navpično na-*
vzdol, grezilo -a *s*, grezilen -lna
-o [-ln-]
grgotáti -ám *in -óčem grgrati,*
grlúti, grgotál -ála -o, grgotá-
nje -a s
grgráti -ám, grgràj -ájte! grgra-
jóč -a -e, grgrál -ála -o, grgrá-
nje -a *s*, grgràv -áva -o, grgrá-
vec -vca *m kdor grgra*, grgráč
-a *m*, grgrávka -e *ž*, grgrávski
-a -o

grgútati -am *grgotati*
gríč -a *m*, gríček -čka *m*, gríčevje
-a *s*, gríčar -ja *m*, gríčarica -e
ž, gríčast -a -o = gríčevnat -a
-o, gríčnat -a -o, gríčat -áta -o,
gríčevnik -a *m dlakavi sleč*
*gríl [gríl] gríla *m štúrek, mu-*
ren, cvrček, *grílec -lca [-lc-]
m murenček, *grílček -čka
[-lč-] *m murenček*
+grimása -e *ž skremžen obraz*,
+delati grimáse *mrdati se, zmr-*
dovati se, spakovati se
grínja -e *ž povzročiteljica grinte*
grint -a *m bot.*
grínta -e *ž*, gríntav -a -o, grínta-
vec -vca *m gríntav človek, ka-*
men dolomit, gríntavica -e ž
spomladanska volna
Gríntovec -vca *m kr. i.*, Gríntovci
-cev *m mn.*, gríntovski -a -o
gripa -e *ž*, gripózen -zna -o: ~o
obolenje
grísti grízem, grízí -te! grizóč -a
-e, grízel -zla -o, (u)grízen -a
-o, grízenje -a *s*, grízen -zna -o:
~a površina zobovja; grízljáti
-ám, grízljánje -a *s*, grízljiv
-íva -o, grízlica -e *ž zool.*
gríva -e *ž*, grívar -ja *m*, grívast
-a -o, gríven -vna -o, grívec
-vca *m*, grívina -e *ž*, gríviti -ím
se
gríz -a *m*, gríza -e *ž*, grízavica -e
ž kólíka med.
gríza -e *ž*, grízav -a -o: ~i otro-
ci; grízavec -vca *m*, gríznat -a
-o, grízen -žna -o, gríznicna -e *ž*
bot., grízavec -vca *m bot.*
grízljaj -a *m*: ~ kruha
Grík -a *m*, Gríkinja -e *ž*, gríski -a
-o, Gríško -ega *s* = Gríška -e *ž*
= Gríčija -e *ž*, gríčina -e *ž*
gríkati -am *in -čem, gríkaj -te!*
gríkajóč -a -e, gríkanje -a *s*,
gríkavec -vca *m kdor grka*,
gríkaj -lja *m*
grléti -ím: grlíca grlí, grlí -íte!
grlèč -éča -e, grlèl -éla -o, gr-

lênje -a s, grliti -im *grléti*, grljenje -a s
grlica -e ž, grličji -a -e, grličin -a -o, grlják -a m
grlj -a m 1. *grča v deski*, 2. *smrkova ali jelova veja, ki se uporabljá za baklo*, grljevíca -e ž *smolnata borovina*
grlo -a s, grlce -a [-lc-] s, grlen -lna -o [-ln-]: ~i glas, ~a žila = grlnica -e [-ln-] ž, grlski -a -o [-lsk-], grlast -a -o, grlina -e ž, grlovka -e ž *davica med.*
grm -a m, grmek -mka m, grmič -íca m, grmiček -čka m, grmičevje -a s = grmičje -a s, grmičast -a -o, grmóvje -a s, grmóvšica -e ž *zool.*, grmóvnik -a m *polž*, grmáča -e ž
grmáča -e ž, grmácast -a -o
grmáda -e ž, grmáden -dna -o: ~i kol, grmádití -im, (na)grmáden -a -o, grmádenje -a s; *po vsod*: +gromad-
grméti -ím, grmí -íte! grmé, grmèč -éča -e, grmèl -éla -o, grmènje -a s, grmljáva -e ž, grmljávíca -e ž = grmljavína -e ž, grmévec -vca m 1. *kdor grmi*, 2. *dež z nevihto*
grmúča -e ž *kup, kepa*, grgišče: ~ moke, kamenja, sira
grmúša -e ž *bol.*
grmúšek -ška m = grmúšelj -šlja m: ~ ključev, las
grób -a -o in -ó -í -é, gróbi -ega, bolj grób -a -o; grobóst -i ž, *grobiján -a m = *surovež, surovina, brdavs*, *grobijánski -a -o *surov, surovinski*
grób gróba m, v gróbu, mn. gróbi -ov -om -e -ih -i *ali* gróbóvi -óv -óvom -óve -óvih -óvi in gróbje po gróbéh z gróbmí; grobár -ja m, grobárski -a -o, grobèk -bkà m, gróbèc -bca m, gróben -bna -o: ~a tíšina; gróbnica -e ž, gróbíšče -a s; grobokóp -ópa m

gróblja -e ž, grobljíšče -a s
gród -a m *gl.* grót
gród -í ž, *nav. mn.* gródi *prsní koš*, gródje -a s = ogródje -a s *okostje*, gródnica -e ž *kost prsnica*
gródelj -dlja m *taljeno železo*
gròf grófa m, mn. grófje; grófov -a -o, grofič -íca m, grófinja -e ž in grofica -e ž, grofičin -a -o, grofična -e ž, grofóvski -a -o, grofóvstvo -a s, grofíja -e ž, grofíjski -a -o
gróg -a m *mešanica kropa, ruma in sladkorja*
gròh gróha m *geol. sprimek*, gròhast -a -o: ~a kamenina; gròhov -a -o: ~e plasti
gròhati -am 1. *kruliti*, 2. *bíti, mahati*, 3. *gubati*
gròhòt in krohòt -òta m, grohótáti in krohótáti -ám in -óčem se, grohóten -tna -o
gròm gróma m, grómski -a -o: ~a stréla! gromovit -a -o: ~o ploskanje; gromóvnik -a m, gromozánski -a -o, *grómko = *glasno*
gromáča -e ž *kamenina, ki nastane mehanično*
gros [gró] *glavni del, večina*, 12 *ducatov*: +en gros [angró] *na veliko*, grosíst -a m *veletržec*
gròš gróša m *star denar*, po gróšu, pogróšen -šna -o: ~o blago *poceni blago*
grót -a m 1. *lij za žito nad mlin-skim kamnom*, 2. *leseni obod nad studencem*, 3. *samokolnica, tudi gród*
grotéska -e ž, grotésken -skna -o *nenavaden, čuden, smešen*, grotésknost -i ž
grôza -e ž, grózen -zna -o in grozán gròzna groznó -í -é, groznéjši -a -e, grozánski -a -o; grózica -e ž, +grózepóln = *grozen*, grozodéjstvo -a s, grozovít -íta -o, grozovítost -i ž, grozovítež -a m; grozovláda -e ž

gròzd

gròzd gròzda *m*, gròzden -dna -o:
 ~i sladkor, gròzdje -a *s*, gròzd-
 jiče -a *s* 1. suho grozdje, 2. ri-
 bez, grozdjičevac -vca *m* (vino),
 grozdíč -íča *m*, gròzdek in gròz-
 dek -dka *m* in gròzdek [-dàk]
 -dkà *m*, gròzdast -a -o, grozd-
 nat -áta -o in gròzdnat -a -o
 gròzítí -ím, gròzi -íte! gròzèč
 -éča -e, gròzíl -a -o, (o)gròzèn
 -éna -o, gròzénje -a *s*, gròznja
 -e *ž*, gròzítev -tve *ž*, gròzilen
 -lna -o [-ln-]: ~e besede, grò-
 zítec -lca [-lc-] *m*, gròzljív
 -íva -o
 +gròznica -e *ž* mrzlica, treslika,
 +gròznicàv -áva -o mrzlicèn
 gròzòta -e *ž*, gròzòten -tna -o,
 gròzòtnost -i *ž*
 Grúber -ja *m* os. i., Grúberjev
 kanal (v Ljubljani)
 grúča -e *ž*, grúčast -a -o, grúčav
 -a -o, grúčica -e *ž*
 grúda -e *ž*, grúdast -a -o, grúdav
 -a -o, grúdavost -i *ž*, grúden
 -dna -o poln grud, grúdnat -a
 -o, grúdice -e *ž*, grúdičast -a -o,
 grúdití -ím, grúdenje -a *s*
 grúden -dna *m* mesec december,
 grúdnovec -vca *m* decembrski
 sneg
 *grúdi *ž* mn. 2. grúdi, 3. grú-
 dim ... = prsi, nedra, nedrje
 grúlití -ím, grulèč -éča -e, grú-
 ljenje -a *s*
 +grundírati -am podbarvati (pri
 slíkanju), obarvati
 grúnt grúnta *m* zemljišče, zemlja,
 kmetíja: graščina ima sedem
 ~ov; grúntar -ja *m* zemlják,
 kmet, grúntarski -a -o: ~a hči;
 grúnten -tna -o: ~e bukve
 +grúntati -am = vrlati (miselno),
 razglábljati, premišljevali, +grún-
 tanje -a *s* vrtanje, premišljeva-
 nje, razglabljanje, mózganje
 *grúpa -e *ž* skupina, *grúpen -pna
 -o skupinski: ~i vodja, ~o vod-
 stvo; grupírati -am vrstíti, tre-

diti, grupíranje -a *s*, grupácija
 -e *ž*
 grúst -a *m* stud, grústen -stna -o
 = grustljív -íva -o ostuden,
 grustítí -ím se studítí se: grustí
 se mi delo
 grúšč -a *m*, grúščast -a -o, gru-
 ščevít -a -o, grúščarica -e *ž*
 groblja po gorskem pobočju
 grúšec -šca *m* prod, gramoz
 grúšica -e *ž* bot.
 Grúzija -e *ž* kr. i. dežele, Gruzí-
 nec -nca *m*, Gruzínka -e *ž*, gru-
 zinski -a -o, gruzínščina -e *ž*
 gúba -e *ž* in gubà -è *ž*, dvé gúbi
 in dvé gubé, mn. gúbe in gubé,
 gúb in gubá ..., gúbast -a -o,
 gúbica -e in gúbica -e *ž*, gubò-
 ven -vna -o: ~e luske geol.,
 gubovít -íta -o, gubàt -áta -o
 gúbati -am (se), gúbal -a -o, (na)-
 gúban in (na)gubán -a -o, gú-
 banje -a *s*, gubàv -áva -o, gu-
 bánec -nca *m* guba na obleki,
 obrazu, gubánčítí -ím, gubán-
 čenje -a *s*, gubánčast -a -o
 gubèrnij -a *m* vlada, oblast, gu-
 bèrnijski -a -o, guberniálen
 -lna -o [-ln-], gubèrnija -e *ž*,
 gubernátór -ja *m*, gubernátór-
 ski -a -o
 gubítí -ím, gúbi -íte! gubèč -éča
 -e, gubíl -a -o, gúba -e *ž* iz-
 guba: sem na gúbi, gubítek -tka
m izguba
 gúgati -am, gugáje, gugajóč -a -e,
 gúganje -a *s*, gúgav -a -o, gú-
 gavec -vca *m*, gúgavka -e *ž*,
 gugálnica -e [-áju-] *ž*, gugálen
 -lna -o [-ln-], gugljátí -ám,
 gugljáj -ájte! gugljajóč -a -e,
 gugljál -ála -o, gugljánje -a *s*,
 gúglja -e *ž*, gúgljav -a -o, gú-
 gljavec -vca *m*, gúgelj -glja *m*
 gúlití -ím (se), gúli -íte! gulèč
 -éča -e, gúlił -íla -o, (o)gúljen
 -a -o, gúljenje -a *s*, gúlež -a *m*;
 gúla -e *ž* človek trde glave, gú-
 last -a -o trd, zabit: ~ človek

gúma -e ž, **gumén** -a -o: ~i izdelki; **gúmi** -ja *m cedika*, **gúmijev** -a -o: ~i izdelki; **gúmi-jevec** -vca *m* = **gúmovec** -vca *m*, **gúmijevka** -e ž, **gúmi-jast** -a -o = **gúmast** -a -o, **gumovina** -e ž, **gumirati** -am, **gumiranje** -a *s*, **gumiarábikum** -a *m*, **gumielástika** -e ž; **gúmica** -e ž

gúmb -a *m*, **gúmben** -bna -o: ~a luknja, **gúmbnica** -e ž, **gúmbar** -ja *m*, **gúmbarstvo** -a *s*, **gúmbast** -a -o

gúmnó -a *s*, **gumnišče** -a *s*, **gumniški** -a -o

gúmpa -e ž 1. *grča*, 2. *bula*, 3. *neumna ženska*; **gúmpast** -a -o, **gúmpac** -pca *m*

gúncati -am *se gugati se*, **gúncanje** -a *s*, **gúncalica** -e ž = **gúncalica** -e [-aɥ-] ž = **gúncnica** -e ž

gurmán -a *m sladokusec*, **gurmán-ski** -a -o, **gurmánstvo** -a *s*

+**gúrta** -e ž *in* +**gúrtna** -e ž = *pas, pasica, oprta, podproga, obramnica*

gusár -ja *m morski ropar*, **gusárstvo** -a *s*, **gusárski** -a -o, *gl. tudi korzár*

gúsle **gúsel** [-səl] ž *mn.*, **gúslar** -ja *m*, **gúslarski** -a -o

gutapêrča -e ž, **gutapêrčen-čna** -o

guturál [-ál] -a *m mehkonebnik*, **guturálen** -lna -o [-ln-]: ~i *glas slovn.*

***guvernánta** -e ž *vzgojiteljica*, ***guvernántski** -a -o *vzgojiteljski*

guvernêr -ja *m*, **guvernêrski** -a -o

gúzniti -nem *poginiti*, **crkniti** = **gávzniti** -nem, **gávznica** -e ž *crka (za zmerjanje)*

gvaják -a *m bot.*, **gvajákov** -a -o: ~a *smola*

Gvajána -e ž *angl., franc., nizoz. kolonialna posest v Južni Ameriki*, **Gvajánc** -nca *m*, **Gvajánka** -e ž, **gvajánski** -a -o

gvardiján -a *m*, **gvardijánski** -a -o

gváš -a *m vrsta slikanja z vodnimi barvami*

gveríla -e ž *četniško, hajduško vojskovanje*, **gverílec** -lea [-lc-] *m*, **gverílski** -a -o [-lšk-]

H

h 1. *crka* [hə in há] *m neskl. mali h, z velikim H*; 2. *ime glasu in note* [há] *m neskl.*: *h-mol* [há-mól], *v H-duru* [hádúru], *pri h* [há] *si zgrešil*; 3. *predl. pred g in k*: *h glavi, h gozdu, h kovaču, h konju* (+*k*); *gl. k*

ha 1. *kratica za hektár*, 2. *medm. zaúdenja, presenečenja, veselja; zaznamuje smeh*: *hahaha!*

Haag -a [háɣ -a] *m kr. i. mesta*: *iz ~a, v ~u; haaški* -a -o [háš-]

habát *in* **hebát** [həb-] -a *m*, **habátov** *in* **hebátov** -a -o, **habátovje** *in* **hebátovje** -a *s*

habáti -ám, **habáj** -ájte! **habàl** -ála -o, **habánje** -a *s*; **habníti** **hábnem**, **habní** -íte! *in* **hábní** -te! **habníl** -íla -o *in* **hábníl** -a -o, **hábnjen** -a -o *in* **hábnjen-éna** -o; **habálo** -a *s*, **habáč** -a *m* [nepoud. povsod **hab-** *in* **həb-**]

habéti -ím *slabeti, pešati*; **habèl** -éla -o, **habénje** -a *s*

habilitácija -e ž *usposobitev*, **habilitácijski** -a -o: ~o *delo*, **habilitírati** -am (se) *za kaj*

hábit -a *m redovna obleka*

hábiti -im, **hábljenje** -a *s*, **hábljiv** -íva -o, **hábljivost** -i ž

habituálen

habituálen -lna -o [-ln-] *navaden, vaje, privaje*; habituálnost -i [-ln-] *ž privajenost, hábitus* -a *m fil. stalno duševno razpoloženje, med. telesni sestav, stroj*
Hábsburg -a *m, hábsburški* -a -o, **Habsburžan** -ána *m, Habsburžanka* -e *ž, habsburžanski* -a -o: ~a *politika; Hábsburgovec* -vca *m, hábsburgovski* -a -o
hacáti -ám *težko, okorno hoditi, hacàj* -ájte! *hacàl* -ála -o, *hacánje* -a *s, hacálo* -a *s zaničlj.*
hadriján -a *m bot. koper*
Hádrijan -a *m os. i. rimskega cesarja, Hádrijanov* -a -o
hagiografija -e *ž veda o življenju svetnikov, svetniški življenjepis; hagiograf* -a *m, hagiografski* -a -o: ~i *zbor, ~a družba*
hahljáti -ám, *hahljáj* -ájte! *hahljál* -ála -o, *hahljánje* -a *s, hahljáv* -áva -o, *hahljávéc* -vca *m, hahljávka* -e *ž, hahljáló* -a *s hájdi medm., hájdiva* -ita -imo -ite!
hajdúk -a *m, hajdúkov* -a -o, *hajdúški* -a -o, *hajdukováti* -újem, *hajdukovánje* -a *s; Hájduk Véljko, Hájduka Véljka, Hájduk Véljkov* -a -o
hájka -e *ž pohod, pogon, lov, napad; hájkati* -am *goniti, napadati, preganjati, loviti, poditi; hajkanje* -a *s*
hálja -e *ž, háljica* -e *ž, háljast* -a -o
Halkídika -e *ž kr. i., halkidiški* -a -o
halóza -e *ž goščava, plevel; halóžje* -a *s, halóga* -e *in halúga* -e *ž bot.*
Háloze -oz *ž mn., iz Háloz, v ~ah; háloški* -a -o, **Háložan** -a *m, Háložanka* -e *ž, háložan* -a *m vino iz Háloz*
halucinácija -e *ž čutna zmeda, privid; halucinírati* -am *blesti, halucinatóričen* -čna -o

hàm medm. izraža popad z usti:
hàm *hàm otr. jesti, hám gal = popádi ga; hámati* -am *jesti, popadati; hámanje* -a *s; hamljáti* -ám, *hamljáj* -ájte! *hamljál* -ála -o, *hamljánje* -a *s*
hamedráti -ám *mahedrati*
hámlja -e *ž šemast človek, hám-ljast* -a -o
hándžar -ja *m velik nož, ki ga nosijo za pasom; hándžarjev* -a -o: ~ *ročáj, hándžarski* -a -o
hángar -ja *m lopa za letala, hángarski* -a -o
**háp medm. izraža naglo popadanje z roko ali z usti; hápati -am *popadati: ~ se česa lotiti se (otr. g.); hápniti* -nem *popasti: ~ po čem, ~ se česa; hápiti* -im *se česa*
harakíri -ija *m japonski samomor s preparanjem trebuha: od besede do harakírija je daleč; s harakirijem častijo bogove*
hárem -a *m, háremski* -a -o
hárfá -e *ž, hárfen* -fna -o, *harfíst* -a *m, harfístka* -e *ž, harfístovski* -a -o; *tudi hárpa* -e *ž*
harlekín -a *m burkež, pavliha, šaljivec; harlekínski* -a -o, *harlekináda* -e *ž, harlekínstvo* -a *s*
harmonija -e *ž soglasje, skladnost; harmóničen* -čna -o *ubran, skladden; harmonírati* -am *s kom razumeti se, ujemati se, skladati se, soglašati; harmonizírati* -am *dodati spremljavo napevu, harmonizácija* -e *ž spremljava glas.; harmónij* -a *m glas., harmónijski* -a -o: ~i *registri; harmóníst* -a -o
harmónika -e *ž, glas harmónike (+harmónikin glas), harmónikar* -ja *m, harmónikarica* -e *ž, harmónikarski* -a -o: ~i *nastop*
Háron in Káron -a -o *m grš. mít., Háronov in Káronov* -a -o, *háronski* *in káronski* -a -o**

harpíja -e ž 1. zool. največja ptica roparica iz družine orlov v Južni Ameriki; 2. mit. krilate pošasti z ženskim obrazom in silnimi kremplji; nav. mn. harpije -ij ž
harpúna -e ž sulica na vrvi za lov na kite; harpúnati -dm, harpúnanje -a s, harpúnar -ja m, harpúnarski -a -o
hásniti -nem, hásni -ite! hásnil -a -o koristiti; hasnováti -újem, hasnív -íva -o, hasnívost -i ž, hasnovít -a -o, hasnovítost -i ž, hásek -ska m, hásen -sni ž korist
hausse [ós] ž neskl. dvig papirjev na borzi; podomačeno ósa -e ž
havbica -e ž vrsta topov, havbičen -čna -o
hávelok -a m vrsta plašča
Havre Le [lávr] m franc. luka: iz Le Havra, v Le Havru [lávra -u], lehavrski -a -o [lávrski]: ~a luka
hazárd -a m tovegana, samo od naključja, sreče odvisna igra; hazardáren -dna -o: ~a igra, hazardírati -am, hazardíranje -a s, hazardér -ja m
Házdrubal -a m os. i. kartaginskih vojskovódij, Házdrubalov -a -o
hazéna -e ž šp. vrsta igre, hazenášica -e ž, hazénski -a -o
hčí ž hčére hčéri hčér o hčéri s hčérjo, dv. hčéri hčera hčéráma hčérah in hčeráh, mn. hčére hčér in hčera hčéram in hčerám hčére o hčerah in hčeráh s hčérami in hčerámi; hčérin -a -o, hčérinji -a -e, hčérji -a -e; hčérka -e ž, hčérkica -e ž
hebát -a [háb-] m smrdljivi bezeg, gl. habát
hebréjski -a -o, hebréjščina -e ž, Hebréjec -jca m, Hebréjka -e ž, hebraíst -a m kdor se s hebrejščino ukvarja, hebraístka -e ž, hebraizem -zma m, hebraístika -e ž, hebraístičen -čna -o

hedonízem -zma m nazor, da je streči čutni sli najvišje dobro in smisel življenja; hedonístičen -čna -o, hedoníst -a m, hedonístka -e ž, hedonístovski -a -o
Héfajst -a m grš. mit., Héfajstov -a -o, héfajstovski -a -o
Hegel Hegla [hégal -gla] m os. i. nem. filozofa, Héglov -a -o, héglovski -a -o, héglovec -vca m, hegeljánski -a -o, hegeljánec -nca m, héglovstvo -a s, hegeljánstvo -a s, hegeljánščina -e s [povsod: hegalj-]
hegemoníja -c ž voditeljstvo, nadvlada, prevlada, gospodovanje; hegemoníčen -čna -o, hegemon -a m, hegemoníski -a -o, hegemonízem -zma m, hegemoníst -a m, hegemonístičen -čna -o
hehetáti -ám se, hehetáj -ájte! hehetál -ála -o, hehetánje -a s, hehèt -éta m, hehetálo -a s, hehetáv -áva -o, hehetávec -vca m, hehetávka -e ž, hehetávski -a -o
Heine -eja [hájne -eja] m os. i. nem. pesnika, Heinejev -a -o, heinejevski -a -o, heinejevec -vca m, heinejevstvo -a s; heinejánski -a -o, heinejánec -nca m, heinejánstvo -a s [haj-]
hej medm. izraza klicanje, ogovor, priganjanje: Hej, Slovani! hejslovánstvo -a s
hekatómba -e ž grš. mit. žrtev 100 živali, prenes. množična žrtev; hekatómben -bna -o
heksáeder -dra m min., geom. šestérec, kocka; heksáedrski -a -o
heksagónski -a -o = heksagonálen -lna -o [-ln-] šestekolen
heksámeter -tra m šestérec, šestomer, šesteroslopní daktilski verz; heksámetrski -a -o, heksáme-trček -čka m
hektár -a m 100 arov, kratica: ha, hektárski -a -o

héktoliter

- héktoliter** -tra *m* 100 l, *kratica*: hl;
héktolitrski -a -o: ~a posoda;
héкто -ta *m*: trije hékti, tri hékte
helebárda -e *ž* robévnica, bradača, helebárden -dna -o, helebárdnik -a *m*, helebardist -a *m*
Helén -a *m* prebivalec stare Heláde, helénski -a -o; Hélena -e *ž* os. i. pri starih Grkih: lepa ~ (Iliada)
Heléna -e *ž* os. i., Helénin -a -o, Aléna -e *ž*, Alénka -e *ž*, Alénčica -e *ž*; Léna -e *ž*, Lénka -e *ž*, Lénčica -e *ž*, Lénčka -e *ž*
helenízem -zma *m* obdobje grš. zgod.; helenístičen -čna -o: ~a doba, umetnost; heleníst -a *m*, helenístovski -a -o
helio- (sončni) *v* sestavi: heliocéntričen -čna -o s soncem *v* središču; heliogravúra -e *ž* način fotografskega snemanja; heliografija -e *ž* način odliskovanja slik; helioskóp -a *m* daljnogled za ogledovanje sonca, ~skópski -a -o; heliostát -a *m* priprava za naravnavanje sončnih žarkov *v* isto smer; heliotróp -a *m* vrsta kamna, zemljemersko orodje
helót -a *m* suženj *v* Šparti, helótski -a -o
Helvécija -e *ž*, helvétski -a -o, Helvečän -ána *m*, Helvečänka -e *ž*, helvečänski -a -o
hematít -a *m* vrsta železne rude, hematítov -a -o, hematítiski -a -o
hémber *in* hémbraj, hémbrajte! *medm.* izraža nejevoljo, začudenje; hémbran -a -o: ~i tepec, ~a ósa; *gl.* šember
hemisféra -e *ž* polobla, poluta; hemisférski -a -o
hemofilija -e *ž* krvavičnost, hemofilik -a *m* krvavičnik, hemofiličen -čna -o krvavičen
hemoroídi -ov *m* mn. *med.* zlata žila, hemoroíden -dna -o
Hénrik -a *m* os. i., Hénrikov -a -o, Hínko -a *m*, Hínkov -a -o (+Hínkota, +Hínkotov); Hénrika -e *ž* os. i., Hénrikin -a -o
hènt héntaj, héntajtel *medm.* izraz nejevolje, začudenja; héntan -a -o, héntati -am, héntanec -nca *m*, héntanski -a -o; *gl.* tudi šènt
Héraklej -a *m* os. i. grš. mit., Héraklejev -a -o, héraklejski -a -o; Hèrkul -a *m* lat. oblika za Hérakleja, Hèrkulov -a -o, hérkulski -a -o [-ls-]
heráldika -e *ž* grboslovje, heráldik -a *m* grboslovec, heráldičen -čna -o grbosloven [povsod: -áld-]
herbárij -a *m* bot. prirodopisna zbirka rastlin, herbárijski -a -o: ~a rastlina, ~a zbirka
hère -a *m* fiz. enota za merjenje frekvence, *kratica*: Hz
Hercegovína -e *ž* kr. i., hercegovínski -a -o, Hercegóvec -vca *m*, Hercegóvka -e *ž*, hercegovski -a -o
Hérder -ja *m* os. i. nem. filozofa *in* pesnika, Hérderjev -a -o: ~a zgodovina, ~i nazori; hèrderški -a -o: ~i nazori; herderjánec -nca *m* Hérderjev pripadnik, herderjanski -a -o, herderjánstvo -a *s*
hereditáren -rna -o deden: ~a obremenitev, hereditárnost -i *ž* dednost
herétik -a *m* krivoverec, herétičen -čna -o krivoveren, krivoverski; herétičnost -i *ž* krivovernost, herezija -e *ž* kriva vera, herezijski -a -o: ~a moč, mikavnost; hereziárh -a *m* začetnik, oznanjevalec krive vere
hermafrodít -a *m* dvospolnik, spolovérec; hermafrodítka -e *ž*; hermafrodítiski -a -o, hermafrodítizem -zma *m* dvospolnost, spoloverstvo
hermelín -a *m*, hermelínski -a -o, hermelínast -a -o

- hermenévtika -e ž *nauk o razlagi besed*, hermenévtičen -čna -o, hermenévtik -a m
- Hérmes -a m *os. i. grš. mit., pri Rimlj. Merkúr, Hérmesov* -a -o
- hermétičen -čna -o *nepropusten, neprodušen*; hermétičnost -i ž *nepropustnost, neprodušnost*
- Heród -a m *os. i. judejskega oblastnika, Heródež* -a m *ljudsko*; Herórov -a -o, Heródežev -a -o; Herodiáda -e ž *os. i., Herodiádin* -a -o
- herójski -a m, herójski -a -o, herójsstvo -a s; heroizem -zma m, heróičen -čna -o
- Heróstrat -a m *os. i. Grka, ki je samo iz slavohlepa zažgal Artemidin tempelj v Efezu*; heróstrat -a m *obče ime za uničevalca kulturnih vrednot, herostrátski* -a -o: ~o dejanje; heróstrátstvo -a s
- Herschel -schla [héršal -šla] m *os. i. astronoma, Herschlov* -a -o: ~a odkritja, *tudi Héršlov vreménski ključ*
- hetéra -e ž *vlačuga, lovača, nasladnica*, hetérski -a -o
- heterogén -a -o *raznovrsten, drugoróden, raznoter*; heterogénost -i ž *raznoterost, raznovrstnost*
- Hetíti -ov m *mn. starodavni narod v Malí Aziji*; hetítiski -a -o, hetítščina -e ž
- hevrístika -e ž *veda o metodah, nauk o virih spoznanja*; hevrístik -a m, hevrístičen -čna -o
- Heziod -a m *os. i. starogrš. pesnika, Heziodov* -a -o
- hí medm. za poganjanje konj; nepoudarjeni hí medm. za droben, visok smeh: hihihí
- hiát -a m *zev*, hiátov -a -o, hiátičen -čna -o, hiátén -tna -o
- híba -e ž, híbav -a -o, híbavost -i ž, híbast -a -o, híben -bna -o, híbnost -i ž, híbati -am *in híbljem grajati, očítati*
- hibriden -dna -o *mešan, križan*; hibridnost -i ž, hibridácija -e ž *mešanje, križanje*
- hídra -e ž *mit. kača s 7 glavami*; zool. *trdoživa vodna žival, ki se razvije v toliko novih bitij, na kolikor delov jo raztrgaš*; prenes. *kar se nam zdi neuničljivo*
- hidránt -a m *priklop pri vodovodu*, hidrántski -a -o
- hidrát -a m *kemična spojina z vodikom*, hidrátov -a -o
- hidrávlika -e ž *nauk o vodni sili*, hidrávličén -čna -o: ~a stiskalnica
- hidro- (*voda*) *v sestavi*: hídroaviácija -e ž, ~avión -a m *vodno letalo*; hídrobiologíja -e ž, hídrocentrála -e ž, hídrodinámika -e ž, hídroelektrárna -e ž, hídrofilíja -e ž, hídrofobíja -e ž; hídrografíja -e ž, ~gráfski -a -o; hídrokefálnost -i [-ln-] ž, hídroksid -a m, hídroksílen -lna -o [-ln-]; hídrolíza -e ž, ~lítičen -čna -o; hídrológíja -e ž *vodoslov'e, vodoznánstvo*, hídromehánika -e ž, hídrométer -tra m, hídroplán -a m, hídrostátika -e ž, hídrotéhnika -e ž, ~téhnichen -čna -o: ~i zavod; hídrotérapija -e ž
- hierarhíja -e ž *razvrstitev vrednot, oblasti in časti po stopnjah*: ~ vrednot, *cerkvena ~ vladajoča duhovščina*, upravna ~, vojaška ~; hierárh -a m *oblastnik, prvak (navadno cerkveni)*, hierárhičen -čna -o: ~a pot, ~i red; hierarhíjski -a -o
- hierátičen -čna -o *posvetèn, svet*
- hieroglíf -a m *staroegipčansko znamenje za pisanje, nav. v mn.*
- hieroglífi -ov m; hieroglífski -a -o, hieroglífen -fna -o, hieroglífika -e ž *veda o hieroglífih*
- Hierónim -a m *os. i., Hierónimov* -a -o, Jerónim -a m *in Jeróm* -a m

higiéna

higiéna -e ž *zaščitno zdravstvo, zdravstvena nega, zdravoslovje*, higiéničen -čna -o, higiénski -a -o: ~i prostori, ~e razmere; higiénik -a m

higro- (*vlaga*) v sestavi: higrofilen -lna -o [-ln-] bot., higrográf -a m, higrologija -e ž *veda o vlagi v zraku*, higrométer -tra m, ~métrski -a -o, ~metrija -e ž, ~métričen -čna -o; higroskóp -a m, ~skópski -a -o: ~i papir

hihitáti -ám se, hihitáj -ájte! hihitál -ála -o, hihitánje -a s, hihitálec -lca [-yc- in -lc-] m, hihitálka -e [-yk- in -lk-] ž, hihitálski -a -o [-usk- in -lsk-]

hijacinta -e ž bot., hijacintov -a -o
hijéna -e ž, hijénski -a -o, hijénji -a -e in hijénin -a -o

híl [hil] hila -o *kriv, zavít*; hílav -a -o: ~a krava, hílja -e ž *krava z nazaj zavítilimi rogni*, híljec -ljca m *vol s hílimi rogni*, híliti -im

hiliázem -zma m *nauk o tisočletnem kraljestvu Mesija na zemlji*; hiliázt -a m, hiliástičen -čna -o

himén -a m *deviška kožica, poroka*; Himén -a m *starogrški bog svatbe, poroke*

himéra -e ž *mit. pošast (koza, lev in kača v enem bitju), nestvor, izmišljenina*; himéričen -čna -o *pošasten, izmišljen, fantastičen*

himna -e ž *hvalnica, mn. himne -men [-mən], himnus -a m, himničen -čna -o, himničnost -i ž, himnologija -e ž, himnológ -a m, himnolóški -a -o*

hinávec -vca m, hinávčev -a -o, hinávka -e ž, hinávček -čka m, hinávski -a -o, hinávčji -a -e, hinávstvo -a s, hinávščina -e ž, hinávčeváti -újem, hinávčiti -im, hinávčevánje -a s, hinávčenje -a s

híniti -im, hinéč -éča -e, hínjen -a -o, hínjenje -a s, hímba -e ž, hímben -bna -o, hínec -nca m, hínec -nka m *pretveza*, hínja -e ž *prikrivanje* = hinjáva -e ž, hinljív -íva -o, hinljívost -i ž
hip -a m: vsak hip *zdaj zdaj*, ta hip *takoj*, tisti hip *tedaj*, na hip *takoj*, na hípe *včasih*; hípec -pca m, hípen -pna -o, hípnost -i ž; *prisl. hipoma nenadoma, v hipu*

hiper- (*nad, pre-*) v sestavi: hiperesteziija -e ž *preobčutljivost čutov*, ~estétičen -čna -o, ~estétski -a -o; hiperfúnkcija -e ž *povečana funkcija*, hiperglíkémija -e ž *med. prevelika množina sladkorja v krvi*; hiperkataléktičen -čna -o *nadštevilen*: ~i verz; hiperkritičen -čna -o *prekritičen*; hiperkultúra -e ž *pretégnjena kultura*, ~kultúren -rna -o *preomikan, prerazvit*; hipermangán -a m, ~mangánov -a -o; hiperplazija -e ž *bohotna razvitost*, ~plástičen -čna -o *bohoten*; hipertrofija -e ž *odebelélost, povečanje, razširitev*, ~trófičen -čna -o, ~trofirati -am

hipérbola -e ž *mat. krivulja, slov. figura pretiravanja, prispodoba*; hipérbolski -a -o [-lsk-], hiperbóličén -čna -o, hiperbóličnost -i ž, hiperbólika -e ž

hipnóza -e ž *prisiljeno spanje in prisilno uspavanje*, hipnótičen -čna -o: ~o stanje; hipnotizem -zma m *veda o hipnózi*, hipnótikum -a m *uspavalo, mn. hipnótika -tik s*; hipnotizírati -am *uspavati*, hipnotizíránje -a s, hipnotizér -ja m *uspavalec*, hipnotizérka -e ž, hipnotizérski -a -o; hipnozija -e ž *spalna bolezen črncev*

hipo- (*pod-*) v sestavi: hipocéntrum -uma m, hipofúnkcija -e ž *zmanjšana funkcija*, hipohondri-

ja -e ž oložnost, namišljena bolezen, ~hónder -dra m, ~hóndrski -a -o; hipokrizija -e ž hinavščina, ~krít -a m hinavec, ~krítski -a -o hinavski; hipokorístikon -a m ljubkovalno ime, mn. ~korístika -ik s, ~korístičen -čna -o ljubkovalen; hipoplazija -e ž nerazvitost, ~plástičen -čna -o nerazvit; hipostátičen -čna -o biten, osnoven; hipotáksa -e ž podredje, ~táktičen -čna -o podreden; hipotéka -e ž zastava, ~tekáren -rna -o: ~a banka; ~téčen -čna -o: ~o posojilo; hipotenúza -e ž, ~tenúzen -zna -o; hipotéza -e ž domneva, podmena, ~tétičen -čna -o pogójen; hipovitaminóza -e ž med. pomanjkanje vitaminov

hipodróm -a m dirkališče, hipodrómski -a -o; hipologíja -e ž véda o konjih, hipológ -a m, hipolóški -a -o

híratí -am, híranje -a s; hírav -a -o, híravec -vca m, híravka -e ž, híravost -i ž; hírálec -lca [-lc-] m, hírálka -e [-lk-] ž, hírálski -a -o [-ls-], hírálnica -e [-ln-] ž, hírálničen -čna -o [-ln-], hírálniški -a -o [-ln-]

hiromántika -e ž napovedovanje sreče iz potez na roki; hiroman-tíja -e ž, hirománt -a m, hiromántski -a -o

histeríja -e ž vrsta duševne bolezni, histéričen -čna -o, histérik -a m, histéričnost -i ž

histologíja -e ž tkivoslovje, histológ -a m, histolóški -a -o

histórija -e ž zgodovina, zgodba; históričen -čna -o zgodovinski: ~i dogodki, histórik -a m zgodovinar, históriški -a -o zgodovinarski; historizem -zma m pretirano poudarjanje preteklosti; historiát -a m zgodovinski potek; historiografíja -e ž zgodovinopisje, historiográf -a m

zgodovinopisec, historiográfski -a -o zgodovinopisen

hiša -e ž, híšen -šna -o, híšna -e ž, híšnina -e ž, híšenski -a -o, híšenska -e ž, híšnik -a m, híšniški -a -o, híšnica -e ž, híšništvo -a s; híšica -e ž; híšar -ja m, híševátí -újem, híševánje -a s, híševálec -lca [-uc-] m, híševálka -e [-uk-] ž, híševálstvo -a [-ls-] s, híševálski -a -o [-ls-], híštrna -e ž

hítatí -am, hítanje -a s, hít -a m, hítec -tca m, hítek -tka m, híto-ma prisl., hítnja -e ž; hítiti -im vreči, zagnati

hítér -tra -o, hítréjši -a -e, prisl. hítréje; hítrica -e ž, hítróst -i ž, hítrósten -tna -o; hítrc -a m kdor hítro dela, hítrnik -a m hlebček, ki se v peki prej speče kakor drugi

hitétí -ím, híti -íte! hitèč -éča -e, hítel -éla -o, hiténje -a s, hitévati -am

Hítler -ja m os. i., Hítlerjev -a -o; hitlerjevéc -vca m, hítlérjevka -e ž, hítlérjevski -a -o, hítlérjevstvo -a s; hitlerjánec -nca m, hitlerjánka -e ž, hítlérjanski -a -o, hítlérjánstvo -a s, hítlérízem -zma m

hitón -a m zool. neki mehkužec

hitro -v sestavi gl. brzo-: hitropís -ísa m, ~písje -a s, ~písec -sca m, ~písen -sna -o; hitrovózen -zna -o, ~voznína -e ž; hitromíseln -a -o [-səl-], ~míselnost -i [-səl-] ž, hítronóg -óga -o

hkrátí prisl., hkrátén -tna -o, hkrátnost -i ž

hláče hláč mn. ž: éne ~, dvóje, tróje hláče ali hláč; hláčen -čna -o: ~i žep, gumb; hláčnica -e ž, hláčniški -a -o; hláčice -ic mn. ž, hláčke -čk mn. ž: kopalne ~; hláčevína -e ž blago za hláče; hlačát -áta -o, hlačást -a -o; hlačár -ja m,

hlád

hláčarica -e ž, hláčarski -a -o;
hláček -čka m, hláčman -a m,
hláčmanka -e ž, hlačón -a m;
hlačáti -ám, hlačaj -ájte! hlačál
-ála -o, hlačánje -a s; hlačáriti
-im, hlačárjenje -a s; hlača -e
ž *nogavica*, hlačica -e ž
hlád -ú in -a m: v hládu, na
hládu, za hláda *zgodaj zjutraj*,
hládec -dca m
hláden -dna -o in hladèn ali hla-
dán -dnà -ó, *prim.* hladnéjši -a -e;
prisl. hladnó, hladnéje; hlad-
nost -i ž, hladnôta -e ž, hladní-
ca -e ž; hládetina -e ž *žolca
hladiti -ím, hládi -íte! hladíl -a -o,
hladèc -éca -e, hlajenje -a s,
hladilo -a s, hladílen -lna -o
[-ln-], hladljív -íva -o, hladljí-
vost -i ž, hladílник -a [-ln-] m,
hladíllica -e [-ln-] ž, hladílec
-lca [-lc-] m, hladílika -e [-lk-] ž,
hladítelj -a m, hladíteljica -e ž,
hladíšče -a s
hladnéti -ím *postajati hladen*,
hladněc -éca -e, hladněl -éla
-o, hladněnje -a s
hladno- v sestavi: hladnodúšen
-šna -o, ~dúšnost -i ž; hladno-
kíven -vna -o, ~kívnost -i ž,
~kívněž -a m; hladnosčén
-čna -o, ~sčénost -i ž
hlamudráti -ám: preširoka obleka
hlamudrá; hlamúdra -e ž *člo-
vek v mahedravi obleki*, hlamu-
dráv -áva -o, hlamudrávost -i
ž, hlamudráce -ác ž *mn. pum-
parice*
hlápec -pca m, hlápčev -a -o,
hlápčevski -a -o, hlápčevstvo
-a s, hlapčija -e ž, hlápček
-čka m, hlapčič -a m, hlapči-
ček -čka m, hlapčè -éta m *zani-
člj.*, hlapčón -a m *zaničlj.*;
hlápčiti -im, hlapčeváti -újem,
hlapčevál -ála -o, hlapčevánje
-a s, hlapčeválski -a -o [-ls-]
hlapéti -ím, hlápi -íte! hlapèč
-éca -e, hlapèl -éla -o, hlapénje

-a s; hláp -a m, *mn.* hlápi -ov
in hlapóvi -óv; hlápen -pna -o,
hlapnost -i ž; hlapljív -íva -o,
hlapljivost -i ž
hlápiti -im, hlapljenje -a s, hla-
pílen -lna -o [-ln-], hlapílnica
-e [-ln-] ž, hlapílnik -a [-ln-]
m; hlapica -e ž, hlapnja -e ž,
hlapóvje -a s, hlapovína -e ž,
hlapómér -éra m; hlapón -a m
šaljivo za lokomotivo
hlapotáti -ám, hlapotáj -ájte! hlap-
tál -ála -o, hlapótánje -a s; hlap-
tálo -a s, hlapotáč -a m; hlapóti
-am, hlapniti -nem
hlastáti -ám, hlastáj -ájte! hla-
stál -ála -o, hlastánje -a s;
hlasta -e ž, hlastáč -a m, h'a-
stálo -a s, hlastáv -áva -o, hla-
stávec -vca m, hlastávka -e ž,
hlastávski -a -o, hlastáški -a
-o, hlastávost -i ž, hlastěž -a m;
hlastén -tna -o, hlastnost -i ž,
hlastněž -a m; hlastéžen -žna
-o, hlastéžnik -a m, hlastéžnost
-i ž, hlastéžnica -e ž; hlastljí-
vec -vca m; hlastniti -nem
hlèb in hléb hléba m, hlébov -a
-o: ~a skorja; hlébec -bca m,
hlébček -čka m, hlébčič -a m,
hlébast -a -o, hlébčast -a -o,
hlében -bna -o, hlébnica -e ž,
hlébnik -a m *krusnjak*, hlébar
-ja m *kdor kruh prodaja*, hlé-
barica -e ž, hlebáriti -im, hleb-
čar -ja m *vrsta jabolk* = hléba
-e ž; hlebavec -vca m
hlepéti -ím po čem in za čim,
hlepi -íte! hlepèč -éca -e, hle-
pèl -éla -o, hlepénje -a s; hlep
hlépa m *poželenje*, hlepén -pna
-o, hlepnost -i ž, hlepljív -íva
-o, hlepljívost -i ž
hlév -a m, hlévski -a -o, hléven
-vna -o; hlévar -ja m, hléva-
rica -e ž, hlévarski -a -o, hlé-
vec -vca m, hlévček -čka m,
hlevíšče -a s, hlévovje -a s

hlíd -a m *rahel veter, hliđéti -ím, hliđel -éla -o, hliđenje -a s*

hlik -a m *zaduhel zrak, zadušnost; hlikati -am težko sopsti, grčati, hlepiti po čem; hlikniti -nem izdihniti, umreti; hliketáti -ám in -ěčem hrópsi, hliketál -ála -o, hliketánje -a s*

hliníti -im, hliněč -éča -e, hlinjen -a -o, hlinjenje -a s, hlimba -e ž, hlimben -bna -o, hlinec -nca m, hlinež -a m, hlinjenec -nca m, hlināv -áva -o in hlinjāv -áva -o, hlinjavec -vca m, hlinjávka -e ž, hlinstvo -a s

hlipáti -am, hlipanje -a s, hlipa -e ž, hlipavica -e ž *kropenje, hlipec -pca m, hlipavec -vca m = hlipavnik -a m perunika (zdravilo živini zoper hlipanje); hlipen -pna -o zračen = hlipóven -vna -o = hlipnat -a -o; hlipkati -am, hliptáti -ám, hliptál -ála -o; hliptāv -áva -o; hlipniti -nem; hlipéti -ím, hlipěč -éča -e, hlipěl -éla -o, hlipenje -a s: veter hlipí, vročina hlipí od skal*

hlistniti -nem, hlistati -am, hlistanje -a s

hlišč -a m, hliščava -e ž *naliv, hliščáti -ím z vetrom deževati, hliščal -ála -o*

hlód -a m, hlóden -dna -o: ~a debelina; hlódec -dca m, hlódec -čka m, hlódje -a s, hlódovje -a s, hlódovina -e ž

hm *medm. izraža pritrjevanje, dvom, zadrego; hmkati -am, hmkanje -a s, hmkniti -nem [həm-]*

hmělj hmělja m = hmeljovina -e ž = hmeljína -e ž; hméljen -ljna -o, hméljev -a -o; hmélje -a s = hméljevje -a s = hméljevnic -e ž = hmeljínje -a s (*steblo*); hmeljár -ja m, hmeljárski -a -o, hmeljárija -e ž, hmeljárstvo -a s, hmeljáriiti

-im, hmeljárjenje -a s; hmeljevít -a -o, hmeljevitost -i ž; hmeljník -a m = hmeljíšče -a s (*polje*), hméljavec -vca m = hmeljnják -a m *hméljno pivo*; hméljevica -e ž, hmeljníca -e ž

hobóten -tna -o *bohóten, hobotáti -ám bohotáti, hobótnost -i ž bohótnost, hobótnica -e ž zool.*

hòd hóda in hód hodá m: tri ure hodá; hóden -dna -o in hodán -dnà -ó, hódnost -i ž, hódec -dca m, hodník -a m *koridor, hodíšče -a s; hódoma prist.; hodarína -e ž, hodnína -e ž in hojnína -e ž*

hodíti hódím, hódi -íte! hoděč -éča -e, hódil -íla -o, hója -e ž, hojénje -a s; hojeváti -am, hojévanje -a s; hodílnica -e [-ln-] ž

hodník -a m *domače platno, hodníčen -čna -o: ~a rjuha; gl. tudi pod hod*

hodúlje -úlj mn. ž = hodálje -álj mn. ž = hodílje -íljk mn. ž = hodáki -ov mn. m

hohnjáti -ám *nosljati, hohnjàj -ájte! hohnjàl -ála -o, hohnjánje -a s, hohnjāv -áva -o, hohnjavec -vca m, hohnjávka -e ž, hohnjávski -a -o, hohnjác -a m, hohnjec -a [-njac-] m, hohnja -e ž*

hohòt -òta m, hohotáti -ám in -óčem, hohotáj -ájte! hohotál -ála -o, hohotánje -a s

+hóhštápler -ja m *nastopáč, gospoštek, +hóhštáplerski -a -o nastopáški, +hóhštáplerija -e ž nastopáštvo*

hòj *medm.*, hòjkati -am, hòjkanje -a s

hója -e ž = hójka -e ž *jelka, hójev in hójkov -a -o, hójen -jna -o, hójevina -e in hójkovina -e ž, hójevje -a s = hójkovje -a s; hójkovic -e ž =*

hókej

hójkovka -e ž = hójkovščica
-e ž vrsta gob

hókej -a m šp., hókejski -a -o:
~a tekma, hokejíst -a m

Holándske -ega s: na ~em, s
~ega; Holándija -e ž: v ~i,
iz ~e; holándski -a -o, Holán-
dec -dca m (+Holandéz), Ho-
lándka -e ž, holándščina -e ž;
holándec -dca m *cevni spojnik
pri vodovodu*

holesterín -a m med., holesterín-
ski -a -o: ~e vrednote

hólm -a [povsod: hóm-] m, hól-
mec -mca m, hólmcék -čka m,
hólmast -a -o, hólmcást -a -o,
holmčàn -ána m; *prim. kr. i.*
Hómec -mca m, Podhóm -óma m

homatija -e ž, nav. mn. homatije
-ij ž zmede

homeopatija -e ž način zdravlje-
nja, homeopátičen -čna -o, ho-
meopátiski -a -o, homeopát -a
m, homeopátinja -e ž, homeo-
pátiti -im

Homér -ja m os. i., Homérjev -a
-o, homérski -a -o: ~a primera,
homérščina -e ž *Homerjev jezik*

homilétika -e ž nauk o cerkvenem
govorníštvu, homilétičen -čna -o,
homilét -a m, homilija -e ž
govor z razlago evangelija

homogén -a -o istovrsten, enoten,
istega rodu, istoroden, istega
kova, homogénost -i ž

homoním -a m enakozvočnica, ho-
monímen -mna -o enakozvočen,
a pomensko različen

homotátí -ám (se), homotáj -ájte!
homotál -ála -o, homotánje -a
s, homöt -óta m

* honétén -tna -o pošten, spodo-
ben, dostojen; * honétnost -i ž
spodobnost, dostojnost

honorár -ja m nagrada, plačilo,
honoráren -rna -o: ~i preda-
vatelj, honorírati -am, honorí-
ranje -a s

hòp medm. izraža hitro premika-
nje, krajo, zasačenje; hòpati -am
skakati, krasti, hòpniti -nem
skočiti, vzeti, zasačiti; hòpanje
-a s, hòpkati -am otr.

hoplít -a m težko oborožen pešec
stare grške vojske, hoplítiski -a -o

Horác -a m in Horácij -a m os. i.
rimskega pesnika, Horácov -a
-o in Horácijev -a -o, horá-
covski -a -o in horácijski -a -o

+hórda -e ž divjáška četa, divjáki
(prenes.), drhal

+horénden -dna -o grozanski,
strašanski, velikanski, silen

horizónt -a m obzorje, horizontá-
len -lna -o [-ln-] vodoraven,
horizontála -e ž

hormón -a m med., hormónski
-a -o

horoskóp -a m napoved usode po
zvezdah

horténzija -e ž okrasna cvetlica,
horténzijin -a -o

hosána medm. povelitčevanja; v
liturg. in glas. hosána m neskl.:
do ~, peli so lep ~

hospíc -a m gostišče

hospitirati -am gostovati, biti zra-
ven, hospitácija -e ž, hospitíra-
nje -a s, hospitánt -a m, hospí-
tántka -e ž, hospitántski -a -o

hósta -e ž, hóstén -tna -o, hóst-
nat -a -o, hóstast -a -o; hóstje
-a s = hóstovje -a s; hóstar
-ja m = hóstnik -a m, hósta-
rica -e ž = hóstnica -e ž, hóst-
starski -a -o; hostnína -e ž

hóstija -e ž, hóstijski -a -o

hòt hòta m, prisl. hótoma, hótén
-tna -o, hòtnost -i ž, hotník -a
m, hotnica -e ž, hotníški -a -o,
hotníštvo -a s, hotníšnica -e ž;
hotív -íva -o, hotívost -i ž, ho-
tívec -vca m, hotívka -e ž, ho-
tívica -e ž, hotívski -a -o: ~i
otrok nezakonski otrok = ho-
tívče -ta s, hotíva -e ž; hotíven
-vna -o, hotívnost -i ž; hotljiv

- íva -o, hotlǵivost -i ž, hotlǵívec -vca m, hotlǵívka -e ž, hotlǵívati -am se; hotínstvo -a s
- hotél [-l] -a m, hotélski -a -o [-ls-], hotelír -ja m, hotelírka -e ž, hotelírski -a -o
- Hotentót -a m južnoafriški rod, hotentótski -a -o
- hotéti hócem -eš, hotèč -éča -e, hoté, hóti -íte! hótel -éla -o, hotén -éna -o, hoténje -a s; *gl. tudi čem!* — *nikalno*: néčem *ali* nóčem -eš -e; nehoté; hóti ne hóti, hóčeš nóčeš; hótel ne hótel, moraš
- hráber -bra -o, hrábrost -i ž, hrabrítí -ím, hrábri -íte! hrabrèč -éča -e, hrabrénje -a s
- hrákati -am *in* -čem = hrkati -am, hrákanje -a s = hrkanje -a s, hrákelj -klja m = hrkely -klja m *pljunek ob hrkanju, izpljunek*
- hrám -a m, hrámski -a -o, hrámec -mca m, hrámček -čka m, hrámba -e ž, hramóvje -a s
- hrána -e ž: na ~i biti, imeti; na ~o vzeti, ob svoji ~i; hránar -ja m, hránarina -e ž, hránodajálec -lca [-lc-] m, hránodajálka -e [-lk-] ž, hránodajálec -lca [-lc-] m, hránodajálka -e [-lk-] ž
- hrániti *in* -íti hránim, hráni -íte! hranèč -éča -e, hránil -íla -o, hránjen -a -o, hránjenje -a s, hránítev -tve ž, hránítven -a -o [-tvæn-]; hranilo -a s, hranílen -lna -o [-ln-]: ~a jed, ~a knjižica, hranílnica -e [-ln-] ž, hranílničen -čna -o [-ln-], hranílnik -a [-ln-] m, hranílniški -a -o [-ln-]; hranílec -lca [-lc-] m *rednik, varčevalec*, hranílka -e [-lk-] ž, hranílski -a -o [-lsk-]; hranljív -íva -o, hranljívost -i ž; hranítelj -a m, hraníteljica -e ž, hraníteljski -a -o; hránjenec -nca m, hránjenka -e z; hranív -íva -o *redílen*, hranív -a s
- hrápa -e ž, hrápav -a -o, hrápavost -i ž, hrápast -a -o
- hrást -a *in* hrást -ásta m, hrástov -a -o, hrástje -a s = hrástovje -a s; hrastič -íča m, hrastičje -a s = hrastičevje -a s; hrastína -e ž = hrástovina -e ž; hrástovec -vca m, hrástovka -e ž
- hrást -í ž *dračje* = hrášča -e ž
- hráščevje -a s, hráščje -a s, hráščina -e ž, *gl. tudi hrást -a m*
- hrbèt hrbtà *in* hrèbt -bta m, *mn.* po hrbtíh, po hrbtíh *in* po hrbtéh; hrbten -tna -o: ~e plavuti, ~a stran; hrbtoma *prisl.*; hrbtít -íta -o, hrbtíček -čka m, hrbtóvje -a s; hrbtník -a m *pri stolu*; hrbtišče -a s, hrbtína -e ž = hrbtovína -e ž
- hrbtenica -e ž = hrbtánc -nca m, hrbteníčen -čna -o, hrbteníčar -ja m *zool. vretenčar*; hrbtenjáča -e ž
- hréáti -ím, hréi -íte! hrèèč -éča -e, hréčal -ála -o, hréánje -a s
- hréček -čka m, hréčkov -a -o *zool. in bot.*, hréčkovski -a -o: ~a narava, hréčovína -e ž
- hrécati -am = hrékati -am *kašljati*; hrékniti -nem, hrék -a m *odlomljena veja*; *gl. tudi* krehati
- hrèn hréna *in* hréna m, hrénov -a -o, hréníšče -a s, hrénovica -e ž *hrénova omaka*, hrénovína -e ž, hrénovka -e ž *vrsta klobas*
- hrepénéti -ím, hrepéni -íte! hrepénèč -éča -e, hrepénè, hrepénèl -éla -o, hrepénenje -a s; hrepénljív -íva -o, hrepénljívost -i ž
- hrèst hrésta m *vrsta zvoka*, hréstati -am, hréstanje -a s, hrestljáti -ám, hrestljánje -a s, hréstniti -nem; hrestálnica -e

hreščáti

[-ln-] ž = hreštija -e ž *raglja*;
 hréstar -ja *m* = hrestáč -a *m*
 = hrestelj -tlja *m vrsta ptičev*
 hreščáti -ím, hreščí -íte! hreščěč
 -ěča -e, hreščal -ála -o, hreščá-
 nje -a *s*; hreščálec -lea [-yc-] *m*
 hrga -e ž *grča*, hrgast -a -o, hrgav
 -a -o; hrgánja -e ž *buča (posoda)*
 hrib -a *m*, hribec -bca *m*, hrib-
 ček -čka *m*, hribski -a -o, hrib-
 bast -a -o, hribát -áta -o, hrib-
 čast -a -o; hribóvje -a *s*, hribje
 -a *s*, hribína -e ž, hribovít -a
 -o, hribovítost -i ž, hribovnat
 -a -o; hribar -ja *m*, hribčan -a
m, hribrnik -a *m*, hribovec -vca
m, hribovka -e ž, hribovski -a -o
 hribolázec -zca *m*, hribolázka -e
 ž, hribolázčev -a -o, hriboláski
 -a -o, hribolástvo -a *s*
 hripa -e ž, hripav -a -o, hripast
 -a -o, hripavica -e ž, hripavost
 -i ž, hripavec -vca *m*, hripavka
 -e ž, hripati -am *in* hripljem,
 hripanje -a *s*
 hripelj -plja *m hrustanec med*
nosnima pretinoma
 hripéti -ím *hripav postajati*, hripěl
 -éla -o, hripěnje -a *s*
 hřkati -am *in* hřčem, hřkanje -a *s*;
 hřkav -a -o, hřkavec -vca *m*,
 hřkež -a *m*, hřkavka -e ž, hřka-
 vica -e ž *bolezen*, hřkniti -nem;
gl. tudi hřakati
 hřnjati -am *hřkati*, hřnjavec -vca
m, hřniti -em *zahropsti*
 hřm hřma -o, *mn. tudi* hřmí,
 hřmė; *prisl.* hřmó; hřmėc
 -mca *m*, hřmast -a -o, hřmav
 -a -o, hřmóst -i ž, hřmóta
 -e ž, hřmóten -tna -o, hřmót-
 nik -a *m*; hřmóuden -dna -o
 +hřmátičen *gl. kromátičen*
 hřmėti -ím, hřmėč -ěča -e, hř-
 mėl -éla -o, hřmėnje -a *s*
 hřmíti -ím, hřmí -íte! hřmėč
 -ěča -e, hřmíl -a -o, hřm-
 ljěnje -a *s*, hřmítev -tve ž
 +hřmosóm *gl. kromosom*

hròp hròpa *m onomatopoeitični*
izraz, hròpec -pca *m*, hropòt
 -òta *m*; hropéti -ím, hròpi -íte!
 hropěč -ěča -e, hropěl -éla -o,
 hropěnje -a *s*
 hròpsti -em, hròpi -íte! hropóc
 -a -e, hròpel *in* hròpel -pla -o,
 hropěnje -a *s*; hròpati -am *in*
 hròpljem, hropljáti -ám, hrop-
 ljáj -ájte! hropljál -ála -o,
 hròpniti -nem
 hròšč hròšča *m*, hròščev -a -o:
 ~o leto; hròšček -čka *m*, hrò-
 ščec -ščeca [-šac-] *m*
 hřst -a *m onomatopoeitični izraz*.
 hřstéti -ím, hřsti -íte! hřstěč
 -ěča -e, hřstěl -éla -o, hřstěnje
 -a *s*; hřstljáti -ám, hřščáti -ím,
 hřščávec -vca *m bol.*; hřščljiv
 -íva -o, hřščljívost -i ž
 hřt -a *m vrsta psov*, hřtica -e ž,
 hřtič -íča *m*, hřtast -a -o; hřtiti
 -im se, hřtati -am
 hřlúiti -ím, hřlú -íte! hřlúil -íla
 -o, hřlujěnje *in* hřlújenje -a *s*,
 hřlúba -e [-lb-] ž
 hřm -a *m*, hřmen -mna -o, hř-
 méti -ím, hřmí -íte! hřmėč
 -ěča -e, hřmė, hřmėl -éla -o,
 hřmėnje -a *s*
 hřúp -a *m*, hřúpen -pna -o, hřúp-
 ník -a *m*; hřupéti -ím, hřúpi
 -íte! hřupěč -ěča -e, hřupěl -éla
 -o, hřupěnje -a *s*; hřúpiti -im
 se *ústiti se*, hřúpil -a -o, hřúp-
 ljenje -a *s*, hřupljív -íva -o,
 hřupljívec -vca *m*, hřupòt -òta
m, hřupotáti -tám *in* -òčem,
 hřupotáje -a *s*
 hřúst -a *m*, hřústati -am, hřú-
 stanje -a *s*; hřustáv -áva -o,
 hřustávec -vca *m*, hřustávka
 -e ž, hřústiti -im se, hřústec
 -tca *m*, hřústelj -tlja *m*; hřust-
 ljáti -ám, hřustljáj -ájte! hřust-
 ljál -ála -o, hřustljánje -a *s*,
 hřustljávka -e ž, hřustljív -íva
 -o, hřustljívost -i ž; hřústnica
 -e ž *vrsta rib*

hrustánc -nca *m*, hrustánčen
-čna -o, hrustánčast -a -o, hru-
stančevína -e *ž*

hrúšč -a *m*, hruščáti -ím, hrúšči
-íte! hruščěč -ěča -e, hrúščal
-ála -o, hruščánje -a *s*, hruščav
-áva -o

hrúšev -a -o: ~a voda, ~o dre-
vo; hrúšast -a -o, hrúševac -vca
m, hrúševka -e *ž*, hrúševica -e *ž*,
hrúševje -a *s*, hrúševína -e *ž*

hrúška -e *ž*, hrúškov -a -o, hrú-
škast -a -o, hrúškovac -vca *m*,
hrúškovka -e *ž*, hrúškovica -e
ž, hrúškovje -a *s*, hrúškovína
-e *ž*, hrúškica -e *ž*

hrúti -jem, hrujóč -óča -e, hrúl
[hráj] hrúla -o, hrútje -a *s*

Hrvat -áta *m*, *mn.* Hrvátje *in* -i
-ov, Hrvática -e *ž*, Hrvátov -a -o,
hrváški -a -o *in* hrvátški -a -o,
Hrváško *in* Hrvátško -ega *s*:
na ~em, *s* ~ega; hrváščina -e
ž, hrvátar -ja *m*, hrvát -áta *m*
imena za rastline in živino s
Hrváškega; hrvátáriti -im *me-*
šati hrv. besede v slovenščino,
hrvatárjenje -a *s*, hrvátiti -im,
hrvátenje -a *s*

hrzati -am *in* hržem, hrzanje -a *s*.
hrzav -a -o, hrzavec -vca *m*,
hrzniti -nem

htěti čem čes *in* naslonsko *gl.* pod
čem; htěl htěla -o, htě; *nikatno*
gl. pod hotěti

húl *medm.* izraža boletino, *zatu-*
denje ipđ.

húd -a -o *in* -ó, *mn.* *tudi* hudi
-é, hújši -a -e; *prisl.* hudo, húje;
hudo *ali* húda mu gre (prede),
hudo *ali* húda je za vodo; húda
(+težka) *n. pr.* nevihta, zima,
rána, bolézen, izgúba, nesréca,
skrb, slútnja, béda, krivíca,
krívda, kázen *ipđ.*; húd (+te-
žak) čas, udarec, boj, zločin
ipđ.; do húdega bolan, hudo
pretěpsti, húje udari; húdost

-i *ž*, hudôta -e *ž*, húi -ega *m*
hudič, húdo -ega *s*; shúda *prisl.*

huděti -ím *hújšati*, huděl -éla -o;
hudítí -ím se, húi -íte se! hu-
díl -a -o; hudováti -újem se,
hudovánje -a *s*

hudíca -e *ž* *údnica, skrnina*: pri-
jela ga je ~

hudič -a *m*: za hudiča, od ~a;
hudičev -a -o, hudičji -a -e,
hudiček -čka *m*, hudičič -a *m*,
hudičevka -e *ž*, hudičevstvo -a
s; hudičeváti -újem, hudičevál
-ála -o, hudičevánje -a *s*, hu-
dičeválec -lca [-yc-] *m*, hudiče-
válka -e [-yk-] *ž*, hudičeválski
-a -o [-usk-]; hudičati -am,
hudičanje -a *s*

hudík -a *m*, hudíkov -a -o; hud-
ník -a *m*, hudníkov -a -o; hu-
díman -a *m*, hudímanov -a -o,
hudímanski -a -o; hudímer -ja
m, hudímerski -a -o

hudíka -e *ž* *bol.* = hudobíka -e
ž = hudovíta -e *ž* = hudovito-
vína -e *ž* = hudolěsovína -e *ž*
= hudolětovína -e *ž*

hudína -e *ž*: ~ gre iz bolnika
hudír -ja *m*: za hudírja, od hu-
dírja; hudírja, da res! hudír-
jev -a -o, hudírski -a -o, hu-
dírstvo -a *s*

hudo -v *sestaví*: hudoglěd -éda -o,
hudoglěden -dna -o, hudolěs
-ésa -o, hudolěten -tna -o, hu-
dolětnica -e *ž* *bol.*; hudomušen
-šna -o, ~mušnež -a *m*, ~muš-
nik -a *m*, ~mušnica -e *ž*, hudo-
mušnost -i *ž*; hudouřen -rna -o,
~úrník -a *m*, ~úrníški -a -o;
hudovóljen -ljna -o, ~vóljnost
-i *ž*, ~vóljnež -a *m*; hudozímci
-ev *m mn.* *sredozímci*

hudôba -e *ž*, hudôbec -bca *m*,
hudobár -ja *m*, hudobíja -e *ž*,
hudobíján -a *m*; hudôben -bna
-o, hudôbnost -i *ž*, hudôbnež -a
m, hudôbník -a *m*, hudôbnica
-e *ž*, hudobnják -a *m*

hudodélec

hudodélec -lca *m*, hudodélka -e *ž*,
hudodélski -a -o, hudodélstvo
-a *s*, hudodélen -lna -o, hudo-
délnik -a *m*, hudodélnica -e *ž*,
hudodélniški -a -o, hudodélni-
štvo -a *s* [*povsod: -dél-*]
hugenót -a *m*, mn. hugenóti in
-tje -ov, hugenótski -a -o
Hughes -a [*hjúz -a*] *m os. i. angl.*
fizika, Hughesov -a -o [*hjúzou*
-ova -o]
Húgo in **Húgon** -a *m os. i.*, Hú-
gonov -a -o
Hugo [*úgó*] **Viktor** *m os. i. franc.*
pesnika, Hugoja, Hugojev -a -o,
hugojevski -a -o: ~i verzi
[*povsod: úgó-*]
húškati -am, húškanje -a *s*,
húškáč -a *m*, húškáški -a -o,
húškáštvó -a *s*, húškarija -e *ž*
hújšati -am (se), hújšanje -a *s*,
hújšálen -lna -o [*-ln-*]
húkati -am, húkanje -a *s*, húk
-a *m*, húkniti -nem, húkež -a *m*
húlití -im, húljenje -a *s*, húlivec
-vca *m*, húlívka -e *ž*, húlívski
-a -o, húlež -a *m*
humán -a -o *éloveški, blag*; hu-
mánost -i *ž élovečnost*, huma-
nitéta -e *ž*, humanitáren -rna
-o *élovekoljuben*: ~a ustanova;
humanitárnost -i *ž*
humanizem -zma *m*, humaníst -a
m, humanístka -e *ž*, humaní-
stičen -čna -o: ~a doba, ~a
izobrazba, gimnazija
Hume **Huma** [*hjúm -a*] *m os. i.*
angl. filozofa, Humov -a -o [*hjú-*
mou -ova -o]
humór -ja *m*, humoríst -a *m*,
humorístičen -čna -o, humo-
réska -e *ž*
húmus -a *m rodovitna prst, spr-*
stenina, črna prst; húmuseñ -sna
-o, húmózen -zna -o: ~a zem-
lja *če ima veliko humusa*
Hún -a *m l. i.*, húnski -a -o
***húpa** -e *ž troblja pri avtomobilu*,
húpati -am, húpanje -a *s*

hurá medm. bojni klic za napad
Hurónec -nca *m l. i. severnoamer.*
indijanski rod, Hurónsko jeze-
ro -ega -a *s kr. i.*; hurónski
-a -o *divjaški, divji*: ~o vpitje
Hús -a *m os. i. éeškega reforma-*
torja, Húsov -a -o: ~e črke;
husít -a *m*, mn. husíti in hu-
sítje -ov, husítski -a -o
húškniti -nem *prhniti*, húškati
-am, húškanje -a *s*
Huxley -a [*háksli -ija*] *m os. i.*
angl. pisatelja, Huxleyev -a -o
[*hákslijev -eva -o*]
huzár -ja *m vrsta konjikov*, hu-
zárski -a -o
hvála -e *ž*: hvála! hvála lépa!
hvála vam! na hválo priti, za
hválo priti, na hválo mi je; +na
hválo domačim oblastem se to
ni zgodilo, *prav*: po prizadeva-
nju, skrbi; +na hválo (*prav*:
zaradi) širokih čevljev se mu
noga ni razbolela; +hvalevre-
den = hvále vreden, +hvale-
željen = hvále željen, *hvalo-
spév -éva *m hvalnica*
hvalén -lna -o [*-ln-*]: ~a (+*hvalé-*
vredna) prizadevnost; hválnost
-i [*-ln-*] *ž*; hválnica -e [*-ln-*] *ž*
hvalilna pesem, hválničen -čna
-o [*-ln-*]
hvaléžen -žna -o, hvaléžnost -i *ž*,
hvaléžnik -a *m*, hvaléžnica -e
ž, hvaléžnež -a *m*
hvalísati -am, hvalísanje -a *s*,
hvalísar -ja *m*, hvalísarica -e *ž*,
hvalísav -a -o, hvalísavec -vca
m, hvalísavka -e *ž*, hvalísavski
-a -o
hvalítí hválim, hváli -íte! hvaléč
-éča -e, hváлил -íla -o, hváljen
-a -o, hváljenje -a *s*, hválitev
-tve *ž*, hvalívec -vca *m*, hva-
lívka -e *ž*, hvalívski -a -o, hva-
lílen -lna -o [*-ln-*], hvalílnost
-i [*-ln-*] *ž*, hvalítelj -a *m*, hva-
líteljica -e *ž*, hvalíteljski -a -o
hvóšć -a *m bot.*

I

i m neskl. ime črke: mali i, véliki I; í-jevski -a -o: ~e osnove
 i vez. in, tudi, celo: i ti bi šel;
 i — i tako — kakor
 i medm. nevolje, razburjenja: i, kaj pa delaš! i no! i-ál oslovsko riganje
 Ibèrija -e ž kr. i. *Pirenejskega polotoka*, ibèrski -a -o: Ibèrski polotok; Ibèr -a m, Ibèrec -rca m, Ibèrka -e ž, ibèrščina -e ž
 íbis -a m *afriška štokljaja*, íbisov -a -o
 Ibsen -a [tɕ-] m os. i. *norv. pisatelj*, Ibsenov -a -o: ~a drama, ibsenovski -a -o: ~a dramska tehnika, ibsenovka -e ž *drama po Ibsenovem vzoru*
 íca -e ž *mlada kravica*, ícek ícka m *tehiček*, ícika -e ž: bôžja ícika božji volek
 íde íd ž mn. 13. ali 15. dan v mesecu po starorimskem kalendarju: marčeve íde 15. marec
 ideál [-ál] -a m vzor, ideálen -lna -o [-ln-] vzoren (+ideálen): ~ človek; ideálnost -i [-ln-] ž, idealizirati -am *lepše pokazati*, kot je v resnici; idealíst -a m, idealístka -e ž, idealízem -zma m, idealističen -čna -o: ~a filozofija
 idéja -e ž *misel, pojem*; fiksna ideja *uprta misel*; idéjen -jna -o: ~i svet; ideológ -a m, ideologija -e ž, ideolóški -a -o
 idéntičen -čna -o *isti, istoveten*, idéntičnost -i ž, idéntitéta -e ž, idéntificirati -am *istovetiti*, idéntifikácia -e ž
 ideográ[m] -a m, ideografija -e ž, ideográfski -a -o
 idíla -e ž 1. *podoba iz preprostega življenja*, 2. *pesnitev o takem življenju*, idílicen -čna -o: ~i kraji, ~o življenje; idíličnost -i ž, idílski -a -o [-ls-], idílika -e ž

idio- v sestavi: idolatrija -e ž *samooboževanje*, idioplázma -e ž *bot., zool.*, idiosinkrazija -e ž *preobčutljivost za nekatere dražljaje*, idiosinkratičen -čna -o
 idióm -a m *govor, posebnost govora*, idiomátičen -čna -o, idiomátika -e ž
 idiót -a m *bebec*, idiótka -e ž, idiótski -a -o, idiótsstvo -a s, idiotízem -zma m 1. *neumnost*, 2. *neknjiževni, narečni izraz*, idiótikon -a m *narečni slovar*, idiotija -e ž *bebavost*
 idól [-ól] -a m *malik*, idololatrija -e ž = idolatrija -e ž *malikovalstvo*
 igálka -e ž [-lk-] ž *volčin bot.*
 ígelj íglja m, ígeljc -a [-gəl-] m *jarmič*
 ígla -e ž, rod. mn. ígel [-əl]: lásna ~, naprsna ~, ~ magnetnica, íglica -e ž in íglica -e ž, íglár -ja m = ígličar -ja m, íglárnica -e ž *tovarna za igle*, íglárski -a -o, íglavec -vca m, íglast -a -o: ~o drevo, ígelnica -e [-gəl-] ž = íglenják -a m *lok za igle*, íglât -áta -o *poln ígel*, íglén -a -o: ~a ušesa, ígličast -a -o: ~a jezica, ígličevje -a s = ígličje -a s *igle iglastih dreves*, íglasto *drevje*, íglokóžec -žca m
 Ignácij -a m, Ignácijev -a -o, Náce -ta m, Nácetov -a -o, Ignácija -e ž, Ignácijin -a -o, ignacijánski -a -o: ~a metoda, ignacijánek -nca m
 ignorànt -ánta m *nevednež*, ignoránca -e ž, ignorántstvo -a s *nevednost*, ignorántski -a -o
 ignorirati -am *namenoma prezreti*, prezírati, ignoriranje -a s
 igó izěsa s *jarem*, igésarica -e ž *veržica, ki veže igo na oje*

igra

igra -e ž, *rod. mn.* iger [-gər],
 igrski -a -o: ~e hiše, igrca -e
 ž; igrišče -a s, igriščen -čna -o;
 igrokaz -áza m
igrača -e ž, igračar -ja m, igra-
 čarica -e ž, igračka -e ž, igrač-
 kati -am se, igračast -a -o,
 igračkast -a -o, igračarstvo -a s,
 igračkanje -a s, igračica -e ž
igrati -ám (se), igraje, igral -ála
 -o, igrán -a -o, igranje -a s,
 igrati na klavír, igrati skládbo,
 vlógo, dómino; igralen -lna -o
 [-ln-], igralnica -e [-ln-] ž, igra-
 lišče -a s = igrišče -a s, igra-
 lec -lea [-yc-] m, igralka -e
 [-yk-] ž, igralški -a -o [-ls- in
 -ys-], igralstvo -a [-ls-] s, igrač
 -a m, igráv -áva -o, igrávost
 -i ž, igrív -íva -o, igrívost -i ž
igrè igrèa m *godec*
ihaha 1. *medm. konjsko rezgeta-*
nje, 2. *m neskl. konj*
ihnévmon -a m *neka afriška mat-*
ka, preganjalka kat
ihta -e ž, ihtav -a -o: ~e nara-
 ve, ihtavec -vca m, ihtavka -e
 ž, ihtéti -ím, ihtèl -éla -o, ih-
 ténje -a s; ihtíti -ím (se), ihti
 -íte! ihtíl -a -o, ihténje -a s
ihtio -v sestavi: ihtiodónt -a m
okamenel ribji zob, ihtiól -a m
neko mazilo proti vnetju, ihtió-
 lov -a -o = ihtiólen -lna -o
 [-ln-]: ~o mazilo, ihtiológ -a
m riboslovec, ihtiológija -e ž
riboslovje, ihtiolóški -a -o *ribo-*
sloven, riboslovski, ihtiozáver
 -vra m *pradavni reptil*
Ikar in Ikarus -ra [ik-] m *grški*
bajeslovni letalec, Ikarov -a -o,
 ikarski -a -o: Ikarsko morje;
 tovarna Ikarus [ik-]: izdelki ~a
ikavščina -e ž, ikavski -a -o: ~o
 narečje, ikavec -vca m
ikóna -e ž, ikónski -a -o, ikono-
 gráf -a m, ikonografija -e ž,
 ikonoklázem -zma m = ikono-
 bórstvo -a s, ikonoklást -a m

= ikonobórec -rca m, ikono-
 logija -e ž, ikonodulija -e ž,
 ikonostás -a m
ikra -e ž, *nav. mn.* ikre íker
 [-kər], íkrca -e ž, íkrav -a -o,
 íkrast -a -o, íkrn -a -o, íkrnat
 -a -o, íkrnica -e ž, íkrnik -a m,
 íkríti -ím se *drstili se*, íkrénje
 -a s
íktus -a m *poudarek*, pod íktusom
 íl [íl] -a m, ílo -a s, ílov -a -o:
 ~a zemlja; ílovec -vca m, ílo-
 vica -e ž, ílovina -e ž, ílast -a
 -o = ílnast -a -o [-ln-]: ~a hi-
 ša, ílnat -a -o [-ln-]: ~a po-
 soda, ječa; ílnik -a [-ln-] m
jama, v kateri kopljejo ilo, ílo-
 ven -vna -o, ílovnica -e ž *ílnik*,
 ílovnat -a -o
ilegálen -lna -o [-ln-] *nezakonit*,
 ilegála -e ž, ilegálnost -i [-ln-]
 ž, ilegálec -lea [-lc-] m, ilegál-
 ka -e [-lk-] ž, ilegálski -a -o
 [-ls-]
ilegitímen -mna -o *nezakonski*,
nepostaven, ilegítimnost -i ž
íleus -a m *med. neprehodno trevo*
Iliáda -e ž, Iliádin -a -o, Ilion -a
 [ílion -a] m *Troja*
Ílír -a m *prebivalec in pripadnik*
naroda nekdanje Ilirije = Ilírec
 -rca m, Ilírija -e ž, ilírski -a -o;
 ilírec -rca m *pripadnik ilirizma*;
 ilírstvo -a s = ilírizem -zma m
iluminírati -am *slovesno razsve-*
tliti, poslikati kodeks, ilumíná-
 cija -e ž, iluminátor -ja m
ilustrácija -e ž *razlaga, pojasnilo*,
slika, ilustrírati -am, ilustríran
 -a -o: ~a knjiga; ilustríranje
 -a s, ilustrácijski -a -o, ilustrá-
 tor -ja m, ilustrátorski -a -o,
 ilustratíven -vna -o
iluzija -e ž *slepljenje čutov*, sle-
 pilo; iluzioníst -a m, iluzioní-
 zem -zma m, iluzóren -rna -o
 = iluzóričen -čna -o *slepljen*,
 +iluzíje si delati *slepiti se*, de-
 lati si *prazne upe*

imagináren -rna -o *dozdeven, ne-regničen, umišljen*: ~o število. **imaginácija** -e ž, **imaginárnost** -i ž

imanénca -e ž *obseženost v stvari, bivanje v stvari, imanénтен -tna -o kar je v kaki reči obseženo*: to je imanénтно čemu

imatríkulírati -am *vpisati na visoko šolo, vpisati v matice (matríke)*, **imatríkulácija** -e ž, **imatríkulacíjski** -a -o: ~o spričevalo

imbecílen -lna -o [-ln-] *slaboumen, imbecílnost* -i [-ln-] ž

imé iména s, po iménu, iménoma: **imé** in priimek *osebno in rodbinsko ime*, **imeník** -a m, **imenják** -a m: *midva sva imenjaka sva enakega iména*, **iménski** -a -o: ~a vrednost; **iménoslóvje** -a s *nomenklatura*, **iménoslóven** -vna -o: ~a razprava, **iménodajálec** -lca [-yc-] m, + **iméndan god, godovni dan**

imeniten -tna -o, **imenítnik** -a m, **imenítница** -e ž, **imenítčnost** -i ž, **imenítiti** -im se, **imenítenje** -a s, **imenováti** **imenújem**, **imenováł** -ála -o, **imenován** -a -o, **imenováńje** -a s, **imenoválec** -lca [-lc-] m, **imenováłski** -a -o [-ls-], **imenováłnik** -a [-ln-] m, **imenováłniški** -a -o [-ln-]

iméti imám, **iměj** -éjje! **imajóč** -a -e, **imél** -éla -o, **iménje** -a s = **imétje** -a s = **imétek** -tka m, **imétnik** -a m (+ imejítelj), **imétnica** -e ž (+ imejíteljica); **nikalno**: ne imeti, nímam; **iméti** koga za poštenjaka, **iméti** kaj za resnico, **govor iméti** (+ držati); *v pomenu morali*: **prerok**, ki imá na svet priti; ne godí se vse tako, **kakor** bi se imelo goditi; **privas nímá** tako biti; **zvečer mi imáš biti domá**; *v okrajšanem izražanju*: ti mi nímáš kaj očítati *nímáš* (kar bi

mi mogel) očítati; ali imáš dva dinarja posoditi? *ali imáš dva dinarja (ki bi jih mogel) posodíti?* jaz ti nimam kaj povedati jaz *nimam* (kar bi ti mogel) *povedati*; **imeti** se: kako se imáš? v mislih se imeti; dobro, slabo se imeti; se imajo radi; a proti b +se ima (*je v razmerju*) **kakor c proti d mat.**

imigrácija -e ž *priseljevanje*, **imigránt** -a m *priseljensec*, **imigrírati** -am *priseljevati se*

iminénтен -tna -o *bližnji, grozeč, prelet*

imitácija -e ž *posnemanje, posnemek*, **imitírati** -am *posnemati, posneti, oponášati*, **imitíranje** -a s, **imitátor** -ja m

***imobilén** -lna -o [-ln-] *nepremakljiv, nepremičen*, **imobilíje** -lij ž *mn. nepremičnine*

+**imoralitéta** -e ž *nenravnost*, +**imorálen** -lna -o [-ln-] *nenraven*, +**imorálnost** -i [-ln-] ž

imortéla -e ž *neka cvetlica*, **imovína** -e ž, **imovínski** -a -o: ~i list, **imovít** -a -o, **imovítost** -i ž

***impedíměnt** -ěnta m *ovira, zapreka, zadržek*

imperatív -a [-iy (+-if) -iva] m, **velełnik**, **imperatívěn** -vna -o: ~a oblika

imperátor -ja m, **imperátorski** -a -o: ~e pravice, **imperátorstvo** -a s

imperfekt -a m *nedovršno pretekli čas*, **imperfekten** -tna -o *nedovršen, nepopoln*: ~a oblika, **imperfektívěn** -vna -o: ~i glagoli *nedovršniki*

impěrij -a m *cesarstvo, vladavina*, **imperialén** -lna -o [-ln-]: ~e sile; **imperialíst** -a m, **imperialístičěn** -čna -o, **imperialízem** -zma m

***impertinénтен** -tna -o *nesramen, predrzen*, ***impertinénca** -e ž *predrznost*

impetuoso

impetuoso [-uózo] *prisł. glas. bur-no, silovito*

implantácija -e ž *vsaditev, vstavitev*: ~ žleze med., implantirati -am vsaditi, vstaviti med.

implicirati -am *vplesti, vključiti*; **implicite** *prisł. vključno*, implikácija -e ž *vključitev*

imponderabilije -lij ž *mn. ne-tehtno, netežno (kar nič ne tehta)*

imponirati -am *spoštovanje zbuditi, zbujsati*, imponiranje -a s, impozánten -tna -o

impórt -a m *uvoz blaga, uvoženo blago*, importirati -am, importér -ja m, importácija -e ž, impórtén -tna -o *uvozen*: ~o blago

impoténten -tna -o (*spolno*) *nezmožen*, impoténca -e ž *spolna nesposobnost*, impoténtnost -i ž **impregnirati** -am *prepojititi*, impregniranje -a s, impregnácija -e ž, impregnácijski -a -o: ~a sredstva

impresija -e ž *vtis, dojem*, impresionizem -zma m, impresioníst -a m, impresionístičen -čna -o: ~o slikarstvo

imprimátur m *neskl. (lat. naj se natisne) dovoljenje za tisk*: brez ~, čigav je ta ~, s tem ~ je izšla knjiga

improvizirati -am *narediti kaj brez priprave, neutegoma (z mesta) govoriti, izpod pazduhe jemati*, improvizácija -e ž, improvizátor -ja m

***impúlz** -a m *podnet, podbuda, izpodbuda*, impulzívén -vna -o *podnetljiv, podbuden*, impulzív-nost -i ž

imputirati -am *dolžiti koga, prisoditi, prišteti, podtikati*, imputácija -e ž

imún -a -o 1. *svoboden, nedotakljiv, izvzel*, 2. *zavarovan zoper nalezljive bolezni*; imunitéta -e ž, imunitéten -tna -o: ~a iz-

kaznica, imúnost -i ž, imunizirati -am, imunizácija -e ž **in vez.**: oče in mati, huje in huje *ináče prisł. drugače*; ináčica -e ž *varianta, različica*, ináko *prisł. drugače, mílo, čudno*; ináko se mi je storilo

inavgurirati -am *slovesno začeti*, inavgurálen -lna -o [-ln-]: ~a disertácija *doktorska razprava*, inavgurácija -e ž *slovesno ustoličenje, izročitev časti*

incést -a m *krvoskrunstvo*

incident -énta m *pripetljaj*

indantén -a m *vrsta barvila*, indanténski -a -o: ~e barve

indefíniten -tna -o *nedoločen -tna*: ~i zaimki, števnik

indeklinábile -la m, *mn. indeklinabilije* -lij ž *nesklonljive besede*

indeks -a m *seznam, kazalo, merilo*; na indeksu *v seznamu prepovedanih knjig*, indicirati -am *kaj dati v seznam, kazalo, prepovedati*, indiciran -a -o: ~a knjiga; *gl. tudi* indicácija

indeterminízem -zma m *fil. smer*, indeterminíst -a m, indeterminístičen -čna -o

indicije -cij ž *mn. dejstva, ki da-do na kaj sklepati, napotila, sumljiva znamenja, opozorila*

indiferénten -tna -o *nobenostran, prenes. mlačen, nemaren, vñemaren, ravnodušen*, indiferéntnost -i ž, indiferentizem -zma m *fil.*, indiferénca -e ž

indignácija -e ž *razkačenost, užaljenost*, indignirati -am *koga užaliti, ujeziti, prizadeti koga*, indigniran -a -o *razkačen, užaljen, razburjen, jezen, razdražen, prizadet*

indigo -a m *indijsko modro barvilo*, indigov -a -o: ~ papir, indigovec -vca m *bot.*; *tudi*: índika -e ž, índikast -a -o, *gl. tudi* íntka

Indij -a m kem. prvina

Indija -e ž: Prednja, Zadnja ~, Indijec -jca m, Indijka -e ž, indijski -a -o. Indijski ocean (Indijsko morje); indijščina -e ž, stára indijščina ž, indológ -a m, staroindijski -a -o: ~i jezik, ~a oblika, Indija Koromándija -e -e ž [povsod: ind-]

Indijánec -nca m, **Indijánka** -e ž, **indijánski** -a -o, **indijánsčina** -e ž, **indijánarica** -e ž

indika -e ž gl. indigo

indikácia -e ž znaki, ki kažejo, da je potrebno kako zdravljenje, n. pr. operacija, indicíran -a -o primeren, pravi, pravilen, indikativ -vna -o: (~a znamenja **indikativ** -a [-iɥ (+if) -iva] m povedni naklon, indikativen -vna -o: ~a oblika

indikátor -ja m stroj, kazalo na strojih; kem. snov, ki pokaže kisle in bazične lastnosti, kazalec, indikátorski -a -o: ~i diagram **indirékten** -tna -o posreden: ~i davki, ~i govor

indiskréten -tna -o nemolčeč, pre-radoveden: ~ je ne zna molčati, **indiskrecija** -e ž, **indiskrétnost** -i ž: po ~i se je zvedelo

***indisponíran** -a -o nerazpoložen, nevoljen, ***indispozícija** -e ž nerazpoloženost, slaba volja

individuum -a in **individua** m posameznik, **individuálen** -lna -o [-ln-] posamezen, oseben, **individuálnost** -i [-ln-] ž lastnosti posameznega bitja ali osebe, osebnost, **individualizírati** -am, **individualizácia** -e ž, **individualíst** -a m, **individualístičen** -čna -o, **individualizem** -zma m

Indoevropéjce -jca m, **indoevrópski** -a -o, **indoevrópsčina** -e ž, **indoevropeíst** -a m, gl. Evropa **indolénten** -tna -o nemaren, brezčuten, **indolénca** -e ž, **indoléntnost** -i ž

Indonézijska -e ž otočje med Azijo in Avstralijo, **Indonézijec** -jca m, **Indonézijka** -e ž, **indonézijski** -a -o

indosament -énta m prenosni zaznamek na drugi strani menice, **indosánt** -a m, **indosát** -a m, **indosatár** -ja m, **indosírati** -am, **indosíran** -a -o, **indosíranje** -a s, **indóso** -sa m

indúkcijska -e ž navod fiz., sklepanje iz posameznih primerov na splošnost fil., **induktiven** -vna -o po indukciji se ravnaoé, **indukcijski** -a -o: ~i aparat, dokaz; **induktívnost** -i ž, **indúktor** -ja m, **indúktorski** -a -o, **inducírati** -am

Indus -a [ín-] m reka v Pred. Indiji **indústrijska** -e ž, **indústrijski** -a -o, **indústriálen** -lna -o [-ln-], **indústriječ** -jca m = **indústriálec** -lca [-lc-] m, **indústrializírati** -am, **indústrializácia** -e ž, **indústrializem** -zma m

inérten -tna -o nedelaven, len, **inércija** -e ž, **inértnost** -i ž **inervácia** -e ž med., **inervírati** -am med.

***infamija** -e ž nečast, sramota, ***infámen** -mna -o brezčasten, nesramen, ***infámnost** -i ž nesramnost

infánt -a m, **infántinja** -e ž naslov španskih in portugalskih princev in princes

infanterija -e ž pehota, **infanterijski** -a -o, **infanteríst** -a m **infántilen** -lna -o [-ln-] otročji, nerazvit, zaostal, **infántlnost** -i [-ln-] ž, **infántilizem** -zma m otročjost

infékcija -e ž okužba, **infekcijski** -a -o: ~i oddelek; **infekciózen** -zna -o kužen, nalezljiv, **infekcióznost** -i ž, **inficírati** -am (se), **inficíran** -a -o, **inficíranje** -a s **inferiören** -rna -o manjvreden, podrejen, **inferiórnost** -i ž

inférno

inférno -a m *pekcl*, *inférnáln*
 -lna -o [-ln-] *peklenski*
infiltrácija -e ž *prepojitev*, *infiltrácijski* -a -o: ~a *anestezija*;
infiltrirati -am *prepojiti*, *vtihotapiti*, *prekati*, *infiltriranje* -a
 s, *infiltrát* -a m *prepojina*, *zatrđina* [povsod: -lt-]
infimitezimáln -lna -o [-ln-] *neskončno majhen*: ~i račun *mat.*
infinitiv -a [-iŷ (+-if) -iva] m *nedoločnik*, *infinitíven* -vna -o *nedoločniški*: ~e oblike; *infiniten*
 -tna -o *neomejen*, *nedoločen*
inflácija -e ž *denarna poplava*, *inflácijski* -a -o: ~a *nevarnost*
influenca -e ž *vpliv(anje)*, *med. hripa*, *inflúenčen* -čna -o: ~i stroj (za *elektriziranje*)
informirati -am *poučiti*, *obvestiti koga*, ~ se *poizvedeti*, *informácija* -e ž, *informácijski* -a -o: ~a *pisarna*, *informatíven* -vna -o, *informátor* -ja m
infrardeč -éča -e *fiz.*
infuzija -e ž *vliivanje*, *infúzum* -a m *poparek*, *čaj*; *infuzórije* -rij ž mn. *zool.*
ing. *mednarodna kratica za inženir* = *inž.*
ingerenca -e ž *vtikanje*, *vmešavanje*, *vpliv*
ingrediencia -e ž *primes*
ingver -ja m *neka rastlina in začimba*
inhalirati -am *vdihavati*, *inhaliranje* -a s, *inhalácija* -e ž, *inhalácijski* -a -o: ~i *aparát*, *inhalátor* -ja m
inherenca -e ž *neločljiva zvezanost*, *inherénten* -tna -o *neločljivo zvezan*
inhibiran -a -o *prepovedan*: ~o mesto, *delo*, *inhibícija* -e ž
iniciácija -e ž *vpeljava v kaj*
iniciálka -e [-lk-] ž *zátetna velika črka*
iniciátiva -e ž *podnet*, *spodbuda*, *pobuda*, *iniciátíven* -vna -o, *ini-*

ciátor -ja m *pobudnik*, *iniciátorka* -e ž *pobudnica*
inje -a s = *ívje* -a s, *ínjast* -a -o, *ínjavica* -e ž
injékcija -e ž, *injekcijski* -a -o: ~a *igla*, *injecirati* -am
inkarnácija -e ž *utelešenje*; *inkarnát* -a m *barva živega mesa*, *inkarniran* -a -o *utelešen*
inkasirati -am *pobirati gotovino*, *inkasánt* -a m *izterjevalec*, *inkásó* -a m *prejemki v gotovini*
inklinirati -am *nagnjen biti*, *nagibati se*, *inkliniranje* -a s, *inklinácija* -e ž, *inklinácijski* -a -o: ~i *kot*
inkluzive *ali* *inkluzívno prisl.* *vštevši*: do l. 1848 ~ *vštevši* l. 1848 *ali do vštetea* 1848. *leta*
inkógnito prisl. *nepoznan*, *pod tujim (izmišljenim) imenom*, *inkógnito m neskl.*: *popoln* ~, v tem ~ *ga nihče ni spoznal*
***inkomodirati** -am *koga biti komu v nadlego*
***inkompatíbilen** -lna -o [-ln-] *nezdružljiv*, **incompatíbilnost* -i [-ln-] ž *nezdružljivost*
***inkompeténten** -tna -o *nepristojen*, **inkompetétnost* -i ž, **incompeténcia* -e ž *nepristojnost*
***inkongruénten** -tna -o *neskladen*, **inkongruéncia* -e ž *neskladnost*
***inkonsekvéncia** -e ž *nedoslednost*, **inkonsekvénten* -tna -o *nedosleden*
***inkorporácija** -e ž *vključitev*, **inkorporirati* -am *vključiti*
inkrét -a m *izloček žlez z notranjim izločevanjem*, *inkrecija* -e ž *notranje izločanje*, *inkretóren* -rna -o = *inkretóričen* -čna -o: ~ne *žleze*
***inkriminirati** -am *obdolžiti*, **inkriminácija* -e ž *obdolžitev*
inkrustácija -e ž *oskorjava*, *obloga*, *okrov*, *inkrustirati* -am s *skorjo (se)* *obdati*, *obložiti*

inkubácija -e ž *razvojni čas bolezni od okužbe do izbruha, inkubacijski* -a -o: ~a doba
inkunábula -e ž *ime za prve (najstarejše) tiskane knjige do l. 1500*
inkvirirati -am *strogo izpraševati, natančno preiskovati, inkvizicija*
 -e ž, *inkvizicijski* -a -o, *inkvizitor* -ja m, *inkvizitorski* -a -o
inlet -a m *vrsta blaga*
Inn -a [in -a] m *kr. i. reke, ínski* -a -o: ~i pritoki; *Innsbruck* -a [insbruk -a] m *kr. i., innsbruški* -a -o
Inocéncij -a m *os. i., Inocéncijev* -a -o
***inoportún** -a -o *neprimeren, nepriladen, *inoportúnost* -i ž
***inostrán** -ána -o *zamejen, *inostránc* -nca m *zamejec, *inostránski* -a -o *zamejski, *inostránstvo* -a s *zamejstvo; inozémelec* -mca m, *inozémski* -a -o, *inozémstvo* -a s, *inozémka* -e ž; ***inovérec** -rca m *drugoverec, *inoródec* -dca m *drugorodec*
inovácija -e ž *obnova, nov pojav, novotarija, inovacijski* -a -o
***inscenirati** -am *predstaviti, uprizoriti, inscenácija* -e ž
insékt -a m *mrčes, žuželka*
inserát -a m *oglas, naznanilo (v časnikih), inserátén* -tna -o: ~i oddelek, *inserirati* -am *oglašati v časnikih, inserènt* -ènta m *kdor oglašá v časnikih*
insígnije -ij ž *mn. znamenja oblasti in časti*
***insinuácija** -e ž *namigavanje, podtikanje, insinuirati* -am *namigavati, podtikati*
***insistirati** -am *vtrajati pri čem, pritiskati na kaj*
inskríbirati -am *vpisati, inskripcija* -e ž *vpis, inskripcijski* -a -o
insolácija -e ž *sončenje, sončarica*
insolvénca -e ž *nezmožnost plačevanja = insolvétnost* -i ž, *insolvénten* -tna -o *nezmožen plačila*

inspicènt -ènta m *nadzornik, preglednik, režiserjev pomočnik, inspicéntski* -a -o
***inspirácija** -e ž *navdih(njenje), *inspirirati* -am *navdihniti, navdihovati, *inspirátor* -ja m *navdihovalec*
instalíratí -am *postaviti, namestiti, umestiti, instalácija* -e ž, *instalacijski* -a -o: ~i stroški, *instalátér* -ja m, *instalátérski* -a -o
instánca -e ž *stopnja: oblastvo prve, druge, tretje* ~e; *instánčen* -čna -o: ~a pot
instíntk -a m *gon, nagon, instinktiven* -vna -o *nagonski*
institúcija -e ž *naprava, ustanova, toda: inštitut*
instruírati -am *dajati navodila, instruíránje* -a s, *instrúkcija* -e ž, *instrukcijski* -a -o, *instrúktor* -ja m, *instrúktorica* -e ž, *instruktíven* -vna -o; *inštruirati* -am *poučevati (dijake, delavce), inštruiránje* -a s, *inštrúkcija* -e ž (*dijaško, delavsko*) *poučevanje, inštrúktor* -ja m, *inštrúktorica* -e ž (*med delavci in dijaki*)
instrument -ènta m *orodje, instrumentár* -ja m, *instrumentárka* -e ž, *instrumentárij* -a m *med.; instrumentálen* -lna -o [-ln-]: ~a glasba; *instrumentírati* -am, *instrumentíránje* -a s, *instrumentácija* -e ž *glas.*
instrumentál [-ál] -a m *orodnik slovn., instrumentálen* -lna -o [-ln-]: ~a zveza
insuficiénca -e ž *med. nezadostnost, pomanjkljiva funkcija kakega organa, insuficiénten* -tna -o *nezadosten, pomanjkljiv*
insulín -a m *med., insulínski* -a -o: ~i preparat
***insultírati** -am [-lt-] *napasti, napadati, psovati, grđiti, *insúlt* -a [-lt-] m *napad, psovanje, *insultácija* -e [-lt-] ž *napad*
***insurgènt** -ènta m *upornik*

inšpekcijska

inšpékcijska -e ž; *med. inšpékcijska* -e ž; *inšpékcijski* -a -o, *inšpékktor* -ja m, *inšpéktoreski* -a -o: ~a drža, *inšpéktoresát* -a m, *inšpicírati* -am, *inšpicíriranje* -a s
inštitút -a m *znanstveni zavod*: Inštitút za slovenski jezik; *inštitútski* -a -o: ~a oprava; *institúcija* -e ž *naprava, ustanova*
inštrument -énta m (*ljudsko*)
intabulírati -am *vpisati, vknjižiti*, *intabulírán* -a -o, *intabulíránje* -a s, *intabulácija* -e ž, *intabulácijski* -a -o: ~i postopek
intáktén -tna -o *nedotaknjen, cel*, *intákténost* -i ž *nedotaknjenost, nepoškodovanost*
intárzija -e ž *vložek, vložno delo*, *intárzijski* -a -o: ~o slikarstvo
integrál [-ál] -a m *mat.*: računati z integráli, *integrálen* -lna -o [-ln-]: ~o računanje, *integrírati* -am, *integríránje* -a s; *integrácija* -e ž, *integrálen* -lna -o [-ln-]: *docelen, celovit, nerazdeljen*: Slovenija je integrálni del Jugoslavije, *integrálnost* -i [-ln-] ž, *integritéta* -e ž *neokrnjenost*; *integralizem* -zma m, *integralist* -a m
intelékt -a m *um, razum, intelektualén* -lna -o [-ln-] *umstven*, *intelektuálec* -lca [-lc-] m *umstvenik, duševni delavec*, *intelektuálka* -e [-lk-] ž, *intelektualizem* -zma m
inteligént -énta m *izobraženec, razumnik*, *inteligéncia* -e ž *sk. i. razumnost, izobraženstvo*, *inteligénčen* -čna -o: ~i izpit, *inteligénten* -tna -o *izobražen, bistri*
***intencija** -e ž *usmerjenost, namen, prizadevanje*, **intencionálen* -lna -o [-ln-] *nameren*
intendánt -a m *upravník, načelnik, nadzornik*, *intendánca* -e ž, *intendántúra* -e ž, *intendánčen* -čna -o: ~i uradnik, *intendántski* -a -o

intenzíven -vna -o *močan, silen, napet*, *intenzívnost* -i ž, *intenzitéta* -e ž, *intenzívirati* -am, *intenzíviranje* -a s

interdíkt -a m *prepoved, izobčitev*
interégnm -a m *medvladje*

intêren -rna -o *notranji*: ~a zadeva, ~a bolezen, ~a medicina = *intêrna* -e ž *za notranje bolezni*; *internist* -a m, *internistka* -e ž *zdravnik (-ica) za notranje bolezni*; *internát* -a m *zavod z vso oskrbo za učence*, *internist* -a m, *internátka* -e ž *gojêncec (-nka) internata*, *internátski* -a -o: ~a vzgoja

***interèsn** -ésa m *prid, korist, zanimanje*: ~ skupnosti terja to, pokazal je velik ~ za umetnost; *v ~u države je = *v državnem ~u je *državi v prid, korist je*; *interésen* -sna -o: ~a *sfêra področje zanimanja, koristi*

***interesánten** -tna -o *mikaven, zanimiv*, **interesántnost* -i ž *zanimivost, mikavnost*

***interesírati** -am (se) *mikati, zanimati koga, marati za kaj*; **biti interesírán* -a -o na čem *biti do česa*: *vsi so ~i na čim hitrejši pomoči *vsem je do čim hitrejšje pomoči*; **interesènt* -énta m: za službo ni ~ov *prosilcev*, na trgu ni bilo ~ov *kupcev, odjemalcev*, za stanovanje je veliko ~ov *povpraševalcev*, se jih veliko *zanima, poganja, žene, poteguje*

interferéncia -e ž *fiz. medsebojno vplivanje sovpadajočih valov*, *interferénčen* -čna -o: ~e *motnje*

***interijêr** -a m *notranjščina, notranja oprava*

interim -a m *vmesje, začasna rešitev*; *interímen* -mna -o = *interímski* -a -o *vmesen, začasen*: ~i odbor, ~o ministrstvo; *interimístičen* -čna -o

interjúkciija -e ž *medmet*, *interjúkcijski* -a -o *medmeten*

interkaláren -rna -o *vmesen*

interkonfesionálen -lna -o [-ln-] *medverstven*

***interkontinentálen** -lna -o [-ln-] *vežot dele sveta, medcelinski*

***interlineáren** -rna -o *medvrstičen*

interlúdij -a m *glas. medigra, vmesna igra*

intermezzo -a [intermédzo -a] m *vmesni dogodek, odmor, vmesna igra*

internacionálen -lna -o [-ln-] *mednaroden, internacionála* -e ž,

internacionalíst -a m, *internacionalistka* -e ž,

internacionálec -lca [-lc-] m, *internacionalka* -e [-lk-] ž,

internacionalizirati -am, *internacionaliziranje*

-a s, *internacionalízem* -zma m

internírati -am, *internácija* -e ž, *internacijski* -a -o: ~o *taborišče*;

interníranec -nca m, *interníranka* -e ž

interogatív -a [-tɥ (+-tɥ) -tva] m, *mm. interogativa* -ív s *vprašalni*

zaimki, vprašalnice, interogativen -vna -o *vprašalen*: ~i *zaimek*

interparlamentáren -rna -o *medparlamentaren*: ~a *komisija*

interpelácija -e ž *vprašanje, vmesno vprašanje, interpelírati* -am *vprašanje staviti, zahtevati pojasnila, interpelánt* -a m

interpolírati -am *vrinili v kaj, interpolácija* -e ž *vrinek, vložek*

interpretírati -am *razlagali, tolmačiti, interpretiranje* -a s, *interpretácija* -e ž, *interpret* -a m

interpúnkcija -e ž *ločilo, postavljanje ločil, interpunkcijski* -a -o

***interúpcija** -e ž *prekinitev, motnja*

interurbán -a m *medkrajevni telefon*: ~ *kličje, ne dobim* ~a, *interurbánski* -a -o *medkrajeven*: ~i *telefonski pogovor*

intervál [-ál] -a m *presledek, razmak, medčas, glas. razlik*

intervenírati -am *posredovati, intervencija* -e ž *posredovanje, intervencijski* -a -o;

intervencionízem -zma m, *intervencioníst* -a m, *intervencionístičen* -čna -o

intervjú -ja m, *intervjúvati* -am

intímen -mna -o *presrčen, pristrčen, iskren, zaupen, intímnost*

-i ž, *intímus* -a m *zaupnik*

intka -e ž *modrilo, plavilo, íntkast* -a -o. *gl. tudi indigo*

intoksikácija -e ž *zastrupljenje, zastrupitev*

intoleránca -e ž *nestrpnost, intoleránten* -tna -o *nestrpen*

intonírati -am *dati glas, začeti, ubírati, intonácija* -e ž

intramuskuláren -rna -o *medmišičen*: ~a *injekcija*

intransigénten -tna -o *nespravljiv, nepomirljiv, nedostopen, strasten, intransigénca* -e ž, *intransigéntnost* -i ž

intranszítiven -vna -o *neprehoden*: ~i *glagoli, intranszítivnost* -i ž

intriga -e ž *spletka, intrigántski* -a -o, *intrigánt* -ánta m, *intrigántka* -e ž, *intrigántstvo* -a s,

intrigrírati -am, *intrigriranje* -a s

introdúkcija -e ž *uvod*

intróitus -a m *pristop, vstopni spev liturg.*

introspékcija -e ž *zdravniški pregled notranjosti*

intruzija -e ž *geol. vdor*

intuícija -e ž *spoznava brez umovanja, med. spoznava brez prave preiskave, intuitívten* -vna -o, *intuitívtnost* -i ž

***inundácija** -e ž *poplava, povodenj, *inundacijski* -a -o *poplaven*: ~o *področje*

invalid -a m, *invalidka* -e ž, *invaliden* -dna -o: ~i *delavec, invalidski* -a -o: ~a *komisija, ~i dom; invalidnína* -e ž, *invalidnica* -e ž, *invalidnost* -i ž

invazija

invazija -e ž *vdor*, invazijski -a -o: ~e čete
invencija -e ž *iznajdljivost*
inventár -ja m *premična imovina, popis imovine*, inventárski -a -o: ~i zapisnik, inventarizirati -am, inventariziranje -a s, inventarizacija -e ž, inventúra -e ž, inventirati -am *popisati zalogo, imetje*
invertirati -am *preobrtniti*, inverzija -e ž *preobrat, prevrnjeni besedni red stavka*
investirati -am *vložiti denar v kaj*, investicija -e ž, investicijski -a -o: ~o posojilo
investitúra -e ž *uměšcanje na visoka upravna mesta: boj za ~o*; investitúren -rna -o
invokácija -e ž *klicanje, prošnja*
involúcija -e ž *med., geom.*, involucijski -a -o, involvirati -am [-lv-]
inženír -ja m, inženírka -e ž, *kratica: inž. = ing., inženírski -a -o, inženírstvo -a s*
ión -a m *fiz. električno nabit delec*, ionizirati -am, ionizácija -e ž
+ *ipak prisl. vendar, vendarle*
ípsilon -a m *ime grške črke*
iracionálen -lna -o [-ln-] *nerazložen, razumsko nedočeten, mat. neizračunljiv: ~o število nedoločeno, iracionalizem -zma m*
iradiácija -e ž *fiz. izžarevanje*
Irák -a m *kr. i.*, iráški -a -o: ~i petrolej; Iráčan -a m
Irán -a m *kr. i.*, Iránc -nca m
Iránka -e ž, iránski -a -o: ~i jezik = iránščina -e ž
ireálen -lna -o [-ln-] *neresničen nestvaren*, ireálnost -i [-ln-] ž
Irec -rca m, Irka -e ž, Irsko -ega s: na Irskem, Irska -e ž: v Irski, irski -a -o, irščina -e ž [*povsod ir-*]
iredénta -e ž *osvobodilno gibanje*, iredentizem -zma m, iredentíst

-a m, iredentístka -e ž, iredentístičen -čna -o: ~o gibanje
ireguláren -rna -o *nereden, nepravi, nepostáven, neustrézen; nepravilen*; ~e čete *čete, ki ne sodijo k rednim*, iregulárnost -i ž *nepravilnost*
* **irelevánten** -tna -o *nepomemben, neznamen*
írha -a m, írhar -ja m, írharica -e ž, írharški -a -o, írharstvo -a s, írhist -a -o, írhovec -vca m *kdor nosi írhaste hlače*, írhovina -e ž = írha -e ž
irídij -a m *kem. prvina*
irigirati -am *izpirati*, irigácija -e ž *izpiranje*, irigátor -ja m *izpiralnik med.*
Iris Iride ž *l. i. mit.*, Iridin -a -o [*ir-*]; iris iride ž *šarenica v očesu*
* **iritirati** -am (*raz*) *dražiti*, iritácija -e ž, iritábilen -lna -o [-ln-] *dražljiv*, iritábilnost -i [-ln-] ž
ironíja -e ž *prikrito norčevanje, podsmeh*, ironičen -čna -o *podsmehljiv*, ironizirati -am *podsmehniti se, podsmehovati se komu*, ironiziranje -a s
íshias [+íshias] -a m *revma v kolkih*
iskáti iščem, išči -te in íte! iščoč -a -e, iskál -ála -o, iskán -a -o, iskánje -a s; iskálec -lca [-lc-in -uč-] m, iskálka -e [-lk-in -uč-] ž, iskálski -a -o [-ls-]: ~a vnema; iskálen -lna -o [-ln-]: ~i list, iskálo -a s
ískra -e ž, *rod. mn. ísker*; ísker -kra -o: ~ konj, ~e oči, ískrast -a -o: ~i pesek, ískrn -a -o; ískrost -i ž, ískrica -e ž, ískrinje -a s, ískrnica -e ž, ískromér -éra m, ískrolóvec -vca m
ískráti -ám, ískràj -ájte! ískrál -ála -o, ískránje -a s = ískriti -ím se, ískri in ískri -íte se! ískrèč -éča -e, ískríl -a -o, ískrénje -a †

iskrén -a -o 1. *isker*, 2. (po rus.) *odkritosrčen*, iskrenost -i ž, iskrenjak -a m

islam -a m, islamski -a -o, islamstvo -a s

Islandsko -ega s, Islandija -e ž, Islandec -dca m, islandski -a -o, islandščina -e ž [*povsod: isl.*]

istéje -éj ž mn. = *istje* -a s, istnice -ic ž mn., istnik -a m

ísti -a -o kaz. z. izraža *istost v pravem pomenu*: vsi ti krogi imajo isto središče; voda prihaja iz istega vira; *v prenese-nem pomenu je pesniški izraz podobnosti*: ves je očetov: ista usta, isto visoko čelo, iste žive oči, isti bujni lasje, le nos je malo drugače ukrojen; *pomen-sko je treba ločiti isti in enak*: ta ura je moji enaka, ni pa ista; ta dva človeka imata enako kri, ne pa iste; te barve so vse enake, niso pa iste *ipd.*, gl. *tudi enak*; prav, natanko, natančno, čisto isti (+eden in isti); *po tujem vplivu se rabi*: podpisani prosi odbor, da bi mu (brez +isti) dovolil...; najdena je bila torbica, dobi se... (+ista se dobi); ob cesti se je vil potok in preko tega ali njega (+istega) je držala brv; istost -i ž; ístiti -im, ístenje -a s; gl. *tudi isto*

ístina -e ž *resnica*, ístinski -a -o, ístinít -a -o *resničen*, ístinitost -i ž *resničnost*

ísto -v sestavi *smemo rabiti le te-daj*, kadar izraža *istost, ne samo enakosti*: istočasen -sna -o *sočasen*, hkraten, istočasno *prisl. hkrati, obenem, sočasno*, istočasnost -i ž *sočasnost, hkrátnost*; istočasje -a s; istodóben -bna -o, istodóbnost -i ž, istodóbnik -a m *sodobnik*; istoiménski -a -o *mat.*: ~o število; istokrívén -vna -o *istih staršev, istega ro-*

du, istokrívnost -i ž; *istomésten* -tna -o *mat.*; *istoréčje* -a s *lavtologija*, *istoréčen* -čna -o *lavtológíčen*; *istoróden* -dna -o *so-róden*, *istoródnost* -i ž; *isto-sméren* -rna -o: ~i tok; *isto-smérnost* -i ž; +*istotam prisl. prav, ravno tam*; +*istotakó prisl. praviako*; +*istoták* -a -o *prav, ravno, čisto tak*; *istovéren* -rna -o, *istovérnost* -i ž; *istovéten* -tna -o *ísti*, *istovétnost* -i ž *istost*, *istovétiti* -im, *istovéte-nje* -a s *ístenje*; gl. *tudi enako-*

Istra -e [*i-*] ž kr. i., istrski -a -o, Istrán -ána m, Istránka -e ž; istrán -ána m *vino iz Istre*

Iškarijót -a m, Iškarijótov -a -o, íškarijótovski -a -o, íškarijótstvo -a s *izdajstvo*

***ítak** *prisl. tudi tako, že tako, brez tega*

Itaka -e [*ítaka*] ž kr. i. *otoka*, ítaški -a -o

Itálec -lca [*-lc-*] m, ítalski -a -o [*-ls-*] (v *starem veku*)

Itálija -e ž kr. i., *Italiji*, Itali-jánsko -ega s, na Italijánskem, Italiján -ána m, Italijánka -e ž, italijánski -a -o, italijánščina -e ž, italijánčiti -im; *italiani-zírati* -am, *italianízem* -zma m

iterativen -vna -o *ponavljaten*, *iteratívност* -i ž, *iteratív* -a [*-iy* (+-šf) -iva] m

íti ídem; *ídeš*..., *sed. gl. tudi pod grem, pójdi -te! ídi -te! gredé, gredóč* -a -e, *šél* [*šəy*] *šlà -ò in -ó, gré za kaj* (+gre se za kaj); *pózlu, pod zlò iti*; *grem počivat* (+k počitku); *iti do živega*; +*iti na živce dražiti, razburjati, motiti*; *iti na lov, iti nad sovražnika, iti na vójsko, iti na ples, iti h kosilu, iti po opravih, iti za pogre-bom, iti naproti, iti nasproti, iti izpod rok, iti po sreči, iti v cvet, iti na jok*

iva -e ž vrsta vrbe, ivák -a m bot., ivov -a -o: ~e šibe, ivovina -e ž

Ivan -a m l. i., Ivanček -čka m, Ivek, Ivka m, Ivo Iva (+Ivota) m, Ivko -a (+Ivkota) m [povsod: iv-]; Ivána -e ž, Ivánka -e ž, Ivica -e [iv-] ž

ivánjka -e ž ime neke hruške in češnje

ivánjščica -e ž kresnica bot. in zool., ivánovka -e ž bot.

ivér -a m in ivér -i ž, ivérec -rca m, ivérje -a s

ívje -a s = ívnik -a m, ívnat -a -o iz predl. z rod. izraža izvor, in

sicer: 1. v predmetu s predl. (iz koga ali česa?): napraviti kaj iz koga (česa), delati iz lesa, plesti iz slame, klesati iz kamna; 2. v prilastku (kateri? kakšen?): stric iz mesta, pismo iz Ljubljane, kruh iz bele moke, spomin iz mladosti, kletev iz navade, beg iz strahu; 3. v prislóvih a) kraja (od kod?): priti iz gozda, iz hiše se sliši, pot drži iz doline v hrib, iz države voziti, iz knjige vedeti, iz šole znati; b) časa (od kdaj?): spominjam se iz mladih let, to znam še iz prve šole, iz preteklosti sega v sedanjost; c) načina (kako?): iz glave znati, kleti iz navade; č) vzroka (zakaj? zaradi česa?): storiti iz hudobije, delati iz veselja, lagati iz strahu, brati iz radovednosti. — Nasprotje izraža predl. v: v hišo, v hiši; v gozd, v gozdu; v Ljubljano, v Ljubljani — zato zmeraj iz hiše, iz gozda, iz Ljubljane za nasprotno smer; prim. na in s (z); kako se rabi iz pri krajevnih imenih, gl. § 26, 5; v enoten predl. z rod. se je strnil s predlogi: izmed, iznad, izpod, izpred, izza; gl. tudi tam

iz- v sestavi I. z glagoli daje dejanju pomen smeri iz (od) česa ven (od kod?); ta smer se lahko nanaša 1. na kraj: izpeljati voz (iz klonice), izbiti klin (iz tuala), izpiti vino (iz kozarca), izpito vino, izpit kozarec; izprazniti kozarec (prazniti iz kozarca), izročiti (dati iz rok); 2. na osebo ali predmet: izdati denar (dati iz denarnice), izdihniti dušo (dihniti iz sebe), izkašljati (kašljati iz sebe), izreči besedo (reči jo iz ust, izustiti); izbrati — izbirati (izmed česa), izprositi (od koga), izpraševati koga (iz koga vletči); kadar glagolu hočemo dati ta prvotni pomen predpone, tedaj moramo pisati iz-; to je potrebno zlasti tedaj, kadar poleg glagola ni določila s predlogom iz; 3. na konec dejanja (dovršenost): izboljšati (izboljšanja ven), izdelati (iz dela ven), izpolniti (iz polnjenja ven) itd.; v tej rabi prvotnega pomena ne čutimo več, marveč samo še dovršenost; to nam enako dobro dá čutiti tudi predpona s- (z-); zato v pomenu dovršenosti ali pri pomensko nepoudarjeni predponi pri istih glagolih pišemo zdaj iz-, zdaj s- (z-), pri čemer se radi oziramo na izgovorljivost, da za soglasnikom na koncu prejšnje besede pišemo iz-, za samoglasnikom pa s- (z-); prst izboljšati — je zboljšal, načrt izpolniti — obljubo spolniti; fant izpije — je spil iz kozarca; sod izprazniti — je spraznil; 4. pri novih učenih besedah dajemo predponi navadno pravi pomen po tujem vplivu, zato pišemo iz-: izobraziti, izraziti, izjaviti, izvestja, izgraditi itd.; II. iz- s pridevniki in samostalniki je narejen največ po tujih predlogah:

izreden, izvrsten, izglagolski, izimenski, izhòd *ipd.*; *iz predložnih zvez se je sprjel tudi z nekaterimi prislovi in se obrusil tudi v s-* (z-): izdavna — zdavna, izvečine — zvečine, izlepa — zlepa, iztežka — stežka *itd.* — *Pri pisavi te predpone je treba paziti toliko bolj, ker je predpona s-* (z-) *lahko nastala iz prvotnih pomensko različnih iz-, s-* (z-), *vz- ali razv pomenu dovršnosti:* izpopolniti — spopolniti, izboljšati — zboljšati; skupaj sklicati, zbrati; vzbuditi — zbuditi, vzbúrkati — razburkati — zburkati, razkuštrati — skuštrati; *zlasti je treba paziti na pisavo iz-* in *s-* (z-) *tedaj, kadar predponi dajejeta glagolu različen pomen ali pomenski odtенок:* izbrati najboljše pesmi — zbrati vse pesmi, izpisati podatke od kod — spisati knjigo, iztakniti luč — stakniti luč; izpregati konje — spregati glagole, izrgati list (*iz knjige*) — strgati korenček — raztrgati obleko

izabéla -e ž *neka vinska trta*, izabélast -a -o; Izabéla -e ž *os. i.*, Izabélin -a -o

Izaija -a in -e *m os. i. judovskega preroka*, Izaijev -a -o, izaijevski -a -o = izaičen -čna -o [*iza-i*]

izak -a [*izak*] *m os. i.*

izba -e ž, izbica -e ž, izben -bna -o: ~a *oprava*

izbácniti -bácnem *gl.* bacniti, izbacnítev -tve ž [*nepoud.* -bacin -bác-], izbácnjen -a -o, izbácnjenost -i ž; izbecáti -ám, izbecáj -ájte! izbecál -ála -o, izbecán -a -o; izbecnítí -nèm, izbecnì -íte! izbecnìl -íla -o, izbecnjen -èna -o, izbecnítev -tve ž [*povsod -bac-*]

*izbáviti -im *rešiti, osvoboditi*, izbávljen -a -o, *izbávljati -am, *izbávljanje -a s

+izbegávati -am *kaj ubežati čemu, ogibati se česa*, +izbegávajenje -a s *ogibanje*

izbér -i ž: na izbér je dano

izberáčiti -im, izberáčil -a -o, izberáčen -a -o: ~ *denar*

izbéršati -am *se pokvariti se, postati bérsa (o vinu)* = izbérsiti -im *se, tudi: zbers-*

izbezáti -ám [-báz-], izbezáj -ájte! izbezál -ála -o, izbezán -a -o
izbezgáti -ám [-báz-], izbezgáj -ájte! izbezgál -ála -o, izbezgán -a -o

izbícati -am *koga*, izbíčan -a -o

izbíra -e ž, izbírek -rka *m*, izbírčen -čna -o, izbírčnost -i ž, izbíren -rna -o: ~i *turnír, ~e tekme*; izbírati -am, izbíranje -a s, izbírác -a *m*, izbírálec -lca [-alc-] *m*, izbírálka -e [-alk-] ž, izbírálen -lna -o [-ln-], *toda* zbírati -am

izbistrítí -ím, izbístri -íte! izbístril -íla -o, izbístrèn -èna -o; izbístrítev -tve ž: ~ *pojmov*

izbíti -íjem, izbíj -te! izbíl -íla -o, izbít -a -o, izbíjati -am: *klin s klinom ~, izbíjác -a m*, izbíjálnik -a [-ájun-] *m*; *toda* zbi(ja)ti: ~ *deske*

izblebetáti -ám, izblebetáj -ájte! izblebetál -ála -o, izblebetán -a -o

izblékniti -nem, izblékní -te! izbléknil -a -o, izbléknjen -a -o *ali pa: izbleknítí -bléknem, izblékní -íte!* izbléknil -íla -o, izbléknjen -á -o

izblískati -a *se*, izblískalo *se* *je* izbljuvátí -bljuvam *in -újem*, izbljúj -te! izbljuvál -a -o, izbljuván -a -o, izbljúvev -vka *m*; izbljúniti -nem, izbljúnjen -a -o

izbóbnati

izbóbnati -am: bóbnal je čebele iz panja, dokler jih ni izbóbnal, *toda* zbóbnati ljudi (skupaj)
izbóbnéti -ím: grom je izbóbnél, izbóbnévati -am
izbóčiti -im, izbočítev -tve ž, izbóčen -a -o, izbóčenost -i ž, izbočina -e ž; *gl. tudi* izbókati
izbojeváti -újem, izbojúj -te! izbojevál -ála -o, izbojevanje -a s
izbókati -am, izbókanje -a s; izbókniti -nem, izbóknil -a -o, izbóknjen -a -o = izbókel -kla -o *konvéksen*: ~a leča, izbóklost -i ž *konvéksnost*, izboklína -e ž, izboklínast -a -o: ~ izpuščaj; izbòk -óka m; *gl. tudi* izbočiti
izbóljšati in zbóljšati -am, (i)zbóljšanje -a s, (i)zbóljšáva -e ž, (i)zbóljšek -ška m, (i)zbóljševáti -újem, (i)zbóljševál -ála -o, (i)zbóljševánje -a s, (i)zbóljševálen -lna -o [-ln-]
izbòr -óra m: na izbòr dati, v izbòru; izbòren -rna -o: izbòrni knez = knez izbòrnik, izbòrno vino, izbòrnost -i ž
izbráti izbèrem, izbèri -íte! izbrál -a -o, izbrán -a -o, izbránec -nca m, izbránka -e ž, *toda* zbráti, zbirati *skup nabrati*
izbrbráti -ám, izbrbráj -ájtél izbrbrál -ála -o, izbrbrán -a -o
izbrécati -am koga od kod, izbréniti -nem, izbrénjen -a -o
izbrísati in zbrísati -íšem: (i)zbrísatska madež, dolg, greh; vino se izbríše (*ubríše*), izbríši -te! izbrísal -a -o, (i)zbrísan -a -o: ~a glava; izbrís -a m, izbrísek -ska m, izbrísen -sna -o = izbrísljiv -íva -o *kar se dá izbrísati*; izbrísováti -újem = izbrísováti -am, izbrísovánje -a s, izbrísoválec -lca [-lc-] m
izbrítí -íjem, izbrít -a -o: gladko ~a koža; izbrítje -a s

izbrízgati -am, izbrízgniti -nem
izbrískati -am: ~ krompir iz zemlje; izbrísniti -nem, izbrísnjen -a -o; *toda* zbrískati na kup, zbrískati vsaksèbi *razbrískati*
izbrúh -a m, izbrúhniti -nem: bolnik je izbrúhnil jed, kri; vojna, upor izbrúhne; izbrúhati -am, izbrúhanje -a s, izbrúhek -hka m
izbrúsiti -im: zrcala za daljnogleda najprej izbrúsijo, nato zbrúsijo; jed izbrúsiti; *toda* otrok je zbrúsil čevlje, pete; izbrúšen -a -o, izbrús -a m
izbúh -a m, izbúhniti -nem (se): deske se na soncu izbúhnejo, izbúhel [-əu] -hla -o, izbúhnjen -a -o: ~ trebuh; izbuhlína -e ž
izbúkniti -nem se: dno. se je posodi izbúknilo
izbúljiti -im: ~ oči, izbúljene oči, *gl. búljiti*
izbúnkati -am
izcedíti -ím, izcèdi -íte! izcédil -íla -o, izcejèn -èna -o, izcejénína -e ž, izcèdek -dka m, izcējati -am, izcėjanje -a s, izcėden -dna -o: ~i tok
izcéla in scéla *prisl. popolnoma*
izcéliti -im in scéliti -im: ~ rano, izcéljen -a -o
izcigániti -im: od koga kaj ~
izcimiti -im se, izcímljen -a -o; iz tega se je pravda izcimila; repa, krompir se izcimí; izcímek -mka m
izceréti -ém *gl. creti*: ~ mast iz mesa
izcurljáti -ám *gl. curljati*
izcúzati -am *izsesati*
izčájmati in scájmati -am se
izčákati -am: ni ga izčákati, *gl. tudi* scákati -am
izčečkáti in scėčkáti -ám [-təč-] *gl. čečkati*, izčečkán -a -o in scėčkán -a -o

izcéditi -im, izcéjen -a -o, izcéjati -am, izcéjanje -a s
 izčesáti -čéšem, izčéši -íte! izčesal -ála -o, izčesán -a -o; izčesek -ska m, izčesávati -am, izčesávanje -a s
 izčíniti -inu: ~ žito skozi rešeto; izčínjati -am, izčínek -nka m
 izčista in sčista, sčistoma prisl.
 izčistiti -im: vino se je izčistilo, izčiščen -a -o, izčiščenje -a s;
 izčiščati -am = izčiščeváti -újem: zlato, sol ~
 izčrpati -am, izčrpan -a -o, izčrpanost -i ž; izčrpan -pna -o, izčrpnost -i ž; izčr pávati -am, izčr pávanje -a s
 izčértati -am, izčértan -a -o
 izdáhnniti in -íti izdáhнем gl. dah-niti [nepoud. povsod -dah- in -dah-]
 izdájati -am, izdájanje -a s, izdajáč -a m, izdajálen -lna -o [-ln-], izdajálec -lca [-ájuc-] m, izdajálka -e [-ájuk-] ž, izdajálski -a -o [-ájusk-], izdajálstvo -a [-ájust-] s, izdajátelj -a m, izdajáteljica -e ž
 izdájnik -a m izdajalec, izdájniški -a -o, izdájstvo -a s
 izdáleč in zdáleč prisl. (+izdaleka, +zdáleka): pozdravljaj je že ~; ta ga še ~ ne dosega, še ~ ne, moj je ~ lépši od tega veliko, mnogo
 izdátí -ám, izdáj -ájte! izdál -a -o, izdán -a -o, izdánje -a s, izdája -e ž, izdájén -jna -o: ~i stroški, izdáték -tka m, izdátén -tna -o, izdáténost -i ž
 izdávna(j) in zdávna(j) prisl.
 izdedíniti -im, izdedínjenje -a s
 izdélati -am: ~ šolo, delo, izdelék -lka [-lk-] m proizvod, izdeláva -e ž, izdelávati -am, izdelávanje -a s; izdelováti -újem, izdelovánje -a s, izdeloválec -lca [-lc-] m, izdeloválka -e [-lk-] ž, izdeloválen -lna -o

[-ln-], izdeloválnica -e [-ln-] ž, toda zdélati -am: Janez je sicer šolo izdelal, a tudi šola je njega hudo zdélala
 izdesétiti -im izdecimírati
 izdežítí -í se, izdežílo se je; izdeževáti -úje se, izdeževálo se je [-dáž-]
 izdíhati -am, izdíhniti -nem, izdíh -a m, izdíhováti -újem, izdíhovál -ála -o, izdíhovánje -a s; izdíhávati -am, izdíhávánje -a s, izdíhljaj -a m, izdíšek -ška m
 izdímiti -im se, izdímljen -a -o
 izdíratí -am: ~ zobe, izdíranje -a s, izdréti izdêrem in izdrêm, izdřl -řla -o, izdřt -a -o, izdřtje -a s (+izdřtje): ~ zoba
 izdíšátí -ím se: kava se izdíší, če ni zaprta; izdíšal -ála -o, izdíšljiv -iva -o
 izdívjáti -ám se, izdívjáj -ájte! izdívjál -ála -o, izdívján -a -o, toda zdívjáti začeti dívjáti
 izdólbsti -bem (+-bim), izdólbél -bla -o (+-bil -a -o), izdólbén -a -o (+-bljen -a -o); izdólbati -am, izdólbek -bka m, izdólbína -e ž = izdolbenína -e ž [povsod: -doub-]
 izdrégati -am, izdrézati -am, izdrégniti -nem
 izdréti gl. izdíratí
 izdúhati -am, izdúha -e ž
 izenáčiti -im, izenáčenje -a s, izenáčeválen -lna -o [-ln-], izenáčba -e ž, izenáčítev -tve ž; tudi zenáčiti
 izfrčáti in sfrčáti -ím: ptiči so izfrčáli (namreč iz gnezda), toda: sfrčáli (s strehe)
 izgánjati -am, izgánjanje -a s, izgánjalec -lca [-juc-] m; izgánáti izžénem: ~ koga iz dežele; izžéni -íte! izgánál -ála -o, izgánán -a -o, izgánánc -nca m, izgánánka -e ž, izgánánstvo -a s, izgón -óna m, toda zgnáti ali segnáti v čredo

izginiti

izginiti -nem, *del.* izgínil -a -o, *príd.* izgínúli -a -o: puške izgínúlih vojakov; izgínítev -tve ž, izgínjati -am, izgínjanje -a s, izgínljiv -íva -o
 izgładiti *in* zgláđiti -im *gl.* gláđiti, izgłájenje -a s, izgłájenost -i ž
 izgładováti -újem koga, izgładováł -ála -o, izgładováñje -a s
 izgłágolski -a -o [-ls-] *iz glagola izpeljan:* ~i samostalniki; izgłágolen -lna -o [-ln-]: ~i samostalniki
 +izglédati -am: +dobro izgledaš = *zdrav si videti, na oči si zdrav, kažeš, da si zdrav; zdiš se zdrav;* +izgleda, da kaže, da...; +kakor izgleda, bo dež = *podobno je, da bo ...; videti je, da ...; kaže, da ...; po vsej priliki bo dež;* +izglèd -éda m: +nima izgleda na kaj = *slabo kaže, nič ne kaže na to, se mu ne obeta*
 izgłóbati -am: cesta je izgłóbana; izgłóbal -ála -o; izgłóbíti -ím *gl.* głóbíti, izgłóbil -íla -o, izgłóbljen -éna -o
 izgłóđati *in* -áti -glóđam *in* -jem, miši so izgłodale luknjo v omaru; *toda* zglóđati -am: zajec je zglóđal korenje, *gl.* glóđati
 izgnáti *gl.* izgánjati
 izgnésti -tem, izgnéti -íteł izgnéłtel -gnéłta -o, izgnéłten -éna -o: iz gline je gnéłt podoba, dokler je ni izgnéłtel; *toda* zgnéłti: ~ vse na kup
 izgnojíti -ím se, izgnóji -íteł izgnóžil -íla -o, izgnójen -éna -o
 izgóđiti -ím; ptiči so se izgóđili; *toda* zgoditi se
 izgóđnjáti -ám: lan se izgóđnjá, ptiči so se izgóđnjáli; *gl.* góđnjáti *pod* góđnéti
 izgólájsati -am, izgólájsan -a -o: ~o kljuse, *tudi:* zglólájsati -am
 izgóljufáti -ám iz (od) koga kaj, izgóljufál -ála -o, izgóljufán -a -o

izgóltati -am [-út-] s težavo *po-*
vedati, iz sebe spraviti
 izgóníti -gónim (se), izgóni -íteł
 izgónil -íla -o, izgónjen -a -o:
 ~a voda, ~a živina; izgónjenec -nca m, izgónjenka -e ž, izgónjenost -i ž; *toda* zgoníti zgónim *skupaj spraviti*
 izgoréti -ím, izgórel -éla -o, izgorína -e ž *proizvod zgorévanja,* izgorévati -am, izgorévanje -a s, *gl. tudi* zgoréti -ím
 izgósti -ódem: godci so izgóđli
 izgotóviti -ím, izgotóvi -íteł izgotóvil -íla -o, izgotóvljen -éna -o; izgotóvljati -am, izgotóvljanje -a s, izgotóvljavec -vca m; *povsod tudi:* zgo-
 izgovóriti -ím, izgovóri -íteł izgovóril -íla -o: izgovóril si je kót, *toda* z očetom sva se zgovóрила, da pojdem v Planico; izgovórjen -éna -o, izgovór -a m, izgovórek -rka m, izgovóriló -a s, izgovórník -a m; izgovórljiv -íva -o, izgovórljivost -i ž; izgovárjati -am (se), izgovárjanje -a s, izgovárjáva -e ž, izgovárjálen -lna -o [-ln-]: ~a tehnika, izgovárjálec -lca [-aw-] m (+izgovorja-)
 izgozdíti -ím se *gl.* gozdíti, izgózdek -dka m *med.*
 izgráđiti -ím, izgráđi -íteł izgráđil -íla -o, izgrájen -éna -o, izgráđnja -e ž: ~ nove družbe, *toda* zgráđiti hišo *sežidati*
 izgrđiti -ím: komu obraz ~, izgrđil -íla -o, izgrđèn -éna -o *in* izgrđen -a -o
 izgrébsti -ébem, izgrébi -íteł izgrébel -ébla -o, izgrébèn -éna -o, izgrèb -éba m: ~ mrlíča, izgrébati -am, izgrébanje -a s, *toda* zgrébsti na kúp
 izgrèd -éda m, izgrédník -a m
 izgrgráti -ám, izgrgráj -ájteł izgrgrál -ála -o, izgrgrán -a -o

izgrísti -zem, izgrízi -te! izgrízen -a -o: molji so obleko izgrízli, *tudi* zgrísti

izgubíti in zgubíti -ím: ~ denar, službo, izgúbi -íte! izgúbil -íla -o, izgubljen -éna -o, izgúba -e ž, izgubljenec -nca m, izgubljenka -e ž, izgúbľjati -am, izgúbľjanje -a s; izgubiti +na teži, ugledu = težo, ugled izgubiti, izgubľjati; *povsod tudi* zgub-

izhájati -am, izhájanje -a s; *domače le v pravem pomenu*: časopis izhaja, nesreča izhaja iz prve zmote; *po nem.*: dobro, slabo +izhajati s čim *živetí, prebiti, pretolči, biti zadovoljen s čim*; dobro, slabo +izhajati s kom *se razumeti, biti zadovoljen*; s tem za silo +izhajam *prebijem, to mi zadostuje*; z malim +izhajati *biti zadovoljen*; izhajališče -a s, *toda*: shájati, se, vzhájati

izhlapéti -ím, izhlápi -íte! izhlápěl -éla -o, izhlapélost -i ž; izhlapévati -am, izhlapévanje -a s; izhlápiti -ím, izhlápil -íla -o, izhlapľjen -éna -o, izhlapítev -tve ž; izhlapľjiv -íva -o, izhlapľjivost -i ž, izhlapína -e ž, izhlápek -pka m

izhòd -óda m, izhódek -dka m, izhodíšče -a s, izhóden -dna -o: ~a točka; *toča* shòd

izhodíti in shodíti -hódim (se) *gl.* hoditi, izhójen *in* shójen -a -o: ~a pot, ~ človek

izhomotáti -ám (se), izhomotáj -ájte! izhomotáł -ála -o

izhrkati -am (se)

izhúda in shúda *prisl. na huđ na-čin, tudi* shúdo: ~ pri njem nič ne opraviš

izíd -a m *konec, uspeh*: ~ pravde, ~ preiskave; ~ knjige

izigráti -ám: ~ asa, pagata, ~ zadnjo karto, ~ koga, iz-

igráj -ájte! izigrál -ála -o, izigrán -a -o, izigrávati -am, izigrávanje -a s

iziménski -a -o: ~i *glagoli*

izítí izídem, izídi -te! izšél [-šəu] izšlá -ò *in* -ó: pravkar izšlá (+izišla) knjiga

izjalovíti -ím se, izjalóvi -íte se! izjalóvil -íla -o, izjalovľjen -éna -o, izjalovítev -tve ž

izjáva -e ž, izjáviti -im, izjávľjen -a -o; izjávľjati -am, izjávľjanje -a s

izjecljáti -ám, izjecljáj -ájte! izjecljál -ála -o: s težavo je izjecljál nekaj besed, izjeclján -a -o: ~e besede

izjéd -i ž, *nav. mn.* izjédi -i (*tudi* izjedí -í -ém) *zdrobljeni ostanki*: miši izjedajo slamo, da so same izjédi (-i); mišje izjédi (-i); izjéda -e ž *izjedena škrbina, zajeda*: voda izjeda breg in dela izjéde; izjédati -am, izjédanje -a s; izjésti -jém *gl.* jesti, izjéden -a -o: od sršenov izjédena hruška

izjéma -e ž, izjémen -mna -o: ~o stanje, izjémoma, izjémnost -i ž, izjéti -jámem, izjémi -íte! izjél -a -o, izjét -a -o, izjémši

izjókatí in -áti -jókam *in* -čem (se) *gl.* jokati *in* razjokati se, zajokati *in* zjokati se

izkadíti -ím (se), izkádi -íte! izkádil -íla -o: izkádile so se mu norčije, *gl.* skadíti

izkápati -am *in* -pljem: krompir ~, izkápal -a -o, *gl.* izkopáti **izkápati** -am *in* -pljem: vino je iz soda izkápalo, sveča se je izkápala; izkápan -a -o

izkášľjati -am (se), izkášľljanje -a s, izkášľjeváti -újem, izkášľjevánje -a s

izkáz -áza m, izkázén -zna -o, izkáznica -e ž, izkazílo -a s; izkázati *in* izkazáti, izkázem *gl.*

izkazíti

kazati, izkazan -a -o: izkazati se *postaviti se*, izkazati moč, milost; *povsod tudi* skaz-; izkazljiv -iva -o, izkazováti -újem, izkazovál -ála -o, izkazovánje -a s

izkazíti -ím (se), izkází -íte! izkázil -íla -o, izkažèn -êna -o, izkažènost -i ž, izkazítev -tve ž; *povsod tudi* ska-, *gl. tam*

izkídati *in* skídati -am: ~ gnoj, sneg; skídaj se od tod!

izkíhati -am (se), izkíhniti -nem

izkládati -am, izkládanje -a s, izkladáč -a m, izkladarína -e ž, izkladálec -lca [-lc-] m, *toda* skládati

izklepetáti -ám *in* -éčem, izklepetáj -ájte! *in* izklepéči -te! izklepetál -ála -o, izklepetán -a -o

izklesáti -kléšem, izkléši -íte! izklésal -ála -o, izklesán -a -o; izklesáti kamen, luknjo v živo skalo; *tudi* sklesáti

izklicati -čem, izklíc -íca m, izkliceváti -újem, izklicevánje -a s, izkliceválec -lca [-lc-] m, izklícen -cna -o: ~a cena; *toda* sklicati

izkljúčiti -im: ~ iz društva, šole, izkljúči -te! izkljúčil -a -o, izkljúčen -a -o, izkljúčítev -tve ž, izključeváti -újem, izključúj -te! izključevál -ála -o, izključevánje -a s, izključeválen -lna -o [-ln-], izkljúčen -čna -o, izkljúčno *prisl. ekskluzive*, izključljiv -íva -o, izključljivost -i ž; *toda* skljúčiti

izkljувáti izkljújem, izkljúj -te! izkljuvál -a -o, izkljuván -a -o. oči komu izkljuváti, *enako tudi* skljuváti

izklópiti -im, izklópi -te! izklópil -a -o, izklópljen -a -o: izklópiti tok; izklóp -ópa m, izklópilo -a s; *toda* sklopiti

izknjížiti -im, izknjíženje -a s, izknjížba -e ž

izkobacáti -ám (se) *in* skob-, izkobacáj -ájte se! izkobacál -ála -o

izkobálití -im se: ~ iz postelje

izkólčítí -im se, izkólčen -a -o, izkolčítev -tve ž *med. [povsod: -oy-]*

izkopáti -kópljem, izkóplji -íte! izkópál -ála -o, izkópán -a -o: izkopáti oči, zaklad; izkopánina -e ž, izkóp -ópa m, izkopína -e ž, izkópen -pna -o, izkopávati -am, izkopávanje -a s

izkoreníniti -im, izkoreninjen -a -o, izkoreníti -im, izkorenjen -a -o, izkoreninjenec -nca m

izkorénski -a -o: ~i glagoli

izkorístiti -im, izkoríščen -a -o, izkoríščenje -a s, izkorístítev -tve ž, izkorístek -tka m; izkoríščati -am, izkoríščanje -a s, izkoríščeváti -újem, izkoríščevál -ála -o, izkoríščeválec -lca [-áyc-] m, izkoríščeválski -a -o [-áys-], izkoríščevánje -a s

izkotítí -ím (se), izkótí -íte! izkótíl -íla -o, izkotèn -éna -o, izkotítev -tve ž, izkòt -óta m

izkrčati -am, izkrčanje -a s, izkrceváti -újem, izkrcevál -ála -o, izkrcevánje -a s; izkrcávati -am, izkrcevánje -á s, izkrceválen -lna -o [-ln-]: ~e čete

izkrčítí -im: ~ grmovje, ~ si pot, izkrčítev -tve ž; *toda* skrčítí (se)

izkričáti -ím, izkriči -íte! izkričál -ála -o, izkričán -a -o: ~ biti, ~ glas *razkričan*

izkrivítí -ím: ~ resnico, izkriví -íte! izkrivil -íla -o, izkrivljen -a -o, izkrivítev -tve ž; *toda* skrivítí -ím: ~ žico

izkrtáčítí *in* skrtáčítí -im, izkrtáčí -te! izkrtáčíl -a -o, izkrtáčen -a -o

izkrvavéti -fm, izkrvávi -ftele! izkrvavél -éla -o, izkrvavítev -tve ž, izkrvavélost -i ž
 izkupíti izkúpim, izkúpi -ftele! izkúpil -íla -o, izkúp -úpa m, izkupíček -čka m, izkupnína -e ž
 izkúsiti izkúsim, izkúšen -a -o, izkúšenec -nca m, izkúšenost -i ž, izkúšnja -e ž, izkúšati -am; izkúšanec -nca m, izkúšanje -a s, izkuševálec -lca [-lc-] m; *povsod tudi sku-*
 izkústvo -a s *empírija*, izkústven -a -o [-stvæn-], izkústvenost -i [-stvæn-] ž, izkús -a m, izkúšen -sna -o
 izlácniti -im (se), izlácnjen -a -o. izlácnjenje -a s, izlácnjenost -i ž, izlácnjenec -nca m
 izláhka *in* zláhka *prisl.*
 izlájati -am (se): ali si sedaj vse izlájal?
 izléti izlézem *gl.* leči: ptica mlade izléze, izlézen -a -o, izléga -e ž
 izléčiti -im koga (se) *ozdraviti koga*, izlečítev -tve ž *ozdravitev*
 izlépa *in* zlépa *ali* zlépo *prisl.*: če ne gre zlepo, pa zgrdo; izlepa (zlepa) ni bilo človeka, ki bi mu bil enak
 izléstí -zem *prilesti iz česa, toda* zlesti z drevesa, na drevo
 izlét -éta m, napraviti izlet *iti na izlet*; izléten -tna -o: ~a pisarna, izlétnik -a m, izlétnica -e ž, izlétniški -a -o
 izlététi -fm, izlétí -ftele! izlétel -éla -o, izlétati -am, izlétanje -a s, izlétávati -am, izlétávanje -a s
 izlevíti -fm se, izlévi -ftele! se! izlévil -íla -o, izlevítev -tve ž
 izlíti -jem *zliči kaj iz česa*, izlítje -a s, izlítek -tka m, izlív -a m, izlíven -vna -o, izlívek -vka m, izlívati -am, izlívávanje -a s
 izlizati *in* zlizati -žem (se): med iz skodele (i)zlizati, (i)zlízek -zka m

izlócati -am, izlócávanje -a s, izlóčba -e ž, izlócévati -újem, izlócévávanje -a s, izlócéválec -lca [-dyc-] m, izlócéválen -lna -o [-ln-], izlócévalnína -e [-ln-] ž
 izlócíti izlócím, izlócí -ftele! izlócíl -íla -o, izlócén -a -o, izlócénje -a s, izlócítev -tve ž, izlócítven -a -o [-tvæn-]: ~a resekcijska *med.*, izlócílen -lna -o [-ln-], izlócílo -a s, *nav. mn.* izlócíla -íl [-íl], izlócíljív -íva -o, izlócček -čka m = izlócína -e ž
 izlózíti -fm, izlózí -ftele! izlózíl -íla -o, izlózén -éna -o, izlózítev -tve ž, izlózén -žna -o: ~o blago; izlózba -e ž, izlózben -a -o [-bæn-]: ~o okno; izlógati -am: ~ sanje, izlágávanje -a s, izlágálec -lca [-dyc-] m, izlágálka -e [-dyc-] ž
 izlúšcíti -im: ~ jedro, izlúšči -te! izlúščíl -íla -o, izlúščén -a -o, izlúščítev -tve ž
 izlúžiti -im, izlúžen -a -o, izlúžítev -tve ž, izlúženec -nca m, izlúževálnica -e [-ln-] ž, izlúžnína -e ž
 izmákníti -máknem, izmákní *in* -ní -ftele! izmákníl -a -o *in* -níl -íla -o, izmáknjen -a -o; izmákníti stol izpod nog, denar; izmákljív -íva -o, izmákljívost -i ž, izmákljívéc -vca m *tal.*, izmáknítev -tve ž; *povsod tudi* zmak-; [*nepoud. -mak- in -mak-*]
 izmála *in* zmála *prisl.*
 izmalícíti -fm, izmalícén -a -o, izmalícenje -a s
 izmámíti -im komu kaj *gl.* mamíti, izmámíjen -a -o, izmamítev -tve ž
 izmed *predl. z rod. na vpr. od kod? ali namesto predl. od:* ~ hiš se je slišal jok, ~ ljudi je planil; ~ vseh najboljši *od vseh ali med vsemi ali vseh*; eden (kdo, nekdo) izmed vaščanov *med vaščani, od vaščanov, vaščanov; ne*

izmenčati

pa na vpr. *kje?*, n. pr.: +izmed hiš so dvorišča med hišami

izmenčati -ám, izmenčaj -ájte!
izmenčal -ála -o, izmenčán -a -o [povsod: -mən-]

izmeniti -ím, izmèni -íte!
izménil -íla -o in -énili -e, izmenjèn -èna -o in izménjen -a -o; izmèna -e ž, izménoma prisl., izmenítev -tve ž, izmèničen -čna -o: ~i tok; izmepljiv -íva -o. izmenljivost -i ž, izmenljívec -vca m, izmenljívka -e ž

izmenjati -am gl. menjati; izmenjavati -am, izmenjavanje -a s, izmenjava -e ž, izmenjaven -vna -o; izmenjevati -újem, izmenjeval -ála -o, izmenjevanje -a s, izmenjevalec -lca [-ávc-] m, izmenjevalka -e [-ávk-] ž, izmenjevalen -lna -o [-ln-], izmenjevalnica -e [-ln-] ž; povsod tudi zmenj-

izmera -e ž, izmérek -rka m, izméren -rna -o, izméríti -im, izmerítev -tve ž, izmerljív -íva -o, izmerljivost -i ž

izmetati -éčem, izméči -íte!
izmétal -ála -o: bolnik je izmétal veliko krvi; izmetán -a -o, izmèt -éta m, izméček -čka m, izmetávati -am, izmetávanje -a s; *toda* zmetáti: ~ vse seno z voza, ~ vse na kup

izmikati in zmikati (se), izmikanje in zmikanje -a s, gl. tudi izmakniti in zmakniti

izmisлити -im si kaj, izmišljen -a -o, izmislek -a [-ək-] m; *toda* zmisliti se na kaj; izmišljati -am, izmišljanje -a s, izmišljaj -a m, izmišljáva -e ž, izmišljevati -újem, izmišljevanje -a s, izmišljevalec -lca [-ávc-] m, izmišljevalka -e [-ávk-] ž, izmišljotína -e ž, izmišljíja -e ž, izmišljenina -e ž

izmiti -jem: ~ sod, maroge, rane, izmitje -a s, izmívati -am,

izmíval -a -o in -ála -o, izmívanje -a s

izmlátiti -mlátim gl. mlatiti, izmláčen -a -o: ~o zrnje

izmodríti -ím, izmôdri -íte!
izmôdril -íla -o: to me je izmôdrílo, izmodrítev -tve ž; izmodrováti -újem; povsod tudi zmod-

izmolédovati -édujem; izmoléduj -tel izmolédoval -a -o, izmolédovan -a -o

izmoliti izmólim: mati izmóli sínu zdravo pamet, izmóli -íte!
izmólil -íla -o, tudi zmóliti

izmólsti in zmólsti -ólzem, izmólzi -te!
izmólzel -zla -o: ves denar je izmólzel iz njega, izmólzen -a -o (+žen -a -o): ~a krava; izmólzek -zka m [povsod -moy-]

izmotáti -am: v težavah je bil, pa se je le izmotál; *toda* zmótati prejo v klobček; izmotávati -am (se), izmotávanje -a s

izmózgati -am, izmózgan +a -o; izmozgávati -am, izmozgávanje -a s

izmúčiti -im (se) in zmúčiti -im (se), izmúči -te!
izmúčil -a -o, izmúčen -a -o

izmúzniti -nem se, izmúzati -am: dobro se je izmúznil, bil je v hudi zagati

iznad predl. z rod. na vpr. od kod?: kamen je priletel iznad pečine; oče je vzel britev iznad vrat; *napačno na vpr. kje? kod?:* policja je pribita +iznad vrat nad vráti; +iznad pečine so se pasli gamsi nad pečino

iznájti iznájdem gl. najti, iznajdítelj -a m, iznajdíteljica -e ž, iznajdba -e ž, iznajden -a -o, iznajdenost -i ž, iznajdljív -íva -o, iznajdljívost -i ž; *toda* znajti se: fant se je znašel

iznakázati -ím, iznakázi -íte!
iznakázil -íla -o, iznakažèn -èna

-o; iznakáza -e ž, iznakázen -zna -o

iznebiti -ím se *gl.* znebiti se
iznemóči iznemórem *obnemóči*,
iznemógel -óglá -o, iznemóg-
lost -i ž

iznenáđiti -im koga, iznenáđen
-a -o, iznenáđenje -a s, izne-
náđa *prisl. nenáđoma*

izněsti -em *gl.* nesti: kar je bilo
v hiši, so vse izněsli; na mno-
žičnem sestanku je +izněsel
vprašanje *sprožil, načel, spravi-
vil v razgovor*; +izněsti pred-
log *predložiti, predlagati, pred-
log staviti*; ljudje so +izněsli
*zagnali, začeli govoriti, si izmi-
slili*; +to izněse *toliko to dá to-
liko; toda vse je znesel na kup*

iznevėriti -im (se), iznevėrjati
-am, iznevėra -e ž, iznevėrje
-a s

iznositi -nósim: ~ pohišstvo iz
hiše; +iznós -ósa *m znesek*,
toda: znositi na kúp

iznóva *in znóva prisl. zopet*

izobára -e ž *črta enakega zračnega
tlaka*

izóbčiti -im, izóbčenje -a s, iz-
občítev -tve ž, izóbčenec -nca
m, izóbčenka -e ž, izobčeváti
-újem, izobčevánje -a s

izobėsiti -im: ~ zastave, izobėšen
-a -o, izobėšati -am, izobėšanje
-a s

izobilje -a s: živeti v izobilju,
izobílnost -i ž, izobílen -lna -o
[*povsod: -il-*]

izoblikováti -újem: ~ človeka
izobráziti -im (+ naobraziti), izo-
brážen -a -o, izobráženec -nca
m, izobráženka -e ž, izobrázba
-e ž, izobráženost -i ž, izobrá-
zen -zna -o, izobrazljív -íva -o,
izobráženstvo -a s; izobraževá-
len -lna -o [-ln-], izobraževáti
-újem, izobraževánje -a s, izo-
braževátelj -a *m*, izobraževál-

nica -e [-ln-] ž, izobraževálec
-lča [-lc-] *m*, izobraževálka -e
[-lk-] ž

izogeotėrma -e ž *črta enake ze-
meljske toplote*

izogíbatí -am *in* -ljem se: ~
koga (česa), komu (čemu),
+pred kom (čím); izogíbanje
-a s, izogíb -íba *m*: +v izogíb
posledicam = *da se izognemo
posledicam*, izogiben -bna -o;
izogníti -ógnem se *gl.* ogníti se
izoglósa -e ž *črta, ki veže enake
jezikovne pojave*

izohimėna -e ž *črta enake sred-
nje zimske toplíne*

izohipsa -e ž *črta, ki veže točke
enake nadmórske višine*

izohrón -a -o *enakotrajen*

izokrógliti -im, izokroglítev -tve ž
izolírati -am *osáđiti*: Ávstrija se
je izolirala; izolácija -e ž *osa-
mitev, oddvojítev*, izolácijski -a
-o: ~i material, izolacionízem
-zma *m*, izolacioníst -a *m*, izo-
lacionístičen -čna -o: ~a poli-
tika; izolátor -ja *m osáđnik*,
samílo, izolátorski -a -o: ~a
veriga; izolíren -rna -o: ~i
trak, izolírnica -e ž *med.*

izomeríja -e ž *kem. snovi različ-
nih fizikalnih in kemičnih svoj-
stev, toda enake empirijske for-
mule*; izomėren -rna -o: ~e
snovi

izometrija -e ž *meritev po enakih
delih*, izométrski -a -o

izomíka -e ž, izomíkati -am,
izomíkan -a -o

izomórfen -fna -o *enakolik*, izo-
mórfnost -i ž, izomorfíja -e ž
enakolikost

izonegáviti -im, izonegáti -am
koga, izonegávljen -a -o

izoráti -órjem *in* -órjem: ~ krom-
pir; izórji -íte! izorál -a -o, izo-
rán -a -o; *toda sem že zorál
dokončal oranje*; njiva je zorá-
na ali razorána

izostáti

*izostáti -nem *ne priti, ne biti*;
 *je izostal *ni prišel, ni ga bilo*.
 *izostánek -nka *m prenehanje, zamuda*; *izostájati -am, *izostájanje -a s
 izostríti *in zostríti -im*: konico ~, *gl. ostríti rod oster*
 izotërma -e *ž črta enake srednje letne toplote*
 izpáčiti -im *gl. spáčiti*
 izpáhati -am: ~ prah iz česa
 izpahníti -páhнем: ~ kaj iz česa, ~ si roko, noga je izpáhnjena, izpahnítev -tve *ž*, izpáh -áha *m*; izpahováti -újem, izpahová-nje -a s, izpahúje se mi; *toda*: spahníti -nem *strniti, zvezati*; [*nepoud. povsod -pah- in -páh-*]
 izpáriti -im, izpárjen -a -o; izparívati -am, izparívanje -a s, izparína -e *ž*, izparílnica -e [*ln-*] *ž*, izpárica -e *ž*; izparévati -am, izparévanje -a s; *toda*: spáriti *v par spraviti*
 izpásti -dem *pasti iz česa*; +izpasti *v pomenu uspeti*: igra je lepo +izpadla *uspela*; izpádati -am: lasje mu izpadajo; izpádanje -a s, izpád -áda *m*, izpádek -dka *m*
 izpeljáti -ám -péljem, izpélji -íte! izpéljal -ála -o, izpélján -a -o, izpeljánec -nca *m*, izpeljánka -e *ž*, izpeljáva -e *ž*; izpeljávati -am, izpeljávanje -a s, izpeljeváti -újem, izpeljevánje -a s, izpeljív -íva -o, izpeljívost -i *ž*; *toda* speljáti: komaj je speljal čez klanec, speljáti na led
 izpénjati -am *vpeto kljuko*; izpénjanje -a s
 izpéti -pnëm *gl. peti*, izpét -a -o izpéti -pójem (se) *gl. péti*, izpét -a -o: ~ glas, ~a pesem
 izpihati -am *in -šem*: ~ prah iz luknje *gl. pihati*, izpihanje -a s; izpihniti -nem, izpihnjen -a -o; izpihováti -újem, izpihovál -ála -o, izpihovánje -a s, *toda* spi-

hati: veter je spihal listje na kup
 izpípati -am *in -ljem*: zob, las ~ izpísati *in -áti -íšem* iz česa, izpís -a *m*, izpísek -ska *m*, izpisováti -újem, izpisovánje -a s, izpisoválec -lca [*-áyc-*] *m*, izpisováka -e [*-áyk-*] *ž*, izpisínna -e *ž*, *toda* spisati: ~ nalogo
 izpíšiti -im se: izpíšilo se mi je, izpíš -a *m*, izpíšek -ška *m*
 izpít -a *m skušnja*, +položiti izpit *napraviti, opraviti izpit, skušnja*, +polagati izpit *delati, opravljati skušnjo, izpit*; izpíten -tna -o
 izpítati *in* spítati -am: purana ~, ~ živino
 izpít -jem *gl. piti*, izpít -a -o: ~ obraz, izpítost -i *ž*, izpítež -a *m*, izpítek -tka *m*; *gl. spiti*
 izpláčati *in -áti -pláčam*: delavce ~, se ne izpláča = se ne spláča, izpláčilo -a s; izpláčeváti -újem, izpláčevánje -a s, izpláčeválec -lca [*-áyc-*] *m*, izpláčljiv -íva -o, izpláčljivost -i *ž*; izpláčilen -lna -o [*ln-*]
 izplákniti *in* splákniti -nem: ~ škof, izplakováti -újem, izplakovánje -a s, izplakoválen -lna -o [*ln-*], izplakoválnik -a [*ln-*] *m*, *gl. tudi splakniti*
 izpláti -póljem *gl. plati*, izplán -a -o
 izplávati -am: na suho je izplával
 izplavíti -ím, izplávi -íte! izplávil -íla -o, izplavljen -éna -o *in -ávljen -a -o*: voda je izplavíla kes iz jarka
 izpljúniti -nem, izpljúnek -nka *m*, izpljувáti -pljúvam *in -pljú-jem gl. pljuvati*
 izplúti -óvem *gl. pluti*: ladja izplóve
 izpod *predl. z rod. na vpr. od kod?*: voda teče ~ skale; riba je šinila ~ skale; *ne na vpr. kje?*

kod?: riba je +izpod skale *pod skalo*; +izpod te cene ne dam *pod to ceno* (+izpod to ceno); otrôci +izpod enega leta (+izpod eno leto) *pod eno leto*
izpodbíti -jem komu kaj, izpodbíjati -am, izpodbíjanje -a s, *tudi* spodbíti, *gl.* biti -jem
izpodbôsti -bôdem *in* spodbôsti (+vzpodbosti) koga k čemu, *gl.* bôsti, izpodbodèn -êna -o, izpodbádati -am, izpodbadljiv -íva -o; *povsod tudi* spodbúda *in* spodbúda -e ž, izpodbudíti -ím, izpodbúdi -íte! izpodbúdil -íla -o, izpodbujèn -êna -o, izpodbúden -dna -o; izpodbújati -am, izpodbújanje -a s; *povsod tudi* spodzodíti -ím, izpôdi -íte! izpódil -íla -o, izpojèn *in* -dèn -êna -o: podíl jih je iz híše, dokler jih ni izpódil; izpójati -am: krava se je izpójala; *toda* spoditi *zapođiti*
izpodjédati *in* spodjédati -am, izpodjédanje *in* spodjédanje -a s, izpodjésti *in* spodjésti -jém
izpodkopáti *in* spodkopáti -kóp-ljem, izpodkopávati *in* spodkopávati -am, izpodkopávanje -a s *in* spodkopávanje -a s
izpodléstí -zem koga
izpodletéti *in* spodletéti -ím, izpodletéti -am: noga mi izpodléta, jezik se mu izpodléta; *povsod tudi* spod-
izpodmakníti -máknem: ~ komu stol; izpodmíkati -am. *tudi* spod-
izpodnêsti *in* spodnêsti -sem, izpodnášati *in* spodnášati -am
izpodrásti *in* spodrásti -stem *gl.* rasti; iz- *in* spodrášcanje -a s, iz- *in* spodrástiek -tka m, iz- *in* spodráščina -e ž
izpodrécati *in* spodrécati -am (se), iz- *in* spodrečan -a -o
izpodredíti -ím, izpodrêdi -íte! izpodrédil -íla -o, izpodrejèn

-êna -o; izpodréja -e ž, izpodréjati -am, izpodréjanje -a s; *povsod tudi* spodre-
izpodrêpiti *in* spodrêpiti -im koga
izpodrêzati -rêzem, izpodrêzan -a -o; izpodrezováti -újem, izpodrezovál -ála -o, izpodrezovánje -a s; izpodrêzek -zka m = izpodrezína -e ž, izpodrezílo -a s; *povsod tudi* spodre-
izpodríniti *in* spodríniti -nem, izpodrivati *in* spodrivati -am, iz- *in* spodrivanje -a s, izpodriváč *in* spodriváč -a m
izpodríniti *in* spodríniti -nem: spodrínilo mi je
izpodrísni *in* spodrísni -nem, iz- *in* spodrísľaj -a m
izpodvézati *gl.* vezati; izpodvéza -e ž, izpodvéznja -e ž; *povsod tudi* spod-
izpodžágati *in* spodžágati -am, iz- *in* spodžagováti -újem, iz- *in* spodžagoválec -lca [-áú-] m
izpolníti *in* *povsod tudi* spol-izpólnim, izpólni -íte! izpólnil -íla -o, izpólnjen -a -o, izpólnítev -tve ž, izpólnjeváti -újem, izpólnjevanje -a s, izpólnjeválec -lca [-áú-] m, izpólnjeváka -e [-áú-] ž [*povsod: -poú-]*
izpopolníti -pólnim, izpopólni -íte! izpopólnil -íla -o, izpopólnjen -a -o, izpopolnítev -tve ž, izpopolnjeváti -újem, izpopolnjevál -ála -o, izpopolnjevánje -a s, izpopolnjeválen -lna -o [-ln-], izpopolnjeválec -lca [-áú-] m, *povsod tudi* spop- [*povsod -ou-*]
izposlováti -slújem, izposľuj -te! izposlovál -ála -o, izposlovánje -a s, izposlován -a -o, izposloválen -lna -o [-ln-], izposloválnica -e ž [-ln-]
izposodíti -sódim, izposódi -íte! izposódil -íla -o, izposójen -a -o, izposójenka -e ž, izposójati -am, izposójanje -a s, izposojeváti -újem, izposojevál -ála

izpostáviti

-o, izposojevánje -a s, izposojeválec -lca [-áú-] *m* 1. kdor izposoja, 2. kdor si izposoja; *povsod tudi* spos-

izpostáviti -im, izpostávljen -a -o, izpostávljati -am, izpostávljanje -a s, izpostáva -e *ž*

izpostítiti -póstim *gl.* postíti, izpóščen -a -o, izpostítev -tve *ž*; *povsod tudi* spo-

izpótíti -im, izpóti -íte! izpótíl -íla -o: izpótíl je prehlad, *toda* ves se je spótíl, *gl.* spotíti

izpovedováti -újem kaj *izjavljati*, izpovedováł -ála -o, izpovedovánje -a s, izpovedoválec -lca [-áú-] *m*, izpóved -i *ž* *izjava*, *toda* spovédati, spovedováti koga

izpráskati -am: oči komu ~; izpraskanína -e *ž*

izprašati -am, izprašal -ála -o, izprašan -a -o, izpraševáti -újem, izpraševál -ála -o, izpraševánje -a s, izpraševálen -lna -o [-ln-]: ~a komisija, izpraševálec -lca [-áú-] *m*, izpraševálka -e [-áú-] *ž*, izpraševánc -nca *m*, izpraševánka -e *ž*, izpraševátelj -a *m*, *povsod tudi* spraš-

izprašítiti -im: ~ obleko, čebele se ~é; izpraši -íte! izprašíl -íla -o, izprašen -ěna -o

izpráti -pêrem, izpêri -íte! izprál -a -o, izprán -a -o, izpirati -am, izpiranje -a s, izpirálec -lca [-áú-] *m*, izpirálo -a s, izpirálíšče -a s, izpirálnik -a [-ln-] *m*

izprávdati -am (se)

izprázniiti -im *gl.* prazniti, izpráz-njen -a -o, izpraznítev -tve *ž*; izpraznjeváti -újem, izpraznje-vál -ála -o, izpraznjevánje -a s; *povsod tudi* spraz-

izpre-predpona z blizu istim po-menu kakor pre- *gl.* tam: izprehráti -bêrem (si), izprebledéti -im; *po navadi spre- gl. tam*

izpréci -žem: konje ~, izprézi -tel! izprégel -gla -o, izpréžen -a -o, izprégati -am, izpréganje -a s; *toda* sprégati glagole

izpred in spred [nasl.] *predl. z rod. na vpr. od kod? od kdaj?*: odpeljal je ~ hiše, ~ nosa jo je ukradel, spominjam se be-sed ~ treh let; *napačno na vpr. kje? kod? kdaj?*: voz je stal +izpred (spred) hiše *pred hišo*, +izpred novega leta me ne bo *pred novim letom*

izpreglédati -am *gl.* gledati; izpregléd -éda *m*, izpregledováti -újem, izpregledovánje -a s; *povsod tudi spre-*

izpregovoríti -im *gl.* govoriti in spregovoriti

izprehod in izprêhod -óda *m*, izprehodíti -ódim se, izprehájati -am se, izprehánjanje -a s, izprehájalec -lca [-áú-] *m*, izprehájalka -e [-áú-] *ž*, izprehajálíšče -a s; *povsod tudi spre-*

izpremeníti -im *gl.* premeníti, izpremenjénje -a s, izprememba -e *ž*, izpremenítev -tve *ž*, izpremenljív -íva -o, izpremenljívost -i *ž*, izpremenljívec -vca *m*, izpremenljívka -e *ž* *mat.*; izpre-mínjati -am, izpreminjanje -a s, izpreminjast -a -o, izpreminjav -a -o, izpreminjavček -čeka *m* neki *metulj*, izpreminjeválen -lna -o [-ln-]: ~i predlog; *povsod tudi spre-*

izpreobrníti -bñnem *gl.* obrniti, izpreobrnjénje -a s, izpreobrnítev -tve *ž*, izpreobrnjenec -nca *m*, izpreobrácati -am, izpreobrác-anje -a s; *povsod tudi spreob-*

izpréti -prém (koga od česa), iz-přt -prta -o, izpřtje -a s

izprevideti in sprevidéti -im

izprevrácati -am, izprevrácánje -a s, *povsod tudi spre-*

izprevréci izprevřzem (se); vre-me, bolezen se izprevřze, iz-

prevržen -a -o: ~a teorija, ~ nauk; izprevrženec -nca m, izprevrženka -e ž; *povsod tudi spre-*

izpričati in spričati -am, iz- in spričan -a -o; iz- in spričevati -ujem, iz- in spričeval -ála -o; izpričevalo in spričevalo -a s

izpriditi in spriditi -im, iz- in sprijen in spriden -a -o, izprijenec -nca m, izprijenka -e ž, izprijenost -i ž; *povsod tudi sprizprositi in sprositi -prósim, iz- in sprósi -íte! iz- in sprósil -íla -o, izpróšen in spróšen -a -o*

izpřva in spřva *prisł.*

izpúh -a m, izpúhniti -nem, izpúhati -am

izpuhtéti -ím, izpuhtèl -éla -o, izpuhtévati -am, izpuhtévanje -a s, izpuhtína -e ž

izpúkniti -nem: ~ zob, las, izpúknjen -a -o, izpúkati -am

izpúltiti -im: ~ las, izpúli -te! izpúlil -a -o, izpúljen -a -o

izpúst -a m, izpústen -tna -o, izpústnica -e ž

izpustíti -ím, izpústi -íte! izpústil -íla -o, izpuščèn -éna -o: gozdar je izpústil škorca, *toda* mrlíča so spustíli v jamo; izpúščati -am, izpúščanje -a s; izpúščáj -a m, *gl.* spustíti

izrábiti -im, izrábil -a -o in -íla -o, izrábljen -a -o, izrába -e ž, izrábljati -am, izrábljanje -a s

izračúnati -am in zračúnati -am, izračúnávati in zračúnávati -am, izračúnávanje -a s

Izrael -a [*iz-*] m, Izraélec -lca m, izraélski -a -o [*povsod: -a-el-*]

izrásti -em *gl.* rasti, izrásčèn -a -o, izráslek -a [*-slák-*] m, izrástèk -tka m; *toda* zrásti

izravnáti in zravnáti -ám, iz- in zravnáj -ájte! iz- in zravnál -ála -o, iz- in zravnán -a -o, iz- in zravnávati -am, izravnávánje -a s, izravnáva -e ž

izráz -áza m, izrázen -zna -o, izráznost -i ž, izráziti -im *gl.* raziti, izrážen -a -o, izrážati -am (+izráževati), izrážanje -a s, izrážít -a -o; izrazoslóven -vna -o, izrazoslóvje -a s, izrázje -a s

izréčen -cna -o in izréčen -čna -o

izrèči -em, izrèci -íte! izrékel -ékla -o, izréčèn -éna -o, izrèk -éka m, izrèka -e ž = izrekovánje -a s, izrekljív -íva -o, izrekljívost -i ž; izrékati -am, izrékanje -a s

izrédèn -dna -o (+ izvanreden), izrédnost -i ž

izrézati -réžem kaj iz česa, izréži -te! izrézal -a -o, izrézan -a -o, izrèz -éza m, izrézek -zka m; izrezováti -ujem, izrezováł -ála -o, izrezovánje -a s; izrezljáti -ám, izrezljáj -ájte! izrezljál -ála -o, izrezlján -a -o; *toda* zrézati

izrígati -am, izrígniti -nem, izrígnjen -a -o

izrínniti -nem (se): mehurci so se izrínnili, izrínek -nka m, izrívati -am, izrívanje -a s

izríti izríjem, izrím -te! izríl -a -o, izrít -a -o: krt je izrít zemljo

izročíti -ím, izróči -íte! izróčil -íla -o, izročèn -éna -o, izročítev -tve ž, izročítven -a -o [*-tván-*], izročéneč -nca m, izročílo -a s; izročáti -am, izročánje -a s

izrodíti -ím se, izródil -íla -o, izrójen -éna -o, izrojènek -nca m, izrojénka -e ž, izrodítev -tve ž, izród -óda m, izródek -dka m, izródstvo -a s, izróden -dna -o

izropotáti -ám koga iz razreda, *toda* zropotáti na tla

izruváti -rújem, izrúj -te! izruvál -a -o, izruván -a -o; *tudi:* izrváti, izrvál, izrván [*iz-er-vá-*]

izrúžiti -im fízol, koruzo

izsahnúti -sáhnem *gl.* sahnúti, izsáhèl -hla -o in izsáhèl -hlà -ò; [*nepovd. povsod -sah- in -sak-*]

izsékatí

izsékatí -am, izsékatí podobo iz kamna, izsèk -éka *m*, izsekávati -am, izsekávánje -a *s*, izsekováti -újem, izsekovál -ála -o, izsekovánje -a *s*

izselítí -sélím (se), izselí -íte! izselíl -fla -o, izselíjen -a -o, izselítev -tve *ž*, izselíjenec -nca *m*, izselíjenka -e *ž*, izselíjenski -a -o (+izselíjenski), izselínik -a [-ln-] *m*; izseljeváti -újem (se), izseljevánje -a *s*, izseljeválen -lna -o [-ln-]

izsesáti -ám, izsesáj -ájtel! izsesál -ála -o, izsesán -a -o, izsesávati -am, izsesávánje -a *s* [*povsod -səs-*]

izsilítí -ím komu kaj, iz koga izsilítí; izsiljeváti -újem, izsiljevánje -a *s*, izsiljeválen -lna -o [-ln-], izsiljeválec -lca [-áμ-] *m*, izsiljeválka -e [-áμ-] *ž*

izsipáti -am *in* -pljem, izsipánje -a *s*; izsipávati -am, izsipávánje -a *s*

izskočítí izskóčím, izskóčil -fla -o: pero je izskočilo

izsledítí -ím, izslédi -íte! izslédíl -fla -o, izslédèn -éna -o; izslédèn -dna -o; izslédek -dka *m*, izsledováti -újem, izsledovánje -a *s*, izsledoválec -lca [-áμ-] *m*

izsópsti -sópem, izsópel izsópila -o

izsrébati -am *in* -bljem *gl*. srebatí: ves čaj je izsrébal

izsrékatí -am, izsrékan -a -o: čebele so izsrékale med

+izstavítí -ím *izdati*: +izstavítí potrdilo *izdati potrdilo*

izstópítí -stópím iz društva, izstópí -íte! izstópíl -fla -o, izstóp -ópa *m*, izstópek -pka *m*, izstópen -pna -o, izstópáti -am, izstópanje -a *s*

izstrádatí -am koga, izstrádanje -a *s*, izstrádanec -nca *m*, izstrádanka -e *ž*, izstrádanost -i *ž*

izstrelítí -ím: ~ kroglo, izstrelí -íte! izstrelíl -fla -o, izstrelíjen -éna -o, izstrelék -lka [-lk-] *m*, izstrelén -lna -o [-ln-]: ~a rana = izstrelína -e *ž*

izstřgáti -am, izstřgaj -te! izstřgal -a -o, izstřgan -a -o, *gl*. střgati izstřčí -žem, izstřzí -tel izstřigel -gla -o, izstřžen -a -o, izstřžek -žka *m*

izstřžgáti -am, izstřžítí -ím, izstřžék -žka *m*

izsušítí -ím, izsuší -íte! izsušíl -fla -o, izsušèn -éna -o, izsušítev -tve *ž*, izsuševáti -újem, izsuševánje -a *s*, izsuševálen -lna -o [-ln-]: ~a dela, izsuševálec -lca [-dl-] *m*

izsútí -spém *in* -sújem: svoje srce izspě

izšíbati -am, izšíban -a -o

izšólatí -am (se), izšólan -a -o

izšřfkáti -am: kravi mleko iz seska ~, izšřřkniti -nem

iztákniti -táknem, iztákní -tel *in* -tákní -íte! iztákníl -a -o *in* -íl -fla -o, iztáknjen -a -o, iztáknítev -tve *ž*; iztákljív -íva -o, iztákljívost -i *ž*, iztáknjenec -nca *m* *iztikljívec*, iztáknjenka -e *ž* *iztikljívo*; ločí iztákné luč *in* stákné luč [*nepoudarjeno tak -in -tək-*]

iztěčí -těčem *gl*. tečí: voda je iztěkla iz soda, iztěklo oko; iztěkati -am, iztěk -éka *m*, iztėkanje -a *s*; *toda* stěčí -em

iztegnítí -ím -tėgniti -tėgnem: ~ roko, iztėgni -íte! iztėgníl -fla -o, *gl*. tegniti; iztėgnjen -a -o; iztėgati -am = iztėzati -am, iztėganje -a *s*, iztėzanje -a *s*, iztėgováti -újem, iztėgovánje -a *s*, *povsod tudi* steg-

iztėpstí -tėpém, iztėpí -íte! iztėpél -ėpla -o, iztėpèn -éna -o: iztėpstí prah iz obleke, *toda* fantje so se stėpli; iztėpáti -am,

iztépanje -a s, iztepávati -am, iztepávanje -a s, iztepáč -a m; *gl.* stěpsiti -pem
izteptáti -ám zrnje s *teptanjem spravili ven; toda* steptáti tla, *gl.* steptáti [*povsod -təp-*]
iztérjati -am, iztérjanje -a s, izterjátev -tve ž, izterjáva -e ž, izterjávati -am, izterjávanje -a s; izterjeváti -újem, izterjevánje -a s, izterjeválec -lca [*-áj-*] m, izterljív -íva -o, izterljívost -i ž
iztesáti iztěšem, iztěši -íte! iztěsál -ála -o, iztėsán -a -o, nečkė je iztėsál, *toda* klopl stesati
iztėzka in stėzka *prisl.*
iztiha in stiha *prisl.*
iztikáti -am in -čem; iztikováti -újem, iztikováł -ála -o, iztikováč -a m, iztikoválec -lca [*-ájuk-*] m, iztikováłka -e [*-ájuk-*] ž, iztikoválast -a -o: ~ otrók *ki rad iztíkka*; iztikljív -íva -o, iztikljívec -vca m, iztikljívka -e ž, iztikljívost -i ž; iztikávt -a m; iztikálo -a s, iztikálen -lna -o [*-ln-*]
iztírati -am koga iz česa, iztírane -nca m, iztíranka -e ž, *tudi* stírati -am
iztíríti -im se: voz se iztíri; vlak se je iztíríl *je skočil s tira* (+vlak je iztíríl), iztírjenje -a s, iztírítev -tve ž
iztís iztísa m, iztískati -am: knjigo ~, iztísniti -nem: sok iz limone ~, iztískávati -am, iztískávanje -a s
iztkál iztkēm, iztki -íte! iztkál -ála -o, iztkán -a -o, *gl.* stkati
iztláčiti -im *gl.* tlačiti: s težavo je iztláčíl nekaj besed iz sebe; *toda* stláčiti v vrečo
iztóčiti -tóčim kaj iz česa, iztóči -íte! iztóčil -íla -o, iztóčen -a -o, iztákati -am, iztók -óka m, iztóčen -čna -o: ~a cev, iztóc-

nica -e ž; +iztóčen *vzhoden*, +iztók *vzhod*, *gl.* stékati
iztovóriti -ím, iztovóri -íte! iztovóril -íla -o, iztovorjěn -ěna -o, iztovornína -e ž, iztovárjati -am, iztovárjanje -a s
iztóžiti iztóžim, iztóži -íte! iztóžil -íla -o: dolg je iztóžil; *toda* stožilo se mu je po domu
iztrébiti -im: ~ blato, gozd, iztrébi -íte! iztrébil -íla -o, iztrébljen -a -o, iztrébitev -tve ž; iztrébljati -am, iztrébljanje -a s, iztrébljeváti -újem, iztrébljevánje -a s, iztrébiló -a s, iztrébek -bka m, iztrébljeválnik -a [*-ln-*] m
iztrėskati se: iztrėska se, iztrėskalo se je
iztrėsti -em kaj iz česa, iztrėsati -am, iztrėsanje -a s, iztrėsováti -újem, iztrėsovánje -a s
iztrėzniti in strėzniti -im (se), iztrėznjen -a -o, iztrėznjenje -a s, iztrėznítev -tve ž; *povsod tudi* strėz-
iztřgati -am kaj iz česa: palico ~ iz rok; *toda* střgati -am (*raztrgati*) obleko, korėncek
iztrkati -am: pipico ~ ob mizo, iztrkávati -am, iztrkávanje -a s
iztrřžiti in strřžiti -im, iztrřžek -žka m
izučiti -ím, izúči -íte! izúčil -íla -o, izučěn -ěna -o, izučévati -újem, izučévánje -a s, izučítev -tve ž
izúđiti -im *med.*, izúđba -e ž *med.*, izúđek -dka m *med.*
izumetnřčiti -im, izumetnřčen -a -o, izumetnřčenost -i ž
izúmiti -im, izúmljen -a -o, izumítelj -a m, izumíteljica -e ž, izumljív -íva -o, izúm -a m, izúmek -mka m
izumréti izumrēm *gl.* umreti; izumřli rod; izumírati -am, izumíranje -a s

izúriti

izúriti -im, izúrjen -a -o, izúrjenec -nca *m*, izúrjenka -e *ž*, izúrjenost -i *ž*
 izústiti -im: ne more besede ~, izustilo -a *s izrek, izjava*; izúst -a *m*: na izúst se naučiti
 izvábíti -im koga od doma, komu solze ~, denar ~ komu, izvábil -íla -o, izvábíjen -a -o, izvábíjati -am, izvábíjanje -a *s* izvájáč -a *m*, izvájálec -lca [-*áj-*] *m*, izvájálka -e [-*áj-*] *ž*, izvájálski -a -o [-*áj-*], izvájálen -lna -o [-*ln-*]
 izvalíti -ím, izválí -íte! izválil -íla -o, izvaljèn -èna -o, izvaljènc -nca *m*, izváljati -am
 +izvanrèden -dna -o *izrèden*
 izvárek -rka *m žlindra*
 izvečine *prisl. večinoma, povečini*
 izvédeti -vém, izvédel -dela (+izvedla) -o, izvéden -a -o, izvédevši (+izvédši) *ko je izvédel -a -o*; izvédenec -nca *m*, izvédenka -e *ž*, izvédenski -a -o (+izvédeniški -a -o): ~o mnenje, izvédenost -i *ž*; *povsod tudi zv-*
 izvėjati -am: ~ pšenico
 izven [izvan] *predl. z rod. zunaj*: ~ hiše, mesta, ~ nevarnosti, ~ mejá, ~ abonmája, igra ~, danes je ~ (abonmája)
 izvenuráden -dna -o [-*van-*]
 izvések -ska *m*, izvésen -sna -o: ~a deska, izvésiti -im
 +izvésten -tna -o *neki, določen*: ~i ljudje mislijo..., ~i kraji še niso poslali...; +izvéstnost -i *ž gotovost*: z vso ~jo trdi
 izvéstí -védem, izvéstí -íte! izvédel -védla -o, izvédèla -o, izvedèn -èna -o, izvedénka -e *ž*, izvedljív -íva -o, izvedljívnost -i *ž*, izvédba -e *ž, gl. izvájati*
 *izvéstje -a *s poročilo*
 izvézíti -im se: deska se je izvézila, *tudi zvez-*

izvíd -a *m*, izvidnica -e *ž*, izvidnik -a *m*, izvidniški -a -o
 izvíniti -nem: nogo si izvíniti, noga se mi je izvínila, izvin -a *m*, izvínek -nka *m*
 izvír -a *m*, izvírek -rka *m*, izvírati -am, izvíranje -a *s*, izvírren -rna -o, izvírnik -a *m*, izvírnost -i *ž*
 izvítí -jem komu kaj iz rok, izvívjati -am, izvívjanje -a *s*, izvívjáč -a *m, toda*: zvítí vrv
 izvléči -čem kaj iz česa, izvléci -íte! izvlékel -kla -o, izvléčen -a -o, izvléček -čka *m*; izvláčiti -im; *toda* zvléči
 izvòd -òda *m*, izvòdíti -vòdim *gl. voditi*
 izvóhati -am
 izvojskováti -újem, izvojskovál -ála -o, izvojskován -a -o
 izvólíti -vólím, izvólí -íte! izvólil -íla -o, izvóljen -a -o, izvolítev -tve *ž*, izvóljenec -nca *m*, izvóljenka -e *ž*, izvóljív -íva -o, izvóljívost -i *ž*, izvóljenost -i *ž*; izvólí -te! *prosim*
 izvòr -òra *m* = izvír -a *m*
 izvósček -ščka *m*
 izvótlíti -ím, izvótlí -íte! izvótlil -íla -o, izvótljèn -èna -o, izvótlítev -tve *ž*, izvótlína -e *ž*
 izvózíti -vózím *gl. voziti*, izvóžen -a -o; izvòz -òza *m*, izvózen -zna -o: ~o blago *določeno za izvoz*; izvózen -zna -o: blago *zda* ni ~o *ga ni mogoče izvoziti*; izvóznik -a *m*, izvózniški -a -o, izvóznína -e *ž*; izvázati -am, izvázanje -a *s; toda* zvoziti na kup, zvažati skupaj
 izvráčati *in* zvráčati -am, izvráčanje -a *s*
 izvřéci -vřžem, izvřízi -íte! izvřigel -gla -o: krava je izvřigla, *sad se je izvřigel, izvřížen -a -o, izvřžek -žka m, izvřženec -nca m, izvřženka -e ž*
 izvřéti -vřèm, izvřèl -éla -o

izvršten -tna -o, izvrstnost -i ž
 izvršiti -ím, izvrši -íte! izvršil
 -íla -o, izvršen -ěna -o, izvrši-
 tev -tve ž, *tudi*: zvršiti, -ím,
 zvršítev -tve ž, *a samo*: izvršba
 -e ž, izvršen -šna -o, izvršnost
 -i ž, izvršilen -lna -o [-ln-]:
 ~a oblast = izvršna oblast;
 izvršitelj -a m, izvršník -a m,
 izvršljiv -íva -o, izvršljivost -i
 ž; izvrševáti -újem, izvrševánje
 -a s, izvrševálen -lna -o [-ln-]:
 ~i organ, izvrševálec -lca [-áy-]
 m, izvrševálka -e [-áy-] ž
 izvrtáti -am, izvrtanje -a s, iz-
 vrtánina -e ž, izvrtáč -a m, iz-
 vrtíki -ov m mn.
 izvzétí izvzámem, izvzěmi -íte!
 izvzěmši, izvzěl -a -o, izvzét -a
 -o, izvzětek -tka m, izvzětje
 -a s [povsod: izuz-]
 izza predl. z rod. na vpr. od kod?
 od kdaj?: gleda ~ vogla, sonce
 sveti ~ oblaka, ~ tiste noči
 ni več zdrav; *napačno na vpr.*
kje? kod? kdaj?: skrival se je
 +izza vogla za voglom, sonce
 je bilo +izza oblaka za obla-
 kom, +izza mokre pomladi je
 prišlo suho poletje za mokro
 pomladjo
 izzóbčati -am, izzóbčan -a -o
 izzvátí izzóvem, izzóvi -íte! iz-
 zvál -ála -o, izzáv -a -o, izzív
 -a m; izzívati -am, izzívánje -a
 s, izzíválen -lna -o [-ln-], izzi-

válnost -i [-ln-] ž, izziválec -lca
 [-lc-] m = izziváč -a m, izzi-
 váški -a -o, izzivástvo -a s
 izzágati -am, izzágan -a -o, iz-
 záganje -a s; izzágováti -újem,
 izzágovál -ála -o, izzágovánje
 -a s, izzágoválen -lna -o [-ln-],
 izzágoválec -lca [-áy-] m
 izzárěti -ím, izzári -íte! izzarěl
 -éla -o: ~a toplóta; izzarévati
 -am, izzarévánje -a s
 izzáríti -ím, izzári -íte! izzáril
 -íla -o, izzárjěn -ěna -o in iz-
 zárjen -a -o; izzárítev -tve ž,
 izzárílen -lna -o [-ln-], izzáríl-
 nost -i [-ln-] ž; izzárjati -am,
 izzárjenost -i ž; izzárjeváti
 -újem, izzárjevál -ála -o, iz-
 zárjevánje -a s
 izzěti -žmēm in -zámem, izzěl -a
 -o, izzět -a -o, izzětost -i ž;
 izzěmati -am, izzěmanje -a s,
 izzěmálec -lca [-áy-] m, izzě-
 máлка -e [-áy-] ž, izzěmálen
 -lna -o [-ln-]: ~a politika
 izzgáti -žgēm, izzgi -íte! izzgál
 -a -o, izzgán -a -o, izzgati -am,
 izzgíganje -a s, izzgálec -lca
 [-lc-] m, izzgálen -lna -o [-ln-]:
 ~a metoda
 izzlébiti -im: steber ~ *kanelirtti*,
 izzlébljen -a -o
 izzrěbati -am, izzrěban -a -o
 izzrěti -žrēm, izzri -íte! izzřl -řla
 -o, izzřt -a -o, izzřtje -a s
 izzvížgati -am, izzvížgan -a -o,
 izzvížganje -a s

J

j [jə ali jé] m neskl.: mali j,
 z velikim J [jə ali jé]
 já in ja [nasl.] prisl.: 1. dá,
 2. *venčar*: saj sem ~ rekel, pa
 ~ ne; 3. *le, neki*: ja kje pa =
le kje pa? ja kdaj = *kdaj neki?*
 4. pa já za gotovo pridi! a já,
 že vem, á ja, kaj še! no já,

če je tako ...; ja nò, pa nikar
 (v ljudski govorici)
 jáblana -e ž, jáblan -i ž, jábla-
 nov -a -o, jáblanica -e ž, jábla-
 novina -e ž = jáblovina -e ž
 jábolko -a [-oy-] s: Adámovo ~
 v grlu; jábolček -čka m, jábol-
 čece -a [-ěac-] s, jábolčen -čna

jáčiti

-o: ~i môst, jábolčnik -a m, jábolkovec -vca m, jábolčnjak -a m, jábolčnica -e ž, jábolkast -a -o, jábolčica -e ž *med. v sklepih [povsod: -ou-]*

jáčiti -im (+jáčati -am), jáčenje -a s (+jáčanje -a s); jáčati -am se *skušati se v moči*

jád -a m *jeza, strup, žalost*; **jáden** -dna -o *nesrečen, žalosten, jezen*

+ **jadikováti** -ujem *ložiti, tarnati, javkati, zdihovati*, + **jadikovánje** -a s *zdihovanje, tožba*

***jáđiti** -im (se), **jaděč** -ěča -c, **jádenje** -a s *jeziti, togotiti, gnevali (se)*

Jádran -ána m, **jadránski** -a -o: ~a letovišča, **Jadránsko morje** = *Adrija*

jádrati -am, **jádranje** -a s, **jadrálec** -lca [-lc-] m, **jadrálka** -e [-lk-] ž, **jadrálski** -a -o [-ls-], **jadrálen** -lna -o [-ln-], **jadrálstvo** -a [-ls-] s, **jadráč** -a m

jádrn -a -o *hiter, nagel*; **jádrno prisl.**: *mrličí jezđjo jádrno; jádrnost -i ž*

jádrna -e ž *izreza pri koritu ali pri jastih, da more žival z glavo do jedi*

jádro -a s, *mn.* 1. in 4. **jádra**, 2. **jáder**, 3. **jádróm**, 5. *pri jádrih*, 6. **jádrí**; **jádrce** -a s, **jádrn** -a -o, **jádrár** -ja m, **jádrárski** -a -o, **jádrárstvo** -a s, **jádrárnica** -e ž; **jádrovje** -a s; **jádrnik** -a m (*ambor*), **jádrnica** -e ž, **jádrničen** -čna -o, **jádrílo** -a s, **jádrílen** -lna -o [-ln-]; **jádrovína** -e ž, **jádrovínast** -a -o, **jádrovínar** -ja m, **jádrovóden** -dna -o: ~a vrv

jáglíč -a m *bot. trobentica* = *jaglič* -íča m, **jáglec** -gleca [-ac-] m, *gl. tudi jeglič*

jágo -a s 1. *pšeno, kaša: laško ~ riž; 2. aebelo zmieo žito*; **jaglič** -íča m, *nav. mn. jagličí* -ev: *proseni ~ prosena kaša*

jágned -a m *in -i ž*, **jágnedov** -a -o, **jágnedovina** -e ž, **jágnedina** -e ž, **jágnedje** -a s

jágnje -ta s, **jágnjetov** -a -o, **jágnječji** -a -e, **jágnjetina** -e ž = **jágnječevina** -e ž = **jágnječina** -e ž; **jágnjica** -e ž (*s:mica*); **jágnjič** -a m, **jágnjiček** -čka m; **jágnjiti** -im, **jágnjetiti** -im, **jágnjetenje** -a s

jágota -e ž, **jágodov** -a -o: ~ cvet; **jágoden** -dna -o: ~i sok; **jágodast** -a -o, **jágodnat** -a -o, **jágodje** -a s = **jágodovje** -a s; **jágodica** -e ž, **jágodičast** -a -o, **jágodičje** -a s, **jágodičevje** -a s, **jágodovina** -e ž, **jágodovec** -vca m *žganje iz jagod*; **jágoditi** -im; **jágodar** -ja m *in jágodarica* -e ž *kdor nabira jagode*, **jágodarski** -a -o, **jágodáriti** -im, **jágodárjenje** -a s

jágvar -ja m *sool.*, **jágvarski** -a -o

jáhati -am, **jáhanje** -a s, **jaháč** -a m, **jaháčica** -e ž, **jaháški** -a -o, **jahálec** -lca [-lc-] m, **jahálka** -e [-lk-] ž, **jahálski** -a -o [-lšk-], **jahálen** -lna -o [-ln-]: ~e hlače, ~i konj = **jahanec** -nca m; **jahálnica** -e [-ln-] ž, **jahálniški** -a -o [-ln-], **jahalíšče** -a s, **jahalíški** -a -o, **jaháriti** -im, **jahárjenje** -a s

jáhta -e ž *vrsta ladje*

Jáhve **Jáhveja** *in -ta m*, **Jáhvejev** *in Jáhvetov* -a -o; **Jehóva** -a *in -e m*, **Jehóvov** -a -o, **jéhovec** -vca m, **jéhovka** -e ž, **jéhovski** -a -o

jájce -a s, *mn.* **jájca** **jáje** **jájcem**; **jájčen** -čna -o: ~a omaka; **jájčast** -a -o: ~a oblika; **jájčnat** -a -o: ~a juha; **jájčece** -a [-čac-] s, **jájček** -čka m, *v mn. tudi* **jájčka** **jájčk** s, **jájčkast** -a -o; **jájčar** -ja m, **jájčarica** -e ž, **jájčarski** -a -o, **jájčáriti** -im, **jájčárjenje** -a s; **jájčnik** -a m = **jájčnják** -a m, **jájčniški** -a

- o, jajcevòd -óda m; jájčevce -vca m bot.
- ják** -a -o, *prim.* jáčji -a -e; *prisl.* jáko, jáče; jákost -i ž, jákosten -tna -o
- Jákac** Jáka -u m os. i., Jáččev -a -o: ~i portreti
- Jákob** -a m os. i.; Jákovov -a -o, Jáka -a -u m, Jákov -a -o, Jákec -kca m, Jáččev -a -o, jákec -kca m *igrača*; Jakobína -e ž os. i., Jakobínin -a -o; jákobka -e ž *vrsta hrušk*, jákobček -čka m *vrsta jabolk* = jákobščak -a m; o sv. Jákobu (25. julija), pri Sv. Jákobu (*kraj*); jakobíнец -nca m *pripadnik smert v franc. revoluciji*, jakobínski -a -o, jakobinizem -zma m, jakobinstvo -a s
- jálen** -lna -o [-ln-] *zaviden, varljiv*: ~ biti komu, vse je ~o; jálnik -a m *zavistnež, varljivec*; jálnost -i ž [*povsod*: -ln-], jáliti -im *hliniti*
- jálov** -a -o *nerodoviten, prazen*; jálovost -i ž, jálovec -vca m, jálovka -e ž, jálovica -e ž, jálovina -e ž = jálovje -a s; jálovíti -ím, jáloví -ítel *jalovč* -éča -e, jálovíl -a -o, jálovljénje -a s
- jám** -a m bot. *brest*, jámov -a -o, jámovec -vca m, jámovčev -a -o
- jáma** -e ž, jámski -a -o, jámast -a -o, jámnat -a -o, jámnik -a m, jámnica -e ž, jámar -ja m, jámarica -e ž, jámarski -a -o, jámáriti -im *loviti po jamah*, jámárjenje -a s; jámica -e ž, jámič -a m, jámičica -e ž, jámičast -a -o; jámičati -im *delati jamice za krompir, fižol, zelje ipd.*, jámičanje -a s; jámljič -a m, jámljiček -čka m, jámljica -e ž, jámína -e ž; jámščarica -e ž = jámščica -e ž *rudarska svetilka za v jamo*; jamomérec
- rca m, jamomérski -a -o, jamomérvstvo -a s
- Jamájka** -e ž *otok v Velikih Antilih*, jamájski -a -o, Jamájčan -a m, Jamájčanka -e ž
- jámb** -a m *vrsta stopice* (U—): peterostopni ~; jámbski -a -o: ~i verz, ritem
- jámbor** -a m *in jámbora* -e ž *jadrdnik*, jámborski -a -o, jámborovje -a s; *gl. tudi járbol*
- jámčiti** -im *porokovati*, jámčenje -a s *poročstvo*, jámstvo -a s, jámčevina -e ž = jámščina -e ž
- Jánež** -a m os. i., Jánezov -a -o, Jánezek -zka m os. i., Jáne -ta m, Jánce -ta m; St. Jánž -a m *kr. i.*, šentjánževce -vca m (*vin*), šentjánški -a -o, Šentjánžev -ega s 27. dec.
- jánež** -a m, jánežev -a -o: ~o olje, jáneževce -vca m *žganje iz jáneža*
- jáničar** -ja m, jáničarski -a -o, jáničarstvo -a s, jáničáriti -im, jáničárjenje -a s
- jánjec** -njca m, jánjčev -a -o, jánjček -čka m, jánjka -e ž, jánjčji -a -e, jánjčevina -e ž, jánjčevinast -a -o; jánjčar -ja m, jánjčarica -e ž, jánjčarski -a -o, jánjčarstvo -a s, jánje -ta s, jánjetina -e ž
- jánka** -e ž *žensko krilo*
- Jánko** -ka m os. i. (+ Jánkota), Jánkov -a -o (+ Jánkotov)
- jántar** -ja m, jántarjev -a -o, jántarski -a -o, jántarjast -a -o
- jánuar** -ja m *prosinec*, jánuarski -a -o
- Jánus** -a m *rimsko božanstvo*, Jánusov -a -o: ~ dvojni obraz
- janzenízem** -zma m *verski nazor, imenovan po nizozemskem škofu Jánsenu (lat. Iansénius)*; janzeníst -a m, janzenístičen -čna -o
- Japónc** -nca m, Japónka -e ž, japónski -a -o, Japónsko -ega

jár

s; na ~em, Japónska -e ž: v ~i; japónščina -e ž

jár -a -o: ~o žito, ~a kokoš;

járec -rca *m*, **járček** -čka *m*,
járčka -e ž, **járčica** -e ž, **já-
rica** -e ž, **jarè** -éta *s*; **járčji** -a
-e, **járčkov** -a -o; **járčiti** -im
(se), **járčenje** -a *s*; **jaríti** -ím
(se); **jarína** -e ž, **jarovina** -e ž

jár -a -o *kud*, **jezen**: ~a kača;
jaríti -ím *poditi*, **jeziti**; **jarost**
-i ž, **jarín** -a *m* *vrtnec*

járbol [-ol] -a *m* in **járbola** -e ž,
gl. tudi jámbor

járek -rka *m*, **járkast** -a -o, **jar-
kovít** -a -o, **jarkovitost** -i ž

járem -rma *m*, **jármov** -a -o: ~a
kamba; **jármovec** -vca *m* *vol za
jarem*, **jármovka** -e ž = *járm-
nica* -e ž *trta, vitra pri jarmu*;
jármnik -a *m* *iglica na jarmu*;
jarnič -iča *m*; **jármiti** -im,
jármljenje -a *s*; **jármenik** -a
m *del žage*: *lega hlodov v ~u*
na žagi

jása -e ž *poseka, goličava v gozdu*,
jásast -a -o: ~ *gozd*

jásen -sna -o, **jasnejši** -a -e, *prisl.*
jasno, **jasnjeje**: *biti si na ~em*
s čim, *priiti si na ~o s čim*;
jasnina -e ž, **jasnost** -i ž, **jas-
nôta** -e ž, **jasnilo** -a *s*; **jasno-
gláv** -áva -o, **jasnoök** -óka -o,
jasnovíden -dna -o, **jasnovíd-
nost** -i ž, **jasnovídec** -dca *m*

jasíka -e ž *bot.* = *jesika* -e ž

jáskati -am, **jáskanje** -a *s*

jásli **jásli** -im -i -ih -imi ž *mn.*
(+ *jásla s*, + *z jásli*); **jáselski** -a
-o [-səls-]: ~i *obročki*; **jáslice**
-ic ž *mn.* **jásliški** -a -o: ~i
pastirci

jasmín -a *m* *bot.*, **jasmínov** -a -o:
~ *grm*; **jasmínovec** -vca *m*

jasníti -ím (se), **jasní** -íte! **jas-
nil** (pojasnil) -a -o, **jasnjénje**
-a *s*, **jasnítev** -tve ž

jáspis -a *m* *min.*, **jáspisov** -a -o

jástreb -a *m* *zool.*, **jástrebov** -a
-o, **jástrebji** -a -e, **jástrebast**
-a -o, **jástrebar** -ja *m*

jáščerica -e ž *gáščerica*

jášek -ška *m* *teh.*, **jáškoven** -vna
-o, **jáškast** -a -o

ját -a *m* *starocerkvenoslov. glas*,
játov -a -o: ~ *znak*

játa -e ž, **játoma** *prisl.* = *v jatah*

Jáva -e ž *kr. i. otoka*, **javánski** -a
-o, **Javánc** -nca *m*, **Javánka**
-e ž

jáven -vna -o *očiten, prim. bolj*
~; *prisl. javno očitno*; **jávnost**
-i ž *občinstvo, očitnost; ljudstvo*;
jávnopráven -vna -o

jáviti -im (se) *sporočiti, naznaniti*,
oglasiti (se); **jávljen** -a -o, **ja-
vítev** -tve ž, **jávljati** -am (se)
sporočati, naznanjati, oglašati
(se), **jávljanje** -a *s*; **javitelj** -a
m, **javiteljica** -e ž, **javiteljski**
-a -o, **jávljavec** -vca *m*, **jav-
ljávka** -e ž, **jávljávski** -a -o

jávkati -am, **jávkanje** -a *s*, **jávk**
-a *m*, **jávkiniti** -nem

jávor -a *m*, **jávorov** -a -o: ~a
šiba, miza; **jávorovina** -e ž =
jávorina -e ž (*les*), **jávorje** -a *s*
= **jávorovje** -a *s* (*gozd*)

jàz *mène* — *me, mèni* — *mi*,
mène — *me*, *pri mèni*, *z menój*
in z máno; *dv. mídva mídve*
(*médve*), *náju, náma, náju*, *pri*
náma (náju), *z náma*; *mn. mí*
mé, nàs, nám, nàs, *pri nàs*, *z*
námi; *čezme, médme, náme*,
nádme, óbme, póme, pódme,
prédme, skózme, váme, záme;
kot sam. m *lastni jàz, lastnega*
jáza, jázu, jáza, v jázu, z jázom

jázbec -beca [-bæ-] *m*, **jázbečev**-
ka -e ž, **jázbečev** -a -o, **jáz-
bečji** -a -e, **jázbečast** -a -o, **jáz-
bečevina** -e ž; **jázbina** -e ž,
jázbinast -a -o; **jázbečar** -ja *m*
vrsta psov, **jázbečarski** -a -o
(*povsod*: -bač-)

Jázon -a m os. i. *mil.*, Jázonov -a -o

jazz -a [*džéz -a*] m *glas.*

jécati -am, jécanje -a s, jécav -a -o, jécavost -i ž, jécavec -vca m, jécavka -e ž, jécavski -a -o

jecljáci -ám, jecljáj -ájtel jecljáje, jecljajóč -óča -e, jecljál -ála -o, jecljánje -a s, jecljáv -áva -o, jecljavec -vca m, jecljávka -e ž, jecljávski -a -o

jéca -e ž, ječár -ja m, ječaríca -e ž, ječárski, -a -o, jécati -am koga, jécanje -a s, jécíti -im, jécenje -a s

ječáci -ím, jéci -íte! ječèč -éča -e, ječé, ječal -ála -o, ječánje -a s; ječav -a -o, ječavec -vca m, ječavka -e ž, ječavski -a -o, ječavt -a m = ječálo -a s *zaničlj.*

ječmen -éna m, ječménov -a -o: ~a kaša = ječménček -čka m (*ječprenj*); ječménovec -vca m = ječmenják -a m *ječménov kruh*; ječménka -e ž *ječmenček in vrsta hrušk*; ječménovica -e ž = ječménovka -e ž *slama*, ječménišče -a s, ječménast -a -o

jéd -í ž, jedílo -a s = jélo -a s; jedáča -e ž, jédén -dna -o: ~a žlica, jédec -dca m, jedún -a m, jédež -a m, jedúh -a m *zaničlj.*; jedka -e ž; jedílen -lna -o [-ln-]: ~o olje; jedílnica -e [-ln-] ž, jedíljiv -iva -o; jédecen -čna -o [-dšč-], jédecnost -i [-dšč-] ž; jedálo -a s: žlica ima rep in jedalo

jédek -dka -o, jédkost -i ž, jédkati -am, jédkanje -a s, jédkar -ja m, jédkarica -e ž, jédkarski -a -o, jédkarstvo -a s, (u)jedkovína -e ž *radiranka*

jédro -a s, mn. jédra jéder [-dər]; jéder -dra -o, jédrn -a -o, jédren -a -o, jédrnát -áta -o; jédrast -a -o; jédrnátost -i ž, jédrenost -i ž, jédrnost -i ž, jédrina -e ž; jédrece -a s, jédre-

čen -čna -o, jédrcast -a -o, jédrcát -a -o, jédrcéje -a s, jedrovína -e ž, jedrovít -a -o, jedrovítost -i ž

Jédrt -i ž os. i., Jédrtin -a -o, Jérica -e ž os. i., Jéričin -a -o, Jéra -e ž os. i., Jérin -a -o; mila jéra -e -e

jeep -a [*džíp -a*] m *ameriški policijski avtomobil*

Jéfte -ja m os. i. *judovskega glavarja*, Jéftejev -a -o: ~a prisega

jegèlc -à [*jəgəlc -à*] m *gl.* jaglec -a

jeglič -íča [*jəgljč*] m *gl.* jaglič -a

jegúlja -e ž, jegúlji -a -e, jegúljust -a -o, jegúljica -e ž, jegúljiti -im, jegúljenje -a s

jèj medm. zažudenja, tožbe = jèh, jèjhata, jèhata

jèk jéka m, jéka -e ž *odmev*, jék-niti -nem, jékati -am

jékavščina -e ž, jékavski -a -o, jékavec -vca m, jékavka -e ž

jèklo -a s, jèklov -a -o, jèklén -a -o, jèklast -a -o, jèklénost -i ž, jèklénast -a -o, jèklenína -e ž = jèklína -e ž = jèklovína -e ž; jèklénka -e ž *sulica*; jèklénec -nca m *siderit*, jèklénčev -a -o; jèkleníti -ím, jèklíti -ím, jèkljénje -a s; jèklenéti -ím, jèklenénje -a s; jèklár -ja m, jèklárski -a -o, jèklárna -e ž = jèklárnica -e ž = jèkleníca -e ž, jèklárníški -a -o, jèklárstvo -a s, jèkloréz -a m, jèklorézec -zca m, jèklorézen -zna -o

jél [*jél*] -í ž, jéla -e ž, jélka -e [-lk- in -uk-] ž, jelič -íča m, jélov in jélov -a -o, jélovce -vca m, jélovina -e ž, jélovje -a s, jélkov -a -o [-lk- in -uk-]; Jélóvica -e ž *kr. i. visoke planote*

jèlen -éna m, jèlénov -a -o, jèlénji -a -e, jèlénast -a -o, jèlénec -nca m, jèlénček -čka m, jèlenína -e ž (*meso*), jèlenovina

jèli

-e ž (koža), jelénjak -a m (odpadki), jelenják -a m (prostor)

jèli jèlita, jèlite *vpraš. prisl.*: 1. ali: jèli veš? 2. kajneda, ne res: jèli da ni prav? (brez vejice); jèlite da je res? jèlita da sta lačna? 3. kadar je samostojna vprašalnica, jo ločimo z vejico: ti si bil, jèli? grdo je, jèlite, če nam to očitajo; *gl. ludi li*

jélka -e [-lk- in -uk-] ž *gl. jel*

jélša -e ž, jélšev -a -o, jélševac -vca m, jélševje -a s, jélšje -a s, jélševina -e ž, jélšica -e ž, jélševica -e ž, jélšnica -e ž, jélševka -e ž [*povsod: jèuš-*]; Smarje pri Jélšah [-lš-]

jemáti jèmljem, jèmlji -íte! jemljóč -a -e, jemál -a -o, jemánje -a s, jemálec -lca [-uc-] m, jemálka -e [-uk-] ž

jénjati -am *nehati*, jenjeváti -újem, jenjevál -ála -o, jenjevánje -a s, jenjávati -am, jenjávánje -a s

Jénko -a m *os. i.* (+Jenkota), Jénkov -a -o (+Jenkotov)

jèr -a m *starocerkvenoslov. glas*, jèrov -a -o: ~ znak

jérbas -a m, jérbašček -čka m

jeréb -a m, jerébov -a -o, jerébji -a -e; jerebica -e ž, jerebíčji -a -e; jerebíčar -ja m, jerebíčarski -a -o, jerebíčarica -e ž *pišalka*, jerebíčast -a -o, jerébar -ja m *lovec*, jerébarski -a -o

jerebika -e ž *bol.*, jerebíkov -a -o, jerebíkovec -vca m, jerebíkovina -e ž, jerebíčje -a s = jerebíčevje -a s

Jeremíja -a in -e m *os. i.*, Jeremíjev -a -o, jeremiáda -e ž *ložba, žalovanje*

jerí -íja m *starocerkvenoslov. glas*, jeríjev -a -o: ~ znak

Jériha -e ž in Jériho -a m *kr. i. palestinskega mesta*, jerihónski -a -o: roža ~a

jèrmen -éna m, jerménji -a -e, jerménski -a -o, jerménast -a -o, jerméneec -nca m, jerménček -čka m, jerménje -a s, jerménar -ja m, jerménarica -e ž, jerménarski -a -o, jerménarstvo -a s, jermenáriti -im, jermenárjenje -a s, jermenarija -e ž

Jèrnej Jernéja m *os. i.*, Jernéjev -a -o; Jernéjec -jca m, Jernéjčev -a -o, Jernéjček -čka m, Jernéjčkov -a -o, Nèjček -čka m, Nèjčkov -a -o, Nèjče -ta m, Nèjčetov -a -o; Nèjčevo -ega s (24. avg.), šentjernéjska noč; Jernác -a m, Jernácev -a -o; jernéjščica -e ž *vrsta hrušk*; Jernéja -e ž, Jernéjka -e ž, Nèjka -e ž

+**jérob** -a m *varuh*, +jérobov -a -o *varuhov*, +jérobski -a -o *varuški*: ~o gospodarstvo; +jérobstvo -a s *varuštvo*

+**jèruš** -a m *ponarejeno žganje*, +jèrušev -a -o

Jerúzalem -a m *kr. i.*, jeruzalémški -a -o, Jeruzalémeec -mca m, Jeruzalémka -e ž; jeruzalémčan -a m in jeruzalémeec -mca m *vino iz jeruzalémskih goríc nad Ormožem*: piti ~a

jèsen jeséna m, jesénov -a -o, jesénovec -vca m, jesenovína -e ž, jesénovje -a s = jesénje -a s, jesénček -čka m

jesén -i ž, na jésen, jesénski -a -o, jeséneec -nca m = jesénček -čka m = jesénščak -a m *jesenski mladič*; jeséni *prisl.* = v jeséni

jeséter -tra m *vrsta rib*, jesétrov -a -o, jesetrovína -e ž, jesétrast -a -o, jesétrn -a -o

jésih -a m *kis*, jésihov -a -o *kisov*, jésihast -a -o *kisast*, jésihar -ja m, jésiharica -e ž, jésiharski -a -o, jesihárna -e ž *kisarna*

jesíka -e ž *bot.*, jesíkov -a -o, jesíkovina -e ž

jésti jém jěš jé (*nav. z ostrivcem*), jéva jésta *in* jevà jéstà, jémo jéste jéjo *in* jemò jéstè jedò; jěj jějte! jedòč -a -e, jedé, jédel -dla -o *in* jèl jéla -o; imaš kaj jésti *jedi* (+za jesti); nesí mu jésti (*jedi*) na stavbišče; pojdi jést!

jestvína -e ž, jestvínski -a -o
jěšč -a -e *kdor rad jé*, jěščen -šena -o, jěščost -i ž, jěščnost -i ž; jěšča -e ž *hrana, krma*

jěšprenj -a *in* jěšprenj -énja *m jetmenček, jetmenka*

jéti jámem začeti, jámi -íte! jél -a -o

jétika -e ž, jétičen -čna -o, jétičnost -i ž, jétičnik -a *m*, jétičnica -e ž

jetník -a *m*, jetníkov -a -o, jetníca -e ž, jetníčin -a -o, jetníški -a -o, jetníšnica -e ž, jetníšničen -čna -o, jetníštvo -a *s*, jetníčar -ja *m*, jetníčarski -a -o

jétra jéter, jétrom, jétra, *v jétri*, *z jétri s mn.*, jétrn -a -o, jétrca jétrc -em *s mn.*, jétrnica -e ž, jétrnik -a *m bot.*, jétrast -a -o, jétrnat -a -o, jétrnast -a -o

jétrva -e ž, jétrvica -e ž *zene bratov se med seboj imenujejo jetrve*

jéz -a *in* jezú *m, mn.* jezóvi -óv; jézov -a -o, jéznina -e ž = jezovina -e ž; jezítí -ím, jézi -íte! jezèč -éča -e, jezíl -a -o, jezénje -a *in* jezénje -a *s*, jéža -e ž

jéza -e ž, jézen -zna -o, jéznost -i ž, jézav -a -o, jézavec -vca *m*, jézavka -e ž; jézica -e ž; jézati -am (se), jézanje -a *s*; jezítí -ím (se), jézi -íte! *in* jézi -te! jezèč -éča -e, jezljív -íva -o, jezljívost -i ž, jeznorít -íta -o, jeznorítost -i ž, jeznorítnež -a *m*

jézditi -ím, jezdeč -éča -e, jézdenje -a *s*, jéža -e ž; jézdec -a [-*dac*-] *m*, jézdečev -a -o [-*dáč*-], jézden -dna -o: ~i konj; jezdljív -íva -o, jezdar -ja *m*, jezdaríca -e ž, jezdaríski -a -o, jezdarína -e ž, jezdarínica -e ž, jezdarína -e ž, jezdarítí -ím, jezdarjenje -a *s*

jézero -a *s*, jézeren -rna -o = jézerski -a -o *in* jezêrski -a -o, jézerce -a *s*, jézerec *in* jezérec -rca *m (prebivalec)*, jezérka -e ž *neka riba*, jezérnica -e ž, jézernat -a -o, jézerast -a -o, jézerišče -a *s*

jézík -íka *m*, jezíčen -čna -o: ~i koren, ~a površina, ~ člověk, otrok, ~i doktor; jezíčnost -i ž, jezíčnež -a *m*, jezíčnica -e ž, jezíčnik -a *m vrsta glasov (l, r), glas. vrsta píščali*; jezíček -čka *m*, jezíčekov -a -o: ~a lega *ali* lega jezíčka; jezíkovév -vna -o: ~i zakoni, razvoj; jezíčniški -a -o: ~i razred glagolov

jezikátí -ám, jezikàj -ájte! jezikàl -ála -o, jezikánje -a *s*; jezikàv -áva -o, jezikávost -i ž, jezikávec -vca *m*, jezikávka -e ž, jezikác -a *m*, jezikovátí -újem, jezikovánje -a *s*

jezikov -v sestavi: jezikoslóvje -a *s*, jezikoslóven -vna -o, jezikoslóvec -vca *m*, jezikoslóvka -e ž, jezikoslóvski -a -o; jezikotvóren -rna -o, ~tvórnost -i ž, ~tvórec -rca *m*; jezikoznáneč -nca *m*, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a *s*

jezljátí -ám, jezljàj -ájte! jezljàl -ála -o, jezljánje -a *s*, jezljàv -áva -o, jezljávec -vca *m*, jezljávka -e ž, jezljávost -i ž

jezuít -a *m, mn.* jezúítí *in* jezúítje, jezúítski -a -o, jezúítovski -a -o, jezúítízem -zma *m*, jezúítstvo -a *s*, jezúítovstvo -a *s*

Jézus

Jézus -a m os. i., Jézusov -a -o, Jézušček -ščka m = Jézušček -ščka m (ljudsko)
jéz prisl. = jezdé: prišli so jéz in pés
jéz -a m, jézev -a -o, jézek -žka m, jéžast -a -o, ježevina -e ž; jézevec -vca m, jéževka -e ž neka riba, jéžarica -e ž neka riba
jéža -e ž 1. jahanje gl. jezdit, jéžen -žna -o: ~i konj, ~a pot; 2. brežina, breg gl. jez
ježica -e ž bodica in bodičasta lupina; ježičje -a s, ježičiti -im se, ježičar -ja m bot., ježičarica -e ž bot. in zool.
ježiti -ím (se), ježi -íte! ježenje -a s
jód -a m kem. prvina, jódov -a -o: ~a tinktura, jódovec -vca m, jódid -a m, jodostrumít -a m zdravilo
jógurt -a m vrsta kislega mleka, jógurtov -a -o
jój medm.: o jój, jójmene, jójmine, jójmenesta, jójminasta
jók -a m, jokàv -áva -o, jokávost -i ž, jókavec -vca m, jókavka -e ž, jókavski -a -o, jokljív -íva -o, jokljívec -vca m, jokljívka -e ž, jókast -a -o
jókati in jókáti jókam in jóčem (se) nad kom (čim), po kom (čem), za kom (čim); jókaj -ájte! jóči -te! jókál -ála -o, jókánje -a s; jókcati -am otr.
Jónec -nca m pripadnik starega grš. rodu, jónski -a -o: ~o narječje, ~i steber
jópa -e ž ženska obleka, jópica -e ž, jópič -a m
jóra -e ž velika, nerodna ženska; jórež -a m velik, neroden možak; jórast -a -o neroden
jóta -e ž vrsta jedi
jóta m neskl. ime grške črke: mali ~, tudi za jota ne prav nič ne, piše se z jota, jota sub-

scriptum; jotiranje -a s, jotácija -e ž slovn. mehčanje
joviálen -lna -o [-ln-] vesel, dobroljén; joviálnost -i [-ln-] ž
Jóža -a in -e m os. i., Jóžev -a -o; Jóžef -a m, Jóžefov -a -o; Jósip -a m, Jósipov -a -o; Jóžek -žka m, Jóžkov -a -o; Jóžko -a m (+Jožkota), Jóžkov -a -o (+Jožkotov); Jóže -ta m, Jóžetov -a -o; Jóžica -e ž, Jóžičin -a -o; Jóžéfa -e ž, Jóžéfin -a -o, Jóžefína -e ž, Jóžefínin -a -o, Fína -e ž, Fínin -a -o; Jospína -e ž, Jospínin -a -o; Jóžef II, jožefíneč -nca m, jožefínizem -zma m, jožefínstvo -a s, jožefínski -a -o
jubiléj -a m, jubiléjen -jna -o, jubilánt -a m, jubilántka -e ž, jubilántski -a -o
Júd Júda m, Júdinja -e ž po narodnosti; júd júda m, júdinja -e ž po značaju; júdovski -a -o, júdovstvo -a s, júdovščina -e ž; júd júda m vrsta igre s kartami: igrati júda, gl. tudi mávšelj; júdati -am zmerjati; Judéja -e ž kr. i., judéjski -a -o
Júda -a in -e m os. i., Júdov -a -o, Júdež -a m, Júdežev -a -o: ~ denar, poljub
júg júga m 1. stran neba: na jug, z juga; 2. veter: v jugu je vlagá, iz juga prši; júžen -žna -o: ~i tečaj, ~e dežele, ~i veter, sneg; júgov -a -o, júgoven -vna -o, júgovina -e ž = júgalica -e ž ódjúga, júgovo vréme
jugo- v sestavi: jugovzhòd -óda m, ~vzhòden -dna -o, ~vzhòdnik -a m; jugozahòden -dna -o, jugozahòd -óda m, ~zahòdnik -a m; Jugoslávija -e ž, Jugoslóvan -a m, Jugoslóvanka -e ž, jugoslóvánski -a -o, jugoslóvánstvo -a s
júha -e ž, júhin -a -o: ~ dodatek, ~a konsérva; júšen -šna -o

juhé, juhéj, júhu, júhuhu *medm. veselja, dobre volje*

júhta -e *ž vrsta usnja*, júhten -tna -o, júhtovina -e *ž*

júlij -a *m mali srpan*; júlijski -a -o: ~a vročina, ~o delo

Júlij -a *m os. i.*, Júlijev -a -o;

Júlijan -a *m*, Júlijanov -a -o;

Júle -ta *m*, Júletov -a -o; Júlc

ček -čka [-lč-] *m*, Júlcikov -a -o

[-lč-]; Júlija -e *ž*, Júlijin -a -o,

Julijana -e *ž*, Julijánin -a -o;

Júla -e *ž*, Júlin -a -o, Júlka -e

[-lk-] *ž*, Júlkin -a -o [-lk-]; Júlij

Cézar, Júlija Cézarja; Júlijske

Alpe, Júlijskih Alp; julijanski

-a -o: ~i koledar

junák -a *m*, junákov -a -o, juná-

kinja -e *ž*, junákinjin -a -o,

junáski -a -o; junáček -čka *m*,

junáciti -im, junáčenje -a *s*,

junakováti -ujem, junakovánje

-a *s*, junáštvó -a *s*

junec -nca *m*, júnčev -a -o, jún-

ček -čka *m*, júnčkov -a -o;

junčevína -e *ž*; juníca -e *ž*, ju-

nícji -a -e, juníčka -e *ž*

júnij -a *m rožnik*, júnijski -a -o;

Júnij Brút, Júnija Brúta *m*

os. rimsko i.

junior -ja *m*, *kratica jun. = mlaj-*

ši, naraščajnik; júniorski -a -o;

~e tekme

júnker -ja *m plemič, častniški na-*

raščajnik, oblastnež, nadutež; pru-

ski ~ji; júnerski -a -o, jún-

čerstvo -a s oblastnost, nadutost

v javnem nastopu (posebno v po-

litiki)

Júno Junóne *ž os. i. mit.*, Júnó-

hin -a -o: ~o svetišče; junón-

ski -a -o

Júpiter -tra *m os. i. mit.*, Júpi-

trov -a -o, júpitrski -a -o

Júrč -e *ž kr. i. pogorja*; júra -e *ž*

geol. srednjedobna tvorba zemelj-

ske plasti; júrski -a -o: ~i ap-

tenec

Júrčič -a *m os. i. slov. pis.*, Júr-

čičev -a -o, júrčičevski -a -o

Júrij -a *m os. i.*, Júrijev -a -o;

Júr -ja *m*, Júrjevo -ega *s praz-*

nik 24. aprila, jurjeváti -ujem,

jurjevánje -a *s*; Júrček -čka

m, Júrčkov -a -o; Júrko -a *m*,

Júrkov -a -o; Júre -ta *m*, Júre-

tov -a -o; praznik sv. Júrija;

gremo k Sv. Juriju, od Sv. Ju-

rija, bil je pri Sv. Juriju; Št. Júr,

v Št. Júrju, iz Št. Júrja; júr -ja

m bankovec; júrček -čka *m goba*

bot.; júrjevka -e *ž bot. kaluž-*

nica, júrjevica -e *ž bot. šmar-*

nica; júr -ja *m psovka*: ti ~ til

viš ga, júrja! júre -ta *m*: ta-

kega júreta pa še ne! júrček

-čka *m psovka in denar*

jús júsa *m pravo*, jurídičen -čna

-o *praven*; juríst -a *m pravnik*,

jurístičen -čna -o, jurístovski

-a -o *pravniški*; justíca -e *ž sod-*

stvo, pravosodje; justíčen -čna -o

soden; justifikácija -e *ž izvrši-*

tev smrtne obsodbe, justificirati

-am izvršiti smrtno obsodbo

Justín -a *m os. i.*, Justínov -a -o;

Justína -e *ž os. i.*, Justínin -a -o;

Jústi *ž os. i. neskl.*; Justiniján

-a *m os. i.*, Justinijánov -a -o,

justinijánski -a -o

júta -e *ž vrsta blaga*, jútovec -vca

m, jútovina -e *ž*, jútast -a -o:

~a vreča

jútri *prisl.*: ~ zjutraj, ~ opol-

dan, ~ zvečer, ponóči; jútriš-

nji -a -e; pojútri, pojútrišnjem

prisl.; pojútrišnji -a -e

jútro -a *s*, mn. jútra júter [-tər];

jútrnji -a -e in jútranji -a -e

zjútranji: ~i časopis = jútra-

njik -a *m*, jútranjica -e *ž*, Jú-

trovo -ega *s l. i. Vzhod*, na Jú-

trovem, v Jútrovi deželi; jú-

trnjik -a *m veter*, jutrnína -e *ž*

dota

juvelír -ja *m dragotinar*, juvelír-

ski -a -o *dragotinarski*

júžina

júžina -e ž opoldanski obed, kosilo,
júžinati -am kósiti
júžiti -i se, júženje -a s, južišče
-a s, júžnik -a m, južnják -a m,
južnjáški -a -o; gl. jug

južno- v sestavi: južnoslovánski -a
-o, južnoamériški -a -o; južno-
vzhódnik -a m, ~vzhóden -dna
-o; južnozahódnik -a m, ~za-
hóden -dna -o

K

k [kə ali ká] m neskl.: mali k,
véliki K, od k do p, začne se
z malim k

k [k, pred zvenečimi zaporniki g,
pred nezvenečimi h] predl. z
daj.; pred k in g se piše h: h
koncu, h godu; kaže, kam je
kaj namerjeno, obrnjeno: a) v
kraju: k hiši je prišel, k Sv. Vi-
du iti, voziti h gozdu; b) v
času: bilo je k božiču, k pu-
stu, k praznikom je prišel do-
mov; c) v načinu: k slabemu
nagnjen, h koncu gre (pojema).
k srcu si jemati (gnati) kaj, k
srcu mu gre; +k prvemu, +k
drugemu prvič, drugič itd.; +k
sreči na srečo; č) k predmetu:
k materi se vrnil k luči se
obrní! k hudi uri se ravna, k
škodi se je pridružila še sra-
mota; iti +k počitku počivat,
leči +k počitku spat, počivat,
priti +k nogam peš, k pameti
priti spametovati se, +k sebi
priti zavedeti se

kabála -e ž judovski skrivnostni
nauk, spletkarjenje, spletke, ko-
varstvo

kabarét -a m, kabaréten -tna -o:
~a predstava; kabaretist -a m,
kabaretistka -e ž

kábel [-ə] -bla m: električni,
brzjavni, telefonski, armirani,
zemeljski, morski ~; kablovòd
-óda m, kablográm -a m, kabli-
rati -am, kablíranje -a s

kábel [-ə] -bla m škap gl. kebel
kabína -e ž soba na ladji; kopal-
na kabina, telefonska kabina

kabinét -a m, kabinéten -tna -o:
~o pismo, ~i minister, ~a pi-
sarna

kabriólet -a m vrsta vozila, avto-
mobila

kacáti -ám mazati, kacàj -ájtel
kacàl -ála -o, nakacán -a -o,
kacánje -a s, kacáv -áva -o
káča -e ž, káč káča m, káčji
-a -e, kačón -a m, kačúr -ja m,
káčjak -a m kačji pastir, káčar
-ja m, káčast -a -o, káčec -čca
m, káčica -e ž, kačéla -e ž ribí
podobna žival, káčnica -e ž 1. je-
gulja, 2. neka rastlina, káčnik
-a m bot.

káčiti -im dražili, razburjati, ostíiti,
káčenje -a s, kačljiv -íva -o

kád -í ž, v kádi, kádica -e ž in
kádca -e ž, kádíčka -e ž, kádar
-ja m sodar za kadi

kádar prisl., kádar kóli ali kádar-
kóli -kádar si bódi prisl.

kadáver -vra m truplo, mrhovina,
kadaverín -a m neki strup

kadénca -e ž, kadéncen -čna -o,
kadéncnost -i ž, kadencítrati
-am, kadencíranje -a s

káder -dra m: delavski kádri,
strokovni kádri, kádrovec -vca
m, kádrski -a -o: ~i rok, ká-
drovski -a -o: ~a politika

kadét -a m vojaški gojenec, ka-
déten -tna -o, kadétnica -e ž,
kadétski -a -o

kádi -ja m (muslimanski) sodnik,
kádijev -a -o

kadíti -im, kádi -íte! kádíl -a -o,
kájénje -a s, kája -e ž, kádílec
-lca [-yc- in -lc-] m, kádílka -e

[*-lk-*] ž, kadílen -lna -o [*-ln-*]:
 ~a trava, kadílnica -e [*-ly-*] ž
orodje, kadílnica -e [*-ln-*] ž *soba*
za kajenje, kadílnik -a [*-ln-*] m,
 kadílo -a s
 kádmij -a m kem. prvina; kádmij-
 jev -a -o: ~ oksid
 Kádmos -a m, Kadméja -e ž, kad-
 méjski -a -o
 *kadrílja -e ž četvorka (*ples*)
 kadúlja -e ž žajbelj
 kadúnja -e ž nečké, kotanja, kolti-
 na, kadúnjice -ic ž mn., kadú-
 njast -a -o
 káfra -e ž, káfrn -a -o: ~o olje,
 ~i cvet = káfrovec -vca m
 káftan -a m orientalska dolga vrh-
 nja obleka
 kaheksíja -e ž slabo zdravstveno
 stanje, hiranje, kahéktičen -čna
 -o: ~i bolnik
 káhla -e ž, mn. káhle -hel [*-həl*]
 1. posteljna posoda, 2. ploščica za
 oblaganje sten, 3. modelnica, pet-
 nica, káhlica -e ž (*za cvetje*),
 káheln -a -o [*-əl-*]: ~i ročaj,
 káhelnica -e [*-əl-*] ž petnica
 kahijátí -ám se, kahljáj -ájte se!
 kahljál -ála -o, kahljánje -a s:
 voda kahljá
 Kaíro -a m kr. i. mesta v Egiptu,
 Kaírec -rca m, Kairka -e ž,
 kaírski -a -o [*povsod: ka-ír-*]
 káj 1. vpraš. z. česa? čemu? káj?
 pri čem? s čim? káj še, káj bi,
 káj bi tisto, káj se ujedaš; za
 kaj stoji vejica, kadar je treba
 v mislih kaj dopolniti: káj (bi
 bilo), ko bi zdaj prišel; svarim
 ga, ali káj (pomaga), ko me ne
 posluša; 2. nedol. z. káj: on je
 za káj, kako je káj? ne morem
 si káj, da ne bi; peli smo, da
 je bilo káj; nimam s čim pla-
 čati; čim — tèm, čim več —
 tèm boljje; 3. prisl.: káj čakaš,
 paša, káj stojiš? káj jih je, kaj
 si to ti? ni kaj prida; — vejica:

si bil ti, káj? saj bi pisal, pa
 ne vem káj; saj bi pisal, pa
 ne vem káj
 kaják -a m vrsta čolna, kajáški
 -a -o: ~i klub, kajakáš -a m,
 kajakáški -a -o šp.
 Kájetan -a m os. i., Kájetanov
 -a -o
 kájfež -a m
 kájkavec -vca m, kájkavski -a -o,
 kájkavščina -e ž
 kájmak -a m smetana
 kájman -a m aligator
 Káj n -a m, Kájnov -a -o: ~o zna-
 menje znamenje zlotina, kájnov-
 ski -a -o: ~i značaj, ~a na-
 rava, kájnovstvo -a s
 kajně, kajněda prisl.: kajně, da
 ga ni bilo; kajně da ne; prišel
 je, kajněda; kajně, znáš? toda:
 kaj ne znáš?
 kajón -a m, kajónski -a -o
 kájpa, kájpak, kájpada prisl. seve,
 seveda
 káj si prisl.: hči ni bila káj si pri-
 pravna za njegovo hišo
 kájti vez. ker, zakaj
 kajúta -e ž sobica na ladji, kajú-
 ten -tna -o: ~a paluba
 kájža -e ž, kájžica -e ž, kájžen
 -žna -o, kájžnik -a m, kájžar
 -ja m, kájžarica -e ž, kájžarski
 -a -o, kájžarstvo -a s
 kák -a -o 1. vpraš. z. kák prizor?
 po kákem? 2. nedol. z. kako uro
 še ostanem, kak dinar bi si pri-
 hranil (*vpraš. kák -a -o, nedol.*
 kák kák -a -o, kadar ni naslonka)
 kakadú -ja m papiga
 Kákanj Kák nja m kr. i. mesta v
 Bosni, kákanjski -a -o: ~i rud-
 nik
 kakáo m 2. -kása 3., 5. -káu 4. -káo
 6. -káom, kakáoov -a -o, kakáo-
 vec -vca m, kakáovina -e ž
 kakó prisl., kakópa, kakópak, ka-
 kópada pritrđ. seve, seveda; to-
 da: kakó pa, da ni prišel?

kakofonija

kakofonija -e ž *neubranost, slaboglasje, kakofoničen* -čna -o
kakor *prisl.*, kakor si bodi, kakor koli, kakor hitro *brž ko*, kakor da: kakor da bi ne vedel, kakor — tako; *glede vejice pred kakor gl. uvod §§ 68, 3a, 69, in 70, 4c*: to je večje kakor ono; kakor (*čeprav*) siromašen, je bil vendar po svoje bogat; laže bi ga nosil, kakor poslušal
kakov -a -o *in kakóva* -o = *kakšen*: kakóve so te besede? kakóvost -i ž, kakóvosten -tna -o
kakršen -šna -o: ~ je bil, tak je še zdaj; ljubezen, kakršno je gojilo srce; kakršenkóli ali kakršen kóli; kakršen (si) bódi
kákšen -šna -o *vpraš. z.* = kák -a -o: kákšni ste? kákšen -šna -o *nedol. z.*: kákšen dinar že prihranim; kákšnost -i ž = kakóvost -i ž
káktus -a *m*, kaktéja -e ž
kakuminálen -lna -o [-ln-]: ~i glas *slovn.*
kál [káj] kála *m* luža, mlaka, kalíž -a *m* = kalíš -a *m* mlaka, kalíšče -a *s*, kalovína -e ž, kalíšati -am se: svinje se kalíšajo po mlaki, kálež -a *m* gošča
kál [kál] -í ž klica, kalív -a -o: seme je kalívo = *bo vkalilo*, kalívost -i ž, kalíček -čka *m*, kalíca -e ž, kalíčnica -e ž, *nav. mn.* kalíčnice -ic: dvokalíčnice, enokalíčnice; kálec -lca [-lc-] *m* = kálček -čka [-lé-] *m*, kalíti -ím, káli -íte! kalíl -a -o, kaljénje -a *s*
Kalábrija -e ž *kr. i.*, Kalabréz -a *m*, kalábrijski -a -o
 *kalamítéta -c ž *nezgoda, neugodnost, stiska*
kalán -lnà -ó *gl.* kalén
káláti -am *cepiti*, kálanje -a *s*, kálanica -e ž *polenó*, kálavec -vca *m*, kálanka -e ž *breskev*, ki se lepo *odlušči od koščice*

kaláti -ám *zajemati vodo*, kalàj -ájte! kalál -ála -o, kálánje -a *s*, kalár -ja *m*
kalcedón -a [-lc-] *m* *mineral*
kálcij -a *m* *kem. prvina*, kálcijev -a -o, kalcinírati -am, kalciníránje -a *s*, kalcinácija -e ž, kalcít -a *m* [*povsod -lc-*]
Kaldéja -e [-ld-] ž *kr. i.*, Kaldéj -jca [-ld-] *m*, kaldéjski -a -o [-ld-], kaldéjščina -e [-ld-] ž + **káldrma** -e ž *tlak*, +kaldrmina -e [-ld-] ž *tlakarina*
kaleidoskóp -a *m*, kaleidoskópski -a -o
kalén -lna -o *in* kalèn -lnà -ó [kálèn *in* kalèn: kálna, kalná *in* kaúnà; kalnó *in* kaúnó], *dol.* kální -ega [-ln-], kálnica -e [-ln- *in* -ún-] ž *kalna voda*, kálnost -i [-ln-] ž, *gl.* tudi kalíti
ká-li: ali gorí, ká-li? Ali smo razbojniki, ká-li?
kalíber -bra *m* *notranji premer cevi*, kalíbrski -a -o
kalíf -a *m*, kalífov -a -o, kalífski -a -o, kalífát -a *m*
Kalifórnija -e ž, Kalifórnijec -jca *m*, kalifórnijski -a -o
kaligráfija -e ž *lepopisje*, kaligráfíčen -čna -o = kaligráfski -a -o *lepopisen*, kaligráf -a *m* *lepopisec*, kaligráfinja -e ž *lepopiska*
kálíj -a *m* *kem. prvina*, kálíjev -a -o: ~a *sol*
kalikó -ja *m* *bombažna tkanina*, kalikójev -a -o: ~ *povoj*, ~u *obveza med*.
kalín -a *m* *neka ptica*: kalíne *loviti*, kalínski -a -o
kalítna -e ž *rastlinsko ime*, kalínov -a -o; kalínovec -vca *m*, kalínovina -e ž, kalínovje -a *s* = kalínje -a *s*
Kalíopa -e ž *l. i. ene izmed muz*
Kalípso -e ž *l. i. nimfe*, Kalípstin -a -o

kalíti -ím *delati kalno, mešati*, káli -íte! kalèč -éča -e, kalíl -a -o (*toda: skálil -íla -o*), kaljèn -èna -o, kaljènje -a s, kalítev -tve ž: ~ nočnega miru, kalívec -vca m: ~ nočnega miru
kalíti -ím: kovač kalí v vodi železo; káli -íte! kalèč -éča -e, kalíl -a -o, kaljèn -èna -o, kaljènje -a s, kalívec -vca m: ~ železa, kalílunik -a [-*ty-*] m *teber za kaljenje*, kálež -a m
kalíti -ím: zrno kali, *gl.* kál -í ž
kalkulírati -am *računati, ocenjevati*, kalkulíranje -a s, kalkulácija -e ž, kalkulacijski -a -o, kalkulánt -a m, kalkulántski -a -o, kalkulátor -ja m [*povsod: -lk-*]; kalkíl [-*íl*] -a m
Kalkúta -e ž *kr. i. mesta v Indiji*, kalkútski -a -o: ~a luka [*povsod: -lk-*]
Kalmík -a m, kalmíški -a -o [*povsod: -lm-*]
kálnast -a -o [-*ln-*]
kalnèti -ím *postajati kalen*, kalnèč -éča -e, kalnèl -éla -o, kalnènje -a s [*povsod: -ln-*]
kálo m *unesek, obraba*, 2. -la 3. 5. -lu 4. -lo 6. -lom
kalorija -e ž *enota toplote*, gram-ska ~, kalóričen -čna -o: ~a vrednost, ~a centrala, kalori-méter -tra m
kalúp -a m *model*, kalúpar -ja m, kalúparski -a -o, kalúparstvo -a s, kalúpen -pna -o, kalup-njak -a m
kálus -a m *otrdek zlomljene kosti*, kalózen -zna -o
kalúža -e ž, kalúžast -a -o, kalúžen -žna -o, kalúžnat -a -o, kalúžnica -e ž *bot.*, kalúžničen -čna -o; kalúžati -am, kalúžanje -a s
Kalvárija -e ž *kr. i.*, kalvárijski -a -o; *prenes.* kalvárija -e ž *huda pot, dolgo trpljenje* [*povsod: -lv-*]

kalvíl -a [-*lv-*] m *vrsta jabolka*
Kalvín -a m *l. i.*, kalvínec -nca m, kalvínski -a -o: ~i nauk, kalvínstvo -a s, kalvínízem -zma m [*povsod: -lv-*]
kám *prisl.:* *vpraš.* kám greš? kám li? *pare nima*, kám li dinar; *nedol.* kám: bom že kám šel, si ga že kám založil
kamarila -e ž *dvorna stranka*, kamarílski -a -o [-*ls-*]
kámba -e ž *zakrivljeni del raznega orodja, n. pr. jarma*, kám-bast -a -o, kámbnica -e ž
Kambíz -a m *os. i.*
kámbrij -a m *geol. doba*, kámbrij-ski -a -o
kambrik -a m *vrsta tkanine*, kambrikast -a -o: ~a ruta
Kamčátka -e ž *kr. i.*, na Kamčátki, kamčátski -a -o
kaméla -e ž, kamélji -a -e: ~a dlaka, kamélar -ja m, kamelovina -e ž *vrsta tkanine*
kaméleon -a m, kaméleonski -a -o, kaméleonstvo -a s
kamélija -e ž *neka cvetlica*
kámen -a -o: ~a sol, ~o olje
kámen -mna m, kamnár -ja m, kamnárski -a -o, kamnárstvo -a s, kámnat -a -o = kamníten -tna -o, kamnítnik -a m; kamnátí -ám, kamnáj -ájte! kamnál -ála -o, kamnán -a -o, kamnánje -a s; kamnèti -ím, kamni -íte! kamnèl -éla -o, kamnènje -a s; kámnje -a s *in* kámenje -a s; kamníček -čka m; kámenček -čka m, kámenčkati -am se, kámenčkaje -a s [*povsod: -mən-*]; kamenína -e ž, kameníca -e ž *zool.*, kameníka -e ž *bot.*
Kaména -e ž *muza pesništva*
kámera -e ž *fol. aparat*
kameralístika -e ž *nauk o državnem gospodarstvu*
kamílca -e ž, kamíličén -čna -o
Kamílo -a m *l. i.*, Kamílov -a -o

kamín

kamín -a m 1. *odprto ognjišče v sobi, dimnik, 2. razpoka v strmih planinskih stenah, kamínast* -a -o
kamión -a m *tovorni avtomobil, kamiónski* -a -o
kamižóla -e ž
kámničan -a m *kamniški vlak*
kamno- v sestavi: **kamnólóm** -óma m, **kamnópís** -a m, **kamnópísen** -sna -o, **kamnópísec** -sca m, **kamnosèk** -éka m, **kamnoséški** -a -o, **kamnoséštvo** -a s, **kamnotísk** -a m, **kamnotísen** -sna -o: ~a podoba, **kamnotískár** -ja m, **kamnotískárna** -e ž, **kamnotískárski** -a -o
kámor prisl.: **kámor** češ, **kámor** si bódi, **kamorkóli ali kámor kóli**
***kámpr kámpa** m 1. *del, oddelek, skupina, 2. taborišče, zlasti vojaško, navadno:* ***kámpo** -a m, ***kámpírati** -am *taborili na prostem*, ***kámpiranje** -a s, ***kámpa** -e ž *družina*
***kámpánja** -e ž *gonja, boj, delo, zagon, gibanje:* proti slovenskim voditeljem se je začela velika **kámpánja gonja**, po nemških listih se je vzdignila divja **kámpánja gonja** zoper slovenske terjatve; ob poostreni **kámpánji (boju)** med italijanskimi in francoskimi listi; delavci za žetveno **kámpánjo**
kámra -e ž *izba, kámrica* -e ž, **kámrn** -a -o: ~i *podboji*
***kamuflírati** -am *prikriti*, ***kamuflíranje** -a s *prikritvanje*, ***kamufláza** -e ž *prikritje, zadelava*
kán -a m 1. *namen, nakana, 2. kaplja, 3. bolezen na vinu, bersa, kánast* -a -o: ~o *vinó; kánec* -nca m: ~ *vina; kánček* -čka m, *gl. tudi kaniti* -nem
kán -a m *tatarski poglavar, Džingiskan* -a m, **kánov** -a -o
Kánada -e ž *kr. i.*, **kanádski** -a -o: ~a *pšenica, Kanádčan* -a m,

Kanádčanka -e ž, **kanádka** -e ž *neko jabolko*
kánafas -a m *konopljena tkanina*
kanál [-ál] -a m *prekop, pretóka, preliv, vodotok, kanálski* -a -o [-ls-]: ~a *pristojbina; kanalizirati* -am, **kanaliziranje** -a -o, **kanalizácija** -e ž
kanálja -e ž, **kanácija** -e ž (*psovka*)
kanapé -ja m *vrsta zofe*
kanárec -rca m, **kanárček** -čka m, **kanárka** -e ž, **kanárski** -a -o: **Kanárski otóki**
káncler -ja m, **kánclerski** -a -o: ~a *paláča, *kanclíja* -e ž *pisarna, *kanclíjski* -a -o *pisarniški, *kanclíst* -a m *pisar*
kancóna -e ž *oblika pesmi*
kandeláber -bra m *svetilnik, kandelábrski* -a -o
kandidát -a m, **kandidáten** -tna -o: ~a *lista, kandidátinja* -e ž, **kandidátka** -e ž, **kandidátski** -a -o, **kandidírati** -am, **kandidíranje** -a s, **kandidatúra** -e ž
kándis -a m *vrsta sladkorja, kándirati* -am: **kándirano sadje**
kanelírati -am, **kanelíran** -a -o: ~i *steber = žlebičasti steber, kanelíranje* -a s
kángla -e ž, **kánglica** -e ž
kanibál [-ál] -a m *ljudožerec, nav. mn. kanibáli, kanibálski* -a -o [-ls-], **kanibalízem** -zma m, **kanibalístvo** -a [-ls-] s, **kanibálščina** -e [-ls-] ž
kaníti kánem: **káni** -íte! **kánil** -íla -o: *na srce mu je kanilo, gl. tudi kan*
kániti -im: *kaj kániš nameravaš?* **káni** -te! **kánil** -a -o
kánja -e ž, **kánjec** -njca m, **kanjúh** -a m
kánon -a m *vrsta, postava, seznam, predpis, glasbena oblika, kánonski* -a -o: ~o *pravo, kanóničen* -čna -o: ~a *stárost; kanonizirati* -am *posvetiti, sloveáno potrditi, razglasiti za svetníka,*

kanonizacija -e ž; kanónik -a m, kanóniški -a -o, kanonikát -a m
 kanón -a m *top.*, kanonír -ja m *topničar*, kanonírski -a -o, kanonáda -e ž
 Kanósa -e ž *kr. i.*, iti v Kanóso *hudo se ponižati*
 *kánt kánta m: priti na kánt na boben
 Kánt -a m *os. i. nem. filozofa*, Kántov -a -o: ~a filozofija, kántovec -vca m *učenec Kantove filozofije*, kántovski -a -o, kántovstvo -a s
 kantáta -e ž *glas.*
 kantiléna -e ž *popevka, pesmica*, kantilénski -a -o
 kantína -e ž *klet, pivnica, posebno za vojake ali delavce*, kantínér -ja m, kantínérka -e ž
 kantón -a m *1. okraj, okrožje, 2. mejni, zlasti obcestni kamen*, kantónski -a -o
 kántor -ja m *pevec, cerkovnik, učitelj*, kántorski -a -o
 kanú -ja m *vrsta čolna*
 kaolín -a m *porcelanska glina, porcelanka*, kaolínski -a -o
 káos -a m *nered, zmeda, zmešnjava*, kaótičen -čna -o, kaótičnost -i ž
 káp -a *tn -ú m, mn.* kápi -ov in kapóvi -óv in kapjé, kápí, po kápéh, pod kápmí: z dežja pod káp priti; kápič -fča m
 káp -í ž: káp ga je zadela, umrl je za kápjó
 kápa -e ž, kápica -e ž, kápičar -ja m *kdor dela kape*, kápičast -a -o, *gl. čepica*; kápicati -am: ~ čevlje, kápicanje -a s
 kapacitéta -e ž *zmogljivost, sposobnost, priznan strokovnjak*; kapacitéten -fna -o
 kápar -ja m *vrsta zajedavca*, káparski -a -o
 kápati -am *tn -ljem*, kápal -a -o: malo je dež kápal, kápalo je;

kápanje -a s, káp -a m, kápniča -e ž, kápnik -a m, kápníški -a -o: ~a tvorba, kápnína -e ž, kápálen -lna -o [-ln-]: ~a cevka = kápálka -e [-lk-] ž = kápálnik -a [-ln-] m; kápljáti -ám, kápljáj -ájte! kápljál -ála -o, kápljánje -a s, kápljevína -e ž, kápljiv -iva -o: kápljivo tekoč, kápljivost -i ž
 kápvaca -e ž *med.*, kápváičen -čna -o
 kápéla -e ž, kápélen -lna -o [-ln-], kápélnik -a [-ln-] m, kápélníški -a -o [-ln-]: ~i oder; kápélica -e ž, kápéličen -čna -o
 kápelj -plja in kápeljna m, kápič -a m, kápljev -a -o = kápeljnov -a -o [-palj-]
 kápétan -a m *stotnik*, kápétanov -a -o, kápétanski -a -o
 kápičevje -a m *neka rastlina*, kápičevina -e ž
 kápílára -e ž *lasnica*, kápíláren -rna -o: ~e žile; kápílárka -e ž, kápílárnost -i ž
 kápítál [-ál] -a m, kápítalizem -zma m, kápítalíst -a m, kápítalístka -e ž, kápítalístičen -čna -o: ~i režim, ~o gospodarstvo; kápítalizirati -am, kápítaliziranje -a s, kápítalizácija -e ž; kápítálen -lna -o [-ln-] *velik, izreden*
 kápítán -a m *ladijski poveljnik, pomorski častnik*, kápítánski -a -o: ~i izpit, kápítánica -e ž *kapitanova žena*
 kápítél [-él] -a m *glava pri stebri*, kápitélski -a -o [-ls-]: ~o okrasje, ~i list
 *kápítél [-él] -tla m *poglavje*
 kápítelj -tlja m: stolni ~, kápíteljski -a -o [-talj-]: ~a cerkev; kápítulár -ja m
 Kápítól [-ól] -a m *kr. i.*, na Kápítólu, kápítólski -a -o [-ls-]: ~e gosi
 kápítulirati -am *podati se, vdati se*: po dve uri trajajočem boju

kaplán

- je trdnjava kapitulírala *se je vdala*; kapitulácija -e ž, kapitulácijski -a -o, kapitulánt -a m, kapitulántski -a -o, kapitulántstvo -a s
- kaplán** -a m, kaplánski -a -o: ~a služba; kaplanija -e ž, kaplaníjski -a -o: ~a hiša, kaplanováti -újem, kaplanúj -te! kaplanováľ -ála -o, kaplanovánje -a s, kaplánsvo -a s
- káplja** -e ž, kápljica -e ž, kápljast -a -o, kápljičast -a -o
- kápra** -e ž *vrsta zatímbe*
- ***kapríca** -e ž *muha, sitnost, svoje-glavost: imeti ~e muhe; *kapriciózen -zna -o múhav, muhasť, svojeglav, siten; *kapricióznost -i ž muhavost, trma, svojeglavost, sitnost; *kapricirati -am se na kaj trmasto na čem vztrajati, zapíčiti se v kaj, silnariti s čim*
- kaprónski** -a -o: ~a kislina kem.
- kapúca** -e ž, kapúcast -a -o
- kapucin** -a m, kapucínka -e ž, kapucínski -a -o, kapucínec -nca m
- kápus** -a m *zelje (dokler raste), kápusov -a -o: ~ belin, kápusen -sna -o: ~ni vrt, kápusnica -e ž, kápusnik -a m zelnik*
- kàr** *ozir. z., česar čémur kàr pri čémer s čímer; karkóli ali kar koli*
- kàr** *prisl.: kar nájporej, kàr si bódi; kar véčji, tem bóljši; kàr ga poznam, odkàr, *nakàr, rávnokar, právkar, kàr nič, níkàr*
- karabínka** -e ž *vrsta puške, karabinjèr -a m, karabinjèrski -a -o*
- Karabísko morje** *s in Karíbsko morje -ega -a s*
- karákte** -ja m *značaj, karaktèren -rna -o, karakterístika -e ž označba, karakterístičen -čna -o značilen, karakterizírati -am, karakterizíranje -a s, karakterizácija -e ž, karakterístikum -a m značilna lastnost*
- karamból** [-ól] -a m, karambólí-rati -am
- karamél** [-él] -a m *žgani sladkor, karaméla -e ž vrsta sladkorèkov*
- Karantánija** -e ž *kr. i. za Koroško, Karantáneec -nca m, Karantánka -e ž, karantánski -a -o*
- karanténa** -e ž *varnostni zapor zaradi nalezljivih bolezní, karanténski -a -o, karantení-rati -am*
- karárski** -a -o: ~i marmor, *gl. Carrara*
- karát** -a m *utežna enota za dragulje in zlato, karátén -tna -o: ~a utež*
- kárati** -am, káranje -a s, káracec -vca m, káranec -nca m
- karavána** -e ž *potujoče krdelo trgovcev ali romarjev, vrata, karavánski -a -o: ~a pot*
- karbíd** -a m, karbídovka -e ž *svetilka na karbíd, karbiden -dna -o: ~a svetilka*
- karból** [-ól] -a m, karbólén -lna -o [-ln-]: ~a kislina, karbolínéj -a m
- karbón** -a m *geol. doba, karbónski -a -o; karbonát -a m, karbonáten -tna -o, karbonizírati -am, karbonizácija -e ž*
- karbonár** -ja m *prívrženec skrivne ital. družbe v boju za demokracijo v zač. 19. stol.; karbonárski -a -o, karbonárstvo -a s*
- karbúkel** [-ál] -kla m *tvorówe, tvor z več strženi*
- karcinóm** -a m *rak, rakavo obolenje, karcinómski -a -o*
- kardánski** -a -o: ~a os, ~i zglob
- kardiazól** [-ól] -a m *neko zdravilo*
- kardinál** [-ál] -a m, kardinálski -a -o [-ls-]: ~i klobuk, kardinálsvo -a [-ls-] s; kardinálen -lna -o [-ln-] *poglavíten, glaven: ~i števniki = glavni števniki*
- kardiograf** -a m *aparát za merjenje srčnih utripov, kardiograf-*

ski -a -o, kardiogram -a m,
kardiogramski -a -o

kardiologija -e ž med. nauk o srcu
kardiospazem -zma = kardio-
spazmus -a m krč trebušne pre-
pone

karditis -a m srčno vnetje

Kárel [-əl] -rla m os. i., Kárlav
-a -o, Kárelček -čka [-rəlč-] m,
Kárelčkov -a -o [-rəlč-], Kárla
-a m, Kárlína -e ž, Kárlínin -a -o

karénca -e ž éakanje, karénčen
-čna -o: ~a doba zavarovanja
éakalna doba

*karfijóla -e ž cvetača, karfijólen
-lna -o [-ln-]: ~a juha

kariatida -e ž kip ženske kot steber
Karibda -e ž, Ščila in Karibda,
gl. Ščila

kariéra -e ž tek, napredovanje v
službi, življenjska pot, kariér-
ski -a -o, karierist -a m stre-
muh, karieristka -e ž

káries -a m med. gniloba, ka-
riózen -zna -o: ~i zobje

karikatúra -e ž, karikatúren -rna
-o, karikatúrist -a m, kariki-
rati -am, karikíranje -a s

karírati -am delati vzorce s kva-
drati, karíran -a -o: ~e hlače,
~i zvezek, papir, karírast -a -o
karitativen -vna -o: ~o delo, ká-
ritas ž neskl.

Kárlovac -vca m, kárlovski -a -o:
Kárlovski cesta, Kárlavčan -a
m, Kárlavčanka -e ž

Kárlavi Vári m mn., Kárlavh Vá-
rov, kárlavarski -a -o: ~a sol
karmeličan -ána m, karmeličan-
ka -e ž, karmeličanski -a -o

karmezín -a m rdeče barvilo, kar-
mezínast -a -o

karmin -a m neko rdeče barvilo,
karmínski -a -o: ~a barva;
karmínskordéč -éča -e

karnevál [-ál] -a m pust, pred-
pust, karneválski -a -o [-ls-]

Kárnija -e ž kr. i., kárnijski -a -o,
Kárni -ov m mn., kárnski -a -o

*karnísa -e ž zastornica (ima dele:
letvo, palico in kljuko), karnís-
nik -a m

káro -a m ime igralne karte, ká-
rov -a -o: ~ as, ~a dama

Káron -a m gl. Háron
karoserija -e ž avtomobilsko ohiš-
je, karoserijski -a -o

karotin -a m neka kemična spo-
jina

kárp kárpa m riba, kárpov -a -o,
karpovina -e ž, gl. tudi kráp

Karpáti -ov m mn., karpátski -a
-o, Véliki Karpáti, Máli Karpáti

kárta -e ž igralna karta, zemlje-
vid, kárten -tna -o: ~i papir;
kartáti -ám, kartánje -a s, gl.
tudi kvárte; kartírati -am delati

zemljevid kake pokrajine, karti-
ranje -a s, kartográf -a m,
kartografija -e ž, kartografi-
rati -am, kartografíranje -a s,
kartográfski -a -o, kartográf
-a m, kartográfski -a -o

Kartágina -e ž kr. i., Kartagíneč
-nca m = Kartazán -ána m,
Kartáginka -e ž = Kartazánka
-e ž, kartagínski -a -o, karta-
žánski -a -o

kartél [-él] -a m, kartélski -a -o
[-ls-], kartelírati -am, karteli-
ranje -a s

kartón -a m lepenka, kartónski -a
-o, kartonírati -am, kartoníran
-a -o, kartoníranje -a s, karto-
náža -e ž, kartonážen -žna -o:
~a tovarna

kartotéka -e ž, kartotéčen -čna
-o: ~o knjigovodstvo

kartuzija -e ž, kartuzíjski -a -o:
~i samostan, kartuzijáneč -nca
m, kartuzijánski -a -o: ~o živ-
ljenje

kárželj -žlja in -željna m vrsta
gob, káržljév -a -o = kárželj-
nov -a -o [-žlj-]

*kása -c ž blagajna, kasírati -am,
kasíranje -a s, *kasír -ja m bla-
gajnik

kasácija

kasácija -e ž *razveljavitev listine, sodbe, kasacijski* -a -o: ~o sodišče, kasírati -am sodbo *razveljaviti sodbo*

+**kasárna** -e ž *vojašnica*, +kasárenski -a -o [-rən-] = kasárniški -a -o, kasarnírati -am, kasarníranje -a s

kasèn -snà -ó, kasnéjši -a -e, káshnji -a -e, *prisl. kasnó, kasnéje ali káshnje; dol. kásni* -a -o -ega; *kasnè -éta* m [*nepoud. povsod kas* -in *kas*-]

kaséta -e ž *škállica*

Kásij -a m, Kásijev -a -o: ~a zarota

Kásija -e ž, Kásijin -a -o

Kasiopéja -e ž *astr.*

kaskáda -e ž *stopničasti slap*

kasnéti -ím *zastajati, muditi; prepoznati, kasèn, počasen postajati; kasni* -íte! *kasnèl -éla* -o. *kasnènje* -a s [*nepoud. povsod kas* -in *kas*-]

kasníti -ím (se) *zadrževati, muditi: kaj me kasníš? sam nič ne naredí pa še druge kasní; kasni* -íte! *kasníl* -a -o, *kašnjènje* -a s [*nepoud. povsod kas* -in *kas*-]

Káspijsko (+Kaspiško) *mórje* -ega -a s *kr. i.*

kásta -e ž *vrsta, pleme, družbeni razred, stan*

kastanjéta -e ž, *nav. mn. kastanjéte -ét glas.*

Kástav -stíva m *kr. i.*, *kástavski* -a -o

kastél [-él] -a m *trdnjávica, gradič, kastelán* -a m *gradnik, kastelánstvo* -a s

Kastilija -e ž *kr. i.*, *kastílski* -a -o [-ls-], *Kastílec* -lca [-le-] m, *Kastílka* -e [-lk-] ž

Kástor -ja m *junak grške pripovedke, Kástor in Póluski zvezdi v ozvezdju Dvojčkov*

kástor -ja m *bober, kastórec* -rca m *vrsta klobukov*

kastrácija -e ž *skopljenje, kastrírati* -am, *kastríranje* -a s, *kastrát* -a m *skópljenec, evnuh, kastrátski* -a -o: ~i *glas otroški glas*

+**kastróla** -e ž *kozica*

káša -e ž, *kášen* -šna -o: ~i oblog; *kášica* -e ž *bot.*, *kášnica* -e ž, *káshnik* -a m, *káshjak* -a m, *káshnat* -a -o: ~a *klobasa, káshast* -a -o: ~a *snov*

kášča -e ž, *káshčica* -e ž

káshelj -šlja m, *káshljati* -am, *káshljanje* -a s, *káshljav* -a -o, *káshljavec* -vca m, *káshljavka* -e ž, *káshljív* -íva -o

Káshmir -a m *kr. i. indijske države. kašmírski* -a -o, *Káshmírec* -rca m, *Káshmírka* -e ž, *kašmír* -a m *vrsta tkanine, prvotno iz Kašmíra, kašmírka* -e ž *kašmírska koza*

Kašúb -a m *pripadnik slovanskega naroda v zaledju Gdanska, kašúbski* -a -o, *kašúbščina* -e ž, *Kašúbsko* -ega s

katafálk -a [-lk-] m (*visok*) *mrtvaški oder*

katahréza -e ž *neppravilna raba. ponesrečena primera (v poetiki)*

katakómbe -mb ž *mn. podzemeljske grobnice, katakómski* -a -o: ~i *sestanki*

kataléktičen -čna -o *nepopoln*: ~a *vrstica*

katalóg -a m *imenik, seznam, katalóški* -a -o, *katalogízirati* -am, *katalogíziranje* -a s, *katalogizácija* -e ž

katalónija -e ž *kr. i.*, *Katalónec* -nca m, *Katalónka* -e ž, *katalónščina* -e ž, *katalónski* -a -o

kataplázma -e ž *med. kašni ovitek*
katapúlt -a [-lt-] m 1. *staroveški top, 2. naprava za dvig avionov, zlasti na letalonosilkah*

katár -ja *m*, katarálen -lna -o [-ln-]: ~o vnetje, katáren -rna -o

katarákt -a *m* slap, prag, jez v reki, brzica

Katarína -e ž l. i., Katarínin -a -o. Kátra -e ž, Kátrin -a -o, Kátrica -e ž, Kátričin -a -o

katáster -tra *m* temeljni vpisnik, zemljiška knjiga, katástrski -a -o = katastrálen -lna -o [-ln-], katastrírati -am

katastrófa -e ž nesreča, polom, poraz, katastrofálen -lna -o [-ln-]

katéder -dra *m* predavalna stolica, šolska, učna miza, katédrski -a -o: ~a učenost

kátedra -e ž stolica (učiteljsko mesto) na visoki šoli

katedrála -e ž stolnica, katedrálen -lna -o [-ln-]: ~a cerkev stolna cerkev

kategóričen -čna -o odločen, določen: ~a izjava

kategoríja -e ž vrsta, razpol, kategoríjski -a -o, kategorizírati -am, kategoriziranje -a s, kategorizácija -e ž, kategorizácijski -a -o

katehét -a *m* veroučitelj, katehétski -a -o, katehétika -e ž, katehétičen -čna -o h katehetiki spadajoč, katehéza -e ž, katehíst -a *m*, katehístinja -e ž, katehízírati -am, katehíziranje -a s, katehízácija -e ž; katehúmen -a *m*, katehúmenski -a -o

katekizem -zma *m*, katekízemski -a -o [-zam-]

katéri -a -o 1. vpraš. z. katéri? vprašuje po vrstah oseb ali stvari: kateri izmed vas je to storil? 2. ozir. z. katéri rabimo, kadar odnosna oseba ali reč ni znana ali kadar mislimo na eno ali več izmed mnogih oseb ali stvari: kateri ste zadovoljni, vzdignite roke; vsaka pšenica, katero kupujem, je snetjava; rabiti ga

moramo, kadar bi bil ki dvo-umen: ta je tisti, kateremu je vse zaupal; smemo ga rabiti tudi za predlogi: pot, po kateri hodiš, vodi v pogubo; hiše, iz katerih so nas prepodili, so zažgali; 3. nedol. z. katéri: če vas katerega zadene, brez strahu pojdi; katérikóli ali katéri kóli, katéri si bódi

katérikrat prisl. 1. vpraš.: katérikrat že neseš danes? (desetikrat); 2. nedol. včasih, tu in tam: katérikrat se poleni; ~ zna, še večkrat pa ne; pa še ~ (kdaj) pridi!

katéta -e ž geom.

katéter -tra *m* (zdravniška priprava), katétrski -a -o, katetrizírati -am, katetriziranje -a s med.

Katilína -a in -e *m* os. i., Katilínov -a -o: ~a zarota

katióń -a *m* pozitivno naelektreni ion, katióński -a -o

katóda -e ž, katóden -dna -o: ~i žarki

katolíčan -ána *m*, katolíčanka -e ž, katolíčanstvo -a s, katolík -a *m* katolíčan, katolíški -a -o, katolíštvo -a s, katolizácija -e ž, katolicízem -zma *m*

Káton -a *m*, Kátonov -a -o

katrán -a *m*, katránski -a -o, katranizírati -am, katraniziranje -a s, katranizácija -e ž, katranizácijski -a -o

Katúl [-úl] -a *m* os. i. rim. pesnika, Katúlov -a -o: ~e pesmi

katún -a *m* bombažna tkanina, katúnast -a -o

káva -e ž, kávin -a -o: ~a primes, káven -vna -o: ~a žlička žlička za kavo, kávnica -e ž škalla za kavo, kávník -a *m* posoda za kavo; kavárna -e ž, kavárnica -e ž, kavárniški -a -o, kavárnar -ja *m*, kavárnarski -a -o; kávovec -vca *m* bot.

kavaleríja

kavaleríja -e ž *konjenica*, kavalerijski -a -o, kavalerist -a m; kavalkáda -e [-lk-] ž *krdelo jez-decev, jáhanje*
kavalét -a m *preprosta, zlasti vojska postelja*
kavalír -ja m *jahač, plemič, kdor dvori damam*, kavalírski -a -o: ~o vedenje, kavalírstvo -a s
kavatína -e ž *lirski samospev*
kávcija -e ž *varščina, jamščina*
kávčenk -a m, kávčukov -a -o, kávčukovec -vca m, kávčukast -a -o
kávelj -vlja in -veljna m, káveljc -a m, káveljček -čka m [-valj-], kávljast -a -o
kavèrna -e ž *votlina, jama*, kaver-nózen -zna -o *med. poln kavern*
kávíar -a m
kávka -e ž, kávkín -a -o: ~o gnezdo, kávkati -am *dajati glasove kakor kavka*
Kavkáz -a m *kr. i. pogorja*, kavkáški -a -o, Kavkázijec -jca m, Kavkázijka -e ž
kávkelj -klja m *kávelj*, kávkeljč -a [-kəlj-] m; kavkljati -ám, kavkljaj -ájtel kavkljal -ála -o, kavkljánje -a s; kávcíti -im
kávra -e ž *rumena koleraba*, tudi kávla -e ž
kávs -a m: to je bil rávs in kávs! kávsati -am, kávsanje -a s, kávs-niti -nem, kávsnjen -a -o
kávstičen -čna -o *jedek, oster: ~a soda*; kávsatika -e ž *vžiganje, jedkanje*, kávsitikum -a m *sredstvo za jedkanje*
kavzálen -lna -o *vzročen*: ~a zveza *vzročna zveza*; kavzálnost -i ž [*povsod: -ln-*]
kazálec -lca [-áɥ-] m 1. *prst na roki*, 2. *kazálo na uri*, kazálček -čka [-áɥ-] m, kazálen -lna -o [-ln-]: ~i *zaimki*, kazálo -a s, kazálce -a [-lc-] s, kazálnik -a [-ln-] m, kazálka -e [-lk-] ž

kázati in *kazáti* kážem, káži -íte! kážóč -a -e, kázal -ála -o, kázánje -a s
kazeín -a m *mlečna beljakovina*
kazemáta -e ž *pred bombami varen prostor v trdnjavi, ječa*
kázen -zni ž, kázenski -a -o: ~o pravo, kázenskopráven -vna -o, kázenskósóden -dna -o [*povsod: kázon-*]
kázen -zna -o: kakor je bilo ~o
Kázimir -a m, Kázimírov -a -o
kazíno m -na -nu -no -nu -nom *društveni dom* = *kazína* -e ž, kázínski -a -o: ~i *ples*
kazíti -ím, kázi -íte! kážěč -ěča -e, kazíl -a -o, (s)kážěn -ěna -o, káženje -a s, kazílen -lna -o [-ln-], kazílec -lca [-lc-] m, kazílka -e [-lk-] ž
kaznováti -újem, kaznúj -te! kaznújóc -a -e, kaznovál -ála -o, kaznován -a -o, kaznovánje -a s, káznjenec -nca m, káznjenka -e ž, káznjenski -a -o, kaznív -íva -o, kaznívost -i ž, kaznílen -lna -o [-ln-], kaznílnica -e [-ln-] ž, kaznílniški -a -o, kaznoválen -lna -o [-ln-]
kazuístika -e ž *veda, ki se ukvarja s posameznimi značilnimi primeri (moralnimi ali pravnimi)*, kazuíst -a m, kazuístičen -čna -o
kážímed -a m *neka rastlina*
kážípót -a m *roka, kážípóten* -tna -o: ~i *napis*
kčáši *prisł. takoj*
kdáj *vpraš. prisł.*: od kdáj, do kdáj; *kdáj nedól. prisł.*: kdáj pa kdáj *včasih*; ti bo kdáj še žal, še kdáj kaj *rěci*
kdó 1. *vpraš. z kóga, kómu, kóga*, pri kóm, s kóm; kdo? *vprašu'e samo po osebah nasploh, ne glede na spol in število*: kdó je prišel? kdó so krivci? 2. *nedól. z. kdo uporabljamo za katero koli nedoločeno osebo*: tak mi vendar kdo *povej*, kako je s to

stvarjo! *v prisl. zvezah*: kdo ve kje, kdo ve kam, prišel je od kdo ve kod, kdo ve kako, kdo ve kateri; *gl. tudi nekdo*
kdór *ozir. z. kógar, kómur, kógar, pi kómer, s kómer; kdór si bódi, kdór kóli in kdorkóli*
kéba -e *ž kokoš brez repa, kébast -a -o brez repa, s prisekanim repom, kébec -bca m žival s prisekanim repom, kébček -čka m mlad pišč, piščanec*
kebel [kəbəy] -blà *in kábel [-əy] -bla m škaf, keblíca -e [kəb-] ž*
kèc [kəc] *medm.:* dobil boš kèc po rokah, kecníti -nèm, kecnì -íte! kecníl -íla -o [*povsod: kəc-*]; *gl. tudi krc*
kéfir -a *m vrsta kislega mleka. kéfirov -a -o: ~ kvas*
kéglj -glja *m, kégljic -a [-gəlj-] m, kegljíček -čka m; kegljái -ám, kegljáj -ájte! kegljál -ála -o, kegljánje -a-s, kegljáč -a m, kegljíšče -a s, kegljávéc -vca m, kegljávka -e ž*
kehljái -ám, kehljáj -ájte! kehljál -ála -o, kehljánje -a s
kekljái -ám *jecljati, kekljáj -ájte! kekljál -ála -o, kekljánje -a s, kekljávéc -vca m jecljavéc*
+kéla -e *ž ometica, zidarska žlica, ometata*
kélih -a *m, kélihov -a -o: ~a noga; kélihast -a -o*
Kélt -a *m, mn. Kélti in Kéltje -ov nekdanji indoevropski narod. kéltski -a -o, kéltščina -e ž [povsod: -lt-]*
kémbelj -beljna [-balj-] *in -blja m*
kemija -e *ž, kémičen -čna -o, kémik -a m, kémičarka -e ž, kemizém -zma m med., kemi-kálija -e ž, kemigráf -a m, kemigráfija -e ž, kemoterápija -e ž zdravljenje s kemičnimi sredstvi, kemóza -e ž med.*
kengurú -ja *m vrsta vrečarjev, kengurújev -a -o: ~a vreča*

Ként -a *m kr. i., kéntski -a -o kéntumski jeziki (zahodna indoevropska jezikovna skupina)*
Kéops -a *m, Kéopsov -a -o: ~a piramida*
képa -e *ž, képica -e ž, képast -a -o, kepát -áta -o; képati -am, képanje -a s, képiti -im se: sneg, moka, sladkor se képi*
Képler -ja *m os. i. zvezdoslovcá, Képlerjev -a -o: ~i zakoni*
ker vez., zato ker: zato ker si to storil, ne pojdeš z nami; zato ne pojdeš z nami, ker si to storil; storil sem zato, ker drugače nisem mogel [*kér ali nast.*]
kerámika -e *ž lončarska umetnost, kerámičen -čna -o: ~i izdelki, kerámič -a m, kerámičarka -e ž, kerámiški -a -o*
keratín -a *m roženina, keratítis -a med. vnetje roženice*
keratofír -a *m kamenina, keratofírov -a -o: ~i grohi, keratofírski -a -o: ~a lava*
keroplástika -e *ž izdelovanje podob iz voska*
kêrub -a *m angel, kêrubski -a -o, kêrúb -a m, kêrúbinski -a -o*
Kerzonéz -a *m kr. i., kerzonéški -a -o*
kès -à [kəs-à] *m, kesáti -ám se, kesáj -ájte sel kesál -ála -o, skesán -a -o, kesánje -a s [povsod: kəs-]*
kesen *gl. kasen*
ki *ozir. z. se ne sklanja, a se rabi za vse sklone, spole in vsa števíla; dodajamo mu osebne záimke raznih oseb v odnosnem sklonu, spolu in števílu; rabimo ga pa, kadar govorimo o določeni osebi ali stvari: Tista pšénica, ki jo zdaj kupuješ, je snetjava. To ni za velikana, ki se mu pravi Brdavs, pa tudi zame ne, ki mi pravite Krpan*
kídatí -am, kídanje -a s, kídáč -a m, kídalec -lca [-áy-] *m, ki-*

kifóza

dálka -e [-áú-] ž, kidálnice -ic [-áú-] ž mn. vile za kidanje
 kifóza -e ž skrivljenost hrbtenice
 kihati -am, kihanje -a s, kih -a m, kihálen -lna -o [-ln-]: ~i prašek, kihav -a -o, kihavec -vca m, kihavka -e ž, kihavica -e ž, kihavost -i ž, kihniti -nem
 kij -a m, kijast -a -o, kijec -jca m, kijček -čka m, kijáca -e ž kij
 Kijev -a m kr. i. ruskega mesta, kijevski -a -o, Kijevčan -a m, Kijevčanka -e ž
 kíkati -am in -čem hripav biti, ~ se hehetati se, kíkniti -nem hripav glas dati
 kikirikí medm. petelinje petje, kikirikí -ja m, kikirikati -am, kikiríkanje -a s
 *kíkla -e ž krilo, rod. mn. kíkel [-kəl]; *kíklíca -e ž krilce
 Kiklóp -a m gl. Kiklop
 kila -e ž, kílen -lna -o [-ln-]: ~i pas, kilav -a -o, kilavec -vca m, kilavka -e ž, kilavost -i ž, kilast -a -o: ~a repa
 kilogram -a m, kratica: kg; kila -e ž: dve kili, tri kile, pet kíl; kilográmski -a -o, kilogramméter -tra m, kilogrammétrski -a -o
 kilohérc -a m fiz., kratica kHz
 kilométer -tra m, kratica: km, km², km³; kilométrski -a -o, kilometrína -e ž plačilo za km, kilometráža -e ž podatki v km
 kilovát -a m 1000 vatov, kratica kW, kilovátén -tna -o: ~a ura, kratica: kWh
 kilovólt -a [-lt-] m 1000 voltov, kratica: kV
 kímati -am, kímanje -a s, kímav -a -o, kímavec -vca m kdor samo kima, kímavka -e ž, kímniti -nem, kímíljaj -a m, kímálen -lna -o [-ln-]: ~a mišica
 kímavec -vca m september
 Kímbri -ov m mn. nekdanji keltski prebivalci Walesa, kímbrski -a -o, kímbrščina -e ž

Kímon -a m, Kímonov -a -o
 kimóno -na m japonsko vrhnje oblačilo s širokimi rokavi, obleka kimóno, bluza kimóno, rokavi kimóno
 Kína -e ž gl. Kitájsko -ega s
 kíncati -am = kinkati -am
 +kínč -a m okras, lišp, nakit; +kínčati -am krasiti, zaljšati, lišpati, kiliti
 kinemátika -e ž nauk o gibanju ne glede na gonilne sile, kiné-tika -e ž nauk o gibanju, kiné-tičén -čna -o: ~a energija
 kinematográf -a m in kino -a m, -u -o -u -om, kinematográfski -a -o: ~i aparat, ~a dvorana, ~o gledališče, ~a predstava, v vsakdanji rabi tudi okrajšave po tujih zgledih: kino dvorana, kino predstava, toda: kinooperatêr, kinostúdio, kinoprojéktor, kinoaparát
 kinín -a m zdravilo proti malariji, kinínski -a -o, kinínovec -vca m
 kinkati -am, kínkanje -a s, kínkav -a -o, kínkavec -vca m, kínkež -a m, kínkniti -nem, kínkljáti -ám, kínkljáj -ájte! kínkljál -ála -o, kínkljánje -a s
 kinológ -a m, kinolóški -a -o: ~o društvo; kinológija -e ž
 kíosk -a m odprta vrtna hišica, prodajna hišica za časopise, okrepčila ipd.
 kíp -a m, kípec -pca m, kípár -ja m, kípárka -e ž, kípárstvo -a s, kípárnica -e ž, kípárski -a -o
 kípéti -ím, kípi -íte! kípèč -éča -e, kípèl tn kípel -éla -o, kípè-nje -a s; kípniti -nem, kípnje-nje -a s, kípnjenec -nca m = kípnik -a m, kípnjenke -nk ž mn. neke gibanice, kípnjak -a m; kípélen -lna -o [-ln-]: ~i proces, kípèlnost -i [-ln-] ž
 kírasír -ja m oklepnik, kírasírski -a -o oklepniški

Kirgíz -a m *pripadnik naroda v Srednji Aziji*, kirgíški -a -o: Kirgíška stepa

Kírka -e ž, Kírkin -a -o

Kíros in Kír Kíra m, Kírov -a -o, Kirupedíja -e ž

kirúrġ -a m *med.*, kirúrġinja -e ž, kirurgíja -e ž, kirúrġičen -čna -o: ~o zdravljenje, kirúrški -a -o: ~a klinika

kis -a m, kisen -sna -o, kisár -ja m, kisárna -e ž, kisovár -ja m, kiasast -a -o

kisál [-áj] -li ž *kisle jedi in piĵate*, kisáló -a s *kisalna snov*, kisálen -lna -o [-ln-], kisálnica -e [-ln-] ž

kísati -am (se), kisanje -a s, kísav -a -o, kísavec -vca m 1. *kdor se rad kisa*, 2. *kislíca (rastlina)*

kisel [-áj] -sla -o, kislec -a [-ac-] m, kislíca -e ž, kislína -e ž, kislínski -a -o, kisllost -í ž, kislóba -e ž = kislóča -e ž; kiselják -a m, kislást -a -o, kiselkast -a -o [-al-]; kislíti -ím, kislí -íte! kislěč -ěča -e, kislíl -a -o, kisljénje -a s, kisléti -ím, kislěl -éla -o, kislénje -a s

kisík -a m, kisíkov -a -o

*kist -a m *čopič*

kít -a m *morski sesalec*, kítov -a -o, kítovec -vca m, kitovína -e ž, kitolòv -óva m, kitolóvka -e ž (*ladja*), kitolòvec -vca m, kitolòvstvo -a s

kít -a m *mazivo, lepilo, zamazka*, kítati -am *maziti*, kítast -a -o *mazivast*: ~a snov

kíta -e ž, kítica -e ž, kítka -e ž, kítje -a s, kítast -a -o, kítnat -a -o, kítav -a -o, kítén -tna -o: ~a ovojnica, kítnica -e ž, kítiti -ím, (o)kíten -a -o, kíténje -a s

Kitájsko -ega s: na Kitájskem, Kitájska -e ž: v Kitájski, kitájski -a -o: ~o srebro, Kitájec -jca m, Kitájka -e ž, kitájščina -e ž

kitára -e ž, kitarist -a m, kitarístka -e ž

kízmet -a m *usoda, kakor je namenjeno*

kjé *prisl. (točka) 1. vpraš.*: kje si bil? ne vem, kje tiči otrok, 2. *nedol.* kjé: išči si službe kje drugje! +od kje *od kod*, +do kje *do kod*

kjér in kjèr ozir. prisl.: kjér te najdem, tam te bom; kjerkóli *ali* kjèr kóli, kjer si bódi

kláda -e ž, kládica -e ž, kládje -a s, kláden -dna -o: ~a stena, kládast -a -o: ~ človek, kládnica -e ž *sekira za katanje klad*

kládivo -a s, *rod. mn.* kládiv, kládivce -a s [*povsod: +div-*]; kládivnica -e ž *neka sekira in riba*, kládivišče -a s, kládivar -ja m

klafáti -ám *umazano govoriti*, klafáj -ájte! klafál -ála -o, klafánje -a s, klafáč -a m, klafárski -a -o: ~e besede, klafáriti -ím, klafárjenje -a s, kláfast -a -o *klepetav*

*klaféta -e ž *slab klobuk zaničlj.* = *klafrnica -e ž, *klafédra -e ž

*kláftra -e ž *seženj*, *kláftrski -a -o: ~a drva *séženjska drva*

klája -e ž *gl. klásti kládem*

kláma -e ž 1. *zmešane sanje*, 2. *človek, ki nerodno hodi ali se vede, pijanec, norec*, klámast -a -o, klamáti -ám *kakor v omotici okrog hoditi* = klamotériti -ím; klamáj -ájte! klámál -ála -o, klámánje -a s

+klámfa -e ž *penja, penjača, skóba*, +klámfica -e ž, +klámfati -am *spenjati, zbijati*, +klámfar -ja m *klepar*

klánec -nca m, klánček -čka m, klánčan -ána m *prebivalec na klancu* = klánčar -ja m, klánčast -a -o, klánčen -čna -o, klánčnik -a m, klánčina -e ž; iti, voziti v klánec *navzgor*, po klancu *navzdol*

klánjati

klánjati -am se, klánjanje -a s
klápati -am in klapáti -ám, klapáj -ájte! klapál -ála -o: ušesa mu klapajo, klápanje in klapánje -a s, klápast -a -o: ~a ušesa; klapouh -úha -o, klapoušen -šna -o, klapoušnica -e ž *zaušnica*, klapoušec -šca m, klapoušiti -im, klapoušenje -a s
Klára -e ž *os. i. Jasna*, Klárin -a -o, klarisa *ali* klarisinja -e ž *redovnica sv. Klare*
klarinet -a m, klarinéten -tna -o: ~i glas, ustnik; básovski klarinet, klarinetist -a m
klás -a in klasú m, klásje -a in klasjè -à s, klásek -ska m, klásček -ščka m, klásast -a -o, klásen -sna -o, klásnat -a -o: ~e trave, klasät -áta -o, klasí -nec -nca m, klasnica -e ž, klasíti -ím, klási -íte! klasčè -éča -e, klasíl -a -o, klasénje -a s, klasítev -tve ž
klasifikácija -e ž *redovanje, razvrstitev, ocena, razredba*, klasificirati -am (*po*) *razdeliti, oceniti*, klasificiranje -a s, klasifikacijski -a -o: ~a konferenca
klásik -a m *zgleden pisatelj (posebno grški in rimski)*, klásičen -čna -o: ~o delo, klásičnost -i ž; klasicizem -zma m, klasicist -a m, klasicističen -čna -o
***klasirati** -am *po velikosti ločiti*, *klasiranje -a s
klásti -dem položiti, *polagati*: živini klásti; kládi -te! kládel -dla -o, kládenje -a s; klást -í ž; klája -e ž, klájarica -e ž *rjuha, v kateri nosijo klojo živini*, klájen -jna -o: ~i koš, ~o apno
kláti kóljem, kólji -íte! koljóc -a -e, klál -ála -o, klán -a -o: ~ les; klánje -a s, kláven -vna -o: ~i dar, ~a živina, klávnica -e ž, klávec -vca m, klávka -e ž, klávski -a -o, klávščina -e ž

klátiti -im (se), kláti -íte! klátèč -éča -e, klátíl -íla -o, (o)kláten -tena -o, klátenje -a s; klátež -a m, kláteški -a -o: ~o življenje, klátežnica -e ž; klátivítez -a m
klavír -ja m (+glasovir), klavírski -a -o: ~i virtuóz; klavíatúra -e ž
klávrn -a -o, klávrnež -a m, klávrnost -i ž
klávzula -e ž *omejitev, pridržek*, klavzulirati -am
klavzúra -e ž *zapora*, klavzúren -rna -o: ~i prostor, izpit
klávžar -ja m *šoja*
klécati -am, klécanje -a s, klécav -a -o: ~a noga; klécavec -vca m *klecav človek*, klécavka -e ž, klécavost -i ž, klécni -nem
kleč -a m in klèč -í ž, po klečéh; klèče -éta s *peščena sipina*, klečét -i ž *skalna plitvina v reki*, *peščena sipina*, klečevít -a -o
klečáti -ím, ž, mn, klečijo in klečé, kléči -íte! klečèč -éča -e, klečé, kléčál -ála -o, klečánje -a s, klečálnik -a [-áj-] m
klečepláz -áza m, klečeplázec -zca m, klečeplázen -zna -o, klečeplástvo -a s, klečepláziti -im, klečeplázenje -a s
kléj -a m, kléjast -a -o: ~a snov, klejiti -ím, kléji -íte! klejíl -a -o, klejen -éna -o, klejénje -a s; kléjar -ja m, klejárnica -e ž; kléjlec -jca m; kléjev -a -o, klejevína -c ž, klejíl -a [-ín-] m, kléjnat -a -o
klèk -éka m *kletvica*: ti klèk babji! Klèk -éka m *kr. i. gore*, *zbirališče čarovnic*, na Kléku
kléka -c ž *kljuse, suha krava, grčasta krivina na drevesu*, klékast -a -o *krivenčast*
kleketáti -ám in -éčem, kleketáj -ájte! kleketál -ála -o, kleketánje -a s; srake kleketájo *ali* klekečejo

klékljati -am, klékljan -a -o: ~a čipka; klékljanje -a s, klékljatica -e ž, klékljarski -a -o: ~a obrt, klékljarstvo -a s

Klémén -éna m os. i., Kleménov -a -o; klementínec -nca m

klèn -éna m maklèn, klénov -a -o, klénovec -vca m, klénovina -e ž

klèn -éna m riba iz reda krapovcev, kléneec -nca m

klén -a -o: ~o žito, ~ slog, klénka -e ž neko jabolko, klénost -i ž

klénkati -am, klénkanje -a s, klénk -a m: v klénk zvoniti, klénkniti -nem, klénköt -öta m

klepár -ja m, klepárski -a -o: ~o orodje, klepárstvo -a s, klepárnica -e ž, gl. tudi klepáti

klepáti klépljem, kléplji -íte! klépal -ála -o, klepánje -a s; klèp -épa m, po klépu: moka po klépu diši, mn. klépi; klepálo -a s, klepálnik -a [-áú-] m, klepáč -a m, klepálen -lna -o [-ln-]: ~o kládivo, klepálec -lca [-áú-] m; klépniti klépnem: pokrov klépne, klépní -íte! klépníl -íla -o; klépec -pca m, kléпка -e ž *kravji zvonec, ličnica*

klepetáti -ám in -éčem, klepetáj -ájtel klepetál -ála -o, klepetánje -a s; klepét -éta m, klepetáč -a m, klepetáča -e ž, klepetálo -a s, klepetáv -áva -o, klepetávec -vca m, klepetávka -e ž = klepetúlja -e ž, klepétec -tca m, klepétčev -a -o

kleptomán -a m, kleptománski -a -o, kleptomanija -e ž

klérík -a m duhovnik, duhovniški pripravnik, klérus in klér kléra m duhovniški stan, klerikálen -lna -o [-ln-], klerikálec -lca [-lc-] m, klerikálka -e [-lk-] ž, klerikalízem -zma m

klesáti kléšem, kléši -íte! klesóč -a -e, klésal -ála -o, klesánje

-a s, klesár -ja m, klesárski -a -o: ~o orodje, klesánc -nca m

kléstiti -im, (o)kléščen -a -o, kléščenje -a s; klést -a m 1. *kleščenje, 2. odsekana veja*, klestílnik -a [-íú-] m, klestína -e ž; kléstje -a s, kleščenína -e ž *obsekano vejevje*, kléščevec -vca m *okleščeno deblo*

kléšče ž mn. kléšč kleščam kléšče v kleščah s kléščami; kléščice -ic ž mn.; kléščar -ja m, kléščarica -e ž, kleščáriti -im *pri oranju klešče držati*, kléščast -a -o, kléščnik -a m, kléščman -a m

kleštra -e ž *klešče, neroda, motovilo*, kleštráti -ám *klestíti, motovíli*, kleštráj -ájtel kleštrál -ála -o, kleštranje -a s

klét -í ž, klétka -e ž, kletár -ja m, kletarica -e ž, kletárstvo -a s, kletáriti -im, kletárjenje -a s, kléten -tna -o: ~i ključ, ~i prostori

kléti kólnem [-óú-], kólni -íte! [-ou-], kolnóč -a -e [-ou-], klél -a -o, klétje -a s, klétev -tve ž, klétvica -e ž, kletvína -e ž

klevéta -e ž *obrekovanje*, klevetáti -ám *obrekovali*, klevetál -ála -o, klevétnik -a m *obrekovalec*

klica -e ž, klíčen -čna -o: ~i list, klíčica -e ž, kliconósec -sca m *bacilonosec*

klicati -čem, kličóč -a -e, klíči -te! klical -a -o in -ála -o, klican -a -o, klicanje in klicánje -a s, klic -a m, klicáj -a m, klicár -ja m, klicálec -lca [-áú-] m, klicálka -e [-áú-] ž

klíent -énta m *varovanec, odjemalec*, klientéla -e ž *varstvo, odjemalci*, klíentski -a -o

klíka -e ž *svoját*, klíkarški -a -o, klíkarstvo -a s

klikniti -nem, klik -a m

klíma -e ž, klímátičen -čna -o: ~i kraji, ~e razmere, ~o

klímaks

zdravljenje; klimatologija -e ž, klimatológ -a m, klimatolóški -a -o; klimatoterapija -e ž
klímaks -a m *stopnjevanje (v poetiki)*
klimaktêrij -a m *mena, menska jalovost*, klimaktêričen -čna -o: ~i znaki
klin -ína m, klíнец -nca m, klínček -čka m, klínar -ja m, klínast -a -o; klíniti -im *postavljati kline, šiliti*, klínjenje -a s, klínčati -am *klíнец biti (otročka igra)*, klínčanje -a s; klínčnica -e ž *rastlina, neka hrúška*; klínopís -a m
klína -e ž *rezilo, britvica*, klínica -e ž
klínika -e ž *zdravstvena učilnica ob ležečih bolnikih*, klíníčen -čna -o: ~o zdravljenje, ~i besednjak, ~i zdravnik = klínik -a m
*klínker -ja m *prepeka, 1. vmesni produkt cementne industrije, 2. zidak, žgan do zgostitve*
Klíó ž Klíe Klíi muza zgodovine, Klíin -a -o
klíring -a m (clearing) *plačilo po nakazilu*: plačati v ~u; klírinški -a -o
klístírati -am *drístiti gl. tam*; klístíranje -a s, klístíra -e ž *drístenje*, klístír -a m *drístilo*, klístírka -e ž *drístilja*, klízma -e ž
klíšé -ja m *plošča za tiskanje slik*, klíšírati -am *delati klíšeje*, klíšíranje -a s, klíšárna -e ž
klíti -jem, klíj -tel klíjôč -a -e, klíl -a -o, klítje -a s
klívkati -am *in čem stokati, vzdihovati, cviliti*: pes, pura klívče, klívkanje -a s
kljúb *prisl. in predl. vkljúb, nakljúb*: ~ tému, kljúb temu da *čepprav, dasi*; kljúb delati komu; kljubovati -újem, kljubúj -tel kljubujôč -a -e, kljubovál -ála -o, kljubovánje -a s, kljuboválec -lca [-áú-] m, kljubo-

válen -lna -o [-ln-], kljuboválnost -i [-ln-] ž, kljubast -a -o
kljúč -a m, kljúčen -čna -o: ~a stavba, kljúčev -a -o: ~a brada, kljúčnica -e ž *neka kost*, kljúček -čka m, kljúčár -ja m, kljúčaríca -e ž, kljúčárski -a -o: ~o delo, kljúčárstvo -a s, kljúčávnica -e ž, kljúčávníčen -čna -o: ~a luknja, kljúčávníčar -ja m, kljúčávníčarstvo -a s, kljúčávníčárski -a -o: ~o orodje, kljúčiti -im, kljúči -tel kljúčil -a -o, kljúčenje -a s
kljúka -e ž, kljúkica -e ž = kljúkica -e ž, kljúkar -ja m, kljúkast -a -o: ~ nos *orlovski nos*, kljúkasti križ, kljúkát -áta -o, kljúkec -kca m *skljúčen človek, odpiráč, zvítež*: lažnivi kljúkec, kljúkonôs -ósa m
kljúkati -am *trkati, bítí, tolčítí*, kljúkanje -a s, kljúkavec -vca m, kljúkniti -nem *nalahno potrkati, počepniti*
kljún -a m, kljunáč -a m *plíč*, kljunast -a -o, kljunáš -a m, kljúnček -čka m, kljúnčkati -am se, kljúniti -nem, kljúnec -nca m, kljunát -áta -o, kljunotáj -ája m *neki hrošček*
kljúsa -e ž, kljúse -eta s *in kljusè -éta s*, kljúsast -a -o, kljúšati -am
kljувátí kljувam *in* kljújem, kljúj -tel kljújôč -a -e, kljувál -ála -o, kljувánje -a s, kljувáč -a m, kljувálnik -a [-áú-] m *neko bakrarsko orodje*, kljувálec -lca [-áú-] m
klobáka -e ž
klobása -e ž, klobásen -sna -o, klobasáč -a m = klobasár -ja m, klobasáti -ám, klobasäj -ájtel klobasál -ála -o, klobasánje -a s, klobásar -ja m *kdor dela klobase*, klobásarica -e ž, klobásast -a -o, klobásica -e ž, klobásíčar -ja m

klôbčič -a *in* klôbčič -iča *m*, klôbec -bca *m*, klôbček -čka *m*, klôbko -a *s*, klôbčece -a [-čac-] *s*, klôbčast -a -o, klôbkast -a -o, klôbčičast -a -o

klôbúk -a *m*, klôbúček -čka *m*, klôbučár -ja *m*, klôbučarica -e *ž*, klôbučarija -e *ž* = klôbučárstvo -a *s*, klôbučáríti -im, klôbučárka -e *ž*, klôbúčast -a -o = klôbúkast -a -o, klôbučina -e *ž* = klôbučevína -e *ž*, klôbučínast -a -o = klôbučevínast -a -o, klôbúče -a *s* = klôbúkovje -a *s* *repuh bot.*, klôbúčnica -e *ž* *škalla za klôbuke*, klôbučnják -a *m* 1. *oblika za klôbuke*, 2. *neka morská žival*; klôbúčiti -im *se oblačiti se*, klôbúčenje -a *s*

klôbúštra -e *ž* *slab klôbuk*, klôbuštráti -ám *zmešati, spriditi, klepetati*, klôbuštráj -ájtel klôbuštrál -ála -o, klôbuštránje -a *s*, klôbuštráč -a *m*

klôcati -am *in* -čem: *koklja klôče*, klôča -e *ž* *koklja*, klôčiti -im, klôčenje -a *s*

klôčec -čca *m* *jesika bot.*, klôček -čka *m* *pistacija bot.* = klôčičev -vca *m*

klôfúta -e *ž* *zaušnica*, klôfutáti -ám, klôfutáj -ájtel klôfutál -ála -o, klôfutánje -a *s*, klôfútiniti -nem = klôfniti -nem *in* klôfnem, klôfnjen -a -o

klôka -e *ž* *koklja*, klôkati -am *in* -čem, klôkotáti -ám *in* -óčem, klôkotáj -ájtel klôkotál -ála -o, klôkotánje -a *s*, klôkôt -ôta *m*, klôkotíca -e *ž* *vrsta kozarca*

klôkan -a *m* *čergu zool.*

klôkar -ja *m* *ěrna žolna*

klômpati -am, klômpanje -a *s* = klônkati -am, klônkanje -a *s*: voda *v posodi klômpa*, klônka; klômpniti -nem: ~ *v vodo*; klônkniti -nem: *kamen klônkne v vódo*

klôncati -am *omahovati, šepati*, klôncniti -nem

klônica -e *ž* *vozarna, remiza, gl. kolníca*

klôniti klônem, klôni -íte! klôněč -ěča -e, klônil -íla -o, klônjenje -a *s*, klônítev -tve *ž*

klôp klôpa *m* *klôš*, klôpov -a -o
klôp -í *ž*, klôpca -e *ž*, klôpčica -e *ž*, klôpen -pna -o: ~a *deska*, klôpnica -e *ž* *deska pri klôpi*

klôpec -pca *m* *loputa, loputica*

klôpotáti -ám *in* -óčem, klôpotáj -ájtel klôpotál -ála -o, klôpotánje -a *s*, klôpot -ôta *m*, klôpotáč -a *m*, klôpotáča -e *ž*, klôpotálo -a *s*, klôpotáv -áva -o, klôpotávec -vca *m*, klôpotávka -e *ž*, klôpótec -tca *m*, klôpotúlja -e *ž*

klór -a *m*, klórov -a -o, klórovec -vca *m*, klórát -a *m*, klóríd -a *m*, klórit -a *m*, klórofórm -a *m*, klóroformírati -am, klóroformíranje -a *s*, klóroformízem -zma *m*, klórovodík -a *m*, klórovodíkov -a -o: ~a *kislina*, klórofil [-tí] -a *m*

klôš klôšca *m* klôp, klôšec -a [-čac-] *m* = klôšček -ščka *m*, klôščev -vca *m* *ricinus*, klôščevína -e *ž*

*klôšter -tra *m* *samostan*, *klôštrski -a -o *samostanski*

klôt -a *m* *vrsta tkanine*, klôtast -a -o: ~a *obleka*, *podloga*

Klôto -te *ž* *ena od treh park*, Klôtin -a -o

klôvn -a *m* *šaljivec, burkež*, klôvnski -a -o: ~i *izraz*

klôzét -a *m*, klôzéten -tna -o: ~i *papir*

klúb -a *m*, klúbski -a -o: ~a *soba*, *seja*, ~i *načelnik*; klúbovec -vca *m*, klúbovski -a -o, klúbáš -a *m*, klúbáški -a -o, klúbáštv -a *s*

kmáln *prisl.*: ~ *potem*, *nato*, ~ *za njim*; *kmalu bi bilo po*

kmèt

njem *skoraj*; vsi kmalu so prišli *hkrati*

kmèt kméta *m*: iti na kméte, s kmétov priti, živeti na kmétih; kmétiški -a -o = kméčki -a -o = kmétski -a -o, kmetič -iča *m*, kmetávs -a *m* zaničlj., kmetávslja -e ž zaničlj., kmetíca -e ž, kmetíja -e ž, kmetíjica -e ž, kmetíjski -a -o, kmetíjstvo -a *s*, kmetováti *in* kmétovati, kmetújem *in* kmétujem, kmetúj *in* kmétuj -te! kmetováł -ála -o *in* kmétováł -a -o, kmetovánje *in* kmétovanje -a *s*, kmetoválec -lea [-áú-] *m*, kmetováłka -e [-áú-] ž, kmetováłski -a -o [-áú-], kmétstvo -a *s*

*knéftra -e ž navoza

Kneipp [knájp] -a *m*, Kneippov -a -o [knájpoú -ova]: ~a kava, ~o zdravljenje, knájpati -am se, knájpanje -a *s*

knéz -a *m*, knegínja *in* knéginja -e ž (*knezova žena*), knéžna -e ž (*knezova hči*), knézov -a -o (*če mástimo enega kneza*): ~a hči, ~ zet; knéžji -a -e (*splošno*): ~ega rodú; knéštvo -a *s*; knezováti -újem, knezováł -ála -o, knezovánje -a *s*, kneževína -e ž, knezoškóf -škófa *m*, knezoškófija -e ž, knezoškófijski -a -o

knjákast -a -o *pohabljen, okrnjen*
knjiga -e ž, knjigár -ja *m*, knjigárna -e ž, knjigárniški -a -o, knjigárništvo -a *s*, knjigárski -a -o, knjigárstvo -a *s*; knjizica -e ž, knjizúra -e ž zaničlj., knjizén -žna -o: ~i jezik, trg, ~a slovenščina; knjízeven -vna -o: ~o delo; knjízevnost -i ž, knjízevnik -a *m*, knjízevnica -e ž, knjízevniški -a -o; *povsod tudi*: knjízév-

knjigo-v sestavi: knjigoljúb -a *m*, knjigonóša -a *in* -e *m* kdor knjige nosi, knjigopísec -sca *m*, knjigopísje -a *s*, knjigotržec

-žca *m*, knjigotržen -žna -o: ~a cena, knjigotrštvo -a *s*, knjigovéz -a *m* = knjigovéзец -zca *m*, knjigovéški -a -o, knjigovéštvo -a *s*, knjigovódja -a *in* -e *m*, knjigovódkinja -e ž, knjigovódstvo -a *s*, knjigovódski -a -o: ~i tečaj, knjigožèr -žéra *m*

knjížnica -e ž, knjížničen -čna -o: ~i prostori, knjížničar -ja *m*, knjížničarka -e ž, knjížničarski -a -o: ~a služba, ~o delo

knockout [nókauł] -a *m* odločilni udarec za zmago v boksarskem boju, uničenje, knockout *prisl.*: pobil ga je knockout, zdaj je knockout; knockoutirati -am [nókauł-] na ıla podreti

*knúta -e ž usnjen bič, korobač

ko *vez.* 1. časovni: ko denar poide, pamet pride; hitro ko, brž ko, vtem ko, medtem ko, bolj ko, dalj ko: bolj ko je tekla kri, več je bilo partizanov; dalj ko je pravil, bolj ga je brat zavidal; 2. *primerjalni*: ko (= kot, kakor) bi trenil, jaz sem močnejši ko ti (= kot, kakor ti); beži, ko (= kot, kakor) da gori za njim; 3. *pogojni* (*neresnični pogoj*): ko bi ljudje ne mrli, bi svet podrl

koadjútor -ja *m* pomočnik (*v cerkveni službi*), koadjútorjev -a -o, koadjútorski -a -o

koagulát -a *m* strjenina, koagulácija -e ž strjevanje, sesedanje, koagulariti -am strđiti se, sesirđiti se, zakrkniti, sesesti se

koalicija -e ž zveza, koalicijski -a -o: ~a vlada, koalirati -am, koaliran -a -o zvezan

kobacáti -ám, kobacáj -ájte! kobacál -ála -o, kobacánje -a *s*, kobacélj -clja *m* otrok, ko še kobacá, kobáciti -im se kozolce prevračati, kobáčnik -a *m* kobacelj; kobaceljáti -ám, kobac-

- ljaj -ájte! kobacljäl -ála -o, kobacljanje -a s
- kobáliti** -im, kobáljenje -a s, kobálj -a m: za dober ~ (*korak*) se premakniti; kobálj *prisl.*; kobálja -e ž, *nav. mn.* kobálje *razkretene noge človeka*, kobáljast -a -o *rogovilast*, kobáljati -am s *težavo se premikati*, kobáljanje -a s
- kobalt** -a m *kem.* *prvina*, kobaltov -a -o: ~ sulfat, kobaltín -a m *neka ruda*, kobaltooksid -a m, kobalten -tna -o: kobaltne spojine [*povsod: -lt.*]
- Kobanci** -ev m *mn. prebivalci Kozjaka ob levem bregu Drave*, kóbanski -a -o, Kóbansko -ega s: na Kóbanskem, s Kóbanskega
- kóber** -bra m *kocka*: kóbre metati *kockati se*, kóbrast -a -o, kóbrati -am: z lešniki kóbrati. kóbre -a m, kóbranka -e ž *ime neke naše kače*
- kobila** -e ž, *rod. mn.* kobíl [-íl], kobílji -a -e: ~e mleko, kobílar -ja m, kobílarija -e ž, kobílarína -e ž = kobílarínica -e ž, kobílica -e ž, kobíličar -ja m, kobíličast -a -o, kobíličji -a -e, kobílití -im (se), kobílje -a s *sk. i. deblo, trtne veje*
- kóblji** -a -e, kóblja muha, Kóblja glava *kr. i.*
- kóbra** -e ž *indijska kača naočárka*
- kobúl** [-úl] -a m = kobúla -e ž, kobúleček -čka [-lč-] m: ~ češenj; kobúlica -e ž, kobúlnica -e [-ln-] ž, kobúlnat -a -o [-ln-], kobúlast -a -o
- kóc** kóca m, kócast -a -o, kocáti -ám, kocáj -ájte! kocál -ála -o: sneg kocá (*pada v debelih kosmih*), kócelj -clja m *kocasta oseba, žival ali reč*, kócnja -e ž *velika snežinka*, kócnjast -a -o, kócnjat -a -o; kócnjati -ám, kócnjáj -ájte! kócnjäl -ála -o; kóconög -óga -o
- kocén** -a m *zelnati štor*, kocénje -a s, koceníti -im *trditi, lese- neti*, koceníč -éča -e, koceníč -éla -o, koceníenje -a s
- kocína** -e ž, kocínast -a -o, kocínica -e ž, kocínje -a s
- kócka** -e ž, kóckin -a -o, kóckast -a -o, kóckati -am, kóckanje -a s, kóckar -ja m, kóckarski -a -o, kóckovec -vca m *premog kóckaste oblike*
- kóča** -e ž, kočàn -ána m, kóčar -ja m, kóčarica -e ž, kóčáríti -im, kóčárjenje -a s, kóčarski -a -o, kóčica -e ž, kóčúr -ja m *zaničlj.*
- kočemájka** -e ž
- kóčić** -a m *navadni prašiček zool. (vrsta členonožcev)*
- kočija** -e ž, kočijica -e ž, kočijen -jna -o: ~o oje, kočijiski -a -o: ~i konj, kočijáž -a m, kočijáški -a -o: ~i konj; kočijážiti -im
- kočljív** -íva -o, kočljívec -vca m, kočljívka -e ž, kočljívost -i ž
- kóčnik** -a m = kóčnjak -a m (*zob*), kóčniški -a -o
- kód** *prisl. (prostor)* 1. *vprašalni*: kód si hodil? ne vé ne kód ne kám; od kód, do kód (+ od kje, + do kje); 2. *nedoločni*: boš že kód prišel do mesta
- kóda** -e ž *zaključek kake skladbe*
- kodein** -a m *pomirjevalno sredstvo*, kodeínov -a -o: ~e tablete
- kódeks** -a m *star rokopis, rokopisni zakonik, zbirka zakonov*, kodificirati -am *zakone zapisati*, kodificiranje -a s, kodifikácija -e ž
- kodélja** -e ž, kodéljica -e ž, kodéljast -a -o, skodéljkati -am se
- kóder** -dra m, kódrac -a m, kódrček -čka m, kódrati -am *in* kódráti -ám, kódráj -ájtel kódrál -ála -o, kódranje *in* -ánje -a s; kódrav -a -o, kódravec -vca m, kódravka -e ž; kódrcati -am se, kódrčija -e ž, kó-

kóder

drnat -a -o, kodrljati -ám (se), kodrljaj -ájte! kodrljâl -ála -o, kodrljánje -a s; kodrobrádec -dca m, kodroglávec -vca m, kodrolásec -sca m, kodroláska -e ž, kodroläs -ása -o

kóder *prisl.*, kóderkóli *in* kóder kóli, kóder si bódi, od kóder, do kóder (+od kjer, +do kjer)

kodicil [-tl] -a m *dostavek k oporoki*

koedukácija -e ž *skupna vzgoja mladine obeh spolov*, koedukacijski -a -o

koeficiënt -énta m *mat.*

koeksisténca -e ž *sočasno bivanje več reči*

kofeín -a m *sestavina kave, čaja*

kofúncija -e ž *mat.*

kohabitácija -e ž *skupno bivanje, spolno združevanje*, kohabitacijski -a -o: ~a *tuberkuloza*

koherénca -e ž, koherénten -tna -o

kohezíja -e ž *vezljivost (privlačnost med molekulami iste snovi)*, kohezijski -a -o *vézen*: ~a *silá*

kohórta -e ž *del rimske legije*

koíncidénca -e ž *sovpad*, koíncidí-rati -am, koíncidénčen -čna -o

kóitus -a m *spolno obtevanje*, koitírati -am

kòj *prisl. takoj, kar*: kòj pridem, kòj povej, kòj meni daj, kòj tu ostani

kója -e ž *spalnica na ladji*, kójica -e ž *lesena pastirska bajta v hribih*

kóka -e ž *neki peruanski grm*, kokaín -a m *mamilo iz lista tega grma*, kokainízem -zma m, kokainizírati -am, kokainist -a m, kokainistka -e ž

kokárda -e ž *pénlljast znak, značka*

kókati -am *in* -čem, kókanje -a s, kóka -e ž = kóklja -e ž, kókica -e ž, kókljica -e ž, kókljati -ám, kókljaj -ájte! kókljâl -ála -o

kokcidióza -e ž *neka živalska bolezen*

kokéta -e ž *spogledljivka*, kokéten -tna -o *spogledljiv*, kokétnost -i ž, koketírati -am *spogledovati se*, koketíránje -a s

kokodákati -am, kokodákanje -a s, kokodájsati -am, kokodáj-skati -am, kokodájč -a m *kurji glas*, kokodák *medm.*

kókolj -a m, kókoljen -ljna -o: ~o *seme*, ~i *venčki*; kókoljev -a -o: ~i *cvetovi*; kókoljast -a -o, kókoljnat -a -o: ~a *pšenica*

kokón -a m *sviloprejkin zapredek*, kokónski -a -o: ~a *nitka*

kokórek -rka m = kokórik -a m *ciklamen*

kókos -a m *neka palma*, kókosov -a -o: ~i *orehi*, ~o *mleko*

kokóš -i ž *ali kokoš -í ž*; kokóšji -a -e: ~a *jajca*; kokóšar -ja m *in kokošár -ja m*, kokóšarica -e ž *in kokošarica -e ž*, kokóšarstvo -a s *in kokošárstvo -a s*, kokošaríja -e ž, kokošarski *in* kokošárski -a -o; kokošínjak -a m = kokošnják -a m, kokóška -e ž, kokóševac -vca m *vranica, ornica, bot.*; kokóšnica -e ž *kurje zdravje bot.*; kokošéréja -e ž (+kokošjereja)

kokót -a m *petelin*, kokótec -tca m = kokótek -tka m; kokotáti -ám *in* -óčem, kokotáj -ájte! kokotâl -ála -o, kokotánje -a s, kokotíca -e ž *lahkotica bot.*

kokóta -e ž *lahkoživka*

kóks -a m *vrsta fižola*, kóksast -a -o: ~i *fižol* = kóksar -ja m

kóks -a m *iz premoga narejeno kurivo*, kóksov -a -o: ~a *teža*, koksovít -a -o: *premog je ~*; kóksati -am *predelovati v kóks*, kóksanje -a s, kóksárna -e ž, kóksar -ja m

kóktajl -a m *mešana alkoholna pijača*

kókus -a *m* *neka bakterija*
kól [kòu] *kóla m*, na *kólu in kólu*, s *kólom*, *kólec kólca [-óu-] m*, *kólást -a -o*, *kólček -čka [-lč-] m*, *kólje -a s*, *kolišče -a s red kolov*, *kolèk -lkà [-ou-] m*, *količ -íca m*, *količek -čka m*; *kolíti kolím*, *kóli -íte!* *kolí! -a -o*, *koljénje -a s*, *kolítev -tvé ž kóla s mn. voz*, *kól [-ól]*, *kólom*, *kóla*, na *kólih*, s *kóli*; *kolár -ja m*, *kolarica -e ž kolarjeva žena*; *koláriti -im*, *kolárjenje -a s*, *kolárstvo -a s*, *kolárski -a -o*, *kolárna -e ž = kolárnica -e ž, gl. tudi kólca in koló*
kóla m *neskl. drevo*, *orehi kóla*, *pastile kóla (zdravilo)*
kolaborácija -e *ž sodelovanje*, *kolaboracioníst -a m sodelavec*, *pomagač*, *kolaboracionístka -e ž sodelavka*, *kolaborátor -ja m sodelavec*
kolacionírati -am *primerjati (prepis z izvornikom)*, *kolacioníranje -a s*, *kolacioníst -a m*
koláč -a *m*, *koláček -čka m*, *koláčar -ja m*, *koláčnik -a m hlebec*, *módel*
kolájna -e *ž medalja*
koláps -a *m nenadna srčna slabost*, *kolabírati -am sesesti se od slabosti*, *zgruditi se*
kolavdíрати -am *pregledati*, *odobríti*, *kolavdírcija -e ž pregled*, *odobritev*, *kolavdacijski -a -o*
kólca *s mn.*, 2. *kólc*, 3. *kólcem*, 4. *kólca*, 5. na *kólcih*, 6. s *kólcí [povsod: -lc-] voziček*, *voz pri plugu*
kólcati -ca *in -če se*: *kólca*, *kólče se mu*; *kólcenje -a s*, *kólc -a m enkratni glas pri kolcanju*, *kólcavec -vca m*, *kólciniti -nem [povsod: -óu-]*
kólč -í [-ou-] *ž neukoreninjen trtni polaknjeneč*
kolébatí -am *omahovati*, *kolébanje -a s*, *kolebáj -a m = kolèb*

-éba *m*, *kolé bav -a -o = kolebljiv -iva -o*, *kolebljívec -vca m omahljivec*, *kolébljaj -a m*, *kolébniti -nem: ~ z roko*
koléda -e *ž*, *koléden -dna -o: ~i post*; *kolédnik -a m*, *kolédnica -e ž*, *kolédnína -e ž*, *kolédníškj -a -o: ~e pesmi*; *kolédoovati -ujem*, *kolédovanje -a s*
koledár -ja *m*, *koledárček -čka m*, *koledárski -a -o*, *koledárnik -a m*, *koledárnica -e ž*
koléga -a *in -e m stanovski tovariš*, *kolégov -a -o*, *kolégica -e ž = koléginja -e ž*, *kolégiálen -lna -o [-ln-]*, *kolégiálnost -i [-ln-] ž tovarištvo*
kolégij -a *m zbor*, *predavanje na univerzi*, *kolégiáten -tna -o: ~i kapitelj*, *kolégnína -e ž*
koléhati -am *tresti*, *vleči*, s *težavo laziti*, na *noge spraviti*, *koléhajenje -a s*
kólek -lka [-lak -lk-] *m*, *kolkováti -ujem*, *kolokúj -tel!* *kolkovál -ála -o*, *kolkovánje -a s*, *kolkovén -vna -o: ~a dolžnost*, *taksa*, *kolkovína -e ž [povsod: -lk-]*
kolékcija -e *ž zbirka: ~ znak*
koléкта -e *ž bera*, *zbirka*, *prva prošnja pri maši*, *koléktírati -am zbirati*, *koléktíranje -a s*
koléktív [-iú] -a *m*, *koléktívén -vna -o: ~o gospodarstvo*, *koléktívnost -i ž*, *koléktivízem -zma m*, *koléktivírati -am spraviti v skupnost*, *koléktivíranje -a s*, *koléktivíst -a m*, *koléktivístičén -čna -o*, *koléktivízírati -am spraviti v koléktivístično organizacijo*
koléktúra -e *ž nabiranje*, *zbiranje*, *bera*, *koléktor -ja m nabiralec*, *koléktorski -a -o*
kolénhím -a *m rastlinsko tkivo*
koléno -a *s*, *kolénski -a -o*, *kolénji -a -e: ~i upogib*, *kolén-*

kólera

ček -čka *m*, kolénce -a *s*: žito dela kolénca; kolénast -a -o, kolénčast -a -o, kolénčati -am: žito se kolénča; kolénčiti -im koga *ali* kaj *s* kolenom *tiščati*, *n. pr. sani, voz*, koléniti -im *živali koleno izpodvezati, da ne more noreti*; kolénčnik -a *m* neka prečna palica pri statvah, kolénc -nca *m* ime raznim rastlinam, kolénič -a *m* iz trte zvita gož za kolenjenje, kolénka -e *ž* vrsta geranij

kólera -e *ž* črevesna kuga

kolerába -e *ž*, kolerábica -e *ž*, kolerábičen -čna -o: ~a juha

kolêrik -a *m* vročekrvnež, kolêričen -čna -o vročekrven, *nagle jeze*, kolêričnost -i *ž*

kolêselj -slja *m*, kolêseljski -a -o [-səlj-]

Kólhida -e *ž*, Kólhijec -jca *m*, kólhijski -a -o [povsod -lh-]

kolhóz -a *m* združno gospodarstvo, kolhózen -zna -o: ~o gospodarstvo, kolhóznik -a *m*, kolhóznica -e *ž* [povsod: -lh-]

kóli členek, ki poudarja poljubnost oziralnega zaimka *ali* prislova: kdor koli, kar koli, kateri koli, kjer koli, kamor koli, koder koli *itd. ali tudi skupaj*: kdorkoli, karkoli, kjerkoli *itd.*

koliba -e *ž*, kolíbica -e *ž*

kolibri -ja *m* neki ptič

količina -e *ž* množina: velike ~e blaga; količinski -a -o: ~e mere, ~i izrazi; količnik -a *m* mat. kvocient, količniški -a -o

kóličkaj = kólikaj *prisl. le (vsaj) malo, nekoliko, le kaj*: pridem, če bom ~ utegnil; to napravim še danes, če mi ~ pomoreš; če mi ~ ponagája, ne bom danes končal; kólikanj *prisl.*: ~ (*veliko*) dobre volje so pokazali vaščani; če bo ~ (*kóličkaj*) sadja, ti ga dam

kólik -a -o *vpr. z. kakó velik*: ~ je njegov delež? ~a škoda! +kóliko -a -o *kateri*: +koliko (dan) je danes? *kateri*; kolikóšt -i *ž* velikóšt, obseg: ~ škode so ocenili; kólikšen -šna -o *vpr. z. kako velik*: ~a nesreča? ~a krivica! ~a je žrtev mater; kólikšnost -i *ž*

kólíka -e *ž* črevesna bolezen

kolikér -a -o, kolikéren -rna -o

kólíko *vpr. prisl. mere*: v kólíko dneh (+v kólíkíh), s kólíko ljudmi (+s kólíkími), pri kólíko primerih (+pri kólíkíh); s kólíko dobre volje smo začeli! ne vem, kólíko (+v kólíko) je prizadet; kólíkokrat (*tudi*: kólíko kratov) *prisl.*: ~ si bil tam? ~ sem mu branil! kólíkokraten -tna -o: ~ dobiček je naredil, ~a škoda se dela; kólíkíč *prisl.*: ~ si bil na Triglavu?

kólíkor *oz. prisl. mere*: ~ znaš, toliko veljaš; kólíkor toliko se pozna malo, *nekoliko se pa le pozna*; pomagal bom, kólíkor (+v kólíkor) je v moji moči; prenesel bom kólíkor si bodi = kólíkor kóli *ali* kólíkokóli; kólíkokrat *prisl.*: ~ zine, tólikokrat se zlaže; kólíkokraten -tna -o: ~a krivica, tolikokratna kazen

kólíkršen -šna -o: tólik (tólikšen) je, kólíkršen mora biti

kolimácija -e *ž* sovpad dveh ért, *n. pr. pri uravnavi daljnogleda*, kolimácijski -a -o: ~a os, napaka, kolimátor -ja *m* merilna naprava

kolína -e *ž*, *nav. mn.* kolíne, kolíniti -im, kolínjenje -a *s*

kolínska voda = kolónjska voda

kolizija -e *ž* spor, nasprotje, *navzkrižje*, kolizíjski -a -o, kolídírati -am, kolídíranje -a *s*

+**koljé** -jéja *m* okrasna ovratnica

kólk -a m, kólkov -a -o = kólčen -čna -o: ~i sklep, kólčnica -e ž: kost ~ [povsod: -óy-]

kólmež -a [-lm-] m neka zdravilna rastlina

kolníca -e [-ln-] ž vozarna, kolarna, gl. tudi klonica

kolník -a [-ln-] m kolovoz

kólo -a s ples

koló -ésa s, kolésje -a s, kolésce -a s, kolésček -čka m, kolésčast -a -o, kolésar -ja m, kolésarica -e ž, kolésarski -a -o: ~e tekme; kolésariti -im, kolésarjenje -a s, kolésast -a -o v obliki koleša: ~a mreža; kolésen -sna -o, kolesnica -e ž, kolesník -a m žebelj pri kolesu, gl. tudi: kóla in kólca

kolo -v sestavi: kolodvòr -óra m postaja, kolodvòrski -a -o: Kolodvòrska ulica; kolomáz -áza m, kolomázar -ja m, kolomáznica -e ž, kolomaznína -e ž, kolosèk -éka m gozd, v katerem sekajo kolje za vinograde, kolotéca -e ž = kolotéčina -e ž, kolovódja -a in -e m, kolovòz -vòza m, kolovòzen -zna -o: ~a pot, kolovít -vrta m neki hrošč, kolovíta -e ž kolarski stol

kolobár -ja m, kolobárjast -a -o: ~e oči; kolobárček -čka m = kolobárec -rca m, kolobáren -rna -o: ~o gospodarstvo, kolobáriti -im, kolobárjenje -a s, kolobárnik -a m neki òrv, kolobárnica -e ž neka rastlina, kolobárski -a -o: ~e gore (na Luni), kolobárčast -a -o: ~ les

kolobócija -e ž zmeda

kolódij -a m neka tekočina in zdravilo, kolodín -a m kem. spojina

kolofón -a m naslovu podoben zaključek srednjeveških rokopisov in prvih tiskov

kolofónija -e ž = kolofónij -a m neka smola, kolofonít -a m kolofoniji podoben granat

koloíd -a m klejasta snov, ki ne kristalizira, koloíden -dna -o: ~a kemija

kolókvij -a m izkušnja v obliki razgovora, kolókvijski -a -o: ~o spričevalo; kolokvírati -am, kolokviranje -a s

kólón -a m debelo črevo

kolón -a m dedni najemnik posestva, kolónski -a -o: ~o vprašanje; kolonát -a m, kolónstvo -a s

kolóna -e ž razpredelek, stolpec, vojaška kolóna vrsta, oddelek; péta kolóna, petokolónáš -a m, petokolónec -nea m

kolonáda -e ž stebrenik, stebrišče

kolonija -e ž, koloníjski -a -o, koloniále -la m, koloniálen -lna -o [-ln-]: ~a posest, ~e čete, kolonizírati -am, kolonizíranje -a s, kolonizácija -e ž, kolonizátor -ja m, koloníst -a m, kolonístovski -a -o

kolónjska voda = kolínska voda

kolòp -ópa m, v kolópu, teči v kolòp

Kolorádo -a m kr. i. reke in države v Severni Ameriki, kolorádski -a -o: ~i hrošč = kolorádar -ja m ali kolorádec -dca m

koloratúra -e ž način petja, koloratúren -rna -o: ~a pevka = koloratúrka -e ž

kolorít -a m barvitost, kolorírati -am barvati, pobarvati (risbo), koloriméter -íra m merilec za barve, kolorimetríja -e ž merjenje barv, kolorimétričen -dca -o

***kolós** -a m velikan, +kolosálen -lna -o [-ln-] velikanski, ogromen; +kolosáлно prisl. imenitno, odlično, sijajno, čudovito

koloséum -a m ali koloséj -a m velikanska stavba (v Rimu amfiteater, drugod kako drugo javno poslopje; zabavišče)

kolóvrat -a m, kolóvratar -ja m izdelovalec kolovratov, kolóvra-

kólpec

tec -tea *m*, kolóvraten -tna -o, kolóvratov -a -o: ~o vreteno; kolovrátiti -im, kolovrátenje -a *s*, kolovrátén -tna -o

kólpec -pca [-lp-] *m* južni veter
*kolportírati -am raznašati, *kolportér -ja *m* raznašalec, *kolportérka -e *ž*, *kolportáza -e *ž* raznašanje, razpečevanje na drobno [povsod: -lp-]

kolščica -e [-lš-] *ž* bot. blitva
Kolúmb Krištof -a -a *m* os. i. odkritelja Amerike, Kolúmbov -a -o: ~o jajce

kolumbárij -a *m* hram za žare kolút -a *m* okrogla plošča, kolo, kolútast -a -o, kolútec -tea *m*

+komád -a *m* kos, +pet komadov (pri živalih) pet glav, pet repov, +komádič -a *m* košček

kómaj prisl. nač.: ~ nese težko, toliko da; ~ še gleda toliko da; saj bi bilo ~, da bi sam šel skoraj treba; prisl. č.: ~ sedem, so že nad mano toliko da; saj sem ~ prišel šele, pravkar, ravno; pritrđ. dvoma: Misliš, da je res? Komaj = komajda

kománda -e *ž* poveljstvo, poveljevanje, komandánt -a *m* poveljnik, komandántski -a -o: ~i posli, komandír -ja *m*, komandantúra -e *ž* sedež poveljstva, *komandírati -am koga ukazovati komu, *komandíranje -a *s* ukazovanje

komandíten -tna -o: ~a družba
komár -ja *m*, komárec -rca *m* = komárček -čka *m*, komárjevec -vca *m* neka rastlina, komárnica -e *ž* pastirska kočva v gorskih senoželih, komárnik -a *m* mreža zoper komarje; komáрати -am, komáranje -a *s*, komáriti -im, komárjenje -a *s*

komárča -e *ž* 1. podvíto stopalo, 2. ostrvi namesto lestev, 3. pokonci postavljeno smrekovo de-

blo *s* prisekanimi vejami, komárčast -a -o

komasácija -e *ž*, komasacijski -a -o, komasírati -am, komasíranje -a *s*

komát -a *m*, komatáti -ám konja nadevati komat konju, komatáj -ájte! komatál -ála -o, komatánje -a *s*

kombájn -a *m* (angl. combine) sestavljen stroj, sklópljenec, stáknjenec

kombinácija -e *ž* sestava, ugibanje, kombinacijski -a -o, kombinírati -am po sklepanju kaj najti, kombiníranje -a *s*, kombinát -a *m*, kombinátor -ja *m*

kombíné -ja *m* sestavljena ženska spodnja obleka, kombinéza -e *ž*, kombinezón -a *m* delavska obleka po delavnicah (+kombinezon)

komédija -e *ž* veseloigra, komédijski -a -o, komediográf -a *m* pisec komedij, komediográfski -a -o, komedijánt -ánta *m*, komedijántski -a -o, komedijántstvo -a *s*

komemorácija -e *ž* spominska slavnost, slovesnost, komemoracijski -a -o: ~a prireditév

kómen -mna *m* zid pred isticami v kuhinji, ognjišče (kamin), zapeček, komenjáča -e *ž* kuhinjska cunja

koménda -e *ž* užitek cerkvene nadzrbine, komendátor -ja *m*, koméndnik -a *m*

Komenský [koménski] Komenskega *m* os. i. češkega vzgojitelja: Komenskega ulica

komentár -ja *m* razlaga, komentírati -am razlagati, komentíránje -a *s*, komentátor -ja *m* razlagalec, komentátorica -e *ž*, komentátorski -a -o: ~o delo, komentácija -e *ž*

komercíálen -lna -o [-ln-] trgovski: ~i svetovalec; komercialíst -a *m* trgovski izvedenec, ko-

mercialistka -e ž, komercializirani -am, komercializiranje -a s
komét -a m *zvezda repatica*, kométen -tna -o: ~i rep
 ***komfórt** -a m *udobje, udobna naprava, oprava*, *komfórten -tna -o: ~o stanovanje; *komfórtnost -i ž
 kómik -a m *šaljivec, glumač, igralec šaljivih vlog*, kómičen, -čna -o *šaljiv, smešen, zabaven*, kómika -e ž *šaljivost, smešnost, zabavnost*, kómiški -a -o *šaljivski, glumaški*
 komís -a m *vojaški kruh*, komísen -sna -o *vojaški, eraričen*
 komisariát -a m *poverjenišvo*, komisariáten -tna -o: ~i urad, ~ pisarna; komisár -ja m *poverjenik*, komisárski -a -o, komisárstvo -a s
 komisíja -e ž *poverjenišvo, naročilo, oddelek, odposlanstvo, zapniški odbor*; komisíjski -a -o: ~i ogled, ~a trgovina; komisíonár -ja m *pooblaščenec, poverjenik*; komisíonárski -a -o *pooblaščenški, poverjeniški*
 komité -ja m (+komitéta) *odbor*, komitéjev -a -o
 komitént -ênta m *naročnik*
 komízgati -am, komízganje -a s
 *komóden -dna -o *lagoden, zložen*, *komódnost -i ž *lagoda, lagodnost* = *komodíteta -e ž
 komólec -lca m, komólcen -čna -o: ~i sklep, zgib; komólcati -am s *komolci suvati, odrivati*, komólcenje -a s, komólcár -ja m [*povsod: -óy-*]
 kómora -e ž *zbornica, kómoren* -rna -o: ~i pevec, koncert; kómornik -a m, kómornica -e ž, kómorniški -a -o, kómorništvo -a s
 komoráč -a m *sladki janež*, komoráčev -a -o: ~o seme; komoráčnica -e ž *janeževa voda*, komoráčnik -a m *janežovo vino*, gl. tudi koromáč

kompákten -tna -o *strnjen, jedrnat, klen*, kompáktnost -i ž
 ***kompaníja** -e ž *četa, družba*, *kompaníjski -a -o, *kompanjón -a m *družabnik*, *kompanjónski -a -o, *kompanjónstvo -a s
 komparatív [-tý] -a m *primernik*, komparácija -e ž *primerjava*, komparátor -ja m *primerjalec*, komparatívén -vna -o: ~a gramatika *primerjalna slovnica*
 kompás -a m *magnetna igla severnica*, kompásnik -a m *ohišje za kompas*, kompásen -sna -o
 kompáva -e ž *bodeča neža*
 kompéndij -a m *priročnik, obris, učna knjiga*, kompéndijski -a -o
 kompénzácija -e ž *nadomestilo, izravnava, odškodnina*, kompénzirati -am *nadomestiti, izravnati, odškodovati*, kompénzácijski -a -o: ~a trgovina; kompénzátor -ja m
 kompeténten -tna -o *pristojen*, kompeténca -e ž *pristojnost, pristojna oblast*, kompeténčen -čna -o: ~i spor; kompetírati -am za kaj *potegovati se za kaj*, kompetènt -ênta m *prošilec, tekmeč*
 kompílácija -e ž *sestavljanje knjig po izpiskih iz del drugih piscev, nesamostojno delo*: kompílírati -am *sestavljati (iz raznih knjig)*, kompílátor -ja m, kompílátorški -a -o: ~o delo
 kompléks -a m *objem, obseg, celota*: manjvrednostni ~ (v *psihologiji*); kompléksen -sna -o: ~a števila
 komplément -ênta m *dopolnilo*, komplementírati -am *dopolniti*, komplementáren -rna -o: ~i kot
 ***kompléten** -tna -o *popoln*, komplé -ja m = komplét -a m *celotna ženska obleka (bluza in krilo iz istega blaga) ipd.*, *zaključni del brevírja*, *kompletírati -am *popolniti*, *kompletiranje -a s

komplíc

*komplíc -a m *sokriviec*; *kompli-
ški -a -o
komplicírati -am *zaplesti, zamotati*,
komplicíran -a -o *zapleten, za-
motan*, komplicíranje -a s, komp-
plicíranost -i ž, komplikácija -e ž
kompliment -ěnta m *poklon*, kom-
plimentírati -am *klanjati se ko-
mu, hvaliti, hvalisati koga*
komplót -a m *zarota, spletka*, kom-
plotírati -am *spletkariti, zaroto
kovati*
komponěnta -e ž *sestavina, delna
sila*
komponírati -am *glas. skladati*,
komponíranje -a s, kompozí-
cija -e ž, komponíst -a m, kom-
ponístka -e ž; kompozicijski -a
-o: ~i dar; komponístovski -a -o
kompóst -a m *měšanec (gnoj)*,
kompóstnica -e ž, kompósten
-tna -o: ~a jama
kompót -a m, kompóten -tna -o:
~i kozarec, ~a voda
kompózitum -a m *sestavljena (be-
seda), mn. nav. kompózita -it s*
komprésa -e ž *obkladec*, kompre-
sija -e ž *stisk, pritisk*, kompre-
sijski -a -o: ~a obveza, kom-
prėsór -ja m *zgošěevalec*, kom-
primírati -am *stisniti, stiskati*,
komprimíranje -a s, komprimí-
rani zrak, komprėsórj -a m
priprava za stisk žil pri krvavenju
kompromís -a m *poravnava, spo-
razum, srednja pot*, kompromí-
sen -sna -o: ~a rešitev; kom-
promísar -ja m, kompromísar-
ica -e ž, kompromísarski -a -o
nenatelen, kompromísarstvo -a s
*nenatelnost, meglénost, neodloč-
nost, neizrazitost*
kompromítirati -am *vzeti dobro
ime, staviti v nevarnost; zaplesti
koga v kaj, da mu je čast v ne-
varnosti*; kompromítiran -a -o,
kompromítiranje -a s
komsomól [-ól] -a m *komunistična
zveza mladine*, komsomólski -a

-o [-ls-], komsomólec -lca [-lc-]
m, komsomólka -e [-lk-] ž
komún -a -o *skupen*, komunálen
-lna -o [-ln-] *kar zadeva skup-
nost, občino*: ~a politika; kom-
munalizírati -am *zasebno last-
nino napraviti občinsko*, komu-
nalizíranje -a s, komúna -e ž
(v Parizu 1871)
komunikácija -e ž *povezanost, zve-
za, oběevanje*, komunikacijski -a
-o: ~a posoda, komunicírati
-am *povezan biti, vezati, oběevati*
komunikě -ja m *službeno sporočilo*
komunízem -zma m, komuníst -a
m, komunistka -e ž, komuni-
stičen -čna -o, Komunistična
partija (KP)
koncěti -ám = koncějati -ám *en-
tlati*, konc(lj)āj -ájte! konc(lj)ál
-ála -o, konc(lj)ánje -a s
koncedírati -am *dovoliti, dopustiti*,
koncedíranje -a s *dopustitev*,
dovolitev, koncesija -e ž *dovo-
ljenje*, koncesijski -a -o, konce-
siven -vna -o *dopusten*: ~i sta-
vek *stovn.*; koncesionár -ja m,
koncesionírati -am, koncesioní-
ran -a -o *javno priznan*
+kóncem *konec*: +kóncem leta
konec leta, ob koncu leta, +kón-
cem kóncev *naposled*
koncětrírati -am *usrediti, sosre-
diti, zbrati, strniti, zgostiti* (kon-
cětrírana kislina), *kopičiti, zbi-
rati*: ~ čete, jetnike; koncě-
tríranje -a s, koncětrácija -e ž,
koncětracijski -a -o: ~o tabo-
rišče, ~a vlada, koncětríčen
-čna -o: ~i krogi; koncětríč-
nost -i ž
koncěpcija -e ž *zanositev, spočetje*,
zamisel, koncěpírati -am *zanositi*,
spočeti, zamisliti, osnovati, kon-
cěpt -a m *zamisel, osnutek*, kon-
cěpten -tna -o: ~i papir; kon-
cěpiěnt -ěnta m, koncěpiěntka
-e ž, koncěpiěntski -a -o, kon-

cipíst -a m *uradnik, ki dela konceple za pravne listine*
 koncêrn -a m *zdrúžba več podjetij iste vrste*
 koncêrt -a m, koncêrten -tna -o: ~i klavir, koncertirati -am, koncertiranje -a s, koncertánt -a m, koncertántka -e ž
 koncesija -e ž *gl. koncedirati*
 koncil [-ál] -a m *zborovanje (posebno cerkveno), koncilski -a -o [-ls-]: ~i papeži*
 *konciliánten -tna -o *pomirljiv, spravljiv, miren, popustljiv, *konciliántnost -i ž*
 *koncizen -zna -o *jednat, zgoščen, natančen, *koncíznost -i ž jednatost, zgoščenost, natančnost*
 končáti [-ám, končáj -ájtel končál -ála -o, končán -a -o, končánje -a s, v nepreh. pomenu končáti se: tu se končá tretja stran (+tu končá), s tem se končá odlomek; končávati -am, končávanje -a s; končeváti -újem, končúj -tel končujúč -a -e, končevál -ála -o, končevánje -a s, končeválec -lca [-áú-] m, končeválka -e [-áú-] ž, *gl. tudi kónec*
 kondenzírati -am (z)gostiti, zgoščevati, kondenzíran -a -o: ~o mleko; kondenzíranje -a s, kondenzácija -e ž *zgoščevanje, kondenzacijski -a -o, kondenzátor -ja m, kondéznor -ja m*
 kondicija -e ž *pogoj, kondicionálen -lna -o [-ln-]: ~i stavki pogojni stavki, kondicionál [-ál] -a m pogojnik*
 *kondolírati -am *izreči sožalje, *kondolíranje -a s, kondolénca -e ž sožalje, kondolénčen -čna -o: ~o pismo, kondolacijski -a -o: ~o pismo*
 kóndor -ja m *največji južnoameriški jastreb*
 *konduíta -e ž *vedenje, spričevalo o vedenju, *konduíten -tna -o*

kondúkt -a m *mrtvaški sprevod, konduktêr -ja m sprevodnik, konduktêrka -e ž, konduktêrski -a -o, kondúktor -ja m prevodnik (pri elektriki)*
 kónec -nca m: brez kónca in kraja, od kónca do kraja, s kónca, od kónca; pokónci *prisl.:* ~ biti, ~ se držati; +konec vzeti *končati, poginiti, umreti;* kónec *predl.:* ~ vasi, ~ leta, kónec kóncev *naposled;* kónček -čka m, končič -íča m, končíšče -a s, kónčen -čna -o, +končoveljáv *ven kónčen, dokónčen;* končnica -e ž, končnik -a m, končníški -a -o, končnína -e ž, kónčnost -i ž, končán -a m = končár -ja m *kdor stanuje na koncu vasi, končáj -a m končítca, končína -e ž, gl. tudi končáti*
 konéks -a m *zveza, odvisnost, konektírati -am (z)vezati*
 konfederácija -e ž *zveza, združba, konfederacijski -a -o*
 konfékcija -e ž *izdelava, izdelek, trgovina z narejeno obleko, konfekcijski -a -o*
 konferénca -e ž *posvet, posvetovanje, konferénčen -čna -o: ~a soba, dvorana; konferírati -am posvetovati se, konferíranje -a s*
 konfesija -e ž *izpoved, veroizpoved, vera, konfesionálen -lna -o [-ln-]: ~a šola*
 konfidênt -ênta m *zaupnik, prislúškovalec, konfidêntski -a -o, konfidêntka -e ž*
 konfigurácija -e ž *zunanja oblika, podoba, položaj, lega planetov*
 *konfin -a m *meja, mejnik, obcestni kamen*
 konfinírati -am *določiti kraj za bivanje, konfinácija -e ž omejitve bivanja na določen kraj, konfiníranec -nca m*
 *konfirmácija -e ž *potrđitev, *konfirmírati -am potrđiti*

konfiscirati

***konfiscirati** -am *zapleniti, zaseči, odvzeti*, ***konfiskacija** -e ž *zaplemba, zasega*, ***konfiskacijski** -a -o *zaplemben*: ~i *postopek*
konfiteor -a *m priznanje krivde, kesanje*: ~ *zmoliti skesati se*
konflikt -a *m spor, navzkrižje, spopad*, do konflikta *priti do navzkrižja, spora priti, priti v konflikt s kom priti navzkriž*
konfórmen -mna -o *enakoličen, soglasen*, **konfórmnost** -i ž
***konfrontirati** -am *soočiti*, ***konfrontacija** -e ž *soočenje*
Konfúcij -a *m os. i.*, **Konfúcijev** -a -o, **konfucijánski** -a -o, **konfucijánc** -nca *m*
***konfúzen** -zna -o *zmeden*, ***konfuzija** -e ž *zmeda*, ***konfúznost** -i ž *zmedenost*, ***konfúznež** -a *m zmedenec*
kongeniálen -lna -o [-ln-] *duševno soroden, enakovreden*, **kongeniálnost** -i [-ln-] ž
kongenitálen -lna -o [-ln-] *prirojen*: ~i *sifilis*
kongestija -e ž *naval krvi*, **kongestíven** -vna -o: ~e *težave*
konglomerát -a *m labora*
Kóngo -a *m kr. i. reke in pokrajine v Srednji Afriki*, **papír kóngo**, **kóngoški** -a -o
kongregácija -e ž *družba, zveza, bratovščina*, **kongregacijski** -a -o, **kongreganíst** -a *m*, **kongreganístka** -e ž, **kongreganístovski** -a -o
kongrés -a *m shod*, **kongrésen** -sna -o: ~a *dvorana*, **Kongrésni trg** v Ljubljani, **kongrésnik** -a *m*
kongruénca -e ž *skladnost*, **kongruénten** -tna -o *skladen*, **kongruírati** -am *skladati se, strinjati se, kriti se*
konfca -e ž, **konfčen** -čna -o, **konfčast** -a -o
kóničen *gl. konus*
kónj **kónja** *m*, na **kónju**: *zdaj sem pa na kónju*, *mn. kónji*,

kónj, **kónjem**, **kónje**, na **kónjih** (**kónjih**), **s kónji** (**kónji**); **kónjski** -a -o: ~a *silá HP ali KS*, **konjica** -e ž, **konjeník** -a *m*, **konjeníca** -e ž, **konjeníški** -a -o, **konjáč** -a *m*, **konják** -a *m* **konjski gnoj**; **konjár** -ja *m*, **konjáríti** -im *s kónji trgovati*, **konjárjenje** -a *s*, **konjárnica** -e ž, **konjástvo** -a *s*; **konjič** -íča *m*, **konjiček** -čka *m*, **kónjščak** -a *m*, **konjúsnica** -e ž
kónjak -a *m vrsta žganja*, **kónjakov** -a -o
konje -v *sestavi*: **konjedèr** -éra *m*, **konjedérec** -rca *m*, **konjedérka** -e ž, **konjedérnica** -e ž, **konjedérski** -a -o, **konjedérstvo** -a *s*; **konjegríz** -íza *m bot. cikorkija*, **konjeréja** -e ž, **konjeréjec** -jca *m*, **konjeréjski** -a -o
konjektúra -e ž *domneva, dozdev*, *na osnovi dozdevka popolnjen tekst*
konjugácija -e ž *spregatev*, **konjugacijski** -a -o **spregátven**: ~i *zgle*d; **konjugírati** -am *spregati*, **konjugíranje** -a *s spréganje*
konjúnkcija -e ž *veznik*, **konjuncíjski** -a -o **vezniški**: ~e *oblike*, **konjunksionálen** -lna -o [-ln-] **vezniški**: ~i *stavki*
kónjunktív [-ij] -a *m*, **kónjunktíven** -vna -o: ~a *oblika*
konjunktíva -e ž *očesna veznica*, **konjunktívítis** -a *m vnetje očesne veznice*
konjunktúra -e ž *ugodna priložnost (gospodarska, politična ipd.)*, **okolíščíne**, **razmere**, **konjunkturíst** -a *m*, **konjunkturístka** -e ž
konkávén -vna -o *vbóten, vbókel*: ~a *leča*, **konkávnost** -i ž *vboklost, vbóčenost*
konkláve -a *m prostor, določen za volítev papeža; čas, ko so kardinali zaprti v teh prostorih*
***konkludírati** -am *sklepati*, ***konkluzija** -e ž *sklep, zaključek*

konkordánca -e ž *skladnost, uje-manje, zbirka sorodnih mest iz sv. pisma, konkordánčen* -čna -o
konkordát -a m *pogodba med cerkviyo in državo, konkordáten* -tna -o: ~e določbe
konkremènt -ènta m *strádna med., zrastek, sklopek*
konkrèten -tna -o *stvaren, določen* -a, *konkrétnost* -i ž, *konkrétum* -a m, *mn. tudi konkréta* -ét s *besede s stvarnim pomenom (naspr. abstrákta), konkretizirati* -am *stvarno, s primerom določiti, konkretiziranje* -a s, *konkretizácija* -e ž
konkubinát -a m *priležništvo, koruzni zakon, konkubína* -e ž *priležnica*
konkrènt -ènta m *tekmeč, konkurèntka* -e ž = *konkurèntinja* -e ž, *konkurénca* -e ž *tekma, tekmovanje, izpodirvanje, konkurirati* -am *tekmovati, pogajati se, konkuriranje* -a s, *konkurénčen* -čna -o: ~o *podjetje; konkúrz* -a m, *stetaj, natečaj, konkúrzen* -zna -o: ~a *masa, ~i pogoji*
konoid -a m *stožčasto telo mat., konoiden* -dna -o, *gl. tudi kónus*
konôp -ôpa m *vrv, konôpec* -pca m, *konôpčast* -a -o, *konopár* -ja m *vrvar*
konôplja -e ž, *konôpljica* -e ž, *konôpen* -pna -o: ~o *ličje, ~a zrna, ~o platno, konopljén* -a -o: ~o *zrno, konopljénka* -e ž, *konopljika* -e ž *konopno steblo, konopljína* -e ž *konopljeno platno, konopljišče* -a s *njiva po žetvi konoplje, konopljiščica* -e ž *repnik (plica), konopnica* -e ž *ime več rastlin; voda, v kateri se je namakala konoplja*
konsekrácija -e ž *posvetitev, konsekrirati* -am *posvetiti, konsekracijski* -a -o *posvetilen: ~i*

obred; konsekrátor -ja m *posvečevalec, konsekrátorski* -a -o *posvečevalski*
konsekutíven -vna -o *posledíten: ~i stavek; konsekvécija* -e ž *posledica, nasledek, sosledica (sosledje) časov*
**konsekvénca* -e ž *zaključek, nasledek: +povleči konsekvénce napraviti zaključke, sklepe; *konsekvénten* -tna -o *dosleden, *konsekvéntnost* -i ž *doslednost*
konsèrva -e ž, *konsèrven* -vna -o: ~a *škátla, konservirati* -am *ohraniti, vkuhati, konserviranje* -a s *ohranjanje, vkuhavanje, konservátor* -ja m *ohranjevalec, varuh umetnin*
konservatívén -vra -o *kdor se drži starega, konservatívnost* -i ž, *konservatívem* -zma m = *konservatívizem* -zma m, *konservatívce* -vca m, *konservatívka* -e ž, *konservatívski* -a -o
konservatórij -a m *glasbeno učilišče, konservatórijski* -a -o, *konservátorist* -a m, *konservátoristka* -e ž
konsignácija -e ž *seznamek, pregled, zapis, pošiljatev blaga za prodajo, konsignirati* -am *blago poslati v prodajo, konsignánt* -a m *odpošiljatelj blaga, konsignatár* -ja m *prejemnik blaga za prodajo*
konsilij -a m *posvet, konsiliárij* -a m *zdravnik, navadno specialist, ki ga bolnikov zdravnik prilegne na posvet*
konsisténca -e ž *trdnost, gostota, zveza, konsisténten* -tna -o *gost, trden*
konsekrípcija -c ž *nabiranje, nabór, popisovanje, podpisovanje, konsekrípcijski* -a -o
konsolidácija -e ž *utrđitev, utrjevanje, utrjenost, konsolidirati* -am *utrđiti, postaviti na trđne temelje, konsolidíranje* -a s

konsonánca

konsonánca -e ž *glas, soglasje, ubranost, harmonija*
konspirácija -e ž *domenek, zarota, konspirirati -am zarotiti se, domeniti se, podtalno delati, konspirativen -vna -o, konspirativnost -i ž, konspiratóren -rna -o, konspiratóričen -čna -o*
konstánten -tna -o *stalen, trajen, nespremenljiv, konstánta -e ž mat. nespremenljivka, stalnica*
Kónstantin -a m *os. i., Konstantinópel -pla m kr. i. Carigrad, konstantinópelski -a -o [-pálsk-]*
konstatírati -am *ugotoviti, pribiti, konstatíranje -a s, konstatácija -e ž ugotovitev*
konstelácija -e ž *stanje zvezd*
***konsternírati** -am *osupiti, potreti, presenetiti, *konsterníran -a -o osupel, prepaden, pobit, *konsternácija -e ž osuplost, prepadenost*
konstitúcija -e ž *ustava, zgradba telesa, konstitúcijski -a -o, konstitucionálen -lna -o [-ln-]: ~a zbornica, ~a slabost; konstituánta -e ž ustavodajna skupščina, konstituírati -am se sestaviti se, konstitutíven -vna -o sestaven, bistven, konstitucionalízem -zma m*
konstringírati -am (s) *krčiti, vkup potegniti, zadrgniti, konstríkcija -e ž (s)krčitev, zadrgnitev*
konstruirati -am (z) *graditi, sestaviti, konstruiranje -a s, konstrúkcija -e ž (z)gradba, gradnja, sestava, konstrúcijski -a -o: ~a napaka; konstruktíven -vna -o: ~a kritika kritika, ki zida, konstruktêr -ja m, konstrúktor -ja m, konstruktêrski -a -o, konstrúktorski -a -o*
konsum -a m *potrošnja, uporaba, konsúmen -mna -o potrošen-šna: ~o društvo, ~a zadruga; konsumírati -am porabiti, potrošiti, konsumíranje -a s, konsúmpci-*

ja -e ž poraba, konsumènt -ènta m potrošnik
kónta -e ž *manjša okrogla in zaprla krnica v gorah*
kontágium -a m *kužnina, kontagiózen -zna -o kužen, kontagióznost -i ž kužnost*
kontákt -a m *stik, zveza, stikalo, kontákten -tna -o: ~a snov*
kontaminácija -e ž *strnitev, zlitje, kontaminácijski -a -o: ~i produkt; kontaminírati -am strniti, zlití, spojiti*
kontékt -a m *besedna, miselna zveza*
kontemplácija -e ž *(pobožno) premišljevanje, kontemplatívven -vna -o*
kontinènt -ènta m *celina, kopno, suha zemlja, kontinentálen -lna -o [-ln-]: ~o podnebje celinsko podnebje, ~a Evropa; kontinentálec -lca [-lc-] m*
kontingènt -ènta m *določeni del, delež, znesek, prispevek, kontingentálen -lna -o [-ln-], kontingentírati -am, kontingentíranje -a s*
kontinuitéta -e ž *nepretrgana zveza, *kontinuírati -am nadaljevati, trajati (brez presledka), kontinuácija -e ž nadaljevanje, kontinuum -a m nepretrgana zveza*
kónto -ta m *račun, kontokorènt -ènta m tekoči račun, kónten -tna -o: ~a knjiga; kontór -ja m trgovska pisarna = kontoár -ja m, kontoríst -a m knjigovodja, kontorístka -e ž knjigovodkinja*
kontorzija -e ž *med. zvinek, izpah*
***kóntra** *prisl. proti: jaz sem *kóntra proti, igrá Edinstvo *kóntra Partizan proti Partizanu; kóntra -e ž zlasti pri igri (kvarlah): dati (napovedati, dobiti, izgubiti) ~o; *kóntrírati -am kljubovati, nasprotovati, *kóntrí-*

ranje -a s *kljubovanje, naspro-*
lovanje
kóntraadmirál [-ál] -a m *višji*
častnik vojne mornarice
kontrabànt -ánta m *tihotapstvo,*
kontrabántski -a -o *tihotapski,*
kontrabántar -ja m *tihotapec,*
kontrabántka -e ž = *kontra-*
bántarica -e ž *tihotapka, kontra-*
bántarski -a -o
kóntrabas -a m *glas., kontrabá-*
sovski -a -o
kontradíkcija -e ž *ugovor, proti-*
slovje, kontradiktóren -rna -o
protisloven: ~i pojmi; kontra-
diktórnost -i ž
kóntrafagót -a m *vrsta glasbila*
kontraíndikácija -e ž *med. znaki,*
ki so proti kakemu zdravljenju,
kontraíndicíran -a -o
kontrákt -a m *pogodba, dogovor,*
kontrahènt -énta m *pogodbenik,*
kdor sklepa kako pogodbo, kontra-
hírati -am (se) *skleniti po-*
godbo, (s)krčiti (se), kontrákten
-tna -o; kontraktuálen -lna -o
[-ln-] pogodben, kontraktuálec
-lea [-le-] m, kontrákcija -e ž
kóntrapunkt -a m *nauk o melo-*
dični večglasnosti
kontráren -rna -o *nasproten, na-*
sprotujoč, kontrárnost -i ž
kontrarevolúcija -e ž, *kontrarevo-*
lucijski -a -o, *kontrarevolucio-*
náren -rna -o
kontrást -a m *nasprotje, kontrá-*
sten -tna -o: ~e *barve; kontra-*
stírati -am
kontribúcija -e ž *izsiljen prispe-*
vek, vojna dajatev, kontribuènt
-énta m kdor plača kontribucijo
kontróla -e ž *pregled, nadzor, kon-*
trolór -ja m *preglednik, kontról-*
len -lna -o [-ln-]: ~a *komisija,*
kontrolírati -am, *kontrolíranje*
-a s pregledovanje, nadziranje
kontrovêrza -e ž *prepir, preka-*
nje, spor, kontrovêrzen -zna -o,
kontrovêrznost -i ž

kontumác -áca m 1. *zdravstveni*
zapor, 2. odsotnost pri sodišču:
obsojen v kontumác (= in con-
tumáciam), kontumácijski -a -o:
~i *odlok, kontumacirati* -am
osamiti zaradi suma nalezljive
bolezni, obsoditi, kaznovati
***kontúra** -e ž *obris*
kontuzija -e ž *med. stolkljaj, udar-*
nina, obtolčenina
kónus -a m *stožec, stožčasti del*
kakega stroja, kóničen -čna -o
stožčast, gl. tudi konoid
konvalescènt -énta m, *konvales-*
scénca -e ž
konvéksen -sna -o *izbočen, izbó-*
kel: ~a *leča; konvéksnost* -i ž
izbočenost, izbóklost
konvécija -e ž *dogovor, konven-*
cijski -a -o: ~i *denar, konven-*
cionálen -lna -o [-ln-] (+ *kon-*
vensionelen) dogovorjen, običajen
***konvenírati** -am *prileti se, pri-*
*jati, *konveníranje* -a s *prijanje*
konvènt -énta m *shod, zbor (zlasti*
samostanski), konventuál [-ál]
-a m samostanski član z glasov-
valno pravico, konventuálen -lna
-o [-ln-], konvénten -tna -o,
konvèntikel [-el] -kla m *zdru-*
ščina
konvergèntem -tna -o *stekajoč se:*
~a *vsota; konvergírati* -am
stekati se, konvergénca -e ž
usmerjenost proti isti točki, kon-
vergèncen -čna -o: ~a *točka*
stečišče
konverzácija -e ž *pogovor, razgo-*
vor, konverzacijski -a -o: ~i
leksikon enciklopedija, ~i jez-
iki; konverzírati -am *pogovar-*
jati se
konvêrzija -e ž *spreobrnitev, spre-*
memba, pretvorba, konvertít -a
m spreobrnjenec, konvertítiski
-a -o, konverzíjski -a -o: ~i
postopek, konvertírati -am *spre-*
obrniti (se), spremeniti (se); po-

konvíkt

sojilo se konvertíra spremeni v drugo z nižjo obrestno mero

konvíkt -a m zavod s popolno oskrbo, konvíkten -tna -o zavodski, konvíktovec -vca m zavodar, zavodski oskrbovanec, gojenec, konvíktovka -e ž

konvój -a m spremstvo, spremna ladja za varstvo, spreved

***konvokácija** -e ž sklicanje, vpoklic

konvolút -a m sveženj, šop, zlasti rokopisov

konvulzija -e ž krč, konvulzíven -vna -o krčevit

konzérva -e ž ljudsko za konzerva gl. tam

konzistórij -a m duhovno (škofovo, papeževo) svetovalstvo, konzistoriálen -lna -o [-ln-]: ~i svetnik, ~a seja

konzóla -e ž podstavek

konzonánt -a m soglasnik, konzonánten -tna -o: ~e osnove, konzonantízem -zma m, konzonánca -e ž slovn.

konzórcij -a m združba (za kako podjetje), vodilni odbor

kónzul [-ul] -a m najvišji rims'i uradnik, zastopnik kake države v tujini, konzulát -a m, konzulátski -a -o, konzuláren -rna -o, kónzulski -a -o [-ls-]

konzultácija -e ž posvetovanje, konzultácijski -a -o, konzultírati -am za svet vprašati, konzultírhanje -a s, konzultatívnen -vna -o [povsod: -lt-], konzulént -énta m svetovalec

konzúm -a m trgovina, ljudsko za konsum gl. tam

kooperácija -e ž sodelovanje, kooperácijski -a -o, kooperatívnen -vna -o, kooperírati -am sodelovati

koopírati -am privzeti koga (brez volitve), koopírácija -e ž

koordináta -e ž mat., koordináten -tna -o: ~i sistem sorédje

koordinírati -am pridružiti, postaviti v isto vrsto, seskladiti, uskladiti, koordinácija -e ž priredje, uskladítev, koordinácijski -a -o

kóp -í ž drog, kopicá -e ž železo, na katero je nasajen mlinski kamen; gl. tudi kopje

kópa -e ž: v kópe devati, kópa gorí, kópa vajakov, kópast -a -o, kópát -áta -o; kópár -ja m, kópíščé -a s, kópíščén -ščna -o, kópíščár -ja m, kópítí -ím, kópi-íte! kópíl -a -o; kópáriti -im oglje kuhati, kópárjenje -a s

kópati kópam in kópljem (se), kópaj -te! kópajóč -a -e, kópál -a -o in -ála -o, kópanje -a s; kópálen -lna -o [-ln-]: ~a kad, ~a obleka; kópálnica -e [-ln-] ž, kópálníčen -čna -o [-ln-]: ~a oprava; kópálíščé -a s, kópálíščén -čna -o: ~a uprava, kópálíški -a -o; kópálíščár -ja m, kópálec -lca [-lc-] m, kópálka -e [-lk-] ž, kópálke -álk [-lk-] ž kopalne hlače

kópáti kópám in kópljem (z molíko), kóplji -íte in kópaj -ájte! kópál -ála -o, (s)kópán -a -o, kópánje -a s = kóp -í ž, kópáč -a m, kópáča -e ž, kópáčica -e ž, kópálo -a s, kópánína -e ž skopana površina, kópánja -e ž, kópánjica -e ž

kópča -e ž zaponka, zaklep, zapenec, kópčáti -ám, kópčáj -ájte! kópčál -ála -o, kópčánje -a s, kópčica -e ž, kópčár -ja m

kópéjka -e ž ruski novc

kópél [-él] -i ž, kópélen -lna -o [-ln-]: ~a rjuha, kópelnína -e [-ln-] ž cena za kópél

kópén -pna -o ali kópèn (-pán) -pná -ó: log je že ves ~, njiva je ~a, drevje je ~o; kópno -ega s, na kópno, na kópnen; kópnen -a -o, kópenski -a -o [-pən-]; kópnetí -ím, kópni -íte!

kopnèč -éča -e, kopnèl -éla -o, kopnènje -a s, kopnína -e ž *površina brez snega*
Kopenhágen -gna m kr. i., kopenhágenski -a -o [-gən-]
kôper -pra m, kôprc -a m, kôprčev -a -o
Kopèrník -a m, Kopèrníkov -a -o
***kopéta** -e ž *šaljivo za nogo*: kopéti (dv.) stegniti
kopéti -ím *po plesni dišati, tohneti*: kruh kopí, kopèl -éla -o
kopíca -e ž: ~ snopovja, ~ otrók; kôpica -e ž *majhna kopa*; kopíč -íča m *snop, kopíca, kopíčast* -a -o
kopíčiti -ím, kopíčenje -a s, kopíčkati -am *se kozolce prevračati, kopíčkanje* -a s (+kupič-)
kopína -e ž *robida, kopínje* -a s sk. i., kopínjak -a m *robidovje, kopínščica* -e ž = kopínáča -e ž *robidnica*
kopírati -am *prepisati, prerisati, posneti, (sliko) preslikati, kopiren* -rna -o: ~i papir, kópíja -e ž *prepis, snimek, posnetek*, kopíst -a m *prepisovalec, kdor preslikava*
kopíti -ím *kastrirati, kôpi* -íte! kopèč -éča -e, kópíl -a -o, kopljèn -éna -o: ~ junček; kopljénje -a s, kopljènc -nca m
kopíto -a s, kopítce -a s, kopíten -tna -o: mož kopítni (Prešeren), kopítar -ja m, kopítast -a -o, kopítati -am s *kopíti udarjati, tolči*, kopítiti -ím s *kopíti tolči*, kopítljáti -ám *brcati (otr.)*, kopítljáj -ájte! kopítljál -ála -o, kopítljánje -a s, kopítljáček -čka m *dete, ki z nogami kópílja*, kopítník -a m *neka rastlina, kopítnjak* -a m *nož za rezanje kopít*
kópje -a s, kópjast -a -o, kópjaník -a m, kópjemèt -éta m, kópjenósec -sca m, kópjíšče -a s; gl. *tudi kóp* -í

kopnéti -ím gl. kopen
kopríva -e ž, koprívar -ja m *neki metulj*, koprívarica -e ž *neka muha*, koprívec -vca m *neko drevo, (tudi) bítevnik*, koprívica -e ž, kopríven -vna -o = koprívji -a -e: ~e stebelce, koprívje -a s, koprívnic -e ž 1. *sok iz kopriv*, 2. *neka bolezen*, koprívničav -a -o: ~a koža; koprívničen -čna -o, koprívnik -a m *blago iz kopriv*, koprívovec -vca m *neko drevo*, koprívovina -e ž *les tega drevesa*
koprnéti -ím, koprni -íte! koprèč -éča -e, koprèl -éla -o, koprènje -a s; koprnéti od strahu, od žeje, po čem koprnéti
koprolít -a m *geol.*
Kópt -a m *krščanski potomec starih Egíptčanov*, kóptski -a -o, kóptščina -e ž
kopúča -e ž *gruča (lešnikov, kristalov)*
kópula -e ž *slovn. vez; zveza, spoj, združitev, poroka*, kopolatíven -vna -o *vežoč, vezalen*
kopúlja -e ž *ozka rovnica, motika*, kopúljica -e ž, kopúljust -a -o
kopún -a m, kopúniti -ím, kopúnjenje -a s, kopúnček -čka m
kór -a m *prostor v cerkvi, zbor*, kóren -rna -o: ~i sedeži, ~e klopi; kórar -ja m *kanonik, kórarški* -a -o: ~i zbor, kórarstvo -a s, korál [-ál] -a m *način cerkvenega petja*, korálen -lna -o [-ln-]: ~o petje, koríst -a m *pevec v zboru, korístka* -e ž *pevka v zboru*
koracáti -ám, koracáj -ájte! koracál -ála -o, koracánje -a s, koracálo -a s, koráca -e ž
***korájža** -e ž *pogum, srènost*, *korájžen -žna -o *pogumen, srèen, junáski*, *korájžiti -ím *se*
korák -a m, korákoma *prisl.*; korákati -am, korákanje -a s;

korála

- koráčiti -im, koráčenje -a s, koračáj -a m korak, dolžina koraka, koráčnica -e ž, koráčniški -a -o, koráčen -čna -o: ~a stoja
- korála -e ž *cvetlici podobna morská žival*, korálast -a -o, korálen -lna -o [-ln-]: ~i otoki, korálnjak -a [-ln-] m, korálišče -a s *podmorski otoki iz koral*, korálda -e [-áy-] ž, nav. mn. korálde -áld [-áy-], korálden -dna -o [-áy-]: ~a ovrátnica, koráldast -a -o [-áy-]
- kóran -a m *muslimanska verska knjiga, muslimansko sv. pismo*
- Kordiljere -êr ž mn. *amer. gorstvo*, kordiljêrski -a -o
- *kordón -a m *vrvi; obmejno, z vojaškimi stražami zasedeno ozemlje, veriga, meja, vrsta, straža*
- Kórdova -e ž *mesto na Španskem*, kórdovski -a -o: ~i kalif; kórdován -a m *vrsta usnja*, kórdovánski -a -o
- kórec -rca m, kórček -čka m
- koreferát -a m *vzporédno poročilo*, koreferènt -ènta m *soporotevalec*, koreferírati -am *soporotati*
- Koréja -e ž, koréjski -a -o, Koréjec -jca m, Korejánec -nca m, Koréjka -e ž, Korejánka -e ž, koréjščina -e ž
- korékcija -e ž *popravilo, zboljšanje*, korékten -tna -o *pravilen, brezhíben*, koréktnost -i ž, korektív -a m *izboljševalno sredstvo*, izboljševalna priprava, koréktor -ja m *(tiskarski) popravljavec*, korektúra -e ž *poprava, popravek*, korektúren -rna -o *popraven*: ~a pola *popravna pola*, korigírati -am, korigíránje -a s, korigénde -nd ž mn. *(tiskovne) napake*
- korelátiven -vna -o = korelátén -tna -o *soodnosen*, korelácija -e ž *medsebojna odnosnost, soodnosnost*, korelát -a m

- korén -a m *bot., mat. slovn.*: pri nekaterih rastlinah glavna korenina odebela v korén; kvadrátni korén od 9; besedni korén; korénski -a -o, korénast -a -o; korénček -čka m, korénec -nca m, korénje -a s *sk. i.*, korénar -ja m; korenonóžec -žca m *zool.*; koréniti -im: števílo korénimo (+ *potegnemo koren iz števíla*), korénjenje -a s
- koreníka -e ž, korenína -e ž, korenínar -ja m *korenar*, korenínast -a -o, korenínica -e ž, koreníniti -im *imeti korenine zasajene*, koreníčica -e ž, koreníčiti -im, koreníčenje -a s
- korenít -a -o, korenítost -i ž
- korenják -a m, korenjáški -a -o, korenjáštvo -a s
- korénje -a s, korénjev -a -o: ~o seme, korenjévec -vca m = korenjévka -e ž *korénjevo zelenje*, korenjévčar -ja m *kdor skupuje korénjevo seme*, korenjíšče -a s *njiva, kjer je raslo korénje*
- korepetítor -ja m *soponavljavec, domači učitelj*, korepetírati -am *skupno s kom ponavljati, se učiti, pomagati, nadzorovati pri učenju*
- korespondènt -ènta m *dopisnik*, korespondénca -e ž *dopisovanje*, korespondénčen -čna -o, korespondírati -am *dopisovati*, korespondíranje -a s
- korét -a m = korétec -tca m *kratka moška suknja*, kóretelj -tlja m *liturg. srajca za v kor*
- korévtika -e ž *nauk o plesu*, korévt -a m *plesalec*, koreográf -a m *plesni učitelj, vodja, avtor*, koreografija -e ž *nauk o plesu, veda o plesu*
- *koridór -a m *hodnik v stavbi, prehodno ozemlje*: poljski ~, *koridórski -a -o
- koriféja -e ž *vodja zбора, prvak*

Korint -a *m* *kr. i. grškega mesta*, koríntski -a -o: Koríntska ožina, Korínčan -a *m*, Korínčanka -e *ž*

Koriolán -a *m* *os. i.*, Koriolánov -a -o

korist -i *ž*, korísten -tna -o, korístnik -a *m*, korístnica -e *ž*, korístnost -i *ž*, korístiti -im, korístenje -a *s*; korístoljúbje -a *s*, korístoljuben -bna -o, korístolóvec -vca *m*, korístolóvski -a -o, korístolóvstvo -a *s*

korito -a *s*, korítast -a -o, korítar -ja *m*, korítarica -e *ž*, korítarski -a -o, korítce -a *s*, korítiti -im *se*: deska *se* mu na soncu koríti (= *véži*), koríten -tna -o: *~i* podstavek; korítica -e *ž* *nečké*, *pokrov za na korito*, korítnik -a *m* *koritast strešnik*, *žlebak*

kórijámb -a *m* *stopica* — — —, kórijámbski -a -o: *~i* ritem

kornét -a *m* *glas.*, kornetíst -a *m* *igralac na rog*

***kornjáča** -e *ž* *želva*

korobáč -a *m*, korobáče -vca -o, korobáčiti -im *s* *korobačem pretepati*

korócelj -clja *m* = koróncelj -clja *m* *rman*

koromáč -a *m* *sladki janež*, *koprc*, koromáče -vca -o *s* *neka zel*, koromáčnica -e *ž* *neka goba*, *gl. tudi komoráč*

Koromándija -e *ž* *gl.* Indija Koromandija

koróna -e *ž* *venec*, *krona*, *svetniški sij*, *obstrel (okrog sonca)*, *glasbeni znak*

Koróško -ega *s* *kr. i.*, *s* Koróškega, *na* Koróškem, Koróšec -šca *m*, Koróša -e *ž* = Korošica -e *ž*, koróški -a -o, koróšec -šca *m* *neko jabolko*, *vrsta lanu*, koróšica -e *ž* 1. *neka sekira*, 2. *pipica s Koroškega*, 3. *neka hru-*

ška; Korotàn -ána *m*, Korotá-nec -nca *m*, korotánski -a -o

korporácija -e *ž* *zadruga*, *stanovsko društvo*, korporacijski -a -o, korporatíven -vna -o: *~a* udeležba

korporál [-ál] -a *m* *vojaški čin*, korporálski -a -o [-ls-]: *~a* čast, korporálstvo -a [-ls-] *s*

korporál [-ál] *in* korporále -la *m* *prtiček pod kelihom ali monštranco*

kórpús -a *m* *telo*, *celota*, *vojaški odred*, *stopnja tiskarskih črk*, korpulénten -tna -o *živóten*, korpulénca -e *ž* *živótnost*

korumpírati -am *spriditi*, *pokvariti*, korumpíranje -a *s*, korúp-cija -e *ž* *podkupovanje*, *nepoštenost*, korupcijski -a -o: *~a* *aféra*; korupcioníst -a *m* *podkupovalec*, *sprijenec*, *nepoštenjak*, korupcionístka -e *ž*, korupcionízem -zma *m*, korúpten -tna -o *pokvarjen*, *podkupljiv*, korúptnost -i *ž* *podkupljivost*

korún -a *m* *krompir*, korúnov -a -o, korúnišče -a *s*, korúnov -vca *m* *žganje iz krompirja*

korúnd -a *m* *min.*

korúselj -šlja *m* *gruča*: *~* češenj
korúza -e *ž*, korúzen -zna -o: *~i* kruh, *~a* *slama*; korúznik -a *m* *koruzni kruh*, korúznica -e *ž* *koruzna slama*, *priležnica*, korúzínje -a *s* *koruzna slama*, korúzišče -a *s* *njiva*, *na kateri je rasla koruza*, koruznják -a *m* *kozolec za koruzo*, *koruzni kruh*

korvétá -e *ž* *manjša vojna ladja*, korvétén -tna -o: *~i* kapitan
korzár -ja *m* *morški ropar*, *po-kvarjeno v gusar*

Kórzika -e *ž* *kr. i. otoka*, Kórzíčan -ana *m*, kórzíški -a -o

kórzó *m* -za -zu -zo *na* -zu *za* -zom *sprehajališče*

kós -a *m*: *~* kruha, *~* platna, *požeti ~* pšenice (*njivo*); *po*

kós

kósih *in* po koséh = kósoma *prisl.*; kósec -sca *m*, po kóscih = kóscema *prisl.*, kóšček -čka *m*; kósoven -vna -o: ~o blago; kósovec -vca *m* *premog v kósih*; kósati -am *in* kosáti -ám (kósaj -ájte! kosál -ála -o), kósanje *in* kosánje -a *s*
 kós -a *m* *ptič*: vódni kós, črni kós, kósov -a -o: ~a samica = kósovka -e *ž* = kóska -e *ž*, kósič -íča *m*
 kós *prisl.*: kós biti komu, čemu, kósati -am se, kósaj -te se! kosal -a -o, kósanje -a *s*
 kós -a -o *poševen, drugoten*, kó-sast -a -o: ~ pes *pes s prisekanim repom*, kósošt -i *ž* *poševnost*, kosobrin -ina *m* *psovka za nerodneža*, kosorèp -épa -o *s prisekanim repom*, kosorépec -pca *m* *rozèpiti -im prisekovati rep, besedo*, kosorépka -e *ž* *žival samica s prisekanim repom*, koso-zòb -òba -o *s poševnimi zobmi*
 kósa -e *ítd.* *ž* *ali* kosé kósi kosó na kósi *s* kosó, *m.* kosé kós *in* kosá -ám -é -áh -ámi; kósáča -e *ž* *slaba kosa*, kó-sast -a -o, kosár -ja *m* *kdor dela kose*, kosarica -e *ž* *vrsta noža*, kosárna -e *ž* = kosárnica -e *ž* *tovarna za kose*, kósen -sna -o, kósica -e *ž*, kósišče -a *s* = kósje -a *s* = kosír -ja *m* *vrsta noža*, obroček *za nasajanje kose*, kósiček -čka *m*, kósičnik -a *m* *kosir*
 kósec -sca *m*, kóšček -a -o
 kósekans -a *m* *razmerje stranic v trikotniku*, *znak*: cosec
 kósem -sma *m*: ~ prediva, kósemček -čka [-səm-] *m*, kosmič -íča *m*, kosmiček -čka *m*, kosmí-čiti -im *delati kosmiče*, kosmí-čenje -a *s*, kosmína -e *ž*, kosmínje -a *s*, kosmúlja -e *ž*, kosmúljek -ljka *m* (*gl.* kosmät -áta -o),

kosmícast -a -o, kósmast -a -o, kosmínast -a -o; kosmíti -ím (se), kósmi -íte! kosmíl -a -o; kosmáti -ám, kosmáj -ájte! kosmäl -ála -o, kosmánje -a *s*
 Koséski -ega *m* *l. i.*: Koséskega pesmi, koseskízem -zma *m* = kóséščina -e *ž*, koseskiáda -e *ž*
 kósinus -a *m* *razmerje stranic v trikotniku*, *znak*: cos
 kosíter -tra *m*, kositrén -a -o *in* kosítrn -a -o, kosítrast -a -o, kosítrov -a -o: ~ oksid; kosítrovec -vca *m* *kositrova ruda*, kosíttrar -ja *m* *ulivalec kositra*, kosíttrarski -a -o, kosíttrarstvo -a *s*, kosíttriti -im, kosíttrjenje -a *s*, kosítrnína -e *ž*, kosítrnik -a *m*, kosítrovít -a -o: ~a ruda
 kósíti -im, kósi -te! kósil -a -o, kosílo *ž* *a* *s*, kosílce -a [-lc-] *s*
 kosíti -ím, kósi -íte! kosèč -éča -e, kosíl -a -o, (po)kosèšen -éna -o, kosèenje -a *s*, kóšnja -e *ž*, kosíflen -lna -o [-ln-]: ~i stroj = kosílnica -e [-ln-] *ž*
 kosmät *in* kósmat kosmáta -o, kosmáč -a *m* *kosmat moški*, *kosmata žival, ime več rastlinskim plodovom*, kosmáča -e *ž* *kosmulja*, kosmáčka -e *ž* *ime hrušk, jabolk, breskev*, kosmatáti -ám, kosmatáj -ájte! kosmatäl -ála -o; kósi kosmatájo, kadar gladko ne odsečejo trave; kosmatéti -im *kosmatine dobivati*, kosmatèl -éla -o, kosmaténje -a *s*, kosmatica -e *ž* *vrsta pšenice*, kosmatín -a *m* *kdor je kosmat*, kosmatína -e *ž*, kosmatínast -a -o, kosmatíнец -nca *m*, kosmatínka -e *ž*, kosmatíiti -ím, kosmáti -íte! kosmatíl -a -o, kosmátost -i *ž*
 Kosovél [-él] -a *m* *os. i.*, Kosovélov -a -o: ~e pesmi, kosové-lovec -vca *m* *član pevskega zborra Srečka Kosovela*

Kósovo pólje *s*, Kósovega pólja, na Kósovem polju; Kósovo -a *s*, na Kósovu

kóst -í *ž*, pri kósti, kósten -tna -o: ~a gniloba; kostén -a -o, kosténc -na *m* oreh, kostenica -e *ž* vrsta breskev, kostenína -e *ž* izdelki iz kósti, kostnína -e *ž* kostna snov, kostnják -a *m* okostnjak, kostníca -e *ž* = kostník -a *m* = kostišče -a *s* shramba za kósti na pokopališču; kóstnice -ic *ž* mn. ribe, koščén -a -o: ~ izrastek, ~ človek, koščák -a *m* vrsta oreha, raka, kostnät -áta -o močnih kósti, kostljív -íva -o: riba je kostljíva (polna kósti), kóstka -e *ž* = koščica -e *ž*, kosteníka -e *ž* ime več rastlín; kostólòm -óma *m*; kóstenéti -ím, kóstenèl -éla -o, kóstenénje -a *s*

kóstanj -ánja *m*, kóstánjev -a -o, kóstánjevec -vca *m*, kóstánjevica -e *ž*, kóstánjevina -e *ž*, kóstánjevje -a *s*, kóstánjevka -e *ž*, kóstánjar -ja *m*, kóstánjara -e *ž*, kóstánjast -a -o, kóstánjec -njca *m*

Kostaríka -e *ž* kr. i.: iz ~e, v ~i; kostaríški -a -o

kosteníka -e *ž* vrsta vrbe, kosteníčen -čna -o: ~a (živá) meja kóstím in kóstúm -a *m* narodu, času in stanu lastna obleka, kóstumírati -am (se)

kostréba -e *ž* = kostréva -e *ž* ime več rastlínam, kostrébast -a -o, kostrévec -vca *m* kókolj

kóš kóša *m*, kóšek -ška *m* in kóšek -škà *m*, kóšár -ja *m*, kóšárstvo -a *s*, kóšast -a -o, kóšáti -ám: ~ ajdo, kóšáj -ájte! kóšál -ála -o, kóšára -e *ž*, kóšárast -a -o, kóšárica -e *ž*, +kóšárico (košek) dobiti = pelin dobiti, kóšáriti -ím *s* kóšarstvom se ukvarjati, kóšárjenje -a *s*; kóšárka -e *ž* neka športna igra,

kóšárkar -ja *m*, kóšárkarica -e *ž*, kóšárkarski -a -o, kóšárnica -e *ž*
košät -áta -o: ~o drevo, ~a ženska, kóšátec -tea *m*, kóšática -e *ž*, kóšátíja -e *ž*, kóšátiti -ím se, kóšátenje -a *s*, kóšátost -i *ž*
koščica -e *ž*, kóščícár -ja *m* neki hrošček, kóščícást -a -o: ~o sadje, kóščícévje -a *s* bot.

košeníca -e *ž*, košeníčica -e *ž*
košenílja -e *ž* = košeníljka -e *ž*
košenína -e *ž*, košenínar -ja *m* neki polž

kóšnja -e *ž* gl. kóšiti

koštrún -a *m*, koštrúnov -a -o: ~o meso, koštrúnovina -e *ž*, koštrúnji -a -e, koštrúnček -čka *m*
košúta -e *ž*, kóšútica -e *ž*, kóšútji -a -e, kóšútje -a *s* rušje, kóšútník -a *m*, kóšutnják -a *m*

kót -a *m*, kótec -tca *m*, kótek -tka *m*, kótič -íča *m*, kótiček -čka *m*, kóten -tna -o: ~a daljina, ~o železo; kótník -a *m*, kótnica -e *ž*, kótar -ja *m*, kótarka -e *ž*, kótast -a -o, kótomér -éra *m*, kótoméren -rna -o, kótomérstvo -a *s*

kòt vez. ko, kakor = bel kòt (kò, kákor) sneg; +veljati kot izvedenec = veljati za izvedenca, +preoblečen kot menih = preoblečen v meniha, +kot darilo = v dar; kot pesnik ni pomemben, pač pa kot vzgojitelj

kóta -e *ž* merska črta na zemljevidih, z merjenjem določena višina kake točke na zemeljski površini

kotáč -a *m* 1. kolo, 2. del zibelke, kotáček -čka *m*, kotáti -ám, kotáj -ájte! kotajóč -a -e, kotál -ála -o, kotánje -a *s*

kotalíkati -am, kotalíkanje -a *s* = kotalícati -am, kotalícanje -a *s*, kotalítiti -ím, kotalí -íte! kotaléč -éča -e, kotalíl -a -o, kotaljénje -a *s*

kótangens

kótangens -a m *razmerje stranic v trikotniku, znak: ctg*
kotánja -e ž, kotánjast -a -o, kotánjica -e ž, kotánjav -a -o *poln kotanj*
kôtel [-əu] -tla m, kôtelček -čka [-əu-] m, kotlič -íča m, kotliček -čka m, kótla -e ž *izvir, vodnjak, jama, mlaka*, kótlast -a -o, kótlánja -e ž = kotlína -e ž, kótlinast -a -o, kotlínica -e ž, kotlár -ja m, kotlaríca -e ž, kotlárski -a -o, kotlárstvo -a s, kotlárščak -a m *popravljaavec kotlov*, kotláríti -im, kotlárjenje -a s, kotlíca -e ž, kotlíčar -ja m, kotlíšče -a s *ognjišče za kotel*, kótlovec -vca m, kotlovína -e ž *kovina za kolle, med, baker*, kotlovínski -a -o: ~a zelenica
kotiljón -a m *neki ples*
kotítrati -am *določili ceno, kurz*, kotíranje -a s *vrednotenje papirjev na borzi*
kotíti -im *mlade imeti*, kóti -íte! kotèč -éča -e, kotíl -a -o, kótênje -a s, kotíšče -a s
 *kótlet -a m *zarebrnica, mn. kótléti -ov zalizki*
kotljáti -ám se, kotljāj -ájte sel, kotljäl -ála -o, kotljánje -a s
Kótor -a m *gl. Bóka Kótorska kotórna* -e ž *skalni jereb*
kotúrn -a m *visoki čevelj starogrških igralcev, bobneč slog*
kótvá -e ž *sidro*, kótvica -e ž, kotvíšče -a s, kótvast -a -o: ~a oblika
kóv [kóu] kóva m *kovaško delo*, kóv -í ž *okov, podkev*, kováti kújem, kúj -tel kujóč -a -e, kovál -a -o, kován -a -o, kovánje -a s, kováč -a m, kováček -čka m, kováčica -e ž, kováčija -e ž *in kováčnica* -e ž, kovášstvo -a s, kováški -a -o, kováčnik -a m *neka rastlina*, koválo -a s, koválen -lna -o

[-ln-]: ~o *orodje*; kovár -ja m *kovač, spletkar*, kovárití -im, kovárstvo -a s, kóvec -vca m, kóven -vna -o: ~o *železo*, kóvnost -í ž, kóvnica -e ž, kóvníčen -čna -o: ~i *urad*
kóvček -čka m, kóvčkov -a -o: ~ *pokrov*, kovčič -íča m
kovína -e ž, kovínast -a -o, kovínski -a -o, kovínstvo -a s, kovínar -ja m, kovínarica -e ž, kovínarski -a -o, kovínarstvo -a s
kóvnik -a m *kuhinski možnar*
Kóvno -a s *kr. i. glavnega mesta Litve*
kóza -e *ítd. ž in* *kozé kózi kozó pri kózi s kozó, kozé kóz in kozá -ám -é -áh -ámi; kozáča -e ž velika koza, ime raznemu orodju*, kozica -e ž, kozár -ja m, kozaríca -e ž *kozja pastirica*, kozára -e ž *kozji hlev*, kozaríja -e ž, kozáriti -im *koze pastí*, kozárnik -a m *sir iz sladkega mleka*, kozárski -a -o, kózast -a -o, kózäv -áva -o, kózávec -vca m, kózávka -e ž, kózávost -i ž, kózji -a -e, kozják -a m *kozji hlev*, kózjak -a m *kozje govno*, Kozják -a m *i. hribovja in kraja*, kózjica -e ž *ime več rastlinam*, kozína -e ž *kozja koža, volna, usnje, duh*, kózičav -a -o *kozav kozák* -a m, kozáški -a -o
kozárec -rca m, kozárček -čka m, kozárčič -a m, kozárč(k)ast -a -o, kozárčev -a -o: ~o *dno*
kózel [-əu] -zla m *zool., tudi neka rastlina*: smrdi kot medmašni ~; kozlák -a m *hlev za kozle*, kozlè -éta s *mlad kozel*, kozlétna -e ž, kozlíč -íča m = kozlíček -čka m, kozlíčevina -e ž *kozličeva koža in meso*, kozlíčevje -a s *neko drevo*, kozlíčji -a -e: ~e *meso*; kozlík -a m *baldirjan*, kozlíkov -a -o: ~o *olje*; kozlów -a -o *in kózlov -a*

- o: ~a brada, kozlovína -e ž, kozlónski -a -o: ~a koža, kozlobrádec -dca m
- *kozeríja -e ž *kramljanje, kramelj*, *kozêr -ja m *kramljavec*
- kozjebrádec -dca m
- kozlátí -ám, kozláj -ájte! kozlál -ála -o, kozlánje -a s
- Kózma -a in -e m os. i., Kózmov -a -o
- kozmétika -e ž *nauk o lepotilih*, kozmétičen -čna -o, kozméti-kum -a m, nav. mn. kozmética -ik s
- kózmos -a m *vesoljstvo, vsemir*, kózmičen -čna -o, kozmogoníja -e ž *nauk o nastanku sveta*, kozmogóničen -čna -o, kozmogra-fíja -e ž *popis sveta, zlasti ozve-zdíj*, kozmograf -a m, kozmo-gráfíčen -čna -o in kozmografíski -a -o, kozmologíja -e ž *nauk o zakonih, ki vladajo svet*, kozmo-lógíčen -čna -o in kozmolóški -a -o, kozmopolít -a m *svetov-ljan*, kozmopolítíski -a -o, koz-mopolítizem -zma m
- kozo- v sestavi: kozodèr -éra m 1. kdor *koze odira*, 2. veter, ki *podira kozolce*, kozomòr -òra m *babje pšeno*, kozonòg -òga -o, kozopísk -píška m *mesec ok-tober*, kozoròg -ròga m, Kozo-ròg -ròga m *ozvezdje*, kozorò-gov -a -o: Kozorògov *povratnik*
- kozól [-òy] -óla m gl. kozúl]j
- kozólec -lca [-òyc-] m, vezani ~, ~ samec
- kozúl]j -a m = kozúlja -e ž *košarica iz drevesne skorje, strok, luščina, lupina, sestavljen cvet*
- kóža -e ž, kóžica -e ž, kóžen -žna -o: ~a bolezen, kóžén -a -o, kóžar -ja m, kóžarica -e ž, kožaríja -e ž, kóžarski -a -o, kóžarstvo -a s, kóžast -a -o, kóžnat -a -o, kóženca -e ž *pergament*, kožokrílci -ev [-le-] m mn. *razred živali (n. pr. čebele)*
- kožélj -a m *del preslice*, kožéljast -a -o, kožéljar -ja m, kožélj-nica -e ž *neka kost*, kožéljničen -čna -o: ~a plast *podlakta*
- kožóla -e ž *podbradek pri živini*, kožólica -e ž
- kóžuh -úha m, kožúšen -šna -o = kožúhov -a -o, kožúšček -ščka m, kožúhar -ja m, kožúharica -e ž, kožúharstvo -a s, kožúhast -a -o, kožúhovec -vca m *neka strgulja*, kožuhovína -e ž, kožuhovínar -ja m, kožuhovínarica -e ž, kožuhovínast -a -o
- kožuhátí -ám *ličkati koruzo*, kožuhàj -ájte! kožuhàl -ála -o, kožuhánje -a s *ali pa s stalnim poud.* kožuhati -am; kožuháč -a m, kožuhína -e ž, kožuhinje -a s = kožušinje -a s *ličkanje*
- kráča -e ž, kráčica -e ž, kráčman -a m, kráčnica -e ž *kost na nogi*
- kráčina -e ž gl. kratek
- kráda -e ž *skladanica drv*
- kragúl]j -a m, kragúl]jev -a -o, kragúl]ji -a -e, kragúl]jič -a m
- kragúl]jec -ljca m, kragúl]ječ -čka m, kragúl]jati -am, kragúl]čkati -am, kragúl]jiti -im
- kráj krája m: delo je pri kráju (*kontano*), od krája (*od začelka*) vse, pravda še ni v kráju (pri kráju), s krája, skrája začeti, v kráj dejati, na dva krája biti; krájen -jna -o, krájeven -vna -o: kráj(ev)ni ljudski odbor, *kratica*: KLO, krapjepis -a m, krapjepisec -sca m, krapjísje -a s, krapjísén -sna -o, krajàn -ána m, krajánka -e ž, krajísče -a s
- kráj, pokráj *predl. s rod.*: ~ reke
- krájcar -ja m *nekdanji novc*, krájcarski -a -o: ~o blago; krájcarček -čka m
- krájec -jca m, krájek -jka m, krájček -čka m, krájevéc -vca m, krájevina -e ž, krájnik -a m, krájnost -í ž, krájnica -e ž

krájina

krájina -e ž: Slovenska, Suha, Julijska krájina, Bela krájina, krajínski -a -o, krajínščan -a m, krajíšnik -a m, krajíнец -nca m, krajínar -ja m, krajínarski -a -o: ~a slikarija; krajínarstvo -a s
krájšati -am, krájšanje -a s, krajšáva -e ž, krájšnica -e ž bližnjica
krák -a m: se ziblje na dolgih ~ih (*nogah*), ~i šestila, ~i kota; žabji krak žabja jajca
krákati -am, krákanje -a s, krákar -ja m, krakotáti -ám *krakati*, krakotáj -ájtél krakotál -ála -o, krakotánje -a s, krakót -óta m
Krakov -a m (Kraków) mesto na Poljskem, krákovski -a -o, Krákovčan -a m, Krákovčanka -e ž
krakovjak -a m poljski narodni ples, vrsta pesmi
kralj -a m, kraljev -a -o (*osebno*), kraljév -a -o (*splošno*), kraljévski -a -o, kraljéstvo -a s, kraljevína -e ž, kraljič -iča m, kraljiček -čka m, kraljevič -a m, kraljična -e ž; kraljeváti -újem, kraljúj -te! kraljevál -ála -o, kraljevánje -a s, ržkralj, pròtikralj, sv. trije kralji (*svetniki*), sv. trije kralji (*praznik*), Sv. Trije kralji (*kraj*), kraljica -e ž, kraljičin -a -o
Kraljevič Márko Kraljeviča Márka m
Kralj Matjáž Kralja Matjáža m
kráma -e ž, krámar -ja m, krámarica -e ž, krámarški -a -o, kramarija -e ž, krámarstvo -a s, kramaršéica -e ž *neka hruška*, kramáriti -im, kramárjenje -a s
kramljáti -ám, kramljáj -ájtél kramljál -ála -o, kramljánje -a s = krámelj -mlja m
krámp krámpa m *rovnicá, rovača*, krámpáti -ám, krámpáj -ájtél krámpál -ála -o, krámpánje -a

s, krámpar -ja m *kđor krampa*, krámparica -e ž, krámpáč -a m
krámpež -a m, nav. mn. krámpeži -ev *dereze*
kraniologija -e ž *nauk o človeški lobanji*, kraniolóški -a -o, kraniométrja -e ž *merjenje lobanj*, kraniométričen -čna -o
Kránjec -njca m, Kranjica -e ž, Kránjsko -ega s = Kránjska -e ž, kránjski -a -o, kranjica -e ž *neka hruška*
kràp krápa m *neka jed*, krápec -pca m, nav. mn. krápci -ccv *neka jed*, krápek -pka m
kràp krápa m (*řiba*), kráпов -a -o: ~o meso = krapovina -e ž, kráповec -vca m *zool.*
krás -a m, krásen -sna -o, krásiti -ím, krási -íte! krásil -a -o, (o)krašén -éna -o, krašénje -a s; krasnobárven -vna -o; krásóta -e ž, krásóten -tna -o, krásóteb -tea m, krásótica -e ž, krásótna -e ž, kráslo -a s (*sredstvo*), kráslec -lca [-lc-] m: ~ grobov, krásitelj -a m
kràs krása m *svet s kraškimi pojavi*, Kràs Krása m *kr. i. planote*, kráški -a -o: ~e jame, ~í pojavi; Kráševec -vca m, Krášeвка -e ž, kráševiski -a -o
krášpati -am *praskati*, kráspanje -a s, kráspáč -a m
krásta -e ž (+hrasta), mn. kráste krást (*bolezen*), krástav -a -o, krástavec -vca m *krastav človek, krompir*, krástavka -e ž, krástavost -i ž, krástica -e ž, krástiti -im se: rana se krásti
krástáca -e ž, krástáči -a -e
krásti -dem, krádi -te! krádel -dla -o *in* král -ála -o, krája -e ž, krádež -a m 1. *kraja*, 2. *tat*; kradljív -íva -o: ~ rod, kradljívec -vca m, kradljívka -e ž, kradljívost -i ž; krádoma *prisl.*, kradún -a m

krát kráta *m*: pět krátov, kóliko krátov, néke kráti, drúge kráti; *v prisl. se -krat piše z drugimi besedami skupaj*: pívikrat, desetkrát, takrát, tókrát, tólikokrat, velikokrat, vsákikrat

krátek -tka -o: na krátko koga prijeti, ob krátkem kaj povedati, krátko in málo ne, krátko málo, ni krátko ni málo ni bil zadovoljen, krátko nikár, v krátkem, pred krátkim, skrátka, +ta kratko potegnúti *izgubo imeti, na škodi býti*; krájši -a -e = krájci -a -e, *prisl. krájše in kráče, kratíca -e ž, kratkóba -e ž, kratkóča -e ž, kračina -e ž, kratkóst -i ž, kratkóta -e ž*

krátiti -im, kráti -tel krátíl -a -o, (o)kráčen -a -o in (o)kráten -a -o, krátenje -a s, kratílec -lca [-lc-] *m kdor kráti, kratívec -vca m poudarek gravis*

krátko- *v sestavi*: kratkobeséden -dna -o, kratkočasén -sna -o, kratkočasíti -im, kratkočasénje -a s, kratkočasje -a s, kratkočasnica -e ž, kratkočasnost -i ž, kratkodóben -bna -o, kratkoglávec -vca *m*, kratkolás -ása -o, kratkonóg -nóga -o, kratkórép -répa -o, kratkorépa -e ž *neka češnja*, kratkoróčen -čna -o: ~a menica; kratkotrájen -jna -o, kratkotrájnost -i ž, kratkoumen -mna -o, kratkoumnost -i ž, kratkovíden -dna -o, kratkovídnost -i ž, kratkovídnež -a *m*, kratkohláčnež -a *m*, kratkohláčnik -a *m*, kratkohláčniški -a -o

kráva -e ž, krávica -e ž, kraváča -e ž, kravár -ja *m*, kravaríca -e ž, kravárski -ta -o, kravaríja -e ž, krávče -ta s, kravén-ta -e ž *stara krava*, kravétina -e ž *kravje meso*, kravína -e ž *kravja koža*, kravje usnje, krá-

višče -a s = krávše -ta s *majhna, zanikrna krava*, krávji -a -e: ~e mleko; krávjak -a *m*, krávjica -e ž *neka goba*, krávast -a -o, krávjast -a -o; krávati -ám *hitro in gródo delati*, kráváj -ájte! krávál -ála -o, krávánje -a s; kravosés -sésa *m zool.*

kraváj -a *m hleb*, kravájec -jca *m* = kravájček -čka *m neko pecivo*, kravájka -e ž = kravájnica -e ž *neka hruška*
+kravál [-ál-] -a *m hrup, hrušč, razgrajenje*, +kraválirati -am *razgrajati*

kraváta -e ž *ovratnica, samoveznica*, kraváten -tna -o: ~a igla krávl [-vl] -a *m način plavanja (crawl)*, krávlati -am

+krávželj -lja *m koder*, +krávžast -a -o *kodrast*, +krávžati -am *kodrati*

kráža -e ž: križe kráže delati *křc křca m lahen udarec*, křcati -am, křcanje -a s, křcniiti -nem, křc! *medm. gl. tudi kec*

křcati -am *tovoriti ladjo*, křcanje -a s

křcelj -clja *m hlod*, křcljast -a -o, křcljät -áta -o

křč křča *m*, křčevít -a -o, křčljív -íva -o: ~o vlakno, křčén -čna -o: ~a žila = křčénica -e ž, křčítii -im (sc), křčenje -a s, křčevéc -vca *m křčna zel*

křčítii -im *trebiti*: ~ gozd, křčénje -a s = křčítev -tve ž, křča -e ž = křčévina -e ž = křče -a s, křčevínar -ja *m*, křč -í ž křčma -e ž, křčémski -a -o [-čém-]: ~o vpítje; křčmár -ja *m*, křčmaríca -e ž, křčmárski -a -o: ~a obrt, křčmárstvo -a s, křčmáriti -im, křčmárjenje -a s

krdélo -a s: krdélo vojakov, lju-di, vran, konj; krdélce -a [-lc-]

kreácija

s, krdélen -lna -o [-ln-]: ~i brigadirji, ~i vodja, krdéloma kreácija -e ž *ustvaritev*, kreirati -am *ustvariti, ustanoviti*, kreativen -vna -o, kreatúra -e ž *živ stvar; klečeplazen, od milosti mogočnjakov odvisen človek*
kreatín -a m *sestavina mišičnega mesa*
krebúljica -e ž *dišavna rastlina*
kréč -a m *neka rastlina*
kréčiti -im (se): noge ~, kaj se kréčiš tod okoli? kréča -e ž (*pri telovadbi*)
kréda -e ž, krédén -dna -o: ~a tvorba; krédnica -e ž *krédna zemlja*, krédnat -a -o, krédast -a -o, krédati -am s *krédo popisati, pomazati*
kredénca -e ž *lava*, kredénčen -čna -o: ~i nastavek
kredit -a m *zaup*, kreditírati -am na *úpanje (vero) dati blago*, kreditíranje -a s, krédíten -tna -o: ~o pismo, kréditor -ja m *kdor zaupa blago ali denar, upnik*
*krégati -am (se) *karati, pripraviti se*, *kréganje -a s, *krég -a m
kréhati -am *kašljati*, kréhanje -a s, kréhav -a -o, kréhavec -vca m, kréhavica -e ž, kréhavica -e ž, kréhalo -a s *kdor kar na prejš krehá*
kreháti -ám *krhati, lomiti*, krehàj -ájte! krehàl -ála -o, krehánje -a s, sneg je drevje krehàl, (o)kréhñiti -nem in kréhñem
krékati -am = kreketáti -ám in -éčem: žabe krékajo ali krékéčejo, kreketáj -ájte! kreketál -ála -o, kreketánje -a s
kreljút -i ž *perut*
kréma -e ž *jed s smetano, smetana, toaletno mazilo*: krema za britje; krémast -a -o *motno-rumen*
krematórij -a m *naprava za sežiganje mrličev, sežigališče*, kremácija -e ž *sežiganje mrličev*

Krémelj -mlja m *kr. i.*, krémelj-ski -a -o [-mélj-]
krémen -éna m, kréménov -a -o: ~a gruča, kréménovec -vca m, kréménast -a -o: ~a zemlja. kremenàt -áta -o *vsebujoč kremen*, kremenéev -a -o: ~a voda, kislina; kremenéc -nca m *silicij*, kremenček -čka m, kremenica -e ž *kremenasta prst*. kremenít -a -o: ~i apnec. ~ značaj; kremenítost -i ž. kremenják -a m *rudnina*
krémpelj -plja m, krémpelje -a [-pélj-] m, krémpeljček -čka [-pélj-] m, krémpljár -ja m *žival s kremplji*, krémpljast -a -o, krempljät -áta -o; krempljati -ám, krempljáj -ájte! krempljäl -ála -o, krempljánje -a s
krémžiti -im: ~ usta, obraz, krémženje -a s, krémža -e ž *kremženje*, krémžar -ja m *človek, ki se kremži*, krémžast -a -o, kremžljiv -íva -o, kremžljívec -vca m, kremžljívka -e ž
krenílca -e ž *rastlina kreč*
kreníti krénem, kréni -íte! krénil -íla -o
kreól [-ól] -a m *v tropski Ameriki potomec romanskih priseljencev*, kreólka -e [-lk-] ž, kreólski -a -o [-ls-]
kreozót -a m *neka oljnata tekočina*
krép -a m *kožrasta svilena tkanina*; krépdeštn -a m (*crêpe de Chine*), krépdešinast -a -o: ~a obleka; krép žoržèt (*crêpe Georgette*) *gl. žoržèt*; krép *prid. neskl. kožrast*: krép papir
krépa -e ž *star lonec, črepina*
krepáti -ám *poginili*, krepáj -ájte! krepäl -ála -o, krepán -a -o, krepánje -a s, krepávati -am, krepávanje -a s, krepalina -e ž *poginjala žival*, krepñiti -nem, krepñi -tel krepñil -a -o, krepñjen -a -o (*vse zaničlj.*)

krepèk *in* **krepák** -pkà -ó *in* **krèpek** -pka -o, **krepkéjši** -a -e, **krepkóst** -i ž, **krepčáti** -ám, **krepčáj** -ájte! **krepčál** -ála -o, **krepčánje** -a s, **krepčilo** -a s, **krepčilen** -lna -o [-ln-]: ~a pijača; **krepíti** -ím, **krèpí** -íte! **krepíl** -a -o, (o)**krepiljèn** -èna -o, **krepílen** -lna -o [-ln-]: ~a pijača, **krepílo** -a s, **krepčálen** -lna -o [-ln-]

krepèlo -a s *in* **krepél** [-éu] -i ž, **krepèlce** -a [-lc-] s, **krepèlec** -lca [-lc-] m: ~ zagnati komu pod noge, **krepeláti** -ám, **krepeláj** -ájte! **krepelál** -ála -o, **krepelánje** -a s, **krepeláti** jabolka, **krepelíti** -ím: ~ kokoši, **krepéli** -íte! **krepelíl** -a -o, **krepeljénje** -a s

krepenéti -ím, **krepèni** -íte! **krepènèc** -éca -e, **krepènèl** -éla -o, **krepén** -a -o *otrdel, otrpel*

krepíti -ím *gl.* **krepèk**
krepóst -i ž, **krepósten** -tna -o, **krepóstnost** -i ž, **krepóstnik** -a m, **krepóstnica** -e ž, **krepóstniški** -a -o

krés -a m: o **krési** se dan obesi, **krés** kuriti, **Krés** -a m (*list*), **krésen** -sna -o: ~i čas; **Kresník** -a m *bajesl. bitje*, **kresník** -a m *junij*, **kresníka** -e ž *neko jabolko*, **kresníca** -e ž, **kresováti** -újem, **kresúj** -te! **kresovál** -ála -o, **kresovánje** -a s, **kresoválec** -álca [-áyc-] m, **kresoválka** -e [-áyc-] ž; **kresnikováti** -újem, **kresnikujóč** -a -e, **kresnikovál** -ála -o, **kresnikovánje** -a s

krésáti **krésem**, **krèši** -íte! **kréšóč** -a -e, **krésal** -ála -o, **krésánje** -a s, **kresilo** -a s, **kresálo** -a s, **kresílen** -lna -o [-ln-]: ~a goba, **kresílnik** -a [-ln-] m, **kresníti** **krésmem**, **krésni** -íte! **krésnil** -íla -o, **krésnjen** -a -o *ali* **krésniti** -nem *udariti hitro in*

močno, **krès** **krésa** m *kdor se baha in pretirava*: ti bóre **krès** ti!
krestomatíja -e ž *izbor, čitanka, cvetnik*, **krestomátičen** -čna -o
kréša -e ž: *travniška ~ bot.*, **kréšelj** -šlja m *zool.*

kréšee -šca m *korček, ciklama*

kréšič -a m *neki hrošč*: **bakrenasti** ~

Kréta -e ž *kr. i.*, **krétski** -a -o: ~a *kultura*; **Krèčan** -ána m

krétati -am, **krétanje** -a s, **krétanja** -e ž, **kréta** -e ž *veslo, drog za veslanje broda*; **sílen**, **močan in neroden človek**; **krétálo** -a s, **kréten** -tna -o: ~a *naprava*, **krétnica** -e ž, **krétniški** -a -o, **krétničar** -ja m, **krétnik** -a m

krétén -a m *bebec*, **kréténstvo** -a s; **krétinizem** -zma m *behavost*, **krétnski** -a -o *bebčevski, bebasti*

krétón -a m *vrsta bombaževine*
krévlja -e ž, **krévljast** -a -o, **krévljati** -ám, **krévljáj** -ájte! **krévljál** -ála -o, **krévljánje** -a s, **krévljáč** -a m, **krévljica** -e ž, **krévelj** -vlja m

krévsáti -ám, **krévsáj** -ájte! **krévsajóč** -a -e, **krévsál** -ála -o, **krévsánje** -a s, **krévsa** -e ž *kdor krévsá* = **krévsálo** -a s

Kréz -a m, **Krézov** -a -o: ~i *zakladi*

krézúlja -e ž *odlomljena, odsekana vejica*, **krézúljast** -a -o

krhhati -am, **krhanje** -a s, **krhek** -hka -o *mn. tudi -í -ó*: ~ *les*; **krhkóč** -i ž, **krhljiv** -íva -o, **krhljivost** -i ž, **krhkóba** -e ž, **krhkóben** -bna -o, **krhniti** -nem, (od) **krhnjen** -a -o

krhèlj -hlja m *in* **krhelj** -hlja m, **krhljič** -íča m, **krhljiček** -čka m, **krhljév** -a -o: ~a *voda* = **krhljévka** -e ž = **krhljévica** -e ž, **krhlják** -a m *kruh s krhljiči*
krhlíka -e ž, **krhlíkov** -a -o, **krhlíkovec** -vca m, **krhlíkovina** -e ž

krhljāti

krhljāti -ám, krhljāj -ájte! krhljāl -ála -o, krhljānje -a s, krhljānka -e ž *na kose zrezana repa (pesa)*, krhljāvník -a m *priprava za krhljānje* = krhljāč -a m, krhljālen -lna -o [-ln-]; krhljāvec -vca m, krhljāvka -e ž *kdor krhljā*, krhljāvski -a -o; krhljāčkati -am, krhljāčkanje -a s

krí ž *edn.*, 2. křví, 3. křví, 4. krí, 5. v křví, 6. s křvó, křven -vna -o: ~i udor (kri se udere), ~i obtòk, krvníčka -e ž *krvno telesce*, krvníca -e ž *krvna žila*, křvnost -i ž, křvnāt -áta -o, křvnātost -i ž

kričāti -ím, kriči -íte! kričēč -ēča -e, kričāl -ála -o, kričānje -a s, krič -a m, kričāč -a m, kričāv -áva -o, kričāvost -i ž, kričāvec -vca m, kričāvka -e ž

krik -a m: krik in vík; krika -e ž: krika in vika, krikati -am, krikanje -a s, krikavec -vca m *poljski muren*, krikniti -nem

kriket -a m *športna igra*, kriketen -tna -o: ~a palica

krilo -a s, krílen -lna -o [-ln-]: ~a peresa, krílce -a [-lc-] s, krílāt -áta -o, krílātec -tea m, krílātica -e ž; krílti -im, kríljenje -a s, kríljāti -ám: vešča kríljā okoli luči, kríljāj -ájte! kríljāl -ála -o, kríljānje -a s, krílnat -a -o [-ln-]

Krim -a m *kr. i. poltoka*, krímski -a -o: ~a vojna

Krím -íma m *kr. i. gore pri Ljubljani*, krímski -a -o: ~e jame

kriminál [-ál] -a m *sodnija, jetnišnica*, kriminálen -lna -o [-ln-]: ~o pravo *kazensko pravo*, kriminálnost -i [-ln-] ž *hudodelstvo*, kriminalíst -a m *strokovnjak v kazenskem pravu*, kriminalístika -e ž *nauk o zločinih in sredstvih za njih odpravo*, kriminálec -lca

[-lc-] m, kriminológija -e ž *nauk o hudodelstvih in hudodelcih*

krínka -e ž: pod krínko prija-teljstva; krínkati -am, krínka-nje -a s

krinólina -e ž *krilo na obroče*
kripa -e ž *koš za na voz*; listni, gnojni koš, krípica -e ž

kriplje *nepop. sam.*: na vse kriplje

kripta -e ž *prostor pod cerkvijo*
kriptón -a m *kem. prvina*

Krístá -e ž, Krístin -a -o, Krístína -e ž, Krístinin -a -o, Krístínica -e ž, Krístíničen -a -o

kristál [-ál] -a m, kristálen -lna -o [-ln-]: ~a oblika, ~a čaša, ~o čist; kristalínna -e [-ln-] ž, kristálnost -i [-ln-] ž; kristalizáti -am, kristaliziranje -a s, kristalizácija -e ž, kristalografíja -e ž, kristalograf -a m, kristalografíski -a -o, kristálast -a -o, kristálček -čka [-čč-] m, kristálčast -a -o [-lč-]

kristiánija -e ž *šp. smučarski lik*
Krístijan -a m *os. i.*, Krístijanov -a -o

kristján -a m, kristjána -e ž = kristjánka -e ž, pokristjániti -im, *gl. krščanski*

Krístus -a m *l. i.*, Krístusov -a -o: ~ nauk; Kríst -a m, Krístov -a -o; *ljudsko* Kríšč: ~ bōžji, za Kríščevo vóljo

Kríšna -a *in -e m indijski bog*, Kríšnov -a -o

kritērij -a m *sodilo, merilo*

krití krijem, krij -te! krijóč -a -e, krij -fla -o, krij -a -o, krij-tje -a s, kríten -tna -o: ~a barva, krítnost -i ž: ~ barv; stroške *křiti *poravnati*, ni krítja ni plačila, ni nakazila, krít sem na varnem sem, kríti se *ujemati se*: v umetnini se izraz in doživljaj krijeta *strinjata*, *ujemata*, kríti potrebe

křitik -a m *presojevalec, ocenjevalec*, křitíčarka -e ž, křitizírati

-am, kritikiziranje -a s, kritikizem -zma m, kritikáster -tra m slab kritik, objedavec, kritika -e ž ocena, pretres, presoja, kritičen -čna -o 1. presoden, natančen, 2. nevaren, usoden, odločilen, kritičnost -i ž

krív -a -o in -ó -í -é, bolj krív: ~ biti česa, po krívem priseči, ~i prerok, ~a raba (zlordba), ~ ó rabiti (zlorábiti), za krivega spoznati koga, krívost in krívost -i ž, krívec -vca m, krívci -ev m: petelinovi ~; krívček -čka m

krívénčast -a -o, krívénčiti -im, krívénčenje -a s, krívénka -e ž neka rastlina

krívica -e ž, krívíčen -čna -o, krívíčník -a m, krívíčnež -a m, krívíčníca -e ž, krívíčnost -í ž; krívda -e ž

krívina -e ž, krívínast -a -o, krívínski -a -o

krívíti -ím, kríví -íte! krívíl -a -o, krívíljèn -éna -o, krívíljénje -a s; krívíeti -ím, krívíèl -éla -o, krívénje -a s; krívílnica -e [-íyn-] ž priprava za krívílenje lesa

krivo- v sestavi: krivočítan -tna -o, krivogléd -éda -o, krivogléd(n)ež -a m, krivogléden -dna -o, krivoglédec -dca m, krivoglédka -e ž, krivoglédnost -i ž; krivokljún -úna -o, krivokljúnski -a -o, krivokljún -úna m, krivokljúnec -nca m neki ptíč, krivoméjka -e ž postovka, krivonòg -nóga -o, krivonòs -nósa -o, krivonósec -sca m, krivopétnica -e ž neko bajeslovno bitje, krivopriséžnik -a m, krivopriséžnica -e ž, krivopriséžnost -i ž, krivorépká -e ž neka hrúška, krivoúst -ústa -o, krivoústnik -a m, krivoústnica -e ž, krivovéren -rna -o, krivovérec -rca m, krivovéрка -e ž, krivovérník

-a m, krivovérnica -e ž, krivovérnost -i ž, krivovérstvo -a s, krivovéřski -a -o

krívúlja -e ž, krívúljust -a -o, krívúljník -a m risalna priprava kríza -e ž odločilni trenútek pred prevratom (bolezní), nevarnost, gl. še pod kritik

krizantéma -e ž neka cvetlica, svét-nica

krizma -e ž sveto olje

kríž -a m, križen -žna -o: ~i rez, ~a kost, toda vzkřížni (+križni) ogenj; kríznica -e ž neka kost, vrsta rastlín, križník -a m kdor nosi križ, član križniškega reda, križáj -a m, križíšče -a s, križák -a m, križár -ja m, križárka -e ž, križárski -a -o, križáriti -im, križárjenje -a s, križanec -nca m, križast -a -o, križev -a -o, križevец -vca m, križevát -áta -o, križec -žca m, križček -čka m, Rdéči križ, križavec -vca m neki srebrni novец, pajek; križe in kráze delati

križati -am, križaj -te! križal -a -o, križan -a -o, križanje -a s, križanka -e ž

krízem 1. prisl.: ~ glédati, vse ~ govorí, ~ svet, 2. predl. z rod.: ~ svetá iti, ~ morja se vozíti; križema = križem, križem krázem prisl.

križpot -póta m = križpótje -a s = križíšče -a s

Křk -a m kr. i. otoka in mesta na njem, na Křku (otoku), v Křku (mestu), křški -a -o: ~a škofija

krkón -a m živalski rod dvoživk

Krkonoši -šev m mn. kr. i., krkonóški -a -o: ~i Repoštev

křlj -a m hlod, křljáča -e ž gorjača

křm křma m = křn křna m

křma -e ž klaja za živino, křmen -mna -o: ~a kaša, křmiti -im, křmljen -a -o, křmljenje -a s, křmljénka -e ž, křmljénščak -a

křma

m, krmilo -a s, krmilen -lna -o [-ln-]: ~a moka, krmilec } 1
 [-lc-] m, krmilnica -e [-ln-] ž
křma -e ž *zadnji del ladje*, krmár -ja m, krmáriti -im, krmárjenje -a s, krmárski -a -o, krmílo -a s, krmílen -lna -o [-ln-]: ~e naprave, křmiti -im: ~ ladjo, voz, křmilar -ja m
 křmežljáv -áva -o, křmežljávec -vca m, křmežljávec -čka m, křmežljávka -e ž, křmežljávost -i ž, křmežljávica -e ž, křmežljív -íva -o = křmeljív -íva -o, křmežljívec -vca m, křmežljívost -i ž, křmeželj -žlja m in křmeželj -žlja m = křmélj -a m *gnoj v okeh*; křmežljíti -ím se, křmežljíl -a -o
křn -a m *konec ladje*: prvi in zadnji ~; *med. štula*: s ~om desnice je prosil usmiljenja; křn -a m in křn -i ž *gorski vrh*; křn -a -o = křnast -a -o = křnjav -a -o *pohabljen, nerazvit, zaostal v rasti (razvoju)*: ~ ud, ~i rogoví, ~o dete; křnjavec -vca m, křnjavka -e ž; křnėti -ím *hirati, pešati, zaostajati v rasti, razvoju*, křní -íte! křnėl -éla -o, křnénje -a s; křniti -im *hábiti, ovirati v rasti, razvoju*, křniti -te! křníl -a -o, křnjen -a -o, křnjenje -a s; křnja -e ž *škřta, ákřbina, zarezá*
 křnica -e ž *tolmun, kollina v pobóžju*, křnřica -e ž, křnřeka -e ž
křof křofa m *ocvrtek, praženek*
křóg -a m, křógov -a -o: ~ izsek, odsek, křógast -a -o, křógec -gca m, křóžen -žna -o: ~a proga, křóžnost -i ž, křóžec -žca m, křóžček -čka m, křóžčast -a -o; křóžiti křóžim, křóži -íte! křóžil -íla -o, křóženje -a s; +křógotòk -òka m *oblok (krvi), křóženje*, +křógotèk -éka m *křóžniték, gosp. oblok (denarja), kolo-barjenje*

křóg okřóg 1. *prisl.*: křóg in křóg, 2. *predl. z rod.*: křóg česa se vřteti, křóg hiše
 křógla -e ž, křóglast -a -o, křóglica -e ž, křógeln -lna -o [-əln-]: ~i segment; křóglina -e ž, křógličast -a -o, křógličen -čna -o: ~i ležaji; křóglíti -ím, křógli -íte! křóglíl -a -o
křohotáti -ám in -óčem se, křohotáj -ájte! křohóči -te se! křohotál -ála -o, křohotánje -a s, křohotáč -a m, křohotáv -áva -o, křohotávka -e ž, křohót -óta m
křòj křòja m, křòjen -jna -o: ~a pola; křójiti křójim, křòji -íte! křójèč -éča -e, křójil -íla -o, křòjenje -a s, křójítev -tve ž; křójáč -a m, křójáčica -e ž, křójáčnica -e ž, křójáški -a -o, křójáštvo -a s, křójenica -e ž *vrsta breskve, kálanka*, křójílo -a s, křójílen -lna -o [-ln-], křójílec -lca [-lc-] m, křójílka -e [-lk-] ž
 křók -a m *nočno popívanje*, křókati -am; křókanje -a s, křókaríja -e ž
 křókar -ja m, křókarček -čka m, křókarica -e ž, křókariski -a -o, křòk křóka m *křókarjevo křakanje*
 křokét -a m *športna igra*, křokířati -am, křokířanje -a s
 křokí -ja m *skica v geodeziji*
 křokodíl [-í] -a m, křokodílji -a -e: ~e usnje, křokodílov -a -o: ~e solze, křokodílski -a -o [-ls-]
 křóm -a m *kem. prvina*, křómov -a -o: ~ kloríd, ~o usnje, křómovec -vca m, křómati -am, křómanje -a s
křomatíčen -čna -o 1. *barven*: ~i diapozitívi, 2. *pollonski*: ~a harmonika; křomatíčnost -i ž, křomatofór -a m *barvonosec*; křomosóm -a m *barvno telesce*

krompír -ja *m*, krompírjev -a -o: ~a voda, krompírjevec -vca *m* *krompírjeva zel, koloradski hrošč*, krompírjevica -e *ž* (voda), krompírjevina -e *ž* *sk. i. za krompírjeva stebila, krompírišče* -a *s* = krompírjevišče -a *s* njiva, kjer je rasteł krompír, krompírček -čka *m*, krompírjevka -e *ž* *krompírjevina, krompírjeva voda*
króna -e *ž*, krónica -e *ž*, krónast -a -o, krónski -a -o, krónati -am, krónanje -a *s*, kronovina -e *ž*, kronovinski -a -o
krónika -e *ž* *letopis, dnevne novice*, króničen -čna -o *dolgotrajen, stalen*: ~i katar, kroníst -a *m*, kronograf -a *m* *zgodovino pisec*, kronografija -e *ž*, kronografíski -a -o
kronologija -e *ž* (+ hrono-) *časovni red*, kronológičen -čna -o = kronolóški -a -o *po časovnem redu, po času*, kronológ -a *m*
kronométer -tra *m* *časomer, zelo natančna ura*, kronométrski -a -o
Króns -a *m* *grški bog, Zevsov oče*
kròp krópa *m*, krópnik -a *m* *lonec za krop*, kropnjáča -e *ž* *velik lonec za krop*
kropíti -im, kròpi -íteł *kropèč* -éča -e; kropé, kropíl -a -o, (po)kropljèn -éna -o, kropljénje -a *s*, kropilo -a *s*, kropílen -lna -o [-ln-], kropílnica -e [-íu-] *ž*, kropílnik -a [-íu-] *m*, kropíleček -čka [-íu-] *m*, kropílec -lca [-íu-] *m*: je bilo veliko kropílecov pri mrliču, kropílka -e [-íu-] *ž*, kropílski -a -o [-íu-]
kròs *gl.* cross
kròsna -sen [-sən] *s* *mn. statve*
kròšelj -šlja *m* *vrsta nožev*
kròšnja -e *ž*, kròšnjest -a -o, kròšnjàt -àta -o, kròšnjár -ja *m*, kròšnjaríca -e *ž*, kròšnjárski -a -o, kròšnjárstvo -a *s*, kròšnjáriti -im, kròšnjárjenje -a *s*

króta -e *ž*, krótast -a -o: ti króta krótasta!
kròtek -tka -o *in* krotèk kroták krotkà -ó -í -é: krotké *in* kròtke ovce; krotkóst -i *ž*, krotkóta -e *ž*
krotica -e *ž* *zavozlana, zavita nit*, krotíčav -a -o *vozlat*: ~a nit; krót -a -o *zvit, raztrgan, skalovit*, krotovíca -e *ž* *krotica*, krotovíčast -a -o, krotovína -e *ž* *krotovica (na preji)*, krotovíčiti -im (se), krotovíčenje -a *s*
krotíti -ím, kròti -íteł *krotèč* -éča -e, krotíl -a -o, (u)krotèèn -éna -o, kroténje -a *s*, krotítev -ive *ž*; krotílo -a *s*, krotílen -lna -o [-ln-], krotílnica -e [-ln-] *ž*, krotílec -lca [-le-] *m*, krotílka -e [-lk-] *ž*, krotítełj -a *m* *krotítelec*, krotíljív -íva -o, krotíljívost -i *ž*
kròv kròva *m*, kròven -vna -o: ~i list, krovína -e *ž* *neka trava*, kròvec -vca *m*, krovníca -e *ž* *trtica za vezanje slamne strehe*, kròvski -a -o: ~o delo
krozúlja -e *ž* *šop*: ajda nima klasja, ampak krozúlje; krozúljust -a -o
kròžec -žca *m*, kròžek -žka *m*, *gl.* króg -a
kròžíti kròžim *gl.* króg -a
kròžnica -e *ž* *krogova črta, krogov obod*
kròžnik -a *m*, kròžniški -a -o
kípa -e *ž*, kípast -a -o, kípati -am, kípanje -a *s*, krpác -a *m* *kdor krpa*; krpárija -e *ž*, krpávec -vca *m*, kípica -e *ž*, krpèž -a *m* *krparija*, krpáriti -im, krpárjenje -a *s*
krpélj -èlja *m* *pršica zool., kršelj zool., del pluga*
krpezíca -e *ž* *krepelec, oklešček*
krpílja -e *ž*, *nav.* *mn.* krpílje krpélj [-pəlj]: ~ navzeti na noge
krpúcati -am *krpati zaniťlj.*, krpúcanje -a *s*, krpúcnik -a *m*, krpúcar -ja *m*, krpúcalo -a *ž*

křst

křst -a *m*, křsten -tna -o: ~i list, ~i oče (*boter*); křtíti křstim, křsti -íte! křstěč -ěča -e, křstil -ila -o, křščen -a -o; křstítelj -a *m*, křstník -a *m*, křstnica -e ž 1. *mrtvašnica*, 2. *křstna voda*, *křstni kamen*; křstilnica -e [-ln-] ž, křstílník -a [-ln-] *m*, křščeváti -újem, křščevál -ála -o, křščevánje -a *s*; křščenec -nca *m*, křščenka -e ž, křščenica -e ž *dekla*, *služkinja*

křsta -e ž (+*truga*)

křš křša *m* *skala*, *kamen*, křšec -šca *m* *miner.*, křševína -e ž, křševít -a -o, křšje -a *s*

křšćanski -a -o, křšćánstvo -a *s*
křšelj -a *m* *osramna uš*

křšiti -im (se), křšenje -a *s*, křšilec -lca [-lc-] *m*, křšilen -lna o [-ln-], křšítelj -a *m*: ~ zakonov, *predpisov*

křt křta *m*, křtov -a -o: ~a dežela, křtovka -e ž, křtica -e ž, křtína -e ž, křtínast -a -o, křtar -ja *m*, křtek -tka *m*, křtec -tca *m*, křtovíca -e ž *podjed*, *bramor*

křtáča -e ž *ščet*, křtáčast -a -o, křtáčar -ja *m*, křtáčica -e ž, křtáčka -e ž, křtáčiti -im, křtáčenje -a *s*, křtáčen -čna -o: ~i odtis

křuh křuha *m*: dva kosa kruha (+ dva kruha), posodi mi tri hlebe (+ tri kruhe), křušen -šna -o: ~a peč, ~i oče, křušnica -e ž, křušník -a *m*, křušnjak -a *m*, křuhov -a -o: ~a skorja, křuhovec -vca *m* *jed iz kruha*, *meh za kruh*, křuhavec -vca *m* *človek, ki ima dosti kruha*, křuhok -hka *m*: máli křuhok, bôžji křuhok

křuho-v *sestavi*: křuhobórec -rca *m*, křuhobórka -e ž, křuhobórski -a -o, křuhobórstvo -a *s*, křuhojědec -dca *m*

křuliti -im, křulí -íte! křulil -fla -o, křuljenje -a *in* křuljenje -a *s*, křulba -e [-lb-] ž, křulec -lca [-lc-] *m*, křulincati -am: mladi prašički křulincajo

křuljav -a -o, křuljavec -vca *m*, křuljavka -e ž, křuljavost -i ž
křúncelj -clja *m* *led*, *ledena sveća*
křupón -a *m* *hrbtní del živalske kože*

křušiti *in* křušiti křušim, křuší -íte! křušil -fla -o, (o)křušen -a -o, křušenje -a *s*, křušljiv -íva -o, křušljivost -i ž

křút -a -o, křútež -a *m*, křútost -i ž

krváv -a -o: ~a sodba, krvavosóden -dna -o, krvávec -vca *m* 1. *neka vínska trta*, 2. *rastlina křšnica*, 3. *neka rudnina*, krvavíca -e ž, krvávka -e ž *neka hruška in breskev*, krvavorděč -ěča -e

krvavěti -im, krvaví -íte! krvavěl -éla -o, krvavěnje -a *s*, krvavítí -im, krvaví -íte! krvavíl -a -o, (o)krvavljěn -ěna -o, krvavljěnje -a *s*, krvavítev -tve ž; krvavíčen -čna -o, krvavíčnost -i ž *hemofilija*, krvavíčnik -a *m*

krvník -a *m*, krvníški -a -o, krvnína -e ž

krvo-v *sestavi*: krvočisten -tna -o = krvočístilen -lna -o [-ln-], krvočístník -a *m* *neka rastlina*, krvodajálen -lna -o [-ln-], krvodajálec -lca [-lc-] *m*, krvodajátev -tve ž, krvolítje -a *s*, krvolóčen -čna -o, krvolóčnica -e ž, krvolóčnik -a *m*, krvolóčnež -a *m*, krvolóčnost -i ž, krvolòk -lòka *m*, krvolóžen -žna -o, krvomóča -e ž, krvomóčen -čna -o = krvosěčen -čna -o, krvosěs -sěsa *m*, krvosrámen -mna -o, krvosrámněž -a *m*, krvosrámnica -e ž, krvosrámnost -i ž = krvoskrúnstvo -a *s*, krvotòk -tòka *m*, krvotóčen -čna -o:

~a žena; krvotvoren -rna -o:
 ~i organ; +krvožéjen -jna -o
krvi žejen, +krvoželjen -ljna -o
krvi željen, krvoželjnost -i ž
kržno -a s, kázence -a [-zən-] s,
 krznár -ja m, krznarica -e ž,
 krznárski -a -o, krznárstvo -a s,
 krznarija -e ž, krznén -a -o:
 ~i plašč, krznovina -e ž =
 krznína -e ž
krž křza m storž
kržáti -ám rezljaje kvariti = krž-
 ljáti -ám, krž(lj)aj -ájte! krž-
 (lj)ál -ála -o, kržljáv -áva -o
 zaostal, zanikrn: ~ otrok, ~o
 grmičje, ~a rast; kržljávec
 -vca m prillikavec, kržljávka
 -e ž; kržáven -vna -o skrhan:
 moja kosa je ~a
kržě -éta m lisast vol
kržič -iča m 1. pleten kruh, 2. neka
 rastlina
Ksantípa -e ž Sokratova žena;
 ksantípa -e ž huda žena
ksébní -bna -o: ~i konj (na levi)
Ksénofon -ta m, Ksénofontov -a
 -o: ~i spisi, ksénofontski -a -o:
 ~i slog
ksilofón -a m vrsta glasbila, ksilo-
 fónski -a -o
ksilografíja -e ž lesoréstvo, ksilo-
 gráfski -a -o: ~a slika, ksilo-
 gráf -a m lesorézec
ksilolít -a m umetni lesni kamen,
 ksiloliten -tna -o: ~i tlak, ~e
 plošče
kúb -a m, kubičen -čna -o: ~i
 koren, ~i centimeter; kubíratí
 -am, kubíranje -a s, kubatúra
 -e ž; kubizem -zma m, kubíst
 -a m, kubístičen -čna -o; kubík
 -a m kubični meter, kubičen
 -čna -o, kubicíratí -am
Kúba -e ž kr. i. otoka, kubánski
 -a -o, Kubánc -nca m, Kubán-
 ka -e ž, kúba -e ž ime cigare
kúčma -e ž, kúčmar -ja m, kú-
 čemski -a -o [-čəm-]

kúga -e ž, kúgast -a -o, kúžen
 -žna -o, kúžiti -im, kúženje -a s,
 kúžilo -a s, kúžljiv -íva -o, kúž-
 nica -e ž, kúžník -a m, kužnína
 -e ž, kúžnost -i ž
kúhati -am: ~ jezo, nekaj se
 kúha (*pripravlja*), vročina me
 kúha; kúhanje -a s, kúh -a m
 vrsta narastka: rižev kúh, kúha
 -e ž, kuhálen -lna -o [-ln-]; ~o
 orodje, kuhálnica in kuhálnica
 -e [-ay-] ž, kuhálnik -a [-ln-]
 m: električni, plinski ~; kúhar
 -ja m, kúharica -e ž, kúharski
 -a -o: ~e bukve; kuháriti -im,
 kuhárjenje -a s, kuhárijá -e ž,
 kúharstvo -a s, kúhelj -hlja in
 kúheljna [-həlj-] m flancat,
 cvrtník, kuháča -e ž
kúhinja -e ž, kúhinjski -a -o, kú-
 hinjica -e ž
kújáti -am se, kujajóč -a -e (se),
 kújal -a -o in -ála -o, kújanje
 in kujánje -a s, kúja -e ž, kú-
 jav -a -o, kújavac -vca m, kú-
 javka -e ž, kújavost -i ž, kujáv-
 ník -a m, kújanica -e ž spomla-
 danski zvonček, kújež -a m
kúka -e ž žuželka, mrčes, črv, gli-
 sta; kúka me je otr., kúkec -kca
 m črv: imam kúka na prstu
kúkati -am gledati, oprezovati, kú-
 ku! medm., kúkuc! medm., kú-
 kálo -a s daljnogled
kúkáva -e ž puslinja, pusta pokra-
 jina, tudi kokáva
kúkavec -vca m rastlina ceptec
kúkavica -e ž, kúkavičji -a -e:
 ~e jajce, kúkati -am: kúkavi-
 ca kúka, kúkanje -a s, kúku
 medm. kúkavičji glas
kúkma -e ž čop: ~ na kapici,
 kúkmak -a m šampinjón, kúk-
 mast -a -o: ~a kapa
kulánten -tna -o ustrežljiv, vlju-
 den, uslužen, kulántnost -i ž
kúli -ja m kitajski in japonski dni-
 nar, delavec za sramotno nizko
 plačo, kúlijevski -a -o

kulinářičen

kulinářičen -čna -o kuharski: ~a umetnost, razstava
kulisá -e ž *premitna stena na gledališkem odru*, kulísar -ja m kdor dela ali prestavlja kulise, kulísen -sna -o, kulísárna -e ž *shramba za kulise*
kúljav -a -o: ~ vol = vol s povešenimi rogovi, kúljavec -vca m pohabljenec, pokvaka
kulminírati -am *vrhovati, do vrha priti, vršiti*, kulminíranje -a s, kulminácija -e ž, kulminácijski -a -o: ~a točka [povsod: -lm-]
kuloár -ja m *ozek hodnik*
kúlt -a m *bogočastje, češčenje*, kúltén -tna -o [povsod: -lt-]
kultivírati -am *gojiti, obdelovati, oplemenjevati, izobraževati*, kultivírán -a -o, kultivíránje -a s, kultivácija -e ž, kultivátor -ja m [povsod: -lt-]
kultúra -e ž *omika, prosveta, izobrazba, gojišče (bacilov)*, kultúrén -rna -o: ~a zgodovina, kultúrnozgodovínski -a -o: ~a snov; kultúrnost -i ž, kultúrnik -a m, kultúrnica -e ž, kultúrniški -a -o: ~a karta; kulturonôsen -sna -o, kulturonósec -sca m; kultúrnoprosvéten -tna -o [povsod: -lt-]
 ***kúluk** -a m *tlaka, rabota*
kúm -a m *boter*, kúma -e ž *botra*, kúmek -mka m, kúmica -e ž, kumováti -újem, kumováł -ála -o, kumovánje -a s, kúmstvo -a s
kúmara -e ž, kúmarica -e ž, kúmarast -a -o: ~ nos; kúmaríčen -čna -o: ~a solata
kumarín -a m *neka prijetno dišeča snov*
kúmína -e ž, kúminov -a -o: ~ liker, kúminovec -vca m *kuminovo žganje*, kúminovka -e ž *neka hruška*, kúminast -a -o
kúmíis -a m *kislo kobilje mleko*

kumulírati -am *kopičiti*, kumulíránje -a s, kumulácija -e ž, kumulatívén -vna -o, kumulácijski -a -o, kúmulus -a m *kópast oblak*
kúna -e ž: ~ zlatica, belica, kúnji -a -e: ~e krzno = kunína -e ž, kúnica -e ž
kúnec -ncea m, kúnčji -a -e, kunceréja -e ž, kúnčevína -e ž *kunčje krzno*
kunktátor -ja m *kdor se noče odločiti, odlašavec, obotavljaj*; kunktátorski -a -o: ~a politika *politika čakanja*, kunktátorstvo -a s *odlaganje odločitve, odlašalstvo*
Kúno -a (+Kúnota) m *os. i. Kúnov* -a -o (+Kúnotov)
kúp kúpa m: ~ sena, otrók, kúpoma *prisł.*, kúpček -čka m, kúpčati -am, kúpčkati -am, kúpčkanje -a s
kúp -a m *kupčija*: dober (boljši) kúp kupíti, kúpen -pna -o: ~a pogodba, ~o pismo, kúpína -e ž
kúpa -e ž, kúpica -e ž, kúpast -a -o, kúpícast -a -o
kupé -ja m *predel v vagonu*
kúpec -pca m *kupčev* -pcá m, kúpčev -a -o, kúpčeváti -újem, kúpčúj -tel kúpčevál -ála -o, kúpčevánje -a s, kúpčeválen -lna -o [-ln-], kúpčeválec -lca [-áú-] m, kúpčeválka -e [-áú-] ž, kúpčeválski -a -o [-áú-], kúpčíja -e ž, kúpčíjski -a -o, kúpčíjstvo -a s
Kupído -a m *rimski bog ljubezni*: s Kupídóm
kupírati -am *bolezen v kali zadušiti ali jo vsaj skrajšati, izpodrezati, odsekati*
kupítí kúpim, kúpi -íte! kúpil -ila -o, kúpljen -a -o, kúpljív -íva -o, kúpítev -tve ž, kúpilo -a s: na kúpilo živeti; kúpílen -lna -o [-ln-]: ~o blago (*ki ni domačega pridelka ali izdelka*)

kuplét -a m vložek v opereti, spev, napev

kupljénik -a m mernik

kúpola -e ž, kúpolast -a -o

*kupón -a m odrezek

kupováti -újem, kupúj -tel; kupováł -ála -o, kupovánje -a s, kupoválec -lca [-áú-] m, kupováłka -e [-áú-] ž

kúra -e ž, kúrji -a -e: ~e jajce;

kúrjica -e ž teloh, kúretina -e

ž, kúrjak -a m, kúrnik -a m,

kúrница -e ž, kúrica -e ž

kúra -e ž med. zdravljenje: planinska, dietna, obsevalna ~;

kuratíven -vna -o zdravljen:

~a medicina, *kurírati -am zdraviti

kurát -a m pomožni duhovnik, kurátor -ja m oskrbnik, varuh, kuratoríj -a m nadzorni svet, odbor, nadzorna oblast, kuratela -e ž skrbništvo, varuštvo

Kúrd -a m pripadnik azijskega naroda, kúrdski -a -o, Kúrdistan -a m kr. i.

Kúrent -a m bajeslovno bitje, pust;

kúrent -a m prismuknjeneč, bot.

kuréuten -tna -o tekoč, vsakdanji: ~a pisava

kúrija -e ž papeška vlada, kurialen -lna -o [-ln-]: ~i slog

*kuriózen -zna -o nenavaden, čuden, poseben, radoveden, *kurióznost -i ž = *kurióznost -e ž posebnost, *kuriózum -a m posebnost, znamenitost, redkost

kurír -ja m hitri sel, tekač, sluga, kurírski -a -o: ~a služba, zveza

kúriti in kuríti kúrim, kúri -íte!

kúril -íla -o, kúrjen -a -o, kúrjenje -a s, kurítev -tve ž; kuríše -a s, kurílo -a s ožrečna naprava, kurílen -lna -o [-ln-]: ~a naprava; kurílnica -e [-ln-] ž, kurílec -lca [-iú-] m, kurílka -e [-iú-] ž, kurívo -a s, kurjáč -a m, kurjáški -a -o, kurjáva -e ž

kurtizána -e ž plemiška, dvorna ljubica

*kurtoazija -e ž vljudnost

*kúrva -e ž krivúlja, vijuga, kurvatúra -e ž krivina

kúrz -a m smer, potek, tečaj, vrednost, višina, cena vrednostnih papirjev, moda, predavanje, učni tečaj, kúrzen -zna -o: ~a vrednost; kurzíratí -am bití v obloku

kurzíva -e ž ležeča pisava, kurzíven -vna -o: ~i tisk

kústos -a m varuh (n. pr. muzeja)

kúščar -ja m, kúščarica -e ž, kúščarjevka -e ž neka rastlina

kúštrav -a -o, kúštravec -vca m kúštrav človek = kúšter -tra m, kúštra -e ž = kúštravka -e ž, kúštrast -a -o; kúštráti -ám, kúštráj -ájte! kúštrál -ála -o, kúštránje -a s; ali kúštrati -am itd.

kúta -e ž, kútar -ja m

kútna -e ž, kútinov -a -o: ~ sir, kútinovec -vca m kútinov sok

kuvérta -e ž omot, ovojnica, kuvérten -tna -o ovojen: ~i papir, kuvertírati -am, kuvertíranje -a s

kúzla -e ž psica

kúza -a in -e m, kúzek -žka m, kúze -ta m, kúžev -a -o, kúžkov -a -o, kúžetov -a -o

kúžen gl. kúga

kváčka -e ž, kváčkati -am, kváčkanje -a s, kváčkanec -nca m sukanec za kváčkanje

kváder -dra m velik pravokotno obklesan kamen

kvadránt -a m četrt kroga, krogov izsek, astronomsko orodje

kvadrát -a m geom., tehn. kvadráten -tna -o: ~e enačbe, ~i meter (m²), ~i kilometer (km²); kvadratúra -e ž: ~ kroga; kvadrírati -am, kvadríranje -a s

kvadrilijón -a m četrtá potenca milijona

kvadrinóm -a m četveročlenik, kvadrinómski -a -o

kvadrívij

kvadrívij -a m *višja stopnja sred-njeveških šol z aritmetiko, astro-nomijo, geometrijo in glasbo kot glavnimi predmeti*

kváka -e ž *kljuka*, kvákast -a -o kvákati -am, kvákanje -a s, kva-káč -a m *neki plič*, kvákast -a -o, kvákav -a -o, kvákavec -vca m, kvákavka -e ž

kvalificirati -am *usposobiti, oce-niti*, kvalificiranje -a s, kvali-fikacija -e ž *spodobnost, uspo-sobljenost, ocena*, kvalifikacijski -a -o

kvalitéta -e ž *kakovost, lastnost, vrednost*, kvalitéten -tna -o: ~o blago *dobro*, kvalitativen -vna -o *po kakovosti, po vrednosti*

kvánta -e ž, kvántati -ám, kvan-táj -ájtel kvántal -ála -o, kvan-tánje -a s, kvántáč -a m, kvan-táški -a -o

kvántitéta -e ž *kolikost, množina, število, velikost*, kvántitiven -vna -o *po velikosti, po številu*: ~a analiza; kvántum -a m *določena množina česa*, kvánten -tna -o: ~a teorija

kvár -a m = kvára -e ž, kváren -rna -o, kvárnost -i ž, kváriti -im, kvárjenje -a s, kvarilec -lca [-ij-] m, kvarljiv -íva -o, kvarljivost -i ž

kvárgelj -glja m *vrsta sira*

Kvarnér -a m *kr. i.*, kvarnerski -a -o

kvárt -a m *četrt, četrtinka, četver-ka*, kvárten -tna -o *četrtin, četrtinski*: ~i papir, ~a pisarna

kvárta -e ž *četrti ton (od osnov-nega) glas.*, kvárten -tna -o

kvartál [-ál] -a m *četrtletje*, kvar-tálen -lna -o [-ln-]: ~i izkaz

kvartár -ja m *geol. doba*, kvartá-ren -rna -o

kvárte kvárt ž *mn. igralne karte*, kvartáti -ám, kvartáj -ájtel kvartál -ála -o, kvartánje -a s, kvartáč -a m; kvartopírítiti -im,

kvartopírec -rca m, kvartopír-ka -e ž, kvartopírski -a -o, kvartopírstvo -a s

kvartét -a m *glas.*, kvartéten -tna -o: ~i koncert, ~i del soneta = kvartéta -e ž

kvás -a in -ú m, kvásen -sna -o: ~e glivice; kvásnica -e ž, *nav. mn.* kvásnice -ic ž, kvasnína -e ž, kvásovka -e ž: glíva kvásov-ka; kvásiti -im, kvášen -a -o: ~o testo, testó se kvási = *testo shaja*, kvášena repa (*okisana*), neumno kvásiti *neslano govo-riti, neumne klatiti*, kvášenje -a s, kvasílnica -e [-ln-] ž, kváša -e ž, kvasáč -a m, kvasenica -e ž, kvasilo -a s

kvátre kváter [-tar] ž *mn.*, kvátrn -a -o: ~i teden, ~i post, ~a šema, kvátrnica -e ž

kvéciti -im *kriviti, upogibati*: sta-rost me kvéči

kvécjemu *prisl. omejevanja, iz-vzemanja*: vsega ne dám, kvéc-jemu tó

kvéder -dra m: čevlji na ~, kvédrovec -vca m *žebelj za kvedre*, kvédrski -a -o

kverulánt -ánta m *sitnež, kdor se samo priložuje*

kvéstor -ja m *starorimski finančni uradnik*, kvestúra -e ž *pisni urad na univerzi*

kvínta -e ž *peti ton (od osnovne-ga) glas.*, kvínten -tna -o: ~i krog

kvíntál [-ál] -a m *stari cent (56 kg)* kvíntesénca -e ž *zrno, jedro, prava vsebina*

kvíntét -a m *glas.*, kvíntéten -tna -o: ~i zbor

kvísling -a m *izdajalec*, kvíslin-ški -a -o *izdajalski*

kvíšku, nakvíšku *prisl.*

kvócíent -a m *količnik*

kvóčka -e ž *koklja*

kvókatí -am *kokati*: kvóčka kvóka kvóta -e ž *določeni del, delež*

L

l [èl] *m neskl.*: máli l, véliki L, z vélikim L [èl] zaznamujemo rimsko številko 50, z malim l [èl] brez pike okrajšujemo liter, s piko (l) pa leto

Lába -e ž *l. i. reke*: po Lábi navzgor; lábski -a -o: ~i bregovi
labiál [-ál] -a *m ustničnik*, labiálen -lna -o [-ln-] *ustničen*, labializirati -am *z zaokroženimi ustnicami izgovarjati*, labializiran -a -o: ~ glas, labializiranje -a s; labiodentál -a *m ustnično-zobni glas*, labiodentálen -lna -o [-ln-]; labiovelár -a *m*, labioveláren -rna -o

labílen -lna -o [-ln-] *opotečen čna, nestalen, omahljiv, nestanovit*; labilnost -i ž *opotečnost, nestalnost, omahljivost*

labirínt -a *m blodnják*, labiríntski -a -o

labód -a *m*, labódji -a -e: ~i spev, ~a pesem = labódnica -e ž; labodíca -e ž, labodíč -a *m*
láborá -e ž *min. vrsta kamna, spl. posoda*: ~ mleka; láborast -a -o: ~a tla, ~ kamen; lábornat -a -o: ~ svet; *gl. tudi* lápor

laboratórij -a *m delavnica*, laboratórijski -a -o: ~e vaje; laboránt -a *m laboratórijski pomočnik*, laborántski -a -o

Lábot -a *m kr. i. na Koroškem*, Lábotska dolina -e -e ž, Lábotnica -e ž *ime reke*

labradór -a *m min. vrsta živali, posebno tisti s severnoam. polotoka Labradorá*; labradorít -a *m*; labradórski -a -o

Lacedémon *gl. Lakedémon*

láčen -čna -o: ~ kruha, hvale; láčnost -i ž, láčnež -a *m*; láčne láčen [-čan] ž *mn. lakotnice*; láčniti -im *povzročati lakoto*: ta voda láčni; láčnjenje -a s

Ladínc -nca *m*, Ladínka -e ž, ladínski -a -o, ladínščina -e ž *retoromanski jezik*

Ládislav -a *m os. i.*, Ládislavov -a -o; Lácko Lácka *m* (+Láckota), Láckov -a -o; Ládó Ládá *m* (+Ládota), Ládov -a -o (+Ládov -a -o); Ládi -ija *m*, Ládijev -a -o; Ládislava -e ž *os. i.*

ládja -e ž, *rod. mn.* ládij; ládjín -a -o *in* ládijen -jna -o, ládijski -a -o; ládjica -e ž, ládjár -ja *m*, ládjárski -a -o, ládjalec -lca [-ajc- in -alc-] *m*, ládjénica -e ž, ládjíšče -a s, ládjévsje -a s; ládjati -am, ládjanje -a s; ládjedélnica -e [-ln-] ž, ládjedélniški -a -o [-ln-]; ládjedélec -lca [-lc-] *m*, ládjedélski -a -o [-ls-]; ládjedélstvo -a [-ls-] s; ládjevlák -a *m*; ládjemérstvo -a s, ládjemérec -rca *m*, ládjemérski -a -o; ládjevódja -a *in -e m kapitán*

lady [lédi] ž *neskl. gospá*: lady Macbethova, lady Macbethove, o lady Macbethovi; lady -a -o [lédin]: ~o zdravje

Laèrt -a *ali* Laèrtes -ta *m os. i.*; Laèrtov -a -o: ~ sin Odisej

laféta -e ž *podstavek topovske cevi*, lafétén -tna -o

lagáti lážem (se), láži -tel lagál -ála -o, lagánje -a s, láž -í ž; [nepoud. lag- in lag-]

lágév -gva *m sod*, lágév *in* lágva -gve ž *velika steklenica, pletenka*; lágvica -e ž, lágvič -a *m*, lágviček -čka *m*

láglje *gl. lahek*

Lago Maggiore [lágo madžóre] *m neskl.*, od Lago Maggiore, proti Lago Maggiore, po Lago Maggiore, nad Lago Maggiore

lágoden -dna -o, lágodnost -i ž **lagôta** -e ž *zložnost*, lágoten -tna -o, lágotnost -i ž

lagúna

lagúna -e ž vrsta morskih obrežnih jezerc z oločki; lagúnski -a -o
Láh Láha m, Láhinja -e ž, láški -a -o, láščina -e ž italijansčina; Láhón -a m (zaničlj.), lahón -a m slovenski pristaš ital. politike, lahónski -a -o, Láhov -a -o: pošten ko Láhov koš
lahék -hka -o in lahèk [-hæk] in lahák lahkà -ó, prim. lážji -a -e; naláhko potrkati, poláhko, poláhkoma; izláhka in zláhka; dol. láhki -a -o: ~i kamen lah-njak; prisl. lahkó, láže in lág-lje [nepoud. lah- ali lèh-]
lahèn -hna -o in lahèn [-hən] -hnà -ó; naláhno potrkati, lah-néjsi -a -e; prisl. lahnó, lah-néje; lahnéti -im lahek postajati (o botniku): kar lahni; lahnèl -éla -o, lahnénje -a s; lah-níti -im lahkáti, napraviti kaj lažje, lahni -itel lahníl -a -o, lahnjénje -a s; lahnóta -e ž, láhnost -í ž, lahnják -a m min. vrsta kamna; [nepoud. povsod lah- ali lèh-]
Láhezis Láheze ž os. i. sojenice, ki prede nit; Láhezin -a -o
lahko -v sestavi: lahkoatlét -a m, lahkoatlétski -a -o; lahkómiseln -a -o, lahkómiselnost -i ž, lahkómiselnèž -a m, lahkómiselnica -e ž; lahkómišljen -a -o, lahkómišljenost -i ž, lahkómišljenec -nca m, lahkómišljenka -e ž; lahkóvéren -rna -o, lahkóvérnost -i ž, lahkóvérnèž -a m, lahkóvérnica -e ž; lahkoživ -a -o, lahkoživost -i ž, lahkoživéc -vca m, lahkoživka -e ž, lahkoživén -vna -o, lahkoživnost -i ž, lahkoživnèž -a m, lahkoživnica -e ž; lahkókrúhar -ja m
lahkóta -e ž, lahkóten -tna -o, lahkótnèž -a m, lahkótnost -i ž; lahkóča -e ž; láhkost -i ž; lah-káti -ám lažje napraviti, lahká-nje -a s; láhkati -am z roko po-

skusiti, kako lahko je kaj (prim. téžkati), láhkanje -a s; lahčáti -ám lajšati, lahčáj -ájtél lahčál -ála -o; lahčánje -a s [nepoud. povsod lah- ali lèh-]
láik -a m svetni élovek (v nasprotju z duhovnikom), nestrokovnjak: láik v kaki stvari; láiški -a -o, láičen -čna -o; laizirati -am (se), laizácija -e ž, laicízem -zma m [povsod: la-i-]
lájati -jam in -jem, lájanje -a s, lájež -a m; lájav -a -o, lájavec -vca m, lájavka -e ž, lájavski -a -o, lájavt -a m, lájalo -a s zaničlj., lajác -a m
lájna -e ž, lájnati -am, lájnanje -a s, lájnar -ja m, lájnarica -e ž, lájnarški -a -o
Lájovic -vca m os. prúmek, Lá-jovčev -a -o
lájšati -am, lájšanje -a s, lajšilo -a s sredstvo za polajšanje, lajšáva -e ž, lajšálen -lna -o [-ln-]
lák -a m lošč, lákast -a -o; ~i čevlji: lakíratí -am lóščiti, polóščiti; lakíranje -a s lóščenje, lakíran -a -o polóšten
lakáj -a m strežnik, lakájski -a -o strežniški, suženjski (po duhu), lakájstvo -a š
Lakedémon -a m kr. i. stare Grčije, Sparta, Lakedemónec -nca m. Lakedemónka -e ž, lakedemónski -a -o, tudi Láce-
lákét -kta m: dva lákta, trije lákti; dv. in mn. tudi: lahtí lahtí lahtém(a) lahtí v lahtéh z lahtími (-éma) ž: dve lahtí, tri lahtí platna; lákétbráda -e ž
lákumus -usa m modro barvilo; lákumusov -a -o: ~ papír
lakolít -a m geol. globinsko kamenje, mágma
lákomen -mna -o, lákomnost -i ž, lákomnik -a m, lákomnica -e ž, lákomnèž -a m
lakóničen -čna -o kratek, jedrat; Lákoníja -e ž = Lakedémon.

- Lakónec - nca *m*, lakónski -a -o;
lakóničnost -i *ž*
- lakota -e *ž*, lakoten -tna -o, lákotnost -i *ž*, lakotnik -a *m*, lakotnica -e *ž*
- láksen -ksna -o širokovesten, ohlapen, popustljiv; láksnost -i *ž*, laksizem -zma *m*, láksnež -a *m* in laksist -a *m*; laksativ -a *m* med. odvajalo, čistilo; laksativen -vna -o med. čistilen, odvajalen; laksirati -am odvajati, laksiranje -a *s* odvajanje
- láma -e *ž* vrsta ovac v Južni Ameriki, lámji -a -e: ~a volna
- láma -a in -e *m* budistiovski višji duhovnik; lamaizem -zma *m* vera budističnih Tibetancev, lamait -a *m* pripadnik lamaizma, lamaitski -a -o
- lámbda *m* neskl. ime grš. črke: mali ~, z velikim ~, ima obliko malega ~
- Lámberg -a *m* os. priimek, Lámbbergov -a -o; Lámbberger -ja *m* os. priimek, Lámbbergerjev -a -o
- laméla -e *ž* platica, plóšćica
- lamentácija -e *ž* tožba, žalna pesem: Jeremijeve ~e; lamentirati -am tožiti, objokovati, žalovati; lamentiranje -a *s*
- lámpa -e *ž* svetilka, lámpica -e *ž*; lampárna -e *ž*: električna ~ v rudniku; lampijón -a *m*, lampijónček -čka *m*
- lán lanú in lána *m*, lanén -a -o: ~a glavica, ~o olje; lanišče -a *s* njiva, kjer je rasel lan; laniščen -čna -o kar raste na lanišču: ~a repa; laniščenica -e *ž* jama za sušenje lanu ob trenju; lánovec -vca *m* lan, ki se ne preza; lánovka -e *ž* dñinarica, ki je dobila za plačilo v najem lanišče (za krompir)
- Lancaster [lénkestar] Lancastra *m* l. i., lancasterski -a -o
- lánec -nca *m* veriga, mn. lánci okovi, spone
- Langobárd -a *m* pripadnik germ. plemena, langobárdski -a -o; gl. tudi Lombardija
- Lángus -a *m* os. priimek, Lángusov -a -o: ~i portreti
- láni prisl., lánski -a -o, lánščak -a *m*, lánščina -e *ž* lanski pridelek
- lanolin -a *m* kem., med.
- +lansírati -am: ~ vestí trositi, širili novice, vreči kaj v javnost, raztrositi; +lansiranje -a *s*
- Laókoon -onta *m* os. i. iz grške mit., Laókoontov -a -o: ~a sinova, ~a smrt
- *lapálija -e *ž* malenkost
- lápati -am, lápa -e *ž*, nav. mn. lápe lóp *ž* živalske ustnice: pasje ~; lópav -a -o, lópavec -vca *m*, lópávs -a *m*, lópán -ána *m*, lópast -a -o, lópávsati -am (zaničlj. o čvekavem človeku)
- lapidáren -rna -o kratak, jedrnat, klen (kakor napisi na kamnu); lapidárnost -i *ž*; lapidárij -a *m* prostor za stare kamnitne spomenike in napise
- lápís -a *m* med. kamen, kámenček; kozm. barvilo za obraz
- Laplace -cea [laplás -a] *m* os. i. franc. astronom, Laplaceov -a -o [laplásov -ova -o]
- Lapónec -nca *m*, Lapónka -e *ž*, Lapónsko -ega *s* in Lapónski -e *ž* pokrajina v severni Finski, lapónski -a -o, lapónščina -e *ž*
- lápór -ja *m*, lópórjev -a -o, lópórast -a -o, lópórnat -a -o: ~ svet; gl. tudi lábora
- lápsus -usa *m* spodrkljaj, spozaba
- lapúh -a *m* bot., lapúhov -a -o: ~ list; lapúšje -a *s*
- lár -a *m* starim Rimljanom varuh domačega ognjišča; nav. mn. lári -ov
- largo prisl. glas. počasi, široko, naslov skladbe: z largo, v largo, njegov largo; larghetto [-gétio] prisl. glas. nekoliko počasi

lárinks

lárinks -a m *grlo*, laringálen -lna -o [-ln-], laringoskóp -a m *ogledalce za ogledovanje grla*, laringoskopíja -e ž *ogledovanje, opazovanje grla znotraj*, laringologíja -e ž *grloslovje*, laringológ -a m *zdravnik za grlo*; laringítis -a m *vnetje grla, vratu*

lárpurlartízem -zma m *gl. artist*

lás **lasú** in **lása** m, mn. **lasjé** **lás** **lasém** **lasé** (v *lásé* so si skočili) v *laséh* so si, z *lasmi*; **lásén** -sna -o: ~i koren, ~a **igla**; **lasát** -áta -o *močnik las*: ~a glava, koža; **lasátost** -i ž; **lásast** -a -o *lasu podoben*; **lásnat** -a -o, **láséc** -sca m, **lásček** -čka m, **lásčast** -a -o; **lásék** -ska m; **lasíšče** -a s

lasáti -ám, **lasäj** -ájte! **lasàl** -ála -o, **lasánje** -a s, **lasáč** -a m

lascíven -vna -o *opolzek, pollén*; **lascívnost** -i ž *opolzkost, pollénost*

laskáti -am se komu *dobrikati se komu*, **laskanje** -a s; **laskav** -a -o, **laskavec** -vca m, **laskavka** -e ž, **laskavost** -i ž

laskrn -a -o *izbirčen v jedi, kočljiv*; **laskrnost** -i ž, **laskrnež** -a m, **laskrnica** -e ž, **laskrnik** -a m

lasníca -e ž *lásasta cev, žilica*; **lasníčen** -čna -o *kapiláren*; **lasnína** -e ž *lasna snov*; **lasovít** -a -o, **lasovítost** -i ž

lásó **lása** m *zanka*: lov z *lásom* **Lasalle** -lla [**lasál** -ála] m os. i. *soc. politika*, **Lassállov** -a -o, **lassállovec** -vca m, **lassállovski** -a -o, **lassállovstvo** -a s

lást -í ž, **lástén** -tna -o, **lastnóst** -i ž; **lastnína** -e ž, **lastnínski** -a -o; **lastník** -a m, **lastníca** -e ž, **lastníški** -a -o, **lastníštvo** -a s; **lastnoróčen** -čna -o (*kratica* l. r.): ~i podpis; **lastnovóljen** -ljna -o

lastítí -ím si kaj, **lásti** -íte! **lastíl** -a -o, **lasténje** -a s

lástovica -e ž, **lástovičji** -a -e; **lástovka** -e ž, **lástovkin** -a -o; **lástovičar** -ja m (*metulj*); +**lastav**-

lasúlja -e ž, **lasúljar** -ja m, **lasúljarica** -e ž, **lasúljarski** -a -o, **lasúljarstvo** -a s

laščec -čecà m in **loščec** -čecà m [-ščac -ščacà] *klòp klòpa*

lát -í ž in **lát** **láta** ali **latú** m, **latjé** -à in **látje** -a s = **latovjé**

-à in **látovje** -a s, **látast** -a -o, **látnat** -a -o = **látovnat** -a -o; **latítí** -ím (se): **oves** (se) že **latí** = **latovátí** -újem (se), **laténje** -a s = **latovánje** -a s

láta -e ž *prečni drog v kozolecu*.

latník -a m *vrsta žeblija*, **latník** -a m *leseno ogródje za brajdo*, **látovnik** -a m *vrtna ograja iz látic*; **lática** -e ž, **látast** -a -o

La Tène **La Tèna** [**latén** -a] m l. i. *kraja v Švici, kjer so izkopali orodje iz druge polovice železne dobe*; od tod **latén** -a m *predrimski železna doba*, **laténski** -a -o

laténten -tna -o *skrit, skriven, fiz. vezan*; **laténtnost** -i ž

laterálen -lna -o [-ln-] *stranski, obstranski*: ~i glas (*narejen z zračnim tokom ob straneh jezika*), **laterálnost** -i [-ln-] ž

Laterán -a m *rimski muzej in katedrala*, **lateránski** -a -o

latérna -e ž 1. *svetílka s steklenim ohišjem*, 2. *kupolasti nastavek nad streho (zaradi svetlobe ali zračenja)*; **latérna mágica** [-ka] ž *stare vrste projekcijski aparat*; **latérnski** -a -o, **latérnat** -a -o

latifúndij -a ž *veleposestvo*, **latifúndijski** -a -o *veleposesten*, **latifúndijec** -jca m *veleposestnik*

Latínec -ncea m, **Latínka** -e ž *ud naroda v starem Láciju*; **latínec** -ncea m, **latínka** -e ž *kdor danes dobro zna latínščino*, **latiníst** -a m *kdor znanstveno pozna latin-*

ščino; latinščina -e ž; latinizem -zma *m* latinska jezikovna posebnost, nje posnetek v domačem jeziku; latinita -im, latinjenje -a *s* prevajati v latinščino; latinovati -ujem, latinovanje -a *s* vtikati latinske besede v domati jezik; latinica -e ž vrsta pisave látovščina -e ž *s* pristavljanjem *l*, z dostavljanjem -te in prestavljanjem zlogov prenaresena govorica, n. pr.: lispravopíte pravopis, léčjepravoréte pravoréčje; látovski -a -o
látvica -e ž skodela za mleko, látvičast -a -o, látvičen -čna -o
Lausanne -a [lozán -a] *m* kr. i. švic. mesta, lausánski -a -o [lozánski], Lausánc -nea *m*, Lausánka -e ž [loz-]
láva -e ž kredenca
láva -e ž kamenina, izmeček ognjenika, láven -vna -o: ~a odeja; lávin -a -o: ~a odeja (plast, ki se napravi po strjeni lavi)
*lavína -e ž plaz
lavirati -am omahovati med tokovi, smermi, mišljenjem in nazori; laviranje -a *s*
lavreát -a *m* nagrajen (z lovorom ovenčan)
Lavréncij -a *m* os. i., Lovrènc -èna *m*, Lovrèncév -a -o, Lóvrenc -a *m*, Lóvrenčev -a -o, Lóvro -vra (+ Lóvrota) *m*, Lóvrov -a -o; Lovrè -éta *m*, Lovréto -a -o
lavretánski -a -o: ~e litanije, gl. Loreto
lawn-tennis -a [lónménis -a] *m* ténis, téniški -a -o
Layer -ja [lájer -ja] *m* os. priimek, Layerjev -a -o
láz láza *m* otrebljen svet, mn. lázi láz in lázov; lázec -zca *m*, lázič -a *m*, lázar -ja *m* kdor se v lazu naseli
lazarét -a *m* vojaška bolnišnica, lazaréten -tna -o

láziti -im, lázi -te in -íte! lázil -a -o in -ila -o, lázenje -a *s*, lázica -e ž uš, láznik -a *m*, lázniča -e ž, lázar -ja *m* polž; otrok, preden shódi
lazúr -a *m* modrilo, lazúrec -rca *m* min. višnjevec, lazúren -rna -o moder, višnjev
láz -i ž, lázén -žna -o: ~a učnost, ~i uspeh; lážnost -i ž, lážnik -a *m*, lážnica -e ž
+láži -v sestavi ni slovenski: +lážidemokrát -áta *m*, +lážimodrián -a *m*, +lážiprêrok -óka *m*, +láživéda -e ž, +lážiznánost -i ž ipd. = lážni -a -o: ~i demokrát, modrián, prêrok, ~a véda, znánost ipd.
lažnív -a -o, lažnívost -i ž, lažnívec -vca *m*, lažnívka -e ž (povsod: +lažnj-); lažljiv -iva -o
le členek (naslonka), pišemo ga z vezajem pred kaz. z. in prisl.: le-tá, le-tó, le-téga, le-tému, le-té, le-óni, le-óna, le-óno, le-ónega; le-sém, le-tám, le-tù ipd.; skupaj za zamki in prisl.: tále, tóle, ónile, ónale, támle, túle, tístile, tákle, túkajle, sedájle, óndile, préjle, šelè, šemle, vèndarle itd.
lè prisl. 1. poziva = dej, kár: lè, če upaš..., le čakaj, le pridi, le počasi, naj lè pove; 2. omejuje = samo: vrnil se je le eden, če le upaš, hódi le počasi, ne le tí; 3. poudarja = vendar, tudi: kam le je šel? le kam je šel? pa je le dobro, če človek kaj zna; le malo se te ne bojim, pa lè zalezè
leader -ja [líder -ja] *m* politični voditelj stranke, smeri, gibanja; leaderski -a -o [líderski]
Leánder -dra *m* os. i., Leándrov -a -o
Lear -a [lír] *m* os. i. Shakespearovoga junaka v Kralju Learu, Learov -a -o [lirou -ova -o]

lebdéti

*lebdéti -ím, lebděl -éla -o, *lebdênje -a s plavati (v zraku) ipd. v raznih zvezah: postovka *lebdí nad poljem = visi, se drží, trepetá; preneseno: *lebdéti pred očmi = biti, stati pred očmi, tičati v očeh, bosti v oči ipd.; smeh mu *lebdí na obrazu... igrá, počiva na obrazu

léca -e ž prižnica, kaleder

lécati -am (se) pretegovati (se), lécanje -a s

lécet lécta m strdenje, léctov -a -o: ~o srcé; léctar -ja m, léctarski -a -o, lectarija -e ž

léča -e ž bot., fiz. in med.; léčen -čna -o: ~i strok, ~a vzboklina; léčast -a -o: ~ kamenček, léčnat -a -o: skleda je še vsa léčnata; léčica -e ž, léčar -ja m zool. vrsta žužkov, léčevina -e ž létna slama, léčišče -a s koder je rasla léča

léči léžem, lézi -tel légel légla -o, pojdi léč; léženje -a s: ~ jaje

léčiti -ím, léčenje -a s, lečen -a -o zdravilen, čaroven: korén ~

léd ledú in léda m, ledén -a -o: ~a skorja, pot, doba, Ledéno morje; ledeno mrzel, ledno hladen (+ledenomrzal, +ledenohladen), léden -dna -o: ~a trdota; lédast -a -o, lédnat -a -o; ledeníca -e ž, ledeníčen -čna -o; ledeník -a m, ledeníški -a -o, ledenína -e ž in ledovíšče -a s; ledeníti -ím: voda ledení, ledeněl -éla -o, ledenênje -a s; ledeníti -ím (se): vodo umetno ledení (spreminja v led), ledeníl -a -o, ledenjênje -a s; ledíšče -a s; ledolòm -óma m, ledolómén -mna -o, ledolómec -mca m, ledolómilka -e [-lk-] ž, ledolómílec -lca [-lc-] m

ledénka -e ž vrsta solate: ljubljanska ~

ledína -e ž, ledínski -a -o, ledínast -a -o: ~ svet, ledínica -e ž, Ledínski -skega m os. t.

lédje -a s, nav. mn. lédja lédij lédjem lédja v lédjih z lédji; lédven -a -o [-dvən-]

ledvíca -e ž, nav. mn. ledvice, ledvíčen -čna -o: ~i kamen, pések; ledvíčast -a -o, ledvíčke -íčk mn. ž vrsta jedi

léga -e ž: léga mu dobro dé, jabolka v légo dati, zemljepisna léga; mn. lége lég pri vózu, na lége postaviti sode, na lége zložiti drva; léga papirja

legálen -lna -o [-áln-] postaven, zakonit; legálnost -i ž; legalizirati -am uradno potrditi, overiti, legalizácija -e ž, legaliziran -a -o

legár -ja m med.: trebušni ~

legát -a m odposlanec, volilo, zapuščina; legatár -ja m kdor dobi dediščino, komur je volilo namenjeno; legácija -e ž odposlanstvo

légati -am, léganje -a s: noč léga na zémľjo, zvečer je légal zgodaj

legáto prisl. glas. vezano

legénda -e ž svetniška zgodba, čudežna pripoved, izmišljenina; legendáren -rna -o: ~o junaštvo, ~i junak

légija -e ž, légijski -a -o, legionár -ja m ud légije, legionárka -e ž, legionárski -a -o; legijón -a m

legírati -am stapljati, zlivati kovine, legíranje -a s

legislátiven -vna -o postavodajen, zakonodajen; legislatíva -e ž zakonodajna zbornica; legislátor -ja m zakonodajálec, zakonodájnik

legítimen -mna -o postaven, zakonit; legítimnost -i ž postavnost, zakonitost; legítimácija -e ž izkaznica, legítimirati -am (se) zahtevati od koga izkaznico, izkazati se

lèglo -a s vir, kotišče med.
 légnar -ja m, nav. mn. légnarji -jev tramovi, po katerih spuščajo ali dvigajo sode
 legumín -a m beljakasta snov v sočivju, leguminózen -zna -o
 légvan -a m vrsta plazilcev zool.
 léha -e ž, léhica -e ž, léhin -a -o, léhast -a -o
 Leibniz -a [lájbnic -a] m os. i. nem. filoz., Leibnizov -a -o [lájbnicov -ova -o], leibnizovski -a -o [lájbnicovski -a -o]
 Leipzig -a m l. i. nem. mesta, leipziški -a -o [povsod: lájpe-]
 léj -a m romunska denarna enota, léjski -a -o
 lèj lèjta, lèjte medm.: lèj ga, lèjl lèjte no! lèjte si no!
 lék -a m: ga ni léka, zlata ni v njem niti za lék; lekárna -e ž, lekárnica -e ž, lekárniški -a -o, lekárnar -ja m, lekárnarica -e ž, lekárnarski -a -o, lekárnarstvo -a s; lekár -ja m, lekarica -e ž, lekárski -a -o, lekárstvo -a s; lekóvit -a -o, lekóvitost -i ž zdravilnost; *lekoslóvje -a s zdravilstvo
 lékcija -e ž pouk, učna ura, učna snov, graja: prva ~, kratka ~, huda ~; dajati lékcije = poučevati, učiti, grajati, prijemati koga; koga v strah prijeti, učiti kozjih molitvic; lékcijski -a -o; léktor -ja m, léktorski -a -o, lektorát -a m, lektionár -ja m
 léksikon -a m besednjak, slovar; leksikálen -lna -o [-ln-] slovarski, besednjaški; leksikografija -e ž spisovanje besednjaka, slovarja; leksikográf -a m besednjakar, slovarnik; leksikográfski -a -o besednjakarski, slovarniški; leksikológ -a m besedoslovec, leksikologija -e ž besedoslovje, leksikolóški -a -o besedosloven

lemenát -a m semenišče, lemenátar -ja m semeniščnik, bogoslovec; lemenátarski -a -o
 lémež -a m del pluga, lémežen -zna -o, lémežnica -e ž; povsod tudi lémež-
 Lémnos -osa ali Lémna m kr. i., lémnoški -a -o
 lémpa -e ž vrsta posode za vodo, lémpen -pna -o: ~o dno; lempáti -ám pohlepno piti, lempáj -ájtél lempál -ála -o, lempánje -a s: voda mu lempá po trebu hlastno klonka; lémpéž -a m kdor hlastno pije, trebušast človek
 lén in lèn léna -o, mn. tudi lení -é, prim. bolj lén -a -o; prisl. léno in lenó; lénost -i ž, léneč -nca m; lenítí -ím se, léni -íte sel leníl -a -o, lenjénje -a s; lenív -íva -o, lenívéc -vca m, lenívka -e ž, lenívošt -i ž; lenúh -a m, lenúhinja -e ž, lenúhar -ja m, lenuháriti -ím, lenuhárjenje -a s; lenúharski -a -o; lenóba -e ž, lenóben -bna -o: ~ človek, lenóbnež -a m, lenóbnošt -i ž, lenóbíti -ím se, lenóbljenje -a s; lenáriti -ím, lenárjenje -a s; lenokrven -vna -o, lenokrvošt -i ž, lenokrvnež -a m; lenómíseln -a -o [-səl-]
 ičnart -a m lenuh, spanec, podnožnik: ~ ga je zmogel
 Lenau -a [lénau -a] m os. i. nem. pesnika, Lénauov -a -o: ~e pesmi
 Lénin -a m os. ime, Léninov -a -o, léninski -a -o; lenínízem -zma m, leníníst -a m, léninovec -vca m; Léníngrad -a m kr. i., léníngrajski -a -o, Léníngrajčan -a m, Léníngrajčanka -e ž; Lénínsk -a m kr. i.
 lénto prisl. glas. počasi, tudi naslov skladebe
 Léon in Léo Léona m os. i., Léonov -a -o; Léa Léé Léi Léo pri Léi z Léó ž os. i.: povesti Léé

Léonard

Faturjeve; Léin -a -o, Lèv
Lèva *m*
Léonard -a *m os. i.*, Léonardov
-a -o; Lénart -a *m*, Lénartov
-a -o; Nárte -eja *m* (+Nárteta),
Nártejev -a -o (+Nártetov -a -o)
Leonárdo da Vinci [vínči], Leo-
nárdá da Vinci *m os. i. ital.*
stikarja, Leonárdov -a -o (da
Vinci)
Leónida -da *in -de m stgrš. os. i.*,
Leónidov -a -o; Leónid -a *m*
os. ime
Leonóra -e *ž os. i.*, Leonórin -a
-o; Lenóra -e *ž os. i.*, Lenórin
-a -o
leopárd -a *m*, leopárdov -a -o,
leopárdovina -e *ž*
Leopárdi -ija *m os. i. ital. pesni*
ka, Leopárdijev -a -o, leopár-
dijevski -a -o: ~i pesimizem
lep -a -o *in -ó, mn. tudi lepí -é,*
dv. tudi lepá -í; prim. lépsi -a
-e; prist. lepó, lépše, na lépem,
zlépa = zlépo (na lep način);
lep po čem (obrazu, postavi,
značaju); lépa -e *ž = desnica;*
v lépem smo spravili (*vréme*);
za lépo vzeti = *za dobro*; lepó
zate, da si prišel (+od tebe);
pogosto le izraz mere in poudar-
ka: lepe denarce stane; lep čas
te ni bilo; lepó pri miru (pri-
den, tiho) bodil prej me vabi,
potem je lepo zaprto, ko pri-
dem; lepo (*prav, čisto*) pred
mano je stal; lepo (*prav, čisto*)
vse mi je izvrgel; *pogosto iro-*
nično: lepo sem naletel pri
njem; no, lepo bo pogledal, ko
bo zvedel to; lepe reči slišim
o tebi; zmeraj lepše! zaradi
lépšega (*videza*) kaj delati; *gl.*
tudi lepo-
lepák -a *m razglas, oglas, nalep-*
ljen na javnem prostoru
lépen lepéna *m velik rastlinski*
lišč, lepénje -a *s*, lepénast -a -o,
lepenát -áta -o

lépiti -im, lépljenje -a *s*, lepítev
-tve *ž*, lepílo -a *s*, lepílen -lna
-o [-ln-], lepílec -lca [-lc-] *m*,
lepílka -e [-lk-] *ž*; lép -a *m*,
lépek -pka -o, lépek -pka *m*,
lepénka -e *ž*, lepljiv -íva -o.
lepljívost -i *ž*, lépkast -a -o;
lepéti -ím, lepèl -éla -o, lepè-
nje -a *s*

lepo -v *sestavi:* lepobeséden -dna
-o, ~besédnost -i *ž*, ~besédnik
-a *m*; lepočúten -tna -o, ~čút-
nost -i *ž*, ~čútje -a *s*; lepolá-
sen -sna -o, ~glásje -a *s*; lepo-
líčen -čna -o; lepolíst -a -o;
lepopísen -sna -o, ~písje -a *s*,
~pís -ísa *m kaligrafija*, ~písni-
ca -e *ž zvezek*, ~písec -sca *m*
kaligraf; leporéčen -čna -o, lepo-
réčje -a *s*, ~réčnik -a *m fra-*
zér; leposlóven -vna -o, ~slóvje
-a *s beletrija*, ~slóvec -vca *m*
beletrist; lepoznánski -a -o,
~znánstvo -a *s estetika*, ~zná-
nec -nca *m*

lepóta -e *ž*, lepóten -tna -o: ~i
čút; lepótec -tca *m*, lepótica -e
ž, lepótičen -čna -o, lepótičje
-a *s*, lepótičar -ja *m*; lepótičiti
-im, lepótičenje -a *s*, lepótičnik
-a *m*, lepótičnica -e *ž*; lepótija
-e *ž*, lepótiti -ím, lepóténje -a *s*,
lepótílo -a *s*, lepótilen -lna -o
[-ln-], lepótilec -lca [-lc-] *m*,
lepótilka -e [-lk-] *ž*; lepótina
in -tnína -e ž, lepótnar *in -tní-*
nar -ja m, ~arica -e *ž*; lepót-
nik -a *m gizdalin*

lépra -e *ž gobavost, gobe med.*,
leprózen -zna -o *gobav*

lepšati -am, lepšanje -a *s*, lep-
šáva -e *ž*, lepšálo -a *s*, lepšá-
len -lna -o [-ln-], lepšálec -lca
[-duc- *in -álc-]* *m*, lepšálka -e
[-duk- *in -álk-]* *ž*

Lérmontov -a *m os. i. rus. pesni-*
ka: pesmi Lérmontova (+Ler-
montovlje pesmi), lérmontov-
ski -a -o: ~i slog

lès *prisl.*, le-sèm: prid' zidar se lès učít (*Vodnik*); lèskaj (*Jurtič*)
 lès lesá *in* lésa *m*, *mn.* lesóvi -óv *gozdovi*; lesén -a -o: ~ pod, ~a miza, ~o orodje; lesén -sna -o: ~a trgovina, ~e cene, ~a skladišča; lèsast -a -o = lesénast -a -o, lésnat -a -o: ~ premog, ~ hrib *zarasel*; lésje -a s = lesóvje -a s; lesóvnat -a -o, lesovít -a -o; lesenéti -ím *lesén postajali*, leséni -íte! lesenél -éla -o, lesenénje -a s, lesenína -e ž; lesnína -e ž; lesovina -e ž; leseníti -ím se, leséni -íte se! leseníl -a -o, lesenjénje -a s, leséneec -nca *m lignit*
 lésa -e ž, lésica -e ž, lésnik -a *m kol, na katerem visi lesa*; lésast -a -o: nekaka ~a odprtina
 Le Sage *ali* Lesage, Le Sage *m os. i. franc. pisatelj*, Le Sageov -a -o [*lász -a, lászou -ova -o*]
 lèsk lèska *in* leská *m oponašanje poka*, lèskati -am, lèskniti -nem, lèskanje -a s [*povsod: lask-*]
 lèsk lèska [*lask-*] *m*, leskét -éta *m*, lesketáti -tám *in* -éčem (se), lesketáj -ájte! lesketál -ála -o, lesketánje -a s, lesketajóc -a -e [*povsod: lasket-*]; leskóta -e ž, leskóten -tna -o, lesnéti -ím *lesketáti se*: bel, da kar lesní [*las-*] *vid jemlje*
 léska -e ž, léskov -a -o: ~ *grm*; léskovec -vca *m*, léskovje -a s, léskovina -e ž, léskovka -e ž, leskovít -a -o
 lesníka -e ž, lesníkov -a -o, lesníkovec -vca *m lesníkov mošt*, lesníkovina -e ž, lesníčnik -a *m lesa -v sestavi*: lesoréz -a *m*, lesorézec -zca *m*, lesorézen -zna -o, lesoréstvo -a s, lesotisk -a *m*
 lèst -í ž *zvižata*, lèstèn -tná -ó, lèstív -a -o [*povsod: lást-*]
 lèsténeec -nca [*lást-*] *m*, lèsténčev -a -o

lèsti lèzem, lézi -te! lézel -zla -o, lézenje -a s
 lèstva -e ž, *rod. mn.* lèstev [*laj-*], lèstvica -e ž, lèstvičen -čna -o, lèstven -a -o: ~i klin, lèstvenica -e ž = lèstvenik -a *m*: vsaka lèstva ima dva ~a [*povsod: tván-*]
 leščáti -ím [*la-*] *svetiti se*, leščéč -éča -e, leščé, leščál -ála -o, leščánje -a s; leščáva -e ž; leščíti -ím, lešči -íte! leščíl -a -o, leščèn -éna -o: leščéni čevlji, leščénje -a s: leščím čevlje, kamen, les [*povsod: ləšt-*]
 lèščerba -e ž *vrsta svetilke*, lèščerben -bna -o: ~i črep, stenj lèščevej -a s *lèskovje*, lèščevina -e s
 lèšník -a *m*, lèšnikov -a -o: ~a lupina, ~o jedro; lèšniček -čka *m*, lèšnikar -ja *m*, lèšnikarica -e ž, lèšnica -e ž = lèšnikovec -vca *m*
 Léta -e ž *mit. reka v podzemlju*
 leták -a *m oglas, razglas, ki se hitro širi (leti) po kraju*
 letálen -lna -o [*ln-*]: ~i izid bolezni *med. smrtni*; letálnost -i [*ln-*] ž *smrtnost*
 letargíja -e ž *mrtvica, otrplost, zaspanost*; letárgičen -čna -o *mrtvičen, otrpel, zaspan*
 létati -am, létaj -te *in* -ájte! létal -a -o *in* -ála -o, létánje -a s, létálo -a s, létálen -lna -o [*áln-*], létálec -lca [*lc-*] *m*, létálka -e [*lk-*] ž, létálski -a -o [*ls-*], létálstvo -a [*ls-*] *s*, létálišče -a s, létáliščen -ščna -o, létáliški -a -o
 létenski -a -o [*tən-*] *poleten*: ~a obleka, ~o oblečen
 letéti -ím, léti -íte! letèč -éča -e, leté, létel -éla -o, lét léta *m*, léténje -a s
 létina -e ž: dobra, slaba ~, drevo ima goste létine; létinat -a -o

léto

léto -a s (okr.: l.): leto in dan, leto na leto, od leta do leta, k letu, ob letu, po letu (dai); čez dve léti; navadno in prestopno léto, novo in staro leto — Novo leto (*kadar hočem posebej poudariti praznik 1. jan.*); 1945. leta (l.) smo se osvobodili ali leta (l.) 1945 (*in 1945.*) smo se osvobodili; léten -tna -o: ~i pridelek, ~i dohodek, obračun; letno *prisl.*: ~ plačuje; létnica -e ž, létnik -a m, letnina -e ž léto -a s *polétja*, létenski -a -o [-tən-]; ~a obleka, vročina; *gl. tudi* poletje

leto- v sestavi: letopis -isa m, letopísen -sna -o, letopísec -sca m, letopísje -a s; letorásel [-səʎ] -sli ž: leskova letorásel *leto stara mladika*

Letónc -nca ali Lét -a m, létski -a -o ali letónski -a -o, létščina ali letónščina -e ž; Letónska -e ž létos *prisl.*, létošnji -a -e, létoš-njik -a m

letováti -újem, letováł -ála -o, letovánje -a s; letovíšče -a s, letovíšcar -ja m, letovíšcarica -e ž, letovíšcarski -a -o, letovíški -a -o, letovíščen -ščna -o létva -e ž n. *pr. pri kozdcih*, létvica -e ž *tisk. kovinska ploščica, regleta*, letvenik -a [-tvən-] m lév -a m in lév -í ž: káčji ali káčja lév; levíti -ím se, lévi -íte se! levěč -ěča -e, levíl -íla -o, levítev -tve ž, levítven -tvena -o [-tvən-]; lévec -vca m *rak, ki se je pravkar levil*

lěv léva m, lěvov -a -o, levinja -e ž, lěvji -a -e, levič -íča m, lěvček -čka m, levnjak -a m léva -e ž *v starih hišah vdolbinica za razsvetljavo; lévež -a m polence, treska za v levo*

Levánta -e ž l. i. za bližnji Vzhód, *Jútrovo, Jútrova dežela*; levántski -a -o

Lévec -vca m *os. priimek*, Lévčev -a -o

lévi -a -o: na lévo, v lévo, na lévi; levica -e ž, levíčen -čna -o: ta človek je ~ *dela z levico naprej*; levícar -ja m, levíčarka -e ž, levíčarski -a -o, levíčnik -a m, levíčnica -e ž, levíčarstvo -a s

levít -a m *duhovniška služba*: maša z levíti; levítiski -a -o, levítírati -am, levítíranje -a s

levkocít -a m *bela kronička*

Lévkoplást -a m *oblépek, obliž*

Lévktra s mn. Lévkter -trom -tra v -trih nad -tri, lévktrski -a -o

Lévstik -tika m *os. priimek*, Lévstikov -a -o; Lévstek -tka m *os. priimek*, Lévstkov -a -o

Leyden -a [lájden -a] m *kr. i. mesta*, léydenska staklenica *fiz.*

Lézbos -a m *grški otok*, lézbiški -a -o: ~i marmor; lézbičen -čna -o, lézbijski -a -o: ~o nagnjenje

ležáti -ím, lěži -íte! ležěč -ěča -e, ležě, ležál -ála -o, ležánje -a s; léža -e ž, ležíšče -a s, ležarína -e ž, ležák -a m, ležúh -a m *zaničlj.*, ležkati -am *otr. govor*; ležálen -lna -o [-ln-]: ~i stol = ležálnik -a [-ln-] m, ležálnica -e [-ln-] ž *prostor, kjer ležé (n. pr. bolniki)*; ležáj -a m

*ležěren -rna -o *neprisiljen, lahkomiselni, nemaren*; *ležěrnost -i ž *li vpraš.*: Je li res? Ni li to dokaz? Sem li jaz? Poglejmo, je li še kakor pred leti! (+je-li, +ni-li, +sem-li *ipd.*); *toda ká-li*: Ali gorí, ká-li? *Včasih se navezuje z besedo*: Jéli da si bil ti? Jélite da ni res? *gl. jeli*

liána -e ž *bot. ovijalka*

Libanon -a m *kr. i. sirskega pogorja*, libanonski -a -o: ~a cédra

libéla -e ž 1. *katji pastir*, 2. *priprava za določanje vodoravnice*

liberalen -álna -o [-ln-], liberalnost -i [-ln-] ž, liberálec -lca [-lo-] m, liberálka -e [-lk-] ž, liberálski -a -o [-ls-], liberalizem -zma m, liberalúh -a m zaničlj.

Libèrija -e ž, libèrijski -a -o, Libèrijec -jca m, Libèrijka -e ž
libertíneec -nca m razuzdánec, libertínski -a -o, libertínstvo -a s
Libija -e ž, líbijski -a -o, Líbijec -jca m, Líbijka -e ž

libréto -éta m besedilo opere, libréten -tna -o: ~i verzi, ~a zgodba; libretíst -a m pisatelj libreta

lice -a s: +na lícú mesta na kraju samem, líčen -čna -o: ~i izraz, ~a kost; lícece -a [-čac-] s, líčnica -e ž kost, líčka líčk s mn.; liceméren -rna -o, licemérnost -i ž, licemérec -rca m, licemérka -e ž, licemérski -a -o, licemérstvo -a s

licéj -a m, licéjski -a -o, licéjka -e ž; liceálen -lna -o [-ln-]: ~a knjižnica

licénca -e ž dovoljenje, pravica; licénčen -čna -o; licencirati -am dati dovoljenje, potrditi, licencíran -a -o: ~í bik

licenciát -a m nekdanja vseučiliška čast in nosilec te časti, licenciátski -a -o

licitírati -am dražiti, na dražbi gnati ceno kvišku; licitánt -a m dražitelj, licitántski -a -o: ~i dvoboj, licitácija -e ž dražba = licitánta -e ž, licitíranje -a s

líčen -čna -o gl. lice in lik, líčnost -i ž

líčinka -e ž preobrazna stopnja žuželk, líčinkin -a -o

líčiti -im lepotičiti, mazati (si lice) (+šminkati se); líčilo -a s, líčilen -lna -o [-ln-]: ~i prah, svínčnik, ~a barva; líčenje -a s: ~ avtomobilov; líčilnica -e [-ln-] ž: ~ avtomobilov; líčar

-ja m: ~ avtomobilov ipd.; líčarstvo -a s; +avtoličar, +avtoličenje, +avtoličarstvo

líčeje -a s, líčnat -a -o; líčkati -am, líčkanje -a s delo in líčeje, líčnik -a m líčnat plašč

Lídija -e ž os. i., Lídijin -a -o

Lído -da m kr. i. kopalíšča pri Benetkah: na Lídu, z Lída; lídski -a -o

Liège, iz Liègea, v Liègeu [ljéž-a -u] m kr. i. belg. mesta, lièški -a -o, Liežàn -ána m, Liežánka -e ž

+liferánt -a m dobávnik, dobavitelj; +liferántski -a -o dobávniški, dobavteljski

líft -a m dvigalo, líften -tna -o: ~i ključ, gumb, ~a vrata

liga -e ž zveza: nogométna ~; ligáški -a -o: ~e tekme, ligáš

-a m udeležéneec ligáških tekem

ligatúra -e ž grafika: zveza, okrajšava; med.: podveza, podvežnja

lignít -a m rvjavi premog, lignítov

-a -o: ~ prah

Ligúrija -e ž, Ligúrec -rca m, Ligúrka -e ž, ligúrski -a -o

líh -a -o kar ni na pare: ~o število, líhost -i ž; lihocvéten -tna -o, lihomésten -tna -o, lihopfst

-a -o
+líhvar -ja m oderuh, +líhvarski -a -o oderuški, +lihvarstvo -a s oderuštvo

lij -a m, líjec -jca m, líjak -a m, líjast -a -o = líjakast -a -o, líjavica -e ž ploha; driska med., líjavíčen -čna -o

lik -a m, líčen -čna -o, líkoven -vna -o: ~i umetnik, ~a umetnost; líkovnik -a m líkovni umetnik

Líka -e ž kr. i. pokrajine, líški -a -o: ~a železnica; Líčan -a m, Líčanka -e ž

líka -e ž list líčja, líkáč -a m, líkati -am líčkati

likati

likati -am, likanje -a s, likálen -lna -o [-ln-], likálo -a s, likálnik -a [-ln-] m, likálnica -e [-ln-] ž prostor za likanje, likálec -lca [-áyc- in -álc-] m, likálka -e [-áyk- in -álk-] ž, likálski -a -o [-áls-]

likér -ja m, likérjev -a -o

liki vez. kakor: letí liki ptič, na-
pačno z daj.: sodrga je navalila
na hišo liki oblaki (+oblakom)
kobilic

likof -a m pijača ob sklepu po-
godbe, dela ipd.

liktor -ja m služabnik starorim-
skih oblastnikov, líktorski -a -o

likvida -e ž slovn. zvočnik (l, r)

likvidirati -am obračunati, porav-
nati, ustaviti plačila, zapreti pod-
jetje, ubiti, odpraviti; likvidáci-
ja -e ž poravnava, ustavitev pod-
jetja, končanje; likvidátor -ja m
kdor likvidira, likvidatúra -e ž
opravilo, urad likvidiranja; likvi-
den -dna -o »tekoč«, gotov, pr.
zapadel: ~a vsota; likvidnost
-i ž izplačljivost, plačilna zmožnost

lilast -a -o vrsta barve: ~o bla-
go; lilasta barva (+lila barva)

lilek -lka [-lk-] m tanka kožica.
liliti -im leviti, lilitve -tve ž
levitev, liljenje -a s, liličnjak
-a m, lιλjavka -e ž

lilija -e ž, lilijev -a -o, lilijen
-jna -o, lιλijin -a -o, lιλijski -a
-o: ~o bel

Liliput -a m kr. i. pravljicne de-
žele, liliputski -a -o. Liliputá-
nec -nca m, Liliputánka -e ž.
liliputánski -a -o pritiklav, lili-
putánek -nca m pritikavec
+lím gl. za vse izvedenke pod kléj

limanice -ic ž mn.: na ~e ujeti,
iti na ~e ali ~o

lím -a m merilo tekn.

límba -e ž bot., límbov -a -o, lím-
bovina -e ž

límbar -ja m bot., límbarjev -a -o

límes -a m obmejni utrdbeni pas
starih Rimcev, mat.

límfa -e ž mezga, cepivo; límfatí-
čen -čna -o: ~a konstitúcija
med., límfatík -a m, límfoctít
-a m, límfoctitóza -e ž; límfo-
citárni infiltrát

límíta -e ž mat. mejna vrednost
zaporedja

límitácija -e ž omejitev, límíta-
cíjski -a -o, límítirati -am ome-
jiti, omejevati

Límoges -a [límóž -a] m kr. i.
franc. mesta, límóški -a -o, Lí-
možán -ána m, Límožánka -e ž

límóna -e ž, límónin -a -o: ~
sok, límónov -a -o: ~ grm,
~ prašek; límónovec -vca m
drevo, límónáda -e ž, límónín
-a m

límonít -a m rjavi železovec, límó-
nítov -a -o

límuzína -e ž osebni avtomobilski
voz, límuzínski -a -o

Lín Lína m os. i., Línov -a -o;
Líno -a m os. i., Línov -a -o
(+Línota, +Línotov -a -o); Lína
-e ž os. i., Línin -a -o

lína -e ž okence, línica -e ž; v
línah gnezdiyo postovke, v líní
stati (+na líní)

línčati -am na mestu prijeti, po
drhali obsoditi in obsodbo (smrti-
no) koj izvršiti; línčanje -a s

línda -e ž prostor pred hišo pod
strešnim napuščem

líndra -e ž posebna past za vidre

línearén -rna -o: ~e enačbe, lí-
neárnost -i ž

língvíst -a m jezikoslovec, slovni-
čar; língvístika -e ž jezikoslov-
je, língvístičen -čna -o jeziko-
sloven, língvístovski -a -o jezi-
koslovski

Línhart -a m os. priimek, Línhart-
tov -a -o

línija -e ž ravna črta: vitka ~ v
modi, francoska ~ razmejitve-

- na črta, ni v ~i (politično) ni dosledno; linijski -a -o
- Linné -ja m os. i. švedskega botanika, Linnéjev -a -o: ~ sistem bot.
- linolój -a m, linolójski -a -o
- linoréz -a m vrsta slikanja, linorézen -zna -o, linorézec -zca m, linoréski -a -o
- linotájp -a m (angl. linotype) vrsta stavnih strojev
- lnta -e ž krmilo pri ladji, splavu; lntati -am obratati, krmiti
- *lntvern -a m zmaj, *lntvernški -a -o zmajski
- lpa -e ž, lipov -a -o: ~ cvet, čaj, ~a miza, ~ bog; lípovec -vca m, lipovina -e ž, lípovje -a s = lípje -a s; lípovka -e ž španski bezeg
- Lipárski otoki Lipárskih otokov m mn.
- lípe -eta m leptek, lípek -pka m zelénec, neumnež, nevednež
- Lípica -e ž kr. i. vasi pri Trstu; lípicánc -nca m konj iz Lipice
- Líptov -a m kr. i. slovaškega mesta (+Líptau -a); líptovski -a -o: ~i sir (+líptauski sir); Líptovec -vca m prebivalec, líptovec -vca m sir (+líptauer)
- líta -e ž glasbilo; lírast -a -o; lírika -e ž vrsta pesništva, líričen -čna -o, lírik -a -o, lírski -a -o; líričnost -i ž, lírizem -zma m, lírično-épičen -čna -o
- líra -e ž denarna enota
- lírodéndron -a m bot., lírodéndronov -a -o: ~ cvet, list, ~o debla
- lísa -e ž, lísast -a -o, lísec -sca m, líšček -čka m (+líšček), lísek -ska m = lísák -a m lísast prasec; lísati -am, lísanje -a s, lísiti -im se, líska -e ž krava z belo liso na čelu, lísko -a m konj z liso na čelu, lískast -a -o
- líšica -e ž, líšičji -a -e: líšičje zvit, po líšičje ga je speljal; líšička -e ž, líšják -a m, líšičina -e ž, líšičjak -a m, líšičiti -im se, lísiti -im se, líšjástvo -a s, líšjáčiti -im, líšjácenje -a s, líšičevina -e ž
- Lisieux -a [lizjö -ja] m kr. i. franc. mesta, lisieuxski -a -o [lizjöjski]
- líst -a m, lísten -tna -o: ~i rob, koš, ~a uš; lístov -a -o: ~ urednik, dopisnik; lístast -a -o, lístnat -a -o, lístav -a -o, lístavec -vca m, lístje -a s, lístič -a m, lístnik -a m koš, lístnják -a m prostor za listje; lístek -tka m feljton, vózni listek; lístkovén -vna -o: ~e akcije, ~i seznam = lístovnik -a m kartotéka; lístnica -e ž: mínistér brez se, ~ uredništva, lístkar -ja m feljtonist; lístina -e m dokument, lístinski -a -o
- lísta -e ž pola, izkaz, seznam: kandidatna ~
- lístati -am, lístanje -a s
- lísto- v sestavi: lístocvétka -e ž, lístognòj -ôja m november, lístónóša -a in -e m, lístopàd -áda m november
- líšáj -a m, líšájev -a -o, líšájav -a -o, líšájast -a -o, líšájnat -a -o, líšájiti -im se, líšájenje -a s, líšájevje -a s
- líšp -a m, líšpati -am, líšpanje -a s, líšpálen -lna -o [-ln-]: ~o orodje, blago; líšpav -a -o, líšpavec -vca m, líšpavka -e ž, líšpáva -e ž
- lítanije -ij ž mn., lítanijski -a -o
- líter -tra m, okr. I, lítrski -a -o: ~a steklenica, posoda
- literären -rna -o književen, slovstven, literárnost -i ž, literatúra -e ž književnost, slovstvo; literát -a m slovstvenik, književnik; literátstvo -a s

liti

liti lujem, lij ljitel lijóč -óča -e, líl -a -o; lítje -a s; lít -a -o: ~o železo, litína -e ž
litografija -e ž, litográfičen -čna -o, litográf -a m, litografirati -am, litografiranje -a s, litográfski -a -o
litóta (litótes) -e ž *figura zanikane* *nega nasprotja*: ni nespametno
liturgija -e ž *cerkveni obredi, opravila*; litúrg -a m *kdor se z liturgijo ukvarja*, litúrgika -e ž *nauk in knjiga o liturgiji*, litúrgičen -čna -o: ~i predpisi, ~i predmeti, ~o besedilo, opravilo
Lítva -e ž: iz ~e, v ~i; lítovski -a -o, litovščina -e ž, Litovec -vca m, Lítovka -e ž
lív -a m, lívek -vka m, lívnik -a m *lij, liják*; lívárna -e ž, lívárníški -a -o, líváč -a m, lívkast -a -o, lívnica -e ž *ulivalnica érk*
liváda -e ž, lívádeń -dna -o
Lívij -a m *os. i. rimskega zgodov.*, Lívijev -a -o, lívijski -a -o; Lívija -e ž, Lívijin -a -o
Livónija -e ž *kr. i. baltíške pokrajine*; Lívi -ov m *ali* Livónci -ev m *ime naroda*, lívski *ali* livónski -a -o, lívščina *ali* livónščina -e ž *finsko-úgrijski jezik (ok. 2000 pripadnikov)*
livréja -e ž *služabniška uniforma*, livrírati -am *obleči koga v livréjo*, livríran -a -o: ~ vratar
liza -e ž *vrsta sladkorčkov*, lízika -e ž
Líza *gl. Elizabéta*
lízati lížem, líži -te! lízóč -a -e, lízal -ála -o, lízánje -a s; lízav -a -o, lízavec -vca m, lízavka -e ž, lízavski -a -o; lízúlja -e ž, lízún -a m, lízúnski -a -o, lízúnstyo -a s; lízavt -a m
Lizbóna -e ž *kr. i. portugalskega mesta*, lízbónski -a -o, Lízbóneć -nca m, Lízbónka -e ž
lizól [-ól] -a m *razkuževalna tekočina*, lízólov -a -o

ljúb -a -o *in* ljubó, ljúbši -a -e, *prisl. ljubó, ljúbše*; ljúbí -ega m, ljúba -e ž, ljúbec -bca m, ljúbica -e ž, ljúbek -bka -o, ljúbkost -i ž, ljúbček -čka m, ljúbej -a m
ljubáv -i ž, ljubáven -vna -o, ljubávnost -i ž, ljubávník -a m, ljubávnica -e ž
ljubezen -zni ž, ljubezenski -a -o [-zen-], ljubeznív -a -o, ljubeznívost -i ž, ljubeznívec -vca m, ljubeznívček -čka m (+ljubeznív-)
ljubítí ljúbim, ljúbí -íte! ljúbčč -éča -e, ljúbil -íla -o, ljúbljen -a -o; ljubíteľj -a m, ljubíteľjica -e ž, ljubíteľjski -a -o, ljúbímeć -mca m, ljúbímka -e ž, ljúbímski -a -o, ljúbímkati -am, ljúbímkanje -a s, ljúbljenceć -nca m, ljúbljenček -čka m, ljúbljenka -e ž; ljubkováti -újem, ljubkovál -ála -o, ljubkovánje -a s, ljúbkati -am, ljúbkanje -a s
Ljubljána -e ž *kr. i.* ljubljánski -a -o: ~o mesto, ~a občina, ~e ulice, ~i grad (*stavba*), Ljubljanski grad (*hríb*), Ljubljánsko polje (*zemljepisno dotočena pokrajina*), ljubljánsko polje (*polje Ljubljánčanov*), Ljubljánčan -a m, Ljubljánčanka -e ž
Ljubljánica -e ž *i. reke*, ljubljániški -a -o: ~i pritoki
ljubo -v *sestavi*: ljuboglásen -sna -o, ljubosúmen -mna -o, ljubosúmnost -i ž, ljubosúmež -a m, ljubosúmnik -a m, ljubosúmnica -e ž (+ljubomóren -rna -o)
Ljúdevít -a m *os. i.* Ljúdevítov -a -o, Ljúdevít Posávski, Ljúdevita Posávskega m
ljudjé m *mn.*, ljudi, ljudém, ljudi, pri ljudéh, z ljudmi
ljudo -v *sestavi*: ljudoljúben -bna -o, ~ljúbnost -i ž, ~ljúbec -bca

- m; ljudomíl [-íl] -a -o, ~mílost -i ž, ~míl -a [-íl] m; ljudomrízen -zna -o, ~mfznez -a m, ~mfznica -e ž, ~mfznost -i ž; ljudovláda -e ž; ljudožérec -rca m, ~žérski -a -o, ~žérstvo -a s, ~žérka -e ž, ljudožér -a m (+ljudožr-)
- ljúdski** -a -o: ~a oblast, ~e množice, Ljúdska pravica; ljúdska prosvéta, ljúdkoprosvéten -tna -o; ljúdkost -i ž; ljúdstvo -a s, mn. ljúdstva -tev [-təv] -tvom, ljúdstevce -a [-təv] s
- ljúljka** -e ž, ljúljčen -čna -o: ~i klas, ~o seme, zrno
- ljút** -a -o: ~ na koga, ljútejši -a -e, *prisl.* ljúto, ljúteje; ljútošt -i ž ljútiti -ím, ljútèč -éča -e, ljútenje -a s; ljútiti -ím, ljúti -íte! ljútíl -a -o, ljútenje -a s; hren me ljúti *peče*; ljúteti -ím *ljut postajati*, ljútèl -éla -o, ljútenje -a s
- lobánja** -e ž, lobánjski -a -o: ~i svod, ~a kotanja, ~o dno
- lobôda** -e ž *vrtna špinačnica*, lobôdin -a -o
- lôcen** -čna m = locánj -a m *lok, krivina*, lôcnat -a -o, lôcnast -a -o; locánja -e ž *košarica*, locnjáča -e ž, locánjica -e ž
- loč** lôča m *biček*, ločje -a s = ločevje -a s, ločev -a -o, lôcnat -a -o, loček -éka m, ločkov -a -o, ločkast -a -o, lôcnica -e ž
- ločica** -e ž *gl. loka*
- ločika** -e ž *bot.*, ločičje -a s
- ločíti** lôčim, loči -íte! ločèč -éča -e, ločil -íla -o, lôčen -a -o, ločítev -tve ž, lôčenje -a s, ločene -nca m, lôcenka -e ž, ločilec -lca [-lyc-] m, ločilka -e [-lyk-] ž, ločilèn -lna -o [-íln-], ločilo -a s, lôčen -čna -o, lôčnost -i ž, ločljiv -íva -o, ločljivost -i ž, ločina -e ž *verska sekta*, ločnica -e ž: ~ večnega snega
- lôden** -dna m *vrsta sukná*, lôdnast -a -o
- lodrícica** -e ž *nekoliko ploščat sod*, lodríčast -a -o, lodríčica -e ž
- lóg** logá *in* lóga m, lógar -ja m, lógarica -e ž, lógarski -a -o, lógarstvo -a s, logovít -a -o: ~ svet; Lógarska dolina ž *kr. i.*
- logarítem** -tma m, logarítmičen -čna -o = logarítemski -a -o [-təm-], logarítmírati -am, logarítmíranje -a s, logarítmi -ov m mn. (*knjiga*)
- lógika** -e ž *nauk o mišljenju*, lôgičen -čna -o *v skladu z zakoni logike*, lôgik -a m *kdor se z logiko ukvarja*, *kdor logično misli*
- logogríf** -a m *besedna uganka*, logogrífski -a -o
- Loira** -re [lwára -re] ž *l. i. franc. reke*, loírski -a -o [lwár-]: ~i pritoki, ~o porečje
- lój** lója *in* lojá m, *v lôju in v lóju*; lojén -a -o *kar je iz loja ali z lojem mazano*: ~a sveča; lojénka -e ž, lojenica -e ž, lôjnat -a -o, lôjast -a -o, lôjen -jna -o: ~a cena, ~i duh; lojév -a -o, lojevína -e ž, lôjníca -e ž *žleza*; lojíti -ím, lôji -íte! lojèč -éča -e, lojíl -a -o, lojènje -a s, lojítev -tve ž; lojár -ja m, lojárski -a -o
- lojálèn** -lna -o [-ln-] *zvest zakonom, dolžnostim*, lojálnost -i ž
- +lójtra** -e ž *lestva*, mn. lójtre -ter ž *rébrnice*; lójtrnica -e ž = lójtrnik -a m *voz na lestvice*, lójtrski -a -o; ~i voz
- Lójz** *gl. Alójz-*
- lók** lóka m, lôčen -čna -o: ~a tetiva, lokár -ja m *kdor loke dela*, lókast -a -o, lokostrélec -lca [-lc-] m, lokostrélski -a -o [-ls-]
- lóka** -e ž *močvirnat travnik v ravni*, lôčica -e ž *majhna loka*; Lóka -e ž *kr. i.*

lokál

- lokál** [-ál] -a *m* *prostor*; lokálen -lna -o [-ln-] *krajeven*, lokálnost -i *ž*; lokalizirati -am *omejiti na en kraj, prostor, določiti kraj (bolezni, nastanka)*, lokaliziranje -a *s*, lokalizacija -e *ž*; lokalizem -zma *m* *krajevna posebnost, krajevni izraz*
- lokati** lókam *in* lóčem: pes vodo lóka, lóče; lókniti -em: lóknil je prvič, nato drugič, potem pa začel hitro lókati; lókanje -a *s*, lókež -a *m*
- lokati** [-iɥ] -a *m* = lokál [-ál] -a *m* *mestnik (š. sklon)*, lokativen -vna -o: ~a oblika
- lokáv** -áva -o, lokávost -i *ž*, lokávščina -e *ž*
- lókev** -kve *ž in* lókva -e *ž*, lókvica -e *ž*, lókvén -a -o, lokvenica -e *ž*
- lokomobíla** -e *ž*, lokomobílski -a -o [-ls-]
- lokomotíva** -e *ž*, lokomotíven -vna -o
- Lókris** *in* Lókrída -e *ž* *grš. pokrajina*; Lókri -ov *m* *prebivalci Lákride*; lókríški -a -o
- lókvanj** lókvánja *m* *bot.*, lókvánjev -a -o: ~ cvet
- lóm** lóma *m*, lómen -mna -o: ~i kot *fiz.*, lómnost -i *ž*, lomljív -iva -o, lomljívost -i *ž*
- lomástiti** -im, lomástenje -a *s*, lomášt -ásta *m*, lomásten -tna -o, lomástnost -i *ž*, lomástnež -a *m*
- Lombardíja** -e *ž* *kr. i.*, lombárdski -a -o, Lombárd -a *m*, Lombárdka -e *ž*
- lombardírati** -am *zastaviti*, lombardiranje -a *s*, lombárd -a *m*, lombárden -dna -o: ~o posojilo, ~a banka
- lomíti** lómim, lómi -íte! lomèč -éča -e, lómil -íla -o, lómljen -a -o, lomljénje -a *s*, lomítev -tve *ž*, lomílec -lca [-iɥc- *in* -ílc-] *m*, lomílka -e [-iɥk- *in* -ílk-] *ž*, lomíč -íča *m*, lomílski -a -o [-íls-], lomílen -lna -o [-íln-], lomílo -a *s*, lomíšče -a *s*; +lomíti kopje za kaj *zavzemati, bojevati, gnati se za kaj*
- lončár** -ja *m*, lončaríca -e *ž*, lončárski -a -o, lončárstvo -a *s*, lončaríja -e *ž*; lončáríti -im, lončárjenje -a *s*, lončárnica -e *ž*
- Lóndon** -a *m* *kr. i.*, lóndonski -a -o, Lóndončan -a *m*, Lóndončanka -e *ž*
- lónec** -nca *m*, lončén -a -o, lončénec -nca *m*, lončevína -e *ž* = lončník -a *m*, lónčnica -e *ž*, lončnína -e *ž*, lónček -čka *m*, lónčič -íča *m*, lončina -e *ž* *velik lónec*; loncevéz -a *m*, loncevézec -zca *m*
- longitudínálen** -lna -o [-ln-] *dolžinski, podólžen*: ~i *prerez*
- lónica** -e *ž* *senéna kopica*, lóničíšče -a *s*, lóničkati -am, lóničkanje -a *s*
- lóp** *medm. posnema udarec s ploskvijo ali padec*; lópniti -nem, lópni -te! lópíti lópim, lópi -íte! lópil -íla -o, lópati -am; lópanje -a *s*, lópki -am, lópkanje -a *s*
- lópa** -e *ž*, lópen -pna -o: ~i *stebèr, zid, ~a streha*; lópica -e *ž*
- lopár** -ja *m*, lopárjev -a -o, lopárček -čka *m*, lopárjast -a -o, lopárski -a -o
- lopáta** -e *ž*, lopáten -tna -o: ~i *ročnik, lopátast -a -o: ~a roka*, lopática -e *ž*, lopátíčen -čna -o, lopátíčast -a -o, lopátíčka -e *ž*, lopátka -e *ž*, lopátíšče -a *s*, lopátnat -a -o, lopátnik -a *m*
- lopátiti** -im, lopátenje -a *s* (*vrta*)
- Lope** de Vega, Lope de Vega *in* -e *m* *os. i. špan. dramatika*, Lope de Vegov -a -o: ~e igre [*povsód: lópe de vé-*]
- lopotáti** -ám *in* -póčem, lopotáj -ájte! *in* lópóči -íte! lopotál -ála -o, lopotánje -a *s*; lopotáv -áva

-o, lopotávec -vca m, lopotávka -e ž, lopotávski -a -o
 lópov -a m, lópovski -a -o, lópovščina -e ž, lópovstvo -a s
 loptáti -ám *požrešno jesti, hlastno delati*, loptáj -ájte! loptál -ála -o, loptánje -a s, lópata -e ž kdor loptá, lóptast -a -o
 lopúča -e ž *plosko orodje za iztepavanje, iztepač*, lopúčka -e ž, lopúčati -am, lopúčanje -a s
 lopúta -e ž *orodje, zaklopna vrata*; lopútica -e ž, lopútaš -a -o, lopútaši -am, lopútanje -a s; lopútititi -im, lopútniti -nem, lopútnica -e ž, lopútnik -a m
 lórd -a m *angleški velikaš*, lórdski -a -o: ~a zbornica, lórdovski -a -o, lórdovstvo -a s
 Loréto -a m *kr. i. bóžje poti v Italiji*, lorétski -a -o *in lavretanski -a -o*
 lornjón -a m *mondkel, naočnik*; lornjéta -e ž *naočniki z držajem*
 lós -a m, lósov -a -o, losica -e ž, losičji -a -e
 lóskati -am, lóskanje -a s (*po vodi*), loskót -óta m, lóskalec -lca [-aɥc-] m, lóskalka -e [-aɥk-] ž
 lósos -a m *zool.*, lósosov -a -o, lososovina -e ž, lósošič -a m
 lošč -a m *glazura, loščast -a -o, loščiti -im *glazirati, loščen -a -o, loščenje -a s, loščenost -i ž, loščilo -a s, loščilen -lna -o [-iln-], loščilec -lca [-aɥc- in -ilc-] m, loščilka -e [-iɥk- in -ilk-] ž, loščilski -a -o [-ils-], loščar -ja m
 *lót -a m *svinčnica, grezilo*, *lóten -tna -o *grezilen*: ~a vrvice
 Lótár -ja m *os. i.*, Lótarjev -a -o; Lotaríngovec -vca m *i. vladarske družine*, lotarínški -a -o
 Lotaríngija -e ž *kr. i. franc. pokr.*, lotarínški -a -o, Lotaríngijec -jca *in* Lotarínžan -ána m, Lotaríngijka -e *in* Lotarínžánka -e ž

lótati -am *spajati, zalivati*, lótanje -a s *spajanje, zalivanje*, lóten -tna -o *spajálen*
 loterija -e ž, loteríjski -a -o, loteríjstvo -a s
 lotévati -am *se česa*, lotévanje -a s
 lotítiti lótim *se*, lóti -íte *se!* lótil -ila -o, lotítev -tve ž
 Louvre -vra [lúvr -vra] m *i. i. pariškega muzeja*, lóvrski [lúvrski] -a -o
 lóv lóva *in* lóva m: ~ na zajce, ~ s puško, iti na ~; lóv -í ž: obilna ~, delež njegove ~i, z ~jó nisem zadovoljen; lóven -vna -o: ~a doba, ~i pes; lóvski -a -o, lóvec -vca m, lóvka -e ž, lóvčevka -e ž, lovác -a m, lováča -e ž, lovíšče -a s, lóvstvo -a s, lóvščina -e ž
 lovítiti -ím, lóvi -íte! lovíl -a -o, lovíljénje -a s, lovítev -tve ž, lovnína -e ž, lovarína -e ž; lovílec -lca [-lc-] m *priprava v industriji celuloze*; lovína -e ž *priprava za lov listja in dračja po jezovih, sadja po bregovih ipd.*
 lóvor -a m, lóvorov -a -o: ~ venec, lovorika -e ž, lovoríkov -a -o, lovoríkast -a -o
 lóza -e ž, lózast -a -o, lózov -a -o, lózje -a s, lozovina -e ž
 +lózinka -e ž *geslo*
 lóž -a m *ležišče dvjactine*: ustreliti zajca na lóžu
 lóža -e ž *oddelek s sedeži v gledališču; vratarjeva loža; skrtovna organizacija; prostozidarska loža*; lóžen -žna -o: ~i sedeži
 lóžen -žna -o (*h korenu log-*) *polóžen, lóški*; lóžič -a m *majhen log*, ložina -e ž *njiva v bregu*
 +ložíratiti -am *stanovati*, +ložmá -ája m *stanovanje*, +ložíranje -a s *bivanje, prebivanje*
 láb -a m, lúbov -a -o, lúbát -áta -o, lúbnat -a -o, lúbast -a -o, lúbar -ja m, lúbje -a s

lubád

lubád -a m *lub*, *lubádec* -dca m, *lubádar* -ja m, *lubádarjev* -a -o, *lubádarski* -a -o
lucêrna -e ž *vrsta detelje*, *lucêrnin* -a -o: ~o seme
Lúcifer -ja m l. i., *lúciferski* -a -o
Lucíja -e ž os. i., *Lucíjin* -a -o, *Lucíjino* -ega s *god sv. Lucije 13. dec.*; *lucíjščak* -a m za *Lucíjino spečèn hlebček kruha*
lúckati -am po *malem piti*, *lúckanje* -a s
lúč -i ž, *lúčca* -e ž, *rod. mn. lúčic*; *lúčka* -e ž; *lúčen* -čna -o: ~a *gól* = *lúčnik* -a m, *tudi bot.*, *lúčnikov* -a -o: ~o *olje*, *lúčnica* -e ž, *lučnják* -a m
lúčati -am, *lúčaj* -te in -ájte! *lúčal* -a -o in -ála -o, *lúčanje* in -ánje -a s, *lučálnik* -a [-áyn-] m, *lučálnica* -e [-áyn-] ž, *lučálo* -a s, *lučálen* -lna -o [-ln-]; *lučávec* -vca m, *lučávka* -e ž; *lúčaj* -a m
Lúdolf -a m os. i., *Lúdolfovo številó* (3,14159...)
Lúdivik -a m os. i., *Lúdivik IV. Sveti*, *Lúdivikov* -a -o; *Ludovíka* -e ž os. i.
lúes *lúesa* m *med. sifilis*, *luétičen* -čna -o *sifilitičen*, *luétik* -a m *sifilitik*
lúg -a m, *lúžen* -žna -o, *lúgast* -a -o, *lugovína* -e ž
Luíza -e ž os. i., *Luízin* -a -o
lúk -a m, *lúkov* -a -o, *lúkovišče* -a s, *lúkar* -ja m, *lúkovnica* -e ž *vrsta jabolk*
lúka -e ž *pristanišče*, *lúški* -a -o: ~e *naprave*
Lúka -a in -e m os. i., *Lúkov* -a -o, *Lúkež* -a m, *Lúkežev* -a -o, *Lúkec* -kca m, *Lúčev* -a -o
lúkatí -am *kukati*, *gledati*; *lúkanje* -a s, *lúkav* -a -o *kdor rad gleda*, *lúkavec* -vca m, *lúkavka* -e ž, *lúkež* -a m *vrsta svetila*, *lúkovka* -e ž *narcisa*

Lúkian -a m os. i. *stgrš. pisatelj*, *Lúkianov* -a -o: ~e *satire*, *lúkianski* -a -o: ~a *satira*
lúknja -e ž, *lúknjast* -a -o, *lúknjav* -a -o, *lúknját* -áta -o; *lúknjica* -e ž, *lúknjičast* -a -o, *lúknjičav* -a -o, *lúknjičavost* -i ž; *lúknjati* -am, *lúknjanje* -a s, *lúknjáč* -a m *sveder za lúknjanje*
lukrativen -vna -o *donosen*, *pridobiten*, *lukrativnost* -i ž
Lukrécij -a in *Lukréc* -a m *rimski pisatelj*, *Lukrécijev* in *Lukrécov* -a -o, *lukrécijski* -a -o; *Lukrécija* -e ž os. i., *Lukrécijin* -a -o
Lúksemburška -e ž *ime države*, *lúksemburški* -a -o, *Lúksemburžan* -ána m, *Lúksemburžanka* -e ž
lúksus -usa m *gizda*, *razkoš*, *potrata*; *lúksuriózen* -zna -o *razkóšen*, *potraten*; *lúksuzen* -zna -o, *lúksuznost* -i ž *potratnost*, *razkóšnost*
Lukúl [-úl] -a m os. i. *rim. bogataša*, *Lukúlov* -a -o: ~e *pojedine*, *lukúlski* -a -o [-ls-] in *lukúličen* -čna -o *bogat*, *obilen*, *sladkosneden*: ~e *pojedine*, ~o *življenje*
Lully -ja m os. *priimek franc. skladatelja*, *Lullyjev* -a -o [lúli-]
luminál [-ál] -a m *med.*
***lúmp** -a m *hudobnež*, *hudóba*; *nitrednež*, *postopač*, *malopridnež*; *nagajivec*, *navíhanec*, *prebrisanec*, *goljuf*; **lúmpati* -am *potepati se*, *popivati*; **lúmpanje* -a s *potepanje*, *popivanje*; **lumparija* -e ž *hudobija*, *nagajivost*, *malopridnost*, *lumpácij* -a m
lúna -e ž, *lúnin* -a -o, *lúnast* -a -o, *lúnica* -e ž; *lúnárij* -a m, *lúnácija* -e ž; *lúnátičen* -čna -o, *lúnátič* -a m, *lúnátičnost* -i ž
lúnek -nka m *zagozda*, *konec osi pri kolesu*, *zatič*, *mera*: ~ *vina*

lúnj -a m zool. vrsta orlov
 lúnta -e ž zažigalna vrca, lúnten
 -tna -o: ~i kôniec
 lúpa -e ž povečalno steklo, leča
 lupína -e ž, lupínji -a -e, lupínast
 -a -o, lupínav -a -o, lupínar -ja
 m, lupínje -a s, lupínica -e ž
 lúping -a m šp. vrsta letalske akro-
 bacije
 lúpiti -im, lúpil -ila -o, lúpek
 -pka m, lupínčati -am in lupínčkati -am neka igra z ore-
 hovimi lupinami; lupilo -a s,
 lupílen -lna -o [-ln-], lupílec
 -lca [-lc-] m, lupílka -e [-lk-] ž,
 lúpje -a s
 lúpus -usa m med. kožna tuberku-
 loza, lupózen -zna -o
 Lúrd -a m kr. i., lúrški -a -o
 lúska -e ž, lúskav -a -o, lúska-
 vost -i ž, lúskast -a -o, luskàt
 -áta -o, lúskavec -vca m, lú-
 skavka -e ž, lúskavica -e ž;
 lúskov -a -o iz ajdove moke:
 ~i žganci, lúskovci -cev m
 mn. ajdovi otrobi
 lúskati -am, lúskanje -a s, lúsk-
 niti -nem, lúsk -a m glas udarca
 s ploskom
 lúskina -e ž, luskínast -a -o
 *lúster lústra m lestévec
 luščína -e ž, luščínji -a -e, lušči-
 nast -a -o, luščínje -a s, lúščiti

-im, lúščil -ila -o, lúščenje -a s,
 luščílnica -e [-íln-] ž
 lúštrek -treka m vrtna dišavnica,
 lúštrekov -a -o: ~ sok, ~ grm
 Lúter -tra m os. i., Lútrov -a -o:
 ~ nauk, lútrovski -a -o = lú-
 trski -a -o: ~i nauk, lútrovstvo
 -a s = lútrstvo -a s, luteránec
 -nca m, luteránka -e ž, lute-
 ránski -a -o, luteránstvo -a s
 lútká -e ž, lútkoven -vna -o: ~o
 gledališče, lútkar -ja m kdor
 dela lutke ali igra z njimi
 lúža -e ž, lúžen -žna -o, lúžnat
 -a -o, lúžast -a -o, lúžica -e ž,
 lúžnica -e ž voda iz lúže, lúž-
 nik -a m
 Lúžice -ic ž mn. kr. i., lúžiški
 -a -o: Lúžiški Srbi, Lúžičan -a
 m, Lúžičanka -e ž
 lúžiti -im, lúženje -a s, lužnína
 -e ž, lužnínski -a -o, lúžič -a m
 lug, lužilo -a s, lužílen -lna -o,
 lužílnica -e [-ln-] ž oddelek za
 lúženje, lužílec -lca [-lc-] m,
 lúžnica -e ž, lúžnik -a m po-
 soda, lužnják -a m sod, posoda,
 lužnosólen -lna -o [-ln-]
 Lvòv -óva m kr. i., lvòvski -a -o
 Lyon -a [lijón -a] m kr. i. franc.
 mesta, lyonski -a -o, Lyonec
 -nca m, Lyonka -e ž [povsod:
 lijón-]

M

m [ém] m neskl.: véliki M kot
 rimska številka zaznamuje 1000; vé-
 liki M. (s piko) zaznamuje v lat.
 Marcus, v franc. Monsieur (go-
 spod); z malim m okrajšujemo
 meter, m² kvadratni, m³ kubični
 meter
 Macaulay -aya [mekóli -ija] m
 os. i. angl. zgodovinarja, Macau-
 layev -a -o
 Macbeth -a [mákbet, angl. mek-
 beth] m os. i. in naslov Shake-

spearove drame; Macbethov -a
 -o: ~ značaj, ~o častihlepje;
 macbethski -a -o: ~i značaj
 Macedónija in Makedónija -e ž
 kr. i., Macedóvec in Makedóvec
 -nca m, Macedónka in Make-
 dónka -e ž, macedónski in ma-
 kedónski -a -o, macedónščina
 in makedónščina -e ž
 mácelj -clja m bač, mácljev -a -o:
 ~ ročaj, mácljast -a -o, mác-
 ljek -cljeka [-cljak-] m

macêsen

macêsen -sna *m*, macêsnov -a -o, macêsnovec -vca *m*, macesnovina -e *ž*, macêsnovje -a *s* (*posod*: *meces-)

Machiavelli -ija [*makjavéli -ija*] *m os. i. florentinskega politika in zgod.*, Machiavéllijev -a -o; makiavelíst -a *m*, makiavelízem -zma *m*, makiavélski -a -o ali makiavelístičen -čna -o

macóla -e *ž bat*, macólen -lna -o [-ln-]: ~i ročaj

mácheha -e *ž*, máchehin -a -o, máchehinski -a -o, máchehica -e *ž*; máchehovski -a -o: ~o *s kom ravnati*

máček -čka *m*, máčkov -a -o; máčka -e *ž*, máčkin -a -o, máčji -a -e: ~i rod, ~e solze, po máčje komu zagosti; máčica -e *ž*, máčkica -e *ž*, máčjak -a *m* = máčkovec -vca *m*, máčkar -ja *m*, máčkarica -e *ž*, máčkón -a *m velik maček*, mačè -éta *s*

Máček -čka *m os. priimek*, Máčkov -a -o, máčkovec -vca *m*, máčkovski -a -o, máčkovstvo -a *s*

Madagáskar -ja *m kr. i. otoka*, madagáskarski -a -o, Madagáši in Malgáši -ev *m*, madagáščina in malgáščina -e *ž jezik domačinov na Madagaskarju*

Madéira -e *ž kr. i. otoka*, madéira -e *ž madéirsko vino*: steklenica madéire; madéirski -a -o

mádež -a *m*, mádežen -žna -o, mádežast -a -o; mádeževáti -újem, mádeževál -ála -o, mádeževánje -a *s*, mádežek -žka *m*, brez mádežen -žna -o

madíti -ím, mádi -íte! madíl -a -o, madénje -a *s*; máden -dna -o, máda -e *ž*: *v mádo dejati medíti, mladíti*

Madóna -e *ž Marija*, Madónin -a -o; madóna -e *ž Marijin kip*, slika, madónski -a -o

Madrid -a *m kr. i. mesta*, madridski -a -o, Madridčan -a *m*, Madridčanka -e *ž*

madrigál [-ál] -a *m krajša lirski pesem*, madrigálski -a -o [-ls-], madrigálen -lna -o [-ln-]

Madžár -a *m Oger*, Madžársko -ega *s*: *z ~ega*, na ~em; madžárski -a -o, madžarón -a *m*, madžarónka -e *ž kdor dela za madžarske koristi proti svojim narodnim*, madžarónski -a -o, madžarizírati -am, madžarizácija -e *ž*

maestóso [*ma-e-stózo*] *prisł. glas. veličastno (igrati, peti)*

Maeterlinck -a *m [materlénk -a] os. i. belg. pisatelja in pesnika*, Maeterlinckov -a -o [*materlénkou*], maeterlinckovski -a -o: ~i simbolizem

máfija -e *ž vase zaprta (tajna) družba, združba*

mág -a *m duhovnik starih Medov in Perzov*; magija -e *ž čaranje*, mágijski -a -o, mágičen -čna -o: ~o oko prí radiu, mágičnost -i *ž*

*magári *prisł. in vez. čeprav, četudi, zaradi mene*: ~ sam, ~ če se vsi na glavo postavite

*magazín -a *m skladišče, trgovina*; *magazínski -a -o, *magazinêr -ja *m skladišènik*, *magazinêrski -a -o *skladišèniški*, *magazinírati -am *vskladišèiti*, *magaziníranje -a *s vskladišèe(vajnje)*

Magdaléna -e *ž os. i.*, Magdalénin -a -o, Mágda -e *ž*, Mágdin -a -o, Májda -e *ž*, Májdin -a -o; magdaléna -e *ž vrsta vinske trte*, magdalénka -e *ž vrsta hrúške*; Magelóna -e *ž oseba nemákih pravljíc, od tod slov. Makalónca* -e *ž*

magíster -stra *m*, magístra -e *ž*, magístrski -a -o: ~i izpit

magístrále -la *m 15. sonet v sonetnem vencu, ki vseh skupaj*

veže harmonije«; magistrála -e
 ž osrednja prometna žila
magistrát -a m, magistráten -tna
 -o, magistrátúra -e ž
mágma -e ž *geol.*, magmátičen
 -čna -o
magnát -a m *velikaš, prvak*; ma-
 gnátski -a -o
magnét -a m, magnéten -tna -o
 = magnétičen -čna -o, magnét-
 nost -i ž *in* magnétičnost -i ž,
 magnétnica -e ž, magnetizem
 -zma m; magnétiti -im, magné-
 tenje -a s, magnetizirati -am,
 magnetiziranje -a s, magnéto-
 vec -vca m
magnézij -a m *kem. prvina*, ma-
 gnézijev -a -o
magnézija -e ž *lójevica*, magnezít
 -a m *lójevec*
magnificénca -e ž *naslov za vse-*
učiliškega rektorja, tudi magni-
fikus -a m; Magnificat [-kat]
 -a m *naslov slavospeva*
magnólija -e ž *bot.*, magnólijin
 -a -o; ~ cvet
màh máha m: na màh *takoj*, v en
 màh *z enim udarcem*, màh na
 màh, *prisl.* máhoma
máh mahú *in* máha m, mn. mah-
 hóvi -óv; mahóvje -a s; máhov
 -a -o, mahàt -áta -o = máhnat
 -a -o = mahóvit -a -o, mahó-
 vístost -i ž, máhast -a -o = má-
 hovast -a -o; mahóven -vna -o
motviren, máhar -ja m *človek*
z barja, máhovec -vca m, mah-
 hóvnica -e ž
Mahabhárata -e ž *naslov indij-*
skega epa
mahagóni -ja m, mahagónijev -a
 -o, mahagónijevac -vca m, mah-
 agonóvina -e ž
mahálo -a s *pahljača*, mahálce -a
 [-álc-] s, mahálast -a -o, mah-
 hálcást -a -o [-álc-], mahálar
 -ja m, mahálica -e ž, mahálnik
 -a [-áyn-] m, mahálnica -e
 [-áyn-] ž

maharádža -e *in* -a m *indijski*
knez, maharádžov -a -o
máhati -am, máhal -ála -o, ma-
 hánje -a s; mahálec -lca [-áyc-]
 m, mahálka -e [-áyk-] ž
mahedrátí -ám, mahedrāj -ájte!
 mahedrál -ála -o, mahedránje
 -a s, mahedrāv -áva -o, mahed-
 rávec -vca m, mahedrāvka -e
 ž, mahedráló -a s
mahinácija -e ž *zvižčnost, pretka-*
nost, naplet, nakana
mahljáti -ám, mahljāj -ájte!
 mahljál -ála -o, mahljánje -a s,
 mahljác -a m, mahljáj -ája m
in mahljaj -a m
máhniti -nem, máhni -íte! máhnil
 -íla -o, máhnjen -a -o, máhnje-
 nost -i ž, máhnjenec -nca m,
 máhnjenka -e ž; máhniti jo
 kam *iti kam*, máhniti po kom
udariti
Máhomet *gl.* Móhamed
Mainz -a [máinc -a] m *kr. i. nem.*
mesta, mainški -a -o; *včasih*
tudi Mogúncija -e ž, mogúnški
 -a -o
máj mája m *veliki traven*, májev
 -a -o, májski -a -o; májnik -a
 m, májniški -a -o
majarón -a m, majarónov -a -o:
 ~ sok, majarónček -čka m
majáti -jèm *in* májati -jam *in*
 -jem, majáje, majāj -ájte *in*
 májaj -te! majál -a -o *in* májal
 -a -o, majánje *in* májanje -a s;
 majáv -áva -o, majávost -i ž,
 majávec -vca m, majávka -e ž,
 majálo -a s, majálen -lna -o
 [-ln-], majálnost -i ž [-ln-]
májcen -a -o [-cən-], májcken
 -a -o [-ckən-], májcenost -i ž
májčken -a -o [-kən-], májčke-
 nost -i ž [-kən-]
majestéta -e ž *veličanstvo*, maje-
 stétičen -čna -o *veličasten*
májhen -hna -o, *dol.* máli (*gl.*
lam): ta človek je majhen, za
 majhen denar; májhnič -a m,

májica

májhnost -i ž; *prim. mánjši, najmánjši -a -e; prisl. májhno piše (kako?), prim. mánje piši, da pojde več na papir; najmánje*
májica -e ž *jópica, jopič; mája -e ž*
májiti -im, májenje -a s, majilec -lca [-iyc-] m, májilnik in májilnik -a [-iyn-] m *orodje za májenje smrek, majílo -a s*
majólíka -e ž *vrsta vrča, majólikast -a -o, majóličica -e ž*
majonéza -e ž *vrsta omake*
majoritéta -e ž *večina, majoritéten -tna -o večinski, majorizirati -am preglasovati, majorizacija -e ž preglasovanje*
majúskula -e ž *velika črka*
majzéna -e ž *zelo drobno mleto koruzna moka*
mák máka m, mákov -a -o, mákast -a -o; mákovec -vca m, mákovic -e ž = mákovka -e ž, mákovnik -a m = makovnjáča -e ž *z makom potresena polica, mákovišče -a s njiva, kjer je rasel mák, mákec -kca m*
Makabéjcec -jca m *pripadnik Judovega rodu, makabéjski -a -o; knjiga Makabéjcev del sv. pisma*
makadám -a m *način tlakovanja cest, makadamizirati -am, makadamiziranje -a s (po izumitelju Mac Adamu)*
makáo m *neka papiga, hazardna igra; makáa -áu -áa pri -áu z -áom, makáov -a -o*
makarón -a m, *nav. mn. makaróni -ov m vrsta testenin, makarónčki -ov m, makarónski -a -o; makarónar -ja m zaničlj. za Laha; makarónščina -e ž mešanje tujih besed v domači jezik*
Makedónija -e ž *gl. Macedónija*
maklén -éna m, maklénov -a -o, maklénovina in maklénovina -e ž, maklénje -a s

makréla -e ž *zool. vrsta rib*
makro- *grš. (velik) v sestavi: makrokózmos -a m svetovje, vesoljstvo; makrobiótika -e ž nauka o podaljšanju življenja; makrofón -a m ojačevalec glasu; makrokofalija -e ž debeloglavost; makroskóp -a m povečevalno steklo, makroskópičen -čna -o s prostim otesom viden*
maksíma -e ž *geslo, življenjsko pravilo, maksímski -a -o*
Maksimilijan -a m *os. i., Maksimilijanov -a -o, Máks -a m, Máksó -a m, Máksov -a -o; Maksimilijána -e ž, Maksimilijánin -a -o, Máksa -e ž; Máksim -a m, Máksimov -a -o*
máksimum -uma in máksima m *višek, mn. vsasih tudi máksima s v imen. in tož.; máksimálen -lna -o [-ln-], máksimírati -am, máksimíranje -a s*
makulatúra -e ž *nerabna tiskovina, papir, makulatúren -rna -o: ~i papir (za zavijanje)*
-mal v sestavi [-máj in -mál]: odsihmál, dosegamál
Málaga -e ž *špan. mesto in pokrajina, málaga -e ž vrsta sladkega vina; steklenica ~e*
malahít -a m *zelen (okrasni) kamen; malahítov -a -o: ~ ókenski okvir*
Maláka -e ž *polotok v Zadnji Indiji, Malájec -jca m, Malájka -e ž, malájski -a -o*
malakolít -a m *min.*
malárija -e ž *med., maláričen -čna -o: ~ bolnik, malárijski -a -o: ~i komar, znak, ~a pokrajina*
malarín -a m *široka, močna sekira, malarínov -a -o: ~o uho*
málce [-lc-] *prisl. nekoliko: ~ kruha, ~ pijan*
malénkost -i ž *malóšt, malóta; malénkosten -tna -o, malénkostnost -i ž*

maléti -ím, malěč -ěča -e, malěl -éla -o, malěnje -a s *majhen postajati, hujšati, slabeti, drobneti*; kar mali, malí mi pred očmi

málha -e [-áyh-] ž, málhast -a -o, málhar -ja m, málharica -e ž, málhica -e ž, malháriti -im, malhárlenje -a s [*povsod-ayh-*]

máli -a -o se rabi kot določna oblika k samo nedoločni obliki majhen: naš máli hlapec je velik, mala dekla, mala vrata, malo okno; *prim.* mánjši, najmánjši

máli -ega m za mlado bilje, málček -čka [mál-] m, málčkov -a -o, málej -a m; mála -e ž za mlada bilja ženskega spola

málica -e ž, málicati -am, málicanje -a s

máliček -čka -o májcken, *prisl.* máličko, máličkaj

maličiti -im *pačiti, zmanjševati*, maličenje -a s; malčiti -im se s čim: otrok se malči z vrečo krompirja = *mučiti se, dajati se, ukvarjati se*

maligen -gna -o *med.* zločest, zlo-tvoren, nevarn

malik -íka m, malíkov -a -o, malíček -čka m *majhen malik, nekrščen otrok*, malíč -íča m *škrat, hudič*; malíkinja -e ž; malikováti -újem, malikovál -ála -o, malikovánje -a s, malikoválec -lea [-áyc-] m, malikoválka -e [-áyk-] ž, malikoválski -a -o [-áls-], malikoválen -lna -o [-ln-], malikoválnost -i [-ln-] ž, malikoválnica -e [-ln-] ž, malikoválstvo -a [-ls-] s

málin -a m, málinski -a -o, málinar -ja m, málinarica -e ž, málinarski -a -o, málinček -čka m, málinica -e ž; *gl.* tudi mlin

malina -e ž, malinov -a -o, malinovec -vca m, malinovica -e ž, malinar -ja m, málinica -e ž.

malínovje -a s, malínje -a s, malóvje -a s

malíti -ím (se), máli -íte! malíl -a -o *zmanjševati, omalovazevati*, maljěnje -a s

Málka [-lk-] -e ž *gl.* Amálija malkontènt -ènta [-lk-] m *nezadovoljnež, godrnjav, zabavljač*

málo kol. *prisl.*, *prim.* mánj, najmánj: ~ časa, v málo dneh, z málo besedami, za málo se mi zdi; malo po malo *počasi, polagoma, stasoma*: malo po málo je vse spravil pódse; z málo izjemami (*števílo, kolíko?*), *toda*: z málimi izjemami (*vrsta, kakšne?*); kratko in malo ne, málo da ni umrl, málo da ga niso ujeli; bil je malo kmet, malo obrtnik *ali* bil je malo kmeta, malo obrtnika

malo-v sestavi: malobeséden -dna -o, ~besédnost -i ž; malodúšen -šna -o, ~šnost -i ž, ~dúšje -a s, ~dúšnež -a m, ~dúšnik -a m; malojéd -jéda -o, malojédén -dna -o, ~jédec -dca m; málokaj, málokatéri -a -o, málokdo, málokóga, málokómu, z málokóm; málokđaj, málokje; maloktven -vna -o, ~ktvnost -i ž; maloléten -tna -o, ~létnost -i ž; malomáren -rna -o, ~márnost -i ž; malomésten -stna -o, ~méstnež -a m, malomeščán -ána m, ~meščánski -a -o; malopridén -dna -o, ~dnost -i ž, ~prídnež -a m, ~prídnic -e ž, malosřčen -čna -o, ~sřčnost -i ž; maloštevílen -lna -o [-ln-]; malovéden -dna -o, ~védnost -i ž; malovéren -rna -o, ~vérnost -i ž; malovréden -dna -o, ~dnež -a m, ~dnica -e ž; maloprodájalec -lea m *prodájalec na drobno*; maloprodájén -jna -o: ~e cene

málodane *prisl.* skoraj: prostor je bil ~natlačen; včeraj je málo-

málokrat

dane umrl, *toda*: včeraj malo da ni umrl
málokrat *prisl.*, *prim.* mánjkrat, *pres.* najmánjkrat
málonge *prisl.* *skoraj*: málonge vse je šlo po vodi, málonge celo leto je delal, bil je málonge mrtev, *gl.* tudi málodane
malóst -i ž *malenkost*, malósten -tna -o, malóstnost -i ž
malóta -e ž, malóten -tna -o, malótnost -i ž
málta -e ž, máltast -a -o, máltar -ja *m*, máltarica -e ž, máltarski -a -o, máltnica -e ž, maltárka -e ž *leseno korito za malto* [*povsod*: -ajt-]
Málta -e ž *otok med Sicilijo in Afriko*, maltéški -a -o: ~i vitez, Maltežan -ána *m*, Maltežánka -e ž [*povsod*: -lt-]
Malthus -a [*máltus -a*] *m os. i.*, maltuzianizem -zma *m*, maltuzianíst -a *m* [*povsod -ll-*]
+ **maltretírati** -am [-lt-] *trpínčiti, grdo delati s kom*; + maltretíránje -a [-lt-] *s trpintenje*
malvazija -e ž *vrsta sladkega vina*
máma -e ž, mámica -e ž, máмка -e ž, mámin -a -o, mámičin -a -o, mámkín -a -o
mamelúk -a *m dvorni stražar ju-trovskih vladarjev*, mamelúški -a -o, mamelúštvo -a *s*
mámíti -im, mámil -a -o *in* mámila -o, mámljenje -a *s*; má-mílo -a *s*, mámlén -lna -o [-ln-], mámljiv -íva -o, mámlílec -lca [-lc-] *m*, mámlíka -e [-lk-] ž, mámlístvo -a [-ls-] *s*
mámóm -a *m*, mámonski -a -o, mámonstvo -a *s*, mámonízem -zma *m*
mámút -a *m predpotopna žival*, mámutov -a -o: ~ okel; mámutski -a -o *velikanski*: ~a skakalnica
mána -e ž

mánce mánc *ž mn.* *neka igra*: iti se ~e loviti se
Manchester -tra [*mèncèstar -tra*] *m l. i. angl. mesta*, manchestrski -a -o [*mèncèstrski*]
mandarín -a *m visok kitajski oblastnik*, mandarínski -a -o
mandarína -e ž *pomaranči podobén sad*
mandát -a *m pooblastilo, naročilo*: poslanski ~, mandáten -tna -o, mandátski -a -o, mandatár -ja *m*, mandatárski -a -o
mándelj -eljna *m*, mándeljnov -a -o, mándeljnovéc -vca *m*, mándljévéc -vca *m*, mándeljnost -a -o [*povsod*: -délj-]
mandolína -e ž *glas. neko glasbilo*, mandolínski -a -o: ~i koncert, mandolíníst -a *m*, mandolínístka -e ž
mandríl [-tl] -a *m neka opica*, mandrílski -a -o [-ls-]
Mandžúrija -e ž, mandžúrski -a -o; Mandžú -úja *m glavni rod Tungúzov*, Mandžújec -jca *m*, Mandžújka -e ž, mandžújski -a -o, mandžújščina -e ž
mánc mánc *m gl.* *menéc*
manéver -vra *m ravnanje, prijem, način, poskus (tudi zvijačen) za dosego uspeha*: *s* spretnim ~om je rešil posadko; politični ~, vse je bil le volilni ~; *mn.* manévri -ov *velike vojaške vaje*; manévrski -a -o; manevrírati -am *ravnati, voditi, iti za uspehom*, manevríránje -a *s*
manéža -e ž *arena v cirkusu*
mangán -a *m kem. prvina*, mangánov -a -o, manganít -a *m*, mangánovéc -vca *m*, mangánovka -e ž *ruda*
* **mángold** -a *m blitva*
máni *mánov m mn.* *dobri duhovi umrlih pri starih Rimljanih, prenes. še danes*: Mánom Josipa Murna-Aleksandrova

manifést -a *m*, manifestírati -am za kaj, manifestácija -e *ž*, manifestánt -a *m*, manifestántka -e *ž*, manifestacijski -a -o, manifestatíven -vna -o, manifestatívnost -i *ž*

manihéjec -jca *m* *pripadnik Manijevega nauka*, maniheízem -zma *m* *Mánijeva verska ločina*, manihéjski -a -o

maníja -e *ž* *besnost, strast*; maníjski -a -o: ~o znamenje; máničen -čna -o: ~i bolnik

manikíra -e *ž*, manikírati -am, manikíranje -a *s*

manípel [-pəl] -pla *m* *naróčnica liturg.*; *oddelek rimske legije*

manipulírati -am *ravnati, opravljati delo*; manipulácija -e *ž* *ravnanje, postopek, opravljanje*; manipulánt -ánta *m*, manipulántka -e *ž* *kdor manipulira*

maníra -e *ž* *prisiljenost v izrazu, izumetničenost*: pesnik pogosto zaide v maníro; maníriran -a -o, maníriranost -i *ž*; +maníra -e *ž* *olika, lepo vedenje*: +ne zna maníre se ne zna vesti; +maníren -rna -o *olikan, uglajen*: ~ nastop, človek

mánj, najmánj *prisl. prim. od malo*: čim več — tem mánj, nič mánj; najmánj toliko; mánjkrat, najmánjkrat **mánje**, najmánje *prisl. k prid.* mánjši najmánjši: mánje piši, da pojde več na papír

mánjkati -am: koliko jih mánjka? kruha ne mánjka; mánjkati -a se: manjka se ljudi = *ljudi je dovolj, preveč*; mánjkav -a -o, mánjkljívost -i *ž*

mánjšati -am, mánjšanje -a *s*, mánjšáva -e *ž*, mánjšálen -lna -o [-ln-], mánjšálec -lca [-lc-] *m*, mánjšálka -e [-lk-] *ž*, mánjšálski -a -o [-ls-], mánjšáj -a *m* **mánjšína** -e *ž*, mánjšínski -a -o, mánjšínar -ja *m*

manjúh -a *m* *lenuh*, manjúha -e *ž*, manjúhati -am *lenariti*, manjúhanje -a *s*

manjvréden -dna -o, manjvrédnost -i *ž*, manjvrédnosten -tna -o **manométer** -tra *m* *tlakomer*, manométrski -a -o

***mansárda** -e *ž* *podstrešnica*, *mansárden -dna -o: ~o stanovanje **manšéta** -e *ž* *zapestnik, rokavec*; manšéten -tna -o: *zapesten, zapestniški*: ~i gumb

mántika -e *ž* *vražarstvo, vedeževanje*; mántičen -čna -o *vražarski, vedeževalski*

***mantilja** -e *ž* *ženski plašček, ogrinjalo*

Mántova -e *ž* *ital. mesto*, mántovski -a -o

manuálen -lna -o [-ln-] *ročen*: ~i delavec, ~o delo; **manuál** [-ál] -a *m* *priročnik, priročna knjiga, glas. igralnik*: orgle na tri ~e

manufaktúra -e *ž* *nekoč obrt na veliko, tkano blago*, manufaktúren -rna -o, manufakturíst -a *m* **manúlen** -lna -o [-ln-]: ~i tisk **manuskript** -a *m* *rokopis*, manuskrípten -tna -o *rokopisen*

Manzoni -nija [*mandzóni -ja*] *m* *os. i. ital. pisatelja*, Manzonijev -a -o, manzónijevski -a -o: ~o pripovedovanje

mápa -e *ž*: ~ za papírje, zemljiška ~ (*z zaznamovanimi mejami parcel*); mapírati -am, mapíránje -a *s*, mapêr -ja *m*, mapêrski -a -o

már *prisl.*: kaj mi már! dela mu ni már, vse mu je pride na már, v már mu je kaj, v már je mati = *upoštevati*

mâr *prisl.* 1. *rajši*: kaj bi delal, mâr uživam! mâr bi bil šel! 2. *vpraš. ali*: mar veš, da tečeš tik grobov? mar ne veš se mâr grozdje po trnju bere?

maraskíno -a *m* *višnjavec*

mármor -a m, mármorov -a -o, mámoren -rna -o, mármornat -a -o, mármorast -a -o, mármornast -a -o; mármorovec -vca m, mármorišče in marmorišče -a s, marmornjak -a m, marmorirati -am, marmoriranje -a s
 maróga -e ž lisa, marógast -a -o, marógec -gca m, marógica -e ž, marógati -am, maróganje -a s
 Maróko -ka m, Marokánc -nca m, Marokánka -e ž, marokánski -a -o in maróški -a -o
 maróni -ja m laški kostanj
 Márs Márta m mit. bog vojske, Márto -a -o; Márs Mársa m astr. planet: na ~u; Mársov -a -o, Mársovec -vca m
 Marseille -seilla [marséj -a] m kr. i. franc. pristanišča; marseilski in marséjski -a -o
 marseljéza -e ž francoska nar. himna izza revolucije
 mársikaj nedol. z. mársičesa, mársikdo, mársikoga, mársikak -a -o, mársikatéri -a -o
 mársikdaj, mársikje, mársikod, mársikam, mársikrat prisl.
 *márš márša m hód, pohód, koráčnica; *márširati -am stopati, korakati, hoditi peš; *márširanje -a s; máršl medm. pobéri sel
 maršál -a m, maršálski -a -o, maršálstvo -a s, maršálát -a m [povsod: -ál-]
 Márta -e ž os. i., Mártin -a -o
 Martín -ína m os. i., Martínov -a -o, na Martínovo (11. nov.); Tine -eta m, Tinetov -a -o; Martínek -nka m, Martínkov -a -o; Tinček -čka m, Tinčkov -a -o; martínščak -a m mesec november, martinovátí -újem, martinovánje -a s; martin -ína m = Martínova peč (po franc. inž. Martinu), martinárna -e ž, martinovka -e ž, martinár -ja m delavec pri martinu; Martinj víh -ega -a m kr. i.

martínček -čka m gašterica, martinčkov -a -o
 +mártra -e ž muka, bridka martra križ; +mártrati -am mučiti, +mártranje -a s mučenje, +mártrnik -a m mučenec, +mártrnica -e ž mučenka; +mártrniški -a -o mučeniški
 márveč protivni veznik: zmaga ni njegova, márveč naša
 Marx -a [márks -a] m os. i., Márxov -a -o; marksizem -zma m Márxov nauk, marksist -a m, marksistka -e ž, marksističen -čna -o
 *mása -e ž 1. snov, tvar, 2. množica (ljudi), sila (krompirja, snega); masíven -vna -o iz celega, težak, gost: pohištvo je ~o, železo je ~o, kruh je ~; +masóven -vna -o množičen: ~i sestanek; masív -a m: górski masív sklop, grmada, gmota
 masakrirati -am poklati, pobiti; masakiranje -a s, masáker -kra m pokolj
 Masaryk -a [máсарik -a] m os. priimek češ. filoz. in državnika, Masarykov -a -o: ~a šola; masárikovec -vca m pripadnik Masarykovih nazorov
 Mascagni -ja [maskánji -ja] m os. i. ital. skladatelj, Mascagnijev -a -o: ~a opera
 máselj -a m četrt bokala, mérica; máseljški -a -o: ~i kozarec [povsod: -salj-]
 masirati -am drgniti, gnésti, ugnélati, masiranje -a s, masáža -e ž; masér -ja m, masérka -e ž, masérski -a -o
 masíven -vna -o gl. masa
 máska -e ž krinka: plinska, omamna, varovalna ~; maskirati -am zakrínkati (obraz, pot, orožje; skrivališče itd.), maskiranje -a s, maskér -ja m, maskérka -e ž (v gledališču), ma-

maskulinum

skêrski -a -o: ~i tečaj; máškará -e ž *šema*, maškaráda -e ž maskulinum -a in -ina *m beseda moškega sp., mn. maskulina -in s besede moškega sp.*; maskulin -a -o, maskulinost -i ž *moškost*, maskulinizem -zma *m*, maskulinizirati -am *med.*, maskuliniziran -a -o, maskuliniziranje -a s, maskulinizacija -e ž

másló -a s, maslén -a -o, maslénik -a *m posoda za maslo, pecivo na maslu*; máselnik -a [-*ajn*-] *m tropine, vrsta zabele*; máslast -a -o; maslár -ja *m*, maslarica -e ž, maslárski -a -o; masláríti -im, maslárjenje -a s, maslárnica -e ž, maslénka -e ž *kruška*; maslénorumen -éna -o, maslénokísel -sla -o

masón -a *m*, masónski -a -o, masónstvo -a s, *gl. framasón*

mást -í ž, másten -tna -o in másten -stná -ó, mástnost -i ž; mástíti -im, másti -íte! mástíl -a -o, maščénje -a s; mástílo -a s, mástílen -lna -o [-*ln*-], mástnína -e ž, mástnat -a -o, mástnica -e ž *bot.*

mástíti -im: grozdje, sadje *ipd.*, másti -íte! mástíl -a -o, maščénje -a s, mástítev -tve ž, mástílnik -a [-*ij*-] *m*, mástílnica -e [-*ij*-] ž, mástílec -ilca [-*ij*-] *m*

máša -e ž, mášen -šna -o: ~a knjiga, ~i obred; mášnik -a *m*, mášniški -a -o: ~o posvečenje, mášništvo -a s; maševáti -újem, maševál -ála -o, maševánje -a s, maševálen -lna -o [-*ln*-]

maševáti -újem (se): ~ se komu in nad kom, ~ koga; maščevánje -a s; maščeválec -lca *m*, maščeválka -e ž [-*ajc*-, -*ajk*- in -*alc*-, -*alk*-], maščeválki -a -o [-*ajc*- in -*ajk*-], maščeválen -lna -o [-*aln*-], maščeválnost -i [-*aln*-] ž

maščóba -e ž, maščóben -bna -o, maščóbnost -i ž

*mašina -e ž *stroj*, *mašínski -a -o *strojen*, *mašínst -a -o *strojast*, *mašínar -ja *m* = *mašínist -a *m strojnik*, *mašínistka -e ž *strojnišarka*

mašíti -im, máši -íte! mášíl -a -o, mašenje -a s, mášílo -a s, mášílen -ilna -o [-*iln*-], mášílec -lca [-*ijc*-] *m*, mášílka -e [-*ijk*-] ž, mášílnica -e [-*ln*-] ž *teh.*

mát -a *m*: šah mat (*kralj je mrtev*); grozi takojšnji ~, ogniti se ~u; kdo je bil ~ *premagan*; matirati -am koga *pri šahu premagati*

+mát móten: +mát-steklo = *mótno steklo*, +mát-pohíštvo = *mótno pohíštvo*; +matíran -a -o *brez leska, moten, nepolóčen*; +matirati -am *vzeti lesk, ne loščiti, prevleči brez leska, prevleči na mótno*

matadór -ja *m bikoborec, prvak*; matadórski -a -o, matadórstvo -a s

mátast -a -o *ob pamet, neumen, omamíjen, brez moči, ugnan*

match -a [*mét -a*] *m tekma, boj, kosaenje*

Matéj -a *m os. i.*, Matéjev -a -o; Matévž -a *m*, Matévžev -a -o; Máte -teta *m*, Mátetov -a -o; Máte -ja *m*, Mátejev -a -o

matemátika -e ž *računstvo*, matemátičen -čna -o, matemátik -a *m*, matemátičarka -e ž

material [-*ál*] -a *m gradivo, priprava, surovina, orodje*; matérija -e ž *snov, tvar*; materialén -lna -o [-*ln*-] *tvaren, snoven*; materialnost -i [-*ln*-] ž *snovnost, tvarnost*; materializirati -am *utelesiti, napraviti dostopno čustom*; materializacija -e ž *utelešenje*; materializem -zma *m fil.*, materialíst -a *m*, materialístka -e ž, materialístičen -čna

-o; materiáljije -ij *ž mn. gmot-na stran (življenja, dela, službe, mesta ipd.), gradivo*

máterin -a -o: ~ jezik, ~a lju-bezen, ~o srce; **materínji** -a -e, **materinstvo** -a s, **materínski** -a -o, **materínsčina** -e *ž*, **máternica** -e *ž*, **máterniški** -a -o, **máterničen** -čna -o

máti **mátère** *ž*, **mátèrski** -a -o, **máterstvo** -a s, **Máti bôžja kot naslov za Marijo**

mática -e *ž*, **mátičen** -čna -o: ~i urad, **mátičar** -ja m, **mátičarski** -a -o, **mátičnik** -a m; **Matica** = Slovenska Matica, **Mátičin** -a -o: ~ letopis, član, ~a pisarna, ~o osebj; **mátičar** -ja m = ud Matic; **mátičnjak** -a m *gre-da za gojénje sadik*

Matija -a *in* -e, -u *in* -i m os. i., **Matíjev** -a -o; **Matíjec** -jca m, **Matíjčev** -a -o; **Matíjče** -ta m, **Matíjčeto** -a -o; **Matíček** -čka m, **Matíčkov** -a -o; **Matic** -a m, **Maticov in Maticév** -a -o; **Matjáž** -a m, **Matjážev** -a -o: **Kralj Matjáž**, **Kralj Matjáževa voj-ska**; **matija** -a *in* -e m *vrsta pajkov*, **matíjev** -a -o: ~e dolge noge

Matilda -e *ž os. i.*, **Matíldin** -a -o **matinéja** -e *ž dopoldanska, zgod-nja prireditel*; **matinéjski** -a -o **matór** -a -o *prileten, star, nero-den*; **matórost** -i *ž*, **matoréti** -ím *stareti*, **matorèl** -éla -o, **omato-rélost** -i *ž*, **matorénje** -a s

matriarhát -a m *družbeno in prav-no gospóstvo mater*, **matriarhá-len** -lna -o [-ln-], **matriarhál-nost** -i [-ln-] *ž*

mátrica -e *ž*, **mátričen** -čna -o **mátrika** -e *ž*, **mátrikulíráti** -am, **mátrikulácija** -e *ž*, **mátrikulí-ranje** -a s

matróna -e *ž priletna gospá, do-stojanstvena žena*; **matrónin** -u -o, **matrónski** -a -o: ~a postava

matúra -e *ž zrelostna skušnja*, **ma-turánt** -ánta m, **maturántka** -e *ž*, **maturántovski** -a -o, **maturí-rati** -am, **maturitéten** -tna -o: ~i dan, ~a komisija, ~o spri-čevalo

mávèc -vca m *sadra*, **mávčev** -a -o, **mávčast** -a -o, **mávčar** -ja m **Máver** -vra m *pripadnik naroda*, **mávvrski** -a -o, **Mavretánija** -e *ž*, **mavretánski** -a -o, **Mavretánc** -nca m, **Mavretánka** -e *ž*

mávra -e *ž črna krava, vrsta trave*; **mávrast** -a -o *marógast, neumen, malo opit*

mávrah -a m *vrsta gob*, **mávrahov** -a -o

mávrica -e *ž*, **mávričen** -čna -o: ~e barve, **mávričast** -a -o

Mavricíj -a m os. i., **Mavricíjev** -a -o

mávšelj -šlja m *vrsta hazardne igre s kartami (zaničlj. imo za Juda po imenu Mójzes)*; **mavš-ljáti** -ám, **mavšljáj** -ájtel **mavš-ljál** -ála -o, **mavšljánje** -a s

mávzerica -e *ž vrsta pušk*

mavzoléj -a m, **mavzoléjski** -a -o

mázati **mázem**, **máži** -te, **mázal** -a -o *in* -ála -o, **mázanje in -ánje** -a s; **mazáč** -a m, **mazáč-ka** -e *ž*, **mazáški** -a -o, **mazá-štvo** -a s, **mázast** -a -o, **mázav** -a -o, **mázavec** -vca m, **mázav-ka** -e *ž*, **mázavski** -a -o, **mázálo** -a s, **mázálen** -lna -o [-ln-]; **máz** -i *ž*, **máza** -e *ž*; **mázen** -zna -o: ~a brizgalka

mázilo -a s, **mázilce** -a [-lc-] s, **mázilen** -lna -o [-ln-], **máziliti** -im, **máziljenje** -a s, **mázilar** -ja m, **mázilarica** -e *ž*, **máziljen** -a -o, **máziljenec** -nca m, **máziljenka** -e *ž*, **máziljenost** -i *ž*, **mázilnica** -e [-íl-] *ž*, **mázilar-stvo** -a s;

+ **mázinec** gl. **mezinec**

mazíti -ím *kitáti*, **mázi** -íte! **mázil** -a -o, **mázénje** -a s *kútanje*,

mazúrka

mazívo -a s kit, mazíven -vna -o kitov, mazívast -a -o kilast: ~a snov; mazívar -ja m kdor mazi
mazúrka -e ž poljski nar. ples máža -e ž, mážast -a -o, mážar -ja m, mážarica -e ž
meánder -dra m okras arh.
+meblírati -am postaviti pohištvo v sobo, opraviti, opremiti sobo; +meblíran -a -o: ~a soba
mécati -am (se) mehčati (se), mécanje -a s; mecljáti -ám, mecljáj -ájt! mecljál -ála -o, mecljánje -a s
mecén -a m, mecénski -a -o, mecénstvo -a s
meč méca m, mécev -a -o: ~ ročaj, ~a nožnica; mečár -ja m, mečárski -a -o, mečast -a -o, meček -čka m, mečeváti -újem se bojevali se z mečem, mečevánje -a s, mečnica -e ž tok za meč, nožnica
méča -e ž kar je mehko, méčen -čna -o, méčast -a -o, mečáva -e ž, mečiti -ím, méči -ítel mečil -a -o, mečenje -a s, mečítev -tve ž; méčica -e ž, mečina -e ž, mečilen -lna -o [-ln-], mečilnost -i [-ln-] ž, mečilnik -a [-ln-] m
méča méč s mn., mécem méča po mécih z méci, mečat -áta -o: krepke ~e noge; mečnica -e ž anat. fibula
meček méčka m bot.
mečkáti -ám, mečkáj -ájt! mečkál -ála -o, mečkánje -a s; mečkáv -áva -o, mečkávost -i ž, mečkávec -vca m, mečkávka -e ž, mečkáč -a m, mečkúlja -e ž, mečkálo -a s, mečkálast -a -o, mečkálen -lna -o [-ln-]
méd -i ž, méden -dna -o in medén -a -o, médar -ja m, médarica -e ž (delavnica), médast -a -o, medenina -e ž, medína -e ž, médnat -a -o, médnica -e ž ruda,

médenka in -énka -e ž igla, bučika, méditi -im, medník -a m, mednínar -ja m médar, mednínarstvo -a s; medo- v sestavi: medoréz -a m, medoréstvo -a s, medorézec -zca m, medorísec -sca m, medotísk -a m
méd -ú in méda m, medén -a -o, medèn -dna -ó: medéna ali medná bruska, medéni kruh; méden -dna -o: ~dni lonček, ~a cena; medár -ja m, medaríca -e ž, medárski -a -o, medarína -e ž = mednína -e ž, medárnica -e ž, medárski -a -o, médast -a -o, medénovec -vca m žganje; medeno- v sestavi: medénorumèn -éna -o, medénosládek -dka -o, medénobárven -vna -o
med predl. naslonka: I. na vpraš. kam? s tož.: med koleša priti, med ljudi dati, med ptiče šteti; II. z orod. 1. na vpraš. kje? med koleši, med ljudmi, med ptiči; 2. na vpraš. kdaj? med letom, med jedjó govori, med potjo = medpótoma, med letom; 3. pri prilastku: prepír med narodi, zveza med kraji, razmerje med zavezniki, progá med Ljubljano in Trstom, razloček med mestom in vasjó je velik, kdo med delavci, udarnik med udarniki, eden med nami, najboljši med vami
med- v novejšem času po tujem inter-dela iz prislovnih in prilastkovnih zvez (gl. predl. II, 1-3) zložene samostalnike, pridevnike in prislove: medgórje -a s kar je med gorámi (-a), medvládje -a s čas med dvema vladama; take zložénke so dobre le tedaj, kadar zaznamujejo splošno vmesnost; ne rabi nam tako zlaganje za posamezne vmesne stvari: gora med gorámi (-a) ni +medgóra, marveč vmesna góra, vla-

da med dvema vladama ni + medvlada, *marveč* vmésna vlada *itd.*; *pridevniške zloženke izražajo vmesnost in medsebojnost*: meddúren -rna -o *kar je med dúrmi*, medpóten -tna -o *kar je med potmi (travník, njiva ipd.) ali pa kar se je zgodilo med pótljo (razgovor, obisk ipd.)*; medvójen -jna -o *kar se je zgodilo med vojno (razmere)*; medšólski -a -o: ~o tekmovanje (*med šolami*), ~i čas (*med šolo, poukom*); *zadnji čas zelo v rabi zlasti v zvezi s tekami*: medúličen -čna -o, medčetrten -tna -o *itd.*

*medálja -e ž *svetinja*, medaljêr -ja *m*, medaljêrski -a -o, medaljêrstvo -a *s*, medaljón -a *m*, medaljónček -čka *m*

medbožičen -čna -o: ~i dnevi

meddržáven -vna -o: ~o razmerje

meddúren -rna -o: ~i prostor, meddúrje -a *s*

medèl -dlà -ò [*povsod: med-*] in -ó, *mn.* medlí -é -à, *dol.* medlí medlegà, medlà -ó; medlóst -i ž, medlén -a -o; medléti -ím, medlí -íte! medlèl -éla -o, medlènje -a *s*; medlévati -am, medlévanje -a *s*; medlíca -e ž, medlín -a *m*, medlíka -e ž, medlíkast -a -o; medlíti -ím, medlíl -a -o, medlíenje -a *s*; medlív -iva -o, medlívec -vca *m*, medlívka -e ž, medlívost -i ž, medlíoba -e ž, medlóven -vna -o, medlóvnost -i ž; medlúh -a *m*, medlúšen -šna -o, medlúšnost -i ž, medlúštvo -a *s*

medenéti -ím, medenèl -éla -o, medenènje -a *s*, medenica -e ž, medeník -a *m*, medenína -e ž; medeníti -ím *povzročiti medenènje ali skrbeti zanje*, medéni -íte! medeníl -a -o, medeníenje -a *s*; medeníjak -a *m lonec za med, vrsta strdenja*; medeníka -e ž *bot.*

medenica -e ž *kost v kolku*, medeníčen -čna -o, medeníčast -a -o

medgórije -a *s*, medgórec -rca *m*, medgórski -a -o

medica -e ž, medíčen -čna -o, medíčar -ja *m lectar*, medíčarica -e ž *lectarica*; medíčarski -a -o, medíčarstvo -a *s*, medíčárna -e ž; medíčarija -e ž, medíčnica -e ž; medíčnik -a *m vrsta jabolk*

Medicí [*médiči*] *m neskl. l. i. ital. plemiške družine*; Medíčêjec -jca *m ud družine Medici*, Medíčêjka -e ž, medíčêjski -a -o

medicína -e ž *zdravstvo (veda) in zdravilo*, medicínski -a -o *zdravstven*, medicínálen -lna -o [-ln-] *zdravilen*, medicíneec -nca *m*, medicínka -e ž, medikamènt -ènta *m zdravilo*, medikamentózen -zna -o *med.*

medígra -e ž *interludij (glas.)*, *intermezzo*, *vmesna igra*; medígrski -a -o

médij -a *m okult. srednik, slovn. srednjik, fiz. prevodnik*; mediálen -lna -o [-ln-]: ~i način *slovn.*; médijski -a -o *okult.*

mediteránski -a -o *sredozémski*

medíti -ím, mèdi -íte! medíl -a -o, medénje -a *s*; medíka -e ž, medílnica -e [-ln-] ž, medílo -a *s*, medívo -a *s*, medníca -e ž *prostor*, medníčnik -a *m vrsta jabolk*

medítirati -am *premišljevali, razmišljati*; meditácija -e ž *premišljevanje*, meditacijski -a -o *premišljevalen*

+mèdjéd -í ž *vmesna jed*

Medjímurje -a *s kr. i.*, Medjímurec -rca *m*, Medjímurka -e ž, medjímurski -a -o [*povsod: medž-*]

medklíc -a *m vmesni vzklik*, medklícen -cna -o

medkrájeven -vna -o: ~e zveze, tekme

medkróvjje

medkróvjje -a s (+medkròv) *med-palubje*, medkróven -vna -o *medpaluben*
medmášen -šna -o: ~i kozel *bot.*, medmášnik -a *m avgust (med 15. avg. in 8. sept.)*, medmášnica -e *ž neko jabolko (zrelo v tem času)*
medméstjen -tna -o: ~o tekmo-vanje
medmèt in médmet medméta *m interjúkcija*, medméten -tna -o: ~a raba, oblika
mednámci -cev *m mn.*
mednároden -dna -o: ~i zakoni, ~e zveze, ~o ozemlje, med-národnost -i *ž*
mednóžje -a s, mednóžen -žna -o
medo- *v sestavi*: medobèr -éra *m*, medojédec -dca *m*, medokráden -dna -o, medokrádnik -a *m*, medolízec -zca *m*, medometál-nica -e [-ln-] *ž*, medopèk -éka *m*, medoróden -dna -o, medo-tóčen -čna -o, medoušten -tna -o
medóčje -a s, medóčen -čna -o
medókenje -a s, medókenski -a -o [-ókən-]
medósje -a s *širina kolotéčine, raz-téčina*; medósen -sna -o: ~a razdalja
medováti -újem, medovina -e *ž*, medovit -a -o, medovitost -i *ž*, médovnat -a -o, médovčen -čna -o, medovnik -a *m*, medovnják -a *m*
medpálubje -a s (+medkrov), med-páluben -bna -o
medparlamentáren -rna -o: ~a komisija, ~a konferenca
medpléčje -a s, medpléčen -čna -o
medpótoma *prisl.* = med pótom, med pótjo, medpóten -tna -o: ~i razgovori (med potjo), ~a trata (med potmi ali potéma); medpótje -a s *kar je med potmi*, medpótek -tka *m*
medprométen -tna -o: ~e zveze

medprstje -a s, medprsten -tna -o: ~a kožica
medrébrje -a s, medrébrn -a -o
medrazréden -dna -o: ~e tekme
medréčje -a s, medréčen -čna -o
medréčje -a s *pri košnji*
medsebójen -jna -o, medsebój-nost -i *ž*
medstáničen -čna -o, medstáničje -a s, medstaničnina -e *ž*
medsvéten -tna -o, medsvétnost -i *ž*
medtédenski -a -o
medtèm *prisl.*: mi smo delali, ti si medtèm spal; medtèm ko je govoril, se je smejal; mi se mučimo, medtèm ko ti postopaš; *kadar ima tem izrazito za-imkovni pomen, ga pišemo se-veda ločeno od predloga*: med tem, kar sem prebrskal, knjige nisem našel
medúza -e *ž zool.*, medúzin -a -o; *Medúza* -e *ž mit. ime*, Medúzin -a -o: ~a glava
medvéd medvéda *m*, medvédka -e *ž*, medvédji -a -e, medvédov-ski -a -o, medvédast -a -o, med-védček -čka *m*, medvédek -dka *m*, medvédič -a *m*, medvédina -e *ž*, medvédjak -a *m*, medvé-dar -ja *m*, medvédarica -e *ž*, medvédarski -a -o
medvérski -a -o *interkonfesióná-len*: ~i odnosi
medvládje -a s *interégnum*, med-vláden -dna -o, *toda vmesni vladar (+medvladar)*
medvódje -a s, medvóden -dna -o: ~a progá; *Medvóde -ód ž mn. vas med Soro in Savo*
medvójen -jna -o: ~e razmere *razmere med vojno*; ~o razdob-je *razdobje med obéma vojnama*
medvreténčen -čna -o: ~a plo-ščica
medvrstičen -čna -o: ~i prevod, medvrstje -a s, medvrstjen -tna -o: ~i presledki

medzavézniški -a -o: ~a konferenca

Mefisto -a *m os. i.*, Mefistov -a -o: ~a zvijača; mefistovski -a -o: ~a zvijača; Mefistófeles *in* Mefistófel -a *m*, Mefistófelov -a -o
megafón -a *m* *zvočnik*, megafónski -a -o

megalomanija -e *ž veličavost*, megalomán -a *m*, megalománka -e *ž*, megalománski -a -o *veličávski*, *veličáv*

megêra -e *ž mit. strgř. erinija, huda ženska*; megêrski -a -o

meqlà -é *in* -è *ž*, meqló *in* -ò. v meqli, nad meqló, *mn.* meqlé -á -ám -é -áh -ámi; meqlén -a -o, meqlénost -i *ž*, meqlénast -a -o; meqlenica -e *ž astr. nébula*; meqlíca -e *ž*; meqléti -ím, meqlè -éla -o, meqlénje -a *s*; meqlíti -ím *z meqló obdajati*, meqlí -íte! meqlíl -a -o, meqljénje -a *s*; meqlíti -ím se; meqlóvít -a -o [*řovsod: mag-*]

méh -a *m*, *mn.* mehóvi -óv (*tudi glasbilo*), meháč -a *m* = méhar -ja *m*; méhast -a -o; méhovec -vca *m zool.*, mehóvje -a *s*; *gl. tudi* mešič

mehánika -e *ž*, meháničen -čna -o, mehánski -a -o, mehánik -a *m*, mehániški -a -o, mehanizem -zma *m*, mehanizírati -am, mehanizácija -e *ž*, mehanizíranje -a *s*

mehčáti -ám, mehčáj -ájte! mehčál -ála -o, mehčánje -a *s*; mehčáva -e *ž*, mehčálec -lca [*-ávc-*] *m*, mehčálen -lna -o [*-ln-*]

mêhek -hka -o *in* mehèk [*-hæk*] -hkà -ó *in* mehák mèhka -ó, *dol.* mèhki -ega: jajce v mèhko skuhati, na mèhko prileteti; *prim.* mèčji -a -e *in* mèhkéjši -a -e; *prisl.* mèhkó, *prim.* mèče *in* mèhkéje; mèhkljät -áta -o, mèhkljätost -i *ž*; mèhkáč -a *m*

mlad rak po levítvi, mèhkávka -e *ž vrsta trave*

Méhika -e *ž kr. i. dežele*, mèhiški -a -o, Mehikánec -nca *m*, Mehikánka -e *ž*, mehikánski -a -o
mèhkati -am *preskušati mèhkóto*, mèhkanje -a *s*

mehko- *v sestavi*: mèhkočúten -tna -o, mèhkočútnost -i *ž*, mèhkočútje -a *s*, mèhkočútnik -a *m*, mèhkočútnica -e *ž*; mèhkokóžen -žna -o, mèhkokóžnost -i *ž*, mèhkokóžnik -a *m*; mèhkonóžen -žna -o; mèhkokrilec -lca [*-lc-*] *m zool.*; mèhkonében -bna -o, mèhkonébnik -a *m slovn.*; mèhkoplúta -e *ž zool.*; mèhkosrčén -čna -o, mèhkosrčénost -i *ž*, mèhkosrčénež -a *m*; mèhkovóljén -ljna -o, mèhkovóljnost -i *ž*
mèhkóba -e *ž*, mèhkóben -bna -o, mèhkóbnost -i *ž*, mèhkóta -e *ž*, mèhkóten -tna -o, mèhkótnost -i *ž*, mèhkóst -i *ž*, mèhkótnik -a *m*

mèhkúž -a *m* (+mekúž), mèhkúžen -žna -o, mèhkúžnost -i *ž*, mèhkúžnež -a *m*, mèhkúžnica -e *ž*, mèhkúžiti -im (se), mèhkúženje -a *s*, mèhkúžec -žca *m*, mèhkúžnik -a *m*

mehúr -ja *m*, mehúrjast -a -o, mehúrnat -a -o, mehúrjev -a -o, mehúrček -čka *m*, mehúrčkast -a -o, mehúren -rna -o, mehúriti -im se, mehúrjenje -a *s*, mehúrník -a *m* = mehúrjevec -vca *m*, mehurnják -a *m*; mehúřčiti -im se, mehúřčenje -a *s*, mehúřjav -a -o; mehúřčkati -am se: voda se mehúřčka

mêja -e *ž*, *mn.* mêje *in* mejé -á -ám -é -áh -ámi; mêjen -jna -o, mêjica -e *in* mejíca -e *ž*; mejíti -ím, mêji -íte! mejèč -éča -e, mejíl -a -o, mejénje -a *s*, mejítev -tve *ž*, mejílo -a *s*, mejílen -lna -o [*-ln-*], mejílnica -e [*-íl-*] *ž*, mejíšče -a *s*

mejác

mejác -a m, mejáčica -e ž, meják -a m, mejáš -a m, mejášica -e ž, mejáški -a -o; mejáčiti -im, mejáčenje -a s, mejášiti -im, mejášenje -a s, mejášstvo -a s
mejník -a m, mejníca -e ž: črta ~, mejníški -a -o, mejníčiti -im, mejníčenje -a s
Méka -e ž kr. i.
meketáti -ketám in -kéčem, meketáj -ájtel in mekéči -tel meketájóč -a -e, meketáje, meketál -ála -o, meketánje -a s; mekèt -éta m, meketálo -a s, meketáč -a m, meketáv -áva -o, meketávec -vca m, meketávka -e ž
mekina -e ž, nav. mn. mekíne -ín ž otrobi, luštine; mekínar -ja m, mekínast -a -o, mekínav -a -o, mekínovec -vca m kruk
mekíniti -im (se) *tresti se*
meksikájnarji -ev m mn. škornji z lakiranimi golenicami
mél [-éy] -a m mlétev, mélja -e ž, meljáva -e ž; mlívo -a s žito, meljác -a m zob, meljáj -a m; moka od prvega ~a; méljnat -a -o, méljca -e ž moka; meljarína -e ž
mél [-él] -í ž: pečena ~; melišče -a s, méliti -im se, méljenje -a s
melafir -a m črni porfir, melafiren -rna -o
*melancána -e ž jajčevec
melanholiija -e ž otožnost, potrlost; melanhólijski -a -o: ~o znamenje, ~i pojav; melanhóličén -čna -o: ~ človek, bolnik; melanhólik -a m
Mélhior -ja m os. i., Mélhiorjev -a -o
melína -e ž, melínast -a -o, melíniti -im se, melinjenje -a s, melínar -ja m, melínski -a -o
meliorácija -e ž izboljšava, melioracijski -a -o: ~i načrt

melísa -e ž bot. medenika, melísen -sna -o, melísov -a -o
meljúšen -šna -o razvajen, mehkúžen; meljúšnik -a m razvajenec, mehkúz; meljúšnica -e ž razvajenka, mehkúžnica
melodíja -e ž napev, melódichen -čna -o péven: skladba, pesem je ~a, melodijski -a -o: ~a posebnost, lepota, milina; melodióžen -zna -o, melodióznost -i ž, melódika -e ž
melodráma -e ž spevoigra, igra s petjem in godbo, melodrámski -a -o: ~i vložki
melóna -e ž, melónin -a -o
Melpóména -e ž muza tragičnega pesništva, Melpómenin -a -o
membrána -e ž bóbníč, opóna, mrénica; membránin -a -o: ~a prožnost
meménto m neskl. spomín, opomín: kratek ~, nesreča nam je glasen ~, tega ~ ne bo tako hitro pozabil
Mémfis -a m stegipt. mesto, mémfiški -a -o
memoári -ov m mn. spomini, memoárski -a -o: ~a literatura
memorándum -uma m spomenica
memorírati -am na pamet se učiti, memoríranje -a s
ména -e ž = ménja -e ž = menjáva -e ž: lúnina ~, ~ topline, vremena, ~ prebivalstva, starosti; ména za méno trgovanje z zamenjavo blaga
menáža -e ž vojaški obed, menážén -žna -o: ~a škodela, ~i kotel; menážka -e ž
menažeríja -e ž zverinjak, menažeríjski -a -o: ~i slon, ~a kleika, zver
mencáti -ám [povsod: mən-], mencáj -ájtel mencájóč -óča -e, mencáje, mencál -ála -o, mencánje -a s; mencálo -a s, mencéla -e ž; mencorít -íta -o, mencorítost -i ž, mencorititi -im

mendà *prisl. prihrdilnica dopuščanja, verjetnosti*

mendikánt -a *m berač, vrsta redovnikov; mendikántski -a -o: ~i red, ~a narava*

mendráti -ám [*povsod: mən-]*, mendrāj -ájtel mendrajóc -a -e, mendráje, mendrál -ála -o, mendránje -a *s*, mendrálec -lca [*-áyc-]* *m*, mendrálka -e [*-áyk-]* *ž* meněc -ncà [*mən-]* *m* kdor máne, menčev -éva -o

meněk -nkà [*mənək -nkà]* *m* zool. vrsta rib, menkóvec [*mən-]* -vca *m* zool., menkiček -čka *m* bot. glaváček

Meneláj -a *m* mit. špartánski kralj; Menelájev -a -o

meníca -e *ž*, meničen -čna -o: ~i list, ~o pravo [*+mėnično pravo*]; meničnopráven -vna -o

menih -íha [*povsod: mən-]* *m*, meníhov -a -o, meniški -a -o, meništvo -a *s*, menišič -a *m*, menišček -čka *m* zool.

meningítis -a *m* vnetje možganske mreže, meningíticen -čna -o

méniti -im, ménil -a -o in -íla -o: méniti se *s* kom o čem *govoriti*; méniti se za koga (kaj) *brigati se*; menjliv -íva -o kdor se rad *mėni*, *zgovoren*

mėnjati -am in meniti -ím, mėnjáje *izmenoma*, mėnjaj -ájte! mėnjál -ála -o, mėnítje -tve *ž*. mėnja -e *ž*, mėnjanje -a *s*, mėnjáva -e *ž*. mėnjálen -lna -o [*-ln-]*, mėnjališče -a *s*, mėnjálnica -e [*-ln-]* *ž*, mėnjálo -a *s*, mėnjáč -a *m*, mėnjávec -vca *m*, mėnjávka -e *ž*, mėnjávski -a -o, mėnjeváti -újem, mėnjevánje -a *s*, mėnjávati -am, mėnjávanje -a *s*, mėnjáčica -e *ž* zool.

menorėja -e *ž* med.

menstrúacija -e *ž* mesečna čišča, mesečno perilo; menstrúacijski -a -o: ~e težave, nepravilnosti;

menstrúirati -am imeli čiščo, perilo; menstrúálen -álna -o [*-ln-]*: ~a kri

menševík -a *m*, menševíški -a -o mentalitėta -e *ž* miselnost, mišljenje, nazor; mentálen -lna -o [*-ln-]* miseln, mentalnost -i [*-ln-]* *ž* miselnost

mėntor -ja *m* vodnik, vzgojitelj, svetovalec; mėntorski -a -o, mėntorstvo -a *s*

menu -ja [*mənü' -ja]* *m* jedilnik, jedilni list

menuét -a *m* vrsta plesa, menuét -tna -o: ~i ritem

mėnza -e *ž* miza, kuhinja, skupna obedovalnica: dijaška ~, uradniška ~, sindikalna ~; mėnzen -zna -o: ~i prostori, ~a hrana

mėra -e *ž*: čez mero, z mero, po meri, po nobeni meri; v polni meri *docela, dodobra, popolnoma, povsem, čisto*; mėren -rna -o, mėrnost -i *ž*, merljiv -íva -o, merljivost -i *ž*, mėrica -e *ž*, mėrec -rca *m*, mėrski -a -o, mėrnína -e *ž*, mėrščina -e *ž*, mėrstvo -a *s*, mėrstven -a -o [*-tvən-]*

meridián -a *m* poldnevnik, meridiánálen -lna -o [*-ln-]*, meridiánski -a -o *poldnevniški*

merínovka -e *ž* zool. vrsta ovac

mėriti -im, mėrič -éča -e, mėrjen -a -o, mėrjenje -a *s*, mėritėv -tve *ž*, merílo -a *s*, merílen -lna -o [*-ln-]*, merílnost -i [*-ln-]* *ž*, merílice -a [*-lc-]* *s*, merílec -lca [*-lc-]* *m*, merílka -e [*-lk-]* *ž*, merílnica -e [*-ln-]* *ž*, merjáva -e *ž*, mėrjavec -vca *m* *geometer*, mėrník -a *m*

merítoren -rna -o *tehten, stvaren, odločiten*: ~o mišljenje; merítórnost -i *ž* *tehtnost, stvarnost*

merjásėc -sca *m*, merjásėčev -a -o, merjásėčėvína -e *ž* *meso*, merjásėčina -e *ž* *prislobjina*

merkantilen

merkantilen -lna -o [-ln-] *trgovinski, merkantilizem -zma m vrsta gospodarstva v 17. in 18. stol., merkantilist -a m, merkantilističen -čna -o: ~a načela*

+**mérkovca** -e ž *opica*

Merkúr -ja *m os. i. strim. boga trgovcev, Merkúrjev -a -o, merkúrski -a -o: ~o znamenje; merkúr -ja m živo srebro; Merkúr -ja m planet*

mero -v sestavi: +merodájen -jna -o odločilen, pristojen; meroizkúsen -sna -o: ~i urad; meroizkúsnik -a *m*, meroizkústven -a -o [-tván-]: ~a pristojbina; meroslóvje -a *s metrika*, meroslóven -vna -o métríten, meroslóvec -vca *m*, merosóden -dna -o, meroznástvo -a *s*, meroznánski -a -o

Merovingi -ov *m mn. frankovska vladarska rodbina, merovínški -a -o*

mesár -ja *m*, mesárjev -a -o, mesaríca -e ž, mesaričin -a -o, mesárski -a -o, mesárstvo -a *s*, mesarija -e ž, mesáriti -im, mesárjenje -a *s*, mesarina -e ž

méseec -seca *in -sca m*, mesečen -čna -o: ~a noč; mesečno *na mesec*: trikrat ~, ~ zasluži *ipd.*; mesečnost -i ž, mesečev -a -o, mesečina -e ž, mesečnik -a *m*, mesečnica -e ž, mesečast -a -o, mesečnina -e ž; Méseec -seca *m kot planet, Mesečev -a -o*

Mesija -a *in -e m os. i., Mesijev -a -o; mesija -a in -e m rešitelj, rešenik, mesijanski -a -o odrešeniški, mesijánstvo -a s odrešeništvo, odrešilno poslanstvo*

mesíti -im, mesíl -fla -o, méšen -a -o, méšenje -a *s*, mesítev -tve ž, mesilo -a *s*, mesílen -lna -o [-ln-], mesílnost -i [-ln-] ž, mesílnica -e [-ln-] ž, mesílec

-lca [-lc-] *m*, mesílka -e [-lk-] ž, mesitnják -a *m*

mesó -á *s*, v mésu; mescè -à *s*; méšen -sna -o: ~i dan, ~a juha (*kjer se je kuhalo meso*), ~a cena; mesén -a -o: ~a klobasa, ~a juha (*ragú*), ~ človek (*preneseno*) *čuten, nasladen*; mesénost -i ž, mesénast -a -o, mesénica -e ž *klobasa*; mesenína -e ž = mesnina -e ž, mesnàt -áta -o, mesníca -e ž, mesnják -a *m shramba za prekajeno meso*

meso -v sestavi: mesogléd -éda -o, mesogléd -éda *m*, mesoglédnik -a *m*; mesojéd -éda -o, mesojédec -dca *m*, mesojédka -e ž, mesojéden -dna -o, mesojédnost -i ž; mesožérec -rca *m*, mesožrten -tna -o, mesožrtnost -i ž **Messina** -e ž *kr. i. ital. mesta, Mesínc* -nca *m*, Mesínka -e ž, mesínski -a -o: ~i potres, Mesínski prelív; Mesínska nevesta (*naslov drame*)

mésti métem: sneg méte, méti -íte! metóč -óca -e, métel métle *in mèl mèla -o*, meténje -a *s*, métež -a *m*, métežen -žna -o: ~o vreme

mésti métem: ~ mleko, smétano; métel -tla -o, méten -a -o; ~o mleko, métenje -a *s*, métenec -nca *m surovo maslo*, metílnica -e [-iyn- *in -ln-]* ž *posoda za métenje smétane*, metič -íča *m priprava za metenje*, metílo -a *s*

mésti médem: ~ prejo, ritem, korak *itd.*; médi -te! médel -dla -o, médenje -a *s*

mestic -a *m mešanec belik in indijanskih staršev*

méstnik -a *m slovn. lokativ, méstniški -a -o*

mésto -a *s*: z ~a *s* ganiti, na ~u korakati (*ne da bi se pomikal naprej*); ne more z ~a *naprej, nikamor*; +na ~u moraš to storiti *pri priči, takoj, ne-*

utegoma ipd.; +z ~a govoriti takoj, brez priprave, nepričakovano, neutegoma, pri priči, nemudoma ipd.; ogled +na licu mesta na kraju samem; biti na ~u bili primeren; je mesto (+mesta) za ... (da...) je primerno za ... (da...); tu ni mesto (+mesta) za ... (da...) tu ni prostor za ... (da...); mésten -tna -o: ~i svét, ~a hiša; méstece -a [-təc-] s; méstoma prisl. tu in tam, na nekaterih mestih, krajih

*mesto prisl. in nepr. predl. namesto: dal mu je kamen ~ kruha; prišel je danes ~ včeraj; ~ da bi bil pisal, je rajši sam prišel

méstva -e ž, nav. mn. méstve -tev [-təv] ž čevlji na trakove, méstvice -ic ž

méšati -am, méšal -a -o in méšála -o, méšan -a -o: ~o blago, méšanje in méšanje -a s, méšanec -nca m, méšanka -e ž, méšanica -e ž, méšanina -e ž, méšalo -a s, méšálnik -a [-m-] m, méšáva -e ž, méšávec -vca m, méšávka -e ž, méšávski -a -o, méšavína -e ž; méšáriti -im, méšárjenje -a s

meščán -ána m, meščánka -e ž, meščánski -a -o, meščánstvo -a s

mešétar -ja m, mešétarica -e ž, mešétarski -a -o, mešétarstvo -a s; mešétáriti -im, mešétárjenje -a s; mešétiti -im, mešéte-nje -a s, mešetaríja -e ž, mešetarína -e ž, mešetnína -e ž, mešetóvanje -a s

mešič -íča m majhen meh, mešiček -čka m, méšek -ška m, mešícje -a s

meštáti -ám meškati, mešati; meštáj -ájte! meštál -ála -o, meštánje -a s; méšta -e ž jed, zmes; psovka za neodločneža

méta -e ž bot., métin -a -o: ~čaj

metabolízem -zma m biol. presnavljanje, presnova, metabóličén -čna -o

metafízika -e ž fil. nauk o nad-tvarnem, metafizičen -čna -o, metafizik -a m

metáfora -e ž prenos, prispodoba, metafóričen -čna -o, metafóričnost -i ž, metafóren -rna -o

metafráza -e ž opis, prevod po smislu; metafrástičén -čna -o opisen; metafrást -a m opisovalec

metál [-ál] -a m kovina, metálén -lna -o [-ln-] kovinski, metalurgíja -e ž, metalúrgičén -čna -o, metalúrg -a m kovinar, metalúrški -a -o kovinarski

metamorfóza -e ž preobrazba, metamorfozírati -am preobraziti, preobrazati

metán -a m jamski in močvirski plin, metánov -a -o, metánski -a -o

metastáza -e ž med. razsevek, bolezenski zasevek, raztrosek iz prvotnega legla po telesu; metastátičen -čna -o, metastazírati -am zasejati se, raztrositi se, noplaviti se

metatéza in metáteza -e ž slovn. prestava glasov, metatétičén -čna -o

metáti méčem, méči -íte! metajóč -a -e, metáje, métal -ála -o, metánje -a s; mét méta m, metálén -lna -o: ~o orodje, metálec -lca m, metálnica -e ž [povsod: -ál-]

metazóon -a m, metazóonski -a -o

metéljka -e ž lucerna, vrsta detelje

Metélko -ka -ku m os. i. (+Metelkota -tu); Metétkov -a -o, metélcica -e ž Metétkov érkopis, metélkovec -vca m Metétkov pripadnik, metélcíčar -ja m [povsod: -el-]

meteór

meteór -ja *m* *izpodnebna prikazen*, meteóren -rna -o, meteórski -a -o; meteorologija -e *ž* *vremenoslovje*, meteorológičen -čna -o *vremenosloven*, meteorológ -a *m* *vremenoslovec*, meteorolóški -a -o *vremenoslovski*; meteorít -a *m*

méter -tra *m*, *kratica m*: kvadratni $\sim = m^2$, kubični $\sim = m^3$; métrski -a -o, metronóm -a *m* *priprava za merjenje takta*, metrologija -e *ž* *meroslovje, nauk o merah*, méterkilogram -a *m* metêr -ja *m* *tisk. stavec, ki lomi stavek*, metêrski -a -o

méti *mánem*, meni -íte! [*mən-*] ali máni -íte! *mnóč* -a -e, *mèl méla* -o, *métje* -a *s*, *métev* -tve *ž* metil [-*il*] -a *m* *osnova lesnega alkohola*, metílen -lna -o [-*ln-*]: \sim i alkohol

metlj -ílja *m* = metljáj -a *m* *ovtja bolezen*, metljjav -a -o = metljäv -áva -o, metljávec -vca *m*, metljávka -e *ž*, metljávost -i *ž*, metljavica -e *ž* = metljávica -e *ž*

mêtla -e *in* -é *ž*, *mn.* *mêtle in metlé*, *mêtel* [-*təl*] *in* metlá; *mêtlca in metlica* -e *ž*. *metlíčji* -a -e, *mêtlast* -a -o, *metlíčast* -a -o, *metlár* -ja *m*, *metlárski* -a -o, *metlárček* -čka *m*, *metlarija* -e *ž*; *metláríti* -im, *metlárjenje* -a *s*; *metlíčica* -e *ž*, *metlíčka* -e *ž*, *metlíčje* -a *s*, *metlíčevje* -a *s*; *metlína* -e *ž*, *metlínje* -a *s*, *metlínjak* -a *m*; *metlíšče* -a *s*

metlika -e *ž* *bot.*, metlíkov -a -o, metlíčen -čna -o, metlíkovina -e *ž*. metlíkovka -e *ž*

metljáj *gl.* metlj

Metód -a *m* *os. i.*, *Metódij* -a *m*, *Metódov* -a -o *in* *Metódijev* -a -o, *metódijski* -a -o, *ciríl-metódijski* -a -o; *Metóda* -e *ž* *os. i.*, *Metódin* -a -o

metóda -e *ž* *načrtno ravnanje*, metódika -e *ž* *proučevanje načinov (dela)*, metódičen -čna -o, metódik -a *m* *kdor se ukvarja z metodiko*, metodologija -e *ž*, metodolóški -a -o, metodológ -a *m*; metodíst -a *m* *pripadnik evangeljske verske ločine*, metodístičen -čna -o

Metóhija -e *ž* *kr. i.*, metóhijski -a -o, Metóhijec -jca *m*, Metóhijka -e *ž*

metonimija -e *ž* *poet. preimеноvanje*, metonímíčen -čna -o, metonímika -e *ž*

metrésa -e *ž* *priležnica*, metrésin -a -o

métrika -e *ž* *nauk o meri v poeziji (jeziku)*, métričen -čna -o, métrum -uma *in* métra *m* *mera*

metropóla *in* metrópola -e *ž* *prestonica*, metrópolski -a -o [-*ls-*] *prestoničen*; metropolit -a *m* *nadškof*, metropolitški -a -o *nadškofovski*, metropolitánski -a -o *nadškofijski*

metúlj -a *m*, metúljev -a -o, metúlji -a -e, metúljest -a -o, metúlječek -čka *m*, metúljkast -a -o, metúljnica -e *ž* *bot.*, metúljniški -a -o: \sim i razred

Metúzalem -a *m* *os. i.* *svetopisemskega očaka*; metúzalem -a *m* *starina*; Metúzalemov -a -o: \sim a starost, metúzalemski -a -o: \sim a starost

mèv *medm.*: ne bev ne mev ni rekel

mevljáti -ám *gibati ustnice, kakor bi žvečil, nerazločno govoriti, gibati, a ne vedeti čemu*. mevljáj -ájte! mevljáje, mevljál -ála -o, mevljánje -a *s*; *mévlja* -e *ž* *kdor mevljá*, *mn.* *mévlje mévelj* [-*valj*] *ž* *zool.*, mevljác -a *m*

mévža -e *ž*, mévžast -a -o, mévžáti -ám, mévžáj -ájte! mévžál -ála -o, mévžánje -a *s*, mévžè -éta *m* *in* *s*

migetáti

migetáti -ám in -éčem in -áčem, migetáj -ájtél migetál -ála -o: migetá mi pred očmi, migetá-nje -a s; migetálka -e [-lk-] ž
migotáti gl. migetáti
migrácia -e ž *selitev*, migrácijski -a -o *selitven*
migréna -e ž *glavobol po eni strani glave*
Mihael [-el] -a m os. i., Míhaelov -a -o; Miha -a in -e m, Míhov -a -o; Míhec -hca m, Míhčev -a -o; Mihèl in Míhél [-èu, -éu in -él] -éla m, Míhél -a -o, Míhél -o -ega s (29. sept.); Míško -a m (+Míškota), Míškov -a -o (+Míškotov); mihálščak -a [-lš-] m september, mihólka -e [-lk-] ž vrsta hrušk
mijávkatí -kam in -čem, mijávkanje -a s, mijávka -a m
mik -a m, mikáven -vna -o *mičen*, mikávnost -i ž
mikádo -da m *naslov japonskega cesarja*, mikádov -a -o, mikádski -a -o
mikástítí -im, mikástenje -a s
mikáti -kam in -čem 1. *po malem, sunkovito potezati, premikati*, 2. *preneseno*: mika me; mikanje -a s, mikálo -a s, mikálnik -a [-un-] m, mikálnica -e [-un-] ž, mikáč -a m, mikáčka -e ž, míkár -ja m, míkárca -e ž, míkavec -vca m, míkavka -e ž, mikanec -nca m *sveženj omikanega lanu*, míkav -a -o = mikast -a -o *popadljivo (pes)*
Miklávž -a m os. i.; Miklávžev -a -o: ~ večer, Miklávžev -ega s (6. dec.), miklavževáti -újem, miklavževál -ála -o, miklavževánje -a s, gl. tudi Nikoláj
mikro- (grš. majhen) v sestavi: mikrobiologija -e ž, ~biolóški -a -o: ~a presnova; mikrofilm -a m, ~filmski -a -o; mikroflóra -e ž; mikrofolíkel -kla m; mikrofón -a m, ~fónski -a -o;

mikrokózmos -a in ~kózma m *svet v malem, drobní svet*; ~kózmičen -čna -o, ~kózemski -a -o [-zam-]; mikrométer -tra m *mera za najmanjše enote*, ~métrski -a -o; mikromiliméter -tra m 0.001 mm, *kratica* μ [mi]; mikroskóp -a m *drobnogled*, ~skópen -pna -o: ~a leča, ~o stojalo; ~skópičen -čna -o = mikroskópski -a -o: ~o bitje, ~o majhen; ~skopírati -am z *drobnogledom preiskovati*, ~skopíranje -a s
mikrób -a m *najmanjše živo bitje*, mikróbski -a -o, mikróben -bna -o
míl [-il] -a -o: držati se ko míla jéra, míli Bog! *prim.* miléjší -a -e; *prisl.* mílo, miléje; mílina -e ž, mílôba -e ž, mílôben -bna -o; mílôta -e ž, mílôten -tna -o, mílôtnost -i ž; mílček -čka [-lč-] m, mílica -e ž; míloglásen -sna -o, ~glásnost -i ž; mílosfčen -čna -o, ~sfčnost -i ž; Mílko -a m os. i. (+Mílkota), Mílkov -a -o (+Mílkotov); Mílka -e ž os. i., Mílkin -a -o [*poosod: -lk-*]; Míllica -e ž os. i., Mílicín -a -o
Milan -a m os. i., Mílanov -a -o; Míléna -e ž os. i., Mílénin -a -o; Míle -ta m os. i., Míletov -a -o
Mílán -a m *kr. i. ital. mesta*, mílánski -a -o, Mílánec -nca m, Mílánka -e ž
míli- v sestavi *pomeni tisoči del*: míliméter -tra m, mílimétrski -a -o, *kratica* mm; míligrám -a m, *kratica* mg, míligrámski -a -o
mílica -e ž [+mílica], mílččen -čna -o: ~i urad, ~a písarňa; mílččnik -a m, mílččniški -a -o: ~a šola, ~i tečaj
mílijárda -e ž, mílijárden -dna -o, mílijardér -ja m, mílijárderski -a -o

milijón -a m, milijónski -a -o, milijónček -čka m, milijonár -ja m, milijonárski -a -o, milijonárka -e ž, milijonína -e ž, milijonínka -e ž, milijónkrat *prisl.*, milijónkraten -tna -o
 militarizem -zma m na vojaški sili sloneče vladanje, militarist -a m pripadnik takega vladanja, militarističen -čna -o, militarizirati -am (se), militarizácija -e ž
 militi -im se, miljen -a -o, miljenje -a s, miljenček -čka m, miljenec -nca m, miljenka -e ž milja -e ž dolžinska mera, miljen -ljna -o, miljnik -a m kamen ob cesti, miljnina -e ž pristojbina od milje
 *miljé -jéja m okolje, osredje, miljéjski -a -o: ~a teorija, ~i vplivi
 mílo -a s, mílen -lna -o [-ln-], mílnica -e [-ln-] ž, mílnat -a -o [-ln-], mílast -a -o; míliti -im, míljenje -a s, mílar -ja m, mílarica -e ž, mílárnica -e ž, mílárna -e ž, mílárstvo -a s
 mílost -i ž, mílosten -tna -o, mílostljiv -a -o in mílostljiv -íva -o, mílostljivost -i ž, mílostív -a -o, mílostivost -i ž, +mílostipóln *milosti poln, mílosten itd.*
 míloščina -e ž (+mílodár -a m), míloščínski -a -o, míloščínar -ja m, míloščínarski -a -o
 mílovátí -újem, mílovánje -a s, mílovánec -nca m, mílovánka -e ž, míloválec -lca [-ávc-] m, míloválka -e [-ávk-] ž, míloválski -a -o [-ávs-]
 Miltiád -a m os. i. grš. poveljnika; Miltiádov -a -o, miltiádski -a -o
 mímika -e ž izraz, igra obraza, mímičen -čna -o, mímikrija -e ž prilagajanje barve okolici, varovalna barva (pri živalih)
 mimo *prisl.*: mimo iti, mimo gredóč (idóč), mímoidóci -ega m *pasánt*, mímogredé kaj pove-

dati spótoma, brez zamude; sedaj je vse mimo (*minilo*); v sestavi: mimohód -óda m *defile*; — *predl. z rod.*: mimo hiše, mimo vrat; vsi mimo tebe razen, vse mimo (*razen*) tega; ti zaslužiš preveč mimo drugih v primeri z drugimi; on je starejši mimo tebe kakor ti, v primeri s teboj
 mímóza -e ž *bol.*, mímózen -zna -o *občulljiv, nežen*
 Mína -e ž os. i., Mínin -a -o, Mínica -e ž, Míničin -a -o, Mínka -e ž, Mínkin -a -o; mínica -e ž *zool.*: zlata mínica, míničin -a -o
 mína -e ž vrsta razstrelilnega orožja, *podkop*, mínski -a -o: ~a polja; mínrati -am: ~ hišo, most, prehod, cesto, luko, *prenes.* družbo, društvo, vojsko, delo *izpodkopavati*, mínranje -a s, mínér -ja m, mínérka -e ž, mínérski -a -o: ~a četa; míno-metálec -lca [-lc-] m poseben topít, míno-metálski -a -o [-ls-]; mína -e ž za *svinčnik*
 mínarét -a m stolp pri džámiⁱⁱ, mínarétski -a -o
 mínér -ja m *gl.* mína
 mínerál [-ál] -a m *rudnina*, mínerálen -lna -o [-ln-]: ~i vrelci, ~a voda *slatina, kislá voda*; míneralizírati -am, míneralizírane -a s; míneralogíja -e ž *rudninoslovje*, míneralogíčen -čna -o *rudninoslóven*, míneralog -a m *rudninoslóvec*, míneralogínja -e ž *rudninoslóvka*, míneralóški -a -o *rudninoslovski*
 Mínerva -e ž *mit. rimska boginja znanosti in umetnosti*, Mínervin -a -o
 mínévati -am, mínévanje -a s
 miniatúra -e ž *drobna slika, slika v malem*; miniatúren -rna -o *zmanjšán, v malem*: red na mizi je miniaturna podoba reda v gospodarstvu

mínij

mínij -a *m kem.*, mínijev -a -o
mínimum -a *in* -ima *m, mn.* mí-
 nima *s in* -i *m* -imov -om -ima
in -e -ih -i (+*minimam* -ah
 -ami); *minimálen* -lna -o [-ln-],
minimálnost -i [-ln-] *ž*; *minima-
 list* -a *m kdor se drži minima*
minirati -am *gl. mina*
minister -stra *m*, *ministrov* -a -o,
ministrica -e *ž*, *ministričin* -a
 -o; *ministrski* -a -o; *ministrov-
 ka* -e *ž žena ministra*, *ministrov-
 kin* -a -o; *ministrstvo* -a *s* (+*mi-
 nistêrstvo*); *ministrováti* -újem,
ministrovál -ála -o, *ministrová-
 vanje* -a *s*; *ministrírati* -am,
ministríranje -a *s*, *ministránt*
 -a *m*, *ministrántovski* -a -o
minítí *mínem*, *miníl* -íla -o: teden
 je *miníl*, *príd.* *minúli* -a -o: *mi-
 núli* teden je bil *hud*; *minljív*
 -íva -o, *minljívost* -i *ž*
minoritéta -e *ž manjšina, mlado-
 letnost*; *minoritéten* -tna -o: ~o
 vprašanje *manjšinsko vprašanje*;
minorát -a *m prednost najmlaj-
 šega*; *minorít* -a *m ud verskega*
reda malih bratov, *minorítski*
 -a -o: ~i samostan v Ptuj, *mn.*
minorítje in -ti -tov
Minotávros -ávra *m mil. bitje*,
Minotávrov -a -o, *minotávrvski*
 -a -o
minuciózen -zna -o *nadróben, na-
 tánčen, malenkosten*; *minucióz-
 nost* -i *ž nadrobnost, natančnost*
minuénd -énda *m zmanjševalec*,
minuéndov -a -o
mínus -a *m mat.*: od ~a do ~a,
 za ~om; *trg.*: kupčijo je za-
 ključil z ~om; *toda pred šte-
 vilkami neskl.*: pri *minus* pètih
 stopinjah; *minusov* -a -o
minúskula -e *ž mala črka*, *minú-
 skulski* -a -o [-ls-]
minúta -e *ž 60. del ure (okr. min.)*,
60. del stopinje (okr. '); *minú-
 ten* -tna -o: ~i kazalec = *mi-
 nútnik* -a *m*

miocén -a *m geol. doba*, *miocén-
 ski* -a -o: ~e *plasti*
mír -ú *in míra m*: na *míru*, pri
míru, z *mírom* = v *míru* pu-
 stiti; *míren* -rna -o, *mírnost* -i *ž*;
miroljúb -a *m*, *miroljúben* -bna
 -o, *miroljúbnost* -i *ž*, *miroljúb-
 než* -a *m*; *mirnodóben* -bna -o,
mirnodóbnost -i *ž*; *mirnodúšen*
 -šna -o, *mirnodúšnost* -i *ž*, *mir-
 nodúšnež* -a *m*
míra -e *ž dišava*
mirábela -e *ž vrsta sliv*, *mira-
 bélin* -a -o: ~ *okus*
mirákel -kla *m vrsta srednjeveške*
drame, *mirákelski* -a -o [-kəl-]
miraméter -tra *m* (10.000 m);
mirijáda -e *ž deset tisoč*: vsota
gre v *mirijáde*; *mirijádski* -a
 -o, *mirijáden* -dna -o
mírítí -ím, *míri* -íte! *mírèč* -éča
 -e, *míríl* -a -o, *mírítev* -tve *ž*,
mírjenje -a *s*; *mírítelj* -a *m*,
míríteljica -e *ž*, *mírílo* -a *s*,
mírílec -lca [-íl-] *m*, *mírílka*
 -e [-ílk-] *ž*, *mírílen* -lna -o
 [-ln-], *mírílnost* -i [-ln-] *ž*; *mír-
 ljív* -íva -o, *mírljívost* -i *ž*
mirje -a *s ruševine starih zidov*;
Mírje -a *s del mesta Ljubljane*,
mírski -a -o
Míroslav -a *m os. i.*, *Míroslavov*
 -a -o, *Míro* -ra *m*, *Mírov* -a -o
 (+*Mírota*, +*Mírotov* -a -o); *Mír-
 ko* -ka *m*, *Mírkov* -a -o (+*Mír-
 kota*, +*Mírkotov* -a -o); *Míra* -e
ž, *Mírín* -a -o
mírováti -újem, *mírovál* -ála -o,
mírovánje -a *s*, *míróven* -vna
 -o, *mírovít* -a -o, *mírovítost* -i *ž*,
mírovalíšče -a *s*
mírta -e *ž*, *mírto* -v -a -o: ~ *grm*
misál [-ál] -a *m mašna knjiga*
misel -sli [misəy -sli] *ž*; *miseln*
 -a -o [-səln-], *miselnost* -i [-səln-]
ž, *mislica* -e *ž*
misíja -e *ž poslanstvo*, *misíjski*
misíjón -a *m*, *misíjónski* -a -o,
misíjónstvo -a *s*, *misíjónišče*

-a s; misijonáriti -im, misijonárjenje -a s, misijonár -ja m, misijonárka -e ž, misijonárski -a -o; ljudsko: misijónar -ja m
misiliti -im, misleč -éca -e, misljen -a -o, misljenje -a s, misljenjski -a -o; mislec -sleca [-læc-] m, mislečev -a -o [-læč-]
mistérij -a m skrivnost, srednjeveška verska igra; misteriozen -zna -o skrivnosten; mistérijski -a -o: ~i oder, ~a uprizoritev
mistificirati -am koga prevariti, mistificiran -a -o: bili smo ~i; mistifikácija -e ž prevara
místika -e ž neposredno dojetje božjega delovanja v duši, nauk o takim dojetanju; místik -a m, místikinja -e ž (oseba), místičen -čna -o kar je iz mistike, kar ni razumsko, skrivnosten; misticizem -zma m skrivnostnost, iskanje skrivnostnega
miš miši ž; pol miš pol tič netopir; mišji -a -e, mišjak -a m, mišnjak -a m, mišnica -e ž; mišar -ja m (ptič), mišina -e ž mišja luknja, miška -e ž; miško -a m konj mišje barve; mišelóvka -e ž mišnica
mišica -e ž, mišičen -čna -o, mišičnat -a -o, mišičast -a -o, mišičat -a -o, mišičje -a s, mišičevje -a s, mišičeven -vna -o, mišičevnat -a -o
mišjica in mišnica -e ž arsenikov prah
mišljenje gl. misliti
mít -a m ali mítos -osa m, mítičen -čna -o: ~o bitje, ~a snov; mitologija -e ž bajeslovje, mitológičen -čna -o bajesloven, mitológ -a m bajeslovec, mitológinja -e ž bajeslovka, mitolóški -a -o bajeslovski
mítíng -a m shod, zbor
mítница -e ž, mítničar -ja m, mítničarka -e ž, mítničarski -a -o, mítnáina -e ž, mítnínski -a -o,

mítínski -a -o, míto -ta s, mítiti -im podkupovali
míttra -e ž škofovská kapa
Míttra -a in -e m os. ime božanstva, Mítrov -a -o: ~ kult, ~o svetišče = mitréj -a m ali mitréum -a in -éa m
mitraljéz -a m strojnica, mitraljézen -zna -o strojničen: ~i naboj, trak; mitraljézec -zca m strojnikar, mitraljírati -am, mitraljiranje -a s
Mitridátés in Mitridát -a m os. ime, Mitridátov -a -o
mívka -e ž drobni pesek iz tekoče vode
míza -e ž, mízen -zna -o: ~a noga, míznica -e ž, mízničen -čna -o; míznik -a m srednjeveška dvorna čast; mízica -e ž; mízár -ja m, mízárski -a -o, mízáriti -im, mízárije -a s, mízárstvo -a s, mízaríja -e ž, mízárnica -e ž delavnica, mízářček -čka m; mízast -a -o: ~a pečina, gora
mízantróp -a m odljuden človek, ljudomrznež; mízantrópski -a -o odljuden, ljudomrzen; mízogín -a m sovražnik žensk
mízáti -im, mízi mížite! mížèč -éca -e, mížé, mížal -ála -o, mížanje -a s; mížàv -áva -o, mížàvost -i ž, mížàvec -vca m, mížàvka -e ž, mížàlo -a s (zaničlj.); povsod tudi mež- [mæž-]
mláčen -čna -o, mláčnost -i ž, mláčnež -a m, mláčnik -a m, mláčnica -e ž mláčna ženska, močvirna zemlja, mláčna voda; mláčje -a s, mláčnat -a -o; mláčnovéri -rna -o, mláčnovérnost -i ž, mláčnovérec -rca m, mláčnovérka -e ž, mláčnovéřski -a -o, mláčnovérstvo -a s mláčev -čve ž in mláčva -e ž, mláčenje -a s, gl. tudi mlatiti
mlád -a -o in -ó, dol. mládi -ega, mláda -e: ~i, ~a pride k hiši

mládec

(+ta mládi, +ta mláda); *prim.*, mlájsi -a -e; *prisl.* mladó, mláje, izmláda = iz mládega = od mladih nog; mladjè -à s, mladovjè -à s; mládoven -vna -o; mládež -i ž

mládec -dca m, mládčev -a -o, mládčevski -a -o, mládčevstvo -a s

mladénič -a m, mladénka -e ž, mladéniški -a -o, mladéništvo -a s, mladénček -čka m, mladénčič -a m

mladič -íča m, mladiček -čka m, mladíski -a -o, mladíčen -čna -o

mladíka -e ž, mladíče -a s, mladíkav -a -o, mladíkast -a -o, mladíkovina -e ž *mlad les*, mladícast -a -o; *Mladíka -e ž ime lista, zavoda*, mladíkar -ja m *sodelavec pri Mladiki*, mladikarica -e ž, mladikarski -a -o, mladikarstvo -a s

mladína -e ž, mladínski -a -o, mladíncec -nca m, mladínka -e ž, mladínstvo -a s, mladínoljub -úba m; *Mladína -e ž ime lista*. Ljudska mladina Slovenije (LMS)

mladíti -ím (se) *pomlajevati (se)*, *goditi (se)*: sadje ~, lan ~; mladíl -a -o, mlajênje -a s; mladéti -ím *mlad postajati*, mladél -éla -o, mladénje -a s; mladíše -a s *prostor, kjer se lan mladi*

mlado- v sestavi: mladoléten -tna -o, mladolétnik -a m, mladolétnica -e ž, mladolétniški -a -o, mladolétnost -i ž, mladoléttje -a s *pomlad*; mladokljún -úna -o, mladolíčen -čna -o, mladoslóvnec -nca m, mladoslóvénski -a -o, mladoslóvéntvo -a s; mladožénja -e in -a m *ženin*

mladóst -i ž, mladósten -tna -o, mladóstnost -i ž, mladóstnik -a m, mladóstnica -e ž, mladóstníški -a -o

mláhav -a -o, mláhavost -i ž

mláj -a m *mesečna mena, faza*: o ~u; mlájev -a -o: ~a luna, repa, setev

mláj -a m *obeljena smreka*: ~e postavljati, mlájček -čka m

mlájšati -am (se), mlájšanje -a s

mláka -e ž, mlákast -a -o, mlákar -ja m, mlakúža -e ž, mlakúžen -žna -o, mlakúžnat -a -o, mlakúžast -a -o, mlakúžnica -e ž *voda iz mlakúže*, mlakúžar -ja m *neki polž*

mlámol [-ol] -a m *prepad*

mlásk *medm.*, mlásk mláska m, mláskati -am in mlaskáti -ám, mlaskáj -ájte! mlaskál -ála -o, mlaskánje -a s in mlaskanje -a s; mláskniti -nem; mláskav -a -o, mláskavec -vca m, mlaskáč -a m, mlaskót -óta m

mlatíti in mlátiti mlátim, mlátíte! mlatèč -éča -e, mlátíl -íla -o, mláčen -a -o; mláčenje -a s; mlátev in mlátva -e ž, mlatítev -tve ž; mlatič -íča m, mlatična -e ž, mlatiški -a -o, mlatílec -lca [-yc-] m, mlatílka -e [-yk-] ž, mlatílski -a -o [-usk-]; mlatílen -lna -o [-ln-], mlatílnica -e [-ln- in -yn-] ž, mlatílničen -čna -o [-ln-], mlatílniški -a -o [-ln-], mlatílnik -a [-ln-] m, mlatnína -e ž

mléček -čka m *bot.*, mléčkov -a -o, mléčkast -a -o, mléčkar -ja m *zool.*, mléčec -čca m *bot.*, mléče -a s, mléč -a m *bot.*

mléčen -čna -o: ~a hrana, ~i izdelki; mléčnat -a -o, mléčnost -i ž, mléčnik -a m, mléčnica -e ž, mléčnozób -óba -o, ~zóbec -bca m

mlekárna -e ž = mlekárnica -e ž, mlekárníški -a -o, mlekárstvo -a s, mlekárski -a -o, mlekár -ja m *delavec v mlekarni*, mlekariča -e ž *delavka v mlekarni*, mlekarija -e ž, mlekárnar -ja m

lastnik mlekarnе, mlekárnarica -e ž, mlekáriti -im, mlekárjenje -a s
mléko -a s, mlékast -a -o, mlekovít -a -o, mlékar -ja m kdor *mléko vozi*, mlékarica -e ž, mlékariski -a -o: ~i voz, ~a kupčija, mlekovina -e ž
mlékovec -vca m *min.*
mlésti mólzem *gl.* mólsti; mléstva -e ž
mléti méljem, mélji -íte! meljóč -a -e, mlèl -éla -o, mlèn -èna -o, mlènje -a s, mlét -a -o, mlétje -a s, mlétev -tve ž, mletvína -e ž
mlév -í ž = mlév -a m, mlévčén -čna -o, mlévski -a -o, mléven -vna -o, mlévec -vca m, mlévka -e ž = mívka -e ž, mlévkast -a -o, mlévščina -e ž
mléziva -e ž = mlézina -e ž = mlézivo -a s = mlézovina -e ž; mléziv -a -o
mlín -a m: ~ na vodo, na veter, na paro = parni ~ (+paromlín); valjéni ~; mlínski -a -o, mlínček -čka m, mlinar -ja m, mlinarica -e ž, mlinarski -a -o, mlinarstvo -a s, mlinarija -e ž; mlináriti -im, mlinárjenje -a s; mlinščica -e ž *voda na mlin*
mlíнец -nea m, *mn.* mlínci -ev: poparjeni ~i; mlinčev -a -o, mlinčast -a -o; mlíniti -im, mlínčiti -im, mlinčén -a -o, mlinčénje -a s, mlinčák -a m *valjarček za testo*, mlinčnik -a m, mlinčénjak -a m, mlinčar -ja m
mnemotéhnika -e ž *tehnika, urjenje spomina*; mnemotéhničen -čna -o: ~a sredstva
Mnemozína -e ž *os. i. grške boginje spomina, mali muz*
mnénje -a s: biti ~a, imeti svoje ~
mnóg -a -o = mnógi -a -o, *prisl.* mnógo, mnógokrat; mnogokrátén -tna -o, mnogokrátnik -a m, mnogokrátnost -i ž; mnogotér

-a -o, mnogotérost -i ž, mnogotéren -rna -o, mnogotérnost -i ž; na mnógo méstih = na mnógih méstih; z mnógo ljudmi = z mnógimi ljudmi
mnogo- *v sestavi*: mnogobárven -vna -o, ~bárvnost -i ž; mnogobeséden -dna -o, ~besédnost -i ž; mnogobóštvo -a s, ~bóžec -žca m, ~bóžen -žna -o, ~bóžnik -a m; mnogočlénik -a m, ~člénski -a -o; mnogodélen -lna -o [-ln-], ~délnost -i [-ln-] ž; mnogoglásen -sna -o, ~glásnost -i ž; mnogogláv -áva -o, ~glávost -i ž; mnogóimén -a -o, ~iménski -a -o, ~iménost -i ž; mnogoježičén -čna -o, ~jezičénost -i ž, ~jezičnik -a m; mnogókokak -a -o, mnógokaj, mnógokatéri -a -o, mnógokdaj, mnógokkje; mnogókóten -tua -o, ~kótник -a m; mnogolétén -tna -o, ~létnost -i ž, ~létnik -a m; mnogonóg -óga -o, ~nóžec -žca m; ~nóžen -žna -o, ~nóžnost -i ž; mnogoròk -óka -o, ~ròčnost -i ž, ~ròčen -čna -o; mnogostrán -ána -o, ~stránost -i ž, ~stránski -a -o; mnogoštevílen -lna -o (+mnogobrójén -jna -o), ~števílnost -i ž (+~brójnost -i ž); mnogovézje -a s; mnogovísten -tna -o, ~vrístnost -i ž; mnogozaslúžen -žna -o, ~zaslúžnost -i ž; mnogozlózén -žna -o, ~zlóznost -i ž, ~zlóžnica -e ž; mnogožénstvo -a s; *toda narazen*: mnógo obetajóč, mnógo donósen, mnógo poráben *ipd.*
mnóštven -a -o [-tván-] (+množéstven), mnóštvenost -i [-tván-] ž, mnóštvo -a s
mnóžen -žna -o, mnóžnost -i ž, množník -a m, množje -a s
mnóžica -e ž, mnóžičén -čna -o: ~i sestánek, mnóžičnost -i ž, mnóžiški -a -o

množina

množina -e ž, množinski -a -o, množinoma *prisl.*

množiti -ím, množi -íte! množil -a -o, množèn -èna -o, množènje -a s, množitev -tve ž, množba -e ž; množilec -lca [-lc-] m, množilka -e [-lk-] ž, množilen -lna -o [-ln-], množilnost -i [-ln-] ž, množènc -nca m, množitelj -a m, množiteljica -e ž, množilo -a s

mobilen -lna -o [-ln-] *premičen, okreten, gibčen, prenosen*; mobilnost -i ž [-ln-]

***mobilije** -ij ž *mn. pohišje, oprava*; mobiliár -ja m

mobilizirati -am *vpoklicati (v vojsko)*, mobiliziran -a -o, mobiliziranec -nca m *vpoklicanec*, mobiliziranka -e ž, mobilizacija -e ž *vpoklic*, mobilizacijski -a -o *vpoklicen*: ~i razglas, ukaz

mocéta -e ž *liturg. plašček cerkvenih dostojanstvenikov pri cerkvenih nastopih*

móč móči ž: pri móči biti, na móč je mraz, na vso móč delati, dobiti móč (= *oblast, vpliv*) nad kom, imeti móč (= *oblast, vpliv*) do koga *ali* česa *in* nad kom *ali* čim, ni v moji móči (*oblasti, pravici*), postava dobi (izgubi) móč (= *veljavo, obveznost*), postava je še v móči (= *veljavi, še veže*); svete móči ž *mn. svetinje, relikvije*; močiti -ím se *preskušati svoje moči, meriti se, delati se močan*

móča -e ž, móčava -e ž, móčáven -vna -o, móčéven -vna -o, móčevina -e ž, móčila -íl s *mn. móčviren svet, gl. močiti*

močan močen *ali* mōčen [-tən] móčna -o *in* -à -ó, *dv. močna* -i, *mn. močni* -é móčna; *dol. móčni* -a -o; *prisl. močno, močnéje*; močnost -i ž; močnėti -ím *močan postajati*, močnèl -éla -o, močnènje -a s; močno- *v sestla-*

vi: močnodúšen -šna -o, ~dúšnost -i ž, ~dúšnež -a m; močnoplèč -plèča -e; močnosrčèn -čna -o, ~sfčnost -i ž; močnovéren -rna -o, ~vérnost -i ž

močélke -élk [-élk-] ž *mn. infuzorije*

močerád -áda m, močerádast -a -o močeril [-riɥ] -íla m *človeška ribica*; močerilec -ílca [-tɥc-] m, močerílski -a -o [-tɥsk-]

móči mórem, mogòč *in* -óč -óča -e, mógel mógla -o: móči je, ni móči *ali* môč je, ni môč *mogoče je (ni)*; kolikor, kar, kjer móči *ali* môč

močiti móčim, móči -íte! móčil -íla -o, móčen -a -o, móčenje -a s, móča -e ž (*gl. móča*), móčilo -a s, móčilen -lna -o [-ln-], móčilec -lca [-lc-] m, móčilski -a -o [-ls-]

móčnik -a m (*jed*), móčen -čna -o, móčnikast -a -o, móčnat -a -o: ~a jed, móčnica -e ž *skleda za moko, vrsta hrušk, gl. tudi moka* močúnc -nca m *jesenski podlesek*

močvára -e ž, močváren -rna -o, močvárnost -i ž, močvárast -a -o, močvarína -e ž

močvír -ja m, močvírje -a s, močvírski -a -o, močviren -rna -o, močvírast -a -o, močvírnat -a -o, močvírnost -i ž, močvírnik -a m, močvírница -e ž, močvírec -rca m

móda -e ž: v ~i biti, v ~o priti, iz ~e biti, priti, po ~i se nositi, ravnati, oblačiti; móden -dna -o: ~i ateljé, ~o blago; modístka -e ž = modístinja -e ž, modístkin -a -o

modálen -lna -o [-ln-] *načinoven*: ~i stavki; modálnost -i ž *slovn.*

modél [-él] -a m *kalup, vzorec*; *kuhinjsko* módel [-dəɥ] -dla m, módelnica -e [-dəɥn-] ž: ~ pri peči, za potice; modélski -a -o

[-éls-], modelírati -am *oblikovati vzorec, kalup si delati*; modeliranje -a s, modelêr -ja m, modelêrka -e ž, modelêrski -a -o, modelêrstvo -a s; modêlar -ja m *kdor dela modele za aeroplane*, modêlarski -a -o: ~i tečaj, modêlarstvo -a s

móder módra -o in -ó (*krepost*), modréjši -a -e; *prisl.* módro, modréje; modróst -i ž, modrósten -tna -o: ~i zob, módrec -dreca [-drɛc-] m, modriján -a m, modrijánski -a -o, modrijánstvo -a s; modrováti -újem, modrovál -ála -o, modrovánje -a s, modroválec -lca [-lc-] m, modroválka -e [-lk-] ž, modroválski -a -o [-lšk-]; modroslóvje -a s *filozoŕija*, modroslóven -vna -o, modroslóvec -vca m, modroslóvka -e ž, modroslóvski -a -o, modrozná nec -nca m, modroznánski -a -o ~znánstvo -a s

móder -dra -o (*barva*), modrina -e ž, módrost -i ž, modríkav -a -o, modríkast -a -o, modrílo -a s, modríš -a m *bot.*, modríca -e ž *modra maroga med.*; modro -v *sestavi*: modrokíven -vna -o, ~kívnost -i ž; modroòk -óka -o

moderato [-áto] *ital. prisl. glas. umerjeno*: ~ igrati, peti; *naslov*: v ~o se motiv ponavlja

modêren -rna -o *nov, sodoben, po modi*; modêrnost -i ž; modêrna -e ž *lit. smer, tok*; modernizírati -am *prenoviti, po najnovejši modi, rabi napraviti, usmeriti, unaprediti*; moderniziran -a -o, modernizácija -e ž, moderniziranje -a s, modernizátorski -a -o, modernizácijski -a -o; modernízem -zma m *miselni tok teol.*, moderníst -a m, modernístka -e ž, modernístičen -čna -o

moderírati -am *umerjati, umeriti, (u)blažiti, krotiti, spremeniti*; moderácija -e ž, moderácijski

-a -o, moderátor -ja m *umerjevalec, blažilec*; moderátorski -a -o

modificírati -am *umeriti, prilagoditi, prikrojiti, omejiti, spremeniti*; modifikácija -e ž, modifikácijski -a -o

modrás -ása m, modrásov -a -o, modrásji -a -e, modrásica -e ž, modrásast -a -o: modrásasto opisana palica

+ **módrce** -a m *živótnik, nédrjak, stéznik*

modréti -ím *postajati móder*, modrêl -éla -o, modrênje -a s

modríti -ím, módrí -íte! modríl -a -o, modrítev -tve ž, modrênje -a s, modrílec -lca [-lc-] m, modrílka -e [-lk-] ž, modrílski -a -o [-lš-], modrílen -lna -o [-ln-]

modulírati -am *glas.*, modulácija -e ž, modulácijski -a -o

módus -a m: glagolski ~ *način slovn.*; ~ *vivendi način, oblika sožitja*; *gl.* modalen

mogila -e ž *gl. gomila*

mogóč in mogóč -óča -e, mogóčnost -i ž; mogóčen -čna -o, mogóčnost -i ž, mogóčnež -a m, mogóčnik -a m, mogóčnica -e ž, mogóčnják -a m; mogóčiti -im se, mogóčenje -a s

mogótec -tca m, mogóčtev -a -o, mogóčtevski -a -o

mogóta -e ž: roža ~

Móhamed -a m, Móhamedov -a -o, móhamedovski -a -o; mohamedá nec -nca m, mohamedánka -e ž, mohamedánski -a -o, mohamedánstvo -a s

móhat -a m = móhant -a m = móhovt -a m *vrsta sira*

Mohikánec -nca m *izumrlo indijansko pleme v Sev. Ameriki*: zadnji ~; mohikánski -a -o

Móhor Mohórja m *os. i.*, Mohórjev -a -o, Mohórjeva družba, Družba sv. Mohórja, mohorján -ána m *ud Moh. dr.*, mohorján-

mój

ka -e ž, mohorjanski -a -o, mohórski -a -o: ~a povest, ~e bukve, mohórjevka -e ž; mohórka -e ž *neko jabolko*
mój mója -e *svoj. z., mn. môji* -e -a: *prisl. po môjem, po môjem;* mójec -jca *m, môjica* -e ž *ljubica*
mójra -e ž *usoda, Mójra* -e ž *os. i. grš. boginje*
mójster -stra *m, mójster* skaza; mójstrica -e ž = mójstrinja -e ž; mójstrski -a -o, mójstrstvo -a *s, mojstrovina* -e ž = mójstrina -e ž; mójstríti -ím (konnja), mójstri -íte! mójstríl -a -o, mójstrílec -lca [-lc-] *m. mojstrováti* -újem: ~ učence, ~ 30 let *biti mójster;* mójstrovál -ála -a *m; mójstroválec* -lca [-lc-] *m, mójstroválka* -e [-lk-] ž, mójstrovánje -a *s*
mójškra -e ž *v nar. pesmi grajska spletična, danes šivilja;* mójškrica -e ž, mójškrin -a -o
Mójzes -a *m os. i. iz sv. pisma. Mójzesov* -a -o; *strokovno tudi Mózes* -a *m; mozáičen* -čna -o: ~a postava; mójzesovski -a -o
mók moka *m v čemer kaj namakamo:* čreslov mók za usnjarje, v mók dejati (+ *bajco dati*), v móku biti (+ *bajcati se*), v móku kaj imeti (+ *bajcati*); sonce gre za mók *zahaja za oblake*
móka -e ž, mókica -e ž, móčen -čna -o, mókast -a -o, mókav -a -o, móčnat -a -o, móknat -a -o, mokovít -a -o, mókavka -e ž, mókar -ja *m, mókarica* -e ž, mókarski -a -o, mókarstvo -a *s, moka*rija -e ž, moka²ríti -im, moka²rjenje -a *s; moko*ševka -e ž *postovka, moko*vščica -e ž *vrsta hrušk, moko*vec -vca *m = moko*vica -e ž *vrsta hrušk, moko*vnicica -e ž; *gl. tudi móčnik*
móker mókra -o in -ó, *dv. in mn. poleg mók-* *tudi mokrá* -í, mokrí -é, *prisl. mokró, mokréje;*

na mókro (*al fresco*) slikati; *dol. mókri* -ega, mókra -e; mokróst -i ž, mokrôta -e ž, mokrôten -tna -o, mokrôtnost -i ž; mokrína -e ž, *gl. tudi mokriti*
mokka [móka] *m neskl.:* duh po plemenitem mokka je napolnil sobo
moknéti -ím *biti vlažen, moker:* sod mokní *téte, pušča, curi, zid mokni;* mokrèl -éla -o, mokrènje -a *s; mokníti mók*nem *vлаго nase vletí,* mókni -íte! mokrèč -éča -e, móknil -íla -o, mokrènje -a *s zamakanje;* mokrína -e ž *vлага, mók*nost -i ž
mokriti -ím, mókri -íte! mokrèč -éča -e, mokríl -a -o, mokrènje -a *s; mokrác* -a *m, mokrica* -e ž, mókrc -a *m deževni veter, mokrila* -íl [-íl] *s mn.*
mól [mól] mola *m glas.:* v g-molu [gé-mólu], mólov -a -o: ~a lestvica, mólovski -a -o
molčáti -ím, mólči -íte! molčèč -éča -e, molčé, mólčal -ála -o, molčánje -a *s, mólč* -a *m; molčéčen* -čna -o, molčéčnost -i ž, molčéčnež -a *m, molčéčnik* -a *m, molčáv* -áva -o, molčávec -vca *m, molčávka* -e ž, molčljív -íva -o, molčljívost -i ž [povsod: -ou-]
molédovati -ujem, moléduj -te! molédoval -a -o, molédovanje -a *s, molédnik* -a *m, moledoválec* -lca [-yc-] *m, moledoválka* -e [-yk-] ž, moledoválski -a -o [-áls-]
môlek mólka [-lk-] *m rožni venec, mólkov* -a -o: ~e jagode, mólkar -ja [-lk-] *m, mólkast* -a -o [-lk-]
molékula -e ž *delček tvari, molekuláren* -rna -o, molekulárnost -i ž, molékulen -lna -o [-ln-]
moléti -ím, molèč -éča -e, mólí -íte! molèl *in mólél* -éla -o, molèlje -a *s; topovske cevi so*

grozeče moléle v zrak, tu in tam je moléla noga ali roka iz ruševin; *loči od* molíti -ím
Molière -ra [moljér -a] *m os. i. franc. dramatika*, Molièrov -a -o: ~a dela, ~a komedija; molièrski -a -o: ~a komedija, ~i slog
 molítev -tve *ž*, molítvica -e *ž*, molítven -a -o [-tvàn-]: ~e bukvice, ~ človek (*rad in veliko móli*), molítvenik -a *m*, molítvenica -e *ž* [-tvàn-]
 molíti mólim, móli -fte! molèč -éča -e, mólil -íla -o, móljen -a -o: ~ za koga, ~ za kaj (zdravje, srečo) komu, ~ Boga; mólč-kati -am [-lč-] *otr.*; molívec -vca *m*, molívka -e *ž*, molívski -a -o; molílen -ílna -o [-ln-], molílnica -e [-ln-] *ž*, molílnik -a [-ln-] *m*
 molíti -ím, molèč -éča -e, móli -íte! molíl -a -o, moljénje -a *s*: molíl je roko iz vodé in vpil, ne móli nog po vsi sobi! nekdo molí zastavo skoz okno; molèč proti ljudem krnjavo desnico, je prosil vbogajme; *loči od* moléti
 mólj mólja *m*, móljev -a -o: ~a zalega; moljäv -áva -o: ~a leča, ~o pohištvo, žito; móljnat -a -o: ~o stanovanje; moljavína -e *ž* = moljejédina -e *ž*; móljek -ljka *m*, móljček -čka *m*
 mólk -a [-yk-] *m*, mólkel -kla -o, mólklost -i *ž* [-yk-], *gl. tudi* molčáti
 mólnik -a [-yn-] *m* *podvratna koža pri govedu*
 mólo móla *m*: na mólu San Carlo
 Móloh -a *m os. i. moabitskega boga*, Mólohov -a -o; *preneseno*: móloh -a *m* *kar je nenasilno, kruto in brez srca*
 mólsti mólzem, mólži -te! mólzel -zla -o, mólzen -a -o, mólzenje -a *s*; mólzen -zna -o: ~a krava = mólznica -e *ž*, mólznost -i *ž*, mólža -e *ž*, mólžnja -e *ž*, molz-

nik -a *m*, molzníca -e *ž* (*oseba*), molznják -a *m* *posoda za molžo* [povsod: -oy-]
 momènt -ènta *m* *hip, trenutek, važna stran, razlog*; momentán -a -o *trenuten*, momentánost -i *ž*; (+momentalno)
 momljáti -ám, momljäj -ájte! momljájje, momljäl -ála -o, momljánje -a *s*, momljáč -a *m*, momljávec -vca *m*, momljávka -e *ž*, momljávski -a -o
 monáda -e *ž* *prir. in fil.*, monáden -dna -o
Monákovo gl. München
 monárh -a *m*, monárhov -a -o, monarhíja -e *ž*, monarhíjski -a -o: ~e meje so bile v nevarnosti; monárhičen -čna -o: ~a vlada, monárhičnost -i *ž*, monarhizem -zma *m*, monarhist -a *m*, monarhistka -e *ž*, monarhističen -čna -o
 +mondén -a -o *svetovljanski*, +mondénost -i *ž* *svetovljanstvo*
 monetáren -rna -o *denaren*: ~i sistem
 Mongól -a *m*, Mongólka -e *ž*, mongólski -a -o: ~o plemo, mongólsčina -e *ž* [povsod: -ól-]
 monízem -zma *m* *filozófski názor*, moníst -a *m*, monístka -e *ž* *pripadnik monizma*; monístičen -čna -o
 mono- (*grš. sam, eno-*) *v sestavi tujk*: monogamíja -e *ž* *enoženstvo* (*gl. bigamíja*), monoplán -a *m* *enokrilničen*, monosílábichen -čna -o *enozložen*, monosílaba -ab *s mn. enozložnice*, monopodíja -e *ž* *enoslopičnost*
 monoftóng -a *m* *enoglasnik* (*naspr. diftong - dvoglasnik*), monoftóngičen -čna -o: ~a izgovarjava, monoftongizírati -am
monografíja -e *ž* *razprava o enem vprašanju ali predmetu ali osebi*: ~ o Prešernu, ~ o Lepi Vidi, ~ o naglasu; monográfski -a

monogram

-o: ~o obdelati kako vprašanje, monografičen -čna -o; monograf -a m, monografinja -e ž
monogram -a m začetne črke imena, monogramski -a -o
monókel -kla m enočnik, monókelški -a -o [-kəl-]: ~a verižica; monokulären -rna -o za eno oko, z enim okularjem: ~i mikroskop
monolít -a m iz enega kamna, monolíten -tna -o kakor iz enega kosa kamna, scela, ulit, brez prask in špranj, enoten
monológ -a m samogovor, zlasti v drami, naspr. dialóg
monóm -a m mat. enočlenik (naspr. binóm, polinóm), monómški -a -o: ~i izraz
monopól [-ól] -a m izključna pravica do česa: imeti ~ na kaj; monopólški -a -o [-ls-], tudi monopólen -lna -o [-ln-]: ~a uprava, prodaja; monopolizirati -am, monopolizácija -e ž, monopolizácijski -a -o, monopolizátor -ja m
monoteíst -a m enobožec, naspr. politeíst; monoteízem -zma m enoboštvo, monoteístičen -čna -o enoboštven [povsod: -te-íst-]
monotón -a -o enoličen, dolgočasen, enakomeren; monotónost -i ž, monotonija -e ž
Monroe -roeja [monró -ója] m os. i. 5. preds. ZDA; Monroejev -a -o: ~a doktrina
monsignór [monsijnór] -ja m (kratica msgr.) cerkveni dostojanstvenik, monsignórski -a -o: ~a čast, monsinjorát -a m
mónstrum -a m nestvor, spatek, spaka, +monstrózen -zna -o spatečen, grozen, strašen, nepogleden; +monstróznost -i ž spatečnost, skaženost
monsún -a m vrsta vetra (zlasti na Kitajskem in Indijskem oceanu)

monštránca -e ž (+moštránca), monštránčen -čna -o: ~a noga
montanístika -e ž veda o gorah in rudah, rudarstvo, montanístičen -čna -o: ~i študij, montaníst -a m, montanístka -e ž
montáža -e ž postavljanje, sestavljanje, urejanje, napeljava (elektr.); elektromontáža -e ž električna napeljava, fotomontáža -e ž
Mont Blanc [monblánc] z Mont Blanca, na Mont Blancu m kr. i. gore, montblánski -a -o: ~i ledenik. ~a tura
Monte Carlo [mónte kárlo] m l. i. mesta, iz Monte Carla, v Monte Carlu; montecarlški -a -o: ~a igralnica
Monte Cassino [mónte kasino] m kr. i., z Monte Cassina, na Monte Cassinu; montecassinski -a -o: ~e ruševine
montêr -ja m, montêrski -a -o: ~i izpit, elektromontêr -ja m
Montesquieu -ieuja [monteskjé -éja] m os. i. franc. filoz., Montesquieujev -a -o, montesquieujski -a -o: ~i nazori
Montevideo -éa m glav. mesto v Urugvaj, iz Montevidea, v Montevideu, montevidejski -a -o
montirati -am postaviti, sestaviti, postavljati, urejati; montiranje -a s sestavljanje, postavljanje, urejanje strojev, napeljava elektrike, gl. tudi montaža
Montmartre -tra [monmártr -tra] m kr. i. pariškega okraja, z Montmartra, na Montmartru; montmártrski -a -o: ~a zabavišča
Montpellier -iera [monpeljé -jéja] m kr. i. franc. mesta, iz Montpellierera, v Montpellieru, montpellierski -a -o [monpeljéjski -a -o]
monumènt -ènta m spomenik. monumentálen -lna -o [-ln-]

- mogočen, veličasten, velikanski; monumentálnost -i [-ln-] ž
- môra -e ž: ~ tlačí koga, môrast -a -o kakor môra (siten, težak, nadležen)
- morála -e ž *nravnost, morálen* -lna -o [-ln-] *nraven, morálnost* -i [-ln-] ž *nravnost, morálka* -e [-lk-] ž *veda, knjiga o morali, moralist* -a m *kdor moralo uči, kdor je vsiljivo poučen; morali-zírati* -am, *moralizíranje* -a s *nravno poučevanje (navadno o vsiljivem svarjenju); moralitéta* -e ž *srednjeveška nravna verska igra (n. pr. Stehernik), moralitéten* -tna -o: ~a *poosebitev*
- Morána -e ž *mil. os. i. slovanske boginje smrti; Moránin* -a -o
- mórati -am: ~ koga k čemu *siliti, gnati; moram napraviti; móránje* -a s *siljenje*
- moratórij -a m *odlog, podaljšanje platilnega roka; moratórijski* -a -o
- mórava in -áva -e ž = *múrava* -e ž *nizka mehka trava ob poti; morávica* -e ž
- morbíden -dna -o *bolesten, bolehen, šibak, zlasti v prenesenem pomenu: ~a poezija, ~o čustvovanje; morbídnost* -i ž
- mordà *prisl. dopuščanja, morebiti morebiti prisl. dopuščanja = mordà* (+znabiti); *morebiten* -tna -o *eventualen: ~e poznejše terjatve, morebitnost* -i ž
- moréna -e ž *ledeniška groblja*
- Mórfej -a m *mit. bog spanja; Mórfejev* -a -o
- mórfij -a m *neko omamilo, uspa-valo, mórfijev* -a -o: ~ *strup; morfinízem* -zma m *uživanje mórfija, morfiníst* -a m, *morfinístka* -e ž
- morfologija -e ž *oblikoslovje slovn., prir., geogr. ipd.; morfo-*
- lógičen -čna -o, *morfolóski* -a -o, *morfológ* -a m
- morganátičen -čna -o: ~i *zakon (med članom vladarske hiše in kom nižjim)*
- morija -e ž, *morílec* -lca [-iyc-] m, *morílčev* -a -o [-iyc-]. *morílka* -e [-iyc-] ž, *morílski* -a -o [-iyc-]. *morílen* -lna -o: ~o *orožje* [-ln-], *morílnost* -i [-ln-] ž
- morítí -ím, *móri* -íte! *morčè* -éča -e, *moríl* -a -o, *morjèn* -éna -o, *morjénje* -a s, *morítev* -tve ž, *moríšče* -a s
- morjé -á in *mórje* -a s, *na mórje, mn. mórja mórj; mórski* -a -o: ~a *vóda, bolezen; morják* -a m, *morjáček* -čka m; *mórjiče* -a s; *morník* -a m *veter z mórja* = *morščák* -a m, *gl. tudi* § 29 1b
- mornár -ja m, *mornárski* -a -o, *mornárstvo* -a s, *mornárček* -čka m; *mornárica* -e ž, *mornáriški* -a -o, *mornarina* -e ž
- Morse Morsa [*mórs -a*] m *os. i. ameriškega tehnika, Morsov* -a -o [*mórsoy -ova -o*]: ~ *brzjav, ~i znaki; tudi Mórzejev* -a -o
- mortalitéta -e ž *umrljivost, mortalitéten* -tna -o: ~i *odstotek mortifikácija* -e ž *med. razkroj telesnega uda, teol. mrtvičenje, nokorjénje (telesa)*
- Móskva -e ž, *móskovski* -a -o, *Móskovčan* -a m, *Móskovčanka* -e ž
- móslavec -vca m *neka vinska trta, moslavína* -e ž
- móst -a ali -á in *mostú* m, *na móstu, mn. mostóvi -óv -óvom -óve -óvih in mostéh -óvi in mostmí; mósten* -tna -o, *mostníca* -e ž, *mostník* -a m, *mostnína* -e ž = *mostovína* -e ž, *mostnínska* -a -o = *mostovínski* -a -o; *mostnínar* -ja m = *mostovínar* -ja m; *mostič* -íča

mošéja

m, *mósteč* -*tca in mostèc* -*stecà* [-*tac*-] *m*, *mostiček* -*čka m*, *mostičkov* -*a -o*, *mostišče* -*a s*, *mostiščen* -*ščna -o*, *mostiščar* -*ja m*, *mostiščarski* -*a -o*; *mostovnica* -*e ž* *tehnica*; *móstati* -*am*, *móstanje* -*a s*, *mostíti* -*ím*, *mósti* -*íte!* *mostèč* -*éča -e*, *mostíl* -*a -o*, *mostônje* -*a s*

mošéja -*e ž*, *mošéjski* -*a -o*: ~ *i minarét*

móšek -*ška m* = *moškát* -*a m* = *móšus* -*a m*; *moškáten* -*tna -o*, *móšusov* -*a -o*; *moškátast* -*a -o*, *móškast* -*a -o*, *moškátnik* -*a m*

móški -*a -o*, *moškóst in móškost* -*i ž*; *biti móški pónosen, prevzetén, ~o se držati, vésti*

móšnja -*e ž, mn.* *móšnje ali móšnje móšenj* [-*šanj*]; *móšnjast* -*a -o*, *mošnjíca* -*e ž*, *mošnjíček* -*čka m*, *mošnjíč* -*íča m*, *mošnjíčkast* -*a -o*; *mošnjár* -*ja m*, *mošnjaríca* -*e ž*, *mošnjáriti* -*ím*, *mošnjárjenje* -*a s*; *mošnjáti* -*ám*, *mošnjáj* -*ájte!* *mošnjál* -*ála -o*, *mošnjánje* -*a s*

móšt *móšta m*, *móšten* -*tna -o*, *móštast* -*a -o*: ~ *okus, ~a barva*; *móštnat* -*a -o*; *móštnica* -*e ž* = *móštarica* -*e ž* *hruška*, *móštnik* -*a m* *oktober*; *móštek* -*tka m*

**moštáce* -*ác mn.* *ž* *brki*, **moštácast* -*a -o*, **moštácar* -*ja m*, **moštacáti* -*ám*, **moštacáj* -*ájte!* **moštacál* -*ála -o*, **moštacánje* -*a s* *prevzetno hoditi, kosmatati (pri kóšnji)*

móštvo -*a s* *posadka, skupina ljudi (pos. v vojski in športu)*; *móštven* -*a -o* [-*tven*-]: ~ *o šahovsko prvenstvo*; *moštvo* -*à s* *možatost, pogum, móškost*

móťati -*am*, *mótaj* -*te!* *móťal* -*a -o*, *mótanje* -*a s* *ali: móťati* -*ám*, *mótáje*, *mótaj* -*ájte!* *móťal* -*ála -o*, *mótánje* -*a s* (*delo in izdelék*); *móťalo* -*a s*, *móťalnik* -*a*

[-*yn*-] *m*, *motálnica* -*e* [-*yn*-] *ž*, *motáč* -*a m*, *motáčica* -*e ž*, *motálec* -*lca* [-*yc*-] *m*, *motálka* -*e* [-*yk*-] *ž*

mótek -*tka m*: ~ *žice, svile, sukanca*; *mótkast* -*a -o*

móten -*tna -o in motèn* -*tnà -ó, prisl. mótno in motnó, motnéje*; *mótnost* -*i ž*

motič -*íča m* *motóvček, žvrklja*

motíka -*e ž*, *motičkga* -*e ž*, *motičica* -*e ž in motíkica* -*e ž*; *motíkin* -*a -o*, *motičen* -*čna -o*: ~ *i ročaj*; *motičišče* -*a in motíkíše* -*a s*

motíti *mótim, móti* -*íte!* *motèč* -*éčg -e*, *mótil* -*íla -o*, *móten* -*a -o*, *moténje* -*a s*; *motljív* -*íva -o*, *motljívost* -*i ž*, *mótnja* -*e ž*, *mótenjski* -*a -o* [-*tanj*-], *motnjáva* -*e ž*, *motnoba* -*e ž*, *motílo* -*a s*, *motílen* -*lna -o* [-*ln*-]: ~ *e naprave, motílnica* -*e* [-*ln*-] *ž*, *motílec* -*lca* [-*lc*-] *m*, *motílka* -*e* [-*lk*-] *ž*, *motílski* -*a -o* [-*ls*-]

motív -*íva* [-*iy* -*iva*] *m* *nagib, razlog, vzrok, mik, zamisel, igrarna previna v umetnosti: snovni izraz (v dogodkih, značajih, barvi, gibu, črti, zvoku, melodiji ipd.)*, *vodilni motív v glas. leitmotiv*; *motívika* -*e ž*, *motívičnost* -*i ž*, *motíven* -*vna -o*, *motívnost* -*i ž*, *motívirati* -*am* *utemeljiti z razlogi, pripraviti, podvreti*; *motíviranje* -*a s*, *motívácija* -*e ž*

móto -*ta in motto* -*tta m* *geslo*

motocíkel -*kla m*, *motocíkelski* -*a -o* [-*kals*-], *motocíklíst* -*a m*, *motocíklizem* -*zma m*, *motocíklístičen* -*čna -o*

motoglav -*áva -o*, *motoglavost* -*i ž*, *motoglavéc* -*vca m*, *motoglavka* -*e ž*, *motoglavski* -*a -o*

motór -*ja m* *pogonski stroj, v prenesenem pomenu navadno mótor* -*ja m* *gibalo, duša, gibalna sila*: ~ *društva*; *motóren*

-rna -o: ~i pogon, ~a brizgalna, ~o kolo; motórski -a -o: ~i deli, ~o kolo, ~a luč; motóričen -čna -o *giben*: ~i živec *med.*; motorizem -zma *m*, motoríst -a *m*, motorístka -e *ž*, motorístičen -čna -o: ~a šola, ~i klub, motorístovski -a -o, motorizirati -am, motoriziran -a -o, motoriziranje -a *s*, motorizácija -e *ž*: ~ naše vojske; motorizácijski -a -o: ~i stroški, motorizátor -ja *m*

motoróge -óg *mn. ž* pri *mlinskem kolesu*, *motovilu*, *zvonovih ipd.*; motorógast -a -o, motoróžen -žna -o, motoróžica -e *ž*, motoróžnice -ic *mn. ž*, motoróžnik -a *m*, motoróžiti -im *prejo viti*, motoróženje -a *s*

motóvček -čka *m* *molit*, motóvčkast -a -o

motovílec -lca [-*tyč-*] *m* *vrsta solate*, motovílčev -a -o [-*tyč-*]: ~a solata; motovílček -čka [-*tyč-*] *m*

motovíliti -im (se), motovíljenje -a *s*; motovílež -a *m*, motovílka -e [-*lk-*] *ž*, motovílar -ja *m*

motovílo -a *s*, *mn.* motovíla -il [-*íl*], motovílen -lna -o [-*ln-*], motovílast -a -o, motovílce -a [-*le-*] *s*, motovílnica -e [-*ln-*] *ž*

motríti -ím *gledati*, *opazovati*, *ogledovati*, mótri -íte! motrèč -éča -e, motríl -a -o, motrènje -a *s*, motrílec -lca [-*lc-*] *m*, motrílka -e [-*lk-*] *ž*, motrílen -lna -o [-*ln-*]

motvóz -óza *m*, motvózen -zna -o, motvózec -zca *m*, motvózar -ja *m*, motvóznica -e *ž*

mozáičen -čna -o *gl.* Mójzes

mozaik -a *m* *um.*, mozáičen -čna -o: ~i okras, ~a tehnika

mózeg -zga *m*, mózgov -a -o: ~i živci; mózgovje -a *s*, mózgati -am *z mislijo vrtati*, *beliti si glavo*; mózganje -a *s*; mozgovina

-e *ž*, mózgav -a -o, mozgovít -a -o, mózgovnica -e *ž*

mozník -a *m*, mozníčen -čna -o, mozníčiti -im, mozníčen -a -o: ~a posoda; mozníčenje -a *s*, mozníkar -ja *m*

mozólj -a *m*, mozóljast -a -o, mozóljnat -a -o, mozóljav -a -o, mozóljavost -i *ž*, mozóljec -ljca *m*, mozóljček -čka *m*, mozóljčast -a -o, mozoljavica -e *ž*

móz možá *m*, pri móžu, *dv.* možá

móz možéma, *mn.* možjé móż -ém možé -éh *z* možmi; mož beseda, figa mož; možák -a *m*, možákar -ja *m*, možákinja -e *ž*, možáča -e *ž*, móževka -e *ž*, móžánc -nca *m*, mózej -a *m*, móžek -žka *m*, móžic -a *m*, móžiček -čka *m*, móžicelj -clja *in* -celjna [-*calj-*] *m*; možát -áta -o, možátost -i *ž*, móževstvo -a *s*; móžina -e *in* -a *m*, móžinov -a -o

móžen -žna -o *mogoč*, móžnost -i *ž* *mogočost*, móžnosten -tna -o

moževáti -újem, možúj -te! moževál -ála -o, moževánje -a *s*

možgáni -ov *in* možgán *mn. m*, možgánski -a -o: ~a opna; možgánovka -e *ž* *juha iz možganov*, možganovina -e *ž*

možítiti -ím (se), móži -íte! možèč -éča -e, možíl -a -o, možèn -éna -o, možítev -tve *ž*, možénje -a *s*, možítven -a -o [-*lván-*], možílo -a *s*: dekle za ~, ~ se je prijema, na ~ se držati; možílen -lna -o [-*ln-*], možílnost -i [-*ln-*] *ž*

móžnar *in* móžar -ja *m* *dročnik*, móžnarček *in* móžarček -čka *m*, móžnarski *in* móžarski -a -o: ~i pok

mráčen -čna -o *in* mračèn *ali* -čan -čnà -ó, mračnost -i *ž*, mračína -e *ž*, mračnják -a *m*, mračnjáški -a -o, mračnjáštvo -a *s*, mračník -a *m*, mračljiv

mráčiti

-íva -o, mráčnat -a -o, mračica -e *ž bot.*, mračnica -e *ž bot.*
mráčiti -i (se), mráči -íte! mračíl -a -o, mračénje -a s
mrák -a *in* -ú *m, mn.* mrakóvi -óv: o mráku; mrakovít -a -o, mrakôta -e *ž*, mrakôten -tna -o, mrakôtnost -i *ž*
mrámor -a *m*, mrámoren -rna -o, mrámornat -a -o, mrámorast -a -o, mrámornast -a -o; *gl. tudi* mármor
mrámor -ja *m*: ~ ga *jé, mn.* mrámorji -jev *bezgavke*; mramorica -e *ž med.*, mramórka -e *ž*, mramórkast -a -o; *gl. tudi* brámor
mráv -a *m in* -í *ž*, mrávji -a -e, mrávec -vca *m*, mrávka -e *ž*, mravíec -nca *m*, mravínčevka -e *ž*, mravínčji -a -e, mravínka -e *ž*, mravíšče -a s, *gl.* mravlja
mrávlja -e *ž, mn. tudi* mravljé -á -ám -é -áh -ámi, *rod.* mrávelj [-vəl̩j]; mravljínji -a -e, mravljín -a *m*, mravljíca -e *ž*, mravljínc -nca *m*, mravljínček -čka *m*, mravljínčji -a -e, mravljínčen -čna -o: ~a kislina; mravljínčar -ja *m*, mravljínčast -a -o, mravlják -a *m*, mravljíšče -a s, mravljínják -a *m*, mravljínovec -vca *m*; mravljíti -í: mravljí mi; mravljínčiti -i (se), mravljínčenje -a s: mravljínči me, stegna so se mravljínčila; mravožér -a *m*
mráz mráza *m*: mraz je bil = mraz je bilo, mraz mi je, mraz me trese, zgrinja, prehaja; *mn.* mrazóvi -óv: prvi ~; mrázek -zka *m*, mrázen -zna -o, mráznost -i *ž*, mráznat -a -o, mráznica -e *ž*, mráznik -a *m*, mrázica -e *ž*; mrazčálíca -e *ž, nav. mn.* mrazčálíce -ic *ž*: ~e ga spreletavajo
mrazéti -i: mrazí me, mrazèl -éla -o, mrazénje -a s; mrazíti -im (se): ~ hišo; zakaj se ~iš zu-

naj? mrazi -íte! mrazil -íla -o, mrazénje -a s, mrazljiv -íva -o, mrazljívnost -i *ž*
mrcína -e *ž mrhovina, velika žival, psovka*; mrcínast -a -o
mrcváríti -im, mrcvárjenje -a s; mrcíati -am, mrcánje -a s, mrcvárnica -e *ž*, mrcvárník -a *m*
mřč -a *m*, mřčáv -áva -o, mřčálast -a -o, mřčén -čna -o, mřčnost -i *ž*, mřčljív -íva -o, mřčljívnost -i *ž*; mřčáti -ím, mřčí -íte! mřčal -ála -o, mřčánje -a s; mřčálo -a s
mřčes -ésa *m*, mřčésen -sna -o: ~i prašek, ~a nadlóga
mřda -e *ž*, mřdati -am (+delati grimáse), mřdanje -a s, mřdast -a -o, mřdav -a -o, mřdavec -vca *m*, mřdavka -e *ž*, mřdávť -a *m*, mřdniti -nem
mřéna -e *ž*, mřénast -a -o, mřénica -e *ž*, mřénka -e *ž*, mřéniti -im se: nebo se mřéni, mřénjenje -a s
mřést -í *ž in* mřést -a *m*, mřéstíti -ím se: ribe, žabe, gadje se mřésté, divji petelin se mřéstí; mřéščénje -a *in* mřésténje -a s
mřéti mřém *in* mřjém, mřji -jíte *in* mři -íte! mřjóč *in* mřóč -a -e, mřl -a -o, mřtjè -à s; mřeti za čim, za grízo, jetiko, kapjo, rakom (+na čem, +na jetiki *itd.*)
mřéza -e *ž*, mřézica -e *ž*, mřézast -a -o, mřézen -žna -o: ~e črte klišeja (+mřézine) *ali* črte na mreži klišeja; mřézje -a s, mřézevje -a s, mřézévina -e *ž*, mřézíšče -a s; mřéziti -im, mřézénje -a s; mřézínica -e *ž*, mřézíník -a *m*; mřézar -ja *m*, mřéžarica -e *ž*, mřéžarski -a -o; mřéžokřílec -lca [-lc-] *m*
mřgódíti -im se, mřgódi -te! mřgódil -a -o, mřgódenje -a s, mřgódniti -nem se

mrgoléti -ím, mrgóli -íte! mrgolěč -ěča -e, mrgolěl -éla -o, mrgolěnje -a s, mrgolín -a m, mrgolíneč -nca m, mrgolíšče -a s, mrgoljáva -e ž

mřha -e ž, mřhác -a m, mřhar -ja m, mřharica -e ž, mřhav -a -o, mřhež -a m, mřhavec -vca m, mřhinja -e ž, mřhovína -e ž, mřhovišče -a s; mřháríti -im, mřhárjenje -a s; mřho- v se-stavi: mřhojédina -e ž, mřhojéd -a m, mřhojéden -dna -o, mřhoděr -éra m, mřhodérnica -e ž, mřhodérski -a -o

mřkáč -a m, mřkáček -čka m, mřkáčiti -im se, mřkati -am se. mřkav -a -o, mřkúša -e ž ime za ovco

mřkev in mřkva -kve ž korenje, mřkvica -e ž

mřknítí -nem, mřk -a m, mřknjenje -a s, mřkel -kla -o: mřklo sonce, mřklo sije sonce; mřkati -am, mřkanje -a s

mřléti -ím, mřlí -íte! mřlěč -ěča -e, mřlěl -éla -o, mřlěnje -a s, mřlec -leca [-læc-] m mřlič, mřlád -i ž mřhovína, mřládina -e ž; mřlének -nka m bledičen, hira-joč človek; mřlína -e ž; mřlěvza -e ž, mřlevzáti -ám, mřlevzāj -ájte! mřlevzāl -ála -o, mřlevzánje -a s počasi, zaspano, izbirčno jesti

mřlič -iča m, mřliček -čka m, mřliški -a -o, mřličast -a -o, mřličnica -e ž; mřlják -a m mřtvaški prt

mřmráti -ám, mřmrāj -ájte! mřmrāl -ála -o, mřmránje -a s; mřmrāv -áva -o, mřmrávec -vca m, mřmrávka -e ž, mřmráč -a m, mřmrálast -a -o, mřmrálo -a s mřnjáti -ám, mřnjāj -ájte! mřnjāl -ála -o, mřnjánje -a s, mřnjāv -áva -o, mřnjávec -vca m, mřnjávka -e ž

mřož -a m, mřóžev -a -o zool.

mřs -a m, mřsen -sna -o: ~i dan, ~a jed; mřsnína -e ž, mřsiti -im (se), mřsenje -a s

mřšav -a -o, mřšavost -i ž, mřšavěti -ím hujčati, mřšavěnje -a s mřščáti -im: po kostéh mi mřšči; mřšči -íte! mřščěč -ěča -e, mřščal -ála -o, mřščánje -a s, mřščálica -e ž

mřščíti -im (se): ~ čelo, obrvi; mřščí -te! mřščěč -ěča -e, mřščil -a -o, mřščenje -a s

mřšíti -im: ~ lase, travo, kar je poravnano ipd.; mřši -te! mřšěč -ěča -e, mřšil -a -o, mřšenje -a s

mřšji -a -e (k mřha), mřšnat -a -o, mřšina -e ž, mřšnik -a m zool.

mřtev -tva -o in mřtèv -tvà -ó: do mřtvega pretepsti, ~a roka, ~a zèmlja, biti ~ na kaj; mřtvóst -i ž, mřtvòben -bna -o, mřtvòbnost -i ž

mřtvák -a m, mřtvákov -a -o, mřtváški -a -o, mřtvášnica -e ž, mřtváščina -e ž, mřtváščica -e ž smrtni krči: ~ ga trese, v ~i ležati

mřtvár -ja m pogrebec, grobar; mřtváríti -im, mřtvárjenje -a s mřtvec -tveca in mřtvèc -tvecà m, mřtvečev -a -o [-tvæc-, -tvæč-]; mřtvež -a m, mřtvežev -a -o; mřtvič -iča m; mřtvišče -a s

mřtvěti -ím, mřtvěl -éla -o, mřtvěnje -a s: noga mi ~í, življenje v vasi je ~élo; mřtvíti -ím, mřtvi -íte! mřtvíl -a -o, mřtvěnje -a s; mřtvílo -a s, mřtvílen -lna -o [-ln-]

mřtvičen -čna -o, mřtvičnost -i ž, mřtvičiti -im, mřtvičenje -a s, mřtvičast -a -o, mřtvičnik -a m, mřtvica -e ž zaspanost

mřtvína -e ž, mřtvínast -a -o, mřtvíneč -nca m, mřtvínka -e ž, mřtvínček -čka m, mřtvínčast -a -o

mrŕvo-

mrŕvo- *v sestavi*: mrŕvorôjen -êna -o, ~rojnëc -nca *m*, ~rojnëst -i *ž*; mrŕvouên -dna -o, ~údnost -i *ž*, ~údnêž -a *m*, ~údnik -a *m*, ~údnica -e *ž*, ~úd -a *m*

mrva -e *ž*, **mrvica** -e *ž*, **mrvíti** -ím (se), **mrvi** -íte! **mrvěč** -êča -e, **mrvíl** -a -o, **mrvljênje** -a *s in* **mrvênje** -a *s*, **mrvítev** -tve *ž*, **mrvljív** -íva -o, **mrvñat** -a -o, **mrvína** -e *ž*, **mrvíçiti** -im, **mrvíçenje** -a *s*

mrz **mrza** *m*, **mrzek** -zka -o: ~o mi je nad ÷im; **mrzkost** -i *ž*; **mrzêti** -ím (se): ~í (se) mí kaj, ~í se mi nad ÷im

mrzel -zla -o, **mrzlost** -i *ž*, **mrzlôta** -e *ž*, **mrzlica** -e *ž*, **mrzliçen** -çna -o, **mrzliçnost** -i *ž*, **mrzliçnik** -a *m*; **mrzliçav** -a -o, **mrzliçavost** -i *ž*; **mrzljív** -íva -o, **mrzljívost** -i *ž*, **mrzljívec** -vca *m*, **mrzljívka** -e *ž*; **mrzlína** -e *ž*, **mrzlínski** -a -o; **mrzlôba** -e *ž*, **mrzlôben** -bna -o, **mrzlôbnost** -i *ž*; **mrzlák** -a *m*; **mrzlêti** -ím **mrzel** *postajati*, **ohlajati** *se*, **mrzlel** -êla -o, **mrzleñje** -a *s*; **mrzliçar** -ja *m* *malarijski komar*; **mrzlikar** -ja *m* *zool.*; **mrzlođušen** -šna -o, ~đušnost -i *ž*; **mrzlokíven** -vna -o, ~kívnost -i *ž*, ~kívnêž -a *m*; **mrzlosiçen** -çna -o, ~siçnost -i *ž*

mrziti -ím *koga* (kaj) **sovražiti**, **mrzi** -íte! **mrzêç** -êča -e, **mrzil** -a -o, **mrzênje** -a *s*; **mrzñja** -e *ž*

múc **múca** *m*, **múcov** -a -o, **múcek** -cka *m*, **múca** -e *ž*, **múçika** -e *ž*, **múcin** -a -o, **múçikin** -a -o, **múckovec** -vca *m*, **múcovec** -vca *m*

múçen -çna -o: ~a tišina, **múçnost** -i *ž*

múçiti -im, **múçi** -te! **múçil** -a -o, **múçen** -a -o, **múçenje** -a *s*; **múçênc** -nca *m*, **múçênka** -e *ž*, **múçênçev** -a -o, **múçênkin**

-a -o, **muçeniški** -a -o, **muçeništv** -a *s*, **muçenik** -a *m*, **muçênica** -e *ž*, **muçeníkov** -a -o, **muçênfiçin** -a -o; **muçítelj** -a *m*, **muçíteljica** -e *ž*, **muçíteljev** -a -o, **muçíteljíçin** -a -o; **muçílec** -lca [-lç-] *m*, **muçílka** -e [-lç-] *ž*, **muçíleev** -a -o [-lç-], **muçílkin** -a -o [-lç-], **muçílo** -a *s*, **muçílski** -a -o [-lç-], **muçílen** -lna -o [-ln-], **muçílnica** -e [-ln-] *ž*, **muçíliše** -a *s*

mudíti -ím, **múdi** -íte! **mudêç** -êča -e, **mudíl** -a -o, **mudênje** -a *s in* **mujênje** -a *s*; **múden** -dna -o, **múdnost** -i *ž*; **mudljív** -íva -o, **mudljívost** -i *ž*; **mudílec** -lca [-lç-] *m*, **mudílka** -e [-lç-] *ž*; **mudljívec** -vca *m*, **mudljívka** -e *ž*

múf **múfa** *m* *rokóvnik*, **kožuhoivnast naroçnik**; **múfov** -a -o: ~a podloga

múfast -a -o *s povešenimi ustniçami*: ~a krava, **múfa** -e *ž*, **múfec** -fca *m*

múfti -ja *m* *islamski višji duhovnik*; **múftijev** -a -o

múha -e *ž*, **múšji** -a -e, **múhast** -a -o, **múhav** -a -o, **múhavost** -i *ž*, **múhavec** -vca *m*, **múhávka** -e *ž*; **muhálo** -a *s*, **múhalnik** -a [-yn-] *m*, **múhalica** -e *ž*, **múhalnica** -e [-yn-] *ž*, **múhovnik** -a *m*, **muhovnják** -a *m*; **múhica** -e *ž*, **múhnik** -a *m*; **múhati** -am (se); **múhovec** -vca *m*, **múhovček** -çka *m*, **múhovica** -e *ž* *penica*, **múhar** -ja *m*, **múharček** -çka *m*; **múhovati** -ujem, **múhovanje** -a *s*; **muhov** *v sestavi*: **muholóvec** -vca *m*, ~lóvka -e *ž*, ~lóvski -a -o; **muhomòr** -òra *m*, ~móren -rna -o; *gl.* **tudi** **mušica**

múhiç -a *m bot.* *neki plevel*, **múhiçav** -a -o, **múhñjak** -a *m bot.*, **múhviç** -a *m*

+múja -e ž *trud, napor, delo*:
+ni za mújo ni vredno dela
(truda); +mújati -am se *truditi*
se, prizadevati si

mújezin -a m *muslimanski klicar*
k molitvi

múka -e ž, +mukepoln = *mučen,*
poln muk, muke poln; +muko-
trpen -pna -o = *trpèè muke,*
prenašajoè boleèine, boleè

múkati -am in -èem, múkanje
-a s; múkniti -nem, múkalec
-lca [-lc-] m *zool.*

múla -e ž *zool. križanec osla in*
kobile, múlji -a -e

mulát -a m *mešanec belih in èrnih*
staršev, križanec, mulátka -e ž

múlec -lca [-lc-] m, múlèek -èka
[-lè-] m, múl [-úl] -a -o, múla
-e ž, múlast -a -o, múlica -e ž

múlititi -im: ~ *travo, drevo, se-*
kiro, ~ se okoli koga; múlje-
nje -a s, múlítev -tve ž, múljá-
va -e ž, múljav -a -o, múlja-
vost -i ž, *gl. tudi múlec*

multi- [-lt-] (*lat. mnogo-*) v *se-*
stavi: multilaterálen -lna -o
[-ln-] *veèstranski, mnogostran-*
ski; multimilijonár -ja m *veè-*
kratni milijonar, ~milijonárski
-a -o

multiplícirati -am *množiti, multi-*
plicíranje -a s, *multiplikátor*
-ja m, *multiplikácija* -e ž, *multi-*
plikánd -a m *mat.*; *multipli-*
katíven -vna -o *množilen*: ~i
števniki, multiplikatívnost -i ž
slovn.

múmija -e ž *pred trohno bo obva-*
rovano truplo; múmijski -a -o,
mumificírati -am, *mumifiká-*
cija -e ž

múmmps -a m *med.*

München -a [múnhen -a] m *kr.*
i. nem. mesta, münchenški -a
-o, *Münchenčan* -a m, *Mün-*
chenèanka -e ž; *prisiljeno slo-*
venjeno z Monákovo -ega s,

monákovski -a -o, *Monákovčan*
-a m, *Monákovèanka* -e ž

munícija -e ž, *municijski* -a -o:
~o *skladišèe*

múr múra -o *èrn, múr* -a m,
múrèe -ta m, *múrèek* -èka m,
múrec -rca m, *múren* -rna m,
múrenèek -èka [-rən-] m, *múri*
-ja m, *múrica* -e ž, *múrka* -e
ž *bot.*, *múrava* -e ž *gl. mórava*
murèti -im *mrko gledati, kujati*
se, jeziti se; murèl -èla -o, *mu-*
rènje -a s, *muráv* -áva -o, *mu-*
rávec -vca m

Murillo -a [muril'ò -a] m *os. i.*
špan. slikarja, Murillov -a -o
[muril'èjev -eva -o]: ~a *slika*

múrva -e ž, *rod. mn. múrv* [múrvy]
múrvov -a -o, *múrvovka* -e ž
neka hruška, murvovina -e ž

múskul -a in *múskulus* -a m *mi-*
šica, muskulózen -zna -o *mi-*
šičnat, muskuláren -rna -o *mi-*
šičen, muskulárnost -i ž, *mu-*
skulatúra -e ž *mišičevje, mu-*
skulatúren -rna -o *mišičeven*

muslimán -a m, muslimánka -e ž,
muslimánski -a -o, *muslimán-*
stvo -a s

muslin -a m *tenka bombažasta*
tkanina, muslínast -a -o: ~o
krilo

Musset -a [müsè -èja in -éta] m
os. i. franc. pesnika, Mussetov
-a -o [müsèjev -eva in müsétov
-ova]

mušica -e ž *zool.*, *múšica* -e ž,
múšji -a -e, *múšen* -šna -o,
múšjak -a m, *múšèji* -a -e;
múšnica -e ž *bot.*; *múšnièen*
-èna -o: ~i *strup*

muškát -a m, *muškáten* -tna -o,
muškátina -e ž, *muškátnica* -e
ž, *muškátov* -a -o, *muškátovec*
-vca m; *muškátélec* -lea [-lc-]
m, *muškátélka* -e [-lk-] ž

muškéta -e ž, *muškétar* -ja m,
muškétír -ja m, *muškétírski* -a
-o, *muškétírstvo* -a s

múta

múta -e ž, mútec -ica *m*, mútast -a -o, mútin -a -o, mútčev -a -o, mútav -a -o, mútavost -i ž, mútavec -vca *m*, mútavka -e ž
mutilácija -e ž *poškodba, rana, pohaba*; mutilirati -am *pohabiti, poškodovati, raniti*
mutirati -am *menjati glas, preglasiti, preglašati se, mutiranje* -a *s*, mutácija -e ž *mena glasu*
múza -e ž *modrica*
múzati -am (se), múzanje -a *s*, múzast -a -o, múzav -a -o, múzelj -zlja *m*, múzniti -nem *koga dati komu klofulo*
muzej -a *m*, muzéjski -a -o, muzeálen -lna -o [-ln-]
múzga -e ž, múzgast -a -o, múzgati -am, múzganje -a *s*, múzgalica -e ž

múzika -e ž, múzike -ik ž *mn. orglice*; múzičen -čna -o, múzikálen -lna -o [-ln-], múzikálnost -i [-ln-] ž, múzikáličen -čna -o, múzikáličnost -i ž, múzikálije -ij *mn.* ž, múzik -a *m*, múzikánt -a *m*, múzikántski -a -o; muzicíрати -am, muzicíranje -a *s*
múža -e ž *močvirje*, múžast -a -o, múžât -âta -o, múžáva -e ž, múžáven -ávna -o, múžína -e ž, múžnat -a -o
múželj -žlja *m*, *mn.* múžlji *rezanci*, múžljar -ja *m*
mužéven -vna -o, mužévnost -i ž, mužéti -ím, mužénje -a *s*, múžiti -im se, múženje -a *s*
mužik -a *m* *ruski kmet*, mužíkov -a -o

N

n [èn] *m* *neskl.*: mali *n*, z velikim *N* krajšamo sever (Nord) *na predl. I. s tož. kaže smer, in sicer*: 1. *kot predmet glagolskega dejanja (na koga ali kaj?)*: meriti na zajca, misliti na mater, paziti na otroka, pozabiti na dom, upati na plačilo, spomniti se na obljubo, jeziti se na lenuha, zanašati se na besedo, nagovarjati koga na beg, prisegati na čast, rotiti se na čast (+ *pri časti*), vaditi koga na delo, obljubiti kaj na poštenje, igrati na klavir; lakomen na denar, nòr na knjige, ponosen na uspeh, jezen na krivico; *skupaj pišemo zaimkovne zveze* náme, náte, náse, nánj, nánjo, nánje, nánju; 2. *kot prislovno določilo*: a) *kraja (kam?)*: iti na góro, priti na vrh, stopiti na grob, položiti na mizo, gnati živino na vódo (*napajal*), zaviti na desno; *samo smer*: iti

na Ljubljano, na Trst, peljati se na Maribor; b) *časa (kdaj?)*: na stara leta je beračil, na starega leta dan je prišel, na zadnjo uro je rekel; *samo smer (približnost)*: prišel je na večer, na pómrad, na zímno, na jésen; c) *natina (kako?)*: na ves glas kričati, na smeh se držati, pisano na stroj, mleto na paro, na prste računati, moliti na mašne bukvice, znati na pamet, odpreti na stežaj, ob soditi na smrt, na ječo; bolan na smrt, slep na eno oko, lep na oko *ali* na videz, dajati na upanje, gre mu na jok, vse gre na dvoje *vsaksébi*; kuhati na méhko, lagati na debelo, pripovedovati na dolgo in široko, ravna se na grdo, cika na kisló, vleče na belo; é) *vzroka (čemu?)*: priti na pomoč, vabiti na svatbo, pítí na zdravje, iti na ogledi, streljati komu

na čast, delati komu na vese-
lje, na žalost, na ljubo; *v ne-*
katerih takih pogostnih zvezah
se je čut za sestavne dele že
izgubil in jih pišemo kot enotne
prislove, gl. § 59; d) mere (ko-
liko? kako dolgo?) pri glag. in
samost.: blaga na kupe, na
ostajanje, na koše, na pretek,
na cente; ljudi na tisoče; na
leta bo pomnil, na veke ži-
veti; 3. *kot prilastek (kakšen?*
kateri?): lov na zajce, misel
na mater, up na plačilo, pot
na goro, proga na Trst, obisk
na večer, plača na mésec, živ-
ljenje na veke, račun na prste,
mlin na veter, mlatilnica na
motor, obsodba na ječo, strel
na čast vojski, igra na klavir;
4. *kot določilo pri prislovu:* od
včeraj na danes, od lani na
letos; *mnogo takih zvez čutimo*
kot enoten izraz in pišemo sku-
paj: nadalje, naprej, nakljub,
nazaj, nazadnje, navsezadnje,
navsezgóda*j itd.*; — *II. z mest.*
kaže: 1. *predmet (na kom ali*
na čem?): na delu se pozna
delavec, na prošnji stoji svet,
na njem leži vsa odgovornost,
na hrani biti kje, imeti koga;
na tebi je (+*od tebe zavisí*);
2. *prislov:* a) *kraja (kje?):* na
polju dela, na vasi gori, na
Koroškem živi, na cesti je bila
nesreča; b) *načina (kako?):* na
lépem, na célem si je izmislil,
na tihem *natihoma* povedati, na
naglem *nanagloma* zboleti, na
méhkem sedeti; *mnogo zvez*
lahko vvrstimo pod katero koli
teh skupin: bolan na pljučih
(*na čem? kje? kako?*), nositi na
glavi, ujeti koga na laži, imeti
na umu *itd.*; 3. *prilastek (kak-*
šen? kateri?): fantje na vasi,
noša na glavi, bolezen na očeh,
spomenik na grobu, okrasek na

čelu, luč na mizi; — *o razmerju*
do iz gl. pod iz

na- *v sestavi:* 1. *z glagoli kaže*
smer dejanja: a) *na začetku:*
nalomiti vejo, navrtati sod, na-
rezati palico, nasmehniti se,
načeti vprašanje, napiti kozar-
ec, nažgati trsko, nastopiti
pot; b) *v dosegi neke mere:* na-
lomiti vej, narezati palic, na-
brati jagod, nakositi trave, na-
žeti pšenice, nateče se vode,
nanositi drv, nasaditi krom-
pirja; c) *v dosegi polnosti (do-*
vršenosti, konca), v zvezi s po-
vratnim se: najesti se, napiti
se, naskakáti se, nahoditi se,
naveličati se, nagledati se, na-
spati se, naležati se; *č) v pre-*
hajanju na predmet: napasti
koga (*pasti na koga*), najti kaj
(*priti na kaj*), ladja nasede
(*sede na čer*), navajati koga
(*vaditi koga na kaj*); 2. *z imeni*
(*prid. in sam.*) *iz prislovnih*
zvez: nagróben (*kar je na gro-*
bu), nagróbnik (*spomenik na*
grobu), namizna luč (*ki je za na*
mizo), nahrábnik, naprstnik, na-
góběnik, naglávna ruta, na-
ročje, načélek; *izvedenke iz*
zloženih glagolov: napitnica (*na-*
piti komu), navada (*navaditi*),
naglâs (*naglasiti*), naskok (*na-*
skočiti); *včasih pomeni začetek*
lastnosti: naglušen (*kdor je na*
gluko), nakisel (*kar cika na*
kislo), nabel (*kar gre na belo*),
gl. predl. 1, 2 c

ná náta náte! *medm. ponujanja*
in privoščjenja: ná, tu imaš! ná,
kravica, ná! náte zvezke! náta
papir! ná, zdaj pa imaš!

***nabásati** -šem *nabiti (puško), na-*
llatiti (pipo, žep, prostor), na-
deti (klobaso), natrcati (vrečo,
koš), nagatiti, naphati

nabáviti -im (*sí*) *omisliti (si):* ~
si novo obleko; nabáva -e ž,

nabéliti

nabáven -vna -o, nabávník -a m, nabávka -e ž; nabávljati -am, nabávljanje -a s, nabávljalén -lna -o [-ln-]: ~a za druga; nabávljávec -vca m, nabávljávka -e ž, nabávljiv -íva -o, nabávljivost -i ž

nabéliti -im: ~ pálico, ~ platna; *gl.* beliti

naberáčiti -im (se): naberáčeno blago, starka se je naberáčila

nabetáti -ám se, nabetáj -ájte se! nabetál -ála -o, nabetán -a -o [*povsod*: -bat-]: tako se je nabetál, da je komaj dihal

nabezáti -ám *natrcati gl.* bezati, nabezán -a -o: ~i vozovi [*po vsod*: -bæz-]

nabírati -am, nabíranje -a s = nabíra -e ž, nabírka -e ž, nabírek -rka m, nabíralén -lna -o [-ln-]: ~a pola; nabíráltník -a [-ln-] m: poštni ~; nabíraléc -lca [-áý-] m, nabíralka -e [-áý-] ž, nabírališče -a s, nabíratelj -a m, nabírác -a m *akumulator*; *gl.* tudi nabor

nabíti -jem *gl.* biti bijem, nabit -a -o, nabítost -i ž, nabítek -tka m; nabíjati -am, nabíjaj -te *in* -ájte! nabíjal -a -o *in* -ála -o, nabíjanje *in* -ánje -a s, nabíjalén -lna -o [-ln-], nabíjalník -a [-ln-] m = nabíjác -a m = nabíjál -a s

nabòj -òja m *patrona*, nabójen -jna -o, nabójník -a m *nabíjat*, *nabíjalník*; nabójnjáca -e ž *nabójna torbica (+fišeklíja)*

nabòr -òra m: vojaški ~, ~ pri obleki; nabóren -rna -o: ~o leto, nabórník -a m: vojaški ~; nabórnica -e ž: ovratna ~ *nabran ovratník*; nabórišče -a s *prostor za vojaški nabor*; nabórnják -a m *anat. mezenterij*

nabòstí -bòdem *gl.* bosti, nabòdèn -èna -o, nabòdènc -nca m, nabòd -òda m, nabòdek -dka

m; nabádati -am, nabádanje -a s, nabadáč -a m

nabózec -zca m *sveder*

nabóžen -žna -o: ~o slovstvo; nabóžnost -i ž

nabráti -bèrem *gl.* brati, nabrán -a -o, nabránost -i ž, nabránec -nca m: rokavi brez ~ev; *gl.* nabírati *in* nabor

nabrázditi -im *naorati*, nabrázden -a -o

nabrékniti -nem, nabréknjen -a -o = nabrékel -kla -o: ~e žile, ~e ustnice, ~o zrno; nabréklost -i ž, nabréklica -e ž, nabréklína -e ž

nabrénkati -am: ~ koga, ~ se vina

nabréžen -žna -o, nabréžje -a s

nabrisati -šem, nabrisan -a -o, nabrisanec -nca m, nabrisanka -e ž, nabrisanost -i ž

nabrít -a -o: ~ človek *zvit*, *prebrisan*, *nagajiv*, *zrel*, nabritost -i ž

nabrskáti -am, nabrskan -a -o, nabrskanec -nca m, nabrskan-ka -e ž, nabrskanost -i ž

nabrusiti -im *gl.* brusiti, nabrusen -a -o, nabrusenost -i ž

nabúhniti -nem, nabúhnjen -a -o = nabúhel -hla -o, nabúhlost -i ž *in* nabúhnjenost -i ž, nabúhnjenec -nca m = nabúhlež -a m; nabuhováti -újem, nabuhovánje -a s

nabúnkati -am, nabúnkan -a -o

nabúškati -am, nabúškan -a -o

nabúitati -am (se): ~ koga *napetsti*, ~ drv v peč *nametati*, ~ se žgancev *zelo se najesti*. ~ se na pamet *s težavo*, *brez razumevanja se naučiti*; nabútan -a -o, nabútanost -i ž: to ni znanje, to je ~

Náce -eta m *os. i.*, Nácek -cka m *os. i.*, *gl.* Ignacij

nacéditi -ím, nacèdi -íte! nacédil -íla -o *in* -cédilo -i -e, na-

cejen -êna -o *in* nacedèn -êna -o, nacèden -dna -o; nacéjati -am, nacéjanje -a s
nacépiti -im *gl.* cepiti, nacépljen -a -o, nacépljenost -i *ž*, nacepítev -tve *ž*
***nácija** -e *ž narod*, nacionalén -lna -o [-ln-] *naroden*: ~i socializem, ~i socialist, nacionalnosocialističen -čna -o [-ln-], nacionalnost -i *ž narodnosti*; nacionalizem -zma *m*, nacionalíst -a *m narodnjak*, nacionalističen -čna -o; nacionalizirati -am, nacionalizácija -e *ž*, nacionalizacijski -a -o; nacíst -a *m*, naciístičen -čna -o, nacízem -zma *m*; nácifáíst -a *m*, nácifáístičen -čna -o, nácifáízem -zma *m*
nacijáziti -im, nacijázen -a -o
nacmokáti -ám: ~ blata na steno, ~ se; *gl.* emokáti, nacmokán -a -o, nacmokánost -i *ž*
nacréti -crém *gl.* creti, nacvít -a -o
načákati -am se *gl.* čakati, načákan -a -o
načečkáti -ám = načrčkáti -ám, načečkán -a -o, načečkánost -i *ž* [*povsod*: -čəč-]; *gl.* čečkati
načélek -lka [-lk-] *m* = načélnik -a [-ln-] *m šapelj, diadem*
načélo -a *s princip*, načélen -lna -o [-ln-] *principalen*: ~a rešitev, načéloma *prisl.* = načélno [-ln-], načélnost -i [-ln-] *ž*, načélnož -a [-ln-] *m*
načelováti -újem (+načeljeváti -jújem), načelúj -tel načelovál -ála -o; načélnik -a [-ln-] *m*: postajni ~ (+postajenačélnik), načélnica -e [-ln-] *ž*, načélniški -a -o [-ln-], načélništvó -a [-ln-] *s* = načélstvó -a [-ls-] *s prezidij*, načélje -a *s*
načepériti -im se, načepérjen -a -o, načepérjenost -i *ž*
načesáti -česém *gl.* česati: ~ prahu z glave, ~ mladih vej

z drevesa, ~ si nohte *natrgati si nohte*; načesán -a -o; načesniti *in* -íti -česnem *gl.* česniti
načétí -čném -êva -êmo -êjo *in* načnó, načni -íte! načél -a -o, načét -a -o, načétek -tka *m* = načétje -a *s začetek*; načétost -i *ž*; načénjati -am, načénjanje -a *s*
načézen -zna -o: ~a cena, pogodba; vzeti delo na čez
+načičkati -am *nališpati*, +načičkan -a -o *nališpan*: ~o deklet *nališpano deklet*
način -a *m*: *na ta ~ tako, *na vsak ~ vsekakor, *na noben ~ nikakor, *na svoj ~ po svoje; načínoven -vna -o: ~i prislov
+načiníti -im *napraviti, storiti*
načítati -am (se), načítan -a -o, načítanost -i *ž*
načléniti -im, načlénjen -a -o: ~a veriga
načrñiti -im, načrñjen -a -o, načrñjenost -i *ž*
načrt -rta *m* (*črtež), načrtek -tka *m obris, skica*, načrtén -tna -o, načrtnost -i *ž*; načrtati -am *narisati, zasnovati, koncipirati*; načrtkati -am, načrtávati -am, načrtávánje -a *s*, načrtováti -újem, načrtovál -ála -o, načrtovánje -a *s*, načrtoválec -lca [-lc-] *m*, načrtoválen -lna -o [-ln-]
nad *predl.* I. *s tož. izraža* 1. *smer v prostoro (kam?)*: zleteti ~ drevo, iti ~ sovražnike, iti ~ vás; 2. *mero v času (kako dolgo?)*: ~ eno uro, ~ en dan; 3. *mero sploh (koliko?)*: ~ polovico, ~ 100 din, ~ vse druge jo ima rad, *toda*: nadvse rad jo ima; nádmé, nádmé, nádménj [nádménj], nádmé, nádmju, nádmje; — II. *z orod. izraža* 1. *predmet nekaterih glagolov*: jeziti se, znesti se ~ kom (*čez koga), zgledo-

nad-

vati se, pohujšati se, zavzeti se ~ čim *itd.*; 2. *določilo kraja (kje?)*: leteti ~ drevesom, stanovati ~ mlinom, svetilka visi ~ mizo; 3. *prilastek (kateri? kakšen?)*: hiša ~ gozdom, pot ~ vasjó, lina ~ vrati

nad-predpona 1. *rabi se v krajevnem pomenu*: nadprtilčje, nadstréšek, nadvóz; nadmòrski, nadobláčen, nadtrebúšen, nadvráten, nadzémeljski; 2. *izraža višjo stopnjo v besedah, narejenih po tujem zgledu*: sam. nãdãngel, nãdãdlóvek, nãdãškòf, nãdãučítelj, nadvojvoda; *vendar se v večini primerov izogibamo taki rabi*: *nãdãgozdár, *nãdãinženír, *nãdãkrmár, *nãdãkúhar, *nãdãlóvec, *nãdãpastír, *nãdãpáznik, *nãdãpovêljnik -a, *nãdãsodišče. *nãdãstrážnik, *nãdãsvétnik *višji gozdar, višji stražnik, prvi inženir, prvi kuhar, vrhovni poveljnik, vrhovno sodišče*; *prid.* + nadmočen, + nadkoristen *močnejši, prekorigen*; *glag.* + nadglasováti *preglasováti*, *nãdãvladati *prevladati*, + nadživéti *preživéti*; nadlegováti, nadzídati, nadzirati; *nad-ima stranski poudarek zlasti v umetnih tvorbah ali v emfazi*; *bolj ko je beseda domača, bolj nad- izgublja poudarek*

náda -e ž *up, upanje*; nadobúden -dna -o (+nadebuden); +nãdãepóln -a -o [-òu-] *nade poln*, *nãdãdati -am se *nãdãdejati se*

nãdãhnítí in nãdãhniti -nem [nepoud. -dah- in -dãh-] *gl. dahniti*, nãdãhnjen -a -o, nãdãhnjenje -a s

nãdãlje *prisl. dalje, naprej*
nãdãljeváti -újem, nãdãljúj -te!
 nãdãljevál -ála -o, nãdãljevãnjã -a s, nãdãljevãlen -lna -o [-ln-]: ~a šola, nãdãljevãlec -lca [-lc-] m

nãdãljnjí -a -e: ~a preiskava *taka, ki naprej traja*; +brez nãdãljnjãga *brez pomisleka, brez obotavljanja, takoj, prècej*; +do nãdãljnjãga *do nove odredbe*
nãdãngel [-el] -a m *arhangel*, nãdãngelov -a -o, nãdãngelski -a -o [-ls-]

nãdãnjí -a -e: ~a voda *voda na dnu, podzemeljska voda*, Nãdãnjã sãlo -ega -a s

nãdãrbina -e ž = nãdãrba -e ž *prebenda*, nãdãrbenik -a [-bãn-] m, nãdãrbinski -a -o: ~o premoženje, ~i dohodki

nãdãrjen -a -o (**darovit*), nãdãrjenost -i ž (**darovitost*), nãdãrjenec -nca m, nãdãrjenka -e ž; nãdãrjën -ëna -o *obdarovan*
nãdãv -áva m = nãdãvek -vka m *azio, ara*

nãdãvëten -tna -ò *bol.*

nãdãsãsen -sna -ò, nãdãsãsoven -vna -a: ~a vrednost *umetnine*
nãdãdlóvek -véka m *človek in pol, nãdãčlovéški -a -o*

nãdãčúten -tna -ò *česar ne moremo dojeti s čuti, transcendentálen*, nãdãčútnost -i ž

nãdãdiãkon -a m *prvi diakon, arhidiakon*

nãdãdúren -rna -o *nãdãvraten*

nãdãgãti -ám *nametati*: ~ *drv v peč*, nãdãgãj -ájte! nãdãgãl -ála -o, nãdãgãn -a -o

nãdãdejati -jam in -jem se *česa* (+nãdãjati se), nãdãdejanje -a s, nãdãdeja -e ž *upanje*

nãdãdelãti -am (se): ~ *cesto nasuti, popraviti*, nãdãdelãti se *česa utruditi se s čim*, nãdãdelãti se *ga* (vina, žganja) *napiti se ga*; nãdãdelãn -a -o: ~a cesta, ~ *človek*; nãdãdelãnec -nca m, nãdãdelãnãst -i ž; nãdãdelãvãti -am, nãdãdelãvãnje -a s; nãdãdelãvãti -újem, nãdãdelãvãnje -a s

nãdãdãti -dãnem: ~ *klobuček*, ~ *komu zbadljivo ime*; *gl. dãti*,

nadét -a -o; nadévati -vam in -vljem: ~ klobase, nadévanje -a s, nadèv -éva m = nadévek -vka m, nadéven -vna -o, nadéválnik -a [-áμ-] m
nadeževáti -úje (se) [-dáž-]: nadeževálo je poln škař vode
 +**nadglasíti** -ím *preglasíti*, +**nadglasováti** -újem *preglasovati*
nadgláven -vna -o: ~a točka, nadglavíšče -a s *zenit*
nadgléženjski -a -o [-žan-]
nadgróben -bna -o *nagróben*: ~i kamen, ~i napis; nadgróbnik -a m *nagróbnik*, nadgróbnica -e ž *nagróbnica*
nadhíše -a s
nadihati -am: nadihali so polno (sobo) smradu, nadihati se dobrega zraka; nadihan -a -o, nadihanost -i ž
nadihniti -nem, nadihnjen -a -o: rdeče ~ cvet; nadih -a m
nadímati -am in -mljem se *najenajati se, gl. tudi nadúti*
nadíř -ja m *zemeljsko podnožíšče*
nadířati -am, nadířanje -a s, *gl. nadreti*
nadířiti -im *jekliti, napraviti orodju jekleno zrno ali rezilo, náden -a -o, nádenje -a s; náda -e ž in nádo -a s jekleno zrno, rezilo pri orodju*
 +**nádjati** -am se *nadejati se*
nadkolénski -a -o: ~a kost = nadkolénka -e ž
nadkolésen -sna -o: ~a voda
nadkomólčen -čna -o [-óμ-]: ~a kost *nadlahtnica*
nadkopíten -tna -o: ~a kost
 ***nadkrířiti** -im *prekositi, preseči, posekati*, ***nadkriljeváti** -újem *prekašati, presegati*
nadláket -kta m = nadlahtí -í ž mn., nadláhten -tna -o: ~a kost = nadláhtnica -e ž, nadláhtje -a s
nadledvičen -čna -o: ~a žleza

nadléga -e ž: ~o delati komu, v (za) ~o biti, nadléžen -žna -o: ~ biti komu, nadléžnost -i ž, nadléžnež -a m = nadléžnik -a m, nadléžnica -e ž; +**nadléžna oblast** *pristojna oblast*, +**nadléžnost** -i ž *pristojnost*
nadlégovati -ujem in nadlégováti -újem, nadléguj -tel in nadlégúj -tel! nadlégoval -a -o in nadlégováł -ála -o, nadlégovanje in nadlégovánje -a s; nadlégoválec -lca [-áμ-] m, nadlégováłka -e [-áμ-] ž
nadlísec -sca m *mandragora*, nadlíšček -ščka m *bot.*
nadlóga -e ž: v nadlógah biti, ~ ga tare, ti si prava ~! nadlóžen -žna -o, nadlóžnež -a m, nadlóžnik -a m, nadlóžnica -e ž, nadlóžnost -i ž
 +**nàdmóč** -i ž *premoč*, +**nàdmóčen** -čna -o *premočen, močnejši, v premoči*
 +**nadmodřiti** -ím *premotiti, preslepiti, premodřiti*
nadmóřski -a -o: ~a višina *absolutna višina*
nàdnaráven -vna -o, *nàdnarávnost* -i ž
nàdobláčen -čna -o: ~a luč
 ***nàdoblást** -i ž *vrhovna oblast*: ***dobiti** ~ **dobiti oblast, premoč nad kom**
nadobzornica -e ž *circumpolarna zvezda*
nadoknáditi -im *nadomestiti, priđejati (kar manjka), popraviti (škodo), pristoriti*: kar je bilo poprej zamujeno, se je zdaj nadoknadilo *pristorilo*
nadomestíti -ím, nadomésti -íte! nadoméstit -íla -o, nadoméščen -čna -o; nadoméstek -tka m *surogat*, nadoméstito -a s, nadoméstitutev -tve ž, nadoméšten -tna -o: ~i deli; nadoméstnik -a m, nadoméstnica -e ž, nadoméstljiv -íva -o, nadomest-

nadpálubje

ljivost -i ž; nadoměšćati -am, nadoměšćanje -a s, nadomestováti -újem, nadomestovál -ála -o, nadomestovánje -a s
nadpálubje -a s, nadpáluben -bna -o
nadpis -a m, nadpísen -sna -o
nadpolovičen -čna -o: ~a večina, nadpolovičnost -i ž
nadporučnik -a m, nadporučniški -a -o: ~a stopnja
nadpregléd -éda m *superarbitrácija*, nadpreglédén -dna -o: ~a komisija; nadpreglédnik -a m, nadpreglédniški -a -o
nadprigléd -éda m *superkontrola*, nadpriglédnik -a m *višji priglednik*
nadprijem -éma m *telov.*, nadpri-jemen -mna -o
nadprilicje -a s (+*visoko prilicje*), nadprilicžen -čna -o: ~a stavba, soba
nadrábljati -am, nadrábljanje -a s, *gl.* nadrobiti [*zloguj*: nad-ráb-]
nadrás(t)el -s(t)la -o *bot.*: ~a plodnica
nadrástiti -im: ~ psa na koga
nadredíti -ím, nadrêdi -íte! nad-rédil -íla -o, nadrejèn -éna -o: ~a oblast; nadrédén -dna -o: ~i stavek *slovn.*, nadrédnost -i ž; nadrêjati -am, nadrêjanje -a s; *razzloguj*: nad-re-
nadréti -dêrem *gl.* dréti, nadít -a -o; (*zloguj*: na-dr-) *gl.* tudi nadírati
nadrégniti -nem (se): ~ česa (listja, denarja), ~ se česa (na pamet) *mehanično se naučiti*, nad-régnjen -a -o
nadróben -bna -o *podroben, natančen*: ~a raziskava, kritika; nadróbno *prisl. podróbno, natančno*: ~ preiskati, ~ opisati, razložiti; *tođa* na dróbno v *po-menu drobnó*: na drobno mleti,

razbiti, trgovati; nadróbnost -i ž (*zloguj*: na-drob-)
nadrobíti -ím *gl.* drobiti, nadrob-ljèn -éna -o; nadrobítev -tve ž; nadrábljati -am, nadrábljanje -a s (*zloguj*: na-drob-)
nadsónčen -čna -o
nadstávba -e ž *nadzemeljska stavba, višja stavba*: ~ marksističnega nauka
nadstréšek -ška m, nadstréšje -a s, nadstréšen -šna -o; *gl.* nastrešek
nadstrópje -a s: hiša v eno ~, polovično ~ *mezantin*; nadstrópen -pna -o, nadstrópnik -a m
***nadsvétnik** -a m *višji svétnik*, *nadsvétniški -a -o: ~a čast = *nadsvétništvo -a s *čast višjega svétnika*
nadškóf -škófa m, nadškófov -a -o, nadškófovski -a -o; nadškófija -e ž, nadškófijski -a -o, nadškófijsstvo -a s
nadštevilén -lna -o [-ln-]: ~i zlog; nadštevilnost -i [-ln-] ž
nadtrebúšen -šna -o, nadtrebúšje -a s
nadučítelj -a m, nadučíteljev -a -o, nadučíteljski -a -o
nadúha -e ž, nadúšen -šna -o = nadúšljív -a -o, nadúšljívec -vca m, nadúšljívka -e ž, nadúšljívost -i ž
nadúlití -im *dulo napraviti*: klo-buk ~, ~ se *dulec (mrdo) napraviti*, nadúljen -a -o *nejevoljen, nasajen, natak njen*
nadúren -rna -o (*zloguj*: nad-úren!): ~o delo (*nad določeni čas*) nadúra -e ž *ura nad določeni čas*, nadurnína -e ž
nadúti nadmêm *napihniti*, nadmi-íte! nadúl -a -o, nadút -a -o, nadútež -a m, nadútost -i ž
nadvíg -a m *relief*, nadvížen -žna -o *reliefen*: ~a podoba
nadvláda -e ž *hegemonija*; *nadvládati -am *premagati, zmóti*

koga (kaj), obvladati; +nadvla-
dovati -ujem *premagovati, ob-*
vlad(ov)ati

nadvôden -dna -o: ~e stavbe, ~i
del rastline

nadvôjvoda -a in -e m, nadvôj-
vodov -a -o, nadvôjvodinja -e
ž (*oseba*), nadvôjvodinjina -a -o,
nadvôjvodski -a -o, nadvôjvod-
stvo -a s, nadvôjvodina -e ž
(*dežela*), nadvôjvodínski -a -o

nadvôz -ôza m (*nasprotje: pod-*
vôz), nadvôzen -zna -o: ~a pot
nadvrâten -tna -o: ~a lina

+nadvrêdnost -i ž *presežna vred-*
nost

nadvse [nadusè] *poudarni prisl.*
posebno, zlasti, najbolj: ~ rad
je pel, ~ lep. ~ je ugajalo
petje; *toda nad vse, kadar je*
vse nedol. z.: ta je nad vse
(druge), tega ima rad nad vse
(druge), povzpel se je nad vse

nadzêmen -mna -o: ~a stavba
nadzêmlje -a s, nadzêmeljski -a
-o [-mêlj-]

nadziden -dna -o: ~a strešica,
nadzidek -dka m, nadzidje -a s;
nadzidati -am, nadzidan -a -o;
nadzidavati -am, nadzidavanje
-a s, nadzidáva -e ž

nadzirati -am *nadzorovati, paziti*
na koga, na skrbi imeti koga.
nadziranje -a s *nadzorovanje,*
nadzor, nadziratelj -a m = nad-
ziráč -a m paznik, nadzirateljica
-e ž, nadzirateljstvo -a s,
nadziralen -lna -o [-ln-]

nadzôr -ôra m, nadzôrnen -rna -o:
~a oblast; nadzôrski -a -o, nad-
zôrnik -a m *inšpektor, nadzôr-*
nica -e ž inšpektorica, nadzôr-
ništvo -a s inšpektorát, nadzôr-
stvo -a s inšpekcija, nadzôrsten
-a -o [-tvân-]: ~a oblast; nad-
zorovati -ujem, nadzorúj -te!
nadzorováł -ála -o, nadzorová-
nje -a s, nadzoroválen -lna -o
[-ln-], nadzoroválnica -e [-ln-] ž

naeléktriti -im, naeléktrén -a -o,
naeléktrénje -a s, naelektrítev
-tve ž [*povsod: na-e-*]

naênkrat in naenkrát [na-e-]
prisl. koj, kar, hipoma, nenado-
ma, hkrati

náfta -e ž *kaméno olje, náften*
-tna -o: ~a posoda, ~i vrelci,
~i vod = naftovôd -ôda m;
naftól [-ól] -a m

naftalin -a m, naftalinov -a -o:
~ duh

nág -a -o in nagó -í -é, dol, nági
-ega, na pol nag, do nágega;
nágec -gca m: 1. *nag človek:*
poglej ga, nágeca; 2. nagota:
kdor koprivo pozna, skrjuje na-
gec; nágest -i ž = nagôta -e ž,
nagôten -tna -o

nagájati in nagajáti nagájam,
nagájaj -ájte! nagájaj -ála -o,
nagájanje -a s; nagajálec -lca
[-áj-] m, nagajálka -e [-áj-] ž;
nagajív -a -o, nagajívec -vca
m, nagajívček -čka m, naga-
jívka -e ž, nagajívost -i ž, na-
gajívski -a -o

nagánjati -am, nagánjanje -a s,
naganjálec -lca [-áj-] m, na-
ganjáč -a m, naganjálka -e
[-áj-] ž; *gl. nagnáti -žênem*

Nagasáki -ija m *kr. i. mesta na*
Japonskem

nagátiti -im (+nagačiti), nagáčen
-a -o: ~a ptica, nagáčenost -i
ž, nagáčenec -nca m, nagáčen-
ka -e ž

nágel [-êy] -gla -o: ~a smrt, ~a
sodba = ~i sod, ~e jeze biti,
na náglem se je zgodilo, *prim.*
náglejši -a -e; prisl. náglo
nágleje; nágloma = nanágloma
prisl., náglič prisl. naglo;
náglica -e ž = nágllost -i ž,
náglež -a m; nágliti -im se,
nágljenje -a s

nágelj nágeljna m, nágeljč -a m
= nágeljček -čka m, nágeljnov
-a -o: ~o cvetje; nágeljnost -a

nagibati

///
-o [povsod: -gəlj-]; nágrlin -a m: divji, turški ~ bot.
nagibati -bam in -bljem: ~ glavo, ~ koga na kaj, k čemu, ~ se: Carigrad se je že dolgo nagibal k razkolu (+Carigrad je nagibal); nagibanje -a s, nagibálen -lna -o [-ln-], nagibálec -lca [-lc-] m; nagib -a m, nagíbljaj -a m, nagíben -bna -o: ~i kot; nagibováti -újem, nagiboválen -lna -o [-ln-]; gl. nágniti -nem
nagizdati -am, nagízda -e ž *potrata*, nagízdje -a s *luksum*, nagízden -dna -o: ~o blago
naglás -ása m *poudarek, akcent*; naglások -ska m, naglások -sna -o: ~o znamenje; naglások -ím, naglások -íte! naglások -íla -o, naglások -éna -o: ~ zlog; naglások -i ž; naglások -am, naglások -a s, naglások -ávati -újem, naglások -anje -a s, naglások -álen -lna -o [-ln-], naglások -álec -lca [-lc-] m
naglások *prisl. glasno*: ~ govoriti; na ves glas zelo naglások, zelo glasno: ~ se děre
naglások -vna -o 1. za na glavo: ~i jarem, ~a ruta. 2. *poglavtten*: ~i greh; naglások -a s *kar se nosi na glavi*
naglások -šana -o, naglások -i ž, naglások -a m, naglások -a m, naglások -e ž
naglások -žēnem: ~ psa, ~ koga k delu, ~ veliko živine na semēnj; nažēni -íte! naglások -ála -o, naglások -a -o; gl. naglások -am in nagoniti
naglások -ím, naglások -a -o: dvorana je ~a *nabito polna*
naglások -gnētem gl. gnēsti, naglások -éna -o: naglások -a testa za pet hlebcev, veliko ljudi se je naglások v sobo
naglások nágnem: ~ glavo, ~ sod, ~ koga k čemu *ali* na kaj; ~

se čez zid, dan se je nágnil; nágnil -íte! nágnil in -nil -íla -o, nágnjen -a -o: ~ biti k čemu *inklinirati*; nágnjenje -a s, nágnjenost -i ž; gl. nagibati
naglások -jem *zabiti gniti*, naglások -a -o, naglások -a -o: naglások -a sadje = naglások -a sadje, naglások -a -i ž; naglások -am, naglások -anje -a s
naglások -sna -o, naglások -i ž, naglások -ím, naglások -e ž, naglások -a m
naglások -a m, naglások -a -o + *naglások -e ž poravnava, pogodba*
naglások -ím 1. *storiti, prizadeti*: ~ komu škodo, sitnost *ipd.* (*primerjaj nagajati*), 2. *ugoditi*; naglások -e ž *zgodí se slučajno*, naglások -íte! naglások -íla -o; naglások -e ž *slučaj*, naglások -dna -o *slučajen, naglások -a m prisl. slučajno, po naključju*
naglások -ím, naglások -a -o
naglások -óna m, naglások -a -o
nagoniti -gónim gl. goniti: ~ živine, ~ vodē iz vodnjaka, naglások -a -o
naglások -dem gl. gosti: ~ jo (jih) komu *povedati, ozmerjali koga*, ~ komu *zagosti*; ~ se *naveličati se gosti*
naglások -ím se: ko se kozel naglások, grm *pusti*; gl. gostiti
naglások -ím: ~ koga, ~ koga k čemu (gl. govoriti), naglások -jēn -éna -o, naglások -jēnec -nca m, naglások -a m, naglások -rna -o; naglások -am, naglások -anje -a s, naglások -álec -lca [-álc-] m, naglások -álc -e [-álc-] ž, naglások -álc -lna -o [-ln-]
naglások -ím gl. grabiti, naglások -bka m
naglások -ím, naglások -íte! naglások -íla -o, naglások -jēn -éna -o, naglások -jēnec -nca m, naglások -e ž: *razpisati* ~o; naglások -dna

-o: ~o tekmovanje; nagrájati -am, nagrájanje -a s
nagrbánčiti -im: ~ čelo, nagrbánčen -a -o, nagrbánčenost -i ž; nagrbáti -am = nagrbíti -im, nagrbljen -a -o
nagrízti -grízem, nagríz -a m, nagrízek -zka m, nagrízzen -zna -o; nagríziniti -nem: ~ jabolko, nagríznen -a -o; nagrízováti -újem: polhi sadje nagrízújejo
nágrlin -a m gl. nagelj
nagrmáđiti -im (+nagromaditi), nagrmáden -a -o
nagróben -bna -o: ~í kamen, govor; nagróbna -e ž *nagróbna pesem, napis, cvellica na grobu*, nagróbna -a m, nagróbniški -a -o
 +nagromáđiti gl. nagrmaditi
nagúbati -am gl. gúbati, nagúbán -a -o in nagubán -a -o, nagúbánost in nagubánost -i ž; nagubánčiti -im: ~ čelo, nagubánčen -a -o, nagubánčenost -i ž
nagúlití -im (se): ~ koso nadrgniti, nabrusiti zaničlj., ~ koga natepsti, ~ se česa (kaj) naučiti se na pamet brez umevanja
nahájati -am *večkrat najti*: planike nahájamo po naših gorah, planike se nahájajo *se večkrat najdejo po naših gorah*; +nahájati se *biti, stati, ležati*: pošta +se nahaja (*je*) pol ure od tod, staroslovensko svetišče +se jahajalo (*je stalo*) na Ptujskem gradu, tu doli +se nahaja (*leži*) krasno polje; nahajališče -a s
nahítroma *prisl. hitro, na hitro, na hitrico*
náhod -óda m, nahóden -dna -o, nahódnost -i ž
nahodíti -hódim se gl. hoditi, nahójen -a -o *utrujen od hoje, naveličan, sil hoje*
nahódoma *prisl. iznenada, nepričakovano*: ~ koga srečati

nahraniti -hránim 1. ~ koga *nasiliti*, 2. ~ kaj *privarčevati*, nahranítev -tve ž; gl. hraniti
nahrbten -tna -o, nahrbtnik -a m *oprtnik*
nahrúli -im: ~ koga, nahrúljen -a -o, nahrulítev -tve ž
nahudíti -im komu: vedómeč človeka raztrga ali mu nahúdi kako drugače, nahúdi -íte! nahúdil -ila -o
nahújskati -am: ~ psa na koga, ~ ljudi, nahújskanost -i ž, nahújskanec -nca m
nahvaliti -hválím: ni ga mogel ~; nahvalíti se; gl. hvaliti
naiven -vna -o *prostosrčen, otročji, preprost*; naivnost -i ž *preproščina*, naivnež -a m, naivnica -e ž, naivka -e ž
náj 1. *rabi za tvorbo železnika*: Vsi naj si v roke sežejo! Naj bo! Naj bi bil delal! Ali naj ti pošljem prepis? Ukazal jim je, naj se umaknejo. 2. *nekaj samostojnosti je ohranil v primerih*, kakor: »Rekel je, da pojde od hiše.« »Kar naj!« — »Tožil bo.« »Naj!« 3. *dopustni veznik*: Naj (*čepprav*) si še tako prizadeva, nikoli ne bo nič dosegel. Pojdem, in (pa) naj se na glavo postavi; gl. tudi nájstvo
naj- (+nar-) *dela presežnik iz primernika*: najlépši, najbóljši, najvéčji, najbólje, najvéč; *prítika se tudi nekaterim prid. in prisl., ki se sicer ne stopnjujejo*: najpívi, najpívo, najpívič, najnapívo, najpřej, najzádnji, najnazádnje, najzgórnji, najspódnji, najspřédnji *ipd.*; *zaradi smisla je naj- pogosto poudarjen, vendar je to emfatični, ne slovnitni poudarek, zato ga tu po § 80 3c zaznamujemo le takrat, kadar je prevzel vlogo besednega poudarka*

najáda

najáda -e ž vódna nimfa, povódna vila
 najáviti -im naznaníti, najáviti se zglasiti se, oglasiti se, najávljen -a -o priglašen
 najbòlj ali najbólj presežnik prislova zelo: ~ črn; loči od najbólje presežnik prislova dobro: kdo zna najbólje? gl. bolj
 najbrž prisl. izraža verjetnost brez presežnosti: najbrž ga ni doma (verjetno ga ni doma, menda ni doma); loči od najbřže pres. prislova brzo: ta najbřže (najhitreje) teče; gl. brz in brž
 najdálje, najdlje, najdálj ali najdalj prisl., gl. dalj, dalje, dlje
 najésti -jém (se): nekaj je najédlo jabolka, najésti se krompirja; gl. jesti; najédati -am
 najéti najámem in nájmem, najémi -íte! in najmi -íte! najél -a -o, najét -a -o, najétje -a s, najétnik -a m; najém -éma m: v ~ dati, v ~ vzeti; najémščina -e ž, najémem -mna -o: ~a pogodba; najémnina -e ž, najémninski -a -o, najémnik -a m, najémnica -e ž, najémniški -a -o; najemodajálec -lca [-lc-] m, najemjemálec -lca [-lc-] m; najémati -am in -ljem, najémaj -te! in najémli -te! najémal -a -o, najémanje -a s, najémálec -lca [-áy-] m, najémálka -e [-áy-] ž; najémáti -jémljem gl. jemáti
 najézdnik -a m zool.
 najéžiti -ím, najéži -íte! najéžil -íla -o, najéžen -éna -o, najéženost -i ž, najéženje -a s; tudi s stalnim poudarkom najéžiti -im najím -a -o svojílni z. za 1. os. dv.
 najmánj ali najmanj prisl. pres. od malo: napisal je ~ (koliko?); najmánj, kar morem zahtevati; najmánj to moraš storiti vsaj; najmánjkrat prisl., najmánjkrat -tna -o

najmánje prisl. pres. od majhno: pisal je ~ najdrobneje (kako?)
 najposlej prisl. nazadnje
 najprej in najpred prisl. = najpoprej in najpopred prisl. = najprvo prisl.
 najsi vez. čeprav: najsi je bil še tako močan, skale vendar ni mogel premakniti
 najstvo -a s fil. kar naj bo, kar naj bi bilo
 nájti nájdem, nájdi -te! našél -šlá -ò in -ó in našel -šla -o (+ najdel -dla -o), nájden -a -o, nájdenje -a s; nájti milost v njegovih očeh, nájti priznanje, upoštevanje, poslušna ušesa: nájti v redu: v sobi je našel vse v redu, toda +v redu najdeno odobreno (v uradnih spisih); + najti smrt umreti, pasti, + najti odobrenje: + to je našlo odobrenje pri večini to je večina odobrila; nájdenec -nca m. nájdenček -čka m, najdenina -e ž nagrada najdítelju, najdenišnica -e ž zavod za najdenje, najdítelj -a m, najdíteljica -e ž, najdljív -íva -o, najdíšče -a s. nájdba -e ž
 najvéč ali največ prisl. pres. od veliko ali mnogo (koliko?): »Največ je napisal.« »Káj, največ? Najmánj, ne pa največ.« najvéčkrat prisl., najvéčkrat -tna -o
 najvéče prisl. pres. od veliko (kako?): ona piše največe z največjimi črkami
 najzádnji -a -e, najzádnjič prisl. nák ali náka níkatni prisl.: nák(a), tega pa ne! nák(a), ni res
 nakáčiti -im: ~ človeka razjeziti, ~ britev
 nakáditi -ím, nakádi -íte! nakádil -íla -o, nakajèn -éna -o, nakajènost -i ž
 nakálati -am nacepiti: ~ drv za cel teden, nakálan -a -o

nakáníti -im: nakánil je odpotovati; ti hudirji so mi nakánili, da ne bom nikdar več prav zdrav; nakánjen -a -o; nakána -e ž

nakápáti -am in -ljem (se) *nakapljati*: pol škafa je nakápalo iz soda

nakapljáti -ám (se): vosek se je nakapljal od sveče, *gl.* kapljáti

***nakár** *prisl. potem, nato*: bedel je do jutra, nakár je malo zadremal; nekaj časa je pil, pel in govoril, nakár je nenadoma umolknil in odšel; *kadar je kár oz. z., pišemo seveda narazen*: spraševal ga je vse mogoče, na kár pa oni ni odgovarjal

nakáza -e ž = nakázen -zni ž *pokveka, spaka*; nakázen -zna -o *pokvarien, spačen pokveten*: ~a grdoba, ~o zmršene coprnice; nakáznik -a *m pokveka, nakáznost* -i ž

nakázati in *nakazáti* -kážem *gl.* kazati: ~ vosebino, ~ denar; nakázan -a -o; nakáznica -e ž; poštna ~; nakazílo -a *s, nakazílen* -lna -o [-ln-]: ~i nalog; nakazováti -újem, nakazúj -te! nakazovál -ála -o, nakazovánje -a *s, nakazoválen* -lna -o [-ln-], nakazoválec -lca [-lc-] *m, nakazováalka* -e [-lk-] ž

nakazíti -im *pokvariti, nekoliko poškodovati*, nakázi -íte! nakázil -ila -o, nakažén -éna -o, nakažéneec -nca *m pohabljenec*, nakažítev -tve ž

nakímáti -am: malo je nakímal. govoril pa nič; nakímávati -am, nakimováti -újem, nakimúj -te! nakimovál -ála -o, nakímniti -nem

nakipéti -im: nakipéti do vrha, *gl.* kipeti; nakípniti -nem: testo nakipne; nakípel -pla -o: ~a pljuča *emfizematična*; nakípek -pka *m slabšica*

nakísati -am: ~ repe, zelja

nakísel -sla -o *nekoliko kisel, kislast, kiselnat, kiselkast*

nakít -a *m, nakíten* -tna -o; **nakítiti** -im, nakíčen -a -o in *nakíten* -a -o

nakládáti -am, *nakládánje* -a *s, nakládálec* -lca [-áy-] *m* = *nakládnik* -a *m* = *nakládác* -a *m, nakládálnica* -e [-ln-] ž, *nakládálšče* -a *s, naklád -áda m tovor, nakláda* -e ž: ~ na davke, ~ knjige *število natisnjenih izvodov*, ~ pri panju, *nakláden* -dna -o: ~i list, *nakládlna* -e ž *pristojbina za nakladanje, nakládnost* -i ž

nakláti -kóljem *gl.* klati: drva niso razklana, marveč le *naklána*; *naklál* sem drv za cel teden

naklátiti -im: ~ sadja, ~ se po svetu (*gl.* klatiti), *naklátén* -a -o

naklèp -épa *m, naklépati* -am *snovali, delati naklepe*, *naklèpnik* -a *m kdor naklepa*; *naklepíčiti* -im se *naključiti, primeriti se*

naklepáti -klèpljem: ~ koso, ~ koga *preteposti*, ~ se *fižola močno se najesti* (*gl.* klepati), *naklepán* -a -o

naklepetáti -ám in -péčem: koliko mi je tega *naklepetála*; *naklepetáti* se; *gl.* *klepetati*

nakléstíti -im: ~ *smrekovih vej*, ~ koga, *naklésten* -a -o in *nakléščen* -a -o

nakljúb *prisl. in predl. z daj. kljub* (+navkljub)

nakljúčiti -im se *slučajno se zgoditi, primeriti se*, *nakljúče* -a *s* = *nakljúček* -čka *m slučaj, nakljúčen* -čna -o *slučajen*

náklo -a *s nakovalo, nákelski* -a -o [-kals-]: ~a noga

nakloníti -klónim: ~ sod, dan se je *naklónil*, ~ koga k čemu *pripraviti*, ~ komu kaj *dati*,

+ naknáditi

podariti, naklóni -íte! naklónil -íla -o, naklónjen -a -o: biti komu ~, ~ biti k čemu *inklinirati* naklón -óna *m nagnjenje, fiz. inklinacija, slovn. modus*: pogojni ~, naklónica -e *ž fiz. inklinacijska igla*, naklónjenost -i *ž*, naklónski -a -o: ~i kot; naklonilo -a *s*; naklánjati -am, naklánjanje -a *s*

+ **naknáditi** -im *nadomestiti*, + **naknáda** -e *ž nadomestilo*, **naknáden** -dna -o *kasnejši*: ~i vpis, ~o *predavanje kasnejše, nadomestno predavanje*, sporočili bomo *naknádnó kasneje*

nakóckati -am *na kocke narezati*

nakolének -nka *m čevljarska navoza (+kneftra)*

nakolénšček -ščka *m* = **nakolénče** -ta *s*, **nakolénčič** -a *m*

nakolíti -kólim = **nakolíčiti** -im *kole zasaditi*: ~ *fižol, trte*; **nakóli** -íte! **nakóлил** -íla -o, **nakóljen** -a -o: ~ *vinograd*, **nakóljenec** -nca *m nakoljeni fižol*

nakopáti -kópljem: ~ *peska*, to mu je *nakopálo smrt*, ~ *si skrbi na glavo (gl. kopáti)*, **nakopán** -a -o, **nakopávati** -am, **nakopávanje** -a *s*, **nakápati** -pam *in* -pljem, **nakápanje** -a *s*

nakópati -kópljem *in* -kópam *se gl. kópati se*

nakopíčiti -im (+*nakupíčiti*), **nakopíčen** -a -o, **nakopíčenost** -i *ž*

nakopítiti -im *deli na kopito*; **nakopítiti se**: *snega se je nakopítilo konjem, blato se nakopítí čevljem na podplate*

nakováti -újem *gl. kovati*, **nakován** -a -o; **nakoválo** -a *s* = **nakoválnik** -a [-*ay-*] *m*, **nakoválece** -a [-*lc-*] *s*

nakrájen -jna -o *kar je na kraju*

nakrásti -krádem *gl. krasti*: ~ *blaga*; **nakráden** -a -o

nakrát *prisl. na máh, kár, nena-doma, naenkrát*

nakrehníti -kréhnem, **nakréhni** -íte! **nakréhnil** -íla -o, **nakréhnjen** -a -o *ali pa s stalnim poud.* **nakréhniti** -nem: ~ *vejo*; **nakreháti** -ám *gl. kreháti*: ~ *vej*

nakrémžiti -im *se*, **nakrémžen** -a -o: ~ *obraz*

nakresáti -kréšem: ~ *ognja*, ~ *koga pretepsli (gl. kresati)*, **nakresán** -a -o

nakfhniti -nem *nalomiti*, **nakfh-njen** -a -o; **nakfhati** -am, **nakfhán** -a -o

***nakríšpati** -am *lase nakodrati*, **nakríšpati** *koga pretepsati*

nakrížem *prisl. križem(a), navzkriž*: ~ *gledati*, ~ *hodi komu kaj*

nakrížen -ržna -o *križem stoječ ali ležeč, različen*: *trije možeže ~e dobe*, ~i *voli*; **nakrížje** -a *s*

nakfmiti -im, **nakfmljen** -a -o, **nakfmitév** -tve *ž*

Náksos -a *m kr. i. grš. otoka*, **náksoški** -a -o

nakúhati -am: ~ *veliko mesa*; **nakúhati se**: *fižol se nakúha (gl. kuhati)*, **nakúhan** -a -o; *naspr. ukúhati se*

nakúp -a *m*: *priložnostni ~*; **nakupíti** -kúpim *gl. kupíti*; **nakupováti** -újem *gl. kupovati*; **nakupovánje** -a *s*, **nakupoválec** -lea [-*áy-*] *m*, **nakupováлка** -e [-*áy-*] *ž*; **nakupčeváti** -újem *se*

nakúriti in nakuríti -kúrim: ~ *koga izpodbosti, naščuvati, nagnati*, **nakúrjen** -a -o, *gl. kuriti*

nakvásiti -im, **nakvášen** -a -o: ~ *a repa*; **nakvásiti komu kaj naklepetati**; **nakvraševáti** -újem, **nakvrašúj** -te! **nakvraševál** -ála -o

nakvíšku *prisl. kvíšku*

nalagáti -lážem: ~ *koga*, ~ *se komu (gl. lagati)*, **nalagán** -a -o, **nalagánost** -i *ž*, **nalagánec** -nca *m*

nalágati -am *gl.* naložiti, naláganje -a s
 naláhko *prisl. lahnó:* ~ hoditi, ~ dihati, ~ govoriti
 nalámljati -am *gl.* nalomiti
 nalášč *in nálašč prisl. (+navlášč),* naláščen -čna -o: zaradi naláščnega zavijanja
 naléci -lézem. nalézi -te! nalégel -lêgla -o: koklja je ~a piščanecv, nalézen -a -o: ~o jajce *samo nateto, neizleženo*
 nalépati -im, nalépljati -am; naléпка -e *ž etiketa,* nalépek -пка *m obliž,* nalépen -pna -o
 nalésti -lézem: ~ bolezen, ~ se se uši, nalézel se ga je (*gl.* lesti), nalézen -a -o, nalézenost -i *ž;* nalezljiv -iva -o = nalézen -zna -o, nalezljivost -i *ž* = naléznost -i *ž;* nalezováti -újem, nalezovánje -a s
 naletéti -im na kaj, na koga (*gl.* leteti); nalèt -éta *m:* ~ čebel, ~ vode, z ~om *telov.;* nalétati -am se, nalétaj -te *in -ájte se!* nalétal -a -o *in -ála -o,* nalétan -a -o: otroci so se naletali; nalétati -am: sneg naléta, nalétanje -a s; naletávati -am: sneg naletáva, naletávanje -a s; nalétovati -ujem: sneg nalétuje, nalétovanje -a s
 naležáti -im se *gl.* ležáti, naležán -a -o
 naličeje -a s *tančica, krinka, procelje (hiše);* naličnik -a *m del šlema, ki zakriva lice,* naličnica -e *ž krinka, maska;* naličiti -im *okrasiti, +šminkati,* naličen -a -o, naličenost -i *ž;* naličen -čna -o
 nalika -e *ž* = naličnost -i *ž analogija,* naličen -čna -o *analogen,* *nalikováti -újem *podoben biti,* *nalik *predl. z dat. kakor*
 nalíšp -a *m,* nalíšpati -am, nalíšpanje -a s, nalíšpav -a -o *gizdav, izbirčen, kočljiv,* nalíšpavec -vca *m nalíšpav človek*

nalíti -lájem: ~ vina v kupico, ~ komu kupico, ~ čistega vina *povedati resnico,* ~ se vina (*gl.* liti), nalít -a -o; nalítek -tka *m,* nalív -a *m,* nalívek -vka *m,* nalívka -e *ž zašivka, vino za zalivanje,* nalíven -vna -o: ~o pero; nalívati -am, nalíval -a -o *in* nalívála -o, nalívanje -a s, nalíválec -lca [-áμ-] *m,* nalíválo -a s; nalíjati -am, nalíjálnik -a [-áμ-] *m* = nalíják -a *m*
 nálog -a *m:* plačilni ~; nalóga -e *ž:* domača ~, šolska ~
 nalóжити -ím, nalóжи -íte! nalóžil -ila -o, nalóžen -èna -o
 nalómíti -lómim, nalómi -íte! nalómil -ila -o, nalómljen -a -o; nalòm -óma *m,* nalómek -mka *m;* nalámljati -am, nalámljanje -a s
 nalóščiti -im: ~ čevlje, nalóščen -a -o, nalóščenost -i *ž*
 nalovíti -ím, nalóvi -íte! nalóvil -ila -o, nalovljèn -èna -o
 naložíti -ím: ~ drva na voz, ~ komu dolžnost, ~ jih komu *pretepesti ga,* ~ denar, preveč je nalóžil *iron. pijan je,* nalóži -íte! nalóžil -ila -o *in* nalóžilo -i -e, nalóžen -èna -o; nalóžba -e *ž,* nalóžnina -e *ž tovor,* nalóžèнец -nca *m panj, ki je na drugega naložen;* nalágati -am, naláganje -a s, nalagálec -lca [-áμ-] *m,* nalagálka -e [-áμ-] *ž*
 nalúpiti -im (se): ~ drevó, lúb, ~ krompírja, ~ se česa *naveličati se kaj lupiti;* nalúpljen -a -o: ~o drevo, ~i krompir
 nalúščiti -im: ~ strok, ~ graha; nalúščen -a -o: ~i strok, grah
 namagnétiti -im, namagnéten -a -o
 namáhniti -nem *iztegniti roko za udarec,* namáhníl -a -o *in* namáhníla -o; namáhati -am *pretepesti,* namáhal -ála -o

namákati

namákati -am: dež namáka zemljo, namákati grah v vodi, namákati obroče, perilo; šiba se ti namáka; namákanje -a s
namakniti -máknem, namakni -íte!
in namákni -te! namaknil -íla -o *in* namáknil -a -o, namáknjen -a -o [*nepoud. porsod: -mak- in -mæk-*]
namastíti -ím, namásti -íte! namástil -íla -o, namaščèn -èna -o
namázati -mázem *gl.* mazati, namázan -a -o: ~ jezik; namáz -áza m = namázek -zka m
namécati -am: veliko sadja ~
naméček -čka m *navržok, dodatek:* za ~ dati
naméniti -im *gl.* méniti 1. ~ komu kaj: to je tebi namenjeno, naménil mu je hčér za ženo, 2. ~ se kam, ~ se na Gorenjsko; naménjenec -nca m, namenílen -lna -o [*-ln-*] *slovn. finalen*, namenílnik -a [*-ln-*] m *slovn. supin*, namenílniški -a -o [*-ln-*] *supinov:* ~e oblike; namén -èna m: dober ~, doseči svoj ~, namének -nka m *kar je komu namenjeno*, naménoma *prisl.*; namémba -e ž, namém-ben -bna -o: ~a postaja; naménjati -am, namenjeváti -újem
naméra -e ž 1. *namen*, *nakana*, 2. *naključje, slučaj*, namérica -e ž: po ~i slučajno; namérnost -i ž, naméren -rna -o: ~i odvisnik *slovn. finalni*
namériti -im: 1. ~ deset vatlov platna, 2. ~ puško, besedo na koga, 3. ~ se na kaj *naleteti*, ~ se kam *nameniti se kam*, 4. naméri se *zgodí se*; namérjati -am, namerávati -am, namerávanje -a s
namésti -métem: ~ surovega masla; *gl.* mésti, naméten -a -o
namésti -mètem: ~ veliko smeti, namélo je velike kupe snega; *gl.* mésti, nametèn -èna -o

namestíti *in* naméstiti, namestím *in* naméstim, namésti -íte! naméstil -íla -o, nameščèn -èna -o *in* nameščèn -a -o; 1. *v pomenu nadomestiti:* namésten -tna -o, naméstek -tka m, namestílo -a s, namestnik -a m, namestnica -e ž, namestniški -a -o, namestništvo -a s, namestováti -újem koga, namestovánje -a s, namestoválen -lna -o [*-ln-*], namestoválec -lca [*-lc-*] m, namestováлка -e [*-lk-*] ž; 2. *v pomenu nastaviti:* nameščénc -nca m, nameščénka -e ž, namestitev -tve ž, nameščati -am, nameščanje -a s, nameščeválec -lca [*-lc-*] m, nameščeválka -e [*-lk-*] ž, nameščéválen -lna -o [*-ln-*], namestílen -lna -o [*-ln-*], namestitven -a -o [*-tvøn-*]
namésto *predl. z rod.* (*mésto, +namestu): plačati ~ brata
nametáti -mécem: ~ kamenja v jamo (*gl.* metáti), nametán -a -o, namèt -éta m
namežikniti -nem, namežikati -am, namežikávati -am, namežikováti -újem, namežikovál -ála -o [*porsod: -mæž-*]
namig -a m, namígniti -nem, namigávati -am, namigávanje -a s, namigováti -újem, namigovál -ála -o, namigovánje -a s
namílití -im *z milom namazati*, namíljen -a -o
namíslití -im *izmisliti*, namíšljen -a -o: ~a bolezen, ~i bolnik
namízen -zna -o: ~i prt, ~o vino
namlátití *in* -ítí -mlátim *gl.* mlatiti: ~ deset mernikov pšenice, ~ koga; namláčen -a -o
namočítí -móčim *gl.* močiti, namóčen -a -o, namóčenost -i ž; *gl. tudi* namákati
namólstí *in* namlésti namólzem: ~ polno golído mleka, namólzen -a -o (+namólžen): ~o mleko [*porsod: -ól-*]

namótati -am in **namotáti** -ám:
~ veliko preje (gl. motati), **namótan** in **namotán** -a -o; **namotávati** -am; **namótek** -tka m: ~ preje

namřdati -am: ~ obraz, ~ se, **namřdniti** -nem se, **namřdováti** -újem se, **namřdovál** -ála -o; **namřdek** -dka m

namreč *prisl. poudarja posamezne besede v stavku*: prišel je namreč oče, ne mati; pisal je namreč materi, ne očetu; nekaj mu manjka, namreč pridnost; doma je namreč tam, ne tukaj; prišel je namreč danes, ne včeraj; dela namreč drugače, kakor govori; ločimo dvoje stavčno zvezo, namreč priredno in podredno; predava dva-krat na teden, namreč v torek in petek; prišel je s posebnim namenom, namreč, da bi nas speljal; prišel je namreč s posebnim namenom, da bi nas speljal; prišel je s posebnim namenom, da bi nas namreč speljal (*kakor pač prenesemo poudarek na namen, prihod ali speljavo*); *vejico postavljamo pred namreč, kadar je v apoziciji ali čutimo okrajšan stavek, § 70, 2 ali 4 b. Kadar poudarja glagol v priredni zvezi, prevzema vlogo vzročnega veznika, a terja posebno besedno stavo, ker je vse le okrajšan izraz*: Poklical sem očeta, (*namreč zato, ker*) matere namreč ni bilo doma. Nikjer ni bil varen, (*namreč zato ne, ker*) metalo ga je namreč božje.

namrgódi -im: ~ obraz, usta, ~ se; **namrgóden** -a -o

namřšćiti -im: ~ obrvi, ~ se, **namřšćen** -a -o, **namřšćenost** -i ž, **namřšćenec** -nca m

namřšiti -im: ~ lasé, **namřšen** -a -o: nad čelom ~i lasje

namrvíti -ím, **namřvi** -íte! **namřvil** -íla -o, **namřvljen** -ěna -o ali s *stalnim poud.* **namřviti** -im; **namřvítev** -ive ž

namřzniti -nem *nekoliko zmrzniti*, **namřznjen** -a -o; **namřzel** -zla -o: **namřznjeno** in **namřzlo** sadje; **namřzováti** -újem, **namřzovál** -ála -o, **namřzovánje** -a s

Namur -a m *kr. i. belgijskega mesta*, **namurski** -a -o [*povsod: namřr-*]

namúzati -am se, **namúzniti** -nem se, **namúznjen** -a -o, **namúzek** -zka m

nanáglo *prisl. na naglo*

nanášati -am 1. *nalivi* ~jo prst na cesto, vse mere ~a na papir; 2. ~ se na kaj *biti v zvezi s čim*; gl. *tudi* nanesti in nanositi, *nanašanje* -a s

Nancy Nancyja [*nansi -ja*] m *kr. i. franc. mesta*, **nancyjski** -a -o [*nansijski*]

Nánde -ta m, **Nánde** -dka m *gl. Ferdinand*

naněsti -něsem: 1. veter ~e prahu v sobo, voda ~e blata na travnik, 2. beseda ~e, pogovor ~e; prenočuje, kjer ~; gl. *něsti*, *nanesèn* -ěna -o (+ *nanešen*): ~ svet

nanizati -am *v vrsto nabrati*: ~ bisere na nit, ~ stavke; **nanizováti** -újem, **nanizovál** -ála -o, **nanizovánje** -a s

Nánking -a m *kr. i. mesta na Kitajskem*, **nánkinški** -a -o; **nánking** -a m *vrsta blaga*, **nánkingast** -a -o: ~a suknja

nanosíti -nósim: ~ vodé v čeber, ~ se *naveličati se nošnje*, **nanóšen** -a -o (*gl. nositi*); **nanóšenost** -i ž, **nanòs** -òsa m *kar voda nanese*, **nanosíca** -e ž *dež, ki ga veter nanaša od strani*

nanósnik -a m *šćipalnik (vrsta naočnikov)*, **nanósniški** -a -o

+naobraziti

+naobraziti -im *izobraziti*, +naobrážen -a -o *izobražen*, +naobráženost -i *ž izobraženost*, +naobrazba -e *ž izobrazba*
naočarka -e *ž vrsta kač*
naočniki -ov *m mn.*, naočniški -a -o
naóknica -e *ž, nav. mn.* naóknice -ic, naókniški -a -o; naókenski -a -o [-kən-]: ~e rože, ~i toplomer
naokóli *prisl.*: vse ~, povsod ~, naokóli in naokóli, tod naokóli (+naokólo, +naokólu)
naokróg *prisl.*: vse naokróg, povsod naokróg, tod naokróg
naópak *prisl. narobe*: obleči srajco ~, obrniti suknjo ~, brati ~ *nazaj, od vzad*
naostríti -ím, naóstri -íte! naóstril -íla -o, naostrèn -éna -o, naostrénost -i *ž*
nápa -e *ž nastrešje, streha nad odprtím ognjiščem*
napádati -am: ~ sovražnike, bolezni me ~a, napádanje -a *s.* napadálec -lca [-áú-] *m*, napadálnica -e [-áú-] *ž*, napadálni -lna -o [-ln-], napadálnost -i [-ln-] *ž*
napájati -am, napájanje -a *s.* napájalec -lca [-áú-] *m*, napájalka -e [-áú-] *ž*, napájálnik -a [-áú-] *m*, napájálen -lna -o [-ln-]: ~e naprave; napájáč -a *m*, napajališče -a *s*; *gl.* napojíti
nápak *prisl. ne prav, napačno*, nápaka -e *ž*, nápačen in napáčen -éna -o, nápačnost in napáčnost -i *ž*
napást -i *ž napad, skušnjava, neprijetnost, nesreča*; napásten -tna -o, napástnik -a *m*
nápast -i *ž porednost, nerodnost*, nápasten -tna -o
napásti -pádem, napádel -dla -o in napál -ála -o, *gl.* napádati; napád -áda *m*, napáden -dna -o, napádnost -i *ž*, napádnik -a

m; napadljív -íva -o, napadljívost -i *ž*; napádoma *prisl.*
napásti -pásem (se): pastir ~e živino, napášen -a -o (+napášen -a -o): ~a živina, napášenost -i *ž*, napášenec -nca *m*
napéči -em (se) *gl.* peči: ~ kruha, jabolko, ~ se s čim *opeči se, prevariti se*, napečen -éna -o
napeljáti -péljem: ~ vodó na mlin. ~ elektriko v vas, ~ besedo, pogovor na kaj, ~ koga k čemu (*gl.* peljáti), napelján -a -o; napeljáva -e *ž*, napeljávati -am, napeljávanje -a *s*; napeljévati -újem, napeljévál -ála -o, napeljévánje -a *s.* napeljévalec -lca [-áú-] *m*, napeljéválnica -e [-áú-] *ž*, napeljéválnen -lna -o [-ln-]: ~a dela
napénjati -am (se): ~ lok, veter napénja jadra, jed ~a, ~a me, napénjanje -a *s*; *gl.* napéti
napéríti -im 1. *nasaditi, da štrli kakor perje (n. pr. puranu, ki se naperi)*: ~ zajca s slanino, ~ grablje *nasaditi jim zobe*, ~ koló *vstaviti špice*, ~ nit *vdeti*, ~ sulico *nasaditi ji ostrino*; 2. *nameriti*: ~ kaj proti komu, ~ tožbo; napérjen -a -o, napérjenost -i *ž*: ~ misli, volje *fil.*; napérjati -am, napéra -e *ž špice na kolesu, ogrodje dežnika ipd.*, napérek -rka *m, mn.*, napérki *zobje pri grabljah, na brani ipd.*
napéti -pnèm (se), napni -íte! napél -a -o, napét -a -o, napétye -a *s*; napéti struno, petelina na puški, vse sile; sapa napnè jadra, napéta cesta, napéto se držati, gledati; napétost -i *ž*: visoka ~, ~ ceste, napenljiv -íva -o, napòn -óna *m*, napónski -a -o; *gl.* napénjati
napétnik -a *m, nav. mn.* napétniki -ov *pete pri čevljih, zlasti nabitki*

napetoličen -čna -o *napetih lic, bombastičen, napetoličnost -i ž napèv -éva m melodija, napèven -vna -o*

napháti -hám in -šem 1. ~ veliko ječmenove kaše, 2. ~ vrečo (*natrpáti*); *gl. phati*

napihniti -nem (se). *napihnjen -a -o, napihnjenec -nca m, napihnjenka -e ž. napihnjenost -i ž; napihati -ham in -šem. napihan -a -o: veter je prahu napihal v sobo; napihováti -újem (se), napihovál -ála -o, napihovánje -a s, napihoválec -lca [-áú-] m, napihoválka -e [-áú-] ž. napihoválen -lna -o [-ln-]. napihávati -am. napihávánje -a s*

napíli -im *s pilo načeti, napíli določeno količino; napíli -im se naučiti se brezmiselno; napílek -lka [-lk-] m*

napisáti in *napisati -šem gl. pisati, napis -a m, napisen -sna -o, napisnik -a m; napisováti -újem, napisovál -ála -o, napisovánje -a s, napisoválec -lca [-lc-] m*

napíti -jem (se): ~ komu na zdravje, ~ se vode, vina, goba se napije; *gl. píti; napítek -tka m, napíten -tna -o, napitnica -e ž, napitnina -e ž, napitnínski -a -o; napívati -am, napívanje -a s, napijati -am, napijánje -a s*

naplačílo -a *s placílo na račun, narrej*

naplahotáti -ám, *naplahotáj -ájte! naplahotáł -ála -o potegniti koga (za nos), nalagáti koga, natvesti komu kaj*

napláten -tna -o *nesoméren, na eno plat večji: ~a streha, ~ kozolec; naplátnost -i ž; tudi naplatèn [-lèn] -tnà -ò*

naplavíti -ím, *naplávi -íte! naplávil -íla -o: voda je naplavíla veliko zemlje; naplavljén -éna -o in naplávljen -a -o: ~a zemlja; napláven -vna -o aluvialen:*

~a zemlja, naplavína -e ž, napláv -áva m, naplavítev -tve ž; naplávljanje -a s

naplèsti -plètem: ~ *nogavic, ~ ženitev, ~ komu kaj spletkariti zoper koga, zagosti jo, ~ koga pretepsi; gl. plèsti; naplèt -éta m; naplétati -am, naplétanje -a s*

naploskáti -ám: ~ *žebljè napraviti jim glavice ploske; naploskàj -ájte! naploskál -ála -o, naploskán -a -o*

naplòskati -am se: *ob koncu se dvorona kar ni mogla naplòskati*

napóčiti -im 1. *malo počiti: napóčen lonec, 2. dan je napóčil, tudi napóčiti se: zor se napóči*

napodíti -ím, *napódi -íte! napódil -íla -o in napódlilo -i -e, napodèn -éna -o, napodénec -nca m*

napogníti -pógnem, *napógni -íte! napógnil -íla -o, napógnjen -a -o*

napojíti -ím, *napóji -íte! napójil -íla -o in napójilo -i -e, napojèn -éna -o, napój -ója m, napojíšče -a s, +napojnina -e ž napitnina; gl. tudi napajati*

napókati -nem *počiti; napókati -am na več krajih počiti: napókan lonec; napókati -am koga natepsi, nabiti; napókati se močno se najesti; napók -óka m*

+ **napol na pol** (*gl. pol*)

Napóleon -a *m os. i., Napóleonov -a -o: ~e zmage, napóleonski -a -o: ~a podjetnost; napoleon-dór -a m zlatnik*

napólniti in -íti -pólnim *gl. polniti, napólnjen -a -o, napólnítev -tve ž, napólnilen -lna -o [-ltn-]; napólnjeváti -újem, napólnjevál -ála -o, napólnjevánje -a s, napólnjeválen -lna -o [-áln-], napólnjeválec -lca [-áú-] m [povsod: -pojún-]*

napòn -óna *m, napónski -a -o, gl. napeti*

napòr

napòr -òra *m*, napóren -rna -o, napórnost -i *ž*
 napósled *prisl.* nazadnje, končno
 napósodo *prisl.*: ~ dati posoditi, ~ vzeti izposoditi si
 napošev *prisl.*, napoševen -vna -o, napošévnost -i *ž*
 napóta *in* nápota -e *ž*: ~o delati, v ~o biti, napótje -a *s* napota, napóten -tna -o, napótljaj -a *m*, napótljiv -iva -o, napótnik -a *m* = napótněž -a *m*; napótovati -ujem komu *biti napoti, ovirati koga*
 napóti *prisl.*: ~ je bil, zato sem ga brcnil proč, toda na poti je bil, zato ga ni bilo doma
 napótiti -im: ~ koga pokazati *mu pot*, to me je napótilo, da... to mi je pokazalo pot (pripravilo do tega), da..., ~ se odpraviti se na pot; napótek -tka *m* = napótilo -a *s* navótilo, *instrukcija*, napóten -tna -o: ~i ljudje taki, ki so na poti, na cesti
 napovédati -povém (se): ~ kugo, potres, vreme prerokovati, ~ vojno komu, za nedeljo se je napovédal; napovéj -tel *in* napovédi -tel napovédal -a -o, napovédan -a -o; napovédanec -nca *m*, napovédanka -e *ž*, napovédanost -i *ž*; napóved -i *ž*: vojna ~, vremenska ~, napóveden -dna -o: ~i stavek, napovednik -a *m*, napovednica -e *ž*
 napovedováti -újem, napovedovál -ála -o, napovedovánje -a *s*, napovedoválec -lca [-áju-] *m*, napovedoválka -e [-áju-] *ž*, napovedoválski -a -o [-áju-]: ~a služba v radiu, napovedoválnica -e [-ln-] *ž* prostor v radiu, kjer napovedujejo spored, napovedoválnen -lna -o [-ln-]
 +naprám *predl. do, proti, nasproti*: hladnost +napram njemu do njega, ljubezen +napram domovini do domovine, +napram

takim možem sem brez moči proti, nasproti takim možem
 naprašíti -ím, napraší -itel naprašíl -íla -o, naprašèn -èna -o, naprašénost -i *ž*
 napráti -pèrem *gl.* prati, naprán -a -o: napráti poln škafo perila, dež me je naprál; napírati -am, napíranje -a *s*
 napráva -e *ž* 1. delo: odločili so se za naprávo vodovoda (da napravijo vodovod), 2. izdelek: vodovodna napráva
 napráviti -im 1. ~ obleko, ~ pot, ~ neumnost, ~ kozla za vrtnarja; ~ si denarja; 2. ~ koga obleči ga, ~ se obleči se 3. ~ se kam, ~ se na pot; po tujem vplivu včasih nepotrebno vezemo ta glagol s samostalniki, namesto da bi uporabljali ustrezni glagol: *~ odkritje odkriti, *~ znanje seznaniti se, *~ preiskavo preiskati, *~ sporazum sporazumeti se; vendar je v nekaterih zvezah tak opis potreben, n. pr. preiskava, ki jo je napravila komisija, je pokazala...; naprávljati -am, naprávljanje *in* -ánje -a *s*, naprávljálnica -e [-ln-] *ž* oblačilnica
 napréči -préžem: ~ konja, voz; naprézi -tel naprégel -gla -o, napréžen -a -o; *gl.* naprégati
 naprédek -dka *m*, napréden -dna -o, naprédnost -i *ž*, naprednják -a *m*, naprednjáštvo -a *s*; naprédovali *in* napredováti, naprédujem *in* napredújem, naprédoval -a -o *in* napredovál -ála -o, napredovánje -a *in* napredovanje -a *s*
 naprégati -am, napréganje -a *s*; napréga -e *ž* (dejanje *in* stvar), napréžen -žna -o: ~i konj; naprézati -am, naprézanje -a *s*
 napréj *prisl.* 1. krajevno: iti ~, ni vedel ne ~ ne nazaj, 2. časovno: za naprej v prihodnje

bo drugače, 3. *načinovno*: moliti, brati ~; ~ in ~ *kar naprej*; ura +gre naprej *prehiteva*, napréjšnji -a -e: ~a odpoved
naprésti in naprésti -prêdem *gl.* presti; napredèn -êna -o in napréden -a -o
napróđaj *prisl.*: ~ dati, to ni ~
naprosíti -prosim: ~ koga za pomoč, ~ lesa za novo hišo (*gl.* prositi), napróšen -a -o; +napróšati -am *prosili*, +naproša se *prosi se, prosimo*
napróti *prisl.*: mu je šel naproti *vedé in s prijaznim namenom*; loči od nasproti: mu gre nasproti *po naključju ali s sovražnim namenom*, sovražno je delal nasproti, povsod je govoril njemu nasproti; *gl. tudi* nasproti
naprsen -sna -o: ~a igla, naprsnik -a *m kar se nosi na prsih*
naprstec -tca *m bot.*
naprstnik -a *m*
naprtíti -im *naložiti*, naprtén -a -o; naprtováti -újem, naprtovál -ála -o: kar si kdo naprti, nosi do smrti
naprvo *prisl. najprej*; najnaprvo *prisl., gl. najprej*
napüh -úha *m*, napúhniti -nem (se), napúhnjen -a -o, napúhnjenec -nca *m*, napúhnjenka -e ž, napúhnjenost -i ž, napúhel -hla -o, napúhlost -i ž, napuhlína -e ž; napuhováti -újem (se)
napúlití -im, napúljen -a -o, napulítev -tve ž, napúlek -lka [-lk-] *m kar kdo napuli*
napustíti -ím *popustiti*: ~ krilo, ~ verigo za en člen (*gl.* pustiti); napúšcati -am, napúščanje -a *s*
napúšč -a *m tisti del strehe, ki moli preko zidu, in prostor pod njo*. napúšček -čka *m*
narahljáti -ám *gl.* rahljati: ~ prst, ~ veliko sena; narahlján -a -o: ~a zemlja, ~a trava

naráhlo *prisl.* = naráhlo *prisl.*
narámen -mna -o: ~i koš, narámnica -e ž, *nav. mn.* narámnice, narámnik -a *m torba za naramo, nahrbtnik*, narámka -e ž *epoleta*
narásti -rás(t)em *gl.* rasti: voda je narásla, narásla voda; naráslost -i ž: ~ vode; naráščen -a -o; narástek -tka *m*: rižev ~; naráščati -am (se), naráščanje -a *s*
naraščáj -a *m*, naraščájski -a -o, naraščájnik -a *m*, naraščájnica -e ž, naraščájniški -a -o
naráva -e ž, naráven -vna -o; naravoslóvje -a *s*, ~slóven -vna -o, naravoslóvec -vca *m*, ~slóvski -a -o; naravopísje -a *s*, ~písen -sna -o, ~písec -sca *m*
naravnáti -ám: ~ izvinjeni ud, ~ uro, ~ top, ~ koga na pravo pot, ~ se kam *pripraviti se*; *gl.* ravnati, naravnán -a -o; naravnálen -lna -o [-ln-]: ~i vijak; naravnálo -a *s*, naravnáč -a *m gumb pri radiu*, naravnáva -e ž; naravnávati -am, naravnávanje -a *s*, naravnáválen -lna -o [-ln-], naravnáválec -lca [-lc-] *m*
narávnost *prisl.*: iti ~, kar ~ povedati *brez ovinkov*; *namesto poudarnega naravnost rabimo rajši* kar: to je *naravnost strašno, *naravnost nórel je kar; narávnosten -tna -o *neposreden*
narázen in narázen *prisl. vsaksébi*: daleč ~, hiše so daleč ~, vasi sta tri ure ~, ~ iti, ~ dejati
Narcís -a *m os. i. grš. mit.*; narcís -a *m in narcisa* -e ž *bot. ključek*, narcísen -sna -o: ~a polja pod Golico
naréčje -a *s dialekt*, naréčen -čna -o, naréčnost -i ž
náred in naréd *prisl. pripravljen*: ladje so za boj ~, ali ste ~?

narédba

naréden -dna -o: ~ biti k čemu *pripravljen biti*, nož ni ~ *ni pripraven*, narédnost -i ž

narédba -e ž, *rod. mn.* narédb, 1. *ureditev, naprava*: poslopje ima dobro narédbo, narédbe pri vodnjaku, 2. *odlok, odločba*; narédben -a -o [-bən-]

naréditi -ím. narédi -íte! narédil -íla -o. narejèn -êna -o, narejènost -i ž, narejènec -nca m, narédek -dka m; naréjati -am, naréjanje -a s

narédkoma *prisl. kraja in časa*: ~ sejati. ~ nas obiskuje

narédnik -a m, narédniški -a -o

narékati -am za umrlim *tožiti za njim. objokovati ga*, narékavica -e ž *najeta ženska, ki toži za umrlim*

narekováti -újem, narekovál -ála -o, narekovánje -a s, narekoválec -lca [-lc-] m, narekoválka -e [-lk-] ž; narèk -éka m *diktát*, narékoma *prisl.*: brati ~; narekováj -a m

narézati -rèzem, narèz -éza m, naréza -e ž, narézek -zka m *narézano meso*; narezováti -újem, narezovál -ála -o, narezovánje -a s; narezljáti -ám *gl. rezljati*, narezljávati -am, narezljávanje -a s

naríbat -am, naríban -a -o: ~ o zelje

narísati -ríšem, narís -a m, narísek -ska m

narkótikum -kuma m *mamilo, mn.*

narkótika -tik s, narkótičen -čna -o *omamljiv*, narkotizírati -am *omamiti*, narkotizíranec -nca m *omamljenec*; narkóza -e ž *omama*

naróbe *prisl.*: ~ delati, ~ govoriti, vse gre ~, ~ svet; naróben -bna -o, naróbnost -i ž, naróbnec -a m

naróčaj -a m, naróčeje -a s: v ~ vzeti, v ~ u imeti, nositi, ~ drv, naróčen -čna -o

naróčiti -ím: ~ komu kaj, ~ voz, knjigo, ~ si kaj; naróči -íte! naróčil -íla -o, naróčen -êna -o; naróčilo -a s, naróčilen -lna -o [-ln-], naróčilnica -e [-ln-] ž; naróčník -a m, naróčnica -e ž, naróčniški -a -o, naróčnina -e ž, naróčítev -tve ž, naróčba -e ž, naróčben -a -o [-bən-]; naróčati -am, naróčanje -a s, naróčeváti -újem, naróčevál -ála -o, naróčeválec -lca [-dú-] m, naróčeválski -a -o [-dú-], naróčeválnica -e [-ln-] ž

národ -a m, národíc -a m, národen -dna -o (*národov -a -o): ~ a volja *ali* volja národa (*národova volja), ~ a osvoboditev, národnoosvobodílen -dílna -lno [-ln-], národno gospodarstvo, národnogospodárski -a -o; národnost -i ž, národnosten -tna -o: ~ a meja; *loči sh.* národ, národni (*ljúdstvo, ljudski*) *od slov. národ, naroden (nacionálen)*

narodnják -a m, narodnjákinja -e ž, narodnjáski -a -o, narodnjáštvo -a s, *zaničlj.* narodnjákar -ja m, narodnjákarstvo -a s

narodopís -a m = narodopísje -a s *etnografija*, narodopísen -sna -o, narodopísec -sca m; narodoslóvje -a s = narodoznánstvo -a s *etnologija*, narodoslóven -vna -o, narodoslóvec -vca m, narodoslóvski -a -o

nárok -a m: sodni ~

nárok *prisl. na róko*: ~ mi je; nárokčen -čna -o *priročen, prikladen*, naróčnost -i ž

nárok -a m, *nav. mn.* nároki -ov *manšete*; nárokva -e ž = nárokvíca -e ž *nakit na roki, zapestnica*; naróčka -e ž *zapestnik, rokavec, manšeta*, naróček -čka m, naróčnica -e ž *zapestnica, liturg. manipel*

narópati -am, narópan -a -o: ~ o blago

nàrt *nárta m zgornji del stopala, usnje za zgornji del čevlja, nárten -tna -o, nártница -e ž*

narúšiti -im: ~ skalo, narúšeno zdravje

naruváti in narvátí narújem, narúj -tel nar(u)vál -a -o, nar(u)ván -a -o

nárval [-al] -a *m samorog (vrsta kitov)*

nasadíti -ím: ~ cvetlice, ~ vrt s cveticami, ~ kokoš, ~ jajca kokoši, ~ ribe v ribnik, ~ ribnik z ribami, ~ vrata, okno, ~ sekiro, ~ snopje na pôdu; **nasádi** -íteľ **nasádil** -íla -o, **nasajèn** -èna -o *nataknjen, slabe volje, nasajènost -i ž razburljivost, slaba volja, nasajènka -e ž nasajeno jajce*; **nasàd in násad** -áda *m nasáden -dna -o; násájati -am, násájanje -a s*

+nasamáríti -im *koga prevariti, opehariti, natvesti komu kaj*

nasedéti -sedim se *gl. sedeti, nasedèn -èna -o, nasedènost -i ž nasejáti -séjem gl. sejati, naseján -a -o, nasejánost -i ž; nasev -éva m, nasevek -vka m, nasetev -tve ž*

nasékati -am: ~ drevo, ~ drv, ~ se ga *napili se, nasékan -a -o; nasekováti -újem, nasekovál -ála -o, nasekovánje -a s; nasekljáti -ám gl. sekljáti; nasek -éka m, naséka -e ž nasekano meso*

naselítí -sélím *gl. seliti: ~ ljudi, ~ deželo z ljudmi, ~ se; naseljen -a -o, naseljenec -nca m, naseljenka -e ž, naseljenski -a -o, naseljenost -i ž; naselítev -tve ž, naselíšče -a s, naselje -a s, mn. naseľja -lij; naseľbina -e [-lb-] ž, naseľbinski -a -o [-lb-]; naseľen -lna -o [-ln-] *prípraven za naseľitev, naseľnik -a [-ln-] m naseľnica -e [-ln-] ž, naseľníški -a -o [-ln-], naseľnost**

-i [-ln-] ž; **naseľjeváti -újem, naseľjevál -ála -o, naseľjevánje -a s, naseľjeválec -lca [-áú-] m, naseľjeválka -e [-áú-] ž, naseľjeválen -lna -o [-ln-]: ~a politika**

nasésti -sèdem: *ptič je nasèdel (na limanico), *nasésti komu dati se speljati, iti komu na led, ladja je nasèdla (na sipino), nasèdli brod*

nasílen -lna -o [-ln-], **nasíľnež** -a [-ln-] *m = nasíľnik -a [-ln-] m, nasíľnost -i [-ln-] ž, nasíľstvo -a [-ls-] s, nasíľje -a s*

nasípati -am *in -ljem, nasípáanje -a s, nasíp -a m, nasípína -e ž, nasípínna -e ž, nasípínica -e ž jama za krompir ali za repo, zemlja za nasípáanje, nasípáč -a m; nasípávati -am, nasípávanje -a s, nasípováti -újem, nasípováł -ála -o, nasípovánje -a s; gl. tudi nasuti*

nasítíti -im: ~ koga s kruhom, ~ se s kruhom, ~ se kruha; **nasíčen** -a -o: ~ z elektriko (+elektrike), **nasíčenje** -a s, **nasíčenost** -i ž; **nasíten** -tna -o, **nasítňost** -i ž, **nasítľjiv** -íva -o, **nasítľjivost** -i ž; **nasíčati** -am, **nasíčanje** -a s; **nasíčeváti** -újem, **nasíčevál** -ála -o, **nasíčevánje** -a s

naskočíti -skóčím *gl. skočiti, naskóčen -a -o; naskók -óka m, v naskóku = naskókoma prísl.; naskóčen -èna -o kar sodí k naskoku: naskóčne lestvice; naskóčen -èna -o kar se dá naskočíti = naskočľjiv -íva -o; naskákati in -áti -káčem se gl. skakati; naskakováti -újem, naskakovál -ála -o, naskakovánje -a s, naskakoválec -lca [-áú-] m, naskakoválen -lna -o [-ln-]*

naskopáriti -im: ~ si veliko premoženja, naskopárjen -a -o

naskrivàj

naskrivàj *prisl.* = naskrivoma
prisl. skrivaj, skrivši

naskúbsti -skúbem, naskúbel -bla
-o, naskúben -a -o (+naskúbiti,
+naskúbil, +naskúbljen)

nasláda -e ž, nasláden -dna -o,
nasládnost -i ž, nasládnež -a m
= nasládnik -a m, nasládilo -a
s; nasláditi -ím, nasládi -íte!
nasládil -íla -o, naslajèn -èna
-o; naslájati -am (se), naslájaj-
nje -a s

nasledíti -ím: ~ koga *slediti za*
kom; naslédi -íte! naslédil -íla
-o; naslédek -dka m *posledica*,
naslédstvo -a s, naslédstven -a
-o [-*tvàn*-]: ~a država; naslé-
den -dna -o, naslédnik -a m,
naslédnica -e ž, naslédnji -a -e
sledeti, naslédnjič *prisl. prihod-*
njič; nasledováti -újem: ~ koga
in komu *nastopiti za kom*, na-
sledovàl -ála -o, nasledovánje
-a s, nasledoválec -lca [-*du*-] m

naslíkati -am, naslíkan -a -o

nasloníti -slónim (se), naslóni -íte!
naslónil -íla -o, naslónjen -a -o;
naslonéti -ím se, naslóni -íte se!
naslónel *ali* naslónèl -éla -o:
ves dan sloníš tu, si se menda
že ~; naslòn -óna m, naslónek
-nka m, naslóníla -a s, naslón-
nica -e ž = naslónka -e ž *en-*
klitika, naslónišče -a s, naslo-
nítev -tve ž, naslómba -e ž;
naslánjati -am (se), naslánjanje
-a s, naslanjáč -a m = naslo-
njáč -a m, naslanjáló -a s

naslòv -óva m, naslòven -vna -o:
~i list; naslovíti -ím: ~ pismo
na koga, naslòvi -íte! naslòvil
-íla -o, naslòvljen -èna -o *in*
naslòvljen -a -o; naslòvljenec
-nca *in* naslòvljenec -nca m,
naslòvljenka -e *in* naslòvljenka
-e ž, naslòvnik -a m *adresar*,
naslovitev -tve ž; naslávljati
-am, naslávljanje -a s

nasméh -a m, nasméhoma *prisl.*,
nasméšek -ška m, nasméhljaj
-a m, nasmehljiv -íva -o; na-
sméhniti -nem se; nasmíhati
-am se, nasmíhanje -a s; na-
smehováti -újem se, nasmeho-
vàl -ála -o, nasmehovánje -a s;
nasmehljáti -ám se, nasmeh-
ljáj -ájte se! nasmehljál -ála -o,
nasmehlján -a -o; nasmehijá-
vati -am se, nasmehijávanje -a s
nasmejáti -sméjem *in* -sméjam se
gl. smejati, nasmeján -a -o: ~
obraz, nasmejánost -i ž

nasméšek -ška m *gl.* nasmeh

nasmetíti -ím, nasmeti -íte! na-
smétil -íla -o *in* nasmétilo -i -e,
nasmetèn -èna -o: nasmetíti po
sobi *ali* sobo

nasmolíti -ím, nasmòli -íte! na-
smólil -íla -o *in* nasmólilo -i -e,
nasmoljèn -èna -o, nasmoljènc
-nca m

nasmráditi -im: ~ hišo, ~ po
hiši, nasmrájen -a -o; nasmrá-
jati -am

nasmúkati -kam *in* -čem *gl.* smú-
kati

nasnováti -snújem *gl.* snovati: ~
platno, ~ zaroto, delo, pesem;
nasnován -a -o; nasnóva -e ž,
nasnútek -tka m *osnutek*

nasolíti -ím, nasòli -íte! nasólil
-íla -o, nasoljèn -èna -o, na-
soljènost -i ž

naspáti -spím se *gl.* spáti, naspán
-a -o, naspánost -i ž; naspánc-
kati -am se *otr.*, naspánčan -a -o
nasploh *prisl. splošno, na splošno*:
~ so ljudje zadovoljni

naspòl [-*spòl*] *prisl.*: ~ kaj imeti
vsak pol

naspróti 1. *prisl.* biti komu ~
biti proti komu, delati ~, po-
staviti se ~ (*sovražno*); stano-
vati ~, sedeti ~ (+*vis-à-vis*);
2. *predl. z rod.*: sedel je ~
njega, ~ hiše; *gl.* tudi naproti;
— naspróten -tna -o, nasprót-

nost -i ž, nasprótek -tka *m* *pendant*, nasprótte -a *s* = nasprótsvo -a *s*, nasprotljív -íva -o, nasprotljívost -i ž, nasprotljívec -vca *m*, nasprótnik -a *m*, nasprótnica -e ž; nasprotováti -újem, nasprotovál -ála -o, nasprotovánje -a *s*, nasprotoválec -lca [-áú-] *m*

nasrškati -am *se*: ~ se česa, ~ se ga *napiti se*

nasršiti -im *se*, nasršen -a -o, nasršenost -i ž

nastániti -im: ~ vojake, ~ se, nastánjen -a -o, nastánjenec -nca *m*, nastánjenost -i ž, nastanitev -tve ž; nastanjeváti -újem, nastanjevál -ála -o, nastanjevánje -a *s*, nastanjeválen -lna -o [-ln-]

nastáti -nem, nastáni -íte! nastál -ála -o: *nastála je noč *zročilo se je*, *nastál je dan *zdanilo se je*, *toda*: iz meglenea jutra je nastál najlepši jesenski dan (*ker ni ustreznega prostega glagola*); nastánek -nka *m*; nastájati -am *in* -em, nastájanje -a *s*

nastáti -stojím *se*, nastój -te *se*! nastál -a -o, nastán -a -o, nastánost -i ž

nastáviti -im: ~ past, mrežo, ~ nož na prsi, ~ nogo komu, da se spotakne, ~ uho, ~ sod, ~ koga *namestiti ga*, ~ se; nastávljen -a -o, nastávljenec -nca *m*, nastávljenka -e ž; nastáva -e ž *past, zaseda*, nastáven -vna -o; nastávek -vka *m*, nastávek -čka *m*, nastávitelj -a *m*, +nastávník -a *m* *učitelj*, +nastávnica -e ž *učiteljica*; nastávljati -am, nastávljaj -te *in* -ájte! nastávljal -a -o *in* -ála -o, nastávljanje -a *in* nastávljánje -a *s*

nastávkati -am *žito, lan dejati v stavke*

nastláti -stéljem *gl.* stláti, nastlán -a -o; nastiljati -am, na-

stíljanje -a *s*; nastélja -e ž *stelja* = nástil [-iú] -íla *m*, nastiljáč -a *m*

nastopáč -a *m* +*hohštapler*, nastopáški -a -o +*hohštaplerski*, nastopáštvo -a *s* +*hohštaplerstvo*, +*hohštaplerija*

nastopíti -stópim *gl.* stopiti: ~ pot, službo, kazen, ~ ostro proti čemu, ~ na odru; novi časi so *nastopili *prišli*, mrz je *nastopil *pritisnil*, noč je *nastopila *zročilo se je*, med prodajalci je *nastopila *anarhična konkurenca se je razširila*; nastóp -ópa *m*, nastópek -pka *m* *nasledek, posledica*, nastópen -pna -o: ~i govor; nastópati -am, nastópanje -a *s*

nastrádati -am *se* *pretrpeti dosti stradanja*, +nastrádati -am *trpeti škodo, doživeti nesrečo, ponesrečiti se, stakniti jo, naleteti*

nastréči -stréžem *gl.* stréči: ~ škač vode pod kapom, krvi v skledico

nastrelíti -ím, nastréli -íte! nastrelíl -íla -o, nastreljèn -èna -o: nastrelíti (*obstreliti*) zajca, veliko divjačine; nastréljati -am

nastréšek -ška *m* = nastréšje -a *s* *nadstrešek, napušč*

nastrgati -gam *in* -žem: ~ hrena, nastržek -žka *m*

nastríči -žem *gl.* stríči: 1. ~ blago *načeti s škarjami*, 2. ~ veliko volne; nastrížen -a -o

+**nastrojénje** -a *s* *razpoloženje, občutje*, +nastrojén -a -o *razpoložen*

nastrojíti -strójim *gl.* strojiti: ~ veliko kož, ~ koga *premlatiti*, nastrójén -a -o: ~a koža

nasúkati -kam *in* -čem *gl.* sukati: ~ prejo na vreteno, ~ veliko preje; nasúkan -a -o: ~i brki

nasušiti -ím, nasúši -íte! nasúšíl -íla -o, nasušèn -èna -o

nasúti

nasúti -sújem *in* -spèm, nasúj -te!
 nasúl -a -o, nasút -a -o, nasútost -i ž; *gl. tudi* nasipati
 nasvèt -éta *m*; nasvétovati -ujem,
 nasvétovan -a -o, nasvétovanje -a *s*,
 nasvétovanec -nca *m kogar kdo za kaj nasvétuje*
 naš náša -e; po naše, po našem
 našáriti -im, našárjen -a -o, našárjenec -nca *m*,
 našárjenost -i ž; našáriti se *pisano se obleči*
 naščúvati -ščúvam *in* -ščújem, *tudi*
 naščúti -jem: ~ psa na koga; naščút -a -o,
 naščúvan -a -o, naščúvanost -i ž
 našémíti -im, našémljen -a -o, našémljenec -nca *m*,
 našémljenka -e ž, našémljenost -i ž,
 našémítev -tve ž, našémljenje -a *s*;
 našemáriti -im *in* našemúriti -im
 našéškati -am, našéškan -a -o, našéškanec -nca *m*
 našíti -šijem: ~ trak na obleko, ~ mnogo oblek,
 našít -a -o; našítek -tka *m*; našítost -i ž,
 našív -a *m*, našíven -vna -o, našívati -am
 naškóditi -im: grozdje lepo kaže, če mu še kaj ne naškódi;
 naškódovati -ujem *in* naškodováti -ujem
gl. škodovati
 naškropíti -im, naškropí -íte! naškropíl -íla -o,
 naškropljèn -éna -o; naškrápljati -am = naškrápati -am:
 dež je začel ~, naškrápljanje -a *s*
 našóbiti -im se *šobo narediti*, našóbljen -a -o,
 našóbljenec -nca *m*, našóbljenka -e ž,
 našóbljenost -i ž
 našópíríti -im, našópírjen -a -o: ~ človek;
 našópírjenec -nca *m*, našópírjenka -e ž,
 našópírjenost -i ž
 naštéti -jem *gl. šteti*, naštét -a -o, naštétje -a *s*;
 naštévatí -am, naštévanje -a *s*,
 naštévanka -e ž
 naštudírati -am: igro, ples ~

+našúntati -am *naščuvati*, *nahújskati*,
 +našúntan -a -o *naščuvan*, *nahújskan*,
 +našúntanec -nca *m* *naščuvanec*,
nahújskanec, +našúntanost -i ž
naščuvanost, *nahújskanost*
 našvígati -am koga *s* šibo ali z bičem
 našvrkati -am, našvrkan -a -o
 nát -i ž *perje pri repi*, *korenju*, *krompirju ipd.*, nátje -a *s*
 natákati -am, natákanje -a *s*, natákar -ja *m*,
 natákarica -e ž, natákarski -a -o,
 natákarstvo -a *s*; *gl. natočiti*
 natakníti -táknem, natakni *in* natakni -íte!
 nataknil -íla -o, nataknenje -a -o
 [nepoud. povsod: -tak -in -tak-];
 nataknenost -i ž, nataknenec -nca *m*
 Natálija -e ž *os. i.*, Natáša -e ž
 natánčen -čna -o, natánčnost -i ž,
 natánčnež -a *m*, natánčnica -e ž
 natánko *prisl. natančno, točno*: ura je ~ osem.
 začne se ~ ob 10^h, tehta ~ 10 kg;
 loči od na tanko: natanko (*skrbno*)
 je razrezal — na tanko (*na tanke kose*)
 je razrezal
 natečaj -a *m* *razpis*, *konkurz*, natečajen -jna -o:
 ~i *razpis*
 natéči -téčem *gl. teči*:
 natéklo je iz soda pet škafov
 vina, ribnik se je natékel;
 natékati -am (se); natók -óka *m*,
 natékanje -a *s*
 natégniti *in* -tegníti -tégnem:
 ~ vrv, ~ komu ušesa;
 natégni -íte! natégnil -íla -o,
 natégnjen -a -o;
 natégati -am, natéganje -a *s*;
 nategováti -ujem, nategováł -ála -o,
 nategovánje -a *s*;
 natèg -éga *m*, natéga -e ž,
 nategáč -a *m* *sodarsko orcdje (psica)*,
 nategljív -íva -o; *gl. tudi* natezati
 natèpstí -tèpem *gl. tèpsti*: ~ koga,
 natèpla se je velika truma;
 natèpati -am: ~ kruh, žgance;
 natepávati -am, natepávanje -a *s*

natésnoma prisl., na tésno, na -em
natézati -am = natégati -am, natezávatí -am, natezávanje -a s, natezovátí -újem, natezovánje -a s; natéza -e ž, natezálo -a s, natezálnik -a [-áμ-] m, natezálnica -e [-áμ-] ž, natezáč -a m, natézen -zna -o, nateznica -e ž; *gl. tudi* nategniti
natič -íča m, natičje -a s; natiški -a -o: ~i fižol, grah
natíhoma prisl., na tihem, na tiho
natíkati -kam in -čem, natíkanje -a s, natíkalo -a s, natíkálen -lna -o [-ln-]
natípkati -am na stroj napisati, natípkán -a -o: ~ rokopis
natísniiti -nem, natísnijen -a -o; natískati -am, natískovátí -újem, natískovál -ála -o, natísk -a m (+natísek) = natís -a m, natísen -sna -o
natkátí -tkám in -tkém gl. tkati, natkán -a -o, natkánost -i ž
natláčítí -im: ~ pipo s tobakom, ~ si žepe z jabolki, ~ slame v vrečo; natláčen -a -o: prostor je ~ z ljudmi; bilo je ~o ljudi (*koliko?*)
nató prisl. potem, pollej; loči: rekel je in nato (= *potem*) odšel; na to (= *na te besede*) ni vedel odgovoriti
natóčítí -tóčím, natóči -íte! natóčil -íla -o: ~ je kozarec; natóčen -a -o: ~ kozarec
natólevatí -újem koga obrekovalí, opravljátí, sumníčítí, natólevánje -a s, *tudi* natólevatí; natólecljív -íva -o, natólecljívost -i ž [*povsod: -oy-*]
natón -a m tnaló, prostor, kjer cepíjo drva
natópítí -ím: ~ svinca, loja; natópi -íte! natópil -íla -o, natópljén -éna -o
natópórití -ím dejati na topórišče, natópórití -íte! natópóril -íla -o, natópórjén -éna -o

natóvorítí -vórim in -ím, natóvórití -íte! natóvoríl in natóvóril -íla -o, natóvorjén -éna -o in natóvorjén -a -o: ~a ladja, natóvorjénost -i in natóvorjénost -i ž; natóvárjátí -am, natóvárjánje -a s
natrcati -am kaj s čim natrpati: natrcán koš sena, krava ima natrcano vime
natrébití -im: ~ listja po travniku, ~ veliko solate; natrébljen -a -o: ~a plaža, ~a solata
natréskatí -am, natréskan -a -o *hudo pijan*
natréstí -em: ~ sadja z drevja, natrésén -a -o (+natrésén): ~o sadje
natréti -tárem in -trém gl. tréti: koklja jajce natré, natréti si roko z oljem; natrtí -a -o, natrtóst -i ž; natíratí -am, natíranje -a s
natrgati -am, natrgan -a -o: ~o cvetje, sadje, ~ list *zaitrgan*, natrganost -i ž; natrgovátí -újem, natrgovánje -a s
natríj -a m kovina; natríjev -a -o; nátron -a m
natrkati -am (se) natrcati, napítí se, natrkan -a -o *pijan*
natróbití -im gl. trobití: ~ komu ušesa
natrósití -im gl. trosítí: ~ cvetic na pot, ~ pot s cveticami; natróšen -a -o
natrpati -am kaj s čim natrcati, natrpan -a -o, natrpanost -i ž **natúra -e ž narava**, natúren -rna -o *naraven*, natúrnost -i ž *naravnost*; naturél [-él] -a m *narava*, naturálen -lna -o [-ln-] *naraven, v naravi*: ~o gospodarstvo, ~i davek *v blagu*, ~o stanovanje, naturálijje -ij ž *mn. pridelki*: plačati v ~ah; naturalizem -zma m *smernost, v umetnosti, svetovni nazor*, naturalíst -a m, naturalístičen -čna -o;

natvésti

naturalizirati -am *udomačiti*,
dati državljanstvo, naturalizira-
nje -a s

natvésti -tvézem (+natvéziti -im):
~ komu kaj, ~ o kom (čem)
kaj; natvézi -íte! natvézel -vê-
zla -o, natvézen -a -o; natvé-
zati -am, natvezováti -újem

naučiti -ím: ~ koga peti, ~ koga
pesem, ~ koga lepega vedenja,
~ se plesati, ~ se krotkosti,
~ se jezika; nauči -íte! naučil
-íla -o, naučen -êna -o; náuk
-a m, naučljiv -íva -o, naučljí-
vost -i ž

náuk -a m *gl.* naučiti

naužiti -žijem se, naužit -a -o

naváditi -im (se): ~ koga zgo-
daj vstajati, ~ koga česa, na
kaj, čemu; navájen -a -o, na-
vájenost -i ž; naváda -e ž: iz
~e, po ~i, priti v ~o, priti
iz ~e; naváden -dna -o, *prim.*
navádnejši -a -e, navádnost *prisl.*
po navadi; navádnost -i ž

navájati -am 1. ~ koga (se) česa,
na kaj, čemu (*gl.* navaditi);
2. ~ besede *gl.* navésti

navaliti -ím: ~ kamenja na ce-
sto, ~ na koga *napasti ga*, mno-
žica je navalíla; naváli -íte!
naválił -íla -o, navaljén -êna
-o; naváljati -am; navál [-ál]
-ála m: ~ sovražnika, ~ krvi

navážati -am: ~ pesek na cesto;
navážanje -a s

navček -čka m *zvonček*, s katerim
se naznanja smrt

navdahniti in navdáhniti -dáhнем
gl. dahñiti: to ga je navdahnilo,
navdahniti komu misel [*nepoud.*
-dah- in *-dah-*]

navdán *prisl.* *tjavadan*, *tja v tri dni*,
na slepo, *neskrbno*

navdáti -dám *napolniti*: ~ koga
s pogumom, navdán -a -o, na-
vdánost -i ž; navdájati -jam in
-jem, navdájanje -a s

navdihñiti -nem *navdahñiti*, *inspi-*
rirati, navdihñjen -a -o *inspi-*
ran, navdihñjenec -nca m, na-
vdihñjenost -i ž, navdih -a m
inspiracija; navdihováti -újem,
navdihovánje -a s, navdihová-
len -lna -o [-ln-]

navdílj *prisl.* 1. ~ zvoní kar na-
prej, *dolgo*, 2. *navdán*

navdòl [-òl] *prisl.* *navzdol*

navdúšiti -im (+oduševiti): ~ ko-
ga za kaj, ~ se s čim, ob čem,
za kaj; navdúšen -a -o (+odu-
ševljen), navdúšenje -a s =
navdúšenost -i ž; navduševáti
-újem (+oduševljevati), navdu-
ševánje -a s, navduševálen -lna
-o [-ln-], navduševálec -lca
[-ál-] m

navéčer -a m *vigilija*, *bedénji dan*
= návečerje -a s (+*predpraznik*)

navelíčati -am se česa, navelíčan
-a -o, navelíčanje -a s, navelí-
čanost -i ž, navelíčanec -nca m,
navelíčanka -e ž

navésiti -ím, navéšen -a -o, na-
véšenost -i ž; navéšati -am, na-
véšanje -a s; navések -ska m

navésti -vêdem *gl.* vésti, navédel
-vêdla -o in navèl -êla -o, na-
vedèn -êna -o: ~o mesto *okr.*
n. m. = l. c. (*loco citato*); na-
védek -dka m *citát*; navédba -e
ž; *gl.* *tudi* navájati

navézati -žem *gl.* vezati: ~ koga
(na kol), ~ srce na kaj, ~ se
na kaj; navézan -a -o, navé-
zanost -i ž; navéza -e ž, navé-
zek -zka m, navezólo -a s; na-
vezováti -újem, navezovánje -a s

navézniti -nem (košaro) *povezniti*,
navéznjenec -nca m *vrhu dru-*
goga naveznjen panj

navédezen -zna -o, navédeznost -i ž

navigácija -e ž *plovba*, naviga-
cíjski -a -o: ~a šola

navihati -ham in -šem *gl.* vihati,
navihan -a -o, navíhanec -nca m,
navihanka -e ž, navíhanost -i ž

navirati -am *gl.* navréti
navíti -víjem, navíj -tel navíl -a -o, navít -a -o: ~ človek zvi-
 jačen, navihan, pretkán; naví-
 tost -i ž navitek -tka *m*; na-
 víjati -am. navíjanje -a *s*, na-
 víjalec -lca [-lc-] *m*, navíjalo
 -a *s*, navíják -a *m*, navíjáč -a *m*
 ključ od ure, kdor tekmovalce
 podžiga s klicanjem in ploska-
 njem
návje -a *s* duše nekrščenih otrok,
 kraj umrljih; Návje -a *s* kr. i.
navkréber [-bər] *prisl.* vkréber,
 navzgor po hribu, rebri
navkriž *prisl.* = navkrižem *prisl.*
navláka -e ž *gl.* navleči
navlážiti -im. navlážen -a -o, na-
 vláženost -i ž
navléči -čem *gl.* vleči, navléčen
 -a -o: po hiši je vse ~o, na-
 vléčenost -i ž; navláčiti -im;
 navlékati -am; navláka in ná-
 vlaka -e ž = navléka -e ž
navôd -ôda *m* navodilo, napotek,
 instrukcija, indukcija, navodilo
 -a *s*, navôden -dna -o
navôden -dna -o kar je na vodi
navôj -ôja *m*: žica je navita v
 100 ~ih; navôjnica -e ž zastor
 na valih, roló, roléta
navôr in návor -ôra *m* vzvod, na-
 vórec -ra *m*, navóren -rna -o:
 ~a tlačilnica, navórnik -a *m*:
 ~ za vozove, navórnica -e ž
 hlod v odtočnem jarku prek pota,
 svinka
navoščíti -ím, navošči -íte! na-
 voščil -íla -o, navoščen -éna -o
 in navoščen -a -o, navoščenost
 -i ž in navoščenost -i ž
navóza -e ž (+knéfta) nakolének
 navozíti -vózim *gl.* voziti, navó-
 žen -a -o, navóz -ôza *m*
navpík *prisl.*, navpíčen -čna -o,
 navpíčnost -i ž, navpícnica -e ž
navprék *prisl.*, navpréčen -čna -o,
 navpréčnost -i ž
navrátek -tka *m* obesek na vratu

navréči -vřžem *gl.* vreči, navřžen
 -a -o, navřžek -žka *m*
navréti -vrèm *gl.* vréti: voda na-
 vrè. solze so navréle v oči, na-
 vrélo je veliko ljudstva od vseh
 strani; navirati -am, navíranje
 -a *s*
navréti -vrèm nategniti, napeti,
 naviti, napeljati: ~ puško, uro,
 ~ govor na kaj, ~ koga pri-
 siliti ga, da začne teči ali hitreje
 delati ipd.; navri -íte! navíl
 [-vř] -a -o, navít -a -o: ~a
 puška; navirati -am, navíranje
 -a *s*; *gl.* tudi navor
navřh *prisl.* povrh; navřhati -am
 napolniti do vrha, navřhan -a -o.
 navřhanost -i ž; navřhovátiti
 -im zvrhano napolniti, nakopičiti,
 navřhováten -a -o; *gl.* tudi na-
 vřšiti
navrníti -vrñem *gl.* vrñiti: ~ vo-
 do, ~ živino; navrácati -am,
 navrácanje -a *s*
navřšiti -ím nameti; navřši -íte!
 navřšil -íla -o, navřšen -éna -o:
 veliko ~ega žita
navřtati -am: ~ sod, ~ veliko
 lukenj, navřtan -a -o, navřta-
 nost -i ž; navřtováti -újem, na-
 vřtovánje -a *s*
navsezádnje *prisl.*
navsezóda *prisl.*
navšev *prisl.* napošev
navšíc *prisl.* postrani, navzgor
navtika -e ž plovstvo, brodarstvo;
 návtičen -čna -o, návtik -a *m*
navzád *prisl.* ritensko: rak hodi ~
navzdól [-dɔ] *prisl.*: ~ iti, pe-
 ljati se; navzdólje -a *s*, na-
 vzdóljni -a -e [-ln-]: ~a vož-
 nja; navzdóljnjk -a [-ln-] *m*
 slalakiit
navzdólž [-dɔ] *prisl.* vzdolž, na-
 vzdólžen -žna -o [-oɔ-]
navzėti -vzámem *se gl.* vzeti: ~
 se mokrote, ~ se visokih misli;
 navzéten -tna -o, navzétnost -i

navzgòr

ž, navzemljiv -íva -o, navzemljivost -i ž; navzémati -mam in -mljem, navzémanje -a s
navzgòr prisl., navzgòrnji -a -e:
 ~a voznja ladje, navzgòrnjik
 -a m stalagmit

Navzikaa -ae [nauzika-a nauzika-e] ž os. i. feaške kraljeve hčere, Navzikain -a -o [-ka-in]
navzkriž, navzkrižem prisl.: vse je ~, roke ~ dejati, ~ sta si, ~ priti s kom, prišlo mu je nekaj ~, uri gresta ~; navzkrižen -žna -o, navzkrižnica -e ž neka rastlina, navzkrižnost -i ž, navzkrižje -a s

navzlic 1. prisl.: naredil je njemu ~; 2. predl. z daj.: ~ vsemu kljub vsemu

navznák = naznák prisl.

navznóter prisl., navznótrnji -a -e: ~a vrata ki se navznoter odpirajo

navzóč -a -e in navzóčen -čna -o, navzóčnost -i ž, navzóčnik -a m; navzóči prisl.: vse pride ~ na dan, to je ~ očitno

navzpréd prisl., navzprédnji -a -e
navzvèn prisl., navzvènski -a -o:
 ~a vrata ki se odpirajo navzvèn [povsod: -vèn-]

navzádnje prisl. naposled, navzádnji -nja -e, navzádnjak -a m, navzádnjáški -a -o, navzádnjáštvo -a s; navzádváti -újem, navzádvál -ála -o, navzádvánje -a s, navzádválen -lna -o [-ln-]

nazáj prisl.: šel je tja in ~, ~ gredé, ~ v planinski raj; ~ brati, šteti; daj ~, koder si vzel, toda +daj ~ Janezu denar vrni; postavi vrč ~, kjer si ga vzel, toda vsi so ga + ~ postavljali zapostavljali; trgovec je vzel blago ~, toda besedo + ~ vzeti preklicati; sovražnik se je + ~ potegnil se je umaknil, ura je + ~ je zadaj, ura +gre ~ zaostaja, zakasnéva

nazál [-ál] -a m slovn. nòsnik, nazálen -lna -o [-ln-] nòsen: ~a izreka, nazalírati -am in nazalizírati -am, nazalíranje -a s in nazalizíranje -a s, nazalizácija -e ž

Názaret -a m kr. i. mesta v Palestini, Nazarécan -a m prebivalec Nazareta, nazaréški -a -o; nazarénski -a -o: ~i človek, nazarénsko prisl. poudarka: ~ drag, ~ neumen; nazaréneč -nca m pristaš verske ločine

nazdráviti -im komu, nazdrávljati -am, nazdrávljanje -a s

nazébsti -zébem gl. zebsti, nazébel -bla -o: ~o sebe

nazidati -am, nazidávati -am, nazidávanje -a s; nazídek -dka m, nazidáva -e ž

nazimek -mka m pozimek, pozna zima

nazíranje -a s gledanje, mnenje, mišljenje

nazív -a m, nazívati -vam in -vljem (+-vljam), nazívanje -a s
názloba -e ž sovraštvo, grožnja, názloben -bna -o, názlobnost -i ž, názlobnik -a m

naznáčiti -im; naznačeváti -újem, naznačevál -ála -o, naznačevánje -a s; naznáka -e ž

naznák = navznák prisl. znak: ~ pasti, ~ leči, leteti

naznamenováti -újem naznačiti: oko na kipih je le naznamenováno; naznamenovánje -a s

naznaníti in naznániti -ím, naznání -íte! naznánil -ila -o, naznánjen -a -o; naznanilo -a s, naznanílen -lna -o [-ln-], naznanílnica -e [-ln-] ž; naznánjati -am, naznánjanje -a s; naznanjeváti -újem, naznanjevál -ála -o, naznanjevánje -a s, naznanjeválec -lca [-áú-] m, naznanjeválka -e [-áú-] ž, na-

znanjeválski -a -o [-ay-], nanzanjeválen -lna -o [-ln-]
nazobáti -zóblijem *in* -zóbam se
gl. zobati
nazóbčati -am = nazóbčkati -am,
 nazóbč(k)an -a -o, nazóbč(k)a-
 nost -i ž
nazór *in* názor názóra *m*: sve-
 tovni ~, nazóren -rna -o, na-
 zórnost -i ž, nazórski -a -o: ~a
 zgrajénost
nazvátí -zóvem *gl.* zvati
nažágati -am: ~ veliko desák,
 ~ desko; nažágan -a -o; na-
 žagováti -újem. nažagováje -a s
nažéti -žánjem *gl.* žeti žanjem;
 nažétek -tka *m* = nažánjek
 -njka *m*; nažínjati -am, naží-
 njanje -a s
nažgátí -žgèem tresko *gl.* žgati;
 nažgán -a -o; nažigati -am, na-
 žíganje -a s. nažígálen -lna -o
 [-ln-], nažígálnik -a [-áy-] *m*,
 nažígáč -a *m*
nažlébiti -im, nažlébljen -a -o;
 nažlébkati -am, nažlébkan -a -o
 *nažókati -am *natrcati, natlačiti,*
*nabiti kaj s tím, *nažókniti -nem*
koga ali se nalakniti
nažréti -žrèem se *gl.* žreti, nažřt
 -a -o, nažřtost -i ž
nažvížgati -am koga s šibo, na-
 žvížgati -am se
ne prisl. zanikanja: 1. *se rabi sa-*
mostojno: ne, to ni res; 2. *zani-*
kuje posamezne besede: ne oče
 ne mati, 3. *zanikuje stavek:* ne
 pišem, ni (iz ne in je) prišel. —
Kadar je v stavku zanikan po-
vedek, mora stati odnosni tožil-
niški predmet v rodilniku: po-
 kosili so travnik, niso pokosili
 travnika. *Paziti je treba, ali*
nikalnica ne meri na kak drug
stavčni člen; v takih primerih je
včasih jasneje, če zanikamo sa-
mo zadevni člen, ne pa povedka:
 napravil je ne samo denar,
 marveč uničil tudi družino;

imel je v očeh, ne brez vzroka,
 nesramnost in sleparstvo; pri-
 nesla je svoje stvari, pa ne v
 košari, marveč v culi; *če je v*
takih primerih nikalnica obli-
kovno zvezana s povedkom, je
predmet večinoma v rodilniku:
 sosed ni napravil samo denar-
 ja, marveč je uničil tudi dru-
 žino; ni imel brez vzroka ne-
 sramnosti in sleparstva v očeh;
 pa ni prinesla svojih stvari v
 košari, marveč v culi; *v zvezi*
ne da ni zanikan povedek, mar-
več le veznik, zato je predmet
v tožilniku: odšel je, ne da bi
 bil spregovoril besedico (+be-
 sedice); *nikalna moč nekaterih*
zanikanih glagolov zajame tudi
odnosni nedolotnik in njegov
predmet: ne morem, ne maram,
 ne smem, nočem, ne znam po-
 vedati vsega, ni treba govoriti
 takih stvari, ni mogoče poslu-
 šati takih laži *ipd.*; *prislovno*
določilo mere v tožilniku se v
nikalnem stavku ne spremeni
v rodilnik: saj ne meri tri me-
 tre (+treh metrov), niti dva
 (+dveh) dni ni zdržal; ne da
 (+brez da): odšel je, ne da bi
 bil pozdravil; *v zvezah:* ne bi,
 bi ne, ali nè, nè res, ali nè res?
 kajně? kajněda? kajně da nè?
ne- v sestavi se spaja: 1. s pri-
 devniki, trpnimi deležniki in sa-
 mostalniki, slonečimi na zanika-
 nem glagolskem izrazu: nelép
 (ni lep), neprijéten, nepojás-
 njen, nepopláčan, nekristján
 (ni kristjan), nepošténost, *gl.*
tudi brez-; v takih zvezah je
ne- zaradi smisla navadno po-
udarjen, vendar je to emfatični,
ne slovnični poudarek, zaradi
tega ga tu po § 80, 3c ne za-
znamujemo; 2. s sedanjikom gla-
 golov biti, imeti, hoteti: nísem,
 nímam, nóčem ali nèčem, *toda*

neándertalec

- ne býti, ne bi imèl, ni iméla, ne bo hótel
- neándertalec** -lca [-lc-] *m pred-zgodovinski òlovek*, neándertalski -a -o [-ls-]
- Neápelj** -plja *m kr. i.*, neápeljski -a -o [-pəlj-], Napolitánc -nca *m*, Napolitánka -e *ž*; napolitánka -e *ž vrsta slaščice*
- nebístven** -a -o, nebístvenost -i *ž* [povsod: -tvən-]
- neblág** -a -o, neblagoglásen -sna -o, neblagoglásje -a *s kako-fonija*
- nebó** -á *s*, na nébu, pod milim nébom, blisk z jasnega nebá; trdo nebó *palátum*; nében -bna -o: ~i soglasnik = nébnik -a *m palátá*; mehko nebó *velum*, mehkonében -bna -o: ~i soglasnik = mehkonébnik -a *m velar*; nébnica -e *ž nebna kost*, žleza nébnica *bezgavka*; nébce -a *s*; nebésa nebés *s mn.*, nebésen -sna -o, nebéški -a -o, nebeščán -ána *in* nebeščán -a *m*, nebeščánka -e *ž*; nébes -a *m nebesni svod*
- nebódigatréba** *m in s*, nebódigetréba *ž, mn.* nebódigjihtréba, *vse tri oblike so neskl.*: s tistim nebódigatréba, od tistih nebódigjihtréba
- nebogljèn** -éna -o *bolehen*, *slabolen*, nebogljèncek -čka *m*, nebogljènost -i *ž*
- nebojazljiv** -íva -o, nebojazljivost -i *ž*
- nebojèč** -éča -e, nebojèčnost -i *ž*
- nebojévník** -a *m*, nebojévníški -a -o
- neborè** -éta *m revček*, *révišče*, neborè *príd. neskl.*: ~ smrkavec, ~ smrklja, *tákile* ~ otróci
- nebórec** -rca *m nebojévník*
- nebotičen** -čna -o, nebotičnik -a *m*
- neboznánstvo** -a *s vezdoznanstvo*
- nebrátski** -a -o, nebrátovski -a -o
- nebrížen** -žna -o, nebrížnost -i *ž*
- +nebròj -òja *m brez števila*, nešteto: bilo jih je brez števila (+nebroj), nešteto ptic (+nebroj ptic); +nebròjen -jna -o *brezštevilen*, nešteti
- nebrúšen** -a -o: ~o steklo
- nebrzdán** -a -o, nebrzdánost -i *ž*, nebrzdánec -nca *m*
- Nebukadnézar** -ja *m os. i. babilonskega kralja*
- nébula** -e *ž astr. meglenica*
- necépljen** -a -o: ~e češnje
- necessaire** [nesesér] -ra *m skrinjica za ročna dela ali za toaletne potrebstine*
- nečák** -a *m stričnik*, nečákov -a -o, nečákinja -e *ž stričnica*, nečákinjin -a -o
- +nečas -časa *m nepraví čas*: priti o nepravem času (+v nečas)
- nečást** -i *ž*, nečásten -tna -o, nečástnost -i *ž*, nečástnež -a *m*
- nečédén** -dna -o, nečédénik -a *m*, nečédénica -e *ž*, nečédénost -i *ž*, nečéd -i *ž*: ti nečéd ti grdal
- nečem** *gl.* hoteti
- nečímrn** -a -o, nečímrnost -i *ž*, nečímrník -a *m*, nečímrnica -e *ž*, nečímrnež -a *m*; *povsod tudi*: ničémur-
- nečíst** -a -o, nečístost -i *ž*, nečístóča -e *ž*, nečístník -a *m*, nečístnica -e *ž*, nečístníški -a -o; nečístovátí -újem, nečístovál -ála -o, nečístovánje -a *s*, nečístoválec -lca [-dý-] *m*, nečístoválka -e [-dý-] *ž*
- nečitljív** -íva -o = nečítén -tna -o, nečítljivost -i *ž*
- nečké** nečák *ž mn.*, nečíce -íc *ž mn.*, nečkást -a -o [povsod: neč-]
- nečlòvek** -éka *m*, nečlòvéški -a -o, nečlòvéštvo -a *s*, nečlòvéčen -čna -o, nečlòvéčnost -i *ž*
- nečúten** -tna -o *brezčuten*, nečútnost -i *ž*
- +nečúven -a -o *nezaslišán*
- nedáleč** *prisl.*: ~ od tod

nedáven -vna -o: pred ~im časom; nedávno *prisl.*, do nedávna *prisl.*

nedéla ven -vna -o, nedéla vnost -i ž, nedéla vnež -a m

nedélja -e ž: bela ~, vélika ~; nedéljski -a -o

nedeljèn -èna -o, nedeljènost -i ž; nedeljiv -íva -o, nedeljívost -i ž

nedélo -a s: delo in ~ (+*dejanje in nehanje*)

nedodélan -a -o, nedodélanost -i ž

nedogléd -éda m: v ~; nedogléden -dna -o, nedoglédnost -i ž

nedognán -a -o, nedognánost -i ž

nedohíten -tna -o

nedokázan -a -o, nedokázen -zna -o = nedokazljív -íva -o, nedokáznost -i ž, nedokazljívost -i ž

nedokončán -a -o, nedokončánost -i ž

nedoléten -tna -o *do konca 14. leta*;

nedolétnik -a m, nedolétnica -e ž, nedolétnost -i ž

nedolóčen -a -o: te oblike še nismo določili, ostala je ~a;

nedolóčen -čna -o: ~i zaimek;

nedolóčnik -a m *infinitiv*, nedolóčniški -a -o: ~a osnova *infinitivna osnova*, nedolóčnost -i ž;

nedoločljív -íva -o, nedoločljívost -i ž

nedólžen -žna -o, nedólžnost -i ž, nedólžnež -a m, nedólžnik -a m, nedólžnica -e ž [*povsod: -druž-*]

nedomiseln -a -o *kdor se ne domisli, česa je treba; nepremišljen*, nedomiselnost -i ž [*povsod: -sáln-*]

nedonóšen -a -o: ~ otrok, nedonóšenček -čka m, nedonóšenost -i ž

nedopovéden -dna -o, nedopovédnost -i ž; nedopovedljív -íva -o, nedopovedljívost -i ž

nedopúšten -tna -o, nedopúštnost -i ž, nedopustljív -íva -o, nedopustljívost -i ž

nedorás(t)el -s(t)la -o, nedorás(t)lost -i ž

nedosegljív -íva -o, nedosegljívost -i ž

nedoséžen -žna -o, nedoséžnost -i ž

nedosléden -dna -o, nedoslédnost -i ž, nedoslédnež -a m

nedospél -éla -o: ~a menica, nedospélost -i ž

*nedostájati -stája in -stáje *manjkati*: *nedostája mi česa *manjka mi česa*, *nedostátek -tka m

pomanjkanje, pomanjkljaj, *nedostáten -tna -o *pomanjkljiv*, *nedostátnost -i ž *pomanjkljivost*

nedostójen -jna -o, nedostójnost -i ž, nedostójnež -a m

nedostópen -pna -o, nedostópnost -i ž, nedostópnež -a m

nedotákujen -a -o, nedotákujenost -i ž, nedotákujenec -nca m, nedotakljív -íva -o, nedotakljívost -i ž [*nepoud. -tak-in -tak-*]

nedoumen -mna -o, nedoumnost -i ž, nedoumljív -íva -o, nedoumljívost -i ž

nedovóljen -a -o *prepovedan*; +nedovóljen -ljna -o *nezadosten*

nedovršèn -èna -o *nedokončan*, nedovršènost -i ž; nedovršèn -šna -o *slovn. imperfektiven*: ~i glagol, nedovršènost -i ž *imperfektivnost*, nedovršènik -a m, nedovršèniški -a -o

nedovzéten -tna -o, nedovzétnost -i ž, nedovzétnež -a m

nedozórel [-eŋ] -éla -o, nedozórelost -i ž

nédro -a s, *nav. mn. nédra néder*

nédrom nédra v nédrih z nédri; nédrje -a s, *mn. nédrja nédrij* [-*dər-*] nédrijem nédrja v nédrijih z nédri; nédrjak -a m (+*modrc*); nédrnica -e ž: igla ~

nedružáben -bna -o, nedružáb-
nost -i ž

nedružén -žna -o, nedružènost -i ž

nèduhóvnik

nèduhóvnik -a *m laik*, nèduhóvniški -a -o *laiški*
 nedvómen -mna -o, nedvómnost -i *ž*; nedvomljiv -íva -o
 nèdvoúmen -mna -o, nèdvoúmnost -i *ž*
 needín -a -o, needínost -i *ž* (*needínstvo -a *s*)
 neelástičen -čna -o *neprožen*, neelástičnost -i *ž neprožnost*
 neenák -a -o, neenákost -i *ž*; neenačáj -a *m znamenje* > *ali* <
 nèenako- *v sestavi*: nèenakoméren -rna -o, ~mérnost -i *ž*; nèenakopráven -vna -o, ~právnost -i *ž*, nèenakoróčen -čna -o: ~i *vzvod*, nèenakozlóžen -žna -o *itd.*
 nefrítis -a *m med. vnetje ledvic*, nefrítičen -čna -o
 néga -e *ž skrb, oskrba, varstvo, gojitev*, negováti -újem *skrbeti za kaj, gojiti*, negovánje -a *s*, negoválec -lca [-lc-] *m skrbnik, strežnik, gojitelj*, negováлка -e [-lk-] *ž skrbnica, strežnica, strežajka, gojiteljica*, negovánček -čka *m oskrbovanec, gojenec, varovanec*
 negácija -e *ž zanikanje, nikalnica*, negírati -am *zanikati*; négativ -a *m fot.*, negativén -vna -o
 negašen -éna -o: ~o apno
 negíben -bna -o, negíbnost -i *ž*, negíbek -bka -o; negíbčen -čna -o, negíbcnost -i *ž*; negíbljiv -íva -o, negíbljívost -i *ž*
 neglajén -éna -o: ~ papir *nesatiniran*
 +nèglédè nè *glédè gl.* gledati
 negližè -ja *m obleka za doma*: v ~ju
 negnòj -òja *m* (+nagnoj), negnòjev -a -o: ~i obroči
 négo *vez. 1. kakor (za primernikom): večji négo (kakor) on, 2. ampak, temveč, marveč: ne samo — nego (ampak) tudi*

negóden *in* negóden -dna -o, negódnost -i *ž*, negódnèž -a *m*, negódnik -a *m*, negódnica -e *ž*; negóda -e *ž*, negodè -éta *m*; negodováti -újem, negodováł -ála -o, negodovánje -a *s*
 negospodáren -rna -o, negospodárnost -i *ž*
 negostoljúben -bna -o, negostoljúbnost -i *ž*, negostoljúbnèž -a *m*
 negotóv -óva -o (+*nesigúren*), negotóvost -i *ž* (+*nesigúrnost*)
 néguš -a *m naslov abesinskega vladarja*, négušev -a -o
 néhati -am: néhaj *žvižgati* (+néhaj z *žvižganjem*), néhali *smo delati* (+néhali *smo z delom*), *pač pa*: najprej *smo peli*, nato *telovadili*, *nehali pa smo z igro* (= *nazadnje smo se igrali*); néhánje -a *s in* néhanje -a *s*; nehávati -am = nehováti -újem; neháj -a *m parza glas.*
 nehótè *prisl. ne da bi hotel*, nehótoma *prisl.*; nehóten -tna -o; nehótnost -i *ž*
 nehvaléžen -žna -o, nehvaléžnost -i *ž*, nehvaléžnèž -a *m* = nehvaléžnik -a *m*, nehvaléžnica -e *ž*
 neimenován -a -o *anonimen*, neimenovánec -nca *m*, neimenovánost -i *ž anonimnost*
 +nèistinít -a -o *neresničen*, +nèistinítost -i *ž neresničnost*
 neizbéžen -žna -o, neizbéžnost -i *ž*
 neizbrísen -sna -o = neizbrisljiv -íva -o, neizbrísnost -i *ž* = neizbrisljívost -i *ž*
 neizčrpen -pna -o = neizčrpljiv -íva -o, neizčrpnost -i *ž* = neizčrpljívost -i *ž*; neizčrpan -a -o
 neizgovóren -rna -o = neizgovorljiv -íva -o, neizgovorljívost -i *ž*: neizgovorjén -éna -o
 neizkoróčen -a -o
 neizkúšen -a -o, neizkúšenost -i *ž*, neizkúšenec -nca *m, tudi* nesku-

*neizlečljiv -a -o *neozdraven*, *neozdravljiv*, *neizlečljivost -i ž *neozdravljivost*

neizmèren -rna -o, neizmèrno *prisl.*: ~ velik, neizmèrnost -i ž; neizmerljiv -íva -o, neizmerljivost -i ž

neizobrázen -zna -o, neizobrázenost -i ž

neizobrážen -a -o, neizobráženost -i ž, neizobráženec -nca m, neizobráženka -e ž, neizobráženski -a -o

neizogíben -bna -o, neizogíbnost -i ž

neizpláčan -a -o: ~ dolg; neizplačljiv -íva -o, neizplačljivost -i ž

neizpodbíten -tna -o: ~a resnica, neizpodbitnost -i ž

neizpólnjen -a -o; neizpolnljiv -íva -o, neizpolnljivost -i ž; neizpolnjevánje -a s [*povsod: -poun-*]

neizprášan -a -o, neizprášanost -i ž

neizpričan -a -o: ~a trditev

neizprósen -sna -o, neizprósnost -i ž

neizrečèn -èna -o: ~a misel, *beseda že ne izrečena*; neizrekljiv -íva -o *kar se ne dá izreči, težko izgovorljiv*: ~a soglasniška skupina; *oboje pa zlasti v pomenu velik, silen, čudovit, nedopovedljiv*: ~a lepota, ~o trpljenje; neizrečeno, neizrekljivo *prisl.*: ~o lep, ~o mraz, ~o trpi, ~o (veliko) ljudi; neizrekljivost -i ž: ~ besede, ~ lepote; neizrečèn -čna -o *kar se izreči ne dá*

neizterljiv -íva -o, neizterljivost -i ž

neiztrebljiv -íva -o, neiztrebljivost -i ž

neizúrjen -a -o, neizúrjenost -i ž

neizvéden -a -o *neizkušen, nevešč*, neizvédenec -nca m, neizvédenost -i ž, neizvédenski -a -o

neizvéden -dna -o *kar se ne dá izvésti*, neizvédnost -i ž = neizvedljiv -íva -o, neizvedljivost -i ž

neizvedèn -èna -o *kar ni izvedeno*, neizvedènost -i ž

*neizvésten -tna -o *negotov, nedoločen*, *neizvéstnost -i ž *negotovost, nedoločnost*

nejásen -sna -o, nejásnost -i ž

neje- = ne-: ~véra -e ž, ~véren -rna -o, ~vérník -a m, ~vérnica -e ž, ~vérníški -a -o, ~vérec -rca m, ~véрка -e ž, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s; ~vólja -e ž, ~vóljen -ljna -o, ~vóljnost -i ž, ~vóljnež -a m

nejéšč -a -e *kdor malo je* = neješčèn -čna -o; neješčljiv -íva -o: ~a živina *ki nerada je*, neješčljivost -i ž

nèkadílec -lca [*-lɥ-*] m, nèkadílka -e [*-lk-*] ž

nékaj 1. *nedol. z. nečesa nečému* nékaj pri nečem z nečim: vsem nečesa manjka; *loči: nékaj skriva (določena stvar) in pa ne da kaj skriva (kar že koli)*; treba je vedeti, čemu kaj (+nékaj) delamo; 2. *količinski prisl. (koliko?)* nékaj časa, nékaj kruha. zdaj je nékaj boljši; z nékaj ljudmi (+ljudi), z nékaj kapljicami (+kapljic) juhine začimbe, pred nékaj časom in časa, z nékaj moke, masti *ipd.*

nékak -a -o *in nekák -áka -o nedol. z.*: ~a kužna bolezen; nékako *in nekakó in nekáko prisl.*: ~ neprijazno gleda, govoril je ~ takole; nékakšen -šna -o, nékakov -a -o, nékakovšen -šna -o

nekalív -a -o: ~o seme; nekalívost -i ž

nekaljèn -èna -o: 1. ~o veselje, 2. ~o železo; nekaljènost -i ž; nekaljív -íva -o, nekaljívost -i ž

nekam

nekam prisl. 1. ~ je šel, 2. ~ neprijazen je postal; *loči*: to bom pa nekam spravil (*na določen kraj*) in bom že kam spravil (*kamorkoli že*)

nekatéri -a -o in nekatêri -a -o:

1. ~ pravijo takó, drugi tako,

2. ~ (= *marsikateri*) stotak je zapravil po nepotrebem; nekatêrikrat in nekatêrikrat *prisl.*:

~ na teden *nekolikokrat*; ~ je doma, drugikrat ne *včasih*; ~ sem hodil to pot *velikokrat*

nekázen -zna -o neznamen: ~ ceper; nekázno -i ž

nekaznován -a -o, nekaznovánost -i ž; nekaznív -a -o, nekaznívost -i ž

nekđaj prisl., od nekđaj; nekđanj -i -a -e, nekđanjost -i ž, nekđajšnji -a -e

nekdo in nekdo ned. z. nekoga nékomu nekoga pri nekóm z nekóm: nekdo (+*eden*) je potrkal; *loči*: nekdo je to trdil (*določena oseba*) in če je kdo to trdil (*kdorkoli že*); težko si kdo (+*nekdo*), ki ni bil tu, predstavlja vse to; če vidiš, da kdo (+*nekdo*) ni razumel, mu razlóži

neki -a -o (+nék) ned. z.: ~ Ivanovič, ~ večer (+*en večer*), prišlo so vmes ~e (+*gotove*) zapreke, do ~e (+*gotove*) mere; neki -a -o izraža *določeno osebo ali stvar, nedoločeno izraža kàk* -a -o: kadar se odpraviš na kako (+*neko*) pot..., opis je navadno sestavni del kakega (+*nekega*) večjega spisa, moč kake (+*neke*) države se sodi po tem...; *ne zamenjaj neki (se rabi samo pridevno) in nekdo (se rabi samo samostalno)*: nekomu (+*nekemu*) izmed nas, nekoga (+*nekega*) iščejo

neki prisl.: kaj ~ hoče? kako je ~ bolniku? brat je ~ (*menda, bajè*) že odšel

nekikrat prisl. nekóč

nekjé prisl.; *označuje točko (kraj)*: nekje sem palico pozabil, pa ne vem kje; nekje na Golovcu je; *loči*: nekje jo bo skrtil (*na določenem kraju*) in jo bo pač kje skrtil (*koderkoli že*); tu ponikne, a kje (+*nekje*) drugje pridere na dan

nekóč prisl.; *loči*: to bo nekoč še prav prišlo (*vem kdaj*) in to bo kdaj še prav prišlo (*ne vem kdaj*)

nekód in nekod prisl., od nekod; *označuje ploskev (prostor)*: nekod je kolovratil, pa sam ni vedel kod; po Golovcu nekod hodi; *loči*: Že spet nekod kolovrati, po Šiški ali pa po Viču. Že kod kolovrati, kaj vem kod.

nekólik -a -o = nekólikšen -šna -o; nekóliko *prisl.* = nekólikanj *prisl.*: ~ sem truden; ~ sem vzlet, ~ pustil; ~ časa, ~ ljudi; nekólikokrat *prisl.*

nekoristen -tna -o, nekoristnost -i ž nekóvina -e ž, nekóvinski -a -o nekristján -a m, nekristjána -e ž nekrobíza -e ž *med. odmiranje delov na živem telesu*

nekrológ -a m osmrtnica, nekrolóški -a -o; nekrológij -a m *seznam umrlih po samostanih*

nekrománt -a m rotilec duhov = nigrománt -a m, nekromantíja -e ž = nigromantíja -e ž črna magija

nekrópla -e ž grobišče. dom mrtvih, navje, žale

nekróza -e ž odmiranje tkiva ali telesnih delov, omrtvelost kosti; nekrotíčen -čna -o

nekršćanski -a -o, nekršćanstvo -a s

néksus -a m zveza: kavzalni ~ vzročna zveza

néktar -ja m grš. mit. olimpijska (nebeška) pijata, néktarski -a -o

nekultúren -rna -o, nekultúrnost -i ž, nekultúrnež -a m [povsod: -ll-]
 nekvalificiran -a -o, nekvalificiranost -i ž
 nekvarén -rna -o *neškodljiv, nekvarljiv*; +nekvárno (v pravu): + ~ določbam *določbam ne na kvar*; nekvárnost -i ž
 nekvašen -a -o, nekvašenec -nca m *nekvašen kruh*
 nëlegálen -lna -o [-ln-] *ilegalen, nezakonit*, nëlegálnost -i [-ln-] ž, nëlegálec -lca [-lc-] m
 neljúb -a -o; *toda: neljubó prisl.*: ~ me je sprejel; neljubeznív -a -o, neljubeznívost -i ž
 neločljív -íva -o, neločljivost -i ž
 nelojálen -lna -o, nelojálnost -i ž [povsod: -ln-]
 ném -a -o *mulast*: némi (*nasprotje: zveneči*) soglasnik; némec -mca m, némka -e ž, némóst -i ž, némóta -e ž; néméti -ím *postajati nem*, némi -íte! *nemèl -éla -o; neménje -a s*
 nemálo *prisl.*, nemálokrat *prisl.*
 némanič -a m *iron. kdor nič nima*
 Némanja -a in -e m, Némanjin -a -o, Némanjiči -ev m *mn.*
 némar -a m *žemarnost*; znémar, vnémar *prisl. (gl. tam)*; nemáren -rna -o: po nemárnem; nemárnost -i ž = nemárščina -e ž
 nemára *prisl. morda: ~ nocoj pride = ~ da nocoj pride*
 nemárník -a m, nemárnica -e ž, nemárnež -a m, nemárnè -éta m, nemára -e ž
 Némec -mca m, Némka -e ž, Némčija -e ž: v ~i, iz ~e; némški -a -o, Némško -ega s: z ~ega, na ~em, némčíti -im 1. *prevajati v nemščino*, 2. *uporabljati nemčizme*, nemčízem -zma m; nemčeváti -újem, nemčevál -ála -o, nemčevánje -a s, nemčeválen -lna -o [-ln-]; nemškóváti -újem 1. *brez potrebe nemško*

govoriti, 2. *uporabljati nemčizme*, nemškóválec -lca [-lc-] m; némštvo -a s, némščina -e ž; nemškútar -ja m *zaničlj. za Nemenca, ki hoče veljati za Nemca* = nemčúr -ja m, nemškútarica -e ž = nemškúta -e ž = nemčúrka -e ž, nemškútarSKI -a -o = nemčúrSKI -a -o, nemškútarstvo -a s = nemčúrstvo -a s; nemškútáriti -im, nemškútárjenje -a s, nemškutarija -e ž
 Némezis -ze ž *grš. mil. boginja maštevalka*
 nemíl [-il] -a -o: ~a usoda, ~o soditi koga, vračati ~o za nedrago
 nemilosčén -čna -o, nemilosčénost -i ž, nemilosčénež -a m, nemilosčénik -a m
 nemílost -i ž: v ~ priti (+pasti), nemílosten -tna -o, nemílostív -a -o, nemílostívost -i ž
 nemínljív -íva -o, nemínljivost -i ž
 nemír -a m, nemíren -rna -o, nemírnost -i ž, nemírnež -a m, nemírnicá -e ž; nemírka -e ž *regulator v uri*
 nemóč -i ž, v nemóči, čez nemóč delati, jesti, piti; nemóčica -e ž *slabost*; nemóčen -čna -o, nemóčnost -i ž
 nemogóč -a -e; nemogóčen -čna -o, nemogóč(n)ost -i ž
 nemorálen -lna -o, nemorálnost -i ž, nemorálnéž -a m [povsod: -ln-]; nemorála -e ž *nenrávnost*
 nemóžen -žna -o *nemogóč*, nemóžnost -i ž
 nemúden -dna -o, nemúdnost -i ž. *nemúdoma prisl.*
 nenadárjen -a -o, nenadárjenost -i ž, nenadárjenec -nca m
 nenádem -dna -o, nenádnost -i ž; nenádmó *prisl.*, nenádoma *prisl.*
 nenadomēsten -tna -o = nenadomēstljív -íva -o, nenadomēstljivost -i ž

nenaglašèn

nenaglašèn -èna -o: ~i samoglasniki, nenaglašènost -i ž
nenaklónjen -a -o, nenaklónjenost -i ž
nenalezljiv -íva -o, nenalezljivost -i ž
nenaméren -rna -o, nenamérno *prisl.* = nenaménoma *prisl.*
nenapadálen -lna -o [-ln-]: ~i pakt
nenapovédan -a -o: ~ obisk, ~i gostje, ~o priti
nenaráven -vna -o, nenarávnost -i ž
nenaséljen -a -o, nenaséljenost -i ž
nenasíten -tna -o = nenasitljiv -íva -o, nenasitnost -i ž, nenasitljivost -i ž, nenasitnež -a m, nenasitnik -a m, nenasitnica -e ž; nenasíčen -a -o, nenasíčenost -i ž
nenatúren -rna -o *nenaraven*, nenatúrnost -i ž *nenaravnost*
nenaváden -dna -o, nenavádnost -i ž, nenavádnjež -a m *čudak*
nenavzóc -a -e *in* nenavzócèn -čna -o, nenavzócènost -i ž
nenéhaven -vna -o = nenehljiv -íva -o, nenéhoma *prisl. neprenehoma*
nenráven -vna -o, nenrávnost -i ž, nenrávnjež -a m
neo- (*nov*) *v sestavah*: neofít -a m *novokrščenec*, *novinec*; neokóm -a m *geol.*; neolitik -a m *młajša kamena doba*, ~lítski -a -o; neológ -a m *novotár*, ~logija -e ž *novotarija*, *tvorba novih besed*, ~logizem -zma m *nova beseda*; neoplázma -e ž *nova tvorba*; neozóik -a m *geol.*, ~zóičèn -čna -o
neobčúten -tna -o = neobčutljiv -íva -o, neobčutljivost -i ž; neobčúten -a -o
neobdélan -a -o: ~a zemlja, ~o vprašanje; neobdèlanost -i ž
+neobhóden -dna -o *neogiben*, to je +neobhodno *neogibno* potrebno

neobíčájen -jna -o, neobíčajnost -i ž (+neobíčen, +neobíčenost)
neobligáten -tna -o *neobvezen*: ~i predmeti
neobljúden -a -o, neobljúdenost -i ž: ~ tropičnih krajev
neoborožèn -èna -o, neoborožènost -i ž
neobremenjèn -èna -o, neobremenjènost -i ž
neobséžen -žna -o 1. *kar se ne dá obseči*, 2. *kar nima dosti obsega*, neobséžnost -i ž
neobvézen -zna -o *neobligáten*, neobvéznost -i ž *neobligátnost*
+neobzírèn -rna -o *brezobziren*, +neobzírènost -i ž *brezobzirnost*
neodgovóren -rna -o, neodgovórnost -i ž
neodkritosrčèn -čna -o, neodkritosrčènost -i ž, neodkritosrčènej -a m, neodkritosrčènica -e ž
neodlócèn -a -o *kdor se ni odločil*, neodlócèn [-čèn] -čna -o, *kdor se ne more odločiti*, neodlócènost -i ž, neodlócènej -a m
neodlócžen -žna -o = neodložljiv -íva -o, neodložljivost -i ž; neodlógoma *prisl.*
+neodoljív -íva -o *neudržljiv*, *neustavljiv*, *nepremagljiv*: ~a *neudržljiva* moč se srca polasti, z ~o *neustavljivo* silo so pritislili zavezniki, ~o *nepremagljivo* nagnjenje
neodpústen -tna -o = neodpustljiv -íva -o, neodpustljivost -i ž
neodvísen -sna -o, neodvísnost -i ž (+nezavísen, +nezavísnost)
neogíben -bna -o: ~o (+neobhodno) potreben; neogíbnost -i ž
neokóren -rna -o, neokórnost -i ž
neokrétèn -tna -o *potasen*, *okoren*, *neroden*, *negibèn*, *top*; neokrétènost -i ž, neokrétènej -a m = neokréta -e ž *psovka za neokretneža*
neokrúnjen -a -o, neokrúnjenost -i ž

neokúsen -sna -o *slabega okusa*, neokúsno -i ž, *gl.* brezokusen
 neolíkan -a -o, neolíkanec -nca m, neolíkanost -i ž
 neomadeževán -a -o, neomadeževánost -i ž, neomadeževánek -nca m
 neomahljiv -íva -o, neomahljivost -i ž, neomahljivec -vca m
 neomájnen -jna -o: ~a zvestoba; neomájnost -i ž (+*nepokolebljiv*, +*nepokolebljivost*)
 neomején -éna -o, neomejénost -i ž
 neomíkan -a -o, neomíkanost -i ž, neomíkanec -nca m
 néon -a *kem. prvina*, néonski -a -o: ~a cev
 neopážen -zna -o = nepazljiv -íva -o; neopážen -a -o (+-žna -o): šel je ~ mimo hiše *ne da bi ga bil kdo opazil*
 neopážen -žna -o *kar se ne dá opažiti*, neopážen -a -o *kar ni opaženo, obito*
 neoporéčen -čna -o, neoporéčnost -i ž: *toda neoporečen -éna -o*
 neopravičen -a -o, neopravičenost -i ž; neopravičljiv -íva -o, neopravičljivost -i ž
 neopredeljén -éna -o, neopredeljénost -i ž; neopredeljiv -íva -o, neopredeljivost -i ž
 neopréžen -zna -o *nepreviden*, neopréžnost -i ž *neprevidnost*, neopréžnež -a m *neprevidnež*
 neorganizíran -a -o, neorganizíranec -nca m, neorganizíranost -i ž
 neorgánski -a -o
 neosében -bna -o, neosébnost -i ž
 neoskrúnjen -a -o, neoskrúnjenost -i ž; neoskrunljiv -íva -o, neoskrunljivost -i ž
 neosnován -a -o: ~a trditev; neosnovánost -i ž
 neosvobojén -éna -o: ~o ozemlje, ~i narodi

neosvojljiv -íva -o, neosvojljivost -i ž
 neotesán -a -o, neotesánek -nca m, neotesánost -i ž
 neovíran -a -o: ~ prehod, ~o govoriti
 neovrgljiv -íva -o = neovržen -žna -o, neovrgljivost -i ž = neovrženost -i ž
 neozdráven -vna -o = neozdravljiv -íva -o, neozdravnost -i ž = neozdravljivost -i ž
 neoženjen -a -o *samski*, neoženjenec -nca m *samec*, neoženjenost -i ž
 nepáren -rna -o *kar nima para*
 nepážen -zna -o = nepazljiv -íva -o, nepážnost -i ž = nepazljivost -i ž; nepazljivec -vca m, nepazljivka -e ž
 nepísmen -a -o, nepísmenost -i ž
 nepíten -tna -o: ~a voda
 neplaválec -lca [-lc-] m, neplaválica -e [-lk-] ž, neplaválski -a -o [-ls-]
 neplemenít -a -o: ~ človek, ~o vedénje; neplemenítost -i ž
 neplóden -dna -o, neplódnost -i ž
 neplóven -vna -o, neplóvnost -i ž
 nepobíten -tna -o: ~i dokazi, nepobítnost -i ž
 nepoboljšljiv -íva -o, nepoboljšljivost -i ž, nepoboljšljivec -vca m, nepoboljšljivka -e ž
 nepočákan -a -o = nepočákaven *in* nepočákaven -vna -o = nepočákljiv -íva -o, nepočákljivec -vca m = nepočákanec -nca m, nepočákanost -i ž = nepočákljivost -i ž
 nepodkúpen -pna -o = nepodkupljiv -íva -o, nepodkúpnost -i ž = nepodkupljivost -i ž
 nepoglédén -dna -o *grd.* nepoglédénost -i ž
 nepogrešljiv -íva -o *česar ne morem pogrésati*, nepogrešljivost -i ž

nepojmljiv

nepojmljiv -íva -o, nepojmljivost -i ž
 nepoklícan -a -o, nepoklícanec -nca m, nepoklícanost -i ž; nepoklícan -cna -o *amatérski*, nepoklícnost -i ž *amatérstvo*
 nepokój -ója m: ne delaj mi ~a; nepokójen -jna -o, nepokójnež -a m, nepokójnost -i ž
 +nepokolebljiv -a -o *neomajen*, +nepokolebljivost -i ž *neomajnost*
 nepokóren -rna -o, nepokórnost -i ž, nepokórnež -a m, nepokórsčina -e ž
 nepokvárjen -a -o, nepokvárjenost -i ž, nepokvárjenec -nca m
 nepomémben -bna -o, nepomémbnost -i ž, nepomémbnež -a m
 nepomirljiv -íva -o, nepomirljivost -i ž, nepomirljivec -vca m
 nepomljiv -íva -o, nepomljivost -i ž
 nepomúden -dna -o; nepomúdoma *prisl.*
 Nepomúk -a m *os. i.*: sv. Janez ~, nepomúški -a -o
 nepopáčen -a -o, nepopáčenec -nca m, nepopáčenost -i ž
 nepopísan -a -o; nepopísen -sna -o = nepopisljiv -íva -o, nepopisljivost -i ž, nepopísnost -i ž
 nepopóln -a -o, nepopólnost -i ž [*povsod: -poujn-*]
 nepopráven -vna -o = nepopravljiv -íva -o, nepopravljivost -i ž, nepopravljivec -vca m; nepoprávljen -a -o
 nepopustljiv -íva -o, nepopustljivost -i ž, nepopustljivec -vca m
 neporáben -bna -o, neporábnost -i ž, neporabljiv -íva -o
 neporočèn -èna -o, neporočènost -i ž
 neporušen -šna -o = neporušljiv -íva -o, neporušljivost -i ž = neporušnost -i ž; neporušen -a -o
 Népos -óta m *os. i. lat. pisatelja*, Nepótov -a -o

neposlúšen -šna -o, neposlúšnost -i ž, neposlúšnež -a m, neposlúh -a m
 neposréden -dna -o *naravnosten, direkten*; neposrédnost -i ž
 nepostáven -vna -o *nezakonit*, nepostávnost -i ž
 nepostréžen -žna -o = nepostréžljiv -íva -o, nepostréžnost -i ž = nepostréžljivost -i ž, nepostréžljivec -vca m
 neposvečèn -èna -o, neposvečènoc -nca m, neposvečènost -i ž
 nepoškodljiv -íva -o, nepoškodljivost -i ž; nepoškodovan -a -o, nepoškodovanec -nca m, nepoškodovanost -i ž
 nepoštèn -èna -o, nepoštènost -i ž, nepoštènje -a s, nepoštènják -a m
 nepotízem -zma m *naklanjanje služb sorodnikom*, nepotíz -a m
 nepotolážen -žna -o = nepotolážljiv -íva -o, nepotolážnost -i ž = nepotolážljivost -i ž
 nepotrében -bna -o: po ~bnem; nepotrèbnost -i ž, nepotrèbnik -a m *nepotreben človek*, nepotrèbnica -e ž *nepotrebná stvar*
 nepotrpežljiv -íva -o, nepotrpežljivec -vca m, nepotrpežljivka -e ž, nepotrpežljivost -i ž
 nepoučèn -èna -o, nepoučènost -i ž, nepoučèn -čna -o, nepoučènost -i ž, nepoučljiv -íva -o, nepoučljivost -i ž
 nepoudárjen -a -o (+nepovdárjen): ~ samoglasnik
 nepovábljen -a -o: ~ gost, ~o priti; nepovábljenec -nca m, nepovábljenka -e ž
 nepovédèn -dna -o *ki nič ne pove*, nepovédènost -i ž
 nepovóljen -ljna -o *ki ni po volji*, nepovóljnost -i ž
 nepovráten -tna -o, nepovrátnost -i ž (+nepovrát -áta m)
 nepozáben -bna -o, nepozabljiv -íva -o; nepozábljen -a -o

+nepoznàn -ána -o *neznan*, +nepoznánec -nca *m neznanec*
nepráktičen -čna -o, nepráktičnost -i ž
neprávi -a -o: ~a rebra, ~i ulomek, po ~em *po krivici*; neprávršen -šna -o, neprávršnost -i ž
nepravíčen -čna -o, nepravíčenost -i ž, nepravíčenik -a *m*, nepravíčnež -a *m*
nepravílen -lna -o, nepravílnost -i ž [*povsod: -ln-*]
+neprávo -a *s*: +po neprávu *po krivici*, *po krivem*
neprebáven -vna -o = neprebavljív -íva -o, neprebávnost -i ž = neprebavljívost -i ž
neprebójen -jna -o, neprebójnost -i ž
neprecenljív -íva -o, neprecenljívost -i ž
neprečíščen -a -o, neprečíščenost -i ž
nepredírén -rna -o, nepredírnost -i ž; nepredírljív -íva -o
nepredírten -tna -o: ~o obzidje
nepredvíden -a -o *nepričakovan*, *nenameravan*, *nenaden*; nepredvídoma *prisl.* = neprevídoma
nepregíben -bna -o: ~a beseda, nepregíbnost -i ž
nepregléden -dna -o, nepreglédnost -i ž
nepregóren -rna -o = nepregorljív -íva -o (+*ognjetrden*), nepregórnost -i ž = nepregorljívost -i ž
nepregréven -vna -o: ~o telo *fiz.*
neprehóden -dna -o: ~a pot, ~i glagol, neprehódnost -i ž; *neprehajálen -lna -o [*-ln-*]: *~i glagol *neprekodni*
nepreiskán -a -o
neprekanljív -íva -o, neprekanljívost -i ž
neprekinjen -a -o *nepretrgan*, *neprenehan*, neprekinjenost -i ž

nepreklicán -a -o; nepreklicén -ena -o, nepreklicnost -i ž
neprekósen -sna -o = neprekosljív -íva -o, neprekosljívost -i ž; neprekošèn -èna -o, neprekošénost -i ž
neprelómen -mna -o = neprelomljív -íva -o, neprelómnost -i ž = neprelomljívost -i ž
nepremágan -a -o, nepremáganost -i ž; nepremagljív -íva -o, nepremágjívost -i ž
nepremakljív -íva -o, nepremakljívost -i ž [*nepoud. -mak- in -mak-*]; nepremákknjen -a -o, nepremákknjenost -i ž
nepremenljív -íva -o, nepremenljívost -i ž
nepremestljív -íva -o, nepremestljívost -i ž
nepremíčen -čna -o, nepremíčenost -i ž, nepremíčenica -e ž: zvezda ~, nepremíčiná -e ž
nepremíšljen -a -o, nepremíšljenost -i ž, nepremíšljenec -nca *m*
nepremóčen -čna -o = nepremočljív -íva -o (+*vodotesen*), nepremočljívost -i ž
nepremostljív -íva -o, nepremostljívost -i ž
nepremóžen -žna -o, nepremóžnost -i ž
neprenéhen -hna -o, neprenéhnost -i ž, neprenéhoma *prisl.*; neprenehljív -íva -o, neprenehljívost -i ž
nepreračunljív -íva -o, nepreračunljívec -vca *m*, nepreračunljívka -e ž, nepreračunljívost -i ž
nepreséžen -žna -o = nepresegljív -íva -o, nepreséžnost -i ž = nepresegljívost -i ž; nepreséžen -a -o, nepreséženost -i ž
nepreskrbljen -èna -o, nepreskrbljénc -nca *m*, nepreskrbljénka -e ž, nepreskrbljenost -i ž; nepreskrbíben -bna -o, nepreskrbljív -íva -o

neprestán

neprestán -a -o *trajen, veden*, **neprestáno** *prisl. kar naprej, venomer, nenehno*
neprestópen -pna -o, **neprestóp-nost** -i ž
nepretfgan -a -o, **nepretfganost** -i ž; **nepretfgoma** *prisl.*
nepreudáren -rna -o, **nepreudár-nost** -i ž, **nepreudárnež** -a m
neprevedljiv -íva -o: ta beseda je ~a, **neprevedljivost** -i ž
neprevíden -dna -o: po ~dnem; **neprevídnost** -i ž: po ~i, **neprevídnež** -a m; **neprevíden** -a -o, **neprevídnež** -i ž; **neprevídoma** *prisl. nepričakovano iznenada, nenadoma, po neprevídnosti*
nepričakován -a -o, **nepričaková-nost** -i ž, **nepričakováno** *prisl.:* ~ veliko, ~ dobro, prišel je ~
nepríden -dna -o *brez prida, nekorišten*: ~o modrovanje; **neprídoma** *prisl.*
neprídiprav -a m
+neprijátelj -a m *sovražnik*, **+neprijáteljica** -e ž *sovražnica*, **+neprijáteljski** -a -o *sovražen*, **+neprijáteljstvo** -a s *sovrašтво*
nepríjazen -zna -o, **nepríjáz-nost** -i ž, **nepríjáznež** -a m
nepríjéten -tna -o, **nepríjétnost** -i ž
neprikláden -dna -o *neprimeren*, **neprikládnost** -i ž
nepríkrít -a -o, **nepríkrítost** -i ž
nepríléžen -žna -o: ~i koti *geom.*; **nepríličen**, **neroden**: ~o mu je bilo
neprílika -e ž *neprijetnost*, **zadrega**: hude ~e, zabresti v ~e; **nepríličen** -čna -o *neprimeren, neroden, neprijeten*, **nepríličnost** -i ž
nepríljúbjen -a -o, **nepríljúbje-nost** -i ž
nepríljúden -dna -o, **nepríljúdnost** -i ž, **nepríljúdnéž** -a m
nepriméren -rna -o *ki ni primeren (prikladen), ki se ne dá pri-*

merjati, toda brezpriméren ki je brez primere, primera; **neprimé-rnost** -i ž
nepripráven -vna -o *neprikladen, neroden*, **nepriprávnost** -i ž; **nepripráva** -e ž *nepripraven, neroden človek*, **nepriprávnéž** -a m, **nepriprávník** -a m, **nepriprávnica** -e ž
nepriprávljen -a -o, **nepriprávljenost** -i ž
nepriróčen -čna -o, **nepriróčnost** -i ž
nepriróden -dna -o *nenaraven*, **nepriródnost** -i ž *nenaravnost*
neprisében -bna -o, **neprisébnost** -i ž
neprisílen -lna -o [-ln-], **neprisílnost** -i [-ln-] ž; **neprisíljen** -a -o, **neprisíljenost** -i ž
neprísten -tna -o, **neprístnost** -i ž
neprístójen -jna -o *nekompeten-ten*, **neprístójnost** -i ž; **+neprístójen** *nedostojen, nespodoben*
neprístópen -pna -o, **neprístóp-nost** -i ž
neprístránski -a -o (**+nèprístrá-sten**), **neprístránost** -i ž, **neprí-stránc** -nca m, **neprístrán** -a -o
neprizanesljív -íva -o, **neprizanesljívec** -vca m, **neprizanesljí-vost** -i ž
neprízíven -vna -o, **neprízívnost** -i ž
nepríznan -ána -o, **nepríznanje** -a s
neprodíren -rna -o, **neprodírnost** -i ž; **neprodóren** -rna -o, **neprodórnost** -i ž; *gl. predíren*
neproduktíven -vna -o, **neproduktív-nost** -i ž
neprodušén -šna -o *nepropusten*: cev je **neprodušno** (**+zrakotes-no**) zaprta; **neprodušnost** -i ž
nepropústen -tna -o *hermetičen*: plašč je ~ (**+vodotesen**), **nepropústnost** -i ž
neprosójen -jna -o *neproseven*, **neprosójnost** -i ž

neprostopóvljen -ljna -o, neprostopóvljnost -i ž
neprozóren -rna -o, neprozórnost -i ž
nepróžen -žna -o *neelastičen*; nepróžnost -i ž
Neptún -a *m* 1. *starorimski bog morja*, 2. *planet*; neptúnski -a -o
neráben -bna -o = nerabljiv -íva -o, nerábnost -i ž
nerád -áda -o *príd. s prisl. pomenom*
neranljiv -íva -o, neranljívnost -i ž; neránjen -a -o
nerazbíten -tna -o, nerazbítnost -i ž; nerazbít -a -o, nerazbítnost -i ž
nerazdélen -lna -o [-ln-] = nerazdeljiv -íva -o, neraztlélnost -i [-ln-] ž = nerazdeljívost -i ž; nerazdeljèn -èna -o, nerazdeljènost -i ž
nerazdrúžen -žna -o = nerazdrúžljív -íva -o, nerazdrúžnost -i ž = nerazdrúžljívnost -i ž
nerazlóčen -čna -o: ~o govoriti; nerazlóčnost -i ž; nerazlóčljív -íva -o
nerazložèn -žna -o = nerazložljív -íva -o, nerazložljívnost -i ž; nerazložèn -èna -o
nerazpoložèn -èna -o, nerazpoložènje -a *s*, nerazpoložènost -i ž; nerazpoložljív -íva -o, nerazpoložljívnost -i ž
nerazrèšen -šna -o, nerazrèšnost -i ž; nerazrèšljív -íva -o, nerazrèšljívnost -i ž; nerazrèšen -a -o, nerazrèšenost -i ž
nerazrúšen -šna -o, nerazrúšnost -i ž; nerazrúšljív -íva -o, nerazrúšljívnost -i ž; nerazrúšen -a -o, nerazrúšenost -i ž
nerazsóden -dna -o, nerazsódnost -i ž, nerazsódnèž -a *m*
neraztéžen -zna -o, neraztéžnost -i ž; neraztegljív -íva -o, neraztegljívost -i ž
neraztópèn -pna -o = neraztópeljív -íva -o, neraztópnost -i ž = neraztópeljívost -i ž

nerazúmen -mna -o, nerazúmnost -i ž, nerazúmnèž -a *m*, nerazúmník -a *m*, nerazúmnica -e ž; nerazumljív -íva -o, nerazumljívost -i ž
nerazvézen -zna -o = nerazvezljív -íva -o, nerazvéžnost -i ž = nerazvezljívost -i ž
nerazvít -a -o, nerazvítost -i ž
neréd -a *m*, neréden -dna -o, nerédnost -i ž, nerédnež -a *m*
neredílen -lna -o, neredílnost -i ž [*povsod: -ln-*]
nerédko prisl., nerédkokrát *prisl.*, nerédkokdaj *prisl. pogosto*
neréida -e ž, *nav. mn. nereíde -íd grš. mil. morské boginje*
nerésec -sca *m merjasec*, neréšèev -a -o
nerésèn -sna -o, nerésnost -i ž, nerésnež -a *m*
neresníca -e ž, neresníčen -čna -o, neresníčnost -i ž
neréšen -šna -o, neréšnost -i ž; nerešljív -íva -o, nerešljívnost -i ž; neréšen -a -o, neréšenost -i ž
nergátí -ám *godrnjati, sitnariti, zabaljati*, nergàj -ájtel nergàl -ála -o, nergánje -a *s*; nérga -e ž *godrnjat, jokav otrok*; nergáč -a *m*, nergálo -a *s*, nergáv -áva -o, nergávec -vca *m*, nergávka -e ž, nérgast -a -o: ti nerga ~a!
Néro -ona *m os. i. rim. cesarja*, Nèronov -a -o, nèronski -a -o
neróda -e ž, neróden -dna -o, neródnost -i ž, neródnèž -a *m*, neródnica -e ž
nerodovít -a -o, nerodovítost -i ž; nerodovítèn -tna -o, nerodovítnica -e ž, nerodovítnost -i ž; neróden -dna -o *nerodoviten: ~o drevo*, neródnost -i ž
nervózen -zna -o *živèen: ~ človek*, nervóznost -i ž *živènost*; nèrv -a *m med. živec*, nèrven -vna -o *med.: ~o vnetje (+nervozno vnetje) vnetje živcev*;

nesamostójen

nêrvus rêrum *neskl. poglavitno gibalo, prožilo; denar*
nesamostójen -jna -o, nesamostójnost -i ž, nesamostójnež -a m
 nesebičen -čna -o, nesebičnost -i ž
 +nesigúren -rna -o *negotov*, +nesigúrnost -i ž *negotovost*
neskaljèn -êna -o, nescaljênost -i ž
neskesán -a -o, neskesánc -nca m, neskesánost -i ž [*povsod: -kas-*]
neskláden -dna -o, neskládnost -i ž
nesklonljív -íva -o, nesklonljívost -i ž *slovn.*
neskônčèn -čna -o *kar se ne skonča (gl. tudi brezkončen kar je brez konca)*, neskônčnost -i ž
neskřben -bna -o: ~o dela *kđor ne skrbi za natančnost pri delu; brezskřbno dela kđor je brez skrbi za druge stvari*; neskřbnost -i ž
neskrômen -mna -o, neskrômnost -i ž, neskrômnež -a m
neslán -a -o: ~a jed, ~e besede, ~ človek; neslánost -i ž, neslánež -a m, neslánc -nca m; neslanáriti -im *neslano se vesti, neslano govoriti*, neslanárjenje -a s *neslano vedenje, govorjenje*
neslásten -tna -o, neslástnost -i ž
nesláven -vna -o: ~a zmaga, ~o končati
neslíšen -šna -o, neslíšnost -i ž
neslóga -e ž, neslóžen -žna -o, neslóžnež -a m, neslóžnost -i ž
neslúten -tna -o *kar se ne dá slútili*, neslútnost -i ž; neslúten -a -o *česar ne slútimo*, neslútenost -i ž
nesmísel [-aj] -sla m, nesmíseln -a -o [-sajn-], nesmíselnost -i [-sajn-] ž
nesmótrn -a -o, nesmótrnost -i ž
nesmřten -tna -o, nesmřtnost -i ž, nesmřtnik -a m
nesnága -e ž, nesnážen -žna -o, nesnážnost -i ž, nesnážnež -a m, nesnážnica -e ž

nesociálen -lna -o, nesociálnost -i ž [*povsod: -ln-*]
nesodôben -bna -o, nesodôbnik -a m, nesodôbnost -i ž
nesoglásen -sna -o, nesoglásnost -i ž, nesoglásje -a s
nesoméren -rna -o, nesomérnost -i ž
nesorazméren -rna -o, nesorazmérnost -i ž
nespámet -i ž, nespámeten -tna -o, nespámetnik -a m, nespámetnica -e ž, nespámetnež -a m
nespéčen -čna -o, nespéčnost -i ž
nespéšen -šna -o *počasen: ~o delo tako, ki ne gre od rok, ki se ne odseda*
nespodôben -bna -o, nespodôbnost -i ž, nespodôbnik -a m, nespodôbnica -e ž, nespodôbnež -a m
nespokóren -rna -o, nespokórnost -i ž, nespokórnik -a m; nespokorjèn -êna -o, nespokorjênost -i ž
nesporazúmen -mna -o
nespóren -rna -o, nespórnost -i ž
nesposóben -bna -o, nesposóbnost -i ž, nesposóbnéž -a m
nespoštljív -íva -o, nespoštljívost -i ž, nespoštljívéc -vca m
nespotakljív -íva -o, nespotakljívost -i ž [*nepoud. -tak- in -tak-*]
nesprávèn -vna -o, nespravljív -íva -o, nespravljívost -i ž, nespravljívéc -vca m
nesprejemljív -íva -o, nesprejemljívost -i ž
nespremenjèn -êna -o, nespremenjênost -i ž; nespremenljív -íva -o, nespremenljívost -i ž, *povsod tudi neizpr-*
nespréten -tna -o, nesprétnost -i ž, nesprétnéž -a m
nesprhljív -íva -o, nesprhljívost -i ž
nesrámen -mna -o *kđor se ne sramuje*, nesrámnost -i ž, nesrám-

než -a m, nesrámnik -a m, nesrámnica -e ž
nesramežljiv -íva -o, nesramežljivost -i ž, nesramežljivec -vca m, nesramežljivka -e ž
nesreča -e ž: velika, huda (+težka) ~, po ~i; nesrečen -čna -o, nesrečnež -a m, nesrečnik -a m, nesrečnica -e ž
nestálen -lna -o, nestálnost -i ž, nestálněž -a m [povsod: -ln-]
nestanovíten -tna -o, nestanovitnost -i ž, nestanovitnéž -a m + nestáti -nem zmanjkati, + nestáne ga zmanjka ga, + nestájati -am primanjkovati
něsti nšem nesejo in nesó, nēsi -íte! nesóč -a -e, nēsel nēsla -o, (pre)nesēn -ēna -o (+prenešen): nesti tovor, v košari nesti kaj, veter listje daleč nese, puška dobro nese, kam te zlodej nese? ta hiša nič ne nese, kokoš nese jajca
Něstor -ja m 1. najstarejši grš. kralj v trojanski vojni, od tod tudi nēstor -ja m starosta v kaki družbi, nēstorski -a -o, 2. rus. menih, ki mu pripisujejo najstarejšo rus. kroniko
nestrohljiv -íva -o, nestrohljivost -i ž; nestrohnjēn -ēna -o, nestrohnjēnost -i ž
nestrokóven -vna -o, nestrokovnost -i ž; nestrokovnják -a m, nestrokovnjáški -a -o, nestrokovnjáštvo -a s
nestrpen -pna -o, nestrpnost -i ž, nestrpněž -a m, nestrpnica -e ž; nestrpljiv -íva -o, nestrpljivost -i ž
nestvōr -ōra m pošast, spaka
nesumljiv -íva -o, nesumljivost -i ž; nesúmen -mna -o
 + nesvésten -tna -o nezavesten
nesvobōden -dna -o, nesvobodnják -a m, nesvobōda -e ž
nešklja -e ž valjar, rod. mn. néškelj [-kalj]; neškljati -ám te-

sto razvaljevati, neškljaj -ájte! neškljal -ála -o, neškljanje -a s
neškodljiv -íva -o, neškodljivost -i ž, neškodljivec -vca m
nešplja -e ž, rod. mn. nešpelj [-pəljj], nešpljev -a -o, nešpljarica -e ž
neštét -a -o; neštétokrat prisl.
neštevilen -lna -o, neštevilnost -i ž [povsod: -ln-]
netákten -tna -o brezobziren, neolikan, netáktnost -i ž brezobzirnost, neolikanost, netáktněž -a m brezobzirnež, neolikanec
netaljiv -íva -o kar se ne dá taliti
neték -a m 1. nenasitnost: bil je tak ~, da so ljudje zmerom jedli, pa vendar niso bili nikdar siti; 2. nenasitnež; netéka -e ž nadlega: ~o delati komu; netéčen -čna -o: ~a jed, ~ človek takšen, ki mu nič ne tekne ali ki je siten, nadležen; netéčnež -a m, netéčnik -a m, netéčnica -e ž, netéčnost -i ž
 + netelēsen -sna -o breztelesen; + netelēsnost -i ž breztelesnost
netíti -im; netílen -lna -o [-ln-], netílnost -i [-ln-] ž, netílec -lca [-lc-] m, netílo -a s sredstvo za netenje, netívo -a s snov, s katero netimo, netenje -a s
 *netó neskl.: *neto teža čista teža
netóčen -čna -o, netóčnost -i ž, netóčnež -a m
netopir -ja m, netopirjev -a -o, netopirski -a -o, netopirjast -a -o
netopljiv -íva -o neraztopljiv, netopljivost -i ž; netopljēn -ēna -o
netrěsk -ěska m neka rastlina
netrohlijiv -íva -o, netrohlijivost -i ž
neubogljiv -íva -o in neubogljiv -a -o, neubogljivost -i ž in neubogljivost -i ž, neubogljivec -vca m, neubogljivka -e ž
neubrán -a -o: ~i glasovi; neubránost -i ž disharmonija
neubranljiv -íva -o, neubranljivost -i ž

neučákaven

neučákaven -vna -o = **neučákan**
 -a -o, **neučákanec** -nca *m*,
neučákanost -i *ž*; **neučakljiv** -íva
 -o, **neučakljivost** -i *ž*
neudóben -bna -o, **neudóbnost** -i *ž*
neudržèn -žna -o, **neudržnost** -i *ž*;
neudržljiv -íva -o, **neudržljivost**
 -i *ž*
neuganljiv -íva -o, **neuganljivost**
 -i *ž* [*nepoud. -gan- in -gan-*]
neugasèn -sna -o = **neugasljiv**
 -íva -o, **neugasljivost** -i *ž*; **ne-**
ugasèn -èna -o: ~o apno
neuglajèn -èna -o *in* **neuglájèn**
 -a -o: ~a pot, ~ *človek*; **ne-**
uglajènost -i *in* **neuglájènost** -i *ž*
neugnán -a -o: ~ konj, ~o ve-
 denje, ~ *jezik*; **neugnánec** -nca
m, **neugnánka** -e *ž*, **neugnánost**
 -i *ž*
neugóden -dna -o, **neugódnost** -i *ž*
neuhójen -a -o: ~a pot, **neuhó-**
jenost -i *ž*
neúk -a -o *ne(i)zvéden, neveden,*
neumételen, **neúkost** -i *ž*
neukanljiv -íva -o, **neukanljivost**
 -i *ž*
neuklonljiv -íva -o, **neuklonljivost**
 -i *ž*, **neuklonljivec** -vca *m*,
neuklonljivka -e *ž*
neukréten -tna -o *neokreten*; **ne-**
ukrétnèž -a *m* = **neukréta** -e *ž*,
neukrétnost -i *ž*
neukróten -tna -o = **neukrotljiv**
 -íva -o: ~i valovi, **neukrótnost**
 -i *ž* = **neukrotljivost** -i *ž*; **ne-**
ukročèn -èna -o: ~a *trmoglavka*,
neukročènost -i *ž*
neúmen -mna -o, **neúmež** -a *m*
 = **neúmnik** -a *m*, **neúmnica** -e
ž, **neúmnost** -i *ž*
neumérjen -a -o, **neumérjenost** -i
ž, **neumérjenec** -nca *m*
neuméstèn -tna -o *nepriličèn, ne-*
prikladen, **neuméstnost** -i *ž* *ne-*
prikladnost
neumételen -lna -o *neveden, ne-*
izveden, **neumételnost** -i *ž* [*po-*
vsod: -ln-]

neumétèn -tna -o *neumetelelèn*
neuméven -vna -o, **neumévnost** -i
ž; **neumljiv** -íva -o, **neumljivost**
 -i *ž. gl. tudi nerazumen*
neumít -a -o, **neumítost** -i *ž*, **ne-**
umítež -a *m*
 ***neumóren** -rna -o *neutruden, ne-*
utrudljiv, neugnan; ***neumórnost**
 -i *ž* *neutrudljivost, neugnanost*
neumrjóc -a -e = **neumrljiv** -íva
 -o, **neumrljivost** -i *ž*
neuničljiv -íva -o, **neuničljivost**
 -i *ž*
neupogljiv -íva -o, **neupogljivost**
 -i *ž*, **neupogljivec** -vca *m*, **ne-**
upogljivka -e *ž*; **neupógnjen** -a
 -o, **neupógnjenost** -i *ž*
neupravičèn -a -o *kdor nima pra-*
vice do česa (*neopravičèn kdor*
se ni opravičil), **neupravičènost**
 -i *ž*, **neupravičènc** -nca *m*, **ne-**
upravičènka -e *ž*
neuráden -dna -o, **neurádnost** -i *ž*
neuravnovéšen -a -o, **neuravno-**
vèšenost -i *ž*
neurejèn -èna -o, **neurejènost** -i *ž*,
neurejènc -nca *m*
neúren -rna -o: ~o *vreme*; **ne-**
úrník -a *m* *hudourník*, **neúrje**
 -a *s huda ura, vihar*
neusahljiv -íva -o, **neusahljivost**
 -i [*nepoud. -sah- in -sah-*]
neuskóčèn -čna -o: ~o *blago ki*
se ne uskóči (kréti), **neuskóčnost**
 -i *ž*
neuslišán -a -o: ~a *prošnja ki ni*
bila uslišana, **neuslišánost** -i *ž*;
neuslišèn -šna -o *kar se uslišati*
ne dá
neusmiljen -a -o, **neusmiljenost**
 -i *ž*, **neusmiljenež** -a *m*, **neusmi-**
ljenec -nca *m*, **neusmiljenka** -e *ž*
neuspèh -éha *m*, **neuspèšen** -šna
 -o, **neuspèšnost** -i *ž*
neustáven -vna -o *ki ni po ustavi*,
neustávnost -i *ž*
neustavljiv -íva -o, **neustavljivost**
 -i *ž*: ~ *krvi*

neustrašen -šna -o *kdor se ne dá ustrašiti, junaški*, **neustrašnost** -i ž, **neustrašnež** -a m; **neustrašljiv** -íva -o *kdor se ne dá ustrašiti*, **neustrašljivost** -i ž, **neustrašljivec** -vca m; **neustrašen** -a -o *kdor se ne ustraši, junaški*, **neustrašenost** -i ž; **neustrahován** -a -o, **neustrahovánost** -i ž
neustrézen -zna -o *kar ne ustreza*, **neustréznost** -i ž
neusušen -šna -o: ~i vir **bistroumnosti**, **neusušljiv** -íva -o
neutájen -jna -o = **neutajljiv** -íva -o, **neutajljivost** -i ž
neutégoma *prisl. takoj, brez odlašanja*
neutemeljen -éna -o, **neutemeljenost** -i ž; **neutemeljiv** -íva -o
neutéšen -šna -o = **neutešljiv** -íva -o, **neutéšnost** -i ž = **neutešljivost** -i ž
neutolážen -žna -o = **neutolajljiv** -íva -o; **neutolážnost** -i ž = **neutolajljivost** -i ž
neutrgljiv -íva -o, **neutrgljivost** -i ž
neutrípen -pna -o *česar ne morem utrpeti, pogrešati, nepogrešljiv*, **neutrípnost** -i ž
neutrúden -dna -o = **neutrudljiv** -íva -o, **neutrúdnost** -i ž = **neutrudljivost** -i ž
neuvlenljiv -íva -o, **neuvlenljivost** -i ž
neuvídeven -vna -o, **neuvídevnost** -i ž, **neuvídevnež** -a m
neuzíten -tna -o, **neuzítnost** -i ž, **neuzítnož** -a m
neuzúgan -a -o, **neuzúganost** -i ž, **neuzúganec** -nca m
nevájen -a -o, **nevájenost** -i ž
neváren -rna -o: **smrtno** ~o; **nevárnost** -i ž: **smrtna** ~; ~ je, **obstoji**, **grozi**; ~i **uiti**, **kljubovati**, **v oči pogledati**; ~ **odvrniti**, **iskati**, **izzivati**; **v ~ priti**, **iti** (+**podati se**), **spraviti koga**; **v ~i biti**, **živet**; **bolnik je že**

***izvjen nevarnosti iz nevarnosti**, **posadka je *izven nevarnosti brez nevarnosti, na varnem**; **rešiti koga z lastno ~jo**
nevedé *prisl.*, **nevédoma** *prisl.*, **ponevédoma** *prisl.*: **zašel je nevedé (ne da bi se bil zavedal) daleč s prave poti, toda zašel je, ne vedé (ne vedóé) za pravo pot, daleč v gozd**
nevédén -dna -o, **nevédnež** -a m, **nevédnica** -e ž, **nevédnost** -i ž
neveljáven -vna -o, **neveljávnost** -i ž
nevenljiv -íva -o, **nevenljivost** -i ž
nevéra -e ž, **nevéren** -rna -o: ~i **Tomaž**, **nevérnik** -a m, **nevérnica** -e ž, **nevérniški** -a -o, **nevérec** -rca m, **nevérka** -e ž, **nevérski** -a -o, **nevérstvo** -a s, **tudi nejevéra, nejevéren itd.**
neverjéten -tna -o, **neverjétnost** -i ž
nevésta -e ž, **nevéstica** -e ž, **nevéstin** -a -o: ~a **dota**
***nevéšč** -a -e **neizveden, neizúten, neizkušén**: **v kovaških rečeh je bil ~ (+nevéšč česa)**
nevézan -a -o: ~a **beseda proza, ~e cene, po ~ih cenah**
nevíden -dna -o, **nevídnost** -i ž; **nevídoma** *prisl.*
nevíhta -e ž, **nevíhten** -tna -o
nevljúden -dna -o, **nevljúdnež** -a m, **nevljúdnost** -i ž
nevmešávanje -a s: **politika ~a**
nevójak -a m *civilist*, **nevójaški** -a -o: ~i **nastop**
nevólja -e ž: ~ **se pokaže, ga je zgrabila**; ~i **dati duška**; ~o **kazati, krotiti, izzivati**; **nevóljen** -ljna -o: ~ **biti**; **nevóljnost** -i ž, **nevóljeváti** -újem **biti nevoljen, tožiti, tarnati**; **tudi nejevólja, nejevóljen, nejevóljnost**
nevoščljiv -íva -o, **nevoščljivec** -vca m, **nevoščljivka** -e ž, **nevoščljivost** -i ž

nevréden

nevréden -dna -o, nevrédnež -a
m, nevrédnica -e ž, nevrédnost
-i ž
nevreténčar -ja m zool., nevreténčarski -a -o
nevročljiv -íva -o: ~a pošiljka,
nevročljivost -i ž
nevrologija -e ž nauk o živcih,
nevrológ -a m, nevrolóski -a -o;
nevropatíja -e ž živčna bolezen,
nevropatíčen -čna -o, nevropatologíja -e ž nauk o živčnih
boleznih; nevróza -e ž živčna
bolezen, nevrótičen -čna -o, nevró-
tróik -a m; nevrálgíja -e [-lg-]
ž bolečina v živcih, nevrálgíčen
-čna -o [-lg-]; nevrasteníja -e ž
živčna slabost, nevrasteník -a m,
nevrasteníčen -čna -o; nevrítis
-a m vnetje živcev
nevšéč prisl., nevšéčen -čna -o
1. kar ni všeč, 2. izbírčen, ne-
hvaležen; nevšéčnež -a m =
nevšéčnik -a m izbírčnež, ne-
všéčnica -e ž; nevšéčnost -i ž
izbírčnost
nevštét -a -o
nevtrálen -lna -o [-ln-] nobeno-
stranski, nepristranski, neudele-
žen: biti ~ v vojni ne se ude-
ležiti vojne, stati ob strani; nev-
trálnost -i [-ln-] ž: ohraniti ~,
varovati ~; nevt'alizirati -am,
nevt'alizácija -e ž
névt'rum -uma m slovn. srednji
spol, mn. névt'ra névt'er [-ar] s
besede srednjega spola
nevzdrámen -mna -o: ~o spanje,
nevzdrámnost -i ž, nevzdram-
ljiv -íva -o, nevzdramljivost -i ž
nevzdržén -žna -o: ~ napor, ~a
trditev, ~e razmere; ~ v jedi
in pijači; ~a živina ki ne
vzdrži napora; plaz je ~o grmel
v dolino nezadržno; nevzdřž-
nost -i ž; nevzdřžljiv -íva -o:
~ človek ki ne vzdrži veliko;
nevzdřžljivost -i ž; tudi ne-
zdržén, nezdržljiv

nevzgójen -jna -o, nevzgojliv
-íva -o, nevzgójnost -i ž, ne-
vzgojljivost -i ž, nevzgojlivéc
-vca m, nevzgojlivka -e ž; ne-
vzgojén -éna -o, nevzgojénost
-i ž
nevzporéden -dna -o, nevzporéd-
nost -i ž, nevzporédnica -e ž
New York New Yorka [njújork
-a] m kr. i.: iz ~ ~a, v ~
~u; newyorški -a -o, Newyor-
čan -a m, Newyorčanka -e ž
[povsod: njújor-]
Newton -a [njúton -tona] m os. i.
angl. fizika, Newtonov -a -o
[njútonov -ova -o]: ~ zakon
nezabéljen -a -o: ~a jed, ~a be-
seda, nezabéljenost -i ž
nezacéljen -lna -o [-ln-] = neza-
celjív -a -o, nezaceljívost -i
ž; nezacéljen -a -o, nezacélje-
nost -i ž
nezadolžén -éna -o, nezadolžéneč
-nca m, nezadolžénka -e ž, ne-
zadolžénost -i ž; nezadolžen
-žna -o [povsod: -dóuž-]
nezadóšten -tna -o, nezadóštnost
-i ž
nezadóvljen -ljna -o, nezadóvlj-
než -a m, nezadóvljnik -a m,
nezadóvljnica -e ž, nezadóvlj-
nost -i ž, nezadóvljstvo -a s
nezadržen -žna -o, nezadržnost -i
ž; nezadržán -a -o, nezadržá-
nost -i ž
nezajámčen -a -o, nezajámčenost
-i ž
nezajéten -tna -o česar ne morem
zajeti, nezajétnost -i ž
nezaklénjen -a -o, nezaklénjenost
-i ž
nezakonít -a -o nepostaven, neza-
konítost -i ž
nezakónski -a -o, nezakóneč -nca
m, nezakónčič -a m, nezakón-
ček -čka m
nezanesljív -íva -o, nezanesljívéc
-vca m, nezanesljívka -e ž, ne-
zanesljivost -i ž

nezanímiv -a -o, nezanímivost -i ž
 nezapázen -zna -o = nezapazljiv
 -íva -o, nezapáznost -i ž = nezapazljivost -i ž
 nezapisen -sna -o *ki se ne dá zapisati*
 nezapopáden -dna -o = nezapopadljiv -íva -o *nepojmljiv, nedoumljiv, nedojeten*: ~o neumen, nezapopadljivost -i ž
 nezapôslen -a -o *in* nezaposlèn -èna -o, nezapôslenost -i *in* nezaposlènost -i ž
 nezapovédan -a -o: ~ praznik
 nezaslišan -a -o: ~a predrznost, ~o predrzen, ~o je počilo
 nezaslúžen -žna -o: ~o delo, nezaslúžnost -i ž; nezaslúžen -a -o: ~a kazen, ~a pohvala
 nezastáran -a -o: ~e pravice; nezastáranost -i ž; nezastáren -rna -o: ~e pravice; nezastáranost -i ž
 nezaščíten -a -o, nezaščítenost -i ž; nezaščíten -tna -o, nezaščítenost -i ž
 nezaúpen -pna -o = nezaupljiv -íva -o *in* nezaúpljiv -a -o, nezaúpnost -i ž = nezaupljivost -i ž *in* nezaúpljivost -i ž; nezaúpanje -a s, nezaúpnica -e ž, nezaúpnež -a m
 nezavárován -a -o *in* nezavarován -a -o: ~ pred mrazom, pred ognjem, ~ proti mrazu, proti ognju; nezavárovánost -i *in* nezavarovánost -i ž
 nezavéden -dna -o, nezavédnost -i ž, nezavédnež -a m
 nezavést -i ž, nezavésten -tna -o, nezavéstnost -i ž
 +nezavísen -sna -o *neodvisen*, +nezavísnost -i ž *neodvisnost*
 nezavzétem -tna -o, nezavzétnost -i ž; nezavzét -a -o, nezavzétost -i ž
 nezaželèn -èna -o (+nezaželjen), nezaželènost -i ž (+nezaželje-must)

nezbložen -a -o: ~ razum
 nezdráv -áva -o: ~o podnebje
 nezdrúžljiv -íva -o, nezdrúžljivost -i ž
 nezdržen -žna -o *gl.* nevzdržen
 nezgóda -e ž, nezgóden -dna -o, nezgódnost -i ž, nezgódnik -a m, nezgóднеž -a m
 nezgóren -rna -o, nezgorljiv -íva -o (+ognjetrden), nezgorljivost -i ž
 nezgovóren -rna -o, nezgovórnost -i ž
 nezlomljiv -íva -o, nezlomljivost -i ž
 nezmagljiv -íva -o *nepremagljiv*, nezmagljivost -i ž; nezmagán -a -o *nepremagan*
 nezméren -rna -o, nezmérnost -i ž, nezmérnež -a m, nezmérník -a m, nezmérnica -e ž
 nezmóten -tna -o = nezmotljiv -íva -o, nezmotljivost -i ž, nezmotljívec -vca m, nezmotljívka -e ž
 nezmóžen -žna -o, nezmóžnost -i ž, nezmóžnež -a m
 neznačájen -jna -o, neznačájnost -i ž, neznačájnež -a m
 neznân -ána -o: ~ po glasu, obrazu, imenu; ~ v obraz, ~ za pogled; ~ človek, ~i kraji; je kar ~ (*neznanski*), tako je otekel; neznánek -nca m, neznánka -e ž; neznánje -a s; neznáno *prisl. tudi v pomenu neznansko*: ~ je vpil, ~ grdo piše, ~ priden je
 neznánski -a -o *silen, strašen, grozen*: ~a ženska, ~o vpitje, ~i velikan, ~a zverina; neznánsko *poudarni prisl. silo, silno, hudo, zelo*: ~ me glava boli, ~ daleč, ~ ljudi je bilo
 neznánstven -a -o, neznánstvenost -i ž [*povsod: -tven-*]
 neznátén -tna -o, neznáténost -i ž, neznátènež -a m
 neznôsen -sna -o, neznôsnost -i ž, neznôsnež -a m

nezrèl

nezrèl [-èu] -éla -o, nezrélost -i ž
 nezvenèè -éča -e: ~i soglasnik;
 nezvenèècnost -i ž
 nezvenljiv -íva -o *nevenljiv*, ne-
 zvenljivost -i ž
 nezvést -a -o komu, nezvéstnež
 -a m, nezvéstnica -e ž, nezve-
 stóba -e ž: ~ komu
 nezvóčen -čna -o: ~i soglasnik,
 nezvóènost -i ž
 Néža -e ž *os. i.*, Néžin -a -o; Né-
 žica -e ž, Néžičin -a -o; Néžka
 -e ž, Néžkin -a -o; Néžika -e ž,
 Néžikin -a -o; Agnéža -e ž,
 Agnéžin -a -o; Agnes *neskl.*
 néža -e ž *mehkušèn èlovek*: ti si
 prava ~; bodéča néža *neka*
rastlina; néžica -e ž *droben no-*
vec, novèc za 50 par
 néžen -žna -o, néžnost -i ž; nežno-
 v *sestavah*: nežnoèúten -tna -o,
 ~èútnost -i ž; nežnoglásen -sna
 -o, nežnosfèen -čna -o
 nežív -a -o: ~e stvari
 ni 1. *vez. in nik.*: ne pišem ni ne
 študiram; ni — ni: ni vèeraj
 ni danes = niti vèeraj niti
 danes = ne vèeraj ne danes;
 2. *poudarni prisl. še, tudi, niti*:
 ni ne pogleda me, ni toliko nisi
 vreden, ni za las ne popustim
 Niagára -e ž l. i., niagárski -a -o:
 ~i slapovi
 niánsa -e ž *različica, odtenek, tan-*
čina, niánsfrati -am *različice de-*
lati. oseniti, niánsranje -a s
 nibelunški -a -o: ~a kitica, pri-
 povedka; Nibelung -a m, *nav.*
mn. Nibelungi -ov *germ. mit.*
junak(i)
 Nicéa -e ž *kr. i. v stari Bitiniji*,
 nicéjski -a -o: ~i zbor, ~a
 veroizpoved
 nič *ned. z.* ničesar ničémur nič pri
 ničémur z ničémur: nič (+ničes-
 ar) ni ostalo, tu ni raslo nič
 (+ničesar); videl nisem ničesar,
 kar bi me bilo zanimalo; ne

bojim se ničesar; vse ima, a
 ničesar ne dá
 nič *poudarni prisl.*: (niè je *pouda-*
rek nikalnice in ne predmet) ta
 èlovek ni nič vreden (= *je niè-*
vreden). ta stvar ni nič prida,
 nič imenitno se ni nosil, nič rad
 ni delal; nič koliko *zelo veliko*:
 ~ ljudi; nič več ne poje; nič
 kaj lepo, nič kaj nè *ne posebno*;
 — za nič za *nobeno rabo* (*se*
veže z zanikanim povedkom): to
 ni za nič; zaniè *slab* (*se veže*
z nezanimanim povedkom): nož
 je zaniè, *gl. tudi zaniè*; — meni
 nič tebi nič je odšel
 nič níèa m: prepirati se za pra-
 zen ~, na ~ priti, spraviti, v
 ~ iti v *izgubo iti*, vse je pod
 ~, prodati v ~, pod ~, z ~em
 in hudièem vse pustiti; *tudi*
neskl.: ne bom brez nič, začni
 pri nič; ničè -éta s *zanièlj.*: ti
 ničè níèasto *ali* ničésasto, táko-
 le ničè!
 nič- *v sestavi*: ničvédén -dna -o,
 ~védnež -a m; ničvrédén -dna
 -o, ~vrédnež -a m, ~vrédnost
 -i ž, ničvrédnica -e ž
 ničálnica -e [-ln-] ž = níèeènica
 -e [-laè-] ž (*v íkalstvu*)
 ničémén -mna -o nič *vreden*, ni-
 èémnik -a m, ničémnost -i ž
 ničémuren -rna -o *gl. neèimrn*
 ničén -čna -o, ničénost -i ž, ničést
 -a -o *niè vreden* = ničésast -a
 -o; ničéven -a -o, ničéven -vna -o,
 níèevec -vca m, níèevost -i ž;
 níèiti -im *unièevati*: ~ kólke;
 níèenje -a s
 níèla -e ž (+nula), níèlarica -e ž
 (+núlarica) *vsta moke*: dvojna
 ~; níèica -e ž *nièla, niè*: bo-
 gatínu je 100 dinarjev ~
 Nietzsche -ja [*níte -ja*] m. os. i.
 nem. filoz., Nietzschejev -a -o
 [*nítejeju -eva -o*]: ~i nazori;
 níèejánski -a -o: ~i nazori; ni-

čejánstvo -a s, ničejánc -nca
 m, ničejánka -e ž
nihati -am *fiz.*, *sicer gugati, zibati, prenes. omahovati*; nihanje -a s,
 nihálo -a s, nihálen -lna -o
 [-ln-]; niháj -a m, nihájen -jna
 -o: ~a doba
nihče *in* nihče. níkdo *ned. z.*, ní-
 kógar níkómur níkógar pri ní-
 kómer [-ər] z níkómer [-ər]:
 níkógar ne poznam, usoda ne
 dá níkómur vsega; *se rabi samo*
samostalno
nihilízem -zma m, nihilístičen
 -čna -o, nihilíst -a m, nihilístka
 -e ž
Níka -e ž *grš. mit.*, *boginja zmage,*
 Níkin -a -o
níka -e ž *frnikola*, níkati -am *se*
frnikolati se. níkanje -a s
nikák -a -o; níkákór *prisl.*: tega
 níkákór (**na noben način*) ne
 morem; níkákóvšen -šna -o, ní-
 kákóvšen -šna -o (+*nikakoršen*)
nikámor *prisl.*: ~ ne pojdeš, to
 ni za ~
nikár níkártá níkárté *prisl.* 1. *se*
rabi kot samostojna nikalnica:
 »Sedaj pojdem.« — »Níkar. ma-
 lo še posédi!« 2. *krepí nikanje:*
 Níkar ne hódí! Níkar(ta) ne
 hodíta! Níkar(te) ne jokajte!
 níkar (= *niti*) kaplje ne, ní se
 pokazala níkar (= *niti*) meglí-
 ca, kratko níkar níkákór *ne;*
 3. *rabi se za prepoved v zvezi*
z nedolotnikom: Níkar sramo-
 títi zaslužnih ljudi! Níkarte
 mene Turku dati! 4. *kaj žele:*
 še videl ga nisem, níkar z njim
 govoril; tega kamna ne vzdig-
 neš, níkar da bi ga nesel; ní
 dobil počenega groša, níkar
 pošteno desetico
nikati -am *zanikovati*, níkanje -a
 s, níkálen -lna -o [-ln-]. níkál-
 nost -i [-ln-] ž, níkálnica -e
 [-ln-] ž, níkálničen -čna -o
 [-ln-]

níkdār *in* níkdār *prisl.*: ~ ne,
 ~ níkoli; tako lep, da ~ tega
 (takega)
níkdo *ned. z. gl.* níhče
níkelj -kija m, níkljev -a -o: ~
 kršec, níkljast -a -o: ~ pokrov;
 níkljati -am, níkljanje -a s
níkjér *prisl.*: doma povsod, doma
 ~; ~ ga ne marajo
níkniti -nem 1. *prikliti, izrasti,*
 2. *poníkniti, izgíniti:* voda níkne
níkové [-dər] *prisl.*: ~ ni vozil,
 od ~ ga ni
Níkoláj -a m *os. i.*, Níko -a (+Ní-
 kota) m. *gl.* Miklávž
níkolí *prisl.*, *žaljivo:* o svetem Ní-
 kólí *nikoli*
níkotín -a m, níkotínski -a -o:
 ~a zastрупítev
Níl [-íl] -a m *l. i. reke,* nílski -a
 -o [-ls-]: ~i krodí, ~i pri-
 toki = prítoki Níla
nímb -a m *žar, žarni venec. ob-*
strel, svetníški sij, glórija (na
Triglavu)
nímfa -e ž *starogrška boginja nižje*
vrste
Nímrod -a m *svetopisemski vé-*
liki lovec. od tod nímrod -a m
strasten lovec. nímrodski -a -o
Nínive Níniv ž *mn. prestolnica*
Asírije, nínivski -a -o
Níoba -e ž *l. i. grš. mit.*, Níobin
 -a -o
nírvána -e ž *popoln dušni mír*
níštre -a m *níč:* pisan ~
nít níti ž: vdeti ~, njegovo živ-
 ljenje vísi na ~i, blago se po
 ~i nabíra, po vrvi zapravílja,
 do ~i moker; žíva ~ *zool.*, ní-
 ten -tna -o: ~i konec; níttje -a
 s, nítká -e ž, nítkast -a -o
níti 1. *vez.:* níti — níti, ní — ní,
 ne — ne: ~ tí ~ on; 2. *poudar-*
ni prisl.: ~ za lek ga ní
nitrát -a m, nítríráti -am, nítri-
 ficíráti -am, nítríficíránje -a s,
 nítríficírání -e ž; nítrocelulóza

*nivó

-e ž, nitroglicerín -a m, nitro-
želatína -e ž
*nivó -ja m vršina, stopnja, raven,
višina: vodni ~, življenjski ~,
dvig političnega ~ja, ~ naše
izobrazbe; *nivelirati -am izrav-
nati, izenačiti
niz ali niz predl. s tož. s (z): ~
Triglav, ~ hrib, ~ klanec, ~
lice
níz -a m: ~ biserov; nízati -am
in -žem: nabira jagode ter jih
níza na nit; nizanje -a s
nizdól [-òu] prisl. navzdol, niz-
dólje -a s
nízek -zka -o: ~a trava, ~a vo-
da, ~a cena, ~ glas, ~ stan,
~ega rodu, ~a valuta, prim.
nížji -a -e, prisl. nizko: ~ stati,
~ pasti, + ~ plačevati slabo,
malo, prim. prisl. níže; nízkost
-i ž, nízkóta -e ž, nízkóten -tna
-o: ~ značaj, ~o dejanje, ~a
misel, ~o pisanje, prisl. nízkót-
no: ~ misliti o kom; nízkót-
nost -i ž; nízkodúšen -šna -o,
nízkomiseln -a -o [-saln-]
Nizozémsko -ega s kr. i. Holand-
sko: z ~ega, na ~em; Nizo-
zémec -mca m, Nizozémka -e ž,
nizozémski -a -o, nizozémščina
-e ž
nížati -am, nížanje -a s, nížina
-e ž, nížinski -a -o, nížáva -e ž,
nížávje -a s, nížáj -a m glas.
Njégoš -a m: Peter Petrovič ~
érnogorski pesnik
njegóv -a -o svoj. z. 3. os. za mo-
škega lastnika: Janez je vzel
~o knjigo (sosedovo, součence-
vo, Martinovo ipd.). toda Janez
je vzel svojo knjigo (knjiga je
Janezova)
Njémen -a m l. i. reke, njémen-
ski -a -o
njén -a -o svoj. z. 3. os. za žensko
lastnico: mati je prosila sina,
njena prošnja ni bila zaman

njihov -a -o svojilni z. 3. os. za
tri lastnike ali več ne gledé na
spol: delavci so prijeli za delo,
njihov trud ni bil zaman; po-
magale so tudi žene, njihova
skrb za može ni bila prazna
njíva -e ž, njívski -a -o: ~a
trava, ~i gnoj, ~a prst; nji-
vica -e ž
njúhati -am (+šnofati), njuhálen
-lna -o [-ln-]: ~i tobak = njú-
hanec -nca m, njuhálec -lca
[-lc-] m
njún -a -o svojilni z. za 3. os., iz-
raža svojino dveh lastnikov ne
gledé na spol: to je vajin po-
ročni list, kje je pa ~?
nò medm.: No, govôri! Govôri no!
Pusti me no! Pojdi no! No, te-
mu sem posvetil.
nobêden (pred samostalniki nobên)
nobêna -o: nobêden ni hotel
pomagati, nobên človek ni ho-
tel pomagati, nimam nobêne
pravice; nobênkrat prisl., no-
bênkratén -tna -o; nobenoplá-
ten -tna -o nepristranski = no-
bênostránski -a -o
Nobél [-él] -a m os. i. švedskega
kemika, Nobélov -a -o: ~a na-
grada
+nóbel [-al] neskl. gosposki, ime-
niten, plemenit: ona je zelo
+nobel gosposka, vsi so +nobel
imenitni, to je bilo +nobel ple-
menito; noblésa -e ž gosposčina,
visokost, imenitnost, plemenitost,
plemstvo
nocój prisl. to noč: ~ sem slabo
spal, ~ bomo dolgo bedeli, ~
to noč; nocójšnji -a -e: ~a ne-
vihta je bila huda, kakšna bo
~a veselica?
nóč nočí ž: ~ in dan, trda ~,
gluha ~, ~ na ~, ~ ima svojo
moč, lahko ~! velika ~, o ve-
liki nóči, velikonočen -čna -o;
svéta ~, svetonóčen -čna -o:
~i mir; po (neprespani) nóči,

toda ponóci in podnevi; nòčen-čna -o: ~i čuvaj, ~a temà, +nočna srajca *spalna srajca*, +nočna posoda *posteljna posoda*, +nočna omarica *posteljna omarica*; nočnik -a *m*, nočnica -e *ž*, nočnina -e *ž*, nòcca -e *ž*: *rod. mn. nòcic*; nočiti -im *prenočiti*, noči se *noč se dela*, nòci -íte! nočil -a -o, nočenje -a *s*; nočilo -a *s*, nočišče -a *s*; nočeváti -újem, nočevál -ála -o, nočevánje -a *s*, nočeválec -lca [-á-] *m*

nóčem *gl.* hotéti

Nodier Charles [*nodjé šárl*] *m os. i. franc. pisatelj*, Charlesa Nodiera [*šárla nodjéja*], Nodierov -a -o [*nodjéjev -eva -o*]

Nóe Nóeta *m*, Nòetov -a -o: ~a ladja

nóga -e *ž* *itd.* ali *pa* nogé nògi nogó (na nógo) na nògi z nogó, *dv.* nogé nogáma, *mn.* nogé nóg nogàm nogé (na nóge) na nogàh z nogámi; človeška, rakova, stolova, mizna ~, *rastline*: sračja, mačja, vranja ~; od nóg do glave, od mladih nóg, na nóge! *kvišku*, +na prosti nògi na *svobodi*, +k nógam hoditi *peš*, biti dober ali slab v nogàh, na trdnih ali šibkih nogàh, teptati z obema nogáma ali z nogámi, zvoniti z nogámi *psu zvoniti*, biti na nogàh, biti pod nogámi *napoti*; iti, spraviti (se) izpod nóg; dati se komu pod nóge, komu na nóge stópati, postaviti se na lastne nogé *osamosvojiti se*, postaviti se na zadnje (noge) *upreti se*, biti z eno nogo v gróbu, vzeti nogé pod pazduho *hiro stopiti*, pot pod nóge vzeti, nogé mi je vzelo in sem padel ko snop; nožica -e *ž*, *otr.* nògica -e *ž*, nožičica -e *ž*, nòžen -žna -o: ~i pogon; nogàt -áta -o; nogáč -a *m*, nogáča -e *ž* *velika noga*,

mn. nogáče -áč *hodulje*; nogálnik -a [-á-] *m* *pri kolovratu*, *orglah ali kolesu (pedál)*, *podnožnik pri mizi* = nogálnica -e [-á-] *ž*

nogavica -e *ž* (+nogovica): obuti (+obleči) ~o, nogavičen -čna -o; nogavičar -ja *m*, nogavíčarica -e *ž*, nogavičarstvo -a *s*

nogomèt -éta *m*, nogométen -tna -o: ~a žoga, tekma; nogometáš -a *m*, nogometáški -a -o

nóht -a *m*: za ~e mu gre; niti toliko, kolikor je za ~om črnega; nóhtec -tca *m* = nóhtič -a *m*, nóhten -tna -o: ~i koren, nóhtnica -e *ž* *bot.*, nóhtati -am se: nóhta se mi od mraza

nój -a *m*, nójev -a -o: ~o pero noktúrno -a *m* *liturg. del* *brevirja*; noktúrno -a *m* *glas. vrsta skladbe*

nomád -a *m*, nomádski -a -o, nomádstvo -a *s*, nomadizírati -am

nomenklátúra -e *ž* *imenoslovje*, *imenik*, nomenklátúren -rna -o

nóminativ [-i-] -a *m* *slovn. imenovalnik*, nominativen -vna -o; nominálen -lna -o [-ln-] (+nominélen) *imenski*, *po imenu*; nominalizem -zma *m* *fil. nauk*, nominalíst -a *m*, nominalístičen -čna -o; nominírati -am *imenovati*, nominácija -e *ž*

nóna -e *ž* *glas. develi ton (od osnovnega)*

nónij -a *m* *merska priprava*

nonparéj -a *m* (*franc. nonpareille*) *stopnja tiskanih črk*: tiskati v ~u: nonparéjski -a -o

+nónsens -a *m* *nesmisel*

+nonšalánsa -e *ž* *malomarnost, ne-skrbnost*, +nonšalánten -tna -o *malomaren, tjavdan*

nòr nòra noró -í -é *in* nôro -i -e: biti ~ na kaj, ~ó rasti, *dól. nòri* -a -o: ~a leta; noroglav -áva -o, noroglavéc -vca *m*, noroglavka -e *ž*, nòrski -a -o; no-

norčeváti

ríja -e ž, noróst -i ž, norósten -tna -o, norišnica -e ž

norčeváti -újem se s kom *ali* iz koga. iz česa; norčevál -ála -o, norčevánje -a s, norčeválec -lca [-*áju*-] m, norčeválka -e [-*áju*-] ž

nórdijski -a -o: ~e pokrajine, nórdijec -jca m *severnjak*, nórdijka -e ž, nórdijščina -e ž

nôrec -rca m 1. *nor človek*, 2. *veliko kovaško kladivo; snop, zvezan ob klasih; velik slamnik*; norca (norce) se delati iz koga *norčevali se s kom*, koga za norca imeti; mn. nórca -ev burke: ~e uganjati, briti, v ~ih kaj reči v žali; nórčev -a -o, nórčevski -a -o, nórček -čka m = nôrek -rka m, norica -e ž, noríce -íc ž *med. otroška bolezen*; norčica -e ž: 1. *majhna norica*, 2. *bol. zvonček*; norčav -áva -o, norčavost -i ž, norčljiv -íva -o, norčljivost -i ž, nórčast -a -o, norčija -e ž

noréti -ím, nôri -íte! nôrel -éla -o, norênje -a s; norítiti -ím koga za norca imeti, begati, goljufati, nôri -íte! noríl -a -o, norjênje -a s

Nórik -a m *rimska provinca*, nóriški -a -o: ~a provinca, Nóriške Alpe; Nóričan -a m

nórma -e ž, *rod. mn.* nórm *pravilo, vodilo*: delati po nórmah; normírati -am *enotno določiti, uravnati*, normíranje -a s, normírec -rca m *kdor normira*, normatívén -vna -o *določilen*; normála -e ž *pravilo, pravilnik, navpičnica, črta pravilnica*, normálen -lna -o [-*ln*-] *pravilen, navaden*; normálnotíren -rna -o [-*ln*-], normalizírati -am; normálije -ij ž *mn. vodila, pravila*, normálka -e [-*lk*-] ž *nekdanja osnovna šola*, normálnošólski -a -o [-*ln*- *ls*-]

Normán -a m, *nav. mn.* Normáni -ov *germanski narod*, normánski -a -o: ~i bojni pohodi; Normandíja -e ž *l. i. franc. pokrajine*, Normandíjec -jca m, Normandíjka -e ž, normandíjski -a -o: ~i pašniki, ~o surovo maslo

Norvéško -ega s: na ~em, z ~ega, Norvéška -e ž: v ~i, iz ~e, norvéški -a -o, norvéščina -e ž, Norvežán -ána m, Norvežánka -e ž

nós m 2. *nósa in nosá in nosú, mest.* po nósu. *mn.* nosóvi -óv, po nosóvih *ali* noséh; na vrat na ~ dirjati, pred ~om *prav blizu*, tenak ~ imeti *občulljiv*, dober ~ imeti *prav slutiti*, pod ~, po ~u dati, dobiti (+ ~ dati, + ~ dobiti), pod ~ se mu je pokadilo *ni mu bilo prav*, ~ pobesiti, ~ vihati, ~ visoko nositi, za ~ voditi, za ~om hoditi *brez pravega namena*, v vsako reč ~ vtakniti, obrisati se pod ~om, obesiti komu kaj na ~, oditi z dolgim ~om; nosoróg -a m, nosoróžec -žca m; nósek -ska m = nósec -sca m, nósen -sna -o: ~a kost, nósnik -a m, nósniški -a -o: ~i samoglasniki, nósnica -e ž *nosna kost*, nosníca -e ž *nosna luknja*; nosàt -áta -o, nosátost -i ž, nosást -a -o, nosàn -ána m = nosáč -a m, nosána -e ž = nosáča -e ž = nosúlja -e ž; nosljáti -ám 1. *govoriti skozi nos*, 2. *njuhati*, nosljáj -ájte! nosljál -ála -o, noslján -a -o, nosljánje -a s; nosljáv -áva -o, nosljávec -vca m, nosljávka -e ž

nosíti nósim: ~ vodo, drva, čebele pridno *nósijo*, glavo visoko ~, zvonec ~ *imeti prvo besedo*, vodo v Savo ~ *opravljati nepotrebno delo*, hlače ~ *bíti gospodar*, ~ se po moško, po gosposko; nósi -íte! noséč

-éča -e, nòsil -íla -o, nòšen -a -o, nòšenje -a s; nosilec -lca [-ty-] m, nosilka -e [-ty-] ž = nosíteľj -a m, nosíteľjica -e ž; nosilo -a s, nosilce -a [-lc-] s, nosílen -lna -o [-ln-], nosílnost -i [-ln-] ž, nosílnica -e [-ln-] ž; nòšen -sna -o, nòsnost -i ž, nòséčen -čna -o, noséčnosť -i ž, noséčnica -e ž; nosnína -e ž, nosľjiv -íva -o, nosľjivost -i ž, nosáč -a m; nòša -e ž: narodna ~, nòšica -e ž *dež, ki ga veter od strani nosi na zidovje*, nòšnja -e ž

nostalgija -e ž *domotóžje*, nostalgíčen -čna -o *otožen, domotožen* [povsod: -lg-]

nostrificírati -am: ~ spríčevala, diplom; nostrifikácija -e ž, nostrifikácijski -a -o: ~í izpit, ~o potrdilo

nóta -e ž 1. *opomba, zapisek, kratelk račun, diplomatski dopis, 2. glas. glaska*, mn. nóte nót muzikalije; nóten -tna -o: ~i papir. *notíca -e ž *kratko poročilo, zapisek*, *notírati -am *zapisati, zabeležiti*, *notírhanje -a s, *nótes -a m *beležnica*; notár -ja m, notárski -a -o, notárstvo -a s, notariát -a m

nóter prisl. *na vprašanje kam?* nótri prisl. *na vprašanje kje?*: naj pride noter! saj je že notri; nóter poudarní prisl. *prav, čisto, celó, vse*: šli smo za njim nóter do meje, to bo trajalo nóter do zime; nótranji -a -e, nótranjost -i ž, notranjščina -e ž = notrina -e ž, nótrišnji -a -e

notóričen -čna -o *rekóven, obče znan*: ~ pijanec, notóričnost -i ž *rekóvnost*

Nótranjsko -ega s: na ~em, z ~ega, Nótranjec -njca m, nótranjski -a -o, nótranjščina -e ž *notranjska govorica*

Notre-Dame [notrdám] ž *neskl.*: cerkev ~, notredamski [notrdámski] -a -o: ~a cerkev

nòv nòva -o in novó -í -é, *dol.* nòvi -a -o; na nóvo = v nóvo: sneg je ~ padel, po nóvem; nòvič prisl. = vnóvič, *gl. tudi znóva*; nòvi zákon (sv. pisma), nóvozakónski -a -o; nóvo léto in Nóvo léto: 1. januar: na novo leto rojeni 1. januarja, toda v novem letu rojeni v celem letu; novoléten -tna -o, novolétnik -a m *na novo leto rojeni*, novolétnica -e ž; Nóvo mésto -ega -a s *kr. i.*, Novomeštán -ána m, Novomeščánka -e ž, novomeški -a -o; Nòvi svét Amerika; Nòvi Sád m *kr. i.*, iz Nòvega Sáda, v Nòvem Sádu, novosádski -a -o

novák -a m *rekrut, novinec*, nováčiti -im *nabirati novake, rekrutirati*, nováčenje -a s

novátor -ja m, novátorka -e ž, novátorski -a -o, novátorstvo -a s **nòvec** -vca m: kovani ~, mn. nòvci *denar*, nòvčič -a m, nòvčen -čna -o, novčárstvo -a s, *nòvčanica -e ž *bankovec*

novéla -e ž 1. *povest*, 2. *odatek k zakonu*; novelíst -a m, novelístka -e ž, novelístika -e ž, novelístičen -čna -o, novélski -a -o [-ls-]

novèmber -bra m *listopad*, novèmbrski -a -o

novíc -a m *novinec (v samostanu)*, novíca -e ž *novinka*, noviciát -a m. noviciátski -a -o

novíca -e ž, novíčar -ja m, novíčarica -e ž, novíčiti -im: nov sod novíči *ima duh po novini*; Novíce -íc ž mn. *Bleuweisov list*, novíški -a -o: ~i jezik, novíčar -ja m *sotrudnik Novic*

novína -e ž: iz ~e so kuhali ječmenov sok; na novíni so sejali oves; novínc -nca m, novínka

novitéta

-e ž, novínski -a -o, novínstvo -a s; *novíne -in ž *mn. časnik*, *novínar -ja *m časnikar*, *novínarka -e ž *časnikarica*, *novínarski -a -o *časnikarski*, *novínarstvo -a s *časnikarstvo*

novitéta -e ž *novost, novóta*

ново -v *sestavi*: novočkar -ja *m*, ~črkarski -a -o; novodóben -bna -o; novogřski -a -o; novoknjžen -žna -o: ~i jezik; novomášen -šna -o, ~mášnik -a *m*, ~mášniški -a -o; novomóden -dna -o; novopétec -tca *m novinec*; novorojěncek -čka *m*, ~rojěнка -e ž; novošégen -gna -o; novotvórben -bna -o (*toda nova tvorba*); novovérec -rca *m*, ~vérka -e ž, ~vérník -a *m*, ~vérnica -e ž, ~véren -rna -o, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s

novóta -e ž = novóst -i ž, novotár -ja *m*, novotárski -a -o, novotáriti -im, novotárjenje -a s, novotaríja -e ž

novúm -a *m novost*

nozďv -i in -í ž, *nav. mn. nozdřvi* -i in nozdřvi -í; nozdřva -e ž, nozdřven -vna -o

nož nóża *m*, nóżen -žna -o = nóżev -a -o: ~a ostrina, nóżast -a -o; nožek -žka *in* nóżek -žka *m*, nóżec -žca *m*, nožič *in* nóżič -iča *m in* nóżič -a *m*, nožiček -čka *m*, nožišče -a s *nožev ročnik*; nožár -ja *m*, nožarica -e ž, nožárski -a -o, nožárstvo -a s, nožárnica -e ž; nožáriti -im, nožárjenje -a s

nóžnica -e ž, *nav. mn. nóžnice* -ic: meč iz nóžnic izdreti; nóžničar -ja *m*, nóžničast -a -o

nráv -í ž, *nav. mn. nraví nraví nravé*m nraví o nravéh z nravmí; nráven -vna -o, nrávnost -i ž; nrávstvo -a s, nrávstven -a -o [-tvən-], nrávstvenost -i [-tvən-] ž, nrávstvenik -a [-tvən-] *m*; nravoslójve -a s *morala, etika*, nravoslóven -vna -o, nravoslóvec -vca *m*, nravoslóvski -a -o *nú in* núj *medm., tudi* nújta, nújmo, nújte: núj ga izpiti!

+**núdelj** núdeljna [-dělj-] *m rézanc, muželj, nav. mn. rézanci, mužlji*

núdití -im: +núdila se je prilika je nanesla, +núditi odpor *upirati se, po robu se postaviti*; (po)nújen -a -o *in* ponúden -a -o, nújte: núj ga izpiti! **núja** -e ž *sila, potreba, nadloga, stiska*, nújnost -jna -o: ~a brzojavka; nújnost -i ž; nújati -am se *truditi se*

númerus -usa *m število*: *numerus clausus* [klájzus] *omejeno število*, *numerus claususa*; *numérale* -a *m slovn. števnik, mn. numerália* -lij s; *numeríratí* -am s *številkó zaznamovati*, *numeríranje* -a s; *numerácija* -e ž, *numéričen* -čna -o *številén, po številu*

Numídija -e ž *kr. i. severnoafřiske države v starem veku*, *Numídijec* -jca *m*, *Numídijka* -e ž, *numídijski* -a -o

numizmátika -e ž *nauk o novcih*, *numizmátik* -a *m*, *numizmátičen* -čna -o

núna -e ž, *núnica* -e ž, *núnin* -a -o, *núnski* -a -o: ~i *samostan* **núncij** -a *m papežev poslanik*, *núncijev* -a -o, *núnciatúra* -e ž

O

o *m neskl.*: mali o, z velikim O, ó-jevski -a -o: ~e osnove

o *medm.* izraža žalost, zatudenje ipd.; *če je poudarjen, stoji za njim vejica, sicer ne*: o, to je lepo! o ti revež ti!

o *predl. z mest.* kaže to, česar se dejanje tiče, in se rabi: 1. *pri glagolih govorenja in mišljenja*: govoril je o svobodi, pravi mi o bratu svojem, ded pripoveduje o starih časih; rekel je o njem, da je bolan; pesmi pojó o ljubezni do domovine; Rudi je pisal materi o svojem uspehu; mati misli o sinu le dobro; kaj meniš (misliš, sodiš) o tem? dvomi o njegovi poštenosti (+dvomiti v kaj) *itd.*; 2. *pri samostalnikih z osnovnim pomenom gornjih glagolov*: govor o izpolnitvi načrta, povest o Domnu, pesem o Pegamu in Lambergarju (+pesem od Matjaža), pripovedka o Kresniku (+od Kresnika), pismo o pesništvu, zgodba o Lepi Vidi *itd.*; *gl. tudi ob*

oáza -e ž zelenica v puščavi

ob (o) *predl. se veže I. s tož.* 1. *v krajevnem pomenu (kam?)*: kača se je ovila ob palico, ob vejo se prijeli, meč si je obesil ob bedro, ob mizo udariti, ob tla treščiti, jezike brusiti ob koga; 2. *v časovnem pomenu (kdaj?)*: ob dan (za dne), ob noč; 3. *v predmetu (koga ali kaj?)*: ob denar priti, ob čast pripraviti, ob glavo dejati, krava je ob mleko; II. *z mest. (se rad obrusi v o) pomeni 1. kraj, v katerega bližini se kaj godi (kje?)*: paša stopa o(b) potoci, topoli stoje ob Savi, ob potu sedeti, palica sloni ob zidu; 2. *čas dejanja*

(*kdaj?*): o pravem času, ob času, o kresi se dan obesi, o božiču, ob eni(h), ob sedmih = ob sedmi uri, ob petkih, ob žetvi; 3. *način, sredstvo ipd. (kako?)*: ob obrekovanju in preganjanju uspeti, ob tem takem; o(b) palici, o(b) berglah hoditi; ob kruhu in vodi živeti, ob očetovih stroških študirati, ob kratkem kaj povedati; sam ob sebi je to storil, samo ob sebi se umeje; 4. *vzrok ali priložnost dejanja (zakaj? ob čem?)*: ob takem neuspehu so se vsi zganili zaradi takega neuspeha, ob takih razmerah, okoliščinah (+pod takimi razmerami, okoliščinami) ni mogoče delati zaradi takih razmer, ob ti knjigi se je marsikaj pisalo (*knjiga je bila le vzrok ali priložnost, ne pa predmet pisanja (loči torej od: o ti knjigi se je marsikaj pisalo gl. predl. o 1), ob (pesmi o) Lepi Vidi je nastalo več knjižnih del; zaradi pomenskega razločka se v takih primerih ob ne obrusi v o*

ob- (o-) *predpona v sestavi I. z imeni pomeni, da se kaj godi ali je okoli predmeta*: okoli, okrog, okrogel, oglavnik (*usnje ob glavi*), omizje, o(b)zidje, ozimina; II. *z glagoli pomeni 1. da se dejanje godi okoli predmeta*: obvezati, ozreti se, opasati, obstopiti, objeti; 2. *da dejanje zadeva predmet, četudi ne od vseh strani*: obiti -ijem, obdarovati, obrekovati, o(b)govoriti, opeči; 3. *začetno stanje*: obležati, obsedeti, obstati; 4. *izgubo*: oblistovati se (zguljati listje); 5. *dela dovršnike iz nedovršnih glagolov*: ogreti, obriti, oslabeti, olajšati, oteliti se *itd.*

obá

obá m obé *ž s štev.*, obadvá *m*, obedvé *ž s in* obádva *m*, obédve *ž s, sklanja se navadno le drugi del*: obadvéh, obadvéma *itd. ali* obéh dvéh, obéma dvéma; *rabimo namesto ves vsa vse v dv., kadar hočemo izraziti izčrpnost dvojic*: oba čevlja, obe roki, obe okni; obákrat *prisl.*

obád -a m brencelj; obádar -ja *m* *afriški plitj*; obádec -dca *m*, obádnica -e *ž neka muha*

obádati -am nedovršnik *k dovršniku* obósti, obádanje -a *s*

obákraj *prisl. in predl. po obeh straneh*, obakrájen -jna -o *na obe strani*: ~o kolo (*ki se vrti naprej in nazaj*)

obakrítí -ím pobakrtíti, obákri -íte! obákri -íla -o, obakrèn -èna -o, obakrítev -tve *ž*; obakrováti -újem

obála -e ž breg, obálski -a -o [-ts-]: ~a plovba; obálen -lna -o [-ln-]: ~a plovba

obalíti -ím (se) *prevrniti, odpraviti*, obáli -íte! obálib -íla -o, obaljèn -èna -o, obalína -e *ž*

obáltan -tna -o [-áy-] ohlapen, neroden, surov, obálnost -i [-ay-] *ž*

obára -e ž, obáriti -im, obárjen -a -o: ~e klobase; obárek -rka *m*, obárica -e *ž*, obáren -rna -o, obárnice -ic *ž mn. kar iz preveč obarjenih klobas izteče*, obárjati -am, obárjanje -a *s*

obcéstje -a s, obcéstén -tna -o, obcéstnik -a *m*

občán -ána m, občánka -e *ž*, občánstvo -a *s*, občánski -a -o

občasén -sna -o periodičen: ~o jezero; občásje -a *s* perioda, občásnost -i *ž* periodičnost

občén -čna -o: ~i zbor; občénost -i *ž*

občestvo -a s kolektiv, *cerkv. občestvo -a s*: ~ svetnikov; ob-

čestven -a -o [-stvan-], občestvenost -i [-stvan-] *ž*

občeváti -újem, občúj -tel občujóč -a -e: ~a posoda; občevál -ála -o, občevánje -a *s*, občeválen -lna -o [-ln-]: ~i jezik

óbči ima le dol. obliko -a -e: *k občemu pridu, prisl. óbče, vóbče*; obče- *v sestavi*: óbčočlovéški -a -o, óbčedržáven -vna -o: ~i petletni plan; óbčeškodljív -íva -o, óbčeveljáven -vna -o, óbčeznáen -znána -o

občélo -a s občevalno *sredstvo*, občéilen -lna -o [-ln-]: ~e razmere

občína -e ž, občínski -a -o, občínstvo -a *s*

občíniti -im žito obravnati, očistiti, občínek -nka *m, nav. mn. občínki kar se pri obravnavanju izloči, skrozki*, občínjati -am: ~ žito; občínjanje -a *s*

óbčíti -im *nedov. občevati (s kom)*

občrt -črta m skica, občrtati -am *skicirati*: občrtováti -újem *skicirati*, občrtovánje -a *s* *skiciranje*

občudováti -újem, občudúj -tel občudujóč -a -e, občudováł -ála -o, občudovánje -a *s*, občudoválec -lca [-áy-] *m*, občudováłka -e [-áy-] *ž*, občudováłski -a -o [-ál-]

občútek -tka m, občúten -tna -o, občútnost -i *ž*, občútuje -a *s*, občúttí *in* občúttiti občúttim *gl. čúttiti*, občúten -a -o, občútenje -a *s*, občút -a *m*, občútljaj -a *m*, občútljív -íva -o, občútljív -vca *m*, občútljívka -e *ž*, občútljívost -i *ž*, občútilo -a *s* *telesni ud za občutenje*

obdáčiti -im z dácem, trošarino obremeniti, obdáčen -a -o, obdáčenje -a *s*, obdačítev -tve *ž*, obdáčba -e *ž*, obdáčenec -nca *m*, obdáčenka -e *ž*, obdáčenost -i *ž*, obdačeváti -újem, obdačevánje -a *s*

obdájati -am *gl.* obdāti
 obdán -i *ž dnina, dnevni zasluzek,*
 obdánek -nka *m dnevno opravilo.* obdanica -e *ž dnevni delovni čas.* obdánja -e *ž obdan*
 obdaríti -ím, obdári -íte! obdátil -ila -o, obdarjèn -èna -o *in* obdarjen -a -o, obdarítev -tve *ž,* obdarjèнец -nca *m in* obdarjenec -nca *m,* obdarjènka -e *ž in* obdarjenka -a *ž;* obdárjati -am, obdarováti -újem, obdarovál -ála -o, obdarován -a -o, obdarovánje -a *s,* obdarováнец -nca *m,* obdarovánka -e *ž,* obdaroválec -lca [-áú-] *m,* obdarováлка -e [-áú-] *ž*
 obdāti -dám, obdāj -ájte! obdál -a -o, obdán -a -o; obdájati -am, obdájanje -a *s*
 obdávčiti -im *z darci obremeniti;* obdávčen -a -o, obdávčenje -a *s,* obdávčenec -nca *m,* obdávčenka -e *ž,* obdávčenost -i *ž,* obdavčítev -tve *ž;* obdavčeváti -újem, obdavčevánje -a *s,* obdavčeválen -lna -o [-ln-]
 obdeláti -am, obdélek -lka [-lk-] *m,* obdelávati -am = obdelovávati -újem, obdelovál -ála -o, obdelávánje -a *s* = obdelovánje -a *s,* obdeláva -e *ž,* obdeloválen -lna -o [-ln-]; ~i stroški; obdeloválec -lca [-áú-] *m,* obdelováлка -e [-áú-] *ž*
 obdelíti -ím, obdéli -íte! obdelíl -íla -o, obdeljèn -èna -o; obdelíti koga *z darovi*
 obdéli -dénem: snope *v kozolec* ~; obdét -a -o; obdévati -am, obdévánje -a *s;* *gl. tudi* odéti *in* dejáti 3
 obdóbje -a *s,* obdóben -bna -o *občasen*
 obdolžíti -ím, obdólži -íte! obdólžil -íla -o, obdolžèn -èna -o, obdolžitev -tve *ž,* obdólžba -e *ž,* obdolžítelj -a *m,* obdolžèнец -nca *m,* obdolžènka -e *ž,* ob-

dolžilén -lna -o [-ln-]; obdolževáti -újem, obdolževál -ála -o, obdolževánje -a *s* [*повсод: -douž-*]
 obdržáti -ím *gl.* držati, obdržán -a -o; obdržek -žka *m,* obdržèn -žna -o, obdržnost -i *ž,* obdržljiv -íva -o, obdržljivost -i *ž;* obdržávati -am, obdržávánje -a *s* = obdrževáti -újem, obdrževánje -a *s*
 obdúhati -am: ves *grm je* obdúhal; *loči od:* odúhati -am *zavohati*
 obdúkcia -e *ž raztelesenje mrtveca,* obdukcíjski -a -o, obducírati -am, obducíranje -a *s,* obducènt -ènta *m,* obducèntinja -e *ž* = obducèntka -e *ž,* obdúkt -a *m*
 obécati -am *dov. obljubiti,* obécaj -te! obécal -ála -o, obécan -a -o, obécanje -a *s;* obečávati -am, obečávánje -a *s,* *gl. tudi* obèt
 obèd obéda *m,* obéden -dna -o, obédnica -e *ž,* obédničen -čna -o, obédnik -a *m gost za obed,* obednina -e *ž;* obédovati -ujem *in* obedováti -újem, obedovál -ála -o, obedovánje -a *s in* obédovanje -a *s,* obedoválec -lca [-áú-] *m,* obedováлка -e [-áú-] *ž*
 óbel [-ə̀] -bla -o *okrogel, ovalen:* ~ les, ~a peč; óblast -i *ž,* óblast -a -o; óbliti -im, (za)óbljen -a -o, óbljenje -a *s,* óblina -e *ž;* obloúst -a -o: ~e ribe; obloústnice -ic *ž mn. zool.,* oblotóčniki -ov *m mn. zool.;* óblo -a *s:* zemeljsko oblo; *gl. tudi* obla
 obelíti -ím *postati bel,* obéli -íte! obelèl -éla -o: ~i lasje; obelévati -am, obelévánje -a *s,* *gl. tudi* obelíti
 obelézíti -ím *zaznamenovati,* obelézje -a *s,* obelézek -žka *m*
 obelísk -a *m,* obelískov -a -o

obelís

obelís -a *m* znamenje, zasekano v drevo

obelíti -im 1. pobelíti, 2. olupiti, iz kože dejati, 3. zabelíti, obéli -íte! obélil -íla -o, obéljen -a -o, obelína -e *ž* olupljena drevesna skorja, olupek, sk. i. obelinje -a s, obeljáva -e *ž* odrta skorja na drevesu

obelno -a [-*ay*-] s 1. siva mrena, med., 2. beljavina lesa, gl. tudi obelíti

***obelodániti** -im objavíti, priobčiti, izdati, dati na svello, *obelodánjen -a -o, *obelodánítev -tve *ž*, *obelodánjenje -a s objava, priobčítev

obènem prisl. hkrati

obénož prisl. z obema nogama (pri telovadbi), obenožno prisl.

óber -bra *m* velikán; prvotno Óber -bra *m* Avar, óbrski -a -o

oberáčiti -im 1. napravíti berača, 2. vse hiše je oberáčil

obéroč prisl. z obema rokama, oberóčen -čna -o

obésiti -im: ~ na veliki zvon; obéšen -a -o, obéšenec -nca *m*, obéšenka -e *ž*, obešenják -a *m*; obesílen -lna -o [-*ln*-]: ~a ključavnica, obesílnica -e [-*ln*-] *ž* 1. vrsta ključavnice, 2. vislice, obesílnik -a [-*ln*-] *m* obešálnik, kljuka, na katero se kaj obeša, obések -ska *m*, obésnica -e *ž*

obéšati -am, obéšanje -a s, obéšanka -e *ž* = obešánica -e *ž* vrsta ključavnice, obešálo -a s, obešálen -lna -o [-*ln*-]: ~a kljuka, obešáč -a *m*, obešálnik -a [-*ln*-] *m*

obét obéta *m* obljuba, obétati -am: obétamo si dobro letino, to nič dobrega ne obeta, fant mnogo obeta; obétanje -a s, obétav -a -o, obétavec -vca *m*, obétavka -e *ž*, obétaven -vna -o, obétavnost -i *ž*

obéza -e *ž*, obezáča -e *ž*, obézati obéžem, gl. obvézati

obgláviti -im, obglávljen -a -o, obglávljenje -a s, obglávítev -tve *ž*; obglávljati -am, obglávljanje -a s

obglódati in -áti -glódam in -glójem krog in krog oglodati gl. glodati, obglódek -dka *m*

obgórje -a s okolica okrog gore, obgórski -a -o: ~i kraji; obgórec -rca *m*, obgóрка -e *ž*, obgórski -a -o: ~a govorica

obhájati -am: ~ god, svatovščino; obhájan -a -o, obhájanje -a s, obhájanec -nca *m*, obhájanka -e *ž*, obhájalec -lca [-*áy*-] *m*, obhájilo -a s, obhájilen -lna -o [-*ln*-]

obhodíti obhódim gl. hoditi, obhójen -a -o, obhód -óda *m*, obhóden -dna -o, obhódnica -e *ž* zvezda premičnica, obhódnik -a *m*, obhódnja -e *ž*, obhójenje -a s praha, oprášítev matice

obíčaj -a *m*, obíčajen -jna -o, +óbičen -čna -o navaden, splošen

obigráti -ám: ~ koga za kaj (*denar ipd.*); obigrán -a -o

obílem -lna -o [-*ln*-]: ~a mera, obílnost -i [-*ln*-] *ž*, obílo prisl. k malo rabljenemu prid. obil [-*ly*-] -a -o, obílokrat prisl., obílica -e *ž*, obílje -a s; obilováti -újem, obilováne -a s

obirati -am, obiranje -a s, obirátev -tve *ž*, obiráč -a *m* kdor obira, priprava za obiranje sadja, oščipec, obírav -a -o = obírčen -čna -o kdor (se) obira: ~a ženska (ki rada druge ljudi obira), obírek -rka *m*, obirálec -lca [-*áy*-] *m*, obiráлка -e [-*áy*-] *ž*, obiráček -čka [-*áyč*-] *m*, obirávka -e *ž* vrsta solate

obiskáti obíščem, obíšči -te! obiskál -ála -o, obísk -a *m*; obiskávati -am, obiskávanje -a s;

obiskováti -újem, obiskovál -ála -o, obiskovánje -a s, obiskoválec -lca [-áμ-] m, obiskoválka -e [-áμ-] ž, obiskoválen -lna -o [-ln-], obiskoválnica -e [-ln-] ž *prostor za obiske*

obist -i ž, *nav. mn.* obísti, obísten -tna -o: ~a pečenka; obistje -a s *regio lumbalis med.*

+obitelj -i ž *družina, rodbina, rodovina*; **+obiteljski** -a -o *družinski, rodbinski*

obiti obidem, obidi -te! obšél [-šəy] -šlā -ò in -ó: kesanje me obíde

obiti obijem, obij -tel obil -íla -o, obít -a -o: z deskami obiti; obítek -tka m s *čimer je kaj obito*, objajati -am: z deščicami ~, objanje in -ánje -a s

objádrati -am: ~ veliko dežel, mórij; objádran -a -o

objáhati -am in -šem, objáhan -a -o: ~ konj

objasníti -im, objásni -ítel objásnil -íla -o, objásnjen -a -o, objásnilo -a s, objásnítev -tve ž; objasnjeváti -jújem, objasnjevál -ála -o, objasnjevánje -a s

objáviti -im, objávljen -a -o, objáva -e ž, objávlen -vna -o, objávnicā -e ž; objávljati -am, objávljanje -a s

objékcija -e ž *ugovor, težava, nasprotovanje*: staviti ~e, odgovarjati na ~e

objékt -a m *predmet, stvar, reč, zgradba, oddelek*: ~ v stavku *slovn.*, nov ~ *bolnišnice*, ~ *raziskavanja*: objékten -tna -o: ~o *določilo slovn.*, ~i *prostori*; objéktiven -vna -o *stvaren, neoseben, nepristranski*: ~ *človek*, ~a *sodba*, ~a *znanost*, ~o *mišljenje*; objéktivnost -i ž *stvarnost, nepristranost*; objéktiv [-íy] -a m *leča pri optičnih instrumentih*; objektivirati -am, objektiviranje -a s, objektiváci-

ja -e ž, objektivizem -zma m *fil.*, objektivist -a m, objektivističen -čna -o

objésti -jém, objédel -dla -o, objéden -a -o, objédek -dka m, objéd -i ž; objést -i ž, objésten -tna -o *prešeren*, z *ničimer zadovoljen, izbírčen*, objéstnež -a m, objéstnica -e ž, objéstnost -i ž; objédati -am, objédanje -a s, objédáv -áva -o in objédav -a -o, objédavec in objédavec -vca m, objédávka in objédávka -e ž, objédljiv -íva -o, objédljivec -vca m, objéden -dna -o, objédnica -e ž *bolezen*, objédnost -i ž *objestnost*

objéti objámem, objémi -íte! objél -a -o, objét -a -o, objéjte -a s, objémati -am in -ljem, objémanje -a s, objém -jéma m, objémanje -a m, objémčkati -am *otr.*, objémček -čka m

objézditi -im, objéza -e ž, objézdnik -a m, objézdáríti -im

objókati -am in -jóčem (se), objókā -a -o: ~e oči, objokováti -újem, objokúj -te! objokovál -ála -o, objokovánje -a s, objokovánc -nca m, objokoválec -lca [-áμ-] m, objokoválka -e [-áμ-] ž

obkládati -am: ~ z delom, ~ s priimki, ~ z mokrimi cunjami (*obkladki*); obkládanje -a s, obklád -áda m, obkláda -e ž, obkládek -dka m, obkláden -dna -o, obkládar -ja m, obklásti -ádem

obkléj *prisl. ob katerem času?*

obkóliti -im, obkóli -te! obkólil -a -o in -íla -o, obkóljen -a -o, obkólítev -tve ž, obkólitven -a -o [-tvən-]: ~i *manevri*; obkoljeváti -újem, obkoljevál -ála -o, obkoljevánje -a s, obkoljeválen -lna -o [-ln-]

obkoréj *prisl. ob kateri uri?*

obkrāj

obkrāj -ája *m* rob, obkrájek -jka *m*. obkrájen -jna -o
obkrožítí obkrožím *obdati*, obkroží -íte! obkrožil -íla -o, obkrožen -a -o; obkrožati -am, obkrožanje -a *s*, obkroževáti -újem, obkroževánje -a *s*
óbla -e *ž* *krogla*, óblast -a -o, oblica -e *ž*: krompir, repa v oblicah; obličast -a -o, obličina -e *ž* *krompirjev ali repni olupek*; *gl. tudi* óbel
obláčítí -im (se), obláci -te (se)! obláčil -a -o *in* -íla -o, obláčenje -a *s*, obláčilo -a *s*, obláčilce -a [-*lc*-] *s*, obláčilen -lna -o [-*ln*-], obláčilnica -e [-*ln*-] *ž*
obláčítí se, obláci se, obláčilo se je, obláčítev -tve *ž*, obláčenje -a *s*, *gl. tudi* oblák
oblágati -am, obláganje -a *s*, *gl. tudi* obložiti
oblagodárítí -im, oblagodári -te! oblagodáril -a -o, oblagodárjen -a -o
oblájst -i *ž* *silina bot.*, oblájstov -a -o: ~ pepel
oblák -a *m*: k obláku = na oblák zvoniti; oblákast -a -o, obláčen -čna -o, obláčnost -i *ž*, obláček -čka *m*, obláčica -e *ž* *nevihtni oblak*, oblácič -a *m*, obláčina -e *ž*, obláčeje -a *s*, oblakovít -a -o; *gl. tudi* obláčítí se
Oblák -a *m* os. *t.*, Oblákov -a -o: ~e študije
oblákovina -e *ž* *zelena orehova lupina*, oblákovje -a *s*, oblákovec -vca *m* *oreh v zeleni lupini*
óblast -a -o *gl.* obel
oblást -i -jo *in* -í -jó *ž*, *mn.* oblásti -i -im -ih -mi *in* oblastí -í -ém -éh -mí; oblásten -tna -o *mo-gočen, ošaben, gospodovalen. uraden*, oblástvo -a *s* *gosposka, urad. oblástven* -a -o [-*tvan*-], oblástnost -i *ž*, oblástnež -a *m* *kdor se oblástno véde*, oblastnik -a *m* *kdor ima oblast*, oblastníca

-e *ž*; oblastováti -újem, oblastovánje -a *s*, oblastníja -e *ž*
óblat -a *m*, óblatar -ja *m* *kdor oblate peče*, óblatek -tka *m*
óblati -am *skobljati*, óblaj -te!
óblal -a -o, óblan -a -o, óblanje -a *s* *skobljanje*, óblanice -ic *ž* *mn.*, óblanci -cev *m* *mn. skobljanci*, óbel [-*al*-] -bla *m*, óblič -a *m* *skobeljnik*
oblátítí -im, obláten -a -o
obláznítí -nem se *na tešče kaj zaužiti, pretrgati post*, obláznjen -a -o
oblážíti -ím *oplemenítiti, omíltiti*, obláží -íte! oblážil -íla -o, oblážen -ěna -o, oblážitev -tve *ž*; obláževáti -újem, obláževál -ála -o; obláževánje -a *s*, obláževálec -lca [-*lc*-] *m*, obláževálka -e [-*lk*-] *ž*
obléči -em (se), obléci -íte! oblékel -kla -o, obléčen -a -o: +obleči *nogavice, čevlje obuti*, *gl. tudi* obláčítí
obléden -dna -o *neumen, nesramen, ošaben*, oblédnež -a *m*, oblédnica -e *ž*, oblédnost -i *ž*
obledéti -ím, obleděl -éla -o: ~e barve (+oblédèn -ěna -o), oblédélost -i *ž*; oblédévati -am, oblédévánje -a *s*; *razzloguj*: o-blé-oblédje -a *s* *bok*; *razzloguj*: obled-je
oblégati -am, obléganje -a *s*, obléga -e *ž*, obléžen -žna -o, oblégan -a -o, obléganec -nca *m*; obléci obléžem, oblégel -légla -o: *sovražnik je oblégel trdnjavo*; oblegálec -lca [-*lc*-] *m*, oblegoválec -lca [-*lc*-] *m*, oblegoválen -lna -o [-*ln*-]: ~e *naprave*
obléka -e *ž*, oblékica -e *ž*, oblékati -am se *otr*.
oblépití -im, oblépljen -a -o, oblépitev -tve *ž*, oblépek -pka *m* *obliž*; oblépljati -am, oblépljanje -a *s*

oblésti -zem, oblézel -zla -o
 oblétati -am *gl.* obleteti
 oblétén -tna -o *kar se ob letu
 zgodi*, oblétnica -e *ž*
 oblététi -ím (se) *gl.* leteti: oblétel
 -éla -o (*oblétèn -èna -o): ~o
 drevje; obleténje -a *s*: ~ svetá,
 listja; obletélost -i *ž*; obletáti
 -létam *đov.*, oblétaj -ájte! ob-
 létal -ála -o: vso vas sem ob-
 létala; oblétan -a -o: ves dan
 letam, pa še ni vse oblétano;
 oblétati -am (se) *neđov.*, oblétaj
 -tel oblétal -a -o: starka
 je še tri dni oblétala prazno
 gnezdo; oblétanje -a *s*; oble-
 távati -am (se), obletávanje -a
s; oblétovati -létujem (se): dre-
 vo se oblétuje; oblétoval -a -o,
 oblétovanje -a *s*
 obležáti -ím *gl.* ležati, obležán
 -a -o
 oblíca -e *ž gl.* obla
 óblič -a *m skóbelj gl.* óblati
 obljéje -a *s. mn.* obljéja obljéj;
 obljéčen -čna -o: ~e poteze; ob-
 ljéčiti -im, obljéčenje -a *s*
 obligácija -e *ž obveza, obveznica,
 zadolžnica*, obligácijski -a -o,
 obligáten -tna -o = obligatóren
 -rna -o *obvezen*, *obligírati -am
 (se) *obvezati, zavezati (se) za
 kaj*, *obligíranec -nca *m zave-
 zaneč*, *óbligó -a *m zaveza, ob-
 veza*
 oblíka -e *ž*, oblíkoven -vna -o,
 oblíkovít -a -o, oblíkovítost -i *ž*;
 oblíkováti -ujem, oblíkovál -ála
 -o, oblíkovánje -a *s*, oblíková-
 len -lna -o [-ln-]: ~a sila; obli-
 koválnost -i *ž*, oblíkoválec -lca
 [-lc-] *m*, oblíkoválka -e [-lk-] *ž*,
 oblíkoválski -a -o [-ls-]; obli-
 kovje -a *s skupno ime za vseh
 vrst oblike*; oblíkoslójve -a *s
 nauk o oblikah*, oblíkoslóven
 -vna -o, oblíkoslóvec -vca *m*
 oblíka -e *ž okrogel (= obel) kol*,
 oblíkast -a -o *okrogel*, oblíkov

-a -o: oblíkavec -vca *m okroglo,
 še neoblesano debelce, okroglo
 poleno*, oblín -a *m nerazcepljen,
 še obel krlj ali hlod*
 oblístiti -im se *zgubiti listje*; ob-
 listováti -ujem se: drevje se
 oblistúje
 óbliti -im *gl.* óbel; *razzloguj*: o-bli-ti
 oblít -i -jem (*razzloguj*: ob-li-ti),
 oblít -a -o, oblív -a *m*, oblívati
 -am, oblíval -a -o *in -ála -o*,
 oblívanje *in -ánje -a s*
 oblízati -lížem *gl.* lízati, oblízek
 -zka *m*, oblízniiti -nem, oblíz-
 njen -a -o, oblíznenec -nca *m*;
 oblízavati -am, oblízavanje -a *s*,
 oblízováti -ujem, oblízovál -ála
 -o, oblízovánje -a *s*; oblízljiv
 -íva -o, oblíznela -e *ž sladko-
 sneda*, oblíznik -a *m*
 oblíž -a *m oblepek*
 oblížje -a *s najbližja okolica (raz-
 zloguj*: o-bliž-je)
 obljúba -e *ž*, obljúben -bna -o:
 ~i dar; obljúbiti *in* obljubíti
 obljubím, obljúbi -íte! obljúbil
 -íla -o, obljúbljen -a -o, ob-
 ljúbljenec -nca *m*, obljúbljen-
 ka -e *ž*, obljúbek -bka *m*; ob-
 ljúbljati -am *obetati*, obljúb-
 ljanje -a *s*
 obljúditi -im *naseliti*, obljúden -a
 -o, obljúdenje -a *s*, obljúdenost
 -i *ž*; obljúden -dna -o
 oblóčen -čna -o: ~a luč; oblóč-
 nica -e *ž, gl.* oblok
 oblóda -e *ž mešana krma za pi-
 tanje* = oblója -e *ž* = oblódiva
 -e *ž*; oblódit -im *živini krmo
 zmešati*: živini obloditi
 oblóg -óga *m*, oblóga -e *ž, gl.* tudi
 obložiti
 oblók -óka *m*, oblókast -a -o, obló-
 kati -am, oblókoma *prisl.*, obló-
 ček -čka *m majhen oblok*, obló-
 čen -čna -o, oblóčnica -e *ž*,
 oblóčje -a *s sk. i.*
 obložiti -ím, oblóži -íte! oblóžil
 -íla -o, obložèn -èna -o, oblo-

obméjen

žítey -tve ž, oblóžek -žka m, oblóžci -cev m mn., gl. tudi oblagati

obméjen -jna -o, obméjnik -a m; obmejíti -ím, obmèji -íte! obmèjil -ila -o, obmejen -èna -o, obmejítev -tve ž; obmejeváti -újem, obmejevanje -a s

obmésten -tna -o, obméstje -a s mestna okolica, mestno območje

obmetáti -méčem gl. metati; obmetávati -am: koga z dobrotami, s priimki ~; obmetávajte -a s, gl. tudi ometati

obmóčje -a s, v obmóčju, obmóčen -čna -o: ~o ozemlje

obmódek -dka m med. epididymis

obmolčáti -ím gl. molčati, obmólkniti -nem, obmólk -a m [povsod: -ou-]

obmórski -a -o: ~i kraji; obmórske -a s primorje

o(b)motáti in -mótati -mótam gl. motati, obmótan in obmotán -a -o

obnáditi -im (z jeklom obložiti) ojekliti, ojekleniti

obnášati -am okrog nositi, opravljati, obrekovati, ~ se vésti se, delati, izkazovati se, obrabljati se: nova mlatilnica se dobro obnaša; obnášanje -a s vedenje, gl. tudi obnésti

obnávljati -am, obnávljanje -a s, obnavljáč -a m, obnavljávec -vca m, obnavljávka -e ž, obnavljálen -lva -o [-ln-], gl. tudi obnoviti

obnébje -a s nebesni oblok, nebes, obnében -bna -o

o(b)nemóči obnemórem, obnemógel -móglá -o, obnemóglóst -i ž; obnemágati -am, obnemáganje -a s

obnésti -sem (se) gl. nésti: dobro si se obnésel -nésla -o; obnosíti -nósim gl. nositi: ~ obleko, obnošen -a -o; gl. tudi obnašati

obnit -níti ž del statev

obnoréti -ím postati nor, obnóri -íte! obnôrel -éla -o, obnorélost -i ž; obnoríti -ím koga napraviti koga norega, obnóri -íte! obnóril -ila -o, obnorjen -èna -o, obnorjenost -i ž

obnósen -sna -o: ~e dupline

obnovíti -ím, obnóvi -íte! obnóvil -ila -o, obnovljen -èna -o, obnovljenje -a s, obnovitev -tve ž, obnovitven -a -o [-tvən-]: ~a dela, obnovitelj -a m, obnóva -e ž

obnóžen -žna -o: ~i sat; obnóžina -e ž cvetni prah na čebeljih nogah, obnóžje -a s, obnóžnat -a -o, obnóžnica -e ž deščica za pritrjevanje zlomljenih udov, obnóžnik -a m grelec za noge

óboa ž, -oe -oi -oo -oi -oo, dv. óboi óboj óboama óboah, mn. óboe óboj óboam -e -ah -ami; oboíst -a m

obód -a m, obodár -ja m kdor dela obode za sita ild., obódec -dca m, obódek -dka m, obóden -dna -o: ~a mera, ~i kot

Obodríti -ov m mn. zahodnoslovanški rod

obogatéti -ím postati bogat, obogáti -íte! obogatèl in obogátel -éla -o; obogatíti -ím napraviti koga bogatega, obogáti -íte! obogátíl -ila -o, obogatèn -èna -o, obogatítev -tve ž

obój obója m okov, opaž, obójen -jna -o: ~i les, obójnica -e ž deska za oboj; obójka -e ž, obójčen -čna -o: ~a cev, ~a sklopka, ~a zveza

obój -a -e: ~a vrata (+obé vrati), obóje vino (črno in belo), obóji se motijo; obójen -jna -o, obójnost -i ž; obojepláten -tna -o, obojestránski -a -o, obojespólen -lva -o [-ln-]

obòk -óka m oblok, obókati -am, obókán -a -o: ~ strop

obóknica -e ž, obókenski -a -o
[-kən-]: ~i zidec

oboléti -ím, obólel -éla -o, obolénje -a s, obolélost -i ž; obolévati -am, obolévanje -a s

óbolos -a ali óbola in óbolus -a ali óbola m in óbol [-ol] -a m majhen grški denar, prispevek

obòr obóra m ograja, lovski okraj, obóra -e ž živalski vrt, ograjeno polje

oboráti obórjem okoli česa zorati, obórji -íte! oborál in obóral -ála -o, oborán -a -o, oborávati -am

obórek -rka m stara žitna mera
oboríti -ím kem., oborílo -a s, oborína -e ž usedlina, gošča

obórki -ov m mn.: ~i od črev zaklane živali

oborožiti -ím, oboroži -íte! oboróžil -ila -o, oborožen -éna -o, oboroženec -nca in oboroženeč -nca m, oborožitev -tve ž, oborožitven -a -o [-tvən-], oboroževáti -újem, oboroževál -ála -o, oboroževánje -a s, oboroževálec -lca [-lc-] m, oboroževálski -a -o [-lšk-], oboroževálen -lna -o [-ln-]

oboséti -ím bos postati, obosèl -éla -o, obosélost -i ž; oboséti -ím: konja ~ sneti mu podkve, obósi -íte! obósil -ila -o, obosèn -éna -o, obosítev -tve ž

obósti -ódem pobosti, obódel -ódlá -o, obodèn -éna -o, obòd -óda m

obotávljati -am se, obotávljal -a -o in -ála -o, obotávljanje -a s; obotavljáv -áva -o, obotavljávec -vca m, obotavljávka -e ž; obotavljiv -íva -o, obotavljivec -vca m, obotavljívka -e ž, obotavljivost -i ž, obotavljáj -a m, obotavljác -a m

oboževáti -újem, oboževál -ála -o, oboževánje -a s, oboževálec -lca [-áju-] m, oboževálka -e [-áju-] ž, oboževáneč -nca m, oboževánka

-e ž, oboževátelj -a m, obožávati -am, obožávanje -a s

obrábiti -ím gl. rabiti, obrábljen -a -o, obrábljenost -i ž, obrabljev -íva -o, obrabljívost -i ž; obrába -e ž, obráben -bna -o, obrábnost -i ž, obrábnína -e ž; obrábljati -am, obrábljanje -a s

obráčati -am, obráčanje -a s, obráčáj -a m, obráčalo -a s priprav, obráčališče -a s, obráčálnik -a [-ln-] m: rokavičarski ~; obráčálec -lca [-áj-] m, obráčalka -e [-áj-] ž, obráčilo -a s, obráčilnik -a [-ln-] m, obráčljiv -íva -o

obračún [+obračun] -a m, obračúnski -a -o, obračúnati -am, obračúnávati -am, obračúnávanje -a s

obrádek -dka m, obrádití -ím se brado dobiti

obrámba -e ž, obrámben -bna -o: ~e naprave

obrámen -mna -o, obrámnica -e ž
obraniti obránim kaj, ~ se česa, gl. braniti

obrástí -rástem in -rásem, obrástel -stla -o in obrásel -sla -o: obrás(t)el gozd, obrásla njiva in obrásčen -a -o: ~ hrib; obráslek -a [-ək-] m, obrást -ásta m, obrást -í ž, obrástek -tka m, obraslína -e ž; obrásčati -am, obrásčanje -a s

obráť -áta m, obráťen -tna -o: z ~o pošto; obrátíšče -a s, obrátnik -a m, obrátnost -i ž; obrátováti -újem, obrátovál -ála -o, obrátovánje -a s, obrátováljen -lna -o [-ln-]: ~i stroški; obrátoválíšče -a s, obrátovódja -a in -e m

obráti obèrem, obèri -íte! obrál -a -o, obrán -a -o, obírek -rka m, gl. tudi obírati

obravnáti -ám gl. ravnati, obravnán -a -o, obravnánost -i ž; obravnávati -am, obravnávanje

obraz

-a s, obravnáva -e ž, obravnávek -vka m, obravnáven -vna -o
obraz -áza m, obrázek -zka m, obrážček [-štək] -čka m, obrázec -zca m, obrázen -zna -o, obráznik -a m; obráziti -im, obrazilo -a s, obrazílen -lna -o [-ln-], obrazováti -újem, obrazováł -ála -o, obrazován -a -o, obrazovánje -a s, obrazovánost -i ž, obrazovališče -a s, obrazoválen -lna -o [-ln-], obrazoválnost -i [-ln-] ž; vse v pomenu oblikovanja, toda +obrazovati v pomenu izobraževati
obrazdáti -ám, obrazdaj -ájte! obrazdál -ála -o, obrazdán -a -o, obrazdánost -i ž
obrazložiti -im, obrazložiti -íte! obrazložil -ila -o, obrazložèn -èna -o, obrazložitev -tve ž, obrazložba -e ž
obreči -rècem, obreči -íte! obrek -rèkla -o, obrečen -èna -o, obrèk -éka m; obrekováti -újem, obrekováł -ála -o, obrekován -a -o, obrekovánec -nca m, obrekovánje -a s, obrekoválen -lna -o [-ln-], obrekoválnost -i [-ln-] ž, obrekoválec -lca [-áj-] m, obrekováłka -e [-áj-] ž, obrekováłski -a -o [-áj-]; obrekľjiv -iva -o, obrekľjivac -vca m, obrekľjivka -e ž, obrekľjivost -i ž
obrečje -a s krajina ob reki, obrečen -èna -o
obréð -éda m, obréden -dna -o rituálen: ~e pesmi; obrédnik -a m rituál, obrédar -ja m ceremoniár, obréðje -a s, obréðnica -e ž obredna pesem; obredoslóvje -a s liturgika, obredoslóven -vna -o liturgièen
obredíti -ím poredíti, obréðti -íte! obréðil -ila -o, obreðèn -èna -o, obréðja -e ž
obrégniti -nem se ob koga, na koga, nad kom; obrégnati -am

se, obregováti -újem se, obregovánje -a s, obregánje -a s
obrejítiti -ím (se), obréðji -íte (se)! obrejil -ila -o, obreðèn -èna -o
obrékniti -nem nabrekñiti, obrékel -kla -o: ~e oči; obréklost -i ž
obrekováti -újem gl. obreči
obremeniti -ím, obremèni -íte! obremènil -ila -o, obremenjen -èna -o, obremenitev -tve ž, obremenjenost -i ž, obremenílo -a s, obremenílen -lna -o [-ln-]; obremènjati -am, obremènjeváti -jújem, obremènjévánje -a s, obremènjéválec -lca [-lc-] m, obremènjéválka -e [-lk-] ž, obremènjéválen -lna -o [-ln-]
obrénkati -am kaj: žito je nekaj toča obrénkala, prebito jih je obrénkal
obrést -i ž, nav. mn. obrésti: išèeš obresti? bi jih rad dobil po hrbtu? obrésten -tna -o: ~a mera, ~e obresti; obréstek -tka m, obrestná -e ž; obrestónsen -sna -o, obrestnoobrésten -tna -o: ~i račun; obrestováti -újem: obrestújemo po 4 %, obrestováł -ála -o, obrestovánje -a s, obrestovnica -e ž obrestna mera
obrésti obréðem gl. brésti, obredèn -èna -o
obrézati obréðem, obrèz obréza m, obréza -e m, obrezálnik -a [-áj-] m, obrezanec -nca m; obrezávati -am, obrezávanje -a s; obrezáváti -újem, obrezováł -ála -o, obrezovánje -a s, obrezoválec -lca [-áj-] m, obrezováłka -e [-áj-] ž, obrezoválnik -a [-áj-] m; obrézek -zka m, obréžček -čka m; obrezílen -lna -o [-il-], obrezílnik -a [-iý-] m, obrezílnica -e [-iý-] ž deska za obrezovanje; obrezina -e ž, obrezínina -e ž; obrezljáti -ám gl. rezljati, obrezlján -a -o

obréž -a m, obréžje -a s, obréžnik -a m, obrežina -e ž, obréžen -žna -o

obridniti -nem *bridek postati*

obris -a m *očrt, skica*, obrisek -ska m, obrisen -sna -o, obrisje -a s *sk. i. konture*; obrisati -rišem, obrisan -a -o; obrisovati -ujem, obrisoval -ála -o, obrisovanje -a s; *razzloguj*: obrisovati obrišem, obriši -te! obrisal -a -o *in* obrisála -o, obrisan -a -o, obris -a m, obrisek -ska m, obrisáč -a m = obrisáča -e ž = obrisávka -e ž = obrislja -e ž; *razzloguj*: o-bri-

obriti obrijem (se), obril -ila -o, obrít -a -o; *razzloguj*: o-bri-; *toda*: krt je vso gredo obril (= ob-ril)

obrizgati -am, obrizg -a m

obrlénc -nca m *gibanje v krogu, vrtenje*: v obrlénc se sukati, vetrni ~ *vrtnec*

obrléti -im *brljav postati*, obrlél -éla -o: ~e oči, obrlélost -i ž

obrníti obrnem: ~ se na koga *ali* do koga, obrní -íte! obrníl -ila -o, obrnjen -a -o; *tudi s stalnim poud.* obrniti obrnem *itd.*; obrnitev -tve ž, obrnjenik -a m *vrsta peciva*, obrnilo -a s *vrtáča, moloroga*

obróbiti -im, obróbljen -a -o, obróbek -bka m, obróbje -a s, obróbljati -am, obróbljanje -a s, obróben -bna -o

obróč -a m, obróčast -a -o, obróčar -ja m, obročánka -e ž *neki polž*, obróčen -čna -o: ~i les; obročnik -a m *nož za obroče* = obročénjak -a m, obročkovína -e ž *neka rastlina*, obročevína -e ž, obročina -e ž, obročati -am: ~ kravo *obroč ji nadeti*; obroček -čka m, obročkast -a -o, obročkar -ja m, obročkati -am: golobe, kókoši ~

obrodíti -ím, obródi -íte! obródil -ila -o, obród -óda m = obródek -dka m, obrodníca -e ž *porodnica*; *razzloguj*: ob-ro-

obróditi -im: otrok je od mleka ves obrójen *popackan*, obródcati -am; *razzloguj*: o-bro-

obrók obróka m: posojilo na obróke, v obrókih plačevati, človek velikega ~a *kdor dosti jé*; obrókoma *prisl.*

obrónek -nka m *reber, pobočje*
obróv -óva m *jez, strmina, visok breg*, obróva -e ž

obrsíca -e ž *dež, ki ga veter od strani žene v steno*

obrsníti -nem *oplaziti, osmukniti*, obrsnjen -a -o

obrt -fta m *in* obrt -i ž, obrtén -tna -o: ~a šola; obrtník -a m, obrtníca -e ž, obrtníja -e ž, obrtníški -a -o, obrtníštvo -a s, obrtnína -e ž *obrti davek*, obrtnost -i ž, obrtováti -ujem, obrtovánje -a s

obrónek -nka m *brazgotina*, obrúnkast -a -o, obrúnkarica -e ž *neka hruška*

obrusíti -im, obrúsi -íte! obrúsil -a -o *in* -ila -o, obrúšen -a -o, obrusítev -tve ž, obrúsek -ska m; *razzloguj*: o-bru-

obrv -i ž *itd. stalni poud. na osnovi ali obrví, nav. mn.* obrvi obrvém na obrvéh z obrvmí; obrvát -áta -o *kdor ima močne obrvi*

obrdzáti -ám, obrzdàj -ájte! obrzdál -ála -o, obrzdán -a -o *ali s stalnim poudarkom* obrdzati -am

obsadíti -ím, obsádi -íte! obsádil -ila -o, obsajèn -èna -o, obsadítev -tve ž, obsájati -am, obsájanje -a s

obscén -a -o *opolzel, nespodoben*, obscénost -i ž

obséci -éžem, obsézi -te *in* -íte! obségel -gla -o, obséžen -a -o;

obséči

obségati -am, obséganje -a s, obség -éga m, obséžen -žna -o, obséžek -žka m, obséžnost -i ž, obsézati -am *obsegati*

obséči -séčem *gl.* seči *obsekati, obkositi*, obséčen -a -o

obsédéti -ím, obsédi -íte! obsédèl -éla -o; obsésti -sédem, obsédi -te! obsédèl -dla -o, obséden -a -o, obsédenec -nca m, obsédènka -e ž, obsédenost -i ž; obséden -dna -o: ~o stanje; obsédnik -a m, obséda -e ž, obsédati -am *oblegati*, obsédanje -a s, obsédba -e ž

obséjati -séjem, obséj -te! obséjál -a -o, obséján -a -o, obséjánje -a s, obsévek -vka m

obsékati -am, obsékan -a -o, obsék -éka m, obséka -e ž; obsékávati -am, obsékávanje -a s; obsékováti -újem, obsékovál -ála -o, obsékovanje -a s, obsékovalec -lca [-áú-] m, obsékováka -e [-áú-] ž, obsékoválen -lna -o [-ln-]: ~a sekirica

obsékračija -e ž *zakletev, rotitev*

obsénčiti -im, obsénčen -a -o, obsénčenje -a s, obsénčitev -tve ž, obsénčba -e ž; obsénčeváti -újem, obsénčevál -ála -o, obsénčevanje -a s; obsénčen -čna -o, obsénčje -a s

observatórij -a m *opazovalnica, zvezdarna*, observatórijski -a -o: ~e naprave

obsévati -am, obsévanje -a s, obsèv -éva m, obséválen -lna -o [-ln-]: ~e naprave; obséválšče -a s, obséválnica -e [-ln-] ž *kraj, soba, kjer se obséva (med.)*; obsijáti -sijem, obsij -te! obsijál -a -o, obsiján -a -o

obsípati -am *in* -pljem: ~ koga z dobrotami, *toča*: osipati krompir s prstjo; obsípanje -a s, obsípávati -am, obsípávanje -a s, obsíp -a m *nasip*

obskúren -rna -o *temen, neznan, skrit, zakoten, nepomemben mračen*, obskúrnost -i ž *obskuránt -a m nazadnjak, mračnjak*, obskurantizem -zma m = obskurantstvo -a s *nazadnjaštvo, mračnjaštvo*

obsoditi in obsóditi -ódim, obsódi -íte! obsódil -íla -o *in* -ódila -o, obsójen -a -o: obsoditi koga na smrt, v ječo; obsódba -e ž, obsodljiv -íva -o, obsójati -am, obsójanje -a s, obsója -e ž, obsójenec -nca m, obsójenka -e ž, obsójenski -a -o, obsójevalec -lca [-áú-] m, obsójeválka -e [-áú-] ž

obsoléten -tna -o *zastarel, neraben*, obsolétnost -i ž, obsolétnž -a m

obsoréj prisl. ob takem času: lani obsoréj

obstáti -stojím *nedov.*: kar svet obstojí, še ne kaj takega; saj obstojé dokazi; vsa njegova oprava obstojí iz mize, stola in postelje; obstojèč -éča -e: ~e razmere, ~i red; obstój -te! obstál -a -o; obstáti -stánem *in* -stojím *dov.*: nenadno obstane (obstojí), nihče ne obstáne pri njem; obstáni -íte *in* obstój -te!: obstój na mestu! obstál -ála -o: kdo bo ~ v takem? sum je obstál na njem; obstój -ója m: ~ naroda, ~ hiše; obstánek -nka m: gmotni ~ ljudi, nima ~a; obstójen -jna -o, obstójnost -i ž; obstájati -am (+obstójati -e ž), obstájanje -a s *obstipáčija* -e ž *zaprtje, zapéka med.*, obstipíran -a -o *zaprt, zanečèn*

obstírati -am, obstíranje -a s, *gl.* obstréti

obstónj prisl. zastonj

obstopíti -stópim, obstópi -íte! obstópil -íla -o, obstópljen -a

-o, obstòp -ópa *m*, obstópati -am, obstópanje -a *s*

obstránski -a -o

obstrelíti -ím, obstrelí -íte! obstrelil -íla -o, obstreljen -éna -o, obstrelítev -tve *ž*, obstreljeváti -újem, obstreljevál -ála -o, obstreljevánje -a *s*, obstrelína -e *ž*

obstréti obstrém *in* -stérem, obstri -íte! obstrf -íla -o, obstrít -a -o; obstrét -i *ž* *gloriola*, *sij*, obstrétek -tka *m*; *gl.* obstrirati

obstríči obstrížem, obstrízi -te! obstrígel -gla -o, obstrížen -a -o

obstrúgati -am, obstrúgan -a -o; obstrugávati -am, obstrugávanje -a *s*

obstrukcija -e *ž* *nasprotovanje*, *zaviranje*, *preprečevanje dela* (*v zbornici*), obstrukcijski -a -o; obstruirati -am, obstruiranje -a *s*, obstruktíven -vna -o

obsúti -sújem *in* -spém: ~ koga *z* dobrotami, obsúj -te! *in* obspi -íte! obsul -úla -o, obsút -a -o; *toda*: osúti (*krompir*)

obsvétiti -im, obsvéti -te! obsvétíl -íla -o, *gl.* *tudi* osvétiti

obsvetlítí -ím *gl.* osvetliti

obščitnica -e *ž* *zleza med.*, občítten -tna -o

obširen -rna -o, obšírnejši -a -e, *prisl.* obšírneje, obšírnost -i *ž*

obšíti -íjem, obšíj -te! obšil -íla -o, obšít -a -o, obšítek -tka *m* = obšívek -vka *m*, obšív -a *m*, obšívati -am

obtakníti *in* obtákniti obtáknem, obtákni -te! *in* obtakni -íte! obtáknil -a -o *in* obtaknil -íla -o, obtáknjen -a -o [*nepoud. povsod: -tak- in -tək-];* obtíkati -am, obtíkanje -a *s*

obtéči -em, obtéci -íte! obtékel -tékla -o, obték -éka *m*, obtékati -am, obtékanje -a *s*; obtòk -óka *m*, obtočiló -a *s* *organ*

za krvni obtok; loči od otéči (noga, roka)

o(b)tesáti obtéšem, obtéši -íte! obtésal -ála -o, obtesán -a -o; obtès -ésa *m*, obtesávati -am, obtesávanje -a *s*

obtesníti -ím, obtesnjèn -éna -o. obtesnjènost -i *ž*

obtežíti -ím, obtézi -íte! obtéžil -íla -o, obtežèn -éna -o, obtežítev -tve *ž*, obtéžba -e *ž*, obtéžèn -žna -o: ~a preizkušnja; obtéžilo -a *s*, obtéžilen -lna -o [*-ln-];* ~e okolnosti; obtéžilnik -a [*-ln-];* *m*; obteževáti -újem, obteževánje -a *s*, obteževálen -lna -o [*-ln-];* *loči od otežiti*

obtič obtíča *m* *veja za oblikanje graha*, obtíče -a *s*

obtičáti -ím, obtíči -íte! obtíčál -ála -o

obtipati -am *in* -pljem, obtípaj -te! *in* obtíplji -te! obtípal -a -o; obtípávati -am, obtípávanje -a *s*, *gl.* *tudi* otipati

o(b)tiščáti -ím, obtíšči -íte! obtíščál -ála -o, o(b)tíšk -a *m*, otíška -e *ž* *na nogi* = o(b)tiščánc -nca *m*

obtòk -óka *m* *gl.* obteči
obtólčí -čem, obtólci -íte! obtólkel -kla -o, obtólčen -a -o [*povsod: -óy-]*

obtoréj *prisl. ob tem času*

o(b)tovoríti -ím, o(b)tovóri -íte! o(b)tovóril -íla -o, o(b)tovorjèn -éna -o *in* o(b)tovórjen -a -o, o(b)tovorítev -tve *ž*

obtožíti obtóžim (se), obtóži -te *in* -íte! obtóžil -íla -o, obtóžen -a -o, obtožítev -tve *ž*, obtóžba -e *ž*, obtožitelj -a *m*, obtožite-ljica -e *ž*, obtóženec -nca *m*, obtóženka -e *ž*; obtóženski -a -o; obtóžen -žna -o, obtóžnica -e *ž*; obtoževáti -újem (se), obtoževál -ála -o, obtoževánje -a *s*, obtoževálec -lca [*-áy-];* *m*, obtoževálka -e [*-áy-];* *ž*

obtrgati

obtrgati -am: ~ sadje, listje; obtrgávati -am, obtrgováti -ujem, obtrogovál -ála -o, obtrgávanje -a s, obtrgovánje -a s
obubózati -am, obubózan -a -o, obubózanje -a s
obuča -e ž *obutev*
obučiti -ím *dresirati*, obúči -íte! obúčil -ila -o, obučen -êna -o
obuditi -ím, obúdi -íte! obúdil -ila -o, obujên -êna -o, obujênje -a s, obudítev -tve ž, obúja -e ž; obújanje -a s, obujeválec -lca [-áú-] m, obueváalka -e [-áú-] ž, obueválen -lna -o [-ln-], obuevánje -a s
obújek -jka m, *nav. mn. obújki cunje za v čevlje, onúče*
obúp -a m, obúpen -pna -o, obúpnost -i ž, obúpnik -a m, obupljiv -íva -o, obupljivost -i ž; obúpati -am nad kom (čim), obúpan -a -o, obúpanost -i ž, obúpanec -nca m; obupávati -am = obupováti -ujem, obupávanje -a s = obupovánje -a s
obústje -a s *kar je okoli ust*
obúšje -a s *kar je okoli ušes*
obútel [-teú] -eli ž *in* obútevtve ž = obuválo -a s, obútalo -a s
obúti -jem, obùl [obúú] -úla -o, obút -a -o; obúvati -am, obúvanje -a s; obú(va)ti negavice, čevlje (+obleči, +oblačiti)
obuzdáti -ám, obuzdáj -ájte! obuzdál -ála -o, obuzdán -a -o, *tudi s stalnim poud.* obuzdati -am
obvárovati -várujem koga (kaj) česa *ali* pred čim, obváruj -te! obvároval -a -o, obvárovan -a -o, obvárovanje -a s, obvaroválen -lna -o [-ln-] *profilaktičen*
obveljáti -ám, obveljáj -ájte! obveljál -ála -o, obveljáva -e ž
o(b)veselíti -ím koga, o(b)veséli -íte! o(b)vesélil -ila -o, o(b)veseljên -êna -o

obvestíti -ím koga o čem *sporočiti komu kaj*, obvésti -íte! obvéstil -ila -o, obveščên -êna -o, obveščênc -nca m, obveščênka -e ž; obvestílo -a s *naznanilo*, obvestílen -lna -o [-ln-]; obveščati -am, obveščanje -a s, obveščeváti -ujem, obveščevál -ála -o, obveščeválen -lna -o [-ln-]; ~ a služba, postaja; obveščeválec -lca [-lk-] m, obveščeválka -e [-lk-] ž, obveščeválski -a -o [-ls-]
obvézati -ézem *gl. vezati*, obvézan -a -o, obvéza -e ž, obvézanost -i ž, obvezováti -ujem, obvezovál -ála -o, obvezovánje -a s, obvezílo -a s, obvezílen -lna -o [-ln-]; ~ e škarje; obvezoválnica -e [-ln-] ž, obvezovalíšče -a s, obvezoválec -lca [-áú-] m, obvezováalka -e [-áú-] ž, *gl. tudi obeza*
obvézen -zna -o *obligaten*, obvéznica -e ž *obligacija*, obvéznost -i ž, obvezljiv -íva -o, obvezljivost -i ž
obviséti -ím, obvísi -íte! obvisel -éla -o
obvíti -jem, obvíjati -am *gl. oviti*
o(b)vládati -am, o(b)vladováti -ujem, o(b)vladovál -ála -o, o(b)vladovánje -a s
obvóden -dna -o *kar je ob vodi*, obvódje -a s, obvódnik -a m *kdor biva ob vodi*
obzémeljski -a -o [-zémelj-] *kar je ob zemlji*
obzidati -am *gl. zidati*, obzidek -dka m, obzíden -dna -o, obzídje -a s, obzídávati -am = obzidováti -ujem, obzídánje -a s = obzidovánje -a s
obzír -a m, obzírên -rna -o *pri zaneslivi*, obzírnost -i ž, *gl. ozir*
obzobáti obzóblijem *in* obzobáti -am, *gl. zobati*: ~ grozd, obzobán -a -o *in* obzóbán -a -o; obzóbek -bka m *obran grozd*

obzòr -zòra *m* = obzòrje -a *s*,
 obzòren -rna -o: ~i krog; ob-
 zòrnik -a *m*, obzòrniški -a -o
 obžagati -am (*okoli*): ~ dno; ob-
 žagovati -újem, obžagovàl -ála
 -o, obžagovánje -a *s*, obžago-
 válen -lna -o [-ln-]; *toda*: oža-
 gati (*nekoliko*) *gl. tam*
 obžalovati -újem, obžalovàl -ála
 -o, obžalovánje -a *s*, obžalová-
 nec -nca *m*, obžalovánka -e *ž*,
 obžalovaálec -lca [-áú-] *m*
 o(b)žaríti -im, obžári -íte! obžáril
 -íla -o, obžarjen -èna -o *in* ob-
 žárjen -a -o; obžárjati -am, ob-
 žárjanje -a *s*
 obžéti -žánjem *in* obžném, ob-
 žánji -te! *in* obžni -íte! obžèl
 -a -o, obžrt -a -o, obžirati -am,
 obžiranje -a *s*
 obžgati -žgèm (*okoli*), obžgi -íte!
 obžgál -a -o, obžgán -a -o; ob-
 žigati -am: ~ hlode; loči *od*:
 ožgati (*nekoliko*)
 obžréti -žrèm, obžri -íte! obžrl
 -rla -o, obžrt -a -o, obžirati
 -am, obžiranje -a *s*
 ocaríniti -im, ocarínjenje -a *s*;
 ocarinjeváti -jújem, ocarinje-
 vánje -a *s*, ocarinjeválen -lna
 -o [-ln-]
 oceán -a *m*, oceánski -a -o: ~i
 parnik; oceanída -e *ž morska*
 vila, Oceánija -e *ž otóžje v Ti-*
hem oceanu, oceanografíja -e *ž*
nauk o oceanih in morju sploh,
 oceanográfski -a -o: ~i inštitut
 océna -e *ž*, océniti *in* oceniti océ-
 nim, océni -íte! océnil -íla -o,
 océnjen -a -o, ocenítev -tve *ž*;
 océnjati -am, océnjanje -a *s*;
 ocenjeváti ocenjújem, ocenjevàl
 -ála -o, ocenjevánje -a *s*, oce-
 njeválec -lca [-áú- *in* -lc-] *m*,
 ocenjeválka -e [-áú- *in* -lk-] *ž*
 océpek -pka *m krepelce, oklešček*
 ócet ócta *m*, óceten [ócatan] -tna
 -o: ~a kislina; óctov -a -o,
 óctar -ja *m*, octárnica -e *ž*

océvje -a *s med.* = cévje -a *s*
 ocigániti -im koga za kaj, oci-
 gánjen -a -o
 ocímiti -im se *pognati címe, vzka-*
liti, vzbrsteti (repa), ocímljen -a
 -o: ~a repa
 ocúrek -rka *m ledena sveča*
 ocvesti ocvetèm = odvesti *gl.*
tam, ocvelò ocvelà -ò: ~à ja-
 blana [*повсод: cva-*]
 ocvírek -rka *m*, ocvírkov -a -o:
 ~a potica = ocvírkovica -e *ž*,
 ocvírček -čka *m*
 oc(v)réti oc(v)rèm, oc(v)ri -íte!
 ocvfl [-vrú] -a -o, ocvrt -a -o:
 ~e jedi, ocvirati -am, ocvira-
 nje -a *s*, ocvrtje -a *s*
 óča *gl. oče*
 očadéti -im. očadèl -éla -o *po-*
èrnel, očáditi -im *čadasto pobar-*
vati, počrniti, očájen -a -o
 očák -a *m*, očástvo -a *s*, očáški -a
 -o, očákar -ja *m*, očákarski -a -o
 očála očál [-ál] *s mn. naočniki*,
 očálar -ja *m*
 očánc -nca *m*, očánski -a -o,
 očánstvo -a *s*
 očáratí -am, očáran -a -o, očarljiv
 -íva -o, očarováti -újem, oča-
 rovánje -a *s*
 óče očéta *m*, *mn. očéti in očétje*;
ljudsko (narečno) še po starem:
 óča *m* 2. óča 3. óču 4. óča *in*
 óčo 5. pri óču *in* óči 6. z óčo
in óčem; *dv. dva óča dveh óčev*
dvema óčema dva óča pri dveh
óčih z dvema óčema, mn. óči
óčev óčem óče pri óčih z óči;
 óčev -a -o = očétov -a -o (*kar*
zadeva posamezne osebe), očéten
 -tna -o (*kar se tíče več oseb*,
t. j. očeta, praočeta itd.): ~a
 hiša, ~a dežela = očétnji -a
 -e, očetnjáva -e *ž*, očétovski -a
 -o, očétovstvo -a *s*, očétstvo -a
s; očína -e *ž*, očínski -a -o,
 očínstvo -a *s*; očetomòr -òra *m*,
 očetomorílec -lca [-íl-] *m*, oče-
 tomorílka -e [-íl-] *ž*

očec

očec očca *m* neka rastlina
očéditi -im, očéjen -a -o *in* očéden -a -o, očédek -dka *m*; očéjati -am, očéjanje -a *s*
očélje -a *s* kar je ob četu, fasada
očenáš -áša *m*: pet očenašev, očenašev -a -o, očenašek -ška *m*
očesáti očéšem *gl.* česati, očéski -ov *m mn.* kar pri očesavanju odpade; očesávati -am, očesávanje -a *s*
oči *ž mn.* očí očém očí v očéh z očmi: v oči *in* v očí, *gl.* oko +očigléd, +v očigléd *spríčo, pri, ob, zaradi:* njega moramo +v očigled (*spríčo, zaradi*) tolike drznosti (*ali: ob, pri toliki drznosti*) pomilovati; +v očigled (*spríčo*) dejstev ni mogoče tajiti *ali: ob takih dejanjih...*, +očiglédén -dna -o očiten
očím -a *m*, očímski -a -o
očíst -a *m ime več rastlinam*
očístiti -im (se), očíščen -a -o, očíščenje -a *s*, očístiti kaj česa *ali* od česa, očístek -tka *m*, očísten -tna -o, očístítev -tve *ž*; očíščeváti -újem (se), očíščevál -ála -o, očíščevánje -a *s*, očíščeválen -lna -o [-ln-], očíščevališče -a *s*, očíščeválnica -e [-ln-] *ž*, očíščeválec -lca [-lc-] *m*, očíščeválka -e [-lk-] *ž*
očít -a -o = očiten -tna -o, očítlost -i *ž*, očítoma *prisl.*, očítováti -újem *razodevati*, očítovál -ála -o, očítovánje -a *s*
očítati -am (+predbacivati) komu kaj, očítanje -a *s*, očítar -ja *m*, očítálec -lca [-áɫ- *in* -lc-] *m*, očítek -tka *m*
očíviden -dna -o, +očívísten -tna -o očíten, očívídnost -i *ž*, očívídec -dca *m*
očéka *m* manjš. od *óče*, 2. očéka *in* -e 3. očéku *in* -i, očékov -a -o
očénica -e *ž* 1. očésna duplina, 2. planika = očíneec -nca *m*
očénik -a *m* = očénjak -a *m* zob

očofáti -ám (se), očofáj -ájte! očofál -ála -o, očofán -a -o, očofánost -i *ž*
očóhati -am, očóhan -a -o
očrévje -a *s* mrežica okoli *trév, loj od trévja*
očrnéti -ím *postati trn*, očrnel -éla -o, očrnelost -i *ž*; očrñiti -im koga, očrñjen -a -o, očrñítev -tve *ž*, očrñjenost -i *ž*
očft očfta *m obris, kontura*, očítek -tka *m*, očftati -am, očftan -a -o
očúhñiti -nem *upasti, popustiti, zmanjšati se:* zelje, rana očúhñe, bolečina očúhñe *popusti*
očvrstéti -ím *okrepiti se*, očvrstél -éla -o; očvrstíti -ím *okrepiti*, očvrstí -íte! očvrstíl -íla -o, očvrščén -éna -o *in* očvrstén -éna -o, očvrstítev -tve *ž*
od predl. z rod. meri od česa proč v nasprotju s predl. k (kam?) in pri (kje? kod?): gre k materi, je pri materi, gre od matere; gre k Sv. Lenartu, bil je pri Sv. Lenartu, gre od Sv. Lenarta; kar imam pri sebi (kovček, aktovko, culo, nož *ipd.*), vržem od sebe, kar pa imam na sebi (obleko, breme, nahrbtnik, torbo, verige *ipd.*), vržem raz sebe *ali s* sebe; kar mi je pri srcu, mi gre od srca (pozdrav, delo, veselje), kar pa mi leži na srcu kakor kamen (žalost, skrb, strah), mi pade s srca; kdor je pri dómu, gre od dóma, kdor je na dómu, gre z dóma; stvar je pri róki *ali* pa od rók; — od *izraža izhodišče česa, in sicer:* 1. *po kraju:* od Urala do Triglava, severno (južno, vzhodno, zahodno) od Maribora (s. +Maribora), dve uri od mesta, od ust si pritrpati, od strani napasti, od obeh strani nabrušen, od kraja vse; 2. *po času:* od štirih do ene, od jutra do večera, od mladih nog, od da-

nes naprej; 3. *po načinu v primerjavi*: večji (manjši, slabši, gorši) od (*mimo*) tebe, največji (najboljši, najgrši) od (*izmed*) vseh; 4. *po meri*: prišel je dalje (najdalje) od vseh, zna manj od drugih; pet od stó, deset od tisoč; biló je od síle ljudi, od síle vèlik; 5. *po vzroku in izvoru*: skače od veselja (+veselja), ves se trese od jeze (+jeze), od žalosti (+žalosti) gine, od lakote (+lakote) hira; sam od sebe je prišel *po svoji odločitvi*; živi (se) od dela, denar od prodane živine, rana od noža, to imam od matere, zvedel sem od brata; *včasih je pomen po izvoru zelo blizu svojilnemu in kakovostnemu*: pismo od strica — stričevo pismo; *v prilastni zvezi rajši rabimo pridivnik, če je raba nedvoumna, v prislovni pa izvorni* od: pismo je od strica — berem stričevo pismo (pismo od strica), veter vleče od juga — vleče južni veter (veter od juga), Čopova pisma Prešernu (Prešernova pisma od Čopa); *toda*: tako je v tvojem pismu od strica, v mojem je drugače; ta ključ je od omare (mize) — izgubil je ključ od omare (mize); *ne smemo pa rabiti od v svojilnem pomenu*: knjiga ni moja, ampak očetova (+od očeta); posestvo je državno (+od države), pisarna gozdne uprave (+od gozdne uprave); *pazili moramo na pomenske odlenke, ki jih daje včasih izvorni od, n. pr.*: ali imate kaj od mesa (mleka)? *ni isto kakor* ali imate kaj mesa (mleka)? *prvo pomeni vse, kar izvira od mesa (vse mesne jedi, tudi juho), od mleka (vse mlečne izdelke), medtem ko je drugi pomen mnogo ožji*; — *vzročni in*

izvorni od nam rabi zlasti v trpni obliki za izražanje vzroka in izvora: opikan od komarjev, izdano od urada, zažgano od strele; — 6. *za izražanje sredstva ne uporabljamo od, marveč s (z)*: vas je obdana +od gričev z griči, grob je zasut +od cvetja s cvetjem, gozd je porasel +od drevja z drevjem; *včasih sta mogoči obe zvezi z drobno pomensko razliko*: ranjen od noža (*vsta rane — zdravnik*) ali z nožem (*sredstvo — sodnik*), preslepljen od lepih besed ali z lepimi besedami, slika je od spretné roke (*če preiskujem izvor*) ali narejena s spretno roko (*če splošno pohvalim spretnost*); 7. *napačna je raba od namesto o. n. pr.*: govoriti, peti, meniti se +od česa (koga) o čem (*kom*), pesem +od Matjaža o Matjažu. — *Kadar ima od v zvezi s prislovom svoj pravi pomen, ga pišemo ločeno od prislova*: od večeraj, od danes, od kdaj, od tedaj, od nekdanj, od kraja, od tukaj, od tam, od tod, od kod, od koder, od nekod, od povsod *itd.*; *včasih predložnega pomena v takih zvezah ne čutimo več in pišemo od skupaj s prislovom*: odkâr, odklêj, odslêj, odsihdôb, odsihmâl, odonôd, odondôd, odvêč *ipd.*; *v nekaterih primerih pa je od svoj pravi pomen v določeni zvezah izgubil, v drugih ohranil; zato jih pišemo zdaj skupaj, zdaj narazen; tako pomenijo prislovi odspređaj, odzadaj, odzunaj, odzgoraj itd. na vpr. kje? isto kakor spređaj, zadaj, zunaj, zgoraj itd.*: odspređaj nekje sedi, odzadaj so vrata, odzgoraj stanuje, odzunaj stoji; *na vpr. od kod? pa dobi od svoj pravi pomen*: od spréđaj sem gre, od záđaj sem vleče, od

zgóraj dôl se sliši, od zúnaj nóter gleda ipd.

od- *predpona pomeni:* 1. *oddaljevanje, ločitev:* oditi, odrezati, odgristi, odkriti, *nepotreben je prislov, ki isto pomeni:* odskočiti + nazaj odskočiti (*smer nazaj izraža že predlog od*); 2. *nehanje, končanje:* odkositi, odvesti, odpeti; 3. *vratanje dejanja in postavljanje v prejšnje stanje:* odgovoriti, odpe(va)ti, odpisati; odvihñiti hlače, odviti

óda -e ž *vzvišena lirski pesem*

odalíska -e ž *belokožna sužnja v haremu*

odámelj -mlja *m odmev*

odárati -am *vzeti nazaj aro, gl. tudi odoráti*

odbirati -am (+odbérati), odbíranje -a *s*; odbíra -e ž, odbírek -rka *m*, odbiráč -a *m*, odbíralen -lna -o [-ln-], odbíralnica -e [-ln-] ž, odbíralíšče -a *s*, odbíralec -lea [-lc-] *m*: ~i vodomerov in števcev

odbíti -jem, odbil -íla -o, odbít -a -o, odbítje -a *s*, odbítek -tka *m*, odbíten -tna -o; odbíjati -am, odbíjanje *in* -ánje -a *s*, odbíjác -a *m*, odbíjálen -lna -o [-ln-], odbíjálnik -a [-ln-] *m*, odbíjálnost -i [-ln-] ž, odbíjálka -e [-áj-] ž *robnílnica*

odblésk -éska *m*

odbóčka -e ž (*pri telovadbi*)

odbój -bója *m*, odbójen -jna -o: ~i kot; odbójnost -i ž, odbójek -jka *m*, odbójka -e ž *šp. igra z žogo*, odbójkar -ja *m*, odbójkarica -e ž, odbójkarski -a -o

odbór -óra *m*, odbórov -a -o: ~a seja; odbóren -rna -o; odbórník -a *m*, odbórnica -e ž, odbórnístvo -a *s*, odbórníski -a -o

odbráti odbérem, odbéri -íte! odbrál -a -o, odbrán -a -o, odbránost -i ž, odbránc -nca *m*, odbránka -e ž

odbrenčáti -ím *gl. brenčati*

odbrenkati -am, odbrenkniti -nem

odbrúsiti -im *gl. brusiti*, odbrúšen -a -o

odcedíti -ím, odcèdi -íte! odcédil -íla -o, odcèjen -èna -o, odcèdek -dka *m*; odcèjati -am, odcèjanje -a *s*

odcèpiti -im *gl. cepiti*; odcèp -épa *m*, odcépek -pka *m*, odcépítev -tve ž, odcépljenost -i ž; odcépljati -am, odcépljanje -a *s*

odcuréti -ím, odcurèl -éla -o, odcurljáti -ám, *gl. cúrek*

odcvesti odcvetem *gl. cvesti*, odcvetèn -èna -o [*pozod: -cva-*]; odcvéteti -ím *gl. cveteti*, odcvétati -am

odcèhniti -cèhnem *odtrgati*, odcèhni -íte! odcèhnil -íla -o, odcèhnjen -a -o *ali s stalnim puudarkom* odcèh-; odcèšek -ška *m kar se odtehne*

odcèpiti -cèpim, odcèpi -íte! odcèpil -íla -o, odcèpljen -a -o, odcèpnik -a *m*

odcèsniti *in* -íti -cèsnem *in* -cèsnem *gl. cèsniti*: ~ vejo od drevesa, odcèsnjen *in* -cèsnjen -a -o

odcítati -am, odcítátek -tka *m*: ~ vodoméra; odcítávati -am, odcítávanje -a *s*: ~ vodomérov

oddahníti oddáhnem *si in se gl. dahniti*

oddáljiti -im (se), oddálji -te (se)! oddáljil -a -o, oddáljen -a -o, *prim. bolj* oddáljen, oddáljenost -i ž, oddáljenje -a *s*, oddáljitev -tve ž; oddáljeváti -újem, oddáljevál -ála -o, oddáljevánje -a *s*

oddáti -dám, oddáj -ájte! oddál -a -o, oddán -a -o; oddájati -am, oddájanje -a *s*, oddája -e ž, oddájen -jna -o: ~a postaja; oddájnik -a *m*, oddájatelj -a *m*, oddájateljica -e ž, oddájálec -lea [-ál-] *m*, oddájálka -e [-ál-] ž, oddájálíšče -a *s*

oddávna**j** *prisl.*

oddèl [-èl] -éla *m* *sekcija*, oddélen -lna -o [-ln-]; ~i uradnik; oddélek -lka [-lk-] *m*, oddélčen -čna -o [-lč-]; ~i zbor; oddélkov -a -o [-lk-], *oddelkovódja -a *in* -e [-lk-] *m* *vodja oddelka*

oddélati -am: roke si ~, luknjo ~; oddelávati -am = oddelovávati -újem, oddelávanje -a *s* = oddelovánje -a *s*

oddéliti -ím, oddèli -íte! oddélil -íla -o, oddeljèn -èna -o, oddelítev -tve *ž*, oddelílen -lna -o [-ln-]; oddeljevávati -újem, oddeljevánje -a *s*

oddíh -a *m*, oddíhati -am *si*, oddíhljaj -a *m*; oddihávati -am, oddihávanje -a *s* = oddihovávati -újem, oddihováł -ála -o, oddihovánje -a *s*

oddnéven -vna -o: ~a *menica*
oddojíti -ím, oddóji -jíte! oddóžil -íla -o, oddojèn -èna -o, oddojènc -nca *m* *od prsi odstavljen otrok* = oddójče -ta *s*, oddójek -jka *m* *mlad prašček*

oddolžíti -ím (se), oddólzi -íte (se)! oddólzil -íla -o, oddolžèn -èna -o, oddolžítev -tve *ž* [*po-vsod: -ou-*]

oddrdráti -ám *gl.* *drdrati*

oddrágniti -nem, oddragnjen -a -o, oddrgovávati -újem, oddrgováł -ála -o, oddrgovánje -a *s*

oddrsati -am *gl.* *drsati*; oddrséti -ím *gl.* *drseti*, oddrsniti -nem

oddúšek -ška *m* *oddih*, *dúšek*

oddušník -a *m* *dušník*, *ventilator*, oddušèn -šna -o: ~a *cev*

+oddvojíti -ím *ločiti gl.* *dvojíti*, +oddvojèno *in* +oddvójeno *mnenje ločeno, posebno mnenje*

odebeléti -ím *zrediti se gl.* *debeleti*, odebelèł -éla -o, odebelélost -i *ž*, odebelína -e *ž*; odebelíti -ím, odebeli -íte! odebelíl

-íla -o, odebeljèn -èna -o, odebelítev -tve *ž*

odéja -e *ž*: prešita ~; odéjast -a -o, *gl.* *odeti*

óder ódra *m*, ódrček -čka *m*, ódrski -a -o, ódrnica -e *ž* *deska za zidarski oder*

oderúh -a *m*, oderúhinja -e *ž*, oderúšèn -šna -o, oderúški -a -o, oderúštvo -a *s*

Odésa -e *ž* *kr. i.*, odéški -a -o: ~a *luka*

odeskátí -ám [-dask-] *z deskami obiti*, odeskáj -ájte! odeskál -ála -o, odeskán -a -o

odéti -nem, odèni -íte! odèł -éla -o, odét -a -o, odèv -éva *m*, odeválo -a *s*, odévka -e *ž* *odeja*; odévati -am, odévánje -a *s*, odéteł [-el] -i *ž* = odétev -tve *ž* *odeja*, *obleka*

odfrčáti -ím *gl.* *frčati*, odfrkniti -nem

+odgájati -am *vzgajati*, +odgájanje -a *s* *vzgoja*, +odgòj -ója *m* *vzgoja*, +odgójiti -ím *vzgojiti*, *zrediti*, +odgojèn -èna -o *vzgojèn*, *zrejèn*, +odgójen -jna -o *vzgójen*

odgánjati -am, odgánjanje -a *s*, odganjáč -a *m*, odganjálec -lca [-áj-] *m*, odgánjanec -nca *m*, odgánjek -njka *m*

odgíb -a *m* (*pri telovadbi*)

odgnáti -žènem *gl.* *gnati*, odgnán -a -o, odgnánc -nca *m*, odgòn -óna *m*, odgónski -a -o, *gl.* *tudi* *odganjati*

odgníti -jem, odgníl -a -o, odgnít -a -o, odgnítek -tka *m*

*odgodíli -ím *odložiti*, odgòdi -íte! odgódil -íla -o, odgodèn -èna -o: *skupščina je bila *~a preložena*, *odgodítev -tve *ž* *odložítev*, *preložítev*

+odgójiti -ím *gl.* *odgajati*
odgòn -óna *m gl.* *odgnati*

+odgonétiti -ím *uganiti*, *razvozlati*, *razrešiti*

odgovoríti

odgovoríti -ím *gl.* govoriti, odgovor -a *m*, odgovoren -rna -o, odgovornost -i *ž*; odgovárjati -am komu, ~ pred oblastjo, fant (se) dobro odgovárja, stvar ne *odgovárja namenu = *ne ustreza*; paleolitska doba *odgovarja v geologiji ledeni dobi *se ujema, sklada, se dá primerjati z ledeno dobo*; odgovárjanje -a *s*
odgozdíti -ím *zagozdo izbiti*, odgôzdi -íte! odgôzdil -íla -o, odgozdèn -èna -o, odgozdítev -tve *ž*
odgrèbsti -bem *gl.* grebsti, odgrèbèn -èna -o, odgrèbati -am, odgrèbanje -a *s*
odgrísti -ízem *gl.* gristi, odgríz-niti -nem, odgríznen -a -o; odgrízováti -újem, odgrízek -zka *m*
odgrmèti -ím *gl.* grmeti, odgrmèvati -am
odgrñiti *in* -iti -grñem, odgrñi -íte! odgrñil -íla -o, odgrñjen -a -o; odgrñjati -am, odgrñjanje -a *s*, odgrñjalo -a *s*
odhájati -am *gl.* oditi
odhitèti -ím *gl.* hiteti
odhòd -óda *m*, odhòden -dna -o. odhòdnja -e *ž* *odhod, slovo*, odhòdnica -e *ž*
ódica -e *ž* *trnek*, ódičast -a -o, ódičnica -e *ž* *vrvca za odico*
odčítati -im *okrasiti, olepšati*, odčíte -a *s* *lepotilo, lepiličje*
odigráti -ám, odigràj -ájte! odigràl -ála -o, odigrán -a -o. odigrávati -am se: dejanje se odigráva na odru, drugod se (do-)godi; umor se je *odigrál v gozdu *se je dogodil*
ódiij -a *m* *sovražstvo, mržnja, nasprotstvo*, odíózen -zna -o *upirajoč se, nasproten, zoprn*, odióznost -i *ž*
odímíti -im, odímljen -a -o; odímen -mna -o: ~o je
odírati -am, odíranje -a *s*, odiráč -a *m*, odírek -rka *m*

Odiséj -a *m* *os. i.*, Odiséjev -a -o, odiséjski -a -o; Odiséja -e *ž* *Homerjeva pesnitev o junaku Odiseju*, odisejáda -e *ž*
odíšáviti -im, odíšávljen -a -o: ~a jed, odíšávljenje -a *s*
odíti odídem, odídi -te! odšèl [-əy] -šlà -ò *in* -ó; odhájati -am, odhájanje -a *s*, odhajališče -a *s*
odjáhati -am *in* -šem *gl.* jahati: Krpan odjáha z Dunaja
odjavíti -im *gl.* javiti, odjava -e *ž*, odjávén -vna -o, odjávница -e *ž*; odjavljati -am, odjavljanje -a *s*
odjédati -am, odjédanje -a *s*, odjéd -i *ž*
odjèk -éka *m*, odjéka -e *ž*, odjékniti -nem; odjekováti -újem. odjekováł -ála -o, odjekováňje -a *s*
odjémáti -am *in* -ljem, odjémaj -te! *in* odjémliji -íte! odjémal -a -o, odjémanje -a *s*, *gl.* *tudi jemáti*; odjemálec -lca [-ájy] *m*, odjemálka -e [-ájy] *ž*, odjemálski -a -o [-ájy], odjemálnik -a [-ájy] *m*, odjemáč -a *m*, odjem odjéma *m*, odjémen -mna -o. odjémek -mka *m*, odjémnik -a *m*
odjénjati -am *odnehati*, odjenjávatí -am *odnehavati*, odjenjávanje -a *s*, odjenjeváti -jújem *odnehavati*, odjenjevánje -a *s*, odjenljív -íva -o *odnehljiv*, odjenljívost -i *ž* *odnehljivost*
odjèsti -jém, odjédel -dla -o, odjédén -a -o, odjèd -éda *m*
odjèzditi -im, odjèzd -ézda *m*
odjúga -e *ž* *odmèka*, odjúžen -žna -o, odjúžiti -im se, odjúžnik -a *m* *odjužni veler*
odkàr *prisl.*: ~ sem živ
odkášljati -am se, odkášljeváti -ljújem se, odkášljeváł -ála -o, odkášljevánje -a *s*
odkázati *in* -áti -kázem komu kaj *gl.* kazati, odkázen -a -o, odkáz -áza *m*, odkázen -zna -o, odkázováti -újem, odkázováł -ála

-o, odkazovánje -a s, odkazoválec -lca [-lc-] m, odkazováalka -e [-lk-] ž

odkídati -am: gnoj, sneg ~, ~ se; odkídan -a -o; odkidávati -am, odkidávanje -a s

odkímati -am, odkímniti -nem; odkimávati -am, odkimávanje -a s, odkimováti -újem, odkimovánje -a s

odkládati -am, odkládaje -a s, odklád -áda m, odkladališče -a s, odkladálec -lca [-lc-] m, odkládek -dka m, odkláden -dna -o odklánjati -am, odklánjanje -a s, gl. tudi odkloníti

odklátiti -im gl. klatiti, odklátén -a -o, odklátek -tka m

odkléj prisl. č.: ~ si pa tu? od kdaj

odkleníti -klénem, odkléniti -íte! odklénil -íla -o, odklénjen -a -o; odklépati -am, odklépanje -a s, odklep -épa m

odklémkati -am odavoniti: odklénkalo mu je

odklesáti odkléšem gl. klesati, odklesán -a -o, odklések -ska m

odkloníti -klónim, odklóniti -íte! odklónil -íla -o, odklónjen -a -o, odklónítev -tve ž, odklón -óna m, odklónski -a -o: ~i kot; odklónilen -lna -o [-ln-]

odklopíti -im, odklopí -te! odklopil -a -o, odklopíjen -a -o: ~ voz; odklop -ópa in -ópa m, odklopén -pna -o: ~e naprave, odklopítev -tve ž, odklápíjati -am, odklápíjanje -a s, odklopnik -a m teh.

odkobacáti -ám gl. kobacati, odkobacljáti -ám

+ odkód prisl. = od kod, od tód, do tód, od kóder; gl. od in kod

odkolèb -éba m telov.

odkopáti -kópljem in -kopám gl. kopati, odkopán -a -o; odkop -ópa m, odkopén -pna -o; odkopávati -am, odkopávanje -a s;

odkopováti -újem, odkopováł -ála -o, odkopovánje -a s, odkopoválen -lna -o [-ln-]: ~a dela

odkorákati -am gl. korakati, odkorák -a m telov., odkoráčen -čna -o: ~a stoja

odkoréj prisl. od katere ure: ~ že čakaš?

odkréhñiti -nem itd. s stalnim poud. [-kréh-] ali: odkrehñiti -kréhñem, odkrehñiti -íte! odkrehñil -íla -o, odkrehñjen -a -o; odkrehček -hka m kar se odkrehne

odkresáti -kréšem krešoč odbiti, odkreši -íte! odkresal -ála -o, odkresán -a -o; odkresñiti -nem s stalnim poudarkom ali pa odkresñiti -kresñem, odkresñiti -íte! odkresñil -íla -o, odkresñjen -a -o

odkrevsáti -ám gl. krevsáti

odkrhñiti -nem, odkrhñjen -a -o, odkrhováti -újem = odkrhávati -am, odkrhček -hka m in odkrhček -ška m

odkríti -íjem, odkrít -te! odkrít -íla -o, odkrít -a -o, odkrítje -a s, odkrítost -i ž; odkritosčén -čna -o, odkritosčénost -i ž; odkrívati -am, odkrívánje -a s, odkríváč -a m

odkrižati -am se, odkriževáti -újem se, odkriževál -ála -o, odkriževánje -a s

odkršíti -im se, odkršek -ška m, odkrúšiti -im (se), odkrúšek -ška m, odkrúšítev -tve ž

odkupíti -kúpim gl. kupiti, odkúpljen -a -o, odkúpljenec -nea m, odkúp -a -m, odkúpek -pka m, odkupítelj -a m, odkupén -pna -o, odkupnína -e ž, odkupnínski -a -o, odkúpščina -e ž, odkupilo -a s; odkúpljati -am, odkúpljanje -a s, odkupljív -íva -o, odkúpnik -a m, odkúpníški -a -o; odkupováti

odlagati

-újem *gl.* kupováti, odkupová-
nje -a *s*
odlagati -am, odláganje -a *s*, od-
lága -e *ž.* odlagalíšče -a *s*, *gl.*
tudi odložiti
odlájati -am, odlajív -íva -o *pre-*
gl. *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.*
odlášati -am, odlášanje -a *s*, od-
lášek -ška *m*, odlášav -a -o, od-
lášavec -vca *m*, odlášavka -e *ž.*,
odlašálec -lca [-lc-] *m*, odlašív
-a -o
odléci odléžem, odlézi -te! odlé-
gel -légla -o; odlégati -am, od-
léganje -a *s*
odlépiti -im, odlépljen -a -o, od-
lépek -pka *m*
odlěsk -lěska [-lěs-] *m odlěsk*
odletěti -im *gl.* leteti, odlět -ěta
m, odlétek -tka *m*, odléten -tna
-o, odletíšče -a *s*; odlétati -am,
odletávati -am: letala so odle-
távala vsake pol ure; odléto-
vati -ujem: iskre odlétujujejo,
odlétovanje -a *s*
odlika -e *ž.* odličen -čna -o, od-
ličnik -a *m*, odličnica -e *ž.*, od-
ličnost -i *ž.* odličnják -a *m*.
odličnjákinja -e *ž.*; odlikováti
-újem (se), odlikováł -ála -o,
odlikován -a -o, odlikovánec
-nea *m* odlikovánka -e *ž.*, odli-
kóvanje -a *s* *delo in stvar*, od-
likoválec -lca [-áy- in -lc-] *m*
odliti odlíjem, odlíj -te! odlíl -a
-o, odlít -a -o, odlítje -a *s*, od-
lítek -tka *m*, odlív -a *m*, odli-
vek -vka *m*; odlívati -am, odlí-
val -a -o in -ála -o, odlívanje
in -ánje -a *s*. odlíjati -am
odljúden -dna -o, odljúdnež -a
m. odljúdnik -a *m*, odljúdnicá
-e *ž.* odljúdnost -i *ž*
odločiti -óčim (kaj. o čem), od-
lóči -íte! odlóčil -íla -o, odló-
čen -a -o, odločítev -tve *ž.*, od-
ločenec -nea *m*. odlóčenost -i *ž.*,
odlóček -čka *m*, odlóčba -e *ž.*,
rod. mn. odlóčb; odlóčilen -lna

-o [-ln-], odlóčilnost -i [-ln-] *ž.*,
odločljiv -íva -o, odlóčljivost -i
ž.; odlóčen -čna -o, odlóčnost -i
ž., odlóčnež -a *m*. odlóčati -am.
odločajóč -a -e, odlóčanje -a *s*;
odločeváti -újem o čem (*nad
čim), odlóčujojč -a -e, odlóčeval
-ála -o, odlóčevánje -a *s*, odló-
čeválec -lca [-áy-] *ž*
odlók -óka *m*; številka odloka
(*odlokova številka), *gl. tudi*
odločiti
odlomiti -lómim *gl.* lomiti, od-
lómijem -a -o, odlm -óma *m*,
odlómek -mka *m*. odlómíšče -a
s. odlómen -mna -o
odložiti -im, odlóži -íte! odlóžil
-íla -o, odložén -ěna -o, odlo-
žitev -tve *ž.*, odlóg -óga *m*, od-
lózek -žka *m*. odlóžen -žna -o,
odlóznost -i *ž.* odložljiv -íva -o,
odložljivost -i *ž.* odložíšče -a *s*
odluščiti -im, odlúšček -ščka *m*
odmájati *in* odmájati, odmájam
in -jem *gl.* majati, odmájávati
-am, odmájavanje -a *s*; odma-
jeváti -újem, odmajevánje -a *s*
odmákati -am: ~ kaj v vodi, od-
mákanje -a *s*
odmakniti odmáknem, odmákni
in odmakni -íte! odmáknil -a -o
in odmáknil -íla -o, odmáknen
-a -o [*nepoud.* *pocod:* -mak- *in*
-mak-], *gl. tudi* odmikati
odmašiti -im, odmaši -íte! odma-
šil -íla -o, odmašén -ěna -o, od-
mašítev -tve *ž.* odmašek -ška *m*
odmėček -čka *m* *odmėtek*
odmėka -e *ž.* *od'uga*, odmėkniti
-nem, odmėkel -kla -o, odmė-
klost -i *ž*
odmėniti -im *določiti, nameniti*,
odmėnjen -a -o, odmėnjati -am
odmėra -e *ž.* odmėrek -rka *m*.
odmėriti -im, odmėrjen -a -o,
odmėren -rna -o; odmėrjati
-am, odmėrjanje -a *s*. odmėr-
jálec -lca [-lc-] *m*, odmėrnína
-e *ž*

odmèsti -mètem *gl.* mèsti mètem, odmètel -ètla -o, odmètèn -èna -o; odmétati -am, odmétanje -a s

odmetáti -mécem *gl.* metati, odmetán -a -o, odmèt -éta *m*, odmétek -tka *m*, odméten -tna -o, odmétnik -a *m* *odpadnik*, *kajduk*, odmétnica -e *ž*, odmétniški -a -o, odmetávati -am, odmetávanje -a s = odmetovávati -újem

odmèv -éva *m*, odmévati -am, odmévanje -a s, odméven -vna -o odmígniti -nem, odmíg -a *m*, odmígati -am, odmígávati -am, odmígávanje -a s = odmigovávati -újem, odmigováł -ála -o, odmigováňje -a s

odmikati -am *in* -čem, odmíkanje -a s, odmík -a *m*, odmíčen -čna -o

odmírati -am, odmíranje -a s: stari odmírajo; odmírèti -mrèm *ali* -míjem *in* -mrjèm, odmri -íte! odmíł -a -o, odmíť -a -o, odmíťje -a s

odmísliti -im, odmísljen -a -o, odmísljati -am, odmísljanje -a s, odmísljaj -a *m*, odmíseln -a -o [-səlŋ-] *abstrakten*, odmíselnost -i [-səlŋ-] *ž*

odmočiti -móčim *gl.* močiti, odmóčen -a -o, *gl.* *ludi* odmakati odmòr -òra *m* *oddih*, *prestidek*, *počitnice*: letni ~ *letne počitnice* odmotáti -ám *in* odmótati -am *gl.* motati, odmotávati -am, odmotávanje -a s

odmízniti -nem, odmírzal -zla -o *in* odmíznjen -a -o

odneháti -am, odnehljaj -a *m*, odnehljiv -íva -o, odnehávati -am, odnehávanje -a s = odnehovávati -újem, odnehováł -ála -o, odnehováňje -a s

odněsti -sem *gl.* nesti, odnesèn -èna -o (+odnešèn), odněs -èsa *m* *napušč*, odnòs -òsa *m*, odnò-

sen -sna -o, *odnòsno *prisł. ali pa, oziroma*: tajnik *odnosno njegov namestnik; odnošáj -a *m*, odnášati -am, odnášanje -a s, odnášek -ška *m*: odlaški so odnaški; odnašálec -lca [-áŷ-] *m*, odnašálka -e [-áŷ-] *ž*, odnašálski -a -o [-áŷ-]

odnòs -òsa *m* *gl.* odnesti

odnožiti -ím, odnóži -íte! odnožil -íla -o, odnožen -èna -o; odnožénje -a s; odnóžka -e *ž*, odnóžen -žna -o *telov*.

odobriti -im *potrditi*, odòbri -íte! odòbril -íla -o, odòbrèn -èna -o, odòbrénje -a s, odòbritev -tve *ž*, odòbrilo -a s, odòbrílen -lna -o [-ln-]; odòbrávati -am, odòbrávanje -a s

+odolèti -ím, +odolévati -am komu (čemu) *ustaviti (ustavljati) se komu, kos biti*

ododòd *prisł.*: ~ je dobro uro

odoráti odòrjem *in* -òrjem *gl.* orati: sosedu njivo ~, odòrek -rka *m* *kar se enkrat odørje*; odárati -am: koj bo odóral, že odára

odpahníti -páhnem *gl.* pahniti: odpahníti vrata, okno; odpahovávati -újem, odpahováł -ála -o, odpahováňje -a s [*nepoud. povsod*: -pah- *in* -pah-]

odpárati -am, odpráti -pórjem, odpáran -a -o, odpórek -rka *m*

odpásti -pádem *gl.* pasti, *príd.* odpádel -dla -o: ~i kristjani; odpádllost -i *ž*, odpádel -áda *m*, odpádljiv -íva -o; odpádljivost -i *ž*, odpáden -dna -o, odpádnik -a *m*, odpádnica -e *ž*, odpádníški -a -o, odpádníštvo -a s; odpádati -am, odpádanje -a s

odpásti -sem *gl.* pasti -sem, odpásen -a -o (+odpášen -a -o)

odpáziti -im *opuž sneti, odstraniti*, odpáženje -a s, odpázítev -tve *ž*; odpázévati -újem, odpázévál -ála -o, odpázévánje -a s

odpečátiti

odpečátiti -im, odpečáten -a -o, odpečátenje -a s
odpeljávati -péljem *gl.* peljati, odpelján -a -o, odpeljeváti -újem, odpeljevánje -a s = odpeljávati -am, odpeljávanje -a s, odpeljáva -e ž, odpeljeválec -lea [-áyu-] m
odpéti -pnèm, odpni -íte! odpél -a -o, odpét -a -o, odpétost -í ž; odpòn -óna m, odpónka -e ž; odpénjati -am, odpénjanje -a s
odpéti -pójem, odpój -tel! odpél -a -o, odpét -a -o: ~a pesem; odpèv -éva m; odpévati -am, odpévanje -a s, odpévek -vka m *odpev*
odpihati -ham *in* -šem, odpíhniti -nem, odpíhnjen -a -o; odpíhováti -újem, odpíhovál -ála -o, odpíhovánje -a s
odpíli -im, odpíljen -a -o, odpílek -lka [-ik-] m, *nav. mn.* odpílki *opilki*
odpírati -am, odpíranje -a s, odpíra -e ž (*tkalstvo*), odpíráč -a m *kljukec, kozja noga*, odpíralo -a s; odpréti odprèm, odpri -íte! odpíl [-íru] -a -o [-ri-], odpírt -a -o, odpírtje -a s, odpírtina -e ž
odpisáti *in* odpísati odpíšem *gl.* pisati: ~ na pismo, ~ dolg; odpis -a m, odpísek -ska m, odpisávati -am = odpisováti -újem, odpisovál -ála -o, odpisovánje -a s
odpíti -jem *gl.* piti, odpít -a -o, odpívati -am, odpívanje -a s
odpláčati *in* -áti -áčam *gl.* plačati, odplačilo -a s, odplačilen -lna -o [-ln-]; odplačeváti -újem, odplačevál -ála -o, odplačevánje -a s
odplákniti -nem, odpláknjen -a -o; odplakováti -újem, odplakovál -ála -o, odplakovánje -a s
odpláviti -ím, odplávi -íte! odplávil -íla -o: voda je odplávila les; odplavljen -éna -o:

~i les; odplávljati -am, odplávljanje -a s
odplésti -tem *gl.* plésti, odpletèn -éna -o; odplétati -am, odplétanje -a s
odplúti -újem *in* odplovém *gl.* pluti, odplúl -a -o: ~a ladja; odplútje -a s: ~ ladje
odpočítati -čijem se (si) *gl.* počítati, odpočít -a -o, odpočítek -tka m, odpočítèn -tna -o: ~a ura *ura odpočitka*; odpočívati -am, odpočívánje -a s
odpodíti -ím, odpódi -íte! odpódi -íla -o, odpodèn -éna -o; odpódičev -tve ž; odpójati -am (se)
odpoklicati -klíčem, odpoklicán -a -o, odpoklic -a m
odpomóči -mórem, odpomógel -móglá -o, odpomóč -i ž, odpomágati -am
odpòu -óna m *gl.* odpeti
odpòr -óra m, odpóra -e ž, odpòren -rna -o, odpòrnost -í ž, odpòrnik -a m, odpòrnež -a m, odpòrnica -e ž, odpòrniški -a -o
odposláti -pòšljem *gl.* poslati, odposlán -a -o, odposlánec -nca m, odposláanka -e ž, odposlánski -a -o, odposláanstvo -a s; odpošíljati -am, odpošíljanje -a s, odpošíljačev -tve ž, odpošíljačelj -a m
odpotováti -újem, odpotovál -ála -o *in* odpótovati -ujem, odpótuj -tel! odpótovál -a -o, odpótovánje *in* odpótovanje -a s
odpovédati -vém, odpovévj -tel! odpovédal -a -o; ~ je sejo, ~ se je prestolu, krmilo je ~o; odpovédán -a -o, odpovédek -dka m *odreka*, odpóved -i ž, odpóveden -dna -o: ~i rok; odpovédováti -újem: srce odpovéduje, odpovédovál -ála -o, odpovédovánje -a s
odpráskati -am, odprásniti -nem, odprásnjen -a -o

odprašiti -im, odprašil -fla -o
 odprávití -im, odprávljen -a -o,
 odprávek -vka m, odpráva -e ž,
 odpráven -vna -o: ~a pristoj-
 bina; odpravnína -e ž, odpráv-
 nik -a m, odprávnica -e ž, od-
 právnništvo -a s, odprávniški -a
 -o; odpravílo -a s, odpravítelj
 -a m *ekspedítor*, odpravíteljica
 -e ž *ekspedítorica*, odpravítelj-
 stvo -a s; odprávljati -am, od-
 právljaj -ájtél odprávljal -ála
 -o, odprávljanje *in* -ánje -a s,
 odpravljáč -a m, odpravljálen
 -lna -o [-ln-], odpravljálnica
 -e [-ln-] ž
 odpréči -préžem, odprézi -tel od-
 prégl -gla -o, odpréžen -a -o,
 odpréga -e ž, odprégati -am,
 odpréganje -a s
 odprémítí -im, odprémljen -a -o,
 odpréma -e ž, odprémen -mna
 -o, odprémnica -e ž, odprém-
 ljati -am, odprémljanje -a s
 odpréti *gl.* odpirati, odpríto vpra-
 šanje *neréšeno*, odprtína -e ž,
 odprtost -i ž
 odprhnéti -im, odprhnel -éla -o:
 mizi so noge ~e, ~e noge
 odprodáti -ám *gl.* prodati, odpro-
 dán -a -o, odprodájati -am, od-
 prodájanje -a s, odprodája -e
 ž, odprodájen -jna -o
 odpúhnti -nem, odpúhati -am
 odpustítí -im *gl.* pustiti, odpúščén
 -éna -o, odpúščénje -a s, odpú-
 ščenec -nca m, odpúščénka -e ž,
 odpustítev -tve ž, odpúst -a m,
 odpústek -tka m, odpústen -tna
 -o, odpústnik -a m, odpústnica
 -e ž, odpustnína -e ž, odpustítelj
 -a m, odpustiljív -íva -o,
 odpustljívost -i ž, odpustílo -a
 s; odpúščati -am, odpúščanje
 -a *in* odpúščánje -a s
 odračúnati -am, odračúnávati -am
 odrásti -rástem *gl.* rasti, odrá-
 ščen -a -o, *príd.* odrásel -sla -o,
 odráščénc -nca m, odráslek -a

[-slák-] m, odráslost -i ž, odrá-
 stek -tka m; odráščati -am, odrá-
 ščanje -a s
 *odráz -áza m *odsev*, *podoba*, *sli-*
ka, *odráziti -im (se) *odbiti* (se),
 *odrázati -am se *odbijati se* (o
svellobi), *odsevati*, *odsvitati se*,
kazali se: naše novo življenje
 bo *odražalo človečnost *kazalo*;
 na njegovem licu se je *odra-
 žal smrtni boj *kazal*, *je bil vi-*
deti; Rdeča hiša se s svojimi
 velikimi vhodi in nesorazmer-
 nimi oblikami ostro *odraža od
 svoje okolice *loči*
 ódrc -a m *posteljniak brez nog*
 odréči -em *gl.* réči: ~ se čemu
ali česa; odrék -éka m, odréka
 -e ž; odrékati -am, odrékanje
 -a s, odrékováti -újem, odréko-
 vâl -ála -o, odrékovánje -a s,
 odrékoválen -lna -o [-ln-]
 odredítí -im *določiti*, *oddeliti*, od-
 rêdi -ítél odrédil -fla -o, odre-
 jèn -éna -o; odréd -éda m *četa*,
oddelek, odrédba -e ž, *rod. mn.*
 odrédb, odrédben -a -o [-bən-],
 odrédén -dna -o: ~a sodišča;
 odréjati -am, odréjanje -a s
 odredítí -im *do konca zrediti gl.*
 rediti, odréjati -am, odréja -e ž
 odrešítí *in* odréšiti odréšim *gl.* re-
 šiti, odréšen -a -o, odréšenje
 -a s, odréšenec -nca m, odré-
 šénka -e ž, odréšítev -tve ž,
 odréšítelj -a m, odréšíteljica -e
 ž, odréšeník -a m, Odréšeník
 -a m, odréšeníški -a -o, odré-
 šílen -lna -o [-ln-]: ~a misel;
 odréšílno -i [-ln-] ž; odréše-
 váti -újem, odréšévánje -a s,
 odréšéválec -lca [-áú-] m, odré-
 šéválka -e [-áú-] ž, odréše-
 válen -lna -o [-ln-]
 odréti odérem *in* odrém *gl.* dreti,
 odít -a -o, odrtína -e ž, odrú-
 tek -tka m, odrtíja -e ž *oderu-*
štvo, odrtník -a m *oderuh*, odr-
 níški -a -o *oderuški*

odrevenéti

odrevenéti -ím, odrevenèl -éla -o:
 ~e roke; odrevenélost -i ž
 odrézati -réžem *gl.* rezati, odré-
 zan -a -o; dobro odrézati *srečo*
imeti, odrezati se *izkazati se*,
postaviti se, ostro odgovoriti, od-
 réz -éza *m* (*de'an'je*), odréz -a *m*
(stvar) = odrézek -zka *m kar*
je odrezano, odrézen -zna -o: ~
 odgovor; odrezína -e ž. odre-
 zováti -újem, odrezováł -ála -o,
 odrezovánje -a *s*; odrezáv -áva
 -o, odrezávost -i ž
 odrégniti -nem, odrégnjen -a -o,
 odrégnjenost -i ž, odréga -e ž,
 odrégnina -e ž
 odríncec -nca *m nógrad gl.* odrc
 odríniti -nem, odrínjen -a -o, od-
 rínek -nka *m* odrív -a *m*, od-
 rívek -vka *m*; odrívati -am,
 odrívanje -a *s*, odríváč -a *m*
 odríválnik -a [*-áju-*] *m* *opestnik*
 odrítek -tka *m* *spodnji, najdebe-*
leži del debła
 odróhek -hka *m štrecij*
 odróbíti -im *podreti rob, odsekati*:
 ~ rjuho, ~ glavo *gl.* robiti;
razzloguj: od-ro-
 odrobíti -im *okrušiti*: kruh, zid
 ~; odróbi -íte! odróbil -íla -o,
 odrobljen -éna -o; *razzloguj*: o-
 dro-
 odróčen -čna -o 1. *na desni gre-*
doč: ~i vol, konj, 2. *oddaljen,*
od rók, neprilíčen, ne na prilíki;
 odróčenost -i ž
 odróčiti -ím, odróči -íte! odróčil
 -íla -o, odróčen -éna -o, odro-
 čénie -a *s telov*.
 odrodíti -ím: drevie je že odro-
 dílo; odródi -íte! odródil -íla
 -o; odród -óda *m*, odródek -dka
m, odródnik -a *m*
 odrsniti -nem *omrasniti*, odrsati
 -am, odršek -ska *m*
 odsébní -a -o: ~i vol *odročni*
 odséči -séčem *odkosti gl.* seči,
 odsékel -kla -o, odséčen -a -o

odsédati -am (se): delo se odséda;
 odsédéti -ím *gl.* sedeti, odsédèn
 -éna -o: v ječi ~i meseci, od-
 séden -dna -o: ~o delo *ki se*
odséda, gre od rok
 odsedláti -ám: ~ konja *sneti mu*
sedlo, odsedlál -ála -o, odsed-
 lán -a -o; odsedlováti -újem
 odsékati -am, odsékan -a -o, od-
 séčen -čna -o: ~i lok, ~ člo-
 vek *odrezav, jezikan, kratkobe-*
seden, ostrega jezika; odséčnica
 -e ž: črta ~, odsék -éka *m*, od-
 sékoven -vna -o *seksiški*; od-
 sekávati -am, odsekováti -újem,
 odsekováł -ála -o, odsekovánje
 -a *s*
 odselíti -sélím (se) *gl.* seliti, odsé-
 ljen -a -o, odsélnik -a [*-ln-*] *m*
kdor se odséli; odseljeváti -újem
 (se), odseljevál -ála -o, odselje-
 vánje -a *s*
 odsév -éva *m*, odséven -vna -o,
 odsévati -am, odsévanje -a *s*,
 odseválo -a *s* *refleksiški aparat*
 odsihdób *prisł.* odsihdóben -bna -o
 odsihmál [*-maju in -ál*] *prisł. od*
takrat, od tedaj
 odsíj -a *m* *odsev, odsvit*, odsijáti
 -síjem, odsijál -a -o
 odsípáti -am *in* -pljem; odsipá-
 vati -am, odsipávanje -a *s*
 odskákati *in* odskakáti odskáčem
gl. skakati, odskakováti -újem,
 odskakovál -ála -o, odskaková-
 nje -a *s*, odskakljáti -ám *gl.*
 skakljati
 odskočiti -skóčím *gl.* skočiti, od-
 skók -óka *m*, odskóčen -čna -o:
 ~a deska, odskóčnica -e ž, od-
 skočíšče -a *s*
 odslèj *prisł.*
 odsloníti -slóním, odslóni -íte! od-
 slónil -íla -o, odslónjen -a -o;
 odslonítev -tve ž, odslón -óna
m; odslánjati -am, odslánjanje
 -a *s*
 odsloviti -ím, odslòvi -íte! odsló-
 vil -íla -o, odslovljèn -éna -o,

odslovítev -tve *ž*, odslovílen -lna -o [-ln-]: ~i dekret; odslávljati -am, odslávljanje -a *s*
 odslužiti in odslúžiti odslúžim *gl.* služiti, odslúžen -a -o, odslúženec -nca *m*, odslúžen -žna -o: ~i list; odslužnik -a *m*; vojaški ~; odsluževáti -újem, odsluževal -ála -o, odsluževánje -a *s*
 odsòj -òja *m* odsij, odsòjen -jna -o = osòjen -jna -o (*nasprot'e*: prisòjen), odsòjnik -a *m* = osòjnik -a *m*; *gl.* osojen
 odsónčen -čna -o: ~a stran; odsónčje -a *s*
 odsòpstí -pem *gl.* sopstí, odsòpel -sòpla -o, odsòpíhati -am
 odsòten -tna -o *nenavzoč*, odsòtnost -i *ž* *nenavzočnost*
 odpòd = odpòdaj *prisl. na vpr. kje?* = spòd, spòdaj: ~ stanuje, ~ igrajo; *toda na vpr. od kod?* od spòd, od spòdaj: ~ gòr se sliši, ~ gòr vleče veter; odpòdnji -a -e: ~i veter
 odspréd = odsprédaj *prisl. na vpr. kje?* = spred, sprédaj: ~ nekje sedi, ~ nekje hodi; *toda na vpr. od kod?* od spred, od spredaj: ~ sèm je prišel, ~ sèm se sliši; odsprédnji -a -e: ~a vrata, ~i glasovi; odsprédje -a *s* *spredje*
 odsréden -dna -o *centrifugalen*, sredobežen, odsrédnost -i *s*
 odsrèkati -am, odsrèkniti -nem
 odstáviti -im, odstávljen -a -o, odstávljenec -nca *m*, odstávljenka -e *ž*; odstavítev -tve *ž*, odstáva -e *ž*, odstávek -vka *m*, odstávček -čka *m*, odstáven -vna -o; odstávljati -am, odstávljanje in -ánje -a *s*, odstavljív -íva -o, odstavljívost -i *ž*; odstavljàvec -vca *m*, odstavljàvka -e *ž*, odstavljàlen -lna -o [-ln-]
 odstòp -òpa *m*, odstòpek -pka *m*, odstòpen -pna -o: ~a listina;

odstòpnik -a *m* cedènt, odstòpnica -e *ž* cesija, odstòpno pismo, odstòpnína -e *ž*; odstòpíti -stòpim *gl.* stopiti: ~ komu kaj cedirati, prepustiti; ~ (*od česa*) *v pravem pomenu* proč od česa: skorja odstòpi - (*od* debela, *od* hleba), kita odstòpi; *v prenes. pomenu*: odstòpiti *od* tožbe, zahteve, predloga *ipd.* umakniti tožbo, zahtevo, predlog, odstòpljen -a -o; odstòpati -am *od česa*, odstòpanje -a *s*
 odstòtek -tka *m*, odstòten -tna -o, odstòtnoodstòten -tna -o
 odstráníti in odstrániti odstránim *odpraviti*. ~ se oditi, umakniti se, odstráni -íte! odstránil -íla -o, odstránjen -a -o, odstránítev -tve *ž* odstránek -nka *m*, odstránjeváti -újem, odstránjeval -ála -o, odstránjevánje -a *s*, odstránjeválen -lna -o [-ln-]: ~a dela
 odstrelíti -ím, ostrèli -íte! ostréllil -íla -o, odstreljèn -èna -o, odstrelítev -tve *ž*
 odstříči -ížem *gl.* stríči, odstřížen -a -o, odstríg -a *m*, odstrížek -žka *m*
 odstrúgati -am, odstrúžek -žka *m*
 odsúk -a *m* telov., odsúkati -am in -čem, odsukávati -am, odsukávanje -a *s*
 odsúniti -nem, odsúnjen -a -o, odsún -a *m* telov.
 odsúti -spém in -sújem *gl.* suti, odsút -a -o. *gl. tudi* odsipati
 odsvèt -éta *m*, odsvétovati -ujem, odsvétovanje -a *s*, odsvetoválec -lca [-áú-] *m*, odsvetováлка -e [-áú-] *ž*
 odsvít -a *m*, odsvítati -am se: notranji boji so se odsvítali na obrazu
 odščéníti odščénem odščipniti, odščéni -íte! odščénil -íla -o, odščénjen -a -o

odščipniti

odščipniti -nem, odščipnjen -a -o, odščipavati -am, odščipavanje -a s

odškódba -e ž, odškóden -dna -o, odškodnina -e ž, odškodninski -a -o; ~e zahteve; odškódovali -ujem koga za kaj, odškódoval -a -o, odškódovalje -a s, odškódovallec -nca m, odškódovalka -e ž, odškódovallec -lea [-áyu-] m; odškódit -im

odškárniti -nem, odškárnjen -a -o
odštéti -štéjem, odštéj -éjte! odštél -éla -o, odštét -a -o, odštéje -a s; odštévati -am, odštévanje -a s, odštévallec -nca m, odštévalka -vka m, odštéval -vna -o

odtájati -am in -em, odtájan -a -o, odtájanost -i ž

odtákati -am gl. odtočiti -ím in -tóčim

odtakniti -taknem, odtakni -te in -takni -íte! odtaknil in -taknil -íla -o, odtaknjen -a -o [nepoud. povsod: -tak- in -tak-]; odtíkati -am, odtíkanje -a s

odtaliti -ím gl. taliti, odtaljen -éna -o

odtèci -čem, odtèci -íte! odtékel -tékla -o; ~a kri, voda, odtečen -éna -o; ~a kri, voda, odtèk -éka m; odtékati -am, odtékanje -a s

odtégniti in -iti -tégnem, odtégni -íte! odtégnil -íla -o, odtégnjen -a -o, odtegnítev -tve ž, odtegovati -ujem, odtegovál -ála -o, odtegovánje -a s

odtéhtati -am, odtéhtanost -i ž; odtehtováti -ujem = odtehtávati -am, odtehtávanje -a s

odtének -nka m niansa, različica
odteščáti -ám se [-təšč-], odteščáj -ájte se! odteščál -ála -o, odteščán -a -o, odteščánje -a s

odtvájati -am odtegovati, odtézanje -a s, odtézen -zna -o, odtéznica -e ž: mišica ~

odtísiniti -nem, odtísnjen -a -o, odtískati -am, odtís -a m = odtísk -a m; odtiskováti -ujem, odtiskováł -ála -o, odtiskovávanje -a s, odtiskováč -a m

odtísoček -čka m promile

odtístihmál [-áyu in -ál] prisl. od takrat

odtlèj prisl. od takrat

odtočiti -tóčim gl. točiti tóčim, odtóčen -a -o, odtákati -am, odtákanje -a s, odtók -óka m, odtóčen -čna -o; ~a cev; odtóč -óča m kloaka, odtóčnica -e ž

odtočiti -ím (se): kolo se odtočí po bregu; odtóči -íte! odtóčil -íla -o, odtóčen -éna -o; odtákati -am in -táčem (se), odtakljáti -ám (se), odtakljáj -ájte! odtakljál -ála -o, odtaklján -a -o
odtolči -čem [-óyu-] gl. tolči

odtopíti -ím (se), odtópi -íte (se)! odtópil -íla -o, odtopljen -éna -o; odtápljati -am, odtápljanje -a s

odtrgati -am, odtrgniti -nem; odtrgováti -ujem, odtrgovánje -a s, odtržek -žka m

odtújiti -ím (se), odtúji -íte! odtújil -íla -o, odtujen -éna -o in odtújen -a -o, odtujénost in odtújenost -i ž, odtujítev -tve ž; odtujeváti -ujem, odtujevál -ála -o, odtujevánje -a s; gl. otujiti

odúhati -am ovohati, oduhávat -am, oduhávanje -a s

odúren -rna -o, odúrnost -i ž, odúrnez -a m = odúrník -a m, odúrnica -e ž

+odúšéviti -im navdušiti, +odúšév -ljen -a -o navdušen, +odúšév -ljenost -i ž navdušenje; +odúšév -ljati -am navduševati

odvájati -im, odvájen -a -o, odvájénost -i ž, odváda -e ž; odvájati -am koga česa, odvájanje -a s

odvájati -am: ~ vodo, kri *ipđ.*
 odvájanje -a s, odvájálen -lna
 -o [-ln-]: ~i čaj; odvájalo -a s
odvájalno sredstvo; *gl.* odvěsti
in odvòd
 odváliti -ím, odváli -íte! odválil
 -íla -o, odvaljèn -èna -o, odva-
 lína -e *ž* *kar se je odvalilo*, od-
 valítev -tve *ž*; odváljati -am,
 odváljanje -a s
 odvaríti -ím *z varjenjem ločiti*,
 odvári -íte! odváril -íla -o, od-
 varjèn -èna -o; odvarítev -tve *ž*
 odvázati -am, odvážanje -a s, od-
 vázálec -lca [-lc-] m: ~i zem-
 lje, prsti
 odvěč *prisl.*: ~ biti, imeti česa
 ~; *toda*: od več strani *ipđ.*; od-
 věčen -čna -o (+odvišen)
 odvěčérka -e *ž* *popoldan, popol-*
danska južina
 odvéjati -am *z vejanjem odločiti*,
vejanje končati
 odvěsti -vèdem *gl.* vesti, odvédel
 -vèdla -o *in* odvèl -èla -o, od-
 vedèn -èna -o, odvedènc -nca
 m, odvedènca -e *ž*; *gl.* tudi od-
 vajati *in* odvòd
 odvétnik -a m *advokat*, odvétnica
 -e *ž* *advokatka*, odvétniški -a -o,
 odvétništvo -a s, odvetnikováti
 -újem, odvetnikovánje -a s
 odvétln -a -o: ~a stran, odvétln-
 nost -i *ž*
 odvézati -vèzem *gl.* vezati, odvéz-
 an -a -o, odvézanec -nca m,
 odvézanka -e *ž*, odvézla -e *ž*,
 odvézen -zna -o, odvezílo -a s;
 odvezováti -újem, odvezovál
 -ála -o, odvezovánje -a s, odve-
 zoválec -lca [-dų-] m
 odvézniti -nem, odvéznjen -a -o
 odvíhati -am, odvíhan -a -o; od-
 víhniti -nem, odvíhnjen -a -o;
 odvíhováti -újem, odvíhovál
 -ála -o, odvíhovánje -a s
 odvísni -sna -o: od mene je ~o,
 odvísnost -i *ž*, odvísnik -a m,
 *odviséti -ím *biti odvisen*

+odviše *odveč, gl.* odveč
 odvítí -jem *gl.* viti, odvít -a -o,
 odvítje -a s; odvíjati -am, od-
 víjal -a -o *in* -ála -o, odvíjanje
in -ánje -a s, odvíjálen -lna -o
 [-ln-], odvíjálnica -e [-ln-] *ž*,
 odvíjáč -a m, odvíjálec -lca
 [-lc-] m
 odvléči -čem *gl.* vléči, odvléčen
 -a -o, odvláčiti -im
 odvòd -vóda m, odvòden -dna -o,
 odvòdnica -e *ž*: žila ~; odvòd-
 nik -a m
 odvòz -òza m, odvòzen -zna -o
kar je določeno za odvòz; odvo-
 zítí -vózim *gl.* voziti *in* odva-
 žati, odvòzen -zna -o *kar se dá*
odvoziti, odvòžen -a -o: ~a
 zemlja
 odvozláti -ám *gl.* vozlati, odvo-
 zlán -a -o, odvozlováti -újem,
 odvozlávatí -am, odvozlánvanje
 -a s (+vozlja-)
 odvráčati -am, odvráčanje -a s,
 odvráčálen -lna -o [-ln-], od-
 vračilo -a s, odvráčílen -lna -o
 [-ln-], odvráčljív -íva -o; od-
 vračeváti -újem, odvráčevál -ála
 -o, odvráčevánje -a s, odvráče-
 válec -lca [-lc-] m
 *odvráten -tna -o *zoprn, ogaben,*
gnusen, *odvrátnost -i *ž* *zopr-*
nost, ogabnost
 odvřéči -vřèzem *gl.* vreči, odvřèzen
 -a -o, odvřèzenc -nca m, od-
 vřèzek -žka m, odvřèžen -žna -o,
 odvrgljív -íva -o, odvrgljívost -i *ž*
 odvřéti -vrèm: ~ kolo, odvří -íte!
 odvříl -a -o, odvřít -a -o; odvří-
 ratí -am, odvříranje -a s
 odvřniti *in* odvřniti -vřnem *gl.*
 vřniti, odvřnjenje -a s, odvřni-
 tev -tve *ž, gl.* tudi odvráčati
 odvzdígniti -nem, odvzdígováti
 -újem, odvzdígovál -ála -o, od-
 vzdígovánje -a s [*povsod: od-*
uzd-]
 odvzétí -vzámem *gl.* vzeti, od-
 vzétje -a s, odvzétek -tka m;

odzád

odvzémati -am, odvzémanje -a s, odvzém -éma m: ~ prostosti; odvzémén -mna -o, odvzémnik -a m [povsod: oduz-]
odzád = odzádaj prisl. na vpr. kje? = zád, zádaj: ~ nekje je ostal. ~ so vrata; toda na vpr. od kod? od zád, od zádaj: ~ noter je prišel. ~ sém vleče. pogled ~ sém; odzádni -a -e: ~a vrata, ~a luč. ~i pogled; odzadnjáča -e ž puška, ki se polni od zádaj
odzajtrkováti -újem, odzajtrkovál -ála -o, gl. zajtrkovati
odzđólaj prisl. na vpr. kje? = zdólaj: ~ pijejo, že spijo; toda na vpr. od kod? od zdólaj: ~ gôr se sliši. ~ navzgor se vije cesta; odzđólnji -a -e: ~i veter
odzdráv -áva m, odzdráviti -im, odzdrávljati -am, odzdrávljal -a -o in -ála -o, odzdrávljanje in odzdrávljánje -a s
odzgóř = odzgóřaj prisl. na vpr. kje? = zgóř, zgóřaj: ~ stanuje, ~ imajo luč; toda na vpr. od kod? od zgóř, od zgóřaj: ~ dól se sliši. ~ sém vleče; odzgóřnji -a -e: ~i veter. ~i pogled, ~a perspektiva (ptič'a)
odzív -a m, odzívén -vna -o, odzívati -am (se), odzívánje -a s, odzíváti -zôvem se gl. zvati
odznótraj prisl. na vpr. kje? = znótraj: ~ je toplo; toda na vpr. od kod? od znótraj: svetloba prihaja ~, vrata se odpirajo ~ ven; odznótranji -a -e: ~i glasovi so utihnil
odzúnaj prisl. na vpr. kje? = zunaj: ~ stoji, ~ je mraz; toda na vpr. od kod? od zúnaj: glas prihaja ~, obrnjen je ~ navznoter; odzúnánji -a -e: ~a svetloba. ~e pošiljatve
odzvók -óka m resonanca, odzvóčen -čna -o: ~i prostor, odzvóčnost -i ž

odzvóniti -ím, odzvóni -íte! odzvónil -ila -o in odzvónilo: temu je že ~o, odzvónjen -ěna -o; odzvón -óna m zvenen'e po zvonjenju; odzvánjati -am, odzvánjanje -a s
odžár -a m odžáríti -ím žar odbiti, odžárjati -am
odžéjati -am (se) žejo pogasiti
odžéti -žánjem, odžínjati -am, odžínjanje -a s; gl. žeti
odžgáti -žgém, odžigati -am, odžiganje -a s
odžréti -žrém gl. žreti, odžrt -a -o, odžírati -am, odžíránje -a s
odžvížgati -am gl. žvížgati, odžvížg -a m; odžvížgávati -am, odžvížgávanje -a s
oeléktriti -im [o-elék-] naelektriti, oelektrováti -újem
ofenzíva -e ž napadanie, ofenzíven -vna -o napadalen: ~i boji; ofenzívnost -i ž: ~ in polet demokracije
oferírati -am ponuditi, oférta -e ž ponudba, oférten -tna -o ponúdben; ofertórij -a m darovan'e
oficiál [-ál] -a m vrsta uradnikov, oficiálov -a -o, oficiálski -a -o [-ls-]; oficiálen -lna -o [-ln-] (*oficielen) uraden, oficiózen -zna -o posredno uraden: poluraden
oficír -ja m častnik, oficírski -a -o častniški, oficířstvo -a s častništvo
oflíkniti -nem koga (z bičem) ošvrkniti, ošiniti, oflíkati -am ofšeten -tna -o: ~i tisk
oftalmológ -a m zdravnik za očesne bolezni, oftalmologija -e ž nauk o očesnih boleznih, oftalmolóški -a -o [povsod: -lm-]
ogáben -bna -o = ogáven -vna -o, ogábnost -i ž, ogába -e ž, ogábiti -im
*ogářati -am: prašiča ~, ogářan -a -o ogoljen, odrgnjen
ogasíti -ím pogasiti, ogasítev -tve ž

ogel in **vogel** [-gəʊ] -gla *m*, *mn*.
 ógli -ov po óglih *ali* ogléh: ógel-
 ček -čka [-gəʊt-] *m*, ógeln -a
 -o [-gəln-]: ~i kamen = ógel-
 nik -a [ógəln-] *m* = ógelnica -e
 [ógəln-] *ž*; oglíšče -a *s mat.*,
 oglàt -áta -o, oglátost -i *ž*
 óglast -a -o; ogláriti -im *po*
 óglih *se potikati, prežati*, oglár-
 jenje -a *s*, óglar -ja *m prežar*;
gl. tudi vogál in vogel
ogel [ógəʊ] ógla *m*: črn kakor ~;
 ógelnat -a -o [-gəʊn-], ógelnica
 -e [-gəʊ-] *ž*, oglén -a -o: ~i
 prah; óglénc -nca *m* *ogljik*.
 óglénčev -a -o *ogljikov*; ógle-
 néti -im, óglenèl -éla -o, ógle-
 nènje -a *s*, óglenítev -tve *ž*;
 ógleníti -im, óglenjénje -a *s*
 ógleníca -e *ž kópa*, óglénčat -a
 -o, óglje -a *s sk. i.*; *gl. tudi*
 óglar in ogljik
ogénj -nja *m*, ógnjén -a -o, ógnjé-
 nost -i *ž*, ógnjenik -a *m*, ógnje-
 níški -a -o, ógnjíšče -a *s*, ógnjí-
 ščen -čna -o, ógenjček -čka
 [-gənj-] *m*, ógnjíc -íca *m*; óg-
 njár -ja *m* *pirotehnik*, ógnjár-
 stvo -a *s* *pirotehnika*, ógnjec -a
 [-əc-] *m* *neka sviniska bolezen*,
 ógnjeví -a -o, ógnjevístost -i *ž*.
 ógnjilo -a *s* *vrsta orodja*, ógnjé-
 nordèd -éča -e, ógnjemèt -éta *m*
óger Ógra *m*, Ógrsko -ega *m*, na
 Ógrskem. ógrski -a -o
ogibati -am in -bijem (se), ogi-
 banje -a *s* ogib -a *m*, ogibén
 -bna -o, ogíbek -bka *m*, ogib-
 ljív -íva -o, ogibálo -a *s*, ogiba-
 líšče -a *s*, *gl. tudi* ógníti
ogláditi -im *gl.* gláditi: voda ka-
 menje ogládi; oglájati -am
 oglája -e *ž*, oglajénica -e *ž lan*.
ki gre enkrat skozi mikalnik,
 oglajeváti -újem, oglajevál -ála
 -o, oglajevánje -a *s*
óglar -ja *m*, óglarica -e *ž*, óglar-
 ski -a -o; ogláriti -im *ogljje ku-*
hati, oglárjenje -a *s*, oglarína

-e *ž* *zastužek od oglarjenja*, oglár-
 na -e *ž*, oglárnica -e *ž*, óglar-
 stvo -a *s*, *gl. tudi* ogel
oglás -ása *m*, oglásen -sna -o: ~a
 deskà, oglasnik -a *m kdor opla-*
ša: oglasíti -im, oglási -íte! oglá-
 sil -íla -o, oglasèn -èna -o, opla-
 sítev -tve *ž*; oglášati -am, oglá-
 šanje -a *s*; oplaševáti -újem,
 oplaševál -ála -o, oplaševánje
 -a *s*, oplaševálen -lna -o [-ln-],
 oplaševálec -lca [-lc-] *m*, opla-
 ševálka -e [-lk-] *ž*, oplaševálski
 -a -o [-lsk-]
oglav -áva *m* *vrhnje usnje čevlja*
(úrba), oglávje -a *s*, oglávka
 -e *ž*, oglávnica -e *ž kapuca*:
 plašč *z* ~o; oglávnik -a *m*,
 ogláv -áva -o = gologláv -áva
 -o = razogláv -áva -o
ogled -éda *m*: iti na ~, *ob snu-*
bitvi na óglede = na ógledi iti;
 ogléda -a in -e (*oseba*) *m*: mrlji-
 ški ~. ogléden -dna -o: ~i list,
 oglédnik -a *m*, oglédnica -e *ž*,
 oglédniški -a -o: ~a služba, pot;
 ogleđnina -e *ž*; oglédati -am,
 ogleđúh -a *m*, ogleđúhinja -e *ž*,
 ogleđústvo -a *s*; ogleđávati -am,
 ogleđávanje -a *s*; ogleđováti
 -újem, ogleđovál -ála -o, ogle-
 dovánje -a *s*, ogleđoválec -lca
 [-əv-] *m*, ogleđováлка -e [-əv-]
ž, ogleđoválen -lna -o [-ln-]
ogledálo -a *s*, ogleđálc -a [-lc-] *s*,
 ogleđálen -lna -o [-ln-], ogle-
 dálar -ja *m*
ogljík -a *m kem. prvina ogleñec*,
 ogljikov -a -o *ogléñčev*, ogljíko-
 vodík -a *m*, ogljíkovokísel
 [-əʊ] -sla -o, *gl. tudi* ogel
oglodati -am, oglódan -a -o *ali*
 oglodáti -ódam, oglodáj -ájte!
 oglodál -ála -o, oglodán -a -o,
 oglódek -dka *m*, *gl.* glodati
oglušén -šna -o, oglušnost -i *ž*.
 oglušéti -im, oglušèl in oglušèl
 -éla -o, oglušélost -i *ž*, oglušítev
 -tve *ž*; oglušíti -im, ogluší -íte!

ogněsti

oglušil -šla -o, oglušen -ěna -o;
oglušiv -a -o, oglušilen -lna -o
[-ln-], oglušljiv -íva -o
ogněsti ognětem *gl.* gnesti, ognět
-ěta *m rana od mečkanja, zmeč-*
kanina (rana); ognětávati -am,
ognětávanje -a s
ogniti ógnem se koga (česa) *in*
komu (čemu), ogni *in* ógni -íte!
ógnil -šla -o, ógnjen -a -o: ~
voz; *gl. tudi ogibati*
ogniti -ijem, ognil -a -o, ognít -a
-o: ~a hruška
+ognjegásec -sca *m gasilec*, +og-
njegásno društvo *gasilsko*
ognjemólec -lca [-lc-] *m*
+ognjetřden -dna -o *varen pred*
ognjem, nepregoren, nezgorljiv
ognojíti -im se, ognóji -íte! ognóvil
-šla -o, ognójěn -ěna -o, ognó-
jek -jka *m*, ognójen -jna -o
ognúšiti -im *gl.* gnusiti, ognúšen
in ognúšen -a -o; ognúšati -am,
ognúšanje -a *s*, ognúšen -sna -o,
ognúsnost -i ž
ogolěti -im *gol postati, lase zgu-*
bili, ogolěl in ogolěl -ěla -o,
ogolělost -i ž; ogolíti ogólim
kaj, ogóli -íte! ogólil -šla -o,
ogóljen -a -o: ~ prašič *ogaran
~ glava; ogolítev -tve ž
ogoljufáti -ám *gl.* goljufati, ogo-
ljufán -a -o, ogoljufánc -nca *m*
ogón -óna *m leha*, ogónek -nka *m*
= ogónček -čka *m*, ogonjáj -a
m dolžina njive, ogónoma *prisl.*
po ogonih
ogór -ja *m jegulja*, ogórec -rca *m*
ogórčiti -im *razdražiti, razkačiti*,
ogórčen -a -o, ogórčenje -a *s*,
ogórčenost -i ž
ogorěti -im *gl.* gorjeti: ogóreł člo-
vek, ogorełost -i ž, ogorełček
-čka [-ěy-] *m neka rastlina*, ogó-
rek -rka *m*, ogorelina -e ž
ogovoríti -im *gl.* govoriti, ogóvor
-a *m*, ogovárjati -am, ogovár-
janje -a *s*, ogovarjálec -lca
[-áy-] *m*, ogovarjálka -e [-áy-] ž

ograbíti -im, ograbljen -a -o,
ograb -ába *m*, ográbek -bka *m*:
seno na (= v) ográbkih, ográb-
ljati -am, ograbljína -e ž, *nav.*
mn. ograbljine (*kar se ograbi*)
ogradíti -im, ográdi -íte! ogránil
-šla -o, ograjěn -ěna -o; ogra-
jěnc -nca *m ograjen vodnjak*,
ograd -áda *m*, ográda -e ž, ográ-
dec -dca *m*, ográdec -dka *m*,
ográjek -jka *m*: ~ za cvetlice;
ográden -dna -o, ográdič -a *m*
ograjěn pašnik = ográdnica -e ž,
ográja -e ž, ográjen -jna -o;
ográjati -am, ográjanje -a *s*,
ograjeváti -újem, ograjevál -ála
-o, ograjevánje -a *s*
ógrc -a *m lítinka*: podkožni ógrc,
ógrci po obrazu; ógrčast -a -o,
ógrčav -a -o: ~ obraz; ógrča-
vost -i ž
ogrdíti -im, ogrđi -íte! ogrđil -šla
-o, ogrđen -ěna -o, ogrđa -e ž,
ogrđen -dna -o: ~a govorica;
ogrděti -im *grđ postati*, ogrđel
-ěla -o, ogrđ -a -o *nekoliko grđ*
ogrebšti -bem *gl.* grebsti, ogreběn
-ěna -o, ogreb -ěba *m*; ogrebati
-am, ogrebanje -a *s*, ogrebáč -a
m, ogrebálo -a *s*, ogreblja -e ž,
ogrebljica -e ž, ogrebnik -a *m*
koš za ogrebanje čebel; gl. tudi
ogreniti
ogredje -a *s*: veter je v skednju
pihal po ogredju in lemezih
ogreníti ogrenem ogrebatí, *pogra-*
bili, zajeti, ogreni -íte! ogrenil
-šla -o: pošastnik je vse ogren-
nil; ogrenjen -a -o; *gl. tudi*
ogrebsti
ogreníti -im *napraviti grenko*, ogren-
ni -íte! ogrenil -šla -o, ogrenjěn
-ěna -o; ogreněti -im *postati gre-*
nek gl. greneti, ogreněl -ěla -o,
ogrenělost -i ž; ogrenítev -tve ž,
ogrenjeváti -újem, ogrenjevál
-ála -o, ogrenjevánje -a *s*
ogrešíti -im (se), ogreši -íte (se)!
ogrešil -šla -o, ogrešek -ška *m*

ogréti -jem *gl.* greti, ogrét -a -o;
ogrévati -am, ogrévanje -a s,
ogreválo -a s, ogreválen -lna -o
[-ln-], ogreválnica -e [-ln-] ž
(+ogrejevalnica), ogréven -vna
-o: ~a površina; ogrévka -e ž

ogrica' -e ž *neka riba*

ogrinjati -am *gl.* ogriniti

ogristi -zem, ogríz -a m, ogrízek
-zka m, ogrízine -zin ž *mn. ostan-*
ki mrve; ogrizováti -újem, ogri-
zováł -ála -o, ogrizováanje -a s,
tudi ogrizávati -am

ogrlják -a m, ogrlje -a s, ogřlica
-e ž

ogrniti *in* -iti ogřnem, ogřni -íte!

ogřnil -ila -o, ogřnjen -a -o;

ogrinjati -am, ogřinjanje -a s,

ogřinjáč -a m, ogřinjáča -e ž,

ogřinjálo -a s, ogřinjálen -lna

-o [-ln-], ogřinjálka -e [-áj-] ž

ogřódje -a s *ogredje, oder*: kóstno

ogřódje *skelet*

ogřómen -mna -o *velik, velikanski,*

ogřómnost -i ž

ogřozíti -ím, ogřózi -íte! ogřózil

-ila -o, ogřóžen -ěna -o; ogřó-

žati -am: sovražnik ogřóža našo

mejo; ogřóžanje -a s, *tudi*

ogřáž-; ogřóževáti -újem, ogřó-

ževáanje -a s

ogřščica -e ž *repica, neke vrste*

jabolko

ogůliti -im *gl.* guliti, ogůljen -a

-o, ogůljenina -e ž, ogůljenec

-nca m, ogůljek -ljka m *žulj*

oh *medm. začudenja, veselja, ne-*

jevolje: oh, a res! oh, sem te

vesela! oh, ne bodi siten!

ohábel [-ál] -bla -o *ohlapien, me-*

del, oháblost -i ž; oháběti -ím

oslaběti, ohaběl -ěla -o, ohabě-

lost -i ž

ohájkovati -ujem se *obotavljati se,*

ohájkoval -a -o, ohájkovanje

-a s

Ohio [ohájjo] m *kr. i. 2. -ia, 3. -iu,*

4. -io, 5. -iu, 6. -iom

ohišje -a s, ohišen -šna -o, ohíš-
nica -e ž *zemlja okoli hiše*

ohládíti -ím, ohládi -íte! ohládil

-ila -o, ohlajèn -ěna -o, ohla-

jěnost -i ž, ohladítev -tve ž,

ohlád -áda m, ohláda -e ž; ohlá-

jati -am, ohlájanje -a s, ohla-

jeváti -újem, ohlajevál -ála -o,

ohlajeváanje -a s

ohlápen -pna -o, ohlápnost -i ž,

ohlápiti -im *ohlapno napraviti;*

ohlapěti -ím *ohlapien postati,*

omagati, ohlapěl -ěla -o: ~a lica

ohlíp -a m *tok, zagov vetra*: burja

piha po ohlípah; ohlípén -pna

-o *na vetru*

ohlódje -a s *palisada*

ohlokracija -e ž *vlada drhali,*

ohlokrátičen -čna -o

Ohm [óm] -a m *os. i. fizika,*

Ohmov [ómoų] -a -o: ~ zakon;

ohm [óm] -a m *enota za mer-*

jenje električnega upora

ohméljiti -im: pivo ~; ohmelje-

váti -újem, ohmeljevál -ála -o,

ohmeljeváanje -a s

ohó *medm.*: Oho, kaj pa to!

ohódek -dka m: ~e imeti

ohòl [-òų] ohòla -o, ohòlost -i ž,

ohòlež -a m

ohomotáti -ám, ohomotáj -ájte!

ohomotál -ála -o, ohomotán -a -o

ohrabrítí -ím, ohrábri -íte! ohrá-

bril -ila -o, ohrabrèn -ěna -o,

ohrabrěanje -a s, ohrabritev

-tve ž

ohranítí *in* ohrániti ohránim *gl.*

hraniti, ohránjen -a -o, ohrani-

telj -a m, ohranjív -íva -o;

ohranjeváti -újem, ohranjevál

-ála -o, ohranjeváanje -a s, ohran-

jeválec -lca [-lc-] m, ohranje-

válka -e [-lk-] ž

ohribje -a s *skupina hribov*

Óhrid -a m, óhridski -a -o: Óhrid-

sko jezero

ohripéti -ím *hripav postati, ohripěl*

-ěla -o, ohripélost -i ž; ohrip-

ohrométi

niti -nem, ohrípel -pla -o: ~ glas, ohríplost -i ž

ohrométi -ím *hrom postati*, ohromèl -éla -o, ohromélost -i ž; ohromíti -ím koga, ohrómi -íte! ohrómil -íla -o, ohromljèn -éna -o, ohromljènc -nca m, ohromljènost -i ž

óhrovť -a m, óhrovťov -a -o: ~ a juha

òj medm. klicanja: slišiš, òj! òjme, òjòj medm.

ojáčiti -ím (+ojáčati -am), ojačèn -a -o: ~i beton; ojačènje -a s; ojačeváti -újem, ojačevánje -a s, ojačeválec -lca [-lc-] m meqafon, ojačeválen -lna -o [-ln-]

ojágnjiti -ím se, ojašnjítev -tve ž

ojalovíti -ím, ojalóvi -íte! ojalóvil -íla -o, ojalovítev -tve ž, ojalovljèn -éna -o, ojalovljènost -i ž, ojalovljènc -nca m, ojalovljènka -e ž; ojalávljati -am, ojalávljanje -a s

Ojdíp in **Ojdípus** **Ojdípa** m, **Ojdípod** -a -o: ~ kompleks, gl. Edip

ojé -sa s, *tudi* óje ója s, ojésen -sna -o = ójen -jna -o, ójnica -e ž, nav. mn. ójnice -nic: čez ójnice skočiti, ójničen -čna -o: ~i konj

ojeklenéti -ím *jeklen (trd, značaje) postati*, ojeklèni in ojeklèni -íte! ojeklènèl -éla -o: borci so ojeklènèli; ojeklènèlost -i ž; ojeklèníti -ím *jekleno napraviti*, ojeklèni -íte! ojeklènil -íla -o, ojeklènjen -éna -o, ojeklènjenènost -i ž; ojeklèti -ím *ojekleniti*, ojekli in ojekli -íte! ojeklil -íla -o, ojekljèn -éna -o; ojeklènítev -tve ž = ojeklítev -tve ž

ojunáčiti -ím koga (se), ojunáčen -a -o, ojunáčítev -tve ž

ojúžiti -ím se: sneg se je ojúžil

okacáti -ám *ometati, umazati* gl. karati, okacán -a -o, okacánost -i ž

okáč -a m *človek z velikimi, izbuljenimi očmi*, gl. oko

okadíti -ím, okádi -íte! okádíl -íla -o, okajèn -éna -o, okajènost -i ž, okajènc -nca m; okájati -am, okájanje -a s

okalíti -ím: železo ~, okáli -íte! okáílil -íla -o, okaljèn -éna -o, okalítev -tve ž

okameníti -ím (se) *v kamen (se) spremeniti*, okameni -íte! okaméníl -íla -o, okamenjen -éna -o, okamenítev -tve ž

okamnèti -ím *postati kamen*, okamni -íte! okamuèl -éla -o: ~e živali, okamnènje -a s, okamnèlost -i ž; okamenína ali okamnína -e ž

okápati -ám in -pljem, okápek -pka m, nav. mn. okáпки -kov kar se od sveče nakupl.a, okapnína -e ž, okapnica -e ž kapnica, okapljáti -ám gl. kapljati, okaplján -a -o

okápati -ám in -pljem gl. okop

okarina -e ž *vrsta glasbila*

***okazija** -e ž *priložnost, slučaj*, *okazijski -a -o: ~i nakup priložnostni nakup, okazionálen -lna -o [-ln-], okazionalizem -zma m fil., okazionalističen -čna -o

ókcident -éna m zahod, okciden-tálen -lna -o [-ln-]

òkel [-əl] òkla m, nav. mn. òkli -ov, *tudi* òkla -e ž *čekan*

***okínčati** -ám *okrasiti, olupšati*

okísati -ám, okísan -a -o, okísanje -a s, okís -a m oksid, okísel -sía -o *nekoliko kisel, kiselkast*, okís-niti -nem *skisati se*, okísováti okísújem, okísováł -ála -o, okísovánje -a s

okititi -ím, okičèn -a -o in okfžen -a -o; okít -a m

oklasíti -ím (se): žito se je okla-sílo (*poznalo klasje*)

okláti okóljem: pes je oklál otroka, okólji -íte! oklál -ála -o, oklán -a -o

okléjati -am s klejem namazati = oklejíti -im, okléji -ite! okléjil -ila -o, oklejèn -èna -o
 okleníti -klénem (se), okléni -íte! oklénil -ila -o, oklénujen -a -o, oklenítev -tve ž, *gl. tuđi* oklep
 oklèp -épa m, oklépen -pna -o, oklépnik -a m *vojak z oklepom*, oklépnica -e ž *ladja z oklepom*, oklépje -a s, oklépar -ja m *izdelovalec oklepov*, oklépati -am, oklépanje -a s, oklepáj -a m oklepájen -jna -o, *gl. tuđi* oklop
 oklesáti okléšem *gl. klesati*, oklesán -a -o, oklesánost -i ž, oklések -ska m
 okléstíti -im: drevo ~; okléščen -a -o, okléšček -ščka m, okléstek -tka m, oklést -i ž *okléščená ve'a*, okléščati -am
 *oklévati -am *obolavljati se*, *oklévanje -a s *omahovanje*, *obolavljanje*
 oklevetáti -ám *obrekovati*, oklevetáj -ájtél oklevetál -ála -o, oklevetán -a -o
 oklícáti -čem *gl. klicati*, oklícanc -nca m, oklícanka -e ž, oklic -a m: na oklicih biti, oklicen -cna -o; oklicávati -am = okliceváti -újem, oklicevál -ála -o, oklicevánje -a s, okliceválec -lca [-áú-] m, okliceválka -e [-áú-] ž, okliceválen -lna -o [-ln-]
 okljúk -a m *krivina v oblíki kota*, *serpentina*: cesta v okljúkih, ~ pri rekah in potokih (+*koleno*)
 oklòp -òpa m, oklòpek -pka m, oklòpen -pna -o, oklòpnik -a m *vojak, vozilo z oklepom*, oklòpnica -e ž *oklopna ladja*, oklòpiti -im z *oklepom* *obdati*, oklòpljen -a -o, oklopnják -a m: železniški ~
 ôkno -a s. mn. ôkna ôken [-kən] in ôkna ôken [-kən] *itd.*, oknén -a -o: ~o železo; ôkenski -a -o [-kən-]: ~i križ, ôkence -a [-kən-] s, ôkenček -čka [-kən-]

m, okneníca -e ž = okínjak -a m, óknica -e ž, *nav. mn.* óknice -ic *žaluzije*, oknják -a m *obstranski kamen pri oknu*
 okó s očesa -u okó v očesu z očésom, mn. očí ž očí očém očí v očéh z očmi (*organ za gledanje*), očesa s očés očésom očesa v očésih z očési (*drevesna, rastlinska*), óka s ók ókom óka v ókih z óki (*morska, na juhi, rakova — kamenčki*); iz očí v očí *ali* v očí *gledati* (+*okó* v okó), v očí *ali* v očí *mi* je padlo; na očéh biti komu, pred očmi imeti kaj *paziti na kaj*; očésen -sna -o: ~a bolezen, ~i zdravnik; očése -a s, óček -čka m, mn. óčke óčk ž *otr.*; očésast -a -o, očésnat -a -o: drevo je ~o; okát -áta -o *ki ima velike oči*, ókast -a -o *očesu podoben*: okáč -a m *človek z velikimi očmi* = okàn -ána m
 okobál [-áú] = okobálo *prisl.*: ~ sedeti; okobáliti -im: ~ kónja, okobáljen -a -o
 okól [-òú] okóla m *ograda za svínje, prostor okoli hiše*, okólek -lka [-lk-] m; okoliti -ím s *kóli otakniti*: ~ trto, sadje, ~ stavbišče; okóli -íte! okólil -ila -o, okoljèn -èna -o; okólfčiti -im, okóličen -a -o
 okólen -lna -o [-ln-]: ~e vasi, ~a voznja. okólnost -i [-ln-] ž
 okóli *prisl.*: ~ hoditi. ~ priti, ~ govoriti, ~ povedati (*ne naravnost*), stane ~ deset *ali* desetih dinarjev *nekako približno*; okóli in okóli, tód (+tu) okóli, kód (+kje) okóli, povsód okóli, naokóli, vseokóli, vsenaokóli; *predl. z rod.*: skače ~ hiše (*kod*) pridem ~ pusta, ~ dveh (*kda?*), govori ~ ogla (*kako?*): +okoli za: prizadevanja +okoli miru za *mir*, poganjanja +okoli cene so *trda za*

okólica

ceno, trudi se +okoli zboljšanja za zboljšanje
okólica -e ž, okóliški -a -o, okóličan -a m, okóličanka -e ž; okolína -e ž
okolíš in okóliš -a m: po ~ih govoriti, šolski ~; okolišen -šna -o, okóliš *prisl.* = okolišiv *prisl.*: ~ govoriti, iti = okolišiti -im
okóliščina -e ž, *nav. mn.* okóliščine -in, okóliščinski -a -o
okólje -a s *miljé*
 +ókom: +v ókom priti *ustaviti*, *odvrniti*, *preprečiti*, *odpomoči*
okomatáti -ám: konja ~ *gl.* komatati, okomatán -a -o
okončáti -ám *gl.* končati, okončavati -am = okončeváti -újem, okončevánje -a s, okončine -ín ž *mn. ekstremite* (*roke in noge*)
okóp -ópa m: okópe delati; okópen -pna -o: ~o delo; okopáti -ám in okópljem *gl.* kopáti, okopán -a -o; okápati -am in -káp-ljem *okopavati*, okápanje -a s; okopávati -am, okopávanje -a s, okopavína -e ž *rastline*, ki se *okopavajo*; okopováti -újem, okopováł -ála -o, okopovánje -a s, okopoválen -lna -o [-ln-], okopoválec -lca [-áú-] m, okopováłka -e [-áú-] ž, okopáč -a m (*človek in orodje*), okopálnik -a [-áú-] m
okópáti -am in -pljem (se) *gl.* kópáti: muti okóplje otroka; okópan -a -o: ~ otrok
okopéti -ím *sprhnati*, *splesniti*, okopèł -éla -o (*o žitu, moki*): mokro snopje okopí (*oprhne*), okopèł in okópel [-eú] *kruh*
okoréj *prisl. obkléj*, ob kateri uri okóren -rna -o, okórnež -a m, okórnost -i ž
okoréti -ím *tog postati*, okorèł -éla -o, okorélost -i ž, okorélec -lca [-lc-] m
okorístiti -im se s čim (+od česa), okorístek -tka m

okosíti -ím *rob odkositi*, okosíti koga *okoli njega pokositi*, ker *prepočasi kosi*, okósi -íte! okósil -fla -o, okošèn -éna -o
okosmatéti -ím *kosmat postati*, kosmatèł -éla -o; okosmátiti -im *kosmato napraviti*: ~ suknò, okosmatáti -ám *povrhu obdelati*, ne čisto (*kosmato*) *kositi*, *grabiti ipd.*: saj ni pokosil, samo okosmatàł je, okosmatáj -ájtèł okosmatàł -ála -o, okosmatán -a -o
okostenéti -ím, okostenèł -éla -o, okostenélost -i ž; okostenítev -tve ž, okóstje -a s, okóstnica -e ž = okostnják -a m
okòv -óva m, *mn.* okóvi okóvov, okóva -e ž; okováti okújem, okováł -a -o, okován -a -o, okováanje -a s, okóvek -vka m, okovína -e ž 1. *železo*, na katerem se kosa *kleplje*, 2. *mn.* okovíne -ín ž *odpadki pri kovanju*, okóvnik -a m *žebelj za tratnice*
ókra -e ž *min.*
okráj -ája m, okrájen -jna -o: ~i ljudski odbor, *kratica* OLO; okrájec -jca m = okrájek -jka m, okrájina -e ž, okrájnik -a m; okrajnocéstni, okrajnosódni okolíš
okrájšati -am, okrájšán -a -o, okrajšáva -e ž, okrájšek -ška m, okrajševáti -újem, okrajševál -ála -o, okrajševánje -a s, okrajševálen -lna -o [-ln-]
okrák -a m *žabji krak*, *žabja zalega*, *jajca*
okrás -ása m, okrásèk -ska m, okrásje -a s; okrásíti -ím, okrási -íte! okrásil -fla -o, okrásèn -éna -o, okrasítev -tve ž
okrástí okrádem *gl.* krasti, okráden -a -o, okrádenec -nca m, okrádenka -e ž
 *okrégati -am *ozmerjati*, *okarati*, *nadreti*, *nahruliti*, *prijemati koga za kaj ali zaradi česa*, okrégan -a -o, *okrég -éga m

okremenéti -ím *postati kremen*, okremenèl -éla -o, okremenélost -i ž; okremeníti -ím *s kremenom obložiti, napraviti kakor kremen trdo*, okreménil -íla -o, okremenjèn -èna -o, okremenítev -tve ž

okreníti okrénem *obrñiti gl.* kreníti, okréñjen -a -o, *gl.* okrèt okréñiti -nem *strditi se*; mast okréne, zemlja okréne od mraza
okrepčáti -ám *gl.* krepčati, okrepčán -a -o; okrepčeváti -újem, okrepčevál -ála -o, okrepčevánje -a s, okrepčeválen -lna -o [-ln-], okrepčeválnica -e [-ln-] ž, okrepčeválec -lca [-lc-] m, okrepčeválka -e [-lk-] ž, okrepčáva -e ž, okrepčilo -a s, okrepčilén -lna -o [-ln-]

okrepenéti -ím *otrđeti, otrpniti*, okrepenèl -éla -o, okrepenélost -i ž, *gl.* okréñiti

okrepíti -ím *gl.* krepiti, okrèpi -itel okrépil -íla -o, okrepljèn -èna -o, okrepitev -tve ž, okrepítven -a -o [-tvən-], okrépljaj -a m; okrépljati -am = okrepeljávati -újem, okrepeljávánje -a s

okrèt -éta m, okrèten -tna -o, okrètnost -i ž; okrétati -am, okrétanje -a s, okretáč -a m (*v somatologiji*), okretálo -a s *vrtilni stroj, gl. tudi* okreníti okrévati -am, okrévanje -a s, okrevališče -a s

okrháti -am: rezilo ~, okřhek -hka m = okřšek -ška m, okrhñiti -nem, okřhnjen -a -o
okrilje -a s; okrilíti -ím *koga dati komu kríla*, okrilátiti -ím *koga *okrilje* -a s *naróje*

okríti -jem, okrój -tel okril -íla -o, okrit -a -o, okritje -a s; okriváti -am, okrivál -a -o *in* -ála -o, okriváñje *in* -ánje -a s, okriváč -a m, okriválen -lna -o [-ln-]
okrivéti -ím *kriv postati*, okrivèl -éla -o; okrivíti -ím, okriví

-íte! okrivíl -íla -o, okrivljèn -èna -o *in* okrivljen -a -o, okrivljênje -a s *in* okrivljenje -a s, okrivljenec *in* -ènc -nca m, okrivljenka *in* -ènka -e ž, okrivljaj -a m, okrivnja -e ž
okrížje -a s *križi v oknih*

okrñiti -nem, okñnjen -a -o, okñnjenec -nca m, okñnitev -tve ž, okñnec -nca m, okñnjati -am = okñnjávati -újem, okñnjévál -ála -o, okñnjávánje -a s

okróg 1. *prisl. naokrog*; okróg *in* okróg hoditi; *približno*: okrog tri ure, okrog dva metra blaga; 2. *predl. z rod.*: okrog hiše, okrog božiča, okrog deset let je že minilo; + okrog česa *o čem* se pogajati, posvetovati *úd.*: pogajajo se +okrog pakta štírih *o paktu štírih*

okrógel -gla -o, okróglost -i ž, okróglast -a -o, okróglica -e ž, okrógličast -a -o, okróglica -e ž *neko jabolko*, okroglina -e ž, okroglišče -a s *okroglo prostor*; okroglíti -ím *okroglo delati*, okrogljênje -a s, okrógljaj -a m; okrogloličén -čna -o

okróglo *prisl. približno*: zasluži ~ 100 din na dan

okróv -óva m: ~ ure, okróven -vna -o: ~i listi

okróžiti -ím, okróžen -a -o, okróžitev -tve ž, okróžje -a s, okróžen -žna -o, okróžnost -i ž; okróžnica -e ž, okróžničen -čna -o, okróžnik -a m *krožnik*; okróžati -am, okróžanje -a s; okróžávati -am = okróževáti -újem, okróževánje -a s

okršíti -ím, okřšek -ška m, okřšljaj -a m *odlomek*

okrtáčiti -ím: ~ obleko, *koga*
okrúšiti -ím, okrúšen -a -o, okrúšek -ška m

okrúten -tna -o, okrútnost -i ž, okrútnjež -a m, okrútnica -e ž, okrútnik -a m

okrvavíti

okrvavíti -ím *s krvjo umazati*, okrvávi -íteľ okrvávil -íla -o, okrvavljèn -èna -o, okrvavítev -tve ž, okřviti -im *krvavo narediti*: mezince si okřvita (*narodna pesem*), okřvljen -a -o
oksalèn -lna -o [*-ln-*]: ~a kislina; oksalít -a *m rudnina*
oksi- *v sestavi*: oksibióza -e ž *biol.*, oksigén -a *m kisik*, oksihemoglobin -a *m rdeče krvno barvilo*
oksid -a *m*, oksidáza -e ž *ferment*, oksidirati -am, oksidiran -a -o, oksidiranje -a *s*, oksidácia -e ž, oksidativen -vna -o: ~i proces, oksidácijski -a -o: ~i proces, produkt; oksidúl [*-úl*] -a *m vrsta kisikovih spojin*
oksimóron -a *m poet. navidezno nasprotje, protislovje, bistroumni nesmisel*
oksitónon -a *m, mn. oksítóna* -ton *s besede z naglasom na zadnjem zlogu*
oktaéder -dra *m osmerec*, oktaédri -a -o
oktáva -e ž *glas.*: vélika ~, dvakrát črtana ~; kóntraoktáva -e ž; oktáv -a *m osmerka*, oktáven -vna -o: ~i format
Oktaviján -a *m rimski cesar*
oktét -a *m*, oktéten -tna -o
október -bra *m*, októbrski -a -o: ~a revolúcija
októgón -a *m osmerokotnik, osmeroočelnik*, októgónski -a -o
oktroirati -am *vsiliti*, oktroiran -a -o: ~a ustava; oktroiranje -a *s*, oktroá -ja *m*
okulár -ja *m očesna leča pri daljnogledu ali drobnogledu*, okuláren -rna -o
okulirati -am *cepiti s popkom, očesom*, okuliranje -a *s*, okulácia -e ž
okulist -a *m zdravnik za očesne bolezni*, okulistika -e ž *nauk o*

očesnih bolezni in njih zdravljenju, okulističen -čna -o: ~i oddelek
okúlten -tna -o *skrit, prikrit*, okultizem -zma *m nauk o skrivnih silah*, okultíst -a *m kdor se z okultizmom ukvarja*, okultističen -čna -o [*povsod: -lt-*]
okún -a *m rečna riba ostriž* = okúnovec -vca *m*
okupácia -e ž, okupácijski -a -o, okupirati -am, okupíran -a -o, okupátor -ja *m*, okupátorski -a -o
okús -a *m*, okúsen -sna -o, okúsnost -i ž, okúsiť -im, okúšen -a -o; okúsek -ska *m*, okúšati -am, okúšanje -a *s*, okúšalo -a *s okušalni organ*, okušálen -lna -o [*-ln-*]: ~a bradavica; okúšnja -e ž, okúševálec -lca [*-lc-*] *m*, okúševálen -lna -o [*-ln-*]
okúžiti -im, okúžen -a -o, okúženje -a *s*, okúžitev -tve ž, okúžba -e ž, okúženec -nca *m*, okúženka -e ž, okúžilo -a *s* = okúžnina -e ž, okúžljiv -íva -o, okúžljivost -i ž, okúžilec -lca [*-lc-*] *m*, okúžilka -e [*-lk-*] ž, okúžilski -a -o [*-ls-*], okúžitelj -a *m*, okúžiteljica -e ž, okúžiteljski -a -o, okúžen -žna -o, okúžnosť -i ž; okúževáti -újem, okúževávanje -a *s*, okúževálen -lna -o [*-ln-*]
okvára -e ž, okváriti -im, okváren -a -o, okvárenec -nca *m*, okvárenka -e ž, okvárník -a *m kdor okvari*; okvártati -am, okvártanje -a *s*
okvásiť -im, okvášen -a -o, okvásitev -tve ž, okvášati -am, okvášanje -a *s*
okvír -a *m*, okvíren -rna -o: ~i zakon, ~a povest; okvírnost -i ž, okvírček -čka *m* okvírar -ja *m*; okvíriti -im *v okvír deti*, okvírjen -a -o, okvírjenje -a *s*; okvírtati -am, okvírtanje -a *s*

ól [ól] óla in olú *m pivo*, ólov -a -o: ~e droži; olárnica -e ž, olárski -a -o, olárstvo -a *s*
 olájšati -am, olájšan -a -o, olájšanje -a *s*, olajšáva -e ž, olájšek -ška *m*, olajšilo -a *s*, olajšilen -lna -o [-ln-]; olajševáti -újem, olajševánje -a *s*, olajševálen -lna -o [-ln-]
 olasáti -ám *zlasati*, olasāj -ájtél olasál -ála -o, olasán -a -o; olásiti -im se *dobiti lase*, olasítev -tve ž
 olatováti -újem se *dobivati latje*, olatítiti -ím se, olátíl -íla -o, olatèn -èna -o
 olè *medm.*: olè hudo, olè čudo!
 oleánder -dra *m*, oleándrov -a -o: ~a vejica
 oledenéti -ím *led ali leden postati*, oledenèl -éla -o, oledenélost -i ž; oledenítiti -im *v led spreméniti*, oledèni -íte! oledéníl -íla -o, oledenjèn -èna -o, oledenítev -tve ž
 Olég -a *m os. i.*, Olégov -a -o
 oleín -a *m sestavina maslinih olj*, oleát -a *m oljнокisla sol*
 olépititi -im: *s papirjem* ~, olépljen -a -o; olépljati -am
 olepotičítiti -im, olepotičén -a -o; olepotítiti -ím, olepòti -íte! olepótíl -íla -o, olepotèn -èna -o
 olépšati -am, olépšan -a -o, olépšanje -a *s*, olépšáva -e ž; olépšávati -am = olepševáti -újem, olepševál -ála -o, olepševálec -lca [-áú-] *m*, olepševálka -e [-áú-] ž, olepševálen -lna -o [-ln-]: ~o *sredstvo*; olepševánje -a *s*
 olesenéti -ím, olesenèl -éla -o: ~i *deli rastline*, olesenélost -i ž
 olevítiti -ím se, olévil -íla -o: kača se je olevíla; olévek -vká *m*
 Olga -e ž *os. i.*, Olgin -a -o [*po-vsod: ólg-]*
 olíčiti -im *olupiti, obeliti (drevo)*, olíčkati -am: ~ *koruzo*

oligarhíja -e ž *vlada posameznikov*, oligárhičen -čna -o, oligarhist -a *m*
 oligocén -a *m geol.*
 ólih -a *m 1. v zemljo zabit kol ali pilot, 2. kobila pri mostu, 3. neka goba*, ólišek -ška *m*
 olíka -e ž, olíkati -am, olíkan -a -o, olíkanec -nca *m*, olíkanka -e ž, olíkanost -i ž
 Olímp -a *m kr. i. gore*, olímpski -a -o, olimpiáda -e ž *doba 4 let, mednarodne športne igre*, olimpijski -a -o: ~e *igre*, Olímpijec -jca *m pridevek Zevsu*, olímpijec -jca *m tekmovalec na olimpiadi*, *duševni mogočnik*, olimpiónik -a *m zmagovalec na olimpiadi*
 olístiti -im se *dobiti liste*: drevo se je olístilo; olístováti -újem se, olístovánje -a *s*
 olišpati -am, olišp -a *m*
 olíva -e ž *gl. oljka*
 Oliver Twist [óliver twist] Olivera Twista *m os. i. Dickensovega junaka*, Óliverov -a -o
 olje -a *s*, oljén -a -o, oljen -ljna -o, oljnat -a -o, oljast -a -o: ~a *barva*; oljenica -e ž *vrč za olje, svetilka na olje* = oljénka -e ž, oljnica -e ž *shramba za olje, oljna rastlina*; oljiti -im, oljen -a -o, oljenje -a *s*, oljar -ja *m*, oljarica -e ž, oljarja -e ž = oljárna -e ž; oljetvóren -rna -o, oljnatobárven -vna -o
 oljka -e ž *drevo in sad*, oljčen -čna -o: ~a *vejica*, ~a *nedelja*; oljkov -a -o: ~a *vejica*; oljkovina -e ž, oljski -a -o: ~a (= *cvetna*) *nedelja*, Óljska *gora*; oljkovnice -ic ž *mn. družina oljk*; oliva -e ž *sad oljke*: vložena ~; olíven -vna -o: ~a *barva*, ~o *olje*; olívast -a -o, olívkast -a -o
 olojiti -im *z lojem prevleči, prepójiti*, olóji -íte! olóžil -íla -o, olojèn -èna -o, olojítev -tve ž

Olómuc

Olómuc -a *m*, olómuški -a -o
olóšcati -am *glazirati*; ološčeváti
 -újem, ološčevánje -a *s*, olóščiti
 -im, olóščen -a -o
oltár -ja *m*, oltárček -čka *m*, ol-
 táren -rna -o = oltárski -a -o:
 ~i prt [*povsod: -ll-*]
olúbiti -im *olupiti drevo*, olúb-
 ljen -a -o: ~o drevo; olúbje
 -a *s*
olúh -a *m* kol ob cesti, *gl.* ólih
olúpiti -im *gl.* lupiti, olúpljen -a
 -o, olúp -a *m*, olúpek -pka *m*,
 olúpen -pna -o *kar se dá olupiti*,
 olupljiv -íva -o
olúsk -a *m*: žitni, ajdovi olúski
otrobi; olúskati -am: ribo ~,
 ~ pšenico *omlatiti*
oláčna -e *ž posoda za omako*,
čolníček (za omako), *gl.* omaka
omádežati -am, omádežan -a -o;
 omadežíti -ím, omadežen -ěna
 -o; omadeževáti -újem, omade-
 ževál -ála -o, omadeževán -a -o,
 omadeževánje -a *s*, omadeževál-
 lec -lca [-*áú-*] *m*, omadeževál-
 ka -e [-*áú-*] *ž*
omáhati -am, omáhanje -a *s* =
 omáha -e *ž*, omagljiv -íva -o;
 omagováti -újem, omagovál -ála
 -o, omagovánje -a *s*, omagová-
 lec -lca [-*áú-*] *m*, omagováka
 -e [-*áú-*] *ž*
omagnétiti -im: iglo ~, omagné-
 ten -a -o, omagnetítev -tve *ž*
omáhniiti -nem, omáhni -íte!
 omáhnil -íla -o *ali povsod*:
 omáh; omáhel -hla -o *šibak*,
 omáhlost -i *ž*, omahljiv -íva -o,
 omahljivec -vca *m*, omahljívka
 -e *ž*, omahljivost -i *ž*; omáh-
 áha *m*: omáh dobiti *premoč do-*
bili, omahnítev -tve *ž (dejanje)*,
 hmáhljaj -a *m*; omahováti -újem,
 omahovál -ála -o, omahovánje
 -a *s*, omahoválec -lca [-*áú-*] *m*,
 omahováka -e [-*áú-*] *ž*
omájati -am *in -em in omajáti*
 -èm *gl.* majati, omaján -a -o,

omajeváti -újem, omajevál -ála
 -o, omajevánje -a *s*
omájiti -im *olubiti, olupiti*: ~
 smreko; omájčevina -e *ž olu-*
pek: krompir v omájčevinah
v oblicah, omájek -jka *m olupek*
omáka -e *ž* omáčen -čna -o: ~a
 jed; omákati -am, omákanje
 -a *s*; *gl.* tudi omočiti
 ***omalovážiti** -im. *omalovaževáti
 -újem *malo ceniti, zmanjševati*,
malíti, malótiiti, ne se zmeniti za,
prezreti, podcenjevati, omalova-
*ževál -ála -o, *omalovaževánje*
 -a *s*
omámiti -im, omámljen -a -o,
 omámljenje -a *s*, omámljenec
 -nca *m*, omámljenka -e *ž*, omám-
 ljenost -i *ž*; omáma -e *ž*, omá-
 men -mna -o, omamljiv -íva -o,
 omamljivost -i *ž*; omamílo -a *s*,
 omámljati -am, omámljanje -a
s, omámica -e *ž nezavest*: ~ mi
 pride, v ~o pridem
óman -a *m neka rastlina*, ómanov
 -a -o, ómanovec -vca *m oma-*
novo vino
omára -e *ž*: ~ za obleko *postavec*,
 omáren -rna -o, omárar -ja *m*,
 omárica -e *ž*: posteljna (+*nočna*)
 ~, omárič -a *m*
omást -i *ž omaz pri lesenih stenah*
omastiti -ím, omásti -íte! omástil
 -íla -o, omaščěn -ěna -o, oma-
 ščěnost -i *ž*
 ***omávšati** -am *oskubsti*
omávžati -am
omáz omáza *m*: stenski ~; omáz-
 zati -ázem, omázek -zka *m*,
 omazílo -a *s*, omáza -e *ž omaz*:
 ilnasta omáza
ombrométer -tra *m dežemer*, om-
 brométrski -a -o
omécáti -am: sadje ~ *dati, da se*
uleži, omécevatí -újem pomiš-
ljati si, omécevanje -a s obo-
tavljanje, omeceválec -lca [-áú-]
m obotavljat

omečiti -ím, oměci -ítel oměčil -íla -o, omečen -ěna -o; omečítev -tve ž oměčen -čna -o *kar se dá omečiti*, omečilo -a s, omečilen -lna -o [-ln-], omečljiv -íva -o

oměče -a s *del nogavic ob mečih*
omedíti -ím z *medom osladiti*, gl. mediti, omédil -íla -o

omedléti -ím, omedlèl -éla -o, omedlélost -i ž; omedlévati -am, omedlévanje -a s; omedlévica -e ž, omedlévičen -čna -o, omedlévičnost -i ž [povsod: -mäd-]
ómega m neskl. *ime zadnje grške črke v abecedi: od álfa do ómega od zatelka do konca*

omeglíti -ím: vino duha omegli. omegli -íte! omegli -íla -o, omegližen -ěna -o, omegliženost -i ž *opitost, pijanost*; omeglići -ím: duh zaradi vina omegli, omeglèl -éla -o, omeglélost -i ž [povsod: -magl-]

omehčáti -ám gl. mehčati, omehčan -a -o, omehčánje -a s, omehčáva -e ž; omehčávati -am, omehčávanje -a s

omehkúžiti -ím, omehkúžen -a -o, omehkúženost -i ž, omehkúženje -a s

oměj -éja m *pasje zelje bot.*

omejiti -ím, oměji -íte! oméjil -íla -o, omejèn -ěna -o, omejènost -i ž. oméjek -jka m: po oméjkih kositi; omejítev -tve ž, omejítven -a -o [-tvæn-], omejílo -a s; omejeváti -újem, omejevál -ála -o, omejevánje -a s, omejeválen -lna -o [-ln-]

oméka -e ž *omečitev*, omékniti -nem: srce mi je oméknilo; oméksati -am

oméla -e ž *neka rastlina zajedavka*, omélje -a s

omêlo -a s, omélce -a [-lc] s, omelovina -e ž

ómen -a m *znamenje, napoved česa*: slab ómen; ominóžen -zna

-o *usodno pomenljivo, zlo, nesrečo napovedujoč*

oméniti -ím, oménil -a -o in -íla -o, oménjen -a -o, omenítev -tve ž, omének -nka m; oménjati -am, oménjanje -a s, omémba -e ž: ni ~e vredno
omésiti -ím: pogače z maslom in jajci ~, oméšen -a -o

oměsti -mémem gl. mēsti: pajčevine ~, ometèn -ěna -o; ométati -am, ométanje -a s, ométalo -a s = ométih -a m, ométáča -e ž *omelce za nečké*, ométálnica -e [-ay-] ž. ométovina -e ž *moka, ki se v mlinu skupaj pomete*, ométi -ov m mn. *slabša moka za svinje*

oměsti -mémem *surovo maslo narediti*, ométati -am, gl. mēsti

omèt -éta m. ometáti oméčem: zid ~, oměci -ítel ométal -ála -o, ometan -a -o, ometáča -e ž = ometáčka -e ž *zidarska žlica*; ometávati -am = ometováti -újem, ometovánje -a s = ometávanje -a s in ométanje -a s
ométi ománem gl. méti: proso ~, omét -a -o, omévati -am: klasje ~

omética -e ž *vrsta šiva, entlanje: na omético šivati énlati, končáti, koncljádi*, ometíne -ín ž mn. *obšivi*

ométljaj -a m *omejna brazda*

omézdrati -am = omézdríti -ím *mesno stran kože gladko ostrgati*
omézniiti -nem *odrgniti, posneti: kožo si ~*

omíka -e ž *izobrazba*, omíkati -am *predivo očistiti na mikalniku, izobraziti koga*, omikan -a -o, omikanec -nca m, omikanost -i ž, omikálo -a s *mikalnik za predivo* = omikálnica -e [-áy-] ž; omikávati -am, omikováti -újem, omikovál -ála -o, omikovánje -a s, omikoválec -lca [-áy-] m, omikoválen -lna -o [-ln-]

ómikron

ómikron -a *m ime grš. érke (krat-ki o)*

omiléti -ím *mil postati*, omilèl -éla -o: omiléla misel; omíliti -im se: ~ komu *priljubiti, prikupiti se*, omíliti -im *ublažiti*, omíljen -a -o; omíljati -am se, omilováti -újem, omilovál -ála -o, omilovánje -a s

omíliti -im *namiliti (perilo)*, omíljen -a -o

omílnik -a [-ún-] *m prostor, kjer pomivajo kuhinjsko posodo*

omísliti -im *oskrbeti, nakupiti*: konja si ~, omísljen -a -o, omí-slek -a [-slæk-] *m kar si človek omisli = nabavi*; omísljati -am = omísljeváti -újem, omísljevál -ála -o, omísljevánje -a s **omíti** -jem *popolnoma izmiti*, omít -a -o; omívati -am, omívanje -a s, omiváča -e ž

omízje -a s, omízen -zna -o, omíz-nik -a m

omladéti -ím *mlad postati*, omladèl -éla -o; omladíti -ím *pomladiti*, omládil -íla -o, omlajèn -èna -o, omladítev -tve ž, omlajénje -a s; omlájati -am, omlajeváti -újem, omlajevánje -a s; +omladína -e ž *mladina*, +omladínski -a -o *mladinski*

omlátiti in -íti -átim *gl. mlaiti*, omláčen -a -o, omlát -áta m

omléden -dna -o, omlédnost -i ž, omlédnež -a m

omléta -e ž *vrsta močnate jedi*

omléti oméljem *okrog in okrog pomleti, odplaviti*: voda je breg omléla

ómnibus -a m, ómnibusen -sna -o **omnipoténca** -e ž *vsemogočnost*, omnipoténten -tna -o *vsemogočen, oblasten*, omnipoténtnost -i ž

omóči omórem *premagati gl. moči*: spanje ga je omóglo

omóčiti omóčim *gl. močiti*, omóčen -a -o, *gl. omáka*

omogóčiti -im, omogóčen -a -o, omogóčitev -tve ž *omogóčeváti* -újem, omogóčevánje -a s; omogóčati -am, omogóčanje -a s

omótati -am in omotáti -ám *gl. motati*, omótan in omotán -a -o, omót -óta m, omótek -tka m; omotávati -am, omotávánje -a s

omótiti in omótiti omótim *gl. motiti*, omóten -a -o, omótenec -nca m, omótenka -e ž; omótica -e ž, omótičav -a -o, omótičen -čna -o, omótičnost -i ž, omóten -tna -o

omóžiti -ím (se), omóži -íte! omóžil -íla -o, omožèn -èna -o, omóžénka -e ž, omožítev -tve ž

omračíti -ím, omráči -íte! omráčil -íla -o, omračèn -èna -o, omračénost -i ž, omračénc -nca m, omračénka -e ž; omračje -a s, omračeváti -újem, omračevál -ála -o, omračevánje -a s, omračítev -tve ž

omráziti -im, omrázi -íte! omrázil -íla -o, omražèn -èna -o, omrázen -zna -o, omráznica -e ž *prvi drobní sneg, ko začne naletavati; kurja polt*

omréžiti -im, omréžen -a -o, omréžje -a s; omreževáti -újem, omreževál -ála -o, omreževánje -a s

omršiti -im se *prelomiti post, kaj okusiti*, omršniti -nem se

omršavéti -ím *shujšati*, omršavèl -éla -o, omršavélost -i ž, omršavítev -tve ž

omrtvéti -ím *otrpniti*, omrtvèl -éla -o, omrtvélost -i ž; omrtvíca -e ž *neka svinjnska bolezen*, omrtvíčen -čna -o; omrtvíčiti -ím, omrtvíčen -a -o; omrtvíti -ím *mrtvo napraviti*, omrtví -íte! omrtvíl -íla -o, omrtvèn -èna -o

omrzéti -ím *mrzko postati gl. mrzeti*, omrzèl -éla -o, omrza -e ž *naveličanost, mrzkost*; omrzíti -ím *mrzko napraviti*, omrzí -íte!

omrzil -fla -o; omržen -êna -o; omrzljiv -íva -o, omrzljivost -i ž
omrzniti -nem, omrznel -zla -o, omrzlna -e ž, omrzlost -i ž, omrznjen -a -o; omrzovati -ujem, omrzovanje -a s

Ómsk -a m kr. i. rus. mesta

òn óna onó os. z., dv. onádva in ónadva (m), onédve in ónidve (ž s), mn. oní oné oná; za predlogi se piše v ložilniku vseh števil sku: aj: 1. edn. m in s: čezenj, nádenj, pódenj, prádenj, skózenj, óbenj [povsod: -anj], nánj, pónj, vánj, zánj; ž: nánjo, pónjo, vánjo, zánjo; 2. dv. za vse spole: médnju, nádnu, pónju, zánju itd. (za ž tudi mednji, nadnji, ponji itd.); 3. mn. za vse spole: éznje, médnje, nádnje, pódnje, pónje, zánje itd.

óndan prisl. ónkrat, ondánji -a -e

óndi prisl., óndešnji -a -e; ondú-kaj prisl., ondúkajšnji -a -e

ondód prisl., ondóten -tna -o: od vseh ondótnih mest

ondulírati -am kodrati lase, ondulíran -a -o, ondulíranje -a s ondulácija -e ž kodran'e (las), ondulacíjski -a -o: ~i aparat

oné (onégá, onéga) oná onó kazalni z. nekdo ki ga ne morem ali nočem imenovati; rod. onégá (onéga) m s, oné ž, daj. onému m s, oné ž, tož. oné (onégá, onéga) m, onó ž s, mest. pri oném m s, pri oné ž, orod. z oném m s z onó ž: Veš, bil je oné. tisti dolgi Janez. Včeraj je prišel onégá, naš lanski hlapec. Ali si bil pri oné, tisti góstji pri Pavletu?

onecástiti -im, onecáščen -a -o, onecáščenje -a s, onecástítev -tve ž, onecáščeválec -lca [-áy-] m, onecáščeválka -e [-áy-] ž, onecáščenec -nca m, onecáščenka -e ž

onecédití -im, onecéjejen in -den -a -o; onecéjati -am, onecéjajnje -a s, onecéja -e ž

onégati -am, onégast -a -o, onégáviti -im, onégávljen -a -o, onégavec -vca m, onégavka -e ž; gl. oné

oneméti -fm, onemèl -éla -o, onemélost -i ž; onemíti -im, onémi -fte! onémil -fla -o, onemljèn -éna -o, onemítev -tve ž

onemôči -mórem, onemógel -ógla -o, onemóglost -i ž

onemogóčiti -im, onemogóčen -a -o; onemogóčeváti -ujem, onemogóčati -am, onemogóčanje -a s

onesnážiti -im, onesnážen -a -o, onesnáženje -a s; onesnáževáti -ujem, onesnáževánje -a s

onespodóbíti -im skaziti, onespodóba -e ž skazitev, onespodób-ljen -a -o: ~ obraz

onesposóbíti -im, onesposób-ljen -a -o; onesposób-ljati -am, onesposób-ljanje -a s, onesposóbítev -tve ž

onesréčiti -im, onesréčen -a -o, onesréčítev -tve ž; onesrečeváti -ujem, onesrečevál -ála -o, onesrečevánje -a s, onesrečeválec -lca [-lc-] m, onesrečeválka -e [-lk-] ž, onesrečeválen -lna -o [-ln-]

onesvéstiti -im se, onesvéščen -a -o, onesvéščenje -a s; onesvéščati -am se, onesvéščanje -a s

óni óna óno kaz. z.: ne tã, marveč óni; v sestavi: ónile ónale ónole ali le-óni le-óna le-óno, rod. ónegale, le-ónega itd. Napačno je rabiti óni óna óno v primerih, kakor: Gregorčiča mnogo beró, najbrž zato, ker so njegova dela lažja kot +ona Cankarja ali Zupančiča lažja ko Cankarjeva ali Zupančičeva; prebivalstvo v deželi se je zelo pomnožilo, posebno +ono ob vo-

onikati

dah posebno tisto ob vodah. — ta nam kaže na bližnjo, tisti na bolj oddaljeno, óni na najbolj oddaljeno osebo ali stvar: tale tu je moj, tistile tam je tvoj, njegov je pa ónile tam. — *Napačno je rabiti óni óna óno pred oz. zaimkom namesto tisti -a -o: +óni, ki so prišli danes tisti; +óni, pri katerem sem stanoval tisti; gl. tudi dotični*

onikati -am, onikanje -a s
 óniks -a m neka vrsta kremenjaka
 onkologija -e ž med., onkolóski -a -o: ~a klinika, ~i zavod
 ónkraj *prisl. in nepravi predl.*: težko boš prišel ónkraj; ónkraj je pasel Tone; ónkraj reke
 ónkrat *prisl.*, ónkraten -tna -o
 onód *prisl. tam*: koder ti, onód jaz; od onód, do onód
 onólik -a -o tako velik, enako velik, onóliko — kólikor
 onomástikon -a m imenik, onomástičen -čna -o imenski: ~i slovar
 onomatopoétičen -čna -o *slično-glasen*, onomatopóija -e ž *posnemanje glasu, sličnoglasje*
 ónstran *prisl. in predl.*, ónstránski -a -o, ónstránstvo -a s
 ontogenéza -e ž, ontogenija -e ž *razvoj posameznega bitja*, ontogenétičen -čna -o *kar zadeva ontogenezo*, ontogeničen -čna -o
 ontologija -e ž *fil. nauk o bilju in o tem, kar je ontológičen* -čna -o = ontolóski -a -o
 onúča -e ž *obujek*
 opádati -am *upadati gl.* padati, opádanje -a s, opád -áda m, opádek -dka m
 opáhati -am s *páhaniem očistiti*, opáh -áha m, opáhek -hka m, *nav. mn. opáhki kožni izpuščaj*, opahljáti -ám; opahníti opáhnem *gl. pahniti*, opáhnjen -a -o,

opáhnjenost -i ž, opáhnjenec -nca m
 opál [-ál] -a m, opálen -lna -o [-ln-]: ~i soj, opálov -a -o, opálovec -vca m, opálščina -e [-lš-] ž *opalova matica*
 opáliti -im: bes te opáli *gl. paliti*, opáljen -a -o, opáljenek -nka m *vrsta peciva* opáljenka -e ž *tenak, nizek kruh*, opálina -e ž *duh po opáhlenem*
 opánka -e ž, *nav. mn.* opánke -ánk, opánek -nka m, *nav. mn.* opánki -ov, opánkar -ja m = opánčar -ja m, opánkarica -e ž = opánčarica -e ž
 opáriti -im *gl. pariti*, opárjen -a -o; opárjenost -i ž opárina -e ž; opára -e ž, opárek -rka m, opáren -rna -o, opárnost -i ž *neka živinska bolezen*, opárnica -e ž *jadoga črnega trna*, opárica -e ž; opárjati -am, opárjanje -a s
 opás opása m *pas, napustek, zidec*; opásati -šem *gl. pasati* -šem, opásan -a -o, opásek -ska m, opasica -e ž *pas (jeremen)*, opásje -a s, opásnica -e ž, opásilo -a s, opasilen -lna -o [-ln-], opasílница -e [-tj-] ž
 †opášen -sna -o *nevaren*, †opásnost -i ž *nevarnost*
 opasilo -a s *cerkveno proštenje*
 opásti opádem *gl. pasti* padem: sneg opade planine; opáden -a -o: s snegom ~ gorski vrh = opást -i ž
 opásti opásem *gl. pasti* pasem: vse mejé opase; opášen -a -o: ~o *grmovje*
 opát -a m, opática -e ž, opátinja -e ž, opatíja -e ž, opatíjski -a -o, opatovina -e ž, opátovski -a -o, opátovstvo -a s
 opáziti -im *gl. paziti*, opázhen -a -o; opázhen -zna -o, opáznost -i ž, opázljiv -íva -o, opázljivost -i ž; opázka -e ž; opazováti -újem, opazováł -ála -o, opazován -a

-o, opazovanje -a s, opazovalec -lca [-*du-* in -*lc-*] m, opazovalka -e [-*du-* in -*lk-*] ž, opazovalen -lna -o [-*ln-*], opazovališče -a s, opazovalnica -e [-*ln-*] ž; opazati -am, opazanje -a s
opāž -āža m, opāžen -žna -o; opāžiti -im, opāžen -a -o, opāžitev -tve ž; opāževāti -ūjem, opāževāl -āla -o, opāževānje -a s
opācija -e ž *svobodna izbira, pravica do izbire kakega državljanstva*, optīrati -am, optīranje -a s, optānt -a m, optāntka -e ž
opēči -čem (se) gl. peči, opēčen -ēna -o, opeklina -e ž
opehāriti -im, opehārjen -a -o
opēka -e ž, opēčen -čna -o: ~i zid; opēkast -a -o, opēkovec -vca m opekovina -e ž; opēkar -ja m, opēkarski -a -o, opēkārna -e ž
opelīniti -im *pogreniti*, opelīnjen -a -o
opēniti -im, opēnjen -a -o, opēnek -nka m
ōpera -e ž, ōperen -rna -o: ~i pevec, ~o gledališče; operēta -e ž. operēten -tna -o
operācija -e ž, operācijski -a -o: ~a soba *med.*, ~o zaledje (*v vojni*); operatīven -vna -o: ~o zdravljenje, ~i premiki; operatīvec -vca m: orožje naših operatīvcev; operīrati -am, operīran -a -o, operīranje -a s, operīranec -nca m, operīranka -e ž; operatēr -ja m, operatērka -e ž, operatērski -a -o
opēriti -im (se): ptiči so se opērili, opērjen -a -o, opēritev -tve ž
opēsniiti -im *v pesmi opevati*: Aškerc je opēsnil Trubarja, opēsnijen -a -o, opēsnitev -tve ž
opēsniiti -nem se *zdrkniti, zdrsniti, ponesrečiti se, spodleteti*: rado se opēsne; opesovāti -ūjem se

opēsniik -a m *odbijač, kamen vratnik*
opēsati -am, opēsan -a -o, opēsanje -a s, opēsanec -nca m, opēsanka -e ž, opēsek -ška m *propad*, opešljiv -iva -o
opētek -tka m *usnje na zadnjem delu čevlja, péla na čevlju*, opētnik -a m opētnica -e ž
opēti opnēm gl. péti pnēm, opēt -a -o, opētost -i ž, opētje -a s; opēnjati -am, opēnjanje -a s, openjāvka -e ž, openjālec -lca [-*du-*] m
opetnājstiti -im *opehariti*; opetnājsten -a -o
 +opetovāno *zopet, vnovič*
opēvati -am, opēvanje -a s
ophāti opšēm, opši -íte! ophāl -āla -o, ophān -a -o
ōpica -e ž, ōpičji -a -e: ~i obraz, po ōpičje, ōpičnik -a m *opičji samec*, ōpička -e ž, ōpičarja -e ž
opihati -am *in* -šem: rano ~; ophiāvati -am, ophiāvanje -a s
ōpij -a m, ōpijev -a -o
opijāniti -im (se), opijānjen -a -o
opikāča -e ž *trta, ki se z gornjim koncem vlakne v zemljo*
opikati -am, opikan -a -o, opikovāti -ūjem, opikovānje -a s
opiliti -im, opiljen -a -o, opilek -lka [-*lk-*] m
opirati -am, opiranje -a s, opira -e ž, opirāča -e ž, opirālo -a s *pri stopnicah, pri violini (pod kobilico)*, opirālen -lna -o [-*ln-*], opirālnik -a [-*ln-*] m, opirālišče -a s, opirnik -a m *bergla*, gl. tudi oprēti oprēm *in* opōra
opīrki -ov m mn. *pomije gl. oprati*
opīs -a m, opīsati *in* opisāti -pīšem gl. pisati, opisan -a -o, opisēn -sna -o: ~a geometrija; opisovāti -ūjem, opisovāl -āla -o, opisovānje -a s, opisovālen -lna -o [-*ln-*], opisovātelj -a m,

opíščiti

opisoválec -lca [-lc-] *m*, opisoválka -e [-lk-] *ž*
opíščiti -im se *opahnili se*: koža se opišči *dobi izpušča'e*
opítati -am; prašiče ~; opítan -a -o, opítanec -nca *m*
opíti -ijem, opít -a -o, opítje -a *s*;
opíjati -am (se), *gl.* opój
opláhniti -nem: oteklina opláhne, *gl.* uplahniti
oplákniti -nem: perilo ~; oplák -áka *m*, opláka -e *ž*, oplakováti -újem, oplakovánje -a *s*, oplakoválec -lca [-áy-] *m*, oplakoválka -e [-áy-] *ž* *cunja in ženska*
oplašiti -im *gl.* plašiti, opláčil -ila -o, oplášen -éna -o *ali pa s stalnim poud.* oplášiti -im *itd.*, oplášitev -tve *ž*
oplát -i *ž*: zadnja oplát, noževe opláti, opláta -e *ž*, oplatníčiti -im *vezati v platnice*, oplátiti -im *furnirati*, oplát -áta *m*, oplátítev -tve *ž*, oplática -e *ž* *furnir*
opláz opláza *m*; opláziti -im *gl.* pláziti, oplážen -a -o; oplázniti -nem, opláznjen -a -o; oplazováti -újem, oplazovánje -a *s*
opléček -čka *m* *telovnik*, opléčje -a *s*, opléčnik -a *m* **ošpételj*
oplemeniti -im: matico, kobilu ~, krava se je oplemenila *šla po plemenu*; opleméni -íte! opleménil -ila -o, oplemenjèn -éna -o, oplemenjénost -i *ž*, oplemenítev -tve *ž*
oplemenítiti -im, oplemeniten -a -o, oplemenitenje -a *s*
oplèn opléna *m* *del voza*: prednji, zadnji ~; opleník -a *m* *iglica, ki gre skozi oplén*
opléniti -im *gl.* pleniti, oplénjen -a -o, oplénitev -tve *ž*
opléskati -am, oplésk -éska *m*
oplesnéti -im: kruh oplesní, oplesnéti -éla -o, oplesnélost -i *ž*
opléšti oplétem *gl.* plesti: ~ lase, ~ kip z venci, ~ koga (kaj) *okititi, okrasiti*; oplét -éta *m*,

opleténeec -nca *m*, opleténka -e *ž*; oplétati -am, oplétanje -a *s* *tudi krašenje, venčanje*, oplétanec -nca *m* *bol.*; oplétáč -a *m*
oplétal [-ay] -i *ž* *trak za lase*, oplétalnica -e [-ay-] *ž*, oplétáv -áva -o: ves je ~; oplétávost -i *ž*, oplétáven -vna -o, oplétek -tka *m*
opléti oplévem *gl.* pleti, oplél -a -o, oplét -a -o, oplétev -tve *ž*
+opljáčkati -am *opleniti*
opljúskati -am, opljúskniti -nem = opljúsnniti -nem
opljuváci opljújem *gl.* pljuvati, opljuván -a -o
oplóčiti -im, oplóčen -a -o, oplóčilo -a *s*, *gl.* *tudi* oploščiti
oplodíti -im, oplódi -íte! oplódił -ila -o, oplojèn -éna -o, oplojénost -i *ž*, oplođilen -lna -o [-ln-], oplođítev -tve *ž*, oplođba -e *ž*; oplođje -a *s*, oplojeválnica -e [-ln-] *ž*: ~ rib; oplájati -am, oplájanje -a *s*
oplóščiti -im, oplóščen -a -o, *gl.* *tudi* opločiti
oplót -óta *m* *plot*, oplóten -tna -o, oplótje -a *s* *ograja*; oplótiti -im, oplóti -íte! oplótil -ila -o, oplóten -éna -o
oplúžje -a *s*
ópna -e *ž* *kožica, membrana*: možganska ~; ópnica -e *ž*, opnokrflec -lca [-lc-] *m*, *mn.* opnokrflici -ev [-lc-] *zool.*
opogúmiti -im, opogúmljen -a -o, opogúmljenje -a *s*
opój opója *m*, opójen -jna -o: ~e pijače; opójnost -i *ž*: Čaša ~i; opojíti -im, opóji -íte! opójil -ila -o, opojèn -éna -o, opojénost -i *ž*, opojljiv -iva -o, opojljivost -i *ž*
opóka -e *ž* *lapor*, opóčen -čna -o
opókati -am *razpoke dobiti*, opókel -kla -o *razpokan, zarobljen, neotesan*, opóklost -i *ž*, opokljiv -iva -o, opokljivost -i *ž*

opóldan -dne *in* -dnéva *m* póldan,
opóldne -dnéva *s*, opoldánski
-a -o *in* opóldanski -a -o, opoldánji -a -e; opóldnica -e *ž* kó-silo, opóldničati -am kóstiti; *na vprašanje kdaj?* opóldne *prisl.* [*povsod: -oŭ-*]

opólnoči *prisl.*, opólnočen -čna -o, opólnočnica -e *ž* [*povsod: -oŭ-*]

*opólnomóčiti -im [-oŭ-] *pooblastiti*, *opólnomóčen -a -o [-oŭ-] *pooblaščen*, *opólnomóčenec -nca [-oŭ-] *m pooblaščenec*

opólzel -zla -o = opólzek -zka -o *pólzek*, opólzkost -i *ž* = opólzlost -i *ž*, opólzlniti -nem *zdrsniti* [*povsod: -oŭ-*]

opómnniti -im *gl.* pomniti, opóm-njen -a -o; opómba -e *ž*; opómínjati -am, opómínjanje -a *s*; opómín -a *m*, opómínek -nka *m*, opómnja -e *ž*; opómínjalen -lna -o [-ln-], opómínjalec -lca [-áŭ-] *m*, opómínjálka -e [-áŭ-] *ž*, opómínjeváti -újem, opómínjevánje -a *s*, opómínjeválec -lca [-áŭ-] *m*

opomóči opomórem se (si), opomógel -óglá -o

opóna -e *ž* *zastor*, *veriga za merjenje drevesne debeline*

oponášati -am: ~ koga, komu kaj, oponášanje -a *s*, oponášav -a -o, oponášavec -vca *m*, oponášavka -e *ž*, oponášáven -vna -o

opónec -nca *m* *vitica*, *neka rastlina*

oponésti -em, oponéši -íte! oponéšel -ésla -o, oponesèn -èna -o, oponosljiv -íva -o *kdor rad oponese*, oponosljívost -i *ž*

oponírati -am *oporekati*, *ugovarjati*, *nasprotovati*, *izpodbijati*, *upirati se*, oponènt -ènta *m nasprotnik*, *gl. tudi* opozicija

opóra -e *ž*, opóren -rna -o: ~a palica, ~i zid; opórník -a *m*, opórnica -e *ž*, opórnja -e *ž*, opórnost -i *ž*, oporíšče -a *s*

oporéči -em *gl.* reči, oporéčen -čna -o, oporéčnik -a *m*, oporék -éka *m*, oporéka -e *ž*; oporékati -am, oporékanje -a *s*

opórek -rka *m* *pética*, *trebušna mrena*, *drobovina*

oporóka -e *ž*, oporóčen -čna -o: ~i dedič. ~i dostavek; oporočnik -a *m* *testator*, oporočnica -e *ž* *testatorica*; oporočiti -ím *v oporoki določiti*, *testirati*, oporočiti -íte! oporočil -íla -o, oporočen -èna -o, oporočba -e *ž*; oporočati -am

oportún -a -o *prikladen*, *prilíčen*, (*nujno*) *potreben*, *ugóden*, oportúnost -i *ž*, oportúnéta -e *ž* *prikladnost*, *ugodna prilóžnost*, oportúnist -a *m* *preracunjenec*, *kdor računa na ugodno prilíko*, oportúnistka -e *ž*, oportúnístičen -čna -o, oportúnizem -zma *m računarsivo*, *preracunjenost*

opotéči -em se *gl.* teči, opotéč -éča -e: sreča je opotéča; opotéčen -čna -o, opotéčnost -i *ž*, opotekljiv -íva -o; opotékati -am se, opotékanje -a *s*, opotekáv -áva -o, opotekávost -i *ž* *opotíkati* -am *in* -čem se *gl.* sportikati se

opótník -a *m* *trpotec*

opovréci -vřzem *gl.* vreči vřzem, opovřzek -žka *m*

opozícija -e *ž* *nasprotna stranka*, *odpor*, *nasprotovanje*. opozicijski -a -o, opozicionálen -lna -o [-ln-], opozicionálec -lca [-lc-] *m*, opozicionálka -e [-lk-] *ž*, *gl. tudi* oponirati

opozoríti -ím, opozóri -íte! opozóril -íla -o, opozorjèn -èna -o, opozorítev -tve *ž*; opozárjati -am *opomniti*, *opominjati*, opozárjanje -a *s*

opráskati -am *gl.* praskati, opráskan -a -o, oprásk -áska *m* = opráska -e *ž*, oprásniti -nem koga, oprásnjen -a -o

oprašati

oprašati -am *gl.* vprašati *vse-povsod povprašati*: Lenora... je vse vrste oprašala (*Preš.*); opraševáti -újem, opraševál -ála -o, opraševánje -a *s*
opraščati -am *gl.* prostiti
oprašiti -ím, opráši -íte! oprášil -íla -o, oprášen -ěna -o, oprášítev -tve *ž*; opraševáti -újem, opraševál -ála -o, opraševánje -a *s*, opraševálec -lca [-lc-] *m*, opraševálka -e [-lk-] *ž*
oprátí opêrem *gl.* prati, oprán -a -o: ~o perilo; opírki -ov *m mn.* *pomije*
opravičiti -im koga zaradi česa *izgovoriti, pravico dokazati* opravičen -a -o, opravičenost -i *ž*, opravičenje -a *s*, *toda*: opravičiti koga za kaj *dati komu pravico*; opravičilo -a *s*, opravičilen -lna -o [-ln-], opravičba -e *ž*, opravičenec -nca *m* opravičenka -e *ž*; opravičeváti -újem, opravičevál -ála -o, opravičevánje -a *s*, opravičeválec -lca [-áu-] *m*, opravičeválka -e [-áú-] *ž*, opravičeválen -lna -o [-ln-]
oprávití -im, oprávljen -a -o, opráva -e *ž*, oprávek -vka *m*, oprávica -e *ž*: ženske imajo v hiši veliko ~e, večerna ~a pri živini; opráven -vna -o = *oprávil*: ~i predpis; oprávník -a *m*, oprávníca -e *ž*, oprávnína -e *ž*, oprávníški -a -o, oprávníštvo -a *s*, oprávílo -a *s*, oprávílec -a [-lc-] *s*, oprávílen -lna -o [-ln-], oprávílnik -a [-ln-] *m*, oprávílniški -a -o [-ln-], oprávílski -a -o [-ls-]: ~i zapisnik; oprávílštvo -a [-ls-] *s*
oprávljati -am, oprávljaj -te *in -ájt*! oprávljal -a -o *in -ála* -o, oprávljanje *in -ánje* -a *s*, oprávljáč -a *m*, oprávljávec -vca *m*, oprávljávka -e *ž*;

oprávljív -íva -o, oprávljívec -vca *m*, oprávljívka -e *ž*, oprávljívost -i *ž*
opráziti -im: krompir, meso ~; oprážen -a -o
opráča -e *ž* *kar kdo oprávo nosi*
opredelíti -ím, opredéli -íte! opredélil -íla -o, opredeljèn -ěna -o, opredeljénost -i *ž*, opredelítev -tve *ž*, opredélba -e [-lb-] *ž*; opredeljeváti -újem, opredeljevánje -a *s*
+opréka -e *ž* *nasprotje*
oprémítí -im, oprémljen -a -o; oprémljati -am, oprémljanje -a *s*, opréma -e *ž* *oprava*, oprémen -mna -o *opraven*
oprésen -sna -o: ~i kruh, ~o zelje; opréšnik -a *m* *nekvašen kruh*, oprésnína -e *ž* *surova klaja*
+opresíja -e *ž* *tlačenje*, +opresíven -vna -o *nasilen*, +oprímíratí -am *tlačiti, stiskati*
opréstí *in* oprésti, oprêdem *in* oprêdem *gl.* prestí: vse predívo oprede sama, hitro je oprédel *umrl. shíral*
opréšník -a *m* *lanene (oljne) tropine*
oprétí oprêdem, oprí -íte! opfl -fla -o, oprít -a -o, oprítost -i *ž*
oprézen -zna -o, opréznost -i *ž*
oprézovati -ujem *zízala prodajati in na besede streči, obotavlíati se*. oprézovanje -a *s*, oprézovalec -lca [-áú-] *m*, oprézoválka -e [-áú-] *ž*, oprézati -am, oprézav -a -o, oprézavec -vca *m*, oprézavka -e *ž*
oprhníti -nem: sladkor oprhne sad, plesen oprhne kaj, sneg oprhne tla; oprhél [*oprhau*] -hla -o, oprhénjen -a -o, oprh -a *m*, oprhlost -i *ž*. oprhnenost -i *ž*, oprhljív -íva -o, oprhljívka -e *ž* *oprhla trta*
opríčník -a *m* *oproda, zvest pripadnik, sobojevnik, biritš, oprí-*

čen -čna -o, opričniški -a -o, opričništvo -a s
oprijéti oprímem *gl.* prijeti, oprijét -a -o; oprijémsi *ali* oprímš*í* *prisl.:* ~ hoditi; oprijém -éma *m.* oprijemáč -a *m.*; oprijémek -mka *m.*, oprijémen -mna -o, oprímek -mka *m.*; oprijémati -am *in* -mljem, oprijémanje -a *s* opríšč -a *m* *izpuščaj*, opríščiti -im *se:* usta so se mu opríščila
opróda -a *in* -e *m.*, opródo*v* -a -o
opróg opróga *m* *podprsnica pri sedlu, oprta*, opróga -e *ž*, oprógati -am
oprostíti -im: ~ koga česa (+od česa), oprósti -íte! opróstil -ila -o, oproščén -éna -o, oproščénje -a *s.* oproščéne*c* -nca *m.*, oproščénka -e *ž*, opróstíte*v* -tve *ž*; oprósten -tna -o, opróstnica -e *ž* *oprostilni list* opróstnina -e *ž* *oprostilna taksa*; opróstilo -a *s.*, opróstílen -lna -o [-ln-]: ~a *sodba*; opróstljiv -íva -o, opróstljívo*st* -i *ž*; opráščati -am (+opročšati), opráščanje -a *s*
oprsen -sna -o, oprsje -a *s.*, oprsnica -e *ž* *pleura med.*, oprs*nik* -a *m* *telovnik*
oprstenéti -im *v* *prst se spremeni*, *dobiti prsteno barvo*: oprstenél -éla -o, oprstenélost -i *ž*
oprst*nik* -a *m* *prevleka za prst, prst rokavice*
oprt oprtá *m.*, oprtá -e *ž*, oprtica -e *ž*, oprtati -am, oprtan -a -o, oprtén -tna -o: ~i *koš*; oprtav *prisl.*, oprtí*v* *prisl.*, oprtá*v*en -vna -o: ~i *koš*; oprtav*nica* -e *ž* = oprt*nica* -e *ž*, oprt*nik* -a *m* *oprt*n*i koš, nahrbtnik*, oprtiti -im = oprtati -am, oprtováti -újem, *gl. tudi* oprtča
opsováti -újem, opsovál -a -o, opsován -a -o
óptati [-i*y*] -a *m* *železnik*, óptatí*ven* -vna -o: ~a *oblika glagola*; optatí*vnost* -i *ž*

óptik -a *m.*, óptika -e *ž* *nauk o svellobi*, óptičen -čna -o, optomé*ter* -tra *m* *vidomer*, óptik*us* -a *m* *med. očesni živec*
optimáti -ov *m* *mn.* *starorimsko plemstvo*
optimízem -zma *m* *veder pogled na svet in življenje, jasnoglednost*, optimíst -a *m.*, optimístka -e *ž*, optimístičen -čna -o
optírati -am *gl.* opcija
opúhel [opúhau] -hla -o *púhel:* ~a *repa*, opúhlost -i *ž*, opúhli*na* -e *ž*; opúh*niti* -nem, opúh*nil* -a -o: *repa je opúhnila*; opúhati -am, opúhanje -a *s*
opúlit*i* -im, opúlj*en* -a -o, opúlj*enost* -i *ž*, opúlek -lka [-lk-] *m*
ópus -a *m* *delo (spi, skladba) glas.*
opustíti -ím *gl.* pustiti, opustíte*v* -tve *ž*, opúst -a *m.*, opústek -tka *m.*, opústen -tna -o, opúst*nik* -a *m.*; opúščati -am, opúščanje -a *s.*, opúščá*j* -a *m* *apostro*f**
opustóšiti -im *gl.* pustošiti, opustóš*enje* -a *s.*, opustóš*eváti* -újem, opustóš*evánje* -a *s*
ór -i *ž* *gl.* orati
orahljáti -ám *gl.* rahljati, orahlján -a -o, orahljánost -i *ž*
orákel*j* -kija *m* *preročišče, prerokovanje*, orákeljski -a -o [-kəl*j*-]
orál [-ál] -a *m* *ploskovna mera*
orálen -lna -o [-ln-] *usten:* ~i *glasovi*, orálnost -i [-ln-] *ž*
orámen -mna -o, orámje -a *s.*, orámnik -a *m* *oprtá, nadržek*
orangútan -a *m* *vrsta opice*
oránža -e *ž*, oránžen -žna -o: ~i *liker*; oranžáda -e *ž*
oráti órjem *in* órjem, órji -íte!
orál -a -o, orán -a -o: ~o *na eno stran*; oránje -a *s.*, ór óra *m* = ór -í *ž* = orá*tev* -tve *ž*; oráč -a *m.* oráčka -e *ž* *vrali (ozáre) na koncu njive*; óren -rna -o: ~a *njiva*; óranica -e

oratorij

ž, ornica -e ž, ornina -e ž; orál [-áj] -i ž; orálen -lna -o [-ln-], orálnik -a [-ln-] m, orálo -a s; oratár -ja m = oratáj -a m
oratorij -a m prostor za molitev, vrsta skladbe, oratorijski -a -o: ~i prostor, ~a skladba; oratorijánc -nca m član reda, oratorijánski -a -o: ~i red
ordinálen -lna -o [-ln-] vrstilen: ~i števniki
***ordináren** -rna -o vsakdanji, nizkoten, prostáski, ordinárnost -i ž
ordinariát -a m 1. redna stolica na visoki šoli, 2. upravni škofijski urad; ordinárij -a m 1. redni vseučiliški profesor, 2. razrednik, 3. redni škof, ordinariátski -a -o: ~a pisarna
ordináta -e ž navpična os v koordinacijskem sistemu mat., ordináten -tna -o: ~a os
ordinirati -am, ordiniranje -a s, ordinácija -e ž, ordinácijski -a -o: ~i prostori
ordonánc -a m vojaški sluga, kurir, ordonánca -e ž naredba, ordonánčen -čna -o
óreh oreha m, orehov -a -o: ~a potica; orehovec -vca m 1. orehovo drevo, 2. vrsta peciva z orehi, 3. neka rastlina, 4. premog orehaste oblike; orehovina -e ž (les), orehovje -a s orešje, orehovka -e ž = orehar -ja m neki ptič, orehast -a -o orehu podoben, orešek -ška m: ~ masla; orešček -čka m, orešji -a -e: ~i tat; orešje -a s
órel [-áj] órla m. órlov -a -o, órlovski in orlóvski -a -o, órlji -a -e: ~e gnezdo; orlič -íča m, orliček -čka m, orlíca -e ž, orlíti -ím se: ptiči se orlíjo; orlonósec -sca m, orloók -óka -o
Orést -a m os. i., Oréstov -a -o, oréstovski -a -o, Oréstija -e ž
Órfej -a m os. i., Órfejev -a -o, órfejski -a -o, orfeízem -zma m

orgán -a m, orgáničen -čna -o, orgánski -a -o, organizem -zma m
organíst -a m orglavec, organístovski -a -o
organizirati -am ustrojiti, urediti, organiziranje -a s, organizácija -e ž; organizácijski -a -o: ~i načrt; organizátor -ja m, organizátorica -e ž, organizatóričen -čna -o
orgázem -zma m med.
órgije -ij ž mn. potratne gostije, nesramne veselice, orgiástičen -čna -o
órgle órgel [-gəl] ž mn., órgelski -a -o [-gəl-]: ~i glas, ~i koncert; órglice -ic ž mn., órglati -am, órglanje -a s, órglavec -vca m = órglar -ja m kdor orgla, órglarček -čka m, órglavka -e ž = órglarica -e ž, órglavski -a -o = órglarski -a -o: ~i mojster; órglár -ja m kdor orgle dela, órglárski -a -o: ~a delavnica, órglárstvo -a s
orhidéja -e ž neka cvetlica
órient -énta m vzhod, Orient -a m Jutrovo, Vzhod, orientálen -lna -o [-ln-], orientálski -a -o [-ls-], orientálec -lca [-lc] m, orientálka -e [-lk-] ž kdor je z vzhoda, orientálist -a m kdor se ukvarja z vzhodnimi jeziki, orientálstika -e ž veda, ki se ukvarja z vzhodnimi jeziki
orientirati -am se razvedeti se, razvedati se, orientiranje -a s, orientácija -e ž razved, orientácijski -a -o
originál [-ál] -a m izvornik, prvo-pis, posebnež: Jurčičevi ~i; originálen -lna -o [-ln-] izviren, originálnost -i [-ln-] ž izvornost
Orion -a m 1. junak starogrške pripovedke, 2. ozvezdje
oris -a m, orisati -rišem, orisen -sna -o, orísnost -i ž
+óriti -im se razlegati se, odmevati

orják -a m *velikan*, orjákinja -e ž *velikanka*, orjáški -a -o *velikanski*
 orjavéti -ím, orjavèl -éla -o, orjavélost -i ž; orjavítí -ím *rjavo napraviti*, orjaví -íte! orjavíl -íla -o, orjavljèn -èna -o, orjavljènje -a s, orjavítev -tve ž
 orkán -a m *silén vihar, nevihta*; orkánski -a -o
 orkéster -tra m, orkéstrski -a -o, orkestrálen -lna -o [-ln-]; orkestrírati -am *instrumentirati*, orkestríránje -a s
 Orleans [*orleán*] -a m *kr. i. franc. mesta*, orleánski -a -o: Devica Orleánska
 ornámént -ènta m *okras*, ornáméntika -e ž *okrasje, nauk o okrasju*, ornáméntírati -am *okrasiti*, ornáménten -tna -o: ~i slog; ornáméntálen -lna -o [-ln-] *okrasen*, ornáméntálnost -i [-ln-] ž
 ornát -a m *slovesna, obredna opravá*: vladarski ~, cerkveni ~; ornátski -a -o, ornátén -tna -o
 ornitológ -a m *ptičeslovec*, ornitologíja -e ž *ptičeslovje*, ornitolóški -a -o
 oro- (*gora*) v sestavi: orogénéza -e ž *nastanek gorá*, orogéníja -e ž *nauk o nastanku gorá*; orografíja -e ž *goropisje*, orográf -a m *goropisec*, orográfski -a -o *goropisen*; orohidrografíja, -e ž *opis gorá in vodnih tokov*, orohidrográfski -a -o; orometríja -e ž *nauk o merjenju gorá*
 oróbiti -ím *obrobíti*, oróbljen -a -o, oróbje -a s *kontúra*
 oróbkati -am: koruzo ~, oróbkán -a -o
 oródje -a s, orodjár -ja m *kdor skrbi za orodje*, orodjárna -e ž = oródnica -e ž *shramba za orodje*, oróden -dna -o: ~a telovadba, oródnik -a m *teh. izdelovalec orodja*, slovn. *instrumental*,

oródníški -a -o: ~e *zveze, oblike slovn.*
 orokavíciti -ím se, orokavícen -a -o: ~a roka
 orópati -am koga česa, orópan -a -o: ~ *vseh časti*
 orosítí -ím, orósi -íte! orósíl -íla -o, orošèn -èna -o, orosítev -tve ž
 orožár -ja m *kdor dela orožje*, orožárna -e ž, orožárnica -e ž; oróžen -žna -o: ~i list; oróžnik -a m, oróžníški -a -o: ~a postaja; oróžništvo -a s; oróžje -a s: +orožje položiti *odložiti*, *vdati se*; oróžiti -ím, oróži -íte! oróžil -íla -o, oróžen -èna -o, oróžitev -tve ž
 oroženéti -ím, oroženèl -éla -o: oroženéla koža; oroženélost -i ž, oroženína -e ž
 orto- (*pravilen*) v sestavi: ortodóksen -sna -o *pravoveren, pravoslaven*, ortodóksnost -i ž, ortodóksijska -e ž; ortoepíja -e ž *pravorečje*, ortoepíčen -čna -o *pravorečjen*; ortogón -a m, ortogónálen -lna -o, ortogónski -a -o *geom.*; ortografíja -e ž *pravopis*, ortografíčen -čna -o *in ortográfski* -a -o *pravopisen*; ortokláz -a m *rudnina*; ortopedíja -e ž *naravnavanje udov*, ortopéd -a m, ortopédski -a -o = ortopédíčen -čna -o: ~a telovadba; ortoskopíja -e ž *nezmaščeno prikazovanje z lečami*, ortoskopíčen -čna -o = ortoskópski -a -o
 orumenéti -ím *rumen postati*, orumenèl -éla -o: ~ list; orumenélost -i ž; orumenévati -am; orumeníti -ím *rumeno napraviti*, orumèni -íte! oruméníl -íla -o, orumenjèn -èna -o
 ós osí ž, ósen -sna -o: ~i presek; osník -a m *lunek, žebelj, ki drži kolo na osi*; *sveder, s katerim se osniku prevrta luknja*; ósast

-a -o *koničast, oster*; osína -e ž
dolga os, osovina -e ž, osišče
 -a s *mat.*, osíca -e ž
 ôsa -e ž, *mn. ôse ôs itd. ali osé*
 osá osám; osén -a -o, osínji -a
 -e, ôsji -a -e in ôsji -a -e, osica
 -e ž, osína -e ž = osínjak -a
 m = osír -ja m *osje gnezdo*,
 osár -ja m *sršenar zool.*, ôsati
 -a -o, osât -áta -o, osátost -i ž
 osahúiti in osáhniiti osáhnem
 usahúiti *gl. sahniti, osahèl -hlà*
 -ò [*nepoud. povsod: -sah- in*
-sah-]; osihati -am, osíhanje
 -a s
 osaméti -ím, osamèl -éla -o, osa-
 mélost -i ž, osamélec -lca [*-lc-*]
 m; osamévati -am, osamévánje
 -a s; osámíti -ím (koga, kaj)
izolirati, osámljen -a -o, osám-
ljenje -a s, osáma -e ž, osám-
ljenec -nca m, osámljenka -e ž,
osámljenost -i ž, osámilo -a s
izolator, osámljiv -íva -o, osám-
ljivost -i ž; osámítev -tve ž,
 osámítven -a -o [*-tván-*]
 osamosvétiti -ím *k samozavesti*
pripraviti koga, osamosvéščen
 -a -o
 osamosvojíti -ím se, osamosvôji
 -íte se! osamosvôjil -íla -o, osa-
 mosvojèn -éna -o, osamosvojí-
 tev -tve ž, osamosvôja -e ž;
 osamosvájati -am se, osamo-
 svájanje -a s, osamosvájálen
 -lna -o [*-ln-*]
 osárij -a m *kostnica*
 osát -a m *bot.*, osátje -a s, osá-
 tast -a -o, osátec -tca m, osáten
 -tna -o, ôsec ôsca m, osatíca -e
 ž *lišček, osatíšče -a s njiva z*
osatom, osátnik -a m neki met-
ulj osátnica -e ž neka rastlina,
 osátovica -e ž *neka muha*
 oscilirati -am *nihati, osciliránje*
 -a s, oscilácija -e ž, oscilacíjski
 -a -o
 oséba -e ž, osében -bna -o, oséb-
 nost -i ž, osébnosten -tna -o,

osébek -bka m, osébkov -a -o:
 ~a beseda; osébjé -a s (+osób-
 je), osébica -e ž, osebílo -a s
osebno obrazilo pri glagolu
 osebénjek -njka m *gostát, pre-*
užítkar, zasebnik, osebénjka -e
 ž = osebénjica -e ž, osebénj-
 stvo -a s = osebénjščina -e ž,
 osebénjkovati -ujem, osebénj-
 kovanje -a s
 osébiti -ím *ločiti, separirati, izoli-*
rati, osébljenje -a s, osebítev
-tve ž ločítev, osebítek -jka m
zasebna (ločena) lastnina, ose-
bújen -jna -o: ~o premoženje
 ôsec -sca m, *nav. mn. ôsci -cev*
infuzorije
 oséček -čka m *krepelce, oséčnik*
 -a m *prečni tram v ostrežju,*
 osèk -éka m 1. *staja, tamar,*
 2. *leseni obod pri vodnjaku,* 3.
izsekana gora (gozd, hrib)
 osedláti -ám *gl. sedlati, osedlán*
 -a -o
 osejáti -séjem *gl. sejati pustiti*
neposejane lise na njivi; loči:
obsejati njivo (s pšenico) za-
sejati, posejati od osezati njivo
napraviti veliko osepkov na nji-
vi; gl. tudi osevati
 oséka -e ž *upad morske vode: ~*
 in plima, *gl. osekniti*
 osékljiv -a -o *popadljiv: ~a ko-*
bila, ~ človek kdor nikogar ne
pusti pri miru
 osékniti -nem se *osušiti se: po*
dežju se je hitro oséknilo, osé-
kel -kla -o: ~i žganci suhi
žganci, gl. oseka
 ôsel -sla m, oslíca -e ž, oslè -éta
 s, oslíč -a m *neka riba, oslíč*
íča m, oslíček -čka m, ôstlec
 -a [*-ôc-*] m, ôslov -a -o in -ôva
 -o: ~a senca; oslóvski -a -o:
 ~i kašelj; oslovina -e ž *oslova*
koža, oslóvstvo -a s, ôslast -a
 -o: ti osel ~il oslár -ja m *oslov-*
ski hlapec, gonjač, oslárski -a
 -o, oslarija -e ž

ósem *glav. štev.*: ob ôsmih (8^b) = ob ôsmi (8.) uri; ósem stó, ~ tísoč; ósemkrat *prisl.*, ~kraten -tna -o, ~dánski -a -o = ~dnéven -vna -o, ~léten -tna -o, ~úren -rna -o; ~inštírideset, ~inštírideseti -a -o; ósemsto-
létnica -e ž [*povsod: ósam-*]

ósemdeset *glav. štev.*, ~krat *prisl.*, ~kraten -tna -o, ~léten -tna -o, ~létnica -e (80-letnica) ž; ósem-
deseti -a -o *vrst. štev.*, ~tikrat, ~desetič *prisl.*; osemdesetér -a -o, ~téren -rna -o [*povsod: osəm-*]

ósemnajst *in -nájst glav. štev.*, ~krat *prisl.*, ~kraten -tna -o; osemnajstér -a -o, ~téren -rna -o; ósemnajsti *in -nájsti* -a -o *vrst. štev.*, ~tikrat *prisl.*, ~tič *prisl.*, ~tína -e ž, ~tica -e ž [*povsod: osəm-*]

oseménje -a *s bot. pericarpium*, osemeníti -ím, oseménil -íla -o, osemenítev -tve ž

osénčítí -ím, osénčen -a -o; osén-
čati -am, osenčeváti -újem, osenčevál -ála -o, osenčevánje -a *s*, osénčje -a *s*; oséniti -ím, oséna -e ž, osenítev -tve ž
oséniti -ím *do krvi obdrgniti*: osénjen konj

osépnice -ic ž *mn. ošpice, ospice*, osépnichen -čna -o: ~i izpuščaj. osépničast -a -o *podoben osepnice*: ~ izpuščaj, osépničav -a -o: ~a ovca

osévati -am *nedov. k osezati*, osé-
vek -vka *m prazen prostor na posejani njivi*: nisi dobro sejal, vse polno je osévkov

osévati -am *gl. obsevatí*
osifikácija -e ž *okostenitev*

osína -e ž *ostra resa na klasu*
osinje -a *s skupno ime*; osinàt -áta -o: ~ kruh *resast, poln res*, osinast -a -o *resast*: ~o gledati; osínka -e ž *resasta pšenica (naspr. golica)*

osípati -am *in -pljem*: krompir, zelje ~; osíp -a *m*, osípa -e ž *neka kožna bolezen, izpuščaj*, osípek -pka *m 1. žitno zrnje, ki se iz klasja osiplje, 2. mn.* osípki -ov *ospice* = osípice -ic ž *mn.*; osípen -pna -o = osíp-
ljiv -iva -o: ~ sadež; osípčen -čna -o *drobljiv, močnat*, osípka -e ž *neka vinska trta*; osípavati -am, osípavanje -a *s, gl.* osuti; osípálnik -a [-áyn-] *m stroj za osipanje*, osípálen -lna -o [-ln-]

osír -ja *m gl. ósa*

osiromašéti -ím *siromašen postati*, osiromašél -éla -o, osiromašé-
lost -i ž; osiromášiti -ím koga, osiromášen -a -o

osirotéti -ím, osirotél -éla -o, osirotélost -i ž

osív -a -o *nekoliko siv*, osivéti -ím, osivél -éla -o, osivélost -i ž; osivíti -ím, osivi -ite! osivil -íla -o, osívljen -a -o *in osiv-
ljèn -éna -o*

osívница -e ž *1. neka živinska bolezen, 2. neka detelja*, osivničen -čna -o

Óskar -ja *m*, Óskarjev -a -o

oskóbljati -am = oskóbljiti -ím:
~ kost, *gl. skobljati*

oskóruš -a *m neko drevo*, oskó-
rušnica -e ž *sad*, oskóruševina -e ž *les*

oskrba -e ž, oskrben -bna -o, oskrbéti -ím, oskrbél -éla -o, oskrbljèn -éna -o, oskrbljénje -a *s*, oskrbljéne -nca *m*; oskrbník -a *m*, oskrbnica -e ž, oskrbníški -a -o, oskrbnína -e ž, oskrbníštvo -a *s*; oskrbováti -újem, oskrbovál -ála -o, oskr-
bován -a -o, oskrbovánje -a *s*, oskrbovánec -nca *m*, oskrbo-
vánka -e ž, oskrboválen -lna -o [-ln-], oskrbovalnina -e [-ln-] ž, oskrbovališče -a *s*, oskrboválec -lea [-áyn- *in* -lc-] *m*, oskrbo-
vátelj -a *m*

oskrđ

oskrđ -i ž *koničasto kladivo za klepanje mlinskih kamnov, tudi mn. oskrđi, oskrđati -am na grobo oklesati, oskrđanec -nca m na grobo oklesan kamen*

oskrúniti -im, oskrúnjen -a -o, oskrúnjenje -a s, oskrúnjenec -nca m, oskrúnjenka -e ž, oskrúmba -e ž, oskrúnitev -tve ž, oskrúnek -nka m *živalsko govno, madež; oskrunjevati -újem, oskrunjeval -ála -o, oskrunjevalec -lca [-áj-] m, oskrunjevalka -e [-áj-] ž, oskrunjevalen -lna -o [-ln-], oskrúnjati -am, oskrúnjanje -a s*

oskúbsti oskúbem (+oskúbiti), oskúbti -tel oskúbel -bla -o, oskúben -a -o (+oskúbljen): ~a kura

oskúten -tna -o *zoprn, oskútnost -i ž; oskútiti -im zoprno napraviti, oskúten -a -o*

ósła -e ž s *stalnim poud. na ós-, rod. mn. ósel [ósəl] ali pa ósla -é -ó pri ósli z ósló, mn. óslé -á -ám -é -áh -ámi brusni kamen, óseln -a -o [-áj-], óselnik -a [-áj-] m posoda za óslo, óslast -a -o: ~ kamen, óslica -e ž *majhna ósła, kopica (slame, snopov): zlatarska ~**

oslabéti -ím *slab postati gl. slabeti, oslabèl -éla -o, oslabélost -i ž, oslába -e ž; oslabévati -am, oslabévanje -a s; oslabíti -ím gl. slabiti, oslábil -íla -o: bolezen ga je oslabíla; oslabljèn -éna -o, oslabljénje -a s, oslabljénec -nca m, oslabítev -tve ž*

osladíti -ím, osládi -íte! osládil -íla -o, oslajèn -éna -o, osladítev -tve ž, oslajénje -a s, osláda -e ž, oslád -áda m *dišava, zatimba, neka rastlina, osláden -dna -o zoprna sladèk, osládič -a m ime neke rastline, osládnež -a m, osládnost -i ž;*

oslájati -am, oslájanje -a s, oslajévati -újem, oslajevál -ála -o, oslajevánje -a s

oslaníniti -im s *slanino naperiti*
oslást -i ž *naslada, oslásten -tna -o, oslástiti -im se*

oslepáriti -im, oslepárjen -a -o, oslepárjenec -nca m

oslepéti -im, oslepèl -éla -o, oslepélost -i ž; oslepíti -ím *koga, oslepí -íte! oslepil -íla -o, oslepljèn -éna -o, oslepljénec -nca m, oslepítev -tve ž, oslépljati -am, oslépljanje -a s*

oslíniti -im, oslinjen -a -o, oslínec -nka m, oslínjenec -nca m, oslínjenka -e ž

Óslo Ósla m *kr. i. norv. mesta, v Óslu, óselski -a -o [-səl-]*

osloníti oslónim, oslóni -íte! oslónil -íla -o, oslónjen -a -o, oslónitev -tve ž, oslón -óna m, oslónec -nca m, oslónba -e ž; oslánjati -am, oslánjanje -a s, osluškováti -újem, osluškovál -ála -o, osluškovánje -a s *avskultacija med.*

Osmán -a m, osmánski -a -o, osmánstvo -a s

*osméliti -im se *opunačiti se, držniti si, upati si*

osmér -a -o *loč. štev., osmérec -rca m 1. oktaeder, 2. vrsta verza, 3. vrsta čolna; osmérka -e ž oktav, osmérén -rna -o, osmérnat -a -o, osmerodélen -lna -o [-ln-], osmerokóten -tna -o, osmerokótnik -a m, osmerokrátén -tna -o, osmeronög -óga -o, osmeroógelnik -a [-gəyn- in -gəln-] m, osmerooğlát -áta -o, osmerolíst -a -o, osmerolístén -tna -o, osmerostrán -a -o, osmerozlóžen -žna -o: ~i verz; osmerozlóžnost -i ž*

osmésíti -im (se), osmésèn -a -o, osmém -a m

ósmi -a -o *vrst. štev., ósmič prisl., ósmikrat prisl., ósmína -e ž,*

osmínka -e ž, osmínski -a -o:
~i takt

ósmij -a m kem. prvina

osmo- ima v sestavi pomen vrst. števnik in ga ne smemo zamenjati z glavnim ali ločilnim: osmošólec -lea [-lc-] m, osmošólka -e [-lk-] ž kdor je v ósmi šoli, osmošólski -a -o [-ls-]; osmolétnik -a m kdor je v ósmem letu ali letniku (toda osemletnik kdor ima osem let); *osmokràk -áka -o osmerokrak, osemkrak; gl. tudi osem in osmer

osmodíti -ím, osmódi -íte! osmódil -íla -o, osmojèn -éna -o, osmód -óda m, osmóda -e ž; osmójati -am, osmójanje -a s, osmójek -jka m kar je osmojeno

osmolíti -ím, osmóli -íte! osmóлил -íla -o, osmoljèn -éna -o, osmoljènc -nca m; osmoljeváti -újem, osmoljeval -ála -o, osmoljevanje -a s

osmóza -e ž, osmózen -zna -o = osmótičen -čna -o

osmráditi -ím gl. smraditi s smradom obdati, osmrájen -a -o in osmrájen -éna -o, osmrádiv -tve ž; osmrájati -am, osmrájanje -a s

osmrákati -am, osmrákavati -am, osmrákavanje -a s

osmríten -tna -o: ~i obredi, ~e navade; osmrítnica -e ž nekrolog, parte

osmúkati -am, osmúkan -a -o, osmúkanost -i ž; osmúkavati -am, osmúkavanje -a s; osmúk-niti -nem, osmúknjen -a -o, osmúk -a m

osnázíti -ím, osnážen -a -o, osnázhenost -i ž, osnázítev -tve ž; osnázévati -újem, osnázévanje -a s, osnázki -ov m mn.

óšne óšen [óšan] ž mn. del statev

osnováti -újem gl. snovati, osnóval in -vál -a -o, osnován -a

-o, osnovánost -i ž, osnovánje -a s, osnovátelj -a m, osnováteljica -e ž, osnoválen -lna -o [-ln-], osnoválec -lea [-dú-] m, osnoválka -e [-dú-] ž; osnóva -e ž, osnóven -vna -o, osnóvnost -i ž, osnóvnica -e ž; osnovíti -ím, osnóvil -íla -o, osnovljèn -éna -o, osnútek -tka m, osnávljati -am, osnávljanje -a s

+osobít -a -o poseben, +osobíto posebno, zlasti

osòj osója m osójna stran, osóje osój ž mn., osójen -jna -o od-sójen, osójina -e ž senčna, se-verna stran, osójnica -e ž, osójnik -a m, osójnat -a -o; ponekod osóje in osójen pomenita isto kakor prisojen (iz ob-sojen); gl. tudi odsoj

osolíti -ím, osóli -íte! osóлил -íla -o, osoljèn -éna -o: ~ račun, govor; osoljénka -e ž, osoljáj -a m = osólek -lka [-lk-] m ščepec soli, osólka -e [-lk-] ž slana voda, v kateri je bilo namočeno svinjsko meso

osónčiti -ím, osónčeje -a s sončni sistem

osoréj prisl. ob tem času: jutri ~, včera ~, lani ~

osóren -rna -o, osórnik -a m, osórnica -e ž, osórnež -a m, osórnost -i ž

osovrážiti -ím gl. sovražiti, osovrážen -a -o, osovráženost -i ž, osovráženec -nca m, osovráženka -e ž

óspice -ic mn. ž gl. osepnice

+ospóriti -ím, +osporávati -am pobiti, pobijati, nasprotovati, izpodbi(ja)ti, oporekati, tajiti, +osporávanje -a s izpodbijanje, oporekanje

osprédek -dka m fasada = osprédje -a s, osprédnji -a -e

osramotíti -ím, osramóti -íte! osramótil -íla -o, osramočèn

osřčiti

-ěna -o, osramočěnje -a s, osramotítev -tve ž, osrámje -a s *med. regio pudentialis*, osrámen -mna -o: ~e uši

osřčiti -im, osřčen -a -o, osřčenje -a s, osřčítev -tve ž; osřčeváti -újem, osřčevál -ála -o, osřčevánje -a s, osřčeválec -lca [-lc-] m, osřčeválka -e [-lk-] ž, osřčeje -a s *regio cardialis med.*, osřčenčna -o, osřčnik -a m *pericardium med.*

osřčiti -im, osřčen -a -o, osřčítev -tve ž; osřčeváti -újem, osřčevál -ála -o, osřčevánje -a s, osřčeválec -lca [-ál-] m, osřčeválka -e [-ál-] ž, osřčeválen -lna -o [-ln-]

osřrědek -dka m, osřrdje -a s, osřrdnji -a -e *centralen*, osřrditi -im, osřrěden -a -o: kolo ni dobro ~o *centrirano*

osředotčiti -im, osředotčěn -a -o
osrepěti -im, osrepěl -ěla -o, osrepělost -i ž

osřziti -im se: sneg se je osřzíl
Ossian [ósjan] -a m *os. i.*, Ossianov -a -o [ósjan-]

óst -í ž, ostí -í *mn.* ž: z ~mí ribe loviti; ostén -a -o: ~i kavljí; ósten -tna m, ostína -e ž, ostíti -im: ~ ribe; óstnat -a -o *koničast*, ostničar -ja m *neka povodna ptica*, óstno -a s *bodica, želo, trn*

ostarěti -im, ostarěl -ěla -o, ostarělost -i ž; ostarěti -am, ostarěran -a -o

ostáti ostánem, ostáni -íte! ostál -ála -o, *príd.* ostáli -a -o, ostánek -nka m, ostánček -čka m; ostájati -am *in -em*, ostájanje -a s, ostája -e ž, ostajališče -a s; ostalina -e ž, ostalínski -a -o

***ostáviti** -im *zapustili*, *ostávka -e ž *demisijsa, odstop*: + ~o podati *odstopiti*, biti +v ~i na *odstopu*

ostekleněti -im, ostekleněl -ěla -o, ostekléti -im, osteklěl -ěla -o, osteklenělost -i = osteklélost -i ž; oči so mu osteklenele = ostekléle; ostekleníti -im *glazirati*; osteklína -e ž [*povsod: -stak-*]

ostének -nka m *obloga ladijske stene, stranska stena*, osténje -a s: leseno ~

ostentativen -vna -o *posebno viden, kljubovalen, izzivalen, kričěč*
osteologija -e ž *nauk o kosteh.*
ostitis -a m *kostno vnetje*

óster óstra -ó *in óstro, mn. tudi ostrí* -é, *dol.* óstri -ega, *prim.* ostréjši -a -e, *prisl.* ostró, ostréje; óstrc -a m *bistrc (bister um)*. ostrina -e ž = óster -tra m = óstra -e ž; ostríca -e ž *ime ribam in rastlinam (vrsla trave)*, gora Ojstrica, ostróta -e ž, ostróst -i ž; ostriti -im, óstri -íte! ostríl -a -o, (po)ostrěn -ěna -o, ostrěnje -a s, ostrítev -tve ž, ostrílec -lca [-lc-] m *kdor ostrí*, ostrílka -e [-lk-] ž, ostrílen -lna -o [-ln-], ostrílo -a s, ostrívec -vca m *akut*

ostrakízem -zma m *ljudska sodba v starih Atenah*

ostráštiti -im: ~ koga, ostráští -íte! ostrášíl -íla -o, ostrášen -ěna -o, ostráštítev -tve ž, ostrášljív -íva -o

ostrěica -e ž *neka trava*
ostrěšek -ška m, ostrěšje -a s, ostrěšen -šna -o

ostřgati -am *in -žem gl.* strgati. ostřgan -a -o, ostřžek -žka m

ostriči -ížem *gl.* striči, ostrížen -a -o, ostríženec -nca m, ostríženka -e ž, ostrížek -žka m, ostrížine -ín ž *mn. vrsta volne*

ostriga -e ž *vrsta morskih školjk*, ostrigar -ja m *kdor ostrige nabira ali prodaja*, ostrigarica -e ž, ostrížišče -a s *gojišče ostrig*, ostrížnják -a m *sprava za ostrige*

ostrmėti -ím *gl.* strmeti, ostrmévati -am, ostrmévanje -a s, ostrmljiv -íva -o

ostrníca -e ž *gl.* ostrv

ostro- *v sestavi:* ostrokóten -tna -o, ostrolíst -a -o, ostrolístnica -e ž *božje drevce*, ostronòs -ósa -o, ostroòk -óka -o, ostropázen -zna -o, ostroplúta -e ž *vrsta ribe*, ostrorézen -zna -o, ostrorobàt -áta -o = ostroròb -óba -o, ostroròg -óga -o, ostrostrélen -lna -o [-ln-], ostrostrélec -lca [-lc-] *m*, ostrostrélski -a -o [-ls-]; ostroúmen -mna -o, ostroúmje -a s, ostroúmnost -i ž, ostrovíden -dna -o, ostrovídnost -i ž, ostrozòb -óba -o

ostròg -óga *m* vojaški tabor

ostróga -e ž, ostrogonósec -sca *m kdor ostroge nosi*, ostrógar -ja *m kdor ostroge dela*, ostróžen -žna -o, ostróžnica -e ž *bot.*, ostróžnik -a *m bot.*

ostrúgati -am, ostrúgan -a -o, *gl.* ostružiti

ostrúpiti -ím, ostrúpi -íte! ostrúpil -íla -o, ostrupljèn -èna -o, ostrupítev -tve ž; ostrúpljati -am, ostrúpljanje -a s, ostrupljévati -újem, ostrupljèval -ála -o, ostrupljèvanje -a s

ostrúžiti -ím, ostrúžen -a -o, ostrúž -a *m*, ostrúžek -žka *m*, ostrúži -i ž *mn.*, ostrúžina -e ž, ostrúžje -a s

ostrív -í ž *slog*, ostríva -e ž, ostr(v)-níca -e ž

ostúd -a *m* = ostúda -e ž, ostúden -dna -o, ostúdnèž -a *m* = ostúdnik -a *m*, ostúdnica -e ž, ostúdnost -i ž, ostúdití -ím, ostúden -a -o *in* ostújen -a -o, ostudljiv -íva -o

ostváriti -ím *realizirati:* ~ kako misel, ostvárjen -a -o, ostvárítev -tve ž, ostvárajati -am, ostvárjanje -a s

óstve óstev [óslaj] ž *mn.* ostí

osúmiti -ím: ~ koga česa, osúmljen -a -o, osúmljenec -nca *m*, osúmljenka -e ž, osúmljenje -a s, osúmítev -tve ž, osúm -a *m*, osúmljaj -a *m*, osúmek -mka *m kar sproži sum*; osúmljati -am, osúmljanje -a s

osúpniti -nem, osúpel [osúpaj] -pla -o, osúpnjen -a -o, osúplòst -i ž, osúpnjenost -i ž, osúpnjenje -a s, osupljiv -íva -o, osúpen -pna -o

osušiti -ím, osuši -íte! osušil -íla -o, osušèn -èna -o, osušítev -tve ž, osušèn -šna -o *nekoliko suh:* ~o vreme, leto, perilo; osušníca -e ž *pri strešnem odru spodnja greda, ležèca na zidu*; osušévati -újem, osušèval -ála -o, osušèvanje -a s, osušèvalen -lna -o [-ln-]: ~a dela

osúti ospém *in* osújem, ospi -íte! *in* osúj -te! osúl -úla -o, osút -a -o, osútje -a s, osútek -ika *m, gl. tudi* osípati

osvájati -am *gl.* osvojiti

osvaljkáti -ám, osvaljkál -ála -o, osvaljkán -a -o, osváljek -ljka *m svaljek: krompirjevi* ~i osvètiti -ím se, osvèščen -a -o, osvèšenost -i ž

*osvéta -e ž *maščevanje*, *osvétiti -ím se *maščevati se*, *osvétnik -a *m maščevalec*, *osvétljiv -a -o *maščevalen*

osvétiti -ím *gl.* svétiti

osvétje -a s *sistem svetlá*

osvetlíti -ím, osvétli *in* osvetlí -íte! osvetlíl -íla -o, osvetljèn -èna -o, osvetljènost -i ž, osvetlítev -tve ž; osvetljévati -újem, osvetljèval -ála -o, osvetljèvanje -a s, osvetljáva -e ž

osvěziti -ím (se), osvěžen -a -o, osvěžítev -tve ž, osvěženje -a s; osvěžévati -újem, osvěžèval -ála -o, osvěžèvanje -a s, osvěžilen -lna -o [-ln-], osvěžèvalen -lna -o [-ln-]

osvinjāti

osvinjāti -ám *gl.* svinjati, osvijnán -a -o
osvít -a *m* = osvítek -tka *m* svitanje
osvobodíti -ím, osvobodí -íte!
 osvobodil -ila -o, osvobožen -êna -o, osvoboženec -nca *m*, osvoboženka -e *ž*, osvobója -e *ž*, osvobodítev -tve *ž*, osvobodítelj -a *m*, osvobodíteljica -e *ž*, osvobodílen -lna -o [-ln-]:
 Osvobodilna frónta (OF), osvobóden -dna -o: ~o pismo; osvobójevatí -újem, osvobójevanje -a *s* = osvobájati -am, osvobájanje -a *s*
osvojíti -ím, osvóji -íte! osvójił -ila -o, osvójen -êna -o, osvójítev -tve *ž*, osvójenje -a *s*, osvójljiv -iva -o; osvójljivost -i *ž*; osvájati -am, osvájanje -a *s*, osvájalec -lca [-lc-] *m*, osvájalka -e [-lk-] *ž*, osvájalski -a -o [-ls-], osvájateľ -a *m*, osvájateľjica -e *ž*, osvájáč -a *m*, osvájalen -lna -o [-ln-], osvájálnost -i [-ln-] *ž*; osvójevatí -újem, osvójevanje -a *s*, osvójevalec -lca [-lc-] *m*, osvójevalen -lna -o [-ln-]
ošáben -bna -o, ošábnost -i *ž*, ošábněž -a *m* = ošábnik -a *m*, ošábnica -e *ž*
oščájati -jam *in* -jem se *obotavljati se*, oščájanje -a *s*
oščep oščépa *m* kopje
oščétiti -im *okrtáčiti*, oščéten -a -o
oščipati -am *in* -pljem, oščipávati -am, oščipec -pca *m* priprava za obiranje jabolk, obirač
oščrbati -am = oščrbiti -im: ~ skledo, *gl.* oškrbiti
ošémiti -im: ~ koga, ošémljen -a -o; ošemáriti -im, ošemárjen -a -o
ošíliti -im: svinčnik ~, ošíljen -a -o, ošíljenost -i *ž*
ošíniti -nem, ošínjen -a -o; ošínjati -am

oškóditi -im, oškódba -e *ž*, oškódovati -ujem koga *škodo narediti, toda*: odškódovati (se) *škodo popraviti*, oškódovan -a -o, oškódovanec -nca *m*, oškódovanka -e *ž*, oškódoválec -lca [-dy-] *m*
oškrábat -am, oškrában -a -o: ~ kruh *kruh z odrgnjeno skarjo*
oškrápniti -nem *otrđeti*: zemlja oškrápne, oškrápel -pla -o *skorjast*: ~a zemlja
oškrbíti -im, oškrbljen -a -o; oškrbati -am, oškrban -a -o
oškrľjiv -a -o *izbirčen pri jedi*
oškrñiti -nem, oškrñjen -a -o, oškrñevzati -am
oškrópniti -im, oškrópi -íte! oškrópil -ila -o, oškrópljen -êna -o, oškrópitev -tve *ž*
oškrťati -am *škrťaje oglodati, opraskati*
ošlátati -am *otipati*, ošlát -ata *m*; ošlátávati -am, ošlátávanje -a *s*; ošlatovátí -újem, ošlatoval -ála -o, ošlatovanje -a *s*
ošlják -a *m* *vrsta osata*
 *ošpételj -tlja *m* *oplétnik (kmetška ženska obleka)*
óšpice -ic *ž* *mn.* = óšpice *gl.* óšépnice, óšpičen -čna -o: ~i izpuščaj; óšpicast -a -o
 *ošpíciti -im *ošíliti, priostřiti*, *ošpičen -a -o *ošiljen, priostřen*
ostěti -éjem, ostěl -ela -o, ostět -a -o; ostévati -am, ostévanje -a *s*
ostvigniti -nem: ~ koga s šibo, ostvigati -am
ošvrkati -am: ~ koga, ošvrkniti -nem: ~ koga, ošvrknjen -a -o
otájati -am *in* -em: sonce je okna otájalo, otájek -jka *m* *odjuga*
otalítí -im se, otáli -íte! otálil -ila -o, otaljén -êna -o, otalina -e *ž* *ostanki v topilnicah*, otalítev -tve *ž*
otáva -e *ž*: otava -- vagana sprava; otávec -vca *m* = otávčič -a

m = otávek -vka *m* *trava tretje košnje (vnuka)*, otáven -vna -o: ~a košnja; otávišče -a *s* *travník po košnji otave*, otávnicá -e *ž* *neka rastlina*, otávnik -a *m* *mesec avgust*

otěči -em *gl.* teči, otékel otékla -o: ~a noga; oteklína -e *ž*, otók -óka *m*, oteklínast -a -o, otéklost -i *ž*; otékati -am, otékanje -a *s*

otěliti -ím se: krava še je otělila

otémati -am *in* -ljem *gl.* oteti

otemnėti -ím, otemněl -éla -o: zrcalo otemní, je otemnělo; otemnělost -i *ž*, otemnětev -tve *ž*, otemněnje -a *s*; otemněvati -am, otemněvanje -a *s*; otemniti -ím *temno napraviti gl.* temniti, otemněn -ěna -o, otemněvati -újem, otemněvanje -a *s* [*pozpad: -lám*]

otěnití -ím *oseněti*, otěnil -íla -o,

otěnjati -am *oseněvati*

otěpati -am *in* -pljem: ~ rž, žito, ~ orehe, ~ žgance, ~ z repom, z rokami; ~ se česa *ali* čemu (muh *ali* muham), ~ se z revšćino, s slovenšćino, otěpanje -a *s*, otěpáč -a *m* = otěpálník -a [-áy-] *m* *priprava za otepanje snopov*, otěpálnica -e [-áy-] *ž* *prekla za otepanje sadja*, otěp-épa *m*: ~ slame; otěpek -pka *m*, *nav. mn.* otěpki 1. *sadje, ki se otepe z drevesa*, 2. *dolgi oteпки suknje*, otěpine -ín *ž* *mn. omláćeno snopje*

otěpsti otěpem *gl.* tepsti, otěpěn -ěna -o, otěpnica -e *ž* *tepežni dan*

otěsati otěšem *gl.* tesati, otěsán -a -o, otěs -ěsa *m*; otěsánost -i *ž*, otěsek -ska *m*, otěsávati -am, otěsávanje -a *s*, otěsováti -újem, otěsovál -ála -o, otěsovánje -a *s*

otěti otměm: ~ koga česa (*re-šiti*), otmí -íte! otěl -a -o, otět

-a -o, otětje -a *s*, otěmati -am *in* -mljem, otěmanje -a *s*

otězati -am se *obotavljati se*

otežiti -ím, otěži -íte! otěžil -íla -o, otežěn -ěna -o, otežítev -tve *ž*, otežkóčiti -ím, otežkóćen -a -o, otežkóćati -am, otežkóćanje -a *s*

otínek -nka *m*, *nav. mn.* otínki *slabo sadje, ki pred zrelostjo popada z drevja*

otipati -am *in* -pljem, otipávati -am, otipávanje -a *s*, otípen -pna -o, otípnost -i *ž*, otíp -a *m*, otípoma *prisl.*, otípljiv -íva -o, otípljivost -i *ž*

otírati -am: solze si ~; otíranje -a *s*, otíráč -a *m* = otíráća -e *ž* *brisáća*, otíráló -a *s*, otírálník -a [-ín-] *m* *priprava za otíranje (v kopalšćih)*, otírálnica -e [-ín-] *ž* *prostor za otíranje (v kopalšćih)*, *gl. tudi otrěti otrěm* otísiniti -nem: obutev mu je nogo otísnila, otísňjen -a -o; otíščati -ím, otíščán -a -o, otíščánc -pca *m*, *gl. tudi obtíščati*; otíska -e *ž* *ali otisk -a m od obutve otíščano mesto, rana*

ótka -e *ž* (*pri plugu*), ótkati -am

ótmica -e *ž*

oto- (*ušesen*) *v sestavi*: otolít -a *m* *ušesni kamen*, otíatrija -e *ž*, otologíja -e *ž* *nauk o zdravljenju ušesnih bolezní*, otológ -a *m*, otolóški -a -o, otorinologíja -e *ž* *nauk o ušesnih in nosnih boleznih*, otorinolóški -a -o: ~a *klinika*; otorinológ -a *m*

otódi (tódí) *prisl. ravnokar*: ~ je bil tu, ~ je odšel

otóhel [-háj] -hla -o *soparen*, otóhlica -e *ž* *soparica*

otók otóka *m* *gl.* otěči

ótok otóka *m*, otóček -čka *m* = otóčec -čca *m*, otočán -ána *m* otočánka -e *ž*, otočánski -a -o, otóćen -čna -o, otóćje -a *s*.

otólči

otóčnat -a -o, otóški -a -o: ~a država, otóčič -a m
otólči -em gl. tolči, otólčen -a -o, otólkljaj -a m [povsod: -óu-]
Otomán -a m Turek, otománski -a -o; otomána -e ž zofa brez naslanjala
otopéti -ím top postati, otopèl -éla -o, otopélost -i ž; otopíti -ím: ~ koga ali kaj, otópi -íte! otópil -íla -o, otopljen -éna -o, otopítev -tve ž
otór -óra m: dno v otóre devati, gl. tudi utor; otóriti -im, otórjenje -a s, otórnik -a m orodje otórež prisl. osoréj: leto ~, lani ~ otórež prisl. zalórej: naša pšenica ni otórež (tako lepa) ko vaša, nistem otórež ne zmorem
otovoriti -im in otovóriti -im gl. natovoriti, otovorítev -tve ž, otovorjénost in otovórjenost -i ž
otóžen -žna -o, otóžnost -i ž, otóžnica -e ž pesem žalostinka
otrdéti -ím, otrdél -éla -o, otrdéllost -i ž, otrdek -dka m; otrfditi -im, otrfdil -íla -o, otrfjen -a -o, otrfdítev -tve ž
otrébíti -im (se) gl. trebiti, otrébljen -a -o, otrébek -bka m = otrébina -e ž = otréba -e ž; otrébljati -am = otrébljeváti -újem, otrébljanje -a s = otrébljevánje -a s
otrésati -am (se), otrésanje -a s, otrésti -em (se) gl. tresti, otrésen -a -o, otrés -ésa m, otrésine -ín ž mn. = otréski -ov m mn., otrésen -sna -o, otrésäv -áva -o, otrésávost -i ž
otréti otrém in otérem in otárem obrisati, otrí -íte in otéri -íte! otrí [-řu-] -ríla -o, otrí -ríta -o: ~ lan, gl. tudi otírati -am
otfniti -nem prikrajšati stenj sveči, toda: utfniti -nem ugasiti svečo, otrínek -nka m otrínjati -am, otrínjalo -a s, otrínjác -a m

otróbi -ov m mn.: otróbe vezati; otróben -bna -o, otróbnat -a -o, otróbnik -a m predal za otróbe, otróbov -a -o, otróbovec -vca m, otróbnjak -a m
otrók -óka m, pri otróku in otróku, mn. 1. otróci 2. otrók 5. pri otrócih 6. z otróki; otróčič -íča m, otróčiček -čka m, otróčè -éta m, otróčaj -a m, otróčarija -e ž, otróčariti -im po otróčje se vesti, otróčárjenje -a s; otróčen -čna -o z otroki oblagodarjen, otróčnica -e ž porodnica 6-8 tednov po porodu, otrokováti -újem bití otročnica, otróčji -a -e: po ~e se vesti; otróčjost -i ž, otróški -a -o: ~a obleka, ~i čevlji; otróščina -e ž, otróštvo -a s, otróčád -i ž
*otróv -óva m strup, *otróven -vna -o strupén, *otróvnik -a m ali *otróvnica -e ž kdor meša strupe, *otróvnost -i ž strupenost, *otrováti -újem zastrupiti, *otrovánje -a s zastrupljenje, *otrovánc -nca m zastrupljenec, *otrovánka -e ž zastrupljenka
otřpniťi -nem, otřpnjen -a -o = otřpel -pla -o, otřpnjenost -i ž = otřplost -i ž, otřpnjenje -a s, otřpnost -i ž
otujíti -ím pr. prenesti pravice na drugo osebo, otujítev -tve ž abalienáciija, otujítven -a -o [-lván-], gl. odtujiti
ótva -e ž divja rasa
otvésti otvézem (+otvéziti -im), otvézi -íte! otvézel -ézla -o, otvezèn -čna -o in otvézen -a -o
otvóriti -im odpreti, otvórlen -a -o; otvorítev -tve ž; otvárajati -am, otváranje -a s
out [áut] angl. prisl. šp. ven, zunanaj, outsider [áutsajder] -ja m postranec
ováciija -e ž, nav. mn. ováciije -ij glasno pozdravljanje, vzklikanje,

glasno priznavanje, odobravanje: napraviti, prirediti komu navdušene (dolgotrajne, pristrčne ipd.) ~e

ováditi -im, ovájen -a -o *in* ováden -a -o, ovádba -e *ž*, *rod. mn.* ovádb, ováden -dna -o: ~o pismo; ovadník -a *m* = ovadúh -a *m*, ovadúška -e *ž*, ovadníca -e *ž* = ovadúhinja -e *ž*, ovadníški -a -o = ovadúški -a -o, ovadúštvo -a *s*, ovadnína -e *ž*; ovájati -am, ovájanje -a *s*, ovájalec -lca [-le-] *m*, ovájalka -e [-lk-] *ž*, ovájálstvo -a [-ls-] *s*, ovájálski -a -o [-ls-]

oválen -lna -o [-ln-] *já:žast, óbel:* ~o lice; oválnost -i [-ln-] *ž*, ovál [-ál] -a *m* *ovalna skleda*

ovárij -a *m* *jajčnik, ovaríálen* -lna -o [-ln-] *med.*

ovbé ali óvbe *medm.*

óvca -e *ž* *s stalnim poud. in* ovcé óvci ovco *ild., mn.* ovcé ovác ovčam ovcé *pri* ovčáh *z* ovčámí, ovčica -e *ž*, ovčina -e *ž*, ovčetna -e *ž*, ovčevína -e *ž*, ovčák -a *m* *jarec*, ovčnják -a *m* = ovčják -a *m* *ovčja staja, vrsta psov;* óvčjak -a *m* *ovčje govno*, óvčji -a -e, ovčár -ja *m*, ovčarica -e *ž*, ovčárka -e *ž*, ovčárski -a -o, ovčárstvo -a *s*, ovčáriti -im, ovčárjenje -a *s*; ovčéréja -e *ž*

ovdovéti -im, ovdovél -éla -o, ovdovélost -i *ž*

ovédeti ovém (se), ovédel -a -o (+ovédla); ovédati -am (se), ovédba -e *ž*, ovédek -dka *m*

ovekovéčiti -im, ovekovéčen -a -o, ovekovéčenje -a *s*

óven óvna *m* *žival in* *orodje:* zabít kakor *z* ovnom; ovnič -íča *m*, ovniček -čka *m*, ovnár -ja *m* *pastir ovnov*, óvnov -a -o: ~a glava, zavít kakor ~ rog; ovnovína -e *ž*, óvnovski -a -o

ovénčati -am, ovénčan -a -o, ovénčanje -a *s*

ovéniti ovénem *gl.* veniti, ovénjen -a -o, ovénjenost -i *ž*, ovénlost -i *ž*, ovélost -i *ž*

overíti -im, overjén -a -o, overítev -tve *ž*, overóviti -im, overóvljen -a -o, overítev -tve *ž*, overovátelj -a *m*, overítelj -a *m*, overjati -am, overjanje -a *s*

óves óvsa *m*, óvsek óvska *m*, óvsén -a -o: ~ kruh, ~e pléve; óvsénast -a -o, óvsének -nka *m* *neko jabolko*, óvsenica -e *ž* *ovsena slama*, óvsenják -a *m*, óvsénka -e *ž* *neka hruška*, óvsika -e *ž* *trni oves*, óvsíšče -a *s*

oveséliti -im, oveséli -íte! ovesélil -íla -o, oveseljén -éna -o; oveseljévati -újem, oveseljévánje -a *s*

Ovídij -a *m* = Ovíd -a *m*, Ovídijev -a -o = Ovídov -a -o

ovínek -nka *m* (+*stranpotica*): brez ovínkov *naravnost*; ovínkoma *prisl.*, ovínkast -a -o, ovínčen -čna -o: ~a cesta; ovínkati -am *in* -čem, ovínkánje -a *s*, ovínkalica -e *ž* *pot v serpentinah*

ovírati -am, ovíranje -a *s*, ovíra -e *ž*, ovírálec -lca [-lc-] *m*, ovírálka -e [-lk-] *ž*, ovírálen -lna -o [-ln-], ovírek -rka *m*, ovíren -rna -o

ovíti -íjem *gl.* viti, ovít -a -o, ovítje -a *s*, ovítek -tka *m*; ovíjati -am, ovíjal -a -o *in* -ála -o, ovíjanje *in* -ánje -a *s*, ovíjáč -a *m*, ovíjáča -e *ž*, ovíjálen -lna -o [-ln-]: ~i bob, ~o zelenje; ovíjálka -e [-lk-] *ž*, ovíjáló -a *s*, ovíjálec -lca [-lc-] *m*, ovílnik -a [-ly-] *m*

ovlážiti -im, ovlážen -a -o, ovláženje -a *s*, ovlažítev -tve *ž*; ovlažévati -újem, ovlažévál -ála -o, ovlažévánje -a *s*

ovòj

ovòj ovòja *m*, ovòjček -čka *m*,
 ovòjen -jna -o, ovòjnica -e *ž*,
 ovojnina -e *ž* stroški za ovoj,
 ovòjka -e *ž* *gamaša
 ovràten -tna -o: ~a ruta; ovràt-
 nik -a *m*, ovràtnica -e *ž* kra-
 vata (+mašna)
 ovrèci ovížem *gl*, vreći, ovížen
 -a -o; ovrèci trditev, oporoko;
 ovížba -e *ž*, ovížen -žna -o:
 ~i spis; ovrgljiv -iva -o
 ovíšen -šna -o kar je ob vrhu:
 ~i kot; ovíšje -a *s* stebrni na-
 pušè
 ozádek -dka *m*, ozádje -a *s*
 ozáljšati -am, ozáljšan -a -o,
 ozáljšanje -a *s*, ozáljšek -ška
m, ozaljšava -e *ž*; ozaljševáti
 -ujem, ozaljševánje -a *s*, ozalj-
 ševálec -lca [-lè-] *m*
 ozára -e *ž*, *nav. mn.* ozáre, na
 ozárah; ozárice -ic *ž mn.*, ozár-
 ski -a -o
 ozáriti -im, ozárjen -a -o: ~
 obraz; ozárjati -am
 ozdráveti -im, ozdrávi -ite!
 ozdravél -éla -o: ~i bólnik;
 ozdravélost -i *ž*, ozdravénje -a
s, ozdravítev -tve *ž*; ozdráviti
 -im koga, ozdrávi -tel ozdrávil
 -a -o, ozdrávljen -a -o, ozdráv-
 ljenje -a *s*, ozdrávljenec -nca
m, ozdrávljenka -e *ž*, ozdrav-
 ljiv -iva -o, ozdravljivost -i *ž*,
 ozdráven -vna -o; ozdrávljati
 -am, ozdrávljanje *in* -ánje -a *s*
 ozébsti ozébem, ozébel -bla -o:
 prsti so mi ozébli, ozébli prsti;
 ozében -a -o, ozéba -e *ž*, ozé-
 bica -e *ž* = ozeblína -e *ž*, ozéb-
 lost -i *ž*, ozébek -bka *m*; ozé-
 bati -am, ozébanje -a *s*
 ózek ózka -o *in* ózkó -í -é, óžji
 -a -e, *prisl.* óže; óžiti -im (se)
 ozko delati, óženje -a *s*, óžina
 -e *ž*, óžinski -a -o, óžáva -e *ž*,
 óžkost -i *ž in* -óst -i *ž*
 ozelenéti -im, ozelenél -éla -o:
 drevo je ozelenélo, ~o drevo,

ozelenévati -am, ozelenévanje
 -a *s*; ozeleníti -ím, ozelení -ite!
 ozeleníl -íla -o: hrast spet oze-
 leníl sem ter tja bo veje; oze-
 lenjén. -éna -o
 ozémlje -a *s*, *rod. mn.* ozémelj
 [-mélj], ozémeljski -a -o [-mélj-]
 ozídje -a *s* obzídje
 ozím -a -o: ~o sadje, ~i lan;
 ozímec -mca *m*: ječmen ~;
 ozímek -mka *m* ozimna *rž*, doba
 od velike noči do sv. Jurija,
 ozímen -mna -o: ~a pšenica;
 ozímna *in* -ína -e *ž*, ozímica -e
ž 1. pozno zrela hruška, jabolko,
 2. neka riba, ozímka -e *ž* neko
 jabolko, ozímka -e *ž* krava, ki
 čez zimo ostane jalova, ozímnica
 -e *ž* neka hruška, rastlina,
 ozímnik -a *m* neko jabolko,
 ozímski -a -o, ozímščica -e *ž*
 neko jabolko, ozímščina -e *ž* sk.
 i, zimski sadeži; ozíméti -ím
 otrpíti, otrdéli, ozímováti -ujem
 ozír -a *m*: *z ozírom na kaj gledi
 na kaj, glede česa, ozíroma *prisl.*
 ali: danes ~ jutri, predsednik
 ~ njegov namestnik, knjiga ~
 brošura ali bolje, njihova vred-
 nost ~ nevrednost ali, ali bolje;
 ozírati -am se na kaj (+v ozir
 jemati), ozíranje -a *s*, ozírek
 -rka *m*, ozírálen -lna -o [-ln-]:
 ~i zaimek; ozírálnost -i [-ln-] *ž*
 Ozírís -a *m* staroegiptovski bog
 ozko -v sestavi: ozkogláv -áva -o,
 ozkoglávec -vca *m*, ozkosfén
 -čna -o, +ozkogrúden -dna -o
 iesnosrčen, ozkokríl [-íl] -a -o,
 ozkokrilec -lca [-lc-] *m*, ozko-
 list -a -o, ozkonós -ósa -o,
 ozkopásen -sna -o, ozkotíren
 -rna -o: ~a železnica; ozko-
 ústec -tca *m*
 ozlica -e *ž* = óže -a *s*
 ozmérjati -am: ~ koga, ozmér-
 jan -a -o, ozmérjanec -nca *m*,
 ozmérjanka -e *ž*

oznáčiti -im *karakterizirati*, oznáčen -a -o, označítev -tve ž, označba -e ž, *rod. mn.* oznáčb, oznáka -e ž; označeváti -újem, označevál -ála -o, označevánje -a s, označeválen -lna -o [-ln-]

oznániti in -íti -ánim *gl.* znaniti, oznánjen -a -o, oznánjénje -a s, oznánítev -tve ž, oznánilo -a s, oznánilen -lna -o [-ln-], oznánilnica -e [-ln-] ž *oznanilna knjiga*; oznánjati -am, oznánjanje -a s; oznánjeváti -újem (+oznanovati), oznánjevál -ála -o, oznánjevánje -a s, oznánjeválec -lca [-áú- in -lc-] m, oznánjeválka -e [-áú- in -lk-] ž, oznánjeválen -lna -o [-ln-]

oznojiiti -im (se), oznóji -íte! oznóžil -íla -o, oznóžen -éna -o, oznójttev -tve ž

ozóbáti ozóbljem *in* ozóbati -am *gl.* zobati: kosi: grozdje ~jo, ozobán -a -o *in* ozóban -o -o; ozóbek -bka m *ozóban* *grozd* = ozobína -e ž

ozóbcáti -am, ozóbcánje -a s
ozón -a m, ozonína -e ž, ozonizirati -am, ozonométer -tra m
ozráči -e -a s, ozráčen -čna -o
ozréti ozrém se, ozri -íte se! ozrl -íla -o, ozréti se na kaj, *gl.* tudi ozír

ozvézdje -a s, ozvézditi -im se: nebo se je ozvézdilo

óza -e ž = óze -a s, ožár -ja m, ožarica -e ž, ožárstvo -a s

ožágati -am *tu in tam zažagati*, ožágan -a -o: deska je vsa ~a
ožalostíiti -ím: ~ koga, se, ožalostíi -íte! ožalostíil -íla -o, ožalostíčen -éna -o

ožáríti -ím: ~ železo, ožáril -íla -o: sonce je hribe ~o, ožarjén -éna -o, ožarjénka -e ž *neko jabolko*, ožárjati -am, ožárjanje -a s, ožárek -rka m *ogorek*, *iskra*

ožéhtati -am: ~ kaj, koga

ožéjati -am: pot me je ožéjala
ožéniti ožénim *gl.* ženiti, ožénjen -a -o, oženítev -tve ž, ožénjenec -nca m, oženjenost -i ž

ožéti ožémem *in* ožámem, ožmí -íte! ožél -a -o, ožét -a -o, ožétek -tka m; ožémati -am, ožémanje -a s, ožémác -a m, ožémálo -a s *priprava za ožemanje*, ožémálen -lna -o [-ln-], ožémálnik -a [-ln-] m *ožemalo*, ožémálnica -e [-ln-] ž *stroj za ožemanje*, ožémálec -lca [-lc-] m, ožémálka -e [-lk-] ž, ožémek -mka m, ožémček -čka m *vrsta sira*, ožémnica -e ž *mečkalnica za grozdje*

ožgáti ožgém *gl.* žgati, ožgán -a -o, ožganína -e ž, ožgánec -nca m *kovaško oglje*, ožgánki -ov m *mn. skorja, ki se prime posode ob kuhanju žgancev*; ožága -e ž *peč za ožiganje loncev*; ožígati -am, ožíganje -a s, ožíg -a m; ožígalke -álk [-lk-] ž *mn. zool.*

ožígósati -am koga (kaj) ošíbati ožílje -a s *žljje*

oživéti -ím, oživél -éla -o, oživélost -i ž; oživíti -ím *in* oživíti oživím koga, oživí -íte! oživíl -íla -o, oživíljen -a -o *in* oživíljen -éna -o, oživíljenje -a s, oživíljenec -nca m, oživíljenka -e ž; oživíljiv -íva -o, oživívitev -tve ž; oživíljati -am, oživíljanje -a s, oživíljávec -vca m

*oživotvóriti -ím oživíti, uresníčiti, oživotvórlen -a -o; *oživotvártjati -am *uresníčevati*

ožmèk -éka m *del stiskalnice*, ožmíkati -am: perilo ~, *gl.* tudi ožeti ožmem

ožník -a m *bot.*

ožoltéti -ím [-óú-] žoll, rumen postati, ožoltél -éla -o, ožoltítiti -ím [-óú-], ožóltén -a -o

ožrélje

ožrélje -a s 1. kar je ob žrelu, 2. vizir: vitez je potegnil izpred obraza ožrélje
ožréti -ém, ožri -íte! ožfl -a -o, ožft -a -o, ožftost -i ž
ožúlití -im, ožúljen -a -o, ožúljenec -nca m, ožuljenína -e ž, ožúljek -ljka m

ožužnjáti -ám gl. žužnjáti
ožvéčiti -im, ožvéčen -a -o, ožvéček -čka m; ožvekováti -újem
ožveplíti -im, ožvépli -íte! ožvéplil -íla -o, ožvepljen -êna -o: ~ sod; ožvepláti -ám, ožveplāj -ájte! ožveplāl -ála -o, ožveplán -a -o (+ožvepljati)

P

p [pə ali pé] m neskl.: od velikega P dalje; z malim p krajšamo pára (denar), p. = páter: p. Hipolit

pa [nasl. ali pà] 1. vez. a) vezalni (brez vejice): oče pa mati; jaz pa ti pa on; tu pa tam; ne grem pa ne grem; ga ni pa ga ni od nikoder; b) protivni (z vejico): nimam veliko, pa le dam; vé, pa noče povedati; mi delamo, ti pa postopaš; lovili so ga, ujeli pa nè; dānes, nè pa jutri = dānes, pa nè jutri; prosim te, pa saj vem, da zaman; c) sklepalni (z vejico): vroče je, pa so se šli kopat; če ti ti več veš, pa ti povej; — 2. prisl. a) izraža ugovor: »Ne znaš« »Pa znam.« — »Ti si bil.« »Pa nisem bil.« — »Danes ga ne bo.« »Ali pà.« b) krepí druge veznike in prislave: to in pa nič; ena ali pa dve; pa vendar ne misliš zares; pa bi lè počakal; pa še tó povej; pa še kakó; ne dam, pa če se vse podêre; narêdi, pa naj rečejo. kar hočejo; dela, pa četudi (čeprav) po malo; tó pa tudi rečem, da te ne pogledam več; zdaj pa lè brž; c) krepí vpraš. z. in prisl.: kdó pa? (če ne tí); »Nekdo mi nagaja.« »Kdo pà?« Kám pà v takem? Kám pa? (če ne k nām): káj pa dela? kjé pa jè? 3. členek v nekat-

rih pritrđilnicah: kájpa, kakópa, kájpada

pa- v sestavi pomeni nekaj nepristnega, navideznega, zakrnellega, ponarejenega, približnega; ohrani večinoma svoj poudarek: pákróg, pákristál, páglavec itd.

páberek -rka m, paberkováti -újem, paberkúj -tel paberkovál -ála -o, paberkovánje -a s, paberkoválec -lca [-yc-] m, paberkováka -e [-yk-] ž, paberkoválski -a -o [-ls-], paberkoválen -lna -o [-ln-]

pacáti -ám, pacāj -ájte! pacál -ála -o, (s)pacán -a -o, pacánje -a s; pácka -e ž, packáč -a m, pacé -éta s in m, pacáč -a m, páckast -a -o, pácek -cka m

+pacáti -am močiti, namakati, barvati (tes); +pácánje -a s namakanje, barvanje; +páca -e ž: meso je v +~i v moku, v kvaši

pacíent -ênta m, paciéntka -e ž, paciéntski -a -o

pacificírati -am (po)miriti, zadovoljiti; pacificíranje -a s pomiritev, mirjénje, zadovoljitev; pacifikácija -e ž, pacifikácijski -a -o: ~a sredstva

Pacifik -a m Tíhi ocean, pacifiški -a -o: ~a plovba, Pacifiški ocean

pacifizem -zma m miroljubnost, sanje o večnem miru med narodi in ljudmi: pacifist -a m

kdor véruje v tak mir, pacifi-
stičen -čna -o

páč *prisl. 1. zatrjuje nasprotno*
nikalnici: ne óče, páč pa máti;
ne dánes, páč pa včera; nič
ne déla, páč pa jé; »Ni zdrav.«
— »Páč, zdrav je, le truden.«
»Me nisi vesela, kajne?« —
»Páč, páč, saj sem te čakala.«
Vse že spi, páč, tam še nekdo
bedí. — 2. krepí pritrđilnico, ni-
kalnico ali vprašalnico: pač rés,
pač gotovo, pač nê, kdó pač?
kjé pač? kám pač? kdáj pač?
— 3. razlaga: je páč prijetno,
je páč hudó, je páč trđo tako
delo, je páč rad šel; kaznovan
je bil, je páč nagajal; je páč
vojska, je páč križ z njim, páč
ni vedel, páč ni drugače, páč
ne zna; — 4. poudarja: páč je
prijetno, páč je hudó, páč je
trđo tako delo, páč je rad šel,
páč je nagajal.

pačiti *pačim (se), pači -tel pačil*
-a -o in -ila -o, (s)pačen -a -o,
pačenje -a s; pačitev -tve ž,
pačilen -lna -o [-ln-], pačilnost
-i [-ln-] ž, pačilec -lca [-lc-] m,
pačilka -e [-lk-] ž, pačilski -a
-o [-ls-]; pačitelj -a m, pači-
teljica -e ž, pačiteljski -a -o;
pačljiv -íva -o, pačljivost -i ž,
pačilnica -e [-ln-] ž, pačúh -a
m zaničlj.

Pád *-a m l. i. ital. reke (Po), pád-*
ski -a -o, Pádska nižina

pád *páda m: prosti ~; pádec*
-dca m, pádav -a -o, pádavica
-e ž božjást, pádavičen -čna -o
božjásten, pádavec -vca m bož-
jástnik, pádavka -e ž božjást-
nica, padavína -e ž meteorol.,
páden -dna -o, pádnost -i ž,
padljiv -íva -o, padljivost -i ž;
pádalice -e ž loputník

***pádar** *-ja m mazač, *pádarica -e*
*ž mazačka, *pádarški -a -o ma-*
*zaški, *pádarstvo -a s mazaštvo*

pádati *-am, pádanje -a s, padálec*
-lca [-le-] m, padálka -e [-lk-]
ž, padálski -a -o [-ls-], padálo
-a s, padálce -a [-lc-] s, padá-
len -lna -o [-ln-], padálnost -i
*[-ln-] ž; *pádati v óči bósti,*
bíti v óči; ljudje so pádali ko
muhe mrti; zvezde pádajo se
utrinjajo; voda, dež, sneg pada;
glas pada, padajoči poudarek
slovn.; gl. tudi pásti pádem

pado *-v sestavi: *padobrán -ána*
m padalo, +~bránski -a -o pa-
dalen; padómér -a m, ~mérski
-a -o, ~mérstvo -a s

Pádova *-e ž l. i. ital. mesta, pá-*
dovski -a -o: ~a univerza; Pa-
dován -a m, Padováncia -e ž,
padovánski -a -o: sv. Anton
Padovánski; padován -a m pá-
dovsko platno

Paganíni *-ja m os. i. violinista,*
Paganínijev -a -o

pagát *-a m karta pri taroku: na-*
rediti ~a, ujeti ~a; pagát úl-
timo m neskl.: ni naredil pagát
último, s pagát último je kon-
čal; s pagátom je končal

página *-e ž stran (v knjigi), pa-*
ginirati -am zaznamovati strani
(v knjigi, v rokopisu ipd.), pagin-
niranje -a s, paginácija -e ž

páglav *-a -o, páglavec -vca m,*
páglavka -e ž, páglavski -a -o.
páglavstvo -a s, páglavček
-čka m

pagóda *-e ž budistično svetišče,*
pagóden -dna -o: ~a streha

págrózd *-grózda m nepraví grozd,*
vrsta cvetov, págrózden -dna -o,
págrózdast -a -o

páhati *-am, páhanje -a s, pahálo*
-a s, pahálce -a [-lc-] s, páha-
lica -e ž = páhavka -e ž; pa-
hálnik -a [-dú-] m, paháč -a m

pahljáti *-ám, pahljáj -ájte! pahl-*
ljál -ála -o, pahljánje -a s,
pahljáv -áva -o, pahljávka -e
ž, pahljáč -a m, pahljáca -e ž

pahníti

pahníti páhnem, pahní -íte! in páhni -te! pahníl -íla -o in páhníl -a -o, páhnjen -a -o, páhnjenec -nca *m* *prismójenec, zmédenec, tepec*; páhnjenka -e ž; páhnjenost -i ž, páh páha *m* *sunek, zapáh [nepoud. povesod pah- in päh-]*

páhovka -e ž *bot.*: na njivi raste pahovka, po hiši skače lakota **pajác** -a *m* 1. *možic*, 2. *delovna obleka (hlače skupaj s telovnikom), žaba*; pajácov -a -o, pajácast -a -o, pajácek -čka *m* **pájčevina** -e ž, pájčina -e ž, pájčinat -a -o, pájčevnat -a -o, pájčínast -a -o, pájčevinast -a -o, pájčeven -vna -o: ~a nitka, pájčevnica -e ž

pajčolán -a *m* *tančica, koprena*; pajčolánski -a -o, pajčolánast -a -o

pajdáš -a *m*, pajdašica -e ž, pajdášiti -im (se) s kom, pajdášenje -a *s*, pajdáški -a -o, pajdáštvo -a *s*, pajdašija -e ž

pájek -jka *m*, pájkov -a -o in pájčji -a -e, pájček -čka *m*, pájkec -kca *m*; pájkovec -vca *m*; družina ~ev *zool.*

pak [*nasl.*] *prisl. nasprotja = prot. pa*: to pak ti povem; kájpak, kakópak, ámpak

pakedráti -ám, pakedrāj -ájte! pakedrál -ála -o, (s)pakedrán -a -o, pakedránje -a *s*; pakedráč -a *m*, pakedrálo -a *s* *zanělj.*, pakedrāv -áva -o, pakedrávec -vca *m*, pakedrávka -e ž, pakedrávski -a -o [*povesod: -kad-*]

pakét -a *m* *zavitek, zavoje, pošiljka*; pakéten -tna -o: ~i oddelek na pošti; paketírati -am *spravljati, zlagati v zavoje, zavitek, škallo, zaboj*: ~ obleko, jedila, sadje, cigarete, knjige *itd.*; paketíranje -a *s*, pakétič -a *m*, pakétek -tka *m*; pakírati

-am *omotavati*, pakíranje -a *s*; pákeljč -a [-kálj-] *m*: ~ tobaka; pákeljček -čka [-kálj-] *m*: ~ tobaka; *v drugih zvezah* +pákelje in +pákeljček *zavitek, zavoječek, škallica ipd.*

pákfón -a *m* *kovinska zmes z bakrom*, pákfónski -a -o: ~e lastnosti; pákfónast -a -o *iz pakfona*: ~e plošče

paklèn -éna *m* *vrsta javora*, paklénov -a -o, *gl. tudi* maklèn **pákobúl** [-úl] -a *m* *vrsta cvetov*, *nepravi kobúl*; pákobúlast -a -o, pákobúlen -lna -o [-ln-], pákobúlnica -e [-ln-] ž, pákobúlniški -a -o [-ln-]

pákovína -e ž *metaloid*, pákovínski -a -o

pákrístál [-ál] -a *m* *nepravi kristal*, pákrístálen -lna -o [-ln-]

pákróg -a *m* *elipsa*, *nepravi krog*; pákróžen -žna -o

pákrógla -e ž *elipsasta krogla*, pákróglast -a -o: ~a oblika Zemlje

pákt -a *m* *pogodba*: skleniti ~ s kom; *paktírati -am *pogajati se, sklepati zvezo, družiti se*; *paktíranje -a *s zavezovanje, pogájanje, vezanje*; paktánt -a *m* *pogodbenik, zaveznik*

pál [pál] -a *m* in pál -í ž *blato*, pálen -lna -o [-ln-]; palíti -ím: ploha travnike palí (*bláti*); páli -íte! palíl -a -o, paljénje -a *s blatenje*

pála -e ž *odebelina na niti*, pálast -a -o: ~a nit, preja

pála -e ž *liturg. kvadraten platnén pokrovček za na kelih*

paláča -e ž, paláčen -čna -o: ~o stopnišče, ~a revolucija

paláčinka -e ž *vrsta močnate jedi*

paladín -a *m* *gl. palatín*

Pálas in **Pálada** -de ž *mit.*, Pálas *Aténa stgrš. boginja modrosti in umetnosti*; Páladin -a -o: ~o svetišče; paládij -a *m* *podoba*

- Pálade, obrambna, zavetna po-
doba, varstvo*
- palatál** [-ál] -a m *slovn. trdo-
nebnik, palatálen -lna -o [-ln-]
trdoneben*: ~i izgovor; palata-
lizirati -am *izgovarjati glas v
območju trdega neba*; palatali-
ziranje -a s, palatalizacija -e ž
- palatín** -a m *dvorjan, volilni grof
v srednjem veku; tudi paladín
-a m, palatínski -a -o*: ~i zbor,
palatínát -a m, palatínstvo -a s
časť volilnega grofa
- pálček** -čka [-lě-] m, pálčkov -a -o
pálec -lca [-áyc-] m, pálčen -čna
-o [-áyc-]: ~a mera, ~o kolo;
pálčnik -a m = pálčnjak -a m
[-áyc-], pálček -čka m [-áyc-]
- paleo-** v sestavi (grš. staro-): pa-
leografija -e ž *staropisemstvo,
nauk o starih pisavah*; ~gráf -a
m, ~gráfinja -e ž, ~gráfski -a
-o; paleolítik -a m *stara kamena
doba*, ~lítiski -a -o; paleontolo-
gija -e ž *nauk o okameninah*,
~ntológ -a m, ~ntolóški -a -o;
paleozóik -a m *staro geološko
obdobje*, ~zóičen -čna -o in pa-
leozójski -a -o; paleozoologija
-e ž *nauk o praživalstvu*, ~zool-
ológ -a m, ~zoolóški -a -o
- Palërmo** -ma m l. i. ital. mesta,
palërmski -a -o: ~o vino
- Palestína** -e ž kr. i., palestínski
-a -o, Palestínec -nca m, Pale-
stínka -e ž
- Palestrína** -a in -e m os. i. skla-
datelja, Palestrínov -a -o: ~e
skladbe; palestrínovski -a -o:
~i slog, način
- paléta** -e ž *slikarska deščica za
barve*, paléten -tna -o
- pálež** gl. páliiti
- páli** -ja m *sveti staroindijski jezik
in zapisi v tem jeziku*
- pálica** -e ž, páličica -e ž, pálika
-e ž, pálička -e ž, páličast -a -o:
~i fižol; páličnik -a m, páličje
- a s = páličevje -a s, páličíiti
-im, páličenje -a s
- pálij** -a m *starogrška vrhnja halja,
del nadškofovskega ornata*
- pálik** -a m *popačen lik*
- palim-** in **palin-** v sestavi (zopet):
palimpsést -a m *vrsta rokopisov
(na zbrisanik listih)*; palimpsé-
sten -tna -o; palingenéza -e ž
zopetno rojstvo, prerod
- palindróm** -a m *beseda, ki se na-
prej in nazaj enako bere, n. pr.:
ata, rakar ipd.*; palindrómski
-a -o
- palisáda** -e ž *ohlodje, ograja iz pri-
ostrénih kolov*; palisáden -dna -o
- pálist** -a m *stranski, okrnei list*;
pálisten -tna -o
- páliiti** -im, pálii -te! páliil -íla -o,
páljen -a -o, páljenje -a s, pá-
ljenec -nca m *paljeni jetmen*,
páljenka -e ž *žganje*, paljenína
-e ž; páli [pál] -a m: duh po
~u; pálež -a m: ~ na grozdju;
páležina -e ž *kar palimo*, palil-
nica -e [-ln-] ž, pálilo -a s,
pállen -lna -o [-ln-], pálišče
-a s, pálivec -vca m, pálivka -e
ž; pálivo -a s, pálina -e ž
- pálma** -e ž, pálmov -a -o: ~e
veje, ~o drevo; pálmast -a -o;
pálmovec -vca m bot., pálmovje
-a s, pálmovina -e ž, pálmovnik
-a m vrt s palmami [povsod:
-lm-]
- palpitácia** -e ž *ultrip, bitje žile,
srca*; palpitirati -am *biti, utri-
pati, tolči, udarjati (o žili, srcu,
pulzu)*; palpitiranje -a s [po-
vsod: -lp-]
- páluba** -e ž, páluben -bna -o, pá-
lubje -a s
- palúd** -a m l. naplavina, 2. bičje;
palúdje -a s, palúdnica -e ž bot.
- pámet** -i ž: zdrava pámet, pameti
(po)grešati, po pámeti ravnati
(živetí), na pámet znati, pri
pámeti biti, v pámet vzeti ome-
niti kaj, spomniti na kaj, po mo-

pámetiti

- ji pámeti, ob pámet priti (biti), s pametjo se srečati, spreti, navzkriž priti; pámeten -tna -o, pámetnost -i ž
- pámetiti** -im *pomniti, spominjati se*: odkar svet pámeti; pámetenje -a s *pomnjenje* (+pámtiti -im, +pámtenje *ali* +pámčenje -a s); pámetovati -ujem, pámetovanje -a s: odkar ljudje pámetujejo; *pamtivék -a m: *od pamtivéka *kar pomnijo*
- pámetiva** -e ž, pámetivar -ja m, pámetivarica -e ž, pámetivarski -a -o; pámetka -e ž; pámetljiv -a -o, pámetljivost -i ž; pámetnik -a m
- pamflét** -a m *sramotilni spis*, pamfléten -tna -o, pamfletist -a m, pamfletistka -e ž
- Pán** -a m *mit. os. i., bog gozdov, rastlinstva in pastirjev*; pánski -a -o
- pan-** v sestavi (*vse*): Panamèrika -e ž *vsa Amerika kot celota*, panamèriški -a -o: ~o gibanje; Panevrópa -e ž, panevrópski -a -o; pangermánstvo -a s, pangermánski -a -o, pangermán -a m; panóptikum -a m *razstavnica za vse*, panoráma -e ž *razgled na vse strani, vrsta gledališč*; panslavizem -zma m, panslavist -a m, panslavističen -čna -o, panslovánski -a -o, panslovánstvo -a s, panslován -a m; panteizem -zma m *vera, da sta svet in Bog eno bitje*, panteist -a m, panteistka -e ž, panteističen -čna -o; Pánteon -a m *grško svetišče v Atenah*, Panthéon -a [*panteón*] m *cerkev in muzej v Parizu z grobnicami najslavnejših mož*; pánteon -a m *svetišča bogov nasploh*
- Pánama** -e ž *kr. i.*, pánama -e ž *blago*, pánamski -a -o: ~i klobuk, Pánamska ožina, Pánamski prekop (+Pánama-kanal)
- ali* +Pánama kanal); Pánamec -mca m, Pánamka -e ž
- +pánati** -am koga (kaj) *zagovoriti, zagovarjati, uréti, uróčiti, zaročiti, začarati, ustaviti, ustavljati, ukrotiti, premagati*: ~ gada, ogenj, bolezen, vodo, točo, zver, besnost, zastrupljenje *itd.*
- pandékte** -ékt ž *mn. zbirka pravnih določb iz starih rimskih zakonikov, del rimskega prava*
- pandúr** -ja m *ogrski vojak, slep privrženec (človeka, stranke, organizacije), hlapec*; pandúrski -a -o *suženjski, hlapčevski, pregnano vdan*
- panegírik** -a m *slavospev, hvalospev*; panegiričen -čna -o
- pánika** -e ž *brezglavost, zmešnjava, nenaden strah, prepláh*; páničen -čna -o *nenaden, brezgláv*: ~ strah, ~ beg, ~a osuplost
- pánj** -a in panjú m, *mn. pánji -ev itd. s panjmi*; panjáč -a m, pánjev -a -o: ~a končnica, ~úlj; panjéve -a s, panjič -iča m, pánjast -a -o
- Pankrácij** -a m *os. i.*, Pankrácijev -a -o, Pankrác -a m, Pankrácov -a -o
- pánoga** -e ž *veja, stroka, področje*; pánoĝa -e ž *navidezna noga, okrnela noga*; pánožica -e ž, pánožen -žna -o
- Panónija** -e ž, panónski -a -o: ~a država, ~i knez, Panónska nížina; Panóneč -nca m, Panónka -e ž
- pánter** -ja m *zool.*, pánterjev -a -o, pánterica -e ž, pánterski -a -o
- pantomíma** -e ž *igra s kretnjami brez besed*, pantomímičen -čna -o, pantomímika -e ž (*nauk*)
- pàòbla** -e ž *pàkrògla, krogli podobno telo*, pàčbel [-baj] -bla -o *nepravilno óbel*
- pápa** -e ž *otr. jed.*, pápati -am, pápanje -a s; pápca -e ž, pápcati -am *vse otr.*

papá -ána *m otr.*, papánov -a -o
pápež -a *m*, pápežev -a -o, pá-
 peški -a -o, pápeštvo -a *s*; pá-
 pežnik -a *m*, pápežnica -e *ž*,
 pápežinja -e *ž*, pápežniški -a
 -o, pápežništvo -a *s*; pápežev-
 vca *m*, pápeževka -e *ž*, pápe-
 ževski -a -o; papeževáti -újem,
 papežúj -tel papeževál -ála -o,
 papeževánje -a *s*; *gl.* papizem
papíga -e *ž zool.*, papížji -a -e,
 papígin -a -o; papagáj -a *m*,
 papagájev -a -o, papagájski -a
 -o, papagájstvo -a *s brezglavo*
posnemanje
Papin -a [*papén -a*] *m os. i. franc.*
fiz., Papinov -a -o: ~ lonec
papir -ja *m*, papíren -rna -o: ~a
 industrija; papírček -čka *m*;
 papírnat -a -o: ~a škatla; pa-
 pírnica -e *ž*, papírničen -čna -o,
 papírniški -a -o, papírničar -ja
m, papírničarka -e *ž*, papírni-
 čarski -a -o; papirográf -a *m*
priprava za razmnoževanje; papí-
 rec -rca *m risani vzorec za čipke*
pápirus -a *m rastlina, ki so iz nje*
delali v starem Egiptu papir;
 pápirusov -a -o: ~ zvitek
papizem -zma *m*, papist -a *m*,
 papistka -e *ž*, papističen -čna
 -o, papístovski -a -o; papínc-
 nca *m*, papínski -a -o
páprika -e *ž*, páprikov -a -o: ~a
 omáka; papricírati -am, papri-
 círan -a -o, papricíranje -a *s*
pár -a *m dvojica*: lep ~, ~ volov,
 čevljev, rokavic; imeti pár, biti
 za pár komu, *iti v pár s kom
 (čim) *soglašati, izpopolnjevati se*;
 ni mu pára *enakega, podobnega*;
 ni (mu) pár *ne soglaša, ne uje-*
ma se; párček -čka *m*, páren
 -rna -o: ta čevlja nista ~a
 nista pár; pároma *prisl. v parih*:
 šli so ~; *gl. tudi páriti*
 *pár *prisl. mere nekaj, nekoliko*:
 ~ dni, ~ ur, ~ zrn, ~ knjig;
 peljal se je s párom kónj je

nekaj drugega kakor: peljal se
 je s *pár kónji; zaradi pára
 čevljev se ne bova tožila; za-
 radi *pár čevljev ga je tožil;
 začela se je tožba s *pár pest-
 mi sená, končala s párom volov
pára -e *ž*, páren -rna -o: ~i ko-
 tel; párnica -e *ž*, párník -a *m*.
 párníški -a -o: ~o moštvo; pa-
 rovnják -a *m čeber za purjenje*;
gl. tudi paro-
pára -e *ž denarna enota*: pet pár,
 50 pár (+pára), *krat. p*
parábola -e *ž mat. vrsta krivulje,*
lit. prilika, prispodoba; parábol-
 ski -a -o [-ls-], parábolen -lna
 -o [-ln-]: ~a enáčba, ~a obli-
 ka; *lit. parabolíčen -čna -o: ~o*
izražanje; parabolíka -e ž
paráda -e *ž slovesni obhod*, pará-
 den -dna -o: ~a obleka, ~i
 nastop; paradíráti -am *nastopati*
v paradi, paradíranje -a *s*
paradígma -e *ž slovn. vzorec, zgled*;
mn. paradígme -gem [-gəm]
 -gmam *ali* paradígmata -at *s*;
 paradígemski -a -o [-gəm-] =
 paradígmátičen -čna -o
paradíž -a *m raj*, paradížen -žna
 -o *rajski*; paradížnik -a *m*, pa-
 radížnikov -a -o: ~a juha,
 omaka
paradóks -a *m na videz brezglava,*
nesmiselna trditev, nepričakovana,
osupna misel (stilna posebnost): govori v samih para-
 dóksih; paradóksen -ksna -o
nesmiseln, osupen, nepričakovan,
presenelljiv; paradóksnost -i *ž*
paráfa -e *ž značka za ime, podpis*
z značko, žig z značko; para-
 fírati -am *podpisati, parafíranje*
 -a *s*
parafazíja -e *ž govorna molnja*
parafín -a *m vosku podobna, v*
vodi netopljiva snov; parafínski
 -a -o: ~a sveča
parafraza -e *ž opis, razlaga z dru-*
gimi besedami; parafrazírati -am

paragraf

- opisati, razlagati*; parafraziranje -a s, parafrašt -a m, parafraštichen -čna -o
- paragraf** -a m člen, odstavek, oddelek, znak š: § 5 [paragraf pét]; paragrafar -ja m pikolovec, pretirano nalačen človek, kdor sodi vse le po predpisih; paragrafarski -a -o
- Paragváj** -a m l. i. države; paragvájski -a -o, Paragvájec -jca m, Paragvájka -e ž
- paralákxa** -e ž fiz., astr., paralák-tičen -čna -o
- paraléla** -e ž mat. vzporednica, paralélen -lna -o [-ln-] vzporeden, paralélka -e [-lk-] ž vzporednica v šoli, vzporedni razred; paralélnost -i [-ln-] ž, paralelizirati -am vzporediti, vzporejati; paraleliziranje -a s, paralelizem -zma m vzporedje; paralelogram -a m geom., paralelográmski -a -o, paralelepiped -a m geom., paralelepipedov -a -o
- paralíza** -e ž ohromelost, razkroj; paralítichen -čna -o, paralítik -a m, paralítikinja -e ž; paralizirati -am hromiti, preprečiti, onemogočiti učinek; paraliziran -a -o, paraliziranje -a s
- paralogíja** -e ž nesmisel, paralogizem -zma m napačen sklep, prevara; paralogístichen -čna -o
- paramént** -énta m, nav. v mn. paraménti -ov m cerkvena liturgična obleka, cerkvena oprava
- parámeter** -tra m mat., min., elektroteh., parámetrski -a -o
- paramítija** -e ž vrsta poučnih, ganljivih zgodb, paramítichen -čna -o
- paranója** -e ž vrsta duševne bolezni, paranójski -a -o = paranóichen -čna -o, paranóik -a m
- parapsihológija** -e ž veda o okultnih pojavih, parapsihológ -a m, parapsiholóški -a -o
- paratákxa** -e ž priredje, paraták-tičen -čna -o prireden
- páratí** -am: ~ obleko, trebuh; páranje -a s: ~ obleke, ~ telesa; parálen -lna -o [-ln-]: ~i nožiček = parálo -a s, parálnica -e [-ln-] ž
- paratífus** -a m tifusu podobna bolezen, paratífózen -zna -o: ~i bacil
- parazít** -a m bot. zajedavec; pri-sklednik, parazitka -e ž zajedavka, parazitski -a -o zajedavski, parazitstvo -a s, parazitáren -rna -o: ~a obolelost
- parcéla** -e ž kos posestva, zemljišča; parcélski -a -o [-ls-]: ~i donos; parcélen -lna -o [-ln-]: ~e mejé; parcelirati -am razkosati zemljo, parceliranje -a s, parcelácija -e ž
- párd párdá** m pánter zool., párdov -a -o, párdovina -e ž párdova kožuhovina
- *pardón** -a m oprostitev, oprošténje, odpušćanje, prizanašanje: ⁺brez pardona brez usmiljenja, prizanašanja, neusmiljeno; kot medm.: ~ oprostite! *pardonirati -am koga komu prizanašati, spregledati, *pardoniranje -a s
- parenéza** -e ž spodbuda, navduševanje, opomin; parenétichen -čna -o: ~i govor, parenétik -a m kdor rad navdušuje
- parentéza** -e ž vmesni stavek, oklepaj, parentétichen -čna -o
- paréti** -ím: voda parí se spreminja v paro, pári -fte! parél -éla -o, parénje -a s, gl. tudi pariti
- par excellence** [parekseláns] prisl. izraz (franc.) odlično, v pravem, najboljšem pomenu besede
- parfúm** -a m vonj, vonjava, dišava, parfúmov -a -o: ~ duh; parfúmski -a -o: ~a stekleničica; parfumirati -am dišáviti, parfumiranje -a -o odišávljen, parfumiranje -a s dišávljenje, par-

fúmar -ja *m* dišávar, parfúmarica -e *ž* dišávarica, parfume-rija -e *ž*

pária -a *in* -e *m* pripadnik zelo nizke kaste v Indiji, suženj, brezpraven človek

+parirati -am odbiti, odbijati, pre-streči, zavriniti, ubogati; *pari-ranje -a *s*

Páris -a *m* trojanski junak, Páris-ov -a -o

parisilaba -e *ž* slovn. enakozlož-nica, parisilábičen -čna -o enako-zložen

paritéta -e *ž* enakost, enakoprav-nost; paritéten -tna -o enako upravičen, enakopraven; al pári prisl. (ital.) enako za enako: zam-enjati ~

páriti -im (se): voda se pári na soncu, perilo párimo z vrelo vodó, trava se pári na kupu, sod párimo s kropom; párjenje -a *s*, párnja -e *ž* (+*žehta*), pá-rílo -a *s* (+*žéhtanje*), parílnik -a [-*lyŋ-*] *m*, parílnica -e [-*lyŋ-*] *ž*, párnjenik -a *m*, párnjenec -nca *m*

páriti -im (se) družiti (se) v par, posebno pri živalih in rastlinah, tudi križati (se); párjenje -a *s*, parítev -tve *ž*, parítven -tvena -o [-*tvən-*]

Pariz -a *m*, pariški -a -o, Parizàn -ána *m*, Parizánka -e *ž*

parizar -ja *m* močno okovan lo-vorni voz (izza franc. okupacije pri nas), parizarski -a -o: ~i voz

párk -a *m* obsežen vrtni nasad, (v prometu) prostor za spravljá-nje voz; vózni ~, avtomobilski ~, železniški ~; párkoven -vna -o: ~i prostor; parkírati -am, parkíranje -a *s*

Párka -e *ž* mit. boginja rojstva, párke párk *mn.* *ž* rojenice, so-jenje

párkelj -klja *in* -keljna [-*kəlj-*] *m* hudič v Miklavževem sprem-

stvu; párkļjev -a -o: ~ koš, ~i rogoví, ~a veriga

párkelj -klja *m*, párkeljŋ -a -o [-*kəlj-*]: ~a kúga = párkļjev-ka -e *ž*, párkeljŋski -a -o [-*kəlj-*], párkeljč -a [-*kəlj-*] *m*, párkelj-ček -čka [-*kəlj-*] *m*; párkļjar -ja *m*, párkļjarski -a -o, párk-ļjast -a -o, párkļjāt -áta -o; párkļjāti -ám, párkļjāj -ájte! párkļjāl -ála -o, párkļjánje -a *s*

parkét -a *m* iz trdih deščic zložen pód, parkéten -tna -o: ~a tla; parketírati -am polagati parkét, zlagati deščice v pód; parketi-ranje -a *s*, parkétar -ja *m* kdor poklada parket

parlamént -éŋta *m* državni zbor, skupščina; parlamentáren -rna -o: ~a večina, vlada; parla-mentarizem -zma *m* vladanje s parlamentom, parlamentárec -rea *m*, parlamentárka -e *ž* pos-lanec, poslanka, posrednik, po-srednica, zastopnik, zastopnica v parlamentu; parlamentáristi -a -o: ~e ugodnosti, dnevnice; parlamentírati -am pogajati se, razgovarjati se; parlamentíranje -a *s* dogovarjanje, pogajanje

parlográf -a *m* narekoválo, pri-prava za zapisovanje besedila, da ga potem sama narekuje v pisalni stroj; parlográfski -a -o

Párma (Viktor) -a *in* -e *m* os. i. skladatelja, Pármov -a -o: ~e skládbe; pármovski -a -o

Párma -e *ž* kr. i. ital. pokrajine, pármski -a -o: Pármŋska kartuzíja; parmezán -a *m* vrsta sira (iz Parme), parmezánŋski -a -o: ~a izdelava sira

parména -e *ž* vrsta jabolka

Parnás -a *m* gora v Grčiji, domo-vina muz: iti na Parnas posve-titi se pesništvu; parnáški -a -o; imena lit. strujam in družbam: Parnás -a *m* naslov glasila franc. pesnikov sredi 19. st.; parná-

paro-

sovci -cev *m*, parnásovski -a -o:
 ~i pesniški nazor
paro- *v sestavi*: +parobród -a *m*
 párník, +~bróden -dna -o párníski;
 parómér -a *m*, ~mérski -a -o;
 paroplóven -vna -o, ~plóvba -e ž,
 ~plóvstvo -a s, ~plóvski -a -o,
 ~plóvnik -a *m*; +paromlín -a *m*
 pární mlín; +parostróy -ója *m*
 pární stroj; parovód -óda *m*,
 parovóden -dna -o
 paróbek -bka *m* tráš, štor po posekanem drevesu;
 paróbkov -a -o
 parodíja -e ž posnemanje pesmi (govora),
 prevračanje v smešno; parodíst -a *m*
 kdor parodíra, parodírati -am
 prevračati pesem (govor ipd.)
 v smešno, sramotilno; parodíranje -a s,
 parodístičen -čna -o
 paróg -a in -á *m* okrneli rog, páróžič -a *m*,
 páróžen -žna -o
 paróla -e ž geslo, parólen -lna -o [-ln-]:
 ~i lističi
 Pársival -a *m* mít. junak iz *Gralovega kroga*,
 naslov *Wagnerjeve opere*; Pársivalov -a -o,
 pársivalski -a -o [povsod: -al-]
 pártá -e ž 1. trak z lepoticjem, 2. mesarica,
 3. igra: pártó tresti
 párté pártéja *m* osmrtnica, mrlíški list, oglas
 partér -ja *m* prílíčje (hiše ali gledališča),
 partérski -a -o, partéren -rna -o:
 ~i sedeži
 particíp -a *m* deležnik, participiálen -lna -o
 [-ln-]: ~a zveza; participírati -am
 býti deležen, udeležiti se;
 participíranje -a s, participácija -e ž,
 participátor -ja *m* udeleženec, deležnik
 pártíja -e ž stranka: Komunistična partíja;
 pártíjski -a -o, pártíjec -jca *m*,
 pártíjka -e ž, pártíjstvo -a s
 *partíja -e ž del, enkratna igra, oddelek,
 odlomek, skupina, družba, zakon, izlet,
 priložnost, pot:

igrajmo še eno ~o, s to ~o ne grem, lepa ~a se ponuja, ta ~a knjige je najlepša
 partíkula -e ž slovn. členek, liturg. hostíja;
 partikuláren -rna -o poseben, posamezen;
 partikulárfízem -zma *m* prizadevanje po osamosvojitvi,
 samosvojest; partikularíst -a *m*,
 partikularístičen -čna -o
 partítiven -vna -o delen: ~i genitiv,
 partítivnost -i ž: ta rodilnik izraža ~
 partitúra -e ž glas., partitúren -rna -o
 partizán -a *m*, partizánka -e ž oseba,
 čepica, puška; partizánski -a -o,
 partizánstvo -a s, partizániti -im
 partizána -e ž neke vrste sulica
 pártner -ja *m* udeleženec, soigralec;
 pártnerica -e ž, pártnerski -a -o,
 pártnerstvo -a s
 parvení -ja *m* kdor se je na zunanaj
 povzpel visoko nad svoje prejšnje
 razmere; parvenijski -a -o,
 parveniústvo -a s
 pás pásá in pasú *m*, dv. pásá in pasóva
 -óv pásoma in pasóvoma; mn. pasóvi
 -óv -óvom, tudi cona; pásen -sna -o:
 ~a zaponka; pásček -čka *m*,
 pásec -sca *m*; pásanček -čka *m*
 vrsta čmrlíjev, pásanec -nca *m*; pásar -ja
m kdor dela pasove, kdor izdeluje
 cerkveno orodje in posodje;
 pasíca -e ž, pasílnica -e [-iyn-]
 ž, pasílnik -a [-iyn-] *m*,
 pasílo -a s; pásati pásém, páši -te!
 pásal -a -o, pašóč -a -e, (o)pásan -a -o,
 pásanje -a s
 pasát -a *m* tropski veter, pasáten -tna -o:
 ~i veter
 +pásati pásém pristajati, podati se,
 prílegati se: obleka mu lepo +páše,
 to ti nič ne +páše ipd.
 pasáza -e ž prehod, *pasazír -ja *m*
 popotnik, *pasazírka -e ž, *pasazírski -a -o
 popotníški

Pascal -a [paskál -a] m franc. mislec, Pascalov -a -o, pascal-ski -a -o [-áls-]

pasijón -a m liturg. Kristusovo trpljenje; pasijónski -a -o: ~e igre (o Kristusovem trpljenju); pasijónka -e ž neka okrasna cvetlica; *pasjón -a m strast, posebno veselje: imeti ~ za kaj, to je njegov ~; *pasjónirati -am koga za kaj navdušiti, ogreti, razvneti, razvnemati; *pasjoniran -a -o strasten, razvnet; *pasjoniranje -a s razvnemanje strasti

*pasirati -am kaj iti mimo, skozi, čez; prelatiti, pretisnili skozi (mrežo, cunjo); primerili se, pripelili se: ~nevarno mesto, ~zelenjavo; *pasiran -a -o, *pasiranje -a s; *pasánt -a m mimo idóti

pásiv [-iú] -a m slovn. trpni način, trpnik, mn. pásiva -iv s pasivne oblike, pasiven -vna -o slovn. trpen, spl. mrtev, nepodjeten, nesamostojen; pasivnost -i ž nedelavnost, nepodjetnost, nesamostojnost; pasívnež -a m mrtvák, nepodjetnež, nesamostojnež; pásiva -ív mn. s trg. obveze, dolgovi, izguba; pasíven -vna -o: ~a bilanca negativna

pásij -a -e tudi za označbo kakovosti, da je kaj zanič: ~i človek (hudoben), ~a vijolica (neprava), ~a vera (nikaka), ~e vreme (slabo); prisl. po pásje: ~zebe, ~me je ozmerjal, ~živí; pásjica -e ž pásja koliba, pásjak -a m; pasje- v sestavi: pasjegláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, ~glávski -a -o; pasjevéren -rna -o, ~vérec -rca m, ~vérka -e ž, ~vérski -a -o

paskvíl [-íl] -a m sramotilni spis, paskvílen -lna -o [-ln-], paskvílánt -a m pisec paskvíla

páslika -e ž slika, pega, ki nas moti po gledanju v svetel predmet

pásma -e ž, rod. mn. pasem [-səm], pásemski -a -o [-səm-]

pásól [-óú] pásólí ž haloidna sol pást -í ž: nastaviti ~, ujeti v ~, sprožiti ~

pásta -e ž loščilo, čistilo, maža: zobna ~, ~ za parket; pastózen -zna -o med.

pastél [-él] -a m suha barva, barvna kreda, podoba z barvnimi kredami; pastélen -lna -o [-ln-]: ~e barve

pastéta -e ž: jetrna ~, pastéten -tna -o

Pasteur -ja [pastér -ja] m franc. kemik, Pasteurjev -a -o: ~za vod; pasterizirati -am, pasteriziran -a -o: ~o mleko; pasteriziranje -a s, pasterizácija -e ž

pásti pádem, pádi -te! pádel -dla -o in pál pála -o; gl. tudi pád; dijak, vlada, odbor pade; mraz, toplota, vročina, barometer pade; cena, vrednost, tečaj pade, papirji padejo; kocka pade, +odločitev pade odloči se, +beseda je padla rečeno je bilo, +sklep pade sklenjeno je bilo, +predlog pade predloženo je bilo (prav pa v pomenu: predlog pade v vódo), +pade opomba, očitek izrečena je, v glavo mu pade domisli se; +hiša pade na sina hišo deduje, dobi sin, zmeraj pade na nóge se znajde, +pasti na kolena poklekniti, +pasti k nogam komu vreči se pred koga, +izvolitev je padla nanj izvoljen je bil, +sum je padel nanj osumljen je bil, je (z)lelel nanj, senca je padla nanj, *praznik pade na sredo je, pride na sredo, na glavo pasti neumen biti, +pasti iz vloge spozabili se, zmotili se,

pásti

pogrešili; +v hrbet pasti od zadaj, zahrbtno napasti, pasti komu v roke; +pasti v nezavest onesvestili se, omedleti; +pasti v nemilost, zamero zameriti se, priti v zamero pri kom; +pasti komu okoli vratu objeti koga; +pasti komu v breme priti komu na skrb, na glavo, na pleča; +v oči pasti iznenaditi, v oči udariti, zboosti, opozoriti; +pasti čez koga (po kom) napasti koga, vreči se na koga; pasti komu v besedo seči komu v besedo, motiti koga, z neba pasti neveden, nedolžen biti, slučajno, po naključju se zgoditi: saj nisem z neba padel, z neba ni padlo; padli angeli, padla dekleta, padli papirji

pasti pásem (se), pási -te! pasóč -a -e: ~a se živina; pásel -sla -o, (po)pásen -a -o: ~a trava (+popášen); pásti živino, oči, radovednost, lenobo, srce, strast; bolezen se pase po meni, megle se pasejo po dolini; *krmiti v zvezah, kakor*: pasti z želodom, z repo, s koruzo; pasti koga z obljubami, lepimi besedami

pastinák -a m = pastináka -e ž *bol*.

pastír -ja m, pastírjev -a -o, pastírec -rca m, pastírček -čka m, pastírca -e ž, pastírčin -a -o, pastírski -a -o, pastírstvo -a s; pastírčica -e ž *plič* = pastírčica -e ž = pastirina -e ž = pastirínka -e ž; pastírjeváti -jújem, pastírjevál -ála -o, pastírjevánje -a s; pastírováti -újem, pastírovál -ála -o, pastírovánje -a s; pastírčeváti -újem, pastírčevál -ála -o, pastírčevánje -a s

pástor -ja m *protestantovski duhovnik*, pástorski -a -o, pástorstvo -a s

pastorále -la m *liturg. škofova palica*; pastorála -e ž *glas. pastirska pesem*; pastorála -e ž = pastorálka -e [-lk-] ž *teol. nauk o dušnem pastirstvu*

pástorek -rka m, pástorka -e ž, pástorkinja -e ž

pástóžec -žca m *pokvečen, nepravilen stožec*

pastúh -a m *žrebec*, pastúšnica -e ž *žrebarna*

pásus -a m *mesto v knjigi, odstavek, kos poti*: nevaren ~, težak ~

páša -a in -e m *turški častni naslov*; paševáti -újem, pašúj -te! paševál -ála -o, paševánje -a s, pášin -a -o; pašalúk -a m, pašalúški -a -o; Ali páša Ali páša in -e m, Kémal páša Kémal páša in -e m, Kémalpásev -a -o, Alípásev -a -o

páša -e ž, pášen -šna -o: ~a pravica; paševína -e ž = pašnína -e ž = pašína -e ž; pašník -a m, pašníški -a -o; pašnja -e ž, pašništvo -a s *nauk o pašnikih*

páščiti -im se *prizadevali si za kaj, podvizati se, (po)hiteti*; paščljív -íva -o *prizadeven*, paščljívost -i ž *prizadevnost*

pášten -tna m *ograjen kos zemlje, zasajen s trto; planica na hribu za pašo*

paštnáti -ám *rigólati, prekopati zemljo na vrtu, v vinogradu; paštnánje -a s*

pát -a m *poseben položaj v sahovski igri*

paténa -e ž *liturg. božja skledica, pozlačeni krožnik za pod hostijo*

patént -énta m, paténten -tna -o: ~o pravo, patentírati -am, patentíran -a -o, patentíranje -a s

páter -tra m *oče, naslov redovnega duhovnika, krat. p. = o.:* p. (o.) Stanislav Skrabec; pátrov -a -o, pátrski -a -o

pátina -e ž: kovinska ~; páti-
nast -a -o; patinirati -am, pa-
tiniran -a -o, patiniranje -a s
pátoka -e ž zadnje, slabo vino,
žganje, pivo

patologija -e ž, patológ -a m,
patológinja -e ž, patológičen
-čna -o, patolóški -a -o

pátos -a m zanós, vznesenost, slo-
vesnost = patétičnost -i ž; pa-
tétičen -čna -o zanósen, vzne-
sen, slovesen; patétik -a m kdor
s pátosom govori

patriárh -a m očák, poglavar
(vzhodne) cerkve; patriarhija -e
ž, patriarhijski -a -o, patriar-
hát -a m, patriárški -a -o; pa-
triarhálen -lna -o [-ln-], pa-
triarhálnost -i [-ln-] ž staro-
dobnost, slovesnost, očaštvo

patricij -a m plemenitaš (posebno
starorimski), meščan; patricijski
-a -o: ~a hiša

patrimónij -a m očetna dediščina,
patrimoniálen -lna -o [-ln-]
kar spada k dedni graščini

patriót -a m rodoljub, domoljub;
patriótka -e ž domoljubka, pa-
triotizem -zma m domoljubje,
rodoljubje, patriótičen -čna -o =
patriótski -a -o domoljuben, ro-
doljuben

patristika -e ž veda o cerkvenih
očetih, patrističen -čna -o; pa-
troglogija -e ž, patológ -a m,
patrolóški -a -o

Pátroklos Pátrokla m os. i. ho-
mérskega junaka, Pátroklov -a
-o: ~a oprava, ~o prijatelj-
stvo z Ahilom

patrón -a m, patróna -e ž nabož:
~ za kroglo, ~ za zrnje; sli-
karski vzorec, kalup, oblika, pa-
trónski -a -o

patrón -a m zavetnik, patrónov
-a -o, patróna -e ž zavetnica,
patrónin -a -o, patrónski -a -o
zavetniški, patrónát -a m zavei-
ništvo, zavetišče za otroke, pa-

trónátski -a -o: ~e pravice;
patronánca -e ž, patronánčen
-čna -o; patrocínij -a m cerkve-
no prošćenje, god patrona v
kaki cerkvi

patrúlja -e ž obhodna straža, pa-
trúljen -ljna -o, patroljirati
-am, patroljiranje -a s; pre-
prosto: patróla -e ž, patrólen
-lna -o [-ln-], patrolirati -am,
patroliranje -a s

pátvór -a m bolezenska tvorba,
pátvóren -rna -o, pátvorína -e
ž posnetek, neorganska tvorba

páudàr -ára m posredni udar za-
radi odboja [pa-u]

páv -a m, pávov -a -o: ~o perje;
pávji -a -e: ~i rep; pávast -a
-o, pávček -čka m, pávovka -e
ž = pavica -e ž, pávič -iča m

Pável [-vəl] -vla m os. i., Pávlov
-a -o; Pávle -ta m Pávletov -a
-o; Pávelček -čka m, Pávelčkov
-a -o [-vəlč-]; Pávla -e ž os. i.,
Pávlin -a -o; Pávlna Pájkova
-e -e ž os. i. slov. pisateljice;
sv. Pável, o sv. Pavlu = na sv.
Pávla = o Pávlovem, na Páv-
lovo, pri Sv. Pávlu sem bil,
k Sv. Pávlu gre, od Sv. Pávla
gre; Šempável -vla m; pávlin-
ski -a -o kar je po Pávlu: ~a
pisma, ~i red; pávlinec -nca
m član reda

paviján -a m zool. vrsta opice

paviljón -a m, paviljónski -a -o:
~a vrata; paviljónček -čka m
pávka -e ž glas., nav. mn. pávke
pávk

pavlíha -a in -e m norčav, smešen
človek, tépček = pavlíha -a in
-e m; pavlíhov = pavlíhov -a
-o, pavlíhast -a -o; Pavlíha -a
in -e m list, Pavlíhov -a -o

pavlíuček -čka m vrsta metulja
pávola -e ž, pávólen -lna -o [-ln-]
= pávolnat -a -o [-ln-]: ~o
blago; pávolast -a -o; pávolica
-e ž

pavšál [-ál] -a m *povprečnina, počézek, povprécek, odmerek; pavšálen -lna -o [-ln-] povprečen; pavšálirati -am odmeriti povpreček, pavšáliran -a -o: ~a poštnina; pavšáliranje -a s*

pávza -e ž *odmor, premolk, oddih; pávzen -zna -o: ~o znamenje; pavzirati -am odnehali, prenehali, počtiti, podakati, počevati; pavziranje -a s*

pazdér -ja m *lesnati deli lanenih stebel, ki se pri trenju luščijo od vlaken, pazdérnat -a -o: ~o predivo; pazdérje -a s*

pázduha -e ž: pod ~o peljati, izpod ~e jemati izmišljaliti si, improvizirati; za podpázduho se voditi

páziti in pazíti pázim: ~ na koga (kaj). ~ kaj (koga) varovati. pázi -íte! pazèc -éča -e, pázil -ila -o, (o)pážen -a -o, pázenje -a s, páznja -e ž: posvetiti ~o čemu *paziti na kaj*, pazljív -íva -o, pazljívost -i ž, pazljívec -vca m, pazljívka -e ž; pázka -e ž: ~o imeti na koga (kaj), pod ~o biti; pážen -zna -o, páznost -i ž, páznik -a m, páznica -e ž, pázniški -a -o; pazún -a m *zaničlj. ogleduh, pazúnka -e ž zaničlj. ogleduška, ovaduška; pazúnstvo -a s zaničlj.*

páž -a m *srednjeveški učenec ple-miškega vedenja po gradovih; pážev -a -o: ~o vedenje, ~a dolžnost; páže -ta m páževski -a -o*

páž páža m *leseni oboj, pážen -zna -o: ~e deské; pážiti -im, páženje -a s, (o)pážen -a -o, páznica -e ž deská, páznik -a m žebélj, páževina -e ž, pažina -e ž*

páželj -žlja m = pážnohet -hta m *párkelj, pažljät -áta -o, pažljätost -i ž*

pêcelj -clja m, pecljät -áta -o: ~o: sadje, pêceljnat -a -o [-calj-], pêcljast -a -o; pecljätí -ám, pecljäj -ájtel' pecljal -ála -o, pecljánje -a s

pecívo -a s *gl. tudi pêči*

pêc -í ž, na pêči; pêcca -e ž in pečica -e ž = pêčka -e ž; pêčen -čna -o: ~a vratca, ~o omêlo; pečnica -e ž = pečnják -a m, pečnsk -a m *sedež pri kmetki pêči, pečnjáček -čka m, pečúh -a m = pečúhar -ja m zapétkar; pečár -ja m, pečarica -e ž, pečárski -a -o, pečárka -e ž, pečárna -e ž = pečárnica -e ž; pečeváti -ájem na pêči posedati, pêč varovati*

pêca -e ž *žensko pokrivalo, pêčen -čna -o: ~i vôzel*

pečát -a m, pečáten -tna -o: ~i vosek; pečátnik -a m, pečát-nica -e ž; pečátiti -im, pečáte-nje -a s, (za)pečáten -á -o, pečátílo -a s, pečátnína -e ž

pečáti -ám se (s čim) *ukvarjati se, pečáj -ájtel' pečál -ála -o, pečánje -a s*

pečévje -a s, pečéven -vna -o, pečévnost -i ž, pečévnät -áta -o, pečévít -a -o, pečévítost -i ž, pečén -a -o *kamniten; pečev-ník -a m, pečína -e ž, pečinar -ja m, pečínast -a -o, pečínät -áta -o*

pêči pêcem, pêci -íte! pékel pékla -o, pekóč -a -e, pečén -éna -o, pečénje -a s *delo in izdelek, pečénka -e ž = pečénja -e ž, pečénkar -ja m lo-vec, kí lovi samo zaradi mesa; pečenica -e ž, pečenják -a m gibanica, pečenína -e ž*

pêčica -e ž *tolsta gubá, ki jo dela trebušnica na želodcu in na črevih; pêčičen -čna -o: ~a žila; loči od pečica in pêcca prostor za pečenje pri pêči*

pečka -é ž, mn. pecké pečka in peček [pəčək] in pečák in pečk [pəčk] pečkám pecké v pečkàh s pečkámi; pečkàt -áta -o: ~o sadje; pečkovnàt -áta -o, pečkóvít -a -o, pečkóvec -vca m, pečkúr -ja m [povsod pəč-]

pečkáti -ám, pečkáj -ájte! pečkàl -ála -o, pečkánje -a s, pečkálo -a s počasnè [povsod pəč-]

péd -í ž, pédenj -dnja m: pédenj-človek pédenj-človeka m; pednjáti -ám, pednjáj -ájte! pednjàl -ála -o, pednjánje -a s s pedjó meriti; pednjáč -a m = pedíc -a m

pedagógika -e ž vzgoja, vzgojeslovje; pedagógičen -čna -o vzgójen, vzgojesloven; pedagóg -a m vzgojitelj, vzgojeslovec; pedagóginja -e ž vzgojiteljica, vzgojeslovka; pedagóški -a -o vzgojiteljski, vzgojestovski; pedagógij -a m vzgojeslovni zavod, učiteljska šola

pedál [-ál] -a m nogalnik: ~ pri kolesu, ~ pri orglah, klavirju; pedálen -lna -o [-ln-]

pedánt -ánta m, pedántka -e ž malenkostno natančen, pikolovec, silnica; pedántski -a -o, pedántstvo -a s, pedantizem -zma m, pedanterija -e ž pikolovstvo, malenkostna natančnost

pedél [-él] -a m vseučiliški službenec, pedélski -a -o [-ls-]

pedikúra -e ž nega nog (nohtov), pedikirati -am se dati si nohte porezati na nogah in ostrgati kožo, pedikér -ja m kdor se s pedikuro ukvarja

pedologija -e ž pedag. (iz gršč. paid- otrok) nauk o otroku, pedológ -a m zdravnik za otroke, pedológinja -e ž, pedológičen -čna -o, pedolóški -a -o; pediatrija -e ž otroško zdravstvo, pediáter -tra m zdravnik za otroke

pedologija -e ž (iz lat. ped- noga) agron. tloslovje, veda o raziskavanju tal, pedológ -a m, pedológinja -e ž, pedolóški -a -o

péga -e ž, pégica -e ž, pégast -a -o, pégav -a -o, pégavec -vca m, pégavka -e ž, pégavski -a -o, pégavost -i ž, pégavica -e ž; pégátka -e ž

pégam -a m ptič zool.

pegamoid -a m usnju podobno blago (knjigoveštvo), pegamoiden -dna -o: ~a vezava

pégaz -a m bajeslovni krilati konj, simbol pesništva; pégazov -a -o pèhar -árja m, pèhárjev -a -o, pèhárček -čka m, pèhárec -rca m, pèhárnica -e ž

pèháríti -im varati, pèhárjenje -a s varanje

pèhàti -ám, pèhàj -ájte! pèhàl -ála -o: ~ koga (kaj); pèhá se mi (iz želodca), po koži se mi pèhá (izpuščaj); pèhánje -a s, pèháj -a m, pèhác -a m, pèhálnik -a [-ájn-] m [povsod: pəh-]; gl. tudi pahníti

pèhati -am (se), pèhaj -tel pèhal -a -o, pèhanje -a s: konja je pèhal, da je bil ves penast; celo uro se je pèhal s težkim bremenom

pèhóta -e ž vrsta vojaštva; pèhóten -tna -o

pèhta -e ž zaničlj., pèhtàn -ána m zaničlj. nerodna, debela oseba

pèhtran -a m bot. začimba, pèhtranov -a -o: ~ štrukelj, ~a potica

pèj! [pèj] medm. iz veleznika pójdi! poziv: pèj brz! zavrnitev: pèj no, pèj, kdo te bo poslušal! začudenje: pèj no, a res!

pék -a m, pékovka -e ž, pékov -a -o, pékovski -a -o: ~i kruh; pekarica -e ž, péka -e ž: kruh po peki (+frišen kruh), kruh stare péke, péka kruha kar ga

pekèl

gre enkrat v peč; pekarija -e ž, pekárna -e ž, pekárnica -e ž
pekèl -klà [*pəkəu -klà*] *m*, peklén -a -o: ~e muke, peklénski -a -o, peklénc -nca *m* = peklénsček -ščka *m*, peklenica -e ž = peklénsčica -e ž; pekleníti -im: to me pekení; peklíti -im koga mučiti, pokortíti koga, skrbi povzročati komu, peklí -íte! peklíl -a -o, pekljénje -a *s*, peklítev -tve ž, peklívec -vca *m*, peklívka -e ž, peklívski -a -o; peklína -e ž *min.* [*povsod: pək-*]
peketaí -ám *in* -éčem, peketáj -ájte! peketál -ála -o, peketánje -a *s*, pekèt -éta *m*
Péking -a *m* mesto na Kitajskem, pékiški -a -o
pekočina -e ž *gl.* pěči
pektorálen -lna -o [*-ln-*] *prsen med.*, pektorále -la *m* liturg. naprsni križ (*škofov, opatov*)
pekuniáren -rna -o *denaren, gmo-*ten: ~e zadeve
Pelágij -a *m* os. *i.*, Pelágijev -a -o: ~a zmota, ~ nauk; pelagijánc -nca *m* pripadnik Pelagijevega nauka, pelagijánski -a -o, pelagijánstvo -a *s*, pelagianízem -zma *m*
pelargónija -e ž *okrasna cvetlica*
Pelázg -a *m*, *nav. mn.* Pelázgi -ov *m* *in* Pelázgijec -jca *m*, Pelázgijci -cev; pelázgijski -a -o
pelerína -e ž *vrsta plašča, svršnica*; pelerínski -a -o: ~a kapuca
Péleus -eja *in* Pélej -a *m* *Ahtlov oče*, Pelíd -a *m* *Ahilovo ime*
pelíha -e ž *rdeča lisa (posebno na telesu)*, pelíhast -a -o
pelikán -a *m* *zool. ptič*, pelikánov -a -o: ~ kljun
pelín pelína *m*, pelinov -a -o: ~a voda = pelínovka -e ž = pelínovica -e ž = pelínovina -e ž; pelínovec -vca *m*, pelínkovec -vca *m*, pelínka -e ž; pelíniti -im *greniti*, pelínjenje -a *s*

pelískati -am, pelískanje -a *s*, pelískast -a -o = pelískav -a -o: ~o vreme *deževno*; pelísniti -nem, pelísnjen -a -o
peljái peljem *in* -ám, pelji -íte! peljal peljala -o, pelján -a -o, peljánje -a *s*
pélod pelóda *m* *bot. cvetni prah*, pelódov -a -o, pelóden -dna -o, pelódek -dka *m*
Pelópida(s) -da *in* -e *m* os. *grš. i.*, Pelópido -a -o
Peloponéz -a *m* *grški polotok*, peloponéški -a -o: ~a vojska
Pélop(s) -pa *m* os. *i. grš. mit.*, Pélopop -a -o
PEN *mednar. krat. organizacije književnikov (poezija, esej, novela); kratica se pogosto rabi kot sam. m:* člani Péna
péna -e ž, *mn.* péne pén, pénašt -a -o, pénav -a -o, pénavka -e ž = pénovka -e ž = pénenjica -e ž, penjúla -e ž = penjáča -e ž *posnemúlja, posnémnica*; péniti -im (se), penèč -éča -e, péni -te! pénil -a -o, pénjen -a -o, pénjenje -a *s*; pénica -e ž: zlata ~ (*za zlaténje*)
penále -la *m* *kazen, globa*, penálen -lna -o [*-ln-*]
penát -a *m*, *mn.* penáti *in* -tje -tov *starorimski hišni zavetniki*
pendánt -a *m*: ~ k čemu *protiveseh, nasprotok, dopolnilo*
Penélopa -e ž *Odisejeva žena*, Penélopin -a -o
penetrácija -e ž *pronicanje, prodiranje*, penetrácijski -a -o: ~e metode; penetrírati -am *prežeti, prepójiti, predreti*; penetríran -a -o, pepetránten -tna -o: ~ duh *oster, prediren*
pénez -a *m* *ali* pénezi -ov *novec*, pénezen -zna -o, peneznášt -áta -o, pénezek -zka *m*
pénica -e ž *neka ptica pevka*: vrtna, siva ~; péničji -a -e
pénja -e ž [*+klanja*], penjáča -e ž

pentagrám -ama *m* *peterokraka zvezda (narisana v eni potezi), móra; pentagrámski* -a -o: ~o znamenje

pentámeter -tra *m* *peterec, vrsta verza* (-oo-oo-||-oo-oo-); **pentámetrski** -a -o

pentatévh -a *m* *peteroknjižje, skupno ime za petero Mojzesovih knjig sv. pisma; pentatév-hov* -a -o

pentátlon -a *m* *peteroboj šp., pentátlonski* -a -o

Penteziléja -e *ž os. i. amazonske kraljice, Penteziléjin* -a -o

pěntlja -e *ž*: s ~o zavezati; **pěntljast** -a -o, **pěntljáci** -ám, **pěntljáj** -ájte! **pěntljál** -ála -o, **pěntljánje** -a s

penúša -e *ž bot.:* travniška ~

pěnzija -e *ž pokoj, pokojnina; penzijski* -a -o *pokojninski*: ~i sklad, zavod; **penzionist** -a *m*, ~istka -e *ž upokojenec, -nka*, **penzionistovski** -a -o; **penzionírati** -am *upokojiti*, **penzioníran** -a -o, **penzioníranec** -nca *m*, **penzioníranka** -e *ž*, **penzioníranje** -a s *upokojitev*

penzión -a *m* *gostišče (hrana in stanovanje), penziónski* -a -o *gostiščen*: ~a hrana, **penzionár** -ja *m*, **penzionárka** -e *ž* *kdor je v gostišču gost*, **penzionárski** -a -o; **penzionát** -a *m* *vzgojni zavod*, **penzionátski** -a -o, **penzionátka** -e *ž gojenka*

Pěpe **Pěpeta** *m os. i. (preprosto) za Josip, Pěpetov* -a -o, **Pěpček** -čka *m*, **Pěpčkov** -a -o, **Pěpče** -ta *m*, **Pěpčetov** -a -o; **pěpe** -ta *m* *těpec*, **pěpček** -čka *m* *těpček*, **pěpče** -ta *m*

pepél [-éy] -a *m*, **pepélen** -lna -o [-éyn-], **pepélnat** -a -o [-éyn-], **pepélást** -a -o, **pepélnik** -a [-éyn-] *m*, **pepélnják** -a [-éyn-] *m*, **pepélka** -e [-éyk-] *ž* = *pepélnica* -e [-éyn-] *ž* = *pepe-*

lúha -e *ž* = *pepelúška* -e *ž rjuha za pepel pri parnji; pepélje* -a *s*, **pepelíšče** -a *s*; **Pe-pélka** -e [-lk-] *ž os. i. v pravljicah*, **Pepélčica** -e *ž os. i. [-lč-]* **pepelár** -ja *m*, **pepelarica** -e *ž*, **pepelárček** -čka *m*, **pepelárski** -a -o, **pepelárstvo** -a *s*, **pepeláriti** -im, **pepelárjenje** -a *s*

pepeléti -ím *spreminjati se v pepel, dajati veliko pepela*: ta drva močno pepelé, hitro pepelé; **pepéli** -íte! **pepeléli** -éla -o, **pepelénje** -a *s*; **pepelíti** -ím (se), **pepéli** -íte! **pepelíl** -a -o, **pepeljèn** -ěna -o, **pepeljěnje** -a *s*, **pepelítev** -tve *ž*, **pepelívec** -vca *m*, **pepelívski** -a -o, **pepelílen** -lna -o [-ln-]

pepelika -e *ž*, **pepelíca** -e *ž*, **pepelíčen** -čna -o, **pepelíkov** -a -o; **pepelík** -a *m* **potášelj*

pepelníca -e [-eln- in -eyn-] *ž začetek pósta*, **pepelníčen** -čna -o [-eln- in -eyn-]: ~a *sreda* **pepsín** -a *m* *želoděni ferment*

percipírati -am *dojěmati*, **percipíranje** -a *s*, **percépcija** -e *ž dojemanje*, **perceptíven** -vna -o *dojeten, dojemljív*, **perceptívnost** -i *ž dojetnost, dojemljivost*

peréti -ím *gniti, trohneti, goreti*; **perěc** -éča -e, **perěl** -éla -o, **perěnje** -a *s*, **perelína** -e *ž trohletína*, **pěrnat** -a -o: ~a *drva*; **perěcec** -čca *m* = *perečnják* -a *m* = *perěči ogenj drevesna bolezen*; **perěče** *vprašanje*, **perěča** *zadeva nujna zadeva*

perětnik -a *m* *vrsta svedra, lokasti sveder*

perfékt -a *m* *slovn. pretekli čas*, **perfékten** -tna -o *dovršěn*, **popoln**: **pogodba je ~a*, *~o *znati jezik*; **perfékten** -tna -o *slovn. ~e oblike*; **perféktíven** -vna -o *slovn. dovršěn*: ~i *glagoli*; **perféktívnost** -i *ž dovrš-*

***perfiden**

- nost; perfektuirati -am *izvršiti, izpopolniti, izpopolnjevati*; perfektuiranje -a s *izpopolnjevanje, dopolnjevanje, dovrševanje*
- *perfiden -dna -o *izdajalski, nezvest, verolomen*; *perfidnost -i ž *izdajalstvo, nezvestoba, varljivost, varanje, verolomnost*; *perfidnež -a m *izdajalec, verolomnež, zahrbtnjež, zvičajnež*
- perforirati -am *predreti, prebosti, naluknjati*; perforacija -e ž *predrtje*; ~ slepiča; perforiran -a -o *prebodèn, prejedèn, pretrgan, predrt*
- pergament -ènta m *na papir strojena koža, stara listina*; pergamenten -tna -o
- *perhorescirati -am s *studom odklanjati, zavračati*; *perhoresciranje -a s *odklanjanje, zavračanje*
- periferija -e ž *obód, okólica*; perifèren -rna -o *obóden, obroben*; perifèrnost -i ž *obódnost, obróbnost*
- perifrása -e ž *opis, perifrásitičen* -čna -o *opisovalen, opisen*; perifrazirati -am *opisovali, opisati*; perifraziran -a -o *opisan*, perifraziranje -a s *opisovanje*
- perigéj -a m *astr. prizemlje, prizemljišče*; perigéjski -a -o *prizemen, prizemeljski*
- perigón -a m *bot. cvetni obod*, perigónski -a -o
- perihélij -a m *astr. prisončje*, perihélijski -a -o *prisončen*
- Pèrikles in Pèriklej -eja m *grški državnik*, Pèriklejev -a -o: ~a doba, Pèriklejski -a -o
- períkopa -e ž *odlomek iz evangelija*; nedeljska ~
- perílo -a s, perílen -lna -o [-ln-], perílce -a [-lc-] s, perílja -e ž = períca -e ž, perícin -a -o, perícnik -a m, perílnik -a [-iyn-] m, perálnik -a [-áyn-] m, peráč -a m, peráčica -e ž,
- peráča -e ž = perálnica -e [-áyn-] ž, peráčast -a -o; peráčiti -im, peráčenje -a s, peráčiše -a s = perášnica -e ž = perálnica -e [-áyn- in -ln-] ž *kraj za pranje*
- perína -e ž, perínje -a s *ogorki, odpadki kuriva (premoga, drov)*, (+leš)
- perína -e ž = perínka -e ž *velik list zelenjave (zelja, pese, repe ipd.)*; perínje -a s
- perióda -e ž *doba, mat. povračáj, slov. véliki stavek*; perióden -dna -o, periódičen -čna -o *kar se redno ponavlja*: ~i tisk (*časopisi*) = periódika -ik s *mn.*, periódicnost -i ž *povračanje, ponavljanje*; periodizirati -am *deliti na dobe, obdobja*, periodiziranje -a s, periodizácija -e ž
- peripatétik -a m *filozof Aristóteleve šole*, peripatétičen -čna -o, peripatétika -e ž
- peripetija -e ž *preobrat*: ~ v dramí
- periskóp -a m *optična priprava (n. pr. v podmornici)*, periskóp-ski -a -o
- perístil [-íl] -a m *stebrišče*, perístílen -lna -o [-ln-]
- períšiše -a s *gl. prgišče in perflo*
- perjánica -e ž, perjánik -a m, perjánicar -ja m, perjániški -a -o
- perkál [-ál] -a m *neka bombažasta tkanina*, perkálast -a -o
- perkusija -e ž *pretres, sunek, med. pretrkavanje*, perkutirati -am *pretrkavati (bolnika pri preiskavi)*, perkusijski -a -o: ~a metoda
- perlustrirati -am *pregledati, preiskati*; perlustrácija -e ž *preiskava*, perlustracijski -a -o
- pèrm -a m *geol. zgornja plast paleozoika (dias)*, pèrmski -a -o: ~a tvorba

permanénтен -tna -o *trajen, stalen*; **permanéncia** -e *ž trajnost, stalnost*: biti v ~i v trajni pripravljenosti, zmeraj pripravljen; **permanénčén** -čna -o

permutírati -am *zamenjevati, zamenjati*; **permutácija** -e *ž mat.*

peró **perésa** s: lahek kakor ~ (+peresnolahek), **perésén** -sna -o, **perésnik** -a m, **perésnica** -e *ž*, **perésce** -a s, **perésár** -ja m; **pérje** -a s (+perésje), **perjád** -i *ž*, **pérjast** -a -o, **pérjiche** -a s, **pérnat** -a -o, **pérnica** -e *ž*, **pérnica** -čna -o, **pernjáca** -e *ž*; **périti** -im (se), **pérjenje** -a s; **pero** -v sestavi: **perogríz** -a m *zaničlj.*, **perorézec** -zca m, **perorísha** -e *ž*, **perovódja** -a in -e m, **peropràsk** -áska m *hum.*

perón -a m *hodnik (na postaji)*, **perónski** -a -o: ~i listek

peronóspora -e *ž trtna bolezen*

perorácija -e *ž sklep govora*, **peroracijski** -a -o: ~a formula

perpétuum móbile m *neskl.*: noč in dan se ni ganil od svojega

perpétuum móbile; s svojim **perpétuum móbile** si je pokvaril zdravje

***perpléksen** -sna -o *zmeden, zbeگان, osupel*; ***perpléksnost** -i *ž zmedenost, zbeگانost, osuplost*

***persekúcija** -e *ž zasledovanje, preganjanje*; ***persekucijski** -a -o *preganjalén*: ~a strast; ***persekutíven** -vna -o: ~a metoda *preganjalna, zasledovalna metoda persifláža* -e *ž smešenje, podsmeہ, sramotilni spis (govor)*; **persiflírati** -am *smešiti, v smešno, sramotilno prevračati kako delo*; **persiflíránje** -a s *smešenje*

personálen -lna -o [-ln-]: ~a uníja, ~i referént = **personálni** -ega m = **personálec** -lca [-lc-] m; ***personál** [-ál] -a m *osebje*; **personálijе** -ij *ž mn. osebni podatki*; **personifikácija**

-e *ž poosebitev, poosebljenje*; **personificírati** -am *poosebiliti, poosebljati*; **personificíránje** -a s, **personifikácijski** -a -o *poosebítven*

perspektíva -e *ž geom., nauk o slikanju predmetov, kakor se kažejo očesu z določenega gledišča*; **pogled** v *globino, prihodnost*: **ptičja** = **odzgórnja** ~, **gledati** koga s *ptičje ~e od zgoraj, prezirljivo*; **perspektíven** -vna -o, **perspektívíčen** -čna -o

***peršút** -a m *povojeno, suho, prekajeno svinjsko meso, gnjat*, ***peršúten** -tna -o, ***peršútar** -ja m *neopilan prašič*

Perú -úja m l. i. *države*, **perújski** -a -o, **peruánski** -a -o, **Peruánec** -nca m, **Peruánka** -e *ž*

perúnika -e *ž bot.*, **perúnikin** -a -o: ~ *cvet, list*

perúšati -am *po vodi čofotáti*, **perúšanje** -a s

perúšje -a s *veliki listi (zelja, pese ipd.)*, **perína**, **perúška** -e *ž pero, list*; **perúšiti** -im *skubsti*, **perúšenje** -a s

perút -i *ž* (+perót), **perúten** -tna -o, **perútnat** -a -o, **perútnast** -a -o, **perútká** -e *ž*, **perútkast** -a -o

perútáti -am, **perútanje** -a s, **perúti** -im, **perútenje** -a s

perutníca -e *ž*, **perutníčen** -čna -o, **perutníčast** -a -o, **perutníčica** -e *ž*

perutnína -e *ž*, **perutnínski** -a -o, **perutnínar** -ja m, **perutnínarica** -e *ž*, **perutnínarski** -a -o, **perutninarstvo** -a s

pervêrzen -zna -o *zblojen, izprevržen, pokvarjen, protinaraven*; **pervêrznost** -i *ž zabloda, pokvarjenost, protinaravnost*; **pervêrže-než** -a m *pokvarjenec, izprevrženec, pervertírati* -am *nenaravno se razvijati, izprevreči se, bloditi, zbloditi*

Perzéfona

Perzéfona -e ž *mit. os. i.*, Perzéfonin -a -o

Perzépola in Perzépolis -le ž *prestonica stare Perzije*, perzépolski -a -o [-ls-]

Pêrzeus in Pêrzej -ja *m mit. os. starih Grkov, ozvezdje*; Pêrzejev -a -o, pêrzejski -a -o

Pêrzija -e ž, pêrzijski -a -o, Pêrzijec -jca *m*, Pêrzijka -e ž, *tudi* Perzijánc -nca *m*, Perzijánka -e ž; pêrzijec -jca *m perzijska preproga*: kupil je dragocenega pêrzijca (*tudi*: dragocen perzijec)

pês [pàs] psà *m*, pesèk peskà *m*, pesják -a *m*, pesjád -i ž, pesjân -ána *m*, pesjânski -a -o, peslájnar -ja *m*, peslájnarica -e ž *ljudožérski ljudje v pravljici*, peslájnarski -a -o [povsod: pas-]

pésa -e ž, pésen -sna -o: ~o žganje; péstica -e ž *pesno perje*

pésarica -e ž *neka muha*

pések péska *m*, peskovít -a -o, peskovítost -i ž, peskovíten -tna -o, pésknat -a -o, péskovnat -a -o; péskati -am: zemljo (ilovnato) ~, péskanje -a *s*; péskar -ja *m*, péskarica -e ž, péskarski -a -o, péskasta -a -o, peskovína -e ž, péskovje -a *s*, péskovec -vca *m bot.*; peskolóvec -vca *m*; *gl. tudi* péščén

pésém pésmi ž, pésemski -a -o [-səm-], pésmica -e ž; pesmár -ja *m*, pesmárski -a -o, pesmáriti -im, pesmárjenje -a *s*, pesmárstvo -a *s*, pesmarica -e ž, pesmaričen -čna -o; pesmoljúb -a *m*, pesmoslóvec -vca *m*, pesmotvòr -óra *m*

pesimízem -zma *m* *èrnoglednost, mrkost*; pesimíst -a *m* *èrnoglédec*, pesimístka -e ž *èrnogledka*, pesimístičén -čna -o *èrnogled, mrk*

pésnik -a *m*, pésnikov -a -o, pésnica -e ž, pésničin -a -o, pésniški -a -o, pésníštvo -a *s*; pésniti -im, pésnjenje -a *s*, pesnikováti -újem, pesnikováł -ála -o, pesnikovánje -a *s*, pesnikáriti -im; pesnikún -a *m zaničlj.*

pést -í ž, v pésti: *na lastno pest na svojo roko, po svoji volji; pésten -tna -o, pestiti -im, pésti -íte! pestíl -a -o, pesténje -a *s*, pestítev -tve ž, pestílec -lca [-lc-] *m*; pestnica -e ž, pestničen -čna -o, pestník -a *m vrsta strugála, ròè pri kostíèu*

Pestalozzi -ija [pestalóci -ija] *m os. i. švic. vzgojítelja*, Pestalozijev -a -o [-lóci-]

péster -tra -o *pisan*, péstrost -i ž, péstríti -im, péstri -íte! pestríl -íla -o, pestrénje -a *s*

pestíè -íča *m bot.*, pestíèev -a -o: ~ cvet

pésto -a *s glava, ki gre skozi nož os pri kolesu*; pésten -tna -o, péstnik -a *m*

péstunja -e ž, péstunjica -e ž; péstovati péstujem, péstuj -te! pestujóè -a -e, péstoval -a -o, péstovanje -a *s*, péstovan -a -o, péstovanec -nca *m*, péstovanka -e ž, péstovanček -čka *m*; péstovalnica in -álnica -e [-ajm-] ž: nositi roko na ~i

péš in péški in péšice prisl. (+k nógam): péš hoditi, priti, iti; péš pot, péš hoja, po péš poti, nobene péš hoje se ne ustrašim; pešák -a *m*, péšec -ška *m*, pešáèica -e ž, pešáški -a -o; pešáèiti -im, pešáèenje -a *s*; péšpolk -a [-lk-] *m pehotni polk, gl. tudi* pehòta

péšati -am, péšanje -a *s*, péšav -a -o: ~a noga; péšavec -vca *m*, péšavka -e ž, péšavt -a *m*; pešljív -íva -o, pešljívošt -i ž

péščén -a -o *iz péška, poln péška*; péščénost -i ž, péščénàt -áta -o,

peščeneč -nca *m kamen*, peščenjak -a *m*, peščenast -a -o, peščeneč -nka *m*, peščenica -e *ž*; peščenina -e *ž*, peščénka -e *ž*; peščenéti -ím: kamen peščení; peščeněl -éla -o, peščenénje -a *s*; peščeníti -ím (se): ~ kamen, kamen se peščení; peščeníl -a -o, peščenjénje -a *s*
peščica -e *ž majhna pest, malenkost*: ~ ljudi; peščáj -a *m*, peščícica -e *ž*; *gl. tudi pést*
peščisce -a *s* = peščina -e *ž* [*pəšt-*] *osrednji del sadu s peškami*
pét *pétih pétim glavni štev.*, ob *pétih* = ob 5^h; *pétnajst in -ájst -ih*, *petindvajset -ih*, *pétdeset -ih*; *pét stó*, *pét stó ljudem*, *pri pét stó ljudéh*; *pét tísoč ljudi*, *s pét tísoč ljudmi*
pet- *v sestavi*: *petlétka -e ž*, *petdnéven -vna -o*, *petmésečen -čna -o*: ~i *tečaj*; *petodstóten -tna -o*: ~e (5%) *obresti*; *petnajstédenski -a -o*, *petindvajsetléten -tna -o*: ~o *dekle*; *petdesetlétnik -a m*, *petstolétnica -e ž*; *pettisočlétnica -e ž*; *te pišemo prvi del s številko, stavimo za njo vezaj*: 5-létka, 5-dnéven, 5-mésečen, 25-léten, 50-létnik *itd.*, *gl. § 74, 4*
péta -e *in* *peté ž*, *na pétó stopiti*, *mn. peté*, *petá in pét in pét*, *petám*, *peté* — *na pété*, *po petáh*, *za petámi*; *pética -e ž*, *pétnica -e ž*, *pétnik -a m*, *pétén -tna -o*, *petísče -a s*, *petávs -a m*, *petávsast -a -o*; *petáti -ám*, *petáj -ájte!* *petál -a -o*, *petánje -a s*; *petolíznik -a m priliznjeneč*, *petolíz -a m*, *petolíznica -e ž*, *petolízniški -a -o*, *petolízništvo -a s*
peták -a *m*, *petindvajseták -a m*, *petdeseták -a m*, *petstoták -a m*, *pettisočák -a m ipd. imena za bankovce in denar*

petárda -e *ž raketa za umetni ogenj*, *razstrelilo*, *petárden -dna -o*: ~i *naboj*
pétek -tka *m*, *pétkov -a -o*: ~a *jed*; *petkováti -újem*, *petkovánje -a s*, *petkovína -e ž*
petélin -ína *m*, *petelínov -a -o in* *petelínji -a -e*: ~e *hláče*; *petelínček -čka m*, *petelínec -nca m*, *petelínski -a -o*, *petelínast -a -o*; *petelíniti -im se*, *petelínjenje -a s*; *petelínar -ja m lovec na petelina*
péter -tra *m in* *pétro -tra s podstrešni oder za krmo*, *mn. pétra péter s*
Péter *Pétra in Pétra m os. i.*, *Pétrov in Pétrov -a -o*, *na Pétrovo in Petróvo (29. jun.)*, *o Pétrovem in -óvem* = *o sv. Pétru in Pétru*; *Pétrček -čka m*, *Pétrčkov -a -o*; *sv. Péter*, *praznik sv. Pétra in Pétra*, *kraj Sv. Péter*, *bil sem pri Sv. Pétru in Pétru*, *pojdem k Sv. Pétru in Pétru*, *grem od Sv. Pétra*; *v Št. Pétru in Pétru na Krasu*, *iz Št. Pétra in Pétra*, *v Šempéter*, *šempétrski -a -o*, *Kozakov Šempéter*; *petrinski -a -o po Petru (njegovem nauku in osebi)*, *petrínar -ja m svetni duhovnik v nasprotju z redovnikom*; *petróvka -e ž hruška*, *zrela o Petróvem*
petér -a -o, *petnajstér -a -o*, *petindvajsetér -a -o*, *petdesetér -a -o*, *pét stotér -a -o*, *pét tisočér -a -o itd. loč. štev.*; *petérost -i ž*, *petdesetérost -i ž itd.*
petéren -rna -o, *petnajstéren -rna -o*, *petdesetéren -rna -o*, *pét stotéren -rna -o*, *pét tisočéren -rna -o itd. množ. štev.*; *petérnost -i ž*, *petdesetérnost -i ž*, *pét stotérnost -i ž itd.*
petero- *v sestavi*: *peterobárven -vna -o*; *peterobòj -òja m*, ~bójen -jna -o; *peteročlèn -éna -o*,

petersilj

~člénski -a -o; peterodnéven -vna -o; peteroglásen -sna -o; peterokóten -tna -o, ~kótnik -a m, ~kótje -a s; peterokräk -áka -o: ~a zvezda; peterokríl [-íl] -íla -o, ~krílnik -a [-ln-] m; peterolísten -tna -o, peteronòg -óga -o, peterovógeln -a -o [-gəln-], ~vógelnik -a [-gəln-] m; peteropíst -a -o, ~pístnica -e ž *bot.*, ~pístnik -a m *bot.*; peteroròg -óga -o; peteroròk -óka -o, ~ròčen -čna -o; peterospèv -éva m, peterostávčen -čna -o; peterostópen -pna -o: ~i verz; peterostrán -a -o, ~stránski -a -o; peterovfsten -tna -o, peterozlòžen -žna -o, peterozòb -óba -o *itd.*: *te tvorbe so žive in se besede sproti ustvarjajo*
petersilj -ílja m, petersiljev -a -o, petersiljček -čka m, petersiljčkov -a -o
péti pnèm, pnì -íte! pél -a -o, (za)pét -a -o
péti pòjem, pój -tel! pojòč -a -e, pél -a -o, pét -a -o: ~a maša, pétje -a s; pòjčkati -am *otr.*
péti -a -o, pétnajsti in -ájsti -a -o, petindvájseti -a -o, pétdeseti -a -o, pét stòti -a -o, pét tísoči -a -e *vrst. štev.*; *kadar jih pišemo s številko, stavimo zmeraj piko za njimi: 5., 15., 50., 500. itd.*
petica -e ž *števila in novce*, petičen -čna -o *bogat*, petičnost -i ž; petnajstica -e ž, petindvajsetica -e ž, petdesetica -e ž
peticija -e ž *prošnja*
pétič pétnajstič in -ájstič, petindvájsetič, pétdesetič, pét stòtič, *prisr. ponavlj. štev.*; pétikrat, pétnajstikrat in -ájstikrat, petindvájsetikrat, pétdesetikrat, pét stòtikrat, pét tísočikrat *itd.*
petina -e ž, petnajstina -e ž, petindvajsetina -e ž, petdesetina -e ž *ipd. mat. zaznamujejo dele v ulomkih*

petínka -e ž, petnajstínka -e ž, petindvajsetínka -e ž, petdesetínka -e ž *itd. zaznamujejo mere in dele celote same zase*
petít -a m *stopnja črk*: tiskan v ~u, s ~om
pétka -e ž, pétnajstka in -ájstka -e ž, petindvájsetka -e ž, pétdesetka -e ž *ipd. imena za številke*
pétkrat, pétnajstkrat in -ájstkrat, petindvájsetkrat, pétdesetkrat, pét stókrat, pét tísočkrat *itd. prisr. ponavlj. štev.*; pétkratén -tna -o, pétnajstkratén in -ájstkratén -tna -o, pétdesetkratén -tna -o, pét stókratén -tna -o; pétkratnost -i ž, pétdesetkratnost -i ž, pét stókratnost -i ž *itd.*
pétlja -e ž, pétljast -a -o, pétljät -áta -o, pétljica -e ž; petljáti -ám, petljáj -ájte! petljäl -ála -o, petljánje -a s; *gl. tudi* pétlnja
pétlja -e ž *pécelj*: grozda ~ = petljíka -e ž, petljica -e ž, petljíče -a s, petljíkati -am, petljíkanje -a s
peto- v *sestavi nadomešča vrstilni števnik*: petlétnik -a m *je pet let star človek*, petolétnik -a m *kdor je v pétem letniku ali v pétem letu starosti*; petošólec -lca [-lc-] m *kdor je v péti šoli*, petošólka -e [-lk-] ž, petošólski -a -o [-ls-] *tudi nezrel, puberteten*; petokolónáš -a m *izdajalec (péta kolona)*
petpedí *medm. posnemanje prepeličjega petja*; petpedíkati -am, petpedíkanje -a s
Petrárka -a in -e m *os. i. ital. pesnika*, Petrárkov -a -o; petrarkízem -zma m, petrarkíst -a m, petrárkovec -vca m, petrárkovski -a -o
petrefákt -a m *okamenina*, petrifikácija -e ž *okamenenje*, petrifícirati -am *okameníti, kamneti*

petrografija -e ž *kamoslovje*, petrográf -a m, petrográfinja -e ž, petrográfski -a -o: ~i zavod
petrólej -a in petroléj -a m *kameno olje*, petról [-ól] -a m, petroléjski -a -o, petroléjka -e ž
petúnija -e ž *okrasna cvetlica bot.*
pévati -am, pévanje -a s, péven -vna -o, pévnost -i ž, pévec -vca m, pévčev -a -o, pévček -čka m, pévka -e ž = pévkinja -e ž, pévkin -a -o, pévski -a -o; pevovódja -a in -e m, pevovódski -a -o, pevovódstvo -a s
péza -e ž, pezán peznà -ó, pézati -am *mučiti*, pézanje -a s, pézavt -a m *mučitelj*, péznica -e ž *mučilnica*
pezdec pezdecà [pəzdɛc pəzdɛcà] m *tudi neka goba*, pezdeti -im, pezdi -ite! pezdec -éca -e, pezde, pezdel -éla -o, pezdenje -a s, pezde -éta m, pezdeła -e ž, pezduh -a m, pezdljiv -iva -o, pezdljivec -vca m, pezdljivka -e ž, pezdljivost -i ž, pezdljivski -a -o, pezduń -a m, pezduński -a -o [povsod: pəzd-]
pezdir -ja m *gl. pazdér*
pháti phám in pšem: ječmen, proso ~ (v *možnarju*, v *stopi obdelati*); phàj -ájte! phàl -ála -o, phánje -a s, pšèn -èna -o in phán -a -o; pháj -a m, phálec -lca [-áyc-] m, phálka -e [-áyk-] ž, phálski -a -o [-áys-], phálnik -a [-áyn-] m, phálen -lna -o [-ln-], *gl. tudi pšeno*
pianino -a m *pokončni klavir*
piano *prisl. glas. tiho*, pianissimo *prisl. glas. zelo tiho; kot sam. m neskl.*: od piano do pianissimo, s pianissimo; pianist -a m *umetnik na klavir*, pianistka -e ž in pianistinja -e ž, pianistovski -a -o
pjarist -a m *vrsta redovnika*, pjaristovski -a -o: ~i red
picék -cka m *piščanček*, picika -e ž

piča -e ž *hrana, krma*; pičen -čna -o: ~a repa; pičar -ja m, pičati -am, pičanje -a s, pičnica -e ž *prostor za pičo*; pičnik -a m *otrok, dokler ga pitajo*
pičel [pičɛ] pičla -o, pičlost -i ž, pičen -čna -o *varčen*; pičleti -im, pičlenje -a s; pičliti -im, pičljenje -a s.
pičiti -im, pičen -a -o, pičenec -nca m, pičenka -e ž, pičilo -a s *čebelje želo*; pičniti -nem, pičnjen -a -o; *gl. tudi pikati*
piedestál [-ál] -a m *podstavek*
pietá ž *neskl. podoba Marije z mrtvim sinom v naročju*, sočulna
pietéta -e ž *spoštovanje, obzir*; pietéten -tna -o *spoštljiv obziren*; pietétnost -i ž *spoštljivost, obzirnost*
pietízem -zma m *čustvena vernost, pobožnjaštvo*; pietíst -a m *privrženec pietizma*, pietístka -e ž, pietístičen -čna -o
pigment -énta m *barvilo*, pigmènten -tna -o
pihálo -a s: godba na pihála, pihálen -lna -o [-ln-]: ~a cev, ~i instrumenti *glas.*
pihati in piháti piham in pišem, pihaj -te! in pihaj -ájte! in píši -te! piháje, pihájoč -a -e, pihal -a -o in -ála -o, pihánje -a s in pihanje -a s; pih -a m, pihec -hca m, pihálec -lea [-áyc-] m, pihálka -e [-áyk-] ž, piháč -a m, pihálnik -a [-áyn-] m *smesno tudi za puško*, pihálniček -čka [-áyn-] m, pihálnica -e [-áyn-] ž
pihljáti -ám, pihljàj -ájte! pihljàl -ála -o, pihljánje -a s; pihljáj -a m
pihniti -nem, pihnjen -a -o: ta ga pa pihne *ta je tič*, je malo pihnjen *neumen, trčen*; pihnjenec -nca m, pihnjenka -e ž, pihnjenost -i ž *trčenost*

pijáča

pijáča -e ž, pijáčiti -im, pijáče-
nje -a s, pijáčnik -a m *neka
vinska trta*
piján -ána -o, pijánost -i ž, pijá-
nec -nca m, pijánka -e ž, pi-
jánček -čka m, pijánski -a -o,
pijánstvo -a s; pijániti -im, pi-
jánjenje -a s; pijančeváti -ujem,
pijančevál -ála -o, pijančevánje
-a s, pijánčina -e ž, pijanče-
válec -lca [-áyc-] m, pijanče-
válka -e [-áyc-] ž, pijančevál-
ski -a -o [-áysk-], pijančljiv
-iva -o, pijančljivost -i ž
pijávka -e ž = pijávica -e ž, pi-
jávčen -čna -o, pijávčica -e ž,
pijávec -vca m, pijávkast -a -o
pík -a m *barva pri kartah*, píkov
-a -o: ~ kralj, Pikova dama
naslov opere
píka -e ž, píkast -a -o, píkica -e
ž in píčica -e ž, píkást -a -o,
píkec -kca m *kdor je píkast od
kakih izpuščajev*; do píke res
je; kokoši piko dreti; píkov -a
-o; piko imeti na koga (*jezo,
sovražnost*)
píkánten -tna -o *slasten, dražljivo,
zatinjen, oster, dražet, mikaven*;
píkántnost -i ž, píkanteríja -e ž
*dražljivost, nagajivost, zatinje-
nost*
píkapôka píkapòk *medm. posne-
manje ritma pri mlatitvi*; píka-
pókati -am *mlatiti*: so sladko
vince píkapókali; píkapókanje
-a s
píkapolónica -e ž píkapolóničin
-a -o
píkati -am, píkanje -a s; píkljati
-ám, píkljaj -ájtel píkljal -ála
-o, píkljánje -a s; píkniti -nem,
píknjen -a -o, pík -a m, píknja
-e ž; *gl. tudi píčiti*; píkelj -klja
in píkeljna [-kal-] m orodje,
píkák -a m, píkálnik -a [-áyn-]
m orodje, píkanica -e ž *palica
z železno ostjo*, píkáča -e ž, pí-
kón -a m *rovača z ostjo*

píker -kra -o, píkrost -i ž
*píkírati -am *zbosti, zbadati, ža-
liti, presajati (sadike)*; *píkíran
-a -o *zbođen, zadet, užaljen, pre-
šajen*; *píkíranje -a s; letalo
píkíra *leti strmoglav*; pilot se
je ponesrečil pri píkíranju *le-
tenju strmoglav*
píkník -a m *družabna gostija pod
milim nebom*
píkolo -a m *natakarski učenec,
glas. majhna flauta*; píkolov -a
-o: ~a dolžnost, naloga; ~ glas;
píkolít -a m *vrsta trte in vina*
píkolóvec -vca m, píkolóvski -a
-o, píkolóvstvo -a s
píla -e ž, pílen -lna -o [-ln-]: ~a
žaga, ostrina; pílják -a m *čev-
ljarška píla*; pílica -e ž, pílárna
-e ž *delavnica za píle*, pílar -ja
m kdor dela píle, pílarski -a -o:
~a obrt, pílaríti -im *izdelovati
píle*, pílarjenje -a s
píláster -tra m *opornik, nosilni
steber pri stavbi*; pílástrski -a -o
Pílát (Póncij -a) -a m *os. i., Kri-
stusov sodnik kot rimski oblast-
nik v Jeruzalemu*: hoditi od Pon-
cija do Pilata *brez uspeha hoditi
od oblasti do oblasti*; je prišel
do česa kakor Pílát v kredo
služajno, brez lastne zasluge; Pi-
látov -a -o; *ljudsko*: Pílátuž -a
m, Pílátužev -a -o
pílek -lka [-lk-] m *veha*, pílček
-čka [-lč-] m, pílika -e ž *veha
(luknja in zamašek)*
pílití -im, (o)píljen -a -o, píljenje
-a s, pílec -lca [-lc-] m, pílej
-a m, pílnik -a [-ln-] m, píla-
nice -ic mn. ž = pílna -e ž =
píljáva -e ž = píljevína -e ž;
pílež -a m (*preneseno*) *kdor se
nerazumno úti (na pamet)*
pílot -a m *kdor vodi ladjo, letalo
ipd.*; pílotski -a -o; pílotírati
-am *voditi ladjo, letalo*; pílotí-
ranje -a s

pilót -a m *priostren hlod, zabit v zemljo kot opornik; pilóten* -tna -o: ~a konica je okovana
pílpoh -a [-lp-] m *vrsta smole*
pilula -e ž *zdravilo v kroglicah, bobika*
piménta -e ž *dišavska mirta*
pinakotéka -e ž *zbirka likovnih umetnin*
pinéceta -e ž *kleščice, prijemalka, pincétka* -e ž; *pincirati* -am *odštípniti vršítek (korenine ali stebelca)*, *pinciranje* -a s
pingpóng -a m *namizni tenis šp.*
pingvin -a m *zool.*, *pingvinski* -a -o
pínija -e ž *bol. neko drevo, píni-jin* -a -o, *pinijev* -a -o: ~ gaj, *pinéla* -e ž, *pinijóla* -e ž
pinja -e ž *posoda za métenje smetane*: v ~i delati *mésti smetano*; *pínjen* -a -o: ~o mleko = *pinjenec* -nca m = *pinjenica* -e ž
pink *medm. posnemanje trkanja na kovino ali steklo; pínkapónka medm. za oponašanje kovaškega dela, pínkapónkati* -am *kovati, delati po nakovalu; pínkapónkaje* -a s *kovanje; pínkati* -am *trkati s čačkami, pinkanje* -a s
pinóža -e ž *vrsta ščinkavecev*
pionír -ja m *vój. vojak tehničnega oddelka, ind. kdor koplje rov, spl. kdor utira novo pot (v tehniko, znanosti itd.)*; *pionírka* -e ž, *pionírski* -a -o, *pionírstvo* -a s, *pionírček* -čka m
pípa -e ž: ~ za *tobak*, *pri sodu*, *pri vodovodu*; *sod je na pípi*, *vino je na pípi*; *pípen* -pna -o, *pípica* -e ž, *pípek* -pka m, *pípnik* -a m *čep*, *pípar* -ja m, *píparstvo* -a s
pípáti -am in *pípljem (se) tipati, sprijeti se, lepsti se, rvati se, puliti se*; *pípaj in píplji* -te! *pípanje* -a s = *píp* -a m = *pípa* -e ž *pretep*; *pípálo* -a s, *pípálen* -lna -o [-ln-], *pípav* -a -o *pretepaški, prepirljiv*; *pípa-*

vost -i ž *pretepaštvo, prepirljivost*; *pípavec* -vca m *pretepač*
pípec -pca m *poseben nožič, pípič* -a m, *pípečar* -ja m, *pípečarica* -e ž *kdor pípece dela*
pír -a m *trohnóba, pírav* -a -o *trohljiv, pírast* -a -o, *píravost* -i ž *trohljivost, píravína* -e ž *trhletna, píravéti* -ím *trohneti, prhnéti*; *píravèl* -éla -o, *píravênje* -a s; *gl. tudi peréti*
pír -a m *gostija, svatovanje; pírováti* -újem, *pírúj* -te! *pírovál* -ála -o, *pírovánje* -a s, *píroven* -vna -o, *pírovína* -e ž; *pírnja* -e ž *pír* -e ž *gl. pírika*
pírač -a m *netopir*
píramída -e ž, *píramíden* -dna -o, *píramídnost* -i ž, *píramídast* -a -o, *píramídálen* -lna -o [-ln-]
píramídón -a m *neko zdravilo*
píráť -a m *morski ropar, píráťski* -a -o, *píráťstvo* -a s
Pírenéji -ev m *mn. gorovje, pírenéjski* -a -o: *Pírenéjski polotok*
pírň -a m (+*pírňuh*, +*pírňih*), *pírňov* -a -o: ~a *konica; pírhast* -a -o *lisast, pisan*; *pírňati* -am: *jajca ~ opisati, barvati*; *pírňati* -am *se igrati se s pírnji, pírhaje* -a s; *pírňha* -e ž *rdeče lisasta krava*
píríka -e ž, *píríčen* -čna -o, *píríčnat* -a -o; *pír* -a m in *píra* -e ž, *pírje* -a s *sk. i.*, *pírjevica* -e ž, *pírén* -rna -o, *pírínica* -e ž, *píríníčen* -čna -o, *pírínícast* -a -o, *pírínícat* -a -o, *píríníčevje* -a s
pírít -a m *železov kršec, píritov* -a -o
píro- *v sestavi (ogenj)*: *piromán* -a m, *piromaníja* -e ž *požigalna strast, pírotéhnik* -e ž *rótnost v raznanju z vneljivimi snovmi, pírotéhnik* -a m, *pírotéhničen* -čna -o
pirpogáčica -e ž = *pírožába* -e ž = *pírožán* -ána m = *píroželj*

Pírus

-žlja *m* = pírožljek -žljeka
[-ljək-] *m* netopir
Pírus ali Pir -a *m* os. i. grškega
vojskovodja, Pírov -a -o: ~a
zmaga nad Rimljani, pírovski
-a -o: ~a zmaga *draga zmaga*
písan -a -o, písanost -i ž, písanec
-nca *m*, písanček -čka *m*, písanica
-e ž = písanka -e ž, písanko
-a s *jabolko*
písár -ja *m* (+písar), písarica -e
ž, písárček -čka *m*, písárski -a
-o, písáren -rna -o, písarija -e
ž, písárna -e ž, písárnica -e ž,
písarina -e ž; písáriti -im, písárjenje
-a s, písárničen -čna
-o, písárniški -a -o, písárništvo
-a s, písárstvo -a s
písatelj -a *m*, písateljica -e ž,
písateljiski -a -o, písateljstvo -a
s, písateljeváti -jújem, písate-
ljevál -ála -o, písateljévánje -a s
písáti in písáti píšem, píši -te!
pišóč -a -e, písál -ála -o, písán
-a -o, písánje -a s; pís písá *m*,
písáni -sna -o: ~a napaka *v písá-
vavi*; písánina -e ž *pristojbina za písá-
nje*, písáva -e ž; písec -sca
m píščev -a -o, písác -a *m*, písálec
-lca [-áuc-] *m*, písálka -e
[-áuk-] ž, písálo -a s *orodje*,
písálen -lna -o [-ln-], písálce -a
[-lc-] s, písálnik -a [-ln-] *m*,
písálnica -e [-ln-] ž, písálniški
-a -o [-ln-]
písk -a *m*, píska -e ž, pískati -am,
pískanje -a s, pískav -a -o, pískavec
-vca *m*, pískavka -e ž,
pískavski -a -o, pískáč -a *m*,
pískár -ja *m*, pískálo -a s, pískálen
-lna -o [-ln-], pískalica
-e ž *bot. trobentica*
pískr -kra *m*, pískrc -a *m*, pískrček
-čka *m* pískrčast -a -o,
pískrič -a *m*, pískrica -e ž *celica*
v satu, pískrčat -a -o, pískričen
-čna -o; pískrár -ja *m*, pískrá-
rica -e ž, pískrárski -a -o, pískrárstvo
-a s, pískrolíz -a *m*,

pískrovéz -a *m*, pískrovézec -zca
m, pískrovézov -a -o, pískro-
véški -a -o, pískrovéštvo -a s
písménka -e ž *trka*, písmén -a -o:
~i jezík *književni jezík*, písménski
-a -o, písménstvo -a s
*književnost brez umetniških pri-
zadevanj*, písménstven -a -o
[-tvən-]
pismo -a s, *mn.* písma písem
[-səm]: iti písma delat, ženito-
vánjsko ~o, dolžno ~o; písem-
ski -a -o [-səm-]: ~i papír, ~a
pošta; písemce -a [-səm-] s, písem-
stvo -a [-səm-] s; písmár -ja
m = písmóuk -a *m*; písmónóša
-a in -e *m* *raznabalec*, písmár-
nica -e ž; písmen -a -o [-mən-],
sv. písmo *(novega in starega za-
kona) kot obči pojem, toda Jáp-
ljevo Sveto písmo kot naslov*
píš -a *m*: ~ vetra
píšé -a *m* *kukec*, píščáj -a *m*,
píšček -čka *m*, píščív -a -o =
piščéljiv -íva -o, píščéljivost -i ž,
piščéjivec -vca *m* *piškavec*, pí-
ščívec -vca *m*, píščívka -e ž *pi-
škava hruška (sad)*, píščíti -im
(se), píščénje -a s
píščál [-áú] -i ž = píščála -e ž =
piščálka in píščálka -e [-áuk-]
ž, píščálkar -ja [-lk-] *m*; píščál
[-ál] -i ž *kost*, píščálen -lna -o
[-ln-], píščálast -a -o
píščánec -nca *m*, píščánčev -a -o,
píščánček -čka *m*, píščè -éta s
in píščè -eta s, *mn.* píščéta in
píščeta, píšček -čka *m*, píska
-e ž: ocvrta ~; píščétar -ja *m*,
píščétarica -e ž, píščétarski -a
-o, píščetarina -e ž
píškav -a -o: ~ oreh, sad, ~o
vreme, zdravje, ~o uro hodá
pičlo; píškavec -vca *m*, píškav-
ka -e ž; píškavost -i ž
píškót -a *m*, píškótár -ja *m*, pí-
škótarica -e ž, píškótarski -a -o,
píškotaríja -e ž
píškúr -ja *m* *zool.*, píškúrjev -a -o

pištóla -e ž, pištólen -lna -o [-ln-],
 pištólar -ja m, pištólarski -a -o,
 pištólíca -e ž

Pitágora -a in -e m os. i. grš. fil.,
 Pitágorov -a -o: ~ izrek mat.

pítati -am, pítan -a -o: ~o tele,
 ~a svinja; pítanje -a s, pítá-
 len -lna -o [-ln-]: ~e naprave,
 pítálnica -e [-ln-] ž kraj = pi-
 talíšče -a s, pítálník -a [-ln-]
 m; pítanec -nca m, pítanka -e ž,
 pítanček -čka m, pítálec -lca
 [-lc-] m, pítálka -e [-lk-] ž

pítí pijem, pijóč -a -e, pij -te!
 píl -a -o, pít -a -o, pítje -a s;
 pítan -tna -o: ~a voda; pítek
 -tka -o, pítnost -i ž = pítkost
 -i ž, pítńna -e ž

Pítíja -e ž mit. os. i., Pítíjin -a -o:
 ~ odgovor; pítíjski -a -o: ~i
 odgovor

pítoven -vna -o: ~a živína dolo-
 čena za pítanje: ~a svinja =
 pítovnica -e ž, pítovník -a m

pívec -vca m, pívec -čka m,
 pívka -e ž, pívski -a -o, píven
 -vna -o: vino je ~o; pívnost -i
 ž; pívnica -e ž, pívńičen -čna
 -o, pívńičar -ja m, pívńičarski
 -a -o, pívńína -e ž, pívščina -e
 ž, pívstvo -a s družba; pívńik
 -a m papír; pívkati -am po
 matem píti, pívkanje -a s, pívc-
 kati -am otr., pívcékanje -a s

pívo -a s, pívár -ja m = pivovár
 -ja m, pívárna -e ž, pívovárna
 -e ž, pívárnica -e ž, pívovárnica
 -e ž, pívárski -a -o, pívovárski
 -a -o, pívárstvo -a s, pívovár-
 stvo -a s, pívoťoč -óča m

pívrá -e ž zool.

pízama -e ž spalna obleka

pízem -žma m, pízmov -a -o, píz-
 movec -vca m, pížmar -ja m,
 pížmarica -e ž, pížmast -a -o,
 pížmovka -e ž kanadska podgana

pláč -a m jok. plačljív -íva -o
 jokáv, gl. tudi plakati

pláča -e ž, plačáti in pláčati -am,
 pláčaj -te in -ájte! pláčal -a -o
 in -ála -o -i -e, pláčan -a -o;
 plačilo -a s, plačílen -lna -o
 [-ln-], plačilni -ega [-ln-] m,
 plačilnost -i [-ln-] ž, pláčanec
 -nca m, pláčanka -e ž; plačńík
 -a m, plačńica -e ž, plačńíski
 -a -o; plačljív -íva -o, plačljív-
 vost -i ž; plačeváti -újem, pla-
 čevál -ála -o, plačevánje -a s,
 plačvà -è in pláčva -e ž, pla-
 čeválec -lca [-ávc-] m, plače-
 válka -e [-ávk-] ž, plačeválski
 -a -o [-ávk-]

pládenj -dnja m veliki krožnik

plagiát -a m slovstvena tatvina,
 plagiátor -ja m slovstveni tat,
 plagiátorica -e ž, plagiátoriski
 -a -o, plagiátorstvo -a s

pláh -a -o in -ó, mn. tudi plahí
 -é; dol. pláhi -a -o, prisl. plahó
 in pláho; pláhost -i ž in plah-
 hóst -i ž; plahóten -tna -o, plah-
 hótnost -i ž; plahodúšen -šna
 -o, plahosrčen -čna -o, ~sřče-
 nost -i ž; plahún -a m zaničlj.

plahetáti -ám in plahécem, plah-
 hetáj -ájte! in plahécí -tel plah-
 hetáje, plahetál -ála -o, plahet-
 tánje -a s

plahnéti -ím, pláhni -íte! plahnèl
 -éla -o, plahnénje -a s

pláhníti -nem, (s)pláhnjen -a -o.
 pláhnjenje -a s

plahodráti -ám, plahodráje, plah-
 hodráj -ájte! plahodrál -ála -o.
 plahodránje -a s. plahodráč -a
 m, plahódríč prisl. = plahóder
 prisl.: ~ kaj peljati (n. pr. drevo
 z vejami, da plahodrá); plahó-
 drman -a m, plahódrga -e ž bur-
 jast élovek

pláhta -e ž plahúta, pláhtica -e ž
 pláhtar -ja m; plahťati -ám.
 plahťáj -ájte! plahťál -ála -o,
 plahťánje -a s, plahťovina -e ž

plahúta -e ž, plahútica -e ž, plah-
 hútar -ja m, plahútati -am, pla-

+ plájba

- hútal -a -o, plahútanje -a s; plahútniti -nem
- + plájba -e ž *grezilo, iskalo, sonda, svítnica, svinec*
- plájhati -am: tekočina v posodi
plájha, če posoda ni polna;
plájhanje -a s
- plakát -a m *lepak*, plakáten -tna -o, plakatér -ja m, plakatírati -am, plakatíranje -a s
- plákati -am in pláčen *jokati*, plákanje -a s, plák -a m *jok*
- plakéta -e ž *spominska ploščica*, plakéten -tna -o, plaketér -ja m, plaketérski -a -o
- plákniti -nem. (o)pláknjen -a -o, plaknítev -tve ž, pláknjenje -a s
- plámen -éna m, plaménoma *prisl.*, plamenén -a -o: ~ ogenj; plamenít -a -o, plaménast -a -o, plaménček -čka m, plamének -nca m
- plamenéti -im, plaméni -íte! plameněč -éča -e, plamené, plameněl -éla -o, plamenénje -a s; plamenít: -im, plaméni -íte! plameněč -éča -e, plamené, plameníl -a -o, plamenjénje -a s
- plamenica -e ž *bakla*, plameníčar -ja m *baklonósec*, plameničen -čna -o: ~a svetloba, ~i les
- plamenják -a m *zool. flamíngo*, plamének -nca m
- *plamtéti -im *plamenéti*, plámti -íte! plamtěč -éča -e, plamtěl -éla -o, *plamténje -a s
- plán -a -o *tudi planó, mn. tudi*
pláni -é: na plámem, na pláno priti, hribi so planí, doline so plané (*ně porasle z drevjem*); plán -í ž, planica -e ž, plánja -e ž, planjáva -e ž, planjávski -a -o, planjávéc -vca m, planíšče -a s, planóta -e ž
- plán -a m *načrt, umislek, zaris: petlétni ~; plánski -a -o načrtén: ~o gospodarstvo, ~o delo; planírati -am zrvnati, načrtovati; planíranje -a s, pla-*
- nírec -rca m *načrtovalec*, planêr -ja m, planêrski -a -o
- planét -a m *zvezda premítnica*, planéten -tna -o: ~a pot; planetárij -a m
- planiglób -a m *polobli na zemljevidu*, planiglóbški -a -o
- planika -e ž *bot. otnica* (+planinka)
- planimetrija -e ž *merjenje ploskev, geometrija ploskve*; planimetrijski -a -o: ~a knjiga; planiméter -tra m, planimétrski -a -o
- planína -e ž, planínica -e ž, planínski -a -o, planíнец -nca m, planínka -e ž, planínščak -a m, planínar -ja m, planínarica -e ž, planínarski -a -o, planínarstvo -a s, planínstvo -a s, planínščina -e ž *prisnevek za pašo na planini*; planíniti -im, planínjenje -a s; planínováti -újem, planínovál -ála -o, planínová-nje -a s; planínáriti -im, planínárjenje -a s
- planíti in plániti plánem, pláni -íte! pláníl -íla -o in plánilo: ~ iz híše, ~ nad koga (kaj), kaj je planilo mimo híše?
- *plánka -e ž *deská (pri plótu, na kegljišču)*, *plánkati -am *grádliti, obijati, pažiti*; *plánkanje -a s *obijanje, ograjanje*
- plánšar -ja m, plánšarica -e ž, plánšarski -a -o, plánšarstvo -a s, plánšáriti -im, plánšárjenje -a s, plánšárček -čka m
- plántati -am *krivo hoditi, trpeti. truditi se, mučiti se*; plántaj -te! plántal -a -o, plántanje -a s, plántav -a -o, plántavec -vca m, plántavka -e ž
- plantáza -e ž *nasad*; plantážen -žna -o
- plapoláti -ám, plapolàj -ájte! plapolál -ála -o, plapolánje -a s, plapolàv -áva -o

plása -e ž *ozek pas trate, njive, pas*; **plásina** -e ž, **plasinica** -e ž
plásati -am, **plásikati** -am [*lapo-*
lati, **plásanje** -a s, **plásikanje**
-a s, **plásniti** -nem

***plásirati** -am (se) *postaviti, namestiti, vložiti*; ***plásiranje** -a s,
***plasmá** -ája m: ***doseči dober plasmá** pri tekmi šp. **zasesti dobro mesto**

plást -í ž in **plást** -a m, **plásten**
-tna -o, **plástoma** *prisl. po plásték*;
plástec -tca m: ~: **sená**;
plástič -íča m, **plástast** -a -o:
~i **oblak = plastnik** -a m;
plástíti -ím *v plaste nabirati*,
plástí -íte! **plástíl** -a -o, **plásténje**
-a s, **plástje** -a s = **plástovje** -a s

plástika -e ž *kiparstvo*, **plástik** -a
m, **plástičen** -čna -o *kipovit, likovit, nazoren, gnetljiv*, **plástičnost** -i ž

plášč -a m, **plášček** -čka m,
pláščar -ja m, **pláščarica** -e ž,
pláščarski -a -o, **pláščúr** -ja m,
pláščúrница -e ž, **pláščúrski** -a
-o, **pláščúrstvo** -a s

plášen -šna -o in **plášen** ali **plášan**
-šná -ó, *prisl. plašno in plášno*;
plášnost in **plášnosť** -i ž; **plášljiv**
-íva -o, **plášljivost** -i ž **plášljivec**
-vca m, **plášljívka** -e ž; **plášíti** -im in
plášíti -ím, **pláší** -íte! **plášíl** -a -o
in **plášíl** -a -o, (o)**plášen** -a -o
in (o)**plášen** -čna -o, **plášenje** in
plášenje -a s, **plášílo** -a s, **plášílen**
-lna -o [*-ln-*]: ~e *naprave*; **plášílec**
-lca [*-iyc-* in *-lc-*] m, **plášílka** -e [*-iyc-*
in *-lk-*] ž, **plášílski** -a -o [*-lšk-*]

plát -í ž in **plát** -ú m: na obé
plátí, na vse **plátí** (**plátóve**),
plát z vna **bije**, od vseh **plátí**
(**plátóv**), po vseh **plátéh** (**plátóvih**)
najbolje; **plátén** -tna -o, **plátíč**
-íča m; **plátíti** -ím (se) **klati** (se)
na dvoje, **plátí** -íte!

plátíl -a -o, **pláténje** -a s; **plátíčiti**
-ím *les cepiti*, **plátíčenje** -a s,
plátíšče -a s, **plateníca** -e ž **hloď**,
breskev (*ki se kolje*); **plateníčar**
-ja m *kdor hloďe za žago pripraví*;
platica -e ž

***pláta** -e ž **plošča**, ***plátast** -a -o
raven, **plosk**, **ploščat**

plátána -e ž *bot. okrasno drevo*,
plátánin -a -o, **plátánov** -a -o:
~a *skorja se lušči*

***plátóforma** -e ž 1. **ploščad**, **ravna**
streha; 2. **podlaga**, **osnova**

plátí **póljem**, **pólji** -te! **plál** **plála**
-o, **plánje** -a s 1. **valóčeti** *dvi-gati se in upadati*: **kri** mu je
plála (+**plúla**) po **žilah**, **morje** je
plálo, **prsi** **nemirno póljejo**,
vse pólje po meni od **jeze**, v **srecu**
mu je **plála** **strast**, po **konju** je
plálo, **veter** po **otroku**, **zastava**
pólje v **vetru**; 2. **valóviti**,
razgibavati: z **roko**, z **veslom**
vodo plátí, **vodo iz čolna plátí**
(**goniti**)

plática -e ž: **deti dojenčka** v ~o
plátina -e ž *kem. prvina*, **plátinov**
-a -o, **plátinski** -a -o, **plátinast**
-a -o

platinca -e ž *nav. v mn.* **platinice**
-íc (*pri knjigi, nožu*): **vezan v trde**
~e; **platinčast** -a -o, **platinčica**
-e ž; **platinčiti** -ím, **platinčenje**
-a s

plátno -a s, **plátén** -a -o, **pláténenka**
-e ž; **plátнар** -ja m, **plátнарica**
-e ž, **plátнарski** -a -o, **plátнарstvo**
in **plátнарstvo** -a s, **plátнарíja** -e ž,
plátнина -e ž

***plátó** -ja m *geogr. visoka planota*
Plátón -a m *os. i. grškega filoz.*,
Plátónov -a -o: ~a *šola*, **filozofija**;
platonizem -zma m, **plátónik** -a
m, **plátóničen** -čna -o ali **plátónski**
-a -o: ~a *ljubezen*
Plautus -ta [*pláu-*] m, **Plátúov**
-a -o: ~e *komedije*

plāv

plāv pláva -o *svetlorjav, pšenične barve*; plávec -vca *m predmet svetle barve*: plavec murca liže (*ogenj — kotel*), vol svetle barve, plávka -e *ž krava svetle barve*, plavénkast -a -o, plávkast -a -o; plavolàs -ása -o, plavolásec -sca *m*, plavoláska -e *ž*; plavéti -ím, plávi -íte! plavèl -éla -o, plavénje -a s; plavíti -ím *bé-liti (topiti)*, plávi -íte! plavíl -a -o, plavljénje -a s, plavljèn -éna -o: ~o železo; plavílen -lna -o [-ln-]: ~a peč (*kjer železo bélijo, plavijo*)

***plāv** pláva -o *moder, sinji*; plávica -e *ž bot. modriš*, plavičen -čna -o *modrišev*: ~a barva; *plávkast -a -o *modrikast*, *plavína -e *ž modrina*: ~ neba; *plavíti -ím *modrti*, plávi -íte! plavíl -a -o, *plavílo -a s *modrilo*, *plavílen -lna -o [-ln-] *modrilen*, *plavílec -lca [-lc-] *m modrilec*, *plavílka -e [-lk-] *ž modrilka*

plávar -ja *m splavar*, plávarica -e *ž*, plávárski -a -o; plaváriti -ím, plavárjenje -a s

plávati -am, plávanje -a s; plāv pláva *m*, plāv -í *ž*, v plavéh; pláven -vna -o, plávba -e *ž*, plávben -bna -o; plaváč -a *m*, plaválen -lna -o [-ln-], plaválnica -e [-ln-] *ž*, plavíšče -a s, plaválec -lca [-lc-] *m*, plaválka -e [-lk-] *ž*, plaváček -čka *m (pri trnku)*, plaválški -a -o [-lšk-], plavnica -e *ž plávna kožica vodnih ptic*, plavnína -e *ž = plávščina -e ž*

plavíti -ím: ~ les po reki, plávi -íte! plavíl -a -o, plavljèn -éna -o, plavljénje -a s, plavítev -tve *ž*, plavítven -a -o [-tvəm-], plavílec -lca [-lc-] *m*, plavílka -e [-lk-] *ž*, plavílški -a -o [-lšk-], plavílstvo -a [-ls-] *s*, plavílen -lna -o [-ln-]

plavút -i *ž in* plavúta -e *ž*, plávúten -tna -o, plavútašt -a -o, plavútar -ja *m*, plavútarica -e *ž*, plavútati -am, plavútanje -a s, plavutonòg -óga -o, plavutonòžec -žca *m*

plávž -a *m*, plávžar -ja *m*, plávžárski -a -o, plávžarstvo -a s
pláz -a *in -ú m, mn.* plazóvi -óv; plazína -e *ž =* plazovína -e *ž =* plazóvje -a s; plazást -a -o, plazovít -a -a: ~ svet

pláziti *in -íti* plázim (se), plazèč -éča -e, plázil -íla -o, plázenje *in* plázénje -a s: ~ po trebuhu; plazílec -lca [-lyc-] *m*, plazílka -e [-ly-] *ž*, plazílški -a -o [-ls-]: ~a družina

plázma -e *ž fiziolog., min.*, plazemski -a -o [-zəm-] *in* plazmátičen -čna -o

plázna -e *ž zidarska deščica za gladenje omela na zidu*

plazníca -e *ž del pluga*, plazničén -čna -o

pláža -e *ž plevel (v žitu), slaba jed (pijača), smeti (v zrnju, v sobi)*, *šund (*v literaturi*); plážnat -a -o: ~o žito, plážén -žna -o

***pláža** -e *ž peščina ob morju*

***plebán** -a *m*, plebánus -a *m župnik*: Plebánus Joánnes (*Pregelj*); *plebánov -a -o *župnikov*, plebánusov -a -o, *plebaníja -e *ž duhovnija, župnija*

plebéjec -jca *m človek preprostega rodu*, plebéjski -a -o

plebiscít -a *m ljudsko glasovanje*, plebiscíten -tna -o: ~a komisija

pléče -a *in -éta s, mn.* pléča pléč pléčem pléča *in* pléčih s pléči; *mn.* pléčéta -ét s *le za preka-jeno meso*; pléčen -čna -o, pléčât -áta -o, pléčâtost -i *ž*, pléčevína -e *ž*

***pléd** -a *m volnena ogrinjalka*

***plédirati** -am *zagovarjati*: ~ za kaj *polegovati, poganjati se za*

- kaj; *pledíranje -a s; *pledoajé -éja *m zagovor*
- +plèh plèha *m pločevina*, +plèhast -a -o = +plehnàt -áta -o *pločevinast, pločevinski*
- plèh plèha *m lisa na koži, izpuščaj*; plèhast -a -o *lisast*, plèhav -a -o *lisast*; *primerjaj plèša in peliha*
- plèhek -hka -o *in plehèk ali plehák -hkà -ó neizrazil, brez okusa, prazen*: dežnica, snežnica je ~a, ta voda je ~a; močno vodene jagode so ~é; ~a jed, ~ glas (*brez resonance, prazen*), ~o govorjènje (*brez vsebine, površno, lahkomiselno*); plehkóšt -i ž *in plèhkost -i ž, plehkóta -e ž, plehkôba -e ž, plehkôben -bna -o*; plehčáti -ám *bíti plehkega okusa, plehčanje -a s*
- plejáda -e ž, *nav. mn. plejáde -ád ž mil. skupna oznaka sedmerih hčerá Atlasa in Pleióne (mit.)*; Plejáde -ád *mn. ž astr. ime za skupino zvezd, Gostosevci*; *lit. plejáda -e ž skupina enako mislečih in delujočih ljudi (n. pr. aleksandrinska, več francoskih, med njimi najslovitèjša Ronsardova)*
- plème pleména *s*: krava gre po plemenu; pleménoma *prisl.*, plemén -a -o, pleménski -a -o: ~a živina; plemeníti -ím, plemenèč -éča -e, plemèni -íte! plemeníl -a -o, plemenjèn -èna -o, plemenjènje -a s, plemenítev -tve ž, plemenítven -a -o [*-tvan-*], plemenllo -a s, plemenják -a *m*, plemenjáča -e ž, pleménka -e ž
- plemenít -a -o, plemenítost -i ž, plemenítnik -a *m*, plemenítnica -e ž, plemenítáš -a *m*, plemenítášinja -e ž, plemenítáški -a -o, plemenítáštvó -a s; plemenítiti -im, plemenítenje -a s; plemenito- *v sestavi*: plemenifodúšen -šna -o, ~dúšnost -i ž; plemenitosrčen -èna -o, ~srčnost -i ž
- plémíč -a *m*, plémkinja -e ž, plémíški -a -o, plémstvo -a s, plémski -a -o
- plén -a *m*: vojni, lovski ~; pléniti -im, plenèč -éča -e, pléni -íte! plénil -a -o *in -íla -o*, plénjen -a -o, plénjenje -a s; plenítev -tve ž, plenilen -lna -o [*-ln-*]: ~i pohodi; plenílec -lca [*-lc-*] *m*, plenílka -e [*-lk-*] ž, plenílski -a -o [*-ls-*], plenítelj -a *m*, pleníteljica -e ž, pleníteljski -a -o
- plén -a *m*: žito nima pléna *ne plénja*; plénéti -ím, pléni -íte! plenèl -éla -o, plenénje -a s; plénjati -am, plénjanje -a s, plénjav -áva -o: ~o žito, plénjavost -i ž, plénját -áta -o, plénjátost -i ž, plénjavít -a -o *in* plenóvit -a -o, plenóvitost -i ž
- pléna -e ž: kadar se železo ali jeklo v tankih platničah ali kožicah lušči, velé, da ima pléne (*Erjavec*); plénast -a -o, pléniti -im se, plénjenje -a s, plénív -a -o, plénivost -i ž
- plenêr -ja *m slikanje pod milim nebom, na prostem*; pleneríst -a *m kdor slika na prostem*
- pleníca -e ž, *nav. mn. plence -íc*; pleníčka -e ž, pleníčica -e ž
- plènk *medm. za posnemanje kovinskega zvena*; plènk plénka *m kovinski glas, denar*: ne žvénka ne cvénka, pa bati se nič, živi se brez plénka ob petju ko ptič; plénkati -am, plénkanje -a s; plenkáča -e ž *vrsta sekir*
- plènt *medm. kletvica po šent*; plènt plénta *m*, pléntati -am: bés te pléntaj! pléntanje -a s, pléntováti -újem, pléntováł -ála -o, pléntovánje -a s
- plénium -a *m celota, ves zbor, vsi člani*; plenáren -rna -o *celoten, širši, vsesplošen, ves, skupen*:

pleonázem

~a seja seja vseh članov, ne le ožjega odbora

pleonázem -zma *m* kopičenje besed, pesniški okras ali slogovna slabost; pleonástičen -čna -o: ~ slog, jezik; pleonást -a *m*

plés -a *m*, plésen -sna -o: ~a dvorana, šola, ~i mójster, vodja; plésišče -a *s*

plesáti *in* plesáti plésem, pléši -te *in* -íte! plešóč -a -e. plésáje, plésal -ála -o, plésánje -a *s*, plésálec -lca [-áuc- *in* -lc-] *m*, plésálka -e [-áuk- *in* -lk-] *ž*, plésálski -a -o [-áusk- *in* -lsk-], plésálstvo -a [-ls-] *s*, plésáč -a *m*, plésáčica *in* -íca -e *ž*

plésen plésni *ž*, plésneti -ím, plésněč -éča -e. plésné, plésni -íte! plésněl -éla -o, plésněnje -a *s*; plésniti -ím, plésnjenje -a *s*, plésnína -e *ž*; plésnív -a -o *in* plésnív -a -o, plésnívost -i *ž*, plésnívec -vca *m*, plésnívka -e *ž*; plésnjav -a -o, plésnjavec -vca *m*, plésnjavka -e *ž*, plésnjavost -i *ž*, plésnjavina -e *ž*; plésnóba -e *ž*, plésnóben -bna -o, plésnóbnost -i *ž*; plésnovati -ujem, plésnoval -a -o, plésnovanje -a *s*

pléskati -am, pléskanje -a *s*, pléskar *in* -ár -ja *m*, pléskarica *in* -íca -e *ž*, pléskárski -a -o, pléskárstvo -a *s*

plésti plétem, plétóč -a -e, pléti -íte! plétel plétla -o *in* plèl plèla -o, pléténje -a *s*

pléša -e *ž*, pléšast -a -o, pléšav -a -o, pléšec -šca *m*, pléšív -a -o, pléšivec -vca *m*, pléšívka -e *ž*; pléšívéti -ím, pléšívěč -éča -e, pléšívěl -éla -o, pléšívénje -a *s*, pléšívost -i *ž*, pléšávost -i *ž*; plešeglávec -vca *m*, plešeglávka -e *ž*, plešegláv -áva -o, plešeglávost -i *ž*

pletár -ja *m*, pletárček -čka *m*, pletárski -a -o, pletárstvo -a *s*,

pletaríca -e *ž*, pletárec -rca *m*; pletáriti -ím, pletárjenje -a *s*

pleténka -e *ž*, pletenica -e *ž*; pleteníčica -e *ž*, pleteníčar -ja *m*; pleteníčiti -ím *tvesti*, pleteníčénje -a *s*; pletenina -e *ž*, pleteník -a *m*, pletenjáča -e *ž*

pletérka -e *ž* košara (pletena), pletér -ja *m* plot, košara, pletérnik -a *m*, pleternica -e *ž*

pléti plévem, plévi -íte! plél -a -o, plét -a -o, plétje -a *s*, plétev -tve *ž*, plétven -a -o [-tvən-]; *gl.* tudi plevél

pletíč -íca *m*, pletíca -e *ž*, pletílen -lna -o [-ln-], pletílnica -e [-ln-] *ž*, pletílničen -čna -o [-ln-], pletílja -e *ž*, pletílka -e [-lk-] *ž*, pletílec -lca [-lc-] *m*, pletílski -a -o [-ls-], pletílstvo -a [-ls-] *s*, pletílo -a *s* orodje, pletívo -a *s* snov

plétnja -e *ž* véliki toln s streho na Blejskem jezeru

pléva -e *ž*, pléven -vna -o, plévji -a -e, plévnat -a -o, plévast -a -o, plévnicca -e *ž* = plévnyjak -a *m* = plévnik -a *m* prostor za pleve, vreta s plevami, plévničar -ja *m*, plévničarica -e *ž*, plévničarski -a -o

plévek -vka -o *in* plevèk *ali* plevák -vkà -ó *gl.* plèhek; plevkóst -i *ž*, plevkóba -e *ž*; plevétí -ím: jed plévá, pleví mi, po sladkem sadju rado pleví; plevéenje -a *s*

plevél [-éu] -éla *m*, plevélen -lna -o [-éun-], plevélnost -i [-éun-] *ž*, plevélnat -a -o [-éun-], plevélnica -e [-éun-] *ž* orodje, pralica; plevica -e *ž*, plévec -vca *m*, plévka -e *ž*; plevíčin -čina -o, plevíški -a -o

plevritis -a *m* vnetje rebrnice; plevrítichen -čna -o

plézati -am, plézanje -a *s*, pléza -e *ž*; plezálec -lca [-lc-] *m*, plezálká -e [-lk-] *ž* oseba *in* čevlji

za *plezanje*, plezálski -a -o [-ls-], plezálen -lna -o [-ln-]; ~a tura, vrv; plezálniki -ov *m mn.* čevlji, plezálnica -e [-ln-] ž, plezálstvo -a [-ls-] s; plezála -ál [-ál] *s mn. telov. plezálno orodje*; plézavt -a *m žolna*, plézavček -čka *m zool. vrsta ptičev*, plézavec -vca *m zool. vrsta ptičev*; plézavka -e ž *bot. ovijalka*, plézavski -a -o *bot.*; plezáríti -im *zaničlj.*, plezárjenje -a s, plezávhati -am *zaničlj.*, plezávhanje -a s

plíma -e ž: ~ in oséka; plímati -am, plímanje -a s

plin -a *m*, plínski -a -o: ~a luč; plínast -a -o: ~o telo, stanje; plínárna -e ž, plínárnica -e ž, plínovòd -òda *m*, plínovòden -dna -o, plínómér -a *m*, plínóhrán -a *m* (+plínóhram)

Plínij -a *m os. i. rim. pisatelj*; Plínij *ml. (mlajši) in Plínij st. (starejši)*; Plínijev -a -o: ~a pisma

plink *medm. posnemanje kovinskega zvona ob udarcu s kladi-vom*; plínkati -am, plínkanje -a s

pliocén -a *m najmlajša plast terciára*; pliocénski -a -o

plíska -e ž = plískavica -e ž *pa-stirička*

pliskávka -e ž = plískavica -e ž *delfín*

plíš -a *m vrsta blaga*, plíšast -a -o

plítev -tva -o *in plítek -tka -o*, plítvost -i *in plítkost -i ž*, plítvína -e ž, plítvéž -a *m*; plítvétí -ím, plítvéč -éča -e, plítví -íte! plítvèl -éla -o, plítvénje -a s; plítvétí -ím, plítví -íte! plítvíl -a -o, plítvénje -a s; plítvo- *in plítko- v sestavi*: ~gláv -áva -o, ~glávec -vca *m*; ~míseln -a -o [-səl-], ~jámast -a -o, ~nóžec -žca *m*

plívkati -am: voda plívka ob skalah (*kadar narahlo valuje*); vo-

do ~; plívkanje -a s; plívk -a *m*, plívkñiti -nem

+pljáčkati -am *pleniti, krasti, ropati*; +pljáčkanje -a s *plenjenje, kraja, rop*

pljúča pljúč *mn. s*; pljúčem (+pljúčam) pljúča na pljúčih s pljúči; pljúčen -čna -o, pljúčnica -e ž, pljúčničen -čna -o; pljúčar -ja *m*: ~i *vrsta polžev*; pljúčarica -e ž: ~e *vrsta rib*; pljúčnik -a *m bot. ime mnogih rastlin*, pljúčnják -a *m bot.*

pljúñiti -nem, pljúñjen -a -o, pljúñek -nka *m*, pljúñec -nca *m*, pljúñkov -a -o

pljúnk *medm. posnemanje glasu, kadar kaj pade v mirno vòdo*; pljúnk -a *m glas ob padcu v vòdo*: ob pljúнку kamna v vòdo so se vsi zdrznili; pljúnkñiti -nem: kamen pljúnkne v vòdo; pljúnkati -am: voda pljúńka (*če posoda ni polna*); pljúńkanje -a s

pljúsk *medm. posnemanje šumečega glasu vode*; pljúsk -a *m*, pljúska -e ž, pljúskati -am: voda ~a ob skale; pljúskanje -a s, pljúskav -a -o, pljúskavec -vca *m bot.*, pljúskavica -e ž, pljúskñiti *in* pljúsniti -nem = pljúščiti -im

pljúvati pljújem *in* pljúvam, pljújòč -a -e, pljúj -te! *in* pljúváj -ájte! pljúvál -a -o, (o)-pljúván -a -o, pljúvánje -a s; pljúvác -a *m*, pljúválec -lca [-áuc-] *m*, pljúválka -e [-áuk-] ž, pljúválski -a -o [-áusk-], pljúválnik -a [-áun-] *m*, pljúválñiški -a -o [-áun-]

plóča -e ž, plóčast -a -o, plóčica -e ž, plóčka -e ž, plóčnik -a *m trotoár, hodnik ob cesti*

pločevína -e ž, pločevínast -a -o, pločevínski -a -o

plód -a *in -ú m, mn. plódóvi -óv*; plóden -dna -o, plódnost -i ž

ploditi

[plód- in plód-], plodovit -a -o, plodovitost -i ž, plodonosen -sna -o, ~nósnost -i ž; plodotvóren -rna -o, ~tvórnost -i ž; *plodoréd -a *m kolobárjenje*

plódti -ím, ploděč -ěča -e, plódi -íte! plodíl -a -o, (o)plojěn -ěna -o, plojěnje -a *s*; plodílo -a *s*, plodílen -lna -o [-ln-], plodílnost -i [-ln-] ž, plodítev -tve ž, plodítven -a -o [-tván-], plodíšče -a *s*

plódnica -e ž *bot.*, plódníčen -čna -o

plóha *m*: mesarski ~, perilni ~, ~ vleči; plóhek -hka *m*, plóhec -hca *m* = plóšec -šca *m*

plóha -e ž: ~ se je ulila; plóhavic -e ž, ploháti -ám: dež plohá (*lije s silo, da zemljo zbijje*), človek plohá (*če s silo in hitričo kaj dela*); ploháj -ájte! ploháł -ála -o, plohánje -a *s*; plóhelj -hlja *m*

plómba -e ž *svinčeni pečat na železniškem vozu, vreči ipd., med. zalivek vollega zoba*; plómbírati -am *zapečatiti, zaliti*, plómbíranje -a *s*

plósk *medm. posnema glas udarca mehke ploskve ob ploskev*; plóskati -am, plóskanje -a *s*, plóskniti -nem, plósk plóska *m glas, udarec*

plósk plóska *m širša, ravna stran česa*: položiti deskó na plósk (*ne na rob*), *s plóskom pasti*, na plósk pasti, na plósk izdelati (*ne na okroglo ali vzboklo*); plóskoma = splóska *prisl.*; plóska -e ž: položiti desko po ~i na plósk; plósk plóska -o, plóskóst -i ž, plóskast -a -o, plósnát -áta -o; plóščec -ščeca [-ščec-] *m ječmen v dve kiti (ima plósk klas)*; plóskonòg -óga -o, plóskonóžec -žca *m*, plóskonòs -ósa -o, plóskonósec -sca *m*

plóskáti -ám, plóskáj -ájte! plóskál -ála -o, plóskánje -a *s zravnavati, plósko delati*

plóskve -kve ž, *mn. plóskve -kev [-kæv-]*, plóskóven -vna -o *in plóskoven -vna -o*: ~e mere, plóskven -kvena -o [-kván-]: ~e stranice, plóskovít -a -o: ~i slog (*dvorazsežnost v slikarstvu*); plóskovítost -i ž; plóskvomér -a *m planíméter*, plóskvomérstvo -a *s planimetríja*; plóskovnják -a *m plóštec, ječmen v dve kiti*

plóšča -e ž, plóščica -e ž, plóšč plóšča -e *plóšk*, plóščen -čna -o, plóščát -áta -o, plóščnat -a -o: pot je ~a *je polna plóšč*; plóščnát -áta -o: kamen je ~ *plósk*; plóščátost -i ž, plóščánost -i ž; plóščati -am *s plóšča-mi oblagati*, plóščanje -a *s*; plóščáti -ám *plósko delati*, plóščáj -ájte! plóščál -ála -o, plóščánje -a *s*; plóščítí -ím, plóščí -íte! plóščíl -a -o, (s)plóščén -ěna -o, plóščénje -a *s*; plóščílec -lca [-lc-] *m*; plóšček -čka *m krožec*, plóščád -i ž, plóščína -e ž, plóščínski -a -o

plót -a *in -ú m*, na plótu *in plótu*, *mn. plotóvi plotóv*; plóten -tna -o: ~o *grmovje*; plótec -tca *m*, plótič -čca *m*, plótar -ja *m*, plótarški -a -o; plóttí -ím, plóttěč -ěča -e, plóti -íte! plótl -a -o, plótnje -a *s*; plóttje -a *s*, plótnica -e ž, plótník -a *m*

plóvec -vca *m vrsta kamna, lah-njak, lahki kamen*

plóven -vna -o: reka je ~a; plóvnost -i ž, plóvba -e ž, plóvben -bna -o; plóvec -vca *m*, plóvski -a -o, plóvstvo -a *s*

+ **plóvítí gl.** plúti *in* plavítí

plúg -a *m*, plúgov -a -o, plúžen -žna -o, plúgar -ja *m kdor dela pluge*; *gl. tudi* plúžiti

plúndra -e ž, plúndrast -a -o
plúnk medm. posnemanje temnega glasu; plúnka -e ž *harfa*, plúnkavec -vca m = plúnkar -ja m *harfist*, plúnkarica -e ž *harfistka*, plúnkati -am: voda plúnka v kotanji; plúnkati -am *glas. igrati*; plúnkanje -a s

plurál [-al] -a m *slovn. množina*, plurálen -lna -o [-ln-] *množinski*, plurálie -ij s mn. *množinske oblike*, plurále tántum m *neski. samo množinska beseda (vrata, vilice)*: pri vseh plurále tántum, veliko plurále tántum, s tem plurále tántum; pluralitéta -e ž *vetina*; pluralízem -zma m *fil.*, pluralístičen -čna -o

plús -a m *kot znamenje v mat.*: od plúsa do plúsa, s plúsom, trije plúsi in dva mínusa; *trg. dobiček, prebitek*: plus se je pričel, zaključili smo s plúsom; *kot veznik v mat. in.*, več: 3 + 3 (*tri plus tri*); 3° plúsa

plúskvamperfékt -a m *slovn. predpretekli čas*, plúskvamperfékten -tna -o, plúskvamperféktov -a -o: ~e oblike

plúšč -a m *bot.*, plúščec -čeca [-čac-] m

plúta -e ž *probkovina*, plúten -tna -o = plútov -a -o, plútec -tca m, plútašt -a -o, plútar -ja m, plútarstvo -a s, plutovina -e ž, plutovinast -a -o

Plútarh -a m *os. i. grškega življenjepisca*, Plútarhov -a -o: ~a dela; Plútarček -čka m *zbirka verzov o zgodovinskih osebah v Kranjski Čbelici*

plúti (+ploviti) plóvem in plújem, plóvi -itel in plúj -te! plúl -a -o, plútje -a s; *gl. tudi plavíti*

Plúton -a m *mit. os. i. boga podzemlja*, Plútonov -a -o: ~o kraljestvo *Had*, plutónski -a -o *globočinski*

Plútos -a in Plút -a m *os. i. boga bogastva*, Plútov -a -o; plutokracija -e ž *vlada denarnih mogotcev*, plutokracijski -a -o, plutokrat -a m *denarni mogotec*, plutokrátski -a -o

pluviál [-ál] -a m *liturg. vesperale, večerni plašč*

plúžiti -im, plúženje -a s, plúžar -ja m, plúžen -žna -o, plúžje -a s, plúžno -a s, *nav. mn.* plúžna -žen [-žan], plúžnica -e ž, plúžnik -a m, plúžnina -e ž

pnevmátika -e ž *nauk o gibanju plinov, gumijast obroč za avtomobilsko kolo, zračnica*, pnevmátičen -čna -o

pnevmonija -e ž *pljučnica*, pnevmotóraks -a m *med.*

po *prisł. porazdeljuje, rabi se*:
 1. *pred glav. in loč. štev. v imen. in lož. (delilni štev.)*: po eden, po dva, po trije možje, po štirje, po dve, po ena knjiga; po tri, po štiri koše, po pet ur; po eno uro, po dve, po tri ure; po dvoje, po troje, po četvero, po petero kosov; *včasih je en ena izpušten*: po dinar, po liter, po liro; 2. *pred prislovnimi določili mere v tožilniku*: a) *po kótiko?*: po malo nósi, po veliko naklada, po več plačaj; po cel voz, po celo vrečo, po ves zaboj jabolk proda; b) *po kotikokrat?*: po enkrat, po dvakrat, po trikrat, po stokrat, po večkrat, po manjkrat *itd.*; c) *po kako dolgo? (časovno)*: po cel dan, po vse noči, po vso uro, po več tednov ga ni; — *to velja le za prisł. mere, ne pa načina (gl. po predl. II, 4c in č)*; *zato loči, n. pr.*: po veliko naredí — po vélikem (*površno*) naredí; po več dela — po véčjem dela (*ne nadrobno*); po malo jé — po malem začehja jesti; 3. *pred*

pridevniškimi in zaimenskimu pri-slovi (prvotno tož.): po domače, po kmečko, po gosposko, po mestno, po tuje, po pasje, po mačje, po naše, po svoje, po vaše; po slovensko, po latinsko, po nemško (+po slovenski, +po latinski, +po nemški, *ker so to prvotno orod. mn.*); *nekatero take izraze pišemo skupaj, gl. uvod § 59*

po predl. I. s tož. ali rod. namena za glagoli premikanja: iti (teči, hiteti, poslati *itd.*) po vodó, kruh, vino, drvà, jagode (*ali*: vodé, kruha, vina, drv, jagod *itd.*), po očeta, mater, zdrav-nika, delavce, ponjo, ponje *itd.*; **II. z mest. kaže:** *I. predmet (po kom ali čem?):* po glavi, po nòsu, po ustih udariti, po sno-pu tołči, komu po prstih, po nogàh hoditi; po kom (čem) vpraševati, po kom se vreči; po kom se ravnati, po kom dedovati, po čem dišati, po kom jokati, tožiti (se) po dõmu, po čem hrepeneti, zdihovati; iti po opravkih, po drugih se ozirati, po kom gledati *ipd.*; *2. kraj (prostor) dejanja (kje? kam?):* po vòdi plava, moj up je šel po vòdi, po gozdu, po cesti, po poti, po goràh, po mestu, po kmetih, po morju, po suhem, po temì, po dežjù, po snegu, po zraku, moker je po vrhu (*toda: še do kože moker sem bil povrh*); *nekatero take zveze čutimo že kot novo besedo in jih pišemo skupaj, gl. § 59; 3. čas dejanja (kda?):* po letu (dni), po božiču, po praz-nikih, po (dolgi) zimi, po (ta-kem) dnevu, po (svojem) godu, po toči zvoniti, po èni (uri), po ósmih, po polnoči, po ko-silu, po šoli, po vsem tem *itd.*; *več takih zvez nam pomeni da-*

nes že enotno besedo in jih pišemo skupaj, gl. § 59; 4. našim dejanja (kako?): a) vodilo: de-lati po postavah, po ukazu, po vplivu, po pameti, po svoji glavi, po mili volji; po abecedi uredi, po naravi, po rodu, po navadi zdrav; po pravici, po krivici trpi, po strani gledati, po prstih (po rokah, po glavi) hoditi; *b) sredstvo:* po obrazu, po glasu, po imenu poznati; po pošti, po pismu, po telefonu, po radiu zvedeti; po delu, po junaštvu, po moči, po sreči, po naključju, po nesreči kaj do-seči; po laži, po prevari, po zmoti ga ni; *tudi pri osebah, kadar so nam le posredniki:* po sinu, po slù, po kom sporočiti; *v trpnih zvezah je treba ločiti sredstvo (posrednika) od povzro-čitelja pri osebah:* kapitalizem izkorišča človeka po človeku (*človek je le sredstvo*), delavec je bil izkoriščan od kapitali-stov (*povzročitelji*); sporočeno nam je bilo po odboru (*če je odbor le posređoval naročilo drugega*), sporočeno nam je bilo od odbora (*če je odbor sam kaj naročil*); pesem je zapeta po Prešernu (*Prešeren je le vzor, ne pa avtor*); *c) v prislovnih zvezah s pridevniki:* po dolgem pasti (= podolgoma), po no-vem, po starem, po krivem, po nedolžnem, po gostem saditi, po nemarnem, po neumnem, po njegovem, po mojem, po na-šem; *mnogo takih izrazov piše-mo danes skupaj, gl. uvod § 59; è) mero (kako? po čem?):* po parah varčuje, po dinarjih za-pravlja; po stotakih, po tiso-čakah plačuje; po žlicah, po kapljah jemlje zdravila; po kilah, po litrih, po teži pro-daja; po meri, po ceni (*kakor*

je cena) prodaja, toda poceni prodaja (*ne drago*); nekaj takih izrazov pišemo skupaj, gl. § 59; — taki izrazi so lahko tudi prilastki v zvezi s samostalnikom: pot po zdravnika, žalovanje po materi, letanje po zraku, dan po božiču, kazalo po abecedi, sporočilo po telefonu, pisanje po starem, zapravljanje po stotakih *ild.*

po- v sestavi: I. s prid. in prist. in njih izvedenkami so zlasti iz predložnih zvez za kraj in čas (po predl. II 2 in 3): pocésten, povóden, popóten, povójen, pošólska doba, poprázniški, površ. površen, pobinkóšten, gl. tudi § 59 v uvodu; II. z glagoli porazdeljuje ali omejuje dejanje 1. na več osebkov ali predmetov: vsi so pospali, pomrli; vse je polovil, pomoril, podavil, pobesil; 2. na več krajev ali časov (ponavljanje, nedovršniki): polégati, posédati, popívati, postávati, potíkati se po hišah; vsak dan popravljati, pokašljevati, pogostoma pobledevati, pocejati, vsak teden povpraševati; 3. na določeno mero (nič, malo, veliko, dolgo) ali trenutek (konec — dovršnost): malo posedéti, poklečati, postati, pomakniti, se pomuditi, poklepetati, pogovoriti se; pojesti, polomiti; 4. nekateri (neprehodni) glagoli prevzemajo predložni krajevni pomen in postanejo prehodni s tož.: sedeti po travi — posedeti travo; ležati po obleki — poležati obleko; teptati po cvetlicah — poteptati cvetlice; pisati po papirju — popisati papir; hoditi po gredi — pohoditi gredo *ild.*

*poánta -e [enozl. pwan-] ž ost, želo, dovtip, duhovitost, poudarek; *poántirati -am poudariti,

podértati, priostriti; poantilizem -zma m gl. pointilizem

poapnéti -ím, poápni -íte! poapné! -éla -o: poapnéle žile, poapnélost -i ž: ~ žil; poapnénje -a s: ~ žil [dvozl. po-ap-]

poápni -ím: ~ travnike. prst na vrtu: poápni -te! poápni! -a -o, poápni -a -o: ~ a gredica; poapnítev -tve ž, poapnjenje -a s; poapnévati -njújem, poapnévanje -a s [dvozl. po-ap-]

pobábiti -ím (se) pomehkužiti (se), razmežiti (se); pobábljen -a -o, pobábljenost -i ž

pobáhati -ám in -áti -ám se gl. bahati

pobakláti -ám: sveča hitro pobaklá (*pogori*). svečo je hitro pobaklá (*pokuril*); gl. bakláti

pobakríti -ím, pobakri ali -ákri -íte! pobákril -íla -o, pobakrén -éna -o, pobakritev -tve ž, pobakrénost -i ž

pobalin -a m, pobalínski -a -o, pobalinstvo -a s

pobarábiti -ím (se), pobarábljen -a -o, pobarábljenost -i ž, pobarábljenec -nca m, pobarábljenje -a s, pobarábítev -tve ž

*pobáriti -ám povprašati, *pobáran -a -o povprašan

pobarbáriti -ím, pobarbárjen -a -o, pobarbárjenje -a s, pobarbárjenost -i ž, pobarbárjenec -nca m

pobaróniti -ím, pobarónjen -a -o, pobarónjenje -a s, pobarónítev -tve ž, pobarónjenec -nca m, pobarónjenost -i ž, pobarónjenka -e ž

pobárvati -ám, pobárvan -a -o, pobárvanost -i ž, pobárvanje -a s, pobárvanec -nca m, pobárvanka -e ž

*pobásati pobášem gl. *basati, pobásan -a -o, *pobásanec -nca m kdor rad kaj pobaše, tatínski

pobecáti

človek; *pobasováti -ujem, pobasovávanje -a s
pobecáti -ám *gl.* bacniti, pobecán -ána -o; pobeckáti -ám, pobeckán -a -o [*povsod: -bac-*]
pobedastéti -ím, pobedasti -íte! pobedastèl -éla -o, pobedastélost -i ž, pobedasténje -a s
pobégniti -nem, pobégni -te! pobégnil -a -o, pobégel -gla -o *se rabi le pridevno:* pobégli vojaki (+vojaki so pobegli); pobéglost -i ž, pobég -a m, pobéglec -leca [*-glac-*] m, pobégnjec -nca m, pobégnjenka -e ž, pobégljiv -íva -o, pobégljivost -i ž
pobeléti -ím *gl.* beléti, pobelèl -éla -o: ~i lasjé, ~o žito; pobelélost -i ž
pobéliti -im *gl.* béliati, pobéljen -a -o: ~i grobovi, ~a hiša, ~e gore; pobelítev -tve ž, pobéljenost -i ž
poberač -a m *oseba in košara*, poberaček -čka m, poterín -a m; poteruh -a m, poteruhinja -e ž *zaničlj.*; pobérščina -e ž = pobéravščina -e ž *pobrano sadje, ki prezgodaj odpade z drevja*
poberačiti -im *poprositi*, poberačiti se *postati berati*; *gl.* beráčiti; poberačen -a -o: je že čisto ~ brez sramu
pobésiti -im, pobésen -a -o, pobesítev -tve ž; pobésati -am, pobésanje -a s
pobesnéti -ím *gl.* besnéti, pobesnél -éla -o: ~a množica; pobesnélost -i ž
pobezáti -ám *gl.* bezáti: ~ koga (kaj), ~ v kaj, pobezán -a -o [*povsod: -baz-*]
pobijati -am, pobijaj -te *in -ájte!* pobíjal -a -o *in -ála -o*, pobíjanje *in -ánje -a s*; pobíjalec -lca [*-áyc-*] m, pobíjálka -e [*-áyk-*] ž, pobíjálski -a -o [*-áysk-*], pobíjálén -lna -o [*-ln-*]:

~e *naprave*, pobíjálnica -e [*-ln-*] ž; *gl.* tudi pobiti
pobínkošten -tna -o: ~a dóba, ~a nedélja
pobirati -am, pobiranje -a s, pobirálec -lca [*-áyc-*] m, pobirálka -e [*-áyk-*] ž, pobirálski -a -o [*-áysk-*], pobirálen -lna -o [*-ln-*]: ~a póla, pobirálnica -e [*-ln-*] ž, pobírek -rka m; *gl.* tudi pobrati
pobístriti -ím, pobístri -íte! pobístril -íla -o, pobístrèn -éna -o, pobístrítev -tve ž
pobiti -íjem, pobíj -te! pobil -íla -o, pobít -a -o, pobítost -i ž, pobítje -a s; *gl.* tudi pobijati
poblátiti -im, pobláten -a -o, poblátenost -i ž
poblazíniti -im, poblazínjen -a -o, poblazínjenost -i ž
poblaznéti -ím, poblaznél -éla -o: ~a ženska, poblaznélost -i ž; poblazniti -im: te besede so ga čisto poblaznile; poblaznjen -a -o, poblaznjenelec -nca m, poblaznjénka -e ž, poblaznítev -tve ž
pobledéti -ím, pobledèl -éla -o: pobledéli listi, ~o črnilo, ~o lice; pobledélost -i ž; pobledévati -am, pobledévanje -a s
poblískati -am (se), poblísniti -nem (se), poblísk -a m, poblískováti -ujem (se), poblískovánje -a s
poblíže *prisl. načina:* ~ si ogle dati, ~ se seznaniti s čim, ~ spoznati
pobljuváti -úvam *in -újem (se)* *gl.* bljuvati: ~ tla, vse iz sebe ~; včasih malo pobljúje; pobljuván -a -o, pobljuvánost -i ž, pobljuvánelec -nca m
poblóditi *in -íti -blódim* *gl.* bloditi, poblójen *in -óden -a -o:* ~o vino, ~a jed; poblójenost *in -ódenost -i ž*, poblója -e ž

pobóče -a s, pobóčen -čna -o, pobóčnik -a m, pobóčniški -a -o
pobógati -am (se), pobógan -a -o, pobóganje -a s, pobóganec -nca m, pobóganka -e ž
pobój -ója m, pobójen -jna -o, pobójnik -a m, pobójstvo -a s
pobolévati -am, pobolévanje -a s; poboléti -ím *gl.* boléti: včasih me kaj pobolí; pobólek -lka [-lk-] m *bolecine po porodu ali operaciji*
pobóljšati -am, pobóljšan -a -o, pobóljšanje -a s, pobóljšek -ška m, pobóljšanec -nca m, pobóljšanka -e ž, pobóljšanost -i ž, pobóljšáva -e ž, pobóljšljiv -íva -o, pobóljšljivost -i ž
poboljševáti -ujem, poboljševál -ála -o, poboljševánje -a s, poboljševálec -lca [-dúc-] m, poboljševálka -e [-dúk-] ž, poboljševálski -a -o [-dúsk-], poboljševálen -lna -o [-ln-], poboljševálnica -e [-ln-] ž
***pobórník** -a m, *pobórnica -e ž *kdor se za kaj bojuje, bojevnik -ica*; *pobórníški -a -o *bojevniški*, *pobórníštvo -a s *boj, bojevanje, trud, delo za kaj*
pobósti -ódem *gl.* bósti, pobodèn -èna -o, pobodénc -nca m, pobodénka -e ž, pobodénost -i ž
pobótati -am se, pobótan -a -o, pobótén -tna -o, pobótница -e ž, pobótanec -nca m, pobótanka -e ž, pobótanje -a s; pobotávati -am se, pobotávanje -a s; pobotováti -ujem se, pobotovál -ála -o, pobotovánje -a s
pobóžati -am, pobóžan -a -o, pobóžanje -a s, pobóžanec -nca m, pobóžanka -e ž
pobóžen -žna -o, pobóžnost -i ž, pobóžnež -a m, pobóžnica -e ž, pobóžnik -a m, pobóžnják -a m *zaničlj.*, pobóžnjáča -e ž *zaničlj.*, pobóžnjáški -a -o, pobóžnjáštvo -a s; pobóžnjákar -ja m, po-

božnjákarica -e ž, pobóžnjákar-ski -a -o *zaničlj.*
pobóžiti -im, pobóži -te! pobóžen -a -o: ~o bitje, ~a narava; pobóženje -a s; poboževáti -ujem, poboževál -ála -o, poboževánje -a s, poboževálec -lca [-lc-] m, poboževálka -e [-lk-] ž, poboževálen -lna -o [-ln-]
pobranáti -ám *gl.* branáti, pobranán -a -o, pobranánost -i ž
pobráti pobèrem *gl.* brati, pobrán -a -o, pobránec -nca m, pobránka -e ž
pobrátiiti -im (se), pobráten -a -o, pobrátenje -a s; pobrátim -a m, pobrátimstvo -a s, pobratimíja -e ž
pobréžje -a s, pobréžen -žna -o, pobrežán -ána m, pobrežánka -e ž
pobrisati -išem: ~ jo *uiti*; pobrisán -a -o, pobrisanost -i ž, pobrisnica -e ž *brisalka*
pobrizgati -am, pobrizgan -a -o, pobrizganost -i ž
pobískati -am, pobískan -a -o; pobískávati -ávam, pobískávánje -a s
pobrusiti -im *gl.* brusiti *pod* brus, pobrušen -a -o, pobrušenost -i ž; pobrusováti -ujem, pobrusovánje -a s
pobudíti -ím *gl.* budíti, pobujèn -èna -o, pobujénost -i ž, pobujènc -nca m, pobujénka -e ž; pobúda -e ž, pobúden -dna -o, pobúdnost -i ž, pobudljiv -íva -o, pobudljivost -i ž, pobudílo -a s; pobújati -am, pobújanje -a s
***pobúniti** -im (se) *razdražiti, upre-ti se*, *pobúnjen -a -o, *pobúnjenost -i ž, *pobúnjenec -nca m *upornik*, *pobúna -e ž *upor*
pocediti -ím: ~ jo; pocèdi -íte! pocèdil -íla -o, pocèjen -èna -o,

pocējati

pocējnost -i ž, pocédek -dka *m*,
pocédén -dna -o, pocédnost -i ž
pocējati -am, pocéjanje -a *s*, po-
cejálen -lna -o [-ln-]: ~e pri-
prave; pocejálnost -i [-ln-] ž;
pocejeváti -újem, pocejevál -ála
-o, pocejevánje -a *s*, pocejevá-
lec -lca [-áuc-] *m*, pocejeválka
-e [-áuk-] ž
pocéliti -im, pocéljen -a -o, po-
céljenost -i ž, pocelítev -tve ž,
pocéljenec -nca *m*
pocéni *prisl.*: blago je pocéni *ni*
drago; blago je po cení *kakor*
je cena
pocéniti -im (se), pocénjen -a -o,
pocenítev -tve ž; pocenjeváti
-újem, pocenjevánje -a *s*, po-
cenjéválec -lca [-áuc-] *m*, po-
cenjéválka -e [-áuk-] ž, poce-
njeválski -a -o [-áusk-], poce-
njeválen -lna -o [-ln-]
pocéniti -im: blago ~ *znižati* *ceno*,
pocénil -íla -o *in* pocénilo se je
pocépati -am: vse je pocévalo,
pocépanje -a *s*
pocepetáti -ám *gl.* cepetáti, po-
cepétán -a -o, pocepétánost -i ž
pocépiti -im *gl.* cépiti, pocépljen
-a -o, pocépljenost -i ž, pocepí-
tev -tve ž
pocésten -tna -o, pocéstnica -e ž,
pocéstniški -a -o
pocigániti -im (se), pocigánjen -a
-o, pocigánjenost -i ž, pocigani-
tev -tve ž, pocigánjenec -nca *m*,
pocigánjenka -e ž
pocíniti -im, pocínjen -a -o, po-
cínjenost -i ž, pocínítev -tve ž,
pocínjenje -a *s*
pocínkati -am, pocínkan -a -o, po-
cínkanost -i ž, pocínkanje -a *s*
pocmokáti -ám *gl.* cmokati, po-
cmokán -a -o, pocmokánost -i ž,
pocmokánec -nca *m*, pocmokán-
ka -e ž, pocmokánje -a *s*
pocréti -ém *gl.* créti
pocrkati -am, pocrkán -a -o; po-
crkávati -am, pocrkávanje -a *s*

pocúkati -am, pocúkan -a -o; po-
cúkniti -nem, pocúknjen -a -o
pocvítati -am, pocvítanje -a *s*
póč počí ž *razpoka, špranja*; poč-
ca -e ž, počína -e ž, *gl. tudi*
počiti
počákati -am *gl.* čakati, počákan
-a -o, počák -áka *m*: dati, vzeti
kaj na ~; počákljiv -a -o *in*
počákljiv -íva -o, počákljivost
-i ž, počákljivec -vca *m*, počá-
kljívka -e ž; počákováti -újem,
počákovál -ála -o, počákovánje
-a *s*
počási *prisl.* počásen -sna -o, *prisl.*
prim. počásneje; počásnost -í ž,
počasnéž -a *m*, počásnica -e ž,
počasník -a *m*, počasné -éta *m*
in s *znižlj.*
počástiti -ím, počásti -íte! počá-
stil -íla -o, počásčén -éna -o,
počasítév -tve ž, počásčénost -i
ž, počástílo -a *s*, počásten -stna
-o; *v cerkvenem jeziku* počesčén
-éna -o, počesčénost -i ž
počečkáti -ám *gl.* čečkáti, počeč-
kán -a -o, počečkánost -i ž [*po-*
vsod: -čč-]
počéditi -im, počéjen -a -o, po-
čéjenost -i ž, počéjenje -a *s*,
ovsod poleg počéj- *tudi* počéd-;
počējati -am, počéjanje -a *s*,
počejevánje -a *s*, počejeválec
-lca [-lc-] *m*, počejeválka -e
[-lk-] ž, počejeválen -lna -o
[-ln-]
počehljáti -ám, počehljáj -ájte!
počehljál -ála -o, počehlján -a -o
počélo -a *s fil.*
počemú *prisl. vprašuje po name-*
nu: počemú si prišel? počemú
si to storil? *loži* po čém je to
prodal? *od* počemú je to prodal!
počéniti -čénem, počéni -íte! po-
čénil -íla -o, počénjen -a -o
počénjati *gl.* počéti
počép počépa *m*, počépati -am,
počépanje -a *s*, počépek -pka *m*
nedonošeno jajce, počépen -pna

-o; počépkati -am, počépkanje -a s; počépéti -ím *gl.* čepéti; počépnik -a m; počépniti -nem, počépúh -a m, počépúlja -e ž, počépáča -e ž; *gl. tudi* počeniti
 + počépina -e ž *gl.* podčépina
 počesáti -éšem *gl.* česati, počesán -a -o, počesánost -i ž
 počéti počném, počni -íte! počél -a -o, počét -a -o, počétje -a s, počéten -tna -o, počétnik -a m, počétnica -e ž, počétek -tka m: od ~a, iz ~a = spočétka *prisl.*, v ~u (+počétkom) 5. stoletja; počénjati -am, počénjanje -a s
 početvériti -im, početvérjen -a -o, početvérjenje -a s, početvérjenost -i ž; *tudi* početvóriti -im *ítd.*
 počéz *prisl.*: po dolgem in ~, plačal sem jih ~ po 50 din; naredi vse le tako na ~ *po-vršno, približno, nenatančno*; prevzeto delo na ~; počéznji -znja -e *poovprečen*: ~a cena, ~e delo; počéznina -e ž, počézek -zka m *pavšál*, počéznica -e ž *vrv*, *ki se dene počez pod breme; vrsta žage*
 počíniti -inem (se in si), počínek -nka m *počitek*
 počístiti -im, počíščen -a -o, počíščenje -a s, počíščenost -i ž
 počítiti počím, počí -te! počíl -a -o, počén -a -o, počénost -i ž, pók -a m, poč -í ž; *gl. tudi* pókati
 počítiti -íjem (se in si), počíj -te! počíl -íla -o, (s)počít -a -o, počítek -tka m: *grem k počítku *grem počivat, léžem spat*; počítén -tna -o
 počítnice -ic *mn.* ž: o (+v) počítnicah; počítničen -čna -o, počítniški -a -o, počítničar -ja m, počítnik -a m, počítničarski -a -o, počíttnina -e ž
 počívati -ívam, počívaj -te in -ájte! počíval -a -o in -ála -o, počívánje in počívánje -a s, počíválen -lna -o [-ln-], počí-

válnik -a [-áun-] m, počívalíšče -a s, počíváj -a m, počíválo -a s, počíválec -lca [-lc-] m, počíválka -e [-lk-] ž, počíválski -a -o [-lšk-]
 počlovéčiti -im, počlovéčenje -a s, počlovéčen -a -o, počlovéčenost -i ž, počlovečítev -tve ž; počlovečeváti -újem, počlovečevánje -a s, počlovečeválec -lca [-le-] m, počlovečeválski -a -o [-lšk-]
 počrn -a -o *črnkast*
 počrnéti -ím, počrni -íte! počrnél -éla -o: ~i zidovi; počrnélost -i ž, počrnénje -a s
 počrniti -im, počrni -te! počrníl -a -o, počrnjen -a -o, počrnjenost -i ž, počrnjenje -a s, počrnítev -tve ž
 počrnjeváti -jújem, počrnjevál -ála -o, počrnjevánje -a s, počrnjeválen -lna -o [-ln-], počrnjeválec -lca [-lc-] m
 počútek -tka m, počúten -tna -o, počútnost -i ž, počútnik -a m *nasladnež* = počútněž -a m, počútnica -e ž, počútljiv -íva -o, počútljivost -i ž
 počútití -čútim (se) *gl.* čútití, počúťje -a s, počúten -a -o, počútenje -a s
 počvrstítí -ím, počvrstí -íte! počvrstíl -íla -o, počvrščén -éna -o, počvrstítev -tve ž, počvrščénje -a s
 pòd pòda m, na pòdu, pòden -dna -o: ~a vrata; pòdnať -a -o; pòdič -íča m, pòdišče -a s *v sked-nju, gl. tudi* pòdnica
 pod *predl.* [pòd ali *nasl.*] *določa*: 1. s *tož. smer, kamor se kdo (kaj) nagiblje*: 1. na *vpraš. kam?* a) *kraj v prisl. dol.*: priti pod kolo, vreči pod nóge, gnati pod góro, teči pod drevó, pod zém-ljo; b) *odvisnost v prisl. dol.*: priti pod oblast, vpliv, moč, zakon, ukaz; 2. na *vpraš. kdaj?* čas *v prisl. dol.*: bilo je pod

noč, pod večer, pod zimo, pod jésen, pod starost, pod kónec; 3. na vpraš. kako? pod kólíko? mero v prisl. dol.: prodajati pod dinar, pod tri dinarje, pod ceno, pod vrednost; 4. na vpraš. kakšen? kateri? samostalnik po kraju, času ali meri kot pril.: pot pod góro, čas pod jésen, prihod pod oblast, kup pod ceno, nož pod dinar ni prida; — II. z orod. položaj, v kakršenem kdo (kaj) je: 1. na vpraš. kje? a) kraj v prisl. dol.: pod kolesom leži, pod nogámi se valja, pod goró pase, pod drevsom; b) odvisnost v prisl. dol.: biti pod oblastjó, vplivom, močjó, zakonom, ukazom, služiti pod zastavo; 2. na vpraš. kakó? način v prisl. dol.: izpovedati pod prisego, delati pod vplivom, prepovedati pod kaznijo, priznati pod pritiskom, pod obljubo; 3. na vpraš. kakšen? kateri? samostalnik kot pril.: sem človek pod oblastjo, ljudje pod ključem znajo ceniti prostost, hiša pod goró, stolček pod nogámi, izpoved pod prisego, dejanje pod pritiskom. — Skupaj pišemo pod s tož. os. z. pódme, pódte, pódenj, pódnu, pódnje, pódse, pódnu, pódnje; gl. uvod § 53, 2

pod- v sestavi I. z imeni se rabi pri prid. in sam. 1. v starih domačih sestavah iz predložne rabe (1, 2 in 4, II, 1 in 3); take sestave imajo en sam poudarek: podnóžen, podgórski, podzimen, podgórije, podóknica, podbrádek, podrešétina, pódkev, pódóčje; 2. v novih, po tujem zgledu narejenih sestavah pri samostalnikih in izvedenkah; v teh po navadi ohrani pód svoj poudarek: pódnačélnik, pódčástnik, pódčástniška šola, pódpol-

kóvnik, pódodbòr, pódpredsédnik, pódpredsédniški itd.; — II. z glagolom pomeni: 1. da se dejanje godi spodaj pod čim ali v podobnem razmerju: podkovati (kovati konja pod nogó), podpisovati (pisati ime pod kaj), podložiti kaj čému (položiti kaj pod kaj), podčrtati (narediti črto pod kaj) itd.; 2. da se dejanje razvija od spodaj navzgor ali navzven: podráščati (rasti izpod česa), podgánjati (gnati kaj pod čim drugim), podpirati (opirati kaj od spodaj navzgor) itd.; 3. da dejanje skrivamo pod kaj: podkupiti koga (skrilo kupiti), podtakniti komu kaj (vtakniti komu kaj, da ne vidi) itd.

podájati -am, podajajóč -a -e, podájaj -tel podájanje -a s, podájaj -a -o: podájati opeko, snópe (v kozolcu) ipd.; podajáč -a m, podajjč -iča m, podajálec -lca [-ájuc-] m, podajálka -e [-ájuk-] ž, podajálski -a -o [-ájusk-], podajálen -lna -o [-ln-], podajálnik -a [-ájun-] m, podajálnica -e [-ájun-] ž

podajáti -jèm, podajáj -ájte! podajál -a -o, podaján -a -o, podajánje -a s: počasi sem vse podajál

podáljšati -am, podáljšán -a -o, podáljšanje -a s, podáljšáva -e ž, podáljšek -ška m, podáljšavnost -i ž

podaljševáti -újem, podaljševál -ála -o, podaljševánje -a s, podaljševálen -lna -o [-ln-], podaljševálnost -i [-ln-] ž, podaljševálec -lca [-ájuc-] m, podaljševálka -e [-ájuk-] ž, podaljševálski -a -o [-ájusk-], podaljševálnica -e [-ln-] ž

podánčica -e ž otroška glista
podánček -nka m del kake stvari pri dnu; podánja -e ž kottlasta dolina (po dnu)

*podánik -a m *podložnik*, *podániški -a -o *podložniški*, *podáništvo -a s = *podánstvo -a s *podložništvo*

podárati *gl.* podoráti

podáriti -im *in* podaríti -ím, podári -te *in* -íte! podáril -íla -o, podárjen -a -o *in* podarjèn -èna -o, podarítev -tve ž, podarilo -a s, podár -a m, podárek -rka m; podárjati -am, podárjanje -a s; podarováti -újem: sem vse podarovál -ála -o *podajál, porazdál za darove*

podátek -tka m

podáti -ám *gl.* dati, podája -e ž, podájen -jna -o, podájnost -i ž; podáti -ám se: ~ se komu (vábi, strásti), ~ se v kaj (v govor, nevarnosti): *podati se kam (na tuje, na morje, v svet, v hišo, na góro, na pot) *iti, odpraviti se. potovati ipd.*; klobuk, obleka *ipd.* se podá; utrdba, mesto, četa se podá sovražniku

podáviti -im, podávljen -a -o, podávítev -tve ž

podbárvati -am, podbárvan -a -o, podbíirati -am: ~ zelenjavo (*zelje, peso, grozdje*); podbíiranje -a s, podbírek -rka m, podbírina -e ž; podbráti podbêrem, podbêrek -rka m

podbój -ôja m, pri podbóju (-ih), podbójen -jna -o, podbójnik -a m

podbósti -bôdem *gl.* bôsti, podbôden -èna -o, podbôd -ôda m, podbádati -am, podbádanje -a s

podbrádek -dka m, podbrádica -e ž, podbráden -dna -o, podbrádnica -e ž, podbrádnik -a m, podbrádnja -e ž, podbrádnjak -a m

podbranáti -ám *gl.* branati, podbránán -a -o: deteljo pod rž podbranáti

podbréžje -á s, podbréžen -žna -o, podbréžina -e ž, podbrégar -ja

m, podbrégarica -e ž, podbrégarski -a -o

podbudíti -ím, podbúdi -íte! podbúdil -íla -o, podbujèn -èna -o, podbúda -e ž, podbúden -dna -o, podcenjeváti -újem, podcenjevál -ála -o, podcenjeván -a -o, podcenjevánje -a s, podcenjeválen -lna -o [-ln-]

podcésten -tna -o

podcvítati -am, podcvítanje -a s: *ajda podcvíta kadar odpira nove cvelove ko že prvo zrn'e zori*

podčástnik -a m, podčástniški -a -o; ~a šola, podčástništvo -a s

podčépiná -e ž (+počépiná) *kar se nateče pod čépom*; podčépen -pna -o

podčérnka -e ž *neka goba*

podčértati -am, podčértan -a -o, podčértanost -i ž, podčértávati -am, podčértávanje -a s, podčértováti -újem, podčértovál -ála -o, podčertovánje -a s, podčertoválec -lca [-lc-] m, podčertoválen -lna -o [-ln-]: ~a strast; podčertoválnost -i [-ln-] ž

poddélati -am *pod tím drugim kaj napraviti, podšiti, podkropati ipd.*; poddélan -a -o, poddél [-éu]

-éla m *podšiv*; poddelávati -am, poddelávánje -a s; poddelováti -újem, poddelovál -ála -o, poddelovánje -a s, poddeloválec -lca [-áuc-] m, poddeloválen -lna -o [-ln-], poddeloválnica -e [-ln-] ž

pòdesétnik -a m, pòdesétniški -a -o

podédováti -ujem, podédovan -a -o, podédovanje -a s, podedoválec -lca [-le-] m *dedič*, podedováka -e [-lk-] ž, podedoválen -lna -o [-ln-], podédovanjski -a -o, podédovanost -i ž

pôdel [pòdaj] -dla -o *prostaški, npravno nízkóten, umazan*; pôdlost -i ž *prostaštvo, umazanost*;

podélati

- pôdlež -a *m* *umazanec, prosták, nízkôtnež, hudobnež*
- podélati** -am (se), podélan -a -o, podeláva -e *ž*, podélanost -i *ž*, podélanec -nca *m*, podélanka -e *ž*; podelávati -am, podelávanje -a *s*; podelováti -újem *gl.* delovati, podelovánje -a *s*, podeloválen -lna -o [-ln-], podeloválec -lca [-áyc-] *m*, podelováčka -e [-áyk-] *ž*
- podelítati** -ím, podéli -íte! podélil -íla -o, podeljèn -èna -o, podelitev -tve *ž*, podelítiven -a -o, [-tvæn-], podelílen -lna -o [-ln-], podelílnost -i [-ln-] *ž*, podelívec -vca *m*, podelívka -e *ž*, podelívski -a -o; podélek -lka [-lk-] *m*, podeljív -íva -o, podeljívost -i *ž*
- podeljévati** -jújem, podeljévâl -ála -o, podeljévánje -a *s*, podeljéválec -lca [-áyc-] *m*, podeljéválka -e [-áyk-] *ž*, podeljéválski -a -o [-álsk-], podeljéválen -lna -o [-ln-], podeljéválnost -i [-ln-] *ž*, podeljéválnica -e [-ln-] *ž*
- podemokrátiti** -im (se), podemokráténje -a *s*, podemokrátén -a -o, podemokráténost -i *ž*
- podesetérítati** -im, podesetérjen -a -o, podesetérjenost -i *ž*; podesetíniti -im, podesetínjen -a -o
- podeskáti** -ám, podeskáj -ájte! podeskâl -ála -o, podeskán -a -o, podeskánost -i *ž* [povsod: -dask-]
- podežêlski** -a -o [-ls-], podežêlen -lna -o [-ln-], podežêlje -a *s*, podežêloma *prisl.*; podežêljân -ána *m*, podežêljánka -e *ž*
- podgána** -e *ž*, podgánji -a -e, podgánar -ja *m*, podgánarica -e *ž*, podgánica -e *ž*
- podganítati** -gánem *gl.* ganiti, podgánjenost -i *ž*. podganítev -tve *ž* [nepoud. povsod -gan- ali -gæn-]
- podgíbatati** -gíbljem, podgíbanje -a *s*, podgíbek -bka *m*
- podglávje** -a *s* *blazina*, podglávnik -a *m*, podglávnica -e *ž*, podgláviti -im *podšiti, poddelati*, podglávljen -a -o
- podgnátati** podžénem *gl.* gnáti, podgnán -a -o; podgánjati -am, podgánjanje -a *s*, podgánjalec -lca [-lc-] *m*, podgánjálka -e [-lk-] *ž*
- podgnítati** -íjem, podgnít -a -o, podgnítost -i *ž*
- podgóbje** -a *s* *bot. mycelium*
- podgoréti** -ím *gl.* goréti, podgorél -éla -o, podgorélost -i *ž*; podgorélec -lca [-éyc-] *m*, podgorélka -e [-éyk-] *ž*, podgorélček -čka [-éuč-] *m* *pogorelček, rdečerepka*
- podgórje** -a *s*, podgórski -a -o, podgórec -rca *m*, podgórka -e *ž*, podgórnik -a *m*, podgórница -e *ž*, podgórniški -a -o
- podgrínjati** -am, podgrínjanje -a *s*, podgrínjalo -a *s*, podgríniti -in -íti -grnem, podgrínjen -a -o
- podgrívka** -e *ž* *vrsta lastovice*, podgrívški -a -o
- podgríje** -a *s* *pri živini*, podgrílica -e *ž*, podgrílek -leka [-læk-] *m*
- podhlébnica** -e *ž* *prt za pod hleb*, podhlébničen -čna -o
- +**podhránjen** -a -o *nedohranjen, nezadosno, preslabo hranjen*, +podhránjenost -i *ž* *nedohranjenost*
- podhúliti** -im se *prihuliti se*, podhúljen -a -o, podhúljenec -nca *m*, podhúljenka -e *ž*, podhúljenost -i *ž*, podhúlív *prisl.*, podhúljav -a -o, podhúljavost -i *ž*
- pódij** -a *m* *oder v razredu*, pódijski -a -o *odrski*: ~e deské
- podírati** -am, podíranje -a *s*, podírálen -lna -o [-ln-], podírálec -lca [-áyc-] *m*, podírálka -e [-áyk-] *ž*, podírálski -a -o [-áysk-], *gl. tudi* podréti

podíti podím, pòdi podíte! podil -a -o, poděč -ěča -e, poděnje -a s; *gl. tudi* pójati

podivjāti -ám *gl.* divjāti, podivján -a -o, podivjánost -i ž, podivjánje -a s, podivjánec -nca m, podivjánka -e ž

podjármiti -im, podjármljen -a -o, podjármljenec -nca m, podjármljenka -e ž, podjármljenost -i ž, podjármljenje -a s; podjármen -mna -o, podjármenica -e ž; podjármljati -am, podjármljanje -a s

podjéd -éda *m zool.*, podjédec -dca m; podjédati -am, podjédanje -a s, podjédav -a -o, podjédavec -vca m, podjédavka -e ž, podjédavski -a -o, *gl.* jesti

podjésti podjém *gl.* jesti, podjéden -a -o: ~e korenine, od vodě ~i bregovi; podjédenost -i ž, podjedljív -íva -o, podjedljivost -i ž

podjétn -tna -o, podjétnost -i ž, podjétnik -a m, podjétnica -e ž, podjétniški -a -o, podjétništvó -a s; podjéti podjámem, podjéteje -a s; podjémati -am, podjémanje -a s; podjém -éma m, podjémnik -a m

podjezičen -čna -o: ~a kost = podjezičnica -e ž

podkadíti -ím, podkádi -íte! podkádil -íla -o, podkajèn -éna -o

podkápén -pna -o, podkápnicá -e ž *voda izpod kapú*, podkápje -a s

pòdkev -kve ž, s pòdkvijo, *mn.* pòdke pòdkev [-au]; pòdkvica -e ž, pòdkvast -a -o, pòdkvičast -a -o, pòdkoven -vna -o: ~a širina, odprtina; pòdkóvnik -a m = pòdkovnják -a m = pòdkvičar -ja *m žebelj*, pòdkvičarski -a -o: ~a glavica; *gl. tudi* podkovati

podkidati -am, podkidán -a -o, podkidávati -am, podkidávanje -a s

podkládati -am, podkládanje -a s, podkládek -dka m, podkláda -e ž, podklád -áda m, podkládáč -a m, podkláden -dna -o; podkládje -a s *lege pod sodi*, podkládnik -a m *vrsta čebelnih panjev*

podkolénke -énk *mn. ž hlače, ki segajo pod koleno*; podkoléno -a s, podkolénski -a -o, podkolénje -a s = podkolenica -e ž = podkolének -nka m

podkolésen -sna -o, podkolišče -a s = podkólje -a s *ogrodje, na katerem visi kolo (vodno)*

pòdkóonzul [-ul] -a *m vicekonzul*, pòdkóonzulski -a -o [-ls-]

podkòp -ópa m, podkópén -pna -o, podkópnost -i ž, podkópljív -íva -o, podkópljívost -i ž

podkopáti -kópljem *gl.* kopati, podkopán -a -o; podkopávati -am, podkopávanje -a s; podkópáti -am, podkópánje -a s; podkopováti -újem, podkopováł -ála -o, podkopovávanje -a s, podkopoválen -lua -o [-ln-], podkopoválnost -i [-ln-] ž, podkopoválec -lca [-auc-] m

podkósiti -ím, podkósi -íte! podkósil -íla -o, podkošèn -éna -o, podkósitev -íve ž, podkášati -am, podkášanje -a s

podkováti -újem *gl.* kováti, podkován -a -o, podkovánost -i ž, podkovánc -nca m, podkovánje -a s, podkóv -óva m, podkóven -vna -o: ~o delo, ~i kovač; podkóvski -a -o: ~o orodje; podkóvstvo -a s, podkóvnica -e ž; *gl. tudi* pòdkev

podkóžen -žna -o, podkóžnik -a m, podkóžnjak -a m, podkóžiti -im se, podkóžen -a -o

pòdkrálj -a m

podkrepelíti -ím, podkrepéli -íte! podkrepélil -íla -o, podkrepeljèn -éna -o; podkrepeljénost

podkrepíti

-i ž, podkrepeljê nec -nca m, podkrepelítev -tve ž
podkrepíti -ím, podkrêpi -íte!
podkrépil -íla -o, podkrepljên -êna -o, podkrepítev -tve ž;
podkrepílo -a s, podkrepílen -lna -o [-ln-], podkrepílnost -i [-ln-] ž; podkrépljati -am, podkrépljanje -a s, podkrepljeváti -ujem, podkrepljevánje -a s, podkrepljeválec -lca [-áyc-] m, podkrepljeválka -e [-áyk-] ž, podkrepljeválen -lna -o [-ln-], podkrepljeválnost -i [-ln-] ž
podkrízati -am (se), podkrízan -a -o *podpisan s križem*, podkrízanec -nca m, podkrízanje -a s
podkupíti -kúpim *gl.* kupíti, podkúpljen -a -o, podkúpljenec -nca m, podkúpljenka -e ž, podkúpljenost -i ž; podkupljív -íva -o, podkupljívec -vca m, podkupljívka -e ž, podkupljívost -i ž; podkúpen -pna -o, podkúp -a m, podkúpnost -i ž, podkúpílo -a s, podkúpína -e ž, podkúpec -pca m, podkúpnik -a m, podkúpníski -a -o
podkupováti -ujem *gl.* kupováti, podkupovánje -a s, podkupoválec -lca [-áyc-] m, podkupováлка -e [-áyk-] ž, podkupoválen -lna -o [-ln-], podkupoválnost -i [-ln-] ž
podkúriti in podkúriti -kúrim *gl.* kuriti, podkúrjen -a -o, podkúrjenost -i ž, podkúrjenec -nca m, podkúrjenka -e ž, podkúrljív -íva -o, podkúrljívost -i ž, podkúrílen -lna -o [-ln-]; podkurjeváti -ujem, podkurjevánje -a s, podkurjeválec -lca [-áyc-] m, podkurjeválka -e [-áyk-] ž, podkurjeválski -a -o [-áysk-]
podlágati -am, podláganje -a s, podlága -e ž, podlagálec -lca [-áyc-] m, podlagálka -e [-áyk-] ž; *gl.* tudi podlôžen

pódlaka -e ž (+podvlaka) *podloga pri obleki, gl.* podvlačiti
podlákct -lákta m, mn. podlahí -í -ém ž, podláhten -tna -o, podláhtnica -e ž, podláhtničen -čna -o
pódlan -i ž *razpeta dlan, ped*; pódlanca -e ž
pódlanka -e ž *spodnja, mečja in krajša dlaka na živalski koži*
podlásci -ev mn. m = podláske -ásk mn. ž, podlasníki -ov mn. m *majhni lasje, zlasti po tilniku*
podlásica -e ž *zool.*, podlásičji -a -e
podlázovati -ujem, podlázovanje -a s, podlázoválec -lca [-áyc-] m, podlázováлка -e [-áyk-] ž, podlázoválski -a -o [-áysk-], podlázoven -zna -o, podláznost -i ž
podléči -lêzem *gl.* léči, podlégel -lêgla -o: ~i sovražniki; podlêglost -i ž: +podléči sovražniku *biti premagan od sovražnika*; +podléči ranam, bolezní *itd. umreti za ... ali zaradi ...*
podléden -dna -o
podlégati -am, podléganje -a s, podlêga -e ž; *gl.* tudi podléči
podlêsek -ska m, podlêskov -a -o
podlêsti -lêzem, podlêzec -zca m *vsiljivec*, podlezováti -ujem, podlezovánje -a s: podlêzec -zka m *silnež*; *gl.* tudi podlázovati
podlístek -tka m, podlístkar -ja m, podlístkarica -e ž, podlístkarski -a -o, podlístkarstvo -a s
podlítje -ijem, podlít -a -o, podlítje -a s; podlívati -am, podlívanje -a s, podlívén -vna -o: ~o kolo
podlôga -e ž, podlôgar -ja m *kdor podlôgo dela ali šiva*
podlôgar -ja m *kdor pod lógom prebiva*, podlôgarica -e ž, podlôgarski -a -o
pòdlôgar -ja m *nižji logar*, pòdlôgarski -a -o: ~a služba
podlómíti -lómim *gl.* lomiti *spodaj* *nalomiti, zalomiti*, podlómíjen -a

-o, podlòm -ôma *m*, podlômen -mna -o
 podlôvec -vca *m*, podlôvski -a -o:
 ~a služba
 podlôžen -žna -o, podlôžnost -i *ž*,
 podlôžnik -a *m*, podlôžnica -e *ž*,
 podlôžniški -a -o, podlôžništvo
 -a *s*
 podložiti -ím, podlôži -íte! podlô-
 žil -ila -o, podložèn -êna -o,
 podložènost -i *ž*, podložítev -tve
ž, podlòg -ôga *m*, podložljiv -íva
 -o, podložljivost -i *ž*, podložek
 -žka *m*
 podmakniti -máknem, podmákni
 -te! *in* podmakni -íte! podmak-
 nil -ila -o *in* podmáknil -a -o,
 podmáknjen -a -o, podmáknje-
 nost -i *ž*, podmaknitev -tve *ž*.
 podmáknjenec -nca *m* [*nepoud.*
povsod mak- ali mak-]
 podmaršál [-ál] -a *m*, podmaršál-
 ski -a -o [-áls-], podmaršalát
 -a *m*
 podmázati -ázem *gl.* mázati *spod-*
daj namazati, podkupiti, podmá-
zan -a -o, podmázanost -i ž.
 podmázanec -nca *m*, podmázen
 -zna -o, podmáznost -i *ž*, pod-
 máz -áza *m*
 podmèl [-èy] -éla *m gl.* podmléti
 podména -e *ž hipoteza*, podmén-
 ski -a -o, podmének -nka *m*
 podmésiti -im, podmésèn -a -o,
 podmesítev -tve *ž*, podmésenje
 -a *s*
 podmèsti -mètem *gl.* mèsti, pod-
 metèn -èna -o, podmetènost -i
ž; podmèt -éta *m subiekt fil.*,
 podméten -tna -o *subiekten*,
 podmétnost -i *ž subiektnost*;
 podmétati -étam, podmétanje
 -a *s*, podmetávati -ávam, pod-
 metávanje -a *s*
 podmèsti -étem, podmèti -te! pod-
 métel -métla -o, podméten -a
 -o: ~a moka; podmèt -éta *m*
redék močnik = podmétenec -nca
m = podmétenica -e *ž* = pod-

méta -e *ž*, podmétki -ov *mn. m*
maslene tropine; podmétati -am,
 podmétanje -a *s*
 podmésati -am, podmésan -a -o,
 podmésanost -i *ž*, podmésanje
 -a *s*
 podmèt *gl.* podmèsti *in* podmèsti
 podmíkati -am *in* -íčem, podmí-
 kanje -a *s*, podmíkáč -a *m*
 podmládek -dka *m naraščáj*, pod-
 mladíti -ím, podmládi -íte! pod-
 mládil -ila -o, podmlajèn -èna
 -o, podmlajènost -i *ž*, podmla-
 dítev -tve *ž*; podmlájati -am,
 podmlájanje -a *s*
 podmléti podméljem *gl.* mléti,
 podmèl [-èy] -éla *m* = podmòl
 [-òy] -òla *m*: voda je breg pod-
 mléla, napravila podmòl *ali*
 podmèl; podmlévati -am, pod-
 mlévanje -a *s*; podmolína *ali*
 podmelína -e *ž predor*
 podmòk -òka *m moča, ki prihaja*
izpod tal. podmòkel -kla -o *moč-*
viren, podmòklost -i *ž močvirnost*
 podmòl [-òy] -òla *m gl.* podmleti
 podmòlkel [-mòyky] -kla -o *za-*
molkel. potuhnjen
 podmòrski -a -o, podmòrnica -e *ž*,
 podmòrniški -a -o, podmòrničen
 -èna -o
 podmúliti -im, podmúljen -a -o,
 podmúljenost -i *ž*, podmúljenec
 -nca *m*, podmúlek -lka [-lk] *m*
 podnáditi -im *pojekliti*, podnáden
 -a -o, podnádènost -i *ž*, podna-
 dítev -tve *ž*
 podnajèm -éma *m*, podnajémnik
 -a *m*, podnajémen -mna -o, pod-
 najémniški -a -o; podnajéti
 -najámem *gl.* najeti, podnajétje
 -a *s*; podnajémati -am *in* -ljem,
 podnajémanje -a *s*
 podnarécje -a *s*, *rod. mn.* pod-
 narécij, podnaréčen -èna -o
 podnébje -a *s*, podnében -bna -o,
 podnébesen -sna -o, podnébi-
 šče -a *s nadír*, podnébar -ja *m*
poljski škrganec zool.

podnétiti

podnétiti -im, podnéten -a -o, podnétenost -i ž, podnéten -tna -o, podnétnost -i ž, podnétek -tka *m*, podnèt -éta *m*, podnéta -e ž, podnetilo -a *s*, podnétenje -a *s*, podnétljaj -a *m*; podnetljiv -íva -o, podnetljivost -i ž; podnétati -am, podnétanje -a *s*

podnévi prisl., podnéven -vna -o, podnévnik -a *m*, podnévišnji -a -e

pódnica -e ž, pódnichen -čna -o, pódničati -am, pódničanje -a *s*, *gl. pòd*

pódnjak -a *m* *spodnji mlinski kamen*

podnogálnik -a [-áyn-] *m* *stoliček, pručka*; podnogálnica -e [-áyn-] ž, podnogálo -a *s*

podnohten -tna -o, podnohtnica -e ž

podnòs -òsa *m* *podstavek*, +*tasa*

podnóžje -a *s*, podnóžen -žna -o, podnožišče -a *s* *nadir*, podnóžek -žka *m*, podnóžka -e ž *telov.*, podnóžnik -a *m*, podnóžnica -e ž

podóba -e ž: časopis s podobami; *videz*: podoba je (+*izgleda*), da bo dež; ni podoba (+*podobe*), da bi nehalo deževati; kakor je podoba, po vsej podobi...; podóba -e ž, podóben -bna -o, podóbnost -i ž; podóbar -ja *m*, podóbarica -e ž, podóbarski -a -o, podóbarstvo -a *s*

podóbčina -e ž, podóbčinski -a -o, podóbčan -ána *m*

podóbiti -im, podóbljen -a -o, podóbljenje -a *s*, podóbitev -tve ž, podóbljiv -íva -o, podóbljivost -i ž

podobo -v *sestavi*: podobočástje -a *s*, podobopísje -a *s*, podoboslóvje -a *s*, podoboznáneec -nca *m*, podoboznáanstvo -a *s*

podóčen -čna -o, podóčnik -a *m* = podočnják -a *m* *zob*, podóčje -a *s*, podóčnica -e ž *kost*

pòdodbòr -óra *m*, pòdodbòrov -a -o, pòdodbòren -rna -o, pòdodbòrník -a *m*, pòdodbòrnica -e ž, pòdodbòrniški -a -o

pòdoddélek -lka [-lk-] *m*, pòdoddélen -lna -o [-ln-]

pòdoficír -ja *m* *podčastnik*, pòdoficírski -a -o *podčastniški*: ~a šola

podójíti -ím, podóji -íte! podójil -íla -o, podójítev -tve ž, podójèn -èna -o, podójèneec -nca *m*, podójènka -e ž, podójèneček -čka *m*; podójljiv -íva -o, podójljivost -i ž

podóknica -e ž, podóknichen -čna -o, podóknik -a *m*, podókenje -a [-kən-] *s*, podókenski -a -o [-kən-]

podólgast -a -o, podólgovàt -áta -o, podólgovátost -i ž, podólgàt -áta -o, podólgátost -i ž [*povsod -doug-*]

podólgoma prisl. = po dólgem, podólgic *prisl.* [*povsod -doug-*]

podólje -a *s*, podólen -lna -o [-ln-], podólnica -e [-ln-] ž, podólnost -i [-ln-] ž, podòl [-òu] podóla *m*

podólžen -žna -o, podólžnost -i ž, podólžnica -e ž, podólžničen -čna -o, podólž *prisl.* [*povsod: -douž-*]

podomáčiti -im, podomáčen -a -o, podomáčenost -i ž, podomáčítev -tve ž

Podónavje -a *s*, podónavski -a -o: ~a plovba

podòr *gl. podoráti*

podoráti -órjem *in* -órjem *gl.* oráti, podorán -a -o, podoránje -a *s*, podòr -óra *m*, podorína -e ž; podáratí -am, podáranje -a *s*

podotóriti -im *napraviti (sodu) nov otor (za dno)*, podotórjen -a -o, podotórjenost -i ž, podotòr -óra *m*

podoživéti -ím *gl.* živeti, podoživét -a -o, podoživéte -a *s*, po-

doživétost -i ž; podoživljati -am, podoživljanje -a s
podpáliti -im *gl.* paliti, podpáljen -a -o, podpáljenec -nca *m*, podpáljenost -i ž; podpáljati -am, podpáljanje -a s
podpálubje -a s, podpáluben -bna -o: ~i prostori
podpásati -am *in* -pásem (se) *gl.* pásati, podpásan -a -o, podpásnik -a *m*, podpásica -e ž, podpás -ása *m*, podpásen -sna -o; podpásovati -ujem (se), podpásoval -ála -o, podpásovánje -a s
podpázduha -e ž: za ~o (+*roko v roki*) se držati, voditi; podpázdušen -šna -o
podpečátiti -im, podpečáten -a -o, podpečátenje -a s
podpečék -čka *m*, podpečén -čna -o, podpečnica -e ž *podpečna cunja, ki z njo peč brišejo*
podpepélnik -a [-éyñ-] *m*, podpepélnjak -a [-éyñ-] *m vrsta kruha*
podpétnik -a *m*, podpétnica -e ž, podpéten -tna -o, podpétniški -a -o
podpiče -a s, podpičen -čna -o: ~o znamenje
podpihováti -ujem, podpihúj -te! podpihovál -ála -o, podpihovánje -a s, podpihoválec -lca [-áy-] *m*, podpihoválka -e [-áy-] ž, podpihoválen -lna -o [-ln-]; podpihováti -am, podpihóvanje -a s; podpiháti -am *in* -íšem, podpihan -a -o, podpihniti -nem, podpihnjen -a -o, podpihnjenec -nca *m*
podpiráti -am, podpirán -a -o, podpiranec -nca *m*, podpiranka -e ž, podpiranje -a s; podpirátelj -a *m*, podpiráteljica -e ž, podpiráteljski -a -o; podpirálec -lca [-áy-] *m*, podpirálka -e [-áy-] ž, podpirálen -lna -o [-ln-]

podpisáti *in* podpísáti -íšem *gl.* pisati, podpis -a *m*, podpisnik -a *m*, podpisnica -e ž, podpisniški -a -o, podpísen -sna -o
podpisováti -ujem, podpisovál -ála -o, podpisovánje -a s, podpisoválec -lca [-áy-] *m*, podpisoválka -e [-áy-] ž, podpisoválski -a -o [-áy-] ž, podpisoválen -lna -o [-ln-]
podplát -áta *m*, podpláten -tna -o, podplátiti -im, podpláten -a -o, podplátenje -a s, podplátar -ja *m*, podplátast -a -o, podplátje -a s, podplátovina -e ž
podpléčje -a s, podpléčnik -a *m*, podpléčen -čna -o
podplésti -plétem *gl.* plésti, podplét -éta *m*, podpléténost -i ž; podplétati -am, podplétanje -a s
podplúti -ujem *in* -plóvem *gl.* pluti, podplút -a -o: ~e oči, podplútje -a s, podplútna -e ž: krvna ~
podpodíka -e ž = podpodáča -e ž = podpodák -a *m* = podpodánka -e ž *prepelica*
podpolkóvnik -a *m*, podpolkóvniški -a -o [*povsod: -lk-*]
podpolovíčen -čna -o: ~o število glasov
podpóra -e ž, podpóren -rna -o, podpórnik -a *m*, podpórnica -e ž, podpórníški -a -o, podpórnja -e ž, podpórnjak -a *m*
podporóčnik -a *m*, podporóčniški -a -o
podpovéljnik -a *m*, podpovéljniški -a -o, podpovéljništvo -a s
podpréci -éžem: ~ konja, podprézi -te! podprégel -gla -o, podpréžen -a -o, podpréga -e ž, podprég -éga *m* = podpróg -óga *m* = podpróga -e ž *jermen za pritrjevanje sedla ali torora živini na hrbet*; podpróžen -žna -o: ~i jermen
podpredsédnik -a *m*, podpredsédnica -e ž, podpredsédniški -a -o,

podpréti

pòdpredsédništvo -a s, pòdpredsédováti -újem, pòdpredsédovával -ála -o, pòdpredsédová-nje -a s, pòdpredsédstvo -a s, pòdpredsédstven -a -o [-tvən-]

podpréti -ém, podpri -íte! podpíl -a -o, podpít -a -o, podpírtost -i ž, podpítje -a s, podpór -ôra m; *gl. tudi* podpóra in podpirati

podprháličnik -a [-áuc-] m *podpe-pelnik*

podprícati -am, podpríčan -a -o, podpríčanje -a s, podpríčanost -i ž, podpríčanec -nca m, podpríčanka -e ž

pòdprijem -éma m *telov.*, pòdpri-jémen -mna -o

podprítlíče -a s, podprítlíčen -čna -o: ~i prostori

podpróga -e ž *gl. podpréči*

podpršje -a s, podpršnik -a m = podpršnica -e ž (*konjska oprava*) *podnròg*

podrásti -rásem in -rástem *gl. rasti*, podrásel -sla -o in podrásel -tla -o: pòdrásla in nàdrásla plódnica *bot.*; podráslek -sleka [-slak-] m, podráslost -i ž, podrásčen -a -o: ~ jezik *pri-rasel*, nima ~ega jezika *ima gibten jezik, ga zna sukati*; podrásčenost -i ž, podrástek -tka m, podrást -í ž

podrásčati -am, podrásčanje -a s, podrásčina -e ž, podrastljív -íva -o, podrastljivost -i ž

Podrávje -a s *kr. i.*, podrávski -a -o, Podrávec -vca m, Podrávka -e ž; *razzloguj*: Po-dra(v)-

pòdravnátelj -a m, pòdravnáte-ljica -e ž, pòdravnáteljski -a -o: ~o mesto

pòdrádzélek -lka [-lk-] m, pòdrádzélen -lna -o [-ln-], pòdrádzé-lil -ím, pòdrádzéli -íte! pòdrádzélil -íla -o, pòdrádzeljèn -èna -o, pòdrádzeljénost -i ž

podrážiti -ím (se): blago (se) po-draží za pet od sto; podráži -íte! podrážil -íla -o, podrážen -èna -o, podrážitev -tve ž, podrážè-nje -a s; podráževáti -újem, podráževánje -a s, podráževá-lec -lea [-áuc-] m, podráževál-ka -e [-áuc-] ž, podráževálski -a -o [-áusk-], podráževálen -lna -o [-ln-]

podrážiti -im: ~ koga s čim; po-draží -te in -íte! podrážil -a -o in -íla -o, podrážen -a -o, po-dráženec -nca m, podráženka -e ž, podráženje -a s; podrážati -am, podrážanje -a s, podrážáj -a m, podrážljáj -a m

podrébrje -a s, podrébrn -a -o, podrébrnica -e ž, podrébrničen -čna -o

podrécati -am, podrécan -a -o, podrécanje -a s, podrécelj -clja m = podréček -čka m *pod-pasnik*, podréc -a m

podréditi -ím, podrédi -íte! pod-rédil -íla -o, podrejèn -èna -o komu (+pòdrejèn *nedohranjen, premalo hranjen*), podrejénost -i ž, podrédje -a s *slavn.*, pod-réden -dna -o, podrédnost -i ž, podredítev -tve ž, podredítven -a -o [-tvən-]; podréjati -am, podréja -e ž, podréjanje -a s

podrégati in -ézati -égam in -ézam, podrégljaj -a m, podrégan in -ézan -a -o; podrégniti -nem, podrégnjen -a -o

podrémati in -áti -drémam in -émlijem *gl. drémati*

podrépen -pna -o, podrépnost -i ž, podrépnik -a m, podrépnica -e ž, podrépniški -a -o

podrépiti -ím, podrépljen -a -o, podrépljenec -nca m, podrépi-ca -e ž *podrépna muha, podrepni jermen*, podrépina -e ž

podréšétina -e ž *kar pri obravna-vanju gre pod rešéto* = podre-šétka -e ž

podréti podêrem *in* podrêm *gl.* dréti, podrt -a -o, podrtost -i ž, podrtje -a *in* podrtjê -â s, podrtíja -e ž, podrtína -e ž, podrtínast -a -o, podrtljiv -íva -o; *gl. tudi* podírati

podrezati -rézem *gl.* rézati, podrezanost -i ž, podrézek -zka *m.*, podrezálnik -a [-áyn-] *m.*, podrezálnik -a [-iyn-] *m.*; podrezováti -újem, podrezováł -ála -o, podrezovánje -a s, podrezoválen -lna -o [-ln-], podrezoválec -lca [-áyc-] *m.*, podrezováłka -e [-áyk-] ž, podrezováłski -a -o [-áysk-]; *razzloguj:* pod-re(z)-
podrézati -ézam *gl.* podrégati; *razzloguj:* po-dre(z)-

podrézibaba -e ž *silna ženska*
podrǎgniti -nem, podrǎgnjen -a -o: ~ človek *zdrǎgnjen človek, skopuh*, podrǎgnjenec -nca *m.*, podrǎgnjenost -i ž, podrǎgati *in* -drǎzati -gam *in* -zam, podrǎgálo -a s; kuhinjsko ~ *grebljica*

podríniti -nem, podrínjen -a -o, podrínjenec -nca *m.*, podrínjenka -e ž; podrívati -am, podrívanje -a s

podrítiti -íjem, podrít -a -o, podrítost -i ž

podrǎkniti -nem, podrǎkováti -újem, podrǎkovanje -a s

podrncati -am, podrnceváti -újem, podrncevanje -a s; podrnováti -újem, podrnováł -ála -o, podrnovanje -a s

podróben -bna -o *nadróben*, podróbnost -i ž *nadróbnost*; *razzloguj:* po-dro(b)-

podróbiti -im, podróbi -te! podróbil -a -o, podróbijen -a -o: ~a rjuha; podróbljenost -i ž, podróbljenec -nca *m.* *zaróbljenec*, podróbek -bka *m.*; *razzloguj:* pod-ro(b)-

podrobíti -ím, podróbi -íte! podróbil -íla -o, podrobļjen -êna -o, podrobļjenost -i ž, podrob-

ļjiv -íva -o, podrobļjivost -i ž; *razzloguj:* po-dro(b)-

podróčje -a s (+*delokrog*) *pravni obseg:* v svojem ~u, iz tujega ~a; podróčen -čna -o, podróčnost -i ž

podrǎsniti -nem, podrǎsnjen -a -o, podrǎsljáj *in* podrǎsljaj -a *m.*, podrǎsati -am, podrǎsan -a -o

podrtína *gl.* podreti

podrugód *prisł.*, podrugódnji -a -e

podrúšen -šna -o *kar je pod rušo*

podrúžiti -im, podrúžen -a -o, podrúženje -a s, podrúžitev -tve ž; *razzloguj:* po-dru-

podrúžnica -e ž, podrúžničen -čna -o, podrúžen -žna -o, podrúžnik -a *m.*, podrúžniški -a -o

podrǎzati -am *gl.* držati; z grebljo ~ blato s ceste, podrǎzan -a -o

podrǎžati -ím *gl.* držati, podrǎžán -a -o, podrǎžáj -a *m.*, podrǎžávati -újem, podrǎževanje -a s, podrǎžválen -lna -o [-ln-], podrǎžávati -am, podrǎžavanje -a s

podrǎžáviti -im, podrǎžávļjen -a -o, podrǎžávļjenje -a s, podrǎžávļjenec -nca *m.*, podrǎžávļjenka -e ž, podrǎžávítev -tve ž, podrǎžávítven -a -o [-tvæn-]

podsadíti -ím, podsádi -íte! podsajèn -êna -o, podsádil -íla -o, podsajenost -i ž, podsád -áda *m.*: ~ jajc koklji, podsád -i ž *najspódnji tram pri ostrešju, del pluga*; podsáden -dna -o

podsédati -am, podsédanje -a s: ~ zemlje, podséd -séda *m.*: ~ zemlje

podsédeln -a -o [-dáln-]: ~a odeja = podsédlica -e ž

podsékat -am, podsékan -a -o, podsèk -éka *m.*; podsékávati -am, podsékavanje -a s, podsékováti -újem, podsékováł -ála -o, podsékovanje -a s

podsésti -sédem (se) *gl.* sésti; podséden -a -o: ~a kri = podsédnica -e ž *podpluta kri*

podsípati

podsípati -am *in* -pljem, podsípanje -a *s*, podsíp -a *m*, podsípnica -e *ž*, podsípnína -e *ž*; podsípováti -újem, podsípovánje -a *s*, *gl. tudi* podsuti
podsloniti -slónim, podslóni -íte! podslónil -íla -o, podslónjen -a -o, podslón -óna *m*; podslánjati -am, podslánjanje -a *s*
podsméh -a *m*, podsméhni -nem se, podsmehováti -újem se, podsmehljiv -íva -o, podsmehljivost -i *ž*, podsmehljivec -vca *m*, podsmehljívka -e *ž*, podsméšen -šna -o *ironičen*
podsóden -dna -o, podsódje -a *s*
podsóncen -čna -o, podsónčnica -e *ž bot.*, podsónčnik -a *m zahodni veter*
podstarešina -a *in* -e *m*, podstárosta -a *in* -e *m*, podstarešínov -a -o, podstárostov -a -o, podstarešínski -a -o, podstarešínstvo -a *s*
podstát -i *ž* *substancia, substrat*; podstátan -tna -o, podstátnost -i *ž*
podstáva -e *ž*, podstávek -vka *m*, podstávec -vca *m*, podstáven -vna -o, podstavnína -e *ž*, podstávka -e *ž*, podstávína -e *ž podčépina*
podstáviti -im, podstávljen -a -o, podstávljenost -i *ž*, podstavítev -tve *ž*, podstávljati -am, podstávljal -a -o *in* -ála -o, podstávljanje *in* -ánje -a *s*, podstavljávec -vca *m*, podstavljávka -e *ž*, podstavljálen -lna -o [-ln-]
podsténje -a *s* *hodnik pod steno pri hiši, podíe, estrada*; podsténski -a -o
+podstopíti -stópim se česa lotiti se česa, začeti kaj, upati si, drzniti si
podstréjje -a *s*, podstréšen -šna -o, podstréšek -ška *m*, podstréšnica -e *ž*, podstréšina -e *ž*

podstriči -ížem *gl.* striči, podstrížen -a -o, podstríženost -i *ž*; podstrigováti -újem, podstrigováł -ála -o, podstrigovánje -a *s*
podsúti -újem *gl.* súti, podsút -a -o, podsútje -a *s*, podsútost -i *ž*; *gl. tudi* podsípati
podšíti -íjem, podšíj -te! podšil -íla -o, podšít -a -o, podšítost -i *ž*, podšív -a *m* *poddel*, podšítek -tka *m*, podšívek -vka *m*; podšívati -am, podšívanje -a *s*
podtájnik -a *m*, podtájniški -a -o, podtájništvo -a *s*
podtakniti -táknem, podtakni -íte! *ali* podtákní -te! podtaknil -íla -o *in* podtáknil -a -o, podtáknjen -a -o, podtáknjenost -i *ž*, podtaklji -íva -o, podtakljivost -i *ž* [*nepoud. povsod -tak-in -tak-*]
podtálen -lna -o [-ln-], podtálnost -i [-ln-] *ž*
podtème -na *s*, podtémenski -a -o
podtikati -am, podtikanje -a *s*, podtikováti -újem, podtikovánje -a *s*, podtikoválec -lca [-áuc-] *m*, podtikoválen -lna -o [-ln-], podtikavec -vca *m*, podtikávanje -a *s*
podtísk -a *m*, podtísniti -nem, podtísnjen -a -o, podtísnjenost -i *ž*
podtrebúšje -a *s*, podtrebúšen -šna -o
podučéváti *in* podučíti *z vsemi izvedenkami ima predvsem нравni (vzgojni) pomen*; *gl.* poučéváti *in* poučiti
podúhati -am, podúhaj -te! podúhan -a -o, podúh -a *m*
poduhóviti -im, poduhóvljen -a -o, poduhóvljenost -i *ž*, poduhóvljenje -a *s*, poduhóvítev -tve *ž*, poduhóvljenec -nca *m*; poduhóvljati -am (se), poduhóvljanje -a *s*
podúč -a *m*, podúčen -čna -o, podúčnost -i *ž vse zlasti v vzgojnem pomenu*; *gl. tudi* pouk

podúrhati -am *pobegniti*: ~ jo
podušesen -sna -o, podúšec -šca
m ušesna méčica
podušiti -ím, podúši -íte! podúšil
 -íla -o, podušèn -èna -o, podušítev -tve ž, podušènost -i ž
podvál [-ál] -ála *m*, podvalíti -ím, podválí -íte! podválil -íla -o, podvaljèn -èna -o, podválek -lka [-lk-] *m*, podvaljénje -a *s*, podvalítev -tve ž, podvaljènost -i ž
podvečer -a *m*, podvečeren -rna -o, podvečerje -a *s*
podvèz -èza *m* = podvéza -e ž = podvéznja -e ž; podvézati -véžem *gl.* vezati, podvézan -a -o, podvézanost -i ž, podvézane -nca *m*; podvezováti -újem, podvezovánje -a *s*, podvezoválec -lca [-áuc-] *m*, podvezováka -e [-áuk-] ž, podvezoválen -lna -o [-ln-], podvézen -zna -o, podvéznost -i ž, podvezljiv -íva -o, podvezljivost -i ž
podvézniti -nem, podvéznjen -a -o, podvéznjenost -i ž
podvíg -a *m* *dvig, povzdiga, napredék*: za ~ domače obrti
 ***podvíg** -a *m* *dejanje, početje, prizadevanje, boj, junačenje*: velika čustva in želje so gnale ljudi v podvige in zločine; italijanski podvigi proti Abe-siniji; romantični podvigi mladih zanesenjakov
podvihati -am *in* -šem *gl.* vihati, podvihati -a -o, podvihanost -i ž, podvihanec -nca *m*, podvihováti -újem, podvihovánje -a *s*, podvihoválec -lca [-áuc-] *m*, podvihoválen -lna -o [-ln-]
podvíti -íjem, podvít -a -o; podvíjati -am, podvíjal -a -o *in* -ála -o, podvíjanje *in* -ánje -a *s*
podvízati -am *se*, podvízanje -a *s*, podvízen -zna -o, podvíznost -i ž
podvláčiti -im *gl.* vlačiti *podbrati*: ~ korenje pod ječmen;

podvláčen -a -o, podvláčenje -a *s*; pòdlaka -e ž *podloga pri obleki* (+podvlaka); +podvláčiti -im *podčrtati, poudariti*
podvléči -em *gl.* vléči, podvléčen -a -o
podvòden -dna -o, podvòdnica -e ž
podvòdja -a *in* -e *m*, pòdvòdjev -a -o
podvojíti -ím, podvòji -íte! pòdvòjil -íla -o, podvòjèn -èna -o, podvòjènost -i ž, podvojítev -tve ž, podvojítven -a -o [-tvəm-]; podvòjen -jna -o, podvòjnost -i ž; podvojljiv -íva -o, podvojljivost -i ž; podvájati -am, podvájanje -a *s*
podvómíti *in* -íti -dvómim *gl.* dvo-miti, podvómljen -a -o, podvóm -óma *m*
podvóriti -im: ~ komu
podvòz -òza *m* *vózna pot pod drugo cesto ali železnico ali zgradbo*; podvòzen -zna -o
podvrátek -tka *m*, podvrátnik -a *m*
podvréči -vřžem (se) *gl.* vréči, podvržènost -i ž, podvržènec -nca *m*, podvržènka -e ž; podvržèn biti čemu, podvréči se komu (čemu), podvržem si kaj (koga); podvréči komu kaj *podtahniti*, podvržek -žka *m* *kar je podtahnjeno*
 +**podvzétí** -vzámem *lotiti se, začeti, narediti kaj*; +podvzeti *korake, mere, ukrepe narediti, storiti, odločiti, ukreniti*, +podvzeti *napore za kaj gnati se za kaj*; +podvzétje -a *s* *podjetje*, +podvzèten -tna -o *podjèten*, +podvzètnost -i ž *podjètnost*, +podvzètnik -a *m* *podjètnik*; +podvzémati -am *lotevati se, začeti, voditi, delati*: ~ velika dela, naloge; +podvzèmanje -a *s* *lotèvanje, opravljanje, začetek*
pòdzakúp -a *m*, pòdzakúpnik -a *m*, pòdzakúpníški -a -o

pòdzavést

pòdzavést -i ž *fil.*, pòdzavésten
-tna -o

pòdzémlje -a s, pòdzémljski -a
-o [-məlj-], pòdzémljica -e ž,
pòdzémljína -e ž

pòdžglávje -a s, pòdžgláven -vna
-o, pòdžglávník -a m

pòdžidati -am *gl.* zidati, pòdžidan
-a -o, pòdžidanost -i ž, pòdžid -a
m, pòdžidje -a s, pòdžidek -dka
m, pòdžiden -dna -o; pòdžidá-
vati -am, pòdžidávanje -a s,
pòdžidáva -e ž, pòdžidováti
-ujem, pòdžidováňje -a s, pòd-
židoválen -lna -o [-ln-]

pòdžimén -mna -o, pòdžimski -a -o

pòdžigati -am, pòdžigan -a -o;
pòdžagováti -ujem, pòdžagováł
-ála -o, pòdžagováňje -a s, pòd-
žagoválec -lca [-áyc-] m, pòd-
žagováłski -a -o [-áycsk-], pòd-
žagoválen -lna -o [-ln-]

pòdžigati -am, pòdžiganje -a s,
pòdžigálec -lca [-áyc-] m, pòd-
žigálka -e [-áyc-] ž, pòdžig
-a m; pòdžigáti -em gl. žgáti

pòdžupán -ána m, pòdžupánski
-a -o, pòdžupánstvo -a s

Poe (Edgar) Poeja m *os. i. amer.*
književnika, Poejev -a -o, poe-
jevski -a -o [pó, pója, pójeu
-eva -o]

*poedín -a -o [po-e-] *posamezen*,
*poedínc -nca m *posameznik*,
*poedínka -e ž *posameznica*, *po-
edínost -i ž *posameznost*, *po-
edínski -a -o *posamezen*: ~o
glasovanje; *poedínsko *prisl.*
posamezno: ~ *glasovati*. poedi-
niti -im *strniti v eno, združiti*;
poedinítev -tve ž *strnitev, zdru-
žitev*

poém -a m *pesnitev*, poémški -a -o

poenáčiti [po-e-] -im, poenáčenje
-a s, poenáčítev -tve ž, poená-
čítelj -a m, poenáčíteljica -e ž;
poenáčeváti -ujem, poenáčevál
-ála -o, poenáčeváňje -a s, po-
enáčeválec -lca [-lc-] m, poena-

čeválka -e [-lk-] ž, poenáčevál-
ski -a -o [-ls-], poenáčeválen
-lna -o [-ln-], poenáčeválnost
-i [-ln-] ž

poenostáviti [po-e-] -im, poeno-
stávljen -a -o, poenostávljenje
-a s, poenostávítev -tve ž, po-
enostávítven -a -o [-tvan-]; po-
enostávljati -am, poenostávlja-
nje in -ánje -a s, poenostáv-
ljálen -lna -o [-ln-]

poét [po-e-] -a m *pesnik*, poétov
-a -o *pesnikov*, poétski -a -o,
poétičen -čna -o *pesniški*, poe-
táster -tra m *zaničlj. pesnikún*;
poezija -e ž *pesništvo, pesniško*
slovstvo: ~a zadnjih 30 let;
poétika -e ž *nauk o pesništvu*

póga -e ž *hlačna guba*

pogáča -e ž, pogáčen -čna -o,
pogáčica -e ž, pogáčast -a -o,
pogáčar -ja m, pogáčarica -e ž,
pogáčarski -a -o, pogáčarstvo
-a s, pogáčka -e ž *neka smokva*,
pogáče -ta s *neko jabolko*

pogájati -am (se): ~ se s kom za
kaj; pogájanje -a s, pogájálen
-lna -o [-ln-]; *gl. tudi* pogoditi

pogán -ána m, pogánka -e ž, po-
gánski -a -o, pogánstvo -a s
(*povsod*: +pag-)

pogánjati -am, pogánjanje -a s,
pogánjálen -lna -o [-ln-], po-
ganjič -iča m, poganjáč -a m,
poganjáčka -e ž, poganjáski -a
-o, poganjáštvo -a s; poganjá-
lec -lca [-áyc-] m, poganjálka
-e [-áyc-] ž, poganjálski -a -o
[-áycs-]; *gl. tudi* pognáti in
pogòn

pogásiti -ím, pogási -íte! pogásil
-íla -o, pogasěn -éna -o, poga-
šénje -a s, pogásítev -tve ž,
pogásénost -i ž; pogášati -am,
pogášanje -a s; pogáševáti
-ujem, pogáševál -ála -o, po-
gáševáňje -a s, pogáševálec
-lca [-áyc-] m, pogáševálka -e
[-áyc-] ž

pogásniti -nem, pogásel -sla -o:
~e luči, pogasnítev -tve ž

pogáziti -im *gl.* gáziti, pogážen
-a -o, pogáženost -i ž, pogá-
ženje -a s

pogíbel [-bel] -i ž *poguba*, pogí-
belen -lna -o [-ln-] *poguben*,
pogibelnost -i [-ln-] ž *pogubnost*

poginiti -nem, pogíni -tel pogínil
-a -o: pes je ~, živina je ~a;
toda prid. poginúl [-úl] -a -o:
~i pes je bil stekel, ~a živina;
poginjen -a -o: ~i kònj, ~a
míš; pogínjenec -nca *m*, po-
gínjenka -e ž, pogín -a *m*; po-
gínjati -am, pogínjanje -a s

poglábljati *gl.* poglobíti

pogláditi -im *gl.* gladiti, poglájén
-a -o *in* poglajén -éna -o, po-
gladítev -tve ž, poglájénost -i
ž *in* poglájénost -i ž; poglájati
-am, poglájanje -a s

poglavár -ja *m*, poglavárjev -a
-o, poglavarica -e ž, poglavár-
ski -a -o, poglavárstvo -a s,
poglavárstven -a -o [-tván-]

poglavíten -tna -o, poglavítvik -a
m, poglávje -a s, poglávén -vna
-o, poglávnik -a *m*

poglédati -am *gl.* glédati, pogléd
-éda *m*, poglédoma *prisl.*, po-
glédek -dka *m*, poglédkati -am
otr.; pogledováti -újem, pogle-
dovál -ála -o, pogledovánje -a
s, poglédén -dna -o, poglédnost
-i ž

póglica -e ž *bucika*

poglobíti -ím, poglôbi -íte! po-
glóbil -íla -o, poglobljén -éna
-o, poglobítev -tve ž, poglob-
ljénost -i ž, poglobílen -lna -o
[-ln-], poglobilnost -i [-ln-] ž,
poglobítven -a -o [-tván-]; po-
glábljati -am, poglábljanje -a
s, poglابلjáč -a *m*, poglابلjá-
len -lna -o [-ln-], poglابلjavec
-vca *m* poglابلjavka -e ž, po-
glابلjavski -a -o

poglódati *in* -áti -glódam *in* -gló-
jem *gl.* glodati, poglódan *in*
poglodán -a -o, poglódanost *in*
poglodánost -i ž, poglódek
dka *m*

pognáti požénem *gl.* gnati: ~
konja, koló, ceno, pravdo, koga
na cesto; ~ se za koga *zavzeti*
se za koga, ~ se na káj, za
čim, ~ po grlu, ~ denar, čas;
cvet požéne, drevje je pognalo;
pognánost -i ž; pogánjek -njka
m; *gl.* tudi pogánjati *in* pogón

pognésti -étem *gl.* gnésti, pogne-
tén -éna -o, pogneténost -i ž;
pognétati -am, pognétanje -a s

pogníti pógnem, pógni -íte! póg-
nil -íla -o, pógnjen -a -o, póg-
njenje -a s: ~ lesá; pógnje-
nost -i ž; pogíbatí -am *in*
-bljem, pogíbanje -a s; pogljív
-íva -o, pogljívost -i ž

pogníti -íjem *gl.* gníti, pognít -a
-o, pognítost -i ž, pognítje -a s

pognojíti -ím, pognóji -íte! po-
gnójil -íla -o *in* pognójilo -i -e,
pognojén -éna -o, pognojéust
-i ž, pognojítev -tve ž, pogno-
jítven -a -o [-tván-], pognoji-
len -lna -o [-ln-]; pognojeváti
-újem, pognojevánje -a s

pogódba -e ž, pogódben -a -o
[-bán-], pogódbenik -a [-bán-]
m, pogódbenica -e [-bán-] ž,
pogódbeniški -a -o [-bán-]

pogodíti -ím: ~ kaj *zadeti*, *uga-
niti*, ~ se s kom za kaj, o čem;
pogódi -íte! pogódil -íla -o *in*
-ódilo -i -e, pogojén -éna -o,
pogojénost -i ž, pogodítev -tve
ž, pogodítven -a -o [-tván-];
pogodník -a *m*, pogodnica -e ž,
pogodníški -a -o; pogodljív -íva
-o, pogodljívost -i ž, pogodljí-
vec -vca *m*, pogodljívka -e ž,
gl. tudi pogájati *in* pogódba
pogódu *prisl.* *všeč*: ~ biti komu;
po gódu (*po godovnem dnevu*),
nekaj mu ni bilo pogódu (*všeč*)

pogòj

pogòj -ója *m*: sprejeti, narediti kaj s pogójem = pod pogójem; +pogóji -ev *m mn.* v pomenu *razmere*: živimo +pod najtežji-mi pogoji v najhujših razmerah; +v takih pogojih ni zdržal v takih razmerah; +življenjski ~i so trdi ž. *razmere so trde*; pogójema *prisl.* = pogójno *prisl.*: koga ~ izpustiti; pogójen -jna -o: ~i stavki; pogójnost -i ž, pogójnik -a *m*, pogójniški -a -o; pogójiti -im *vezati na pogoje*, pogójil -ila -o, pogojèn -èna -o, pogojènost -i ž

pogólniti -nem, pogólnjen -a -o, pogóltati -am, pogóltan -a -o, pogólten -tna -o, pogólnost -i ž, pogóltnež -a *m* [*povsod: -gout-*]

pogón -óna *m*, pogónski -a -o: ~a sila; pogonič -íča *m*; pogoníti -ónim *gl.* goníti, pogónjen -a -o, pogónjenost -i ž, pogonítev -tve ž

pogonobiti -im, pogonóbi -íte! pogonóbil -íla -o, pogonobljen -èna -o, pogonobljenost -i ž, pogonobítev -tve ž

pogoréti -im *gl.* goréti, pogóri -íte! pogórele -éla -o: hiša je ~a, ~a hiša je bila stara; pogorelec -lca [*-éuc-*] *m*, pogorélka -e [*-éuk-*] ž, pogorélški -a -o [*-éus-*], pogorélček -čka [*-éuč-*] *m* *plüč*, pogorišče -a *s*, pogoriščen -ščna -o, pogorélščina -e [*-éušč-*] ž; pogorévati -am, pogorévanje -a *s*

pogórje -a *s*, pogórski -a -o *kar se nanaša na pogórje*, pogórski -a -o *kar je po góri*, pogórstvo -a *s*, pogórec -rca *m*, pogórka -e ž

pogóršati -am *poslabšati*, pogóršanje -a *s*; pogoršévati -újem, pogoršévál -ála -o, pogoršévánje -a *s*, pogoršéválen -lna -o [*-ln-*]

pogospóditi -im (se), pogospóden -a -o, pogospódenost -i ž, pogospódenec -nca *m*

pogósten -tna -o: ~i obiski, *prim.* pogóstnejši -a -e; pogóstnost -i ž; *gl. tudi prisl.* pogosto

pogostiti -im, pogósti -íte! pogóstil -íla -o, pogoščèn -èna -o, pogoščènek -nca *m*, pogoščènka -e ž, pogoščènost -i ž, pogostítev -tve ž, pogostíven -a -o [*-tvan-*]; pogostljív -íva -o, pogostljivost -i ž; pogostník -a *m*

pogósto prisl. (+pogostno), *prim.* pogósteje; pogóstokrat, pogóstoma: pogósto, pogóstokrat *ali* pogóstoma srečuješ ljudi (*časovni presledki, večkrat*); po góstem = na gósto sajèno drevje (*krajevne razdalje*)

pogovarjati -am: ~ koga *miriti*, ~ se s kom; pogovarjanje -a *s*, pogovarjálen -lna -o [*-ln-*], pogovarjálec -lca [*-áuc-*] *m*, pogovarjálka -e [*-áuk-*] ž, pogovarjálški -a -o [*-áus-*]

pogovoríti -im (se) *gl.* govoríti, pogovorjèn -èna -o, pogovorjènost -i ž; pogóvor -a *m*, pogóvoren -rna -o: ~i jezik; pogóvoren -rna -o = pogovorljív -íva -o, pogovorljívost -i ž

pogozdíti -im, pogózdi -íte! pogózdil -íla -o, pogozdèn -èna -o, pogozdènost -i ž, pogozdítev -tve ž, pogozdítelj -a *m*; pogózden -dna -o, pogózdnost -i ž, pogozdník -a *m*; pogozdováti -újem, pogozdovál -ála -o, pogozdovánje -a *s*, pogozdoválen -lna -o [*-ln-*], pogozdoválec -lca [*-lc-*] *m*, pogozdoválka -e [*-lk-*] ž

pograbíti -im *gl.* grábiti, pograbljen -a -o, pograbljenost -i ž, pograbítev -tve ž, pograbljív -íva -o, pograbljívost -i ž, pograbljívec -vca *m*, pograbljívka -e ž

pógrad -a *m*

pograditi -ím, pográdi -íte! pogrādíl -íla -o, pograjen -êna -o, pogradítev -tve ž

pográjati -am koga zaradi česa, pográjan -a -o, pográjanje -a s, pográjanost -i ž, pográjanec -nca m, pográjanka -e ž

+**pogránichen** -êna -o *poméjen, obmejen*: ~e čete

pogrdíti -ím, pogrdí -íte! pogrdíl -íla -o, pogrdén -a -o *in* pogrdèn -êna -o, pogrdítev -tve ž, pogrdá -e ž, pogrdén -dna -o, pogrdnost -i ž, pogrdnica -e ž, pogrdílen -lna -o [-ln-], pogrdílnost -i [-ln-] ž

pogreb -êba m: iti na ~ = iti k ~u, iti za ~om = biti pri ~u; pogrêben -bna -o, pogrêbec -bca m, pogrêbnik -a m, pogrêbnica -e ž, pogrêbniški -a -o, pogrêbščina -e ž, pogreb-nína -e ž

pogrebsti -bem, pogrêbi -íte! pogrêbel [-baŋ] -grêbla -o, pogrebèn -êna -o, pogrebênc -nca m, pogrebêna -e ž; pogrêbati -am, pogrêbanje -a s

pogrenéti -ím: pijača pogrení; pogrenèl -éla -o, pogrenélost -i ž; pogrenévati -am, pogrenév-anje -a s

pogreníti -ím: ~ pijačo; pogrèni -íte! pogreníl -íla -o, pogrenjèn -êna -o, pogrenjénost -i ž, pogrenítev -tve ž; pogrenjeváti -jújem *greniti*, pogrenjevál -ála -o, pogrenjeválen -lna -o [-ln-]

pogréšati -am, pogréšan -a -o, pogréšanost -i ž, pogréšanec -nca m, pogréšanka -e ž, pogréšanje -a s

pogrešiti -ím, pogreši -íte! pogrešíl -íla -o, pogrešèn -êna -o, pogrešénost -i ž, pogrešênc -nca m, pogrešêna -e ž, pogrešítev -tve ž; pogrešén -šna -o, pogrešnost -i ž, pogrešljív -íva -o, pogrešljívost -i ž, po-

grešljívec -vca m, pogrešljívka -e ž; pogrešek -ška m, pogreška -e ž

pogréti -éjem *gl.* gréti, pogrét -a -o, pogrétost -i ž; pogrévati -am, pogrévanje -a s, pogreválec -lca [-lc-] m, pogreválen -lna -o [-ln-]

pogrézniti -nem, pogréznjen -a -o, pogrèz -gréza m, pogreznítev -tve ž; pogrezováti -újem, pogrezovánje -a s, pogrezoválen -lna -o [-ln-], pogrézen -zna -o, pogrezljív -íva -o

pogrinjati -am, pogrinjanje -a s, pogrinjalo -a s, pogrinjálen -lna -o [-ln-], pogrinjáč -a m, pogrinjálec -lca [-áyc-] m, pogrinjálka -e [-áyk-] ž

pogristi -ízem *gl.* grísti, pogrízen -a -o; pogríz -a m; pogrizováti -újem, pogrizováł -ála -o, pogrizovánje -a s

pogrkováti -újem, pogrkúj -te! pogrkujóč -a -e, pogrkováł -ála -o, pogrkovánje -a s, pogrkoválen -lna -o [-ln-], pogrkoválec -lca [-áyc-] m, pogrkováłka -e [-áyk-] ž; pogrkniti -nem, pogrknjen -a -o

pogrméti -ím *gl.* grméti, pogrmévati -am, pogrmév-anje -a s

pogrníti *in* pogrníti -grnem, pogrní -te *in* -íte; pogrníl -a -o *in* -íla -o, pogrnjen -a -o

pogróbati -am: trto ~; pogróban -a -o, pogróbanje -a s

pogród -ôma m *napad, naval*: ~ na Jude

pogrošen -šna -o *poceni, malo vredn*: ~a modrost, pogrošnost -i ž

pogrozíti -ím, pogrózi -íte! pogrózil -íla -o, pogróžen -êna -o, pogrozítev -tve ž

***pogrúntati** -am *uganiti, pogoditi, zadeti v trno, najti*; *pogrúntan -a -o, *pogrúntávščina -e ž *domislek, rešitev, najdba*

pogúba

pogúba -e ž, pogúben -bna -o, pogúbnost -i ž, pogublživ -íva -o, pogublživost -i ž, pogublji-vec -vca m, pogublživka -e ž, pogubilen -lna -o [-ln-], pogúb-
 nik -a m, pogúbница -e ž; *po-
 gubonôsen -sna -o *poguben*,
 *pogubonôsnost -i ž *pogubnost*
pogubíti -im, pogúbí -íte! pogúbil
 -ila -o *in* pogúbilo -i -e, pogub-
 ljèn -èna -o, pogubljenje -a s,
 pogubljenost -i ž, pogubljenec
 -nca m, pogubljenka -e ž, po-
 gubítev -tve ž
pogúbljati -am, pogúbljanje -a s,
 pogúbljavec -vca m, pogúbljav-
 ka -e ž
pogúm -a m, pogúmen -mna -o,
 pogúmnost -i ž, pogúmnež -a m,
 pogúmnica -e ž
pohábiti -im, pohábljen -a -o, po-
 hábljenec -nca m, pohábljenka
 -e ž, pohábljenost -i ž, pohábí-
 tev -tve ž, pohábljenje -a s;
 pohába -e ž, poháben -bna -o,
 pohábnost -i ž; pohablživ -íva
 -o, pohablživost -i ž; pohábljati
 -am, pohábljanje -a s
pohájati -am: nič ne dela, samo
 pohája; blago pohája; pohája-
 nje -a s, pohájálen -lna -o
 [-ln-], pohájáč -a m, pohájáški
 -a -o; pohájäv -áva -o, pohá-
 jávec -vca m, pohájávka -e ž;
 pohájávski -a -o; *gl. tudi* po-
 hoditi *in* poíti
pohájkovati -ujem, pohájkuj -te!
 pohájkoval -a -o, pohájkovanje
 -a s *ali*: pohajkováti -újem, po-
 hajkúj -te! pohajkovál -ála -o,
 pohajkovánje -a s; pohajková-
 len -lna -o [-ln-], pohajkováč
 -a m, pohajkováški -a -o, po-
 hajkoválec -lca [-áyc-] m, po-
 hajkoválka -e [-áyk-] ž
pohčéřiti -im, pohčérjen -a -o,
 pohčérjenka -e ž, pohčérítev
 -tve ž, pohčérjenje -a s

pohišje -a s, pohišen -šna -o, po-
 hištvo -a s, pohišven -a -o
 [-tvæn-]; pohiševáti -újem, po-
 hiševál -ála -o, pohiševánje -a
 s, pohiševálec -lca [-lc-] m *kdor*
po hišah prodaja, pohiševálka -e
 [-lk-] ž, pohiševálen -lna -o
 [-ln-]; pohišnik -a m, pohišnica
 -e ž, pohišniški -a -o
pohitéti -ím *gl.* hitéti, pohitévati
 -am, pohitévanje -a s
pohladíti -ím, pohládi -íte! po-
 hládíl -ila -o *in* pohládilo -i -e,
 pohlajèn -èna -o, pohlajénost -i
 ž, pohlajénje -a s, pohladítev
 -tve ž, pohlád -áda m; pohlá-
 jati -am, pohlájanje -a s; po-
 hlajeváti -újem, pohlajevánje
 -a s, pohlajeválen -lna -o [-ln-],
 pohlajeválec -lca [-lc-] m, po-
 hlajeválka -e [-lk-] ž
pohlébnica -e ž *prt za pokrivanje*
hlebav ob peki; pohlébničen
 -čna -o
pohlép -épa m, pohlépen -pna -o,
 pohlépnost -i ž, pohlépněž -a m,
 pohlépnik -a m, pohlépnica -e
 ž, pohlépniški -a -o
pohléven -vna -o *krotek, miren,*
blag, vdan: ~ človek; pohlév-
 nost -i ž, pohlévnež -a m
pohlévje -a s *skupno ime za vse*
vrste hlevskih in gospodarskih
poslopij; pohléven -vna -o *kar*
je v hlevu: ~o delo, ~a živina
(ne pašna); pohlévski -a -o: ~e
 strehe
pohmkati -am [-həm-]
pohodíti pohódím *gl.* hoditi, po-
 hójen -a -o, pohójenec -nca m,
 pohójenost -i ž; pohód -óda m,
 pohóden -dna -o; *gl. tudi* po-
 hajati
pohóta -e ž, pohóten -tna -o, po-
 hótност -i ž, pohótnež -a m, po-
 hótник -a m, pohótница -e ž, po-
 hotljív -íva -o, pohotljivost -i ž
pohrkováti -újem, pohrkovál -ála
 -o, pohrkovánje -a s, pohrko-

válec -lca [-áuc-] *m*, pohrková-
válna -e [-áuk-] *ž*, pohrkoválen-
-lna -o [-ln-]; pohrkovati -nem,
pohrkoven -a -o, pohrkovati -am
in -čem

pohromíti -ím, pohrómil -íla -o,
pohromljen -éna -o

pohrústati -am, pohrústan -a -o,
pohrústen -stna -o, pohrústanje
-a *s*, pohrústek -tka *m*

pohrvátiti -im, pohrváten -a -o,
pohrvátenost -i *ž*, pohrvátenje
-a *s*

pohújšati -am, pohújšan -a -o,
pohújšanje -a *s*, pohújšanec
-nca *m*, pohújšanka -e *ž*, po-
hujšljiv -íva -o, pohujšljivec
-vca *m*, pohujšljívka -e *ž*, po-
hujšljivost -i *ž*, *povsod tudi* po-
hújš-; pohujševáti -újem, po-
hujševál -ála -o, pohujševánje
-a *s*, pohujševálec -lca [-áuc-]
m, pohujševálna -e [-ln-] *ž*,
pohujševálnica -e [-ln-] *ž*

pohúlití -im se, pohúljen -a -o,
pohúljenost -i *ž*, pohúljenec
-nca *m*, pohúljenka -e *ž*

pohvalítí pohválím *gl.* hvalíti, poh-
váln -a -o, pohváljenec -nca
m, pohváljenka -e *ž*, pohválje-
nost -i *ž*; pohvála -e *ž*, pohvá-
len -lna -o [-ln-], pohválnost -i
[-ln-] *ž*, pohválnica -e [-ln-] *ž*

poigrátí -ám (se) *gl.* igrátí; po-
igrávati -am (se), poigrávanje
-a *s*; +poigra -e *ž* *sklepna igra*

poiménoma = poiménsko *prisl.*
po imenu: ~ klicati, glasovati;
poiménski -a -o: ~o glasova-
nje; poimenováti -újem, po-
imenován -a -o, poimenovánje
-a *s* [*povsod dvozl. po-i*]

Poincaré -ja [*pvenkaré -ja*] *m*
os. i., Poincaréjev -a -o

pointilizem -zma *m* *simbolistična*
slikarska tehnika, pointilist -a *m*
slikar s tako tehniko [*povsod:*
pwanti-], *gl.* poánta

poiskáti poiščem *gl.* iskáti [*dvozl.*
po-i]

poitalijánčiti -im, poitalijánčen -a
-o, poitalijánčenost -i *ž*, poita-
lijánčenje -a *s*; poitalijančeváti
-újem, poitalijančevánje -a *s*
[*dvozl. po-i*]

poiti -ídem [*dvozl. po-i*]: vino,
žito, blago poide; pošla mu je
potrpežljivost; poídi -tel pošél
[-šau] pošla pošlò *in* -ó; *gl. tudi*
pohajati *in* pohoditi; pójdem
-eš, pójdi -tel *samo v sed. in*
vel.: ~ od doma, domov, nazaj

poizdáti -ám, poizdáj -ájte! po-
izdál -a -o, poizdán -a -o; po-
izdajáti -ém *gl.* dajáti: ~ po
malem ves denar [*dvozl.: po-iz-*]
poizgotovíti -im *gl.* izgotovíti; po-
izgotávljati -am, poizgotávlja-
nje -a *s*, *gl.* izgotávljati [*dvozl.*
po-iz-]

poizgubíti -ím *gl.* izgubíti: vse
knjige je ~il

poizkústiti *gl.* poskústiti

poizvédeti *gl.* povzedeti

pojáčiti -im *okrepiti*, pojačítev
-tve *ž*, pojačénje -a *s*; +pojá-
čati -am, +pojácanje -a *s*

pojáhati -am: ~ na sprehod. ~
konja, pojáhan -a -o, pojáha-
nje -a *s*

pojasnítí -ím, pojásni -íte! po-
jásnil -íla -o, *povsod tudi s stal-*
nim pouč. pojás-, pojásnjen -a
-o, pojásnjenost -i *ž*, pojásnje-
nje -a *s*, pojásnitev -tve *ž*, po-
jásnilo -a *s*, pojásnilen -lna -o
[-ln-]; pojásnjeváti -jújem, po-
jásnjevál -ála -o, pojásnjevánje
-a *s*, pojásnjeválen -lna -o [-ln-],
pojásnjeválec -lca [-lc-] *m*, po-
jásnjeválka -e [-lk-] *ž*

pojáta -e *ž* *klonica, koliba*

pójati -am (se), pójanje -a *s*, pó-
jav -a -o; pojálnica -e [-áun-] *ž*
bot., pojálnik -a [-áun-] *m*

pojav -áva *m* *prikazen*, pojáviti
-im se, pojávljen -a -o, poja-

pójdem

vítev -tve ž, +pojáva -e ž: nje-gova pojava je izzvala neje-voljo *prihod, navzočnost, nastop, prikaz*; pojavljati -am se, po-jávljanje -a s
pójdem *gl.* poíti
pojédati -am, pojédanje -a s, po-jédina -e ž, pojèd -éda *m* = pojédež -a *m* = pojedúh -a *m* = pojedún -a *m*; pojéden -dna -o, pojédnost -i ž, pojédčen -čna -o, pojédčnost -i ž; pojedávati -am, pojedávanje -a s
pojeklíti -ím *gl.* jeklíti, pojekljèn -éna -o, pojeklítev -tve ž, po-jeklítven -a -o [-*tvàn*-]: ~o delo, pojeklílen -lna -o [-*ln*-]; pojeklenéti -ím *gl.* jeklenéti, pojeklenélost -i ž
pójem -jma *m*, pójmoven -vna -o *in* pojmóven -vna -o, pójmov-nost *in* pojmóvnost -i ž, pójmiti -ím, pójmljív -a -o; pojmováti -újem, pojmúj -te! pojmóvâl -ála -o, pojmóvân -a -o, poj-móvanje -a s; pojmjljív -íva -o, pojmjljívost -i ž
pojémati -am *in* -jémjlem, pojé-maj -te! pojémâl -a -o, pojé-manje -a s, pojemálen -lna -o [-*ln*-]; pojemováti -újem, poje-móvâl -ála -o, pojemóvanje -a s, pojemóválen -lna -o [-*ln*-]
pojémâti -jémjlem, pojémjli -íte!
in pojémâj -ájte! pojémâl -a -o: počasi mu je vse pojémâl
pojenjati -am, pojenjan -a -o; pojenjevâti -jújem, pojenjevâl -ála -o, pojenjevânje -a s, po-jenjevâlen -lna -o [-*ln*-]
pojéstî -jém *gl.* jésti, pojéden -a -o, pojédenost -i ž, pojédenec -nca *m* *kdor bi vse pojedel, sné-denec, gl. tudi* pojédati
pojézditi -ím, pojézden -a -o, po-jézd pojézda *m*
pojiti -ím, póji -íte! pojíl -a -o, pojílo -a s, pojênje -a s, po-jítev -tve ž

pojútrišnjem *prisl.*, pojútrišnji -a -e, pojútrnji -a -e
pojúžinati -am, pojúžinan -a -o, pojúžinek -nka *m*
pokadíti -ím, pokádi -íte! pokádíl -íla -o *in* pokádilo -i, pokajèn -éna -o, pokadítev -tve ž, po-kádilo -a s
pokáj *prisl. počemú, zakaj*: ako so brusi, pokaj so pa v vrečah? *loči*: pokáj si prišel? (*čemu?*), po káj si prišel? (*po katero stvar?*), včasih je po káj prišel (*po kako stvar*)
pokál [-*ál*] -a *m* *dragocen vrč (za nagrado pri tekmah)*; pokálen -lna -o [-*ln*-]: ~e tekme
pokápâti -am *in* -pljem, pokápan -a -o; pokapljâti -ám, pokap-ljâl -ála -o, pokapljânje -a s
pokápati *gl.* pokopati
pokáratî -am, pokáran -a -o, po-káranje -a s
pokasnéti -ím *gl.* kasnéti, pokas-nélost -i ž, pokasnévati -am, pokasnévanje -a s; pokasníti -ím (se), pokásni -íte (se)! po-kásnil -íla -o, pokásnjen -a -o *in* pokasnjèn -éna -o, pokasní-tev -tve ž, pokasnjénje -a s *ali* pokásnjenje -a s [*nepoud. povsod: -kas- in -käs-*]
pokašljevâti -jújem, pokašljevâl -ála -o, pokašljevânje -a s; po-kášljati -am (se): ~ se na kaj, pokašljanje -a s
pókati -am, pók -a *m*, pókec -kca *m*, pókanje -a s. póka -e ž, pó-kica -e ž, pókavec -vca *m*, po-kálen -lna -o [-*ln*-]: ~i plin; pókalica -e ž, pókalnik -a [-*ajún-*] *m*; pók *medm.*; *gl. tudi* póčiti
pokatoličâniti -ím (se), pokatoli-čânjen -a -o, pokatoličânjenost -i ž; pokatoličevâti -újem, po-katoličevânje -a s, pokatoliče-vâlen -lna -o [-*ln*-]: ~o delo; pokatoličeválec -lca [-*lc-*] *m*
pókavec -vca *m*: vaški ~i

pokázati *in* pokazáti -kážem *gl.* kazati, pokazan -a -o, pokazanost -i *ž*; pokaz -áza *m*; pokazováti -újem, pokazovál -ála -o, pokazovánje -a *s*, pokazoválen -lna -o [-ln-]

pokázíti -ím, pokázi -íte! pokázil -íla -o *in* pokázilo -i, pokažèn -èna -o, pokažènost -i *ž*, pokažènc -nca *m*, pokažènka -e *ž*; pokáza -e *ž*, pokazljiv -íva -o, pokazljívnost -i *ž*, pokazljívec -vca *m*, pokazljívka -e *ž*

pokaznováti -újem, pokaznovál -ála -o, pokaznovánje -a *s*, pokaznoválec -lca [-ávc-] *m*, pokaznoválen -lna -o [-ln-]

pokesáti -ám se [-kəs-] *gl.* kesati se

pokídati -am (se), pokídan -a -o, pokídanost -i *ž*, pokídanec -nca *m*, pokídanka -e *ž*, pokídanje -a *s*; pokídávati -am, pokídávanje -a *s*

pokimati -am, pokimávati -am, pokimávanje -a *s*; pokimováti -újem, pokimovánje -a *s*

pokínkati -am, pokínkniti -nem, pokínkováti -újem, pokínkóvanje -a *s*; pokínkávati -am, pokínkávanje -a *s*

pokísati -am, pokísan -a -o, pokísanost -i *ž*; pokisováti -újem, pokisovánje -a *s*

pokisléti -ím, pokísli -íte! pokislèl -éla -o, pokislèlost -i *ž*, pokislènje -a *s*; pokislévati -am, pokislévanje -a *s*

pokládati -am, pokládánje -a *s*, pokladátelj -a *m*, pokladáteljica -e *ž*, pokladáteljiski -a -o, pokladálec -lca [-ávc-] *m*, pokládálka -e [-ávk-] *ž*; *gl. tudi* poklasti

poklánjati -am, poklánjanje -a *s*, poklanjálen -lna -o [-ln-], poklanjálec -lca [-lc-] *m*, poklanjálka -e [-lk-] *ž*; *gl. tudi* pokloniti

poklápiti -im, poklápíjen -a -o, poklápíjenost -i *ž*; poklápiti -am *in* poklapáti -ám, poklápán -a -o *in* poklapán -a -o, poklápánost -i *in* poklapánost -i *ž*; *gl.* klapati

poklásti -ádem *gl.* klasti, pokláden -a -o, poklád -áda *m*, pokládèn -dna -o, pokládnic -a *m*, pokládnic -e *ž*, poklája -e *ž*: ~ za živino, ~ za topove

pokláti -kóljem *gl.* klati, poklán -a -o, pokòl [-òl] -òla *m*

poklátíti -im (se) *gl.* klatíti: ~ sadje, otrok se včasih malo poklátí; poklátèn -a -o

poklečáti -ím *gl.* klečáti, poklečán -a -o: je malo poklečál, potem pa vstal in šel; hlače ima poklečáne; vsa greda je poklečána, ko jo je plevica tako grdó poklečála; *gl. tudi* poklekováti

poklejíti -ím, pokléjil -íla -o, poklejèn -èna -o, poklejènje -a *s*, poklejítev -tve *ž*

poklekováti -újem, poklekovál -ála -o, poklekóvanje -a *s*; poklékati -am, poklékanje -a *s*; poklékniti -nem, poklékni -te *in* -íte! pokléknil -a -o *in* -íla -o: poklèk -éka *m*

poklénkati -am, poklenkávati -am, poklenkávanje -a *s*

poklepáti -épljem *gl.* klepáti, poklepán -a -o; poklèp -épa *m*, poklepávati -am, poklepávanje -a *s*

poklepetáti -ám *in* -éčem *gl.* klepetati, poklepetán -a -o

pokléstíti -im *gl.* klestíti, pokléščen -a -o; pokléščeje -a *s*, poklést -i *ž*, *nav. mn.* poklésti -i *ž* *vejevje, okleščeno od posekanega drevja*

poklicati -íčem *gl.* klícati, poklícan -a -o, poklícanec -nca *m*, poklícanka -e *ž*, poklícanost -i *ž*, poklícanje -a *s*; poklíc -a *m*,

pokljáti

poklicen -ena -o, poklicnost -i ž; pokliceváti -újem, poklicevál -ála -o, poklicevánje -a s, pokliceválen -lna -o [-ln-]

pokljáti -ám, pokljàj -ájte! pokljáje, pokljâl -ála -o, pokljánje -a s, pokljäv -áva -o, pokljávost -i ž; poklína -e ž špranja, réža

pokloníti -ónim (se), poklóni -íte! poklónil -íla -o, poklónjen -a -o, poklónjenost -i ž, poklón -óna m, poklonítev -tve ž, poklonítven -a -o [-tván-], poklonstvo -a s: pokloníteľ -a m, pokloníteľjica -e ž, pokloníteľjski -a -o, poklonljev -íva -o, poklónček -čka m, poklónčkati -am se otr., gl. poklanjati

poklopíti -ópim, poklopí -te! poklopil -a -o, poklopľen -a -o, poklopítev -tve ž, poklop -ópa in -ópa m, poklopec -pca m, poklopček -čka m, poklopen -pna -o, poklopľenost -i ž, poklopľenec -nca m, poklopľenka -e ž

pokmétiti -im se, pokméten -a -o, pokmétenost -i ž, pokmétenje -a s; pokmétovali -ujem: malo ~. pokmétoval -o

poknéžiti -im, poknéžen -a -o: ~a grofija Gradišćanska; poknéženje -a s, poknéženost -i ž

pokój in pójok -ója m, pójokjen -jna -o: ~i (rajni) oče, otròk je ~ (miren), bolnik je pójoknejši (mirnejši); pójoknost -i ž, pójoknjik -a m rajnik, pójoknica -e ž rajnica, pójokjniški -a -o, pójokjišće -a s; pójoknjina -e ž, pójokjninski -a -o: ~i sklad

pokojíti -ím nedov. miriti, tešiti, tolažiti, pójoki -íte! pójokjíl -a -o, pójokjenje -a s, pójokjilo -a s, pójokjilen -lna -o [-ln-], pójokjítev -tve ž; pójokjiti -ím dov. potolažiti, pomiriti, pójokji -íte! pójokjíl -íla -o, pójokjen -éna -o

pokolébati -am telov.; +pokolébat i -am omajati, strestí; +pokolébljiv -a -o in -íva omajen, omajljív; +pokolebljívost -i ž omajljívost, omajnost

pokolénje -a s zaròd. rod

pokolíti -kólim, pokóli -íte! pokóľil -íla -o, pokoljèn -éna -o, pokoljénost -i ž, pokoljénje -a s, pokolítev -tve ž

pokòl [-òl] -òla m gl. pokláti

pokònci prisl. (+pokoncú): ~ se držati, hoditi; skočiti ~, ~ spraviti koga, vse je ~, biti ~; pokònčen -čna -o, pokònčnik -a m, pokònčnost -i ž

pokončáti -ám gl. končáti, pokončánje -a m, pokončánost -i ž; pokončeváti -újem, pokončevál -ála -o, pokončevánje -a s, pokončeválec -lea [-ávc-] m, pokončeválka -e [-ávk-] ž, pokončeválski -a -o [-ávk-], pokončeválen -lna -o [-ln-], pokončeválnost -i [-ln-] ž; pokončávati -am, pokončávanje -a s

pokopáti -ópľem, pokopľji -íte! pokópál -ála -o, pokópán -a -o, pokópánc -nca m pokópánka -e ž; pokòp -ópa m, pokópen -pna -o; pokopališće -a s, pokopališki -a -o: ~a uprava, pokopališćen -ščna -o: ~a uprava; pokopávati -am, pokopávánje -a s; pokápati -am, pokápanje -a s; pokopováti -újem, pokopováł -ála -o, pokopovánje -a s, pokopoválen -lna -o [-ln-], pokopoválec -lca [-ávc-] m

pokoríti -ím nedov., pokóri -íte! pokoril -íla -o, (s)pokorjèn -éna -o; pokoríti -ím dov. pokarati, pokóril -íla -o, pokorjèn -éna -o; pokorjénje -a s, pokorílo -a s, pokorílen -lna -o [-ln-], pokorítev -tve ž, pokorílec -lca [-lc-] m, pokorílka -e [-lk-] ž; pokóra -e ž, pokóren -rna -o, pokórnost -i ž, pokórščina -e ž,

pokórnež -a m, pokórnik -a m,
 pokórница -e ž, pokorávati -am
 (se), pokorávanje -a s
pokositi -ím, pokósi -íte! pokósil
 -íla -o *in* pokósilo -i -e, po-
 košèn -èna -o, pokošènost -i ž
pokósiti -im, pokósi -te! pokósil
 -a -o, pokóšen -a -o; pokosílo
 -a s, pokosílce -a [-lc-] s, pu-
 kosílje -a s
pokóstnica -e ž, pokóstničen -čna
 -o; pokósten -tna -o *kar je po*
kósti ali kóstéh
pokotína -e ž, pokotínast -a -o,
 pokotáti -ám, pokotáj -ájte!
 pokotàl -ála -o, pokotánje -a s,
tudi poketáti -ám; *gl. tudi* pó-
 kati
pokováti -újem, pokováł -a -o,
 pokován -a -o, pokovánje -a s
pokozláti -ám, pokozláj -ájte!
 pokozlál -ála -o, pokozlán -a -o,
 pokozlánost -i ž
pòkraj *in* pokrāj *nepr. predl. z*
rod. poleg, zraven, pri, ob, kràj:
 ~ njega, ~ vasi, ~ urada še
 domače delo; pokrājén -jna -o,
 pokrājnik -a m, pokrājek -jka m
pokrājina -e ž, pokrājinski -a -o,
 pokrājinstvo -a s, pokrājinar
 -ja m *kdor pokrajine slika*, po-
 krajinarstvo -a s *umetniška smer*
pokrājšati -am, pokrājšan -a -o,
 pokrājšanje -a s, pokrājšava -e
 ž, pokrājšálen -lna -o [-ln-];
 pokrājševáti -újem, pokrājše-
 vál -ála -o, pokrājševálen -lna
 -o [-ln-], pokrājševánje -a s,
 pokrājševálec -lca [-lc-] m, po-
 krajševálski -a -o [-ls-]
pokramljáti -ám *gl. kramljáti*
pokrásti -ádem *gl. krasti*, pokrá-
 den -a -o: ~ o blago
pokratkočásiti -im (se), pokratko-
 čásen -a -o, pokratkočásenje
 -a s
 ***pokreníti** pokrénem *gl. kreniti*
ganiti, začeti, sprožiti: ~ vpra-

šanje, razgovor, delo; pokré-
 njen -a -o; *pokrèt -éta m *gi-*
banje, delo za: *~ za enako-
 právnost, novi *~i so zajeli
 mladino *nova gibanja*; *pokré-
 ten -tna -o *gibalen, obraten, pre-*
obraten, premíten, gibčen: ~i
 moment *sprožilni moment lit.*;
 +pokrétnik -a m *začetnik*
pokrepčáti -ám *gl. krepčáti*, po-
 krepčán -a -o, pokrepčánje -a
 s, pokrepčáva -e ž, pokrepčílen
 -lna -o [-ln-], pokrepčiló -a s;
 pokrepčeváti -újem, pokrepče-
 válen -lna -o [-ln-], pokrepče-
 válnica -e [-ln-] ž
pokristjáníti -im, pokristjánjen
 -a -o, pokristjánjenje -a s, po-
 kristjanítev -tve ž, pokristjá-
 njenec -nca m, pokristjánjenka
 -e ž, pokristjánjenost -i ž; po-
 kristjanjevanje -a s, pokristja-
 njeváti -újem, pokristjanjevál
 -ála -o, pokristjanjeválec -lca
 [-lc-] m, pokristjanjeválen -lna
 -o [-ln-]
pokriti -íjem *gl. kriti*, pokrítost
 -i ž *hinavščina*, pokritje -a s;
 pokrívati -am, pokrívál -a -o
in -ála -o, pokrívánje -a s, po-
 krív -a m, pokríváč -a m, po-
 kríváča -e ž, pokríválo -a s, po-
 kríválec -a [-lc-] s
pokrížati -am, pokrízán -a -o, po-
 krízánost -i ž, pokrízánje -a s,
 pokríz *prisł. navzkriž:* pokríže-
 váti -újem, pokríževál -ála -o,
 pokríževánje -a s
pokrmíti -im, pokrímľjen -a -o:
 vsa mrva je ~a
pokrómati -am, pokróman -a -o,
 pokrómanje -a s
pokropíti -ím, pokròpi -íte! po-
 kròpil -íla -o *in* -òpilo -i -e,
 pokropľjen -èna -o, pokròp
 -òpa m, pokròpítev -tve ž, po-
 kropljènost -i ž, pokròpílo -a s,
 pokròpílen -lna -o [-ln-]

pokròv

pokròv -òva *m*, pokròvov -a -o:
 ~ ročaj; pokròvast -a -o, pokròvec -vca *m*, pokròvčast -a -o, pokròvček -čka *m*, pokròvka -e *ž*, pokròvkast -a -o, pokròven -vna -o, pokròvnat -a -o, pokròvkar -ja *m*, pokròvkarica -e *ž*, pokròvnik -a *m*, pokròvnica -e *ž*

pokrovítelj -a *m*, pokrovíteljica -e *ž*, pokrovíteljski -a -o, pokrovíteljstvo -a *s*

pokrpati -am, pokrpan -a -o, pokrpanost -i *ž*; pokrývati -am, pokrývanje -a *s*

pokrstíti -křtim *gl*, krstíti, pokrščèn -a -o, pokrštítev -tve *ž*, pokrštítelj -a *m*, pokrštíteljski -a -o; pokrščeváti -újem, pokrščevánje -a *s*, pokrščevál -ála -o, pokrščeválen -lna -o [-ln-], pokrščeválec -lca [-lc-] *m*, pokrščeválka -e [-lk-] *ž*

pokúhati -am: še malo se mora ~, ves krompir ~; pokúhan -a -o, pokúhanost -i *ž*; pokuhávati -am, pokuhávánje -a *s*, pokuhováti -újem, pokuhováł -ála -o, pokuhovánje -a *s*

pokupíti -kúpim *gl*, kupíti; pokúp -a *m*, pokupítev -tve *ž*; pokupováti -újem, pokupovánje -a *s*, pokupoválen -lna -o [-ln-], pokupoválec -lca [-áyc-] *m*; pokupávati -am, pokupávánje -a *s*

pokúriti -im: vsa drva ~, še malo pokúri! pokúrjen -a -o

pokúšiti -im, pokúšen -a -o, pokús -a *m*; pokúšati -am, pokúšanje -a *s*, pokušálen -lna -o [-ln-], pokušálec -lca [-áyc-] *m*, pokušálka -e [-áyc-] *ž*, pokušnja -e *ž*, pokušáč -a *m*, pokušáj -a *m*

pokváríti -im, pokvárjen -a -o, pokvárjenost -i *ž*, pokvárjenec -nca *m*, pokvárjenka -e *ž*; po-

kvára -e *ž*, pokváren -rna -o, pokvárnost -i *ž*, pokvarljiv -íva -o, pokvarljivost -i *ž*; pokvárjati -am, pokvárjanje -a *s*

pokvéčiti -im, pokvéčen -a -o, pokvéčenec -nca *m*, pokvéčenka -e *ž*, pokvéčenost -i *ž*, pokvéka -e *ž*, pokvékast -a -o

pól [pól] -a *m*: zemlj. júžni in severni ~, *fiz.* pozitivni in negativni ~; poláren -rna -o, polárnost -i *ž*, *astr.* polárnica -e *ž*; *fiz.* polarizirati -am, polarizácija -e *ž*, polarizacijski -a -o, polariziranje -a *s*

pól [pòu] *prisl.*: ~ dne, ~ ure, ~ leta je minilo; dobrega ~ dne, dobre ~ ure hodá; od ~ litra vina, k ~ litru *ali* litra vina je dodal še ~ hleba kruha, sedel je pri ~ litra *ali* litru vina in pri ~ pečene piške; živel je ves dan s ~ hlebom kruha in s ~ klobase; pred ~ ure je bil tu, pred ~ letom sem bil tam, v ~ ure bo nazaj, v ~ leta ne naredi tega, pred ~ stoletjem *ali* stoletja; *samostalnik* *ž. sp. stoié zmeraj v rod., pri samostalnikih m. in sr. sp. raba omahuje med rod. in predlogu ustreznim sklonom*; ~ véčji, ~ manjši, ~ slabši, ~ teže, ~ več, ~ manj, ~ bôlj, pol tič pol miš, pol riba pol človek, pol človek pol konj; na pol, [pòu] prazen, gospòski, napravljen; na pol prerezati, razdeliti; šlo je na pol; čez pol [pòu] preklati; dínar in pol [pòu, +pól], uro in pol, človek in pol; *v časovni napovedi se za nekđaj pisani pól in pôlu danes piše pól in govori [pól]*: od pól éne do pól dveh, o (ob) pól treh, po pól ôsmih, ura je pól devetih, pól éne in énih; po pól(i) brát (+polbrat), po pól(i) sestra (+polsestra)

pol- v sestavi: 1. z vrstilnimi štev.: poldrugi -a -o ($1\frac{1}{2}$), poltrétji ($2\frac{1}{2}$), polčetrti ($3\frac{1}{2}$), polpéti ($4\frac{1}{2}$), poldeséti ($9\frac{1}{2}$), poldrúgi sto (150), poldrúgi tisoč (1500) [povsod: pou]; 2. v pridevnikih iz samostalniških zvez [pou-]: poldnéven -vna -o [pouдне-]: ~o delo (pol dneva); polléten -tna -o [poulet-]: ~i dopust; pollítrski -a -o [poulít-]: ~a steklenica; polymésečen -čna -o [pouméseč-]; poltédenski -a -o [pouédén-]; polúren -rna -o [pólúr-]: ~o predavanje ipd.; 3. v sestavi z imeni in izvedenkami, kjer se piše namesto nekdanjega polu-, se izgovarja s samostojnim poudarkom [pól-]: pólbóg -á [pólbóg -á] m, pólcás -ása [pólcás] m: v prvem ~u so bili naši v premoči šp.; póldnévnik -a [-ld-] m meridian, póldnévniški -a -o [-ld-], pólfabrikát -a [-lf-] m, pólizdélek -lka [-lk-] m, pólglásnik -a [-lgl-] m, pólglásniški -a -o [-lgl-], pólglásen -sna -o [-lgl-], pólkrépkó [-lk-], pólkróg -a [-lk-] m, pólkróžen -žna -o [-lk-], pólkróžnost -i [-lk-] ž, póllétje -a [póllétje] s semester, pólléten -tna -o [pólléten -tna] semestrálen, pólmér -a [-lm-] m, pólmérski -a -o [-lm-], pólméseč -a [-lm-] m, pólmésečev -a -o [-lm-], pólmrák -a [-lm-] m, pólmráčen -čna -o [-lm-], pólobla -e ž, pólodpít -a -o, pólodrásel -sla -o, pólotòk -óka m, pólotòški -a -o, pólpretékel -tékla -o [-lp-], pólpretéklost -i [-lp-] ž, pólsén -sná [-ls-] m, pólspánje -a [-ls-] s, póltemà -è [póltamà -è] ž, póltemèn -mnà -ó [póltam-], póltón -a [-lt-] m, pólráden -dna -o, pólzemlják -a [-lz-] m, pólzív -a -o [pólzív]; gl. tudi polu-

póla -e ž: ~ papirja, platna, kri-
lo v tri polé, plačilna ~
polágati -am, poláganje -a s, polága -e ž. polagátelj -a m, polagálec -lca [-le-] m, polagálen -lna -o [-ln-]; +polagati važnost na kaj upoštevati, imeti za važno, poudarjati; +polagati izpite delati, oprávljati izpite; gl. tudi položiti
polagáti -lážem (se): malo ~, gl. lagáti
polágoma prisl. počasi: ~ spoznava svojo zmoto, ~ se boljša
polahčáti -ám polájšati, polahčáj -ájte! polahčál -ála -o, polahčán -a -o, polahčánje -a s, polahčáva -e ž [nepoud. povsod -lah- ali -lah-]
poláhko prisl. = poláhkoma prisl.; poláhkati -am potéžkati; polahkáti -ám olájšati, polahkáj -ájte! polahkál -ála -o, polahkán -a -o, polahkánje -a s polájšanje [nepoud. povsod -lah- ali -lah-]
poláhno prisl., polahnéti -ím lahán postati, polahnénje -a s, polahnélost -i ž shújšanost [nepoud. povsod -lah- ali -lah-]
polájšati -am, polájšan -a -o, polájšanje -a s, polajšílo -a s, polajšílen -lna -o [-ln-], polajšáva -e ž, polajševáti -újem, polajševánje -a s, polajševál -ála -o, polajševálen -lna -o [-ln-], polajševálnost -i [-ln-] ž, polajševálec -lca [-lc-] m, polajševálka -e [-lk-] ž, polajševálski -a -o [-ls-]
polákonniti -im se česa, poláknni -nem se česa, poláknjen -a -o: ~ človek lakoméž, polákati -am se česa, polákanje -a s
poláren gl. pol
polastíti -ím se česa, polásti -íte! polástil -íla -o in -ástilo -i; poláščén -éna -o, poláščénje -a s, polastítev -tve ž, polastítej -a

polatíniti

m; poláščati -am se, poláščanje -a s, poláščeváti -újem se, poláščevánje -a s, poláščeválen -lna -o [-ln-], poláščeválnost -i [-ln-] ž, poláščeválec -lca [-áyc-] m, poláščeválka -e [-áyk-] ž

polatíniti -im, polatinjen -a -o, polatinjenost -i ž

póldan m in póldne s, rod. póldne in póldneva, proti póldnevu, opóldne (+o póldne) *prisl. na vpraš. kdaj?, na vpraš. ob kateri priložnosti?* ob póldnevu, pred póldnem ali póldnevom moraš priti; predpóldan m in predpóldne s se sklanja kakor póldan; *kdaj prideš?* predpóldne *prisl.*; popóldan m in popóldne s kakor póldan; *kdaj?* popóldne *prisl.*; opóldanski -a -o, popóldanski -a -o, predpóldanski -a -o, opóldánji -a -e, popóldánji -a -e [-povsod-poy-]

Pólde -ta m os. i., Póldek -dka m os. i., Póldetov -a -o, Póldkov -a -o, Póldka -e ž os. i., Póldkin -a -o [-povsod: -ld-]; *gl. tudi Leopold*

poléči -ézem (se) *gl. léči*, polégel -égla -o: ~o žito, ~a trava; poléžen -a -o: ~o žito, ~a trava; poléglost -i ž = poléženost -i ž; polégati -am, poléganje -a s; polèg -éga m, poléga -e ž

poledenéti -ím *gl. ledenéti*, poledenél -éla -o: ~a pot, poledenélost -i ž, poledenénje -a s; polédica -e ž, polédičen -čna -o, polédičnost -i ž

póleg [-lag] *prisl.*: kdo je bil še póleg?; *nepr. predl. z rod.*: poleg vasí, poleg gozda

polégati -am *gl. poléči*

polémika -e ž *peresni, časniški, slovstveni prepír, boj*; polémičen -čna -o *prepíren, zbadljiv, izzivalen, bojen*: ~ članek, ~o pisan; polemizirati -am, pole-

miziranje -a s, polémik -a m, polémičarka -e ž

poléniti -ím se, poléni -íte! polénil -íla -o in polénilo -i, polénjen -a -o, polenítev -tve ž, polénjenje -a s; polenúšiti -im se, polenúšenje -a s; polenáríti -im: malo ~, polenuháriti -im

poléno -a s, polénce -a s, polénček -čka m, polénje -a s, pole-nják -a m

polénovka -e ž *vrsta rib*

polénta -e ž *jed*, poléntin -a -o, poléntar -ja m *kdor rad je polénto, zaničlj. za Italijane*, poléntarica -e ž, poléntarski -a -o, poléntarstvo -a s

polèp -épa m, polépen -pna -o, polépnost -i ž; polépiti -im, polépljen -a -o, polépljenost -i ž, polépljenje -a s, polepítev -tve ž

polépšati -am, polépšanje -a s, polepšáva -e ž, polepšálen -lna -o [-ln-]; polepševáti -újem, polepševál -ála -o, polepševánje -a s, polepševálec -lca [-álc-] m, polepševálka -e [-álk-] ž, polepševálški -a -o [-álsk-], polepševálen -lna -o [-ln-]; polepšávati -am, polepšávanje -a s

polesenéti -ím *gl. lesenéti*, polesení -íte! polesenél -éla -o

polèt poléta m, poletéti -ím *gl. letéti*; polétati -am, polétanje -a s; poletávati -am, poletávánje -a s; polétovatí -ujem, polétoval -a -o, polétovanje -a s

polétje -a s, mn. polétja -tij, poléti *prisl.*, poléten -tna -o: ~a vročina, ~a obleka; polétski -a -o [-tən-]: ~a noša, ~o vreme

poležáti -ím *gl. ležáti*, poležán -a -o: malo bi še rad poléžal; boš vso obleko poléžal; poležávati -am, poležávanje -a s; poležkováti -újem in poléžkováti -ujem, poležkovánje -a s

in poléžkovanje -a s; poležkávati -am; poležúh -a m

pólh -a m, pólhov -a -o in pólšji -a -e: ~a mast, ~a lov, ~a koža; pólhar -ja m, pólharica -e ž, pólharski -a -o, pólhovka -e ž, pólšina -e ž, pólšnica -e ž, polšica -e ž [*povsod pou-*]

poli- (*grš.* mnogo-) v sestavi: poliandrija -e ž mnogomóštvo, poliéder -dra m mnogoploščnik, polifón -a -o mnogoglasen, ~foniija -e ž mnogoglasje, ~fónski -a -o; poligamija -e ž mnogoženstvo; poliglót -a m mnogojezičnik, ~glótski -a -o mnogojezičen, ~glótsstvo -a s mnogojezičnost; poligón -a m mnogokótnik, poligonometrija -e ž; polihistor -ja m vsezna. ~hístorski -a -o; polikróm -a -o mnogobarven, ~kromija -e ž mnogobarvnost, ~kromátičen -čna -o mnogobarven, ~kromírati -am prebarvati z več barvami, ~kromíranje -a s; polimórfen -fna -o mnogoličen, ~morfízem -zma m mnogoličnost; Polinézija -e ž, polinézijski -a -o; polinóm -a m mat. mnogočlénik, ~nómski -a -o mnogočlénski; polisíndeton -a m mnogovezje, ~sindétičen -čna -o mnogovezen; politehnika -e ž visoka šola za vse tehnične panoge, ~tehničen -čna -o, ~tehnik -a m; politeízem -zma m mnogobóštvo. ~teíst -a m mnogobóžec, ~teístičen -čna -o mnogobožen

Políbij -a m *grš.* zgodovinar, Políbijej -a -o: ~a zgodovina

polica -e ž, políčica -e ž, políčen -čna -o: ~a deščica, políčnica -e ž

políca -e ž: zavarovalna ~, številka police

policáj -a m redar, stražnik; policájev -a -o, policájski -a -o;

policíja -e ž, policíjski -a -o, policíjstvo -a s, policíst -a m

pôlič in polič -íča m stara mera 7 del, políček -čka m, políčar -ja m, políčarica -e ž, políčarski -a -o, políčkar -ja m

Polifém -a m os. i. iz *grš.* mit., Polifémov -a -o: ~a jama, polifémski -a -o

Polikárp -a m os. i., Polikárpov -a -o

políkati -am, políkan -a -o, políkanje -a s, políkanost -i ž

poliklínika -e ž, poliklínichen -čna -o

Políkrates ali Políkrat -ta m os. i., Políkratov -a -o: ~a sreča

políp -a m zool., med.: ima ~a v nòsu, polípov -a -o, polípóza -e ž med., polípózen -zna -o med.

polír -ja m, polírski -a -o, polírstvo -a s

políti -ijem *gl.* liti, polít -a -o, polítje -a s, polív -a m; polívati -am, políval -a -o in -ála -o, polívanje in -ánje -a s, políváč -a m políválen -lna -o [-ln-], políválec -lca [-lc-] m, políválski -a -o [-ls-], políválo -a s, políválnik -a [-ln-] m, polívka -e ž = políja -e ž s čimer se políje (*beli*) jed; slaba juha

polítika -e ž, polítičen -čna -o, polítik -a m, polítičarka -e ž, polítizírati -am, polítizíranje -a s; polítikáster -tra m, polítikar -ja m zaničlj.

polítírati -am, polírati -am políkati, *zgladiti, nološtiti*; polítúra -e ž lošč, polírán -a -o, polítírán -a -o políkan, polóšten

polívati -am *gl.* politi

polízati -ízem *gl.* lizati, polízán -a -o, polízanec -nea m, polízanka -e ž, polízanost -i ž, políz -a m, polízec -zka m; polízováti -újem, polízovál -ála -o, polízovánje -a s, polízoválen

poljána

-lna -o [-ln-], polizoválec -lca [-lc-] *m*, polizováčka -e [-lk-] *ž*; polízniti -nem, políznjen -a -o, políznjenec -nca *m*, políznjenka -e *ž*

poljána -e *ž*, poljánski -a -o, poljánec -nca *m*, poljánka -e *ž*

pólje *in* poljé *s* pólja *in* poljá, pólju, na pólju; *mn.* pólja pólj; *na pólju (gospodarstva, izobrazbe, leposlovja *itd.*) *v* gospodarstvu, *v* izobrazbi, *v* leposlovju *itd.*; *na bójnem polju na bojišču; šahovsko polje; *polje torišče, področje: na vseh +~ih, obsežno +~; gospodarsko, prosvetno, šolsko +~; polje- *v* sestavi: poljedélec -lca [-lc-] *m*, ~délski -a -o [-ls-], ~délstvo -a [-ls-] *s*

póljski -a -o, póljščina -e *ž* *pridelki*

Póljsko -ega *s* *l. i.*, *s* Póljskega, na Póljskem; Póljska -e *ž*, iz Póljske, *v* Póljski, *v* Póljsko; póljski -a -o, Polják -a *m*, Poljákinja -e *ž*, póljščina -e *ž*

poljúben -bna -o: ~o število, ~a velikost; poljúbnost -i *ž*; poljúbi se (komu): dela, kakor se mu ~i

poljubiti *in* poljúbiti -im (se); poljúb -a *m*, poljúbec -bca *m*, poljúbček -čka *m*, poljúbek -bka *m*, poljubováti -újem, poljubovál -ála -o, poljubovánje -a *s*, poljuboválen -lna -o [-ln-], poljuboválec -lca [-lc-] *m*, poljubováčka -e [-lk-] *ž*; poljubljati -am, poljúbljanje -a *s*

poljúden -dna -o: ~o znanstvo, ~ slovstvo; poljúdnost -i *ž*; poljudnoznanstven -a -o [-tvæn-]

pólk -a *m*, polkóven -vna -o, polkóvnik -a *m*, polkóvniški -a -o, péšpolk -a *m* [*povsod: -olk-*]

pólka -e [-lk-] *ž* vrsta plesa

póln -a -o [*póyn-*]: ~ sod, obraz, glas, ~a hiša, luna, ~a lica,

~o število, srce, ~a glava (skrbi, učenja *ipd.*), ~e roke dela, ~a usta so ga (*baha*), nabitó, natlačeno, zvrhano ~; ~česa (občudovanja, sadja, dobrot, lepote, hudobije *ipd.*); polno *prisl. mere*: ~ ljudi, blaga, denarja, vse ~ knjig; *preoklapna je raba v pomenu popoln ali v pomenu mere in stopnje nasplah*: *s ~o pravico *s* popolno, *z vso pr.*; *pri ~i zavesti *pri popolni z.*; *s ~o močjó *z vso m.*, *s ~o paro *z vso p.*, *v ~nem obsegu *v celoti*, *v ~i (iz)meri *popolnoma*, *~a resnica *čista resnica, vsa r.*, *s ~imi jadri *z napetimi j.*, voz je *v ~nem teku *v največjem, najhujšem t.*, tovarna je *v ~em obratu *tovarna vsa, popolnoma, v celoti dela*, *~o uro celo u., *v ~em delu *v največjem d., sredi dela*

pólniti *in* -íti pólnim, pólni -íte! pólnil -fla -o *in* pólnilo -i, pólnjen -a -o, pólnjenje -a *s*; pólnilen -lna -o [-iln-]: ~a priprava, *~o pero *nalivno pero*; pólnilnost -i [-iln-] *ž*, pólnítev -tve *ž*, pólnilec -lca [-lc-] *m*, pólnilka -e [-lk-] *ž*, pólnik -a *m* *kórec*; pólnljiv -íva -o, pólnljivost -i *ž* [*povsod: póyn-*]

polno- [*póyno-*] *v* sestavi: polnoglásje -a *s*, ~glásen -sna -o, ~glásnost -i *ž*; polnokrven -vna -o, ~krvnost -i *ž*, ~kírvnez -a *m*; polnoléten -tna -o, ~létnost -i *ž*, ~létnik -a *m*, ~létnica -e *ž*; polnolíčen -čna -o, ~líčnost -i *ž*; polnomóčen -čna -o, ~móčje -a *s*, ~móčnost -i *ž*; polnopráven -vna -o, ~právnost -i *ž*; polnoštevilen -lna -o [-iln-], ~številstvo -i [-iln-] *ž*; polnovréden -dna -o, ~vrédnost -i *ž*

pólnoč -i *ž*, do pólnoči, proti pólnoči, pred pólnočjo; *kđaj?* opól-

noči *prisl.*; pólnočen -čna -o:
~ a ura, pólnočnik -a *m* (*veter*),
pólnočnica -e *ž*; polnóčen -čna
-o (*pol noči*) [*povsod: pou-*]

pólnost -i *ž*, polnôta -e *ž* [*povsod:*
poum-]

pólo -a *m šp. igra z žogo*

pològ -óga *m*, pológa -e *ž* *depozit*
polojíti -ím, polôji -íte! polójil
-íla -o, polojèn -èna -o, polo-
jítev -tve *ž*

polókati -am *in* -lóčem *gl.* lokati,
polókan -a -o

polòm -óma *m*, polomija -e *ž*,
polómek -mka *m*; polomiti
-ómim, polómi -íte! polómil -íla
-o, polómljen -a -o, polómlje-
nec -nca *m*, polómljenka -e *ž*,
polómljenost -i *ž*, polómítev
-tve *ž*; polámljati -am, polám-
ljanje -a *s*; polomljív -íva -o,
polomljívost -i *ž*

polomástiti -im, polomástenje -a
s, polomástítev -tve *ž*

Polóna -e *ž* *os. i. gl.* Apolónija

polonéza -e *ž* *vrsta plesa*
polónica -e *ž* *pikapolonica*
polónij -a *m kemična prvina*, po-
lónijev -a -o

polonízirati -am *za Poljaka napra-*
viti, polonizácija -e *ž*

polóščiti -im (**glazirati*), polóščen
-a -o, polóščítev -tve *ž*, poló-
ščenje -a *s*; polóšč -óšča *m*
polotíti -ótim *se gl.* lotíti *se*, po-
lotítev -tve *ž*; polotévati -am
se, polotévanje -a *s*

polovica -e *ž*, polovíčen -čna -o,
polovíčnost -i *ž*, polovíčar -ja
m, polovíčarica -e *ž*, polovíčar-
ski -a -o, polovíčarstvo -a *s*;
polovíčka -e *ž*; polovíti -ím,
polóvi -íte! polovíl -íla -o, po-
lovítev -tve *ž*, polovljénje -a *s*;
polovínka -e *ž* *glas.*, polovínski
-a -o, polovílen -lna -o [-*ln-*],
polovílec -lca [-*lc-*] *m*, polovíl-
ka -e [-*lk-*] *ž*; polovíčiti -im,
polovíčenje -a *s*, polovíčnik -a

m; polovníca -e *ž* = polovník
-a *m* *pol mernika*, polovnják -a
m volta mera, polovnjáček -čka
m 1/2 polovnjáka; polovljív -íva -o

polovíti -ím, polóvi -íte! polóvil
-íla -o *in* polóvilo -i, polovljèn
-èna -o, polòv -óva *in* -óva *m*

položáj -a *m gl.* položiti

polóžen -žna -o: ~ a pot; polóžno
delati; polóžnost -i *ž*

položíti -ím, polóži -íte! polóžil
-íla -o *in* polóžilo -i, polóžen
-èna -o, položítev -tve *ž*, polo-
žénost -i *ž*; položáj -a *m*, polo-
žájski -a -o, položék -žka *m*;
položljív -íva -o, položljívost -i
ž; položiti: ~ cevi, kabel, mine,
vogelni kamen, temelj, deské,
pód, tlák, preprogo po tleh;
~ komu besede v usta, komu
kaj na srce, ~ na stran (*var-*
čevati, hraniti); +položiti *odpo-*
vedati, pustiti: ~ službo, delo,
čast, mesto, mandát *ipd.*; +po-
ložiti izpit, skušnjo *ipd. napra-*
viti, narediti, opraviti; +položiti
prisego *priseči*; +položiti roko
na kaj *začeti, lotiti se česa, na-*
praviti; +položiti roko na koga
prijeti koga; +položiti važnost
na kaj *pripisati pomen, upošte-*
vati, poudariti; +položiti pouda-
rek, vrednost na kaj *ceniti,*
posebno ceniti, poudariti; +po-
ložiti račun o čem *poracunati,*
obračunati, dati račun; +polo-
žiti odločitev komu v roke *pre-*
pustiti komu odločitev

polóžnica -e *ž*, polóžničen -čna -o,
položník -a *m*, položníca -e *ž*,
položnína -e *ž*

pólst -í *ž* *klobučevina*, polstén -a
-o: ~ klobuk [*povsod: poust-*]

pólt -í *ž* *koža, barva kože*: kurja
~ me spreletava; do pólti mo-
ker; do pólti ostríči *na čisto*,
pri pólti odrezati, odsekati *pri*
dnu; póltén -tna -o, póltén -a
-o, pólténost -i *ž* [*povsod: pou-*]

pólu-

pólu- se v nekaterih sestavah še piše namesto pol- in ohrani svoj naglas: póluóbla -e ž, póluptič -íča m, pólusuknò -à s, pólusuknén -a -o, póluvéren -rna -o, póluvérnost -i ž, póluvérec -rca m *krivoverec*, póluvérstvo -a s, póluvérník -a m, póluvérnica -e ž; *gl. pol-*

Pólúks -a m *os. i. iz gršč. mil.*, Póluksov -a -o

polúta -e ž, polútast -a -o, polútek -tka m, polúten -tna -o, polútník -a m, polútniški -a -o **polntán** -ána m *mešanec (po plemenu)*, polutánka -e ž, polutánski -a -o

polzétí -ím, pólzi -íte! polzèl -éla -o, polzénje -a s; pólzel -zla -o, pólzlost -i ž, pólzek -zka -o in -ó, pólzkost -i ž, pólzav -a -o, pólzavost -i ž, pólzen -zna -o, pólznost -i ž, pólza -e ž *deli voza, mlina, kjer kaj polzi*; polzica -e ž [*ovsod: pouz-*]

pólž -a m, pólžek -žka m, pólžev -a -o in pólžji -a -e: po ~evo in ~je lesti; pólževka -e ž, pólžar -ja m, pólžarica -e ž, pólžarka -e ž = polžína -e ž = polževína -e ž, pólžast -a -o [*ovsod: použ-*]

pomágati in -áti -ágam, pomágaj -te in -ájte! pomágal -ála -o, pomágan -a -o, pomáganje in pomagánje -a s, pomagáč -a m, pomagáčica -e ž = pomagáčka -e ž, pomagáj -a m: na ~klicati, pomagálen -lna -o [-ln-], pomagálo -a s, pomagálec -lca [-áyc-] m, pomagálka -e [-áyk-] ž

pomáhati -am *gl. mahati*, pomahováti -újem, pomahováł -ála -o, pomahovánje -a s; pomahljáti -ám *gl. mahljáti*

pomájati in pomajáti pomájam in -em *gl. majati*, pomáján -a -o in pomaján -a -o; pomajeváti -újem, pomajevánje -a s

pomákati -am, pomákanje -a s, pomáka -e ž; *gl. tudi pomočiti*
pomakníti -máknem, pomákni -te! in pomakni -íte! pomáknil in pomaknil -fla -o, pomáknjen -a -o, pomáknjenost -i ž, pomaknítev -tve ž; *gl. tudi pomikati [nepoud. povsod -mak- in -mák-]*
pomáljati -am: ~ jezik, roke, ~ se *prikazovati se*: glava se je včasih iz vode pomáljala; pomáljanje -a s

pománjkati -am, pománjkanje -a s, pomanjkljiv -íva -o, pomanjkljivost -i ž, pománjkljaj -a in ~áj -a m; pomanjkováti -újem, pomanjkováł -ála -o, pomanjkovánje -a s

pománjšati -am, pománjšan -a -o, pománjšanje -a s, pomanjšljiv -íva -o, pomanjšljivost -i ž, pománjšanost -i ž, pománjšane -nca m, pománjšanka -e ž; pomanjševáti -újem, pomanjševál -ála -o, pomanjševánje -a s, pomanjševálen -lna -o [-ln-], pomanjševálnost -i [-ln-] ž, pomanjševálec -lca [-áyc-] m, pomanjševálka -e [-áyk-] ž, pomanjševálski -a -o [-áysk-]. pomanjševálo -a s, pomanjševálník -a [-ln-] m, pomanjševálnica -e [-ln-] ž *slovn.*

pomaránča -e ž, pomaránčen -čna -o, pomaránčast -a -o, pomaránčka -e ž, pomaránčar -ja m, pomaránčarica -e ž, pomaránčarski -a -o, pomaránčevac -vca m *bot.*

pomastítí -ím (se), pomástil -fla -o, pomaščèn -èna -o: ~a pekáča, ~a obleka, pomastítev -tve ž, pomaščènost -i ž

pomašíti -ím, pomáši -íte! pomášil -fla -o, pomašèn -èna -o

pomázati -ázem *gl. mázati*, pomázan -a -o, pomázanec -nca m; pomáz -áza m, pomázek -zka m, pomázen -zna -o

pomaziliti -im, pomaziljen -a -o, pomaziljenost -i ž, pomaziljenec -nca m

pomečkáti -ám *gl.* mečkáti, pomečkán -a -o, pomečkánje -a s, pomečkáč -a m [*pvvsod*: -máč-]

pomehkúžiti -im, pomehkúžen -a -o, pomehkúženec -nca m, pomehkúženka -e ž, pomehkúženje -a s, pomehkúženost -i ž

poméjén -jna -o: ~e čete; poméjénost -i ž, poméjénik -a m, poméjénica -e ž, poméjénistvo -a s

pomèn -éna m: ~ besede, dogodka; pravi, preneseni, dober, slab, ožji ~ besede; imeti (velik, majhen, zgodovinski) ~ za kaj (koga); biti odločilnega (življenjskega, krajevnega, svetovnega) poména; poménski -a -o: ~i obseg, premik; poméniti -im (se) *gl.* méniti: to nekaj poméni, se lepo poménita; poménjen -a -o, pomenljiv -íva -o, pomenljivost -i ž; pomémben -bna -o, pomémbnost -i ž, pomémbnež -a m, pomémbnik -a m, pomémbnica -e ž; pomenoslójve -a s *semaziologija slovn.*, pomenoslóven -vna -o; *gl.* tudi pomének

pomencáti -ám *gl.* mencáti, pomencán -a -o, pomencánje -a s, pomencánost -i ž, pomencávati -am, pomencávánje -a s [*pvvsod*: -mən-]

pomendrátí -ám *gl.* mendrátí, pomendrán -a -o, pomendránje -a s, pomendránost -i ž, pomendrávati -am, pomendrávanje -a s [*pvvsod*: -mænd-]

pomének -nka m, poménkovati -ujem se *in* -ováti -újem se, poménkovanje *in* -ánje -a s

poméríti -im, pomérjen -a -o, pomérjenost -i ž, pomérjenec -nca m, pomérjenka -e ž; pomérjati -am, pomérjanje -a s;

pomerljiv -íva -o, pomerljivost -i ž

pomésiti -im *gl.* mésiti, pomésen -a -o, pomésítev -tve ž, pomésénost -i ž

pomésten -tna -o, poméstnost -i ž
pomésti -êtem *gl.* méstí, pometèn -éna -o, pometénost -i ž, pometèneg -nca m, pometénka -e ž, pomèt -éta m; pométati -am, pométánje -a s, pometáč -a m, pometáški -a -o, pometálec -lca [*-áyc-*] m, pometálka -e [*-áyc-*] ž, pometálski -a -o [*-áysk-*]

pomésti -médem *gl.* mésti: veter je žita pomédel, poméden -a -o: pšenica je ~a, pomédenost -i ž

poméšati -am *gl.* méšati, poméšanje -a s, poméšanost -i ž, poméšálen -lna -o [*-lm-*]; poméšávati -am, poméšávánje -a s
pomeščániti -im, pomeščánjen -a -o, pomeščánjenec -nca m, pomeščánjenka -e ž

pometáti -méčem *gl.* metáti, pometán -a -o, pometánost -i ž; pometávati -am, pometávánje -a s

pométati *gl.* pomésti

pométi pománem *gl.* meti, pomét -a -o, pométost -i ž

pomezíkováti -újem, pomezíkovál -ála -o, pomezíkovánje -a s; pomezíkatí -am, pomezíkávati -am, pomezíkávanje -a s; pomezíkníti -nem, pomezíkoválec -lca [*-áyc-*] m, pomezíkoválski -a -o [*-áysk-*], pomezíkoválen -lna -o [*-lm-*] [*pvvsod*: -máž-]; *tudi* pomízíkovati -ujem, pomízíkovánje -a s, pomízíkoválec -lca [*-áyc-*] m

pomíčen -čna -o, pomíčnost -i ž, pomíčnica -e ž

pomígati -am, pomíg -a m; pomígniti -nem; pomígováti -újem, pomígovál -ála -o, pomígovánje -a s; pomígováti -am, po-

pomije

- migávanje -a s; pomigljáti -ám, pomigljáj -ájte! pomigljál -ála -o, pomigljáj -a m
- pomíje** -ij *mn.* ž, pomíjnik -a m, pomíjnjak -a m, pomíjski -a -o
- pomikati** -am *in* -čem, pomíkanje -a s, pomík -a m, pomíkoma *prisl.*, pomikáč -a m, pomikálec -lca [-áyc-] m, *gl. tudi* pomakniti *in* pomíčen
- pomíljati** *gl.* pomléti
- pomilostítí** -ím, pomilostí -íte! pomilostíl -íla -o, pomiloščén -éna -o, pomiloščénje -a s, pomilostítev -tve ž, pomiloščéneec -nca m, pomiloščénka -e ž, pomilostílen -lna -o [-ln-], pomilostílnost -i [-ln-] ž; pomiloščéváti -újem, pomiloščevál -ála -o, pomiloščevánje -a s
- pomilováti** -újem *gl.* milováti, pomilován -a -o, pomilovánje -a s, pomiloválen -lna -o [-ln-], pomiloválnost -i [-ln-] ž, pomilovánec -nca m, pomilovánka -e ž, pomiloválec -lca [-áyc-] m, pomilováлка -e [-áyk-] ž, pomiloválski -a -o [-áysk-]
- pomíniti** -ínem, pomíníl -íla -o, *príd.* pomínúl -a -o: češnje so pomíníle, pomínúle gobe so zanič; pomínévati -am, pomínévánje -a s
- pomírati** -am: drug za drugim pomírajo: pomíranje -a s
- pomírítí** -ím, pomírí -íte! pomíríl -íla -o *in* -írilo -i, pomírjen -a -o, pomírjenje -a s, pomírítev -tve ž, pomírjenost -i ž; pomírítelj -a m pomíríteljica -e ž, pomíríteljski -a -o; pomírílo -a s, pomírílen -lna -o [-ln-], pomírílnost -i [-ln-] ž
- pomírjeváti** -jújem, pomírjevál -ála -o, pomírjevánje -a s, pomírjeválec -lca [-áyc-] m, pomírjeválka -e [-áyk-] ž, pomírjeválski -a -o [-áysk-], pomírjeválen -lna -o [-ln-], pomírjeválnost -i [-ln-] ž, pomírjati -am, pomírjanje -a s
- pomírljív** -íva -o, pomírljívost -i ž, pomírljívec -vca m, pomírljívka -e ž
- pomíslítí** -ím, pomíslíjen -a -o, pomíslék -a [-slék-] m, pomíslív -a -o, pomíslívnost -i ž, pomísel -sli ž
- pomísljati** -am se, pomísljanje -a s, pomísljáj -a m, pomísljáv -áva -o, pomísljávost -i ž, pomísljávec -vca m, pomísljávka -e ž, pomísljávski -a -o; pomísljeváti -jújem, pomísljevál -ála -o, pomísljevánje -a s
- pomítí** -íjem, pomíj -tel! pomíl -íla -o, pomít -a -o, pomítje -a s; pomívati -am, pomívánje -a s, pomíválen -lna -o [-ln-], pomíválnica -e [-ln-] ž, pomíválec -lca [-áyc-] m, pomíválka -e [-áyk-] ž (*ženska, cunja*), pomíválski -a -o [-áysk-], pomíválnik -a [-áyn-] m, pomívnik -a m = pomíjnik -a m
- pomízje** -a s, pomízen -zna -o, pomíznjak -a m *poprtník*
- pomízíkovati** -ujem, pomízíkovánje -a s, *gl. tudi* pomežíkováti
- pomlád** -i ž, na pómład, pomładen -dna -o, pomładánji -a -e, pomładánski -a -o, pomładálec -nca m, pomładánček -čka m, pomładováti -újem, pomładovál -ála -o, pomładovánje -a s, pomładnóst -i ž, pomładín -a m: sv. Valentín, prvi pomładín
- pomládí** *prisl.* (*kđaj?*) *svomládí*
- pomládítí** -ím (se), pomládí -íte! pomládíl -íla -o *in* -ádilo -i, pomlájén -éna -o, pomlájénje -a s, pomlájéneec -nca m, pomlájénka -e ž, pomlájénost -i ž; pomlájati -am, pomlájánje -a s; pomlájeváti -újem, pomlájevál -ála -o, pomlájevánje -a s, pomlájeválen -lna -o [-ln-], pomlájeválec -lca [-áyc-] m, po-

- mlajeválka -e [-ávk-] ž, pomlajeválski -a -o [-álsk-]; pomladévati -am, pomladévanje -a s; pomladéti -ím, pomladi -íte! pomladèl -éla -o, pomladélost -i ž, pomladènje -a s
- pomlatiti in pomlátiti** pomlátim *gl.* mlatiti, pomláčen -a -o, pomláčenost -i ž, pomlatítev -tve ž, pomlatilnica -e [-tyn-] ž *pojedina po mlatvi*
- pomléti** -éljem *gl.* mleti, pomléetje -a s, pomlévati -am, pomlévanje -a s; pomíljati -am, pomíljanje -a s, pomeljáj -a m, poméljar -ja m, pomíljár -ja m
- pómnniti** -im, pómnnjenje -a s, pómnež -a m: od ~a *kar ljudje pomnijo*; pomljív -íva -o česa: ~ svojega poklica; pomljívost -i ž, pomnjív -a -o, pomnjívost -i ž; pomník -a m
- pomnožiti** -im, pomnoži -íte! pomnožil -íla -o *in* -óžilo -i, pomnožen -éna -o, pomnoženje -a s, pomnoženost -i ž, pomnožitev -tve ž; pomnožévati -újem. pomnoževál -ála -o, pomnoževánje -a s. pomnoževálen -lna -o [-ln-], pomnoževálec -lca [-ávc-] m, pomnoževálka -e [-ávk-] ž, pomnoževálski -a -o [-álsk-], pomnožilo -a s, pomnožen -žna -o, pomnožnost -i ž, pomnožljiv -íva -o, pomnožljivost -i ž, pomnožitelj -a m, pomnožiteljica -e ž
- pomóč** -i *in* -óči ž, na pomóč *tudi* na pómoč! s pomočjó: *tega izraza ne smemo rabiti kot nepravilno predl. za sredstvo*: + ~ stroja s strojem. + ~ zvez po zvezah; brez pomóči *in* pomoči; biti komu v pomóč, nuditi komu prvo pomóč; ni bilo druge pomoči *in* -óči *drugega sredstva, izhoda*; pomóček -čka m, pomóčen -čna -o, pomóžen -žna -o
- pomóči** -órem, pomózi -íte! pomógel -ógla -o, pomogljiv -íva -o, pomogljivost -i ž, *gl. tudi* pomagati
- pomočiti** -óčim *gl.* močiti, pomóčen -a -o, pomóčenost -i ž, pomóčítev -tve ž, *gl. tudi* pomákati
- pomočnik** -a m, pomočnica -e ž, pomočniški -a -o, pomočništvo -a s
- pomodréti** -ím *gl.* modréti, pomodrélost -i ž, pomodrènje -a s; pomodríti -ím, pomódrí -íte! pomódril -íla -o, pomódrèn -éna -o, pomodrítev -tve ž, pomodrénost -i ž
- pomodrováti** -újem *gl.* modrováti: včasih je rad malo pomodrovál
- pomók** -óka m, pomokníti -óknem, pomóknil -íla -o, pomóknen -a -o, pomóknenost -i ž
- pomól** [-ól] -óla m, pomólek -lka [-lk-] m
- pomolčáti** -ím *gl.* molčáti, pomolčán -a -o, pomólk -a m, pomolčáj -a m [*povsod -ou-*]
- pamoléti** -ím *gl.* moléti, pomólel -éla -o: iz tal ~éla cvetka
- pamolíti** -ím (se), pomóli -íte! pomólil -íla -o *in* -óliło -i: pomólil mu je roko pod nos; pomolítev -tve ž, pomoljèn -éna -o, pomoljénost -i ž
- pamolíti** -mólim, pomóli -íte! pomólil -íla -o, pomóljen -a -o
- pomologíja** -e ž *nauk o sadjarstvu*, pomológ -a m, pomológinja -e ž, pomolóški -a -o
- pomólsti in pomlésti** -mólzem *gl.* molsti, pomólzen -a -o: ~o mleko, pomólzenost -i ž (+ pomólzen, + pomólženost) [*povsod: -mou-*]
- pomoríti** -ím, pomóri -íte! pomóril -íla -o *in* -óriło -i, pomorjén -éna -o, pomorjénc

pomôrski

-nca *m*, pomorjénost -i *ž*, pomôr -ôra *m*, pomorítev -tve *ž*
pomôrski -a -o, pomorščák -a *m*, pomôrstvo -a *s*, pomôrje -a *s*, pomôrstven -a -o [-tvæn-]; Pomorjânsko -ega *s*, Pomorjânec -nca *m* Pomorjâнка -e *ž*, pomorjânski -a -o
pomostiti -ím, pomôsti -íte! pomostíl -íla -o *in* -ostílo -i, pomostíčen -êna -o, pomostíčenje -a *s*, pomostíteť -tve *ž*, pomostíčenost -i *ž*, pomostílníca -e *ž*; pomostívâti -újem, pomostíčevâlec -lca [-âyc-] *m*, pomostíčevâlen -lna -o [-ln-]: ~a dela
pomôta -e *ž*, pomôtoma *prisł.* *po pomôti*, pomóten -tna -o, pomótnost -i *ž*, pomotljív -íva -o, pomotljívost -i *ž*; pomótiti *in* -ítí -mótím (se) *gl.* motiti, pomóten -a -o, pomótenje -a *s*, pomótenost -i *ž*
pomotnéti -ím: blesk ~í, pomotnél -éla -o: ~o steklo, pomotnélost -i *ž*, pomotnéenje -a *s*; pomotníti -ím (se): sopara ~í mrzla okna, pomotníl -íla -o, pomotnjên -êna -o, pomotníteť -tve *ž*, pomotnjênje -a *s*, pomotnjênost -i *ž*
pomôžen -zna -o, pomôžnost -i *ž*, pomôžník -a *m*, pomôžníški -a -o; *gl.* *tudi* pomoč
pomoževâti -újem *gl.* moževati, pomoževânje -a *s*, pomoževâlec -lca [-âyc-] *m*
pomožiti -ím, pomôži -íte! pomôžil -íla -o *in* -ôžilo -i, pomôžen -êna -o, pomožênost -i *ž*, pomožiteť -tve *ž*
***pomp** -a *m* *sijaj, blesk, zunanja slovesnost, veličast, prirediteť, hrup*: z velikim ~om, brez vsakršnega ~a; *pompóžen -zna -o *sijajen, blesčêč, slovesen, veličasten, hrupen*
pompadúra -e *ž* ročna (*damska*) *vretica*

Pompéj -a *m* *rimsko os. i.*, Pompéjev -a -o: ~a vojska; pompejânec -nca *m* *Pompéjev vojak ali prírženec*; pompejânski -a -o
Pompéji -ev *m mn. kr. i. starorimskega mesta*, pompéjski -a -o: ~e izkopine
pomračiti -ím, pomráči -íte! pomráčil -íla -o *in* -áčilo, pomračên -êna -o, pomračênost -i *ž*, pomračênje -a *s*, pomračíteť -tve *ž*, pomračník -a *m* *netopir*, pomrák -a *m*
pomrázica -e *ž*
pomrâdniti -nem, pomrâda -e *ž*, pomrâdek -dka *m*, pomrâdati -am
pomrâneniti -nim (se), pomrânenjen -a -o, pomrânenjenost -i *ž* *oblačênost*, pomrâneniteť -tve *ž*, pomrânenjenje -a *s*
pomrâeti -mrê *in* -mrjê *gl.* mrêti, pomrâi -íte! pomrâ -a -o: vsi so ~i, ~i tovariši; pomrâlost -i *ž*
pomrâziti -ím, pomrâžen -a -o, pomrâženost -i *ž*, pomrâžiteť -tve *ž*, pomrâženje -a *s*
pomrâzniti -nem, pomrâzel -zla -o: ~o cvetje, pomrâznjen -a -o, pomrâzlost -i *ž*, pomrâznjenost -i *ž*, pomrâzniteť -tve *ž*, pomrâznjenje -a *s*; pomrâzovâti -újem, pomrâzovâl -ála -o, pomrâzovânje -a *s*
pomudíti -ím (se), pomúdi -íte! pomúdil -íla -o *in* pomúdilo -i, pomujúen -êna -o, pomujúênost -i *ž*, pomúda -e *ž*, pomudljív -íva -o; pomújati -am (se), pomújanje -a *s*; pomudljívost -i *ž*, pomudljívec -vca *m*, pomudljívka -e *ž*
+pomújati -am se *potruditi se*
pomúlití -ím, pomúljen -a -o, pomúljenost -i *ž*, pomúljenec -nca *m*, pomúljenka -e *ž*, pomulíteť -tve *ž*, pomúljenje -a *s*
pomúzniti -nem (se), pomúznjen -a -o, pomúznjenost -i *ž*, pomúznjenec -nca *m*, pomúznjen-

- ka -e ž; pomuzováti -újem, pomuzováł -ála -o, pomuzovánje -a s
- ponagájati** -am *gl.* nagajati, ponagájanje *in* -ánje -a s
- ponajéti** -jámem *gl.* najeti, ponajémati -am *in* -ljem
- ponájveč** *prisl. večinoma:* prisejenci so ~ iz Trsta; *toda:* Tone naklada po nájveč, Tine pa po nájmanj; ponájvečkrat *prisl.*
- ponaprěj** *prisl. za naprej*
- ponarediti** -ím *gl.* narediti, ponarédek -dka *m*, ponaréjek -jka *m*; ponarejénost -i ž, ponarejénec -nca *m* ponarejénka -e ž, ponarédba -e ž; ponaréjati -am, ponaréjanje -a s, ponarejeváti -újem, ponarejevál -ála -o, ponarejevánje -a s, ponarejeválnen -lna -o [-ln-], ponarejeválnec -lca [-áuc-] *m*, ponarejeválnka -e [-áuk-] ž, ponarejeválnski -a -o [-áusk-]: ~a družba
- ponarodéti** -ím, ponaródi -íte! ponarodél -éla -o, ponarodélost -i ž
- ponarodíti** -ím (se), ponaródi -íte! ponaródil -íla -o: od tedaj se je življenje močno ~o; ponarodén -éna -o: ~i kraji; ponarodítev -tve ž, ponarodítelj -a *m*, ponarodíteljica -e ž, ponarodíteljski -a -o, ponarájati -am, ponarájanje -a s
- ponášati** -am (se), ponášanje -a s
- ponášiti** -ím, ponášen -a -o, ponášenje -a s, ponášenost -i ž
- ponatakniiti** -táknem *gl.* natakniiti, ponatáknjen -a ž, [nepoudarjeno rovsod -tak- in -tək-]
- ponatísk** -a *m in* ponatís -a *m*, ponatísniiti -nem, ponatísnijen -a -o; ponatískováti -újem, ponatískováł -ála -o, ponatískovánje -a s, ponatískoválec -lca [-lc-] *m*, ponatískoválen -lna -o [-ln-]
- ponatíkati** -am *in* -čem, ponatíkanje -a s; ponatíkováti -újem, ponatíkovál -ála -o, ponatíkovánje -a s, ponatíkoválnen -lna -o [-ln-]; ponatíški -a -o: ~i fižol, ponatíščak -a *m*
- ponávjljati** *in* -áti -ávjljam, ponávjljaj -te *in* -ájte! ponávjljal -a -o *in* -ála -o, ponávjljanje *in* -ánje -a s, ponávjljálnen -lna -o [-ln-], ponávjljálnost -i [-ln-] ž, ponávjljávéc -vca *m*, ponávjljávka -e ž, ponávjljávski -a -o, ponávjljálnica -e [-ln-] ž, ponávjljáva -e ž, ponávjljáč -a *m*
- ponazoríti** -ím, ponazôri -íte! ponazóril -íla -o, ponazorjén -éna -o, ponazorítev -tve ž, ponazorjénost -i ž; ponazárjati -am, ponazárjanje -a s, ponazorílo -a s: za ~, v ~ nam rabi podoba; ponazorílen -lna -o [-ln-], ponazorílnost -i ž, ponazarjálnen -lna -o [-ln-], ponazarjálnost -i [-ln-] ž, ponazarjálnec -lca [-lc-] *m*, ponazarjálnka -e [-lk-] ž
- Póncij Pilát** *gl.* Pilat
- ponderábilije** -ij *mn. ž to, kar se dá tehtati, meriti*
- ponečéditi** -ím, ponečéjen *in* -éden -a -o, ponečéjenost *in* -édenost -i ž, ponečéjenec *in* -édenec -nca *m*, ponečéjenka *in* -édenka -e ž; ponečéjati -am, ponečéjanje -a s
- ponedéljék** -ljka *m*: zaspani ~, ponedéljski -a -o, ponedéljkov -a -o: biti ~; ponedéljkar -ja *m*, ponedéljkarica -e ž, ponedéljkati -am, ponedéljkanje -a s (*povsod:* +pondelj-)
- ponéhati** -am, ponéhanje -a s, ponehávatí -am, ponehávanje -a s, ponehováti -újem, ponehovánje -a s, ponehoválnen -lna -o [-ln-]
- ponekód** *prisl. tu in tam*
- ponemáriti** -ím, ponemárjen -a -o, ponemárjenje -a s, pone-

ponemčeváti

márjenost -i ž, ponemárjenec -nca *m* ponemárjenka -e ž
ponemčeváti -újem, ponemčevál -ála -o, ponemčeválen -lna -o [-ln-], ponemčeválnica -e [-ln-] ž, ponemčevánje -a *s*, ponemčeválec -lca [-lc-] *m*, ponemčeválka -e [-lk-] ž, ponemčeválski -a -o [-ls-]; ponémčiti -im (se), ponémčen -a -o, ponémčenost -i ž, ponémčenje -a *s*, ponémčenec -nca *m*, ponémčenka -e ž
ponesnážiti -im, ponesnážen -a -o, ponesnáženec -nca *m*, ponesnáženka -e ž, ponesnáženost -i ž, ponesnážen -žna -o
ponesrčěti -im se, ponesrčen -a -o, ponesrčenec -nca *m*, ponesrčenka -e ž; *toda*: po nesrčěti *prisl.*: ~ pasti, ubiti
poněsti -ěsem (se) *gl.* něsti, ponesen -ěna -o (+ponesěn); ponesem se za koga (kaj) *zavzajem se*...
poneumniti -im, poneumnjen -a -o, poneumnjenost -i ž, poneumnjenec -nca *m*; poneumnjeválnica -e [-ln-] ž, poneumnjeváti -njújem, poneumnjevál -ála -o, poneumnjevánje -a *s*
pônev -nve ž, pónvica -e ž, pónvičen -čna -o, pónvičnik -a *m*, pónvičar -ja *m*, pónvičarica -e ž, pónvičarski -a -o, ponvár -ja *m*; pónven -a -o [-vən-]: ~ rep; pónvski -a -o [pónvsk-]
ponevédoma *prisl.*
ponevérěti -im, ponevérjen -a -o, ponevérba -e ž, ponevérljiv -a -o, poneverljivec -vca *m*; ponevérjati -am, ponevérjanje -a *s*
póni -ja *m* *vrsta konj*, pónijev -a -o, pónijski -a -o
ponícati -am, ponícanje -a *s*, poníčnica -e ž, poníčnik -a *m*
poníglav -a -o, poníglavec -vca *m*, poníglavka -e ž, poníglavost

-i ž, poníglavstvo -a *s*, poníglavščina -e ž, poníglaviti -im
poníkati -am, poníkanje -a *s*, poníkálen -lna -o [-ln-], poníkálnica -e [-ln-] ž, poníkálnik -a [-ln-] *m*, poníkniti -nem, poníkel -kla -o; poníkováti -újem, poníkovánje -a *s*, poníkávati -am, poníkávánje -a *s*; poníkva -e ž, poníkvarica -e ž, poníkvenica -e [-kvən-] ž *voda, ki poníka, ponornica*
poníkljati -am, poníkljanje -a *s*, poníkljanost -i ž
ponírek -rka *m*, ponírati -am
ponížati -am (se), ponížan -a -o, ponížanje -a *s*, ponížanost -i ž, ponížanec -nca *m*, ponížanka -e ž, ponížěn -žna -o, ponížnost -i ž; poniževáti -újem (se), poniževál -ála -o, poniževánje -a *s*, poniževálen -lna -o [-ln-], poniževálnost -i [-ln-] ž, poniževálec -lca [-dyc-] *m*, poniževálka -e [-dyc-] ž, poniževálski -a -o [-dycsk-]
ponjáva -e ž *rjuha, plahla*
ponjúhati -am ponjúhan -a -o
ponóči *prisl. (kdaj?)*, ponóčen -čna -o, ponočnják -a *m*, ponočnjáški -a -o, ponočnjáštvo -a *s*; ponočeváti -újem, ponočevál -ála -o, ponočevánje -a *s*, ponočeválec -lca [-dyc-] *m*, ponočeválka -e [-dyc-] ž, ponočeválski -a -o [-dycsk-]
ponór -óra *m* *poníkva*, ponórěti -ím, ponóril -íla -o, ponórnic -e ž
ponorčeváti -újem se, ponorčevál -ála -o, ponorčevánje -a *s*
ponorěti -ím: malo včasih ~í, včasih čisto ~í; ponóri -ítel ponórel -éla -o: ponórel člověk, ~éla žival; ponorélost -i ž
ponós -ósa *m*, ponósen -sna -o, ponósnost -i ž, ponósít -a -o, ponósítost -i ž, ponósněž -a *m*

ponosíti -ósim *gl.* nositi, ponóšen -a -o, ponóšenost -i *ž, gl.* ponášati *in* ponesti

ponotránjiti -im, ponotránjen -a -o; ponotríti -ím, ponotríl -íla -o, ponotrítev -tve *ž*

ponovíti -ím, ponóvi -íte! ponóvil -íla -o *in* -óvilo -i, ponovljèn -èna -o, ponovljènje -a *s*, ponovítev -tve *ž*, ponóva -e *ž*, ponóven -vna -o, ponóvnost -i *ž*, ponovljív -íva -o, ponovljívost -i *ž*, ponovljènost -i *ž*, ponovilo -a *s*, ponovílen -ílna -o [-ln-], ponovítven -a -o [-tvàn-]

ponóvno prisl. zopet, na novo, iznova, vnovič, večkrat: ~ opozarjamo, ~ sem že rekel, ~ prosim

***ponsírati** -am (*s plovcem*) obrusíti, ponsíran -a -o, *ponsíranje -a *s*

pontifikálen -ílna -o [-ln-] *liturg. škofov, škofovski:* ~a maša; pontifikál [-ál] -a *m škofovska obredna knjiga*; pontifikát -a *m škofovanje, papeževanje:* pontificírati -am *opravljati škofovski obred*, pontificíranje -a *s*

pontón -a *m mostovni čoln*, pontónski -a -o: ~i most

ponúdíti -im *gl.* nuditi, ponudívši, ponúden *in* ponúnjen -a -o: ~a roka, ponúdenje -a *s*; ponúdba -e *ž*, ponúda -e *ž oferta*, ponúden -dna -o *postrežljivo. kdor rad ponudi*, ponúdnik -a *m*, ponúdnica -e *ž*, ponúdníski -a -o, ponúdníštvo -a *s*, ponúdnost -i *ž*, ponudílo -a *s*, ponudílen -ílna -o [-ln-]

ponújati -am, ponújal -ála -o, ponújanje *in* -ánje -a *s*, ponujác -a *m*, ponujáv -áva -o, ponujávec -vca *m*, ponujávka -e *ž*, ponujávski -a -o

pónva -e *ž gl.* ponev

poóbčíti -im, poóbčen -a -o, poóbčenje -a *s*, poóbčenost -i *ž*;

poobčeváti -újem, poobčevál -ála -o, poobčevánje -a *s* *posploševanje*

poobédovati -ujem, poobédovanje -a *s*, poobédek -dka *m*, poobéden -dna -o: ~o vino

pooblačíti -í se, pooblačíl -íla -o: ~ se mu je obraz, ~o se je; pooblačèn -èna -o, pooblačítev -tve *ž*

pooblastíti -ím: ~ koga za kaj; pooblásti -íte! pooblástil -íla -o *in* -ástilo -i, pooblaščen -èna -o: ~ za prodajo; ~, da pobira; pooblaščenje -a *s*, pooblastílo -a *s*, pooblastílen -ílna -o [-ln-], pooblastítelj -a *m*, pooblastíteljica -e *ž*, pooblastítelec -íla [-lc-] *m*, pooblastílna -e [-lk-] *ž*, pooblaščenec -nca *m*, pooblaščenka -e *ž*, pooblastítev -tve *ž*; pooblaščeváti -újem, pooblaščevál -ála -o, pooblaščevánje -a *s*, pooblaščeválen -ílna -o [-ln-], pooblaščeválec -íla [-dlc-] *m*, pooblaščeválka -e [-ádk-] *ž*, pooblaščeválski -a -o [-ls-]; pooblaščati -am, pooblaščanje -a *s*

poóblati -am, poóblan -a -o, poóblanost -i *ž*, poóblanje -a *s*

pooglenéti -ím *gl.* oglenéti, pooglenèl -éla -o, pooglenélost -i *ž*, pooglenènje -a *s*

poogleníti -ím (se) *gl.* ogleniti, pooglénil -íla -o, pooglenjèn -èna -o, pooglenjènost -i *ž*, pooglenítev -tve *ž*

poóljiti -im, poóljen -a -o, poóljenost -i *ž*, poóljenje -a *s*, poóljítev -tve *ž*, poooljeváti -újem, poooljevánje -a *s*, poooljeválen -ílna -o [-ln-]

poosébiti -im, poosébljen -a -o, poosébljenost -i *ž*, poosébljenec -nca *m*, poosébljenka -e *ž*, poosébljenje -a *s*, poosebítev -tve *ž*; poosébljati -am, poosébljanje -a *s*, poosebováti -újem, poosebovánje -a *s*

poostříti

poostříti -ím, poostři -íte! poostřil -íla -o, poostřèn -ěna -o, poostřítev -tve ž, poostřènje -a s, poostřènost -i ž, poostřilo -a s, poostrováti -újem, poostrovál -ála -o, poostrovánje -a s
poótkati -am z *ótko ostrgati*, poótkan -a -o, poótkanje -a s, poótkanost -i ž
pootróčiti -im se, pootróčen -a -o, pootróčenje -a s, pootróčítev -tve ž
poóžiti -im, poóžen -a -o, poóžènost -i ž, poóženje -a s, poóžítév -tve ž
pòp pòpa *m*, *mn.* *tudi* pòpje -pov *pravoslavni duhovnik, zaničlj. za duhovnika sploh*; popóvski -a -o, popóvstvo -a s
popacáti -ám *gl.* pacáti, popacán -a -o; popackáti -ám, popackál -ála -o, popackán -a -o
popáčiti -im: ~ kaj (koga), ~ se komu; popáčen -a -o, popáčenost -i ž, popáčenec -nca *m*, popáčenka -e ž, popáčenje -a s, popáčítev -tve ž, popáčba -e ž, popáčèk -čka *m*
popádati -am: jeza me popáda, lasje popádajo z glave; popádanje -a s, popádálec -lca [-áyc-] *m*, popádálka -e [-áyk-] ž, popádálen -lna -o *in* popádál-, popádálnost -i [-ln-] ž; popád -áda *m*, popáden -dna -o, popádnost -i ž, popádnik -a *m*, popádnica -e ž, popádljaj -a *m*, popádljív -íva -o, popádljívost -i ž, popádljívèc -vca *m*, popádljívka -e ž, popádek -dka *m*; popásti -ádem. popádel -dla -o *in* popál -ála -o, popáden -a -o, popádenec -nca *m*, popádenka -e ž, popádenost -i ž
popáliti -im, popáljen -a -o, popáljenost -i ž, popálítev -tve ž
popáriti -im, popárjen -a -o, popárjenost -i ž, popárjenec -nca

m, popárjenka -e ž, popára -e ž *vrsta jedi*, poparítev -tve ž
popásti popádem *gl.* popádati
popásti popásem, popášen -a -o (+popášen -a -o), popášenost -i ž; popasováti -újem, popasovál -ála -o, popasovánje -a s, popáša -e ž, popášnina -e ž
popáziti -pázim: malo ~ na otroka (živino, mleko *ipd.*), *gl.* paziti
popéči -ěčem *gl.* péči, popečènost -i ž, popečènje -a s, popečènec -nca *m*, popékati -am, popékánje -a s; popéček -čka *m ognjilo*
pópek -pka *m*, pópkov -a -o, pópje -a s, pópkovje -a s, pópkát -áta -o = pópkav -a -o, pópkast -a -o, pópkovina -e ž; pópkar -ja *m*, pópkarica -e ž; pópkati -am, pópkanje -a s; pópkèk -čka *m*, pópčati -am *okulirati*, pópčat -a -o, pópčen -čna -o, pópčast -a -o, pópčnat -a -o, pópčnik -a *m*
pòpelj -plja *m bot.*, pòpljev -a -o
popeljáti -éljem *in* -ám *gl.* peljati, popelján -a -o, popeljánec -nca *m*, popeljánost -i ž
pòper pòpra *m*, pòprov -a -o: ~ a meta, pòprast -a -o, pòprovec -vca *m*, poprovína -e ž, poprovníca -e ž, poprovnjak -a *m*, pòprnica -e ž, poprnjak -a *m*; pòprati -am, pòpranje -a s
popéstovati -ujem (se) *gl.* péstovati, popéstovan -a -o
popestřiti -ím, popestřil -íla -o, popestřèn -ěna -o, popestřítev -tve ž, popestřènje -a s
popetáti -ám, popetáj -ájte! popetál -ála -o, popetán -a -o: ~i čevlji; popétnik -a *m*, popétnica -e ž
popéti popòjem *gl.* péti; popévati -am, popévanje -a s, popevác -a *m*, popévka -e ž, popévčica -e ž, popèv -éva *m*; popòjčkati -am *otr. govornica*

popéti -pnèm (se) *gl.* péti, popni -íte! popél -a -o, popét -a -o; popénjati -am (se), popénjanje -a *s*, popenjávka -e *ž*

popihati -am, popíhan -a -o, popíh -a *m*; popihávati -am, popihávanje -a *s*; popíhniti -nem, popíhnjen -a -o; popihljáti -ám, popihljál -ála -o, popihlján -a -o, popihljánje -a *s*

popíkati -am, popíkan -a -o, popíkanost -i *ž*, popíkanec -nca *m*, popíkanje -a *s*; popíkčati -am, popíkčan -a -o

popiliti -im, popiljen -a -o, popiljenost -i *ž*, popiljenec -nca *m* popilítev -tve *ž*

popipati -am *in* pljem, popípan -a -o, popípanje -a *s*

popísati *in* popisáti -ššem *gl.* písati, popisán -a -o, popisánost -i *ž*, popisánek -nca *m*, popisánka -e *ž*; popís -a *m*, popisén -sna -o, popisénost -i *ž*, popisénica -e *ž*, popisénina -e *ž*, popisník -a *m*, popisníški -a -o, popisníštvo -a *s*, popislživ -íva -o, popislživost -i *ž*; popisováti -újem, popisovánje -a *s*, popisován -lna -o [-ln-], popisoválec -lca [-áuc-] *m*, popisováčka -e [-áuc-] *ž*, popisoválski -a -o [-áusk-], popisšek -ska *m*

popíti -íjem, popít -a -o, popívati -am, popívánje -a *s*, popíváč -a *m*, popívéc -vca *m*, popívka -e *ž*, popívski -a -o, popítek -tka *m*

popláčati *in* -áti -áčam *gl.* plačati, popláčan -a -o, popláčilo -a *s*, popláčeváti -újem, popláčevál -ála -o, popláčevánje -a *s*, popláčeválec -lca [-áuc-] *m*, popláčeválen -lna -o [-ln-]

popláh -áha *m gl.* poplašiti

poplákniti -nem, popláknil -a -o *in* -íla -o, popláknjen -a -o, popláknjenost -i *ž*, poplakováti -újem, poplakovánje -a *s*, poplakován -lna -o [-ln-], po-

plakoválec -lca [-áuc-] *m*, popláh -áka *m*

poplašiti -ím, popláši -íte! poplášil -íla -o, poplašén -éna -o, poplašénc -nca *m*, poplašénka -e *ž*, poplašítev -tve *ž*; *ali pa s stalnim pouč.* popláš-; popláh -áha *m prestrašenost*

poplaviti -ím, poplávil -íla -o *in* -ávila -o, poplávljen -a -o, poplávljenost -i *ž*, poplávljenec -nca *m*, poplávljenka -e *ž*, popláva -e *ž*, poplávljenje -a *s*, poplavítev -tve *ž*, poplávljati -am, poplávljanje -a *s*

poplážití -im (se) *gl.* plaziti, poplážen *in* poplážen -a -o, popláženost *in* popláženost -i *ž*

poplemenítiti -im, poplemeníten -a -o, poplemeníténje -a *s*

popleníti -énim *gl.* pleniti, poplénjen -a -o, poplénjenost -i *ž*, poplénítev -tve *ž*

poplésati *in* -sáti -plšem *gl.* plésati, poplésan -a -o; poplesováti -újem, poplesujóč -a -e, poplesovánje -a *s*; poplesávati -am, poplesávanje -a *s*

popléskati -am, popléskan -a -o

poplétati -am, poplétanje -a *s*; poplèsti -ètem *gl.* plèsti, poplèt -éta *m*, poplètek -tka *m*

poplevéliti -im (se), poplevéljen -a -o

poplitvétí -ím, poplitvél -éla -o, poplitvénje -a *s*; poplitviti -im (se), poplitvítev -tve *ž*

popljeváti -újem *in* -úvam *gl.* pljevati, popljeván -a -o, popljevánost -i *ž*, popljevánje -a *s*

popókati -am: ~ od smeha, obroči so vsi popókali; popókan -a -o, popókanost -i *ž*

+ (po)popókati -am *pobrati, pograbití, pospraviti; oditi; +popókan -a -o; +popókati koga zaradi česa priieti koga*

popóldan *gl.* poldan

popóln

popóln -a -o, popólnost -i ž, popólniti *in* -íti -pólnim *gl.* polniti, popólnjen -a -o, popólnjenje -a *s*, popólnítev -ive ž, popólnjenost -i ž, popólnílec -lca [-lc-] *m*, popólnílka -e [-lk-] ž, popólnjeváti -jújem. popólnjevánje -a *s*, popólnjeválen -lna -o [-áln-], popólnjeválnost -i [-áln-] ž, popólnjeválec -lea [-áuc-] *m*, popólnjeválka -e [-áuk-] ž, popólnjeválski -a -o [-áusk-]. popólnjív -a -o, popólnjívost -i ž; popólnoma *prisl.* [povsod -oyn-]

popóten -tna -o. popótnik -a *m*, popótnica -e ž, popótniški -a -o. popótnína -e ž, popótnja -e ž *brašno. denar za pot*

popótovati -ujem. popótovanje -a *s*, popótoválen -lna -o [-ln-]. popótoválec -lca [-lc-] *m*, popótoválka -e [-lk-] ž

popráskati -am *gl.* praskati, popráskan -a -o. popráskanost -i ž, popráskanec -nca *m*; popraskováti -újem. popraskovánje -a *s*, popraskováł -ála -o. popraskoválen -lna -o [-ln-]; poprásniti -nem, poprásnjen -a -o

poprasketáti -ám *in* -éčem *gl.* prasketáti, poprasketán -a -o, poprasketánje -a *s*; poprasketávati -am. poprasketávanje -a *s*

poprašáti *in* -áti -prášam, poprášaj -te *in* -ájte! poprášal -a -o *in* -ála -o, poprášan -a -o; popraševáti -újem. popraševál -ála -o. popraševánje -a *s*, popraševálec -lea [-áuc-] *m*, popraševálka -e [-áuk-] ž, popraševálen -lna -o [-ln-], *povsod tudi povpraš-*

poprašáti -ím, popraší -íte! poprašíl -íla -o *in* -ášilo -i, poprašén -éna -o, poprašénost -i ž, poprašénc -nca *m*, poprašénka -e ž

póprati -am *gl.* poper

popráva -e ž, popráven -vna -o, poprávek -vka *m*, popráviló -a *s*, poprávitelj -a *m*, popráviteljica -e ž, poprávnica -e ž

popráviti -im, poprávljen -a -o, poprávljenost -i ž; poprávljati -am, poprávljal -ála -o, poprávljanje *in* -ánje -a *s*, poprávljávéc -vca *m*, poprávljávka -e ž, poprávljávski -a -o, poprávljálén -lna -o [-ln-]. poprávljálnica -e [-ln-] ž, poprávljác -a *m*, poprávljív -íva -o, poprávljívost -i ž, poprávljívéc -vca *m*, poprávljívka -e ž

popréčen -čna -o, popréčnost -i ž, popréčnína -e ž, popréčnež -a *m*, popréčnik -a *m*, popréčnica -e ž, popréčniški -a -o, *povsod tudi povpr-*

popréd, poprèj *prisl.* (+popréje) *préd, prej*: ~ je bilo tako, sedaj je drugače; popréd, ko so bile razmere drugačne, je dobro živel, sedaj ne več; popréd ko si ti prišel (*preden si ti prišel*). sem bil jaz tu gospodar; poprédjnji -a -e, poprédnji -a -e; poprédle = poprèjle *prisl. prédle, préjle*

poprék *in* povprék *prisl.*: ~ gledati (*navzkriž*), ~ kupiti (*počez*); popréka -e ž

poprétíti -ím, poprèti -íte! poprétíl -íla -o, poprètèn -éna -o

popfh popfha *m*: snežni ~, po vrhu srenja je padel droben ~; popfhniti -nem, popfhnjen -a -o, poprhováti -újem, poprhováł -ála -o, poprhovánje -a *s*

poprijáteljíti -ím, poprijáteljen -a -o; poprijateljévati -jújem, poprijateljévál -ála -o, poprijateljévánje -a *s*

poprijáznniti -ím, poprijáznnjen -a -o, poprijáznnjenost -i ž, poprijáznnjenec -nca *m*

poprijémati -am in -mljem, poprijémanje -a s, poprijemáč -a m, poprijéti poprimem gl. prijéti, poprijétost -i ž, poprijétje -a s, poprijem -éma m, poprimék -mka m

+poprišče -a s *torišče*: delal je na različnih ~ih; na političnem ~u; z gospodarskega ~a se je umaknil na prosvetno ~

poprodáti -ám. poprodán -a -o, poprodánost -i ž; poprodájati -am, poprodájanje -a s, poprodájalec -lca [*-áyc-*] m, poprodájalka -e [*-áyk-*] ž, poprodájálen -lna -o [*-ln-*]; poprodája -e ž poprodájen -jna -o, poprodájnost -i ž

poprosíti -ósim gl. prositi, popróšen -a -o, popróšenost -i ž, poprosílo -a s, popróšnja -e ž, popróšati -am, popróšanje -a s poprsen -sna -o, poprsje -a s *do-prsni kip, slika*

poprtník -a m, poprtnják -a m popúkati -am, popúkan -a -o, popúkanost -i ž, popúkanje -a s populácija -e ž *prebivalstvo, posejlenosti*; populacijski -a -o

populáren -rna -o *ljudski, poljuden, priljubljen, znan*; populárnost -i ž, popularizírati -am *razširiti med ljudmi, domače napraviti*; popularizírание -a s, popularizácija -e ž, popularizácijski -a -o, popularizátor -ja m, popularizátorica -e ž, popularizátorski -a -o

popúlití -ím gl. pustiti, popuščen -éna -o, popuščenost -i ž popúst -a m popústen -tna -o, popústnost -i ž, popustljív -íva -o, popustljívost -i ž, popustljívec -vca m, popustljívka -e ž, popúščati -am, popúščanje -a s

pór póra m *luk*, pórov -a -o

póra -e ž, *nav. mn. póre pór drobne luknjice v snovi, znojnice (na koži)*; porózen -zna -o *luknjičav*, poróznost -i ž *luknjičavost*

porábiti -im gl. rabiti, porábljen -a -o, porábljenost -i ž, porába -e ž, poráben -bna -o, porábnik -a m, porábnica -e ž, porábniški -a -o, porabnína -e ž, porábljív -íva -o, porábljívost -i ž; porábljati -am, porábljanje -a s

Porábjé -a s gl. Raba

poráčúnati -am, poráčúnan -a -o, poráčúnanost -i ž, poráčúnanje -a s poráčunljív -íva -o, poráčunljívost -i ž, poráčún -a m, poráčúnávati -am, poráčúnávánje -a s

porahljáti -ám gl. rahljáti, porahlján -a -o

porájati -am (se), porájajóč -a -e (se): ~e se življenje, ~a narava; porájanje -a s

porájtelj -tlja m = porájkelj -klja m, porajtljáti -ám, porajtljáj -ájtel porajtljál -ála -o, porajtlján -a -o, porajtljánje -a s

porásti -rástem, porás(t)el -(t)la -o in porásten -a -o in porásčen -a -o: mah je drevje gostó porás(t)el; drevje je gostó porás(t)lo, porásteno, porásčeno; porás(t)la, porástena, porásčena pobočja gorá; poráslost -i ž in porásčenost -i ž, porástenost -i ž; porást -ásta m, porástek -tka m; porásčati -am, porásčanje -a s

poravnáti -ám gl. ravnáti, poravnán -a -o, poravnánost -i ž, poravnáva -e ž, poravnánje -a s, poravnávati -am, poravnávánje -a s, poravnáven -vna -o *kar se dá poravnati*: to blago je lepo ~o; poravnávnost -i ž; poravnálen -lna -o [*-ln-*] pr.: ~i postopek; poravnováti -újem, poravnovánje -a s, poravnóválec -lca [*-áyc-*] m, poravnóvál-

poráz

ka -e [-*áuk-*] *ž*, poravnoválen -lna -o [-*ln-*]
poráz -áza *m*, porázen -zna -o, poráznost -i *ž*, poráziti -im, porážen -a -o, poráženost -i *ž*, poráženje -a *s*, poráženec -nca *m*, poráženka -e *ž*
porazdelíti -im *gl.* razdeliti, porazdeljenost -i *ž*, porazdelítev -tve *ž*, porazdelílen -lna -o [-*ln-*], porazdelílnost -i [-*ln-*] *ž*, porazdeljeváti -jújem, porazdeljevál -ála -o, porazdeljevánje -a *s*, porazdeljeválen -lna -o [-*ln-*], porazdeljeválnica -e [-*ln-*] *ž*, porazdeljeválnost -i [-*ln-*] *ž*, porazdeljeválec -lca [-*áuc-*] *m*, porazdeljeválka -e [-*áuk-*] *ž*
porazgovoríti -im se *gl.* govoriti, porazgovór -a *m*,
porazgubíti -im (se) *gl.* razgubiti, porazgubljenost -i *ž*, porazgubítev -tve *ž*
porazmestíti -im *gl.* razmestiti, porazmestítev -tve *ž*, porazmestčenje -a *s*, porazmestčati -am, porazmestčanje -a *s*
poraznosíti -nósim *gl.* nositi, poraznošenost -i *ž*, poraznášati -am, poraznášanje -a *s*, poraznášálen -lna -o [-*ln-*], poraznášálec -lca [-*áuc-*] *m*, poraznášálka -e [-*áuk-*] *ž*
porazréden -dna -o: ~o nabiranja, porazrédnost -i *ž*
porazuméti -úmem se, porazumljen -a -o, porazumévati -am, porazumévánje -a *s*
porazvrstíti -im *gl.* razvrstiti, porazvrščénost -i *ž*, porazvrstítev -tve *ž*, porazvrščati -am, porazvrščanje -a *s*
porcelán -a *m*, porcelánov -a -o, porcelánski -a -o, porcelánast -a -o, porcelánka -e *ž* = porcelánovica -e *ž*, porcelánar -ja *m*, porcelánarica -e *ž*, porcelánovina -e *ž*

pórcija -e *ž* obrok jedi in skodela, *porcijón -a *m*, *porcijónček -čka *m* odměrek, obròk
pordečíti -ím, pordeči -íte! pordečil -íla -o, pordečen -ěna -o, pordečenje -a *s*, pordečítev -tve *ž*; pordečeváti -újem, pordečevál -ála -o, pordečevánje -a *s*, pordečeválec -lca [-*lc-*] *m*, pordečilén -lna -o, pordečeválen -lna -o [-*ln-*]
porděti -ím *gl.* rděti, pordélost -i *ž*, pordévati -am, pordévánje -a *s*
porébrn -a -o, porébrnica -e *ž*, porébrje -a *s*
porěči -rěčem *gl.* rěči, porečen -ěna -o, porěčen -čna -o *kar se dá porěči* (ovreči, preklicati); porékati -am, porékanje -a *s*, porèk -réka *m* slovn. del periode
porěcje -a *s*: ~ Save, porěčen -čna -o: ~a plovba
porédén -dna -o *nagajiv, nereden*; porédnost -i *ž*, porédnež -a *m*, porédnica -e *ž*
poréditi -im, porédi -te! porédil -a -o; porédčiti -im, porédčen -a -o, porédčenost -i *ž*, porédčenje -a *s*; porédkati -am, porédkan -a -o, porédkanost -i *ž*, porédkanje -a *s*
poréditi -ím (se), porédi -íte! porédil -íla -o *in* -rédilo -i, porèjen -ěna -o, poredítev -tve *ž*
porédko *prisl.*, porédkoma *prisl.*; porédek -dka -o, porédkost -i *ž*
poréklo -a *s* *izvor*: po ~u iz Kočevja doma, po ~ Nемеc po rodu, ~ nauka *izvor, zašetek*
Porénje -a *s* *pokrajina ob Renu*, porénski -a -o, Porénc -nca *m*, Porénka -e *ž*, porénc -nca *m* *porénsko vino*
porézati -rěžem, porézan -a -o, porézanost -i *ž*; porezováti -újem, porezovál -ála -o, porezovánje -a *s*, porezoválec -lca [-*áuc-*] *m*,

porezoválen -lna -o [-ln-], porézilnik -a [-ln- in -iyn-] *m*

porfir -a *m*, porfírov -a -o, porfíren -rna -o; porfírast -a -o, porfírít -a *m*

pôrhanť -a *m vrsta blaga*, pôrhantov -a -o, pôrhantast -a -o

poríbatí -am, poríban -a -o: ~a tla, poríbanost -i *ž*

porínítí -nem, porínjen -a -o, porínék -nka *m*

porívátí -am, porívanje -a *s*, poríváč -a *m*, poríválec -lca [-áyc-] *m*, poríválka -e [-áyk-] *ž*, poríválo -a *s*, poríválen -lna -o [-ln-]

porjavéti -ím *gl.* rjavéti, porjavél -éla -o: ~o železo, ~a koža; porjavélost -i *ž*; porjavítí -ím *gl.* rjavítí, porjavíl -íla -o, porjavljèn -éna -o, porjavljénje -a *s*, porjavítev -tve *ž*, porjavljéneč -nca *m*, porjavljénka -e *ž*; porjavljátí -am, porjavljánje -a *s*, porjavljávec -vca *m*, porjavljávka -e *ž*

pornografija -e *ž opolzko, pohujšljivo pisanje, slovstvo*; pornografíčen -čna -o = pornografíski -a -o *opolzek, pohujšljiv, spotakljiv*; pornográf -a *m*

poróbití -im, poróbljen -a -o, poróbljenost -i *ž*, poróbljenec -nca *m*, poróbljenje -a *s*, poróbitev -tve *ž*, poróbek -bka *m*, poróbje -a *s*, poróben -bna -o

poróbkátí -am, poróbkánje -a *s*, poróbkán -a -o: ~a koruza

poróčátí -am, poróčanje -a *s*, poróčevátí -újem, poróčeválen -lna -o [-ln-]: ~a agencija, poróčeválec -lca [-áyc-] *m*, Slovénki poróčeválec = Poročeválec -lca [-álc- ali -áyc-] *m*, poróčeválka -e [-áyk-] *ž*, poróčeválski -a -o [-álsk-]: ~a služba

poróčítí -ím (se), poróčiť -íte! poróčil -íla -o *in* -óčili: poróčil se je s sosedovo Anko (+poro-

čil je sosedovo Anko); poróčen -éna -o; poróčilo -a *s*, poróčil -len -lna -o [-ln-]; poróčéneč -nca *m*, poróčenka -e *ž*, poróčénski -a -o; poróka -e *ž*, poróčen -čna -o, poróčník -a *m*, poróčníški -a -o, poróčnica -e *ž*

poróčník -a *m vojaški čin*, poróčniški -a -o: ~o znamenje, poróčništvo -a *s*

porodítí -ím, poródiť -íte! poródil -íla -o *in* -ródilo -i, porójen -éna -o, pôrod *in* poród -óda *m*, poróden -dna -o, poródnost -i *ž*, poródnica -e *ž*, poródníšnica -e *ž*, poródníščen -čna -o, poródníški -a -o, poródníštvó -a *s*, poródníčar -ja *m*, poródníčarski -a -o, poródníčarstvo -a *s*; porórájati -am, porórájanje -a *s*

poróga -e *ž*, poróg -óga *m*, porógljív -íva -o, porógljívost -i *ž*, porógljívéc -vca *m*, porógljívka -e *ž*, porógati -am se

pórok -óka *m*: bití ~ ali za ~a komu; poróštvo -a *s*, poróštven -a -o [-tvæn-], poróški -a -o; porókovátí -újem, porókovánje -a *s*, poróščina -e *ž* (+poróštvo -vátí, +poróštvo -vánje -a *s*)

poróka -e *ž gl.* poróčítí

poropotátí -ám *in* -ropóčem *gl.* ropotati, poropotán -a -o; poropotávati -am, poropotávánje -a *s*

porosítí -ím, porósiť -íte! porósil -íla -o *in* -ósilo, poróšen -éna -o, poróšenost -i *ž*, poróšenje -a *s*, porósitev -tve *ž*

poróta -e *ž*, poróten -tna -o, porótník -a *m*, porótníški -a -o, porótníštvó -a *s*

porožljátí -ám *gl.* rožljátí, porožljávati -am, porožljávánje -a *s*

pórta -e *ž prostor pred vhomom v hišo, veža*; samostanska ~, na ~i čakajo obiski; turška Visoka ~; portál [-ál] -a *m umetni vhom v poslopje*; portálen -lna -o [-ln-], portír -ja *m vrtar*, por-

+pórta

tírka -e ž vratarica, portírski
-a -o vratarski
+pórta -e ž trak kot okras: ves v
+pórtah v trakovih
portátile -la m liturg. prenosni
oltar
***portfélj** -a m listnica: minister
brez ~a (določenega področja)
Pórtland -a m angl. oloček na ka-
nálskem obrežju, pórtlandski -a
-o: ~i cement, pórtlandec -dca
m vrsta cementa
pórto -a m poštnina, vrsta znamke
Portoriko -a m najmanjši otok Ve-
likih Antilov, portoriški -a -o;
portorika -e ž vrsta cigar
portrét -a m podoba osebe, obraz;
portréten -tna -o, portretist -a
m, portretistka -e ž, portreti-
rati -am, portretíran -a -o, por-
tretiranje -a s, portretíranec
-nca m, portretíranka -e ž
Portugálsko -ega s: s ~ega, na
~em; Portugálec -lca m, Por-
tugálka -e ž, portugálski -a -o,
portugálščina -e ž; portugálka
-e ž trta in vino [povsod -al-]
porúbiti -im gl. rubiti, porúbljen
-a -o, porúbljenost -i ž, poru-
bítev -tve ž
porumenéti -im gl. rumenéti, po-
rumenél -éla -o: ~o listje, po-
rumenélóst -i ž; porumenévati
-am, porumenévaje -a s
porumeníti -ím (se) gl. rumeniti,
poruménil -íla -o, porumenjèn
-éna -o, porumenjénost -i ž,
porumenítev -tve ž; porumenílo
-a s, porumenílen -lna -o [-ln-];
porumenjeváti -jújem, porume-
njevál -ála -o, porumenjeválec
-lca [-le-] m, porumenjeválen
-lna -o [-ln-], porumenjevánje
-a s
porúngelj -glja m, porúngeljček
-čka [-galj-] m
Porúrje -a s gl. Ruhra
porúšiti -im gl. rušiti, porúšen -a
-o, porúšenost -i ž, porúšítev

-tve ž, porúšenje -a s, poruší-
telj -a m, porušíteljica -e ž,
porušílen -lna -o [-ln-]; poru-
ševáti -újem, porušévaje -a s
poruváti -rújem, poruván -a -o,
poruvánost -i ž, poruvánje -a s,
poruválec -nca m; povsod tudi
porva-
posadíti -ím, posádi -íteľ posádl
-íla -o in -sádilo -i, posajèn
-éna -o, posajénost -i ž, posa-
jénec -nca m, posajénka -e ž,
posájati -am, posájanje -a s,
posájálen -lna -o [-ln-], posa-
jálec -lca [-ájec-] m; posád
-áda m, posáden -dna -o, po-
sádka -e ž; posáda -e ž posád
(+ših) : delati v dveh ~ah
posámez = posámezno prisl.: ~
so prihajali; posámezen -zna -o,
posámeznost -i ž, posámeznik -a
m, posámeznica -e ž [+posaméz-]
posámski -a -o, posámstvo -a s
Posárje -a s gl. Saara
Posávje -a s, posávski -a -o, Po-
sávec -vca m, Posávka -e ž
posébej (+posébe), posébič prisl.,
posében -bna -o, poséбно prisl.,
posébnost -i ž, posébněž -a m,
posébnica -e ž, posébek -bka m
***poséčati** -am obiskovati, *posé-
čanje -a s obiskovanje. gl. tudi
posét
poséči -séčem pokositi gl. seči, po-
séci -teľ posékel -kla -o, posé-
čen -a -o, poséčenost -i ž, po-
séčva -e ž: senóžet za 12 kóscév
~e; poséčen -čna -o, poséček
-čka m, maíhen poséčen prostor
poséči -séžem gl. seči, posézi -teľ
poségel -gla -o, poséžen -a -o,
poség -éga m, posegljáj -a m,
posegljív -íva -o, posegljívost
-i ž; poségati -am, poséganje
-a s, posézati -am, posézanje -a s
posédati -am, posédanje -a s, po-
sédba -e ž, posédaven -vna -o,
posédavec -vca m, posédavka
-e ž; posedéti -im: malo posedí,

posèdi *in* posedi -itel posedèl -èla -o: travo je posedèl; posedèn -èna -o: vsa trava je ~a; posedévati -am, posedévanje -a s; posèsti -sédem *gl.* sesti: ~ deželo, ~ hišo, ~ okoli peči, okoli mize; posèden -a -o, posèdenost -i ž, posèdek -dka m; *posedováti -újem *imeti* (*v la-sli*), *posedovánje -a s *imetje*

posèg -éga m *gl.* posèci

posegamál [-áμ in -ál] *prisl.*

posejáti -séjem *gl.* sejati, poseján -a -o, posejánost -i ž, posejánje -a s

posékati -am, posékan -a -o, posékanost -i ž, poséka -e ž, posékanje -a s, posèk -éka m, posekávati -am, posekávánje -a s, posekováti -újem, posekóval -ála -o, posekovánje -a s; posekljiv -iva -o, posekóvje -a s

pòsel [-əμ] -sla m, pòselški -a -o [-səl-], pòselstvo -a [-səl-] s

poselíti -selím *gl.* seliti, posèli -itel posèlil -íla -o, posèljen -a -o, posèljenost -i ž, poselítev -tve ž; poseljeváti -jújem, poseljevánje -a s, poseljeválec -lca [-álc-] m, poseljeválka -e [-álk-] ž, poseljeválen -lna -o [-ln-]

posénčiti -im, posénčen -a -o, posénčenje -a s, posénčnica -e ž *senčna črta*

posesiven -vna -o *svojilen*: ~i zamiki; posesívnost -i ž *svojilnost*

posést -i ž, posèsten -tna -o, poséstnik -a m, poséstnica -e ž, poséstniški -a -o, poséstvo -a s, poséstevce -a s [-təvc-], poséstven -a -o [-tvən-]; posestvo -váti -újem, posestvóvanje -a s, *posedováti -újem *gl.* posèdati

posèstriti -im, posèstren -a -o, posèstrima -e ž, posèstrimstvo -a s

*posèt -éta m *obisk*, *posèten -tna -o, posétnica -e ž = posétka -e

ž *vizitka*, *posétnik -a m *obiskovalec*; *posétiti -im *obiskati*, posèten -a -o, *gl.* tudi posečati

posétev -tve ž: 5 mernikov ~e; posétven -a -o [-tvən-]

posèv -éva m, posévek -vka m, posévati -am, posévánje -a s, *gl.* posejáti *in* posijáti

posézati *gl.* poseči

posihati -am, posihanje -a s, posahníti -sáhnem, posáhel -hla -o: ~i studenci [*nepoud. povsod sah- in -səh-*]

posihdòb *prisl.*, posihdòben -bna -o, posihdòbnost -i ž

posihmál [-áμ in -ál] *prisl.*

posijáti -síjem *gl.* sijati, posij -tel posijál -a -o, posiján -a -o; posévati -am, posévánje -a s

posiliti -im (se), posiljen -a -o: ~o zelje, posiljenost -i ž, posiljenje -a s, posiljenec -nca m, posiljenka -e ž, posiljen -lna -o [-ln-], posilstvo -a [-ls-] s, posilnik -a [-ln-] m, posilnež -a [-ln-] m; posiljeváti -jújem, posiljevánje -a s, posiljeválec -lca [-ávc- in -lc-] m, posiljeválen -lna -o [-ln-]; posíloma *prisl.*

posíniti -nem: sonce posíne *gl.* síniti

posinjéti -ím *sinji postati*, posinji -ítel posinjèl -éla -o, posinjèlost -i ž; posinjíti -ím *sinje napraviti*, posinji -ítel posinjil -íla -o, posinjèn -èna -o, posinjènost -i ž, posinjénje -a s, posinjítev -tve ž

posinóviti -im, posinóvljen -a -o, posinóvljenec -nca m, posinóvljenje -a s, posinóvitelj -a m

posipati -am *in* -pljem, posípanje -a s, posíp -a m, posípa -e ž *kamenje za posipanje cest, vseh vrst zabimbe za polresanje testa*; posipávati -am, posipávánje -a s; posipálnik -a [-ln-] m, posipálnica -e [-ln-] ž

+ posirovétí

+ **posirovétí** *gl.* posurovétí
posivétí -ím, posívi -íte! posivèl -éla -o: ~a glava, ~i lasjé; posivélost -i ž, posivénje -a s; posivítí -ím, posívi -íte! posívil -íla -o, posívljen -a -o *in* -èn -èna -o, posívljenje -a s, posívítev -tve ž
poskakováti -újem, poskakováł -ála -o, poskakovánje -a s, poskakoválen -lna -o [-ln-], poskakoválec -lca [-áuc-] *m*, poskakováłka -e [-áuk-] ž, poskakováłski -a -o [-álsk-]; poskákatí *in* -átí -ákam *in* -čem, poskákaj -te *in* -ájte! poskáčítí -te! poskákál -a -o *in* -ála -o, poskakóma *in* poskákóma *prisl.*
poskóčití -óčím *gl.* skočití, poskòk -óka *m*, poskòčen -čna -o, poskòčnost -i ž, poskòčnež -a *m*, poskòčnica -e ž *glas.*
poskrbétí -ím za koga *gl.* skrbétí, poskrbítí *in* poskrbítí -íte! poskrbèl -éla -o, poskrbljèn -èna -o, poskrbljènost -i ž, poskrbíta -e ž
poskúšítí -ím, poskúšen -a -o, poskúš -a *m*, poskúšen -sna -o, poskúšnja -e ž; poskúšítí -am, poskúšanje -a s, poskúšálen -lna -o [-ln-], poskúšálnost -i [-ln-] ž, poskúšáč -a *m*; poskúševátí -újem, poskúševánje -a s, poskúševálen -lna -o [-ln-], poskúševálnica -e [-ln-] ž, poskúševálíšče -a s
poslabétí -ím: večkrat mu ~í; poslabèl -éla -o, poslabèlost -i ž
poslábšátí -am (se), poslábšan -a -o, poslábšanje -a s, poslábšanost -i ž, poslábšanec -nca *m*, poslábšanka -e ž, poslábšálen -lna -o [-ln-], poslábšálnica -e [-ln-] ž; poslábševátí -újem, poslábševánje -a s, poslábševálen -lna -o [-ln-], poslábševálnica -e [-ln-] ž, poslábševálec -lca [-áuc-] *m*, poslábševáłka -e [-áuk-] ž

posladétí -ím: v ustih ~í; posládi -íte! posladèl -éla -o, posladélost -i ž, posladènje -a s; posladítí -ím, posládi -íte! posládíl -íla -o, poslajèn -èna -o, poslajènost -i ž, poslajènje -a s, posladítev -tve ž, posládek -dka *m*, poslajènec -nca *m*
posladkátí -ám *gl.* sladkati, posladkán -a -o, posladkánost -i ž
poslájátí -am, poslájanje -a s; poslajevátí -jújem, poslajeváł -ála -o, poslajevánje -a s; poslájšátí -am, poslájšanje -a s, poslájševátí -újem, poslájševánje -a s
poslanétí -ím: malo še ~í, poslanèl -éla -o, poslanélost -i ž, poslanévátí -am, poslanévánje -a s
poslástica -e ž = poslástek -tka *m* *posládek, desért*
poslátí pošljem, pošlji -íte! poslál -ála -o, poslán -a -o, poslánec -nca *m*, poslánka -e ž, poslánski -a -o, poslánček -čka *m*, poslánik -a *m*, poslániški -a -o, posláništvo -a s, poslánica -e ž, posláničen -čna -o; poslánstvo -a s: njegovo ~o
poslavítí -ím *odlikovati*, poslávítí -íte! poslávíl -íla -o, poslavljèn -èna -o, poslavljènost -i ž, poslavítev -tve ž, poslavítven -a -o [-tvèn-], poslavljènec -nca *m*, poslavljènka -e ž; poslávíjati -am, poslávíljanje -a s, posláva -e ž
poslédica -e ž (+poslédek) *naslèdek, nastopek*; poslèdičen -čna -o: ~i stavki; poslèdičnost -i ž
poslédnji -a -e, poslèdnjikrat *prisl.*, poslèdnjič *prisl.*, poslèj *prisl.*, *odslèj naprej*; poslèjšnji -a -e
poslíkatí -am, poslíkan -a -o, poslíkanost -i ž, poslíkanje -a s
poslínítí -ím, poslínjen -a -o, poslínjenje -a s, poslínjenost -i ž,

poslínjenec -nca *m*, poslínjenka -e *ž*
poslonéti -ím *gl.* sloneti, poslonénje -a *s*; posloníti -slónim, poslóni -íte! poslónil -íla -o, poslónjen -a -o, poslónjenost -i *ž*, poslónjenec -nca *m*, poslónjenka -e *ž*; poslón -óna *m*, poslonàt -áta -o: ~i stoli; poslánjati -am
poslópje -a *s*, poslópen -pna -o
poslovániti -im, poslovánjen -a -o, poslovánjenost -i *ž*, poslovánjenje -a *s*, poslovánjence -nca *m*, poslovánjenka -e *ž*
poslováti -újem, poslovàl -ála -o, poslovánje -a *s*, poslóven -vna -o, poslóvnost -i *ž*, poslóvnik -a *m*, poslóvniški -a -o, posloválen -lna -o [-ln-], posloválnica -e [-ln-] *ž*, poslovóđa -a *in* -e *m*, poslovódkinja -e *ž*, poslovóden -dna -o, poslovódstvo -a *s*
poslovéniti -im, poslovénjen -a -o, poslovénjenje -a *s*, poslovénjenost -i *ž*, poslovenítev -tve *ž*, poslovenítelj -a *m*, posloveníteljica -e *ž*, posloveníteljski -a -o
posloviti -im se, poslóvi -íte se! poslóvil -íla -o *in* -óvilo -i, poslovljèn -èna -o, poslovítev -tve *ž*, poslovílo -a *s*, poslovlílen -lna -o [-ln-]; poslávljati -am se, poslávljanje -a *s*, poslavljàvec -vca *m*, poslavljàvka -e *ž*
poslúh -a *m*: ~ imeti, biti brez ~a za kaj; poslúhniti -nem
poslúšati -am, poslúšaj -te *in* -ájte! poslúšal -a -o *in* -ála -o -i, poslúšanje *in* -ánje -a *s*, poslúšálec -lca [-áyc-] *m*, poslúšálka -e [-áyc-] *ž*, poslúšálski -a -o [-áysk-], poslúšálstvo -a [-ls-] *s*; poslúšen -šna -o, poslúšnost -i *ž*, poslúšnež -a *m*, poslúšnica -e *ž*, poslúšek -ška *m*: na ~e hoditi, poslúškováti -újem

***poslúžiti** -im koga *postreči* komu; *poslúžiti se česa *rabiti*, *uporabiti* kaj; *poslúžite se, prosim! (*vljudna ponudba*) *vzemite!* *dajte!* *izvolíte!* *poslúževáti -újem se česa *rabiti*, *uporabljati* kaj: ~ najnovejših strojev, ~ knjižnic, ~ dobrih svetov
posméh -a *m*, posmehljiv -íva -o, posmehljívec -vca *m*, posmehljívka -e *ž*, posmehljívost -i *ž*; posmehováti -újem se, posmehováł -ála -o, posmehovánje -a *s*, posmehoválec -lca [-áyc-] *m*, posmehováłka -e [-áyc-] *ž*, posmehováłen -lna -o [-ln-]; posméhnti -nem se
posmejáti -sméjam *in* -sméjem se *gl.* smejati se: malo se je posmejál (*nekoliko časa se je smejal*), malo se je posmėjál (*nasmehnil*)
posméseš -ška *m*, posmésešen -šna -o, posmésešnost -i *ž*
posmetíti -im, posmeti -íte! posmetíl -íla -o, posmetèn -èna -o, posmetènje -a *s*, posmetítev -tve *ž*
posmíhati -am se, posmíhanje -a *s*
posmódiiti -im, posmódi -íte! posmódil -íla -o *in* -ódilo -i, posmójèn -èna -o, posmójènost -i *ž*, posmójènc -nca *m*, posmójènka -e *ž*, posmójke -ójk *mn.* *ž* kratke *sani* za *vlačenje* *hlodov* z *gorá* (*posmójène* *krivine*)
posmolíti -im, posmolí -íte! posmolíl -íla -o, posmoljèn -èna -o
posmrkati -am, posmrkan -a -o; posmrkñiti -nem; posmrkávati -am, posmrkávanje -a *s*
posmríten -tna -o *postúmen*, posmrítnost -i *ž*, posmrítnica -e *ž*, posmrítnik -a *m*
posnážiti -im, posnážen -a -o, posnážítev -tve *ž*
posnemáti -am *in* -mljem, posnémanje -a *s*, posnemálec -lca [-áyc- *in* -lc-] *m*, posnemáłka -e

posnėti

[-dūk-] ž = posnemálnica -e
[-yn-] ž, posnemálo -a s, posnemálen -lna -o **[-ln-]**, posnemáč -a m, posnemálnik -a **[-yn-]** m

posnėti posnámem *gl.* sneti, posnét -a -o, posnétje -a s, posnéték -tka m, posnémek -mka m, posnemlživ -íva -o, posnemlživost -i ž, posnemúlja -e ž

posóben -bna -o: ~a oprava, posóbje -a s

Posóče -a s *kr. i.*, posóški -a -o

posóda -e ž, posóдика -e ž, posódje -a s, posódar -ja s, posódarica -e ž, posóderski -a -o

posódití *in* posodíti -ódim, posódi -te! *in* -íte! posódil -íla -o, posójen -a -o, posója -e ž = pódoda -e ž; napósodo (dati, dobiti) *prisl.*; posojílo -a s, posojílen -lna -o **[-ln-]**, posojílnica -e **[-ln-]** ž, posojílničen -čna -o **[-ln-]**, posojílniški -a -o **[-ln-]**; posójati -am, posójanje -a s. posojeváti -jújem, posojevál -ála -o, posojevánje -a s, posojeválen -lna -o **[-ln-]**, posojeválec -lca **[-dúc-]** m, posojeválka -e **[-dúk-]** ž, posojeválski -a -o **[-dús-]**, posojnína -e ž

posolíti -ím, posóli -íte! posóлил -íla -o, posoljèn -éna -o, posoljènost -i ž, posoljènje -a s, posolítev -tve ž

posónčen -čna -o: ~a ura; posónčnica -e ž *bot. sončnica*; posónčiti -im se, posónčen -a -o, posónčenje -a s

pospáti -ím *gl.* spati, pospán -a -o, pospánost -i ž, pospánec -nca m, pospánček -čka m, pospánčkati -am *otr.*; pospávati -am, pospávanje -a s

pospeševáti -újem, pospeševál -ála -o, pospeševán -a -o, pospeševánje -a s, pospeševálen -lna -o **[-ln-]**, pospeševálnost -i **[-ln-]** ž, pospeševátelj -a m,

pospeševáteljica -e ž, pospeševálec -lca **[-lc-]** m, pospeševálka -e **[-lk-]** ž, pospeševálski -a -o **[-ls-]**; pospésíti -im, pospésžen -a -o, pospésženje -a s, pospésženost -i ž, pospésžitev -tve ž, pospésílo -a s, pospésílen -lna -o **[-ln-]**, pospésítelj -a m, pospésíteljica -e ž, pospésíteljski -a -o; pospésžen -šna -o, pospésžnost -i ž, pospésžnik -a m *akcelerator (n. pr. pri avtu)*, pospésžek -ška m, pospésžljiv -íva -o, pospésžljivost -i ž, pospésžáj -a m, pospèh -éha m

posplóšiti -im, posplóšen -a -o, posplóšenost -i ž, posplóšenje -a s, posplóšitev -tve ž; posploševáti -újem, posploševánje -a s, posploševálen -lna -o **[-ln-]**, posploševálnost -i **[-ln-]** ž, posploševálec -lca **[-lc-]** m, posploševálka -e **[-lk-]** ž, posploševálski -a -o **[-ls-]**

posprávití -im, posprávljen -a -o, posprávljenost -i ž, posprávitév -tve ž, pospráva -e ž; posprávljati -am, posprávljal -a -o *in* -ála -o, posprávljanje *in* -ánje -a s, pospravljávec -vca m, pospravljávka -e ž, pospravljávski -a -o, pospravljálen -lna -o **[-ln-]**, pospravljiv -íva -o, pospravljivost -i ž, pospravljívec -vca m, pospravljívka -e ž

posprémítí -im, posprémljen -a -o; posprémljati -am, posprémljanje -a s

posrėbati -am *in* -bljem, posrėban -a -o

posrėbrítí -ím, posrėbri -íte! posrėbríl -íla -o, posrėbrèn -éna -o, posrėbrítev -tve ž, posrėbrėnje -a s, posrėbrílen -lna -o **[-ln-]**

posrėcítí -i se, posrėčen -a -o, posrėčenost -i ž, posrėčenec -nca m, posrėčenka -e ž; posrėčenje -a s, posrėčítev -tve ž;

posrečeváti -újem, posrečevá-
nje -a s

posrédén -dna -o, *prisl.* posrédno,
posrédnost -i ž, posrédnik -a m,
posrédnica -e ž, posrédniški -a
-o, posrédništvo -a s

posredováti -újem, posredúj -te!
posredováł -ála -o, posredová-
nje -a s, *povsod tudi* posréd-;
posredoválec -lca [-áyc- in -lc-]
m, posredováłka -e [-áyk- in
-lk-] ž, posredováłski -a -o
[-áyk- in -ls-], posredováłen
-lna -o [-ln-]: ~i predlog, po-
sredováłnica -e [-ln-] ž, posre-
dováłničen -čna -o [-ln-]; *po-
srédstvom *prisl. in predl. z rod.:*
~ železnice *po železnici*

posrčkati -am, posrčkan -a -o, po-
srčkanje -a s, posrčkavati -am,
posrčkavanje -a s; posrčkniti
-nem, posrčknjen -a -o

póst pósta m, o póstu = v póstu;
pósten -tna -o: ~a jed; postíti
póstim (se), pósti -íte! póstil
-fla -o, póstenje in -enje -a s
postájaja -e ž, postájajen -jna -o:
~a stavba; postájajica -e ž, po-
stajaljšče -a s, postajaljški -a
-o, *postajajenačelnik -a m *po-
stájni načelnik*

postájajati -am in -em: za vsakim
voglom postájaja; postájajanje -a
s: ~ po cestah; postajáč -a m
= postajálec -lca [-áyc-] m

postájajati -am *nedov.* k postáti
-nem; *opisovanju se ogiblremo, če
imamo ustrezni nedovršni glagol:*
postájajati star, len, bled, bolan,
rdeč, velik *ipd.* stárati se ali
staréti, lentti se, bledéti, bolé-
hati, rdéti, véčati se ali rasti *ipd.*;
postaja gorkó, mráz, krajši,
slabši, temà *ipd.* ogréva se, mra-
zi se, krájša se, slabša se, temni
se *ipd.*; *gl.* postati

postamént -énta m *podnožje*

postáratí -am (se), postáran -a -o,
postáranost -i ž, postáranje -a

s; póstaren -rna -o, póstarnost
-i ž, póstariš *prisl. staromodno,
po starem*

postát -i ž *pas, red, vrsta, leha:*
žanjice žanjejo široko ~; deset
~i vinograda; stran ima dve
~i stolpca, plati

postáti -stojím *gl.* stati, postój -te!
postál -a -o, postán -a -o: ~a
jed; *gl.* tudi postájati

postáti -ánem, postáni -íte! po-
stál -ála -o; postánek -nka m:
~ jezera; *če imamo neposredno
ustrezni glagol, se ogiblremo
opisovanju s tem glagolom:* po-
stati ubog, bogat, zdrav, bolan,
slep, star, nór, naveličan, len,
bled, rdeč, prevzeten *itd.* obu-
božati, obogatéti, ozdravéti, zbo-
léti, oslepéti, ostaréti ali postá-
rati se, znoréti, naveličati se,
poleniti se, obledeti, zardeti,
prevzeli se *itd.*; postati gorkó,
mrzlo, krajši, daljši, kisel *ipd.*
ogreti se, zmraziti se, skrajšati
se, podaljšati se, skisati se *ipd.*;
postane noč, dan, temà, mráz
itd. znoži se, zdani se, stemní se,
zmrazi se *itd.*; postane vojak,
učitelj, delavec *itd.* pogosto
bolje izražamo z bo vojak, učitelj,
delavec *itd.*

postáva -e ž 1. *zunanjost:* človek
lepe (velike, majhne, vitke,
čvrste *itd.*) postave rasti; 2. *zakon:*
državne ~e, prometne ~,
póstna ~; postáven -vna -o:
~o zavárovan, ~ vojak *lepe
postave;* postávnost -i ž, postá-
vica -e ž

postávati -am, postaváje *prisl.:*
~ hoditi; postavánje -a s, po-
staváč -a m, postaváčka -e ž,
postaváški -a -o

postáviti -im (se), postávljen -a
-o, postavítev -tve ž: ~ drame
na oder; postavé -vca m, po-
stávek -vka m = postávka -e ž;
postáviti koga nad druge, na

postávljati

hladno, ob stran, pod nadzorstvo, na čelo, na poskušajo, v kot, pred sodišče, ob zid, pred dejstvo; postaviti piko na i *dokončati*, v pravo luč, na note *uglasbiti*, na glavo, na izbiro, v senco, na ogled; postaviti pogoj, vprašanje, rok, čas, ceno, luč pod mernik, besedo; postaviti se na lastne noge, na glavo, na stališče, v službo komu, proti komu (sovražno), v bran; postaviti se s čim *pobahati*, *po-
hvaliti*, *izkazati se s čim*: dobro se je postavil, pred vsemi se je postavila s svojim znanjem; +postaviti koga v položaj, da... *komu pomagati (pomóči, omogóčiti)*, da..., +postaviti izven obrata, rabe, prodaje *ipd. ustavi-
tí, umakniti iz rabe, prodaje itd.*; +postaviti svojega moža *izkazati se moža*; postaviti nov rekord; kaj pa, postavim, jutri? *recimo, n. pr.*; da sem, postavim, umrl (*Zupančič*)

postávljati -am (se), postávljaj -te in -ájte! postávljal -a -o in -ála -o, postávljanje in -ánje -a s: ~ mlajev, fántovsko ~ *razkazovanje, bahanje*; postavljáč -a m, postavljávec -vca m: ~ kégljev; postavljávečev -a -o, postavljávski -a -o: ~a cena; postavljáški -a -o: ~o izzivanje

postavo- v sestavi: postavodája -e ž, ~dájen -jna -o, ~dájnost -i ž, ~dájnik -a m, ~dájalec -la [-lc-] m, ~dajálski -a -o [-ls-], ~dajálen -lna -o [-ln-], ~dajálstvo -a [-ls-] s; postavoznátnstvo -a s, ~znánc -nca m, ~znánski -a -o

postdentálen -lna -o [-ln-] fon. *zazóben*: ~i glasovi, postdentálnost -i [-ln-] ž

posteklíti -ím *glazirati, pološčiti; postekli -íte! posteklíl -íla -o, postekljen -éna -o, posteklítev

-tve ž, postekljénost -i ž *polóšče*, *glazura, posteklína -e ž

póstelja [+*postélja*] -e ž, pósteljica -e ž, pósteljen -ljna -o: ~o perilo, ~a omarica (+*nótna omarica*), ~a posóda (+*nótna posóda*); posteljnína -e ž, posteljnják -a m; postiljati -am, postiljanje -a s, postiljávec -vca m, postiljávka -e ž; postláti -stéljem, postélji -íte! postlál -ála -o, postlán -a -o

posterióren -rna -o *kasnejši*, posteriórnost -i ž

postíla -e ž *poljudna razlaga od-
lomkov iz sv. pisma*

postiljón -a m *poštni voznik*, postiljónski -a -o

postláti gl. póstelja

postlúdíj -a m *glas.*, postlúdíjski -a -o

postojánka -e ž

postopáč -a m, postopáški -a -o, postopášstvo -a s

postópati -am: ~ po mestu, ~ brez dela, + ~ s kom (čim) *lepó, grdó ravnati, delati*; + ~ proti komu (čemu) *uradno, sodno koga (kaj) uradno, sodno zasledovati, obravnavati, preiskovati*; postopáje *prisl.*: ~ bi to naredil *mimogrede*; postópek -pka m, postópanje -a s: ~ brez dela, + ~ s stroji *ravnánje*, + ~ je različno v conah *ravnánje*; delati je treba bolj s prepričanjem in z *zgleđom lastnega + ~a ravnánja, vede-
nja, dela*, postópen -pna -o, postópnost -i ž, postópica -e ž *mat.*, postópičen -čna -o; postópoma *prisl. počasi, polagoma, v pre-
sledkih*

postorítí -ím, postóri -íte! postóril -íla -o in -óriló -i, postorjen -éna -o, postorjénost -i ž, postorítev -tve ž

postotérítí -ím, postotérjen -a -o, postotérjenost -i ž

postóvka -e ž *zool.*, postóvkin -a -o: ~o gnezdo

postrahováti -újem, postrahováł -ála -o, postrahován -a -o

postránc -nca *m*, postráncék -čka *m*, postránski -a -o: ~i dohodki, postránsčina -e ž, postranljiv -íva -o, postraněti -ím: voz včasih postrani *se oběsi na stran*; po strani gledati, viseti, hoditi; póstranec -nca *m outsider šp.*

postrašiti -ím: malo ~ koga, postraši -íte! postrašil -íla -o, postrašen -a -o; *gl. tudi* strašiti

postréči -éžem *gl.* stréči, postréžen -a -o, postréženost -i ž, postréženec -nca *m*, postréženka -e ž, postréžba -e ž, postréžen -žna -o, postréžnost -i ž, postréžnik -a *m*, postréžnica -e ž, postréžniški -a -o, postréžnina -e ž, postréžljiv -íva -o, postréžljivost -i ž, postréšček -čka *m*

postreliti -ím, postréli -íte! postrelil -íla -o, postreljen -ěna -o, postrelítev -tve ž, postreljenci -cev *mn. m*, postreljénke -ěnk ž; postréljati -am, postréljan -a -o, postreljeváti -újem, postreljevánje -a *s*

postréšje -a *s*, postréšen -šna -o, postréšina -e ž

postrgáti -am *in* -žem, postrgán -a -o, postrgánje -a *s*, postrganost -i ž, postrgálo -a *s*, postrgálnik -a [-džn- *in* -ln-] *m*, postrgúlja -e ž, postržèk -žkà *m in* postržek -žka *m*

postríči -ížem *gl.* stríči, postrížen -a -o, postríženost -i ž, postríženec -nca *m*, postríženka -e ž, postríženje -a *s*; postrigováti -újem, postrigovánje -a *s*, postrížek -žka *m*

postřn -i ž *kar se seje na strnište, t. j. na njivo, kjer je bilo prej žito*; postrnjáča -e ž: repa ~

postrojíti -ójim, postrôji -íte! postrôjil -íla -o, postrôjen -a -o, postrojěnje -a *s*, postrojítev -tve ž, postrojilo -a *s*, postrojilen -lna -o [-ln-]; *postrojíti -ím (se) *postavili (se) v vrsto*

postrúžiti -ím, postrúžen -a -o, postrúženost -i ž, postrúženec -nca *m*, postrúženka -e ž, postrúženje -a *s*, postrúžnik -a *m*; postrúgati -am *in* -žem, postrúgan -a -o, postrúganje -a *s*, postrúžek -žka *m* = postržèk -žkà *m*

postřv -i *in* -í [-řv- *rví*] ž, postřvji -a -e, postřvca -e [-řvc-] ž, postřvnjak -a *m ribnik s postřvmí*

postskriptum -a *m pripis, dostavek na koncu spisa, okr. P. S.*

postulát -a *m zahteva*, postulírati -am *zahtevati, terjati*

postúmen -mna -o *posmrten, po ocelovi smrti rojen, po avtorjevi smrti izdan, posmrtnik*; postúmnost -i ž *posmrtništvo, posmrtnost*

posúkati -am *in* -čem (se), posúkan -a -o, posúkanec -nca *m močnik*, posúkanje -a *s*, posúkljaj -a *m*: ~ *préje*

posúmiti -im, posúmnjati -am

posurovéti -ím, posuroví -íte! posurovel -éla -o: ~i otroci; posurovélost -i ž; posuroviti -im, posurovíti -te! posurovíl -a -o, posurovľjen -a -o, posurovľjenec -nca *m*, posurovľjenka -e ž, posurovítév -tve ž; *povsod*: +posirov-

posušiti -ím, posúši -íte! posúšil -íla -o *in* -ušilo -i, posušěn -ěna -o, posušěneec -nca *m*, posušítev -tve ž

posúti -újem *in* -spěm, posút -a -o, posútost -i ž, posútje -a *s, gl. tudi* posipati

posvaljkáti -ám *gl.* svaljkáti, posvaljkán -a -o, posvaljkánost -i ž

posvaríti

posvaríti -ím, posvári -íte! posváril -íla -o *in* -áril -i, posvarjèn -èna -o, posvarilo -a *s*, posvárek -rka *m*, posvarílen -lna -o [-ln-], posvarjènost -i *ž*, posvarjènc -nca *m*, posvarjènka -e *ž*, posvarítelj -a *m*, posvaríteljica -e *ž*
posvěčati -am, posvěčanje -a *s*: ~ pozornost, pažnjo, misel, síle čemu (komu) *pazili na kaj, delati za kaj, misliti na kaj (koga)*; *gl. tudi* posvetiti
posvečeváti -ujem, posvečevál -ála -o, posvečevánje -a *s*, posvečeválec -lca *m*, posvečeválka -e *ž* [-lc-, -lk- *in* -áuc-, -áuk-], posvečeválen -lna -o [-ln-], *gl. tudi* posvetiti
posvéten -tna -o, posvétnost -i *ž*, posvetnják -a *m*, posvetnjáški -a -o, posvetnjáštv -a *s*, posvéteň -a *m*
posvétiti -im, posvétíl -íla -o, posvéten -a -o, posvétenje -a *s*; *gl. tudi* posvetliti -im
posvetíti -ím, posvétí -íte! posvétíl -íla -o *in* -étilo -i, posvečèn -èna -o, posvečènje -a *s*, posvečènc -nca *m*, posvečènka -e *ž*, posvetítev -tve *ž*, posvetílo -a *s*, posvetílen -lna -o [-ln-], posvetílnost -i [-ln-] *ž*, *gl. posvečeváti in* posvěčati
posvetliti -ím, posvétli -íte! posvétlíl -íla -o, posvetljèn -èna -o, posvetljènost -i *ž*, posvetljènje -a *s*, posvetlítev -tve *ž*
posvétovati -ujem (se), posvétovanje -a *s*, posvét -éta *m*, posvetoválen -lna -o [-ln-], posvetoválnost -i [-ln-] *ž*, posvetoválnica -e [-ln-] *ž*, posvetoválničen -čna -o [-ln-], posvetoválec -lca [-áuc- *in* -lc-] *m*, posvetováлка -e [-áuk- *in* -lk-] *ž*
posvinjáti -ám *gl.* svinjáti, posvinján -a -o, posvinjánost -i *ž*, posvinjánje -a *s*

posvítati -am se: posvíta se dan, posvítalo se mu je
posvojíti -ím, posvóji -íte! posvójil -íla -o *in* -ójilo -i, posvojen -èna -o, posvojílen -lna -o [-ln-], posvojítev -tve *ž*, posvojenje -a *s*, posvojenec -nca *m*, posvojenka -e *ž*, posvojenost -i *ž*, posvájati -am, posvájanje -a *s*
pošáliti -im se: ~ s kom (čim), pošálica -e *ž*
pošást -i *ž*, pošásten -tna -o, pošástnost -i *ž*, pošástnik -a *m*, pošástnica -e *ž*
poščegetáti -ám *in* -éčem *gl.* ščegetáti, poščegetán -a -o, poščegetánje -a *s*; poščegetávati -am, poščegetávanje -a *s* [*povsod: poščaget-*], *gl. tudi* požgečkáti
poščípáti -am *in* -pljem, poščípan -a -o, poščípanje -a *s*; poščípávati -am, poščípávanje -a *s*; poščípniti -nem, poščípnjen -a -o
pošepetáti -ám *in* -éčem *gl.* šepetáti, pošepetán -a -o, pošepetánje -a *s*; pošepetávati -am, pošepetávanje -a *s* [*povsod: -šep-*]
pošepníti -něm, pošepní -íte! pošepníl -íla -o, pošepnjèn -èna -o [*povsod: -šep-, +-šep- in +-šep-*]
pošestéríti -im, pošestérjen -a -o, pošestérjenje -a *s*, pošestérjenost -i *ž*
pošéškati -am *otr. igra*, pošéškan -a -o: si že ~
pošév prisl., pošéven -vna -o, pošévnost -i *ž*, pošévnica -e *ž* *črta tisk.*, pošéviti -im, pošévítev -tve *ž*, pošévljen -a -o, poševnokóten -tna -o, poševnoók -óka -o
pošíbíti -ím (se), pošíbi -íte! pošíbil -íla -o *in* -íbilo -i, pošíbljen -èna -o *in* pošíbljen -a -o, pošíbítev -tve *ž*, pošíbljenje -a *s*; pošíbéti -ím, pošíbèl -éla -o, pošíbèlost -i *ž*, pošíbènje -a *s*

pošljati -am, pošljanje -a s, pošljatelj -a m, pošljateljica -e ž, pošljateljski -a -o, pošljavec -vca m, pošljávka -e ž, pošljávski -a -o, pošljálen -lna -o [-ln-], pošljálnica -e [-ln-] ž, pošljáč -a m, pošljátev -tve ž, pošljátven -a -o [-tvan-], pošljka -e ž

pošiniti -nem, pošinjen -a -o, pošinjenost -i ž, pošinjenec -nca m, pošinjenka -e ž, pošinjenje -a s

pošiti -šijem, pošij -te! pošil -ila -o, pošit -a -o, pošitje -a s, pošitost -i ž; pošivati -am, pošivanje -a s

poškileti -ím *škilast postati*, poškilí -íte! poškilèl -èla -o, poškilèlost -i ž; poškiliti -im *križem kaj pogledati*, poškilí -te! poškilil -a -o, poškiljen -a -o, poškiljenje -a s

poškodovati -ujem *in* poškodovati -újem *gl.* škodovati, poškodovan *in* -án -a -o, poškodovanje *in* -ánje -a s, poškodovanost *in* -ánost -i ž, poškodba -e ž, poškodovanec *in* -ánec -nca m, poškodovanka *in* -ánka -e ž; poškoditi -im, poškodén -a -o, poškodén -dna -o, poškodénost -i ž, poškodoválec -lca [-áyc-] m, poškodováлка -e [-áyc-] ž, poškodoválski -a -o [-áysk-]

poškróbiti -im, poškróbljen -a -o, poškróbljenost -i ž, poškróbitev -tve ž; poškróhati -am, poškróban -a -o, poškróbanje -a s

poškropíti -ím, poškrópi -íte! poškrópil -ila -o *in* -ópilo -í, poškrópljen -èna -o, poškrópljenost -i ž, poškrópitev -tve ž, poškrópljenec -nca m, poškrópljenka -e ž, poškrópile -a s, poškrópljen -lna -o [-ln-]; poškrápljati -am, poškrápljanje -a s

pošlátati -am, pošlátan -a -o, pošlátanje -a s, pošlátanost -i ž, pošlátanec -nca m, pošlátanka -e ž; pošlatováti -újem, pošlatováł -ála -o, pošlatovánje -a s **pošólski** -a -o [-óls-]: ~a doba **póšta** -e ž, póšten -tna -o, póštar -ja m, póštarica -e ž, póštarški -a -o, póštarstvo -a s, póštnína -e ž

poštèn -èna -o, *dol.* pošteni -a -o; poštenost -i ž, poštenje -a s, poštenják -a m, poštenjákár -ja m, poštenjákovič -a m, poštenjáški -a -o

poštéti -éjem, poštét -a -o, poštéte -a s, poštétnost -i ž

poštèv -éva m *račun*: v poštev vzeti, jemati; priti v poštev *je dobro le v pravem pomenu = pri poštevnanju pride na vrsto*: za to mesto on ne pride v poštev, so drugi pred njim; to ne pride v poštev, je preneznatno; pri tej svetlobi barva ne pride +v poštev *do veljave, do učinka, barva ne učinkuje*

poštévati -am, poštévanje -a s, poštévanka -e ž *naštévanka*

pošuméti -ím *gl.* šuméti, pošumévati -am, pošumévnanje -a s, pošumljati -ám, pošumljáj -ájte! pošumljál -ála -o, pošumljánje -a s; pošumotáti -ám, pošumotáj -ájte! pošumotáł -ála -o, pošumotánje -a s

pošvedráti -ám *gl.* švedrati, pošvedrán -a -o: ~ čevelj = pošvedránec -nca m

pót póta *in* potú m *znoj*, pôtén -tna -o *in* potán *ali* potèn -tnà -tnó, *dol.* pótni -a -o; potníca -e ž *znojníca*; potílo -a s, potílen -lna -o [-ln-]

pót ž: potí (s pótí, s prave potí) pótí pót na pótí s pótíjo *in* s potjój, *dv.* potí potí potéma potí na potéh s potéma, *mn.* potí potí potém potí na potéh s potmí;

ali m: póta pótú pót na pótú s pótóm, *dv.* póta pótov pótoma póta po pótih s pótoma, *mn.* póti pótov pótóm po pótih s póti; *v mn. tudi s:* póta pótóm póta na pótih s póti; — s pótóm (pótjo) = spótoma opraviti, med pótóm (pótjo) = medpótoma opraviti; bózja pót *ni isto kar* bózja pót; gre po svoji póti naprej, hodi svoja póta (*gre svojim potem); ubrati svojo pot; odpraviti se, odriniti na pot, pot pod noge vzeti, te poti ni konec, pot zgrešiti, s prave poti kreniti, zaiti s póta (póti), komu delati póta (*silnosti, opravke*), imeti pót (póta) *opravek (opravke)*, pot na... *kaže smer:* ~ na Zidani most v Zagreb; iti komu s póti (póta) *ognili se komu*, biti komu napóti *v spo-tíko, oviro*; na pot priti, to pót *tókrat*, s tem pótóm *takoj*, +tem pótóm (pótem) = po ti poti = po tem pótú *tako, s tem*; komu kamenje na pot valiti *nagajati*, koga spraviti s póta (-i) *odstraniti, spraviti proč*; komu pot prekrizati, biti na pravi (+*dobri*) póti do namena; ostati na pol pota, z gladkim pótóm odgovoriti, iti na pol póta naproti, vso pót je govoril *med vso potjo*, iti rakovo pót *nazadovati*, srečno pót!

pót póta m sel, pótovka -e ž, pótovski -a -o

potacáti -ám gl. tacati, potacán -a -o

potáč -a m kolo, potáček -čka m

potájati -am (se): ves led se je potájal

potajeváti -újem (se), potajevánje -a s, potajevál -ála -o, potajeválec -lca [-lc-] m, potajeválka -e [-lk-] ž; potajíti -ím (se), potáji -íte! potájil -íla -o, potájèn -éna -o, potájítev -tve

ž, potájba -e ž, potájènost -i ž; potájèn -jna -o, potájnost -i ž

potákati -am, potákanje -a s, potakljáti -ám, potakljál -ála -o, potakljánje -a s; *gl. tudi potóčiti*

potakníti -táknem, potakni -íte! *in* -tákni -te! potaknil -íla -o *in* -táknil -a -o, potáknjen -a -o, potáknjenec -nca m, potáknjenka -e ž, potáknjenost -i ž, potaknitev -tve ž, *gl. tudi potíkatí [nepoud. pòvsod: -lak- in -lak-]*

***potánek -tánka -o nadroben, natančen,** *potánkost -i ž *nadrobnost, tančina, natančnost*

potániti -ím, potáni -íte! potánil -íla -o, potánjen -a -o, potánítev -tve ž [*nepoud. pòvsod -lan- in -lən-*]

potánjšati -am, potánjšan -a -o, potánjšanje -a s, potánjšanost -i ž

potápljati -am, potápljanje -a s, potapljávec -vca m, potapljáček -čka m, potapljávka -e ž, potapljávski -a -o, potapljálen -lna -o [-ln-], potapljác -a m

potapljáti -ám koga po rami *gl. tapljáti*, potaplján -a -o, potapljánje -a s

***potášelj -šlja m pepelika**

potéči -tèčem gl. tèči, potékel -tèkla -o: ~i rok, ~a doba; *gl. tudi potékati*

potégniti in potegníti -tégnem gl. tegniti, potégnjen -a -o, potég -éga m, potegón -a m, potégo -ma *prisl.*, potégljaj in potegljáj -a m, potegljiv -íva -o, potegljívost -i ž; potégati *in* potézati -am, potéganje in potézanje -a s, potégávščina -e ž; potegováti -újem, potegovánje -a s, potegoválec -lca [-úyc-] m, potegoválka -e [-úyk-] ž; *potegniti koga *ponortévati se s kom, speljati koga*; +potegniti (se) nazaj (*prošujo ipd.*) *umakniti (se, proš-*

njó ipd.); +potegniti zaključke iz česa skleniti, zaključiti na osnovi česa, posneti iz česa; potegniti s kom (s čim)

potehmäl [-mäu in -mäl], potehdób prisl. *potem, nato, odslej*

potékati -am, potékanje -a s, gl. tudi potéči; poték -éka m: ~ meje, reke, let

potém prisl. in vez. *nato, kasneje, tako*: če ne moreš danes, potém ne hodi; tožnik je utihnil, potém se je oglasil obtoženec; sosed je spregledal šele potém, ko je bilo prepozno; potém ko je bilo vse izgubljeno, je spoznal zmoto; sodil je po tem, kar je vedel; sodil je potém, ko je dobil vse podatke; potém ko je dobil vse podatke, je razsodil; če je vse to res, potém mi ni obstati

potemnėti -ím, potemni -íte! potemnél -éla -o, potemnélost -i ž, potemnénje -a s; potemnévati -am, potemnévanje -a s; potemníti -ím, potemní -íte! potemnil -íla -o, potemnjèn -éna -o, potemnjénost -i ž, potemnjénje -a s, potemnitev -tve ž, potemnjeváti -jújem, potemnjevál -ála -o, potemnjevánje -a s, potemnjeválen -lna -o [-ln-]; [povsod: -tam-]

potemtákem prisl. in vez. *torej, tedaj*: ~ sí vedel to že tudi ti; ~ ti ne ostaja drugega, kakor da se umakneš

póten -tna -o in potán -tnà -ó gl. pót -a in -ú

póten -tna -o: ~a torba, ~i list; pótnik -a m; trgovski ~, pótnica -e ž, pótniški -a -o: ~i vlak, potnína -e ž; gl. tudi potóten

poténca -e ž *vzmož mat., spolna, umska, delovna zmožnost, zmogljivost*; poténčen -čna -o mat. *vzmnožen*: ~i eksponent; poten-

círati -am *vzmnoževati*, potencíranje -a s

potenciál [-ál] -a m *zmogljivost*: vojni ~; potenciálen -lna -o [-ln-] *možnost*: ~i pogojni stavek; potenciálnost -i ž

+poteníti -ím [-tən-] gl. potaniti

potentát -a m *mogočnják, mogóč-než, velják*; poténten -tna -o *zmogljiv, sposoben, pri moči*; poténtnost -i ž *spolna, umska, telesna zmogljivost, sposobnost*; gl. tudi *potenca*

potépati -am se, potépanje -a s; potépsti -tépem (se) gl. tépsti, potepèn -éna -o; potepénc -nca m, potepénček -čka m, potepénka -e ž, potepénost -i ž, potép -épa m, potepác -a m, potepáča -e ž, potepáški -a -o, potepáštvo -a s, potepín -a m, potepínka -e ž, potepínski -a -o, potepínstvo -a s; potepúh -a m, potepúšen -šna -o, potepúška -e ž, potepúštvo -a s; potepívén -vna -o: ti otrok ti potepívni; potepívnost -i ž, potepívnik -a m, potepívница -e ž

potéptáti -ám gl. teptáti, poteptán -a -o, poteptánost -i ž, potep-távati -am, poteptávanje -a s

potérjati -am, potérjan -a -o, potérjanost -i ž, potérjanec -nca m, potérjanka -e ž; poterjaváti -am, poterjava -e ž, poterjavánje -a s, poterjeváti -újem, poterjevál -ála -o, poterjevánje -a s, poterjeválen -lna -o [-ln-]

potesáti -téseš gl. tesati, potesán -a -o, potesánost -i ž, potesánje -a s; potesávati -am, potesávánje -a s; potesováti -újem, potesovál -ála -o, potesovánje -a s

potéza -e ž, potézen -zna -o, potézica -e ž, potézati -am, potézanje -a s, potezálen -lna -o [-ln-], potezálnik -a [-ln-] m, potezálnica -e ž; gl. tudi potegniti

potéžkati

potéžkati -am, potéžkan -a -o, potéžkanje -a s; poteževáti -újem, poteževánje -a s
pothíniti -iném, pothínjen -a -o, pothínjenost -i ž: veter je pothínil (*ponehal*)
potíca -e ž: medéna, oréhova, rozínova ~; potíčar -ja m, potíčasť -a -o, potíčarica -e ž, potíčovje -a s *nadev*; potíčnik -a m, potíčnica -e ž *módel*
potíhnniti -nem, potíhnnil -a -o, potíšati -am, potíšanje -a s, potíh -a m; potihováti -újem, potihovánje -a s
potíhoma = potího *prisl. po tíhem*: ~ govoriti
potíkati -am *in* -čem (se), potíkanje -a s, potíka -e ž, potíkáč -a m, potíkáča -e ž; potíkávati -am, potíkávanje -a s, potíkávéc -vca m, potíkávka -e ž, potíkljaj -a m; potíkováti -újem, potíkovánje -a s, potíkoválen -lna -o [-ln-], *gl. tudi* potaknniti
potípáti -am *in* -pljem, potíp -a m, potípanje -a s; potípávati -am, potípávanje -a s, potípljiv -íva -o, potípljivost -i ž
potípkati -am: ves papír ~, malo na stroj ~; potípkán -a -o, potípkánje -a s, potípkánost -i ž, potípkávati -am, potípkávanje -a s
potírati -am: nesreče potírajo srca; potíránje -a s, *gl. tudi* pottréti
potírati -am: vojska je potírala tújce drugega za drugim iz dežele; potíra -e ž, potírán -a -o, potíránec -nca m, potíránka -e ž, potíránost -i ž; *gl. tudi* tírati
potískati -am, potískanje -a s, potískáč -a m, potísk -a m; potískávati -am, potískávanje -a s; potískováti -újem, potískoválen -ála -o, potískovánje -a s, potískoválec -lca [-lc-] m, poti-

skováka -e [-lk-] ž, potískoválski -a -o [-ls-]
potísniti -nem, potísnjen -a -o, potísnjenost -i ž, potísnjenec -nca m, potísnjenka -e ž, potísljaj -a m
potísočéríti -im, potísočérjen -a -o, potísočérjenje -a s, potísočérjenost -i ž
potíti -ím (se), pótí -íte! potíl -a -o, poténje -a s, potílec -lca [-lc-] m, potílka -e [-lk-] ž, potílen -lna -o [-ln-]
potlačániti -im, potlačánjen -a -o, potlačánjenost -i ž, potlačánjenje -a s
potláčiti -im *gl.* tlačiti, potláčen -a -o, potláčenec -nca m, potláčenost -i ž, potláčítev -tve ž
potlákati -am, potlákán -a -o; potlakováti -újem, potlakoválen -ála -o, potlakován -a -o
pótlej -in potlěj *prisl.*, pótlejšnji -a -e *in* potlějšnji -a -e, pótlejnji -a -e *in* potlějnji -a -e
pótník -a m, pótnica -e ž, pótniški -a -o: ~i vlak, ~a družba
potóček -čka m, potóčkov -a -o: ~a struga, potóčen -čna -o: ~i raki; potóčnat -a -o: ~i hribi, potóčeje -a s, potóčina -e ž *struga*; potóčič -a m, potóčan -ána m, potóčnik -a m, potóčnica -e ž *zool. in bot.*
potóčiti potóčím: ~ vino, vodo, mošt; veliko se potóči; potóči -íte! potóčil -íla -o: vse je ~, potóčen -a -o: ~ mošt, voda je ~a, vino je ~o; potóčenje -a s, potóčítev -tve ž, *gl. tudi* potákati
potóčiti -ím: koló, solzó; potóči -íte! potóčil -íla -o *in* -óčilo -i -e: *tudi* solze ni ~, otroci so obroče ~i; ~ je koló po bregu; potóčen -éna -o: ~ obróč, ~o koló, ~a solza; potóčenje -a s, potóčítev -tve ž, *gl. tudi* potákati

potogláv -áva -o, potoglávost -i ž, potoglávec -vca m, potoglávka -e ž, potoglávski -a -o
 pótok -óka m, potókoma *prisl.*, potókar -ja m, potókarica -e ž, potóški -a -o, *gl. tudi* potóček
 potolážití -im *gl.* tolažití, potolážen -a -o, potolázba -e ž, potolažník -a m, potolažljiv -iva -o, potolažljivost -i ž
 potólči -em *gl.* tolčí, potólčen -a -o, potólčenost -i ž, potólčenec -nca m, potólčenka -e ž; potolkálo -a s, potolkljáti -ám, potolkljál -ála -o, potolkljánje -a s [*povsod*: -ou-]
 +pótom *nepr. predl. z rod. 1. po, s (z):* +potom diháł se prenese *po dihalih se prenese*; to se doseže +potom zasebnega pouka *z zasebnim poukom*; +potom sodišča *po pravni poti, s sodiščem*; 2. *prisl. v zvezi s pridevnikom se* potom izpušča *in uporabljamo samo pridevniški prislov*: +mirnim potom *mirno, po mirni poti*; +kemičnim potom *kemično, po kemični poti, na kemični način*; +naravnim potom *naravno, po naravni poti, na naravni način*
 pótoma *prisl. spóloma, s pótjo, s pótom*: ~ v mesto se je oglasil
 potómeč -mca m, potómka -e ž, potómkinja -e ž, potómški -a -o. potómstvo -a s
 potónika -e ž (+potonka) *vrtna cvetlica*, potónikin -a -o: ~ cvet
 potóniti -tónem *gl.* toniti, potónjen -a -o, potónjenec -nca m, potónjenka -e ž, potónjenost -i ž, potónítev -tve ž, potónjenje -a s
 potopís -a m, potopísen -sna -o, potopísec -sca m, potopíska -e ž, potopísje -a s
 potópíti -ím, potópi -íte! potópil -íla -o *in* -tópilo -i, potopljen -êna -o, potopítev -tve ž, potopljéneč -nca m, potopljénka

-e ž, potopljénost -i ž, potòp -ópa m, potópen -pna -o, potópilo -a s; *gl.* potápljati
 potovárišiti -im (se), potovárišen -a -o, potovarišítev -tve ž
 potováti -újem, potováł -ála -o, potováanje -a s, potoválec -lca [*lc-*] m, pótник -a m, pótница -e ž, *gl. tudi* popotovati
 pótovka *gl.* pót
 potóžiti -im (se) *gl.* tožiti, potóžen -a -o: bodi potóženo
 potpurí -íja m *mešanica, pisanost, glas, venček*
 potrackáti -ám *gl.* trackáti, potrackán -a -o, potrackánje -a s, potrackánost -i ž
 potrátiiti -im, potráten -a -o, potráta -e ž, potráten -tna -o, potrátnost -i ž, potrátnik -a m, potrátněž -a m, potrátnica -e ž, potrátniški -a -o, potratnína -e ž *davek na potralo*, potratljiv -iva -o, potratljivost -i ž
 potrdíti *in* -íti -trdim *gl.* trditi, potrjén -a -o, potrdítev -tve ž, potrjenje -a s, potrjenost -i ž, potrjenec -nca m, potrjenka -e ž, potrdba -e ž; potrdilo -a s, potrdílen -lna -o [*ln-*], potrdílnost -i [*ln-*] ž; potrjati -am, potrjanje -a s; potrjeváti -jújem, potrjevánje -a s, potrjeválen -lna -o [*ln-*]
 potreba -e ž: po ~i, brez ~e. za ~o že imamo, ~a je *treba je*; iti na ~o; potreben -bna -o, potrebnost -i ž, potrebnež -a m, potrebnik -a m, potrebnica -e ž, potrebščina -e ž
 potrebiti -im *gl.* trebíti, potrebljen -a -o, potrebljenost -i ž, potrebljenje -a s, potrebitev -tve ž, potrebljati -am, potrebljanje -a s
 potrebováti -újem, potrebovál -ála -o, potrebovánje -a s *potreba*; potrebujem *to, česar nimam*; rábim *to, kar imam, kar uporab-*

potrebúšnica

ljam; +ne potrebuješ hoditi (pri-
ti) k vaji *ni ti treba hoditi*
potrebúšnica -e ž, potrebúšen -šna
-o, potrebúšina -e ž
potrépati -am *in* -pljem *gl.* tré-
pati: ~ z očmi; potrepáti -ám
in -épljem *gl.* trepáti; potrepán
-a -o; potrepljáti -ám *gl.* trep-
ljati, potreplján -a -o, potrepl-
ljanje -a s
potrésti -em *gl.* tresti, potrésen
-a -o, potrésenec -nca *m*, po-
trésenka -e ž, potrés -ésa *m*,
potrésen -sna -o, potrésnost -i ž;
potresómér -a *m*, ~mérski -a -o;
potrésati -am, potrésanje -a s;
potresováti -újem, potresováł
-ála -o, potresováňje -a s, po-
tresoválen -lna -o [-ln-], po-
tresáč -a *m*, potresoválec -lca
[-lc-] *m*, potresováłka -e [-lk-] ž
potréti -trém *in* -tárem *gl.* tretí,
potřt -a -o, potřtost -i ž, po-
třtje -a s, *gl.* tudi potřrati
potřgati -am, potřgan -a -o, po-
třganec -nca *m*, potřganost -i ž
potřkati -am, potřkan -a -o: ~
ples; potřkováti -újem, potřko-
vánje -a s, potřkoválec -lca
[-áyc-] *m*, potřkováłski -a -o
[-áysk-], potřkováč -a *m*, po-
třkoválen -lna -o [-ln-]; potř-
kávati -am, potřkávánje -a s;
potřkljáti -ám *gl.* trkljáti, po-
třklján -a -o, potřkljávatí -am,
potřkljávanje -a s
potrohňjati -ám, potrohňjaj -áj-
tel potrohňjal -ála -o, potroh-
ňján -a -o, potrohňjánje -a s,
potrohňjánost -i ž
potrojiti -ím, potrojí -itel potró-
jil -íla -o *in* -ójilo -ili, potrojèn
-èna -o, potrojènost -i ž, potro-
jèňje -a s, potrojítev -tve ž;
potrojeváti -újem, potrojevál
-ála -o, potrojevánje -a s, po-
trojeválec -lca [-lc-] *m*, potro-
jeválen -lna -o [-ln-], potro-
jítven -a -o [-tvæn-]

potróšiti -im *gl.* trositi, potróšen
-a -o, potróšenje -a s
potróšiti -tróšim *porabiti, zapra-
viti*: ~ prihranke; potróši -tel
potróšil -íla -o *in* -óšilo -i, po-
tróšen -a -o, potróšnja -e ž
poraba, potróšenje -a s; potro-
šarína -e ž, potrošarínski -a -o;
potróšek -ška *m*, potróšen -šna
-o, potróšnost -i ž; potrošljiv
-íva -o, potrošljivost -i ž, po-
trošljívec -vca *m*, potrošljívka
-e ž, potrošnina -e ž, potrošník
-a *m*, potrošniški -a -o: ~o po-
trdilo, potróšati -am, potróša-
nje -a s
potřpéti -ím *gl.* trpéti, potřpljè-
nje -a s; potřpen -pna -o, po-
třpnost -i ž, potřpljiv -íva -o,
potřpljivost -i ž, potřpévati -am,
potřpévánje -a s
potřpežljiv -íva -o, potřpežljivost
-i ž, potřpežljívec -vca *m*, potř-
pežljívka -e ž, potřpèžen -žna -o
potřúdití -im se *gl.* truditi se, po-
třúdítev -tve ž
potřúpati -am *in* -pljem *razbiti*,
potřúpan -a -o, potřúpanost -i ž,
potřúpiti -im, potřúpljen -a -o,
potřúpljenost -i ž
potúhñiti -nem (se), potúhñjen -a
-o, potúhñjenec -nca *m*, potúh-
ñjenka -e ž, potúhñjenost -i ž,
potúha -e ž, potuhováti -újem,
potuhováňje -a s
potújčiti -im, potújčèn -a -o, pr-
tújčenec -nca *m*, potújčènkø -e
ž, potújčènost -i ž, potújčèňje
-a s; potujčeváti -újem, potuj-
čevánje -a s, potujčeválec -lca
[-áyc-] *m*, potujčeváłka -e
[-áysk-] ž, potujčeváłski -a -o
[-áysk-], potujčeválen -lna -o
[-ln-], potujčeválnost -i [-ln-] ž
potúrčiti -im, potúrčèn -a -o, po-
túrčènost -i ž, potúrčèňje -a s,
potúrčèvac -nca *m*, potúrčènka
-e ž: poturčeváti -újem, potur-
čevánje -a s; potúrica -e ž

***potvóriti** -im *spacíti, popacíti, ponaredíti*; ***potvórjen** -a -o; ***potvórba** -e ž, ***potvára** -e ž *ponaredek*; ***potvórjenost** -i ž *ponarejenost, zlagánost*; ***potvárjati** -am *pacíti, ponarejati, lagati*; ***potvárjanje** -a s

poučeváti -újem, **poučevál** -ála -o, **poučevánje** -a s, **poučeválen** -lna -o [-ln-], **poučeválnost** -i [-ln-] ž, **poučeválec** -lca [-álc-] m, **poučeválka** -e [-álk-] ž, **poučeválski** -a -o [-álsk-]

poučíti -ím, **poučí** -íte! **poučil** -íla -o, **poučen** -éna -o, **poučenje** -a s, **poučenost** -i ž, **poučljiv** -íva -o, **poučljivost** -i ž; *gl. tudi pouk in poučevati in poduk*

poudáríti -im (**povdaríti*), **poudárjen** -a -o, **poudárjenost** -i ž, **poudár** -ára m, **poudárek** -rka m, **poudáren** -rna -o, **poudárnost** -i ž; **poudárjati** -am, **poudárjanje** -a s, **poudarjálen** -lna -o [-ln-], **poudarjeváti** -újem, **poudarjevanje** -a s, **poudarjeválen** -lna -o [-ln-]

pouk -a m, **poučen** -čna -o, **poučnosť** -i ž, *gl. tudi poučiti*

pouličén -čna -o, **pouličnosť** -i ž, **pouličník** -a m, **pouličnica** -e ž

použítí -íjem, **použít** -a -o, **použitje** -a s, **použitén** -tna -o, **použitje** -tka m; **používati** -am, **používanje** -a s, **používálen** -lna -o [-ln-], **používálec** -lca [-lc-] m, **používáčka** -e [-lk-] ž

povábíti in -íti -vábim *gl. vabiti*, **povábljen** -a -o, **povábljenec** -nca m, **povábljenka** -e ž, **povábljenost** -i ž, **povábílo** -a s, **povábílen** -lna -o [-ln-], **povábljiv** -íva -o, **povábljivost** -i ž, **povabnína** -e ž

povalítí -ím, **povalíl** -íla -o, **povaljén** -éna -o, **povaljénc** -nca m, **povaljénka** -e ž, **povalítev** -tve ž, **povaljek** -ljka m; **povaljati** -am, **povaljan** -a -o, po-

váljanec -nca m, **povaljanka** -e ž, **povaljanica** -e ž

poválnik -a [-áuc-] m + *štrudelj*, **poválnica** -e [-áuc-] ž *potica*

povarítí -ím, **povári** -íte! **pováril** -íla -o, **povarjén** -éna -o, **povarítev** -tve ž

povárovaťi -ujem *gl. varovati*, **povárovanje** -a s, **pováruh** -a m

povasováti -újem *gl. vasovati*, **povasovánje** -a s, **povasoválec** -lca [-áuc-] m, **povasoválen** -lna -o [-ln-]

povécáti -am, **povécán** -a -o, **povécánje** -a s, **povécánost** -i ž, **povécáva** -e ž, **povécálnik** -a [-ln-] m, **povécálen** -lna -o [-ln-]; ~a *leča*; **povécéváti** -újem, **povécévánje** -a s, **povécéválec** -lca [-áuc-] m, **povécéválski** -a -o [-áucsk-], **povécéválen** -lna -o [-ln-]; ~o *steklo*;

povéčljiv -íva -o; **povécávati** -am, **povécávánje** -a s

povécérjati -am, **povécérjan** -a -o, **povécérek** -rka m

povečíní *prisl. večínoma, večidel*:

~ *smo tovarniški delavci*; *toda*:

po večíni je nastopila manjšina

povédáti -vém, **povéj** -te! *in* **povédi** -te! **povédal** -a -o, **povédan** -a -o, **povéd** -i ž, **povédanje** -a s; **povédek** -dka m, **povédkov** -a -o; ~o *določilo*; **povéden** -dna -o, **povédčnost** -i ž, **povédkoven** -vna -o, **povédka** -e ž

povelíčati -am, **povelíčan** -a -o, **povelíčanje** -a s, **povelíčanost** -i ž, **povelíčanec** -nca m, **povelíčanka** -e ž; **povelíčováti** -újem, **povelíčovál** -ála -o, **povelíčovánje** -a s, **povelíčoválen** -lna -o [-ln-], **povelíčoválec** -lca [-lc-] m, **povelíčoválka** -e [-lk-] ž

povelíkonóčen -čna -o: *tretja* ~a *nedelja*

povêlje -a s, **povêljnik** -a m, **povêljnica** -e ž, **povêljniški** -a -o,

pověrek

povêljništvo -a s, povêljstvo -a s; poveljeváti -jújem, poveljevál -ála -o, poveljevánje -a s, poveljeválen -lna -o [-ln-]

pověrek *řka m skleětek, porájetelj, krepélo*

povêriti -im koga (kaj) komu zaupati, koga pooblastiti, kaj potrditi, izpřitati: člani so ga povêrili, da jih zastopa; člani so mu povêrili zastopstvo; povêrjen -a -o; povêrjenik -a m, povêrjenica -e ž, povêrjeniški -a -o, povêrjenništvo -a s, povêrjenje -a s (+povêrenje -a s), povêritev -tve ž, povêrilo -a s, povêrilen -lna -o [-ln-], povêrlnica -e [-ln-] ž, povêrlnost -i [-ln-] ž; +povêrljiv -a -o *zapun, tajen*: +strogo ~o; povêrljiv -iva -o *zanesljiv*, povêrljivost -i ž *zanesljivost*; povêrjati -am, povêrjanje -a s

poveselíti -ím (se), povesêli -íte se! povesêlil -íla -o, poveseljên -êna -o, poveselítev -tve ž, poveseljênje -a s, poveseljévati -újem, poveseljévál -ála -o, poveseljévánje -a s

povésiti -im, povêšen -a -o, povêšenje -a s, povêšenost -i ž, povêšenec -nca m, povêšenka -e ž; povêšati -am, povêšanje -a s

poveslátí -ám *gl. veslati*, poveslán -a -o

povéslo -a s *zvit šop slame za povezovanje snopov, oteпов ipd.*; povéselce -a [-səlc-] s, povéselček -čka [-səl-] m, povéselski -a -o [-səl-], *gl. tudi povreslo*

povésmo -a s: ~ *prediva, detelje*; povéseemce -a [-səm-] s

povést -i ž, povéstica -e ž, povéstien -tna -o; *povéstnica -e ž *zgodovina*, *povéstničar -ja m *zgodovinar*

povêsti -vêdem *gl. vêsti*, povedên -êna -o, povédba -e ž, povedênje -a s

povêsti -vêzem *gl. vêsti*, povêzen -a -o, povêzenje -a s, povêzenost -i ž

povêtrje -a s, povêtrn -a -o

povéza -e ž, povézen -zna -o, povézek -zka m, povéznost -i ž, povézница -e ž, povézka -e ž

povézati -vêzem *gl. vezati*, povézan -a -o, povézanost -i ž, povézanec -nca m, povézanka -e ž, povezáva -e ž; povezováti -újem, povezovál -ála -o, povezovánje -a s, povezoválen -lna -o [-ln-], povezoválnost -i [-ln-] ž, povezoválec -lea [-dyc-] m, povezováčka -e [-dyc-] ž, povezoválski -a -o [-dycsk-], povezoválnica -e [-ln-] ž, povezovlo -a s, povezovlnik -a [-ln-] m, povezovlnica -e [-ln-] ž

povézniiti -nem, povéznijen -a -o, povéznijenje -a s, povézniček -a m

povéziti -im, povéžen -a -o, povéženost -i ž, povéženje -a s, povéžen -zna -o, povézčnost -i ž

povíhati -am *in -šem gl. vihati*, povíhan -a -o, povíhanost -i ž, povíhanec -nca m; povíhováti -újem, povíhovánje -a s

povíjati -víjam, povíjaj -te! povíjal -a -o *in -ála -o*, povíjanje *in -ánje -a s*, povíjác -a m, povíjáča -e ž, povíjalo -a s, povíjálka -e [-dyc-] ž, povíjálen -lna -o [-ln-], *gl. tudi povítí*

povír -a m *lóček*, povírje -a s *kisla krma, kisle trave, trstje*

povíšati -am, povíšan -a -o, povíšanje -a s, povíšanec -nca m, povíšanka -e ž, povíšanost -i ž; povíšek -ška m, povíšen -šna -o, povíšnost -i ž; povíšévati -újem, povíšévál -ála -o, povíšévánje -a s, povíšéválen -lna -o [-ln-], povíšéválec -lca [-dyc-] m

povítí -vijem, povít -a -o, povítost -i ž, povítje -a s, povítek

-tka *m*, povitnják -a *m*, *gl. tudi* povijati

povláčiti -im: ~ drva iz gozda, *pobranati*; povláčen -a -o: drva so ~a; povléči -em *gl. vleči*, povlěčen -a -o

povlák -a *m*, povláka -e *ž*, povléka -e *ž*; póvlak -a *m in* póvlaka -e *ž* *tir za vláke*

povód povóda *m prilika, priložnost*: dali so ~ za napad; to je bil ~ za pretep; +povod *v pomenu vzrok, razlog*: brez ~a so nas začeli na cesto metati; žalost ima raznovrstne ~e; čudakinje so brez pravega ~a odklanjale njegovo snubitev; razložil je ~ svojega prihoda; +povodom *prisl. časa kot nepr. predl. z rod. ob priliki, ob*: ~ razstave, ~ V. kongresa KPJ, ~ novih napadov, ~ tvojega pisma

povódec -dca *m vajeti*, povóden -dna -o: ~í jermen

povóden -dna -o: ~í mož, povódenj -dnji *ž*, pred povódnijo, povódje -a *s*

povodítí -ím *prekaditi, opraziti*, povódi -íte! povódil -íla -o, povójen -a -o: ~o meso, ~a kava, ~a moka *prežgana*; povójenost -i *ž*

povòj -òja *m*, v povóju *in* povóju, povójič -a *m*, povójec -jca *m*, povójek -jka *m*, povójen -jna -o, povójnost -i *ž*, povójnica -e *ž*

povójen -jna -o: ~a dóba, ~e razmere

povóljen -ljna -o, povóljnost -i *ž* *povórka -e *ž* *sprevod, obhod, vrsta*

povoščítí -ím, povóšči -íte! povóščil -íla -o, povóščen -ěna -o, povóšćenje -a *s*, povóšćenost -i *ž*, povóščítev -tve *ž*, povóščílo -a *s*, povóščílen -lna -o [*ln-*]

povozítí -vózim *gl. voziti*, povóžen -a -o, povóženost -i *ž*, povóz -óza *m*, povóženec -nca *m*, povóženka -e *ž*; povázati -am, povázanje -a *s*

povprašati *gl. poprašati*

povprék *gl. poprek*

povračáti -am, povračánje -a *s*, povračáj -a *m*, povračálen -lna -o [*ln-*], povračálnost -i [*ln-*] *ž*, povračéváti -újem, povračévánje -a *s*, povračéválec -lca [*áy-*] *m*, povračéválka -e [*áy-*] *ž*, povračéválen -lna -o [*ln-*] *ž*, povračéválnost -i [*ln-*] *ž*, povračéválnica -e [*ln-*] *ž*, povračílo -a *s*, povračílen -lna -o [*ln-*], povračílnost -i [*ln-*] *ž*, povračník -a *m*, povračníca -e *ž*, povračljív -íva -o, povračljívnost -i *ž*

povrátek -tka *m*, povrát -áta *m*, povráten -tna -o, povrátlost -i *ž*, povrátник -a *m*: rakov, kozorógov ~, povrátníški -a -o, povrátница -e *ž*: poštna ~

póvraz -a *m locen pri košari*

povréči -vržem *gl. vreči*, povržen -a -o, povrženec -nca *m*, povrženka -e *ž*, povrženost -i *ž*, povržek -žka *m*, povríg -vríga *m*, povrgljív -íva -o, povrgljívnost -i *ž*

povréslo -a *s povéslo*, povréselce -a [*salc-*] *s*, povréselski -a -o [*sals-*], *gl. tudi* poveslo

povréti -vrém *gl. vreti*, povrét -a -o, povrétje -a *s*, povrétost -i *ž in* povrélost -i *ž*; povrévati -am, povrévanje -a *s*

povrh *in* povrhu *prisl. nač. 1. zraven, za nameček*: (za) ~ dati navreči, ~ je še to povedal; 2. *površno*: to je zelo ~ narejeno, sem samo ~ pogledal; *toda* po vrhu *v krajevnem pomenu*: po vrhu strehe je hodil; *zmočilo* je le po vrhu, *znotraj* je suho; po vrhu Stola je sneg

povrhnji

povrhnji -a -e: ~e oblačilo, ~a suknja, ~a plača; povrhnja -e ž *smetana*, povrhnjica -e ž *povrhnja koža*

povrhoma *prisl. povrh, povrhu, površno*: ~ narediti, ~ prebrati, ~ poznati

povrniti in -vrniti -vrnem, povrniti -ila -o, povrnjen -a -o, povrnitev -tve ž, povrnjenec -nca m, povrnjenost -i ž

površten -tna -o, površtnost -i ž, povrstiti -ím, povrsti -íte! povrstil -ila -o, površčen -ěna -o. površčenost -i ž, povrstitev -tve ž

površěn -šna -o, površnost -i ž, površek -ška m, površnež -a m, površnica -e ž, površnik -a m, površje -a s, površina -e ž, površinski -a -o

površěti -ím *gl. vršěti*, površěnje -a s

povrtati -am, povrtan -a -o, povrtanost -i ž, povrtanje -a s; povrtovati -újem, povrtovanje -a s, povrtováln -lna -o [-ln-]; povrtávati -am, povrtávanje -a s

povrten -tna -o, povrtńna -e ž

povšě in povšēm *prisl. popolnoma, čisto*

povsód *prisl.*: ~ je doma, od ~ prihajajo; povsódnji -dnja -e

povšěči, **povšěč** *prisl. všěč, po volji, pogodu*

povzdigniti -nem, povzdignjen -a -o, povzdíg -a m, povzdígá -e ž, povzdignitev -tve ž, povzdignjenec -nca m, povzdignjenka -e ž, povzdignjenost -i ž; povzdigováti -újem, povzdigovál -ála -o, povzdigovánje -a s, povzdigováln -lna -o [-ln-], povzdigoválec -lca [-áuc-] m, povzdigoválski -a -o [-áusk-]

povzěti -vzámem *gl. vzeti*, povzět -a -o, povzětje -a s, povzětek -tka m, povzěmek -mka m, povzětnica -e ž, povzětnik -a m,

povzětnína -e ž; povzěmati -am, povzěmanje -a s, povzěmáln -lna -o [-ln-], povzěma -e ž, povzěm -ěma m

povzoríti -ím, povzóri -íte! povzóri -ila -o, povzorjen -ěna -o, povzorítev -tve ž, povzorjěnec -nca m, povzorjěnost -i ž; povzárjati -am, povzárjanje -a s

povzpěti -pněm *se gl. vzpeti*, povzpět -a -o, povzpětosť -i ž, povzpětje -a s; povzpěnjati -am se, povzpěnanje -a s

povzročíti -ím, povzročí -íte! povzročil -ila -o, povzročěn -ěna -o, povzročítev -tve ž, povzročěnost -i ž; povzročítelj -a m, povzročíteljica -e ž, povzročíteljski -a -o, povzročílen -lna -o [-ln-], povzročílo -a s; povzročáti -am, povzročánje -a s, povzročeváti -újem, povzročevál -ála -o, povzročevánje -a s, povzročeváln -lna -o [-ln-]

póza -e ž *drža, stoja, veděnje, narejen obraz, pozěr -ja m kdor se rad postavlja v pozó, pozěrski -a -o, pozěrstvo -a s; pozírati -am bití za model slikarju, kiparju; pozíranje -a s; pozítúra -e ž drža telesa, odrsko narejeno veděnje*

pozabávati -am (se)

pozabávljati -am, pozabávljanje -a s, pozabávljáski -a -o

pozábíti -ím kaj, česa, na koga (kaj); pozábi -te! in -íte! pozábil -a -o in -slna -o, pozábljen -a -o, pozábívši = pozábívši = pozábíči *prisl.*; pozába -e ž, pozábljenje in -ěnje -a s, pozábljenost -i ž, pozábljenec -nca m, pozábljenka -e ž, pozábljěček -čka m; pozábljati -am, pozábljanje -a s, pozábljiv -íva -o, pozábljívec -vca m, pozábljívka -e ž, pozábljívost -i ž, pozábljívěček -čka m, pozábljívski -a -o

pozádje -a s, pozádnji -a -e
pozajéti -zajámem *in* -zájmem *gl.* zajéti, pozajétje -a s; pozajémati -am *in* -ljem, pozajémanje -a s, pozajemálen -lna -o [-ln-], pozajemálec -lca [-lc-] *m*
pozakleníti -klénem *gl.* zakleníti; pozaklépati -am, pozaklépanje -a s
pozakóniti -im, pozakónjen -a -o, pozakonítev -ive ž, pozakónjenost -i ž, pozakónjenec -nca *m*, pozakónjenka -e ž, pozakonítven -a -o [-tvən-]
pozapráviti -im, pozaprávljen -a -o, pozaprávljenost -i ž, pozaprávljenec -nca *m*, pozaprávljiv -íva -o, pozaprávljivec -vca *m*, pozaprávljívka -e ž, pozaprávljivost -i ž; pozaprávljati -am, pozaprávljanje *in* -ánje -a s
pozapréti -èm *gl.* zapreti, pozaprtje -a s, pozaprtost -i ž; pozapírati -am, pozapíranje -a s, pozapírálen -lna -o [-ln-]
pozaspáti -ím: počasi so vsi pozaspáli
pozávna -e ž *glasbeni instrument*
pozdráviti -im, pozdrávljen -a -o, pozdráv -áva *m*, pozdráven -vna -o, pozdravílo -a s, pozdravljénje -a s, pozdravítev -tve ž, pozdravítven -a -o [-tvən-]; pozdrávljati -am, pozdrávljanje *in* -ánje -a s, pozdravljávec -vca *m*, pozdravljávka -e ž, pozdravljáč -a *m*
pozébsti -em, pozébel -bla -o: ~o cvetje, pozéblast -i ž, pozében -a -o, pozéba -e ž, pozéblina -e ž; pozebováti -újem, pozebovánje -a s, pozebljiv -íva -o, pozebljivost -i ž, pozében -bna -o, pozébnost -i ž
Pozéjdon -a *m os. i. grš. mit.*, Pozéjdonov -a -o, pozéjdonski -a -o
pozelenéti -ím *gl.* zelenéti, pozelení -íte! pozelenèl -éla -o: ~i travniki, ~a žita; pozelenélost

-i ž; pozeleníti -ím, pozelení -íte! pozelení -íla -o, pozelenjèn -éna -o, pozelenítev -tve ž, pozelenílo -a s
pozémeljski -a -o, pozémeljčan -a *m* [-mélj-]
pôzen -zna -o, dol. pôzni -a -o, *prisl.* pôzno, poznéje; pozníca -e ž *pozná hruška*, pozník -a *m*, pozníč -íča *m*, poznják -a *m imena za pozne sadove, mladice ipd.*; poznopoléten -tna -o, poznójesénski -a -o, poznogótski -a -o, poznoklásičen -čna -o
pozíbatí -am *in* -bljem *gl.* zíbatí, pozíban -a -o, pozíbanost -i ž, pozíbanec -nca *m*; pozíbávati -am, pozíbávanje -a s
pozícija -e ž *položaj, stališče, postarka*; pozícijski -a -o: ~i boji
pozídati -am *gl.* zídati, pozídan -a -o, pozídanost -i ž, pozídáva -e ž, pozídávati -am, pozídávanje -a s; pozídiváti -újem, pozídiválen -lna -o [-ln-], pozídivánje -a s
pozími *prisl.*: pozími se smučamo, po zímí pa ne; pozímski -a -o, pozímen -mna -o
pozítiven -vna -o: ~i pól, ~a bilánca; pozitívnost -i ž; pozitív [-íu] -a *m slovn., fot., trg.*, pozitíva -iv *mn. s knjigovod.*; pozitívizem -zma *m fil.*, pozitívíst -a *m*, pozitívístka -e ž, pozitívístičen -čna -o
pozív -a *m povabilo, klic, vpoklic*; pozívén -vna -o, pozívínca -e ž; pozívati -am *in* -vljem (+pozívljam), pozívanje -a s
pozlatíti -ím, pozlátí -íte! pozlátíl -íla -o *in* -átílo -i, pozlačén -éna -o, pozlatítev -tve ž, pozlačénje -a s, pozlačénost -i ž, pozlatílo -a s, pozlatílen -lna -o [-ln-], pozlatílec -lca [-lc-] *m*, pozlatár -ja *m*, pozlatárski -a -o, pozlatárstvo -a s

póžlu

póžlu prisl.: iti ~ v nič, v škodo
 poznamenováti -újem, poznameno-
 vánje -a s; poznámovati -ujem,
 poznámovanje -a s

poznáti -znám *gl.* znati, poznánje
 -a s, poznánstvo -a s, poznánek
 -nca m, poznánka -e ž, pozná-
 ten -tna -o, poznátnost -i ž, po-
 znáva -e ž, poznáven -vna -o,
 poznávnost -i ž; poznávati -am,
 poznávánje -a s, poznávateľ -a
 m, poznávateľjica -e ž, pozna-
 vateľjski -a -o, poznávateľ -lca
 [-áyc-] m, poznávateľka -e [-áyk-]
 ž, poznávateľski -a -o [-áys-]

pozobáti -zóbljem *in* pozóbati
 -am *gl.* zobati, pozobán -a -o
in pozóban -a -o, pozóbanost *in*
 pozobánost -i ž

pozóbnica -e ž *med.*

pozór -óra m, v pozóru stati, po-
 zóren -rna -o, pozórnost -i ž;
 *pozórnica -e ž *oder, ospredje*,
 pozórník -a m; pozórišče -a s,
 pozóriščen -ščna -o

pozoréti -ím *gl.* zoréti, pozóri -íte!
 pozórel *in* pozórel -éla -o: oves
 je ~, pšenica je ~a, ~i lan;
 pozórelóst -i ž

pozoríti pozórim: žito se pozóri;
 pozóri -íte! pozóril -íla -o:
 oves se je hitro ~, pšenica se
 je zelo ~a; pozórnjen -a -o: žita
 so ~a; pozórnjenost -i ž; pozó-
 ríti -ím: sonce žito pozóri; po-
 zóri -íte! pozóril -íla -o *in* -óri-
 lo: sv. Jakob ga je ~, sonce
 ga je ~o, vročina ga je ~a;
 pozórnjen -éna -o: rž je že kar
 ~a; pozórnjenost -i ž; pozóritev
 -tve ž

pozvátí pozóvem *gl.* zvati *pokli-
 cati, povabiti*; pozván -a -o, po-
 zvánec -nca m, pozvánost -i ž,
gl. tudi pozív

pozvédeti -zvém, pozvédi -te! po-
 zvédel -dela -delo (+pozvédla
 -dlo), pozvéden -a -o, pozvéd-
 ba -e ž, pozvéden -dna -o; po-

zvedováti -újem, pozvedovánje
 -a s, pozvedoválen -lna -o [-ln-],
 pozvedoválec -lca [-áyc-] m, po-
 zvedováčka -e [-áyk-] ž, po-
 zvedoválski -a -o [-áisk-]

pozvóniti -ím, pozvóni -íte! po-
 zvónil -íla -o *in* -ónilo -i; po-
 zvánjati -am, pozvánjanje -a s;
 pozvončkáti -ám, pozvončkáj
 -ájte! pozvončkál -ála -o, po-
 zvončkáljati -ám, pozvončkáljal
 -ála -o

požágati -am, požágan -a -o

požár -a m, požáren -rna -o: ~a
 bramba, požárni -ega m *služba
 pri vojakih*, požárnik -a m, po-
 žárnica -e ž *bot.*, požárovec -vca
 m *vesje bot.*, požárišče -a s

poželéti -ím *gl.* želéti, poželen
 -éna -o, poželenje -a s (+po-
 željen -éna -o, *poželjenje);
 poželjiv -íva -o, poželjivost -i ž,
 poželjivec -vca m, poželjívka -e
 ž, poželjen -ljna -o, poželjnost
 -i ž, poželjník -a m

poženíti -žénim *gl.* ženiti, požé-
 njen -a -o, požénjenost -i ž

požerúh -a m, požerúhinja -e ž,
 požerúški -a -o, požerún -a m,
 požerúnski -a -o

požéti -žánjem *gl.* žéti, požét -a
 -o, požétje -a s, požínjati -am,
 požínjanje -a s, požínjka -e ž
obed po žetvi

požgáti požgém *gl.* žgati, požgán
 -a -o, požíg -a m, požgánost
 -i ž, požgánek -nca m, požgán-
 ka -e ž, požgánje -a s, požgá-
 nica -e ž, požganína -e ž; po-
 žígati -am, požíganje -a s po-
 žígálec -lca [-áyc-] m, požígál-
 ka -e [-áyk-] ž, požígálski -a -o
 [-áys-], požígálen -lna -o [-ln-]:
 ~a strast

požgečkáti -ám *gl.* žgečkati, po-
 žgečkán -a -o [povsod -žgáč-],
gl. tudi poščegetati

požírati -am, požíranje -a s, po-
 žírálnik -a [-áyn-] m, požírál-

niški -a -o [-áyn-], požiralec -lca [-áyc-] m, požirálka -e [-áyk-] ž, požirálski -a -o [-áys-], požirálen -lna -o [-ln-]; požirek -rka m: ~ vodé, požirček -čka m

poživéti -ím *gl.* živeti: malo bi še rad poživel; poživéla družba, poživélost -i ž; poživíti -ím: to me poživi, *gl.* živiti; poživljèn -éna -o *in* poživljen -a -o, poživljénost -i ž *in* poživljenost -i ž, poživljenje -a s, poživítev -tve ž, poživilo -a s, poživilén -lna -o [-ln-], poživék -vka m; poživljati -am, poživljanje -a s, poživljávec -vca m, poživljávka -e ž, poživljávski -a -o

poživíniti -im, poživínjen -a -o, poživínjenje -a s, poživínjenost -i ž, poživínjenec -nca m

požoltéti -ím, požólti -íte! požóltèl -éla, -o, požóltélost -i ž, požóltènje -a s; požóltíti -ím, požóltèn -éna -o, požóltítev -tve ž; požóltévati -am, požóltévánje -a s [*povsod -žout-*]

požréšen -šna -o, požréšnost -i ž, požréšnež -a m, požréšnica -e ž, požréšnik -a m

požréti -žrèm *gl.* žreti, požrt -a -o, požrtíja -e ž, požrtost -í ž, požrten -tna -o, požrtnost -i ž, požrtnež -a m, požrtnik -a m, požrtnica -e ž

požrtvoválen -lna -o [-ln-], požrtvóvalnost -i [-ln-] ž

požvéčiti -žvéčím, požvéči -íte! požvéčil -ila -o, požvéčen -a -o, požvéčenec -nca m, požvéčenost -i ž; požvéček -čka m; požvekováti -újem, požvekovál -ála -o, požvekovánje -a s

požvížgati -am, požvížg -a m; požvížgávati -am, požvížgávanje -a s; požvížgováti -újem, požvížgovánje -a s; požvížgoválec -lca [-yc-] m

prá- *predpona, pomeni davno preteklost, prvótnost; ohrani svoj poudarek:* prábábica -e ž, prábítje -a s, práčlòvek -éka m, prádáven -vna -o, prádavnína -e ž, prádèd -déda m, prádòba, -e ž, prádòben -bna -o, prádomovína -e ž, práfáktor -ja m, práfáktorski -a -o, prágermánski -a -o, prágòzd -gòzda m, prágòzden -dna -o, prájèzik -íka m, prákultúra -e ž, prálík -a m, prámáti -ere ž, pránagòn -óna m, pránečák -a m, práoblíka -e ž, práoče -éta m, prápodítev -tve ž, prápodòba -e ž, prárodítelji -ev m *mn.*, prásíla -e ž, práslóvánski -a -o, práslóvánsčína -e ž, prásnóv -óvi ž, prásoródstvo -a s, prástàr -ára -o, prástárši -ev m *mn.*, prástríc -a m, prásvét -etá m, práštevilo -a s, prátvár -arí ž, prátvòrba -e ž, prátvorívó -a s [*protoplazma*, práúm -a m, právék -a m, právír -a m, právzòr -òra m, právnúk -a m, právnúkinja -e ž, právzròk -óka m, prázgodovína -e ž, prázgodovínski -a -o, práživál [-áyc-] -i ž; *včasih prá-* *ponavljamo in s tem stopnjujemo pomen preteklosti* prápra-: práprábábica -e ž, práprádèd -éda m, práprástárši -ev m *mn.*, práprávnúk -a m *ipd.*

práča -e ž, práčar -ja m *kdor s práčo strelja*, práčnik -a m *kamen za práčo, tudi fráč-*
prág prága m, *mn.* prági -ov *in* prágóvi -óv: železniški ~óvi, Dnjéprski ~óvi; prážen -žna -o, prážek -žka m, prážec -žca m
Prága -e ž *kr. i.*, práški -a -o, Prazàn -ána m, Prazánka -e ž
pragmátika -e ž *opravilnik, službeni red; pragmátičen -čna -o stvarén, strokoven, posloven, vzročno povezan: ~o pisana zgodovina; pragmátična sánkcija*

práh

- zgodovinska listina Karla VI. (1713); pragmatizem -zma m fil. smer, pragmatist -a m, pragmatističen -čna -o**
- práh -a in -ú m, práhast -a -o prahu podoben, gl. tudi prášek in prašiti**
- +práha -e ž trznina, trzna njiva, ledina, trznica, prélog: pustiti ~o pustiti v prelógu, na ~o orati, ~o delati v prélog dati; +prašen -šna -o: ~a njiva trzna njiva, trznica, +práhati -am v prélog orati**
- prákol [-oy] -a m obrabljena palica, prákolje -a s**
- práksa -e ž izvrševanje (česa), poklic, vaja, spretnost, navada: izvrševati ~o poklic, biti v ~i v poklicnem delu, imeti ~o vajo, spretnost, stopiti v ~o v službo, ~a bo pokazala delo, izvrševanje; ~a in teorija sta dvoje delo in nauk; praktičen -čna -o: ~ človek izkušen, spreten, uporaben, ročen; ~i zdravniki izvršujejo poklicno delo, ~i vernik živi po veri, ~o mesto prirodno, prikladno za koga; daj mu kaj ~ega uporabnega; praktičnost -i ž; praktik -a m praktičen človek; praktika -e ž način izvrševanja, zvižaja; prakticirati -am izvrševati, vaditi se; praktikant -a m začetnik, vajenec; praktičizem -zma m samo na prakso, trenuten uspeh preratunano dejanje, nenačelnost; praktističen -čna -o**
- Praksíteles -tela m grški kipar, Praksitelov -a -o**
- prálec -lca [-dyc- in -lc-] m tolkač prálen -lna -o [-ln-]: ~i prašek, prálnica -e [-ln-] ž**
- prálica -e ž, práličén -čna -o**
- prámen -éna m: vrv v tri ~e, kita na tri ~e; práménc -nca m, práménček -čka m, práménast -a -o**
- prápor -a m, práporec -rca m, práporček -čka m, praporščák -a m, práporen -rna -o, práporški -a -o**
- práprot -i ž, práprotov -a -o in práproten -tna -o: ~o seme, práprotje -a s, práprotišče -a s**
- prásec -sca m, prášček -a -o, prásíca -e ž, práse -éta s, prásetina -e ž; gl. tudi prášič**
- práskati -am, práskaj -te! práskal -a -o in -ála -o, práskanje in -ánje -a s; prásk -a m, práska -e ž, práskav -a -o, práskavec -vca m, práskáč -a m**
- práskèt -éta m, prásketatí -ám in -éčem, prásketaj -ájte! prásketal -ála -o, prásketanje -a s**
- prásnití -nem: ~ v smeh, ~ po čem (z žveplenko po škatlíci)**
- prášati in -áti prášam gl. vprašati**
- prášátí -ím: drevje ob vetru prášči, stol práščí škriplje, otrók ~í se dere; prášči -íte! práščal -ála -o, práščanje -a s**
- práščiti -ím: sokol práščí med kure; prášči -te! práščil -a -o**
- prášek -ška m droben práh, med. práhasto zdravilo: zobni ~; prášén ali -šan -šná -ó in prášen -šna -o: ~a cesta, obleka, ~i čevlji; dol. obl. prášni -a -o: ~a zrna; prim. bólj ~; prisl. prášno in prášno; prášnost -i ž, prášna -e ž, prášnat -a -o**
- prášič -íča m, prášičev -a -o, prášiček -čka m, prášičkov -a -o, prášičji -a -e, prášičevina -e ž, prášičevje -a s; prášičeréja -e ž, prášičeréjec -jca m, prášičeréjski -a -o; prášič pitanec prášiča pitanca (+prášič-pitanec), +prešprášiti -ím (se), práši -íte! prášil -a -o, (za)prášén -éna -o, prášénje -a s, prášitev -tve ž**
- prášnik -a m bot., prášnikov -a -o, prášniški -a -o, prášnica -e ž**
- prátež -a m, prátežen -žna -o: ~i voz, prátežnina -e ž**

práti pèrem, pèri -íte! prál -a -o, (o)prán -a -o, pránje -a s, *gl. tudi* prálen -lna -o

práti pórjem, pórji -íte! prál -a -o; páрати -am, páranje -a s

prátika -e ž, prátikar -ja m, prátikarica -e ž, prátikarski -a -o, prátikarstvo -a s

práv *prisl. izraža 1. pravilnost*: ~ delati, govoriti, izračunati; tako je ~, nič ne dela ~, nič se ne obrača ~; na ~ obrniti kaj (obleko, besedo); meni je ~ *po volji*, ~ mu je *po volji*, *prav se mu godi*; obleka mi je ~, to mi ~ pride, ravno ~ si prišel *o pravem času*; nekaj mi ni ~ (v želodcu *ipd.*); imeti ~ (+pravo), vsak ima svoj ~; ~ dati komu *pritrđiti mu*; práv, le pojdi! práv práv, samo da vem; žé práv, še rad boš prósil; žé práv, nič se ne pláši! 2. *poudarek (čisto, posebno, zelo, ravno ipd.)*: ~ gotóvo, ~ zarés, ~ rad, ~ priden, ~ dober, ~ tak; ~ nič ne dela, nič ~ ne dela; ~ nič se ne boji, nič ~ se ne boji; ~ nič se ne obrača, nič ~ se ne obrača; ~ tí si bil, ~ to knjigo iščem, ~ nocój je bil tu, ~ o veliki noči je bilo, ~ pred menoj sedi, ~ pod oknom je ustrelil; 5. *v sestavi*: prázprav, právkar, čepráv, akopráv

právcát -a -o: právi právcati le-nuh, (prava) právcata revolu-cija

právdá -e ž, právdén -dna -o: ~i doktor, právdník -a m: državni ~; právdnica -e ž, právdníček -čka m, právdniški -a -o, právdništvo -a s: državno ~; právdati -am se, právdanje -a s, právdár -ja m právdarski -a -o, právdarstvo -a s, pravdaríja -e ž, právdác -a m

právdanski -a -o *pravi, navaden, resničen*: ti nisi ~i človek (Lev-stik)

pravdo- *v sestavi*: pravdorèk -réka m, pravdoslóvec -vca m, ~slóv-je -a s, ~slóven -vna -o; pravdoznánstvo -a s, ~znáncé -nca m, ~znánski -a -o

*právec -vca m *smér, načelo, pravi-lo*

právi -a -o: ~i mož na ~em kraju, blagó na ~i kráj na práv, imeti glavo na ~em koncu, o ~em času = pravi čas, ~i kot, ~a pot, ~a roka *desna*, nima ~ega zaupanja, nič ~ega veselja ni, nič ~ega ne bo iz tega, ta ni ~i (~a), ~o zadeti, ti si mi ~i! (*iron.*), ~a škóda! *nobena*, ~a reč! *kaj za to, nič ne dé; nedol. oblike, prim. in pres. nima*

pravica -e ž: po ~i govoriti, povedati *resnico*, to ni po ~i *pravično, resnično*; da povem po ~i *kakor mislim*; imeti ~o do česa, na kaj; imeti kaj na ~i; dati komu ~o do česa; ~o zahtevati, iskati, poiskati si, storiti komu, izkazati komu; komu v ~o hoditi, segati; priti do ~e, ~a se je izkazala; ~i v róke priti *oblasti*, roka ~e; právic veliko — pravice malo *ugodnosti, posebnih dovoljenj in moči*; imam pravico govoriti *ali* da govorim, nimaš pravice govoriti *ali* da govoriš

pravicoljúben -bna -o, pravicoljúbnost -i ž, pravicoljúbje -a s právičen -čna -o, právičnost -i ž, právičnež -a m, právičnik -a m, právičnica -e ž

práviló -a s, právilén -lna -o [-ln-], právilnost -í [-ln-] ž, právilník -a [-ln-] m, práviloma *prisl.*

právíti -im, právi -te! právil -a -o, právljenje -a s

právkar

právkar *prisl. č. za preteklost: rav-nokar, čisto pred kraikim: ~ je bil tu, ~ je prišel; za prih. ustreza koj (bo tu); právkarš-nji -a -e: ~e besede, ~a ne-sreča*

právljica -e ž, právljičen -čna -o, právljičar -ja m, právljičarski -a -o, právljiški -a -o, právlji-čarstvo -a s

právo -a s *jus, právoma prisl. po pravu, práven -vna -o, dol. právn-i -a -o: ~i postopek, ~a pot, ~a veda, ~a moč; právnost -i ž, právník -a m jurist, právnica -e ž, právníški -a -o: ~a služ-ba, dolžnost; právníštvo -a s; pravno -v sestavi: pravnomóčje -a s, pravnomóčen -čna -o: ~a pogodba, ~móčnost -i ž; právno-zgodovínski -a -o; toda pravno obvézen -zna -o, pravno ve-ljávén -vna -o, pravno varen -rna -o*

pravo -v sestavi: pravočasén -sna -o, ~časnost -i ž; pravočúten -tna -o, ~čútnost -i ž, ~čútuje -a s; pravokóten -tna -o, ~kót-nik -a m, ~kótnica -e ž; pravomóčen -čna -o, ~móčnost -i ž; pravopís -a m, ~písen -sna -o, ~písje -a s; pravoréčen -čna -o *slovn.*, ~réčje -a s *slovn.*; pravorék -éka m *pr.*; pravoslá-ven -vna -o, ~slávje -a s, ~slávnost -i ž, ~slávec -vca m, ~slávka -e ž; pravoslóvec -vca m, ~slóven -vna -o, ~slóvje -a s; pravosóden -dna -o, ~sódje -a s, pravovéren -rna -o, ~vér-nost -i ž, ~vérník -a m, ~vér-nica -e ž, ~vérski -a -o, ~vér-stvo -a s; pravoznáneč -nca m, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a s

právnjji -a -e *to, kar je práv: ravno ~i za to velikost; ta klobuk sicer ni právi, ker ni moj, je pa právnjji, ker mi je práv; právnjnost -i ž*

právozprav *prisl.*

prážen -zna -o, *dol. prážni, prim. bölj ~: ~a posoda, ~a glava, ~a beseda, ~ izgovor, ~a vera, ~ strah, ~ nič, tá ni ~a, ~o mesto, biti ~ih rók; práž-niti -im (se), prážnjenje -a s, praznítev -tve ž; praznína -e ž, praznôta -e ž, praznôba -e ž, prážnost -i ž*

prážík -a m, prážíški -a -o: ~o opravilo, prážíčen -čna -o: vse je bilo ~o, ~o napravljen; praznikováti -újem, prazniko-vál -ála -o, praznikovánje -a s, *gl. tudi praznováti*

prazno -v sestavi: praznogláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, ~glávost -i ž; praznomí-seln -a -o [-sáln-], ~míselnost -i [-sáln-] ž; praznovéren -rna -o, ~vérnost -i ž, ~vérije -a s, ~vérec -rca m, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s

praznováti -újem, praznovál -ála -o, praznovánje -a s, prazno-válen -lna -o [-ln-], praznová-lec -lea [-áuc-] m, praznoválka -e [-áuc-] ž

prážíč -a m *manjšalka k prag, gl. tudi tam*

prážíljka -e ž = bražíljka -e ž *brazílski les, iz katerega so ku-hali rdečilo (zlasti za pirhe)*

prážíti -im, prážen -a -o: ~a ka-va, práženje -a s, práženek -nka m, práženec -nca m, prá-žílen -lna -o [-ln-], prážílnica -e [-ln-] ž, prážílo -a s, prá-žárna -e ž

prážíjji -a -e 1. *prazničen: ~a obleka, ~a srajca, ~e se oble-či; 2. boljša vrata: ~e predivo, ~a moka; prážíjje -a s boljše blagó za obleko*

prčíti -im *se prskati se: kozé se prčíjo, prč -a m, prčevína -e ž kozlovína*

prè *prisl. bajè, mendà*: ima ~ de-
narje

pre- *predpona I. pri prid. in prisl. izraža stopnjo preseganja (elativ), in sicer v pomenu 1. preveč: premlád, prestàr, predóber, previsòk; premálo, preblízu, predáleč, prezgódej, prepòzno, prevróče, prepočasí; tudi pred zloženimi prislovi, čeprav jih sicer pišemo narazen: prenaláhko, prenadróbno, prenadebélo, prenaširòko, prenadólgo, prena-
hító ipd.; 2. zelo: preljúba mati, presčèni otrok, prelepa podoba, presladki moj; pre-nékikrat, prečúдно lep, pre-mnogo jih prosi itd.; vseh takih zvez v slovarju ne navajamo, ker jih lahko delamo domala od vseh prid. in prisl.; II. pri glagolih izraža premikanje (trajanje, razvoj) dejanja: 1. skozi kaj (čez, preko): prebíti, prebòsti, pre-močíti, preplávati, prelésti (ste-no), preskočiti (jarek) = sko-
čiti preko jarka; 2. iz kraja v kraj: prenèsti, prepeljáti, pre-seliti se, pretočiti, prevalíti. pre-líti; 3. iz časa v čas: prečúti noč, prenočiti, prestáti ves ve-
čér, prespáti noč, leto pretèče, preminiti; 4. iz načina v način (sprememba): premeníti, preno-víti, preobrníti se, preslíkati, preobléči, predomísliti se, pre-levíti, preoznaníti, predrugá-
čiti; 5. preko mere: preobjésti se, prevzdígniti se, preutrúdi-ti, preobremeníti, prezaposliti, pre-gnáti (konje z delom)*

preárati -am *gl. preoráti*

prebádati -am, prebádanje -a s,
prebadálo -a s, prebadáč -a m

prebárvati -am, prebárvanje -a s

***prebásati** -ášem (se): ~ se s čim,

~ se kam, *prebásanec -nca m

presítež; *prebasováti -újem,

*prebasovátnje -a s *selitev*

prebáviti -ím, prebávljen -a -o;
prebávljati -am, prebávljanje
-a s; prebavljávec -vca m, pre-
bavljávka -e ž; prebáva -e ž,
prebáven -vna -o, prebávnost
-i ž, prebavljív -íva -o, prebav-
ljivost -i ž, prebavilo -a s, *nav.*
v mn. prebavíla -íl [-il], pre-
bavílen -lna -o [-ln-]: ~i or-
gan; prebavljálen -lna -o [-ln-]:
~o delo, ~e žleze

prebedéti -ím *gl. bedéti, prebe-*
dèn -èna -o: ~a noč [povsod:
-bad-]

prebégniti prebégnem *gl. pobég-*
niti, prebèg -éga m, prebegá-
vati -am, prebegávanje -a s

prebéliti -im *gl. beliti, prebéljen*
-a -o, prebelítev -tve ž, pre-
béljenost -i ž

prebènda -e ž *nadarbina, prebèn-*
den -dna -o nadarbinski, pre-
bendár -ja m, prebèndnik -a m,
prebèndárski -a -o

prebésiti -im se: pot se prebési
v dolino

prebežáti -ím *gl. bežáti, prebéž-*
nik -a m, prebéžnica -e ž

prebijáti -am (se) *gl. pobijati,*
prebijanje in -ánje -a s, prebi-
jáč -a m, prebijálo -a s, prebi-
jálnik -a [-ln-] m, prebijálen
-lna -o [-ln-]

prebíрати -am, prebíranje -a s,
prebírač -a m, prebírálnik -a
[-ln-] m, prebírálnica -e [-ln-]
ž, prebírálo -a s *klaviatura, pre-*
bírálen -lna -o [-ln-]; prebír
-a m: na ~ imeti, na ~ ponu-
diti; prebírálec -lca [-lc- in
-áyc-] m, prebírálka -e [-lk- in
-áyk-] ž, prebírljív -íva -o

prebíti -íjem *gl. bíti, prebít -a -o:*
~ novec preluknjan; preneseno
prebít -a -o: ~o deklè, kaj pa
počneš? ~í otrok, daj no mir!
~o trdo je šlo zelo, hudó; ~o
mraz je bilo zelo, močna, hudó;

prebíti

- ~o bo hud *to, ali, zelo*; ~o bo pogledal *to, ali, pač*; prebíti -ijem se: ~ skozi vse težave, skozi vse ovire, skozi sovražne črte; prebitje -a s; *glej tudi* prebijati *in* prebòj
- prebíti** prebijem *in* prebóm *pre- nesti, pretrpeti, prestati*: ~ noč, mraz; veliko hudega prebóm; prebit -a -o: ~a leta, ~o trpljenje, prebítek -tka *m ostanek*: imeti česa na ~
- prebívati** -am, prebivanje -a s, prebiválec -lca [-áyc-] m, prebiválka -e [-áyk-] ž, prebivál-ski -a -o [-ls-], prebiválstvo -a [-ls-] s, prebiválnica -e [-ln-] ž, prebiválišče *in* -išče -a s
- prebledéti** -ím *gl.* bledéti, prebledél -éla -o: ~i obraz, prebledélost -i ž; prebledévati -am, prebledévanje -a s
- preblísniiti** -nem, preblísnjen -a -o, preblísk -a m
- preblízu** *prisl.*: ne hodi ~
- prebóbnati** -am: vse večere prebóbna, vso ulico prebóbna, ves hrup prebóbna
- prebòd** -óda *m gl.* prebósti
- prebòj** -ója m, prebójen -jna -o: ~a sila, prebójnost -i ž; *gl.* prebíti
- preboléti** -ím *gl.* boléti: ~ bolezen, nesrečo, škodo; prebolénje -a s, prebolélost -i ž, prebolévnik -a m *rekonvalescent*; prebolévnica -e ž *rekonvalescentka*; prebolévati -am, prebolévanje -a s
- prebósti** -ódem *gl.* bósti, prebòdèn -éna -o: ~e roke, prebòdénost -i ž, prebòdénec -nca m, prebòdénka -e ž, prebòdljiv -íva -o, prebòdljívost -i ž; prebòd -óda m, prebòdljáj -a m, prehodilo -a s *orodje za prebadanje*, prebòdína -e ž, prebòden -dna -o: ~a rana
- prebranáti** -ám *gl.* branáti, prebranán -a -o, prebranánost -i ž: ~ se detelji zelo pozna
- prebrátí** prebèrem *gl.* brati, prebrán -a -o, prebránost -i ž: pri tej ~i ni mogoče več dobiti dobrega jabolka; prebránec -nca m *izbirek*
- prebrázdiiti** -im, prebrázden -a -o, prebrázdenje -a s
- prebrèsti** prebrèdem *gl.* brèsti, prebredèn -éna -o
- prebrísati** -bríšem *gl.* brísati, prebrísan -a -o, prebrísanec -nca m, prebrísanka -e ž, prebrísanost -i ž
- prebrodíiti** -ódim *gl.* brodiiti, prebróden -a -o, prebròd -óda m, prebróden -dna -o, prebrodní-na -e ž
- prebrískati** -am, prebrískan -a -o, prebrískanost -i ž; prebrískávati -am, prebrískávanje -a s
- prebrúsiiti** -im *gl.* brusiti, prebrúšen -a -o, prebrúšenost -i ž; prebrúšati -am, prebrúšanje -a s
- prebudíiti** -ím (se), prebúdi -íte! prebúdil -íla -o *in* prebúdilo -i -e, prebujèn -éna -o, prebujè-nje -a s, prebujènost -i ž, prebujènec -nca m, prebujénka -e ž; prebudljív -íva -o, prebudljívost -i ž, prebúja -e ž; prebújati -am, prebújanje -a s
- prebúhati** -am, prebúhan -a -o, prebuhávati -am, prebuhávanje -a s, prebúšiti -im, prebúšen -a -o: ~a stena
- precedéns** -a m *prejšnji primer, ki se kdo nanj sklicuje*; precedénca -e ž *prednost*: imeti ~o, precedénčen -čna -o: ~i primer, ~i prepír
- precedíiti** -ím, precèdi -íte! precédil -íla -o, precejèn -éna -o, precejénost -i ž; precéjek -jka m, precéden -dna -o; precéjati -am, precéjanje -a s; precejeváti -újcm, precejevánje -a s,

precejeválen -lna -o [-ln-], precejeválec -lca [-áuc-] m, precejeválka -e [-áuk-] ž, precejeváló -a s, precejeválnik -a [-ln-] m

precěj *prisl. mere:* ~ ljudi, ~ časa, ~ denarja, ~ debel, ~ delaven, ~ nese, ~ govori, ~ več, ~ mánj, ~ lepó, ~ daleč, ~ dolgo, ~ od tod; precėjšnji -a -e: ~a družba, ~e število, ~i obseg, ~i dohodki

precej *prisl. časa koj, takoj, brz:* ~ pridem, ~ narédi! ~ povej! ~ za oglom, ~ pri sosedu, ~ zjutraj; *měd precej in ko stavimo vejico le, kadar se nanašata na različna povedka:* Precej ko prideš iz vasi. Ko prideš iz vasi, boš precej zagledal staro lipo. Zagledal jo boš, precej ko prideš iz vasi. Ko prideš iz vasi, boš precej zagledal staro lipo. Zagledal jo boš precej, ko prideš iz vasi. — precejšnji -a -e *takójšnji, hiter:* ~i nastop, ~a pomoč

precéniti -im *gl. céniti, precénjen* -a -o, precénjenost -i ž, precenítev -tve ž, precenitven -a -o [-tvən-]; precenjeváti -újem, precenjevanje -a s, precenjeválen -lna -o [-ln-], precenjeválec -lca [-áuc-] m, precenjeválka -e [-áuk-] ž; precén -a -o, precenó *prisl. prepoceni*

precep -épa m: v ~ cepiti, v ~ ujeti, dobiti, s ~om kamenje metati; precépiti -im: ~ poleno, ~ drevesce; precépljen -a -o, precépljenec -nca m, precépljenka -e ž, precepítev -tve ž; precépljati -am, precépljanje -a s; precepljeváti -újem, precepljevanje -a s

precijáziti -im: vso deželo precijazi, silo blaga precijazi, leto in dan precijazi; precijázen -a -o

preciozen -zna -o, precioznost -i ž, precioza -e ž: Molièrove ~e

precipitát -a m *kem. usedlina*

precízen -zna -o *natančen, tanek;* precíznost -i ž, precízirati -am *natančno določiti, omejiti;* precíziran -a -o, precíziranje -a s, precíziranost -i ž

prec(v)réti -ëm *gl. créti:* ~ maslo, slanino, precvrt -a -o: ~o maslo, ~a slanina; precvírati -am, precvíranje -a s

preča -e ž: na ~o počesati lase; prečati -am: ~ lase, prečanje -a s; *gl. tudi* préčiti

prečan -ána m, prečánka -e ž, prečánski -a -o *o ljudeh preko reke (meje, hriba ipd.)*

prečastíti -ega m *kot naslov,* prečastíta -e ž, prečastít -a -o, prečastítost -i ž *iron.:* vaša ~

prečéditi -im, prečéden -a -o *in* prečéden -a -o: je bilo vse ~o; prečéden -dna -o: to je ~o

prečén -čna -o, prečénica -e ž, prečnost -i ž, prečénik -a m *tram prek stropa = prečnjak* -a m, prečno -a s *pod vozom viseča priprava, da kaj vanjo denejo*

prečesáti -čéšem *gl. česati,* prečesán -a -o; prečesávati -am, prečesávanje -a s, prečesováti -újem, prečesóvanje -a s

prečésniti -nem *in* prečésniti -čésnem *gl. čésniti,* prečésnjen -a -o *in* prečésnjen -a -o, prečésnítev -tve ž

prečésto *prisl. prepogosto, prevečkrat*

prečíniti -im, prečínjen -a -o *premelèn,* prečínítev -tve ž; prečínjati -am, prečínjanje -a s, prečínjavati -am, prečínjavanje -a s

prečístiti -im, prečíščen -a -o, prečíščenje -a s, prečíščenost -i ž; prečíščeváti -újem, prečíščevánje -a s, prečíščeválen -lna -o [-ln-], prečíščeválnica -e [-ln-] ž

prečitati

prečitati -am, prečitan -a -o, prečitanje -a s

prečiti -im: ~ žago, lase, ~ se od strani se mérili, gledati; préčenje -a s; préčka -e ž telov., tisk., préčkati -am: ~ steno (alp.), préčkanje -a s

prečrniti -im, prečrnjen -a -o, prečrnitev -tve ž, prečrnjenje -a s; prečrnjevatí -jújem, prečrnjevanje -a s

prečrtati -am, prečrtan -a -o, prečrtanje -a s; prečrtávati -am, prečrtávanje -a s; prečrtovávati -újem, prečrtovál -ála -o, prečrtovánje -a s

prečúdití in -íti -čúdim se gl. čúdití se: ne more se ~; prečúden -dna -o: ~a lepôta, ~o lep prečúti -čújem prebedeti, preslišati: ~ noč, ~ besedo; prečút -a -o: ~a noč, ~e besede

prečútíti -čútím gl. čútiti, prečúten -a -o: ~e muke, loči od: prečúten -tna -o preveč čuten; prečutljiv -íva -o preobčutljiv, prečutljivost -i ž, prečutljivec -vca m, prečutljivka -e ž

pred [nasl. ali préd] predl. I. s tož. (kam?): pred vás je prišel, pred gozd je postavil stražo, prédme, prédte, prédenj [-danj], prédnjo, prédnje, prédse; II. z orod. 1. pril. (kateri?): vas pred mestom, razmere pred vojno, strah pred kaznijo, beg pred pravico; 2. predložni predmet (pred kom ali čim?): beži pred kaznijo, trese se pred pravico, plaši se pred težavami; 3. prisl. dol.: a) kraja (kje?): pred vasjó se je ustavil, pred gozdom stoji, pred njó, pred sebjó, pred njim; b) časa (kdaj?): pred letom, pred nočjó, pred koncem; skupaj pišemo: predláni, predlánskí, predsinócnjim, predvčérájšnjim (gl. § 59); c) načína (kako?): pohvalil ga je

pred javnostjo; skupaj pišemo: predvsém; — +pred ali po seji (raba dveh predlogov) = pred sejo ali po njej; na zemlji in pod njó (+na in pod zemljo); boj je divjal na morju, pod njim in nad njim (+na, pod in nad morjem); pred mestom in za njim so zaregljale strojnice (+pred in za mestom); vrni se s ščitom ali na njem (+z ali na ščitu); nenadoma je bilo v hiši in okrog nje vse živó (+v in okrog hiše); opazovanja pred boleznijo, med njó in po njéj (+pred, med in po bolezni); odlomila se je od drevesa, visečega čez rob prepada (+od čez rob visečega drevesa); dovoljena pa je raba dveh predlogov zapored, kadar je prvi za z namernim pomenom: obleka za k delu, ruta za na glavo, stolček za pod nóge, rogožnik za pred vrata; kjer imamo že ustaljen predložni izraz: z na videz lepim obrazom, pred na stežaj odprtimi vrati, od Zilje do prek Soče (do Prekmurja), do pred kratkim ipd.; po takih zvezah se je iz strnil v enoten predlog izmed, iznad, izpod, izpred, izza: izmed hiš, iznad vrat, izpod skale, izpod nóg, izza hriba

pred- v sestavi: 1. domač in dober je a) pri pridevnikih iz predložnih zvez (II): pred mestom — predmesten, pred pustom — predpústen, pred vójno — predvójen, pred aprilom — predaprílski, pred vrati — predvráten ipd.; b) v samostalniških izvedenkah iz takih pridevnikov, iz predložnih zvez pa le kot skupno ime: predpústnica predpústna prireditev, predpráznik otráč pred pragom (predprázni), predméstje kar je pred mestom

(+predmésto), predhíšje (+predhíša), predgórje (+predgóra, +predhríb), predmóstje, predstréšje ipd.; 2. *večinoma pa (zlasti pri glagolih in njih izvedenkah) je prevzel po tujih zgledih in ga rajši opisujemo s pridevniki, kakor: préjšnji, prédnji, popréjšnji, prvi, osnovni ipd.:* +predstraža prednja str., +predčéte prednje č., +predpripráva poprejšnja pr.; +predpogájanje uvodno, začétno pogájanje; +predposvétovanje uvodno, začétno posv.; +predodpoved napréjšnja odp.; +predizobrázba préjšnja, osnóvna izobr.; +predpreiskáva uvodna, začétna pr.; +predpoizvédba préjšnja, uvodna poiz.; +predpogój prvi p.; +preddéla-vec prvi délavec; +predpravica posébna pr.; +predčútití naprej, prej č.; +predvédeti -vém naprej, prej v. itd.; večkrat imamo za tak tuj vzorec domačo nesestavljeno besedo ali drugačno predložno zvezo z enakim pomenom: +predstojéč bližnji, pred nami; +predležéč pričujoč, priložen; +predpráznik bedénji dan, návečer, večer, dan pred pr.; +predplačiló naplačiló; predpódoba podoba; 3. nekaj takih besed se je v knjižnem jeziku tako udomačilo, da jih ne moremo več pogrešati, čeprav niso ljudske: predložiti, predvidévati -am imeti v mislih, misliti na, določiti, predstaviti ipd.

préd *prisl. prej:* ~ in pótlej, ~ ta dan; ~ pomisli, pótlej stóri; kdor ~ pride, ~ mélje; prédnji -a -e = prédešnji -a -e [-dǎš-]; prédle *prisl.:* ravno ~ je bil tu

predájati -am, predájanje -a s; predája -e ž, predájen -jna -o, predájnik -a m, predájnica -e ž, predájalec -lca [-ájuc-] m, pre-

dájalka -e [-ájuk-] ž, predájál-ski -a -o [-ájus-]; predáti -ám *gl. dáti*, predánost -i ž

predál [-dl] -a m, predálček-čka [-lč-] m, predálce -a [-lc-] s, predálčast -a -o [-lč-], predálast -a -o, predálen -lna -o [-ln-], predálnik -a [-ln-] m, predálnik -a [-lč-] m; predálčje -a [-lč-] s, predálčen -čna -o [-lč-]: ~a konstrukcija mostú, stavbe

predáleč *prisl.:* ~ greš, peš je ~, ~ segaš, ~ sklepa; dáleč ~, nekje v deveti deželi

predávati -am, predávanje -a s, predávateľ -a m, predávateľjica -e ž, predávateľjski -a -o, predáválnica -e [-ln-] ž, predáválen -lna -o [-ln-]

+predbacívati -am *očitati, oponášati komu kaj*; +predbacívanje -a s *očitanje, oponášanje*

predčásen -sna -o *pregódnji, pred (določénim) časom:* ~i porod, ~a smrt, ~a zrelost

predčlovéški -a -o *kar je bilo pred človekom (časovno):* ~a doba, ~o življenje

+predčút -a m *slutnja*, +predčútiti -im *naprej čútili, slutiti*, +predčútenje -a s *slutenje*

preddúren -rna -o: ~i prostor = preddúrje -a s *hodnik pred vežnimi vrati*

preddvérje -a s *veža*, preddvéren -rna -o

preddvòr -òra m, preddvòrski -a -o, preddvòrje -a s, preddvòrček -čka m

predejáti -dénem, predéni -íte! predejál -a -o *in* predél -éla -o, predeján -a -o, predétje -a s, predejánost -i ž

predek -dka m *prednji del, ospredje*

predél [-él] -a m *oddelek v vlakú, v klevu ipd.*; predélen -lna -o [-ln-]; predélček -čka [-lč-] m

predélati

*predél -a *m* *pokrajina, kraj, okolica*: najlépši *~i naše domovine

predélati -am, predélan -a -o, predélanost -i *ž*; predelávati -am, predelávanje -a *s*, predeláva -e *ž*; predelováti -ujem, predelová -á -a -o, predelovánje -a *s*, predeloválen -lna -o [-ln-], predeloválec -lca [-áuc-] *m*, predelová -e [-áuc-] *ž*, predeloválnica -e [-ln-] *ž*

predelíti -ím, predéli -íte! predé -lí -la -o, predeljén -éna -o, predelítev -tve *ž*, predeljénost -i *ž*, predélek -lka [-lk-] *m* *rubrika*; predeljeváti -ujem, predeljevánje -a *s*, predeljeválec -lca [-áuc-] *m*, predélnica -e [-ln-] *ž*

predén [-dæn] *prisl.*: premíslí, ~ zineš; hišna imena so bila znana davno, predén so se razvila rodbinska imena (+znana, davno predén) *ali pa*: so bila znana davno prej, kakor

predénc -nca *m* *vrsta plevela*, prédenica -e *ž*

predéno -a *s* (+*štrena*), prédenca -a *s*

predestinácija -e *ž* *naprejšnja določitev*; predestinácijski -a -o, predestinírati -am: ~ koga za kaj *naprej določiti*, predestinír -a -o *fil., teol.*

predéti -dénem, predéni -íte! predé -é -la -o, predét -a -o, predétje -a *s*; *gl. tudi* predejati

predévati -am *in* -évljem, prédévanje -a *s*, prédévek -vka *m*

predglásje -a *s* *liturg. prefácija, hvalospev*

predgórje -a *s*, predgórski -a -o predgóvor -a *m* *uvod (v knjigah)*; +predgovórnik -a *m* *prejšnji govornik*: moj + ~ govornik *pred menoj*; eden + ~ ov eden *prejšnjih govornikov*

predgrádje -a *s*, predgrájski -a -o

predhišen -šna -o, predhišje -a *s* *hodnik pred hišo, preddúrje*

predhléven -vna -o, predhlévje -a *s*

predhóden -dna -o, predhódnost -i *ž*, predhódnik -a *m*, predhódnica -e *ž*

predíca -e *ž*, predíčin -a -o: ~ o delo, ~ zaslužek

predígra -e *ž* *uvodna igra, predlúdi*

predíh -a *m* *prepad, preduh; odmor*

predikánt -a *m* *protestantski pridigar*, predikántski -a *o*, predikántstvo -a *s*

predikát -a *m* *povedek*, prediká -ten -tna -o *povedkov, poveden*; predikátivnost -i *ž*, predikátiv -vna -o *poveden*

predílnica -e [-ln-] *ž*, predílničen -čna -o [-ln-]: ~i prostori, predílstvo -a [-ls-] *s*

predírati -am, predíranje -a *s*, predíren -rna -o, predírnost -i *ž*, predíráč -a *m*, predírnic -e *ž* *igla za predíranje*, predírljív -íva -o, predírljívost -i *ž*; *gl. tudi* predreti *in* prodreti

predírjati -am, predírjan -a -o: ~a pot, ~i kraji

predispozícija -e *ž* *odpréjšnja pripravljenost, odpréjšnje nagnjenje*; predisponírati -am

predívo -a *s*, predívec -vca *m*, predívén -vna -o, predívast -a -o, predívnat -a -o, predívar -ja *m*, predívarica -e *ž*, predívovec -vca *m* *bot.*

+predjéd -i *ž* *prva, začetna jed*

predjém -éma *m* *in* predújem -jma *m*, predjémen -mna -o, predjéme -mka *m*

predjesénski -a -o, prédjesén -i *ž*

predjúžinek -nka *m*, predjúžnik -a *m*, predjúžnica -e *ž* *dopol-danska málica*

predkosílec -a [-lc-] *s* *zgodnji zajtrk*, predkosílnica -e *ž*, predkosílen -lna -o [-ln-]

predkrščánski -a -o: ~a doba
 predlágati -am, predlágan -a -o,
 predláganje -a s, predlagálec
 -lca [-áuc-] m, predlagálka -e
 [-áuk-] ž, predlagátelj -a m,
 predlagáteljica -e ž, predlagá-
 len -lna -o [-ln-]
 predláni = predlánskimi prisl.,
 predlánski -a -o: ~o vino
 predléti -im, predléten -a -o:
 ~a deska, luknja; predlétenje
 -a s; *razzloguj*: pre-dlé-
 predlog -óga m: staviti ~, ~
 sprejeti, zavrniti, odkloniti, na
 moj (tvoj) ~; *slovn. prepozícija*;
 predložén -žna -o: ~a oblika,
 ~i sklon
 predložiti -ím, predloží -íte! pred-
 lóžil -íla -o in -lóžilo, pred-
 lóžen -éna -o, predložítev -íve ž,
 predložba -e ž, predložek -žka
 m, predlóga -e ž
 predméstén -tna -o, predméstje -a
 s, predméstnost -i ž
 predmèt in predmèt -éta m, pred-
 méten -tna -o, predméstnost -i ž,
 predmétrnik -a m
 predmósten -tna -o, predmóstje
 -a s
 prednámcí -ev mn. m predníki (ča-
 sovno), prednámski -a -o
 *prednášati -am: pesem *~ po-
 dajati, *prednášanje -a s poda-
 janje, recitiranje, deklamacija
 predník -a m, predníkov -a -o,
 prédnica -e ž, prédničin -a -o,
 prédniški -a -o, prédništvo -a s,
 predníkováti -újem, predníko-
 vál -ála -o, predníkovánje -a s
 prédnji -a -e, prednják -a m,
 prédnjik -a m kdor stoji (po
 kraju) pred drugim, prédnjica
 -e ž; prédnjáčiti -im, prédnjá-
 čenje -a s
 prédnost -i ž, prédnostén -tna -o
 predóčiti -ím, predóčenje -a s,
 predóčítev -íve ž; predóčeváti
 -újem, predóčevál -ála -o, pred-
 očevánje -a s; predóčljiv -íva

-o, predóčljivost -i ž, predóčen
 -čna -o, predóčnost -i ž
 +predodločíti -óčim naprej odlo-
 číti, +predodlóčba -e ž naprej-
 šnja, uvodna, prejšnja odločba
 +predodrédba -e ž naprejšnja,
 uvodna, začétna, predhodna, po-
 prejšnja odredba
 predólbsti -em gl. dolbsti, predól-
 ben -a -o (+predólbljen) [-ou-]
 predominántén -tna -o prevladu-
 joč, obvladujoč; predominánca
 -e ž prevlada, premoč; predomi-
 níratí -am prevladati, obvladati
 predomísliti -im se (si) spremé-
 niti misel, premísliti se (si), pre-
 domísel -sli ž; predomíšljati
 -am se (si), predomíšljanje -a s;
razzloguj: pre-do-
 predór -óra m, predóren -rna -o,
 predórnost -i ž, gl. prodor
 predósti prisl. več ko dósti, zelo
 veliko
 predpásati -pášem (se) predpás-
 ník -a m, predpasováti -újem,
 predpasovál -ála -o, predpaso-
 vánje -a s
 predpéčen -čna -o, predpéčje -a
 s, predpéček -čka m
 predpekèl [-pəkəɫ] -klà m, iz
 predpekla, v predpeklú
 predpeplníčen -čna -o, predpe-
 pelníčnica -e ž nedelja pred pe-
 pelnico [povsod: -peɫn- in -peɫn-]
 +predpévec -vca m prvi pevec,
 kdor naprej póje, +predpévka
 -e ž prva pévka
 predpísati in -áti -pišem gl. pisati
 ukazati, določiti, odločiti; pred-
 pís -a m ukaz, odločba, določba;
 predpisováti -újem, predpiso-
 vál -ála -o, predpisovánje -a s
 ukazovánje, odločanje, določanje
 +predpláča -e ž napláča, +pred-
 pláčilo -a s napláčilo, +pred-
 pláčen -čna -o napláčen, +pred-
 pláčilen -lna -o [-ln-] napláči-
 len, +predpláčník -a m naroč-
 ník, kdor naprej plačuje

predpodóba

predpodóba -e ž *podoba*: ~ česa (koga)

*predpogòj -ója *m prvi pogoj, pogòj*: *~ uspeha *pogoj uspeha*, *~ za razgovore *prvi pogoj*

+predpolágati -am *gl. suponirati in predpostavljati*, +predpoláganje -a *s supozicija*

predpóldan *in predpóldne [-ou-]* *gl. dopoldan in poldan*

predpoléten -tna -o, predpolétje -a *s*

predpólnočen -čna -o, predpólnočje -a *s [povsod: -pou-]*

predpóna -e ž *prefiks*, predpónski -a -o: ~a *oblika*, predpónka -e ž

predporóčen -čna -o: ~a *večerja veterja pred poroko*, ~e *priprave*

predporóden -dna -o *pred porodom*: ~e *slabosti*

predposlédnji -a -e *predzánji*, predposlédnjič = predposlédnjikrat *prisl.*

predpostavíti -im, predpostavljén -a -o, predpostavítev -tve ž, predpostáva -e ž; +predpostavljéní -ega *m predstójnič*; predpostavljati -am *gl. suponirati*, predpostavljanje -a *s*

predpósteljnič -a *m preproga pred posteljo*, predpósteljen -ljna -o: ~a *preproga*

predpósten -tna -o: ~i čas, predpòst -pòsta *m*

+predposvét -éta *m poprédnji, začetni, uvodni posvét*, +predposvétovanje -a *s prejšnje, uvodno, začetno posvetovanje*

predpotópen -pna -o *kar je izpred potopa, nazadnjaški*; predpotópnost -i ž, predpotópnež -a *m*

+predpravica -e ž *posebna pravica, prédnost, privilegij*

+predpráznik -a *m bedénji dan dan (večer) pred praznikom, návečer*; predprázníški -a -o

predpráznik -a *m olírač pred pragom*, predprážen -žna -o

predpred- *v sestavi*: ~včérájšnjim, ~zánji -a -e

+predpreiskáva -e ž *uvodna, začetna, predhodna preiskava*

predpretékel -tékla -o: ~i čas *pluskvamperfekt*, predpretéklost -i ž

predprodája -e ž: dobi se v ~i

predpúst -a *m*, predpústen -tna -o: ~a *šéma*, ~i čas

predramíti -drámim *gl. dramiti*, predrámljen -a -o, predramítev -tve ž, predrámljati -am, predrámljanje -a *s*; *razzloguj*: pre-dra-

predražítí -ím *gl. podražítí*, predražítev -tve ž; predražévátí -újem, predraževánje -a *s*

predrégati -am, predrégan -a -o *in* predrézati -am; predrégnití -nem, predrégnjen -a -o

predrémati *in* -átí -émljem *in* -émam *gl. dremati*: ves dan *predrémlje*

predréti -dèrem *in* -drèm (se) *gl. dreti*: ~ mehur, koló, pnevmatiko, jez, nasip, tvor; novica *predrè in* prodrè *do vasi*, *prein* prodréti *skozi sovražne vrste*; *gl. predòr*; predft -a -o: ~a *reč*, ~o *všèd mi je*, ~o *lačen*, ti ~o *fantè!* predftje -a *s*, predrtína -e ž

predrfgnití -nem, predrfgnjen -a -o: ~e *hlače*; predrgovátí -újem, predrgovánje -a *s*

predrožítí -ím: ~ *reko*, ~ *prek Save*; predróži -íte! predróžil -íla -o, predrožen -èna -o, predrožitev -tve ž

predrugáčítí -im, predrugáčen -a -o, predrugáčítev -tve ž, predrugáčenje -a *s*, predrugáčenje -i ž

predržen -zna -o, predržnost -i ž, predržež -a *m*, predržnik -a

- m**, predříznica -e ž; predřízniti -nem se *in si*
- predsédnik** -a **m**, predsédnica -e ž, predsédniški -a -o, predsédništvo -a **s**, predsedováti -újem, predsedovál -ála -o, predsedovánje -a **s**, predsédstvo -a **s** predsédstven -a -o [-tvən-]: ~a seja
- predsinóčnji in** predsnočnji -a -e, predsinočnjim *in* predsnočnjim *prisl.*
- predsmrten** -tna -o: ~e slabosti
- predsoba** -e ž *prednja soba*, predsoben -bna -o: ~i prostor, predsobje -a **s**
- predsódek** -dka **m** *pomislek, naprejšnje nezaupanje*: imeti ~ proti čemu (komu)
- + **predstávek** -vka **m** *prvi stavek, prejšnji stavek, premisa, nastavek*
- predstáviti** -im: ~ komu kaj (koga), ~ se komu, ~ si kaj (koga); predstavljén -a -o, predstavítelj -a **m**, predstavíteljica -e ž, predstavíteljski -a -o; predstáva -e ž *fil., gled.*, predstavén -vna -o: ~a sposobnost, predstavnost -i ž, predstavljív -íva -o, predstavljívost -i ž; predstavljati -am, predstavljál -a -o *in* -ála -o, predstavljanje *in* -ánje -a **s**, predstavljávec -vca **m**, predstavljávka -e ž, predstavljávski -a -o, predstavljálen -lna -o [-ln-]: ~a možnost; + predstavljati -am *v pomenu pomenili*: zadruga ~jo važen činitelj *v* gospodarstvu *zadruga v gospodarstvu veliko pomenijo, so velikega pomena*
- + **predstávka** -e ž *vloga, prošnja, pritožba, predlog*
- predstávnik** -a **m** *zastopnik, reprezentánt*; predstavnica -e ž *zastopnica*; predstavniški -a -o *zastopniški*
- + **prèstojèč** -éča -e *bližnji, sedanji, pred nami*: ~e volitve
- predstójnič** -a **m**, predstójnica -e ž, predstójniški -a -o, predstójništvo -a **s**
- + **predstráža** -e ž *prednja straža*
- predstréšje** -a **s** *predstréšen* -šna -o, predstréšek -ška **m**
- prédstvo** -a **s** *prednost, prioritéta*; prédstven -a -o [-tvən-], prédstvováti -újem *imeti prédstvo, prédnost*
- prédščina** -e ž, prednína -e ž, *gl. presti*
- prédtekma** -e ž *šp. predhodna, uvodna tekma*; prédtekmovánje -a **s**, prédtekmoválec -lca [-lc-] **m**, prédtekmoválen -lna -o [-ln-]
- prédtelovádec** -dca **m** *vzorni telovadec*
- predtém** *prisl. č. v pomenu prej*: dva dni ~, ~ je bil *v* mestu; ~ je bežal, ~ se je vrnil, *toda pred tem, kadar ima zaimek svojo pravo vrednost*: zasledoval ga je hudoben človek, pred tem je bežal; Janez se je vrnil zadnji dan maja, brat pa teden pred tem (*namreč dnem*) *ali predtem (prej)*
- predúh** -a **m** *dušnik*: na ledu je že vse polno ~ov; predúšen -šna -o, predúšek -ška **m**, predúšina -e ž
- predújem** -jma **m** *gl. predjem*
- predvájati** -am: ~ film, predvájanje -a **s**: kulturna ~a, predvájálec -lca [-dúc-] **m**, predvájálen -lna -o [-ln-]
- predvčéraj** *prisl.*, predvčérajšnji -a -e, predvčéranji -a -e, predvčéranjim *prisl.*, predvčérajšnjim *prisl.*
- + **predvečer** -a **m** *večer pred... prejšnji večer, návečer*
- predvideti** -im *gl. videti naprej videti, pomisliti, poskrbeti*; predvidén -a -o *določen, preračunan,*

+predvídoma

upoštet, oskrbljen; predvidévati -am naprej gledati, misliti, skrbeti, računati; predvidévanje -a s skrb, misel, gledanje naprej
+predvídoma *prisl. kakor se zdi, vidi, kaže, po videzu, najbrž, približno*
predvojaški -a -o: ~a vzgoja
predvôjen -jna -o: ~e razmere
predvsem *prisl. dopolnjevanja in poudarjanja: povabljeni so vsi, ~ starši; zdrav, živ, ~ pa delaven; vse leto, ~ pozimi*
predzánji -a -e, predzánjijč *prisl., predzánjikrat prisl.*
predzaznámba -e ž *pr. prenótá-cija, predzaznámben -bna -o; predzaznámovati -ujem pr. prenótirati, predzaznámeč -mka m*
predzgodovinski -a -o, predzgodovina -e ž *prehistória*
predzídje -a s, predziden -dna -o, predzidek -dka m
predzímski -a -o: ~i čas, ~o vreme; predzímá -e ž
predznák -a m *mat., predznáčen -čna -o*
predznámenje -a s, predznámeč -mka m, predznámba -e ž *pr., predznámben -bna -o pr., predznámováti -ujem, predznámovál -ála -o, predznámován -a -o, predznámovánje -a s*
prefácia -e ž *uvod v knjigi, liturg. hvalospev (pri maši), predglásje, prefácijski -a -o: ~i napév*
prefékt -a m *načelnik, upravník, predstojník; preféktovski -a -o: ~a služba, prefektúra -e ž predstojništvo, preféktovsko mesto; prefektováti -ujem, prefektováł -ála -o, prefektovánje -a s*
preferánsa -e ž *neka igra, preferánsen -sna -o, preferánsirati -am, preferánsiranje -a s, preferánsíst -a m*

preferéncia -e ž *prednost, preferénčen -čna -o: ~i spor*
prefiks -a m *predpona, predložek; prefigíran -a -o slovn., prefigíranost -i ž slovn.*
*prefrigan -a -o *zvit, premetèn, pretkan, prebrisan ipd.*
préga -e ž (*+šnódel -dla*), préžica -e ž, prégača -e ž
pregániti *pregánem, pregáni ali -ni -íte!* *preganil -íla -o, pregánjen -a -o, pregánjenost -i ž* *preganítev -tve ž [nepoud. povsod: -gan- in -gán-]; gl. tudi* *pregniti -nem*
pregánjati -am, *pregánjanje -a s, preganjác -a m, preganjáski -a -o, preganjálec -álca [-áuc-] m, preganjálka -e [-áuc-] ž, preganjálski -a -o [-áuc-], preganjálen -lna -o [-ln-]*
pregáziti -im *gl. gaziti: sneg ~, pot ~; +~ narod, fašizem, pokrajino pogáziti, poteptati, uničiti, zatreti; pregáz -áza m: ~ reke je globok*
prégelj -glja m *klin, ki veže jarem z ojesom*
Préglj -glja m *os. i. slov. pisatelja, Régljev -a -o, prégljevski -a -o: ~i slog, ~o pisanje*
pregíb -a m *kretnja, élenek, guba, zgíb; pregíben -bna -o, pregíbnost -i ž, pregíbica -e ž*
pregíbatí -am *in -ljem, pregíbanje -a s, pregíbljiv -íva -o, pregíbljivost -i ž, pregíbljaj -a m, pregíbálo -a s, pregíbálen -lna -o [-ln-]*
preglás -ása m *slovn., préglásen -sna -o: ~e spremembe, loti od préglásen = préglásan -sná -ó; préglásnik -a m po préglasu spremenjen samoglasnik*
preglásiti -im (se) *vpiťje je préglasilo govorníka, u se je préglasil v ú; préglási -íte!* *preglásil -íla -o in -ásilo -i -e, préglášen -éna -o, préglasítev*

-tve ž; preglášati -am (se), preglášanje -a s, pregláševáti -ujem, pregláševánje -a s; preglasováti -ujem, preglasováł -ála -o, preglasován -a -o, preglasovánje -a s, preglasoválen -lna -o [-ln-]: ~e metode

preglávica -e ž: imeti ~e s čim (kom), povzročati ~e komu; preglávičen -čna -o: ~ otròk
preglèd -éda m, pregléden -dna -o, preglédnost -i ž, preglédnik -a m, preglédnica -e ž, preglédniški -a -o, preglédnina -e ž

preglédati -am, preglédan -a -o, preglédávati -am, preglédávanje -a s; preglédováti -ujem, preglédováł -ála -o, preglédovánje -a s, preglédoválec -lca [-áyc-] m, preglédováłka -e [-áyk-] ž, preglédováłski -a -o [-áys-], preglédoválen -lna -o [-ln-]: ~i način

preglódati in -áti -ódam in -ójem gl. glodati, preglódan -a -o in preglodán -a -o

preglušíti -ím, preglúši -íte! preglúšil -íla -o in -úšilo -i -e, preglušèn -èna -o, preglušítev -tve ž, preglušèn -šna -o, preglušljiv -íva -o, preglušljivost -i ž; pregluševáti -ujem, pregluševál -ála -o, pregluševánje -a s, pregluševálen -lna -o [-ln-]

pregnánten -tna -o jedrat, klen, izrazit; pregnánca -e ž

pregnátí -žènem gl. gnati: ~ koga iz hiše, s polja; ~ živino z delom, ~ se z delom; pregnán -a -o: ~ iz domovine, ~ od dela, ~a ~a s kritika hiperkritika, pretanka, prehuda kritika; ~ človek zvit, premèten, nabrit, prevejan; pregnánc -nca m, pregnánka -e ž, pregnánstvo -a s: v ~u živeti; pregnánost -i ž: ~ ni modrost (Dalmatin)

pregnèsti -tem gl. gnesti, pregnèten -èna -o; pregnétati -am, pregnétanje -a s

pregnítí prègnem, prègni -íte! prègnil -íla -o, prègnjen -a -o, prègnjenost -i ž, prègnítev -tve ž; ali pa prègniti -nem; gl. ludi preganíti

pregnítí -ijem gl. gniti, pregnít -a -o, pregnítje -a s, pregnítost -i ž

pregnojítí -ím se, pregnójil -íla -o, pregnojèn -èna -o, pregnojènost -i ž, pregnojítev -tve ž; pregnójen -jna -o: njiva je ~a preveč gnójna

pregòn -óna m pr.: sodni ~ gl. pregnati, pregnónski -a -o

pregonítí -gónim gl. goniti: ~ konja sprevoditi, psi so pregnonili ves gozd; pregnoníti -gónim se (o živini) prepojali se; pregnónjen -a -o

pregorèc -éca -e, pregorečen -čna -o, pregorečnik -a m

pregoréti -ím gl. goréti, pregôrel -éla -o: ~a žarnica, pregorelost -i ž, pregòr -òra m, pregóren -rna -o, pregórnost -i ž, pregorljiv -íva -o, pregorljivost -i ž
pregovárjati -am (se), pregovárjanje -a s, pregovárjalec -lca [-áyc-] m

pregovorítí -ím gl. govoriti, pregovorljiv -íva -o: ta človek je lahko ~; pregovorljivost -i ž; pregóvor -a m, pregóvoren -rna -o, pregóvorski -a -o, pregóvornost -i ž

pregrábíti -ím gl. grabiti, pregrábljen -a -o, pregrábek -bka m; pregrabljiv -íva -o kar se dá pregrabiti, preveč grabljiv

prégrad -a m, pregráda -e ž, pregrája -e ž, pregrádek -dka m, pregráden -dna -o

pregradítí -ím, pregrádi -íte! pregrádil -íla -o in pregrádilo -i -e, pregrajèn -èna -o, pregrajè-

pregrájati

- nost -i ž, pregradítev -tve ž, pregradník -a m
- pregrájati -am, pregrájanje -a s, pregrajeváti -újem, pregrajevánje -a s
- pregrébati -am, pregrébanje -a s; pregrébsti -em *gl.* grebsti, pregrebèn -èna -o
- pregréha -e ž, pregréšen -šna -o, pregréšnost -i ž, pregréšek -ška m, pregréška -e ž; pregréšiti -ím se, pregréši -íte! pregréšil -ila -o *in* -éšilo -i -e, pregréšen -èna -o, pregréšítev -tve ž, pregréšník -a m, pregréšnica -e ž, pregréšljív -íva -o, pregréšljí-
vost -i ž
- pregréti -gréjem *gl.* greti, pregrét -a -o, pregrétost -i ž, pregrétje -a s; pregrévati -am, pregrévánje -a s, pregréven -vna -o
- pregrinjati -am, pregrinjanje -a s, pregrinjálo -a s, pregrinjálen -lna -o [-ln-]
- pregrísti -grízem *gl.* grísti, pregrízen -a -o; pregrízniiti -nem, pregríznijen -a -o, pregríz -a m; pregrizováti -újem, pregrizováł -ála -o, pregrizovánje -a s
- pregrníti *in* -gríniti -grínem, pregrní -íte! pregrínil -ila -o, pregrínjen -a -o, pregrínjenost -i ž, pregrnítev -tve ž
- pregrupírati -am (sc) *preurediti, prevrstiti, drugate porazdeliti*, pregrupíranje -a s, pregrupácija -e ž
- prehabáti -ám *prebutati gl.* habáti, prehabán -a -o [*nepoud. povsod: -hab- in -həb-*]
- prehájati -am: mráz, groza me prehaja; barve prehajajo druga v drugo; prehájanje -a s: ~ glagolskega dejanja; prehájálen -lna -o [-ln-], prehájáč -a m
- prehitéti -ím (se) *gl.* hitéti, prehiténje -a s, prehitèn -èna -o: ~o delo; prehitévati -am: ura ~a, prehitévanje -a s
- prehláditi -ím (se), prehládi -íte! prehládil -ila -o *in* -ádilo -i -e, prehlajèn -èna -o, prehlajénje -a s, prehlajénost -i ž, prehlajènc -nca m, prehlajènka -e ž, prehlád -áda m, prehláden -dna -o: ~a vročina, prehlája -e ž; prehláden -dna -o *ali* prehláden *in* -dán -dnà -ó: v sobi je ~ó, ~o vreme; prehlájati -am, prehlájanje -a s
- prehlápiti -ím, prehlápi -íte! prehlápil -ila -o, prehlápljen -èna -o, prehláp -ápa m, prehlápen -pna -o: ~i proces, prehlápítev -tve ž, prehlápljív -íva -o *kar se dá prehlápiti, kar prerado hlapi*; prehlápljati -am, prehlápljanje -a s
- prehòd -óda m, prehóden -dna -o: ~a dóba, ~i glagoli, prehódnica -e ž, prehódnost -i ž *tranzitivnost*, prehodnáina -e ž
- prehodíti -hódim *gl.* hodíti, prehójen -a -o
- prehrániti *in* -íti -hránim *gl.* hraníti, prehránjen -a -o, prehrána -e ž, prehránski -a -o: ~i stroški, prehránítev -tve ž, prehránítven -a -o [-tvàn-]: ~i stroški; prehranjeváti -újem, prehranjevál -ála -o, prehranjevánje -a s, prehranjeválen -lna -o [-ln-], prehranjeválnica -e [-ln-] ž, prehranjeválec -lca [-lc-] m, prehranjeválka -e [-lk-] ž
- prehvalíti -hválím *gl.* hvalíti, prehváljen -a -o; prehvaljeváti -újem, prehvaljevánje -a s, prehválva -e ž
- preigráti -ám *gl.* igráti: vse je preigrál, cele noči preigrá, tovariša je preigrál *v igri premagal, preváril*; preigrán -a -o: stokrat ~o

preimenováti -újem *gl.* imenovati, preimenovánje -a *s*

*preináčiti -im, *predrugáčiti*, *preináčba -e *ž*, *preináčenje -a *s* *predrugáčítev*

preiskáti -iščem *gl.* iskati, preiskáva -e *ž*; preiskávati -am, preiskávanje -a *s*; preiskováti -újem, preiskovánje -a *s*, preiskoválen -lna -o [-ln-]: ~i sodnik, preiskovalec -lca [-áyc-] *m*, preiskoválna -e [-áyk-] *ž*, preiskoválo -a *s* *sónda*, preiskoválec -nca *m*, preiskovánka -e *ž*

preíti preidem: vse preide; ali: prějdem -eš: vse prějde; preídi -te! prešel -šla -ó *in* -ó ali prěšel -šla -o: ~ je na drugo stran, ~i so lepi časi; *príd. tudi* prěšel -šla -o: ~i časi, ~a leta; prěšlost -i *in* prěšlost -i *ž*; prěšlo blagó (+prějeno, preídeno)

preizkúšiti -im *gl.* izkúšiti, preizkúšen -a -o, preizkúšenost -i *ž*, preizkúšenec -nca *m*, preizkúšenka -e *ž*, preizkús -a *m*, preizkúsen -sna -o, preizkúšnja -e *ž*, preizkúsek -ska *m*; preizkúšati -am, preizkúšanje -a *s*, preizkušálo -a *s*; preizkuševáti -újem, preizkuševánje -a *s*, preizkuševálec -lca [-áyc-] *m*, preizkuševálna -e [-áyk-] *ž*, preizkuševálen -lna -o [-ln-], preizkuševálnica -e [-ln-] *ž*; *povsod tudi* presku-

prěj *prisl.* (+preje): prej je bilo tako, sedaj je drugače; prej premisli, potem govóri; pridem prěj kakor ti; prej ko prěj *čimprej*, prěj ko slěj, prěj ali slěj; čim prěj, tem bolje; prej ko (kakor): *kadar je* prej ko = preden, *ne stavimo vejice med prej in ko; kadar pa je* prej *poudarjen in se nanaša na drug povedek kakor ko, stavimo vejico, n. pr.:* Prej ko (= preden) odideš, se oglasi pri meni. Ogl-

si se pri meni, prej ko (= preden) odideš. Prišel je prěj, ko sem pričakoval. Prěj, ko še ni bilo železnic, je bilo težko potovati. Prěj, ko sem bil še mlad, je bilo vse drugače

prěja -e *ž*; iti na ~o, volnena ~a; prějen -jna -o, prějnast -a -o, prějec -jca *m*, prějka -e *ž*, prějar -ja *m*, prějevec -vca *m* *kdor pride na prějo*, prějnica -e *ž* *prostor*, prějnina -e *ž* = prednina -e *ž* = prějščina -e *ž* *prejemat* -am *in* -ljem, prějmanje -a *s*, prějem -éma *m*, prějemen -mna -o, prějemnik -a *m*, prějmnica -e *ž*, prějumniški -a -o, prějemek -mka *m*, prějemski -a -o, prějemščina -e *ž*; prějemljiv -íva -o, prějemljivost -i *ž*, prějemálec -lca [-áyc-] *m*, prějemálna -e [-áyk-] *ž*, prějemálski -a -o [-áys-]

prějénjati -am *prěnehati*, prějénjanje -a *s*, prějénljaj -a *m*, prějenjeváti -újem, prějenjevál -ála -o, prějenjevánje -a *s*, prějenjeválen -lna -o [-ln-]

prějésti -jém (se) *gl.* jesti, prějéden -a -o, prějéda -e *ž*; prějédati -am, prějédanje -a *s*; prějedljiv -íva -o *prepirljivo*, prějedljívec -vca *m*

prějéti prějemem, prějmi -íte! prějél -a -o, prějét -a -o, prějétje -a *s*, prějétev -tve *ž*, prějétek -tka *m*

prějkone *prisl. najbrž, izraža verjetnost:* ~ jutri, ~ je bil sosed *prějle prisl. pravkar, prej:* Kdaj si prišel? Prějle, malo pred teboj. Prějle, kakor sosed *pravkar; se ne rabi nikoli primerjalno*

prějòj *medm.* jòj, prějòj! jòh, prějòh!

prějókati *in* -áti -jókam *in* -čem *gl.* jokati, prějókan -a -o: ~a noč; prějokováti -újem, prě-

prejšnji

jokoval -ála -o, prejokovanje -a s
prejšnji -a -e: ~i rodovi, ~e čase
prejudic -a *m naprejšnja razsodba, ki se je kdo drži; predsódek*;
prejudicirati -am *naprej določiti sodbo*
prék -a -o: ~ pogled, *~i sódnagla, hitra sodba; **prékast** -a -o: ~o gledati, ~o pisan, ~a krava; **préka** -e ž, **prékáti** -ám, **prékaj** -ájte! **prékál** -ála -o, **prékánje** -a s; **prékovčan** -a *m človek z ónstran, prékovski* -a -o, **prékec** -kca *m*, **prékoš** -a *m*, **prékoša** -e ž
prék prisl.: ~ položiti, ~ iti, ~ se peljati; vse ~ leti, ~ in ~; *tudi* vprek; **prékoma prisl.**
prék in préko [*ali nasl.*] *predl. z rod.*: iti, biti ~ Save, ~ hribova, ~ potoka, ~ ledenika, delati ~ leta, dobiti jo ~ glave
prék-v sestavi: **Prék múrje** -a s, v ~u, iz ~a, **prék múrski** -a -o, **Prék múrec** -rca *m*, **Prék múrka** -e ž; **prék mórski** -a -o, **prék pot** -i ž, **prék rámnica** -e ž, **razzloguj**: **prék-rám-ni-ca** (+pre-krám-), **prék sínócnji** -a -e, **prék sínóčen** -čna -o; *gl. tudi* preko-
prékádti -ím, **prékádti** -íte! **prékádtl** -íla -o *in* -ádilo -i -e, **prékájèn** -éna -o: ~o meso, **prékájénost** -i ž, **prékájénje** -a s; **prékájati** -am, **prékájanje** -a s; **prékájévati** -újem, **prékájévál** -ála -o, **prékájévánje** -a s, **prékájéválec** -lca [-áuc-] *m*, **prékájéválka** -e [-áuk-] ž, **prékájéváln** -lna -o [-ln-], **prékájéválnica** -e [-ln-] ž, **prékájéválničen** -čna -o [-ln-]
prékálati -am, **prékálan** -a -o: ~o poleno, ~a drvá
prékáliti -ím, **prékáliti** -íte! **prékálil** -íla -o: fízol je ~; **prékáljèn** -éna -o

prékádti -ím, **prékádti** -íte! **prékádtl** -íla -o: železo je večkrat ~; **prékáljèn** -éna -o: ~o železo, ~ značaj; **prékádtév** -tve ž, **prékádténost** -i ž; **prékádtjati** -am, **prékádtjanje** -a s
prékániti -nim, **prékánjen** -a -o, **prékánjenec** -nca *m*, **prékánjenka** -e ž, **prékánjenost** -i ž, **prékána** -e ž, **prékánljív** -íva -o, **prékánljívost** -i ž
prékáp -ápa *m kem.*, **prékápati** -am *in* -pljem, **prékápan** -a -o, **prékápanje** -a s, **prékápálnica** -e [-ln-] ž, **prékápálna** -e ž = **prékápnína** -e ž, **prékápnica** -e ž *retorta*, **prékápljív** -íva -o, **prékápljívost** -i ž
prékásèn -snà -ó *ali* **prékásèn** -sna -o, *prisl.* **prékásno** *in* ~nó; **prékásnėti** -ím, **prékásní** -íte! **prékásněl** -éla -o; **prékásněvati** -am, **prékásněvanje** -a s [*ne-poud. povsod*: -kas- *in* -kàs-]
prékáštati -am, **prékáštanje** -a s *gl.* **prekositi**
prékáštjati -am: vso noč ~; **prékáštjeváti** -újem, **prékáštjevál** -ála -o, **prékáštjevánje** -a s
prékät -áta *m oddelek*: ladijski, parni, nósni, srčni ~i; **prékäten** -tna -o
prékátéri -a -o *marsikateri*, **prékátérikrat prisl.**
+prékèren -rna -o *negotov, sporen, tvegan*: ~o vprašanje, ~ položaj *neroden, silen, košljiv položaj*
prékídálo -a s: električno ~; **prékínjálo** -a s, **prékídáč** -a *m*, **prékínjáč** -a *m leh.*
prékídati -am: ~ gnoj, pot; **prékídán** -a -o; **prékídávati** -am, **prékídávánje** -a s
prékíniti -nem *kaj pretgati, prenehati, ustaviti ipá.*: ~ vožnjo, delo, sejo, pogajanja, tok; + ~ s čim (z delom, z vožnjo, s sejo, s pogajanjem) **prenehati kaj**; **pre-**

- kinítev -tve ž, prekínjen -a -o, prekínjenost -i ž; prekínjati -am: ~ govor s ploskanjem *odobravati, nagrajati, podžigati*, ~ vožnjo, tok, progo *trgati, razdirati, ovirati ipd.*; prekinjanje -a s
- prekipéti** -ím *gl.* kipeti: jeza množic prekipí, prekipél -éla -o: ~i srd, ~o čustvo; prekipélost -i ž; prekipévati -am, prekipévanje -a s
- prekís** -a *m hiperoksid*
- prekísati** -am, prekísan -a -o, prekísanje -a s; prekísováti -újem, prekísovanje -a s
- prekla** -e ž (+préklija): s ~o orehe klatiti, préklica -e ž, préklast -a -o; préklati -am (se), préklanje -a s, préklaríja -e ž, préklovje -a s, préklovína -e ž, préklovnik -a *m sveder za prekle*
- prekládati** -am, prekládanje -a s, prekladáč -a *m*, prekladálec -lca [-áyc-] *m*, prekládálen -lna -o [-ln-], prekládek -dka *m signákel v knjigi*, prekláda -e ž, prekládnik -a *m*
- prekláti** -kóljem *gl.* klati, preklán -a -o *tudi poblašena kletvica*: ~ dedec, ~a reč; preklánost -i ž; prekól -óla *m*
- preklecáti** -ím *gl.* klečati: ure in ure prekleči, preklečán -a -o: vse hlače ima preklečane
- prekléman** -a -o, preklémanski -a -o; preklémamo *prisl.*, preklémansko *prisl.*
- prekleníti** -klénem: ~ živino *na drug obroč pri verigi prepeti*, prekléni -íteľ preklénil -íla -o, preklénjen -a -o, preklenítev -tve ž; preklépati -am, preklépanje -a s
- preklepáti** -klépljem *in* -pám *gl.* klepáti, preklepán -a -o, preklepávati -am, preklepávanje -a s
- prekléstiti** -im, prekléščen -a -o, prekléstek -tka *m*, prekléšček -čka *m*
- prekléti** -kólnem [-óyn-] *gl.* kleti, preklét -a -o (*tudi kletvica*), preklétnik -a *m*, preklétnica -e ž, preklétec -tca *m*, preklétje -a s, preklétev -tve ž, prekléstvo -a s
- preklícati** -klíčem *gl.* klicati, preklícan -a -o (*tudi kletvica*): ~i smrkavec, ~a smola! preklícanec -nca *m pr.*, preklícanka -e ž *pr.*; preklíc -a *m*, preklícen -cna -o *pr.*: ~i postopek proti pijancu
- preklíceváci** -újem, preklícevál -ála -o, preklícevanje -a s, preklíceválen -lna -o [-ln-], preklíceválec -lca [-áyc-] *m*
- preklínjati** -am, preklínjanje -a s, preklinjeváci -újem, preklinjevanje -a s, preklinjevalec -lca [-áyc-] *m*, preklinjeválka -e [-áyk-] ž, preklinjeválski -a -o [-áys-]
- preklópati** -im, preklópi -te! preklópil -a -o, preklópljen -a -o, preklópitev -tve ž, preklópl -ópa *m*; preklópljati -am, preklópljanje -a s
- prekmálu** *prisl.*: ~ bo konec
- preko** -v *sestavi*: prekočásen -sna -o, prekogléden -dna -o, prekogórski -a -o, prekojútri, prekoléten -tna -o *pred tremi leti*, prekoláni, prekomórski -a -o, prekoméren -rna -o, ~mérnost -i ž; prekoréčen -čna -o, prekoréden -dna -o, prekoslóven -vna -o, prekoslóvje -a s, prekosinócnji *in* -snócnji -a -e, prekosónčen -čna -o, prekovčéranji -a -e, prekovrčden -dna -o, ~vrédnost -i ž; *gl. tudi* prekobacáti -ám (se) *gl.* kobacati, kobaceváci -újem, kobacátni -nem

prekobáliti

prekobáliti -im, prekobáljen -a -o; prekobáliti -im, prekobáljen -a -o
prekolébatl -am, prekoléb -éba m telov.
prekonizírati -am *pr. določiti koga za kako mesto, oklicati, imenovati*: papež ~a škofa; prekonizácija -e ž
prekontrolírati -am *pregledati, preskusiti*, prekontrolíran -a -o
prekòp -ópa m kanal, delo; prékopa -e ž *odvodni jarek, zlasti za namakanje travnikov*, prekòpek -pka m, prekopína -e ž
prekopáti -kòpljem *in* -pám *gl.* kopáti, prekopán -a -o; prekopávati -am, prekopávanje -a s; prekopováti -újem, prekopováł -ála -o, prekopováňje -a s, prekopoválec -lca [-áuc-] m, prekopoválen -lna -o [-ln-]: ~a dela
prekopícnići -nem, prekopícñjen -a -o
prekopnéti -ím *gl.* kopneti, prekópen -pna -o: ~ koga v čem (v učenju, pri delu); prekòsi -íte! prekòsil -íla -o, prekòšén -éna -o; prekášati -am, prekášanje -a s
prekotáti -ám, prekotáj -ájte! prekotál -ála -o, prekotán -a -o, prekotánje -a s
prekótница -e ž *diagonala*, prekótén -tna -o *diagonálen*
prekováti -újem *gl.* kovati, prekován -a -o, prekòv -óva m
prekrátiti -im, prekráčen -a -o: pot je ~a, pot prekrátiti, vrv prekrátiti živini *skrajšati*; prekrátek -tka -o

prekrehníti -kréhnem, prekrehní -íte! prekrehníł -íla -o, prekrehñjen -a -o *ali s stalnim poud.* prekrehñiti -nem (*onomatopojta*); prekreh -éha m, prekrehá -e ž, prekrehljiv -íva -o, prekrehljivost -i ž
prekreníti -krénem *gl.* kreníti, prekrenjen -a -o, prekrenítev -tve ž, prekret -éta m, prekretati -am, prekretanje -a s; prekretńca -e ž
prekričáti -im (se) *gl.* kričati, prekričán -a -o
prekríti -jem *gl.* kriti, prekrít -a -o, prekrítje -a s, prekrítost -i ž, prekrov -óva m; prekrivati -am, prekrival -a -o *in* -ála -o, prekrivanje *in* -ánje -a s, prekriváč -a m, prekriválo -a s, prekriválen -lna -o [-ln-]: ~a dela
prekrižati -am: ~ komu kaj, kóga (kaj); prekrižan -a -o. prekrižanost -i ž; prekrižávati -am, prekrižávanje -a s; prekrižévati -újem, prekriževánje -a s; prekrižje -a s
prekímíti -im, prekímljenje -a s, prekmítev -tve ž; prekíma -e ž
prekrojíti -krójim, prekrojí -íte! prekrojíl -íla -o, prekrojén -a -o; prekroj -ója m; prekrojliv -íva -o, prekrojlivost -i ž; prekrojévati -újem, prekrojévál -ála -o, prekrojévánje -a s; prekrajati -am, prekrajanje -a s
prekrókati -am, prekrókan -a -o: ~a noč, prekrókanost -i ž
prekrstíti -křstim *gl.* krstiti, prekrščévati -újem, prekrščevál -ála -o, prekrščevánje -a s, prekrščeválen -lna -o [-ln-], prekrščeválec -lca [-áuc-] m
prekršíti -im, prekršén -a -o, prekršék -ška m, prekršítev -tve ž, prekršá -e ž
prekrviti -ím, prekrví -íte! prekrvíł -íla -o, prekrvljen -éna

-o: ~a žleza, prekrvítev -tve ž: kožna ~

prekucováti -újem, prekucováł -ála -o, prekucovánje -a s; prekúcniti -nem, prekúcnjen -a -o, prekúc -a m, prekúcljaj -a m, prekúčnež -a m, prekúcnik -a m, prekúcnica -e ž, prekucúh -a m, prekucíja -e ž, prekucíjski -a -o, prekucúški -a -o

prekúhati -am, prekúha -e ž; prekuhávatí -am, prekuhávanje -a s; prekuhováti -újem, prekuhovál -ála -o, prekuhovánje -a s, prekuhoválen -lna -o [-ln-]

prekupčeváti -újem *gl.* kupčeváti, prekupčeválec -lca [-áyc-] m, prekupčeválski -a -o [-áys-], prekupčíja -e ž

prekupíti -kúpim, prekúpec -pca m *in* prekupèc -pcà m, prekúp -a m, prekúpnik -a m, prekúpníski -a -o; prekupováti -újem, prekupovánje -a s, prekupoválec -lca [-áyc-] m, prekupováłka -e [-áyk-] ž, prekupoválski -a -o [-áys-], prekupljív -íva -o, prekupljívost -i ž

prekvásiti -im *gl.* kvasiti, prekvášen -a -o, prekvasítev -tve ž, prekvášati -am, prekvášanje -a s

prelágati -am, preláganje -a s

preláhek -hka -o *in* prelahèk *ali* -hák -hkà -ó, *prisl.* prelahkó [*nepoud. povsod: -lah- in -lah-*]

prelájmati -am *gl.* lájmati, prelájman -a -o: pesem je ~a, vino je ~o

prelást -i ž *gl.* prilást

prelát -a m *cerkveni naslov*, prelátski -a -o: ~i naslov, prelátstvo -a s, prelátúra -e ž

preláz -a *in* preláz -áza m, preláziti -im, prelázen -a -o, prelázen -zna -o, prelazováti -újem, prelazováł -ála -o, prelazováłnje -a s

prelec -lca [-éyc- *in* -lc-] m *prejec, zool. vrsta vešč*; prelècv -a -o [-éyt- *in* -lè-]

prelèči -lèzem (se) *gl.* leči, prelèžen -a -o, prelèg -éga m, prelégati -am (se): bolezen se prelega iz kraja v kraj; preléganje -a s

prelèkniti -nem se, prelèknjen -a -o; prelécati -am se, prelécanje -a s, prelekávati -am se, prelekávanje -a s

prelén *in* -lèn -éna -o, prelenáriti -im: celo leto ~i, prelenárjen -a -o

prelèpiti -im, prelèpljen -a -o, prelèpljenost -i ž, prelèpljenje -a s, prelepítev -tve ž; prelèpljati -am, prelèpljanje -a s

prelèsti -i ž *čar, mik, omama*; prelésten -tna -o *očarljiv, omamen, mikaven, čaroben*; prelestíti -ím *premamiti*, preleščèn -éna -o

prelèsti -lèzem *gl.* lesti, prelèzen -a -o

preletéti -ím *gl.* letéti, prelèt -éta m; groza, mráz preletí človeka; z očmi preletím kaj; preletèč glas *ki človeka preleti, sirese*; preletávati -am, preletávanje -a s; prelétati -am (se) *dov.*, prelétal -a -o *in* -ála -o: otrok se je prelétal, otroci so se prelétáli; prelétan -a -o: ~i otroci; prelétati -am *nedov.*, prelétal -a -o: letála so ves dan prelétala mesto; prelétovati -létujem, prelétovanje -a s

prelevíti -ím, prelèvi -íte! prelévíl -íla -o, prelevljèn -éna -o, prelevítev -tve ž

preležáti -ím (se) *gl.* ležati, preležán -a -o: ~o blago, preležánost -i ž, preležánc -nca m, preležánína -e ž *sene (sedno), dekúbitus med.*

preličíti -im, prelíčen -a -o, prelíčenje -a s, preličítev -tve ž

prelikati

prelikati -am, **prelikan** -a -o, **prelikanje** -a s
preliminären -rna -o *predhoden, voden, pripravljalen*; **preliminirati** -am *naprej določiti*
prelisičiti -im, **prelisičen** -a -o, **prelisičenje** -a s; **prelisjáčiti** -im
prelistati -am, **prelistan** -a -o, **prelistováti** -ujem, **prelistovál** -ála -o, **prelistovánje** -a s
preliti -límjem: ~ vino, kri, železo, topove; **prelít** -a -o, **prelítje** -a s
prelív -a m: *morski* ~; **preliven** -vna -o; **prelívati** -am: ~ vodo, ~ se: barve, glasovi se *prelívajo*; **prelívál** -a -o *in* -ála -o, **prelívávanje** *in* -ánje -a s, **prelíválec** -lca [-áyc-] m, **prelíválka** -e [-áyk-] ž
prelja -e ž *predica*
preljúb -a -o, **preljúbek** -bka -o, **preljubeznív** -a -o, **preljúbljen** -a -o
prelòg -óga m: ~ *razprave pr.*; ~ *iz enega jezika v drugega prevòd*; **prelog** -a m (+*práha*): v ~ *pusiti, dati njivo*; **preložén** -žna -o: ~a *zemlja*; **preložnica** -e ž *bot.*; **prelóga** -e ž
prelomíti -lómim *gl.* *lomiti*, **prelómljen** -a -o: *palico, postavo, besedo, prisego, zvezo s kom* **prelomiti**; ***prelomiti** s kom *pusiti koga*; **prelòm** -óma m, **prelómén** -mna -o, **prelómnica** -e ž: črta ~, **prelómek** -mka m, **prelomítev** -tve ž, **prelomítelj** -a m, **prelomíteljica** -e ž, **prelomína** -e ž; **prelámljati** -am, **prelámljanje** -a s, **prelámjlávec** -vca m, **prelámjlávka** -e ž
preložíti -ím, **preloží** -íte! **preložíl** -íla -o *in* -lóžilo -i -e; **preložén** -éna -o, **preložítev** -tve ž, **preložba** -e ž, **preložek** -žka m, **preložnána** -e ž
prelúdíj -a m *glas.*, **prelúdíjski** -a -o, **preludírati** -am, **preludíranje** -a s

prelúknjati -am, **prelúknjan** -a -o, **prelúknjanost** -i ž, **prelúknjanec** -nca m, **prelúknjanje** -a s
prém -a -o: ~a *črta*, **prémost** -i ž, **préma** -e ž, **prémica** -e ž, **prémičen** -čna -o, **prémec** -mca m *tram po sredi stroga*; **premočrten** -tna -o, **premočrtnost** -i ž, **premočrtnež** -a m
premágati -am, **premágan** -a -o, **premáganec** -nca m, **premáganca** -e ž, **premáganje** -a s, **premagálec** -lca [-áyc-] m, **premagálka** -e [-áyk-] ž, **premagljív** -íva -o, **premagljívost** -i ž; **premagováti** -ujem, **premagovál** -ála -o, **premagovánje** -a s, **premagoválec** -lca [-áyc-] m, **premagoválka** -e [-áyk-] ž, **premagoválen** -lna -o [-ln-]
premagnéti -im, **premagnéten** -a -o, **premagnétenje** -a s
premaháti -am, **premahán** -a -o; **premahníti** -nem, **premahnjen** -a -o, **premah** -áha m, **premahljaj** -a m; **premahováti** -ujem, **premahovál** -ála -o, **premahovánje** -a s
premakníti -máknem, **premakní** *in* -ní -íte! **premakníl** -íla -o, **premaknjen** -a -o, **premaknjene** -nca m *nekoliko neumen človek*, **premaknjenka** -e ž; **premaknitev** -tve ž, **premakljív** -íva -o, **premakljívost** -i ž, **premakljívec** -vca m, **premakljívka** -e ž [*nepoud. povsod*: -mak- *in* -mak-]
premámíti -im, **premámljen** -a -o, **premámljenec** -nca m, **premámljenka** -e ž, **premámljiv** -íva -o, **premámljivost** -i ž, **premámjlívec** -vca m, **premámjlívka** -e ž; **premáma** -e ž, **premámen** -mna -o, **premámnost** -i ž, **premamítev** -tve ž
premastíti -im, **premastí** -íte! **premastíl** -íla -o, **premaščén** -éna -o, **premastítev** -tve ž

premázati -mázem *gl.* mazati, premázan -a -o, premázanost -i *ž*
premečkáti -ám *gl.* mečkati, premečkán -a -o, premečkánost -i *ž*, premečkánec -nca *m* [*vosod: -mač-*]
premechčáti -ám *gl.* mechčati, premechčán -a -o, premechčánost -i *ž*, premechčanje -a *s*
premek -mka *m* *slabo žito*
premeníti -ím, preměni -íte! preměnil -íla -o *in* -ěnilo -i -e, preměnjěn -ěna -o; preměna -e *ž*, preměmba -e *ž*, preměnek -nka *m*, preměnitev -tve *ž*; preměnjati -měnjam, preměnján -a -o, preměňjanje -a *s*, preměňjálén -lna -o [-ln-]; preměňjeváti -újem, preměňjevál -ála -o, preměňjevánje -a *s*, preměňjeválén -lna -o [-ln-], preměňjaváti -am, preměňjavánje -a *s*, preměňjava -e *ž*; preměnomá *prisl.*; preměnljiv -íva -o, preměnljívost -i *ž*, preměnljívéc -vca *m*, preměnljívka -e *ž*
prémec -mca *m* *tram po sredi stropa*, ládijski ~ *kljun*
premér -a *m*, premérovo -a -o: ~a dolžina *mat.*, premérski -a -o, premérnik -a *m*, preméroma *prisl. poprečno, poprek*
preméríti -ím, premérjen -a -o, premérjenost -i *ž*; premérjati -am, premérjanje -a *s*
premesíti -ím *gl.* mesiti, preměšen -a -o, premesítev -tve *ž*, preměšenost -i *ž*
premésti -mêtem *gl.* mēsti, premětěn -ěna -o, premětě nec -nca *m*, premětěnost -i *ž*; premětati -am, premětanje -a *s*
premestíti -ím, preměsti -íte! preměstil -íla -o, preměščěn -ěna -o, preměščěnje -a *s*, preměščěnost -i *ž*, preměščě nec -nca *m*, preměščě nka -e *ž*, preměštítev -tve *ž*, preměští tven -a -o

[-tven-]: ~i odlok; preměščati -am, preměščanje -a *s*; preměstén -tna -o, premestljív -íva -o, premestljívost -i *ž*
premešati -am *gl.* mešati, preměšan -a -o; premešávati -am, premešávánje -a *s*
premešěti -ím, premešěten -a -o, premešětenje -a *s*; premešětáriti -ím, premešětárjen -a -o
premetáti -mécem *gl.* metati, premetán -a -o; premět -éta *m*, preměten -tna -o; premetávati -am, premetávánje -a *s*, premetáčina -e *ž* *preiskava po hiši*, premetáč -a *m*, premetálec -lca [-áuc-] *m*; premetóvati -ujem (se), premetóvanje -a *s*
premičén -čna -o, premičnosť -i *ž*, premičnica -e *ž*: zvezda ~, premičnina -e *ž*
premier -a [*premjé -éja*] *m* *ministrski predsednik*
premiéra -e *ž* *prva predstava, uprizorítev*; premiérski -a -o: ~i abonmá [*premjé-*]
prémija -e *ž* *nagrada, darilo*; premijski -a -o, premiováti -újem, premiován -a -o, premiovál -ála -o, premiovánje -a *s*
premik -a *m*, premikáti -am *in* -čem, premikánje -a *s*; premikováti -újem, premikováł -ála -o, premikovánje -a *s*
premikástiti -ím *pretepsiti*, premikásten -a -o
premil [-íl] -a -o, premílostén -tna -o, premílostljív -a -o *in* premílostljív -íva -o
preminíti -mínem *gl.* miniti, premínil -íla -o: ~ je čas zabave, *prid.* premínúli -a -o: ~i časi, ~i rodovi; premínévati -am, premínévánje -a *s*
premirje -a *s*
premísa -e *ž* *fil.*, premísen -sna -o
premisliiti -ím, premíšljen -a -o, premíšljenost -i *ž*, premíslek -a [-lak-] *m*: *s* ~om kaj delati;

premlájati

premišljati -am, premišljanje -a s; premišljeváti -újem, premišljevánje -a s, premišljeválen -lna -o [-ln-], premišljeválec -lca [-áyc-] m, premišljeváška -e [-áyk-] ž

premlájati -am (se), premlájanje -a s; premladíti -ím (se), premládil -íla -o, premlajèn -éna -o, premlajènje -a s; premlajeváti -újem, premlajevánje -a s

premlatíti in -átiti -átim gl. mlátiti, premláčen -a -o, premláčenje -a s, premlatítev -tve ž

premléti preméljem gl. mletí, premlét -a -o, premlévati -am, premlévanje -a s

premo- v sestavi gl. prem

premóč -í (+nadmóč) ž: imeti ~ nad kom, biti v premóči, premóčen -čna -o in premóčen ali -čan -čnà -ó -í -é (+nadmóčen)

premóči -mórem gl. móči: veliko, malo premóre; tudi dinarja ne premóre; jeza ga je premógla *premagala*; gl. tudi premagati

premočíti -móčim gl. móčiti, premóčen -a -o, premočljív -íva -o, premočljívost -i ž, premočítev -tve ž

premog -óga m, premógov -a -o: ~e žile, premógóven -vna -o: ~ svét, premógast -a -o, premógar -ja m, premógóvnik -a m, premógóvniški -a -o: ~a uprava, premógóvništvo -a s; premogokòp -ópa m, premogokópen -pna -o

premòk -óka m *zmehčanje zaradi moče*, premoknítí -mókнем, premókňjen -a -o: ~ zid *če ga vlaga prepoji*

premólk -a m *dieréza, cezura, fadng*; premólkniti -nem, premolkováti -újem [*povsod móyk-*]

premonstraténec -nca m *vrsta re-dovnikov*, premonstraténski -a -o

premòr -óra m *prenehľaj, pavza*

premostíti -ím, premósti -íte! premóstil -íla -o in -óstilo -i -e, premoščèn -éna -o, premoščènje -a s, premostítev -tve ž, premostíteľ -a m, premóstek -tka m; premoščeváti -újem, premoščevánje -a s, premoščeválen -lna -o [-ln-]: ~a dela

premotíti -mótim gl. motiti, premóten -a -o, premotljív -íva -o

premotríti -ím *preudariti, premisliti, pretehtati*, premótri -íte! premótril -íla -o, premotren -éna -o; premotrítev -tve ž; premátrati -am *premišľati, preudarjati*, premátranje -a s *preudarjanje, presojanje*

premózgati -am, premózgan -a -o

premóžen -žna -o, premóžnost -i ž, premožènje -a s, premožèňjski -a -o: ~e razmere, premóžnež -a m, premóžnik -a m

premráz *pris!*: je bilo ~ za delo

premrázíti -ím, premrážen -a -o, premráženje -a s, premráženec -nca m, premráženka -e ž, premráženost -i ž; premrážati -am (se), premrážanje -a s; premráževáti -újem: nikar ne premrážúj hiše! premráževánje -a s; premrazováti -újem: letošnje zimo smo veliko premrazováli (*mraza pretrpeli*); premrazová-nje -a s

premréti -mrèm gl. mreťi, premfl -a -o in premří -a -o: ~i prstí, ~e roké; premřlost -i ž in premřtost -i ž

premréžíti -ím, premréžen -a -o, premréženost -i ž, premréženje -a s; premreževáti -újem, premreževál -ála -o, premreževánje -a s

premržniti -nem, premržnil -íla -o, premržnjen -a -o in premržel -zla -o: ~a reka, ~o jezero; premržnjenost -i ž; premráža -e ž *premržnjenost reke*:

čez Dravo je premráza, čez premrázo hoditi
premúzati -am (se) *zmuzniti se skozi kaj*, premúzan -a -o; premúzniti -nem (se), premúznen -a -o; premuzováti -ujem
prenadáleč *prisl.*: ~ meriš
prenadólgó [-*douǵ-*] *prisl.*: ~ pripoveduje, vleče
prenadróбно *prisl.*: ~ opisuje, ~ melje, ~ je razbito
prenágliti -im se, prenágljen -a -o: ~ korak, prenágljenje -a s, prenáglítev -tve ž, prenágljenost -i ž, prenágljenec -nca m, prenágljenka -e ž; prenágel [-*gəu*] -gla -o, prenáglost -i ž, prenáglica -e ž, prenáglež -a m
prenagósto *prisl.*: ~ sajeno drevje
prenahítro *prisl.*: ~ je narejeno
prenajésti -jém se *gl.* jesti, prenajéden -a -o, prenajédenost -i ž *naveličanost*, prenajédenec -nca m *naveličanec*
prenakrátko *prisl.*: ~ razlaga
prenaláhko *prisl.*: ~ razloge stvar
prenapéti -pném (se) *gl.* peti pném, prenapét -a -o, prenapéto -st -i ž, prenapétež -a m, prenapétnica -e ž; prenapénjati -am (se), prenapénjanje -a s
prenapólniti *in* -íti -ólnim *gl.* polniti, prenapólnjen -a -o, prenapólnjenost -i ž; prenapólnjevati -ujem, prenapólnjeval -ála -o, prenapólnjevanje -a s [*po-vsod -poum-*]
prenarávno *prisl.*: ~ pove
prenaréditi -ím *gl.* narediti, prenaréjati -am, prenaréjanje -a s, prenaréja -e ž, prenarédek -dka m, prenaréjenost -i ž, prenaréd -ba -e ž
prenaselíti -sélím *gl.* seliti, prenaséljen -a -o, prenaséljenost -i ž, prenaselítev -tve ž, prenaseljevati -ujem, prenaseljeval -ála -o, prenaseljevanje -a s

prenasítiti -im *gl.* nasítiti, prenasíčenost -i ž, prenasítljiv -íva -o, prenasítljivost -i ž
prenašati -am, prenašanje -a s, prenašálec -lca [-*áuc-*] m, prenašálka -e [-*áuk-*] ž, prenašálen -lna -o [-*ln-*]
prenaširóko *prisl.*: ~ govori, piše
prenavkréber *prisl.*
prenavljati -am, prenavljanje -a s, prenavljávec -vca m, prenavljávka -e ž, prenavljálen -lna -o [-*ln-*]
prenavzdól [-*óu*] *prisl.*: pot *gre* ~
prenavzgor *prisl.*: steza drži ~
preneháti -am, prenehanje -a s: brez ~a; preneh -a m, prenehoma *prisl.*, prenehljaj -a m: brez ~a; prenehávati -am, prenehávanje -a s; prenehováti -ujem, prenehovával -ála -o, prenehovávanje -a s
prenekátéri *in* -éri -a -o *ned. z. marsikdo, marsikateri*; prenekátéríkrat *prisl. pogosto, velikokrat*
prenéki -a -o *ned. z. marsikdo, marsikateri*: ~ emu je povedala; prenekíkrat *prisl.*
prenésti -něsem *gl.* něsti, prenesèn -èna -o (+prenešèn), prenesljív -íva -o; prenešek -ska m, *gl.* prenositi *in* prenašati
prenevédati -am se *zanikrno, naveličano delati, kakor da ne ve, kaj dela*; prenevédanje -a s, prenevédalo -a s = prenevédanec -nca m, prenevédanka -e ž
preníkati -am, prenikanje -a s, prenikáv -a -o: ~ razum, prenikniti -nem, prenikováti -ujem, prenikovánje -a s; prenikel -kla -o: preniklí vrelci; *gl.* pronicati
prenočiti -ím, prenoči -íteľ prenočil -íla -o *in* -óčilo -i -e, prenočen -èna -o, prenočítev -tve ž; prenočévati -ujem, prenočeval -ála -o, prenočevánje -a s; prenočíšče -a s, prenočeválnica -e [-*ln-*] ž, prenočevalíšče -a s,

preňos

prenočeválec -lca [-áyc-] *m*,
 prenočeválka -e [-áyk-] *ž*, pre-
 nočnáina -e *ž*
preňos -ósa *m*, preňosen -sna -o,
 preňosnost -i *ž*, prenosljiv -íva
 -o, prenosljivost -i *ž*, prenos-
 nína -e *ž*, prenosník -a *m*, pre-
 nosníca -e *ž* *transmisija*
 prenosíti -nósím *gl.* nositi, pre-
 nóšen -a -o, preňosenost -i *ž*,
gl. prenašati
 prenotácija -e *ž* *pr. naprejšnja za-*
znamba, prenotírati -am
 prenovíti -ím, preňovi -íte! pre-
 nóvil -íla -o *in* preňovilo -i -e,
 prenovljèn -éna -o, prenovítev
 -tve *ž*, preňóva -e *ž*, prenovít-
 ven -tvena -o [-tvæn-]
 prenumerácija -e *ž* *naročilo, na-*
plačilo, prenumeránt -a *m* *na-*
ročnik, naplačnik, prenumerírati
 -am *naročiti, naprej plačati*
 preobčúten -tna -o, preobčútnost
 -i *ž*, preobčútljív -íva -o, pre-
 občútljívost -i *ž*
 preobdávčíti -im, preobdávčen -a
 -o, preobdávčenost -i *ž*; pre-
 obdavčeváti -újem, preobdav-
 čevánje -a *s*
 preobílen -lna -o [-íyn- *in* -ln-],
 preobílnost -i [-ln-] *ž*: preobíł
 [-íy ali -íl] -a -o, preobílica -e
ž, preobílje -a *s*, preobílo *prisl.*,
 preobílokrat *prisl.*
 preobjésti -jém se *gl.* jesti, pre-
 objéden -a -o, preobjédenost -i
ž, preobjéda -e *ž*, preobjéden
 -dna -o, preobjédnost -i *ž*, pre-
 objédenec -nca *m*, preobjésten
 -tna -o, preobjéstnost -i *ž*
 preobkládati -am: ~ koga s čim;
 preobkládanje -a *s*
 preobláčíti -im *gl.* oblačiti, pre-
 obláčenje -a *s*, preobláčílen
 -lna -o [-ln-], preobláčílnica -e
 [-ln-] *ž*
 preoblágati -am: ~ koga s čim,
 preobláganje -a *s*

preobléči -em *gl.* obleči, preoblé-
 ka -e *ž* (*delo in stvar*)
 preoblikováti -újem *gl.* obliko-
 vati, preoblikovánje -a *s*, pre-
 oblikoválen -lna -o [-ln-], pre-
 oblikoválec -lca [-áyc-] *m*
 preobljúden -a -o, preobljúde-
 nost -i *ž*
 preobložíti -ím *gl.* obložiti, pre-
 obložítev -tve *ž*, preobložénost
 -i *ž*, *gl.* preoblágati
 preobračáti -am, preobračanje -a
s, preobračálnik -a [-áyn-] *m*
stroj
 preobrát -áta *m*: ~ v zgodovini,
 v vojski; preobrátén -tna -o
 preobrázíti -im, preobrázén -a -o,
 preobrázba -e *ž*, preobrázén
 -zna -o, preobrázénost -i *ž*; pre-
 obrázati -am (se), preobrázanje
 -a *s*, preobražáj -a *m*, preobra-
 ževáti -újem, preobraževánje -a
s, preobraževálen -lna -o [-ln-],
 preobraževálec -lca [-lc-] *m*
 preobremeníti -ím koga s čim *gl.*
 obremeniti, preobremenítev -tve
ž, preobremenílen -lna -o [-ln-]:
 ~o delo, preobremenjénost -i *ž*;
 preobremenjeváti -újem, pre-
 obremenjevánje -a *s*
 preobrńńti -obńńem *gl.* obrńńiti,
 preobrńńjen -a -o, preobrńńjenec
 -nca *m*, preobrńńjenka -e *ž*, pre-
 obrńńjenost -i *ž*, preobrńńjenje -a
s, preobrńńítev -tve *ž*
 preobtežíti -ím *gl.* obtežiti, pre-
 obtežítev -tve *ž*, preobtežba -e
ž; preobteževáti -újem, preob-
 teževánje -a *s*
 preobúti -újem *gl.* obuti, preobú-
 tost -i *ž*, preobútev -tve *ž*; pre-
 obúvati -am, preobúvanje -a *s*
 preobvézati -vézem *gl.* obvezati,
 preobvéza -e *ž*, preobvezováti
 -újem, preobvezovánje -a *s*,
 preobvezovalíšče -a *s*, preobve-
 zoválnica -e [-ln-] *ž*
 preoddáleč *prisl.*: ~ sem poslu-
 šal, da bi bil razumel; sem ~

prišel, da bi se dal kar tako odgnati

preodéti -dénem *gl.* odeti, preodévati -am, preodévanje -a s

preokreníti -krénem *gl.* okreniti, preokrèet -éta *m*

preomíka -e *ž hiperkultura*, preomíkati -am, preomíkanje -a s

preonégati -am, preonégan -a -o, preonéganje -a s; preonegáviti -im, preonegávljen -a -o

preopásti -pásem (se), preopásel -sla -o *in* preopásea -a -o: ~a živina

preorátí -órjem *in* -órjem *gl.* orati, preorán -a -o, preoránost -i *ž*, preòr -óra *m*; preorávati -am, preorávanje -a s

preorientírati -am (se) *preusmeriti, preobrniti misli, smer; preorientácija* -e *ž*

preosnóva -e *ž*, preosnováti -újem *gl.* osnovati, preosnovátelj -a *m*

preostáti -ánem *gl.* ostati, preostál -ála -o: ~i živi, sorodniki; preostánek -nka *m*; preostájati -am *in* -em, preostájanje -a s

prepád -áda *m*, prepáden -dna -o *slrm, poln prepádov*; prepádnost -i *ž*, prepádnica -e *ž, gl. tudi* propad-

prepádati -am: prepadajóča vas, obrt; prepádanje -a s; *gl. tudi* propadati

prepahníti -páhnem *gl.* pahniti: ~ si želodec s čim, prepáhnjenec -nca *m*, prepáhnjenka -e *ž*, prepáhnjenost -i *ž*, prepáhnítev -tve *ž*, prepáh -áha *m*; prepahóvati -újem, prepahovávanje -a s [*nepoud. povsod: -pah- in -poh-*]

prepáliti -im, prepáljen -a -o, prepáljenost -i *ž*

preparácija -e *ž zvezek za tolske vaje, priprava: ~ za slovnico; preparacijski* -a -o

preparánd -a *m učiteljski pripravnik, preparándka* -e *ž, preparándija* -e *ž učiteljske, preparándijski* -a -o

preparáti -am, preparán -a -o, preparanje -a s: ~ blaga, trebuha; prepórek -rka *m*

preparírati -am *pripraviti, pripravljati; prepariranje* -a s, preparát -a *m prigolovek: kemični ~, mikroskopski ~i; preparátor* -ja *m*

preparíti -im, prepárjen -a -o: ~o perilo, preparítev -tve *ž, prepárjenje* -a s

prepásati -pášem (se), prepásan -a -o, prepásanje -a s, prepásanost -i *ž*, prepás -ása *m*, prepásnik -a *m*, prepásica -e *ž, prepásilnik* -a [-i \bar{u} -] *m*, prepásilnica -e [-i \bar{u} -] *ž*; prepasováti -újem (se), prepasováł -ála -o, prepasovávanje -a s

prepásti -pásem (se): dobro je prepásel, živina se je prepásla (*preveč napasla*), prepásen -a -o: ~o leto, ~a čreda, prepáša -e *ž*

prepásti -pádem *gl.* pasti -dem, *príd.* prepádel -dla -o *in* prepál -ála -o: ~i denar, ~a hiša, ~a kupčija; prepádnost *in* prepádnost -i *ž*; prepáden -a -o *prestrašen, upadel, shujšan*: bil je ves ~, vsa ~a mati; prepádenost -i *ž*; *v tem pomenu se nikoli ne rabi predpona pro-, medtem ko se uporablja v drugih pomenih, gl.* propasti; *prepáščen -a -o *prestrašen, preplašen*

prepáziti -im, prepážen -a -o, prepáz -áza *m*, prepázek -žka *m*; prepaževáti -újem, prepaževávanje -a s

prepéči -pêčem *gl.* pêči, prepečénc -nca *m*

prepelica -e *ž, prepelíčji* -a -e, prepelíčar -ja *m, prepelíčarski* -a -o, prepelíčica -e *ž, prepelíčjak* -a *m*

prepeljāti

prepeljāti -péljem *gl.* peljati, prepelján -a -o, prepeljánje -a *s*; prepeljávati -am, prepeljávanje -a *s*, prepeljáva -e *ž*; prepeljevāti -újem, prepeljevāl -ála -o, prepeljevánje -a *s* prepelúh -a *m*, prepelúhar -ja *m* preperéti -ím *gl.* peréti, preperèl -éla -o: ~ les, preperélost -i *ž*, preperína -e *ž* = preperelína -e *ž*; preperévati -am, preperévvanje -a *s*; preperélast -a -o prepéti -pnēm *gl.* peti pnēm, prepét -a -o: *s* cvetjem ~a dvorana, prepétje -a *s*; prepénjati -am, prepénjanje -a *s* prepéti -pōjem *gl.* peti pōjem, prepét -a -o: ~e pesmi; ves dan prepōje; tak glas ima, da vse prepōje; prepél se je *glas si je pokvaril s petjem*; prepévati -am, prepévvanje -a *s*, prepév -éva *m*, prepévček -vka *m* prepetnájstíti -im *opehariti, prelisítiti, prepetnájsten* -a -o, prepetnájstenje -a *s* prepíhati -ham *in* -píšem *gl.* pihati, prepíhan -a -o: ~ prostor; prepíh -a *m*, prepíšen -šna -o, prepíšnik -a *m* *slovn. priporniški glas, prepíšniški* -a -o; prepíhávati -am, prepíhávvanje -a *s*; prepíhniti -nem, prepíhnjen -a -o prepíli -im, prepíljen -a -o, prepíljenje -a *s* prepír -a *m*, prepíren -rna -o: ~a stvar, ~o vprašanje; prepírati -am se, prepíranje -a *s*, prepírljív -íva -o, prepírljívost -i *ž*, prepírljívček -vca *m*, prepírljívka -e *ž*, prepíráč -a *m*, prepírnež -a *m* prepís -a *m*, prepísen -sna -o, prepísek -ska *m* prepísati *in* -áti -píšem *gl.* pisati, prepísan -a -o (*deležnik in pridevnik*), prepísnik -a *m*, prepísnica -e *ž*, prepísnína -e *ž*,

prepísnínski -a -o, prepísún -a *m* *zaničlj.*; prepisovátí -újem, prepisovánje -a *s*, prepisoválen -lna -o [-ln-], prepisoválec -lca [-álec-] *m*, prepisoválka -e [-ávk-] *ž* prepítí -píjem *gl.* piti, prepít -a -o, prepíjati -am *in* prepívati -am, prepíjanje *in* prepívanje -a *s*; prepíjančevátí -újem prepílačítí *in* -átí -pláčam *gl.* plačati, prepílačílo -a *s*; prepílačevátí -újem, prepílačevāl -ála -o, prepílačevánje -a *s* prepílah -áha *m* *strah in zmeda, alarm* prepílániti -nem, prepílánjen -a -o; prepílakovátí -újem, prepílakovāl -ála -o, prepílakovánje -a *s* prepílašítí -ím, prepílaší -íte! prepílašíl -íla -o, prepílašèn -éna -o *ali s stalnim poud.* prepílaš-; prepílašénost *in* -énost -i *ž*, prepílašénc *in* -énc -nca *m*, prepílašénka *in* -énka -e *ž*, prepílašítev -tve *ž*, prepílašljív -íva -o, prepílašljívost -i *ž* prepílavátí -am, prepílaván -a -o, prepílava -e *ž* prepílavítí -ím, prepílaví! -íte! prepílavíl -íla -o, prepílavljèn -éna -o *in* prepílavljen -a -o: ~o polje; prepílavén -vna -o: ~o ozemlje; prepílavljati -am, prepílavljanje -a *s*, prepílava -e *ž* prepíplázítí -im (se) *gl.* plaziti, prepíplázen -a -o prepíplésati *in* -átí -pléšem *gl.* plésati, prepíplésan -a -o prepípléskati -am, prepípléskan -a -o, prepípléskanost -i *ž*, prepípléskanje -a *s*, prepíplésk -pléška *m* prepípléstí -plétem *gl.* plésti, prepíplèt -éta *m*, prepíplétek -tka *m*; prepíplétèn -éna -o *zvit, pretkan ipd.*, prepípléténc -nca *m*, prepípléténka -e *ž*, prepípléténost -i *ž* prepíplétati -am, prepíplétanje -a *s*

prepléti -plévem *gl.* pleti, preplét -a -o (*poblažena kletvica za preklet*)
 preplézati -am (se): ~ steno, ograjo; blagó se prepléza; preplézan -a -o, preplézanost -i ž
 prepočasí *prisl.*, prepočasen -sna -o
 prepóčiti -póčim, prepóčen -a -o, prepóčenost -i ž, prepóka -e ž, prepókati -am, prepókán -a -o, prepókel -kla -o *režast*, prepóklost -i ž
 prepodíti -ím, prepódi -íte! prepódil -íla -o *in* -ódilo -i -e, prepodèn -èna -o, prepodítev -tve ž, prepodénost -i ž
 prepogníti -pógnem, prepógni -íte! prepógnil -íla -o, prepógnjen -a -o, prepógnjenost -i ž; prepogíbatí -am *in* -bljem, prepogíbanje -a s
 prepogósto *prisl.* *prevètkrat* = prepogóstokrat *prisl.*
 prepójati -am (se), prepóján -a -o: ~a žival *če so jo pojali psi po gozdu*, ~a krava *če se je znova pojala*; prepójanje -a s
 prepójíti -ím, prepójí -íte! prepójil -íla -o *in* prepójilo -i -e, prepójèn -èna -o, prepójénost -i ž, prepójítev -tve ž, prepójítven -tvena -o [-*tván-*]; prepój -ója *m infiltrát*, prepójén -jna -o, prepájati -am, prepájanje -a s
 prepólníti *in* -íti -pólnim *gl.* polniti, prepólnjen -a -o, prepóln -a -o, prepólnost -i ž; prepólnjevatí -újem, prepólnjevál -ála -o, prepólnjevánje -a s [*povsod: -poujn-*]
 prepolovíti -ím, prepolóvi -íte! prepolóvil -íla -o, prepolóvljèn -èna -o, prepolóvítev -tve ž; prepolávljati -am, prepolávljanje -a s
 prepóna -e ž: trebušna ~, prepónski -a -o; prepónec -nca *m neka vinska trta*

*preponderánca -e ž *pretežnost, premoč, večji ugled, veljava*; *preponderánten -tna -o
 prepoređko *prisl.*, prepoređkoma *prisl.*
 prepóren -rna -o *prepiren*: ~a točka, ~o vprašanje; prepór -óra *m*
 prepoređ -óda *m preróđ, renesansa, poživitev*; prepoređen -dna -o *preróden*, prepoređíti -ím *gl.* poroditi *prerodíti*, prepoređitelj -a *m preróditelj*, prepoređiteljica -e ž *preróditeljica*, prepoređiteljski -a -o *preróditeljski*
 prepoténca -e ž *oblastnost, mogočnost*, prepoténten -tna -o *pre-mogočen*
 prepotíti -ím (se), prepóti -íte! prepótíil -íla -o *in* -ótilo -i -e, prepotèn -èna -o, prepoténost -i ž
 prepotovátí -újem, prepotovál -ála -o, prepotován -a -o *in* prepótovati -ujem, prepótovál -a -o, prepótovan -a -o: ~e pokrajine *in dežele*
 prepovédáti -vém *gl.* povedati, prepovédán -a -o: ~i čas, prepóved -i ž: ~ izdati, dati, ~ tobaka, solí *ali* na tobak, na sol; biti pod ~jo, v ~i biti *v kontumacu, pod zaporo*; prepóveden -dna -o: ~i odlok, prepovedník -a *m*
 prepovedovátí -újem, prepovedovál -ála -o, prepovedovánje -a s, prepovedoválen -lna -o [-*ln-*], prepovedoválec -lca [-*ámc-*] *m*
 prepovíti -íjem *znova povíti gl.* poviti, prepovíjati -am *gl.* povijati
 prepóžen -zna -o, prepóžno *prisl.*, prepozníti -ím se, prepózni -íte se! prepózníl -íla -o
 prepozicija -e ž *predlog*, prepozicijski -a -o, prepozicionálen -lna -o [-*ln-*] *predložén*: ~i skloni

prepoznáti

prepoznáti -ám *spet spoznati gl.*
poznati, prepoznán -a -o, pre-
poznánje -a s
preprašati -am *gl.* vprašati, pre-
praševáti -újem, prepraševál
-ála -o, prepraševánje -a s
prepráti -pêrem *gl.* práti, pre-
prán -a -o, prepránost -i ž;
prepirati -am, prepíranje -a s
preprážití -im, preprážen -a -o,
prepráženost -i ž, prepráženec
-nca m
prepréci -prézem, preprézi -te!
prerégel -gla -o, prepréžen -a
-o: ~ s pajčevino; preprégati
-am, prepréganje -a s, *tudi*
prepréz-; prepréga -e ž, pre-
préžen -žna -o, prepregalíšče
-a s
prepréčiti -im, prepréčen -a -o,
prepréčitev -tve ž, prepréčenje
-a s; preprečeváti -újem, pre-
prečevánje -a s, preprečeválen
-lna -o [-ln-]
preprésti *in* -présti -prédem *gl.*
presti, prepréden -a -o *pretkán,*
zvit, navihan, preprédenec -nca
m, preprédenka -e ž, prepréde-
nost -i ž
preprícati -am, prepríčan -a -o,
preprícanje -a s, preprícanost
-i ž, prepričljiv -íva -o, preprič-
ljivost -i ž; prepričeváti -újem,
prepričevál -ála -o, prepriče-
vanje -a s, prepričeválen -lna
-o [-ln-], prepričeválnost -i
[-ln-] ž, prepričeválec -lca
[-áyc-] m, prepričeválka -e
[-áyk-] ž
prepróga -e ž, prepróžen -žna -o,
preprógar -ja m, preprógarski
-a -o, preprógarstvo -a s
preprošíti -prósim *gl.* prositi, pre-
prošén -a -o
prepróst -ósta -o, prepróstost -i
in -óst -i ž, prepróščina -e ž
prepusťiti -im (se) komu kaj *gl.*
pusťiti, prepuščén -éna -o, pre-
púst -a m, prepusťitev -tve ž,

prepústnica -e ž, prepústnik -a
m; prepúščati -am, prepúšča-
nje -a s
preračúnati -am, preračúnan -a
-o, preračúnováti -újem, pre-
račúnovánje -a s; preračúná-
vati -am, preračúnávanje -a s;
preračún -a m *pregled računa,*
preračúnski -a -o; *gl.* proračún
prerafaelit -a m *posnemalec Raf-*
faelovih predhodnikov; prerafa-
elitski -a -o: ~a šola
prerahljáti -ám *gl.* rahljáti, pre-
rahlján -a -o, prerahljánost -i
ž; prerahljávatí -am, prerah-
ljávanje -a s
prerámen -mna -o, prerámnica -e
ž, prerámnik -a m
prerásti -rás(t)em *gl.* rasti, *prid.*
prerás(t)el -s(t)la -o *in* prerá-
ščen -a -o, preráščati -am, pre-
rášcanje -a s
prerédčiti -im, prerédčen -a -o,
prerédčenje -a s, prerédčenost
-i ž; prerédčeváti -újem, pre-
redčevánje -a s
preredíti -im, prerédi -íte!
prerédil -íla -o, prererején -éna -o,
preréja -e ž, prerédítev -tve ž;
preréjati -am, preréjanje -a s
prerédko *prisl.,* prerédkokrat *prisl.*
prerékati -am: ~ komu kaj, ~
se s kom *prepirati se;* preréka-
nje -a s; preréči -em: ~ komu
kaj, preréčen -éna -o; preréko-
vati -ujem (se), prerékovanje
-a s *prepir*
prerés *prisl.:* le ~, vse ~
prerešétati -ám *gl.* rešétati, pre-
rešétán -a -o, prerešétánost -i ž,
prerešétávati -am, prerešétáva-
nje -a s
prerézati -rézem *gl.* rezati, pre-
rézan -a -o, preréz -éza m, pre-
réza -e ž, preréžen -žna -o *po-*
rešen, prerézek, prerézek -zka m; pre-
rešováti -újem, prerézovánje -a s
prerijska -e ž *severnoameriška trav-*
nata planjava, prerijski -a -o

preríniti -nem, prerínjen -a -o, prerínjenost -i ž, *gl.* prerivati
 prerísati -rišem, prerísan -a -o, prerís -a *m*, prerísen -sna -o, prerisováti -újem, prerisováł -ála -o, prerisovánje -a *s*
 preríti -ríjem *gl.* riti, prerit -a -o, preritost -i ž
 prerívati -am: krti prerivajo travnike, ljudje se prerivajo; prerivanje -a *s*
 prerodíti -ím, preródi -íte! preródil -ila -o *in* -ódilo -i, prerójen -ěna -o, prerójenje -a *s*, preród -óda *m*, preróden -dna -o, prerodítev -tve ž, prerodítej -a *m*; prerodítejski -a -o; prerójenec -nca *m*, prerójenka -e ž; prerájati -am, prerájanje -a *s*; prerójevanje -a *s*
 prerogativa -e ž *prednost, posebna pravica*
 prěrok -óka *m*, preróški -a -o: ~i dar; preróštvo -a *s*, prerókba -e ž, prerokováti -újem, prerokováł -ála -o, prerokovánje -a *s*, preróčišče -a *s* [+pro-ro-]
 prerómati -am, preróman -a -o
 preruváti *in* prerváti -rújem *gl.* ruvati: ~ repo (*če je pregosta*), korenje; preruván *in* prerván -a -o; preruvávati -am, preruvávanje -a *s*
 presadíti -ím presádi -íte! presádil -ila -o *in* -ádilo -i, presajěn -ěna -o, presajěnenec -nca *m*, presajěnka -e ž, presäd -áda *m*, presadítev -tve ž, presajěnje -a *s*; presájati -am, presájanje -a *s*, presájalec -lca [-áuc-] *m*, presajálka -e [-áuc-] ž; presáden -dna -o, presádnost -i ž, presadljív -íva -o, presadljívost -i ž
 presahníti -sáhnem *gl.* sahniti, prid, presáhel -hla -o *in* presáhèl -hlà -ó *in* presáhnjen -a -o: ~i studenci, ~a voda; pre-

sáhlost -i ž *in* presáhnjenost -i ž; presihati -am, presihanje -a *s*, presihajóč -a -e: ~i studenec [*nepoud. povsod: -sah- in -sah-*]
 presěči -sězem *gl.* seči sězem, presěžen -a -o, presèg -éga *m*, presegljív -íva -o, presegljívost -i ž, presěžek -žka *m*, presěžen -žna -o, presěžnik -a *m*, presěžniški -a -o, presěžnost -i ž; presègljaj -a *m*; presègati -am, presèganje -a *s*, *tudi* preseza-presěči -sěcem *gl.* seči sěcem *presekati, prekositi*, presěčen -a -o, presěčev -čve ž; presěčen -čna -o, presěčnca -e ž, presěčnost -i ž, presěčišče -a *s*, presěčiščen -čna -o
 presédati -am (se): ~ koga (kaj) z mesta na mesto, komu kaj preseda; presédanje -a *s*
 preseděti -ím: ~ hlače, več let ~ v ječi, ~ kazni, ~ se; *gl.* sedeti; presedévati -am, presedévanje -a *s*
 presedláti -ám *gl.* sedláti, presedlán -a -o, presedlánje -a *s*, presedljáj -a *m* *sedlo, preval*: hiša stoji na ~u, presedlávati -am, presedlávanje -a *s*
 preségati -am *gl.* presěči -sězem
 presejáti -sějem *gl.* sejati, preseján -a -o: človek, na drobnem situ preseján; *pretkán, prevejan, prebrisan*; presévati -am, presévanje -a *s*, presévek -vka *m*, preseváč -a *m*, preseválec -lca [-áuc-] *m*, preseválka -e [-áuc-] ž
 presékati -am *in* -sěcem, presékan -a -o, presèk -éka *m* *geom., teh.*, preséka -e ž *jaso v gozdu*; presekalíšče -a *s*, présekar -ja *m* *taštica*; presekávati -am, presekávanje -a *s*
 preselítí -sélím *gl.* seliti, preséljen -a -o, preséljenec -nca *m*, preséljenka -e ž, preséljenost

presen

-i ž, preselítev -tve ž, preséljēnje -a s, preseljiv -íva -o, preseljívost -i ž; preseljévati -újem, preseljévánje -a s, preseljéválen -lna -o [-ln-]; ~i načrti; preseljévalec -lca [-le-] m

presen -sna -o *opresen*: ~o maslo, zelje, na ~o slikati *al fresco* (na moker omet), présnec -a [-nac-] m, presnina -e ž

presenétiti -im, presenēčen -a -o, presenēčenje -a s, presenetljív -íva -o, presenetljívost -i ž; presenēčati -am, presenēčanje -a s

preservatívén -vna -o *varovalen, varujoč*

presésti -sédem *gl.* sesti: ~ koga, presede mi kaj (jed, delo, govorjénje, človek); preséden -a -o, *gl.* presedati

presévati *gl.* presejati *in* presijati

presézati *gl.* preséči -sézem

preséznik *gl.* preséči -sézem

presihati *gl.* presahnuti

presijáti -sijem, presiján -a -o, presijáva -e ž, presijánje -a s, presijánost -i ž; presévati -am, presévanje -a s

presíliti -im (se): ~ živino z delom, presiljen -a -o, presiljenost -i ž, presiljáva -e ž, presiljež -a m *tirán, nasilnež* (*V. Vodnik*); presílen -lna -o [-ln-] *premočan*; presiljeváti -újem, presiljevánje -a s

presípati -am *in* -pljem, presípánje -a s, presípávati -am, presípávanje -a s, presíp -a m, presípína -e ž; presúti -újem -*in* -spém *gl.* suti, presút -a -o, presútje -a s

presít -íta -o, presítost -i ž, presítež -a m; presítiti -im, presíten -a -o *in* presíčen -a -o

preskákati *in* -áti -áčem *in* -ákam *doz.*, preskákaj -ájtjel preskákál -ála -o: otroci so ~áli vse jarke; preskákati -am *nedov.*

preskákál -a -o: otroci so vse popoldne preskákali jarek; preskákováti -ujem *in* -ováti -újem, preskákovanje -a s *in* -ovánje -a s

preskočíti -skóčim *gl.* skočiti, preskóčen -a -o, preskók -óka m, preskóčen -čna -o: ~a vrvca, palica; preskočítev -tve ž, preskočljív -íva -o, preskóčen -čna -o

preskrbėti -ím (se) *gl.* skrbėti: ~ koga (s čim), preskrbljén -éna -o (s čim), preskrbljēnec -nca m, preskrbljénka -e ž, preskrbljénost -i ž; preskrba -e ž, preskrbén -bna -o, preskrbnína -e ž, preskrbljív -íva -o; preskrbėti komu kaj *gl.* priskrbeti; preskrbováti -újem, preskrbovánje -a s, preskrbovánec -nca m, preskrbovánka -e ž, preskrbstvo -a s, preskrboválen -lna -o [-ln-], preskrboválnica -e [-ln-] ž, preskrboválnec -lca [-ác-] m

preskúšiti *gl.* preizkus-

preslédek -dka m, presléd -éda m, preslédén -dna -o, preslédkast -a -o. preslédje -a s

preslédíti -ím, preslédi -íte! preslédil -íla -o *in* -édilo -i, preslédén -éna -o; presledováti -újem, presledovánje -a s

preslégast -a -o: ~a njiva *če ima gola, prazna mesta med žitom*; zid je ~ *če kamni ali les zidno ploskev trgajo, motijo*; *gl.* preslédkast

preslepíti -ím, preslépi -íte! preslépil -íla -o, preslepljén -éna -o, preslepljénost -i ž, preslepljēnec -nca m, preslepljénka -e ž

preslíca -e ž *rastlina in orodje*, presléc -a [-lac-] m, preslíčen -čna -o, preslíčica -e ž, preslíčika -e ž, preslíč -a m, preslíčar -ja m, preslíčnina -e ž *bol.*

preslikati -am, preslikan -a -o, preslikanje -a s; preslikávati -am, preslikávanje -a s

preslišati -im: preslišal je očetove besede *jih ni slišal (vsaj na videz)*; bil je gluha ko zemlja, pa je spet preslišal *dobil sluh*; koliko sem jih moral preslišati zaradi tega; preslišan -a -o, preslišanje -a s; presliševáti -ujem, presliševánje -a s

preslušati -am, preslušen -šna -o, preslušljiv -íva -o *kdor rad presluša, neubogljiv*; presluška -e ž *gled. avdicija*

presmolíti -ím, presmóli -íte! presmolílil -íla -o, presmoljèn -éna -o, presmolítev -tve ž

presnét -a -o: O predpust, ti čas presneti! (*Prešeren*), presnéta reč *vražja reč*; presnéto *prisl. poudarka*: ~ dobro vé, ~ res, ~ dežuje, ~ daleč, ~ je bilo ljudi; presnémati -am *in* -ljem

presnína -e ž *surovina, kuha, sočivje*; *gl. presen*

presnováti -ujem *spremenili osnovo gl. snovati, presnován -a -o*; presnováti -am *spremenili osnovo na statvah, presnovanje -a s*

presnoviti -ím *spremenili snov, asimilirati, presnóvi -íte!* presnóvil -íla -o, presnovljèn -éna -o, presnovítev -tve ž, presnóva -e ž, presnóvek -vka m, presnóven -vna -o, presnovílo -a s *organ za presnóvo*; presnávljati -am, presnávljanje -a s, presnávjlálen -lna -o [-ln-]

presodíti -sódím *gl. soditi, presójen -a -o, presóden -dna -o, presódnost -i ž, presódljív -íva -o, presódljívost -i ž, presódník -a m*; presójatai -am, presójanje -a s, presója -e ž, presojeváti -ujem, presojevánje -a s, presojeválen -lna -o [-ln-], presojeválec -lca [-duc-] m

presolíti -ím, presóli -íte! presólil -íla -o, presoljèn -éna -o, prêsol [-soj] -li ž *razsol*

Préspanjsko jézero -ega -a s l. i.

prespáti -ím (se) *gl. spati, prespán -a -o*: ~ človek, ~a noč; prespávati -am

presrčén *in* pristčén -čna -o, presrčénost *in* prisrčénost -i ž

presrédek -dka m, presrédje -a s

présta -e ž, préstica -e ž

prestáti -stojím *gl. stati*: cele ure

~ím na trgu; *príd.* prestál -a -o = prestán -a -o: ~a voda

prestáti -stánem *prenehati, pretrgati, ustaviti*: sredi dela nenadoma prestáne, prestáti od dela *ali* z delom, prestáne delati; prestáti kaj hudega, bolezen *pretrpeti*; prestál -ála -o, prestán -a -o; prestánek -nka m: brez ~a *nenehoma, neprestano*; prestájati -am: cele ure prestája po ulicah, pogosto prestája z delom

prestávíti -ím, prestávljen -a -o, prestávljenec -nca m, prestáva

-e ž, prestáven -vna -o, prestávnost -i ž, prestávljív -íva -o, prestávljívost -i ž, prestávitév -tve ž, prestávitven -a -o [-tván-], prestávek -vka m, prestávnína -e ž; prestávljati

-am, prestávljanje -a *in* -ánje -a s, prestávljávéc -vca m, prestávljávka -e ž, prestávljác -a m

prestének -nka m *vmesna stena*

présti *in* présti, prédem *in* prédem: pajek mrežo ~e, mačka ~e (*glas*); tanko, debelo (nit)

~e; tanka, huda mi ~e; prédi -íte! *in* prédi -te! prédel prékla

-o *in* prékla -o *in* prékl -éla -o, préden -a -o, prédenje -a s;

gl. tudi predica, predilnica, preja, predivo *in* predivo

*prestíž -a m *ugled, veljava*; *prestížen -žna -o: ~o vprašanje

vprašanje veljave, ugleda

prestláti

prestláti -stéljem *gl.* stlati, prestlán -a -o; prestiljati -am, prestiljanje -a *s*

presto [*présto*] *ital. prisl. glas. hitro, živo; prestissimo [-tísimo] prisl. glas. zelo hitro, zelo živo*

prestól [-ol] -óla *m*, na prestólu, prestólen -lna -o [-ln-]: ~i govor, prestólnica -e *ž* glavno mesto, prestólničen -čna -o [-ln-], prestolováti -újem, prestolováł -ála -o, prestolovánje -a *s*; prestolonaslédnik -a *m*

prestopiti -stópim (se) *gl.* stopiti: ~ prag, ~ nogo (*z napačnim gibom si poškodovati nogo*), ~ mero, postavo, ukaz, pooblastilo; ~ na levo stran, k drugi veri, v drugo stranko; ~ se čez mejo, na tuje *ipd.*; prestópljen -a -o: ~a noga, postava; prestòp -ópa *m*, prestòpen -pna -o: ~o leto, prestópek -pka *m*, prestòpnik -a *m*, prestòpnica -e *ž*; prestópati -am, prestópanje -a *s*

prestrádati -am (se), prestrádan -a -o, prestrádanec -nca *m*, prestrádanka -e *ž*, prestrádanost -i *ž*

prestrán -a -o *gl.* prostrán

prestrašiti -im (se), prestrašen -a -o, prestrašenec -nca *m*, prestrašenka -e *ž*, prestrašenost -i *ž*, prestrašitev -tve *ž*, prestrašen -šna -o; prestrašljiv -iva -o, prestrašljivost -i *ž*; prestraševáti -újem, prestraševánje -a *s*

prestréči -strézem *gl.* streči, prestréžen -a -o, prestréga -e *ž*, prestréz -éza *m*, nav. v *mn.* prestrézi -ov *naprave za prestrezanje snega na strehi, lovina*; prestréžen -zna -o, prestréznost -i *ž*; prestrégati *in* -ézati -am, prestréganje *in* -ézanje -a *s*; prestrégi -ov *m mn.*: v ~e iti

komu komu *iti naproti*, v ~e priti komu *biti zasačen*

prestréliti -ím, prestréli -íte! prestrélil -íla -o, prestréljen -éna -o, prestrél [-él] -a *m*, prestrélek -lka [-lk-] *m*; prestréljati -am, prestréljeváti -újem, prestréljevál -ála -o, prestréljevánje -a *s*, prestrélilen -lna -o [-ln-], prestrélen -lna -o [-ln-]

prestréti -strém *gl.* prostreti

prestriči -ížem *gl.* striči, prestrižen -a -o, prestrižen -žna -o; prestrigováti -újem, prestrigovánje -a *s*

prestrojiti -ójim *gl.* strojiti, prestrójen -a -o, prestrójenje -a *s*, prestrojítev -tve *ž*, prestrójenost -i *ž*, prestrojeváti -újem, prestrojevánje -a *s*

prestváríti -im, prestvárjen -a -o, prestvarítev -tve *ž*; prestvárjati -am, prestvárjanje -a *s*

presúkati -am *in* -súčem *gl.* sukati, presúkan -a -o *pretkan, navihan, prebrisan ipd.*; presúkanost -i *ž*, presúkanec -nca *m*, presúkanka -e *ž*; presukávati -am, presukávánje -a *s*; presúkniti -nem, presúk -a *m*

presumirati -am *domnevati pr.*, presumpcija -e *domneva pr.*, presumptiven -vna -o

presúniti -nem, presúnjen -a -o, presúnjenost -i *ž*, presunljiv -íva -o, presunljivost -i *ž*, presunítev -tve *ž, gl. tudi presuvati*

presušíti -ím, presúši -íte! presúšil -íla -o, presušèn -éna -o, presúšen -šna -o, presušítev -tve *ž*, presušati -am: ~ obleko, presúšanje -a *s*

presúti -újem *in* -spém *gl.* suti, presút -a -o, presútost -i *ž*, presútuje -a *s, gl. tudi presipati*

presuváti -sújem *gl.* suváti, presuván -a -o, presuvánost -i *ž*, presuválo -a *s zapáh*

presvetliti -ím, presvétli -íte! presvétlil -íla -o, presvetljén -éna -o, presvetlítev -tve ž, presvetljeváti -újem, presvetljevál -ála -o, presvetljevánje -a s; presvétli -ega *m kot naslov*, presvétlost -i ž: vaša ~; *v prenesenem pomenu* prosvet- *gl. tam*

+prešati -am *stiskati, mastiti*; +prešanje -a *s stiskanje*, *preša -e ž *stiskalnica*, *preše *préš ž mn. tropine (sadne, žilne ipd.)*, *prešanec -nca *m mošt*, *prešánina -e ž

prešca -e ž *vrsta peciva, hlebčki o vseh svetih*

preščekniti *in* -ščeníti -ščé(k) *nem*, preščéni -íte! preščénil -íla -o, preščénjen -a -o *vitek, droben čez pas*

preščipniti -nem, preščipnjen -a -o, preščipnjenost -i ž, preščipnjenec -nca *m*; preščipati -am *in* -pljem, preščípec -pca *m prečep*, preščípec -pka *m*

prešeren -rna -o, prešérnost -i ž, prešérnež -a *m*

Prešeren -rna *m os. i.*, Prešérnov -a -o: ~a *poezija*, prešérnovski -a -o, prešérnoslójve -a *s*, prešérnoslójvec -vca *m*, prešérnoslójski -a -o, prešérniána -án *s mn. vse, kar zadeva Prešerna*

prešiníti -nem, prešínjen -a -o, prešínjenost -i ž, prešínljív -íva -o; prešínjati -am, prešínjanje -a *s*

prešíti -šíjem *gl. šiti*, prešít -a -o: ~a *odeja (+koller)*, prešív -a *m*; prešívati -am, prešívanje -a *s*, prešíválec -lca [*-ávc-*] *m*, prešíválka -e [*-ávk-*] ž

preštéti -štéjem *gl. šteti*, preštét -a -o, preštétost -i ž, preštétje -a *s*; preštévati -am, preštévánje -a *s*, preštéva -e ž, preštéven -vna -o; preštévítiti -ím, preštévíljen -a *s*

prešuštvo -a *s*, prešušten -tna -o, prešuštnik -a *m*, prešuštnica -e ž; prešuštvováti -újem, prešuštvovál -ála -o, prešuštvovánje -a *s*

pretájati -am *in* -em *se*: led *se* pretája (-e), pretájan -a -o

pretákati -am (se): ~ *vino, solzé, kri*; pretákanje -a *s, gl. tudi* pretočiti

pretakniti -táknem *gl. takniti*: nit *pretakniti* skozi šivankino uho, roko skozi rokav; vse pretákne *prebrska, preobrne*, pretáknen -a -o, pretakljív -íva -o, pretakljívost -i ž, preták-njenost -i ž [*nepoud. povsod: -tak- in -tək-*]

pretalíti -ím *gl. taliti*, pretálil -íla -o, pretaljén -éna -o: ~ *led*

pretápljati -am, pretápljanje -a *s*, pretapljavéc -vca *m*, pretapljavka -e ž, pretapljalén -lna -o [*-ln-*], pretapljalnica -e [*-ln-*] ž

pretéči -em *gl. téči, prid. pretékel* -têkla -o (+pretečen -éna -o): ~i *čas*, ~i *teden*, ~o *leto*; preték -têka *m*: po ~u *časa*, roka; *pred doloženimi časovnimi enotami izpuščamo* pretek: +po *preteku* osmih dni *po osmih dneh*, +po *preteku* enega leta *po enem letu*, +po *preteku* tega časa, roka *po tem času, roku*; blaga *na* ~; pretéklost -i ž

pretégniti -tégniti -tégnem (se) *gl. iztegniti*, pretégnjen -a -o, pretégnjenec -nca *m*, pretég -têga *m*: *na vse* ~e *delati*; pretégati *in* -ézati -am (se), pretéganje *in* -tézanje -a *s*, pretégováti -újem, pretégovál -ála -o, pretégovánje -a *s*

pretéhtati -am: ~ *blago, besedo, dejanje, ravnanje*; pretéhtan -a -o; pretehtováti -újem, pretehtovál -ála -o, pretehtovánje -a *s*; pretehtávati -am

pretemà

pretemà *prisl.*: sinoči je bilo ~, pretemèn -mnà -ó [-təm-]
pretendènt -ènta *m kdor si lasti kako čast, oblast, pravico*; pretenzija -e *ž zahteva, terjatev*
***pretentáti** -ám *premolili, preslepiti*; pretentáj -ájte! pretentál -ála -o, pretentán -a -o, *pretentánost -i *ž*, *pretentánc -nca *m*
pretépati -am (se), pretépanje -a *s*, pretepác -a *m*, pretepáški -a -o, pretèp -tépa *m*, pretepálec -lca [-áyc-] *m*, pretepálka -e [-áyk-] *ž*; pretèpsti -tèpem *gl. tepsti*, pretepèn -èna -o
pretèritum -uma *in -ita m pretekli čas slovn.*, pretèritov -a -o, pretèriten -tna -o: ~e oblike; pretèrita -it *s mn. slovn.*
pretét -a -o *ublaženo namesto preklét*: ~a lažnívka, ~o čútimo vsi, ~o res je
pretézati -am (se) *gl. pretégati*
pretežák *in -èk -žká -ó ali pretežek -žka -o, pretéža -e ž, pretéžen -žna -o, pretéžnost -i ž, pretéžati -am, pretéžanje -a s, preteževáti -újem, preteževánje -a s; gl. težak*
pretíkati -am *in -čem (se), pretíkanje -a s, pretíkáč -a m, pretíkalo -a s; pretikováti -újem, pretikovánje -a s, pretikljív -íva -o, pretikljívost -i ž, pretikljívec -vca m; pretík -a m, pretíčen -čna -o*
pretín -a *m*: ~ pri orehu, v nósu; pretíniti -ím *ločiti, pregraditi*
pretípati -am *in -pljem, pretípan -a -o, pretípávati -am, pretípanje -a s*
pretípkati -am, pretípkán -a -o; pretípkávati -am, pretípkávánje -a *s*; pretípkováti -újem, pretípkováł -ála -o, pretípkovánje -a *s*, pretípkováłen -lna -o [-ln-]

pretírati -am, pretírán -a -o *pregnan, prenapet, pretíranost -i ž, pretíranje -a s; pretírávati -am, pretírávánje -a s*
pretískati -am, pretískán -a -o, pretískanost -i *ž*, pretískávati -am, pretískávánje -a *s*; pretískováti -újem, pretískovánje -a *s*, pretískoválec -lca [-lc-] *m*, pretískováłen -lna -o [-ln-], pretísk -a *m*
pretísniti -nem, pretísnjen -a -o, pretísnjenost -i *ž*, pretís -a *m*, pretísen -sna -o, pretísnítev -tve *ž*
pretíščáti -ím *gl. tiščati*, pretíščán -a -o, pretíščánost -i *ž*
pretíti -ím, prèti -íte! pretíl -a -o, prètnja -e *ž*, prètnje -a *s*, prètílec -lca [-lc-] *m*, prètílen -lna -o [-ln-], prètež -a *m*, prètežen -žna -o
prétká -e *ž spáci j v tisku*
pretkáti -tkèm *gl. tkáti*, pretkán -a -o, pretkánost -i *ž*, pretkánec -nca *m*, pretkánka -e *ž*
pretláčiti -ím *gl. tlačiti*, pretláčén -a -o, pretláčítev -tve *ž*
pretočíti -ím: ~ koló, zibel, pretóči -íte! pretóčil -íla -o, pretočén -èna -o, pretočénost -i *ž*
pretočiti -tóčím *gl. točiti*: ~ vino, vodo, pretočíte -íte! pretočil -íla -o, pretočén -a -o, pretočénost -i *ž*, pretočénec -nca *m*
pretók -tóka *m preliv, prekop*, pretóka -e *ž rake pri žagi ipd.*
pretólči -em (se) *gl. tolči*: *s težavo se je pretólkel preživil*; pretólčen -a -o: ~ do krvávega [povsod: -toy-]
pretopíti -ím, pretopí -íte! pretopíł -íla -o, pretopljèn -èna -o, pretop -ópa *m*, pretopén -pna -o, pretopílen -lna -o [-ln-], *gl. tudi pretopljati*
prétór -ja *m starorimski sodnik, prétórski -a -o, prétorstvo -a s*

pretorijánc -nca *m telesni stražnik rimskih cesarjev*; pretorijánski -a -o, pretorijánstvo -a s
pretósek -ska *m vrsta noža za rezanje vej*

pretovoriti -ím *in* -órim, pretovôri -íte! pretovóril -íla -o, pretovorjèn -éna -o *in* pretovórjen -a -o; pretovorítev -tve ž; pretovárjati -am, pretovárjanje -a s

pretrésti -em *gl.* tresti, pretrésen -a -o, pretrés -ésa *m*, pretrésljiv -íva -o, pretrésljivost -i ž, pretrésljáj -a *m*; pretrésati -am, pretrésanje -a s; pretrésávati -am, pretrésávanje -a s, pretrésováti -újem, pretrésovál -ála -o, pretrésovanje -a s, pretrésoválec -lca [-áyc-] *m*, pretréslica -e ž, pretrésica -e ž

pretřgati -am, pretřgan -a -o, pretřganeč -nca *m siven človek*, pretřganost -i ž, pretřg -a *m*, pretřgoma *prisl.*; pretřga -e ž: na ~o delati, na vse ~e hiteti; pretřgováti -újem, pretřgovál -ála -o, pretřgovanje -a s, pretřžen -žna -o

pretřkati -am, pretřkan -a -o; pretřkováti -újem, pretřkovánje -a s, pretřkoválen -lna -o [-ln-]: ~a metoda *med.*, pretřkávati -am, pretřkávanje -a s
pretřpéti -ím *gl.* trpéti, pretřpen -pna -o: ~e bolečine; pretřpévati -am, pretřpévanje -a s

pretřuhtati -am, pretřuhtan -a -o, pretřuhtanost -i ž, pretřuhtávati -am, pretřuhtávanje -a s, pretřuhtováti -újem, pretřuhtovánje -a s

pretvéza -e ž: pod ~o, s ~o
pretvóriti -ím, pretvórjen -a -o, pretvór -óra *m*, pretvóritev -tve ž, pretvórba -e ž, pretvóren -rna -o, pretvórnost -i ž, pretvórník -a *m mat.*; pretvorljiv -íva -o, pretvorljivost -i ž, pretvorina -e ž; pretvárjati -am (se), pretvárjanje -a s, pretvára -e ž

preučiti -ím: ~ koga *s poukom* preusmeriti, preobrnliti; (loda: proučiti, *gl. lam*); preučèn -éna -o *del. in prid.*, preučèn -čna -o = preučljiv -íva -o, preučljivost -i ž; preučévati -újem, preučévánje -a s

preudáriti -ím, preudárjen -a -o, preudárjenost -i ž, preudárek -rka *m*, preudáren -rna -o, preudárnost -i ž, preudár -ára *m*, preudarljiv -íva -o, preudarljivost -i ž; preudárjati -am, preudárjanje -a s, preudarálec -lca [-áyc-] *m*, preudarálen -lna -o [-ln-]; *povsod*: +prevd-

preuméti -éjem *in* -ém *gl.* umeti, preumélost -i ž; preúmiti -ím +nadmodriti, preúmi-te! preúmil -a -o, preúmljen -a -o, preúmljenost -i ž, preúmljenje -a s
preuravnáti -ám *gl.* ravnati, preuravnán -a -o, preuravnánost -i ž, preuravnávati -am, preuravnávanje -a s, preuravnáválen -lna -o [-ln-]

preurediti -ím, preuredi -íte! preuredil -íla -o, preurejèn -éna -o, preuredítev -tve ž, preuredítven -a -o [-tvén-], preuredba -e ž; preuréjati -am, preuréjanje -a s; preurejeváti -újem, preurejevánje -a s, preurejeválen -lna -o [-ln-], preurejeválec -lca [-áyc-] *m*

preustrojiti -ójim *gl.* strojiti, preustrojítev -tve ž, preustroj -ója *m*, preustrojstvo -a s; preustrojévati -újem, preustrojévál -ála -o, preustrojévánje -a s

preutrúdit -ím *gl.* truditi, preutrújen -a -o, preutrújenost -i ž; preutrújati -am, preutrújanje -a s

preužitek -tka *m*, preužitkar -ja *m*, preužitkarica -e ž, preužitkarski -a -o, preužitkarstvo -a s, preužitnina -e ž; preužítati -jem, preužit -a -o, preužitén -éna -o

prevágati

prevágati -am, prevágan -a -o, prevága -e ž; prevagováti -újem, prevagovánje -a s

prevájati -am: ~ knjigo, ~ v organizacijo; prevájanje -a s, prevajálec -lca [-áyc-] m, prevajálka -e [-áyk-] ž, prevajálski -a -o [-áys-]: ~i zaslužek, prevajálen -lna -o [-ln-]: ~o delo; gl. prevesti, prevod

preváliti -im, preváli -íte! preválil -íla -o in preválilo -i -e, preváljen -éna -o, prevál [-ál] -ála m telov.; prevál [-al] -a m = prevála -e ž kraj, kjer se svet preváli, preválen -lna -o [-ln-], preválítev -tve ž; prevájati -am, preváljan -a -o: ~ maček

prevaríti -ím: ~ železo, prevári -íte! preváril -íla -o, prevárjen -éna -o: ~o železo, prevárjenost -i ž

preváriti -im, prevárjen -a -o, prevárjenec -nca m prevárjenka -e ž, prevárjenost -i ž, prevára -e ž; preváratí -am, preváran -a -o, preváranec -nca m, preváranka -e ž, preváranost -i ž; prevarljív -íva -o, prevarljívéc -vca m, prevarljívka -e ž, prevarljívost -i ž, prevaránt -ánta m

prevázati -am, prevážanje -a s, prevažévati -újem, prevažévánje -a s, prevažéválen -lna -o [-ln-], prevažéválec -lca [-áyc-] m, prevažéválka -e [-áyk-] ž, prevažéválski -a -o [-áls-], gl. tudi prevoziti

prevěč prisl.: ~ ljudi, ~ zapravlja, to je pa že ~! prevěčkrat prisl.

prevédeti -vém se gl. vedeti spoznati, zavédeti se; prevéden -a -o, prevéden -dna -o, prevédnost -i ž

prevédriti -ím, prevédri -íte! prevédril -íla -o in -védri -i -e,

prevédren -éna -o; prevédrováti -újem, prevédrovánje -a s

prevéjati -am, prevéjan -a -o navihan, pretkan, prevéjanost -i ž, prevéjanec -nca m, prevéjanka -e ž; prevejeváti -újem, prevejevánje -a s

preventiven -vna -o preprečeválen, zaščiten: ~o zdravstvo

prevéríti -im, prevérjen -a -o, prevérjenje -a s, prevérjenost -i ž, prevérjenec -nca m, prevérjenka -e ž, prevérítev -tve ž, prevérljiv -íva -o, prevérljivost -i ž

prevésiti -im (se), prevéšen -a -o, prevésa -e ž, prevésen -sna -o, prevésica -e ž: biti na ~i; prevéšati -am (se), prevéšanje -a s prevéslo -a s = prevésno -a s povésno

prevěsti -vědem gl. věsti, prevédn -éna -o, prevédnost -i ž, prevédba -e ž, prevédljiv -íva -o, prevédljivost -i ž, prevédlen -dna -o, prevédnost -i ž

prevěsti -vėzem, prevėzen -a -o: lepo ~a tkanina, prevėzenje -a s

prevéti -vėjem, prevét -a -o; prevévati -am, prevévanje -a s, gl. prevejati

prevétriti -ím, prevétrí -íte! prevétril -íla -o, prevétrèn -éna -o, prevétrítev -tve ž, prevétrénje -a s; prevetrováti -újem, prevetrovánje -a s

prevézati -vėzem gl. vezati, prevéza -e ž, prevézáča -e ž, prevézanka -e ž, prevézljaj -a m, prevézuica -e ž, prevézen -zna -o; prevézávati -am, prevézávánje -a s; prevézováti -újem, prevézovánje -a s, prevézoválec -lca [-áyc-] m, prevézoválka -e [-áyk-] ž

prevézniiti -nem, prevéznijen -a -o, prevéznijenec -nca m, prevéznijenost -i ž

prevíden -dna -o, prevídnost -i ž, prevídenž -a m, prevíd -a m, prevídoma *prisl.*; prevídeti -im (bolnika), prevíden -a -o; prevídévati -am, prevídévanje -a s, prevídenec -nca m, prevídenka -e ž, prevídenost -i ž; prevídeti -im kaj v pomenu naprej videti, slutiti, napovedati: vso nesrečo je prevídel več let naprej

prevís -a m, prevísen -sna -o: ~ a skala, ~ e stene; prevíséti -ím *gl.* viseti

prevítí -vím, prevít -a -o, prevít -i ž šiba, prevítica -e ž = prevíta -e ž *plot iz šibja*; prevíjati -am, prevíjaj -te! prevíjal -a -o in -ála -o, prevíjanje in -ánje -a s, prevíjáča -e ž, prevíjalec -lca [-áyc-] m, prevíjálka -e [-áyc-] ž

prevlačévati -újem (se): oblaki se ~jo; prevlačévanje -a s; prevléči -em (se), prevléčen -a -o, prevléčenost -i ž, prevláka -e ž = prevléka -e ž: posteljna ~, ~ za blazino

prevòd -óda m, prevóden -dna -o: ~o slovstvo, *gl.* prevesti in prevajati; prevódnik -a m: dober (slab) ~ toplote

prevodítí -ím: ~ meso, kavo, moko, *gl.* vodíti, prevožen -éna -o: ~o meso

prevóhati -am, prevóhan -a -o; prevohávati -am, prevohávanje -a s

prevòj -òja m *slovn.*, prevójen -jna -o: ~a sprememba vokala, ~a stópnja

prevòr -òra m *zapah*, prevórnica -e ž *prečnjak, zavora*, *gl.* prevréti

prevotlítí -ím, prevótlí -íte! prevótlil -íla -o, prevotljèn -éna -o in prevotljen -a -o, prevotljénost -i ž in prevotljenost -i ž, prevotlítev -tve ž

prevozítí -vózim *gl.* voziti, prevóžen -a -o, prevóz -óza m, prevóznik -a m, prevózniški -a -o, prevózništvo -a s, prevoznina -e ž, prevóžen -zna -o: ~i stroški (*za prevoz*), prevóžen -zna -o: bolnik je prevóžen *ga je mogoče prepeljati*; prevóznost -i ž, prevozílo -a s

prevpítí -vpíjem *gl.* vpiti, prevpít -a -o

prevráčati -am, prevráčanje -a s, prevráčévati -újem, prevráčévanje -a s, prevráčevalec -lca [-áyc-] m, prevráčeválka -e [-áyc-] ž, prevráčljiv -íva -o, prevráčljívec -vca m, prevráčljívka -e ž

prevrát -áta m, prevráten -tna -o, prevrátnost -i ž, prevrátnik -a m, prevrátnica -e ž, prevrátniški -a -o, prevrátnež -a m

prevréči -vržem *gl.* vreči, prevržén -a -o, prevržek -žka m, prevrgljiv -íva -o, prevrgljívost -i ž, prevrgljívec -vca m, prevrgljívka -e ž

prevréd *prisl. prezgodaj, prekmalu*; prevrédnji -a -e *prezgodnji* prevrednótíti -im, prevrednóten -a -o, prevrednótenje -a s, prevrednótenost -i ž

prevréti -ém *gl.* vréti, prevrét -a -o: ~a juha, prevrétuje -a s, prevrétek -tka m, prevrévati -am, prevrévanje -a s

prevréti -ém, prevrét -a -o: ~o kolo, prevrétje -a s; prevírati -am, prevíranje -a s

prevrnítí in -vríniti -vrínem *gl.* vrniti, prevrnjen -a -o, prevrnítev -tve ž, prevrnjenost -i ž, prevrnjenec -nca m, prevrnjenka -e ž

prevrstítí -ím, prevrstí -íte! prevrstil -íla -o, prevrstčèn -éna -o, prevrstčénost -i ž, prevrstítev -tve ž, prevrstčati -am, prevrstčanje -a s, prevrstčévati -újem,

prevrtati

prevrščevanje -a s, prevrščeválen -lna -o [-ln-]
prevrtati -am, prevrtan -a -o, prevrtanost -i ž, prevrtanje -a s, prevrtanina -e ž; prevrtávati -am, prevrtávanje -a s; prevrtováti -újem, prevrtovánje -a s, prevrtoválen -lna -o [-ln-], prevrtljiv -íva -o
prevrtéti -ím *gl.* vrtéti, prevrtíti -ím (se) *gl.* vrtíti, prevrtíl -íla -o, prevrtèen -èna -o, prevrtítev -tve ž, prevrtílen -lna -o [-ln-]
prevzdígniti -nem (se), prevzdígnjen -a -o, prevzdígnjenost -i ž, prevzdígnjenec -nca m, prevzdígnjenka -e ž; prevzdígováti -újem, prevzdígovánje -a s, prevzdígoválen -lna -o [-ln-]
prevzémati -am *in* -mljem, prevzèm -éma m, prevzémánje -a s, prevzéma -e ž, prevzémen -mna -o, prevzémnik -a m, prevzémnica -e ž, prevzémniški -a -o
prevzétí -vzámem (se) *gl.* vzeti, prevzét -a -o, prevzétost -i ž, prevzétje -a s, prevzéten -tna -o, prevzétnost -i ž, prevzétnež -a m, prevzétnik -a m, prevzétnica -e ž, prevzétniški -a -o, prevzétíja -e ž, prevzétníja -e ž; prevzetováti -újem, prevzetovánje -a s, prevzetoválec -lca [-áyc-] m
prevzgojíti -ím *gl.* vzgojiti, prevzgojá -e ž, prevzgojítev -tve ž, prevzgojítven -a -o [-lván-]; prevzgájati -am, prevzgájanje -a s, prevzgojítelj -a m, prevzgojíteljica -e ž, prevzgajališče -a s, prevzgajálen -lna -o [-ln-]
prevzvišen -a -o, prevzvišeni -ega m *kot* naslov, prevzvišenost -i ž
prezacăsa *prisl.* *prezgodaj*, *prekmalu*
prezadolžíti -ím (se), prezadolžèn -èna -o, prezadolžitev -tve ž, prezadolžènec -nca m

prezaposlúti -ím, prezapósli -íte!
prezapósli -íla -o, prezaposlèn -èna -o, prezaposlènost -i ž, prezaposlènec -nca m, prezaposlènka -e ž, prezaposlítev -tve ž
prezáti -am (se): plodovi se prézajo, lan se preza; prézanje -a s, prézalica -e ž *pri svatovščini*, prézavec -vca m
prezaúpen -pna -o, prezaúpljiv -a -o *in* prezaupljív -íva -o, prezaúpljívost *in* -ívost -i ž; prezaúpnost -i ž
prezbíter -ja m *duhovnik*, prézbíterski -a -o, prézbítèrij -a m *del cerkve okoli velikega oltarja*, prézbítèrijski -a -o, prézbítèrijánc -nca m *angleški kalvinec*, prézbítèrijánski -a -o, prézbítèrijánstvo -a s
prezébati -am, prezébanje -a s, prezéba -e ž; prezébávati -am, prezébávanje -a s; prezébóvati -újem, prezébóvanje -a s; prezébsti -zèbem, prezébel -bla -o: ~e roke, ~i ptički; prezében -a -o: ~e roke, ~o drevje
prezént -a *in* -énta m *sedanji čas*, prézens -a m, prezéntov -a -o, prezénten -tna -o *navzočen*, prezéntnost -i ž *navzočnost*
prezentírati -am *predložiti*, *predstaviti*, *izkazati komu vojaško čast*; prezentíranje -a s, prezentácíja -e ž, prezentácijski -a -o; +prezént -énta m *darilo*
prezgódaj *prisl.*, prezgódnji -a -e, prezgóden -dna -o, prezgódnost -i ž, prezgódnjik -a m, prezgódnjica -e ž
prezídati -am, prezídán -a -o, prezídánost -i ž, prezídáva -e ž; prezídávati -am, prezídávanje -a s; prezídováti -újem
prezídènt -énta m, prezídèntski -a -o, prezídènciálen -lna -o [-ln-], prezídij -a m, prezídíjski -a -o, prezídíálen -lna -o [-ln-]

prezimiti -im, prezímljen -a -o, prezimováti -újem, prezimová-nje -a s, prezímen -mna -o, prezimovališče -a s

prezír -a m, prezíren -rna -o, prezírnost -i ž, prezírnež -a m, prezírljiv -íva -o, prezírljivec -vca m, prezírljívka -e ž, prezírljivost -i ž; prezírati -am, prezíranje -a s, prezírálen -lna -o [-ln-], prezírálec -lca [-dɤ-] m

preznojíti -im, preznôji -íte! preznóžil -íla -o, preznójèn -èna -o, preznójènje -a s, preznójítev -tve ž, preznójènost -i ž, preznójljiv -íva -o

prezoréti -im prezrel *postati*, prezóri -íte! prezórel -éla -o, prezorélost -i ž; prezoríti -im, prezóri -íte! prezóril -íla -o, prezorjèn -èna -o in prezórjen -a -o

prezračíti -im, prezračèn -a -o, prezračenje -a s, prezračítev -tve ž; prezračeváti -újem, prezračevánje -a s, prezračeválen -lna -o [-ln-]

prezréti -zrèm *gl.* zréti, prezrít -a -o, prezrítost -i ž, *gl.* prezír

prezvánjati -am, prevánjanje -a s, preznóiti -im, prevóni -íte! prevónil -íla -o in -zvónilo -i -e, prevonjèn -èna -o, prevanjálec -lca [-dɤc-] m

prežaríti -im, prežári -íte! prežáril -íla -o, prežárjen -èna -o in -žárjen -a -o, prežárjenost in -ènost -i ž, prežáritev -tve ž; prežárjati -am, prežárjanje -a s, prežárjeváti -újem, prežárjevánje -a s

prežáti -im, preži -íte! prežal -ála -o, prežánje -a s, prežíšče -a s, preža -e ž, prežáč -a m, prežališče -a s, prežav -a -o, prežavec -vca m, prežavka -e ž, prežar -ja m *prežavec*, prežarica -e ž, prežáriti -im, prežaven -vna o: ~o hoditi, prežún -a m *zaničlj.*

preždèti -ždím, preždi -íte! preždèl -éla -o, preždènje -a s, preždévati -am, preždévanje -a s

prežèti -žmèm, prežmi -íte! prežèl -a -o, prežét -a -o, prežèlost -i ž; prežémati -am in -žémlem, prežémanje -a s

prežèti -žánjem *gl.* žèti, prežèl -éla -o, prežét -a -o, prežètost -i ž, prežètje -a s, prežinjati -am, prežínjanje -a s

prežgáti -žgèm *gl.* žgati, prežgán -a -o, prežgánje -a s, prežgánka -e ž; prežígati -am, prežiganje -a s, prežígálen -lna -o [-ln-], prežíg -a m, prežígáč -a m, prežígálnik -a [-ln-] m

prežica -e ž *gl.* prega
prežíti -žíjem *gl.* žiti *preživeti*, prežit -a -o: ~i časi, ~e nesreče; prežitek -tka m; preživína -e ž, prežívek -vka m, preživa -e ž, preživén -vna -o: ~i stroški; preživljen -a -o *na novo oživljen*

preživèti -ím *gl.* živeti: oče je preživel sina *je živel dljè ko sin*; preživeti mladost doma; preživeli otroci *ki so ostali živi po starših*; preživét -a -o: doma preživéta leta so bila najlepša; preživèti se, preživél -éla -o: preživéla moda je izginila ko sneg, za preživele nazore se nihče ni menil

preživíti -im: ~ družino z zaslužkom, ~ se z delom; preživi -íte! preživil -íla -o, preživljen -èna -o; preživítev -tve ž, preživítven -a -o [-tvàn-], preživítek -tka m

preživljáti -am: ~ mladost, hude čase; ~ družino z zaslužkom, ~ se z delom; ti nazori se že preživljajo, ta moda se že preživlja; preživljanje -a s, preživljávec -vca m, preživljávka -e ž, preživljálen -lna -o [-ln-]

prežvéčiti

prežvéčiti -im, prežvéčen -a -o,
prežvéčenost -i ž, prežvéčenec
-nca m, prežvéček -čka m

prežvekováti -újem, prežvekovál
-ála -o, prežvekovánje -a s,
prežvekoválec -lca [-áyc-] m,
prežvekováka -e [-áyk-] ž,
prežvekoválski -a -o [-áys-],
prežvekoválen -lna -o [-ln-],
prežvèk -éka m; prežvékati
-am, prežvékanje -a s; prežve-
káti -ám, prežvekàj -ájtél pre-
žvekàl -ála -o, prežvekán -a -o,
prežvekánost -i ž

prežvížgati -am, prežvížgan -a -o,
prežvížgávati -am, prežvížgo-
vátí -újem

prežvrkljati -ám gl. žvrkljati,
prežvrklján -a -o

přga -e ž, přgav -a -o, přgav -a -o
přgíšče -a s: ~ moke, zrnja ko-
likor drži odprta dlan ali obe
dlni skupaj; přgíščen -čna -o,
přgíščica -e ž; gl. tudi períšče
přha -e ž (*douche*, +*tuš*), přšen
-šna -o: ~a kopel

prháj -a m: ~ na glavi, prhájest
-a -o, prhájev -a -o: ves je ~;
prhút -a m, prhúta -e ž

přhati -am: konj přha (*skozi
nozdrvi*), ptiči přhajo mimo
(*švigajo*); přhanje -a s; přhniti
-nem

prhávíca -e ž = prhávká -e ž
žareč pepél, prhávíčen -čna -o,
prhál [-áý] -áli ž, prhálica -e ž
prhnéti -ím, přhni -íte! prhnèl
-éla -o, prhnénje -a s, přhel
-hla -o = přhek -hka -o, přhlí-
na -e ž, přhláv -i ž; prhlenéti
-ím, prhléni -íte! prhlenèl -éla
-o, prhlèn -éna -o, prhlenína -e
ž, přhlost -i ž, přhkost -i ž,
prhkóta -e ž, přhljív -íva -o,
prhljívost -i ž; prhojédina -e ž
črvojedína

prhútati -am, prhútanje -a s,
prhútar -ja m

pri predl. z mestn. izraza bližino

1. v kraju: pri vratih stati, pri korenini, pri tleh, pri cesti, pri ognju, pri peči; pri nas je navada, pri sebi imeti, pri srcu ga boli, pri koncu hiše, nesreča pri sosedu, bitka pri Stalingu gradu; 2. v času: pri času zgođaj, pri letih biti (*star*), ali si kaj pri času? ali kaj utegneš? pri ti priči takoj, pri polnoči bo blizu p., pri dne in dnevu, pri noči hoditi, pri svojih letih bi bil lahko pametnejši, pri petdesetih letih blizu, okoli itd.; 3. v delu ali okoliščinah: pri delu, pri igri, pri zdravju, pri moči, pri pameti, pri volji, pri miru, pri denarju biti; pri srcu, pri duši mi je; pri takem vremenu, dežju, snegu, mrazu, pri taki vročini, temí hoditi, pri belem dnevu, pri soncu, pri luči, pri svetlobi brati; pri takih razmerah, pri takem neredu, pomanjkanju, pri taki bedi; pri vsem tem; ne vem, pri čem sem; pri vsem bogastvu, znanju; v nekaterih kletvicah: pri moji veri, pri moji duši

pri- predpona I. pri glagolih in njih izvedenkah pomeni: 1. bližanje in prihod: pribezati, priti, prihajati, priletéti, prikoráčiti, prikríčati kam, prižvížgati kam, prignati v hišo, privaliti kamene, prikrasti se; 2. da dejanje doseže določeno mejo: pričakati, pribósti na dan, prikipeti do vrhunca, primóratí koga, pribiti kaj, prikazati, pričeti itd.; 3. dodajanje: príliti, prikupiti k posestvu, priključiti k čemu, priložiti na ogenj, prikuhati, prisuti; 4. pridobivanje: priberačiti, prigospodariti, pridelati, priigrati, prigoljufati, priskopariti, prikupčevati, primožiti,

prizeniti, prislužiti, privarčevati, prihraniti, priboriti; 5. *da je dejanje omejeno po kraju ali meri*: privzdigniti, privihati, prirezati, prikriti, prigristi, prigrabiti, prižagati, prilomiti, prismoditi; 6. *okrajšavo iz prislovnih zvez*: pridurniti *z durmi pripreti*, pridržati *držati pri sebi*, priiglati *z iglo pripeti*, prikimavati *pri čem kimati*, — *v tem slovarju so navedene le najnavadnejše zloženke*; — II. *pri samostalnikih in pridevnikih imamo le nekaj sklopov iz prislovnih zvez*: pridol -óla, pridvòr -òra, priklet -a, prilazič -a, prilésje -a, priimek -mka, pripótec -tea, prisóje -ój, pristréšje -a; pricésten -tna -o, prifáren -rna, prihišen -šna, prisfčen -čna, piróčen -čna, privéšen -šna -o ipd.; *sem seveda ne štejem izvedenk iz zloženih glagolov*

Priamos -ma *m os. i. Homerjevega junaka*, Priamov -a -o

priba -e *ž zool.*, pribji -a -e

pribara(n)táti -ám *gl. bara(n)táti*, pribara(n)tán -a -o

pribáviti -im *gl. baviti*, pribávljen -a -o, pribáva -e *ž*, pribáven -vna -o, pribávek -vka *m*, pribávljati -am, pribávljanje -a *s*, pribavljávec -vca *m*, pribavljávka -e *ž*

priberáčiti -im, priberáčen -a -o: ~ kruh, denar

pribežáti -im *gl. bežati*, pribežálisče *in* -išče -a *s*, pribežíšče -a *s*, pribéznik -a *m*, pribéznica -e *ž*, pribežálisčen -ščna -o, pribéžniški -a -o

pribíti -bijem *gl. biti* bijem, pribít -a -o, pribítje -a *s*, pribítek -tka *m*; pribijati -am, pribijaj -te *in* -ájte! pribíjal -a -o *in* -ála -o, pribíjanje *in* -ánje -a *s*, pribijáč -a *m*, pribijáški -a -o, pribijášstvo -a *s*

približáti -am, približanje -a *s*, približeváti -újem, približevánje -a *s*; približen -žna -o, približnost -i *ž*, približno *prisl.* = približema *prisl.*

pribóčen -čna -o, pribóčnik -a *m*, pribóčniški -a -o

pribojeváti -újem, pribojeván -a -o, pribojevánje -a *s*

pribóljšati -am, pribóljšek -ška *m*

pribòr -òra *m*: jedilni ~

priboríti -ím (si) kaj *pribojevati*, pribòri -íte! pribòril -ila -o, priborjen -èna -o

pribósti -òdem *gl. bosti*: trava pribóde na dan

pribréžen -žna -o, pribrézje -a *s*

pricésten -tna -o, pricéstje -a *s*

kar je pri cesti

pricúrnniti -nem, pricúrnnjen -a -o;

pricuréti -ím *iz česa*, od kod *gl. curéti*, pricurljáti -ám *gl. curljati*

prievrkniti -nem, prievrknjen -a -o, prievrknjenec -nca *m*, prievrknjenka -e *ž*

priča -e *ž*: pri (tej) priči *takoj*; ~o dajati, na ~o biti, klicati, za ~o biti, klicati, vprašati, ~o klicati, s ~ami potrditi, dokazati; kriva, zaprisežena, zanesljiva ~a, ~e zaslišati; vpricho *prisl. in predl.*; pričén -čna -o: ~o mleko *pravkar pomolzeno*, ~o leto *to leto*; pričnost -i *ž sedanjost*

pričákati -am, pričákan -a -o;

pričakováti -újem, pričakovál -ála -o, pričakovánje -a *s*, pričakoválen -lna -o [-ln-]

pričáratí -am: ~ komu kaj pred oči; pričáran -a -o

pričášen -sna -o *zgodnji*, pričásnost -i *ž*

pričáti -am, pričanje -a *s*, pričeváti -újem, pričevál -ála -o,

pričevánje -a *s*, pričeválec -álca [-áuc- *in* -lc-] *m*, pričeválka -e [-áuc- *in* -lk-] *ž*

pričeliti

pričelíti -im: ~ drevo, hlod, pa-
lico *gladko prirezati na koncéh*;
pričeljen -a -o, pričélek -lka
[-lk-] *m*, pričélje -a *s*
pričesáti -česem *gl.* česati, pri-
česán -a -o, pričéska -e *ž*; pri-
česávati -am, pričesávanje -a *s*
pričéti -čném, prični -íte! pričél
-a -o, pričét -a -o, pričétek -tka
m, pričéten -tna -o, pričétnik
-a *m*, pričétnica -e *ž*, pričétni-
ški -a -o; pričénjati -am, pri-
čénjanje -a *s*; pričeti se: boj
se je pričel (+boj je pričel),
pričeli so se dolgotrajni razgo-
vori (+pričeli so)
pričkati -am se, pričkanje -a *s*,
pričkaven -vna -o
pričujóč -a -e, pričujóčen -čna -o,
pričujóčnost -i *ž*: + ~ duha *pri-
sebnost*
pričvrstíti -ím, pričvrstíti -íte! prič-
vrstít -íla -o, pričvrščén -éna
-o, pričvrstítev -tve *ž*, pričvr-
ščénost -i *ž*; pričvrščáti -am,
pričvrščanje -a *s*
príd -a *m*: v ~ biti komu, obr-
niti, na ~ obračati, s ~om de-
lati, učiti se; kaj prida, malo
~a, nič ~a človek, blago, delo,
reč, ljudje; nič ~a ne bo iz
tega (njega); ali je kaj ~a
blagá? ni bilo ~a ljudi, še za
~a sadja je bilo; ali kaj ~a
zasluži? *dosti. veliko*
prídáti -dám *gl.* dati, pridán -a
-o, pridájati -am *in* -em, prid-
ájanje -a *s*, pridátek -tka *m*
prídáv -áva *m*: menjal je konja
na ~; koliko bo ~a? za ~ kaj
dobiti, v ~ kaj dati; pridávek
-vka *m*; pridávščina -e *ž*
pridejáti *in* pridéti -dénem, prid-
éni -íte! pridèl -éla -o, prid-
eján -a -o; pridévati -am, prid-
évávanje -a *s*
pridéláti -am, pridélek -lka [-lk-]
m: domáč ~, vino domačega
~a; pridelávati -am, pridelá-

vanje -a *s*, prideláva -e *ž*, *gl.*
tudi pridelovati
pridelíti -ím *gl.* delíti, prideljé-
nec -nca *m*; prideljeváti -újem,
prideljevál -ála -o, prideljevá-
nje -a *s*, prideljeválen -lna -o
[-ln-]
pridelováti -újem *gl.* delováti, pri-
delovávanje -a *s*, prideloválec -lca
[-ávc-] *m*, pridelováka -e [-ávc-]
ž, prideloválski -a -o [-ávc-],
prideloválen -lna -o [-ln-]
priden -dna -o, pridnost -i *ž*,
pridnéž -a *m*
priderija -e *ž* *pretirana sramežli-
vost, preobčulljivost*
pridévek -vka *m* *tudi priimek*:
Préžih, po pridevku Kuhar; *gl.*
pridejati
pridéven -vna -o, pridévnost -i *ž*,
pridévnik -a *m* *adjektiv*, pridév-
niški -a -o
pridiga -e *ž*, pridigar -ja *m*, pri-
digarski -a -o, pridigarstvo -a *s*;
pridigati -am, pridiganje -a *s*;
pridigováti -újem, pridigováł
-ála -o, pridigovávanje -a *s*, prid-
nica -e *ž*
pridih -a *m*: ~ strahu, sovraštva;
v slovn. spirítus, aspiracija; pri-
díhni -nem, pridíhnen -a -o:
~ glas *aspiriran glas, aspiráta*
priditi -im: ~ komu *biti koristen*,
~ kaj (koga, se) *kvariti*; prid-
enje -a *s* *kvarjenje*; pridovati
-ujem *koristiti*, pridovanje -a *s*
pridobíti -ím *gl.* dobiti, pridobi-
tev -tve *ž*, pridobítek -tka *m*,
pridobiten -tna -o, pridobítik
-a *m*, pridobítnica -e *ž*, pridob-
bítiški -a -o, pridobljiv -íva -o,
pridobljivost -i *ž*; pridobívati
-am, pridobívanje -a *s*, pridobi-
válen -lna -o [-ln-], pridobnína
-e *ž*, pridobnínski -a -o: ~i
davek
pridodáti -ám *gl.* dodáti, pridod-
ájati -am *in* -em, pridodájan-
je -a *s*

pridrevíti -ím (se) in pridrvíti -ím (se) gl. drevíti in drvíti, pridrêvi -íte! in pridrvi -íte! pridrévil -íla -o in pridrvíl -íla -o, pridrevljèn -èna -o, pridrevítev -tve ž, pridrvítev -tve ž

pridrobíti -ím, pridrôbi -íte! pridrobíl -íla -o: otrok pridrobí k materi, berač je pridrobíl kruha v juho; pridrobíljen -èna -o: ~ kruh

pridrúžiti -im (se) gl. družiti, pridružen -a -o, pridruženec -nca m, pridruženka -e ž, pridruženosť -i ž *privrženost*, pridrúg -a m *mož*, pridrúga -e ž *žena*; pridružnica -e ž, pridruževáti -újem, pridruževal -ála -o, pridruževanje -a s

pridržáti -ím gl. držati: ~ si kaj, koga, pot pridrži do sèm; pridržán -a -o, pridržek -žka m: pod ~om, s tem ~om, da ...; pridržén -žna -o, pridržnosť -i ž; pridrževáti -újem, pridrževal -ála -o, pridrževanje -a s

pridušáti -am se, pridušanje -a s, priduševac -vca m; priduševáti -újem se, priduševanje -a s, priduševálec -lca [-áuc-] m, priduševski -a -o, priduševálski -a -o [-áus-]; pridušiti -ím se, priduší -íte! pridušíl -íla -o, pridušèn -èna -o, pridušenosť -i ž, pridušítev -tve ž

pridvígniti -nem privzdígniti, pridvígnjen -a -o, pridvíg -a m, pridvížen -žna -o, pridvížnosť -i ž; pridvígati -am, pridvíganje -a s

pridvôr -ôra m, pridvôren -rna -o, pridvôrje -a s, pridvôrnik -a m, pridvôrnica -e ž, pridvôrniški -a -o

prifáren -rna -o: ~a cerkev, pri fárec -rca m, pri fárski -a -o

prifrkñiti -nem, prifrkñjen -a -o, prifrkñjenec -nca m, prifrkñjenka -e ž, prifrkñjenosť -i ž

priganíti -gánem gl. ganiti, priganjen -a -o; prigíbatí -am in -bljem, prigíbanje -a s, prigíb -a m, prigíben -bna -o

priganjáti -am, priganjanje -a s, priganjác -a m, priganjáški -a -o, priganjálec -lca [-áuc-] m, priganjálka -e [-áuk-] ž, priganjálski -a -o [-áus-]

priglasíti -ím (se), priglásí -íte! priglásíl -íla -o in -ásilo -i -e, priglašèn -èna -o, priglašènc -nca m, priglašénka -e ž, priglasítev -tve ž, priglás -ása m, priglásen -sna -o, priglásnica -e ž; priglašati -am, priglašanje -a s

prigledováti -újem kontrolirati, prigledovál -ála -o, prigledovánje -a s; priglèd -éda m *kontrola*, priglédník -a m, priglédnica -e ž, priglédniški -a -o, priglédništvo -a s, priglédndna -o, priglednína -e ž, priglédati -am

prignáti -žénem gl. gnati, prigòn -óna m, prigónski -a -o; prigóníti -gónim, *gl. tudi* priganjati

prignúsiti -im: ~ komu kaj, se, prignúšen -a -o, prignúšenje -a s, prignusítev -tve ž, prignúšen -sna -o; prignúšati -am, prignúšanje -a s

prigodíti -ím se, prigòdi -íte se! prigódíl -íla -o in -gódilo -i -e; prigóda -e ž, prigóden -dna -o, prigódnica -e ž, prigódek -dka m, prigódba -e ž, prigódnosť -i ž

prigoljufáti -ám gl. goljufáti, prigoljufán -a -o: ~ denar

prigórje -a s, prigóren -rna -o, prigórec -rca m, prigórka -e ž, prigórski -a -o

prigospodáriti -im, prigospodárjen -a -o

prigotóviti -ím, prigotóvi -íte! prigotóvil -íla -o, prigotóvljen -èna -o, prigotóvek -vka m; prigotávljati -am, prigotávljanje -a s

prigovárjati

prigovárjati -am: ~ komu k čemu pridobivati koga za kaj; ~ čemu (komu) zaradi česa ugovarjati čemu zaradi česa; prigovárjanje -a s; prigóvor -a m; brez ~a brez graje, neoporečen

prigrábiti -im gl. grabiti, prigrábljen -a -o, prigrábek -bka m

prigrájati -am (se): ~ komu kaj, prigrájan -a -o, prigrájanost -i ž, prigrájanec -nca m, prigrájanka -e ž

prigréti -gréjem gl. greti, prigrét -a -o, prigrévati -am: to mi ~a mi dela skrbi, vest mi ~a vest me peče, prigrévanje -a s

prigrizniti -nem: ~ kaj h kruhu, ~ hleb pri kraju ga odgrizniti; prigriznjen -a -o; prigristi -zem gl. gristi, prigrízen -a -o, prigrizek -zka m, prigríz -aj m, prigrízen -zna -o, prigrízljaj -a m; prigrizováti -újem, prigrizováł -ála -o, prigrizováňje -a s

prigrústiti -ím, prigrústi -íte! prigrústil -íla -o, prigrúščen -ěna -o, prigrúščenost -i ž, prigrúšten -tna -o ogaben

prihájati -am: ~ do veljave, do izraza, do razmaha, ~ v poštev, dihanje je +prihájalo vedno močnejše je bilo, je postajalo; prihájanje -a s, prihajác -a m, prihajáški -a -o, prihajálec -lca [-úyc-] m, prihajálka -e [-úyk-] ž, prihajalíšče -a s; gl. tudi priti

prihišen -šna -o, prihíšje -a s

prihitěti -ím gl. hiteti, prihitěvati -am, prihitěvanje -a s, prihitljal -a m

prihód -óda m: ~ kam, od kod ali do kod, prihódek -dka m, prihódnji -a -e: v prihodnje bo drugače; prihódnjik -a m slovn. futúr, prihódnjič prisl. = prihódnjikrat prisl., prihódnja -e ž, prihóden -dna -o, prihódnost -i ž, prihódnína -e ž, prihódnínski -a -o

prihrániti in -íti -ánim gl. hraniti, prihránjen -a -o, prihránítev -tve ž, prihránek -nka m, prihrána -e ž, prihránilo -a s, prihranljív -íva -o, prihranljívost -i ž; prihránjeváti -újem, prihránjevánje -a s

prihúliti -im se, prihúljen -a -o, prihúljenec -nca m, prihúljenka -e ž, prihúljenost -i ž, prihúliv prisl.: ~ hoditi, sedetí

priimek -mka m: ~e dajati; priimkoven -vna -o

prijátelj -a m, prijáteljica -e ž, prijáteljski -a -o, prijáteljstvo -a s, prijáteljščina -e ž; prijáteljiti -im se, prijáteljenje -a s, prijateljéváti -újem, prijateljévánje -a s

prijáti -am ugajati, všěč bití, dobro déti; prijanje -a s

prijáviti -im (se) priglasiti (se), prijávljen -a -o, prijáva -e ž, prijáven -vna -o, prijávница -e ž priglasnica (listína), prijavitelj -a m, prijaviteljica -e ž, prijaviteljski -a -o, prijávljenost -i ž, prijávljenec -nca m, prijávljenka -e ž; prijávljati -am, prijávljanje -a s

prijázen -zna -o, prijáznost -i ž, prijáznež -a m; prijáznniti -im (se), prijáznnjenje -a s, prijáznnív -a -o, prijáznnivost -i ž, prijázen -zni ž

prijémati -am in -mljem: ~ kaj z rokó, s kleščami, z rokavicami; ~ koga za rókó, za vrat, za láse, za ušesa, za besedo; ~ za orožje; ~ koga (tatove, izdajalce); trdó, grdó ~ koga; spanec me prijémlje; zobjé koleša dobro prijémljejo (-majo); prijémati se: ~ se med seboj, ~ se za kaj (za mizo, stol, vejo); prah se prijéma obleke, rja se prijéma železa; prijéma se ko smola; prijéma se navsveta, dela; bolezen se prijéma

- (-mlje); *sadíke*, *cepi se prijé-majo* (-ljejo); *prijémanje* -a s, *prijém* -éma m, *prijémek* -mka m, *prijemáč* -a m, *prijemališče* -a s, *prijemljiv* -íva -o, *prijem-ljivost* -i ž
- prijénjati** -am: ~ komu v čem, na čem, *prijenljiv* -íva -o, *prijenljívnost* -i ž, *prijenljívec* -vca m, *prijenljívka* -e ž, *prijenje-váti* -újem, *prijenjevanje* -a s
- prijéten** -tna -o, *prijétnost* -i ž
- prijéti** *prímem*, *prími* -te! *prijél* -a -o, *prijét* -a -o; *prijeti práv*, *naróbe*, *trdó*, *mehkó*, *zares*; ~ *koga tudi aretirati* (tatú, *sovraž-nika*); ~ *koga v strah*, v *róke*. v uk; *krč* *prime koga*; *prijeti se dela*, *učenja*, *dobre družbe*; *nič se ga ne prime nedostopen je vplívom, pouku, opominu ipd.*; *vse se ga prime krađe, je do-stopen vplívom, posebno slabim*; *gl. tudi prijemati*
- prikázati** *in* -áti -kážem *gl.* *kazati*, *prikázan* -a -o, *prikázen* -zna -o, *prikáz* -áza m, *priká-zen* -zni ž; *prikazováti* -újem, *prikazováł* -ála -o, *prikazová-nje* -a s, *prikazoválen* -lna -o [-ln-]
- prikimati** -am: *prikímala je star-ka zima kimáje prišla*, *prikí-mala je besedam kimáje pri-tránila*, *prikímljaj* -a m, *prikí-mávati* -am, *prikímávanje* -a s
- prikládati** -am, *prikládanje* -a s, *priklád* -áda m, *prikláden* -dna -o, *prikládnost* -i ž, *prikláda* -e ž, *prikládek* -dka m
- priklánjati** -am (se), *priklánjanje* -a s, *priklanjav* -áva -o, *pri-klanjavéc* -vca m, *priklanjac* -a m
- prikléniti** -klénem, *prikléni* -íte! *priklénil* -íla -o, *priklénjen* -a -o, *priklénjenost* -i ž, *priklénje-nec* -nca m, *priklénjenka* -e ž; *priklépati* -am *in* -pljem, *pri-klépa* -te! *prikléplji* -te! *pri-klépal* -a -o, *priklépanje* -a s
- priklépáti** -klépljem, *prikléplji* -íte! *priklépal* -ála -o, *priklé-pán* -a -o
- priklet** -a m *veža*, *prikletje* -a s
- prikljúčiti** -im (se), *prikljúčen* -a -o, *prikljúčítev* -tve ž, *prikljú-čen* -čna -o, *prikljúček* -čka m, *prikljúčeváti* -újem, *prikljúče-vánje* -a s
- prikloníti** -klónim (se) *gl.* *kloniti*: ~ komu kaj; ~ *glavó* (pred kom), ~ *se do tal*, *nizko*, *glo-boko* komu; *priklónjen* -a -o, *priklón* -óna m; *priklónljiv* -íva -o; *priklónček* -čka m *otr.*; *gl. tudi priklánjati* (se)
- priklópti** -im, *priklópi* -te! *pri-klópil* -a -o, *priklópljen* -a -o: *priklópti si kaj*, ~ *se čemu*; *priklópen* -pna -o: ~ *i voz*; *pri-klópnica* -e ž; *priklápljati* -am, *priklápljanje* -a s
- prikólica** -e ž, *prikóličén* -čna -o: ~ *i sedež*
- prikopáti** -kópljem *in* -kopám (se) *gl.* *kopati*: ~ *še nekaj njive*, ~ *k njivi nekaj travnika*, ~ *do srede njive*, ~ *se do česa s trudom kaj doseči*, *prikopán* -a -o, *prikóp* -ópa m
- prikoráčiti** -im, *prikorákati* -am, *prikoracáti* -ám *zaničlj.* *gl.* *ko-racati*
- prikováti** -újem, *prikován* -a -o, *prikóv* -óva m
- prikrájen** -jna -o, *prikrájek* -jka m, *prikrájnost* -i ž
- prikrájšati** -am: ~ *koga za kaj oškodovati*, *prikrájšán* -a -o, *pri-krájšanje* -a s, *prikrajšáva* -e ž, *prikrájšanost* -i ž, *prikrájša-nec* -nca m, *prikrájšanka* -e ž; *prikrajševáti* -újem, *prikrajše-vánje* -a s, *prikrajševálec* -lca [-ávc- *in* -lc-] m
- prikrásti** -krádem (se): *vse je prikrádel*, *kar ima*; *pikrasti*

prikrátiti

- se v hišo *prítihotapili se, skrivaj priiti*; prikráden -a -o, prikrádenost -i ž, prikrádenec -nca m
- prikrátiti** -im: ~ komu pravico, ~ koga v čem *ali za kaj*, ~ palico; prikráten -a -o, prikrátítev -tve ž, prikrátenje -a s
- prikríti** -íjem: ~ luč, ~ komu kaj (*ne povedati*); prikrit -a -o: ~ človek, ~a resnica, ~o povedati resnico; prikrivati -am, prikríval -a -o *in* -ála -o, prikrívanje *in* -ánje -a s, prikrívalec -lca [-ávc- *in* -lc-] m; prikrívalen -lna -o [-ln-]: ~c metode
- prikríviti** -ím, prikrívi -íte! prikrívil -íla -o, prikrívljen -a -o *in* prikrívljen -éna -o, prikrívljenost *in* -énost -i ž, prikrívítev -tve ž
- prikrójtí** -krójim, prikróji -íte! prikróžil -íla -o, prikrójen -a -o, prikrójenost -i ž, prikrójtítev -tve ž; prikrájati -am, prikrájanje -a s
- prikrúhati** -am, prikrúhan -a -o, prikrúha -e ž; prikuhávati -am, prikuhávanje -a s
- prikupíti** -kúpim *gl.* kupíti, prikúpljen -a -o; prikúp -a m, prikúpen -pna -o; prikúpnost -i ž; prikúpsčina -e ž = prikupnína -e ž, prikupljív -íva -o, prikupljívost -i ž; prikupováti -újem, prikupovánje -a s; prikúpljati -am, prikúpljanje -a s
- prikúriti** *in* -ítí *kúrim gl.* kuríti, prikúrjen -a -o: ~ človek *malo prismojen, neumen*
- prilagájati** -am, prilagájanje -a s; prilagojeváti -újem, prilagojevánje -a s
- prilagodíti** -ím, prilagódi -íte! prilagódil -íla -o *in* -ódi -i -e, prilagójen *in* prilagóden -éna -o, prilagódenje *in* -jénje -a s, prilagódtév -tve ž, prilagódnost *in* -dénost -i ž; prilagodljív -íva -o, prilagodljívost -i ž, prilagodljívec -vca m, prilagodljívka -e ž, prilagóden -dna -o, prilagódnost -i ž
- prilast** -i ž *lizanje, kar dajo kravi, da liže med molžo, boljša krma*
- prilástek** -tka. m *slovn. atribút, prilástkov -a -o, prilástkoven -vna -o*
- prilastíti** -ím (si), prilásti -íte! prilástil -íla -o, prilásčèn -éna -o, prilásčénje -a s, prilastítev -tve ž; prilásčati -am (si), prilásčanje -a s; prilásčeváti -újem, prilásčevánje -a s, prilásčeválen -lna -o [-ln-]
- priléci** -lézem *gl.* leči, priléci -léžem se: obleka se *prileže* komu; to se *priléze!* (*kaj prijetnega*), *prileže* se *mul prav mu je* (*privoščimo komu kaj hudega*); priléžen -žna -o, priléžnost -i ž, priléžnica -e ž, priléžnik -a m, priléžništvo -a s; prilégati -am (se), priléganje -a s
- prilépiti** -im, prilépljen -a -c, prilèp -lépa m, prilépek -pka m, pilepítev -tve ž, prilépen -pna -o, prilépnost -i ž, pilepljív -íva -o, pilepljívost -i ž
- priléstí** -lézem *gl.* lesti
- priléten** -tna -o, prilétnost -i ž
- priletéti** -ím *gl.* leteti; prilétel -éla -o: *priletéle* ptice so *sedle* na bližnje drevo, *prilèt -éta m*; *prilétovati* -ujem, *prilétovanje* -a s; *priletávati* -am, *priletávanje* -a s
- prilíčen** -čna -o: to mi ni ~o *ugodno, pripravno*, ~ biti za *kaj spreten, rócen, pripraven*; *prilíčno prisl. primeroma*: ~ malo zna, ~o dolgo hodi; +*prilíčno prisl. precèj, še nekaj*: ~ ljudi; *prilíčnost -i ž*
- prilíčiti** -im kaj čemu, *prilíčenje* -a s; *prilíčeváti* -újem, *prilíčevánje* -a s

prilika -e ž *parábola*: v ~ah govoriti; *prilóžnost*: o ~i narediti, po ~i preceñitel *približno*, koliko po ~i naredite na teden? po vsej ~i so imeli za seboj dolgo pot *po vsem soditi*, na ~o na *primer*; lepo ~o imeti, na ~i biti; *ob ~i kongresa *ob kongresu* (+*prilikom kongresa*); +*prilike mn. v pomenu razmere*: v teh ~ah je to nemo-goče; *prilíčica* -e ž

prilíkováti -újem, *prilíkovál* -ála -o, *prilíkovánje* -a s

prilítí -líjem, *prilít* -a -o, *prilív* -a m, *prilítek* -tka m, *prilívek* -vka m, *prilivati* -am, *prilíval* -a -o in -ála -o, *prilívanje* in -ánje -a s

prilízñiti -nem se, *prilízñjen* -a -o, *prilízñjenec* -nca m, *prilízñjenka* -e ž, *prilízñjenost* -i ž; *prilízñati* -lízem se, *prilízñan* -a -o, *prilízñek* -zka m, *prilízñljív* -íva -o, *prilízñljívost* -i ž, *prilízñljívec* -vca m, *prilízñljívka* -e ž, *prilízñáv* -áva -o, *prilízñávost* -i ž, *prilízñávec* -vca m, *prilízñávka* -e ž; *prilízñováti* -újem se, *prilízñovánje* -a s, *prilízñován* -lna -o

" [-ln-], *prilízñoválec* -lca [-áyc-] m, *prilízñováka* -e [-áyk-] ž, *prilízñoválski* -a -o [-áys-], *prilízñún* -a m, *prilízñúnski* -a -o

priljúbiti in -íti -ljúbim *gl.* *ljúbíti*: ~ komu kaj, ~ se komu, *priljúbljen* -a -o, *priljúbljenec* -nca m, *priljúbljenka* -e ž, *priljúbljenost* -i ž, *priljúbljív* -íva -o, *priljúbljívost* -i ž; *priljúbljijati* -am, *priljúbljijanje* -a s

priljúden -dna -o, *priljúdnost* -i ž *prilóga* -e ž, *prilóg* -óga m; +*prílog* -a m *príd*, *korist*: komu +v ~ v *korist*, v *príd*, *príreditev* +v ~ vaščanom v *korist*, v *príd*

prilómíti -lómim *gl.* *lómíti*, *prilómíjen* -a -o, *prilóm* -óma m, *prilómek* -mka m, *prilómítev*

-tve ž, *prílomljív* -íva -o, *prílomljívost* -i ž; *prílámljati* -am, *prílámljanje* -a s

príložítí -ím: ~ komu (čemu) kaj, ~ kaj k čemu; *príloží* -íte! *príložil* -íla -o in -lóžilo -i -e, *príložén* -éna -o; *príložén* -žna -o, *príložnost* -i ž, *príložnosten* -tna -o; *príložek* -žka m; *prílagati* -am, *prílagánje* -a s, *prílagátelj* -a m, *prílagáteljica* -e ž, *prílagáteljski* -a -o

príma -e ž *glas*.; *prímadóna* -e ž *prva pevka*, *prímadónin* -a -o; +*príma v pomenu prvosten*: +~ *blago* (+*prímablago*) *ipd.*

prímákníti -máknem, *prímákní* in -ní -íte! *prímáknil* -a -o in -máknil -íla -o, *prímáknjen* -a -o [*nepoud. povsod*: -mak- in -mák-] **prímánjkati** -am, *prímánjkljaj* in -áj -a m, *prímánjkljív* -íva -o, *prímánjkljívost* -i ž; *prímánjkováti* -újem, *prímánjkovánje* -a s

prímáren -rna -o *prvenstven*, *osnoven*; *prímárnost* -i ž *prvenstvenost*, *osnovnost*; *prímát* -a m *prvenstvo*, *prímas* -a m *prvi med nadškofi kake države*, *pokrajine*; *prímasov* -a -o: ~e *pravice*

prímárij -a m *prvi zdravnik*, *prímárijski* -a -o: ~a *služba*, ~o *mesto*; *prímárijev* -a -o **prímáruha** *medm. začudenja*, *jeze* **prímček** -čka m *ročaj pri vratih*, *gl. tudi prímóž*

príméjdúnaj *príméjdúš medm. kletvici*, *príméjdúnajski* -a -o: ~a *neroda*, ~i *smrkavec*; *príméjdúševc* -vca m, *príméjdúševski* -a -o *kdor se rad pridúšuje*; *povsod tudi prímój*

príméníti -ménim *aplicirati*, *príménjen* -a -o: ~a *umetnost* -e ž, *prímémba* -e ž, *príménítev* -tve ž; *príménjati* -am, *príménjáva* -e ž, *príménjávén* -vna -o, *príménjan* -a -o

primér

primér -a *m*: na primer *in* -mér *okr.* n. pr., v tem primeru (+*slučaju*), za primer, da... (+*slučaj*); za primer navesti; primérek -rka *m* *izvod*, primérček -čka *m* **priméra** -e *ž*: v primeri s čim (kom), za primero, po primeri, brez primere boljši; priméren -rna -o, primérnost -i *ž*

• **primériti** -im: ~ kaj komu (čemu), ~ se, primérjen -a -o, primérjenost -i *ž*; primérljaj -a *m*; primérnik -a *m* *kómparativ*, primérniški -a -o

primérjati -am, primérjanje -a *s*, primerjalen -lna -o [-*ln-*], primerjava -e *ž*, primerjalec -lca [-*áyc-* in -*lc-*] *m*

priméroma *prisl.*: narejénega je ~ malo, to je ~ z lani veliko, knjiga ni draga ~ z obsegom **primésiti** -im *gl.* mesiti, primésen -a -o, primésitev -tve *ž*, primés -i *in* -í *ž*, primésen -sna -o, priméssek -ska *m*

primésati -am *gl.* mešati, primésan -a -o, primésávati -am, primésávanje -a *s*

primíkati -am *in* -čem, primíkanye -a *s*, primík -a *m*, primíčen -čna -o, primíčnost -i *ž*; primíkováti -újem, primíkovánje -a *s*, primíkoválen -lna -o [-*ln-*]

primitíven -vna -o *prvoten*, *preprosti*; primitívnost -i *ž*; primitívnež -a *m*, primitívizem -zma *m* *preproščina*, *zoostalost*

primoléti -ím *gl.* moléti: ~ iz tal, iz hiše; iz tal primolélo cvetje: primolíti -ím (se), primólí -íte! primólíl -íla -o, primóljèn -éna -o

primolíti -mólím *gl.* molíti: ~ si kaj, ~ do vasi; primólíl -íla -o, primóljen -a -o

primórati -am *koga* k čemu, primóran -a -o: ~ kaj delati, primóranje -a *s*, primóranost -i *ž*, primóranec -nca *m*, primóranka -e *ž*

Primórje -a *s*: iz ~a, v ~u; Primórska -e *ž*: iz ~e, v ~i; Primórsko -ega *s*: s ~ega, na ~em; Primórec -rca *m*, Primórka -e *ž*, primórski -a -o; primórje -a *s* *pokrajina ob morju*; primórski -a -o *kar je pri morju*; primórščina -e *ž* *govor Primorcev*, primórščina -e *ž* *vse primórsko nasploh*

prímož -a *m* *primček*, prímež -a *m*; prímožek -žka *m* *bot.*

prímožiti -ím (se), primóží -íte! primóžil -íla -o, primóžen -éna -o, primóženka -e *ž*, primóžitev -tve *ž*

primrzíti -ím: ~ komu kaj, ~ se: ves svet se mu je primrzil; primrzí -íte! primrzíl -íla -o, primrzèn -éna -o

primrzítni -nem, primrzítnjen -a -o, primrzél -zla -o, primrzlína -e *ž*; primrzováti -újem, primrzováł -ála -o, primrzovánje -a *s*, primrzoválen -lna -o [-*ln-*]

prímši *prisl.* *oprijemáje se*: ~ hoditi

prinášati -am, prinášanje -a *s*, prinášálec -lca [-*áyc-*] *m*, prinášálka -e [-*áyk-*] *ž*, prinášálen -lna -o [-*ln-*]

prínc -a *m*, s príncem, príncev -a -o *ali* príncov -a -o, príncésa -e *ž*, príncésin -a -o, príncésinja -e *ž*, príncéska -e *ž*

príncip -a *m* *načelo*, *vodilo*; príncipiálen -lna -o [-*ln-*] *načelen* (+*príncipiélen* -lna -o), príncipiálnost -i [-*ln-*] *ž* *načelnost* (+*príncipiálnost*)

príncipál [-*ál*] -a *m* *gospodar*, *glas. orgelski register*

prinésti -něsem *gl.* něsti, prinésèn -éna -o (+*prínešèn*), prinésesek -ska *m*

prinòs -òsa *m*, prinòsen -sna -o, prinòsnost -i *ž*, prinòsник -a *m*, prinòsitelj -a *m*

priobčiti -im, priobčen -a -o, priobčilo -a s; priobčeváti -újem, priobčevánje -a s, priobčeválec -lca [-áuc- in -le-] m, priobčeválka -e [-áuk- in -lk-] ž, priobčeválen -lna -o [-ln-], priobčljív -íva -o, priobčljívost -i ž
prior -ja m *samostanski predstojnik*, priorski -a -o: ~a časť = priorát -a m = priorstvo -a s
prioráti -órjem in -órjem *gl.* orati, priorán -a -o; priorávati -am, priorávanje -a s
prioritéta -e ž *prednosť po času*, prioritéten -tna -o: ~o načelo
pripadáti -am komu (čemu), pripadajúc -a -e, pripádanje -a s, *gl.* **tudi** pripásti
pripáliti -im (se), pripáľjen -a -o *prismojen, malo neumen ipd.*, pripáľjenec -nca m, pripáľjenka -e ž, pripáľjenosť -i ž, pripáľítev -tve ž
pripásati -pášem, pripásan -a -o; pripás -ása m, pripásnik -a m; pripasováti -újem, pripasovánje -a s
pripásti -pádem *gl.* pasti, pripádel -dla -o in pripáľ -ála -o: zadrugi ~i deli; pripáden -dna -o, pripádnosť -i ž, pripádnik -a m, pripádnica -e ž, pripádníski -a -o, pripádnístvo -a s, pripádek -dka m, pripádnína -e ž
pripásti -pášem, pripásen -a -o: ~i denar (+pripásen -a -o)
pripéči -péčem *gl.* péči, ripeččen -čna -o, ripeček -čka m
pripékati -am, ripeka -e ž, ripekanje -a s
pripeljáti -péljem in -ám *gl.* peljati, pripelján -a -o, pripeljáva -e ž; pripeljávati -am, pripeljávanje -a s
pripéti -pnem *gl.* peti pnem, pripét -a -o, pripétosť -i ž; pripénjati -am, pripénjanje -a s, pripénjálček -čka [-áuč-] m *priliskavec, žebliček*

pripetíti -ím se, pripétíl -íla -o in étílo -i -e, pripétljaj -a s, pripétek -tka m
pripév -éva m *refren* = pripévek -vka m; pripévati -am, pripévvanje -a s
pripisati in -áti -píšem *gl.* pisati, pripís -a m, pripísen -sna -o, pripísek -ska m; pripisováti -újem, pripisovánje -a s, pripisoválec -lca [-áuc-] m, pripisoválka -e [-áuk-] ž, pripísnik -a m, pripísnica -e ž
pripodíti -ím, pripódi -íte! pripódil -íla -o in -pódilo -i -e, pripodén -čna -o
pripogníti -pógnem, pripógni -íte! pripógnil -íla -o, pripógnjen -a -o, pripógnjenec -nca m, pripógnjenka -e ž, pripógnjenosť -i ž, pripógniv *prisl.:* ~ hoditi; pripogíbatí -am, pripogíbanje -a s, pripogíb -a m, pripogíbec -bca m, pripogíbljaj -a m, pripogíben -bna -o, pripogíbnosť -i ž, pripogíbljív -íva -o, pripogíbljívosť -i ž
pripojíti -ím, pripóji -íte! pripójil -íla -o, pripójčen -čna -o, pripójčenosť -i ž, pripójčítev -tve ž; pripójati -am, pripójanje -a s
pripómniťi -im, pripómnnjen -a -o, pripómmba -e ž, pripómnja -e ž
pripómóči -mórem *gl.* móči, pripómóč -i ž, pripómóček -čka m, pripómóčen -čna -o, pripómógljív -íva -o, pripómóčnik -a m, pripómóčnica -e ž
pripóna -e ž *sufiks*, pripónski -a -o: ~a tvorba, pripónka -e ž
pripór -óra m, pripóren -rna -o, pripórnik -a m, pripórница -e ž, pripórniški -a -o
priporócati -am, priporóčanje -a s; priporóčeváti -újem, priporóčevánje -a s, priporóčeválec -lca [-áuc-] m; priporóčiti -ím, priporóči -íte! priporóčil -íla -o in -róčilo -i -e, priporóčen -čna

priposestvovati

-o: ~o pismo, priporočeneč -nca *m*, priporočénka -e *ž*, priporočník -a *m*, priporočnica -e *ž*, priporočljiv -íva -o, priporočljivost -i *ž*, priporočnína -e *ž*, priporočítev -tve *ž*, priporočílo -a *s*, priporočílen -lna -o [-ln-]

priposestvovati -újem, priposestvovál -ála -o, priposestvován -a -o, priposestvovánje -a *s*; +priposedováti -újem, priposedovál -ála -o, +priposedovánje -a *s pr.*

pripótec -tca *m bot. trpótec*, pripóten -tna -o

pripóved -i *ž*, pripóveden *in* pripóveden -dna -o, pripóvedník -a *m*, pripóvednica -e *ž*, pripóvedníški -a -o, pripóvedníštvo -a *s*; pripóvedka -e *ž*, pripóvedkar -ja *m*, pripóvedkarški -a -o

pripovedováti -újem, pripovedovál -ála -o, pripovedovánje -a *s*, pripovedoválen -lna -o [-ln-], pripovedoválec -lea [-áuc-] *m*, pripovedováлка -e [-áuk-] *ž*

pripovést -i *ž*, pripovésten -tna -o, pripovéstník -a *m*, pripovéstnica -e *ž*

pripoznáti -ám, pripoznán -a -o, pripoznánje -a *s*; pripoznávati -am, pripoznávánje -a *s*, pripoznáven -vna -o, pripoznáválen -lna -o [-ln-]

priprávití -im: ~ kaj za ..., ~ se za kaj, ~ se k čemu (delu, učenju), ~ komu kaj, ~ koga za kaj (za šolo, za tajnika), ~ koga k čemu (smehu, joku), ~ koga (se) na kaj (pot, smrt), ~ koga ob kaj (premoženje, vse); pripravljén -a -o, pripravljénost -i *ž*, pripravljénec -nca *m*; pripráva -e *ž delo in sredstvo*: brez ~e govoriti, ~ vzame veliko časa, nimam ~e za delo; pripráven -vna -o, pripravnost -i *ž*, pripravnež -a *m*, priprav-

nik -a *m*, pripravnica -e *ž*, pripravniški -a -o, priprávek -vka *m preparát*

priprávljati -am, pripravljál -a -o *in* -ála -o, pripravljánje *in* -ánje -a *s*, pripravljálen -lna -o [-ln-]: ~i odbor, ~a dela, pripravljávec -vca *m*, pripravljávka -e *ž*, pripravljálnica -e [-ln-] *ž*, pripravljáč -a *m*

pripréci -prézem, priprézi -te! priprégel -gla -o, pripréžen -a -o, pripréženec -nca *m*, pripréžen -žna -o, pripréžnina -e *ž*, pripréžnica -e *ž*, pripréga -e *ž*; priprégati -am, pripréganje -a *s. tudi*: -preza-

pripréti -prém, priprí -íte! priprí -a -o, priprít -a -o, priprítje -a *s*; pripiráti -am, pripiránje -a *s*

priprošnja -e *ž*, priprošnják -a *m*, priprošnjáca -e *ž*, priprošnjáski -a -o

pripustítí -ím *gl.* pustiti, pripúst -a *m*, pripustítev -tve *ž*, pripuščénje -a *s*, pripústen -tna -o, pripústnost -i *ž*, pripústník -a *m*, pripústnica -e *ž*, pripústnína -e *ž*; pripúščati -am, pripúščánje -a *s*

priračúnati -am, priračúnán -a -o, priračún -a *m*, priračúnávati -am, priračúnávánje -a *s*

prirásti -s(t)em *gl.* rasti, prirá-s(t)el -s(t)la -o *in* priráščen -a -o: ~a koža, prirást -ásta *m*, prirástek -tka *m*; priráščati -am, priráščanje -a *s*, priráščáj -a *m*, prirášten -tna -o

prirediti -ím, prirédi -íte! priredil -íla -o *in* -redílo -i -e, prirején -éna -o, prirejénost -i *ž*, priredje -a *s*; priredén -dna -o, prirednost -i *ž*, priredítev -tve *ž*, priredítven -a -o [-tván-], priredítelj -a *m*, priredíteljica -e *ž*, priredíteljski -a -o, priredíba -e *ž*; priredja -e *ž*, priredjen -jna -o; priredjati -am, priredjanje -a *s*;

prirejeváti -újem, **prirejeval** -ála -o, **prirejevanje** -a s
prirézati -réžem *gl.* rezati, **prirézán** -a -o, **priréz** -réza *m*, **priréza** -e ž, **prirézén** -zna -o; **prirezozáti** -újem, **prirezožanje** -a s, **prirezožálen** -lna -o [-ln-]
prirôčen -čna -o, **prirôčnik** -a *m*, **prirôčnost** -i ž; **prirôčen** -čna -o, **prirôčnost** -i ž; *gl.* rôčen; **prirôčiti** -im *telov.*, **prirôči** -íte! **prirôčil** -íla -o, **prirôčen** -ěna -o, **prirôčěnje** -a s, **prirôčítev** -tve ž
prirôda -e ž *narava*, **prirôden** -dna -o *naraven*, **prirôdnost** -i ž *naravnost*, **prirôdná** -e ž, **prirôdníski** -a -o
prirôdítí -ím, **prirôdi** -íte! **prirôdil** -íla -o, **prirôjen** -ěna -o, **prirôjěnost** -i ž, **prirôd** -óda *m*; **prirájati** -am, **prirájanje** -a s
prirodo- *v sestavi*: **prirôdopís** -a *m*, ~písen -sna -o, ~písec -sca *m*; **prirôdoljub** -a *m*, **prirôdoslôvje** -a s, ~slôvec -vca *m*, ~slôvka -e ž, ~slôvski -a -o, ~slôvén -vna -o; **prirôdoznánstvo** -a s, ~znánc -nca *m*, ~znánski -a -o
prísad -a *in* **prísad** -áda *m infekcija*, **prísáden** -dna -o: ~a pika, ~a rana; **prísádití** -ím: ~ še nekaj zelja na vrtu; ~ se: rana se ~í; **prísádi** -íte! **prísádil** -íla -o *in* -sádilo -i -e, **prísájěn** -ěna -o: ~a rana, **prísádnik** -a *m* = **prísádnica** -e ž; **prísájati** -am (se), **prísájanje** -a s
prísében -sěbna -o (+ *duhaprisotn*), **prísěbnost** -i ž (+ *duhaprisotnost*), **prísěbnež** -a *m*, **prísěbnik** -a *m*
prísěči -sěžem, **prísězi** -tel **prísěgel** -gla -o, **prísěžen** -a -o, **prísěga** -e ž; **prísěgati** -am, **prísěganje** -a s, *tudi* **prísězati**; **prísěžen** -žna -o: ~i obrazci; **prísěgováti** -újem, **prísěgoválen** -lna -o [-ln-], **prísěžnik** -a *m*, **prísěžnica** -e ž, **prísěžníski** -a -o

prísěkati -am, **prísěkan** -a -o, **prísěk** -ěka *m*, **prísěkanec** -nca *m*, **prísěkanost** -i ž; **prísěkávati** -am, **prísěkávanje** -a s; **prísěkováti** -újem, **prísěkovál** -ála -o, **prísěkovánje** -a s
prísělítí -sělím (se) *gl.* seliti, **prísěljen** -a -o, **prísěljenec** -nca *m*, **prísěljenka** -e ž, **prísěljenski** -a -o (+ **prísěljeniški** -a -o), **prísěljenost** -i ž; **prísělen** -lna -o [-ln-], **prísělítev** -tve ž; **prísěljeváti** -újem, **prísěljevánje** -a s, **prísěljeválen** -lna -o [-ln-]
prísílítí -ím, **prísíljen** -a -o, **prísíljenc** -nca *m*, **prísíljenka** -e ž, **prísíljenost** -i ž, **prísíljenje** -a s, **prísíljítev** -tve ž; **prísílen** -lna -o [-ln-], **prísílnost** -i [-ln-] ž, **prísílnik** -a [-ln-] *m*, **prísílnica** -e [-ln-] ž, **prísílněž** -a [-ln-] *m*, **prísíljív** -íva -o, **prísíljívost** -i ž
prísipáti -am *in* -pljem *gl.* prisuti
prískákati *in* -áti -skáčem *in* -kam *gl.* skakati; **prískakováti** -újem, **prískakovál** -ála -o, **prískakovánje** -a s; **prískakóma** *in* -ákoma *prisl.*, **prískakujě** *prisl.* ~ delati
prískočítí -skóčím *gl.* skočiti, **prískók** -óka *m*, **prískóčen** -čna -o
prískrběti -ím komu kaj *gl.* skrěběti, **prískrbljěn** -ěna -o, **prískrěba** -e ž; **prískrbováti** -újem, **prískrbovánje** -a s; *gl.* *tudi* **preskrěbati**
prískútítí -ím, **prískúten** -a -o; **prískúten** -tna -o, **prískútnost** -i ž, **prískútnež** -a *m*, **prískútnik** -a *m*, **prískútnica** -e ž, **prískúta** -e ž
prislínítí -ím (se), **prislínjen** -a -o, **prislínjenec** -nca *m*, **prislínjenka** -e ž, **prislínjenost** -i ž
prisonítí -slónim, **prislóni** -íte! **prislóníl** -íla -o, **prislónjen** -a -o; **prislánjati** -am, **prislánjanje** -a s, **prislón** -óna *m*

prislov

prislov -ova *m* *adverb*, prisloven -vna -o; prislóvica -e *ž*, prislóvičen -čna -o

prisluh -a *m*, prislúšen -šna -o; prislúhniti -nem; prislúškati -am, prislúškanje -a *s*

prislúškovati -ujem, prislúškóval -ála -o, prislúškóvanje -a *s*, prislúškóvalec -lca [-*áyc-*] *m*, prislúškóvalka -e [-*áyk-*] *ž*, prislúškóvalen -lna -o [-*ln-*]: ~a priprava

prislúžiti -slúžim *gl.* služiti, prislúžen -a -o, prislúžen -žna -o, prislúžek -žka *m*, prislúžljiv -íva -o, prislúžljivost -i *ž*

prismódi -im, prismódi -íte! prismódil -íla -o *in* -ódiło -i -e, prismójen -éna -o *in* prismójen -a -o, prismójenec *in* prismójenec -nca *m*, prismójenka *in* prismójenka -e *ž*, prismóda -e *ž*, prismójenost *in* prismójenost -i *ž*

prismóliti -ím, prismóli -íte! prismóлил -íla -o *in* -ólilo -i -e, prismóljèn -éna -o *in* prismóljèn -a -o: ~o se drži, prismóljènc *in* prismóljènc -nca *m*

prismúkniti -nem, prismúknjen -a -o, prismúknjenec -nca *m*, prismúknjenka -e *ž*, prismúk -a *m*, prismúknjenost -i *ž*

prisódi -sódim *gl.* soditi, prisóden -dna -o, prisódnost -i *ž*; prisójeti -am, prisójanje -a *s*

prisójen -jna -o, prisójnost -i *ž*, prisóje -ój *ž mn.*

prisónče -a *s* *perihélij*, prisónčen -čna -o

prisóten -tna -o *navzoč*, *navzočen*. prisótnost -i *ž* *navzočnost*; prisostvovati -ujem *biti zraven*, *navzoč*, prisostvóvanje -a *s*

prispéti -spém, prispí -íte! prispél -éla -o: ~i gostje

prispévati -am, prispévanje -a *s*, prispévek -vka *m*, prispéven -vna -o

prispodóba -e *ž*, prispodóben -bna -o; prispodóbíti -im, prispodóbljen -a -o; prispodábljati -am, prispodábljanje -a *s*

prisrčen -čna -o *presrčen*, prisrčnost -i *ž*

pristájati -am (+pristójati -am): ~ z ladjo k bregu, *~ na kaj (pogoje, trditve, zahteve) *pritrjevati čemu*, *sprejemati kaj*; obleka mu ~a, ne ~a ti tako govoriti; pristájanje -a *s* (+pristójanje): ~ ladje; *~ na kaj; pristajaljšče -a *s*, pristajaljški -a -o

pristáš -a *m*, pristášica -e *ž*, pristášinja -e *ž*, pristáški -a -o, pristášstvo -a *s*

pristáti -stánem kje (na obali, na bregu, v luki, na letališču), *~ na kaj (na ponudbo, pogoje) *privoliti v kaj*, *pritrđiti čemu*, *strinjati se s čim*; pristáni -íte! pristál -ála -o, pristánek -nka *m*: ~ v luki; *pristanek na ponudbo *privolitev*, *pritrđitev*, *soglasje*; pristáa -a *m*, pristánski -a -o, pristanišče -a *s*, pristanški -a -o: ~e na prave

pristáti pristójim. pristój -te! pristál -a -o: obleka mu pristóji, ne ~í ti tako govoriti *ne spodobí se ti*

pristáviti -im: ~ kaj (žgance, fižol), pristávljen -a -o, pristáva -e *ž*, pristávica -e *ž*, pristáven -vna -o, pristávek -vka *m*, pristáv -áva *m*; pristávljati -am, pristávljanje -a *s in* -ánje -a *s*

pristen -tna -o, prístnost -i *ž*

pristójen -jna -o, prístjnost -i *ž*, prístjnína -e *ž*, prístjóbina -e *ž*, prístjóbinski -a -o

pristopiti -stópim *gl.* stopiti: ~ kam (k človeku, k drevesu), *~ k reševanju vprašanja *lotiti se vprašanja*, *~ k delu *prijeti za delo*; pristóp -ópa *m*, pristó-

pen -pna -o, pristópnost -i ž, pristopnina -e ž, pristópnic -e ž, pristópek -pka m; pristópati -am, pristópanje -a s

pristorítí -ím: kar se tedaj ni zgodilo, se zdaj ne dá pristoriti *nadomestiti*, *gl.* storiti

pristrán -a -o, pristránost -i ž, pristránski -a -o

pristrěšje -a s, pristrěšen -šna -o, pristrěšina -e ž, pristrěšnik -a m, pristrěšnica -e ž

pristriči -strižem *gl.* striči, pristrížen -a -o, pristríženec -nca m, pristrigáč -a m *neki ritlčkar zool.*; pristrigováti -újem, pristrigovávanje -a s

pristrój -ója m *aparát, priprava*, pristróžen -jna -o, pristrójnik -a m, pristrójiti -ójim *pripraviti, izuriti (vojsko), urediti*, pristróji -íte! pristrójil -íla -o, pristróžen -a -o, pristrójítev -tve ž

pristúdití -im, pristúden -a -o, pristujěn -ěna -o: ~ človek, ~aženska, pristujěnac -nca m, pristujěnka -e ž; pristúden -dna -o, pristúdnost -i ž

prisušítí -ím (se), prisuší -íte! prisušil -íla -o, prisušěn -ěna -o: na rano ~a obveza, starcu se je duša prisušila

prisúti -újem *in* -spém *gl.* súti; prisípati -am *in* -pljem, prisípanje -a s, prisípávati -am, prisípávanje -a s

prisvojítí -ím, prisvóji -íte! prisvójil -íla -o *in* -svójilo -i -e, prisvojěn -ěna -o, prisvojěnje -a s, prisvojěnost -i ž, prisvojítev -tve ž, prisvojítven -a -o [-tvən-], prisvojítelj -a m, prisvojíteljica -e ž, prisvojiljiv -íva -o, prisvojiljivost -i ž, prisvojílen -lna -o [-ln-]; prisvájati -am, prisvájanje -a s

prišč -a m, priščav -a -o, priščavost -i ž, priščavica -e ž

priščéniti -ščénem, priščéni -íte! priščénil -íla -o, priščénjen -a -o, priščénjenost -i ž

priščípniti -nem, priščípnjen -a -o, priščípnjenec -nca m, priščípnjenost -i ž; priščípati -am *in* -pljem, priščípanje -a s

prišepetáti -ám *gl.* šepetáti, prišepetán -a -o; prišepetávati -am, prišepetávanje -a s, prišepetávec -vca m, prišepetávka -e ž; prišepětniti -nem, prišepětnjen -a -o [-šapat- *in* -šepět-]

prišiti -šijem, prišít -a -o, prišítek -tka m, prišív -a m; prišívati -am

priškńniti -nem, priškńnjen -a -o

prišlec -a [-léc-] m, prišlek -a [-lək-] m

***prištéditi** -im *privarčevati, prihraniti*, *prištéden -a -o *privarčevan, prihranjen*

prištétí -štécjem *gl.* šteti, prištét -a -o, prištétje -a s, prištéva -e ž; prištéven -vna -o, prištévnost -i ž; prištévati -am, prištévávanje -a s, prištévavec -nca m *sumand*, prištévek -vka m

prištorkljáti -ám *gl.* štorkljati

přitajítí -ím, prítáji -íte! prítájlil -íla -o *in* prítájilo -i -e, prítájěn -ěna -o, prítájěnost -i ž, prítajiljiv -íva -o, prítajiljivost -i ž; prítajeváti -újem, prítajevávanje -a s

přitákati -am: ~ vodo vinu, ~ kolo do mostu; prítakanje -a s: ~ vodé; prítakljáti -ám (se) *gl.* takljati

přitakniti -táknem, prítákni *in* -ní -íte! prítaknil -íla -o, prítáknjen -a -o; prítakniti komu kaj, ~ se kam, ~ se česa; [*nepoud. povsod: -tak- in -tək-*]; *gl.* tudi prítákati

přitaněj -a m *alenska mestna hiša, kjer so med upravljanjem imeli oskrbo pritaní -ov m*

pritéči

pritéči -têčem *gl.* têči; pritékati
-am: voda počasi ~a; prité-
kanje -a s

pritegniti in -téginiti -tégnem *gl.*
iztegniti: ~ koga (kaj) k čemu,
~ koga (kaj) s čim, ~ k sêbi,
~ vrvco *napeti jo*, ~ komu v
čem *pritrđiti*, ~ kam (v vas, na
polje) *pritisniti*, mraz ~e, miši
~ejo, le pošteno ga ~il *udari*,
oplazi, *pritisni*; pritégnjen -a -o;
pritegováti -újem, pritegovánje
-a s; pritégati -am, pritéganje
-a s *in* -teza-

pritépsti -têpem se *gl.* têpsti, pri-
tepen -êna -o, pritepênc *in*
-ênc -nca m, pritepênka *in*
-ênka -e ž, pritepênski -a -o
in -ênski -a -o

pritézati -am, pritézanje -a s,
pritézen -zna -o, pritéznost -i ž,
pritéznica -e ž, pritezljiv -iva
-o, pritezljivost -i ž, pritezálnik
-a [-ln-] m; *gl.* pritegniti

priti pridem, prídi -te! prišêl
[-šaj] šlà -ò *in* -ó; priti po
zdravnika, po kruha; priti na
obisk h komu, na vrsto, na svét
(*roditi se*); vse pride na dan
se zve, knjiga pride na svétlo
izide, priti na sled komu *izsle-
diti koga*, priti na nič, na kânt,
na bóben, na pródaj, na psa;
priti na kâj *najti kaj*; prišêl
sem na misel, na misel mi je
prišêlo *domislil sem se česa*;
priti na jasno, na čisto, na
górko, na zeleno vejo; cena
pride na 20 din, na vsakega
pride 100 din; priti na bera-
ško palico, priti na svoje *kar
je kdo imel*, *priti na svoje stro-
ške*; priti na nos, na ušesa
komu; priti na spregled, priti
na pomoč, priti na sredo, na
nedeljo, na praznik; priti pred
sodišče, pred poroto, pred sejo,
pred konferenco, pred oči; pri-
ti nad koga: (nesreča nad koga,

nad kraj); priti pod oblast,
pod vlado, pod voz, pod kolesa;
priti komu v róke, v pest; priti
v škripce, v zadrego, v stisko,
v nesrečo, v zapor; priti v leta;
priti v zóbe komu, v sramoto,
v stroške, v jezo; priti v
stik(e), v poštev, v položaj, v
tek, v nasprotje; +priti v ókom
preprečiti, *zabraniti*, *onemogočiti*,
zavreti; priti do dna, do jedra
čému, priti do sape, do živega,
do počitka, do pravice, do ča-
sti, do tožbe, do krvi, do smrti,
do ločitve, do odločitve, do be-
sede; priti do tega, da; priti
ob vse, ob denar, ob čast, ob
moč, ob zdravje, ob življenje,
ob pamet, ob vid, ob spomin,
ob oči; priti k pameti *spámeto-
vati se*, +priti k sêbi *zavedeti
se*, *opomoči si*, *spregledati*, *spo-
znati*; priti k večerji, k jedi, k
molitvi, k maši, k vojakom;
priti iz reda, iz navade, iz mo-
de, iz ravnotežja; priti iz srca,
iz duše, iz ust, izpred oči; priti
med ljudi, med kolesa; priti
komu za hrbet, za kulise; priti
z vlakom, z vozom, z letalom,
s praznimi rokami; +od kod
pride, da ... *od kod to, da ...*;
prišlo je tako daleč, da ...;
+priti naprej *v pomenu dogoditi
se*, *primeriti se*: +vse pride
naprej *vse se zgodi*, *primeri*;
priti naprej *v pomenu napredo-
vati*; slabó pride komu *poslabi
mu*, *slabó je komu*; priti na-
vzkriž, priti komu blizu, prav
priti komu, *priti skózi *zvoziti
jo, uiti*, *odnesti jo*: +priti dragó
veliko stati

prítikati -am *in* -čem (se), pri-
tíkanje -a s, prítika -e ž, pri-
tíčen -čna -o, prítikljaj -a m,
gl. tudi prítakniti

prítiklína -e ž: stanovanje z vse-
mi ~ami

prítiskati -am: ~ koga (kaj) kam (ob zid, v zemljo, na mizo), ~ kam (na gumb, zvonec); *prenea.:* ~ koga *zatirati, trd biti s kom;* voda, mráz, sonce, vročina, bolezen prítiska; delo, čas, noč prítiska; prítísk -a m, prítískálnik -a [-ln-] m

prítiskavec -vca m *žebljítek, pripenjalček*

prítisniti -nem (se); ~ koga ob zid, ~ pečat, ~ koga *udariti,* ~ komu kaj (zaušnico), ~ h kraju, ~ v mesto, ~ roko na srce, ~ v delo; ~ se kam (ob zid, v hišo); prítisnjen -a -o; *gl. tudi prítiskati*

prítličén -čna -o, prítličnosť -i ž, prítličje -a s, prítličník -a m **prítlíka -e ž,** prítlíkav -a -o, prítlíkavost -i ž, prítlíkavec -vca m, prítlíkavka -e ž, prítlíkast -a -o, prítlíkavje -a s, prítlíkavstvo -a s

prítóčiti -tóčim, prítóči -íte! prítóčil -íla -o, prítóčen -a -o: ~a voda kvári okus; prítóč -óka m, prítóčen -čna -o, prítóčnica -e ž *prítóčna cev;* prítóčiti -ím, prítóči -íte! prítóčil -íla -o *in* -tóčilo -i -e: otroci so ~i kolesa do konca vasi; prítóčen -čna -o: ~a kolesa so ležala po dvorišču

prítóžiti -tóžim (se) gl. tožiti, prítóžba -e ž, prítóžén -žna -o, prítóžnica -e ž *listína,* prítóžník -a m, prítóžnica -e ž *oseba;* prítóžben -a -o [-bən-], prítóžbenica -e ž [-bən-], prítóževáti -újem se, prítóževánje -a s, prítóževálec -lca [-áuc-] m, prítóževálen -lna -o [-ln-]

prítřditi in -íti -třdim gl. třditi, prítřjen -a -o, prítřdílo -a s, prítřdílen -lna -o [-ln-], prítřdítev -tve ž; prítřjeváti -újem, prítřjevánje -a s, prítřjeválen -lna -o [-ln-]

prítřgati -am, prítřgan -a -o, prítřganje -a s; prítřgováti -újem (si) *nedov.,* prítřgovánje -a s **prítřgováti -újem dov. s trgovino pridobiti,** prítřgovál -ála -o, prítřgován -a -o

prítřkávati -am, prítřkávánje -a s; prítřkováti -újem *in* prítřkovati -ujem, prítřkovanje *in* -ánje -a s

prítřzíti -im prítřgováti, s trgovino pridobiti, prítřžek -žka m

prítvěsti -tvězem gl. tvesti (+prítvěziti -im), prítvězen -a -o; prítvezováti -újem, prítvezovánje -a s

+prítvor -a m pripor

príučiti -ím: ~ koga čemu, ~ se čemu, príučí -íte! príučíl -íla -o, príučén -čna -o, príučénje -a s, príučítev -tve ž

privábíti -im gl. vabiti, privábljenec -nca m, privábljenka -e ž, privábljiv -íva -o, privábljívost -i ž; privábljati -am, privábljanje -a s

privádíti -im koga (se) čemu ali na kaj ali česa, privájen -a -o, privájenost -i ž, privájenec -nca m, privájenka -e ž; privájati -am, privájanje -a s

privájati gl. privěsti in privaditi **priválíti -ím, priváli -íte!** priváčil -íla -o *in* -válilo -i -e, privájlěn -čna -o; priváljati -am, priváljanje -a s

privaríti -ím, privári -íte! priváril -íla -o, privarjén -čna -o, privarílen -lna -o [-ln-]

privátén -tna -o zaseben, privátník -a m zasebník, privátnica -e ž zasebnica, privatíst -arim, privatizirati -am, privatizíranje -a s

privěsíti -ím, privěšen -a -o, privěsek -ska m, privěšati -am, privěšanje -a s

privěsti -vědem gl. věsti, priveđen -čna -o, privedénec -nca m,

privézati

privedénka -e ž; privájati -am, privájanje -a s, privájalen -lna -o [-ln-]

privézati -véžem *gl.* vezati, privézan -a -o, privézanost -i ž, privézanec -nca m, privézanka -e ž; privezováti -újem, privezováł -ála -o, privezovánje -a s, privezoválec -lea [-dyc-] m, privezoválen -lna -o [-ln-]; privéžen -zna -o, privézница -e ž *kol, ki se nanj čoln privezuje*

privíd -a m, privíden -dna -o, privídnost -i ž

privíhati -am *in* -šem, privíhan -a -o, privíhanost -i ž, privíhanice -ic ž *mn.*, privíhniti -nem, privíhnjen -a -o, privíhnjenost -i ž; privihováti -újem, privihovánje -a s

privilégij -a m *posebna pravica, posebnost, prednost, izjemnost; privileg* -a m; privilegirati -am koga v čem *dati komu posebne pravice v kaki stvari*, privilegirán -a -o, privilegiránost -i ž, privilegiránec -nca m

privítí -víjem: ~ vijak, ~ luč, ~ človeka; privít -a -o, privítje -a s; privíjati -am, privíjal -a -o *in* -ála -o, privíjanje *in* -ánje -a s

privláčen -čna -o, privláčnost -i ž

privléči -vléčem (*se*) *gl.* vleči, privléčen -a -o: za láse ~o, privléčenost -i ž

privolíti -vólim *gl.* voliti, privoljénje -a s, privolítev -tve ž; privoljeváti -újem, privoljevánje -a s

privoščíti *in* -íti -vóščim, privoščí -te *in* -íte! privoščil -a -o *in* -ila -o: ~ komu kaj, ~ si, ~ si koga (kaj), privoščljív -íva -o, privoščljívost -i ž, privoščljívec -vca m, privoščljívka -e ž

privòz -vóza m, privòz -a m: ~ na pod; privòzen -zna -o, pri-

voznína -e ž; privozíti -vózim do ...

privréči -vržem (*se*), privržen -a -o (*biti komu*), privrženec -nca m, privrženka -e ž, privrženost -i ž, privržek -žka m, privrženžna -o, privržnost -i ž

privréti -vrém *gl.* vreti: voda ~č iz zemlje, solzé privró iz oči; *príd.* privrèl -éla -o: iz zemlje privréla voda

privršén -šna -o, privršnost -i ž

privzdígniti -nem, privzdígnjen -a -o, privzdígnjenost -i ž, privzdígnjenec -nca m, privzdížen -žna -o, privzdížnost -i ž, privzdígljív -íva -o, privzdígljívost -i ž; privzdígováti -újem, privzdígovánje -a s

privzétí -vzámem (*si*) kaj *gl.* vzeti, privzétje -a s; privzémati -am *in* -mljem, privzémánje -a s

privzgojítí -ím *gl.* vzgojítí: ~ komu kaj, privzgojénost -i ž, privzgojljív -íva -o, privzgojljívost -i ž

prizadéti -dénem (*si, se*), prizadéni -íte! prizadèl -éla -o, prizadét -a -o: ~ti škodo, silo, kaj huđega komu, kap ga je ~la, vse so si ~li za to, ~t v čem; prizadétošt -i ž, prizadétje -a s; prizadéjáti -dénem, prizadéjál -a -o: ~o ga je

prizadévati -am (*si, se*) za kaj, prizadévanje -a s, prizadéven -vna -o, prizadévnost -i ž, prizadévnež -a m, prizadévek -vka m, prizadéva -e ž

prizanášáti -am, prizanášanje -a s, prizanášálec -lea [-dyc-] m, prizanášálka -e [-dyc-] ž, prizanášálen -lna -o [-ln-]

prizanésti -nèsem, prizanesèn -éna -o (+prizanesèn -éna -o), prizanesljív -íva -o, prizanesljívost -i ž, prizanesljívec -vca m, prizanesljívka -e ž

prizémlje -a s *prillitje*, prizémen -mna -o

prizidati -am, prizíd -a m, prizídek -dka m, prizídje -a s; prizidávati -am, prizidávanje -a s
 prizív -a m *ugovor, pritožba*; vložití ~ proti čemu; prizívati -am in -vljem: ~ se na koga (kaj), prizíven -vna -o: ~ o sodišče; prizívnic -e ž *listina*

prízma -e ž, prizmátičen -čna -o, prizmatoid -a m

priznáti -ám *gl. znati*: ~ krivdo *pripoznati*, ~ dolg, ~ koga za svojega, ~ koga za krivega (+krivim), ~ se za pametnega (+pametnim), ~ komu kaj (spodobnost, znanje) *pripoznati*; priznán -a -o: ~ a krivda, ~ o dejanje, ~ dolg *pripoznan*; ~ o delo, ~ strokovnjak *splošno veljaven, cenjen, pripoznan*, priznánje -a s: ~ krivde, dejanja; dati komu (čemu) ~ zaradi česa (za kaj) *pohvalo, čast, odlikovanje*, priználen -lna -o [-ln-]: ~ a kritika; priznávati -am (se): ~ se h komu (k Prešernu, k Slovencem), ~ se za Slovenca; priznávaje -a s, priznáválen -lna -o [-ln-]: ~ a ocena; +priznati koga za znesek *priznati znesek, pisati komu v dobro*, +priznavati živino, žito, krompir *ipd.* za pléme, seme *itd. potrditi, odobriti (ker mu pripoznamo sposobnost)*

prizór -óra m, prizórček -čka m, prizorišče -a s

prizvók -zvóka m

prizágati -am, prizágan -a -o; prizagováti -ujem, prizagováł -ála -o, prizagóvanje -a s

prízast -a -o, príž -a m, príža -e ž; prížati -am, prížan -a -o, prížec -žca m

prízeljč -a [-žalj-] m

príženiti -ženim (se) *gl. ženiti*: ~ kaj (hišo, posestvo), ~ se

kam (na posestvo, k hiši, v hribe); príženjen -a -o: ~ gospodár, ~ a hiša; príženjenec -nca m

prízéti -žánjem *gl. žeti* žánjem, prížni -íte! prížél -éla -o, prížét -a -o; prížínjati -am, prížínjanje -a s

prízéti -žmèm *gl. žeti* žmèm, prížmi -íte! prížél -a -o, prížét -a -o; prížémati -am, prížémanje -a s

prízgáti -žgèm *gl. žgáti*, prížgán -a -o; prížigati -am, prížiganje -a s, prížig -a m, prížigálnik -a [-ln-] m, prížigálo -a s, prížigálen -lna -o [-ln-], prížigálec -lca [-álec-] m

príznic -e ž, prížničen -čna -o, prnja -e ž *čunja*, prnjav -a -o, prnjavec -vca m, prnjavka -e ž

pro-se je ohranil le v malo besedah (prodáti, napródaj, pròstor); povetini ga je zamenjal pre-, ki je blizu istega pomena (prèrok, preklet itd.); novejši čas se je po hrv. in srb. vplivu začel zopet pisati poleg pre- in so se pri tem včasih razvile pravopisne in pomenske dvojnice, n. pr.: prepádel — propádel, prešlost — prošlost, preračun — proračun, preučiti — proučiti itd.; samo pro- pa se piše v novejših izposojenkah iz drugih slovanskih jezikov

pro *lat. predl. (za)*: pro in kóntra za in proti; pro domo *lat. sebi v prid, zase*; pro forma *lat. na videz, zaradi lepšega*; v nekaterih novejših zloženkah kot *predpona*: prófašist -a m *kdor je za fašizem, privrženec fašizma*; prófašističen -čna -o; prónacíst -a m, prónacístičen -čna -o

probkovína -e ž *pluta*, próbkast -a -o, próbkov -a -o

problém

problém -a m *vprašanje, naloga, sporna zadeva; problematika -e ž spornost, nedognanost, nejasnost; problematičen -čna -o sporen, dvomen, nejasen; problemski -a -o mat.:* ~e naloge

probòj -òja m: ~ fronte, sovražnih vrst; probójen -jna -o: ~a sila, probójnost -i ž: ~ izstrelkov; *toda* prebíti -fjem

procájna -e ž = prócka -e ž *košek, košara*

procedúra -e ž *način postòpka, obravnavanje, nastopanje*

procènt -ènta m *odstotek, mn. procènti -ov tudi obresti:* ~e plačati; procènten -tna -o: ~i računi, procentuálen -lna -o [-ln-] *odstoten (+ procentuálen)*

procés -a m: *pr. razprava, postopek, pravda proti komu:* ~ proti izdajalski skupini; *fil., prir. razvoj, napredovanje:* dolg naravní ~, kemični ~, ~ razpadanja; *med. obolenje:* bolezenski ~; *procésus -a m med. štrlina na kosti*

procésija -e ž *sprevod, obhod:* iti za ~o, v ~ah so hodili, s ~o priti, cela ~a otrok *dolga vrsta;* cela procesija jih je prišlo

+**procvít** -a m *razcvet, uspeh, +procvítati -am:* društvo je ~o uspevalo, *cvetelo;* +*procvítanje -a s*

pròč *prisl.:* pròč iti, vse je pròč, danes je dve leti pròč, pròč odrezati, pròč poslati; +pròč príti *poginili, pokvariti, izgubiti se (+prèč)*

pročélje -a s *fasada, ospredje, nachelje, sprednja stran;* pročélen -lna -o [-ln-]

pròd -a *in -ú m. na pròdu in pròdu. mn. prodóvi -óv, pròdnat -a -o, pròdnik -a m okrogel kamenček, zool.;* pròdec -dca m, *prodovina -e ž, prodíšče -a s*

pròdaj -a m: za pròdaj *rediti, imeti, biti;* v pròdaj *iti;* prodája -e ž: pròsta ~, v ~i biti, s ~o služiti, ~o voditi, pri ~i pomagati; prodájen -jna -o: ~a cena, ~o blago; prodájalna -e *in prodájalnica -e [-ln-] ž*

prodájati -am, prodájanje -a s. prodájalec -lca [-áyc-] m, prodájalka -e [-áyk-] ž, prodájalski -a -o [-áys-]; prodáti -ám, prodán -a -o, prodánost -i ž. prodánc -nca m; *samo o kupčiji, drugače pre-, glej tam*

pródekán -a m *dekanov namestnik, pródekánov -a -o, pródekánski -a -o, pródekanát -a m*

prodreíti -drém: ~ fronto, sovražne vrste; prodòr -óra m, prodóren -rna -o: ~ razum, ~a kritika *bister;* prodírati -am v sovražno deželo, prodíranje -a s; *v drugih zvezah pre-, gl. tam*

producírati -am *izdelovati, proizvajati;* ~ se *razkazovati se;* prodúkt -a m *proizvod, izdelek, pridobitek kem., mat. zmožek;* prodúkcija -e ž *proizvòdnja, izdelovanje, pridelovanje, nastop;* ~ premoga raste, ~ žita je večja, ~ glashene šole, ~ pevskih zborov; *produkcíjski -a -o izdelovalen, proizvajalen, proizvoden:* ~i stroški; *producent -ènta m izdelovalec, producentka -e ž proizvajalka, produktiven -vna -o ploden, plodovit, delaven;* *produktivnost -i ž plodnost, plodovitost*

proémium [pro-é-mi-um] -a m *uvod, uvodno posvetilo v epitnih pesnitvah*

profán -a (po)*sveten, vsakdanji, neposvečen, nepoučen;* profánost -i ž; *profanírati -am onečastiti, oskruniti;* profaníran -a -o, profaníranje -a s = profanácija -e ž *oskrunitev, onečaščenje, skrunitev*

profesija -e ž *poklic, rokodelstvo, obrt*; profesionalen -lna -o [-ln-] *poklicen, profesionallec -lca [-lc-] m*; profesionalka -e [-lk-] ž; profesionalist -a m, profesionalistka -e ž (+profesionalist, +profesionalistka), profesionalizem -zma m

profesor -ja m, profesorica -e ž, profésorski -a -o, profesúra -e ž

*profét -a m *prerok*, *profétičen -čna -o *preróski*, profecija -e ž *liturg. prerokba*

profil [-íl] -a m *pogled s strani, prerez*: v ~u slikati; profílen -lna -o [-ln-]: ~o železo, ~i noži; profíilirati -am

profiláksa -e ž *preprečítelov bolezní, obvarovanje*; profílaškičen -čna -o *preprečeválen obvarovalen*

*profit -a m *dobiček*; *profitírati -am *ímeti, naredíti dobiček s ítim*; *profitar -ja m *kdor dela samo za dobiček, dobičkar*, *profitarski -a -o *dobičkarški*, *profitarstvo -a s

profos -a m *vojaški jetničar*

próga -e ž *érta, pas*; železniška ~, prógast -a -o, prógav -a -o, prógavec -vca m, prógar -ja m, prógoven -vna -o: ~i mojster

próglá -e ž *trak za čevlje*

próglás -ása m, próglasíti -ím, próglásati -am *gl. razglas*

prógnóza -e ž *med. napoved (bolezní in njenega razvoja), napoved sploh*, prógnostíčen -čna -o

prógn -óna m *pr.: kazenski ~ zoper koga; v drugih zvezah gl. pre-*

prógrám -a m *načrt, načelna izpoved, spored*: ~ dela, ~ koncerta; ~ prireditve. ~ koncerta; šolski ~i *izvestja, poročila*; prógrámski -a -o, prógramátičen -čna -o

prógrés -a m *napredek*, prógresíven -vna -o *napreden*, prógresívnost -i ž *naprednost*, prógre-

síst -a m *naprednják*, prógresíja -e ž *mat. zaporedje*: aritmetična, geometrična ~

prohíbicija -e ž *prepoved*; prohíbítiven -vna -o *prepovedovalen*, prohíbicijski -a -o *prepoveden*

proizvájati -am, proizvájanje -a s, proizvájálen -lna -o [-ln-], proizvájálnost -i [-ln-] ž, proizvájálec -lca [-áyc- in -lc-] m, proizvájálški -a -o [-áyc- in -ls-]; proizvod -óda m, proizvodén -dna -o, proizvodník -a m; proizvodnja -e ž, proizvodnost -i ž; proizvésti -védem *gl. izvesti*; proizvédba -e ž

projékcija -e ž: ~ na platnu, címska ~, slika v ~i; prójektíjski -a -o: ~a podoba, ~o risanje; ~i aparat = prójektór -ja m, prójicírati -am, prójicíránje -a s; prójekt -a m *načrt, namera*; prójektíven -vna -o: ~i urad; prójektírati -am *delati načrte, snovati*, prójektíránje -a s

projéktíl [-íl] -a m *izstrelek*

proklamácija -e ž *razglas, oglas*; proklamírati -am *razglasíti*

Próklétíje -a s *kr. i. pogorja*

prókónzul [-ul] -a m *bivši konzul, konzulov namestnik*; prókónzúlški -a -o [-ls-], prókónzúlát -a m

Prókop -a m *os. i. husitskega voditelja*, Prókopov -a -o

Prókópij -a m *os. i. bizantinskega zgodovinarja*, Prókópijev -a -o: ~o poročilo

Prokrúst -a m *os. i. iz gršč. mít.*, Prokrústov -a -o: ~a postelja

prokurátor -ja m *pooblaščenec, oskrbnik. varuh*, prókurátórški -a -o, prókuratúra -e ž; prókuríst -a m, prókúra -e ž

próláps -a m *med. izstop drobovja*, prólápsen -sna -o

prolegómena -men s *mn. uvod, uvodna pojasnila*

proletárec

proletárec -rca *m* (+proletêr -a),
proletárka -e *ž*, proletárski -a
-o, proletariát -a *m* skupno ime;
proletarizirati -am (se), prole-
tariziranje -a *s*
prológ -a *m* uvodna beseda, igra,
uvod
prolongirati -am podaljšati, pro-
longácija -e *ž* podaljšáva
promemória -e *ž* spomenica: iz-
ročiti komu ~o o čem
promenáda -e *ž* sprehod (delo in
kraj), promenáden -dna -o: ~i
koncert; promenirati -am spre-
hajati se, postopati; promenira-
nje -a *s*
promèt -éta *m*, prométen -tna -o:
~a sredstva, ~i davek, ~i
uradnik, ~i predpisi; promét-
nik -a *m*, prométniški -a -o
Prométej -a in Prométeus -eja *m*
os. i. iz grš. mit., Prométejev -a
-o, prométejski -a -o: ~i jeziki
(ime za indoevropske jezike po
Marru)
promile *m* neskl. odtisoček: en
promile, okr. $\frac{1}{100}$, 5 promile
***prominénten** -tna -o odličen, vi-
den, izrazil, pomemben: *~e
važnosti velike, *~a narodna
dolžnost izrazita, velika; *~a
osebnost vidna, močna; promi-
nénca -e *ž*
promovirati -am: ~ koga povišati
koga za (v čast) doktorja, pro-
moviram za doktorja; promó-
cija -e *ž* povišanje, promocijski
-a -o: ~i obred, promotór -ja
m kdor promovicijo opravi, pro-
mótorski -a -o, promovíranec
-nca *m*, promovíranka -e *ž* kdor
je povišan
***prómpten** -tna -o točen, hiter, na-
tančen, *prómptnost -i *ž*
promulgirati -am razširiti, ozna-
niti, promulgácija -e *ž*
proniciati in -nikati -am prodreti,
prodirati: ~ kaj ali v kaj (+~
na površje, iz zemlje); proni-

cáv -áva -o prodoren, bister:
~ razum; pronicávost -i *ž*
pronómen -a *m* zaimék, mn. pro-
nómína -in *s*, pronomínálen -lna
-o [-ln-] zaiménski: ~a sklanja
***prononsíran** -a -o znan, razpít,
proslul, glasovit: ~ nasprotnik,
~ lenuh
propád -áda *m* (+propást -i *ž*):
~ gospodarstva, hiše, družine;
propádati -am, propádanje -a *s*;
gl. tudi prepád -áda in prepá-
dati
propagánda -e *ž*, propagánden
-dna -o, propagandist -a *m*, pro-
pagandístka -e *ž*, propagandí-
stičen -čna -o; propagirati -am,
propagiranje -a *s*, propagátor
-ja *m*, propagátorski -a -o, pro-
pagátorica -e *ž*, propagátorstvo
-a *s*
propásti -pádem *gl.* pasti: ~ pri
volitvah, igri, v boju, v nraveh,
gospodarstvu; propádel -dla -o
in propál -ála -o: ~i domovi,
~a hiša, ~o gospodarstvo; *pro-
pál -ála -o *v* pomenu izprijen,
pokvarjen, izgubljen: *~ človek,
*~a ženska, *~e nravi, *~o
življenje; *propálica -e *ž* izpri-
jenec, pokvarjenec, izgubljenec,
hudobnež; *gl. tudi* prepásti
propedévtika -e *ž* uvodni, priprav-
ljalni nauk: filozófska ~ uvod
v filozofijo; propedévtičen -čna
-o, propedévtik -a *m* kdor se
s propedévtiko ukvarja
propéler -ja *m*, propélerski -a -o
Propérc -a in Propércij -a *m* os. i.
rim. pesnika, Propércov -a -o
in Propércijev -a -o
propiléje -léj *ž* mn. preddurje gr-
ških svetišč, prenes. mogočen,
slovesen, veličasten vhod; Pro-
piléje -éj *ž* mn. na Akropoli *v*
Atenah; propiléjski -a -o
***proponirati** -am predlagati, *pro-
ponént -énta *m* predlagatelj,
*propozícija -e *ž* predlog

propórcija -e ž = propórc -a m *sorazmerje*, proporcionalen -lna -o [-ln-] = propórčen -čna -o *sorazmeren*, proporcionalnost -i [-ln-] ž = propórčnost -i ž *sorazmernost*, proporciónirati -am, proporcióniran -a -o

***propóved** -i ž *pridiga*, *propóveden -dna -o *pridigarški*: ~i glas; +propovédati -am *pridigati*, +propovédanje -a s, +propovédnik -a m *pridigar*, +propovednica -e ž *prizhica*, *propovédništvo -a s *pridigarstvo*; +propovedováti -újem *pridigovati*, +propovedovánje -a s

propustítí -ím: ~ kaj kam, propúst -a m, propústen -tna -o, propústnost -i ž *teh.*; *propústnica -e ž *dovolilnica*, propustljiv -íva -o, propustljivost -i ž; propúščati -am, propúščanje -a s; *toda* prepustiti, prepuščati *gl. tam*

proračún -a m *račun za naprej*, proračúnski -a -o: ~a razprava, seja, *toda* preračúnati, preračúnávati *gl. tam*

prórek -éka m *slovn. del periode*
prórektor -ja m *bivši rektor, rektorjev namestnik*, prórektorski -a -o, prórektorát -a m

prorogácija -e ž *podaljšanje (službene dobe)*, prorogacijski -a -o prorogírati -am pr.

+**prórok** -óka m *gl. preroek*

proscénij -a m *sprednji del odra*, proscénijski -a -o

proscétor -ja m *med. asistént na anatomiji, učitelj anatomije*, proscétorski -a -o, prosectúra -e ž *anatómska delavnica*

proseminár -ja m *prípravljalni seminar na univerzi*, próseminárski -a -o: ~a naloga

prosen -a -o: ~o zrno, prosenica -e ž *prošéna slama*, proseníčen -čna -o, proseník -a m *prosen kruh*

prosévatí -am, prosévanje -a s, proséven -vna -o, prosévnost -i ž
prosilec -lca [-iyc- in -lc-] m, prosílka -e [-iyc- in -lk-] ž, prosílski -a -o [-iys- in -ls-]

prosinéec -nca m *januar*, prosínčev -a -o *januarski*

prósit *medm. voščilo: na zdravje!*
prosíti prósim, prósi -íte! prósil

-íla -o, próšen -a -o; prositi koga česa (kruha, pomoči, odgovora, odpuščanja, milosti); ~ koga za kaj (nož, kos platna, svinčnik, knjigo, kozarec vina *ipd.*); ~ kaj *ali* česa: podporo, mir, denar, pravico, delo, živež, zvezek, puško *ali* miru, denarja, pravice, dela, živeža (*ali* za mir, denar *itd.*); *toda*: mati prosi za sina milosti, delavec prosi za tovariša podpore *ali* podporo *ipd.*; Tone je prosil sosedovo hčer za roko; *vljudnostno*: sédite, prosim; lepo prosim, ne zamerite; *ali* je to, prosim vas, življenje? Hvala. Prosim.

***prosják** -a m *berač*, *prosjákinja -e ž, *prosjáški -a -o, *prosjáštvo -a s

proskribírati -am *koga preganjati, pregnáti, obsoditi*, proskribíran -a -o, proskribíranec -nca m *obsojenec*, proskribíranka -e ž, proskribíranje -a s, proskripícija -e ž, proskripícijski -a -o: ~a lista

proslavítí -ím *poveljčati, obdati s slavo koga (kaj)*: ~ domovino z junaštvom, ~ se z najdbo, z žrtvijo, z delom; *praznovati, obhajati kaj (koga)*: ~ dan zmage, spomin padlih, obletnico; proslávi -íte! proslávil -íla -o, proslávljen -éna -o; prosláva -e ž *poveljčanje*: ~ domovine, junaka; ~ obletnice *praznovanje*; proslávljati -am, proslávljanje -a s

proslúl

proslúl [-úl] -a -o *znan, razvpit*
 prósnik -a *m zool. neki hroše,*
 prósnica -e *ž zool. in bot.*
 prosó -á *s, v* prósu; *gl. tudi* pró-
 sén, prósišče -a *s* = próse -a *s*
 prosójen -jna -o, prósojnost -i *ž*
 prospèh -éha *m*, prospèšen -šna
 -o, prospèšnost -i *ž*; prospèti
 -spèm *in* -éjem *gl. speti*; prospé-
 vati -am, prospévaje -a *s*
 prospékt -a *m razgléd, odrsko*
ozadje, pregled, cenik, seznam;
 prospékten -tna -o
 *prosperírati -am *uspevati*, *pro-
 speritéta -e *ž blaginja*
 pròst pròsta -o *in* -ó -í -é, *dol.*
obl. pròsti -a -o, *prim.* prostéjši
 -a -e; *prisl.* prostó *in* pròsto,
 prostéje; *s* pròstim očésom vi-
 deti *z gólim*, *s* pròsto roko risati
brez ravnika; pròst česa (*dav-*
ka, dolga, poštnine, članarine,
dela ipd.); pròsta prodaja, imeti
 pròste roke *biti nevezan*, pròsta
 beseda *nevezana*; pròsti čas,
 pròst dan, pròst sedež, pròsta
 soba; pròsto! *znamenje za vstop*
ob trkanju; pròsto pólje, morje,
 nebo, na pròstem ležati, iz go-
 zda priti na pròsto *in* na prò-
 sto; pròst človek *svobóden*, spu-
 štiti na pròsto *ali* na pròsto *iz*
ječe, pròsta hoja, pròsto govo-
 riti *brez predloge*, pròsto ljud-
 stvo *preprosto*; imeti pròstó,
 dati pròstó, na pròsto *in* na
 pròsto dano
 prosták -a *m*, prostáški -a -o,
 prostáštvo -a *s*, prostáščina -e *ž*
 pròstata -e *ž med. žleza podme-*
hurnica
 prostituírati -am (se) *prodajati*
(se) za spolne namene ali dru-
gačne grde posle; prostitutka -e
ž vlačuga, prostiúcija -e *ž vla-*
čugarstvo
 pròsto- *v sestavi*: prostodúšen
 -šna -o, ~dúšnost -i *ž*, ~dúšje
 -a *s*, ~dúšnež -a *m*; pròsto-

míseln -a -o [-sal-], ~míselnost
 -i [-sal-] *ž*, ~míselec -a [-slac-]
m, ~míselški -a -o [-sal-]; pro-
 storóčen -čna -o: ~o risanje;
 prostosfčen -čna -o, ~srfčnost
 -i *ž*, ~srfčnež -a *m*; prostovéren
 -rna -o, ~vérnost -i *ž*, ~vérec
 -rca *m*, ~vérstvo -a *s*; pròsto-
 vóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž*,
 ~vóljec -ljca *m*, ~vóljka -e *ž*,
 ~vóljski -a -o, ~vóljstvo -a *s*;
 pròstozidár -ja *m*, ~zidárski -a
 -o, ~zidárstvo -a *s*
 pròstor -óra *m*: prazen ~, tu je
 ~a dovolj, to ni tvoj ~, iti
 na svoj ~, dati komu ~, na-
 praviti komu ~ *umakniti se*
komu, +vzeti prostor *sesti, use-*
sti se; se ne gane *s* prostóra
z mésta; tu ni pròstor zanj *zanj*
primeren, tu ni prostóra zanj
(pomanjkanje); prostóren -rna
 -o, prostórnost -i *ž*, prostórnina
 -e *ž*, prostórnínski -a -o: ~e
 mere; prostórcèk -čka *m*
 prostót -i *ž*, prostóta -e *ž*; pro-
 stítí -ím koga (kaj) česa, pròsti
 -íte! prostíl -a -o
 prostrán -a -o, prostránost -i *ž*,
 prostránstvo -a *s*
 prostréti -strém *gl.* streti, pro-
 stítje -a *s*, prostítost -i *ž*; pro-
 stírati -am, prostíranje -a *s*
 prosvéta -e *ž omika*, prosvéten
 -tna -o; prosvétí -ím, prosvétí
 -íte! prosvétíl -íla -o, prosvé-
 čèn -éna -o, prosvéčenost -i *ž*,
 prosvétár -ja *m*, prosvétarski
 -a -o, prosvétítelj -a *m*, pro-
 svétíteljica -e *ž*, prosvétíteljski
 -a -o, prosvétíteljstvo -a *s*
 prosvétljèn -éna -o, prosvétljènc
 -nca *m*, prosvétljénka -e *ž*, pro-
 svétljénski -a -o, prosvétljén-
 stvo -a *s*; prosvétlíti -ím, pro-
 svétlí -íte! prosvétlíl -íla -o *raz-*
svélliti gl. tam
 proščénje -a *s*: cerkveno ~, proš-
 čénjski -a -o: ~a nedelja

prôšlost -i *ž* **preteklost**, **prôšel** -šla
-o: ~i časi, *gl.* preiti

prôšnja -e *ž*, *mn.* **prôšnje** -šenj
[-šanj] -am *ali* **prôšnjé** -á -ám
-é -áh -ámi: ~o vložiti, ~a na
koga, po ~i prestavljen, na ~o
kaj napraviti; ~a za odlog, za
vknjižbo, za sprejem, za pod-
poro *ipd.*; ~a za sina, za dru-
žino, za narod *ipd.*; **prôšenjski**
-a -o [-šanj-], **prôšnji** -a -e:
~i dar, ~a procesija; **prôšnjík**
-a *m*, **prôšnjíca** -e *ž*

prôšt **prôšta** *m*, **prôštovski** -a -o,
prôštíja -e *ž*, **prôštíjski** -a -o
prôt -a *m*, **prôtast** -a -o, **prótec**
-tca *m*, **protíca** -e *ž*, **protíč** -íča
m, **prótje** -a *s*

protagonist -a *m* **prvi igralec** *v*
grški drami, **voditelj**, **vodilna**
oseba, **protagonistka** -e *ž*

proteín [-e-ín] -a *m* **beljakovina**
protékcija -e *ž* **zaščita**, **varstvo**;
protéktor -ja *m* **zavetnik**, **za-**
ščitnik, **varuh**, **pokrovitelj**; **pro-**
téktorski -a -o, **protéktorstvo**
-a *s* **pokroviteljstvo**, **protekto-**
rát -a *m* **pokroviteljsvo**, **vrsta**
politične podrejenosti; ***prote-**
žirati -am **ščiliti**, **varovati**, **za-**
govarjati; ***protežé** -ja *m* **varo-**
vanec

protést -a *m* **ugovor**, **protestírati**
-am **ugovarjati**, **protéstén** -tna
-o: ~o zborovanje

protestánt -ánta *m*, **protestántka**
-e *ž*, **protestántski** -a -o = **pro-**
testántovski -a -o, **protestánt-**
stvo -a *s* = **protestántovstvo** -a
s, **protestantízem** -zma *m*

protévek -e *ž* **umetni ud.**, **slovn. na-**
stavek, **protétičen** -čna -o **slovn.**:
~i glas

proti [*nasl.*] **predl.** *z* **daj.** **pomeni**
smer dejanja 1. *v* **kraju**: ~ jugu,
~ domu, ~ soncu, iti ~ koncu,
~ Ljubljani *itd.*; 2. *v* **času**:
~ večeru, ~ mraku, ~ začet-
ku leta; 3. *v* **načinu**: a) **razmer-**

je: ena ~ pêtim, kaj sem jaz
~ tèbi, dam blago ~ plačilu,
eno ~ drugemu **počez**, **poprèk**;
b) **nasprotje**: plavati ~ toku,
vodi; hoditi ~ vetru, delati ~
komu, iti ~ sovražniku

próti **prisl.**: 1. pojdi mu **próti** **na-**
próti, na pol pota mu je šel
próti; 2. **naspróti**: glasoval je
próti, govoril je **próti**

proti- **predpona** *po* **tujih zgledih**;
v **samostalniki**, **kakor**: **proti-**
césar -árja *m*, **protídokáz** -káza
m, **protígóvor** -a *m*, **protíkót** -a
m, **protíkrálj** -a *m*, **protíkríftika**
-e *ž*, **protínarédba** -e *ž*, **proti-**
pápež -a *m*, **protírèk** -réka *m*,
protíreformácija -e *ž*, **protísíla**
-e *ž*, **protístrúp** -a *m*, **proti-**
tóžba -e *ž*, **protíugóvor** -a *m*,
protíuslúga -e *ž*, **protíutež** -i *ž*
ipd. **izražamo nasprotje** **rajsi** *s*
pridevnikom **nasproten** -tna -o:
nasprotni **cesar**, **dokaz**, **govor**,
kót, **kralj**, **razlog** *itd.*, **nasprotna**
kritika, **silá**, **tóžba**, **usluga**,
utež *itd.*; *v* **pridevnikih**, **kakor**:
protídemokrátíčen -čna -o, **protí-**
držáven -vna -o, **protífašístíčen**
-čna -o, **protíimperialístíčen** -čna
-o, **protíklerikálen** -lna -o, **proti-**
komunístíčen -čna -o, **protíljúd-**
ski -a -o, **protínározen** -dna -o,
protínaráven -vna -o, **proti-**
práven -vna -o, **protíokupátorski**
-a -o, **protírepublikánski** -a
-o, **protíslóvánski** -a -o, **proti-**
tuberkulózen -zna -o, **protíza-**
kónski -a -o *ipd.* **pa izražamo**
nasprotje *po* **smislu**: **naspróten**
-tna -o **demokraciji**, **državi**, **fa-**
šizmu, **imperializmu**, **klerika-**
lizmu, **komunizmu**, **ljúdstvu**,
národu, **narávi**, **právu**, **okupa-**
torju *itd.*; **tako tudi** *v* **samostal-**
nikih *s* **takim pomenom**: **proti-**
fašíst, **protíimperialíst**, **proti-**
držávnost *itd.* = **nasprotnik** **fa-**
šízma, **imperialízma**; **nasprot-**

protin

nost državi *itd.*; v sestavi protinavadno ohrani svoj poudarek

protín -a m udnica, skrnina, protínast -a -o

protislóvje -a s nasprotje, protislóven -vna -o, protislóvnost -i ž

+protíviti -im se *ustavljati se*, upirati se, nasprotovati, +protívljenje -a s, protíven -vna -o *adverzativen*, +protívnik -a m nasprotnik, +protívnost -i ž *nasprotje*, nasprótnost, zoprnost

protokól [-ól] -a m uradni zapisnik o čem, protokolirati -am *uradno zapisati*, protokoliranje -a s, protokoláren -rna -o: ~a ugotovitev; protokolíst -a m *zapisnikar*

prótonotár -ja m *cerkveni prelat-ski naslov*, prótonotárski -a -o: ~a čast = prótonotariát -a m

protoplázma -e ž *pratvorivo*, protoplázemski -a -o [-zám-]

prototíp -a m *prálik*, prototípičen -čna -o

proučiti -ím *gl. učiti do dna pre-gledati kaj*, proučítev -tve ž, proučeváti -ujem, proučevánje -a s, proučeválen -lna -o [-ln-]; proučávati -am, proučávanje -a s; *toda preučiti gl. tam*

proviánt -a m *živež*, proviánten -tna -o

provínca -e *in* provinciija -e ž *pokrajina*, podeželje, območje *redovne enote*; provinciálen -lna -o [-ln-] *podeželen*, *pokrajinski*, provinciálec -lca [-lc-] m; provinciál [-ál] -a m *redovni predstojnik province*, provinciálka -e [-lk-] ž, provinciálizem -zma m *jezikovna posebnost kakega kraja*

provizija -e ž *opravnina*, nagrada, provizijski -a -o

provízor -ja m *oskrbnik*, provizóren -rna -o = provizóričen -čna -o *začasen*, provizóriij -a m *začasnost*

***provokatêr** -ja m *izzivač*, *provokatêrski -a -o, *provokatêrstvo -a s, *provokácija -e ž *izzivanje*; provocirati -am *izzivali*, *provociranje -a s

próza -e ž *nevezana beseda*, prózen -zna -o: ~a vrsta; prozaíst -a m = prozáik -a m [-za-i-] *kdor v prozi piše*; prozáičen -čna -o *tudi suh, pust, dolgočasen*

prozelít -a m *spreobrnjenec*, *gorečnik*; prozelítski -a -o: ~a *vnama*

Prozêrpina -e ž *os. i. antične mil.*, Prozêrpinin -a -o

prozodija -e ž *meroslovje*, prozodíčen -čna -o *merosloven*

prozóren -rna -o, prozórnost -i ž

prožítí *prózim*, proží -íte! *prožil* -íla -o, *próženje* -a s; *próžen* -žna -o, *próžnost* -i ž, *próžnica* -e ž; *prožilo* -a s, *prožilén* -lna -o [-ln-]; *prožljiv* -íva -o, *prožljivost* -i ž

prší ž *mn.* prší pršim prši na prših s pršmí (+prša prš s); pršen -sna -o: ~i *koš*, ~a *votlina*, ~o *plavanje*; pršnica -e ž (*kost*), pršničen -čna -o, pršnik -a m, prsát -áta -o, prsobrán -a m

prškati -am (se), prškanje -a s, pršniti -nem; prškav -a -o, prškavec -vca m, prškavka -e ž, pršk -a m, prškáč -a m

prst -í ž, prstén -a -o: ~a *barva*; prsténost -i ž, prsténast -a -o; prsténéti -ím, prsténi -íte! prsténèl -éla -o, prsténénje -a s; prsténíti -ím (se), prsténi -íte! prsténíl -a -o: v kotu vrta je prsténíl vseh vrst odpadke, prsténjénje -a s, prsténína -e ž *kompost*; prstnína -e ž *krompir, repa, korenje, pesa*

prst -a m, prsték -íka m, prstec -teca [-tác-] m, prstén -tna -o, prstník -a m, prstán -a m, prstánček -čka m, prstánc -nca m, prstánčev -a -o, prstast -a -o

pršen -šna -o: ~a kopel *gl.* prha
 pršéti -im, prši -íte! pršel -éla -o,
 pršenje -a s; prš -a m, pršiv
 -a -o, pršič -íča m *pršiv sneg*,
 pršljiv -íva -o: ~o vreme *kadar*
iz megle prši; pršiti -im, prši
 -íte! pršil -a -o, pršenje -a s:
 škrjanec pesmi prši (*O. Župan-
 čič*)

prt -a m, mn. prtí -ov *ali* prtóvi
 -óv; prtíč -íča m, prtén -a -o:
 ~e klobase, prtnén -a -o, prte-
 níce -íc ž mn. = prtenice -íc
 ž mn. *hlače iz domačega platna*;
 prtenína -e ž, prtóvje -a s

prtíti -im (se), prténje -a s, pr-
 tóvnik -a m *majhen naramni*
koš, prtóvnica -e ž *obramnica*
pri košu ipd.

prtíjága -e ž, prtíjážen -žna -o:
 ~i voz, prtíjážnik -a m

prúčica -e ž *podnožek*, prúčka -e
 ž, prúka -e ž *cerkvena klop*

Prúsija -e ž *kr. i.*: v ~i, iz ~e;
 Prús -a m, Prúsinja -e ž, prú-
 ski -a -o, prúsovski -a -o; Prú-
 sko -ega s: na ~em, s ~ega;
 Prúska -e ž: v ~i, iz ~e

prváč -a m, prvákinja -e ž, pr-
 váški -a -o, prváčiti -im, prvá-
 čenje -a s, prvakováti -újem,
 prvakovánje -a s

prvénc -nca m, prvénc -e ž,
 prvéncék -čka m, prvéntvo -a
 s, prvéntstven -a -o [*tván-*]

přvi -a -o, přvič *prisl.* = přvikrat
prisl., přvičen -čna -o = přvi-
 kraten -tna -o; přvec -vca m,
 přvéšnja -e ž, přvéšnica -e ž
mati ob prvem porodu

prvína -e ž, prvínski -a -o
 prvo- *v sestavi*: prvóbiten -tna -o,
 ~bitnost -i ž; prvóðoben -bna
 -o, ~dóbnost -i ž; prvolétnik
 -a m, ~létnica -e ž, ~léten -tna
 -o; prvoméštnik -a m, ~méštni-
 ški -a -o, ~méštništvó -a s;
 prvópis -a m *original*, *izvirnik*,
 ~písen -sna -o; prvorójen -éna

-o, ~rojénc -nca m, ~rojénka
 -e ž, ~rojénček -čka m, ~ro-
 jénstvo -a s; prvošólec -lca
 [*lc-*] m, ~šólski -a -o [*ls-*];
 prvotisk -a m; prvóvřsten -tna
 -o, ~vřstnost -i ž

prvóten -tna -o, prvótnost -i ž
 psálm -a [*lm-*] m, psálski -a -o
 [*lm-*], psalmíst -a m, psalmí-
 stovski -a -o, psalmodíja -e ž
petje psalmov, psalmódičen -čna
 -o [*povsod psalm-*]; psaltérij -a
 m = psálter -ja m *zbirka psal-
 mov*, *del brevija* [*psalt-*]

psé pséta s, psíca -e ž, psíčji -a
 -e, psíček -čka m; psoglavéc
 -vca m; *gl. tudi pes in pásji*

psévdo- *v sestavi* (*grš. lažen*):
 psévdopřofét -a m *lažni přerok*,
 psévdoním -a m *lažno*, *izmišlje-
 no ime*; psévdonímen -mna -o;
 psévdoklasicízem -zma m *lažni*
klasicízem

psihológ -a m *dušeslovec*, psiholo-
 gíja -e ž *dušeslóvje*, psiholó-
 ški -a -o = psihológíčen -čna
 -o *dušeslóven*; psíha -e ž *duša*,
duh; přegibno *zrcalo na stojalu*;
 psíhičen -čna -o: ~i pojavi;
 psíhiáter -tra m *zdravnik za du-
 ševne bolezni*, psíhiatřija -e ž
duševno zdravstvo; psíhóza -e ž
duševna bolezen; psíhoanaliza -e
 ž, psíhoanalítíčen -čna -o, psího-
 analítik -a m; psíhopát -a m
duševni bolnik, ~pátíčen -čna
 -o, psíhopatológíja -e ž *nauk o*
duševnih boleznih, psíhopatológ
 -a m, psíhopatolóški -a -o; psího-
 terapíja -e ž *zdravljenje du-
 ševnih bolezni*, psíhoterapévti-
 čen -čna -o; psíhofízíčen -čna
 -o, psíhotéhnika -e ž, ~téhní-
 čen -čna -o

psíhrométer -tra m *vlagomer*,
hlapomer; psíhrométrski -a -o
 psíkati -am, psíkanje -a s
 psováti psújem, psúj -tel psovál
 -a -o, psovánje -a s; psóvka -e

pšenica

ž, psováč -a m, psoválen -lna -o [-ln-], psoválec -lca [-áyc-] m, psoválka -e [-áyk-] ž
 pšenica -e ž, pšeničen -čna -o, pšeničišče -a s, pšeničnica -e ž, pšeničnik -a m, pšeničnjak -a m
 pšeno -a s, pšenika -e ž, pšénast -a -o, pšénar -ja m; pšének -nka m ikra, pšénčav -áva -o ikrast = pšeniv -a -o
 ptiča -e ž, ptič -iča m, ptičji -a -e, ptiček -čka m, ptičica -e ž, ptičjak -a m, ptičar -ja m, ptičarica -e ž, ptičarski -a -o, ptičarstvo -a s, ptičáriti -im, ptičárjenje -a s; ptičnica -e ž = ptičnik -a m = ptičnjak -a m; ptičegléd -éda -o, ptičeslójve -a s ornitologija, ptičeslóven -vna -o, ptičeslóvec -vca m, ptičeslóvski -a -o; ptica ujeda, ptica pevka, ptica selivka (+ ptica-ujeda, + ptica-pevka, + ptica-selivka) itd.; v prenesenem pomenu tudi tič tīča m, tíček -čka m, tíca -e ž: ta je pa tič, to ti je tíca, pravi tíček se je ujel
 Ptolemėj -a m os. i. aleksandriškega zemljepisca, Ptoleméjev -a -o: ~ rod, ptoleméjski -a -o
 pubertéta -e ž doba dozorevanja, pubertéten -tna -o, pubertétnik -a m mladostnik, pubertétnica -e ž mladostnica
 púbíč -a m zool., púbíčev -a -o
 publicírati -am objavljati, priobčiti, publicíst -a m časnikar, publicístka -e ž = publicístinja -e ž časnikarica, publicístika -e ž časnikarstvo, publicístičen -čna -o časnikarski; publicítéta -e ž razširjenost, poznanosť
 publikácija -e ž objava, priobčitev, časnik, publikácijski -a -o; públika -e ž občinstvo, javnost, tudi públikum -kuma m
 púc, púci! medm. za draženje psov: ~ gal!

Puccini -ja [pučtini-] m os. i. ital. skladatelja, Puccinijev -a -o: ~e opere, puccinijevski -a -o
 púcek -cka m brst, gl. bódcati
 *púč púca m prevrat, *pučíst -a m prevratnež, prevratnik
 púder -dra m, púdrn -a -o: ~a doza, púdrnica -e ž, púdrati -am (se), púdranje -a s
 púding -a m jed
 púh -a m: púh iz razbeljene peči, púh od žerjavice, púh od strele (eksplozije) ga je ubil; porasel ga je prvi púh, ptičji puh; púhast -a -o
 púhati -am močno sopsti, pihati, skakati: kovaški meh púha, veter púha; púhanje -a s, púhálo -a s, púhálnik -a [-áyn- in -ln-] m, púhálnica -e [-áyn- in -ln-] ž, púháca -e ž, púhálec -lca [-áyc- in -lc-] m; púhnutí -nem, púhkati -am, púhkanje -a s
 púhel -hla -o, púhlost -i ž, púhlóba -e ž, púhlóta -e ž, púhlát -áta -o, púhlica -e ž pusta, neobdelana zemlja, fráza, prazna beseda; zemlj. ruména púhlica -e -e ž; púhlicast -a -o, púhlicár -ja m, púhlicáv -a -o, púhlic -a m min.; púhléti -ím, púhli -íte! púhlél -éla -o, púhlénje -a s: repa púhli
 puhloglávec -vca m, puhloglávka -e ž, puhloglávski -a -o, puhlogláv -áva -o, puhloglávost -i ž
 puhtéti -ím, puhti -íte! puhtél -éla -o, puhténje -a s: vročina puhtí od peči, kar puhtí iz njega
 pújs -a m prašič, pújsov -a -o, pújsa -e ž svinja, pújsek -ska m
 púkatí -am, púkanje -a s, púkež -a m, púkniti -nem
 púlití -im (se), púli! -a -o in -fla -o, púljenje -a s, púlitev -tve ž, puljáva -e ž pretep, prerivanje: na trgu je ~ za sadje

pálman -a m [-lm-] vrsta železniških voz, púlmanski -a -o [-lm-]

pulóver -ja m vrsta jopice

pált -a [-lt-] m pisalnik, stojalo za note ipd.; púlten -tna -o [-lt-]

pulverizírati -am zdrobiti v prah, pulverizácija -e ž [povsod -lv-]

púlz -a m utrip srca, žile; pulzirati -am biti, pulziranje -a s [povsod -lz-]

***púmpa** -e ž sesálka, črpalka, tlačilka, brizgálna: ~ za kolo, ~ za bencin, vodo, ~ za gašenje; *púmpati -am črpati, polniti, goniti: ~ vodo, bencin, kolo; *púmpanje -a s, *púmparice -ic ž mn. vrsta hlač, hlamudráte

púnca -e ž, púnčka -e ž, púnčára -e ž, púnčë -éta s

puncírati -am zlahne kovine preveriti, žigosati, punciranje -a s

púnc -a m pijača

púnčica -e ž zenica

Púnijec -jca m Karlazán, púnski -a -o: ~a vojska

***púnkelj** -klja m sveženj, cula, zavoj; *púnkeljc -a m, *púnkelček -čka m [povsod -kaj-]

punktácija -e ž politični domenek, dogovor

punktírati -am med., púnkcija -e ž med., púnkcijski -a -o: ~a igla

púnt púnta m upor, vstaja, prevrat; púntar -ja m, púntarica -e ž, púntarski -a -o, púntarstvo -a s; púntati -am se upirati se, ustavljeti se, púntanje -a s, púntarija -e ž

***púnt** púnta m ločka, pika pri igri

púpa -e ž pijača otr., púpca -e ž, púpati -am piti otr., púpcati -am púpek -pka m zool.

pupiláren -rna -o sirotinski: ~o varen

púra -e ž, púrji -a -e, púrica -e ž, purán -a m = púrman -a m, puránček -čka m = púrmanček -čka m

purgatív [-iv, +if] -a m čistilo, odvajalo, pospešilo prebave; purgativen -vna -o, purgírati -am purificírati -am očistiti, purifikácija -e ž, purifikátor -ja m, purifikatórij -a m liturg. rutica za brisanje keliha

puritánec -nca m privrženec protestantske verske ločine, npravno oster človek; puritánka -e ž, puritánski -a -o, puritánstvo -a s protestantska verska ločina, ki poudarja čistost cerkvenega nauka in npravno ostrost

purizem -zma m pretirana skrb za čistost v jeziku, puríst -a m, purístičen -čna -o, purístovski -a -o

púst -a m, pústen -tna -o: ~a šema, pustováti -ujem. pustovánje -a s, pústnik -a m, pustoválec -lca [-dyc-] m

púst -a -o in pústó -í -é: ~ kraj, svet, ~a zemlja, njiva, prst, ~o meso, sadje, ~a jed, trava, ~o človek len, zaspan, dolgočasen, ~o vreme, ~a beseda, pesem, ~o govorjenje; v ~o ceno dati za nizko, sramotno ceno; pústëž -a m, pústúh -a m, pústúha -e ž, pústina -e ž, pústinja -e ž, pústost -i ž, pústóta -e ž, pústótnik -a m = pústótar -ja m = pústótež -a m

pústa -e ž ogrska stepa

pustíti -ím, pústi -íte! pústil -íla -o, puščën -ëna -o: pústíti koga kam, ~ iz službe; ~ koga (kaj), da dela, kar hoče; ~ koga (kaj) pri miru, z mírom, vnëmar, samega (samo); ~ koga (kaj) doma, v šoli, zadaj, v stiski, na cedilu, v nevarnosti; ~ komu kaj (vsakemu svoje), ~ komu življenje, pro-

pustiv

stost, hišo; *z nedolotnikom se rabi v pomenu dopustilve, n. pr.: pustim ga (mu) iti domov dovolim, ne branim, da gre domov, ne pa v pomenu povzročilve: +te pustim pozdraviti dal (rekel, velel, ukazal, naročil) te je pozdraviti; +ne pustim se zapeljati ne dam se z.; gl. tudi dati*
pustiv *prisl.:* ~ iti, v ~ iti *če žena zapusti moža*
pustolovec -vca *m avanturist, pustolovka* -e ž, *pustolovščina* -e ž *avantura, pustolovski* -a -o: ~i roman
pustóšiti -im, *pustóšenje* -a s, *pustóšnik* -a m
púša -e ž, *púšica* -e ž: *cerkvena* ~, v ~o nabirati
púšča -e ž, *púščava* -e ž, *púščávski* -a -o, *púščáven* -vna -o, *púščávnat* -a -o, *púščávník* -a m, *púščávníca* -e ž, *púščávníški* -a -o, *púščávec* -vca m, *púščávček* -čka m
púščati -am: ~ koga (kaj) kam, kje; ~ komu kri, s krampom ~; sod, škaf púšča; vodo púščati. skozi streho púšča; púščanje -a s, púščálo -a s
puščica -e ž (*za lok*), *epigram*, *puščičen* -čna -o, *puščičar* -ja

m, puščičast -a -o, *puščičica* -e ž (*Prešeren*)
puščôba -e ž, *puščôben* -bna -o, *puščôbnost* -i ž; *puščobováti* -újem, *puščobovánje* -a s, *puščôbnež* -a m
***púšiti** -im *kaditi, *púšenje* -a s *kajenje, *pušác* -a m *kadilec*
púška -e ž, *púškica* -e ž, *púškin* -a -o: ~o kopito, ~a cev, *púškar* -ja m, *púškarica* -e ž, *púškáríti* -im, *púškárjenje* -a s, *púškárna* -e ž, *púškárnica* -e ž, *púškárstvo* -a s
Púškin -a m *os. i. rus. pesnika, Púškinov* -a -o, *púškinski* -a -o
púšpan -a m *zelenika, púšpanov* -a -o: ~ grm, ~a mladika, *púšpanka* -e ž *pipa iz pušpanovine, pušpanovina* -e ž
púta -e ž *kokoš, pútká* -e ž, *pút* -a m *kurja golaša, pútast* -a -o, *pútav* -a -o, *pútavec* -vca m; *pút!* *medm. za klicanje perutnine: pút pút pút!*
pútika -e ž *udnica, skrnina; pútikav* -a -o, *pútikast* -a -o
putrefákcija -e ž = *putrescénca* -e ž *gniloba, gnojnica*
pútrh -a m *ročni sodček, pútrhast* -a -o, *pútršek* -ška m
pužina -e ž *peščišče pri sadju, pužinast* -a -o

Q

q [*kvə* ali *kú*] *m neskl. ime lat. in romanske črke, samo v tujkah; q okr. za čent (kvintál); v slov. kv: kvadririj, kvéstor ipd.*
quadragesima -e [*kvadragézima* -e] ž *prva póstna nedelja, štiri-desetdnevni post*
quai -a [*ké kéja*] *m nabrežje; Quai d'Orsay Quai d'Orsaya* [*kédorsé -éja*] *m kr. i. pariškega nabrežja, kjer je zunanje ministrstvo; posvetovanje na Quai*

d'Orsayu, dogovori s Quai d'Orsayem; quaidorsayski -a -o [*kédorséjski* -a -o]: ~a *politika*
quasi [*kvázi*] *lat. prisl. kakor da, na videz, lažni: quasi literat* -a m *lažni književnik, navidezni književnik*
quattrocento -a [*kvatročènto* -a] *m ime za vrhunec ital. umetnosti (15. stol.): umetnost ~a, pesnik ~a = quattrocentist* -a [*kvatročènt-*] *m*

Quebeck -a [kvibék -a] *m kr. i. mesta in pokrajine v Kanadi, quebeški* -a -o [kviběški]
Queen Mary [kvín méri] *ž neskl. ime ladje: s Queen Mary sem se pripeljal, na krovu Queen Mary, o Queen Mary; tako tudi Queen Elizabeth [kvín elizabet] ž neskl.*
quidproquo [kvídkprokvó] *m neskl. nadomestek: to je slab ~, to je le ~ da pač nekaj jè, s takim ~ mi ne hòdi več, pomagaj si je s ~*
Quijote -ta *m gl. Don Kihot*
Quinault -a [kinó -ója ali -óta] *m os. i. franc. dramatika, Quinaultov* -a -o [kinójeu -eva ali kinótou -ova]

Quinet -a (Edgar) [kiné -éja ali -éta] *m os. i. franc. pesnika, Quinetov* -a -o [kinéjeu -eva ali kinétou -ova]: ~a epopeja, ~a zgodovina
quingagesima -e [kvínkvagézima -e] *ž lat. ime za zadnjo pustno ali predpustno nedeljo*
Quintus -ta [kvín-] *m pogostno starorim. ime, okr. Q., Quintov* -a -o ali Kvíntov -a -o
quodlibet [kvódlíbet] -a *m (kar hočēš), mešanica, zmeda: v tem ~u dobiš vse; s takim ~om ni nikomur ustrezno*
quórum -a [kvórum -a] *m potrebno število glasov: ni dosegel ~a, je ostal daleč pod ~om; tudi kvorum* -a *m*

R

r [rà ali èr] *m neskl. ime črke, máli r, véliki R, R Réaumur*
Ráb -a *m kr. i. otoka in mesta: na ~u, z ~a (otok); v ~u, iz ~a (mesto), rábski* -a -o: ~o taborišče
Rába -e *ž ime reke, rábski* -a -o, **Porábje** -a *s. porábški* -a -o: ~i Slovenci
rába -e *ž, ráben* -bna -o, **ráb-nost** -i *ž, rábnik* -a *m*
rabárbara -e *ž neka rastlina: kompót iz rabárbare; rabárbarov* -a -o = **rabárbarin** -a -o
rabát -a *m popust, rob pri vrtni gredi, navzven zavihani rob ovratnika*
Rabelais -a [rablé rabléja] *m franc. satirik, Rabelaisov* -a -o [rabléjeu], **rabelaiski** -a -o [rabléjski]: ~i humor
rábelj -blja *m, rábljev* -a -o, **rábeljski** -a -o [-bélj-], **rábeljščina** -e [-bélj-] *ž rabljevo plačilo, rábeljstvo* -a [-bélj-] *s*
rábi -ja *m učenik, mojster*

***rabiáten** -tna -o *besen, stekel, divji, surov*
rabín -a *m judovski duhovnik = rabínec* -nca *m, rabínski* -a -o, **rabinát** -a *m rabínski urad, rabínska čast*
rábíti -im, **rábil** -a -o *in -íla* -o, **rábljen** -a -o, **rabèč** -éča -e; **rábíti v rábi imeti**: ta dežnik **rábim (uporabljam)** *že deset let; +rábíti v pomenu potrebovati: +ne rabim pomagáča ne potrebujem; črke nam rábijo za pisanje*
rabljív -íva -o *uporáben, rabljívost* -i *ž*
rábóta -e *ž tlaka, davek v delu: na (v) ~o hoditi; ráboten* -tna -o: ~i dan, ~o delo, ~a dolžnost; **rábotnik** -a *m, rábotnica* -e *ž, rabotnína* -e *ž; rabotáti* -ám, **rabotáj** -ájite! **rabotál** -ála -o, **rabotánje** -a *s*
rabótovina -e *ž rastlina dobrovita*
rabozél [-éu] -i *ž bot.*

rabúd

rabúd -a m *trda trava, slaba krma*,
rabúdje -a s

rabúka -e ž *trušč, vrišč*

rabúrati -am *paberkovati (grozdje)*, rabúranje -a s, rabúra -e ž,
raburác -a m, rabúrka -e ž

rabúš -a m *neka rastlina*

rabútati -am *klatiti, krasti sadje*,
rabútanje -a s

ráca -e ž, ráčka -e ž, ráčji -a -e:
~e meso, ráčica -e ž, ráčnica
-e ž *mlaka za race*, ráčnik -a m
hlev za race, racák -a m, rác-
man -a m; racáti -ám, racáj
-ájte! racál -ála -o, racánje -a s,
racáv -áva -o: ~a hoja, ráčjak
-a m, račják -a m (*hlev*)

rácija -e ž *lov, pogon*: policijska
~, narediti ~o

Racine -na [*rasin -a*] m *franc. dra-
matik*, Racínov -a -o [*rasinoy*]:
~e drame, racinski -a -o [*ra-
sinski*]: ~a tragedija

racionalén -lna -o [*-ln-*] *umen*,
razumen, razumski, umoven: ~a
števila, ~o gospodariti, ~a
poezija; racionalizém -zma m
fil. razumarstvo, racionalist -a m
razumar, racionalistka -e ž *ra-
zumarica*, racionalističen -čna -o
razumarski, racionalizírati -am
poenostaviti, razumski urediti,
racionalizácija -e ž, rationali-
zátor -ja m

racionírati -am *razdeliti, dodeliti*,
racioníran -a -o: ~o blago, ra-
cioníranje -a s

račár -ja m *neka ptica roparica*

ráčiti -im (se) *zljubiti se, blago-
voliti*: ráči se mi *ljubi se mi*,
račljív -íva -o

račún -a m: ~ se izide; velik,
majhen, tekoči, slan, zasoljen,
nesramen, ugoden ~; ~ o čem
voditi, zahtevati, dati, polagati,
predložiti; ~ (e) delati, narediti,
pregledati, plačati, poravnati,
popraviti; ~e s kom skleniti
(s svetom); ~ znese, znaša =

~a je; na ~ jemati, dajati,
pošiljati, naročati, kupovati,
sprejemati; na ~ in nevarnost
naročnika; delati kaj na lastni
~, na tuj ~; to gre (se piše)
na moj ~; po mojem ~u to
ni tako; vzeti kaj v ~; delati
~ brez krčmarja; ~ je napa-
čen (= *načrt*); ~e komu po-
kvariti, prekrizati, prečrtati; to
mi ne gre v račun; priti na
svoj ~; račúnček -čka m, ra-
čúnski -a -o, računati -am, ra-
čúnanje -a s = računiti -im,
račúnjenje -a s, računstvo -a s,
račúnar -ja m, računarica -e ž,
račúnarski -a -o, računarstvo
-a s, računálo -a s, računica -e
ž, računodajálec -lca [*-áy-*] m
kdor daje račun, računovódja -a
in -e m, računovódstvo -a s,
računoznástvo -a s

rád ráda -o in -ó -í -é in rádi -e;
*pridevna oblika se rabi prislov-
no*: rád jé, ráda pride, radá se
imata; v *primerniku se rabi*
rájši ne glede na spol in število,
tudi ráje: sestra rájši (ráje)
šiva; dete rádo jé, pa še rájši
(ráje) spi; učenke rájši (ráje)
beró; ráde volje, iz ráde volje

Ráda -e ž os. i., Rádin -a -o, gl.

Rádoslav

rádar -ja m *neka radiotehnična*
naprava, rádarski -a -o

***rádi** *predl. zaradi, zarád, zavoljo*
rádič -íča m, rádičev -a -o: ~a
solata, ~o seme

rádij -a in rádiúm -a m *kem.*
prvina, rádijski -a -o in rádiúm-
ski -a -o: ~i inštitút, ~o zdrav-
ljenje, rádijev -a -o = rádiu-
mov -a -o: ~i žarki, ~o izža-
revanje, radioaktíven -vna -o:
~a snov, voda, radioaktivnost

-i ž = radioaktivitéta -e ž
rádij -a in rádius -a m *žarek*,
polmer, rádijev -a -o = rádiu-
sov -a -o, radiálen -lna -o [*-ln-*]

- v pramenih, izhajajočih iz ene točke: ~i sistem, radiánt -a m točka, iz katere izhaja žarčenje ali sevanje fiz., radiácija -e ž žarčenje, sevanje fiz., radiátor -ja m grelec, radiologija -e ž žarkoslovje, radiografija -e ž rentgensko slikanje, radioskopija -e ž rentgensko presvellingvanje, radioterapija -e ž zdravljenje z žarki (rentgenskimi, radiumskimi), radiométer -tra m
- radikálen** -lna -o [-ln-] korenit, odločen: ~o zdravljenje, radikál [-ál] -a m = radikálec -lca [-lc-] m član radikalne stranke, radikalizem -zma m, radicífrati -am koreniti mat., radicíranje -a s korenjenje, radikánd -a m število, ki se koreni
- rádio** m -dia -diu -dio -diu -diom, mn. rádii (aparati) -diov -diom -die -dih -dii; rádijski -a -o: ~i program, ~o sporočilo, ~i orkester, ~a postaja, ~i sprejem, naročnik, ~a oddaja; sprejemna in oddajna ~a postaja; radiofonija -e ž, radiofóničen -čna -o; radiogram -a m, radiogramski -a -o
- radiolárij** -jev m mn. vrsta vodnih praživali
- radírati** -am strugati, (o)strgati, radíran -a -o, radíranje -a s, radíranka -e ž, radírka -e ž, razúra -e ž
- rado** v sestavi: radodáren -rna -o, radodárnost -i ž; radogled -éda -o: ~e oči, radoglednost -i ž; radojeden -dna -o, ~jédnost -i ž; radospráven -vna -o, ~správnost -i ž; radovéden -dna -o, ~védnost -i ž, ~védnež -a m, ~védnica -e ž; radovéren -rna -o, ~vérnost -i ž; radovóljen -ljna -o, ~vóljnost -i ž, ~vóljec -ljca m, radovóljnik -a m; radoživ -a -o, ~živost -i ž
- Rádoslav** -a m os. i., Rádoslavov -a -o, Rádo -a m, Rádov -a -o, Rádoslava -e ž, Rádoslavin -a -o, gl. tudi Ráda
- radóst** -i in rádost -i ž, radósten -tna -o in rádosten -tna -o, radováti -újem se, radováł -ála -o, radovánje -a s, radoválec -lca [-lc-] m, radováłka -e [-lk-] ž
- radostíti** -ím (se), radostí -ítel -dostíl -fla -o, radoščénje -a s rádža -a in -e m naslov indijskih knezov
- Ráfael** [-el] -a m os. i., Ráfaelov -a -o; Ráfko -a m, Ráfkov -a -o; Ráfaela -e ž os. i., Ráfaelin -a -o
- rafál** [-ál] -a m: ~ sprožiti
- Ráfáel** -a m os. i. ital. slikarja, Ráfáelov -a -o: ~e slike, rafaelítski -a -o: ~i slog [povsod: rafael-]
- ráfija** -e ž lije
- rafínirati** -am (o)čistiti, rafíniran -a -o prečiščen, prenes. *rafíniran -a -o premeten, pretkan, zvit; rafíniranje -a s, *rafínma -ja m, rafinerija -e ž čistilnica, rafínér -ja m
- raglán** -a m vrsta plašča
- ráglja** -e ž, rod. mn. rágelj [-gəlj] ropotulja; ragljáti -ám, ragljáj -ájte! ragljál -ála -o, ragljánje -a s; ragljáv -áva -o, ragljávec -vca m; ragljálo -a s
- ragú** -ja m vrsta juhe
- ráhel** [-həu] -hla -o, naráhlo prist.: ~ stopati, potrkati, ráhlica -e ž rahla prsí, ráhlost -i ž, rahljáti -ám, rahljáj -ájte! rahljál -ála -o, rahljánje -a s, rahljáč -a m orodje za rahljanje, rahločúten -tna -o, rahločútnost -i ž, rahločútte -a s, rahlosčén -čna -o; gl. tudi rašiti
- Rahéla** -e ž os. i., Rahélin -a -o: ~ jok
- rahítis** -a m neka bolezen, rahítičen -čna -o: ~ otrok, rahítik -a m, rahíticarka -e ž

ráhtati

ráhtati -am: kokoši ráhtajo
ráj rája *m* **nebesa**, rájski -a -o:
 ~a ptica = rájčica -e ž
ráj rája *m* **ples**, rájati -am, rá-
 janje -a s, rájavec -vca *m*, rá-
 javka -e ž, rájavski -a -o; rá-
 jálen -lna -o [-ln-]: ~i pohòd
 telov.
rája -e ž **krščanski turški podlož-**
niki, brezpravni sloj: krščanska
 ~, to je prava ~
rájček -čka *m* **neka goba**
 ***rájda** -e ž 1. **ovinek**: cesta je v
 ~e delana. 2. **vrsta**: ~ gorá,
 dolga ~ ljudi; ***rájdati** -am
obratati, **voditi**: voz ~, rájdnik
 -a *m* neki žebelj pri vozu, gl.
 *rida
Rájmund -a *m* os. i., Rájko -a *m*,
 Rájkov -a -o
rájni -a -o, rájnik -a *m*, rájnica
 -e ž, rájnki (+ranjki) -a -o, **rod.**
 rájnkega, **datj.** rájnkemu, rájnik
 oče, rájnica mati
rajón -a *m* **okolíš**, **okrožje**, **območ-**
je, rajónski -a -o: ~a pisarna;
 rajonírati -am **deliti na okrožja**,
 rajoníranje -a s
rájši -a -e gl. rad
 +**rájtni** -am **računati**, **misliti**, **na-**
meravati, +**rájtinga** -e ž **račun**,
odgovor
rájtelj -tlja *m*, rajtljái -ám z **rajt-**
ljem povezati, rajtljáj -ájte!
 rajtljál -ála -o, rajtljánje -a s
rájželje -a [-žolj-] *m* **črevesje** z **vso**
tolšto pri mladem teletu
rák ráka *m*, ráklja -e ž = ra-
 kúlja -e ž = rákovica -e ž =
 rákovka -e ž (**samica**), rákov -a
 -o: ~e škarje, gre ~o pot ali:
 po rákovo, rákovec -vca *m* **bož-**
ja žabica, rákovít -a -o **bogat**,
poln rákov, rákovnik -a *m* **potok**
 z **raki**, rákar -ja *m* **kdor lovi**
rake, rákec -kca *m*, ráčec -čca
m = ráčič -iča *m*, ráčilo -a s
sak za račjo lov, ráčji -a -e: ~a
 kuga, ~i kamenčki

rák ráka *m* **bolezen**: imeti ~a,
 zdraviti ~a; rákav -a -o: ~a
 rana, ~ stržén, ~o obolenje,
 ~ bolnik, ~a bula, celica, ~o
 drevo; +**rákrána rákava rána**,
prenes. huda, velika, nevarna ra-
na: to je +**rakrana** na našem
 narodnem telesu; pokazal je
 na +**rakrano** našega notranje-
 ga življenja; rákavost -i ž, rá-
 kavina -e ž **rakavo tkivo**, ráka-
 vica -e ž **razpaseni rak**, rákast
 -a -o **raku podoben**: ~a bula
ráka -e ž **grobnica**, mn. **ráke mlin-**
ski žleb
rakéta -e ž, rakéten -tna -o: ~o
 letalo
rákev -kve ž **krsta**
rakíta -e ž **neka vrba**, rakítje -a s
 sk. i. = rakítovje -a s, rakítov
 -a -o, rakítovec -vca *m* **rakítov**
grm ali kraj, **kjer raste rakita** =
 rakítnik -a *m*, rakítovina -e ž,
 rakítovka -e ž **rakítova šiba**
rákla -e ž **palica fižolovka**, ráklo-
 vec -vca *m* **fižol preklar**
rál [ráj in ráj] -í ž **oranje**, **izora-**
na zemlja, rálen -lna -o [-ln-]:
 ~i svet, rálnik -a [-ln-] *m* **čr-**
talo, ralnána -e [-ln-] ž, rálo -a s
majhen plug, **neka kost**, rálica
 -e ž; ráliti -im **orati**, z **nitjo de-**
lati po obleki barvne črte: šivil-
 lja ráli
rallentándo **prisl. glas. počasneje**,
zadrževaje
ráma -e ž = ráme -ena in -éna s,
 mn. raména -én -énom -éna
 -énih -éni; +**ramo** ob rami
 z **ramo** ob rami **se bojujeta**,
tik drug ob drugem, **složno se**
bojujeta; rámen -mna -o: ~a
 žila, rámnica -e ž **nosilni trak**,
jermen, ramáč -a *m* **kdor ima**
široka ramena, rámast -a -o =
 ramàt -áta -o, rámica -e ž, rá-
 mičnjak -a *m* **naramni del sraj-**
ce; raménski -a -o: ~a stoji
ramazán -a *m* **muslimanski post**

rámor -ja *m*, *gl.* bramor
rámpa -e *ž* *vzvišeno nakladališče, privoz, vrsta luči na sprednjem delu gledališkega odra*
rámšelj -šlja *m* neka rastlina
Rámzes -a *m* *os. i. egiptovskih kraljev, Rámzesov -a -o, rámzesovski -a -o: ~a drža*
rán -a -o: ~o sonce, ~a ura, *zarána prisl., za ránega jutra, ránica -e ž zgodaj zrela češnja, češplja, hruška, trta, ranína -e ž sadje, ki je zgodaj zrelo*
rána -e *ž*, *ránica -e ž, ránar -ja m, ránarstvo -a s, ránast -a -o, ranarína -e ž; rániti -im, ránil -a -o in -íla -o, ránjen -a -o, ránjenec -nca m, ránjenka -e ž, ránjak -a m = ránjavec -vca m neka rastlina; ranljív -íva -o, ranljívost -i ž, ranítev -tve ž, ranítelj -a m, ranocélnik -a [-ln-] m, ranocélniški -a -o [-ln-], ranocélstvo -a [-ls-] s*
+ráng -a *m* *čin, vrsta, red*
Rangún -a *m* *kr. i., rangúnski -a -o: ~i riž*
ránta -e *ž* *dolg prečen drog, prečnik*
rántaha -e *ž* *plahla*
ranžirati -am *urediti, urejati, razvrščati, pripraviti, ranžiranje -a s, ranžiren -rna -o: ~i kolo-dvor, ~a lokomotiva*
Rapálla *m* -álla -u -o -u -om, *rapálski -a -o [-ls-]: ~a pogodba*
***rapiden** -dna -o *deroč, hiter, nagel*
rapír -ja *m* *vrsta meča, rapirjev -a -o: ~ držaj*
rapórt -a *m* *poročilo, raportirati -am poročati, raportiranje -a s poročanje*
rapód -a *m* *pevec epskih pesmi, rapódski -a -o: ~a pesem, rapódija -e ž, rapódijški -a -o: ~i slog, rapódichen -čna -o*
rapúlja *in* *rápulja -e ž* *rastlina glistnik, paberek na trti, rapu-*

ljáti -ám paberkovati, rapuljáj -ájte! rapuljál -ála -o
***raritéta** -e *ž* *redkost, dragocenost*
rás -a *m* *gl. raš*
rása -e *ž* *pasma, pleme, rásen -sna -o: ~a teorija, rasist -a m, rásizem -zma m, rásističen -čna -o*
ráskav -a -o, *ráskavost -i ž*
ráster -tra *m* *tisk. silo, mreža, rastirati -am tisk. črtati, rastiranje -a s*
rásti *rástem in rásem, rástóč -a -e, rástel -tla -o in rásel -sla -o, prid. rás(t)el -s(t)la -o in rásčen -a -o, rást -í ž, rásten -tna -o, rástnost -i ž, rástilo -a s: kupiti drevo na rástilu, rástje -a s rást, rástljív -íva -o*
rástiti -im (*o kuretini in ptičih*): *petelin kuro rásti, rástítev -tve ž, rástišče -a s kraj, kjer se rásti divja perjad, rástenje -a s, rásčiti -im, rásčenje -a s*
rastlina -e *ž, rástlínje -a s sk. i., rástlínica -e ž, rástlínar -ja m kdor nabira rastline, bolanik, rástlínast -a -o, rástlínják -a m, rástlínski -a -o, rástlínstvo -a s, rástlinojéd -éda -o*
ráš -a *m* *surovo domače suknò, rášev -a -o iz ráša narejen, ráševina -e ž, ráševnat -a -o, ráševnik -a m raš, rášar -ja m kdor raš izdeluje = ráševinar -ja m*
rášč -a -e *rástljív, rášč -í ž = rášča -e ž = rást -í ž, ráščav -a -o kar lepo raste = ráščevít -a -o, ráščljív -íva -o*
rašeljika -e *ž* *bot. (grm in sad)*
rášiti -im *rahljati: ~ posteljo, ogenj, rašilo -a s bezalo za ogenj, rašljív -íva -o: ~a prst*
rášpa -e *ž* *strgulec, strgulka*
ratár -ja *m* = *ratáj -a m in rátaj -a m, ratárstvo -a s*
ratificirati -am *potrditi, priznati, ratificiran -a -o, ratificiranje -a s, ratifikácija -e ž, ratifika-cíjski -a -o: ~a listina*

ratiné

ratiné -ja *m vrsta tkanine*, rati-
nirati -am *kodrati sukno*

ratíšče -a *s ročaj (sulice, kose itd.)*

raván in ráven *ž ravnina, vršina, višina, stopnja*: 1. raván ravní rávni rávén — v ráven [-vən] v rávni za ravnjó; *dv.* ravní ravnéma ravnéh; *mn.* ravní ravní ravném ravní v ravnéh za ravenmí [-vən-]; 2. ráven rávni rávni rávén v rávni za rávnijo; *dv.* rávni rávnima rávni; *mn.* rávni rávni rávnim rávni v rávnih za rávnimi; ravníca -e *ž*, ravníčica -e *ž*, ráván-ski -a -o in rávenski -a -o [-vən-], rávāec -nca, rávnik -a *m travnik na ravni*, rávniški -a -o

ráven -vna -o in raván in ráven ravná ravnó: na rávnem, ráven kakor sveča; leží, leží ravnó poljé; rávnost -i *ž*, ravnôta -e *ž*

ravnátelj -a *m*, ravnáteljica -e *ž*, ravnáteljev -a -o, ravnáteljčin -a -o, ravnáteljski -a -o, ravnáteljstvo -a *s*; ravnáteljévati -újem, ravnáteljévál -ála -o, ravnáteljévānje -a *s*

ravnáti -ám, ravnāj -ájtel ravnál -ála -o: ~ kar je krivo (žeb-ljè), ~ perilo, veje, ~ žito ob-ravnavati, čistiti z rešetom, ~ kosilo pripravljati, ~ žito za v mlin, ~ čebele gojiti, skrbeti za, ~ grobove; ~ prav pošleno delati; ~ s kom, s čim (grdo, lepo); ~ plug, stroj upravljati, voditi, ~ koga na pravo pot; ~ se po kom, po čem (po pla-čilu, po delu, po vremenu, po očetu), ~ se kam (od doma, domov, na pot, po svetu, v Ame-riko, v službo), ~ se k čemu (k dežju, k lepemu), ~ se na kaj (na ples, na lepo, na bolj-še); ravnānje -a *s*, ravnáč -a *m*, ravnálo -a *s regulator (naprava)*,

ravnálec -lca [-lc-] *m*, ravnálka -e [-lk-] *ž*, ravnáva -e *ž*

ravník -a *m ekvator, polutnik*, rav-niški -a -o *ekvatorski, polutniški*
ravnína -e *ž*, ravninica -e *ž*, rav-nínski -a -o, ravníneec -nca *m*; ravninomérstvo -a *s plantme-trija*, ravninomérski -a -o *plani-metričen*

ravníti -ím *ravno delati*, rávni -íte!
ravníl -a -o, ravnjēnje -a *s*, ravnílo -a *s*

rávno *prisl.*: ~ ob desetih, ~ prav, ravnó tak, ravnó tam (*kratica*: r. t.), ravnó zdaj; ravnó òn ne, ravnó spi; čerávno, akorávno, dasirávno

ravno- *v sestavi*: ravnodúšen -šna -o, ~dúšnost -i *ž*; rávnokar *prisl.*, ravnolēžen -žna -o *kar leži na isti ravni*, ~léžje -a *s*; ravnótéžje -a *s* = ravnóvéšje -a *s*, ~véšen -sna -o

rávs -a *m*: rávs in kávs, rávsati -am se, rávsanje -a *s*, rávsniiti -nem, rávsnjen -a -o

*rávš -a *m burja, ruševje, rodo-dendron* = *rávšelj -šlja *m*

raz *predl. s tož. s, z*: raz mizo (+raz mize) *vzeti z mize vzeti*, raz drevo (+ raz drevesa) *pa-sti z drevesa pasti*

raz- *predpona (v pomenu narazen) se pred imeni redko rabi*: raz-césteje, razpótteje, razpóten, raz-pótnik, razoglāv, razoglāvec, razkrižje, rázsoha, razúm; *v novih, knjižnih besedah po tu-jem ex-*: rázkrálj, rázfrancí-škán; zelo pogostna je pri gla-golih in pomeni: 1. ločítev (*v raznih ozirih*): razvézati, raz-odéti, razkriiti, razgnáti, razíiti se, raztřgati *id.*, 2. razširítev, razmnožítev, okrepitev: razblí-niti, razváljati, razbéliti *id.*, 3. začetek ali veliko mero de-ja-nja: razjókati se, razveseliti se *id.*; kadar raz- zāznamuje

predvsem dovršnost in bi ne nastala kaka dvoumnost, se rabi tudi s- (z-): razkrehniti — skrehniti, razjeziti — zjeziti, razjokati se — zjokati se, razmehčati — zmečhati, razveseliti se — zveseliti se *itd.*; *išči take glagole pod s ali z, če jih ni tu* ráza -e ž *gl.* ráziti

rázati -am *zravnati, posneti mero*, rázan -a -o: ~a mera, rázanje -a s, ráz -a m, razálo -a s *priloga za rázanje, nivelirna priloga*; rázálen -lna -o [-ln-]: ~a mera

razbégniti -nem se, razbežáti -ím se *gl.* bežati

razbélití -ím *gl.* beliti, razbéljen -a -o, razbéljenje -a s, razbéljenost -i ž, razbélen -lna -o [-ln-]: ~a vročina

razbežáti -ám [-báz-] *gl.* bežati

razbícati -am, razbíčan -a -o

razbíjati -am *gl.* razbiti

razbíratí -am *gl.* razbrati

razbistrítí -ím, razbistrí -íte! razbistril -íla -o, razbistrèn -èna -o, razbistrítev -tve ž

razbíti -íjem, razbíj -tel razbil -íla -o, razbit -a -o, razbitost -i ž, razbitje -a s, razbítek -tka m, razbitina -e ž; razbíjati -am, razbíjaj -te *in* -ájte! razbíjal -a -o *in* -ála -o, razbíjanje -a s, razbíjalo -a s, razbíjálén -lna -o [-ln-], razbíjác -a m, razbíjáčka -e ž; razbíjálec -lca [-áju-] m, razbíjálka -e [-áju-] ž, razbíjálski -a -o [-áju-]

razblíniti -ím *razvaljati kako stvar, n. pr. testo, da je tanjše in širše*, razblinilo se je v nič, razblínjen -a -o, razblínjenje -a s

razbóbnati -am, razbóbnan -a -o razbój -ója m *kem., fiz.*, razbójén -jna -o *kar se dá razbiti*, razbójnost -i ž: stópnja ~i *odpornost proti razbitju*

razbójnik -a m, razbójnica -e ž, razbójništvo -a s, razbójniški -a -o

razboléti -ím se *gl.* boleti: rana se razbolí; razbolévati -am se razbòr -óra m *gl.* razbrati, razborít -a -o, razborítost -i ž, razborítež -a m

razbosíti -ím: ~ konja; razbòsi -íte! razbósil -íla -o

razbranátí -ám *gl.* branati, razbranán -a -o

razbrátí razbèrem *razločiti, urediti gl.* brati, razbrán -a -o, razbòr -óra m; razbíratí -am, razbíranje -a s, razbírálec -lca [-áju-] m, razbírálka -e [-áju-] ž

razbrázdátí -ám *gl.* brazdati, razbrázdán -a -o *in* razbrázdán -a -o: ~ obraz; razbrázditi -ím, razbrázdén -a -o

razbřcati -am, razbřčan -a -o

razbremenítí -ím, razbremení -íte! razbremeníl -íla -o, razbremenjen -èna -o, razbremenítev -tve ž, razbremenílen -lna -o [-ln-], razbremenjati -am = razbremenjevátí -újem, razbremenjevál -ála -o, razbremenjevánje -a s, razbremenjeváln -lna -o [-ln-]

razbřskati -am: kokoši so vse razbřskale, razbřskan -a -o, razbřskanost -i ž

razbřvtiti -ím, razbřvtén -a -o

razbřzdati -am, razbřzdan -a -o *in v prenes. pomenu* razbrzdán -a -o, razbrzdánec -nca m, razbrzdánka -e ž, razbrzdánost -i ž

razbúhniti -nem, razbúhnjen -a -o: ~ krompir, ~a češplja; *tudi* zbúhniti, *toda* izbúhniti (oči)

razbúrítí -ím, razbúrjen -a -o, razbúrjenje -a s, razbúrjenost -i ž, razbúrjenec -nca m, razbúrjenka -e ž; razbúren -rna -o *burén*: ~o leto, razbúrjati -am, razbúrjanje -a s; razburljiv -íva -o, razburljivost -i ž,

razbúrkati

- razburljivec -vca *m*, razburljívka -e *ž*
- razbúrkati -am, razbúrkan -a -o, razbúrkanost -i *ž*
- razcapáti -ám *gl.* capati, razcapán -a -o, razcapániec -nca *m*, razcapánka -e *ž*, razcapánost -i *ž*
- razcefráti -ám *gl.* cefrati, razcefrán -a -o, razcefránost -i *ž* [*povsod: -cef-*]
- razcèp -épa *m*, razcèpiti -im, razcèpi -íte! razcèpil -íla -o, razcèpljen -a -o, razcèpljenost -i *ž*, razcèpitev -tve *ž*, razcèpljiv -íva -o, razcèpljivost -i *ž*, razcèpen -pna -o *kar se dá razcèpiti*, razcèpek -pka *m*; razcèpljati -am, razcèpljanje -a *s*
- razcèstje -a *s* *kjer gredo ceste narazen*
- razcvèt -éta *m*, razcvètje -a *s*, razcvèten -tna -o, razcvèsti -tèm [*-cvè-*] *gl.* cvesti; razcvètati -am se = razcvítati -am se, razcvétanje -a *s* = razcvítanje -a *s* (+*procvít*, +*procvítati*, +*procvítanje*)
- razčáratí -am, razčáran -a -o *naspr. od* začaran, razčáranje -a *s*
- razčèhníti -čèhnem *in* razčèhníti -nem *gl.* čèhniti, razčèhnjen -a -o *in* razčèhnjen -a -o
- razčèmerítí -ím (se) *razjezítí (se)*, razčèméri -íte! razčèmèril -íla -o, razčèmerjèn -èna -o *in* razčèmérjen -a -o
- razčèpèrítí -im se *razšopírítí se*, razčèpèrjen -a -o, razčèpèrjenec -nca *m*, razčèpèrjenka -e *ž*, razčèpèrjevátí -újem se
- razčèsatí -čèšem: ~ si lase *gl.* česati, razčèsan -a -o, razčèsavati -am, razčèsavanje -a *s*
- razčèsnítí -nem *in* razčèsníti -čèsnem *gl.* čèsniti, razčèsnjen -a -o *in* razčèsnjen -a -o, razčèsnjenec *in* -èsnjenec -nca *m* *otrok, ki se hudo joka in dere*
- razčètrítí -im *na štíri dele razdelítí* = razčètvèrítí -im, razčètrán -a -o, razčètrén -a -o, razčètvèrjen -a -o, razčètvèrjenje -a *s*, razčètránost -i *ž*, razčètrénje -a *s*
- razčístítí -im, razčístèčen -a -o, razčístèčenje -a *s*, razčístèčnost -i *ž*; razčístèčevátí -újem, razčístèčevál -ála -o, razčístèčevánje -a *s*, razčístèčeválec -lca [*-áú-*] *m*, razčístèčeválen -lna -o [*-ln-*]
- razčlénítí -im, razčlénjen -a -o, razčlénjenost -i *ž*, razčlénítev -tve *ž*, razčlémba -e *ž*; razčlènjevátí -újem, razčlènjevál -ála -o, razčlènjevánje -a *s*, razčlènjeválec -lca [*-lc-*] *m*, razčlènjeválki -a -o [*-ls-*], razčlènjeválen -lna -o [*-ln-*]
- razčúti -čújem se *predramiti se*, razčút -a -o
- razdálja -e *ž*, razdáljen -ljna -o
- razdanítí -í se, razdanítev -tve *ž*
- razdátí -ám *gl.* dati; razdájati -am *in* -jem, razdájanje -a *s*, razdája -e *ž*, razdájjen -jna -o: ~i kraj, razdájalec -lca [*-áú-*] *m*, razdájalka -e [*-áú-*] *ž*
- razdedínítí -im, razdedínjen -a -o, razdedínjenje -a *s*
- razdejátí -dèjem *in* -dènem, razdèni -íte! razdejál -a -o, razdeján -a -o, razdejánje -a *s*, razdejánost -i *ž*, razdejálec -lca [*-áú-*] *m*
- razdél [-dél] -a *m*, razdèlek -lka [*-lk-*] *m*, razdèlen -lna -o [*-ln-*], razdèlnost -i [*-ln-*] *ž*
- razdelítí -ím, razdèli -íte! razdèlil -íla -o, razdeljèn -èna -o, razdelítev -tve *ž*, razdèlba -e [*-lb-*] *ž*, razdeljènost -i *ž*, razdelišče -a *s*, razdeljiv -íva -o, razdeljivost -i *ž*, razdeljevátí -újem, razdeljevál -ála -o, razdeljevánje -a *s*, razdeljeválec -lca [*-áú-* *in* -lc-] *m*, razdelje-

- válka -e [-áú- in -lk-] ž, razdelivec -vca m, razdelilo -a s, razdelilen -lna -o [-ln-], razdelilnik -a [-ln-] m *priprava za razdeljevanje* = razdeljevalnik -a [-ln-] m
- razdėti** -dėjem in -dénem, razdėni -íte! razděl -éla -o, razdět -a -o, razdětost -i ž; razdévati -am, razdėvanje -a s, razdeválec -lca [-áú- in -lc-] m, razdeválka -e [-lk-] ž, razdėven -vna -o *kar se dá razdėti*
- razdíratí** -am gl. razdreti
- razdíšátí** -ím se s, razdíšal -ála -o, razdíšan -a -o
- razdivjátí** -ám se gl. divjati, razdivján -a -o, razdivjánec -nca m, razdivjánka -e ž, razdivjánost -i ž
- razdóbje** -a s, razdóben -bna -o
- razdólžítí** -ím, razdólžen -íte! razdólžil -íla -o, razdólžen -ėna -o, razdólžitev -tve ž, razdólžba -e ž, razdólžen -žna -o: ~i načrt = razdólžitven -a -o [-tvən-], razdólževáti -újem, razdólževál -ála -o, razdólževánje -a s [*posvod*: -ou-]
- razdòr** -òra m gl. razdreti
- razdráhátí** -am = razdrásati -am *zrahljati, razplesti, razdráhan* -a -o = razdrásan -a -o
- razdrápatí** -am in -pljem, razdrápan -a -o, razdrápanost -i ž, razdrápanec -nca m, razdrápanka -e ž
- razdrážítí** -ím, razdrážen -a -o, razdráženje -a s, razdráženec -nca m, razdráženka -e ž, razdráženost -i ž, razdrážba -e ž, razdražljív -íva -o, razdražljívost -i ž, razdražljívec -vca m
- razdrétí** -dėrem in -drėm, razdėri -íte! in razdrí -íte! razdríl -a -o, razdrít -a -o, razdrítost -i ž, razdrítje -a s, razdrítja -e ž, razdrítina -e ž; razdíratí -am, razdíranje -a s; razdiräv -áva -o,
- razdirávec -vca m, razdirávka -e ž, razdirljív -íva -o, razdirljívost -i ž, razdirálen -lna -o [-ln-]: ~e síle, razdirálnost -i [-ln-] ž, razdòr -òra m, razdòren -rna -o
- razdrobítí** -ím, razdróbi -íte! razdróbil -íla -o, razdrobljen -ėna -o, razdrobljenost -i ž, razdrobljėnc -nca m, razdrobljėnka -e ž, razdrobitev -tve ž; razdrábljati -am, razdrábljanje -a s
- razdrúžítí** -ím gl. družiti, razdrúžil -íla -o, razdrúžen -a -o, razdrúženost -i ž, razdrúženje -a s, razdrúžitev -tve ž, razdrúžljív -íva -o, razdrúžljívost -i ž, razdrúžba -e ž, razdrúžen -žna -o, razdrúženost -i ž
- razdvájati** -am, razdvájanje -a s
- razdvojítí** -ím, razdvòji -íte! razdvóžil -íla -o, razdvojen -ėna -o, razdvojenost -i ž, razdvojenec -nca m, razdvojėnka -e ž, razdvojítev -tve ž, razdvojljív -íva -o, razdvojljívost -i ž
- razedínítí** -ím, razedínjenje -a s, razedínítev -tve ž, razedínjenec -nca m, razedínjenka -e ž, razedínjenost -i ž
- razeléktrítí** -ím, razeléktrjenje -a s, razeléktrítev -tve ž
- rázen** [-zan] (+razven, +razun)
1. *predl. z rod.:* ~ tega; 2. *prisl.:* vsak dan rázen danes; pridem, rázen če bo grdó
- rázen** -zna -o: ~i kraji, ~e smeri, ~i nazori; ráznost -i ž
- razfráčkátí** in -frčkátí -ám gl. fračkati, razfr(a)čkán -a -o
- razgálítí** -ím, razgáljen -a -o, razgáljenje -a s, razgáljenec -nca m, razgáljenka -e ž, razgáljenost -i ž; razgáljati -am, razgáljanje -a s
- razganítí** -gánem gl. ganiti: ~ knjigo, papir [*nepoud. posvod*: -gan- in -gan-]

razgáziti

razgáziti -im *gl.* gaziti: ~ sneg, razgážen -a -o
razgíbatí -am *in* -ljem, razgíbanje -a s, razgíbanost -i ž, razgíbljiv -íva -o, razgíbljivost -i ž
razglasítí -ím (se), razglási -íte! razglásil -íla -o, razglašèn -èna -o: ~a postava, ~ klavir, ~a slava; razglašènje -a s, razglašènost -i ž, razglasítev -tve ž; razglàs -ása m, razglásèn -sna -o: ~a deskà, razglásje -a s *disharmonija*; razglásati -am, razglásanje -a s; razglaševáti -újem, razglaševál -ála -o, razglaševánje -a s; razglaševálec -lca [-áú-] m, razglaševálka -e [-áú-] ž, razglaševálski -a -o [-áú-], razglaševálen -lna -o [-ln-]
razgléd -éda m: iti na rázged(i) (o nevesti); razglédati -am (se) *gl.* gledati, razglédan -a -o, razglédanost -i ž, razgléden -dna -o: ~i stolp, ~a točka; razglédnica -e ž, razglédničen -čna -o; razglédišče -a s; razgledováti -újem (se), razgledovál -ála -o, razgledovánje -a s
razglódati *in* -áti -glódam *in* -jem *gl.* glodati, razglódan -a -o *in* razglódán -a -o, razglódanost *in* -ánost -i ž
razgnáti razžènem *gl.* gnati, razgnán -a -o, razgnánc -nca m, razgnánka -e ž; razgnánjati -am, razgnánjanje -a s; razgnánjalec -lca [-áú-] m; razgnò -óna m, rázgon -a m *razor na njivi*: v polletni vročini razpokan rázgon
razgnèsti -gnètem *gl.* gnesti, razgnètèn -èna -o, razgnètènost -i ž, razgnètati -am, razgnètanje -a s
razgoréti -ím se *gl.* goréti, razgorél -éla -o: ~i plamen, razgorélost -i ž
razgóvor -a m, razgóvoren -rna -o: ~i (konverzacijski) jezik =

pogóvorni jezik; razgovorítí -ím se *gl.* govoriti; razgovárjati -am se, razgovárjanje -a s, razgovárjalec -lca [-áú-] m
razgrábíti -im *gl.* grabiti: ~ seno, denar, razgrábljati -am, razgrábljanje -a s, razgrábljenost -i ž
razgradítí -ím *gl.* graditi, razgradil -íla -o, razgrajèn -èna -o, razgrádba -e ž, razgradína -e ž, razgrajènost -i ž
razgrájati -am, razgrájanje -a s, razgrajác -a m, razgrajáski -a -o, razgrajálen -lna -o [-ln-], razgrajáv -áva -o, razgrajávec -vca m, razgrajávka -e ž, razgrajávski -a -o, razgrajávost -i ž
razgrebítí -bem *gl.* grebíti, razgrebèn -èna -o: ~ kruh *kruh z razpokano skorjo*; razgrebáti -am, razgrebánje -a s
razgrétí -jem, razgrél -éla -o, razgrét -a -o, razgrétost -i ž, razgrétje -a s; razgrévati -am, razgrévanje -a s, razgreválen -lna -o [-ln-]
razgrísti -grízem, razgrízen -a -o, razgrízenost -i ž
razgrnítí razgrínem, razgríni -íte! razgrínil -íla -o, razgrínen -a -o, razgrínenost -i ž, razgrínítev -tve ž; razgrínjati -am, razgrínjanje -a s
razgúbíti -ím (se), razgúbí -íte! razgúbil -íla -o, razgubljen -èna -o, razgúbljati -am
razhladítí -ím (se), razhládi -íte! razhládil -íla -o, razhlajèn -èna -o; razhlájati -am, razhlájanje -a s; razhlajeválec -lca [-áú-in -lc-] m, razhlajeválka -e [-áú-in -lk-] ž; razhlajeválen -lna -o [-ln-], razhláden -dna -o, razhládnost -i ž
razhodítí -hódim (se) *gl.* hoditi, razhójen -a -o, razhód -óda m *ločítev, slovo*, razhódnja -e ž *valeta*, razhóden -dna -o; raz-

- hájati -am se, razhájanje -a s, razhajališče -a s
- razhomotáti -ám: konje ~, razhomotáj -ájte! razhomotál -ála -o, razhomotán -a -o; razhomotávati -am, razhomotávanje -a s
- razhúditi -ím se *zježili se*, razhúdi -íte se! razhúdil -íla -o, razhúden -a -o *in* razhúden -éna -o
- razhúdnik -a *m bot.*
- razigráti -ám *gl.* igrati, razigrán -a -o, razigránost -i ž
- raziskáti -iščem *gl.* iskati, raziskánost -i ž, raziskáva -e ž; raziskávati -am, raziskávanje -a s; raziskováti -újem, raziskúj -tel raziskujóč -a -e, raziskovál -ála -o, raziskovánje -a s, raziskoválen -lna -o [-ln-], raziskoválnica -e [-ln-] ž, raziskoválec -lca [-áyc-] *m*, raziskováлка -e [-áyc-] ž, raziskoválski -a -o [-áyc-]
- razíti razídem se (+razstati se) *gl.* iti, razšél -šlà -ò in -ó (+razíšel -šla -o); *gl.* tudi razhoditi
- ráziti -im *napraviti prasko, razo*, rázenje -a s *in* rázenje -a s, ráza -e ž, rázica -e ž, razilo -a s, razílen -lna -o [-ln-]: ~i nož, razljív -íva -o: ~ kamen, razljívost -i ž
- razjáhati -am *in* -šem: ~ konja
- razjáríti -im koga *razkáčiti*, razjárjen -a -o, razjárjenost -i ž
- razjasníti -ím, razjásni -íte! razjásnil -íla -o, razjásnjen -a -o, razjásnjenost -i ž, razjasnitev -tve ž, razjasnilo -a s; razjasnjeváti -újem, razjasnjevál -ála -o, razjasnjevánje -a s, razjasnjeválen -lna -o [-ln-]
- razjésti -jém *gl.* jesti, razjéden -a -o, razjédenost -i ž; razjéden -dna -o: ~a voda, razjedljív -íva -o: ~i lug, razjedljivost -i ž, razjéda -e ž, razjédati -am, razjédanje -a s
- razjézditi -im: ~ konja, razjézdén -a -o
- razjezíti -ím, razjézi *in* -ézi -íte! razjézil -íla -o, razjezèn -éna -o, razjezítev -tve ž, razjezljiv -íva -o, razjezljívec -vca *m*
- razjókati *in* razjokáti razjókam *in* -čem se *gl.* jokati
- razjúžiti -im se: vreme se je razjúžilo
- razkáčiti -im, razkáčen -a -o, razkáčenost -i ž
- razkadíti -ím, razkádi -íte! razkádil -íla -o: veter je megló razkádil, razkajén -éna -o, razkajénost -i ž
- razkálati -am: vsa drva ~, razkálan -a -o
- razkázati *in* razkazáti razkázem *gl.* kazati, razkázan -a -o, razkáz -áza *m*; razkazováti -újem, razkazovál -ála -o, razkazovánje -a s, razkazoválec -lca [-áyc-] *m*, razkazováлка -e [-áyc-] ž, razkazoválski -a -o [-is-]
- razkidáti -am: gnoj ~, razkidán -a -o; razkidávati -am, razkidávanje -a s
- razkísati -am, razkísan -a -o *ali* skísati, skísan: ~o zelje
- razkísiti -im kem, dezoksidirati, razkísen -a -o, razkísenje -a s *dezoksidacija*, razkís -a *m* *dezo-*ksidat
- razkísliti -ím, razkíslí -íte! razkíslil -íla -o, razkísljèn -éna -o, razkíslítev -tve ž
- razkládati -am, razkládanje -a s, razklád -áda *m*, razkládáč -a *m*, razkladališče -a s, razkladálec -lca [-áyc-] *m*, razkladálka -e [-áyc-] ž, razkláden -dna -o, razkladnína -e ž
- razkláti -kóljem *gl.* klati, razklán -a -o, razklánec -nca *m*, razklánka -e ž, razklánost -i ž; razkól [-ól] -óla *m*, razkólek -lka [-lk-] *m*; razkólen -lna -o [-ln-], razkólnik -a [-ln-] *m*,

razklejiti

razkólništvo -a [-ln-] s, razkólnost -i [-ln-] ž, razkólnina -e [-ln-] ž
razklejiti -ím *gl.* klejiti, razkléjil -íla -o, razklejèn -èna -o, razklejítev -tve ž
razkleníti -klénem, razklèni -íte! razklènil -íla -o, razklénjen -a -o, razklénjenost -i ž, razklèp -épa m, razklèpati -am, razklèpanje -a s
razklepáti -klépljem *gl.* klepati: koso ~, razklepán -a -o
razkljuvátí -kljúvam *in* -kljújem *gl.* kljuvati, razkljuván -a -o, razkljuvánost -i ž
razklòn -óna m, razklónski -a -o razklopotáti -ám *in* -óčem (se) *gl.* klopotáti, razklopótán -a -o: čeber je razklopótán
razkobáliti -im: ~ noge, razkobáljen -a -o
razkodráti -am *in* razkodráti -ám, razkodran *in* -án -a -o, razkodranost *in* -ánost -i ž
razkòl [-òl] -òla m *gl.* razklati razkomatáti -ám *gl.* komatati: ~ konje, razkomatán -a -o, razkomatánost -i ž; razkomatávati -am, razkomatávanje -a s
razkopáti -kópļem *in* -kopám *gl.* kopáti, razkopán -a -o, razkopánost -i ž, razkòp -ópa m; razkopávati -am, razkopávanje -a s; razkápáti -am, razkápánte -a s; razkopováti -újem, razkopovál -ála -o, razkopovánje -a s. razkopoválec -lca [-lc-] m, razkopoválski -a -o [-ls-]
razkorácíti -im se, razkoráčen -a -o, razkoráčenost -i ž, razkoráčenec -nca m, razkoráčenka -e ž, razkoráčen -čna -o: ~a stoji
razkosátí -ám *in* razkósati -am, razkosál -ála -o *in* razkósál -a -o, razkosán -a -o *in* razkósán -a -o, razkosánost -i *in* razkósánost -i ž, razkósánje -a s; razkosávati -am, razkosávanje

-a s; razkosováti -újem, razkosovánje -a s: ~ zemljišča, razkosoválec -lca [-lc-] m, razkosoválka -e [-lk-] ž
razkòšen -šna -o, razkòšnost -i ž, razkòšje -a s, razkòšnik -a m, razkòšnica -e ž, razkòšnež -a m
razkováti -újem *gl.* kovati
razkrájati -am *gl.* razkrojiti
razkrálj -a m *bivši kralj, odstavljeni kralj*
razkrécíti -im, razkréčen -a -o, razkrečeválec -lca [-lc-] m, razkréka -e ž; razkrékniti -nem, razkréknjen -a -o
razkrehníti -krèhnem, razkrèhni -íte! razkrèhnil -íla -o, razkrèhnjen -a -o, razkrèhnjenost -i ž, razkrèhnjenec -nca m, razkrèhnjenka -e ž, *ali pa s stalnim poud.* razkrèhniti -nem; razkrèh -éha m, razkrèha -e ž; *povsòd tudi* skreh-
razkričáti -ím *gl.* kričati, razkričán -a -o, razkričánost -i ž
razkriti -íjem *gl.* kriti, razkrít -a -o, razkriťje -a s; razkrivati -am, razkrival -a -o *in* -ála -o, razkrivanje *in* -ánje -a s, razkrivác -a m
razkrízje -a s *razpotje*
razkrojíti razkrójim, razkròji -íte! razkròjil -íla -o, razkròjen -a -o, razkròjenost -i ž, razkrojítev -tve ž, razkrojèk -jka m, razkrojilo -a s, razkrojina -e ž, razkroj -òja m, razkròjen -jna -o, razkrojína -e ž; razkrojevátí -újem = razkrájati -am, razkrojevánje -a s = razkrájanje -a s, razkrajáč -a m, razkrojeválec -lca [-lc-] m, razkrojéválka -e [-lk-] ž, razkrojeválen -lna -o [-ln-], razkrojeválnost -i [-ln-] ž
razkropíti -ím, razkròpi -íte! razkròpil -íla -o, razkropļjèn -èna -o, razkropítev -tve ž, razkropļjènost -i ž, razkropļjènc -nca m

razkúhati -am, razkúhan -a -o;
razkúhávati -am, razkúhavanje
-a s

razkúriti -im, razkúrjen -a -o:
~a soba, ~ človek

razkúštrati -am, razkúštran -a -o,
razkúštranec -nca m, razkúštranka
-e ž ali pa: razkuštráti
-ám, razkuštrál -ála -o, razkuštrán
-a -o, razkuštránec -nca
m, razkuštránka -e ž; *povsod
tudi: sku-*

razkúžiti -im, razkúžen -a -o, razkúženec
-nca m, razkúženka -e ž, razkúženje -a s,
razkúžitev -tve ž, razkúžba -e ž, razkúžilo
-a s, razkúžilén -lna -o [-ln-];
razkúžljiv -íva -o, razkúžljivost
-i ž; razkúževáti -újem, razkúževánje
-a s, razkúževálen -lna -o [-ln-],
razkúževálnica -e [-ln-] ž, razkúževálec
-lca [-lc-] m, razkúževálka -e [-lk-] ž

razlagati -am gl. razložiti

razlastíti -ím, razlastí -íte! razlastítil
-íla -o, razlastičén -éna -o, razlastičéne
-nca m, razlastičénka -e ž, razlastítev
-tve ž, razlastítven -a -o [-tvén-],
razlastílen -lna -o [-ln-]; ~i postopek;
razlastičeváti -újem, razlastičevánje
-a s, razlastičeválec -lca [-lc-] m,
razlastičeválen -lna -o [-ln-],
razlastičeválski -a -o [-ls-]

razlégati -am se, razléganje -a s;
razléči -žem (se), razlégel -lêgla
-o: ~o se je po vsej vasi

razlésti -lézem se gl. lesti, razlézen
-a -o (+razléžen): ~o blago,
razlezováti -újem se, razlezovánje
-a s

razletéti -ím se gl. leteti, razlétel
-éla -o: kosi ~ega letala; razlét
-éta m eksplozija, razlétén -tna
-o, razletljív -íva -o, razletljívost
-i ž; razlétati -am se, razlétanje
-a s; razletávati -am se, razletávanje
-a s

razlika -e ž, različen -čna -o, različnost
-i ž, različica -e ž, različje -a s,
različek -čka m, razlikováti -újem
razločevati, ločiti, razlikovál -ála -o,
razlikovánje -a s, gl. *tudi* razločiti

razlíti -líjem, razlít -a -o, razlítje
-a s, razlíték -tka m; razlivati
-am, razlívánje -a s, razlív -a m

razljútiti -im *zjeziti, razdražiti*,
razljúčen -a -o, razljúčenost -i ž
razdraženost

razločiti -lóčim gl. ločiti, razločítev
-tve ž, razločénje -a s, razločílen
-lna -o [-ln-], razločljív -íva -o,
razločljívost -i ž, razloček -čka m,
razločén -čna -o, razločénost -i ž;
razločeváti -újem, razločevál -ála -o,
razločevánje -a s; razločeválen
-lna -o [-ln-], razločeválec -lca
[-lc-] m, razločeválka -e [-lk-] ž;
razlòk -óka m *razlika, razlikovanje*

rázlog in razlòg -óga m: zaradi
teh ~ov, iz takega ~a

rázlòka -e ž *dieréza (v poetiki)*

razlomíti -lómim gl. lomiti, razlómljen
-a -o, razlómítev -tve ž, razlóm -óma
m, razlómek -mka m, razlómén -mna
-o, razlómnost -i ž, razlómljiv -íva -o,
razlómljivost -i ž; razlámljati
-am, razlámljanje -a s, razlámjlávec
-vca m, razlámjlávka -e ž, razlámjlávski
-a -o

razložiti -ím, razlòži -íte! razlòžil
-íla -o, razlòžen -éna -o, razlòžítev
-tve ž, razlòžba -e ž, razlòžen -žna -o,
razlòžnost -i ž; razlòžljív -íva -o,
razlòžljivost -i ž; razlagati -am,
razlagánje -a s, razlága -e ž, razlagálec
-lca [-áú-] m, razlagálka -e [-áú-] ž,
razlagálski -a -o [-ál-], razlagálen
-lna -o [-ln-], razlagátelj -a m,
razlagáteljica -e ž, razlagáteljski
-a -o

razlúščiti

razlúščiti -im *gl.* luščiti, razlúščen -a -o, razluščítev -tve *ž*
razmagnétiti -im, razmagnéten -a -o, razmagnétenje -a *s*
razmáhñiti -nem *gl.* mahñiti, razmáh -áha *m*; razmahováti -újem, razmahováł -ála -o, razmahovánje -a *s*; razmáhati -am, razmáhan -a -o
razmájati -májem *in* -májam *in* razmajáti -jèm *gl.* majati, razmaján -a -o *in* razmájan -a -o, razmájanje *in* razmajánje -a *s*; razmajeváti -újem, razmajevál -ála -o, razmajevánje -a *s*
razmákati -am *gl.* razmočiti
razmákníti -máknem, razmákní *in* -maknì -íte! razmákníl *in* -íl -íla -o, razmáknjen -a -o, razmáknjenost -i *ž*, razmáknítev -tve *ž*, razmakljív -íva -o, razmakljívost -i *ž* [*nenagl. pvsod: -mak- in -mæk-*]; razmák -áka *m*; *gl. tudi* razmikati
razmázati -mázem *gl.* mazati, razmázan -a -o, razmázanost -i *ž*, razmáz -áza *m*, razmázen -zna -o, razmáznost -i *ž*
razmécíti -ím, razmécí -íte! razmécíl -íla -o, razmécèn -èna -o, razmécítev -tve *ž*
razmehčáti -ám *gl.* mehčati, razmehčán -a -o, razmehčánost -i *ž*, razmehčánje -a *s*; razmehčávati -am, razmehčávánje -a *s*
razmejítiti -ím, razmèji -íte! razmèjíl -íla -o, razmejèn -èna -o, razmejítev -tve *ž*, razmejítven -a -o [*tván-*], razmèja -e *ž*, razmèjek -jka *m*, razmèjen -jna -o, razmejílen -lna -o [*ln-*]; razmejéváti -újem, razmejevál -ála -o, razmejevánje -a *s*, razmejeválen -lna -o [*ln-*], razmejeválnost -i [*ln-*] *ž*, razmejeválec -lca [*áú-*] *m*, razmejeválka -e [*áú-*] *ž*
razméríti -ím, razmérjen -a -o, razmerítev -tve *ž*, razmérje -a

s = razméra -e *ž*, razméren -rna -o, razmérnost -i *ž*, razmérnik -a *m*, razmérski -a -o, razméroma *prisl.*
razmesáriti -ím, razmesárjen -a -o, razmesárjenost -i *ž*
razmestítiti -ím *in* razméstíti -ím, razméstí -íte! razméstíl -íla -o, razmeščèn -èna -o, razmestítev -tve *ž*; razmésčati -am, razmésčanje -a *s*, razmeščeválen -lna -o [*ln-*], razmeščeválec -lca [*lc-*] *m*, razmeščeválka -e [*lk-*] *ž*, razmeščeválski -a -o [*ls-*]
razmetáti -mécem *adv. gl.* metati, razmetán -a -o; razmetánost -i *ž*; razmèt -éta *m*; razmètati -am *nedov.*, razmètanje -a *s*; razmetávati -am, razmetávánje -a *s*; razméten -tna -o: ~a leča = razmètnica -e *ž*
razmíkati -am *in* -míčem, razmíkanje -a *s*, razmík -a *m*, razmíčen -čna -o, razmíčnost -i *ž*
razmílití -ím *kem.*, razmíljenje -a *s*, *gl. tudi* umílití
razmíslítiti -ím, razmísljen -a -o, razmísljenec -nca *m*, razmísljenka -e *ž*, razmísljenost -i *ž*; razmíslék -a [*æk-*] *m*; razmísljati -am, razmísljanje -a *s*, razmísljáj -a *m*; razmísljeváti -újem, razmísljevál -ála -o, razmísljevánje -a *s*, razmísljeválec -lca [*lc-*] *m*, razmísljeválka -e [*lk-*] *ž*, razmísljeválski -a -o [*ls-*]
razmnožíti -ím, razmnóži -íte! razmnóžil -íla -o, razmnóžen -èna -o, razmnóžitev -tve *ž*, razmnóžba -e *ž*, razmnóžek -žka *m*; razmnožévati -újem, razmnoževál -ála -o, razmnoževánje -a *s*, razmnoževálen -lna -o [*ln-*]: ~i aparat, razmnoževálec -lca [*lc-*] *m*, razmnoževálka -e [*lk-*] *ž*, razmnoževálski -a -o [*ls-*]
razmočíti -móčím *gl.* močiti, razmóčen -a -o, razmóčenost -i *ž*,

razmóčenje -a s, razmočítev -tve ž; razmákati -am, razmákanje -a s, razmáka -e ž, razmók -ôka m

razmótati -am in razmotáti -ám gl. motati, razmótan -a -o; razmotávati -am, razmotávanje -a s

razmotríti -ím razmisliti, preleh-tati, preudariti, razmótril -íla -o; razmotrívati -am premišljevati, pretehtavati, preudarjati

razmráziti -im = zmráziti -im: ~ sobo, razmrázen in razmrá-žen -a -o: ~a soba

razmrcváriti -im = zmrcváriti -im, razmrcvárjen -a -o

razmřšiti -im = zmřšiti -im, razmřšen -a -o, razmřšenost -i ž, razmřšenec -nca m, razmřšen-ka -e ž

raznarodíti -ím, raznaródi -íte! raznaródil -íla -o, raznarodèn -èna -o, raznarodènost -i ž; raznarodováti -újem, raznarodováł -ála -o, raznarodovávanje -a s, raznarodoválen -lna -o [-ln-]: ~a politika, raznarodoválnost -i [-ln-] ž

raznašati -am, raznašanje -a s, raznašálec -lca [-áų- in -lc-] m, raznašálka -e [-áų- in -lc-] ž, raznašálski -a -o [-áų- in -ls-]: ~a služba, raznašálen -lna -o [-ln-]: ~o delo

razněsti -něsem gl. nesti, razněsèn -èna -o (+ razněsèn -èna -o), razněsen -sna -o eksplozivén: ~i prah, razněsek -ska m; razněsílo -a s eksplozivna snov; raznosíti -nósím gl. nositi, raznóšen -a -o, raznòs -òsa m

raznětíti -im, razněten -a -o

razněžiti -im, razněžen -a -o, razněženje -a s, razněženost -i ž

razno- v sestavi: raznobárven -vna -o, raznocvéten -tna -o, raznočášen -sna -o, raznočèlen -èna -o, raznodòben -bna -o, raznoglá-sen -sna -o, raznoimén -a -o,

raznoiménski -a -o, raznokóten -tna -o, raznoličen -čna -o, raznoličnost -i ž, raznolik -a -o, raznolíkost -i ž, raznomíseln -a -o [-səlŋ-], raznomíselnost -i [-səlŋ-] ž, raznorámen -mna -o, raznoróden -dna -o, raznosméren -rna -o, raznostrán -a -o, raznostráničen -čna -o, raznotér -a -o, raznotérost -i ž, raznovřsten -tna -o, raznovřstnost -i ž

raznosíti -nósím gl. raznesti

raznóžen -žna -o: ~a stoja, raznóžka -e ž

razobésiti -im, razobéšen -a -o, razobéšati -am, razobéšanje -a s

razodéti -dénem gl. odeti, razodéti -a -o, razodétost -i ž, razodétje -a s; razodévati -am, razodéva-nje -a s, razodévek -vka m, razodéven -vna -o, razodéten -tna -o: ~a prisega; razodeválec -lca [-lc-] m

razoglav -áva -o, razoglavéc -vca m, razoglavka -e ž, razoglavski -a -o; razoglavíti -im koga, razoglavljen -a -o

rázor in razór razóra m, razórek -rka m, razóreck -čka m; razó-rast -a -o, razóren -rna -o: ~a njiva (če ima veliko razorov); razoráti -órjem in -órjem gl. orati, razoran -a -o

razoróžiti -ím, razoróži -íte! razoróžil -íla -o, razorožèn -èna -o, razorožènc -nca m; razorožít-ev -tve ž, razorožítiven -a -o [-tvəŋ-]; razorožévati -újem, razoroževál -ála -o, razoroževávanje -a s, razoroževálec -lca [-lc-] m, razoroževálski -a -o [-ls-]

razpád -áda m gl. razpasti

razpahníti -páhнем gl. spahniti: ~ redí; razpahováti -újem

razpáliti -im, razpáljen -a -o, razpáljenost -i ž; razpaljeváti -újem, razpaljevanje -a s

razpárati

- razpárati** -am, razpáran -a -o, razpáranje -a s, razpáranec -nca *m neka vrsta osata*, razpór -óra *m*, razpóra -e ž, razpórek -rka *m*, *gl. tudi* razprati
- razpásati** -pášem *gl. pás odpeti pas*, razpásan -a -o; razpaso-váti -újem, razpasovàl -ála -o, razpasovánje -a s
- razpásti** -pádem, razpádi -te! razpádel -dla -o *in* razpàl -ála -o; razpádl*i in* razpáli domovi, razpàd -áda *m*, razpáden -dna -o, razpádek -dka *m*, razpadína -e ž *razvalina*, razpadnína -e ž *produkt razpadanja*; razpadljiv -íva -o, razpadljivost -i ž; razpádati -am, razpádanje -a s
- razpásti** -pášem se: bolezen se razpáse, razpásel -sla -o, razpásen -a -o (+razpášen -a -o), razpásenost -i ž *razširjenost*; razpášen -šna -o: ~o živeti, razpášnost -i ž *razposajenost, razkošnost*
- razpečáti** -ám *gl. pečati se*, razpečánje -a s; razpečávati -am, razpečávanje -a s; razpečeváti -újem, razpečevàl -ála -o, razpečevánje -a s, razpečáva -e ž, razpečeválec -lca [-lc-] *m*, razpečeválka -e [-lk-] ž, razpečeválski -a -o [-ls-]
- razpečátiti** -im: ~ pismo, razpečáten -a -o: ~o pismo, razpečátenje -a s
- razpeljáti** -péljem *in* -ám *gl. peljati*: ~ žice, gnoj, razpelján -a -o, razpeljáva -e ž; razpeljeváti -újem, razpeljevàl -ála -o, razpeljevánje -a s; razpeljaváti -am, razpeljavánje -a s
- razpélo** -a s
- razpéniti** -im, razpénjen -a -o, razpénjenost -i ž
- razpétí** -pnèm, razpni -íte! razpél -a -o, razpét -a -o, razpétje -a s, razpòn -óna *m*, razpetína -e ž; razpénjati -am, razpénjanje -a s, razpenjav -áva -o, razpenjavost -i ž, razpenljiv -íva -o, razpenljivost -i ž
- razpháti** -phám *in* -pšèm *gl. phati*, razphán -a -o
- razpihati** -am, razpihan -a -o; razpihávat*i* -am = razpihováti -újem, razpihovàl -ála -o, razpihávanje -a s = razpihovánje -a s; razpihniti -nem, razpihnjen -a -o, razpihnjenost -i ž
- razpíliti** -im, razpiljen -a -o, razpiljenost -i ž
- razpirati** -am *gl. razpreti*
- razpísati** *in* razpisáti -píšem *gl. pisati*, razpísan -a -o, razpís -a *m*, razpísen -sna -o: ~a deskà; razpisováti -újem, razpisovàl -ála -o, razpisovánje -a s, razpisoválec -lca [-lc-] *m*, razpisoválka -e [-lk-] ž, razpisoválski -a -o [-ls-]
- razplameníti** -ím, razplamèni -íte! razplaménil -íla -o, razplamenjen -èna -o, razplamenjenost -i ž
- *razplamtéti** -ím *gl. plamteti*; ***razplamtévati** -am, ***razplamtévánje** -a s
- razpláti** razplójem *gl. plati*
- razplátiti** -im: breskev, srce ~, razpláten -a -o: ~a breskev
- razpláziti** -im: otrok si je obleko razplázil, razplážen -a -o *in* razplázen -a -o
- razplésti** -plètem *gl. plesti*, razplèt -éta *m*, razplétek -tka *m*; razplétati -am, razplétanje -a s
- razplíniti** -im (se), razplínjen -a -o; razplínjati -am, razplínjanje -a s, razplínjác -a *m*, razplínjiválec -lca [-lc-] *m*
- razplódití** -ím, razplódi -íte! razplódil -íla -o, razplójèn -èna -o, razplóditév -tve ž, razplóditíven -a -o [-tvøn-], razplóð -óda *m*, razplóðen -dna -o = razplóðilen -lna -o [-ln-]: ~i organ = razplóðilo -a s; razplojeváti

- újem, razplojevanje -a s, razplojevalec -lca [-lc-] m, razplojevalka -e [-lk-] ž; razplá-jati -am, razplájanje -a s
- razploščiti** -ím *gl.* sploščiti
- razpóčiti** -im, razpóčen -a -o, razpóčenost -i ž; razpók -óka m, razpóčen -čna -o: ~e kroglice, razpoklína -e ž, razpoklinast -a -o; razpóka -e ž; razpókati -am (se), razpókan -a -o, razpókanost -i ž; razpókast -a -o
- razpodíti** -ím, razpódi -íte! razpódil -íla -o, razpodèn -éna -o; razpójati -am, razpóján -a -o
- razpolágati** -am, razpoláganje -a s, razpolága -e ž: to ti je na ~o uporabo, v rabo, na voljo; razpolóžiti -ím, razpolóži -íte! razpolóžil -íla -o, razpolóžen -éna -o: +dobro, slabo razpolóžen *dobre, slabe volje biti (ne biti)*, razpolóženje -a s ubranost, volja, razpolóženjski -a -o; razpolóženost -i ž, razpolóžitev -tve ž, razpolóžen -žna -o *kar je na voljo*, razpolóžnost -i ž; razpolóžljiv -íva -o: vsa ~a sredstva, razpolóžljivost -i ž
- razpolovíti** -ím, razpolóvi -íte! razpolóvil -íla -o, razpolovljèn -éna -o, razpolovljenost -i ž, razpolovljenje -a s, razpolovítev -tve ž, razpolóven -vna -o, razpolovljiv -íva -o, razpolovljivost -i ž, razpolóvnica -e ž *črta, ki razpolavlja*, razpolovíšče -a s; razpolávljati -am, razpolávljanje -a s, razpolavljávec -vca m, razpolavljávka -e ž, razpolavljávski -a -o
- razpolóžiti** -ím *gl.* razpolagati
- razpòn -óna m, *gl. tudi* razpeti
- razpòr -òra m, *gl. tudi* razparati
- razporèd -éda m *razvrstítev*; razporèditi -ím *razvrstíti*, razporèdi -íte! razporédil -íla -o, razporèjen -éna -o, razporèditev -tve ž, razporèditven -a -o [-tvan-], razporèdba -e ž; razporèjati -am *razvršèati*, razporèjanje -a s; razporèden -dna -o, razporèdnost -i ž
- razpóreka** -rka m, *gl. tudi* razparati in razprati
- razporóka** -e ž, razporočíti -ím, razporóči -íte! razporóčil -íla -o, razporóčen -éna -o, razporóčen -čna -o, razporóčitev -tve ž *razporoka*
- razposadíti** -ím, razposádil -íla -o, razposajèn -éna -o: ~ otrok, razposajènost -i ž, razposajènec -nca m, razposajènka -e ž, razposajènski -a -o; razposájati -am: ~ goste, razposájanje -a s
- razposèsti** -sédem se: gostje so se razposèdli, razposèditi -am se
- razposláti** -póšljem *gl.* poslati, razposlán -a -o; razpošljati -am, razpošiljanje -a s, razpošiljác -a m, razpošiljáva -e ž, razpošiljátev -tve ž, razpošiljálén -lna -o [-ln-], razpošiljálnica -e [-ln-] ž, razpošiljávec -vca m, razpošiljávka -e ž
- razposodíti** -sódim *gl.* posoditi, razposójen -a -o; razposójati -am, razposójanje -a s; razposojevâti -újem, razposojevâl -ála -o, razposojevanje -a s, razposojevalec -lca [-đu- in -lc-] m, razposojevalka -e [-đu- in -lk-] ž, razposojeválski -a -o [-đu- in -ls-], razposojeválen -lna -o [-ln-]
- razpostáviti** -im, razpostávljen -a -o, razpostávljenost -i ž, razpostáva -e ž, razpostavítev -tve ž, razpostavítven -a -o [-tvan-]; razpostávljati -am *gl.* postavljati, razpostávljanje in -ánje -a s, razpostavljávec -vca m, razpostavljávka -e ž, razpostavljávski -a -o, razpostavljálen -lna -o [-ln-]

rázpót

rázpót -a *m*, **razpótek** -tka *m*, **razpótje** -a *s*, *mn.* **razpótja** -tij, **razpóten** -tna -o, **razpótnik** -a *m* *kdor prebiva na razpótku, najdenček*; **razpótnica** -e *ž*

razpótégniiti in -tegníti -tégnem *gl.* iztegniti, **razpótégnjen** -a -o, **razpótégnjenost** -i *ž*, **razpótégnítev** -tve *ž*; **razpótégováti** -újem, **razpótégovál** -ála -o, **razpótégovánje** -a *s*, **razpótégoválec** -lca [-lc-] *m*, **razpótégováлка** -e [-lk-] *ž*, **razpótégoválski** -a -o [-ls-]; **razpótézati** -am, **razpótézanje** -a *s*, **razpótégljiv** -íva -o, **razpótézen** -zna -o

razpóvédati -povém: to moram ~, kar sem začel

razpóznáti -ám *gl.* poznati, **razpóznáva** -e *ž*; **razpóznávati** -am, **razpóznávanje** -a *s*, **razpóznáven** -vna -o: ~a znamenja

razpráskati -am, **razpráskan** -a -o, **razpráskanost** -i *ž*; **razprásniti** -nem *se*

razprašíti -ím, **razpraši** -íte! **razprašil** -íla -o, **razprašen** -éna -o; **razpraševáti** -újem, **razpraševál** -ála -o, **razpraševánje** -a *s*, **razpraševálec** -lca [-lc-] *m*

razpráti **razpórjem**, **razprál** -a -o, **razprán** -a -o: mreža je ~a, *gl.* tudi **razparati** in **razporek**

razpráva -e *ž* **obravnava** (*zadeve, vprabanja, pred sodiščem*), *študija*, **razpráven** -vna -o: ~a dvorana

razprávit -im (*se*) **sleči** (*se*), **razprávljen** -a -o, **razprávljenost** -i *ž*

razprávljati -am (*se*) **slatili** (*se*), **obravnávati**, **preiskovati**: ~ kaj, o čem; **razprávljal** -a -o *in* -ála -o, **razprávljanje** -a *in* -ánje -a *s*, **razprávljavec** -vca *m*, **razprávljalen** -lna -o [-ln-]

razpráčkati -am *in* **razpráčkati** -am: ~ lase *na prečo počesati*, **razpráček**(k)an -a -o

razpréči -préžem, **razprézi** -te!
razprégl -gla -o, **razpréžen** -a -o; **razprégati** -am, **razpréganje** -a *s* = **razpréga** -e *ž*, **razprézati** -am, **razprézanje** -a *s*

razpredelíti in, **razpredéli** -íte!
razpredélil -íla -o, **razpredeljèn** -éna -o, **razpredeljénost** -i *ž*, **razpredelítev** -tve *ž*, **razpredelítven** -a -o [-tvən-], **razpredél** [-él] -a *m*, **razpredélen** -lna -o [-ln-], **razpredélnica** -e [-ln-] *ž*, **razpredélek** -lka [-lk-] *m*; **razpredeljeváti** -jújem, **razpredeljevál** -ála -o, **razpredeljevánje** -a *s*, **razpredeljeválec** -lca [-lc-] *m*, **razpredeljeválka** -e [-lk-] *ž*, **razpredeljeválski** -a -o [-ls-] *ž*

razpregléd -éda *m* **evidenca**, **razpreglédén** -dna -o, **razpreglédnica** -e *ž*

razprégniti -nem *se* **razpóčiti** *se*, **dobiti režo**: **strok** (grahov, fižolov) *se* **razprégne**, **razprégnil** -a -o; **razprézati** -am, **razprézan** -a -o, **razprézanje** -a *s*

razprésti in **razprésti** -prédem *in* -prédem *gl.* **prest**, **razprédén** -a -o, **razprédénost** -i *ž*

razpréti -prém, **razpri** -íte! **razprl** -a -o, **razprt** -a -o: ~ tisk, **razprtost** -i *ž*, **razprtija** -e *ž*, **razprtje** -a *s* *in* **razprtje** -à *s*; **razpirati** -am, **razpiranje** -a *s*, **razpiráč** -a *m*, **razpirálo** -a *s*

razprézati -am *gl.* **razpregniti in** **razpréči**

razprfhniti -nem, **razprfhnen** -a -o

razprodáti -ám *gl.* **prodati**, **razprodán** -a -o; **razprodájati** -am, **razprodájanje** -a *s*, **razprodája** -e *ž*, **razprodájen** -jna -o, **razprodájalec** -lca [-đu-] *m*, **razprodájalka** -e [-đu-] *ž*, **razprodájalski** -a -o [-đu-], **razprodájalen** -lna -o [-ln-], **razprodájálnica** -e [-ln-] *ž*

razprostránjen -a -o, razprostrá-njenost -i ž, razprostranítev -tve ž, *gl. tudi* razprostreti
razprostřeti -strēm *gl.* prostřeti, razprostřtí -a -o, razprostřtost -i ž; razprostřirati -am, razprostřiranje -a s, *gl. tudi* razprostránjen
razpršiti -ím, razprši -íte! razpršil -íla -o, razpršen -ěna -o, razpršenost -i ž, razpršítev -tve ž; razprševáti -újem, razprševál -ála -o, razprševánje -a s, razpršilo -a s, razpršílen -lna -o [-ln-], razpršílec -lca [-lc-] m, razpršílka -e [-lk-] ž, razpršen -šna -o, razpršnost -i ž
razpršítati -im = razpršítati -am: ~ breme, razprštan -a -o *in* razprštan -a -o, razpršítítev -tve ž
razpuhtěti -ím *gl.* puhteti, razpuhtévati -am, razpuhtěvanje -a s
razpustítati -ím *gl.* pustiti, razpustěčen -ěna -o, razpustěčenost -i ž, razpustítev -tve ž, razpúst -a m, razpustlživ -íva -o = razpústen -tna -o, razpústnost -i ž = razpustlživost -i ž; razpúšćati -am, razpúšćanje -a s
razrahljāti -ám *gl.* rahljati, razrahlján -a -o, razrahljánost -i ž
razrástati -rástem se, razrástel -tla -o *in* razrásel -sla -o, razrásćen -a -o, razrásćenost -i ž, razráslost -i ž, razrásť -i ž, razrásťek -tka m, razrás(t)lek -a [-lěk-] m; razrásťniki -ov mn. m; razrásćati -ám se, razrásćanje -a s
razřed -ěda m, razředěn -dna -o, razředník -a m, razředníški -a -o, razředničarka -e ž, razřednica -e ž razředni dnevnik, razředničen -čna -o
razředčítati -im, razředčćen -a -o, razředčćenje -a s, razředčćenost -i ž, razředččítev -tve ž, razředččina -e ž = razředčćenína -e ž; razředččeváti -újem, razředččevál -ála -o, razředččevánje -a s, raz-

redččeválen -lna -o [-ln-]; razredččeválec -lca [-lc-] m, razredččeválka -e [-lk-] ž, razredččeválski -a -o [-ls-]
razřešítati *in* razřešítati razřeším *gl.* řešiti: ~ koga česa; razřešítev -tve ž, razřešítíven -a -o [-věn-]; razřešen -šna -o, razřešnica -e ž; razřešlživ -íva -o, razřešlživost -i ž: ~ naloge; razřeševáti -újem, razřeševál -ála -o, razřeševánje -a s, razřeševálec -lca [-lc-] m, razřeševálka -e [-lk-] ž
razrězátati -rězem, razrězan -a -o, razrězanost -i ž, razrěz -ěza m; razrězováti -újem, razrězovál -ála -o, razrězovánje -a s; razrězljátati -ám *gl.* rezljátati, razrězlján -a -o, razrězoválec -lca [-ěy- in -lc-] m, razrězoválka -e [-ěy- in -lk-] ž
razrízati -nem, razríznen -a -o, razríznenost -i ž, razríznenje -a s
razrítati -rízem *gl.* rítati, razrít -a -o, razrítost -i ž, razrívnen -vna -o
razrívátati -am, razrívánje -a s, razríváč -a m, razríválen -lna -o [-ln-]
razrúšítati -im *gl.* rušítati, razrúšen -a -o, razrúšenost -i ž, razrúšítítev -tve ž; razrúšen -šna -o, razrúšlživ -íva -o, razrúšlživost -i ž
razruvátati -rújem *gl.* izruvati, razruván -a -o; *tudi:* razruvátati -rújem, razruvál -a -o, razruván -a -o (*v prenesenem pomenu samo ta oblika*), razruvánost -i ž, razruválec -nca m, razruvánka -e ž
razsádítati -ím, razsádi -íte! razsádil -íla -o, razsájnen -ěna -o, razsájnenec -nca m, razsájnenka -e ž, razsájnenost -i ž; razsáden -dna -o, razsádnost -i ž, razsádník -a m: bakterijski ~ bakterijsko gojišće; razsájati -am, razsájanie -a s; razsájáč -a m, razsájálka -e [-ěy-] ž, razsájálec -lca [-ěy-] m

razsébnik

razsébnik -a *m* *neka rastlina*
razsedláti -ám *gl.* sedlati: ~ ko-
nja, razsedlán -a -o
razsépati -am *se*: ~ se po vsej
Evropi, čez vso Evropo; raz-
séganje -a *s*; razséči -séžem *gl.*
seči séžem, razséžen -a -o, raz-
séž -éga *m*, razsegljiv -íva -o,
razsegljivost -i *ž*; razsegováti
-újem, razsegovál -ála -o, raz-
segovánje -a *s*; *gl.* tudi raz-
séžen
razséjati -séjem *gl.* sejati, raz-
séján -a -o, razséjánost -i *ž*,
razséjánje -a *s*; *gl.* razsev
razsékat -am, razsékan -a -o,
razséek -éka *m*; razsekávati -am
= razsekováti -újem, razseko-
vál -ála -o, razsekovánje -a *s*;
razsekljáti -ám *gl.* sekljati
razselíti -selim *gl.* seliti, razseljen
-a -o: ~e osebe, razseljenec
-nca *m*, razseljenka -e *ž*, raz-
seljenost -i *ž*; razselína -e *ž*;
razseljeváti -újem, razseljevál
-ála -o, razseljevánje -a *s*, raz-
seljeválec -lca [-lc-] *m*, raz-
seljeválka -e [-lk-] *ž*, razselje-
válen -lna -o [-ln-]: ~a poli-
tika
razsévn -séva *m*, razséven -vna -o,
razsévnost -i *ž*; razsévatí -am,
razsévanje -a *s*, razsévališče -a *s*
razséžen -žna -o, razséžnost -i *ž*,
razséžje -a *s*; *gl.* razsepati
razsipáti -pam *in* -pljem, razsipá-
nje -a *s*, razsipálen -lna -o [-ln-],
razsip -a *m*, razsipen -pna -o,
razsipnik -a *m*, razsipnica -e *ž*,
razsipnež -a *m*, razsipnost -i *ž*,
razsipčen -čna -o *kar se rado*
razsipje, razsipčnost -i *ž*; raz-
sipávati -am, razsipávanje -a *s*,
gl. tudi razsutí
razsnováti -snújem *gl.* snovati,
razsnován -a -o, razsnóva -e *ž*,
razsnútek -tka *m*, razsnóven
-vna -o, razsnúten -tna -o

razsóditi in razsoditi -sódim *gl.*
soditi, razsójen -a -o, razsój-
nost -i *ž*, razsodljiv -íva -o, raz-
sodljivost -i *ž*, razsóden -dna -o,
razsódnost -i *ž*; razsodnik -a *m*,
razsodníški -a -o: ~i izrek, raz-
sódba -e *ž*, razsódek -dka *m*,
razsodíšče -a *s*; razsójati -am,
razsójanje -a *s*; razsojeváti
-jújem, razsojevál -ála -o, raz-
sojevánje -a *s*, razsojeválec -lca
[-áj-] *m*, razsojeválen -lna -o
[-ln-]
rázsoha -e *ž* *rogovila, nav. mn.*
rázsohe senene vile, rázsohast
-a -o *rogovilast*
razsolíti -ím, razsólí -íte! razsólil
-íla -o, razsoljèn -éna -o: ~o
meso, rázsol [-ou-] -sóla *m*: me-
so v ~ dejati, rázsoła -e *ž*
razsrđiti -ím *in* -srdim *se*, raz-
srđí -íte! razsrđil -íla -o, raz-
srjén -a -o, razsrjénost -i *ž*,
razsrđítev -tve *ž*; razsrđen -dna
-o, razsrđljiv -íva -o
+ **razstáti** -nem *se* *razítí, razidem*
se: živelí smo skupaj nekaj let
in smo *se* + razstali (*razšli*), eden
v Francijo, eden v Kakanj,
eden v Ljubljano; +razstánek
-nka *m* *razhod, slovo*: +razsta-
nek (*slovo*) na železniški po-
staji je bil prisrčen, osmošolci
na +razstanku *ob ločitvi, ob*
razhodu
razstáviti -im *razdeti, na ogled*
postaviti, razstávljen -a -o; raz-
stáva -e *ž*, razstávek -vka *m*,
razstáven -vna -o: ~a dvorana
= razstávnica -e *ž*, razstávnost
-i *ž*, razstavljev -íva -o, raz-
stavljevost -i *ž*; razstávitven -tve
ž, razstávitven -a -o [-van-],
razstávíšče -a *s*, rázstávica -e *ž*
= razstávka -e *ž* *več snopov*
skupaj pokonci postavljenih; raz-
stávljati -am, razstávljanje *in*
-ánje -a *s*, razstávník -a *m* =
razstávitelj -a *m* = razstávjlá-

vec -vca *m*, razstavljávka -e *ž*;
 razstavljálen -lna -o [-ln-], raz-
 stavljálnica -e [-ln-] *ž*
razstláti -stéljem *gl.* stlati, raz-
 stlán -a -o; razstíljati -am, raz-
 stíljanje -a *s*, razstílnik -a [-iŷ-]
m **razgrabljeno seno, ki se na**
travniku suši, razstíljálnik -a
[-áŷ-] m (stroj)
razstòj -òja *m*, razstójen -jna -o:
 ~a razdalja
razstòp -òpa *m*; razstopíti -stópim
 se *gl.* stopiti: v krog se ~; raz-
 stópati -am se, razstòpanje -a *s*
razstrelíti -ím, razstréli -íte! raz-
 strétil -íla -o, razstreljèn -èna -o,
 razstrelítev -tve *ž*, razstrélen
 -lna -o [-ln-], razstrélnost -i
 [-ln-] *ž*; razstrelílen -lna -o
 [-ln-], razstrelívo -a *s*; razstré-
 ljati -am; razstreljeváti -újem,
 razstreljevál -ála -o, razstrelje-
 vánje -a *s*, razstreljeválec -lca
 [-áŷ-] *m*
razstréti -strèm, razstrì -íte! raz-
 strl [-třŷ] -a -o, razstrft -a -o,
 razstrtost -i *ž*; razstrirati -am,
 razstíranje -a *s*
razstríči -strížem *gl.* stríči, raz-
 strížen -a -o, razstrížek -žka *m*
razstrojíti -strójim *gl.* strojiti,
 razstrójen -a -o, razstrójenost
 -i *ž*, razstrojítev -tve *ž*, razstròj
 -òja *m* **dezorganizacija**
razsušíti -ím, razsuší -íte! raz-
 sušil -íla -o, razsušèn -èna -o:
 ~ sod; razsušenost -i *ž*: ~ zem-
 lje; razsušati -am, razsušanje
 -a *s*
razsúti -sújem *in* -spèm, razsúj
 -te! *in* razspí -íte! razsúl -úla
 -o, razsút -a -o, razsúlo -a *s*,
gl. **tudi** razsipati
razsvétiti -im: ~ prostor z lučjo,
 razsvéti -íte! razsvétíl -íla -o *in*
 razsvétílo -i; *gl.* **tudi** razsvetliti
razsvetíti -ím **eksekírirati**: ~ po-
 svečeno stvar, razsvéti -íte! raz-
 svétíl -íla -o, razsvečèn -èna -o,

razsvečenost -i *ž*; razsvečeváti
 -újem, razsvečevál -ála -o, raz-
 svečevánje -a *s*, razsvečeválen
 -lna -o [-ln-]: ~o dejanje
razsvetlíti -ím, razsvétli -íte! raz-
 svétlíl -íla -o, razsvetljèn -èna
 -o, razsvetljénje -a *s*, razsve-
 tlítév -tve *ž*, razsvetljénec -nca
m, razsvetljénost -i *ž*; razsvet-
 ljeváti -újem, razsvetljevál -ála
 -o, razsvetljevánje -a *s*, raz-
 svetljeválen -lna -o [-ln-], raz-
 svetljeválec -lca [-le-] *m*; raz-
 svetljáva -e *ž*, razsvetljáven -vna
 -o: ~e težave
razsvít -a *m* **zora**, razsvítati -a se
razščepéríti -im se, razščepérjen
 -a -o, razščepérjenost -i *ž*
razšíriti -im (se), razšírjen -a -o,
 razšírjenost -i *ž*, razšírjenje -a
s, razšírítev -tve *ž*, razšíritelj
 -a *m*; razšírjati -am, razšírja-
 nje -a *s*, razšírjátev -tve *ž*, raz-
 šírjálec -lea [-áŷ- in -lc-] *m*
med.; razšírjeváti -újem, raz-
 šírjevál -ála -o, razšírjevánje
 -a *s*, razšírjeválec -lca [-áŷ- in
 -le-] *m*, razšírjeválka -e [-áŷ-
 in -lk-] *ž*
razškatláti -ám, razškatláj -ájte!
 razškatlál -ála -o, razškatlán -a
 -o: ~ most
razšópíríti -im se, razšópírjen -a
 -o, razšópírjenost -i *ž*
razštrkati -am, razštrkan -a -o,
 razštrkanost -i *ž*
raztájati -am (se), raztájan -a -o
raztákati -am *gl.* raztočiti
raztákníti -táknem, raztákní -te
in raztakní -íte! raztákníl -a -o
in raztákníl -íla -o, raztáknjen
 -a -o [*nepoud.* *povsod: -tak- in*
-ták-]
raztalíti -ím, raztáli -íte! raztálíl
 -íla -o, raztaljèn -èna -o, raz-
 tálen -lna -o [-ln-] *kar se da*
talíti, raztálnost -i [-ln-] ž, raz-
taljív -íva -o, raztaljívost -i ž

raztaníti

raztaníti -ím, raztáni -íte! raztánil -íla -o, raztánjen -a -o *in* raztanjèn -èna -o, raztánjenost -i *in* -ènost -i ž; raztanjeváti -újem, raztanjevál -ála -o, raztanjevánje -a *s* [*nepoud. povsod: -tan-* *in* -*tan-*]; raztánjšati -am, raztánjšan -a -o *stánjšati*
raztápljati -am *gl.* raztopiti
raztèči -čem *se*, raztèkel -èkla -o, raztèkati -am *se*, raztèkanje -a *s*, raztòk -óka *m*
raztègniti *in* -tegniti -tégnem, raztègni -íte! raztègnil -íla -o, raztègnjen -a -o, raztèg -éga *m*; raztègati -am = raztèzati -am, raztèzanje -a *s*, raztegljiv -íva -o, raztegljivost -i ž, raztèzen -zna -o, raztèznost -i ž, raztèz -éza *m kričav otrok*, raztezálnica -e [*-ln-*] ž, raztezáj -a *m*; raztegováti -újem, raztegovál -ála -o, raztegovánje -a *s*, raztegoválen -lna -o [*-ln-*], raztegoválo -a *s zdravniško orodje*
raztelésiti -im, raztelésen -a -o, raztelésenje -a *s* = raztelésba -e ž, razteleševáti -újem, razteleševál -ála -o, razteleševánje -a *s*, razteleševálec -lca [*-ú-* *in* -*lc-*] *m*, raztelésenec -nca *m*, raztelésenka -e ž, razteleševálnica -e [*-ln-*] ž
raztèpsti -tèpem (*se*) *gl.* tepsti, raztèpèn -èna -o; raztèpáti -am, raztèpanje -a *s*; raztèpávati -am, raztèpávanje -a *s*; raztèplja -e ž *žvrklja*
razteptáti -ám *gl.* teptati, razteptán -a -o; razteptávati -am, razteptávanje -a *s*
raztèzati -am *gl.* raztegniti
raztírati -am, raztírán -a -o
raztláčiti -im, raztláčen -a -o, raztláčenost -i ž
raztòčiti -tòčim *gl.* točiti, raztòčen -a -o; raztòk -óka *m*, raztòče -a *s*; raztákati -am, raztákanje -a *s*; *gl.* raztèči

raztogotíti -ím (*se*), raztogòti -íte! raztogotíl -íla -o, raztogotèn -èna -o
raztòlči -čem *gl.* tolči, raztòlčen -a -o, raztòlčenost -i ž, raztòlčenc -nca *m* [*povsod: -óy-*]
raztolmáčiti -im, raztolmáčen -a -o, raztolmáčenje -a *s* [*povsod: -lm-*]
raztòpiti -ím, raztòpi -íte! raztòpil -íla -o, raztopljen -èna -o, raztòpítev -tve ž, raztòp -ópa *m*, raztòpílo -a *s*, raztòpen -pna -o, raztòpnost -i ž, raztòpina -e ž, raztòpnik -a *m topilni lonec*, raztopljiv -íva -o, raztopljivost -i ž; raztápljati -am, raztápljanje -a *s*, raztápljavec -vca *m*, raztápljávka -e ž, raztápljávski -a -o; raztopljeváti -újem, raztopljevánje -a *s*
raztovoríti -tovórim *in* -ím *gl.* natovoriti, raztovorítev -tve ž; raztovárjati -am, raztovárjanje -a *s*
raztréskati -am, raztréskan -a -o
raztrésti -em, raztrésen -a -o (+raztrésen -a -o), raztrésenost -i ž (+raztrésenost -i ž), raztrésenec -nca *m*, raztrésenka -e ž; raztrésati -am, raztrésanje -a *s*, *gl.* ludi raztrósiti
raztréščiti -im, raztréščen -a -o, raztréščenost -i ž
raztrfgati -am *gl.* trgati, raztrfgan -a -o, raztrfganje -a *s*, raztrfganost -i ž, raztrfganec -nca *m*, raztrfganka -e ž, raztrfganina -e ž; raztrgováti -újem; raztrgávati -am
raztróbiti -im = raztrobéntati -am *gl.* trobiti, raztróbljen -a -o, raztróbljenost -i ž
raztrojíti -ím *na tri dele razdeliti*, raztróji -íte! raztrójil -íla -o, raztrojèn -èna -o, raztrojènost -i ž; raztrojítev -tve ž, raztrojítven -a -o [*-lvan-*]
raztrósiti -im *gl.* trositi, raztróšen -a -o, raztrósek -ska *m meta-*

staza med.; raztrošati -am, raztrošanje -a s

raztrošek -ška m = strošek -ška m izdatek

raztrúpati -am razbiti = raztrúpiti -im, raztrúpan -a -o, raztrúpanost -i ž, raztrúpljen -a -o

raztvóriti -im, raztvòr -ôra m = raztvórba -e ž, raztvorljiv -íva -o, raztvorljivost -i ž; raztvóren -na -o, raztvórnost -i ž, raztvorina -e ž, raztvóriló -a s, raztvórilén -lna -o [-ln-]; raztvárjati -am, raztvárjanje -a s, raztvárjálén -lna -o [-ln-], raztvárjálec -lca [-lc-] m, raztvárjálka -e [-lk-] ž, raztvárjálski -a -o [-ls-]

razúdití -im anatomizirati, secirati med., razúden -a -o, razúdba -e ž = razúdenje -a s, razúdenost -i ž

razúúm -a m, razúúmen -mna -o, razúúmnost -i ž, razúúmnik -a m, razúúmnica -e ž, razúúrnež -a m, razúúmníški -a -o, razúúmníštvo -a s; razuméti -úmem gl. umeti: to se razúme samo po (ob) sebi, +pod tem razumemo s tem mislimo, +razuméti se na kaj umeti kaj, izveden biti v čem; razúumljen -a -o: beseda ni bila prav ~a; razumljiv -íva -o, razumljivost -i ž; razumévati -am, razumévanje -a s; razuméven -vna -o, razumévnost -i ž

+rázum prisl. gl. razen

razúústen -tna -o kdor ima velika usta, gobezdav, bahav, opravljiv, razúústnež -a m, razúústnost -i ž, razúústnik -a m, razúústiti -im izklepetati

razuzdáti -ám, razuzdál -ála -o: ~ je konja, razuzdán -a -o: ~ konj; preneseno: razuzdán -a -o: ~ človek, razuzdánec -nca m, razuzdánka -e ž, razuzdánost -i ž

razváditi -im, razvájen -a -o, razvájenec -nca m, razvájenček -čka m, razvájenka -e ž, razvájenost -i ž, razváda -e ž; razvájati -am, razvájanje -a s

razvál [-ál] -ála m, razválina -e ž razvalíti -ím, razváli -íte! razválil -íla -o, razvaljèn -éna -o; razváljati -am gl. valjati, razváljanje -a s

razvéda -e ž koketa

razvédeti -vém se gl. vedeti: v majhnem mestu se hitro vse razvé, razvédel -a -o (+razvédla -o), razvédenost -i ž; razvédati -am se orientirati se, razvédanje -a s; razvedováti -újem se, razvedováł -ála -o, razvedováanje -a s; razvéd -éda m orientacija

razvedríti -ím, razvédri -íte! razvédril -íla -o, razvedrèn -éna -o; razvedrílo -a s, razvedrílen -lna -o [-ln-], razvedrílnost -i [-ln-] ž

razvéjati -jam in -jem gl. vejati, razvéjan -a -o; razvéti -véjem gl. veti, razvét -a -o, razvétost -i ž razvejíti -ím, razvéjti -íte! razvéjil -íla -o, razvejèn -éna -o, razvejénost -i ž, razvejítev -tve ž razveljáviti -im, razveljávljen -a -o, razveljávljenje -a s, razveljavítev -tve ž, razveljavítven -a -o [-tvøn-]; ~i odlok; razveljávljati -am, razveljávljanje -a s

+rázven prisl. gl. razen

razveselíti -ím, razveséli -íte! razvesélil -íla -o, razveseljèn -éna -o, razveselítev -tve ž, razveseljív -íva -o, razveseljivost -i ž; razveseljeváti -újem, razveseljevál -ála -o, razveseljevánje -a s, razveseljeválec -lca [-áú-] m, razveseljeválka -e [-áú-] ž, razveseljeválen -lna -o [-ln-]

razvésti -védem, razvédi -íte! razvédel -édla -o in razvél -éla -o, razvedèn -éna -o, razvedénost

razvézati

-i ž, razvedê nec -nca m, razvedênka -e ž
razvézati -véžem *gl.* vezati, razvézan -a -o, razvéza -e ž, razvézanje -a s; razvéznik -a m
glas., razvézen -zna -o = razvezljív -íva -o, razvezljí v ost -i ž; razvezováti -újem, razvezová -ála -o, razvezová nje -a s, razvezová len -lna -o [-ln-], razvezoválec -lca [-áju-] m, razvezová lka -e [-áju-] ž, razvezová lski -a -o [-áju-]
razvíd -a m *evidenca*, razvíd en -dna -o, razvíd nost -i ž, razvíd nica -e ž; razvíd eti -im, razvíd el -a -o
razvíti -víjem *gl.* naviti, razvít -a -o, razvít je -a s, razvít ek -tka m, razvó j -ója m, razvó jen -jna -o: ~a teorija, razvó jnost -i ž; razvíjati -am, razvíjal -a -o in -ála -o, razvíjanje -a in -ánje -a s, razvíjalo -a s *fol.*
razvléči -vléčem *gl.* vleči, razvléčen -a -o, razvléčenost -i ž, razvléčenec -nca m, razvléčenka -e ž, razvléka -e ž; razvlá čítí -im, razvláka -e ž; razvlačeváti -újem, razvlačevál -ála -o, razvlačevá nje -a s
razvnéti -vnámem, razvnémi -íte! razvnél -a -o, razvnét -a -o, razvnét je -a s, razvnétost -i ž; razvnémati -am in -ljem, razvnémanje -a s
razvòd -óda m, razvòden -dna -o, razvòdник -a m *elektroteh.*, razvòdnica -e ž *elektroteh.*, *gl.* tudi razvesti
razvòdje -a s, razvòden -dna -o, razvòdnica -e ž: točka ~
razvòj -ója m *gl.* razviti
razvoziti -vózim *gl.* voziti, razvóžen -a -o, razvóžen -óza m; razvážati -am, razvážanje -a s; razvóžen -ózna -o *kar se dá razvoziti*, razvóžen -zna -o *kar je za razvoz določeno*, razvóznost -i ž

razvozláti -ám *gl.* vozlati, razvozlán -a -o, razvozlánost -i ž, razvozlánje -a s, razvozláj -a m; razvozlávati -am, razvozlává nje -a s
razvpíti -vpíjem *gl.* vpiti, razvpít -a -o, razvpítost -i ž
razvràt -áta m, razvráten -tna -o, razvrátnik -a m, razvrátnica -e ž, razvrátniški -a -o, razvrátněž -a m, razvrátnost -i ž
razvrednótiti -im, razvrednót en -a -o, razvrednót enje -a s: ~denarja
razvréti -vrém, razvri -íte! razvrí -a -o, razvrít -a -o *razložen, razdejan, razposajen*
razvrstíti -ím, razvrstí -íte! razvrstíl -íla -o, razvrščèn -éna -o, razvrščènost -i ž, razvrstítev -tve ž, razvrstít ven -a -o [-vən-]; razvrščati -am, razvrščá nje -a s; razvrščeváti -újem, razvrščevál -ála -o, razvrščevá nje -a s, razvrščeválec -lca [-lc-] m, razvrščeválka -e [-lk-] ž
razzlogováti -zlogújem, razzlogová -ál -ála -o, razzlogová nje -a s, razzlogová len -lna -o [-ln-]: ~a metoda branja; razzlogoválec -lca [-lc-] m, razzlogová lka -e [-lk-] ž
razžágati -am, razžágan -a -o, razžagováti -újem, razžagová -ál -ála -o, razžagová nje -a s, razžagoválec -lca [-áju-] m, razžagová lka -e [-áju-] ž; razžagová len -lna -o [-ln-]
razžáliti in razžáliti razžálim, razžáli -íte! razžálil -íla -o, razžáljen -a -o, razžáljenost -i ž, razžáljènje -a s, razžálítev -tve ž, razžáljenec -nca m, razžáljenka -e ž; razžálí len -lna -o [-ln-]: ~e besede; razžáljív -íva -o, razžáljívost -i ž
razžalostíti -ím, razžalostí -íte! razžalostí l -íla -o, razžalostí èn

-êna -o, razžaloščenost -i ž, razžalostitev -tve ž
razžariti -ím, razžari -íte! razžaril -íla -o, razžarjen -êna -o in razžarjen -a -o, razžarítev -tve ž; razžarjati -am, razžarjanje -a s
razžgati -žgèm, razžgi -íte! razžgál -a -o, razžgán -a -o; razžigati -am, razžiganje -a s
razživéti -ím (se), razživél -éla -o, razživét -a -o, razživétost -i ž, razživélost -i ž; razživiti -ím (se) s *stalnim poud. ali* razživíti (se) (se), razživí -íte! razživíl -íla -o, razživíljen -a -o; razživljati -am, razživljanje -a s, razživljávec -vca m, razživljávka -e ž
razžvéčiti -ím *gl.* žvečiti, razžvéčen -a -o, razžvéček -čka m
razžvrkljati -ám *gl.* žvrkljati, razžvrklján -a -o: ~o jajce
ráženj -žnja m, ráznjič -a m, ráznjček -čka m, ráznjast -a -o
rdêč -êča -e (*gl.* § 81), *dol.* rdéči -ega, *prim.* bolj rdêč; Rdéči križ; rdêcec -čca m *neka ptica pevka*, rdêček -čka m *neko jabolko*, rdêčka -e ž *rdeča krava, kobila, rdêč sad (jagoda, hruška)*, rdêčkast -a -o, rdêčkar -ja m, rdêčko -a m *rdêč konj*, rdečica -e ž, rdečina -e ž, rdečilo -a s, rdéčnica -e ž *neka smokva*, rdéčnik -a m *neka ptica*, rdečélka -e [-lk-] ž *neko jabolko, neka užitna goba, neka riba v Krki*, rdečúga -e ž *neka riba, neka hruška, rjavordêta svinja*
rdeče -v *sestavni*: rdečebrád -áda -o, rdečebrádec -dca m, rdečevcéten -tna -o, rdečegláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž; rdečehláçar -ja m *neka ptica*, rdečekljùn -úna -o, rdečekóžec -žca m, rdečekfven -vna -o, rdečelàs -ása -o, ~lásec -sca m, ~láska -e ž; rdeče-

líčen -čna -o, ~ličnost -í ž, ~ličnica -e ž, ~ličnik -a m, ~ličnež -a m; rdečelísec -sca m, rdečenòg -óga -o, rdečenòs -ósa -o, rdečenósec -sca m, rdečeòk -óka -o, rdečepécelj -clja m *neko jabolko*, rdečérépka -e ž *neka ptica*, rdečérítec -tca m *neki čmrlj*, rdečevrátten -tna -o, rdečevrátka -e ž *neka ptica*
rdéti -ím, rdì -íte! rdé, rdèl -éla -o, rdénje -a s; rdečiti -ím, rdéči -íte! rdečíl -a -o, rdečénje -a s
reagirati -am *kazati odpor, odgovoriti na kaj*, reagènt -ènta m = reágens -a m *snov, s katero ugotovimo prisotnost drugih snovi, mn. tudi* reagèncije -ij ž, reagénca -e ž, reagénčen -čna -o
reákcija -e ž *nasprotno delovanje, odgovor, odziv*, reakcijski -a -o: ~i motor; reakcionár -ja m *nazadnjak, zavirač*, reakcionárka -e ž *nazadnjakinja*, reakcionáren -rna -o *nazadnjaški*, reakcionárnež -a m, reakcionárnost -i ž
reaktivirati -am *obnoviti kaj*: ~koga; reaktivíran -a -o, reaktivíranec -nca m, reaktivíranje -a s, reaktivácija -e ž
reálen -lna -o [-ln-] (+reélen) *stvaren*: ~o število, ~a gimnazija, reálnost -i [-ln-] ž *stvarnost*, reálieje -ij ž *mn. realni (stvarni) predmeti*; realizem -zma m *čut za stvarnost, posebna smer v umetn. in fil.*, realist -a m, realíстка -e ž, realístičen -čna -o, realítéta -e ž *zemljiška posest*, realíteten -tna -o: ~a pí-sarna
realizirati -am *uresničiti, uresničevati, uveljaviti, ostvariti*, realizíran -a -o, realizíranje -a s, realizácija -e ž *ostvarjanje, ostvaritev*

reálka

reálka -e [-lk-] ž, realčen -čna
-o [-lč-], reálec -lca [-lc-] m
učenec na realki

Réaumur [reomür] -a m fizik, to-
plotna lestvica, kratica R, Réau-
murov [reomüroy] -a -o: ~a
lestvica 80° R = 100° C

rébati -am glodati (kost, drevo),
rébanje -a s

rébec -bca m neka vinska trta

réber -bri ž s stalnim poud. v edn.
k rébri na rébri za rébrijo in
v dv. rébri rébríma; ali pa: ré-
ber rébri k rébri na réber na
rébri za rebrjó, dv. rebrí re-
bréma, v mn. samó: rébri rebrí
rebrém rebrí v rebréh z re-
brmi; vkréber = navkréber
prisl., vkrébrica -e ž strma pot,
rebrína -e ž reber, rebrnat -a
-o: ~ svet, rebrníca -e ž in
rebrnína -e ž polje v rebréh

rebráče -áč ž mn. oknice, žaluzije

rèbro -a s, mn. rébra réber ré-
brom rébra rébrih z rébri;
rébrce -a s, mn. rébrca -brc;
rébrčast -a -o, rébrast -a -o
rébru podoben, rébrast -a -o
kar kaže rébra: ~o pobočje,
rebràt -áta -o kdor ima močna
rebra, rebrnàt -áta -o, rebrni-
nec -nca m rastlina (pastinak),
rébrje -a s, rébrn -a -o, rébr-
níca -e ž rebrna mrena, rebr-
níca -e ž, rebrníce -íc mn. ž le-
stve za na voz, rebrnína -e ž
meso, rébrnik -a m = rebrnják
-a m neka bolniška priprava, re-
bróvje -a s, rebrovit -a -o,
rebrščák -a m vrsta hrasta, ré-
brščica -e ž neko jabolko; re-
bríti -ím se viti se, rvati se,
repenčiti se, rébri -íte se! rebril
-a -o, rebrénje -a s

rebúla -e ž vrsta trte in vína, re-
búlica -e ž

rèbus -a m slikovna uganka, po-
dobnica

rècelj -clja m, rèceljček -čka
[-calj-] m, recljàt -áta -o

recenziija -e ž ocena, presoja, re-
cenzijski -a -o; recenzirati -am
oceniti, presoditi; recenzènt -ènt-
ta m ocenjevalec, presojevalec,
recenzèntka -e ž, recenzèntski
-a -o

recépcija -e ž prevzem, sprejem,
receptíven -vna -o dozveten, *ž*
sprejemljiv, receptívnost -i ž
dozvetnost, sprejemljivost; reci-
pírati -am sprejeti, recipiènt
-ènta m kemična priprava

recepis -a m poštna prejemnica,
recepísen -sna -o

recépt -èpta m zdravniški zapis,
receptírati -am z receptom pred-
pisati, receptíranje -a s, recép-
ten -tna -o: ~a knjiga, recep-
túra -e ž

recés -a m razpravljanje, pogod-
ba, recesíven -vna -o odstopa-
joč, zakrit, neviden

recidiva -e ž povrat, recidíven
-vna -o povraten, recidívnost -i
ž med. povratnost

recipróčen -čna -o medsebojen,
vzajemen: ~a vrednost, reci-
próčnost -i ž = reciprocitéta
-e ž medsebojnost, vzajemnost

recitírati -am, recitácija -e ž, re-
citacijski -a -o: ~i večer, reci-
tatív [-4y, +if] -a m način petja
m, recitátíven -vna -o, recitátor -ja
m, recitátorica -e ž, recitándo
prisl. glas.

rèč -í ž stvar, zadeva, o čemer kaj
rečem: vse reči na svetu, to je
moja reč, v vsako reč se vtak-
ne, za vsako reč godrnja, ta
človek ni za nobeno reč rabo,
za nič, štiri poslednje reči, grde
reči počenjati (uganjati), reč
dobro kaže, vso reč je treba
premisлити, lepo reč si nam na-
kopal na glavo iron., lepe reči
slišim o tebi iron., prava reč
takle dež kaj to, to nič ni, ni

vredno besede, prava reč, če te malo primejo nič huđega, nič za to, kaj za to, čela (célo) reč ljudi (pisem) čaka, celo reč pisem sem dobil veliko; presneta rečl vražja reč! — réčca -e ž, rod. mn. réčic

rêči rêčem, rêci -íte! rekôč -a -e: poslovil se je, rekoč, da še pride; tako rekôč (+takorekoč): še tako rekoč nov, to je tako rekoč ukradel; rékel rêkla -o, rékši: Vzel je klobuk, rékši: »Na svidenje!«; rečèn -èna -o, rečenica -e ž, rečeničen -čna -o, rečljiv -íva -o, rečljivost -i ž *zgovornost, gl. tudi rek*

réd -a *m, mn. rédi* -ov (*šolski*), redóvi -óv (*liturg.*): delovni, dnevni, hišni, šolski, vózni, poslovní, družbeni, viteški, cerkveni, strogi, tretji red; komu podeliti red, prejeti višje (nižje) redóve; v red stopiti, red zapustiti; odlikovati koga z redom; dobiti dober, slab red *oceno*; napraviti red, v red dejati kaj (koga), v red spraviti, v redu imeti kaj; v redu biti, têči *prav*, tu nekaj ni v redu *prav*, po redu *po vrsti*, tri dni po redu, vsi po redu; rokavici sta si (si nista) v red *par*, reda se držati, k redu pozvati, k redu biti *priljubljen biti*; rédoma *prisl. po vrsti*; réden -dna -o, rédnost -i ž, redovít -a -o, redovítost -i ž; redoljúben -bna -o, redoljúbnost -i ž, redoljúbje -a s

réd -í ž *vrsta*: za kóscem trava v réd letí, trava je še v redéh, rédí razstíljati; *gl. redíti*

redákcijski -a -o, redaktêr -ja *m* *urednik* = redáktor -ja *m*, redáktorica -e ž *urednica*, redáktorski -a -o, redigírati -am *urediti, urejati*, redigírhanje -a s

redár -ja *m* *policař*, redárski -a -o, redárstvo -a s *policijska*, redárstven -a -o [-tvân-]

redčítiti -ím (se), (raz)redčén -a -o, redčénje -a s, redčína -e ž; *gl. redíti*

rédek -dka -o, redkêjši -a -e. *prisl. rédko, redkêje, narédkoma, zrédká, porédko, porédkoma, po rédkem, rédkoma; rédkost -i ž*

redigírati -am *gl. redakcijska*

redíti -ím *redčítiti*, rédi -te! rédil -a -o, rédenje -a s; *gl. redčítiti*
redíti -ím (se) *hraniti, vzdrževati*, rédi -íte! redêč -éča -e, redé, redíl -a -o, rejèn -èna -o, rejênje -a s = redítev -tve ž. rejênc -nca *m*, rejênček -čka *m*, rejênka -e ž, rejênčica -e ž, rejênost -i ž; réja -e ž, réjen -jna -o, rejník -a *m*, rejníca -e ž, rejnína -e ž; redník -a *m*, redníca -e ž, rednína -e ž; redílen -lna -o [-ln-], redílnost -i [-ln-] ž, redílo -a s, redíšče -a s; réjec -jca *m*, réjka -e ž, réjski -a -o

redíti -ím (se) *v red devati, vrstíti*, rédi -íte! redíl -a -o: koscí travo redíjo *v redi kosíjo*, snopi se redíjo za žanjicami *se vrstíjo*; redítelj -a *m*, redíteljica -e ž, redíteljstvo -a s, redíteljski -a -o

rédkev -kve ž, rêdkven -a -o [-vân-], rêdkvica -e ž, rêdkvišče -a s

redko -v *sestavi*: rédkokdo, rédkokoga, rédkokomu, v rédkokom = redko v kom se zmoti, z rédkokom = redko s kom je zadovoljen; rédkokaj, rédkočesa, rédkočemu, v rédkočem = redko v čem se moti, z rédkočim = redko s čim je zadovoljen; rédkokdaj, rédkokje, rédkokrat; redkobeséden -dna -o, ~besédnost -i ž; redkolás

redós

-lása -o; redkolíst -a -o; redko-
zòb -óba -o
redós -a m = redoséja -e *ž veliko
rešeto za čiščenje žita, gl. reta*
redováti -újem, redováł -ála -o,
redovánje -a s, redoválen -lna
-o [-ln-]: ~a konferenca, redo-
válnica -e [-ln-] *ž*
redóvnik -a m, redóvnica -e *ž*
redóvniški -a -o, redóvništvo -a
s, redóven -vna -o: ~a obleka
reducírati -am *zmanjšati, skróčiti,*
prenesti (v drugo vrsto), redu-
*círan -a -o, redukcijska -e *ž**
zmanjšanje, skróčitev, preved,
redukcijski -a -o, redúktor -ja m
reduplikácijska -e *ž podvojitve (zlo-*
ga), reduplicírati -am, redupli-
ciranje -a s, reduplikátor -ja m,
reduplikátorski -a -o
redúta -e *ž utrdba; plesno zaba-*
vište, redúten -tna -o
refektórij -a m obednica, refektó-
rijski -a -o
referírati -am *poročati, referát -a*
m poročilo, referènt -ènta m po-
*ročevalec, referèntka -e *ž poro-**
čevalka, referèntski -a -o; refe-
réndum -a m ljudsko glasovanje;
*referenca -e *ž priporočilo**
refléks -a m: *fiz. ~ sončnih žar-*
kov, luči odsev, odsevanje; pe-
sem je ~ njegovega doživetja
odsev, odsvit; med. ~ mišice,
živca neposredni, samohólni od-
ziv, odgovor; refléksen -sna -o:
fiz. ~a luč odbojna, odsevna;
med. ~o središče, ~i gibi ne-
posredni, samohotni; reflektóren
-rna -o, reflektóričen -čna -o:
~a otrplost zenic
refleksíjska -e *ž odbijanje (svetlobe),*
odsevanje, odsvitanje, premišlje-
vanje; refleksíven -vna -o slovn.
povraten: ~i zaimki, glagoli; fil.
premišljevalen: ~ duh, človek,
značaj; refleksív -a m, mn. tudi
refleksíva -ív s sk. i. za povrat-
ne izraze (zaimke, glagole, pri-

*slove); refleksívnost -i *ž slovn.**
povratnost, fil. premišljevalnost
reflektírati -am (se): ~ svetlobne
žarke odbijati, žarki se reflekt-
tirajo se odbijajo, odsevajo, se
odsvitajo: ~ na kaj (službo,
podporo) potegovati se za kaj,
računati na kaj, prositi; reflekt-
tánt -a m prosilec, kdor se za
čim poganja, na kaj čaka, računa;
reflektór -ja m žaromet: z ~em
razsvetliti; reflektorski -a -o:
~a luč, žarnica
refórma -e *ž preosnova, rod. mn.*
refórma, reformén -mna -o: ~a
obleka; reformírati -am, reform-
*miranje -a s, reformácijska -e *ž**
reformacijski -a -o, reformátor
*-ja m, reformátorka -e *ž,**
reformátorski -a -o, reformíranec
-nca m, reformizem -zma m,
reformíst -a m, reformístičen
-čna -o
refrákcijska -e *ž lom žarkov, refrak-*
cijski -a -o, refraktóméter -tra
m, refráktor -ja m
refraktáren -rna -o *neobčutljiv,*
nesprejemljiv: ~ za obsevanje,
*za zdravilo, refraktárnost -i *ž**
med.
refrén -a m pripev, ponavljanje
régá -e *ž razpoka, zarez; régast*
-a -o, régati -am; régniti -nem
razpočili se, odpreti se: zemlja
*régne; régica -e *ž,* régicást -a*
*-o, réglja -e *ž kruh z navzkriž-**
nimi regami, régljaj -a m raz-
poka
rêga -e *ž regljanje, zelena dreves-*
*na žabica, rêgica -e *ž,* regáča -e*
*ž; regáčica -e *ž neka rastlina,**
régati -am = regetáti -ám in
-éčem, regetáj -ájte! regetál
-ála -o, réganje -a s = rege-
tánje -a s, regèt -éta m, réglj
-glja m neka žabica, neka rast-
*lina, regetáča -e *ž žaba, rege-**
*táljka -e *ž ropotulja = rege-**
*túlja -e *ž* = réglja -e *ž; reg-**

ljáti -ám, regljáj -ájte! regljál -ála -o, regljánje -a s, régljast -a -o, regljáč -a m klepetavec, regljáča -e ž klepetulja, regljáv -áva -o, regljávec -vca m, regljávka -e ž, regljávski -á -o
regál [-ál] -a m vladarju pridržana pravica, polica za knjige, za blago, črkovnica
regáta -e ž izletniški čoln, tekma na vodi
regenerácija -e ž obnova, prerod; regeneracijski -a -o, regenerativen -vna -o, regenerátor -ja m ime raznim pripravam; regenerirati -am obnoviti, preroditi, poživiti
régens -a m predstojnik: ~ chori voditelj cerkvenega pelja, zbora
regènt -ènta m vladar, regèntski -a -o: ~i svèt, regèntstvo -a s
regést -a m, nav. mn. regésti -ov posnetek iz kake listine
regimènt -ènta m polk, regimènten -tna -o, regimèntski -a -o
Regína -e ž os. i., Reginin -a -o
regionálen -lna -o [-ln-] pokrajinski, regionálnost -i [-ln-] ž, regionalizem -zma m, regionalist -a m
regíster -tra m seznam, vpisnik: orgelski ~; registrski -a -o: ~a tona; registrirati -am vpisati, registrácija -e ž, registracijski -a -o, registriranje -a s, registrátor -ja m, registrátorica -e ž, registrátorski -a -o; registratúra -e ž, registratúren -rna -o, registríren -rna -o: ~i aparati
+reglemá -ja m predpisi, pravilnik, **+reglementírati** -am z uradnimi predpisi urediti, **+reglementiranje** -a s
regléta -e ž letvica (v tiskarstvu)
regljáti -ám gl. réga
régrat -a m, régratov -a -o: ~a solata, régratnik -a m rastlina

regrés -a m pritožba za povrnitev stroškov ali škode, regresén -sna -o: ~i zahtevek, regresíven -vna -o nazaj gredoč, nazaj veljaven, regrediénten -tna -o: bolezen je ~a (kadar pojema, se umika)
Régul [-ul] -a m in Régulus -la m, Régulov -a -o: ~o slovo
regulírati -am (u)ravnati, regulíran -a -o, regulíranje -a s, regulácija -e ž, regulacijski -a -o: ~e naprave; regulár -ja m redovni duhovnik; reguláren -rna -o pravičen, redén, regulárnost -i ž, regulátor -ja m ravnalo, regulatíven -vna -o ravnajoč, urejajoč, regulatív [-iy, +if] -a m urejajoča uredba, predpis
rehabilitírati -am (se) ugled spet dobiti (dati), rehabilitírán -a -o, rehabilitíránec -nca m, rehabilitácija -e ž, rehabilitiranje -a s, rehabilitacijski -a -o: ~i postopek
réhta -e ž veliko rešeto, redoseja, réhtar -ja m kdor izdeluje rehte; réhtati -am z rehto pretresati slamo, réhtanje -a s delo in stvar; gl. tudi reta in redos
+reisírati -am uspeti, uspevati, posrečiti se
réja -e ž gl. redíti: v réjo dati, na (v) réji imeti, na (v) réji biti
rèk réka m gl. rêči, rékoma prisl. v rékih: ~ govoriti
réka -e ž, réčica -e in réčica -e ž, réčen -čna -o: ~a struga = rečišče -a s, réčje -a s, rečnica -e ž rečna voda, rekopisec -sca m hidrograf, rekopisje -a s hidrografija
Réka -e ž kr. i., z Réke, na Réko, Rečan -ána m, Rečanka -e ž, réški -a -o: ~a luka
rekapitulírati -am ponoviti, povzeti, rekapitulácija -e ž ponovitev, pozetek

rékati

rékati -am *imeti navado reči*, rékanje -a s, réklo -a s = rečenica -e ž fraza
rekatolizácija -e ž *zopetno pokazolčenje*; rekatoizacijski -a -o: ~a doba *poreformacijska doba*
rékcija -e ž *slovn. vezanje oblik*: ~ glagolov
rèket -a m *teniški lopar*, rèketen -tna -o: ~a mreža, ~i rob
rekláma -e ž *naznanjevanje, priporočanje*, reklámen -mna -o: ~a deska, ~o pisanje
reklamirati -am *priložiti se, ugovarjati; zahtevati, terjati*; reklamiranje -a s, reklamácija -e ž *terjatev, pritožba*, reklamacijski -a -o, reklamánt -a m
rekognoscirati -am *pozvedeti, razgled(ov)jati se*, rekognosciran -a -o, rekognosciranje -a s, rekognícija -e ž
 ***rekomandirati** -am *priporočiti*, *rekomandiran -a -o *priporočen*, *rekomandácija -e ž = *rekomandiranje -a s *priporočitev*, *rekomándo -a m *priporočena pošiljka*
 ***rekompenzirati** -am *odškodovati*, *rekompencácija -e ž *odškodovanje, odškodnina*; *rekompencacijski -a -o *odškodninski*, *rekompenzátor -ja m *odškodovalec*
rekonstruirati -am *obnoviti*, rekonstruirán -a -o: ~a stavba; rekonstruiranje -a s, rekonstrukcija -e ž *obnova*, rekonstrukcijski -a -o: ~i načrt
rekonvalescènt -ènta m *prebolevalnik*, rekonvalescèntka -e ž = rekonvalescèntinja -e ž, rekonvalescèntski -a -o, rekonvalescència -e ž *prebolévanje*
rekórd -a m, rekórden -dna -o: ~i čas, rekordér -ja m, rekordérka -e ž, rekordérski -a -o, rekordérstvo -a s
rekovec -vca m *neka rastlina*

rekóven -vna -o *notoričen*: ~ pijanec
rekriminácija -e ž (*nasprotna*) *obdolžitev, nasprotna tožba*
rekrút -a m (*vojaški*) *novinec*, rekrúten -tna -o; rekrutirati -am *nováčiti, nabirati (vojake)*, rekrutirati se *dopolnjevati se, obnavljati se*, rekrutiranje -a s, rekrutácija -e ž
rektascenzija -e ž *»ravni dvig«* astr.
 ***rektificirati** -am *popraviti*, rektificiran -a -o, rektifikácija -e ž *poprava*, rektifikacijski -a -o
réktor -ja m *vodja, ravnatelj, predstojnik (visokih šol, zavodov)*, réktorski -a -o: ~i posli, rektorát -a m *predstojništvo*, réktorski urad, rektorátski -a -o: ~a pisarna
réktum -a m *danka*, rektoskóp -a m *zdravniška priprava*, rektoskopija -e ž med.
rekúrz -a m *priziv*; rekurirati -am *pritožiti se, priziv narediti*, rekúrzen -zna -o
rékviem -a m *liturg., glas. mrtvaško opravilo, črna masa; kot naslov skladb: Verdijev Requiem*
rekvirirati -am *zahtevati, zaseči*, zapleniti, rekvizícija -e ž *zahteva; zasega, zaplemba*, rekvizicijski -a -o: ~a komisija; rekvizít -a m *orodje, priprava*
relácija -e ž *odnos, razmerje*, relacijski -a -o *razmernosten*
relativen -vna -o *sorazmeren, odnosen, oziralen, v primeri s čim*, relativ [-ij, +if] -a m, mn. *relativa* -ív s *oziralni zaimki in prislovi*; relativnost -i ž, relativnosten -tna -o: ~a teorija, relativizem -zma m *filozofski nauk*, relativíst -a m, relativístičen -čna -o
relé -ja m *posrednik*: časovni ~, toplótni ~, reléjen -jna -o: ~a postaja

- relegácija -e ž odstranitev študenta z visoke šole, odpust iz službe, relegirati -am odstraniti, izgnati
- reliéf -a m pridvig, nadvig, reliéfen -fna -o pridvižen, nadvižen: ~i tisk
- religija -e ž verstvo, religiózen -zna -o veren, religióznost -i ž vernost
- relik -a m ostanek, relikten -tna -o: ~a favna, flora
- relikvija -e ž svetinja, svetniški ostanek, nav. mn. relikvije -ij svete moči, relikviárij -a m posoda za relikvije
- Rémbrandt -a m os. i. nizoz. slikarja, Rémbrandtov -a -o, rémbrandtski -a -o, rémbrandtovski -a -o: ~i obrazi [povsod: -ant-]
- rémec -mca m plašica, sinička
- remedúra -e ž (od)pomoč, poprava, odprava
- +rémeč délo veledelo, mojstrovina
- *rémelj -mlja in -meljna [-mälj-] m letva, *rémeljček -čka [-mälj-] m letvica
- remí -ja m neodločeni izid šahovske igre, remizirati -am neodločeno končati šahovsko igro
- reminiscénca -e ž spomin, reminiscénčen -čna -o
- remíza -e ž klonica, vozarna: tramvajska ~
- *removirati -am odstraniti, odstaviti, remócija -e ž odstranitev (iz službe), odstavitev
- *remunerácija -e ž nagrada, odškodnina, *remunerirati -am nagraditi, odškodovati
- Rén -a m in Réna -e ž l. i. reke, rénski -a -o: ~a pokrajina, ~a vina; Porénje -a s gl. tam
- +réna -e ž pokrovka, staro železo
- renčáti -ím, rénci -íte! renčé, renčéč -éča -e, réncál -ála -o, renčánje -a s, réncia -e ž kdor renči, réncast -a -o = renčáv -áva -o, renčávost -i ž
- +rendez-vous -a [randevú -ja] m zmenek, snidenje, sestanek: imeti ~ sniti se, shajati se
- renegát -a m odpadnik, renegátski -a -o odpadniški, renegátstvo -a s odpadništvo
- renesánsa -e in renesánca -e ž (gl. § 42) prerod, renesánsen -sna -o in renesánčen -čna -o
- renéta -e ž vrsta jabolk
- *reniténca -e ž upornost, trmoglavost, *reniténten -tna -o uporen, trmoglav, *renitént -énta m upornež, trmoglavec
- *renomé -ja m sloves, ugled, *renomíran -a -o sloveč, slaven; *renomirati -am bahati se, postavljati se
- renovirati -am obnoviti, prenoviti, renovíran -a -o, renovíranje -a s, renovácija -e ž obnova, renovátor -ja m, renovátorski -a -o
- rénta -e ž dohodek iz obresti ali pravnih zahtevkov, rénten -tna -o: ~i davek = rentnina -e ž, réntnik -a m, réntnica -e ž; *rentirati -am se izplačati se, *rentíranje -a s, rentabilen -lna -o [-ln-] donosen, donašajoč obresti ali gmotno korist, rentábilnost -i [-ln-] ž donosnost
- rentáčiti -ím, rentáčenje -a s
- réntgen -a m gl. Röntgen
- reométer -tra m teh. tokomer
- reorganizirati -am preosnovati, preurediti, preustrojiti, reorganizácija -e ž preosnova, preureditev, preustroj(itev), reorganizácijski -a -o, reorganizátor -ja m, reorganizátorica -e ž, reorganizátorski -a -o
- reostát -a m elektroteh. priprava, s katero spreminjamo jakost električnega toka
- rèp in rép répa in répa m, répek -pka in repék -pká m, repáč -a m žival z dolgim repom, repáča -e ž krava (z dolgim repom), neka rastlina, repást -a -o, repát

répa

-áta -o, repatíca -e *ž komet*: zvezda ~; repáti -ám *za kom capljati*, repàj -ájte! repàl -ála -o, repánje -a s; repkáti -ám *z repom mahljati*, repkàl -ála -o, repèc -pcà m, répen -pna -o: ~a plavut, repica -e *ž konec sore*, repič -íca m, repína -e *ž meso od repa*; répkati -am *paberkovati*; répar -ja m *zadnji v vrsti*

répa -e *ž*, répen -pna -o: ~o seme, répar -ja m *kdor trguje z repo in repnim semenom*, neki *star denar*, neki *metuli*, *mesec oktober*; réparica -e *ž neka muha*, répičar -ja m *neki krošt*; répica -e *ž*, répičen -čna -o: ~o olje, répičnik -a m *repično olje*, *neka rastlina*; repína -e *ž repna zel*, repínje -a s, répišče -a s, répka -e *ž neko jabolko*, répnat -a -o, répnica -e *ž repna voda*, répnik -a m = répnjak -a m; reporéznicá -e *ž*; repúlja -e *ž divja repa*, repinec -nca m *vrsta plevela*, repinčev -a -o: ~o seme; repjè -à s *bot.*, repúšec -šca m *bot.*

repáljščica -e *ž neka ptica*
 reparirati -am *popraviti*, reparácija -e *ž*, reparácijski -a -o: ~a komisija, reparatúra -e *ž popravilo*, reparatúren -rna -o: ~a delavnica

repatriírati -am *vrniti (poslati) domov*, repatriíran -a -o, repatriíranje -a s, repatriácija -e *ž*, repatriácijski -a -o: ~a komisija, repatriíranec -nca m, repatriíranka -e *ž*

repénciti -im se, repénčenje -a s, repénčast -a -o

repertoár -ja m *spored*, repertoárski -a -o

repetórij -a m *seznam*, *iskalnik*, *kazalo*, repertórijski -a -o

repetírati -am *ponavljati*, *ponoviti*, repetíranje -a s, repetént -énta

m *ponavljavec*, *ponavljajč*, repeténtka -e *ž ponavljavka*, repetícija -e *ž ponavljanje*, repetítor -ja m *kdor pomaga pri učenju*, repetítorij -a m *ponavljavni pouk*, *knjiga za ponavljanje*; repetírtka -e *ž*: ura ~, puška ~

*repetnica -e *ž perutnica*

repíga -e *ž stoklasa bot.*

*repíka -e *ž odgovor*, *zavrnilcev*, *replicírati -am *odgovarjati*, *zavrnili*

reponírati -am *uravna(va)ti*, *nazaj postaviti*, *spraviti*; repozícija -e *ž uravnava*, *shranitev* (*nasprotje: ekspozícija*, *izpostavitev*)

reportáža -e *ž poročilo*, repórter -ja m *poročevalec (časnikarski)*, *novičar*; reportážen -žna -o: ~i roman, reportírati -am *poročati*

represálíje -ij *ž mn. prisilna sredstva*, represívén -vna -o *prisilen*

reprezentánt -a m *zastopnik*, reprezentántka -e *ž zastopnica*, reprezentánca -e *ž zastopstvo*, *predstavníštvo*, *predstavniki*, reprezentánčen -čna -o, reprezentírati -am *zastopati*, *predstaviti*, *predstavljati*: ~ koga (kaj) *kje* (*pred kom*), reprezentatívén -vna -o, reprezentatívnost -i *ž*, reprezentácija -e *ž*, reprezentácijski -a -o

repríza -e *ž ponovitev (igre)*

reprobirati -am *obsoditi*, *zavrniti*, *odkloniti*, reprobácija -e *ž obsodba*, *zavrnilcev*

reproducírati -am *posneti*, *posnemati*, *obnoviti*; reproducíran -a -o: ~a glasba, reproducíkcija -e *ž posnetek*, *odtis*, *obnovitev*

reptíl [-il] -a m *zool. plazilec*, reptílije -ij *ž mn. zool. plazilci*

repúblika -e *ž*, repúbliški -a -o, republikánec -nca m, republikánka -e *ž*, republikánski -a -o, republikanízem -zma m

repúlja -e *ž divja repa*, *gl. repa*
 *reputácija -e *ž sloves*, *ime*, *čas*

rés *prisl.*: vse je rés, to ni rés, rés dela, rés dobro vidim, rés veliko ljudi, rés lepó, rés mi je žal; *pritrđilnica*: rés, takó je bilo; rés, tega ne vem; tega rés ne vem; tega ne vem, rés ne; tega ne morem, rés da ne; (to je) rés, da je drago, pa je tudi dobro; *vprašalnica*: ne res? *kajnè*: nè res da prideš? nè res da nè? *kajnè da nè?* v zvezi z da *izraža dopustnost*: rés da (*čepprav*) tega ne vem, pa znam kaj drugega; rés da (*čepprav*) je slabo, pa bi bilo lahko še slabše; *gl. tudi* resda

résa -e ž, **résica** -e ž *majhna resa*. +*franža*, ime več rastlinam, *gl. tudi* vresjè, résast -a -o: ~o žito, ~a brada, ~o gledati, resàt -áta -o, résnat -a -o, resávka -e ž *résasta pšenica*, **résnica** -e ž, **resína** -e ž, **resínast** -a -o, **resinje** -a s; **résiti** -im se = **resíniti** -im se *upirati se*, **réslja** -e ž *ovca ali koza, ki ima rese pod brado*

résda = dà *samostojna pritrđilnica*: résda, tako je rekel; pridem, résda; résda, tega ne vem; tega ne vem, res da ne

reséda -e ž *neka rastlina*

resékcija -e ž *med. izrez, odstranitev*, **resécirati** -am *izrezati, odstraniti*

résen -sna -o, **resnéjši** -a -e *in résnejši* -a -e, **résnost** -i ž, **resnóba** -e ž, **resnóben** -bna -o, **resnóbnost** -i ž

resignácija -e ž *odpoved, vdanost*, **resignirati** -am *odpovedati se, obupati, vdati se*, **resigníran** -a -o, **resigníranost** -i ž

resjè -à s *gl. resa in vresje*

rèsk *medm.*, **rèskniti** -nem, **reskátati** -ám, **reskál** -ála -o; **resketátati** -ám *in* -éčem, **resketál** -ála -o, **resketánje** -a s

reskript -a m *odpis (vladarjev), ukaz, odlok*; **reskribirati** -am *pismeno odgovoriti, ukazati*

résnica -e ž *gl. resa*

resníca -e ž: **resnico** govoriti, po **resnici** povedati *po pravici*, v **resnici** je drugače, **resníci** na ljubo; **resničen** -čna -o, **resničnost** -i ž; **resnicoljúb** -a m, **resnicoljúben** -bna -o, **resnicoljúbnost** -i ž, **resnicoljúbje** -a s

resolúcija -e ž *sklep*, **resolucijski** -a -o: ~i odbor

resonánca -e ž *odzvok, odmev*, **resonánčen** -čna -o: ~i prostor *odzvočni prostor*, **resonátor** -ja m *priprava za merjenje zvoka*; **resonirati** -am *odmevati* [*posod.*: +*rezo-*]

resór -a m *področje*: **ministrski** ~, **resóren** -rna -o: ~i minister **resorbirati** -am *vsrkati, posrkati, popiti*, **resorbíran** -a -o, **resorpcija** -e ž *vpoj*, **resorpcijski** -a -o: ~a vročina

respektirati -am *čislati, spoštovati*, **respékt** -a m *čislanje, spoštovanje* **respiciènt** -ènta m *preglednik, nadzornik*

respirácija -e ž *dihanje*, **respiríj** -a m *oddih, počitek*; **respirirati** -am *dihati*, **respiratóren** -rna -o

restavrácija -e ž *gostilna*, **restavracijski** -a -o: ~i prostori, **restavratèr** -ja m *gostilničar*, **restavratèrka** -e ž *gostilničarka*, **restavratèrski** -a -o

restavrirati -am *obnoviti pr., vzpostaviti*, **restavriranje** -a s, **restavratóren** -ja m *obnavljavec umetnin*, **restavrácija** -e ž *obnova*

restitúcija -e ž *obnova, vrnitev, povračilo*; **restitucijski** -a -o;

restituírati -am *obnoviti, popraviti, povrniti*

restringirati -am *omejiti, utesniti*, **restríkcija** -e ž *omejitev, utesnitev*, **restriktíven** -vna -o *omejitven*

rešeto

rešeto -a s, mn. rešeta in rešeta: dejati na rešeto *pretresti, oceniti*; rešetce -a s, rešetka -e ž, rešetár -ja in rešetár -ja m *kdor dela rešeta, kdor rešeta*, rešetarica -e in rešetarica -e ž, rešetarija -e ž = rešetárstvo -a in rešetárstvo -a s, rešetárski -a -o in rešetarski -a -o: ~a obrt; rešetárka -e ž *neka rastlina*; rešetast -a -o, rešetina -e in rešetina -e ž *smeli, ki ostanejo na rešetu*; rešetáti -ám, rešetáj -ájtel' rešetál -ála -o, rešetánje -a s, rešetáč -a m, rešetáriti -ím *rešeta delati in prodajati*, rešetárjenje -a s

rešíti in rešíti reším, reši -íte! rešíl -íla -o, rešen -a -o, rešenje -a in rešenje -a s = rešítev -tve (+rešenje v pomenu odlok); rešenec -nca m, rešenka -e ž; rešílen -lna -o [-ln-]: ~a postaja, rešílница -e [-ln-] ž, rešílo -a s, rešítelj -a m, rešíteljica -e ž, rešíteljski -a -o; rešenik -a m, rešenica -e ž, rešeníški -a -o; rešnína -e ž; rešljív -íva -o, rešljívost -i ž; reševáti -újem, reševál -ála -o, reševánje -a s, reševálen -lna -o [-ln-]: ~a naprava, postaja; reševálec -lca [-áú-] m, reševálka -e [-áú-] ž, reševálstvo -a [-ls-] m, reševálnik -a [-ln-] m *rešilni voz*; rešnji -a -e

+rešó -ja m *kuhalnik*: plinski, električni ~

rešta -e ž *seženj, nabirek*: ~ drv, ~ česna; škafe v ~o naložiti; reštati -am v rešto *skladati*

réta -e ž *veliko rešeto*, rétar -ja m *kdor réte dela*, rétask -a -o; rétati -am z *reto pretresati*, gl. tudi rehta in redos

*retablírati -am *postaviti v prvotno stanje*

*retardírati -am *zadrževati, odlašati, zakasniti se*, retardácija -e

ž *zapoznitev, zakasnitev*, retardatívén -vna -o: ~i element, moment *zadrževalni*

*reténcija -e ž *zadrževanje*, retencijski -a -o

rétina -e ž *očesna mrežnica*, retínitis -a m *vnetje očesne mrežnice*, retikuláren -rna -o *mrežasti, vse med*.

*retírírati -am *umakniti (se)*, *retíráda -e ž *umik*

rétor -ja m *govornik, učitelj govorništvá*, rétorski -a -o, rétórika -e ž *govorníštvo*, rétóricén -čna -o: ~ jézik, ~e figure, ~e vaje, ~o vprašanje

retórtá -e ž *prekápnicá, prehlapnicá*, retórten -tna -o: ~o *ogljje, steklo*

retribúcija -e ž *povrnilev, povračilo pr.*

retrodátírati -am s *starejšim datumom označiti*

retrográden -dna -o *nazaj idoč, nazadujoč*

retrospektívén -vna -o *nazaj zroč, s pogledom v preteklost*

+retúr *prisl. nazaj*, +returnírati -am *vrniti, povrniti*

retušírati -am *popraviti, olepšati (sliko)*, retušíran -a -o, retúša -e ž *izboljšava, poprava*

réva -e ž *beda, siromak*: v révah biti, uboga *reval* révček -čka m, réven -vna -o, révnost -i ž, révéž -a m, révica -e ž, révišče -a s, révščina -e ž, revšé -étá s *zaničlj.*

revakcinácija -e ž *zopetno cepljenje*; revakcinírati -am *vnovič, zopet cepiti med*.

revalorízírati -am *dviginiti veljavo na prvotno vrednost*, revalorizácija -e ž

*revánša -e ž *maščevanje, povračilo*, *revansírati -am *se maščevati se, povrniti, oddolžiti se*

+revêr -ja m *zaslêc, zavihek*: ~ pri obleki

revêrz -a m pismena obveza
 revidirati -am pregledati, presku-
 siti, premeniti, revizija -e ž pre-
 gled, sprememba, revizijski -a
 -o: ~a komisija; revizionizem
 -zma m, revizionist -a m, rev-
 zionističen -čna -o; revizor -ja
 m preglednik, revizorica -e ž,
 revizorski -a -o: ~i posli, re-
 vident -enta m preglednik, nad-
 zornik
 revija -e ž pregled: ~ čet; časopis,
 obzornik: literarna ~; re-
 viáln -lna -o [-ln-]: ~i listi,
 revijski -a -o
 revír -ja m okrožje, območje, oko-
 liš: lovski ~, črni ~; revir-
 ski -a -o
 révkati -am, révkanje -a s; révk-
 niti -nem = révskati -am in
 révskati -am, révskanje -a s,
 révs(k)niti -nem in révs(k)niti
 -nem, révk -a m, révkast -a -o
 kdor revka, neprijazen
 révma -e ž = revmatizem -zma
 m trganje (bolezen), revmátičen
 -čna -o: ~a bolečina, revmátik
 -a m, revmátičarka -e ž, rev-
 matóza -e ž bolezen, povzročena
 zaradi revmatizma
 révokácija -e ž preklic česa, re-
 vocírati -am preklicati, besedo
 umakniti
 revólta -e [-lt-] ž upor, vstaja,
 revoltírati -am [-lt-] upirati se,
 upreti se
 revolúcija -e ž vstaja, revolucij-
 ski -a -o, revolucionár -ja m,
 revolucionárka -e ž, revolucio-
 náren -rna -o, revolucionárnost
 -i ž, revolucionírati -am
 revólver -ja [-lv-] m samokres,
 revólverski -a -o [-lv-]: ~i listi
 révskati -am gl. revkati
 révsniti -nem gl. revkati
 réz -a m = réz -í ž; rézati réžem,
 réži -te! režóč -a -e, rézal -a -o,
 rézan -a -o, rézanje -a s, ré-
 zanec -nca m rezana žival, skop-

ljenec, mn. rézanci -cev neka
 jed, rézanica -e ž vrsta živalske
 krme, rézanka -e ž, rezàv -áva
 -o, réza -e ž žaga
 Rêza -e ž, gl. Terezija, Rêzin -a
 -o; Rêzka -e ž in Rêzika -e ž,
 Rêz(i)kin -a -o
 rezáč -a m, rezáčka -e ž, rezák
 -a m neko orodje; rezár -ja m,
 rezarica -e ž, rezárski -a -o;
 rezír -ja m neko orodje; rezo-
 válec -lea [-áú-] m, rezoválski
 -a -o [-áú-]
 rezbár -ja m, rezbárski -a -o,
 rezbárijá -e ž, rezbárstvo -a s;
 rezbáriti -im, rezbárjenje -a s
 rézek -zka -o: ~ega okúsa, ~o
 odgovarjati; prim. bolj rezek,
 rézkost -i ž
 rézen -zna -o = rezán in rezèn
 -zná -ó, reznóst -i ž, rézniti
 -nem: vino, jabolko rézne; re-
 zéti -im: vino rezi; gl. tudi rez
 rezêrva -e ž pridržek, prihrana,
 zaloga, nadomestilo, pomožne če-
 te, pomožni voz ipd., rezêrven
 -vna -o: ~i voz, ~i deli nado-
 mestni deli, rezervíst -a m vojak
 iz rezerve
 rezervírati -am pridržati, prihra-
 niti, rezervíran -a -o pridržan,
 oprezen, nepristopen, molčeč, za-
 pri: ta je zelo ~ v tem vpra-
 šanju, rezervíranost -i ž; rez-
 ervát -a m pridržek, tajni list,
 rezerváten -tna -o: ~o pravo,
 rezervácija -e ž pridržek, var-
 stvo, rezervácijski -a -o: ~o
 premoženje
 rezervoár -ja m zbiralnik, vodni
 hranilnik (+ vodohram)
 rezéti -im gl. rezen
 rezgetáti -ám in -gêcem, rezgetáj
 -ájte! rezgetál -ála -o, rezge-
 tánje -a s, rezget -éta m, rezge-
 tálo -a s, rezgetála -e ž; rezget-
 niti -nem [povsod: rez-]
 rezidenca -e ž prestolnica, rezi-
 dênčen -čna -o, rezidenciáln

režilo

-lna -o [-ln-]; rezidirati -am stolovati, prebivali
režilo -a s = rezálo -a s, rezílce -a [-lc-] s, rezílen -lna -o [-ln-], rezílnik -a [-iɥ- in -ln-] m, rezálnik -a [-áɥ- in -ln-] m, rezálnica -e [-iɥ- in -ln-] ž
 +rezimírati -am povzeti, posneti; +rezimé -ja m povzetek, posnetek
režina -e ž: ~ buče, rezínica -e ž, rezínje -a s = rezjè -à s trtni odrezki
rezistenca -e ž odpor, upiranje, rezisténčen -čna -o, rezisténten -tna -o uporen, odporen, +rezi-stírati -am upirati se, braniti se, vztrajati
režkati -am strugati, rézkanje -a s; rezkáló -a s strugalo, rezkálen -lna -o [-ln-], rezkár -ja m, rezkálec -lca [-lc-] m
režljáti -ám, režljáj -ájte! režljál -ála -o, režljánje -a s, režljáj -a m, režljáč -a m, režljávec -vca m, režljína -e ž režljačev izdelek
reznica -e ž enoletna trtna mladika, na tri očesa rezana, rezník -a m nož za obrezovanje trt, rezni stol, reznica, rezan rezánc
 *rezonírati -am modrovati, umovati, ugovarjati, razgrajati, *rezonêr -ja m modrovalec, ugovarjalec, razgrajáč, modriha
rezultát -a [-lɫ-] m izsleditev, izsledek, izid, uspeh, vsota; rezultírati -am [-lɫ-] izvirati, rezultánta -e [-lɫ-] ž poslednica
režva -e ž endivija
reža -e ž; režáti -ím (se), režèč -éča -e, režé, réži -íte! réžál -ála -o, režánje -a s, režánc -nca m zarez, žlebič v lesu, režánčast -a -o, režánja -e ž prepirljiva ženska, režálo -a s, režálnik -a [-ln-] m, režáv -áva -o prepirljiv, režávec -vca m, réžek -žka m kdor se rad sme-

je, kukalnik na vratih; režín -a m kdor zobe kaže; otrok, ki se rad joka; režún -a m, režúlja -e ž kdor se rad smeje
reželj -žlja m = réženj -žnja m rezina: ~ kruha; režljáti -ám v režnje rezati, režljáj -ájte! režljál -ála -o, režljánje -a s, režnják -a m vrsta kruha z režnji, s krljji
režija -e ž vodstvo, uprava, režij-ski -a -o; režírati -am vodili gledališko igro, prireditev, režisêr -ja m vodja gledališke predstave, režisêrka -e ž, režisêrski -a -o
režim -a m vladavina (oblika vladanja), režimski -a -o, režimovec -vca m, režimovka -e ž, režimovski -a -o
režnja -e ž obrezovanje trt
riba -e ž, ribica -e ž, ribji -a -e. ribast -a -o ribi podoben, ribát -áta -o poln rib = ribovít -a -o, ribák -a m kit; ribič -a m, ribička -e ž; ribištvo -a s, ribiški -a -o; ribiti -im = ribáriti -im, ribičeváti -újem, ribárjenje -a s, ribárnica -e ž, ribičev -a -o, ribičevka -e ž ribičeva žena; ribnat -a -o, ribnica -e ž, ribnik -a m, ribniški -a -o, ribnikar -ja m, ribnina -e ž, ribnjáča -e ž posoda za ribe; Ribnica -e ž kr. t., ribniški -a -o, Ribničan -a m, Ribničanka -e ž, ribničan -a m vrsta fižola
ribati -am: pod ~, zelje, repo ~, riban -a -o: ~a kaša nastrgana, ribanje -a s, ribarica -e ž ščet za ribanje; ženska, ki riba; gl. tudi ribezen
ribez -a m = ribezelj -zlja m, ribezov -a -o = ribezljev -a -o: ~o vino
ribežen -žna m strgača, strgalo, strgalnik, gl. ribati
ribo- v sestavi: ribojéd -éda -o, ~jéd -a m = ~jédec -dca m;

ribolov -óva m, ~lóven -vna -o; riboslóvec -vca m, ~slóvje -a s; ribogójen -jna -o, ~gójnica -e ž, ~gójstvo -a s

Richelieu -ja [rišalje] m os. i. franc. državnik, Richelieujev -a -o [rišaljejeu -eva -o]: ~a politika; richelieujski -a -o [rišaljej-]: ~o vladanje, ~i tip

ricinus -a m, ricinusov -a -o = ricinov -a -o: ~o olje

ričet -a m ječmenček s fiziolog: čist ~, gost ~, sem jedel ~ sem bil zaprt, ričetov -a -o: ~a juha

*rída -e ž vijuga, okljuk: *cesta z rídami cesta z okljuki, v okljukih, zovinkana cesta, *rídast -a -o: ~a cesta v okljukih; +rídati -am voditi, zavijati, ovin-kati, ravnati voz, +rídovnik -a m oje

rigati -am, riganje -a s, ríg -a m, ríga -e ž riganje, neka rastlina; rígniti -nem, rígvica -e ž ríganje

rigec -gca m neka rastlina, rigelj -a [-gálj-] m = rigeljček -čka [-gálj-] m ime več rastlinam

rigólati -am globoko prekopati, paštnati, rigólanje -a s, rigólar -ja m; rigólen -lna -o [-ln-]: ~i plug = rigólnik -a [-ln-] m

rigoróz -a m strogi izpit na visokih šolah, rigorózen -zna -o natančen, oster, neizprosen, rigoróznost -i ž, rigoríz -a m kdor preostro, prenatanko sodi, rigorízem -zma m, rigorístičen -čna -o

*ríhta -e ž jed, *pokrítá ríhta pokrítec, hinavec, *krváva ríhta sodnija, krvava sodba; ríhtarja bíti neka igra

rikati -am in -čem: bik, osel ríče; ríkanje -a s, rík -a m

ril [ril] -a m odžagan kos debla, hlod

rilec -lea m, rilcati -am se: prašiči se prí koritu rilcajo; rilcast -a -o, rilček -čka m, rilčkar -ja m [povsod: ríu-], rílo -a s

Rím -a m, rímski -a -o: Rím ska cesta (v Ljubljani), Rím ska cesta (ozvezdje); Rímlján -ána m, Rímljánka -e ž, rím skokatolíški -a -o (+rímokatolíški): ~i obred

rima -e ž stik; rímati -am (se), rímanje -a s

rimésa -e ž poslana menica

Rímščice -ic ž mn. ozvezdje Orion rinalgíja -e [-lg-] ž boletine v nosu; rinológíja -e ž nauk o boleznih v nosu, rinológ -a m, rínoskóp -a m ogledalo za pregled nosne votline, rínoplástika -e ž med. način zdravljenja

ríniti -nem, rínjenje -a s; rívati -am, rívanje -a s, ríváč -a m neki svinjski zob

*rinócerus -a m nosorog

ripíti -im se rđeti; ripéti -ím, rípi -íte! ripèč -éča -e: ~a zlatica; rípeš -éla -o, rípenje -a s

rís -a m žival = rísa -e ž, rísjí -a -e = rísov -a -o, rísína -e ž

rísále -ál [-ál] ž mn. binkošti, rísálski -a -o [-ls-] binkošten: ~a nedelja, rísálščak -a [-lš-] m mesec maj

rísati ríšem, ríšoč -a -e, rísan -a -o, rísanje -a s, rísanica -e ž, rísanka -e ž, rís -a m: hudiča v ~ klicati, rísa -e ž črta, poteza; rísálo -a s, rísálen -lna -o [-ln-]: ~i papir, ~o orodje, rísálnik -a [-ln-] m, rísálnica -e [-ln-] ž; rísar -ja m, rísarica -e ž, rísarski -a -o, rísarstvo -a s, rísarija -e ž, rísba -e ž

*riskirati -am tvegati, v nevarnost postaviti, *riskíran -a -o tvegan, *riskánten -tna -o tvegan, nevaren, *riziko -ka m tveganje, nevarnost

ritardándo

ritardándo *prisl. glas. počasneje, zavirajoče*

ritem -tma *m umerjenost, ubranost, enakomernost, ritmika* -e ž, ritmičen -čna -o = ritemski -a -o [-ləm-]

ritenski -a -o [-lən-]: ~a hoja, ~o hoditi; rit ríti ž, ritén -tna -o, ritast -a -o, ritina -e ž = rítek -tka *m debelejši konec hlo-da, snopa, ritinje* -a s = rítovje -a s *sk. i. za ritine*; ritka -e ž; rítati -am, rítanje -a s, rítiniti -nem; ritopàs -áša -e *in* rito-pášen -šna -o *kdor le dobro je ritenúto* *prisl. glas. zadržano*

riti rijem, ríj -te! ríjóc -a -e, ríl -a -o, (raz)rit -a -o, ritje -a s

ritornéla -e ž *instrumentalna uvodna ali zaključna igra, vrsta kitice*
ritnál [-ál] -a *m obrednik, rituálen* -lna -o [-ln-] *obreden, rituálnost* -i [-ln-] ž, rítus -a *m obred*

***rival** [-ál] -a *m tekmeč, spodrivač, riválinja* -e ž *tekmica, rivalitéta* -e ž *tekmovalnost, rivalizirati* -am, riválen -lna -o [-ln-]

Riviéra -e ž: francoska in italijanska ~; rivièrski -a -o

***riziko** -a *m tveganje, nevarnost, gl. riskirati*

rizling -a *m vrsta trte in vina, rízlínški* -a -o

riž -a *m, rižev* -a -o: ~a juha, rižén -žna -o: ~o polje, riževica -e ž *riževa slama, rižišče* -a s, rižóta -e ž *jed*

riža -e ž *drča za spuščanje lesa, progá, črta, vrsta, rižast* -a -o *progast, črtast*

rižnica -e ž *rastlina plešec*
rjã rjè ž: ~ razjeda, sné železo;

*rjè prosto železo *nerjávno* ž.; rjãst -a -o [povsod po § 81]

rjãv rjãva -o, rjãvost -i ž, rjãvkast -a -o, rjãvec -vca *m, rjãvček* -čka *m, rjãvka* -e ž, rjãvica

-e ž, rjãvíčast -a -o, rjãvína -e ž, rjãvnica -e ž *rjãsla voda, rjãvoglávka* -e ž *vrsta rac, rjãvorumèn* -èna -o, rjãvosív -a -o [povsod po § 81]

rjãvétí -ím, rjãví -íte! rjãvèč -éča -e, rjãvèl -éla -o, rjãvènje -a s; rjãviti -ím, rjãvèč -éča -e, rjãví -íte! rjãvíl -a -o, rjãvljènje -a s [povsod po § 81]

rjúha -e ž, rjúhica -e ž *in* rjúšica -e ž, rjúhin -a -o: ~ rob, rjúšen -šna -o: ~i rob [povsod po § 81]

rjúti rjövem *in* rjújem, rjúj -te! *in* rjòvi -íte! rjùl [-ùj] -úla -o, rjútje -a s; rjovétí -ím, rjòvi -íte! rjovèč -éča -e, rjové, rjovèl -éla -o, rjovènje -a s [povsod po § 81]

rkèlj rkljà *m hlod*: ~è voziti na žago; rkljič -iča *m, rkljček* -čka *m* [povsod po § 81]

rmán -a *m bot., rmánov* -a -o: ~ čaj, rmánec -nca *m bot.* [povsod po § 81]

ró *m neskl. ime grške črke*: z malim *ç* [ró] zaznamujemo polmer vrtanega kroga; od vélikega ró ima cirilica črko za r (= p)

rób -a *in* robá *in* robú *m, dv. robóva* -óv, *mn. robóvi* -óv -óvom, robé *po robéh* z robmí: *po robu* se postaviti; živ, oster, posnet rob; v robéh *v pečinah, v skalah*; roboma *prisl.* = róbički *prisl.*: opeko ~ postavljati; rób-ben -bna -o: ~i hlod; robnik -a *m*; robič -iča *m*; róbiti -im: debele ~; (za)róbljen -a -o, robóvje -a s, robát -áta -o, robátost -i ž, róbav -a -o: ~ obraz *naguban obraz, naróbe* *prisl.*

*rób -a *m suženj, róbínja* -e ž *sužnja, róbški* -a -o *suženjski, róbstvo* -a s *suženjstvo*

*róba -e ž *blago*; suha róba

robáč -a *m krojač, ovratna ruta, vrsta jabolk, robáčka* -e *ž vrsta graha, robáča* -e *in róbača* -e *ž srajca*

robániti -im *ropolati, razbijati; robánjenje* -a *s, robántiti* -im, *robántenje* -a *s*

robánka -e *ž neko jabolko*

robárica -e *ž neka hruška*

robávs -a *m neolikan človek, robávt* -a *m, robávslja* -e *ž*

róbec -bca *m, róbček* -čka *m,*

róbčar -ja *m, gl. tudi rob*

robida -e *ž neki grm, robidje* -a *s sk. i. = robídovje* -a *s, robídov* -a -o: *~o listje; robídnic* -e *ž jagoda*

robidnica -e *ž neka žaga, vrsta sekire*

robilnica -e [-iɥ-] *ž velika sekira*

robílo -a *s neko kleparsko orodje*

robínija -e *ž vrsta akacij*

Róbinzon -a *m os. i., Róbinzonov* -a -o, *róbinzonski* -a -o: *~o življenje, robinzonáda* -e *ž povest, zgodba po zgledu povesti o Róbinzonu*

róbkati -am: *~ turščico, lešnike itd., róbkanje* -a *s, robkovina* -e *ž, robkálnica* -e [-ln-] *ž stroj za robkanje, róbkanec* -nca *m iz zelene lupine olupljen oreh*

róbot -a *m človek samodej, avtomat*

robúnjica -e *ž neka hruška*

***robústen** -tna -o *krepak, močan, tršat*

rócelj -clja *m roča, ročaj, rócljast* -a -o

róč róča *m, róča* -e *ž, ročaj* -a *m.*

ročnik -a *m (pri orodju), ročast*

-a -o: *~a kljuka, ročât* -áta

-o, *rócec* -čca *m, roček* -čkà *m,*

róčnat -a -o *kar ima roče*

róčen -čna -o *hiter, uren, spreten: ~o skočiti; róčnost* -i *ž; róčen* -čna -o *kar je pri roki: ~a ura, torba, knjižnica, róčnost* -i *ž*

ročica -e *ž (pri vozu, plugu ipd.)*

ročičnik -a *m oplén, ročičje* -a

s bot.; ročiti -ím *se ili od rok:*

delo se mu dobro roči, ročil -a -o

ročín -a *m*

róčka -e *ž vrč z ročem, telovadno orodje, róčkast* -a -o

ród -a *in rodú m, dv. rodóva* -óv,

mn. rodóvi -óv, *v ródu, +ro-*

dom po ródu, domá: po ródu

Čeh, doma iz Ribnice; róden

-dna -o: *ródni brat po ródu*

brat; rodóven -vna -o, *rodóv-*

nik -a *m, rodóvniški* -a -o, *rodóvina*

-e *ž, rodóvinski* -a -o, *rodóvit*

-a -o, *rodóvitost* -i *ž, rodóvitven*

-tna -o, *rodóvitnost* -i *ž*

ród -a -o *pust, oster, raskav: ~a*

polť, ~i žganci, ~a prst, ~a

trava = ródina -e *ž (po moč-*

virnem. pustem svetu), od tod

kr. i. Ródine -in *ž mn.; rodóst*

-i *ž, rodè* -éta *m; gl. tudi roja*

rodbína -e *ž, rodbínski* -a -o

rodítí -ím (se), *ródi* -íte! *rodèč*

-éča -e, *rodíl* -a -o, *rojén* -éna

-o, *rodil* se je = *rojén* je bil,

rojènek -nca, *m, rojénka* -e *ž,*

rojenica -e *ž. rodítelj* -ev *m*

mn. starši, rodíteljski -a -o, *róden*

-dna -o: *~a zemlja, ~a*

trta; rodník -a *m, rodnica* -e *ž,*

ródnost -i *ž, rodílo* -a *s, nav. mn.*

rodíla rodílni organi, rodílen

-lna -o [-ln-], *rodílnik* -a

[-ln-] *m genitiv, rodílnica* -e

[-ln-] *ž, rodílnost* -i [-ln-] *ž,*

ródnja -e *ž*

rodníka -e *ž neka vrsta češpelj*

rodov -v *sestavi: rodoljúb* -a -o =

rodoljúben -bna -o, *rodoljúb*

-a *m, rodoljúbka* -e *ž, rodoljúbje*

-a *s; rodopís* -a *m =*

rodopísje -a *s genealogija; rodoslóven*

-vna -o, *rodoslóvje* -a *s genealogija, rodoslóvec* -vca

m genealog

rododéndron -a *m bot. pljuvanec, burja, ruševje, slet*

Ródos

Ródos -a m kr. i. otoka, ródoški
-a -o

rog -a in -á m, dv. rogá in rogóva, rógoma in rogóvoma, mn. rogóvi in rógi, rogóv in róg, rogóvom, rogóve in rogé (na róge), na rogóvih in rogéh, z rogóvi in rogmí; trd ko róg, temà kakor v rogu, v en rog trobiti isto govóriti, ene misli biti, zvit kakor kozji rog (ovnov) rog, koga v kozji rog ugnati *premagati ga, sapo mu zapreti*, komu rogé pokazati *sovražno se postaviti proti komu*, rogé kazati *postajati predrzen, oblasten*, (polž, kadar je varen), človeku se naredi (požene) rog od udarca *bula*; rógá -e ž *krava z velikimi rogmí*; rógast -a -o; rógec -gca m *majhen rog, hudít*; rožič -íča m, rožén -a -o gl. tam; rogàt -áta -o, rogátec -tca m, rogátek -tka m *néka rastlina*; rogáč -a m, rogáča -e ž, rogačica -e ž, rogáčka -e ž, rogačulja -e ž, rógar -ja m; rogin -a m, rogina -e ž, roginček -čka m, rogovina -e ž; rogovít -a -o, rogovítost -i ž

rogati -am se, róganje -a s
rógelj -glja m: vilice s tremi rógli, rógljast -a -o, rogljät -áta -o, róglja -e ž, rod. mn. rógelj [-gəlj]; rógeljč -a [-gəlj-] m, rogljáč -a m, rogljáča -e ž, rogljič -íča m *vrsta peciva*, rogljičast -a -o, rogljiček -čka m, rogljičar -ja m *vrsta krompirja* (*kifelijar)

rogoljčnik -a m *vrsta kremenjaka*
rogováča -e ž *min.*, rogováčnik -a m *min.*, rógovec -vca m *min.*

rogovíla -e ž, rogovílast -a -o, rogovílček -čka [-lé-] m *vrsta fižola*, rogovílež -a m, rogovílec -lca [-lc-] m, rogovilica -e ž; rogovílití -im, rogovíljenje -a s, rogovílstvo -a [-ls-] s

rógoz -óza m, rógozast -a -o, rogozica -e ž *rogoz*, rogozína -e ž *suh rogoz*, rogoznica -e ž, rogozovina -e ž, rogozovít -a -o, rógóža -e ž, rógóžar -ja m, rogozína -e ž, rógóžje -a s, rogožnják -a m *vrsta rogoza*

rogúlja -e ž *rogelj*, rogúljust -a -o, rogljät -áta -o

rogúša -e ž *rogovílast kol, vrsta potice, staro merilo*

rohnéti -ním, rohni in rôhni -íte! rohnél -éla -o, rohnénje -a s, rohné -éta m, rohnív -a -o

rój rója m, v rójú in rójú; rójíti -ím in rójim, rójí -íte! rójil in rojíl -íla -o, rójenje in rojénje -a s, rojítev -tve ž; rojáč -a m, rojévnica -e ž *bot. melisa*; rójema *prisl. v roju, v rojih*

rója -e ž, nav. mn. róje rój *vodni jarek, mlinjski žleb, motviren svet, pusta trava* (od *tod ledinsko in kr. i. Róje Rój ž mn.*); gl. tudi rod -a -o

roják -a m, rojákinja -e ž, rojáški -a -o, rojášstvo -a s

rojalíst -a m *prívrženec, zagovornik kraljevine*, rojalízem -zma m, rojalističen -čna -o

rojenice -íc mn. ž *mit. bitja, ki naj bi odločala o človekovi usodi*; gl. tudi sojenice

rójstvo -a s, rójsten -tna -o: ~i list, ~i dan, ~o mesto, gl. roditi

ròk róka m *čas, doba*: v *~u 14 dni v 14 dneh; rokóven -vna -o: ~i račun, ~i zapisnik; ročíšče -a s *narok*

Rók -a m os. i., na Rókovo (16. avgusta), Rókov -a -o, Rókec -kca m os. i.

ròka -e itd. ž *ali ròka roké rókí rokó* (na rókó) na rókí z rokó, dv. roké rók rokáma, mn. roké rók rokám roké na rokäh z

rokámi; za róko (róke) se voditi (*rokó v róki hoditi); biti dobrih, trdih, odprtih *rók skop, darežljiv, gostoljuben*; voditi kaj (koga) s trdo, močno, mehko rokó; imeti čiste, umazane, krvave roké; dolga roka *mogočna*, mrtva roka *posest, ki ne more preiti v druge roké*; roka pravice *oblast, sodišče*; rokó-dati, stisniti, podati v pozdrav, slovo, sočutje, čestitko; roké križem držati *brez dela biti, lenariti*; roké si umiti ob čem *odkloniti odgovornost*, roké si umazati *zagrešiti kaj hudega*; imeti proste, vezane roké v *odločanju biti prost ali vezan*, imeti srečno, nesrečno rokó; odtegniti komu rokó *varstvo, pomoč, podporo*; biti komu desna roka *velika pomoč*; imeti svoje roké (prste) *zraven biti udeležen pri čem*; delo gre od rók *se odseša*, biti pri róki — biti od rók *prikladen — neprikladen*; priti: oditi praznih rók (s praznimi rokámi), dobiti koga (káj) v róke (róko) *v oblast, v pest*; igrati komu v róko *pomagati komu, podpirati koga*; na róke si biti s kom *dober si biti, ujemati se s kom*; *iti komu na róko *pomagati komu, podpirati koga*; nositi koga na rokáh *streti komu, razvažati koga*, na svojo rókó *napraviti na svojo odgovornost* (*na svojo pest); na rokáh *živeti od dela*, iz rók v usta *živeti od dnevnega zaslužka*, na róko dati na račun, na róke *plačati v gotovini, takoj plačati*; na prvo rokó *narediti povrhu*, vzeti kaj v róke *zateči*, pljúniti v róke *lotiti se dela*; vzeti koga v róke *prijeti koga zaradi česa, na odgovor klicati*; pod rokó *kaj narediti skrivaj*; prositi za roko *snubiti*, roka rokó *umiva*

rokáda -e ž (*šah*): kratka in dolga ~; rokirati -am: kralj ne sme rokirati po napadenih poljih (*M. Vidmar*), rokirajoča trdnjava, rokirajoči kralj; šahist je rokiral (*roš-)

rokáv -a m, mn. rokávi -ov, rokávec -vca m, tudi mn. rokávci -ev, rokávница -e ž, rokávnik -a m, rokávina -e ž *podloga za rokave*, rokávček -čka m

rokavica -e ž, svetle rokavice = glacé rokavice, rokavička -e ž, rokavičica -e ž, rokavičar -ja m, rokavičarica -e ž, rokavičarski -a -o, rokavičarstvo -a s (*povsod: +rokov-*)

rókica -e ž in ročica -e ž

roko- v sestavi: rokobórec -rea m, ~bórbca -e ž; rokodélec -lca [-lc-] m, ~délstvo -a [-ls-] s, ~délski -a -o [-ls-]; rokohítrec -a m, ~hitrski -a -o, ~hítrrost -i ž; rokomávh -a m = rokomávharski -a -o, ~mávharstvo -a s; rokopís -a m ~písen -sna -o; rokotvóren -rna -o; *rokovódstvo -a s *vodstvo, ravnanje*

rokokó -ja m *arh. vrsta sloga*, rokokójski -a -o

rokováti -újem se s kom, rokovánje -a s *podajanje rok*

rokovóvník -a m *muf; rokovnjáč*

rokovnjáč -a m, Jurčičevi Rokovnjáci, rokovnjáčarica -e ž, rokovnjáski -a -o, rokovnjáštvo -a s, rokovnjáščina -e ž

roléta -e ž, *nav. mn. roléte okenške navojnice, oknice na navoj, rebrače*, roló -ja m

Róman -a m *os. i.*; Rómanov -a -o, Romána -e ž, Románin -a -o

Román -a m, *nav. mn. Románi l. i. skupine romanskih narodov*, románski -a -o: ~i jeziki; romanizirati -am, romanistika -e ž *nauk o romanskih jezikih*, romanist -a m, romanistka -e ž.

román

romanističen -čna -o; románščina -e ž, romanizem -zma *m*
román -a *m*, románski -a -o: ~a
 tehnika, romanopisec -sca *m*
 (+romansjé), romanopíska -e ž,
 romanopisje -a *s*, romanopísen
 -sna -o

románca -e ž: španska ~

romántika -e ž *gibanje ali smer
 v umetnosti*, romántik -a *m* *pri-*
padnik romantike, romántičen
 -čna -o: ~i nazori, ~a pokra-
 jina, romántičnost -i ž

rómati -am, rómanje -a *s*, rómar
 -ja *m*, rómárica -e ž, rómarski
 -a -o, rómáreck -čka *m*, rómár-
 stvo -a *s*

rómb -a *m*, rómbičen -čna -o,
 rómbast -a -o, romboéder -dra
m, romboédriški -a -o, romboíd
 -a *m*, romboiden -dna -o

Rómeo Rómea *m* *os. i.*, z Ró-
 meom, Rómeo in Julijska (*dra-*
ma), Rómeov -a -o

Romún -a *m*, Romúnka -e ž, Ro-
 múnija -e ž, Romúnsko -ega *s*,
 romúnski -a -o: ~i jezik =
 romúnščina -e ž

***rončelica** -e ž *nož za obsekovanje
 drevja*, *vejnjak*, *vejnik*

rondél [-él] -a *m* *vrsta kitice*

rondó -ja *m* *okrogla greda*

rónék -nka *m* *viset svet*

rónica -e ž *neka hruška*, rónka -e
 ž *hruška*

Röntgen -a *m* *os. i.*, Röntgenov -a
 -o, réntgen -a *m* (*aparát*), rént-
 genski -a -o: ~o obsevanje;
 rentgenizírati -am, rentgenizi-
 ranje -a *s*, rentgenografija -e
 ž, rentgenogram -a *m*, rentge-
 noskopija -e ž, rentgenotera-
 pija -e ž

róp -a *m*, rópar -ja *m*, róparica
 -e ž, róparski -a -o, róparstvo
 -a *s*; rópati -am, rópanje -a *s*

ropót -óta *m*; ropotáti -ám in
 ropóčem, ropotáj -ájte! in ro-
 póči -te! ropotáł -ála -o, ropo-

tánje -a *s*, ropotáč -a *m*, ropo-
 táča -e ž, ropotálo -a *s*, ropo-
 tárnica -e ž *brložnica*, ropotáv
 -áva -o, ropotávec -vca *m*, ro-
 potávka -e ž, ropotávost -i ž,
 ropótec -tca *m*, ropotéla -e ž,
 ropotíja -e ž, ropotúlja -e ž,
 ropotúljica -e ž

rôsa -e ž: strupéna rôsa *peronó-*
spora; rôsen -sna -o *ali* rosán
in rosén -sna -ó, rôsni -e in
 rosni -é, *dol.* rôsni -ega, bolj
 rôsen, *prisł.* rosnó; rôsnat -a -o,
 rosnica -e ž *neka žaba*; rosíšče
 -a *s*; rosíti -ím, rôsi -íte! rosil
 -a -o, (o)rošén -éna -o, rošénje
 -a *s*, rosítev -tve ž; rosljáti -ám,
 rosljáj -ájte! rosljál -ála -o,
 rosljánje -a *s*, rosómér -a *m*

róstbif -a *m* *neka mesna jed*

róš -a *m* *rovaš*

***rošáda** -e ž *gl. rokada*

roštáti -ám *ropotáti*, roštáj -ájte!
 roštál -ála -o, roštánje -a *s*

rotácija -e ž, rotácijski -a -o: ~i
 stroj, rotacízem -zma *m* *slovn.*

rotén -tná -ó *nezdrav*, bolan: ~é
 noge, rotnína -e ž *nezdravo
 sadje*

rotíti -ím, rôti -íte! rotíl -a -o:
 rotíti se na kaj (*pri čem), ro-
 ténje -a *s*, rotítev -tve ž, rotí-
 vec -vca *m*, rotívka -e ž

rótovž -a *m*, rótovški -a -o

rotúnda -e ž *okrogla stavba, dvo-*
rana

Rousseau -eauja [*rusó* -ja] *m*
os. i., Rousseaujev [*rusójeu*] -a
 -o: ~a filozofija, rousseaujev-
 ski -a -o: ~i nazori

ròv róva in róva *m*, róven -vna
 -o, róvnica -e ž, róvec -vca *m*
neki hrošč, rovišče -a *s* *jarek*,
 róvka -e ž *vrsta miši*, rováča -e
 ž *kramp*; rovátí rovljem: krt po
 zemlji róvlje, róvína -e ž *oko-*
pavína, *gl.* ruvati

rováriti -im, rovárjenje -a *s*, ro-
 vár -ja *m*, rovárstvo -a *s*

rováš -a m palica z zarezami (računskimi): imava še nekaj na rovášu na dolgu, gre na rováš na račun

róvt -a m, róvte róvt ž mn., róvtar -ja m, róvtarski -a -o, róvtarstvo -a s

Rozálíja -e ž os. i., Rozálíjin -a -o, Róza -e ž, Rózin -a -o, Rózka -e ž, Rózkin -a -o, Rózika -e ž, Rózikin -a -o

rozéta -e ž, rozéten -tna -o

rózga -e ž, rózgovje -a s = rózje -a s, rózgast -a -o

rozína -e ž, rozínov -a -o: ~a potica

rozólija -e ž vrsta likerja

róza -e ž, rózica -e ž, róžen -žna -o: ~i cvet, róznat -a -o, róznatost -i ž, rózast -a -o: ~o blago; róznic -e ž, nav. mn. róznic (rastline), róznik -a m rožni grm, mesec junij, vrsta krompirja, rózar -ja m, rózarica -e ž, rózovec -vca m rožni grm, vrsta kremenjaka, rožnovica -e ž neko jabolko, rózni vènc -ega -nca, rožnovènski -a -o: ~a nedelja, Rožmaríja -e ž os. i., rožnopíst -a -o: ~a zarja

rožánc -nca m podboj

rožén -a -o, rožénc -nca m kamenina, rožénast -a -o, roženica -e ž, roženina -e ž, roženinar -ja m; roženéti -ím, roženèl -éla -o, roženènje -a s

róžič in rožič -íča m, rožičev -a -o: ~a moka, rožičev -vca m, rožičevje -a s, rožiček -čka m, rožičkast -a -o

rožína -e ž neki krošč

rózka -e ž ime kravam in ovcam rožijáti -ám, rožljáj -ájte! rožljál -ála -o, rožljánje -a s, rožljálo -a s, rožljánc -nca m veriga za govedo

róžmarín -a in rožmarín -a m rózmarínc -nca in rožmarínc

-nca m, rožmarínček -čka m, rožmarínovec -vca m

rt rta [árt -a] in rtà m konica, vrh: prvi, zadnji ~ (pri ladji), rtič -íča m, rtast -a -o, rtiči -ev m mn. kratke sani. rtína -e ž velik gorski vrh; Rt (Rtič) dobre nade kr. i.

rubád -i ž ošpice, rubadljiv -íva -o rúblj -blja m, rúbljev -a -o: ~a vrednost, rúbljski -a -o [-balj-]

Rúbens -a m os. i. flamskega slikarja, Rúbensov -a -o, rúbensovski -a -o

Rúbikon -a m l. i. reke: prestopiti ~ napraviti kaj odločilnega, usodnega

rubín -a m drag kamen, rubínov -a -o: ~a kislina, ~o steklo, rubínast -a -o

rúbiti -ím, rúbil -íla -o, rúbljen -a -o, rúbljenje -a s, rúbež -a m, rúbežen -žni ž, rúbežen -žna -o, rúbéžnik -a m, rúbéžnina -e ž, rubljiv -íva -o, rubílec -lca [-lc-] m, rubéščina -e ž

rubrika -e ž predelek, predpis; rubricírati -am, rubricíranje -a s; rubricíst -a m, rubricístika -e ž nauk o liturgiènih predpisih

rúcek -cka m oluščèn koruzni storž rúcelj -clja m kratko držalo na koncu kosišča

rúča -e ž oprta, nav. mn. rúče oprtnice

rúda -e ž, rúden -dna -o: ~a žila, ~o bogastvo, rúdnik -a m, rúdniški -a -o, rúdnica -e ž, rudnina -e ž, rudnínast -a -o, rudnínski -a -o, rudnínar -ja m, rudnínarstvo -a s, rudnínstvo -a s, rúdnat -a -o, rúdnost -i ž, rúdišče -a s, rúdast -a -o; rudár -ja m, rudárček -čka m, rudárstvo -a s, rudárski -a -o; rudáriti -ím, rudárjenje -a s; rudarskosóden -dna -o, rudni-noslóvje -a s mineralogi.a

rudimènt

rudimènt -ènta *m* *preprosta zasnova, začetek, zaostanek, rudimentären* -rna -o *nepcpoln, nerazait, okrnjen, okrnel*

rudnina -e *ž gl.* ruda

rudo- *v sestavi*: rudoñosen -sna -o: ~a žila, reka; rudoróden -dna -o; rudosléd -i *ž*, rudoslédba -e *ž*, rudosléden -dna -o: ~a pravica, rudoslédec -dca *m* = rudoslédnik -a *m*, rudoslédnica -e *ž*; rudoslóven -vna -o *metalurški*, rudoslóvje -a *s metalurgija*, rudoslóvec -vca *m metalurg*; rudotóp -ópa *m*, rudotópen -pna -o; rudožgálec -lca [-lc-] *m*, rudožgálnica -e [-ln-] *ž*

Rúdolf -a *m os. i.*, Rúdolfov -a -o, Rúdi -ja *m*, Rúdijev -a -o (+Rúditá, +Rúditov)

rugby rugbyja [rágbi-ja] *m* *neka igra z žogo*

Ruhra -e [rúra -e] *ž l. i.* reke, ruhrski -a -o [rúr-]: ~i pritoki, ~o ozemlje = Porúrje -a *s*, porúrski -a -o

***ruinirati** -am *ugonobiti, pokončati*, *ruína -e *ž* *razvalina, pođrtija*

rújen -jna -o: ~o vince

rúkati -am *in* -čem *mukati, ruliti, rjoveti*: biki, voli rúkajo, jelen rúka, rúkanje -a *s*, rúk -a *m* *rukanje jelena, rukáč* -a *m* *jelen, kadar se goni*

+**rúkati** -am (se) *tresti, trgati (se), rvati se, tepsti se, puliti se*

rúla -e *ž* *kamenina gnajs*

ruléta -e *ž* *igralna priprava in vrsta hazardne igre*

rúlití -im *mukati, tulítí, rukati*

rúm -a *m* *vrsta žganja*

rumèn -èna -o, bolj rumèn, *dol.* rumèni -ega; rumén -i *ž*, ruménc -nca *m*, ruménka -e *ž*, rumenják -a *m*, ruménica -e *ž*, rumeníčen -čna -o; ruménček -čka *m* *neki čmrlj*; rumènost -i

ž; ruménkast -a -o; ruménkastorjáv -áva -o, ruménkljast -a -o, ruménkljat -a -o

rumenétí -ím, rumèni -íte! rumenél -éla -o, rumenènje -a *s*; rumenítí -ím, rumèni -íte! rumeníl -a -o, rumenjènje -a *s*, rumenílo -a *s*, rumenílen -lna -o [-ln-], rumenína -e *ž*

rumeno- *v sestavi*: rumenoglávka -e *ž* *penica*; rumenokljùn -úna -o, rumenokljúnec -nca *m*; rumenolàs -ása -o, rumenolásec -sca *m*, rumenoláska -e *ž*; ruménordèč -éča -e; rumenoréпка -e *ž*; rumenorítka -e *ž*, ruménozelèn -èna -o

rúne rún *ž mn.* *vrsta črk*, rúnski -a -o: ~i *napisi*

rúno -a *s* *ovčja koža, ovčje krzno, ovčje ime, tudi rúna* -e *ž*, runolàs -ása -o, rúnja -e *ž* *kozem, kušter (koder)*, rúnjast -a -o, rúnje rúnj *ž mn.* *kozé, osepnice*

rúpa -e *ž*, rúpast -a -o, rupáča -e *ž*, rúpnik -a *m* *brezno v močvirju*

rús -a -o *rdeč*, rús -a *m* *rus vol*, rúsa -e *ž* *rusa krava*, rúska -e *ž* *ime živalim, mn.* *rúske ošpice*, rusíca -e *ž* *rdeča mravlja*, rúsec -sca *m*; rusogláv -áva -o, rusolàs -ása -o

Rús -a *m*, Rúsinja -e *ž*, rúski -a -o, Rúska -ega *s* = Rúsija -e *ž*, rúščina -e *ž*, rusofil [-il] -a *m*; rusificírati -am *porusiti*, rúsovski -a -o, rusíst -a *m*

rusálka -e [-lk-] *ž* *bajno bitje iz slovanske mit.*

rúš -a *m* *nizki borovec, prilikavje*, rúšev -a -o: ~o olje, rúšev -vca *m*, rúševka -e *ž*, rúševje -a *s* = rúšje -a *s*

rúša -e *ž* = rúšina -e *ž*: rúše = rúšine rezati, rúšast -a -o, rúšnat -a -o: ~a *njiva*, rúšar -ja *m* *kdor ruše reže*, rúšelj. -šlja

m orodje za rezanje ruš; rušati
-am *ruše rezati*, rušanje -a s
rušiti -im, rušil -a -o in -la -o,
rušenje -a s, rušitev -tve ž,
rušilen -lna -o [-ln-]: ~e na-
prave, rušilec -lca [-lc-] m,
ruševina -e ž, rušitelj -a m,
rušiteljica -e ž, rušljiv -iva -o:
~o kamenje, rušljivost -i ž
rúta -e ž *robec*: ~a za na glavo,
rútica -e ž: žepna ~
rúta -e ž *rastlina*; rútica -e ž: vin-
ska ~, rúten -tna -o: ~o olje
*rutina -e ž *spretnost, umetelnost,*
*vaja, *rutiniran -a -o vajan*
ruvátí in rvátí *rújem (se)*, ruvál
-a -o in rvál -a -o, ruvánje -a
in rvánje -a s, ruváč -a in rváč
-a m, ruváča -e ž *snop zrelega*

in izruncanega lunu (konoplje),
rváčast -a -o, ruvánka -e ž
pretep, prepír, rván -ána m =
rvár -ja m
ružina -e ž *zelena orehova lupina,*
oblákovina, mn. ružine prazni
stroki stročnic, ružinje -a s; rú-
žiti -im luščiti, lupiti, robkati:
~ *fižol, grah, zelene orehe, ko-*
ruzo, ružilnica -e [-ln-] ž
rvátí *rújem gl. ruvati*
rž [žrž] rží ž, ržén -a -o: ~i cvet
junij, rženica -e ž ržena slama,
rženják -a m ržen kruh, ržénka
-e ž neka trava, žganje, ržíščé
-a s rženo polje po žetvi, ržúlja
-e ž stoklasa, ržáda -e ž soržica,
ržádec -dca m neka rastlina
[povsod po § 81]

S

s [sə in ës] *m neskl. ime trke:*
mali s, z vélikim S zaznamu-
jemo v kemiji žveplo
s (*pred samoglasniki in zvenetimi*
soglasniki z) predl. 1. z rod. po-
meni (v nasprotju s predl. na
gl. lam), od kod kaj izvira, pri-
haja: s konja pasti (biti na
konju), zmetati seno z voza
(seno je na vozu), s Koroškega
priti (biti na Koroškem); s kon-
ca, s kraja (začeti); ljudje s hri-
bov, pogled z vrha; 2. z *orod.*
pomeni: a) *družbo, skupnost,*
sovpad: kdor se z volkovi paj-
daši, mora z njimi tuliti; lasé
s kožo vred z glave potegniti;
pridna gospodinja je s prvim
svitom na nogah; knjiga s po-
dobami, žena s košaro; b) *način:*
s strahom kam pogledati; c)
sredstvo: s kolom po glavi, z
besedo bi ga ubil; pisava z ro-
kó; delo z glavó; griči, ob-
dani z vodo (+od vode); ves
prostor je bil zastavljen s sa-

mim dijaštvom (+... zastav-
ljen samega dijaštva); dvorana
je bila nabita z radovednim
občinstvom (+radovednega ob-
činstva) ali: v dvorani je bilo
nabito radovednega občinstva
s-, z- I. *prvolna predpona pomeni:*
1. *da se kaj s česa od zgoraj dol*
premika: zmetati seno z voza,
sneti klobuk z glave; 2. *dru-*
ženje: zbrati, zvezati, sniti se,
sprijeti se; 3. *dela iz nedovršnih*
glagolov dovršne: zgniti, snesti;
pred s, š, z in ž se rabi še obli-
ka se- [sə-]: sesésti se, seštéti,
sezídati, sezgáti; II. *obrušeno iz*
predpone iz-: izboljšati — zbolj-
šati, *gl. pod iz-;* III. *obrušeno iz*
predpone vz-: stegniti, zbuditi,
splezati na drevo, *gl. tudi vz-;*
IV. *obrušeno iz predpone raz-:*
strgati obleko, stresati po sobi
Saara -e ž I. *i. reke, saarski -a*
-o [povsod: sár-]: ~i pritoki,
~o ozemlje = Posárje -a s,
posárski -a -o

Sába

Sába -e ž *kr. i. dežele v Arabiji*, kraljica iz Sábe

Sabína -e ž *os. i.*, Sabinin -a -o

sáblja -e ž, sábeljni -a -o [-bəlʲ-], sábljica -e ž, sábljáti -ám (se), sábljáj -ájte! sábljál -ála -o, sábljánje -a s, sábljáč -a m, sábljáčica -e ž, sábljast -a -o, sábljár -ja m *kdor dela sablje*, sábljárka -e ž *neka ptica*, sáblják -a m *neka riba*

sabotirati -am *razbijati, motiti, ovirati (delo)*, sabotíranje -a s, sabotáža -e ž, sabotážen -žna -o, sabotêr -ja m, sabotêrka -e ž, sabotêrski -a -o, sabotêrstvo -a s

sáčiti -im *gl. sak*

sád -ú *in sáda m, mn. sadóvi -óv, sádje -a in sadjè -à s, sádek -dka m, sádež -a m; sáden -dna -o = sadóven -vna -o: ~o leto, sadovnják -a m; sadovit -a -o, sadovnat -áta -o, sádjevéc -vca m; sadonósen -sna -o (+sadunosen), sadoróden -dna -o, sádjeréja -e ž, sádjeréjéc -jca m, sádjeréjski -a -o*

sadíti -ím, sádi -íte! sádèč -éča -e, sádíl -a -o, sájèn -èna -o, sájènc -nca m, sájenica -e ž, sája -e ž, sájènje -a s, sádítev -tve ž; sádika -e ž, sádilen -lna -o [-ln-]: ~i klin, sádílec -lea [-lc-] m, sádílka -e [-lk-] ž

sadizem -zma m *izprevržena spolnost, naslada ob tujem trpljenju*, sadíst -a m, sadístka -e ž, sadístičen -čna -o

sadjár -ja m, sadjaríca -e ž, sadjárstvo -a s, sadjárski -a -o: ~i tečaj; sadjáriti -im, sadjárjenje -a s

sádra -e ž *mavec*, sádrov -a -o, sádrén -a -o: ~a voda, sádrovec -vca m *in sádrènc -nca m*, sádrar -ja m, sádrast -a -o, sádrénina -e ž, sádrovína -e ž;

sádrati -am = sádríti -im, sádranje -a s = sádrénje -a s
safe safá [séf -a] m *denarna omara, predal v bančni zakladnici*
sáfian -a m *vrsta usnja*, safiánast -a -o

safir -a m *vrsta dragega kamna*, safíren -rna -o, safírast -a -o, safírnovíšnjev -a -o *in safírnovíšnjev -a -o*

ságati -am *loviti sápo, sigali, pihati*: kača, plamen sága; ságanje -a s

ságo m *moka iz palmovega stržena*, sága -gu -go -gom, ságov -a -o: ~a palma, ~o drevo = ságovec -vca m, ságovína -e ž

Sahára -e ž *kr. i.*, sahárski -a -o: ~i pesek

saharín -a m, saharínski -a -o, saharínov -a -o

sahníti sáhnm, sahní *in sáhni -íte!* sahníl -íla -o, sahnjénje -a s [*nepoud. povsod: sah- in sah-*]

Sainte-Beuve -va [*sentbév -a*] m *os. i. franc. lit. kritika*, Sainte-Beuvov -a -o: ~i eseji

Saint-Germain -a [*senžermén -a*] m *franc. kr. i.*, senžerménski -a -o: ~a pogodba

Saint-Quentin -a [*senkantén -a*] m *franc. kr. i.*: bitka pri ~u (1918); saint-quentínski -a -o [*senkanténski*]: ~i prekop

Saint-Saëns -a [*sensáns -a*] m *os. i. franc. skladatelj*, Saint-Saënsov -a -o: ~ Mrtvaški ples

Saint-Simon -a [*sensimón -a*] m *os. i. franc. soc. fil.*, Saint-Simonov -a -o [*sensimónov -ova -o*]: ~ nauk; sensimonízem -zma m *socialni nazor*, sensimoníst -a m, sensimonístičen -čna -o

saj [sáj *ali nasl.*] *prisl. in vez.*: saj vez, saj veš kakó, saj ga poznaš, saj znam; naj dá, saj ima; saj si videl, kako je; tudi

kot samostojna pritrtilnica z dopustnim pomenom: »Ta nič ne ve.« »Sáj, zato ga ne poslušaj!« sáj, kakor sem rekel; saj res; loči saj in vsáj; saj utemeljuje in dopušta, vsáj pa omejuje (gl. tam)

sáje sáj ž mn.: črn kakor sáje, sájav -a -o: ~ lešnik, sájavec -vca m, sájavka -e ž, sájavína -e ž sájast -a -o; sájiti -im; sájež -a m kozje ime

sajênje -a s gl. saditi

sák sáka m ribiška mreža, sáčec -čca m = sákec -kca m, sakovína -e ž, sáčiti -im s sakom ribe loviti, gosto vino precejati

sakó -ja m suknjič

sakrabôlt [-lt] medm. kletvica, sakramiš medm., sakramént medm., sakraménski -a -o: ~i fant! sakramentírati -am, sakramentíranje -a s

sakrálen -lna -o [-ln-] kar je sveto, posvečeno, nedotakljivo

sakrárij -a m prostor za odlaganje neuporabnih blagoslovljenih reči

sakrilégij -a m in sakrilég -a m božji rop, bogoskrunstvo, sakrilégičen -čna -o božjerópen, bogoskrúnski

sakrosánkten -tna -o posvečen, nedotakljivo, sakrosánktnost -i ž

saksofón -a m glasbilo, saksofónski -a -o, saksofoníst -a m

saláma -e ž, salámar -ja m, salámarica -e ž

Salamánka -e ž kr. i., salamánški -a -o, Salamánčan -a m, Salamánčanka -e ž

*salamánder -dra m močerad

salaménski -a -o: ~i paglavecl

salamént medm., salabôlt [-lt] medm., salabólski -a -o [-ls-]

Salamína -e ž: bitka pri ~i; salamínski -a -o: ~a bitka

salamúr -a m in salamúra -e ž razsol

+salata g. solata

sáldo -da m prebitek, ostanek, saldírati -am sklepati, skleniti račun, poravnati, plačati, saldírán -a -o: ~ račun pláčan, saldíránje -a s [povsod: -ld-]

Salézij -a m os. i., Saléški -ega m os. i.: Frančíšek ~; salezijánc -nca m, salezijánski -a -o

salicil [-il] -a m, salicílov -a -o: ~o mazilo, salicílen -lna -o [-ln-]: ~a kislina

sálmiak -a m, sálmiakov -a -o: ~ cvet, sálmiakovec -vca m [povsod: -lm-]

sálo -a s, sálást -a -o, sálar -ja m trgovec s salom, sálovec -vca m smukec, sálovka -e ž

Salóma -e ž os. i. Herodiáddine hčere, Salómin -a -o: ~ ples

Sálon -a m os. i., Sálomonov -a -o: ~a modrost, salomónski -a -o: ~a sodba; Salomónski otoki -ih -ov m mn.

salón -a m velika, sprejemna soba, dvorana, salónski -a -o: ~a suknja, salónarji -jev m mn. vrsta ženskih čevljev

sált -a [-lt-] m skok (v športu), sált -a mortále m neskl.: odskočil je s krasnim salto mortale

Salúst -a m, Salústov -a -o: ~i spisi

salutírati -am po vojaško pozdraviti, salutíranje -a s, salút -a m

sálva -e [-lv-] ž pozdrav s streljanjem, skupno streljanje; salva smeha

Salvadór -a [-lv-] m kr. i. republike v Srednji Ameriki, salvadórski -a -o [-lv-]

salvarsán -a [-lv-] m (zdravilo)

sám -a -o, dv. sáma -i in samá -é. mn. sámi -e -a in samí -é; sám, čisto sám, nikjer nikogar; hiša stoji na sámem, na sámem govoriti s kom; sáma sem domá, otroci so samí ali sámi brez

Samaríja

varstva, ne puščaj otrok sámih; človeku ni dobro biti samemu; saj to so sami otroci *samó* otroci. *brez odraslih*, ob sami vodi ne zdržiš dolgo *samó* ob vodi, sama kost in koža ga je *samó* kost in koža; — *kadar sam izraža poudarek osebe ali stvari, tedaj ima zmeraj prilastno obliko, navadno z naglasom na osnovi, in stoji pred samostalnikom ali za njim*: sám župan ali župan sám z občinskim odborom je prišel *celó* župan. *župan osebno*. sám mojster ali mojster sám se je zavzel za delo, sami otroci ali otroci sami so ostrmeli *celó* otroci, sáme njive ali njive sáme so zajokale *celó* njive, segel je po sami kroni ali kroni sami *celó* po kroni. *nič manj ko po kroni*, zaletel se je v sáme prvake ali prvake sáme osebno, *celó* v prvake ipd.; *os. z. v imen. izpuščamo, če ni posebej poudarjen*: sam ne vem, kaj bi; saj sáma praviš tako, saj ste sami (sami) videli, saj ste sáme (samé) tako rekle; — *drugače stoji sam pri os. z. navadno za zaimkom*: ti sám(a) si kriv(a), méne (têbe, njêga) sámega je iskal *prav, osebno méne (tebe, njega)*; nam (vam, njim) sámim je povedal, z njo sámo (samó) sem govoril, pred menoj sámim je to storil; *tako tudi*: sebe sámeга precenjuje, sebi sámemu nóče pomagati; — *vendar v zvezi s povratno-os. z. sam navadno stoji v imen. pred zaimkom, naj bo zaimek v kateremkoli sklonu*: on(a) le sám(a) sebe išče; vse zaničuje, še sám sebe; vsak ima sám sebe najrajši, ta ima sám sebe za modrega, ti bodo sami (sami) sebe prodali, mar ne boš sám sebe ljubil bolj ko druge?

človek najbolj napreduje, ko najbolj sám sebe premaguje; ne varajmo sami (sami) sebe, če že varamo druge; drugim je pomagal, sám sebi ne more pomagati; vsak je sám sebi najbližji, sám(a) sebi se čudi, ne laži sám sebi; sám v sebi slabiš. sám pri sebi sem mislil, sám(a) náse misli, sám(a) vase zaljubljen(a), se bojuje sám(a) s seboj, skrbi le sám(a) zase, imam sám s seboj preveč opraviti; *nekateré zveze so dobile že poseben prislovni pomen*: sám od sebe kaj narediti *prostovoljno, po lastni odločitvi*, biti sám na sebi *pristen, nepokvarjen*, sámo ob (po) sebi razumljivo, se razume *ipd.*; *ob taki splošni rabi (knjižni in narečni) so v novejšem času začeli pisati tudi oblike po zgledu pred samostalnikom (zlasti tož. edn. m samega)*: premagati samega sebe, spoznavati samega sebe, smiliti se samemu sebi, pometati pred samim seboj, zna skrbeti za samega sebe, govori najrajši o samem sebi, godrnja nad samim seboj *ipd.*; *tako zvezo uporabljamo zmeraj v prilastni rabi*: zmaga nad samim seboj; me je strah, sram pred samim seboj, boj s samim seboj je najhujši *ipd.*; *ne smemo uporabljati sam za izražanje časovne ali krajevne neposrednosti*: bitka se je začela pred +sámo zoro *lik pred zoro*; ves čas je tekel, pred vrati +sámimi se je ustavil *šele pred vrati, lik pred vrati*

Samaríja -e ž kr. i., samarijski -a -o: ~e ulice, Samariján -a m *prebivalec*, Samarijánka -e ž *prebivalka*; samaritán -a m, samaritánka -e ž *kdor nudi prvo pomoč*, samaritánski -a -o: ~a služba

sámcat -a -o: sám sámcat, sám-
čast -a -o: ~i kozolec

sámec -mca m, samčè -éta m in s,
sámček -čka m, sámčič -a m
edini otrok edini mladit; samí-
ca -e ž, sámká -e ž, samíči -a
-e; sámičen -čna -o = sámski -a
-o, sámstvo -a s, sámščina -e ž;
sámši prisl. zapuščeno, samotno
sámiti -im izolirati, sámljenje -a s,
samílo -a s izolator, samílen -lna
-o [-ln-]; saméti -ím kogar vse
zapušča. samèl -éla -o; samé-
vati -am kdor je sam zase in
ne gre v družbo, samévanje -a s
Sámó -a m os. i., Sámov -a -o:
~a država

samó prisl.: ~ pšenica raste tu,
~ kruha nima, ~ z njo govori,
~ pet dni, ~ toliko, ~ tukaj,
~ danes, ~ takó, ~ zató, ~
pije, nič ne jé, ~ govori, nič
ne dela; pridem. samó če bo
lepo vreme *če bo lepo vreme*;
pridem samó, če bo lepo *samó
tedaj, če...*; povem. samó glej,
da ne boš hud *toda glej, da ne
boš hud*; povem samó, da ne
boš hud *povem samo zato, da...*;
dam. samó gorje ti, če si me
nalagàl *toda gorjé lí (protivni
vez.)*; povedal bóm, samó tebi
nè *toda tebi ne*; vsem bom po-
vedal, samó tebi ne *le tebi ne*
samó -v sestavi: samobárven -vna
-o idiokromatičen; samobiten
-tna -o, ~bitnost -i ž; samočist
-a -o: ~o srebro; samodéj -a m
avlomat, ~déjen -jna -o avlo-
matičen, ~déjnost -i ž; samo-
drúg -a -o, samodrúga ženska;
samodržec -žca m, ~držen -žna
-o, ~držtvo -a s; samogíben -bna
-o avlomatíčen; samoglásen -sna
-o, ~glásnik -a m, ~glásniški
-a -o, ~glásnost -i ž; samogláv-
áva -o, ~glávéc -vca m,
~glávka -e ž, ~glávost -i ž,
~glávén -vna -o, ~glávnost -i

ž, ~glávnež -a m, ~glávnicá -e
ž; samogólten -tna -o, ~góltec
-tca m = ~góltnež -a m =
~góltnik -a m, ~góltnicá -e ž,
~góltnost -i ž [povsod: -oy-],
samogóvor -a m monolog: Zu-
pančičevi Samogóvori; samo-
hóten -tna -o: ~o gibanje; sa-
mokolnicá -e [-ln-] ž; samo-
krès -ésa m, ~krésen -sna -o:
~a cev, ~i naboj; samokritika
-e ž, ~kritičen -čna -o; samo-
ljúben -bna -o, ~ljúbnost -i ž,
samoljúbe -a s, ~ljúbnež -a
m; samomòr -óra m, ~morílec
-lca [-iy- in -lc-] m, ~morílka
-e [-iy- in -lk-] ž, ~morílski -a
-o [-iy- in -ls-]: ~a družba,
~morílen -lna -o [-ln-]: ~a
misel; samoníkel [-əy] -kla -o,
~níklost -i ž; samonòg -óga -o:
dedek Samonòg; samoobrámba
-e ž, ~obrámben -bna -o: ~o de-
janje; samoohrána -e ž, ~ohra-
nitven -a -o [-tvən-]: ~i nagon,
~ohranítev -tve ž; samoòk -óka
-o, ~ókec -kca m; samoopló-
dba -e ž = ~oplodítev -tve ž =
~oplojevánje -a s; samooskřba
-e ž, ~oskřben -bna -o; samo-
páš -áša -e = ~pášen -šna -o,
~pášnež -a m = ~pášnik -a m,
~pášnicá -e ž, ~pášnost -i ž,
~pášje -a s; samopomóč -i ž;
samoprevára -e ž; samopriden
-dna -o, ~prídnost -i ž, ~príd-
než -a m = ~prídnik -a m,
~prídnica -e ž; samoprodája
-e ž, ~prodájen -jna -o; samo-
rásel [-səy] -sla -o, ~rásč -a -e,
~ráslost -i ž, ~rásnik -a m;
samoróden -dna -o, ~ródnost
-i ž, ~ródnik -a m: oreh ~,
~ródnicá -e ž; hruška ~; sa-
moròg -óga -o, ~róg -a m,
~róga -e ž samoroga žival (kra-
va), ~róceg -gca m = ~rózec
-žca m; samoròk -óka -o; samo-
séven -vna -o: ~i krompir,

Samóa

~sévec -vca m, ~sévka -e ž, ~sévski -a -o; samosílnik -a m, ~silen -lna -o, ~silstvo -a s [povsod: -sil-]; samospèv -éva m solo, ~spèven -vna -o; samosrájčen -čna -o, ~srajčnik -a m, ~srajčnica -e ž; samostálen -lnu -o, ~stálnik -a m, ~stálnost -i ž [povsod: -ln-]; samostán -a m, ~stánec -nca m, ~stánka -e ž, ~stánski -a -o, ~stánstvo -a s; samostójen -jna -o, ~stójnost -i ž, ~stójník -a m, ~stójnež -a m, ~samostrel [-el] -a m, ~strélec -lca [-lc-] m; samóstra -e ž = samóstrina -e ž = samostrelina -e ž; samosvój -ója -e: ~človek, ~a hvala, ~svójost -i ž, ~svójnost -i ž; samotèčen -čna -o: ~ je sok, ki sam priteka, ne da bi se sadje stiskalo; samótež *prisl.*: ~ voziti *tudi prilastno* samótež voz; samótežen -žna -o: ~i voz, samótežar -ja m kdor samótež vozi, samótežnice -ic ž mn. sani, samótežnik -a m; samotóren -rna -o *svoje glav*, ~tórec -rca m, ~tórčan -a m *svoje glavnež*, ~tórost -i ž; samotížec -žca m, ~tršstvo -a s, ~tížen -žna -o; samotvóren -rna -o, ~tvórnost -i ž; samóúk -a m, ~úka -e ž, ~účen -čna -o, ~úk -a -o; samoupráva -e ž, ~upráven -vna -o: ~i urad, ~uprávnost -i ž; samovžig -a m: stroj na ~; samovár -a m, ~várski -a -o, ~várov -a -o; samovláda -e ž, ~vláden -dna -o, ~vladár -ja m, ~vladárski -a -o, ~vladárstvo -a s = ~vládje -a s; samovólja -e ž, ~vóljen -ljna -o, ~vóljnost -i ž, ~vóljnež -a m, ~vóljnik -a m, ~vóljnica -e ž, ~vóljniški -a -o; samozadovóljen -ljna -o, ~zadovóljnost -i ž, ~zadovóljnik -a m, ~zadovóljstvo -a s; samozaklópèn -pna

-o, ~zaklópnica -e ž; samozatajevánje -a s, ~zatája -e ž, ~zatajeválen -lna -o [-ln-], ~zatajeválec -lca [-lc-] m, ~zatajeválka -e [-lk-] ž; samozavéden -dna -o, ~zavést -i ž, ~zavéststen -tna -o, ~zavéstnež -a m; samozáfnc -nca m *vrsta fižola*; samozvánec -nca m, ~zvánčev -a -o, ~zvánka -e ž, ~zvánkin -a -o, ~zvánski -a -o; ptič Samožív -a -a m

Samóa m neskl. otočje v Tihem Oceanu. Samoánc -nca m, samoánski -a -o: Samoánski otoki = otočje Samóa

Samojéd -a m *pripadnik uraloaltajskega naroda*, samojédski -a -o

Sámos -a m *kr. i. otoka v Egejskem morju*, sámoški -a -o

samóta -e ž, samóten -tna -o, samótnost -i ž, samotník -a m, samotníca -e ž: sani samotníce samótežnice

samotár -ja m, samotárec -rca m, samotárka -e ž, samotárski -a -o, samotárstvo -a s, samotáriti -im, samotárjenje -a s

samováti -újem, samovál -ála -o, samovánje -a s

sanácija -e ž *ozdravitev, rešitev, ureditev, popravilo*, sanacijski -a -o, sanírati -am, saníranje -a s; sanitáren -rna -o *kar zadeva zdravje, telesno nego*: ~e naprave, sanitéta -e ž *zdravstvena služba*, sanitéten -tna -o: ~i material, sanitéjec -jca m, sanitéjka -e ž

sanatórij -a m, sanatórijski -a -o: ~o zdravljenje

Sand (George) George Sandove [*sánd zórz, zórz sándove*] ž os. i. franc. pisateljice: romani G. Sandove; sándovka -e ž *povest, zgodba po zgledu Sandove*

sandála -e ž, nav. mn. sandále -ál [-ál], sandálen -lna -o [-ln-]:

~i jermen, sandaléta -e ž, nav. mn. sandaléte -ét

Sándžak -a m kr. i., sándžaški -a -o, Sándžačan -a m, Sándžačan-ka -e ž

sangvínik -a m, sangviničen -čna -o, sangviničnost -i ž

sani -i ž mn. -ém -i -éh -mí, saníneć -nca m, sanéneć -nca m, saníneć -nka m, sánke sánk ž mn., saníca -e ž, saníšće -a s; sánkati -am se, sánkanje -a s, sánkáč -a m, sánkalíšće -a s

sanićéta -e ž gl. sanacija

sánja -e ž, nav. mn. sánje sánj, sánjav -áva -o, sánjavost -i ž, sánjavéc -vca m, sánjavka -e ž, sánjáč -a m = sanjár -ja m, sánjáló -a s zaničlj., sanjárka -e ž, sanjáríca -e ž, sánjski -a -o: ~e bukve; sánjati -am, sánjal -a -o in -ála -o, sanjáríti -im, sanjárjenje -a s, sanjáríja -e ž, sanjárski -a -o, sanjárstvo -a s

sankcionírati -am potrditi, odobriti, sankcioníranje -a s, sánkcija -e ž potrdítev, odobritev, v mn. sánkcije -ij prisilna sredstva, zavarovanje zakona, kazna za kršítev

sánktus -a m liturg.: do ~a; v glas. naslov tudi Sánctus -a m

sanskrt -a m, sanskrtski -a -o: ~i jezik

sanskilót -a m (brez kratkih hlač) pripadnik najodločnejših prevratnežev v franc. revoluciji, sanskilótski -a -o, sanskilótstvo -a s

Santa Fé m neskl. (§ 39) kr. i.: iz lepega Santa Fé, v novem Santa Fé, industrija v Santa Fé

Santiágo de Chile [santjágo de čile] Santiaga de Chile m kr. i. prestolnice republike Čile; Santiágo de Compostela [santjágo de kompostéla] m kr. i. špan. mesta, v Santiagu (de Compostela) ali v Kompostelju

santonin -a m neko zdravilo

Sántos -a m kr. i. mesta v Braziliji, kava Sántos kave Sántos

Saóna -e [sóna -e] ž l. i. franc. reke, saónski -a -o [són-]

sápa -e ž: imeti kratko, težko, lahko sápo; sapa me daje, sapa (mi) pojema, pohaja, sápo loviti, sápo komu jemlje (od začudenja, strahu, hitrice), sápo zapreti komu usta zamašiti, jezik zavezati; sape (sápo) zajeti, iti po sápo, sape zmanjkovati; vse v eni sapi povedati vse hkrati, preveč sape imeti, brez sape biti zasopel

sápêr -ja m podkopnik, sápêrski -a -o: ~i oddelek

Sápfo -pfe ž, Sápfin -a -o: ~e pesmi, sápfíčen -čna -o: ~a kítica

saprabòlt [-ll] medm., sapramíš medm., sapralòt medm., saprabóltski -a -o [-ls-]

saprofít -a m, nav. mn. saprofítí -ov vrsta nižjih organizmov

Sára -e ž os. i., Sárin -a -o

sarabánda -e ž starošpan. ples

Saracén -a m l. i. za Arabce v srednjem veku, saracénski -a -o

sarafán -a m rus. ženska halja

saráj -a m sultanova palača

Sárajevo -a s kr. i., sárajevski -a -o, Sárájevčan -a m, Sárájevčanka -e ž

sardéla -e ž neka riba, sardélji -a -e, sardélen -lna -o [-ln-], sardélica -e ž, sardélar -ja m

sardína -e ž neka riba, sardinji -a -e

Sardíniya -e ž kr. i. otoka, Sardinéc -nca m, Sardínka -e ž, sardínski -a -o

sardóničen -čna -o krčevit: ~ smeh (v obupu ali jezi)

sardóniks -a m neki kamen

Sardou Sardouja [Sardu -ja] m os. i. franc. dramatika, Sardoujev -a -o [sardújev]

sarkázem

sarkázem -zma *m* oster zasmeh, sarkástičen -čna -o *ostro zasmehovalen*, sarkást -a *m*
sarkofág -a *m* kamnilna rakev
sarkóm -a *m* med. neka bolezen
Sarmát -a *m* pripadnik naroda *Sarmatov*, Sarmátija -e ž, sarmátski -a -o
Sás -a *m* pripadnik nemškega plemena *Sasov*, sáški -a -o, Sáško -ega *s* = Sáška -e ž; tudi Saksónsko -ega *s*, Saksónec -nca *m*: Anglosaksónec -nca *m*, anglosaksónski -a -o; Anglosás -a *m*, anglosáški -a -o; *gl.* anglo-
Sáša -a *in* -e *m* os. i. za *Aleksander*, Sášev -a -o, Sáša -e ž os. i., Sášin -a -o, Sášek -ška *m*, Sáškov -a -o
sát -a *in* -ú *m*, *mn.* satóvi -óv *in* sáti -ov, sátje -a *in* satjè -à *s*, satóvje -a *s*, sátec -tca *m* = sátek -tka *m*, sátič -iča *m*, sátnik -a *m*, satovnják -a *m*, sato-vít -a -o: ~a kost
sátan -a *m*, sátanov -a -o, sátanski -a -o, sátanček -čka *m*, satanizem -zma *m*, satanist -a *m*
satelit -a *m* zvezda spremljevalka, telesni stražnik, veren spremljevalec, priprežnik, pomagat, satelitski -a -o
satén -a *m* na pol svilena tkanina, saténast -a -o, satinírati -am zlikati, pogladiti, satiníran -a -o: ~ papir, satiníranje -a *s*
sátir -a *m* starogrško bajes. bitje, sátirski -a -o: ~a igra
satíra -e ž zbadljivo ali dovtipno zasmehovanje, vrsta poučnega pesništva, zabavljica, satíričen -čna -o zbadljivo, satírik -a *m*
***satisfákcija** -e ž zadoščenje, zadostitev
satráp -a *m* namestnik staroperzijskih vladarjev, samovoljen mogotec; satrapija -e ž, satrápski -a -o

*saturírati -am nasiliti, *saturá-cija -e ž, *saturíranost -i ž, *saturíranje -a *s* nasičenje, nasičenost

Satúrn -a *m* planet, Satúrnov -a -o: ~ kolobar; Satúrnus Satúrna *m* starorimski bog; saturná-lije -ij ž *mn.*

savána -e ž travnata stepa v tropskih krajih, savánski -a -o

Sável [-əl] -vla *m* os. i., Sávlav -a -o, sávelski -a -o [-vəl-]

savtáti -ám naglo, hlastno jesti, savtáj -ájte! savtál -ála -o, savtánje -a *s*, savtálo -a *s* kdor savtá, savtáv -áva -o kdor rad savta; sávtniti -nem, sávtnjen -a -o; povsod tudi havt-

scéla *in* izcéla *prisl.*, scéloma *prisl.*; scélti -im celo napraviti, ozdraviti, scéليل -a -o *in* -fla -o, scéljen -a -o; scéleti -im ozdraveli (rana)

scéna -e ž prizor, oder, scéničen -čna -o, sceneríja -e ž, scenárij -a *m* scenograf -a *m*, scenografíja -e ž stikanje gledaliških odrov, prizorišč scenografski -a -o scherzando [skercándo] *prisl. glas.* žaljivo (igrati. peti), scherzoso [skercózo] *prisl. glas.* žaljivo; oboje kot naslov ali del skladbe *m* neskl.: pri scherzando, od scherzoso naprej

Schiller -ja [šiler -ja] *m*, Schillerjev -a -o [šilerjev -eva -o]: ~e drame, schillerski -a -o [šilerski]: ~i patos

Scíla -e ž: Scíla *in* Karídba, priti med Scílo *in* Karídbo priti med krnice *in* pečine

scímíti -im se: seme, zrnje se scímí, scímíjen -a -o: repa je ~a, zrnje je ~o; scímek -mka *m*, *gl.* izcímíti

Scípío -ona *m* os. i., Scípionov -a -o scmáríti -árim *gl.* cmariti, scmárjen -a -o

Scott [skót] Walter -a -ja *m os. i. angl. pisatelja*, Scottov [skót:u] -a -o: ~i romani

sc(v)rétí sc(v)rèm. sc(v)rì -íte!
scvrl -a -o, scvrt -a -o, scvitek -rka *m*

scvrkniti -nem se: list se scvrkne od vročine, scvrknjen -a -o: ~ list

sčákati -am se, sčakováti -újem se: ljudje se tu sčakújejo; sčakovál -ála -o, sčakovánje -a s, sčakovalíšče -a s (*pri lovu, divjačini*)

sčasoma *prisl. polagoma, počasi, kdaj*: ~ se že unese, ~ bo še kaj iz njega; *toda*: s časom

sčečkáti -ám *gl. čekati*, sčečkán -a -o, sčečkánost -i ž [sčáč-]
sčesáti sčేశem *gl. česati*, sčesán -a -o, prah z glave sčesáti

sčista *in izčista prisl., sčistoma prisl.*

se *povratno-os. z. brez imenovalnika*: 2. sêbe — se, 3. sêbi — si, 4. sêbe — se, 5. o sêbi, 6. s se-bój in s sábo; *rabimo ga*: 1. za vse osebe, števila in spole, kadar se osebni zaimék nanaša (*povrača*) na osebek istega stavka: vsak najprej sêbe vidi, jaz sêbe. ti sêbe, tako tudi ona le sêbi streže, kakor strežejo sêbi vse njene sestre; *stoji tudi za nedoločnikom, ki ima drug osebek kakor določni glagol, kadar raba ni dvoumna*: ukazal ga je pripeljati prédse (*ukazal je, da ga pripeljejo prédenj*); *toda*: prepovedal jim je govoriti o *sêbi *ima dvojni pomen*: da bi govorili o njem in da bi govorili o sêbi; *učil ga je spoštovanja do sêbe, *prav*: da spoštuje sêbe ali njega (*kakršen je pač smisel*); 2. zaradi povratnega pomena nam rabi se: a) za izražanje medija (*povratnega načina*): umivam ga — umivam se, urezal

jo je — urezal se je, skrivali so jih — skrivali so se, têpeta ju — têpeta se *itd.*; *po tujih vplivih se včasih napačno rabijo nekateri prehodni glagoli kot neprehodni namesto s povratnim se*: nagibal se je na nasprotno stran (+nagibal je), tedaj se začena (se pričena, se končuje) doba nasilja (+začenja; +pričenja, +končuje); dolgo sva se razgovarjala (+sva razgovarjala) o tem; b) za izražanje trpnega načina v 3. os., *zlasti pri nedovršnikih brez trpnega deležnika*: (krompir) kopljejo — se kóplje, (nasip) delajo — se dela, (drva) so nakladali — se nakladajo *itd.*; *pasiv nam pove predvsem, kaj s kom (čim) jê, ne gledé na povzročitelja; zato ga v slov. pišemo le po tujem vplivu v primerih, kakor*: *od vseh odborov so se pošiljali dopisi, *nam.*: vsi odbori so pošiljali dopise *ipd.*; c) za brezosebno izražanje (3. os. *edn.*), kadar se hočemo omejiti samo na glagolsko dejanje: veliko se zida, dela, bere, piše, tiska, govori; vzame se že, a vrne se težko; slabo se vidi, sliši; lepo se orje, pleve, kosí; prijetno se hodi, sedi, leži, spi, počiva *itd.*; *poleg takih že udomačenih izrazov s se so drugi prisiljeni, manj domači in tuji*: *vabi se, *razglašá se, *naroča se, *naznanja se, *naproša se *itd.* *namesto*: vabimo (-jo), razglašamo (-jo), naročamo (-jo), naznanjamo (-jo), naprošamo (-jo) *itd.*; *taki izrazi so brezosebni, načina ne čutimo izrazito, a niso aktivni; zato tudi ne smemo po tujih vplivih predstavljati v take zveze tožilniškega predmeta namesto osebká*: vsak dan se sliši kaka novica (+kako novico), sprejemajo se novi

Sebastiján

naročniki (+sprejema se nove naročnike); v službo se sprejme takoj (+se ga, +se jo sprejme) *ipd.*; č) *nekateri glagoli se rabijo zmeraj s povratnim se, to so povratni glagoli; po obliki so torej medialni (povratni), po pomenu pa aktivni:* bati se, čuditi se, kesati se, ozirati se, prepirati se, najesti se, smejati se *itd.*; *pri takih glagolih ni mogoča ne pasivna ne brezosebna raba:* +balo se je, +oziralo se je, +čudilo se je *itd. nam.:* bilo se je bati, ozirati se je, čuditi se je *itd.*; *pri teh glagolih ne opuščamo se v sed. del.:* čudeč se (+čudé, +čudeč) je pogledal po nas, veselèč se (+veselé, +veselèč) darú; *le v nekaterih izrazilo prislovnih ali pridevnih zvezah se odpade:* igraje, smeje narediš, boječ človek; *opuščamo pa se pri pasivnem del. (kolikor ga imajo):* začuden, skesan, sedeno (mleko) in pa, kadar si sledi več izrazov s se v tesni povezavi: ni se bal ne čudil; sosed se je oziral in prepiral na vse strani, tu se njegova nesreča začne in konča; *če je nedol. povratnik odvisen od drugega povratnika, se lahko opustimo ali rabimo:* upal se je ozirati (se) po dvorani, ne boj se najesti (se) do sitega, nič se ni ustrašil prepirati (se) z družbo, ni se bal ozirati (se) po ljudeh, še smejati (se) se mu ni ljubilo, *ipd.*; d) *če kdaj v nepopolnih stavkih povratnega glagola ne ponavljamo, se navadno ponovi povratno-os. z. se in naslonica dobi poudarek:* »Bojiš se, bojiš.« »Pa se ne!« »Pa se!« — »Nič se nisi smejal.« »Pa sem se, in še kako!« — »Urezal sem se.« »Kdaj si se pa?« — »Nauči se!« »Saj sem sèc; 3. pri nekaterih

povratnih glagolih rabimo po navadi si, redkeje se: upati si (se), premisliti si (se), odsôpsti si (se), opomóci si (se), prizadevati si (se) *ipd.*; *ponekod je si postal že členek brez svojega pomena, gl. si*

Sebastiján -a m os. i., Sebastijánov -a -o, gl. Boštján
sebičen -čna -o, sebičnost -i ž, sebičnež -a m, sebičnik -a m, sebičnica -e ž
secernirati -am izločevati, izločiti
secesija -e ž odločitev, odcepitev, umetniška smer, secesionist -a m, secesionistka -e ž, secesionističen -čna -o: ~a umetnost, ~o stavbarstvo, secesijski -a -o: ~a vojna
secirati -am raztelesili, podrobno preiskovali, razčlenjevati, seciren -rna -o: ~a miza med., secirnica -e ž med., sékcija -e ž med. raztelesenje; oddelek, odsek, sekcijski -a -o: ~i načelnik
sèc -a m urin, sečnina -e ž, sečevód -óda m, sečen -čna -o: ~a kislina
sèc -i ž posekani del gozda, košnja, živa meja, seča -e ž, sečen -čna -o: ~i mesec, ~o mesto; sečen -čna m mesec februar
sèci séčem, séci -íte! sékel -kla -o, séčenje -a s, sécnja -e ž, séčev -čve ž, séčevina -e ž, séčina -e ž, séčje -a s, sécnica -e ž sekanta, sécnik -a m za sečno zrelo gozd, séčnost -i ž
séci séžem, sézi -te in -íte! ségel -gla -o, (do)séžen -a -o; ségljaj -a m; ségati -am, ségaj -te! ségal -a -o, séganje -a s, tudi sézati -am, sézanje -a s; ségljati -ám: z jezikom ~; ségljaj -ájte!
segljal -ála -o, ségljánje -a s; ségniti -nem, ségnil -a -o
sedaj in zdaj prist.: sedaj na levo, sedaj na desno; do sedaj, od sedaj; sedánji -a -e, sedánjost

-i ž, sedánjik -a m, sedàjle =
 zdàjle *prisl.* [*povsod: sèd-*]
sedàti -am, sédal -a -o, sédanje
 -a s, sèd -í ž: kokoši gredo na
 sèd, sedàlo -a s, sedàlce -a [*-lc-*]
 s, sedalíšče -a s, sedálnica -e
 [*-ln-*] ž, *gl.* sedèti *in* sèsti
sedatív [*-iɥ-*] -a m *in* sedatívum
 -a m pomirjevalno sredstvo, se-
 datíven -vna -o pomirjevalen:
 ~a sol
sedem [*-dəm*] *glav. štev.*, sèdmih
 sèdmim sedem ob sèdmih proti
 sèdmim, ob 7^h; sèdemkrat *prisl.*,
 sèdemkraten -tna -o; sedem-
 léten -tna -o, sedemdnéven -vna
 -o; sèdemnajst *in* sedemnajst
 -ih -im *glav. štev.*, sèdemnajst-
 krat *in* sedemnajstkrat *prisl.*,
 sèdemnajstič *in* sedemnajstič
prisl., sèdemnajstkraten *in* se-
 demnajstkraten -tna -o, sedem-
 najstléten -tna -o, sedemnajst-
 létnica -e ž; sèdemnajsti *in* -áj-
 sti -a -o *vrst. štev.*, sedemnaj-
 stína -e ž, sedemnajstínka -e ž;
 sèdemdeset -ih -im *glav. štev.*,
 sèdemdeseti -a -o *vrst. štev.*,
 sèdemdesetkrat *prisl.*, sèdem-
 desetič *prisl.*, sèdemdesetkrat
prisl., sedemdesetína -e ž, se-
 demdesetínka -e ž, sedemdeset-
 léten -tna -o = 70-léten, sedem-
 desetlétnik -a m = 70-létnik,
 sedemdesetlétnica -e ž = 70-lét-
 nica, sedemdesetér -a -o; sé-
 deminsèdemdeset -ih -im *glav.*
štev., sèdeminsèdemdeseti -a -o,
 sèdeminsèdemdesetič *prisl.*, sé-
 deminsèdemdesetkrat *prisl.*; sé-
 dem stó, sèdem tisoč, sèdem-
 stolétnica -e ž, sèdemtisočléten
 -tna -o [*povsod: sedəm-*]
sedèti -ím *gl.* sèsti
sédež -a m, sédežen -žna -o: ~i
 red = sédežnik -a m, sédec
 -dca m, *gl.* sèsti
sedimènt -ènta m *usedlina*, sedi-
 mentáren -rna -o: ~a tvorba,

sedimentírati -am, sedimentíra-
 nje -a s, sedimentácija -e ž
sedláti -ám, sedláj -ájte! sedlál
 -ála -o, sedlánje -a s, sedláč
 -a m
sèdlo -a s, sedlén -a -o *in* sèdeln
 -a -o [*-dəlɲ-*], sèdelce -a [*-dəlɕ-*]
 s; sedlár -ja m, sedlaríca -e ž.
 sedláríti -im, sedlárjenje -a s,
 sedlaríja -e ž, sedlárski -a -o,
 sedlárstvo -a s, sèdlast -a -o
sedmák -a m, sedmákinja -e ž
sedmér -a -o *loč. štev.*, sedméren
 -rna -o, sedmérka -e ž
sedmero- v sestavi: sedmerobár-
 ven -vna -o, sedmerodélen -lna
 -o [*-ln-*], sedmerodnéven -vna
 -o, ~dnéjje -a s, sedmeroglá-
 sen -sna -o, sedmerogláv -áva
 -o, sedmerokóten -tna -o, sed-
 merolist -a -o, sedmeroógelnik
 -a [*-ln-*] m *heptagón*, sedmero-
 rók -óka -o, sedmeroplásten
 -tna -o, sedmeropfsten -tna -o,
 sedmeropfstnica -e ž *neka rast-*
lina, sedmeroróčen -čna -o,
 sedmerospèv -éva m, sedmero-
 strán -a -o, sedmerovrh -a -o,
 sedmerozlóžen -žna -o
sèdmi -a -o *vrst. štev.*: ~a ura
 od 6^h-7^h, ob ~i uri = ob 7^h;
 sedmína -e ž, sedmínka -e ž,
 sedmínski -a -o, sèdmíč *prisl.*,
 sèdmíkrat *prisl.*, sedmíca -e ž,
 sèdma -e ž *številka* 7; sedmo-
 šólec -lca [*-lc-*] m, ~šólka -e
 [*-lk-*] ž, ~šólski -a -o [*-ls-*]
sèdno -a s *gl.* sene
ségati -am *gl.* seči sežem
segment -ènta m *krogov odsek*,
 segmenten -tna -o, segmentá-
 ren -rna -o
segnáti sežènem, sežèni -íte! se-
 gnàl -ála -o, segnán -a -o; se-
 gánjati -am, segánjanje -a s
 [*povsod: sæg-*]
segníti segníjem, segníj -te! se-
 gníl -a -o, segnit -a -o [*povsod:*
sæg-], *gl.* zgníti

segregát

segregát -a m izložek, segregacija
-e ž izložanje, segregacijski -a
-o: ~i proces izločevalen
segréti segréjem gl. greti, segrét
-a -o, segrétje -a s; segrévati
-am, segrévanje -a s, segréval-
nica -e [-ln-] ž [povsod: sag-],
gl. zgreti
Seina -e [sén-] ž l. i. franc. reke,
seinski -a -o [sén-]
seizmograf -a [seiz-] m potreso-
mer, ~grám -a m, seizmologija
-e ž, seizmolóški -a -o, seizmo-
méter -tra m, seizmoskóp -a m,
seizmičen -čna -o potresen
séja -e ž, séjen -jna -o: ~i za-
pisnik
sejáti séjem, séj -te! sejál -a -o,
seján -a -o, sejánje -a s, séja
-e ž, sétev -tve ž, sétven -a -o
[-tvən-]: ~i načrt, sejálnica -e
[-áj-] ž = sejálnik -a [-áj-] m
priprava za sejanje, sejálo -a s,
sejálen -lna -o [-ln-], sejálec
-lca [-áj-] m, sejálka -e [-áj-]
ž, sejáč -a m, sejáča -e ž, gl.
tudi: sév -í
sêjem sêjma m in semènj [sə-
mən] -mnjà m, sêjemski -a -o
[-jəm-] in semánji -a -e [səm-];
sejmár -ja m, sejmárica -e ž,
sejmarína -e ž, sejmárski -a -o;
sejmíšče -a s; sejmováti -újem,
sejmovál -ála -o, sejmoválec
-lca [-áj-] m, sejmováka -e
[-áj-] ž; sejmovánje -a s
sekánta -e ž črta sečnica
sékatí -am, sékanje -a s, sèk séka
m, sekáč -a m, sekáča -e ž, se-
kálo -a s, sekálce -a [-lc-] s,
sekálnik -a [-ln-] m, sekálec
-lca [-áj-] m, sékanec -nca m,
nav. mn. sékanci -ev vrsta žeb-
ljev, sékanica -e ž
sékcija -e ž gl. secirati
sekíra -e ž, sekírca -e ž, sekírín
-a -o: ~o toporišče = sekíríšče
-a s, sekírast -o -o, sekírnik -a
m, sekíríti -im: lan ~

+sekírati -am nagajati, gnjaviti,
+sekíranje -a s nagajanje, gnjav-
ljenje, +sekánten -tna -o sítén
zoprn: ~ človek, +sekátúra -e ž
nagajanje, gnjavljenje, síténost
sekljáti -ám, sekljáj -ájte! sek-
ljál -ála -o, seklján -a -o, sek-
ljánje -a s, sekljáč -a m, sek-
ljív -íva -o
sekrecija -e ž izločanje, sekrecij-
ski -a -o, sekretóren -rna -o
izločeválen: ~i proces; sekret
-a m izložek med.
sekretár -ja m tajnik, sekretárka
-e ž tajnica, sekretárski -a -o,
sekretariát -a m tajništvo, se-
kretariátski -a -o
séksta -e ž šestí razred višje šole,
glas, šestí ton (od osnovnega),
sékstakord -a m glas.
sekstét -a m glas.
séksns -a m spol, seksuálen -lna
-o [-ln-] (+seksuálen) spolen:
~a nevrastenija, seksuálnost -i
[-ln-] ž (+seksuálnost) spolnost
sékt -a m penete se vino
sékta -e ž ločina, stranka, razkol-
niki; sektáš -a m, sektáški -a
-o, sektáštvo -a s
séktor -ja m krožni izsek, oddelek:
državni ~ gospodarstva
sekuláren -rna -o stóleten, vsakih
sto let se ponavljajoč, redek, sve-
ten (v nasprotju z redoven, cer-
kven); sekularizirati -am cer-
kveno imetje podržaviti, ~ se
iz redovne duhovštine preiti v
svetno
sekúnda -e ž šestdeseti del minute,
glas, drugi ton (od osnovnega),
druga žola, sekúnden -dna -o:
~i kazalec = sekúndnik -a m,
sekundírati -am glas, peli se-
kundo níže, ~ komu pomagati
sekundánt -a m pomočnik, priča
v dvoboju
sekundáren -rna -o drugoten,
drugovrsten: ~a bolezen, se-
kundárnost -i ž, sekundárij -a

m drugi zdravnik v bolnišnici, sekundárka -e ž
sekvénca -e ž *srednjeveška pesniška oblika, liturg., sekvénčen -čna -o*
sekvéster -tra *m vrsta oblastne zaplembe, uprava in upravitelj lakega premoženja; odmrli deli kosti med., trhlina, sekvestrirati -am zaseči, sekvestriranje -a s, sekvestrácija -e ž*
sèl [səl] slà *m: poštni, brzi ~, hitri ~; selstvò -à [səls-] s poslanstvo, poslanica, selski -à -ò [səls-]: ~à pošta*
selékcija -e ž *izbor, selekcijski -a -o, selektíven -vna -o, selektivnost -i ž, selekcionirati -am, selekcioníran -a -o: ~o seme izbrano*
selén -a *m kem. prvina, selénov -a -o: ~a kislina, selenít -a m rudnina*
selíti sélím, sèli -ftel sèlil -fla -o, séljenje -a s, selítev -tve ž, sélec -lca [-lc-] *m: sokol ~, selívec -vca m: sokol ~, selívka -e ž: ptica ~, selílen -lna -o [-ln-], selítven -a -o [-tvən-]: ~i stroški = selnína -e [-ln-] ž*
sèlo -a s, *mn. sèla in sèla, sél in sél -om -ih -i, sèlski -a -o [-ls-], selíšce -a s, selíščen -čna -o, seljàn -ána m, seljàk -a m, seljàški -a -o, seljàštvo -a s, seljànka -e ž, seljànski -a -o, seljànstvo -a s; sélce -a [-lc-] s*
Sém -a *m os. i. Noetovega sina, Sémov -a -o: ~i otroci, Semít -a m, semítiski -a -o: ~i jeziki, semítist -a m raziskovalec semítskih jezikov in literatur, semítizem -zma m, semítščina -e ž*
sèm *prisl., sèm ter tjà, sèm ter tàm, sèm pa tjà, do sèm, sèmle, sèmkaj [sèm, +səm]*
semafór -a *m signalni drog, semaforíčen -čna -o*

semántika -e ž *pomenoslovje, semántičen -čna -o pomenosloven; semaziologíja -e ž pomenoslovje, semaziológski -a -o slovn.*
séme -na s, *mn. sémena in seména, semén -a -o = seménski in sémenski -a -o: ~a pšenica, repa; seménje -a s sk. i., seménar -ja m, seménarica -e ž, seménarstvo -a s, semenárna -e ž, sémenast -a -o, semenát -áta -o, sémenica -e ž rastlina za seme, semeník -a m = semenják -a m, seménce -a s, semenójédka -e ž, semenotòk -óka m neka bolezen, semenovòd -óda m*
semenišče -a s, *semeniščnik -a m, semeníški -a -o*
semènj [səmən] -njà *m gl. sejem*
seméster -tra *m polletje, seméstrski -a -o = semestrálen -lna -o [-ln-] polleten*
seminár -ja m, *seminárski -a -o, seminaríst -a m*
Semíramis -ide *in Semíramida -e ž, Semíramidin -a -o: ~i vrtovi*
Semít -a *m gl. Sém*
sèmkaj *prisl. sèm*
sèn [sən] snà *m spanje, sanje, mn. tudi snóvi snóv, snohódec -dca m mesečnik, snohója -e ž*
séna -e ž *vrsta zdravila*
senát -a m, *senáten -tna -o: ~i odbor, senátor -ja m, senatoríca -e ž, senátorski -a -o, senátorstvo -a s*
sénca -e ž, *sénčica -e ž, sénčje -a s, sénčen -čna -o, sénčnica -e ž, sénčnik -a m; sénčiti -im, sénčenje -a s, sénčnat -a -o, sénčilo -a s, séniti -im senčiti*
sencè -à s = *senèc -ncà m, mn. sencà senèc [sənac] in senc [sənc] sencèm po sencéh in sencih s sencí; moška sklanja: sencí -cèv -cèm -cè -cih -cí, sencèn -čnà -ò in -ó: ~à kost = (kost) senčnica -e ž [povsod: sən-]*

séndvič

séndvič -a m obloženi kruhek
 séne sén ž mn. med. preležina:
 bolnik ima séne, sénast -a -o:
 je že ves ~ od ležanja
 Senegál [-ál] -a m reka v Afriki,
 del franc. zahodne Afrike, sene-
 gálski -a -o [-ls-]: ~i črnici,
 strelci; Senegálec -lca [-lc-] m,
 senegálsčina -e [-lš-] ž
 Séneca -a in -e m os. i., Sénekov
 -a -o: ~a filozofija
 senílen -lna -o [-ln-] starčevski,
 ostarel, oslabeled, opešan, senilnost
 -i [-ln-] ž
 sénior -ja m, nav. kratica sen.
 starejši, seniorát -a m, seniorá-
 ten -tna -o: ~i konvent
 senó -á s, sénu, v sénu, senén -a
 -o: ~i voz, ~e vile, ~i nahod,
 ~a košnja, ~a mrzlica, sené-
 nec -nca m senena grinja zool.,
 seníca -e ž = seník -a m = se-
 nják -a m senena kopica, shram-
 ba za seno, sénščak -a m
 seno- v sestavi: senodólka -e
 [-óy-] ž bot., senomét -éta m,
 senosék -éka m kósec, senosěč
 -éča m dolinski travnik, seno-
 séča -e ž košnja sena, senovlák
 -áka m vlatenje sena z gorskih
 senožeti, senožet senožeti ž, se-
 nožéten -tna -o
 senténca -e ž razsodba, mnenje,
 duhovita misel, senténčen -čna -o
 sentimentálen -lna -o [-ln-] ču-
 stven, osladen, sentimentálnost
 -i [-ln-] ž čustvenost, osladnost
 senzácija -e ž kar zbuja veliko po-
 zornost, senzacijski -a -o = sen-
 zacionálen -lna -o [-ln-], senza-
 cionálnost -i [-ln-] ž
 senzál [-ál] -a m posrednik (na
 borzi), senzálski -a -o [-ls-]:
 ~i posli
 senzibílen -lna -o [-ln-] občutljiv,
 čuten -tna: ~i živci, senzibil-
 nost -i [-ln-] ž občutljivost, sen-
 zibilnost -tna -o [-ln-]: ~a
 motnja; senzibilizirati -am na-

praviti kaj občutljivo, senzibili-
 ziranje -a s; senzitivén -vna -o
 zelo občutljiv, preobčutljiv, draž-
 ljiv, senzitivnost -i ž preobčut-
 ljivost, senzoriálen -lna -o [-ln-]
 = senzoričen -čna -o čute za-
 devajoč: ~a afazija, senzóriji -a
 m zavest
 senzualién -lna -o [-ln-] čuten, te-
 lesen, mesén; senzualnost -i
 [-ln-] ž čutnost, senzualizem
 -zma m fil. razlaganje duševnega
 življenja iz občutkov, senzualist
 -a m, senzualističen -čna -o
 sěp sěpa in sěpú, na sěpu in sěpu
 m vrhnji rob vinograda, sěpnik
 -a m brajdnik (kol)
 separirati -am ločiti, odločiti, se-
 paríran -a -o, separiranje -a s.
 separáten -tna -o ločen, pose-
 bej, zase, separácija -e ž, se-
 paracijski -a -o; separatist -a
 m, separatizem -zma m, sepa-
 ratističen -čna -o; separátim
 prisl. oddeljeno, posebej, separát
 -a m, mn. separáti -ov in sepa-
 ráta -át s posebni odliš; separé
 -ja m ločen prostor, separátor
 -ja m ločilna priprava
 sěpíja -e ž sipa (riba), barva
 sěpsa -e ž okužba, zastrupenje, za-
 strupljenje, séptičen -čna -o:
 ~o obolenje
 septémber -bra m, septémbrski
 -a -o (+septémberski)
 séptima -e ž sedmi razred višje
 šole, glas, sedmi ton (od osnov-
 nega), séptimski -a -o: ~i akord
 sér -a -o siv: ~a glava, sér -a m:
 brkati ~ jastreb, sérec -rca m
 starček, sivec (konj), belec (konj),
 sérka -e ž sera raca, samica
 brkatega sera, sérost -i ž, sérast
 -a -o, sérček -čka m, seréti -ím
 siveti, serèl -éla -o, serénje -a s,
 sériti -im se, sérjenje -a s, seré
 -éta m serec
 sěraf -a m = sěrafin -a m, sěra-
 finski -a -o, sěrafski -a -o

serenáda -e ž *podóknica*, serenáden -dna -o: ~i koncert
 Sêrgij -a m os. i., Sêrgijev -a -o
 seríga -e ž *siten človek*; konjska ~ *figa*, serígast -a -o, seríziti -im se *siten, nadležén biti*
 sêrija -e ž *vrsta, red, skupina*, sêrijski -a -o: ~a izdelava
 seriošo [-ózo] *prisł. glas. resno*
 *seriózen -zna -o *resen, resnoben, upóštevanja vreden*, *serióznost -i ž *resnost, resnóbnost*
 serpentin -a m *rudnina in kamenina*
 *serpentina -e ž *cestna vijuga, okljuk, ovinek*, *serpentinast -a -o *ovinkast*: ~a cesta *ovinkasta cesta, cesta v okljukih, ovinkalica*
 sêrum -a m *sokrova, cepivo*, serózen -zna -o: serózna tekočina, serologija -e ž *nauk o serumih*, serológ -a m, seroterapija -e ž
 Servácij -a m os. i., Servácijev -a -o
 *serviéta -e ž *prtič*, *serviéten -tna -o *prtičkov*: ~i obroček za *prtiček*
 *servilen -lna -o [-ln-] *hlapčevski, suženjski, klečeplazen*, *servilnost -i [-ln-] ž *hlapčevstvo, klečeplastvo*
 servirati -am *streti*, šp. *podajati (žogo)*, servíranje -a s *postrežba, podajanje*, servíren -rna -o: ~a miza, *servís -a m *pribor (jedilni ipd.)*, *servísen -sna -o: ~e vilice, sêrvis -a m: avto-sêrvis -a m, radiosêrvis -a m *postrežba z vsem, kar je treba pri avtomobilu, radiu ipd.*
 *servitút -a m *pr. služnost*, *servitúten -tna -o *služnosten*; ~a pravica
 sêrž -a m *vrsta tkanine*
 seržánt -a m *podčastnik*, seržántski -a -o *podčastniški*
 sês -à m *dojka*: mladič ni imel
 sesà, sesèn -sna -ò in -ó -í -ó.

sesèc -scà m, sesèk -skà m
 [povsod: səs-]
 sesáti -ám, sesáj -ájtel| sesàl -ála -o, sesánje -a s, sesáč -a m, sesálec -lca [-áj-] m, sesálka -e [-áj-] ž; sesálo -a s, sesálen -lna -o [-ln-], sesálnik -a [-ln-] m, sesálka -e [-álk-] ž *sesalna naprava*; sesljáti -ám, sesljáj -ájtel| sesljál -ála -o, sesljánje -a s, sesljáč -a m, sesljáv -áva -o, sesljávec -vca m [povsod: səs-]
 sesékatí -am, sesékan -a -o, seséka -e ž [povsod: səs-]
 sesésti sesédem se, seséden -a -o: ~o mleko, sesédati -am se, sesédanje -a s, seséd -éda m: pljučni ~, sesédek -dka m, sesedlína -e ž [povsod: səs-]
 *sesíja -e ž *zasedanje*
 sesipati -am in -pljem [səs-] *gl. sesuti*
 sesíríti -im se, sesírjen -a -o: ~o mleko, sesírek -rka m [povsod: səs-]
 sestáti sestánem se s kom *sniti snidem se*, sestál -ála -o, sestánek -nka m *snitje, shod*; sestájati -am se *shajati se*, sestájanje -a s, sestajališče -a s *shajališče* [povsod: sɛst-]
 sestáti sestojím *gl. stati*: voda sestojí iz vodika in kisika; sestój -ója m (*v gozdu*); sestájati -am in -jem (+sestojati) [povsod: sɛst-]
 sestáviti -im *gl. staviti*, sestávljen -a -o, sestávljenec -nca m, sestávljenka -e ž; sestávljati -am, sestávljal -a -o in -ála -o, sestávljanje in -ánje -a s, sestávljavec -vca m, sestávljávka -e ž, sestávljáč -a m, sestávljáški -a -o; sestáv -áva m *sistem*. sestáva -e ž *struktura, kompozicija*, sestáven -vna -o, sestávek -vka m, sestavina -e ž, sestavoslóvje -a s *sistematika* [povsod: sɛst-]

sestércij

sestércij -a *m* starorimski novec
 sésti sédem, sédi -te! sédel -dla
 -o *in* sèl [sèu] séla -o; sedéti
 -ím, sédi -íte! sedèč -éča -e,
 sedé, sedèl -éla -o, sedénje -a
 s; sedévati -am, sedévanje -a
 s; séden -dna -o: ~a kost =
 sédnica -e *ž*
 sestóp -ópa *m*, sestópen -pna -o.
 sestopíti -stópim *gl.* stopiti [po-
 vsod: sèst-]
 sêstra -e *ž* s stalnim poud., *rod.*
mn. sêster [-tər] ali *pa:* sêstra
 sestré sêstri sestró sêstri s se-
 stró, *dv.* obé sestré sestrá se-
 stráma -àh; *mn.* sestré sestrá
 -àm -é -àh -ámi; *po* pòli sêstra
po pòli -e *ž*; sêstrin -a -o, sê-
 strski -a -o, sêstrstvo -a *s*, se-
 strínji -a -e, sestrínski -a -o,
 sestrínstvo -a *s*; bití si v ~u;
 sestrica -e *ž* *in* sêstrica -e *ž*,
 sestrič -íča *m* sestrin *sin*, se-
 stríčna -e *ž* = sestrána -e *ž*
 sestrádati -am *iz*strádati, sestrá-
 dan -a -o [povsod: sèst-]
 sesušíti -ím, sesúši -íte! sesúšil
 -íla -o, sesušèn -èna -o: obraz
 se mu je še bolj sfrknil *in* se-
 súšil [povsod: səs-]
 sesúti sesújem *in* sespèm, sesúj
 -tel *in* sespi -íte! sesúl -úla -o,
 sesút -a -o, sesutína -e *ž*; se-
 sípati -am *in* -pljem *gl.* sipati,
 sesípanje -a *s* [səs-]
 sesvaljkáti -ám: ~ cigareto, se-
 svaljkáj -ájteli sesvaljkál -ála
 -o, sesvaljkán -a -o [səs-]
 sesvedráti -ám, sesvedrāj -ájte!
 sesvedrál -ála -o, sesvedrán -a
 -o: ~i lasje [povsod: səs-]
 sešíti -jem, sešítj -te! sešil -íla -o,
 sešít -a -o, sešítek -íka *m*, se-
 šívati -am [povsod: sèš-]
 seštéti -jem, seštèj -éjte! seštèl
 -éla -o, seštét -a -o; seštévati
 -am, seštévanje -a *s*, seštéva-
 nec -nca *m*, seštévanka -e *ž* po-

števanka, seštévek -vka *m* vsota,
 seštéven -vna -o [povsod: sèšt-]
 sét -a *m* šp. (tenis)
 sétev *gl.* sejati
 sèv séva *m* sij, sijaj; sévati -am,
 sévanje -a *s*
 sév -í *ž* = séva -e *ž* setev, sévec
 -vca *m* sejalec, sévka -e *ž* se-
 jalka, sévnica -e *ž* = sévník -a
m sejalnica, *gl.* tudi sejati
 sevèda, sevè priel., za sevèda stoji
 vejica, kadar ga uporabljamo kol
 samostojno pritrilnico: Seve-
 tega ti ni povedal. Sevèda ti
 tega ni povedal. Sevèda, pridem;
 to se vé, da pridem
 séver -a *m*, séveren -rna -o: ~o
 od Celovca (+severno Celov-
 ca), sévernica -e *ž*, severíšče
 -a *s* astr., severján -ána *m*, se-
 verjánka -e *ž*, sévernik -a *m*
 = severnják -a *m*; séverno-
 tečajen -jna -o, severovzhòd
 -óda *m*, severovzhòd -óda *m*,
 severozahòden -dna -o, severo-
 vzhòden -dna -o, severozahòd-
 nik -a *m* veter, severovzhòdnik
 -a *m* veter; Séverna Amèrika,
 sévernoamèriški -a -o
 Séver -ja *m* os. priimek, Séverjev
 -a -o
 Sevèrus Sevèra *m* os. i. starorim-
 skega cesarja, Sevèrov -a -o,
 Sevèra -e *ž* os. i.
 Sevilla [-vilja] -e *ž* kr. i. špan.
 mesta, sevíljski -a -o: Sevíljski
 brivec (naslov opere)
 sézati -am segati *gl.* seči sézem
 sezídati -am *gl.* zidati, sezídán -a
 -o; sezídávati -am, sezídávanje
 -a *s* [povsod: sèz-]
 seznam -áma [sèz-] *m*
 seznaníti *in* seznaniti seznaním.
 seznaní -íte! seznaníl -íla -o,
 seznanjen -a -o, seznanítev -íve
ž; seznanjati -am, seznanjanje
 -a *s* [povsod: sèz-]
 sezóna -e *ž*, sezónski -a -o: ~i
 delavec

sezúti -újem, sezúj -te! sezúl [səzúy in səzú] -úla -o, sezút -a -o; sezúvati -am, sezúvanje -a s, sezuválec -lca [-úy-] *m hlapec* [povsod: səz-], *gl.* izúti sezvátí -zovem [səz-] *gl.* zvati sklicati
 sezágati -am: ~ drva, sezágan -a -o: ~a drva, sezágovátí -újem, sezágovál -ála -o, sezágovánje -a s [povsod: səž-]
 seženj -nja *m*, seženjski -a -o [-žənj-], sezáj -a *m*.
 sezgátí sezgèm *gl.* žgati; sezígati -am, seziganje -a s, sezíg -a *m*, sezígálen -lna -o [-ln-], sezígálišče -a s, sezígálec -lca [-úy-] *m* [povsod: səž-]
 sezúliti -im *gl.* žuliti, sezúljen -a -o [səž-]
 sfén -a *m* rudaina, sfenoid -a *m* oblika kristala, sfenoiden -dua -o klínast
 sféra -e ž krogla, okrožje, obzor, področje, obmotje; sferičen -čna -o = sférski -a -o, sferoid -a *m*, sferoiden -dua -o, sferolit -a *m*, sferologija -e ž, sferométer -tra *m*
 sfinga -e ž staroegiplovska kamnitna podoba, na pol človek, na pol lev; uganka: ta človek je prava ~
 sfototátí -tám in -óčem *gl.* fofotati
 sfragistika -e ž nauk o žigih, pečatih, žigoslovje, petatoslovje, sfragističen -čna -o
 sfrčátí -im *gl.* frčati
 sfrfolétí -im, sfrfóli -íte! sfrfolèl -éla -o
 sfrkniti -nem se zgrbančiti se, sfrknil -a -o, sfrknjen -a -o, sfrknjenost -i ž; sfrkovátí -újem se, sfrkovál -ála -o, sfrkovánje -a s
 sfrúliti -im se: nebo v ustih se sfrúli (dobi mehurčke) od vroče tekočine

sgraffito [zgraftlo] -a *m* način slikanja na steno
 shájati -am se, shájanje -a s, shajališče -a s, loči od: izhájati -am (časopis) in vzhájati -am (sonce, testo)
 Shakespeare [šekspír] Shakespeara *m* os. i., Shakespearov -a -o [šekspírou]: ~e drame, shakespeareški -a -o [šekspírski]: ~a tehnika
 Shaw Shawa [šó šója] *m* os. i. angl. pisatelj, Shawov -a -o [šójey -eva -o], shawovski -a -o [šójeuski]
 shéma -e ž (+šéma) pregled, očrt, vzorec, shemátičen -čna -o (+šemátičen) pregleden v glavnih potezah, shematizírati -am pregledno podati, v glavnih potezah orisati, shematizíranje -a s, shematízem -zma *m* obrisnost, puščobnost, suhoparnost, toda: šematizem -zma *m* letopis
 shírati -am, shíran -a -o, shíranost -i ž
 shízma -e ž razkol, shizmátik -a *m* razkolnik, shizmátičen -čna -o razkolniški (povsod: +šiz-)
 shizofrén -a -o duševno bolan. shizofreníja -e ž vrsta duševne bolezní med.
 shladíti -im, shládí -íte! shládíl -íla -o, shlajèn -éna -o, shladítev -tve ž; shlájati -am, shlájanje -a s; shlajevátí -újem, shlajevál -ála -o, shlajevánje -a s
 shlapétí -im, shlapèl -éla -o: voda je shlapéla, *gl.* izhlapeti
 shodíti shódim (se) *gl.* hoditi začeti hoditi, pohoditi, nahoditi se: shódil sem se, otrok je shódil. shójen -a -o: ~a pot, shójenost -i ž; shòd shóda *m*, na shódu, shóden -dna -o: ~i govori, shodíšče -a s, shódnica -e ž sinagoga, *gl.* shajati -am se

sholár

sholár -ja *m srednjeveški študent*, sholárski -a -o; sholástika -e *ž*, sholástik -a *m*, sholástičen -čna -o [*povsod*: +škola-]
 shólija -e *ž opomnja*, sholiást -a *m kdor piše opomnje*
 shraníti shraním *gl.* hraniti, shranítev -tve *ž*, shrámba -e *ž*, shrámbica -e *ž*, shrámben -bna -o, shránek -nka *m*, shranílo -a *s*, shraníšče -a *s*; shranjeváti -újem, shranjevál -ála -o, shranjevánje -a *s*
 shúdití -im *se gl.* razhúdití
 shújšati -am, shújšan -a -o, shújšanje -a *s*, shujševálen -lna -o [-*tn-*]: ~a kura = ~o zdravljenje
 shúlití -im *se*: ~ *se* pod pernico, shúljen -a -o
 si *členek v nekaterih stalnih zvezah*: lej si ga no, glej si groze, gorje si ga človeku, blagor si ga njemu, pojdi si kam, bog si ga vedi, kdor si bodi, kjer si bodi, kar si bodi, koder si bodi, kakor si bodi *ipd.*; *sestavni del besed*: bodisi, marsikaj, marsikdo, dasi, dasiprav, dasiravno, najsi *ipd.*; *razvil se je iz povratno-os. z. si v zvezah, kakor ne ve si mere, kjer ima še nekaj prvotnega pomena ne ve sebi mere*
 Siam -a *m*, síamski -a -o: ~a dvojčka, Síamec -mca *m*, Síamka -e *ž*
 Sibila -e *ž*, sibílski -a -o [-*ls-*]: ~e bukve
 sibilánt -a *m* *sičnik slovn.*, sibilántski -a -o *sičniški*: ~i razred glagolov
 Sibírija -e *ž*, sibírski -a -o, Sibírec -rca *m*, Sibírka -e *ž*, Sibírják -a *m*
 sicér *prisl.*: kako da ga je tepel Janez, ki je sicer tako miren *drugate*, po navadi; sicer ne vem, kako misliš, toda... *res*,

res da; sicer je majhen, pa je hud *čeprav, res da*; (kako) pa sicer? *drugate*; plačaj, sicer (bom tožil) *drugate, če ne*; sila je, sicer bi ne hodil; prihaja vsak dan, in sicer okoli 11^h (*gl.* § 70, 2); sicèršnji -a -e *drugaten, drug*: s tem so vsa ~a določila razveljavljena
 Sicílija -e *ž*, sicílski -a -o [-*ls-*], Sicílec -lca [-*lc-*] *m*, Sicílka -e [-*lk-*] *ž* ali Sicilijánc -nca *m*, Sicilijánka -e *ž*, sicilijánski -a -o *sičáti* -ím: para sičí, sičí -íte! sičál -ála -o, sičánje -a *s*, sič -a *m*, siča -e *ž*, sičáv -áva -o, sičávec -vca *m*: gad ~, sičávka -e *ž*, sičnik -a *m*, sičniški -a -o, *gl. tudi* sikati
 siderít -a *m* *min.* železna ruda, siderítski -a -o
 sidro -a *s*, sídrn -a -o, sídrast -a -o, sídrár -ja *m*, sídríšče -a *s*; sídrati -am, sídranje -a *s*
 Siéna -e *ž* *kr. i.*, siénski -a -o, Katarína Siénska
 Sienkiewicz [*sjenkjévit*] -a *m* *os. i.*, Sienkiewiczzew [*sjenkjévitseu*] -a -o: ~i romani
 siésta -e *ž* (*opoldanski počitek*)
 sífilis -a *m*, sífilitičen -čna -o, sífilitík -a *m* (*bolnik*), sífilidológ -a *m* *specialist za sífilis (zdravnik)*
 sífón -a *m*, sífónski -a -o: ~a steklenica
 síga -e *ž* *piskajoče dihanje*: síga mu v prsih cvili, sígav -a -o, sígavec -vca *m*, sígavka -e *ž*, sígavost -i *ž*, sígavica -e *ž*, sígati -am, síganje -a *s*
 síga -e *ž* *vrsta apnenca*, sígast -a -o; sígati -am *žgati kamen do omehčanja*
 sígma *m* *neskl. ime grš. črke σ Σ*; sígmátski -a -o, sígmátičen -čna -o: ~i *aorist slovn.*
 síguál [-*dí*] -a *m* *znamenje*, sígnálen -lna -o [-*tn-*]: ~e na-

prave; signalizirati -am *znamenja dajati*, signaliziranje -a s, signalizacija -e ž

signirati -am *zaznamovati, podpisati, označiti*, signiranje -a s *podpis(ovanje), zaznamovanje*, signatúra -e ž *podpis, znatka*, signatár -ja m *podpisnik*, signatáren -rna -o: ~e *velesile velesile podpisnice*, signét -a m *tiskarsko ali založniško znamenje*

***sigúren** -rna -o *trden, varen, gotov, zanesljiv*, *sigúrnost -i ž *trdnost, varnost, gotovost, zanesljivost*

sijáti sijem, sij -te! sijóč -a -e, sijál -a -o, sijánje -a s, síj -a m, sijáj -a m, sijájen -jna -o, sijájnost -i ž, sijájnik -a m *min.*; *gl. tudi soj*

sikáti -am, sikanje -a s, sík -a m *sikajoč glas*, síkav -a -o, síkavec -vca m, síkalica -e ž, síkalo -a s, síkniti -nem, síknil -a -o, *gl. tudi síčati*

sikofánt -a m *ovaduh*, sikofántski -a -o *ovaduški*, sikofántstvo -a s *ovaduštvo*

síla -e ž: vódna, kónjska, ljudska, delovna, umska, pravna ~; saj ni taka síla *se ne mudi*, saj mu ni síle *mu ni hudega*; síla kola lomi *potreba, nuja ne pozna mejá, postav*; velika, huda síla je za kaj *stiska, zadrega*; dobra stvar sílo trpí *preganja-nje*, v síli biti, kaj storiti *v stiski, potrebi*; po síli kaj napraviti *proti volji*, s sílo kaj narediti *zgrda, nasilno (v nasprotju z znanjem in lahkoto)*, sílo gnati *siliti v kaj*; vse síle napeti, sílo delati komu; za prvo sílo bo že za *prvo potrebo, pomoč*, za sílo je ni *dobro*, po vsi síli hoče imeti (+za vsako ceno); síla in sílo ljudi je bilo *veliko, mnogo*; síla in sílo radoveden je *zelo, močno*; síla in sílo blizu so

zelo, hudo; sílen -lna -o [-ln-]: ~a množica ljudstva; sílnost -i [-ln-] ž, sílnica -e [-ln-] ž *komponenta*, sílnik -a [-ln-] m, sílák -a m; síloma *prisl. s sílo*; sílovít -a -o: ~ napad, sílovitost -i ž, sílovítež -a m; sílomér -a m, sílobrán -a m: v ~u kaj narediti

silhuéta -e ž (*senčni*) obris, értica, silhuéten -tna -o [*povsod: -lh-*]

silícij -a m *kem. prvina*, silícijev -a -o, sílikát -a m, sílikáten -tna -o

sílití -im: ~ kam (iz híše, na varno, od doma, po svetu, k stricu, v mesto, za uspehom), ~ v koga; ~ koga s čim (kam); ~ krompir *jaroviti ga*; ~ se v kaj, ~ se s čim; síljen -a -o: ~i krompir *nakaljeni, jarovljeni krompir*, síljenje -a s

silje -a s *sk. i. vse, kar se seje; razne vrste žita*

silogizem -zma m *sklep*, sílogístičen -čna -o, sílogístika -e ž

silos -a m *veliko skladišče, velika kašča*, sílosen -sna -o: ~e naprave; sílirati -am *spravili v sílos, kisali*, síliran -a -o: ~a krma = síláža -e ž *kisál*, síliranje -a s: ~ krme (*delo*), krmiti ~ (*izdelek*)

sílúr -ja m *geol.*, sílúrski -a -o, sílúričen -čna -o: ~a formacija

Silvéster -tra m *os. i.*, Sílvéstrov -a -o: ~ večer, sílvestrováti -ujem, sílvestrovál -ála -o, sílvestrovánje -a s; Sílvo -a m *os. i.*, Sílvov -a -o; Sílva -e ž *os. i.*, Sílvín -a -o; Sílvín -a m *os. i.*, Sílvínov -a -o [*povsod: -lv-*]

silvín -a [-lv-] m *mineral*

simbióza -e ž *sožitje, skupno življenje*, simbiótičen -čna -o

simból [-ól] -a m *podoba, znamenje*, simbólen -lna -o [-ln-] = simbóličén -čna -o, simbólika

Simeon

- e ž, simbolizem -zma m, simbolist -a m; simbolizirati -am, simboliziranje -a s
- Simeon** -a m os. i., Simeonov -a -o
- simetrija** -e ž *somerje*, simetričen -čna -o *someren*, simetričnost -i ž *somernost*
- simfonija** -e ž *glas. vrsta glasbe*, simfoničen -čna -o: ~i koncert. orkester; simfonik -a m član *simfoničnega orkestra*
- Simmental** [-al] -a m kr. i. *švicarske pokrajine*, simentalški -a -o [-ls-]: ~a pasma goveda, simentalec -lca [-lc-] m, simentalka -e [-lk-] ž
- Simon** -a m os. i., Simonov -a -o. Šimen -mna m, Šimnov -a -o. Šime -ta m, Šmónca -a in -e m, s Šmóncom, Šmóncov -a -o
- simonija** -e ž *kunčevanje s cerkvenimi častmi in službami*, simonist -a m simonističen -čna -o
- simpatija** -e ž, simpatičen -čna -o: simpatizirati -am, simpatizêr -ja m, simpatizêrka -e ž, simpatizêrski -a -o, simpatizêrstvo -a s; simpatikus -a m med. *simpatični (volji nepodvrženi) živčni sistem*
- simpleks** -a m slovn. *nezložena beseda*, simpleksov -a -o
- Simplón** -a m kr. i. *alpskega prelaza*, simplónski -a -o: ~i predor, ~a cesta
- Simpózion** -a m *naslov dela*: Plátonov ~, simpózionski -a -o
- simptóm** -a m *znak (bolezni)*, simptomátičen -čna -o, simptomatologija -e ž
- simulirati** -am *hliniti, pretvarjati se*, simuliranje -a s, simulánt -ánta m, simulántka -e ž, simulántski -a -o, simulácija -e ž
- simultán** -a -o in *simultánski* -a -o *hkraten, skupen* simultánka -e ž: šahovska ~; simultánist -a m [*povsod: -it.*]
- sín** -ú in *sína* m, mn. *sinóvi* -óv; *dv. sína in sinóva, sínoma in sinóvoma; sínov -a -o, sínovski -a -o, sínovstvo -a s, sínóvlji -a -e, sínek -nka m, sínček -čka m. sinko -a m*
- sinagóga** -e ž *judovska shodnica*
- Sínaj** -a m, *sínajski* -a -o: ~i samostan, *Sínajski polotok* -ega -a m kr. i., *Sínajski evhológij* -ega -a m *naslov kodeksa*
- sindikát** -a m, *sindikáten* -tna -o, *sindikálen* -lna -o [-ln-], *sindikalist* -a m, *sindikalistka* -e ž *sindikalizem* -zma m
- sinédrij** -a m *judovski véliki zbor*
- sinékdoha** -e ž *pesniška figura sovzrejetja (v poetiki)*
- sinekúra** -e ž *lahka in dobra služba*
- singulár** -a m slovn. *ednina*, *singuláren* -rna -o: ~e oblike slovn. *edninske*, ~i primeri *posamezni, redki primeri*; *singulárnost* -i ž, *tudi singularitéta* -e ž *redkost*
- siníca** -e ž (+*senica*), *siníčji* -a -e, *siníčka* -e ž, *siníčica* -e ž, *siníčarica* -e ž *pištalka*, *siníčnica* -e ž *neka trava*
- siníceza** -e ž (*v poetiki*) *zlitje, strnitev dveh zlogov v enega*
- siníti** *siné*: *sonce síne, sínil* -a -o: ~a je *svoboda*
- sinji** -a -e *višnjev*: ~i *kámen, ~e nebo*, *sinjina* -e ž, *sinjost* -i ž, *sinjkast* -a -o; *sinjiti* -im, *sinji* -tel *sinjil* -a -o, *sinjenje* -a s; *sinjéti* -ím *postajati sinji*, *sinjèl* -éla -o, *sinjénje* -a s
- sinklinála** -e ž *geol. kotanja*, *sinklinálen* -lna -o [-ln-]
- sinkópa** in *sinkopa* -e ž *glas., med., slovn.*, *sinkopirati* -am, *sinkopíran* -a -o
- sinkrón** -a -o *sočasen, hkraten*, *sinkróničen* -čna -o: ~a *ura*, *sinkronizem* -zma m *sočasnost*,

- hkratnost, sinkronističen* -čna -o; *sinkronizírati* -am *časovno vzporediti*
- sinóči** = *snóči prisl.*, *sinóčnji* -a -e = *snóčnji* -a -e
- sinóda** -e *ž škofijski cerkveni zbor*, *sinodálen* -lna -o [-ln-]; *sinod* -a *m*: *Sveti sínod najvišja pravoslavna oblast*, *sinódski* -a -o
- sinoním** -a *m soznačnica*, *sinonimen* -mna -o *soznačen*, *sinonimíja* -e *ž*, *sinonímika* -e *ž nauk o soznatnih besedah*
- sinóvec** -vca *m nečak, sinov sin, zvuk*, *sinóvka* -e *ž*
- sintáksa** -e *ž slovn. skladnja, stavkoslovje*, *sintáktičen* -čna -o: ~a *pravila*
- sintéza** -e *ž*, *sintétičen* -čna -o, *sintétikon* -a *m*
- sinus** -a *m mat.*, *sinusov* -a -o: ~ *kot*, ~a *črta*
- Sion** -a *m*, *sionski* -a -o
- sip** -a *m težko dihanje, naduha*, *sipati* -am *in* -pljem *težko dihati*, *sipljiv* -íva -o, *sipljivec* -vca *m*, *sipljivost* -i *ž*
- sipa** -e *ž zool.*, *sipin* -a -o: ~e *lovke*
- sipati** *sipam in* *sípljem*, *sipaj* -te! *in* *síplji* -te! *sipal* -a -o, *sípanje* -a *s*, *síp* -a *m*: *cestni* ~ *nasip*, *sípa* -e *ž*, *sípec* -pca *m*, *sípen* -pna -o = *sípek* -pka -o, *sípcen* -čna -o, *sípcnost* -i *ž*; *sípina* -e *ž*, *sípnica* -e *ž*, *sípnik* -a *m pri mlinski treslici*, *sípáč* -a *m*, *sípálo* -a *s*
- sír** *síra m*, *sírov* -a -o, *sírast* -a -o, *sírar* -ja *m*, *sírarica* -e *ž*, *sírarstvo* *in* *sírarstvo* -a *s*, *sírárna* -e *ž*; *síríti* -im, (za)*sírjen* -a *o*, *sírjenje* -a *s*, *síríšče* -a *s*, *sírilo* -a *s*, *síren* -rna -o: ~a *voda*, *sírnica* -e *ž*, *sírník* -a *m*, *sírnína* -e *ž*, *sírotka* -e *ž*; *sírati* -am *sir delati*, *síranje* -a *s*, *sírček* -čka *m*
- sir** [sér] -a *m gospod, naslov za visoke dostojanstvenike na Angležkem*
- Sirakúze** -kúz *ž mn. kr. i.*, *sirakúški* -a -o, *Sirakužan* -ána *m*, *Sirakužánka* -e *ž*
- sírek** -rka *m koruzi podobna rastlina*, *sírka* -e *ž*, *sírkov* -a -o: ~a *metla*, *sírkovec* -vca *m kruh*, *sírkovina* -e *ž*, *sírkovišče* -a *s*
- síréna** -e *ž*, *sírénin* -a -o, *sírénski* -a -o: ~o *petje*
- Síríja** -e *ž kr. i.*, *sírski* -a -o, *Sírec* -rca *m*. *Sírka* -e *ž*
- síríšče** -a *s posušeni telečji želodec*, *síríščnik* -a *m*, *síríščen* -čna -o, *síríščnica* -e *ž bot. prvenec*
- Síríus** -a *m astr. ime zvezde*
- siromák** -áka *m*, *siromáški* -a -o, *siromáščina* -e *ž*, *siromáštvo* -a *s*, *siromášen* -šna -o, *siromášnost* -i *ž*; *siromašeti* -ím *postajati siromašen*, *siromašél* -éla -o, *siromašenje* -a *s*; *siromáček* -čka *m*, *siromačíja* -e *ž*
- síróta** -e *ž*, *sírotica* -e *ž*, *sírotek* -tka *m*, *sírotka* -e *ž*, *síroški* -a -o, *sírotíšče* -a *s* *sirotica*, *sírotíšče* -a *s* = *sirotíšnica* -e *ž (zavod)*, *síročstvo* -a *s* = *sirotína* -e *ž beda*, *sirotínski* -a -o, *sirotínstvo* -a *s*, *sírotén* -tna -o, *sírotník* -a *m*
- sírotka** -e *ž* (+sírátka), *sírotkast* -a -o, *gl. sir*
- +**síròv** -óva -o = *suròv gl. tam*
- sírúp** -a *m gosta sladkorna raztopina*, *sírupov* -a -o
- sistém** -a *m sestav, sostav*, *sistémski* -a -o, *sistemátski* -a -o, *sistemátičen* -čna -o *znanstveno urejen, sostaven*, *sistemátika* -e *ž nauk o sestavih*, *sistemátik* -a *m*, *sistemátizácíja* -e *ž*, *sistémén* -mna -o: ~o *obolenje med.*, *sistemizírati* -am, *sistemiziranje* -a *s*, *sistemizácíja* -e *ž*
- sistírati** -am *ustaviti, ukiniti, prekiniti*, *sistíranje* -a *s*

sít

sít -a *m* = síta -e *ž vrsta trave* = sítovec -vca *m*, sítje -a *s sk. i.*, sítast -a -o, sítič -a *m bot.*
sít síta -o: ~ česa, ~ sem te poslušati; bolj sit; dosíta, do sítega se najesti, sítosť -i *ž*, sítošć -tna -o; sítiti -im (se), (na) síćen -a -o, síćenje -a *s*, sítišće -a *s kem., fiz.*
síten -tna -o, bolj síten *in* sítnejši -a -e, sítnež -a *m*, sítnik -a *m*, sítnica -e *ž*, sítnost -i *ž*, sítnoba -e *ž*; sítnáríti -im, sítnáríl -a -o, sítnárjenje -a *s*; sítnjáti -ám *sítnáríti*, sítnját -ájte! sítnját -ála -o, sítnjátje -a *s*
sító -a *s*, sítce -a *s*, sítast -a -o, sítká -e *ž* *sítasta kost*, sítnica -e *ž* 1. *sító v mlinu*, 2. *sítastimi mrežami pokrita shramba*, sítar -ja *m*, sítarica -e *ž*, sítárnica -e *ž*, sítarski -a -o, sítarstvo -a *s*
situácija -e *ž položaj, stanje, razmere*, situacijski -a -o: ~i načrt; situiran -a -o: +dobro ~ premožen
sítula -e *ž arheol. vedro*: vaška ~ *iz bronaste dobe, najdena v Vačah*
sív síva sívo *in* -ó, bolj sív, sívosť -i *ž*, síva -e *ž*, sívka -e *ž*, sívec -vca *m*, sívček -čka *m*, sívica -e *ž*, sívina -e *ž*, sívkast -a -o, sívkljat -a -o, sívko -a *m*; sívėti -im *sív postajati*, sívi -íte! sívèl -éla -o, sívènje -a *s*; sívítí -im *sívo delati*, sívi -íte! sívil -a -o, sívljènje -a *s*; sívór -ja *m sív mož (zaničlj.)*, sívóra -e *ž síva starka*
sívo -v *sestavi*: sívóbélkast -a -o [-éy-], sívobrãd -ãda -o, ~brãdec -dca *m*, sívoglãv -ãva -o, ~glãvec -vca *m*, sívolãš -ãsa -o, ~lãsec -sca *m*, ~lãska -e *ž*, sívómóder -dra -o, sívóòk -óka -o, sívórjav -ãva -o, sívórumèn -èna -o, sívostãr -ãra -o: ~i oče (*Jurčič*), sívózelèn -èng -o

Sízif -a *m*, Sízifov -a -o: ~o delo
skábies -a *m garje*, skabiózen -zna -o, skábičen -čna -o *med.*; skabióza -e *ž neka rastlina*
skacáti -ám *grãdo napraviti, napisati*, skacãj -ájte! skacãl -ála -o, skacãn -a -o
skadénca -e *ž dan zapadlosti kake terjatve*, skadénčen -čna -o
Skáder -dra *m kr. i.*, skádrski -a -o: Skádrsko jezero
skádíti -ím, skádi -íte! skádíl -íla -o: skádíl je cigareto, skajèn -èna -o; soba se je skádíla, ðim se je skádíl
skákati *in* skakáti skákam *in* skáčem, skákaj -te *in* -ájte! *in* skáči -te *in* -íte! skákal -a -o *in* -ála -o, skákanje -a *in* skákánje -a *s*; skakáč -a *m*, skakáj -a *m*, skakálen -lna -o [-ln-], skakálnica -e [-ln-] *ž*, skakálo -a *s*, skakálica -e *ž*, skakalíšće -a *s*, skakálec -lca [-áy-] *m*, skakálka -e [-áy-] *ž*, skakálstvo -a [-ál-] *s*, skakálski -a -o [-ál-]; skakãv -ãva -o; skakljãti -ám, skakljãj -ájte! skakljãl -ála -o, skakljãnje -a *s*, skakljãj -a *m*, skakljãč -a *m*; skakóma *in* skákoma *prisł.*, skakún -a *m zool.*; skakúcati -am
skála -e *ž glas. lestvica*, *merska lestvica*
skála -e *ž, mn.* skále -ál [-ál], *tudi* skalé -á -ãm -é -ãh -ãmi; skálèn -lna -o [-ln-], skálnica -e [-ln-] *ž*: kost ~, skálnik -a [-ln-] *m*, skálnat -a -o [-ln-], skálar -ja *m*, skálarica -e *ž planika bot.*, skálast -a -o, skálica -e *ž*, skalína -e *ž*, skálje -a *s*; skalovít -a -o, skalovítost -i *ž*, skalóvje -a *s*, skalnják -a [-ln-] *m*; Skála -e *ž ime planinskega društva*, skalãš -a *m član društva Skala*, skalãšica -e *ž*, skalãški -a -o

skalíti -ím (vodo), skáli -íte! ská-
lil -íla -o in -álilo -i -e, ska-
ljèn -èna -o, skaljenína -e ž
skaliti -ím: železo ~, skáli -íte!
skálil -íla -o, skaljèn -èna -o
skálp -a m, skalpírati -am, skal-
píran -a -o, skalpél [-él] -a m
kirurški nož [povsod: -lp-]
skalúžiti -im, skalúžen -a -o
Skandinávija -e ž = Skandináv-
ska -e ž = Skandinávsko -ega
s, Skandinávec -vca m, Skandi-
návka -e ž, skandinávski -a -o,
skandinávščina -e ž
skandírati -am po metričnih slo-
picah izrazilo poudarjati, v zboru
zlogovati; skandiranje -a s,
skanzija -e ž
skápaj -pam in -pljem, skápaj
-te! in skáplji -te! skápal -a -o:
voda je skápala s strehe, hru-
ške so že vse skápale; toda:
izkápati (iz česa); skápljati -ám,
skápljaj -ájte! skápljal -ála -o
skapolít -a m mineral
skaraběj -a m vrsta hrošča, arheol.
skát -a m morska riba plošnatca
skávť -a m, skávťka -e ž = skáv-
tinja -e ž, skávťski -a -o, skávť-
stvo -a s
skazáti skázem (se), skáži -íte!
skázal -ála -o, skázan -a -o;
skazováti -újem (se), skazováł
-ála -o, skazovánje -a s, gl. iz-
kazati
skazíti -ím, skáži -íte! skázil -íla
-o, skážèn -èna -o, skážènost -i
ž, skážítev -tve ž, skáza -e ž:
mojster skáza; skázek -zka m,
skázen -zna -o, skazljív -íva -o,
skazljívost -i ž
skedènj [skədənj] -dnjā m, sked-
njen -a -o: ~a vrata, skedenj-
ski -a -o [skədənj-]
skelét -a m okostnjak, skeléten
-tna -o, skelétírati -am, skele-
tiranje -a s
skeléti -ím, skelèč -éča -e, skelèł
-éla -o, skelènje -a s, skelív -a

-o: ~a bolečina, skelína -e ž
[povsod: skal-], povsod tudi obli-
ke s skl-
sképiti -im napraviti kepe: ~ se
postati kepast, sképil -a -o,
sképljen -a -o: ~a moka
sképsa -e ž, sképtik -a m, skép-
tičen -čna -o, skeptičem -zma
m fil.
skesáti -ám se, skesaj -ájte se!
skesál -ála -o, skesán -a -o,
skesánost -i ž, skesánc -nca m,
skesánka -e ž [povsod: skəs-]
skiagrām -a m rentgenska slika
skíca -e ž načrt, osnutek, črtica;
skicírati -am začrtati, osnovati,
skiciranje -a s, skicírka -e ž
skídati -am: ~ gnoj, skídati -am
se: skídaj se od tod! gl. izki-
dati
skímati -mam in -mljem, skímal
-a -o: z glavo je skímal
+ skíniti -nem snéti snámem
skióptikon -a m, skióptičen -čna
-o: ~e slike
skípéti -ím, skípi -íte! skípel -éla
-o: mleko je skipélo, skipljív
-íva -o, skíp -a m, skípec -pca
m = skípek -pka m; skípniti
-nem: testo skipne; tudi: vzki-
péti
skísati -am (se), skísaj -te! skísal
-a -o: mleko se je ~o, skísan
-a -o, skísanína -e ž; skísniti
-nem, skísnjen -a -o
skítati -am se, skítanje -a s, skíta
-e ž, skítáč -a m, skítav -a -o,
skítavec -vca m, skítavka -e ž,
skítež -a m, skíta -e ž: na skíto
hoditi
skíťiti -im v kite splesti, v kito
povezati
sklád skláda m, skládoma prist.,
skládast -a -o; skládóven -vna
-o, skládóvnica -e ž, skládóvit
-a -o, skládóvístost -i ž
skládati -am (se): drva z voza ~,
blago v krošnjo ~, ~ verze,
~ pesem, ~ besede; ~ se s kom

sklāden

v čem; sklādanje -a s, sklādanica -e ž, sklādālnica -e [-āy-] ž, sklādāč -a m, sklādālec -lca [-āy-] m, sklādālka -e [-āy-] ž; sklādarīna -e ž; sklādje -a s; sklādātelj -a m, sklādāteljica -e ž, sklādāteljski -a -o; sklādnja -e ž *lovn. sintaksa*

sklāden -dna -o: biti ~ s kom v čem; sklādnost -i ž, sklād-nica -e ž

sklādīšče -a s, sklādīščen -čna -o: ~i prostori, sklādīščnik -a m, sklādīščenica -e ž

+sklāmfati -am s *penjami, skobami zbiti; kaj nerodno sestaviti, spisati*; +sklāmfan -a -o *zmašen, zbit*

sklānjati -am (se), sklānjanje -a s, sklānja -e ž = sklanjātev -tve ž, sklanjātven -a -o [-tvān-], sklanjālen -lna -o [-ln-], sklonljiv -īva -o, sklonljīvost -i ž

sklāstī sklādem: seno v plaste ~, snopje v kup ~, sklādi -te! sklādel -dla -o, sklāden -a -o sklāti skōljem se *gl. klati*: psi so se sklali; sklān -a -o, sklānina -e ž *špranja, reza, razpoka, prepad, gl. tudi razklati*

sklātīti *in* sklātiti sklātīm *gl. klatiti*: vsa jabolka je sklātīl z drevesa, sklāten -a -o: ~o sadje sklāda -e ž, sklādast -a -o, sklādar -ja m, sklādarica -e ž *neka rastlina*, sklādicā -e ž, sklādičar -ja m *vrsta lišaja*, sklādičast -a -o, sklādička -e ž, sklādičnica -e ž *vrsta rastlin*; sklādnik -a m -- sklādnjak -a m, sklādnica -e ž *sklednik, želva*, sklādolīz -a m

sklejtīti -īm, sklēji -īte! sklējīl -īla -o, sklejēn -ēna -o: ~e bukve; sklejevātī -ūjem, sklejevāl -āla -o

sklenina -e ž *lošč, emajl*

sklenītī-sklēnem, sklēni -īte! sklēnil -īla -o, sklēnjen -a -o; sklenīti obroč, verigo, roke; ~ po-

godbo, zakon, mir; ~ sejo, račun, življenje (sklēnil je *umrl je*); ~ se s kom; sklēnil je oditi v svet *ali* sklenil je, da odide; sklenitev -tve ž

sklēp sklēpa m: v ~ih me trga, po ~ih teče iz soda, ~ slovesnosti, ~i kongresa; pravilen, logičen, trden, verjeten ~, ~ računov; sklēpoma *prisl.*, ob sklēpu, po sklēpu; sklēpen -pna -o: ~a seja, ~a razprava, ~a misel, ~i stol; sklēpnik -a m, sklēpnica -e ž; sklēpec -pca m = sklēpek -pka m; sklēpčen -čna -o, sklēpčnost -i ž; sklēpnjak -a m *neka rastlina*

sklepāč -a m *zaskočni nož, nož na zaskok*

sklēpati -am: ~ obroč, verigo, roke; ~ pogodbo, zakon, mir; ~ kaj iz česa; iz česa ~ na kaj; sklēpanje -a s; sklepalō -a s *sredstvo za sklepanje*, sklepalen -lna -o [-ln-]: ~o priredje

sklepātī sklēpljem *in* sklepām: koso, srp ~, sklēplji -īte! sklēpal -āla -o, sklepān -a -o; sklepānec -nca m = sklepanica -e ž *kovinski pas pri narodni noši*; sklepāč -ōv m *mn. oskrđi, klepala*

sklerōza -e ž, sklerōtičen -čna -o, skleroziran -a -o: skorja nadledvične žleze je ~a, sklerītis -a m *vnetje roženice*

sklesātī sklēšem, sklēši -īte! sklēsal -āla -o, sklesān -a -o, *gl. tudi izklesati*

sklēstīti -īm, sklēstī -te! sklēstil -a -o: sadje je sklēstil, toča je vse sklēstila, sklēščen -a -o, sklēšček -čka m = sklēstek -tka m

sklīcati sklīčem: ~ družino k večerji, v hišo, ~ vās na pomoč. na delo, ~ spečega; sklīči -te! sklīcal -a -o *in* -āla -o, sklīcan -a -o, sklīcanje -a s, sklīc -a m;

sklicávati -am, sklicávanje -a s;
sklicevátj -újem (se), sklicevâl
-ála -o: sklicevâl se je na svoje
zasluge; sklicevánje -a s; skli-
ceválen -lna -o [-ln-], sklice-
válec -lca [-dû-] m = sklicátelj
-a m, sklicevâlka -e [-dû-] ž =
sklicáteljica -e ž
sklízek -zka -o opolzel; sklízniiti
-nem zdrsniti, spodrsniti
skljúčiti -im upogniti, stisniti: ~
roko, ~ telo, ~ se, skljúči -te!
skljúčil -a -o, skljúčen -a -o:
~o hoditi, starček je skljúčen;
skljúčenost -i ž, skljúčenec -nca
m, skljúčenka -e ž, sključenina
-e ž skljúček -čka m vrsta noža,
skljúčnica -e ž neka bolezen;
skljúčevátj -újem, sključevâl
-ála -o, sključevánje -a s, toda:
izkljúčiti
skljuvátj -ám in skljújem gl. klju-
vati, skljuván -a -o, toda: iz-
kljuvati: sova je ptičko sklju-
vála in ji oči izkljuvála
sklobasátj -ám, sklobasâj -ájte!
sklobasâl -ála -o, sklobasân -a -o
sklobuštrátj -ám gl. klobuštrati,
sklobuštrân -a -o
sklôn sklóna m slov., sklónski -a
-o: ~o obrazilo = sklonflo -a s,
sklonljiv -íva -o, sklonljívnost -i
ž; gl. tudi sklanjati
sklonítj sklónim (se) upogniti, pri-
pogniti (se), sklóni -íte (se)!
sklónil -íla -o, sklónjen -a -o:
k tlom sklonjeno glavo (imajo),
sklonítev -tve ž, sklóniv prist.
(= sklónjeno): ~ hoditi, tudi
v pomenu zravnavati (se): pokonci
se sklonite! visoko svojo po-
stavo je sklónil s stola, pri-
pognil se je in zopet sklónil
sklòp -òpa m, sklòpec -pca m,
sklòpen -pna -o: ~i stol, sklòp-
nica -e ž; sklòpiti -im, sklòpi
-te! sklòpil -a -o, sklòpljen -a
-o; sklòpljati -am, sklòpljanje
-a s, toda: izklòpiti

skóba -e ž penja, penjača, +klam-
ja, skóbica -e ž
skobacátj -ám se gl. izkobacati se
skobáliti -im se: skobálil se je
na konja
skòbec -bca m, skòbčev -a -o
skòbčji -a -e
skòbljati -am strugati, skòbljanje
-a s, skòbelj -blja m, skòbelj-
nik -a [-bəl-j-] m stružnica, skòh-
lja -e ž, rod. mn. skòbelj [-bəl-j]
strugalo; skòbljanec -nca m, mn.
skòbljanci ostružki, skòbljanica
-e ž, skòbljič -a m
skobótovec -vca m neka rastlina
skobrnjâk -a m pikčasti marmor
skocnjátj -ám razkuštrati, zmrbíti
gl. kocnjati, kocnjân -a -o
skočítj skočim, skočji -íte! skòčil
-íla -o; skòk skòka m: v skòk,
v skòku, skòkoma prist.; skò-
čen -čna -o in skočen in skočan
-čnâ -ó -í -é: konji so rejeni
in skočni, skòčnost -i ž; skòč-
nica -e ž kost, skočnik -a m
padec, slap, žleb nad mlinskim
kolesom, skočnina -e ž; skočaj
-a m, skòček -čka m neki pajek,
skókica -e ž = skòčica -e ž
bolha, žaba, skočljiv -íva -o, sko-
čír -ja m majhen, jeznorit člo-
vek; skokonòg -óga -o, skoko-
pèt -éta -o
skodéla -e ž, rod. mn. skodél [-dél],
skodélica -e ž
skódla -e ž kálanica, rod. mn. skó-
del [-dél]: s skódlami krita
streha, skódlast -a -o: ~a stre-
ha, skódelnik -a [-dɛl-] m žebelj
za pribijanje skódel, skódlica -e
ž, skódlar -ja m, skodlárnica -e
ž, skódlarstvo -a s
skódrati -am in -átj -ám gl. ko-
drati, skódran in -ân -a -o: ~i
lasje; skódrcati -am gl. kodr-
cati
skòk skòka m gl. skočiti
skokòt -òta m galop, skokotátj
-ám in -óčem skakljati

skoléhati

skoléhati -am (se), skoléhnuti -nem (se)
skolióza -e *ž med. skrivljenost hrbtenice*
skólke skólk [-óy-] *ž mn. mrtvaški oder: na skólkah ležati*
skomaráti -ám *pokonci se spravili gl. komarati: počasi je na noge skomarál, bolnik je spet skomarál*
skomígniti -nem *in skomízgniti* -nem, skomízgati -am, skomízganje -a s, skomízg -a m
skomíne -ín *ž mn.:* ~e ima po čem, ~e delati komu, ~e se mi delajo, vzbujajo ob čem; skomínast -a -o, skomináv -áva -o: ~i zobje, skominív -a -o *kar skomino dela; skominati: skomína me po čem, ~a se mi po čem; skomínanje -a s*
skomízgniti -nem *gl. skomígniti*
skomljáti -ám *jetati, žalostiti se, v skrbeh biti, skomljaj -ájte!*
 skomljál -ála -o, skomljánje -a s
skomúkati -am *in -čem* *ušljati:* o njej so začeli skomúkati, da je samodruga, skomúkniti -nem
skónca *prisl., skóncema prisl., skončár -ja m kdor stanuje na koncu vasi*
skončáti -ám *gl. končati, skončanje -a s; skončávati -am, skončávanje -a s; skončeváti -újem, skončevál -ála -o, skončevánje -a s, skónčen -čna -o, skončnica -e ž (pri zglavju), skončnik -a m deščica, ki zadaj panj zakriva*
skónto -a m *popust, skontírati -am, skontíranje -a s*
skontírati -am *primerjati, izravnati, pregledovati, skontíránje -a s, skontrácija -e ž, skóntro -a m razvidnica*
skóp skópa m *jastreb, skópec -pca m = skóbec (ptič, železna past)*
skóp -a -o *in skóp -ópa -o in -ó -í -é, dol. skópi -ega, prim. bolj*

skop; prisl. skóp *in skópo:* ~o meri; skópec -pca m = skopúh -a m, skopúlja -e ž, skopúški -a -o, skopúštvo -a s, skopóst -i ž; skopár -ja m, skopárski -a -o, skopáriti -im, skopárjenje -a s; skopováti -újem, skopovál -ála -o, skopovánje -a s; skoporit -íta -o, ~riten -tna -o, ~rítec -tca m, ~rítnež -a m, ~rítnica -e ž, ~rítost -i ž, ~rítiti -im, ~rítenje -a s; skoporòk -óka -o
skopicema prisl. zvrhano, s kopicó, skopíčiti -im, skopíčen -a -o
skópiti -ím *in skópim, skópiti -íte!*
 skópil *in skópil -íla -o, skópljen -a -o in skopljèn -èna -o. skópljenje -a in skopljénje -a s, skopítev -tve ž, skópljenec -nca in skopljènc -nca m = skopljènik -a m, skópec -pca m, skópčev -a -o, skópčevina -e ž, skopica -e ž rezarski nož; skápljati -am, skápljanje -a s, skapljár -ja m, skapljáríca -e ž nož za skapljanje, skápljavec -vca m*
Skóplje -a (makedonska oblíka Skópje -a) s kr. i., iz Skóp(l)ja, v Skóp(l)ju, skop(l)jánski -a -o, Skop(l)jánec -nca m, Skop(l)jánka -e ž
skopnéti -ím *gl. kopneti, skopnèl in skópnel -éla -o, skopnévati -am, skopnévanje -a s, skopníca -e ž mesto, kjer je sneg skopnel*
skopolamín -a m kem., med., vrsta mamila
skoprnéti -ím: ~ od žeje, skoprnèl -éla -o; skoprnévati -am, skoprnévanje -a s
skoráčiti -im *se razkoračiti se, skoráčnikar -ja m krícnog človek*
skóraj prisl. = skóro prisl., skórajda prisl. = skóroda prisl. skóraj; skórajšnji -a -e
skorbút -a m neka bolezen, skorbúten -tna -o

skôrec -rca *m* košek za jagode,
skôrček -čka *m*, skôrič -a *m*
skorec, skôriček -čka *m*

skôriš -a *m* = oskôriš -a *m* neko
drevo, (o)skôrišev -a -o: ~ sad
skôrja -e *ž*, skôrjast -a -o, skor-
jât -áta -o = skôrjav -a -o,
skôrjavec -vca *m* bot., skorje-
vína -e *ž*, skorjevít -a -o skor-
jav, skôrjica -e *ž*: ~ kruha,
skôrjičnik -a *m* cimetovec (dre-
vo), skôrnat -a -o

skorócelj -clja *m* rman, skoróc-
ljev -a -o: ~ čaj, cvet

skosáti -ám *gl.* kosáti *razkosati*,
skosán -a -o, skosánost -i *ž*

skosíti -ím, skósil -íla -o, skošên
-êna -o: ~o žito

skosmáti -ám, kosmâj -ájtel sko-
smâl -ála -o, kosmân -a -o:
~a volna

skostenéti -ím *gl.* kosteneti, sko-
stenítev -tve *ž*, skostenélost -i *ž*

skotáti -ám, skotalíti -ím (se): ~
hlod s hriba, skotalíl -íla -o in
skotalílo, skotaljên -êna -o

skotíti -ím, skôti -ítel skótil -íla
-o, skotên -êna -o, skotítev -tve
ž, skôt -ôta *m*, skotína -e *ž*,
skótnik -a *m* bot.

skováti skújem *gl.* kovati, skován
-a -o, skovánka -e *ž*

skovik -a *m* sovji glas, tuk (*ptica*);
skovikati -am, skovíkanje -a *s*;
skovíkniti -nem

skovíncati -am *cviliti*, skovínca-
nje -a *s*, skovíndrati -am *cviliti*
kakor mladi prašički

skovír -ja *m*, skovírjev -a -o

skoz in skòz(i) *predl. s tož.*: skoz
mesto jezdití, skoz ôkno, skozi
trí leta; skózenj [-anj], skóz-
njo, skóznje (+skoz nje), skóz-
nji -znja -e: ~e blago, skóznja
-e *ž* luknja, skóznjast -a -o

skózi in skóz *prisl.*: žebelj je po-
gledal ~, šel je ~ in ~, ~ in
~ premočen; ~ je le trpèl

zmeraj, ~ več ima zmeraj, ~
bolj; ~ in ~ je bil pošten
zmeraj, bil je ~ in ~ pošten
do dna, popolnoma, zares

skózniti -im *bedeti*, skoznív -a -o
buden, *bedljiv*; skoznováti -újem
na kaj paziti, skoznúj -te! skoz-
novâl -ála -o, skoznovánje -a *s*
skrája *prisl.* spočetka: ~ je bil
priden; toda s kraja na vpr.
od kod? od kraja: s krája jêmliji
od kraja; skrájema *prisl.*

skrájen -jna -o *kar je s kraja*,
pri kraju: ~i sedež, ~a njiva;
skrájnost -i *ž*, skrájnež -a *m*,
skrájnik -a *m* krajnik, *deska pri*
kraju hloda, *krajec* = skrajnják
-a *m* = skrajnjáča -e *ž*; skráj-
nji -a -e *zadnji*, *poslednji*, *naj-*
daljnji po kraju, *času ali načinu*:
~i čas, ~a možnost *zadnja*, ~e
nevaren *silo*, *hudo*, ~i napori
najhujši

skrájšati -am, skrájšan -a -o,
skrajšáva -e *ž*, skrajšáj -a *m*,
skrájšek -ška *m*; skrajševáti
-újem, skrajševâl -ála -o, skraj-
ševánje -a *s*

skrák -a *m* *zadnja noga pri živali*,
gl. tudi skrek

skránja -e *ž*, *nav. mn.* skránje
brada, *čeljust in sencâ*, *tudi*
skránj -í *ž*, skranjíšče -a *s*

skrápa -e *ž* *sren (sneg)*, skrápast
-a -o *srenast*

skrátiti -im, skráčen -a -o, *gl.*
tudi skrajšati

skrátka *prisl.*: Janez je bil de-
laven, vesten, varčen, zmeren,
skrátka, imel je vse dobre last-
nosti

skrb -i *ž*: brez skrbí in brez skí-
bi: huda, velika (+težka), majh-
na, skrita ~; ~ za koga (kaj).
imeti ~ za, biti v ~éh za koga
(kaj), imeti kaj na ~i; ves v
~éh biti, ~ morí, tare, grize,
gloda, obhaja človeka; ~ pade,
leže, pritisne na koga; ~i pri-

skrbéti

zadejati, delati komu, ~í si delati, nakopati; brez ~i živeti, to je moja ~; skrbstvo -a s, skrbstven -a -o [-tvæn-], skrben -bna -o -i in skrbèn in -án skrbnà -ó -í, skrbnica -e ž, skrbnik -a m, skrbništvo -a s, skrbnost -i ž

skrbéti -ím, skrbí -fite! skrbèl -éla -o; skrbéti za otroke; skrbí ga, kako bo z otroki; otroci ga skrbé; skrbí ga za otroke; skrbí, da bodo otroci dobri! skrbljiv -íva -o, skrbljivost -i ž

skrbítev -ím, skrbčen -a -o, skrbítev -tve ž, skrbča -e ž, skrbček -čka m, skrbčka -e ž telov., skrbčeneč -nca m; skrbčeváti -újem, skrbčuj -te! skrbčevál -ála -o, skrbčevánje -a s, skrbčljiv -íva -o, skrbčljivost -i ž

skrd -i ž, skrdati -am: ~ kamen, gl. oskrd

skrbčnik -a m bot.

*skrbgati -am se spreti se, skrbgan -a -o: smo ~i

skrbèk skrbka m žabji krak, tudi skrák, skrbka -e ž kila podkolenica (pri klavni živini)

skrbkati -am in -čem sopsti, sopihati

skrbémžiti -ím, skrbémžen -a -o: ~ obraz

skrbepenéti -ím gl. krepeneti: ~ od zime, vse skrepeni od mraza, skrepenéla lava

skresáti skrbšem gl. kresati: ogenj, čevlje ~, skrésan in skresán -a -o: ~e peté

skrbgati -am in -žem: skrbžát skrbže, skrbganje -a s; skrbgútati -am

skrbhati -am, skrbhan -a -o, skrbhána -e ž = skrbha -e ž, skrbhánost -i ž; skrbhniti -nem

skrbhljáti -ám gl. krbhljati v krbhlje razrezati, krbhljan -a -o

skrbček -čka m hrček

skrbil [-íu] -lí ž, skrbil [-íu] -la m, skrbila -e ž. skrbilast -a -o, skri-

lar -ja m, skrbilav -a -o: ~o gorovje, skrbilavec -vca m, skrbilavost -i ž, skrbilčica -e [-lč-] ž, skrbilnat -a -o [-ln-], skrbilovje -a s; skrbiliti -im se (povsod: +škril-)

skrbinja -e ž, skrbinjast -a -o: ~a posoda

skrbípta skrbpt skrbptom s mn. (+skrbíte ž mn., +skrbíptom)

skrbíti -jem gl. kriti, skrbíte -a s, skrbítost -i ž, gl. tudi skrbivati

skrbiváj prisl. naskrbiváj, skrbívši prisl.; skrbívoma prisl. na skrbív-nem

skrbiváti -am, skrbiváj -ájte! skrbívál -ála -o, skrbívánje -a in skrbívánje -a s, skrbíválec -lca [-áu-] m, skrbíválka -e [-áu-] ž, skrbíváč -a m, skrbíválica -e ž, skrbíválišče -a in skrbíválišče -a s, skrbívávčica -e ž kokoš, ki se skrbíva, kadar nese, skrbíválnica -e [-áu-] ž: skrbíválnice se ígrati

skrbívén -vna -o, skrbívénost -i ž; skrbívénost -i ž, skrbívénosten -tna -o, skrbívénostnež -a m, skrbívénostnica -e ž, skrbívénostnik -a m

skrbívénéčiti -ím (se), skrbívénčen -a -o, skrbívénčati -am (se)

skrbívítí -ím, skrbíví -íte! skrbívíl -íla -o, skrbívljen -a -o, skrbívíttev -tve ž, skrbívljenje -a s, skrbívljiv -íva -o, skrbívljivost -i ž

skrbízati -am: ~ vole v jarmu skrbízema jih pripreči

skrbízema prisl.: ~ se bliska, skrbízén -žna -o kar je skrbízema: ~i oblok

skrbíkniti -nem (se): jajce, mast se skrbíknje, skrbíknjen -a -o, skrbíknjenína -e ž

skrbíljec -ljca m = skrbíljèč -íča m škrjanec

skrbílup -a m, skrbílupast -a -o, skrbílupnik -a m; skrbílupiti -ím se

skrbínína -e ž trganje po udih, udnica, skrbínínast -a -o

skrnôba -e ž *umazanija*, skrnôben -bna -o, skrnôbnost -i ž
 skrofulôza -e ž *neka bolezen*, skrofulôzen -zna -o
 skrôkati -am se, skrôkan -a -o, skrôkanost -i ž
 skrômen -mna -o, skrômnost -i ž
 skropéti -im *pekoče srbeli*: roka me skropí, skropél -éla -o: po vsej koži me je ~o
 skrôtje -a s *razrito in raztrgano peševje*, skrôtina -e ž *velika skala*
 skrotovíčiti -im in skrotíčiti -im, skrotovíčen -a -o, skrotovíčenje -a s, skrotovíčenost -i ž
 skróžiti -im *zaokrožiti*, skróžen -a -o: ~a cesta, skróžina -e ž, skróžek -žka *m slabo zrnje in smeti sredi rešeta, ko se žito obravnava, nav. mn. skróžki*: ~ in podrešétina
 skrpati -am, skrpan -a -o, skrpanica -e ž, skrpanina -e ž; skrpariti -im, skrparjen -a -o
 skrpúcati -am, skrpúcan -a -o, skrpúcanje -a s, skrpúcalo -a s, skrpúcnik -a m
 skrtáčiti -im: ~ obleko, klobuk, skrtáčen -a -o
 skrtúljiti -im (se): če se mokri čevlji hitro posuše, se skrtúljijo, skrtúljen -a -o, skrtúljenost -i ž
 skrún -a -o *omadeževan*, skrúna -e ž *madež*, skrúnja -e ž, skrunôba -e ž, skrunôben -bna -o
 skrúniti -im, (o)skrúnjen -a -o, skrúnjenje -a s, skrúnitev -tve ž, skrúmba -e ž; skrúnilec -lca [-iɥ-] m, skrúnilka -e [-iɥ-] ž, skrúnilski -a -o [-iɥ-], skrúnilo -a s, skrúnílen -lna -o [-ln-], skrúnitelj -a s, skrúnljiv -íva -o
 skrupulôzen -zna -o *tankovesten, zbeگان*, skrupulôznost -i ž, skrupulánt -ánta m
 skrúšen -a -o: ~o srce, skrúšenost -i ž

skrutínij -a m *pregled, preizkušnja, štetje volilnih listkov, ugotovitev volitvenega izida*; skrutínirati -am, skrutínátor -ja m
 skrzati in skrgati -am: škarje skrzajo (skrgajo), skrzanje -a in skrganje -a s
 skrzát -a m, skrzática -e ž, skrzák -a m; skrzetáti -ám, skrzetáj -ájtel! skrzetál -ála -o, skrzetánje -a s
 skúbsti (+skubiti) skúbem, skúbti -tel! skubèč -éča -e, skúbel -bla -o (+skubil -a -o), (o)skúben -a -o (+skubljen): ~a kura, skúbenje -a (+skubljenje) s, skubítev -tve ž, skúbež -a m, skubáč -a m, skúbec -bca m (*strojarsko orodje*), skubačica -e ž, skubača -e ž *rovnica*, skubenína -e ž, skubenica -e ž *vrsta volne*
 skúhati -am, skúhan -a -o, skúha -e ž: nič skúhe ne dobijo, samo kruha in vina; imamo graha še za dve ~i; skúhljaj -a m *kolikor se enkrat skuha*: en ~ krompirja
 skújati -am se *gl. kujati*
 skúla -e ž *tvor, ulje, ogrc, otekli-na, mehur v ustih, šola*, skúlav -a -o, skúlica -e ž
 skulptúra -e [-lp-] ž *kiparstvo, kiparski izdelek*
 skúnk -a m *severnoameriški dihur, njegovo krzno*
 skúnkač -a m *urh, publič*, skúnkačec -čca m *božja žabica*; skúnkati -am: skúnkač skúnka, skúnkanje -a s
 skúp -a m, skúpek -pka m, skúpčina -e ž *skupno zemljišče, zlasti pašniki, +gmajna, skupčan-ána m solastnik takega zemljišča*, skúpčinski -a -o; skúpčati -am, skúpčanje -a s; skúpčiti -im (se); skúp; skúpaj *prisil*: ~ priti, poklicati, vsi ~; skúpen -pna -o: ~o nastopiti, ~o

skupína

se učiti, ~o se truditi, ~o biti odgovoren; skúpnost -i ž, skúpnik -a m

skupína -e ž, skupínski -a -o, skupínoma *prisl.* [+skúpin-]

skúpiti skúpim *gl.* kupiti: skúpil jo je; skúpljen -a -o, skúpicék -čka m, skúpilo -a s; skúpljati -am, skúpljanje -a s; skupljeváti -ujem, skupljevál -ála -o, skupljevánje -a s, skupljávati -am, skupljávanje -a s, *povsod tudi*: izkup-

skúpoma *prisl.*: ~ razmetava denar, imajo vsega ~

skúpščina -e ž, skúpščínski -a -o: ~i odbor

***skurílen** -lna -o [-ln-] *norčav, smešen*

skúriti in -íti skúrim *gl.* kuriti: vsa drva smo skurili, skúrjen -a -o

skúsiti -im, skúsi -te! skúsil -a -o, skúšen -a -o, skúšenost -i ž, skúšenec -nca m; skúšati -am, skúšaj -te in -ajte! skúšal -a -o in -ála -o, skúšan -a -o, skúšanje -a s, skúšanec -nca m, skúšanka -e ž; skúšnja -e ž, skúšenjski -a -o [-šenj-]; skúšnjáva -e ž, skúšnjávski -a -o, skúšnjávec -vca m, skúšnjávka -e ž; skušálec -lca [-áj-] m, skušálka -e [-áj-] ž, *gl. tudi* izkusiti

skúša -e ž *vrsta morskih rib*

skúštrati -am in -áti -ám *gl.* kuštrati, kuštran -a -o, kuštranec -nca m, kuštranka -e ž, *gl. tudi* razkuštrati

skút -a m *stod.*, skútiti -im (se): skúti se mi kaj

skúta -e ž *vrsta sira*, skúten -tna -o, skútast -a -o, skútnica -e ž *neka jed iz skute*, skútnik -a m, skutnják -a m

skútiti -im se *zapustiti gnezdo (pliči), skesati se, odpovedati se čemu, zapustili koga*

skváríti -im, skvárjen -a -o, skvárjenje -a s, skvárjenost -i ž; skvarljív -íva -o, skvarljívost -i ž; *gl. tudi* izkvariti

skvášiti -im, skvášen -a -o, skvasítev -tve ž, skvášenost -i ž

slà slè ž, samo edn. sli slò v sli s slò: slà se zbudi, sla po čem

slàb slába -o -i in -ó -í -é, slábši -a -e in slabéjši -a -e; *prisl.* slabó — slábše in slabéje; bolnik je slab, imeti slab glas *šibek*, biti na slabem glasu; na slabem, na slabšem biti; slabó -ega s *slab red*; slabè -éta s = slabčè -éta s = slábež -a m = slabič -čca m, slabícek -čka m; slabóst -i ž, slabósten -tna -o, slábošen -šna -o, slabóta -e ž, slabóten -tna -o, slabótnik -a m, slabótnica -e ž, slabótněž -a m, slabótnost -i ž, slabína -e ž *tešćina, lakotnica (del telesa)*

slabéti -ím, slábi -íte! slabčè -éča -e, slabèl -éla -o, slabénje -a s; slabíti -ím, slábi -íte! slabčè -éča -e, slabil -a -o, (o)slabljen -éna -o, slabljénje -a s, slabítev -tve ž, slabílec -lca [-ij-] m, slabílka -e [-ij-] ž, slabílen -lna -o [-ln-]

slabo- *v sestavi*: slaboglásen -sna -o, ~glásje -a s; slabokrven -vna -o, ~kírvnost -i ž, ~kírvnež -a m, ~kírvnica -e ž; slabóúmen -mna -o, ~úmnost -i ž, ~úmje -a s, ~úmnež -a m = ~úmnik -a m, ~úmnica -e ž; slabóvéren -rna -o, ~vérnost -i ž; slabóviden -dna -o *kdor je slabega vida, toda*: slabo viden *kar se slabo vidi*, ~vidnost -i ž

slábšati -am, slábšanje -a s

sláčíti -im, sláči -te! sláčil -a -o in -íla -o, sláčenje -a s, slačica -e ž *bot.*, sláček -čka m *kačji lev*, slačilo -a s *lev, kar se sleče*: koruzno ~; slačilén -lna -o [-ln-], slačilnica [-ln-] ž

slád -a in -ú m: ječmenov, ovsen ~, sláden -dna -o, sládnica -e ž, sládnik -a m, sladnják -a m, sladnina -e ž, sladár -ja m, sladáríca -e ž, sladárski -a -o, sladárn(íc)a -e ž, sládje -a s; sládóven -vna -o: ~i beljak, sládóvnica -e ž

sládek -dka -o in sladák, sladèk [-dæk] -dkà -ó: ~ sad, ~a beseda, ~ človek, ~a usta, ~ glas, spomin; *prim.* slájši -a -e in sladkéjši -a -e, *prisl.* sladkó - sláje in sladkéje; sladčina -e ž, sladica -e ž *sladka močnata jed*, sladič -iča m *bot. sladka koreninica*, sladika -e ž *bot.*, sladina -e ž, sladkäv -áva -o, sladkävéc -vca m, sladkävka -e ž, sladkíca -e ž *neko jabolko*, sladkóba -e ž = sladkóca -e ž, sladkóben -bna -o, sladkóbnost -i ž, sladkóst -i ž = sladkóta -e ž; sláden -dna -o, sládnost -i ž, sládnosten -tna -o, sladovica -e ž *vrsta lipe*

sladéti -ím *sladek okus imeti po čem*: ~ po čem, sladèč -éča -e, sladèl -éla -o, sladènje -a s; sladíti -ím *sladko delati*, sladkati, sládi -fte! sladèč -éča -e, sladíl -a -o, (o)slajèn -èna -o, slájènje -a s, sladílo -a s, sladílen -lna -o [-ln-], sladílec -lca [-lɥ- in -lc-] m, sladílika -e [-lɥ- in -lk-] ž

sladkáti -ám, sladkáj -ájte! sladkajóc -a -e, sladkájje, sladkál -ála -o, sladkán -a -o, sladkánje -a s, sladkáč -a m, sladkál [-lɥ-] -i ž, sladkán -ána m *hinavec, prilizovalec*; sladkáríti -im (se), sladkárjenje -a s, sladkáríja -e ž

sladko- v sestavi: sladkobeseden -dna -o, sladkomér -a m; sladkosnéd -a m, ~snéda -e ž, ~snéd -éda -o = ~snéden -dna -o, ~snédec -dca m = ~snédnež

-a m, ~snédka -e ž = ~snédnica -e ž, ~snéd(n)ost -i ž; sladkousten -tna -o, ~ústnež -a m = ~ústnik -a m, ~ústnost -i ž; sladkovóden -dna -o, sladkoživéc -vca m

sládkor -ja in sládkór -ja m, sládkóren -rna -o: ~i trs, ~a pesa, sládkórjev -a -o, sládkórnat -a -o, sládkórnica -e ž; sládkóriti -im, sládkórjenje -a s, sládkórna -e ž = sládkórka -e ž *sladkorna bolezen, cukrovka*

sladljív -íva -o, sladljívec -vca m
slado- v sestavi: sladoléd -a m, ~léden -dna -o, ~lédar -ja m. ~lédarica -e ž, ~lédarski -a -o; sladomér -a m; sladostrásten -tna -o, ~strástnik -a m. ~strástnica -e ž, ~strástje -a s sláj -a m, slája -e ž, slájav -a -o, slájáva -e ž, slájavína -e ž, slájína -e ž, slájnica -e ž *neka živinska bolezen*; slájšati -am sláditi, slájšanje -a s

slák -a m, slákov -a -o: ~ cvet, sláče -a s, slákar -ja m *bot.*
sláalom -a m *šp.*, sláalomski -a -o
sláma -e ž, slámen -mna -o, slámnik -a m, slámnjak -a m, slámnica -e ž, slámnjáča -e ž, slámnikar -ja m. slámnikarica -e ž. slámnikarstvo -a s, slámnikarski -a -o; slámnat -a -o, slámast -a -o; slámica -e ž, slámína -e ž, slámíšče -a s, slámovka -e ž, slámarica -e ž; slámorézec -zca m, ~rézen -zna -o, ~réznica -e ž, ~rézničen -čna -o, ~rézniški -a -o

slán -a -o in -ó, slánec -nca m, slánica -e ž, sláníčen -čna -o, sláník -a m, slánikar -ja m, sláníkov -a -o, slánost -i ž, slánóta -e ž, slánkast -a -o
slána -e ž, slánast -a -o: ~a trava; slánéti -í *slana pada*, slánica -e ž, slánják -a m *severni veler, ki prinese slano*

slang

slang -a [sləng -a] *m besedne in pomenske posebnosti, na določeno okolje (poklic) omejene govorice: športni, lovski ~*

slanina -e *ž* (+špek), slaninarski -a -o, slaninar -ja *m*, slaninica -e *ž*, slaninast -a -o, slaninjak -a *m*; slaniniti -im, slaninjenje -a *s*

slánj -a *m legnar* = slánja -e *ž*
slanóvrat -a *m bot.*

sláp -a *in* slápú *m, mn.* slapóvi -óv, slapóvje -a *s*, slapóvit -a -o, slapník -a *m zool.*

slást -i *ž*: ~ imeti po čem, v ~ mu gre, slásten -tna -o, slástnost -i *ž*, slástica -e *ž*

slasčica -e *ž*, slasčičar -ja *m*, slasčičarica -e *ž*, slasčičarski -a -o, slasčičarstvo -a *s*, slasčičarna -e *ž*; *gl.* tudi sladek

slátina -e *ž* *kisla voda*, slátinski -a -o: ~a steklenica *zelenka*, slátinar -ja *m*, slátinec -nca *m* = slátinščak -a *m slatinski vrelc, zelenka*.

sláva -e *ž*, sláven -vna -o, slávnost -i *ž*, slávnosten -tna -o, slávnostnik -a *m*, slávnostnica -e *ž*, slávje -a *s*; slávina -e *ž* *rojstni in godovni dan*

slávec -vca *m*, slávčev -a -o, slávček -čka *m*, slávčica -e *ž*, slávčji -a -e: ~i glas, slavič -fča *m*, slaviček -čka *m*, slávka -e *ž*

slavíst -a *m*, slavistka -e *ž*, slavistika -e *ž*, slavističen -čna -o: ~e knjige, slávika -ik *s mn.*, slávikom, *s* sláviki (+s slávikami)

slavítí -ím, slávi -íte! slavěč -ěča -e, slavíl -a -o, slávljen -a -o *in* slavljěn -ěna -o, slavljěnje -a *s*, slávljenec -nca *m*, slávljenka -e *ž*, slávljenski -a -o, slavítev -tve *ž*, slavílo -a *s*, slavílen -lna -o [-ln-]: ~a pesem; sla-

vítelj -a *m*, slavílec -lca [-lc-] *m*, slavílka -e [-lk-] *ž*

slavo- *v sestavi*: slavohlépen -pna -o, ~hlépnost -i *ž*, ~hlépje -a *s*, ~hlépnež -a *m*; slavolók -óka *m*; slavospěv -ěva *m*

Slavónija -e *ž*, slavónski -a -o.

Slavónec -nca *m*, **Slavónka** -e *ž*
slěč -a *m bot. rododendron*

slěči -em, slěci -íte! slékel -kla -o, slěčen -a -o; slěči rokavice *sněti rokavice*; slěči obleko, ~ otroka, ~ se

sléd -ú *in* -a *m, mn.* sledóvi -óv;

sléd -i *ž*: ~ za kom (čim); najti, dobiti ~, iti po ~u (~i) za kom, priti komu na ~, izginiti brez ~ú (~í), ni ne ~ú ne tirú (glasú), sléden -dna -o: ~i pes = sledár -ja *m*, slédnik -a *m*, slédnica -e *ž*, sledúh -a *m*, sledni pes, vohun, sledína -e *ž*

slédítí -ím koga najti, imeti sled za kom, iti po sledi za kom: pes sledi zajca, sledim njegovo misel, slédi -íte! sleděč -ěča -e, sledíl -a -o, sleděnje -a *s*; sledítí -ím se: povsód se sledi njegova roka, zmeraj se sledí za teboj *pozná sled*; sledítí komu hoditi za kom; +dalje sledi bo sledilo, dalje prihodnjít; slédba -e *ž*, slédbenik -a [-bən-] *m*; sleděči predpisi *tile, naslednji*, sporočam sledeče *tole, naslednje* slédnji -a -e *vsak, poslednji*, slédnjíc *prisl.*, slédnjikrat *prisl.*

slegúr -ja *m neki plitč*, slegúrček -čka *m*

sléherni -a -o *vsak*, sléhernik -a *m*, sléhernikov -a -o [-her-]

slěj *prisl.*, prěj ali ~. ~ ko prěj slékati -am sesljati, govorití *s namesto ž*, slékanje -a *s*, slékavec -vca *m kdor sleka*

slěme -ěna *in* slěme slěmena *s, mn.* slěmena *in* slēměna, slēmence -a *s*, slēměšče -a *s vrh strehe*; slēměčan -a *m*, slēměn-

ski -a -o: ~a blazina, slemenit
-a -o: ~o gorovje

slép -a -o *in* -ó -í -é: na slépo
kupiti, na pol slép, slépa cena;
slepa ulica, sreča, slepo črevo;
biti slep za kaj (barve, nevar-
nost); slépec -pca *m*, slepica -e
ž, slepič -iča *in* slépič -a *m*,
slépež -a *m*: ~ je na trti po-
ženó očesa, slepír -ja *m* *slepec*
zool., slepür -ja *m*, slepóst -i ž.
slepóta -e ž: bela, siva, kurja
~; slepóten -tna -o; slepljiv
-íva -o; slepomíšiti -im; slepo-
mišenje -a *s*, slepovóz -a *m* *sle-
pec zool.*

slepár -ja *m*, slepárček -čka *m*,
sleparica -e ž = slepárka -e ž;
slepáriti -im, slepárjenje -a *s*,
sleparíja -e ž, slepárstvo -a *s*,
slepárski -a -o

slepéti -im *slep postajati*, slépi
-íte! slepél -éla -o, slepénje -a
s; slepíti -ím, slépi -íte! slepèč
-éča -e, slepil -a -o, (o)slepljèn
-éna -o, slepljenje -a *s*, slepít-
tev -tve ž, slepilo -a *s*, slepílen
-lna -o [-ln-], slepílec -lca [-lc-]
m, slepilka -e [-lk-] ž, slepljiv
-íva -o, slepljívost -i ž, slepív
-a -o, slepívost -i ž

sléz -a *m ime več rastlinam*, sle-
zèn -éna *m bot.*; slezén -i ž =
slezéna -e ž *vrstica*, slezenica -e
ž, slezénast -a -o, slezeničen
-čna -o, slezeničnik -a *m*; sle-
zéno -a *s*, slezénov -a -o, sle-
zénovec -vca *m*, slezína -e ž =
slezínica -e ž *bot.*, slézov -a -o:
~ čaj, slézovina -e ž

slezéti -im: med slezí, slezénje
-a *s*, slezóta -e ž

slíčen -čna -o *podoben*, slíčnost -i
ž *podobnost*, slíčiti -im *podoben*
bili

slíka -e ž, slíkati -am, slíkanje
-a *s*, slíkar -ja *in* slíkar -ja *m*,
slíkarica -e ž, slíkarstvo -a *s*,
slíkarški -a -o, slíkaríja -e ž,

slíkárnica -e ž, slíkanica -e ž,
slíkovno -vna -o: ~o gradivo,
slíkovárnica -e ž, slíkovít -a -o,
slíkovítost -i ž

slína -e ž: ~e cediti po čem, ~e
požirati ob čem; slínast -a -o,
slínav -a -o, slínavec -vca *m*,
slínavica -e ž, slínavka -e ž,
slínavost -i ž, slínar -ja *m*, slí-
narica -e ž, slínec -nca *m*, slí-
njav -a -o, slínjavka -e ž, slí-
novína -e ž, slínotòk -óka *m*,
slínotvòren -rna -o, slínovód-
nica -e ž

slíniti -im (se), slínèč -éča -e,
(o)slínjen -a -o, slínjenje -a *s*
slípa -e ž *bot.*, slípav -a -o *lepljiv*,
slípavka -e ž *bot.*

slíšati -im: ~ kaj o kom (čem),
~ koga, ~ na eno uho, na
svoja ušesa; ~ travo rasti *stvá-
ri, ki jih ni*; dobro, slabo, tanko,
težko ~; ~ govoriti, nič ga ni
~, to je lepo ~; slíši se marsi-
kaj; +slíšati *v pomenu pripad-
nosti*: kam to +slíši sodi, to
+slíši k sosedu *je sosedovo*;
(u)slíšan -a -o, slíšanje -a *s*;
slíšen -šna -o, slíšnost -i ž

slíva -e ž, slívov -a -o, slívovec
-vca *m*, slívovica -e ž = slí-
vovka -e ž, slívovina -e ž, slí-
vovnik -a *m*, slívar -ja *m*, slí-
vast -a -o, slívec -vca *m*, slívica
-e ž, slívjenje -a *s* *sk. i.*, slívkast
-a -o, slívica -e ž *bot.*, slívnik
-a *m* = slívnjak -a *m*

slívkati -am na tího *jokati, ječati*,
slívkanje -a *s*

sljúda -e ž, sljúdast -a -o, sljú-
dovec -vca *m* *min.*

slóč -í ž *krivina, lok*; slóčen -čna
-o, slóčiti -im, slóčen -a -o, sló-
čenje -a *s*, slóčilo -a *s*, slóčil-
nica -e [-ln-] ž, slóčina -e ž,
slóčnat -a -o

slòg slóga *in* slóg -a *m*: bizan-
tinski, gotski ~, slógoven -vna
-o: ~a posebnost, slogoslóvje

slóga

-a s *stilistika*, slogoslóven -vna
-o *stilističen*
slóga -e ž, slóžen -žna -o, slóž-
nost -i ž, slogáš -a m, slogáštvó
-a s, slogáški -a -o: ~a politika
slój slója m, slojeví -a -o: ~o
gorovje, slojevíst -i ž, slojí-
šče -a s *rudno ležišče*, slojíščen
-ščna -o, slojív -a -o, sloje-
slóvje -a s
slók -a -o, slókast -a -o, slokáč
-a m, slokáča -e ž, slokàn -ána
m, slokín -a m, slókost -i ž,
slókúta -e ž, slókútast -a -o;
slókati -am *kriviti, delati lok*,
slókanje -a s, *gl. tudi* sločiti,
slókniti -nem se *slok se nare-
diti*, slókonja -e ž, slokonóg
-óga -o, slokobéder -dra -o
slóka -e ž *kljunač (ptica)*
Slómšek -ška m *os. i.*, Slómškov
-a -o, slómškar -ja m *prpadnik*
Slómškovih vzgojnih metod
slón slóna m, slónov -a -o: ~ ri-
lec, ~a kost, slonovína -e ž,
slonokoščén -a -o
slón slóna m *človek, ki rad sloni,*
lenuh, legnar, naslanjalo, slonè
-éta s, sloník -a m *naslanjalo*,
slonílo -a s, slónja -e ž (*pri*
statvah)
slonétj -ím, slóni -íte! slonèč -éča
-e, slonèl in slónel -éla -o, slon-
enje -a s; slonítj slónim, slóni
-íte! slónil -íla -o, slónjenje -a
s, slonítev -tve ž
slóp slópa in slóp -a m *steber:*
~ dima, slópec -pca m stolpec
v časniku, slópóvje -a s
Slovák -a m, Slovákinja -e ž, slo-
váški -a -o, Slováško -ega s,
na Slováškem, Slováška -e ž,
v Slováški, slováščina -e ž
Slován -a m, Slovánka -e ž, slo-
vánski -a -o: ~i jeziki; slován-
stvo -a s, slovánščina -e ž, slo-
vávskost -i ž
slovár -ja m, slovárski -a -o, slo-
várček -čka m, slovárník -a m

= slovárščak -a m, slovárstvo
-a s
Slovénc -nca m, Slovénka -e ž,
slovénski -a -o, slovénstvo -a s,
slovénščina -e ž; slovéniti -im,
(po)slovénjen -a -o, slovénje-
nje -a s; slovenízem -zma m;
slovenizírati -am, slovenizíranje
-a s; slovenist -a m, slovenist-
ka -e ž *kdor se ukvarja s slo-
venščino*, slovenístika -e ž, slo-
venístičen -čna -o, slovénika
-nik s *mn.*, slovénikom, s slo-
véniki (+slovénikom, +s slov-
énikami)
slovénji -a -e *slovenski*: Slovénj
Grádec -njega -dca m, slove-
nježráski -a -o
slóves -ésa m, slóvesen -sna -o,
slóvesnost -i ž
slóvétj -ím, slóvěč -éča -e, slóvěl
-éla -o, slóvenje -a s; slóvétj
-ím *odsloviti, spoditi iz službe*,
slóvi -íte! slóvil -a -o, slóvljè-
nje -a s
slóvíť -a -o, slóvíten -tna -o, slo-
víťost -i ž
slóvníca -e ž, slóvníčen -čna -o
= slóvníški -a -o, slóvníčar -ja
m, slóvníčarski -a -o; slóvní-
čáriti -im, slóvníčárjenje -a s
slóvo -ésa s: ~ vzeti, jemati,
brez ~ésa oditi, za ~
slóvstvo -a s, slóvstevce -a [-təvc-]
s, slóvstven -a -o [-tvən-], slóv-
stvenik -a [-tvən-] m, slóvstve-
nica -e [-tvən-] ž; slóvstvovátj
-újem, slóvstvovánje -a s
slóžen -žna -o *gl. sloga*
slučáj -a m *naključje*: zanimiv
~, nenavaden ~ se primeri;
+slučáj -a m *v pomenu primer*:
prvi +slučáj kolere, nepokoršči-
ne primer, v vsakem +slučáju
primeru, za vsak +slučáj pri-
mer; +v slučáju *če, ob*; +v slu-
čáju *dežja če bo dež, ob dežju*;
+v slučáju potrebe *če bo (bi*
bilo) treba; slučájen -jna -o,

slučájno *prisl. po naključju*;
 slučájnost -i ž, slučájnosten
 -tna -o
 slúga -a *in* -e m, slúgov -a -o,
 slúginja -e ž, slúginjin -a -o,
 slugováti -újem, slugovánje -a s
 slúh -a m: v ~u (poštenja *ipd.*)
na glasu, slúšen -šna -o, slúš-
 nost -i ž, sluhoslóvje -a s, sluhovòd
 -óda m, sluhovóden -dna -o
 slúšati -am, slúšanje -a s, slúšálo
 -a s *priprava*, slúšálen -lna -o
 [-ln-], slúšálka -e [-lk-] ž: tele-
 fonska, radijska ~ (*priprava*);
 slúšálec -lca [-áy-] m, slúšálka
 -e [-áy-] ž *kdor posluša*; slúšá-
 telj -a m, slúšáteljica -e ž, slú-
 šáteljstvo -a s, slúšáteljski -a -o
 slúti slóvem *in* slújem, slúj -te!
 slúl -a -o, slútje -a s
 slutíti slútím, slúti -íte! slutěč
 -éča -e, slútil -íla -o, slúten -a
 -o, slútenje -a s; slútnja -e ž,
 slút -a m *sum*: na ~u imeti
 koga, slúten -tna -o
 slúz -a m *in* slúz -i ž, slúzen -zna
 -o: ~a koža, slúznicá -e ž,
 slúznic -a m, sluznják -a m *ži-
 val*, slúzav -a -o, slúzavec -vca
 m, slúzec -zca m *sluzna snov*,
 sluzéti -ím: rana mi še zdaj
 sluzí, sluzèl -éla -o, sluzénje
 -a s, sluzína -e ž *sluzec*; slúziti
 -ím se, slúzil -a -o, slúzenje -a s
 slúzba -e ž, *rod. mn.* slúzb: držav-
 na, vojaška ~, ~ božja; v ~i
 biti, v ~o iti, stopiti, vzeti koga;
 ~o opravljati, zanemarjati, raz-
 pisati, dati, dobiti, imeti, pu-
 stiti; brez ~e biti, jutri nimam
 ~e *dela*; za ~o se potegovati,
 gnati, pehati; ~i se odpove-
 dati, odreči; iz ~e stopiti, pu-
 stiti; najprej ~, potem družba;
 koliko imaš ~e na mesec? *za-
 služka*; slúzben -a -o [-bən-
 +slúžbén]: ~a dolžnost, doba;
 po ~i poti, potrebi; slúžbica -e
 ž; službobórec -rca m, službo-

dájen -jna -o: ~o pismo, služ-
 bodajálec -lca [-áy-] m; službo-
 jemálec -lca [-áy-] m; služá-
 ben -bna -o: ~i red, služábnik
 -a m, služábnica -e ž, služábní-
 ški -a -o, služábníštvo -a s,
 služábnost -i ž
 službováti -újem, službujóč -a -e
kdor je v službi, aktiven, služ-
 bovál -ála -o, službovánje -a s
 slúžen -žna -o: ~o razmerje, ~e
 pravice, slúžnost -i ž, slúžno-
 sten -tna -o, slúžništvo -a s
 slúziti *in* -íti slúzím, slúzi -íte!
 slúzili -íla -o: ~ vojake, ~ pri
 kom (vojakih, kmetu); ~ pod
 kom (zastavo, graščaki); ~ v
 gostilni, pisarni; ~ za pestunjo,
 pastirja, raznašalko; ~ za den-
 nar (obleko, hrano); ~ na me-
 sec (teden, dan, uro); ~ dvema
 gospodarjema, ~ poželenju,
 strastem, namenu *streči*; dobro,
 slabo, zvesto ~; slúžitev -tve ž,
 slúzljív -íva -o; slúzínčád -i ž,
 slúzkinja -e ž, slúzkinjin -a -o
 smálta -e ž *neko modro barvilo*,
 smáltast -a -o, smáltít -a m *min.*
 [*povsod*: -lt-]
 smarágd -a m *vrsta dragega kam-
 na*, smarágdov -a -o, smarágd-
 den -dna -o, smarágdít -a m
 smátrati -am: ~ koga za škod-
 ljivca *imeti (štetí) za škodljivca*;
 *smátrati, da ... *meníli, míslíti*;
 smátranje -a s
 sméh -a m: za ~ povedati *za
 šalo*, na ~ se držati, iti; ~ me
 ima, sili, lomi; v ~ prasniti,
 bruhniti; komu ni do ~a; smé-
 homa *prisl.*, smehóta -e ž, sme-
 hún -a m *zaničlj.*, *gl. tudi sme-
 šen in smešiti*
 smehljáti -ám se, smehljáj -ájte
 se! smehljájóč -a -e se, smeh-
 ljál -ála -o, smehljánje -a s;
 smehljáj -a m, smehljávec -vca
 m, smehljávka -e ž, smehljáv
 -áva -o; smehljív -íva -o

smejáti

smejáti sméjem -am in -ím se, smejé (se), smejóč -a -e (se), smejál -a -o, (na)smeján -a -o, smejánje -a s; smejačica -e ž vrsta golobov, smejálo -a s, smejáv -áva -o, smejávec -vca m, smejávka -e ž, smejávica -e ž, smejávost -i ž; smejčkati -am se otr.

smél [-él] -a -o predrzen, prim. sméjši -a -e, prišl. smélo predrzno, sméleje; smélec -lca [-lc-] m predrznež, smélost -i ž predrznost

smelj -í ž, smeljína -e ž: priti po mešič smeljine

smér -í ž, sméren -rna -o: ~i koeficient, smérnica -e ž

sméšen -šna -o, sméšnost -i ž, sméšnež -a m, sméšnik -a m, sméšnica -e ž, sméšničar -ja m, gl. tudi smeh in sešiti

sméšiti -im (koga, se), sméši -te (se)! sméšil -a -o, (o)sméšen -a -o, sméšenje -a s, gl. tudi smeh in smešen

smét -í ž, smetèn -tnà -ò in -ó, smétnat -a -o, smétnica -e ž, smetnjáča -e ž, smétnjak -a m; smetílница -e [-ty-] ž; smetišče -a s, smetiščen -čna -o, smetišnica -e ž; smetár -ja m, smetjè -à s; smetíti -ím, sméti -íte!

smetíl -a -o, (na)smetèn -èna -o, smeténje -a s, smetítev -tve ž, smetív -a -o poln smeti, smetljív -íva -o, smetljívec -vca m

smétana -e ž, smétanica -e ž, smétanik -a m, smétanka -e ž, smétanov -a -o: ~a juha, smétanovka -e ž, smétanast -a -o: ~a omaka, kava, maža; smétanci -ev m mn. neka jed, smétki -ov m mn. surovo maslo

sméti smém, smél -éla -o; za sméti radi izpuščamo nedol. glagolov premikanja: ali smem v mesto? ne smeš iz hiše, ne sme nabirat jagod

smícati -am smukati: klasje ~, smícanje -a s; smíkati -am in -čem (se) meti, mencati, smukati (se); smíčen -čna -o: ~i reostat fiz.

smíliti -im se, (u)smíljen -a -o, smíljenje -a s

smílj -a m ime več rastlinam, smílje -a s sk. i. smílj, smílka -e ž smílj, smílka -e ž smílj

smírek -rka m (+šmirgel), smírkov -a -o: ~ papir

Smírna -e ž kr. i. mesta v Mali Aziji, smírrenski -a -o [-rən-]: ~a preproga

smísel [-səu] -sla m: ~ besede, življenja, pesmi; po smíslu izpolniti postavo, ne po črki; v najožjem smíslu (pomenu) besede; v tem smíslu sem mu pisal, besed se ne spominjam; v očetovem smíslu po očetovi míslí; +v smíslu predpisov po predpisih; +nima smísla je brez pomena; smíseln -a -o [-səln-]: +smíselno pravilom po pravilih; smíselnost -i [-səln-] ž

smléd -a -o bled, rumen (o barvi obraza), smlédost -i ž, smlédavec -vca m, smlédavka -e ž, smlédúh -a m

smóčen -čna -o sočen: ~a hruška, ~o jabolko

smód -a m: diši po smódu, smóden -dna -o: ~i trs, smodnica -e ž smojka; smodíti -ím, smódi -íte! smodíl -a -o, (o)smojèn -èna -o, smojénje -a s; smodílo -a s, smodíšče -a s, smodíka -e ž, gl. tudi smoj

+smódka gl. smotka

smodník -a m, smodníkov -a -o, smodníkar -ja m, smodníšnica -e ž, smodníšničen -čna -o: ~a poslopja

smójj -a m palež, smod, neka riba; smója -e ž: po smóji diši; smójka -e ž v žerjavici pečena repa v oblicah, gl. tudi smod

smóking -a m vrsta moške obleke
 smokúlja -e ž vrsta nestrupenih
 kač, smokúljin -a -o: ~ lév
 smókva -e ž, smókvin -a -o, smók-
 vica -e ž, smokóven -vna -o;
 smokovina -e ž, smokovje -a s,
 smokóvník -a m = smokov-
 nják -a m, smókvast -a -o,
 smókvarica -e ž vrsta hrušk,
 smókovec -vca m rastlinsko ime
 smóla -e ž: ~o brati (dreti, ku-
 hati); ~o imeti nesrečo, ~ se
 ga prime, drži nesreča; ta člo-
 vek je prava ~ nadležen, siten;
 smólen -lna -o in -ó -í -é [-ln-]:
 ~i ogel, smólnat -a -o [-ln-]:
 ~ les, ~a roka, smólast -a -o;
 smolár -ja m, smolaríca -e ž =
 smolárka -e ž, smolaríja -e ž,
 smolárnica -e ž, smolárski -a
 -o, smolárstvo -a s; smoláriti
 -im, smolárjenje -a s; smólec
 -lca [-lc-] m, smolè -éta m;
 smólj smólja m, smólje -a s,
 smoljáča -e ž, smóljka -e ž bot.,
 smolavica -e ž smolnata zemlja
 smolén -a -o, smolénec -nca m
 bot., smoleníca -e ž, smoleníčav
 -a -o, smoleníka -e ž, smole-
 nják -a m, smolénka -e ž
 smolíčiti -im: čebele smolíčijo
 uporabljajo smolo
 smolíka -e ž rastlina; z izcejanjem
 zalita rana; s smolo zalit pih,
 smolíkast -a -o, smolíkv -a -o,
 smolíkavec -vca m
 smolína -e ž, smolinje -a s, smo-
 línovec -vca m
 smolíti -ím (se), smóli -íte (se)!
 smolèč -éča -e, smolíl -a -o,
 smoljénje -a s, smolívec -vca
 m, smoljénec -nca m, smolje-
 nína -e ž
 smolníca -e ž, smolníčica -e ž,
 smolníče -a s, smolníčka -e ž;
 smólnik -a m, smólnikov -a -o:
 ~ porfir; smolnína -e ž; smol-
 nják -a m kolomaz, smolnjá-
 kast -a -o [povsod: -ln-]

smolotéčina -e ž, smolotòk -óka m
 smólov -a -o brinov, smólovec
 -vca m, smolovina -e ž, smolo-
 víť -a -o
 smóter -tra m, smótrn -a -o, smó-
 trnost -i ž
 smótka -e (+smodka) ž cigara
 smotláka in smótlaka -e ž
 smrád -a in -ú m, mn. smradóvi
 -óv, smráden -dna -o, smrádež
 -a m; smráditi -im, smrádi -íte!
 smrádil -íla -o, smrájenje -a s,
 smrája -e ž; smradljiv -íva -o
 kar povzroča smrad, smradúh -a
 m kdor smrádi
 smrčáti -ím, smřči -íte! smrčé,
 smrčèč -éča -e, smřčal -ála -o,
 smrčánje -a s; smrčalo -a s =
 smrčávec -vca m, smrčávka -e
 ž, smrčäv -áva -o, smrčín -a m,
 smrčínka -e ž, smrčón -a m
 smrčèk -čka m
 smrdéti -ím, smrdí -íte! smrdèč
 -éča -e, smrdèl -éla -o, smrdè-
 nje -a s; smrdèl [-èu] -éla m
 bot., smrdéla -e ž živalsko in
 rastlinsko ime, smrdelíka -e ž
 rastlinsko ime; smrdelína -e ž
 smrad. smrdè -éta m, smrdák
 -a m dihur, smrdec -dca m min.,
 smrdèvec -éca m rastlinsko ime,
 smrdéček -čka m neka vinska
 trta, smrdečica -e ž vrsta sto-
 noge, smrdečina -e ž, smrdéka
 -e ž rastlinsko ime, smrdež -a m,
 smrdílj -a m rastlinsko ime,
 smrdljíka -e ž pistacija
 smrdljiv -íva -o kar smrdí, smrd-
 ljívec -vca m kdor smrdí, petro-
 lej, smrdljívka -e ž, smrdljí-
 vost -i ž
 smrdo- v sestavi: smrdokávra -e
 ž, smrdovránka -e ž
 smrdúh -a m kdor smrdí, smrdú-
 ha -e ž, smrdúhar -ja m dihur;
 smrdúhati -am, smrdúlja -e ž
 smréka -e ž, smréčje -a s sk. i.,
 smréčica -e ž, smréčina -e ž,
 smrékov -a -o, smrékovec -vca

smřkati

- m smrekov gozd, smřekovina -e*
ž les, smrekúlja -e ž, smrekúša
-e ž
- smřkati** -am, smřkanje -a s; smřk
 smřka m, smřka -e ž, smřkež
 -a m; smřkniti -nem, smřkelj
 -klja m (+šmrkelj)
- smřkav** -a -o, smřkavec -vca m,
 smřkavka -e ž = smřklja -e ž,
 smřkavost -i ž
- smrkolín** -a m, smrkolínka -e ž,
 smrkolínstvo -a s
- smrlín** -a m *brin*, smrlína -e ž
brinova jagoda, smrlínje -a s
brinje, smrlínovec -vca m
brinov grm, brinovec (žganje)
- smřt** -i ž; nagla, naravna, lahka
 ~; črna ~ *kuga*, na ~ bolan,
 zboleti; v ~ iti, gnati; ~ sto-
 riti *umreti*; nagle, neprevidene
 ~i *ali z naglo, neprevideno*
 smřtjo umreti; za ~ zboleti, od
 ~i vstati; konjska ~ *konjede-*
rec, kozja, kačja, pasja, lisičja,
 kurja ~ *imena raznim stru-*
pe-nim rastlinam; smřten -tna -o,
 smřtnik -a m, smřtnica -e ž,
 smřtnost -i ž, smřtnjak -a m;
 smřto- *v sestavi: smřtoglávec*
 -vca m, ~glávček -čka m *zool.*,
 smřtonosen -sna -o *smřten*
- smuč** -í ž, *nav. mn.* smučí -í -ém
 -í -éh -mí; smučka -e ž, smuč-
 ke smučk ž *mn.*, smučki -a -o;
 smučáti -ím *drseti*: sani smu-
 číjo po snegu, smučí -íte! smuč-
 čal -ála -o, smučánje -a s; smuč-
 čati -am (se), smučanje -a s;
 smučkati -am (se); smučar -ja
 m, smučarka -e ž, smučarski -a
 -o, smúk! *medm.*, smúka -e ž,
 smučíšče -a s, smučína -e ž, *gl.*
tudi smukati
- smúdje** -a s *sk. i. biček, ločje*,
 smudíka -e ž, smúdovec -vca m
- smúkati** -am, (o)smúkan -a -o,
 smúkanje -a s; smúkniti -nem;
 smúk -a m, smúka -e ž; smu-
- kálo -a s, smúkalica -e ž, smu-
 kálnica -e [-áμ-] ž; smukávec
 -vca m, smukávka -e ž, smu-
 kávski -a -o; smúkec -kca m,
gl. tudi smuč
- snága** -e ž, snážen -žna -o, snáž-
 nost -i ž; snážiti -im, snáži -íte!
 snážil -a -o *in -íla -o*, (o)snážen
 -a -o, snáženje -a s, snažitev
 -tve ž; snažitelj -a m, snažite-
 ljica -e ž; snažilo -a s, snaži-
 lec -lca [-lc-] m, snažilka -e
 [-lk-] ž, snažilski -a -o [-ls-],
 snažilen -lna -o [-ln-]
- snáha** -e ž (+sinaha), snáhin -a -o
- snédati** -am *gl. snesti*
- snég** -á m, snežen -a -o: ~a kepa,
 ~i mož; sneženka -e ž *zool.*;
 snéžen -žna -o: ~i plaz; snéž-
 nat -a -o, snežnica -e ž, snež-
 ník -a m, snežnják -a m =
 snežák -a m *sneženi mož*, snež-
 nína -e ž; snégec -gca m =
 snéžec -žca m = snéžič -a m
 = snéžek -žka m, snéžke snéžk
 ž *mn.*, snežina -e ž, snežinka -e
 ž, snežíšče -a s, snégast -a -o,
 snégúlja -e ž *strnad*
- Snegúlja** -e ž, Snegúljičica -e ž
- snémati** -am *in -mljem, snémanje*
 -a s, snémek -mka m (+snímek)
faksimile, snemljiv -íva -o,
 snemljivost -i ž, snemálo -a s,
 snemálen -lna -o [-ln-], snemác
 -a m, snemálec -lca [-áμ-] m
 (*pri filmanju*), snémalica -e ž,
 snemálnica -e [-áμ-] ž, *gl. tudi*
sneti
- snésti** sném *gl. jesti, sněj -éjte!*
 snédel -dla -o, snédén -a -o,
 snédéneč -nca m, snédénka -e ž,
 snédénost -i ž, snédénica -e ž;
 snédav -a -o, snédávec -vca m,
 snédavka -e ž; snédež -a m,
 snedúlja -e ž = snédljá -e ž;
 snedljiv -íva -o; snédec -dca
 m; snéd -í ž, snéda -e ž; sné-
 dati -am, snédanje -a s; sné-
 den -dna -o, snédnost -i ž

snét -í ž, snéten -tna -o: ~i prah;
 snetív -a -o, snetljív -íva -o,
 snetljívec -vca m, snetljívka -e
 ž, snetljívnost -i ž; snetjè -à s;
 snetjáv -áva -o, snetjáva -e ž,
 snetjávost -i ž, snetjávec -vca
 m, snetjávka -e ž, snetljáj -a m
 snéti snámem, snémi -íte! snél
 -a -o, snét -a -o, snétje -a s,
 gl. tudi snemati
 sníčov -a -o radoveden, vtikljív,
 sníčovost -i ž
 +snímek -mka m gl. snémati
 sníti snidem se, snídi -te se! se-
 šel -šla -ò in -ó [səš-], snídenje
 -a s sestanek, gl. tudi shajati in
 shoditi
 snívati -am, snívanje -a s, gl. tudi
 sen
 snób -a m gizdalin, nadutež, do-
 mišljavec, snobízem -zma m,
 snobístičen -čna -o
 snóci = sinóci prisl., s(i)nócnji
 -a -e: ~i shod
 snóp -ópa m, snopíč -íča m maj-
 hen snóp, snopíč -a m zvezek
 knjige, časopisa; snopèc -pcà m,
 snopíček -čka m, snópje -a in
 snopjè -à s, snópoma prisl., sno-
 pójve -a s, snopovina -e ž
 snóv -í ž, snóven -vna -o, snóv-
 nost -i ž
 snováti snújem, snúj -te! snujóč
 -a -e, snováł -a -o, (o)snován -a
 -o, snovánje -a s; snóva -e ž;
 snováč -a m, snováča -e ž, sno-
 válo -a s, snoválen -lna -o
 [-ln-], snoválnica -e [-áũ-] ž,
 snoválník -a [-áũ-] m, snoválec
 -lca [-lc-] m, snováłka -e [-lk-] ž
 snúbiti in snubíti snúbim, snúbi
 -íte! snúbil -íla -o, snúbljen -a
 -o, snúbljenje -a s, snubítev
 -tve ž; snubáč -a m, snubačica
 -e ž, snubaštvo -a s; snubáčiti
 -im; snúbec -bca m, snúbčev -a
 -o, snúbstvo -a s
 so- predpona pomeni 1. nepopol-
 nost stvari: sómrak, sópraznik,

sódra (iz sógrad, grad = toča),
 sódraga, sódolína; 2. skupnost
 s kako stvarjo; starejše in do-
 mate besede imajo enojen po-
 udarek: soróden, sošólec, so-
 glásje, sovrážnik, sósed, sórži-
 ca ipd.; v novejših tvorbah po
 tujih zgledih pa ima so- stranski
 poudarek po § 80, 3b: sóme-
 ščan, sótrpín, sóučénc, sókót,
 sóbojévník itd.
 soaréja -e ž večerja, večerna pri-
 reditev
 soáve prisl. glas. prijetno, milo
 sóba -e ž, sóbica -e ž; sóben -bna
 -o: ~a vrata (+sóbina), sóbána
 -e ž, sóbar -ja m, sóbarica -e
 ž, sóbarski -a -o, sóbarína -e ž,
 sóbnik -a m
 sóbitje -a s, sóbitnost -i ž; só-
 bívati -am, sóbivanje -a s
 sóbojeváti -bojújem se, sóboje-
 váł -ála -o, sóbojevánje -a s,
 sóbojeválec -lca [-lc-] m, só-
 bojeválka -e [-lk-] ž, sóbojévn-
 ník -a m, sóbojévnica -e ž, só-
 bojévníški -a -o
 sóbolj -a m: sibirski ~, sóbólji
 -a -e, sóboljína -e ž, sóboljár
 -ja m, sóbóljevka -e ž kučma
 iz sóboljine
 sóbórec -rca m, sóborítelj -a m,
 sóboríteljica -e ž, sóborílec -lca
 [-lc-] m, sóborílka -e [-lk-] ž
 *sóboslíkár -ja m sobni slikar,
 *sóboslíkárstvo -a s sobno sli-
 karstvo, *sóboslíkárski -a -o
 sóbnoslíkárski: ~a dela
 sóbóta -e ž: vélika sóbóta, sóbó-
 ten -tna -o: ~i večeri
 sóbránje -a s bolgarski državni
 zbor
 sóbrát -áta m, sóbrátski -a -o
 sociálen -lna -o [-ln-]: ~a demo-
 kracija, ~i demokrat, sociál-
 nodemokrátski -a -o [-ln-] =
 sociálnodemokrátičen -čna -o
 [-ln-]; sociálnost -i [-ln-] ž,
 socialist -a m, socialistka -e

Sóča

ž, socialističen -čna -o, socializem -zma m; socializirati -am, socializiranje -a s, socializacija -e ž; sociologija -e ž, sociológ -a m, sociolóški -a -o

Sóča -e ž, sóški -a -o: na ~em bregu

sočasen -sna -o, sočasnost -i ž, sočasnik -a m *sodobnik*

sóčen -čna -o gl. sok

sočívje -a s, sočívčen -vna -o, sočívница -e ž, sočívnična -e ž, sočívno -a s

sočústvo -a s = sočútye -a s, sočústven -a -o [-vən-] = sočúten -tna -o, sočútnost -i ž; sòčústvovati -újem gl. čústvovati, sočústvovánje -a s, sočústvovaléc -lca [-lc-] m, sočústvovalka -e [-lk-] ž

sód -a m: nagli ~ (+preki ~); sóden -dna -o: ~i stol, ~i dan, ~a odpoved, ~a oblast, ~a obravnava; sodnična -e ž, sódnost -i ž, sodljív -íva -o; sodník -a m, sodnica -e ž, sodníški -a -o, sodništvo -a s; sodníja -e ž, sodníjski -a -o, sódstvo -a s

sód -a in -ú m, mn. sódi -ov in sodóvi -óv: vinski ~; sódov -a -o: ~o dno, sódje -a s sk. i. = sodóvje -a s sk. i.; sodár -ja m, sodarica -e ž, sodárski -a -o. sodárstvo -a s, sodárnica -e ž; sódast -a -o; sódček -čka m, sódec -dca m; sodomér -a m. ~mérec -rca m, ~mérka -e ž; sodáriti -im, sodarija -e ž, sodárjenje -a s

sód -a -o: ~o število (*ki se dá brez ostanka delíti z 2: 2, 4, 6, 8*), sódost -i ž, sódev -dva -o *sod*: ~o število

sóda -e ž: ~ bikarbóna; sódavica -e ž (+soda voda), sódavičar -ja m, sódavičarica -e ž, sódavičarski -a -o, sódavičarstvo -a s; sódav -a -o: ~a voda sodavica

sodalít -a m kamenina

sodalitéta -e ž družba, bratovščina, sodál [-ál] -a m ud bratovščine

sòdédič -a m, sòdédinja -e ž, sòdédiščina -e ž

sòdeléžen -žna -o, sòdeléžnik -a m, sòdeléžnica -e ž, sòdeléžnost -i ž, sodeléžniški -a -o

sodelováti -újem, sodeloval -ála -o, sodelovánje -a s, sodelavec -vca m, sodelavka -e ž, sodelavski -a -o

sodíti in sóditi sódim, sódi -íte! sódil -íla -o, sójen -a -o, sójenje -a s; soditi koga (kaj), ~ komu pravico, ~ o kom (čem), ~ po čem (postavah, črki, okoliščinah, videzu, obrazu, pričevanju); sódim, da nimaš prav mislim, menim; to ne sódi v lepo knjigo ni primerno za, ne spada, ne gre; to ne sódi niká-mor je zanič; sódba -e ž, rod. mn. sódb. sódb: krvava, človeška, božja, vesoljna, poslednja, pravična, trda, krivična, pravilna, logična ~; ~ o čem mišljenje, ~ nad kom *obsodba*, pred ~o priti, obstáti; sódben -a -o [-bən-], sódílo -a s kriterij, mé-rilo, sódíšče -a s, sódja -a in -e m vaški sodnik

sodník -a m gl. sód -a m

sodno -v sestavi: sódnouráden -dna -o: ~i spis, ~a preizkušnja; sódnozdravniški -a -o

sodôben -bna -o: ~a poročila, sodôbnik -a m, sodôbnica -e ž, sodôbnost -i ž, sodôbje -a s

sodomíja -e ž *netistovanje proti naravi*, sodomít -a m, sodomítka -e ž, sodomítstvo -a s, sódom-ski -a -o: ~i greh

sòdoživéti -ím gl. doživeti; sòdoživljati -am, sòdoživljanje -a s

sódra -e ž: ~ gre, sódrnica -e ž

sódraga -e ž *globel, lokava, soteska*, sódražica -e ž

sódrga -e ž *árhal*, sódrvast -a -o

sodrug -a *m*, **sodruža** -e *ž*, **sodruž-**
žen -žna -o, **sodružnost** -i *ž*
sodržavljān -āna *m*, **sodržavljān-**
ka -e *ž*, **sodržavljānski** -a -o,
sodržavljānstvo -a *s*
Sófijski -e *ž* *kr. i.*, **sófijski** -a -o:
 ~e ulice
sofist -a *m* *lažni modrijan*, **sofistka**
 -e *ž*, **sofizem** -zma *m*, **sofističen**
 -čna -o
sofita -e *ž* *stropno okrasje gleda-*
liškega odra, **sofiten** -tna -o
Sófoklej -a *m*, **Sófoklejev** -a -o:
 ~e drame
soglāsen -sna -o, **soglāsnost** -i *ž*
 = **soglāsje** -a *s*, **soglāsnik** -a *m*,
soglāsница -e *ž*, **soglāsniški** -a
 -o: ~i razred
sogóren -rna -o: ~e zidanice, **so-**
górnik -a *m* *sosed v vinskih go-*
ricah, **sogórnica** -e *ž*, **sogórje**
 -a *s*, **sogórski** -a -o *sogornikov*
se tičoč
sóha -e *ž* *ostrov, lesen steber, kip*,
sóhin -a -o, **sóhica** -e *ž*, **sóhast**
 -a -o
sòigrālec -lca [-d̥u-] *m*, **sòigrālka**
 -e [-d̥u-] *ž*
sòimé -na *s*, **sòimén** -a -o, **sò-**
iménc -nca *m* = **sòimenjāk** -a
m, **sòiménka** -e *ž* = **sòimenjā-**
kinja -e *ž*
sòj **sója** *m*: **sončni** ~
sója -e *ž* *vrsta mandžurskega fi-*
žola, **sójin** -a -o: ~a moka
sojenica -e *ž*, *nav. mn.* **sojenice**
 -ic, **sojeniški** -a -o
sòjetnik -a *m*, **sòjetnica** -e *ž*, **so-**
jetniški -a -o
sójka -e *ž* *šoja (ptič)*, **planinska**
 ~ **planinska kavka**
sók -a *in* -á *m*, *mn.* **sokóvi** -óv:
sadni ~óvi, **želodčni** ~, **drevo**
gre v ~, **neslán** ~ **redék**, **na**
vodi kuhan močnik, **znamenje**
bede; **sočen** -čna -o: ~a pečen-
ka, ~o sadje; **sóčnost** -i *ž*, **sóč-**
nica -e *ž* *vrsta hrušk*, **sóčnik** -a
m; **sočfti** -ím *se sočen postajati*,

sok dobivati: **drevje** *se sočí*,
sočil -a -o, **sočénje** -a *s*, **sočnat**
 -a -o, **sočnatost** -i *ž*, **sokovít** -a
 -o, **sokovítost** -i *ž*, **sokomér** -a *m*
sókól [-ol] -óla *m*, **sokólov** -a -o
 = **sokólji** -a -e: ~e oko, **soko-**
lič -iča *m*, **sokolica** -e *ž*; **sokó-**
lar -ja *m*, **sokólarstvo** -a *s*, **so-**
kólec -lca [-lc-] *m* *zool.* **golobar**;
Sókól [-ol] -óla *m* *ime društva*,
sokólski -a -o [-ls-], **sokólstvo**
 -a [-ls-] *s*
sókót -a *m* *geom.*, **sókóten** -tna -o
Sókrat -a *m* *os. i. grš. modrijana*,
Sókratov -a -o: ~a filozofija,
sokrátik -a *m*, **sokrátičen** -čna
 -o: ~a metoda
sòkrív -a -o: **biti** ~ česa; **sòkri-**
vec -vca *m*, **sòkrička** -e *ž*, **sò-**
krívda -e *ž*
sòkričica -e *ž* *gnoj v rani, pomešan*
s krvjo, **sòkričven** -čna -o
sól [sóu] -í *ž*, v **sóli**, **soljó**: ka-
mena, **morska**, **kuhinjska**, **živin-**
ska ~; *prenes.* ~ **zemlje, druž-**
be, življenja, jezika zdravje,
moč, okus, bistrost, razumnost,
dovtip, duhovitost; **govorjenje,**
pisanje, pesmi brez ~í, ~ mo-
drosti; **sólen** -lna -o [-ln-], **sól-**
nat -a -o [-ln-]; **solnína** -e
 [-ln-] *ž*, **solníca** -e [-ou-] *ž*, **sol-**
nik -a [-ou-] *m*; **solnjáča** -e
 [-ou-] *ž*; **solár** -ja *m*, **solárina**
 -e *ž*, **solárna** -e *ž* = **solárnica**
 -e *ž*, **solárstvo** -a *s*; **solína** -e *ž*,
solínar -ja *m*, **solínski** -a -o;
solíka -e *ž* *babje pšeno, gl. tudi*
soliti
solárij -a *m* *sončna ura*, **soláren**
 -rna -o: ~o leto *sončno leto*
sòlast -í *ž*, **sòlasten** -tna -o, **sò-**
lastník -a *m*, **sòlastnica** -e *ž*,
sòlastniški -a -o, **sòlastništvo** -a
s, **sòlastnína** -e *ž*, **sòlastnínski**
 -a -o
soláta -e *ž*, **soláten** -tna -o: ~a
greda, ~o seme
söld -a [-ou-] *m* *star novec*

soldát

***soldát** -a m *vojak*, ***soldáški** -a -o *vojaški*: ~i stan, ***soldáščina** -e ž *vojaščina* [povsod: -ou-]; **sol-datéska** -e [-ld-] ž
solfatára -e [-lf-] ž *žveplena jama*
solfeggio [sol'fédžo] -a m *glas*.
solicítátor -ja m *odvetniški uradnik*, **solicítátorski** -a -o
solidáren -rna -o *skupen, vzajem-*
men, **solidárnost** -i ž *vzajemnost*;
solidarizirati -am se *soglašati*,
solidariziranje -a s, **solidarizá-**
cija -e ž, **solidarizem** -zma m,
solidarist -a m
solídén -dna -o *trden, trpežen, re-*
den, zanesljiv, **solídnost** -i ž, **so-**
lídnež -a m
solítér -tra m: čilski ~, **solítren**
 -a -o = **solítrov** -a -o, **solíttrast**
 -a -o, **solítrovka** -e ž
solítí -ím, **sólí** -íte! **solíl** -a -o,
soljèn -èna -o, **soljénje** -a s,
soljènc -nca m *vrsta peciva*,
solítev -tve ž, **soljènost** -i ž;
solíšče -a s, **solílo** -a s, *gl. tudi*
sol
solno [-ln-] v *sestavi*: **sólnokísel**
 -sla -o: ~i *amoniak*
sólo *prisl. sam*: *poje, igra, pleše*
 ~; *kot sam*. m *neskl.*: lep sólo,
 od tega sólo naprej; **solíst** -a m,
solístka -e ž, **solístičen** -čna -o;
sólo péetje -a s (+*solopetje*),
sólo pévec -vca m (+*solopevec*),
sólo pévka -e ž (+*solopevka*),
sólo igrálec -lca [-áu-] m, **sólo**
vlóžek -žka m, +*sólospèv* -éva
 m *samospev*
Sólón -a m *os. i. grš. zakonodajal-*
ca, **Sólónov** -a -o: ~a *zakono-*
daja
soloméer -a m (*priprava*), **solomé-**
rec -rca m (*oseba*); **solotvóren**
 -rna -o *halogen*
solstícij -a [-ls-] m *sončni obrat*:
 zimski, poletni ~
solúcija -e ž *raztopina, rešitev, od-*
ločitev, sklep

Solún -a m *kr. i. mesta*, iz So-
 lúna, v Solúnu; **solúnski** -a -o:
 ~a *brata*, **Solunján** -ána m, **So-**
lunjánka -e ž
solvénca -e [-lv-] ž *zmožnost pla-*
čevanja, **solvénten** -tna -o [-lv-]
plačila zmožen
sólza -e *itd. in* **solzé** **solzó** ž, *mn.*
solzé -á *itd.*: *solza kane; bridke.*
vroče, krvave ~é *točiti, preta-*
kati; ~é *se uderejo, se leske-*
tajo; ~é *za materjo*; *mačje,*
krokodilove ~é; *dolina solz*;
sólzen -zna -o *in* **solzèn** *in* **sol-**
zán -znà -ó, **sólznat** -a -o, **sól-**
znica -e ž, **sólznik** -a m *solzni*
kanal; **solzica** -e ž, **solzàv** -áva
 -o, **solzávost** -i ž, **solzív** -a -o,
solzívec -vca m *plin*, **solzívka**
 -e ž, **solzotòk** -óka m, **solzovòd**
 -óda m [povsod: -ou-]
solzétí -ím: *iz rane, zemlje solzi*,
solzèl -éla -o, **solzénje** -a s; **sol-**
zítí -ím se: *oko se solzi, trte*
se solzijo; **sólzi** -íte se! **solzil** -a
 -o, (za)**solzèn** -èna -o: ~e *oči*.
solzénje -a s [povsod: -ou-]
sòm *sòma m neka riba*, **somíč** -íča
 m, **sómov** -a -o, **somovína** -e ž
somátíčen -čna -o *telesen*: ~i *zna-*
ki (nasprotje: psihični znaki),
somatologíja -e ž *nauk o sestavi*
človeškega telesa, **somatológ** -a
 m, **somatolóški** -a -o
soméren -rna -o *simetričen*, **so-**
méernost -i ž, **soméerje** -a s
sòmeščán -ána m, **sòmeščánka** -e
 ž, **sòmeščánstvo** -a s
somíšljenik -a m, **somíšljenica** -e
 ž, **somíšljeniški** -a -o
somnambulíst -a m *mesečnik (živč-*
na bolezen), **somnambulístka** -e
 ž *mesečnica*, **somnambulízem**
 -zma m *mesečnost*, **somnambú-**
len -lna -o [-ln-] *mesečen*
sómnožítelj -a m *mat. koeficient*
sómrak -a m, **sómračén** -čna -o,
sómračnik -a m *neki metulj*

sonánt -a *m* *slovn. zvočnik*, sonántičen -čna -o: ~i r
 sònarodnják -a *m*
 sonáta -e *ž vrsta skladbe*, sonátén -tna -o: ~a oblika, sonatína -e *ž majhna sonata*
 sònce -a *s*: ~ sije, sveti, greje, žge, pritiska, pripeka; ~ vzhaja (⁺gre gôr), zahaja (⁺gre zád); ~ stoji visoko, nizko (na nebu); ~ gre v zatòn, v zamòk; greti se, ležati, sedeti, stati na ~u; s ~em vstati, leči; pred ~em vstati; po ~u se ravnati; njiva leži, je od ~a; pod ~em na svetu; Sònce -a *s astr. kot nebesno telo, planet*; sòncek -čka *m*; sòncece -a [-čac-] *s*; sònčen -čna -o; ~i žarki, sònčnica -e *ž sònda* -e *ž med., teh., sondirati* -am *s sondo preiskovati, preiskovati sploh*: sondirati teren, sondáza -e *ž*, sondážen -žna -o: ~a dela sonét -a *m pesniška oblika*, sonétén -tna -o: ~a oblika pesmi, ~i venec
 sonóren -rna -o *zvočen, zvenet*, sonórnost -i *ž zvočnost*
 sòobtòženec -nca *m*, sòobtòženka -e *ž*, soobtòžen -a -o, sòobtòženi -ega *m*, sòobtòžena -e *ž*
 soóčiti -im koga s kom, soóčil -a -o, soóčenje -a *s*
 sòodgovóren -rna -o, sòodgovórnost -i *ž*
 sòodnòsen -sna -o *korelativen*: ~i zaimki, sòodnòsnost -i *ž*
 sopár -a *m*, sopára -e *ž*, sopárica -e *ž*, sopáričen -čna -o = sopáren -rna -o, sopárnost -i *ž*
 sòpášnik -a *m skupni pašnik*
 sopíhati -am *gl. sopsti*
 sopilo -a *s, nav. mn. sopíla* -íl [-íl] *dihalni organi, gl. tudi sopsti*
 sòpívec -vca *m*, sòpívski -a -o
 sòpodpisáti in -písati -píšem *gl. pisati*, sòpodpís -a *m*, sòpodpísnik -a *m*, sòpodpísnica -e *ž*

sòposést -i *ž*, sòposéstnik -a *m*, sòposéstnica -e *ž*, sòposéstén -tna -o
 sopótnik -a *m kdor z drugim potuje*, sopótnica -e *ž*, sopótniški -a -o
 soprán -a *m visok deški ali ženski glas*, sopránski -a -o: ~i glasovi, ~i saksofon, ~i ključ; sopránist -a *m*, sopránistka -e *ž*
 sòpraznik -a *m*, sòprazniški -a -o
 sopróg -a *m*, soprógov -a -o; sopróga -e *ž*, soprógin -a -o
 sòprosílec -lca [-lc-] *m*, sòprosílka -e [-lk-] *ž*
 sòpsti sòpem, sòpi -íte! sòpèč -éča -e, sòpel sòpla -o, sòpènje -a *s*; sopíhati -am, sopíhanje -a *s*; sopíh -a *m*, sopúh -a *m*
 sóra -e *ž (pri vozu)*, sórník -a *m žebelj*, sórnica -e *ž deska*, sórast -a -o
 sòrazmèren -rna -o: kazen je ~o majhna; sòrazmèrnica -e *ž*, sòrazmèrje -a *s*: ni ~a med krivdo in kaznijo
 Sorbóna -e *ž ime pariške univerze*, sorbónski -a -o
 sorédje -a *s koordinatni sistem*, sorédnica -e *ž koordinata*
 soróden -dna -o, soródník -a *m*, soródnica -e *ž*, soródnost -i *ž*
 soródníštvo -a *s*, soródstvo -a *s*, soródstven -a -o [-tvàn-]: ~o razmerje
 sórta -e *ž vrsta*, sórtén -tna -o: ~o blago, sórtast -a -o *vseh vrst, različen*; sórtirati -am *razbirati*, sórtíran -a -o, sórtíranje -a *s*, sórtimènt -ènta *m*, sórtimènten -tna -o
 sórzica -e *ž*, sórzíčen -čna -o = sóržen -žna -o, sórzník -a *m kruh*, sórznica -e *ž moka*
 sósed -éda *m*, soséda -e *ž*, soséden -dna -o *in sosédnji* -a -e, sosédstvo -a *s*, sosédstven -a -o [-tvàn-]; soséska -e *ž*, sosésčina -e *ž*, soséskin -a -o, sosésčan -a *m*

soslédica

soslédica -e ž: ~ časov, soslédje -a s *slovn.*
 sosréden -dna -o *koncentričen, z istim središčem, soserédnost -i ž, soseréditi -im, soseréden -a -o, soserédje -a s*
 sòstanoválec -lca [-áμ-] m, sòstanováka -e [-áμ-] ž
 sostáv -áva m = sestáv -áva [səš-] m *sistem, sostáven -vna -o = sestáven -vna -o [səš-], sostávnost -i ž sistemátika = sestávnost -i ž [səš-]*
 sostenúto *prisl. glas. zadržano*
 sòsvèt -éta m
 sošólec -lca [-lc-] m, sošólka -e [-lk-] ž, sošólski -a -o [-ls-]
 sotéska -e ž, sotéški -a -o, sotéščan -a m
 sòtrpín -a m, sòtrpínka -e ž
 sotrudník -a m *sodelavec, sotrudnica -e ž sodelavka, sotrudniški -a -o sodelavski: ~i zbor, ~a družba; sotrudništvo -a s*
 sòučénc -nca m, sòučénka -e ž
 sòúd -a m, sòúden -dna -o
 sòuporába -e ž, sòuporáben -bna -o, sòuporábnik -a m, sòuporábnica -e ž, sòuporábljati -am, sòuporábljanje -a s
 sòupravícenc -nca m, sòupravícénka -e ž
 sòuredník -a m, sòurednica -e ž, sòuredníški -a -o, sòuredništvo -a s, sòurējati -am, sòurejevátí -újem
 sòustanovítelj -a m, sòustanovíteljica -e ž
 sòustvárjati -am, sòustvárjanje -a s, sòustvarjálec -lca [-lc-] m, sòustvarjáka -e [-lk-] ž, sòustvarjálén -lna -o [-ln-], sòustvarjálnost -i [-ln-] ž
 sòva -e ž, sovàn -ána m, sóvji -a -e: ~e oči, sóvica -e ž, sovič -íca m, sovír -ja m, sovják -a m, sóvka -e ž *neka véška; sóvkatí -am sovo oponašati; sovoòk -óka -o*

sòvaščàn -ána m, sòvaščánka -e ž
 sòvérník -a m, sòvérnica -e ž, sòvérec -rca m, sòvérski -a -o
 sovísen -sna -o, sovísnost -i ž
 sóvjet -a m, sóvjetski -a -o: ~a republika
 sòvladár -ja m, sòvladárski -a -o; sòvládanje -a s, sòvláda -e ž
 sovódenj -dnji ž = sovódnje -denj [-dénj] ž mn., sovódnica -e ž
 sovpadáti -am *ujemati se, sovpadanje -a s ujemanje; sovpastí -dem ujeti se, strniti se gl. pasti, sovpad -áda m*
 sovrag -a m, sovražén -žna -o, sovražnost -i ž, sovražník -a m, sovražnica -e ž, sovraštvó -a s, sovražítí in sovražítí sovražím, sovraží -íte! sovražíl -íla -o, (o)sovražén -a -o, sovražénje -a s; sovražílec -lca [-lc-] m, sovražílka -e [-lk-] ž
 sòvfh -a m, sòvfhén -šna -o: ~i kot *mat.*
 sòvfst -i ž = sòvfta -e ž *subspecies*
 sòzarótník -a m, sòzarótníški -a -o
 soznáčen -čna -o *sinonimen, soznáčna -e ž sinonim*
 sozvédzje -a s: ~ Device
 sozvóčje -a s *harmonija, sozvòk -óka m akord*
 sožálje -a s, sožálen -lna -o [-ln-], sožálnica -e [-ln-] ž
 spácíj -a m *razmak, pretka (v tiškarstvu); spacionírati -am, spacioníranje -a s*
 spackátí -ám *gl. packati, spackán -a -o, spackánost -i ž*
 spácítí -im *gl. pačiti, spácén -a -o, spácénec -nca m, spácénka -e ž, spácénost -i ž, spácítev -tve ž; spácék -čka m; spácíji -a -e: spáka spácja! spacljív -íva -o, spacljívost -i ž, gl. tudi spak*
 spádáti -am *gl. padati: to ne spáda v družbo sodí, spádanje -a s*
 spáháti -am *gl. pahati, spáhan -a -o; spahljátí -ám gl. pahljati*

spahniti spahnem *gl.* pahniti *zvezati, spojiti, stakniti*: ~ rokav s stanom, dve dogi; spah -áha *m*; spahováti -újem, spahováł -ála -o, spahovánje -a *s*, spahoválen -lna -o [-ln-], spahoválec -lca [-áyc-] *m* [nepouđ. povsod: spah- in späh-]; toda izpahniti
spájati -am, spájanje -a *s*, spájalo -a *s*, *gl.* tudi spojiti
spák spáka *m*, spáka -e *ž*, spákar -ja *m*, spákast -a -o; spakováti -újem se, spakovál -ála -o, spakovánje -a *s*; spakljív -íva -o, spakljívost -i *ž*, spakljívec -vca *m*, spakljívka -e *ž*
spakedráti -ám, spakedráj -ájte! spakedrál -ála -o, spakedrán -a -o, spakedránc -nca *m*, spakedránka -e *ž*, spakedránost -i *ž* [povsod: -kad-]; *gl.* tudi spačiti
spámetiti -im (se), spámetovati -ujem (se), spámetovanje -a *s*
spáren -rna -o *soparen*, *gl.* sopar
spáriti -im *v par spraviti*, spárjen -a -o, spároma *prisl. v parih (dvojicah)*
spáriti -im *gl.* pariti, spárjen -a -o: ~o vino, ~a trava, spárjenost -i *ž*, spárjenec -nca *m* *sparjeno vino*
+spás -a *m* *rešitev*, +spásitelj -a *m* *odrešenik, rešitelj*
spášnja -e *ž*, spášnik -a *m*, spášniški -a -o
spáti spim, spi -íte! spé, spéč -éča -e, spál -a -o, (na)spán -a -o, spánje -a *s*, spánec -nca *m*; spánčkati -am *otr.*, spánčkanje -a *s* *otr.*, spanjúga -e *ž* *zaspanè, zaspanka*; spálen -lna -o [-ln-]: ~a soba, bolezni, spálnica -e [-ln-] *ž*, spálnik -a [-ln-] *m* *spalni voz*; spávati -am, spávavnje -a *s*, spavalíšče -a *s*
spáziti -im *koga opaziti, izslediti, izpaziti, gl.* paziti
speciálen -lna -o [-ln-] (+speciélen, +špeciélen) *poseben, izje-*

men, speciálnost -i [-ln-] ž posebnost, stroka; specializirati -am (se), specializácija -e ž, specialist -a m izvedenec, strokovnjak, strokovni zadržnik, specialístka -e ž, specialitéta -e ž
spécies ž neski, vrsta, bot., zool.: v to ~ štejem, z vsemi ~ ima skupno
specifičen -čna -o *poseben, vrsten, svoj, lasten*, specificirati -am *nadróbnó opisati, popisati*, specificiranje -a *s*; **specifikum** -a *m kar rabi za kak poseben namen*
spéčáti -ám *gl.* pečati *se*: spéčáti se je, spéčanec -nca *m*, spéčan-ka -e *ž*; spéčávati -am (se)
spéči spéčem *gl.* peči, spéčenína -e *ž*, spéklína -e *ž*
speditér -ja *m prevoznik, odpravnik*; spedícija -e *ž* *prevozníštvo, odpravništvo*, spedicíjski -a -o: ~i stroški (+šped-)
spéhati -am (se) **upéhati koga**: ~ konja, spéhan -a -o: spéh -a *m*: na ~ bežati, delo nima ~a, delo gre v ~; *gl.* tudi spéšen
spéháti -ám *gl.* peháti: ~ hlod z voza, spéhán -a -o, spéhálo -a *s*, spéhálnik -a [-áy-] *m mizar-sko orodje*; spéháj -a *m*; spéhávati -am, spéhávanje -a *s* [povsod: späh-]
spéktrum -a *in* spéktra *m šar*, spéktrálen -lna -o [-ln-]: ~a analiza; spéktro- *v sestavi*: spéktróméter -tra *m*; spéktróskóp -a *m*, spéktróskopíja -e *ž*
spékulácija -e *ž fil. teoretíčno umovanje (nasprotje: empiríja), spékulátiven -vna -o *razmišljevalen*: ~i duh, *gl.* špekulácija
speljáti spéljem *gl.* peljati: ~ kaj od kod: ~ vodo s travnika. vsa drva je spéljal iz gozda; ~ skupaj: ves krompir je spéljal na kup; *spraviti kam, premakniti z mesta*: voz ~, trto po zidu ~, koga na led ~, toliko*

spéniti

da jo je spéljal; spelján -a -o, speljáj -a m: za dva ~a drv; speljeváti -újem, speljevál -ála -o, speljevánje -a s; speljávati -am, speljávanje -a s; *toda*: izpeljati

spéniti -im *gl.* peniti *penasto napraviti*, spénjen -a -o: ~a voda, spenljiv -íva -o: ~o vino, spénjavka -e ž *zajemalka za peno*

spénjati -am *gl.* speti *spnem*

spepeléti -ím *gl.* pepeleti *pepel postati*; spepelíti -ím (se) *v pepel spremeniti gl.* pepeliti, spepélil -íla -o, spepeljèn -éna -o

spérma -e ž *seme*, spèrmij -a m, spermatozóon -a m *spermij, vse biol.*

spésniti -nem *sneti, potegniti*: ~ sekiro z rame; ~ se *sneti se, zdrkniti*: spésne se mi *zdrsnemi*, plaz se spésne; spesováti -újem, spesováł -ála -o, spesovánje -a s

spésniti -im *pesem napraviti, zložiti*, spésnjen -a -o

spéstíti -ím: lan ~ *velike snope v majhne snopiče (pesti) razvezati*; ~ se *s pestmi se sprijeti, stepsti, obdelovati*

spéšen -šna -o: ~ delavec, ~o delo; spéšnost -i ž; spéšiti -im (se): pot ~, delo se spéši; spéšítev -tve ž, spéšilo -a s, *gl.* speh

spét *prisl. zopet*

spéti spém *in* spéjem: sonce spéje, delo v napredek spéje, spèj spéj! spèł -éla -o

spéti spném (kaj, se): z bučikami kaj ~; konj se spnè; spni -íte! spèł -a -o, spét -a -o; spénjati -am, spénjanje -a s, spénja -e ž, spénica -e ž *spona*, spenjálka -e [-áy-] ž; *gl.* tudi *vzpeti*

spétka -e ž 1. *epilepsija goveda*, 2. *slabotnež*, spétkast -a -o *slabotén*, spétnik -a m *slabotnež*

spèv spéva m, spéven -vna -o, spévati -am, spévanje -a s, spév-

nik -a m; spevoígra -e ž, spevoígrica -e ž

spíhati *in* spíhátí spíham *in* spíšem *gl.* pihati, 1. *s pihanjem odstraniti*: prah s česa ~; veter je sneg spíhal; 2. *s pihanjem na kup spravili*: veter je listje na kup spíhal, spíhan -a -o; spíhljátí -ám, spíhniti -nem, spíh -a m: na ~u biti; spíhovátí -újem, spíhovánje -a s

spíker -ja m *napovedovalec v radiu*, spíkerjev -a -o: ~ glas, spíkerski -a -o

spínét -a m *glas*.

Spinoza [spínóza] -a *in* -e m *os. i. nem. fil.*, Spinozov -a -o [spínóz-]: ~i nauki

spírála -e ž *viba, kotanec*, spírálén -lna -o [-ln-], spírálást -a -o

spíránt -a m *slovn.*, spírántskj -a -o *in* spírántičén -čna -o *priporčniški*

spírati -am: ~ kaj s česa, spíranje -a s, spírek -rka m, *gl.* tudi sprati; *toda*: izpírati (kaj iz česa)

spírila -e ž *svedrasta bakterija*, spírohéta -e ž *tanka, svedrasta bakterija*

spírítizem -zma m, spírítíst -a m, spírítístka -e ž, spírítístičén -čna -o

spírítuál [-ál] -a m, spírítuálen -lna -o [-ln-] *duhoven*, spírítuálízírati -am *poduhoviti*, spírítuálízem -zma m, spírítuálíst -a m

spírítuosó [-uózo] *prisl. glas. navdušeno*

spírométer -tra m *merilo za količino vdihnjenega in izdihnjenega zraka*

spísati *in* spísátí spíšem *gl.* pisati, spísan -a -o, spís -a m, spísek -ska m *seznam*; spisováti -újem, spisováł -ála -o, spisovánje -a s, spisoválec -lca [-áy-] m, spisováłka -e [-áy-] ž; spisóven -vna -o, spisóvnik -a m, spisóvniča

-e ž, spísnik -a m, spísnica -e ž; spisávati -am, spisávanje -a s
spláhniti -nem *gl.* plahniti, spláhnjen -a -o, bolezen te je spláhnila; splahováti -újem, splahováł -ála -o, splahovánje -a s
splákniti -nem *gl.* plakniti: posodo ~, spláknjen -a -o; splák-áka *m kar se splakne*; splakováti -újem, splakovál -ála -o, splakovánje -a s, splakoválen-lna -o [-ln-], splakoválnica -e [-ln-] ž
splástati -am *po plasteh zložiti* = splastíti -ím *gl.* plastiti, splastèn -èna -o: ~o seno; splastéti -ím: žito pod snegom splastí *poleže in segnije*
spláštiti in spláštiti spláším *gl.* pláštiti, splášen -èna -o *in* splášen -a -o, splášenec -nca *in* splášenec -nca *m*, splášenka -e *in* splášenka -e ž
spláv -áva *m*, spláva -e ž, splávar -ja *m*, splávarski -a -o, spláven -vna -o, *gl. tudi* splavati
splávati -am: ladja je splávala, moje upanje je splávalo po vodi; splavíti -ím: ~ les, otroka, posodo, zlato, splávi -íte! splávil -íla -o, splávljen -a -o *in* splavljèn -èna -o: ~o zlato; splavílo -a s, splavína -e ž, splávje -a s
spláziti -im (*se*) *gl.* plaziti *se*: ~ se skozi grmovje, okno; ~ se z dvorišča, iz hiše; ~ hlače, obleko
 *splendíden -dna -o *bleščeč, sijajen, darežljiv*, *splendídnost -i ž
splesnėti -ím *gl.* plesnėti: kruh je splesnəl, splesnėli koščki kruha; splėsniti -im, splėsnjen -a -o
splėsti splėtem *gl.* plesti, spleteníca -e ž *družica*, spletenína -e ž, spletenka -e ž *pletena košara*; spleteníčiti -im, spleteníčen -a -o; splėt -éta *m*, spletek -tka *m*,

spletíca -e ž *lasna igla*, spletična -e ž; splétati -am, splėtanje -a s
splėtka -e ž, splėtkar -ja *m*, splėtkarica -e ž, splėtkarski -a -o; spletkáriti -im, spletkárjenje -a s
splėzati -am: ~ z drevesa, ~ na drevo, čez zid
Splít -a *m kr. i. mesta*, splítiski -a -o: ~a luka, Splítčan -a *m*, Splítčanka -e ž
spłòh *prisl.*: tako so pesnili Prešeren, Levstik, Župančič, spłòh pravi pesniki; tod je sploh zrelo teden dni kasneje; tedaj so še sploh mlatili s cepci; spłòh pa ti povem, ne hòdi več blizu; naloga je spłòh zanič; spłòh ust ni odprl; nasplòh *prisl.*
sploščiti -ím, sploščí -íte! sploščil -íla o, sploščèn -èna -o; *tudi*: splošč-; sploščítev -tve ž, sploščénost -i *in* sploščénost -i ž, splošček -čka *m*
spłòšen -šna -o: spłòšno veljaven, spłòšno človeški; na spłòšno; spłòšnost -i ž
spo- *predpona*: 1. *nam.* izpo-: spodositi, spoved; 2. *nam.* vzpo-: sporédoma; 3. *nam.* razpo-: sporėd; 4. *zveza s in* po: spogledati
spočėti spočėnem *gl.* počėti, spočėt -a -o, spočėtje -a s, spočėtek -tka *m*, spočėten -tna -o, spočėtnost -i ž, spočėtnik -a *m*, spočėtnica -e ž; spočėlo -a s; spočėnjati -am, spočėnjanje -a s
spočiti spočijem *si in se gl.* počiti počijem, spočít -a -o, spočítje -a s, spočítost -i ž, spočíttek -tka *m*
spód *prisl.* = spódaj *prisl.*, od spódaj, od spód (*od kod?*), *toda* odpódaj, odpódaj (*kje?*) *gl. tam*; spódnji -ega *m*, spódnjak -a *m*, spódnjica -e ž *spodnja obleka* = spodnjáča -e ž

spod-

spod- *predpona nam.* izpod-: spod-bíti, spodbósti *itd.*; *če besede ne najdeš tu, išči jo pod* izpod-**spodbudíti** -ím = izpodbudíti *gl. tam*

spódek -dka *m* *spodnji del česa* **spodíti** -ím *gl.* poditi, spódil -íla -o *in* spódiło -i: spodíti žival, človeka, spodèn -èna -o: ~a žival; spójati -am *segnati*: ži-vino skupaj, pokonci ~, spójan -a -o, spójanje -a *s*

spodletéti -ím = izpodletéti *gl. tam*, spodlétovali -ujem, spod-létovanje -a *s*

spodnèsti -nèsem = izpodnèsti *gl. tam*

spodóben -bna -o, spodóbnost -i ž, spodóbiti -i *se*: to *se* ne spodóbi, spodóbito *se* je

spodréc -a *m*, spodrécati -am, spodrécan -a -o, *povsod tudi*: izpod-

spodrézati -réžem = izpodrézati *gl. tam*

spodríniiti -nem *gl.* izpodríniiti; spodrínjen -a -o; spodrívati -am, spodrívanje -a *s*

spodřsniti -nem = izpodřsniti *gl. tam*

spoglédati -am *se*; spogledováti -újem *se*, spogledováł -ála -o, spogledovánje -a *s*; spogledá-vati -am, spogledávanje -a *s*; spogléden -dna -o; spogledljiv -íva -o, spogledljívka -e ž. spogledljivost -i ž

spojálnik -a [-áju-] *m* *bot.*

spójati *gl.* spoditi

spójíti -ím, spóji -íte! spójil -íla -o, spojèn -èna -o, spojítev -tve ž, spojljiv -íva -o, spojljivost -i ž, spòj -òja *m*, spójen -jna -o, spójka -e ž, spójnica -e ž, spójna -e ž, *gl. tudi* spjati

spókati -am: koža spóka, spókan -a -o: ~a koža, spoklína -e ž, *gl. tudi* razpokati

spokójen -jna -o, spokójnost -i ž; spokójtí -ím, spokóji -íte! spokójlil -íla -o, spokójèn -èna -o **spokóren** -rna -o, spokórník -a *m*, spokórnica -e ž, spokórníški -a -o; spokórnost -i ž; spokoríti -ím (*se*) *gl.* pokoriti, spokóril -íla -o, spokorjèn -èna -o, spokorjènc -nca *m*, spokorjénka -e ž, spokorjènost -i ž

spól [-ól] -óla *m*, spólen -lna -o [-ln-], spólník -a [-ln-] *m*, spólnost -i [-ln-] ž, spolovílo -a *s* **spól** [spól *in* spóu] *prisl.* = spóli *prisl.*: na spól(i) kaj imeti, na spól orati (*eden dá zrnje, drugi njiivo*); spolovár -ja *m*; spolóven -vna -o: ~a paša, spolovína -e ž: na ~i imeti kaj, spolovínar -ja *m* *soudeleženeec do polovice*

spolirati -am *izropati, oropati*, spolíranje -a *s*: ~ pisem, spoliánt -a *m*, spoliácija -e ž

spólníiti *in* spolníiti spólnim = izpolníiti *gl. tam in* polníiti [povsod: -ou-]

spólzek -zka -o = spólzel -zla -o, spólzkost -i ž = spólzlost -i ž, spólzétí -ím *gl.* polzeti; spólz-niti -nem [povsod: -ou-]

spomeník -a *m* *spominek*, spome-níški -a -o: ~i urad, spome-nica -e ž

spomin -a *m*: imeti dober, trden, traíen, slab, zanesljiv ~; ~ me zapašca, vara; v ~u imeti, ohraniti, biti (komu); v ~ si vtisniti, zapisati, poklicati (komu, si); iz ~a izgubiti, izbrisati, pasti; lep, blag, trajen, večen, slab ~ pustiti za seboj; po ~u delati; ~ po kom *ali* na koga (kaj); za ~ po kom *ali* na koga (kaj) imeti, narediti; v ~ po kom *ali* na koga (kaj) *ali* koga (česa) *ali* komu napraviti, prirediti; v moj ~; ~a vredno je; ~ se oglasi,

kliče, obide (človeka) *sluťnja*;
 spomíni -ov *m mn. memoari*;
 spominek -nka *m*: ~ od ma-
 tere, ~ pridnosti, ~ na koga
 (kaj); spomínček -čka *m*, spo-
 mínčica -e *ž bot.*
spominjati -am (se): ~ koga če-
 sa, ~ koga na kaj; ~ se česa
ali na kaj; spominjanje -a *s*;
 spómniiti -im (se): ~ koga (če-
 sa) *ali* na kaj
spomlád -i *ž pomlad*, na spómład,
 spomládí *prisl.*; spomladánji -a
 -e, spomladánski -a -o, spomlá-
 den -dna -o, spomladánček -čka
m, spomladánka -e *ž*
spómniiti *gl.* spominjati
spón spóna *m trta, vitra*, spóna -e
ž, spónica -e *ž*, spónka -e *ž*;
 spónati -am: konja ~ na paši
sponášati -am komu kaj, sponá-
 šanje -a *s*; sponěsti -em *gl.*
 nesti; sponosíti -ósím *gl.* nositi
sponděj -a *m vrsta stopice (v poe-
 tiki)*, spondějski -a -o: ~i verz
 *spontán -a -o *samohoten, iz last-
 nega nagiba, sam od sebe*; *spontá-
 nost -i *ž*
spopád -áda *m*, spopádek -dka
m; spopásti -pádem se *gl.* pásti
 pádem: ~ se s kom za kaj;
 spopádati -am se
spopolníti spopolním [-ou-] =
 izpopolníti *gl. tam in popolniti*
spoprijěti spoprimem se *gl.* pri-
 jeti; spoprijémati -am se
spór spóra *m*, spóren -rna -o: ~o
 vprašanje, spórnost -i *ž*, spór-
 nik -a *m, gl. tudi spreti*
sporádičen -čna -o *raztresen, re-
 dek*, sporádičenost -i *ž*
sporazúm -a *m*, sporazúmen -mna
 -o, sporazúmnost -i *ž*; sporazu-
 méti -úmem se *gl.* uměti, spo-
 razúmel -éla -o; sporazúmljen
 -a -o; sporazumévati -am se,
 sporazumévánje -a *s*, sporazum-
 ljiv -íva -o, sporazumljívost -i
ž; sporazúmar -ja *m*

sporěči -em se *gl.* rěči; sporěkati
 -am se, sporěkanje -a *s*, sporě-
 kav -a -o
sporěd -éda *m*: ~ večera, kon-
 certa, na ~ dati, vzeti; na ~u
 biti, imeti; sporěden -dna -o:
 ~a točka; *gl. tudi vzporěd in*
 razporěd
spóri -ov *m mn. glivice bot.*
sporíš -a *m železnjak bot.*
sporočíti -im *gl.* poročiti, sporo-
 čítev -tve *ž*, sporočilo -a *s*;
 sporočati -am, sporočanje -a *s*;
 sporočeváti -újem, sporočeval
 -ála -o, sporočevánje -a *s*
sposóben -bna -o, sposóbnost -i *ž*.
 sposóbnosten -tna -o: ~i izpit,
 sposóbnež -a *m*
spoštljiv -íva -o, spoštljívost -i *ž*,
 spoštljívec -vca *m*
spoštváti -újem, spoštúj -te!
 spoštoval -ála -o, spoštován -a
 -o, spoštovánje -a *s*, spoštová-
 lec -lca [-áú-] *m*, spoštováłka
 -e [-áú-] *ž*
spotakníti spotáknem se *gl.* po-
 takniti, spotakljív -íva -o, spo-
 takljívost -i *ž* [*nepoud. povsod*:
 -tak- in -tək-]; spotíkati -am se
 (+spodtakniti, +spodtikati), spo-
 tikanje -a *s*, spotika -e *ž*, spo-
 tikljív -íva -o, spotikljívost -i
ž; spotikljaj -a *m*, spotikavec
 -vca *m*, spotikavka -e *ž*
spotíti -ím (se), spóti -íte (se)!
 spótil -íla -o *in* spótilo -i -e,
 spotěn -éna -o, spotěnost -i *ž*,
 spotítev -tve *ž*
spótoma *prisl.*: ~ se je oglasil
spóved -i *ž (v cerkvi)*, toda: iz-
 póved *izjava gl. tam*; spóveden
 -dna -o: ~a molčėčnost; spo-
 vedník -a *m*, spovedníški -a -o;
 spovednica -e *ž*; spovédati spo-
 vém, spověj -te! spovédal -a -o,
 spovédan -a -o, spovédanec
 -nca *m*, spovėdėnec -nca *m*,
 spovėdanka -e *ž*, spovėdėnka
 -e *ž*; spovėdováti -újem, spo-

spovíti

vedovál -ála -o, spovedovánje -a s
spovíti -jem *gl.* viti, spovít -a -o, spovítje -a s, spovítek -tka *m*
spovráčati -am se: bolezen se spovrača, spovračanje -a s, spovračálen -lna -o [-ln-], spovráchten -tna -o; spovrníti -vrnem se *gl.* vrniti
spozábiti -im se *gl.* pozabiti, spozába -e ž, spozábljati -am se, spozábljanje -a s
spoznáti -ám *gl.* znati, spoznán -a -o, spoznánje -a s, spoznátén -tna -o, spoznáténost -i ž, spoznáték -tka *m*; spoznávatí -am, spoznávanje -a s, spoznáva -e ž, spoznávalec -lca [-áú-] *m*, spoznávalka -e [-áú-] ž, spoznáválski -a -o [-áú-]; spoznávénen -vna -o, spoznávnost -i ž
sprášen -sna -o: ~a svinja *svinja z mladimi*
spráskati -am *gl.* praskati: ~ kaj s česa, spráskan -a -o, spráskanína -e ž, *gl.* tudi izpraskati
sprášati -am = izprašati *gl.* tam
spráti spêrem *gl.* prati, sprán -a -o; spirati -am, spiranje -a s, spirálen -lna -o [-ln-], toda: izprati. *gl.* tam
správa -e ž: ribiška ~, ~o piti, ~o ponuditi; správen -vna -o, správnost -i ž, správník -a *m*, správnica -e ž, správnína -e ž
správiti -im: ~ kaj, ~ se s kom; správil -a -o, správiló -a s (*delo in prostor*), správljen -a -o, správljenost -i ž; správišče -a s; správljati -am, správljal -ála -o, správljánje *in* správljanje -a s, správljác -a *m*, správljávéc -vca *m*, správljávka -e ž; správljiv -íva -o, správljívost -i ž, správljívéc -vca *m*, správljívka -e ž, správljívček -čka *m*
sprážiti -im *gl.* pražiti
spre- = izpre- *predpona gl.* tam

sprebledéti -ím *gl.* prebledeti, sprebledévati -am, sprebledévvanje -a s; *povsod tudi* izpre-sprebráti -bêrem (si) *gl.* brati: ~ službo, kraj; sprebêr -a *m*
sprebírek -rka *m*; sprebíratí -am (si), sprebíranje -a s; *po vsod tudi* izpre-
spréd, sprédaj *prisl.*, od sprédaj = od spréd (*od kod?*), toda od-sprédaj, odspréd (*kje?*) *gl.* tam; sprédnji -a -e, sprédnjak -a *m*, sprédn(j)ik -a *m*, sprédn(j)ica -e ž; sprédek -dka *m*
spred [*nasl.*] *predl.* = izpred *gl.* tam
spregáti -am: glagole spregámo, konje izpregámo, *gl.* tudi izpre-
préci; spregáj -te! spregánje -a s *konjugiranje*, spregátev -tve ž *konjugacija*, spregátven -a -o [-vén-]; spréga -e ž
spregléd -éda *m gl.* izpregledati
spregovoriti -ím = izpregovoríti *gl.* govoriti, spregovorjén -éna -o: ~a beseda
sprehòd *in* sprehòd -hóda *m gl.* izprehod
sprejéti spréjmem *gl.* prejeti: ~ koga v službo, na hrano; sprejét -a -o, sprejétnje -a s; sprejém -éma *m*, sprejémen -mna -o: ~i izpiti, sprejémnica -e ž, sprejémnik -a *m*: radijski ~; sprejémek -mka *m*; sprejémščina -e ž; sprejémati -am, sprejémanje -a s, sprejémálec -lca [-áú-] *m*, sprejémálka -e [-áú-] ž, sprejemalíšče -a s, sprejem-ljiv -íva -o, sprejemljívost -i ž
sprejòh = sprejòj *medm.*
sprelép -a -o *prelep*
spreletéti -ím (se) *gl.* leteti: mraz, groza, strah človeka spreletí; dež se hitro spreletí; spreletáti -am se: otroci so se dobro spreletáli (*dob.*) *zletali, naletali, preletali*; ptiči so se spreletáli z drevesa na drevo (*nedov.*)

preletavali; mraz, vročica ga spreleća (*nedov.*); spreletávati -am; mraz me spreletáva, vrabci se spreletávajo; spreletávahnje -a s; *povsod tudi izpre-*
spremeníti -im gl. izpremeníti
spremlísiti -im (se) gl. premisliti, spremíslek -a [-lək-] m; spremlísljati -am (se), spremlísljanje -a s; *povsod tudi izpre-*
spremiti -im, sprémi -te in -íte!
 sprémil -a -o in -íla -o, sprémiba -e ž; sprémen -mna -o: ~i list, sprémnica -e ž, sprémnik -a m, sprémnina -e ž, sprémništvo -a s, sprémstvo -a s; sprémljati -am, sprémljanje -a s, spremljavéc -vca m, spremljavka -e ž, spremljava -e ž, spremljanec -nca m, spremljanka -e ž; spremljeváti -újem, spremljeval -ála -o, spremljevanje -a s; spremljevalén -lna -o [-ln-], spremljevalec -lca [-áú-] m, spremljevalka -e ž, spremljevalski -a -o [-áú-]
spremlájati -am se neumno, otročje, neresno se vesti, delati, spremlájanje -a s, spremlajác -a m, spremlájast -a -o, spremlájav -a -o, spremlájavec -vca m, spremlájavka -e ž; *povsod tudi izpre-*
spreobléči -em (se) gl. preobleči
spreobrnúti -bñnem gl. izpreobrnúti
sprésti in sprèsti sprédem in -édem gl. prestí, sprédén -a -o; sprédati -am, sprédanje -a s; sprédek -dka m
spréten -tna -o, sprétnost -i ž, sprétnik -a m, sprétnica -e ž
spréti sprém: ~ se s kom, sprí-íte se! spríl -a -o, sprít -a -o, sprítost -i ž, sprítija -e ž
spreuméti -ém (se), spreúmi -íte!
 spreúmel -éla -o, spreúm -a m, spreumévati -am, spreumévahnje -a s; *povsod tudi izpre-*

sprevedríti -í se, sprevedrílo in sprevedrílo se je: hitro se je ~o; sprevedrítev -tve ž; *povsod tudi izpre-*
sprevidéti -im: ~ napako opaziti, spoznati; ~ bolnika (za smrt) liturg., sprevidén -a -o, sprevidénec -nca m, sprevidénka -e ž; sprevidévati -am, sprevidévvanje -a s, sprevidéven -vna -o, sprevidévnost -i ž sprevidén -dna -o, sprevidnost -i ž; *povsod tudi izpre-*
sprevòd -óda m, sprevóden -dna -o, sprevódnik -a m, sprevódnica -e ž, sprevódníski -a -o, sprevódnístvo -a s; sprevájati -am, sprevájanje -a s
sprhnéti -im gl. prhnéti, sprhnél -éla -o: ~ les, sprhnélost -i ž; sprhél -hla -o, sprhlína -e ž
spríçati -am gl. izpríçati, spríçevalo -a in izpríçevalo -a s
spríço predl. z rod.: ~ grdega vremena, *prisl.:* kaj boš govoril za hrbtom, spríço (*vpríço*) povej!
spríditi -im gl. izpríditi
sprídoma prisl. s pridom, pridoma
spríjateljiti -im: ~ se s kom, ~ oba nasprotnika
spríjázniiti -im (se), spríjázñjen -a -o: sta že ~a, spríjázñítev tve ž, spríjázñjenost -i ž
spríjéti sprímem se gl. prijéti: psi so se spríjéli za kost, deske so se spríjéle; sprímek -mka m; spríjem -éma m, spríjémen -mna -o, spríjémnost -i ž; spríjémkast -a -o; spríjemljív -íva -o, spríjemljívost -i ž; spríjémati -am in -mljem se, spríjémmanje -a s
sprinter -ja m športni tekmovalec na kratke proge, sprinterice -ic ž mn. vrsta športnik tevpljev, sprinterski -a -o: ~e proge
spróga -e ž tkalsko orodje

sprostíti

sprostíti -ím, sprósti -íte! spróstil -íla -o, sproščèn -èna -o, sproščènje -a s, sproščènc -nca m, sproščènka -e ž, sproščènost -i ž, sprostitèv -tve ž; spróšcati -am (se)

spprostíti sprostrèm *gl.* razprostirati

spróti *prisl.*: ~ plačujem, ~ vse pozabiš; sprótnji -a -e: ~e plačevanje

sprotilétje -a s *pomlad*: na ~ na *spomlad*

+sprovèsti -vèdem *gl.* vèsti izvèsti, ureanítiti; + ~ uredbo v življenje ureanítiti, ostvariti, uveljaviti v življenju, dati uredbi življenje

sprožíti sprožím *gl.* prožiti, sprožen -a -o, sproženje -a s, sprožitev -tve ž; sprožek -žka m, sprožaj -a m; sprožen -žna -o, sprožnica -e ž, sprožník -a m; sprožljaj -a m, sprožitelj -a m; sprožílec -lca [-lc-] m, sprožil -lna -o [-ln-]: ~a priprava; sprožljiv -íva -o, sprožljivost -i ž; sproževáti -újem, sproževánje -a s

sprstenéti -ím, sprstenèl -éla -o. *príd.* sprstenèl -éla -o: ~e snovi, ~i gnoj; sprstenína -e ž

spřva *prisl.* izpřva

spržéti -ím *prah* postati, spržèl -éla -o; spřžiti -ím se v *prah* se zdrobili; sprživ -a -o *trvivo*

spřhnúti -nem se *zmehurítiti* se. spřhnjen -a -o, spřhel -hla -o: ~a repa; spřh -a m *oteklina*, *mehur*; spřhlína -e ž *mehurčast izpuščaj*; spřhováti -újem se

spřhtéti -ím *gl.* izpuhtéti

spřrt -a m *šp. napon vseh sil pred koncem*, spřrtati -am, spřrtanje -a s

spřstúti -ím *gl.* pustiti: ~ (se) v višine, po vrvi, na kolena, v kaj; ~ živino na pašo; *toda* izpustíti (koga iz ječe) *gl.* tam,

spustíti glas, besedo: izpustíti glas, besedo (pri branju); spuščèn -èna -o; spúst -a m, spústek -tka m, spústen -tna -o, spústnik -a m; spuščati -am, spuščanje -a s; spuščáj -a m, spuščáln -lna -o [-ln-], spuščálnica -e [-áj-] ž

spútum -a m *med.* pljunek

*spúžva -e ž *morska goba, rod. mn.* spúžev [-áv], *spúžvast -a -o *gobast*

sráb -a m, srábast -a -o, srábav -a -o = srabljív -íva -o, srabljívost -i ž, srabljivec -vca m, srabljívka -e ž, srábec -bca m *srabljivec*

srága -e ž, srágica -e ž

srájca -e ž, srájčica -e ž = srájčka -e ž, srájčèn -čna -o: ~i rokavi, srájčnik -a m; srájčar -ja m, srájčarka -e ž

sráka -e ž, sráčica -e ž, sráčji -a -e: ~e gnezdo, sráčjak -a m; srakác -a m, srákar -ja m, srákarica -e ž, srákariski -a -o, srákast -a -o; srakonóga -e ž *ime več rastlinam*

srakolica -e ž *neki ptič*, srakolíč -íča m *kanja*

srakopèr -éra m, srakopérov -a -o

srám -a in -ú m, srámen -mna -o: ~a kost = srámnica -e ž, srámníčen -čna -o, srámnost -i ž; sramováti -újem se, sramúj -te se! sramováł -ála -o, sramovánje -a s; sramóta -e ž, sramóten -tna -o, sramótnost -i ž, sramotljív -íva -o, sramotljívost -i ž; sramotíti -ím, sramóti -íte! sramotil -a -o, (o)sramočèn -èna -o, sramočènje -a in sramotítev -tve ž, sramotílec -lca [-áj-] m, sramotílka -e [-áj-] ž, sramotílen -lna -o [-ln-]: ~a pesem; sramežljív -íva -o, sramežljívost -i ž, sramežljívec -vca m, sramežljívka -e ž, srámež -a m

Srb -a m l. i., Srbkinja -e ž, Srbi-
ja -e ž, srbski -a -o, srbstvo -a
s, srbsčina -e ž, Srbijánec -nca
m, Srbijánka -e ž, srbijánski
-a -o

srběti -ím, srběč -ěča -e, srběl
-éla -o, srběnje -a s; srbec
-bca m = srbečica -e ž, srbe-
čina -e ž; srbež -a m; srbek
-bka -o: ~a moka *ostra kakor
pesek*; srbljiv -íva -o, srbli-
vost -i ž; srbévka -e ž *šipek*,
srbóvka -e ž *šipkova jagoda*

srbo- v sestavi: srbopétec -tca m,
~pétost -i ž; srborit -íta -o,
~rítén -tna -o, ~rítež -a m,
~rítnica -e ž, ~rítník -a m,
~rítost -i ž, ~rítka -e ž *šip-
kova jagoda*; srborítiti -ím, ~ri-
tenje -a s

sréc -á s: ~ bije, utripa, tolče,
upada, krvavi, se taja, se topi,
se stiska, žene koga, se vname
za kaj, gorí za koga; na ~
prítisniti, na ~u imeti kaj;
k ~u prirasti, si vzeti, gnati
kaj; v ~ videti, v ~u imeti,
nositi; na ~u mi je; pri ~u
je komu kdo (kaj); komu je
pri ~u veselo, hudo, da bi...;
~ navezovati na kaj (koga);
~ ganiti, vneti, ogreti za kaj;
biti veselega, mehkega, trdega,
dobrega ~á; iz *ali* od ~a *in* ~á
želeti komu srečo; imeti ~ za
koga (kaj), ne imeti ~a; sréce
-a [-čac-] s, sréc -ta s iz *strdi
pečeno srce*

srček -čka m; srčen -čna -o: ~a
moč *bol.*, srčnost -i ž, srčnik -a
m, srčnica -e ž; srčiti -ím koga
dajati mu pogum, srčkati -ám
(se); srčica -e ž *vrsta čehenj*,
srčika -e ž *stržen, svrž*; srčast
-a -o; srčât -âta -o

srd -a m, srdít -a -o, srdítež -a
m, srdítost -i ž; srditen -tna -o,
srdítnik -a m, srdítnica -e ž;
srdíti -ím (se), sídi -íte! srdil

-a -o, (raz)srjen -a -o, srdítev
-tve ž; srdljiv -íva -o, srdijí-
vost -i ž; srdoglav -áva -o *srdít*;
srdorit -íta -o *jeznorit*, srdorí-
tec -tca m

srébati -ám *in* -bljem, srébaj -te!
in sréblji -te! srébal -a -o, sré-
banje -a s; srebalén -lna -o
[-ln-]; srébljaj -a m; srébniti
-nem, srébnil -a -o

srebró -á s, srebru srebró v sré-
bru *in* v srebru s srebróm; sre-
bín -a -o, srebrnič -íča m *konj
serec*, srebrník -a m, srebrnína
-e ž, srebrnica -e ž *srebrna ruda*;
srebrnkast -a -o; srebrnják -a
m, srébrast -a -o *srebru podó-
ben*; srebrén -a -o *srebrn*, sre-
brénc -nca m *rudnina*; srebríti
-ím, srébri -íte! srebríl -a -o,
(po)srebrén -éna -o, srebrénje
-a s; srebrnéti -ím *srebrnobel
postajati*: lasje srebrnijo, sre-
brněl -éla -o, srebrněnje -a s;
srebrovít -a -o *vsebujoč srebro*:
~a ruda

srebro- v sestavi: srebrogláv -áva
-o; srebrokríl [-íl] -a -o; sre-
brolás -ása -o; srebroliš -a -o;
srebronôsen -sna -o; srebropén
-a -o

sréča -e ž: ~ mi je mila, sovraž-
na, naklonjena, nasprotna; do-
bre, slabe ~e biti; ~o imeti
pri čem *ali* v čem; ~o si ko-
vati, zapraviti; po ~i gre; dati
~o komu *dati roko, pozdraviti*;
na ~o (+k sreči) ni bilo hu-
dega; slepa ~ *naključje, slučaj*;
dobro srečo! (*pozdrav*); sréčica
-e ž, sréčen -čna -o, sréčnež -a
m, sréčnik -a m, sréčnica -e-ž,
sréčnost -i ž

srécati -ám, sréčanje -a s; sre-
čávati -ám, srečávanje -a s,
srečeváti -újem, srečevál -ála
-o, srečevánje -a s, srečeválec
-lca [-áú-] m, srečeválka -e
[-áú-] ž

sréčka

sréčka -e ž; sréčkati -am, sréčka-nje -a s
 srečolov -óva in -óva m, ~lóvec -vca m
 srèd = srédi *predl. z rod.:* srèd (srédi) noči, sred(i) njive, sred(i) dela
 sréda -e ž: v srédi stati, v srédo stopiti, čez srédo prelomiti; sréda -e ž *dan v tednu*, sréden -dna -o *kar zadeva sredo*; sréd-nik -a m *posrednik*, srédnica -e ž, srédniški -a -o, srédek -dka m; sredica -e ž; sredína -e ž, sredínc -nca m, sredínski -a -o; sredíšče -a m, sredíščen -čna -o, sredíščenica -e ž
 srédnji -a -e *kar je sredi česa:* ~a vrednost *povprečna*, ~i vek, srednjevéški -a -o, srédnje-visókonémški -a -o: ~i jezik; srédnje vélik, srédnje dóber; srédnjik -a m *kdor je srednji*, srédnjica -e ž, srédnjost -i ž
 sredo- *v sestavi:* sredobéžen -žna -o, sredobéžnost -i ž; sredo-górje -a s, sredogórski -a -o; sredotéžen -žna -o, sredotéž-nost -i ž; sredozémški -a -o: Sredozémsko morje; sredozí-mec -mca m
 sredpósten -tna -o: ~a nedelja
 srédstvo -a s, srédstven -a -o [-van-], srédstevce -a [-təy-] s
 srén -a m, srénc -nca m, srénast -a -o
 srénja -e ž *občina, soseska*, srénj-ski -a -o, srenján -ána m, sren-jánka -e ž
 srép -a -o in -ó, srepóst -i ž, srep-óta -e ž, srépež -a m; srepog-lèd -éda -o; srepéti -ím, srep-pèl -éla -o, srepénje -a s
 sreténa -e ž *bot. poločna rastlina*
 +sréz -a m *okraj*, +srézki -a -o *okrajen*
 sréz -a m *ivje, sren*, sréznic -e ž, sréznat -a -o; sréziti -ím se s srezem se pokrízati

srh -a m, srh -a -o, srhast -a -o, srhek -hka -o, srhniti -nem.
 srhel [-həy] -hla -o, srhlost -i ž, srhkost -i ž, srh(k)olístnica -e ž, srhovína -e ž, *gl. tudi sršati*
 srkati -am, srkaj -tel srkanje -a s, srk -a m *kar se enkrat srkne*, srka -e ž *kdor rad srka:* take vinske srke; srkáló -a s, srkál-en -lna -o [-ln-]. srkálca -o ž, srkálec -lca [-ál-] m, srkál-ka -e [-ál-] ž; srkec -kca m, srkljáti -ám, srkljál -ála -o, srkljánje -a s, srkljác -a m, srkljáj -a m; srkniti -nem
 srna -e ž, srnji -a -e: ~e meso, srnjáček -čka m, srnják -a m, srnjákast -a -o, srnjád -i ž; srnast -a -o, srnec -nca m, srni-ca -e ž, srnič -íča m, srnína -e ž; srnjenög -óga -o
 srobot -a in srobót -a m, srobo-tína -e ž, srobótje -a s; srobo-tínka -e ž *neka vinska trta*; srobótka -e ž *neka rastlina*, srobotov in srobotov -a -o, sro-botovína -e ž, srobotovje -a s, srobótast -a -o
 srp -a m, srpáča -e ž, srpast -a -o, srpec -pca m = srpek -pka m; srpá -ja m, srpárstvo -a s. srpán -ána m: mali ~ *julij*, véliki ~ *avgust*, srpánc -nca m *vrsta osata*, srpica -e ž, srpíc -íča m, srpíček -čka m, srpíšče -a s; srpíčnik -a m = srpnik -a m *neka rastlina*
 srp -a -o in -ó *srep*, srpež -a m; srpéti -ím: panj je srpèč *čebele so nemirne, jezne*, srpèl -éla -o, srpénje -a s
 srpán -ána m *gl. srp -a m*
 sršati -ím, srši -íte! sršal -ála -o, sršanje -a s; sršiti -ím se; sršast -a -o = sršav -áva -o. sršljiv -íva -o; sršica -e ž *vrsta kokoši*, *gl. tudi srh*
 sršen in sršen sršéna m, sršenji -a -e: ~e gnezdo = sršenják

-a m, sršenar -ja m = sršeno-
vec -vca m, sršenka -e ž neka
hruška, sršenov -a -o sršenji
srt -a m ribja koščica, srtina -e ž
konica, klas; srtinast -a -o, srták
-a m jezav človek, srtina; srti-
niti -im se: greben se srtíni
srt -i ž dlaka, ščetina
srtéti -im: ajda je tako polna,
da zrne kar srtí; srtí -íte! srtěč
-éča -e: ~a ajda, srtěl -éla -o,
srtěnje -a s; srtíti -im se: pu-
ran se srtí (kadar je jezen)
st medm. tiho!
stabilen -lna -o [-ln-] stalen, sto-
jen, trden, stabilnost -i [-ln-] ž
stalnost, stojnost, trdnost; stabi-
lizirati -am ustaliti, utrditi, sta-
biliziranje -a s, stabilizacija -e
ž ustalitev, utrditev, stabiliza-
cijski -a -o
staccato [stakáto] ital. prisl. glas.
sunkovito
stacionáren -rna -o stalen, mirno
stojéč, stacionárnost -i ž, +sta-
cionírati -am se ustaviti, utrditi
se (+štac-)
stádij (+štadij) -a m stopnja (raz-
voja), stanje, grška dolžinska
mera
stádion -a m prostor za tekme,
igrišče, stádionski -a -o
stáгна -gen [-gən] s mn. gl.
stegná
stagnácija -e ž omrtvelost, zasta-
lost, stagnírati -am zasta(ja)ti,
stagníranje -a s
stahánovec -vca m, stahánovka
-e ž, stahánovski -a -o, stahá-
novstvo -a s
stája -e ž, stájica -e ž, stájnica
-e ž, stajališče -a s
stájati -am (se) gl. tajati, stájan
-a -o: ~a sol
staknítí stáknem strniti, stakní
in stákni -íte! stáknil in stáknil
-ila -o, stáknjen -a -o [nepoud.
povsod: -tak- in -tək-], gl. tudi
stikati; toda: iztakniti gl. tam

stalagmít -a m kapnik navzgórnjik
stalaktít -a m kapnik navzdólnjik
stálež -a m: osební ~ stáтус
stališče -a s gl. stalo
stálo -a s, stálen -lna -o, stálnost
-i ž, stálnik -a m, stálnica -e ž
[povsod: -ln-]; stališče -a s; gl.
tudi stati stojim
stán -a in -ú m, mn. stanóvi -óv:
pastirski stanóvi na planini;
stanóvi v družbi: vojaški, glav-
ni, delavski, kmetski stán; sam-
ski, zakonski ~; +v stanu biti
zmožen biti, móči, utegniti, utr-
peti: daj mi, kolikor +si v stanu
moreš, utрпиš; +nisem v stanu
plačati dolga ne morem; stanó-
ven -vna -o, stanóvski -a -o:
~o društvo, stanóvstvo -a s;
stanár -ja m, stanarína -e ž,
stanarínski -a -o, staníšče -a s
stán -a m životec, životek: ~ pri
srajci, suknji
stánca -e ž vrsta kitic, stánčen
-čna -o
stándard -a m enotna mera, me-
rilo, navodilo, raven: življenjski
~, stándarden -dna -o; stan-
dardizírati -am, standardizírán-
-a -o, standardizíránje -a s,
standardizácija -e ž, standardi-
zacijski -a -o
stánica -e ž celica, stáničen -čna
-o celíčen: ~o jedro, stáničast
-a -o; stáničnina -e ž stáničnin-
ski -a -o; stáničnica -e ž, stá-
ničje -a s; +stánica -e ž postaja
staniól [-ól] (+šťanjól) -a m cin
v listih, staniólski -a -o [-ls-]
Stánislav -a m os. i., Stánko -a
m (+Stankota), Stánkov -a -o
(+Stankotov); Stánislava -e ž.
Stánka -e ž, Stánkin -a -o,
Stáne -ta m, Stánětov -a -o;
Stanislávski -ega m os. i.
stanítí -ím, stáni -íte! stáníl -íla
-o, stanjen -ěna -o in stánjen
-a -o, stanítev -tve ž, stánjenost
-i ž [nepoud. povsod: -lan- in

stánje

-*lən-*]; stánjšati -am, stánjšán -a -o, stánjšanje -a s; stanj(š)eváti -újem, stanj(š)evál -ála -o, stanj(š)evánje -a s, stanj(š)eválen -lna -o [-*ln-*]

stánje -a s: železnica je v dobrem, slabem, obupnem stánju; +cesto drži v dobrem stanju *dobro skrbi za cesto*; spraviti (postaviti) v staro stánje; stánje bolnice se je poslabšalo; stánje delavstva je zadovoljivo; ne morejo stopiti pred nas (+niso v stanju); *gl. tudi* stati stojim in stan

stanodajálec -lca [-*áy-*] m, stanodajálka -e [-*áy-*] ž, stanodajálski -a -o [-*áy-*]

stanojemálec -lca [-*áy-*] m, stanojemálka -e [-*áy-*] ž, stanojemálski -a -o [-*áy-*]

stanováti -újem, stanová -ála -o, stanovánje -a s, stanovánjski -a -o: ~i urad; stanoválec -lca [-*áy-*] m, stanováalka -e [-*áy-*] ž, stanoválski -a -o [-*áy-*], stanoválstvo -a [-*áy-*] s; stanoválnína -e [-*ln-*] ž *stanarina*; *gl. tudi* stan; stanoválen -lna -o [-*ln-*], stanoválišče -a s

stanovit -a -o = stanoviten -tna -o, stanovitost -i ž = stanovitnost -i ž, stanovítnež -a m

stápljati -am, stápljanje -a s, *gl. tudi* stopiti -ím

stár -ja m *nekdanja volla mera, korec, mernik, starič -iča m neka davščina, starníca -e ž star*

+stár -a m (ángr.) *zvezda*: +filmski star *filmska zvezda*

stár stára -o in -ó -í -é, *dol. stári -ega, staréjši -a -e in stárejši -a -e*: star sem 18 let *imam, mi je, koliko si star? let imaš, ti je*; stáro in mládo, stári oče *ded, stára mati babica, stári mesec zadnji krajec, stári zakon*; stáro -ega s: vse gre po stárem; stári -ega m: za stá-

rega biti *na preužitku, stára -e ž (+ta stára)*; stárec -rca m, stárčev -a -o, stárčevski -a -o; stárček -čka m, stárčkov -a -o; stárka -e ž, stárkin -a -o, stárica -e ž, stáruha -e ž, stáruša -e ž, stárklja -e ž (*pri plútih*); stárič -iča m *zadnji krajec lune*; stárika -e ž *starikav človek, stárikav -a -o, stárikavost -i ž, stáriha -a in -e m*

stáratí -am (se): oče stára sina (*če mu ne dá gospodarstva*), stáranje -a s; staréti -ím *star postajati, starél -éla -o, starénje -a s*; stárikati -am se: drevje se stárika

starešína -a in -e m, starešínka -e ž *starešinova žena, starešinstvo -a s, starešínski -a -o*; stárešíniti -ím *za starešino biti na svatbi, starešínjenje -a s*; stárešínováti -újem, stárešínová -ála -o, stárešínovánje -a s; (+starejš-)

stárin -a m, stárina -e ž, stárinški -a -o, stárinstvo -a s, stárinstven -a -o [-*vən-*]; stárinar -ja m, stárinarica -e ž, stárinarski -a -o, stárinarstvo -a s, stárinárnica -e ž; stárináriti -ím, stárinárjenje -a s; stárinov -v sestavi: stárinoslóvec -vca m. ~slóven -vna -o, ~slóvsje -a s. ~slóvski -a -o, ~slóvstvo -a s; stárinoznánec -nca m, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a s

stáro -v sestavi: stárocerkvén -a -o, stárocerkvénoslovánski -a -o = stároslovénski -a -o: ~i jezik, ~o slovstvo, *toda*: stára cerkvéna slovánščina = stároslovénščina -e ž; stárodáven -vna -o, ~dávniki -ov m mn., ~dávníški -a -o, ~dávnost -i ž; stárodôben -bna -o; stárokópiten -tna -o, ~kópítnež -a m, ~kópítnik -a m, ~kópítnost -i ž; stárosélec -lca [-*lc-*] m,

~sélka -e [-lk-] ž, ~sélski -a -o [-ls-]; staroslovénc -nca *m* (bleiweisovec), ~slovénski -a -o: ~o gibanje; starosvéten -tna -o, ~svétnost -i ž; starošégen -gna -o, ~shégnost -i ž, starovéški -ška -o; starovérec -rca *m*, ~vérka -e ž, ~véren -rna -o, ~vérnost -i ž, ~vérski -a -o; starozakónski -a -o; starožítnost -i ž

stárost -i *in* staróst -i ž, stárosta -a *in* -e *m*, stárostov -a -o, starósten -tna -o *in* stárosten -tna -o: ~a meja

stárši -ev *m mn.*, *v edn.* oče ali mati ali eden stáršev (+stárš stárša, +*dv.* stárša, +stáriši)

stárt -a *m*, stárten -tna -o; stártati -am, stártanje -a *s*; stárter -ja *m*, vse *kp.*

stás -a *m* postava, rast, život, stásít -a -o postaven, zastaven, stásítost -i ž postavnost, zastavnost

státi stánem, stáni -íte! stál -ála -o: to me dragó stáne; ko bi me glavó stálo; koliko stáne ta knjiga; veliko truda, dela, žrtev, bojev, besed me stáne

státi stojím, stój -te! stojèč -éča -e, stojé, stál -a -o, stánje -a *s*; *gl.* stalo; +dober stati za koga (kaj) *pórok biti, jamèiti*; +stati na razpolago *biti na voljo, izbiro, pripravljen biti za kaj*; sonce stójí visoko, nizko; kakor gotovo tu stojím, solze *stojé v očeh *se leskečejo, igrajo*, v knjigi *stojí zapisano *je zapisano*, na glavi státi, na sramotnem odru státi, na svojih nogah státi, sklon stójí na vprašanje... vse ljudstvo *stojí za njim *je za njim*, +státi v milosti pri kom *biti v milosti pri kom*, voda stójí po dolini, lasje stójé pokonci; ura, mlín, žaga stójí; +státi pod nadzórstvom, varstvom *ipd. biti pod...*

státika -e ž *nauk o ravnotežju*, státičen -čna -o *k statiki spadajoč*, státič -a *m kdor računa ravnotežje sil v konstrukciji*

statíst -a *m* *nema oseba na odru*, brezpomembna oseba; statístka -e ž, statíratí -am, statíranje -a *s*, statístovski -a -o

statístika -e ž, statístičen -čna -o: ~i urad, ~i pregled, statístičar -ja *m*, statístičarka -e ž, statístičarski -a -o: ~i tečaj

statív [-iú] -a *m* stojalo, podstavek

státor -ja *m* mirujoči del električnega generatorja

státua -e ž soha, kip, podoba; statuéta -e ž majhna statua, kipec

státus -a *m* stalež, stanje; státus quó [-kvó] *obstoječe stanje, rod. státusa quó*

statút -a *m* uredba, pravilo, pravilnik; statútáren -čna -o *in* statútáren -rna -o; statúíratí -am *pred oči postaviti, jasno pokazati, določiti*

státva -e ž, *nav. mn.* státve -tev [-təv] (za tkanje), státven -a -o [-tvən-], státvice -ic ž *mn.*

stáva -e ž: stávo izgubiti, dobiti, plačati, stáven -vna -o: ~i stroj, stávnost -i ž, stávnica -e ž, stávnína -e ž

stávba -e ž, stávbnica -e ž, stávben -bna -o: ~i red, ~o dovoljenje, stavbnína -e ž, stavbínski -a -o, *tudi*: stávben -a -o [-bən-] (+stavbén): ~o podjetje; stávbenik -a [-bən-] *m*, stávbenica -e [-bən-] ž (+stavbénik, +stavbénica); stávbar *in* -bár -ja *m*, stávbarski *in* stavbárski -a -o, stavbárstvo -a *s*

stávek -vka *m*, stávčen -čna -o: ~i člen, stavkoslójve -a *s*, stavkoslóven -vna -o

stáviti -im, stávljen -a -o: stáviti híšo, stáviti sod, stáviti besede, stáviti koze; stáviti s kom za kaj, stáviti tri litre vina; +stá-

stávka

viti (se) na razpolago *dati*, *ponuditi* (se); *stáviti koga pod nadzorstvo, pod zaščito *dati komu nadzorstvo, varstvo*; *stáviti predlog *predlagati*; *stáviti na izbiro, na voljo *dati, nuditi*; stáviti vprašanje *zastaviti*; stávljenje -a s, stavítev -tve ž; stávec -vca m, stávečev -a -o, stávečevski -a -o; stávník -a m: sod se stavi v ~e; stávná -e ž *past iz količkov*

stávka -e ž, stávkoven -vna -o: ~o gibanje, stávkár -ja m, stávkarski -a -o; stavkokáz -áza m; stávkati -am: snope ~, delavci stavkajo; stavkajóč -a -e (*stavkujóč), stávkánje -a s

stáž -a m *predpisana učna praksa*, stážén -žna -o, stážíst -a m, stážístka -e ž, stážístovski -a -o

stearín -a m *snov za sveče*, stearínski -a -o: ~e sveče

stebèr -brà m, stebfn -a -o: ~a dvorana, stebren -a -o, stebróven -vna -o; stebfc stebrcà m, stebrič -íča m, stebriček -čka m, stebričast -a -o, stebrišče -a s = stebreník -a m *kolonada*, stebrovje -a s [*povsod: steb-*]

stèblo -a s, stèbelce -a [-bàlc-] s stèbeln -a -o [-bàln-], stèbelnat -a -o [-bàln-]; stèbelčast -a -o [-bàlč-], stèbelčje -a [-bàlč-] s; stèblast -a -o; stèbláti -ám v *stebila iti*, stèblika -e ž, stèblíkast -a -o, stèblíkovina -e ž, stèblíti -ím se; stèblóvje -a s

stecáj -a m *konkurz*, stecájén -jna -o: ~o pravo

stèči -em gl. teči: ~ s česa (voda je stékla z mize), stroj stèče; *zasluge si stèči *zasluge si pridobiti*, tat je stékel, pes je stékel, gl. *tudi stekel in stekati*

stécina -e ž *pot, sled divjatine*

stégati -am, stégniti in -ítí stégnem gl. *iztegniti*

stegnà stegèn [stəgən] in stáгна -gen [-gən] s mn. = stegnè stegèn [stəgən] ž mn. *steze za živino, zlasti med plotovi*

stègno -a s, mn. stégna in stégna -gen [-gən], stégence -a [-gən-] s, stégenski in stégenski -a -o [-gən-], stegeníca -e [-nən-] ž

stehíniti -im: žito je na polju stehínilo [stəh-]

stéhtati -am, stéhtan -a -o

stékati -am: ljudstvo se stéka, gl. *tudi iztekati*, stékanje -a s, stekalíšče -a s, stèk -éka m, stékva -e ž *cisterna za deževnico*; gl. *steči in stečina*

stékel stékla -o: ~ pes, ~a mačka, steklína -e ž, steklínski -a -o, steklóst -i ž

stèklo -a s, rod. mn. stékel [-əl], steklén -a -o, steklénka -e ž, stekleníca -e ž, stekleníčka -e ž, steklenina -e ž, steklenínar -ja m; stékelce -a [-kəlc-] s; steklár -ja m, steklaríca -e ž, steklárski -a -o, steklaríja -e ž; stekláriti -im, steklárlenje -a s, steklárna -e ž, steklárstvo -a s; stéklast -a -o; steklíti -ím *glazirati*, steklíl -a -o, stekljénje -a s; steklenéti -ím: oči mu stekleníjo, steklenèl -éla -o, steklenénje -a s; steklovina -e ž

steklo -v sestavi: steklobrúsec -sca m; stekloprédec -dca m; stekloréz -a m, ~rézec -zca m

stélen -lna -o [-ln-]: ~a krava *krava s tetelom*, stelíti -ím se *oteliti se*: krava se je stelíla

stélja -e ž, stéljen -ljna -o, stéljnik -a m, stéljnica -e ž, stéljica -e ž, stéljka -e ž *neka rastlina*, stéljkarica -e ž *rastlinsko ime*, stéljščina -e ž, stéljšnica -e ž, nav. mn. *bot.*

stemnítí -ím se, stemníl -fla -o: ~ se mu je obraz, stemnilo se je, stemnítev -tve ž [*povsod: -tam-*]

sténa -e ž, sténski -a -o; steník -a m *lesena stena pri podu ali senici*; +sténčas -a m *stenski časopis*

steníca -e ž, steničji -a -e: ~i pik, steničast -a -o, steničav -a -o, steničen -čna -o, steničarica -e ž *neka hruška*, steničnica -e ž *neka rastlina*; steničnjak -a m = steničnik -a m *rastlinsko ime*

steničen -čna -o *krepičen fil.*: ~i afekti; steniža -e ž *napon*

+steníti *gl.* staníti

sténj -a m: ~ pri luči

stenográf -a m, stenográfinja -e ž, stenografija -e ž, stenográfičen -čna -o = stenográfski -a -o, stenográf -a m; stenografirati -am, stenografiranje -a s; stenodaktilografija -e ž

stenotipija -e ž *stenografsko tipkanje, pretipkavanje stenograma*, stenotipíst -a m, stenotipístka -e ž

stenóza -e ž *zožitev (želodca, žile ipd.) med.*

stèp -épa m *le nekoliko v snop zravnaná slama*

stépa -e ž, tudi stép -í ž; stépen -pna -o: ~e rastline; stépnik -a m *prebivalec stepe*

stépsti -pem *gl.* tepsti, stepèn -éna -o; stépati -am, stépanje -a s; stépnik -a m *otep slame*; stéпки -ov m *mn. sírolka*

steptáti -ám *gl.* teptati: zemljo ~, steptán -a -o, steptánost -i ž

stereo- *v sestavi*: stereometrija -e ž *nauk o telesih in njih líkih*; stereoskóp -a m, ~skópski -a -o; stereotíp -a m *tisk. odliček*, ~tipírati -am, stereotípen -pna -o *ustaljen, nespremenljiv, dognan, premlet, prazen, vsakdanji*, ~tipíja -e ž

sterílen -lna -o [-ln-], sterílnost -i [-ln-] ž; sterilizírati -am, sterilizácija -e ž, sterilizácijski

-a -o: ~i aparat = sterilizátor -ja m

stesáti stésem *gl.* tesati, stesán -a -o

stesníti -ím, stésni -íte! stésnil -íla -o, stesnjèn -éna -o, stesnjénost -i ž, stesnítev -tve ž, stesnjáva -e ž; stesnjeváti -újem, stesnjevánje -a s

stéti stmèm *in stámem se*: kri se stáme (stmè), stél -a -o, stét -a -o: ~a kri

stetoskóp -a m *slušalo (zdravniška priprava)*

stezá -é *in* -è ž, -i -ó *in* -ò, *mn.* stezé stezá *in* stèz -ám -áh -ámi; stezáca -e ž, stezáčica -e ž, stezáčka -e ž, stezáina -e ž [*po-vsod: stèz-*]

stézati -am *gl.* iztezati

stéznik -a m, stézníski -a -o

stezáj -a m: vrata na ~ odpreti, stezájnik -a m

stéžka *in* iztéžka *prisl.*, stéžkoma *prisl. s težavo*

stigma -e ž *v tísni ali vžgano znamenje*, stigmatizírati -am *za zmeraj zaznamovati*, stigmatizíránje -a s, stigmatizácija -e ž

stíh -a m *verz*, stíhoslòvje -a s, stíhotvórec -rca m, stíhotvórstvo -a s

stíha *in* iztíha *prisl.*, stíhoma *prisl.*

stíhija -e ž, stíhijski -a -o: ~o

gospodarstvo, ~o delovati

stíhomitíja -e ž *vrsta dvogovora v stari drami (poetika)*

stíkati -am *in* -čem: ~ kaj s čim, ~ se s čim, ~ po čem *brskati*,

~ za čim *iskati*; stíkánje -a s, stík -a m, stíkoma *prisl.*; stíka -e ž; stíkalo -a s, stíkálen -lna -o [-ln-], stíkálnica -e [-ln-] ž,

stíkalíšče -a s; stíčen -čna -o: ~a ravan, ploskev, stíčnost -i ž,

stíkljaj -a m, *gl.* tudi stákniti

Stíks -a m *ime mit. podzemsko reke*

stíl [-íl] -a m slog, stílen -lna -o [-ln-], stilistika -e ž nauk o slogu, stilíst -a m, stilístka -e ž, stilístičen -čna -o; stilízem -zma m

*stimulírati -am poživiti, spod-bosti, stimulans -a m poživilo, stimulácija -e ž spodbuda

stírati -am gl. iztirati

stíri -í in sterí -í ž mn. seneni
zdrob = stírnje -a s

stískati -am, stískanje -a s, stisk -a m kompresija, stíska -e ž, stískáč -a m, stískáj -a m; stískalo -a s, stískálnen -lna -o [-ln-], stískálnica -e [-ln-] ž, stískálnik -a [-ln-] m; stískálec -lca [-áú-] m, stískanec -nca m, stískanka -e ž; stískáv -áva -o, stískávec -vca m, stískávka -e ž, stískávost -i ž; stískováti -újem, stískovánje -a s; stískoma prisl.; stísiniti -nem, stísnižen -a -o, stísnitev -tve ž, stísnijenje -a s, stísniženost -i ž; stís -a m, stísniženec -nca m skopuh, stísniženka -e ž; stísljiv -íva -o, stísljívost -i ž; stísen -sna -o, stísnost -i ž

stíva -e ž morská pena min.

stkáti stkèm gl. tkati, stkán -a -o, stkánica -e ž tkanina

stláčiti -im gl. tlačiti, stláčen -a -o, stláčenje -a s, stláčitev -tve ž

stláti stéljem, stélji -íte! stlál -ála -o, (na)stlán -a -o, stlánje -a s

stléti -ím gl. tleti, stlítev -tve ž stó glav. šteev., dvé sto, pét sto;

stó tisoč; stókrat, stókraten -tna -o, dvé stokrat, trí stokrat, stó in stókrat; stotica -e ž; stót -a m cent; stotisočica -e ž, stotisočinka -e ž, stotisočina -e ž, gl. tudi stoti

sto- v sestavi: stódelen -lna -o [-ln-]; stódnéven -vna -o; stófunten -tna -o; stóglášen -sna -o; stógláv -áva -o, ~gláven -vna -o, ~glávec -vca m, sto-

glávež -a m neka rastlina; stóletje -a s, ~léten -tna -o, stóletník -a m, ~létnica -e ž; stólistnica -e ž neka rastlina; stónog -óga -o, ~nóžen -žna -o, stónoga -e in stónoga -e ž; stóòk -óka -o; stóòk -óka -o; stóòlp -ólpa -o [-lp-]: ~a Praga; stóvstén -tna -o

stóčiti stóčim gl. točiti: vse ostanke vina je v en sodček stóčil; stóčíšče -a s; stók -óka m stóg -a m, stóžnik -a m, stóževnik -a m, stóžnica -e ž, stóžina -e ž, stóžišče -a s, stóžje -a s stóglá -e ž jermen pri čevljih, stógljaj -a m

stogotíti -ím gl. raztogotiti

stóik -a m pristaž grškega filozofa Zenona; miren, ravnodušen človek, stóičen -čna -o: ~a filozofija, stoicízem -zma m

stója -e ž, stójen -jna -o stabilen, stójnost -i ž

stojálo -a s, stojálce -a [-lc-] s stójšče -a s, stójščen -čna -o:

~i prostor

stójnica -e ž, stójničen -čna -o

stókati -am in -čem, stókaj -te!

stókál -a -o, stókanje -a s; stók -a m: jok in ~; stókálo -a s; stókav -a -o, stókavec -vca m, stókavka -e ž

stóklas -a m = stóklasa -e ž neka rastlina

stòl [stòú] stòla m, na stólu, mn. stóli -ov in -óv stólom na -ih in -éh s stóli; stòl gugálnik [-áú-] m; stólica -e ž katedra;

stólica -e ž, stólič -íča m, stóliček -čka m, stólov -a -o: ~a noga; stólár -ja m, stólárski -a -o, stólárstvo -a s, stólárna -e ž;

stólček -čka [-óú-] m, stólec -lca [-óú-] m, stólen -lna -o [-ln-]: ~o mesto, ~a cerkev,

stólnica -e [-ln-] ž, stólnik -a [-ln-] m; stólováti -újem, stólovál -ála -o, stólovánje -a s

stólba -e [-lb-] ž *stopnica*, *mn.*
stólbe *stopnice*, *lestva*

stólči -em *gl.* tolči, stólčen -a -o
[povsod: -oué-]

stôlp stôlpa *m*, stôlpec -pca *m*,
stolpič -iča *m*, stolpiček -čka
m, stolpičast -a -o; stôlpast -a
-o, stôlpen -pna -o; ~a ura,
stolpica -e ž *bot.*, stolpišče -a *s*,
stôlpje -a *s* [povsod: -lp-]

stolstíti -ím: ~ prasiča, ~ se,
stólstil -íla -o [povsod: -ou-]

stôp stoj! *konec*, *pika*; stóparica
-e ž *merilna ura* *šp.*

stópa -e ž, *nav. mn.* stópe: v ~e
dati; stópen -pna -o: ~o vre-
teno, ~a kaša, stópati -am: ječ-
men, proso ~ *obdelovati v sto-
pah*; stópič -a *m* *tolkač*, stópica
-e ž, *mn.* stópice *majhne stope*
za čreslo; stópina -e ž

stopálo -a *s*, stopálce -a [-lc-] *s*,
stopálca -e ž *podplat na nogi*,
stopálen -lna -o [-ln-], stopál-
nica -e [-au-] ž: *kolovratu je*
manjkalo ~e, stopálnik -a
[-áu-] *m*

stópati -am, stópaj -te! stopajóč
-a -e, stópal -a -o, stópanje -a
s; na péte komu stópati, stopáj
-a *m*; stopíti stópi(m) (v hišo),
stópi stopitel stópil -íla -o; stopí-
píti komu na prste, na kurje
oko; ~ na njegovo stran *pri-
družiti se*; ~ s kom v zvezo,
~ v službo, v pokoj; ~ v
ospredje, v ozadje, v 50. leto;
* ~ v zakon *pr. poročiti se, skle-
niti zakon*, * ~ v veljavo *dobiti*
veljavo, postava *stopi v velja-
vo *dobi veljavo*; stôp -ópa *m*:
v ~ íti, voziti v ~; stópoma
prisl.; stopán *in* stopèn -pnà -ó
kdor hitro hodi (stopi); stopícati
-am, stopicanje -a *s*; stopicljáti
-ám, stopicljanje -a *s*

stópica -e ž: *trohejska*, *jamska*
~; stópičen -čna -o

stopínja -e ž: pobirati ~e za kom,
koliko stopinj mraza je? kót
90°; stopínjica -e ž, stopínjski
-a -o: ~a mera

stopíti -ím, stópi -íte! stópil -íla
-o, stopljèn -éna -o, stopljénje
-a *s*, stopítev -tve ž, *gl. tudi*
stápljati

stopnica -e ž, *nav. mn.* stopnice
-íc, stopnišče -a *s*, stopniški
-a -o: ~i držaj

stópnja -e ž, stópnjast -a -o,
stopnjät -áta -o, stópnjema
prisl. po stópnjah; stopnjévati
stopnjújem, stopnjeväl -ála -o,
stopnjevánje -a *s*; stopnjevá-
len -lna -o [-ln-]; stopnjevít
-a -o, stopnjevítost -i ž, stop-
njevína -e ž *zemlj.*

stoprv = stoprāv *prisl. šele*

stórija -e ž *izmišljena povest*,
prazne marnje

storíti -ím, stóri -íte! stóril -íla
-o *in* stóriilo -i -e, storjèn -éna
-o: storíti komu kaj (*dobrega*,
hudega, *žalega*, *ljubega*); noč
se stóri, sadje stóri *obrodi*, kra-
va stóri *se oteli*; milo, grenko,
inako se mi stóri; storjéno mu
je *urečeno*, *začarano*; storiti si
kaj iz česa *gnati*, *vzeli si kaj*
k srcu; storítev -tve ž, storílec
-lca [-íu- *in* -lc-] *m*, stóriilo -a *s*,
storílen -lna -o [-ln-], storil-
nost -i [-ln-] ž

stornírati -am *preklicati*: ~ na-
ročilo, storníran -a -o, storni-
ranje -a *s*; stórno -a *m*

stórž stórža *m*: smrekov, koruzni
~; storžič -iča *m*, storžnják -a
m, *nav. mn.* storžnjáki -ov
iglavci

stotér -a -o *gl.* četvér, stotéren
-rna -o, stotérka -e ž

stôti -a -o, stotína -e ž 1. *stoti*
del (0,01), 2. *skupina sto pred-
melov*: na stotine ljudi; stotica
-e ž, stotínka -e ž, stótič *prisl.* =
stótikrat *prisl.*, stoták -a *m*

stótnik

stótnik -a m, stótnica -e ž, stótniški -a -o; stótnija -e ž, stótnijski -a -o; stótništvó -a s
stožánj -a m *podboj* = stožánje -a s = stožánjec -njca m
stóžec -žca m *majhen stog; geom. lík*; stóžčev -a -o: ~a višina; stóžčast -a -o: ~a streha
stožér -a m, stožérnica -e ž
stožina -e ž, stožíšče -a s, *gl.* stog
stožíti stóži se mi: ~ se po domu *gl.* tožiti, stóžil -íla -o
stóžnik -a m, stóžnica -e ž, *gl.* stog
strádati -am, strádal -a -o *in* -ála -o, strádanje -a *in* strádanje -a s, strád -a m, strádež -a m, strádálec -lca [-áμ-] m, strádálka -e [-áμ-] ž, strádálski -a -o [-áμ-]; strádác -a m
Stradivári -ja m *znameniti izdelovalec gosli*, Stradivárijev -a -o: ~e gosli = stradivárke -rk ž mn.
stráh -ú *in* -a m, mn. strahóvi -óv; brez stráha (strahú), v stráhu živeti; v stráh prijeti, vzeti, biti komu; iz strahú kaj napraviti, za strah v prósu biti; bati se strahóv; strahóma *in* stráhoma *prisl. s strahom*; strahóta -e ž, strahóten -tna -o; strahováti -újem, strahová -ála -o, (u)strahová -a -o, strahová -nje -a s, strahoválec -lca [-áμ-] m, strahováлка -e [-áμ-] ž, strahoválen -lna -o [-ln-], strahoválnica -e [-ln-] ž; strahovít -a -o, strahovítost -i ž, *gl.* tudi strašen
straho- v sestavi: strahopét -éta -o, ~pétec -tca m, ~péten -tna -o, ~pétnež -a m, ~pétnik -a m, ~pétnica -e ž, ~pétnost -i ž; strahovláda -e ž
strán -í ž: leva, desna ~, ~ svetá, gorenjska ~, na čigavi ~i je pravica? na strán stopíti, v stran = strán stopiti, koga po

stráni gledati; po stráni zaslužiti *poleg, zraven*; z éne strani, z druge strani; +od strani koga ali česa *od koga ali česa ali samo rod.*: ni se imel ničesar bati od gledalcev (+od strani gledalcev); táko ravnanje Madžarske (+tako postopanje od strani Madžarske); delavci to namero toplo pozdravljajo (+od strani delavstva se ta namera toplo pozdravlja)
strán prisl.: ~ iti, ~ spoditi, ~ dati, ~ spraviti, ~ priti: krava je + ~ prišla *že poginila*
stranétí -ím *na stran viseti, se nagibati*, stranèl -éla -o: drevó (voz) strani (na levo), stranènje -a s; stranítí -ím (se): ledena pot voz strani, stranjènje -a s
stranica -e ž, straníčica -e ž, stranícar -ja m: kozolec ~; straníčiti -ím, straníčenje -a s
stranišče -a s, straniščen -čna -o: ~a školjka, straniščnik -a m, straniščenica -e ž
stránka -e ž, stránkin -a -o: ~ odbor, ~a pravila, stránkar -ja m, stránkarica -e ž, stránkarski -a -o, stránkarstvo -a s, stránčica -e ž
+ **stranpót** -í ž = +stranpótica -e ž *stránska, kriva, napačna pot*: da ne bi zašel na +stranpota *kriva pota*
stránski -a -o, stranščica -e ž *vrsta piščalke, mn.* stranščice -ic ž *del stavev in trlice*
strást -í ž, strásten -tna -o, strástnost -i ž, strástnež -a m, strástnik -a m, strástnica -e ž
strašen -šna -o *in* strašèn *ali* strašán -šná -ó -í; strašnica -e ž *ime več rastlinam*; strašnost -i ž; strašánski -a -o: ~a nevednost, ~o velik, *gl.* tudi strah *in* strašiti
strašítí -ím *in* strašítí -ím: tod rado straši; zakaj strašiš otro-

ka? stráši -íte! strášil *in* -šil -a -o, strášenje *in* -ênje -a s; strášilo -a s, strášilen -lna -o [-ln-]: ~a pištola, strášilnica -e [-ln-] ž *vrsta osata*, strášilnik -a [-ln-] m *divji žafran*; strášilec -lca [-lc-] m, strášilka -e [-lk-] ž. *gl. tudi* strah *in* strašen

strašljiv -íva -o, strašljivost -i ž, strašljivec -vca m, strašljivka -e ž *kdor se rad straši*

strašno *prim.* *strašnéje prisl.:* ~ je videti, misliti; ~ razmesarjen; *tudi samo poudarni pomen zelo:* ~ priden, ~ zgodaj, ~ blizu, ~ veliko; ~ ljudi je bilo veliko; *tudi* *strašno*

stratég -a m *vojskovodja*, strategija -e ž *vojskovodstvo*, stratégičen -čna -o = *stratéški* -a -o

stratosféra -e ž *zračna plast v višini nad 10 km*; stratosférom -rna -o, stratosférski -a -o: ~o letalo

stráž -í ž = *stráža* -e ž *spodnji del strehe*

stráža -e ž: telesna, mrtva, nôčna ~, stati na ~i, ~o postaviti, držati; *strážen* -žna -o: ~a ladja, ~i ogenj, ~i narednik; *strážnik* -a m, *strážnica* -e ž, *strážništvo* -a s, *strážnina* -e ž; *strážmojster* -tra m

strážár -ja m, *strážarica* -e ž, *strážárski* -a -o, *strážárstvo* -a s, *strážárnica* -e ž; *strážáriti* -im, *strážárjenje* -a s

strážiti -im, *stráži* -te *in* -íte! *strážil* -a -o *in* -íla -o, (za)strážen -a -o, *stráženje* -a s, *strážítev* -tve ž; *strážišče* -a s; *strážljiv* -íva -o: ~ pes

strčáti -ím *štrleti*, *strči* -íte! *strčal* -ála -o, *strčanje* -a s

strđ -í ž, *strđen* -a -o, *strdenica* -e ž *kolač, pečenje iz medu*; *strdenika* -e ž *vrsta sliv*; *strđenje* -a s, *strdica* -e ž *medica*; *strđenka* -e ž *ime več rastlinam*; *strđina* -a ž *strđ s satjem vred*

strđiti -im *trdo narediti*, ~ se, *stđi* -íte! *stđil* -íla -o, *stđjen* -a -o: ~a kri, *stđjenje* -a s, *stđjenost* -i ž, *stđítev* -tve ž; *střjenina* -e ž, *střdek* -dka m. *gl. strjati in strjevati*

stréči *stréžem:* ~ gostom, bolnikom, stroju, *strastem*, *radovednosti*; ~ *pri mizi*, *v gostilni*, *v boleznih*; ~ *na kaj gledati za čim, prežati na kaj*; ~ *komu po čem (življenju, premoženju) skušati vzeti*; *jed mi ne streže*; *stréži* -te *in* -íte! *strégel* -gla -o, (po)stréžen -a -o, *stréženje* -a s, *stréga* -e ž, *stréžba* -e ž; *stréžen* -žna -o, *stréžnik* -a m, *stréžnica* -e ž, *stréžniški* -a -o, *stréžništvo* -a s, *stréžnina* -e ž; *stréžaj* -a m, *stréžajka* -e ž; *stréžè* -éta m *in* s, *stréžec* -žca m; *stréžek* -žka m, *stréžič* -a m *stržek*; *stréžljiv* -íva -o

stréha -e ž, *stréhast* -a -o; *stréhar* -ja m, *stréharica* -e ž *strigalica*, *streháríti* -im, *strehárjenje* -a s; *stréšen* -šna -o, *stréšnik* -a m, *stréšnica* -e ž; *stréšica* -e ž, *stréšina* -e ž, *stréšje* -a s - *ostréšje* -a s; *strehodèr* -éra m *vrtinec (veter)*

strél [-éy *in* -él] -a m, *stréla* -e ž, *strélen* -lna -o [-ln-]: ~a lina = *strélnica* -e [-ln-] ž, *strélnik* -a [-ln-] m *top*; *strelina* -e ž *rana od strela*; *strelár* -ja m, *strélast* -a -o; *strelca* -e ž, *strelčast* -a -o, *strelstvo* -a [-ls-] s, *strelščina* -e [-lš-] ž

strelíti -ím, *stréli* -íte! *strelíl* -a -o, (u)streljèn -éna -o; *streljati* -am, *streljaj* -te *in* -ájetel *streljal* -a -o *in* -ála -o, *streljanje* -a *in* *streljanje* -a s, *streljáva* -e ž; *strélec* -lca [-lc-] m, *strélka* -e [-lk-] ž, *strélski* -a -o [-ls-]: ~i jarek, ~a družina; *streljáj* -a m; *streljávka* -e ž

strelo-

strela; strelišče -a s, streliščen-ščna -o: ~e naprave, strelivo -a s

strela- v sestavi: strelonósec -sca m, ~nósen -sna -o: ~i oblak; strelovód -óda m, ~vóden -dna -o: ~e naprave

strême -éna s = strêmen -éna m, stremenica -e ž jermen pri *stremenu*, nav. mn. stremenice: pêne, bočne, prsne, nartne ~; *streménast* -a -o, *stremenàt* -áta -o; *stremenják* -a m; *stremén-ski* -a -o; *streménovec* -vca m

***streméti** -ím *prizadevati si*, strêmi -ítel *stremèl* -éla -o, **strem-ljénje* -a s *prizadevanje*; **strem-ljív* -íva -o *prizadeven*, **strem-ljívost* -i ž *prizadevnost*; *stremúh* -a m, *stremúhinja* -e ž, *stremúštvo* -a s

strengetáti -ám in -éčem *rozljati*, *žvenketati*, *strengetál* -ála -o, *strengetánje* -a s, *strenget* -éta m

strépati -am in -pljem: *perilo*, *prejo*, *prah* ~

strepetáti -ám in -éčem *gl. trepetati in vztrepetati*

streptokókus -a m, *streptokókusen* -sna -o, *streptokókusov* -a -o *streptomícín* -a m *med.* *streptomícínov* -a -o: ~ učinek

strésti strésem *gl. tresti*, stréšen -a -o; strésati -am; *stresti in stresati pomenila*: 1. *tresenje*: koga za lase *stresti* (*stresati*), z glavo *stresti* (*stresati*); 2. *izgubljanje gl. raztres(a)ti*: z glave *stresti* (*stresati*), *fižol stres(a)ti* (*če je vreča strgana*); *strès* -ésa m, *strések* -ska m, *stresáj* -a m; *strésanje* -a s; *stresálo* -a s, *strésalica* -e ž; *stresálec* -lca [-áyu-] m, *stresálka* -e [-áyu-] ž; *stréšen* -sna -o; *strés-niti* -nem; *stresováti* -újem, *stresovál* -ála -o, *stresovánje* -a s, *stresoválec* -lca [-áyu-] m, *stresoválka* -e [-áyu-] ž

stréšen -šna -o: ~a opeka, *lepenka*, *gl. streha*

stréti strém in stárem *gl. tretí*, *stít* -a -o, *stítost* -i ž, *strtína* -e ž

strézniti -nim *gl. iztrezniti*; *strézen* -zna -o, *stréznost* -i ž; *strézovati* -ujem se

strežáj -a m *ipd. gl. streči*

střgati -gam in -žem: *korenček* ~, *obleko s sebe* ~, *toda*: *list iztrgati* (*iz knjige*), *obleko strgati* = *raztrgati*; *střgan* -a -o, *střganje* -a s; *střganec* -nca m, *střganka* -e ž; *střgác* -a m, *střgáca* -e ž, *střgálec* -lca [-áyu-] m, *střgálka* -e [-áyu-] ž; *střgár* -ja m; *střgálo* -a s, *střgálen* -lna -o [-áyu-]: ~i *nožiček*, *střgálnik* -a [-áyu-] m, *střgálnica* -e [-áyu-] ž; *střgljáti* -ám, *střgljáj* -ájte! *střgljál* -ála -o, *střgljánje* -a s; *střgón* -a m, *střgotína* -e ž, *střgúlja* -e ž

střhel [-háyu] -hla, -o, *střhlost* -i ž; *střhlenéti* -ím, *střhlenèl* -éla -o; *střhljív* -íva -o

stříc -a m, *střičev* -a -o, *střiček* -čka m, *střičevína* -e ž, *střičevka* -e ž *lišček*; *střičník* -a m, *střičnica* -e ž; *střína* -e ž *teta*, *střínin* -a -o, *střiníč* -íča m

střičí strížem, *střizi* -te! *střigel* -gla -o, (o)střížen -a -o, *stříženje* -a s, *stříž* -í ž = *stříža* -e ž, *střížec* -žca m, *stříg* -a m, *střížen* -žna -o: ~a *ovca*, ~a *napetost*, ~e *sile*; *střížina* -e ž; *střížlja* -e ž, *střížnica* -e ž; *střížnina* -e ž

střigalica -e ž *zool.* (+štrigalica)

střihnín -a m (*strup*), *střihnínski* -a -o

***střikten** -tna -o *natančen*, *določen*: *dobil je* *~a *navodila natančna*, *~i *pomen besede ožji*, *pravi pomen besede*; *~o *se držati česa natančno*, *trdó*, *po črki*

strínjati -am (se), strínjanje -a s; strniti strněm, strńi -íteľ strńil -íla -o, strńjen -a -o; strńilo -a s; strńítev -tve ž, strńítven, -a -o [-tvən-]; strńjevátí -újem, strńjevánje -a s

Strítar -ja m, Strítarjev -a -o: ~ jeblik, strítarski -a -o: ~o čustvo, strítarjánec -nca m, strítarjanski -a -o, strítarjánstvo -a s

stríjati -am, stríjevátí -újem, stríjevál -ála -o, stríjevánje -a s

strkati -am: ~ s prta (moko), strkávatí -am; *toda*: iztrkati pipo *gl. tam*

střm -í ž: čez grm in střm; střm -a -o in -ó, střmen -mna -o in strmèn strmán -mnà -ó; střmec -mca m; strmén -i ž = strmíca -e ž = strmína -e ž; střmkast -a -o, strmóšt -i ž; strmovít -a -o, strmovítost -i ž; strmóča -e ž *strmost*

strmėti -ím, strńi -íteľ strmé, strmèč -éča -e, strmèl -éla -o, strmènje -a s; strmolè -éta m *kđor strmo gleda*

strmo -v sestavi: strmoglav -áva -o, ~glávec -vca m *vrsta letal*, ~glávítí -im, ~glávljen -a -o; strmoglávljati -am, ~glávljanje -a s; strmogled -éda -o, ~glédnost -i ž

střn -í ž: čez drń in střn; strńjè -à s; střn -a -o: strńa in ajdova žetev; strńén -a -o: ~o žito; strńína -e ž; strńíšče -a s, strńíščen -čna -o: ~a repa, strńíščnica -e ž, strńíščnik -a m; strńíščina -e ž; strńokòs -òsa m, strńokòš -i ž *pokošena strń*

strnád -a m, strnáda -e ž, strnádek -dka m, strnádka -e ž, strnádji -a -e, strnádov -a -o

strńítí -nem *gl. strínjati*

stróče -a s *ipđ. gl. strok*

stróča -e ž *kilica pesmí*, stróčičen -čna -o

stróg -a -o, stróžji -a -e *oster, trđ, huđ, resen; prisl. strogó, prim. stróže*; strógóst -i ž

strohnėti -ím *gl. trohneti*, strohnènje -a s, strohnítev -tve ž, strohlna -e ž; strohljiv -íva -o, strohljívost -i ž

stròj -òja m, stròjen -jna -o, stròjnik -a m, stròjnica -e ž, stròjničen -čna -o: ~i pas; stròjček -čka m, stròjništvo -a s

stroje -v sestavi: strojeslòvje -a s; strojepís -a m, ~písen -sna -o, ~písec -sca m, ~píska -e ž; strojevódba -a in -e m, strojevódski -a -o: ~i tečaj; strojeznánstvo -a s

strojiti stròjim, stròji -íteľ stròjil -íla -o, (u)stròjen -a -o, stròjenje -a in stròjenje -a s, stròjítev -tve ž, stròjba -e ž; stròjár -ja m, stròjarica -e ž, stròjarija -e ž, stròjarski -a -o, stròjárna -e ž = stròjárnica -e ž, stròjárstvo -a s; stròjáriti -im, stròjárjenje -a s; stròjilo -a s, stròjilen -lna -o [-ln-], stròjilnik -a [-ln-] m, stròjilnica -e [-ln-] ž; stròjina -e ž

stròk stròka m, stròkovje -a s, stròkast -a -o, stròkàt -áta -o, stròkovít -a -o, stròčen -čna -o, stròčji -a -e: ~i fízol, stròčnat -a -o, stròčnica -e ž, stròčec -ča m, stròček -čkà m, stròčeje -a s, stròčítí -im se: grah se stròči

stròka -e ž, stròkóven -vna -o, stròkovnják -a m, stròkovnjákinja -e ž, stròkovnjáški -a -o, stròkovnjáštvo -a s

stròp -òpa m, na stròpu; stròpen -pna -o: ~i zidak, stròpník -a in stròpnik -a m, stròpnica -e ž; stròpóvje -a s

stróstití -im = raztróstiti -im *gl. trositi*

stróšek -ška m, stróškóven -vna -o, stróškóvnik -a m

strpáča

strpáča -e ž *vrsta rovnice*
strpánc -nca *m vrsta osala*
strpati -am, strpan -a -o, strpanost -i ž; strpávati -am kaj v kaj, strpávanje -a *s*
strpéti -ím *gl.* trpeti; strpévati -am, strpévanje -a *s*; strpén -pna -o, strpénost -i ž, strpénik -a *m* = strpnež -a *m*, strpénica -e ž; strpljiv -íva -o, strpljivost -i ž
strpoléti -ím *splameneti*, strpolèl -éla -o, strpolénje -a *s*
strsniti -nem (se) *prestrašiti, presenetiti*, stršel -sla -o *prestrašen*, strsnítev -tve ž
strúg -a *m*, strúga -e ž: vodna ~; strúgati -am, strúganje -a *s*; strugálo -a *s*, strugálen -lna -o [-ln-], strugálnik -a [-ln-] *m*; strugáč -a *m*, strugáča -e ž, strúglja -e ž *strgača, strgulja*; strugljáti -ám, strugljáj -ájte! strugljál -ála -o, strugljánje -a *s*; strúgavica -e ž, strúgelj -glja *m*; strugotína -e ž, strugotinast -a -o, strugotínc -nca *m*, strugovína -e ž; *gl. tudi* stružiti
strugár -ja *m*, strugarica -e ž, strugárski -a -o: ~o orodje, strugárstvo -a *s*; strugáriti -im, strugárjenje -a *s*
strúja -e ž *tok*: literarna, električna struja, strújati -am, strújanje -a *s* *fiz.*; strujiti -ím: voda struji čez njivo
strukúra -e ž *ustroj, zlog, sestava*, struktúren -rna -o: ~a formula
strúma -e ž *golša med.*
strúmen -mna -o: ~o napeta vrv, ~a hoja; strúmnost -i ž
strúna -e ž: ~e naviti, napeti, ubrati; bo treba druge ~e naviti *ostreje nastopiti*; prenapeta ~ poči; igrati na eno ~o, eno samo ~o *pritiska zmeraj isto gono*; na rodoljubno, socialno ~o brenka; konjska ~ žima; živa ~ *zool.*; strúnast -a -o.

strúnar *in* strunár -ja *m*, strúnarski *in* árski -a -o, strúnica -e ž, strúnski -a -o
strúp -a *m*, strupén -a -o, strupeníca -e ž, strupenína -e ž, strupenják -a *m*, strupenjáča -e ž; strupénost -i ž, strupénski -a -o; strúpen -pna -o: ~i zob, ~a žleza; strupnät -áta -o, strúpnica -e ž, strúpnik -a *m*, strupnína -e ž; strupnják -a *m*; strupár -ja *m*, struparíca -e ž, strupárka -e ž; strupovít -a -o, strupovítost -i ž; struposlójve -a *s*, strupoznánstvo -a *s*
strúpati -am *in* strúpiti -im *gl.* trupati *razbiti*, strúpan *in* strúpljen -a -o
strúž -a *m* neki žužek, strúžav -a -o: ~o žito
strúžiti -im, strúženje -a *s*, strúžína -e ž, strúžec -žca *m*, strúžje -a *s*; strúžen -žna -o: ~o dleto; strúžnica -e ž, strúžnik -a *m*, *gl. tudi* strug
stržèk -žká *m* *kraljiček (ptič)*
stržén -a *m*, stržénov -a -o, stržénovec -vca *m*, stržénc -nca *m*, strženíca -e ž, strženína -e ž, stržénka -e ž *neka hruška*; stržénast -a -o; strželj -žlja *m* *koruzni storž*
stúd -a *m*, stúden -dna -o *ostuden*; stúditi -im (se), stúdenje -a *s*; stúdnost -i ž; studljív -íva -o, studljívost -i ž
studén -éna -o *mrzel*, studénc -nca *m*, studéncèk -čka *m*, studénčen -čna -o: ~a voda, studénčnica -e ž = studénčina -e ž, studénčnik -a *m* *ime več rastlinam*, studénčnat -a -o: ~a dežela; studénčar -ja *m*; studénice -íc ž *mn. zajet izvirek*
stúdio *m* -ia -iu -io -iom, *mn.* stúdiu -iov -iom -ie -iuh -ii
studiósus [-ózus] -a *m* *dijak*
studór -ja *m* *moker skalnat svet*

stuhnéti -ím *pokvariti se, strohneti*, stuhněl -éla -o: ~a repa; stúhel -hla -o *zatohel*; stuhlína -e ž, stuhnôta -e ž
stúliti -im (se), stúljen -a -o, stúljenec -nea m = stúljenik -a m, stulína -e ž
stvár -í ž, stvárca -e ž, stváren -rna -o, stvárnost -i ž, stvárnica -e ž, stvárník -a m, stvárstvo -a s
stváríti -im, stvári -te! stváril -a -o, stvárlen -a -o, stvarjénje -a s, stvarítev -tve ž; stvarílen -lna -o [-ln-]: ~a moč (*stvariteljna moč); stvarílnost -i [-ln-] ž, stvarína -e ž; stvarítelj -a m *stvarník*, stvaríteljica -e ž, stvaríteljski -a -o: ~o delo; stvarjati -am, stvarjanje -a s, stvarjalen -lna -o [-ln-]: ~a moč, stvarjálnost -i [-ln-] ž; stvarljiv -íva -o, stvarljivost -i ž
stvór -ôra m, stvóriti -im, stvóren -a -o, stvóritev -tve ž
sub lat. pod: sub voce *pod iztočnico, kralica:* s. v.; sub- *v se-stavi pod-*
 +subaltéren -rna -o *pod kom drugim, odvisen, podložen:* ~i častnik; +subaltérnost -i ž [-lt-]
súbdíakon -a m, súbdíakonski -a -o, súbdíakonát -a m, súbdíakonátski -a -o
subjékt -a m *podmet, osebek, oseba*; subjékten -tna -o: ~o določilo; subjektíven -vna -o *oseben*, subjektivnost -i ž, subjektivizem -zma m *fil.*, subjektivíst -a m, subjektivístka -e ž, subjektivístičen -čna -o
subkután -a -o *podkožen:* ~a injekcija *med.*
sublimát -a m *prehlapina*, sublimáten -tna -o; sublimírati -am *prehlapiti, razpliniti*, sublimíranye -a s, sublimácija -e ž, sublimácijski -a -o: ~i produkt
sublímen -mna -o *zvíšen*

subordinácija -e ž *podložnost, pokorščina predstojnikom, podreditev*, subordinírati -am *podrediti*, subordiníran -a -o
subréta -e ž *pevka veselih vlog*
subsidiáren -rna -o *pomožen*, subsidije -ij ž *mn. pomočki*, subsidiárij -a m
subskribírati -am *podpisati, naročiti*, subskribíranye -a s, subskrípcija -e ž, subskrípcijski -a -o: ~a cena, subskribènt -ènta m
substánca -e ž *podstát, tvar, tvarina, jedro*, substánčen -čna -o: ~a podlaga, substanciálen -lna -o [-ln-] *bistven*
sústantív [-iŭ, +-iŭ] -a m *samo-stalnik*, sústantíven -vna -o: ~a raba, sústantívírati -am, sústantívíranye -a s, sústantívizácija -e ž
substituírati -am *zameniti*, substituíranje -a s, substitúcija -e ž *zamena*, substitút -a m, substitúcijski -a -o
substrát -a m *podlog, podlaga*, substráten -tna -o
 *subsumírati -am *prizeti, všteti*, *subsumíranye -a s
 *subtílen -lna -o [-ln-] *tenek, nadroben, nežen*, *subtílnost -i [-ln-] ž *tančina, nadrobnost*
subtrahírati -am *odšte(va)ti*, subtrahíranye -a s *odštevanje*, subtrahènd -ènda m *odštevanec*, subtrákcija -e ž *odštevaneje*
subtrópičen -čna -o: ~i kraji, ~o *podnebye*
subvéncija -e ž *pomoč, podpora*, subvencijski -a -o: ~i fond, subvencionírati -am, subvencioníranye -a s
 *subverzíja -e ž *prevrat*, *subverzíven -vna -o *prevraten, prevratniški*, *subverzívnost -i ž *prevratnost*
Sudán -ána m *kr. i.*, sudánski -a -o: ~i črnci. Sudánc -nea m

Sudéti

Sudéti -ov *m mn. l. i. pogorja*, sudétski -a -o

Súez -a *m kr. i. mesta v Egiptu*, súeški -a -o: Súeški prekop

*súfícit -a *m prebitek, ostanek*, *súfíciten -tna -o

sufiks -a *m pripona, obrazilo*, sufiksálen -lna -o [-ln-]: ~i na glas

suffírati -am *prišepetavati*, suflíranje -a *s*, suflér -ja *m šepetalec*, suflérka -e *ž šepetalka*, suflérski -a -o: ~i prostor

sufragán -a *m podložnik*, sufragánski -a -o

sugerírati -am *komu kaj prišepetati, vplivati na koga, vsiliti komu svojo voljo*, sugeríranje -a *s*, sugestíja -e *ž*, sugestíven -vna -o, sugestívnost -i *ž*; sugestíbilén -lna -o [-ln-] *kdor se dá vplivati*, sugestíbilnost -i [-ln-] *ž*

súh -a -o *in -ó -í -é*: na súho stopiti, po súhem *in po mokrem*; súha -e *ž presihajoč potok*; suháč -a *m*, suháča -e *ž*; suhál [-á] -i *ž*; súhec -hca *m* = súhelj -hlja *m*; suhíca -e *ž suha veja*; suhljád -i *ž*; suhljät -áta -o; suhóst -i *ž*; suhóta -e *ž*, suhóten -tna -o; suhótec -tca *m*, suhotíca -e *ž* *sušica*, suhotína -e *ž*; *gl. tudi suša in sušiti*

suho -v *sestavi*: suhocvétnica -e *ž neka rastlina*; suhokóstec -tca *m*; suholétnica -e *ž neka rastlina*; suhomrázica -e *ž*; suhonòg -óga -o; suhopáren -rna -o, ~párnost -i *ž*, ~párnež -a *m*; suhopérnik -a *m neka rastlina*; suhopèt -éta -o, ~pétec -tca *m*; suhoréber -bra -o: ~i konjiček; suhozémec -mca *m*, ~zémški -a -o

suíta -e [švítá] *ž vrsta skladbe, spremstvo*: dvorna ~

+sujet -a [sižé -ja] *m predmet, snov*

súkati -am *in -čem*, súkaj -te *in -ájtél in súci -tel* súkal -ála -o, súkanje -a *s*, súkanec -nca *m nil, vrsta motníka*, súkanček -čka *m, mn. súkančki -ov (jed)*; súkanka -e *ž*; súk -a *m*, sukáč -a *m*, sukačícá -e *ž*; sukálo -a *s*, sukálen -lna -o [-ln-], súkalica -e *ž*, sukálnica -e [-ln-] *ž*, sukálník -a [-ln-] *m*; súček -čka *m* 1. *vodni vrtinec*, 2. *súček prediva*; súčen -čna -o: ~a hitrost; sukálec -lca [-á] -m *sukcesíven -vna -o *postopen*, *sukcesívnost -i *ž*; *sukcesíja -e *ž nasledstvo*

sukljáti -ám (se): plamen sukljá, sukljáj -ájtél sukljál -ála -o, sukljánje -a *s*

súknja -e *ž*, súknjič -a *m*, súknjica -e *ž*, suknjáč -a *m škric*, suknjáča -e *ž*, súknjar -ja *m zaničlj. za gospoda*

suknò -à *s*, súkence -a [-kən-] *s*; suknen -a -o: ~a obleka, suknenína -e *ž* = suknína -e *ž*; suknár -ja *m*, suknaríca -e *ž*, suknaríja -e *ž*; suknárna -e *ž*; suknárnica -e *ž*, suknární -a -o, suknárstvo -a *s*; suknáriti -im, suknárjenje -a *s*; suknotížec -žca *m*, suknotkálec -lca [-á] -m

Súla -a *in -e m os. i. rimskega državníka*, Súlov -a -o

súlec -lca [-lc-] *m* = suláč -a *m neka ríba*, súlčji -a -e [-lč-]: ~e meso

sulfát -a [-lf-] *m kem. soli žveplene kislíne*; sulfíd -a [-lf-] *m kem. žveplove spojine s kovínamí*; sulfít -a [-lf-] *m kem.*

súlica -e *ž*, súličár -ja *m*, súličárka -e *ž zool.*, súličast -a -o, súličica -e *ž*, súličíšce -a *s*, súličník -a *m*; súličíati -am *se*

súljl -a *m vrsta škařa, brente*
súltan -a *m*, súltanov -a -o, súltanka -e *ž*, súltánski -a -o: ~i

- človek; sultanát -a m [povsod: -lt-].
- súm** -a m, súmen -mna -o: ~o blago, súmnost -i ž; súmiti -im = súmniti -im, (o)súmljen -a -o = (o)súmnjen -a -o, súmljenje -a s; súmnja -e ž, sumnjiv -íva -o = sumljiv -íva -o, sumljívec -vca m, sumljívka -e ž, sumljívnost -i ž
- ***súma** -e ž vsota, sumírati -am seštevali, sumíranje -a s, sumánd -a m seštevanec; sumáričen -čna -o samo v glavnem posnet, okrajšan, kratek
- Sumér** -a m starodavno ime za pokrajino ob dolnjem Evfratu, Sumérci -ev m mn., sumérski -a -o, sumérščina -e ž (jezik)
- sumničíti -im, sumničenje -a s; gl. tudi sum
- súnti** -em, (pre)súnjen -a -o, súnec -nka m, súnkoma prisl.; sunkovít -a -o, sunkovítost -i ž; súnljaj -a m
- super-** (lat.) v sestavi: superarbitrirati -am, superarbitrácija -e ž višji pregled, višja razsodba; superintendènt -ènta m višji protestantski duhovnik; supernaturalizem -zma m, ~naturalističen -čna -o; superfosfát -a m, ~fosfáten -tna -o: ~o gnójilo; superoksíd -a m
- superior** -ja m predstojnik, superiorèn -rna -o močnejši, boljši, superiornost -i ž premoč
- súperlativ** [-íu, +-í] -a m prezežnik, súperlativen -vna -o: ~a oblika pridevnika, ~a ocena
- supín** -a m namenilnik, supínski -a -o: ~a oblika
- suplement** -ènta m priloga, dodatek, dopolnilo; suplementen -tna -o: ~i snopič; suplementáren -rna -o: ~i kot
- suplènt** -ènta m, suplèntka -e ž in suplèntinja -e ž, suplèntski -a -o: ~o mesto, suplírati -am,
- suplírhanje -a s, suplénca -e ž, suplentúra -e ž
- suponírati** -am predpostavljati; slovenimo: vzemimo, da; mislimo, da; s tem pridržkom, da; suponírhanje -a s, supozícija -e ž
- supremát** -a m vrhovna oblast, supremácija -e ž premoč, prevlada, prvenstvo
- súra** -e ž poglavje korana
- súrka** -e ž jopa, kočemajka, suk-njič
- surogát** -a m nadomestek
- suròv** -óva -o, suróvec -vca m = suróvež -a m; surovína -e ž, surovínski -a -o; suróvka -e ž neka goba; suróvnost -i ž in surovóst -i ž; surovéti -ím, suróvi -ítel surovèl -éla -o, surovénje -a s; povsod: *sirov-
- suspendírati** -am začasno odstaviti, razveljaviti, suspendíranje -a s; suspenzija -e ž; suspenzórij -a m kilni pas
- suša** -e ž, sušen -šna -o: ~o leto, súšnik -a m suh veter, sušnána -e ž; súšec -šca m marec, súšček -a -o: ~ sneg; súšje -a s kar je posušeno
- Sušák** -áka m, na Sušáku, sušáški -a -o: ~a luka
- sušica** -e ž jetika, sušičen -čna -o: ~ človek, sušičnost -i ž
- sušíti** -ím, suši -íte! sušil -a -o, sušen -èna -o, sušenje -a s, sušènek -nca m prepečenec, sušenína -e ž; sušina -e ž, sušišče -a s; sušilec -lca [-íu-] m, sušílka -e [-íu-] ž, sušáč -a m; sušilo -a s, sušílen -lna -o [-ln-], sušilnica -e [-ln-] ž, sušílnik -a [-ln-] m, gl. tudi suh
- ***suterén** -a m podprilličje, *suterénski -a -o: ~o stanovanje
- súti** spèm in sújem, súj -te! súl súla -o, (na)sút -a -o, sútje -a s, gl. tudi sipati
- suváti** súvam in sújem, súvaj -te! in súj -te! suvál -a -o, suvánje

suverén

-a s; suválen -lna o [-ln-], suválnica -e [-ln-] ž, *gl. ludi suniti*
suverén -a -o *vrhoven, neodvisen*,
suverén -a m *vladar*, suverénost -i ž *vrhovnost, neodvisnost*
Suzána -e ž *os. i.*, Suzánin -a -o
súženj -žnja m, súžnja -e ž, súženjski -a -o [-žanj-], súženjstvo -a [-žanj-] s; súžnji -a -e *in* súžen -žna -o, súžnost -i ž; súžnjeváti -újem, súžnjevál -ála -o, súžnjevánje -a s
sváditi -im (se) *razjeziti*, ~ se *spreti se s kom*, svádil -a -o, svája -e ž *prepir*; svadljiv -iva -o, svadljivec -vca m, svadljívka -e ž, svadljivost -i ž
svák -a m, svákinja -e ž, sváški -a -o, svášto -a s, sváščina -e ž; svást -i ž *svakinja*
sváljek -ljka m, sváljček -čka m, sváljkast -a -o, sváljkar -ja m; sváljčica -e ž *cigareta*; sváljnik -a m *neka rastlina*; svaljkáti -ám, svaljkáj -ájte! svaljkál -ála -o, (po)svaljkán -a -o, svaljkánje -a s
svarítí -ím, svári -íte! svaril -a -o, (po)svarjèn -èna -o, svarjénje -a s; svarítelj -a m, svaríteljica -e ž, svaríteljski -a -o; svarilo -a s, svarílen -lna -o [-ln-], svarílec -lca [-íy-] m, svarílka -e [-íy-] ž, svarílnica -e [-ln-] ž; svarljiv -íva -o, svarljivost -i ž
svát *in* svát -a m, *mn.* sváti *in* svátje -ov; svátba -e ž, svátben -a -o [-bən-]; svátec -tca m, svátevca -e [-əy-] ž; svatováti -újem, svatováł -ála -o, svatovánje -a s; svatoválec -lca [-áy-] m, svatováłka -e [-áy-] ž, svatováłski -a -o [-áy-]; svátovec -vca m, svátovka -e ž, svátovski -a -o, svátovščina -e ž
svéča -e ž, svéčica -e ž = svéčka -e ž, svéčen -čna -o, svéčnica -e ž, svéčničen -čna -o, svéčnik

-a m = svécnjak -a m; svéčar -ja m *kdor svéčo nosi*, svéčarica -e ž, svéčarski -a -o, svéčarstvo -a s; svéčár -ja m *kdor svéče dela*, svéčaríca -e ž, svéčárski -a -o, svéčárstvo -a s; svéčárna -e ž, svéčárnica -e ž; svéčáriti -im, svéčárjenje -a s
svečan -ána m *februar*, svečanov -a -o: ~ mraz
svečan -a -o *slovesen*, svečanost -i ž *slovesnost*
svečáva -e ž, svečaven -vna -o: ~i plin, svečávník -a m *vrsta encijana*; svečije -a s *encijanu podobna rastlina*
svečenik -a m *duhovnik*, svečenica -e ž *duhovnica*, svečeniški -a -o *duhovniški*, svečeništvo -a s *duhovništvo*
svéder -dra m, svédrc -a m, svédřek -čka m, svédřič -a m; svédřov -a -o: ~ ročaj, svédřovec -vca m *vlomilec*; svedrár -ja m, svedrast -a -o; svedrátí -ám, svedrāj -ájte! svedrál -ála -o, svedránje -a s; svedrítí -ím, svédři -íte! svedríl -a -o, svedrénje -a s, svedrítev -tve ž
svedók -óka m, svedókinja -e ž, svedóštvo -a s; svedóčiti -im, svedóčenje -a s, svedóčba -e ž *pričevanje*, svedočánstvo -a s, svedoštvo -a s; svedočnina -e ž
svést -í ž; v svésti sem si, svést -a -o: svést sem si; svésten -tna -o, svéstnost -i ž
svét -a -o, svétéjši -a -e; *prisł.* svetó, svetéje; *dol.* svéti -ega, *okr. sv.:* ~i večer, ~i dan, sv. križ, sv. evangeli; vsi svéti (*praznik*) *in* vsi svéti; svétec -tca m = svetník -a m, svetníca -e ž, svetníški -a -o, svetništvo -a s; svétek -tka m: v petek *in* ~, svétečen -čna -o [-təč-], svétejšni -a -e, svétečnost -i [-təč-] ž; svetíca -e ž
1. *svetnica*, 2. *neka rastlina*; sve-

tinja -e ž, svetinjica -e ž, svetinjar -ja m; svetišče -a s, svetiščen -čna -o; svetiti -ím *praznovati, slaviti*, svetitev -tve ž; svetkováti -újem, svetkovánje -a s

svét -á m, *dv.* svetá in svetóva -óv -óvoma, *mn.* svetóvi -óv -óvom; svéten -tna -o [*svét-, +svət-*]: ~i človek laik, ~i duhovnik (*v naspr. z redovnikom*); svétski -a -o: ~i človek *razgledan, olíkan, omíkan*, ~a uglašenost; svetóven -vna -o: ~a zgodovina, vojska *obsega ves svet*, ~o znan *po svetu*; svetovnják -a m, svetovlján -ána m, svetovljánski -a -o, svetovljánstvo -a s; svetóvje -a s

svèt [*+svət*] svéta [*+svəta, +svəta*] m *nasvet*: dati, dajati dobre svéte; prositi, vprašati koga svéta *ali za svèt*; narodni, šolski, mestni, cestni svèt; svétnik -a m, svétnica -e ž, svétniški -a -o, svétnišтво -a s; svétovati svétujem, svétuj -te! svétoval -a -o, (na)svétovan -a -o, svétovanje -a s; svetoválec -lca [*-áú-*] m, svetováлка -e [*-áú-*] ž, svetoválski -a -o [*-áú-*], svetoválstvo -a [*-áú-*] s, svetoválen -lna -o [*-ln-*]: ~i odbor

svétli in svétál [*-láj* in *-láj*] -tlà -ò in -ó -i -é, *dol.* svétli -a -o: to je svétli trenutek dne, priti na svétlo; *prim.* svetléjši -a -e, *prisl.* svetló, svetléje; svetlóst -i ž in svétlost -i ž, svetlóba -e ž; svetlóben -bna -o: ~i žarki; svetlóbnost -i ž

svétiti -im, svéti -íte! svétíl -íla -o, svétílec -lca [*-íú-*] m, svétívo -a s; svétílo -a s, svétílen -lna -o [*-ln-*]: ~e naprave, svétílnica -e [*-ln-*] ž, svétílničar -ja [*-ln-*] m, svétílnik -a [*-ln-*] m, svétílnost -i [*-ln-*] ž; svétílka -e [*-lk-*] ž, svétílčen

-čna -o [*-lč-*]: ~e saje; svetílo-nósec -sca m

svetléti -ím *svétiti se*, svétli -íte! svétlèl -éla -o, svétlénje -a s; svétlíti -ím se, svétli -íte! svétlíl -a -o, (raz)svétljèn -éna -o, svétljénje -a s, svétlítev -tve ž; svétlíca -e ž, svétlíčica -e ž, svétlícast -a -o; svétlíka -e ž; svétlíkati -am se, svétlíkanje -a s, svétlíkast -a -o; svétlín -a m, svétlina -e ž, svétljív -íva -o, svétljívo -i ž, svétljáva -e ž

svetlo- v *sestavi*: svetlóbel -a -o: svetločúten -tna -o, ~čútnost -i ž; svetlogláv -áva -o; svetlolàs -ása -o; svetlomér -a m, ~mérstvo -a s; svetlómóder -dra -o; svetloòk -óka -o; svetlórdèč -éča -e; svetlórrjáv -áva -o; svetlórumèn -éna -o; svetlósiw -a -o: svetlótsk -a m; svetlózelen -éna -o; *toda*: svetló likan -a -o

svetnik -a m *gl.* svét -a -o

sveto- (*svetníštvo*) v *sestavi*: svetogrdéc -dca m; svetoahlíniti -im, ~hlímba -e ž, ~hlinec -nca m, ~hlínka -e ž, ~hlínski -a -o, ~hlínstvo -a s; svetoléten -tna -o, ~létnica -e ž; svetonóčen -čna -o; svetopèt -éta -o, ~pétec -tca m, ~péten -tna -o, ~pétka -e ž, ~pétnica -e ž, ~pétnik -a m; svetopísemski -a -o [*-səm-*]; svetoskrúnstvo -a s, svetoskrúnski -a -o; *svetotájstvo -a s *skrivnost (verska), zakrament; pridevnik krajevnik imen*: svetokríški -a -o (*Sv. Križ*), svetogórski -a -o (*Sveta gora*), svetolucijski -a -o (*Sv. Lucija*) *itd.*

sveto- (*posvetno*) v *sestavi*: svetobéžen -žna -o, ~béžnost -i ž; svetobólje -a s, ~bólén -lna -o [*-ln-*]; svetobórec -rca m; svetoljúbe -a s, ~ljúbec -bca m, ~ljúben -bna -o; svetožálje -a s, ~žálnik -a [*-ln-*] m

Svétopolk

Svétopolk -a m, Svétopolkov -a -o: ~a oporoka [povsod: -lk-] svétovati -ujem gl. svèt svéta svéž -a -e: ~a trava surova, zelena, ~e sadje surovo, presno, nekuhano; ~e mleko pravkar pomolzeno, sladko, nekuhano; ~ kruh nov, mlad, nove peke, ravno pečen; ~e pecivo iz peči, ravno pečeno, novo; ~e pivo hladno, čvrsto, nastavljenno, izpod pipe; ~a voda hladna, ostra, močna, čvrsta, živa, studena, mrzla; ~e jutro jasno, ostro, umilo, lepo, mrzlo, hladno; ~ zrak čist, močan, dober, oster, hladen, mrzel; ~e misli nove, žive, mlade, ostre; ~ človek, obraz spočit, čil, živahen, zdrav, mladosten, prerojen; ~a drva surova, mokra; ~a kava nepostana, pravkar kuhana, dišeča; ~ sneg nov, mlad, nepregazen, neprehojen; ~a jajca zdrava, dobra, nepokvarjena; ~e meso surovo, neprekajeno, presno; ~a rana nova, krvava, presna; ~e perilo čisto, oprano; ~a barva zdrava (pri človeku), živa, čvrsta, močna, izrazila, čista (pri podobah); ~c zorana njiva na novo, pravkar; ~a sled nova, živa, topila (n. pr. na ležišču); ~e novice najnovjše; beseda je slovan. izposojenka, ki smo jo pred 100 leti prevzeli namesto nemške tujeke +frišen -šna -o; po pomenu je tako nedoločna kakor ona, zato ji je treba v vsaki zvezi poiskati določeni pomen; če tega ne opravi pisatelj, mora bralec, ali pa je označitev le približna, ohlapna; skrbni jezik se take ohlapnosti varuje; — svéžost -i ž, svežina -e ž, svéziti -im, svéženje -a s, svežitev -tve ž, svežilen -lna -o [-ln-], svežilnost -i [-ln-] ž svéženj -žnja m, svéženjček -čka [-žnj-] m: gl. tudi zveženj

sviba -e ž, svíbov -a -o, svíbovec -vca m, svíbovje -a s, svíbovina -e ž svídenje -a s: na ~! svíla -e ž, svílen -a -o: ~e nogavice, svílen -lna -o [-ln-]: ~a gosonica, svílenína -e ž, svíleninar -ja m, svílenolàs -ása -o; svílár -ja m, svíláríca -e ž, svílársívo -a s, svílárníca -e ž; svílrat -a -o [-ln-], svílrica -e [-ln-] ž bot.; svílást -a -o; svíláš -a m neka opica; svílstvo -a [-ls-] s, svílovít -a -o poln svíle svílo- v sestavi: svílobárvec -vca m; svílolàs -ása -o; svíloprédec -dca m, ~predíca -e ž = svíloprédka -e ž; svílopréjka -e ž, ~préjníca -e ž; svíloréja -e ž, ~réjec -jca m, ~réjka -e ž, ~réjníca -e ž svívec -nca m, svínčén -a -o, svínčénec -nca m, svínčénka -e ž, svínčénína -e ž, svínčénást -a -o, svínčénobárven -vna -o; svínčén -čna -o: ~a peč, svínčéníca -e ž, svínčéník -a m, svínčénást -a -o, svínčénat -a -o; svínčár -ja m, svínčáríca -e ž, svínček -čka m; svínčev -a -o: ~ dioksid, sijajnik svínek -nka m neka rastlina svinja -e ž, svinjski -a -o: ~o meso; svinjáča -e ž velika svinja, svinjád -i ž; svinják -a m; svinjár -ja m, svinjárček -čka m, svinjaríca -e ž, svinjaríja -e ž, svinjarína -e ž, svinjárka -e ž, svinjárski -a -o, svinjárstvo -a s; svinjátí -ám, svinjáj -ájte! svinjál -ála -o, svinjánje -a s; svinjárítí -im, svinjárjenje -a s; svinjec -njca m neka rastlina, svinjica -e ž; svinjstvo -a s; svinjščak -a m; svinjščica -e ž vrsta osača; svinjeréja -e ž, svinjeréjec -jca m; svíné -éta s, svínétina -e ž = svínína -e ž svinjeko meso

svínjka -e ž *neka igra*: svínjko biti, loviti, pasti; svínjkati -am se, svínjkanje -a s
svirati -am *piskati, igrati*, svíranje -a s *piskanje, igranje*, sviráč -a m *piskač, igráč*, svirálo -a s, svirálec -lea [-lc-] m *piskač*; svírél [-él] -i ž *pastirska piščalka*
svíslí -i ž *mn.*, svíslíce -ic ž *mn.*
svíšč -a m *ime rastlinam in živalim*
svít -a m: od svíta do mraka, svítati -am (se), svítanje -a s, svítanice -ic ž *mn.*; svíten -tna -o: ~a maša = svítnica -e ž
svítek -tka m, svítkarica -e ž *živalsko in rastlinsko ime*; svítkovína -e ž; svítnjak -a m
svítez -tra m
svízec -zca m *zool.*
svíž -a m, svízec -žca m, svížnat -a -o, svízica -e ž
svobóda -e ž, svobóden -dna -o, svobódnik -a m, svobódnica -e ž, svobódníštvo -a s; svobóščina -e ž, svobóščinski -a -o; svobodnják -a m, svobodnjáški -a -o, svobodnjáštvo -a s
svobod- v sestavi: svobodoljúb -a m, ~ljúben -bna -o, svobodoljúbnost -i ž, ~ljúbje -a s; svobodomíseln -a -o [-səl-], ~míselnost -i [-səl-] ž, ~mísllec -a [-léc-] m; svobodožéljen -ljna -o, ~žéljnost -i ž
svòd -óda m *obok, oblók*: nebesni ~ *nébes*, svóden -dna -o *obóčen, obokan*: ~i strop, svódast -a -o *obokast*
svój svója -e *povr.-svoj. z. nam rabi za vse osebe, števila in spole lastnikov, kadar izraža svojino osebka v stavku*: jaz hvalim svóje blago, ti svóje, kakor hvali vsak berač svójo malho; vsak stóri svójo dolžnost, móški svójo, ženske svójo; — *kadar izražamo splošno posest, ne rabimo povr.-svoj. z., čeprav obli-*

kovno merimo na svojino osebka: prišli smo v našo prestolnico; bojevali smo se za našo svobodo (*če imam v mislih predvsem skupno dobrino*); za svójo svobodo (*če imam v mislih predvsem osebno dobrino*); — *izraža tudi svojino mišljenega, slovnično neizraženega osebka (zveza po smislu)*: pustite vsakemu svóje; sin (je) moj, um (je) svoj; vsakemu se svoje najlepše zdi; svoja glava, svoj svét; sodnija odloča o svojem in tujem; — *kadar bi bila raba povr.-svoj. z. dvoumna, se ji ognemo*: ukazal mi je rezati s svojim nožem (*ni jasno, čigav je nož, tega, ki je ukazal, ali tega, ki naj reže*) = ukazal je, naj režem z nje-govim nožem ali s svojim nožem *kakor terja smisel*; — *povr.-svoj. z. smemo rabiti v slov. le tedaj, kadar je kakorkoli poudarjen in smiselno potreben; na to je treba paziti zlasti pri prevajanju iz romanskih jezikov, kjer ima ta zaimek pogosto le pomen določnega člena*: Peter je (+svoje) misli zmeraj obračal na dom; v (+svojih) besedah ni bil previden; bil je zatopljen v (+svoje) delo, da je pozabil na vse; — *povr.-svoj. z. uporabljamo samostalno, pridevno in prislovno*: na svóje priti, začeti, delati, živeti, kupovati; na svójem biti, živeti, delati; ob svójem živeti, delati, biti *ob svoji preskrbi, hrani*; po svóji volji ravnati, delati; po svóje dela, živi, misli (*kako?*); po svójem delu, pase, hodi (*kje?*); po svóje dober človek *na svoj način*; sam svój, sama svója biti *samo-stójen (-jna), nedružén (-žna), trmast (-a)*; za svójega (svójo) vzeti *posinoviti, pohčéríti*; za svóje prodati *brez dobička, za*

svoját

svoj denar; svoj čas je bil doma *nekoč, včasih*, ob svôjem času je bil doma, svôje dni je bil doma; vsaka stvar ob svojem času, žival ima svoj čas (*za razplod*), ima spet svoj čas (*napad, ponovitev česa*); svôji smo si *v sorodu*, svôji k svôjim *enaki*; bolj če je svoj, bolj se ga bój; svojec -jca *m, nav. mn.* svôjci -ev (+ta svôji) *domači, sorodniki*

svoját -i ž *klika*

svoje- *v sestavi*: svoječásen -sna -o; svojegláv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e ž, ~gláven -vna -o, ~glávnost -i ž; svojerôč *prisł.*, ~rôčen -čna -o: ~o pisanje; svojevéren -rna -o; svojevóljen -ljna -o, ~vóljnost -i ž; svojevísten -tna -o, ~vístnost -i ž

svojína -e ž, svojínski -a -o

svojíti -ím, svôji -íteł svojíl -a -o, svojítev -tve ž, svojílen -lna -o [-ln-]: ~i zaimki

***svójski** -a -o *svoj, poseben, samosvoj*: *~a poteza njegovega zna-

čaja; pomagal si je na *~i način, *~a naloga našega časa; *svójskost -i ž *samosvojost, posebnost*: *~ tega sloga, *~ njegovega vedenja; *svójstvo -a *s lastnost, posebnost*: *~a tekočin, *~a novih zdravil, v *~u tajnika, predsednika *v službi, časti, kot tajnik* ...; *svójstven -a -o [-tvən-] *poseben, samosvoj*: *~ je njegov polet v višino *nekaj posebnega, samosvojega*; nalogo je rešil na *~ način *poseben, samosvoj*

***svrha** -e ž *namen*, +v svrhu *za, zaradi, da (namenilni)*: +v svrhu *zboljšanja travnikov za izboljšanje travnikov*; +v svrhu *lažjega upravljanja zaradi* ...; +v svrhu, da preišče zadevo, je bil imenovan *poseben odsek da preišče* ..., *zato da preišče* ...

svrkati -am (se): listje se svrka, svrkanje -a *s*; svrkiniti -nem

svršnica -e ž *pelerina*
svrž -í ž *stržen pri drevesu*, svržje -a *s*, svržast -a -o, svržíka -e ž

Š

š [šə in ɛš] *m*; *onomatopoetično podaljšan nam rabi ta glas ššš! kot medm. za oponašanje šuma ali za plašenje perutnine*

šabac -bca *m kr. i.*; šabački -a -o
šabéno -a *m (hladilna pijača)*

šablóna -e ž (*izrezan*) *vzorec*: po ~i delati *po enem kopitu delati*; šablónski -a -o, šablonizirati -am

***šabráka** -e ž *podsedelna odeja*
šafarik -a [šáfaržik] *m os. i. češkega učenjaka*, šafarikov -a -o
šafhávznerica -e ž *vrsta ur, imenovana po švicarskem mestu Schaffhåusen* -sna *m*

*šafót -a *m krvavi oder, morišče*

šagrén -a *m vrsta usnja*; šagrénov -a -o, šagrénski -a -o: ~e *platnice*

šáh -a *m igra in vladarski naslov*; šáhov -a -o, šáhovski -a -o; šahíst -a *m*, šahístka -e ž, šahístovski -a -o; šáhóvnica -e ž, šáhóvničar -ja *m*; šahírati -am; šáh máť *m*: v šáh mátu; šáh igrati, napovedati, imeti; v šáhu držati, imeti; *gl. tudi mat*

+šáht -a *m jašek*

šájka -e ž *ploščata ladjica*, šajkáš -a *m*

šájkača -e ž (*vojaška*) *čepica*
šáka -e ž; šákelj -klja *m prgišče*: ~ trave, lanu *pest trave*

šakál [-ál] -a m, šakálov -a -o, šakálji -a -e, šakálski -a -o [-áls-]

šál [šál] -a m ovratna ruta, zavijača

šála -e ž: ~e briti, zbijati, uganjati; kratke ~e človek; šálica -e ž; šáliti in šalíti šalim se, šáli -te in -íte se! šáлил -a -o in -fla -o; šáljenje in šaljenje -a s; šaljiv -íva -o, šaljivec -vca m, šaljívka -e ž, šaljívost -i ž; šaloígra -e ž, šaloígrski -a -o +šála -e ž skodela, +šálica -e ž skodelica

Šaljápin -a m os. i. ruskega basista, Šaljápinov -a -o; šaljápinski -a -o; ~i bas

šalobárda -e ž, šalobárdast -a -o, šalobárditi -im

šalótka -e ž vrsta čebule

Šamac -mca m kr. i.: proga Šamac-Sárajevo; šamački -a -o

šamán -a m, šamánski -a -o, šamanizem -zma m

šamlja -e ž neumen človek; šamljast -a -o; šamljáti -ám neumno govoriti, nerodno hoditi, šamljáj -ájte! šamljál -ála -o, šamljánje -a s

šamót -a m vrsta opeke, šamóten -tna -o: ~a opeka

šampánjec -njca m, šampánjski -a -o: ~o vino, šampánjka -e ž; šampanjízirati -am; gl. tudi Champagne

*šampinjón -a m kukmak

šampión -a m bojevnik, prvak v kaki športni panogi, šampiónov -a -o, šampiónski -a -o, šampiónstvo -a s; šampionát -a m prvenstveno tekmovanje, šampionátski -a -o

Šangaj -a m kr. i., šangajski -a -o

*šánsa -e ž, navadno v mn. šánse šáns sreča, upanje, ugodna prilika: *to mu je zadnja ~ zadnje upanje, zadnja prilika; *ni-ma šáns slabo mu kaže, nič se

mu ne obeta; *šánse so se obrnile sreča se je obrnila; slabo je rabiti namesto šáns germanizem izgledi

*šánsónéta -e ž šaljiva ali nesramna popevka, *šánsónétka -e ž pevka takih pesmi, »pevačica«

šántáti -ám, šántáj -ájte! šántál -ála -o, šántánje -a s; šántav -a -o (+šántov), šántavec -vca m, šántavka -e ž, šántavost -i ž; šántast -a -o; šántálo -a s

Šántung -a m kr. i., šántunški -a -o šápa -e ž, šápicca -e ž, šápast -a -o; šápáti -ám, šápàj -ájte! šápál -ála -o; šápniti -nem

šápalica -e ž brinova šiba, ki z njo otepajo na tepežni dan, šápavec -vca m kolednik; šápalica -e ž nedolžnih otročičev dan; šáplja -e ž dar, ki se daje kolednikom šápelj -plja m natelek, šápljev -a -o

šápirográf -a m, šápirográfski -a -o, šápirografirati -am, šápirografiranje -a s

šár -a m barva, barvni spektrum; šára -e ž šarasta krava, ropotija, jed: med staro ~o, ~o kuhati; šáren -rna -o pisan, šárust -a -o, šárec -rca m pisan konj, Šárec -rca m konj Kraljeviča Marka; šarè -éta m kozav človek; šarovít -a -o, šarovítost -i ž; šarén -a -o, šarénka -e ž vrsta postvri, šarenica -e ž iris; šarenják -a m zool.; šaróven -vna -o: ~i venec; šáriti -im, šárjenje -a s, šáriló -a s barva

šáráda -e ž uganka zlogovnica

šárkelj -klja m in šártelj -tlja m šárkljev in šártljev -a -o

šárlátán -a m pačuh, slepar, mažač, šárlátánka -e ž, šárlátánski -a -o, šárlátánstvo -a s, šárlátánščina -e ž; šárlátániti -im

Šarlóta -e ž, Šarlótin -a -o, gl. tudi § 40

*šárm

*šárm -a m *čar, očarljivost*, *šarmánten -tna -o *očarljiv, ljubezniv, mikaven*, *šarmántnost -i ž, *šarmírati -am *očarati*
 šarnír -ja m *škarnica, zapirnica*: torilo na ~; *strešni ~ *strešne škarje*; šarnírski -a -o: ~o nasadilo
 Šár planína ž Šár planíne; šárski -a -o: Šársko-píndsko gorstvo
 šárža -e ž *dostojanstvo, čin, služba*
 šaržer -ja m *nabojni vložek pri avlomaškem orožju*
 šasija -e ž: *avtomobilska ~*
 šás -a m *vrsta močvirske trave*
 *šatírati -am *senčiti, oseniti*, *šatíránje -a s *senčenje*
 šatráj -a m *bol.*, šatrájev -a -o
 šatrátí -ám *razkoráčeno ali močno šepajoč hoditi*, šatráj -ájte! šatrál -ála -o, šatránje -a s; šátra -e ž
 šatúlja -e ž (+šatula) *škattla, skrinjica*
 šávra -e ž *črna krava, prismoda*: če ni mavra, je pa ~ *če ni tako, je pa drugače*, šávrast -a -o: ti šavra ~a! šavráti -ám, šavráj -ájte! šavrál -ála -o, šavránje -a s
 Šavrní -a m, Šavrníni -ov m *istrski Slovenci pod Trstom*, šavrníski -a -o: ~o narečje
 šávs medm.; šávs -a m; šávsati -am, šávsnití -nem, šávsnjen -a -o; šávsátí -ám, šávsál -ála -o, šávsánje -a s
 ščáp -a m *oklešček, palica*
 ščáv -áva m, ščáva -e ž, ščávec -vca m, ščávelj -vlja m, ščávje -a s; ščáven -vna -o: ~a sol *zajčja sol*, ščávnica -e ž, ščávník -a m *vedrica, v kateri svinjam jest nosijo*
 ščebèt -éta m; ščebetáti -ám in ščebéčem in ščebáčem, ščebetáj -ájte! in ščebáči in ščebéči -tel ščebetál -ála -o, ščebetánje -a s; ščebetáv -áva -o; ščebe-

tálo -a s, ščebetúlja -e ž [*povsod: ščab-*]
 ščebljáti -ám, ščebljáj -ájte! ščebljál -ála -o, ščebljánje -a s [*povsod: ščab-*]
 ščebetáti -ám in ščegáčem, ščebetáj -ájte in ščegáci -tel ščebetál -ála -o, ščebetánje -a s; ščegečkátí -ám, ščegečkáj -ájte! ščegečkál -ála -o, ščegečkánje -a s; ščebetljív -íva -o, ščebetljívéc -vca m, ščebetljívka -e ž, ščebetljívost -i ž; ščegèt -éta m, ščegétec -tca m; *povsod tudi: šeg- [povsod: ščag- in ščag-]; gl. tudi žgačkati*
 ščeketáti -ám in ščekéčem, ščeketáj -ájte! in ščekéči -tel ščeketál -ála -o, ščeketánje -a s; ščeketúlja -e ž; ščekèt -éta m [*povsod: ščaket-*]
 ščemétí -ím, ščemèl -éla -o, ščeménje -a s [*povsod: ščam-*]
 ščenè -éta s, ščenétov -a -o: ~o koritce; ščénc -nca m
 ščèp -épa m *iver, treska*, ščèpek -pka m, ščèpka -e ž *treska*, ščèpíca -e ž
 ščèp [*ščep*] -à m *vseh pet prstov s konci složčasto zloženih*, ščèpèc -pca m, ščèpè -à s *jemljaj, doza* [*povsod: ščep-*]
 ščèpérítí -im se *šopiriti se* [*ščep-*]
 ščét -í ž: *razdrasna kakor ~*, ščétca -e ž, ščética -e ž, ščétka -e ž, ščétišče -a s; ščétar -ja m. ščétarski -a -o, ščétkar -ja m; ščetovína -e ž; ščetúlja -e ž *neka rastlina*; ščétítí -im, ščétkati -am; ščetátí -ám, ščetáj -ájte! ščetál -ála -o, ščetánje -a s, ščetálo -a s *čohalo*; ščéten -tna -o: ~i odtis
 ščetína -e ž, ščetínica -e ž, ščetínje -a s; ščetínar -ja m, ščetínec -nca m; ščetínast -a -o, ščetínát -áta -o; ščetínítí -im se: *lasje se ščetínijo*, ščetínjenje -a s

ščínk *medm.*, ščínk -a *m*; ščínkati -am, ščínkanje -a *s*, ščínkavec -vca *m* (+ščínkovec), ščínkavček -čka *m*, ščínkavka -e *ž*, ščínkľja -e *ž*; ščínkavčev -a -o, ščínkavčji -a -e, ščínkavski -a -o ščíp -a *m* *po*lna luna, ščípov -a -o: ~o vreme

ščípati -am *in* ščípljem, ščípal -a -o *in* ščípála -o, ščípanje -a *s* *in* ščípánje -a *s*; ščípniti -nem; ščípec -pca *m*; ščípáca -e *ž* *vrsta klešč*; ščípálo -a *s*; ščípálen -lna -o [-áln-], ščípálnica -e [-áln-] *ž* *vrsta klešč*; ščípálnik -a [-áln-] *m* *nanosnik*; ščípálica -e *ž* = ščípávica -e *ž* *kolika*; ščípálec -lca [-áyc-] *m*; ščípálka -e *ž* [*oseba*: -áyc-, *priprava*: -álc-]

ščír -a *m* *neka rastlina*

ščít -a *m*, ščítec -ica *m*, ščítek -tka *m*, ščítnik -a *m*; ščítar -ja *m*, ščítarica -e *ž* *vrsta uši*; ščítarka -e *ž* *vrsta kač*; ščíten -tna -o, ščítnica -e *ž*, ščítničen -čna -o, ščítnják -a *m* *vrsta rakov*; ščítast -a -o; ščítiti -im, (za)ščítien -a -o; ščíto- (*v sestavi*): ~dfžec -žca *m*, ~nósec -sca *m*, ~nóša -a *in* -e *m*

ščrba -e *ž* škrba; ščrbálo -a *s*: krznársko ~; ščrbánja -e *ž* škrbina, ščrbánjast -a -o škrbast; ščrbánjav -a -o škrbav, ščrbánjavec -vca *m*, ščrbánjavka -e *ž*; *gl.* tudi škrba

ščřkati -am: kobilica ščřka; ščřkanje -a *s*, ščřk -a *m*

ščřlíti -im: ptič ščřlí, ščřli -íte! ščřlěl -éla -o; ščřlénje -a *s*

ščúka -e *ž*, ščúkec -kca *m*; ščúkin -a -o, ščúkov -a -o; ščúkovina -e *ž* (*meso*); ščúkast -a -o: ~o gledati

ščúrek -rka *m*, ščúrkov -a -o, ščúrkovec -vca *m* *vrsta žibola*

ščúti -újem, ščúj -te! ščúvati -am, ščúvaj -te *in* -ájte! ščúval -a -o

in ščúval -a -o, ščúvanje -a *s* *in* ščúvánje -a *s*; ščúválec -a [-áyc-] *m*, ščúváлка -e [-áyc-] *ž*; ščúváč -a *m*

še [nasl. ali šě] *prisl.* 1. *izraža dodájanje, nadaljevanje, ponavljanje*: še kruh *in* sol, pa bo vse; šě suknjo mi daj; še pet jih pride; še ti povej; ali še dela? — šě; še tu, še tam, pa bo narejeno; še jutri pridi; še zmeraj leži; šě kaj pridi; šě malo posědi; ali šě kaj? pa káj šě? prihajali so šě *in* šě; ali šě veš? Ali boš šě? Šě, šě (*zanikano*: ne več); *z nikalnim povedkom izvzema in omejuje*: nè še ali še nè, danes še ne, prvi nas še ne, pet jih še ni; pozdravi me šě, več pa nè; samó še to; 2. *daje poudarek raznim stavčnim členom*: še (*niti, tudi*) sanjalo se mi ni, še ne pogleda me, še málo ne, še 50 let nimaš, še pozdravila (*celó*) me je, še kruha *in* soli nima, še (*kój, kar, prav*) danes pride, pa še kakó (*koliko*)! naj bo še takó težkó; 3. *pritrjuje ali zavrača z nekim dopuščanjem*: Kako gre? Še kàr, žé še, še nekako. Ali ni tako? Káj šě! šě káj!

šebenik -a *m* *rumena vijolica*; šebenica -e *ž*

šebój -a *m* *levkoja, fajgelj*

šěf -a *m* *glava, poglavar, vodja, načelnik, predstojnik*; šěf zdravnik -a -a *m* (+šěfzdravnik) *prvi zdravnik*, šěfov -a -o, šěfovski -a -o, šěfinja -e *ž*

+šěflja -e *ž* *zajemalka, korček*

šěga -e *ž*: ~o vedeti komu *poznati koga muhe*, svoje ~e biti *muhast biti*; šěgast -a -o, šěgáv -áva -o, šěgávost -i *ž*, šěgávec -vca *m*, šěgávka -e *ž*

šěgět -éta *m* [šěg-] *gl.* ščeget

šěh -a *m* *napad na damo (v šahu)*

šestdeset *glavni štev.*, šestdeseti -a
-o *vrst. štev.*, šestdesetič *prisl.*,
šestdesetokrat *prisl.*, šestdesetér
-a -o, šestdesetéren -rna -o;
šestdesetíca -e ž, šestdesetína -e
ž, šestdesetínka -e ž, šestdeset-
ka -e ž; šestdesetkrat *prisl.*,
šestdesetkraten -tna -o, šest-
desetdánski -a -o, šestdesetlétén
-tna -o, ~létnik -a m, ~létnica
-e ž = 60-létnica

šestér -a -o *loč. štev.*: šestér -i ž
vprega: s ~jo voziti; šestérec
-rca m *poet. heksameter, geom.*
heksaéder, šestéren -rna -o: ~
sad

šestero- *v sestavi*: ~délen -lna -o
[-ln-], ~glásen -sna -o, ~gláv
-áva -o, ~gúb -a -o, ~kóten
-tna -o, ~kótnik -a m, ~listen
-tna -o, ~nòg -óga -o, ~vógeln
-lna -o [-gəln-], ~ròb -óba -o,
~ròk -óka -o, ~spév -éva m,
~stòp -ópa m, ~stòpen -pna -o,
~strán -a -o, ~zlòžen -žna -o,
~zòb -óba -o

šestílo -a m, šestílnik -a [-iln-] m
šestnajst in šestnajst *glavni štev.*,
šestnájsti in šestnajsti -a -o
vrst. štev., šestnajstér -a -o *loč.*
štev., šestnajstéren -rna -o, šest-
najstérka -e ž, šestnajstíca -e ž,
šestnajstína -e ž, šestnajstínka
-e ž, šestnajstka in šestnajstka
-e ž; šestnajstkrat in šestnajst-
krat *prisl.*, šestnajstkraten in
šestnajstikraten -tna -o; šestnaj-
stikrat in šestnajstikrat *prisl.* =
šestnajstíč in šestnajstíč *prisl.*

šesto- *v sestavi*: ~januárski -a -o
(~i režim je nastopil 6. jan.);
~létnik -a m *kdor je v 6. letni-
ku* (šestlétnik *kdor ima 6 let*),
~létnica -e ž; ~mér -a m;
~šólec -lca [-lc-] m, ~šólka -e
[-lk-] ž, ~šólski -a -o [-ls-]

šéška -e ž *udarec*, šéškati -am,
šéškanje -a s; šéškar -ja m,

šéškarica -e ž, šéškarski -a -o,
šéškálica -e ž

*šétati -am se *sprehajati se*, *šé-
tanje -a s *sprehod*, *šetalíšče
-a s *sprehajališče*, *šetaléc -lca
[-lc-] m *sprehajalec*, *šetálka -e
[-lk-] ž *sprehajálka*, *šétinja -e ž
sprehod

šéva -e ž: po ~i *pošev*; ševíca -e
ž, navšvíc *prisl.*: ~ zavihane
obrvi

Ševčénko [ševčénko] -a m *os. i.*
ukrajinskega pesnika, Ševčénkov
-a -o; pesmi Tárasa Ševčénka
šévjot -a m *vrsta sukna*, šévjotov
-a -o, šévjoten -tna -o

*ševró -ja m *kozlovina, kozina,*
kozlítevína; *ševrójev -a -o: ~o
usnje ali usnje ševró (*ševro-
usnje), *ševrójast -a -o: ~i čev-
lji (*ševróčevlji) iz *kozine*

ševrolét -a m *vrsta avtomobilov*
šíba -e ž: skozi ~e dirjati; ~
božja; šíbati -am, šíbanje -a s;
šíbica -e ž, šíbika -e ž, šíbina
-e ž, šíbínje -a s, šíbjé -a s,
šíbovje -a s; šíbka -e ž: železo
v ~ah; šíbnat -a -o, šíbnik -a m
košara, šíbast -a -o

šíbek -bka -o in šíbák -bkà -ó;
prim. šíbkéjši -a -e, prisl. prim.
šíbkéje; šíbkost -i ž in šíbkóst
-i ž; šíbéti -ím *slabeti*, šíbi -íte!
šíbèl -éla -o, šíbénje -a s; šíbíti
-ím, šíbi -íte! šíbil -a -o, šíbljè-
nje -a s

*šíbra -e ž *zrno, zrnje, rod. mn.*
šíber [-bər], šíbrovka -e ž, ší-
brenica -e ž *puška*, šíbrina -e ž
šífón -a m *vrsta tkanine*, šífónast
-a -o: ~a srajca

šífra -e ž *tajnopolis, značka*: pod-
pisati se s ~o; šífírati -am,
šífírán -a -o: ~a brzojavka

+šíht -a m *posád, izmena, pas,*
delo: iti na ~i *na delo*, nočni
~ *nočno delo*, delati v treh ~ih
delati v treh posádh, izmenah,
pasovih

šija

šija -e ž *tilnik, vrat, šijen* -jna -o, šijnjak -a m = šínjak -a m (+šínek -nka m), šijnjakovina -e ž

+šik *neskl. čeden, ličen, brhek*, +šik -a m *okus, nošnja po modi*: oblačiti se s ~om *okusno*; *šikoven -vna -o *gibčen, okreten, spodoben*; +šikati -am se: +šika se til *prav ti je!* klobuk se mu +šika *podá*

*šikána -e ž *nagajanje, sitnarjenje*, *šikanirati -am *nagajati, sitnosti delati*

šikniti -nem: kri iz rane šikne šiling -a m, šilinski -a -o: ~a valuta

šilo -a s, šilce -a [-lc-] s, šilček -čka [-lč-] m, šilek -lka [-lk-] m; šilar -ja m; šiliti -im, šiljenje -a s, šilast -a -o; šilovina -e ž = šilovje -a s *iglasto drevje, gozd*

šimpánz -a m, šimpánzov -a -o šinití -nem: v glavo mi šine, (pre)šinjén -a -o; šiniti -im *upogibati*: obroče ~, (po)šinjén -a -o *upognjen, usločen, uleknjen* šintoízem -zma m *japonska narodna vera*, šintoíst -a m, šintoístka -e ž, šintoístičén -čna -o, šintoístovski -a -o

šipa -e ž, šipica -e ž, šipén -pna -o šipek -pka m, šipkov -a -o, šipkovec -vca m, šipkovina -e ž in šipkovina -e ž; šipovje -a s *šipkovo grmovje*, šipovka -e ž *šipkova jagoda*

šipón -a m *vrsta trte in vina*, šipónov -a -o, šipónski -a -o

šiptar -ja m *gl. Škipetar* šír -í ž *širjava*: v ~iti; šíren -rna -o, šírnost -i ž, šírina -e ž, šírja -e ž, šírjava -e ž

šíriti -im, (raz)šírjen -a -o, šírjenje -a s; šírítelj -a m, šíríteljica -e ž; šírílen -lna -o [-ltn-]

širòk -òka -o: ~a cesta, ~i svet, ~o se je smejal, kakor je dolg

in ~, na ~o; *prim. širši -a -e in širji -a -e; prisl. prim. širše in širje (+šire)*; širočina -e ž, širokòst -i ž; širokljät -áta -o; *paziti moramo, da pridevnika širok ne rabimo preohlapno, za kakršnokoli mero razsežnosti; pravilno je: široke plasti ljudstva, široka mreža delavskih klubov; tudi v prenesenem pomenu: širok smeh; manj dobro: široke ljudske množice, široke korenine ljudstva, najširša udeležba*

širóko -a m *toplí in vlažni južni veter, jugovina*

široko -v sestavi: ~glávec -vca m, ~krájen -jna -o, ~líst -a -o, ~nòs -òsa -o, ~péren -rna -o *bahav*, ~pérnost -i ž, ~périti -im se, ~pléč -éča -e, ~přsen -sna -o, ~přsnost -i ž, ~rěpka -e ž, ~sřčen -čna -o, ~sřčnost -i ž, ~sřčnež -a m (+~grúden, +~grúdnost, +~grúdněž), ~ústén -tna -o, ~ústíti -im se *bahati se*, ~ústnež -a m, ~ústnica -e ž, ~vésten -tna -o *lákšen*, ~véstnost -i ž

šírom, šíroma *prisl. na široko*: ~po domovini, +šírom *predl. z rod. po*: +~domovine *šírom po domovini*

šiška -e ž, šiškica -e ž, šiškarica -e ž; šiškov -a -o: ~a kislina šítí šijem, šíj šíjte! šil šila -o, šít -a -o: šíti *podplati*

šív -a m: *čevlji na ~čevlji na kveder*, suknja brez ~a, blago ne drži ~a

šívánka -e ž, šívánkica -e ž, šívánčica -e ž; šívánkin -a -o: ~o uho; šívánkar -ja m, šívánkarica -e ž; šíválna -e [-áyn-] ž *šívanka*

šívati -am, šívaj -ájtél šíval -ála -o, šívan -a -o: ~i *podplati*, šívánje -a s (*delo in stvar*): ~ji ne gre, vzemi ~v rokol šívá-

len -lna -o [-ál-]: ~i stroj; šiválnica -e [-ál-] ž, šiválec -lca [-áy-] m, šiválka -e [-áy-] ž; šivilja -e ž; šivác -a m, šivár -ja m, šivárka -e ž; šiváriti -im, šivárjenje -a s, šivárnica -e ž, šivárski -a -o, šivárstvo -a s; síven -vna -o, šivnína -e ž; šivo -a s: krojač ima dosti ~a

škáf škáfa m: lije kakor iz ~a; škáfar -ja m, škáfarica -e ž *doga za škař*, škáfarstvo -a s; škáfec -fca m, škáfček -čka m, škafica -e ž; škáfen -fna -o; škáfoma *prisł.*: ~ nosi vodo

škakljiv -íva -o *štegelljiv*, škakljivost -i ž

*škándál [-ál] -a m *sramóta, pohujševanje, spotika*, *škandalóven -zna -o *sramóten, spotakljiv, pohujšljiv*; *škandalizirati -am (se) *pohujševati se, zgleđovati se, spotikati se*

škánt škánta m *gosli, zaničlj. za katerokoli glasbilo, škripalo*, škántar -ja m *godec*

škapulir -ja m, škapulírski -a -o

škárje škárij ž *mn.*: dvoje škárij; škárjice -ic ž *mn.*; škárjar -ja m; škárjevec -vca m, škárjevka -e ž; škárnik -a m, škárnica -e ž *polovica škarij*; škárnice -ic ž *mn.*: ~ pri ojesu; škárjast -a -o

škárpa -e ž *botje, ježa*, škárpen -pna -o

*škárpe škárp ž *mn. in* *škárpí -ov m *mn. ponošeni čevlji*

*škárt -a m *izvrženo blago, izvžek*, *škárta -e ž *izvžek, izbirek, kdor na naboru ni potrjen*; *škártirati -am *izvreči*, *škártiran -a -o *izvržen*

škátla -e ž (+škátlja), *rod. mn.* škátel [-tal]: stara ~, škátlica -e ž, škátlar -ja m, škátlarica -e ž, škátláriti -im; škátláti -ám, škátláj -ájte! škátlál -ála -o, škátlánje -a s

škílití -im, škíli -te! škíli -a -o, škíljenje -a s; škíléti -ím, škí -lél -éla -o, škílenje -a s; škílec -lca [-ílc-] m, škílast -a -o, škílav -a -o, škílavec -vca m, škílavka -c ž, škílavost -i ž; škílja -e ž

škíndra -c ž *skalni drobir, oskalek*, škíndrav -a -o; škíndráti -ám, škíndrāj -ájte! škíndrál -ála -o, škíndránje -a s

Škipetár -ja m = Šíptar -ja m *Albanec*, škipetárski -a -o = šíptarski -a -o

škílníti -nem: škatlica je trdo škílníla

škílefdráti -ám, škílefdrāj -ájte! škílefdrál -ála -o, škílefdránje -a s, škílefdra -e ž *stara, polomljena ura, star stroj*, škílefdrast -a -o

škílefetáti -ám *in* škílefécem, škílefetáj -ájte! *in* škíleféci -te! škílefetál -ála -o, škílefetánje -a s, škílefét -éta m

škílmfa -e ž, škílmfast -a -o, škílmfati -am, škílmfniti -nem

škílepetáti -ám *in* škílepécem, škílepetáj -ájte! *in* škílepéci -te! škílepetál -ála -o, škílepetánje -a s; škílepèt -éta m

škílopotáti -ám *in* škílopóčem, škílopotáj -ájte! *in* škílopóci -te! škílopotál -ála -o, škílopotánje -a s; škílopòt -óta m

Škóda -a *in* -e m, Škódov -a -o: ~e tovarne, ~i zavodi; škóda -e ž *vrsta avtomobilov*: vozim se s ~o

škóda -e ž: v ~o hoditi komu, v ~o iti; na ~i biti; škódití -im; škóđovati -ujem s *stalním pouđ. in* škodováti -újem, škodováł -ála -o, škodovánje -a s; škóden -dna -o, škodljív -íva -o, škodljívec -vca m, škodljívka -e ž, škodljívost -i ž; škodljína -e ž *škodljiva stvar*

škrip -a m: čevlji na ~; škripác -a m tudi slab godec; škripav -a -o: ~ voz, škripavec -vca m, škripavka -e ž; škripast -a -o; škripòt -òta m; škripniti -nem

škripec -pca m in škripèc -pcà m: biti v ~ih, biti na ~ih nemiren, v zadregi, v skrbeh biti, urna je kakor na ~; škripčevje -a s

škrjánec -nca m, škrjánček -čka m, škrjánčev -a -o, škrjánčkov -a -o, škrjánčji -a -e; škrjáučar -ja m

škrlát -a m bager; škrlátén -tna -o, škrlátník -a m; škrlátov -a -o, škrlatovína -e ž; škrlátast -a -o; škrlatínka -e ž = škrlatíca -e ž = škrlatína -e ž; škrlatínski -a -o, škrlatínast -a -o; škrlátíti -ím; škrlátínòròeč -éča -e

škrleti -ím, škrli -íte! škrliè -éla -o, škrlènje -a s; škrlj -a m = škrljec -ljca m = škrljíca -e ž = škrljíč -íca m škrjanec

škrlítí -ím priškrniti, zagozdíti, škrli -íte! škrli -a -o, škrljénje -a s; škrlec -lca [-lc-] m spona, privijalo

+škrnicelj -clja m vrečka

škrniti -nem zarezati, načeti, škrnjenje -a s; škrnek -nka m vrtílo na violini; škrnjáti -ám: miš škrnjá, kadar gloda; škrnjáj -ájtel škrnjál -ála -o, škrnjánje -a s; škrnjávec -vca m skopuh, škrnjávka -e ž glodavka, skopolja; škrnúza -e ž skrhan nož, kadar škrnevza; škrnevzáti -ám, škrnevzáj -ájtel škrnevzál -ála -o, škrnevzánje -a s ali s stalnim poud. škrnevz-

škrób -a m, škróbov -a -o, škróben -bna -o; škróbiti -ím, škróbljen -a -o, škróbljenje -a s; škróbati -am, škróban -a -o, škróbanje -a s; škróbnat -a -o: krompír je ~; škróbast -a -o: ~a snov

škróbotáti -ám in -óčem, škróbotáj -ájte in -óči -tel škróbotál -ála -o, škróbotánje -a s; škróbot -òta m

škrófulóza -e ž bezgavéja jetika, škrófeljni -ov [-fəlj-] m mn.

škrópití -ím, škrópi -íte! škrópil -a -o, (o)škrópljèn -éna -o, škrópljénje -a s; škróp škrópa m, škrópec -pca m, škró pilo -a s, škró pilen -lna -o [-ln-], škró pilnica -e [-tj-] ž, škró pilník -a [-tj-] m, škró pílec -lca [-tj-] m, škró píček -čka [-tj-] m

škrpèt -éta m in škrpét -a m; škrpétec -tca m, škrpétáti -ám ropotaje hoditi, škrpetáj -ájte! škrpetál -ála -o, škrpetánje -a s

škrť -a -o skopuški, škrťav -a -o, škrťavec -vca m. škrťavost -i ž; škrťlav -a -o, škrťlavec -vca m, škrťlavka -e ž, škrťlavost -i ž; škrťljiv -íva -o, škrťljívec -vca m, škrťljívka -e ž; škrťež -a m; škrťáriti -ím

škrťati -am: z nožem, z zobmi ~; škrťa -e ž, škrťav -a -o, škrťína -e ž, škrťínast -a -o, škrťíniti -ím; škrťljáti -ám, škrťljáj -ájtel škrťljál -ála -o, škrťljánje -a s; škrťniti -nem: nož škrťne ob kósti, kamnu

škrúndra -e ž, škrúndrica -e ž

*škvárt -árta m vrsta, sorta: ni takega ~a, da bi se zredil!

šlabéder -dra m, šlabédra -e ž, šlabédrast -a -o, šlabedräv -áva -o, šlabedrátí -ám, šlabedráj -ájte! šlabedrál -ála -o, šlabedránje -a s

+šláger -ja m drajna, udrihalica (v slabem pomenu), géso (v dobrem pomenu); značnica

šláhta -e ž poljsko nižje plemstvo, šláhčiè -a m

šlápa -e ž, šlápica -e ž; šlapáti -ám, šlapáj -ájte! šlapál -ála -o, šlapánje -a s

+šlár

+šlár -a m *tantica, pajčolan, ruta iz prosojnega blaga*, +šlárast -a -o šlátati -am, šlátal -ála -o, šlátanje -a s in šlátanje -a s; šlät šláta m

šlèk šlèk *medm. izraža privóščenje: delati šlèk šlèk korentek strgati šlékati* -am = šlekedráti -ám *ječljati*, šlekedràj -ájtél šlekedrál -ála -o, šlekedránje -a s; šlekedràv -áva -o, šlekedrávec -vca m, šlekedrávka -e ž

šlém -a m, šlémast -a -o šlepáti -ám in šlépljem s *prsti tleskati*, šlepàj -ájtél in šléplji -te! šlepál -ála -o, šlepánje -a s šléva -e ž, šlévast -a -o; šléviti -im, šlévljenje -a s

Šlézija -e ž: v ~i, iz ~e; Šlésko -ega s: na ~em, s ~ega; šléski -a -o, šlézijski -a -o; Šlézijec -jca m, šlézijec -jca m *premog*

Šlészvik -a m, šlészviški -a -o šlíkniti -nem z *bičem ošiniti*; šlíkati -am, šlíkanje -a s

šmárčica -e ž *sv. Martina dan* šmáren -rna m: véliki, máli ~; šmáren -rna -o: ~i dan, ~i križ, praznik, ~a petica; šmárnica -e ž, šmárničar -ja m *pisani kardinal (jabolko), kdor šmarnice piše, šmarnice -ic ž mn., šmárniški -a -o, šmárničen -čna -o: ~a pobožnost, ~ duh, cvet*

šmarjética -e ž *neka hruška* šmènt šmènta in šménta m, šmén-tati -am, šmén-tan -a -o, šmén-can -a -o; šméntaj! šméntajte! *medm.*

*šmínka -e ž *ličilo, lepotilo*, *šmínkati -am (se) *ličiti, lepotiliti (se)*, *(na)šmínkan -a -o *naličen*, *šmínkanje -a s *ličenje*, *šmínkar -ja m *ličar*

*šmírgel [-gól] -gla m *smirek* *šnóbec -bca m *gobec*; šnóbrc -a m *kdor po nosu vrta*

+šnópec -pca m *žganje*, +šnópsar -ja m *žganjar, pijanec*, +šnóp-sati -am *žganje piti, pijančevati* šóba -e ž: ~o držati, ~o napeti; šóbica -e ž, šóbec -bca m; šóbast -a -o, šóbät -áta -o; šóbiti -im, šóbljenje -a s

šodó -ja m *jajtna polivka* šofér -ja m *avtomobilski voznik, vozač*, šoférski -a -o, šoférstvo -a s, šofíratí -am, šofíranje -a s šója -e ž; šójec -jca m

*šók šóka m: živčni ~ *pretres*; +šokíratí -am *odbijati, odbiti, žaliti*, +šokíran -a -o *prizadel, užaljen*, +šokánten -tna -o *žaljiv, odbijajoč*

šóla -e ž: enajsta ~; šólar -ja m, šólarček -čka m, šólarica -e ž, šólarka -e ž, šólarski -a -o; šólski -a -o [-ls-], šólnik -a [-ln-] m, šólnica -e [-ln-] ž, šólniški -a -o [-ln-], šólnina -e [-ln-] ž, šólstvo -a [-ls-] s; šólati -am (se), šólanje -a s; šólo-obvèten -zna -o; *šómošter -tra m *učitelj*, *šómoštrski -a -o *učiteljski*, *šómoštrovátí -újem *učiteljevati*

šóla -e ž *otók, ogojek v čeljustih* šólen -lna [-óln-] m *čevljar, šólenček -čka [-lən-] m čevljetek* Šólohov -a m *os. i. ruskega pisatelja: ~a roman Tihí Don*

šóp šópa m, v šópih in šópèh; šópek -pka m; šópät -áta -o, šópast -a -o; šópka -e ž; šóp-poma *prisl.*

šópírití -im se, šópírjenje -a s; šópíren -rna -o, šópírec -rca m, šópírnež -a m, šópírnik -a m, šópírnica -e ž, šópírnost -i ž; šópírljiv -a -o in šópírljiv -íva -o, šópírljivost -i ž in šópírljív-vest -i ž

šóta -e ž, šotnica -e ž, šotišče -a s, šótovje -a s, šótar -ja m, šótarski -á -o, šótast -a -o, šóten -tna -o, šótnat -a -o

šotor -óra in -óra *m*, šotorišče -a
s, šotorovina -e ž; šotórski -a
-o, šotóren -rna -o; šotoríti -im,
šotóri -íte! šotoríl -a -o, šotor-
jênje -a s in s stalnim poudar-
kom: šotóriti -im; *povsod*: *šat-
šovinízem -zma *m* *nestrpnost, pre-
napetost, vsiljivost*, šovinist -a
m, šovinistka -e ž, šovinističen
-čna -o
*špága -e ž *motvoz, vrvca*, *špá-
garice -ic ž *mn. vrvenke (vrsta
čevljev)*
špagéti -ov *m mn. vrsta testenin*
špájka -e ž *baldríjan, špájkov -a
-o: ~ čaj*
špalír -ja *m*, špalírski -a -o; špa-
lírka -e ž: hruška ~
špána -e ž *neka igra: ~o vleči,*
špánati -am (se), špánanje -a s
Špánija -e ž: v ~i, iz ~e; Špán-
sko -ega s: na ~em, s ~ega;
Špánc -nca *m*, Špánka -e ž in
Španjólka -e [-lk-] ž; špánski
-a -o: ~i borec, ~i jezdec, ~a
vas, ~a stena; špánsčina -e ž.
španjólski -a -o [-ls-], španjól
[-ól] -a *m* *neka trta; španjél
[-él] -a m pasja pasma*
španovija -e ž: v ~i še pes crka
*špárgelj -glja in -geljna [-galjn-]
m *beluš; *špárgljev -a -o in
špárgeljnov -a -o [-galjn-] be-
lušev*
šparón -a *m* *na pet ali več očes
prirezana trta*
*špárovček -čka *m* *hranilček, hra-
nilnik*
Špárta -e ž *kr. i.*, Špartánc -nca
m, Špartánka -e ž, špartánski
-a -o: ~a vzgoja, špartánstvo
-a s
špecerija -e ž, špeceríjski -a -o:
~o blago, ~a trgovina, špece-
ríst -a *m*
*špéh -éha *m* *slamina, špehár -ja
m, špéhast -a -o, špehát -áta
-o, špehóv -a -o, špehóvka -e ž*

špekulácija -e ž, špekulácijski -a
-o, špekulírati -am, špekulíra-
nje -a s; špekulánt -ánta *m*.
špekulántka -e ž, špekulántski
-a -o: ~i opravki; špekulánt-
stvo -a s; špekulátiven -vna -o,
špekulatívno -i ž; *toda gl. spe-
kulácija*
Špéla -e ž *Elizabetha*, Špélica -e ž.
Spélin -a -o, Spéličin -a -o
špíca -e ž *naperek: ~e pri kole-
su; +špíca -e ž konica, osina,*
*ost, +špícast -a -o šilast, koni-
čast, ostnat; +špíčka -e ž, +špí-
ček -čka m človek ostrega je-
zika, psovka; +špíčiti -im ostriti,*
šiliti; špíčkar -ja m *neko jabolko*
*špíjón -a *m* *vohun, ogleduh, *špi-
jónka -e ž vohunka; *špíjonáza
-e ž, *špíjonstvo -a s ogleduštvo,*
*vohunstvo; *špíjónski -a -o ogle-
duški; *špíjonírati -am vohuniti*
špík špíka *m* *gorski vrh*
špíla -e ž, špíliti -im, (za)špiljen
-a -o, špiljenje -a s
špílja -e ž *jama, špiljast -a -o*
špináča -e ž, špináčen -čna -o
špírít -a *m*: denaturirani ~; špi-
ritov -a -o, špiritózen -zna -o
+špírovec -vca *m* *škarnik*
*špítál [-áj] -a *m* *bolnišnica, ból-
nica; špítálski -a -o [-áls-];*
špítálar -ja *m*
špórt -a *m*, špórtski -a -o, špór-
ten -tna -o, špórtnik -a *m*.
špórtnica -e ž, špórtniški -a -o.
+špórtáš -a *m*, +špórtášica -e ž
špránja -e ž, špránjica -e ž, špra-
njast -a -o
+špríca -e ž *brizgalka, brizglja.*
+šprícati -am *brizgati, štrcati:*
+šprícanje -a s *škropljenje,*
brizganje
špríkla -e ž *količek, ozka deščica,*
iver
+špúla -e ž *motek, tuljava*
šrafírati -am *črtkati, šrafíran -a
-o črtkan, šrafíranje -a s črt-
kanje*

šrámel

šrámel [-məl] -mla *m glas.*, šrá-
melski -a -o [-məls-]: ~a god-
ba, ~i kvartet
*šránga -e ž *milnica, pregraja, za-
pora*; šrángati -am *pregraditi*,
zapreti ceslo ob poroki, drugate +
šrapnel [-əl] -a *m*, šrapnelški -a
-o [-əls-]
*šróť -a *m* *zrnje za puško*, +šró-
tast -a -o *zrnati, zrnati*
štáb -a *m*: *generálni ~*; štáben
-bna -o, štábski -a -o, štábnik
-a *m štábni častnik*
*štacúna -e ž *trgovina, prodajalna*;
*štacúnski -a -o; *štacúnar -ja
m in *štacúnár -ja *m*, *štacú-
narica -e ž *in* *štacunaríca -e ž;
*štacúnarski -a -o *in* *štacúnár-
ski -a -o; *štacunaríja -e ž
šťaféta -e ž *sel jezdec, vrsta šport-
nega teka*; šťaféten -tna -o: ~i
tek
Štájer -ja *m*, Štájerska -e ž: *v*
zeleni ~i, iz ~e; Štájersko
-ega *s*: *na ~em, s ~ega*, Zgórn-
nje ~, Spódnje ~; Štájerec
-rca *m*, Štájerska -e ž; Štájerec
-rca *m vino ali vlak*; štájerski
-a -o: ~o *vino*
šťampiljka -e ž
*šťánt štánta *m*: *dati +v ~ v na-
jem, +v ~ vzeti v zakup vzeti*;
*~i *na semnju stojnice*; +~ *na*
*lovu stojíšte, čakalište, postoj-
janka*; *šťántar -ja *m branje-
vec, stojničar*, *šťántarica -e
ž *branjevka, stojničarka*, *šťántar-
tarski -a -o *branjevski, stojni-
ški*: ~o *blago*
*šťédítí -im *varčevati*, *šťedljív
-íva -o *varčen*, *šťedljívoť -i ž
varčnost; šťedílník -a [-ln-] *m*,
šťedílníški -a -o [-ln-]
Šťéfan -a *m*, Šťéf -éfa *m*, Šťéfek
-fka *m in* Šťéfek -fkà *m*, Šťéfè
-éta *m*, Šťefaníja -e ž, Šťéfa -e
ž, Šťéfa -e ž; šťéfan -a *m dvo-
litrška steklenica*: *priněsi šťe-
fan na mizo!*

šťékelj -klja *m vrsta žeblja*, štek-
ljíček -čka *m*, štekljáča -e ž
palice z žebljem na koncu; štek-
ljáti -ám: ~ *ječmen*, štekljáj
-ájte! štekljál -ála -o, štekljá-
nje -a *s*; štekljáč -a *m kdor*
štekla
*šťémpelj -plja *in -peljna [-pəl-]*
m kolek, žig, pečat; *šťémpelj-
ski -a -o [-pəl-]: ~e *pristojbí-
ne kolkovina*; *šťémpljáti -ám
kolkovati, pečatiti, šťémpljáj
-ájte! šťémpljál -ála -o, *šťémp-
ljánje -a *s*, *šťémplján -a -o:
je bil ~ za lažnivca ožigosa
šťépih -íha *m* = šťembíh -íha *m*
vodnjak na potego
+šťéra -e ž: *v ~o hoditi, iti po*
hišah, doméh delati, v najete
hoditi
šťérling -a *m*: *funt ~*; šťérliński
-a -o: ~a *valuta*
šťétí -éjem, šťěj šťéjte! šťel -éla
-o, šťét -a -o: *njegova beseda*
veliko šťéje; *se šťeje(š)*, *da ne-*
kaj zna(š); šťétje -a *s*, šťétev
-tve ž; šťevénje -a *s šťetje, šťe-
vilo*: *ta človek je pri hiši samo*
za ~; šťéven -vna -o, šťévnost -i
ž; šťévec -vca *m*, šťévčev -a -o;
šťévník -a *m*, šťévniški -a -o;
napačna je raba šťeti za šťeti
se: +*službena doba mu šťeje*
od ... se mu šťeje od ...
šťévilo -a *s*, šťévilen -lna -o [-ln-];
šťévilka -e [-lk-] ž, šťévílčen
-čna -o [-lč-], šťévílčnica -e
[-lč-] ž; šťévíliti -im, šťévílje-
nje -a *s*
*šťíbála -e ž *škórnjica, golenica*,
*šťíbále -ál ž *mn. in* *šťíbáli
-ov *m mn.*; šťíbálar -ja *m*, šťi-
bálarški -a -o
šťíbla -e ž *steblo, rod. mn. šťibel*
[-bəl]: *krompírjeve ~e*; šťib-
last -a -o *stebelnat, slamnat*:
~o *seno*
*šťímátí -ám *ceniti*, šťímáj -ájte!
šťímál -ála -o, šťímánje -a *s*:

fant in dekle se štimáta *se rada imata*; *štimán -a -o *kdor se da prositi, častiti*: ~o dekle, ne bodi tako ~al ~o se držati; *štimánost -i ž

štipéndija -e ž, štipendíjski -a -o, štipendist -a m, štipendistka -e ž štíri mn. ž, s glavni šte., štirica -e ž, štirka -e ž; štíriindvájset, štíri sto, štíri tisoč; *gl. tudi štírje*

štíri- v sestavi: ~dnéven -vna -o, ~koléšen -sna -o, štírikrat *prisl.*, štírikraten -tna -o, štíriléten -tna -o, ~létje -a s, štírilétka -e ž; štírimésečen -čna -o, ~mésečeje -a s; štírinòg -óga -o, ~nogát -áta -o, ~nòžen -žna -o, ~nóžec -žca m; štíriodstóten -tna -o, ~ógelnik -a [-gəln-] m, ~oglát -áta -o, ~ròb -óba -o, štíristotína -e ž, ~stotínka -e ž, ~tisočínka -e ž; štírivrstičen -čna -o, ~vrstičnica -e ž, ~zlóžen -žna -o, ~zlóznica -e ž, ~zòb -óba -o; *gl. tudi četvero-*

štírideset *glavni šte.*, štíridesetér -a -o, štíridesetéren -rna -o, štírideseti -a -o, štíridesetica -e ž, štíridesetič *prisl.*, štíridesetína -e ž, štíridesetínka -e ž, štíridesetka -e ž, štíridesetdánski -a -o, štíridesetkrat *prisl.*, štíridesetkraten -tna -o, štíridesetléten -tna -o, ~létnica -e ž, ~létnik -a m

štírinajst in štírinájst *glavni šte.*, štírinajstér -a -o, štírinajstéren -rna -o, štírinajsti in štírinájsti -a -o *vrstilni šte.*, štírinajstíca -e ž, štírinajstína -e ž, štírinajstínka -e ž, štírinajstka in -ájstka -e ž, štírinajstič in -ájstič *prisl.*, štírinajstkrat in -ájstkrat *prisl.*, štírinajstkraten in -ájstkraten -tna -o

štírják -a m *kvadrat*, štírjájški -a -o *kvadraten*: ~i meter

štírje m, štíri ž in s *glavni šte.*: štírje može, štíri žene, dekle-ta; štírih, štírim, štíri, po štírih, s štírimi: z vsemi štírimi se je otepal, po vseh štírih je lezel

+štírka -e ž *škrob*, +štírkatí -am *škrobíti*, +štírkanje -a s *škrob-ljenje*

štóber -bra m *leseno stojalo za luč (treske)*, štóbrski -a -o

štókati -am, štókanje -a s; štók-niti -nem; štókalnik -a [-aj-] m štókovski -a -o: ~o narečje, štó-kavščina -e ž, štókavec -vca m štóla -e ž *liturg.*, štólnina -e [-ln-] ž

štór štóra m in štór -a m, štó-róvje -a s, štórovka -e ž *neka goba*; štorát -áta -o: štórast -a -o in štórast -a -o: ~ človek

štórja -e ž *rogoža*, štórjar -ja m štórklja -e ž, štórklijn -a -o; štórkljež -a m; štórkljast -a -o; štórkljátí -ám, štórkljáj -ájte! štórkljál -ála -o, štórkljánje -a s; štórkljáč -a m

*štrájk -a m *stavka*; *štrájkatí -am *stávkati*, +štrajkujóč -a -e *stavkajoč*

štráma -e ž *tepec, neroda*, štrám-lja -e ž, štrámast -a -o, štrám-ljast -a -o; štrámljátí -ám, štrámljáj -ájte! štrámljál -ála -o, štrámljánje -a s

+štránga -e ž *zaprežna vrv, za-préžnica*

štrbóncelj -clja m *vrsta sliv*

štrbúnk *medm.*, štrbúnk -a m, štrbúnkniti -nem z *vso težo pa-sti*, štrbúnkatí -am, štrbúnka-nje -a s

štrcátí -am, štrcanje -a s; štrca-lica -e ž, štrcáljka -e ž

štrcélj -clja m: ~i *pokošenih rastlin, posekanih vej*

Štrékelj -klja m os. i. *slov. znan-stvenika*; Štrékljev -a -o: ~a *zbirka narodnih pesmi*

štrémelj

štrémelj -mlja *m panj, stor, parobek, neroda*

štréna -e *ž pramen, prédeno; ~ e zmešati; štrénast -a -o*

štríc *prisl. gl. vštríc*

*štrítóf -a *m gladilce za prejo*

štrk -a *m štróklja, štrkov -a -o*

štrkati -am; štrkniti -nem; štrk -a *m, štrkanje -a s, štrkalica -e ž, štrklja -e ž, štrkljaj -a m*

štrléti -ím, štrlèč -éča -e, štrlí -íte! štrlèl -éla -o, štrlénje -a s; štrlína -e ž

štrofotáti -ám *in -óčem: ~ po vodi, štrofotáj -ájtel in štrofóci -tel štrofotál -ála -o, štrofotánje -a s*

štropotáti -ám *in -óčem, štropotáj -ájtel in štropóci -tel štropotál -ála -o, štropotánje -a s; štropót -óta m*

štrúca -e *ž: ~ kruha, komu kaj za ~o dati; štrúčica -e ž, štrúčka -e ž; štrúčen -čna -o, štrúčnica -e ž; štrúcast -a -o; štrúcati -am: ~ s pirhi*

štrúkelj -klja *m, štrúkljev -a -o, štrúkljast -a -o; štrúkeljček -čka [-kəlj-] m, štrúkeljc -a [-kəlj-] m, štrúkeljčast -a -o [-kəlj-]: ~ a moka*

štúcokračo *prisl.: ~ prevrniti kozolec prevrniti (v igri)*

študènt -énta *m, študentka -e ž, študentinja -e ž; študentov -a -o, študentkin -a -o; študentovski -a -o: ~ a mati; študirati -am, študirán -a -o; štúdiij -a m, štúdija -e ž, štúdijski -a -o: ~ a knjižnica*

štukatúra -e *ž, štukatúren -rna -o, štukatèr -ja m, štukatèrski -a -o*

štúla -e *ž okršek, štrcelj, okrnjen konec, del klobuka: ~o držati, ~o napeti zameriti; štúlast -a -o, štúlav -a -o; štúlec -lca [-lc-] m, štúlavec -vca m; štú-*

lež -a *m; štúliti -im (se) kam, štúljenje -a s*

*štúpa -e *ž prah, prašek: tobakova ~, ščurkova ~, apnena ~; štúpar -ja m; štúpast -a -o; štúpen -pna -o; štúpnica -e ž; štúpati -am, štúpanje -a s*

štuporámo *prisl.: ~ nositi*

Šúbic -a *m os. i. slov. slikarjev, Šubičev -a -o: ~ e slike*

Šúklje -ta *m os. i. slovenskega politika; Šúkljetov -a -o: ~ i Spomini*

šúl [šúl] -a -o *kratkouh: ~ a ovca; šúla -e ž, šúlav -a -o, šúlavec -vca m*

šúm -a *m (pomeni tudi slap), šúmen -mna -o, šumóvit -a -o; šumót -óta m, šúmnik -a m, šumévec -vca m slov.; šumoma prisl.; šuméti -ím, šumèč -éča -e, šúmi -íte! šumèl -éla -o, šuménje -a s; šumotáti -ám in šumóčem, šumotáj -ájtel in šumóci -tel šumotál -ála -o, šumotánje -a s; šumotljáti -ám, šumotljáj -ájtel šumotljál -ála -o, šumotljánje -a s; šumotljív -íva -o*

šúma -e *ž, +šumár -ja m gozdar, +šumárstvo -a s gozdarstvo, +šumárski -a -o gozdarški*

Šumádija -e *ž kr. i., Šumadínc -nca m, Šumadínc -e ž, šumadínski -a -o*

+šúnd -a *m plaža lit.*

šúnka -e *ž gnjat; prekaženo, suho meso; šúnkov -a -o: ~o meso; šúnkarica -e ž; šúnkar -ja m (vrsta prašičev)*

+šúntati -am *šúvati, podpihovati, dražiti, hujskati, +šúntanje -a s hujskanje, +šúntar -ja m hujskač, +šúntarski -a -o hujskaški*

šúp -a -o *votel = šúpelj -plja -e, šúpelj -plja m, šúpljost -i ž, šúpljóta -e ž, šúpeljnost -i [-pəlj-] ž, šúplja -e ž, šúplják -a m gluh oreh, šúpljína -e ž; šúpljív -íva -o; šúpljiti -im*

šustéti -ím, šustèč -éča -e, šústi -íte! šustèl -éla -o, šusténje -a s; šústati -am; šústniti -nem; šúst -a m; *povsod tudi* šuštljál -ám, šuštljáj -ájte! šuštljál -ála -o, šuštljánje -a s, šuštlja -e ž
 šušmár -ja m, šušmárka -e ž, šušmarija -e ž, šušmárstvo -a s, šušmárski -a -o, šušmáriti -im, šušmárjenje -a s
 šušnjáti -ám, šušnjáj -ájte! šušnjál -ála -o, šušnjánje -a s. šušnja -e ž, šušòt -òta m
 šuštéti -ím *gl.* šustéti
 Švábska -e ž: v ~i, iz ~e; Švábsko -ega s: na ~em, s ~ega; Šváb -a m, Švábiga -e ž, Švábiga -e ž; šváb -a m *šturek*; švábski -a -o, švábsčina -e ž
 švédér -dra m, švédra -e ž, švédrač -a m, švedrálo -a s, švédrast -a -o, švédrav -a -o *in* švedràv -áva -o, švédravec -vca m *in* švedrávec -vca m, švedrè -éta m; švedráti -ám, švedràj

-ájte! švedràl -ála -o, švedrànje -a s
 Švédska -e ž: v ~i, iz ~e; Švédsko -ega s: na ~em, s ~ega; Švéd -a m, Švédinja -e ž, švédski -a -o: ~a telovadba; švédščina -e ž
 Švíca -e ž: v ~i, iz ~e; Švícarsko -ega s: s ~ega, na ~em; Švícar -ja m, Švícarka -e ž, švícarski -a -o; švícarija -e ž; švícar -ja m *uniformiran strežnik, ud častne, telesne straže*
 švigašvága *medm.*; švigašvága m *neskl. nestanoviten človek*: na takega švigašvaga ne zidaj!
 švigati -am: s pogledom ~ po kom, šviganje -a s; šviginiti -nem; švigelj -glja m, šviglja -e ž, švigljast -a -o
 švistniti -nem: sablja, bič švistne; švistati -am, švistanje -a s
 švrkati -am; švrkanje -a s; švrkniti -nem; švrk! *medm.*; švrk -a m, švrkalica -e ž *bič*, švrkec -kca m, švrkljaj -a m

T

t [tə in té] m *neskl.*: mali t, z vélikim T, z malim t okrajšujemo tono
 tá tá — *kaz. z., edn. m* téga tému tá — téga o tém s tém [+təm] ž té téj -- ti tó o téj — ti s tó, s téga (tegà) tému (temù) tó o tém s tém; *dv. m* tá, ž té (ti), s té m ž s téh téma; *mn. m* tí, ž té, s tá, m ž s téh tém o téh s témi; *pogosto nasl.* [+təga. +təmu, +təm, +təh]; *v sestavi*: tále tóle, tégale, témule, téle, téjle; tóle, o téhle, s témile *itd.* ali le-tá le-tó, le-téga, le-té, le-tó, o le-téh, z le-témi *itd.*; pri téj (ti) priči; +tém pótem s tem, tako; nató, potém pótlej; vtém ko = medtém ko; tó ní takó (+temu ní tako); tá je

bósa, tá je lépa; tó je bílo lepó! čim več, tèm bólje; vtém ko je spal, ga je nekdo okradel: hodil je v mesto, in tó vsak teden trikrat; +ta *pred dol. prid.*: (+ta) novi, mlada
 tabéla -e ž *razpredelnica*; tabeláren -rna -o *razpredelen*, tabeláričen -čna -o
 *tabèrna -e ž *krčma*; *tabernáti -ám *krčmariti, kupčevati*, tabernáj -ájte! tabernál -ála -o, *tabernánje -a s *krčmarjenje*
 tabernákelj -klja m; tabernákeljski -a -o [-kəlj-]
 tábes -a m *sušica*, tabétik -a m *sušičnik*, tábičen -čna -o *sušiteljen*
 tábla -e ž, *rod. mn.* tábel [-əl]; táblica -e ž; tabléta -e ž *ploščica med.*: zdravilo v ~ah

tábor

tábor -a m, táborski -a -o, tabo-
rščé -a s, taboriški -a -o, ta-
boriščnik -a m, taborjān -ána m,
táboren -rna -o, tábornik -a m;
taboríti -ím, tabôri -íte! tabo-
rfl -a -o, taborjēnje -a s; tabo-
rít -a m *pripadnik husitske lo-
čine*, taborítski -a -o

táca -e ž: medvedova ~; vedeti,
kam pes ~o molí; táčica -e ž,
táčka -e ž, tácar -ja m: medved
tácar, tácman -a m; tacáti -ám,
tacáj -ájte! tacál -ála -o, tacá-
nje -a s

+ táca -e ž *podstavek, pladenj, zde-
lica*

Tácitus in Tácit -a m os. i. *staro-
rimskega zgodovinarja*, Tácitov
-a -o: ~i Anali

tačas *prisl. tedaj, takrat*: ~ je bilo
še vse drugače; ~ je bil še
dijak, tá čas (*sedaj*) pa je taj-
nik; pojdi po opravkih, tá čas
ti napišem pismo zanj (*medtem,
vtem*); tá čas (*kr. t. č.*) tajnik
sedaj; tačasen -sna -o *takraten,*
tedanji: ~e razmere

táčka -e ž in táčke táčk ž mn.
samokolnica; táčkar -ja m *kdor
vozi lačke*

Tadéj -a m os. i., Tadéjev -a -o
táft -a m *vrsta svilenega blaga*,
táftov -a -o, táften -tna -o

tahiméter -tra m *brzinómér*, ~mé-
trski -a -o; tahigrafija -e ž *brzo-
pisec*, tahigráf -a m *brzopisec*,
~gráfski -a -o *brzopisen*

Tahíti -ja m *kr. i. otočja in otoka
v Tihem oceanu*, Tahitijánc
-nca m, Tahitijánka -e ž, tahi-
tijánski -a -o

Taine Taina [*tén -a*] m os. i.
franc. zgod. in filozofa; Tainov
-a -o: ~ nauk o okolju; tainov-
ski -a -o: ~a analiza

taísti -a -o *kaz. z.*; *rod. taistega
in téga ístega*

tájati -am in -jem, tájanje -a s

tájén -jna -o *skriven*; tájnost -i ž
skrivnost, tájnosten -tna -o
skrivnosten; tájna -e ž *skrivnost*,
tajinstven -a -o [*-tvān-*] *skriv-
nosten*; tajnopís -a m, tajno-
písen -sna -o, tajnopísec -sca m,
tajnopísje -a s; tajnocvétka -e
ž, tajnocvéten -tna -o

tajfún -a m *vihar v zahodnem delu
Tihega oceana*

tájga -e ž *močvirni gozdni pas na
azijskem severu*

tájiti -ím, táji -íte! tajíl -a -o,
tajēnje -a s = tája -e ž: v ~o
se spustiti, tájba -e ž; tájec -jca
m, tajjca -e ž; tajjv -a -o, taj-
jivec -vca m, tajjvka -e ž; tajj-
tev -tve ž

tájnik -a m, tájnica -e ž, tájniški
-a -o, tájništvo -a s

ták *prisl.*: ~ bodi pameten! ~
povej žel! ~ nikar ne vpij! ~
kaj sta videla? ~ tako!

ták -a -o *kaz. z.*; ~ si? v ~em ne
hódi ven! ~a je na svetu, ~a
tema, ~a predrznost; tákega,
tákemu, tákih (+tácega, +táce-
mu, +tácih); *potemtákem torej,*
tedaj; tákle, tákale, tákole, tá-
kegale; le-ták -a -o

takaláti -ám, takalāj -ájte! taka-
lál -ála -o, takalánje -a s; ta-
kalíti -ím, takalíl -a -o; taka-
líkati -am, takalíkanje -a s;
tákati -am in táčem: ~ kolesca,
krogle, zibko; tákaj -te! in táči
-te! tákanje -a s; tákljati -ám,
takljāj -ájte! takljál -ála -o,
takljánje -a s, takljáč -a m =
tákalec -lca [*-aj-*] m *kegljač*

takisto *prisl. tako, enako, prav
tako*: zdaj se pa ~ dela z me-
noj; ~ ti rečem; takistole *prisl.*
tákniti -nem in takníti -nēm,
tákni -te! in takní -íte! tákníl
-a -o in takníl -fla -o [*nepoud.*
povsod: tak- in tək-]

takó *prisl.*: ~ pozno, ~ sam;
prav takó, ravno takó; takó

imenován, ~ zván (+takozvan), ~ rekóč (+takorekóč); takó in takó; takó ali takó *v vsakem primeru*: domov moram takó in (ali) takó
takòj prisl.: ~ pomagaj; takòjšnji -a -e: ~a pomoč
tákraj in tókraj prisl.: sovražnik je bil še na óni strani, naši pa že ~; *predl. z rod.*: ~ reke; tákrajšnji -a -e, tákrajnji -a -e
takràt prisl. tedaj: ~ se spomni, bistra Soča; ~ je biló lepó; tákrat in tókrat *prisl. to pot*: za ~ ti odpustim; takrátén -tna -o: ~i graščaki so kmeta hudo pestili; tókratén -tna -o: ~a kazen je bila hujša
tákša -e ž pristojbina; táksén -sna -o *pristojbinski*; +taksírati -am (o)ceniti; +taksátor -ja *m cenilec*
tákši -ja m, taksiméter -tra m
tákšén -šna -o kaz. z. = tákov -a -o, tákovšén -šna -o; takóvost -i ž, takóvosten -tna -o
tákt -a m glas.: ~ biti, dajati; taktírati -am, taktírka -e ž, taktómér -a m
tákt -a m obzirnost, ólika, tákten -tna -o obziren, ólikan, táktnost -i ž
táktika -e ž vojna umetnost, umno poveljevanje, táktik -a m, táktičen -čna -o, táktičnost -i ž; taktizírati -am, taktizíranje -a s
tál [tál] -a -o kopen: zemlja je ~a, tálen -lna -o [-ln-] *južen*: sneg je ~; vreme je ~o; taléti -ím, talèl -éla -o, talénje -a s; talíca -e ž *južno vreme*, talina -e ž *tala zemlja*, tálov -a -o *tal*, táloven -vna -o *tal*
talár -ja m obredna obleka duhovnikov, sodnikov, ponekod vseučiliških profesorjev ipd., talárski -a -o
tálec -lca [-lc-] m, tálka -e [-lk-] ž, tálski -a -o [-ls-]

tálen -lna -o [-ln-] gl. tlà in tál
talènt -ènta m bistrost, nadarjenost; nadarjen èlovek; stara denarna vrednost: pet talentov srebra; talentíran -a -o *nadarjen*
talíga -e ž in tolíga -e ž, nav. mn. tolíge *samokolnica*, talígar -rja *m kdor vozi samokolnico*
Talíja -e ž muza vesele igre
talikati -am takljati: jajca ~, kolo se talíka, *gl. takalati*
tálisman -a m vražno sredstvo
talítí -ím, táli -íte! talíl -a -o; (s)taljèn -èna -o, taljénje -a s, talílen -lna -o [-ln-], talílnica -e [-ln-] *ž*, talílniški -a -o [-ln-], talílo -a s, talíšče -a s, talítev -tve ž, talívec -vca m, talívka -e ž, taljív -íva -o, taljívost -i ž
Talleyrand -a [talrán -a] m os. i. franc. diplomata, Talleyrandov -a -o [talránov -ova -o]
tálmud -a m židovska knjiga postav, tálmudski -a -o, talmudíst -a m [povsod: -lm-]
tálog -óga m, tudi táloh -a m, taláč -a m, tálovje -a s; gl. teloh
talón -a m odrezek
tàm prisl.: sèm ter tàm, sèm pa tàm, od ~ do tu; támošnji -a -e; támkaj *prisl.*, támkajle = támle *prisl.*, támkajšnji -a -e
támar -ja m živinska staja po planinah, tamáriti -ím, tamárjenje -a s
tamarínda -e ž tropsko drevo in njega sad
tamaríska -e ž vrsta ukrasnega grma
támbor -ja m bobnar
tambúrica -e ž, tamburáš -a m, tamburáški -a -o: ~i zbor; tambúрати -am, tambúranje -a s
tamburín -a m rotni bobenček s kraguljčki
tampón -a m med. šep, šop bate ali gaze; tampónski -a -o: ~a

tamtám

država; tamponírati -am, tamponíranje -a s; tamponáda -e ž
tamtám -a m konkavna kovinska plošča, kitajski in indijski gong; zamorski bobeni; bučna reklama
 tančica -e ž, tančičen -čna -o: ~o pokrivalo; tančina -e ž drobnost, nadrobnost, niansa [nepoud. povsod tan- in tan-]

tanek -nka -o in tanèk ali tenák -nka -ó [tæn-]: ~a šiba, preja, plast; ~ papir, nos, vid, sluh, voh, okus, čut, glas, čez pas; ~o uho, oko, blago, drevo; ~a vest; ~a prede, pòje komu *húdó se mu godí, v nevarnosti je; dol*, tánki -a -o: ~i konec palice, ~o črevo; mir, če ne bo ~a pela šiba; na ~em biti s čim pri kraju, *slabo preskrbljen, založen*; na ~em imeti koga *ostro, trdo*, na ~o sklepati, na ~o piše s tankimi črkami, *drobno, toda: natánko piše natančno, nadrobno*; danes je pa na tánko narejen *siten, občutljiv, razdražljiv, slabe volje*; na tánko razrezati *na tanke kose*, natánko razrezati *natančno skrbno (lahko tudi na kocke)*; gl. tudi natanko; *prisl. tánko in tankó: ~o vidi, sliši, čuti, piše, pòje, cvili, piska; ~o premisliti, izprašati; prim. tánje in tánjšje [nepoud. povsod: tan- in tan-]*

tangénta -e ž, tangénten -tna -o, tángens -a m: ~a; tangenciálen -lna -o [-ln-]

***tangírati** -am zadevati, tikati se
tángo -a m vrsta plesa

tanín -a m, tanínov -a -o, tanínski -a -o

taníiti -ím, táni -íte! taníl -a -o, tanjèn -èna -o, tanjènje -a s: kovine taníiti; testo je tanjèno; staniól je stanjèni kositer; tanèti -ím, tanèl -éla -o; tanènje -a s, tanljív -íva -o, tanljívost -i ž

tánjšati -am, tánjšanje -a s, tanjšálen -lna -o [-ln-]

Tánjug -a m Tiskovna agencija nove Jugoslavije; Tánjugov -a -o
tánk -a m: bencínski ~, napad s ~i; tánkovski -a -o: ~i napad; tankíst -a m, tánkovec -vca m

tanko [tan- in tán-] v sestavi: tankočúten -tna -o, ~čútnost -i ž; tankoglásen -sna -o, tankokljùn -úna -o, tankolàs -ása -o, tankolíst -a -o, tankonítén -tna -o, tankonòg -óga -o; tankoslúšen -šna -o, ~slúšnost -i ž; tankovésten -tna -o, ~véstnost -i ž; tankovíden -dna -o, ~vídnost -i ž

Tántal [-al] -a m os. i. iz grš. *bajeslovja*, Tántalov -a -o: ~e muke; tántalski -a -o [-ls-]: ~e muke; tántal [-al] -a m kemična *proina*

tantiéma -e ž *delež od dobička delniške družbe, avtorjev delež od kosmatega dohodka izvajanega dela*

***tápa** -e ž *preprost, neumen, boječ človek*, *tápica -e ž

tápáti -am tího stopati, tápanje -a s

tapéta -e ž ópna, tapéten -tna -o, tapétnik -a m, tapecírati -am, tapecírán -a -o; +príti na tapeto *príti na mèl, vrsto*

tapír -a m nosoróg, vrsta kopitarjev; indijski ~, tapírski -a -o
tapljáti -ám: ~ po rami; tapljál -ála -o; tapljánje -a s

tára -e ž *teža posóde ali omota*, tarírati -am *določiti taro*, taríranje -a s: ~ železniških voz
 tára -e ž *muka*; taráti -am *mučiti*, táranje -a s

tarántéla -e ž vrsta pajkov; južnoitalijanski ples

tárča -e ž, tárčar -ja m *kdor strelja v tarčo*

tardándo *prisl. glas. zadrževaje*

tarifa -e ž cenik, tarifen -fna -o
ceniški: ~a postavka

Tarkvinij -a m os. i. pri Rimljanih, Tarkvinijev -a -o

tárnati -am, tárnanje -a s, tarnáč -a m, tárnavo -a -o, tárnavec -vca m, tárnja -e ž

tárnica -e ž kraj, kjer tarejo; gl. tudi terica in tretí

tarók -a m, tarokist -a m, tarokístovski -a -o; tarokírati -am, tarokíranje -a s

Tártar -a m grš. bajeslovno ime za podzemlje, tártarski -a -o

Tartuffe Tartuffa [tartúf] m ime osebe iz enako imenovane Moliérove komedije; tartúf -a m hinavec, svetohlíneec; tartúfski -a -o, tartúfka -e ž

+tása -e ž skodelica, pladenj, podstavka

Tásilo -a m os. i. bavarskih vojvod, Tásilov -a -o

Táss -a m uradna telegrafska agencija ZSSR v Moskvi; agencija ~, Tássov -a -o: ~o poročilo

Tasso Torquato Tassa Torquata [táso torkvátó -a -a] m os. i. ital. pesnika, Tassov -a -o: ~a pesnitev

Tást -a m, tášča -e ž; tástov -a -o, táščin -a -o

tastatúra -e ž tipke

táščica -e ž plica, táščičin -a -o

+táška -e ž torbica; žabica pri ključavnici

tát tatú in táta m, mn. tatjé in tatóvi; tátov -a -o, tatóvski -a -o, tatíč -íča m, tatíca -e ž, tatínski -a -o, tatínstvo -a s, tatínščak -a m panj roparskih čebel; tatvína -e ž, tatíniti -im, tatínjenje -a s

táta -a m = tátej -a m = tátek -tka m; tátov -a -o, tátkov -a -o vse otr.; povsod tudi: át-

Tatár -a m, tatárski -a -o: ~a novica, tatáriti -im rabiti tatarske besede

Tátra -e ž in Tátre Táter [-tər] ž mn. del karpatskega gorstva; tátra -e ž avtomobil znamke Tátra

tátrman -a m zgornji konec cevi pri vodnjaku, strašilo v prosu, stol za obrezovanje dog ipd., tátrmanski -a -o

távati -am, távanje -a s, taváč -a m

tavoléta -e ž jelova deska

Távris -ide in Távrida -e ž grš. kr. i. polotoka Kríma; Ifigenija na ~i; távriški -a -o

Távrus -a m kr. i. pogorja v Malí Aziji

tavtologíja -e ž istorečje, tavitólógičen -čna -o istorečen

*távžentróža -e ž svedec

Taylor -ja [télor-] m os. i. ameriškega inženirja; taylorizem -zma m Taylorjev sistem za maksimalno izkoriščanje delovne sile in strojev [povsod: telor-]

*team -a [tim-] m šp. moštvo, družina

teáter -tra m gledališče, teátrski -a -o, teatrálen -lna -o [-ln-], teatrálnost -i [-ln-] ž, teatráličén -čna -o, teatráličnost -i ž

Tébe Téb ž mn. kr. i., Tebánec -nca m, Tebánka -e ž, tebánski -a -o

tēč -i ž tečaj pri kolesu: ~ valja

tečaj -a m: vrata so do ~a odprta, ~i pri kolesu; severni ~; šestdeset ~ev (stadíjev) od Jeruzalema; tečaj dinarja, franka, lire; učni ~; biti na ~u, priti s ~a; tečajen -jna -o polaren; tečajnica -e ž zvezda; udeleženka tečaja; tečajnik -a m udeleženec tečaja, vzporednik (66 $\frac{2}{3}$ °) severni ~; tečajniški -a -o

tēčen -čna -o: ~a jed, ~o delo, ~ človek; tēčno prist.: ~ jesti s tekom jesti, tēčnost -i ž

tēci tēcem, tekó in tēčejo, tēci tēcite! tékel [-kaj] tēkla -o;

tedaj

- voz, kolo, ura, čas, stroj tēče; solzé tekó; beseda, razgovor tēče; jezik mu tēče; pritožba, pravda, preiskava tēče; tekóč -a -e: ~i denar, račun, trak, ~e zadeve, ~a voda; biti na ~em o vsem poučen; tēčina -e ž: krt ima ~e pod zemljo; tečišče -a s del ležaja
- tedaj prisl.:** ~ je bilo prijetno; praviš, da vse veš: povej tedaj! (~povejl); tedajci prisl.; tedá-nji -a -e, tedájšnji -a -e
- tédén -dna m:** danes ~, križev ~, cvetni ~, véliki ~; tédén-ski -a -o [-dén-], tédnik -a m, tédnina -e ž, tédnar -ja m = tédnják -a m, tédnarski -a -o: ~a služba
- tedéum -a m zahvalna pesem**
- tégniti in -íti tégnem dajati:** lahko je čedno oblečen, saj mu oče obleko tégne; vse koj strgaš, kdo bo pa tégnil? gl. tudi tezati
- tegôba -e ž težava, tegôben -bna -o, tegôta -e ž, tegôten -tna -o, teginja -e ž**
- Téheran -a m kr. i. mesta v Perziji; Téheranec -nca m, Téheranka -e ž téheranski -a -o:** ~i sporazum
- téhnika -e ž, téhničen -čna -o, téhnik -a m, téhniški -a -o, téhničarka -e ž, tehnológija -e ž, tehnológíčen -čna -o = tehnológíski -a -o, téhnikum -a m, téhnikumski -a -o**
- téhtati -am, téhtanje -a s, téhten -tna -o, téhtnost -i ž, téhtnica -e ž, téhtničen -čna -o, téhtničar -ja m, téhtničarski -a -o, tehtarina -e ž, tehtarínski -a -o:** ~i listek
- *teint -a [tén] m barva obraza in kože, polt**
- teizem -zma m vera v stvarnika in vladarja sveta, teíst -a m, teístka -e ž; teístičen -čna -o; teístov-**
- ski -a -o; gl. tudi deizem in ateizem**
- ték -a m:** v ~ se spustiti, na ~ hitro, vzvratni ~, jed nima ~a, dober ~! +v teku enega tedna v enem tednu, v teku časa s časom; tekovít -a -o; tékniti -nem; gl. tudi téčen -čna -o in tekom
- tékati -am, tékanje -a s, tekáč -a m (človek, preproga, pri šahu, del dinamita itd.), tékica -e ž zool., tékavci -ev m mn. zool., tekalíšče -a s, tekalíščen -čna -o; tékcati -am otr.; teklína -e ž drevesna smola**
- tékma -e ž, tékmeč -a [-máč-] m, tékmečev -a -o [-máč-], tékmič -a -e ž, tékmičin -a -o; tekmišče -a s; tekmováti -újem, tekmovál -ála -o, tekmovánje -a s, tekmoválec -lca [-áj- in -lc-] m, tekmoválka -e [-áj- in -lk-] ž, tekmoválski -a -o [-áj- in -ls-], tekmoválen -lna -o [-ln-]**
- tekmà [tək-] prisl. ravno:** ~ sva si enaka sva si; ~ se je izšlo
- tekočina -e ž, tekočinski -a -o, tekóčnost -i ž**
- +tékom predl. z rod.:** ~ leta med letom, ~ treh dni v treh dneh, ~ časa s časom, ~ dogodkov z dogodki, v teku dogodkov
- tékst -a m besedilo; téksten -tna -o:** ~a kritika
- tekstilen -lna -o [-ln-]:** ~a industrija; tekstílije -ij ž mn. tkanine, pletenine
- tektónika -e ž nauk o zgradbi zemeljske skorje, nauk o gradnji; tektónski -a -o:** ~i potresi
- tekút -a m kurja uš**
- téle -éta s, télce -a [-lc-] s, télce -lca [-lc-] m, télček -čka [-lč-] m, télčji -a -e [-lč-], telica -e ž, teličji -a -e, teliček -čka m, telíčka -e ž, telétar -ja m; teléčji -a -e, telečják -a m, telétina -e ž; telíti (se) teli (se), telítev**

-tve ž, telen -lna -o [-ln-]:
krava je ~a
teléba -e ž velik kos; telebàn
-ána m, telébast -a -o, telebá-
nast -a -o, telebánski -a -o, te-
lebávost -i ž
telébiti -im; telébniti -nem; te-
lébati -am
telefón -a m: slušalka je na ~u,
človek je pri ~u, klicati koga
k ~u, govoriti po ~u; telefón-
ski -a -o, telefóničen -čna -o,
telefonirati -am, telefoníja -e ž,
telefonist -a m, telefonistka -e ž
teléga -e ž pri jarmu; telége telég
ž mn. jarem; teléžnik -a m
telegráf -a m brzojav, telegrafíja
-e ž, telegram -a m brzojavka,
telegráfski -a -o, telegráfíčen
-čna -o brzojaven; telegrafirati
-am brzojaviti; telegrafist -a m,
telegrafistka -e ž
Télemah -a m Odisejev sin
télemark -a m šp.
teleologíja -e ž nauk o smotrnosti,
teleolóški -a -o in teleológičen
-čna -o fil.
telepatíja -e ž psihol., telepát -a
m, telepátíčen -čna -o
teleskóp -a m daljnogled, teleskó-
pen -pna -o, teleskópski -a -o
teló -ésa s, telésce -a s, telésen
-sna -o, telésnost -i ž, telesnina
-e ž; telóvnik -a m
têloh -a m bol. kúrjice, kurji slep;
gl. tudi tálog
telováditi -im, telovádba -e ž,
telovádec -dca m, telovádkinja
-e ž, telovádka -e ž, telováden
-dna -o, telovádnica -e ž, telo-
vadišče -a s, telovádski -a -o,
telovádstvo -a s
telúrij -a m priprava, ki ponazar-
ja, kako se gibljeta zemlja in
mesec okoli sonca
têm vez., čím — têm: čím manj
jih je, têm rajši jih imamo
téma -e ž predmet, naloga, osnov-
na misel, stavek, temátíčen -čna

-o, temátski -a -o iz ene osnove
potekajoč, debelski, korenski:
~i glagoli; temátika -e ž
temà [tãmà] ž -è -i -ò: gluha,
trda, gosta ~ (+globoka ~),
temina -e ž, temáčen -čna -o,
temáčnost -i ž, temôta -e ž, tem-
môten -tna -o, temôtnost -i ž,
temàv -áva -o, temávost -i ž;
temáčiti -im se [povsod tãm-];
gl. tudi temen
tème -na s in tème -éna s: od
podplatov do ~, témence -a s;
témenica -e ž, témenice -ic ž
mn., témeničen -čna -o: ~a
žmula; témenik -a m, temení-
šče -a s, témenski -a -o, teme-
nàt -áta -o
têmelj -a m podstava, osnova, vkla-
da, têmeljen -ljna -o, temeljít
-a -o, temeljitost -i ž; temeljítí
-ím, temélji -íte! temeljíl -a -o
temèn in temán -mnà -ò in -ò,
dol. oblika temni -egà -emù
-èm -im -i -ih -imà -imì -è in
-é; tudi s stalnim korenskim
poud.: têmèn -mnega [tãm-] itd.;
temnáva -e ž, temnôba -e ž,
temnôben -bna -o, temnóča -e
ž, temností -i ž, temnôtar -e ž,
temnôten -tna -o; temníca -e ž,
temníčar -ja m, temníčarica -e
ž; temníkast -a -o, temníť -a -o;
temnják -a m [povsod tãm-]
Témis -ide in Témida -e ž os. i.
grš. boginje pravice
Temístokles -kla m in Temisto-
klej -a m os. i. grš. državnik,
Temístoklov in Temístoklejev
-a -o
temnéti -ím, temněl -éla -o; tem-
nênje -a s; temníti -ím (se),
temni -íte! temnil -a -o, (za)-
temnjèn -éna -o, temnjénje -a s
[povsod tãm-]
temno- v sestavi: temnobárven,
-vna -o, temnoglávec -vca m;
temnogléd -éda -o, ~gléd -éda
m, ~glédec -dca m; temnolás

têmpelj

-lása -o, ~lásec -sca m, ~láska -e ž; temnómóder -dra -o; temnook -óka -o, temnórděč -ěča -e, temnórjáv -áva -o, temnórúmen -ěna -o, temnósív -a -o, temnózelen -ěna -o, temnózólt [-óyt] -a -o [povsod təm-]

têmpelj -plja m, têmpeljski -a -o [-pəlj-], têmpljar -ja m, têmpljarski -a -o: ~i red

têmpéra -e ž način slíkanja: slíkati s tempero

temperaměnt -ěnta m narav, značaj, temperaměnten -tna -o, temperaměntnost -i ž

temperatúra -e ž, temperatúren -rna -o

temperírati -am pogreti, ublažiti, temperíran -a -o

têmpo -a m časovna mera, hitrost: v takem ~u; tempírati -am, tempíran -a -o: ~a bomba; temporálen -lna -o [-ln-] časoven: ~i stavki slovn.

temvěč in tēmveč (+temuč) vez. ampak, marveč: ne govóri, ~dělaj!

Témza -e ž kr. i. angleške reke

tencóna -e ž vrsta lirske pesmi, tencónski -a -o

tendéncia -e ž namera, namen, težnja, tendénčen -čna -o: ~i roman; tendenciózen -zna -o z določenim namenom, pristranski, preratúnan, tendencióznost -i ž = tendénčnost -i ž naperjenost

téndér -ja m zalógovnik, priklopni voz (ladja) z zalogo vode in premoga, ténderski -a -o zalógoven: ~i voz voz s premógom za lokomotivo

tenák -nká -ó [-tən-] gl. tánek

teneraměnte = con tenerezza [-ěca] prisl. glas. nežno

těnětva -e ž mreža lovnica

ténis -a m: namizni ~; téniški -a -o: ~i igralec, ~a igralca

+taníti -ím gl. taníti -ím

ténja -e ž senca; ténjati -am v polsnu biti

+tenko [-tən-] gl. tanko-

tenór -ja m glas., tenorist -a m, tenórski -a -o: ~i solo; ténor -ja m vodilni ton: ~ govora, članka

teo- v sestavi: teocéntričen -čna -o bogosreden: ~i srednji vek; teogoníja -e ž; teokracíja -e ž bogovladje, ~krátski -a -o bogovladen; teologíja -e ž bogoslovje, teológ -a m bogoslovec, teolóški -a -o = teológíčen -čna -o bogosloven, bogoslovski; teozofíja -e ž, ~zóf -a m, ~zófški -a -o

Téodor -a m Božidar, Téo -a m. Dóre -ta m; Teodóra -e ž, Téa -e ž, Dóra -e ž; Teodórik -a m; Teodózij -a m; Teófil [-il] -a m; Teofrást -a m

teórba -e ž glas. velika basovska lutnja

teoríja -e ž znanstveni nazor, nauk, teorijski -a -o, teorétik -a m, teorétičen -čna -o, teorétski -a -o, teorém -a m; teoretizírati -am, teoretizíranje -a s

tép tēpa m, tépec -pca m, tēpast -a -o, tēpče -ta s, tēpček -čka m

tepěž -ěža m in tēpěž -a m, tepěžen -žna -o: ~i dan; tepěžka -e ž šba, tepěžkati -am, tepěžkanje -a s, tepěžkar -ja m, tepěžkarica -e ž, tepěžnik -a m, tepěžnica -e ž; tepežljiv -íva -o, tepěžnja -e ž, tepěžnost -i ž

tepídárij -a m topla kopel; rastlinjak

tépka -e ž, tépkov -a -o, tépkovec -vca m

tépsti -em (se), tēpi -íte! tēpel [-pəy] tēpla -o, tepěn -ěna -o; tēpa -e ž = tepíca -e ž potepuška; tepáča -e ž vrsta sekire; tepljáti -ám, tepljāj -ájte! tepljál -ála -o: po rami tepljati

teptáti -ám, teptáj -ájte! teptál
-ála -o, teptán -a -o, teptánje
-a s, teptálen -lna -o [-ln-]

ter vez.; *rabimo ga namesto vez-
nika in: 1. v določenih zvezah:*
sem ter tja; *2. v naštevanju kot*
zadnji veznik med povedki: sto-
pical je in se prestopal in po-
kašljeval ter si na vse načine
prizadeval, da bi ga opazili;
ž. veže dva povedka, od katerih
je drugi s prvim v rahli namerni
zvezi: pridi ter poglej da *po-*
gledaš

têr -a m kem.: s ~om namazati
terakóta -e ž *žgana glina, vrsta*
keramike; terabóna -e ž *vrsta*
zidnega ometa; teranóva -e ž
vrsta zidnega ometa

terán -a m *vrsta vina:* kraški ~;
teránov -a -o, teránski -a -o
terapija -e ž *med., terapévt -a m*
(zdravnik) med., terapévika -e
ž (nauk) med., terapévličén -čna
-o: ~e metode

terárij -a m *steklena omara za*
gojenje rastlin in živali

terása -e ž, terásen -sna -o, te-
rásast -a -o: ~ svet

têrca -e ž *v glas. in pri igri;* ter-
cét -a m *trospev;* tercína -e ž
poet. vrsta kitice; terciński -a
-o: ~i stavek

terciár -a m *geol., terciáren -rna*
-o: ~i skladi

tercijál [-ál] -a m *tretjerednik,*
pobožnjakar, tercijáka -e ž, ter-
cijálski -a -o, tercijálstvo -a s
[povsod -al-]

terebínta -e ž *bot. vrsta iglavcev*
terén -a m: na ~u biti, delati;
terénski -a -o, terénc -nca m,
terénka -e ž

Terénc -a in Teréncij -a m os. i.
starorim. komédiografa, Terén-
cov -a -o in Teréncijev -a -o
Terézija -e ž os. i., Terézijin -a
-o, Rêza -e ž, Rêzin -a -o, Te-
rezínka -e ž, Zínka -e ž

teríca -e ž, tríca -e ž, terílja -e ž,
teráč -a m *kdor lan tare,* ter-
ríčnik -a m, terílnica -e [-m-
in -ln-] ž, terína -e ž, terínje
-a s, teríščé -a s *kraj, kjer se*
opravlja kako delo, terílo -a s =
terítev -tve ž, teríški -a -o
teritórij -a m *ozemlje,* teritori-
álen -lna -o [-ln-] *zemljiški,*
ozemeljski: ~e zahteve

terják -a m, terjácov -a -o, ter-
jácovec -vca m

térjati -am: ~ dolžnika za dolg.
~ od dolžnika dolg; térjavéc
-vca m, térjavka -e ž, terjátev
-tve ž, terjátven -a -o [-tván-]

tërma -e ž, *nav. mn. tërme tërmi*
kopalíšče s toplo vodo, zdravili-
šče; termálen -lna -o [-ln-] *ko-*
pališki, zdraviliški: ~o zdrav-
ljenje

termín -a m *rok, terminski -a -o*
*na rok vezan, *terminálen -lna*
*-o [-ln-] končen; *terminírati*
-am določiti rok

tërminus -a m in tërmin -a m
strokovni izraz; terminologíja -e
ž izrazoslovje, terminolóški -a
-o izrazosloven

termít -a m *velika tropska mrav-*
lja, termítski -a -o

termo- *v sestavi: termodinámika*
-e ž, ~dinámíčen -čna -o; ter-
moeléktrika -e ž, ~eléktričen
-čna -o; termofór -a m ogreva-
ča; termométer -tra m toplomer,
~métrski -a -o; termoskóp -a
m, ~skópski -a -o

Termópíle -il ž *mn. kr. i. grške*
soteske; termópílski -a -o [-ls-]

tèrmovka -e ž, tèrmos -a m, ter-
málka -e [-lk-] ž (+tèrmo-
steklenica) *izolirna steklenica*

tèrna -e ž: ~o zadeti

têror -ja m in terór -ja m, tero-
ríst -a m, terorístka -e ž; tero-
rízem -zma m *strahovlada;* te-
rorístovski -a -o, terorístíčen
-čna -o *strahovalen; terorízirati*

terpentín

-am *strahovati*, v strahu držati, teroriziranje -a s

terpentín -a m, terpentínov -a -o, terpentínski -a -o, terpentínovec -vca m bol.

Terpsihora -e ž muza plesa

Tertúlijan -a m os. i. krščanskega apologeta

terús -a m *tepec*; terúsov -a -o, terúsovski -a -o

Terzít -a m os. i. iz Homerjeve *Iliade*; Terzítov -a -o: ~o zabavljanje; terzít -a m zloben zabavljač, terzítiski -a -o: ~a postava

Tesálija -e ž, Tesálec -lca [-lc] m, tesálski -a -o [-ls-]

tesáti téšem, tēši -íte! tēsál -ála -o, tesán -a -o, tesánje -a s; tesáč -a m, tesár -ja m, tesárče -eta s, tesárček -čka m, tesárski -a -o, tesáski -a -o; tesálšče -a s, tesálo -a s, tesánica -e ž; tesárstvo -a s, tesáriti -im; tesárjenje -a s; tēsla -e ž široka tesarska sekira, tēslica -e ž; tēslo -a s štor, nerođen, omejen človek, tēslast -a -o

tesèn [tesàn] in tesán tesnà -ó ali tēsén -sna -o; dol. oblika: tēsni -a -o; v sklanjatvi: tesnegà tesnemù, tesné *uid. ali s stalnim poudarkom* tēs-; na tēsno zapreti, na tēsnem biti; tēsnomá *prisl.*; tēsneč -a [-nəč-] m, tēsér -sní ž, tesnica -e ž *tesna pot med ograjama*, tesnina -e ž, tesnoba -e ž, tesnoben -bna -o, tesnóta -e ž, tesnóten -tna -o, tesnóča -e ž; tesníti -ím, tēsni -íte! tesníl -a -o, (u)-tesnjèn -ēna -o, tesnjēnje -a s, tesnílo -a s

Tēsla Nikola, *rod.* Tēsle in Tēsla m os. i. hrv. izumitelj v Ameriki; Tēslov -a -o: ~e žarnice, ~í izumi; tēslovski -a -o: ~i motor

tesno- v sestavi: tesnopís -a m stenografija, ~písec -sca m stenograf, ~písen -sna -o stenografski, ~písje -a s; tesnopísen -sna -o, ~pírsnost -i ž; tesnosíčen -čna -o, ~síčnoš -i ž

tést -a m *fil., kem., med. preskus* testamēt -ēnta m *oporoka, zaveza, zakon*: stari ~; testamētáren -rna -o *oporoden*; testátor -ja m *oporočnik*, testát -a m *spričevalo*; testírati -am *izprijčati, potrditi*; testírānje -a s

testó -á s, v tēstu; testén -a -o, testénast -a -o, testnát -áta -o; testenína -e ž, testeníca -e ž *pasteta*, testeníčar -rja m, testeníčarka -e ž, testeníčarski -a -o

tēšč [təšč] -à -è, *tudi neskl.*: deklè je še tēšč; na tēšče; oči si je pomazala s tēšč (tēščò) slíno: tēšča je ajda, kadar nima polnega zrnja (*tudi* gluha); tēščèn [təščən] -čna -ò; tēščnóš -i ž *tēščiti -im stiskati*, tēščínica -e ž [-ln-] *stiskalnica*

tešiti -ím, tēši -íte! tešíl -íla -o, (u)tešén -ēna -o, tešēnje -a s; +tešítelj -a m *tolažnik*, +tešíteljica -e ž *tolažnica*; tešílo -a s *pomirjevalno sredstvo*

tēta -e ž, mn. *tudi*: teté -á -ám -àh -ámi; tētka -e ž, tētica -e ž; tētec -íca m *letin mož*, tētíč -a m *letin sin*, tētíčna -e ž *tetina hči*; tētín -a -o

tétanus -a m *mrlični krč*; tétanusov -a -o; tétáničen -čna -o: ~i znaki

Tétís -íde in Tétída -e ž os. i. grš. *bojinje*

tetíva -e ž, tetíven -vna -o *tetovírati -am vrezati v kožo risbe in jih vdrgniti z barvilom*; tetovírānje -a s (*dejanje in izdelek*) tetra- v sestavi: tetraēder -dra m *četrvec*, ~édrski -a -o; tetragón -a m *četrvoogelnik*, ~gón-

ski -a -o, ~gonálen -lna -o; tetralogíja -e ž; tetrámeter -tra m, tetrámetrski -a -o, tetrapodíja -e ž *čelverostopje*
tetrárh -a m; tetrarhíja -e ž; tetrárhíčen -čna -o
tetrév -a m *fazan*, tetrévov -a -o
Tevtón -a m, Tevtóni -ov mn. • *starogerm. pleme*, tevtónski -a -o, Tevtobúrški gozd -ega -a m kr. i. *pri Tacitu*
téza -e ž *trditev, stavek (fil., poetika), razprava*
tézati -am *vleči, nalegovati*; téza -e ž = tezálnica -e [-*ʎn*-] ž; na ~o dejati; tezálnik -a [-*ʎn*-] m: kovaški ~; tezálo -a s; tézen -zna -o: ~a stoja; téznost -i ž
tezavírati -am: ~ denar
Tézej -a m os. i. grš. *bajeslovnega junaka*
téža -e ž, téžen -zna -o, téznost -i ž, téznosten -tna -o; téznica -e ž; težina -e ž, težinski -a -o; težilo -a s; težáva -e ž: ~ega obhajajo; težáven -vna -o, težávnost -i ž; tézati -am: butare jo težajo; težíti -ím, téži -ítel težil -a -o, težénje -a s; težíti za čim, po čem *iti za čim, prizadevati si za kaj*; težénje -a s (za čim) *hotenje, prizadevanje, gon*, téznja -e ž *tendenco*, težišče -a s, težiščén -ščna -o, težiščnica -e ž; težljiv -íva -o
težák in težek [-*žák*] težká -ó -egá -emù -é -i, mn. težkí -é -ih -ím -imí *ild. ali s stalnim poud.* težek -žka -o -ega -emu -i -e *ild.*; *prim.* težji -a -e; *pomeni to, kar veliko tehta ali povzroča težave*: težek zaboje, ~a knjiga (*po tehtnici ali težavah*), ~a naloga, ~a industrija (*kovinska*). ~o delo (*po težavah, naporu*); *ne smemo besede uporabljati za označitev stopnje*: +tézka

bolezen huda, *nevarna bolezen*, +tézka žalitev *grda, huda, velika žalitev*, +tézka nesreča *velika, huda nesreča*, +težák poraz *hud, velik poraz*. +težák boj *trd, oster boj*, +tézka mu prede *huda, trda*; bolnišnica za +tézke ranjence za *hudó, zeló, nevarno ranjene itd.*; tézkati -am, tézkanje -a s, tézkóst -i ž, tézkóča -e ž, tézkóta -e ž, tézkóten -tna -o
težák -a m, težákinja -e ž, težáški -a -o, težáštvo -a s, težáščina -e ž, težakováti -újem, težakovál -ála -o, težakovánje -a s
téžec -žca m *min. baril*
težkó prisl., téže, najtézje: ~ delati s *težavo (n. pr. zaradi bolezni)*, ~ hoditi (*ker boli noga*), ~ govoriti (*prehlad*); težko bo kaj *ni verjetno*, težko da bi prišel *ni verjetno*, ~ da izraz *dvoma, malo verjetno*; ~ mi je pri srcu; *včasih je težko nekakšen predmet*: ~ dela *opravlja težko delo*, ves dan ~ *vzdiguje težke stvari*, ~ piše *kar je težkó razumeti*; *ni slovenska raba v pomenu zelo, hudó*: +~ zboleti, +~ se ponesrečiti, +~ bolan, +~ prizadet, +~ poškodovati
težko- *v sestavi*: težkoatlétski -a -o, težkohóden -dna -o, težkoindustrijski -a -o, težkokórvén -vna -o, ~kórvnost -i ž, težkomiseln -a -o [-*sáln*-], ~miselnost -i [-*sáln*-] ž, ~miselje -a [-*sálnj*-] s; težkonóg -óga -o
tí os. z., tēbe — te, tēbi — ti, tēbe — te, pri tēbi, s tēbój in s tábo; čézte, médte (in médmé), náte, nádte, óbte, póte, pódté, prédte, váte, záte; *v imen. se rabi le, kadar je smiselno poudarjen*: tí si kriv; tí praviš tako, on pa drugače; tí boš mene učil? *toda*: alí me bōš učíl? (+ti) nič ne znaš, tako (+ti)

tiára

praviš danes, včeraj si (+ti) rekel drugače
tiára -e ž *papeževa krona, tiárski* -a -o
Tibera -e ž l. i. *ital. reke, tiberski* -a -o
Tibêrij -a m os. i., *Tibêrijev* -a -o, *Tibêrijec* -jca m *član družine, tibêrijec* -jca m *pripadnik Tibêrijev, tibêrijski* -a -o
Tibet -a m kr. i. *azijske visoke planote, tibetski* -a -o in *tibetanski* -a -o, *Tibetánc* -nca m, *Tibetánka* -e ž, *tibetánščina* -e ž
Tibúl [-úl] -a m os. i. *starorim. pesnika, Tibúlov* -a -o
tíca -e ž *prekanjenka, premetenka, navihanka, rabi se samo v prenesenem pomenu, sicer ptica: to ti je tica, prava tíca; tíčica* -e ž, *tíčka* -e ž: ~ se je ujela
tič tíča m *prekanjenec, premetenec, navihanec, zvila glava; rabi se v prenesenem pomenu, sicer ptič: danes bomo tíči, ti' si pa tič, takega tíča pa še ne; tíček* -čka m: zrèl ~; ~i so se ujeli
tičáti -ím, *tiči* -íte! *tičèč* -éča -e, *tičal* -ála -o: ključ *tiči* v vratih; kje pa zmerom *tičíš?* v tem grmu *tiči zajec; tičánje* -a s
tífus -a m med., *tifózen* -zna -o, *tífusen* -sna -o: ~o obolenje
tíger -gra m, *tígrov* -a -o, *tígrski* -a -o, *tígrovski* -a -o; *tígra* -e ž, *tígrin* -a -o; *tígrica* -e ž, *tígrovka* -e ž, *tígrast* -a -o, *tígrček* -čka m, *tígrič* -a m
Tígris -a m kr. i. *reke v Mezopotamiji*
tíh -a -o; *tíšji* -a -e: *tíha nedelja, ~i teden, Tíhi ocean, ~a voda, ~ človek; prisl. tího, tíše; na tíhem, po tíhem, tíhoma, natíhoma, stíha; v povedni rabi samo prisl.: fant (deklina), tího bodi! vsj so bili tího (+tíhi); fant je bil tíh molčèč; tíhóta* -e ž, *tíhóten* -tna -o; *tíhóst*

-i ž, *tíhóča* -e ž; *tíhec* -hca m *otročka božjast*
tího- v sestavi: *tíhohòd* -óda m *zool.; tíholázec* -zca m, ~láзка -e ž, ~lázen -zna -o, ~lástvo -a s; *tíhomórski* -a -o, *tího-oceánski* -a -o; *tíhotápec* -pca m, ~tápka -e ž, ~tápški -a -o, ~tápstvo -a s, ~tápiti -ím, ~tápljen -a -o; *tíhotáčka* -e ž; *tíhožítje* -a s
tík prisl.: *tík* pod gorámi; *predl.:* *tík póta* stojí jáblana; *tíkoma prisl.:* ~ zaprta cev *neprodušno zaprta cev*
tíkati *tíkam in tíčem:* poslej me boš *tíkal;* kaj me ne *tíčeš* kakor *včásih?* *tíkanje* -a s
tíkati *tíkam in tíčem:* kar mene *tíče;* kar našo telesno potrebo *tíče;* ~ se: kar se poštenja *tíče;* *del. tíčóč* -a -e (se)
tíktákati -am in *tíkatákati* -am: *ura tík(a)táka; tík(a)tákanje* -a s
tíkva -e ž in *tíkev* -kve ž *buča, v prenes. pomenu glava in steklenica: láže, kakor bi ~e sadil; tíkvica* -e ž; *tíkvén* -a -o [-kván-], *tíkvast* -a -o; *tíkvínje* -a s *bučno perje; tíkvenjáča* -e [-kván-] ž *kolač; tíkváča* -e ž *lobanja; tíkvínc* -nca m *bot.*
tíl [tíl] -a m *neka tanka tkanina, tílást* -a -o: ~ zaster
tíl [tíl] -a m = *tílec* -lca [-lk-] m = *tílec* -lca m, *tílen* -lna -o [povsod: -íl-]; *tílnik* -a [tílyn- in tíl-] m, *tílniški* -a -o [-tíyn- in tíl-]
tílda -e [-ld-] ž *tiskarsko znamenje (~)*
Tílen -lna [-ln-] m os. i. *Egtdij (Št. Ilj), Tílnov* -a -o [-ln-]; *Tílka* -e ž os i., *Tílkin* -a -o [povsod: -lk-]
***tímbre** *timbra* [témbar -bra] m *zvok, barva glasu*
Timbúktu -ja m kr. i. *mesta v Afriki, timbúktijski* -a -o

Times -a [tájms-a] *m* naslov angl. časopisa: ~ poročja; Timesov -a -o [tájmsou -ova -o]: ~ dopisnik

tímian -a *m* bot. dišeča rastlina, tímianov -a -o: ~ duh, med tímpanon -a *m* arh. slemensko čelo pri starih svetiščih

tínjati -am *lleti*; tínjec -njca *m* tinktura -e *ž*: jodova ~, tinktúren -rna -o

tinta -e *ž* črnilo; rdeča ~ rdečilo; tintast -a -o; tinten -tna -o: ~i svinčnik; tintnik -a *m* črnilnik

Tintoretto -a [-éto -a] *m* os. i. ital. slikarja; Tintoretov -a -o: ~a šola, tintoretovski -a -o

típ -a *m*; típati -am *in* -ljem, típanje -a *s*; típalo -a *s*, típálen -lna -o [-ln-], típálnica -e [-ln-] *ž*, típálka -e [-lk-] *ž*, típen -pna -o; típniti -nem

típ -a *m* značilna oblika, vrsta: ~ nekdanjega graščaka; to ti je pravi ~! típičen -čna -o značilen; tipizirati -am *po kalupu delati*, tipiziran -a -o: ~o blago (nasprotje: *po meri, po naročilu posameznika*)

típa -e *ž* ulita črka

típka -e *ž*, típkati -am, típkanje -a *s*; típkar -ja *m*, típkarica -e *ž*, típkaričin -a -o: ~a napaka; típkarski -a -o: ~a napaka; típkopis -a *m*

tipográf -a *m* tiskar; tipografija -e *ž* tiskarstvo; tipografski -a -o tiskarski, tipografičen -čna -o

tír -a *in* tírú *m*: ni sledú ne tírú po čem, živinski ~; kolo teče po ~u; v ~ spraviti; s plugom po snegu ~ delati; *mn.* tíri -ov: se razcepi v več tírov; tíren -rna -o: eno~, dvo~, več~; tíriti -im *tír delati*; tírnica -e *ž* tračnica

tiráda -e *ž* dolg, nališpan odstavek v govoru, ploha besed, prazno govoričenje

tírán -a *m* trinog, tíránov -a -o, tíránski -a -o; tíránstvo -a *s*, tíraníja -e *ž* trinoštvo; tíranizirati -am *koga nasiljevati koga, silo delati komu, tíraniziranje -a s*

Tirána -e *ž* kr. i. mesta v Albaniji; tíránski -a -o

tírati -am: konje ~, pred sodišče ~; tíranje -a *s*; tír -a *m* gon; tírálec -lca [-lc-] *m*, tírálka -e [-lk-] *ž*; tíralica -e *ž*: ~ za kom +tiráža -e *ž* naklada, natisk

tíreoidea [-o-ide-a] -e *ž* žleza ščitnica, tíreoíden -dna -o: ~a žleza; tíreoglobulín -a *m*, tíreotrópen -pna -o: ~i hormon; tíroksín -a *m* vse med.

tírnik -a *m* = tírnjak -a *m* kruh iz mešanega žita

Tíróle Tiról [-ól] *ž* *mn.* kr. i. dežele: v ~lah, iz ~l; Tirólsko -ega *s*: *s* ~ega, na ~o; Tirólska -e *ž*: v ~i, iz ~e; tírólski -a -o; Tirólec -lca *m*, Tirólka -e *ž* [povsod: -ól-]

tísa -e *ž*, tísjе -a *s*, tíšina -e *ž* lisov les, tísov -a -o, tísovec -vca *m*, tísovje -a *s*, tísovina -e *ž*

tísk -a *m*, tiskálen -lna -o [-ln-], tiskálnica -e [-ln-] *ž*, tiskár -ja *m*, tiskárna -e *ž*, tiskárniški -a -o, tiskárnar -ja *m*, tiskárnarski -a -o, tiskárski -a -o, tiskárstvo -a *s*, tiskóven -vna -o, tiskovína -e *ž*; tískati -am, tískan -a -o, tískanje -a *s*

tísoč -a *m*: prvi trije tísoči, v sto tísočih izvodov, *toda*: v sto tísoč izvodih, na tísoče ljudi, stalo je lepe tísoče; *danes navadno neskl. glavni štev.*: dvá tísoč, pět tísoč, napad s tísoč lovci; tísočák -a *m*, tísoči -a -e *vrstilni štev.*, tísočica -e *ž*, tísočina -e *ž*, tísočínka -e *ž*; tísočér -a -o, tísočéren -rna -o, tísočérnat -a -o

tisoč-

tisoč - *v sestavi*: tisočkrat, ~krate -tna -o, tisočléten -tna -o, ~létje -a s, ~létnica -e ž; tisočgláv -áva -o: ~a množica
tísti -a -o *kaz. z. kaže na bolj oddaljeno osebo ali stvar kakor ta, a na manj oddaljeno kakor óni*: tu so vaše lopate, ta je Jakova, tista je Matevževa, óna je Tončkova; rabi nam pred oz. z., a ga lahko tudi izpuščamo: to je (tísto), kar me najbolj boli; ostali so tisti, ki še niso vedeli; klical je tiste, s katerimi bi šel na delo; najboljši so tisti (, ki so) iz Kamniških planin; prejelí smo pametne predloge od več strani, a najboljši so tisti (, ki smo jih prejeli) od mladinske brigade; *v takih primerih ne smemo rabiti óni (gl. tam) in ne dotični (gl. tam)*; tístile tístale tístole, rávno tísti, tísti tísti; tístikrat *prisl.*, tístikraten -tna -o; le-tísti le-tísta le-tísto
tiš -í ž = tišina -e ž; tíšati -am *miriti, molčati*: otrok je vokal, mati ga je tíšala; ves večer je tíšal
tiščáti -ím, tíšči -íte! tíščal -ála -o, tíščánje -a s: čevelj ga tíšči, denar ga tíšči, tíščáti pene, slin, denar, pest; svojo tíščáti, v nesrečo ~, peči se ~, matere se ~; tíšč -a m, tíščálo -a s = tíščín -a m *kdor naprej svojo tíšči, vsiljiv clovek*; tíščínast -a -o; tíščálen -lna -o [-ln-]; tíščáv -áva -o, tíščávec -yca m, tíščávka -e ž *konjska bolezen*, tíščávkast -a -o, tíščáven -vna -o *vsiljiv*
títán -a m *iz stare grš. mil.*; títán -a m *velikan*; títánski -a -o, títánstvo -a s, títánizem -zma m *neukrolljiva upornost*; títán -a m *kem. prvina*, títánov -a -o
Tító -a m: maršal ~; Títov -a -o; títovka -e ž

*títula -e ž, +títe! -na [-laln-] m *naslov*; *títulatúra -e ž *naslovje, naslavljanje*; *títulírati -am *nasloviti, naslavljati*; *títuláren -rna -o *nasloven, samo po imenu*
Tívoli -ja m, tívolški -a -o [-ls-]: ~í park, Tívolški grad
Tizian [tícian] -a m *os. i. ital. slikarja*, Tizianov -a -o [tíc-]: ~e slike, ~a šola; tizianski -a -o [tíc-]
tjá *prisl. (kam? kdaj?)*: sém in ~, sém ter ~, ~ dól, ~ gôr, ~ na pómlad, ~ pozími; tjákaj *prisl. (kam? kdaj?)*; tjákajšnji -a -e: ~a pot; tjavdán *prisl. (kako?)*: ziniti ~ (*brez premisleka*), tjá v trí dní; tjále *prisl. (kam? kdaj?)*: ~ polóži, ~ o pustu bo konec; tjákajle *prisl. tjúlenj* -a m, tjúlenjev -a -o, tjúlenji -a -e
tkáti tkém ʎn tkám, tki -íte! tkóč -a -e, tkàl -ála -o, tkán -a -o, tkánje -a s (*delo in izdelek*); tkálec -lca m, tkálčev -a -o, tkálski -a -o, tkálški -a -o, tkálčji -a -e, tkálčič -a m, tkálka -e ž, tkálnica -e ž, tkálščina -e ž, tkálstvo -a s [*izg. povsod -áy-*]; tkálo -a s, tkánica -e ž *ženski pas*; tkanína -e ž, tkanínski -a -o, tkanínar -ja m; tka-ninotísk -a m, tkívo -a s: vezno, mišično, živčno ~; tkíven -vna -o
tlá s mn. tá! [táy in tá!], tlóm, na tléh, pod tli in pod tlémi (*tudi edninsko: pod tlóm*); tloris -a m, tlorisen -sna -o; tálen -lna -o [-ln-]: ~a voda, ~i led, ~i načrt
tláčiti -ím: travo ~, zelje ~, v vrečo ~, kmeta ~; tláči -te in -íte! tláčil -a -o in -íla -o; tláčenje -a s; tláčitelj -a m, tláčíteljica -e ž; tláčilec -lca [-lc- in -lyc-] m, tláčílka -e [-lk- in -lyk-] ž; tláčítev -tve ž,

tláčnja -e ž; tlačílo -a s; tlačílen -lna -o [-ln-], tlačílnost -i [-ln-] ž, tlačílnica -e [-ln- in -ly-] ž; tláčeť -a m počasně; tláčenska -e ž vrsta klobase

tlák -a m: cestni ~, barometrski ~; tláčen -čna -o, tlákati -am = tlakováti -újem, tlakovál -ála -o, tlakovánje -a s, tlákomér -ja m, tlakovína -e ž; tlakomér -a m, tlakoméren -rna -o

tláka -e ž, tlačán -ána m, tlačánka -e ž, tlačánski -a -o, tlačánstvo -a s; tlačániti -im, tlačánjenje -a s; tláčšina -e ž, tláški -a -o

tlěsk tlěska m, tlěskòt -òta m; tlěskniti -nem in tlěskniti -nem; tlěskati -am in tlěskati -am, tlěskanje in tlěskanje -a s

tlěti tlím, tli tlíte! tlěl -éla -o, tlěnje -a s; tlívka -e ž *luč, ki samo tli (ne sveti)*

tnálo -a s = tnála -e ž, tnálovina -e ž, tnálica -e ž

tó *prisl.*: *tó ga je lópnil! tó boš révež!* kar dljě — to bójje *tem, toliko*

toaléta -e ž, toaléten -tna -o: ~a mízica, ~o mílo

***toast** [tòst] -a m *zdravica*

tobák -a m (+tabak); tobákár -ja m, tobákárica -e ž, tobákárski -a -o; tobákòv -a -o: ~ dim, ~ prah, ~o pero; tobáčen -čna -o: ~a tovarna; tobáčnica -e ž *tok za tobak (+tabatjěra, +tobakíra)*

Tobja -a in -e m *os. i.*, Tobíjev -a -o: ~e bukve

Toblach -a [tòblach -a] m *kr. i.*, tóblaški -a -o: Tóblaško polje

tobólce -lea [-lc-] m, tobólček -čka [-lč-] m

toccáta -e [-tokáta] ž *vrsta skladbe*

tóča -e ž: ~ gre; tóčen -čna -o: ~i oblaki, tóčar -ja m *komur je toča pobíla*; točevína -e ž *vino od grozdja, ki ga je pobíla toča*;

točina -e ž *od toče poškodovano žilo*; tóčnat -a -o *od toče poškodovan*; tóčnica -e ž *vmeta žleza na notranjem robu trepalnice*

tóčen -čna -o *natančen*, tóčnost -i ž; tóčka -e ž: mrtva ~

točiti -ím, tóči -íte! točil -a -o, točénje -a s: točiti krogle, kolo, kamenje; predivo ~ *sukati*; tóč tóča m, v tóču: v dveh ~ih je podrl vseh devet; točilo -a s; točnik -a m *rotor*

točiti tóčim, tóči -íte! tóčil -ila -o, (po)tóčen -a -o, točénje -a s: točiti vino, vodo; točáj -a m, točájka -e ž, točilec -lca [-lc-] m, točilen -lna -o [-ln-], točilnica -e [-ln-] ž, tóčnja -e ž

tóčka -e ž *gl.* točen

tód in **tódi** *prisl. prostora*: ~ okrog je vse polno kač; od tód (tód tu), do tód; tódešnji -a -e [-dəš-] *túkajšnji*; tódle *prisl.*, le-tód *prisl.*

tóda *vez. nasprotja in izjeme*: prišla bova, toda kdaj; povedal mu je marsikaj, toda ne vsega; toda ko pride, mu gotovo povej = toda gotovo mu povej, ko pride; toda če bo deževalo, me ne bo = toda ne bo me, če bo deževalo; toda kdor ne misli resno, naj ne hódí = toda ne hodi naj, kdor ne misli resno; toda kadar boš v stiski, ne računaj na pomoč

tóg -a -o *okorel, odrevenel, trd*, tógost -i ž

tóga -e ž (*tuga) *otožnost*; tóžen -žna -o; togováti -újem, togovál -ála -o, togovánje -a s; *gl. tudi tožiti*

tóga -e ž *starorimska vrhnja obleka*

togôta -e ž, togóten -tna -o, togótnost -i ž; togótiti -ím (se), togóti -íte! togótíl -a -o, (s)togóten -éna -o; togótljiv -iva -o, togótljivost -i ž; togótněž -a m, togótnik -a m, togótnica -e ž

tóhel

tóhel [-həu] -hla -o, tohlína -e ž, tohljád -i ž, tohlóba -e ž, tohljiv -íva -o; tohnéti -ím, tohnèl -éla -o, tohnénje -a s; tóhniti -nem

tók in tók tóka m, mn. tóki -ov *itd.* in tokóvi -óv *itd.*: krvni, beli tók, električni tók, morski tokóvi, miselni tokóvi; tókoven -vna -o: ~i krog; tokoméer -a m; tokovòd -óda m, tokovóden -dna -o

tók tóka m in tóka -e ž: ~ za strele (*tul*), ~ za peresa, ~ za cigare (**etui*)

tokájec -jca m *vrsta ogrskega vina*; tokájski -a -o: ~o vino tokáva -e ž *grapa*, tokávast -a -o Tókio -a m *kr. i.*: v Tókiu, nad Tókiom; tókijski -a -o

tókrat *prisl. to pot*; tókraten -tna -o

toksin -a m *strupeni presnovek bakterij*, tóksičen -čna -o, tók-sičnost -i ž, toksikóza -e ž

tólar -ja m, tólarski -a -o: ~i novец

tolážití -ím, toláži -te in -íte! tolážil -íla -o, (po)tolážen -a -o, toláženje -a s, tolázba -e ž, tolážen -žna -o = tolažljív -íva -o = tolažilén -lna -o [-ln-], tolažilnost -i [-ln-] ž, tolažiléc -lca [-lc-] m, tolažilka -e [-lk-] ž, tolažnik -a m, tolažnica -e ž, tolažitev -tve ž

tólci tólčém, tólci -íte! tólkel -kla -o, tólčen -a -o: dolg čas tólci, nemško tólci; tólk -a m = tólč -a m = tolkálo -a s; tolkáč -a m, tolkáča -e ž; tolkálec -a [-lc-] s, tolkálnica -e [-áyn-] ž, tolkálnik -a [-áyn-] m; tolkòt -óta m; tolkljáti -ám, tolkljáj -ájte! tolkljál -ála -o, tolkljá-nje -a s; tólčáj -a m: ~ lanú; tólčenec -nca m *skopljena žival*; tólčenica -e ž *iz glíne stolčena koča*; tólcati -am; tólcálo -a s;

tolcín -a m = tólkovec -vca m *pijača iz stolčenege sadja [povsod toj-]*

toleránca -e ž *strpljivost*, tolerán-ten -tna -o *strpljiv*, tolerántnost -i ž *strpnost*; toleránčen -čna -o: Toleránčni patent (*naslov listine*)

+toli *prisl. toliko, tako, tolikanj*

tólik -a -o, tólikšen -šna -o, tóliček -čka -o, tóličken -kna -o; tolikér -a -o; tólikanj *prisl.*; tólikič *prisl.*; tóli(ko)krat *prisl.*; tóli(ko)kraten -tna -o; tólikaj *prisl.*; tólikajšnji -a -e

tóliko *prisl.*: kólikor ~, rávno ~; tóliko, kólikor; tóliko bôlj; tóliko da sem se pokázal, že me je začel oštévati; tóliko da ni prišel pod kolésa; *kot prisl. je nesklonljív, zatorej loči natanéno*: voz s tóliko (= s takim številom) kolesi in voz s tólikimi (= tolikšnimi, tako velíkimi) kolesi; ob tóliko težavah in ob tólikih težavah; po toliko (+tólikih) letih; tólikole *prisl.*: tudi ~ ne

tolítí tólim *tešiti*: otroka ~; tóliil -íla -o, tolívec -vca m *tolažnik, kdor tolaži*

tolmáč -a m: govoriti po ~u; tolmáčica -e ž, tolmáštvo -a s, tolmáčiti -ím, tolmáčenje -a s [*povsod: tolm-*]

tolmún -a m, tolmúnček -čka m, tolmúnski -a -o, tolmína -e ž [*povsod: tolm-*]

tolováj -a m, tolovájka -e ž, tolovájstvo -a s, tolovájev -a -o, tolovájkin -a -o, tolovájski -a -o

tólpa -e [-lp-] ž

tólst -a -o: ~ človek, ~a jed, ~i četrték *debeli četrték*, ~a zemlja *masna*, ~o rasti *bujno*; tolsták -a m *debel človek*; tolstíca -e ž *bot.*; tolstína -e ž, tólstnica -e ž; tolstóst -i ž; tolstéti -ím *tolščo dobívati*, tólsti -íte! tol-

stèl -éla -o, tolstênje -a s; tolstíti -ím (se), tólsti -íte! tolstil -a -o, tolstênje -a s in tolščênje -a s; tolstorèp -épa -o, tolstovrátnik -a m [izg. *povsod tou-*]

Tólstoj -a m os. i. ruskega pisatelja, Tólstojev -a -o, tólstoj (ev)ski -a -o: ~i nazori, tólstojev -a -o, tólstoj (ev)ščina -e ž [povsod: *tolst-*]

tólšča -e ž, tolščák -a m, tólščar -ja m; tolščáv -áva -o, tolščáva -e ž, tolščávost -i ž, tolščávica -e ž, tolščávičen -čna -o, tolščáca -e ž nagnjenje k debelenju, tolščíčen -čna -o, tolščína -e ž, tolščévina -e ž; tolščóba -e ž, tolščóben -bna -o; tólščen -čna -o: ~a kislina; tolščén -a -o, tolščeník -a m *steatit* [povsod *toyšč-*]

tomahávk -a m indijanska bojna sekira

Tomáž -a m os. i.: neverni (+neverjetni) ~; Tomážev -a -o: ~a žlindra, Tomážek -žka m, Tomážkov -a -o, Tómo -a m, Tómov -a -o; tomáž -a m *podpora pod klopjo okoli peči*; tomážek -žka m neka žaba

tómbak -a m zlitina iz bakra in cinka, tómbakov -a -o

tómbola -e ž: zadeti, dobiti ~o; tómbolski -a -o [-ls-]

tón -a m glas: dati ~ dati glas, *intonirati*; + ~ dajati usmerjati, *uravnnavati, voditi*; svetel ~ slike *značaj, vtisk*; tónovski -a -o: ~a lestvica, ~i način; tónoven -vna -o; tonométer -tra m, tonométrski -a -o

tóna -e ž, tónski -a -o: deséttónski voz; tonáža -e ž, tonážen -žna -o

tonalít -a m *geol.*; tonalíten -tna -o: ~i pas

Tóne -ta m os. i., Tónetov -a -o, Tónček -čka m, Tónčkov -a -o;

Tóna -e ž, Tónin -a -o, Tónica -e ž, Tóničin -a -o, Tónčka -e ž, Tónčkin -a -o; *gl. Anton*

tóničen -čna -o: ~o sredstvo *kre-pilo* = tónikum -a m, tónika tónik s mn. *kre-pilna sredstva*

toníti tónem, tóni -íte! tónil -íla -o, tónjenje -a s; tónja -e ž *globina (v vodi)*

tónja -e ž: ~ je pala na pšenico; tónjav -a -o: ~a pšenica

tononéti -ím *doneti, grmeti*, tononèl -éla -o, tononénje -a s

tonzila -e ž *mandelj med.*

tonzúra -e ž, tonzurirati -am

tóp tópa m, mn. tópi -ov -om *itd.* in topóvi -óv -óvom *itd.*; topíč -íča m, topóvski -a -o: ~i streli; topník -a m = topníčar -ja m, topníčarski -a -o, topníštvo -a s, topníški -a -o; topnjáča -e ž *vrsta ladje*; topovína -e ž

tóp -a -o in tóp tópa -o in topó -í -é: ~ nož, ~a kosa, ~i kot, ~ človek, ~a vest; topóst -i ž, topéti -ím *top postajati*, topèl -éla -o, topénje -a s; topítí -ím (se) *delati kaj topo*, tópi -íte! topil -a -o, (o)topljen -čna -o, topítev -tve ž; *gl. tudi topo-*

topáz -a m *min.*, topázov -a -o

tópel [-paj] -pla -o in -ó -í -é: ~a voda; tóplek -a [-lak-] m neka pogača, južni veter; toplica -e ž = topljenica -e ž *gorka greda*; toplíce -íc ž mn., toplíčar -ja m, toplíčarka -e ž, toplíški -a -o; toplína -e ž, toplínski -a -o, toplóča -e ž, toplóta -e ž, toplóten -tna -o: ~i val; toplítí -ím *greti*; *gl. tudi toplo-*

topéti -ím, topítí -ím *gl. top*

topítí -ím, tópi -íte! topíl -a -o *laliti*: ~ vosek, železo, mleko; srce se topí od veselja; topljen -čna -o: ~o mleko, ~i soglasniki; tópek -pka -o = topljiv -íva -o, topljivost -i ž; topílo

topíti

- a s sredstvo in delo: baker prvega ~a; topišče -a s, topílen -lna -o, topílnica -e ž, topílničen -čna -o, topílničar -ja m, topílničarski -a -o, topílničarstvo -a s, topílnik -a m [*povsod: -ln-*], topílec -lca m, topílka -e ž [*-il-* in *-iy-*]
- topíti** -ím *potápljati*, *tópi* -íte! topěč -ěča -e, topil -a -o, (u)topljěn -ěna -o; žalost v vinu topíti; bolezní drevesa v rasti topé; (u)topljěnc -nca m, (u)topljěnka -e ž
- toplo** -v sestavi: toplokáz -áza m *termoskop*, toplokíven -vna -o, ~kírvnik -a m, ~kírvnica -e ž: živáli toplokívnice; toplóměr -a m, ~mėren -rna -o, ~mėrski -a -o; toplotvóren -rna -o, toplovód -óda m, toplovóden -dna -o *kar prevaja toploto*; toplovóden -dna -o: ~o ogrevanje, ~i vrėlci
- topo** -v sestavi: topočúten -tna -o; topogláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, ~gláven -vna -o, ~glávost -i ž; topokóten -tna -o; topogléden -dna -o, ~glěd -ěda -o, ~gléd(n)ost -i ž; toponósec -sca m; toporób -óba -o, topoúmen -mna -o, ~úmnost -i ž, ~úmje -a s
- +**tópglėden** -dna -o *zadeven*; +**tópglėdno** *prisl. zadevno*, v tem pogledu: ~ ni dober
- topográf** -a m *krajepisec*; topografíja -e ž *krajepisje*, topografíski -a -o, topografíčen -čna -o *krajepisen*: ~i slovar
- tópol** [-ól] -óla m, *tópol* [-ól] -i ž: laška ~; topóla -e ž, topolínje -a s, topólje -a s; topólov -a -o: ~ les, ~a zemlja *puhličasta zemlja*; topólovec -vca m, topólovje -a s, topólovina -e ž; topólverka -e ž *neka goba* = topólščica -e [-oy-] ž; topólóvščica -e ž *puhličasta zemlja*
- tópor** -óra m, *toporišče* -a s: ima glavo na pravem ~u; toporiščen -čna -o; toporiščar -ja m
- topót** -óta m; topotáti -ám in -óčem, topotáj -ájte! in -óči -te! topotál -ála -o, topotánje -a s; topótniti -nem
- tór** *tóra m trenje*; *tóren* -rna -o: ~a ploskev, ~a elektrika; *gl. tudi tretí in utór*
- tóraks** -a m *med. oprsje*, torakálen -lna -o [-ln-]; torakotomíja -e ž, torakoplástika -e ž
- tórba** -e ž, *tórben* -bna -o, *tórbast* -a -o; *tórbica* -e ž, *tórbičen* -čna -o: ~i jermen; *tórbar* -ja m, *tórbarstvo* -a s
- tórej** *prisl., vez.:* to vino ni (za)tórej kakor lansko; *tórej* je bledó njih cvetje velo; *kđaj torej?* *torej kđaj?* *torej!* dobro se bomo imeli, *pridi tórej!*
- tórek** -rka m: *pustni ~*, *tórkov* -a -o
- torėro** -a m in *toreadó* -a m *borilec z bikom*; *torėrski* -a -o, *torėrovski* -a -o
- toríca** -e ž *bot.*, *toríka* -e ž *bot.*
- torílo** -a s *skleda*, *torílce* -a [-lc-] s, *torílast* -a -o, *torílen* -lna -o [-ln-], *torílnica* -e [-ln-] ž *vrsta tehnic*
- toríšče** -a s *prizorišče, podrotje, mesto (+delokrog)*
- tórka** -e ž = *tórklja* -e ž *baje-slovno bilje*
- tornádo** -a m *ameriški ciklon*
- +**tornístra** -e ž *telečják, nahrbtna torba s telečjo kozuhovino po vrhu*
- torpėdo** -a m, *torpėden* -dna -o: ~i rušilec, *torpėdovka* -e ž, *torpėdirati* -am, *torpėdiranje* -a s
- Torricellí** [*toricėli*] -ja m, *Torricellijev* -a -o: ~ zakon
- tórtá** -e ž, *tórtėn* -tna -o, *tórtar* -ja m

tortúra -e ž mučenje, natezalnica
tórzo -a m okrnjen kip, nedokončano delo: delo je ostalo ~

Toskána -e ž, Toskánec -nca m, toskánski -a -o, toskánščina -e ž
tóstran prisl.: toštran še ni bilo videti volkov, predl. z rod.: toštran gozda; toštránski -a -o, toštránstvo -a s

***totalén** -lna -o [-ln-] popoln: +totalno pijan, nepripravljen popolnoma pijan, čisto nepripravljen; *totalnost -i [-ln-] ž (po)polnost, celotnost; totalitáren -rna -o, totalitárnost -í ž; totalitarizem -zma m, totalitaríst -a m

továriš -a m, tovarišica -e ž, tovariški -a -o, tovarišija -e ž, tovarišijski -a -o, tovarištvo -a s; tovariševáti -újem, tovariševál -ála -o, tovariševánje -a s

továrna -e ž, tovarnar -ja m, tovarnarica -e ž, tovarnarski -a -o, tovarnica -e ž, tovarniški -a -o, tovarništvo -a s

tóvor -óra in -óra m, tovórek -rka m, tovóren -rna -o: ~a živina in tovóren -rna -o: ~a ladja; tovorítí -ím in tovorítí -ím, (na)tovorjèn -éna -o in (na)tovorjén -a -o, tovorjénje -a s in tovorjénje -a s; tovorílec -lca [-lɛc-] m, tovorník -a m, tovorńica -e ž, tovorńiški -a -o; tovorńištvó -a s; tovorńščina -e ž

tovršten -tna -o, tovrstnost -i ž
 *tozadéven -vna -o zadeven; *tozadévno prisl. zadevno

tóžba -e ž, mn. tóžbe in tožbé, tóžb in tožbá: ~o sprožiti, gnati, vložiti, umakniti; pod ~o biti; tóžben -a -o [-bən-], tóžbenica -e [-bən-] ž tožno pismo; tožbáriti -ím (se), tožbárjenje -a s, tožbár -ja m kdor se rad tožari, tožbárski -a -o: ~i ljudje, tožbárstvo -a s

tožíti tožim (se), toži -te! in tožite! tóžil -íla -o, tóžen -a -o, tóženje -a s; tóžen -žna -o: ~o pismo; tóženec -nca m, tóženka -e ž; tožník -a m, tožńica -e ž, tožítelj -a m, tožíteljica -e ž, tožíteljski -a -o, tožílec -lca [-lc-] m, tožilstvo -a [-ls-] s, tožílen -lna -o [-ln-], tožljív -íva -o, tožljívec -vca m, tožljívka -e ž, tožljívost -i ž, tožílnik -a [-ln-] m akuzativ; toževáti -újem (se), toževál -ála -o, toževánje -a s; tožáriti -ím (se), tožárjenje -a s

tožíti tožim (isti glagol s pomenskim odtenkom): ~ svoje nadloge, o svojih težavah, ~ se na brata pritoževati se; toži se mi po domu; toži se mi vstati ne ljubi se mi; nocoj se mi tako toži se mi dremlje; tožljív -íva -o zaspan. tožljívost -i ž zaspanost, tožljívec -vca m zaspanec, tožljívka -e ž zaspanka; tóžba -e ž: Ujetega ptica ~; tóžen -žna -o oložen, žalosten (+túžen), tóžnost -i ž (+túžnost), tóga -e ž (+tuga); tožnomíseln -a -o [-səl-], tožnomíselnost -i [-səl-] ž, tožnomíselje -a [-səl-] s

+tráb -ába m direk: jezdití v ~
trabánt -a m spremljevalec, oproda
trábje -a s del voza

trabúka -e ž vrsta cigare: škatla za ~e, vonj po ~i

trácelj -clja m pramen, trak (+portla)

Trácija -e ž, Tračán -ána m, Tračánka -e ž; tráški -a -o, trácijski -a -o, tračánski -a -o; tudi: Trákija -e ž, trákijski -a -o

trackáti -ám zapravljati, trackáj -ájte! trackál -ála -o, trackánje -a s, trackáč -a m

tráčen -čna -o: ~a žaga, gl. tudi trak

tráčnica -e ž tirnica, tráčniški -a -o

tradicija

tradicija -e ž *izročilo, običaj*, tradicionalen -lna -o [-ln-] *običajen*, tradicionalnost -i [-ln-] ž, tradicionalizem -zma m, tradicionalist -a m

trafika -e ž, trafikánt -a m, trafikántka -e ž, trafikántinja -e ž; trafiški -a -o, trafikánt(ov)-ski -a -o

tragánt -a m *neka smolasta tvarina, bot.*, tragantovina -e ž

tragédija -e ž *žaloigra*, tragédij-ski -a -o: ~a *zgradba*; tragéd -a m, tragédov -a -o, tragédinja -e ž, trágik -a m, trágikov -a -o, trágika -e ž *usodna nesreča, krivda, žalosten konec*, trágičen -čna -o *žalosten, ganljiv, pretresljiv*, trágičnost -i ž; trágikómičen -čna -o *žalostnosmešen*: ~i *prizori*, tragikomédija -e ž

trahóm -a m *egiptovska ošesna bolezen*, trahómski -a -o

trájati -am, trájanje -a s, trájen -jna -o, trájnost -i ž; trájnica -e ž *več let rastoča rastlina*

trajékt -a m *prevozni splav, prevozna ladja*

trák -a in *trakú* m, mn. tráki -ov ali *trakóvi* -óv, tudi: 4. tráki (sem kupil), 5. po *trakéh*, 6. s *trakmí*: živi ~ *trakulja*, sončni ~ *žarek*; tráček -kca m, tráček -čca m, trácič -a m, trákóvje -a s; trákast -a -o, trákar -ja m, trákarica -e ž, trákarstvo -a s, trákarski -a -o; trákáča -e ž *mavrica*, trákúlja -e ž *zool.*, trákúljust -a -o, trákavec -vca m *min.*, trákelj -klja m *čop*

Trákija -e ž *gl. Tracija*

trákt -a m *krilo, del stavbe*: južni, severni ~

traktát -a m *razprava*

+traktírati -am: ~ koga (grdo, lepo) *delati s kom.*, +traktíranje -a s *ravnanje*

tráktor -ja m *vlačilec*; tráktorski -a -o: ~a *postaja*, ~o *obdelovanje zemlje*; tráktoríst -a m **trám** -a in *tramú* m, mn. tramóvi -óv in *trámi* -ov, tramič -íča m, tramóvje -a s; trámnik -a m; trámíti -im

tramíneec -nca m *vrsta trte in vina* **trámvaj** -a m *električna cestna (železnica)*, trámvajski -a -o

transákcija -e ž

transcendentálen -lna -o [-ln-] *nadčuten, čulom nedoslopen*, transcendentálnost -i [-ln-] ž, transcenáca -e ž, transcéndénčen -čna -o, transcéndénten -tna -o

transformácija -e ž *pretvoritev*, transformácijski -a -o; transformírati -am *pretvoriti*, transformátor -ja m, transformátor-ski -a -o: ~a *postaja*

transfuzija -e ž: ~ *krvi*; dati, narediti, dobiti ~o; transfuzijski -a -o *med.*

Transilvánija -e ž, transilvánski -a -o: Transilvánske Alpe [*po vsod*: -silv-]

transkripcija -e ž, transkripcij-ski -a -o, transkribírati -am *prepisati, opisati*, transkribíránje -a s

transmisíja -e ž, transmisíjski -a -o: ~i *jermen*

transparent -énta m (*prosojen*) *napis*, transparenten -tna -o

transpirírati -am *izpariti, izpárjati, dihati, potiti se*, transpirácija -e ž, transpirácijski -a -o, transpiratóren -rna -o, transpirátor-nost -i ž

transplantácija -e ž *presad*: ~ *kosti med.*

transpórt -a m *prenos, prevoz, odprava*, transpórtén -tna -o: ~i *delavec*; transportírati -am *prevažati*, transportíránje -a s *prevažanje*, transportêr -ja m *kotomér*

transpozícija -e ž *glas.*, transpozicijski -a -o

transverzálén -lna -o [-ln-] *prečen, poševen*, transverzála -e ž *prečnica*

tranzít -a in tranzít -a m *prevoz skozi državo*, tranzítén -tna -o: ~i promet; tranzítóren -rna -o *prehoden*

tranzítíven -vna -o *prehoden*: ~i glagoli, tranzítívnost -i ž *prehodnost slovn.*

tráp trápa m: ~e loviti, trápa -e ž, trápást -a -o, trápec -pca m, trápica -e ž, trápež -a m, trapárijá -e ž, trapáriti -im; trapáti -ám, trapáj -ájte! trapál -ála -o, trapánje -a s

trapéz -a m *geom.*, trapezoid -a m *geom.*, trapezoidén -dna -o

trapíst -a m, trapístovski -a -o

trápiti -im *mučiti*: muke nas trápijo, glád me trápi, svoje telo ~; trápljenje -a s, trapílen -lna -o [-ln-], trapílnica -e [-ln-] ž, trapílo -a s, trapílec -lca [-iyc- in -ilc-] m, trapljív -íva -o, trápljenec -nca m

tráplja -e ž *neki ptič*

trasírati -am (*od*)*meriti*, zakoličiti: ~ cesto, progo, trasíranje -a s, trása -e ž, trasánt -a m

tráta -e ž, trática -e ž; trátina -e ž; trátínik -a m *bot.*, trátílica -e ž *bot.*

tráta -e ž *tuja menica*; trasát -a m *menični pozvanec*; trasánt -a m *izdajatelj menice*

trátiti -im, trátenje -a s, tráta -e ž *potrata*: v ~o gre; trátínik -a m *zapravljivec*

tráva -e ž, trávíca -e ž, traváča -e ž = travúlja -e ž *zaničlj.*, travína -e ž, travíšče -a s; trávar -ja m, trávarica -e ž; tráven -vna -o, trávést -a -o, trávnat -a -o, trávnast -a -o; tráven -vna m: máli ~ *april*, yéliki ~ *maj*; travníca -e ž *zool.*

travêrza -e ž, travêrzen -zna -o

travestíja -e ž *preobleka, predelava na smešno*, travestírati -am

trávma -e ž *med. poškodba od udarca*, travmátíčen -čna -o

trávník -a m, trávníški -a -o, trávníštvo -a s, trávníščina -e ž

třba -e ž *tepec*, třbast -a -o *neokreten*

třcati -am: ~ vreče

třčiti -im: ~ ob skalo, třčenje -a s, třčen -a -o *neumen*, (+třčniti), *gl. trkati*

trd -a -o in trdó -í -é -á: trda kost, trda beseda, ~e glave biti, ~a noč, ves ~ biti na ribe

rad jesti, ~a bo za denar, ~a mu prede, bil je že malce ~ opit, pijan; *prim.* trši -a -e, trdec -dca m *min.*; trdín -a m *skopuh*; trdína -e ž *trda stvar*, kdor težko razume; trdóča -e ž, trdóba -e ž, trdóta -e ž, trdóten -tna -o: ~a stopnja; trdíka -e ž *bot.*, trdíkast -a -o

trden -dna -o: ~ most, ~a roka, ~ sklep, ~ kmet, ~ spanec, za ~o vedeti, prepovedati; *loči*

trd in trden: trda je roka, če se v sklepih ne pregiblje, če je koščena, zaguljena, če ne izpusti, če ne dá rada (*skopa*) ipd. — trdna roka pa je zdrava, močna, trpežna; trdo železo ni trdno, če je krhko, neprožno, neodporno; to blago ni trdo (*je voljno*), pa zelo trdno (*trpežno, veliko prenese*); trd človek se ne dá upogniti (*prošnjam, čustvom, prigovarjanju, učenju ipd.*), trden človek pa je zdrav, močan, odporen; ta človek je še trden, oni pa je že ves trd; v prenesenem pomenu se *rabila vásih oba izraza v skoraj enakem pomenu*: trdo ali trdno spanje; trdnost -i ž in trdnóst -i ž; trdnjáva -e ž, trdnjávica -e ž, trdnjávski -a -o, trdnjávén -vna -o

trdėti

trdėti -im, trděl -éla -o, trdênje -a s; trđiti in trđiti trđim, trđi -te! in -íte! trđil -a -o in -íla -o: kri se trđi; na strópnico čebele trđijo satove; zmeraj svojo ~; trđenje -a s: ~ voska, jekla; trđíte -tve ž, trđnja -e ž; trđilen -lna -o [-ln-]: ~i stavki

Trđina -a in -e m os. i. slov. pi-sateljja, Trđinov -a -o: ~i spisi, spisi Janeza Trđina

trđno in trdnó prisl.: ~ postaviti (da ne pade), ~ pribiti (da se ne izdere), ~ imeti koga, ~ ravnati s kom, ~ privijati, ~ govoriti, ~ zaslužen denar, ~ posvarjen, ~ mu gre; poudarni prisl. prav, čisto, samó: ~ pri tleh, ~ nad glavo, ~ do noči, ta teden je ~ v postelji samó, nič ne vstane; prim. trje in trše

trdó prisl.: ~ pasti, ~ delati, ~ držáti kaj (koga), ~ se držáti negibno, ~ imeti koga, ~ ravnati s kom, ~ privijati, ~ govoriti, ~ zaslužen denar, ~ posvarjen, ~ mu gre; poudarni prisl. prav, čisto, samó: ~ pri tleh, ~ nad glavo, ~ do noči, ta teden je ~ v postelji samó, nič ne vstane; prim. trje in trše

trdo -v sestavi: ~gláv -áva -o, ~gláv -áva m, ~gláven -vna -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, ~gláv(n)ost -i ž; trdozób-čen -čna -o: ~ konj; trdokljún -a m, trdokljúnast -a -o, trdokljúnski -a -o; trdokóren -rna -o; trdokóžec -žca m, ~kóžen -žna -o; trdokrilec -lca [-le-] m, ~kríl [-íl] -a -o; trdolás -ása -o; trdolés -ésa m bot., ~léska -e ž bot.; trdoskórjast -a -o; trdosfčen -čna -o, ~sfčenež -a m, ~sfčnik -a m, ~sfčnica -e ž, ~sfčnost -i ž; trdoumnik -a m; trdovráten -tna -o, ~vrátnež -a m, ~vrátnik -a m, ~vrátnica -e ž, ~vrátnost -i ž; trdoživ -a -o, ~živ -a m, ~živost -i ž

trdóta -e ž gl. trđ

tréba prisl.: ~ je delati; ~ je, da ga spoznaš; ~ mu je denarja; tebe ni ~ tukaj; +tré-bati -am treba je: +bi trebalo delati bi bilo treba, +je trebalo je bilo treba

trébiti -im (se): ~ gozd, drevje, travnik, solato, jarek, zobe, nos; trebi se sadje, ptič, krava; trébil -íla -o, (iz)trébljen -a -o, trébljenje -a s, trébljenka -e ž berivka, nezrel sad, ki pred časom odpade; trébiló -a s, trébilén -lna -o [-ln-], trébiléc -lca [-lyc-] m, trébilka -e [-lyk-] ž, trébilnik -a [-lym-] m: usnjarski ~; trébilnica -e [-ln-] ž stroj, tréba -e ž = tré-bítev -ive ž; trébáč -a m kdor trebi trse, trébec -bca m, trébič -íča m, trébir -ja m kar se iz-trebi; trébišče -a s; trébež -a m: ~ bo že potreben, ~ spravit z njive, ~e žgati, po ~ih pasti

trébuh -úha m: s ~om za kruhom, trébúšec -šca m, trébúšček -ščka m, trébúšen -šna -o, trébuhast -a -o, trébuhát -áta -o, trébúšast -a -o, trébúšát -áta -o, trébúšnat -a -o; trébúšnost -i ž, trébúšátost -i ž; trébúšnik -a m, trébúšnica -e ž, trébuháč -a m, trébuhar -ja m, trébúšnež -a m; trébúšnják -a m zool., trébúšje -a s; trébúšna -e ž; trébúšiti -im (se)

*tréma -e ž strah pred javnim nastopom, trepétec: imeti ~o pred čim bati se česa, trepetati pred čim

tremolándo prisl. glas. s tresočim se glasom

tremolít -a m min.

trenirati -am vaditi se, uriti se; trenêr -ja m vaditelj, trenêrka -e ž vaditeljica, trenêrjev -a -o, trenêrkin -a -o, trenêrski -a -o;

tréning -a m *vaja, urjenje*; tré-
nínški -a -o: ~a obleka; tre-
nírke -írk ž mn.

tréniti trénem, tréni -íte! trénil
-íla -o: kot bi trénil, kar bi z
oči trénil, to te bom trénil
udaril, trénil je z vajetmi po
konjskem hrbtu; trén tréna m

trenútek -íka m, trenújte -a s,
trenúten -tna -o (+trenótek,
+trenótje, +trenóten)

trépati -am in -pljem: z oči
~; trèp trépa m: ~ očesa; tre-
pálnica -e [-ln-] ž; trépav -a
-o, trépavec -vca m, trépavka
-e ž

trépáti -ám in trépljem: ~ perilo,
jajca, trépál -ála -o, trépanje
-a s; trépálo -a s, trépálce -a
[-lc-] s, trépálnik -a [-ápn-] m,
trépálnica -e [-ápn-] ž *trépalo*;
trépáča -e ž; trépka -e ž, trép-
kati -am: perilo ~; trepljáti
-ám, trepljáj -ájte! trepljál
-ála -o; trepníti trépnem: pe-
telin trépane s perutnicami, trèp-
nil -íla -o

trèpèt -éta m, trèpetáč -a m, tre-
pètec -tca m; trèpetáv -áva -o,
trèpetávec -vca m, trèpetávka
-e ž; trepetljív -íva -o, trepet-
ljívec -vca m, trepetljívka -e ž,
trepetljívost -i ž

trèpetáti -ám in -éčem: ~ od je-
ze, ~ pred kom, zá koga; tre-
petáj -ájte! in trèpéči -te! trepe-
tál -ála -o, trèpetánje -a s; tre-
petljáti -ám, trepetljáj -ájte! tre-
petljál -ála -o, trepetljánje -a s

trèpetlíka -e ž, trèpetlíkov -a -o,
trèpetlíkovina -e ž

trésk -a m; trésk *medm.*, tréskòt
-óta m; tréskati -am, tréskanje
-a s; tréskáv -áva -o in tréskav
-a -o: ~a sapa, ~i plini; tré-
skavec -vca m; tréskavica -e ž
nevihita; trés(k)niti -nem; tré-
ščíti -im; tréščniti -nem; tre-
ščáti -ím, tréščál -ála -o

tréska -e ž in tréskà -é ž, *dv.*: tre-
ski -ama ali tréské -áma, mn.:
tréske, trésk *itd.* ali tréské in
-è, trésák, tréskám, na tréskáh.
s tréskámi; tréščica -e ž, tre-
ščína -e ž, tréščjè -à s, tréščíc-
je -a s; tréskóvec -vca m *les za*
tréske; *gl. tudi* trska

trésò -v sestavi: ~glášen -sna -o;
trésogláv -áva -o, ~glávéc -vca
m; trésònóg -óga -o; trésopèt
-éta -o; trésorèp -épa -o; ~ré-
pec -pca m, ~répka -e ž; trésò-
répiti -im, trésoròk -óka -o

trésti trésem, trésenje -a s in
trésènje -a s; trésljáti -ám,
trésljáj -ájte! trésljál -ála -o;
trésáv -áva -o, trésávica -e ž,
trésávka -e ž; trésljív -íva -o;
trésálnica -e [-ápn-] ž (*za lan*,
v mlinu); trésáj -a m = tres-
ljáj -a m; trésèt -éta m, tres-
setína -e ž = trésečina -e ž
močvirska tla; trésálo -a s (*za*
lan), tréslica -e ž; trésika -e ž
bot., trésúlja -e ž *bot.*, trésúlja-
ka -e ž *bot.*, trésúljec -ljca m,
trésétka -e ž *bot.*; trésljika -e ž
mrzlíca, trésljikav -a -o

tréti tárem in trém: ~ orehe,
lan, gaz; ljudi se táre, jeza ga
táre; trénje -a s (*delo in kraj*);
tríca -e ž, teríca -e ž; teríčnik
-a m, teríčnjak -a m *kruh za*
terice; *gl. tudi* terica in tárnica

+trétírati -am koga (kaj) *ravnati*
s kom, obravnavati kaj

trétjáčiti -im *tretjo kop v vino-*
gradu opravljati, trétjáčnja -e ž

trétják -a m, trétjákinja -e ž

trétje -v sestavi: trétjelétnik -a
m, ~létnica -e ž; trétjeréden
-dna -o, ~rédnik -a m, ~réd-
nica -e ž, ~rédníski -a -o; tre-
tjerojéneč -nca m; trétješólec
-lca [-lc-] m, ~šólka -e [-lk-]
ž, ~šólski -a -o [-ls-]; trétje-
vršten -stna -o

trétji

trétji -a -e *vrst. štev.*: v ~e gre rado; trétjič = trétjikrat *prisl.*; tretjina -e ž; tretjica -e ž; trétjtec -a [-jəc-] *m* tretji roj; trétjinar -ja *m*; tretjinec -nka *m* črednikov pomagač, tretjiniti -im, tretjinjenje -a *s*

trézen -zna -o, trézev -zva -o; tréznost -i ž; trézniti -nim (se), tréznjenje -a *s*, tréznež -a *m*
*trezör -a *m* zakladnica, blagajna, skriven predal

trg trga *m*: na ~u kupiti; mesta, trgi in vasi; trški -a -o; tržan -ána *m*, tržanka -e ž, tržanski -a -o, tržánstvo -a *s*; tržič -iča *m*; *gl. tudi* tržiti

trgati -am: ~ čevlje, grozdje, plačilo, srce; beseda se mu trga, berači se trgajo za denar; po roki me trga; trganje -a *s*; trgatev -tve ž, trgáten -a -o [-tvæn-], trgáč -a *m*, trgálec -lca [-áyc-] *m*, trgálka -e [-áyk-] ž

trgováti -újem, trgovál -ála -o, trgovánje -a *s*, trgoválec -lca [-áyc-] *m*, trgoválka -e [-áyk-] ž, trgovec -vca *m*, trgovka -e ž, trgovski -a -o, trgovstvo -a *s*; trgovína -e ž, trgovínski -a -o, trgovínstvo -a *s*; *gl. tudi* tržiti

trhél [-əy] -hla -o, trhlén -a -o in trhlén -čna -o, trhlénc -nca *m*, trhlenína -e ž = trhlína -e ž, trhljád -i ž; trhljiv -íva -o, trhljivost -i ž; trhléti -ím = trhlenéti -ím, trhl(en)él -éla -o, trhl(en)énje -a *s*; *gl. tudi* trohel

tri *glavni štev. gl.* trije

tri -v sestavi (v starejših sestavljenkah, v mlajših rajši tro-): tribárven -vna -o, tricépen -pna -o, tričlén -éna -o, tridélen -lna -o [-ln-]: ~a omara; tridnéven, -vna -o, ~dnévnica -e ž; trifúnten -tna -o, trigláv -áva -o, trigubát -áta -o, trijámbornica -e ž, trijezíčen -čna -o, trikót

-a *m*, ~kóten -tna -o, ~kótnik -a *m*, ~kótniški -a -o, ~kótnikov -a -o: vsota trikótnikovih kotov; trikrat *prisl.*, trikratén -tna -o, triléten -tna -o, ~létje -a *s*, ~létnica -e ž; trilísten -tna -o, ~lístnik -a *m* bot.; trimésečen -čna -o, trinítnik -a *m*, trinög -óga -o, ~nogàt -áta -o, ~nóžen -žna -o, ~nóžnik -a *m*, trinoga -e ž *trinožen stol*; triógeln -a -o [-gəln-], triógelnik -a [-gəln-] *m*, trioglät -áta -o; triosmínski -a -o, triósten -tna -o, tripálčen -čna -o [-áyc-], triperésen -sna -o: ~a deteljica, tripláten -tna -o, triròb -óba -o, triròčen -čna -o, trirógat -áta -o, tristránski -a -o, tritédenski -a -o, triúren -rna -o, trivédrn -a -o, trivísten -tna -o, trizólen -žna -o, trizób -óba *m*; *gl. tudi* tro-

triangulácija -e ž *merjenje na triogelnike*, triangulácijski -a -o: ~a točka; triangulírati -am

Trianón -a *m*, trianónski -a -o: ~a pogodba

trias -a *m* *geol.*, tríasen -sna -o: ~i skládi

tribún -a *m*, tribúnov -a -o, tribúnski -a -o: ~a čast

tribúna -e ž (*govorniški*) oder, tribunál [-ál] -a *m* *sodišče*; tribunálen -lna -o [-ln-]

tribút -a *m* *davek*; tributáren -rna -o

trícikel [-kəl] -kla *m*, tricíklóv -a -o, tricíkelski -a -o [-kəls-]

tridentínski -a -o: ~i zbor

trideset *glavni štev.*, tridesetér -a -o, tridesetéren -rna -o, tridesetérica -e ž; trideseti -a -o *vrstilni štev.*, tridesetič *prisl.*, tridesetkrat *prisl.*, tridesetkraaten -tna -o; tridesetica -e ž, tridesetína -e ž, tridesetínka -e ž; tridesetléten -tna -o, tridesetlétnik -a *m*

triéder -dra *m* *daljnogled*, triéd-rski -a -o: ~e leče
 Trigláv *in* Tríglav -áva *m*, triglávski -a -o: ~e rože, ~e kočice, Triglavsko pogorje, Triglav-ska jezera; triglavan -ána *m* član društva Triglav; film Tríglav filma Tríglav *itd.*
 trigonálen -lna -o [-ln-] *trikoten*; trigonometrija -e *ž*, trigonometrijski -a -o, trigonometričen -čna -o
 trihina -e *ž* *zool. lasica*; trihinó-zen -zna -o: ~o meso
 trijáki -ov *m* *mn. binkošti*, tri-jáški -a -o *binkošten*; tudi tro-jáki -ov *m* *mn.*
 trijánčiti -im *potrkavati*, triján-čenje -a *s*
 trije *m*, trí *ž* *in s* *glavni štev.*; trí *in* pól (3½), trí *in* pólkrat [pou-], trí *in* pólkraten -tna -o [pou-]; trí sto, trí tisoč
 *trík -a *m* *zvižata*, *zvižaten prijem*
 triklinij -a *m* *rimska obednica*
 trikó -ja *m* *lesno prilegajoča se pletena obleka*; trikotáza -e *ž*
 trikolóra -e *ž* *trobojnica*
 trili-jón -a *m* *glavni štev.*, trili-jónski -a -o *vrstilni štev.*
 trilogija -e *ž*, trilogijski -a -o
 triméster -tra *m* *tromesečje*; trimestrálen -lna -o [-ln-], trimétrski -a -o
 trimeter -tra *m*: jambski ~; trimétrski -a -o
 trinájst *glavni štev.*, trinájsti -a -o *vrstilni štev.*, trinájstkrat *prisl.*, trinájstič *prisl.*, trinájstkrat *prisl.*, *povsod tudi* trinajst-; trinajstica -e *ž*, trinajstina -e *ž*, trinajstínka -e *ž*, trinajstlétén -tna -o; trinajstér -a -o, trinajstéren -rna -o, trinajstérica *in* trinajstórica -e *ž*
 trinóg -a *m* *liran*, trinóški -a -o, trinóštvo -a *s*, trinóginja -e *ž*
 trinóm -a *m* *mat. tročlenik*, trinóm-ski -a -o

trio tria *m* *skladba za tri glasove*; *srednji del nekaterih skladb*;
 triolét -a *m* *vrsta pesmi*, triolétén -tna -o; trióla -e *ž*
 trípáti -am *in* -pljem: z očmi ~, srce, roka, riba tríplje; trípji -te! *in* trípaj -te! trípanje -a *s*, tríp -a *m*, trípavica -e *ž*; tríp-niti -nem
 triplikát -a *m* *trojnik*
 tripodija -e *ž* *tristopje*
 Trípolis -a *m*, Tripolitánec -nca *m*, Tripolitánka -e *ž*, tripolitánski -a -o
 tríptih -a *m* *trodalna oltarna podoba*
 tríptik -a *m* *potni list za avtomobil*
 triúmf -a *m* *zmagoslavje*, triumfálen -lna -o [-ln-], triumfálnost -i *ž*; triumfiráti -am, triumfátor -ja *m*, triumfátorica -e *ž*, triumfátorski -a -o
 triumvirát -a *m* *trivladje*, triumvirátski -a -o, triumvír -a *m*, triumvírski -a -o
 triviálen -lna -o [-ln-] *vsakdanji, navaden, prostaški*, triviálnost -i [-ln-] *ž*; trívij -a *m*, triviálka -e [-lk-] *ž* *vrsta nekdanje šole*
 trízna -e *ž* *boj na čast mrtvemu junaku*
 trjáče -áč *ž* *mn.*: v ~ah hoditi; trjáčen -čna -o: ~o platno
 trk *medm.*, trk -a *m*; trkati -am: *s* kozarci, *s* pirhi ~, luna ga trka; trkáč -a *m*, trkálo -a *s*, trkálce -a [-lc-] *s*, trkav -a -o: ~ kozel; trkálca -e *ž* *zool.*, trkelj -klja -o, trkniti -nem, trknjen -a -o, *gl.* trčiti
 trkljáti -ám, trkljáj -ájte! trkljal -ála -o, trkljánje -a *s*
 trklje trkelj [-kəlj] *ž* *mn. neko glasbilo*
 trktáti -ám *žurkljati*, trktáj -ájte! trktál -ála -o, trktánje -a *s*, trktálo -a *s* *žurklja*

trlep

trlep -épa *m*, trlépen -pna -o
 tľlica -e ž: suh ko ~; tľličnik
 -a *m*; tľliti -im
 tľma -e ž, tľmica -e ž, tľmast -a
 -o, tľmež -a *m*; trmogľav -áva
 -o, trmogľavec -vca *m*, trmo-
 glávka -e ž, trmogľavost -i ž,
 trmogľáven -vna -o; trmėti -im,
 trmèl -éla -o, trmènje -a *s*
 trn -a *m*: ~ v peti, beli ~, črni
 ~; tñje -a *s*, tñjiče -a *s*;
 tñnast -a -o, tñnav -a -o, trnén
 -a -o; trníka -e ž črni *trn in*
sad; trnína -e ž *bot.*; trníšče
 -a *s*; tñnov -a -o (+trnjev):
 ~ venec, ~a krona; tñnovec
 -vca *m*, tñnovka -e ž (+trnjev-
 ka), tñnček -čka *m*, trníčeje -a *s*
 tñnek -nka *m*, tñnkast -a -o, tñn-
 kar -ja *m kdor lovi s trnkom*,
 tñnkarski -a -o: ~i dan, trnká-
 riti -im, trnkárjenje -a *s*
 Trnóvo -ega *s kr. i.*: v ~em;
 trnóvski -a -o: ~i zvon; Trnóv-
 ska planota; Trnóvčan -a *m*,
 Trnóvčanka -e ž
 trnúlja -e ž *in* trnólja -e ž, trnó-
 ljica -e ž; trnúljec -ljca *m* =
 trnúljevcec -vca *m vino iz trnólj*;
 Trnúljičica -e ž
 tro -v sestavi: trobárven -vna -o;
 trobòj -òja *m*; trobòjen -jna -o,
 ~bójnica -e ž; trocèven -vna
 -o, ~cévka -e ž; tročlèn -éna
 -o, ~člènik -a *m trinom*; tro-
 délen -lna -o [-ln-]; troedín -a
 -o; troglásen -sna -o; trojezličèn
 -čna -o, ~jezičnost -i ž; tro-
 mesečen -čna -o, ~mésečeje -a
s; tromóstje = tromostóvje -a
s, tronítnik -a *m*, troperésen
 -sna -o, trostrán -a -o, troveslá-
 ča -e ž *trirema*, trovpréžen -žna
 -o, trovísten -tna -o, trozòb
 -òba -o, trozvéza -e ž, trozvézdje
 -a *s*, trozvòk -òka *m*, ~zvòčen
 -čna -o; tró -*ima včasih emfa-
 tični poudarek*: tróedín, trózvòk;
gl. tudi tri- v sestavi

tróba -e ž *cev, svitek, obojka*: iz-
 klopna ~, okvirna ~, tróbast
 -a -o
 trobéla -e ž: ~ platna, trobélast
 -a -o, trobélica -e ž = trobélka
 -e [-lk-] ž *cevka*
 trobelíka -e ž, trobelíkovcec -vca
m, trobelíkovina -e ž
 trobénta -e ž, trobéntica -e ž;
 trobéntati -am, trobéntanje -a
s; trobéntáč -a *m*; trobénten
 -tna -o, trobéntáški -a -o
 trobezljáti -ám [-báz-], trobez-
 ljáj -ájtel trobezljáj -ála -o,
 trobezljánje -a *s*; trobezljáč -a
m, trobezljáčka -e ž, trobezljáv
 -áva -o, trobezljáški -a -o
 tróbiti -im, trobèč -éča -e, tróbil
 -íla -o, tróbljenje -a *s*; trobľec
 -lea [-lc-] *m*, tróblja -e ž, tró-
 bljica -e ž; trobilo -a *s*, tróbež
 -a *m*, tróbec -bca *m trobentač*,
gobec, ustnik pri pipi
 Trócki -ega *m*, trockízem -zma
m, trockíst -a *m*, trockístičen
 -čna -o
 tród -a *m kolika*, trodovítèn -tna
 -o, tródljivka -e ž *bot.*
 troféja -e ž *zmagoslavno znamenje*
 troglodít -a *m jamski prebivalec*,
 troglodítski -a -o: ~a stanova-
 nja
 tróha -e ž, tróhica -e ž, tróšica
 -e ž
 trohéj -a *m*, trohéjski -a -o: ~a
 mera, ~a stopica
 tróhel [-haú] -hla -o *trhel*; troh-
 lén -a -o; trohlína -e ž, trohljád
 -i ž, trohljáva -e ž; trohljív -íva
 -o, trohljívost -i ž; tróhlica -e ž
kosťna mrtvina; trohlòba -e ž,
 trohlòta -e ž, trohnòba -e ž;
 trohnéti -ím, tróhni *in* -tróhni
 -íte! trohnèl -éla -o, trohnènje
 -a *s*; *gl. tudi trhel*
 trój -a -e *ločilni štev.*: ~e vino,
 ~i otroci, ~e rokavice, hlače;
 tróje *prisl.*: ~ živínčet, delav-
 cev; trójjen -jna -o, trójnost -i

ž, trójstvo -a s, trojčica -e ž, trojina -e ž *vprega*, trójka -e ž, trójnik -a m *sukanec*, trojád -i ž: s trojadjo bi komaj speljal
Troja -e ž, Trójec -jca m *in* Trojánec -nca m, Trojánka -e ž, trojanski -a -o: ~a vojska, ~i konj
trojáki -ov m *mn. gl.* trijaki
trójček -čka m, trójče -eta s
trojica -e ž; sv. Trojica ž *os. i.*; Sv. Trojica ž *kr. i.*; trojíški -a -o: ~a nedelja, ~o proščenje
trójka -e ž *številka tri, vrsta ruske vprege*
trómba -e ž, trómbast -a -o; trómbati -am
trómbóza -e ž *med. sesedanje krvi v žilah*; trómbus -a m *krvni sedek*
tróp trópa m: ~ kóz, jelenov; trópa -e ž: ~ psov, ljudi; trópoma *prisl.*; trópič -íča m
tróp -a m *in* trópús -a m: trópi *in* figure *poet.*
trópína -e ž, *nav. mn.* trópíne -ín: vinske, maslene, oljne ~e; trópínast -a -o; trópínov -a -o, trópínovec -vca m; tróp -a m, trópovica -e ž
tróposféra -e ž *spodnji del atmosfere*
trópski -a -o *in* trópičen -čna -o: ~a vročina, malarija; trópi -ov m *mn.*: v ~ih v *tropičnih ali tropskih krajih*
trósiti -im, trósil -a -o *in* trosila -o, (po)tróšen -a -o, tróšenje -a s; trós -a m, tróšek -ska m, trósje -a s; trósnica -e ž = trosocvetka -e ž *bot.*, trósnik -a m *bot.*
tróska -e ž *gošča, drožje, žlindra*, tróskast -a -o, tróskav -a -o; tróskva -e ž, tróskvev -kve ž, tróskvast -a -o
tróstiti -im, tróstil -íla -o, tróšenje -a s; tróšek -ška m, *nav. mn.* tróški -ov *stroški*, tróškóvnik -a

m, trošarina -e ž, trošnik -a m, trošljiv -íva -o *potraten*
trót -a m, trótov -a -o, trótji -a -e, trótovski -a -o, trótovka -e ž; trótar -ja m *prisklednik*, trótáriti -im = trótiti -im *priskledovati*
*trótoár -ja m *pločnik, hodnik*
tróvátí trújem, tróvál -a -o; tróvílo -a s *strup*; tróvár -ja m
trápiti -am *tlačiti, tcati*, trápanje -a s
trépek -pka -o *in* -ó; trépkast -a -o, trépkóst -i ž *in* trépkost -i ž
trépíti -ím, trépěč -éča -e, trépi -íte! trépěl -éla -o, trépljenje -a s: trépeti lakoto, bolečine, stroške; obleka, denar, bolezen ne trépi dolgo; trépen -pna -o, trépnik -a m *pasiv slovn.*, trépnost -i ž; trépež -a *in* trépež -éča m, trépežen -žna -o, trépežnost -i ž; trépljiv -íva -o, trépežljiv -íva -o; trépe -éta m, trépin -a m, trépin -ka -e ž, trépinčiti -im, trépinčenje -a s, trépljenka -e ž *bot. pašijonka*
trépótec -tea m *bot.*, trépótčev -a -o tréš -a m: obrezati, okopati ~; tréšje -a s, tréšov -a -o, tréšen -sna -o: ~o perje; tréšast -a -o, tréšnat -a -o, tréšnica -e ž, trésovína -e ž
tréška -e ž *in* tréška -è ž, tréščica -e ž, tréškast -a -o; *gl.* treska
trést -a m, tréstje -a s *in* tréstjè -à s, tréstičje -a s; tréstov -a -o, tréstovec -vca m, tréstovína -e ž; tréstén -tna -o, tréstnat -a -o, tréstnica -e ž *zool.*, tréstén -a -o, trésténica -e ž *piščalka*, trésténína -e ž, tréstast -a -o, tréstovít -a -o, tréstíka -e ž, tréstíkast -a -o, tréstíkov -a -o, tréstíkovína -e ž; tréstíti -ím: strop ~
Trést -a m *kr. i.*, Trézáčan -a m, Trézáčanka -e ž; trézáški -a -o: ~a luka, Trézáški zaliv

trš -a m parobek, štor, tršje -a s, tršat -áta -o, tršátost -i ž, tršav -a -o v rasti zaostal, tršast -a -o, tršelj -šlja m, tršljika -e ž bol., tršljikov -a -o

trša -e ž: iz ~e izviti; trtjè -à s, trtovína -e ž, trtén -tna -o: ~a uš, ~o perje; trtník -a m nož, trtar -ja m hrošè, trtinščina -e ž, trtást -a -o; tršica -e ž, tršičen -čna -o

trubadúr -ja m srednieveški potujoči pevec, trubadúrstvo -a s, trubadúrski -a -o: ~a lirika

Trúbár -ja m, Trúbárjev -a -o, trúbarski -a -o, trúbarsčina -e ž Trubarjev jezik, trubariána -án s mn, kar zadeva Trubaría

trúd -a m, trúden -dna -o, trúdnost -i ž; (u)trudljív -íva -o, (u)trudljívost -i ž; trúdití -im (se), trúdil -íla -o; trudoljúben -bna -o, trudoljúbnost -i ž; *trúdapóln -a -o [-óy-] truda póln, utrudljív, naporen

trúma -e ž, trúmica -e ž, trúmo-ma prisl.

trúp -a m, trúplo -a s, trúpelce -a [-palc-] s

trúpati -am = trúpiti -im tolči, razdévati, trúpanje -a s

trúskati -am ropotati, trúskavec -vca m, trúsniti -nem

trúst -a m kapitalistična združba velikih podjetij z enotnim vodstvom, trústovski -a -o

trúšè -a m: hrúšè in ~; trušèiti -ím ropotati, trúšèi -íte! trušèil -a -o, trušèenje -a s

trúzati -am, trúziti -nem; trzávica -e ž, trzáj -a m

tržen -zna -o: ~a njiva, trznína -e ž, trznica -e ž

tržiti -im, trženje -a s, tržec -žca m, tržišèe -a s, tržen -žna -o, tržníca -e ž, tržnica -e ž, tržničen -čna -o: ~a streha; gl. tudi trg in trgovati

tù prisl. kaže točko, mesto: ~ in tam, ~ pa tam, ~ sem pojdi! túkaj prisl., túkajle prisl., túkajšnji -a -e; túle in tulè, le-tù; +od tu od tod

túba -e ž glas. 1. vrsta pihala: v taborišču se je oglasila túba; 2. vrsta posode: túba vazelina, zobne paste

tuberkulóza -e ž jétika, sušica; tuberkulózen -zna -o jétičen; tubêrkul [-kul-] -kula m; tuberkulín -a m, tuberkulínski -a -o: ~o zdravljenje

Túbíngén -a m kr. i. nem. mesta; túbinški -a -ó

túcat -a m, túcaten -tna -o: ~o blago

túdi prisl.: ~ ti pojdeš, ~ videl ga nisem; tudi če vez. četudi: ne dovolim, tudi če se na glavo postaviš

*túga -e ž tóga, tožnost, žalost; *tugováti -újem togováti, žalovati; *túžen -žna -o tóžen, žalosten, *túžnost -i ž oložnost

Túgómér -a m os. i.: Júrcičev Túgomer; Túgomerov -a -o: ~o ravnanje; túgomerski -a -o: ~a zaupljivost

túhnéti -ím, túhnèl -éla -o tohneti, túhniti -nem, túhel [-həy] -hla -o

túhtati -am (miselno) vrtati, zamíšljen bíti, premišljévati, túhtanje -a s, túhtavec -vca m zamíšljenec, túhtavka -e ž zamíšljenka

Tuileríje -íj [tɥileríje] ž mn. l. i. pariške palače; tuileríjski -a -o: ~i muzeji, ~i vrtovi

túj -a -e (+ptuj), tújec -jca m, tújka -e ž, tújèiti -ím, tújski -a -o: ~i promet; tujskoprométen -tna -o: ~a pisarna; tújščina -e ž, tújstvo -a s; tujcévati -újem, tujcévál -ála -o, tujcévánje -a s, tujcéválec -lca [-áyc-] m, tujcéválka -e [-áyc-] ž, tujcéválen -lna -o [-ln-];

tujíti -ím, túji -íte! tujíl -a -o, tujênje -a s; tujína -e ž, tujínc -nca m, tujínstvo -a s; tujek -jka m med.

tuje- v sestavi: tujeljúben -bna -o, ~ljúbje -a s; tujeróden -dna -o, ~ródec -dca m; tujezémski -a -o, ~zémec -mca m, ~zémstvo -a s

túkalica -e ž liska, vodna kokoška túkati -am se počeniti, potuhniti se, túkec -kca m, túkast -a -o kisel: ~ obraz, ~o vreme, túk-niti -nem duh po sodu (tukec) imeti.

Tukídides in Tukídíd -a m os. i. grš. zgodovinarja; Tukídídov -a -o túl [túl] -a m, túlec -lca [-lc-] m, túlček -čka [-lč-] m; túlka -e [-lk-] ž: cigaretna ~ stročnica; túlast -a -o, túlav -a -o volel, túlčar -ja [-lč-] m zool.

túlipan -a m, túlipanovec -vca m, túlipanov -a -o

túlití -ím, túli -te in -íte! túlil -íla -o, túljenje -a s in túljenje -a s

túlití -ím (se): túli se otrok k materi, list se túli; (s)túljen -a -o

tuljáva -e ž, tuljávka -e ž; tuljáv-ven -vna -o

túlje -a s zadnje predivo in túlje túlj ž mn.; túljev -a -o: ~a préja

túmor -ja m oteklina, bula, goba, tumorózen -zna -o; tumescénca -e ž

+tumúlt -a [-lt-] m vrišče, direndaj, nemir, izgred

tún -a m riba, tunína -e ž

túndra -e ž močvirna severna ste-pa, túndrski -a -o

*tunél [-él] -a m predor, *tunél-ski -a -o [-ts-] predorski

túnika -e ž starorimsko oblačilo

Túnis -a m, Tunízija -e ž, túniški -a -o: ~i bej, Tunízijec -jca m

túnja -e ž keblica; túnjka -e ž; túnjek *njka m

*túr -a m tvór

túr -a m zool.: evropski ~ zober, ameriški ~ bizon; túrov -a -o, turíca -e ž, túrji -a -e

túra -e ž (gorski) vzpon, turist -a m, turístka -e ž, turístovski -a -o; turístika -e ž, turístičen -čna -o, turizem -zma m

túrban -a m, túrbanski -a -o

turbína -e ž, turbínski -a -o

túrčati -am: s pirhi ~, túrcanje -a s

Túre Túr ž mn. kr. i.: Visoke ~, túrski -a -o: ~i vrhovi

Túrek -rka m, Túrkinja -e ž, túrški -a -o; Túrško -ega s: na ~em, s ~ega; Túrcija -e ž in Turčija -e ž; túrščina -e ž, túrek -rka m bot.: utrgaj tiste-ga ~a; túrkec -kca m bot., túrka -e ž bot.

Turgénjev -a m: povesti Turgén-jeva

turkíz -a m vrsta dragulja; tur-kízov -a -o, turkizen -zna -o: ~i nakit

turnéja -e ž potovanje, gostovanje umetnikov: ~ po državi pot po, biti na ~i po biti na poti po

turnir -ja m (vileška) tekma: srednjeveški, šahovski ~; tur-nírski -a -o: ~o vodstvo

Turnográjska Josipína -e -e ž os. i. slov. pesnice

túrns -a m vrsta, red: po ~u po éredi, po vrsti

turóben -bna -o, turóbnost -i ž, turóbněž -a m

túrščica -e ž koruza, túrščičen -čna -o: ~i žganci; túrščičevina -e ž = túrščina -e ž; túrščišče -a s = túrščevišče -a s

Túskulum -a m l. i. Ciceronovega letovišča v Albanskih gorah pri Rimu; túskulum -a in túskula m (splošno) udobno in mirno bi-vališče

túš -a m: prevleči s ~em; tuší-rati -am, tušíranje -a s

túš -a m *glas.*: skladba se konča s ~em
 +túš -a m *prha.*; +túšati -am se oškropiti se, iti pod prho, (o)prhali se
 tútati -am *kujati se*, túta -e ž, tútast -a -o *kujav*, tútka -e ž
 tutnjáti -ám *volto bobneti*, tutnjál -áa -o, tutnjáva -e ž
 *tútor -ja m *varuh, skrbnik*, *tútorski -a -o *varuški*, *tutéla -e ž *varušvo*
 tuzémec -mca m, tuzémka -e ž, tuzémstvo -a s, tuzémski -a -o
 tvár -í ž *materija*, tváren -rna -o *materialen*, tvárnost -i ž, tvárína -e ž, tvarínski -a -o
 tvégati -am, tvégan -a -o: pretvégano je; tvéganje -a s; tvégav -a -o, tvégavost -i ž, tvégavec -vca m, tvégavka -e ž
 tvésti (+tvéziti) tvézem, tvézi -íte! tvézeli tvézla -o, (na)tvézen -a -o, tvézenje -a s; tvéz -í ž *pramen, pas*, tvéza -e ž

tvój tvója -e *svoj*. z.; po tvóje *prisl.*: čisto po ~ se nosi *kakor ti*, po tvójem *prisl.*: po ~ je to drugače *po tvojem mnenju*; tvójec -jca m *in tvójec -jca m, nav. mn. tvójci -ev m*
 tvór -a m (*túr), tvórček -čka m; tvórast -a -o, tvórav -a -o, tvóravost -i ž, tvoróvje -a s *karbunkel*
 tvóriti -im, tvórlenje -a s; tvórec -rca m; tvórbá -e ž, tvórbén -a -o [-bən-]; tvóren -rna -o, tvórnost -i ž; tvórnica -e ž; tvórníški -a -o, tvórníčar -ja m, tvórník -a m *generator*; tvórílen -lna -o [-ln-], tvórilnost -i [-ln-] ž; tvórílo -a s *kalup za sir, mali kruhek*; tvórina -e ž, tvóritev -tve ž, tvóriteelj -a m, tvóritejljica -e ž
 *tvórdka -e ž *firma, podjetje*
 Tyrš [tírš] -a m *os. i. češ. telovadnega strokovnjaka*, Tyršev -a -o [tírš-]: Tyrševa cesta

U

u *kot ime érke m neskl.*: mali u, véliki U, pri u začni
 u- *predp.*; loči se od *predp. v- v sestavah in pomeni*: 1. *odmikanje, odstranitev, umanjšanje*: uiti, uleteti se, ulomiti (vejo), umanjšati, upasti, urezati, usušiti se; 2. *dovršitev kakega dejanja*: učakati, ubiti, udomačiti, ugledati, ugoditi, ukrasti, umreti, ustrašiti, utopiti, umesiti (kruh); *predponi u- in v- se v pisavi praviloma razločujeta po pomeni in po prvotnem izvoru, v izreki pa največkrat ne; če se prejšnja beseda končuje na soglasnik, se oba izgovarjata kot [-u-]*: sem ubil in sem vbil [səm ubil]; za samoglasnikom se pa obe predponi vežeta v dvoglasnik:

je ubil in je vbil [je ubil]; *primeri različnega izgovora, kakor je urezal palico [je urézaŋ] in je vrézal znamenje [je vrézaŋ] so le redki in ne morejo ustaviti zamenjave teh dveh predpon; gl. tudi v- in § 81; pred začetnim v- pišemo z u- tudi prvotno predpono v-: uvésti, uvóz, uvód, uvájati, uvrstíti itd.; loči: ubiti (lo-nec): vbíti (si kaj v glavo); udeláti (zemljo): vdeláti (kaj v zlato); udreti (solzé se uderó): vdreti (v hišo); uliti (dež se ulije): viliti (vodo v sod); ustávití (voz, tek): vstavítí (besedo v stavek), utépa se mu: vtépstí si v glavo itd.*
 ubádati -am se *ubijati se, usajati se*: ~ se z delom, kaj se pa

ubádaš? *toda*: vbádati šivanko v blago pri šivanju; ubádanje -a s, *gl. tudi* ubôsti
 ubéliti -im *gl. beliti*: ~ plátno ubežáti -ím *gl. bežati*, ubéžen -žna -o, ubéžnik -a m, ubéžnica -e ž, ubéžniški -a -o, ubéžnost -i ž
 ubikácija -e ž *stanovanje, prostor, kraj*
 ubirati -am: ~ strúne, glasóve, sod s šestilom; ubíranje -a s, *gl. ubrati*
 ubistríti -ím (se) *gl. bistriti*, ubístril -íla -o, ubístrítev -tve ž
 ubíti -jem (se) *gl. biti*, ubít -a -o: ~ lonec, glas; ubítek -tka m, ubítje -a s; ubíjati -am (se), ubíjal -a -o in -ála -o, ubíjanje in -ánje -a s; ubíjati se z délom *mučili se, ukvarjati se*; ubíjalec -lca [-áú-] m, ubíjálka -e [-áú-] ž; ubíjálski -a -o [-áú-], ubíjálstvo -a [-áú-] s; *toda*: vbíti, vbíjati kómu kaj v glávo; *gl. tudi* uboj
 ublážiti -ím, ubláži -íte! ublážil -íla -o, ublážen -éna -o, ublážitev -tve ž; ubláževáti -újem, ubláževál -ála -o, ubláževánje -a s; ublážilen -lna -o [-ln-]
 ubóg -a -o: ~ s čim (+na čem), ~ pri pámeti, ~ v dúhu; ubóžen -žna -o, ubóžnost -i ž, ubóžnosten -tna -o: ~o spríčevalo; ubóžnica -e ž, ubóžniški -a -o, ubóžec -žca m, ubóžček -čka m; ubóžica -e ž, ubóščina -e ž, ubóštvo -a s; ubóžati -am, ubóžanje -a s
 ubógati -am, ubóganjé -a s, ubogljív -íva -o in ubogljív -a -o, ubogljívost -i ž, ubogljívce -vca m, ubogljívka -e ž
 ubój ubója m, ubójen -jna -o, ubójnik -a m, ubójniški -a -o, ubójstvo -a s, *gl. tudi* ubiti
 ubóren -rna -o, ubórnost -i ž; ubóre *bóre*: ti ubóre siromak!

ubôsti ubódem *gl. bosti zbosti, toda*: vbôsti (šivanko v kaj), ubódel ubódlá -o: ubódel se je, ubodèn -éna -o, ubòd ubóda m, ubodína -e ž; *gl. tudi* ubádati
 ubranítí -ánim *gl. braniti*, ubránjen -a -o, ubranítev -tve ž
 ubráti ubêrem *gl. brati*, ubrán -a -o: ubráti sod *poiskati dnu polmer*, pot ubráti, ni mógel prave besede ubráti, ubráni glasóvi; ubránost -i ž *harmonija, gl. tudi* ubirati
 ubrisáti ubríšem (se) *zbrisati, učistiti se, udariti*: vino se ubriše, ubrisáti koga, ubrisáti jo; ubrisán -a -o: ~e glave bití
 ubríti ubríjem (se) *pri britju se raniti*
 ubrúsiti -im (kaj, se) *zbrusiti, pri brušenju se urezati*: kamen se v potoku ubrúsi, ubrúšen -a -o, ubrús -a m
 ucéniti -im *gl. céniti pri ceni se zmotiti*: žena se je ucénila; ucénjati -am
 uceníti -ím (se), ucéni -íte! *ceno zgubiti*; ucénil -íla -o: pšenica se je uceníla, ucénjen -éna -o
 uc(v)rétí -ém *gl. creti*: ~ jo *po-begniti, steči, ubrati jo*
 učákati -am kaj *ali česa gl. čakati*: ~ veliko stárost, ~ spomládi, učákanje -a s, učákljív -a -o
 učén -čna -o: ~a dóba, knjiga, ~i jézik: fant je ~ se *lahko uči*; učéna -e ž
 učénece -nca m, učénčev -a -o (+učéncev), učénka -e ž, učénkin -a -o, učénček -čka m; učéník -a m *učitelj, učénece, učéniški -a -o, učénístvo -a s; učénják -a m, učénjákinja -e ž, učénjáški -a -o; učén -a -o [-bən-], učébeník -a [-bən-] m*
 učíniti -im in učíniti -ím *žito z rešetom otistiti, občíniti, učíni -íte!*

*učiniti

učinil -ila -o, učinjen -êna -o; učinek -nka *m*; učinjati -am

*učiniti -im *storiti, napraviti*, učinek -nka *m*; učinkovâti -újem, učinkovâl -ála -o, učinkovânje -a *s*; učinkovít -a -o, učinkovitost -i *ž*

učistiti -im, učiščen -a -o: vino se je učistilo

učitelj -a *m*, učiteljica -e *ž*, učiteljski -a -o, učiteljstvo -a *s*, učiteljšče -a *s*, učiteljščnik -a *m*, učiteljščnica -e *ž*; učiteljevâti -újem, učiteljevâl -ála -o, učiteljevánje -a *s* [*povsod: -telj-*]

učíti -im (se): ~ koga česa, ~ se česa *ali* kaj; učí -íte! učíl -a -o, učên -êna -o, učênje -a *s*, učênóst -i *ž*; učílo -a *s*, učílen -lna -o [*-ln-*]: ~i *učni* pripomóček, učílišče -a *s*, učíliški -a -o, učílnica -e [*-ln-*] *ž*; učljív -íva -o, učljívost -i *ž*; *gl. tudi* učênec

učlovéčiti -im se, učlovéčenje -a *s*; učlovečevâti -újem se, učlovečevâl -ála -o, učlovečevânje -a *s*

učvrstíti -im, učvrstí -íte! učvrstíl -ila -o, učvrščen -a -o *in* učvrščen -êna -o, učvrstítev -tve *ž*; učvrščati -am, učvrščanje -a *s*; učvrščevâti -újem, učvrščevâl -ála -o, učvrščevânje -a *s*

úd -a *m*: ~ Slovénke Málice; úden -dna -o: ~e bukve; údínna -e *ž*, údnica -e *ž* *protin*, údec -dca *m*; údast -a -o, údnat -a -o

udâr -ára *m*, udárec -rca *m*; udáren -rna -o, udárník -a *m*, udárnica -e *ž*, udárníški -a -o: ~o delo, udárnost -i *ž*, udárnína -e *ž*; udáriti -im, udárjen -a -o, udárjenost -i *ž*; udárjati -am, udárjanje -a *s*

udâv -áva *m* *boa* (*kaca*), udávji -a -e

udebelíti -ím (se) *gl.* debeliti, udebélil -íla -o, udebeljên -êna -o, udebélítev -tve *ž*; udebeléti -ím = udebeléti se, udebelélost -i *ž*, udebeljênost -i *ž*

+ udejstviti -im *uresničiti, uveljaviti*: njegovemu posredovanju se je posrécilo +udejstviti (*uresničiti*) balkánski sporazúm; *udejstvovâti -újem se *delovati*, udejstvovâl -ála -o, *udejstvovânje -a *s* *delovânje*: vlada je sprejela nekaj sklepov, ki posegajo v zasebno *udejstvovânje (*delovânje, uveljavljanje*) državljanov

udélati -am (se): ~ kožo, ~ nji-vo iz puščave, vrême se udéla; udélan -a -o: ~ svét; udelávati -am: samo joka *in* udeláva; udelovâti -újem, udelovâl -ála -o, udelovânje -a *s*, udeloválec -lca [*-áyc-*] *m*, udeloválka -e [*-áyc-*] *ž*; *toda*: vdélati -am: ~ kamen v zlato

udeležíti -ím se, udeléží -íte se! udeléžil -íla -o, udeležên -êna -o *in* udeléžen -a -o, udeléženec -nca *m*, udeléženka -e *ž*, udeléžba -e *ž*, udeléžnik -a *m*, udeléžnica -e *ž*; udeleževâti -újem se, udeleževâl -ála -o, udeleževânje -a *s*

udelítí -ím (komu kaj) *gl.* deliti, udélil -íla -o; udeljevâti -újem, udeljevâl -ála -o, udeljevânje -a *s*

+ údica -e *ž* *ódica, trnek*

udínjati -am (se) *najeti, obvezati* (se), *zadati se, pogoditi se*: udínjal se je pri podjetju

udírati -am *gl.* udreti

udóben -bna -o: ~o stanovanje, udóbnost -i *ž*

udobítí -ím *dobiti*: kar med tednom udobí, v nedeljo zadrobí

udobrovóljiti -im (koga, se) *v dobro voljo spraviti*

udolžiti -ím se *zadolžiti se*, udólži -íte! udólžil -íla -o, udolžěn -ěna -o, udolžitev -tve ž [*po-vsod: -ouž-*]

udomáčiti -ím (koga, se), udomáčen -a -o, udomáčítev -tve ž

udréti udrēm in uděrem (se) *gl.* dreti: ~ jo kam, solzé se uderó, kri se je udfla, zemlja se mi je pod nogami udfla; udòr -òra *m*: krvni ~; udorína -e ž; udírati -am, udíranje -a *s*; udíte oči, udít obráz; *toda*: vdréti v kaj, *gl. tam*: voda je vdrla v mlin, kakor bi se bil v zémľjo vdrl

udríhati -am (po kóm, čém), udrihanje -a *s*, udriháč -a *m*; udriháški -a -o, udriháštvo -a *s*; udrihniti -nem: ~ koga, po kóm; udrihalica -e ž

udržáti -ím *gl.* držáti: ni ga môči (môč) ~, udržán -a -o, udržba -e ž, udržek -žka *m*; udržljiv -íva -o, udržljivost -i ž; udržáti si *pridržati si, prihraniti zase*; udrževáti -újem, udrževál -ála -o, udrževánje -a *s*

udušíti -ím *zadušiti*, uduši -íte! udušil -íla -o in udušilo -i, udušen -ěna -o; udušljiv -íva -o, udušljivost -i ž

udvorljiv -íva -o, udvorljivost -i ž; udvóren -rna -o, udvórnost -i ž

ugájati -am, ugájanje -a *s, gl. tudi* ugoditi

uganíti ugánem, ugáni in -ni -íte! ugánil in uganil -íla -o, ugánjen -a -o, uganítev -tve ž [*ne-poud. povsod -gan- in -gan-*]; ugánka -e ž, ugánkar -ja *m*, ugánkarica -e ž, ugánkarški -a -o, ugánkarstvo -a *s*; uganjevátí -újem, uganjevánje -a *s*; ugíbatí -am in -bljem, ugíbanje -a *s*, ugíb -a *m*

ugánjati -am: burke ~, ugánjanje -a *s, gl. tudi* ugnati

ugasíti -ím *gl.* gasiti: svečo ~; ugásil -íla -o, ugašěn -ěna -o, ugašénje -a *s*, ugasítev -tve ž; ugašáti -am: ~ svečo, žejo; zvezde ugášajo; ugášanje -a *s*; ugasovátí -újem: veter sveče ugasúje, žerjávica ugasúje; ugasovál -ála -o, ugasovánje -a *s*; ugásniti -nem *nepreh.*: lúč ugásne, ugásnil -a -o in -íla -o: ogenj je ugásnil; *toda*: Janez je ugásil ogenj; *prid.* ugásel -ísla -o: ~i ognjenik, ugásnjenje -a *s*

ugíbatí *gl.* uganíti

ugíbčen -čna -o *gibčen*, ugíbčnost -i ž *gibčnost*; ugíbek -bka *m*, ugíbčnost -i ž

ugládiiti -ím *gl.* gladiti, uglajèn -ěna -o in uglájen -a -o, uglájenost -i ž; uglájati -am, uglájanje -a *s*

uglásbiti -ím, uglásbil -a -o, uglásben -a -o, uglásbítev -tve ž

uglasíti -ím: ~ klavír, violino; uglási -íte! uglásil -íla -o, ugašěn -ěna -o, uglasítev -tve ž; uglaševátí -újem, uglaševánje -a *s*, uglaševálec -lca [*-áuc-*] *m*: ~ klavírjev, ~ pri radijskem sprejemniku, uglaševálen -lna -o [*-ln-*]

uglèd -éda *m*, ugléden -dna -o, uglédnost -í ž; uglédati -am *zagledati*

uglobíti -ím (se): uglobím vodnjak, pesem, delo *zaglobiti (se), poglobiti*, uglóbi -íte! uglóbil -íla -o, uglobljèn -ěna -o, uglobljénje -a *s*, uglobítev -tve ž; uglábljati -am (se), uglábljanje -a *s*

ugnátí uženem (se) *gl.* gnati *upéhati (se)*, ugnán -a -o, ugnánost -i ž; ugánjati -am *poleti*: kaj pa ugánjaš? *delaš; gl. tudi* uganjati

ugněsti ugnětem *gl.* gněsti, ugnětèn -ěna -o; ugnétati -am, ugnétanje -a *s*, ugnétálen -lna -o

ugodíti

[-ln-], ugnetač -a m, ugnetávati -am, ugnetávanje -a s
ugodíti -ím, ugôdi -íte! ugôdil -íla -o *in* ugôdilo, ugodèn -èna -o: prošnji je ugodèno, ugodítev -tve ž, ugôdje -a s, ugôden -dna -o, ugôdnost -i ž, ugôdник -a m; ugodljiv -íva -o, ugodljivost -i ž
ugonobíti -ím, ugonôbi -íte! ugonôbil -íla -o, ugonobljen -èna -o, ugonobítev -tve ž, ugonobljenje -a s; ugonábljati -am, ugonábljanje -a s
ugotovíti -ím, ugotôvi -íte! ugotôvil -íla -o, ugotovljen -èna -o, ugotovítev -tve ž, ugotovítven -a -o [-tvæn-], ugotovítelj -a m, ugotovíteljica -e ž, ugotovílo -a s; ugotávljati -am, ugotávljanje -a s, ugotavljávec -vca m, ugotavljávka -e ž; ugotavljálen -lna -o [-ln-]
ugóvor -a m *prereka, nasprotovanje, protest, odpor, očitávanje, pridržek*, ugovoríti -ím si kaj *izgovoriti si*; ugovorljívec -vca m, ugovorljivost -i ž, ugovórnik -a m; ugovárjati -am (komu v čem), ugovárjanje -a s, ugovarjálec -lca [-dyc-] m
ugrábíti -ím *gl.* grabiti, ugrábljen -a -o, ugrábljenje -a s, ugrabítev -tve ž, ugrábek -bka m, ugrábljenec -nca m, ugrábljenka -e ž, ugrábník -a m; ugrábljati -am, ugrábljanje -a s
ugrétí ugréjem (se) *segreti gl.* greti: ~ se s hójo; ugrévati -am, ugrévanje -a s
ugrézníti -nem se, ugréznjen -a -o; ugrézati -am se, ugrézanje -a s; ugrézen -zna -o: ~i travniki; ugrezljiv -íva -o, ugrezljivost -i ž
ugristi ugrízem *gl.* grísti *zagristi, odgrísti*; ugríz -a m, ugrízec -zka m; ugrízáča -e ž: pijača *in* ~; ugrizljiv -íva -o, ugrizljivost -i ž; ugrízljaj -a m;

ugrízniti -nem, ugríznjen -a -o; ugrízováti -újem, ugrízovál -ála -o, ugrízovánje -a s; *toda*: vgríz-niti (v jabolko) *gl. tam*
úh medm.: úh, kako je mraz zunaj! (*neprijetnost*); úh, ta človek! (*jeza*)
uhájati -am, uhájanje -a s, uhajác -a m, uhajáški -a -o, uhajástvo -a s, uhajálec -lca [-dyc-] m, uhajálčev -a -o [-dyc-]
uhàn uhána m, uhánček -čka m
úharica -e ž: vélika ~
uhátí -ám, uháj -ájte! uhál -ála -o, uhánje -a s
úhelj úhlja m, úheljček -čka [-həlj-] m, úheljnik -a [-həlj-] m, úhlja -e ž, uhljác -a m = uhác -a m, uháča -e ž; úhljast -a -o, uhljät -áta -o; uhljáti -ám, uhljál -ála -o, uhljánje -a s
uhítetí -ím *gl.* hitétí *uiti*: Na zvézdo gledèč uhítí, je otét; uhítetí koga *prehiteti, prekositi, biti hitrejši*
uhó ušesa s: na úho *in* na uhó (povédati), za úho udáriti (póčítí) koga; v úho me piší! ušesa me bolé (+ušesi me bolita), te bom za ušesa, imeti jih za ušesi; uhó pri šivanki, ušesa pri posodi, ušesa (*balansa*) pri kolesu; uhät -áta -o, úhast -a -o; ušesce -a s, ušesast -a -o, ušesen -sna -o: ~e bolezni, ušesnica -e ž, ušesnik -a m *sveder za vrtanje ušes pri leseni posodi*
uhodíti uhódim *gl.* hoditi, uhójen -a -o: ~a pót
uholáz -áza m *zool.*
uíti úidem [-u-], úidi -te! ušél ušlá -ò *in* -ó -i: zajec je ušél, beseda úfde komu; uhájati -am *gl. tam*
ujasníti -ím se: nebó se ujasní, ujasní -íte! ujasnil -íla -o, ujasnjen -a -o, ujasnítev -tve ž; ujasnjeváti -újem, ujasnjevál -ála -o, ujasnjévánje -a s

újcati -am, újcanje -a s; újckati -am (se) = újčkati -am (se) *gúgati (se)*

újec újca *m* *materin brat*, újčev -a -o; újna -e *ž* *materina sestra*, *ujčeva žena*

ujéd -a *m* *ugriz*, ujéd -i *ž* *kolika med.*, ujéda -e *ž*: ptica ~

ujédati -am (se), ujédanje -a s, ujédav -a -o, ujédavec -vca *m*, ujédavka -e *ž* *kđor se rad ujéda*, ujédavost -i *ž*; ujedljiv -íva -o, ujedljivost -i *ž*, ujedljivec -vca *m*, ujedljička -e *ž*, ujedína -e *ž*, *gl.* *ujesti*

ujém -éma *m*; ujemljiv -íva -o, ujemljivost -i *ž*

ujémati -am se: ~ se s kom (čim), ujémanje -a s, *gl.* *tudi* *ujeti*

ujésti ujém (se) *gl.* *jesti*: mraz se je ujédel, ujéden -a -o: ~o zélje; *gl.* *ujédati -am*

ujéti ujámem, ujémi -íte! ujél -a -o, ujét -a -o, ujétje -a s; ujétnik -a *in* *ujetnik -a m*, ujétnica -e *in* *ujetnica -e ž*, ujétniški -a -o *in* *ujetniški -a -o*, ujétništvo *in* *ujetništvo -a s*

ujéziti -ím: ~ koga, se, ujézi *in* *ujézi -íte!* ujézil -íla -o *in* *ujézilo -i -e*: ~o ga je; ujezljiv -íva -o, ujezljivost -i *ž*

újma -e *ž* *vremenska nesreća*: toča, slana in druge újme; újmast -a -o: ~o leto

újna -e *ž* *gl.* *ujec*

ujúziti -i se, ujúžilo se je, ujúženje -a s

úk -a *m*, ukáželjen -ljna -o, ukáželnost -i *ž*; ukoslóven -vna -o *metodološki, didaktičen*, ~slóvje -a s *didaktika*, ukovína -e *ž* *učinna*; *gl.* *tudi* *účen čna -o*

ukániti -im: ~ koga, se, ukáni -te! ukánil -a -o, ukánjen -a -o, ukánjenec -nca *m*, ukána -e *ž*: ~ sámega sěbe; ukanljiv -íva -o, ukanljivost -i *ž*, ukanljivec -vca *m*

úkati -am, úkaj -te! úkal -a -o, úkanje -a s, ukáč -a *m*, úkavec -vca *m*

ukáz ukáza *m*, ukázen -zna -o; ukázati *in* -áti ukážem *gl.* *kazati*, ukázan -a -o; ukazováti -újem, ukazováł -ála -o, ukazovánje -a s, ukazoválec -lca [-áju- *in* -lc-] *m*, ukazováłka -e [-áju- *in* -lk-] *ž*, ukazováłen -lna -o [-ln-]; ukazílo -a s, ukazljiv -íva -o, ukazljivost -i *ž*

ukíniti -nem *razpustiti, razveljaviti, ustaviti, odpraviti*, ukínjen -a -o, ukínitev -tve *ž*; ukínjati -am, ukínjanje -a s

ukísati -am (se); ukísniti -nem: móka ukísne

ukláti ukóljem *gl.* *klati*: pès je ukláł otróka, komár me je ukláł; tēle se je uklálo za 15 kíł

ukléti ukólnem [-óju-] *gl.* *kleti*, uklét -a -o: ~i grád; uklétost -i *ž*; uklínjati -am, uklínjanje -a s; uklinjeválec -lca [-áju-] *m*, uklinjeváłka -e [-áju-] *ž*

ukloníti uklónim, uklóni -íte!

uklónil -íla -o, uklónjen -a -o, uklón -óna *m*, uklónitev -tve *ž*, uklonljiv -íva -o *kđor (kar) se dá ukloniti*, uklonljivost -i *ž*, uklánjati -am, uklánjanje -a s;

uklanjiv -íva -o *kđor se rad uklanja*, uklanljivost -i *ž*, uklanljivec -vca *m*, uklanljička -e *ž*

ukončáti -ám *pokončati gl.* *končati*, ukončan -a -o, ukončanje -a s; ukončeváti -újem, ukončevál -ála -o, ukončevánje -a s

ukòr ukòra *m* *graja*, ukoríti -ím koga, ukòri -íte! ukòril -íla -o, ukorjèn -ėna -o, ukorjėnje -a s, ukorítev -tve *ž*, ukorítven -a -o [-tvəm-]: ~i odlok

ukoreníčiti -im se: sadika se ukoreníči, ukoreníčen -a -o: ~e trte; ukoreníčeváti -újem, ukoreníčevánje -a s

ukoreniníti

ukoreniníti -im (se), ukoreninjen -a -o, ukoreninjenje -a s, ukoreninjenost -i ž; ukoréniti -im (se)
ukosíti -ím s kosó urezati gl. kosití, ukósil -íla -o: zajca je ukósil
Ukrajina -e ž, Ukrajíneć -nca m, Ukrajínka -e ž, ukrajínski -a -o, ukrajínsčina -e ž
ukrájšati -am skrajšati; ukrajševáti -újem, ukrajševál -ála -o, ukrajševánje -a s, ukrajševálen -lna -o [-ln-]
ukrás ukrása m, ukrášen -sna -o: ~i pridevnik, ukrásnik -a m *dekoratér*
ukrásti ukrádem gl. krasti, ukráden -a -o: ~o blago; ukrásti se kám
ukrátiti -im, ukrátíl -a -o: dan se je ukrátíl, ukráten -a -o, ukrátenost -i ž: ~ pravic; ukračeváti -újem, ukračevál -ála -o, ukračevánje -a s: ~ pravic
ukrčíti -im se: blago se pri pranju ukrčí, ukrčíl -a -o, ukrččen -a -o, ukrččenje -a s, ukrčítev -tve ž
ukreníti ukrémem zavíli, upogníti gl. kreníti: vrát pod járem ~
ukreníti ukrémem skleníli, določiti, odredíti, ukréni -íte! ukrénil -íla -o, ukrénjen -a -o, ukrénítev -tve ž, ukrèp ukrépa m; ukrépati -am, ukrépanje -a s
ukrepíti -ím (se) okrepií, ukrèpi -íte! ukrépil -íla -o, ukrepljen -éna -o, ukrepítev -tve ž; ukrepljeváti -újem, ukrepljevánje -a s
ukresáti ukrésem gl. kresáti: ógenj ~, ukresán -a -o; ukres ukrésa m; ukresováti -újem
ukrétén -tna -o gibčén, sposoben, okreten; ukrétnost -i ž, ukrétněž -a m, gl. neukréten
ukrhníti -nem: ~ vejo *odlomíti*, ukrhnen -a -o: ~a veja

ukrívíti -ím skrívíti, ukrívi -íte! ukrívil -íla -o, ukrívljen -a -o, ukrívljenost -i ž, ukrívljenje -a s, ukrívítev -tve ž
ukrojíti ukrojím gl. krojiti: ~ obleko, ukrojíl -íla -o, ukrojén -éna -o, ukroj -ója m, ukrojék -jka m, ukrojítev -tve ž
ukrotíti -ím, ukróti -íte! ukrótil -íla -o, ukročén -éna -o, ukrotítev -tve ž; ukrotljív -íva -o, ukrotljívost -i ž; ukročeváti -újem
ukúhati -am se gl. kuhati: jed se ukúha je je manj (*nasprotno*: nakúhati se), *toda*: vkúhati sádje; ukúhanje -a s; ukuhávati -am se
ukvárjati -am se s čim, ukvárjal -a -o, ukvárjanje -a s
uláčniti -im koga (se) zlačniti: delo človeka uláčni, uláčnjen -a -o
ulán -a m vrsta konjenikov, uláneć -nca m, ulánka -e ž kratka ulánska suknja; ulánski -a -o: ~i polk
uléči uléžem: pod môjo téžo bi ti ulégel *podlégel*; uléči se *leči, poléči se:* mórje se je uléglo; ulégati -am (se): povódenj se uléga *pojéma*; svét se uléga *páda, se poséda*; uléga -e ž, ulégavka -e ž *hruška, ki se uleži*, uleglína -e ž *usedlína*
uléknniti -nem (se) upogníti, ulék-njen -a -o: če koga zbodeš v hrbet, se ulékne; deská se je uléknila
uleníti -ím se poleníti se gl. leníti se, uléníl -íla -o
uletéti -ím se gl. leteti: beséda se uletí, vóda se je uletéla, stroj se je ulétel, pri presípanju se nekaj zrnja uletí
uležáti -ím (se): sádje se uleží, uležán -a -o: ~o sádje; uležávati -am se

úlica -e ž, mn. ulice -ic ozka ograjena pot, uličica -e ž, uličen -čna -o: ~i sekretár

ulíti ulíjem *gl.* líti: svečo, zvón ~; dež se je ulíl, ulít -a -o, ulítje -a s, ulítek -tka m; ulíjati -am: dež se ulíja; ulívati -am, ulívanje -a s, ulív -a m, ulíválo -a s, ulívác -a m; *toda:* vlí(va)ti vodó v sód

úljl -a m vollo drevo, panj (čebelji), úljev -a -o: ~o žrèlo; uljnják -a m, uljšče -a s

uljé -ésa m absces, ulkus; uljésen -sna -o

úljec úljca m gumijasta cev

úlkus -a m čir, razjeda, úlkusen -sna -o; ulcerácija -e ž, ulcerózen -zna -o, vse med.

ulomíti ulómim odlomíti *gl.* lomiti: sneg se ulómi, ulomíti véjo, kós krúha; ulómljen -a -o, ulómljenje -a s; ulóm -óma m, ulómek -mka m, ulómkov -a -o: ~a črta, ulómnica -e ž; ulámljati -am; *toda:* vlomíti v hišo, *gl.* tam

ulovíti -ím, ulóvi -íte! ulóvil -íla -o, ulovljèn -éna -o, ulovítev -tve ž, ulóvek -vka m

ultimát -a m zadnji poziv, zadnja beseda, zadnji pogoj: dati komu ~, postaviti ~, ~ sprejeti, odbiti; ultimátiven -vna -o: ~e zahteve, ~o postaviti pogoje [*povsod:* -lí-]

últra [-lí-] *lat. predl. preko (kake meje):* últra žárki, últra valóvi últra -v sestavi: ultramarín -a m neka modra barva; ultrardèč -éča -e: ~i žarki; ultravioleén -tna -o = ultravijóličen -čna -o = ultravijóličast -a -o: ~a svetlôba

úm -a m: bil je ves iz uma; úmen -mna -o, úmnost -i ž, úmnik -a m, umljív -íva -o, umljívost -i ž; umováti -újem, umováł -ála -o, umováñje -a s,

umóven -vna -o, umoválen -lna -o [-ln-]

umakníti umáknem, umákni -te! in umakni -íte! umáknil in umaknil -íla -o, umákñjen -a -o, umaknítev -tve ž, umakljív -íva -o [*povsod:* -mak- in -mæk-]

umánjkati -am zmanjkati, besede ne držati; umanjkováti -újem, umanjkováł -ála -o, umanjkováñje -a s

umánjšati -am zmánjšati, umánjšán -a -o, umánjšáva -e ž; umanjševáti -újem, umanjševál -ála -o, umanjševáñje -a s

umázati umázem *gl.* mazati, umázan -a -o, umázanje -a s, umázanec -nca m, umázanka -e ž, umázanost -i ž, umazaníja -e ž; umázek -zka m

umécáti -am, umécan -a -o: ~o sadje

umedíti -ím: ~ sádje, umédi -íte! umédil -íla -o, umedèn -éna -o: ~e hrúške

uméřiti -ím, umérjen -a -o, umérjenost -i ž, umérek -rka m; umérjati -am, umérjanje -a s umésíti -ím *gl.* mesiti: ~ moko, umésén -a -o: ~o testó

uméstén -tna -o priličen, primeren, prikladen: uméstno bi biló; uméstnost -i ž

umésti umétem *gl.* mésti métem, uméten -a -o: rávnokar uméteno surovo máslo, umétenica -e ž uméteno mleko; umétati -am, umétanje -a s; umetác -a m, umetálo -a s, umetálnica -e [-áj-] ž

umestíti -ím in uméstiti -ím ustolícíti *gl.* namestiti, uméščen -a -o in umeščen -éna -o, umestítev -tve ž; uméščati -am, uméščanje -a s

umételen -lna -o [-ln-] zvéden, spreten, vešč, umétnost -i [-ln-] ž zvédenost, veščtna

uméten

uméten -tna -o, umétnost -i ž, umétnosten -tna -o: ~a zgodovina; umétnik -a m, umétnica -e ž, umétniški -a -o, umétništvó -a s, umetnína -e ž, umetnínski -a -o; umetníčiti -im, umetníčenje -a s, umetníja -e ž; umetnjákar -ja m zaničlj., umetnjákarstvo -a s zaničlj.

uméti umánem (se) *gl.* meti, umní -íte! *ali* umáni -te! umèl -éla -o, umét -a -o, umétje -a s, letos se proso zelo umáne *je drobno zrno*

uméti umém *in* uméjem, umèj uméjte! umèl -éla -o; umévati -am, umévanje -a s; uméven -vna -o, umévnost -i ž

umíkati -am *in* -čem, umíkanje -a s, umík -a m; umíčník -a m *kdor umíka (krade)*

umílití -im: vino ga je umílitó *omečilo mu je srce*; umílití se komu: umílitil se je očetu, umíljen -a -o

umílití -im *v mílo spremeniti, z mílom prepojiti*, umíljenje -a s, umíljenost -i ž, umíljiv -íva -o

umírati -am, umíral -a -o, umíranje -a s, *gl. tudi* umreti

umírítí -ím, umíri -íte! umíríl -íla -o, umírjen -a -o; umírjati -am

umísel [-səu] umíslí ž, umíselek -a [-lək-] m; umíslití -im, umíšljánje -a -o; umíšljati -am, umíšljanje -a s, umíšljáva -e ž

umítí umíjem, umíj -te! umíl -íla -o, umít -a -o; umívati -am, umívanje -a s, umíváč -a m, umíválen -lna -o [-ln-], umíválník -a [-ln- *in* -ájn-] m, umíválnica -e [-ln-] ž, umíválíšče -a s

umladítí -ím *gl.* mladiti: ~ sádje, umládíl -íla -o, umlájèn -éna -o, umladítev -tve ž

umléti uméljem se: žito se umélje (*po mletju je teža manjša*)

umljív -íva -o *gl.* um *in* umeti

umnožítí -ím (se) *zmnožiti, zmólití se pri množénju*, umnóží -íte! umnóžil -íla -o, umnožèn -éna -o, umnožítev -tve ž, umnóžek -žka m; umnožévátí -újem, umnoževál -ála -o, umnožévánje -a s

umobólen -lna -o, umobólnost -i ž, umobólnica -e ž [*povsod: -ln-*]

umočvirítí -im se: travníki so se umočviríli, umočvirjen -a -o

umólknítí -nem, umólkní -te! umólkníl -a -o *in* -íla -o, umólknítev -tve ž, umólk -a m, umólkljaj -a m [*povsod: -ouk-*]

umòr umòra m; umorítí -ím, umòri -íte! umóril -íla -o, umorjèn -éna -o, umorjènc -nca m, umorjénka -e ž, umorítev -tve ž

umoslójve -a s *logika*, umoslóven -vna -o *logičen*, umoslóvec -vca m *logik*

*umotvòr -tvóra m *umetnina*

umrétí umrèm *in* umrjèm *gl.* mreti: ~ od žalostí (+ žalostí), ~ nagle smrti *ali* z naglo smrtjo, ~ za jetiko (+ na jetiki); umrjóč -a -e, umrjóčnost -i ž, umrtjé -a s; umrljív -íva -o, umrljívost -i ž, *gl. tudi* umirati

umrtvíti -ím: mesó, poželénje ~; umrtví -íte! umrtvíl -íla -o, umrtvèn -éna -o; umrtvétí -ím, umrtví -íte! umrtvél -éla -o, umrtvélost -i ž

úmski -a -o, úmstven -a -o, úmstvenost -i ž, úmstveník -a m [*povsod: -tvən-*]

+unaprédítí -im (koga) *povišati v službi*; +unapredítev -tve ž = +unaprédba -e ž *povišanje*

uncíála -e ž *velíka črka*, unciálen -lna -o [-ln-]: ~e črke

únča -e ž *stara utež (28,34 g)*

unejevóljítí -im (koga, se), unejevóljítev -tve ž, unejevóljenje -a s

unepokojítí -ím (koga, se), unepokóji -íte! unepokójil -íla -o, unepokójèn -éna -o

uněsti uněsem *gl.* nesti: uněslo ga je *goljufalo ga je, zmotilo ga je*; je mislil, da bo brž naredil, pa ga je uněslo; komaj sem jo unesel *sem ušel*; unesěn -ěna -o (+unesen), unesěnje -a s, uněsek -ska m, unesěnka -e ž; uněsti se *umiriti se, ponehati*: fant se je uněsel; vihar se je uněsel; unášati -am, unášanje -a s
uničiti -im, uničen -a -o, uničenje -a s; uničeváti -újem, uničevál -ála -o, uničevánje -a s, uničeválen -lna -o [-ln-]; uničeválec -lca [-áč-] m, uničeválka -e [-ák-] ž; uničljiv -íva -o, uničljivost -i ž, uničljivec -vca m, uničljivka -e ž
unificirati -am *poenotiti, izenačiti*, unificiranje -a s, unifikácia -e ž, unifikácijski -a -o
unifórma -e ž, unifórmski -a -o, unifórmen -mna -o; uniformírati -am, uniformíranje -a s
unija -e ž [+únija], unirati -am *zediniti*, uniat -a m, uniatíski -a -o, uniatstvo -a s
unikát -a m *edini izvod kakega knjižnega dela*
únikum -a m *posebnost, edina izjema, redkost, edini primerek*
unilaterálen -lna -o [-áln-] *enostranski*: ~a pogodba
unisóno ital. prisl. enoglasno, soglasno: ~ je zbor odobril; peli so ~, ne večglasno
unitárec -rca m *verska ločina*, unitárski -a -o, unitarízem -zma m
univérza -ę ž *veučilišče*, univerzitéten -tna -o: ~a knjižnica, univerzen -zna -o: ~o poslopje
univerzálen -lna -o [-ln-] *splošen, vesóljen, univerzálnost* -i [-ln-] ž *splošnost, vesóljnost*; univérzum -a m *vesóljni svet, vesóljstvo*; univerzalízem -zma m *fil.*
uokviriti -im, uokvirjen -a -o, uokvirjenje -a s
úp -a m *gl.* upati

upàd upáda m: ~ vode, živega srebra; upádati -am, upádanje -a s; upásti upádem *gl.* pasti padem, upáden -a -o: ~ obraz. upádel -dla -o: ~o lice, upádllost -i ž; upádek -dka m, upádína -e ž; *toda*: vpásti v kaj *gl. tam*
upáliti -im (luč), upáljen -a -o
úpati -am: úpam, da bom dobil. úpam si skočiti (+úpam skočiti), úpam zdravja, pomoči, úpam komu denar; úpanje -a s, úpati si kaj: nisem si úpal ugovárjati, še díhati si nisem úpal; úp -a m, *gl. tudi* upnik
upěči upěčem se: kruh se je upěkel *je izgubil nekaj teže*
upěhati -am (se), upěhan -a -o, upěhanje -a s, upěhanec -nca m, upěhanka -e ž, upěhanost -i ž, upěh upěha m
upepeliti -ím, upepěli -íte! upepělil -íla -o, upepeljěn -ěna -o, upepeljěnje -a s, upepelítev -tve ž; upepeljeváti -újem. upepeljevánje -a s; upepelíšče -a s
upériti -im *naperiti*: koló ~ s špicami, napérami *opremiti*, uperiti misel v kaj, upérjenost -i ž *fil.*
upěsniti -im, upěsnjen -a -o, upesnítev -tve ž
upěti upněm *gl.* peti pnem *podpreti, upreti*, upět -a -o; upěti se *truditi se, mučiti se*, upětost -i ž
upíhati -am *in* -šem; upíhniti -nem, upíhnjen -a -o: luč upíhniti *ugasiti, toda*: ogenj vpíhniti *podpíhati, razpíhati*
upijániti -im (koga, se), upijánjen -a -o; upijánljiv -íva -o (*človek in pijača*)
upíliti -im (kaj, koga), upíljen -a -o
upírati -am (se), upíranje -a s; upírav -a -o, upíravec -vca m, upíravka -e ž, upírek -rka m;

upláhniti

upírljiv -a -o, upírljivost -i ž, *gl. tudi* upreti
upláhniti -nem, upláhni -íte! upláhnil -a -o *in* -íla -o, upláhnjen -a -o: oteklna, voda upláhne; uplahováti -újem, uplahováł -ála -o, uplahovánje -a s
uplašíti -ím (se), upláši -íte! uplášil -íla -o, uplašěn -ěna -o, uplašěnost -i ž
uplěniti -im *gl.* pleniti, uplěnjen -a -o, uplěnitev -tve ž
úpnik -a m, úpnica -e ž, úpniški -a -o
upodóbíti -im, upodóbil -a -o, upodóbľjen -a -o, upodóbítev -tve ž, upodobľjiv -íva -o, upodobľjivost -i ž; upodábľjati -am, upodabľjajoč -a -e: ~a umetnost *ľikovna*, upodábľjanje -a s, upodabľjávéc -vca m, upodabľjávka -e ž
upogíbati -am *in* -bľjem *gl.* gľbati, upogíbanje -a s; upogíbljiv -íva -o, upogíbljivost -i ž, upogíb -a m, upogíběn -bna -o, upogíbnost -i ž; upogíbnica -e ž
upogníti upógnem, upógni -íte! upógnil -íla -o, upógnjen -a -o: ~o pohišťvo; upógnjeneč -nca m: janeževi upógnjenci; upogľjiv -íva -o, upogľjivost -i ž
upokójíti -ím, upokójí -íte! upokójil -íla -o, upokójěn -ěna -o, upokójěneč -nca m, upokójěnká -e ž; upokójítev -tve ž, upokójítven -a -o [-tvěn-]: ~i dekrět
upòr upòra m, upóren -rna -o, upórnost -i ž, upórník -a m, upórnica -e ž, upórníški -a -o, upórníšťvo -a s, upórnež -a m, *gl. tudi* upreti *in* upirati
uporábľti -im *gl.* rabíti, uporabľjen -a -o, uporába -e ž, uporaběn -bna -o, uporaběnost -i ž, uporabník -a m, uporabnica -e ž; uporabľjati -am, uporabľja-

nje -a s; uporabľjiv -íva -o, uporabľjivost -i ž
upostávíti -im = vzpostavíti, upostávľjen -a -o, upostavítev -tve ž
upošťeváti -am *pošťeváti*, *v pošťev jemáti*, upošťevanje -a s, upošťěven -vna -o; *gl. tudi* pošťev
upótiti -im (koga kam) *pot pokazati komu*, upóten -a -o, upótenje -a s; upótek -tka m
uprásniti -nem: ~ luč, uprásnjen -a -o; upráskati -am
upráti upěrem (si roké) s *pranjem si roké obrabiti*
upráva -e ž, upráven -vna -o, uprávník -a m, uprávníca -e ž, uprávníški -a -o, uprávnína -e ž, uprávníšťvo -a s; upravítelj -a m, upravíteljica -e ž, upravíteljšťvo -a s, upravíteljski -a -o; *gl. tudi* upravľjati
upravíčiti -im: ~ koga do česa (za kaj) *dati komu pravico do česa*, upravíčen -a -o: ~ biti do česa *imeti pravico do česa*; upravíčenost -i ž, upravíčenec -nca m, upravíčenka -e ž, upravíčeváti -újem, upravíčevál -ála -o, upravíčevánje -a s, *toda*: opravíčiti se *izgovoriti se*
uprávľjati -am, uprávľjal -a -o *in* upravľjála -o, uprávľjanje -a *in* upravľjánje -a s; upravľjávéc -vca m, upravľjávka -e ž, upravľjálěn -lna -o [-ln-]
upregníti uprégnem *nagniti*, *upogniti gl.* pregniti
upréti uprěm: ~ oči v kaj, v kóga, ~ se z nogami, ~ se komu, upri -íte! upřl -a -o, upřt -a -o: ~ pogľed v nebo, upřta *mísel fiksna ideja*; *gl. tudi* upirati, upor
uprizoríti -ím, uprizorí -íte! uprizoril -íla -o, uprizorěn -ěna -o, uprizorítev -tve ž; uprizárjati -am, uprizárjanje -a s
+upropástíti -im (koga) *uničiti*, *podřeti komu kaj*, +upropášćen -a -o

úra -e ž: 1. *priprava za merjenje časa*: žepna, stenska, ročna, zapestna, cestna, stolpna ~; peščena, sončna, električna ~; ~ na uteži, na nihalo, na pero; ~o naviti, naravnati; ~o naviti komu *ušesa naviti*; — 2. *časovna enota*: rana, huda, zadnja, smrtna ~; koliko je ~? dobro, debelo, slabo, pičlo ~o hodá; ob 12. uri *zadnji čas*; pridem 10. ~o od 9h do 10h; v eni ~i pridem; *pri navedku časa se sam. ura pogosto izpušča*: okoli devete (ure), pred četrto (uro) me ne bo; — *úren* -rna -o: ~i kazalec, ~a maša za *odvrnitev hude ure*; *úrica* -e ž, *úrník* -a m, *úrnica* -e ž *kolesje*; *urár* -ja m, *uraríca* -e ž, *urárski* -a -o, *urárstvo* -a s, *urárn(ica)* -e ž, *urnják* -a m *škála*, *hiša za uro uračúnati* -am (se) *gl.* računati
urád -áda m, *uráden* -dna -o, *urádník* -a m, *urádnica* -e ž, *urádníski* -a -o, *urádníštvo* -a s; *urádoma prisl.*; *uradováti* -újem, *uradováł* -ála -o, *uradováńje* -a s
Urál [-ál] -a m *kr. i. pogorja*, *urálski* -a -o [-ls-]; *urálo-altájski* -a -o; *uralít* -a m *min.*
urán -a m *kem. prvina*, *uránov* -a -o: ~a ruda, *uránski* -a -o: ~a baterija
Uránija -e ž *muza zvezdoslovja*
urásti *urás(t)em* (se) *gl.* rasti: v pol leta vsako obleko uraste; hlačam je urasel; te slabosti bo še urasel; drevo se je lepo uraslo; *uráščen* -a -o: ~ les; *uráščati* -am (se): hitro *urášča otročjim razvadam*, žito se lepo *urášča*; *uráščanje* -a s
uravnáti -ám *gl.* ravnati, *uravnál* -ála -o, *uravnán* -a -o; *uravnávati* -am, *uravnáváńje* -a s, *uravnáva* -e ž, *uravnáven* -vna -o
uravnovéstiti -im *spraviti v ravnovesje*; *uravnovéšen* -a -o, *urav-*

novéšenje -a s, *uravnovéšenost* -i ž
uráziti -im *gl.* raziti *napraviti razo, prasko, raniti*, *urážen* -a -o, *uráženje* -a s, *uráz uráza* m; *urázdjiv* -íva -o; *urázljáj* -a m; *urázati* -am: z zóbm se v jézik ~
urbanitéta -e ž *uglajenost v besedah in dejanju, vedénju*; *urbanístika* -e ž, *urbanístičen* -čna -o, *urbanízem* -zma m
urbár -ja [+úrbar] m, *urbárski* -a -o: ~e dajatve, ~i zapisi
***úrbas** -a m *gornje usnje čevljev, oglav*
urěči *urěčem* *gl.* reči: *živino* ~, *živini* ~, *urěčen* -čna -o; *urěkati* -am; *gl.* *tudi uróčen*
uredíti -ím, *urědi* -íte! *urédil* -íla -o, *urējèn* -ěna -o, *urédítev* -tve ž, *urējénost* -i ž; *urédba* -e ž, *urédben* -a -o [-bən-]; *uredník* -a in *urédník* -a m, *uredníca* -e in *urédnica* -e ž, *uredníštvo* -a in *urédništvo* -a s, *uredníški* -a -o in *urédníski* -a -o; *urējati* -am, *urėjanje* -a s; *urėjaváti* -újem, *urėjavál* -ála -o, *urėjaváńje* -a s; *urėjaválec* -lca [-áj-] m, *urėjaválka* -e [-áj-] ž, *urėjaválen* -lna -o [-ln-]
úren -rna -o: ~ *človek*, ~o se *gibatí*, *úrnost* -i ž; *urnokríl* [-íl] -a -o
uresníčiti -im, *uresníčen* -a -o, *uresníčenje* -a s; *uresníčeváti* -újem, *uresníčevál* -ála -o, *uresníčeváńje* -a s, *uresníčljív* -íva -o, *uresníčljívost* -i ž
urézati *urėžem odrezati*, *urėzan* -a -o, *urėzati se zmótili se, ogoľjufati se*; *urėz* -éza m, *urėza* -e ž, *urėzanica* -e ž *kos kruha po končanem delu za na pot*; *urėzek* -zka m; *urėzniti* -em: *vino urėzne (kadar je prebrélo in dobi kíslíno)*; *urėzováti* -újem (n. pr. *krojáč obleko*), *urėzováł*

urgirati

-ála -o, urezovanje -a s, *toda*:
vrzati ime v drevésno skórjo
urgirati -am *naganjati, pritiskati, opominjati, urgénca* -e ž
úrha -a m *zool., bot.*; úrha klicati
urín -a m *seš*, urínski -a -o: ~a infiltrácija, urinózea -zna -o;
urinírati -am, uriníranje -a s, *vse med.*
úríti -im, (iz)úrjen -a -o, úrjenje -a s
uróčen -čna -o *zabaran*, uročnica
-e ž *bot.*, uročník -a m *bot.*;
uróčiti -im, uróčen -a -o, uró-
čenje -a s; uròk uróka m *in*
uròk -a m, *nav. mn.* uróki -ov
urópati -am (kaj), urópan -a -o
Úršula -e ž *os. i.*, Uršulin -a -o,
Urša -e ž, Uršin -a -o, Urška
-e ž, Urškin -a -o; uršulínka -e
ž, uršulínski -a -o
urtikárijá -e ž *koprivnica med.*
Urugváj -a m *l. i. države*, urugváj-
ski -a -o, Urugvájec -jca m,
Urugvájka -e ž
usád *in* usád usáda m *udór*; usa-
diti -ím se, usádi -íte! usádíl
-íla -o, usájèn -éna -o; usadína
-e ž; usájati -am se, usájanje
-a s, *gl. tudi* usesti se; *toda*
vsadíti *gl. tam*
usahníti usáhne, usáhni -te! *in*
usahni -íte! usáhnil *in* usahníl
-íla -o, usáhnen -a -o; *príd.*
usáhel -hla -o *in* usahèl -hlá
-ó; usihati -am [*nepoud. povsod*:
-sah- *in* -sah-]
usápiti -im: pot ga je usápila *v*
sapo správilá, usápljen -a -o
usekati -am (se), usek *uséka* m,
usekljív -íva -o; *toda*: vsekati
ime *v* kamen
usekníti -nem (se): ~ luč; usek-
njen -a -o; usekováti -újem
(se): ~ luč, usekovál -ála -o,
usekovánje -a s, usekáč -a m =
usekálník -a [*-áju-*] m = use-
koválník -a [*-áju-*] m
usésti usédem se *gl. sestí* (+vsesti
se), uséden -a -o: ~o mléko;

usedlína -e ž, usednína -e ž;
usédati -am se, usédanje -a s,
usèd -éda m
usídrti -am: ladjo ~
usihati -am *gl. usahniti*
usipati -am *in* -pljem: tóča se
usíplje (usípa); usíti -jem *in*
uspèm se *gl. suti*; usípávati
-am; usípčen -čna -o: ~ je
krompír, kadar se kuhan rad
drobi
usíríti -im se *sestríti se*: mleko
se je usírilo
uskočiti uskóčím *gl. skočiti*: k
sovražníkom je uskóčil *zbežal, prešel*; suknò se uskóči, uskó-
čeno blago; uskòk -óka m, uskó-
štvo -a s; uskòški -a -o; Uskòk
-óka m; *toda*: vskóčiti (namesto
koga *v* vrsto)
uslíšati -im, uslíšan -a -o, uslíša-
nje -a s; uslíševáti -újem, uslí-
ševánje -a s
uslócíti -im, uslócèn -a -o: ~a
palica
uslúga -e ž: biti na uslúgo; uslú-
žen -žna -o, uslúžnost -i ž; uslú-
žití -im *komu uslugo storiti, pri-
kupíti se*; uslúžiti se *udinjáti se, udníniti se, zadati se, uslužljív*
-íva -o; *gl. tudi* uslúžben
uslúžben -a -o, uslúžbenec -nca
m, uslúžbenka -e ž, uslúžben-
ski -a -o, uslúžbenstvo -a s
usméríti -im kaj kam, usmérjen
-a -o, usmérjenost -i ž; usmér-
jati -am, usmérjanje -a s;
usmerjeváti -újem, usmerjevá-
nje -a s, usmerjeválec -lca
[*-álc-*] m, usmerjeválo -a s.
usmerjeválen -lna -o [*-ln-*],
usmérnik -a m, usmérén -rna
-o, usmérnost -i ž, usmerljív
-íva -o, usmerljívost -í ž
usmíliti -im se (koga, česa), usmí-
ljen -a -o, usmíljenje -a s, usmí-
ljenka -e ž, usmíljenost -i ž
usmodíti -ím, usmódi -íte! usmó-
dil -íla -o: ~ ga je čez pleča

usmráditi -im *in* usmráditi -ím (se), usmrádi -íte! usmrádil -íla -o, usmrajen -êna -o *in* usmrájen -a -o, usmráđitev -tve ž; usmrájati -am (se), usmrájanje -a s

usmrťiti -ím, usmrťi -íte! usmrťil -íla -o, usmrčèn -êna -o, usmrčènje -a s, usmrťitev -tve ž, usmrčènc -nca m, usmrčènka -e ž, usmrťilo -a s; usmrťljiv -íva -o, usmrťljivost -i ž; usmrťitelj -a m, usmrťiteljica -e ž úsnje -a s, usnjèn -a -o, usnjät -áta -o *in* úsnjat -a -o, úsnjast -a -o; usnjár -ja m, usnjáríca -e ž, usnjárski -a -o, usnjárna -e ž, usnjárnica -e ž, usnjárstvo -a s; usnjáča -e ž *zool.*, usnjátice -ic ž *mn. bot.*

usóda -e ž, usóden -dna -o (+usodepoln), usódnost -i ž, usódovec -vca m: Deepingov [*dípingov*] roman Usódovec

usóđiti usóđim *prisóđiti gl.* soditi, usóđen -a -o; usóđiti si (se) *držniti se, upati si*; usóđati -am si (se)

usópti usópcem (se), usópel usópla -o (+usópljen)

+usovršiti -ím *spopolniti*, +usovršèn -êna -o *v sklad spravljen, spopolnjen, popoln*, +usovršítev -tve ž *spopolnitev*

uspávati -am, uspávanje -a s; uspaválo -a s, uspaválen -lna -o [*-ln-*]: ~o sredstvo; uspávanka -e ž

uspèh uspèha m, uspèšen -šna -o, uspèšnost -i ž; uspèšiti -im se

uspèti uspèm, uspèl -éla -o: ~a prireditev, uspèlost -i ž; uspévati -am, uspévanje -a s, uspévek -vka m

usposóbiti -im (koga, se), usposóbljen -a -o, usposóbljenje -a s, usposóbljenost -i ž, usposóbljenosten -tna -o: ~i izpit; usposóbftev -tve ž, usposóblje-

nec -nca m, usposóbljenka -e ž; usposóbljati -am, usposóbljanje -a s

ústa úst s *mn.* -om -a -ih -i (+ústmi): na vsa ~a povedati, smejati se; komu na ~a gledati *kaj govori, koliko sné*; polna ~a imeti česa; komu ~a odpreti, zamašiti; prst na ~a (*znamenje za molk*); beseda v ~ih obtiči, komu besedo iz ~vzeti, komu v ~a položiti, iz roke v ~a živetí, gre od ~ do ~; ústeca ústec [*-téc-*] *mn.*; ústen -tna -o (+ústmen), ústna -e ž (+ústno -a s), *rod. mn.* ústen [*-tæn*]; ústnik -a m, ústnica -e ž, ústničen -čna -o: ~i glasovi *labiali*, ústničnik -a m; ústje -a s, *rod. mn.* ústij; ustáč -a m, ústež -a m *baháč*

ustáliti -im, ustáli -te! ustálil -a -o, ustáljen -a -o, ustáljenost -i ž, ustalítev -tve ž, ustáljenje -a s

ustanóviti -ím, ustanóvi -íte! ustanóvil -íla -o, ustanovljèn -êna -o, ustanovítev -tve ž; ustanóva -e ž, ustanóven -vna -o: ~a listina, ustanóvek -vka m, ustanovítelj -a m ustanovíteljica -e ž, ustanovíteljski -a -o; ustanovnik -a m, ustanovnica -e ž, ustanovnána -e ž; ustanávljati -am, ustanávljanje -a s

ustáva -e ž, ustáven -vna -o, ustávnost -i ž, ustavodájen -jna -o: ~a skupščina

ustáviti -im (se): ~ koga, ~ kolo, uro, voz, kri, besedo; ~ se (pri kom); kolo, ura, kri se ustávi; beseda se ustávi komu; ustáviti se komu *upreti se mu*, jed se mu je ustavila; ustávljen -a -o, ustavítev -tve ž; ustávítven -a -o [*-tvæn-*]; ustávljiv -íva -o, ustávljivost -i ž; ustávljati -am, ustávljál -a -o *in* -ála -o, ustáv-

ústiti

ljanje -a *in* -ánje -a s; ustavljač -a *m*
 ústiti -im se, ústenje -a s
 ustopíti ustópim se *gl.* stopiti: ~ se pred koga; ustopíti komu kaj *odstopiti*; blago se ustopi *skrti*; ustóp ustópa *m*, ustópek -pka *m*, ustópnik -a *m*; ustópati -am; *toda*: vstopiti *stopili v (kaj)*
 ustrahováti -újem (koga) *gl.* strahovati, ustrahován -a -o, ustrahovánje -a s, ustrahoválen -lna -o [-ln-], ustrahoválec -lca [-áú-] *m*, ustrahováлка -e [-áú-] *ž*
 ustrášíti -im (koga, se), ustrášil -a -o, ustrášen -a -o, ustrášenost -i *ž*, ustrášitev -tve *ž*, ustrášljiv -íva -o, ustrášljivost -i *ž*
 ustréči ustréžem (komu s čim) *gl.* streči, ustréžen -a -o, ustréžba -e *ž*; ustréžen -žna -o, ustréženost -i *ž*; ustrežljiv -íva -o, ustrežljivost -i *ž*; *gl.* ustrézati
 ustrelíti -ím, ustréli -íte! ustrétil -íla -o, ustreljen -ěna -o; ustrél [-él] -a *m*, ustrelítev -tve *ž*: obsojen na smrt z ustrelitvijo (+s streljanjem)
 ustrézati -am, ustrézanje -a s; ustrézen -žna -o, ustréznost -i *ž*
 ustriči ustrižem *gl.* striči: ~ jo čez gore, ~ se, ustrižen -a -o, ustrižek -žka *m*
 ustrój -ója *m*, ustrójen -jna -o *organičen*. ustrójtvo -a s; ustrójití ustrójim *gl.* strojiti, ustrójen -íla -o, ustrójen -a -o, ustrójenost -i *ž*, ustrójtév -tve *ž*
 ustváriti -im, ustvárlen -a -o, ustvarítev -tve *ž*; ustvárajati -am, ustváranje -a s; ustváralen -lna -o [-ln-]: ~a sila, ustvarjalnost -i [-ln-] *ž*, ustvarjalec -lca [-áú-] *m*, ustvarjalka -e [-áú-] *ž*

usušíti -ím (kaj, se) *gl.* sušiti: sadje se usuší; usušil -íla -o: bolezen ga je usušila, usušen -ěna -o, usušítev -tve *ž*, usuša -e *ž*, usušek -ška *m*, usušilo -a s; usuševáti -újem, usuševánje -a s; usuševálen -lna -o [-ln-]
 usúti usújem *in* uspém *gl.* suti, usút -a -o; dež se je usúl, toča se usúje *ali* uspě; *toda*: vsúti žito v vrečo, *gl.* tudí usipati
 usúžnjiti -im (koga) *zasužnjiti*, usúžnjen -a -o, usúžnjenec -nca *m*, usúžnjenost -i *ž*
 usvojtíti -ím (si kaj) *prilastiti si. asimilirati*, usvojtí -íte! usvojtíl -íla -o, usvojtěn -ěna -o, usvojtítev -tve *ž*, usvojtěnje -a s; usvájati -am: rastlíne usvájajo zrak, usvájanje -a s
 úš uši *ž*, úšji -a -e: ~e jajce, ~i pik; úška -e *ž*, ušica -e *ž*; ušív -a -o, ušívost -i *ž*, ušívec -vca *m*, ušívka -e *ž*; úšec úšca *m gnida*; ušéneč -nca *m zool.*; ušéneč -nka *m, nav. mn.* ušénki *mlade uši*; usják -a *m bot.*; úšnik -a *m bot.*
 uščenítí uščénem, uščěni -íte! uščěnil -íla -o, uščěnjen -a -o; uščíp -a *m prijem*, uščípek -pka *m*, uščíplaj -a *m*; uščípniti -nem, uščípnjen -a -o
 uščípnití -nem *gl.* uščeniti
 ušěsen -sna -o *gl.* uho
 ušíbítí -ím (kaj, se): hrásta sneg ne ušíbi; ušíbil -íla -o; ušíběn -čna -o; ušíbováti -újem (se): teló se ušíbúje, ušíbovánje -a s
 uštětí uštějem se *gl.* šteti *zmoliti se pri štetju*, uštětje -a s, uštěvek -vka *m*; uštěvati -am se, *toda*: všteti v kaj
 úta -e *ž senčnica, hladnica, útica -e ž*
 utaborítí -ím se, utabóri -íte! utaboríl -íla -o, utaborjěn -ěna -o, utaborítev -tve *ž*

utajíti -ím, utáji -íte! utájil -íla -o, utajèn -èna -o: ~a toplota, utajènje -a s, utajítev -tve ž; utája -e ž; utájati -am; utaje-váti -újem

utápljati -am (se), utápljanje -a s, *gl.* utopíti

utèci -em *gl.* teči: voda, povodenj se utèče; kolo, mlinski kamen se utèče; utòk -òka m, utèk -éka m; utékati -am, utékanje -a s
utègniti in utegníti utègnem, utègnil -a -o in -íla -o: utegniti komu živež; zdaj ne utègnem (iti), ne utègnem (*nimam časa), to ti utègne še koristiti; utego-váti -újem: ~ zaslužek, utego-vál -ála -o, utegovánje -a s

utèha -e ž tolažba, utešíti -ím, utešil -íla -o, utešèn -èna -o in utešèn -a -o, utešítev -tve ž; utešilo -a s, utešitelj -a m

utelésiti -ím, utelésen -a -o, utelésenje -a s, utelésba -e ž

utemeljiti -ím, utemélji -íte! uteméljil -íla -o, utemeljèn -èna -o, utemeljítev -tve ž, utemelji-telj -a m, utemeljíteljica -e ž; utemeljeváti -újem, utemelje-vánje -a s

*utenzilije -ij ž *mn.* orodje, pri-prave, potrebščine

utèpati -am in -pljem: utépa se mi, njegova trma se mu bo še utépala; utépanje -a s; utépsti utépem *gl.* tepstí, utépel -tèpla -o, utepèn -èna -o: ~a obleka, utepènost -i ž, utepénc in -ènec -nca m, utepénka in -énka -e ž; *loda:* vtépsti v glavo

utesniti -ím, utèśni -íte! utèsnil -íla -o, utesnjèn -èna -o, utes-nítev -tve ž, utesnílo -a s; utesnjáva -e ž; utesnjeváti -újem, utesnjévál -ála -o, utes-njevánje -a s; utesnjeválen -lna -o [-ln-], utesnjeválec -lca [-áju- in -lc-] m, utesnjéválka -e [-áju- in -lk-] ž

utèž -i ž (+utèž -a m), utèžen -žna -o, utèžnica -e ž, utèžje -a s (*pri stenski uri*)

utihniti -nem, utihnil -a -o: véter je utihnil; utihnítev -tve ž

utilitárec -rca m *kdor gleda samo na korist*, utilitarizem -zma m, utilitarist -a m, utilitarističen -čna -o

utíriti -ím *tir narediti*, utírjen -a -o: ~a stezà, *gl.* utòr

utišati -am: ~ otroka (*da utihne*), ~ radio

utočiti utóčim (se): velíko vína se utóči, pri pivu se je grdo utóčil; *gl.* točiti

utolážiti -ím *gl.* tolažiti, utolážil -íla -o, utolážen -a -o

utolíti utólim: ~ otroka *utišati*, utóli -íte! utóлил -íla -o, utóljen -a -o

utoniti utónem, utóni -íte! utónil -íla -o, *gl.* utopiti

utopíja -e ž *deveta deželá, izmiš-ljen svet, slovstvena oblika*; utó-pičen -čna -o: ~i roman, utopí-píst -a m *sanjar*, utopístka -e ž *sanjarka*, utopístičen -čna -o

utopíti -ím, utópi -íte! utópil -íla -o, utopljèn -èna -o, utopljènc -nca m, utopljénka -e ž, utopí-tev -tve ž, utòp utópa m; *gl.* tudi utapljati

utòr utóra m *zarezá pri dogah, v kalero se vstavija sodu dno*;

utóriti -ím: sod ~, utórjen -a -o, utórjenje -a s, utórník -a m *priprava za utórjenje*

utrakvístičen -čna -o *dvostranski, dvojezičen*: ~e šole; utrakvízem -zma m, utrakvíst -a m *verska ločina husitov*

utráta -e ž *potrata*; utrátiti -ím, utrátèn -a -o, utráték -tka m, utrátèn -tna -o

utrdíti in utrdíti utrdím, utrdíl -a -o in -íla -o, utrdjen -a -o, utrdjenost -i ž, utrdítev -tve ž, utrdíba -e ž, utrdíben -a -o

utréti

[-bən-]; utrjati -am; utrjeváti -újem, utrjevál -ála -o, utrjevánje -a s, utrjeválen -lna -o [-ln-], utrjeválec -lca [-áy-] *m*
utréti utrém *in* utárem (se), utri -íte! utrí -a -o, utrí -a -o; utí -rati -am: ~ si pot; utíranje -a s
utřgati -am: ~ cvetlico, oblak se utřga, utřgan -a -o, utřganje -a s; utřgávati -am; utřgováti -újem: ~ plačo, utřgovál -ála -o, utřgovánje -a s, utřžek -žka *m*
utřip -a *m*; utřipati -am *in* -pljem, utřípanje -a s, utřípáč -a *m*, utřípálen -lna -o [-ln-], utřípálnica -e [-ln-] *ž*: žila ~
utrńniti *in* utrńniti utrńnem, utrńni -íte! utrńnil -íla -o, utrńnjen -a -o; utrńnjati -am, utrńnjanje -a s, utrńnek -nka *m*, utrńnjáč -a *m*, utrńnjálo -a s
utróšek -ška *m* trošek, strošek
utrπέti -ím: ne utrpím te knjige *ne morem pogrešiti*, ne utrpí, da ne bi malo stopil na vas, utřpi -íte! utřpél -éla -o, utřpek -pka *m*; utřpévati -am
utrúđiti -ím *gl.* truditi, utrúđjen -a -o: ~ od dolge hoje; utrúđjenje -a s, utrúđjenec -nca *m*, utrúđjenka -e *ž*, utrúđjenost -i *ž*; utrúđjati -am, utrúđjanje -a s; utrúđljiv -íva -o, utrúđljivost -i *ž*
utvára -e *ž* prikazen, strašilo, zdelo, slepilo, utvářjati -am (si) *domišljati si, delati si upe, predstave, načrte*
utvòr -óra *m* halucinacija, privid
*uvaževáti -újem *upoštevati*, uvaževál -ála -o, uvaževán -a -o *spoštovan*, *uvaževánje -a s *upoštevvanje, premislek, spoštovanje*
uvadřiti -ím se, uvédri -íte se! uvédřil -íla -o *in* uvédřilo, uvédřítev -íve *ž*
uveljavíti -ím (se), uveljavíljen -a -o, uveljavíljenje -a s, uveljavítev -tve *ž*; uveljavíljati -am (se), uveljavíljanje -a s

uvéniti -nem, uvénil -a -o, uvénjen -a -o, *príd.* uvél uvéla -o: ~ cvet, uvélost -i *ž*
+uverénje -a s *potrdilo, spričevalo, overilo*
uvéríti -ím (koga, se), uvérjen -a -o; uvérjenje -a s, uvérjenost -i *ž*; uverljivost -i *ž*; uvérjati -am
uvertúra -e *ž* *uvodna glasba, prenes. začetek, uvod*, uvertúren -rna -o: ~ a glasba
uvěsti uvédem, uvědi -íte! uvédel uvédla -o *in* uvél -éla -o, uvéděn -éna -o, uvédba -e *ž*; uvájati -am, uvájanje -a s, uvájálec -lca [-áy-] *m*, uvájálka -e [-áy-] *ž*
uvěsti uvézem, uvězi -te! uvézel -zla -o, uvézén -a -o: ime je ~o; uvézenje -a s
uvézati uvézem *gl.* vezati: ~ slike v knjigo, ~ liste v platnice, uvezáva -e *ž*; uvezováti -újem, uvezovál -ála -o, uvezovánje -a s, uvezoválec -lca [-áy-] *m*
uvézňiti -nem: v blatu je uvézňil, uvézňjen -a -o: ~ a kila *med.*
uvideti uvidim *spoznati, spreviđeti*; uvidévati -am, uvidévvanje -a s; uvidéven -vna -o *razsoden, preudaren*, uvidévnost -i *ž*
uvítí uvijem *gl.* viti, uvít -a -o; uvíjati -am, uvíjanje -a s
uvòd uvóda *m*, uvóden -dna -o: ~i članek = uvódnik -a *m*, uvódníčar -ja *m* *kdor piše uvodnike*, uvódoma *prisl. v uvodu*
uvòz uvóza *m*, uvózen -zna -o *kar je v zvezi z uvozom*: ~o dovoljenje; uvóznik -a *m*, uvóznica -e *ž*, uvoznína -e *ž*; uvozíti uvózim *gl.* vozíti, uvóžen -a -o: ~o blago; uvóžen -zna -o *kar se lahko uvozi*: blago je ~o; uvážati -am, uvážanje -a s
uvřřtíti -ím, uvřřti -íte! uvřřstil -íla -o, uvřřščen -éna -o, uvřřščenje -a s, uvřřřítev -tve *ž*; uvřřščati -am, uvřřščanje -a s

úvlna -e *ž mehkonebni jezitek*,
 uvuláren -rna -o: ~i glasovi
 uzakóniti uzakónim, uzakóni -te!
 uzakónil -a -o, uzakónjen -a
 -o, zakonitev -tve *ž*
 uzánca -e *ž, nav. mn. uzánce -ánc*
navade v trgovinskem poslovanju
 úzda -e *ž*, úzdica -e *ž*, úzdast -a
 -o, úzdar -ja *m*; uzdáti -ám *in*
 úzdati -am: ~ kónja (*uzde na-*
takniti); úzdica -e *ž*
 uznójíti -ím, uznóji -íte! uznójil
 -íla -o: klanec ga je uznójil,
 uznójèn -éna -o, uznójítev -tve *ž*
 uzrétí uzrèm *gl. zreti*
 uzurpátor -ja *m samozvanec*, uzur-
 pácija -e *ž samozvanstvo*; uzur-
 píratí -am si *nasilno si prilastiti*
 úzus -a *m navada, šega, običaj,*
splošna raba, uzuálen -lna -o
 [-ln-] (+uzuélen)
 užagati -am (se): ~ hlod po meri,
 ~ dno, ~ se pri obžagovanju
 dna *krivo zažagati*, kakšno si
 spet užagal?
 užalíti *in -íti -álim gl. žaliti*, užá-
 ljen -a -o, užalítev -tve *ž*

užáljenec -nca *m*, užáljenka -e *ž*,
 užáljenost -i *ž*
 užalostíti -ím, užalostí -íte! uža-
 lóstil -íla -o, užalóščen -éna -o,
 užalóščenost -i *ž*, užalostítev
 -tve *ž*
 užéjati -am (koga, se): hoja me
 je užéjala
 užéti užánjem *se gl. žeti manj na-*
žeti, kakor je kdo pričakoval;
toda: vžéti vžánjem (se) v roko
ranili (se) s srpom
 užžec -a [-gac-] *m pokvarjeno vino*
 Užice -a *s*, v Užicu, úžiški -a -o,
 Užičan -a *m*
 užíti užíjem, užíj -te! užíl -a -o,
 užít -a -o, užítje -a *s*, užítek
 -tka *m*; užíten -tna -o, užitnost
 -i *ž*, užitnik -a *m*, užitnina -e *ž*;
 užítkar -ja *m*, užítkarica -e *ž*,
 užítkarski -a -o; uživati -am,
 uživaj -te *in -ájte!* užíval -a -o
in -ála -o, uživanje -a *in* uží-
 vánje -a *s*, uživáč -a *m*, uživá-
 lec -lca [-áyc- *in -álc-]* *m*, uží-
 válka -e [-áyk- *in -álk-]* *ž*
 užúgati -am koga *ugnáti koga*

V

v [və in vé] *m neskl.:* máli v,
 véliki V, z vélikim V okrajšujemo
 volt, volumen
 v [v, u ali u po določilih § 81]
 predl. kaže I. s tož. smer 1. pri
 predm. (v koga ali kaj?): za-
 úpaj váse, zatopljen v svoje
 misli, zagledal se je v sosedo-
 dovo; 2. pri prisl. določilih:
 a) kraja (kam?): iti v hišo,
 v gozd, v mesto; pasti v jamo,
 vzeti v róko, pogledati v oči,
 kri šine v glavo, dati v kraj;
 v tej rabi se predl. v veže z
 os. z. v posebne oblike: váme,
 váte, váse, vánj, vánjo, vánje;
 b) časa (kdaj?): seja bo v sre-
 do, dela v petek in svetek,

v prvo ni uspel prvič, v drugo
 naj pride drugič; c) namena
 (čemu?) in nasledka (kako?):
 dati v dar, v dober namen,
 prijeti koga v strah, narediti
 kaj v zgled; dati v najem,
 v zakup; prodati v škodo, biti
 v korist, v nadlego, v sramoto;
 spraviti v denar, v nič devati;
 é) načina (kako?): v ceno dati
 poceni, teči v dir, v skok, obla-
 čiti se v svilo, spomniti se
 v živo; 3. pri prilastku (kateri?):
 vrata v hišo so razbita, skok
 v višino in v daljavo, kita v tri
 pramene, dar v korist pogorel-
 cem; II. z mest. 1. predmel
 (v kom ali čem?): v tem člo-

veku sem se zmotil, v slogi je moč, v nagajanju je velik, ne dá se motiti v svojih mislih, v čem je prava vrednost? 2. *prisl. določila a) kraja (kje?)*: živi v mestu, v roki drži, kdor je nima v glavi, jo ima v petah; v novi obleki, v svojem svetu, v kupu knjig; b) časa (kdaj?): v mladosti, v dveh dneh, v dobi, v razdobju, v času, v kratkem; c) načina (kako?): v podobah govoriti, v jatah leteti, v gotovini plačati, biti ves v svili, v kupih so vlačili iz hiše; 3. *prilastek (kateri?)*: hiša v bregu gorí, napaka v računu je bila draga, zmota v načrtih, plačilo v gotovini; — *nekateri zveze bi lahko uvrstili v različne skupine*: kdor v nesreči biva sam (v čem? kje? kdaj?), grešiti v mislih (v čem? kje? kako?). — *Nasprotje izraža predl. iz, gl. tam; kako se rabi v pri krajevnih imenih, gl. § 26. 5; gl. tudi na in s (z)*

v- [v, u ali u po določilih § 81] *predp. izraža smer dejanja v kako stvar*: vdeti nit (v šivan-ko), vstaviti besedo (v stavek), vdihavati, vrstati se, vnesti (v knjigo), vpreči, vtisniti, vtakniti se, vsiliti; *pred začetnim v-se piše u-*: uvesti, uvod, uvrstiti, uvažati, uvoz; *loči predpono v-od predpone u-, gl. tam*

vába -e ž, vábén -bna -o, vábница -e ž, vábnik -a m, vábica -e ž, vábéc -bca m, vábíč -a m

vábíti -im s stalnim poud. ali pa vabiti vábim, vábi -íte! vaběč -éča -e, vábíl -íla -o, vábljen -a -o, vábljenje -a s, vabítev -tve ž, vábílo -a s, vabílen -lna -o [-ln-]: ~o pismo, vabílec -lca [-lc- in -tj-] m, vabílka -e [-lk- in -tj-] ž; vabljív -íva -o, vabljívost -i ž

váda -e ž: ~ je nataknjena na trnek

vádba -e ž gl. vaditi

vademékum -a m (pojdi z meno), priročnik, priročna, žepna knjižica

*vádij -a m varščina, jamščina

váditi -im (se), vájen -a -o, vájenost -i ž, vádba -e ž, vábden -a -o [-bæn-], vábdenik -a [-bæn-] m; vájenec -nca m, vájenka -e ž, vájenski -a -o (+vájeniški): ~i dom; vádnik -a m, vádница -e ž, vádniški -a -o; vádíšče -a s; gl. tudi vaja

vádlja -e ž stava, vádjljati -am s stalnim poud. ali pa vádjljati -ám, vádjljáj -ájte! vádjljal -ála -o, vádjljanje -a ali vádjljánje -a s, vádjljáč -a m, vádjljávec -vca m, vádjljávka -e ž, vádjljávski -a -o: ~a strast

+vága -e ž léhtnica, +vágati -am léhtati, úpati si, +vágano je tve-gano, negotovo, +váganje -a s tveganje, léhtanje, +vágalice -e ž negotovost

*vagabúnd -a m postopač, klatež, potep, *vagabúndski -a -o; *vagabundírati -am, *vagabundíranje -a s; vagánten -tna -o blo-deč, potepajoč se

vágina -e ž med., vagínalen -lna -o [-ln-]

vagón -a m železniški voz, vagónski -a -o: ~a pošiljka; vagónček -čka m, vagónar -ja m

vája -e ž, Váje Váj ž mn. dijaški slovstveni list, vájevci -ev m mn., vájevski -a -o, gl. tudi vaditi

vájenc -nca m gl. vaditi

vájjet -i ž = vájjet -a m, mn. vájjeti -i in vájjeti -ov, vájjeten -tna -o: ~i konj

vájjin -a -o svoj. z. za 2. os. (dva lastnika): vájjin nasvét, vájjini otróci (+vajun)

*vakáncé -ánc ž mn. počitnice

vakánten -tna -o *prazen, nezaseden*: ~o službeno mesto, vakánca -e *ž prazno službeno mesto*
vakína -e *ž med. cepivo*, vakínirati -am *cepiti*, vakinácija -e *ž*, vakiniranje -a *s cépljenje, cepitev*

vákuum -a *m, mn. vákuumi* -ov; vákuumski -a -o: ~i aparat
vál [vál] vála *in* válú *m, mn. valóvi* -óv; vódni, rádijski vál; válec -lca [-lc-] *m*, válček -čka [-lč-] *m*; válást -a -o; valóvit -a -o, valóvitost -i *ž*, valóven -vna -o: ~a dolžina; valóvje -a *s*; valóvítí -ím, valóvljênje -a *s*, valóvítév -tve *ž*, valóvátí -újem, valóvâl -ála -o, valóvânje -a *s*
válček -čka [-lč-] *m vrsta plesa*
valénca -e *ž kem.*, valénčen -tna -o *kem.*, valénčen -čna -o: ~e érte

Valéncia -e *ž kr. i. špan. mesta*, valéncijski -a -o

valéta -e *ž slovo, pojedina ob slovesu, razhódnja*, valéten -tna -o
valítí -ím, váli -íte! válí -a -o, valjênje -a *s*, valítev -tve *ž*; valjênec -nca *m*, valívec -vca *m*, valívka -e *ž*, valíšče -a *s*; valič -íča *m*, valiček -čka *m*; valílen -lna -o [-ln-]: ~e na-prave, valílnica -e [-ln-] *ž*; valíš -a *m okroglo kamenje, prod, melišče*

válj -a *m cilinder*, váljast -a -o, váljec -ljca *m*; váljček -čka *m*: mlin na váljčke; váljčen -čna -o: ~i mlín

váljati -am, váljal -a -o *in* -ála -o, váljanje *in* valjánje -a *s*, váljanec -nca *m*, váljálnik -a [-ln-] *m*, váljálen -lna -o [-ln-]; valjáč -a *m*, valjáča -e *ž zool.*; valjávec -vca *m*, valjávka -e *ž*, valjávica -e *ž*; valjálnica -e [-ln-] *ž*; váljar -ja *m*, váljarček -čka *m*; valjárna -e *ž*; valjúh -a *m*, valjúhast -a -o

valorizírati -am *določiti, zvišati pravo vrednost*, valorizácija -e *ž*
valóvátí -újem *s gl. val*

válpet válpta *m*, válptov -a -o [povsód: -álp-]

valúta -e *ž denarna vrednost, veljava, tečaj*; valúten -tna -o: ~a reforma

Valvasor -ja [válvazor -ja] *m os. i.*, Valvasorjev -a -o [válvazor-]: ~a zgodovina, ~a kočá

*vâmp vâmpa *m trebuh*, vâmpi -ov *m mn. jed.*, *vâmpast -a -o *trebušen*, *vâmpáč -a *m trebušnik*, *vâmpáča -e *ž trebušnica*; *vâmpež -a *m trebušnéž*

vampír -ja *m*, vampírski -a -o, vampírstvo -a *s*

Vandál [-dí] -a *m pripadnik naroda*, vandál -a *m uničevalec, razbijáč, kdor hoče vse razbiti in uničiti*, vandálski -a -o [-ls-]: ~o početje, vandalizem -zma *m uničevalna strast*

vanílja -e *ž rastlinska dišava*, vaníljevec -vca *m*, vaníljin -a -o: ~ sládkor, vaníljev -a -o

várati -am, váranje -a *s*; várav -a -o, váravec -vca *m*, váravka -e *ž*; varljív -íva -o, varljívost -i *ž*

várčen -čna -o, várčnost -i *ž*; varčevátí -újem (*s čim*), varčevâl -ála -o, varčevánje -a *s*; varčeválen -lna -o [-ln-]; varčeválec -lca [-ávc-] *m*, varčeválka -e [-ávc-] *ž*

Várdar -ja *m kr. i. reke*, cigarete Várdar *neskl.*: dajte mi deset Várdar, z Várdar mi ni ustrezno; várdarski -a -o, Povárdarje -a *s*

vardévati -am: živino, otroke ~. vardévanje -a *s*, vardéva -e *ž*, vardeválec -lca [-ávc-] *m*, vardeválka -e [-ávc-] *ž*, vardévek -vka *m*; vardejátí -dénem, vardéni -íte! vardejál -a -o, vardeján -a -o

váren

váren -rna -o, várnost -i ž, várnosten -tna -o: ~e naprave
varieté -ja m, varietéjski -a -o: ~a predstava
variirati -am menjavati (se), variriranje -a s, variacija -e ž me-njava, sprememba, glas.; vária s mn. neskl. to in ono, mešanica; variáнта -e ž različno branje, različna oblika, inačica; variabilen -lna -o [-ln-] spremenljiv, variabilnost -i [-ln-] ž
variti -im, vári -íte! varil -a -o, varjen -ěna -o, varjenje -a s in varjenje -a s (+varenje) = vár -a m; varilen -lna -o [-ln-], varilnik -a [-ln-] m, varilnica -e [-ln-] ž, varilec -lca [-lc- in -ij-] m, varilo -a s, varišče -a s
várovati várujem koga česa (+pred čim), váruj -tel vároval -a -o in -ála -o, várovan in varován -a -o, várovanje in varovánje -a s, várovanec in varovánec -nca m, várovanka in varovánka -e ž, várovanski in varovánski -a -o; varoválo -a s, varoválen -lna -o [-ln-]: ~a barva, varoválec -lca [-lc-] m, varováлка -e [-lk-] ž, varoválnica -e [-ln-] ž; varovalíšče -a s
várstvo -a s, várstven -a -o [-vən-]: ~a znamka
Varšava -e ž kr. i. *poljske prestolnice*, varšávski -a -o: ~e ulice, *toda*: Varšávski kolodvor v Moskvi
várščina -e ž kavčija: ~o dati
váruh -a m, váruhinja -e ž, váruški -a -o, váruška -e ž *pestunja*, váruštvo -a s
vás -í ž: v vás iti na obisk, na vás iti v družbo, na vási biti, špánska vás biti komu čisto tu'e; vásica -e ž, váški -a -o, vaščán -ána m, vaščánka -e ž; vaso-váti -ujem, vasováł -ála -o, vasovánje -a s, vašoválec -lca

[-ávc-] m, vasováлка -e [-ávk-] ž, vasoválen -lna -o [-ln-]
Vasco [vásko] da Gáma m os. i. *portug. pomorščaka, rod.* Vasco da Gáme, Vasco da Gámov -a -o vaš váša -e svoj. z. za 2. os. (3 ali več lastnikov); vašinec -nca m **vát** -a m *električna merska enota, gl. Watt in kilovat*
váta -e ž, vatirati -am, vatiranje -a s, vátar -ja m
vátel [-təy] -tla m: na vatle meriti, vátlar -ja m, vátlarček -čka m, vátelski -a -o [-təl-]: ~o blago
váterpólo -a m šp., váterpólski -a -o [-ls-]: ~a tekma, ~o moštvo, vátérpolíst -a m
Vatikán -a m kr. i., vatikánski -a -o: ~a knjižnica
váza -e ž, vázica -e ž
vazál -a m, vazálski -a -o, vazálstvo -a s, vazálen -lna -o [povsod: -ál-]
vazelin -a m = vazelína -e ž, vazelínski -a -o: ~o mazilo; vazenól [-ól] -a m *neko zdravilo*
vazomotóren -rna -o med.: ~e motnje
váza -e ž ruša, vázast -a -o, vážnat -a -o
vážen -žna -o: ~a reč, vážnost -i ž
vbádati -am *delati vbóde*, vbádá-nje -a s, vbádar -ja m *vrsta hroščkov*; vbósti vbódem gl. bo-sti, vboděn -ěna -o, vbòd vbòda m, vbodljáj -a m, vbòden -dna -o: ~a rana, vbodlína -e ž
vbeléžiti -im *vpisati*, vbeléžba -e ž *vpis*
vbíti vbijem gl. biti, ~ komu kaj v glávo; vbijati -am, vbijanje in -ánje -a s, *toda*: ubiti gl. tam
vbógajme *prisl.*: ~ prositi, dati; to imaš za ~
vbokníti vbókнем, vbókel [-kəy] vbókla -o *konkaven*, vbóknen -a -o, vboklína -e ž, vboklínast -a -o

vbôsti vbôdem ~~gl.~~ **vbadati**
vbrizgniti -nem, **vbrizg.** -a *m*,
 vbrizga -e *ž*, vbrizganina ~~ø~~ *ž*;
 vbrizgati -am, vbrizganje -a *s*;
 vbrizgávati -am, vbrizgávanje
 -a *s*; vbrizgováti -újem
vcépiti -im *gl.*, cepiti: ~ sekíro
 v paróbek; kozé ~; sovráštvo
 ~; vcépljen -a -o, vcép vcépa
m, vcépek -pka *m*, vcépljenec
 -nca *m*; vcépljati -am; vcep-
 nína -e *ž* *kar se vcépi*
vcásih *prisl.* *časih*, *tudi*: vcási, čási
vcéraj *prisl.*, od vcéraj, vcéranji
 -a -e; vcérajšnji -a -e, pred-
 vcérajšnjim *prisl.*, predvcéra-
 njim *prisl.*
včlániti -im (se), včlánjen -a -o,
 včlánjenost -i *ž*
včléniti -im, včlénjen -a -o, včlé-
 njenje -a *s*, včlenítev -tve *ž*,
 včlénjenost -i *ž*; včlenjeváti
 -újem, včlenjevál -ála -o, včle-
 njevánje -a *s*
včrtati -am; krogu ~ *trikotnik*,
 včrtan -a -o; včrtováti -újem,
 včrtovál -ála -o, včrtovánje -a *s*,
 včrtávati -am, *toda očrtati gl.*
lam
vdáb -a *m* *smrdokavra*, vdábji -a
 -e: ~e perje
vdahníti [-*dah-* in -*dah-*] vdáh-
 nem *gl.* dahnniti, vdáhnjen -a -o;
 vdáh -a *m*; vdáhati -am, vdíhan
 -a -o; vdíhnniti -nem, vdíhnjen
 -a -o; vdíhováti -újem, vdího-
 vál -ála -o, vdíhovánje -a *s*;
 vdíhávati -am, vdíhávánje -a *s*;
 vdíhljaj -a *m*
vdáti -ám se *gl.* dati: ~ se ve-
 sélju, lenôbi, v vóljo kóga;
 vdán -a -o (+*udan*): ~ čemu,
 komu; vdánost -i *ž*, vdánosten
 -tna -o: ~a *izjáva*; deská se
 je vdála; vdájati -am se, vdá-
 janje -a *s*, vdája -e *ž*
vdějati = vdéti *vdénem gl.* de-
 jati, vdét -a -o, vdétje -a *s*;
 vdévati -am, vdévanje -a *s*

vdélati -am kaj v kaj: čevlje
 vdélati *sprednji del nov napra-*
viti, vdélan -a -o, vdeláva -e *ž*,
 vdél [-*ěu*] vdéla *m* *kapicanje*
čevljev, poddel, podšiv; vdelá-
 vati -am; vdelováti -újem, *toda*:
 udelati *gl. tam*
vdílj *prisl.* *neprenéhoma, dolgo*;
 vsevdílj *venomér*
vdólbsti vdólbem *gl.* dolbsti, vdól-
 ben -a -o: ~e črke; vdólbek
 -bka *m*, vdolbína -e *ž* [*povsod*:
 -*doub-*]
vdóva -e *ž*, vdóvica -e *ž*, vdóvec
 -vca *m*, vdóvski -a -o, vdóvstvo
 -a *s*, vdóvščina -e *ž*, vdóvščica
 -e *ž* *bol.*; vdovstvováti -újem
vdřeti vdřem in vdřem *gl.* dreti:
 ~ v blagajno, v hřivo; voda je
 vdřla v klet, sovražnik vděre
 v deželo; vdřtje -a *s*, vdřtina -e
ž, vdřtek -tka *m*; vdřirati -am,
 vdřiranje -a *s*, vdříralen -lna -o
 [-*ln-*]: ~o *orodje*; vdóren -rna
 -o; *toda udreti gl. tam*
vdřgniti -nem: ~ mazilo v kožo,
 vdřgnjenje -a *s*
vdřúgič *prisl.* *držúgič, v drúgo*
věč *prisl.* *mere*: veliko *imá*, pa
 bi rad še věč; zna věč ko hru-
 ške pěči; věč *ljudi věč vidi*;
dinar věč ali mánj, to ni taka
reč; věč ali mánj težav bo zme-
raj; zasluži věč ali mánj, kakor
je pač věč; izraz věč ali mánj
je postal splošni izraz mere, zlasti
pred prid. in prislovi: sedaj je
věč ali mánj zdrav, zadovoljen,
miren većinoma, navadno, koli-
kor toliko; bôlj ali mánj zdrav,
zadovoljen pa izraža stopnjo
zdravja, zadovoljnosti itd.; věč
ali mánj povsod, nikjer, zme-
raj, res, prav, narobe itd.; věč
ali mánj vsak človek, věč ali
mánj vsi so tu, věč ali mánj
sám skoraj, domala, većinoma,
kolikor toliko; v zvezi z nika-
licami: ali še? — ne věč, nihče

(nobeden, nikdo) več, nič več, nikjer več, nikdar več; še dela ne več, ne doseže več jih naše oko; *napačno je več sklanjati*: od več (+vèčih) strani, več (+vèčim) hišam je streho odkrilo, po več (+vèčih) krajih, z več (+vèčmi) ljudmi sem govoril; *gl. tudi veliko prisl. 1*

več- *v sestavi*: veččlenski -a -o; večdělen -lna -o [-ln-]; večiměnski -a -o; večkrat *prisl.*, večkratén -tna -o, ~kratník -a m; večlěten -tna -o; večstránski -a -o; večštevílčén -čna -o [-lě-]; večzlóžen -žna -o

veča -e ž *pr. sodni zbor, davek*

večati -am (se), (po)večan -a -o, večanje -a s; večálo -a s, večálen -lna -o [-ln-]: ~o steklo; večáva -e ž

večáti -ím *vekati*, vèči -íte! véčál -ála -o, večánje -a s

véčén -čna -o, véčnosť -i ž, véčnosťén -tna -o

večér -a m: na večer, svéti večér (sv. večér); za večera *zvečér*; večéren -rna -o; večérnica -e ž, mn. večérnice -íc: Slověnske večérnice, večérniški -a -o: ~a povest; Večérnica -e ž *planet Venera*; večérka -e ž, večérnik -a m; večérja -e ž; večérjati -am, večérjanje -a s; večeríti večeríti se, večérjénje -a s

véčidel [-del] *prisl.*: bolník ~ leži, ~ dobro naredi, to so ~ delavci, ~ je doma; ~ je naredil sam *v glavnem, večínoma, loti*: večji del je naredil sam, večji del delavcev

večina -e ž: večina je biló delavcev = večina je bila delavcev = večina so bili delavci; večínoma *prisl.* = povečini *prisl.* = izvečine *prisl.*, večínski -a -o: ~a stranka

véčíti -ím *dno soda vstaviti, gl. veka*

večji -a -e *primo. od vèlik*; po večjem, kvèčjemu

véda -e ž *znanost*; vedoslóvje -a s, vedoželjen -ljna -o, vedoželjnosť -i ž

Véda -e ž *svete knjige Indijcev*

vedé *prisl.*: ~ storiti kaj *gl. vedeti*

védečén -čna -o *radoveden*, védečnost -i ž

véden -dna -o: ~i uspeh, v ~em nasprótu; védnó *prisl.*, za védnó se zavezati

vedénje -a s *gl. vésti*

véder védra vedró *in véder* -dra -o, vedróst -i ž; vedrina -e ž; vedrítí -ím, védri -íte! vedríl -a -o, vedrénje -a s, vedrítev -tve ž, vedrilo -a s

*vedéta -e ž *prednja straža, opozovalec na prednji straži*

védeti védm, védi -tel vedóč -a -e, vedé, védel -a -o (+védla), védenje -a s; ne vé se kdó; védi ga bóg, védi si ga bóg; ní kdó vé kakó bogát; gré sám ne védi kám; sevé = sevéda *prisl.*; védec -dca m; védec -a -e *znan*: ~e mi je; védnost -i ž, védnósten -tna -o; védoma *prisl. vedé*

védež -a m, védežen -žna -o: ~a ženska, védežka -e ž; vedeževáti -újem, vedeževál -ála -o, vedeževánje -a s, védeštvo -a s; vedeževálec -lca [-áyc-] m, vedeževálka -e [-áyc-] ž, vedeževálski -a -o [-áys-], vedeževálstvo -a [-ls-] s

védnó *prisl. gl. veden*

védomec -mca m *mit.*, védomčev -a -o, védomski -a -o

védomen -mna -o *pameten, izkušén*, védomnosť -i ž

védro *in védro* -a s, mn. védra, pet véder; védrce -a s, védríca -e ž, védrn -a -o: ~i sodček, védrnica -e ž, védrník -a m; védroma *prisl.*

véga -e ž, végast -a -o: ~a skleda; végati -am (se): vinjen človek se vega, véganje -a s, végalica -e ž; végav -a -o, végavost -i ž, végavica -e ž; végniti -nem se; vegljáti -ám, vegljál -ála -o, vegljánje -a s, vegljáv -áva -o, vegljína -e ž; *gl. tudi véziti se*

Véga (Jurij) Véga *in* -e m os. i.,

Végov -a -o: ~i logaritmi

vegetácija -e ž *rast, rastlinstvo*; vegetarijánec -nca m, vegetarijánka -e ž, vegetarijánski -a -o; vegetábilen -lna -o [-ln-] *rastlinskega izvora*; vegetatíven -vna -o: ~o živčevje; vegetirati -am *nedelavno živeti, životárili, ždéli, vegetiranje* -a s

véha -e ž (*pri sodu, zelnata*), véhovje -a s, véhica -e ž, véhast -a -o: ~o zelje; véhav -a -o *vehast, véhavec* -vca m; véhati -am: pijan je bil, da je kar vehal; vehljáti -ám, vehljánje -a s; vehljáv -áva -o, vehljávec -vca m; vehúlja -e ž, vehúra -e ž, véhljast -a -o, véšnik -a m *vrsta svedra, véšnica* -e ž *doga, v kateri je voha*; véšiti -im se: vino se véši *plehči*

veheménten -tna -o *silén, strasten, silovit*; veheménca -e ž *silovitost*
véja -e ž, véjica -e ž, vejéjje -a s *sk. i.*, vejévina -e ž, véjast -a -o, veját -áta -o; véjičica -e ž, véjičast -a -o; véjnat -a -o; véjnik -a m, véjnikar -ja m, véjarica -e ž

véjati -am *in* -em, véjanje -a s; vejác -a m, vejálíšče -a s, vejáca -e ž = vejálnica -e [-ájun-] ž = vélnica -e [-ún-] ž, vélnik -a [-ún-] m, vélničen -čna -o [-ún-]: ~i ročaj; véjavec -vca m; véjavica -e ž

vék -a m: stári, nóvi ~, na véke; bolník nima véka *moči*, sol izgubi vek *moč*; vékomaj *prisl.*,

od vékomaj do vékomaj, vekóvit -a -o: ~o odkrijte, vekóvitost -i ž; *gl. tudi véčen*

véka -e ž *pokrov pri sodu*; očesna véka -e -e ž; *gl. tudi véčiti*

vékati -am *in* -čem: otróci vékajo, vékaj -te *in* -ájte! vékal -a -o *in* -ála -o, vékanje *in* vekánje -a s, vék -a m: ~ zagnati, vekáč -a m, vekálo -a s; vekáv -áva -o: ~o dete, vékavec -vca m, vékavka -e ž, vékavi -a m, vekúlja -e ž

véktor -ja m *mat.*, véktorski -a -o: ~a teorija

vél [*věp in věl*] véla -o: ~e rože, vélost -i ž, *gl. veniti*

veláren -rna -o *mehkoneben slovn.*, velár -a m *mehkonebni glas* (k, g, h), vélum -a m *mehko nebo z jezičkom*

velblód -a m *kamela*, velblódica -e ž, velblódar -ja m, velblódji -a -e = velblódo -a -o, velblodovína -e ž [*povsod: vel-*]

vele- *v sestavi (po drugih slovan. jezikih)*: velečastít -a -o; veledélo -a s (+*remek delo*); veledúšen -šna -o, ~dúšje -a s, ~dúšnost -i ž; velegórje -a s, veleizdája -e ž, ~izdajálec -tca [-ájuc-] m, ~izdajálka -e [-ájuk-] ž; velenémeč -mca m, ~némški -a -o; velesoséstvo -a s, velesosésten -tna -o, velesoséstnik -a m, ~soséstnica -e ž, velesoséstniški -a -o; veleséjem -jma m; velesíla -e ž; véletok -a m; veletrgóvec -vca m, veletrgovína -e ž; veleúm -a m, ~úmnost -i ž; velezanimív -a -o, velezanimívo -i ž; velezaslúžen -žna -o

veléti -ím, véli -íte! veléč -éča -e, vélel -éla -o, velénaje -a s; vélelen -lna -o [-ln-]: ~a oblika, velélnik -a [-ln-] m; velévati -am, velévánje -a s, velévek -vka m

veličati

veličati -am koga, kaj, veličanje -a s; veličanstvo -a s, veličanstven -a -o [-tvən-]; veličasten -tna -o, veličástje -a s, veličástnost -i ž, veličástvo -a s; veličáva -e ž; veličeváti -újem, veličevánje -a s; veličje -a s

veličina -e ž: ~ dejanja; Prešeren je pesniška ~

vêlik velika -o, *dol.* véliki -a -o, véčji -a -e; véliki téden, véliki hlápec (*proti:* mali hlápec); véliki oltár (*proti:* stranski); vélika máša, véliki traven, véliki srpàn; véliki petek, vélikega pétka; *kot priimek:* Péter Véliki, Katarina Vélika; *toda:* velika noč; *v kr. imenih:* Vélika Nedelja, Vélika Loka

velikán -a m, velikánka -e ž, velikánski -a -o, velikánstvo -a s
velikáš -a m *veljak*, velikáški -a -o, velikáštvo -a s

veliko *prisl. 1. mere (koliko?):* ~ ljudi, ~ zasluží, ~ hódi, ~ lépsi, ~ bólje, ~ bòlj, ~ bliže, ~ kasnéje, ~ véč, ~ mànj; *ne moremo ga rabiti pred 1. stopnjo prid. in prisl. namesto zelo:* zelo lep, zelo dóbro, blizu, kasnó, velíko, málo; *gl. tudi zelo; prim. véč gl. tam; 2. natína (kako?):* ne piši tako velíko, da pojde na papír! *prim. véče:* piši véče, da bom mogel brati!

veliko- *v sestavi:* velikocésten -tna -o; velikodušen -šna -o, ~dušje -a s, ~dušnost -i ž, ~dušnik -a m, ~dušnica -e ž; velíkokaj *prisl. mnogokaj;* velíkokrat *prisl., velíkokraten* -tna -o; velikolist -a -o, ~listen -tna -o; velikomésten -tna -o; velikonóčen -čna -o, ~nóčnica -e ž *bot.;* velikosrčen -čna -o, ~srčnost -i ž

velikóst -i ž, velikósten -tna -o: ~a mera. *gl. tudi velik*

veljáti -ám, veljáj -ájte! veljál -ála -o, veljánje -a s; velják -a m, veljástvo -a s; veljáva -e ž, veljávén -vna -o, veljávnik -a m, veljávница -e ž, veljávnost -i ž

vélnica -e [-vən-] ž *gl. vejati*

vélum -a m *liturg. ogrinjalo; slovn. gl. velaren*

velúr -ja m, velúren -rna -o

vèn [vən] *prisl. (+vun):* ven in ven, šel je (+ven) iz sobe; +vse je ven *vse je minilo, končano;* vènkaj [vən-] *prisl.*

véna -e ž *žila dovodnica, vénski* -a -o: ~a stena, venózen -zna -o: ~a kri

vendar [vèndar in vendâr] *prisl. vèndarle:* povèj vendar, čemu vse to; tak vèndarle priznaš; *protivni veznik:* dela, vendar ne s pridom; sicer zna, vendar ne razume dobro; vse ima, in vendar nima nič od tega

vènec in vènec -nca m, vèncek in vèncek -čka m, vèčnen in vèčnen -čna -o: ~i listi; vèncati -am, vèncanje -a s; vèncanec -nca m, vèncar -ja m, vèncarica -e ž, vèncenósec -sca m
Vénera -e ž *1. rimska boginja, 2. planet;* Vénerin -a -o; vèneričen -čna -o: ~e bolezní

véniti vènem, véni -te! vénil -a -o, (z)vénjen -a -o, *prid. vèl [vèy in vèl] véla -o, vélost -i ž;* venljív -íva -o, venljívost -i ž
venoméer *prisl. enakoméerno:* koló tèče venoméer; vènomer *prisl. neprenehomar:* vènomer me nadleguje; venoméren -rna -o

ventíl [-íl] -a m *zaklópka, oddušnik, ventilátor -ja m zračnik;* ventilirati -am *zračiti:* *~ kako vprašanje *načeti, sprožiti, pretresati,* ventiliranje -a s *zračenje, ventilácija -e ž (v prenese-nem pomenu povsod *)*

ventrálen -lna -o [-ln-] kar se tiče trebuha, trebušen, ventrikul [-ul] -kula *m* želodec; ventrikuláren -rna -o

Vénus Vénere *ž* *gl.* Venera

véper -pra *m*, véprski -a -o

véra -e *ž*: ~ v koga; trdna, močna, živa, dejavna ~; ~o imeti, dobiti, izgubiti, zapraviti, spremeniti; ~o obuditi, poživiti, utrditi, obnoviti, moliti; v drugo ~o prestopiti; kakšne ~e je? na mojo ~o, na ~o dati; prazna, babja, pasja ~; komu gre ~; narediti kaj v dobri ~i v prepričanju, da je prav; ne vedé, da ni prav; živeti v dobri ~i; véren -rna -o, vérnost -i *ž*, vérník -a *m*, vérnica -e *ž*, vérníski -a -o; vérski -a -o, vérstvo -a *s*, vérstven -a -o [-væn-]; verodostójen -jna -o, ~dostójnost -i *ž*, veroizpóved -i *ž* veroizpóveden -dna -o; veroúk -a *m*, ~účen -čna -o, ~učítelj -a *m*

Véra -e *ž* os. i., Vêrin -a -o, Vêrica -e *ž*, Vêričin -a -o

veránda -e *ž*, veránden -dna -o: ~a dvorana, ograja

vêrbum -a *m* in vêrb -a *m* *glagol*, verbálen -lna -o [-ln-] *glagolski*: ~e oblike; *dobeseden*: ~i prevod; verbalízem -zma *m* (*prazno*) *bgsedičenje*, *gostobesednost* (*stilistična hiba*); verbalístičen -čna -o: ~i slog; verbalíst -a *m*

Vêrdi -ja *m*, Vêrdijev -a -o: ~e opere, vêrdijevski -a -o

veréja -e *ž*

véren -rna -o *zvest*: kako ~o poslušá; vérnost -i *ž* *zvestoba*; verólómen -mna -o, ~lómnost -i *ž*, ~lómnež -a *m*, ~lómnica -e *ž*

Vergíl [-íl] -a in Vergílij -a *m*, Vergílov -a -o in Vergílijev -a -o: ~a Eneída, vergílski -a -o [-ls-]: ~a pesnitev

verificírati -am *overiti* (+*uveriti*, +*uveroviti*), *potrditi*, *priznati*, verifikácija -e *ž*, verifikácijski -a -o: ~i odbor

veríga -e *ž*, verížen -žna -o: ~i račun, sklep; verígar -ja *m*, verígarski -a -o, verígarstvo -a *s*; verížnik -a *m*, verížnica -e *ž*, verížniški -a -o, verížništvo -a *s*; verížica -e *ž*, verížar -ja *m*; verížiti -im, veríženje -a *s*

véríti vérim se *zatrjevati*: veriti se na kaj (+*veriti* se pri čem) *rotíti se*, vérjenje -a *s*

verízem -zma *m* *umet. smer*, veríst -a *m*, verístičen -čna -o

verjéti verjámem, verjémi -íte! verjél -a -o, verjéjte -a *s*; verjéten -tna -o, verjétnost -i *ž*, verjétnosten -tna -o: ~i račun; verljív -íva -o, verljívost -i *ž*

vêrmut -a *m* *pelinkovec*

Verne (Jules) [*vêrn žúl*], Jules Verna [*žúl vérna*], Jules Vernov [*žúl vérnou*] -a -o

Veronese -ja [*veronéze -ja*] *m* os. i. *ital. slikarja*; Veronesejev -a -o [*veronéz-*]: ~a šola

Verónika -e *ž*, Verónikin -a -o. *gl. tudi* Vera

vérovati vérujem: ~ v kaj (+na kaj), ~ komu (čemu), véruj -te! verujóč -a -e, véroval -a -o, (za)vérovan -a -o, vérovanje -a *s*; véroven -vna -o, vérovnost -i *ž*

Versailles -a [*versáj -a*] *m* *kr. i. franc. mesta*; versájski -a -o: ~i grad, ~i mir

vérstvo -a *s* *gl.* vera

vertikála -e *ž*, vertikalén -lna -o [-ln-], vertikalnost -i [-ln-] *ž*

vêrz -a *m* *vrstica, stih*, vêrzen -zna -o, verzificírati -am, verzifikácija -e *ž*, verzifikácijski -a -o, verzifikátor -ja *m*, verzifikátorstvo -a *s*

verzálka -e [-lk-] *ž* *velika črka* vérzija -e *ž* *inačica, način*

*verzíran

*verzíran -a -o *izvéden, učén, spreten, vešč*, *verzíranost -i *ž izvédenost, spretnost*

vès vsà vsè [vəs; vs- za samogl., us- za sogl.]: vès vsè, vsèga vsègà, vsèmu vsèmù, vsèga vsè vsè, ó vsèm, z vsèm; vsà, vsè, vsèj vsì, vsò, ó vsèj vsì, z vsò; mn. vsì vsà vsè, vsèh, vsèm, vsè vsà vsè, ó vsèh, z vsèmi; dv. vsà vsì, vsèh, vsèma, vsà vsì, ó vsèh, z vsèma — a) v edn. zaznamuje celoten obseg snovi in vse dele, vsoto; rabi se predvsem pri snoveh: ves kruh, ves prah, vsa voda, vsa moka, vse železo, vse ozračje, ves plin itd.; b) v mn. kot nedol. štev. povzema vsoto posameznih predmetov ali delov: vse knjige, vsi so tu, vse dni in vse noči, vsi udje me bolé, vsa okna so razbita, vsi prsti, vsi hlebi so še celi; vsi razredi so na delu, a nobeden ni ves skupaj, torej niso celi; v dv. rabimo v tem pomenu obá obé, gl. tam; c) vsè s edn. se rabi kot zaimek tudi samostalno in povzema v celoto najrazličnejše stvari ali dejanja: Imamo robce, rute, sukno, platneni in volneno blago, vsè. Drvà je vozil, živino opravljal, njivo kopal, kosil, oral, vsè je delal. Ustrezna nikalnica je nič z., ki se v tem primeru zmeraj sklanja: vse ima, a ničesar ne dá; gl. nič z.; è) prisl. poudarni pomen ima pred pridevniki: ves trd od mraza, vsa pregreta od pota, vsa krvava po rokah; loži: bile so vse mokré od: vse so bile mokré; vsi so raztrgani — so vsi raztrgani; d) vsè poud. prisl. pred prid. in prisl.: vse večji, vse lepši, vse bolj in bolj, vse več, vse prezkodaj, vse do danes, vse naokoli, vse dotlej; včasih se piše skupaj, gl. § 55, 2

vesél [-sém] veséla -o; veselíti -ím (se), veséli -íte! veselil -a -o, (raz)veseljèn -èna -o; veselíca -e ž, veselíčen -čna -o: ~i prostor = veselíšče -a s, veselíški -a -o; veselóst -i ž in veselóst -i ž; veselje -a s, veselják -a m, veseljáški -a -o, veseljáštvo -a s; veseljáčiti -ím, veseljáčenje -a s; veseloígra -e ž

vésiti vésim, vésil -a -o: kaj se vésiš tam po véjah? véšenje -a s, vésa -e ž telov., véšen -sna -o telov., véšina -e ž

véslo -a s, véseln -a -o [-sáln-], véselnik -a [-sáln-] m, véselce -a [-salc-] s, véslast -a -o; vesleníca -e ž; vesláti -ám, vesláj -ájte! veslál -ála -o: veslánje -a s; vesláč -a m = veslár -já m, vesláj -a m, veslávec -vca m, veslávka -e ž; vesláríti -ím, veslárjenje -a s, veslárski -a -o; veslína -e ž; veslonóžec -žca m zool.

vésna -e ž, bogínja Vésna

vesóljen -ljna -o: ~i svét, potòp, vesóljnost -i ž, vesóljstvo -a s; vesólje -a s

vést -í ž: imeti dobro, slabo ~; na ~i imeti kaj, bití brez ~í, po ~i delati, živeti; z vestjó navzkriž; vésten -tna -o: ~ človek, ~o delo; véstnost -i ž; vést -í ž novica, sporótilo: ~í z bojišča; dobre, slabe ~í; véstnik -a m, véstniški -a -o

Vésta -e ž rim. bogínja domačega ognjišča, vestálka -e [-lk-] ž njena svečénica

vésti védem (se), védi -íte! védel védla -o, (od)vedèn -èna -o, vedénje -a s, gl. tudi voditi

vésti vézem, vézi -te! vezóč -a -e, vézel vézla -o, vézen -a -o, vézénje -a in vézenje -a s delo in izdelek, vézenína -e ž; vezílen -lna -o [-ln-]: ~i vzórec, vezílja -e ž, gl. tudi vez

***vestibúl** [-úl] -a *m* *veža*
vešálo -a *s*, *mn.* vešála -ál [-al] *vislice*
vešč -a -e *izvéden*, *spreten*, *veščák* -a *m*, *veščákinja* -e *ž* *izvédenka*, *veščína* -e *ž* *umélnost*
vešča -e *ž* *tarovnica*, *nóčni metúlj*, *veščec* -a [-ščac-] *m*, *veščica* -e *ž*, *veščiti* -im
véšda *prisl. sáj*, *sevéda*: to ~ ni res; *loči od*: to veš, da ni res; *rad storim*, *véšda*
vešiti -im *se*, *vešnik* -a *m* *gl.* *veha*
véter -tra *m*, *mn.* *vetróvi* -óv: *m*lin na veter, *vét*n -a -o: ~i *jopič*, *vét*rnost -i *ž*, *vét*rnica -e *ž*, *vét*rník -a *m*, *vet*rnják -a *m*, *vet*rnjášto -a *s*; *vét*rnast -a -o; *vet*rtí -ím, *vét*ri -íte! *vet*ril -a -o, *vet*rénje -a *s*; *vét*rc -a *m*, *vét*rič -a *m*, *vét*riček -čka *m*; *vet*rokáz -áza *m*, *vet*romér -a *m*
veterán -a *m* *doslúžen voják*, *starosta*, *zaslúžen starejši delavec*, *veteránski* -a -o
veterína -e *ž* *živinozdravstvo*, *veteriná*r -ja *m* *živinozdravnik*, *veteriná*rski -a -o, *veteriná*rstvo -a *s*
véti *véj*em, *véj* -te! *vél* -éla -o, *vé*tev -tve *ž*, *vét*je -a *s*
véto -a *m* *ali pa neskl.*: *njegov veto* je odločil, *s* svojim *veto* lahko vse *podere*; *uporaba njegovega veta* je vse *spremenila*
vetróven -vna -o *vét*rn, *vetróvje* -a *s* *sk. i.*, *vetróv*nica -e *ž*, *vetróv*nost -i *ž*
véverica -e *ž*, *véverič*ji -a -e, *véverič*ar -ja *m* *zool.*
véz -i *ž*, *vé*zen -zna -o: ~i *samo*glasnik, *véz*nik -a *m*, *véz*niški -a -o, *véz*nica -e *ž*, *véz*nína -e *ž*; *vezí*vo -a *s*, *vezí*vje -a *s*; *samo*véz'nica -e *ž*
vézati *vé*zem, *vé*ži -te! *vezóč* -a -e, *véz*al -a -o *in* -ála -o, *véz*an -a -o: ~e *plošče*, *véz*anje *in* *vezán*je -a *s*, *véz*anka -e *ž*; *ve-*

zálo -a *s*, *vezá*len -lna -o [-ln-], *vezá*lník -a [-ln-] *m*, *vezá*lnost -i [-ln-] *ž*; *vezá*va -e *ž*; *vezá*lec -lca [-áyu-] *m*, *vezá*lka -e [-áyu-] *ž* *ženska*, *ki veže*, *vezá*lka -e [-lk-] *ž* *zadruga*, *trak za čevlje*; *vezáč* -a *m*, *vezáča* -e *ž*, *vezá*čica -e *ž*; *vezáj* -a *m*
vezilo -a *s*, *vezí*lka -e [-iy-] *ž* *potica* *za vezilo*, *vezí*lce -a [-lc-] *s*; *vezová*ti *vezú*jem (se), *vezován*je -a *s*, *vezová*lec -lca [-áyc-] *m*, *vezová*lka -e [-áyc-] *ž*
vezír -ja *m*, *vezá*rski -a -o: ~a *časť*, *vezír*stvo -a *s*
vézniti *véz*nem *obličati*: *v* *blatu* sem *véz*nil, *véz*njen -a -o: ~a *kila med.*
Vezúv [-úy, +-úf] -a *m*, *vezúv*ski -a -o [-zúys-]
véža *ž* *vé*že *ild. ali pa* *vé*že *vé*ži *vezó* (v *vé*žo *stopi*) *v* *vé*ži *z* *vezó*, *dv.* *vé*že *vezá*ma, *mn.* *vé*že *vé*zá *vezám* *vé*že *v* *vé*žah *z* *vezá*mi; *vé*žen -žna -o; *vé*žica -e *ž*, *vé*žnik -a *m* *hodník*
vézhati -am *váditi*, *úriti*; *véz*ba-nje -a *s* *vádenje*, *véz*ba -e *ž* *vaja*; *véz*balíšce -a *s*
véziti *véz*im (se): *deská* *se vé*ži, *véz*il -a -o, *véz*enje -a *s*, *véz*nína -e *ž* *izvežen svet*, *vé*žen -žna -o, *véz*nost -i *ž*
vglo**bí**ti -ím (se): ~ *se* *v* *mísel*, *gl.* *globí*ti; *vgló*bil -íla -o, *vgló*bljén -éna -o, *vgló*bítev -tve *ž*; *vglá*bljati -am, *vglá*bljanje -a *s*
vgné**st**i -tem *gl.* *gnesti* *z gnetenjem spravili* *v* *kaj*; *mazilo* *je* *treba* ~ *v* *kožo*; *vgnét*én -éna -o; *vgnét*ati -am, *vgnét*anje -a *s*; *toda*: *ugnosti* *gl. tam*
vgné**z**diti -im *se*: *lastovka* *se* *je* *vgné*zdila *je* *sedla* *v* *gnezdó*; *míši* *so* *se* *vgné*zdile *v* *slami* *so* *se* *naselile*, *zaredile* *v* *slami*; *preneseno zmeraj zaničlj.*: *trgovec* *se* *je* *vgné*zdil *sredi* *vasi*;

vgozdíti

napaka se je vgnezdila v vasi
se je prijela, udomatila, ukore-
ninila, prišla v navado; v plju-
 čih se je vgnezdila zahrbtna
 bolezen

vgozdíti -ím *gl.* gozditi, vgozdil
 -ila -o, vgožen -ëna -o *in* vgoz-
 dën -ëna -o, vgozdítev -tve ž

vgrízniiti -nem (se), vgriznjen -a
 -o; vgríz -a *m*, vgrízen -zna -o:
 ~a rana = vgriznína -e ž,
 vgrízíšče -a *s*; vgrizovátí -újem

vhòd vhóda *m*, vhóden -dna -o:
 ~a postája, vhodíšče -a *s*

vi *m*, vé ž, *s os. z. za 2. os. mn.*,
 vàs, vàm, vàs, pri vàs, z vàmí;
dv. vidva *m*, védve ž, *s*, vàs *in*
 váju (dvéh), váma (dvéma),
 vàs *in* váju (dvá ali dvé), pri
 váma ali vàs ali váju (dvéh),
 z váma (dvéma)

viadúkt -a *m*

víba -e ž *spírala*, víbast -a -o

vibrírati -am *trésti se*, vibríranje
 -a *s*, vibrácija -e ž, vibrácijski
 -a -o, vibrátor -ja *m*

více vic ž, *mn.*, vícati -am (se),
 vícanje -a *s*, vícar -ja *m*, víca-
 rica -e ž

vice- (*lat. namestni*) *v sestavi*:
 víceadmirál [-ál] -a *m*, ~admi-
 rálski -a -o [-ls-]; vícekónzul
 [-ul] -a *m*, ~konzulát -a *m*;
 víceprefékt -a *m*

vid -a *m*, víden -dna -o: ~ z gò-
 lim očesom, ~i živce, vídnost
 -i ž; vídoma *prisl. vidno*: ~ hira

Víd Vída *m os. i.*, Vídov -a -o:
 Vídov dan, Vídovega dne, ví-
 dovdánski -a -o; vídovica -e ž
 = vídov ples *med.*

videtí vidim, vídi -te! vídel -a -o
 (+vídla), víden -a -o, vídenje
 -a *s*: vídeti je (+izgleda) zdráv,
 réč je videtí (+izgleda) lépa;
 vídeti mu je, da ni zdrav; ví-
 dílo -a *s*; vídec -dca *m*; vídé-
 vati -am, vídévanje -a *s*

videz -a *m*: na vídez, po vídezu;
 (na)vídezen -zna -o; vídeznost
 -i ž

vidík -a *m razgled, pogled*: z ~a,
 s tega ~a; na ~u so veliki
 dogodki

vidírati -am *gl.* vizum

vídra -e ž, vídrica -e ž, vídrov
 -a -o, vídrar -ja *m*, vídrovína
 -e ž *koža, meso*, vídrovka -e ž
čepica, vídrn -a -o: ~o meso,
 ~a koža

vídva védve *gl.* vi, váju dvéh,
 váma dvéma *itd.*

vígenj vígnja *m*, vígenjc -a *m*,
 vígenjski -a -o [-gan-]

vígílija -e ž *večer pred...*, *náve-*
čer, bedéjni dan

vigrátí -ám se *gl.* igrati: poznalo
 se je, da igralci še niso vigráni

vígred -i ž *pomlad*, vígreden -dna -o

vihár -ja *m*, vihären -rna -o, vi-
 hárník -a *m*, vihárnica -e ž;
 viháriti -im; *gl. tudi* vihrati

víhati -am *in* -šem, víhaj -te! *in*
 víši -te! víhal -a -o *in* -ála -o,
 (na)víhan -a -o, víhanje -a *s*;
 víhálást -a -o, víhale -al [-al]
 ž *mn.*, víhálník -a [-ln-] *m*; víh-
 ljátí -ám, víhljáj -ájte! víhljál
 -ála -o, víhljánje -a *s*, víhljást
 -a -o

víhrátí -ám, víhràj -ájte! víhràl
 -ála -o, víhránje -a *s*; víhrálo
 -a *s*, víhrálast -a -o; víhrást -a
 -o; víhräv -áva -o: ~ človek,
 víhrávost -i ž, víhrávec -vca *m*,
 víhrávka -e ž; víher -hra *m*,
 víhra -e ž *nevitka, rod. mn. víher*
 [-hər], víhríca -e ž; víhráč -a *m*

víhta -e ž *nevitka*

vihtelj -tlja *m zeljna voha*

vihtétí -ím, vihti -íte! vihtèl -éla
 -o, vihténje -a *s*

vijáč -a *m jama, v katero se po*
vinogradih voda steka, vijáčnica
 -e ž *voda v taki jami*

viják -a *m*, vijákast -a -o; vijáč-
 ník -a *m* = víjec -jca *m*

vijólica -e ž, vijóličén -čna -o, vijóličast -a -o
vijúgati -am se: pótok se vijúga, vijúganje -a s, vijúgast -a -o, vijúgavica -e ž; vijúga -e ž
vikár -ja m, vikárski -a -o, vikariát -a m, vikariáten -tna -o
vikati -am in -čem koga ogovarjati z »vi«, vikaj -te! vikal -a -o in -ála -o, víkanje -a s
vikati -am in -čem kričati, vikaj -te! vikal -a -o, víkanje -a s, vík -a m, víka -e ž; vikniti -nem vikica -e ž *gorski štinkavec*
Viktor -ja m os. i., Víktorjev -a -o; Víkec Víkca m, Víkčev -a -o; Víktórija -e ž os. i., Víktórijín -a -o; Víkica -e ž, Víkičin -a -o; víktorijánski -a -o: ~a doba
vikuálíje -ij ž mn. *živila, jestvine*
vila -e ž *bajeslovno bitje, vilínji* -a -o = vilínski -a -o: ~o petje
vila -e ž *dvorec, letovištna hiša z vrtom, vilén* -lna -o [-ln-]: ~a četrt
víle víl [vil] ž mn., vílast -a -o, vílar -ja m, vílež -a m rog; vílice -ic ž mn., víličast -a -o, víličar -ja m, víličke -čk ž mn.; víličiti -im se: reka, veja se víličí, víličénje -a s; vílišče -a s; víliti -im se; vílnik -a [-ln-] m
víme -na s, vímenat -a -o, vímenast -a -o, vímence -a s, vímček -čka m; vímenjáti -ám *polna vímena dobivati*: krava vímenjá
vinár -ja m *star denar*, vinárski -a -o: ~i novec
Vincéncij -a m os. i., Vincéncijev -a -o, Vincéncija -e ž os. i.; Vínko -a (+Vínkota) m, Vínkov -a -o (+Vínkotov)
vinjak -a m *vrsta noža*, vínjaček -čka m
vinjéta -e ž *okrasna risba*: Cankarjeve Vinjéte; vinjéten -tna -o: ~i okras

vinkulírati -am *zavezati, obvezati*, vinkulíran -a -o: ~a hranilna knjižica; vinkulácija -e ž, vinkulácijski -a -o: ~o geslo
víno -a s, vínce -a s, víncece -a [-æc-] s, vínček -čka m; vínski -a -o: ~a trta, vínstvo -a s; vínsčak -a m, vínsčica -e ž; vínjen -a -o, vínjenost -i ž, vínjenec -nca m, vínjenka -e ž; vínek -nka m *črteček*; vínica -e ž *klet*, vínica -e ž *vrsta hrušk*; víničar -ja m, víničarka -e ž, víničarski -a -o, víničarija -e ž; vínárski -a -o, vínárna -e ž, vínárstvo -a s; víníka -e ž, víničeje -a s; vínovina -e ž, vínovka -e ž
víno v sestavi: vínohrad -a m, vínográden -dna -o. ~grádski -a -o, ~grádnik -a m, ~grádstvo -a s. vínográdovka -e ž *vrsta hrušk*; vínomérec -rca m, vínomérski -a -o: ~a pristójbina; vínopívec -vca m, pívka -e ž; vínoróden -dna -o; vínotòč -óča m; vínotòk -óka m *mesec oktober*; vínotržec -žca m
+vínata -e ž *dvigalo, vítel, vreteno, navor, kljuka za gonjenje raznih strojev*; **+vínatati** -am *dvigati, goniti stroj, vrtiti vítel, navor*, ***vínatati** koga *viti koga*
vióla -e ž *glas.*, violína -e ž, violínski -a -o: ~i ključ, violíníst -a m, violínístka -e ž; violončelo -a -u -o -u -om m
***violénten** -tna -o *nasilen*, ***violénca** -e ž *nasilnost*
violéten -tna -o *vijóličen*
vír -a m *izvir*, vírščina -e ž, vírnat -a -o, vírovít -a -o *poln vírov*; vírček -čka m, vírje -a s
vír -a m *sova, uharica*
Virgínija -e ž *kr. i.*, Virgíneec -nca m, Virgínka -e ž, virgínski -a -o
virílen -lna -o [-ln-] *moški*: ~i glasovi, virílnost -i [-ln-] ž, virílist -a m

virmán

virmán -a m prenos z ene postavke proračuna na drugo, virmánski -a -o; virmírati -am
virtuóz -a m, virtuózinja -e ž, virtuózen -zna -o, virtuóznost -i ž umetniška spretnost, izvirnost
virus -a m med.; vírusen -sna -o: ~o obolenje, virulénten -tna -o, virulénca -e ž
viržínka -e ž, viržínkin -a -o: ~a slámica
+vis-à-vis [vizavi] prisl. nasproti; sam. +vis-à-vis m neskl. nasproték: +moj vis-à-vis je bil mlad gospod meni nasproti je bil, +moj vis-à-vis je venomer govoril (gospod itd.) meni nasproti
viséti visím, vísi -íte! visel -éla -o, visénje -a s; vísec -sca m; viselíšče -a s; vislice -ic ž mn.
viskóza -e ž kem.; viskózen -zna -o židek, viskóznost -i ž, viskoziméter -tra m kem.
visočina -e ž, visokóst -i ž, visočánstvo -a s
visòk -òka -o, dol. visòki -a -o, prim. víšji -a -e: visok hrib, visòka gora, visòka planota; visòki, nizki, stari, mladi zmagalca videli bi radi; visòk glas, visòka stopnja, visòka služba, čast; visòko plemstvo, visòk stan, visòkega rodú; visòka šola, visòka znanost, umetnost, Visòka pesem (naslov); visòk obisk, namen odličen, imeniten; visòki urad, visòka vlada, visòki naslov; visòk človek ošaben, prevzeten; nedostopen; víšja šola, víšja matematika, víšja sila (vis maior, drugače pravimo le velika, huda sila); víšji svétnik, preglednik itd. gl. nad-2; nekaj po stopnji na merski lestvici, nekaj po tujem vplivu so se udomačile nekatere zveze z visok namesto domatega velik, hud, močan ipd.: ~a voda velika (visoko stoji), ~ sneg debel

(1 m visok), ~ krvni tlak (drugače je tlak le velik, močan, hud), ~a (električna) napetost (na zborovanju napetost nikoli ni visoka, ampak huda, velika); vendar ne smemo visok uporabljati kar vprek za označbo mere: +~ dobiček velik, masten; +~o spoštovanje veliko, odlično; +~a naklada velika naklada; +~o morje globoko, široko, odprto; +~o mnenje imeti o kom (čem) dobro mnenje (koga; kaj ceniti, dobro soditi); +~a zavednost velika, močna, odločna; +~a predanost službi resna, popolna, velika; +~a pripravljenost velika, resna, dobra, vestna; +~a zmaga velika, odločna; +~a vzgojna vrednost velika, odlična, prava
visòko prisl., prim. víše: ~ skočiti, leteti, priti; sonce stoji ~ na nebu, ~ v hribih, ~ na severu, ~ góri; ~ glavo nosi, ~ se nosi; ~ peti, govoriti (tudi vzvišeno); napačno v pomenu zelo: +~ častiti, spoštovati, +~ učen, plemenit, nadarjen ipd.
visoko- v sestavi: visokodébeln -a -o [-bəl-], visokofrekvénčen -čna -o: ~i tok; visokoletèč -éča -e: misli ~e; visokomiseln -a -o [-səl-], visokomiselnost -i [-səl-] ž; visokonémški -a -o: ~i jezik; visokonòg -óga -o, visokopèt -éta -o: ~i čevlji; visokoròden -dna -o, visokoródnost -i ž; visokostébeln -a -o [-bəl-]; visokošòlec -lca [-lc-] m, visokošòlka -e [-lk-] ž, visokošòlski -a -o [-ls-]
vistosmériti -im v isto smer obrniti, vistosmérjen -a -o, vistosmérjenost -i ž; vistosmérjati -am, vistosmérjanje -a s
víš víte. medm. vidiš, vidite, léj léjte: víš ga, no víš, víš ga no; víš no, víš; víte nol

višáva -e ž, v višávah, iz višáve;
višávje -a s, višávski -a -o; višati -am, višanje -a s; višanjek -njka m, višáj -a m
višek -ška m: v ~ gredó lasjé; kvíšku *prisl.*; na višku biti, z viška (*od kod?*), toda zviška *prisl.*: ~ pasti (*kako?*)
višina -e ž, višinski -a -o: ~o sonce, višnica -e ž, višinómér -a m, višinómérski -a -o
višje- v sestavi: višješólec -lca [-lc-] m, višješólka -e [-lk-] ž, višješólski -a -o [-ls-]: ~i razredi, toda višji šolski svét
višnja -e ž *drevo in sad*; višnjev -a -o: ~ lés, sád; višnjev -a -o in višnjév -a -o (barva), višnjév-kast -a -o; višnjevéc -vca m; višnjast -a -o; višnjevica -e ž, višnjovina -e ž; višnjéti -ím, višnjél -éla -o, višnjénje -a s; višnjíti -ím, višnjíl -a -o, višnjénje -a s
vitálen -lna -o [-ln-], vitálnost -i [-ln-] ž *življenjska sila, žilavost*, vitalizem -zma m *fil.*
vitamín -a m *med.*, vitamínski -a -o: ~i preparat
viték -tka -o: ~a jelka, postava, vítkost -i ž
vítel [-təu] -tla m; vítlar -ja m, vítlo -a s
vitez -a m, viteški -a -o, viteštvo -a s; vitezováti -újem
viti víjem, víj -tel víl -a -o, vít -a -o: ~a preja, vítje -a s; vít -i ž *vijak sadne stiskalnice*: na viti visi kamen; vitica -e ž, vítičar -ja m *zool.*, vitičnják -a m *zool.*, vitičast -a -o; víjáló -a s, *gl. tudi vijak*
vitra -e ž, vitrica -e ž, vítričast -a -o, vítrnat -a -o, vítrnik -a m *vrsta noža*
+vitrih -a m *kljukec, odpiráč*
vitriól [-ól] -a m *gálica*, vitriól-nica -e ž = vitriólna vóda [*posvod*: -ol-], vitriólit -im: ~ trte

vívček -čka m *kratka pipica*
vivisékcija -e ž *operativno znanstveno raziskovanje na živih živalih*
vizija -e ž *videnje, prikazen*; vizionáren -rna -o, vizionárnost -i ž
vizír -ja m *naličnik; muha, merek*
vizíta -e ž: zdravniška ~ *pregled*, vizítka -e ž; vizitácija -e ž *uradno obiskovanje, nadziranje, preiskava*; vizitátor -ja m, vizitátorica -e ž; vizitírati -am *preiskovati*, vizitiranje -a s *preiskovanje, preiskava*
vizuálen -lna -o [-ln-] *viden -dna -o*: ~i tip (+vizuélen)
vizúm -a m, vizúmski -a -o: ~a taksa, vidírati -am, vidiranje -a s
vjésti vjem se v kaj *gl. jesti*
vkládati -am v kaj: tramovi se na stene vkladajo, vkladál -a -o, vkladanje -a s, vklad vkladá -a m, vkladá -e ž *to, kar se vloží, temelj*; vkladáč -a m, vkladék -dka m, vkladén -dna -o: ~i kamen, vkladalíše -a s; vkladálnik -a [-ln-] m
vkleníti vklénem, vkléni -íte! vklénil -íla -o, vklénjen -a -o, vklénjenec -nca m, vklénjenka -e ž, vklenítev -tve ž; vklépati -am, vklépanje -a s, vklépnik -a m
vklusáti vklusém *gl. klesati*, vklusán -a -o, vklusánje -a s; vklusék -ska m
vklétíti -ím, vklétenje -a s
vkljúb *prisl. in predl. kljúb*: komu vkljúb délati, vkljúb obljúbam
vkljúčiti -ím, vkljúčenje -a s, vkljúčítev -tve ž, vkljúčen -čna -o, vkljúčno *prisl. inkluzíve*: do l. 1848 ~; vkljúčeváti -újem, vkljúčevál -ála -o, vkljúčevánje -a s
vknjížiti -ím, vknjížen -a -o, vknjíženje -a s; vknjížba -e ž; vknjíževáti -újem, vknjíževál

vkopáti

-ála -o, vknjiževánje -a s, vknjiževálec -lca [-*duc-*] m; vknjižljiv -íva -o; vknjižnina -e ž
vkopáti vkópljem *gl.* kopáti, vkópán -a -o; stojí, kakor bi mu bilo nogé vkopáne; vkóp vkópa m; vkopávati -am
vkorákati -am: čete so vkorákale véera; (v mesto, v deželo), vkorákanje -a s
vkvávati vkújem *gl.* kovati, vkván -a -o
vkrčati -am (se) na ladjo, vkrčal -a -o, vkrčan -a -o, vkrčanje -a s; vkrceváti -ujem, vkrcevané -a s; vkrceváti -am
vkréber *prisl. navkréber*, vkrébri-ca -e ž
vkúhati -am: ~ sadje, vkúhan -a -o; vkuhávatí -am, vkuhávanje -a s
vkúp *prisl.* to ni vse ~ nič, ali smo vsi ~? vkúpen -pna -o, vkúpnost -i ž; vkúpek -pka m
vláčiti -im: ~ drva, les, sani; megle se vláčijo po vrhéh; otrok se vláči *polépa*, bolnik se komaj vláči; vláči -te *in* -íte! vláčil -a -o *in* -íla -o, vláčenje -a s; vláča -e ž *vrsta sani*; vláčáj -a m: ~ sena; vláčár -ja m, vláččen -čna -o: ~o železo, ~a zemlja; vláčnost -i ž, vláčnica -e ž; vláčilo -a s, vláčilen -lna -o [-*ln-*], vláčilišče -a s, vláčilec -lca [-*lc-* *in* -*uc-*] m, vláčilka -e [-*lk-* *in* -*uk-*] ž
vlačúga -e ž, vlačúgar -ja m, vlačúgarica -e ž, vlačúgarski -a -o; vlačúgati -am se, vlačúganje -a s
vlačúlja -e ž *vláka*
vláda -e ž, vláden -dna -o: ~i ukrepi, ~a palača; vládati -am, vládanje -a s; vládár -ja m, vladarica -e ž, vladárski -a -o, vladárstvo -a s, vladanec -nca m; vladavina -e ž
vládika -a *in* -e m, vladikov -a -o, vladikovina -e ž

Vládimir -a m *os. i.*, Vládimirov -a -o, Vládo -a m *os. i.* (+Vládota), Vládov -a -o
vládo- *v sestavi*: vladohlépen -pna -o, ~hlépnost -i ž, ~hlépnje -a s; vladožéljen -ljna -o, ~željnost -i ž
vlága -e ž, vlážen -žna -o, vláznost -i ž, vlažnina -e ž, vlažnat -a -o; vlážiti -im, vláženje -a s; vlagokáz -káza m *higroskop*, ~kázen -zna -o *higroskopski*; vlagomé-*r* -a m *higrometer*, ~méré-*ren* -rna -o, ~méstvo -a s
vlágati -am: ~ papir v stroj, ~sadje v zabo; vláganje -a s; vlagátelj -a m, vlagálec -lca [-*duc-* *in* -*lc-*] m, vlagálka -e [-*duk-* *in* -*lk-*] ž, vlagálnik -a [-*ln-*] m, vlagálen -lna -o [-*ln-*]
Vláh Vláha m, Vláhinja -e ž, vláški -a -o; vláh vláha m *vrsta breskev*; vláhovka -e ž *vrsta hrušk*
vlák -a m: ~ rib, kobilic; na ~iti, z ~om potovati; na ~u *ali* v ~u je gneča; vlákoven -vna -o: ~o sprémstvo, osébjje; vlákoma *prisl.* vlakovódja -a *in* -e m, vlakovódjev -a -o
vláka -e ž, *nav. mn.* vláke vlák *iz vej zložena priprava za vláčenje sena s strmih pobočij*; na ~ah spravljati, štiri ~e sena; *gl. tudi* vláčiti; vláka -e ž *voznja s sanmi*: ~ ni dobra (*je premalo snega*)
vlákno -a s, vlákence -a [-*enc-*] s, vláknat -a -o, vlákast -a -o; vlakné-*n* -a -o; vlaknína -e ž, vlaknovína -e ž
vlát -a m *gl. lat*
vleči vlečem: ~ voz, sani, vejo, breme; ~ figuro pri igri (šahu); peč, cigara, pipa vleče; v sobi vleče *je prepíh*; igra, zabava, knjiga vleče *mika*; vleči dreto *smrčati*, vleči plòh *zaničlj.*; vleči za vrv, za róko, za láse; vleči

koga za nos *varati*; vléci -íte!
 vlekóč -a -e, vlékel -kla -o,
 vléčen -a -o: ~o testó; vléče-
 nje -a s; vléčen -čna -o: ~i
 maček, ~o testó, vlečljiv -íva
 -o; vléčka -e ž; vlèk -éka m,
 vléka -e ž
vlépiti -im: ~ fotografijo v legi-
 timacijo, vlépljen -a -o, vlépl-
 ljenje -a s, vlepítev -tve ž
vléstí vlézem *gl.* lesti: mazilo se
 je vlézlo v kožo
vlítí vlíjem *gl.* liti, vlít -a -o,
 vlitje -a s, vlíték -tka m; vli-
 vati -am, vlíval -a -o *in* -ála -o,
 vlivané *in* -ánje -a s, vlíf -a
 m, vliválo -a s, vliválnica -e
 [-ln-] ž, vliválník -a [-ln-] m;
 vlivanci -ev m *mn.*, *toda* uliti
gl. tam
vljúden -dna -o (+uljuden), vljúd-
 nost -i ž, vljúdnosten -tna -o:
 ~i obisk
vlóga -e ž: dénarna ~ v hranil-
 nici, ~ v igri, ~ pri delu,
 igráti vlógo (*v gledališču in pre-
 neseno*)
vlomítí vlómim *gl.* lomiti: v hišo
 ~, vlómljen -a -o, vlóm vlóma
 m; vlomílen -lna -o [-ln-]: ~o
 oródje; vlomílec -lca [-uc- *in*
 -lc-] m, vlomíлка -e [-uk- *in*
 -lk-] ž, vlomílski -a -o [-us- *in*
 -ls-]; vlámľjati -am, vlámľjanje
 -a s, *toda* ulomiti *gl. tam*
vložítí -ím, vlóži -íte! vlóžil -íla
 -o *in* vlóžilo -i, vlóžen -éna -o,
 vlóžitev -tve ž, vlóžitelj -a m;
 vlóžba -e ž, vlóžek -žka m;
 vlóžnik -a m, vlóžnica -e ž,
 vlóžnína -e ž
vmánj -a -e len, vmanják -a m
 lenuh = vmanjúh -a m, vma-
 njóst -i ž lenoba; vmanjúhati
 -am lenariti
vmés *prisl.*: vmés dati, vmés go-
 voriti; vmésén -sna -o, vmés-
 nost -i ž

vmésiti -im *gl.* mesiti: ~ jajca,
 mleko (*v testo*), vmésén -a -o
vmésati -am *gl.* mešati, vmésán
 -a -o; vmešávati -am, vmešá-
 vanje -a s
vméti vmánem: mazilo *v kožo* ~,
 vmèl vméla -o
vnánji -a -e, vnánjost -i ž, vnánj-
 ščina -e ž; vnánjec -njca m
vnaprėj *prisl. naprej, za naprej*:
 že ~ dolóčen; vnaprėjšnji -a -e
naprėjšnji: ~a plača, ~e na-
 ročilo
vnebóhod -a m, vnebóhoden -dna -o
vnémár *prisl.*: ~ puščati, vné-
 maren -rna -o, vnémarnost -i ž,
 vnémarnež -a m, vnémarník -a
 m, vnémarnica -e ž
vnémati -am *in* -mljem, vnéma-
 nje -a s; vnéma -e ž; vnémav
 -a -o, vnémavec -vca m, vné-
 mavka -e ž; vnemľjiv -íva -o,
 vnemľjivost -i ž; vnemálo -a s,
 vnemálce -a [-lc-] s, vnemálen
 -lna -o [-ln-]; vnémek -mka m;
gl. tudi vneti
vnéstí -sem *gl.* nesti, vnésel vné-
 sla -o, vnesén -éna -o, vnéseš
 -ska m; vnašati -am, vnašanje
 -a s, vnašálec -lca [-ác-] m,
 vnašálka -e [-ák-] ž; *toda*:
 unestí *gl. tam*
vnéti vnámem, vnémi -íte! vnél
 -a -o, vnét -a -o, vnétje -a s,
 vnética -e ž, vnétek -tka m,
 vnéten -tna -o: ~i procés, vnét-
 nica -e ž, vnetnína -e ž, vnét-
 tost -i ž, vnetína -e ž; vnetľjiv
 -íva -o, vnetľjivost -i ž; vnétiti
 -im *zakúriti*, vnéten -a -o
vníc *prisl.*: ~ vréči *tez glávo na-
 zaj vréti*, z roko vníc udariti
s hrbtno stranjo, vnicnji -a -e:
 ~a stran
vníz *prisl. navzdol*
vnóvčiti -im, vnóvčen -a -o, vnóv-
 čenje -a s; vnovčľjiv -íva -o,
 vnovčľjivost -i ž; vnovčeváti
 -újem, vnovčevál -ála -o, vnov-

vnóvič

čevánje -a s, vnovčeválen -lua -o [-ln-], vnovčeválnica -e [-ln-] ž, vnovčeválec -lca [-álc-] m, vnovčeválka -e [-álc-] ž
vnóvič *prisl.*, vnóvičen -čna -o: ~a bolézen
vnúk -a m, vnúkinja -e ž, vnúček -čka m, vnúčka -e ž; vnúčič -a m, vnúčica -e ž, vnúčad -í ž *sk. i.*; vnúka -e ž *vnukinja, druga oláva*
vóbče *prisl. nasploh, v splošnem:* tega sicer ne zná, ~ je pa poraben; ~ dobro živi
 +vočiglèd *predl. sprito:* +vočiglèd dogodkom *sprito dogodkov*
vòd vòda m: eléktrični, telefónski ~
vòda -e -i *itd.* ž *in* 2. vodé, 4. vodó — v vòdo, 6. pod vodó, mn. vodé -á -ám -é -áh -ámi; tiha voda *potuknjenec*, mlin na vodo, na vodi kuhan, iti po vodi (moj up je šel, dopust je šel po vodi), voda mu v grlo teče, to je voda na njegov mlin, stvar pade v vodo *se ponesreči*; vodóvje -a s; vodíca -e ž; vòden -dna -o: ~a ptica, ~o gospodárstvo; vodén -a -o: ~o sadje, ~a barva, ~o govor, ~o stéklo; vodénka -e ž *bot.*, vodénost -i ž; vodenica -e ž, vodeničen -čna -o, vodeničnost -i ž, vodeníčnik -a m; vodarina -e ž; vodéneč -nca m; vodenéti -im *vodén postajati*, vodenél -éla -o, vodenélost -i ž, vodenénje -a s; vodeníti -im *vodeno delati*, vodéni -íte! vodeníl -a -o, vodenjénje -a s; vodenítev -tve ž, vodnár -ja m; vòdnogospodárski -a -o vodér -ja m *oselnik*
vodík -a m, vodíkov -a -o: ~ superoksid
vodíti -im: ~ meso, vòdi -íte! vodíl -a -o, (po)vojèn -éna -o: ~o meso, vojénje -a s, voje-nína -e ž

vodíti vòdim, vòdi -íte! vodèč -éča -e, vòdil -íla -o, vòden -a -o, vòdenje -a s, vodítev -tve ž; voditelj -a m, voditeljica -e ž, voditeljski -a -o, voditeljstvo -a s; vòdec -dca m; *vodič -íča m = vodník -a m, vodníca -e ž, vodníški -a -o; vodílo -a s, vòdilen -lna -o [-ln-], vodílnost -i [-ln-] ž; vodílja -e ž; vodljív -íva -o, vodljívost -i ž, vódja -a *in* -e m, vódjev -a -o, vòdstvo -a s, vòdstven -a -o [-án-]; *gl. tudi* vétem

Vódnik Valentín -a -a m *os. i.*
 Vódnikov -a -o: ~e pesmi

vodnják -a m, vodnjáški -a -o: ~i mojster, vodnjákar -ja m, vodnjákarski -a -o, vodnjákars-tvo -a s

vodo- *v sestavi:* vododržén -žna -o; +vodohrá m *rezervoar*, zbiralnik; vodográdben -a -o [-bən-]: ~i inštitut; vodokáz -káza m; vodomé r -a m, ~méren -rna -o, ~mérec -rca m, ~mérski -a -o, ~mérščina -e ž; vodomèt -méta m; vodopívec -vca m, ~pívka -e ž; vodoráven -vna -o, ~rávnost -i ž; +vodopàd -áda m *slap*; +vodostáj -a m *stanje vode*; +vodotésen -sna -o *nepropusten, neprodíren, vododržén*; vodotòč -tóča m; vodovòd -vóda m, ~vóden -dna -o: ~e naprave, ~vódar -ja m *delavec vodovodov*

vodómec -mca m *zool.*, vodómčev -a -o: ~o pisano perje

vogál [-áj] vogála m *in* vógel [-áj] vóгла m, na vóglíh *in* vógléh; vogálček -čka [-áj-] m, vogálen -lna -o [-ln-]: ~a hiša, opeka; vógeln -a -o: ~i kamen, vógelnik -a m [*povsod* -gáln-]; vóglar -ja m, vóglarica -e ž; vógláriti -im, vóglárjenje -a s, *gl. tudi* ogel

vóh -a m, vóhati -am, vóhanje -a s, vóhavec -vca m; vohálo -a s, vohálen -lna -o [-ln-]: ~i živec
vohún -a m, vohúnka -e ž, vohúnski -a -o, vohúnstvo -a s; vohúniti -im, vohúnjenje -a s
voják -a m, vojáški -a -o, vojáščina -e ž, vojášstvo -a s, vojášnica -e ž
vovejáti vojújem (se), vojevàl -ála -o, vojevánje -a s
vójka -e ž *vajet, nav. mn. vójke vájeti*
vójna -e ž, *rod. mn. vójn*: svetovna ~; vójen -jna -o: ~i čas, ~a dóba, ~o ministrstvo; vojníšt -a m, vojníški -a -o, vojníštvo -a s, vójnica -e ž *vójni dávek*; vojnopráven -vna -o
vójška -e ž *in 2. vojské, 4. vojskó* — na vójsko, 6. vojskó, *mn. vojské -á -ám -é -áh -ámi*: grem na vójsko, prišel je iz vójške; črna vójška; vójskin -a -o: v ~em času; vojščák -a m, vojščákinja -e ž; vojskovátí -újem se, vojskovál -ála -o, vojskoválec -lca [-ávc-] m, vojskovánje -a s; vojskovódja -a *in -e m*, vojskovódjev -a -o
vójvoda -a *in -e m*; vójvodov -a -o (*osebno*), vójvodski -a -o (*splošno*); vójvodstvo -a s = vójvodina -e ž (*dežela, čast*); vójvodinja -e ž (*oseba*)
vokabulár -ja m *slovar, besednjak*, vokabulárski -a -o *slovarski*, vokabuláren -rna -o
vokál [-ál] -a m *samoglasnik*, vokálen -lna -o [-ln-]: ~a kvalitéta, ~a glásba; vokalizirati -am se, vokalizácija -e ž, vokalizem -zma m *slovn.*
vókativ [-iv, +if] -a m *zvalnik slovn.*, vókativen -vna -o
vól [vòv] vóla m, *mn. vóli vólov itd. ali pa vóli vól (vólém) vóli in vóli* po voléh z volmí [-lm-]; volóvji -a -e, volóvski -a -o,

volóvina -e ž *meso in koža*, volóvjak -a m; vólek -lka [-lk-] m: bôžji ~; vólek -lka [-lk-] m, volič -šca m, voliček -čka m, volè -éta s; volár -ja m, volaríca -e ž, volárski -a -o, volaríja -e ž; voláriti -im, volárjenje -a s
volán -a m *tehn. krmilo*
volcín -a m *bot.*, volcínov -a -o: ~e jagode [*povsod: vov-*]
volčič volčiča m 1. *mład volk*, 2. *živinska bolezen*, volčičav -a -o: ~a krava, volčičen -čna -o, volčičnost -i ž, volčičast -a -o [*povsod: -ovč-*], *gl. tudi volk*
Vólga -e [-lg-] ž l. i. *ruske reke*.
vólški -a -o [-lš-]: ~i pritoki; Povólžje -a [-lž-] s
vólhek -hka -o *vlažen*, volhkóta -e ž, volhkóba -e ž, volhkost -i ž [*povsod: vovh-*]
volíti vólim, vóli -íte! vóli! -ila -o, voljen -a -o, volítev -tve ž, volilo -a s, volílen -lna -o [-iv-]; volívec -vca m, volívka -e ž, volívski -a -o; volíšče -a s
vólja -e ž: na vóljo biti komu, po vólji biti; rade vólje, dobre vólje, pri vólji biti, vólja me je kaj storiti, brez vólje delati, z vóljo prenášati; voljen -ljna -o *in volján voljná -ó*; voljnost -i ž; voljno *prisl.*: ~ potrpeti, ~ storiti, ~ tēči
vólk -a *in -á m, mn. volkóvi in volcéj volkóv*: ~a je videl *kdor je hripav*; biti ~ na kaj (jed, igro) *močno rad imeti*; dobiti volka *vnetje kože*; zeleni ~ *min.*, čebelni ~ *zool.*, volkáč -a m, volček -kca m, volkúlja -e ž, volčica -e ž; volčji -a -e, volčják -a m, volčnica -e ž *bot.*, volčína -e ž *meso in koža*; volkodlák -áka m, volkodláštvo -a s; volkostéčina -e ž [*povsod: vovk-* ali *vovč-*]

vólna

vólna -e ž, volnén -a -o: ~a obleka, vólnat -a -o, vólnast -a -o, volnína -e ž, volnár -ja m, volnárstvo -a s [povsod: voun-]
Vólta -a in -e m fizik; vólt -a m enota za merjenje napetosti električnega toka; vóltméter -tra m [povsod: -lt-]
Voltaire Voltaira [vóltér -a] m os. i. franc. pis., Voltairov -a -o, voltairski -a -o, voltairjánec -nca m, voltairjánski -a -o, voltairjánstvo -a s [povsod: volter-]
volúhar -ja m, volúharica -e ž, volúharski -a -o
volúmen -a m prostornina, volúmenski -a -o prostorninski, volúminózen -zna -o prostóren
vomitív [-íj, +-íj] -a m = vomitívum -a m bljuvalo med.
vónj -a m, vónjati -am, vónjanje -a s, vonjálén -lna -o [-ln-]: ~i živec; vonjáv -áva -o, vonjáva -e ž, vonjávec -vca m, vonjávka -e ž, vonjávost -i ž; vonjív -a -o
vorník -a m kamen ob cesti, odrivaž, opestnik, vorníca -e ž; vorítí -ím zavirati, vorjénje -a s
vós -a m, nav. mn. vósi brki
vósek -ska m, vóskast -a -o, vóskar -ja m, vóskarstvo -a s; vóskati -am, vóskanje -a s; vóščén -a -o: ~a sveča = voščénica -e ž, voščénka -e ž voščénica, vrsta jabolk; voščévina -e ž, voščína -e ž
voščíti -ím, vóšči -íte! voščíl -a -o, (po)voščén -éna -o, voščénje -a s, voščítev -tve ž; voščílen -lna -o [-ln-]: ~o sredstvo = voščílo -a s, voščílec -lca [-lc-] m
voščítí -ím: ~ dobro jutro, vóšči -te in -íte! vóščil -a -o in -íla -o; voščílo -a s, voščílec -lca [-uc-] m, voščílka -e [-uk-] ž, voščílce -a [-lc-] s
vótek -tka m; vótkati -am, vótkanje -a s

vótel [-táj] vótla -o in -ó -í -é: čevlji so votlí, votlé oči ima, prisl. votló, votléje: votló doní; vótlost -i ž, votlína -e ž, votlínast -a -o, votlák -a m volla opeka, votlič -íča m, votličast -a -o; votlíti -ím, vótli -íte! votlíl -a -o, vótljenje in votljénje -a s, (iz)votljén -éna -o in (iz)votljen -a -o; votljáva -e ž, votloróžec -žca m zool.
votírati -am glasovati, zaobljubiti (se), posvetiti, vótum -a m obljuba, votíven -vna -o zaobljuben, posvetílen, votánt -a m glasovalec, volívec, posvečevalec
vóz -á m, na vózu, mn. vozóvi in vozjé, vóz in vozóv, vozóvom in vozém, vozóve in vozé, na vozóvih in vozéh, z vozóvi in vozmi; vózék -zka m, vozíč -íča m, vozíček -čka m, vozílo -a s, vozóvje -a s; vozóvnica -e ž; vózen -zna -o: ~i list, red, voznína -e ž, voznínski -a -o, vozník -a m, vozníca -e ž, vozníški -a -o, vozníštvo -a s; vozatáj -a m; vozárna -e ž, vozár -ja m, vozarína -e ž; vozárítí -ím, vozárjenje -a s, vozárstvo -a s, gl. tudi voziti
vóza -e ž ječa, vozník -a m jetník
vózel [-zaj] -zla m: dvízni, padni ~ astr.; vozlát -áta -o, vozlast -a -o; vozlič -íča m, vozličast -a -o; vozlína -e ž; vozlátí -ám (+vozljati), vozljáj -ájte! vozlál -ála -o, (za)vozlán -a -o, vozlánje -a s, vozlišče -a s
vózger -gra m smrkelj, vozgrív -a -o, vozgrívec -vca m smrkavec, vozgrívka -e ž, vozgrívost -i ž
vozítí vózim, vózi -íte! vózil -íla -o, (po)vóžen -a -o, vózenje -a s, vóznja -e ž, vózenec -nca m, gl. tudi voz
vóz -í ž = vóže -a s vrvo; vozár -ja m, vozarína -e ž, vozárstvo -a s; vozárna -e ž; vozíneec -nca m

vpásti vpádem *gl.* pasti padem: vpásti (v deželo) *pásti v deželo*; sredi stavka mu je vpádel (v besedo) *sosed mu je padel v besedo*; vpád vpáda *m.* vpáden -dna -o: ~i kot, vpadišče -a *s*; vpádati -am, vpádanje -a *s*

vpeljáti vpéljem *in* -ám *gl.* peljáti, vpelján -a -o; vpeljánki -ov *m mn.*: v ~e iti; vpeljáva -e *ž*; vpeljeváti -újem, vpeljevál -ála -o, vpeljevánje -a *s*, vpeljevánka -e *ž*; vpeljaváti -am, vpeljavánje -a *s*

vpériti -im: ~ dreto, ~ cev v drugo, ~ se: vpéril se je med nás *vsilil se je*; vpérek -rka *m*

vpéti vpném *gl.* peti pnem: ~ vola v jarem, vpét -a -o: ves ~ v delo

vpíčiti -im: ~ sekiro v čok, ~ se v kaj

vpíhati -am *in* -šem *gl.* pihati: ~ ogenj; vpíhniti -nem: ~ plamen; vpíhnjen -a -o; *toda* upíhniti *gl. tam*

vpísati *in* vpisáti vpíšem *gl.* pisati, vpísan -a -o, vpís -a *m*, vpísek -ska *m*, vpísen -sna -o, vpísnica -e *ž*, vpísnik -a *m*, vpísnina -e *ž*; vpisováti vpisújem, vpisovál -ála -o, vpisová-nje -a *s*, vpisoválec -lca [-álc-] *m*, vpisováлка -e [-álc-] *ž*

vpítí vpíjem *kričati*, vpíj -te! vpíl -íla -o, (raz)vpít -a -o, vpítje -a *in* vpítjě -á *s*; vpíjät -áta *m kričát*

vpítí vpíjem: razsušena zémlja vpíje vodo, vpíj -te! vpíl -a -o, vpít -a -o; vpíjati -am, vpíjanje -a *s*; vpój vpója *m*, vpójen -jna -o, vpójnost -i *ž*, vpójljiv -íva -o, vpójljivost -i *ž*

vpláčati *in* vpláčáti vpláčam *gl.* plačati, vpláčan -a -o, vpláčilo -a *s*, vpláčilen -lna -o [-ln-]: ~a blagajna, vpláčilnica -e

[-ln-] *ž*; vpláčeváti -újem, vpláčevál -ála -o, vpláčevánje -a *s*

vplěstí vplétem *gl.* plesti, vpletěn -ěna -o, vpletěnost -i *ž*, vplèt vpléta *m*, vplétek -tka *m*; vplétati -am, vplétanje -a *s*, vplétalnica -e [-aún-] *ž*

vplíniti -im, vplínjen -a -o, vplínjenje -a *s*; vplínjati -am, vplínjanje -a *s*, vplínjáč -a *m*

vplív -a *m*, vplíven -vna -o, vplív-nost -i *ž*; vplívati -am, vplíva-nje -a *s*

vpogled -éda *m*; vpogledáti -am; vpogledováti -újem

vpój vpója *m gl.* vpiti

vpoklicati -kličem *gl.* poklicati, vpoklic -a *m*: ~ k vojakom, vpoklicen -cna -o: ~i razglas

vprašati -am, vprašaj -te *in* -ájte! vprašal -ála -o, vprašan -a -o, vprašanje -a *s*; vprašalen -lna -o [-ln-]: ~a póla, ~i zaimek; vprašálnica -e [-ln-] *ž*, vprašálec -lca [-áyc- in -lc-] *m*, vprašálka -e [-áyc- in -lk-] *ž*, vprašáj -a *m*; vpraševáti -újem, vpraševál -ála -o, vpraševánje -a *s*; vpraševálec -lca [-áyc- in -álc-] *m*

vpráv *prisl. práv, rávno*

vpréčen -čna -o, vpréčina -e *ž*, vpréčnik -a *m*, vprečnják -a *m*; vprečnina -e *ž*

vpréči vpréžem, vprézi -te! vpré-gel -gla -o, vpréžen -a -o; vpré-ga -e *ž*, vpréžen -žna -o: ~a živina, vpréžnik -a *m*, vpréžnica -e *ž* (+štranga); vprégati -am, vpréganje -a *s*, vprégelj -glja *m*

vprék *prisl. počéz*: ~ kupiti; vse vprék leti = vse leti vprék. *toda* vsevprék leti *na vse strani, brez reda*; vprékoma *prisl.*

vprěsti vprědem *in* vprěsti -édem *gl.* presti, vprédel -édla -o; vpréden -a -o; vprédek -dka *m kokón*; vprédati -am, vprédanje -a *s*

vpričo

vpričo *prisl. in predl.*: vpričo (= navzôč) biti; vpričo mene *vprič prisl. proti, v proo*
 vrábec -bca *m*, vrábelj -blja *m*; vrábček -čka *m*, vrabič -iča *m*; vrabica -e *ž*, vrábka -e *ž*, vrábčevka -e *ž*; vrábčji -a -e, vráblji -a -e: ~e perje; vrábúlja -e *ž*
 vráč -a *m zdravnik*, vráčnik -a *m*, vračnina -e *ž*, vráštvó -a *s*; vráčiti -im, vráčenje -a *s*
 vráčati -am: ~ živino na paši, ~ posojilo, ~ milo za drago, ~ se domov; vráčenje -a *s*, vračilo -a *s*: brez vračila; vračeváti -újem, vračevál -ála -o, vračevánje -a *s*, vračeválec -lca [-áyc-] *m*; vračnik -a *m*, vračnica -e *ž*
 vračúnati -am: ~ kaj v plačo; vračúnávati -am, vračúnávanje -a *s*; vračúnjiv -íva -o, vračúnjivost -i *ž*
 vrág -a *m*, *mn.* vrági -ov *in* vragóvi -óv; vrážji -a -e: ~a ženska, vrágec -gca *m*, vráginja -e *ž*, vragúlja -e *ž*; vragolíje -íj *ž mn. burke, nagajanje, hudomušnost*; vražič -iča *in* vrážič -a *m*; vrážjak -a *m*, vrážjica -e *ž*, vražiček -čka *ž*
 vrán -a *m*, vrána -e *ž*, vrán -a -o: ~ konj = vránec -nca *m*; vránji -a -e, vránjica -e *ž bot.*; vránica -e *ž*; vránka -e *ž ime živalim in rastlinam*
 vránica -e *ž slezena*; vráničen -čna -o: ~i prisad, vráničnica -e *ž bolezen*, vráničnik -a *m bot.*
 vrásti vrástem (se) *gl.* rasti: vráste se (v zemljo); vrástek -tka *m*, vráščati -am (se), vráščanje -a *s*
 vrát -a *in* -ú *m*, *mn.* vratóvi -óv; vráten -tna -o: ~o vreténce, ~e bolezní; vrátec -tca *m*, vratína -e *ž meso, koža, usnje od vratu*; vratník -a *m ovrátnik,*

ozare; vratolóm -óma *m*, vratolómen -mna -o: ~a vaja; vratolómnost -i *ž*
 vráta vrát *s mn.* 3. vrátom 5. vrátih 6. z vráti (+vratmi); vrátca vrátec [-ac] *s mn.*, vrátcem; vráten -tna -o: ~a kljúka, ~o krilo; vratár -ja *m*, vřataríca -e *ž*, vratárski -a -o, vřatarína -e *ž*, vratárnica -e *ž*; vrátnica -e *ž*, vrátník -a *m podboj*
 vratílo -a *s*: tkalsko ~
 Vráz -a *m os. í.*, Vrázov -a -o: ~e pesmi, vřázovski -a -o, vřázovec -vca *m*
 vráza -e *ž*, vrázen -žna -o: ~a véra; vráznost -i *ž*, vrázár -ja *m*, vrázaríca -e *ž*, vrázarski -a -o, vrázarstvo -a *s*; vřázljiv -íva -o; vřázeváti -újem, vřázevál -ála -o, vřázevánje -a *s*; vřázevéren -rna -o
 vřázíč *in* vřázji *gl.* vřag
 vřba -e *ž*: ~ žalújka; vřbov -a -o: ~a šiba, vřbovec -vca *m*, vřbovica -e *ž šiba*, vřbovína -e *ž les*, vřbovje -a *s* = vřbje -a *s*; vřbáča -e *ž*, vřbar -ja *m hróšček*, vřbast -a -o; vřbíca -e *ž*; vřbíka -e *ž neka trta*; vřbína -e *ž*, vřbínje -a *s*, vřbíšče -a *s*; vřbínica -e *ž bot.*
 vřč -a *m*, vřček -čka *m*, vřčast -a -o
 vřčea -e *ž* = vřče -a *s*, vřčeka -e *ž* = vřčica -e *ž*, vřčear -ja *m*; vřčast -a -o; vřčevína -e *ž*; vřčenoséc -sca *m človek in nočni metulj*
 vřčí vřzem, vřzi -íte! vřgel -gla -o, vřžen -a -o; v obráz vřčí psovko; vřžek -žka *m*, vřžáj -a *m vřed prisl. hkrati, obenem, skupaj*: *ž* nočjó ~, óče s sínóm ~
 vřéden -dna -o, vřédnost -i *ž*, vřédnosten -tna -o: ~i papírji; vředmóta -e *ž*; vřédnótiti -im, vřédnótenje -a *s*, vřédnótnica -e *ž*

vréditi -im *poškodovati, raniti*,
vrédil -a -o; vrèd vréda *m* *poškodba*; vrednik -a *m* = vrednják -a *m* = vrednica -e *ž zel, ki celi vred*
vrélec -lca *m*, vrélček -čka *m*, vrélčina -e *ž* = vrélčnica -e *ž voda iz vreleca [povsod: -él-]*
vrême vremená *s*, vreménski -a -o: ~o poročilo; vremenik -a *m barometer*, vremenstvo -a *s*; vremeniti -ím (se): kakor Jernej vremení, jesen cela se drži; vremenokáz -káza *m*; vremenoslóvje -a *s*, ~slóvski -a -o, ~slóven -vna -o, ~slóvec -vca *m*; vremenoznánstvo -a *s*
vrés -a *m* *rastlina resá*; vrésa -e *ž*, vrésje -a *s* *in* vresjè -à *s*, vrésast -a -o; vrések -ska *m*, vrésica -e *ž*, vresišče -a *s*; vrésnica -e *ž*, vresnják -a *m*, vrésnat -a -o: ~a trava, ~o seno; vrésov -a -o: ~ cvet
vresčáti -ím, vresči -íte! vresčál -ála -o, vresčánje -a *s*; vresčálo -a *s*, vresčák -a *m*, vresč -a *m*; vresčáv -áva -o, vresčávec -vca *m*
vretěno -a *s*, vretěnat -a -o, vretěnce -a *s*: pšenica gre v vretěnce *v klas*, vretěncast -a -o, vretěncar -ja *m*; vretěncnica -e *ž*; vretenica -e *ž*; vreteničar -ja *m*, vreteničast -a -o; vreteniti -ím (se): žito se vretení *klasi*; vreténka -e *ž*
vréti vrém: voda, mleko vrè; vri vrítel vrèl vréla -o: ~a voda, *del*, vróč -a -e, *príd*, vròč vróča -e, vrétje -a *s* = vrénje -a *s*, vrelišče -a *s*, vreliščen -čna -o, vrelóst -i *ž*
vrézati vrézem: ~ črke v drevo *gl*, rezati, vrézan -a -o, vrèz vréza *m*, vrézek -zka *m*, vrezilo -a *s*; vrézen -zna -o: ~a rana = vreznina -e *ž*; vrezováti -újem, vrezovál -ála -o,

vrezovánje -a *s*, vrezoválec -lca [-áuc-] *m*, vrezováлка -e [-áuc-] *ž*; vrezávati -am
vrh -a *in* -á *m*, *mn*, vrhi -ov -om *itd*, *in* vrhóvi -óv *in* 4. vrhé 5. vrhéh 6. vrhmí: od vrha do tal; do vrha napoluíti; po vrhu se osušiti, *toda* povrhu = povrh (*prisl.*) dati; zvrhom *prisl.*: ~ iméti, nameriti; vrhóvje -a *s*, vrhác -a *m*, vrhast -a -o, vrhàt -áta -o; vrhek -hka *m*; vrhnji -a -e: ~a obleka; vrhnje -a *s* *smetana*, vrhnják -a *m* *vrhnji mlinski kamen*; vrhovàt -áta -o, vrhovátiti -im, vrhovátjenje -a *s*; vrhóvec -vca *m*, vrhóvčan -a -o, vrhóvščak -a *m*, vrhóvčan -a -o, vršič -iča *m*, vršiček -čka *m*, vršác -a *m*, *gl*, *tudi*: vršen *in* vrhoven
vrh *in* vrhu *predl.*: ~ tega *povrh* vrhóven -vna -o: ~o sodišče, vrhóvnost -i *ž*, vrhóvnik -a *m*; vrhovína -e *ž* *vrhnji del*, *gl*, *tudi* vrh
vrhpóljec -ljca *m* *neka trla*
vrhúnec -nca *m*, vrhúnčast -a -o, vrhúnski -a -o: ~i uspehi
vríniti vrínem *gl*, riniti, vrinjen -a -o, vrínjenec -nca *m*, vrínjenka -e *ž*; vrívati -am, vri vanje -a *s*, vrívek -vka *m*, vrínek -nka *m*
vrísati vríšem, vrísan -a -o; vrisováti -újem, vrisovál -ála -o, vrisovánje -a *s*
vrisk -a *m*; vrisكاتi -am, vrískanje -a *s*, vrískáč -a *m*, vrískálo -a *s*; vrísniti -nem; vríšč -a *m* vríkla -e *ž* *ótká*, vríklica -e *ž*
vríl [-l] -a -o, vrlína -e *ž*, vrlák -a *m* *vrl človek*, vrlóst -i *ž*
vríniti *in* vrníti vrnem, vríni -íte! vrínil -íla -o, vrínjen -a -o, vrnítev -tve *ž*, vrníla -e *ž* = vrnílo -a *s* *lesa*, *kj se sama zapira*
vròč vróča -e, vročina -e *ž*, vročinski -a -o = vročen -čna -o,

vročiti

vročnica -e ž vročinska bolezen, vročničen -čna -o; vročica -e ž, vročičen -čna -o; vročekřtven -vna -o, vročekřtvenost -i ž, vročekřtvenž -a m, vročekřtvenica -e ž
vročiti -ím v roke dati, vroči -íte! vročil -íla -o, vročen -ěna -o, vroćenje -a s, vročítev -tve ž, vročitven -a -o [-tvən-]; vročilo -a s, vročilen -lna -o [-ln-], vročilnica -e [-ln-] ž; vročnik -a m, vročnina -e ž; vročeváti -újem, vročevál -ála -o, vročevánje -a s; vročeválec -lca [-le-] m

vrst -í ž: z vrstjō delati po vrsti; zapovrstjō prisl. po vrsti = zavrstjō prisl.

vrsta -e ž, mn. ludi vrsté -á, vršten -tna -o: ~i red, vrstíca e ž, vrstičen -čna -o: ~i konci, vrstnik -a m, vrstnica -e ž, vrstnost -i ž; vrstíti -ím se, vrstí -íte se! vrstíl -a -o, (z)vrščěn -ěna -o, vrstěnje -a s, vrstílen -lna -o [-ln-]: ~i števniki; vrstoma prisl.; v prvi vrsti prisl. *řredvom, zlasti, posebno, na prej*
vrša -e ž ribíška priprava, vršúljek -ljka m del vrše

vršen -šna -o kar je pri vrhu: ~i kot, vršek -ška m = vršec -šca m vršíciti -ím; vršícje -a s = vršícjeve -a s; vršícicati -am: ~ krompir, trte; vršíckanje -a s; *gl. tudi vrh*

vršėti -ím = vršáti -ím, vrši -íte! vršěl -ěla -o = vršál -ála -o: v lipi je vršálo = vršélo, vršěnje -a s = vršánje -a s: ~ valov; vršélo -a s *jata*: ~ škorcev

vršina -e ž *nivó; ~ vodé, ~ izobrazbe, ~ omike

vršiti -ím: ~ žito, vrši -íte! vršíl -a -o, vršěnje -a s = vršítev -tve ž; vršáj -a m; vršěnj vršnja m *mesec avgust (ko se mlati)*; vršník -a m

vršiti -ím: ~ (opravlĳati) svoje delo, vrši -íte! vršíl -a -o, (z)vršěn -ěna -o, vršěnje -a s, vršítev -tve ž; vršítelj -a m, vršilec -lca [-lc-] m, vršílka -e [-lk-] ž, vršílen -lna -o [-ln-]; *namesto opisovanja z vršiti in samostalnikom rajši uporabljamo samo ustrezni glagol: *vršiti popisovanje popisovati, *vršiti izterjevanje izterjevati, *zborovanje se vrši v novi dvorani zborujejo ali zborovanje je, *tisk se vrši na dveh strojih tiska se; *dejanje se vrši godí se, *seja se vrši pop. ob 4^h seja bo (vrši kot nedov. ne more imeti prihodnjega pomena)*

vrt -a m, mn. vrti -tov in vrtóvi -óv, po vrtéh; vrten -tna -o: ~a vráta, grěda; vrtník -a m, vrtínina -e ž. vrtnat -a -o: ~o mesto; vrtec -tca m, vrtek -tka m, vrtič -íča m, vrtíček -čĳka m
vrtáča -e ž: kraška ~
vrtánica -e ž *regrat*

vrtánj -a m *zavínek, zavoj, pleten kolač*; vrtánja -e ž, vrtánjek -njka m

vrtáti -am, (na)vrtan -a -o, vrtánje -a s, vrtáč -a m; vrtálo -a s, vrtálen -lna -o [-ln-]: ~e naprave, ~i stroj = vrtálnik -a [-ln-] m, vrtálnica -e [-ln-] ž; vrtánina -e ž; vrtávec -vca m *kdor vrta*, vrtávka -e ž

vrtáv -áva -o *kdor se rad vrtí*, vrtávek -vka m *vrtáv otrok*, vrtávčěn -čna -o: ~ otrok *ki se rad vrtí*, vrtávka -e ž, vrtávkast -a -o; vrtávica -e ž, vrtávíčen -čna -o: ovcé so ~e

vrtěti -ím, vrti -íte! vrtěl -ěla -o, vrtěnje -a s, vrtenína -e ž; vrtěti -ím *vrtěti*, vrti -íte! vrtíl -a -o, vrtěnje -a s; vrtělj -a m = vrtáča -e ž (*pri lesi*) = vrtělja -e ž; vrteljáti -ám se; vrtěljec -ljca m, vrtěljčěn -čna -o:

~i svéder; vrtež -a m; vrtilo -a s, vrtilen -lna -o [-ln-]: ~i moment; vrtilnica -e [-ln-] ž; vrtiljaj -a m *fiz. obrat*, vrtiljaji -ev m *mn. bolezen*; vrtiljak -a m; vrtljiv -íva -o; vrtúlja -e ž, vrtúljka -e ž; vrtíneč -nca m, vrtínčast -a -o, vrtínčiti -im (se), vrtínčenje -a s

vrtnár -ja m, vrtnaríca -e ž, vrt-nárski -a -o, vrtnárstvo -a s; vrtnáriti -im, vrtnárjenje -a s

vrtínca -e ž, vrtínčen -čna -o: ~i duh

vrto-gláv -áva -o, vrto-glávost -i ž, vrto-gláv -áva m, vrto-glávica -e ž, vrto-glávíčen -čna -o, vrto-glávec -vca m, vrto-glávka -e ž

vrv -í ž, na vrvi, z vrvjó; vrvca -e ž = vrvica -e ž; vrvjè -à s *sk. i.*, vrvár -ja m, vrvaríca -e ž, vrvárna -e ž, vrvárnica -e ž, vrvárstvo -a s; vrvíšče -a s

vrvétí -ím, vrvi -íte! vrvèl -éla -o, vrvénje -a s, vrvež -a m, vrvívček -čka m *vrsta kanarčkov*

vrvrátí -ám, vrvràj -ájte! vrvràl -ála -o, vrvránje -a s

vrzél [-éy in -él] -i ž, vrzélast -a -o, vrzélca -e [-lc-] ž, vrzelják -a m; vrzéti -ím *odprt biti*: dúri vrzíjo; vrzíniti -nem *odpreti*; vrzél [-əy] -zla -o *luknjast*

vsadíti -ím, vsádi -íte! vsádíl -íla -o, vsajèn -èna -o, vsadítev -tve ž, vsád vsáda m: ~ (drevesca) mora biti pravilen; vsájati -am (se), vsájanje -a s; vsajálnica -e [-ln-] ž; *toda*: usad- *gl. tam*

vsáj *prisl. omejuje*: ~ krúha mi dajte (če ne drugega), ~ miren je (če drugega ne), ~ pet naj-manj, ~ piši (če že ne prideš), ~ tukaj (če ne povsod), ~ danes (če ne zmeraj), ~ málo, ~ zaradi otroka; *loči od sàj, gl. tam*

vsák -a -o (+vsaki) *ned. z.*: vsák dan; vsákega, vsákemu; vsak nam *zaznamuje posamezno osebo, stvar, vrsto, snov ali njih posamezni del*; *gl. tudi ves in cél.* — Vsak se *po pomenu omejuje samo na ednino in ohrani ta pomen tudi v množinski obliki*: pri vsakih vratih je potrkal; na vsake tri korake se je ustavil (*trije koraki so tu enota*). — *Nikalnica k vsak je nobèn -èna -o*; vsak za *predlogom brez je po nem.*: prišel je iz boja brez +vsake rane *kake*; zmerjal je brez +vsakega razloga *kakršnegakoli*; pisal je brez +vsake pameti *čisto brez pameti*; siromak je brez +vsake obleke *čisto brez obleke*

vsakdánji -a -e, vsakdánjost -i ž, vsakdánjež -a m

vsákdo *ned. z. se rabi samo samostalniško*; vsákogar, vsákogmur *ítd. po oz. z. kdor*: vsákdo naj prinese potrdilo, za vsákogar ista postava

vsákikrat = vsákokrat *prisl.*, vsákokratén -tna -o

vsako- *v sestavi*: *vsakodnéven -vna -o vsakdanji; vsakoléten -tna -o; vsakouren -rna -o; vsakovísten -tna -o, ~vístnost -i ž

vsákkršen -šna -o *vsakovrsten*: na nas so prežale ~e nevarnosti, naj te obvaruje ~ega hudega!

vsaksèbi *prisl. narazen*: šla sta ~; on je spravljal skupaj, ona pa brskala ~, pisati ~

vsaktéri -a -o vsák (*posébej*)

vse- *v sestavi*: vsebóštvo -a s *pan-teizem*; *vsemír -a m, *vsemír-je -a s *vesoljstvo*; vse(ga)mogóčen -čna -o, ~mogóčnost -i ž, ~mogóčnež -a m, ~mogóčnik -a m; vseóbčen -čna -o *občen*; vseobséžen -žna -o; vsespólšen -šna -o; vsestránski -a -o, vsestrán -a -o, ~stránost -i ž;

vsebina

vseučilišče -a s, ~učiliščen -čna -o, ~učiliščnik -a m, ~učiliščnica -e ž, ~učiljški -a -o: ~i profesor; vsevdilj *prisl. neprenéhoma*, ~vdiljen -ljna -o; vse(ga)véden -dna -o, vsevédnost -i ž, ~védnež -a m, ~védnica -e ž; vse(ga)víden -dna -o, vseználec -lca [-lc-] m, vseznál [-àµ] -ála m

vsebína -e ž, vsebínski -a -o, vsebínskost -i ž; vsebováti -újem *v sébi iméti, obsegati*, vsebovál -ála -o, vsebovánje -a s

vsečno *prisl.*: ni ~, kako píšemó svoj jezík; ~ pridem, čeprav bo grdó; kakor bi rad, ~ ne smem *vendar, le*

vsejáti vséjem. *gl.* sejati: ~ korenje, deteljo v žíto; prepír med ljudi ~; *prenes. izgubiti*: ~ nož; vsejánje -a s

vsekakor *prisl.*: naj bo že tako ali tako, ~ je žalostno; kdor hoče, ~ jaz ne; pomladi ali poleti, ~ pa letos

vsekáti -am *gl.* sekati: ~ známenje v drevó, črke v kámen, vsékan -a -o; vsekováti -újem, vsekovál -ála -o, vsekovánje -a s; vsekávati -am, vsekávanje -a s, *toda*: usekováti *gl. tam*

vsekdar *prisl. zmeraj, vedno, vselej*; resnica ~ zmaga

vselej *prisl. zmeraj, vedno, vsakikrat*: tam se ~ spomnim nate; ~ ni prijetno; vselejšnji -a -e vselíti vsélim (se) *gl.* seliti, vséljen -a -o, vséljenec -nca m, vséljenka -e ž, vséljenost -i ž vsélnik -a [-ln-] m; vseljeváti -újem, vseljevál -ála -o, vseljevánje -a s

vsepovsód *prisl.*: kamor prideš, ~ sama žalost in obup; vsepovsódnji -a -e: ~a razvada

vsesáti -ám (se) v kaj *gl.* sesati, vsesán -a -o; vsesávati -am, vsesávanje -a s [*povsod: vsas-*]

vseskóz(i) *prisl.*: sledil ga je ~ od doma do postaje, ~ je bil pošten *zmeraj*, bil je ~ pošten *popolnoma, čisto, do konca, v vaem*; vseskózni -a -e: ~a upornost ga je pokopala; *toda*: vse skózi leti = vse leti skózi

vsevprek *prisl. na vse strani*: ~ leti, *toda*: vse vprek leti = vse leti vprek

vsíliti -im komu kaj, vsíljen -a -o, vsíljenec -nca m, vsíljenka -e ž, vsíljenost -i ž; vsíljeváti -újem, vsíljevál -ála -o, vsíljevánje -a s; vsílji -a -o, vsílji -vost -i ž, vsílji -vec -vca m, vsílji -vka -e ž

vsípáti -am *in -pljem gl.* sipati, vsípávanje -a s, vsíp -a m; vsípávati -am, vsípávánje -a s; *toda*: usíp- *gl. tam*

vsi svéti m *mn.*: od vseh svétov naprej, k vsem svétom tísti dan, za vse svéte, o vseh svétih, pred vsemi svéti; *tudi*: vsi svéti, od vséh svétih, k všem svétim, za vsé svéte, o vséh svétih, pred všemi svétimi

vskládíščiti -im, vskládíščen -a -o: ~o blago; vskládíščenje -a s; vskládíščeváti -újem, vskládíščevál -ála -o, vskládíščevánje -a s

vskláditi -im kaj s čim *v sklad spraviti*, vskláden -a -o, vskládenost -i ž, vskládítev -tve ž

vskočiti -óčim *gl.* skočiti: namesto bolnega igralca je vskočil namestnik; sredi stavka mu je vskočil sosed in ga ustavil; *toda* uskočiti *gl. tam*

*vsléd *predl. zaradi*

vsóta -e ž (+svóta) *seštévek, znesek*

vsrkáti -am, vsrkán -a -o; vsrkávati -am, vsrkávánje -a s

vstáti vstánem, vstáni -íte! vstál -ála -o, vstájénje -a s, vstájénjski -a -o; vstájati -am, vstájaj -te *in -ájte!* vstájál -a -o *in -ála*

-o, vstájanje -a *in* -ánje -a s; vstája -e ž, vstájnik -a m; vstajáč -a m: možícelj ~

vstávitl -im, vstávljen -a -o, vstavítev -tve ž, vstáva -e ž, vstáven -vna -o, vstávek -vka m, vstávka -e ž *epizoda*; vstávljati -am, vstávljaj -ájtel vstávljal -a -o *in* -ála -o, vstávljanje *in* -ánje -a s; vstáven -vna -o; vstavljiv -iva -o; *toda*: ustav-
gl. tam

vstopiti vstópim *gl.* stopiti, vstópati -am, vstópanje -a s; vstóp-ópa m, vstópen -pna -o: ~i lístek = vstópnic -e ž, vstopnina -e ž, vstopnínski -a -o

vstromíti vstrómim *pokonci postavití, vstrómi -íte!* vstrómil -ila -o, vstrómljen -a -o

vsúti vsújem *gl.* suti *in* vsipati: žito v grót ~; *toda* usuti *gl. tam*

všěc *prisl. povšěci*: knjiga mi ni ~, vsi so mi ~; *včasih tudi* všěc -i ž: ni po moji ~i; všěčen -čna -o, všěčnost -i ž

všev *prisl. pošev, poševno, vševen* -vna -o: ~a lestva *telov.*

všíti všijem, všij -te! všil všila -o, všít -a -o; všiv -a m, všivek -vka m; všívati -am, všívanje -a s

všotoríti -ím (se), všotóri -íte (se)! všotóril -íla -o, všotorjèn -ěna -o, všotorítev -tve ž

vštěti vštějem *gl.* šteti, vštěvši *prisl. inkluzive*, vštět -a -o: do vštětega 1848. leta; vštětje -a s; vštěvati -am, vštěvanje -a s, vštěven -vna -o, vštěvnost -i ž, vštěvek -vka m

vštríc *prisl. in predl. z rod.*: vštríc sva hodila, vštríc tēbe; vštrícati -am se, vštrícema *prisl.*, vštrícenji -a -e: ~i korak, ~a hoja

vštúlití -im se v kaj, vštúljen -a -o, vštúljenec -nea m, vštúljenka -e ž

vtakníti [-*tak*- *in* -*tək*-] vtáknem *gl.* dotakniti, vtáknjen -a -o; vtíkati -am, vtíkanje -a s, vtík -a m, vtíkanica -e ž; vtíkljaj -a m; vtíkljiv -íva -o, vtíkijí-*vost* -i ž; vtíkováti -újem, vtíkovál -ála -o, vtíkovánje -a s, vtíkalo -a s

vtekočíniti -im: ~ kisik, vtekočínjen -a -o: ~i vodik, vtekočínjenje -a s; vtekočínjati -am, vtekočínjanje -a s

vtěm *prisl. medtem*, jaz pojdem na trg, ti se vtěm učí; vtěm ko: mi smo delali, vtěm ko je on lenaril, *toda*: v tēm se motiš

vtěpsti vtěpem *gl.* tepsti: ~ komu kaj v glávo; vtěpel vtěpla -o, vtěpèn -ěna -o; vtěpati -am, vtěpávati -am, vtěpanje -a s, vtěpávanje -a s

vtíhotápití -im *gl.* tihotapiti, vtíhotápljen -a -o; vtíhotápljati -am, vtíhotápljanje -a s

vtírati -am: ~ mazilo; vtřetí vtřem *gl.* tretí; *toda*: utírati *gl. tam*

vtís -a m, vtísk -a m; vtísni -nem: ~ si kaj v spomin, vtís-njen -a -o, vtís-njenost -i ž; vtískati -am; vtískováti -újem, vtískovál -ála -o, vtískovánje -a s

vtkáti vtěm *gl.* tkáti: vzorec, podobo vtíkati, vtíkán -a -o

vtláčítí -im *gl.* tlačiti, vtláčen -a -o

vtřétjíc *prisl. třétjíc*, v třétje: ~ gre rado

vulgáren -rna -o *navaden, vsakdanji, prostaški, splošen*: ~o imé *domače ime*; vulgárnost -i ž *navadnost, splošnost, prostáština*, vulgarízem -zma m *prostaški izraz* [*povsod: -lg-*]

vulgáta -e ž, vulgátin -a -o: ~o besedilo [*povsod: -lg-*]

vúlgo [-*lg-*] *lat. prisl. po domáče* Vulkán -a m *mit. i. rimskega boga*; vulkán -a m *ognjenik*; vulkán-

ski -a -o = vulkaničen -čna -o; vulkanizirati -am: ~ kavčuk *prepojiti z žveplom*, vulkanizacija -e ž, vulkanizêr -ja m, vulkanizacijski -a -o [*povsod: -lk-*]

+vun gl. ven

vúzem -zma m *velika noč*, vúzemski -a -o [*-zam-*], vúzemnica -e [*-zam-*] ž

vz- [uz- us- ali uz- us- po § 81] *predp., pomeni: 1. gibanje navzgor: vzdigniti, vzhajati, zrasti (iz vzrasti); 2. začetek dejanja: vzljubiti; popolna oblika vz-se danes rabi zlasti v novih tvorbah in izposojenkah iz drugih slovanskih jezikov ali po njih narajenih; v domačih se je večine obrusila v z- (pred nezve-nečimi glasovi s-)*

vzád prisl. zádaž (na vprašanje kje?): ~ stoji; (na vprašanje kam?): vzád stópi

vzajémen -mna -o, vzajémnost -i ž vzbóčiti -im se, vzbóčen -a -o, vzbóčenost -i ž; vzbókniti -nem, vzbóknil -a -o, vzbóknjen -a -o, vzbókel -kla -o *konveksen*, vzbóklost -i ž, vzboklína -e ž; gl. tudi izbóčiti in izbokati

vzbúdit -im = zbuditi gl. tam vzbúriti -im razbúriti, vzbúrjen -a -o, vzbúrjenje -a s; vzbúrjati -am = razbúrjati gl. tam

vzbúrkati -am razbúrkati, zbúrkati, vzbúrkan -a -o: ~o mórje vzcvesti vzcvetém gl. cvestí, vzcvetèn -èna -o [*povsod: -cva-*]; vzcvetéti -ím gl. cveteti; vzcvétati -am

vzdahúiti -dáhнем gl. dahnití, tudi zdahnití [*nepoud. povsod: -dah- in -dah-*]

vzdáti vzdám: ~ dober dan; vzdájati -jam in -jem: priimke ~, vzdájanje -a s

vzdéti vzdém in vzdénem gl. deti, vzdévek -vka m *priimek*; vzdévati -am, vzdévanje -a s

vzdígniti -nem, vzdígnjen -a -o; vzdígnati -am, vzdíganje -a s; vzdígováti -újem, vzdígovál -ála -o, vzdígovánje -a s; vzdíg -a m, vzdígač -a m; vzdígaló -a s, vzdígalén -lna -o [*-ln-*], vzdígalník -a [*-ln-*] m, vzdígalíšče -a s, vzdígoválec -lca [*-ávc-*] m, vzdígoválka -e [*-ávk-*] ž, vzdígljaj -a m; vzdígljív -íva -o, vzdígljívost -i ž; vzdížen -žna -o, vzdížnica -e ž

vzdihníti -nem, vzdíh -a m, vzdíhljaj -a m; vzdíhováti -újem, vzdíhovál -ála -o, vzdíhovánje -a s, vzdíhoválec -lca [*-ávc-*] m, vzdíhoválka -e [*-ávk-*] ž; vzdíhati -am, vzdíhanje -a s; *povsod tudi zdih-*

vzdòl [uzdòy] prisl. navzdòl

vzdólž prisl. po dolgem: pretrgal ga je ~; predl. z rod. ob: ~ reke teče cesta, ~ obale; vzdóžen -žna -o: ~a razpoka [*povsod: -oúž-*]

vzdramíti in zdramíti, (v)zdrámim gl. dramiti, (v)zdrámljen -a -o

vzdržáti in zdržáti -ím (se) gl. držati, (v)zdrževáti -újem (se): ~ napore, družino, ~ se pi-jače, (v)zdrževánje -a s, (v)zdrížen -žna -o: ~ človek, ~e razmere, ~i napori, (v)zdržnost -i ž; (v)zdríček -žka m, (v)zdrževálec -lca [*-ávc-*] m, (v)zdrževálka -e [*-ávk-*] ž; (v)zdržljív -íva -o, (v)zdržljívost -i ž

vzdúh -a m *zrak*, vzdúšje -a s *ozráčje*

vzétí vzámem, vzémi -íte! vzél -a -o, vzét -a -o; vzémati -am in -mljem; vzémeč -mka m, vzétje -a s; vzétek -tka m, vzéten -tna -o

vzglás -ása m *začetni glas*, vzglásen -sna -o *začeten*: ~i samoglasnik, soglasnik *slovn.*, vzglásje -a s

vzglávje *in* zglávje -a s; (v)zglávník -a m, (v)zglávníca -e ž: de-skà ~

vzglèd -éda m *gl.* zglèd

vzgojiti -ím, vzgòji -íte! vzgójil -íla -o, vzgojèn -èna -o: ~ otrok; vzgója -e ž, vzgójen -jna -o: ~e metode, vzgójnost -i ž; vzgojítelj -a m, vzgojíteljica -e ž, vzgojíteljski -a -o; vzgojeslòvje -a s, vzgojeslòven -vna -o, vzgojeslòvec -vca m, vzgojeslòvski -a -o; vzgájati -am, vzgájanje -a s, vzgajalšče -a s, vzgajalški -a -o

vzgòn vzgóna m, vzgónski -a -o: ~a sila

vzgòr *prisl. navzgòr*

vzhájati -am *gl. tudi* vzíti vzi-dem: sònce vzhája, testo vzhája; vzhájanje -a s, *gl. tudi* vzhod; loči od izhajati *in* shajati se

+vzhíčen -a -o zamáknjen, prevzet, navdúšen, zavzét, +vzhíčenje -a s zamáknjenje, navdúšenje, zavzétje

vzhòd vzhóda m *stran neba*: na ~u, z ~a; vzhóden -dna -o: ~i veter = vzhódnik -a m vzhodíšče -a s *točka na obzorju kjer vzhaja sonce*; Vzhòd -óda m *zemlj. pokrajina, Jutrovo, Orient*: vojska na daljnem (bližnjem) Vzhodu; vzhodnják -a m vzhodnjáški -a -o: ~e navade; vzhodnorímski -a -o: ~o cesarstvo

vzidati -am: ~ plòščo v steno; vzídan -a -o, vzídek -dka m; vzidávati -am, vzidávanje -a s, vzidováti -újem, vzidovál -ála -o, vzidovánje -a s

vzíti vzi-dem, vzídi -te! vzšèl [uzšèu] vžslà -ò *in* -ó; *gl. tudi* vzhajati *in* vzhòd

vzkipèti *in* skipèti -ím *gl.* kipeti, vzkíp -a m, vzkípek -pka m, vzkípljiv -íva -o, vzkípljívost -i ž

vzklíc -a m *priziv, pritožba*: ~ na višje sodišče; vzklicen -cna -o: ~a cena *prva cena, v tem pomenu tudi* izklicna; ~o sodišče *prizívno*; vzklicati -klícem (se) *gl.* klicati *in* vzkliceváti -újem (se), *navadno* sklic- *gl. tam*

vzklík -a m: z vzklíkom izvolíti, vzklikoma *prisl.*; vzklikniti -nem; vzklikati -am, vzklikanje -a s

vzklíti vzklijem *gl.* klíti: seme vzklije, vzklij -a -o: ~o seme

vzkloníti = skloníti -ónim (se) *gl. tam*: ~ glavó *vzdigniti glavó*, vzklónjen -a -o

vzkrájšati -am *ukrašati gl. tam*

vzkrátiti -ím *ukratiti gl. tam*

vzkríž *prisl. navzkríž* vzkrížema *prisl. križem*: ~ položiti, vzkríž si biti s kom; vzkrížen -žna -o: ~i obok, vzkrížnost -i ž

vzlèt -éta m: ~ (od tal) je bil lep; vzleten -tna -o; vzletèti -ím *gl.* leteti: letalo vzletí (se) *vzdigne od tal*; vzletati -am, vzletanje -a s, vzletávati -am: čebele pridno vzletávajo, vzletávanje -a s

vzlic *predl. z daj. kljub, navzlic*: ~ tému, ~ opominu je šel

vzljúbiti -ljúbim *gl.* ljubiti *začeti ljubiti*

vzmèt -éta m *telov.*: ~ naprej, ~ nazaj; vzméten -tna -o: ~a vaja, ~i gib

vzmet -í ž: ura na vzmeti; vzmeten -tna -o: ~o pero, ~a prožnost; vzmetnica -e ž *žimnica z vzmetmi*

vzmnožíti -ím *in* zmnožíti, (v)zmnoží -íte! (v)zmnožil -íla -o, (v)zmnožen -èna -o, (v)zmnožítev -tve ž, (v)zmnož -í ž *potenca mat.*, (v)zmnožen -žna -o, (v)zmnožek -žka m; (v)zmnoževáti -újem. (v)zmnoževál -ála -o, (v)zmnoževánje -a s

vznák

vznák *in* **znák** *prisl. nazaj na hrbet*: ~ pasti
vzne(je)vóljiti -im (se), **vzne(je)vóljen** -a -o, **vzne(je)voljítev** -tve ž, **vzne(je)vóljenost** -i ž
vznemíríti -im (se), **vznemírjen** -a -o, **vznemírjenost** -i ž, **vznemírjenje** -a s, **vznemírítev** -tve ž, **vznemirljiv** -íva -o, **vznemirljivost** -i ž, **vznemirljivec** -vca m, **vznemirljívka** -e ž; **vznemírjati** -am, **vznemirjanje** -a s, **vznemirjevalec** -lca [-*ávc*-] m, **vznemirjeválka** -e [-*ávk*-] ž, **vznemirjeválski** -a -o [-*ávs*-]
vzněsti -em *gl.* **nesti**, **vznesèn** -ěna -o (+*vznesèn*): ~a pesem, ~o razpoloženje, **vznesěnost** -i ž (+*vznesěnost*); **vznášati** -am: to me *vznáša* *dviga*
vzníkniti -nem: voda **vzníkn**e, **séme**, **misel** **vzníkn**e; **vzník** -a m; **vzníkatí** -am
vznóžje *in* **znóžje** -a s, (v)**znóžen** -žna -o
vzóči *prisl.*: ne upa si mi ~ priti, ~ kaj povedati; **vzóčen** -čna -o
vzór **vzóra** m *ideal*, *zglied*: ~ komu, ~ česa, biti komu ~ česa; **vzórčen** -rna -o, **vzórnik** -a m, **vzórnic** -e ž, **vzórniški** -a -o, **vzórnost** -i ž; **vzórna žena** *ali* **vzór žene** (+*vzór žéna*), **vzórčen** mož *ali* **vzór možá** (+*vzór móž*); **vzórec** -rca m, **vzórčen** -čna -o, **vzórčast** -a -o: ~o blago
vzpenjáča -e ž, **vzpenjati** -am se, **vzpenjanje** -a s
vzpěti **vzpěm** se, **vzpnì** -íte se! **vzpél** -a -o, **vzpét** -a -o, **vzpětje** -a s, **vzpětina** -e ž, **vzpétost** -i ž, **vzpenjáč** -a m *neka riba*
vzplameněti -ím, **vzplameně** -ěla -o: ~a čustva, **vzplamenítev** -tve ž; **vzplameněvati** -am, **vzplameněvanje** -a s
***vzplamtěti** -ím *vzplameneti*, **vzplamtěl** -ěla -o; ***vzplamtěvati** -am

vzplávati -am: *riba vzplava kadar se požene z dna na vrh*
+*vzpod* -*gl.* **izpod** -*ali* **spod**
vzpon -óna m, **vzponski** -a -o
vzporèd -éda m, **vzporèden** -dna -o, **vzporèdnost** -i ž, **vzporèdnica** -e ž, **vzporèdníčen** -čna -o, **vzporèdnik** -a m, **vzporèdniški** -a -o; **vzporèditi** -ím, **vzporèditiel** **vzporèdil** -šla -o, **vzporèditiel** -ěna -o, **vzporèditiel** -tve ž; **vzporèjati** -am, **vzporèjanje** -a s, **vzporèjevati** -újem, **vzporèjevál** -ála -o, **vzporèjevanje** -a s, **vzporèjevalec** -lca [-*ávc*-] m, **vzporèjevalen** -lna -o [-*ln*-]
vzpostáviti -ím *gl.* **postaviti**, **vzpostáva** -e ž, **vzpostávítev** -tve ž; **vzpostávljati** -am, **vzpostávljal** -a -o *in* -ála -o, **vzpostávljanje** *in* -ánje -a s
vzradostíti -ím (se), **vzradostí** -íte! **vzradostí** -íla -o, **vzradostíčen** -ěna -o, **vzradostíčenost** -i ž, **vzradostíte** -tve ž; **vzradostíčati** -am, **vzradostíčanje** -a s
vzradováti -újem (se), **vzradovál** -ála -o, **vzradován** -a -o, **vzradovánost** -i ž, **vzradovánje** -a s
vzredíti -ím *gl.* **zredíti**
vzrojiti -óim *gl.* **zrojiti**
vzròk **vzróka** m, **vzróčen** -čna -o: ~a zveza, **vzróčnost** -i ž; **vzrokováti** -újem
vztrájati -am, **vztrajajóč** -a -e, **vztrájanje** -a s; **vztrájen** -jna -o, **vztrájnost** -i ž, **vztrájnosten** -tna -o: ~i moment *fiz., teh.*; **vztrájník** -a m
vztrepetáti = **strepetáti** -ám *in* -ěčem *gl.* *tam*
vzvalováti -újem *gl.* **valovati** *pod val*: **zavel** je **veter** *in* **morje** je **vzvaloválo**; **vzvalován** -a -o; **vzvaloviti** -ím: **veter** je **vzvalóvil** **morje**, **morje** se je **vzvalóvilo**; **vzvalóvi** -íte! **vzvalóvil** -šla -o, **vzvalovljèn** -ěna -o, **vzvalovítev** -tve ž

vzvišati -am, vzvišan -a -o; vzvišen -a -o, vzvišenost -i ž, vzvišek -ška *m*; vzviševáti -újem, vzviševal -ála -o, vzviševanje -a *s*, vzviševalen -lna -o [-ln-], vzviševalec -lca [-dyc-] *m*; *posod tudi zviš-*
vzvòd vzvòda *m navor*, vzvòden -dna -o: ~o prijemališče
vzvràt -áta *m reakcija*, vzvráten -tna -o: ~o delovanje; vzvráčati -am, vzvráčanje -a *s*; *posod tudi zvrá-*

vzvrniti vzvrnem *gl.* vrniti, vzvrnjen -a -o: ~a slika *fiz.*
vžgáti vžgèm *gl.* žgati, vžgán -a -o; vžigati -am, vžiganje -a *s*; vžigálica -e ž, vžigálo -a *s*, vžigálen -lna -o [-ln-]: ~a vrvca, vžigálnik -a [-ln-] *m*; vžíg -a *m žig, znamenje, prižig*: motor na električni ~; vžigijiv -iva -o vživéti -ím *se gl.* živeti, vživét -a -o: ves ~ v delo; vživétje -a *s*; vživljati -am (se), vživljanje -a *s*

W

w [dvójni vé ali vè] *m neskl. se piše v lastnih imenih (tudi pri Slovencih) in v tujkah; izgovarja se kot slov. [v] ali dvoustnično (v angl. imenih tudi v našem zapisovanju izgovora): z W [vélikim dvójnim vé] zaznamujemo zahodno stran svetá*

Wágnér -ja *m os. i. nem. sklad.*, Wágnérjev -a -o: ~e opere, wágnerski -a -o = wagnerjánski -a -o: ~a glasba; wágnérjevec -vca *m* = wagnerjánec -nca *m* *priprženec Wágnérjeve glasbe; os. i. je tudi med Slovenci znano [vágner -ja]*

Wágram -a [vággram -a] *m kr. i. vasi na Nižnjem Avstrijskem: bitka pri Wágramu (1809), wágramski -a -o*

Wakefield -a [wékfild -a] *m kr. i. angl. mesteca. znano po romanu župnik wakefieldski (Goldsmith)*

Waldeck -a [váldek -a] *m kr. i. nem. pokrajine, wáldeški -a -o*

Wales -a [wéls -a] *m kr. i. angl. pokrajine, waleški -a -o: ~i princ [wélški]*

Wallace -cea [wólis -a] *m pogošten angl. priimek, Wallaceov -a -o [wólisov -ova]: ~i romani*

Wallenstein -a [vólenštajn] *m os. i. nem. vojskovodja, Wallensteinov -a -o: ~ tabor, ~a smrt, Schillerjev Wallenstein; Cegnarnjev prevod Válénštajna, Válénštajnov ostrog*

Wall Street Wall Streeta [wól strit -a] *m cesta v New Yorku, središče največjih finančnih podjetij, prenes. ameriški kapital: ~ je odločil, boj z ~om, na ~u*

Warwick -a [wórik -a] *m kr. i. angl. pokrajine in os. i.; warwiški -a -o [wóriški -a -o], Warwickov -a -o [wórikov -ova -o]*

Washington -a [wóšington -a] *m os. in kr. i., washingtonski -a -o [wóšingtonski], Washingtonov -a -o*

Wasielewski -ega [vasjelévski -ega] *m os. i. poljskega pesnika: ~ega pesmi Krakowiaki*

Waterloo -looja [vaterlò -óia] *m kr. i.: bitka pri Waterlooju, waterlooski -a -o [vaterlòjski]*

water-polo -a *m gl. vátérpólo*

Watson -a [wóison -a] *m angl. os. i.; Seaton [sítan] ~, Seatoná Watsona m os. i. angl. politika; Watsonov -a -o: ~i članki o Jugoslaviji*

Watt

- Watt** -a [vòt -a] m os. i. angl. izumitelj, Wattov -a -o: ~e najdbe; toda: vát -a m električna merska enota (okr. W)
- Watteau** -ja [vatò -ja] m os. i. franc. slikarja, Watteaujev -a -o [vatòjejev -eva]: ~e slike
- Waverley** -a [wéverli -ja] m Scotov roman
- WC** [wòterklozet] mednar. okr. za stranišče na splak
- Weber** -bra [vébər -bra] m os. i. tudi med Slovenci; Karl Maria Weber, Karla Marie Webra m os. i. nem. sklad.; Webrov -a -o: ~e opere
- Wedgwood** -a [wédžwud -a] m os. i. angl. lončarskega umetnika, Wedgwoodov -a -o, wedgwoodski -a -o [povsod: wédžwud-]: ~i porcelan
- Wendel** -dla [véndəl -dla] m os. i. nem. publicista, Wendlov -a -o: ~i potopisi, ~i članki o Slovincih
- Weimar** -ja [vájmar -ja] m kr. i. nem. mesta, weimarski -a -o [vájmarski -a -o]: ~a ustava
- Wellington** -a [wélíngtón -a] m pogostno angl. l. i., Wellingtonov -a -o, wellingtonski -a -o
- Wertheim** -a [véřtha'm -a] m kr. i. nem. mesta. znanega po ključavnica; věrthajm -a m vrsta ključev, věrthajmski -a -o: ~i ključ, ~a ključavnica, věrthajmovka -e ž
- Werther** -ja [véřter -ja] m os. i. Goethejevega junaka Wertherjev -a -o: ~ značaj, wertherski -a -o [véřt-]: ~i značaj, ~a usoda, wertherjanski -a -o; wertherstvo -a s = wertherjánstvo -a s. wertherjevec -vca m = wertherjánec -nca m, wertheriáda -e ž
- Wesera** -e [vézera -e] ž l. i. nem. reke, weserski -a -o [vézerski -a -o]: ~i pritoki
- Wester** -tra [véster -tra] m os. i., Westrov -a -o: ~i potopisi
- Westminster** -tra [wéstmínstər -tra] m angl. kr. i., westminster-ski -a -o
- whisky** -ja [hwíski -ja] m vrsta žganja, whiskijev -a -o: ~ okus, ~a steklenica
- Whitman** -a [hwítmen -a] m os. i. amer. pesnika, Whitmanov -a -o [hwítmenov -ova]: ~ vpliv na našo moderno
- Wieland** -a [vílánd -a] m os. i. nem. pesnika, Wielandov -a -o [vílándov -ova]: ~a pesnitev Oberon, wielandski -a -o: ~a domišljija
- Wieliczka** -e [vjelička -e] ž kr. i. poljskega mesta, wieliški -a -o: ~i solni rudniki
- Wiener-Neustadt** -a [vínər nójštát -a] m kr. i. avstr. mesta (Dúnajsko Novo mesto); wienerneustadtski -a -o: ~e lokomotive
- Wiesbaden** -dna [vítzbadən -dna] m kr. i. nem. industr. mesta, wiesbadenski -a -o [vítzbadənski]: ~a industrija
- Wiesthaler** -ja [vístalər -ja] m os. i. slov. klas. filologa; Wiesthalerjev -a -o: ~ latinski slovar
- Wilde** Wilda [wájd -a] m os. i. angl. pesnika, Wildov -a -o [wájdov -ova]: ~e pesmi
- Wilson** -a [wíłsón -a] m os. i. predsednika ZDA, Wilsonov -a -o [wíłsónov -ova]
- Winckelmann** -a [vínkəlman -a] m os. i. nem. starinoslovec, Winckelmannov -a -o [vínkəlmanov -ova]: ~a odkritja
- Windischgrätz** -a [vínđíšgrec -a] m os. i. nem. graščakov po naših krajih, Windischgrätzov -a -o [vínđíšgrecov -ova -o]: ~a posestva
- Windsor** -a [wíndzər -a] m l. i. mesta, gradu in angl. kraljevske hiše, windsorski -a -o

Winkler -ja [vinkler -ja] m os. i. tudi med Slovenci; Winklerjev -a -o: ~o deželno glavarstvo
Wisconsin -a [viskónsin -a] m kr. i. države in reke v ZDA
Wittenberg -a [vítenberg -a] m kr. i. nem. mesta, wittenberški -a -o: ~a tiskarna
Wolf -a [vólf -a] m os. i. tudi med Slovenci; Wólfov -a -o: ~ slovar (Cigaletov nem.-slov. in Pletersnikov slov.-nem., izdana na stroške ljubljanskega škofa Wolfa)
Worms -a [vórms -a] m kr. i. nem. mesta, wormski -a -o: ~i edikt, ~a katedrala

Wright -a [rájt -a] m os. i. angl. letalca, Wrightov -a -o: ~i poletiti
Wundt -a [vúnt -a] m os. i. nem. filoz., Wundtov -a -o [vúntov -ova]: ~a psihologija, wúndtovski -a -o, wúndtovec -vca m
Württemberg [wúrttemberg -a] m kr. i. nem. pokrajine, wúrttemberški -a -o, Wúrttemberžán -ána m
Wurzbach -a [vúrcbah -a] m os. i. tudi pri nas, Wúrbachov -a -o: ~ biografski leksikon
Wyclif -a [wiklif -a] m os. i. angl. reformatorja, Wyclifov -a -o

X

x [iks] lat. črka z glasovno vrednostjo [ks] se v slov. redno prepisuje fonetično: Ksérks, Ksénofon, Ksáver, Ksénija, ksilóltf, ksilofón, máksimum, marksist itd.; seveda pa jo pišemo v tujih imenih, n. pr. Marx -a, Oxford -a [óksford -a], oxfordski -a -o ipd.; po mednar. navadi ga uporabljamo v mat. za neznanke in v koordinatnem sestavu; v taki zvezi je sam. m neskl.: 2 x [dvá iks], delimo z x [iks], množimo

s 5 x [pét iks] itd.; v tem pomenu je sam. íks razvil vrstilno in množilno obliko: íksti -a -o: na íksto potenco, íkskrat: ~ sem ti že rekel; íkskraten -tna -o; íksast -a -o: ~e noge; v splošni rabi kot ime črke in v pomenu neznanke je m: operira s samimi x [íksi], pri toliko x [íksih] ne morem zadeti pravega; v romanskih imenih in tujkah se izgovarja po pravilih tistih jezikov

Y

y [ípsilon] grško-latinsko znamenje za glas [ü] v antičnih jezikih in nemščini, za [i] v romanskih in slovanskih jezikih pred soglasniki, povsod pa [j] pred samoglasniki; mi ga prepisujemo z i: dinamit, dinamo, analiza, fiz., sinteza, sistem itd.; pišemo ga le v mat. y in je m neskl.: 2 y [dvá ípsilon], delimo z y [ípsilon]; kot ime črke je m in se sklanja: z ípsilonom so večsah pisali tudi ii = ij; v tujkah

ga izgovarjamo po pravilih tistih jezikov; Anglosasi in Francozi ga uporabljajo za naš [j], n. pr.: Yugoslavia (angl.), Yougoslavie (franc.); v prepisovanju stare cerkvene slovanščine in ruščine z latinico zaznamuje y črko Ы (jerí)

Yonna -e [jóna -e] ž l. i. franc. reke in pokrajine; yonski -a -o [jónski]
York -a [jórk -a] m pogostna angl. kr. i., yorški -a -o [jóráski];

Young

- Yorkshire -ra m l. i. pokr. [jórksər -a], yorkshirski -a -o [jórksərski]: ~a pasma ali jórksširska pasma
- Young -a [júng -a] m pogostno angl. os. ime, Youngov -a -o [júngov -ova]: ~e pesmi, ~ reparaacijski načrt
- Ypres -a [tpr -a] m l. i. belg. mesta, yprski -a -o [tprski]
- Ypsilanti -ja [ipsilánti -ja] m os. i. grš. državnik, Ypsilántijev -a -o
- Yves -a [iv -a] m pogostno franc. os. i., Yvesov -a -o [ivov -ova]
- Yvon -a [ivón -a] m franc. os. i., Yvonov -a -o [ivónov -ova]

Z

z [za in zé] m neskl. ime črke: mali z, z vélikim Z

z predl. in predpona z- (pred nezvenecimi sogl. s, s- gl. tam); pred os. z. njim, njo, njima, njimi smemo pisati tudi ž: ž njim, ž njo, ž njima, ž njimi

za predl. — 1. z rod. izraža čas (kdaž?): za dne priti, za mladih let, za turških vpadov, za (časa) cesarja Avgusta; začasa, zarana, gl. § 59, — 2. s tož. izraža: a) predložni predmet (za koga ali kaj?), ki mu je kaj namenjeno: trpeti za koga (za kaj), delati zase, prositi za koga, umreti za domovino, bati se za kaj, bojevati se za kaj, truditi se za koga, kupiti kaj za mater (materi); b) predmet (za koga ali kaj?) pri glagolih z dvojn. predmetom v tož.: prijeti koga za róko, vleči koga za láse, vprašati koga za svét, prositi koga za kaj (česa); c) predmet (za koga ali kaj?) zamenjave: prodati blago za blago, vola za kravo, terjati zob za zob; napraviti kaj za koga (namesto koga), opraviti kaj za mater (namesto matere); č) povedno določilo (za kaj?): biti komu za tovariša (tovariš, kot tovariš), za pričo, imeti koga za norca, učenjaka, voliti koga za poslanca, imenovati koga za učitelja, kupiti kaj za spomin

(kot spomin); d) kraj (na vprašanje kam?): skočil je za plot, stopil je za zid, sonce gre za góro, iti za peč; e) čas (na vprašanje za kako dolgo?): odpotoval je za mesec dni, za minuto je zadremal, za hip je pomislil, za zdaj, za dolgo (§ 59); f) način in mero v primerjavi (kako? za koliko?): za gotovo je obljubil, za trdno vedeti, zares govoriti, za šalo kaj reči, za smrt zboleti, za božjo voljo prositi; za glavo večji, za pet let starejši, za las manjka, za silo znati, za sto dinarjev kupiti, za malo se zdeti, za nič (za vse) na svetu ne naredim tega; g) vzrok (na vprašanje zakaj? čemu?): za prazno besedo se kuja, za vsako malenkost vzkipi, pije za žejo; h) prilastek pri sam. (kakšen? kateri?): prošnja za sina, prijem za roko, blago za mater, pot za góro, oddih za en teden, nož za dinar, beseda za šalo, bolezen za smrt, prepir za prazen nič, slama za klajo, pijača za žejo; v tej zvezi se rabi za tudi pred prislovi in predložnimi določili: za nazaj, za zmeraj, za vekomaj, za na mizo, za na glavo, za k delu, strašilo za v proso, stolček za pod noge, pregrdo za v roko; i) + za pri nedoločniku: veliko ima (+za) govoriti,

ni (+za) povedati, daj mi kaj (+za) brati, imam nalogo (+za) spisati, imaš kaj (+za) jesti, piti? to vino ni +za piti *ni pitno*, ta krava ni za pródaj (+za prodati) *napróđaj*, to ni zvezek za pisanje (+za pisati) *itd.*; — 5. z *orod. izraža*: a) *predložni predmet (za kom ali čim?)*: žalovati za sinom, jokati za hčerjo, kričati za kom, iti za delom, hoditi za vodnikom, zastavo; biti prvi za kom (zmagovalcem); b) *kraj (na vprašanje kje? kod?)*: čakati za plotom, stati za zidom, grmeti za goró. sedeti za pečjó, praskati se za ušesom, za vodó kosi, pot pelje za vodó; c) *čas (na vprašanje kdaj?)*: za pomladjo pride poletje, za pustom pride post; dan za dnevom, leto za letom isto; zapovrstjo, zatem (§ 59); č) *vzrok (na vprašanje zakaj?)*: za kapjó umreti, za lakoto hirati, za revmatizmom boleha (*lahko tudi predložni predmet pod a*). — Pomni: nekatere gornje zveze je mogoče uvrstiti v to ali ono skupino, kakor je pač zveza in kakor jo razumem.

za *prisl.*: odloči se za ali proti!
za- *v sestavi pomeni*: 1. z *glagoli*: a) *začetek dejanja*: začeti, začeti delo, zagorel je v plamenom, pes je zalajal, na lepem se je zasmejal, zajokal; zajahal je konja in se zakadil za njim; sedel je h klavirju in zaigral, onadva pa sta zaplesala; b) *ustavitev in preprečevanje česa*: zastavil mu je pot, zadrževal ga je pri delu, zaviral je kolo, zaprl je vrata in okna, ladja se je zasidrila, ženska je zagovarjala bolezen; c) *zahajanje s prave poti*: zašel je v goščo, zajahal je daleč v močvirje, živinče se je zapaslo, zagovoril

se je, zasedel se je, zalezal je, zaskočil se je; zavajal, zapeljal ga je; č) *zapravljanje, izgubo*: zaigral je ves denar, zapravil je posestvo, zagospodaril je hišo, zapil je klobuk, zamudil je šolo, zapasel je veliko ovác, zaprála je vse perilo; d) *konec dejanja*: rana se je zacementila, pravici je zadoščeno, vso sobo je zakadil, zaključevali so delo, zabil je žebelj, zamrlo je petje; e) *v redkih primerih kraj*: zanóhtati se (*ozebsti za nohti*), sonce je zašlo (*šlo za góro*), zakriti z deskami (*skriti za deskami*) *ipd.*; za- *ne daje glagolu zmeraj istega določenega pomena, marveč ima lahko pristem glagolu po zvezi zdaj ta, zdaj oni pomen*; 2. z *imeni in prislovi iz predloženih zvez*: začélje, zadólje, zagórije, zaimek, zakràj, zalédje, zálog, záloka, zapeček, zaúšnica; začásen, zahíbtan, zakóžen, zaplóten, zarebrn, zasílen, zasében, zanikrn; zájtra, zárána, zanaprėj *ipd.*

zaárati -am zagotoviti si kaj z aro, zaáran -a -o, zaáranje -a s
zabádati -am *gl.* zabosti
zabarantáti -ám *gl.* bara(n)tati
zabarikadírati -am se *utrditi, zavarovati se*. zabarikadíran -a -o
*zabásati -ášem *zallačiti, zamašiti*, *zabásan -a -o; *gl.* *basati
zabáva -e ž, zabáven -vna -o, zabávnost -i ž, zabávnik -a m, zabávnica -e ž; zabávica -e ž; zabávati -am (se), zabávanje -a s; zabavišče -a s
zabávljati -am: ~ na koga, zoper koga, na kaj, čemu; zabávljaj -te in -ájte! zabávljal -a -o in -ála -o, zabávljanje -a in zabávljánje -a s; zabávljáč -a m, zabávljáški -a -o, zabávljica -e ž, zabávljíčar -ja m;

zabéla

zabavljiv -íva -o, zabavljívec -vca *m*, zabavljívka -e *ž*, zabavljívnost -i *ž*

zabéla -e *ž* = zábel [-eɥ] -a *m* = zábel [-eɥ] -i *ž*; zabéliti -im *gl.* beliti: ~ jo komu, zabéljen -a -o, zabéljenost -i *ž*; zabeljeváti -újem, zabeljevál -ála -o, zabeljevánje -a *s*

zabeléziti -im, zabeléžen -a -o, zabeležítev -tve *ž*, zabeléžba -e *ž*, zabeléžek -žka *m*, zabeléžnica -e *ž*; zabeleževáti -újem, zabeleževál -ála -o, zabeleževánje -a *s*

zabíčati -am, zabíčan -a -o; zabíčiti -im, zabíčen -a -o; zabičeváti -újem, zabičevál -ála -o, zabičevánje -a *s*

zábíti -im *in* zabóm, zábi -te! zábil -a -o, (po)zábljen -a -o; zabljív -íva -o, zabljívnost -i *ž*

zabítí -jem *gl.* biti, zabít -a -o, zabítje -a *s*, zabítost -i *ž*, zabítež -a *m*; zabíjati -am, zabíjaj -te *in* -ájte! zabíjal -a -o *in* -ála -o, zabíjanje -a *in* zabíjanje -a *s*, zabíjáč -a *m*, zabíjáča -e *ž*, zabíjálec -lca [-dɥc-] *m*, zabíjálka -e [-dɥ-] *ž*, zabíjalo -a *s*, zabíjálen -lna -o [-ln-]

zablátiti -im *gl.* blatiti, zablátěn -a -o, zabláténost -i *ž*; zabláčeváti -újem, zabláčevál -ála -o, zabláčevánje -a *s*

*zablestéti -ím *gl.* *blesteti

zablésti -édem *gl.* blesti

zablesčáti (+zabliščati) -ím *gl.* bleščati, zabléščal -ála -o

zablískati -am se, zablískalo *in* -álo se je; zablísniti -nem (se)

zablóda -e *ž*; zablódití *in* zablódití zablódím *gl.* bloditi, zablódek -dka *m*

zablója -e *ž* obloda, zablójiti -ím: ~ svinjam jed z mekinami

zabobnéti -ím *gl.* bobneti, zabobnévati -am, zabobnévanje -a *s*

zabogatéti -ím *obogateti gl. tam in* bogateti

zabój -ója *m*, zabójček -čka *m*; zabójec -jca *m*; *gl. tudi* zabítí -jem; zabójnica -e *ž* obod za spodnji mlinski kamen; zabojník -a *m* velik žebelj

zaboléti -ím *gl.* boleti: zabolélo me je v prsih; zaboléčki -ov *m* *mn.* poporodne boletine

zabósti -bódem *gl.* bosti, zabodén -éna -o; zabádati -am, zabádanje -a *s*; zabód -óda *m*, zabódek -dka *m*

zabranítí -bráním *gl.* braniti, zabránjen -a -o, zabranítev -tve *ž*, zabrána -e *ž*, zabranílen -lna -o [-ln-]; zabranjeváti -újem, zabranjevánje -a *s*, zabranjeválen -lna -o [-ln-]

zabrazdáti -ám *gl.* brazdati: v vodo ~

zabrázditi -im: v tujo njivo ~

zabrékniti -nem, zabréknjen -a -o, *príd.* zabrékel [-kɥ] -kla -o, zabréklost -i *ž*; zabrékati -am, zabrékanje -a *s*, zabréklina -e *ž*

zabrenčáti -ím *gl.* brenčati, zabréncal -ála -o: muhe so zabréncále

zabrénkati -am; zabrenketáti -ám *in* -éčem, zabrenketáj -ájte! *in* zabrenkéči -te! zabrenketál -ála -o; zabrenkljáti -ám *gl.* brenkljati

zabrěsti -brédem *gl.* brestí: močno je zabrédel; zabréda -e *ž*, zabrédek -dka *m*; zabróditi -im *gl.* broditi

zabrěž -a *m*, zabréžje -a *s*, zabréžnik -a *m*

zabrisati -bríšem *gl.* brisati, zabrisán -a -o, zabrisánost -i *ž*, zabris -a *m*

zabrlízgati -am, zabrlízgal -a -o

zabrnéti -ím *gl.* brneti

zabřskati -am: zrno ~, zabřskán -a -o; zabřsniti -nem, zabřsnjen -a -o

zabrstíti -ím se: lipa se zabrstí, zabrstil -íla -o; zabrstéti -ím *gl.* brsteti
 zabrtvítí -ím *zatesniti*, zabrtven -a -o: ~ sod; *gl.* tudi brtvilo
 zabrusítí -ím *gl.* brusiti: koso ~, kamen v okno ~; zabrušen -a -o: ~a kosa
 zabúbiti -ím se, zabúbil -a -o, zabúbljen -a -o; zabubljeváti -újem se, zabubljevál -ála -o, zabubljevánje -a s
 zabučáti -ím *gl.* bučati: zabučále so gore
 zabúhnutí -nem, zabúhnil -a -o, zabúhnnjen -a -o *in* zabúhel -hla -o, zabúhlost -i ž, zabuhlína -e ž; zabúhati -am: okna z drvimi ~, zabúhan -a -o
 zabúr -ja *m* *kostanjev meh*; zabúrje -a s *prazno oplodje ajde*
 *zabušávati -am *lenariti*, *zabušávanje -a s *lenarjenje*, *zabušánt -ánta *m* *lenuh*
 zacaríniti -ím, zacarínjen -a -o: ~o blago, zacarínjenje -a s
 zaceléti -ím: rana zacelí *gl.* celi; zacelíti -ím (se): rano ~, zacéli -te! zacélil -a -o *in* -íla -o, zacéljen -a -o: rana je ~a, se je zacelila; zacelítev -tve ž, zacelína -e ž, zaceljív -íva -o: ~a rana, zaceljívost -i ž
 zacepetáti -ám *gl.* cepetati; zacepotáti -ám *gl.* copotati
 zacímítí -ím se: repa se je zacímila, zacímek -mka *m*
 zacvénítí -nem se *oveneti*, zacvénnjen -a -o: ~o grozdje, ~ les *žilav les*
 zacvilití -ím *gl.* cviliti
 zacvrčáti -ím *gl.* cvrčati, zacvrčéal [**zacvrčál*] -ála -o; zacvrčkati -am; zacvrčkíti -nem, zacvrčknnjen -a -o
 začáratí -am, začáran -a -o, začáranje -a s
 začása *prisl.* o *pravem času*, *zarána*, *zgodaj*: prišli smo ~

začasen -sna -o, začásnost -i ž, začásnica -e ž
 začélítí -ím *na koncu gladko prirezati*, začélnik -a [*-ln-*] *m* *ob debelem koncu odsekan košček debela*
 začélje -a s *zadnja stran poslopja (nasprotje pročélje)*
 začépití -čépm, začépi -íte! začépil -íla -o, začépljen -a -o: ~a steklenica; začépen -pna -o: ~a priprava = začépnik -a *m*; začépljeváti -újem, začépljevál -ála -o, začépljevánje -a s
 začésnítí začésnem, začésni -íte! začésnil -íla -o, začésnjen -a -o; *v vseh oblikah tudi* začés-
 začéti začém, začni -íte! začél -a -o, začét -a -o, začéjte -a s; začéšni *prisl.*: ~ z novim letom; začétek -tka *m*; začéten -tna -o, začétnica -e ž, začétnik -a *m*; začétniški -a -o; začénjati -am, začénjanje -a s; *pomni*: z Vukom se je začélo (**je začelo*) šele pravo srbsko slovstvo; severno od Idrije se začénja (**začénja*) kraška zemlja; začénjalec -lca [*-dyc-*] *m*, začénjálka -e [*-dy-*] ž
 +začetkom *v začetku*: +~ pisma ti sporočam, +~ leta
 začínítí -ím *zabeliti*, začínjen -a -o, začínjenost -i ž; začínjati -am, začínjanje -a s; začínek -nka *m*; začímba -e ž, začímben -bna -o, začímbar -ja *m* = začínar -ja *m*
 začrnéti -ím *gl.* črneti, *prid.* začrnél -éla -o: ~a klop, začrnélost -i ž; začrníti -ím koga (kaj) *gl.* črniti, začrnjen -a -o
 začrtáti -am, začrtán -a -o, začrt -a *m*; začrtítí -ím: ~ drevo *zasekati mu lub, da usahne*
 začrtítí -ím *in* začrtítí -ím *gl.* črtiti *zasovražiti*, začrtíl -íla -o
 začúdití *in* začúdtí -čúdim se *gl.* čuditi se, začúden -a -o, začú-

začúti

denje -a s, začúdenost -i ž; začúdití se čemu ali nad čim; + začúdití koga *osupniti koga, spraviti v začúdenje koga, zbuditi komu začúdenje*: + ta okolnost me je začúдила *tej okolnosti sem se začúdil* ali *ta okolnost me je osupnila*

začúti -čujem *zasišati gl.* čuti

začútití -čútim *gl.* čútiti, začúten -a -o, začútenje -a in začútěnje -a s; začúten -tna -o, začútljiv -íva -o

zád, zádaj *prisl.*; od zád, od zádaj (*od kod?*), *toča* odzád, odzádaj (*kje?*) *gl.* tam; zádajšnji -a -e

zadahníti zadáhnem *gl.* dahnití: kruh zadáhne, zadáhníl -a -o in zadahní -íla -o: bila je lina za zrak, da bi jetniki ne zadahníli (*se zadušili*), zadáhnjen -a -o, zadáhnjenost -i ž; zadáhěl -hlá -ò in zadáhel -hla -o: ~a soba; zadáh -áha *m* [*nepoud. povesod: -dah- in -dah-*]

zadávití -im *gl.* dávití, zádávil -a -o in -íla -o, zádávljen -a -o, zádávitěv -tve ž, zádávljenje -a s; zádávljati -am, zádávljanje -a s

zadegáti -ám *gl.* degati, zadegán -a -o; zadegávati -am, zadegávanje -a s = zadegováti -újem, zadegovál -ála -o, zadegovánje -a s [*povesod: -dag-*]

zadéjati zadénem *gl.* dejati *zapraviti, založiti, zdejálec -lea* [-ájuc-] *m* *zapravljívec*

zádek -dka *m*

zadélati -am, zadélan -a -o, zadélava -e ž; zadelávati -am, zadelávanje -a s; zadelavína -e ž; zadelováti -újem, zadelováł -ála -o, zadelovánje -a s

zádenjski -a -o, zádenjski *prisl.*: ~ hoditi *pozádenjsko, ritensko* *hoditi* [*povesod: -danj-*]

zaderika -e ž *treščica, iver; zadirčen človek, (psovka)*; zaderikast -a -o zadirčen, zaderikav -a -o: ~ je les, ki se ne dá gladko rezati, klati, pri katerem se rezilo zadira ali se trgajo vlakna

zadéti -dénem, zaděni -íte! zaděl -éla -o, zadět -a -o, zadětje -a s, zadétek -tka *m*, zadétoš -i ž

zadéva -e ž, zadéven -vna -o, zadévnost -i ž, zadévník -a *m*; zadévati -am, zadévanje -a s; zadévek -vka *m*

zadíhati -am, zadíhan -a -o, zadíh -a *m*, zadíhnína -e ž; zadíhniti -nem; zadíhováti -újem, zadíhovál -ála -o, zadíhovánje -a s

zadímiti -im, zadímljen -a -o, zadímljenost -i ž, zadímítev -tve ž

zadíratí -am (se): ~ nož v meso, ~ se na koga, nad kom; zadíranje -a s, zadír -a *m*, zadírek -rka *m*; zadirčen -čna -o = zadíren -rná -o; zadirčnost -i ž, zadirčnik -a *m*, zadirčnica -e ž; zadirljív -íva -o, zadirljívost -i ž, zadirljívec -vca *m*, zadirljívka -e ž; zadirkast -a -o: ~ les = zaderikav les; zadirljaj -a *m* *ovira; gl.* zaderika

zadíšáti -ím *gl.* dišati: méd čebelam zadiši; nekaj je zadišálo

zádje -a s = zádki -ov *m mn.* = zadjína -e ž *zadnje žilo*

zadníti -ím *dno vstaviti (sodu)*, zadní -íte! zadníł -íla -o, zadnjěn -ěna -o: ~ sod; zadnávatí -am: ~ sodě. škafe *íld.*, zadnávanje -a s *delo in potrebni les za dna*; zadnáti -ám, zadnáň -ájte! zadnáł -ála -o, zadnáň -a -o

zádñji -a -e, zádñjak -a *m* *mož pri zadñjem veslu na splavu*, zádñjevína -e ž *zadñja moka (pri mletvi)*; zádñjica -e ž, zádñjičen -čna -o; zádñjič *prisl.* =

zánjnikrat *prisl.*; zánjnik -a m, zánjnina -e *ž* zadnje žito
 zadobíti -ím, zadôbi -íte! zadóbil -íla -o *in* zadóbilo -i -e, zadobljèn -èna -o: ~e rane, zadóbítev -tve *ž*; zadóbítek -tka m; zadóbívati -am, zadóbívanje -a s
 zadojíti -ím *z dojenjem pokvariti*, zadóji -íte! zadóžil -íla -o, zadojèn -èna -o *topoglav*, zadojènost -i *ž* topoglavost
 zadólje -a s *pokrajina za dolinami*, zadólski -a -o [-ls-]
 zadólžiti -ím (se): ~ koga za kaj ali da kaj napravi, ~ se, posestvo, ~ se na hišo, zadólži -íte! zadólžil -íla -o, zadólžèn -èna -o, zadólžènost -i *ž* zadólžítev -tve *ž*, zadólžek -žka m; zadólžèn -žna -o: ~o pismo. zadólžnica -e *ž* [*povsod*: -ou-]
 zadónetí -ím *gl.* doneti; zadónevati -am, zadónevanje -a s
 zadósti *prisl. mere*, zadósten -tna -o, zadóstnost -i *ž*, zadostnina -e *ž*
 zadostíti -ím: ~ komu za kaj; zadósti -íte! zadóstil -íla -o, zadoščèn -èna -o, zadoščénje -a s, zadoštítev -tve *ž*, zadoštílo -a s, zadoštílen -lna -o [-ln-], zadóstek -tka m; zadoštíljiv -íva -o, zadoštíljivost -i *ž*; zadoštováti -újem: to zadoštúje je zadósti, zadoštováł -ála -o, zadoštovánje -a s, zadoštoválen -lna -o [-ln-]; zadoščati -am, zadoščanje -a s; zadoščeváti -újem, zadoščevál -ála -o, zadoščevánje -a s, zadoščeválen -lna -o [-ln-]
 zadovóljen -ljna -o, zadovóljnost -i *ž*, zadovóljnèž -a m, zadovóljnik -a m, zadovóljnica -e *ž*, zadovóljstvo -a s, zadovóljščina -e *ž*, zadovóljček -čka m
 zadovóljiti -ím: ~ koga (+komu); zadovólji -íte! zadovólžil -íla -o, zadovóljèn -èna -o, zadovóljè-

nje -a s, zadovóljítev -tve *ž*, zadovóljiv -íva -o, zadovóljivost -i *ž*; zadovóljeváti -újem, zadovóljevál -ála -o, zadovóljevánje -a s, *gl. tudi* zadovóljen
 zadréga -e *ž*: biti v hudi, veliki ~i za denar, zaradi denarja
 zadrémati -am *in* -mljem *gl.* dramati
 zadréti zadèrem *in* zadrèm *gl.* dreti, zadrít -a -o, zadrítje -a s, zadrítež -a m, zadrítost -i *ž*
 zadrevíti -ím (se): ~ sovražnika v beg, ~ se za kom, zadrèvi -íte! zadrévil -íla -o, *povsod tudi* zadriv-
 zadrégniti -nem: ~ zanko, ~ komu vrat, zadrégnjen -a -o, zadrégnítev -tve *ž*; zadrégati -am, zadréganje -a s; zadrégavati -am, zadréganje -a s; zadrég -a m, zadréga -e *in* zadréga -e *ž*, zadrégáč -a m, zadrégálja -e *ž*; zadrégnína -e *ž*; zadrégačen -vna -o, zadrégačka -e *ž*; zadrégováti -újem, zadrégovál -ála -o, zadrégovánje -a s, zadrégoválen -lna -o [-ln-]; zadrégúlja -e *ž*, zadrégúljica -e *ž*: obleka na ~o
 zadréls(k)nití -nem, zadréls(k)njen -a -o; zadrélskati -am; zadrélsčiti -ím, zadrélsčèn -a -o
 zadrésti -am se, zadréška -e *ž*
 zádruga -e *ž*, zádrúžen -žna -o, zádrúžnost -i *ž*, zádrúžnik -a m, zádrúžnica -e *ž*, zádrúžništvo -a s; zádrugar -ja m, zádrugarstvo -a s, *povsod tudi*: zadrú-
 zadržáti -ím *gl.* držáti: ~ koga; zadržán -a -o, zadržánost -i *ž*; zadržáti se *pomuditi se, ustaviti se*: malo se je zadržal na vasi; *zadržáti se *vesti se*, *zadržánje -a s *vedénje*; zadržáj -a m; zadržék -žka m, zadržèn -žna -o; zadržéljiv -íva -o, zadržéljivost -i *ž*; zadržéváti -újem (se), zadržévál -ála -o, zadržéván -a -o, zadržévánje -a s; zadržévá-

zadúhati

len -lna -o [-ln-]; zadrževálec -lca [-dý-] *m*, zadrževálka -e [-dý-] *ž*; zadržávati -am, zadržávanje -a *s*

zadúhati -am, zadúha -e *ž*; zadúhel -hla -o = zadehèl -hlà -ò [-dàh-], zaduhlína -e *ž*, zadúhlost -i *ž*; *gl. tudi* zadahniti

zadušen -šna -o, zadušnica -e *ž* -opravilo, dobro delo za blagor duše

zadušiti -ím, zadúši -íte! zadúšil -íla -o, zadušèn -èna -o, zadušénje -a *s*, zadušítev -tve *ž*, zadušénc -nca *m*, zadušénka -e *ž*; zadušljiv -íva -o in zadušljív -a -o, zadušljívost -i in zadušljívost -i *ž*; zadúšen -šna -o: ~ zrak, zadúšnost -i *ž*

začeno *pripl.* (*zajédno) *hkrati, obenem, skupaj*: ~ s kom (čim)

zafračkátí -ám *gl.* fračkati, zafračkán -a -o: ~ denar

zafřkati -am; zafřkávati -am, zafřkávánje -a *s*; zafřkovátí -újem, zafřkovál -ála -o, zafřkovánje -a *s*; zafřkniti -nem, zafřknjen -a -o, zafřknjenost -i *ž*, zafřknjenec -nca *m*; zafřkljív -íva -o, zafřkljívéc -vca *m*, zafřkljívka -e *ž*, zafřkljívost -i *ž*

zaganítí zagánem *gl.* ganiti, zagánjen -a -o: ~ list [*nepoud. povsod*: -gan- in -gan-]; zagíbatí -am in -bljem *gl.* gibati, zagíbanje -a *s*, zagíb -a *m*, zagíbek -bka *m*, zagíbljaj -a *m*

zagánjati -am, zagánjanje -a *s*, zaganjáč -a *m*, zaganjálec -lca [-dý-] *m*; *gl. tudi* zagnati

zagáta -e in zágata -e *ž*, zagáten -tna -o: ~ a stena, zagátnost -i *ž*; zagátítí -ím, zagáčen -a -o in zagáten -a -o, zagáčenost -i *ž* in zagátenost -i *ž*, zagátítev -tve *ž*; zagatováti -újem, zagatováł -ála -o, zagatovánje -a *s*

zagázítí -ím *gl.* gáziti, zagážen -a -o, zagáženost -i *ž*; zagaževátí -újem, zagaževánje -a *s*

zagládítí -ím *gl.* gladiti, zagljajèn -èna -o in zagljajèn -a -o, zagljajénost -i in zagljajénost -i *ž*; zagljájati -am, zagljájanje -a *s*, zagljájáč -a *m*

zaglávje -a *s*, zaglávén -vna -o *kjer gre za glavo*: ~ a pravda; zaglávnik -a *m* *zglavnik* = zaglávéc -vca *m*

zaglédátí -am, zaglédán -a -o, zaglédánje -a *s*, zaglédánost -i *ž*, zagléd -éda *m*

zaglobítí -ím se, zaglobí -íte se! zaglobíl -íla -o, zaglobljèn -èna -o, zaglobítev -tve *ž*

zagnátí zažènem (se) *gl.* gnati, zagnán -a -o, zagnánost -i *ž*, zagnánec -nca *m* *zaguljek*, zagnánka -e *ž*; *gl. tudi* zaganjati; zagòn -óna *m*, v zagònu in -ónu, zagónski -a -o

zagnèstí zagnètem *gl.* gnesti, zagnètèn -èna -o; zagnétati -am, zagnétanje -a *s*

zagnida -e *ž* *zanoihtni prisad, nav. mn.* zagníde -íd

zagnojítí -ím (se): dobro ~ travnik, ~ travniku; ~ se: tvor se zagnóji; zagnóji -íte! zagnójl -íla -o in zagnójilo -i -e: rana se je ~a; zagnójèn -èna -o, zagnójek -jka *m*

zagólsnítí -nem (se): cev se je zagólsnila, zagólsnilo se mu je, zagólsnítev -tve *ž* [*povsod*: -oy-]

zagòn -óna *m* *gl.* zagnati

*zagonétká -e *ž* *užanka*, *zagonéten -tna -o *nepojasn'en, nejasen, skrivnosten*: ~ a reč

zagórec -rca *m*, zagórje -a *s*, zagórnik -a *m*, zagórница -e *ž*, zagórski -a -o in zagórski -a -o

zagorétí -ím *gl.* goreti, zagórel -éla -o, zagorélost -i *ž*, zagorélec -lca [-éy-] *m*, zagorélka -e [-éy-] *ž*; zagorévati -am, zagorévánje -a *s*

zagóstí zagódem *gl.* gosti: zagóstí jo komu

zagotovíti -ím: ~ komu kaj; zagotóvi -íte! zagotóvil -íla -o, zagotovljèn -èna -o, zagotovljènost -i ž, zagotovitev -tve ž; zagotóvilo -a s, zagotóvilèn -lna -o [-ln-], zagotóvilnica -e [-ln-] ž; zagotávljati -am komu kaj (+koga česa), zagotávljanje -a s

zagovéden -dna -o, zagovédnost -i ž, zagovédnež -a m, zagovédnica -e ž; zagovéditi -im se, zagovéjen -a -o, zagovéjenost -i ž, zagovéjenec -nca m, zagovéjenka -e ž

zagovoríti -ím (se) *gl.* govoriti, zagovorjèn -èna -o, zagovorjènek -nca m, zagovorjénka -e ž, zagóvor -a m, zagóvoren -rna -o: ~i spis *apologíja*, zagovórník -a m, zagovórnica -e ž, zagovórníštvo -a s, zagovornína -e ž, zagovorílo -a s; zagovárjati -am, zagovárjanje -a s, zagovárjanec -nca m, zagovárjanka -e ž; zagovarjálec -lca [-dʉ-] m, zagovarjálka -e [-dʉ-] ž, zagovarjálski -a -o [-dʉs-]

zagózda -e ž, zagózden -dna -o: ~a kost = zagózdica -e ž, zagózdnik -a m; zagózdica -e ž; zagózdast -a -o; zagózdíti -ím, zagózdí -íte! zagózdil -íla -o, zagóžèn -èna -o *in* zagóžèn -èna -o, zagózdítev -tve ž, zagóžènost -i *in* zagóžènost -i ž; zagoževáti -újem, zagoževánje -a s

zagrábíti -im *gl.* grabiti, zagrábljen -a -o, zagráb -ába m, zagrábek -bka m

zagradíti -ím, zagrádi -íte! zagrádíl -íla -o, zagrajèn -èna -o, zagrajénje -a s, zagrajènek -nca m, zagrádítev -tve ž, zagrádba -e ž; zagrád -áda m, zagráda -e ž, zagrádišče -a s; zagrájati -am, zagrájanje -a s, zagrája -e ž; zagrajeváti -újem, zagra-

jevál -ála -o, zagrajevánje -a s; zagrajeválen -lna -o [-ln-]

zagrebšti -bem *gl.* grebšti, zgrebèn -èna -o, zagreb -éba m; zagrébati -am, zagrébanje -a s, zagrebáč -a m, zagrebáča -e ž, zagrebališče -a s, zagrebñjak -a m *leha, grob* (*nasprotje*: razor, jamič)

zagrenéti -ím *gl.* greneti, zagrenèl -éla -o, zagrenélost -i ž; zagreníti -ím, zagreni -íte! zagreníl -íla -o, zagrenjèn -èna -o, zagrenítev -tve ž, zagrenjènek -nca m, zagrenjénka -e ž, zagrenjènost -i ž

zagreníti -énem: kdor najde zaklad, ga zagréne; zagreni -íte! zagreníl -íla -o, zagrenjen -a -o; *gl.* tudi zagrebšti

zagrešíti -ím, zagreši -íte! zagrešíl -íla -o, zagrešèn -èna -o, zagrešítev -tve ž; zagrešítelj -a m, zagrešek -ška m

zagréti -jem *gl.* greti, zagrét -a -o, zagrétje -a s; zagrévati -am, zagrévánje -a s

zagrínjati -am, zagrínjanje -a s; zagrínjác -a m, zagrínjáča -e ž; zagrínjalo -a s; zagrínjálen -lna -o [-ln-], *gl.* tudi zagrñiti

zagrísti -grízem (se) *gl.* grísti, zagrízen -a -o: ~o mleko, zagrízenost -i ž, zagrízenec -nca m, zagrízenka -e ž; zagríz -a m; zagrízñiti -nem, zagrízñjen -a -o; zagrízováti -újem, zagrízovál -ála -o, zagrízovánje -a s; zagrízljiv -íva -o, zagrízljivost -i ž

zagrljen -a -o *hrupav*, zagrljenost -i ž, zagrljenje -a s *bolecine v grlu*

zagrméti -ím *gl.* grmeti; zagrmévati -am, zagrmévánje -a s

zagrñiti -grñnem, zagrñi -íte! zagrñíl -íla -o, zagrñjen -a -o, *gl.* tudi zagrínjati

zagrohotáti

zagrohotáti -tám *in* -óčem se = zakrohotáti se *gl. tam*, zagrohotál -ála -o
zagrozíti -ím: ~ komu s čim, zagrozi -íte! zagrozil -ila -o, zagrožen -čna -o: ~o je bilo, ~a kazen, zagrozítev -tve ž
zagúliti -im *gl. guliti*, zagúljen -a -o, zagúljenje -a s, zagúljenec -nca m, zagúljenka -e ž, zagúljenost -i ž, zagúljek -ljka m *zagnanec, žulj*
zahájati -am, zahájanje -a s, zahajališče -a s; zahajáv -áva -o: ~a zvezda *ki se izgublja, tava, gl. tudi zahod in zaiti*
zahišje -a s *prostor za hišo*, zahišen -šna -o: ~i vrt
zahlápniti -nem *zadušiti se*, zahlápnjen -a -o: od (zaradi) vročine ~; zahlápnčen -čna -o = zahlápen -pna -o *dušljiv, zatohel*, zahlápnčnost -i ž = zahlápnčnost -i ž
zahód -óda m, zahóden -dna -o: ~i Slovani, zahódnoslovánski -a -o, zahódnik -a m, zahódnica -e ž; zahodišče -a s, *gl. tudi zahajati in zaiti*; zahodnják -a m, zahodnjáški -a -o, zahodnjáštvo -a s
zahotéti -hóčem (se), zahotélo se mi je česa
zahrbtje -a s *kar je za hrbtom*, zaledje, zahrbten -tna -o, zahrbtnost -i ž, zahrbtnež -a m
zahrípáti -am *in* -pljem: pes zahríplje *hripavo zalaja*; zahrípéti -ím *hripav postati, hripavo spregovoriti*, zahrípèl -éla -o, zahrípiniti -nem, zahrípel [-pəu] -pla -o, zahrípiti -im se, zahrípljen -a -o
zahrízati -zam *in* -žem *gl. hrzati*, zahrzováti -újem
zahtévatí -am: ~ od koga kaj *ali česa*, zahtévan -a -o: ~a vsota denarja, zahtévanje -a s, zahtéva -e ž, zahtéven -vna -o, zahtévnost -i ž, zahtévek -vka m

zahudíčati -am, zahudičeváti -újem, zahudičevál -ála -o, zahudičevánje -a s
zahvála -e ž, zahválen -lna -o [-ln-]: ~a pesem, zahválnost -i [-ln-] ž, zahválnica -e [-ln-] ž; zahvalíti zahválím *gl. hvaliti*: koga za kaj ~, ~ se komu za kaj, zahváljen -a -o, zahvalítev -tve ž; zahvaljeváti -újem, zahvaljevál -ála -o, zahvaljevánje -a s; zahvalibógca -e ž *zool.*
zaigráti -ám *gl. igrati*, zaigrán -a -o; zaigrávati -am, zaigrávanje -a s
zaimék -mka m, zaímkov -a -o, zaíménski -a -o: ~a sklanja, zaímkoven -vna -o
zaiti *zaidem in zájti zájdem gl. iti*, zašèl -šlã -ò *in* -ó; *gl. tudi zahajati in zahod*
zajáhati -ham *in* -šem: ~ konja *zajámčiti* -im: ~ komu kaj, *zajámčen* -a -o: ~a svoboda
zájéc -jca m, zájček -čka m; zájčji -a -e: ~a dlaka; zájčen -čna -o, zájčnik -a m, zájčnica -e ž, zájčjak -a m; zájčar -ja m, zájčevina -e ž (*meso, koža*); zájčeréja -e ž; zájka -e ž = zájklja -e ž
zajédáti -am, zajédaj -te! zajédal -a -o, zajédanje -a s, zajéda -e ž; zajédáv -áva -o, zajédávost -i ž; zajédávec -vca m, zajédávka -e ž. zajédávski -a -o, zajédávica -e ž, zajéden -dna -o *zajédav*; zajédljiv -íva -o, zajédljivost -i ž, zajédljivéc -vca m, zajédljivka -e ž; zajédálen -lna -o [-ln-]; *gl. tudi zajesti*
+ **zajédno** *prisl. zaéno, skupaj, obenem, hkrati*, +zajédnica -e ž *skupnost*
zajémáti -mam *in* -mljem, zajémaj -te! zajémál -a -o, zajémánje -a s; zajémáča -e ž *zajémálna posoda*; zajemališče -a s, zajemálo -a s; zajemálec -lca

[-*áy-*] *m*, *zajemálka -e [-áy-]* ž oseba in posoda, *zajemálen -lna -o [-ln-]*; *zajèm -éma m*, *zajémen -mna -o*, *zajémnica -e ž*, *zajémnik -a m*; *gl. tudi zajeti zajésti* *zajém gl. jesti, zajéden -a -o, zajésti se v kaj, gl. tudi zajedati*

zajéti *zajámem, zajémi -íte!* *tudi:* *zájmem, zájmi -te!* *zajél -a -o, zajét -a -o, zajéjte -a s; zajéten -tna -o, zajétnost -i ž, zajétnik -a m, zajétnica -e ž, gl. tudi zajemati*

zajézditi -im: *konja ~, s pota ~ zajézerje -a s, zajézerski -a -o, zajézeren -rna -o*

zajéziti -ím, zajézi -íte! *zajézil -íla -o, zajezèn -éna -o in zajezèen -éna -o, zajezítev -tve ž; zajéz -éza m, zajéza -e ž; zajezévati -újem, zajezévánje -a s zájka -e ž gl. zajec*

zajmo- v sestavi: *zajmodajálec -lca [-áy-] m, ~dajálka -e [-áy-] ž; zajmojemálec -lca [-áy-] m, ~jemálka -e [-áy-] ž* *zájtra prisl. jutri zjutraj*

zájtrk -a m: *mesni ~; zájtrkovati -ujem in zajtrkováti -újem, zájtrkoval -a -o in zajtrkovál -ála -o, zajtrkovánje -a s; zajtrkoválen -lna -o [-ln-], zajtrkoválnica -e [-ln-] ž*

zakacáti -ám gl. kacati, zakacán -a -o: *~o oko, zakacánje -a s* *zakadíti -ím:* *~ sobo, ~ se v koga (kaj); zakádi -íte!* *zakádíl -íla -o, zakajèn -éna -o, zakajénost -i ž; zakájati -am, zakájanje -a s; zakajévati -újem, zakajevánje -a s*

zakáj prisl. vprašuje po vzroku: *~ si to storil? vez. zakaj (kajti, namret) utemeljuje: ne hodi, ~ ni varno; ni ga vzdignil, ~ bil je silo težak*

zakasníti -ím (se) in zakásniti -ím (se), zakasnì -íte! *in zakásni*

-tel zakásnil -a -o in -íla -o, zakasnjen -éna -o in zakásnjen -a -o, zakasnítev -tve ž; zakasníti -ím zakasniti se, zakasnèl -éla -o, zakasnélost -i ž; gl. tudi kasen; zakasnévati -am, zakasnévánje -a s [nepoud. povsod: -kas- in -kas-]; zakašnjeváti -újem, zakašnjevánje -a s

zakídati -am: *~ kaj s čim, zakídan -a -o; zakídávati -am, zakídávánje -a s*

zaklád -áda m, zakláden -dna -o, zakládnik -a m, zakládnica -e ž, zakládníčar -ja m; zakládati -am: *~ koga s čim, zakládánje -a s; zakládálec -lca [-lc-] m, zakládálka -e [-lk-] ž*

zakláti zakóljem gl. klati, zaklán -a -o; zakòl [-òl] -òla m: *živina za ~*

zakléjati -am, zaklejíti -ím gl. klej, zakléjíl -íla -o, zaklejèn -éna -o, zaklejénost -i ž

zakleníti zaklénem, zaklèni -íte! *zaklènil -íla -o, zaklénjen -a -o, zaklénítev -tve ž; zaklèp -épa m; zaklépati -am, zaklépanje -a s, zaklepálen -lna -o [-ln-], zaklepálnik -a [-áy-] m vrsta noža, zaklépanek -nka m, zaklepálec -lca [-áy-] m; zaklepček -čka m vrsta noža, zaklepčast -a -o, zaklépec -pca m, zaklepčén -éna -o: ~i nož, zaklépica -e ž, zaklépen -pna -o, zaklépnica -e ž, zaklépnik -a m; zaklepljív -íva -o, zaklepljívost -i ž; zaklepáj -a m zakl;útni oklepaj*

zakléti zakólnem [-óy-] gl. kleti, zaklét -a -o, zakléjte -a s, zaklétev -tve ž, zaklétnik -a m; zaklínjati -am: *~ koga, ~ se, zaklínjanje -a s; zaklínjeváti -újem, zaklínjevál -ála -o, zaklínjevánje -a s, zaklínjeválec -lca [-áy-] m*

zaklícati -klíčem gl. klicati; zaklíc -a m; zaklíkniti -nem

zaklíniti

zaklíniti -im, zaklínjen -a -o, zaklínjenje -a s, zaklínec -nka m, mn. zaklínki -ov kosi njive; zaklínski -a -o: ~i šiv

zaključiti -im, zaključen -a -o: ~a družba; zaključenost -i ž, zaključek -čka m: ~ seje konec, sklep, računski ~ bilanca, napraviti ~e iz česa sklepe; zaključen -čna -o: ~a slovesnost; zaključevati -ujem, zaključeval -ála -o, zaključevanje -a s

zakloniti -klónim, zaklóni -íte! zaklónil -íla -o, zaklónjen -a -o; zaklón -óna m; zaklónica -e ž; zaklónišče -a s, zaklóniščen -čna -o; zaklónjati -am, zaklónjanje -a s

zaklopiti -im, zaklopljen -a -o, zaklopítev -tve ž, zaklop -ópa m, zaklopec -pca m, zaklopek -pka m; zaklopen -pna -o: ~a veha; zaklopnica -e ž, zaklopka -e ž ventil, zaklopniti -nem

zakol [-ól] -óla m gl. zaklati

zákolček -lka [-lk-] m = zákolíč -a m klin, ki zatiče kolo; zákolník -a [-ln-] m iglica

zakolíti -ím, zakolí -íte! zakólil -íla -o, zakoljèn -éna -o, zakolítev -tve ž; zakolíčiti -im, zakolíčen -a -o, zakolíčenje -a s; zakolíčevati -ujem, zakolíčeval -ála -o, zakolíčevanje -a s

zákon -a in zákóna m: sv. pismo starega zákóna; zákon *postava*: vlada je pripravila važne spremembe političnih zakónov; osnóvni zákon *ustava*; okvirni zákon; Newtonov zákon o gravitaciji; zákon mišljenja; zakonít -a -o *postaven*: zakoníti dedíči *postavni dedíči*, zakonítost -i ž; zákon skleniti, otroci iz prvega zákóna; civilni zákon; zakónec -nea m, zakónski -ega m; zakonik -a m; zákonski in zákónski -a -o: ~i prstan, ~a hči; zakónstvo -a s

zakono- v sestavi: zakonodája -e ž, ~dájén -jna -o; ~dajálec -lca [-áj-] m, ~dajálstvo -a [-áj-] s = ~dájstvo -a s; zakonolòm -óma m, ~lómec -mca m, ~lómka -e ž; zakonoslóvec -vca m, ~slóven -vna -o, ~slóvje -a s; zakonoznánski -a -o, ~znánstvo -a s; zakonoználec -lca [-lc-] m

zakopáti zakópljem gl. kopati, zakopán -a -o; zakóp -ópa m; zakopávati -am, zakopávanje -a s

zakopčáti -ám *zapeti -pnem* gl. kopčati, zakopčán -a -o, zakopčánje -a s; zakopčevati -ujem, zakopčevanje -a s

zakoreniniti -im se = zakoréniti -ím se, zakorénil -íla -o in -énilo -i; zakorenjevati -ujem, zakorenjevanje -a s; zakorenínjenje -a s. zakorenítev -tve ž

zakostenéti -ím gl. kosteneti, zakostenél -éla -o: ~ hrustanec, ~a mišica, zakostenélost -i ž, zakostenénje -a s zakostenítev -tve ž zakostenévati -am, zakostenévaje -a s

zakót -a m, zakótje -a s, zakótek -tka m zakóten -tna -o: ~i pisar, zakótnost -i ž, zakótnik -a m, zakótnica -e ž, zakotnják -a m

zakotalíti -ím (se), zakotáli -íte! zakotátil -íla -o, zakotaljèn -éna -o: ~o kolo

zakotíti -ím (se): bolezen se zakotí, miši se zakotíjo, zakóti -íte! zakótil -íla -o, zakotèn -éna -o, zakotítev -tve ž

zakováti -ujem gl. kovati, zakóval in zakováł -a -o, zakován -a -o, zakóv -óva m, zakóvica -e ž; zakováriti -im

zakóžen -žna -o: ~i črv, zakóžník -a m

zakráj -ája m, zakrájen -jna -o: ~e njive

zakramènt -ènta *m*, zakramentál
[-át] -a *m*, zakramentálen -lna
-o [-ln-], zakramentálnost -i
[-ln-] *ž*

zakreníti -krénem *gl.* kreniti, za-
krénjen -a -o; zakrenítev -tve *ž*
zakričáti -ím *gl.* kričati, zakrik-
niti -nem *gl.* krikniti

zakristíja -e *ž*, zakristíjski -a -o:
~a oprava; zakristán -a *m* cer-
kovnik, zakristánka -e *ž*, zakri-
stánski -a -o *cerkovniški*

zakriti -íjem *gl.* kriti, zakrit -a
-o, zakrítje -a *s*; zakrivati -am,
zakrival -a -o *in* -ála -o, zakri-
vanje *in* -ánje -a *s*; zakrív -a
m. zakriválo -a *s*, zakriválce -a
[-lc-] *s*; zakriválec -lca [-áy-]
m kdor kaj zakriva

zakrivíti -ím, zakrivi -íte! zakrív-
vil -íla -o, zakrivljen -a -o *in*
zakrivljen -éna -o, zakrivljenje
-a *in* zakrivljenje -a *s*; zakrív-
ljenost -i *in* zakrivljenost -i *ž*;
zakrivék -vka *m*; zakrívljati
-am, zakrívljanje -a *s*; zakri-
vénčiti -im, zakrivénčen -a -o
zakrížati -am, zakrížan -a -o; za-
križeváti -újem, zakriževál -ála
-o, zakriževánje -a *s*; zakrížiti
-im, zakrížen -a -o: ~a okna
zakríniti -nem, zakrínjen -a -o,
zakrínjenost -i *ž*, zakrínjenec
-nca *m* zakrínjenka -e *ž*; zak-
rínk -a *m*

zakrnéti -ím, zakrnél -éla -o: ~a
ledvica, zakrnélost -i *ž*

zakrohotáti -ám *in* -óčem *se gl.*
krohótati *se*; *gl. tudi* zagrohó-
tati *se*

zakrojíti -krójim (se) *gl.* krojiti:
noht, deskà *se* zakróji; zakró-
jen -a -o, zakrojítev -tve *ž*,
zakròj -ója *m*

zakròv -óva *m*, zakròvec -vca *m*
zakróžiti -króžim *gl.* krožiti, za-
króžen -a -o, zakróženost -i *ž*;
zakróževáti -újem, zakróževál
-ála -o, zakróževánje -a *s*

zakrpati -am *gl.* krpati, zakrpan
-a -o: ~e hlače; zakrповáti
-újem, zakrповánje -a *s*; za-
krpávati -am, zakrповánje -a *s*
zakúhati -am *gl.* kuhati, zakúhan
-a -o, zakúha -e *ž*

zakúpiti -kúpim *gl.* kupiti, zakúp-
ljen -a -o: ~ denar, zakupítev
-tve *ž*; zakúp -a *m*, zakúpek
-pka *m*, zakúpen -pna -o: ~a
pogodba, zakúpnik -a *m*, za-
kúpnica -e *ž*, zakúpníski -a -o,
zakupnína -e *ž*, zakúpníštvo -a
s; zakúpstvo -a *s*, zakúpsčina
-e *ž*; zakupčeváti -újem, zakup-
čevál -ála -o, zakupčevánje -a
s; zakupodajálec -lca [-áy-] *m*,
zakupodajálka -e [-áy-] *ž*, za-
kupojemálec -lca [-áy-] *m*

zakúriti *in* -íti -kúrim *gl.* kuriti:
~ v peči, ~ peč, ogenj; zakúr-
jen -a -o: ~a peč, ~o je v peči
zál [-át] -a -o *dol.* záli zálega
-mu; *prim.* záljši -a -e, *gl. tudi*
gorši; záljšati -am, (o)záljšán
-a -o, záljšanje -a *s*, záljšálen
-lna -o [-ln-]

zalágati -am, zaláganje -a *s*, za-
lagátelj -a *m*, zalagálec -lca
[-áy- *in* -lc-] *m*; ⁺zalágati -am
se za kaj zavzemati, gnati *se* za
kaj; *gl. tudi* založiti

zalázen -zna -o: ~ napad, zaláz-
nik -a *m*; zaláziti -im; zalázov-
vati -ujem, zalázovanje -a *s*,
zalázoválec -lca [-áy-] *m*; za-
lazún -a *m*; *gl. tudi* zalezovati,
zaláz -áza *m* vrsta lova

zaléči -léžem *gl.* leči, zaléga -e *ž*,
zalégati -am, zaléganje -a *s*;
zaléžen -žna -o *izdaten*, zaléž-
nost -i *ž*

zaledenéti -ím: okna zaledeníjo,
jezero zaledení, zaledenél -éla
-o: ~o jezero, zaledenélost -i *ž*
zalédje -a *s*, zaléden -dna -o
zalèk -éka *m*, *nav. mn.* zalékí -ov
zavíhki na sukni; zalékniti -nem:
rokav ~, zaléknjen -a -o

zalépati

zalépati -im *gl.* lepati, zalépljen -a -o; zaléпка -e ž, zalepilo -a s = zalépek -pka m
 zalesketáti [-lask-] -ám in -éčem, ~ se *gl.* lesketati
 zaléšti -lézem *gl.* lešti; zalèz -éza m, zaléza -e ž; zalézati -am, zalézanje -a s; zalézovati -ujem in zalezováti -újem, zalezoval -a -o in zalezovál -ála -o, zalézovanje -a in zalezovánje -a s, zalezoválec -lca [-áú-] m, zalezováka -e [-áú-] ž, zalezoválski -a -o [-áú-]
 zaletéti -ím se *gl.* leteti, zalétel -éla m, zaletéla -e ž, zaletélost -i ž; zaletélast -a -o; zalèt -éta m, zaleték -tka m; zaletáv -áva -o, zaletávec -vca m, zaletávka -e ž; zaletati -am se, zaletanje -a s; zaletávati -am se, zaletávanje -a s; zaletováti -újem se in zaletovati -ujem se, zaletoval -a -o in zaletovál -ála -o, zaletovánje -a in zaletovanje -a s; zaletíšče -a s
 zalezáti -ím *gl.* ležati, zalezán -a -o: ~ človek, ~a ura, ~o blago, zalezánost -i ž, zalezánc -nca m, zalezánka -e ž, zalezúh -a m, *gl.* tudi zaleči
 zalístje -a s, zalísten -tva -o, zalístnik -a m, zalístováti -újem se, zalístovál -ála -o, zalístovánje -a s
 zalíti -líjem *gl.* liti, zalít -a -o, zalítje -a s, zalítek -tka m; zalíjati -am, zalíjal -a -o in -ála -o, zalíjanje in -ánje -a s, zalíjavica -e ž; zalívati -am, zalíval -a -o in -ála -o, zalívanje in -ánje -a s, zalívanček -čka m; zalív -a m, zalíváč -a m, zalíváča -e ž; zalívek -vka m, zalívka -e ž; zalíyski -a -o: ~i tok
 zalízati -lízem *gl.* lizati, zalízan -a -o, zalíz -a m; zalízavati -am, zalízávanje -a s; zalízováti

-újem, zalízovál -ála -o, zalízovánje -a s
 zalízki -ov m *mn.* kolleti
 zalíjšati -am *gl.* zal
 zaljúbiti -ljúbim se *gl.* ljubiti, zaljúbljen -a -o, zaljúbljenec -nca m, zaljúbljenka -e ž, zaljúbljenost -i ž; zaljúbljati -am se, zaljúbljanje -a s
 zálog -óga m, zalóga -e ž: imeti ~o česa, imeti kaj v ~i, zalógovnik -a m *tender, gl.* tudi založiti
 záloka -e ž *odročen gozdni travnik*
 zalópniiti -nem *gl.* lopniti: vrata ~, zalópnijen -a -o; zalópútniti -nem, zalópútnjen -a -o, zalópútnik -a m
 zalotíti -alótím *gl.* lotiti, zalóten -a -o
 založíti -ím, založi -íte! založil -íla -o, založen -éna -o, založítev -tve ž, založba -e ž, založáj -a m, zalogáj -a m, zalogájček -čka m, zalogájčič -a m, založek -žka m; založen -žna -o, založnik -a in založnik -a m, založnica -e ž, založníma -e ž, založništvo -a in založništvo -a s, založníski -a -o in založníski -a -o; založilo -a s založílen -lna -o [-ln-], založíšče -a s; *gl.* tudi zalagati in zalog
 zalúbnik -a m *lubadar*
 zalúčati -am *gl.* lučati, zalúčan -a -o
 zalús(k)niiti -nem: vrata ~, zalús(k)njen -a -o: ~a vrata; zalúska ti -am, zalúska n -a -o; zalúščiti -im: vrata ~, zalúščen -a -o: ~a vrata
 zalúst zalústi ž *kavelj na trnku ali sidru*
 zalúščiti -im *gl.* luščiti: ~ strok, zalúščen -a -o; *gl.* tudi zalúskniti
 zamáhniiti -máhnem *gl.* mahniti, zamáhnijen -a -o, zamáh -áha m, zamáhljaj -a m; zamahováti

-újem, zamahováł -úla -o, zamahovánje -a s; zamašáj -a m, zamašen -šna -o, zamašnják -a m, zamašnost -i ž

zamájati *in* zamajáti -májam *in* -májem *gl.* majati, zamájan -a -o *in* zamaján -a -o, zamajáj -a m

zamákati -am: ~ travnik, (dež) zamaka (zid), zamákanje -a s. *gl.* tudi zamočiti

zamakniti -máknem, zamákni -te *in* -ni -íte! zamáknil -a -o *in* zamaknil -íla -o, zamákknjen -a -o, zamákknjenje -a s, zamákknjenec -nca m, zamákknjenka -e ž, zamákknjenost -i ž; zamakljív -íva -o: pogled na planine je ~; zamakljívost -i ž [*nepoud.* *povsod:* -mak- *in* -mák-]

zamámiti -im koga *gl.* mamiti, zamámljen -a -o, zamámljenje -a s, zamáma -e ž; zamámljati -am, zamámljanje -a s

zamàn *prisl.:* ~ se trudiš, *toda:* zastonj dela *brez plačila*

zamástiti -ím, zamásti -íte! zamástil -íla -o, zamaščen -éna -o, zamaščenje -a s, zamaščenost -i ž, zamástítev -tve ž

zamašiti -ím, zamaši -íte! zamašil -íla -o, zamašen -éna -o, zamašítev -tve ž, zamašénje -a s, zamašénost -i ž, zamašek -ška m, zamaškar -ja m, zamašljív -íva -o

zamázati -ázem *gl.* mazati, zamázan -a -o, zamáza -e ž, zamázanec -nca m, zamázanka -e ž, zamázanost -i ž; zamáz -áza m, zamázek- zka m, zamázilo -a s, zamázka -e ž *kit;* zamazováti -újem, zamazovánje -a s

zamazíti -ím *zakitali*, zamázi -íte! zamázil -íla -o, zamazèn -éna -o, *gl.* *kit in* mazíti

zamegliti -ím (se), zamegli -íte! zameglil -íla -o, zamegljèn -éna -o, zamegljénost -i ž; zamegléti

-ím, zameglèl -éla -o, zameglélost -i ž, zameglítev -tve ž [*povsod:* -mæg-]

zaméjen -jna -o *kar je za mejo*, zaméjnik -a m, zaméjniški -a -o, zaméjec -jca m, zaméjski -a -o, zaméjstvo -a s

zamejiti -ím, zaméji -íte! zaméjil -íla -o, zamejèn -éna -o, zamejénost -i ž, zamejítev -tve ž; zamejníčiti -im, zamejníčenje -a s

zameniti -ím, zamèni -íte! zaménil -íla -o *in* zaménilo -i -e, zaménjen -a -o *in* zamenjèn -éna -o, zamenítev -tve ž, zaména -e ž, zamémba -e ž; zaménjati -am, zaménjan -a -o, zaménjanec -nca m, zaménjanka -e ž, zaménjanje -a s, zamenjáva -e ž; zamenjávati -am, zamenjávanje -a s; zamenjeváti -újem, zamenjevál -íla -o, zamenjevánjé -a s, zamenjeválec -lca [-*dy-*] m, zamenjeválka -e [-*dy-*] ž, zamenjeválen -lna -o [-*ln-*]; zamenljív -íva -o, zamenljívost -i ž

zamériti -ím *gl.* meriti; zamérjati -am, zamérjanje -a s; zaméra -e ž, zamèr -éra m, zaméren -rna -o; zamérnost -i ž, zamérnež -a m; zamérljív -a -o *in* zamerljív -íva -o, zamérljívost -i *in* zamerljívost -i ž, zamerljívec -vca m, zamerljívka -e ž

zamésiti -ím *gl.* mesiti, zaméšen -a -o, zamesítev -tve ž, zamések -ska m

zamésti -mètem *gl.* mèsti; sneg je vsa pota zamétel (zamèl), zametèn -éna -o; zamèt -éta m

zaméstí -tem, zamétel -íla -o, zaméten -a -o: ~o mleko

zaméstí -dem: ~ prejo, korak, zamédel -dla -o, zaméden -a -o

zaměšati -am *gl.* mešati, zaměšan -a -o: vse je ~o

zametáti

zametáti -mécem *gl.* metati: ta kot zaméči s senom; zametán -a -o: ni mogel najti suknjiča, ker je bil ~ s travo
zamétati -am, zamétanje -a s; zametávati -am, zametávanje -a s; zamétovati -ujem *in* zametováti -újem, zamétoval -a -o *in* zametovál -ála -o, zamétovanje -a *in* zametovánje -a s, zametoválec -lca [-áú-] *m*; zamétek -tka *m*, zamétčen -čna -o *kdor rad zameta*
zamétek -tka *m* zaplódek, zaródek, zasnóva, zamétkov -a -o *biol.*
zamikáti -am *in* -čem *gl.* mikati, zamíkanje -a s; zamík -a *m*; zamikávati -am, zamikávanje -a s
zamírati -am *gl.* umirati: sonce za gorami zamíra, zamíranje -a s; zamréti -mrém *gl.* mreti, zamri -íte! zamřl -a -o, zamřt -a -o, zamřtje -a s
zamísliti -im (se) *gl.* misliti, zamísljen -a -o, zamísljenec -nca *m*, zamísljenost -i ž; zamísel [-səú] -sli ž, zamíslek -a [-lək-] *m*; zamísljati -am, zamísljanje -a s
zamízje -a s *prostor za mizo*, zamízen -zna -o
zamižáti -ím *in* zamežáti -ím [-məž-] *gl.* mižati, zamežíkati -am [-məž-] *gl.* mežikati
zamláda *prisł.*: ~ se úči
+ zamóči zamórem *moči morem*
zamóčiti zamóčim *gl.* močiti, zamóčen -a -o: ~ sod, ~a pšenica, *gl.* tudi zamakati; zamók -óka *m*; zamókniiti -mókнем, zamóknil -íla -o, zamókňjen -a -o, zamókel -ókla -o: ~a zemlja; zamokljív -íva -o
zamolčáti -ím *gl.* molčati, zamolčan -a -o, zamolčanje -a s, zamólk -a *m* aposiopeza; zamolčljív -íva -o, zamolčljívost -i ž; zamólkljaj -a *m*, zamolkljív

-íva -o, zamokljívost -i ž; zamólkniti -nem *gl.* umolkniti, *prisł.* zamólkel -kla -o: ~o grlo, zamólklost -l ž [*povsod: -mou-*]
zamórec -rca *m*, zamórka -e ž, zamórče -ta s, zamórček -čka *m*, zamórski -a -o; zamórje -a s, zamórščina -e ž
zamóriti -ím, zamóri -íte! zamóril -íla -o, zamorjèn -èna -o, zamorjènc -nca *m*, zamorjénka -e ž, zamorjènost -i ž, zamorítev -tve ž
zamotáti -ám *in* zamótati -am *gl.* motati, zamótán *in* zamótán -a -o, zamótánje -a *in* zamótánje -a s, zamótánost -i *in* zamótánost -i ž; zamòt -óta *m*, zamótek -tka *m*; zamotávati -am, zamotávanje -a s; zamotováti -újem, zamotovál -ála -o, zamotovánje -a s
zamotíti -mótím (se) *gl.* motiti: ~ z delom, s knjigo; zamóten -a -o, zamotítev -tve ž
zámož *prisł.*: ~ iti, ~ dati; zámóžen -žna -o: ~a deklica; zamóžti -ím, zamóžti -íte! zamóžil -íla -o, zamóžèn -èna -o, zamóžítev -tve ž
zamračíti -ím, zamráči -íte! zamráčil -íla -o, zamračèn -èna -o, zamračènost -i ž, zamračítev -tve ž; zamračévati -újem, zamračévánje -a s
zamřdati -am se *gl.* mřdati, zamřdniti -nem se, zamřdek -dka *m*
zamřéziti -ím, zamřezen -a -o: ~a okna; zamřezévati -újem, zamřezévánje -a s
zamřza -e ž; zamřzniti -nem, zamřznil -a -o, zamřznjen -a -o *in* zamřzel -zla -o: ~a okna, zamřzlost -i ž; zamřzováti -újem, zamřzovál -ála -o, zamřzovánje -a s
zamřzėti -ím *gl.* mřzeti: ~ komu, zamřzen -zna -o, zamřzljív

-íva -o; zamrzíti -ím: ~ koga, zamrzi -íte! zamrzil -íla -o, zamržen -èna -o, zamrza -e *ž* *zamera, sovražnost, zamrzítev -tve ž*
zamudíti -ím, zamúdi -íte! zamúdil -íla -o, zamujèn -èna -o, zamujènje -a *s*; zamúda -e *ž*, zamúdek -dka *m*, zamúden -dna -o, zamúdnik -a *m*, zamúdnica -e *ž*, zamúdníski -a -o, zamudnína -e *ž*; zamudljiv -íva -o, zamudljivost -i *ž*, zamudljívec -vca *m*; zamújati -am, zamújanje -a *s*
zamúšnica -e ž muha, v planinskih kočah skozi steno vsekana luknja namesto okna
zanalášè in zanalášè prisl. nalašè: kakor ~ je prišel ravno danes
zanámec -mca m, nav. mn. zanámci; zanámstvo -a *s*
zanapréj prisl. naprej: za zdaj naj bo, zanapréj bo pa drugače; *toda:* to ni račun za nazaj, ampak za naprej; ta drva niso za tukaj, ampak za naprej *namenjena naprej*
zanášati -am (se), zanášanje -a s, gl. tudi zanositi
zanemáriti -im, zanemárjen -a -o, zanemárjenje -a s, zanemárjenec -nca m, zanemárjenka -e ž, zanemárjenost -i ž; zanemára -e ž, zanemáren -rna -o; zanemárjati -am, zanemárjanje -a s, zanemarjálec -lca [-áμ-] m, zanemarjálka -e [-áμ-] ž
zanèsti -sem (se) gl. nesti, zanesèn -èna -o (+zanešèn), zanesènost -i ž, zanesènje -a s, zanesènec -nca m (+zanešènec), zanesènka -e ž, zanesenják -a m (+zanešenják), zanesenjáski -a -o, zanesenjástvo -a s; zanesljiv -íva -o, zanesljivost -i ž
zanétiti -im gl. netiti: ~ ogenj, prepri; zanéten -a -o
zanič prisl.: ~ dela, to vino je ~, ~ knjiga, ~ papir; *toda:*

to vino ni za nič (§ 55, 2); zaničen -čna -o: ~o delo; zaniček -čka *m*: ti ~ ti; zaničkar -ja *m*, zaničnež -a *m*, zaničnica -e *ž*, zaničast -a -o
zaničeváti -újem, zaničevál -ála -o, zaničeván -a -o, zaničevánje -a s; zaničeválen -lna -o [-ln-], zaničeválec -lea [-áμ-] m, zaničeválka -e [-áμ-] ž, zaničeválski -a -o [-áμ-]; zaničljiv -íva -o, zaničljívec -vca m, zaničljívka -e ž, zaničljivost -i ž
zanikáti -am, zanikan -a -o, zanikanje -a s, zaník -a m, zanikálen -lna -o [-ln-], zanikáva -e ž; zanikováti -újem, zanikovánje -a s
zaníkrn -a -o, zaníkrnost -i ž, zaníkrnež -a m, zaníkrnik -a m, zaníkrnica -e ž (+zaníkar-)
zanímáti -am (se): to me zaníma; zanímáti se za kaj; zanímanje -a *s*; zanímív -a -o, zanímívost -i *ž*
zánka -e ž (+zánjka), zánkica -e ž in zánčica -e ž; zánkar -ja m; zánkati -am, zánkanje -a s
zanoičiti -ím se v noč se zamuditi, zanoiči -íte se! zanoičil -íla -o, zanoičítev -tve ž
zanoihtati -a se mi, zanoihtanje -a s; zanoihten -tna -o, zanoihtnica -e ž; zanoihtováti -úje se in zanoihtovati -uje se, zanoihtovanje -a in zanoihtovánje -a s
zanós -òsa m, zanósen -sna -o, zanósnost -i ž
zanosíti -nósím gl. nositi, zanóšen -a -o, zanóšenje -a s, zanosítev -tve ž, zanósek -ska m embrio
zaóblíti -im, zaóbljen -a -o, zaóbljenost -i ž
zaobljúbiti -ljúbim gl. obljubiti, zaobljúbljen -a -o, zaobljúbljenost -i ž; zaobljúba -e ž, zaobljúben -bna -o: ~a cerkev votivna

zaobrniti

zaobrniti -brnem *gl.* obrniti, zaobrnitev -tve *ž*, zaobrnjenost -i *ž*

zaodéti -dénem *gl.* odeti, zaodét -a -o, zaodétost -i *ž*; zaodévati -am, zaodévanje -a *s*

zaokróžiti -im, zaokróžen -a -o, zaokróženost -i *ž*, zaokróženje -a *s*; zaokróževáti -újem, zaokróževánje -a *s*

zaoráti -órjem *in* -órjem *gl.* orati, zaorán -a -o; zaóra -e *ž*; zaorávati -am, zaorávanje -a *s*

+zaóriti -im *razleči se*

zaosník -a *m* klin, ki zatiče kolo
zaostáti -nem *gl.* (o)stati, zaostánek -nka *m*. zaostál -ála -o, zaostálec -lca [-lc-] *m*, zaostálka -e [-lk-] *ž*, zaostálost -i *ž*, zaostálina -e *ž*; zaostájati -jam *in* -jem, zaostájanje -a *s*, zaostájalec -lca [-áj-] *m*

zaostříti -ím, zaostíri -íte! zaostíril -íla -o, zaostíren -éna -o, zaostírenje -a *s*, zaostíritev -tve *ž*, zaostírenost -i *ž*; zaostírováti -újem, zaostírovál -ála -o, zaostírovánje -a *s*

zapád -áda *m* zahod, zapáden -dna -o *zahoden*: zapádnorímska država, zapadnják -a *m* zahodnjak, zapadnjaštvo -a *s* zahodnjaštvo

zapáh -áha *m*. zapáha -e *ž*; zapahníti zapáhнем *gl.* pahnuti, zapáhníl -a -o *in* zapáhníl -íla -o, zapáhnjen -a -o, zapahnítev -tve *ž*, zapáhnjenje -a *s* [-nepoud. povsod: -pah- *in* -páh-]; zapahováti -újem, zapahovával -ála -o, zapahovánje -a *s*

zapáliti -im *gl.* paliti, zapáljen -a -o, zapáljenost -i *ž*; zapálíšče -a *s*; zapálen -lna -o [-ln-]: ~o steklo; zapaljív -íva -o, zapaljívost -i *ž*; zapaljíati -am; zapaljeváti -újem, zapaljevánje -a *s*

zapáriti -im *gl.* pariti, zapárjen -a -o, zapárjenje -a *s*, zapárjenost -i *ž*, zapár -ára *m*, zapára -e *ž*, zapárica -e *ž*, zapáricav -a -o = zapáricen -čna -o; zapárjati -am, zapárjanje -a *s*

zapásti -pádem *gl.* pasti padem, zapádel -dla -o *in* zapál -ála -o, zapáden -a -o; zapád -áda *m*: ~ menice, vsote; zapádec -dca *m*, zapádek -dka *m*, zapáden -dna -o: ~i sneg, ~i rok, zapádník -a *m*, zapádnica -e *ž*, zapádenec -nca *m*; zapádka -e *ž*; zapádlína -e *ž*, zapádllost -i *ž*; zapádati -am, zapádanje -a *s*
zapásti -pásem: ovco ~, zapásen -a -o: ~a krava

zapáziti *in* zapazíti -pázim *gl.* paziti, zapážen -a -o, zapazítev -tve *ž*, zapázek -zka *m*; zapázen -zna -o, zapáznost -i *ž*; zapazljív -íva -o, zapazováti -újem, zapazovánje -a *s*

zapáziti -im, zapáženje -a *s*, zapáz -áza *m*, zapážen -žna -o: ~e deske, zapáznik -a *m*; zapázeváti -újem, zapázevánje -a *s*
zapečátiti -im *gl.* pečatiti, zapečáten -a -o, zapečátenje -a *s*; zapečátenost -i *ž*

zapéček -čka *m*, zapéčkar -ja *m*, zapéčkarica -e *ž*; zapéčje -a *s*, zapéčnik -a *m*, zapečnják -a *m*
zapéči -em *gl.* peči, zapečen -éna -o, zapečenost -i *ž*; zapéka -e *ž*; zapékati -am, zapékanje -a *s*

zapeljáti -péljem *in* -peljám *gl.* peljati, zapelján -a -o, zapeljánost -i *ž*, zapeljánek -nca *m*, zapeljánka -e *ž*, zapeljáva -e *ž*; zapeljávati -am, zapeljávanje -a *s*; zapeljévati -újem, zapeljévál -ála -o, zapeljévánje -a *s*; zapeljív -íva -o, zapeljívec -vca *m*, zapeljívka -e *ž*, zapeljívost -i *ž*

zapénc -nca *m* *gl.* zapéti -pném
zapénjati -am *gl.* zapéti -pném

zapentljáti -ám, zapentljáj -ájte!
 zapentljál -ála -o, zapentlján
 -a -o, zapentljánje -a s; zapent-
 lja -e ž, zapentljár -ja m
zapéra -e ž, zapéřica -e ž, zapé-
 řičen -čna -o: ~o sito; zapéř-
 ník -a m zaporník, zapěrnica -e
 ž zapornica
zapést -i ž, zapéstje -a s, zapěstek
 -tka m, zapěsten -tna -o: ~a
 ura; zapěstnica -e ž, zapěstník
 -a m
zapetáč -a m zaniďl, za privrženca;
 zapétek -tka m peta při škornju,
 zapětník -a m
zapěti -pněm, zapni -íte! zapěl -a
 -o, zapét -a -o, zapétež -a m.
 zapétost -i ž; zapénjati -am,
 zapénjanje -a s; zápenjalo -a s,
 zapénja -e ž, zapénjáča -e ž;
 zapěnc -nca m, zapěncár -ja m,
 zapěncati -am, zapěнка -e ž
zapěti zapójem gl. peti
zapičiti -im, zapičen -a -o, za-
 pičenost -i ž, zapiček -čka m,
 zapík -a m; zapikováti -újem,
 zapikovánje -a s; zapíkati -am,
 zapíkanje -a s
zapihati in -áti -piham gl. pihati
 s pihanjem pokřiti, začeti pihati;
 zapih -a m zamet; zapihniti
 -nem; zapihljáti -ám gl. pihljati
zapírati -am, zapíranje -a s; za-
 píra -e ž, zapírač -a m, zapírača
 -e ž; zapírálo -a s, zapírálén
 -lna -o [-ln-], zapírálník -a [-ln-]
 m, zapírálnica -e [-ln-] ž, za-
 pírališče -a s, zapírálec -lca
 [-áú-] m, zapírálka -e [-áú-] ž;
 zapírček -čka m, zapířek -rka
 m, zapírca -e ž, zapírka -e ž,
 gl. tuďi zapor in zapřeti
zapisáti in zapisáti -píšem gl. pi-
 sati, zapísan -a -o, zapís -a m,
 zapísanec -nca m, zapísanka -e
 ž; zapísan -sna -o, zapísnica -e
 ž; zapísník -a m, zapísniški -a -o;
 zapísnikar -ja m, zapísnikarski
 -a -o, zapísnična -e ž, zapísek

-ska m; zapisávati -am, zapi-
 sávanje -a s; zapisováti -újem,
 zapisováł -ála -o, zapisovánje
 -a s, zapisoválec -lca [-áú-] m,
 zapisováłka -e [-áú-] ž, zapiso-
 válen -lna -o [-ln-]
zapíti -píjem gl. piti, zapít -a -o,
 zapítje -a s, zapítek -tka m,
 zapítost -i ž, zapitnična -e ž;
 zapíjati -am, zapívati -am
zaplákati -am in -áčem zajokati
 gl. plakati
zaplánec -nca m kdor prebiva za
 planjo, zaplánski -a -o, zaplána
 -e ž
záplata -e ž, záplatast -a -o, zá-
 platen -tna -o, záplatník -a m,
 záplatica -e ž, záplat(ov)je -a s;
 zaplátiti -im, zaplátěn -a -o;
 zaplatfčiti -im
zaplavíti -ím, zaplávi -íte! zaplá-
 vil -íla -o, zaplavljěn -ěna -o
 in zaplavljen -a -o, zaplavlje-
 nje -a s, zaplavljenost in -ěnost
 -i ž; zaplavljati -am, zaplav-
 ljanje -a s
zapléček -čka m, zapléčkar -ja m,
 zapléčeje -a s, zapléčen -čna -o,
 zapléčník -a m, zapléčnica -e ž;
 zapléčevati -ujem, zapléčevanje
 -a s, zapléčeválec -lca [-áú-] m,
 zapléčeválka -e [-áú-] ž
zaplěniiti -im gl. pleniti, zaplěnjen
 -a -o, zaplěnitev -tve ž, zaplě-
 nítven -a -o [-tvěm-], zaplěmba
 -e ž, zaplěmben -bna -o: ~i po-
 stopek, zaplěn -ěna m; zaplě-
 njeváti -újem, zaplěnevál -ála
 -o, zaplěnevánje -a s
zaplěsti zaplětem gl. plesti, za-
 pletěn -ěna -o, zapletěnost -i ž,
 zaplět -ěta m, zaplěten -tna -o:
 ~a stopnja; zaplětati -am, za-
 plětanje -a s; zaplětáv -áva -o,
 zaplětávec -vca m, zaplětávček
 -čka m, zaplětávka -e ž; zaplě-
 tek -tka m, zaplětljiv -íva -o,
 zaplětljáj -a in zaplětljaj -a m
 zaplětek

zaploditi

zaploditi -ím, zaplòdi -íte! zaplòdil -íla -o *in* ódilo -i -e, zaplojèn -èna -o *in* zaplodèn -èna -o; zaplòd -óda *m*, zaplódek -dka *m*, zaplòden -dna -o, zaplòdnost -i ž; zaplojevátí -újem, zaplojevánje -a *s*

zaplòten -tna -o, zaplòtnik -a *m*, zaplòtnica -e ž, zaplòtje -a *s*; zaplotítí -ím, zaplotèn -èna -o: ~ vrt; zaplòtati -am, zaplòtan -a -o; zaplòtar -ja *m iron. strahopetec*, zaplòtarica -e ž, zaplòtarski -a -o, zaplòtarstvo -a *s*
*započéti -počném začéti

zapóčiti -im: deska je zapóčila *napočila*, zapóčen -a -o, *gl. tudi* zapóka

zapóditi -ím *gl. poditi*, zapódil -íla -o, zapodèn -èna -o, zapodítev -tve ž

zapognítí -ógnem *gl. prepogniti*, zapógnjen -a -o, zapógnjenec -nca *m*, zapógnjenost -i ž, zapognítev -tve ž; zapóga -e ž; zapogibati -am *in* -bujem, zapogíbanje -a *s*, zapogíben -bna -o, zapogljív -íva -o, zapogljívost -i ž

zapóka -e ž, zapókati -am: z bičem ~, deska zapóka *napóka*; zapokljátí -ám; zapókniti -nem
zapolnítí -pólnim *gl. polniti*: ~ prostor do vrha; zapolnjevátí -újem, zapolnjevánje -a *s* [*po-vsod: -poun-*]

zapómniti -im: ~ si kaj, zapóm-njen -a -o, zapomnljív -íva -o, zapomnljívost -i ž; zapomínjati -am

zapón -óna *m*, zapóna -e ž, zapónar -ja *m*, zapónec -nca *m*, zapónčen -čna -o; zapónka -e ž
zapopásti -pádem *gl. pasti padem razumeti, doumeti, obseči, obsegati*, zapopád -áda *m vsebina, bistvo, pójem*, zapopádek -dka *m povzetek*, zapopáden -dna -o *kar se dá razumeti*, zapopadljív -íva

-o, zapopádnost -i ž, zapopadljívost -i ž *razumljívost*; zapopádati -am *razumevati, obsegati*
zapòr -òra *m*, zapóra -e ž, zapóren -rna -o: ~o povelje, zapórnik -a *m jetnik, slovn.*, zapórniški -a -o, zapórnica -e ž *jetnica, zatvornica*, zapórstvo -a *s*; zapórek -rka *m*, zapórčen -čna -o, zapórica -e ž, zapórje -a *s*; zapórka -e ž, *gl. tudi* zapreti *in* zapirati

zapóred *prisl.* = zaporédoma *prisl.*, zaporéden -dna -o, zaporédnost -i ž, zaporédje -a *s*

zaposlítí -ím, zapóslí -íte! zapóslil -íla -o, zaposlèn -èna -o, zaposlènost -i ž, zaposlítev -tve ž; zaposlovátí -újem, zaposlovál -ála -o, zaposlovánje -a *s*, zaposloválnica -e [-*ln-*] ž

zapostávliti -im, zapostávljen -a -o, zapostavítev -tve ž, zapostávljenost -i ž, zapostávljenec -nca *m*, zapostávljenka -e ž; zapostávljati -am, zapostávljal -a -o *in* -ála -o, zapostávljanje *in* -ánje -a *s*

zapótje -a *s stranska pot, ovinek*
zapótok -óka *m*, zapotóčen -čna -o, zapotóčje -a *s*

zapovédati -povém *gl. povedati*, zapovédan -a -o: ~ praznik, zapovéden -dna -o: ~a oblika; zapóved -i ž, zapóveden -dna -o: ~i obrazci; zapovedník -a *m*, zapovedníca -e ž, zapovedníški -a -o, zapovedništvo -a *s*; zapovedljív -íva -o, zapovedljívec -vca *m*, zapovedljívka -e ž, zapovedljívost -i ž; zapovedovátí -újem, zapovedovál -ála -o, zapovedovánje -a *s*, zapovedoválen -lna -o [-*ln-*], zapovedoválnost -i [-*ln-*] ž, zapovedoválec -lca [-*áy-*] *m*, zapovedováлка -e [-*áy-*] ž, zapovedoválski -a -o [-*áy-*]

zapovrstjó *prisl. po vrsti*, zapovrsten -tna -o, zapovírstnost -i ž
 zapoznėti -ím *zakasnití se*, zapozněl -éla -o, zapoznéllost -i ž;
 zapoznévati -am, zapoznévanje -a s;
 zapoznítí -ím (se), zapózní -íte (se)l
 zapózníl -íla -o, zapoznjenje -a s,
 zapoznítev -tve ž; zapoznjevátí -újem (se), zapoznjevánje -a s
 zaprašítí -ím, zapraší -íte! zaprášíl -íla -o,
 zaprašěn -ěna -o, zaprašěnost -i ž;
 zaprašítí -ím se: pes se v mačka zapraší
 zapráti -pěrem *gl. prati*, zaprán -a -o:
 ~o perilo, zapránost -i ž
 zapràv *prisl. pravzprav*
 zaprávítí -ím, zaprávljen -a -o:
 ~denar, zapráva -e ž, zaprávek -vka m;
 zaprávljati -am *gl. poprávljati*,
 zaprávljanje -a in zaprávljánje -a s;
 zaprávljáč -a m, zaprávljáča -e ž,
 zaprávljavec -vca m, zaprávljávka -e ž;
 zaprávljenec -nca m in zaprávljenček -čka m
vrsta voza; zaprávljenka -e ž;
 zaprávljív -íva -o, zaprávljívec -vca m,
 zaprávljívka -e ž, zaprávljívost -i ž,
 zaprávljívček -čka m
zapravljenec
 zapréci -prězem, zaprézi -te! zaprégel -gla -o,
 zapréžen -a -o, zapréženost -i ž;
 zaprégati -am, zapréganje -a s;
 zaprèg -éga m, zapréga -e ž,
 zaprégelj -glja m; zapréžen -žna -o:
 ~i konj, ~a vrv;
 zapréžnica -e ž (+štranga)
 zapréčítí -ím *preprečítí*, zapréčen -a -o,
 zapréček -čka m, zapréka -e ž
 +zaprepáščen -a -o *prepaden, osu-pel*,
 +zaprepáščenje -a s *osu-plost, groza, prepádenost*
 zaprèsti in zaprèsti zaprèdem in zaprèdem *gl. presti*, zaprèden -a -o,
 zaprèdenje -a s, zaprèdenost -i ž,
 zaprèdek -dka m; zaprè-

dati -am, zaprèdanje -a s, zaprèda -e ž,
 zaprèja -e ž
 zaprèti -èm, zapri -íte! zapríl -a -o,
 zaprí -a -o, zapríje -a s, zaprístost -i ž,
 zaprístnik -a m; zaprístek -tka in
 zaprítek -tkà m, zaprístija -e ž,
 zaprístnják -a m
zaprítek; *gl. tudi* zapírati in zapor
 zaprètítí -ím: ~komu s čim, zaprèti -íte!
 zaprètil -íla -o, zaprètèn -ěna -o,
 zaprètítev -tve ž
 zaprísěci -sězem *gl. prísěci*: ~koga,
 zaprísěžen -a -o, zaprísěženec -nca m;
 zaprísěga -e ž, zaprísěžen -žna -o;
 zaprísěžba -e ž,
 zaprísěgati -am, zaprísěganje -a s;
 zaprísěgovátí -újem, zaprísěgovánje -a s,
 zaprísěgoválec -lca [-áju- in -lc-] m
 zaprosítí -prósim *gl. prositi*, zapróšen -a -o,
 zapróšen -sna -o = zapróšen -lna -o [-ln-]: ~o pismo;
 zaprosílo -a s
 zaprètèk -tkà m *gl. zapreti*
 zapúhnutí -nem *gl. puhnutí*; zapúhhati -am:
 ~sobo s dimom; stroj je zapúhlat;
 zapuhtétí -ím
 zapustítí -ím, zapústi -íte! zapústíl -íla -o,
 zapúščèn -ěna -o; zapúščěnenec -nca m,
 zapúščěnka -e ž, zapúščěnost -i ž,
 zapúščěna -e ž, zapúščínski -a -o;
 zapúščati -am, zapúščanje -a s;
 zapústek -tka m, zapúšten -tna -o,
 zapústník -a m, zapústníca -e ž,
 zapústnína -e ž; zapústív *prisl.*: ~iti v pustívo
 zaračúnati -am (se), zaračúnan -a -o,
 zaračúnanje -a s; zaračúnávati -am,
 zaračúnávanje -a s; zaračúnítí -ím (se),
 zaračúnjen -a -o
 zarádi *predl. z rod. *radi*
 zarána *prisl. zgodaj*, zaránci -ev m mn.
 čas pred svítanjem, zaránek -nka m
 jutro
 zarásti -rástem in -rásem (se) *gl. rasti*,
 zarás(t)el -s(t)la -o in zarásčěn -a -o;
 zarás(t)lost -i ž

zaravnáti

- in* zaráščenost -i ž; zarást -i ž, zarástek -tka m; zarastica -e ž, zaras(t)lina -e ž; zaráščati -am, zaráščanje -a s
- zaravnáti -ám kaj *gl.* ravnati, zaravnán -a -o, zaravnáva -e ž; zaravnávati -am, zaravnávanje -a s
- zarděti -ím *gl.* rdeti, zarděl -éla -o, zardělost -i ž, zarděnje -a s; zarděvati -am, zarděvanje -a s
- zarébrn -a -o: ~a pečenka = zarábrnica -e ž
- zarěči -rěčem (se) *gl.* reči, zarečēn -ēna -o, zarěk -éka m; zarékati -am, zarékanje -a s; zarekováti -újem se, zarekovánje -a s
- zarěčje -a s, zarěčen -čna -o: ~i prebivalci (*ki stanujejo za reko*)
- záréd -i ž *gozd, ki se je na poseki zaredil*, zarédba -e ž; zaredíti -ím, zarédi -íte! zaredil -ila -o, zarejēn -ēna -o, zaredítev -tve ž, zarēja -e ž; zaréjati -am, zaréjanje -a s
- zarédoma *prisł.* zaporedoma
- zarenčáti -ím *gl.* renčati: pes je zarenčál, zarenčáti nad kom
- zarentáčiti -im
- zarés *prisł.*, zarésen -sna -o, zaréšnji -a -e
- zarévkatí -am: ~ nad kom; zarévkniti -nem: ~ nad kom; zarévšati -am; zarévskati -am
- zarézati -rěžem *gl.* rezati, zarézan -a -o, zarézanje -a s, zaréza -e ž, zarěz -éza m, zarézek -zka m, zarézica -e ž, zarézen -zna -o, zárezník -a m *rovaš*; zarezávati -am, zarezávanje -a s; zarezováti -újem, zarezovál -ála -o, zarezovánje -a s
- zarěžáti -ím *gl.* režati, zarěžál -ála -o
- zaríniti -nem, zarínjen -a -o, zarínjenje -a s; zarínek -nka m
- zaripéti -ím *nepreh.*, zaripěl -péla -o; zarípiti -im se, zaripljen -o, zaripljenost -i ž; zarípniti -nem, zarípnjen -a -o; zaripel -pla -o, zaríplost -i ž; zaripljeváti -újem, zaripljevánje -a s
- zarísati -rišem, zarísan -a -o, zarís -a m, zarísek -ska m, zarísen -sna -o; zarisávati -am, zarisávanje -a s; zarisováti -újem, zarisovál -ála -o, zarisovánje -a s
- zaríti -ríjem (se) *gl.* riti, zarít -a -o, zarítje -a s, zarívek -vka m; zarívati -am, zarívanje -a s
- zárja -e ž, *rod. mn.* zárij, zárjast -a -o; zarníca -e ž
- zarjavéti -ím, zarjaví -íte! zarjavěl -éla -o: ~a kosa, zarjavélost -i ž; zarjavěnje -a s, zarjavítev -tve ž; zarjavíti -ím *rjavo narediti*: sonce mu je zarjavilo lice; zarjavljēn -ēna -o
- zarjúti -rjòvem *gl.* rjuti
- zaróbiti -im *gl.* robiti, zaróbljen -a -o, zaróbljenje -a s, zaróbftev -tve ž, zaróbljenec -nca m, zaróbljenka -e ž, zaróbljenost -i ž, zaróbek -bka m; zaróbi -ov m *mn. našivi*
- zaročíti -ím (se), zaróči -íte! zaróčil -ila -o, zaročen -ēna -o, zaročēnec -nca m, zaročēnka -e ž, zaročítev -tve ž; zaročáti -am, zaročanje -a s; zaróka -e ž, zaročen -čna -o: ~í prstan, zaročnica -e ž, zaročník -a m; zaróčki -ov m *mn. zaročna slovesnost*, zároki -ov m *mn. zaroka*
- zaročíti -ím *telov.*, zaróči -íte! zaróčil -ila -o, zaročen -ēna -o, zaročēnje -a s
- zárod -róda m, zaróden -dna -o: ~a mladica, zaródnica -e ž, zaródnik -a m; zaródec -dca m, zaródek -dka m; zarodíti -ím, zaródi -íte! zaródil -ila -o *in* zaródilo -i -e, zarójen -ēna -o
- zarogóziti -im z rogozom zamašiti, zarogóžen -a -o
- zarók -óka m *akordno delo*

zarotiti -ím (se), zaróti -íte! zarótil -íla -o, zarotèn -èna -o, zarotitev -tve ž; zaróta -e ž, zaróten -tna -o, zarótnik -a m, zarótnica -e ž, zarotílo -a s, zarotílen -íla -o [-ln-]; zarotováti -újem, zarotováł -ála -o, zarotovánje -a s

zarúbiti -ím *gl.* rubiti, zarúbljen -a -o, zarúbljenje -a s, zarúbitev -tve ž, zarúbljenec -nca m, zarúbljenka -e ž, zarúben -bna -o = zarublživ -íva -o: ~o blago; zarubljeváti -újem, zarubljevál -ála -o, zarubljevánje -a s

zarumenéti -ím *gl.* rumeneti, zarumenél -éla -o, zarumenélost -i ž; zarumeníti -ím: moko ~; zarumèni -íte! zaruménil -íla -o, zarumenjèn -èna -o, zarumenjènost -i ž

zasáčiti -ím koga, zasáčen -a -o, zasáčitev -tve ž, zasáčnik -a m
zasadíti -ím, zasádi -íte! zasádil -íla -o, zasájèn -èna -o, zasájenica -e ž, zasádittev -tve ž; zasáð -áda m, zasáðen -dna -o, zasáðišče -a s, zasája -e ž; zasájati -am, zasájanje -a s, zasájališče -a s, zasájalec -lca [-áj-] m, zasájalka -e [-áj-] ž; zasájeváti -újem, zasájevánje -a s

zasánjati -am (se) *gl.* sanjati, zasánjan -a -o, zasánjanost -i ž

zasében -bna -o, zasébnik -a m, zasébnica -e ž, zasébníški -a -o, zasébníštvo -a s; zasebnopráven -vna -o

zaséči -sézem *gl.* seči sežem, zaséžen -a -o, zaséženost -i ž, zaséga -e ž, zasèg -éga m; zasegljiv -íva -o, zasegljivost -i ž; zaségati -am, zaséganje -a s; zasegováti -újem, zasegovánje -a s

zasédati -am, zasédanje -a s; zaséda -e ž, zaséðen -dna -o, zaséðnik -a m; zasedljív -íva -o, zasedljívost -i ž; *gl. tudi* zasesti

zasedéti -ím (se) *gl.* sedeti, zasedèn -èna -o, zasedènost -i ž
zasejáti -séjem *gl.* sejati, zaseján -a -o, zasèv -éva m, zasévek -vka m, zaséven -vna -o; zasévati -am, zasévanje -a s

zasekati -am, zasekan -a -o, zasek -éka m, zaseka -e ž, záseka -e ž, zasekáč -a m; zasekljív -íva -o, zasekljívost -i ž; zasekávati -am, zasekávánje -a s; zasekováti -újem, zasekovál -ála -o, zasekovánje -a s

zaselíti zasélím *gl.* seliti, zaséljen -a -o, zaséljenost -i ž, zasélje -a s, zaselítev -tve ž; zasélek -lka [-lk-] m; zaseljeváti -újem, zaseljevánje -a s

zaséncíti -ím, zasénčen -a -o, zasénčenost -i ž, zasénčje -a s; zasénčeváti -újem, zasénčevál -ála -o, zasénčevánje -a s

zasésti -sédem *gl.* sestti: ~ kaj, zaséðen -a -o; zasèð -éda m, zaséðba -e ž: ~ vlog v igri, ~ kraja *okupacija*, zaséðben -a -o [-bən-]: ~a oblast; *gl.* zasediti

zasidrati -am, zasíðran -a -o: ladja je ~a, zasíðriti -ím, zasíðren -a -o: ~a ladja, zasíðranje -a s = zasíðrenje -a s

zasílen -lna -o [-ln-]: ~i most, ~i izhod, ~a zavora, ~a nosila; zasílnost -i [-ln-] ž

zasípati -am *in* -pljem *gl.* sipati, zasípanje -a s, zasíp -a m, zasípen -pna -o: ~a jama = zasípnica -e ž; zasípávati -am, zasípávánje -a s; zasípljaj -a m; *gl. tudi* zasuti

zasíríti -ím (se): mleko se zasíri, zasírjen -a -o: ~o mleko; zasíríjenje -a s, zasírítev -tve ž
zaskočíti -skóčím *gl.* skočiti, zaskóčil -íla -o: ključavnica se je ~a, zaskóčen -a -o, zaskóčen -èna -o: ~i nož, ~a ključavnica se rada zaskóči, zaskóčítev

zaskrbéti

-tve *ž*, zaskòk -òka *m*; zaskakováti -újem, zaskakováł -ála -o, zaskakovánje -a *s*

zaskrbéti -ím *gl.* skrbeti, zaskrbljen -èna -o, zaskrbljenost -i *ž*

zaslanjati -am, zaslanjanje -a *s*, zaslanjác -a *m*, zaslanjácica -e *ž*, zaslanjalo -a *s*

zaslécati -am, zaslécanje -a *s*, zasléc -éca *m* *zavihek, zalek*

zasledíti -ím, zaslédi -íte! zaslédil -íla -o, zaslédèn -èna -o, zaslédítev -tve *ž*, zasléd -éda *m*, zaslédek -dka *m*, zaslédba -e *ž*; zasledováti -újem, zasledováł -ála -o, zasledován -a -o, zasledovánje -a *s*; zasledoválec -lca [-áμ-] *m*, zasledováłka -e [-áμ-] *ž*

zaslékniti -nem: ~ rokave, zasléknjen -a -o

zaslepíti -ím, zaslépi -íte! zaslépil -íla -o, zaslepljen -èna -o, zaslepljenost -i *ž*, zaslepljenec -nca *m*, zaslepljenka -e *ž*, zaslepítev -tve *ž*; zaslepljati -am, zaslepljanje -a *s*

zaslíniti -im (se): polž se zaslíni, zaslínjen -a -o

zaslišati -im *gl.* slišati, zaslíšan -a -o, zaslíšanje -a *s*: pri ~u povedati, k ~u peljati; zaslíšanec -nca *m*, zaslíšanica -e *ž*, zaslíšek -ška *m*; zaslíševáti -újem, zaslíševál -ála -o, zaslíševánje -a *s*, zaslíševálec -nca *m*, zaslíševánka -e *ž*, zaslíševálen -lna -o [-ln-]: ~i zapisnik, zaslíševálnica -e [-ln-] *ž*, zaslíševálec -lca [-áμ-] *m*, zaslíševáłka -e [-áμ-] *ž*, zaslíševálski -a -o [-ls-]

zaslíziti -im, zaslízen -a -o, zaslízenje -a *s*, zaslízenost -i *ž*

zasloníti -slónim, zaslóni -íte! zaslónil -íla -o, zaslónjen -a -o, zaslónítev -tve *ž*, zaslónba -e *ž*, zaslón -óna *m*, zaslónka -e *ž*, zaslónilo -a *s*; *gl. tudi* zaslanjati

zaslúga -e *ž*, zaslúžen -žna -o, zaslúžnost -i *ž*; zaslúžljiv -íva -o

zaslúžiti in -íti -slúžim *gl.* služiti: ~ pri sadju (+na sadju), ~ z delom, v denarju, v blagu; zaslúžen -a -o, zaslúženje -a *s*, zaslúžek -žka *m*, zaslúžilo -a *s*; zaslúževáti -újem

zasmehováti -újem, zasmehováł -ála -o, zasmehován -a -o, zasmehovánec -nca *m*, zasmehovánka -e *ž*; zasmehoválen -lna -o [-ln-], zasmehoválec -lca [-áμ-] *m*, zasmehováłka -e [-áμ-] *ž*; zasméh -a *m*, zasméšek -ška *m*, zasméšen -šna -o; zasmehljiv -íva -o, zasmehljívec -vca *m*, zasmehljívka -e *ž*, zasmehljivost -i *ž*

zasmejáti -sméjem *in* -smejím se *gl.* smejati se; zasmehljáti -ám se, zasmehljál -ála -o

zasmóditi -im, zasmódi -íte! zasmódil -íla -o, zasmójèn -èna -o; zasmód -óda *m* = zasmóda -e *ž*, zasmódina -e *ž*

zasmólíti -ím, zasmóli -íte! zasmólil -íla -o, zasmoljèn -èna -o, zasmolítev -tve *ž*, zasmólba -e [-lb-] *ž*; zasmoljeváti -újem, zasmoljevánje -a *s*

zasmráditi -im *gl.* smraditi, zasmrájen -a -o *in* zasmrajèn -èna -o, zasmrájenost *in* zasmrajénost -i *ž*, zasmradítev -tve *ž*; zasmrájati -am, zasmrájanje -a *s*

zasnéžiti -im, zasnéži -íte! zasnéžil -íla -o, zasnéžen -èna -o, zasnéženost -i *ž*

zasnováti -snújem *gl.* snovati, zasnováł -a -o, zasnován -a -o; zasnóva -e *ž*, zasnóven -vna -o

zasnúbiti in -íti -snúbim *gl.* snúbiti, zasnúbjen -a -o, zasnúbjenka -e *ž*, zasnúbítev -tve *ž*, zasnúbítven -a -o [-tvn-]

zasolíti -ím, zasólil -íte! zasólil -íla -o, zasoljèn -èna -o; zasólíti jo komu

zasolžiti -ím se, zasolži -íte! zasólzil -íla -o, zasolžèn -èna -o, zasolžitev -tve ž [povsod: -ou-]
 zasopíti -ím koga, zasopi -íte! zasópil -íla -o, zasopljen -èna -o
 zasópsti -pem (se), zasopi -íte! zasópel -ópla -o, zasopen -èna -o; zasóplost -i ž
 zaspáti -ím *gl.* spati, zaspán -a -o, zaspánost -i ž, zaspánc -nca *m*, zaspánček -čka *m*; zaspánčkati -am *otr.*; zaspánè -éta *m*, zaspánka -e ž, zaspánica -e ž
 zasramotíti -ím, zasramotil -íla -o, zasramočèn -èna -o *in* -tèn -èna -o; zasramováti -újem, zasramováł -ála -o, zasramován -a -o, zasramovánje -a *s*, zasramovánec -nca *m*, zasramovánka -e ž, zasramoválec -lca [-áú-] *m*, zasramováłka -e [-áú-] ž, zasramováłen -lna -o [-ln-]
 zastájati -jam *in* -jem, zastájanje *in* -ánje -a *s*, zastájalec -lca [-áú-] *m*, zastajališče -a *s*; zastáti -nem *gl.* stati -nem, zastál -ála -o: ~o delo, zastán -a -o, zastánek -nka *m*; zastój -ója *m*, zastójen -jna -o, zastójnost -i ž; zastáti -stojím (se) *gl.* stati stojim: živina se je zastála
 zastáratí -am (se), zastáran -a -o: ~a pravica, ~a bolezen, zastáranje -a *s*, zastáranost -i ž; zastáratí -am (se), zastárel -éla -o, zastárellost -i ž, zastárina -e ž; zastarljiv -íva -o, zastarljivost -i ž; zastarévati -am, zastarévaje -a *s*
 zastáva -e ž, zastávica -e ž, zastáven -vna -o: ~i drog, ~i trakovi, ~o blago; zastávník -a *m*, zastávnica -e ž; zastavonóša -a *in* -e *m*
 zastáviti -ím *gl.* staviti, zastávljen -a -o, zastávljenec -nca *m*, zastávljenka -e ž, zastávljenost -i ž, zastávítev -tve ž; zastáven -vna -o: ~ člověk, ~a rast, ži-

val; zastávnost -i ž, zastávnjak -a *m*; zastávišče -a *s*; zastávijati -am, zastávljal -a -o *in* -ála -o, zastávljanje *in* -ánje -a *s*, zastávljavec -vca *m*; zastávljál -en -lna -o [-ln-], zastávljálnica -e [-áú-] ž
 zasteklíti -ím, zastèkli -íte! zastéklil -íla -o, zastekljèn -èna -o, zastekljènost -i ž
 zastírati -am, zastíranje -a *s*, zastíralo -a *s*, zastříti -strèm, zastri -íte! zastřl -a -o, zastřt -a -o, zastřtje -a *s*, zastřtost -i ž; zástor -óra *m*, zástorček *in* zástorček -čka *m*, zástorje -a *s*
 zastónj *prisl.*, zastónjski -a -o: ~o delo; zastónjkar -ja *m*, zastónjkarica -e ž
 zastopíti -stópim *gl.* stopiti: zastopíti komu pot, ~ se: zastóp -ópa *m*; zastópen -pna -o; zastópati -am, zastópanje -a *s*; zastópnik -a *m*, zastópnica -e ž, zastópniški -a -o, zastópništvo -a *s*, zastópstvo -a *s*, zastópstven -a -o [-lvən-] *reprezentativen*; *zastopíti -stópim (se) *rozumeli* (se), *zastópen -pna -o *razumljiv, razločen, razumen*: ~ člověk, ~a govornica, ~o povedati; *zastópnost -i ž *razločnost, soglasje, razumevnost, razumnoost*
 zástor -óra *m gl.* zastirati
 zastrán ali zastran *predl. z rod. zaradi*: prišel sem ~ hiše, plačevanja, vašega sina
 zastraněti -ím *na stran se nagniti, na stran zaiti*: voz, pogovor zastraní; zastraněl -éla -o, zastranélost -i ž, zastraněnje -a *s*, zastránitev -tve ž; zastranévatí -évam, zastranévanje -a *s*; zastrániti -ím *na stran potegniti*: veja voz zastraní; zastránil -íla -o, zastránjen -èna -o *in* zastránjen -a -o, zastránjenost -i *in* zastránjenost -i ž; zastranje-

zastrašiti

váti -újem, zastranjevál -ála -o, zastranjevánje -a s; zastránjati -am, zastránjanje -a s

zastrašiti -im *in* zastrašiti -ím, zastraši -íte! zastrašil -a -o *in* -ila -o, zastrašen -êna -o *in* zastrašen -a -o, zastrašitev -tve ž, zastrašítven -a -o [-tvan-]

zastráž -i ž, zastráža -e ž, zastrážnica -e ž; *gl. tudi* straž

zastrážiti -im *gl.* stražiti: ~ koga, kaj; zastrážen -a -o, zastrážítev -tve ž, zastráženje -a s

zastrelíti -ím, zastréli -íte! zastréлил -ila -o, zastreljèn -êna -o, zastreljènost -i ž, zastrél [-él] -a m, zastrélek -lka [-lk-] m; zastreljeváti -újem, zastreljevál -ála -o, zastreljevánje -a s: ~ divjačine

zastrešje -a s, zastrešen -šna -o, zastrešek -ška m, zastrešnik -a m

zastréti -rèm *gl.* zastirati

zastriči -strižem (se) *gl.* striči: blago je malo zastrigel, potem pa pretrgal; pri ovcah se je hudo zastrigel; zastrižen -a -o, zastrižek -žka m

zastrméti -ím *gl.* strmeti: to bo zastrmèl, ko te bo zagledal; zastrmèl se je v daljavo; zastrmèlost -i ž

zastrojíti -ójim *gl.* strojiti, zastrojén -a -o: kožo je zastrojil *pri strojenju pokvaril*; zastrojítev -tve ž

zastručí -ov m *mn.*: veter zvrtníči pršičast sneg v školjkaste, kolarjaste zastruge

zastrupíti -ím, zastrúpi -íte! zastrúpil -ila -o, zastrupljèn -êna -o, zastrupljènje -a s, zastrupítev -tve ž; zastrupljati -am, zastrupljanje -a s; zastrupljeváti -újem, zastrupljevánje -a s, zastrupljeválec -lca [-áú-] m, zastrupljeválka -e [-áú-] ž, zastrupljeválen -lna -o [-ln-]

zastúdiiti -im se *gl.* studiti se, zastúden -a -o, zastúdenost -i ž

zasúkati -kam *in* -čem *gl.* sukati, zasúkan -a -o, zasúk -a m, zasúkljaj -a m; zasukávati -am, zasukávanje -a s; zasúkniti -nem, zasúknjen -a -o

zasúniti -nem: ~ zapah, zasúnjen -a -o, zasúnek -nka m; zasúvati -am, zasúvanje -a s, zasuváč -a m *zapah*

zasúti -spèm *in* -sújem *gl.* suti, zasút -a -o, zasútje -a s, zasútošt -i ž, *gl. tudi* zasipati

zasúžnjiti -im, zasúžnjen -a -o, zasúžnjenje -a s; zasúžnjítev -tve ž, zasúžnjenost -i ž; zasúžnjeváti -újem, zasúžnevál -ála -o, zasúžnjevánje -a s, zasúžnjeválen -lna -o [-ln-]

zasvétiti -svétim (se) *gl.* svetiti, zasvétíl -ila -o: zvezda je zasvétíla

zasvínčiti -im s *svincem zaliti*: štéklje ~ v kamen; zasvínčen -a -o, zasvínčenje -a s

zasvítati -am (se): dan se zasvíta, malo se mi je zasvítalo

zaščítiti -im, zaščítèn -a -o, zaščítenje -a s, zaščíta -e ž, zaščítèn -tna -o: ~ a carina; zaščítница -e ž, zaščítnik -a m, zaščítnína -e ž, zaščítníški -a -o, zaščítništvo -a s

zašepetáti -ám *in* -êčem *gl.* šepetati, zašepetál -ála -o [*povsod: šepet- in šepat-*]

zašíti -šijem, zašíl -ila -o, zašít -a -o, zašítje -a s; zašívati -am

zaškárar -ja m *vrsta polžev*

zaškripati *in* zaškripáti -škripam *in* -pljem *gl.* škripati; zaškripniti -nem; zaškripetáti -ám

zaškrníti -nem, zaškrnjen -a -o, zaškrnjálo -a s, zaškrnjálec -lca [-áú-] m

zašpíliiti -im: ~ klobaso = zašpíniti -im, zašpíljen -a -o = zašpínjen -a -o

zatajiti -ím, zataji -íte! zatajil -íla -o, zatajèn -èna -o, zatajítev -tve ž, zataja -e ž, zatajliv -íva -o; zatajeváti -újem, zatajevàl -ála -o, zatajevánje -a s, zatajeválec -lca [-áú-] *m*
zatakñiti -táknem *gl.* dotakñiti; **zatikati** -am, zatíkanje -a s; **zatik** -a *m*, **zatika** -e ž, **zaticák** -a *m*, **zaticáča** -e ž; **zatič** -íča *m*, **zatiček** -éka *m*, **zatičnik** -a *m* *čepnik*; **zaticálo** -a s, **zaticálen** -lna -o [-ln-], **zaticálnik** -a [-áú-] *m*; **zaticálka** -e [-áú-] ž *veja, ki se zatika po travnikih tam, koder ljudje ne smejo hoditi*
zatápljati -am se *gl.* zatopiti
zateči -em *gl.* teči, zatekel -èkla -o: ~a noga; zateči koga na poti *dohitei*, zateči koga pri kraji *zasatili*; zateči se: pes se zateče; zateči se kam, h komu po kaj (pomoč); zateklina -e ž, zatók -óka *m*; zatekati -am (se): nóga zateka, zateka se domov, k materi; zatekanje -a s, zatek -éka *m*, zatekališče -a s: ~ roparjev *ali* roparjem
zategadelj *prisl.* zaradi tega
zategñiti *in* -íti zategnem *gl.* iztegniti, zategnjen -a -o; zategel -gla -o, zateglost -i ž; zategnitev -tve ž, zategljiv -íva -o, zategljivost -i ž, zatega -e ž, zategati *in* zatezati -am, zateganje *in* zatezanje -a s; zategováti -újem, zategovàl -ála -o, zategovánje -a s; *gl.* luði zatezati
zátek -tka *m* *zamašek*
zatelebáti -ám se, zatelebàj -ájte sel: zatelebàl -ála -o, zatelebán -a -o, zatelebánost -i ž, zatelebánec -nca *m*, zatelebánka -e ž; zatelebániti -im se
zatem *prisl.* nato, *potem*: najprej : je govoril predsednik, zatem pa tajnik; *loda*: za tem človekom hòdi, za tém ne hòdi

zatemnéti -ím, zatemni -íte! zatemnèl -éla -o, zatemnélost -i ž; zatemnévati -am: nebo je počasi zatemnévalo; zatemnévanje -a s; zatemníti -ím: ~ koga, kaj, zatemni -íte! zatemnil -íla -o, zatemnjèn -èna -o; zatemnítev -tve ž, zatemnítven -a -o [-lvàn-]; zatemnjeváti -újem, zatemnjevánje -a s, zatemnjeválen -lna -o [-ln-] [*povsod*: -təm-]
zatepsti -em *gl.* tepsti: zemlja je od dežja zatepèna, zatepsti juho z moko; zatepáti -am *in* -pljem, zatepanje -a s
zatesáti -tèšem (se) *gl.* tesati, zatesán -a -o, zates -ésa *m*; zatesñiti -tèsnem, zatesni -tel zatesnil -a -o, zatesnjen -a -o: ~o drevo. zatesováti -újem, zatesovàl -ála -o, zatesovánje -a s
zatesniti -ím, zatesni -íte! zatesnil -íla -o, zatesnjèn -èna -o, zatesnjènje -a s, zatesnítev -tve ž; zatesnjeváti -újem, zatesnjevánje -a s
zatóti -tnèm, zatni -íte! zatól -a -o, zatót -a -o: noč me je zatóla, sekiro je zatól v tñalo, ne zatni nas *pokontaj*
zatezáti -am, zatezanje -a s, zateza -e ž, zatezáj -a *m*, zatezálen -lna -o [-ln-], zatezálnik -a [-ln-] *m*; zatezljiv -íva -o, zatezljivost -i ž, zatezen -zna -o, zateznost -i ž, zateznica -e ž; zatezováti -újem, zatezovánje -a s, *gl.* luði zategñiti
zatič -íča *m* *gl.* zatakñiti
zaticáti -am *gl.* zatakñiti
zatiček -lka *m*, zatičlen -lna -o, zatičlnik -a *m*, zatičnica -e ž, zatičje -a s [*povsod*: -il-]
zatrirati -ám, zafiranje -a s, zafiránec -nca *m*, zafiránka -e ž; zafirálen -lna -o [-ln-], zafirálec -lca [-áú-] *m*, zafirálka -e [-áú-] ž; *gl.* luði zatreiti

zatisniti

zatisniti -nem, zatisnjen -a -o;
zatisnati -am; zatisnovati -ujem,
zatisnovanje -a s

zatišje -a s, zatišen -šna -o

zatláčiti -im, zatláčen -a -o

zató vez. *in prisl.:* Zato pa rečem vam: najlepša je mladost. Zato sem ostal doma, ker sem bil bolan. Ostal sem doma zato, ker sem bil bolan. Zato ker sem bil bolan, sem ostal doma. Zakaj si to naredil? Zato da! Čemú pa hodi v šolo? Pač zato, da bi se česa naučil! Zato da bi se česa naučil, hodi v šolo. *Loči zato in za to:* Za to (reč) ti ne dam denarja. Zató ti ne dam denarja.

zatočiti -tóčim (se), zatóči -íte!
zatóčil -íla -o: ~ se je, zatóčen -a -o: ~o vino

zatočiti -ím: cekín po mizi zatoči; zatóči -íte! zatóčil -íla -o: ~ je kolo, kroglo, zatóčen -éna -o: ~a kroglá lepo leti

zatóhniti -nem, zatóhnjen -a -o;
zatóhel -óhla -o, zatóhlica -e ž,
zatóhlost -i ž, zatóhlna -e ž;
zatóhnéti -ím, zatóhnél -éla -o

zatók -óka m, zatočíšče -a s *zavetje, pribežališče*, zatóče -a s, zatočina -e ž

zatólči -čem gl. tolči, zatólčen -a -o [*povsod: -oŭ-*]

zatoniti -tónem gl. toniti, zatónjen -a -o; zatón -óna m, v zatónu: sonce gre v zatón, sonce je v zatónu

zatopiti -ím (se): zatopíti se v misli; zatópi -íte! zatópil -íla -o, zatopljen -éna -o, zatopítev -tve ž, zatóp -ópa m; zatápljati -am (se), zatápljanje -a s

zatór -óra m gl. zatóreti

zatórej prisl. zató, za toliko: zatórej je bledé njih cvetje velo; Janez ni zatórej, da bi to zmo-gel

zatožiti -tóžim gl. tožiti, zatóžen -a -o, zatožitev -tve ž, zatožene-c -nca m, zatoženka -e ž; zatóžen -žna -o: ~a klop, zatóžnica -e ž *obložnica*, zatožník -a m, zatožnica -e ž; zatóžba -e ž; zatožáriti -im: ~ premože-nje, hišo; zatožárjen -a -o

zatrackáti -ám gl. trackati: ~ čas, denar, zatrackán -a -o

zatrátiti -im: ~ čas, denar, zatra-tén -a -o, zatórata -e ž, zatra-tén -tna -o

zatrčiti -im *zamašiti*, zatórčen -a -o, zatórč -a m *zamašek*, zatórč-njak -a m *čepnik*

zatrđiti -im *in* zatórđiti -ím gl. trđiti, zatóržen -a -o, zatórđítev -tve ž, zatórđilo -a s, zatórđílen -lna -o [*-ln-*]; zatórđína -e ž; zatórjeváti -ujem, zatórjevál -ála -o, zatórjevánje -a s

zatrèp -épa m *hišno čelo, zatišje, zavetje*

zatóreti zatórèm *in* zatórem gl. tretí, zatórt -a -o, zatórtje -a s; zatór -óra m; gl. *tudi* zatóirati

zatórgati -am gl. trgati: ~ blago, nóht, zob; zatórgán -a -o

zatórbiti -óbirim gl. trobiti, zatór-bil -íla -o, zatórbljenje -a s, zatórbljaj -a m

zatórsiti -im gl. trositi: ogenj ~; zatóršen -a -o, zatóršèk -ška m; zatóršek -ska m: bolezenski ~; zatóršati -am, zatóršanje -a s

zatóhneti -ím gl. zatóhniti

zatóvórnica -e ž, zatóvórníčen -čna -o: ~i prag; zatóvórníčar -ja m; zatóvóriti -im, zatóvórjen -a -o

zatódárjati -am: ~ po čem *dšati, smrđeti, imeti duh po čem*, zatódárjal -a -o *in* -ála -o, zatódár-janje *in* -ánje -a s

zatókati -am gl. ukati

zatókázati *in* zatókázáti -kážem gl. kazati, zatókázán -a -o; zatókáz -áza m, zatókázèk -zka m, zatókázén -zna -o, zatókáznost -i ž,

zaukazljiv -íva -o, zaukazljivost -i ž; zaukazováti -újem, zaukazováł -ála -o, zaukazovánje -a s, zaukazoválec -lca [-áú-] m, zaukazoválen -lna -o [-ln-]

zaúpati -am *gl.* upati, zaúpan -a -o: ~o blago; zaúpanje -a s, zaúp -a m, zaúpen -pna -o, zaúpnik -a m, zaúpnica -e ž, zaúpniški -a -o, zaúpnost -i ž; zaupljiv -íva -o *in* zaúpljiv -a -o, zaupljivost -i *in* zaúpljivost -i ž; zaupávati -am = zaupováti -újem

zaustáviti -im, zaustávljen -a -o, zaustáva -e ž, zaustavljiv -íva -o, zaustáven -vna -o; zaustávljati -am, zaustávljanje *in* -ánje -a s

zaúšnica -e ž, zaúšje -a s, zaúšen -šna -o

zaužiti -íjem *gl.* užiti, zaužit -a -o, zaužitje -a s, zaužitek -tka m, zaužiten -tna -o; zauživati -am, zaužíval -a -o *in* -ála -o, zaužívanje *in* -ánje -a s

zavájati -am, zavájanje -a s, zavája -e ž, zavájalen -lna -o [-ln-]; *gl.* tudi zavesti

zavalíti -im, zaváli -íte! zaváliš -íla -o, zavaljen -éna -o, zavaljének -nca m, zavaljénost -i ž, zavál [-ál]' -ála m *zaplavitev*, *zavaljena skala*; zaváljati -am, zaváljan -a -o: ~a obleka, zaváljeváti -újem, zaváljevánje -a s; zaváljuh -a m, zaváljušen -šna -o *zavaljen*

zavaríti -im, zavári -íte! zaváril -íla -o, zavarjen -éna -o, zavarítev -tve ž, zavarljiv -íva -o; zavárjati -am; zavára -e ž

zavárovati -ujem *gl.* varovati: ~ hišo pred ognjem, ~ mejo proti sovražniku, ~ se zoper očitek, ~ se za življenje, ~ za stara leta, starost; ~ se s čim; zavárovan -a -o *in* zavarován -a

-o, zavárovanje -a *in* zavarovánje -a s; zavárovanec *in* -ánek -nca m, zavárovanka *in* -ánka -e ž; zavaroválec -lca [-áú-] m, zavaroválka -e [-áú-] ž, zavaroválski -a -o [-áú-]; zavaroválen -lna -o [-ln-], zavaroválnica -e [-ln-] ž, zavaroválničen -čna -o [-ln-], zavaroválnina -e [-ln-] ž, zavaroválninski -a -o [-ln-]

zavdáti -ám: ~ komu; zavdán -a -o: ~o mu je bilo; zavdájati -am, zavdájanje -a s, zavdájalec -lca [-áú-] m, zavdájalka -e [-áú-] ž, zavdája -e ž

zavéčiti -im: sod ~ *sodu dno vstaviti, tesno zapreti*

zavédati (+zavésti) zavém se *gl.* vedeti, zavédel -a -o: ~ se je, zavédela se je (+zavédla); zavéd -éda m, zavéda -e ž = zavést -i ž, zavésten -tna -o, zavéstnost -i ž; zavéden -dna -o, zavédnost -i ž, zavédati -am se, zavédanje -a s, zavédoma *prisl.*

zavérovati -ujem *gl.* verovati: ~ se v kaj; zavérovan -a -o, zavérovanost -i ž, zavérovanec -nca m, zavérovanka -e ž

zavésa -e ž; zavésiti -im: okno s platnom ~; zavésen -a -o: ~o okno; zavésati -am, zavésanje -a s

zavést -i ž *gl.* zavedeti se

zavésti -védem *gl.* vesti: ~ koga kam, zavédel -védla -o *in* zavél -éla -o, zavedèn -éna -o; zavédba -e ž; zavedljiv -íva -o *zapeljiv*; *gl.* tudi zavoditi

zavétek -tka m = zavétnje -a s; zavéten -tna -o: ~a lega, zavétnik -a m *zaščitnik, patron*, zavétnica -e ž, zavétniški -a -o, zavétništvó -a s; zavétišče -a s, zavétiščen -čna -o

zavéti zavéjem *gl.* veti, zavél -éla -o: ~ je drug veter

zavétrje

zavétrje -a s, zavétrn -a -o; zavétrina -e ž
zavézati -véžem, *gl.* vezati: ~ vrečo, čevelj, ~ koga (se) za 1000 din; ~ se, da plačam = za plačevanje (+k plačevanju, +na pl.); zavézan -a -o; zavéza -e ž, zavézanost -i ž, zavézanec -nca m, zavézanka -e ž; zavézek -zka m; zavézen -zna -o, zavézni -a m, zavézni -ca -e ž, zavézniški -a -o, zavézništvo -a s; zavezováti -újem, zavezovánje -a s; zavezoválec -lca [-áú-] m, zavezováka -e [-áú-] ž, zavezoválen -lna -o [-ln-]; zavezávati -am, zavezávánje -a s
zavídati -am: ~ komu kaj ali koga zaradi česa; zavídan -a -o, zavídanje -a s; zavídadjôc -a -e (+zavídujôc), zavíd -a m; zavíden -dna -o, zavídnost -i ž, zavídnik -a m, zavídnica -e ž; zavídljiv -íva -o, zavídljivost -i ž, zavídljivec -vca m, zavídljivka -e ž, zavídljivost -i ž; zavídeti -im; zavíst -i ž, zavísten -tna -o, zavístnež -a m, zavístnik -a m, zavístnica -e ž, zavístnost -i ž
zavíhati -am *in* -šem, zavíhan -a -o: ~i rokavi, zavíhanje -a s, zavíh -a m = zavíha -e ž, zavíháj -a m, zavíhanec -nca m, zavíhanice -ic ž *mn.*, zavíhek -hka m, zavíhljaj -a m; zavíh -niti -nem, zavíh -njen -a -o; zavíhováti -újem, zavíhovál -ála -o, zavíhovánje -a s
zavíhtéti -ím *gl.* vihteti, zavíhtél -éla -o; veter je ~ čez polje; zavíhtíti -ím (se): ~ meč, zavíhtí -íte! zavíhtil -íla -o, zavíhtèn -èna -o: fant je zavíhtil bič *in* počil, zavíhtèno kolo se ni ustavilo
zavíjati -am *gl.* zavítati
zavínec -nka m, zavínkast -a -o; zavíniti -nem

zavírati -am, zavíranje -a s, zavíra -e ž, zavíráč -a m, zavíráčica -e ž; zavíráló -a s, zavírál -len -lna -o [-ln-], zavírálnica -e [-ln-] ž; zavírek -rka m *ovira*, zavíren -rna -o: ~a veriga, zavírni -ca -e ž; *gl.* tudi zavretil *in* zavora
+zavíséti -ím *biti odvisen*; +zavísen -sna -o *odvisen*
zavíst -i ž *gl.* zavídati
zavítati -víjem *gl.* viti: ~ robec, ~ kaj v robec, ~ komu vrat, ~ jo v gostilno; zavít -a -o, zavítje -a s, zavítek -tka m, zavítost -i ž; zavítica -e ž, zavítina -e ž; zavíjati -am: volk je zavíjal, zavíjati oči (od hnavščine); zavíjal -a -o *in* -ála -o, zavíjanje *in* -ánje -a s, zavíjáč -a m, zavíjáčica -e ž, zavíjáló -a s, zavíjál -len -lna -o [-ln-], zavíjálec -lca [-áú-] m, zavíjálka -e [-áú-] ž, zavój -ója m, zavójít -a -o, zavój -en -jna -o: ~i papir, zavójček -čeka m, zavójni -a -e ž
zavládati -am, zavládanje -a s
zavléči -em *gl.* vleči; ~ voz v klonico, ~ pšenico *zabranati*, stvar se bo zavlekla, nebo je zavlečeno; zavláčiti -im: ~ rž *zabranati*; zavlačljiv -íva -o; zavlačeváti -újem, zavlačevál -ála -o, zavlačevánje -a s, zavlačeválec -lca [-áú-] m, zavlačevál -len -lna -o [-ln-], zavláčnik -a m *zeleni teloh*
závod -óda m, zavóden -dna -o *zavoda se tičôc*, zavódski -a -o, zavódar -ja m, zavódarica -e ž, zavódar -ski -a -o; zavódnik -a m, zavódnica -e ž
zavóditi -vódim *gl.* voditi, zavódil -íla -o, zavodljív -íva -o, zavodljívec -vca m, zavodljívka -e ž, zavodljívost -i ž; zavódnik -a m, zavódnica -e ž; *gl.* tudi zavésti

zavóhati -am, zavóhal -a -o; zavóh -óha *m*

zavòj -ója *m gl.* zaviti

zavóljo *predl. z rod. zaradi:* ~ sina trpi, ~ kraje sedi

zavóra -e *ž*, zavóren -rna -o, zavórnica -e *ž*, zavórnichen -čna -o, zavórník -a *m*, zavornják -a *m*; *gl. tudi* zavirati *in* zavreti

zavozíti -vózim *gl.* voziti: ~ kam, ~ v kaj, zavòzil si jo! zavozíti dosti denarja; zavòžen -a -o, zavòženost -i *ž*; zavázati -am, zavázanje -a *s*

zavozláti -ám *gl.* vozlati: ~ nit, zgodba se zavozlá, zavozlán -a -o, zavozlánje -a *s*, zavozláj -a *m* (+zavozlj-)

zavpíti -jem *gl.* vpiti, zavpítje -a *s* zavračáti -am, zavračanje -a *s*, zavračálec -lca [-áj-] *m*, zavračáлка -e [-áj-] *ž*, zavračílo -a *s*; zavračílen -lna -o [-ln-]; zavračeváti -újem, zavračevánje -a *s*, zavračeválen -lna -o [-ln-]; *gl. tudi* zavrnutí

zavrátén -tna -o: ~o koga umoriti, zavrátница -e *ž*, zavrátník -a *m*, zavrátčnost -i *ž*, zavrátnež -a *m*

zavréči -vržem *gl.* vreči, zavrgel -gla -o, zavřžen -a -o, zavřženost -i *ž*, zavřženec -nca *m*, zavřženka -e *ž*, zavřgljaj -a *m*; zavrgávati -am; zavřžen -žna -o, zavřžnost -i *ž*

zavreščáti -ím *gl.* vřeščati

zavřéti -vrèm: vodó ~, voda zavřè, kri zavřè, po človeku vse zavřè; zavří -íte! zavřèl -éla -o, zavřét -a -o: ~o mleko, zavřétje -a *s*, zavřélica -e *ž*; zavřélek -lka [-lk-] *m*, zavřélec -lca [-lc-] *m bol. rmán*; zavřévati -am, zavřévanje -a *s*

zavřéti -vrèm: kolo ~, zavří -íte! zavřl [-vory] -a -o, zavřt -a -o: ~o kolo; *gl. tudi* zavirati

zavřiskati -am; zavřisniti -nem: od veselja ~

zavřnítí -vrnem *gl.* vrniti: ~ komu prošnjo, zavřnjen -a -o, zavřnítev -tve *ž*; zavřníki -ov *m mn. resasti konec snuika (na stavtah), resasti konci platna; gl. tudi* zavračati

zavřstjó *prisl. po vrsti*

zavřšáti -ím = zavřšéti -ím, zavřšálo je = zavřšélo je

zavřšítí -ím *končati*, zavřši -íte! zavřšil -íla -o, zavřšen -éna -o, zavřšítev -tve *ž*, zavřšem -šna -o *zaključen, sklepen*

zavřtáti -am *gl.* vrtati, zavřtan -a -o, zavřtanost -i *ž*, zavřtáč -a *m zool. neki hrošček*

zavřtéti -ím (se) = zavřtíti -ím (se) *gl.* vřteti *in* vřtiti, zavřtèl -éla -o, zavřtil -íla -o, zavřtèn -éna -o

zavřžek -žka *m gl.* zavřeči

zavřdígñiti -nem *gl.* vzdigniti, zavřdígñjen -a -o; zavřdíg -a *m*; zavřdígováti -újem, zavřdígovál -ála -o, zavřdígovánje -a *s*

zavřzétí -vzámem (se) *gl.* vzeti: ~ utrdbo, ~ se za kaj, ~ se (nad čim) *začuditi se ob čem*; zavřzét -a -o, zavřzétje -a *s*, zavřzétost -i *ž*; zavřzémati -am (se), zavřzémanje -a *s*; zavřzémek -mka *m*; zavřzéten -tna -o

zavřzétí -ím se *gl.* zdeti se: zazdí se mi kaj, zazdí se mi do česa; zavřzévati -am se, zavřzévánje -a *s* zavřzíbati -am *in* -bljem *gl.* zibati, zavřzíbal -a -o *in* -ála -o, zavřziban -a -o, zavřzíbanje -a *s*; zavřzíbávati -am, zavřzíbálka -e [-áj-] *ž uspavanka*

zavřzídáti -am *gl.* zidati: ~ kaj, zavřzídan -a -o, zavřzídanje -a *s*; zavřzídávati -am, zavřzídávánje -a *s* zavřzímek -mka *m pozna zima*

zaznamenovávati -ujem *in* -áti -újem, zaznamenován -a -o *in* zaznamenován -a -o

zaznamováti

zaznamováti -újem *in* zaznamováti -ujem, zaznamováł -ála -o *in* zaznamoval -a -o, zaznamován -a -o *in* zaznamovan -a -o, zaznamovánje -a *in* zaznamovánje -a s; zaznám -áma *m* = zaznámek -mka *m*; zaznámba -e *ž*, zaznámben -bna -o *pr.*: ~i red; zaznámnen -mna -o; ~i koledar

zaznátí -ám *gl.* znati, zaznán -a -o, zaznánje -a s; zaznáva -e *ž*, zaznáven -vna -o, zaznávnost -i *ž*; zaznávati -am (se): dan se zaznáva; zaznávánje -a s; zaznáték -tka *m*

zazóbnica -e *ž absces za zobom*
zazóreti -ím, zazóri -íte! zazórel -éla -o: prve dni avgusta je oves že zazórel; dan zazorí zgodaj; zazórevati -am, zazórevanje -a s

zazorítí -órim se: žito se zazóri, zazóri -íte sel zazóril -íla -o: oves se je ~, zazórjen -a -o: žita so lepo ~a; zazorítí -ím: taka vročina žito prehitro zazorí, zazóri -íte! zazóril -íla -o: ta teden je pšenico zazóril, zazórjen -éna -o: oves je lepo ~

zazvonítí -ím, zazvóni -íte! zazvónil -íla -o; zazvánjati -am; zazvončkátí -ám; zazvončkál -ála -o; zazvončkjlátí -ám, zazvončkjlál -ála -o

zazágati -am: ~ v kaj, ves les ~; zažagováti -újem, zažagováł -ála -o, zažagovánje -a s

zazáreti -ím *gl.* žarétí *in* žarèk: železo v ognju zažarí; ta mast malo zažarí; zažarèl -éla -o: ~o železo; zažarévati -am, zažarévánje -a s

zazelétí -ím *gl.* želeti: ~ česa ali kaj, zazelèn -éna -o, zazelénje -a s

zazénítí -žením *gl.* ženiti, zaženjen -a -o, zaženítev, -tve. *ž*, zaženilo -a s

zazétí -žmèm *gl.* izžeti, zažét -a -o, zažétost -i *ž*, zažétina -e *ž*; zažémati -am, zažémanje -a s
zazétí -žánjem *gl.* žeti, zažét -a -o, zažétost -i *ž*

zazgátí -žgèm *gl.* žgati, zažgalína -e *ž*; zažigati -am, zažiganje -a s; zažig -a *m*, zažíga -e *ž*, zažigáč -a *m*; zažigálo -a s, zažigálen -lna -o [-ln-], zažigálnica -e [-ln-] *ž*, zažigálnik -a [-ln-] *m*, zažigálec -lca [-áμ-] *m*, zažigálka -e [-áμ-] *ž*

zazívétí -ím *gl.* živeti, zažível -éla -o: komaj je ~, pa ga je porbralo

zazrétí -žrèm *gl.* žreti, zažrt -a -o, zažrtost -i *ž*; zažírati -am: ~ koga *zajedati*, zažíranje -a s
zazúgati -am, zažúganje -a s, zažúg -a *m*

zazvížgati -am, zažvížg -a *m*; zažvížgniti -nem

zbadati -am, zbadanje -a s; zbadljiv -íva -o, zbadljivost -i *ž*, zbadljivec -vca *m*, zbadljivka -e *ž*; *gl.* tudi zbsti

zbatí zbojím se *gl.* bati se, zbal -a -o: ~ se je očeta

zbebítí -ím: ~ koga, zbebljen -a -o

zbeğati -am koga, zbeğan -a -o, zbeğanost -i *ž*, zbeğanec -nca *m*, zbeğanka -e *ž*

zbesédítí -ím se *spričkati se, spreti se, zbesedováti* -újem se, zbesedováł -ála -o

zbesnétí -ím *gl.* besneti, zbesnèl -éla -o, zbesnélost -i *ž*, zbesnélec -lca [-lc-] *m*

zbezljátí -ám *gl.* bezljati: krave so zbezljale [-báz-]

zbežátí -ím *gl.* bežati, zbežal -ála -o; zbeğ -éga *m*; zbeğniti -nem

zbití
zbitati -am, zbitanje -a s, zbita -e *ž*, zbitren -rna -o: ~i center; zbitrálo -a s, zbitrálišče -a s, zbitrálen -lna -o [-ln-]: ~i kanal,

zbirálnica -e [-ln-] ž, zbirálnik -a [-ln-] m; zbirálec -lca [-áý-] m, zbirálka -e [-áý-] ž; zbirica -e ž; zbirka -e ž; *toda*: izbirati *gl. tam*; *gl. tudi* zbrati in zbor zbiti -jem *gl. biti*: dno ~, žogo ~, svinjko ~, hruško z veje ~; toča zbiije žito, fantje so se zbili *stepli*; zbit -a -o: ~a slama, ~ človek *pretepen, zdelan, utrujen*; zbitost -i ž, zbitje -a s; zbjíjati -am: ~ žogo, ~ šale, zbjíjal -a -o in zbjíjala -o, zbjíjanje -a in -ánje -a s
zblazneti -im *gl. blazneti*, zblaznel -éla -o, zblaznelost -i ž; zblázniti -im: ~ koga, zbláznejí -a -o
zbledéti -ím *gl. bledeti*, zbledél -éla -o: ~e barve, zbledélost -i ž
zblésti zblédem (se) *gl. blesti*, zblédel zblédla -o: ~o se mu je, zbleden -éna -o
zblízati -am, zblízan -a -o, zblízanje -a s; zblíževáti -újem, zblíževál -ála -o, zblíževánje -a s, zblíževálen -lna -o [-ln-]
zblódití in zblódiťi zblódim *gl. bloditi*, zblójen -a -o *zmešan, plašen*; zblóda -e ž in zblója -e ž, zblojenína -e ž, zblódnik -a m
zbobnati -am: ~ ljudi skupaj; ~ po vasi *razbobnati*, zbobnan -a -o
zbočítí -im *gl. izbočiti*, zbočen -a -o *konveksen*, zbočenost -i ž; zbočniti -nem, zbočel -kla -o, zboklína -e ž; zbočati -am; *gl. tudi* vzbočiti
zbočki *prisl. od strani, z boka*
zboğ ali zbog *predl. z rod. zaradi, zavoljo*
zboğati -am: ~ koga s kom *spraviti viii koga s kom, ~ se spraviti se*
zboğom *međm. (pozdrav)*
zboléti -ím, zbolí -íteľ zbolél -éla -o; zbolélost -i ž, zbolévati -am, zbolévanje -a s
zboľjšati -am *gl. izboľjšati*

zbòr -óra m: pevski ~, državni ~; ~ poslancev, v zboru peti; zbòrov -a -o: ~e vaje, zbòrovski -a -o: ~i vložki; zbóren -rna -o: ~o petje, ~e recitacije, ~i govor; zbórnica -e ž, zbórníčen -čna -o; zbórník -a m, zbórníški -a -o; zboríšče -a s; zborováti -újem, zborovál -ála -o, zborovánje -a s, *gl. tudi* zbrati; *toda* izbor *gl. tam*
zbošítí -ím: ~ konja, zbósi -íteľ zbošil -íla -o, zbošen -éna -o, zbošítev -tve ž
zbósti zbdém *gl. bosti*, zbdèn -éna -o, zbdò -óda m, zbdoljáj -a m, zbdoljív -íva -o; *gl. tudi* zbadati
zbrátí zbrêrem *gl. brati*, zbrán -a -o, zbránost -i ž, *gl. tudi* zbor in zbirati; *toda* izbrati *gl. tam*
zbrazdáti -ám *gl. brazdati*, zbrazdán -a -o
zbrázditi -im *gl. brázda*, zbrázden -a -o, zbrázdenost -i ž
zbrisati zbríšem, zbrisán -a -o; zbris -a m, zbrisén -sna -o; zbrisílo -a s: ~ iz zemljiške knjige; zbrisováti -újem, zbrisovál -ála -o, zbrisovánje -a s; *tudi* izbris- *gl. tam*
zbródiťi -im *gl. brodití*, zbrójen -a -o in zbróden -a -o, zbrója -e ž, zbróda -e ž, zbródi -i ž *mn.*
zbrískati -am, zbrískan -a -o: kure so vse zbrískale *razbriskale*; zbrískati na kup; *toda*: kura je črva izbriskala
zbrúsiti -im *gl. brusiti*, zbrúšen -a -o, zbrúsek -ska m; *toda* izbrusiti *gl. tam*
zbuđiti -ím (se), zbuđí -íteľ zbuđil -íla -o, zbužen -éna -o, zbuženje -a s, zbuženost -i ž, zbuđítev -tve ž; zbuđjati -am, zbuđjanje -a s; zbuđjalo -a s, zbuđálec -lca [-áý-] m
zbúrkati -am, zburkan -a -o, zburkanje -a s; zburkávati -am

zdahníti

zdahníti zdáhnem [nepoud. -dah- in -dah-] *gl.* vzdahniti in izdahniti
zdaj *prisl.*, zdaj zdaj *takoj*; zdaj tû, zdaj tàm; zdaj pa zdaj; za zdaj; od zdaj (naprej); zdàjle; zdàjci *takoj*; zdánji -a -e *se-danji*
zdáleč in izdáleč *prisl. od daleč*
zdávnaj in izdávna *prisl.*, od zdávnaj, zdávni -a -e
zdéhati -am *gl.* zehati
zdeláti -am: obleko ~ .pokvariti, uničiti, bolezen ga je zdelála; ves -je zdelán; učenec je šolo izdelál, a ga je zdelála; zdelávati -am; zdelováti -újem, zdelovál -ála -o, zdelovánje -a s
zdéti zdénem: okoli kola se zdéne snopje ali slama; zdéto žito; zdévati -am *in -vľjem*: ~ primke, zdévanje -a s, zdévek -vka m; *gl. tudi vzd-*
zdéti zdím se, zdèl -éla -o, zdétje -a s = zdénje -a s, zdétek -tka m, zdétev -tve ž
zdíhniiti -nem *gl.* vzdihniiti
zdirjati -am *gl.* dirjati: jezdec zdirja po cesti
zdivjáti -ám *gl.* divjati, zdivján -a -o, zdivjánje -a s, zdivjánost -i ž
zdólaj *prisl.*; od zdólaj je prišel (od kod?), odzdlóaj stanuje (kje?); zdólnji -a -e [-ln-]: ~i konec, ~i svet; zdólajšnji -a -e
zdólec -lca [-óu-] *m* spodnjak, peter od spodnje strani
zdlógočasiti -im (se); zdlógočasen -a -o, zdlógočasenost -i ž [povsod: -óu-]
zdóma *prisl.*: ~ biti, toda: z doma iti, z doma je prinesel; zdómar -ja *m* krošnjár; *gl. tudi dom*
zdráha -e ž: ~e delati; zdráhi -ov *m mn.* čenčanje, čenče: ~e prenašati; zdráhljiv -íva -o, zdráhljivec -vca m, zdráhljívka -e ž; zdráhati -am, zdráhan -a -o raztrgan

zdrámíti zdrámim *gl.* vzdramiti, zdrámljen -a -o, zdrámljenje -a s, zdrámljenost -i ž, zdrámilo -a s, zdrámítev -tve ž
zdrápati -am: hlače ~ razdrapati, zdrápan -a -o, zdrápanost -i ž
zdrásati -am razdrásati, raztrgati, zdrásan -a -o: ~ berač
zdraš -a *m* vrsta koša
zdráv -áva -o: zdráv! ~ bodi!
zdrávi ostaníte! *vzklik, pozdrav*; zdrávje -a s, zdrávica -e ž, zdrávička -e ž, zdrávičar -ja m; zdrávstvo -a s, zdrávstven -a -a [-tván-]
zdravamarija -e ž
zdravéti -ím, zdravèl -éla -o, zdravénje -a s
zdravilo -a s, zdravílen -lna -o [-ln-], zdravílnost -i [-ln-] ž, zdravílišče -a s; zdravíliški -a -o, zdravílstvo -a [-ls-] s; zdravíloslójve -a s *Jarmakologija*, zdravíloslóven -vna -o, zdravíloznánstvo -a s, ~znánc -nca m, ~znánski -a -o
zdrávití -im (se): ~ koga (se), ~ komu (si) rano; zdrávil -a -o, ozdrávljen -a -o, zdrávljenje -a s, zdrávlitev -tve ž; zdrávník -a m, zdrávnica -e ž, zdrávníški -a -o, zdrávníštvo -a s, zdrávnína -e ž
zdrážba -e ž, *rod. mn.* zdrážb: ~e delati, zdrážbar -ja m, zdrážbarica -e ž, zdrážbarski -a -o
zdrážití -im razdrážití koga, zdrážen -a -o; zdrážljív -íva -o, zdrážljívost -i ž, zdrážljívéc -vca m, zdrážljívka -e ž; zdrážník -a m
zdražití -ím (se), zdráži -íte! zdrážil -íla -o: blago se je zdrážilo, zdrážen -éna -o, zdrážitev -tve ž
zdrčáti -ím *gl.* drčati; zdrčkniti -nem, zdrčk -a m; zdrčkljív -íva -o, zdrčkljívost -i ž; zdrčkováti -újem, zdrčkováł -ála -o, zdrčkováńje -a s

zdrǎgniti -nem, zdrǎgnjen -a -o:
~a obleka, ~ človek *skopuh*;
zdrǎgavati -am

zdríz -a m, zdrízast -a -o; zdríz-
nica -e ž, *nav. mn. zdríznice -ic*
zool.; zdrízati -am se, zdríza-
nje -a s

zdrobíti -ím, zdróbi -íte! zdróbil
-íla -o, zdrobljèn -èna -o, zdrob-
ljènost -i ž, zdrobitev -tve ž;
zdrób -a m, zdróbov -a -o

zdrsñiti -nem, zdrsñaj -a m, zdrs-
sek -ska m; zdrsėti -ím, zdrsěl
-éla -o

zdróžgati *in* zdrúžgati -am *zmeč-*
kati; zdrúžñiti -nem, zdrúžñjen
-a -o; zdrúžek -zka m

zdrúžiti -im *gl. družiti*, zdrúžen
-a -o; Zdrúžene države, združít-
tev -tve ž, združenje -a s, združ-
enec -nca m; združek -žka m
združba -e ž; združèn -žna -o,
združnost -i ž; združljiv -íva -o,
združljivost -i ž; združeváti
-újem, združeval -ála -o, zdru-
ževánje -a s, združeválec -lea
[-áú-] m, združeválka -e [-áú-]
ž, združevalen -lna -o [-ln-]

zdrǎñiti -nem se; zdrǎzati -am se;
zdrzováti -újem se, zdrzovál
-ála -o

zdržáti -ím (se) *gl. vzdržati in*
držati; zdržáti napor, ~ se vi-
na, zdržal -ála -o, zdržánje -a
s; zdržèn -žna -o *kar vénomer*
trája, kar se dá prenesti: ~o
delo 24 ur, ~e razmere, ~ člo-
vek *ki veliko prenese, zdržt, ki*
zdržno živi, ki ga je mogoče pre-
nesti, zdržnost -i ž, zdržljiv -íva
-o, zdržljivost -i ž; velika, dolga
~; zdrževáti ž; zdrževál -
-ála -o, zdrževánje -a s; zdržá-
vati -am, zdržávanje -a s; zdr-
ževálec -lea [-áú-] m, zdrževál-
ka -e [-áú-] ž; zdrževalen -lna
-o [-ln-], zdrževalnina -e [-ln-] ž
zdržema *prisl.*: dela ~ 12 ur

zdvojíti -ím, zdvóji -íte! zdvojíl
-íla -o, zdvojen -èna -o, zdvo-
jítev -tve ž, zdvojènje -a s;
zdvájati -am, zdvájanje -a s

zébá -e ž *ščinkavec*, zébica -e ž,
zébji -a -e

zébraz -e ž *zool.*, zébrin -a -o, zé-
brast -a -o

zébsti zébe (me), zébel -bla -o:
zébło me je

zedíniti -im (se), zedínjen -a -o:
Zedínjene države -ih -áv *Zdru-*
žene države; zedinjenje -a s,
zedínjenec -nca m; zedinjati
-am, zedinjanje -a s; zedinje-
váti -újem, zedinjevánje -a s,
zedinljiv -íva -o

zefir -a m *vetrc*

zéhati -am *in* zédhati -am, zé-
hanje -a s, zéh -a m, zéhav -a
-o, zéhavec -vca m, zéhavka -e
ž; zéhniti -nem

zèl [zə̀u in zə̀l] zlá -ò *in* -ó, zlegà
in zléga zlé, zlemù *in* zlému
zli, zló, zlem, zlim; *mn.* zli zlé
zlà, zlih, zlim, zlé zlá, zlih, zlí-
mi: zli duh, za zló se mi zdi;
pòzlu iti *na nič priti*; pòzlu dati
na nič spraviti; pod zló iti *pòzlu*
iti; *gl. tudi* zlo

zél [-éú] zeli ž, *orod. mn. z zelmí*
[-lm-]: krčna ~; zélen -lna -o
[-éú-]: ~a bolha; zélnat -a -o
[-éú-]: ~a glava; zélnik -a
[-éú-] m, zélniški -a -o [-éú-],
zélnica -e [-éú-] ž, zélniček -čka
[-éú-] m; zelinje -a s; zélišče
-a *in* zelišče -a s, zéliščen -čna
-o *in* zeliščen -čna -o, zéliščnat
-a -o *in* zeliščnat -a -o, zélišče-
vec -vca *in* zeliščevec -vca m,
zéliščekva -e *in* zeliščekva -e ž
vrsta potice, zéliščar -ja *in* ze-
liščar -ja m, zéliščarica -e *in*
zeliščarica -e ž, zeljád -i ž; *gl.*
tudi zelje

zelèn -èna -o; bolj zelèn, *dol.* ze-
lèni -ega -a -o; zelén -i ž, ze-
lnina -e ž, zeleník -a m; zeléna

zélena

-e *ž kozje ime*, zeléneec -nca *m*, zelénček -čka *m*; zeleníca -e *ž*, zeleničen -čna -o; zeleníka -e *ž*, zeleníkov -a -o: ~ les = zeleníkovína -e *ž*; zelenflo -a *s*; zelenjád -i *ž*, zelenjáden -dna -o, zelenják -a *m*; zelenjáva -e *ž*, zelenjáven -vna -o: ~a juha; zelenjávar -ja *m*, zelenjávarica -e *ž*; zelénje -a *s*; zelénka -e *ž*: ~o vina je kupil; zelénkast -a -o; zelénko -a *m*

zélena -e *ž neka rastlina*

zelenéti -ím: drevje zelení, zeléni -íte! zelenél -éla -o, zelénênje -a *s*; zeleniti -ím *zeleno delati*, zeleníti se: drevje se zelení, zeléni -íte! zelenil -a -o, zelenjênje -a *s*

zeleno -v sestavi: zelenobrádec -dca *m*, ~bráden -dna -o; zelenokljùn -úna -o, zelenonòg -óga -o; zelenoòk -óka -o; zelenoprógast -a -o; zelenoríľkar -ja [-íu-] *m*; zelénorumèn -éna -o; zelenozòb -óba -o, zelénožólt -a -o [-óu-]

zélje -a *s*, zéljen -ljna -o: ~a solata, zéljce -a *s*, zéljišče -a *s* (*njiva*); zéljar -ja *m izdelovalec in prodajalec zelja, sod za zelje, zéljarica* -e *ž izdelovalka in prodajalka zelja, doga za zeljarje; zéljarski* -a -o: ~i sod, zéljarstvo -a *s*

zeló in **zelò** *prisl.*: ~ priden je, ~ zapravlja, ~ zgodaj, ~ bližu, ~ res

zelót -a *m prenapelež, gorečnež; zelótstvo* -a *s prenapetost, zelótiski* -a -o, zelotizem -zma *m*
zémlja -e *ítd. ž ali edn. zemljé, zemljó, pod zémľjo spraviti, pod zemljó ležati; mn. zemljé -á -ám -é -ámi; Zémľja* -e *ž planet, Zémľjin* -a -o; *zémelj-ski* -a -o [-máj-], *zemlják* -a *m, zemljákinja* -e *ž; zemljàn -ána m, zemljánka* -e *ž, zemlja-*

rína -e *ž; zémľjast* -a -o, *zemlját -áta* -o; *zémľjica* -e *ž, zemljína* -e *ž; zemljíšče* -a *s, zemljíščen -ščna* -o, *zemljíski* -a -o: ~a knjiga, *zemljíškknjizen -žna* -o

zemlje -v sestavi: *zemljedelec* -lca [-lc-] *m, ~délstvo* -a [-ls-] *s; zemljeknjížen -žna* -o: ~i izpísek; *zemljemérec* -rca *m, ~mérski* -a -o, ~mérstvo -a *s; zemljepis* -a *m, ~písec* -sca *m, ~písen* -sna -o, ~písje -a *s; zemljevíd* -a *m, ~víden* -dna -o: ~a knjiga

zenáčiti -im *izenáčiti, zenáčen* -a -o, *zenáčenje* -a *s; zenačévati -újem, zenačévánje* -a *s, zenačéválen* -lna -o [-ln-], *zenačéválec* -lca [-lc-] *m*

zeníca -e *ž, zeníčen* -čna -o: ~a reakcija

zenít -a *m nadglavišče, vrh, zeníten* -tna -o

Zénon -a *m grški modrijan*

zèt zéta m, zétec -tca *m krščenec ali birmanec nasproti botru, zétfica* -e *ž krščenka ali birmanka nasproti botri; zétovski* -a -o

Zéta -e *ž l. i. reke, zétski* -a -o: ~i pritoki; (cigareta) **Zeta** *ž: ali imate (cigarete) Zeta? škatla (cigaret) Zeta; gl. Drava*

zév zéva m hial; zévati -am, *zévvanje* -a *s, zeváé* -a *m, zeválo* -a *s; zévka* -e *ž vrsta školjk, zévčica* -e *ž, zévniiti* -nem

zévrgma -e *ž vezava (v stilistiki)*
Zévs -a *m poglavar grš. bogov, Zévsov* -a -o

zézati -am *migati, počasi se gibati, obirati se, zézanje* -a *s, zéza* -e *ž zadek pri perutnini, zézavec* -vca *m počasnež, zézavka* -e *ž; zézniiti* -nem

zezljáti -ám, *zezljáj -ájte! zezljál* -ála -o, *zezljánje* -a *s, zezljáv* -áva -o, *zezljávéc* -vea *m, zezljávka* -e *ž*

zgága -e ž, **zgágar** -ja m
zganíti zganém *gl.* ganiti, **zganjen** -a -o: ~ papir, ~a pola; **zganljiv** -íva -o: ~ stol, ~a postelja, mera; **zganljivost** -i ž [*nepoud. povsod -gan- in -gan-*]; **zgbati** -am *in* -bljem, **zgbanje** -a s, **zgeb** -a m, **zgiba** -e ž, **zgbast** -a -o, **zgbálo** -a s; **zgbálen** -lna -o [*-ln-*], **zgben** -bna -o, **zgbnost** -i ž, **zgbek** -bka m, **zgbljaj** -a m; **zgbljiv** -íva -o, **zgbljivost** -i ž, **zgbávati** -am, **zgbávanje** -a s
zganjati -am: živino na sejmišče ~, divjačino ~, **zganjanje** -a s, **zganjalíšče** -a s, **zganjalec** -lca [*-áju-*] m, *tudi* **seganj** [*səg-*], *toda*: **izganjati** *gl.* *tam* **zgbati** -am *gl.* zganiti
zginíti -nem *gl.* izginiti
zgláditi -im *gl.* gladiti, **zglájen** -a -o *in* **zglajèn** -èna -o, **zglájenost** -i *in* **zglajènost** -i ž
zglasítil -ím se, **zglasí** -íte se! **zglasítil** -íla -o, **zglasèn** -èna -o, **zglasítev** -tve ž, **zglasílo** -a s, **zglasílen** -lna -o [*-ln-*]: ~a pola, **zglasílnica** -e [*-ln-*] ž; **zglasén** -sna -o, **zglasníca** -e ž; **zglášati** -am, **zglášanje** -a s; **zgláševáti** -újem, **zgláševál** -ála -o, **zgláševánje** -a s, **zgláševálec** -lca [*-áju-*] m, **zgláševálen** -lna -o [*-ln-*]
zglávje -a s, **zglávník** -a m *vzglávje, vzglávník*
zglèd -éda m: ~ česa (junaštva, junaka), ~ komu (mladini), ~ za druge, za ~ *in* v ~ (postaviti) komu; lep ~ *ali* lepe ~e dajati komu; **zgléden** -dna -o: ~o gospodarstvo, **zglédnost** -i ž, **zglédnik** -a m *vzornik*; **zgle dováti** -újem se: ~ se nad kom, **zgle dovál** -ála -o, **zgle dovánje** -a s
zglòb -òba m: kardánski ~, **zglòben** -bna -o

zglódati *in* -áti **zglódam** *in* **zglójem** *gl.* glodati, **zglódan** -a -o *in* -án -a -o
zgnáti zžènem *gl.* segnati: živino v hlev ~, živino s planíne ~, ~ ljudi na shod; **zgnánjati** -am, **zgnánjanje** -a s; **zgoniti** **zgnóm**; *toda*: **izgnáti** živino iz hleva, *gl.* izgnati
zgnèsti **zgnètem** *gl.* gnèsti, **zgnètèn** -èna -o, **zgnètènost** -i ž; **zgnétati** -am, **zgnétanje** -a s
zgníti **zgníjem** *gl.* gniti, **zgnít** -a -o, **zgnítost** -i ž; *gl.* *tudi* **segniti** [*səgn-*]
zgnójíti -ím se, **zgnòji** -íte se! **zgnójil** -íla -o, **zgnójèn** -èna -o; stelja se je zgnójíla, *toda* rana se je izgnójíla
zgodáj *prisl.*, navsezgodáj; **zgodniji** -a -e, **zgodnjica** -e ž *agodnja česnja*; **zgodnjik** -a m
zgodíti -ím (se): **zgoditi** lan, **zgodí** -íte! **zgodítil** -íla -o *in* **zgodílo** (se je), **zgodèn** -èna -o: ~ lan, ~a hruška; **zgodba** -e ž, **zgodbica** -e ž; **zgódek** -dka m
zgodovína -e ž, **zgodovínski** -a -o, **zgodovínstvo** -a s, **zgodovínar** -ja m, **zgodovínarica** -e ž, **zgodovínarski** -a -o, **zgodovínopísje** -a s, ~písce -sca m, ~písen -sna -o
zgoľj *prisl. samó*
zgor *in* **zgoraj** *prisl.*: strop je **zgor** (zgoraj), tla so **spód** (spó-daj); od **zgor** *ali* od **zgoraj** (*od kod?*), *toda* odzgor, odzgoraj (*kje?*) *gl.* *tam*; **zgórnji** -a -e: ~a čeljust, ~a hiša; **zgorájšnji** -a -e: ~i stanovalci; **zgórnjica** -e ž, **zgórnjik** -a m = **zgórnjak** -a m = **zgórec** -rca m *vèter z gornje strani*
zgoréti -ím *gl.* goretí, **zgorél** -éla -o: ~a vas (+ **zgoréta** vas), **zgorélost** -i ž, **zgorélna** -e ž; **zgorljiv** -íva -o, **zgorljivost** -i ž; **zgorévati** -am, **zgorévanje** -a s

zgotíti

zgotíti -ím, zgotí -íte! zgotítil -íla -o, zgotščen -éna -o, zgotščenost -i ž, zgotščenje -a s, zgotstítev -tve ž; zgotstljiv -íva -o, zgotstljivost -i ž, zgotstek -tka m; zgotščati -am, zgotščanje -a s; zgotščeváti -újem, zgotščevánje -a s; zgotščeválo -a s, zgotščeválen -lna -o [-ln-], zgotščeválec -lca [-áμ- in -lc-] m
 zgotovíti -ím *gl.* izgotovíti
 zgovoríti -ím *se gl.* govoríti; ~ se s kom o čem; zgovorjèn -éna -o: če je tako, potem sva zgovorjèna; zgovór -a m: ~ imeti s kom; zgovóren -rna -o: vino naredí človeka zgovórnega, zgovórnost -i ž; zgovárjati -am se: ~ se s kom o čem; zgovárjanje -a s, *toda:* izgovoríti *gl. tam*
 zgrábiti -ím *gl.* grabíti: seno, listje na kup ~, psa sta se zgrabíla, zgrábek -bka m: seno v zgrábkih; zgrábljati -am; zgrábljanje -a s; zgrábljiv -íva -o, zgrábljivec -vca m, zgrábljívka -e ž; zgrábljívost -i ž, zgrabnína -e ž
 zgradíti -ím, zgrádi -íte! zgradítil -íla -o, zgrajèn -éna -o, zgrajènost -i ž, zgrája -e ž, zgradítev -tve ž, zgradba -e ž, zgradben -a -o [-bæn-], zgradarína -e ž
 zgrázati -am *se gl.* zgróziti *se*
 zgrábánčiti -ím, zgrábánčen -a -o, zgrábánčenost -i ž, zgrábánčenje -a s, zgrábánčenína -e ž, *gl. tudi* zgrábiti in zgubati
 zgrábiti -ím, zgrábljen -a -o, zgrábljenec -nca m, zgrábljenína -e ž; zgrábatí -am, zgrábanína -e ž
 zgráda in zgrádo *prisl. izgráda;* zgrádíti -ím koga *ozmerjati*, zgrádi -íte! zgrádítil -íla -o, zgrádèn -éna -o in zgráden -a -o
 zgrébsti zgrébem *gl.* grébsti, zgrebèn -éna -o; zgrébatí -am, zgrébanje -a s; *toda:* izgreb- *gl. tam*

zgrenéti -ím *gl.* grenéti: čisto je zgrenèl; zgrenévati -am; zgrenévanje -a s; zgreníti -ím (se), zgrèni -íte! zgrènil -íla -o, zgrenjèn -éna -o
 zgrešíti -ím, zgreši -íte! zgrešítil -íla -o, zgrešèn -éna -o, zgrešènost -i ž, zgrešek -ška m; zgrešljív -íva -o, zgrešljívost -i ž
 zgrínjati -am, zgrínjanje -a s; zgríniti zgrínem, zgríni -íte! zgrínítil -íla -o, zgrínjen -a -o
 zgrísti zgrízem *gl.* grísti, zgrízen -a -o, zgrízenje -a s, zgrízek -zka m
 zgrméti -ím *gl.* grméti: ~ na tla; zgrmévati -am, zgrmévanje -a s
 zgráiti zgrínem *gl.* zgrínjati
 zgrózíti -ím *se*, zgrózi -íte *se!* zgrózítil -íla -o, zgróžen -éna -o; zgrázati -am *se*, zgrázanje -a s
 zgrúdíti -ím (se), zgrúden -a -o: ~a prst *v grude sprijeta, grudasta*, zgrúda -e ž *od viharja podrtlo drevo*
 zgúbati -am *gl.* gubati, zgúban -a -o, zgúbanost -i ž in zgubánost -i ž; zgubánčiti -ím, zgubánčen -a -o, zgubánčenost -i ž
 zgubíti -ím *gl.* izgubíti
 zgúrati -am, zgúran -a -o: ~o kljuse, zgúranost -i ž
 zíbati -am in -bljem, zíbal -a -o in -ála -o, zíbanje -a in zíbanje -a s; zíbav -a -o: ~e barke, zíbavec -vca m, zíbavka -e ž; zíbanka -e ž; zíbljív -íva -o, zíbljívost -i ž
 zíbél [-bey] zíbéli ž, zíbélka -e [-ey-] ž, zíbka -e ž, zíbkatí -am, zíbkanje -a s, zíba -e ž, zíbáča -e ž, zíbela -e ž in zíbéla -e ž; zíbkalica -e ž *grlica*
 zíd -a in -ú m, *dv.* zídóva, *mn.* zídóví -óv, po zídóvih in zídéh; zídóvje -a s, zíden -dna -o: ~a opeka = zídák -a m; zídec -dca m, zídek -dka m, zídček -čka m, zídína -e ž

zidati -am, zidal -a -o in -ála -o, zidan -a -o: ~a hiša; zidanje -a in zidanje -a s, zidanica -e ž, zidava -e ž, zidaven -vna -o; zidar -ja m, zidarica -e ž, zidarja -e ž = zidarstvo -a s, zidárski -a -o: ~a žlica = ~a lopatica; zidalíšče -a s
zijatí -ám, zija>j -ájt! zija>jóč -a -e, zija>jé, zija>j -ála -o, zija>nje -a s; zija>v -áva -o, zija>véc -vca m, zija>vka -e ž: Potóčka zija>vka (kraj), zija>vost -i ž; zija>jálo -a s: zija>jála prodajati, zija>jálast -a -o: ~ otrok, ptiček; zija>játi -im
zima -e ž, zima>en -mna -o, zima>nica -e ž; zima>st -a -o; zimec -mca m *mesec januar*; zima>ka -e ž *vrsta zimskih jabolk*; zima>šče -a s; zima>iti -im; zima>váti -újem, zima>vál -ála -o, zima>váanje -a s; zima>válíšče -a s; zima>ski -a -o: ~i čas, ~o vreme; zima>ščak -a m, zima>ščica -e ž
zimzen -a m *bot.*
zíniti zimem: niti zínil ni od strahu; zínjen -a -o
ziza -e ž *dojka*: zizo (zime) dati otroku, zizec -zca m = zizek -zka m; zizati -am, zizanje -a s; zizen -zna -o: ~i otrok; ziznják -a m *oddojek*
zjasniti -ím se, zjasni -íte se! zjasnil -íla -o, zjasnítev -tve ž; *gl. razjasniti*
zjeklenéti -ím *gl. jekleneti*, zjeklenél -éla -o, zjeklenélost -i ž, zjeklenénje -a s; zjekleníti -ím (se), zjekléní -ítel zjeklénínil -íla -o, zjeklenjén -éna -o, zjeklenjénost -i ž, zjeklenítev -tve ž, zjeklenjénje -a s
zjézati -am (se), zjézan -a -o; zjezítí -ím (se) *razjeziti (se)*, zjézi in zjézi -ítel zjézíil -íla -o, zjezén -éna -o
zjókati in zjokáti zjókam in zjóčem se *gl. jokati razjokati se*

zjútraj *prisl.*, zjútranji -a -e: ~e mleko, zjútrajšnji -a -e
zlagati -am: papir ~, perilo v omaro ~, seno z voza ~ *razlagati*, zlaganje -a s; zlagáč -a m, zlagálen -lna -o [-ln-]: ~i stroj; *gl. tudi zložiti*
zlagáti zlážem se *gl. lagati*, zlagál -ála -o, zlagán -a -o, zlagánost -i ž
zlagoma *prisl. počasi, zložno, lagodno*: ~ delati
zlahka *prisl. izláhka, zláhkoma* *prisl.*: ~ narediti
zljáštati -am, zljášanje -a s, zljášáva -e ž, zljášek -ška m; zljáševáti -újem, zljáševál -ála -o, zljášéváanje -a s
zlasáti -ám *gl. lasati*, zlasán -a -o
zlasti *prisl. poudarjanje*: ~ to povej, ~ Janez pridno dela, ~ riše dobro, ~ tukaj ne; ves dan, ~ zvečer; govori se mnogo, zlasti da pride cesta v vas
zlat -a -o in -ó; zlató -á s, zlát -a m, *rod. mn. zlatov in zlátih*; zlatník -a m, zlatnína -e ž, zlatnínar -ja m, zlatár -ja m, zlatarica -e ž, zlatárski -a -o, zlatárnica -e ž, zlatárstvo -a s; zlatárka -e ž *nekj. hrošč*, zlatníca -e ž *zool.*, zlatíca -e ž *ime več rastlinam*, zlatič -íca m *bot.*, zlatúčnica -e ž *bot.*; zlatítí -ím, zlatí -ítel zlatíl -a -o, (po)zlatičén -éna -o, zlaténje -a s; zlatítílo -a s, zlatílen -lna -o [-ln-]; zlatén -a -o, zlaténica -e ž, zlaténíčen -čna -o, zlaténka -e ž
zlatov -v *sestavi*: zlatogláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž; zlatogrív -a -o, ~grívec -vca m; zlatokóp -ópa m; zlatokríl [-íl] -a -o; zlatolás -ása -o, ~láska -e ž, ~láséc -sca m; zlatolíst -a -o; zlatomášnik -a m; ~mášniški -a -o, ~mášen -šna -o; zlatonósen -sna -o: ~a reka; zlatóok -óka -o; zlatov-

zlégati

pùr -éra -o: ~a ptica, ~pérka -e ž; zlatoréпка -e ž; zlatorézec -zca m; zlatoritka -e ž zool., zlatórjäv -áva -o; zlatoròg -òga -o, Zlatoròg -a m; zlatòrumèn -èna -o; zlatoslédec -dca m, zlatòust -ústa -o; Janez Zlatòusti; zlatotòпка -e ž, zlatovránka -e ž

zlégati -am se *skladati se, pilegati se, razlegati se*, zléga -e ž, zléganje -a s

zlékniti -nem (se), zléknjen -a -o, zléknjenec -nca m

zlépa *in zlépo prisl. izlepa*

zlépati -im, zlépljen -a -o, zlépljenec -nca m, zlépek -pka m, zlepljenina -e ž; zlépljati -am; zlepen -pna -o, zlépnost -i ž, zlepljiv -íva -o, zlepljivost -i ž

zlésti zlézem *gl. lesti*: ~ z drevesa, ~ na drevo, na kup ~; zlez -éza m *telev.*

zletéti -ím *gl. leteti*, zlet -éta m; zletati -am; zletávati -am (se), zletávanje -a s, zletáv -áva -o *nestalen; toda izleteti gl. tam*

zlikati -am, zlíkan -a -o, zlíkanost -i ž, zlíkanec -nca m

zlítí zlíjem *gl. liti*, zlít -a -o: iz vseh posod je zlít mleko v velik kotel; nesel je tako nerodno, da je pol zlít (*razilil*); zlítje -a s, zlítek -tka m, zlítina -e ž; zlítvati -am, zlítval -a -o *in -ála -o*, zlítvanje *in -ánje -a s*, zlítvanke -nk ž *mn. vrsta pogač*, zlítv -a m, zlítvek -vka m, zlítvác -a m; *toda izliti gl. tam*

zlizati zlízem *gl. izlizati*: ~ kaj s česa, sladkorček zlizati; zlizati se: to pot se je še zlizal; zlízek -zka m: ~ mila; zlízanec -nca m: gospòski ~

zljubiti zljúbi se mi: zljúbilo se mu je

zlò zlà s, zlù, v zlù, z zlòm; *mn. zlà (rod. le edn. zlà) zlòm v zlih z zlí; gl. tudi zèl*

zlo- *v sestavi*: †zlodéjstvo -a s *hudodelstvo, zločin*; zloglásen -sna -o *slaboglasen, na slabem glasu*, ~glásnost -i ž; zlohóten -tna -o, ~hótnost -i ž; zlomíseln -a -o, ~míselnost -i ž; ~míselnik -a m [*povsod: -sèln-*]; zlorába -e ž, ~ráben -bna -o, ~rábiti -im, ~rábljati -am, ~rábljanje -a s; †zlostáviti -im *koga slabo ravnati s kom*; zlovóljen -ljna -o, ~vóljnež -a m, ~vóljnost -i ž; zlovéšč -a -e, zložéljen -ljna -o

zlòba -e ž, zloben -bna -o, zlobnost -l ž, zlobnež -a m, zlobnica -e ž; zlobíti -ím (se), zlobí -íte! zlobíl -a -o, zlobljénje -a s; zlobnják -a *otroška bolezen*

zlòčest *in -čest -a -o malignen* = zločésten -tna -o: ~a bula

zločin -a m *hudodelstvo*; zločínec -nca m, zločínka -e ž, zločínski -a -o, zločínstvo -a s

zlódej -a (†zládja) m, zlódejev -a -o, zlódejevéc -vca m, zlódej(ev)ski -a -o: ti zlódej zlódej(ev)ski

zlòg -òga m, zlogóven -vna -o, zlogóvnica -e ž; zlogováti -újem, zlogovál -ála -o, zlogoválen -lna -o [*-ln-*]: ~a metoda branja; zlogovánje -a s, zlogoméren -rna -o, zlogomérije -a s

zlómek -mka m, zlómkov -a -o: ~ fant; za zlómka ga nikamor ne spraviš

zломíti zlómim *gl. lomiti*, zlómljen -a -o, zlómítev -tve ž, zlòm -òma m, zlómek -mka m; zlomljiv -íva -o, zlomljivost -i ž; zlámljati -am

zlóst -i ž *hudobija*, zlósten -tna -o, zlóstnost -i ž; *gl. tudi zel in zlo*

zlóžen -žna -o: ~a pot, ~o delati, zlóžnost -i ž; *toda* †zlóžen, †zlóžnost *v pomenu slóžen, slóžnost*

zmehčati

zmehčati -ám *gl.* mehčati, zme-
hčan -a -o, zmeščanje -a *s*
zmencati -ám *gl.* mencati: ~ pro-
so, perilo; zmencán -a -o [*po-
vsod: zmenc-*], toda izmencati
zmenđrati -ám *gl.* mendrati, zmen-
drán -a -o [*povsod: zmən-*]
zmenè -éta *s* bastard, križanec,
nezakonski otrok
zméniti -im *gl.* meniti: ~ se *s*
kom za kaj, *sed. del.* ne menèč
se (+zmenèč); zménjen -a -o,
zmenítev -tve *ž*, zmének -nka
m, zména -e *ž*
zmeníti -ím *gl.* izmeniti: ~ denar;
zménjati -am, zménjan -a -o
zméraj *prisl.* (+zmiraj) *vedno*,
vaelej, zmérom *prisl. vedno*
zméren -rna -o, zmérnost -i *ž*,
zmérnež -a *m*
zmériti -im, zmérjen -a -o, zmér-
jenost -i *ž*
zmérjati -am, zmérjaj -te *in* -ájte!
zmérjal -a -o *in* -ála -o, (o)zmér-
jan -a -o, zmérjanje -a *in* zmer-
jánje -a *s*, zmerjalen -lna -o
[-*la-*], zmerjalec -lca [-*du-*] *m*,
zmerjálka -e [-*du-*] *ž*; zmerljiv
-íva -o, zmerljívnost -i *ž*, zmer-
ljívec -vca *m*, zmerljívka -e *ž*
zmérom (+zmirom) *prisl. gl.* zmé-
raj
zmés -í *ž*, zmésen -sna -o: ~ i
kruh, ~i gnoj *kompost*; zmése-
ska *m*; zméska -e *ž* mešano
zrnje; zmesnína -e *ž*
zmésiti -im: moko, vodo in mle-
ko ~ v testo, zmésen -a -o
zmésti zmédem *gl.* mesti medem:
zmésti prejo, kupčijo, komu
štrca; zmédel -dla -o, zméden
-a -o, zmédenost -i *ž*; zméda
-e *ž*, zmédenec -nca *m*, zmé-
denka -e *ž*
zmésti zmétem *gl.* mésti métem:
~ mléko, smetano; zméten -a
-o, zmétek -tka *m*, *nov. mn.*
zmétki -ov *surovo maslo*, zmé-
tenica -e *ž*

zmésti zmétem *gl.* mésti métem:
~ prah *s* police, smeti na kup
~, zmetèn -éna -o; zmétati -am,
zmétanje -a *s*
zméšati -am *gl.* mešati, zméšan
-a -o, zméšanost -i *ž*, zméšanec
-nca *m*, zméšanka -e *ž*, zméša-
nica -e *ž*
zmešnjáva -e *ž*, zmešnjávec -vca
m, zmešnjávski -a -o
zmeštáti -ám *gl.* meštati, zmeštán
-a -o: ~ krompir
zmetáti zméčem *gl.* metati: ~ seno
v kupe, vse ~ po tleh; zmetán
-a -o; zmetávati -am, zmetáva-
nje -a *s*; toda izmetati *gl. tam*;
gl. tudi razmetati
zmétek -tka *m gl.* zmésti zmétem
zméti zmánem *gl.* meti, zmét -a
-o: ~ a opeka
zmezgáti -ám [*zmazg-*] *gl.* mez-
gati, zmezgán -a -o [-*maz-*]
zméziti -im (se) *ganiti (se)*: zmé-
zi se!
zmígniti -nem *gl.* migniti; zmigo-
váti -újem, zmigováł -ála -o,
zmigovánje -a *s*; zmígati -am
se *razgibati se*
zmíkati -am *in* -čem *gl.* zmakniti
zmílec -nca *m* neka rastlina
zmíríti -ím, zmíri -íte! zmíril -íla
-ò, zmírjen -a -o, zmírjenje -a
s; zmírjeváti -jújem, zmírje-
vál -ála -o, zmírjevanje -a *s*;
zmírljiv -íva -o, zmírljívost -i *ž*
+zmísel -sla *m gl.* smísel
zmíslíti -im (se, si) *gl.* misliti *po-*
misliti, domisliti se, spomniti se:
naj zmíslí..., da smrtna žetev
vsak dan bolj dozori; tedaj se
zmíslí svojega prijatelja; sedaj
sem se zmíslil *domislil*; zmísljati
-am *premisljati, zmísljanje*
-a *s*; zmísljeváti -újem, zmísl-
ljevál -ála -o, zmísljevanje -a
s; toda izmisliti (si, se) *gl. tam*
zmíti zmíjem: ~ kaj *s* česa, zmít
-a -o; zmívati -am, zmívanje -a
s, toda: izmíti *gl. tam*

zmláda in izmláda *prisl. iz mladega*: ~ se úči dokler si mlad
 zmladlétek -tka *m* = zmladlétje
 -a *s pomlad*, zmladléten -tna -o
 zmlatíti *in* zmlátiti zmlátim *gl.*
 mlatiti: zmlátil ga je, da se je
 kar sesedel; zmláčen -a -o: ~a
 slama zbita, stóljena, toda: iz-
 mlatiti (zraje) *g. tam*
 zmléti zmléjem *gl.* mletí, zmlét
 -a -o, zmlétje -a *s*, zmlétek
 -tka *m*
 zmléziva -e *š gl.* mléziva
 zmlinčiti -im, zmlinčen -a -o,
 zmlinčenost -i *š*
 zmožiti -im *vzmožiti*, zmožiti
 -íte! zmožil -ila -o, zmožèn
 -èna -o, zmožek -ška *m*; zmož-
 évati -ujem, zmoževál -ála
 -o, zmoževánje -a *s*
 zmoči zmočem, zmočel -ógla -o;
 zmočljiv -íva -o, zmočljivost -i
 ž; zmočati -am *gl. tam; gl. tudi*
 zmožen
 zmočiti zmočim *gl.* močiti, zmoč-
 èn -a -o, zmočenost -i *š*, zmoč-
 ènec -nca *m*
 zmodriti -im *gl.* izmodriti, zmo-
 drèn -èna -o, zmodritev -tve *ž*
 zmotati -am *in* zmotáti -ám *gl.*
 motati: ~ v klobček, zmotán
in zmotán -a -o, zmoték -tka *m*:
 ~ preje; toda izmotati *gl. tam*
 zmotíti zmotím (se) *gl.* motiti,
 zmotèn -a -o; zmotljiv -íva -o,
 zmotljivost -i *ž*, zmotljivec -vca
m, zmotljivka -e *ž*; zmotnja -e *ž*,
 zmotnjáva -e *ž*; zmotá -e *ž*,
 zmotèn -tna -o, zmotnost -i *ž*;
 zmotica -e *ž*
 zmozniak -a *m* mozniak *gl. tam*;
 zmozničiti -im *s* mozniak *zbiti*,
 zmozničen -a -o: ~a posóda
 zmožen -žna -o: biti ~ česa *in*
 za kaj, zmožnost -i *ž*
 zmráčiti -im (se), zmráči -íte!
 zmráčil -ála -o, zmráčen -èna
 -o, zmráčenost -i *ž*, zmráčitev
 -tve *ž*

zmráziti -im *gl.* mraziti, zmrážen
 -a -o, zmráženost -i *ž*, zmráže-
 nec -nca *m*
 zmrcváríti -im: ~ koga, kaj,
 zmrcvárjen -a -o, zmrcvárjenje
 -nca *m*, zmrcvárjenost -i *ž*
 zmrédati -am se, zmrédek -dka *m*,
 zmrédljaj -a *m*, zmrédljiv -íva -o,
 zmrédljivost -i *ž*; zmrédniti -nem
 se; zmrédováti -ujem se, zmréd-
 vánje -a *s*
 zmršavéti -im *shujšati*, zmršavél
 -éla -o, zmršavélost -i *ž*
 zmršíti -im, zmršèj -a -o: ~i
 lasje, zmršènej -nej *m*, zmrš-
 šenka -e *ž*
 zmrzál [-áju] -i *ž*
 zmrzniti -nem, zmrznjen -a -o *in*
 zmrzél -zla -o, zmrznjenec -nej
m, zmrznjenka -e *ž*, zmrznje-
 nost -i *ž*; zmrzèk -zka *m*, zmr-
 zláč -a *m*, zmrzláva -e *ž*; zmr-
 zlin -a *m* drobna toča, zmrzlina
 -e *ž*; zmrzljiv -íva -o, zmrzljí-
 vec -vca *m*; zmrzováti -ujem,
 zmrzovál -ála -o, zmrzovánje -a
s; zmrzlež -a *m*, zmrzlikar -ja
m šaljivo, zmrzlikarica -e *ž*
 zmúzniti -nem se: ~ se mimo
 česa; zmúzati -am se; zmúzal
 se je mimo vseh straž *in* ovir;
gl. tudi izmuzniti
 +zabáti *prisl. morda, morebiti*
 značaj -a *m*, značájen -jna -o
kdor ima evatáj, +značájen -jna
 -o *v pomenu važen, pomemben*;
 značajnost -i *ž*, značajnik -a *m*,
 značajnej -a *m*, značajka -e *ž*,
 značajevka -e *ž* *prsta* drame,
 značajski -a -o: ~i roman kaže
 razvoj značajev *v* različnih
 razmerah
 *znáčiti -im *pomeniti*, *znáčenje
 -a *s pomen*; značnica -e *ž* =
 značka -e *ž*; značilen -lna -o
 [-ln-], značilnost -i [-ln-] *ž*
 znáji *znájem* se *gl.* najti, zna-
 šel -šla -ò -i *in* znášel -šla -o;
 znájen -a -o = znájdljiv -íva

znak

-o, z najdljivost -i ž, *toda*: iznajti *gl. tam*
znak -a *m znamenje*
znak *in* vznák *prisl.*: ~ pasti
znamenit -a -o, znamenitost -i ž
známenje -a *s*: ~ lepega vremena, ~ za napad je bilo dano, v ~u Ovna, nebesna ~a, sveta ~a, znamenjski -a -o
známka -e ž, známkica -e ž, známkar -ja *m*
znánec -nca *m*, znánka -e ž, znánstvo -a *s*, *gl. znati*
znániti -ím *in* znániti -ím, znáni-íte! znánil -íla -o, (o)znánjen -a -o; znanilec -lca [-íy-] *m*, znanilka -e [-íy-] ž, znanfien -lna -o [-ln-]
znánost -i ž = znánstvo -a *s*, znánstven -a -o, znánstvenik -a *m*, znánstvenost -i ž [*povsod*: -tván-], znánosten -tna -o
znášati -am *gl. znesti*
znátén -tna -o: ~ del dneva, ~o boljši, lažji, ~o napreduje, ~o drugače
znáti znám: ~ jezike, ~ brati in pisati, ~ na pamet; znàj znájtel! znál -ála -o, znán -a -o; *prid.* znàn znána -o: stvar je zelo ~a tod okrog, biti ~ *s* kom; znánje -a *s*: dati na ~ komu, vzeti na ~, imeti trdno ~, imeti ~ *s* kom; zná nec -nca *m*, znánka -e ž (*osebna in mat.*); *napačno v pomenu móbi*: to ti *zna se prav priti *utegne, more prav priti, lahko prav pride*; *znabiti *prisl. morda, morebiti*
znebíti -ím se *iznebiti*, znébi -íte se! znébil -íla -o, znebitev -tve ž
znémar *vnémar prisl.*: ~ biti, pustiti
znésti -sem *gl. nesti*: vse je znésel skupaj, skupaj znése toliko, znésti se nad kom, *včasih* znésti *iznesti*: kokoš znése (*iznése*) jajce, vse znése iz hiše; znesèn -éna -o, znesénost -i ž, znése

-ska *m*; znášati -am, znášanje -a *s*, znašálec -lca [-áy-] *m*, znašálka -e [-áy-] ž; *gl. tudi* znositi *in* iznesti
zníc *prisl. vníc*
znížati -am, znížen -a -o, znížanje -a *s*, znížanost -i ž, znížba -e ž; zníževáti -újem, zníževál -ála -o, zníževánje -a *s*; zníževálec -lca [-áy-] *m*, zníževálka -e [-áy-] ž, zníževálen -lna -o [-ln-]
znočíti znočí se, znočilo *in* znočilo se je, znočítev -tve ž
znój -ója *m*, znóžen -jna -o, znójnost -i ž, znójnica -e ž; znojiti -ím (se), znójji -íte! znojíl -a -o, (o)znójèn -éna -o, znojénje -a *s*, znojílen -lna -o [-ln-]
znoréti -ím *nor postati*, znóri -íte! znóreł -éla -o, znorélost -i ž; znoríti -ím: ~ koga, znóri -íte! znóril -íla -o, znorjèn -éna -o
znosíti znósím *gl. nositi*, znóšen -a -o, znòs -òsa *m*, znòsen -sna -o, znòsnost -i ž, *gl. tudi* znesti
znótraj *prisl.*, znótranji -a -e, znótranjost -i ž, znótranjski -a -o, znótranjščina -e ž = znótrína -e ž; od znótraj (*od kod?*), *toda* odznótraj (*kje?*) *gl. tam*
znóva *prisl. iznóva*, znévíc *prisl.*
znóžje -a *s gl. vznóžje*
zób -a *in* -á *m, dv.* dvá zobá, dveh zób; *mn.* zobjé zób zobém zobé zobéh zobmí *in* zobóvi -óv *ítđ.*; zób za zób, po zobéh jo dobiti, komu na zóbe gledati, v zóbe se dati, priti komu; ~é dobiti (otrok, predrznež), ~é kazati *smejati se, upirati se*, ~é si brusiti (ob kom, čem), ~é si polomiti (ob čem), jezik za zóbe! jezik za zobmí držati *molčati*, povedati kaj v zóbe *naravnost, izvažno*, dobiti koga v (med, pod) zóbe, dobiti kaj za pod zob, vleči (vlačiti) koga po zobéh (čez zóbe); zóben -bna -o, zóbnik

-a m; zobovina -e ž, zobóvje -a s, zóbina -e ž, zobišče -a s *zobna jamica*; zóbast -a -o; zobàt -áta -o, zobátec -tca m, zobátka -e ž, zobátnik -a m, zobátost -i ž; zobáč -a m, zobáča -e ž *kdor ima velike zobe*, mn. zobáče -áč *grablje*; zobár -ja m *dentist*, zobárski -a -o; zóbec -bca m, zóbček -čka m, zóbčast -a -o; zóbčati -am; zóbčanje -a s; zóbek -bka m

zób -í ž, zobníca -e ž = zobník -a m; zobáti zóbljem, zóblji -íte! zóbál -ála -o *ali pa zobati* -am, zóbaj -te! zóbál -a -o, zobánje -a in zóbanje -a s: pusti konja med ~em, daj konju ~a; zobálo -a s, zóbál [-áú] -i ž; zobálnica -e [-áú] ž, zobálec -lca [-áú] m, zobálka -e [-áú] ž; zóblja -e ž *ptičja piča*

zóber -bra m *zool. evropski tur*

zobíti -ím *zobe delati*: kolo ~; zobíti se: otrok se zobí *dobiva zobe*, zobljénje -a s

zobo -v *sestavi*: zoboból [-ól] -óla m; zobodèr -éra m; zobokljún -a m *zool.*; zobotrèbec -bca m, zobotrèbnica -e ž; zobozdravník -a m *zobni zdravnik*, ~zdravnica -e ž *zobna zdravnica*, zobozdravniški -a -o; zobotéhnik -a m, ~téhnica -e ž = ~téhničarka -e ž, ~téhniški -a -o

zodiak -a m, zodiakálen -lna -o [-ln-]: ~a svetloba

zófa -e ž *blazinjak*

Zofija -e ž *os. i.*, Zofijin -a -o; Zófka -e ž, Zófkin -a -o

zoglenéti -ím *gl.* ogleneti, zoglenèl -éla -o, zoglenélost -i ž, zoglenítev -tve ž; zoglenévati -am, zoglenévanje -a s; zogleníti -ím *pozročiti, da kaj zogleni*, zoglenil -íla -o, zoglenjèn -éna -o, zoglejénost -i ž

Zolá -ja m *os. i. franc. pisatelja*, Zolájev -a -o, zolájevski -a -o

zòlj zólja m *zool.*, zóljast -a -o *poln zoljev*

zóna -e ž *groza*: zóna me obhaja, spreletava, zónast -a -o: ~a ajda *gluha, prazna*

zonégati -am: ~ kaj, ~ se; zonegáviti -im (se): vse se zonegávi *pokvari, podrá, zmaliči*, zonegávljen -a -o

zoologija -e ž *nauk o živalstvu*, zoológ -a m; zoológinja -e ž; zoolóški -a -o: ~i vrt; zoogeografija -e ž

zoon zóona m, *tudi v sestavah*: protozoon -a m; zóonski -a -o

zóper prisl.: biti ~, ~ delati komu; komu postaviti ~ *nasproti*; *predl. s tož.*: zóper brata se vzdignuti, ~ naravo delati

+ **zoperstáviti** -im se *upreti se, upirati se, ustavljati se*, zóprvati **zópet prisl. spél.**, zópetnji -a -e: ~i napad bi bil usoden

zóprn -a -o, zóprnost -i ž, zóprnik -a m, zóprnica -e ž, zóprniški -a -o, zóprstvo -a s; zóprvati -am *nasprotovati*, zóprvanje -a s, zóprniški -a -o: ta ~i fant! zóprnja -e ž

zòr zóra in zór -a m: nebeški zor obda obličje milo, ob prvem zoru, z zorom; zóra -e in zóra -e ž *jutranja zarja*; zorè -éta m *kdor rad zgodaj vstaja*; zóriti -im se: dan se zóri *ali zori*; zórica -e ž *vrsta metulja*; zóren -rna -o: ~ih lic; zornica -e ž, *nav. mn.* zornice -íc; zorničar -ja m, zorniški -a -o

zoréti -ím: grozdje zori, zóri -íte!

zòrel -éla -o, zorenje -a s; zórévati -am, zórévanje -a s

zoríti -ím: sonce žito zori, zóri -íte! zoril -a -o, pozóril -íla -o: sv. Jakob je žito pozóril, (po)zorjèn -éna -o, zorjénje -a s, zoritev -tve ž, zorílo -a s

zoríti zórim se: grozdje se zóri, zóri -íte se! zóril -íla -o: oves

zovčín

se je zóril, (po)zórjen -a -o, zórjenje -a s: žito ima lepo ~ zovčín -a m gl. zvati

zóziti -im, zóžen -a -o, zóženje -a s, zožitev -tve ž, zožina -e ž; zoževáti -újem, zoževál -ála -o, zoževánje -a s; zoževálen -lna -o [-ln-]

zrahljáti -ám gl. rahljati, zrahlján -a -o, zrahljánje -a s, zrahljánost -i ž

zrāk -áka m, zrāčen -čna -o, zrāčnost -i ž, zrāčnica -e ž, zrāčnik -a m; zrāčiti -im, zrāčenje -a s; zrakoplōv -óva m, zrakoplōven -vna -o, zrakoplōvec -vca m, zrakoplōvski -a -o, zrakoplōvstvo -a s; zrakomér -a m

+zrako- v sestavi s pridevniki: +zrakoprāzen -zna -o brezpračen; +zrakotēsen -sna -o neprodušen

zrásti zrāstem in zrāsem gl. rasti; velik zrásti; zrásti se: drevesi sta se zrášli, zrás(t)el -(t)la -o = zráščen -a -o, zrást -a m, zrást -í ž, mn. zrástí -í kolkí; zráslek -a [-lāk-] m, zráslika -e ž bot.; zrásčati -am (se), zrásčanje -a s; toda: izrāsti gl. tam

zráven prisl.: ~ stati; predl. z rod.: ~ hiše, ~ tega; zrávnji -a -e: ~i konj

zravnáti -ám gl. izravnati: palico zravnáti, zravnáti se; zravnávatí -am, zravnávanje -a s, zravnáva -e ž

zrcálití -im se: nebo se zrcali v jezeru odseva, zrcáljenje -a s zrcálo -a s ogledalo, zrcálce -a [-lc-] s, zrcálen -lna -o [-ln-]: ~a slika; zrcálast -a -o; zrcálnat -a -o [-ln-], zrcálar -ja m, zrcálarstvo -a s

zredítí -ím, zrédi -íte! zrédił -íla -o, zrežen -ēna -o, zréja -e ž; zréjati -am, zréjanje -a s, zrejálšče -a s

zrēl -éla -o in -í -é, zrēlost -i ž, zrēlosten -tna -o: ~o spričevalo

zrēsniť -im (se), zrēsnil -a -o, zresnítev -tve ž, tudi izrēsniť (se) gl. tam

zrēti zrēm, zri -íte! zřl -a -o: +zrelišče -a s stališče, razgled

zrēzati zrēžem gl. rezati, zrēzan -a -o, zrēzanje -a s, zrēzek -zka m, zrezníaa -e ž; zrezljáti -ám gl. rezljati; zrezováti -újem, zrezovánje -a s; toda: izrez-gl. tam

zríniti -nem, zrínjen -a -o, zrínjenje -a s

Zrínjski -ega m, mn. Zrínjski -ih

zrisati zrišem, zrisan -a -o, zris -a m, zrisek -ska m

zriti zrijem, zřl -a -o: krt je zřil (zřřil) zemljo, zřit -a -o, zřitost -i ž razřitost; zřivati -am, zřivanje -a s

zřklo -a s = zřkalo -a s, zřkelce -a [-kalc-] s, zřkeln -a -o [-káln-], zřkelski -a -o [-kals-]

zřno -a s, zřnce -a s, zřnje -a s sk. i.: zřnast -a -o podobno zřnu: ~ pesek, ~o zlato; zřnat -a -o in zřnat -áta -o poln zřn: ~a ruda, ~o železo, jeklo; zřnātec -tca m min.; zřnēast -a -o; zřnēti -ím zřno delati; zřniti -im (se); zřnec -nca m grānit, zřnovec -vca m zřnat sneg; zřnojēdec -dca m, zřnojēdka -e ž

zřopotáti -ám in -óčem gl. ropotáti: voz je zřopotál mimo; učenc je pesem zřopotál, kakor bi bil usul orehe; zřopotāne pesmi ni nihče razumel

zřušiti -im gl. rušiti, zřúšen -a -o, zřúšenost -i ž, zřušítev -tve ž

zúbelj -blja m, zúbeljček -čka [-bəl-j] m plamen

zúnaj prisl.: zúnaj veter brije, od zúnaj (od kod?), toda od-zúnaj (kje?) gl. tam; predl. z rod.: zúnaj hiše; zúnānji -a -e, zúnānjost -i ž, zúnānjščina -e ž

zvábiti *in* -íti **zvábitim** *gl.* povabiti:

~ koga kam, zvábljen -a -o

zváditi -im: ~ se s kom, fant se z dekletom zvádi, zvájen -a -o: ~a sva si; zvájati -am, zvájanje -a s

zvaliti -im: ~ sod z voza, ~ se na tla; zváli -íte! zválil -íla -o, zvaljen -éna -o; zváljati -am: ~ testo, ~ železo; zváljanje -a s; zváljek -ljka *m*; *toda*: izvaliti *gl. tam*

zvariti -ím, zvári -íte! zvaril -íla -o, zvarjen -éna -o, zvarjenje -a s, zvár -a *m*, zvára -e *ž*, zvárek -rka *m*; zváren -rna -o; zvárjati -am

zváti zóvem *klicati, imenovati, zóvi* -íte! zvál -a -o, zván -a -o: tako zván -a -o (tzv.) *tako imenován* (*l. i.*), zvánje -a s *poklic, naziv*; zválnik -a [-*ln-*] *m vokativ*, zválnica -e [-*ln-*] *ž*; zválec -lca [-*dy-*] *m*; zovčín -a *m*, zovica -e *ž* *ptič vabnik*

zvážati -am *gl.* zvoziti

zvéčati -am, zvéčan -a -o, zvéčanje -a s, zvéčanost -i *ž*; zvéčeváti -újem, zvéčevál -ála -o, zvéčevánje -a s, zvéčeválec -lca [-*dy-*] *m*, zvéčeválka -e [-*dy-*] *ž*, zvéčeválen -lna -o [-*ln-*], zvéčeválnica -e [-*ln-*] *ž* *beseda, ki pomen zveča*

zvéčer *prisl.*, zvéčérnji -a -e, zvéčéršnji -a -e: ~e mleko; zvéčeríti -í se, zvéčerílo se je, zvéčerítev -tve *ž*

zvéčine *prisl.* *izvečine, povečini, zvečinoma prisl.*

zvedáv -áva -o, zvedávost -i *ž*, zvedáv -áva *m radovednež*, zvedávec -vca *m*; zvedljív -íva -o, zvedljívost -i *ž*, zvedljívec -vca *m*, zvedljívka -e *ž*

zvédeti zvédm *gl.* *izvédeti*; zvéden -a -o *izvéden*, zvédenost -i *ž*, zvédečen -čna -o *radoveden*, zvédečnost -i *ž* *radovednost*

zvédoma *prisl.*

zvelícati -am, zveličan -a -o, zveličanje -a s, zveličar -ja *m*; zveličánski -a -o: ~i nauk; zveličáven -vna -o, zveličávnost -i *ž*; zveličeváti -újem, zveličevál -ála -o, zveličeválen -lna -o [-*ln-*], zveličevánje -a s

zven -éna *m gl.* *tudi* zvenčati *in* zveneti

zvenčáti -ím, zvenčèč -éča -e, zvenčè, zvenčál -ála -o, zvenčánje -a s

zvenéti -ím, zvenèč -éča -e: ~i soglasnik, zvenèčen -čna -o, zvenèl -éla -o, zvenénje -a s

zveníiti -nem: cvetlica, trava zvene; zvenil -a -o, zvenjen -a -o, zvenjenec -nca *m*

zvenk *medm.*, zvenk -énka *m*, zvenkèt -éta *m*; zvenketáti -ám *in* -éčem, zvenketál -ála -o, zvenketánje -a s; zvenkljáti -ám, zvenkljál -ála -o

zvér -í *ž*, zverjád -i *ž*, zverína -e *ž*, zverínji -a -e, zverinják -a *m*; zverínski -a -o, zvérski -a -o, zverínstvo -a s, zvérstvo -a s; zverínica -e *ž*, zverínar -ja *m*; zverjácina -e *ž*, zverják -a *m*

zveríziti -im, zverízil -a -o, zverížen -a -o, zveríženost -i *ž*, zveríženec -nca *m*, zverížek -žka *m*

zveselíti -ím *gl.* razveselíti -ím

zvést -a -o *in* -ó -í -é, zvestéjši -a -e, *prisl.* zvestó, zvestéje: ~ó gledati, poslušati; zvestóba -e *ž*

zvésti zvédem *gl.* vésti védem *reducirati*: ~ na ...; zveden -éna -o; zvòd -óda *m redukcija*.

zvéza -e *ž*, zvézen -zna -o, zvéznost -i *ž*, zvéznik -a *m*, zvéznica -e *ž*; zvézati zvéžem *gl.* vezati, zvézan -a -o, zvézanost -i *ž*, zvézanje -a s; zvezováti -újem, zvezovál -ála -o, zvezovánje -a s; *gl. tudi* zvezek

zvézda

zvézda -e ž: zvezda vodnica -e -e ž (+zvezda-vodnica), nova ~ je vzšla (zasvetila — zašla, ugasnila), njegova ~a je zašla *sreča, moč, vpliv*, pod (ne)srečno ~o rojen, kovati koga v ~e, filmska zvezda; zvézdje -a s *ozvezdje*, zvézden -dna -o, zvézdnik -a m, zvézdnica -e ž; zvézdnat -a -o, zvézdnatost -i ž; zvezdárna -e ž, zvezdárski -a -o; zvézdast -a -o, zvézdica -e ž; zvezdáš -a m *zool.*; zvezdóvje -a s; zvezdíšče -a s

zvezdo- *v sestavi*: zvezdogléd -éda m; zvezdoslóvec -vca m, ~slóvje -a s, ~slóven -vna -o, ~slóvski -a -o; zvezdoznánc -nca m, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a s

zvézek -zka m, zvéžček -čka m, zvéžčič -a m

zvézniti -nem, zvéznjen -a -o *upognjen, ukrivljen, gl. tudi zveziti*

zvéženj -žnja m *sveženj*

zvéžiti -im, zvéžen -a -o: ~a (*ukrivljena*) deska, zvéženje -a s; *tudi* izvez-

zvihati -am *in* -všem *gl.* vihati, zvihi -ov m *mn. golenice, ki se dajo vihati*

zvihráti -ám *gl.* vihrati: kamen kósi óster zvihrá *povije, zmede, zviha*; ta človek ne zna biti miren, koj zvihrá; zvihrán -a -o: ~i lasjé

zvijáča -e ž: z ~o *ali* po ~i kaj doseči; zvijáčen -čna -o, zvijáčnost -i ž, zvijáčnež -a m = zvijáčnik -a m, zvijáčast -a -o; *gl. tudi* zviti

zvijáti -am *gl.* zviti

zviniti -nem: ~ si roko, nogo, zvin -a m, zvinék -nka m, *gl. tudi* izviniti

zviráti -am se *pretezati se, zvijsati se, lecati se, zviranje* -a s, zvirav -a -o, zviravec -vca m, zviravka -e ž; *loži od* izvir-

zvišáti -am *povišati*, zvišan -a -o, zvišanje -a s; zvišek -ška m; zviševáti -újem, zviševál -ála -o, zviševánje -a s, zvišáva -e ž

zvišen -a -o *gl.* vzvišen

zviška *prisl.* = zviškoma *prisl.*: ~ je gledal na tovariše; ~ je padel; ~ je vse presojal; *toda*: z viška je opazoval dolino pod seboj

zvítí zvíjem *gl.* viti, zvít -a -o, zvítje -a s, zvítost -i ž, zvítek -tka m, zvítec -tca m, zvítka-rica -e ž *neka rastlina*; zvitoréпка -e ž, zvitorépec -pca m; zvitoròg -óga -o; zvijsati -am, zvijsal -a -o *in* -ála -o, zvijsanje *in* -ánje -a s, zvijsálec -lca [-áj-] m, zvijsavica -e ž; *gl. tudi* zvijsača; *toda*: izviti *gl. tam*

zvléči -čem *gl.* vleči, zvléčen -a -o; zvláčiti -im: drva na kup ~ zvlóčen -čna -o *gl.* zvok

zvodeníti -ím, zvodeníl -éla -o, zvodenítev -tve ž: kri zvodení

zvodník -a m, zvodnica -e ž, zvodništvo -a s, zvodniški -a -o; zvodíti zvodim koga, zvodljiv -íva -o, zvodljivost -i ž; zvájati -am, zvájanje -a s

zvók -a m, zvóčen -čna -o: ~i val, ~a igra, zvócnik -a m *sonorni soglasnik*; (radijski) zvócnik *megafón*; zvóčnost -i ž, zvóčnica -e ž; zvóčilo -a s; zvokómér -a m; zvokoslóven -vna -o, ~slóvje -a s; zvokovód -óda m, ~vóden -dna -o

zvón -a *in* -á m, *mn.* zvonóvi: obesiti kaj na véliki zvon *hitro raznesti*, udariti na véliki zvon *razglasiti*, plat zvona biti *na pomoč klicati*, pód našim zvonom; Zvón -a (*list*), Zvónov -a -o: ~ urednik, zvonovci -ev m *mn.*; zvónec -nca m, zvónček -čka m; zvónčnica -e ž; zvonár -ja m, zvonárna -e ž; zvónast -a -o; zvončár -ja m, zvonča-

říca -e ž; zvôncast -a -o; zvončica -e ž *živalsko in rastlinsko ime*; zvonica -e ž, zvoník -a m, zvonikar -ja m, zvonikarica -e ž; zvonilo -a s; zvonišče -a s; zvonovina -e ž
 zvônek -nka -o: ~ glas, ~o se smejeti, zvônkost -i ž
 zvoníti -ím, zvôni -íte! zvonil -a -o, zvonjenje -a s; zvonílec -lca [-lu-] m; zvonkljati -ám, zvonkljal -ála -o, zvonkljanje -a s; zvončkati -ám, zvončkâl -ála -o, zvončkánje -a s; zvončkljati -ám, zvončkljal -ála -o, zvončkljanje -a s
 zvozítí zvózim *gl.* voziti, zvôžen -a -o; zvôz -ôza m: ~ pred skednjem je strm; zvázati -am, zvázanje -a s

zvrhátí -am, zvrhan -a -o: ~a mera, zvrhoma *prisl.*, zvrhnji -a -e; zvrhovátiti -im, zvrhováten -a -o
 zvrniti zvrnem *gl.* vrniti *prevrniti*, zvrnjen -a -o, zvrnjenje -a s, zvrnítév -tve ž; zvráčati -am, zvráčanje -a s, zvrát -í ž, zvrát-ník -a m = zvratnica -e ž *ozara*, zvratíšče -a s *ozare*
 zvrst -í ž, zvrsten -tna -o
 zvrstítí -ím, zvrstí -íte! zvrstil -íla -o, zvrščén -éna -o, zvrstítév -tve ž; zvrstílo -a s; zvrstoma *prisl.*
 zvršítí -ím *gl.* izvršiti *in* vršiti, zvršén -éna -o: ~o žito, ~o dejanje
 zvrtéti zvrte se mi, zvrtélo se mi je, *gl.* vrteti

Ž

ž [žə in žé] 1 *ime* trke m *neskl.*: od a do ž; 2. *predl. nam.* z *gl.* *tam in pod s*

žába -e ž, žábji -a -e: ~a luža, ~i krak, žábjak -a m; žábovec -vca m *samec*; žábovka -e ž *vrsta rib*; žábica -e ž, žábičast -a -o = žábičav -a -o = žábičén -čna -o; žábičnica -e ž *vrsta rastline*; žábina -e ž, žábinec -nca m *rastl. ime*; žábar -ja m, žábec -bca m, žábna -e ž *živinska bolezen*; žábnica -e ž; žábník -a m; žábođer -éra m, žábođòl -gólta [-out-] m

žád -a m *min.* drag kamen: uhani iz žáda in zlata; žádash -a -o, žáden -dna -o, žádov -a -o: ~i uhani, ~e barve, ~a oblika, ~o trd; žádasho zelen; žádash -a m *min.*

žáfrán -a m, žáfránov. -a -o: ~o cvetje, žáfránovec -vca m, žáfránast -a -o (+žefr.)

žága -e ž, žágica -e ž, žágast -a -o; žágati -am, žáganje -a s, žágovec -vca m *hlod za žaganje*; žáganica -e ž; žágar -ja m, žágarica -e ž, žágarski -a -o, žágarstvo -a s; žágovina -e ž, žágovník -a m

žájbelj -blja *in* -beljna [-bəlj-] m *kadulja*, žájbeljnov -a -o [-bəlj-] = žájbljev -a -o: ~ čaj
 +žákelj žáklja m *vreča*, +žákeljc -a [-əlj-] m *vrečka, vrečica*; +žákeljček -čka [-kəlj-] m *vrečica*, +žákljev -a -o *vréten*: ~a štula, +žákljevina *in* -ína -e ž *rečevina*

žákét -a m *vrsta moške obleke*

žál [žáu] žáli ž, žálen -lna -o [-ln-]: ~a igra = žaloigra -e ž, žálnica -e [-ln-] ž; +žálibog *medm.* žál

žàl [žáu] žála -o: žàl mi je, kaj žálega komu storiti; žal ni tako; žal da ni tako; to, žal, ni

Žále

tako; žála beséda *in* žál [žau] beséda ž, *rod.* žále beséde *in* žál besede; žála -e ž, žálica -e ž

Žále Žál [žál] ž *mn. kr. i. za pokopališče*: na Žalah

žálik žéne ž *mn. mit.*, žálik žén, žálik žénam

žáliti *in* žáliti žálim, žáli -te *in* -íte! žálil -a -o *in* -íla -o, žáljen -a -o, žaljénje *in* žaljenje -a s; žáli se mi ob spominu *milo se mi stori*; žáli se nad materjo; žalívec -vca *m.*, žalívka -e ž; žalítev -tve ž; žaljív -íva -o, žaljívost -i ž; žalílen -lna -o [-ln-]

žalóba -e ž, žalóben -bna -o, žalóbnost -i ž

žálost -i ž: na žalost žál, žalosten -tna -o; žalostíí -ím: ~ koga, ~ se, žalostíí -íte! žalostíí -a -o, (u)žaloščén -éna -o, žaloščénje -a s, žalostíítev -tve ž, žalostíínka -e ž

žalováti -újem: ~ po kom (očetu), po čem (domu); ~ za kom (sinom), za čim (izgubljeno knjigo); ~ koga (mater), ~ nad čim (izgubo), nad sinom *zaradi sina*; žalováł -ála -o, žalováńje -a s, žalováłen -lna -o [-ln-]; ~o leto; žaloválec -lca [-ájuc-] *m.*, žalováłka -e [-ájuc-] ž, *gl. tudi* žal

žáltav -a -o, žáltavost -i ž, žáltavina -e ž; žáltavostí -ím, žáltavénje -a s [*povsod: žávt-*]

žalújka -e ž: vrba ~

žaluzija -e ž *nav. mn.* žaluzije (*med*)óknice, vétrnice, rebrače

*žámati -am *obžagovati* deské, *žámanje -a s *kar pri obžagovanju odpade, okrajki*

žámet -a *m.*, žámetast -a -o, žámetov -a -o; žámeten -tna -o, žámetnik -a *m bol.*, žámetnica -e ž; žámetar -ja *m.*, žámetarstvo -a s

*žándár -ja *m orožnik*, *žándárski -a -o *orožniški*, *žándarmerija -e ž *orožništvo*, *žándarmerijski -a -o *orožniški*: ~a postaja

žánjec -njca *in* žanjec -njcá *m.*, žanjica -e ž, žanjjski -à -ò *in* žánjski -a -o [*nepoud. povsod: žan- in žan-*]

žánr žánra *m.*, žánrski -a -o, *gl. genre*

žár -a *m.*, žárek -rka *m*: žárki x, α, β, γ, žáren -rna -o: ~o sonce, žárnica -e ž, žárníčen -čna -o: ~i vrat, žárnost -i ž; žárek -rka -o *in* žárek -rká -ò *in* -ó: ~o sonce, ~o (*žállavo*) maslo, žárkost -i ž = žarčina -e ž; žaréti -ím *žarek postajati, biti*: maslo žarí; žárcíti -im *oddajati svetlobne ali toplotne žarke*, žárčénje -a s *fiz.*, žárčilén -lna -o [-ln-]: ~a toplota, žárčiló -a s; žárkovje -a s *fiz.*, žárkoven -vna -o

žára -e ž, žárust -a -o, žárica -e ž

žaréti -ím, žarèč -éča -e: ~e železo, žarèl -éla -o, žarénje -a s; žarítí -ím, žári -íte! žaríl -a -o, žarjénje -a s; žarítí se *žaréti*; žaríšče -a s, žaríščen -čna -o; žarina -e ž; žarljív -íva -o, žarljívost -i ž

žargón -a *m jezikovna posebnost posameznih družbenih plasti*: predmetni, branjevski, potepuški, dijaški ~: žargónski -a -o

žarómèt -méta *m.*, žaróméten -tna -o: ~a luč, svetlóba

žátlaka -e ž *lesarska sekira*, žátlaški -a -o

žbica -e ž: nageljnova ~

ždétí -ím, ždi -íte! ždél -éla -o, ždénje -a s; ždévati -am

že [*žè in žé ali nasl.*] *prisł. izraza*: 1. čas: Ali je že prišel? Že, je že tu; že grem; 2. *dopuščanje*: že res, a vendar; že, že, ali to pomisli ...; 3. *način*: Kako se pa uči? Že še *še nekako*

žebèlj -bljà *m*, žebljèv -éva -o, žebljica -e *ž*, žebljár -ja *m*, žebljárna -e *ž*, žebljárski -a -o, žebljárstvo -a *s*, žebljíček -čka *m*; žebljáriti -im, žebljárjenje -a *s* (+žab-)

*žehráti -ám *moliti*, drdrati, žebraš -ájte! žebraš -ála -o, *žehrašnje -a *s*

*žégen -gna *m blagoslov*; (velikonočni) žégen komu dati pokusiti; *žégnanje -a *s proštenje, semènj*

+žéhta -e *ž* pranje, párnja, +žéhtati -am *prati, pariti*, +žéhtanje -a *s pranje, perilo*

+žéhtar -árja *m molznjak, dovilnik, golida, keblica*

žéhtéti -ím: peč je tako vroča, da kar žehtí, žehtèč -éča -e. žehtèl -éla -o, žehténje -a *s [povsod: zeh-]*

žéja -e *ž*, žéjen -jna -o, žéjav -a -o, žéjavec -vca *m*; žéjati -am, žéjanje -a *s*

žéknò -à [žak-] *s žrelo pri peti žel [žèu] želi ž žitna želez*

želár -ja *m gostát, osebenjek, želárica -e ž = želárka -e ž, želárija -e ž, želárski -a -o, želárstvo -a s*

želatína -e *ž*, želatínski -a -o

želé -ja *m sladèk sirjen saáni sok*

želéti -ím, žéli -ítel žélel -éla -o, (za)želen -éna -o, želénje -a *s*; želeti komu kaj (srečo, uspeh, hudo, dobro jutro), česa (denarja, kruha, dela, hudega); želeti si kaj (česa); želim ga videti; želim, da bi ga videl; želim ti, da bi se ti posrečilo; želim (iti) domov, v hribe, na počitnice; želélen -lna -o [-ln-]: ~a oblika glagola = želélnik -a [-ln-] *m optativ*

želézniča -e *ž*, želézničen -čna -o, želézničar -ja *m*, želézničarka -e *ž*, želézničárski -a -o; želézniški -a -o, želézništvo -a *s*

želézo -a *s*, želézje -a *s*, želézen -zna -o: ~i drog, želézov -a -o *kem.*: ~ cvet, želézovec -vca *m*, želézovka -e *ž*; želéznik -a *m*, želéznična -e *ž*, želézničar -ja *m*, želézniški -a -o; železár -ja *m*, železárstvo -a *s*, železárski -a -o: ~a industrija, železárna -e *ž*, železárniški -a -o: ~i dimnik; želézast -a -o

železo- *v sestavi*: železobetón -a *m*, ~betónski -a -o: ~i most; železolivár -ja *m*, ~livárna -e *ž*, ~livárski -a -o

žélja -e *ž in 2. željé, 4. 6. željó, mn. željé -á -ám -é -àh -ámi:*

~ po čem (domu, šoli), ~ me obide, mine, ~ mi pride, se mi zbudi; česenj bo le za ~o *da se želje zbudé*; po želji naročnikov; želja me je *hočem, želim*; želja, da bi videl očeta (+želja, videti...); željen -ljna -o *in želján željnà -ó -í -é*: ~ česa (kruha, lepe knjige); željnost -i *ž*, željčen -čna -o

žèlo -a *s, mn. žèla žel [-él], žèlce -a [-élc-] s*

žélod želóda *m*, želódov -a -o, želódovina -e *ž*; želódek -dka *m*; želódar -ja *m*: hrast ~, želódast -a -o; želódina -e *ž neka trta*

žélódec -dca *m*: človeku se ~ obrača *od studa, se kaj studí*, imeti koga v želodcu *mrziti, sovražiti koga*; želódček -čka *m*, želódčen -čna -o: ~i sok, ~a krivina

žélva -e *ž*, želvin -a -o = želvj -a -e: ~a glava, želvast -a -o, želvína -e *ž*, želvovína -e *ž*; želveníca -e *ž bot. [povsod: želv-]*

žemati -am *stiskali*, žéman -a -o: ~i betón, žémanje -a *s*; žéma -e *ž stiskalnica*: hidravlična ~; žemèk -mkà *m ožet sirov hlebček*

žemlja

žemlja -e ž, žemljica -e ž, žemljar -ja m, žemljevec -vca m vrsta gob

žena -e in -é ž, ženin -a -o: ~ klobuk, ženica -e ž, ženička -e ž; ženka -e ž, ženkica -e ž; ženski -a -o, ženska -e ž, ženskin -a -o, ženskost -i ž, ženskar -ja m; ženstvo -a in žentstvo -à s; žensče -ta in žensčè -éta s, žensčina -e ž, žensčák -a m babjak

ženéva -e ž, ženévski -a -o: Ženévsko jezero

ženin -a m, ženinova -a -o: ~ drug

*ženirati -am se sronovati se, bili v zadregi, *ženiranje -a s

ženiti ženim (se), ženi -íte! ženil -íla -o, (o)ženjen -a -o, ženítev -tve ž = ženítba -e ž, ženitven -a -o [-tvàn-], ženiten -tna -o: ~o pismo, ženilo -a s, ženílen -lna -o [-ln-]; ženitnina -e ž; ženitováti -újem, ženitováł -ála -o, ženitovánje -a s, ženitováňski -a -o

žep žepa m, v žepu; žepen -pna -o: ~i róbec, ~a izdaja (knjige); žepék -pka in žepèk -pkà m; žepnica -e ž poklopec pri žepu, žepast -a -o; žepovina -e ž; žepar -ja m, žeparica -e ž, žeparski -a -o, žeparstvo -a s

žerávec -vca m

žerávica -e ž zgaga

žerjáv -áva m, žerjávov -a -o: ~o pero, žerjávár -ja m, žerjavást -a -o; žerjávec -vca m zool., bot.

žerjáv -áva -o: ~o poleno, žerjávica -e ž = žerjávka -e ž, žerjávíčen -čna -o: pepel je še ves ~; žerjávica -e ž; žerjaviti -im se; nebo se žerjaví rdí, se žari

žéti žánjem, žnjí -íte! in žánji -te! žèl žéla -o, (po)žét -a -o; žétev -tve ž, žétje -a s, žétven -a -o [-tvàn-], žetvína -e ž; žet-

veníca -e [-vàn-] ž neko jabolko; gl. tudi žanjec

žézlo -a s, žezlonósec -sca m

žézel [-aų] žézla m rašilo, lopata za pepel in žerjavico

žgánc -nca m, nav. mn. žgánci -ev, žgánc -nka m, mn. žgánki -ov; žgánčnica -e ž, žgančnják -a m, žgánčev -a -o: ~ lónec

žganíca -e ž žganje, žganíčen -čna -o

žgánje -a in žganjè -à s, žgánjar -ja m, žganjarica -e ž, žganjarija -e ž, žganjárna -e ž, žganjárnica -e ž, žganjarski -a -o, žganjarstvo -a s; žganjári -im, žganjárjenje -a s; žganjevec -vca m, žganjev -a -o: žganjev cvet; žganjekúha -e ž; žganjeljubec -bca m

žgátí žgèm, žgi -íte! žgóč -a -e, žgál -a -o, žgán -a -o, žganje -a s; žgálen -lna -o [-ln-], žgalína -e ž, žgalínovec -vca m bot.; žgalíšče -a s, žgálka -e [-áųk-] ž zool., žgálec -lca [-áųc-] m

žgečkátí -ám, žgečkáj -ájte! žgečkál -ála -o, žgečkánje -a s [povsod: žgəč-]; gl. ščegetati

žgoléti -ím, žgòli -íte! žgolèl in žgòlel -éla -o, žgolénje -a s, gl. tudi žvrgoleti

žíbre -a m bot., žíbrica -e ž bot., žíbrje -a s bot., žíbrt -a m bot.

žíca -e ž, žíčast -a -o, žičen -čna -o: ~e ovire; žičník -a m, žičnica -e ž; žičár -ja m, žičárna -e ž, žičevína -e ž

žícati -am, žicanje -a s

Žid Zída m, Zidinja -e ž (po narodnosti); žid žida m, zidinja -e ž (po veri); židovski -a -o, židovstvo -a s; gl. tudi Jud — jud

*žída -e ž svila, *žídan -a -o svilén: biti ~e volje bíti dobre volje

žídek -dka -o, žídkost -i ž, žídniti -nem

žig -a m: pritisniti ~; žigálo -a s; žigovina -e ž; žigósati -am, žigósanje -a s

žigavica -e ž kopriva

žila -e ž: žila srkalica, žilica -e ž; žílen -lna -o [-ln-]: ~i utríp, žílnica -e ž, žílnik -a m, žílnat -a -o, žílnjak -a m [povsod: -ln-]; žílast -a -o, žílät -áta -o; žílav -a -o: ~ človek utrjen, ~o meso kilasto, ~ les; žílavost -i ž, žílavec -vca m, žílavka -e ž; žílfna -e ž; žílje -a s sk. i.; žíliti -im (se), žíljenje -a s žima -e ž, žímnen -mna -o, žímnica -e ž, žímniški -a -o; žímnat -a -o, žímnast -a -o; žimovina -e ž; žímar -ja m, žímarica -e ž, žímica -e ž

žir -a m: bukov, hrastov ~, žirka -e ž, žirnica -e ž, žirvína -e ž; žírov -a -o: ~o leto, žírovína -e ž; žírovít -a -o, žírovnica -e ž; žíríti -im z žírom pílati, žírjenje -a s

žiráfa -e ž, žiráfji -a -e, žiráfen -fna -o

žiro -a m porošto menice, žiránt -a m porok, žirát -a m na čigar ime se žiro glasi; žirirati -am, žiriranje -a s

žítí žíjem živetí, žíl -a -o, žítje -a s, žítek -tka m

žíto -a s, žítce -a s; žíten -tna -o: ~o polje, žítnica -e ž, žítničar -ja m, žítnik -a m = žítňjak -a m rženi kruh; žítar -ja m, žítarica -e ž, žítarski -a -o, žítarstvo -a s; žítíšče -a s, žítíka -e ž bot.; žítóróden -dna -o: ~i kraji

živ -a -o in -ó, bolj živ, prisl. živó živéje; živ otrok, konj, žive oči, živ rob, kamen, živa skala, živ ogel, živ pogovor, živ jezik (govor) v naspr. s papirnatim, živa duša = živ krst ne ve prav nihče; živa voda, meja, živa slika na odru, živa

vest, vera, resnica; živa beseda govórnjena naspr. pisani; svoj živí dan, svoje žive dni; vse živó je mravelj, priti komu (čemu) do živega; živó se zanimati, poslušati, gledati; v živo čútili, do živega priti; živóst -i ž; žívobárven -vna -o; živopísen -sna -o, živopísec -sca m slikar; živórdèč -éča -e; živómóder -dra -o; živósrebrn -a -o: ~e barve, toda: živo srebró in živosrebrn -a -o: ~a žila

živ -í ž kar živí, vsaka živa stvar (človek, žival, rastlina)

živád -i ž sk. i., živáden -dna -o poln mrésa

živáhen -hna -o, živáhnost -i ž živák -a m, nav. mn. živáki žive korenine na trti, zlasti drobne koreninice

živál [-áú] -i in -í, mn. živáli -im -ih -mi [-lm-] in živáli -ém -éh -lmí [-lm-]; živálji -a -e, živálski -a -o, živálstvo -a s, živálnat -a -o; živálca -e ž, rod. mn. živálic [povsod: -al-]; živaloslóvjé -a s zoologija

živéc -vca m, živčevje -a s, živčén -čna -o, živčnost -i ž, živčnica -e ž, živčna (oko); živčevína -e ž živčna substanca = živčnína -e ž

živélj življa m: delavski ~

živéti -ím, žívi -íte! živèč -éča -e, živél -éla -o, (do)živét -a -o, živévtje -a s; živítí -ím in živíti -ím koga, se, žívi -íte! živíl -a -o; živílo -a s, živílen -lna -o [-ln-]: ~a industrija; živílski -a -o [-ls-]: ~a nakaznica, živílar -ja m, gl. tudi živež

živež -a m, živežen -žna -o živica -e ž hladetina, *žolca gl. tam živica -e ž, živíka -e ž

živína -e ž, živínica -e ž, živínski -a -o, živínstvo -a s; živínče -ta m; živínar -ja m, živínarica -e ž; živínogléden -dna -o:

živio

~i list; živinoreja -e ž, ~réjec -jca m, ~réjka -e ž, živinorejski -a -o: ~a zadruga; živinozdraven -vna -o, živinozdravnik -a m, ~zdravstvo -a s živio medm., živél [-el] živela -o: ~a svoboda! ~o delo! v mn. živeli medm.

življénje -a s, življénjski -a -o: ~o vprašanje; življenjepís -a m, ~písén -sna -o, ~písje -a s, ~píséc -sca m, ~píska -e ž

živòt -òta m, po živòtu; živòten -tna -o in živòtán in -tèn -tnà -ó, živòtek -tka m, živòtec -tca m, živòtnik -a m, živòtnost -i ž

životáríti -im, životárjenje -a s, životár -ja m, životárka -e ž, životárski -a -o, životárstvo -a s živžáv medm., živžáv -a m

žížek -žka m žužek

žlabráti -ám, žlabràl -ála -o, žlabránje -a s, žlabràv -áva -o, žlabrávec -vca m, žlabrávka -e ž, žlabrávost -i ž, žlabrast -a -o, gl. žlabudrati

žlabndráti -ám, žlabudràj -ájte! žlabudràl -ála -o, žlabudránje -a s, žlabúdra -e ž; žlabudràv -áva -o, žlabudrávec -vca m, žlabudrávka -e ž; žlabudrávost -i ž, žlabudrè -éta m, žlabúdré -drca m; tudi žlob-

+žláhta -e ž sorodstvo, +žláhtnik -a m sorodnik, +žláhtnica -e ž sorodnica, +žláhtništvo -a s sorodstvo; +žláhtáti -ám se bítí si v rodu, +žláhtánje -a s; toda: žláhten -tna -o plemenít: ~o sadje, ~o vino, žlabtnína -e ž neka vinska trta; žláhtnost -i ž plemenitost; žláhtíti -ím = žlabtnítí -ím plemenítíti, (po)-žláhtnjen -a -o in -èn -èna; žlabtnjénje -a s

žlájdra -e ž vrsta verige, žlájdrnica -e ž

žlámbor -a m, žlámborast -a -o: ~ les, ~a vrba; žlámhorski -a -o

žlampáti -ám lókati, žlampàj -ájte! žlampàl -ála -o, žlampánje -a s; žlámpa -e ž

žleb -a in -ú m, dv. dva žlebá in žlebóva, žlebóma in žlebóvoma, mn. žlebóvi -óv; po žlebéh, za žlebmí; žleben -bna -o: ~a pločevina, žlebnik -a m, žlebnják -a m, žlebnat -a -o; žlebák -a m; žlebast -a -o; žlebàt -áta -o; žlébec -bca m, žlébec -bka m, žlébček -čka m, žlébčast -a -o; žlebíč -íča m, žlebíčast -a -o, žlebíček -čka m. žlebíčnik -a m vrsta obliča; žlebína -e ž; žlébiti -im in žlebítí -ím, žlébi -íte! žlebíl -a -o in žlébi -te! žlébil -a -o, žlebljénje -a s in žlebljenje -a s

žléd -a m poledica, žledica -e ž, žlédnat -a -o: ~o drevje; žledítí -í se poledica se dela

žléviti -im požrešno pítí, žléva -e ž pijanec

žléza -e ž, žlézen -zna -o: ~o tkivo, žlézast -a -o, žlezàt -áta -o, žlézav -a -o, žlézavec -vca m; žlézec -zca m, žlézica -e ž, žlezovit -a -o

žlícá -e ž, žlíčen -čna -o: ~i ročaj, žlíčnik -a m, žlíčnjak -a m, žlíčica -e ž = žlíčka -e ž; žlíčar -ja m, žlíčarica -e ž zool., žlíčarka -e ž zool.; žlíčast -a -o

žlín dra -e ž, žlín drast -a -o, žlín dràt -áta -o, žlín dráv -áva -o, žlín drávost -i ž; žlín drátí -ám se: železo se žlín drá

žlobudráti -ám gl. žlabudrati

žmèk žméka m del stiskalnice

žméríti -im mežíkati; žméréti -ím, žmérénje -a s; žméríkati -am, žméríkanje -a s

žméteu -tna -o težek, žméča -e ž

žmíkati -am, žmíkanje -a s, žmík -a m, žmíkelj -klja m, žmítek -tka m

žmúkelj -klja m, žmúkljast -a -o

žmúla -e ž grča, nabuhlina, žmúl-
last -a -o, žmúlav -a -o
žmúljiti -im z rokami stiskati,
mečkati, žmúlja -e ž
žóga -e ž, žógin -a -o, žógica -e ž,
žógati -am se, žóganje -a s;
žógast -a -o, žógar -ja m, žóga-
rica -e ž; žogomèt -méta m,
žogométen -tna -o; žogobíc
-a m šaljivo
žóhar -ja m kuhinjski šturek
žókatí -am, žókanje -a s, žóka-
lica -e ž, žókalnik -a [-un-] m;
žókniti -nem, žóknjen -a -o
*žólca -e [-óu-] ž hladetina, strje-
nina, živica, *žólčast -a -o [-óu-]
hladetinast, *žólčen -čna -o [-óu-]
živíten
žólč -a m in žólč -í ž, žólčen -čna
-o, žólčnik -a m, žólčnica -e ž;
žólčast -a -o, žólčica -e ž, žólč-
nat -a -o; žólčljiv -íva -o, žólč-
ljivost -í ž; žólčevòd -vóda m
žólčni vòd [povsod: žouč-]
žólhek -hka -o grenak, žólhkost
-í ž [povsod: -ou-]
žólna -e ž, žólnast -a -o, žólnina
-e ž, žólnji -a -e: ~e gnezdo,
perje [povsod: žou-]
*žólnír -ja m vojščak, *žólnírski
-a -o [povsod: žoun-]
žólt -a -o rumen; žólténica -e ž,
žólténičen -čna -o, žólténičnik
-a m, žólténičnica -e ž, žóltica
-e ž; žóltílo -a s; žóltkast -a -o;
žóltka -e ž, žóltek -tka m, žólt-
ko -a s; žóltéti -ím žólt posta-
jati, žóltèl -éla -o; žóltítí -ím
žóltò delati, žólti -íte! žótlí -a
-o, žólténje -a s; žóltólás -lása
-o; žóltolíst -a -o; žóltorjáv
-áva -o [povsod: -out-]
žonglér -ja m glúmec, glumác,
žonglérski -a -o, žonglérstvo
-a s; žonglírati -am glumiti,
žonglíránje -a s
žórga -e ž izmetek, pleva, smet;
žórgast -a -o

žoržèt -éta m vrsta tkanine, nav.
krép žoržèt gl. krép, žoržéten
-tna -o: ~a obleka
žrd -í ž, žrdica -e ž, žrdka -e ž,
žrdnica -e ž; žrdati -am, žrda-
nje -a s
žréb -a m, žrébati -am, žrébanje
-a s
žrebè -éta s, žrebec -bca m,
žrebčar -ja m, žrebčárna -e ž;
žrebčárni -im; žrebčevína -e ž;
žrebíček -čka m, žrebíca -e ž,
žrebíčka -e ž; žrebíšče -a s,
žrében -bna -o: ~a kobíla, žre-
béten -tna -o: ~a kobíla =
žrebéca kobíla; žrebetítí -ím
(se): kobíla (se) je žrebetíla;
žrebití -ím (se): kobíla (se) je
žrebíla
+žrebèlj -blja m gl. žebelj
žréc -a m duhovnik, žrtvovalec
žrélo -a s, žrélen -lna -o [-ln-],
žrélnica -e [-ln-] ž, žrélast -a
-o; žrélnat -a -o [-ln-] poln žrel
žréti žrèm, žri -íte! žríl žríla -o,
(po)žrt -a -o, žrtje -a in žrtjè
-à s = žréte -a s
žrmlja -e ž, nav. mn. žrmlje
žrmlj [-mlj] ročni mlin; žrml-
ljica -e ž; žrmljati -ám: mleti
na žrmlje, žrmljal -ála -o,
žrmljanje -a s
žrtév -tve ž daritev, žrtven -a -o
[-vən-], žrtveník -a [-vən-] m
oltar, žrtveníca -e [-vən-] ž da-
rilna posoda; žrtvováti -újem
darovati, žrtvovánje -a s, žrtvo-
válec -lca [-áuc-] m, žrtvoválka
-e [-áuc-] ž
žuboréti -ím, žuborèl -éla -o, žu-
borénje -a s; žuboríz -a m:
otrôci imajo tak ~ med sabo
žúgati -am groziti, pretíti, žúganje
-a s, žúgav -a -o, žúgavec -vca
m; žúga -e ž, žúgljaj -a m;
žúgniti -nem
žúlití -im: ~ perilo, ~ žganje;
čevelj, jarem žúli koga; sko-

žúlĵ

puh, skrb žuli siromaka; žúli-
-íte! žúlił-ıla -o, (o)žúljén -a -o,
žúljénje -a s; žúlec -lca [lc-]
m skopuh
žúlĵ -a m, žúlĵav -a -o, žúlĵavec
-vca m, žúlĵavka -e ž; žúlĵec
-ljca m; žúlĵast -a -o, žúlĵnat
-a -o
žúpa -e ž, župàn -ána m, župánĵa
-e ž, župánĵi -a -e, župánĵa -e
ž, župánĵski -a -o, župánĵstvo -a
s; župániti -im; župánovati
-újem, župánovánje -a s; žú-
pen -pna -o: ~a uprava
Župánčič Oton -a -a m os. i. slov.
pesnika, Župánčičev -a -o: ~e
pesmi, ~i prevodi
župánec -nca m: prišiti na če-
velĵ ~
župniĵa -e ž, župniĵski -a -o, žup-
niĵstvo -a s; župnik -a m, žup-
nišće -a s, župniĵna -e ž, župni-
štvó -a s, župnikovati -újem,
župnikovánje -a s; župljàn
-ána m, župljánka -e ž, žup-
ljánĵski -a -o
žúrĵiti -im se hiteti, žúren -rna -o,
žúrĵenje -a s
žurnál [ál] -a m dnevnik, časnik,
žurnalist -a m časnikar, novinar,
žurnalistka -e ž časnikarica, no-
vinarka, žurnalizem -zma m čas-
nikarstvo, žurnalističen -čna -o
časnikarski, žurnalistika -e ž čas-
nikarstvo
žúza -e ž vrsta hroščev in črvov,
žúzek -žka m, žúželka -e [lk-]
ž; žúžkoĵed -jéda -o: ~e živali
žúža -e ž dolg, počasen človek, žú-
ža máža -e -e ž, žúžav -áva -o,
žúžati -am počasi, leno kaj de-
lati; žúželĵ -žlja m žúža, žúž-
ljáti -ám, žúžljál -ála -o, žúž-
ljánje -a s, žúžljáv -áva -o, žúž-
ljávec -vca m, žúžlja -e ž
žúžnjáti -ám, žúžnjáj -ájteli žúž-
njál -ála -o; žúžnjáv -áva -o,
žúžnjávec -vca m, žúžnjávost

-i ž; žúžnjáč -a m = žúžnjálo
-a s, žúžnja -e ž
žvála -e ž del uzde, brzde, ki ga
dobi konĵ med zobe, gnojni me-
hurček ob ustih; žváltiti -im ko-
nja nadeti mu žvale; žvást
-a -o
žvárast -a -o trd, žilav: ~o meso;
žvárĵiti -im težko žvečĵiti; žváro-
vina -e ž trdo, žilavo meso
žvéčĵiti -im, žvéčénje -a s, žvé-
ček -čka m, žvéčĵilo -a s, žvé-
čĵlen -lna -o [ln-]: ~i gumi;
žvekáti -ám, žvekál -ála -o, žve-
kánje -a s, žvekálo -a s, žve-
kálec -lca [áuc-] m, žvekálka
-e [áuc-] ž; žvekáč -a m; žvé-
čen -čna -o: ~i tobak, žvéčnik
-a m zob
žvéĵla -e ž piščalka, žvéĵlica -e ž,
žvéĵláč -a m, žvéĵláti -ám, žve-
ĵláj -ájteli žvéĵlál -ála -o, žve-
ĵlánje -a s
žvénk žvénka m, žvénketáti -ám
in -éčem, žvénketáj -ájteli in
žvénkéči -tel žvénketál -ála -o,
žvénketánje -a s, žvénkèt -éta
m; žvénkelĵ -klĵa m, žvénkljáti
-ám, žvénklĵáj -ájteli žvénklĵál
-ála -o, žvénklĵánje -a s;
žvénkniti -nem: kap ga je
žvénknĵla, žvénkati -am, žvén-
kanje -a s
žvéplo -a s, žvéplov -a -o: ~
oksid; žveplén -a -o: ~a kĵisli-
na, žveplénast -a -o, žveplénka
-e ž, žveplénski -a -o; žveplec
-a [ác-] m, žveplár -ĵa m,
žveplárnica -e ž; žvepláti -ám,
žvepláj -ájteli žveplál -ála -o,
žveplán -a -o: ~o vino, žveplá-
nje -a s; žveplíti -ím, žvépli
-íte! žveplíl -a -o, žveplĵenje
-a s
žvížĵ -a m, žvížĵati -am, žvížĵa-
nje -a s, žvížĵa -e ž, žvížĵáč
-a m, žvížĵalica -e ž; žvížĵáv
-áva -o, žvížĵavec -vca m, žvíž-

gavka -e ž; žvižgljati -ám, žvižgljaj -ájte! žvižgljal -ála -o, žvižgljánje -a s; žvížgniti -nem; žvižgálo -a s
žvrgolėti -ím, žvrgòli -íte! žvrgolèl -éla -o, žvrgolènje -a s
žvrkati -am: po vòdi ~

žvrkljati -ám, žvrkljaj -ájte! žvrkljal -ála -o, (raz)žvrklján -a -o; žvrkljánje -a s, žvrklja -e ž
žvrleti -ím, žvrli -íte! žvrlel -éla -o: murni so žvrleli svojo pesem (*Jurčič*), žvrlelje -a s

Dostavi in popravi

lémez -a m, lémezen -zna -o
snežiti -ím, snéži -íte! snežil -a -o, snežènje -a s; *gl. tudi* sneg
bélosiv *pod* belo- *nam.* bélosiv
bledósiv *pod* bledo- *nam.* bledósiv
brzinómér *pod* brzèti *nam.* brzino-
mèr
cipómér *pod* cipati *nam.* cipomèr
od tod *pod* daleč *nam.* odtod
drobnómér *pod* drobno- *nam.*
drobnómèr
glój *pod* glodati *namesto* gloj
izstrèli *pod* izstreliti *nam.* izstrèli
kadarkóli, *pod* kàdar *nam.* kadar-
kóli-
kasárnski *pod* kasárna *nam.* ka-
sárenski
klónim *pod* kloniti *nam.* klónem
krivokljún -úna -o *pod* krivo-
nam, krivokljún -a -o
mesečina *pod* mesec *nam.* mése-
čina

nasúl -úla *pod* nasúti *nam.* nasúl -a
*nesigúren *nam.* +nesigúren
ogrd *pod* ogrditi *nam.* ogrd
obžaloválec *pod* obžalováti *nam.*
obžalovaálec
omáhlijaj *pod* omáhiniti *nam.* hmáh-
ljaj
[-stèk-] *pod* osteklenéti *nam.*
[-stèk-]
pédenjčlovéka *pod* péd *nam.* pé-
denj-človéka
pozíciija *nam.* pozicija
pozóvem *pod* pozvati *nam.* po-
zóvem
prélog -óga m (+praha) *in* pre-
lóžen *pod* prelòg *nam.* prélog
-a *in* préložèn
zdájle *pod* sedāj *nam.* zdájle
silèn *pod* pretrgati *nam.* síven
dol, svètli *pod* svetèl *nam.* svétli

VSEBINA

	Str.
Navodila za uporabo	5
Kratice v slovarju .	8
PRAVILA	
O rabi velikih črk §§ 1—24 .	11
<i>I. Prve besede v stavku § 3</i>	11
<i>II. Lastna imena §§ 4—23 .</i>	12
1. Osebna imena §§ 5—14 .	12
2. Krajevna imena §§ 15—21	14
3. Stvarna imena §§ 22—23	17
<i>III. Spoštovanje § 24</i>	18
O domačih lastnih imenih §§ 25—27	18
A. Krajevna § 26 .	18
B. Osebna § 27 .	19
O tujih lastnih imenih §§ 28—41	22
1. <i>V domači obliki § 29 .</i>	22
2. <i>Slovanska § 30 .</i>	23
3. <i>Staroklasična § 31</i>	24
4. <i>Romanska, germanska, angleška §§ 32—41 .</i>	24
A. Na nemi -e § 33	25
B. Na nepoudarjeni samoglasnik § 34	26
C. Na poudarjeni samoglasnik § 35	27
Č. Na soglasnik § 36	27
D. Sestavljena imena § 37	29
E. Imena rek § 38	29
F. Imena časnikov, ustanov ipd. § 39	30
G. Imena ženskih oseb § 40	30
5. <i>Imena izvenevropskih jezikov § 41</i>	30
O pisavi in rabi tujk §§ 42—43	31
O rabi nekaterih pripon §§ 44—49	33
O razzlogovanju §§ 50—51 .	36

				Str.	
O pisavi sestavljenih besed	§§ 52—61			37	
1. <i>Samostalniki</i>	§ 53			37	
2. <i>Pridevniki</i>	§ 54			37	
3. <i>Zaimki</i>	§ 55			38	
4. <i>Števniki</i>	§ 56—57			39	
5. <i>Prislovi</i>	§ 58			40	
6. <i>Predložne zveze</i>	§ 59			40	
7. <i>Vezniki</i>	§ 60			42	
8. <i>Členki</i>	§ 61			42	
O rabi naglasnih znamenj	§§ 62—63			42	
Ločila	§§ 64—76			43	
<i>Pika</i>	§ 65			44	
<i>Vprašaj</i>	§ 66			44	
<i>Klicaj</i>	§ 67			45	
<i>Vešica</i>	§§ 68—70			45	
<i>Podpičje</i>	§ 71			49	
<i>Dvopičje</i>	§ 72			49	
<i>Pomišljaj</i>	§ 73			50	
<i>Vežaj</i>	§ 74			51	
<i>Narekovaj</i>	§ 75			51	
<i>Opuščaj</i>	§ 76			52	
Kratice	§ 77			52	
Navodila za zborna izreko	§§ 78—82			54	
SLOVAR				57	
A	59	J	255	Š	782
B	83	K	264	T	797
C	112	L	317	U	826
Č	124	M	335	V	843
D	133	N	374	W	873
E	172	O	428	X	875
F	181	P	492	Y	875
G	192	Q	664	Z	876
H	213	R	665	Ž	923
I	227	S	709		
Dostavi in popravi					951

SLOVENSKI PRAVOPIS

Založila

Državna založba Slovenije

(C. Vidmar)

Natisnila tiskarna »Ljudske pravice«

v Ljubljani

februarja 1950

Naklada 25.000 izvodov

Stavili:

F. Poženel, A. Perovšek, F. Krašovic

Metêr: A. Ban

Tiskali:

R. Leskovic, M. Skalar, R. Meden, F. Hočevar

Revizor: L. Magolič

Vezava po brigadnem sistemu

